Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਿਲਦ ੧

ਸੰਮਤ ਨਾਨਕ
ਸ਼ਾਹੀ ੫੩੮

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਦਿ

ਸਟੀਕ

ਜਿਲਦ ੧

ਸੰਮਤ ੧੯੬੩
ਵਿਕ੍ਰਮੀ

ਜਸ ਦੀ ਟੀਕਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤਤਕਰਾ ਰਾਗਾਂ ਕਾ

	ਪੰਨੇ
ਜਿਲਦ ਪਹਿਲੀ	
ਜਪੁਜੀਸਾਹਿਬ	੧
ਸੋਦਰੁ ਮਹਲਾ ੧	੫੭
ਸੁਖਮਨੀ ਮਹਲਾ ੧	੬੦
ਸੋਪੁਰਖੁ ਮਹਲਾ ੪	੬੬
ਸੋਹਿਲਾ ਮਹਲਾ ੧	੭੨
ਸਿਰੀਰਾਗੁ	੮੦
ਰਾਗੁ ਮਾਝ	੪੯੯
ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ	੭੨੯
ਜਿਲਦ ਦੂਜੀ	
ਰਾਗੁ ਆਸਾ	੧
ਰਾਗੁ ਗੂਜਰੀ	੫੭੧
ਰਾਗੁ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ	੭੧੯
ਰਾਗੁ ਬਿਹਾਗੜਾ	੭੫੩
ਰਾਗੁ ਵਡਹੰਸੁ	੮੨੫
ਰਾਗੁ ਸੋਰਠਿ	੯੬੪
ਰਾਗੁ ਧਨਾਸਰੀ	੧੨੨੩
ਰਾਗੁ ਜੈਤਸਰੀ	੧੩੭੦
ਰਾਗੁ ਟੋਡੀ	੧੪੨੯
ਰਾਗੁ ਤਿਲੰਗ	੧੫੧੮
ਜਿਲਦ ਤੀਜੀ	
ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ	੧
ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ	੭੬
ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ	੨੮੮
ਰਾਗੁ ਗੋਂਡ	੫੬੫
ਰਾਗੁ ਰਾਮਕਲੀ	੬੨੯
ਰਾਗੁ ਨਟਨਾਰਾਇਨ	੧੦੪੩
ਰਾਗੁ ਮਾਲੀਗਉੜਾ	੧੦੭੫
ਰਾਗੁ ਮਾਰੂ	
ਜਿਲਦ ਚੌਥੀ	
ਰਾਗੁ ਧਨਾਸਰੀ	੧
ਰਾਗੁ ਜੈਤਸਰੀ	੪੫
ਰਾਗੁ ਟੋਡੀ	੭੧
ਰਾਗੁ ਤਿਲੰਗ	੧੦੪੩
ਰਾਗੁ ਬਸੰਤੁ	
ਰਾਗੁ ਸਾਰੰਗ	
ਰਾਗੁ ਮਲਾਰ	੧
ਰਾਗੁ ਕੇਦਾਰਾ	੧੧੮
ਰਾਗੁ ਭੈਰਉ	੧੫੨
ਰਾਗੁ ਬਿਭਾਸ	੧੮੩
ਰਾਗੁ ਸਾਰਗ	੧੯੭
ਰਾਗੁ ਮਲਾਰ	੧ੲ੍ਹ੍ਹ
ਰਾਗੁ ਕੇਦਾਰਾ	੧੧੮੫
ਸਲੋਕ ਸਹਸਕ੍ਰਿਤੀ ਮਹਲਾ ੧	੯੫੧
ਸਲੋਕ ਸਹਸਕ੍ਰਿਤੀ ਮਹਲਾ ੫	੮੫੪
ਗਾਥਾ ਮਹਲਾ ੫	੯੮੬
ਫੁਨਹੇ ਮਹਲਾ ੫	੯੯੩
ਚਉਬੋਲੇ ਮਹਲਾ ੫	੧੦੦੪
ਸਲੋਕ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ	੧੦੦੯
ਸਲੋਕ ਸੇਖ ਫਰੀਦ ਕੇ	੧੦੭੬
ਸਵਯੇ ਸ੍ਰੀਮੁਖਬਾਕ ਮਹਲਾ ੫	੧੧੨੦
ਸਲੋਕ ਵਾਰਾਂ ਤੇ ਵਧੀਕ	੧੨੨੭
ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੯	੧੨੯੮
ਮੁੰਦਾਵਣੀ ਮਹਲਾ ੫	੧੩੧੨
ਰਾਗਮਾਲਾ	੧੩੧੫

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਤਕਰਾ ਜਿਲਦ ਪਹਿਲੀ ਕਾ

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤਤਕਰਾ ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਕਾ

	ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ
(ਮਹਲਾ ੧)		ਨਾਨਕਬੇੜੀਸਚਕੀ	੧੧੪	ਕੀਤਾਕਹਾਕਰੇਮਨਿ	੧੪੯	ਜੇਪਿਰੁਜਾਣੈਆਪ	੧੮੨
ਮੋਤੀਤਾਮਿਦਰਉਸਰ	੮੦	ਸੁਣਿਮਨਿਮਿਤ੍ਰ	੧੨੭	ਅਛਲਛਲਾਈਨਹ	੧੫੧	ਗੁਰਮੁਖਿਕ੍ਰਿਪਾਕਰੇ	੧੮੩
ਕੋਟਿਕੋਟੀਮੇਰੀਆ	੮੨	ਮਰਣੈਕੀਚਿੰਤਾਨਹੀ	੧੧੯	(ਮਹਲਾ ੩)		ਧਨੁਜਨਨੀਜਿਨਿ	੧੮੫
ਲੇਖੈਏਲਣੁਬੋਲਣਾ	੮੪	ਇਹੁਮਨੋਮੂਰਖੁ	੧੨੨	ਹਉਸਤਿਗੁਰੁਸੇਵੀ	੧੫੩	ਰੋਵਿੰਦੁਗੁਣੀਨਿ	੧੮੮
ਲਬੁਕੁਤਾਕੂੜੁਚੂਹੜਾ	੮੬	ਇਕੁਤਿਲੁਪਿਆਰਾ	੧੨੩	ਬਹੁਭੇਖਕਰਿਭਰ	੧੫੬	ਕਾਂਇਆਸਾਧੈਉਰ	੧੯੦
ਅਮਲੁਗਲੋਲਾਕੂੜ	੮੮	ਹਰਿਹਰਿਜਪਹੁ	੧੨੬	ਜਿਸਹੀਕੀਸਿਰਕਾ	੧੫੭	ਕਿਰਪਾਕਰੇਗੁਰੁ	੧੯੨
ਜਾਲਿਮੇਹੁਘਸਿਮਸੁ	੯੦	ਭਰਮੇਭਾਹਿਨਵਿ	੧੨੮	ਜਿਨੀਸੁਣਿਕੈਮੰਨਿ	੧੬੦	ਜਿਨੀਪੁਰਖੀਸਤਿ	੧੯੪
ਸਭਿਰਸਮਿਠੇਮੰਨਿ	੯੨	ਵਣਜਕਰਹੁਵਣ	੧੩੦	ਜਿਨੀਇਕਮਨਿ	੧੬੩	ਕਿਸੁਹਉਸੇਵੀਕਿ	੧੯੭
ਕੁਰੂਕੀਕ ਇਆਰ	੯੫	ਧਨੁਜੋਬਨੁਅਰੁ	੧੩੩	ਹਰਿਭਗਤਾਹਰਿ	੧੬੫	ਜੇਵੇਲਾਵਖਤੁਵੀਚਾ	੨੦੦
ਗੁਣਵੰਤੀਗੁਣਵੀ	੯੭	ਆਪੇਰਸੀਆਆਪਿ	੧੩੫	ਸੁਖਸਾਗਰਹਰਿ	੧੬੭	ਆਪਣਾਭਉਤਿਨ	੨੦੨
ਆਵਹੁਭੈਣੋਗਲਿ	੯੯	ਇਹੁਤਨੁਧਰਤੀ	੧੩੭	ਮਨਮੁਖਿਮੋਹੁਵਿ	੧੬੯	ਬਿਨੁਗੁਰਰੇਗੁਨਤੁ	੨੦੫
ਭਲੀਸਿਰੀਜਉ	੧੦੧	ਅਮਲੁਕਰਿਧਰਤੀ	੧੩੯	ਘਰਹੀਸਉਦਾਪਾ	੧੭੨	ਤਿਨਾਅਨੰਦੁਸਦਾ	੨੦੭
ਧਾਤੁਮਿਲੈਫੁਨਿਧਾਤੁ	੧੦੩	ਸੋਈਮਉਲਾਜਿਨਿ	੧੪੧	ਸਚਾਸਾਹਿਬਸੇਵੀਐ	੧੭੩	ਗੁਣਵੰਤੀਸਚੁਪਾ	੨੧੦
ਧ੍ਰਿਗੁਜੀਵਣੁਦੋਹਾ	੧੦੭	ਏਕੁਸੁਆਨਦੁਇ	੧੪੬	ਤੇਰੁਗੁਣਮਾਇਆ	੧੭੬	ਆਪੇਕਾਰਣੁਕਰਤਾ	੨੧੨
ਸੁੰਦਰੀਦੇਹੜਾਵਣੀ	੧੧੦	ਏਕਾਸੁਰਤਿਜੇਤੇਹੇ	੧੪੬	ਅੰਮ੍ਰਿਤੁਛੋਡਿਬਿਖਿ	੧੭੬	ਸੁਣਿਸੁਣਿਕਾਮ	੨੧੫
ਤਨੁਜਲਿਬਲਿਮਾ	੧੧੨	ਤੂਦਰੀਆਉਦਾਨਾ	੧੪੮	ਮਨਮੁਖਕਰਮਕਮਾ	੧੮੦	ਇਕਿਪਿਰੁਰਾਵਹਿ	੨੧੭

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

	ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ
ਹਰਿਜੀਸਚਾਸਚਤੂ	੨੧੯	ਪ੍ਰੀਤਿਲਗੀਤਿਸੁ	੨੬੩	ਆਪੇਗੁਣਆਪੇਕਥੈ	੩੦੨	ਸਹਜੈਨੇਸਭਲੋਚਦੀ	੩੭੨
ਜਗਿਹਉਮੈਮੈਲੁ	੨੨੨	ਮਨੁਤਨੁਧਨੁਜਿਨਿ	੨੬੫	ਮਛੁਲੀਜਾਲੁਨਜਾ	੩੦੫	ਸਤਿਗੁਰਿਮਿਲੀਐ	੩੭੬
(ਮਹਲਾ ੪)		ਮੇਰਾਤਨੁਅਰੁਧਨੁ	੨੬੭	ਮਨਿਜੂਠੈਤਨਿਜੂਠਿ	੩੦੮	ਸਤਿਗੁਰਿਸੇਵਿਐ	੩੭੯
ਮੈਮਨਿਤਨਿਵਿਰਹੁ	੨੨੬	ਸਰਣਿਪਏਪ੍ਰਭਆ	੨੬੯	ਜਪੁਤਪੁਸੰਜਮੁ	੩੧੧	(ਮਹਲਾ ੫)	
ਨਾਮੁਮਿਲੈਮਨੁਤ੍ਰਿ	੨੨੮	ਉਦਮੁਕਰਿਹਰਿ	੨੭੧	ਗੁਰਤੇਨਿਰਮਲੁ	੩੧੫	ਅਸਟਪਦੀਆਂ	
ਗੁਣਗਾਵਾਗੁਣ	੨੩੦	ਸੋਈਸਾਸਤੁਸਉਣੁ	੨੭੨	ਸੁਣਿਮਨਭੁਲੇਬਾ	੩੧੯	ਜਾਕਉਮੁਸਕਲੁ	੩੮੩
ਹਉਪੰਥੁਦਸਾਈ	੨੩੨	ਰਸਨਾਸਚਾਸਿਮ	੨੭੫	ਬਿਨੁਪਿਰਧਨ	੩੨੨	ਜਾਨਉਨਹੀਭਾਵੈ	੩੮੭
ਰਸੁਅੰਮ੍ਰਿਤੁਨਾਮੁ	੨੩੪	ਸੰਤਜਨਹੁਮਿਲਿ	੨੭੬	ਸਤਿਗੁਰੂਪੂਰਾਜੇ	੩੨੬	(ਮਹਲਾ ੧)	
ਦਿਨਸੁਚਰੈਵਿਰਿ	੨੩੭	ਮਿਠਾਕਰਿਕੈਖਾਇ	੨੭੯	ਰੇਮਨਕੈਸੀਹਰਿ	੩੨੯	ਜੋਗੀਅੰਦਰਿਜੋਗੀ	੩੮੯
(ਮਹਲਾ ੫)		ਗੋਇਲਿਆਇਆ	੨੮੧	ਮਨਮੁਖਿਭੁਲੈਭੁ	੩੩੪	(ਮਹਲਾ ੫)	
ਕਿਆਤੂਰਤਾਦੇਖਿ	੨੩੯	ਤਿਰਰੁਵਸਹਿਸੁਹੇ	੨੮੨	ਤ੍ਰਿਸਨਾਮਾਇਆ	੩੩੮	ਪੈਪਾਇਮਨਾਈ	੩੯੭
ਮਨਿਖਿਲਾਸੁਬਹੁ	੨੪੨	ਕਰਣਕਾਰਣਏਕ	੨੮੩	ਰਾਮਨਾਮਿਮਨੁ	੩੪੨	(ਮਹਲਾ ੧)	
ਭਲਕੇਉਠਿਪਪੋਲੀ	੨੪੪	ਸੰਚਿਹਰਿਧਨੁ	੨੮੪	ਚਿਤੇਦਿਸਹਿਧਉ	੩੪੫	ਪਹਿਲੈਪਹਿਰੈਰੈਣਿ	੪੦੫
ਘੜੀਮੁਹਤਕਾਪਾ	੨੪੩	ਦੁਕ੍ਰਿਤਸੁਕ੍ਰਿਤਮੰਧੇ	੨੮੬	ਡੂੰਗਰੁਦੇਖਿਡਰਾ	੩੪੯	ਪਹਿਲੈਪਹਿਰੈਰੈਣਿ	੪੦੯
ਸਭੇਗਲਾਵਿਸਰਨੁ	੨੪੮	ਤੇਰੈਭਰੋਸੈਪਿਆਰੈ	੨੮੭	ਮੁਕਾਮੁਕਰਿਘਰਿ	੩੫੩	(ਮਹਲਾ ੪)	
ਸਭੇਏਕਪਰਾਪਤੇ	੨੫੧	ਸੰਤਜਨਾਮਿਲਿਭਾ	੨੮੮	(ਮਹਲਾ ੩)		ਪਹਿਲੈਪਹਿਰੈਰੈਣਿ	੪੧੩
ਸੋਈਧਿਆਈਐ	੨੫੨	ਗੁਰਪਰਮੇਸਰੁ	੨੯੦	ਅਸਟਪਦੀਆ		(ਮਹਲਾ ੫)	
ਨਾਮਧਿਆਏਸੋ	੨੫੪	ਸੰਤਜਨਹੁਸੁਣਿ	੨੯੨	ਗੁਰਮੁਖਿਕ੍ਰਿਪਾਕਰੈ	੩੫੫	ਪਹਿਲੈਪਹਿਰੈਰੈਣਿ	੪੧੭
ਇਕੁਪਛਾਣੂਜੀਅ	੨੫੬	(ਮਹਲਾ ੧)		ਹਉਮੈਕਰਮਕਮਾ	੩੫੮	(ਮਹਲਾ ੪ ਛੰਤ)	
ਜਿਨਾਸਤਿਗੁਰ	੨੫੭	ਅਸਟਪਦੀਆ		ਪੰਖੀਬਿਰਖਿਸੁਹਾ	੩੬੧	ਮੁੰਧਇਆਣੀਪੋਟੀ	੪੨੧
ਮਿਲਿਸਤਿਗੁਰ	੨੫੯	ਆਖਿਆਖਿਮਨੁ	੨੯੪	ਗੁਰਮੁਖਿਨਾਮਿ	੩੬੪	(ਮਹਲਾ ੫ ਵੰਤ)	
ਪੂਰਾਸਤਿਗੁਰੁਜੇ	੨੬੧	ਸਭੇਕੰਤੁਮਹੇਲੀਆ	੨੯੮	ਮਾਇਆਮੋਹੁਮੇਰੈ	੩੬੮	ਮਨਪਿਆਰਿਆ	੪੨੫

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

	ਪੰਨੇ
ਹਠਮਝਾਹੂਮਾਪਿਰੀ (ਮਹਲਾ ੪) (ਵਣਜਾਰਾ)	੪੩੦
ਹਰਿਹਰਿਉਤਮੁ ਸ੍ਰੀਰਾਗਵਾਰਮਃ੪ (ਸਲੋਕਮਹਲਾ੩)	੪੩੬
ਹਾਗਾਂਵਰਿਸ੍ਰੀਰਾਗੁ (ਕਬੀਰ ਜੀਉ)	੪੪੩
ਜਨਨੀਜਾਨਤੁਸੁਤ (ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ)	੪੮੫
ਮਾਇਆਮੋਹਮਨਿ (ਭਗਤਕਬੀਰਜੀ)	੪੮੭
ਅਚਰਜਏਕੁਸੁਨਹੁ (ਭਗਤਬੇਣੀਜੀ)	੪੮੯
ਤੋਨਰਗਰਭਕੁੰਡਲ (ਰਵਿਦਾਸਜੀ)	੪੯੨
ਏਹੀਮੋਹੀਮੋਹੀਏਹੀ	੪੯੬
ਰਾਗ ਮਾਝ (ਮਹਲਾ੪)	
ਹਰਿਹਰਿਨਾਮੁਮੈ	੪੯੯
ਮਧੁਸੂਦਨਮੇਰੇਮਨ	੫੦੧

	ਪੰਨੇ
ਹਰਿਗੁਣਪੜੀਐ	੫੦੨
ਹਰਿਜਨਮੰਤਮਿਲਹੁ	੫੦੪
ਹਰਿਗੁਰਗਿਆਨੁ	੫੦੫
ਹਉਗੁਨਗੋਵਿੰਦ	੫੦੬
ਆਵਹੁਭੈਣੋਤੁਸੀ (ਮਹਲਾ ੫)	੫੦੭
ਮੇਰਾਮਨਲੋਚੈਗੁਰ	੫੦੯
ਸਾਰੁਤਿਸੁਹਾਵੀ	੫੧੧
ਅਨਹਦੁਵਾਜੈਸਹ	੫੧੩
ਜਿਤੁਘਰਿਪਿਰਿ	੫੧੪
ਖੋਜਤਖੋਜਤਦਰ	੫੧੫
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਅਪਰੰ	੫੧੬
ਕਹਿਆਕਰਣਾ	੫੧੭
ਦੁਖੁਤਦੋਜਾਵਿਸਰੈ	੫੧੮
ਲਾਲਰੋਪਾਲਦਇ	੫੧੯
ਏਹੁਸੁਵੇਲਾਜਿਤੁਮੈ	੫੨੦
ਸਗਲਸੰਤਨਪਹਿ	੫੨੨
ਵਿਸਰੁਨਾਹੀਏਵਡ	੫੨੩
ਸਿਫਤਿਸਲਾਹਣੁ	੫੨੪
ਤੂੰਜਲਨਿਧਿਹਮ	੫੨੫
ਅੰਮ੍ਰਿਤਨਾਮੁਸਦਾ	੫੨੬
ਨਿਧਿਸਿਧਿਰਿਧਿ	੫੨੭

	ਪੰਨੇ
ਪ੍ਰਭਕਿਰਪਾਤੇਹਰਿ	੫੨੮
ਓਤਿਪੋਤਿਸੇਵਕ	੫੨੯
ਸਭੁਕਿਛੁਘਤਮਹਿ	੫੩੦
ਤਿਸੁਕੁਰਬਾਣੀ	੫੩੧
ਤੂੰਪੇਡੁਸਾਖਤਿਰੀ	੫੩੨
ਸਫਲਸੁਬਾਣੀਜਿ	੫੩੩
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁਬਾਣੀਹਰਿ	੫੩੪
ਤੂੰਮੇਰਾਪਿਤਾਤੂੰਹੈ	੫੩੬
ਜੀਅਪ੍ਰਾਨਪ੍ਰਭਮ	੫੩੭
ਸੁਣਿਸੁਣਿਜੀਵਾ	੫੩੮
ਦੁਕਮੀਵਰਸਣ	੫੩੯
ਆਉਸਾਜਨਸੰਤ	੫੪੦
ਭਏਕ੍ਰਿਪਾਲਗੋਵਿੰਦ	੫੪੧
ਜਿਥੈਨਾਮੁਜਪੀਐ	੫੪੨
ਚਰਨਠਾਕੁਰਕੇ	੫੪੩
ਮੀਹੁਪਇਆਪਰ	੫੪੪
ਮਨੁਤਨੁਤੇਰਾਧਨੁ	੫੪੫
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਪ੍ਰਭ	੫੪੬
ਸਭੇਸੁਖਭਏਪ੍ਰਭ	੫੪੭
ਕੀਨੀਦਇਆ	੫੪੮
ਸੋਸਚੁਮੰਦਰੁਜਿਤੁ	੫੪੯
ਰੈਣਸੁਹਾਵੜੀਦਿ	੫੫੦

	ਪੰਨੇ
ਐਥੈਤੂਹੈਆਗੈ	੫੫੨
ਮਨੁਤਨੁਰਤਾਰਾਮ	੫੫੩
ਸਿਮਰਤਨਾਮਰਿਦੈ	੫੫੪
ਸੋਈਕਰਣਾਜਿ	੫੫੫
ਝੂਠਾਮੰਗਣੁਜੇਕੋਈ	੫੫੬
ਮਃ੧ਅਸਟਪਦੀਆਂ	
ਸਬਦਿਰੰਗਾਏਹੁ	੫੫੭
ਮਃ੩ ਅਸਟਪਦੀਆਂ	
ਕਰਮੁਹੋਵੈਸਤਿਗੁਰੂ	੫੫੯
ਮੇਰਾਪ੍ਰਭੁਨਿਰਮਲੁ	੫੬੨
ਇਕੋਆਪਿਵਿਰੈ	੫੬੪
ਸਬਦਿਮਰੈਸੁਮੁਆ	੫੬੬
ਅੰਦਰਿਹੀਰਾਲਾਲੁ	੫੬੯
ਸਭਘਟਆਪੇਭੋ	੫੭੧
ਅੰਮ੍ਰਿਤਬਾਣੀਗੁਰ	੫੭੪
ਆਪੇਹੋਗੋਸਹਜਿ	੫੭੬
ਸਤਿਗੁਰਸੇਵਿਐ	੫੭੮
ਆਪੇਵਾਇਤਾਸਭ	੫੮੧
ਤੇਰੀਆਖਾਣੀਤੇ	੫੮੩
ਐਥੈਸਾਚੇਸੁਆਰੀ	੫੮੫
ਉਤਪਤਿਪਰਲਉ	੫੮੭
ਸਤਿਗੁਰਸਾਚੀ	੫੮੯

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

	ਪੰਨੇ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਨਾਮੰਨਿ	੫੯੨
ਅੰਮ੍ਰਿਤਵਰਸੈ	੫੯੪
ਸੇਸਚਿਲਾਗੇਜੋਤੁਧੁ	੫੯੬
ਵਰਨਰੂਪਵਰਤਹਿ	੫੯੮
ਨਿਰਮਲਸਬਦੁ	੬੦੦
ਗੋਵਿੰਦੁਊਜਲ	੬੦੩
ਸਚਾਸੇਵੀਸਰੁ	੬੦੫
ਤੇਦੇਕਗਤਸੋਹਹਿ	੬੦੭
ਆਤਮਰਾਮਪਰ	੬੦੯
ਇਸੁਗੁਫਾਮਹਿ	੬੧੧
ਗੁਰਮੁਖਿਮਿਲੈ	੬੧੪
ਏਕ ਜਤਜੋਤਿਹੈ	੬੧੬
ਮੇਰਾਪ੍ਰਭੁਭਰਪੂਰਿ	੬੧੮
ਹਰਿਆਪੇਮੇਲੇਸੇਵ	੬੨੦
ਊਤਮਜਨਮੁਸੁਥਾ	੬੨੩
ਮਨਮੁਖਪੜਹਿ	੬੨੫
ਨਿਰਗੁਣਸਰਗੁਣ	੬੨੭
ਮਾਇਆਮੋਹਜਗਤੁ	੬੨੯
ਮਃ ੩ ਅਸਟਪਦੀਆਂ	
ਆਦਿਪੁਰਖੁਅਪਰੰ	੬੩੧
ਮਃ੪ਅਸਟਪਦੀਆਂ	
ਅੰਤਰਿਅਲਖੁਨ	੬੩੩

	ਪੰਨੇ
ਕਉਣੁਸੁਮੁਕਤਾ	੬੩੫
ਪ੍ਰਭੁਅਬਿਨਾਸੀਤਾ	੬੩੮
ਨਿਤਨਿਤਿਦਯੁ	੬੪੦
ਹਰਿਜਪੁਜਪਿਮਨੁ	੬੪੨
(ਬਾਰਹਮਾਹਾਮਃ੫)	
ਕਿਰਤਿਕਰਮਕੇ	੬੪੩
ਸੇਵੀਸਤਿਗੁਰ	੬੫੭
(ਵਾਰਮਾਝਕੀਮਃ੧)	
ਗੁਰੁਦਾਤਾਗੁਰੁ	੬੬੨

ਰਾਗ ਗਉੜੀ

(ਮਹਲਾ ੧)

	ਪੰਨੇ
ਭਉਮੁਦੁਭਾਰਾਵਡਾ	੭੨੯
ਡਰਿਘਰੁਘਰਿਡਰਿ	੭੩੦
ਮਾਤਾਮਤਿਪਿਤਾ	੭੩੨
ਪਉਣੇਪਾਣੀਅਗ	੭੩੨
ਸੁਣਿਮੁਣਿਬੂਝੈ	੭੩੪
ਜਾਤੇਜਾਇਕਹਾਤੇ	੭੩੬
ਕਾਮੁਕ੍ਰੋਧੁਮਾਇਆ	੭੩੭
ਉਲਟਿਕੰਵਲੁ	੭੩੮
ਸਤਿਗੁਰੁਮਿਲੈਸੁ	੭੪੦
ਕਿਰਤੁਪਇਆ	੭੪੧

	ਪੰਨੇ
ਜਿਨਿਅਕਥੁਕਹਾ	੭੪੨
ਜਨਮਿਮਰੈਤੈਗੁਣ	੭੪੩
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁਕਾਇਆ	੭੪੪
ਅਵਰਿਪੰਚਹਮਏਕ	੭੪੭
ਮੁੰਦਾਤੇਘਟਜੀਤਰਿ	੭੪੮
ਅਉਖਧਮੰਤ੍ਰਮੂਲੁ	੭੫੦
ਕਤਕੀਮਾਈਬਾਪੁ	੭੫੧
ਰੈਣਿਗਵਾਈਸੋਇ	੭੫੩
ਹਰਣੀਹੋਵਾਥਨਿ	੭੫੪
ਜੈਘਰਿਕੀਰਤਿ	੭੫੫
(ਮਹਲਾ ੩)	
ਗੁਰਿਮਿਲਿਐਹਰਿ	੭੫੭
ਗੁਰਤੇਗਿਆਨੁ	੭੫੮
ਸੁਥਾਉਸਚੁਮਨੁ	੭੫੯
ਇਕਿਗਾਵਤਰਹੇ	੭੬੧
ਮਨੁਮਾਰੇਧਾਤੁਮਰਿ	੭੬੨
ਹਉਮੈਵਿਚਿਸਭੁ	੭੬੩
ਮੋਕਿਉਵਿਸਰੈ	੭੬੪
ਨੂੰਅਕਥੁਕਿਉ	੭੬੬
ਏਕਸੁਤੇਸਭਿਰੂਪ	੭੬੭
ਮਨਮੁਖਿਮੂਤਾ	੭੬੮
ਸਚਾਅਮਰੁਸਚਾ	੭੬੯

	ਪੰਨੇ
ਜਿਨਾਗੁਰਮੁਖਿ	੭੭੦
ਗੁਰਸੇਵਾਜੁਗਚਾਰੇ	੭੭੧
ਸਤਿਗੁਰਮਿਲੈਵਡ	੭੭੩
ਜੈਸੀਧਰਤੀਊਪਰਿ	੭੭੩
ਸਭੁਜਗੁਕਾਲੈਵਸਿ	੭੭੫
ਪੇਈਅੜੈਦਿਨ	੭੭੬
ਸਤਿਗੁਰਤੇਗਿਆਨੁ	੭੭੮
(ਮਹਲਾ ੪)	
ਪੰਡਿਤਸਾਸਤੁ	੭੮੦
ਨਿਰਗੁਣਕਥਾ	੭੮੧
ਮਾਤਾਪ੍ਰੀਤਿਕਰੇ	੭੮੨
ਭੀਖਕਪ੍ਰੀਤਿਭੀਖ	੭੮੩
ਸਤਿਗੁਰਸੇਵਾ	੭੮੫
ਹਰਿਆਪੇਜੋਗੀ	੭੮੬
ਸਾਹੁਹਮਾਰਾਤੂ	੭੮੭
ਜਿਉਜਨਨੀਗਰਭੂ	੭੮੮
ਕਿਰਸਾਣੀਕਿਰ	੭੯੦
ਨਿਤਦਿਨਸੁਰਾਤਿ	੭੯੧
ਹਮਹੈਮਨਿਚਿਤਿ	੭੯੩
ਕੰਚਨਨਾਰੀਮਹਿ	੭੯੪
ਜਿਉਜਨਨੀਸੁਤੁ	੭੯੬
ਜਿਸੁਮਿਲਿਐਮਨਿ	੭੯੮

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

	ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ
ਹਰਿਦਇਆਲਿ	੭੯੯	ਕਰਮਭੂਮਿਮਹਿ	੮੨੭	ਜੀਅਜੁਗਤਿਜਾਕੈ	੮੫੫	ਹਰਿਗੁਣਜਪਤ	੮੭੨
ਜਗਜੀਵਨਅਪਰੰ	੮੦੦	ਗੁਰਕਾਬਚਨਸਦਾ	੮੨੮	ਗੁਰਪਰਸਾਦਿਨਾਮਿ	੮੫੬	ਏਕਸੁਸਿਉਜਾਕਾ	੮੭੨
ਕਰਹੁਕ੍ਰਿਪਾਜਗ	੮੦੧	ਜਿਨਕੀਤਾਮਾਦੀਤੇ	੮੩੦	ਹਸਤਪੁਨੀਤਦੇਹਿ	੮੫੭	ਨਾਮਭਗਤਕੈਪ੍ਰਾਨ	੮੭੩
ਭੂਮਦਇਆਲ	੮੦੩	ਤਿਸਕੀਸਰਣਿ	੮੩੧	(ਮਹਲਾ ੫)		ਮਿਤਪ੍ਰਸਾਦਿਹਰਿ	੮੭੪
ਮੇਰੇਮਨਸੇਪ੍ਰਭੁਸਦਾ	੮੦੪	ਸੁਣਿਹਰਿਕਥਾਉ	੮੩੨	ਨਿਪਰਾਇਓਸੋਈ	੮੫੮	ਕਰਿਕਰਿਟਹਲ	੮੭੫
ਹਮਰੇਪ੍ਰਾਨਵਸ	੮੦੫	ਅਗਲੇਮੁਏਸਿਪਾਛੈ	੮੩੩	ਕਲਿਜੁਗਮਹਿਮਿ	੮੫੯	ਜਾਕਉਅਪਨੀਕਿ	੮੭੫
ਇਹੁਮਨੁਆਖਿਨੁਨ	੮੦੭	ਅਨਿਕਜਤਨਨਹੀ	੮੩੫	ਹਮਧਨਵੰਤਕਾਗਠ	੮੬੦	ਛਾਡਿਸਿਆਨਪਬਹੁ	੮੭੬
ਕਾਮਕ੍ਰੋਧਿਨਗਰ	੮੦੮	ਬਹੁਤਦਰਬੁਕਰਿ	੮੩੬	ਡਰਿਡਰਿਮਰਤੇ	੮੬੧	ਰਾਖਿਲੀਆਗੁਰਿ	੮੭੭
ਇਹੁਗੜਮਹਿਹਰਿ	੮੦੯	ਬਹੁਰੰਗਮਾਇਆ	੮੩੭	ਜਾਕਾਮੀਤਸਾਜਨਹੈ	੮੬੨	ਅਨਿਕਰਸਾਖਾਇ	੮੭੭
ਹਰਿਹਰਿਅਰਥ	੮੧੦	ਪ੍ਰਾਣੀਜਾਣੈਇਹੁ	੮੩੯	ਜਾਕੈਦੁਖਸੁਖਸਮ	੮੬੨	ਕਲਿਕਲੇਸਗੁਰ	੮੭੮
ਹਮਅਹੰਕਾਰੀਅਹੰ	੮੧੧	ਤਉਖਿਰਪਾਤੇਮਾ	੮੪੦	ਅਗਮਰੂਪਕਾਮਨ	੮੬੩	ਸਾਧਸੰਗਿਤਾਕੀ	੮੭੯
ਕੁਰਮਤਿਬਾਸੈਸਬਦੁ	੮੧੨	ਆਨਲਸ ਜਤਤੈ	੮੪੧	ਕਵਨਰੂਪਤੇਰਾ	੮੬੪	ਸੂਕੇਹਰੇਕੀਏਖਿਨ	੮੮੦
ਕੁਰੁਮੁਖਿਜਿੰਦੂਜਪਿ	੮੧੪	ਮਨੁਮੰਦਰਤਨੁਸਾਜੀ	੮੪੨	ਆਪਨਤਨੁਨਹੀ	੮੬੫	ਤਾਪਗਏਪਾਈਪ੍ਰਭੁ	੮੮੦
ਆਉਸਖੀਕੁਣਕਾ	੮੫੫	ਰੈਣਦਿਨਹੁਰਹੈ	੮੪੩	ਰੂਰਕੇਚਰਣ ਉਪ	੮੬੬	ਭਲੇਦਿਨਮਭਲੇ	੮੮੫
ਮਨਮਾਹੀਮਨਮਾਹੀ	੮੫੬	ਤੇਮੇਰਾਸਖਾਹੀ	੮੪੫	ਰੇਮਨਮੇਰੇਤੁਤਾਕਉ	੮੬੬	ਗੁਰਕਾਸਬਦੁਰਾਖੁ	੮੮੨
ਚੋਜੀਮੇਰੇਗੋਵਿੰਦਾ	੮੧੯	ਖਿਆਪਤਹਰਖ	੮੪੬	ਮੀਤੁਕਹੈਸੋਈਹਮ	੮੬੭	ਜਿਸੁਸਿਮਰਤਦੂਖੁ	੮੮੨
ਮੋਹਰਿਨਾਮੋਹਰਿ	੮੨੯	ਨੈਨਹੁਨੀਦਪਰ	੮੪੭	ਜਾਕਉਦੁਮਭਇਸਮ	੮੬੭	ਭੈਮਹਿਰਚਿਓਸਭੁ	੮੮੩
੧ ਰਾਬਿਰਹੀਨਾਮੁ	੮੨੨	ਜਾਕੈਵਸਿਖਾਨ	੮੪੯	ਦੁਲਭਦੇਹਪਾਈ	੮੬੮	ਤੁਮਰੀਕ੍ਰਿਪਾਤੇਜ	੮੮੪
(ਮਹਲਾ ੫)		ਸਤਿਗੁਰਦਰਸਨਿ	੮੫੦	ਕਾਕੀਮਾਈਕਾਕੋ	੮੬੯	ਅਨਥਿਨਜੋਸੇਥੋ	੮੮੪
ਕਿਨਿਬਿਧਿਕੁਸਲੁ	੮੨੩	ਸਾਧਸੰਗਿਜਪਿਓ	੮੫੧	ਵਡੇਵਡਜੋਦੀਸਹਿ	੮੭੦	ਤੂੰਸਮਰਥਸੁਹੈਮੇਰਾ	੮੮੫
ਕਿਉਦੁਮੀਐਭੂਮਿ	੮੨੫	ਇਧਨਤੇਕਿਛੁਲਾਵੈ	੮੫੩	ਪੂਰਾਮਾਰਗੁਪੂਰਾ	੮੭੦	ਤਾਕਾਦਰਸੁਪਾਈਐ	੮੮੬
ਕਈਜਨਮੁਭਏ	੮੨੬	ਜਿਸੁਮਨਿਵਸੈਤਰੇ	੮੫੪	ਮਿਲਕਾਦੂਰਿਮਿਟੇ	੮੭੧	ਹਰਿਸਿਮਰਤਤਰੀ	੮੮੬

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

	ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ
ਹਿਰਦੈਚਰਨਕਮ	੮੮੭	ਹਰਿਕੇਦਾਸਸਿਉ	੯੦੨	ਅਪਨੇਸੇਵਕਕਉ	੯੨੧	ਤੁਮਹਰਿਸੇਤੀਰਾਤੇ	੯੪੫
ਗੁਰਜੀਕੇਦਰਸਨ	੮੮੭	ਸਾਮਤਿਨਿਰਮਲ	੯੦੩	ਰਾਮਕੇਬਲੁਪੂਰਨ	੯੨੧	ਸਹਜਿਸਮਾਇਓ	੯੪੬
ਕਰੈਦੁਹਕਰਮਦਿ	੮੮੮	ਐਸੀਪ੍ਰੀਤਿਗੋਵਿੰਦ	੯੦੪	ਭੁਜਬਲਬੀਰਬ੍ਰਹਮ	੯੨੨	ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਪੂਰਨ	੯੪੮
ਰਾਮਰੰਗਕਦੇਉਤ	੮੮੯	ਰਾਮਰਸਾਇਨਜੋ	੯੦੫	ਦਯਗੁਸਾਈਮੀਤ	੯੨੩	ਹਰਿਹਰਿਕਬਹੂੰ	੯੪੯
ਸਿਮਰਤਸੁਆਮੀ	੮੮੯	ਨਿਤਪ੍ਰਤਿਨਾਵਣੁ	੯੦੬	ਦੈਕੋਈਰਾਮਪਿਆ	੯੨੪	ਸੁਖੁਨਾਹੀਰੇਹਰਿ	੯੫੦
ਹਰਿਚਰਣੀਜਾਕਾ	੮੯੦	ਸੋਕਿਛੁਕਰਿਜਿਤੁ	੯੦੬	ਕਵਨਗੁਨਾਨ	੯੨੫	ਮਨਧਰਤਰਬੇਹਰਿ	੯੫੧
ਹਰਿਸਿਮਰਤਸਭਿ	੮੯੧	ਜੀਵਤਛਾਡਿਜਾਹਿ	੯੦੭	ਪ੍ਰਭੁਮਿਲਏਕਉ	੯੨੬	ਦੀਬਾਣੁਹਮਾਰੋਤੁਹੀ	੯੫੨
ਜਿਸਕਾਦੀਆਪੈਨੈ	੮੯੨	ਗਰੀਬਾਉਪਰਿਜਿ	੯੦੮	ਨਿਕਟਰਪੰਚੀਸਿ	੯੨੭	ਜੀਅਰਓਲਾਨਾਮ	੯੫੨
ਪ੍ਰਭਕੇਦਰਸਨ	੮੯੨	ਮਹਜਰੁਝੂਠਾਕੀਤੋ	੯੦੯	ਹਰਿਪੇਖਨਕਉ	੯੨੮	ਬਾਰਣੈਬਲਿਹਾਰਨੈ	੯੫੩
ਖਾਦਾਪੈਨਦਾਮੂਕਰਿ	੮੯੩	ਜਨਕੀਧੂਰਿਮਨ	੯੧੦	ਕਿਨਬਿਧਮਿਲੈ	੯੨੯	ਹਰਿਹਰਿਹਰਿਆ	੯੫੩
ਅਪਨੇਲੇਭਕਉ	੮੯੪	ਜੀਵਨਪਦਵੀਹਰਿ	੯੧੧	ਐਸੇਪਰਚਉਪਾ	੯੩੦	ਮਨਰਾਮਨਾਮਗੁਨ	੯੫੪
ਕੋਟਿਬਿਘਨਹਿਰੇ	੮੯੫	ਸਾਂਤਿਭਈਗੁਰਗੋ	੯੧੨	ਅਉਪਘਟੈਦਿਨਸੁ	੯੩੨	ਰਸਨਾਜਪੀਐਏਕੁ	੯੫੫
ਕਰਿਕਿਰਪਾਭੇਟੇ	੮੯੫	ਨੇਤ੍ਰਪਰਗਾਸੁਕੀਆ	੯੧੨	ਰਾਖੁਪਿਤਾਪ੍ਰਭਮੇਰੇ	੯੩੩	ਜਾਕਉਬਿਸਰੈਰਾਮ	੯੫੬
ਬਿਖੈਕਾਜਤੇਅੰਧੁਲਾ	੮੯੬	ਧਨੁਓਹੁਮਸਤਕੁ	੯੧੩	ਓਹੁਅਬਿਨਾਸੀ	੯੩੪	ਗਰਬੁਬਡੋਮੂਲੁ	੯੫੬
ਆਠਪਹਰਸੰਗੀ	੮੯੭	ਤੂੰਹੈਮਸਲਤਿਤੂੰਹੈ	੯੧੩	ਛੋੜਿਛੋੜਿਰੇਬਿਖਿ	੯੩੬	ਮੋਹਿਦਾਸਰੋਠਾਕੁਰ	੯੫੭
ਥਾਤੀਪਾਈਹਰਿਕੋ	੮੯੭	ਸਤਿਗੁਰੁਪੂਰਾਭ	੯੧੪	ਤੁਝਬਿਨੁਕਵਨਹਮਾ	੯੩੭	ਹੋਇਓਐਸਾਹਉਮੈ	੯੫੮
ਜਲਿਥਲਿਮਹੀ	੮੯੮	ਧੋਤੀਖੇਲਿਵਿਛਾਏ	੯੧੫	ਤੁਝਬਿਨੁਕਵਨੁ	੯੩੮	ਚਿੰਤਾਮਣਿਕਰੁਣਾ	੯੫੮
ਹਰਿਹਰਿਨਾਮੁ	੮੯੯	ਥਿਰੁਘਰਿਬੈਸਹੁ	੯੧੬	ਮਿਲਹੁਪਿਆਰੇ	੯੩੯	ਮੇਰੇਮਨਸਰਣਿਪ੍ਰਭੂ	੯੫੯
ਪਉਸਰਣਾਈਜਿਨ	੮੯੯	ਹਰਿਸੰਗਿਰਾਤੇਕਾਹਿ	੯੧੬	ਹਉਤਾਕੈਬਲਿ	੯੪੦	ਮੇਰਮਨਗੁਰੁਗੁਰੁ	੯੬੦
ਬਾਹਰਿਰਾਖਿਓਰਿ	੯੦੦	ਉਦਮੁਕਰਤਸੀਤ	੯੧੮	ਜੋਗੁਗਤਿਸੁਨਿ	੯੪੧	ਤ੍ਰਿਸਨਾਬਿਰਲੇਹੀ	੯੬੧
ਦੇਨੁਇਦੁਥਾਨੁਗੋ	੯੦੧	ਕੋਟਿਮਜਨਕੀਨੇ	੯੧੯	ਅਨੂਪਪਦਾਰਥੁ	੯੪੩	ਸਬਦੁਕੋਰਸੁਹਰਿਹੋ	੯੬੨
ਨੇਪ੍ਰਾਣੀਗੋਵਿੰਦੁ	੯੦੨	ਸਿਮਰਿਸਿਮਰਿ	੯੨੦	ਦਰਿਆਮਇਆ	੯੪੪	ਗੁਨਕੀਰਤਿਨਿਧਿ	੯੬੩

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

	ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ
ਮਾਤੋਹਰਿਰੰਗਿਮਾਤੋ	੯੬੩	ਕੋਊਮਾਈਕੂਲਿਓ	੯੮੭	ਗੁਰਪਰਸਾਦੀਬੂਝਿ	੧੦੨੫	ਗੁਰਕੈਬਚਨਮੋਹਿ	੧੦੬੫
ਹਰਿਨਾਮੁਲੇਹੁਮੀਤਾ	੯੬੪	ਸਾਧੋਰਾਮਸਰਨਿ	੯੮੭	ਮਃ੩ ਅਸਟਪਦੀਆਂ		ਤਿਸੁਗੁਰਕਉਸਿਮ	੧੦੬੬
ਪਾਇਓਬਾਲਬੁਧਿ	੯੬੬	ਮਨਰੇਕਹਾਭਇਓ	੯੮੮	ਮਨਕਾਸੂਤਕੁਦੂਜਾ	੧੦੨੮	ਮਿਲੁਮੇਰੇਗੋਵਿੰਦੁ	੧੦੬੭
ਭਾਵਨੁਤਿਆਗਿਓ	੯੬੭	ਨਰੁਅਚੇਤਪਾਪਤੇ	੯੮੯	ਗੁਰਮੁਖਿਸੇਵਾਪ੍ਰਾਨ	੧੦੨੯	ਆਦਿਮਧਿਜੋਅੰਤ	੧੦੬੯
ਪਾਇਆਲਾਲੁਰਤ	੯੬੮	ਮਃ੧ ਅਸਟਪਦੀਆ		ਇਸੁਜੁਗਕਾਧਰਮੁ	੧੦੩੧	ਖੋਜਤਫਿਰੇਅਸੰਖ	੧੦੭੦
ਧ੍ਰਿਬਰਤਰਾਜਾਰਾਮ	੯੭੦	ਨਿਧਿਸਿਧਿਨਿਰ	੯੯੦	ਬ੍ਰਹਮਾਮੂਲੁਵੇਦ	੧੦੩੩	ਨਾਰਾਇਣਹਰਿ	੧੦੭੨
ਮੋਕਉਇਹਬਿਧਿਕੋ	੯੭੧	ਮਨੁਕੁੰਚਰੁਕਾਇਆ	੯੯੩	ਬ੍ਰਹਮਾਵਦੁਪੜੇਵਾ	੧੦੩੫	ਹਰਿਹਰਿਗੁਰੁਗੁਰੁ	੧੦੭੩
ਹਰਿਖਿਨੁਅਵਰ	੯੭੨	ਨਾਮਨੁਮਰੈਨਕਾਰਜੁ	੯੯੫	ਤ੍ਰੈਗੁਣਵਖਾਣੈਭਰਮੁ	੧੦੩੭	ਰੋਗਸੰਗਿਬਿਖਿਆ	੧੦੭੪
ਮਾਧਉਹਰਿਹਰਿ	੯੭੪	ਹਉਮੈਕਹਤਿਆਨਹ	੯੯੭	ਨਾਮੁਅਮੋਲਕੁਗੁਰ	੧੦੩੯	(ਮਹਲਾ ੧)	
ਦੀਨਦਇਆਲਦਮੋ	੯੭੪	ਦੂਜੀਮਾਇਆ	੧੦੦੦	ਮਨੁਹੀਮਨੁਸਵਾ	੧੦੪੧	ਮੁੰਧਰੈਨਿਦ੍ਰਹੇਲ	੧੦੭੬
ਆਉਹਮਾਰੈਰਾਮ	੯੭੬	ਅਧਿਆਤਮਕਰਮ	੧੦੦੨	ਸਤਿਗੁਰਤੇਜੋਮੁਹ	੧੦੪੪	ਸੁਣਿਨਾਹਪ੍ਰਭੁਜੀਉ	੧੦੭੯
ਸੁਣਿਸੁਣਿਸਾਜਨ	੯੭੭	ਖਿਮਾਗਹੀਬ੍ਰਤੁ	੧੦੦੩	(ਮਃ੪ ਕਰਹਲੇ)		(ਮਹਲਾ ੩)	
ਤੂੰਮੇਰਾਬਹੁਮਾਣੁ	੯੭੮	ਐਸੋਦਾਸਮਿਲੈਸੁਖੁ	੧੦੦੫	ਕਰਹਲੇਮਨਪਰ	੧੦੪੬	ਸਾਧਨਬਿਨਉਕਰੇ	੧੦੮੧
ਦੁਖਭੰਜਨੁਤੇਰਾ	੯੭੯	ਬ੍ਰਹਮੈਗਰਬੁਕੀਆ	੧੦੦੭	ਮਨਕਰਹਲਾਵੀ	੧੦੪੮	ਪਿਰਬਿਨੁਖਰੀ	੧੦੮੪
ਹਰਿਰਾਮਰਾਮਰਾਮ	੯੮੦	ਚੋਆਚੰਦਨੁਅੰਕਿ	੧੦੧੦	ਮਃ੫ ਅਸਟਪਦੀਆਂ		ਕਾਮਣਿਹਰਿਰਸੁ	੧੦੮੭
ਮੀਠੇਹਰਿਗੁਣ	੯੮੧	ਸੇਵਾਏਕਨਜਾਨਸਿ	੧੦੧੨	ਜਬਇਹੁਮਨਮਹਿ	੧੦੫੧	ਮਾਇਆਸਰੁਸਬਲੁ	੧੦੮੯
(ਮਹਲਾ ੯)		ਹਠੁਕਰਿਮਰੈਨ	੧੦੧੪	ਗੁਰਸੇਵਾਤੇਨਾਮੇ	੧੦੫੩	ਗੁਰਕੀਸੇਵਾਕਰਿ	੧੦੯੨
ਸਾਧੋਮਨਕਾਮਾਨੁ	੯੮੩	ਹਉਮੈਕਰਤਭੇਖੀ	੧੦੧੬	ਗੁਰਕਾਸਬਦੁਰਿਦ	੧੦੫੫	(ਮਹਲਾ ੫)	
ਸਾਧੋਰਚਨਾਰਾਮ	੯੮੪	ਪ੍ਰਥਮੈਬ੍ਰਹਮਾਕਾਲੈ	੧੦੧੭	ਪ੍ਰਥਮੇਗਰਭਵਾਸਤੇ	੧੦੫੭	ਮੇਰੇਮਨਿਬੈਰਾਗੁ	੧੦੯੫
ਪ੍ਰਾਨੀਕਉਹਰਿਜਸੁ	੯੮੪	ਬੋਲਹਿਸਾਚੁਮਿਥਿ	੧੦੨੦	ਜੋਇਸੁਮਾਰੇਸੋਈ	੧੦੫੯	ਮੰਹਨਤੇਰੇਊਚੇਮੰਦ	੧੦੯੯
ਸਾਧੋਇਹੁਮਨੁਗਹਿ	੯੮੫	ਰਾਮਿਨਾਮਿਚਿਤੁ	੧੦੨੨	ਹਰਿਸਿਉਜੁਰੈਤ	੧੦੬੨	ਜਪਿਮਨਾਤੂੰਰਾਮ	੧੧੦੩
ਸਾਧੋਗੋਬਿੰਦਕੇਗੁਨ	੯੮੬	ਜਿਉਗਾਈਕਉ	੧੦੨੪	ਬਿਨੁਸਿਮਰਨਜੈਸੇ	੧੦੬੪	ਸੁਣਿਸਖੀਏਮਿਲਿ	੧੧੦੫

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

	ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ
ਬਾਵਨਅਖਰੀ ਮਃ੫		ਅਵਰਮੁਏਕਿਆ	੧੪੧੦	ਨਾਮੈਜੋਗਧਿਆਨ	੧੪੩੦	ਜੇਤੇਜਤਨਕਰਤਤੇ	੧੪੬੦
ਗੁਰਦੇਵਮਾਤਾਗੁਰ	੧੧੦੮	ਅਸਥਾਵਰਜੰਗਮ	੧੪੧੧	ਜਿਹਿਸਿਰਿਰਚਿ	੧੪੩੦	ਕਾਲਬੂਤਕੀਹਸਤ	੧੪੬੨
ਸੁਖਮਨੀਮਹਲਾਃ੫		ਐਸੋਅਚਰਜੁਦੇਖਿ	੧੪੧੧	ਦੁਖੁਮਾਂਗਤਿਦੁਖੁ	੧੪੩੧	ਅਗਨਿਨਦਹੈਪਵਨੁ	੧੪੬੩
ਆਦਿਗੁਰਏਨਮਹ	੧੧੬੦	ਜਿਉਜਲਛੋਡਿਬਾ	੧੪੧੨	ਅਹਿਨਿਸਿਏਕਨਾਮ	੧੪੩੩	ਜਿਉਕਪਿਕੇਕਰ	੧੪੬੫
ਥਿਤੀਗਉੜੀਮਃ੫		ਚੋਆਚੰਦਨਮਰਦਨ	੧੪੧੩	ਰੇਜੀਅਨਿਲਜਲਾਜ	੧੪੩੪	ਪਾਨੀਮੈਲਾਮਾਟੀ	੧੪੬੬
ਜਲਿਥਲਿਮਹੀਅ	੧੨੯੨	ਜਮਤੇਉਲਟਭਏਹੈ	੧੪੧੪	ਕਉਨੁਕੋਪੂਤੁਪਿਤਾ	੧੪੩੪	ਰਾਮਜਪਉਜੀਅ	੧੪੬੭
ਗਉੜੀਵਾਰਮਃ੪		ਪਿੰਡਮੂਐਜੀਉਕਿਹ	੧੪੧੫	ਅਥਮੋਕਉਤਇਰਾਜਾ	੧੩੩੧	ਨੇਨਿਛਾਡਿਜਉਜਗ	੧੪੬੮
ਸਤਿਗੁਰਪੁਰਖੁ	੧੩੦੯	ਕੰਚਨਸਿਉਪਾਈਐ	੧੪੧੮	ਜਲਿਹੈਸੂਤਨੁਵਲ	੧੪੩੭	ਸੁਰਗਬਾਣੁਨਬਾ	੧੪੬੯
ਗਉੜੀਵਾਰਮਃ੫		ਜਿਹਮਰਨੈਸਭੁ	੧੪੧੯	ਝਗਰਾਏਕਨਿਏਰਹੁ	੧੪੩੮	ਰੇਮਨਨੇਰੋਕੋਇਨਹੀ	੧੪੭੦
ਹਰਿਹਰਿਨਾਮਜੋ	੧੩੭੬	ਕਤਨਹੀਠਉਰਮੂਲੁ	੧੪੧੯	ਦੇਖਉਭਾਈਗਜਾਨ	੧੪੩੮	ਪੰਥੁਨਿਹਾਰੈਕਾਮਨੀ	੧੪੭੧
(ਕਬੀਰ ਜੀਉ)		ਜਾਕੈਹਤਿਸਾਠਾਕੁਰ	੧੪੨੦	ਹਰਿਜਸੁਸੁਨਹਿਨ	੧੪੩੯	ਆਸਪਾਸਘਨੁ	੧੪੭੨
ਅਥਮੋਹਿਜਲਤ	੧੪੦੦	ਬਿਨੁਸਤਸਤੀਹੋਇ	੧੪੨੧	ਜੀਵਤਪਿਤਰਨਮਾ	੧੪੪੧	ਬਿਪਲਬਸਤ੍ਰਕੇਤੇਹੈ	੧੪੭੩
ਮਾਧਉਜਲਕੀ	੧੪੦੧	ਬਿਖਿਆਖਿਆਪਿ	੧੪੨੨	ਜੀਵਤਮਹੈਮਰੈਫੁਨਿ	੧੪੪੩	ਮਨਰੇਛਾਡਹੁਭਰਮੁ	੧੪੭੪
ਜਬਹਮਏਕੇਕੁ	੧੪੦੨	ਜਿਣਕੁਲਿਪੂਤੁ	੧੪੨੩	ਉਲਟਤਪਵਨਚਕ੍ਰ	੧੪੪੪	ਫੁਰਮਾਨੁਤੇਰਾਸਿਰੈ	੧੪੭੫
ਨਗਨਫਿਰਤਜੋਪਾ	੧੪੦੩	ਜੋਜਨਲੇਹਿਖਸਮ	੧੪੨੩	ਤਹਪਾਵਸਸਿਧੁਧੂਪ	੧੪੪੬	ਲਖਦਉਰਾਸੀਹਚੀ	੧੪੭੬
ਸੰਧਿਆਪ੍ਰਾਤੁਇਸ	੧੪੦੪	ਗਗਨਰਸਾਲਚੁਐ	੧੪੨੪	ਪਾਪਪੁੰਨਦੁਇਏਲ	੧੪੪੭	ਨਿੰਦਉਨਿੰਦਉਮੋ	੧੪੭੭
ਕਿਆਜਪੁਕਿਆ	੧੪੦੪	ਮਨਕਾਸੁਭਾਉਮਨ	੧੪੨੫	ਪੇਵਕੜੈਦਿਨਚਾਰਿ	੧੪੪੮	ਰਾਜਾਰਾਮਤੁੰਐਸਾ	੧੪੭੮
ਗਰਭਵਾਸਮਹਿ	੧੪੦੫	ਓਇਦੁਦੀਸਹਿ	੧੪੨੬	ਜੋਗੀਕਹਹਿਜੋਗੁ	੧੪੫੦	ਖਟਨੇਮਕਰਕੇਠੜੀ	੧੪੭੮
ਅੰਧਕਾਰੁਸੁਖਕਬ	੧੪੦੬	ਵੇਦਕੀਪੁਤਰੀ	੧੪੨੬	ਜਹਕਛੁਅਹਾਤਹਾ	੧੪੫੨	ਮਾਈਮੋਹਿਅਵਰੁਨ	੧੪੭੯
ਜੋਤਿਕੀਜਾਤਿਜਾਤਿ	੧੪੦੭	ਦੇਇਮੁਹਾਰਲਗਾਮੁ	੧੪੨੭	ਸੁਰਤਿਸਿਮ੍ਰਿਤਿਦੁਇ	੧੪੫੪	ਬਾਵਨਅਛਰਲੋਕ	੧੪੮੬
ਜੋਜਨੁਪਰਮਿਤਿ	੧੪੦੮	ਜਿਹਿਮੁਖਿਪਾਂਚਉ	੧੪੨੮	ਗਜਨਵਗਜਦਸ	੧੪੫੫	ਪੰਦ੍ਰਹਿਤੀਂਸਾਤ	੧੪੯੧
ਉਪਜੈਨਿਪਜੈਨਿਪ	੧੪੦੯	ਆਪੇਪਾਵਕਆਪੇ	੧੪੨੯	ਏਕਜੋਤਿਏਕਾਮਿਲੀ	੧੪੫੯	ਬਾਰਬਾਰਹਰਿਕੇਰੁਨ	੧੫੦੨

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

	ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ		ਪੰਨੇ
				ਬੇਗਮਪੁਰਾਸਹਰਕੋ	੧੫੦੬	ਸਤਜੁਗਿਸਤੁਤੇਤਾ	੧੫੧੦
(ਨਾਮਦੇਉਜੀ)		(ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ)		ਘਟਅਵਘਟਡੂਗਰ	੧੫੦੮		
ਦੇਵਾਪਾਹਨਤਾਰੀ	੧੫੦੫	ਮੇਰੀਸੰਗਤਿਪੋਰ	੧੫੦੬	ਕੁਪੁਤਰਿਓਜੈਸੇ	੧੫੦੯		

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਭੂਮਿਕਾ

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ! ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਕਲਯੁਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਕੇ ਭਵਸਾਗਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਐਸਾ ਪੁਲ ਬਨਾ ਦਿਤਾ ਕਿ ਜਿਸ ਦੇ ਆਸਰੇ ਸਭ ਲੋਕ ਸੁਖੈਨ ਹੀ ਪਾਰ ਹੋ ਸਕਨ। ਪੰਜਮੀਂ ਨਾਮੀਂ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਨਾਮ ਸਦਾਇਆ ਅਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸੰਚਯ ਕਰਕੇ ਇਕ ਬੀੜ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿਤੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪੁਲ ਪੱਕਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਰ ਉਸ ਪੁਲ ਤਾਂਈ ਗਾੜੀ ਰਾਹ ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਭੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਹੋਗਿਆ। ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਜੋ ਗੁਰ ਆਸ਼ਯ ਹਨ ਉਹ ਐਸੇ ਸੌਖੇ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਕਰਕੇ ਰਖੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਉਂ ਸੂਰਜ ਵੰਨੀ ਤਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਤਿਕੂੰ ਅਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਣੀ ਦਾ ਆਸਯ ਬੀ ਲਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਆਸਮਦਾਦਿ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਸੁਧ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਗੁਰ ਆਸਯ ਨੂੰ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨਾ ਹੋਰ ਭੀ ਕਠਨ ਹੈ। ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਰਥ ਜੇ ਕੇਵਲ ਵਿਦਯਾ ਦੀ ਚਾਤੁਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਰ ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾ ਲੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਦ ਅਰਥ ਦੇ ਅਨਰਥ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ॥ ਜੋ ਸਨਾਤਨ ਸੰਪ੍ਰਦਾ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਸੀਨੇ ਬਸੀਨੇ ਚਲੀ ਆਉਂਦੀਸੀ ਉਹ ਕਲਮ ਦੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵੇਲੇ ਰਲੇ ਵਿਚ ਪੈਣ ਲਗ ਗਈ, ਇਤ੍ਰ ਮਤਾਂ ਦੇ ਉਹਦੇਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਇ ਪ੍ਰਦਾਈ ਮਹਾਤਮ ਨੂੰ ਆਦਰ ਨਾ ਮਿਲਨੇ ਤੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਆਸ਼ੈ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਥ ਕਰਨੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਤਕਾਰ ਮਿਲਨੇ ਤੇ ਸਨਾਤਨ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਨਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਲਗੀ ਅਰ ਰੂਪ ਚਪਾਤੇ ਏਸ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹੋ ਪਈ ਕਿ ਜੋ ਗਿਆਨੀ ਇਕ ਤੁਕ ਦੇ ਬਾਹਲੇ ਅਰਥ ਕਰੇ ਸੋ ਵਡਾ ਗਿਆਨੀ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਨਾਤ੍ਰ ਵਿਚ ਜੋ ਸੁਧ ਸੰਪ੍ਰਦਾ ਸੀ ਰਲ ਗਈ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਇਹ ਰਲੀ ਹੋਈ ਬੀ ਵਖਰਾ ਰੂਪ ਰਖਦੀ ਸੀ ਪਰ ਫੇਰ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਉਸ ਨਾਨਾਤ੍ਰ ਵਿਚੋਂ ਚੁਣ ਲੈਣੀ ਕਠਨ ਹੋਗਈ॥ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਫੇਰ ਨਵੀਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਆਗਈ, ਸੌਕ ਅਨੇਕ ਪਾਸੀਂ ਲਗ ਪਏ ਅਰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਘਟਨ ਲਗ ਗਿਆ ਡਾਕਟਰ ਟ੍ਰੰਪ ਨਾਮੇਂ ਇਕ ਜਰਮਨ ਨੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜੀ ਵਿਚ ਕੁਛ ਟੀਕਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਹ ਸਾਰਾ ਖੰਡਤ ਸੀ। ਪਰ ਇਤਨਾ ਲਾਭ ਜਰੂਰ ਹੋਯਾ ਕਿ ਇਕ ਸੁਧ ਟੀਕੇ ਦਾ ਖਿਆਲ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਗਿਆ॥

ਇਹ ਖਿਆਲ ਸ੍ਰਧੰ ਹੀ ਯਾ ਸ੍ਰੋਤ ਕਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ੍ਰੀ ਹਜੂਰ ਬੇਰਾੜ ਬਸ ਅਵਤੰਸ ਮਹਾਰਾਜਾ ਬਿਕ੍ਰਮਾ ਸਿੰਘ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਹਾਦਰ ਵਾਲੀਏ ਫਰੀਦ ਕੋਟ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ । ਆਪ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸਮੱਗ੍ਰ ਟੀਕਾ ਤਿਆਰ ਹੋਜਾਵੇ। ਪਰ ਇਸ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਕਠਨਤਾਈਆਂ ਨੂੰ ਭੀ ਆਪ ਸਮਝਦੇ ਸੋ। ਇਨਾਂ ਕਠਨਤਾਈਆਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਆਪ ਨੇ ਸੰਕਲਪ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਕ ਗਿਆਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਟੀਕਾ ਕਰਨ ਅਰ ਫੇਰ ਇਕ ਸਭਾ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬੈਠ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋ ਲਾਭ ਹੋਣ: ਇਕ ਤਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਏਹ ਭਰਮ ਕਿ ਟੀਕਾ ਲਿਖਣੀ ਨਾ ਚਾਹੀਏ ਨਵਿਰਤ ਹੋ ਜਾਏ, ਦੂਜੇ ਬਹੁਤੇ ਸਜਨਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਮਿਲਨੇ ਤੇ ਵਧੀਕ ਦਰੁਸਤੀ ਦੀ ਉਮੈਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਆਪਨੇ ਭਾਈ ਬਦਨਸਿੰਘਜੀ ਗਿਆਨੀ ਸੇਖਵਾਂ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰਿਆਸਤ ਵਿਚ ਰਖ ਕੇ ਮਾਕੂਲ ਤਨਖਾਹ ਅਰ ਰਸਤ ਆਦੀ ਦੀ ਮਦਦ ਦੇਕੇ ਇਹ ਸ਼ੁਭ ਕਾਰਜ ਸੰਮਤ ੧੯੩੪ ਵਿਚ ਆਰੰਭ ਕਰਾ ਦਿਤਾ ਪੰਜ ਬਰਸ ਦੇ ਬਾਦ ਸਮਾਪਤੀ ਹੋਈ ਤਦ ਇਕ ਸਭਾ ਬੈਠਾਈ ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਸੁਮੇਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤਖਤ ਪਟਨਾਂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਹੰਤ ਸੋ, ਅਤ ਸਭਾਸਦ ਏਹ ਸਜਨ ਸੋ:--ਭਾਈ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਜਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ॥ ਭਾਈ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਜਾਨੀ ਕਪੂਰਥਲਾ। ਭਾਈ ਝੰਡਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸੰਗਰੂਰ (ਜੀਂਦ)॥ ਭਾਈ ਰਾਇ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਜੰਗ੍ਰੋਣਾ। ਭਾਈ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਸੇਖਵਾ। ਪੰਡਤ ਹਮੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ। ਪੰਡਤ ਬਾਲਕ ਰਾਮ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਬਾਬਾ ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਜੀ॥

ਇਸ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਖਰਚ ਤੇ ਅਰਾਮ ਲਈ ਮਹਾਰਾਜਾ ਜੀ ਨੇ ਜੋ ਉਦਾਰਤਾ ਕੀਤੀ ਸੋ ਕਥਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਹਰ ਤਰਾਂ ਦੇ ਸੁਖ ਤੇ ਹਰ ਤਰਾ ਦੀ ਆਸਾਇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੀ। ਰਿਆਸਤ ਦਾ ਖਰਚ ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਰ ਲਖ ਰੁਪਯੇ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਬਾਹਰ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਅਸੰਮਤੀ ਛਿੜ ਪਈ। ਪਰ ਤਦ ਵੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਸਤਕਲਾਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਰਜ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸਮਾਪਤ ਹੋਯਾ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਭੀ ਕੋਈ ਕੋਈ ਵਿਦਵਾਨ ਟੀਕਾ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਸਦੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ। ਅੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਛਾਪਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ। ਕਰੀਬ ੩੦ ਹਜਾਰ ਰੁਪੈ ਦੇ ਕਾਗਤ ਮੰਗਵਾਇਆ। ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਰਜ਼ਾ, ਆਪ ਨੂੰ ਅਪਨੀ ਏਹ ਖੁਸ਼ੀ ਸੰਪੂਰਨ ਹੁੰਦੀ ਦੇਖਣ ਦਾ ਸਮਾ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋ ਹੀ ਰਹੇ ਸੋ ਕਿ ਆਪ ਸਚਖੰਡ ਨੂੰ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਗਏ॥

ਹੁਣ ਗੱਦੀ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਹਜੂਰ ਰੌਰਾੜਬੰਸ ਅਵਤੰਸ ਮਹਾਰਾਜ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਵਾਲੀਏ ਰਿਆਸਤ ਫਰੀਦ ਕੋਟ ਜੀ ਬਿਰਾਜੇ। ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਆਪ ਦਾ ਖਿਆਲ ਆਪਨੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੇ ਇਸ ਸ਼ੁਭ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਵਲ ਪੂਰਿਆ ਗਿਆ, ਤਦ ਆਪ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਰਖ ਮੰਗਵਾਏ। ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਹੋਨੇ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਦੇ ਵਜ਼ੀਰ ਹਿੰਦ ਪ੍ਰੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਰਖ ਸਰਵੱਲੇ ਹੋਣੇ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸੇਵਾ ਉਸ ਪ੍ਰੇਸ਼ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਹੋਈ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਿਆਸਤ ਵਲੋਂ ਕਾਗਤ ਤੇ ਮੂਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਭੇਜ ਦਿਤੇ ਗਏ। ਤਿੰਨ ਸੰਚੀਆਂ (ਜਿਲਦਾਂ) ਜੋ ਹਰੇਕ ਲਗ ਭਗ ੧੪੦੦ ਤੋਂ ੧੬੦੦ ਸਫੇ ਦੀ ਸੀ ਛਪ ਕ ਤਿਆਰ ਹੋਗਈਆਂ, ਚੌਥੀ ਛਪਣੀ ਆਰੰਭ ਹੋਈ ਤਦ ਤਿੰਨੇ ਜਿਲਦਾਂ ਦੀ ਸੁੰਦਰ ਜਿਲਦ ਬਝਕੇ ਕਸੌਲੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸਰਦਾਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਹੋਕੇ ਨਾਲ ਲੈਗਏ ਅਰ ਸ੍ਰੀ ਹਜੂਰ ਜੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਅਰ ਪਰਮ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ। ਪਰ ਸ਼ੋਕ ਹੈ ਕਿ ਉਮਰ ਨੇ ਸਾਥ ਨਾ ਦਿਤਾ ਅਰ ਸ੍ਰੀ ਹਜੂਰ ਜੀ ਨੂੰ ਅਪਨੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪੂਰਨ ਹੁੰਦੀ ਦੇਖਣ ਦਾ ਅਵਸਰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਪਰ ਨਾ ਮਿਲਿਆ, ਆਪ ਦਾ ਪਯਾਨ ਕੁਰਯੁਰੀ ਨੂੰ ਹੋਗਿਆ। ਹੁਣ ਟੀਕਾ ਛਪਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਫੇਰ ਢਿਲਾ ਪੈਗਿਆ॥

ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸ੍ਰੀ ਹਜੂਰ ਟਿਕਾ ਸਾਹਿਬ ਅਜੇ ਕੁਮਾਰ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਹਜੂਰ ਜੀ ਨੂੰ ਵੈਰਾੜਬੰਸ ਅਵਤੰਸ ਬ੍ਰਿਜਇੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਬਹਾਦਰ ਰੱਦੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਮੰਨਕੇ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਲਈ ਕੌਂਸਲ ਸਥਾਪਨ ਕਰ ਦਿਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਇਹ ਸਭਾਸਦ ਹਨ॥

(੧) ਸਰਦਾਰ ਬਹਾਦਰਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪਸਿੰਘਜੀਸਾਹਿਬ ਕੱਕੜ ਗਿਲ, ਰਸਾਲਦਾਰ ਈਃਏਃਸੀਃਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟਕੌਂਸਲ
(੨) ਖਾਨ ਸਾਹਿਬ ਸਰਦਾਰ ਅਬਦੁਲ ਗ਼ਫ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ
(੩) ਸਰਦਾਰ ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਾਹਿਬ

ਸਰਦਾਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਵਾਲੀਏ ਫਰੀਦ ਕੋਟ ਨੇ ਟੀਕਾ ਦੀ ਛਪਨਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਪੁਰਦ ਕੀਤੀ ਸੀ ਹੁਣ ਟੀਕਾ ਦਾ ਹਾਲ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸਰਦਾਰ ਬਹਾਦਰ ਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਸਾਲਦਾਰ ਈਃਏਃ ਸੀਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਸੁਣਾਇਆ। ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬਨੇ ਇਸ ਸੁਭ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਨੂੰ ਅਪਨੇ ਧੰਨ ਭਾਗ ਜਾਣ ਕੇ ਫੇਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਧਰਮ ਦਾ ਕਾਰਜ ਛੇਤੀ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹੇ। ਸੋ ਆਪ ਦੇ ਉਦਮ ਤੇ ਪ੍ਰੀਸ਼ਰਮ ਅਰ ਉਸ ਸ਼ੌਂਕ ਨਾਲ ਜੋ ਆਪਨੇ ਇਸ ਧਰਮ ਕਾਰਜ ਨਾਲ ਕਰ ਦਿਖਾਯਾ ਹੈ ਇਸ ਸੁਭ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਯਾ ਅਰ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਮਹਾਰਾਜਗਾਨ ਸਰਖੰਡ ਨਿਵਾਸੀਆਂਦੀ ਮਿਹਨਤਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਸਜਨ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕੌਂਸਲ ਆਲੀਆ ਨੇ ਨਾਮਮਾਤ੍ਰ ਮੋਖ ਧਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਅੰਸ਼ਾਂਸ਼ ਬੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਜੁਗਤ ਨਾਲ ਹਰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਹੈ॥

ਗੁਣੀ ਜਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਬਿਨੈਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਹਜੂਰ ਮਹਾਰਾਜ ਵਿਕ੍ਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਉਦਮ ਅਰ ਮਿਹਨਤ ਵਲ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਨੂੰ ਅਰ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਸਦੈਵ ਅਪਨੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖ਼ਸ਼ਣ, ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਰਾਜ ਬ੍ਰਿਜਇੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੂੰ ਚਿਰੰਜੀਵ ਲਾਇਕ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਿਰਾਕਾਰੀ ਧਰਮੀ ਤੇ ਪੰਥ ਸੇਵਕ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਰ ਰਾਜ ਭਾਗ ਦੀ ਅਟਲਤਾ ਬਖਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਹਜੂਰ ਸਰਦਾਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰੇਜੀਡੰਟ ਨੂੰ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਦੇ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਨ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ ਸਿਖੀ ਸਿਦਕ ਭਰੋਸਾ ਦਾਨ,ਬ੍ਰਿਧਾਯੂ ਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਦੀ ਅਧਿਕਤਾ ਦਾ ਦਾਨ ਬਖਸ਼ਣ ਅਰ ਐਸੀ ਦਇਆ ਕਰਨ ਕਿ ਆਪਦੇ ਹਥੋਂ ਰਜਾਸਤ ਦਾ ਇੰਤਜਾਮ ਅਤਿਹੀ ਉਤਮ ਅਰ ਪਰਜਾ ਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਖਦਾਈ ਹੋਵੇ ॥

"ਭੁਲਣ ਅੰਦਰ ਸਭ ਕੋ ਅਭੁਲ ਗੁਰੂ ਕਰਤਾਰ" ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਵਾਕ ਹੈ। ਅਸਾਂ ਟੀਕਾ ਦਾ ਹਾਲ ਦਸ ਦਿਤਾ ਹੈ,ਪਰ ਏਹ ਦਾਵਾ ਕਰਨਾ, ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਭੁਲ ਨ ਹੋਊ ਮਾਨੁਖ ਮਾਤ੍ਰ ਦੇ ਕਦਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਗੁਣੀ ਜਨ ਯਦਿ ਕੋਈ ਭੁਲ ਦੇਖਣ ਤਦ ਛਿਮਾ ਕਰਨ। ਗੁਰੂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਆਤਮ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਇਸਦਾ ਅੰਤ ਗੁਰੂਜੀ ਆਪ ਜਾਣਦੇ ਹਨ।ਗੁਰੂ ਸਰੀਖਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤਾਂਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਮਤਜੀਉੜੇ ਡੁਬੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਲਭਦੇ ਹਨ ਸੋ ਕਦਰਦਾਨਾਂ ਅਗੇ ਲਿਆ ਧਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂਤੇ ਗੁਣੀ ਜਨਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਕਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਵਲ ਵੇਖਕੇ ਸਦੈਵ ਖਿਮਾਂ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਦਾ ਪਾਤਰ ਬਨਾਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ॥

ਫਰੀਦ ਕੋਟ ॥
ਅਸੂ ਸੰਮਤ ੪੩੭ ਨਾਃ

ਲੇਖਕ--ਬਦਨ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੁਖਬੰਧ

੧ ਓ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਅਥ ਨ੍ਰਿਪ ਬੰਸ ਬਰਨਨ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦਸਮ ਕੁਰ ਪਾਦ ਪਦਮ ਸਿਰ ਨਮਾਇ ॥ ਬਰਨਨ ਸ੍ਰੀ ਨ੍ਰਿਪ ਬੰਸ ਕੋ ਜੋਗ ਅਹੈ ਅਬ ਲਮਾਇ ॥ ੧ ॥ ਚੰਦ੍ਰਬੰਸ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਬਸ੍ਰਨਾਭ ਭੂਪਾਲ ॥ ਤਾ ਕੁਲ ਮਹ ਭਾਟੀ ਭਯੋ ਧਰਮ ਧੁਰੰਧਰ ਦਯਾਲ ॥ ੨ ॥ ਤਬਤੇ ਭਾਟੀ ਛਤ੍ਰਿਅਨ ਸੰਗਜਾ ਭਈ ਨ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਤ੍ਰੈਧਰ ਨ੍ਰਿਪ ਤਹ ਕੁਲ ਭਯੋ ਭੁਜ ਬਲਿ ਬੀਰ ਬਸਾਲ ॥ ੩ ॥ ਸੁਤ ਇਕੀਸ ਤਹ ਕੇ ਭਏ ਰੂਪ ਸੀਲ ਗੁਨ ਧਾਮ ॥ ਤਾਮੇ ਬਾਟੇ ਰਾਇ ਜੋ ਭੂਪਤ ਭਯੋ ਲਲਾਮ ॥ ੪ ॥ ਮੰਗਲ ਨ੍ਰਿਪ ਤਾਕੇ ਭਯੋ ਤਹ ਉਣਾਂਧਰਾ ਤਾਤ ॥ ਤਾ ਕੁਲ ਸਿਧੂ ਹੋਤ ਭੋ ਪਰਮ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਖਿਜਾਤ ॥ ੫ ॥ ਜਾਸ ਨਾਮ ਤੇ ਆਜ ਲੌ ਸਿੱਧੂ ਗੋਤ ਪ੍ਰਸਿਧ ॥ ਭੂਰੀ ਨ੍ਰਿਪ ਤਾ ਕੇ ਭਯੋ ਬਲੀ ਬੀਰ ਗੁਣ ਬ੍ਰਿਧ ॥ ੬ ॥ ਤਾਕੇ ਜੇਰਸ ਨ੍ਰਿਪ ਭਯੋ ਗੋਲਾ ਤਾਕੇ ਧਾਮ ॥ ਤਾਕੇ ਪੁਨ ਮਾਹੀ ਭਯੋ ਤਾਸ ਹਮੀਰਾ ਨਾਮ ॥ ੭ ॥ ਬਡੋ ਅਮੀਰ ਹਮੀਰ ਜੋ ਤਾਕੇ ਭਯੋ ਬਰਾਰ ॥ ਜਾਤੇ ਅਬ ਲੌ ਬਿਦਤ ਬਰ ਬਿਸ੍ਰ ਬੰਸ ਬੈਰਾਰ ॥ ੮ ॥ ਦੇਸ ਦੇਸ ਇਸ ਬੰਸ ਕੇ ਬਹੁਤ ਭਯੋ ਬਿਸਤਾਰ ॥ ਪਟਿਆਲਾ ਨਾਭਾਦਿ ਨ੍ਰਿਪ ਭਏ ਸਰਬ ਸੁਖ ਕਾਰ ॥ ੯ ॥ ਤਾਹਿ ਬੰਸ ਬੈਰਾਰ ਮੋਂ ਸੰਘਰ ਨਾਮ ਪ੍ਰਸਿਧ ॥ ਭਯੋ ਸੁ ਸੰਘਰ ਕਾਰ ਨ੍ਰਿਪ ਤੇਜ ਨੀਤਿ ਬਲ ਬ੍ਰਿਧ ॥ ੧੦ ॥ ਤਾਕੇ ਸੁਤ ਚੌਦਾਂ ਭਏ ਲਾਲਾ ਧੰਨੀ ਆਦਿ ॥ ਲਾਲਾ ਕੋ ਪੁਨ ਸੁਤ ਭਯੋ ਨਾਮ ਕਪੂਰਾ ਯਾਦ ॥ ੧੧ ॥ ਕੋਟ ਕਪੂਰਾ ਸ਼ੈਹਰ ਜਹ ਬਾਂਧਿਯੋ ਨਾਮ ਬਨਾਇ ॥ ਸੁਖੀਆ ਮੁਖੀਆ ਪੁਤ੍ਰ ਭੋ ਸਮਾ ਔਂ ਬਿਦਤਾਇ ॥ ੧੨ ॥ ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਅਰ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤਿਯੋ ਹਮੀਰ ਸਿੰਘ ਜਾਨ ॥ ਤ੍ਰੈ ਸੁਤ ਸੁਖੀਆ ਸਿੰਘ ਕੇ ਅਮਿਤ ਤੇਜ ਕੀ ਖਾਨ ॥੧੩ ॥ ਤੀਨ ਸੁ ਭ੍ਰਾਤਨ ਮੋਂ ਪਰਿਯੋ ਜਬ ਸਬ ਭਾਂਤਿ ਬਗਾਰ ॥ ਭਯੋ ਅਮੀਰ ਹਮੀਰ ਸਿੰਘ ਮਦਤ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ॥ ੧੪ ॥ ਰਜਧਾਨੀ ਤਬ ਤਿਨ ਕਰੀ ਕੋਟ ਫਰੀਦ ਮਹਾਨ ॥ ਤਾ ਦਿਨ ਤੇ ਸਬ ਹੀ ਕਹਤ ਯਹ ਰਿਆਸਤ ਸੁਖ ਦਾਨ ॥ ੧੫ ॥ ਬਸਤ ਬੰਸ ਬੈਰਾਰ ਬਹੁ ਸਿੱਧੂ ਗੋਤ ਪ੍ਰਸਿਧ ॥ ਮਾਨਤ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰਹ ਬਲੀ ਬੀਰਤਾ ਬ੍ਰਿਧ ॥ ੧੬ ॥ ਤਾਕੇ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਭੋ ਚੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ ਸੁਤ ਤਾਸ ॥ ਤਾਂ ਸੁਤ ਭਯੋ ਪਹਾੜ ਸਿੰਘ ਅਮਿਤ ਤੇਜ ਕੀ ਰਾਸ ॥ ੧੭ ॥ ਤਾਕੇ ਸੁਤ ਅਤਿ ਤੇਜਮਜ ਸ੍ਰੀ ਵਜੀਰ ਮ੍ਰਿਗੇਸ ॥ ਰਾਜ ਤਖਤ ਇਸਥਿਤ ਭਏ ਅਰਿ ਸਨਾਰਨ ਮ੍ਰਿਗੇਸ ॥ ੧੮॥ਤੀਰਥ ਬਰਤ ਅਰ ਦਾਨ ਮੋਂ ਸਦਾ ਰਹਿਤ ਸਵਧਾਨ॥ ਸੁਨਤ ਪੁਰਾਨ ਪੁਰਾਨ ਅਰ ਧਰ ਉਰ ਗੁਰ ਬਰ ਧਯਾਨ ॥੧੯॥ ਗੁਰਸਿਖੀ ਗੁਰਮੁਖ ਧਰਮ ਗੁਰ ਗਾਦੀ ਕੀ ਰੀਤਿ ॥ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਹਤ ਪਾਲਨ ਕਰੀ ਖਾਸ ਖਾਲਸਾ ਨੀਤਿ॥੨੦॥ ਦਿਹਲੀ ਪਟਨਾ ਸ਼ੈਹਰ ਜੋ ਅਬਚਲ ਅਬਚਲ ਧਾਮ ॥ ਇਤਯਾਦਿਕ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਰੀ ਦੀਨੇ ਦਾਨ ਸੁ ਗ੍ਰਾਮ ॥ ੨੧ ॥ ਤੀਰਥ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਾਸੀ ਜਾਹਿ ਕੋ ਚਿਤਵਤ ਹੈਂ ਚਿਤ ਲਾਇ ॥ ਅਬ ਨਿਰਪਤ ਜੋ ਆਇ ਹਮ ਸਮ ਨਿਰਪਤ ਕਰ ਜਾਇ ॥ ੨੨ ॥ ਆਯੁ ਪ੍ਰਯੰਤ ਨ ਜਿਨ ਕੀਯੋ ਪਰਤੀਯ ਸੰਗ ਮਿਲਾਪ ॥ ਪਲਟਿਯੋ ਨਹ ਪੂਰੋ ਭਯੋ ਜਾਕੋ ਵਰ ਅਰ ਸ੍ਰਾਪ ॥੨੩॥ ਸ੍ਰੀਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਕੇ ਸੁ ਗੁਨ ਗਨੇ ਕਵਨਪੈ ਜਾਹਿ ॥ਜਾਹ ਸਮਾਧ ਹੂੰ ਪੈ ਸੁ ਜਨ ਮਨ ਭਾਵਤ ਫਲ ਪਾਹਿ ॥੨੪॥ਚੌਪਈ॥ਰਾਜ ਤੇਜ ਬਿਕ੍ਰਮ ਸਿੰਘ ਪਾਯੋ ॥ ਧਰਮ ਨਜਾਇ ਕਰ ਪ੍ਰਜਾ ਰਿਝਾਯੋ ॥ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਿਬਧ ਬਿਧ ਬਾਧਾ ॥ ਸੂਬ ਭਾਂਤਿ ਸੂਬ ਸਤ੍ਰੁਨ ਸਾਧਾ ॥ ੨੫ ॥ ਛਪਯ ॥ ਅਤਿ ਉਦਾਰ ਦਾਤਾਰ ਦੀਨ ਦਾਰਿਦ੍ਰ ਦੁਰਾਵਨ ॥ ਸਮਰ ਸੂਰ ਰਸ ਪੂਰ ਪ੍ਰਜਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਪਾਵਨ ॥ ਬਿਦਜਾ ਬਿਤ ਬਿਤਪੰਨ ਧਨ ਧਰਨੀ ਤਲ ਮੰਡਨ ॥ ਸੀਲ ਸੁ ਜਸ ਸਿਰਮੌਰ ਸਕਲ ਸੱਜਨ ਦੁਖ ਖੰਡਨ ॥ ਨਿਤ ਗੁਰ ਮੁਖ ਧਰਮ ਕਿਰਤਿ ਸੁਮਤਿ ਬਸਪਤ ਬਿਕਸਤ ਬਦਨ ॥ ਰਾਜਾਧਿਰਾਜ ਮਹਾਰਾਜ ਜੂ ਬਿਕ੍ਰਮਸਿੰਘ ਸੋਭਾ ਸਦਨ ॥ ੨੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਬਿਕ੍ਰਮ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਕੋ ਕਿਹ ਬਿਧ ਕਰੋਂ ਉਚਾਰ॥ਖਿਮਾ ਨੀਤਿ ਤਪ ਤੇਜਤਾ ਲੀਨ ਮਨੋ ਅਵਤਾਰ॥੨੭॥ਜਿਹ ਅਪਨੀ ਸੁਭ ਆਵ ਮਹ ਅਵਰ ਕਾਜ ਨਹਿ ਕੀਨ ॥ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕੋ ਕਾਮ ਕਰ ਬਡੀ ਬਡਾਈ ਲੀਨ ॥ ੨੮ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰ ਗੁਰਧਾਮ ਮੇਂ ਬਿਜਲੀ ਕੀਯੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ॥ ਉਜਲ ਜਸ ਨ੍ਰਿਪ ਕੋ ਮਨੋ ਉਦਤ ਭਯੋ ਚਹੁ ਪਾਸ ॥੨੯॥ ਪੁਨ ਲੰਗਰ ਗੁਰ ਬਾਗ ਮੇਂ ਕੀਨੋ ਬਿਦਤ ਬਨਾਇ ॥ ਆਠ ਜਾਮ ਜਾਚਿਕ ਜਿਤੇ ਖਾਵਤ ਪੇਟ ਅਘਾਇ ॥੩੦॥ ਬਿਕ੍ਰਮੇਸ ਮਹਾਰਾਜ ਸਮ ਕੋ ਦਾਨੀ ਜਗ ਔਰ॥ ਕਵਿ ਕੋਵਿਦ ਪਰ ਦ੍ਰਵਤ ਜੋ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਖ ਕੀ ਤੌਰ॥੩੧॥ ਜਦਪਿ ਹੁਤਾਸਨ ਤਰਨ ਤੇ ਤੇਜ ਅਧਿਕ ਨਰ ਰਾਇ ॥ ਬਿਪ੍ਰ ਸੰਤ ਗੁਰ ਅੰਸ ਪਰ ਸੀਤਲ ਰਹਿਤ ਸਦਾਇ ॥ ੩੨ ॥ ਬਿਕ੍ਰਮ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਰਾਜ ਭਗਤਿ ਲਖ ਆਪ ॥ ਹਜਰਤ ਕੈਸਰਹਿੰਦ ਜੂ ਕਿਯੋ ਸੁ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਤਾਪ ॥ ੩੩ ॥ ਬਿਕ੍ਰਮ ਸਿੰਘ ਪਟਤਰ ਲਿਯੇ ਕਹੋ ਕਾਹਿ ਉਪਮਾਨ॥ ਬਿਕ੍ਰਮ ਸਮ ਬਿਕ੍ਰਮ ਨ੍ਰਿਪਤ ਸਿੰਘ ਬਸੇਖ ਪ੍ਰਮਾਨ ॥ ੩੪ ॥ ਅਥ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਰਨਨ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਰਾਗ ਭਰੇ ਭਾਗ ਭਰੇ ਬਿਦਜਾ ਅਨਰਾਗ ਭਰੇ ਰੀਤ ਭਰੇ ਨੀਤ ਭਰੇ ਸਭ ਸੁਖ ਮਾਨੇ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਜਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਹੈ ਅਰਿ ਗਨ ਘਾਲਕ ਹੈ ਲਾਲਕ ਹੈ ਨ੍ਰਿਪ ਕੇ ਸੁ ਸੰਤ ਸਨਮਾਨੇ ਹੈ ॥ ਨੀਕਾ ਨਾਮ ਟੀਕਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਕੁਅਰ ਗਜੇਂਦ ਸਿੰਘ ਸੋਦ੍ਰ ਸੁਹਾਨੇ ਹੈ ॥ ਅਤਿ ਸੁ ਕੁਮਾਰ ਮਾਰ ਹੂੰ ਤੇ ਚਾਰ ਜਿਨੇ ਹੋਰ ਸਭ ਨਰ ਨਾਰਿਨ ਕੇ ਹੀਯਰੋ ਹਰਾਨੇ ਹੈ ॥ ੩੫ ॥

ਅਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਪ੍ਰਮਾਰਥ ਨ੍ਰਿਨਯ ਕੋ ਕਾਰਨ ॥ ਲਲਤ ਪਦ ਛੰਦ ॥

ਬਹੁਤ ਦਿਨਨ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਚਿਤ ਮਹਿ ਰਹਿਤ ਸਦਾਈ ॥ ਜਗਤ ਮਧ ਸਿਧਾਂਤ ਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਣੀ ਗਾਈ॥ ਭਾਵ ਭਗਤਿ ਭਗਵੰਤ ਭਰੋਸਾ ਗੁਰਮੁਖ ਧਰਮ ਚਲਾਯੋ॥ ਸਭ ਮੱਤਨ ਕੇ ਮਤਿ ਤੇ ਅਦਿਭੁਤ ਸੁਗਮ ਪੰਥ ਪ੍ਰਗਟਾਯੋ॥ ੩੬॥ ਮਿਲਤ ਨਾ ਏਕ ਏਕ ਕੇ ਮਤ ਤੇ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਗਾਵੈ ॥ ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਅਨੇਕਨ ਮਤ ਰਚ ਨਿਜ ਨਿਜ ਬਾਤ ਬਨਾਵੈ॥ ਸਭ ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਸਭ ਤੇ ਨਜਾਰੀ ਸੁਧ ਸਤ੍ਵ ਨਿਰਧਾਰੀ ॥ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਭਾਰੀ ਸਮਝੇ ਜੋ ਅਬ ਕਾਰੀ ॥ ੩੭ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਯਾਤੇ ਕਾਹੂੰ ਸੋ ਨ ਦ੍ਵੈਤ ਬਰ ਸੁਧ ਸਨਾਤਨ ਮਤ ਹੈ॥ ਕਰਮ ਨਾਮ ਬਰਨਤ ਸਭਹੀ ਜਨ ਸਾਚੋ ਨਾਮ ਸੁ ਸਤਿ ਹੈ॥ਬਾਰਬਾਰ ਪ੍ਰਤਿ ਸਬਦਨ ਸੋਈ ਅਰਥ ਧਰਜੋ ਗੁਰ ਰਾਈ॥ ਦੇਸ ਦੇਸ ਕੀ ਭਾਖਾ ਤਾਤੇ ਸੁਗਮ ਨ ਸਮਝੀ ਜਾਈ॥ ੩੮॥ ਪੂਛਿਯੋ ਜਾਸੋ ਅਰਥ ਕਹੇ ਸੋ ਨਿਜ ਨਿਜ ਮਤ ਅਨਮਾਨਾ॥ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਇਕ ਕੌਨ ਜਾਹਿ ਕੀ ਸੋ ਸੋਧੀਐ ਪ੍ਰਧਾਨਾ॥ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਮੈਂ ਇਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਟੀਕਾ ਕਛਕ ਬਨਾਯੋ॥ ਸਾਰਥ ਭਯੋ ਨ ਔਰ ਕਠਨ ਭੋ ਪਰਮਾਰਥ ਨਹ ਪਾਯੋ॥੩੯॥ ਪੁਨ ਪਾਰਸ ਹੂੰ ਮੈਂ ਪੁਰਸਾਰਥ ਕੀਯੋ ਅਕਾਰਥ ਪਾਯੋ॥ ਅਖਰ ਔਰ ਔਰ ਹੀ ਪਢ ਕਰ ਪੂਰਨ ਭਯੋ ਨ ਭਾਯੋ॥ ਤਾਂਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਟੀਕਾ ਕੇ ਹਿਤ ਕੌਨ ਗੁਣੀ ਬੁਲਵੈਯੈ॥ ਕਲਗੀਧਰ ਰੁਰ ਕਰਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਲ ਪਰਮਾਰਥ ਬਨਵੈਯੈ॥ ੪੦॥ ਸ੍ਰੀਮਤਿ ਗਜਾਨੀ ਬਦਨ ਸਿੰਘ ਬਰ ਸਭਿ ਗਜਾਨੀ ਸਿਰਮੌਰਾ॥ ਜਾਂਕੋ ਜਸ ਸਭ ਦੇਸ ਦੇਸ ਮੈਂ ਫੈਲਿਯੋ ਬਰਨ ਸੁਗੌਰਾ॥ ਸੰਘਰਸੁਤ ਧੰਨੀ ਬਰਾੜ ਕੇ ਬੰਸ ਜਨਮ ਜਹ ਲੀਨੋ॥ ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਪਿਤ ਕੋ ਬਰ ਦਾਰਾਪੁਰ ਪੁਰ ਚੀਨੋ॥ ੪੧॥ ਵਹ ਕਾਹਜ ਹੈ ਕਰਨੇ ਲਾਯਕ ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਕੋ ਟੀਕੋ॥ ਰਹਿਤ ਸੇਖਵੀਂ ਨਿਜ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰੇ ਹੈ ਡੇਰਾ ਰਮਨੀਕੋ॥ਸੰਤ ਬਹੁਤ ਡੇਰੇ ਮੇਂ ਰਹਿਤੇ ਹੋਤ ਕਥਾ ਦਿਨ ਰਾਤੀ॥ ਜਾਕੀ ਮਤਿ ਨਵ ਰਸ ਲਪਟਾਨੀ ਸਭ ਗਜਾਨੀ ਮੈਂ ਖਜਾਤੀ॥ ੪੨॥ ਦੋਹਿਰਾ॥ ਤਤਛਿਨ ਸੁਨ ਨ੍ਰਿਪ ਬਿਕ੍ਰਮ ਜੂ ਬੋਲਨ ਮਨਜ ਪਠਾਇ॥ ਅਬ ਅਪਨੇ ਗੁਰ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਪ੍ਰਦ ਲਿਖੋਂ ਬਨਾਇ॥

ਅਥ ਗਜਾਨੀ ਬਦਨ ਸਿੰਘ ਜੂ ਕੀ ਰੁਰ ਜਨੋਂ ਵੰਸਾਵਲੀ॥

ਦੋਹਰਾ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਚਰਨ ਜੁਗ ਪੁਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ॥ ਨਮਸਕਾਰ ਪੁਨ ਪੁਨ ਕਰੋਂ ਬਖਸਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹਮੇਸ॥ ॥ ੪੩॥ ਸੀਸ ਆਪਨਾ ਅਰਪ ਕਰ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸ॥ ਗੁਰ ਪਿਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਿਯੋ ਬਿਦਤ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਗੁਨ ਰਾਸ॥ ੪੪॥ ਤਹਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਚਵਿਯੋ ਦਰਬਾਰਾਸਿੰਘ ਨਾਮ॥ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੂਰਾ ਬਲੀ ਹਠੀ ਬਿਦਤ ਭਯੋ ਆਮ॥੪੫॥ ਤਿਨ ਹੂੰ ਤੇ ਅਤਿ ਚਤਰ ਬਰ ਭਏ ਚਤਰ ਸਿੰਘ ਬੀਰ॥ ਕਰਿਯੋ ਮੁਕਤਸਰ ਪ੍ਰਗਟ ਜਹ ਰਹਤ ਮੁਕਤਸਰ ਧੀਰ॥ ੪੬॥ ਤਹਤੇ ਥਿਰੇ ਬਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧ ਸਰਬ ਮੈਂ ਨਾਮ॥ ਜੋਗੀ ਅਭਿਆਸੀ ਭਏ ਕਰਾਮਾਤਕੇ ਧਾਮ॥੪੭॥ ਦੇਦੀਹਾਰੇ ਦਸ ਮੈਂ ਕੀਨੋ ਜਾਹਿ ਨਿਵਾਸ॥ ਨਾਮ ਸੇਖਵਾਂ ਗ੍ਰਾਮ ਮੈਂ ਪਰਗਟ ਤਾਹਿ ਨਿਵਾਸ॥੪੮॥ ਤਹ ਪਾਛੇ ਪ੍ਰਗਟੇ ਬਹੁਰ ਨਾਰਾਯਨ ਸਿੰਘ ਨਾਮ॥ ਨਾਰਾਯਨ ਕੇ ਜਪਤ ਜਹ ਬੀਤਤ ਆਠੋ ਜਾਮ॥ ੪੯॥ ਬਾਲ ਬਹਿਕ੍ਰਮ ਮਾਹ ਜਹ ਤਾਪਯੋ ਤਪ ਬਹੁ ਭਾਇ॥ ਤਪ ਹੀ ਤਪ ਤਾਪਯੋ ਮਨੋ ਰੋਰਨ ਸੇਜ ਬਨਾਇ॥ ੫੦॥ ਜਪ ਤਪ ਪੁੰਜ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੇ ਭਏ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੁਧਾਮ॥ ਰਿਧ ਸਿਧ ਜਹ ਚਰਨ ਢਿਗ ਠਾਂਢੀ ਕਰਤ ਪ੍ਰਣਾਮ॥੫੧॥ ਅਬਲੌਂ ਜਿਨਕੇ ਸਿਵਰ ਮੈਂ ਲੰਗਰ ਚਲਤ ਹਮੇਸ॥ਕੀਰਤ ਜਹਿ ਕੀ ਬਿਦਤ ਹੈ ਦਿਸ ਦਿਸ ਦੇਸ ਬਿਦੇਸ॥ ੫੨॥ ਏਕ ਬਾਰ ਜਹ ਬਚਨ ਕੋ ਕਹਿ ਕੋ ਜਬ ਕਹ ਦੀਨ॥ ਪ੍ਰਗਜੋ ਨ ਰੁਘਪਤਿ ਬਾਣ ਲੌਂ ਭਯੋ ਪਾਰ ਤਤਛੀਨ॥ ੫੩॥ ਨਿਰਧਨ ਜਨ ਜਿਹ ਬਚਨ ਤੇ ਭਏ ਸੁ ਧਨਕ ਸਮਾਨ॥ ਜਾਚਕ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਨ ਜਹ ਕਲਪਤਰ ਕਰਤ ਕਰਨ ਅਨਮਾਨ ॥ ੫੪ ॥ ਤਹ ਇਕ ਦਿਨ ਮੁਹ ਕਥਾ ਹਿਤ ਭੇਜਜੋ ਦਾਸ ਬੁਲਾਇ ॥ ਬਨਾ ਠਨਾ ਮੁਹ ਹੇਰ ਕਰ ਹਸਕਰ ਬਚਨ ਅਲਾਇ ॥ ੫੫ ॥ ਰਾਜ ਸਭਾ ਕੀ ਲੈਕ ਹੋ ਬਦਨ ਸਿੰਘ ਤੁਮ ਆਜ ॥ ਛਾਪ ਛਲਾ ਮਾਲਾ ਕਸੀ ਕੀਨੋ ਰਾਜ ਸਮਾਜ ॥ ੫੬ ॥ ਐਸੇ ਬਨਠਨ ਕੇ ਲੀਯੇ ਨਹ ਸੰਤਨ ਬਿਵਹਾਰ ॥ ਸਰਬ ਕਾਮ ਤੁਹ ਚਲ ਸਕੈ ਕਹਿ ਨ੍ਰਿਪ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ॥ ਜੱਦਪਿ ਬਚ ਸੋ ਕੋਪਮਯ ਤਦਪਿ ਵਰ ਅਨਹਾਰ ॥ ਤ੍ਰਿਕਾਲੱਗ ਕੇ ਬਰਨ ਸੋਂ ਪਹੁਚਿਯੇ ਨ੍ਰਿਪ ਦਰਬਾਰ ॥੫੭॥ ਸ੍ਰੀ ਨ੍ਰਿਪ ਬਿਕ੍ਰਮ ਸਿੰਘ ਜੂ ਰਜਧਨੀ ਜੁ ਮਹਾਨ ॥ ਨਾਮ ਸੁ ਕੋਟਫਰੀਦ ਜਹ ਗੁਨਯਨ ਲਗਤ ਦੀਵਾਨ ॥ ੫੮ ॥ ਕੈ ਨ੍ਰਿਪ ਨੀਤ ਕਿ ਕਥਾ ਹਿਤ ਕੈ ਦੁਖਜਨ ਕੀ ਪੁਕਾਰ ॥ਬਿਨਾਂ ਧਰਮ ਨ੍ਰਿਪ ਸਕਾਮੈਂ ਨਹ ਦੁਸਰ ਬਿਵਹਾਰ॥੫੯॥ ਅਤਿ ਆਦਰ ਅਤਿ ਦਰਬ ਦੇ ਅਤਿ ਕਰ ਦਯਾਲੁ ਸੁਭਾਵ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨ੍ਰਿਪ ਬਿਕ੍ਰਮ ਸਿੰਘ ਜੂ ਲੀਨੇ ਪਾਸ ਬੁਲਾਵ ॥ ੬੦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨ੍ਰਿਪ ਸੀਲ ਸੁਭਾਵ ਕੋ ਕਿਹ ਬਿਧ ਕਹੋਂ ਬਖਾਨ ॥ ਸਮ ਸਾਹੇਦ੍ ਸਰਬਦਾ ਕੀਨੋ ਜਹ ਸਨਮਾਨ॥ ੬੧ ॥ ਏਕ ਦਿਵਸ ਨ੍ਰਿਪ ਧਿਆਨ ਰੁਰ ਭਗਤੀ ਰਸ ਲਪਟਾਇ ॥ ਸਮੁਖ ਹੇਰ ਮੁਹ ਕਹਤ ਭੇ ਦੋਹਾ ਏਕ ਸੁਨਾਇ ॥ ੬੨ ॥ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਕੀ ਬਾਤ ਕੇ ਬਾਤ ਬਾਤ ਮੈਂ ਬਾਤ ॥ ਜੈਸੇ ਮਹਿੰਦੀ ਪਾਤ ਕੇ ਪਾਤ ਪਾਤ ਮੈਂ ਪਾਤ ॥ ੬੩ ॥ ਤਾਕੇ ਤੁਮ ਟੀਕਾ ਕਰੋ ਬਦਨ ਮ੍ਰਿਗੇਸ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ਜਾਕੇ ਤਾਕ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੈਂ ਪਰਮ ਪ੍ਰਬੀਨ ਕੁਲੀਨ ॥ ੬੪ ॥ ਤਹ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਕਰ ਦਸ ਗੁਰ ਕੇ ਧਿਆਨ ॥ ਗੁਰੁਗ੍ਰੰਥ ਟੀਕਾ ਰਚਜੋ ਅਭਿ ਮਤ ਕਰਤ ਕਲਜਾਨ ॥੬੫॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੰਮਤ ਉਨਿਸ ਸੈ ਅਧਿਕ ਚੌਂਤਿਸ ਫਾਗਨ ਮਾਸ ॥ ਟੀਕਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕੀਯੇ ਨਿਜ ਬੁਧਿ ਬਲ ਅਭਿਆਸ ॥੬੬॥ ਚੌਪਈ ॥ ਪਾਂਚ ਬਰਖ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਕੀਨੋ ॥ ਤਬ ਨ੍ਰਿਪਬਰ ਇਮ ਨਿਜ ਚਿਤ ਚੀਨੋ ॥ ਇਹ ਸੰਮਤਿ ਕਰਬੇ ਕੇ ਕਾਜਾ ॥ ਲੀਜੈ ਬੋਲ ਸੁ ਗੁਨਨ ਸਮਾਜਾ ॥ ੬੭ ॥ ਤਬ ਨ੍ਰਿਪ ਸੂਰਜ ਪਤ੍ਰ ਲਿਖਾਏ ॥ ਦੇਸਨ ਦੇਸ ਸੁ ਦੀਨ ਪਠਾਏ ॥ ਦੇਆਦਰਅਰਦਰਬ ਘਨੇਰਾ॥ ਲੀਨ ਬੁਲਾਇ ਗੁਨੀ ਬਿਨ ਦੇਰਾ ॥ ੬੮ । ਲਲਤ ਪਦ ਛੰਦ ॥ ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਮੇਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਬਾਦ ਨਯਾਮਾ ਬਾਸੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਾਂਸੀ ਸ੍ਰੀ ਪਟਨੇ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਮਨੀਤ ਸੁਖ ਰਾਸੀ ॥ ਪੁਨ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਕੁਲ ਬਾਬਾ ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ॥ ਜਨਮ ਘਰਾਚੇ ਸਾਚੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਗਜਾਨੀ ਕਵਿ ਗੁਨਗਾਹਿਬ ॥ ੬੯ ॥ ਕਰਪੂਰਸਤ੍ਰ ਰਜਾਸਤ ਗਜਾਨੀ ਸ੍ਰੀਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬਾਸੀ ॥ ਭਾਈਸੰਤ ਸਿੰਘਜੀ ਸਾਹਿਬ ਸੋ ਕਬਿ ਬੈਦ ਸੁਖਰਾਸੀ॥ ਭਾਈ ਰਾਮਸਿੰਘ ਗਜਾਨੀ ਤੇ ਪਢੇ ਅਰਥ ਜਿਨ ਪੂਰੇ ॥ ਤਖਤ ਅਕਾਲ ਨਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤਗਜ ਰਸਕ ਮਤਿ ਰੂਰੇ ॥੭੦॥ ਸ੍ਰੀਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਜਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਰੇ ॥ ਜਿਨਕੀ ਕਥਾ ਰਸੀਲੀ ਅਤਿ ਹੀ ਸੁਘਰ ਧਾਰਨਾ ਧਾਰੇ ॥ ਪੁਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬਾਸੀ ਭਾਈ ਈਸ਼ਾਸਿੰਘਜੀ ਗਿਆਨੀ॥ ਸਭਾ ਚਤ੍ਰ ਅਤਿ ਇਲਮ ਫਾਰਸੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਸੰਸ੍ਕ੍ਰਿਤ ਮਾਨੀ ॥ ੭੧ ॥ ਭਾਈ ਰਾਇ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਜੰਗੀ ਰਾਏ ਵਾਰੇ ॥ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਕੇ ਅਰਥ ਅਨੂਪਮ ਭਲੀ ਭਾਂਤਿ ਨਿਰਧਾਰ ॥ ਪੂਰਬ ਪ੍ਰਕ੍ਰਮ ਭਲੇ ਲਗਾਵਹ ਸਪਤ ਅੰਗ ਮਹ ਸਬਹੀ ॥ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਪਢ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਇ ਮਨ ਅਬ ਹੀ ॥ ੭੨ ॥ ਪੁਨ ਸ੍ਰੀ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਸੇਖਵ ਗ੍ਰਾਮ ਨਿਵਾਸੀ ॥ ਜਿਨ ਕਾ ਧਯਾਨ ਅਰਥ ਮੈਂ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਔਰ ਨ ਧਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ॥ ਸੋ ਕਰਨੀ ਪੈ ਨ੍ਰਿਪ ਮੰਗਵਾਏ ਕਰਨੀ ਜਹਿ ਕੀ ਨੀਕੀ ॥ ਬਿਨਾ ਲੋਭ ਤੇ ਰਜਧਾਨੀ ਮੈਂ ਰਹੇ ਰੀਤਿ ਰਮਣੀਕੀ ॥੭੩॥ ਸਭ ਸਮਾਜ ਸਹ ਬਦਨ ਸਿੰਘ ਮਿਲ ਪੁਨ ਪੁਨ ਬੈਠ ਬਿਚਾਰਿਯੋ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਆਸਜ ਸਤਿਗੁਰ ਜਾਨੇ ਯਹ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਿਯੋ ॥ ਯਥਾ ਬਾਲ ਕਹ ਤੋਤਰ ਬਾਨੀ ਸਨਮਾਨਹ ਪਿਤ ਮਾਤਾ ॥ ਤਿਮ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕਲਗੀਧਰ ਜੀ ਪੂਰਨ ਕਿਯ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥ ੭੪ ॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਮਸਕ ਪ੍ਰਯੰਤ ਅਕਾਸ ਮਹ ਉਡਹ ਗਰੜ ਕੇ ਸੰਗ ॥ ਪੈਨ ਅੰਤਕੋ ਕਹ ਸਕਤ ਇਤੋ ਅਕਾਸ ਅਭੰਗ॥੭੫॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਆਸਜ ਅਗਮ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਪਾਰ ॥ ਤਾਹਿ ਕੇ ਲਖ ਸਕ ਜੀਵ ਕੋ ਨਿਜ ਬੁਧ ਬਲ ਨਿਰਧਾਰ ॥੭੬ ॥ ਭੂਲ ਚੂਕ ਜਹ ਹੈ ਭਈ ਛਮਹੁਸੁ ਛਮਾ ਨਿਧਾਨ ॥ ਜਾਨ ਆਪਨਾ ਜਨ ਕਰੋ ਪ੍ਰਮਾਰਥਹ ਪ੍ਰਮਾਨ ॥ ੭੭॥ ਪਰ ਗੁਨ ਗਹਹਿ ਨ ਅਗੁਨਹਿ ਯਹ ਸਜਨ ਕੀ ਰੀਤਿ॥ ਯਾਤੇ ਸਭਹੀ ਸਾਧ ਜਨ ਕਰਹੈ ਜਾ ਮਹ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥੭੮ ॥ ਜਹ ਅਛਰ ਅਰ ਅਰਥ ਕੋ ਭੂਲਿਯੋ ਲੇਹੁ ਸੁਧਾਰ ॥ ਭੂਲਨ ਅੰਦਰ ਸਭਕੋ ਅਭੁਲ ਗੁਰੂ ਕਰਤਾਰ ॥ ੭੯ ॥ ਸਭ ਸਮਾਜ ਅਤਿ ਹਰਖ ਜੁਤ ਅਧਿਕ ਪਾਇ ਸਤਕਾਰ ॥ ਬਿਕ੍ਰਮ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਜੈ ਜੈ ਕਰਤ ਉਚਾਰ ॥੮੦॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਐਸੋ ਕਾਰਜ ਕਰ ਨ੍ਰਿਪਤ ਬਿਕ੍ਰਮ ਸਿੰਘ ਸੁਜਾਨ ॥ ਕਛੁ ਚਿਰਹੂੰ ਪਾਛੇ ਕੀਯੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰੀ ਪਯਾਨ॥ ॥ ੮੧ ॥ ਉਨੀਸੈ ਪਚਵਨ ਵਿਖੇ ਪਾਛੈ ਸ੍ਰੀ ਨਰ ਨਾਹਿ ॥ ਭੁਜ ਬਲ ਯੁਤ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਭਏ ਜਗਤ ਪਤਿਸਾਹਿ ॥ ੮੨ ॥ ਰਾਜ ਸਾਜ ਜਬ ਹੋਤ ਭੋ ਨਿਜ ਕਰਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ॥ ਦਿਨ ਦਿਨ ਡੇਕਾ ਬਜਜੋ ਤਬ ਧਰਮ ਸੁ ਨੀਤਿ ਉਦਾਰ॥੮੩॥ ਕਰ ਮੈਂ ਹੈ ਤ੍ਰੈ ਕਲਪਤਰ ਬਿਜੈ ਭੁਜਾ ਕੇ ਮਾਹਿ ॥ ਯਾਤੇ ਨ੍ਰਿਪ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜਾਚਕ ਸਤ੍ਰ ਸਰਾਹਿ ॥੮੪॥ ਕਾਬਜਛੰਦ ॥ ਜਦਪਿ ਫਰੀਦ ਸੁ ਕੋਟ ਨਗਰ ਯਹ ਪਰਮ ਪੁਰਾਨੋ ॥ ਤਦਪਿ ਕੀਯੋ ਨਵ ਨਗਰ ਸਰਿਸ ਨ੍ਰਿਪ ਨਿਜ ਮਤਿ ਮਾਨੋ ॥ ਮਹਲ ਮੁਮਾਰਕ ਮੰਡੀ ਅਰ ਮੰਦਿਰ ਬਹੁ ਕੀਨੇ॥ ਧਾਮ ਧਾਮ ਪ੍ਰਤਿ ਨਹਿਰ ਸਹਿਰ ਆਰਾਮਹਿ ਦੀਨੇ ॥ ੮੫ ॥ ਕਹੂੰ ਬਨਿਕ ਬਰ ਧਨਿਕ ਧਨਾਧਿਪ ਸੇ ਬਨਿ ਬੈਠੇ ॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਬੈਰਾਰ ਫਿਰਤ ਰਸ ਬੀਰਹ ਪੈਠੇ ॥ ਹਾਟ ਹਾਟ ਪ੍ਰਤਿ ਠਾਟ ਠਟਿਯੋ ਸਬ ਬਿਧਨ ਅਨੂਠੋ ॥ ਹੋਤ ਅਧਿਕ ਬਜਾਪਾਰ ਜਾਤ ਕੋਊ ਪਥਕ ਨ ਰੂਠੋ ॥ ੮੬ ॥ ਲਾਟ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਗਮਨ ਸੁਨਜੋ ਜਬ ਹੀ ਨਿਜ ਪੁਰ ਮੈਂ ॥ ਸਜੀ ਛਾਵਨੀ ਸੁਭਗ ਸਜਯੋ ਸਭਿ ਪੁਰ ਸੁਰ ਪੁਰ ਮੈਂ ॥ ਕੂਪ ਅਨੇਕ ਤੜਾਗ ਭੂਪ ਬਹੁ ਬਾਗ ਲਗਾਏ॥ ਨੰਦਨਾਦਿ ਬਨ ਮੇਰ ਜਾਹਿ ਹੋਵਤ ਬਿਸਮਾਏ ॥ ੮੭॥ ਚੌਪੜ ਸੋਂ ਚਹੂੰ ਓਰ ਦਾਗ ਫਰਸਾਂ ਬੰਧਵਾਈ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕੀ ਖੇਲ ਸਜੀ ਰੌਣਕ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਸਭਿ ਰਜਾਸਤ ਕੇ ਨ੍ਰਿਪ ਭੇਟ ਹਿਤ ਉਮਗ ਸੁ ਆਏ ॥ ਅਨ ਗਨ ਫੌਜਾਂ ਭੇਟ ਭਈ ਕਹਿ ਜਾਤ ਗਨਾਏ ॥ ੮੮ ॥ ਲਾਟ ਸਾਹਿਬ ਜੂ ਆਇ ਪਾਂਇ ਪੁਰਿ ਮੈਂ ਜਬ ਪਾਯੋ ॥ ਤੋਪਨ ਕੀ ਹ੍ਵੈ ਛਲਕ ਸੁਨਜੋ ਸੁਰਪਤਿ ਬਿਸਮਾਯੋ ॥ ਜਜੋਂ ਜਜੋਂ ਕੌਤਕ ਨਏ ਨਏ ਬਹੁ ਭਾਂਤਹ ਦੇਖੇ ॥ ਤਜੋਂ ਤਜੋਂ ਖੁਸ ਹ੍ਵੈ ਲਾਟ ਸਾਹਿਬ ਮਨ ਮਾਹਿ ਬਸੇਖੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦੀਨੇ ਅਧਿਕ ਅਨਾਮ ਖੁਸ਼ੀ ਸਭਹੂੰ ਪੈ ਕੀਨੀ ॥ ਲਾਟ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਭਈ ਨ੍ਰਿਪ ਸੋਂ ਰਸ ਭੀਨੀ ॥੮੯॥ ਦੋਹਰਾ
॥ ਇਸੀ ਭਾਂਤਿ ਨ੍ਰਿਪ ਕਾਮ ਬਹੁ ਕਰੇ ਅਧਿਕ ਚਿਤ ਲਾਇ ॥ ਅਬ ਟੀਕਾ ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਕੋ ਛਪਨ ਹੇਤ ਉਮਗਾਇ ॥ ੯੦ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਅਨਦਿਨ ਧਨ ਅਨਗਨ ਖਰਚਾਵਤ ॥ ਨੀਤਿ ਸੁਜਸ ਨਿਜ ਪ੍ਰਜਾ ਬਧਾਵਤ॥ ਬੰਚਕ ਕੁਟਿਲ ਕਪਟਿ ਬਟਵਾਰੇ ॥
ਉਪਦੇਸਹ ਦੈ ਸਰਬ ਸੁਧਾਰੇ॥੯੧॥ਨਿਜ ਮੰਤ੍ਰਨ ਕੈ ਮੰਤ੍ਰ ਹਮੇਸੂ ॥ ਪ੍ਰਜਾ ਉਧਾਰ ਕਹਤ ਉਪਦੇਸੂ ॥ ਜਿਮ ਨਿਜ ਕੁਲ ਗੁਰਜਨ
ਗੁਰ ਰੀਤੀ ॥ ਤਿਮ ਨਿਜ ਕਰਤ ਕਹਤ ਯੁਤ ਪ੍ਰੀਤੀ ॥ ੯੨ ॥ ਬਿਨਾ ਕਪਟ ਸੁਚ ਸਰਲ ਸੁਭਾਊ ॥ ਸੰਪਤਿ ਸਗੁਨ ਸੁ
ਪੁੰਜ ਪ੍ਰਭਾਊ ॥ ਸਭਿ ਸੁਖਦਾਯਕ ਪਿਖ ਨਰ ਨਾਹੂ ॥ ਦੇਤ ਅਸੀਸ ਆਯੁ ਅਧਿਕਾਹੂ॥੯੩॥ ਜਗਤ ਉਧਾਰਕ ਤਾਰਕ ਪਾਪੂ॥
ਮਹਾ ਮੰਤ੍ਰ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜਾਪੂ ॥ ਗੁਰ ਬਾਨੀ ਜਾਨੀ ਸੁਖ ਸਾਨੀ ॥ ਜੋ ਬਰ ਗਯਾਨ ਭਗਤਿ ਰਸ ਸਾਨੀ ॥੯੪॥ ਪਰਮਾਰਥ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਬਰ ਤਾਲੂ ॥ ਸੰਚਜੋ ਸ੍ਰਮ ਯੁਤ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾਲੂ ॥ ਸੁਧਾਸਰੋਵਰ ਸਮਝ ਮਹਾਨਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਬਿਕ੍ਰਮਸਿੰਘ ਮਹਾ ਸੁਜਾਨਾ ॥
॥ ੯੫ ॥ ਤਿਲਕ ਪਾਲ ਗਵ ਘਾਟ ਬਨਾਯੋ ॥ ਬਾਲ ਬ੍ਰਿਧ ਅਰ ਜਾਤ ਅਘਾਯੋ ॥ ਕਈ ਹਜਾਰ ਦਰਬ ਖਰਚਾਨਾ॥ ਟੀਕਾ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਬਨਾਨਾ ॥ ੯੬ ॥ ਪਿਤ ਕੋ ਅਸ ਉਪਕਾਰ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਸੋ ਸਭ ਜਗ ਮਹਿ ਬਿਦਤਜੋ ਭਾਰਾ ॥ ਤਾਕੋ ਸਫਲ
ਕਰਨ ਕੋ ਕਾਜਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੂ ਰਾਜਾ ॥ ੯੭॥ ਕਈਹਜਾਰ ਰਜਤ ਪਨ ਲਾਕਰ ॥ ਛਪਵਾਯੋ ਟੀਕਾ ਗੁਨਿਆ-
ਕਰ ॥ ਜਾਕੋ ਪਿਖ ਪੰਡਤ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਹੋਤ ਮੁਦਤ ਮਨ ਪਰਮ ਸੁਜਾਨੀ ॥ ੯੮ ॥ ਜਾ ਕਰ ਡੰਕਾ ਜਗ ਮਹ ਬਾਜਾ ॥
ਪਿਤ ਸਮ ਸੁਤ ਉਪਜਜੋ ਜਹ ਰਾਜਾ ॥ ਪੇਖ ਉਦਾਰ ਸੁਭਾਵ ਕਲਪਤਰ ॥ ਸਰਮਾਵਤ ਸੁਰਿ ਜਾਨ ਅਲਪ ਕਰ ॥ ੯੯ ॥
ਸੇਮ ਸੁਭਾਵ ਸਮਾਨ ਸੁਧਾਕਰ ॥ ਮ੍ਰਿਦਲ ਬਚਨ ਮਦ ਕਰਤ ਸੁਨਾਕਰ ॥ ਹਮਸੋਂ ਨਿਤ ਹਿਤ ਪਿਆਰ ਸੁ ਰਾਖਤ ॥ ਧਰਮ
ਸੁਨੀਤਿ ਸਲਾਹ ਸੰਭਾਖਤ ॥ ੧੦੦ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਨ੍ਰਿਪਤ ਜਿਮ ਰਖਤ ਬਡਾਈ ॥ ਤਿਮ ਹਮਰੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸਦਾਈ ॥ ਹਮ
ਪਿਖ ਪਿਖ ਯਹ ਦੇਤ ਅਸੀਸੂ ॥ ਆਯੁ ਬ੍ਰਿਧ ਸੁਕ ਗੁਨ ਦੇਹ ਈਸੂ ॥ ੧੦੧ ॥ ਜੇਤੇ ਗੁਨ ਨ੍ਰਿਪ ਮੋਂ ਕਵਿ ਕਹਈ ॥
ਤੇਤੇ ਸਗੁਨ ਸੁ ਇਨਪੈ ਲਹਈ ॥ ਰਾਜ ਸ੍ਰੀ ਸੰਪੂਰਨ ਜੇਤੀ ॥ ਅਰੁ ਭਾਗ ਬਿਚਰਤ ਸਭ ਤੇਤੀ ॥ ੧੦੨ ॥ ਕਵਿ ਗੁਨਿ
ਗਯਾਨੀ ਪੰਡਤ ਬੇਤੇ ॥ ਦ੍ਰਿਭਤ ਸਭਾ ਮੋਂ ਪਰਮ ਸੁ ਚੇਤੇ ॥ ਧਰਮ ਨਯਾਇ ਕਰਹੈ ਨ੍ਰਿਪ ਜੋਈ ॥ ਜਗ ਮੋਂ ਲਹਤ ਸੁਜਸ ਬਡ
ਸੋਈ ॥੧੦੩॥ ਬਡੇਬਡੇ ਭੂਪਤ ਜਗ ਹੋਏ॥ਤਾਕੋਨਾਮ ਨ ਜਾਨਤ ਕੋਏ ॥ ਜਿਨ ਆਗੇ ਨ੍ਰਿਪ ਠਾਂਢੇ ਰਹਈ। ਅਬ ਤਿਨਕੀ ਕੋਈ
ਬਾਤ ਨ ਕਹਈ ॥ ੧੦੪ ॥ ਦੇਸ ਦੇਸ ਜਿਨ ਫਿਰੀ ਦੁਹਾਈ ॥ ਸਪਤ ਸਿੰਧ ਧਰ ਲੀਨ ਗਹਾਈ ॥ ਬਲੀ ਬੇਨ ਕਾਰੂ
ਮਾਧਾਤਾ ॥ ਰਾਵਨ ਆਦਿਕ ਭੇ ਬਿਖਯਾਤਾ ॥੧੦੫॥ ਜਿਨ ਜਿਨ ਜਗ ਮਹਿ ਕੀਨ ਕਲਾਈ ॥ ਤਿਨ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਭ ਦੀਨ
ਬਡਾਈ ॥ ਜਿਹ ਜਿਹ ਕੀਨ ਕੁਕਰਮ ਕਰਾਰੇ ॥ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕਤ ਭਏ ਦੁਖਾਰੇ ॥ ੧੦੬ ॥ ਤਨ ਧਰ ਥਿਰਤਾ ਲਹਤ ਨ ਕੋਈ ॥ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਪੁਕਾਰਤ ਲੋਈ ॥ ਤਾਂਤੇ ਨਰ ਤਨ ਸੁਧਤਨ ਕਾਜੂ ॥ ਲੇ ਸਤਨ ਪ੍ਰਭ ਗਰੀਬਨਿਵਾਜੂ ॥ ੧੦੭ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਭ ਸਿਧਾਂਤ ਭਰਯੋ ਗੁਨਖਾਨੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰਨ ਕੀ ਬਾਨੀ ॥ ਜੋ ਨਰ ਪਠ ਸੁਨ ਕਰਤ ਪਿਆਰੂ ॥ ਹੋਵਤ ਬਿਦਤ ਬਿਬੇਕ ਬਿਚਾਰੂ ॥ ੧੦੮ ॥ ਧਰਮ ਅਰਥ ਬਾਛਤ ਫਲ ਦਾਤਾ ॥ ਕਲ ਮਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਬਿਖਯਾਤਾ ॥ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਸਿਮਰਤ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮੂ ॥ਹੋਵਤ ਬਿਦਤਅਲਖ ਹੀਯ ਧਾਮੂ ॥੧੦੯॥ ਸੱਤ ਅਸੱਤ ਅਸਤਿ ਪ੍ਰਿਯ ਭਾਤੀ ॥ ਜਾਨ ਲੇਤ ਜਲ ਥਲ ਪ੍ਰਭ ਖਯਾਤੀ ॥ ਇਤਯਾਦਿਕ ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਮਝਾਰੇ ॥ ਬਰਨਯੋ ਜਸ ਗੁਰ ਅਗਮ ਅਪਾਰੇ ॥ ੧੧੦ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਰਬ ਕਾਜ ਪੂਰਨ ਭਯੋ ਸੁਨਹੁ ਨ੍ਰਿਪਤ ਸੁਖਕਾਰ ॥ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹੋਇਗੋ ਸਭ ਮੈਂ ਜੈ ਜੈਕਾਰ ॥ ੧੧੧ ॥

ਫਰੀਦ ਕੋਟ ॥
ਅਸੂ ਸੰਮਤ ੪੩੭ ਨਾਃ

ਪ੍ਰਾਰਥਕ—ਬਦਨ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁਕਰਤਾਪੁਰਖੁਨਿਰਭਉਨਿਰਵੈਰੁ
ਅਕਾਲਮੂਰਤਿਅਜੂਨੀਸੈਭੰਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬੇਦ ਰੂਪੁ ਉਪਦੇਸ ਮੈ ਓਂ ਕੇ ਆਦਿ ਮੈ ਏਕ ਅੰਗੁ ਨਹੀਂ ਕਹਾ ਈਹਾਂ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਏਹਿ ਤਾਤਪਰਯੁ ਹੈ ਸੋ ਸਭਕੋ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਜਾਵੇ ਜੋਸਿਧਾਂਤ ਵਸਤੂ ਅਦ੍ਵੈਤਹੈ ਦ੍ਵੈਤਨਹੀਂਯਾਂਤੇ ਜੀਵਈਸਏਕ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਭੇਦ ਵਾਦੀਯੋਂ ਕੇ ਮਤ ਵਤ ਦੋਨਹੀਂਕੋਈ ਕਿਏਕਅੰਗੁਆਦਿ ਮੈ ਕਹਿਨੇ ਕਾ ਏਹਿ ਹੇਤੂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਏਹਿ ਉਪਦੇਸੁ ਪੁਰਖ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਾਤ੍ਰ ਕੋ ਸਾਂਝਾ ਹੈ ਅਰੁ ਵੇਦ ਮੈ ਤੀਨਵਰਣੋਂਕੇਪੁਰਖੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਿਖਲ ਵਰਣੋਂਕੀਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਅਰਪੁਰਖੋਂ ਕੋ ਓਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨ ਕੀ ਆਗਜਾ ਨਹੀਂ ਯਾਂਤੇ ਸਾਂਝਾ ਉਪਦੇਸੁ ਭੀ ਕਰਨਾਔਰ ਪੂਰਬ ਵੇਦ ਮੈ ਕਹੀ ਹੂਈ ਅਪਨੀ ਆਗਜਾ ਭੀ ਸਹੀ ਰਖਨੀ ਏਹ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰਨੇ ਓਂ ਕੇਆਦਿਮੈਪੜਦਾ ਰਖਦੀਆ ਹੈ ਜੋ ਪੜਦੇ ਸੇਂ ਸਭੀ ਬੋਲੇਂ ਪੜਦੇ ਸੇਂ ਬੋਲਣੇ ਮੈ ਦੋਸੁ ਨਹੀ ਏਹੀ ਬਾਤ ਸਮਝਕੇ ਬਾਲਮੀਕ ਕੋ ਰਿਖੀਯੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਕਾ ਉਲਟਾ ਮਰਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕੀਆ ਥਾ ਪੜਦੇ ਕਾ ਅਰਥੁ ਏਹਿ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਪਾਠ ਸੇ ਔਰ ਰੀਤਿ ਕਾ ਪਾਠੁ ਕਰਦੇਣਾ ਅਰਥੁ ਇਸ ਪੱਖ ਮੈ ਭੀ ਏਕ ਕਾ ਵਹੀਹੈ ਜੋ ਪੀਛੇ ਕਹਾ ਹੈ । ਓਂ ਕਾ ਅਰਥੁ ਵਜਾਕਰਣ ਵਾਲੇ ਨਾਮੁ ਲੇਨੇ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇਂ ਰੱਖਜਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਵ ਧਾਤੂ ਸੇ ਬਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਵ ਕਾ ਅਰਥੁ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਖਯਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਾ ਨਾਮ ਓਂ ਕਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰੀਥੋਂ ਵਾਲੇ (ਅ) (ਉ) (ਮ)ਇਨ ਤੀਨ ਮਾਤ੍ਰਾ ਕੋ ਮੇਲ ਕੇ ਇਸ ਕੋ ਬਨਾਵੇਂ ਹੈਂ (ਅ)(ਉ)ਕਾ ਓ ਮੰਮੇ ਕੀ ਇੰਦੀ ਹੋਕਰ ਓਂ ਬਨੇਹੈ ਅਕਾਰ ਉਕਾਰ ਮਕਾਰ ਇਨ ਤੀਨੋ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਾਤ੍ਰਾ ਹੈ ਮਾਤ੍ਰਾਨਾਮ(ਅਵੇਵ)ਅੰਗ ਕਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਓਂ ਸਮੁਦਾਇ ਕੇ ਏਹ ਤੀਨ ਅਵੇਵ ਹੈਂ ਅਕਾਰ ਮਾਤ੍ਰਾ ਕਾ ਅਰਥ ਵਿਰਾਟ ਈਸ੍ਵਰ ਔਰ ਵਿਸ੍ਵ ਜੀਵਹੈ ਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਕੇ ਔਰਜਾਗ੍ਰਤ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀਵ ਕਾਨਾਮੁਵਿਸ੍ਵਹੈ ਔਰਪੰਜਸਥੂਲ ਭੂਤੋਂ ਕੇ ਅੰਸ ਮਿਲਾ ਕਰ ਬਨੇ ਚਾਰ ਖਾਣੀ ਕੇ ਸਰੀਰ ਸਥੂਲਸਰੀਰਕਹੀਏਹੈਂ ਜਿਸਕਾਲਮੈਂਦਸਇੰਦ੍ਰੇ ਤਥਾਚਾਰਅੰਤਹਕਰਣ ਔਰ ਚੌਦਾਂ ਇਨਕੇ ਵਿਖਯ ਔਰ ਚੌਦਾਂਇੰਦ੍ਰੀਯੋਂਕੇਸਹਾਇਕਦੇਵਤਾਵਿੰਦਜਮਾਨਹੋਵੇਂਤਿਸਕਾਲਕਾਨਾਮੁ ਜਾਗ੍ਰਤਅਵਸਥਾਹੈਜੋਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜਾਗਣ ਸਮਾ ਹੈ ਇਸ ਜਾਗ੍ਰਤਅਵਸਥਾ ਔਰਸਥੂਲ ਸਰੀਰਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵਿਸ੍ਵਜੀਵਹੈਸੋ ਵਿਸ੍ਵ ਜੀਵ ਬਿਰਾਟ ਸਰੂਪੁਹੈ ਕਾਹੇਤੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰੋਂਕਾ ਨਾਮੁਪਿੰਡੁਹੈ ਔਰ ਸਭੁਪਿੰਡੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਕਾ ਨਾਮੁ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡੁ ਹੈ ਜੈਸੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਜਾਤਿ ਵਾਲੇ ਅਨੇਕ ਬਿਰਛੋਂਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਕਾ ਨਾਮੁ ਬਨੁ ਹੋਵੇ ਹੈ ਤੈਸੇ ਚਾਰ ਖਾਣੀ ਕੇ ਪਿੰਡ ਔਰ ਚੌਦਾ ਭੁਵਨੋਂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਈਸ੍ਵਰਕਾ ਨਾਮੁ ਵਿਰਾਟਹੈ ਪਿੰਡਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀਵਕਾ ਨਾਮੁ ਵਿਸ੍ਵਹੈ ਔਰਪਿੰਡਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਸੇ ਜੁਦਾ ਨਹੀਂ ਯਾਂਤੇ ਪਿੰਡ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਿਸ੍ਵ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਿਰਾਟ ਸੇ ਜੁਦਾ ਨਹਾਂਦੋਨੋਂ ਏਕਰੂਪੁਹੈਂ ਇਨਕੇ ਏਕਰੂਪੁ ਹੋਨੇ ਮੈ ਬੀਜੁ ਏਹ ਹੈ ਜੋ ਪੀਛੇ ਏਕਅੰਕ ਕਾ ਅਰਥ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਹਾਹੈ ਵਹੀ ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਜੀਵ ਈਸ ਦੋ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਏਕ ਹੀ ਅਕਾਸੁ ਘਟ ਮਠ ਮੈ ਮਿਲਕੇ ਦੋ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾਹੈ ਸੋ ਦੋ ਰੂਪ ਭੀ ਤਬ ਪ੍ਰਯੰਤ ਰਹਿਤੇਹੈਂ ਜਬ ਪ੍ਰਯੰਤ ਦੋ ਰੂਪ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂ ਭਿੰਨ ੨ ਦੇਸੋਂਮੇਂ ਰਹਿਤੀਹੈਂ ਔਰਜਬ ਏਕ ਦੇਸ ਮੈ ਹੋਵੇਂਤਬਵਹੁ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੋ ਜਾਤਾਹੈ ਜੈਸੇ ਜਬ ਘਟ ਕੋ ਮਠ ਮੈ ਰੱਖ ਦੇਵੇਂ ਤਬ ਦੋ ਰੂਪ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਘਟ ਮਠ ਕੋ ਏਕਅਸਥਾਨਮੈ ਹੋਨੇ ਸੇ ਅਕਾਸੁ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੋ ਜਾਤਾਹੈ ਤੈਸੇ ਪਿੰਡ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਕੋ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੋਕਰ ਏਕ ਦੇਸ ਮੈ ਹੋਨੇ ਸੇਂ ਤਿਨਕੇਸ੍ਵਾਮੀ ਵਿਸ੍ਵਔਰ ਵਿਰਾਟ ਭੀ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੋਜਾਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਰੀਤਿ ਸੇ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਔਰ ਜਾਗ੍ਰਤ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਿਸ੍ਵ ਜੀਵ ਵਿਰਾਟ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਐਸੇ ਓਂ ਕੀ ਪਹਿਲੀ ਮਾਤ੍ਰਾ ਕਾ ਅਰਥੁ ਗਯਾਨ ਕੀ ਇੱਛਾ ਵਾਲਾ ਪੁਰਖੁ ਚਿਤਵੇ ਅਕਾਰ ਸੇਆਗੇਦੂਸਰੀਮਾਤ੍ਰਾ ਉਕਾਰੁਹੈ ਤਿਸਕਾ ਅਰਥੁ ਹਿਰਨ ਗਰਭੁ ਈਸ੍ਵਰੁਔਰ ਤੈਜਸ ਜੀਵਹੈਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਔਰ ਸ੍ਵਪਨ ਅਵਸਥਾਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀਵ ਕਾ ਨਾਮੁ ਤੈਜਸ ਹੈ ਪਾਂਚ ਗਯਾਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਪਾਂਚ ਕਰਮ ਇੰਦ੍ਰੇ ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਾਣ ਮਨ ਔਰ ਬੁਧਿ ਰੂਪੁ ਦੋ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੂਖਮਭੂਤੋਂਕੇ ਕਾਰਜ ਰੂਪੁ ਇਨ ਸਤਾਰਾਂ ਤੱਤਾਂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸੂਖਮੁ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਔਰ ਜਾਗ੍ਰਤ ਕਾਲਮੈ ਅਨੁਭਵਕੀਏ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਵਾਸਨਾਸੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਨੇ ਹੀ ਸੰਪੂਰਣ ਇੰਦ੍ਰੇ ਔਰ ਤਿਨਕੇ ਵਿਖੇ ਰੂਪੁ ਹੋਕਰ ਭਾਨ ਹੋਨਾ ਸ੍ਵਪਨ ਅਵਸਥਾ ਕਹੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮੁ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਸਿਧ ਸ੍ਵਪਨ ਸਮਾ ਹੈ ਇਸ ਸ੍ਵਪਨ ਅਵਸਥਾ ਔਰ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਤੈਜਸ ਜੀਵ ਹੈ ਔਰ ਤੈਜਸ ਜੀਵਨ ਕੇ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇਹੀ ਬਨਵਤ ਹਿਰਣ ਗਰਭਰੂਪ ਈਸ੍ਵਰਕਾ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਕਾਹੇਤੇ ਸਰੀਰੋਂ ਕੋ ਏਕਰੂਪੁ ਹੋਕਰ ਏਕ ਦੇਸ ਮੇਹੋਨੇ ਸੇ ਤਿਨਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀਭੀ ਏਕਰੂਪ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਤੈਜਸ ਜੀਵ ਹਿਰਣ ਗਰਭ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਐਸੇ ਓਂ ਕੀ ਦੂਸਰੀ ਮਾਤ੍ਰਾ ਕੇ ਅਰਥ ਕੋ ਗਯਾਨ ਕੀ ਇੱਛਾ ਵਾਲਾ ਪੁਰਖੁ ਚਿਤਵੇ ਔਰ ਉਕਾਰ ਸੇ ਆਗੇ ਤੀਸਰੀ ਮਾਤ੍ਰਾ ਮਕਾਰੁ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਅਰਥੁ ਮਾਯਾ ਪਤਿ ਈਸ੍ਵਰ ਔਰ ਪ੍ਰਾਗਯ ਜੀਵ ਹੈ ਕਾਰਣ ਸਰੀਰ ਔਰ ਸੁਖੁਪਤੀ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀਵ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਗਯ ਹੈ ਔਰ ਮਾਯਾ ਕੀ ਮਲਿਨ ਅੰਸ ਜੋ ਅਵਿਦਯਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮੁ ਕਾਰਣੁ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬੀਜ ਮੈ ਬਿਰਛੁ ਲੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਪਨ ਕੇ ਸੰਪੂਰਣ ਗਯਾਨੋ ਕੇ ਸਹਿਤ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕਾ ਅਵਿੱਦਯਾ ਮੈ ਲੀਨ ਹੋਨਾ ਸੁਖੁਪਤੀ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੌਣਾ ਹੈ ਇਸਸੁਖੁਪਤੀ ਅਵਸਥਾ ਔਰੁਕਾਰਣ ਸਰੀਰਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀਕਾਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਗਯ ਜੀਵਹੈ ਔਰਪ੍ਰਾਗਯ ਜੀਵੋਂਕੇ ਕਾਰਣ ਸਰੀਰਅਵਿੱਦਯਾ ਕਾ ਅੰਸ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋ ਅਵਿੱਦਯਾ ਮਾਯਾ ਰੂਪੁਹੈ ਵਹੁ ਮਾਯਾ ਈਸ੍ਵਰਕਾ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਇਸਪ੍ਰਕਾਰ ਮਾਯਾ ਅਵਿੱਦਯਾਰੂਪੁ ਕਾਰਣ ਸਰੀਰੋਂ ਕੋ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੋਕਰ ਏਕ ਦੇਸ ਮੈ ਹੋਨੇ ਸੇ ਤਿਨਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਭੀ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਪ੍ਰਾਗਯ ਜੀਵ ਮਾਯਾਪਤੀ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ਰੂਪੁ ਹੈ ਏਕ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਮੈ ਵਿਸ੍ਵਾਦਿਕ ਤੀਨ ਨਾਮ ਔਰ ਵਿਰਾਟਾਦਿਕ ਤੀਨ ਨਾਮ ਏਕ ਅਗਯਾਨ ਸੇ ਬਨੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੁਦੇ ਭਾਸਤੇ ਹੈਂ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਔਰ ਵਾਚਯ ਵਾਚਕ ਕਾ ਭੇਦੁ ਨਹੀ ਯਾਂਤੇ ਏਹੁ ਸਭੀ ਓਂ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਵਿਸ੍ਵ ਅਕਾਰ ਰੂਪੁ ਹੈ ਤੈਜਸ ਉਕਾਰ ਰੂਪੁ ਹੈ ਪ੍ਰਾਗਯ ਮਕਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਮਾਧਿ ਸੇ ਪੂਰਬ ਅੰਸਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰੇ ਤਾਂਸੇ ਪੀਛੇ ਅਕਾਰ ਰੂਪੁ ਵਿਸ੍ਵਕਾ ਉਕਾਰ ਮੈ ਔਰ ਤੈਜਸ ਰੂਪੁ ਉਕਾਰ ਕਾ ਮਕਾਰ ਮੈ ਪ੍ਰਾਗਯ ਰੂਪੁ ਮਕਾਰ ਕਾ ਤੁਰੀਯ ਚੇਤਨ ਮੈ ਲਯ ਕਰਕੇ ਐਸੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰੇ ਜੋ ਮੈ ਸੁਧ ਬੋਧ ਰੂਪੁ ਪਰ ਨਿੱਤ ਮੁਕਤ ਚੇਤਨ ਹੋਂ ਮੇਰੇ ਮੈ ਕੋਈ ਵਿਕਾਰੁ ਨਹੀ ਏਹ ਸੁਧ ਬੋਧ ਰੂਪੁ ਪਰਮਾਤਮਾ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਮੈ ਇਸ ਓਂਕਾਰ ਕੀ ਅਰਧ ਮਾਤ੍ਰਾ ਲਿਖੀ ਹੈ ਅਰਧ ਮਾਤ੍ਰਾ ਲਿਖਣੇ ਕਾ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਹੈ ਪੂਰਬ ਕਹੇ ਅਕਾਰਾਦਿਕ ਓਂ ਸਮੁਦਾਯ ਕੇ ਪੂਰੇ ਤੀਨ ਅਵੈਵ ਹੈਂ ਉਨ ਅਵੈਵੋਂ ਕੇ ਜਬ ਅਵਸਥਾ ਔਰ ਸਰੀਰ ਭਾਗ ਦੂਰ ਕੀਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਉਨਕਾ ਆਧਾ ਭਾਗੁ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੇਖ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਆਧਾ ਭਾਗੁ ਅਵਸਥਾ ਔਰ ਸਰੀਰ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਆਧਾ ਅਵੈਵ ਚੇਤਨ ਸੇਖ ਰਹਾ ਹੂਆ ਅਰਧ ਮਾਤ੍ਰਾ ਕਹਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਕੋ ਤੁਰੀਆ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵੇਦਾਂਤੀ ਮਹਾਂਵਾਕਯਨ ਮੈਂ ਭੀ ਆਧਾ ਭਾਗ ਛੋਡਕੇ ਆਧਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਉਹਾ ਭੀ ਓਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਅਰਧ ਮਾਤ੍ਰਾ ਕਾ ਹੀ ਗ੍ਰਹਣ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਧ ਮਾਤ੍ਰਾ ਭੀ ਇਸਕਾ ਨਾਮੁ ਕਹਿਣ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਯੇਹ ਅਮਾਤ੍ਰ ਰੂਪੁ ਹੈ। ਏਤਾ ਅਰਥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਏਕੜੇ ਅੰਗ ਸਹਿਤ ਓਂਕਾਰ ਸੇ ਕਹਿਆ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸੁ ਕੀਆ ਇਸ ਨਾਰਤਾ ਮੈ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕਾ ਬਚਨੁ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਹੈ (ਏਕੰਕਾਰ ਏਕਾਂਗ ਲਿਖ ਊੜਾ ਓਂਕਾਰੁ ਦਿਖਾਇਆ) ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਏਕੜੇ ਕਾ ਅਰਥੁ ਅਦੁਤੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਿਰਗੁਣ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਵਹੀ ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਸ਼ਕਤੀ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਅਕਾਰ ਉਕਾਰ ਮਕਾਰ ਤੀਨ ਰੂਪ ਹੂਆ ਹੂਆ ਓਂ
ਕਾ ਵਾਚਕ ਅਰਥੁ ਹੈ ਔਰੁ ਮਾਤ੍ਰਾ ਭਾਗ ਤਜਾਗ ਕੇ ਸੁੱਧ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਅਰਧ ਮਾਤ੍ਰਾ ਲਖਜ ਅਰਥੁ ਹੈ ਐਸੇ ਸੰਖੇਪਤੇ ਏਕ ਅੰਗ
ਸਹਿਤ ਓਂ ਕਾ ਅਰਥੁ ਕਹਯਾ ਹੈ ਅਬ ਆਗੇ ਸਰੂਪ ਲੱਖਜਣ ਔਰ ਤਟਸਥਲਖਜਣਾਂ ਸੇ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਪੂਰਥ ਕਹੇ ਹੂਏ
ਅਰਥ ਕਾ ਨਿਰੂਪਣੁ ਕਰਨੇ ਹੇਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੋ ਪੁਨਾ (ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ) ਇਤਯਾਦਿਕ ਪਾਠ ਸੇ
ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੱਤਿ ਸੇ ਲੇਕਰ ਗੁਰੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪ੍ਰਯੰਤ ਪਾਠ ਮੈ ਜੇਤੇ ਨਾਮ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ ਏਕ ਅੰਕ ਕੇ ਅਰਥ ਰੂਪੁ ਏਕ
ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਵਿਸੇਖਣ ਹੈਂ ਏਕੜੇ ਕਾ ਅਰਥੁ ਸਭ ਕਾ ਵਿਸੇਖ ਹੈ ਜੁਦਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਵਸਤੁ ਕੋ ਵਿਸੇਖਣੁ ਕਹੇਹੈਂ ਜੁਦਾ
ਹੋਨੇ ਵਾਲੀ ਵਸਤੁ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵਿਸੇਖ ਹੈ ਵਿਸੇਖਣ ਕਾ ਦੂਜਾ ਨਾਮੁ ਲੱਖਜਣੁ ਹੈ ਸੋ ਲੱਖਜਣੁ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਏਕ
ਸਰੂਪ ਲਖਜਣੁ ਹੈ ਦੂਜਾ ਤਾਟਸਥ ਲਖਜਣੁ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਵਸਤੂ ਕੋ ਜਨਾਵਨਾ ਹੈ ਉਸਕਾ ਸਰੂਪੁ ਹੋਕਰ ਜੋ ਤਾਂਕੋ ਸਭ ਸੇ
ਜੁਦਾ ਕਰ ਜਨਾ ਦੇਵੇ ਉਸਕਾ ਨਾਮੁ ਸ੍ਵਰੂਪ ਲਖਜਣੁ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਵਸਤੁ ਕਨਾਰੇ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਜਨਾਵਨੇ ਯੋਗਯ
ਵਸਤੁ ਕੋ ਸਭ ਸੇ ਜੁਦਾ ਕਰ ਜਨਾ ਦੇਵੇ ਉਸਕਾ ਨਾਮੁ ਤਟਸਥ ਲਖਜਣੁ ਹੈ ਈਹਾਂ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਏਤੇ ਪਾਠ ਮੈ
ਸਤਿਨਾਮੁ ਸਰੂਪ ਲਖਜਣੁ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਵੇਦ ਮੈ ਸਤ ਪਦੁ ਚਿਤ ਔਰੁ ਆਨੰਦ ਕੇ ਬਹੁਤ ਕਰ ਸਾਥ ਸੁਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ
ਈਹਾਂ ਭੀ ਤਿਨ ਸਤ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਪਦੋਂ ਕਾ ਲਖਾਇਕੁ ਹੈ ਸਤਿਨਾਮੁ ਪਾਠ ਕਾ ਅਰਥੁ ਐਸੇ ਹੈ ਸਤ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਨਾਮੁ
ਕਹੀਏ ਸਰੂਪ ਕੇ ਬੋਧਕ ਪਦ ਹੈਂ ਜਿਸ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਤਿਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਨਾਮੁ ਈਹਾਂ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਯੇਹਿ ਏਕੜੇਕਾ ਵਿਸੇਖਣੁਹੈ ਕਰਤਾ ਏਤਾ ਤਟਸਥ ਲੱਖਜਣੁ ਹੈ ਕਰਤਾ ਪਦੁ ਨਿਮਿੱਤ ਕਾਰਣ ਕਾ ਵਾਚਕੁਹੈ ਪਰੰਤੂ ਲਖਜਣਾਂ
ਕਰਕੇ ਉਪਾਦਾਨ ਕਾ ਭੀ ਬੋਧਕੁ ਹੈ ਔਰ ਕਰਤਾਪਨਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਸਰਬ ਕਾਰਜੋਂ ਕੇ ਉਪਾਦਾਨ ਗੋਚਰ ਮਾਯਾ ਕੀ ਥ੍ਰਿਤੀ
ਰੂਪੁ ਕਹਾ ਹੈ ਔਰ ਉਪਾਦਾਨੁਪਨਾ ਅਪਨੇ ਕਾਰਜੋਂ ਸਾਥ ਅਪਨੀ ਅਭੇਦਤਾ ਰੂਪੁ ਹੈ ਮਕੜੀ ਵਤ ਅਥਵਾ ਪੁਰਖੁ ਪਦੁ ਹੀ
ਉਪਾਦਾਨ ਕਾ ਬੋਧਕੁ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਸਰਬ ਕਾਰਯੋਂ ਮੇਂ ਬਯਾਪਕ ਹੋਣੇ ਤੇ ਪੁਰਖੁ ਹੈ। ਸਤਿਨਾਮਾਦਿ ਵਾਕਕਾ ਏਹਿ ਅਰਥੁ ਹੈ
ਜਿਸ ਪੁਰਖ ਕੇ ਸਤ ਆਦਿਕ ਨਾਮ ਸਰੂਪ ਕੇ ਬੋਧਕ ਹੈਂ ਵਹੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਜਗਤ ਕੇ ਜਨਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਕਰਤਾ ਨਾਮੁ ਨਿਮਿੱਤ
ਕਾਰਣੁ ਹੈ ਔਰੁ ਪੁਰਖ ਕਹੀਏ ਉਪਾਦਾਨ ਹੈ ਔਰ ਉਪਾਦਾਨ ਕਾਰਣ ਕੇ ਸਾਥ ਕਾਰਯੁ ਅਭਿੰਨਹੋਤਾ ਹੈ ਯਾਤੇ ਨਿਖਲ ਪ੍ਰਪੰਚ
ਉਸ ਸਾਥ ਅਭਿੰਨ ਹੈ ਇਸੀ ਬਾਤਕੇ ਸੂਚਕ ਗੁਰੁ ਬਚਨ ਹੈਂ (ਇਹੁ ਜਗਤੁ ਹਰਿਕਾ ਰੂਪੁ ਹੈ ਹਰਿ ਰੂਪੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ)
(ਬਨ ਤਿਨ ਪਰਬਤ ਹੈ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮੁ) ਜੇਕਰ ਜਗਤ ਕਾ ਉਪਾਦਾਨੁ ਕਾਰਣੁ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨ ਹੋਵੇ ਤਬ ਜਗਤ ਕੋ ਹਰਿ ਕਾ
ਰੂਪੁ ਕਹਿਣਾ ਔਰ ਬਨ ਤ੍ਰਿਣ ਪਰਬਤੋਂ ਕੋ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮੁ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀ ਬਨੇਗਾ ਔਰ ਕਹਿਆ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਿਮਿੱਤ
ਵਤ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਕਾ ਉਪਾਦਾਨੁ ਭੀ ਸੂਚਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾਪੁਰਖੁ ਈਹਾਂ ਸਤਨਾਮੁ ਇਤਨੇ ਪਾਠ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਾ ਸਰੂਪ ਲੱਖਣੁ ਕਹਾ ਹੈ ਔਰੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਇਤਨੇ ਪਾਠ ਸੇ ਤਟਸਤ ਲਖਣੁ ਕਹਾ ਹੈ ਸਤਿਨਾਮ ਪਾਠ ਮੈਂ ਭਾਖਾ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਤੇ ਮੈਂ ਸਿਆਰੀ ਲਿਖੀ ਹੈਔਰ ਗਤ ਬਿਧ ਅਗਨ ਆਦਿਕ ਅਨੇਕ ਪਦ ਭਾਖਾ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਆਰੀ ਛੋਡ ਮੁਕਤੇ ਲਿਖੇਹੈਂ। ਅਰਥ ਕਾਲਮੈਂਸਿਆਰੀਪਨਾ ਔਰ ਮੁਕਤਾਪਨਾਛੋਡਕੇਹੀ ਜੈਸਾ ਸੰਭਵਹੋਵੇ ਤੈਸਾਅਰਥੁ ਕੀਆ ਜਾਤਾਹੈ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਵਤ ਸਿਆਰੀ ਔਰ ਮੁਕਤਾ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਅਰਥੁਨਹੀ ਕਰਤੇ।ਜੈਸੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਮੈ ਹਰਿ ਪਦੁ ਹੋਵੇ ਤੌ ਬਿਸਨੂੰਅਰਥੁ ਕਰਤੇਹੈਂ ਔਰ ਹਰ ਪਦ ਹੋਵੈ ਤਬ ਸਿਵ ਅਰਥ ਹੋਤਾ ਹੈ।ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਯਦਿ ਅਨਿਲ ਪਦੁ ਹੋਵੇ ਤੌ ਪਵਨ ਅਰਥੁ ਕੀਆ ਜਾਤਾਹੈ ਔਰਅਨਲਪਦੁ ਹੋਵੇ ਤਬ ਅਗਨਿ ਅਰਥੁ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਕਾਖਾ ਮੈ ਨਹੀ ਸਮਝਾ ਜਾਤਾ। ਕਿੰਤੂ ਅਰਥ ਕੀ ਸੰਗਤੀ ਸੇ ਸਬਦ ਜਾਨ ਲੇਤੇ ਹੈਂ। ਪ੍ਰਕਰਣ ਮੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਟਸਤ ਲਖਨਣ ਬੋਧਕ ਪਦੋਂ ਕਾ ਸੱਚਿਦਾਨੰਦ ਸੁੱਧ ਨਿਰਾਕਾਰ ਕੇ ਬੋਧਨ ਮੇ ਹੀ ਤਾਤਪਰਯੁ ਹੈ ਉਤਪਤੀ ਇਸਥਿਤੀ ਪ੍ਰਲਯ ਕੇ ਕਹਣੇ ਮੈ ਤਾਤ ਪਰਯੁ ਨਹੀ ਕਾਹੇਤੇ ਨਿਸਾਨੀਯੋਂ ਕਾ ਕੇਵਲ ਜਿਸ ਕੇ ਜਨਾਵਨੇ ਹੇਤੁ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈਂ ਉਸਕੇ ਜਨਾਵਨੇ ਮੈ ਤਾਤ ਪਰਯੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਜਨਾਵਨ ਮੈ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਯਾਂਤੇ ਉਤਪਤੀ ਆਦਿਕਬੋਧਕ ਪਦੋਂ ਕਾ ਭੀ ਏਕ ਬੋਧਨ ਮੈ ਤਾਤ ਪਰਯੁ ਹੈ ਔਰ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਸਰਬ ਵਾਕਨ ਕਾ ਏਕ ਕੇ ਬੋਧਨ ਮੈ ਤਾਤ ਪਰਯੁਹੈ ਸੋਈ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਰੂਪ ਨਿਖੇਧਕ ਬਚਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਨਿਖੇਧਨਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਉਤਪਤੀ ਬੋਧਕ ਬਚਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈ ਸਿੱਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਅਵਾਂਤਰ ਬਚਨੋਂ ਨੇ ਸੁੱਧੁ ਸਰੂਪੁ ਕਹਿਨਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕਾ ਨਿਖੇਧੁ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਨਿਖੇਧਕ ਬਚਨ ਸਿੱਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਮਹਾਂਵਾਕਨ ਨੇ ਅਭੇਦ ਕਹਿਕਰ ਏਕ ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੀ ਸਿੱਧੀ ਹੇਤ ਜੀਵ ਈਸਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਅਵਾਂਤਰ ਬਚਨ ਸੱਚਿਦਾਨੰਦ ਸਿੱਧ ਕਰਤੇ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਉਤਪਤੀ ਬੋਧਕ ਬਚਨ ਨਿਖੇਧ ਬਚਨੋ ਮੈ ਨਿਖੇਧਨੇ ਯੋਗਜ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਸੁੱਧ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਿੱਧ ਕਰਨੇ ਸੇ ਅਵਾਂਤਰ ਬਚਨੋ ਕੇ ਸਹਾਈ ਹੈਂ ਔਰ ਅਵਾਂਤਰ ਵਾਕਜ ਮਹਾਵਾਕਜਨ ਮੈ ਕਹਿਨੀ ਏਕਤਾ ਕੇ ਯੋਗਜ ਜੀਵ ਈਸਕੇ ਸਚਦਾਨੰਦ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਿੱਧ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਹਾਵਾਕਜਨ ਕੇ ਸਹਾਈ ਹੈਂ ਇਸਿ ਰੀਤਿ ਸੇ ਸੰਪੂਰਣ ਬਚਨੋਂ ਕਾ ਏਕ ਮੈਂ ਤਾਤ ਪਰਯੁ ਹੈ ਇਸੀ ਵਾਰਤਾ ਕੋ ਇਸੁ ਅਵਾਂਤਰ ਬਚਨ ਰੂਪ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਏਤੇ ਪਾਠ ਸੇ ਬਤਾਇ ਕੇ ਔਰ ਪਦੋਂ ਸੇ ਭੀ ਪੁਨਾ ਕਹੇ ਹੂਏ ਅਰਥਕਾ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕਜੀ ਪ੍ਰਤਿ ਨਿਰਨੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਨਿਰਭਉ ਇਤਿ ਨਿਰ ਭਉ ਪਦੁ ਨਿਰ ਭਵ ਅਰ ਨਿਰ ਭਜ ਦੋ ਸੇ ਬਨਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਪਹਿਲੇ ਪਾਠ ਮੈ ਨਿਰ ਕਹੀਏ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ ਭਵ ਕਹੀਏ ਸਥੂਲੁ ਸੂਖਮੁ ਰੂਪੁ ਕਾਰਜੁ ਸੰਸਾਰੁ ਔਰ ਤਿਸਕਾ ਕਾਰਣੁ ਮਾਯਾ ਜਿਸ ਸੇ ਐਸਾ ਸੁੱਧ ਰੂਪੁ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਤੁਰੀਆ ਪਦੁ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਦੂਸਰੇ ਨਿਰਭਜ ਪਾਠ ਮੈ ਨਿਰ ਕਹੀਏ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ ਅਜ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੋਣੇ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਣਾਦਿ ਭਯ ਜਿਸ ਸੇ ਐਸਾ ਵਹੁ ਪਰ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਵਾ ਏਕ ਹੋਨੇ ਸੇ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਭਯਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ (ਨਿਰਵੈਰੁ) ਅਦੁਤੀ ਸਰੂਪੁ ਹੋਣੇ ਸੇ ਦੂਸਰੇ ਸਾਥ ਹੋਨੇ ਵਾਲੇ ਵੈਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਏਹੁ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬਾਤ ਹੈ ਭਯ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦੂਸਰੇ ਸੇ ਹੋਵੇ ਹੈ ਔਰੂ ਵੈਰੁ ਭੀ ਦੂਸਰੇ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਏਕੁ ਹੈ ਉਸ ਕੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਭਯ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਨਿਰਭਯ ਹੈ ਔਰ ਉਸਕਾ ਕਿਸੀ ਸਾਥ ਵੈਰੁ ਨਹੀਂ ਯਾਂਤੇ ਨਿਰ ਵੈਰੁ ਹੈ ਵਾ ਆਪ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪੁ ਹੈ ਅਰੁ ਅਪਨੇ ਮੈ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲਾ ਅਗਜਾਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਰੂਪੁ ਹੈ ਅੰਧੇਰੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾ ਪਰਸਪਰ ਵਿਰੋਧੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਏਹੁ ਪਰ ਪੁਰਖੁ ਬਿਨਾ ਬ੍ਰਿਤਿ ਮੈ ਚੜੇ ਉਸ ਕੋ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਯਾਂਤੇ ਨਿਰਵੈਰ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਅਕਾਲ) ਸਭ ਕੋ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਾਲ ਸੇ ਭਿੰਨ ਹੈ (ਮੂਰਤਿ) ਸਰੂਪੁ ਜਿਸ ਕਾ ਪੁਨਾ ਕੈਸਾ ਵਹੁ ਪੁਰਖੁ ਹੈ (ਅਜੂਨੀਸੈਂ) ਮਾਯਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਸੁੱਧ ਸਰੂਪੁ ਅਕਾਰਣ ਹੈ ਸੈਂ ਸਬਦੁ ਬਾਂਗ੍ਰ ਏਸ ਮੈਂ ਹੈ ਕੀ ਜਗਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਭੁੰ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪੁ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਗੁਰੁ) ਪੂਜਨ ਹੈ ਅਰੁ ਵਡਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਸਿੱਧ ਹੂਆ ਪਰ ਪੁਰਖ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਧਾਰਕੇ ਸਭਕੋ ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਮਾਰਗ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸੰਪੂਰਣ ਚੱਕ੍ਰ ਚਿਹਨ ਵਰਣ ਜਾਤਿ ਪਾਤਾਦੀ ਕਾਰਯਮਲ ਔਰ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੁ ਕਾਰਣਮਲ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਨੇ ਤੇ (ਪ੍ਰਸਾਦਿ) ਸੁੱਧੁ ਹੈ ਔਰ ਲੋਕ ਮੈ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਦਕਾ ਕਿਰਪਾ ਵਾ ਖੁਸੀ ਅਰਥੁ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੇਲ ਸੇ ਓਂ ਰੂਪੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਵਹੁ ਜਾਣੀਯੇ ਕੈਸੇ, ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਐਸਾ ਉੱਤਰ ਰੂਪੁ ਅਰਥੁ ਗਜਾਨੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਐਸਾ ਸਮਝਨਾ ਚਾਹੀਏ ਜੋ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈ ਇਸ ਮੈ ਸੇ ੧ ਓਸਤਿ ਇਤਨਾ ਤੋ ਆਦਿ ਕਾ ਪਾਠੁ ਔਰੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ। ਇਤਨਾ ਅੰਤਕਾ ਪਾਠੁ ਲੇਕਰ (੧ ਓ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ) ਐਸਾ ਮੰਗਲੁ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀਨੇ ਕਿਸੀ ਰਾਗਕੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਮੈ ਲਿਖਾ ਹੈ। ਉਨਕਾ ਭਾਵ ਯੇਹੁ ਮਾਲੂਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿਖਨੇ ਪੜ੍ਹਨੇ ਕੇ ਆਦਿ ਮੈ ਏਹੀ ਮੰਗਲੁ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ਜੈਸੇ ਔਰ ਲੋਕ ਸ੍ਰੀ ਗਣੇਸਾਯਨਮਃ ਐਸਾ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਗੁਰੂ ਸੰਪ੍ਰਦਾਯਕੇ ਲੋਕ (੧ ਓਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ)ਐਸੇ ਲਿਖੇਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇਸਕਾ ਅਰਥੁ ਭੀ ਐਸਾ ਕਰੋ ਏਕ ਜੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੇਲ ਸੇ ਓਂ ਸਰੂਪ ਹੂਆ ਸੋ (ਸਤਿ) ਨਾਸ ਰਹਿਤ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੁ ਸਰਬ ਕੋ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ (ਪ੍ਰਸਾਦਿ) ਸੁੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸਰਬ ਵੇਦ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ਇਤੀਹਾਸਾਦਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਜ ਪਰਮ ਮੰਗਲ ਵਸਤੂ ਬੋਧਕ ਜਪ ਧਿਆਨਾਦਿ ਸੇ ਸਰਬ ਪਾਪਨਿਵਾਰਕ ਮੰਤ੍ਰ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕੀਆ ਔਰੁ (ਜਪੁ) ਇਸ ਪਦ ਸੇ ਜਪਨੇ ਕੀ ਆਗਿਆ ਕਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਜਪਤੇ ਭਯੇਅਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਜਪਾਵਤੇ ਭਏ*

*ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਮੇ ਏਹੁ ਸਮਝਨਾ ਕਿ ਜਪ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾਚਿਕ ਉਪਾਸੂ ਅਰ ਮਾਨਸ ਤਿਨ ਮੈ ਜੋ ਸਪਸਟ ਬਾਣੀ ਸੇ ਮੰਤ੍ਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਣਾ ਸੋ ਵਾਚਕ ਜਪੁ ਹੈ ਅਰੁ ਜਿਹਦਾ ਹੋਠ ਚਲਾ ਕਰ ਧੀਰ ਧੀਰ ਜਪ ਕਰਨਾ ਉਪਾਸੂ ਜਪ ਹੈ ਅਰਥ ਏਹ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਦੂਸਰਾ ਪੁਰਖੁ ਪਾਸ ਬੈਠਾ ਹੂਆ ਸੋ ਸੁਨ ਸਕੇ ਇਸ ਜਪ ਕਾ ਫਲੁ ਵਾਚਕ ਜਪੁ ਸੇ ਦਸ ਗੁਣਾ ਅਧਿਕ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਔਰੁ ਜੋ ਕਰ ਹੋਠ ਬੀ ਨ ਹਲੇਂ ਕੇਵਲ ਜਿਹਦਾ ਸੇ ਕੀਆ ਜਾਵੇ ਸੋ ਜਪੁ ਵਾਚਿਕ ਤੇ ਸੌ ਗੁਣਾ ਅਧਿਕ ਫਲ ਕਾ ਜਨਕੁ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਅਜਪ ਕਾ ਅਨੁਸੰਧਾਨ ਕਰਕੇ ਕੇਵਲ ਬੁਧੀ ਸੇ ਅਖਰੋਂ ਕੀ ਆਵਿਰਤੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਮਾਨਸ ਜਪੁ ਕਹਤੇ ਹੈ ਔਰ ਵਾਚਿਕ ਜਪ ਸੇ ਸਹਸ ਗੁਣਾ ਅਧਿਕ ਫਲ ਕਾ ਕਾਰਣੁ ਹੈ ਔਰ ਸੰਕੇਤ (੧) ਸਰੀਰ ਕੀ ਸੁੱਧੀ (੨) ਬਾਣੀ ਕੀ ਸੁੱਧੀ (੩) ਮਨ ਮੇ ਮੰਤ੍ਰ ਕੇ ਅਰਥ ਕਾ ਚਿੰਤਨ (੪) ਜਪ ਮੇ ਮਨ ਕੀ ਸਾਵਧਾਨਤਾ (੫) ਦੀਰਘ ਕੇ ਲਯ ਤਕ ਜਪ ਮਨ ਮੇ ਜਪ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ (੬) ਏਹ ਛੀ ਔਰ ਸਾਤ ਮਿਲੇਂ ਤੇ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਜਪ ਫਲ ਕਾ ਸਾਧਕ ਹੋਤਾ ਹੈ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਜਪ ਸਬਦ ਕੇ ਕਹਿਨੇ ਸੇ ਇਸ ਬਾਣੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪੁ ਹੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਜਿਸਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪੁ ਵਿਧਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੈਸਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਕਰਤਾ) ਨਿਖਲ ਸੰਸਾਰ ਕਾਕਾਰਣੁ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਯਾਵਤ ਕਾਲ ਕਿਸੀ ਬਸਤੂ ਕਾ ਲਛਨੁ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਵਤ ਕਾਲ ਪਰਯੰਤਵਸਤੂਕੀਸਿੱਧੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਜਿਸੁ ਈਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪੁ ਕਹਾ ਹੈ ਉਸਕਾ ਭੀ ਲਛਣੁ ਕਹਾ ਚਾਹੀਏ ਨਹੀ ਤੋ ਉਸਕੀਸਿੱਧੀ ਨਹੀ ਹੋਗੀ ਸੋ ਲਛਨੁ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਏਕ ਸ੍ਵਰੂਪ ਲਛਣੁ ਔਰੁ ਏਕ ਤਟਸਥ ਲਛਨੁ ਤਹਾਂ ਜੋ ਧਰਮੁ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨ ਹੋਏ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਬਸਤੁ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੋਨੇ ਸੇ ਅਵਿਭਿਚਾਰੀ ਹੁਆ ਵਸਤੁ ਕੋ ਅਨਜ ਸੇ ਭਿੰਨਬੋਧਨਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਸ੍ਵਰੂਪ ਲਛਣੁ ਹੈ। ਜੈਸਾ ਕਿ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਦੇਵਦੱਤ ਕਾ ਗ੍ਰਹ ਕੌਨੁ ਹੈ ਤਬ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਜੋ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾਔਰ ਅਟਾਰੀ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਦੇਵਦੱਤ ਕਾ ਗ੍ਰਹ ਹੈ ਸੋ ਇਹੁ ਸਰੂਪ ਲਛਨੁ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਸਰਬ ਸੇ ਊਚਾ ਪਨਾਂ ਔਰ ਅਟਾਰੀ ਯੁਕਤਤ੍ਵ ਯੇਹ ਦੋਨੋ ਦੇਵਦੱਤ ਗ੍ਰਹ ਰੂਪ ਵਸਤੁ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੋਨੇ ਸੇ ਅਵਿਭਿਚਾਰੀ ਹੁਏ ਹੁਏ ਉਸ ਗ੍ਰਹ ਕੋ ਅਨਜ ਗ੍ਰਹੋਂ ਸੇ ਭਿੰਨਬੋਧਨ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਧਰਮੁ ਬਸਤੁ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇ ਭਿੰਨ ਹੋਨੇ ਸੇ ਵਿਭਿਚਾਰੀ ਹੁਆ ਹੁਆ ਵਸਤੂ ਕੋ ਅਨਜ ਸੇਭਿੰਨਬੋਧਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਤਟਸਥ ਲਛਨੁ ਹੈ ਜੈਸਾ ਕਿ ਕਾਕ ਵਾਲਾ ਦੇਵਦੱਤ ਕਾ ਗ੍ਰਹ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਕਾਕ ਕੇ ਬੰਸੰਧ ਕੋਵਿਭਿਚਾਰੀਹੋਨੇ ਸੇ ਇਹ ਲਛਨੁ ਵਸਤੂ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਬਅਨੁਬੰਧ ਕਾ ਵਿਚਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਿਖਜ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਸੰਬੰਧ ਔਰਅਧਿਕਾਰੀ ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਨੁਬੰਧ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਮੈ ਅਨੰਤ ਗੁਣ ਧਾਮ ਚਿੰਨ ਮਾਤ੍ਰ ਰੂਪੁ ਵਸਤੂ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਖਜ ਹੈ ਔਰ ਜੋਤਿ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਰੂਪੁ ਮੁਕਤਿ ਮੁਖਜ ਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਹੈ ਔਰ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਰਤਨਾਦਿ ਭਗਤਿ ਔਰ ਵਸਤੂ ਬੋਧ ਅਵਾਂਤਰ ਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਦੋ ਵਿਧ ਵਿਖੇ ਕਾ ਔਰ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਜ ਪਤਿਪਾਦਕ ਭਾਵ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਵਿਖਜ ਪ੍ਰਤਿ ਪਾਦਜ ਅਰਥਾਤ ਬੋਧਜ ਹੈ ਔਰ ਗ੍ਰੰਥਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕ ਨਾਮੁ ਬੋਧਕ ਹੈ।ਔਰ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰਵਣਾਦਿ ਭਗਤਿ ਤਥਾ ਵਸਤੂ ਬੋਧਕਾ ਜਨਕੁ ਹੈ ਇਸਤੇ ਇਨਕਾ ਜਨਜ ਜਨਕ ਭਾਵ ਸੰਬੰਧੁ ਹੈ ਸ੍ਰਵਣਾਦਿ ਭਗਤਿ ਔਰ ਵਸਤੁ ਬੋਧੁ ਗ੍ਰੰਥ ਸੇ ਜਨਜ ਹੈ ਔਰ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਨਕੁ ਹੈ ਔਰ ਕਿੰਚਿਤ ਸ੍ਰਵਣ ਸੇ ਜਿਸਕਾ ਚਿਤੁ ਦ੍ਰਵਾ ਹੁਆ ਹੈ। ਔਰ ਵਿਵੇਕਾਦਿ ਸਾਧਨ ਸੰਪੰਨਿ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਔਰ ਵਿਖਜ ਕਾ ਪ੍ਰਾਪਜ ਪ੍ਰਾਪਕ ਭਾਵ ਸੰਬੰਧੁ ਹੈ। ਔਰ ਵਿਚਾਰ ਕਾ ਕਰਤਰੀ ਕਰਤਬਜ ਭਾਵ ਸੰਬੰਧੁ ਹੈ ਇਸ ਮੈ ਇਤਨਾ ਵਿਚਾਰੁ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਅਨਰਥ ਕੀ ਨਿਬਿਰਤੀ ਔਰ ਜੋਤਿ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਮੁਖਜ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਅਰਥਾਤ ਫਲੁ ਹੈ (ਬਿਨ ਹਰਿ ਭਜਨ ਜੇਤੇ ਕਾਮ ਕਰੀਅਹਿ ਤੇਤੇ ਬਿਰਥੇ ਜਾਹਿ) ਔਰ ਜਹਾਂ ਐਸਾ ਕਹਾ ਹੈ(ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਕਰੋ ਮਨ ਮੀਤ। ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ਤੁਮਾਰੋ ਚੀਤ) ਏਥੇ ਸਾਧਨ ਭਗਤਿ ਕਹੀ ਹੈ ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ ਅਪਰ ਭਗਤਿ ਸਾਧਜ ਹੈ ਔਰ ਪਰਾ ਭਗਤੀ ਫਲੁ ਹੈ। (ਜਿਉ ਜਲ ਮੈਜਲੁ ਆਇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਖਟਾਨਾ। ਤਿਉ ਜੋਤੀ ਸੰਗ ਜੋਤਿ ਸਮਾਨਾ) ਇਤਯਾਦਿ ਗੁਰੂ ਵਚਨ ਜੋਤੀ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੇ ਬੋਧਕ ਹੈਂ। ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਮੈ ਕਰਤਾ ਪੁਰੁਖ ਔਰੁ ਸਤਿਨਾਮੁ ਏਹੁ ਪਦ ਤਟਸਥ ਲਖਣ ਔਰੁ ਸਰੂਪਲਖਣ ਕੇ ਬੋਧਕਹੋਨੇਸੇ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇਵਿਖਣ ਕੇ ਸੂਚਕ ਹੈਂ। ਔਰ ਨਿਰਭਉ ਆਦਿਕ ਪਦ ਮੁਖਯ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਕੇ ਬੋਧਕ ਹੈਂ ਔਰ ਜਪੁ ਪਦੁਅਧਿਕਾਰੀ ਕਾ ਬੋਧਕੁਹੈ ਸੰਬੰਧੋਂ ਕਾ ਬੋਧੁ ਅਰਥ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਔਰ ਭੀ ਜਾਨਲੇਨੀ ਜੈਸੇ ਸੰਕਰਾਚਾਰਯਕੇ ਮਤ ਮੈਂ ਅਵਾਂਤਰ ਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਵਸਤੂ ਬੋਧੁ ਹੈ ਔਰ ਵੈਸਨਵ ਮਤ ਮੈ ਅਵਾਂਤਰ ਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਰਤਨਾਦਿ ਸਾਧਨ ਭਗਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਸੰਕਰਮਤ ਮੈ ਪਰਮ ਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਕੈਵਲਯ ਮੁਕਤੀ ਹੈ। ਵੈਸਨਵ ਮਤ ਮੈ ਪਰਾਭਗਤੀ ਹੀ ਫਲੁ ਰੂਪੁ ਪਰਮਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਹੈ। ਤੈਸੇਗੁਰੂਮਤਿ ਮੈ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਰਤਨਾਦਿ ਭਗਤੀ ਪੂਰਬਕ ਨਿਦਿਧਯਾਸਨ ਰੂਪ ਪਰਾਭਗਤੀ ਔਰ ਤਿਸਕਾ ਫਲੁ ਵਾਸਤਵ ਵਸਤੂ ਬੋਧੁ ਅਵਾਂਤਰ ਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਹੈ। ਔਰ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪਰਮ ਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਹੈ ਕੇਵਲ ਪਰਾ ਭਗਤੀ ਮੁਖਯ ਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਕਥਨੁ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਇਸ ਕਲਿ ਕਾਲ ਮੈ ਭਗਤੀ ਕਾ ਅਤੀ ਆਦਰ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹੁ ਹੈ ਔਰੁ ਸਾਧਨੋ ਕਾ ਇਸ ਕਾਲ ਮੈ ਤਿਰੋ ਭਾਵ ਭੀ ਹੈ ਤਬ ਭੀ ਭਗਤੀ ਹੀ ਕੇਵਲ ਸਰਬ ਸਾਧਨੋ ਕੋ ਪੁਸਟ ਕਰ ਲੇਤੀ ਹੈ॥

(ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ) ॥ ਆਪਨੇ ਜੋ ਸਤਨਾਮਾਦਿ ਵਿਸੇਖਨੋ ਸੇ ਵਿਸੇਖਯ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਾ ਹੈ ਸੋ ਸੱਤ ਥਾ ਵਾ ਹੈ ਵਾ ਹੋਗਾ॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ॥ ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ॥

ਆਦਿ ਕਹੀਏ ਸਰਬ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਭੀ ਵਹੁ ਪੁਰਖੁ ਸਚੁ ਹੀ ਥਾ ਜਬ ਸੂਖਮੁ ਔਰੁ ਅਸਥੂਲੁ ਪਰਪੰਚੁ ਹੋ ਗਯਾ ਪਰੰਤੂ ਸਤਜੁਗ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਧਰਮ ਕਾ ਵਿਸਤਾਰੁ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਥਾ ਉਸ ਕਾਲ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜੁਗਾਦਿ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾਲ ਮੈ ਭੀ ਸੱਚੁ ਹੀ ਥਾ (ਹੈਭੀਸਚੁ) ਹੁਣ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਕੀ ਇਸਥਿਤੀ ਕਾਲ ਮੇਭੀ ਸੱਚੁ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ(ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ) ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਕੇ ਪ੍ਰਲਯ ਕਾਲ ਮੇ ਭੀ ਸੱਚੁ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ॥ ੧ ॥ ਪੁਨਾ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੇ ਸੁਖੇਨ ਬੋਧ ਨਮਿੱਤ ਸੰਕੋਚ ਕਰ ਇਸ ਮੰਤ੍ਰ ਕਾ ਅਰਥੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਏਕ ਜੋ (ੳਂ) ਮੰਗਲ ਰੂਪੁ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਸੋ (ਸਤਿ)ਤੀਨਕਾਲ ਮੈ ਨਾਸ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਨਾਮੁ ਕਹੀਏ ਨਾਮੁ ਰੂਪੁ ਜੋ ਜਗਤੁ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਪੁਰਖ) ਸਰਬ ਸਰੀਰੋਂ ਰੂਪੀ ਪੁਰੀਆਂ ਕੇ ਬੀਚ ਬਿਰਾਜਮਾਨੁ ਹੈ (ਨਿਰਭਉ) ਭੈ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈ ਔਰ (ਨਿਰਵੈਰੁ) ਕਿਸੀ ਸੇ ਤਿਸਕਾ ਵੈਰੁ ਨਹੀਹੈ ਪੁਨਾ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਕਹੀਏ ਤਿਸਕਾ ਸਰੂਪੁ ਮ੍ਰਿਤੂ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈ ਮ੍ਰਿਤੂ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋਣੇ ਮੈ ਹੇਤੂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਸੋ ਹਰੀ (ਅਜੂਨੀ) ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਸੈਭੰ) ਸੁਤੇ ਪਰਕਾਸ ਰੂਪੁ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰੁ (ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ) ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਵਾ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਤੇ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ (ਜਪੁ) ਹੇ ਅੰਗਦ ਜੀ ਇਸ ਮੰਤ੍ਰ ਕੋ ਜਪੁ ਭਾਵ ਸੇ ਜਪਾਵਨਾ ਭੀ ਆਇਆ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਿਆ ਜਪੁ ਅਰ ਜਪਾਉ ਇਸੀ ਪਦਕੇ ਸੰਬੰਧ ਸੇ ਮੰਤ੍ਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਭੀ ਜਪੁ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਤੀਨੋ ਕਾਲ ਮੇ ਜੋ ਸੱਤ ਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਉਸਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੋਚ ਕਰ ਵਾ ਚੁਪ ਕਰ ਵਾ ਭੁਖੇ ਰਹਿਨੇ ਸੇ ਵਾ ਸਜਾਨਪ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜੈਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਕਹੀਏ ॥

ਉੱਤਰ ॥ **ਸੋਚੈ ਸੋਚਿ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਸੋਚੀ ਲਖਵਾਰ**

ਸੋਚ ਪਵਿੱਤ੍ਰਤਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਸੇ ਰਹਿਤ ਸੁੱਧ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਭਾਵੇਂ ਲਾਖੋਂ ਵਾਰ ਪਵਿੱਤ੍ਰਤਾ ਕਰੀਏ ਵਾ ਆਤਮ ਵਿਚਾਰੁ ਜੋ ਹੈ ਸੋ (ਸੋਚਿ) ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਜੇਕਰ ਲੱਖਾਂ ਵਾਰੀਪਵਿੱਤ੍ਰਤਾ ਕਰੀਏ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਬਾਹਿਰ ਕੀ ਪਵਿੱਤ੍ਰਤਾ ਸਰੀਰ ਕੀਸੁੱਧੀ ਕਾ ਕਾਰਣੁਹੈ।ਅੰਤਰ ਜੋ ਰਾਗ ਦ੍ਵੇਖਾਦਿ ਮਲੁ ਹੈ ਸੋ ਮੈਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕੋਂ ਸੇ ਦੂਰ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਜਬ ਰਾਗ ਦ੍ਵੇਖ ਦੂਰ ਹੂਆ ਤੋ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਾਨ ਸੇ ਸੱਤਿ ਵਸਤੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਚੁਪੈ ਚੁਪ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਲਾਇ ਰਹਾ ਲਿਵਤਾਰ॥

ਬਾਣੀ ਕੇ ਚੁਪ ਰਹਿਣੇ ਸੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪੋਂ ਸੇ ਮਨ ਕੀ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪੁ ਚੁੱਪ ਨਹੀ ਹੋਤੀ ਜੇ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤੋ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਤੇਲ ਧਾਰਾਵਤ ਲਗਾਇ ਰੱਖੀਏ ॥

ਭੁਖਿਆ ਭੁਖ ਨ ਉਤਰੀ ਜੇ ਬੰਨਾ ਪੁਰੀਆ ਭਾਰ ॥

ਭੁਖੇ ਰਹਿਨੇ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਕ੍ਰਿਸ ਚੰਦ੍ਰਾਇਣਾਦਿ ਬ੍ਰਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਾ (ਭੁਖਿਆ) ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਵਾਨੋ ਕੀਮਾਯਾ ਕੀ ਭੁਖ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਅਰਥਾਤ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਿਵ੍ਰਿਤਿ ਨਹੀ ਹੋਤੀ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿ ਸਭ ਪੁਰੀਯੋਂ ਕੇਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਭਾਰ ਬਾਂਧਕਰ ਦੇ ਦੀਜੀਏ ਭਾਵ ਏਹੁ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਪਾਉਨੇ ਕਰ ਭੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬਢਤੀ ਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਸਹਸ ਸਿਆਣਪਾ ਲਖ ਹੋਹਿ ਤ ਇਕ ਨ ਚਲੈ ਨਾਲਿ॥

ਜੇਕਰ ਪੁਰਖ ਕੇ ਪਾਸ (ਸਹਸ) ਹਜਾਰੋਂ ਲਾਖੋਂ ਸੰਸਾਰਕ ਸਜਾਨਪਾਂ ਹੋਵੇਂ ਤੋ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੈਂਦਤਰਾਈਜੋਂਕਾ ਏਕ ਜੋਰੁ ਭੀ (ਨਾਲ) ਸਾਥ ਨਹੀ ਚਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ **ਕਿਵ ਸਚਿਆਰਾ ਹੋਈਐ ਕਿਵ ਕੂੜੈ ਤੁਟੈ ਪਾਲਿ॥**

ਫੇਰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸਾਥ ਸਚੇ ਹੋਵੀਏ ਅਰੁ ਝੂਠ ਕਾ (ਪਾਲਿ) ਪੜਦਾਕੈਸੇ (ਤੁਟੈ) ਭਾਵ ਨਾਸ ਹੋਵੈ ॥

ਉੱਤਰ ॥ **ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਨਾਲਿ ॥੧ ॥**

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੁਰਸੁ (ਰਜਾਈ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੇ ਚੱਲੇ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਮੈ ਭਾਣਾ ਮਾਨ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਰਹੇ ਇਉਂ ਕੂੜ ਕੀ ਪਾਲ ਤੁਟ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਸਚਿਆਰਾ) ਸਚੇ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹੁਕਮਿ ਵਿਖੇ (ਰਜਾਈ) ਰਾਜੀ ਭਾਵ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਕਰ ਚ-ਲਣਾ ਇਸ ਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਨਾਲ ਸਚੇ ਰਹੀਤਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਾਰਥਧ ਕਰਮੁ ਮੇਰਾ ਲਿਖਾ ਹੈ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲਹੈ ਉਸਕੋ ਕੋਈ ਘੱਟ ਵੱਧ ਨਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਚਲੇ ਹੋਏ ਤੀਰ ਵਤ ਇਉ ਸਮਝਨੇਸੇ ਕੂੜ ਕੀ ਪਾਲਤੁਟ ਜਾਤੀਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਆਪਨੇ ਜੋ ਹੁਕਮ ਮੇ ਰਾਜੀ ਹੋਕੇ ਚਲਣਾ ਕਹਾ ਸੋ ਹੁਕਮੁ ਕਿਤਨਾਕੁ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸੁਨਕੇ ਨਿਸਚੇ ਹੋਵੇ ਔਰ ਅਪਨੀ ਅਹੰਤਾ ਛੂਟਜਾਵੇ ॥

(ਉੱਤਰ) ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਆਕਾਰ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਹਿਆ ਜਾਈ ॥ ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿਜੀਅ ਹੁਕਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ॥ ਹੁਕਮੀ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਹੁਕਮਿ ਲਿਖਿ ਦੁਖਸੁਖ ਪਾਈਅਹਿ ॥ ਇਕਨਾ ਹੁਕਮੀ ਬਖਸੀਸ ਇਕਿ ਹੁਕਮੀ ਸਦਾ ਭਵਾਈਅਹਿ॥ ਹੁਕਮੈਅੰਦਰਿ ਸਭੁਕੋਬਾਹਰਿ ਹੁਕਮਨਕੋਇ ॥

ਪ੍ਰਥਮ ਤੋ ਉਸਕਾ ਹੁਕਮੁ ਸਮੱਗ੍ਰ ਕਹਾ ਨਹੀ ਜਾਤਾ ਕਜੋਂਕਿ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਪਰ ਤੋ ਭੀ ਕੁਛਕਸੁਨਾਵਤੇਹੈਂ ਏਹਿ ਜਿਤਨੇ ਅਕਾ-ਰ ਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਪੂਰਣ ਹੁਕਮੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਹੁਕਮ ਸੇਹੀਜੀਵ ਆਵਰਭਾਵ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਅਕਾਰ ਉਪਲਖਤ ਅਕਾਰ ਉਕਾਰ ਮਕਾਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸ਼ ਸਭ (ਹੁਕਮੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਤਿਨਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਅਕਾਰ ਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਰੂਪ ਸਭ ਹੁਕਮੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਹੁਕਮ ਹੀ ਕਰਕੇ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਛੁਟਯਾਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਹੁਕਮੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਹੀ ਕਰਕੇ ਉੱਤਮੁ ਅਰੁ ਨੀਚ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਨੀਚ ਤੇ ਉੱਤਮ ਉੱਤਮ ਤੇ ਨੀਚ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਥਾ ਅੰਗ ਰਾਜਾ ਕਾ ਬੇਟਾ ਬੇਨੁ ਨੀਚੁ ਹੂਆ ਅਰੁ ਬਾਲਮੀਕ ਨੀਚੁ ਥਾ ਸੋ ਪਰਮਾਤਮਾਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਰਾਮ ਜਪ ਕਰ ਉਤਮੁ ਭਇਆ* ਔਰ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਜੋ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਕਾ ਲੇਖੁ ਹੈ ਸੋ (ਹੁਕਮੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇਹੁਕਮ ਸੇ (ਪਾ-ਈਅਹਿ) ਭਾਵ ਭੋਗੀਤਾ ਹੈ ਇਕਨੋਂ ਕੋ ਹੁਕਮੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਆਤਮ ਪਦਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪੁ ਬਖਸੀਸ ਮਿਲਤੀ ਹੈ। ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ ਸਦਾ ਭ੍ਰਮਾਈਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਹੀਕੇ ਅੰਦਰ ਹੈ

*ਸ੍ਰੀ ਮਨਿ ਕਾਗਦਕ ਪਰਾਣ ਵਿਖੇ ਏਹ ਕਥਾ ਹੈ ਏਕ ਅੰਗ ਨਾਮ ਧਰਮਾਤਮਾ ਰਾਜਾ ਥਾ ਤਿਸਕਾ ਬੇਟਾ ਬੇਨੁ ਨਾਮੁ ਕਰਕੇ ਹੂਆ ਪਿਤਾ ਕੇ ਮਰ ਜਾਣੇ ਬਾਦ ਜਬ ਵਹ ਗਦੀ ਪਰ ਬੈਠਾ ਤਬ ਅਪਨੀ ਪਰਜਾ ਕੋ ਕਹਣੇ ਲਗਾ ਕੇ ਤੁਮ ਮੇਰਾ ਹੀ ਭਜਨ ਕਰੋ ਅਰੁ ਮੈਨੂੰ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜਾਨੋ ਸਿਧਾਂਤ ਏਹ ਹੈ ਕੇ ਸਭ ਪਰਜਾ ਕੋ ਆਪਨੇ ਜੋਰ ਕਰਕੇ ਧਰਮ ਮੇ ਰਹਤ ਕਰ ਦੀਆ ਰਿਖੀਓਂ ਨੇ ਸ੍ਰਾਪ ਦੇਕਰ ਮਾਰ ਦੀਆ। ਅਰ ਬਾਲਮੀਕ ਰਸਤਾ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸਿਧਹੀ ਹੈ ਜ ਮਰਾ ਮਰਾ ਜਪਕੇ ਉਤਮ ਹੋਗਿਆ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਲੇਕਰ ਚੀਟੀ ਪ੍ਰਯੰਤ ਹੁਕਮ ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਨਹੀ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜੇਕਰ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈਂ ਤਾਂਮੈ ਏਹੁ ਕਰਤਾ ਹਾਂ ਅਰੁ ਏਹੁ ਕਰਾਂਗਾ ਸੋ ਜੀਉ ਐਸੇ ਕਯੋਂ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸੋ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੈਸੇ ਛੂਟੈ। **ਉੱਤਰੁ ॥ ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੈ ਜੇ ਬੁਝੈ ਤ ਹਉਮੈ ਕਹੈ ਨ ਕੋਇ ॥ ੨ ॥**

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਧੋ ਜੇਕਰ ਹੁਕਮ ਕੋ ਬੂਝੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ (ਹਉਮੈ) ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਬਚਨ ਨਹੀ ਕਹਤਾ ਕਿ ਮੈਂਨੇ ਏਹਿ ਕੀਆ ਅਰੁ ਏਹਿ ਕਰਾਂਗਾ ਸਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਆਗਯਾ ਹੀ ਮਾਨੇਗੇ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਜਿਸਕਾ ਐਸਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਉਸਕਾ ਬਲੁਕਿਤਨਾਕੁ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ ਹੁਕਮੁ ਜੋਰ ਸੇ ਚਲਤਾ ਹੈ ॥

ਉੱਤਰ ॥ ਗਾਵੈ ਕੋ ਤਾਣੁ ਹੋਵੈ ਕਿਸੈ ਤਾਣੁ। ਗਾਵੈ ਕੋ ਦਾਤਿ ਜਾਣੈ ਨੀਸਾਣੁ। ਗਾਵੈ ਕੋ ਗੁਣ ਵਡਿਆਈਆ ਚਾਰ ॥ ਗਾਵੈ ਕੋ ਵਿਦਿਆ ਵਿਖਮੁ ਵੀਚਾਰੁ॥ ਗਾਵੈ ਕੋ ਸਾਜਕਰੇ ਤਨੁ ਖੇਹ। ਗਾਵੈ ਕੋ ਜੀਅ ਲੈ ਫਿਰਿ ਦੇਹ ॥ ਗਾਵੈ ਕੋ ਜਾਪੈ ਦਿਸੈ ਦੂਰਿ ॥ ਗਾਵੈ ਕੋ ਵੇਖੈ ਹਾਦਰਾ ਹਦੂਰਿ ॥

ਉਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਸਮੰਗ੍ਰ(ਤਾਣੁ)ਬਲੁਕੋ(ਕੋਗਾਵੈ) ਕੋਣੁ ਗਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਜਬ ਕਿਸੀ ਮੈਂ ਐਸਾ ਬਲੁ ਹੋਵੈ ਤੋ ਗਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਨੀਸਾਣੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਅਰਥਾਤ ਇਦੰ ਕਰਕੇ ਉਸਕੀ ਦਾਤਕੋ ਕੌਨ ਜਾਨ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਉਸਕੇ ਬਲ ਕੋ ਕੌਣ ਜਾਣੈ ਅਰੁ ਉਸਕੇ ਗੁਣਾ ਕੋ ਪੁਨਾ ਵਡਿਆਈਆਂ ਕੋ (ਚਾਰ) ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੁ ਅੰਤੁ ਨਹੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲ ਕੋ ਕੌਣੁ ਗਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਜਿਸਕੀ ਵੇਦਾਂਤਾਦੀ ਵਿੱਦਯਾ ਤਾ ਵਿਚਾਰੁ ਵਡਾ (ਵਿਖਮੁ) ਕਠਨੁ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਬਲਕੋ ਕੌਨੁ ਗਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ (ਤਨ) ਸਰੀਰ (ਸਾਜ) ਬਨਾਇ ਕਰਕੇ ਫਿਰ (ਖੇਹ) ਨਾਸ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੈਸੇ (ਖੇਹ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਆਦਿ ਤਤੋਂ ਸੇ ਇਨ ਸਰੀਰੋਂਕੋ ਸਾਜਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਬਲ ਕੋ ਕੌਨੁ ਗਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਸੂਖਮ ਰੂਪੁ ਜੀਵੁ ਜਿਸਕੀ ਸੱਤਾ ਕੋ ਪਾਇਕੇ ਇਸ ਸਥੂਲ ਸ਼ਰੀਰ ਕੋ ਲਈ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸੇ ਜੀਵ ਨਿਕਾਲ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਸਰੀਰ ਮੇ ਜੀਵ ਪਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਬਲਕੋ ਕੌਨ ਗਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਅਤੁ ਜੋ ਜਾਨਨੇ ਸੇ ਔਰ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਦੂਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲਕੋ ਕੌਨੁ ਗਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ (ਹਾਦਰਾ ਹਦੂਰਿ) ਹਾਜਰ ਹਜੂਰ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਦੇਖੇ ਤੋ ਤਿਸਕੇ ਬਲਕੋ ਕੋਈ ਗਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥

ਅਬ ਦੂਸਰਾ ਅਰਥੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਕੋ) ਕੋਈਕ ਪੁਰਾਣੋ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਬਲ ਕੋ ਜਿਤਨਾਕੁ ਉਨਕੇ ਬੁਧਿ ਕਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਲੁਹੈ ਮਧੁ ਕੈਟਭਾਦਿ ਬਧ ਪ੍ਰਸੰਗ ਲਿਖ ਕਰਕੇ ਗਾਵਤੇਹੈਂ ਕੋਈ ਪੰਚ ਰਾਤ੍ਰਿ ਮਤ ਵਾਲੇ ਨਾਰਦਾਦਿ ਹਾਥ ਪਾਉਂ ਨੇਤ੍ਰਾਦਿਕ ਅਮੇਲਕ ਵਸਤੂ ਤਿਸਕੀਦਾਤ ਪ੍ਰਗਟ ਜਾਨਕਰ ਗਾਉਂਤੇ ਹੈਂ । ਕੋਈ ਸਾਂਖ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮਤਵਾਲੇ ਰਜ ਤਮ ਸਤ ਗੁਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮਹਤੱਤ੍ਵਾਦਿ ਰਚਕਰ ਪਾਲਨਾ ਸੰਘਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸ ਵਡਿਆਈ ਔਰ(ਆਚਾਰ) ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਗਾਉਂਤੇ ਹੈਂ॥ ਕੋਈ ਨੈਯਾਇਕ ਕਠਨ ਵਿੱਦਯਾ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਬਲਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਕੋਈ ਕਾਲਵਾਦੀ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਰੀਰ ਕੋ ਰਚ ਕਰ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਸਮੇ ਕੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਨਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਬਲ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਕੋਈ ਜੋ ਮੀਮਾਂਸਕ ਹੈਂ ਸੋ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਜੀਵ ਸੇ ਈਸ੍ਵਰ ਦੇਹਿ ਲੇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਦੂਸਰੀ ਦੇਹਿ ਦੇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਬਲਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਜੋ ਪਾਤੰਜਲੀ ਹੈਂ ਸੋ ਜਪਨੇ ਸੇ ਔਰ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਦੂਰ ਜਾਨਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਬਲ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਕੋਈ ਜੋ ਵੇਦਾਂਤੀ ਹੈਂ (ਹਾਦਰਾ ਹਦੂਰਿ) ਅਤੀ ਸਾਮੀਪ ਭਾਵ ਪ੍ਰਤੱਖ ਆਪਨਾ ਸਰੂਪੁ ਜਾਨ ਕਰ ਅਦ੍ਵੇਤ ਭਾਵਨਾ ਸੇ ਗਾਉਂਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਐਸੇ ਬਲੀ ਕੀ ਕਥਾ ਕਿਤਨੀਕੁ ਹੈ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ **ਕਥਨਾ ਕਥੀ ਨ ਆਵੈ ਤੋਟਿ ॥ ਕਥਿ ਕਥਿ ਕਥੀ ਕੋਟੀ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ॥**

ਜਿਤਨੇ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀ ਪੁਰਾਣ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਵੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਨੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰਕੇ ਸਤਜ ਸੰਕਲਪ ਆਦਿ ਬਲ ਕੀ ਕਥਾ ਨੂੰ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਤੋਟਿ) ਅੰਤੁ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜੇਕਰ ਬਹੁਤੇ ਮਿਲ ਕਰ ਕਹੇਂ ਤੋ ਅੰਤੁ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ॥

ਉੱਤਰ ॥ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਨੇ ਪੀਛੇ ਕਥਨ ਕਰੀ ਹੈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਅਬ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਆਗੇ ਕਥਨ ਕਰੇਂਗੇ ਪਰੰਤੂ ਅੰਤੁ ਨ ਮਿਲਾ ਨਾ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਨਾ ਮਿਲੇਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਐਸੀ ਬਿਜੇਤ ਕਥਾ ਵਾਲਾ ਦਾਤਾ ਕੈਸਾ ਹੈ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ **ਦੇਦਾ ਦੇ ਲੈਦੇ ਥਕਿ ਪਾਹਿ ॥ ਜੁਗਾ ਜੁਗੰਤਰਿ ਖਾਹੀ ਖਾਹਿ ॥**

ਵਹੁਦਾਤਾ (ਦੇਦਾ) ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਦਾਨੁ ਦੇਤਾ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ (ਲੈਦੇ) ਲੈਣੇ ਵਾਲੇ ਥਕ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੇ ਤਿਸੁਕੇ ਦੀਏ (ਖਾਹੀ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਪੁਨਃ ਪੁਨਃ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਹੁਕਮੀ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ ਰਾਹੁ ॥ ਨਾਨਕ ਵਿਗਸੈ ਵੇ ਪਰਵਾਹੁ ॥ ੩॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਐਸਾ (ਹੁਕਮੀ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕੇ ਅੰਦਰ ਅਨੇਕ ਰਸਤੇ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਹੇ ਸਿਧੋ ਵਹੁ (ਵੇਪਰਵਾਹੁ) ਇੱਛਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਸੋ (ਵਿਗਸੈ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਸਭ ਕੋ ਚਲਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਐਸਾ ਕਰਮੁ ਕੀਆ ਮੈਨੇ ਏਹ ਦੀਆ ਇਨ ਅੱਗਜਾਤਤਾ ਕੇ ਬਚਨੋ ਕੋ ਸੁਨਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕ੍ਰੋਪੁ ਨਹੀ ਕਰਤਾ ॥ ੩ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਉਸਕੀ ਸਾਹਿਬੀ ਔਰੁ ਨਾਮੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚੁ ਨਾਇ ਭਾਖਿਆ ਭਾਉ ਅਪਾਰੁ ॥

ਹੇ ਸਿੱਧੋ ਵਹੁ ਸਾਹਿਬੁ ਭੀ ਸੱਚਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸਕਾ ਨਾਮੁ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮੁ ਤਿਨੋ ਨੇ (ਭਾਖਿਆ) ਕਹਿਆ ਹੈ ਜਿਨਕੋ ਅਪਾਰ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨੋ ਨੇ ਭਾਖਜਾ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਅਪਾਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਾ (ਭਾਉ) ਗਜਾਨੁ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਆਖਹਿ ਮੰਗਹਿ ਦੇਹਿ ਦੇਹਿ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਦਾਤਾਰੁ ॥

ਤਿਸ ਦਾਤਾਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸੇ (ਆਖਹਿ) ਮੁਖੋਂ ਸੇ ਦੇਹ ਦੇਹ ਕਹਿਕਰ ਸਭੀ ਮਾਗਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋ ਕਰਮਾ ਅਨੁਸਾਰ ਯਥੋਚਿਤ ਦਾਤ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਫੇਰਿ ਕਿ ਅਗੈ ਰਖੀਐ ਜਿਤੁ ਦਿਸੈ ਦਰਬਾਰੁ ॥
ਮੁਹੌ ਕਿ ਬੋਲਣੁ ਬੋਲੀਐ ਜਿਤੁ ਸੁਣਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਤਿਸੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਆਗੇ (ਫੇਰਿ) ਭੇਟਾ ਕਜਾ ਰਖੀਏ ਵਾ ਮੁੜਕੇ ਕਜਾ ਰੱਖੀਏ* ॥ ਜਿਸ ਸੇ ਤਿਸ ਸੱਚੇ (ਦਰਬਾਰੁ) ਦੀਵਾਨ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਹੋ ਔਰ ਮੁਹ ਸੇ ਕਜਾ (ਬੋਲਣੁ) ਬਚਨੁ ਕਹੀਏ ਜਿਸਕੋ ਸੁਨਕਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਪਜਾਰੁ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ॥

ਉਤੱਰੁ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸਚੁ ਨਾਉ ਵਡਿਆਈ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਕਰਮੀ ਆਵੈ ਕਪੜਾ
ਨਦਰੀ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ ॥ ਨਾਨਕ ਏਵੈ ਜਾਣੀਐ ਸਭੁ ਆਪੇ ਸਚਿਆਰੁ ॥ ੪ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪੁ ਕਰਨਾ ਏਹੀ ਭੇਟਾ ਰਖੀਏ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਸਕਾ ਦ੍ਰਬਾਰੁ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਰੱਖਯਾ ਕਰੀ ਹੈ ਇੱਤਯਾਦਿਕ ਵਡਿਆਈ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਕੇ ਕੀਰਤਨੁ ਕਰਨਾ ਤਿਸਕੋ ਸੁਨਕੇ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ

* ਵਾ ਜੋ ਪਰਮਾਸ੍ਰਰ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਪਦਾਰਥੁ ਹੇ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਅਗੇ ਮਤ ਕੇ ਰਖ ਦੇਈਏ ਅਰਥ ਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਅਰਥ ਲਗਾਇ ਦੇਈਏ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਜਾਰੁ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਐਸੇ ਉਪਾਸਨਾ ਰੂਪੁ ਕਰਮ ਕੋ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਜਬ ਜੀਉ ਕਰਮੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਨਦਰੀ) ਹਰੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ (ਕਪੜਾ) ਭਗਤੀ ਰੂਪੁ ਸਿਰੋਪਾਉ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਸੁ ਸੇ ਮੋਖ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗਯਾਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ* ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਧੋ(ਇਵੈ)ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਨੀਏ ਜੋ(ਸਚਿਆਰੁ)ਸਚਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਸਰਬ ਠੌਰ ਆਪ ਹੀ ਹੈ

ਯਥਾ ॥ ਸੁਖਮਨੀ (ਬਨਤ੍ਰਿਣ ਪਰਬਤ ਹੈ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮੁ) ॥ ੪ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਵਹੁ ਕਿਸੀ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਦੀ ਹੈ ਵਾ ਬਿੰਦੀ ਹੈ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਥਾਪਿਆ ਨ ਜਾਇ ਕੀਤਾ ਨ ਹੋਇ। ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਇ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਸੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਕਿਸੀ ਕਾ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀ ਕੀਆ ਹੂਆ ਭਾਵ ਨਾਦੀ ਭੀ ਨਹੀ ਔਰੁ ਨ ਕਿਸੀ ਕਾ ਬਿੰਦੀ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਮਾਯਾ ਮਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪ ਸੁਤੇ ਸਿੱਧ ਹੈ ਭਾਵ ਅਨਾਦਿ ਅਨੰਤ ਹੈ ॥

ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ ਮਾਨੁ ॥

ਜਿਨਿ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਮਾਨੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਗਾਵੀਐ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਕਰਕੇ (ਗੁਣੀਨਿਧਾਨੁ)ਗੁਣਾਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਭਾਵ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਏ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਗਾਨਾ ਤਬ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਕੋਈ ਸੋਤਾ ਹੋ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਗਾਵੀਐ ਸੁਣੀਐ ਮਨਿ ਰਖੀਐ ਭਾਉ ॥

ਅਪਨੇ ਸੇ ਨਜ਼ੂਨ ਪਾਸ (ਗਾਵੀਐ) ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਅਰੁ ਅਪਨੇ ਤੇ ਅਧਿਕ ਸੇ ਸੁਣੀਏ ਜਬ ਦੋਨੋ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਨਾ ਹੋ ਤਬ ਮਨ ਮੇਂ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਰਖੀਏ ਵਾ (ਗਾਵੀਐ) ਜੋ ਗਾਵਨ ਵਾਲੇ ਵਕਤਾ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ (ਸੁਣੀਏ)ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀਏ ॥ ਪੁਨਾ (ਮਨ) ਮਨਨ ਕਰੀਏ ॥ ਪੁਨਾ (ਰਖੀਏ) ਨਿਦਿਧਯਾਸਨੁ ਕਰੀਏ ਤਬ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰਤੱਖ ਗਯਾਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਦੁਖੁ ਪਰ ਹਰਿ ਸੁਖੁ ਘਰਿ ਲੈ ਜਾਇ ॥

---

*ਵਾ (ਕਰਮੀ) ਕਰਮ ਕਾਲਾਂਤਰ ਕੇ ਦਹ ਰੂਪ' (ਕਪੜਾ) ਬਸਤ੍ਰ (ਅ ਵ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ (ਨਦਰੀ) ਵਿਚੋਕ 'ਦ੍ਰਸ਼ਟੀ ਵਾਲੇ ਹੈ ਤਿਨਕੇ (ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ) ਮੁਕਤਿ ਕਾ ਦਰਵਾਜਾ ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸ ਕਾ ਫਲੁ ਦੁਖੋਂ ਕੋ (ਪਰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਹਰਿ) ਨਾਸੁ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਘਰਿ ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਭਾਵ ਜਿਸ ਸੁਖ ਕੇ ਲੇਸਤੇ ਚੌਦਾਂ ਭਵਨ ਮੇ ਜੀਵ ਅਨੰਦੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਉਸਮੇ (ਲੈਜਾਇ)ਅਭਿਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਤਿਸ ਅਭਿਨਤਾ ਮੈ ਉਦਾਹਰਣੁ ਕਹੀਏ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਦੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੇਦੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨਾ ਦਾ ਜੋ (ਨਾਦੰ) ਸਬਦੁ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਗਜਾਸੂ ਨੇ ਸੁਣਕੇ ਤਿਸਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ (ਵੇਦੰ) ਜਾਣਿਆ ਤਬ ਗੁਰੁ ਜੋ ਹੈ ਪੂਜਜ ਮੁਖੁ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤਿਸਮੇਂ (ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ) ਅਭਿਨ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਸੁਨਾਓ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਗੁਰ ਈਸਰੁ ਗੁਰੁ ਗੋਰਖੁ ਬਰਮਾ ਗੁਰੁ ਪਾਰਬਤੀ ਮਾਈ ॥

ਗੁਰੂ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੀ (ਈਸਰੁ) ਸਿਵਜੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਹੀ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ (ਗੋਰਖੁ) ਬਿਸਨ ਜੀ ਹੂਏ ਹੈ ਗੁਰੂ ਹੀ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ (ਬਰਮਾ) ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਹੂਏ ਕੈਂ ਗੁਰੂ ਹੀ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਪਾਰਬਤੀ ਜੀ (ਮਾ) ਲੱਛਮੀ ਜੀ (ਈ) ਸੁਰਸਤੀ ਜੀ ਹੂਈ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸਰਬ ਦੇਵ ਰੂਪ ਹੈਂ ਈਸਰ ਕਾ ਗੁਨੁ ਧਾਰ ਕਰ ਸਿੱਖੋਂ ਕਾ ਅਗਜਾਨੁ ਨਾਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਬਿਸਨੁ ਕਾ ਗੁਣ ਧਾਰ ਕਰ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਾ ਗੁਣੁ ਧਾਰ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮੁ ਆਦਿ ਗੁਨ ਉਤਪੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਪਾਰਬਤੀ ਕਾ ਗੁਣ ਧਾਰ ਕਰ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਾ ਨਾਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਲੱਛਮੀ ਕਾ ਗੁਣੁ ਧਾਰਕਰ ਦੈਵੀ ਸੰਪਦਾ ਕੇ ਗੁਣੋ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਸੁਰੱਸ੍ਵਤੀ ਕਾ ਗੁਣੁ ਧਾਰ ਕਰ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਔਰ ਭੀ ਕਹੀਏ ॥

ਉੱਤਰ॥ ਜੇ ਹਉ ਜਾਣਾ ਆਖਾ ਨਾਹੀ ਕਹਿਣਾ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਜੇਕਰ ਮੈ ਇਦੰਤਾ ਕਰ ਜਾਨੋ ਤੋ ਕਯਾ ਨਾ ਕਹੂੰ ਭਾਵ ਬਸੰਤ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੈ ਕਹਿਣਾ ਭੀ ਚਾਹੂੰ ਤੌ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸੇ ਹੋਨੇ ਕਰਕੇ ਕਥਨੁ ਨਹੀ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ॥ ਕੁਛ ਤੋ ਕਹੀਏ ॥

ਉੱਤਰ॥ ਗੁਰਾਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥ ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਮੈ ਵਿਸਰਿਨਜਾਈ ॥੫॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਏਕ ਬੂਝ ਦਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਹੇ ਸਿਧੋ ਸੋ ਮੁਝਕੋ ਵਿਸਰਤਾ ਨਹੀ ਹੈ ਉੱਤਰ ਮੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਸਮਝ ਕੇ ਸਿਧੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਲੋਭੁ ਹੂਆ ਕਿ ਨਾਨਕ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਹਮਾਰੇ ਮਤ ਮੈ ਆ ਜਾਵੇ ਤੋ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਵਡਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਏਹ ਜਾਨ ਕਰ ਕਹਿਤੇ ਭਏ ਕਿ ਹੇ ਬਾਲੇ ਤੈਨੂੰ ਤੀਰਥ ਕਰਾਈਏ ਅਰੁ ਰਤਨਾ ਕੀ ਖਾਣੀ ਮੋਤੀ ਜਵਾਹਰ ਦਿਖਾਈਏ ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਚਲੁ ॥

ਉੱਤਰ ॥ ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਾ ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵਾ ਵਿਣੁ ਭਾਣੇ ਕਿ ਨਾਇ ਕਰੀ ॥
ਜੇਤੀ ਸਿਰਠਿ ਉਪਾਈ ਵੇਖਾ ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿ ਮਿਲੈ ਲਈ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਭਾਵੀਏ ਤੋ ਹੀ ਤੀਰਥ ਨਾਤਾ ਜਾਇ। ਅਰੁ ਤੀਰਥ ਨਾਤੇ ਕੀ ਸਫਲਤਾ ਭੀ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਕਰ ਉਸਕੇ ਭਾਏ ਬਿਨਾ ਨਾਇ ਭੀ ਲੀਆ ਤੋ ਕਿਆ ਕਰੇਗੋਂ। ਦੂਸਰਾ ਉੱਤਰੁ ਏਹੁ ਹੈ ਕਿ ਜਿਤਨੀਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰੀ ਹੋਈ ਕੀਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਬਿਨਾ ਕਰਮਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕਜਾ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਕਜਾ ਅਪਨੇ ਬਲ ਸੇ ਏਹ ਜੀਵ ਲੈ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੇਕਰ ਹਮਾਰੇ ਕਰਮੋਂ ਮੇਂ ਹੋਗਾ ਅਰੁ ਈਸ੍ਰਰ ਕੋ ਭਾਵੇਗਾ ਤਬ ਆਪ ਹੀ ਤੀਰਥ ਕਰ ਲੈਂਵੇਂਗੇ ਤੁਮ ਸੋਂ ਕਜਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਹੈ॥

ਮਤਿ ਵਿਚ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਮਾਣਿਕ ਜੇ ਇਕ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ ਸੁਣੀ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ (ਜੇ) ਜਬ (ਗੁਰ ਕੀ) ਗੁਰੂਓਂ ਕੀ (ਇਕ) ਏਕਤਾ ਕੀ ਸਿੱਖਜਾ ਸੁਣੀਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਨੀਏ ਤਬ ਅਪਨੀ(ਮਤਿ)ਬੁਧੀ ਮੈ ਹੀ ਰਤਨ (ਜਵਾਹਰ) (ਮਾਣਿਕ) ਮਿਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ *

ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥ ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਮੈ ਵਿਸਰ ਨ ਜਾਈ॥੬॥

ਇਤਨਾ ਅਰਥੁ ਪੂਰਬ ਵਤ ਜਾਣਨਾ। ਪੁਨਾ ਸਿਧ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇ ਕਹਿਤੇ ਭਏ ਕਿ ਜੇਕਰ ਆਪ ਹਮਾਰੇ ਮਤ ਮੇ ਆਓ ਅਰ ਥਾਤ ਜੋਗ ਭੇਸੁ ਲੇ ਲਵੋ ਤਬ ਜੋਗ ਕੇ ਬਲ ਸੇ ਆਪਕੀ ਅਵਸਥਾ ਵਡੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਸਿਧੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਬੋਧਨੇ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉੱਤਰ ਕਹਿਤੇ ਭਏ ॥

ਜੇ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਆਰਜਾ ਹੋਰ ਦਸੂਣੀ ਹੋਇ ॥ਨਵਾ ਖੰਡਾਵਿਚਿਜਾਣੀਐਨਾਲਿ ਚਲੈ ਸਭੁ ਕੋਇ
ਚੰਗਾਨਾਉਰਖਾਇਕੈਜਸੁਕੀਰਤਿਜਗਿਲੇਇ ॥ ਜੇਤਿਸੁਨਦਰਿਨਆਵਈ ਤਾ ਵਾਤ ਨ ਪੁਛੈਕੇ॥

* ਰਤਨ ਨਾਮ ਵੇਦ ਗ ਦਾ ਹੈ ਔਰ ਜਵਾਹਰ ਕਹੀਏ ਪਰਪਸ੍ਰ ਕਾ ਸਖਯਾਤ ਹੋਣਾ (ਮਾਣਿਕ) ਜੋ ਮਨਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸ੍ਰਵਣ ਮਨਨ ਨਿਦਿਧਯਾਸਨ ਆਦੀ ਸੁਭ ਗੁਣ ਬੁਧੀ ਵਿਖੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਸਿਧੋ ਜੇਕਰ ਚਾਰ ਜੁਗ ਪ੍ਰਯੰਤ ਆਰਬਲਾ ਹੋਵੇ ਅਰ ਦਸ ਗੁਣੀ ਔਰ ਭੀ ਹੋਵੇ ਔਰ ਨਵਾਂ ਖੰਡਾ* ਵਿਚ ਪੁਰਸ਼ ਜਾਣਿਆ ਭੀ ਜਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋ ਜਾਵੇ ਔਰ ਸਭ ਕੋਈ ਸਾਥ ਚਲੈ ਭਾਵ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੁਕਮ ਮੇ ਚਲੇ ਔਰ ਨਾਮੁ ਭੀ ਜਗਤ ਮੈ ਅਛਾ ਰਖਾਵੇ ਜਸੁਦੇਸ ਮੈ ਕੀਰਤਿ ਦੇਸਾਂਤਰ ਮੈ ਵਾ ਜਸੁ ਮੁਖ ਪਰ ਕੀਰਤੀ ਪਿਠ ਪਿਛੇ ਸਭ ਕੋਈ ਕਰੇ ਹੇ ਸਿਧੋ ਜੇਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ (ਨਦਰਿ) ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੇ ਪੁਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਆਵੇ ਤਬ ਤਿਸਕੀ ਕੋਈ ਸੰਸਾਰ ਮੇ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਪੁਛਤਾ ਵਾ (ਕੇ) ਕੋਈ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੇ ਪਯਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਪੁਛਤੇ ਭਾਵ ਤਿਸਕੋ ਤੁਛ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕੀਟਾ ਅੰਦਰਿ ਕੀਟੁ ਕਰਿ ਦੋਸੀ ਦੋਸੁ ਧਰੇ ॥

ਕੀਟ ਜੋ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਅੰਦਰਿ ਵਹੁ ਭੀ ਇਕੁ ਕੀਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ (ਦੋਸੀ) ਕੁਸਟੀ ਵਾ ਪਾਪੀ ਭੀ ਦੋਸੁ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਉਸਕੇ ਦੋਸੀ ਹੋਣੇ ਤੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਉਸ ਪਰ ਦੋਸ ਧਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਨਿਰਗੁਣਿ ਗੁਣੁ ਕਰੇ ਗੁਣਿ ਵੰਤਿਆ ਗੁਣੁ ਦੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਧੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰੁ ਨਿਰਗੁਣੋ ਕੋ ਭੀ ਗੁਣੁ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਣਵਾਨੋ ਕੋ ਅਧਿਕ ਗੁਣੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਤੇਹਾ ਕੋਇ ਨ ਸੁਝਈ ਜੋ ਤਿਸੁ ਗੁਣੁ ਕੋਇਕਰੇ॥ ੭ ॥

ਤੈਸਾ ਕੋਈ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀ ਦੇਤਾ ਜੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੇ ਗੁਣੁ ਦੇਵੈ ਭਾਵ ਉਪਕਾਰੋ ਕਾ ਪ੍ਰਤੀ ਬਦਲਾ ਦੇਵੇ ॥ ੭ ॥ ਅਬ ਚਾਰ ਪੌੜੀਆਂ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਮ ਦੇ ਸੁਣਨੇ ਦਾ ਮਹਾਤਮੁ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੁਣਿਐ ਸਿਧ ਪੀਰ ਸੁਰਿ ਨਾਥ ॥ ਸੁਣਿਐ ਧਰਤਿ ਧਵਲ ਆਕਾਸੁ ॥

॥ ੪ ॥ ਨਵਾਂ ਖੰਡਾਂ ਦੇ ਨਾਮ

---

* ਭਾਰਤ ੧ ਕਿੰਪੁਰਖ ੨ ਹਰਿਵਰਖ ੩ ਚਲਾਸ ੪ ਕੇਤੁਮਾਲ ੫ ਇਲਾਵਤ ੬ ਰਮਣਕ ੭ ਹਿਰਣਮਯ ੮ ਕੁਰੂ ੯ ਇਲਮੇ ਇਤਨਾ ਜਾਨਣਾ ਜੋ ਮੇਰੂ ਕੇ ਦਖਣ ਕੀ ਤਰਫ ਤੀਨ ਪਰਬਤ ਹੈਂ ਹਿਮਾਲਯ ਔਰ ਹੇਮਕੂਟ ਤਥਾ ਨਿਖਧ ਇਨ ਤੀਨ ਮੇ ਦਖਣ ਸਮੇਤ ਅਰ ਹਿਮਾਲਯ ਕੇ ਬੀਚ ਹਮਾਰੇ ਰਹਨੇ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਭਾਰਤ ਖੰਡ ਹੈ ਅਰ ਹਿਮਾਲਯ ਤਥਾ ਹੇਮਕੂਟ ਪਰਬਤ ਕੇ ਬੀਚ ਕਿੰਪੁਰਖ ਖੰਡ ਹੈ ਔਰ ਹੇਮਕੂਟ ਤਥਾ ਨਿਖਧ ਪਰਬਤ ਕੇ ਮਧਯ ਹਰਿਵਰਖ ਖੰਡ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਮੇਤ ਕੇ ਪੂਰਬ ਦਿਸਾ ਕੀ ਤਰਫ ਇਕ ਮਾਲਯਵਾਨ ਪਰਬਤ ਹੈ ਤਿਸ ਮਾਲਯਵਾਨ ਪਰਬਤ ਕੇ ਔਰ ਲਵਣ ਸਮੁੰਦਰ ਕੇ ਬੀਚ ਚਲਾਸ ਖੰਡ ਹੈ ਔਰ ਸਮੇਤ ਕੇ ਪਸਚਿਮਕੀ ਤਰਫ ਗੰਧਮਾਦਨ ਪਰਬਤ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰਬਤ ਤਥਾ ਪਸਚਿਮ ਕੇ ਲਵਣ ਸਮੁੰਦਰ ਕੇ ਬੀਚ ਕੇਤੁਮਾਲ ਖੰਡ ਹੈ ਇਸੀ ਤਰਾ ਸਮੇਤ ਕੇ ਉਤਰ ਭੀ ਤੀਨ ਪਰਬਤ ਹੈ ਨੀਲ ਪਰਬਤ ਅਰ ਸ੍ਵੇਤ ਪਰਬਤ ਤਥਾ ਸ੍ਰਿੰਗਵਾਨ ਪਰਬਤ ਨੀਲ ਅਰ ਸ੍ਵੇਤ ਪਰਬਤ ਕੇ ਬੀਚ ਮੇ ਰਮਣਕ ਖੰਡ ਹੈ ਅਰ ਸ੍ਵੇਤ ਤਥਾ ਸ੍ਰਿੰਗਵਾਨ ਪਰਬਤ ਕੇ ਬੀਚ ਮੇ ਹਿਰਣਮਯ ਖੰਡ ਹੈ। ਅਰ ਉਤਰ ਕਾ ਖਾਰਾ ਸਮੁੰਦਰ ਤਥਾ ਸ੍ਰਿੰਗਵਾਨ ਪਰਬਤ ਇਨ ਦੋਨੋ ਕੇ ਮਧਯ ਉਤਰ ਕੁਰੂ ਖੰਡ ਹੈ ਅਰ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਕੇ ਚਾਰ ਪਰਬਤ ਅਰ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਬੀਚ ਕਾ ਕੀਲੇ ਕੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਸਮੇਤ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਤਰਫ ਇਲਾਵ੍ਰਤ ਖੰਡ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੁਣਿਐ ਦੀਪ ਲੋਅ ਪਾਤਾਲ ॥ ਸੁਣਿਐ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਕਾਲੁ ॥

ਗੋਰਖ ਆਦੀ ਸਿਖ ਔਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮਤ ਕੇ ਪੀਰ ਔਰ ਦੇਵਤਾ ਪੁਨਾ ੯ ਨਾਥ ਵਾ (ਸੁਰਿਨਾਥ) ਇੰਦ੍ਰ ਇਨ ਸਭ ਕੋ ਪਦਵੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਸਰਵਣ ਸੇ ਹੀ ਪਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਆਗੇ ਪਦਵੀ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਹੈ ਸਕਾਮੀਆਂ ਕੋ ਸਿੱਧੀ ਸੁਰਗਾਦਿਕ ਪਦਵੀ ਨਿਸਕਾਮੀਆਂ ਕੋ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ (ਧਰਤੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ (ਔਰੁ) (ਧਵਲ) ਧਰਮ ਰੂਪੁ ਔਰੁ ਅਕਾਸੁ ਏਹ ਸਭ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਣਕੇ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਇਨਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤਾ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਣ ਕੇ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਭਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਸਾਤ ਹੀ ਦੀਪ ਅਰ ਸਾਤ ਹੀ (ਲੋਅ) ਲੋਕ ਅਰ ਸਾਤ ਹੀ ਪਾਤਾਲੋਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤਾ ਨਾਮ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਕੇ ਅਧਿਕਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਸੁਣਨੇ ਕਰਕੇ ਕਾਲੁ (ਪੋਹਿ) ਸਪਰਸ ਨਹੀ ਕਰ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਮਾਰ ਕੰਡੇ ਆਦਿਕ ਚਿਰੰਜੀਵੀ ਪਦ ਕੋ ਨਾਮੁ ਸੁਣਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ*

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ। ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ॥ ੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਧੋ ਜਿਸ ਨਾਮ ਸ੍ਰਵਣ ਕਾ ਐਸਾ ਮਹਾਤਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਜਿਨ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦੁਖ ਔਰੁਪਾਪੋਂ ਕਾ ਨਾਸੁ ਹੋਕਰ ਸਦਾ(ਵਿਗਾਸੁ) ਅਨੰਦੁਅਰਥਾਤਨਿਤਯਾਨੰਦੁਪ੍ਰਾਪਤਿਹੂਆਹੈ†॥੮

---

*ਸਾਤੋ ਦੀਪ ਜੰਬੂ ੧ ਸਾਲਮਲ ੨ ਪਲਾਖਸ ੩ ਕਰ ੪ ਸਾਕ ੫ ਕਸ ੬ ਪੁਸਕਰ ੭ ਦੀਪਰ ਕੇ ਸਤ ਲੋਕ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭੂਰ ੧ ਭੁਵਰ ੨ ਸੁਰ ੩ ਮਹਰ ੪ ਜਨ ੫ ਤਪ ੬ ਸਤ ੭ ਨੀਚੇ ਸਤ ਪਤਾਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਤਲ ੧ ਬਿਤਲ ੨ ਸੁਤਲ ੩ ਤਲਾਤਲ ੪ ਰਸਾਤਲ ੫ ਮਹਾਤਲ ੬ ਪਾਤਾਲ ੭।

† ਪਸੇਗਾਨੁਸਾਰ ਨਵਧਾ ਭਗਤਿ ਵਰਨਨ। ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਗੁਣ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਵਰਨਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਸਣਨਾ ਯੇਹ ਸਰਨਣ ਭਗਤਿ ਹੈ ੧ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ ਏਹ ਕੀਰਤਨ ਭਗਤਿ ਹੈ ੨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅਸਟਜਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਏਹ ਸਿਮਰਨ ਭਗਤਿ ਹੈ ੩ ਹਰਿ ਅਰ ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਏਹ ਪਾਦ ਸੇਵਨ ਭਗਤਿ ਹੈ ੪ ਹਰਿ ਅਰ ਗੁਰੂ ਮੂਰਤਿ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ ਏਹ ਅਰਚਨ ਭਗਤਿ ਹੈ ੫ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਸੇ ਡੰਡਵਤ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਨੀ ਏਹ ਬੰਦਨ ਭਗਤਿ ਹੈ ੬ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਕੰਮ ਸੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਏਹ ਦਾਸ ਭਗਤਿ ਹੈ ੭ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸੇਵਕੀ ਜਾਨਨਾ ਔਰ ਮਿੱਤ੍ਰ ਸਮਝਣਾ ਏਹ ਸਖਾ ਭਗਤਿ ਹੈ ੮ ਆਪ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਣਾ ਔਰ ਮਨ ਧਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਅਰਪਣ ਕਰਨਾ ਏਹ ਆਤਮ ਨਿਵੇਦਨ ਭਗਤਿ ਹੈ ੯ ਸੋ ਏਹੀ ਨਵਧਾ ਕਰ ਕੇਵਲ ਮੂਰਤਿ ਹੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ ਏਹ ਕਾਂਡਜ਼ਟ ਭਗਤਿ ਹੈ ੧ ਪ੍ਰਮ ਮੇਂ ਮਗਨ ਹੋਕਰ ਬੇਸੁਧ ਹੋਜਾਨਾ ਰੋਨਾ ਹਸਨਾ ਗਾਨਾ ਰੋਮਾਂਚਾਦਿ ਸਾਤਿਕੀ ਕਾ ਹੋਨਾ ਅਟ ਪਟ ਬਚਨ ਨੇਤ੍ਰ ਜਲ ਪੂਰਤ ਹੋਨਾ ਏਹ ਪ੍ਰੇਮ ਲਛਨਾ ਭਗਤਿ ਹੈ ੨ ਔਰ ਅਪਨੇ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਂ ਲੀਨ ਕਰਨਾ ਅਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਦੇਖਨਾ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੇਂ ਵਰਫ ਕੀ ਪੁਤਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰਿ ਮੇਂ ਹਰਿਕਾ ਦਾਸ ਹੋਨਾ ਯਥਾ– (ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਨ ਦੋਇ ਏਕ ਹੈ ਬਿਥ ਬਿਚਾਰ ਕਛੂ ਨਾਹਿ) ਏਹ ੫ਵਾ ਭਗਤਿ ਹੈ ੩ ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਪਰਕਾਰ ਕੀ ਨਵਧਾ ਏਹ ਹੈ। ਸਿੱਖੋਂਕਾ ਸਿਖ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਥਮ ਭਗਤਿਹੈ। ੨॥ ਹਰਿ ਕਥਾ ਮੇ ਪ੍ਰੀਤੀਹੋਨੀ ਦੂਸਰੀ ੨ ਗੁਰ ਪਦ ਪੰਕਜ ਕੀ ਸੇਵ ਕਰਨੀ ੩ ਕਪਟ ਛਲ ਰਹਿਤ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਨ ਗਾਨ ਕਰਨਾ ਚੌਥੀ ੪ ਜੋ ਗੁਰੋ ਸੇ ਮੰਤ੍ਰ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿੜ ਵਿਸ੍ਵਾਸ ਕਰ ਜਪ ਕਰਨਾ ਪੰਚਮ ੫ ਦਮਾਨਸ਼ੀਲ ਹੋਕਰ ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੀ ਸਜਨੋ ਕਾ ਧਰਮੁ ਰੱਖਨਾ ਯੇਹ ਖਸਟਮ ੬ ਪ੍ਰਭ ਮੇਂ ਜਗਤ ਕੋ ਦੇਖਨ ਜਗਤ ਕ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਰੂਪ ਦੇਖਨ ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਭੀ ਅਧਿਕ ਜਾਨਨਾ ਯੇਹ ਸਪਤਮ ੭ ਜਥਾ ਲਾਭ ਸੰਤੋਖ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਪਰਾਇ ਦੇਖ ਕੀ ਚਿਤ ਨਾ ਦੇਖਨਾ ਏਹ ਅਸਟਮ ੮ ਛਲ ਰਹਿਤ ਹੋਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇਖਨਾ ਅਪਨੇ ਕੋ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਕਸੀ ਕੇ ਦੀਨ ਅਧੀਨ ਨਾ ਸਮਝਨਾ ਐਸੀ ਅਨੰਨਤਾ ਸੇ ਨੌਵੀਂ ਭਗਤਿ ਹੈ ਇਨ ਨਵੋਂ ਮੇਂ ਜਿਸ ਕੋ ਏਕ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਵਣ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਕੋ ਨਵੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਸਦਾ (ਵਿਗਾਸੁ) ਅਨੰਦੁ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ੮।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੁਣਿਐਈਸਰੁਬਰਮਾਇੰਦੁ ॥ ਸੁਣਿਐਮੁਖਿਸਾਲਾਹਣਮੰਦੁ ॥ ਸੁਣਿਐਜੋਗਜੁਗਤਿਤਨਿਭੇਦ ॥
ਸੁਣਿਐਸਾਸਤਸਿਮ੍ਰਿਤਿਵੇਦ ॥ ਨਾਨਕ ਭਗਤਾਸਦਾਵਿਗਾਸੁ ॥ ਸੁਣਿਐਦੂਖਪਾਪਕਾਨਾਸੁ ॥੯॥

(ਈਸਰੁ) ਸਿਵ (ਬਰਮਾ) ਬ੍ਰਹਮਾ (ਇੰਦੁ) ਇੰਦ੍ਰ ਵਾ ਚੰਦ੍ਰ ਇਤਿਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਪਦਵੀ ਨਾਮ ਕੇ ਸ੍ਰਵਣ ਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਜੋ ਮੰਦ ਜਾਤੀ ਮੰਦ ਕਰਮੀ ਬਾਲਮੀਕਾਦਿ ਵਾਟਮਾਰ ਥੇ ਸੋ ਮੁੱਖ (ਸਾਲਾਹਣ) ਉਸਤਿਤੀ ਕੇ ਯੋਗਜ ਆਦਿਕਵਿ ਐਸੀ ਪਦਵੀ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਅਸਟਾਂਗ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤਿ ਸੇ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਜੋ ਖਟ ਚੱਕ੍ਰ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਜਾਨ ਲੇਨਾ ਯੇਹੁ ਤਨ ਕਾ ਭੇਦੁ ਸਭੁ ਸ੍ਰਵਣ ਸੇਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥ ੬ ॥ ਸਾਸਤ੍ਰ ॥ ੨੭ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀ ॥ ੪ ਵੇਦ ॥ ਇਨ ਸਭਨੋ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤੁ ਸ੍ਰਵਣ ਸੇਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਦੋਨੋਂ ਤੁਕੋਂ ਕਾ ਅਰਥੁ ਪੂਰਬ ਵਤ ਜਾਨਨਾ ॥ ੯ ॥

ਸੁਣਿਐ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਗਿਆਨੁ ॥ ਸੁਣਿਐ ਅਠਸਠਿ ਕਾ ਇਸਨਾਨੁ ॥
ਸੁਣਿਐ ਪੜਿ ਪੜਿ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੁ ॥ ਸੁਣਿਐ ਲਾਗੈ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ ॥
ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥ ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥ ੧੦ ॥

ਸ੍ਰਵਣ ਸੇਹੀ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਗਯਾਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਅਠਸਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲੁ ਵਾ ਅਠਾਸਠ ਤੀਰਥੋਂ ਮੇਂ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਸਕਤੀ ਨਾਮ ਸ੍ਰਵਣ ਸੇ ਹੀ ਹੂਈ ਹੈ ਸੋ ਅਠਸਠ ਤੀਰਥ ਐਸੇ ਜਾਨਨੇ ਜੈਸੇ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਮੇਂ ਬਹੁਤ ਤੀਰਥ ਹੈਂ ॥ ਪਰੰਤੂ ॥ਗਿਣਤੀ ਮੇਂ ਏਕ ਹੈ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਮੁੱਖ ਤੀਰਥੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ੬੮ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵੇਦੋਂ ਕੋ ਪਢ ਪਢ ਮਾਨ ਕਾ ਪਾਵਨਾ ਸੋ ਭੀ ਸ੍ਰਵਣ ਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ (ਸਹਜਿ) ਆਤਮਾ ਮੇਂ ਧਯਾਨੁ ਲਗਨਾ ਸੋ ਭੀ ਸਰਵਣ ਸੇ ਹੀ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਦੋਨੋਂ ਤੁਕੋਂ ਕਾ ਅਰਥੁ ਪੂਰਬ ਵਤ ਜਾਨਨਾ ॥ ੧੦ ॥

ਸੁਣਿਐ ਸਰਾ ਗੁਣਾ ਕੇ ਗਾਹ ॥ ਸੁਣਿਐ ਸੇਖ ਪੀਰ ਪਾਤਿਸਾਹ ॥
ਸੁਣਿਐ ਅੰਧੇ ਪਾਵਹਿ ਰਾਹੁ ॥ ਸੁਣਿਐ ਹਾਥ ਹੋਵਹਿ ਅਸਗਾਹੁ ॥
ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥ ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥ ੧੧ ॥

ਸਰਵਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਗੁਣਾ ਕੇ (ਸਰ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਜੋ ਵੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸੋ (ਗਾਹਿ) ਵਿਚਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਸੇਖ ਪੀਰ ਅਰੁ ਪਾਤਿਸਾਹ ਸਭ ਨਾਮ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੂਏ ਹੈਂ । ਔਰ ਅੰਧੇ ਅਗਯਾਨੀ ਖੋਟੇ ਰਸਤੇ ਚਲਨੇ ਹਾਰੇ ਸੁਨਨੇ ਸੇਹੀ ਗਯਾਨ ਕਾ ਰਸਤਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ (ਅਸਗਾਹੁ) ਅਥਾਹਿ ਜੋ ਹੈ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਸੋ (ਹਾਥ) ਹਸਤਾਮਲ ਵਤ ਸੁਨਨੇ ਸੇ ਹੀ ਹੂਆ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੈ ਵਾ (ਅਸਗਾਹੁ) ਅਥਾਹੁ ਜੋ ਸੰਸਾਰੁ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਥਾ ਸੋ ਹਾਥੁ ਭਰ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਥਾਹ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ਦੋਨੋ ਤੁਕੋਂ ਕਾ ਅਰਥੁ ਪੂਰਬ ਵਤ ਜਾਨਨਾ ਇਹ ਤੋ* ਸ੍ਰਵਣ ਕਹਾ ॥ ੧੧ ॥ ਅਬ ੪ ਪੌੜੀ ਮੇ ਮਨਨ ਕਾ ਮਹਾਤਮੁ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮੰਨੇ ਕੀ ਗਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ॥ ਜੇਕੋ ਕਹੈ ਪਿਛੈ ਪਛੁਤਾਇ॥
ਕਾਗਦਿ ਕਲਮ ਨ ਲਿਖਣਹਾਰੁ ॥ ਮੰਨੇ ਕਾ ਬਹਿ ਕਰਨਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਨਾਮ ਸਰਵਣ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਿਨੋਂਨੇ ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਅਨੰਦ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਹਾਂਤਕ ਹੈ ਯੇਹੁ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਨਹੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸੇ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਕੋਈ ਕਹਿਨੇ ਕਾ ਉੱਦਮੁ ਕਰੇ ਕਿ ਮੈਂ ਸਮੱਗ੍ਰ ਕਹਾਂ ਗਾ ਸੋ ਪੀਛੇ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਤੋ ਇਤਨਾ ਕਾਗਜੁ ਹੈ ਔਰੁ ਨ ਕਲਮ ਹੈ ਔਰੁ ਨ ਕੋਈ ਐਸਾ ਲਿਖਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨਨ ਕੇ ਮਹਾਤਮ ਕੋ ਬੈਠ ਕਰ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰੇ ਔਰ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਮਹਾਤਮੁ ਲਿਖ ਦੇਵੈ ਭਾਵ ਬਸੰਤੁ ਹੋਣੇ ਤੇ ਐਸੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਹੈ ਨਹੀ ॥

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥ ਜੇਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥ ੧੨ ॥

(ਨਿਰੰਜਨੁ) ਮਾਇਆ ਸੇ ਰਹਿਤ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਮਹਾਤਮੁ ਪੀਛੇ ਥਾ ਅਬਹੈ ਔਰ ਆਗੇ ਭੀ ਐਸਾ ਹੀ ਹੋਵੈਗਾ ਔਰੁ ਜੋ ਕੋਈ ਮਨਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕੋਈ ਮਨ ਮੇਂ ਮਹਾਤਮ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ੧੨ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਕੁਛ ਔਰ ਤੋ ਮਹਾਤਮੁ ਕਹਿਯੇ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਮੰਨੈ ਸੁਰਤਿ ਹੋਵੈ ਮਨਿ ਬੁਧਿ ॥ ਮੰਨੈ ਸਗਲ ਭੁਵਣ ਕੀ ਸੁਧਿ ॥
ਮੰਨੈ ਮੁਹਿ ਚੋਟਾ ਨਾ ਖਾਇ ॥ ਮੰਨੈ ਜਮ ਕੈ ਸਾਥਿ ਨ ਜਾਇ ॥

---

* ਸਰਵਣ ਕੀਆਂ ੪ ਪੌੜੀਆਂ ਕਾ ਅਰਥੁ ਪਸਿਰਾੜੇ ਬੀਚ ਲਿਖਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਨਮੇ ਜੋ ਤੋਰਨੀ ਤੋਰਸੀ ਪਦ ਕੇ ਅੰਤ ਅਰਥ ਕਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨੀਚੇ ਲਿਖੇਹੈਂ ਦਾ ਇਨਸੇ ਸਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮ ਤੇ ਮਾਤਾ ਕਾ ਇਤਸਾਕੀ ਕਾਤੇ ਹੈਂ ਵ ਇਤਸੁਨਤੇ ਹੈ ਭਾਵ ਇਤਸਕਾ ਸਧ ਪੀਤ ਦੀ ਹੋਕਰ ਕੀ ਨਾਮ ਕੇ ਸੁਨਨੇ ਤੇ ਔਰ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਇਨ ਕੋ ਇਤਪਤ ਮਿਲ ਹੈ ਸਭ ਅਤਵੇ ਅਰਥ ਤੋ ਅਤ ਸਮਾਚੋਰ ਹੈ ਵ ਧਰਤੀ ਕਾ ਗਾਤੁ ਖਿਮਾ ਧਵਲ ਕਾ ਗਾਤ ਧੀਰਜ ਅਕਾਸ ਕਾ ਅਸੰਗਤਾ ਅਰਥਾਤ ਖਿਮਾ ਧੀਰਜੁ ਅਸੰਗਤਾ ਸਾਰਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹਤੇ ਹੈ ਦੇਖਾ ਅਰ ਲੇਖਾ ਕੇ ਅਤਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤੇ ਵਾਰਾਨੇ ਤੇ ਭਾਵ ਨਾਮ ਸਰਵਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸਰਵਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਦੇਖੇ ਔਰ ਪਤ... ਮੇਂ ਬਾਤਾ ਕਲਮ, ਪਤ ਪੁਰਾਣ ਪੰਨੇ ਹੋਮਾ ਕੇ ਵਾ ਸਰਵਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਕੀਏ ਪੰਨੇ ਮੇਂ (ਲੇਖ) ਪ੍ਰਕਾਸਨ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟਨਾਹੈ ਵਾ ਈਸ੍ਰਚਰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦਤ ਸ੍ਰਤ ਕੁਤ ਕੇ ਉਤਪਨ ਕਰਤੇ ਚਦਾ ਦਤ ਮੋਤਲ ਅਰ ਪਕਾਸ ਰਪ ਸਰਵਣ ਮੇ ਹੋ ਹੁਏ ਹੈਂ ਮੁੱਖ ਜਾਨ ਅਤੁ ਮੰਦ ਸਭ ਤਿਨਕੀ ਸਲਾਹਣ ਸਲਾਘਾ ਕਰਤੇ ਹੈ ਇਤਭ ਸਰਵਣ ਤੀਕ ... ਜੀਵ ਇਸਤਰੀ ... ਅਤੇ ਜਗਾਤ ਪਨਾ ... ਤਨ) ਸਰੀਰ ਕਾ ਭੇਦ ਅਰਥਾਤ ਪੰਚ ਕੋਸ ਕਾ ਨਿਚਲਾ ਇਹ ਭੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਤੇ ਹੋ ਹੁਏ ਹੈਂ ਅਤ ਸਰਵਣ ਕਰਤੇ ਹੋ ਸਸਤ੍ਰ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ (ਵੇਦ) ਜਾਣ ਲੀਆ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥ ਜੇਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥ ੧੩ ॥

ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਸੁ) ਸੁੰਦ (ਰਤਿ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਔਰ ਮਨ ਪੁਨਾ ਬੁਧੀ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ(ਸਗਲਭਵਣ) ਚੌਦਾਂ ਲੋਕ ਕੀ ਸੁਧ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਗਜਾਤਿ ਹੋਜਾਤੀ ਹੈ ਵਾ ਅਨਿਤ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੈ ਜਮ ਕੀਆਂ (ਚੋਟਾਂ) ਸੱਟਾਂ ਮੁਖ ਪਰ ਨਹੀਂ ਖਾਤਾ। ਔਰ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਜਮੋ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਰਸਤੇ ਮੈ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਜਥਾ (ਜਿਹ ਲਾਲਚਿ ਜਾਗਾਤੀ ਘਾਟ ਦੂਰ ਰਹੀ ਓਹੁ ਜਨਤੇ ਵਾਟ)। ਦੋਨੋਂ ਤੁਕੋਂ ਕਾ ਅਰਥੁ ਪੂਰਬ ਵਤ ਜਾਨਣਾ ॥ ੧੩ ॥

ਮੰਨੈ ਮਾਰਗਿ ਠਾਕਿ ਨ ਪਾਇ॥ ਮੰਨੈ ਪਤਿ ਸਿਉ ਪਰਗਟੁ ਜਾਇ। ਮੰਨੈ ਮਗੁਨ ਚਲੈ ਪੰਥੁ॥
ਮੰਨੈ ਧਰਮ ਸੇਤੀ ਸਨਬੰਧੁ ॥ ਐਸਾ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ॥ ਜੇਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥ ੧੪ ॥

ਜੋ ਮਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਰਸਤੇ ਮੈ ਕੋਈ ਬਿਘਨੁ ਰੋਕ ਨਹੀ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਮਨਨ ਕਰਨ ਹਾਰੇ (ਪਤਿ)ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਕੇ ਸਾਥ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪੰਥੋਂ ਕੇ ਜੋ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੈਂ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਤਿਨਾਕੇ (ਮਗੁ) ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਚਲਤੇ ਭਾਵ ਭੇਖੋਂ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨੁ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਵਾ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਮੇਂ (ਮਗੁਨ)ਮਸਤ ਹੂਏ ਹੂਏ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨਨ ਕਰਨ ਵਾਲਨੋਂ ਕਾ ਧਰਮ ਕੇ ਸਾਥ ਸਨਬੰਧੁ ਹੈ। ਭਾਵ ਧਰਮ ਕੋ ਛੋਡਤੇ ਨਹੀਂ। ਦੋਨੋਂ ਤੁਕੋਂ ਕਾ ਅਰਥੁ ਪੂਰਬਵਤ ਜਾਨਣਾ ॥ ੧੪ ॥

ਮੰਨੈ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ ॥ ਮੰਨੈ ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰੁ ॥
ਮੰਨੇ ਤਰੈ ਤਾਰੈ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ॥ ਮੰਨੈ ਨਾਨਕ ਭਵਹਿ ਨ ਭਿਖ ॥
ਐਸਾ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥ ਜੇਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ॥੧੫॥

ਮਨਨ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰੁ ਗਜਾਨ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਆਪਨੇ ਪਰਵਾਰ ਸਿਖ ਪੁਤ੍ਰ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਕੋ ਭੀ (ਸਾਧਾਰੁ) ਸੁੱਧੁ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ। ਵਾ ਸਹਤ ਅਧਾਰ ਕੋ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਪਰਾਇਣ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਜੋ ਮਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਤਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੂ ਹੋਕੇ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਾਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਫਿਰ (ਭਿਖ) ਚੌਰਾਸੀ ਮੇ ਨਹੀਂ ਕ੍ਰਮਤੇ ਜਥਾ–ਜਜੰਜਾਨੁ ਮੰਗਤੁ ਜਨੁ ਜਾਚੈ ਲਖਚੌਰਾਸੀਹ ਭੀਖ ਭਵਿਆ। ਵਾ ਕਿਸੇ ਕੇ ਦੀਨ ਹੋਕਰ ਨਹੀਂ ਫਿਰਤੇ।ਔਰ ਦੋਨੋਂ ਤੁਕੋਂ ਕਾ ਅਰਥੁ ਪੂਰਬ ਵਤਜਾਨੋ॥੧੫॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੰਖੇਪ ਸੇ ਪੰਚ ਪਰਵਾਣ ਕੀ ਪੌੜੀ ਕਾ ਅਰਥੁ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪੰਚ ਨਾਮ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਵਾਲਿਓਂ ਕਾ ਸੰਕੇਤੁ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅਧਿਕ ਰੌਨਕ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਤਿਨੋਂ ਮੇਂ ਕਛੁ ਉਤਮ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਗਿਨਤੀ ਭੀ ਕਰੀ ਜਾਵੇ ਤੋ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀ ਹੈ ॥

ਪੰਚ ਪਰਵਾਣ ॥

੧ ਸਤੁ ੨ ਸੰਤੋਖੁ ੩ ਧੀਰਜੁ ੪ ਧਰਮੁ ੫ ਦਯਾ ਏਹੁ ਗੁਨ ਹੈਂ ਜਿਨ ਮਹਾਤਮੋਂ ਵਿਖੇ ਸੋ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈਂ ॥

ਪੰਚ ਪਰਧਾਨ ॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ੧ਸਬਦ ੨ ਸਪਰਸ਼ ੩ ਰੂਪ ੪ ਰਸ ੫ ਗੰਧ ਇਨ ਵਿਖਿਓਂ ਤੇ ਪੰਜ ਗਜਾਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੋਕੇ ਹੈਂ ਸੰਤ(ਪਰਧਾਨ) ਮੁੱਖਜ ਹੈਂ ॥

ਪੰਚੇ ਪਾਵਹਿ ਦਰਗਹਿ ਮਾਨੁ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਕਾਸ ਦਾ ਗੁਣੁ ਅਨੇਕ ਥ੍ਰਿਤੀਓਂ ਕੇ ਉਦੇ ਹੋਤੇ ਭੀ ਆਤਮਾਂ ਕੋ ਅਸੰਗ ਜਾਨਣਾ ੨ ਪਵਨ ਕਾ ਗੁਨੁ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਦੇਖਤੇ ਭੀ ਗੁਨ ਔਗੁਨੁ ਨ ਅਰੋਪਨਾ ਔਰ ੩ ਅਗਨੀ ਕਾ ਗੁਨੁਯਥਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੀ ਪੋਖਨਾਂ ਮਾਤ੍ਰ ਅਹਾਰੁ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪੁਨਾ ੪ ਜਲ ਕਾ ਗੁਨੁ ਆਪ ਨਿਰਮਲ ਰਹਨਾਂ ਔਰ ਸੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਪਾਪ ਰੂਪੁ ਮਲਤੇ ਰਹਤ ਕਰ ਦੇਣਾ ਔਰ ੫ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਕਾ ਗੁਨੁ ਧੀਰਜੁਧਾਰੀ ਰਹਨਾ ਇਨ ਪੰਚ ਗੁਨ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਜਨ (ਦਰਗਹਿ) ਸੰਤ ਸਭਾ ਮੈਂ ਆਦਰੁ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪੰਚੇ ਸੋਹਹਿ ਦਰਰਾਜਾਨੁ ॥

ਪੰਚੇ ਜਿਨ ਮਹਾਤਮਾ ਨੇ ੧ ਕਾਮੁ ੨ ਕਰੋਧੁ ੩ ਲੋਭੁ ੪ ਮੋਹੁ ੫ ਅਹੰਕਾਰੁ ਇਨ ਪੰਜੋਂ ਕੋ ਜੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ (ਰਾਜਾਨ) ਰਾਜਾ ਕੇ [ਦਰ] ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪੰਚਾਕਾ ਗੁਰੁ ਏਕੁ ਧਿਆਨੁ ॥

ਤਿਨ ਪੰਚਾਂ ਸੰਤਾਂ ਕਾ ਏਕੁ ਜੋ [ਗੁਰੁ] ਵਡਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰੁ ਹੈ ਤਿਸੀ ਮੇਂ ਧਿਆਨੁ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਜੇਕੋ ਕਹੈ ਕਰੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਕਹੇ ਕੇ ਹਮ ਕਰਤੇ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰੇਂਗੇ ॥

ਕਰਤੇ ਕੈ ਕਰਣੈ ਨਾਹੀ ਸੁਮਾਰੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸ ਤੇ ਹਮ ਪੂਛਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਬ ਕਰਤੇ ਕੇ (ਕਰਣੇ) ਕਰੇ ਹੂਏ ਜਗਤ ਕਾ ਸੁਮਾਰੁ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵ ਤਬ ਕਰਤੇ ਕਾ ਅੰਤੁ ਕੈਸੇ ਕਹੇਗਾ ਜੋ ਕਹੇ ਧਵਲ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੀ ਪ੍ਰਿਥੀ ਹੈ ਏਹੀ ਸੁਮਾਰੁ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਧੌਲ ਧਰਮੁ ਦਇਆ ਕਾ ਪੂਤੁ॥

ਧੌਲੁ ਤੌ ਧਰਮੁ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਦਯਾ ਕਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਸੰਤੋਖ ਥਾਪਿ ਰਖਿਆ ਜਿਨਿ ਸੂਤਿ॥

ਸੰਤੋਖ ਦੇ ਆਸਰੇ ਹੋਕਰ ਤਿਸਨੇ ਜਗਤ ਰੂਪੁ (ਸੂਤਿ) ਮਰਜਾਦਾ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਧਵਲ ਬੈਲ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੀ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਪਰ ਜਗਤ ਰੂਪ ਰਚਨਾ ਹੈ। ਇਤਨਾ ਹੀ ਸੁਮਾਰੁ ਹੈ॥

ਜੇਕੋ ਬੁਝੈ ਹੋਵੈ ਸਚਿਆਰ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਇਸੀ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰ ਸਚਿਆਰੁ ਹੂਆ ਚਾਹੇ॥

ਧਵਲੈ ਉਪਰਿ ਕੇਤਾ ਭਾਰੁ॥

ਤਬ ਹਮ ਪੂਛੇਂਗੇ ਕੇ ਧਵਲ ਪਰ ਕਿਤਨਾਕੁ ਭਾਰੁ ਹੈ। ਤਬ ਵਹੁ ਕਹੇ ਗਾ ਧਰਤੀ ਕਾ ਭਾਰੁ ਸਕੁ ਧੌਲ ਪਰ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈ॥

ਧਰਤੀਹੋਰੁ ਪਰੈ ਹੋਰੁ ਹੋਰੁ॥

ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪਰੇ ਭਾਵ ਹੇਠ ਹੋਰੁ ਧਰਤੀ ਚਾਹੀਏ ਜਿਸ ਪਰ ਧਵਲੁ ਬੈਲੁ ਖੜਾ ਹੋਵੇ ਇਸੀ ਤਰਹ ਉਸ ਹੇਠਲੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪਰੇ ਹੋਰੁ ਚਾਹੀਏ ਇਸ ਰੀਤੀ ਸੋਂ ਅਨੇਕ ਧਰਤੀਆਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਬੈਲ ਹੋਵੇਂ ਗੇ॥

ਤਿਸ ਤੇ ਭਾਰੁ ਤਲੈ ਕਵਣੁ ਜੋਰੁ॥

ਤਿਸੁ ਹੇਠਲੀ ਧਰਤੀ ਪਰ ਜੋ ਧੌਲ ਦਾ ਭਾਰੁ ਪਯਾ ਤਬ ਤਿਸਦੇ (ਤਲੇ) ਹੇਠ ਕਿਸ ਦਾ ਜੋਰੁ ਮਾਨੋਂਗੇ ਜਿਸ ਕਰ ਓਹੁ ਠਹਰੀ ਰਹੇ ਅੰਤ ਕੋ ਇਹੀ ਕਹੋਗੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੀ ਸੱਤਾ ਦੇ ਆਸਰੇ ਸੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਖੜੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਅਬ ਹੀ ਏਹੀ ਬਾਤ ਮਾਨ ਲੇਵੋ ਜੋ ਇਹ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਰੂਪੁ ਰਚਨਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਮਾਤ੍ਰ ਤੇ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਇਸਮੈਂ॥

ਜੀਅ ਜਾਤਿ ਰੰਗਾ ਕੇ ਨਾਵ॥

ਅਨੇਕ ਜਾਤੀ ਔ ਅਨੇਕ ਰੰਗਾਂ ਕੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਔ ਅਨੇਕ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਮ ਹੈਂ॥

ਸਭਨਾਂ ਲਿਖਿਆ ਵੁੜੀ ਕਲਾਮ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਭਨਾਂ ਜੀਆਂਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ(ਵੁੜੀ)ਵਗੀ ਹੈ ਵਾ(ਵੁੜੀ)ਵਡੀ ਕਲਾਮ ਕਰ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਆ ਗਇਆ ਹੈ ॥

ਏਹੁ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਲੇਖੇ ਕੋ ਲਿਖ ਜਾਣੇ ਤਾਂ ਹਮ ਓਸਤੇ ਪੂਛਤੇ ਹਾਂ ॥

ਲੇਖਾ ਲਿਖਿਆ ਕੇਤਾ ਹੋਇ ॥

ਓਹੁ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਕਿਤਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕੇਤਾ ਤਾਣੁ ਸੁਆਲਿਹੁ ਰੂਪ ॥

ਕਿਤਨਾਕੁ ਉਸ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਤਾਣੁ ਬਲੁ ਹੈ ਔਰੁ ਕਿਤਨੀਕੁ (ਸੁਆਲਿਹੁ) ਸੁੰਦਰਤਾਈ ਰੂਪ ਦੀ ਹੈ ॥

ਕੇਤੀ ਦਾਤਿ ਜਾਣੈ ਕੋਣੁ ਕੂਤੁ ॥

ਔਰ ਕਿਤਨੀਕ ਓਸਦੀ ਦਾਤ ਹੈ ਜੋ ਇਨ ਸਭ ਕੋ ਜਾਣ ਸਕੈ ਐਸਾ ਕੌਣੁ [ਕੂਤੁ] ਕਾਢੂ ਹੈ। ਜੇ ਕਹੇ ਆਪ ਹੀ ਕਹੀਏ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੀਤਾ ਪਸਾਉ ਏਕੋ ਕਵਾਉ ॥

ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਸਾਰਾ ਇਕ (ਕਵਾਉ) ਇਕ ਵਾਕ ਤੇ ਭਾਵ ਐਸੇ ਸੰਕਲਪੁ ਕੀਆ ਕੇ ਮੈ ਏਕ ਸੇ ਬਹੁਤੁ ਹੋ ਜਾਵਾਂ ॥

ਤਿਸਤੇ ਹੋਏ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ॥

ਤਿਸ ਸੰਕਲਪ ਕਰਣੇ ਸੇ (ਲਖ) ਬਹੁਤੇ ਹੀ (ਦਰੀਆਉ) ਭਾਵ ਪਰਵਾਹ ਰੂਪ ਜਗਤ ਹੋਤੇ ਭਏ ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਮੇਰੀ ਕਜਾ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ ਕਹ ਸਕਾਂ ਕਿ ਇਤਨਾਕੁ ਹੈ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀ (ਕਵਣ) ਕਿਸ ਕਿਸ ਸ਼ਕਤੀ ਕੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਮੈਂ ਕਹਾਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਅਨੰਤ ਸ਼ਕਤੀਓਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥

(ਵਾਰਿਆ) ਵਰਨਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਦਾ ਏਕ (ਵਾਰ) ਰੋਮੁ ਭਾਵਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਏਕ ਏਕ ਰੋਮ ਮੇਂ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਐਸੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਯੋਗ ਹੈ * ॥

*ਵਾ (ਵਾਰਿਆ) ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਮੈਂ ਅਸੁ ਕਥਨ ਕਰਾਂਹੀਤਾ ਵਾ ਅਨੇਕਵਾਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾਹਾਂ ਵਾ ਚੇਤੇ ਦੀ ਵਲਿਆ ਨਹੀ ਜਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਅਨੰਤ ਹੈ ਇਹ ਤੀਨੋਂ ਅਰਥ ਗਾਉਣ ਕਿ–

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥ ੧੬ ॥

ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਤੂ ਸਦਾ ਇਸਥਿਤਿ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ॥ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਕਾਰ ਭਾਵਦੀ ਹੈ ਸੋਈ ਚੰਗੀ ਹੈ ॥੧੬॥ ਸਾਤਕੁ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਸੰਖ ਜਪੁ ਅਸੰਖ ਭਾਉ ॥ ਅਸੰਖ ਪੂਜਾ ਅਸੰਖ ਤਪਤਾਉ *

ਅਸੰਖ ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਜਪੁ ਅਰਥਾਤ ਜਪਣੇ ਜੋਗ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈਂ ॥ ਔਰ (ਅਸੰਖ) ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਤਿਨ ਮੰਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ [ਭਾਉ] ਪ੍ਰੇਮੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ। ਅਗਿਣਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਪੂਜਾ ਹੈ ॥ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਤਪੁ ਹੈ ॥ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਤਿਸ ਤਪ ਕੇ ਤਾਉ ਸਹਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਤਪੀ ਹੈਂ ॥

ਅਸੰਖ ਗਰੰਥ ਮੁਖ ਵੇਦ ਪਾਠ ॥ ਅਸੰਖ ਜੋਗ ਮਨਿ ਰਹਹਿ ਉਦਾਸ ॥
ਅਸੰਖ ਭਗਤ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਵੀਚਾਰ ॥ ਅਸੰਖ ਸਤੀ ਅਸੰਖ ਦਾਤਾਰ ॥
ਅਸੰਖ ਸੂਰ ਮੁਹ ਭਖ ਸਾਰ ॥ ਅਸੰਖ ਮੋਨਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ਤਾਰ ॥

ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਗ੍ਰੰਥ ਅਰ ਵੇਦ ਹੈਂ ਔਰ ਅਗਿਣਤ ਹੀ (ਮੁਖ) ਭਾਵ ਕੰਠੋਂ ਹੀ ਪਾਠੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਅਨੇਕ ਹੀ (ਜੋਗ) ਜੋਗ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਾ ਜੋਗ ਕੇ ਕਮਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋਗੀ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਮਨ ਸੇ ਉਦਾਸੀਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਗਿਣਤ ਹੀ(ਸਤੀ)ਸਤ ਬੋਲਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਅਗਿਣਤ ਹੀ (ਦਾਤਾਰ) ਦਾਨੁ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਸੁਰੰਕ ਬਲੀ ਆਦਿਕ ਜਿਨੋ ਨੇ ਸੀਸ ਪ੍ਰਯੰਤ ਦਾਨੁ ਦੀਆ ਹੈ ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਸੂਰਮੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੁਧ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋਕਰ ਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਸਸਤ੍ਰੋਂ ਰੂਪੁ (ਸਾਰ) ਲੋਹਾ ਅਪਨੇ ਮੁਖ ਪਰ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪੀਠ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਮੋਨੀ ਹੈਂ ਜੋ ਏਕ ਰਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੇਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ

---

*ਤਪੁ ਮਨ ਵਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕੇ ਭੇਦ ਸੇ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੈ ਪ੍ਰਥਮ ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਗੁਰੂ ਬੁਧਿਵਾਨ ਗਾਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਰਾਨ ਕਰਨਾ ਸਭ ਜੀਵ ਮਿਤ੍ਰਕਾ ਕਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰਹਿਣਾ ਆਰਜਵਤਾ ਏਹੁ ਹੈ ਸੁਧਾ ਸੁਭਾਉ ਰਖਣਾ ਕੁਟਲਪਨਾ ਨ ਰਖਣਾ ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਰਖਣਾ ਇਨਾ ਆਠ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਣਾ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰਵਣ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੀ ਬਾਤ ਸ੍ਰਵਣੀ ੧ ਸਿਮਰਨ, ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ੨ ਕੀਰਤਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਜਸ ਕਰਨਾ ਮਨ ਕੇ ਵਰਤਨ ਕਰਨਾ ੩ ਚਿਤਵਨ ਏਹੀ ਚਿਤਵਨੀ ਕੇ ਹਨੀ ਕਿ ਅਮਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਿਸ ਪਕਾਰ ਮਿਲ ੪ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਕਰ ਵਿਖੇ ਕੀ ਬਾਰਤਾ ਕਰਨੀ ॥ ਵਿਚ ਸੰਕਲਪ ਇਹੁ ਕੇ ਮ ਅਰਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਮਿਲੀਂ ੬ ਪ੍ਰਯਤਨ ਮਿਲਨੇ ਵਾਸਤੇ ਦੂਤੀ ਕੋ ਭੇਜਨਾ ੭ ਤਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਸਰੀਰ ਸੇ ਮਿਲਕਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰਨੀ ੮ ਯੇਹ ਅਸਟ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਕਾਮ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਣਾ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਕੀ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਘਾਤ ਕਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਨਾ ਏਹੁ ਅਹਿੰਸਾ ਏਹ ਸਾਰੀਰਿਕ ਤਪੁ ॥ ੧ ਬਚਨ ਸਤਯ ਬੋਲਨਾ ਜੋ ਮਨਨੇ ਹਾਲ ਕਾ ਸਤ ਦੁਖੀ ਨ ਹੋਇ ਕੇਤ ਸਭ ਹੀ ਪ੍ਰਿਯ ਹੋ ਜਿਸਮੇਂ ਸੁਨਨੇ ਹਾਰੇ ਕਾ ਪ੍ਰਿਵਹਾਰਕ ਪ੍ਰਮਾਰਥਕ ਕੁਛ ਭਲਾ ਹੋ ਨੇਮ ਸੇ ਬੇਦ ਆਦਿ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰਨਾ ਏਹੁ ਸਾਣੀ ਕਾ ਤਪ ਹੈ ॥ ੨ ਹਮੇਸ਼ ਪ੍ਰਸਿਦ੍ਧ ਰਹਨਾ ਸੰਮਤ ਕੋਮਲ ਸੁਭਾਉ ਹੋਨਾ ਵਵਹਾਰ ਪ੍ਰਮਾਰਥ ਸੇ ਵਿਖਾ ਬਕਵਾਦ ਸੇ ਮੌਨ ਰਹਿਣਾ ਉਸਤਤਿ ਨਿਦਯਾ ਨਾ ਕਹਨੀ ਭਾਵ ਏਹੀ ਸਭੋ ਕੇ ਭਲਾ ਚਿਤਵਨਾ ਏਹੁ ਮਨ ਕਾ ਤਪ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ਆਗੇ ਸਰਧਾ ਪੂਰਬਕ ਸਤ ਰਜ ਤਮ ਪਧਾਨ ਤਪ ਸੁਨੋ। ਫਲਕੀ ਇਛਾ ਸੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਹੋਕਰ ਕਰਮ ਕਰਨਾ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ ਅਰਪਣ ਕਰਮ ਕਰਨਾ ਇਹ ਸਾਤਕ ਤਪ ਹੈ ੧ ਮਾਨ ਕੇ ਹੇਤ ਪੂਜਾ ਕੇ ਹੇਤ ਦੇਭ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਕਰਨਾ ਸੋ ਰਾਜਸ ਤਪ ਹੈ ਸ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹੈ ਅ ਨ ਅਰ ਫਲ ਦੇਨੇ ਹਾਰ ਹੈ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸਿਧ ਸੇ ਹਿਤ ਲੋਕੋ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਦੇਭ ਹੰਕਾਰ ਪੂਰਬਕ ਤਪ ਕਰਨਾ ਸੋ ਤਾਮਸ ਤਪ ਹੈ। ੩। ਕਾਮਨਾ ਰਾਗ ਪਾਤ ਹਿਤ ਬਲ ਸੇ ਹਠ ਨ ਕਰਨ ਜੋ ਮ ਅੰਮ ਘਰ ਤਪ ਕੇ ਤਪਤ ਹੈ ਸੋ ਤਮੋ ਗੁਨੀ ਮਨੁਖ ਹੈ ਇਹੁ ਤੀਨੋ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਕਰਮਮਾਸਰ ਰਾਵਣਾਦਿ ਅਨੰਤ ਹੀ ਵਿਸ੍ਤ੍ਰਿਤ ਹੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਮਾਧਿ ਮੈ ਇਸਥਿਤਿ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰ ॥ ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥
ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥ ੧੭ ॥

ਏਹ ੪ ਤੁਕਾਂ ਪੂਰਬਵਤ ॥ ੧੭ ॥ ਅਬ ਤਮੋ ਗੁਨੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਸੰਖ ਮੂਰਖ ਅੰਧ ਘੋਰ ॥ ਅਸੰਖ ਚੋਰ ਹਰਾਮ ਖੋਰ ॥ ਅਸੰਖ ਅਮਰ ਕਰਿਜਾਹਿ ਜੋਰ ॥ ਅਸੰਖ ਗਲਵਢ ਹਤਿਆਕਮਾਹਿ ॥ ਅਸੰਖ ਪਾਪੀ ਪਾਪੁ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ॥ ਅਸੰਖ ਕੂੜਿਆਰ ਕੂੜੇ ਫਿਰਾਹਿ ॥ ਅਸੰਖ ਮਲੇਛਮਲੁ ਭਖਿ ਖਾਹਿ ॥ ਅਸੰਖ ਨਿੰਦਕ ਸਿਰਿਕਰਹਿਭਾਰੁ ॥ ਨਾਨਕਨੀਚਕਹੈਵੀਚਾਰੁ ॥

ਅਗਿਣਤ ਹੀ (ਅੰਧ) ਅਗਯਾਨੀ (ਘੋਰ) ਭਯਾਨਕ ਕ੍ਰਿਯਾ ਵਾਲੇ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਔਰ ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਚੋਰ ਔਰ (ਹਰਾਮ ਖੋਰ) ਹਰਾਮ ਕੇ ਖਾਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਅਗਿਣਤ ਹੀ (ਜੋਰ) ਜੁਲਮ ਕਾ (ਅਮਰ) ਹੁਕਮੁ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਭਾਵ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਜੋ ਗਲ ਕੋ ਕਾਟਕਰ ਹੱਤਯਾ ਹੀ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਪਾਪੀ ਹੈਂ ਜੋ ਅਗਿਣਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸਾਮਾਨ ਪਾਪ ਕਰ ਕਰ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਝੂਠੇ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਜੋ ਝੂਠ ਬੋਲਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਮਲੇਛਜਨ ਹੈ ਜੋ ਮਲਕੇ (ਭਖ) ਖਾਣੇ ਵਾਲੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਨਿੰਦਕ ਹੈਂ ਜੋ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਕਾ ਭਾਰੁ ਅਪਨੇ ਸਿਰਪਰਕਰਲੇਤੇਹੈਂ॥ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ (ਨੀਚੁ) ਦਾਸਨੇ ਵੀਚਾਰ ਕੇ ਕਹਾ ਹੈ ਵਾ ਏਹੁ ਨੀਚੋਂ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਹਾ ਹੈ *। ਭਾਵ ਸਤਾਰਵੀ ਪੌੜੀ ਮੇ ਸਾਤ੍ਰਕੀ ਜੀਵ ਕਹੇ ਹੈ ਉਨਕੇ ਸੁਭਾਵ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ਇਸਕਾ ਨਾਮੁ ਦੈਵੀ ਸੰਪਦਾ ਹੈ ਔਰ ਅਠਾਰਵੀਂ ਪੌੜੀ ਮੇ ਰਾਜਸੀ ਤਾਮਸੀ ਕਹੇ ਇਨਕਾ ਸੁਭਾਵ ਤਿਆਗਨਾ ਚਾਹੀਏ ਇਸਕੋ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਦਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਐਸਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਕੇ ਗੁਣ ਦੋਸੋਂ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸਸੇ ਬਿਅੰਤ ਲੀਲਾ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥

ਏਹੁ ਤਿਨ ਤੁਕਾਂ ਪੂਰਬ ਵਤ ॥ ੧੮ ॥ ਅਬ ਏਹ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਨਾਮ ਔਰ ਅਸਥਾਨ ਅਨੰਤ ਹੈਂ ॥

ਅਸੰਖ ਨਾਵ ਅਸੰਖ ਥਾਵ ॥ ਅਗੰਮ ਅਗੰਮ ਅਸੰਖ ਲੋਅ ॥ ਅਸੰਖ ਕਹਹਿ ਸਿਰ ਭਾਰੁ ਹੋਇ ॥

ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਨਾਮੁ ਹੈਂ ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਕਾਂਸੀ ਕਾਂਚੀ ਬੈਕੁੰਠਾਦਿ ਅਸਥਾਨ ਹੈਂ ਅਸਮਦਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਅਗਮ

* ਜੋ ਨੀਚ ਪਦਕਾ ਅਰਥ ਗੁਰੂ ਜੀਕੀ ਤਰਫ ਲਾਵਨਾ ਹੋਵੇ ਤੋ ਏਹ ਪਦ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਅਰਥਾਤ ਦਾਸਾ ਕਾਦਕਾ ਸੂਚਕ ਹੈ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬ੍ਰਹਮਾਂਦਿ ਤਿਨ ਸੇ ਭੀ ਅਗਮੁ ਪਰੇ ਹੈ ਔਰੁ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅਗਿਣਤ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸਤਾ ਦੇਕਰ (ਲੋਅ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹਾ ਹੈ ਅਗਿਣਤ ਹੀ (ਨਿਰਭਾਰੁ) ਕਪਾਲੀ ਆਸਨ ਕਰ ਤਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਸਭੀ ਜੀਵ ਕਯੋਂ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਅਖਰੀ ਨਾਮੁ ਅਖਰੀ ਸਾਲਾਹ ॥ ਅਖਰੀ ਗਿਆਨੁ ਗੀਤ ਗੁਣਗਾਹ ॥
ਅਖਰੀ ਲਿਖਣੁ ਬੋਲਣੁ ਬਾਣਿ ॥

(ਅਖਰੀ) ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਨਾਮੁ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਉਸਤੁਤਿ ਗੁਨ ਕੀਰਤਨ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਅਰੁ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਗਯਾਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਥਾ ਭਗਵੰਤ ਗੁਨ ਸਬੰਧੀ ਗੀਤ (ਗਾਹ) ਗਾਯਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਗੁਨੋ ਕਾ (ਗਾਹ) ਵੀਚਾਰੁ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਲਿਖਣਾ ਬੋਲਣਾ ਬਾਣੀਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਵਹੁ ਅਖਰ ਕੌਨ ਹੈਂ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਅਖਰਾ ਸਿਰਿ ਸੰਜੋਗੁ ਵਖਾਣਿ ॥

ਜਿਨ ਅੱਖਰੋਂ ਕਾ ਸਿਰ ਪਰ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਸੰਜੋਗੁ (ਵਖਾਣਿ)ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਲਿਖਨੇ ਵਾਲੇ ਕੇ ਸੀਸ ਪਰ ਭੀ ਕਰਮਰੇਖ ਹੋਵੈ ਗੀ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਜਿਨਏਹਿਲਿਖੇ ਤਿਸੁ ਸਿਰਨਾਹਿ ॥ ਜਿਵ ਫੁਰਮਾਏ ਤਿਵ ਤਿਵ ਪਾਹਿ ॥
ਜੇਤਾਕੀਤਾ ਤੇਤਾਨਾਉ ॥ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਾਹੀ ਕੋ ਥਾਉ ॥

ਜਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਏਹ ਅੱਖਰ ਲਿਖੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਅਖਰ ਨਹੀ ਹੈਂ। ਜਯੋਂ ਜਯੋਂ ਹੁਕਮ ਕਰਤਾ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਸੰਕਲਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਤਯੋਂ ਤਯੋਂ ਲੇਖ ਰੂਪ ਅਖਰ ਪੜ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਵਾ ਜਿਸ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਏਹੁ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਸਿਰ ਪਰ (ਨਾਹਿ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੁਕਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲਿਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਾ ਭੀ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਨਹੀ। ਜੋ ਕੁਛੁ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਸਭ ਨਾਮੁ ਰੁਪੁ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ। ਬਿਨਾ ਨਾਮੁ ਰੂਪ ਕੇ ਕੋਈ ਸਥਾਨੁ ਨਹੀ ਵਾ (ਜੇਤਾ) ਜਿਤਨਾ ਕੋਈ ਉਤਮ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਤਨਾ ਨਾਮੁ ਨੇ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਨਾਮੁ ਜਪਕੇ ਹੀ ਸਭ ਮੋਖ ਹੋਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਸੁਖ ਕਾ ਸਥਾਨੁ ਨਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਚੋਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੋਨ ਮੇ ਘਟੀ ਜੇਤ੍ਰ ਕੀ ਨਯਾਈ ਭ੍ਰਮਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਕਿਸੀ ਸਥਾਨ ਮੇ ਠਹਿਰਨੇ ਨਹੀ ਪਾਵਤੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰ॥ ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ॥
ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ॥ ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ॥ ੧੯॥

ਏਹ ੪ ਤੁਕ ਕਾ ਅਰਥੁ ਪੂਰਬ ਵਤ॥ ੧੯॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ॥ ਮਲ ਵਿਖੇਪਕੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਕਾ ਆਪਨੇਏਕ ਨਾਮੁ ਹੀ ਉਪਾਉ ਕਹਾ ਤਿਸਪਰ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤੁ ਕਹੋ॥

ਉੱਤਰ॥ ਭਰੀਐ ਹਥੁ ਪੈਰੁ ਤਨੁ ਦੇਹ॥ ਪਾਣੀ ਧੋਤੈ ਉਤਰਸੁ ਖੇਹ॥ ਮੂਤ ਪਲੀਤੀਕਪੜੁ ਹੋਇ॥ ਦੇ ਸਾਬੂਣੁ ਲਈਐ ਓਹੁ ਧੋਇ॥ ਭਰੀਐ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਕੈ ਸੰਗਿ। ਓਹੁ ਧੋਪੈ ਨਾਵੈਕੈ ਰੰਗਿ॥

(ਭਰੀਐ ਇਤੀ) ਜੋ ਹਾਥ ਅਰੁ ਪੈਰ ਔਰੁ ਸਰੀਰੁ ਖੇਹਸੇ ਭਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੋ ਓਹੁ ਖੇਹ ਪਾਣੀ ਸਾਥ ਧੋਣੇ ਕਰ ਤਨਸੇ ਉਤਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ (ਮੂਤ) ਪਛਾਬਸੇਂ ਕਪੜੇ ਮੈ (ਪਲੀਤੀ) ਅਸੁਧਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਓਹੁ ਜਬ ਸਾਬੁਣੁ (ਦੇ) ਲਗਾਕੇ ਕਪੜਾ ਧੋਇ ਲਈਦਾ ਹੈ ਤਬ ਸੁਧੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਭਾਤਿ ਜੋ ਬੁਧੀ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਭਰੀ ਜਾਵੇ ਵਹੁ ਨਾਮ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਧੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਮਲ ਵਿਖੇਪ ਸੇ ਰਹਿਤ ਸੁਧੁ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ॥ ਨਾਮੁ ਜਪਕੇ ਕੋਈ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਭੀ ਹੋਏ ਹੈਂ॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਪੁੰਨੀ ਪਾਪੀ ਆਖਣੁ ਨਾਹਿ॥ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਣਾ ਲਿਖਿ ਲੈਜਾਹੁ॥
ਆਪੇ ਬੀਜਿ ਆਪੇਹੀ ਖਾਹੁ॥ ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੀ ਆਵਹੁ ਜਾਹੁ॥ ੨੦॥

ਨਾਮ ਜਪਕੇ ਜੋ ਪਾਪੀਆਂ ਸੇ ਪੁੰਨੀ ਹੋਏ ਹੈਂ ਸੋ (ਆਖਣੁ) ਕਹਿਣੇ ਮੈ ਨਹੀ ਆਵਤੇ ਭਾਵ ਬਹੁਤੇ ਹੋਏ ਹੈਂ। ਪੁੰਨੀ ਔਰਪਾਪੀ ਕੋਈ ਕਰਿਣੇ ਸੇ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸਾ (ਕਰਣਾ) ਕਰਮੁ (ਕਰਿ) ਹਾਥੋਂ ਸੇ (ਕਰਿ) ਕਰਿਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਲਿਖ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਅਪਨੇ (ਬੀਜ) ਕੀਏ ਹੂਏ ਕਰਮਾ ਕਾ ਫਲੁ ਫੇਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਆਪਹੀ ਜੀਵ ਖਾਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੁਕਮੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਕਰਮ ਫਲਾਨੁਸਾਰ ਜੀਵ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ੨੦॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ॥ ਤੀਰਥ ਤਪਾਦਿਕ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਤੋ ਆਵਾ ਗਵਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਉੱਤਰ॥ ਕਰਮ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੈ ਸਕਾਮ ੧ ਨਿਸਕਾਮ ੨ ਤੀਰਥੁ ਇਤਜਾਦਿ ਪਹਿਲੀ ਦੋ ਤੁਕ ਮੈ ਸਕਾਮ ਪੁੰਨ ਕਾ ਫਲੁ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਪਿਛਲੀ ਦੋ ਤੁਕ ਮੇ ਨਿਸਕਾਮ ਕਾ ਫਲੁ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੀਰਥੁ ਤਪੁ ਦਇਆ ਦਤੁ ਦਾਨੁ ॥ ਜੇਕੋ ਪਾਵੈ ਤਿਲਕਾ ਮਾਨੁ ॥
ਸੁਣਿਆ ਮੰਨਿਆ ਮਨਿ ਕੀਤਾ ਭਾਉ ॥ ਅੰਤਰ ਗਤਿ ਤੀਰਥਿ ਮਲਿ ਨਾਉ ॥

ਦੁਖੀ ਦੇਖਕਰ ਤਿਸਕੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੀ ਇਛਾ ਕਾ ਨਾਮੁ ਦਇਆ ਹੈ ਸੋ ਤੀਰਥ ਕਰਨਾ ਦਯਾ ਕਰਨੀ ਤਪੁ ਕਰਨਾ (ਦਤੁਦਾਨੁ) ਦਾਨੁ ਦੇਣਾ ਵਾ ਜੋ ਯੱਗ ਵੇਦੀ ਕੇ ਅੰਤਰ ਦਾਨੁ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮੁ ਦਤੁ ਦਾਨੁ ਹੈ ਇਨ ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਜੋ ਕੋਈ ਹੰਕਾਰ ਪੂਰਬਕ ਸਕਾਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਤਿਲਕਾਮਾਨੁ) ਖਿਸਕ ਜਾਨੇ ਜਾਨੇ ਵਾਲਾ ਮਾਨੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਸ੍ਵਰਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁੰਨੋਂ ਕੇ ਖੀਣ ਹੋਨੇ ਸੇ ਫੇਰ ਮਿਰਤੁ ਲੋਕਮੇ ਗਿਰਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪਿਛਲਾ ਸੁਖੁ ਭੂਲ ਕਰ ਫਿਰ ਵਹੁ ਦੁਖ ਕਾ ਹੀ ਅਨੁਭਵ ਕਰਤਾ ਹੈ * ਔਰ ਜੋ ਕੋਈ ਨਾਮ ਕਾ (ਸੁਣਿਆ) ਸ੍ਰਵਣੁ (ਮੰਨਿਆ) ਮਨਨਿ (ਮਨਿਕੀਤਾ) ਨਿਦਿਧਯਾਸਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ (ਭਾਉ) ਤਤੁਗਯਾਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਫਲੁ ਤਬ ਓਹੁ ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਅਰਥਾਤ ਰਿਦੇ ਮੈ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਜੋ ਤੀਰਥ ਹੈ ਤਿਸਮੈ ਮਲੁ ਮਲਕੇ (ਨਾਉ) ਨਾਉਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਮੈ ਮਗਨੁ ਰਹਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਅੰਤਰਗਤਿ) ਜੀਵ ਈਸਕਾ ਭੇਦੁ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮਲਿਰੂਪੁ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੁ ਨਦੀ ਹੈ ਇਸਸੇ ਸਰਣ ਆਏ ਜਨੋ ਕੇਪਾਰ ਕਰਨੇ ਕੋ (ਨਾਉ) ਨੌਕਾਰੂਪੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ † ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਐਸੇ ਅਭੇਦ ਗਯਾਨ ਕਾ ਸਾਧਨੁ ਕਿਆ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਆਪਨੇ ਐਸਾ ਫਲੁ ਕਹਾ ।

ਉਤੱਰੁ ॥ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਆਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਸੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਭ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਮੈ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥ ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਕਿ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਭ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਮੈ ਹੈਂ ਮੁਝਮੈ ਕੋਈ ਭੀ ਗੁਣੁ ਨਹੀ ਹੈ । ਹੇ ਸਿਧੋ ਇਸ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਰੂਪੁ ਗੁਣੁ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਬਿਨਾ ਭਗਤੀ ਨਹੀ ਹੋਤੀ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਜਗਤ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਸਰਗੁਣ ਤੇ ਹੋਈ ਵਾ ਨਿਰਗੁਣ ਤੇ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਸੁਅਸਤਿ ਆਥਿ ਬਾਣੀ ਬਰਮਾਉ ॥ ਸਤਿ ਸੁਹਾਣੁ ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥

ਸੁਅਸਤਿ ਕਲਜਾਣ ਸਰੂਪੁ ਜੋ ਮਾਯਾ ਸਬਲੁ ਈਸਰੁ (ਆਥ) ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਸੰਕਲਪ ਰੂਪੁਬਾਣੀ ਹੋਈ ਜੋ ਮੈ ਏਕਸੇ ਬਹੁਤ ਹੋਊਂ

*ਵਾ ਤਿਲ ਭਰ ਮਾਨ ਪਾਵ ਭੀ ਤੋ ਵਹ ਕਾ) ਕਮਾ ਮ ਨ ਹੈ ਅਰਥ ਤ ਨਾਸਵਤ ਹੈ। ਵਾ ਜ ਨਿਮ ਕਾਮ ਤਕਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਲ ਕਾ ਮਾਨ ਭਰ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

† ਵਾ ਅੰਤਸ ਕਰਣ ਮੈ ਹੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਜੋ ਆਤਮ ਤੀਰਥ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਸਨਾਨ ਸੇ ਮਲ ਵਖੇਪ ਅਵਰਣ (ਨਾਉ) ਨਹੀ ਰਹਤਾ ਵਾ ਤਿਸ ਤੀਰਥ ਮੇ ਨਾਉਨੇ ਸੇ ਮਲ ਆਦਿ ਦੋਸ (ਗਤਿ) ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸਤੇ (ਬਰਮਾਉ) ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨੁ ਮਹੇਸਾਦਿ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਹੋਇਆ ਸੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਸਤ ਹੈ ਔਰ (ਸੁਹਾਣੁ) ਚੇਤਨ ਰੂਪੁ ਹੈ ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ ਸਦਾ ਹੀ (ਮਨਿ) ਸਿਰੋਮਣੀ (ਚਾਉ) ਅਨੰਦ ਸਰੂਪੁ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਕਵਣੁ ਸੁਵੇਲਾ ਵਖਤੁ ਕਵਣੁ ਕਵਣੁ ਥਿਤਿ ਕਵਣੁ ਵਾਰੁ ॥
ਕਵਣਿ ਸਿ ਰੁਤੀ ਮਾਹੁ ਕਵਣੁ ਜਿਤੁ ਹੋਆ ਆਕਾਰੁ ॥

ਜਿਸ ਸਮੇ ਏਹ (ਆਕਾਰੁ) ਪ੍ਰਪੰਚ ਹੁਆ ਹੈ ਤਥ ਕਵਣੁ (ਵੇਲਾ) ਸਮੇਥਾ ਔਰੁ ਕੌਣੁ ਸਾ ਵਕਤੁ ਥਾ। ਵੇਲਾ ਹਿੰਦੂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਕਤੁ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਥ ਕਵਨੁ ਤਿੱਥਿ ਥੀ ਕਵਨੁ ਦਿਨ ਥਾ ਕਵਨ ਰੁੱਤਿਥੀ ਕਵਨ ਮਹੀਨਾ ਥਾ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਵੇਲ ਨ ਪਾਈਆ ਪੰਡਤੀ ਜਿ ਹੋਵੈ ਲੇਖੁ ਪੁਰਾਣੁ॥ ਵਖਤੁ ਨ ਪਾਇਓਕਾਦੀਆ
ਜਿ ਲਿਖਨਿ ਲੇਖੁ ਕੁਰਾਣ॥ ਥਿਤਿ ਵਾਰ ਨ ਜੋਗੀ ਜਾਣੈ ਰੁਤਿ ਮਾਹੁ ਨਾ ਕੋਈ ॥
ਜਾ ਕਰਤਾ ਸਿਰਠੀ ਕਉ ਸਾਜੇ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸੋਈ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਤਿਸ ਸਮੇ ਕੋ ਨਾਂ ਤੋ ਬਿਨਾਸਾਦਿ ਪੰਡਤੋਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਪਾਧਾ ਹੋਤਾ ਤੋ ਪੁਰਾਣ ਮੇ ਲਿਖਾ ਹੋਤਾ (ਕਾਦੀਆ) ਮਹੰਮਦਾਦੀ ਪੈਕੰਬਰੋ ਨੇ ਭੀ (ਵਖਤੁ) ਸਮਾ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜੋ ਪਾਧਾ ਹੋਤਾ ਤੋ ਲਿਖਣ ਸਾਥ ਕੁਰਾਨ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੋਤਾ (ਜੋਗੀ) ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮੀ ਭੀ ਤਿਥਿ ਦਿਨ ਰੁਤਿ ਅਰ ਮਹੀਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤੇ ਔਰ ਭੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੇ ਸਿਧੋ (ਜਾ) ਜੋ ਵਾ ਜਥ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੀ ਰਚਨਾ ਕੋ ਰਚਤਾ ਹੈ ਤਥ ਉਸ ਸਮੇ ਕੋ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥

ਕਿਵ ਕਰਿ ਆਖਾ ਕਿਵ ਸਾਲਾਹੀ ਕਿਉ ਵਰਨੀ ਕਿਵ ਜਾਣਾ ॥
ਨਾਨਕ ਆਖਣਿ ਸਭੁਕੋ ਆਖੈ ਇਕਦੂ ਇਕੁ ਸਿਆਣਾ ॥
ਵਡਾਸਾਹਿਬੁ ਵਡੀਨਾਈਕੀਤਾਜਾਕਾਹੋਵੈ ॥ ਨਾਨਕ ਜੇਕੋਆਪੋਜਾਣੈ ਆਗੈਗਇਆਨਸੋਹੈ॥ ੨੧

ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਉਤਪਤੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੋ ਕਿਸਤਰਾਂ ਕਥਨ ਕਰੂੰ। ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੋ {ਕਿਸਤਰਾਂ ਬਰਨਨ ਕਰੂੰ ਅਰੁ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਣਾ ਕੇ ਇਸ ਤਰਾਂ ਸੰਘਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਤਿਸਕੀ (ਸਾਲਾਹੀ) ਉਪਮਾ ਕੈਸੇ ਕਰੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਧੋ (ਆਖਣਿ) ਅਖਜਾਨ ਅਰਥਾਤ ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕਹਨੇ ਕੋ ਸਭ ਏਕ ਸੇ ਏਕ ਵਡਾ ਬਣ ਕਰ ਕਹਿਤਾ ਹੈਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅੰਤੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਤਾਤੇ ਏਹੀ ਜਾਨੋ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈ ਤੈਸੀ ਵਡੀ ਉਸ ਕੀ (ਨਾਈ) ਵਡਾਈ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਜਿਸ ਕਾ ਕੀਆ ਹੋਸਕਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਾਵ ਸੱਤ ਸੰਕਲਪੁ ਹੈ।ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੋਈ(ਆਪੌ ਜਾਣੈ) ਆਪਨੇ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਏਹੁ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਹਿ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਸਭ ਕਾਮ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੂੰ। ਐਸਾ ਹੰਕਾਰੀ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਜਾਇਕਰ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ। ਭਾਵ ਏਹੁ ਕਿ ਨੀਚ ਗਤਿ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ੨੧ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਇਸ ਰਚਨਾ ਮੇ ਤੋ ੭ਪਤਾਲ ਔਰ ੭ਅਕਾਸ ਐਸਾ ਨਿਜਮੁ ਕੀਆ ਹੈ ਫਿਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਉਣੰਜਾ ਕ੍ਰੋੜ ਜੋਜਨ ਤਥਾ ਪਰਬਤਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭੀ ਪ੍ਰਮਾਣੁਕੀਆਹੈ ਆਪ ਕਹਿਤੇ ਹੋ ਕਿ ਕੋਈਭੀ ਨਹੀ ਕਹਿ ਸਕਤਾ ਏਹਿਕੈਸੇ ਜਾਨਾ ਜਾਵੇ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਪਾਤਾਲਾ ਪਾਤਾਲ ਲਖ ਆਗਾਸਾਆਗਾਸ ॥ ਓੜਕ ਓੜਕ ਭਾਲਿ ਥਕੇ ਵੇਦ ਕਹਨਿ ਇਕਵਾਤ ॥ ਸਹਸ ਅਠਾਰਹਿ ਕਹਨਿ ਕਤੇਬਾ ਅਸੁਲੂ ਇਕੁ ਧਾਤੁ।

ਹੇ ਸਿਧੋ ਲਾਖੋਂ ਹੀ ਪਾਤਾਲੋਂ ਕੇ ਨੀਚੇ ਪਾਤਾਲ ਹੈਂ ਲਾਖੋਂ ਹੀ ਅਕਾਸੋਂ ਸੇ ਊਚੇ ਅਕਾਸ਼ ਹੈਂ ਲਖ ਪਦ ਦੇਹਲੀ ਦੀਪ ਨਿਆਇ ਸੇ ਦੋਨੋ ਸਾਥ ਜੁੜ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਕਾਸ ਉਪਲੱਖਤਿ ਅਕਾਸ ਵਾਸੀ ਲੋਕ ਮਹਰਜਨ ਆਦਿਕ ਜਾਨਲੇਨੇ ਹੋਰੁ ਪੁਲਾੜ ਪਰ ਪੁਲਾੜ ਨਹੀ ਹੋ ਸਕਤਾ ਅਕਾਸ ਨਾਮੁ ਪੋਲ ਕਾ ਹੀ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਇਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਏਕ ਏਕ ਰੋਮਾਵਿਖੇ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਬ੍ਰਹਮੰਡੁ ਹੈਂ ਇਸ ਰੀਤਿ ਸੇ ਤੋ ਅਸੰਕਾ ਹੀ ਨਹੀ ਹੋ ਸਕਤੀ (ਓੜਕ ਇਤੀ) ਓੜਕ ਨਾਮੁ ਅੰਤ ਨ ਤੋ ਸ੍ਰਿਸਟੀਕਾ (ਓੜਕ) ਅੰਤੁ ਹੈ ਅਰੁ ਨ ਕਰਤੇਕਾ (ਓੜਕ) ਅੰਤੁ ਹੈ (ਵਾ ਓੜਕ) ਥਲੁਲਾਕੇ ਭਾਲਕੇ ਥਕ ਚੁਕੇ ਹੈਂਤੋ ਭੀ ਹਰੀ ਦਾ ਅੰਤੁ ਨ ਮਿਲਾ ੪ ਬੇਦ ਅਰੁ ਸਹੰਸ੍ਰ ਰਿਖੀਮੁਨੀ ਅਰੁ ੧੮ ਪੁਰਾਨ ਔਰੁ ਕਤਾਬਾਂ। ੧ਤੁਰੇਤ ੨ਅੰਜੀਲ ੩ ਕੁ-ਰਾਨ ੪ਜੰਬੂਰ ਇਹ ਸਭੀ ਮਿਲਕੇ ਏਕ ਬਾਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਸਲੂ ਕਹੀਏ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਇਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੱਤ ਹੈ। ਹੋਰੁਨਾਮੁ ਰੂਪੁ ਸਭੁ (ਧਾਤੁ) ਧਾ ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਮਾਯਾ ਰੂਪੁ ਹੈ ਭਾਵ ਮਿਥਯਾ ਹੈ॥

ਲੇਖਾ ਹੋਇ ਤ ਲਿਖੀਐ ਲੇਖੈ ਹੋਇ ਵਿਣਾਸੁ। ਨਾਨਕ ਵਡਾ ਆਖੀਐ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੁ ॥੨੨॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਜੇਕਰ(ਲੇਖਾ) ਗਿਣਤੀ ਹੋਵੈ ਤਬ (ਲਿਖੀਐ) ਲਿਖਾ ਜਾਵੈ। ਭਾਵ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀ ਹੋ ਸਕਤੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਤੋ ਅਲੇਖ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਵਸਤੂ ਲੇਖੇ ਮੈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਉਸਕਾ ਨਾਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਡਾਕਹੀਤਾਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ੨੨ ॥

ਸਾਲਾਹੀ ਸਾਲਾਹਿ ਏਤੀਸੁਰਤਿਨਪਾਈਆ। ਨਦੀਆਅਤੈਵਾਹਪਵਹਿਸਮੁੰਦਿਨ ਜਾਣੀਅਹਿ ॥

ਹੇਸਿਧੋ(ਸਾਲਾਹੀ)ਉਸਤੁਤਿ ਕਰਨੇਕੇਜੋਗਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਉਸਤੁਤੀ ਤੋ ਸਭਨੇ ਕਰੀ ਹੈ ਵਾ ਸਾਲਾਹਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨੋ ਨੇ ਉਸਤਤੀ ਤੋ ਕਰੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਉਸਕੀ (ਇਤੀ) ਇਤਨੀ ਮਹਿਮਾ ਹੈ ਏਹ (ਸੁਰਤਿ) ਗਜਾਤ ਉਨ ਕੋ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀ ਭਈ ਅਰਥਾਤ ਇਦੰਤਾਕਾ ਵਿਖੇ ਨਹੀ ਹੂਆ ਜੈਸੇ ਨਦੀਆਂ ਔਰ(ਵਾਹ)ਨਾਲੇ ਸਭ ਸਮੁਦ੍ਰ ਮੇਂ ਪੜਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੁ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਅੰਤ ਕੋ(ਨ ਜਾਣੀਅਹਿ) ਨਹੀ ਜਾਣਤੇ ਜੋ ਕੌਨ ਨਦੀਯੋ ਕਾ ਜਲੁ ਹੈ ਔਰਕੌਨ ਨਾਲਜੋਕਾ ਜਲ ਹੈ ਸਭ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੀ ਹੈ ਜਥਾ— ਸੁਖਮਨੀ(ਜਿਉ ਜਲ ਮਹਿ ਜਲ ਆਇ ਖਟਾਨਾ। ਤਿਉ ਜੋਤੀ ਸੰਗ ਜੋਤਿ ਸਮਾਨਾ) ਤਿਸੀਭਾਂਤਿਸੰਤ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਮੁੰਦਸਾਹਸੁਲਤਾਨੁਗਿਰਹਾਸੇਤੀਮਾਲੁਧਨੁਕੀੜੀਤੁਲਿਨਹੋਵਨੀਜੇਤਿਸੁਮਨਹੁਨਵੀਸਰਹਿ੨੩

ਹੇ ਸਿਧੋ ਸੋ ਸਮੁਦ੍ਰਵਤ (ਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨੁ) ਪਾਤਸ਼ਾਹੋਂ ਕਾ ਪਾਤਸਾਹੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨੋ ਨਹੀ ਵਿਸਾਰਤੇ ਸੋ ਤੋ (ਸਮੁੰਦ੍ਰ)ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ *(ਗਿਰਹਾ) ਇੰਦ੍ਰ(ਸੇਤੀ)ਸਮਾਨ ਮਾਲਧਨ ਹੋਵੈ ਵਾ(ਗਿਰਹਾ)ਪਰਬਤੋਂ ਸ੍ਰੀਖਾਹੋਵੈ ਸੋ ਕੀੜੀ ਕੇ ਤੁਲ ਉਨ ਨਿਹਕੰਚਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੋ ਸੰਤ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮਨ ਸੇ ਨਹੀ ਵਿਸਾਰਤੇ ਵਾ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮਨ ਸੇ ਨਹੀ ਵਿਸਰਤੇ ਹੈਂ॥ ੨੩॥ ਪੁਨਾਂ--ਬ੍ਰੂਣੀ ਖਨਨ ਨਜਾਇ ਸੇ ਬਸੰਤਤਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਤੁ ਨ ਸਿਫਤੀ ਕਹਣਿ ਨ ਅੰਤੁ॥ ਅੰਤੁ ਨ ਕਰਣੈ ਦੇਣਿ ਨ ਅੰਤੁ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਨ ਤੋ ਤਿਸ (ਸਿਫਤੀ) ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਕਾ ਅੰਤੁ ਹੈ ਔਰ ਨ ਤਿਸ ਕੀ (ਕਹਣਿ)ਉਸਤੁਤੀ ਵਾ ਉਸਤੁਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਨੋ ਕਾ ਅੰਤੁ ਹੈ (ਕਰਣੈ) ਕਰਿਣੇ ਵਾਲਨੋ ਕ੍ਰਤੱਬੋਂ ਕਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੀ ਰਚਨਾ ਆਦਿਕ ਕਾ ਭੀ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਜਪ ਤਪ ਆਦਿਕ ਜੋ ਕਰਨੇ ਮੇ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾਭੀ ਅੰਤੁਨਹੀਂ ਜੋ ਜੀਵਾ ਕੋ ਦਾਨੁ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਭੀ ਅੰਤੁ ਨਹੀ ਹੈ ਵਾ ਦਾਤਨੋ ਕਾ ਭੀ ਅੰਤੁ ਨਹੀ ਹੈ॥

ਅੰਤੁ ਨ ਵੇਖਣਿ ਸੁਣਣੁ ਨ ਅੰਤੁ॥ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕਿਆ ਮਨ ਮੰਤੁ॥

ਉਸਕੋ ਦੇਖਨ ਹਾਰੇ ਗਜਾਨੀਯੋਂ ਕਾ ਭੀ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਜਗਜਾਸੀਯੋਂ ਕਾ ਭੀ ਅੰਤੁ ਨਹੀ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ

---

*ਬਹੁਤ ਬਲੂਤੀ ਵਾਲਾ ਏਕ ਗਿਰਹਾ ਨਾਮ ਅਹੀਕਾਰੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੁ ਥਾ ਸੋ ਦਿਗਵਿਜੇ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਚਲਾ ਤਿਸਕਾ ਹੰਕਾਰੁ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੇ ਚਮਤਕਾਰ ਦਿਖਾਯਾ ਜਹਾਂ ਜਾਕਰ ਉਸਨ ਡੇਰਾ ਕੀਆ ਏਕ ਕੀੜੀ ਤਹਾ ਆਕਰ ਕਹਨੇ ਲਗੀ ਕਿ ਹੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਮੇਰਾ ਨਿੰਓਤਾ ਮਾਨ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਤਿਸਕੋ ਕਹਾ ਕੇ ਤੂ ਤੁਛ ਹੈਂ ਮੈਨੂ ਨਿੰਓਤਾ ਤੂੰ ਕੈਸੇ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਉਸਦਾ ਨਰਾਦਰ ਕੀਆ। ਤਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਅਨਸਾਰੀ ਕੀੜੀਓਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤੇ ਤੋੜ ਸਕਨੋ ਚਹਰੰਲੀ ਵਾਸਤੇ ਸ੍ਰੰਘਾਇਕਰ ਮਰਛਾ ਕਰ ਦੀਆ ਤਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਦੀਨ ਹੋ ਕਰ ਨਿੰਓਤਾ ਮਾਨ ਲੀਆ ਫਿਰ ਕੀੜੀ ਨੇ ਸਭਕੇ ਸਮੀਦਨੋ ਬੁਟੀ ਸ੍ਰੰਘਾਇਕਰ ਜਿੰਦਾ ਕਰ ਦੀਆ। ਅਰੁ ਕਹਾ ਕੇ ਇਸ ਜਗਾ ਕੋਖੋਦੋ ਖੋਦ ਨੇ ਸੇ ਤਹਾ ਤੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਭੋਜਨ ਅਰ ਘਾਸ ਦਾਣੇ ਲੇਕਰ ਪਸਿੰਨ ਹੁਏ ਔਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਹਾ ਕੇ ਭੋਜਨ ਤ ਬਹੁਤ ਉਤਮ ਥੇ ਪਰੰਤੁ ਬੇਹੇ ਮਾਲੂਮ ਹੋਤੇ ਥੇ ਤਬ ਕੀੜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਏਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਆਗੇਆਇਆ ਥਾ ਉਸ ਦਾ ਬਚਾ ਹੁਆ ਭੋਜਨ ਪਿਆ ਰਹਾ ਥਾ ਸੋ ਹਣ ਆਪਕ ਦੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਮਾਰੇ ਬੜੇ ਸਮਾਜ ਵਾਸਤੇ ਨਵਾ ਭੋਜਨ ਕਜਾ ਤਯਾਰ ਕਰਨਾ ਥਾ ਇਸ ਬਾਤਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਗਿਹਾਨੇ ਅਭਿਮਾਨੁ ਦੂਰ ਕੀਆ ਔਰ ਕਹਾ ਕਿ ਅਹੋਭਾਗੇ ਪ੍ਰਭੂ ਭੀ ਆਗੇ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਜੂਠ ਬਚੀ ਹਈ ਸੋਨੇ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਮਾਨੀ ਹੈ ਅੱਸ ਸਮਝਕਰ ਨਿਰ ਅਹੀਕਾਰ ਹੋਕਰ ਆਪਨੇ ਘਰ ਕੋ ਮੁਨ ਜਾਤਾ ਭਾਵਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਕਿਸੀ ਪਦਾਰਥ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ਔਰ ਹਰੀ ਦਾ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਵਾਹਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਸ ਭਜਨ ਮੇ ਤਤਪਰ ਰਹੇ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਮਨ ਮੇ ਕਜਾ (ਮੰਤੁ) ਮੰਤ੍ਰ ਭਾਵ ਸਲਾਹ ਹੈ ॥

ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕੀਤਾ ਆਕਾਰੁ ॥ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

ਜੜ ਜੰਗਮ ਰੂਪੁ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਾ ਅਕਾਰੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਭੀ ਅੰਤੁ ਨਹੀ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਔਰ ਉਰਾਰ ਪਾਰ ਕਾ ਭੀ ਅੰਤੁ ਨਹੀ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ॥

ਅੰਤ ਕਾਰਣਿ ਕੇਤੇ ਬਿਲਲਾਹਿ ॥ ਤਾਕੇ ਅੰਤ ਨ ਪਾਏ ਜਾਹਿ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਤਿਸਕਾ ਅੰਤੁ ਲੇਨੇ ਵਾਸਤੇ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਜੀਵ (ਬਿਲਲਾਹਿ) ਰੁਦਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਅੰਤ ਤਿਨਸੇਂ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਏਹੁ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥ ਬਹੁਤਾ ਕਹੀਐ ਬਹੁਤਾ ਹੋਇ ॥

ਏਹੋ ਹੀ ਅੰਤੁ ਹੈ ਐਸੇ ਕੋਈ ਨਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜਿਤਨਾਂ ਬਹੁਤੁ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਤਨਾ ਹੀ ਕਹਿਣੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਰਾ ਕਹਿਣੇ ਮੈ ਨਹੀ ਆਵਤਾ ॥

ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਊਚਾ ਥਾਉ ॥ ਊਚੇ ਉਪਰਿ ਊਚਾ ਨਾਉ ॥

ਇਸ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਸਾਹਿਬੁ ਭੀ ਵਡਾ ਊਚਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸਕਾ (ਥਾਉ) ਸਚਖੰਡੁ ਬੈਕੁੰਠ ਧਾਮੁ ਭੀ ਵਡਾ ਊਚਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਤੇ ਪਰੇ ਹੈ ਗੀਤਾ ਮੈ ਭੀ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ ਜਹਾਂ ਪਹੁਚ ਕਰਕ ਫਿਰ ਗਿਰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੋ ਮੇਰਾ ਪਰਮ ਧਾਮੁਧੈ ਜੋ ਊਪਰ ਕਹਿ ਆਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭ ਊਰੋ ਸੇ ਊਚਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ॥

ਏਵਡੁ ਊਚਾ ਹੋਵੈ ਕੋਇ ॥ ਤਿਸ ਊਚੇ ਕਉ ਜਾਣੈ ਸੋਇ ॥

ਜੋ ਊਪਰ ਵਡਿਆਈ ਕਹਿ ਆਏ ਹੈਂ ਜਬ (ਏ ਵਡੁ) ਇਤਨਾਂ ਵਡਾ ਊਚਾ ਕੋਈ ਹੋਵੈ ॥ ਤਬ ਤਿਸ ਊਚੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਭੇਦ ਕੋ ਜਾਣੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨ ਕੋਈ ਉਸਕੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਔਰੁ ਨ ਕੋਈ ਉਸਕੇ ਭੇਦ ਕੋ ਇਦੰਤਾ ਕਰਕੇ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥

ਜੇ ਵਡਿ ਆਪਿ ਜਾਣੈ ਆਪਿ ਆਪਿ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਜਿਤਨਾ ਵਡਾ ਵਹੁ ਆਪ ਹੈ ਸੋ ਆਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਕਰਮੀ ਦਾਤਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਧੋ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਵੋਂ ਕੇ (ਕਰਮੀ) ਕਰਮਾਂਨੁਸਾਰ ਦਾਤ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ੨੪ ॥

ਬਹੁਤਾ ਕਰਮੁ ਲਿਖਿਆ ਨਾ ਜਾਇ ॥

ਹਰੀ ਦਾ (ਕਰਮੁ) ਕਰਤਬੁ ਬਹੁਤੁ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਲਿਖਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ॥

ਵਹੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ (ਵਡਾ) ਦਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ (ਤਮਾਇ) ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਰਖਤਾ॥

ਕੇਤੇ ਮੰਗਹਿ ਜੋਧ ਅਪਾਰ॥ ਕੇਤਿਆ ਗਣਤ ਨਹੀ ਵੀਚਾਰੁ॥

ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਸਕਾਮੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ (ਜੋਧ) ਸੂਰਮਤਤਾ ਅਪਾਰ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੇਰੀ ਰਣ ਮੈਂ ਕਬੀ ਹਾਰ ਨ ਹੋਵੈ ਔਰ ਕਿਤਨੇ ਨਿਸਕਾਮੀ ਜਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਵੀਚਾਰ ਕੀ ਗਿਨਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਹੁ ਬ੍ਰਹਮ ਵੀਚਾਰੁ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕੇਤੇ ਖਪਿ ਤੁਟਹਿ ਵੇਕਾਰ॥

ਕੇਤੇ ਵਿਖੇ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੇ ਖਪ ਖਪ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਟੂਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਬਿਮੁਖ ਹੀ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੇਤੇ ਲੈ ਲੈ ਮੁਕਰੁਪਾਹਿ॥ ਕੇਤੇ ਮੂਰਖ ਖਾਹੀ ਖਾਹਿ॥

ਕਿਤਨੇ ਮੂਰਖ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਦਾਤ ਕੋ ਲੇ ਲੇ ਕਰਕੇ ਮੁਕਰ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਸ ਦਾਤੇ ਨੂੰ ਭੁਲਾਇ ਦੇਤੇਹੈਂ। ਕਿਤਨੇ ਮੂਰਖ (ਖਾਹੀ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਖਾਨਾ ਹੀ ਖਾਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ।

ਕੇਤਿਆ ਦੂਖ ਭੂਖ ਸਦਮਾਰ॥ ਏਹਿ ਭਿ ਦਾਤਿ ਤੇਰੀ ਦਾਤਾਰ॥

ਕਿਤਨਿਜੋ ਕੋ ਭੂਖ ਕੇ ਦੁਖ ਕੀ ਸਦਾ ਹੀ ਮਾਰ ਰਹਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬਦਾ ਦੁਖੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਕਲੇਸ਼ ਦੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਵਾਸਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ। ਹੇ (ਦਾਤਾਰ)ਏ ਭੀ ਤੇਰੀ ਦਾਤ ਹੈ ਭਾਵ ਦੁਖ ਮੈ ਭੀ ਹੁਕਮ ਹੀ ਮੰਨੀਏ॥

ਬੰਦ ਖਲਾਸੀ ਭਾਣੈ ਹੋਇ॥ ਹੋਰੁ ਆਖਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ॥

(ਬੰਦ)ਕੈਦ ਹੋਨਾ ਔਰ ਚੌਰਾਸੀ ਸੇ(ਖਲਾਸੀ)ਮੁਕਤਿ ਹੋਣਾ ਏਹਿ ਸਭ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ (ਭਾਣੈ) ਹੁਕਮ ਮੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਏਹਿਕੋਈ ਨਹੀ ਕਹਿ ਸਕਤਾ ਕੇ ਇਉਂ ਕਿਉਂ ਕੀਆ ਐਸਾ ਕਰਨਾ ਥਾ॥

ਜੇ ਕੋ ਖਾਇਕੁ ਆਖਣਿ ਪਾਇ॥ ਓਹੁ ਜਾਣੈ ਜੇਤੀਆ ਮੁਹਿ ਖਾਇ॥

ਜੇ ਕੋਈ (ਖਾਇਕੁ) ਮੂਰਖ ਉਸਕੇ ਅੰਤ ਕੋ(ਆਖਣਿ ਪਾਇ) ਕਹਨੇ ਲਗੇ ਓਹੀ ਜਾਨੇਗਾ ਜਿਤਨੀਆ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਜਮਦੂਤੋ ਸੇ ਮੁਹ ਪਰ ਸੱਟਾਂ ਖਾਵੇਗਾ ਜਥਾ (ਥਾਉਨਾਹੀ ਖਾਇਕਾ) ਤਾਤਪਰਯੁ ਏਹ ਹੈ ਵੇਦ ਸ਼ਾਸ਼ਤ੍ਰ ਗੁਰ ਵਾਕੋ ਸੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਹਨੇ ਵਾਲਨੋਂ ਕੋ ਧਰਮੁ ਰਾਇ ਕੀ ਸਜਾਇ ਅਵੱਸ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੇ ਦੇਇ॥ ਆਖਹਿ ਸਿਭਿ ਕੇਈ ਕੇਇ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰ ਕੋਈ ਕੋਈ ਐਸੇ ਭੀ ਹੈਂ ਜੋ ਏਹਿ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਏਹੀ ਤਿਨਕੋ ਨਿਸਚੇ ਹੈਂ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬਿਵਸਥਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਆਪ ਹੀ ਖਾਨ ਪਾਨ ਪਹਿਰਾਨ ਮਕਾਨਾਦਿ ਸਭ ਸਾਮਾਨੁ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸਨੋ ਬਖਸੇ ਸਿਫਤਿ ਸਾਲਾਹ ॥ ਨਾਨਕ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥ ੨੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਖੋ ਜਿਸਕੋ (ਸਿਫਤਿ) ਸਿਫਤੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਆਪਨੀ(ਸਾਲਾਹਿ)ਉਸਤੁਤੀ ਕਰਨੀ ਬਖਸ਼ਤਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸਤੁਤਿ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਗੁਰਮੁਖੁ ਪਾਤਸ਼ਾਹੋ ਕਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੁ ਹੈ। ਜਥਾ(ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਆਪ ਪਰਮੇਸਰੁ) ਇਹਾਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਸਬਦੁ ਹੈ ਔਰੁ ਉਚਾਰਨ ਸੇ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਬਿੰਦੀ ਸੰਜੁਗਤ ਹੈ ਤਹਾਂ ਐਸੇ ਜਾਨਨਾ ਕਿ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਬੀੜ ਬਾਧੀ ਹੈ ਤਬ ਸਿੱਖੋਂ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀ ਕਿ ਹੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਜੀ ਆਪਨੇ ਅਧਿਕ ਔਰ ਬਿੰਦੀ ਸਬਦੋਂ ਮੇਂ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਹੈ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਬਚਨੁ ਹੁਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਸਿਖ ਉਚਿਤ ਜਾਨ ਕਰ ਉਚਾਰਣ ਕਰ ਲੇਂਵੇਗੇ ॥ ੨੫ ॥

ਅਬ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਮੁਲੁ ਗੁਣ ਅਮੁਲੁ ਵਾਪਾਰੁ ॥ ਅਮੁਲ ਵਾਪਾਰੀਏ ਅਮੁਲ ਭੰਡਾਰੁ॥ਅਮੁਲੁ ਆਵਹਿ ਅਮੁਲ ਲੈ ਜਾਹਿ ॥ ਅਮੁਲ ਭਾਇ ਅਮੁਲਾ ਸਮਾਹਿ ॥ ਅਮੁਲੁ ਧਰਮੁ ਅਮੁਲੁ ਦੀਬਾਣੁ ॥ ਅਮੁਲੁ ਤੁਲੁ ਅਮੁਲੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥ ਅਮੁਲੁ ਬਖਸੀਸ ਅਮੁਲੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥ ਅਮੁਲੁ ਕਰਮੁ ਅਮੁਲੁ ਫੁਰਮਾਣੁ ॥ ਅਮੁਲੋ ਅਮੁਲੁ ਆਖਿਆ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜਿਨ ਗੁਣੋ ਕੀ ਕੀਮਤ ਨ ਕਹੀ ਜਾਇ ਉਨਕਾ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਗਜਾਨ ਆਦਿ ਅਮੋਲਕ ਗੁਣ ਸੰਤੋ ਮੈਹੈਂ ਔਰੁ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਤੇ ਜਗਜਾਸੂਆਂ ਕੋ ਰਹਤ ਕਰ ਜੋ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨੀ ਏਹੁ ਬਜਾਪਾਰੁ ਭੀ ਉਨਕਾ ਅਮੋਲੁਹੈ ਜੋ ਮੁਕਤਿ ਕੀ ਇਛਾ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸੁਖ ਕੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ਕੇ ਤਜਾਗੀ ਮੁਮੇਖੂ ਇਸ ਧਨ ਕੇ ਵਾਪਾਰੀ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲੁਹੈਂ ਔਰੁ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਰਿਦੇ ਜਿਸ ਮੇ ਸਰਬ ਗੁਨ ਸੰਯੁਗਤ ਸਾਖਜਾਤ ਕਾਰ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰੁ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਜੋ ਇਸ ਧਨ ਲੇਨੇ ਕੇ ਨਮਿਤ ਮੁਮੇਖੂ ਕਾ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਪਾਸ ਆਵਨਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਔਰ ਜੋ ਗੁਣ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈਂ। ਔਰ ਪਰਸਪਰ ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਕਾ ਜੋ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੇਲ ਸੇ(ਸਮਾਹਿ) ਆਤਮਾਨੰਦ ਹਨਾ ਏਹ ਭੀ ਅਮੋਲ ਹੈ (ਧਰਮੁ)ਭਗਤੀ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਜੋ (ਦੀਬਾਣੁ) ਸੰਤ ਸਭਾ ਹੈ ਸੋ ਬੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪੁ (ਤੁਲ) ਤਕੜੀ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ (ਪਰਵਾਣੁ) ਵਟਾ ਭੀ ਅਮੋਲੁਹੈ। ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ ਮੁਮੇਖੂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਪਨੇ ਆਤਮਾ ਕੋ ਤੋਲਤੇ ਭਾਵ ਨਿਸਚੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਗੁਰਾਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਰੂਪੁ ਜੋ ਬਖਸੀਸ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਤਿਸ ਕਰ ਜੋ ਆਤਮਾ ਕਾ (ਨੀਸਾਣੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਵਾ ਭਗਤੀ ਕਾ (ਨੀਸਾਣੁ) ਚਿੰਨੁ ਜੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਪਾ ਭੀ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਔਰੁ ਜੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਫੁਰਮਾਣੁ ਹੁਕਮੁ ਕਹਿਨਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰ ਸੰਤ ਜਨ ਅਮੋਲੁਕ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਅਮੋਲਕ ਤੇ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਤਿਸਕਾ ਇਦੰਤਾ ਕਰਕੇ ਮਹਾਤਮੁ ਕੁਛੁ ਕਹਾ ਨਹੀ ਜਾਤਾ ਕਿ ਇਤਨਾ ਹੈ ॥

ਆਖਿ ਆਖਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਤੋ ਭੀ ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਰਕੇ ਭੂਤ ਭੱਵਿਖਤ ਕਾਲ ਮੇ ਔਰ ਅਬ ਵਰਤਮਾਨ ਮੇ ਭੀ ਸੰਤ ਜਨ ਤਿਸ ਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਤਿਸਕੇ ਜਸ ਕੋ ਸੰਤ ਹੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਔਰ ਭੀ ਕੋਈ ਕਹਿਤਾ ਹੈ।

ਉੱਤਰੁ ॥ ਆਖਹਿ ਵੇਦ ਪਾਠ ਪੁਰਾਣ ॥ ਆਖਹਿ ਪੜੇ ਕਰਹਿ ਵਖਿਆਣ ॥ ਆਖਹਿ ਬਰਮੇ ਆਖਹਿ ਇੰਦ। ਆਖਹਿ ਗੋਪੀ ਤੈ ਗੋਵਿੰਦ ॥ ਆਖਹਿ ਈਸਰ ਆਖਹਿ ਸਿਧ ॥ ਆਖਹਿ ਕੇਤੇ ਕੀਤੇ ਬੁਧ ॥ ਆਖਹਿ ਦਾਨਵ ਆਖਹਿ ਦੇਵ ॥ ਆਖਹਿ ਸੁਰਿ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਸੇਵ ॥

੪ ਵੇਦ ਭੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ੧੮ ਪੁਰਾਣ ਭੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤਿਨਕੇ ਪਢਨੇ ਹਾਰੇ ਭੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤਿਸ ਪਾਠ ਕੋ ਪਢ ਕਰ ਵਖਯਾਨ ਕਥਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਵਾ ਵਖਯਾਨ ਟੀਕਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮੇਂ ਜੀ ਭੀ ਭਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਇੰਦ੍ਰੁ) ਚੰਦ੍ਰ ਮੇ ਵਾ ਇੰਦ੍ਰ ਭੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੋਪੀਆਂ ਭੀ ਕਹਿਤੀਆਹੈਂ ਔਰੁ (ਗੋਵਿੰਦ) ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਭੀ ਗੀਤਾਆਦਿਕੋਂ ਮੈ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤਿਸ ਗੋਵਿੰਦ ਕੋ ਗੋਪੀਆਂ ਭੀ ਕਹਿਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ(ਈਸਰ)ਮਹਾਦੇਵ ਜੀ ਭੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਔਰ ਗੋਰਖਾਦਿ ਸਿਧ ਭੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਔਰ ਕਿਤਨੇਹੀ (ਜੋ ਬੁਧਿਵਾਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਵਾ ਬੁਧਿ ਆਦਿਕ ਗ੍ਰਹ ਸੋ ਭੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਦਨੂ ਕੀ ਸੰਤਾਨ ਦਾਨਵ ਪ੍ਰਹਲਾਦਾਦਿਭੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ) ਜੋ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਆਦਿ ਮੁਯਾਦਕ ਦੇਵਤਾ ਰਚੇ ਗਏ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੀ ਅਜਾਂਨ ਸੰਗਿਆ ਭੀ ਹੈ ॥ ਸੋ ਭੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ (ਮੁਨਿ) ਨਾਰਦਾਦੀ ਭੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸਮਾਨ ਸੇ ਸਭ ਸੁਰ ਔ ਨਰ ਔ ਮੁਨਿ (ਜਨ) ਭਗਤ ਔਰੁ (ਸੇਵ) ਸਿਵਜੀ ਕੋ ਜੋ ਉਪਾਸਕ ਹੈਂ ਸਭੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕੇਤੇ ਆਖਹਿ ਆਖਣਿ ਪਾਹਿ ॥ ਕੇਤੇ ਕਹਿ ਕਹਿ ਉਠਿ ਉਠਿ ਜਾਹਿ ॥

ਸੋ ਕਿਤਨੇ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕੇਤੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਭਵਿੱਖਤ ਮੇਂ ਕਹੇਂ ਗੇ ਕਿਤਨੇ ਹੀਂ ਭੂਤ ਕਾਲ ਮੈ ਕਹਿ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਹਿ ਕਰਕੇ ਉਠ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਏਤੇ ਕੀਤੇ ਹੋਰਿ ਕਰੇਹਿ ॥ ਤਾ ਆਖਿ ਨ ਸਕਹਿ ਕੇਈ ਕੇਇ ॥

ਇਤਨੇ ਜੋ ਗਿਣਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਇਤਨੇ ਔਰੁ ਭੀ ਕਰੇਂ ਭਾਵ ਪਿਛਲਿਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਈਏ ਤੌਭੀ (ਕੇਈ) ਕਿਸੀ ਰੀਤਸੇਂ ਕਹਿ ਨਹੀ ਸਕੇਂ ਗੇ ॥

ਜੇਵਡੁ ਭਾਵੈ ਤੇ ਵਡੁ ਹੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਜਾਣੈ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥

ਜਿਤਨਾ ਵਡਾ ਬਿਸਥਾਰੁ ਕਰਿਆ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਤਨਾ ਹੀ ਵਡਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰੁ ਸਤ ਸੰਕਲਪੁ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਚਾ ਸਭ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ॥

ਜੇ ਕੋ ਆਖੈ ਬੋਲੁ ਵਿਗਾੜੁ ॥ ਤਾ ਲਿਖੀਐ ਸਿਰਿ ਗਾਵਾਰਾ ਗਾਵਾਰੁ ॥ ੨੬ ॥

ਜੋ ਕੋਈ (ਬੋਲੁ ਵਿਗਾੜੁ) ਬਿਜਰਥ ਬੋਲਨੇ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਦਾ ਅੰਤੁ ਕਹੇ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਰੁ ਇਤਨਾ ਹੈ ਸੋ ਗਵਾਰੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਗਵਾਰੁ ਅਰਥਾਤ ਮਹਾ ਮੂਰਖੋਂ ਮੇ ਲਿਖਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੨੬ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਐਸੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕਾ ਦਰੁ ਔ ਘਰੁ ਕਹੀਏ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਹਾਂ ਬੈਠ ਕਰ ਸਰਬ ਚਰਾਚਰ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਕੋ ਪਾਲਤਾ ਹੈ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਸੋ ਦਰੁ ਕੇਹਾ ਸੋ ਘਰੁ ਕੇਹਾ ਜਿਤੁ ਬਹਿ ਸਰਬ ਸਮਾਲੇ ॥

ਸੋ ਦਰੁ ਅਰੁ ਸੋ ਘਰੁ ਵਾਸਤਵਤੇ ਕੁਛੁ ਨਹੀ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਤੁਮਾਰੇ ਪ੍ਰਸਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜੁਗਜਾਸੂਓਂ ਕੇ ਧ੍ਯਾਨ ਨਿਮਿਤ ਕੁਛੁ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਕੇ ਦਰ ਔ ਘਰ ਕਾ ਵਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਆਗੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਸਿੱਧਨ ਕੋ ਉੱਤਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਰੂਪੁ ਘਰੁ ਸਤਸੰਗੁ ਦਰੁ ਵਾ ਬੈਕੁੰਠ ਘਰੁ ਸੰਸਾਰੁ ਦਰੁ ਹੈ ॥ ਆਗੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਦੇ ਦਰ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵਾਜੇ ਨਾਦ ਅਨੇਕ ਅਸੰਖਾ ਕੇਤੇ ਵਾਵਣ ਹਾਰੇ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਤਿਸ ਘਰਕੇ ਦਾਰੇ ਪਰ ਨਾਦ ਆਦਿਕ ਅਸੰਖ ਵਾਜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਸੇ ਵਜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਉਨਕੇ ਵਜਾਵਨ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ॥

ਕੇਤੇ ਰਾਗ ਪਰੀ ਸਿਉ ਕਹੀਅਨਿ ਕੇਤੇ ਗਾਵਣ ਹਾਰੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੇਤੇ ਅਨੰਤ ਰਾਗ (ਪਰੀ) ਰਾਗਨੀਯੋਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਤਿਨ ਰਾਗੋਂ ਕੇ ਗਾਵਨੇ ਹਾਰੇ ਗੰਧ੍ਰਬਾਦੀ ਰਾਗੀਹੈਂ ॥

ਗਾਵਹਿ ਤੁਹਨੋ ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਗਾਵੈ ਰਾਜਾ ਧਰਮੁ ਦੁਆਰੇ ॥

(ਤੁਹਿਨੋ)ਤੇਰੇ ਕੋ ਪੌਨ ਅਰੁ ਜਲੁ ਭਾਵ ਜਲ ਅਭਿਮਾਨੀ ਵਰਨੁ ਦੇਵਤਾ(ਬੈਸੰਤਰ)ਅਗਨਿ ਜਠਰਾਗਨਿ ੧ ਬੜਵਾਗਨਿ੨ ਦਾਵਾਗਨਿ ੩ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਸਭਕਾ ਹਿਸਾਬੁ ਲੇਨੇ ਵਾਲਾ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਵਾ ਧਰਮਾਤਮਾ ਰਾਜਾ ਭੀ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਾਵਹਿ ਚਿਤੁ ਗੁਪਤੁ ਲਿਖਿ ਜਾਣਹਿ ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਧਰਮੁ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਜੋ ਗੁਪਤ ਕੀਏ ਹੂਏ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਚਿਤੁ ਲਿਖੇ ਸੋ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤੁ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸੁਭਾ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਨਜਾਉ ਵਿਚਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਭਾ ਸੁਭ ਫਲੁ ਸ੍ਵਰਗ ਨਰਕਾਦਿ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤੁ ਭੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਗਾਵਹਿ ਈਸਰੁ ਬਰਮਾ ਦੇਵੀ ਸੋਹਨਿ ਸਦਾ ਸਵਾਰੇ ॥

ਤੇਰੇ ਸਵਾਰੇ ਹੂਏ ਕਜਾ ਬਨਾਏਹੂਏ(ਈਸਰੁ)ਸਿਵ (ਬਰਮਾ) ਬ੍ਰਹਮਾ ਔਰਇਨਕੀ ਦੇਵੀਆਂ ਕਜਾਸਕਤੀਆਂ ਜੋ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਸਕਤੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਤੇਰੇ ਜਸੁ ਕੋ ਨਿਤਹੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਾਵਹਿ ਇੰਦ ਇੰਦਾਸਣਿ ਬੈਠੇ ਦੇਵਤਿਆ ਦਰਿ ਨਾਲੇ ॥

ਇੰਦ੍ਰ ਦੇਵਤਯੋਂ ਕੇ (ਦਰ)ਦਲ ਬੀਚ ਇੰਦ੍ਰਾਸਨ ਪਰ ਬੈਠੇ ਹੂਏ ਤੇਰੇ ਦਰ ਪਰ ਜਸੁ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਆਦਰ ਸੰਜੁਗਤ ਦੇਵਤਯੋਂ ਕੇ (ਨਾਲੇ) ਸਾਥ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ।

ਗਾਵਹਿ ਸਿਧ ਸਮਾਧੀਅੰਦਰਿ ਗਾਵਨਿ ਸਾਧ ਵਿਚਾਰੇ ॥

ਸਿਧ ਲੋਕ ਸਮਾਧਿਯੋਂ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤਿ ਹੂਏ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਵਾਨ ਸਾਧੂ ਹੈਂ ਸੋ ਵਿਚਾਰ ਪੂਰਬਕ ਜਸੁ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਾਵਨਿ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀ ਗਾਵਹਿ ਵੀਰ ਕਰਾਰੇ॥

ਜਤੀ ਔਰ ਸਤ ਬੋਲਨੇ ਹਾਰੇ ਸਤੀ ਅਰੁ ਜਥਾ ਲਾਭ ਸੰਤੁਸਟ ਰਹਿਨੇ ਹਾਰੇ ਸੰਤੋਖੀ ਔਰ ਬਾਵਨ ਵੀਰ (ਕਰਾਰੇ) ਸਵਾਧਾਨ ਹੋਕੇ ਵਾ (ਵੀਰ) ਸੂਰਮੇ (ਕਰਾਰੇ) ਹਠੀਲੇ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਾਵਨਿ ਪੰਡਿਤ ਪੜਨਿ ਰਖੀਸਰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਵੇਦਾ ਨਾਲੇ ॥

ਪੰਡਿਤ ਅਰੁ ਪੜਨ ਹਾਰੇ ਅਰਥਾਤ ਵਿਦਯਾਰਥੀ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰੀ ਜਿਤ ਰਿਖੀਸ੍ਵਰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਮੈ ਵੇਦੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਏ ਸਭ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ।

ਗਾਵਹਿ ਮੋਹਣੀਆ ਮਨੁ ਮੋਹਨਿ ਸੁਰਗਾ ਮਛ ਪਇਆਲੇ ॥

ਸੁਰਗ ਕੀਆ (ਮਛ) ਮ੍ਰਿਤ ਲੋਕ ਕੀਆ ਪੁਨਾ (ਪਇਆਲੇ) ਪਾਤਾਲ ਕੀਆ (ਮੋਹਣੀਆ) ਮਨਕੋ ਮੋਹਨੇ ਵਾਲੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਵਾ ਹੇ ਮਨ ਮੋਹਨ ਏਹ ਸਭ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਉਂਤੀਆਂ ਹੈਂ ॥

ਗਾਵਨਿ ਰਤਨ ਉਪਾਏ ਤੇਰੇ ਅਠ ਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਲੇ ॥

(ਰਤਨ) ਜੋ ਇਸ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈ ਉਤਮ ਸੇ ਉਤਮ ਪਦਾਰਥ ਤੇਰੇ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ* ਸੋਭੀ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਏਵ ਤੀਰਥ (ਨਾਲੇ) ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਭਾਵ ਇਨ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤਾ ਇਹ ਸਭ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ . ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਮੈ ਅਠਿ ਸਠਿ ਪਦ ਮੁਖਜ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਬੋਧਕੁ ਹੈ ਤੀਰਥ ਚਾਹੇ ਇਨਸੇਂ ਅਧਿਕ ਭੀ ਹੋਵੇਂ ਕੁਛ ਦੋਖੁ ਨਹੀ। ਤਬ ਏਹੁ ਅਰਥ ਹੂਆ ਮੁਖਜ ਤੀਰਥ ਔਰ ਨਦੀਆ ਨਾਲੋਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤਾ ਆਪ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਾਵਹਿ ਜੋਧ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰਾ ਗਾਵਹਿ ਖਾਣੀ ਚਾਰੇ ॥

(ਜੋਧਾ)ਰਥੀ ਜੋ ਆਪਨੇ ਬਰਾਬਰ ਏਕ ਕੇ ਸਾਥ ਜੁਧੁ ਕਰੇ(ਮਹਾਬਲ) ਮਹਾਰਥੀ ਜੋ ਦਸ ਹਜਾਰ ੧੦੦੦੦ ਕੇ ਸਾਥ ਜੁਧ ਕਰੇ (ਸੂਰਾ) ਅਤਿਰਥੀ ਅਸੰਖੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਇਕੇਲਾ ਹੀ ਜੁਧੁ ਕਰੇ ਜੈਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜੀ ਵਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੋ ਅਤਿਰਥੀ ਬਿਨਾ ਅਵਤਾਰ ਸੋਂ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਜਿਸਨੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਜੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਰਥੀ । ਜਿਸਨੇ ਸਰੀਰ ਅਰੁ ਇੰਦ੍ਰੀਯੋਂ ਕੋ ਜੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਹਾਰਥੀ ਜਿਸਨੇ ਅਸੰਖ ਮਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀਯੋਂ ਕੋ ਜੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਤਿਰਥੀ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਜਸੁ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸ੍ਵੇਤਜ ਉਤਭੁਜ ਚਾਰੋ ਖਾਣੀਯੋਂ ਮੈ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਾਵਹਿ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਵਰ ਭੰਡਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਰਖੇ ਧਾਰੇ ॥

ਜੋ (ਕਰਿ ਕਰਿ) ਬਨਾਇ ਬਨਾਇ ਕੇ ਅਪਨੀ ਸੱਤਾ ਸੇ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਨਵੋਂ ਖੰਡੋ ਔਰੁ ਮੰਡਲ ਖੰਡਾਂਤਰਗਤ ਜੋ ਹਿਸੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਅਬਹਾਤਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਬੰਗਾਲ ਹਾਤਾ ਪੰਜਾਬ ਹਾਤਾ ਮੰਦਰਾਜ ਹਾਤਾ ਵਾ ਸੋ ਜੋਜਨ ਕੋ ਮੰਡਲੁ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ

* ਮਣੀ ਆਦਿਕ ੧੪ ਰਤਨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਇਨਕੇ ਵਸਨੇ ਹਾਰੇ ਰਾਜੇ ਵਾ ਇਨਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤਾ ਸਭੀ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ (ਵਰਕੰਡਾ) ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਜੋ ਅਨੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤਾ ਸੋ ਭੀ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ* ॥

ਸੇਈ ਤੁਧਨੋ ਗਾਵਹਿ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵਨਿ ਰਤੇ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਰਸਾਲੇ ॥

ਯਥਾਰਥ ਸੋਈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਜੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੌਣ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਰਤੇ ਹੋਏ ਜੋ ਭਗਤ (ਰਸਾਲੇ) ਸੰਮੂਹ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈਂ ॥

ਹੋਰਿ ਕੇਤੇ ਗਾਵਨਿ ਸੇਮੈ ਚਿਤਿਨ ਆਵਨਿ ਨਾਨਕੁ ਕਿਆ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਜੋ ਪੂਰਬ ਕਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨਾਤੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਭੀ (ਕੇਤੇ) ਅਨੰਤ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਚਿਤਮੇ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਕਹਾਂ ਤਕ ਵਿਚਾਰ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਤਿਨ ਗਾਵਨ ਹਾਰੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਸਿਮਰਣ ਮੇ ਨਹੀ ਆਵਤੀ ॥

ਸੋਈ ਸੋਈ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚਾ ਸਾਚੀ ਨਾਈ ॥

ਸੋਈ ਸਦਾ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਭੂਤ ਕਾਲ ਮੇ ਥਾ ਸੋਈ ਸਚਾ ਸਾਚੀ (ਨਾਈ) ਵਡਜਾਈ ਵਾਲਾ ਅਬ ਹੈ॥

ਹੈ ਭੀ ਹੋਸੀ ਜਾਇ ਨ ਜਾਸੀ ਰਚਨਾ ਜਿਨਿ ਰਚਾਈ ॥

(ਭੀ)ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਸਚੁ ਭਵਿਖਤ ਮੈ (ਸਦਾ) ਹੀ (ਹੋਸੀ) ਹੋਵੇਗਾ ਔਰੁ ਰਚਨਾ ਜਾਇ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਨ ਰਚਾਈ ਹੈ ਨ (ਜਾਸੀ) ਨ ਜਾਇਗਾ ਵਾ ਜਿਸਨੇ ਰਚਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ ਸੋ ਨ ਜਨਮਾ ਹੈ ਨ (ਜਾਸੀ) ਨਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਵਹੁ ਰਚਨਾ ਆਪਣੇ ਸੁਧ ਸਰੂਪ ਤੇ ਕਰੀ ਹੈ ਵਾ ਔਰੁ ਕਿਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇਂ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਉੱਤਰ ॥ ਰੰਗੀ ਰੰਗੀ ਭਾਤੀ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜਿਨਸੀ ਮਾਇਆ ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ॥

ਸ੍ਵੇਤ ਪੀਤਾਦੀ ਰੰਗਾ ਰੰਗਾ ਕੀ (ਕਾਤੀ) ਅਨੇਕ ਤਰਾਂ ਕੀ ਭਾਵ ਵਜਕਤੀਯੋ ਕੇ ਭੇਦਾਂ ਵਾਲੀ ਜਿਣਸਾਂ ਜਿਣਸਾਂ ਕੀ ਅਰਥਾਤ ਮਨੁਖ ਦੇਵਤਾ ਅਸੁਰ ਪਸੂ ਪੰਛੀ ਆਦਿ ਭੇਦੋਂ ਵਾਲੀ (ਕਰਿ ਕਰਿ) ਰਚ ਰਚਕੇ ਦੇਖਾਈ ਹੈ ਔਰੁ ਮਾਯਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਿਸ ਨੇ ਉਤਪੰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸ ਰੀਤ ਸੇਂ ਮਾਯਾ ਸਬਲ ਨੇ ਕਰੀ ਹੈ ॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ਜਿਵ ਤਿਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ॥

---

* ਵਾ (ਵਰ) ਸੰਸ਼ਟ ਪਰਖ (ਭੰਡਾ) ਖਲ ਪਰਖ ਸਭੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੈਸੇ ਤਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਇੱਛਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪਨੇ ਕੀਏ ਹੁਏ ਜਗਤ ਕੋ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ ॥

ਜੋ ਕੁਛੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰੁ ਕੋ ਹੱਛਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਾਮੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅੱਗੇ ਨੂੰ (ਕਰਸੀ) ਕਰੇ ਗਾ। ਤਿਸ ਊਪਰ ਕਿਸੀ ਸੋਂ ਹੁਕਮੁ ਨਹੀ ਕਰਾ ਜਾਤਾ ਕੇ ਏਹ ਕਾਮੁ ਐਸੇ ਕਿਉਂ ਕੀਆ ਅਰੁ ਐਸੇ ਕਿਉਂ ਨ ਕੀਆ ॥

ਸੋ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹਿਬੁ ਨਾਨਕ ਰਹਣੁ ਰਜਾਈ ॥੨੭ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰੁ ਸਾਹੋਂ ਪਾਤਿਸਾਹੋਂ ਕਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਤਿਸੀਕੀ ਆਗਜਾ ਮੇਂ ਰਹਿਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ॥੨੭॥ਸਿਧ ਕਹਿਤੇ ਭਏ। ਹੇ ਨਾਨਕ ਬਾਲੇ ਜੋਗ ਕਾ ਭੇਖੁ ਧਾਰੁ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਝੋਲੀ ਬਿਭੂਤ ਖਿੰਥਾ ਡੰਡਾਦਿਕ ਧਾਰ ਕੇ ਗੋਰਖ ਕੋ ਆਦੇਸੁ ਕਰੁ ਉਤਮੁ ਆਈ ਪੰਥਲੈ ਚੇਲੇ ਸੰਗ ਰਹੇਂਗੇ ਜਗਤ ਕੋ ਜੀਤੇਂਗੇ ਨਾਦੁ ਪਕੜੇ ਰਿੱਧਾਂ ਸਿੱਧਾਂ ਤੁਮਾਰੇ ਹਾਜਰੁ ਰਹੇਂਗੀਆਂ। ਤਿਨਕੋ ਉਤਰੁ ਕਹਿਤ ਭਏ ॥

ਮੁੰਦਾ ਸੰਤੋਖੁ ਸਰਮੁ ਪਤੁ ਝੋਲੀ ਧਿਆਨ ਕੀ ਕਰਹਿ ਬਿਭੂਤਿ ॥

ਜਥਾ ਲਾਭ ਮੇ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਰਹਿਨਾ ਏਹੁ ਸੰਤੋਖੁ ਔਰੁ ਖੋਟੇ ਕਰਮੋਂ ਸੇ (ਸਰਮ) ਲਜਜਾ ਕਰਨੀ ਏਹੁ ਦੋ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਧਾਰਨ ਕਰੀਆਂ ਹੈਂ ਰਾਮ ਕਲੀ ਮੇ ਭੀ ਕਹਾ ਹੈ (ਸਰਮੁ ਕੀਆ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਪਾਉ ਤੂੰ ਜੋਗੀ) ਔਰੁ ਜੋਗੀ ਝੋਲੀ ਰਖਤੇ ਹੈ ਸੋ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਕਰ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇ ਅਪਨੀ (ਪਤਿ) ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਬਨਾਇ ਰਖੀ ਹੈ ਏਹੀ ਝੋਲੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ। ਸਦਾ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਕੇ ਧਯਾਨ ਮੇ ਇਸਥਿਤਿ ਰਹਿਨਾ ਏਹੀ ਬਿਭੂਤ ਲਗਾਵਣੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਖਿੰਥਾ ਕਾਲ ਕੁਆਰੀ ਕਾਇਆ ਜੁਗਤਿ ਡੰਡਾ ਪਰਤੀਤ ॥

ਏਹੁ ਕਾ ਲਕੀ (ਕੁਆਰੀ) ਗ੍ਰਾਸ ਰੂਪ ਜੋ ਅਨਿੱਤ (ਕਾਇਆ) ਦੇਹ ਹੈ ਜੋ ਐਸੀ ਸਮਝ ਸੇ ਖਿੰਥਾ ਕਰੀ ਹੈ। ਜੈਸੇ ਖਿੰਥਾ ਕੇ ਉਤਾਰਨੇ ਔਰ ਦੂਸਰੀ ਧਾਰਨੇ ਮੇ ਨ ਕੁਛੁ ਪ੍ਰੀਸ੍ਰਮੁ ਨ ਚਿੰਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ਤਿਸੀ ਭਾਂਤ ਦੇਹ ਕੋ ਅਨਿੱਤ ਸਮਝਾ ਹੈ। ਖਿੰਥਾ ਅਨੇਕ ਰੰਗ ਕੇ ਟੁਕੜੜੋਂ ਕੀ ਬਨੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਮੇ ਭੀ ਗੌਰ ਸਜਾਮਾਦਿ ਰੰਗ ਰਕਤ ਅਸਤ ਚਰਨ ਮਲਮੇਦ ਮੱਜਾਦੀ ਅਨੰਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸਮਝਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹੁ ਕਿ ਸਰੀਰ ਸੇ ਅਪਨੇ ਕੋ ਭਿੰਨ ਦੇਖਾ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਤਕ ਕਾਲ ਤੇ (ਕੁਆਰੀਹੈ) ਭਾਵ ਕਾਲ ਨੇ ਕਾਯਾ ਨਹੀ ਗ੍ਰਸੀ ਹੈ ਉਸਕੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਹੀ ਭਜਨ ਮੇ (ਜੁਗਤਿ) ਜੁੜਨਾ ਏਹੀ ਖਿੰਥਾ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਮੇ (ਪਰਤੀਤਿ) ਨਿਸਚਾ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ ਜੋੜਨਾ ਏਹੀ ਡੰਡਾ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਈ ਪੰਥੀ ਸਗਲ ਜਮਾਤੀ ਮਨਿ ਜੀਤੈ ਜਗੁ ਜੀਤੁ ॥

ਆਈ ਪੰਥੁ ਏਕ ਜੋਗੀਯੋਂ ਕੇ ਪੰਥ ਕਾ ਭੇਦੁ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਅੰਤ ਮੇ ਈ ਹੋਵੈ ਜੈਸੇ ਬਾਲ ਗੁੰਦਾਈ ਸੋ ਆਈ ਪੰਥੁ ਜਾਨਨਾ ਏਹ ਪੰਥੁ ਜੋਗੀਯੋਂ ਮੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਮਾਨਾ ਹੈ (ਸਗਲ ਜਮਾਤੀ) ਸਭ ਜਮਾਤੋਂ ਮੇ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ * ਏਹੀ ਹਮਾਰਾ ਆਈ ਪੰਥੁ ਹੈ ਔਰ ਮਨਕੋ ਜੀਤ ਕਰ ਜਗਤ ਕੋ ਜੀਤਨੇ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਹਾਂ † ॥

ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥ ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥੨੯॥

ਜੋਗੀ ਆਦੇਸੁ ਆਦੇਸੁ ਬੋਲੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਆਦੇਸੁ ਨਾਮੁ ਨਮਸਕਾਰ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਸਰਬ ਕੀ ਆਦ ਹੈ ਔਰ (ਅਨੀਲ) ਨੀਲਾਦਿਕ ਰੰਗੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ‡ ਔਰ ਅਨਾਦਿ ਆਦਿ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਔਰ (ਅਨਾਹਤਿ) ਦੂਸਰੇ ਕਰਕੇ ਮਾਰਜਾ ਨਹੀ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਏਕ ਰਸ ਹੈ ਔਰ (ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ) ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੇ ਏਕ (ਵੇਸੁ) ਰੂਪੁ ਹੈ (ਆਦੇਸੁ) ਦੇਸ ਕਾਲ ਵਸਤੂ ਕੇ ਪ੍ਰਛੇਦ ਤੇ ਜੋ ਰਹਿਤ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਹਮਾਰੀ (ਆਦੇਸੁ) ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ॥ ੨੯ ॥

ਭੁਗਤਿ ਗਿਆਨੁ ਦਇਆ ਭੰਡਾਰਣਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਾਜਹਿ ਨਾਦ ॥

ਭੋਜਨ ਬਣੇ ਹੋਏ ਕੋ ਜੋਗੀ ਲੋਕ ਭੁਗਤਿ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਤਸਕਰਣਕੀਬ੍ਰਿਤੀ ਬ੍ਰਹਮਾਕਾਰ ਹੋਨੀ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੈ ਪੂਰਨ ਦੇਖਨਾ ਯੇਹੀ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਭੁਗਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਏ ਹਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਰੂਪੁ ਸਭਕੋ ਜਾਨਕਰ ਸਰਬ ਭੂਤੋਂ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰਨੀ ਏਹੀ ਭੰਡਾਰਨਿ ਬਨਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਦਯਾ ਹੀ ਗਯਾਨਾਦਿਕਗੁਣੋਂ ਕੋ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੇ ਜੋਸਬਦੁ ਵਜ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਚਾਰਨ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮਾਰਾ ਨਾਦੁ ਹੈਵਾ ਘਟ ਘਟ ਮੈ ਚੇਤਨ ਸਤਾ(ਵਾਜਹਿ)ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ॥ ਸੋਈ ਹਮਾਰਾ ਨਾਦ ਹੈ ॥

ਆਪਿ ਨਾਥੁ ਨਾਥੀ ਸਭ ਜਾਕੀ ਰਿਧਿ ਸਿਧ ਅਵਰਾਸਾਦ ॥

ਜੋ ਜੋਗੀਯੋਂ ਮੇ ਮਹੰਤੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਨਾਥ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਿਸਕੀ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਆਗਯਾ ਰੂਪ ਸੂਤ੍ਰ ਮੇ ਨਾਥੀ ਹੁਈ ਹੈ ਕਯਾ ਅਧੀਨ ਕਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ਸੋਈ ਆਪ ਹਮਾਰਾ ਨਾਥੁ ਹੈ ਜੋਗੀਯੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਰਿਧਿ ਅੰਨ ਆਦਿਕਾਂ

---

* ਵਾ ਜਿਸਕੀ ਸਰਬ ਮੇ ਸਤਾ ਆਈ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਪੰਥੀ ਹਾ ਭਾਵ ਤਿਸਕੇ ਰਸਤੇ ਚਲਤੇ ਹਾ (ਸਗਲ ਜਮਾਤੀ) ਸਭ ਵਹੀ ਜਾਣ ਜਮਾਤ ਹੈ।

†ਕਿਜੋਂਕਿ ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਕੇ ਅੰਦਰ ਜਗਤ ਹੈ ਸੰਕਲਪ ਕੇ ਅਭਾਵ ਹੋਣੇ ਤੇ ਜਗਤੁ ਕਹਾਂ ਢੂੰਢਾ ਭੀ ਨਹੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸਮਾਨ ਸੇ ਤੁ ਸਭ ਅਪਨੇ ਕ ਮਨ ਜਿਤ ਕਹਿਤੇਹੈ ਇਤੇ ਜਬ ਤਕ ਧਰਮੀ ਕਾ ਅਭਾਉ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਤਬਤਕ ਧਰਮ ਕਾ ਭੀ ਅਭਾਵ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਸੋ ਮਨ ਧਰਮੀ ਹੈ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਧਰਮਹੈਂ ਜਥਸਖੋਪਤੀ ਮੂਰਛਾ ਸਮਾਧਿ ਮ ਮਨ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੋਤਾ ਹ ਤਬ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕਾ ਭੀ ਅਭਾਵ ਹੋਤਾਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਜਬ ਤੱਤ੍ਰ ਗਯਾਨ ਮਨੋ ਨਾਸ ਵਾਸਨਾ ਖਤ ਹੋਵੀ ਹੈ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪੁ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੋਤਾ ਹੈ ।

‡ ਵਾ ਕਲੰਕ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਵਾ ਸੰਖਯਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਵਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੇ ਵਰਤਾਵਣੇ ਲੱਗਾਂ ਦੋਹ ਨ ਆਵਣੀ ਔਰ ਅਣਮਾਦਿ ੮ ਸਿੱਧੀਆ ਮੁਖਜ ਹੈਂ ਵਾ ੧੮ ਵਾ ੨੩ ਤਿਨਕਾ (ਅਵਰਾ) ਅਸ੍ਸਿਟ ਸ੍ਵਾਦੁਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਏਹ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਸਚਖੰਡ ਵਾਸੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੇ ਬਾਧਕ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਇਨਕਾ ਤਜਾਗਹੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਮਾਨਾ ਹੈ*।

ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਦੁਇ ਕਾਰ ਚਲਾਵਹਿ ਲੇਖੇ ਆਵਹਿ ਭਾਗ ॥

ਜੋਗੀਯੋ ਕੇ ਸਾਥ ਚੇਲੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਸਤੂ ਆਵਣੇ ਵਾਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸੰਜੋਗ ਕਰਨੇਵਾਲਾ ਕਰਮੁ ਰੂਪੁ ਚੇਲਾ ਲੇ ਆਵਤਾ ਹੈ॥ਜੋ ਵਸਤੂ ਜਾਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਸੋ ਵਿਜੋਗ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕਰਮ ਰੂਪੁ ਚੇਲਾ ਲੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਖ ਦੁਖ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਸੰਜੋਗ ਔਰ ਵਿਜੋਗ ਦੋਨੋ ਚੇਲੇਕਾਰ ਚਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਲੇਖ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਹਮਾਰੇ ਕੋ (ਭਾਗ) ਛਾਂਦਾ ਆਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥ ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥੨੯॥

ਇਨ ਦੋ ਤੁਕੋਂ ਕਾ ਅਰਥ ਪੂਰਬਵਤ ॥ ੨੯ ॥

ਅਬ ਕੁਛ ਬਿਸਥਾਰ ਸੇ ਉਤਪਤੀ ਕਾ ਪਰਕਾਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਏਕਾ ਮਾਈ ਜੁਗਤਿ ਵਿਆਈ ਤਿਨਿ ਚੇਲੇ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਏਕ ਜੋ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਵਹੁ ਜਬ(ਮਾਈ)ਮਾਯਾ ਸਾਥ(ਜੁਗਤਿ)ਮਿਲਤਾ ਭਯਾ ਤਬ ਮਾਯਾ(ਵਿਆਈ) ਪ੍ਰਸੂਤ ਹੋਤੀ ਭਈ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸ ਪ੍ਰਥਮ ਏਹੁ ਤੀਨ ਚੇਲੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਕੀਏ ਵਾ (ਏਕਾ ਮਾਈ) ਇਕ ਜੋ ਮਾਯਾ ਵਾਲਾ ਈਸਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਸਾਥ ਮਾਯਾ ਜੁੜਕੇ (ਵਿਆਈ) ਪ੍ਰਸੂਤ ਹੋਤੀ ਭਈ ਭਾਵ ਮਾਯਾ ਸੇ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣੇ ਕਰਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਹੇ ਹੈਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਚੇਲੇ ਕਹੇ ਹੈਂ ॥

ਇਕੁ ਸੰਸਾਰੀ ਇਕੁ ਭੰਡਾਰੀ ਇਕੁ ਲਾਏ ਦੀਬਾਣੁ ॥

ਏਕ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਤਾਂਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ਕਹਾ ਏਕੁ ਬਿਸਨੁ ਸਭਕੋ ਭੋਜਨ ਛਾਦਨੁ ਦੇ ਕਰ ਪ੍ਰਤਪਾਲਾ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਤਾਂਤੇ ਭੰਡਾਰੀ ਕਹਾ ਏਕ ਰੁਦ੍ਰ ਸੋ(ਦੀਬਾਣੁ)ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਕੋ(ਲਾਏ)ਲਯ ਨਾਸੁ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਵਾ ਏਕ ਰੁਦ੍ਰ ਕੀ ਲਯ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਕੀ ਥਾਨ ਹੋਤੀ ਭਈ ॥

ਜਿਵ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਵੈ ਜਿਵ ਹੋਵੈ ਫੁਰਮਾਣੁ ॥

---

* ਵਾ ਯਹ ਸਿੱਧ ਸਿੱਧ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਜੀਵੋ ਕੋ ਅਵਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿਆ ਯਹ ਲੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਇਨ ਸਿੱਧ ਸਿੱਧੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਔਰੋਂ ਕੋ ਹੈ ਹਮਾਰ ਕੋ ਨਹੀ ਹੈ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਸ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਨ ਤੀਨੋ ਕੋ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਫੁਰਮਾਣੁ) ਹੁਕਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੀਨੋ ਚਲਤੇ ਹੈਂ। ਵਾ ਜਿਸਤਰਾਂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭਾਵਤਾ ਹੈ (ਤਿਵੈ)ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਹੁ ਤੀਨੋ ਜਗਤ ਕੋ ਚਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ(ਫੁਰਮਾਣੁ)ਹੁਕਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪ ਭੀ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ॥

ਓਹੁ ਵੇਖੈ ਓਨਾ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵੈ ਬਹੁਤਾ ਏਹੁ ਵਿਡਾਣੁ ॥

ਓਹੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਤਿਨ ਚੇਲੇ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਆਦਿ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇ ਅਰੁ ਬਲੁ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰੁ (ਓਨਾ) ਉਨ ਤੀਨੋ ਕੋ ਉਸਕਾ ਸਰੂਪ ਇਦੰਤਾ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀ ਦੇਤਾ ਏਹੁ ਵਡਾ ਭਾਰੀ (ਵਿਡਾਣੁ) ਅਸਚਰਜੁ ਹੈ * ॥

ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥ ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥੩੦॥

ਇਸਕਾ ਅਰਥੁ ਪੂਰਬਵਤ ॥ ੩੦ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਐਸੇ ਨਾਥ ਕਾ ਆਸਨੁ ਕਿਸ ਸਥਾਨ ਮੈ ਹੈ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਆਸਣੁ ਲੋਇ ਲੋਇ ਭੰਡਾਰ ॥

ਉਸਕਾ ਆਸਨੁ ਸਭ ਲੋਕੋਂ ਮੇ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਭੰਡਾਰਾ ਭੀ ਸਭ ਲੋਕੋਂ ਮੈ ਹੈ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ੧੦ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥੇ "ਜਾਨ ਕੋ ਦੇਤ ਅਜਾਨ ਕੋ ਦੇਤ ਜਮੀਨ ਕੋ ਦੇਤ ਜਮਾਨ ਕੋ ਦੈਹੈ" ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਪਾਇਆ ਸੁ ਏਕਾ ਵਾਰ ॥

ਅਪਨੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਤਿਸ ਭੰਡਾਰੇ ਮੈ ਸੇ ਜੋ ਕੁਛੁ ਪਾਯਾ ਸੋ ਏਕਹੀ ਵਾਰ ਸਭਨੇ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਉਸੀ ਮੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਯੰਤ ਨਿਰਬਾਹੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ॥

ਜੈਸੇ ਨਾਥੁ ਜੋ ਮਹੰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਭੰਡਾਰਿਓਂ ਕੀ ਸੁਧ ਰਖਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਭ ਸਥਾਨ ਸਿਰਜਨਹਾਰੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਰਚ ਕਰ ਦੇਖਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

---

*ਵ ਇਹ ਅਕਾਲਪੁਰਖੁ ਅਸਨੀ ਆਪਨੀ ਪ੍ਰਿਯ ਰੂਪ ਸਭ ਕੇ ਇੰਦ੍ਰਾਂ ਮੇਂ ਬੈਠ ਕਰ ਕੌਤਕ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਨ ਇੰਦ੍ਰਾਂ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਹੀ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬੇਦ ਮੇ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਗ੍ਰਹਣ ਲੇਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਬਚਨ ਬਲਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕ ਸ੍ਵਾਦ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸੋ ਸਾਰੀ ਦੇਸ੍ਰ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈਔਰ ਉਸਕੋ ਦੇਖਨ ਹਾਰਾ ਇਦੰਤਾ ਦੇਹ ਕਈ ਨਹੀ ਹੈ ਤਾਤੇ ਸੋਈ ਪਰਾਨ ਪਰਖੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਸਚਰਜ ਰਪ ਹੈ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਕੀ ਸਾਚੀ ਕਾਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸੱਚੇ ਪੁਰਖ ਕੀ ਸਭ ਕਾਰ ਸੱਚੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਪੂਰਬ ਸੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭੁ ਕੀਆ ਹੈ ਵੈਸਾ ਹੀ ਪ੍ਰਲੈ ਪ੍ਰਯੰਤ ਨਿਯਮੁ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਪਾਪੀਯੋਂ ਕੋ ਨਰਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁੰਨੀਯੋਂ ਕੋ ਸੁਰਗੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਗਯਾਨੀਯੋਂ ਕੀ ਮੋਖ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਤਯਾਦੀ ॥

ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥ ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥ ੩੧॥

ਇਨਕਾ ਅਰਥ ਪੂਰਬਵਤ ॥ ੩੧ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਐਸੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਇਕਦੂ ਜੀਭੌ ਲਖ ਹੋਹਿ ਲਖ ਹੋਵਹਿ ਲਖ ਵੀਸ ॥ ਲਖੁ ਲਖੁ ਗੇੜਾ ਆਖੀਅਹਿ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਜਗਦੀਸ ॥

ਐਸੀ ਭਾਵਨਾ ਕਰੇ ਕਿ (ਇਕਦੂ)ਏਕ ਜਿਹਵਾ ਸੇ ਲਾਖ ਜਿਹਵਾ ਹੋਇ ਫਿਰ ਲਾਖ ਜਿਹਵਾ ਸੇ ਵੀਸ ਲਾਖ ਜਿਹਵਾ ਹੋ ਜਾਵੈ ਫਿਰ ਏਕ ਏਕ ਜਿਹਵਾ ਸੇ ਲਾਖ ਲਾਖ (ਗੇੜਾ)ਵਾਰ ਏਕ ਜਗਦੀਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ਕਿ ਜੈਸੇ ਬਚਨੁ ਹੈ (ਕੋਟ ਕਰਨ ਦੀਜੈ ਮੇਰੇ ਕਰਤੇ) ਇਤਯਾਦਿਕ ਸਾਰਾ ਸਬਦੁ ਜਾਨਨਾ ਸਿੱਧਾਂਤ ਏਹ ਕਿ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ॥

ਏਤੁ ਰਾਹਿ ਪਤਿ ਪਵੜੀਆ ਚੜੀਐ ਹੋਇ ਇਕੀਸ ॥

ਇਸ ਨਾਮ ਦੇ ਜਪਣ ਰੂਪੁ ਰਸਤੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਤੀ ਕੀਆਂ ਕੁੰਮਿਕਾ ਰੂਪੀ ਪੌੜੀਆਂ ਪਰ ਚੜੀਏ ਤੋ ਜੀਵ ਕੀ ਈਸਰ ਕੇ ਸਾਥ (ਇਕ) ਏਕਤਾ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ* ॥

* ਗਯਾਨ ਕੀ ਸਪਤ ਭੂਮਿਕਾ ਰੂਪ ਪੌੜੀਆ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਜੀਕਲਪ ਉਠਨਾ ਕੇ ਸੁਖ ਉਠਨਾ ਦਿਮਾਗੋਂ ਮੇ ਵੈਸ ਹੋਨਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਨਵਾ ਮੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਜਾਗਿ ਗੁਣ ਗੁਣ ਕੀਰਤਨ ਮੇ ਪੁਲਕਾਵਲੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸੁਭੇਛਾ ਹੈ ੧ ਇਕੱਤ ਬੈਠ ਕਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕਨ ਹੂੰ ਅਰ ਸੰਸਾਰ ਕਿਆ ਹੈ ਇਹ ਦੂਸਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਸਤੁ ਵਿਚਾਰੁ ਹੈ ੨ ਜਗਤ ਕੀ ਓਰ ਸੇ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕਨਾ ਸਪ ਸਰੂਪ ਮੇ ਇਸਥਿਤ ਕਰਨਾ ਇਹ ਤੀਸਰੀ ਤਨਮਾਨਸਾ ਹੈ ੩ ਧਿਆਨ ਕਾ ਅਤੀਗ ਅਨਭਵ ਉਦੇ ਹੋਨਾ ਸਰਬ ਜਗਤ ਆਤਮ ਰੂਪੁ ਹੀ ਕਾਸਨਾ ਜੈਸੇ ਸਮੁੰਦਰ ਤਰੰਗ ਹੈਂ ਸੋ ਸਮੁੰਦ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਇਹ ਤਨਮਾਨ ਕੀ ਪਾਨੀ ਚੌਥੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸੱਤਾਪਤਿ ਹੈ ੪ ਤਨ ਅਭਿਮਾਨ ਕਾ ਛੂਟ ਜਾਣਾ ਔਰ ਸਰੂਪ ਮੇ ਦ੍ਰਿਢ ਤਿਸਚੇ ਹੋਣਾ ਪਰ ਸੇ ਅਰੁ ਆਪ ਕੋ ਭੀ ਉਥਾਨ ਹੋਨਾ ਇਹ ਪਾਚਵੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਸੰਸਕਤ ਹੈ। ੫ ਮਨ ਬੁਧਿ ਸੇ ਲੇਕਰ ਸ਼ਾਵਕ ਜਗਤ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਸਭ ਕਾ ਆਪਾਸ ਅਭਾਵ ਹੋਨਾ ਪਰਸੇ ਉਥਾਨ ਸਤੋਪਤਿ ਵਤ ਚਿਤ ਕਾ ਅਨਦਾਕਾਰ ਹੋਨਾ ਇਹ ਖਸਤਮ ਭੂਮਿਕਾ ਪਦਾਰਥਾਭਾਵਨੀ ਹੈ ੬ ਸਾਤਮ ਭੂਮਿਕਾ ਤੁਰੀਆ ਹੈ ਜਹਾ ਫਿਰ ਦੜਨਾ ਭਾਨ ਨਹੀ ਹੈ ਸੋਈ ਗਰ ਜੀ ਨੇ ਇਕੀਸ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ ਸਪਤ ਭੂਮਿਕਾ ਪਰ ਚੜ ਕਰਕੇ ਸੱਚ ਖੰਡ ਮੇ ਪਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਫਿਰ ਇਕੀਸ ਤਰੌਆਵਸਥਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ । ੭। ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ।ਇਸਕਾ ਨਾਮ ਤੁਰੀਆ ਕਯੋਂ ਹੈ। ਉੱਤਰ ।ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਮੇ ਏਹ ਚੌਥੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ ਇਸ ਤਰਕੇ ਤਰੀਆ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ । ਜੋ ਇਸ ਘਰ ਕਾਰ ਸਪਤਮ ਤਕ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾ ਔਰ ਬੀਚ ਹੀ ਮੇ ਮਿਤੁ ਹੋਗਯਾ ਤੁਮਰੀ ਤੀਸਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਮੇ ਤਬ ਕਯਾ ਹੋਯਾ ਹੈ ਉੱਤਰ । ਐਸੇ ਜੋ ਪੁਰਖ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਜੋਗ ਭ੍ਰਸਟ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਹਯਾਤ ਸਭ ਸਾਧਨ ਵਹ ਕਰਤ ਨਹੀ ਚਹਾ ਹੈ ਤਾਤ ਲਕਾਈ ਵਾਨ ਉਤਮ ਕੁਲ ਮੇ ਦਾ ਜੋਗਾਯ ਕ ਘਰ ਮੇ ਉਤਾਨੇ ਹੋ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਭਜਨੁ ਛਾਨੁ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਫਲ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਉਸਕਾ ਕੀਆ ਹਯਾ ਬਜਾਰ ਨਹੀ ਜਾਤਾ ਸੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬ ਜੀ ਕਾ ਵਾਕਨ ਹੈ । ਪ੍ਰ ਭ ਤਿਲ ਨਹੀ ਕੋਈ ਘਾਲੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਉਸਕੀ ਦੁਰਗਤਿ ਕਦਾਪਿ ਨਹੀ ਹੋਵੀ ਹੈ ਔਰ ਭੀ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਅੰਤ ਮੇ ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਗਿਆਨ ਕੀ ਪੌਰੀਓਂ ਪਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸਮੇ ਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਘਨੁ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਆਪਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਮਹਾਤਮੁ ਕਹਾ ਏਕ ਐਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈ ਕੇ ਹਮ ਆਪ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੁ ਹਾਂ ਨਾਮੁ ਕਿਸੁਦਾ ਜਪੀਏ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਣ ਗਲਾ ਇਤੀ ॥

ਸੁਣਿ ਗਲਾ ਆਕਾਸ ਕੀ ਕੀਟਾ ਆਈ ਰੀਸ ॥

ਭੂਮਿਕਾ ਕੇ ਨਾਮ ਵਾ ਦੋ ਚਾਰ ਗ੍ਰੰਥੋ ਸੇ ਉਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਮਹਾਤਮੁ ਸੁਨ ਕਰ (ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਨਿਰਲੇਪੁ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਯਾਨੀ ਆਪ ਪਰਮੇਸਰੁ) ਇਤਯਾਦਿਕ ਚਿਦਾਕਾਸ ਨਿਵਾਸੀ ਬ੍ਰਹਮ ਗਯਾਨੀਓਂ ਕੀ ਬਾਰਤਾ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਕੀਟ ਜੋ ਵਿਸਈ ਔਰ ਪਾਮਰ ਜੀਵ ਹੈਂ ਦੇਹਾਭਿਮਾਨੀ ਵਹੁ ਭੀ ਰੀਸ ਕਰ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮ ਭੀ ਗਯਾਨੀ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਗਰੁੜ ਕੋ ਅਕਾਸ ਮੇਂ ਉਡਤਾ ਦੇਖ ਕਰ ਕੀਟ ਭੀ ਉਡਨੇ ਕੀ ਰੀਸ ਕਰਕੇ ਪੰਖ ਹਲਾਵਣੇ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਿਜ ਮੁਖ ਸੇ ਅਪਨੇ ਕੋ ਅਸੰਗ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗਯਾਨੀ ਹੰਸਕੇ ਸੰਗ ਕੀਟ ਅਗਯਾਨੀ ਕੈਸੇ ਪਹੁਚ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਈਐ ਕੂੜੀ ਕੂੜੈ ਠੀਸ ॥ ੩੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਐਸਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਔਰੁ (ਕੂੜੈ) ਝੂਠਜੋਂ ਕੀ(ਕੂੜੀ ਠੀਸ) ਝੂਠੀ ਗੱਪ ਹੈ ਭਾਵ ਜਥਾਰਥ ਗਯਾਨ ਕੀ ਕਰਨੀ ਬਿਨਾ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਯਾ ਕਰੇਂ ਗੀਆਂ ੩੨ ॥ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਸਬ ਕੁਛ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਕਛੁ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਇਸ ਬਾਰਤਾ ਕੋ ਵਿਸਤਾਰ ਸੇਂ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਆਖਣਿ ਜੋਰੁ ਚੁਪੈ ਨਹਿ ਜੋਰੁ ॥ ਜੋਰੁਨ ਮੰਗਣਿ ਦੇਣਿ ਨ ਜੋਰੁ ॥
ਜੋਰੁ ਨ ਜੀਵਣ ਮਰਣਿ ਨ ਜੋਰੁ ॥ ਜੋਰੁ ਨ ਰਾਜਿ ਮਾਲ ਮਨਿ ਸੋਰੁ ॥
ਜੋਰੁ ਨ ਸੁਰਤੀ ਗਿਆਨਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥ ਜੋਰੁ ਨ ਜੁਗਤੀ ਛੁਟੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਬਿਨਾ ਇਸ ਜੀਵ ਮੇ ਕੁਛੁ (ਆਖਣਿ) ਕਹਿਨੇ ਕਾ ਭੀ ਬਲੁ ਨਹੀ ਹੈ ਜਬ ਰਸਨਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਫਿਰ ਬੋਲ ਨਹੀ ਸਕਤਾ ਚੁਪ ਰਹਿਨੇ ਕਾ ਭੀ ਬਲੁ ਨਹੀ ਹੈ ਜਬ ਖੁਸਕੀ ਬਾਈ ਕਾ ਪ੍ਰਵੇਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਬਕਤਾ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਮਾਂਗਨੇ ਕਾ ਭੀ ਇਸ ਮੇ ਬਲੁ ਨਹੀ ਹੈ ਜੇ ਚਾਹੇ ਕਿ ਮੈਂ ਮਾਂਗ ਕਰ ਇਸ ਵਸਤੂ ਕੋ ਲੇ ਆਊਂ। ਜੈਸੇ ਕੁੰਭ ਕਰਨ ਨੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਜਾਗਣ ਕੇ ਮੰਗਣ ਲੱਗੇ ਨੇ ਸੈਨ ਕਰਨੇ ਕੇ ਮੰਗ ਲੀਏ ਦੇਨੇ ਕਾ ਭੀ ਬਲੁ ਨਹੀ ਹੈ ਜੀ ਮੈ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ਦੇਉਂ ਪਰੰਤੂ ਲੋਕ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਕਹਿਣੇ ਸੇ ਵਾ ਅਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਸੇ ਦੇ ਨਹੀ ਸਕਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਮੈ ਜੀਵਤਾ ਰਹੂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਸ ਮੇ ਭੀ ਬਲੁ ਨਹੀ ਹੈ ਹਜਾਰੋਂ ਪੁਰਸ ਔਖਧੀ ਕਰਤੇਹੀ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਮਰਨੇ ਮੇ ਭੀ ਜੋਰੁ ਨਹੀ ਹੈ ਨਦੀ ਮੇ ਡੂਬੇ ਹੈਂ ਫਾਸੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥ ਸਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਘਾਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਵਿਖੁ ਪਾਨ ਕੀ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ॥ ਮਰੇ ਨਹੀ ਬਚ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਸਿਸਟਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਨਜਾਂਈ ਰਾਜ ਮਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨੇਮੇਭੀ ਬਲੁ ਨਹੀ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭੀ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ॥ ਉਸ ਪਰ ਬਲੁ ਕੁਛੁ ਨਹੀ ਚਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਖੀਣ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਰਤਾ ਔਰੁ ਹੈ ਹੋਤਾ ਔਰੁ ਹੈ ਔਰੁ ਤੋ ਕਹੀਂ ਰਹਾ ਮਨ ਕਾ ਜੋ (ਸੋਰੁ) ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪੋਂਕਾ ਰੌਲਾ ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਭੀ ਬਲੁ ਨਹੀ ਹੈ ਕਿ ਰੋਕ ਸਕੇ ਵਾ ਜੇਕਰ ਕਹੇ ਰਾਜਾਦਿਕੋਂ ਕਰ ਮੈਂ ਕਛੁ ਜੋਰੁ ਕਰੂੰਸੋ ਨਹੀਂ ਏਹ ਸਭ ਮਨ ਕਾ ਹੀ ਸੋਰੁ ਸਰਾਬਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੁਤੀ ਵੇਦ ਕਾ ਪਠਨਾ ਔਰੁ ਗਯਾਨ ਕਾ ਵਿਚਾਰੁ ਕਰਨਾ ਇਸਮੇ ਭੀ ਬਲੁ ਨਹੀ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਮੁਕਤਿ ਹੋਨੇ ਕੀ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੇ ਅਨੇਕ ਜੁਗਤੀਆਂ ਭਾਵ ਅਨੇਕ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਉਨਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਮੇ ਭੀ ਅਪਨਾ ਬਲੁ ਨਹੀਂ ਜਬ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੋਵੇ ਤਬ ਧਾਰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਹਥਿ ਜੋਰੁ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸੋਇ॥ ਨਾਨਕ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਨ ਕੋਇ॥ ੩੩॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਹਾਥਮੇ ਬਲੁ ਹੈ ਸੋਈ ਕਰਕੇਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ। ਗੀਤਾ ਮੈ ਕਹਾ ਹੈ ਸਭ ਭੂਤੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਈਸਰੁ ਬੈਠਾ ਹੂਆ ਸਭ ਕੋ ਭ੍ਰਮਾਵਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜੰਤ੍ਰਕੋ ਜੰਤ੍ਰੀ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੰਤ੍ਰ ਚਲਤਾ ਹੈ ਜੰਤ੍ਰਕੇ ਕੁਛੁ ਵਸ ਨਹੀ ਹੈ ਸਭ ਜੰਤ੍ਰੀ ਕੇ ਵੱਸ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਮਾਣ (ਜਿਉਂਜੰਤੀ ਕੇ ਵਸ ਜੰਤ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਏਹ ਜਾਨਨਾ ਚਾਹੀਏ ਕਿ ਇਸ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮੇ ਨਾ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੀਚੁ ਹੈ ਨ ਉਤਮ ਹੈ ਜੈਸਾ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਪੂਰਬ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ੩੩॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ॥ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਕਹੋ॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਰਾਤੀਰੁਤੀ ਥਿਤੀ ਵਾਰ॥ ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਪਾਤਾਲ॥
ਤਿਸੁਵਿਚਿ ਧਰਤੀ ਥਾਪਿ ਰਖੀ ਧਰਮਸਾਲ॥

ਹੇ ਸਿਖੋ (ਰਾਤੀ) ਰਾਤ੍ਰਾਂ (ਰੁਤੀ) ਬਸੰਤ ੧ ਗ੍ਰੀਖਮ ੨ ਵਰਸਾਤ ੩ ਸਰਦ ੪ ਹਿਮੰਤ ੫ ਸਿਸਰ ੬ ਥਿੱਤੀ ੧੫ ਵਾਰ ੭ ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਪਾਤਾਲਾਦਿ ੧੪ ਲੋਕ ਇਹ ਯਾਵਤ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਹੈ ਤਿਸਮੈ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨੇ (ਧਰਤੀ)ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਧਰਮ ਸਾਲਾ ਸਥਾਪਨ ਕਰ ਰਖੀ ਹੈ ਇਤਨਾ ਉਪਰ ਸੇ ਸਮਝਨਾ ਕਿ ਧਰਤੀਯੋਂ ਮੇ ਭੀ ਭਾਰਤ ਭੂਮੀ ਮੁੱਖ ਹੈ ਇਸੀ ਕੋ ਕਰਮ ਭੂਮੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਈਹਾਂ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਰਮ ਜੀਉ ਔਰ ਖੰਡੋਂ ਦੀਪੋਂ ਮੇ ਭੋਗਤਾ ਹੈ। ਤਾਂਤੇ ਭਾਰਤ ਹੀ ਕੋ ਧਰਮਸਾਲਾ ਕਰਕੇ ਕਹਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਜੀਅ ਜੁਗਤਿ ਕੇ ਰੰਗ ॥ ਤਿਨਕੇ ਨਾਮ ਅਨੇਕ ਅਨੰਤ ॥

ਤਿਸ ਧਰਮਸਾਲ ਭਾਰਤ ਭੂਮਿ ਮੇ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤੋਂ ਕੇ ਜੀਵ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਕੀ ਧਰਮ ਕਰਮ ਉਪਾਸਨਾ ਕੀ ਜੁਗਤਿ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨਕੇ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਕੇ ਗੋਰ ਸਜਾਮ ਆਦਿ ਰੰਗ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਨਾਮ ਹੈਂ ਔਰ (ਅਨੰਤ) ਅਨੇਕ ਹੀ ਜੀਵਹੈਂ ॥

ਕਰਮੀ ਕਰਮੀ ਹੋਇ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਸਚਾ ਆਪਿ ਸਚਾ ਦਰਬਾਰੁ ॥

ਸੱਚਾ ਆਪ ਹੈ ਅਰ ਸੱਚਾ ਹੀ ਉਸਕਾ (ਦਰਬਾਰੁ) ਦੀਵਾਨ ਹੈ ਤਿਸਮੈ (ਕਰਮੀ ਕਰਮੀ) ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਤਿਥੈ ਸੋਹਨਿ ਪੰਚ ਪਰਵਾਣੁ ॥ ਨਦਰੀ ਕਰਮਿ ਪਵੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ (ਪੰਚ) ਸੰਤ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਾਥੇ ਪਰ ਨਦਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪੁ (ਨੀਸਾਣੁ) ਲੇਖੁ ਪੜਾ ਹੈ। ਸੋ ਤਿਸ ਦਰਬਾਰ ਮੈ ਬੈਠੇ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਚ ਪਕਾਈ ਓਥੈ ਪਾਇ ॥ ਨਾਨਕ ਗਇਆ ਜਾਪੈ ਜਾਇ ॥ ੩੪ ॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੇ ਜੀਵ ਬਾਹਰ ਕਾ ਪਖੰਡੁ ਜੈਸਾ ਚਾਹੇ ਤੈਸਾ ਬਨਾਇ ਲੇਵੇ ਪਰੰਤੂ ਕੱਚਾ ਧਰਮੁ ਦਿਖਾਲੇ ਮਾਤ੍ਰ ਪੱਕਾ ਦ੍ਰਿੜ ਧਰਮੁ ਅਰਥਾਤ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੀ (ਓਥੇ) ਉਸ ਸਚੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇ ਰੀਤੀ ਪਾਈ ਭਾਵ ਜਾਣੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੱਚਾ ਝੂਠਾ ਆਗੇ ਜਾਨੇ ਸੇ (ਜਾਪੈਜਾਇ) ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਧਰਮ ਖੰਡ ਕਾ ਏਹੋ ਧਰਮੁ ॥

ਕਰਮ ਕਾਂਡਕਾ ਏਹੋ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਹੈ। ਜੈਸੇ ਪੁਰਖ ਤੁਕੋ ਮੈ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ । ਵਾ (ਧਰਮੁ ਖੰਡਕਾ ਏਹੋ ਧਰਮੁ) ਕਹੀਏ ਕਰਮੁ ਕਾਂਡ ਕਾ ਇਸੀ ਰੀਤ ਕਾ ਧਰਮੁ ਹੈ। ਜੈਸਾ ਕਰਮੁ ਕਰੇ ਤੈਸਾ ਫਲੁ ਭੁਗਾ ਦੇਣਾ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਗਿਯਾਨ ਕਾਂਡ ਕੀ ਰੀਤੀ ਕਹੋ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਗਿਆਨ ਖੰਡਕਾ ਆਖਹੁ ਕਰਮੁ ।

ਹੇ ਸਿਧੋ ਅੱਗੇ ਗਿਯਾਨ ਕਾਂਡ ਕਾ (ਕਰਮੁ) ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਕਹਿਤੇ ਹਾਂ ਜਿਨਕੋ ਸਰੂਪ ਕਾ ਬੋਧੁ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਸਰਬ ਮੈ ਪੂਰਨ ਜਾਨਾ ਹੈ ਔਰੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕੀ ਬਿਮੰਤ ਸਕਤਿ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਐਸੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੇਤੇ ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰ ਕੇਤੇ ਕਾਨ ਮਹੇਸ ॥ ਕੇਤੇ ਬਰਮੇ ਘਾੜਤਿ ਘੜੀਅਹਿ ਰੂਪਰੰਗ ਕੇ ਵੇਸ ॥ ਕੇਤੀਆ ਕਰਮ ਭੂਮੀ ਮੇਰ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਧੂ ਉਪਦੇਸ ॥ ਕੇਤੇ ਇੰਦ ਚੰਦ ਸੂਰ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਮੰਡਲ ਦੇਸ ॥ ਕੇਤੇ ਸਿਧ ਬੁਧ ਨਾਥ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਦੇਵੀ ਵੇਸ ॥ ਕੇਤੇ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਮੁਨਿ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਰਤਨ ਸਮੁੰਦ ॥ ਕੇਤੀਆ ਖਾਣੀ ਕੇਤੀਆ ਬਾਣੀ ਕੇਤੇ ਪਾਤਨਰਿੰਦ ਕੇਤੀਆ ਸੁਰਤੀ ਸੇਵਕ ਕੇਤੇ ਨਾਨਕ ਅੰਤੁ ਨ ਅੰਤੁ ॥ ੩੫ ॥

ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਪੌਣ ਹੈਂ ਪਾਣੀ ਹੈਂ ਅਗਨਿ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਕਿਸਨ ਅਵਤਾਰ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਰੁਦ੍ਰ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਘਾੜਤ ਘੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਤਿਨਕੇ ਰੂਪ ਚਤੁਰ ਮੁਖ ਅਸਟ ਮੁਖਾਦਿ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਤਿਨਕੇ ਸ੍ਵੇਤ ਸਜਾਮਾਦਿ ਰੰਗ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਵਸਤ੍ਰਾਦਿ ਭੇਖ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡੋਂ ਕੇ ਭੇਦਕਰ ਕਿਤਨੀਆਂ ਹੀ (ਕਰਮ ਭੂਮੀ) ਭਾਰਤ ਭੂਮੀਆਂ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਧ੍ਰੁ ਭਗਤ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਤਿਨਕੇ ਉਪਦੇਸਦਾ ਨਾਰਦ ਰਿਖਿ ਹੈਂ ਇੰਦ੍ਰ ਭੀ ਕੇਤੇ ਹੈਂ ਚੰਦ੍ਰਮਾਭੀ ਕੇਤੇ ਹੈਂ ਸੂਰਜ ਭੀ ਕੇਤੇ ਹੈਂ ਮੰਡਲ ਭੀ ਕੇਤੇ ਹੈਂ ਮੰਡਲਾਂਤਰਗਤਿ ਦੇਸ ਕੇਤੇ ਹੈਂ ਸਿੱਧ (ਬੁਧਿ) ਪੰਡਿਤ ਵਾ ਬੁਧਿਵਾਨ ਅਰੁ ਨਾਥ ਭੀ(ਕੇਤੇ)ਬਹੁਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਦੇਵੀਯੋਂ ਕੇ(ਵੇਸ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈਂ॥ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਦੇਵਤਾ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਦਾਨਵ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਮੁਨੀ ਹੈ ਰਤਨੋ ਵਾਲੇ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਾ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਰਤਨ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈਂ ਕਿਤਨੀ ਹੀ ਅੰਡਜਾਦਿ ਖਾਣੀ ਹੈ ਕਿਤਨੀ ਹੀ ਪਰਾ ਪਸੰਤੀ ਮੱਧਮਾ ਬੈਖਰੀ ਬਾਣੀ ਹੈਂ ਔਰੁ ਕਿਤਨੇ ਹੀ(ਪਾਤ)ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੈ ਔਰੁਕਿਤਨੇਹੀ(ਨਰਿੰਦ) ਰਾਜੇ ਹੈਂ ਕਿਤਨੀਆਹੀ ਸ੍ਰੁਤੀਆ ਹੈਂ ਤਿਨ ਬੇਦਨਕੇ ਸੰਵਨ ਕਰਨਹਾਰੇ ਭੀ ਕਿਤਨੇ ਹੈਂ॥ਇਸ ਪੌੜੀ ਮੈ ਸਭ ਅਸੰਖ ਹੀ ਕਹੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਅਕਾਸ ਮੇ ਅਸੰਖ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਪ੍ਰਮਾਣ ਰੂਪ ਹੈਂ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇ ਅਸੰਖ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਲਹਿਰਾਂ ਹੈ ਐਸੇ ਅਨੰਤ-ਤਾ ਜਾਨਨੀ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਧੋ ਨਾ ਤੇ ਉਸਕੀ ਰਚਨਾ ਕਾ ਅੰਤ ਹੈ ਨਾ ਕੋਈ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਅੰਤ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਿਦ੍ਵਾਨ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈ ਅਨਿਰਬਚਨੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਹੈ ॥੩੫॥

ਗਿਆਨ ਖੰਡ ਮਹਿ ਗਿਆਨੁ ਪ੍ਰਚੰਡੁ ॥

ਗਯਾਨ ਕਾਂਡ ਕੇ ਵਿਖੇ ਜੋ ਗਯਾਨੁ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ (ਪ੍ਰਚੰਡੁ) ਤੇਜ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਗਯਾਨ ਕੇ ਨਾਸ ਵਾਸਤੇ ਕਰਮ ਵਾ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹਤਾ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਤਿਨ ਗਯਾਨੀਯੋਂ ਕੇ ਅਨੰਦੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉੱਤਰੁ ॥ ਤਿਥੈ ਨਾਦ ਬਿਨੋਦ ਕੋਡ ਅਨੰਦੁ ॥

(ਨਾਦ)ਸਬਦ* ਕਾ ਅਨੰਦ ਹੈ ਵਾਤਿਨਕੋ ਨਾਦਕੇ ਅਨੰਦ ਸੋਂ ਔਰ ਵਿਸਯੋਂ ਕੇ(ਬਿਨੋਦ) ਬਿਲਾਸ ਸੇ ਕੋਟ ਗੁਣ ਅਨੰਦੁ ਸਰਬਦਾ ਬਨਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਕਾਂਡ ਕੀ ਰੀਤੀ ਕਹੋ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਸਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪੁ। ਤਿਥੈ ਘਾੜਤਿ ਘੜੀਐ ਬਹੁਤੁ ਅਨੂਪੁ ॥

ਸਰਮ ਨਾਮ ਲਜਿਆ ਕਾ ਹੈ ਖੋਟੇ ਕਰਮ ਕਰਨ ਮੈ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਕੁਲਕੀ ਰਾਜਾ ਕੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬੇਦਕੀ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੀ ਲਜਜਾ ਕਰਨੀ ਇਨ ਸਭ ਕੀ ਸਰਮ ਮੇਂ ਕੁਕਰਮ ਨਾ ਕਰਨੇ ਤੇ ਬਲਾਤ ਕਾਰਤੇ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਮੈ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਆਈ । ਤਿਨ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਵਾਲਿਯੋਂ ਮੈ ਜੋ (ਸਰਮ) ਲਜਜਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਕਾਂਡ ਮੈ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ॥ ਤਿਨ ਕੀ ਬਾਣੀ (ਰੂਪੁ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਭਾਵ ਸਫਾਉ ਔਰੁ ਸਚੀ ਔਰ ਮਧੁਰ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਹੁ ਅਸੁਭ ਬਾਨੀ ਨਹੀ ਬੋਲਤੇ (ਤਿਥੈ) ਤਹਾਂ ਉਪਾਸਕਾਂ ਮੈ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਨੂਪਮ ਘਾੜਤ ਘੜੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੁਧ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਤਾ ਕੀਆ ਗਲਾ ਕਥੀਆ ਨਾ ਜਾਹਿ ॥ ਜੇਕੋ ਕਹੈ ਪਿਛੈ ਪਛੁਤਾਇ॥

ਤਿਨ ਸਰਮ ਖੰਡ ਵਾਸੀਯੋਂ ਕੀਆਂ ਬਾਰਤਾਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨਾਂਕੇ ਬਚਨਾ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕੁਛੁ ਕਹੀ ਨਹੀ ਜਾਤੀ। ਜੋ ਕੋਈ ਕਹਿਨੇ ਕਾ ਉਦਮੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਫਿਰ ਪੀਛੇ ਪਛੁਤਾਉਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਵਹੁ ਸਮੱਗ੍ਰ ਮਹਿਮਾ ਕਹਿਨੇ ਮੈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀ ਹੋ ਸਕਤਾ॥

ਤਿਥੈ ਘੜੀਐ ਸੁਰਤਿ ਮਤਿ ਮਨਿ ਬੁਧਿ ॥ ਤਿਥੈ ਘੜੀਐ ਸੁਰਾ ਸਿਧਾ ਕੀ ਸੁਧਿ ॥ ੩੬ ॥

(ਤਿਥੈ) ਤਹਾਂ (ਸੁਰਤਿ) ਚਿੱਤ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ (ਮਤਿ) ਮਸਤੀ ਕਾਵ ਹੰਕਾਰ ਮਨ ਬੁਧਿ ਚਤੁਸਟੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਘੜ ਕਰਕੇ ਸੁਧ ਕੀਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਵਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ (ਤਿਥੈ) ਤਹਾਂ ਸੁਰ ਸਿਧੋਂ ਕੀ ਘਾੜਤ ਕਰਕੇ ਘੜੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੁਰ ਵਡੇ ਦਰਜੇ ਕੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਈਰਖਾਲੂ ਹੈਂ ਸਰਮ ਖੰਡ ਵਾਲੇ ਈਰਖਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਜਾਤੇ ਹੈਂ ਏਹੀ ਸੁਧਤਾ ਕੀ ਘਾੜਤ ਘੜੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸਿੱਧੀਯੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਕੇ ਵਡੇ ਵਡੇ ਸਾਧਨਾਂ ਕੋ ਸਾਧਕੇ ਅਭਿਜਾਸ ਕਰਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੂਏ ਹੈ

* ਸਬਦੁ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰਕਾ ਹੈ ੧ ਤਤੁ ਸਬਦੁ ਤਾਰਕਾ ਹੈ ਸਰੀਰੀ ਸਤਾਰਾਦਿ ੨ ਵਿਤ ਸ਼ਬਦ ਚਤੁਮਕਾ ਹੈ ਜੋੜੀ ਵੰਲਾਦਿ ੨ ਘਨ ਸਬਦੁ ਛੈਂਣੇ ਕੈਂਸੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਹੈ ੩ ਨਾਦ ਸਬਦਘਟ ਆਦਿਕ ਪਾਤ੍ਰਾਂ ਕਾ ਹੈ ੪ ਸੁਖਰ ਸਬਦੁ ਜੋ ਸ੍ਰਾਸ਼ਸ਼ ਵਾਸੁਰੀ ਬੇਨਾਦਿ ਵਜਤੇ ਹੋਂ ੫ ਮੇਲ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸਬਦ ਹੈਂ ਇਨ ਸਬਦੋਂ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਜੋਗੀ ਜਨਾਮਨੰਦ ਰਹਤੇ ਹੈ ਗਿਆਨੀਯੋਂ ਕੋ ਤਿਨ ਤੇ ਕੋਟ ਗੁਣ ਅਧਿਕ ਅਨੰਦੁ ਨਿਰਵਿਘਨ ਏਕ ਰਸ ਬਨਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਸਰਮ ਖੰਡ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਨਿਸਕਾਮ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸਿੱਧੀਯੋਂ ਕੋ ਪਰਮ ਤੁਛ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਸਿੱਧ ਸੁਧਤਾ ਕੀ ਘਾੜਤ ਘੜੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ੩੬ ॥ ਐਸਾ ਜੋ ਸਰਮ ਖੰਡ ਵਾਲਾ ਹੋ ਜਿਸਕੀ ਸਭ ਘਾੜਤ ਸੁਧ ਘੜੀ ਗਈ ਹੈ ਸੋ ਕਰਮ ਖੰਡ ਕੋ ਪਹੁਚਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਪਾਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸਪਰ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਕਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜੋਰੁ ॥ ਤਿਥੈ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ਹੋਰੁ ॥

ਜਿਨਾਂ ਉਪਾਸਕੋਂ ਪਰ(ਕਰਮ)ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਨ (ਖੰਡ) ਸਮੂਹੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ (ਜੋਰੁ) ਬਲ ਵਾਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਕੁਛ ਵਰ ਸ੍ਰਾਪ ਕਰੇਂ ਸੋ ਨਿਸਫਲ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ (ਜੋਰੁ) ਜੋੜਨੇ ਵਾਲੀ ਭਾਵ ਮਿਲਾਵਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ॥ (ਤਿਥੈ) ਤਹਾਂ ਉਪਾਸਕਾਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਬਲਕੋ(ਹੋਰੁ) ਔਰ ਕੋਈ(ਹੋਰੁ)ਹਟਾਇ ਨਹੀ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨਸੇ ਵਡਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਤਿਥੈ ਜੋਧ ਮਹਾ ਬਲ ਸੂਰ ॥

ਤਿਨ ਉਪਾਸਕੋਂ ਮੈ ਰਹਿਨੇਹਾਰੇ ਜੋਧੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਜਿਤਨੇ ਵਾਲੇ ਰਥੀ ਹੈਂ ਅਰ ਬਾਣੀ ਆਦਿਕ ਇੰਦ੍ਰਿਆਂ ਕੋ ਜਿਤਨੇ ਵਾਲੇ (ਮਹਾਬਲ) ਮਹਾਰਥੀ ਹੈਂ ਮਨਕੋ ਜੀਤਨੇ ਵਾਲੇ (ਸੂਰ) ਅਤਿਰਥੀ ਹੈਂ ॥

ਤਿਨ ਮਹਿ ਰਾਮੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰ ॥

ਤਿਨ ਉਪਾਸਕੋਂ ਮੈ ਰਾਮ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਮਨੁਜਾਤਾ ਹੈ ਤਹਾ ਤਹਾਂ ਰਮਣ ਸ਼ੀਲ ਹਰੀ ਕੋ ਹੀ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ॥ ॥ ਜਥਾ ॥ ਬ੍ਰਹਮੁ ਦੀਸੈ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸੁਣੀਐ ਏਕੁ ਏਕੁ ਵਖਾਣੀਐ ॥ ਆਤਮ ਪਸਾਰਾ ਕਰਣ ਹਾਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਬਿਨਾ ਨਹੀ ਜਾਣੀਐ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਜਹਾਂ ਰਾਮੁ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸੀਤਾ ਭੀ ਚਾਹੀਏ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਤਿਥੈ ਸੀਤੋ ਸੀਤਾ ਮਹਿਮਾ ਮਾਹਿ ॥ ਤਾਕੇ ਰੂਪੁ ਨ ਕਥਨੇ ਜਾਹਿ ॥

ਸੋ ਨਿਰਗੁਣ ਰਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਮਹਿਮਾ ਰੂਪੁ ਸੀਤਾ (ਮਾਹਿ)ਚੰਦ ਸਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪੁ ਔਰੁ ਸੀਤੋ ਸੀਤਲ ਕਰਨੇ ਹਾਰੀ ਹੈਭਾਵਤਿਨ ਉਪਾਸਕੋਂ ਮੈ ਜੋ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਹੈ ਸੋ ਸੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਮਹਿਮਾ ਵਿਖ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ (ਸੀਤੋ) ਸੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਮਹਿਮਾ ਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਏਹੀ ਤਹਾਂ ਉਪਾਸਕੋਂ ਮੈ ਸੀਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾ ਓਹਿ ਮਰਹਿ ਨ ਠਾਗੇ ਜਾਹਿ ॥ ਜਿਨਕੈ ਰਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨ ਮਾਹਿ॥

ਓਹੁ ਉਪਾਸਕ ਭਗਤ ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੇ ਰਾਮੁ ਵਸਤਾ ਹੈ ਨ ਫਿਰ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨ ਮਾਯਾ ਠਗਨੀ ਸੇ ਠਗੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਥੈ ਭਗਤ ਵਸਹਿ ਕੇ ਲੋਅ ॥

(ਤਿਥੈ) ਤਹਾਂ (ਕੇ) ਕੇਈਕ ਭਗਤ (ਲੋਅ) ਲੋਕਹੀ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨਾ ਮੈ ਪਾਮਰ ਨਹੀ ਵਸਤੇ ॥

ਕਰਹਿ ਅਨੰਦੁ ਸਚਾ ਮਨਿ ਸੋਇ ॥

ਸੋ ਸਚਾ ਅਕਾਲਪੁਰਖੁ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੇ ਵਸਤਾਹੈ ਤਾਂਤੇ ਅਨੰਦ ਕਾ ਭੋਗੁਨਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤਹਾਂ ਫਿਰ ਦੁਖ ਕਲੇਸੁ ਨਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥ ਸਤਚਿਤਾਨੰਦ ਮੇ ਸਤਚਿਤਾਨੰਦ ਹੁਏ ਹੁਏ ਵਿਚਰਤੇ ਹੈਂ ॥

॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਜਿਸਕੀ ਉਪਾਸਕ ਉਪਾਸਨਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਕਹਾਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

॥ ਉੱਤਰ ॥ ਸਚਖੰਡਿ ਵਸੈ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥

(ਸਚਖੰਡਿ) ਸਚ ਧਾਰਨ ਵਾਲੇ (ਖੰਡ) ਅਸਥਾਨ ਭਾਵ ਉਪਾਸਕੋ ਮੈਂ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਵਸਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਸਰਗੁਣੁ ਮੂਰਤੀ ਧਾਰਕੇ ਆਪ ਵਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਪਨੀ ਰਚਨਾ ਕੋ (ਕਰਿ ਕਰਿ) ਰਚ ਰਚ ਕੇ ਦੇਖੇ ਭਾਵ ਪਾਲਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਕਰਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਜਿਨਾ ਪਰ (ਨਦਰਿ) ਕ੍ਰਿਪਾਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਹਾਲ ਅਨੰਦ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

॥ ਤਿਥੈ ਖੰਡਮੰਡਲ ਵਰਭੰਡ ॥ ਜੇਕੋ ਕਥੈ ਤ ਅੰਤ ਨ ਅੰਤ ॥

ਤਿਸ ਨਿਵਾਸੀ ਸਚਖੰਡ ਮੇ ਅਨੰਤ ਖੰਡ ਮੰਡਲੋਂ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡੋਂ ਕੇ ਅਕਾਰ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਭ ਜਗਤੁ ਤਿਸਕੇ ਸੰਕਲਪ ਮੈ ਹੀ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਸਕੇ ਅੰਤ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰੇ ਤੌ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਭਾਵ ਦੇਸ ਕਾਲ ਵਸਤੂ ਕੇ ਪ੍ਰਛੇਦ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ॥

ਤਿਥੈ ਲੋਅ ਲੋਅ ਆਕਾਰ ॥ ਜਿਵ ਜਿਵ ਹੁਕਮੁ ਤਿਵੈਤਿਵ ਕਾਰੁ ॥

ਲੋਕਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੇ ਅਕਾਰ ਸਭ ਤਹਾਂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੇ ਅਵਾਂਤਰ ਹੈਂ ਜਿਸ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵ ਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

॥ ਵੇਖੈ ਵਿਗਸੈ ਕਰਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਇਸ ਅਪਨੇ ਕੀਏ ਹੁਏ ਖੇਲਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਔਰੁ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕਰਮਾ ਕੋ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਕੇ (ਵਿਗਸੈ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

॥ ਨਾਨਕ ਕਥਨਾ ਕਰੜਾ ਸਾਰੁ ॥ ੩੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਖੋ ਏਹਿ ਨਿਰੰਕਾਰ (ਸਾਰੁ) ਤਤ ਕਾ ਕਥਨ ਜੋ ਮੈਨੇ ਤੁਮਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਾਯਾ ਹੈ ਸੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਤਜੰਤ (ਕਰੜਾ) ਕਠਨੁ ਹੈ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਸੁਵਰਣ ਕਾ ਘੜਨਾ ਔਖਾ ਔਰ ਧਾਤੂਓਂ ਮੈ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੁ ਸਬਦ ਕਾ ਵਿਚਾਰੁ ਭੀ ਅਤਜੰਤ ਕਠਨ ਔਰ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ॥ ੩੭ ॥

॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਆਪਨੇ ਜੋ ਸ੍ਰਰਨ ਕੇ ਘੜਨ ਕੀ ਨਜਾਈ ਸਬਦ ਕਾ ਕਥਨੁ ਕਰੜਾ ਕਹਾ ਹੈ ਸ੍ਰਰਨ ਘੜਨੇ ਕੀ ਤੋ ਸਮਗ੍ਰੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਸਬਦੁ ਘੜਨੇ ਕੀ ਸਮੱਗ੍ਰੀ ਭੀ ਕਹੋ ॥

॥ ਉੱਤਰ ਜਤੁ ਪਹਾਰਾ ਧੀਰਜੁ ਸੁਨਿਆਰੁ ॥ ਅਹਰਣਿ ਮਤਿ ਵੇਦੁ ਹਥੀਆਰੁ ॥

ਰਸਨਾ ਔਰ ਲਿੰਗ ਇੰਦ੍ਰੀ ਚੰਚਲਤਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇ ਐਸਾ ਜੋ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਧੀਰਜੁ ਹੈ ਸੋਈ ਤੋ ਸੁਨਾਰ ਹੋਵੈ ਔਰੁ ਸਰਬ ਵਾਸਨਾ ਕਾ ਤਯਾਗੁ ਕਰ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਯੋਂ ਕੋ ਵਿਖੇ ਸੇ ਹਟਾਵਣਾ ਐਸੇ ਜਤ ਕਾ (ਪਹਾਰਾ) ਅੰਗੀਠਾ ਹੋਵੇ ਔਰੁ ਅਚਲ ਬੁਧਿ ਅਹਰਣਿ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰਰਨ ਰਖ ਕਰ ਘੜਤੇ ਹੈਂ ਵੇਦ ਵਾਕੋਂ ਕਾ ਸ੍ਰਵਣ (ਹਥਿਆਰੁ) ਹਥੌੜਾ ਹੋਵੇ ॥

॥ ਭਉ ਖਲਾ ਅਗਨਿ ਤਪਤਾਉ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਜੋ (ਭਉ) ਡਰੁ ਧਾਰਨਾ ਏਹੀ (ਖਲਾ) ਚਰਮ ਕਾ ਵਾ ਪਿਤਲ ਕਾ ਨਲਕਾ ਫੂਕ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਸੇ ਅਗਨਿ ਪ੍ਰਜੁਲਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਅਰੁ ਤਪੁ ਕਰਨਾ ਏਹੀ ਅਗਨਿ ਕਾ ਤਾਉ ਹੋਵੇ ॥

ਭਾਂਡਾ ਭਾਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤਿਤੁ ਢਾਲਿ ॥ ਘੜੀਐ ਸਬਦੁ ਸਚੀ ਟਕਸਾਲ ॥

(ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਭਾਂਡਾ ਹੋਵੇ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲਾ ਰਿਦਾ ਕੁਠਾਲੀ ਹੋਵੇ (ਤਿਤੁ) ਤਿਸ ਰਿਦੇ ਮੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਰਰਨ ਤੁਲ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਢਾਲ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈ ਧਾਰੇ ਤਬ ਸਚੀ ਟਕਸਾਲ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੇ ਜੀਵਹੀ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੁ ਘੜਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

॥ ਜਿਨਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰਮੁ ਤਿਨ ਕਾਰ ॥

ਜਿਨ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਕਰਮੁ) ਕ੍ਰਿਪਾ (ਨਦਰਿ) ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਏਹ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਧੀਰਜ ਆਦਿ ਧਾਰਨ ਕੀ ਕਾਰ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥ ੩੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇ(ਨਿਹਾਲ)ਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤਜ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖ ਸੇ ਰਹਿਤ ਮੁਕਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩੮ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਜਗਤ ਕਾ ਗੁਰੂ ਔਰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੌਣੁਹੈ ॥

ਉਤਰੁ ॥ ॥ ਸਲੋਕੁ ॥ ਪਵਣੁ ਗੁਰੂ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹਤੁ ॥

ਜਗਤ ਕੋ ਬਾਲਕ ਰੂਪੁ ਮਾਨ ਕਰ ਤਿਸਕੇ ਰਖਕ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਗੁਰੂ ਪੌਣੁ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਦੋ ਭਾਉ ਹੈਂ ਏਕ ਤੋ ਸਭ ਮੇ ਵਡਾ ਪੌਨੁ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਸਭ ਇੰਦ੍ਰਯ ਪੌਨੁ ਹੀ ਕੇ ਆਸਰੇ ਇਸਥਿਤ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਸਭ ਕਾ ਗੁਰੂ ਪੌਨੁ ਕਹਾ* ਵਾ ਗੁਰਾਂ ਕਾ ਜੋ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ ਸੋ ਪੌਣ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪੌਨ ਕਰ ਸਬਦੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਕਹਾ ਔਰ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਲ ਸੇਂ ਸਰਬ ਕੀ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਪਾਣੀ ਜਗਤ ਕਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਮਹਤੁ) ਵਡੀ ਮਾਤਾ ਧਰਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਉਠਾਈ ਰਖਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਬਾਲਕ ਕੀ ਭਾਂਤਿ ਪ੍ਰਜਾ ਕੋ ਅਪਨੇ ਊਪਰ ਉਠਾਈ ਰਖਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਅੰਨੁ ਉਤਪੰਨ ਕਰਕੇ ਉਦਰ ਪੋਖਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਮਾਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾ ਮਲੁ ਮੂਤ੍ਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੇ ਸਿੱਟ ਦੇਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਜਨਮ ਕੀ ਮਾਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਧਿਕ ਹੈ ॥

ਦਿਵਸ ਰਾਤਿ ਦੁਇ ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਖੇਲੈ ਸਗਲ ਜਗਤੁ ॥

ਦਾਯਾ ਕਾ ਧਰਮੁ ਹੈ ਕਿ ਬਾਲਕ ਕੋ ਖਿਲਾਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦਿਨ ਭਰ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਦਾਈ ਕਾ ਜੋ ਧਰਮੁ ਹੈ ਜੋ ਸੰਗ ਲੈਕੇ ਸੈਨ ਕਰਨਾ ਤਥਾ ਮਾਤਾ ਨਾ ਹੋਵੈ ਕਿਸੀ ਔਸਰ ਦੂਧ ਪਿਲਾਨਾ ਲਡਾਨਾ ਸੋ ਰਾਤ੍ਰਿ ਔਰ ਦਿਨ ਦਾਈ ਦਾਯਾ ਹੈਂ ਦਿਨਮੇ ਜੀਵ ਅਨੰਤ ਕ੍ਰਿਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੋ ਸੈਨ ਕਰਤੇਹੈਂ। ਇਸੀ ਮੇਂ ਸਕੁ ਜਗਤੁ ਰੂਪ ਬਾਲਕੁ ਖੇਲ ਰਹਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬਾਲਕ ਕੀ ਸਰਬ ਚੇਸਟਾ ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਸੇ ਗੁਪਤ ਨਹੀਂ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਗਤ ਰੂਪ ਬਾਲਕ ਕੀ ਕ੍ਰਿਆ ਦਿਨ ਰਾਤ ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤਿਯੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ॥

ਚੰਗਿਆਈਆ ਬੁਰਿਆਈਆ ਵਾਚੈ ਧਰਮੁ ਹਦੂਰਿ ॥

ਸੁਭ ਕਰਮ ਰੂਪੁ (ਚੰਗਿਆਈਆ) ਭਲਜਾਈਆ ਅਸੁਭ ਕਰਮੋ ਰੂਪੁ ਬੁਰਿਆਈਆ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੋ (ਹਦੂਰਿ) ਹਜੂਰ ਮੇਂ ਦਿਨ ਰਾਤ ਕੋ ਸਾਖੀ ਥਨਾ ਕਰ ਚਿੱਤ੍ਰ ਗੁਪਤ (ਵਾਚੈ) ਵਾਚ ਕਰ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਰਮੀ ਆਪੋ ਆਪਨੀ ਕੇ ਨੇੜੈ ਕੇ ਦੂਰਿ ॥

---

* ਇਸਮੇਂ ਏਕ ਵੇਦ ਕਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ ਏਕ ਸਮੇਂ ਸਭ ਇੰਦ੍ਰੀਯੋਂ ਕਾ ਬਿਵਾਦੁ ਹੁਆ ਸਭ ਅਪਨੇ ਕੋ ਵਡਾ ਕਹਨੇ ਲਗੇ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਪਾਸ ਨਯਾਇ ਵਾਸਤੇ ਗਏ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਏਕ ਏਕ ਤੁਮ ਸਰੀਰ ਸੇ ਬਾਹਰ ਹੋਤੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਮੇ ਨੇਤ੍ਰਾਦਿ ਇੰਦ੍ਰੀਯੋਂ ਕੇ ਬਾਹਰ ਹੋਨੇ ਮੇ ਕੀ ਬਿਵਹਾਰ ਸਿਧ ਹੋਤਾ ਰਹਾ ਜਬ ਪ੍ਰਾਨ ਨਿਕਲਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਸਰੀਰੁ ਗਿਰਨੇ ਲਗਾ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀਨੇ ਕਹਾ ਸਭ ਸੇ ਵਡਾ ਪੌਨੁ ਹੈ ਇਸ ਬਿਨਾ ਬਿਵਹਾਰ ਸਿਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਿਆ ਨਿਕਟ ਕਿਆ ਦੂਰ ਕਿਤੇ ਹੋਵੇ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਸਭਕੋ ਫਲੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਵਾ ਕਈਆਂਕੋ ਧਰਮ ਰਾਇ ਨਿਕਟ ਬਠਾਇ ਕਰ ਆਦਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਈਆਂ ਕੋ ਦੂਰ ਨਿਕਾਸ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਇਨ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਆਵਾਗਵਨੁ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਚਕ੍ਰ ਲਗਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਗਏ ਮਸਕਤਿ ਘਾਲਿ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਜਿਨੋ ਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਧਯਾਵਨਾ ਭਾਵ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜਪਤਪਾਦਿ (ਮਸਕਤਿ) ਮਿਹਨਤ ਕੋ (ਘਾਲਿ) ਕਰ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਕੇਤੀ ਛੁਟੀ ਨਾਲਿ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਤੇ) ਸੋ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰੁ (ਕੇਤੀ) ਕਿਤਨੀ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਤਿਨਕੇ (ਨਾਲਿ) ਸਾਥ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੁਟ ਗਈਹੈ ਭਾਵ ਏਹੁ ਕਿ ਸਭ ਸਾਧਨੋਂ ਸੇ ਮੁਖਤਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਕਹੀ ਆਦਿ ਮੇਂ ਭੀ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਹਾ ਔਰ ਅੰਤ ਮੇਂ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਮਹਾਤਮ ਪੂਰਬਕ ਉਪ ਸੰਹਾਰੁ ਕਹਿ ਕਰ ਜਪੁਜੀ ਕੋ ਸਮਾਪਤ ਕੀਆ ॥ ਏਹੁ ਸ੍ਰੀ ਜਪੁਜੀ ਪ੍ਰਾਤ ਸੰਧਯਾ ਜਾਨਨਾ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋਦਰ ਜੀ ਸੇ ਆਦਿ ਲੇਕਰ ਭਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਮਾਨੁਖਦੇਹੁਰੀਆ ਈਹਾਂ ਪਰਯੰਤ ਸਾਯੰਕਾਲ ਕੀ ਰਹਿਰਾਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤਕ ਗੁਰੂ ਮਤ ਕੇ ਲੋਕ ਪੜਤੇ ਥੇ ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਕੇ ਸਮੇ ਇਸ ਮੇ ਚਉਪਈ ਆਦਿਕ ਔਰ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਭੀ ਮਿਲਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਬਦ ਕਾ ਅਰਥ ਜਪਜੀ ਕੇ ਸੋਦਰ ਮੇ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ ਕੋਈ ਕੋਈ ਅਖਰ ਕਾ ਪਾਠ ਭੇਦੁ ਹੈ ਉਥਾਨਕਾ ਇਸ ਕੀ ਐਸੇ ਅਲੱਗ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਬ ਧ੍ਰੂ ਲੋਕ ਸੇਂ ਆਗੇ ਬੈਕੁੰਠ ਲੋਕ ਮੈ ਗਏ ਹੈਂ ਤਬ ਏਹੁ ਸਬਦੁ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਬੀਬੀ ਨਾਨਕੀ ਜੀ ਨੇ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰਿ ਮੈ ਪੂਛਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ ਜੀ ਆਪ ਜੋ ਸੇਖ ਸਾਂਈ ਪਾਸ ਗਏ ਥੇ ਸੋ ਉਹਾਂ ਕੈਸਾ ਘਰੁ ਦਰੁ ਦੇਖਾ ਤਬ ਬੀਬੀ ਜੀ ਕੋ ਜਪਜੀ ਕਾ ਸੋਦਰੁ ਸੁਨਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਕੁਛ ਪਾਠਾਂਤ੍ਰ ਰੱਖ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਈਹਾਂ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਮੈ ਲਗਾਵਨਾਂ ਵਾ ਕੋਈਕ ਮਹਾਤਮਾਂ ਐਸੇ ਭੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਪਜੀ ਕਾ ਸੋਦਰੁ ਸਿਧੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸਨੁ ਕਾ ਉਤਰੁ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਰਹਿਰਾਸ ਕਾ ਸੋਦਰੁ ਬੀਬੀ ਜੀ ਕੇ ਪ੍ਰਸਨੁ ਕਾ ਉਤਰੁ ਦੀਆ ਹੈ। ਔਰ ਆਸਾ ਕਾ ਸੋਦਰੁ ਸੱਚਖੰਡ ਧ੍ਰੂਲੋਕ ਸੇ ਊਪਰ ਜਾਕਰ ਕਥਨੁ ਕੀਆ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਦੋ ਹੀ ਸੋਦਰ ਹੈਂ ਏਕ ਜਪਜੀ ਕਾ ਔਰ ਏਕ ਆਸਾ ਰਾਗ ਕਾ ਔਰੋ ਆਸਾ ਰਾਗ ਕਾ ਹੀ ਰਹਰਾਸ ਮੈ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕੋਈ ਔਰ ਤੀਸਰਾ ਨਹੀਂ ॥ ੧ ॥

ਸੋਦਰੁ ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੋਦਰੁ ਤੇਰਾ ਕੇਹਾ ਸੋ ਘਰੁ ਕੇਹਾ ਜਿਤੁ ਬਹਿ ਸਰਬ ਸਮਾਲੇ ॥

ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਤੇਰਾ ਸੋ ਦਰਵਾਜਾ ਕੈਸਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸੋ ਘਰੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਹੋਕਰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਖਬਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਘਰੁ ਅਰੁ ਦਰੁ ਕੁਛੁ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਪਰੰਤੂ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੇ ਧਯਾਨ ਨਮਿਤ ਆਪਕੇ ਘਰ ਦਰ ਕਾ ਕੁਛੁ ਵਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਤਸੰਗ ਦਰੁ ਸਰੂਪੁ ਘਰੁ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਦਰੁ ਬੈਕੁੰਠ ਘਰੁ ਸੋ ਅਬ ਤੇਰੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੁ ਦਰ ਕੀ ਰਚਨਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵਾਜੇ ਤੇਰੇ ਨਾਦ ਅਨੇਕ ਅਸੰਖਾ ਕੇਤੇ ਤੇਰੇ ਵਾਵਣਹਾਰੇ ॥

ਹੇ ਅਸੰਖ ਭਾਵ ਬਿਯੰਤ ਰੂਪੁ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਨਾਦ ਆਦਿਕ ਵਾਜੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੇਰੇ ਦਰ ਮੈ (ਕੇਤੇ) ਬਹੁਤੇ ਹੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨ ਵਾਜਨੋਂ ਕੇ ਵਜਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ।

ਕੇਤੇ ਤੇਰੇ ਰਾਗ ਪਰੀਸਿਉ ਕਹੀਅਹਿ ਕੇਤੇ ਤੇਰੇ ਗਾਵਣਹਾਰੇ ॥

ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਰਾਗਣੀਯੋ ਕੇ ਸਹਿਤ ਰਾਗ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਤਿਨ ਰਾਗ ਔਰ ਰਾਗਣੀਓ ਕੇ ਗਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗਾਵਨੇ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਸੰਖੇਪ ਸੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ।

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਪਵਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਗਾਵੈ ਰਾਜਾ ਧਰਮੁ ਦੁਆਰੇ ॥

ਆਪ ਕੋ ਪੌਣ ਅਰੁ ਪਾਣੀ ਪੁਨਃ ਬੈਸੰਤਰੁ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਭੀ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਚਿਤੁ ਗੁਪਤੁ ਲਿਖਿ ਜਾਣਨਿ ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਧਰਮੁ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਗੁਪਤ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਲਿਖ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤੁ ਜੀ ਭੀ ਤੇਰੇ ਜਸੁ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਲਿਖ ਲਿਖ ਕਰ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਈਸਰੁ ਬਰਮਾ ਦੇਵੀ ਸੋਹਨਿ ਤੇਰੇ ਸਦਾ ਸਵਾਰੇ ॥

ਤੁਝ ਕੋ (ਈਸਰੁ) ਸਿਵਜੀ ਅਰੁ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਸਹਿਤ ਦੇਵੀਓਂ ਕੇ ਜੋ ਤੇਰੇ (ਸਵਾਰੇ) ਬਨਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰਾਸਨਿ ਬੈਠੇ ਦੇਵਤਿਆ ਦਰਨਾਲੇ ॥

ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਇੰਦ੍ਰ ਪਦ ਕੀ ਜੋ ਗਾਦੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਬੈਠੇ ਹੂਏ ਇੰਦ੍ਰ ਭੀ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਸਿਧ ਸਮਾਧੀ ਅੰਦਰ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਸਾਧ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਸਮਾਧੀ ਵੀਚ ਇਸਥਿਤ ਹੋਕੇ ਸਿੱਧ ਭੀ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਸਾਧ ਭੀ ਤੁਝਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਵੀਰ ਕਰਾਰੇ ॥

ਤੁਝ ਕੋ ਜਤੀ ਅਰੁ ਸਤਵਾਦੀ ਪੁਨਃ ਸੰਤੋਖੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਕਰੜੇ ਸੂਰਮੇ ਭੀ ਤੁਝ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਪੰਡਿਤ ਪੜਨਿ ਰਖੀਸੁਰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਵੇਦਾ ਨਾਲੇ ॥

ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਵੇਦੋਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਪੰਡਿਤ ਔਰੁ (ਪੜਨਿ) ਪੜਨੇ ਵਾਲੇ ਵਿਦਯਾਰਥੀ ਪੁਨਃ ਰਿਖੀਸ੍ਵਰ ਤੁਝਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਮੋਹਣੀਆਂ ਮਨੁ ਮੋਹਨਿ ਸੁਰਗੁ ਮਛੁ ਪਇਆਲੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਮਨ ਮੋਹਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਵਾ ਮਨ ਕੇ ਮੋਹਣੇ ਵਾਲੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸ੍ਰਰਗ ਮੈਂ ਅਰੁ (ਮੱਛ) ਮੱਧ ਭਾਵ ਮਾਤਲੋਕ ਮੈਂ ਅਰੁ ਪਤਾਲ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗਾਵਤੀਆਂ ਹੈ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਰਤਨ ਉਪਾਏ ਤੇਰੇ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਲੇ ॥

ਹੇ ਭਗਵਾਨ ਤੇਰੇ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੁਏ ਰਤਨ ਭੀ ਤੁਝ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਅਠਾਹਟ ਤੀਰਥ ਅਰੁ ਨਾਲੇ ਭੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਦੀਆਂ ਨਾਲਜੋਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤਾ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਜੋਧ ਮਹਾ ਬਲਸੂਰਾ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਖਾਣੀ ਚਾਰੇ ॥

ਵਡੇ ਬਲੀ ਸੂਰਮੇ ਤੁਝਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਃ ਅੰਡਜਾਦਿ ਚਾਰੋ ਖਾਣੀਯੋ ਕੇ ਜੀਵ ਤੁਝਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਰਖੇ ਤੇਰੇ ਧਾਰੇ ॥

ਤੁਝਕੋ ਨਵ ਖੰਡੋਂ ਅਰੁ (ਮੰਡਲ) ਦੀਪ ਔਰੁ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਭਾਵ ਤਿਨਮੈਂ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਰਿ ਕਰਿ ਰਚ ਰਚ ਕਰ ਤੇਰੇ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਸੇਈ ਤੁਧਨੋ ਗਾਵਨਿ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵਨਿ ਰਤੇ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਰਸਾਲੇ ॥

ਜੋ ਤੁਝ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੁਝਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈ (ਰਸਾਲੇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਘਰੁ ਵਾ ਜੋ ਸਮੂਹ ਭਗਤ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹੋਰਿ ਕੇਤੇ ਤੁਧਨੋ ਗਾਵਨਿ ਸੇ ਮੈ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਨਿ ਨਾਨਕੁ ਕਿਆ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਤੁਝਕੋ ਔਰੁ ਭੀ ਕਿਤਨੇ ਭਾਵ ਬਹੁਤੇ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਮੇਰੇ ਚਿੰਤਨ ਵੀਚ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਕਿਆ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋਂ ਭਾਵ ਅਗਿਣਤ ਹੈਂ॥ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰੁ ਕਥ ਥਾ ਅਰੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਭਏ ॥

ਸੋਈ ਸੋਈ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚਾ ਸਾਚੀ ਨਾਈ ॥
ਹੈਭੀ ਹੋਸੀ ਜਾਇ ਨ ਜਾਸੀ ਰਚਨਾ ਜਿਨਿ ਰਚਾਈ ॥

ਸਦਾ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਭੂਤ ਕਾਲ ਮੈ ਥਾ ਔਰੁ ਸੋਈ ਸਚਾ ਸਾਚੀ (ਨਾਈ) ਵਡਿਆਈ ਵਾਲਾ ਅਬ ਹੈ (ਭੀ) ਪੁਨਃ ਸੋਈ ਸਚੁ ਭਵਿੱਖਤ ਮੈ ਸਦਾ ਹੀ ਹੋਸੀ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰੁ ਰਚਨਾ (ਜਾਇ) ਚਲੀ ਜਾਵੈਗੀ ਔਰੁ ਜਿਨਿ ਰਚਾਈ ਹੈ ਸੋ (ਨ ਜਾਸੀ) ਨ ਜਾਇਗਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰੰਗੀ ਰੰਗੀ ਭਾਤੀ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜਿਨਸੀ ਮਾਇਆ ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ॥

ਅਨੇਕ ਰੰਗੋਂ ਕੀ ਔਰੁ ਤਰਹ ਤਰਹ ਕੀ ਮਾਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਿਣਸਾਂ ਭਾਵ ਪਸੁ ਪੰਛੀ ਆਦਿ ਭੇਦੋਂ ਕਰਕੇ ਜਿਸਨੇ ਉਪਾਈ ਹੈ ॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ਜਿਉ ਤਿਸਦੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਆਪਨਾ ਕੀਤਾ ਹੂਆ ਜੋ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਰਚ ਰਚਕੇ ਜੈਸੇ ਤਿਸਦੀ(ਵਡਿਆਈ)ਇਛਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਾਲਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ ਫਿਰਿ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੇ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਿਸੀ ਸੇ ਹੁਕਮੁ ਨਹੀ ਕਰਜਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਸੋ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਾਹਾ ਪਤਿਸਾਹਿਬੁ ਨਾਨਕ ਰਹਣੁ ਰਜਾਈ ॥ ੧ ॥

ਸੋ ਸਾਹੋਂ ਅਰੁ ਪਾਤਿਸਾਹੋਂ ਕਾ ਪਾਤਸਾਹੁ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੁ (ਰਜਾਈ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮੈ ਰਹਣਾ ਯੋਗਜ ਹੈ ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧

ਏਕ ਕਾਲ ਬਾਬਾ ਕਾਲੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਪੁਤ੍ਰ ਜਿਸ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਤੂੰ ਭਜਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਤਨਾਕੁ ਵਡਾ ਹੈ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਪਿਤਾ ਕੋ ਉਤ੍ਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੁਣਿ ਵਡਾ ਆਖੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥ ਕੇਵਡੁ ਵਡਾ ਡੀਠਾ ਹੋਇ ॥

ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਸੁਨ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੋਈ ਵਡਾ ਕਹਿਤਾ ਹੈ (ਕੇਵਡੁ) ਕਿਤਨਾਂ ਵਡਾ ਹੈ ਜਬ ਕਿਸੀ ਨੇ ਦੇਖਾ ਹੋਇ ਤਬ ਕਹੇ ਕਿ ਇਤਨਾ ਵਡਾ ਹੈ ॥

ਕੀਮਤਿ ਪਾਇ ਨ ਕਹਿਆ ਜਾਇ ॥ ਕਹਣੈ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਰਹੇ ਸਮਾਇ ॥ ੧ ॥

ਤਾਂਤੇ ਨਾ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਨਾ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਤੇਰੀ (ਕੀਮਤਿ) ਮ੍ਯਾਦਾ ਪਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸਤਚਿਤ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਤੂੰਅਨਭਵ ਗੰਮ ਹੈ ਰਸਨਾ ਸੇ ਇਦੰਤਾ ਕਰ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹਨੇ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਹੀ ਮੇ (ਸਮਾਇ) ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਵਡੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੋਇਨ ਜਾਣੈ ਤੇਰਾ ਕੇਤਾ ਕੇਵਡੁ ਚੀਰਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬ (ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ) ਡੂੰਘੇ ਔਰ ਨਿਹੱਲ ਗੁਣੋ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋਈ ਇਸ ਥਾਰਤਾ ਕੋ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਜੋ ਤੇਰਾ ਕਿਤਨਾਂ ਕੁ (ਚੀਰਾ) ਅਵਧਿ ਵਾ ਦਫਤਰ ਹੈ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਟੇਕ ਕੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਵਿਸ੍ਰਾਮੁ ਔਰੁਰਹਾਉ ਮਨਕੋ ਠਹਰਾਉ ਐਸਾ ਭੀ ਅਰਥੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਭਿ ਸੁਰਤੀ ਮਿਲਿ ਸੁਰਤਿ ਕਮਾਈ ॥ ਸਭ ਕੀਮਤਿ ਮਿਲਿ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ॥

ਸਭ (ਸੁਰਤੀ) ਬੇਦੋਂ ਕੀ ਸ੍ਰੁਤੀਯੋਂ ਨੇ ਵਾ ਪੰਡਿਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ (ਸੁਰਤਿ) ਬ੍ਰਿਤੀਕਮਾਈ ਭਾਵ ਲਗਾਈ ਸਭ (ਕੀਮਤਿ) ਜਹੁਰੀ ਭਾਵ ਵਿਚਾਰ ਵਾਨੋ ਨੇ ਮਿਲਕਰ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਭਾਵ ਉਨੋ ਨੇ ਭੀ ਬਿਅੰਤੁ ਹੀ ਕਹਾ।

ਗਿਆਨੀ ਧਿਆਨੀ ਗੁਰ ਗੁਰ ਹਾਈ। ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ਤੇਰੀ ਤਿਲੁ ਵਡਿਆਈ ॥ ੨ ॥

ਗਿਆਂਨੀ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵੇਤਾ ਧਿਆਨੀ ਪ੍ਰਾਣਾਂਧਾਮੀ (ਗੁਰਗੁਰਹਾਈ) ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭੀ ਗੁਰ ਭਾਵ ਵਡਯੋਂ ਸੇ ਵਡੇ ਏਨਾਂ ਸੇ ਤੇਰੀ ਤਿਲੁ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਵਡਿਆਈ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ॥ ੨ ॥

ਸਭਿ ਸਤ ਸਭਿ ਤਪ ਸਭਿ ਚੰਗਿਆਈਆ। ਸਿਧਾ ਪੁਰਖਾ ਕੀਆ ਵਡਿਆਈਆ।
ਤੁਧ ਵਿਣੁ ਸਿਧੀ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈਆ। ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਨਾਹੀ ਠਾਕਿ ਰਹਾਈਆ ॥ ੩ ॥

ਸਤ ਵਾਦੀ ਹੋਣੇ ਆਦਿ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਗੁਣ ਔਰੁ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਤਪ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਜੋ (ਚੰਗਿਆਈਆ) ਭਲਿਆਈਆਂ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਸਿਧੋਂ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਸਿੱਧੀਆਂ ਰੂਪੁ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇਂ ਬਿਨਾ ਪੂਰਬੋਕਤਿ ਗੁਨੋਂ ਕੀ ਜੋ ਸਿਧੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈਆਂ ਜਿਸ ਕੋ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇਂ ਮਿਲਤੀ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਕਿਸੀ ਕੀ ਰੋਕੀ ਰੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ। ਵਾ ਬਿਨਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਰੋਕੀ ਰਹਤੀ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਆਖਣ ਵਾਲਾ ਕਿਆ ਵੇਚਾਰਾ। ਸਿਫਤੀ ਭਰੇ ਤੇਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥
ਜਿਸੁ ਤੂ ਦੇਹਿ ਤਿਸੈ ਕਿਆ ਚਾਰਾ। ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸਵਾਰਣਹਾਰਾ ॥ ੪ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਕਹੇ ਕਿ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਭ ਸੋਭਾ ਕੋ ਕਹੂੰਗਾ ਤੋ ਕਹਿਨੇ ਵਾਲਾ ਵਿਚਾਰਾ ਕਿਯਾ ਤੁੱਛ ਜੀਵ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿ ਸੱਕੇਗਾ ਕਿਜੋਂਕਿ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇਰੇ (ਸਿਫਤੀ) ਉਸਤਤਿਜੋਂ ਕੇ (ਭੰਡਾਰ) ਖਜਾਨੇ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਵਾ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਕੀ ਬੁੱਧਿ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਕਿਸੀ ਕਾ ਕਯਾ (ਚਾਰਾ)

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਲੁ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਤੂੰ ਹੀ ਸਭ ਕੋ (ਸਵਾਰਨੇ) ਬਨਾਵਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ੪ ॥ ੨ ॥

ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਆਪ ਕਿਸੀ ਏਕ ਸਮੇ ਭਜਨ ਕੀਆ ਕਰੋ ਹਰਵਖਤ ਕਜੋਂ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਰਹਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਆਖਾ ਜੀਵਾ ਵਿਸਰੈ ਮਰਿ ਜਾਉ। ਆਖਣਿ ਅਉਖਾ ਸਾਚਾ ਨਾਉ॥

ਹੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਜਬ ਤਕ ਮੈਂ (ਆਖਾ) ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤਾ ਹੂੰ ਤਬੀ ਤਕ ਮੈ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਜਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਵਿਸਰਿ ਜਾਇ ਫਿਰ ਮੈ ਮਰ ਜਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਏਹ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਕਹਿਨਾ ਵਡਾ ਕਠਨੁ ਹੈ ਇਸਕੋ ਸਭ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਬ ਵਡੇ ਪੂਰਬਲੇ ਸੁੱਕ੍ਰਿਤ ਉਦੇ ਹੋਵੈਂ ਤਬ ਨਾਮ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਲਾਗੈ ਭੂਖ। ਉਤ ਭੂਖੈ ਖਾਇ ਚਲੀਅਹਿ ਦੂਖ॥ ੧ ॥

ਜੇਕਰ ਸਚ ਨਾਮ ਕੀ ਭੂਖ ਲਗੇ ਭਾਵ ਚਾਹ ਹੋਵੇ ਤੋ ਉਸ ਭੂਖ ਕੇ ਹੋਣੇ ਤੇ ਦੁੱਖੋਂ ਕੋ ਖਾਇ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਅਭਾਵ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਚਲੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਉਸ ਭੂਖ ਕੇ ਭੋਜਨੁ ਨਾਮੁ ਕੋ ਜਬ ਖਾਈਏ ਭਾਵ ਜਪੀਏ ਤਬ ਦੁੱਖ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ੧ ॥

ਸੋ ਕਿਉ ਵਿਸਰੈ ਮੇਰੀ ਮਾਇ। ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚੈ ਨਾਇ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਸੋਸੱਚਾ ਮਾਲਕੁ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਸਕੇ ਨਾਮ ਭੀ ਸੱਚੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਜੋਂ ਵਿਸਰਿ ਜਾਇ ਭਾਵ ਨਹੀਂਵਿਸਰਤਾ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਤਿਲੁ ਵਡਿਆਈ। ਆਖਿ ਥਕੇ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ॥

ਸਤਿ ਨਾਮ ਕੀ (ਤਿਲੁ) ਥੋੜੀ ਸੀ ਭੀ (ਵਡਿਆਈ) ਸੋਭਾ ਕੋ ਕਹਿ ਕਰਕੇ ਸੇਖ ਸਾਰਦਾ ਬਜਾਸਾਦਿ ਥੱਕ ਗਏ ਹੈਂ। ਪਰੰਤੂ ਉਸਕੀ ਕੀਮਤਿ ਭਾਵ ਇਦੰਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਈ। ਨਾਮ ਕਾ ਮਹਤ੍ਰ ਕਹਕਰ ਅਥ ਨਾਮੀ ਕਾ ਮਹਤ੍ਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ।

ਜੇ ਸਭਿ ਮਿਲਿ ਕੈ ਆਖਣ ਪਾਹਿ। ਵਡਾ ਨ ਹੋਵੈ ਘਾਟਿ ਨ ਜਾਇ॥ ੨ ॥

ਜੇਕਰ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਲੋਗ ਮਿਲਿ ਕਰ ਨਾਮੀ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਲਗੋਂ ਤੋ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇਂ ਵਡਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਸੇਂ ਘਟਤਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਨਿੰਦਾ ਸੁਨਕੇ ਇਤ੍ਰ ਜੀਵੋਂ ਵਤ ਖਿਨਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾ ਓਹੁ ਮਰੈ ਨ ਹੋਵੈ ਸੋਗੁ। ਦੇਦਾ ਰਹੈ ਨ ਚੂਕੈ ਭੋਗੁ ॥
ਗੁਣੁ ਏਹੋ ਹੋਰੁ ਨਾਹੀ ਕੋਇ। ਨ ਕੋ ਹੋਆ ਨਾ ਕੋ ਹੋਇ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਵਹੁ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਕਬੀ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਉਸਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਉਸਕੇ ਵਿਯੋਗ ਕਾ ਸੋਕੁ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜਗਤ ਕੋ ਐਸਾ ਖਾਨ ਪਾਨ ਦੇਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਬੀ ਭੀ (ਚੂਕੈ) ਭੂਲਤਾ ਨਹੀਂ ਸਭ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇਤਾ ਹੈ ਏਹੋ ਜੇਹਾ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜੈਸਾ ਗੁਣੁ ਹੋਰੁ ਕਿਸੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਨ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜੈਸਾ ਪਹਿਲੇ ਕੋਈ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨ ਕੋਈ ਆਗੇ ਹੋਗਾ ॥ ੩ ॥

ਜੇ ਵਡੁ ਆਪਿ ਤੇ ਵਡੁ ਤੇਰੀ ਦਾਤਿ ॥ ਜਿਨਿ ਦਿਨੁ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਰਾਤਿ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਜਿਤਨੇ ਵਡੇ ਆਪ ਹੋ ਤਿਤਨੀ ਹੀ ਵਡੀ ਆਪਕੀ (ਦਾਤਿ) ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਹੈ ਆਪ ਕੈਸੇ ਹੋ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਿਸਨੇ ਦਿਨੁ ਬਨਾਇ ਕਰ ਫਿਰ ਰਾਤ ਕਰ ਦਈ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਯਦਿ ਰਾਤਿ ਨ ਹੋਤੀ ਤੋ ਜੀਵ ਧੰਧਯੋਂ ਮੈ ਹੀ ਮਰ ਜਾਤੇ ਇਸ ਸੇ ਰਾਤ ਕਾ ਕਰਨਾ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਬਖਸੀਸ ਹੈ ॥

ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਹਿ ਤੇ ਕਮਜਾਤਿ ॥ ਨਾਨਕ ਨਾਵੈ ਬਾਝੁ ਸਨਾਤਿ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਐਸੇ ਆਪ (ਖਸਮ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਜੋ ਵਿਸਾਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਭੁਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਕਮਜਾਤਿ) ਅਰਥਾਤ ਨੀਚ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੇ (ਸਨਾਤ) ਪ੍ਰੇਤ ਵਤ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਜੀ ਕੇ ਵਿਵਾਹ ਸੇ ਪੀਛੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਜੇਠਾ ਜੀ ਹਮਾਰੇ ਕੁਲ ਕੀ ਰੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਜਾਮਾਤਾ ਕੁਛੁ ਨਿਜ ਇਛਾ ਪੂਰਬਕ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਦੇਈਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੇ ਤੁਮ ਭੀ ਕੁਛ ਮਾਂਗੋ ਹਮ ਤੁਮ ਪਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਕੇ ਦੇਵੇਂਗੇ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀਨੇ ਏਹੁ ਸਬਦ ਕਹਾ ।

ਰਾਗੁ ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਹਰਿਕੇ ਜਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸਤਿਪੁਰਖਾ ਬਿਨਉ ਕਰਉ ਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥ ਹਮ ਕੀਰੇ ਕਿਰਮ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਕਰਿ ਦਇਆ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਿ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਤਿ ਪੁਰਖ (ਗੁਰ) ਪੂਜਨ ਹਰਿਕੇ ਭਗਤ ਮੇਰੀ ਆਪਕੇ ਪਾਸ ਇਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਮ (ਕੀਰੇਕਿਰਮ) ਛੋਟੇ ਸੇ ਭੀ ਛੋਟੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਆਪਕੀ ਸਰਿਣ ਮੇਂ ਆਏ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਮੇਰੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇ ਕਰੋ ॥ ੧ ॥ ਜੋ ਕਹੋਂ ਕਿਸ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਕਰੋਂ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਗੁਰਦੇਵ ਮੋ ਕਉ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਿ ॥
ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਾਨ ਸਖਾਈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਹਮਰੀ ਰਹਰਾਸਿ ੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਜੋ ਮੁਝ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਹੋ ਤੌ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਮੇਰੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਕਰ ਦੇਵੋ ਹੇ ਗੁਰੋ ਆਪਕੀ (ਗੁਰਮਤਿ) ਸਿਖਜਾ ਸੇ ਜਪਾ ਹੂਆ ਨਾਮੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ (ਸਖਾਈ) ਹੋਵੇਗਾ। ਇਤਨਾ ਸੁਨਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਪ੍ਰਿਯ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਭੀ ਲੇ ਔਰ ਜੋ ਵਿਹਾਰੁਕੁਲਰੀਤਿਕਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮਾਂਗ ਲੈ ਤਿਸੁ ਪਰਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਿੰਧ ਹਮਾਰੀ ਤੋ ਏਹੀ (ਰਹਰਾਸਿ) ਰੀਤੀ ਹੈ ਵਾ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹਰਿ ਕੀਰਤੀ ਹੀ ਮਾਂਗਨੀ ਤਾਂਤੇ ਏਹੀ ਉਪਦੇਸੁ ਦੇਵੋ ॥ ੧॥

ਹਰਿ ਜਨਕੇ ਵਡ ਭਾਗ ਵਡੇਰੇ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਰਧਾ ਹਰਿ ਪਿਆਸਿ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸਹਿ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਗੁਣ ਪਰਗਾਸਿ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਗੁਰੂਜੀ ਮੈ ਤੋ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹਾਂ ਜਿਨਕੋ ਹਰਿਨਾਮ ਕੀ ਸਰਧਾ ਹੈ ਔਰੁ ਹਰਿ ਜਪਨੇ ਕੀ ਪਿਆਸ ਹੈ ਤਿਨ ਹਰਿ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਵਡੇ ਵਡੇ ਸੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਵਹੁ ਅਪਨੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ਤੇ ਭਾਗ ਹੀਣ ਜਮ ਪਾਸਿ ॥
ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਿ ਸੰਗਤਿ ਨਹੀ ਆਏ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵੇ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਾਸਿ ॥੩ ॥

ਜਿਨੋ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਾ ਰਸੁ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ (ਭਾਗਹੀਨ) ਅਭਾਗੇ ਜਮ ਕੇ ਪਾਸ ਸੰਜਮਨੀ ਪੁਰੀ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਮਕੀ ਫਾਂਸੀ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਤਿਨ ਮਨ ਮੁਖੋਂ ਕੇ ਜੀਵਨ ਪਰ ਭੀ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਔਰੁ ਆਗੇ ਜੋ ਉਨਕੋ ਜੀਵਨੇ ਕੀ ਆਸਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਭੀ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਜਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਤਿ ਪਾਈ ਤਿਨ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਲਿਖਾਸਿ ॥
ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਮਿਲਿ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਿ॥੪॥

ਔਰੁ ਜਿਨ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸਤ ਗੁਰੂਕੀ ਸੰਗਤਿ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਧੁਰ ਸੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਲਿਖਤ ਕਾ (ਲਿਖਾਸਿ) ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਗੁਰੂਜੀ ਐਸੀ ਜੋ ਆਪਕੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਹੈ ਸੋ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰਿ ਰਸ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰੁ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਹੀ ਦੇਵੋ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਬ ਗਾਦੀ ਪਰ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੂਏ ਤਬ ਏਕ ਕਾਲ ਮੇਂ ਲੰਗਰ ਕੇ ਖਰਚ ਕੀ ਨਜੂਨਤਾ ਹੋਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਧਨੁ ਆਉਤਾ ਥਾ ਸੋ ਪ੍ਰਿਥੀਚੰਦ ਜੀ ਸੰਭਾਲ ਲੇਤੇ ਥੇ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਆਏ ਲੰਗਰ ਕੀ ਨਜੂਨਤਾ ਦੇਖ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕੁਛੁ ਆਪ ਭੀ ਉਦਮ ਕੀਆ ਅਰੁ ਗੁਰੂ ਮਹਾਂਰਾਜ ਜੀ ਕੋ ਭੀ ਉਦਮੁ ਕੇ ਲੀਏ ਪ੍ਰੇਰਾ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀਮਨ ਕੇ ਬਹਾਨੇ ਸੇ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰਾਗੁ ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਾਹੇ ਰੇ ਮਨ ਚਿਤਵਹਿ ਉਦਮੁ ਜਾ ਆਹਰਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਪਰਿਆ ॥
ਸੈਲ ਪਥਰ ਮਹਿ ਜੰਤ ਉਪਾਏ ਤਾਕਾ ਰਿਜਕੁ ਆਗੈ ਕਰਿ ਧਰਿਆ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਉਦਮੁ ਕਜੋ ਚਿਤਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਜਬ ਸਭ ਕੇ (ਆਹਰਿ) ਉਦੱਮ ਅਰਥਾਤ ਫਿਕਰ ਮੇਂ ਹਰਿ ਜੀ ਆਪ ਪੜ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੁ (ਸੈਲ) ਖੁਸਕ ਪੱਥਰ ਵਾ (ਸੈਲ) ਪਰਬਤੋਂ ਕੇ ਪਥਰੋਂ ਮੇਂ ਭੀ ਜੋ ਜੀਵ ਉਤਪੰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਭੋਜਨੁ ਹਰੀ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਬਨਾਇ ਰਖਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਮਾਧਉ ਜੀ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲੇ ਸੁ ਤਰਿਆ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਸੂਕੇ ਕਾਸਟ ਹਰਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮਾਧਵ ਜੀ ਕੀ ਜੋ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਹੈ ਤਿਸਮੇ ਜੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇਂ ਤਰਾ ਹੈ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਰਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇਂ ਪਰਮਪਦ ਮੋਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਕੈਸਾ ਵਹੁ ਸਤਸੰਗੁ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਨੇ ਸੁਕੇ ਕਾਸਟ ਵਤ ਸੂਨ ਹ੍ਰਿਦੇ ਕੋ ਹਰਾ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਜਨਨਿ ਪਿਤਾ ਲੋਕ ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਕੋਇ ਨ ਕਿਸਕੀ ਧਰਿਆ ॥
ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹੇ ਠਾਕੁਰੁ ਕਾਹੇ ਮਨ ਭਉ ਕਰਿਆ ॥ ੨ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਰੁ ਸਭ ਸਨਬੰਧੀ ਲੋਕ ਕੋਈ ਭੀ ਕਿਸੀ ਕੀ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ (ਧਰਿ) ਟਕ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ (ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ) ਸਿਰਬਸਿਰ ਅਰਥਾਤ ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸਭ ਕੋਂ ਰਚ ਕਰਕੇ ਫਿਰਿ (ਰਿਜਕੁ) ਭੋਜਨੁ ਠਾਕੁਰੁ ਪਹੁਚਾਉਤਾ ਹੈ ਤਬ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਕਿਜੋਂ (ਭਉ) ਭੈ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਊਡੇ ਊਡਿ ਆਵੈ ਸੈ ਕੋਸਾ ਤਿਸੁ ਪਾਛੈ ਬਚਰੇ ਛਰਿਆ ॥
ਤਿਨ ਕਵਣੁ ਖਲਾਵੈ ਕਵਣੁ ਚੁਗਾਵੈ ਮਨ ਮਹਿ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰਿਆ ॥ ੩ ॥

ਕੂੰਜੋਂ ਕੀ ਡਾਰ ਉਡ ਉਡ ਕਰ ਸੈਕੜੇ ਕੋਸਾਂ ਤਕ ਚਲੀ ਆਵਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਨ ਕੂੰਜੋਂ ਨੇਂ ਅਪਨੇ ਬਚਰੋਂ ਕੋ ਪੀਛੇ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕੌਣ ਖਲਾਵੈ ਲਡਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਚੋਗੇ ਕੋ ਖਲਾਵਤਾ ਹੈ ਕੁਕੜੀ ਵਤ ਔਰੁ ਕੌਨ ਚੋਗ ਚੁਗਾਉਂਤਾ ਹੈ ਚਿੜੀ ਆਦਿ ਵਤ ਮੁਖ ਮੈਂ ਕੌਣ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਉਨ ਡਾਰ ਵਾਲੀ ਕੂੰਜੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਜਿਸ ਕਾ ਬੱਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਬੱਚੇ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਹੀ ਸੇ ਪਾਲਨਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਫਿਰ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਭੈ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਸਭਿ ਨਿਧਾਨ ਦਸ ਅਸਟ ਸਿਧਾਨ ਠਾਕੁਰ ਕਰ ਤਲ ਧਰਿਆ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਬਲਿ ਬਲਿ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾ ਵਰਿਆ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥

ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਜੋ ਪਦਮਾਦਿ ਨਿੱਧੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰੁ ਅਠਾਰਾ ਜੋ ਸਿਧੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਕੀ ਤਲੀ ਪਰ ਧਰੀਆ ਹੂਈਆ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੂਆ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇਂ ਨਿਤਜੰਪ੍ਰਤੀ ਵਾਰੰਵਾਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਏ ਔਰੁ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵ ਬਿਅੰਤੁ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਸੋਪੁਰਖੁ

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੋ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥
ਸਭਿ ਧਿਆਵਹਿ ਸਭਿ ਧਿਆਵਹਿ ਤੁਧ ਜੀ ਹਰਿ ਸਚੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰਾ ॥
ਸਭਿ ਜੀਅ ਤੁਮਾਰੇ ਜੀ ਤੂੰ ਜੀਆ ਕਾ ਦਾਤਾਰਾ ॥
ਹਰਿ ਧਿਆਵਹੁ ਸੰਤਹੁ ਜੀ ਸਭਿ ਦੂਖ ਵਿਸਾਰਣਹਾਰਾ ॥
ਹਰਿ ਆਪੇ ਠਾਕੁਰੁ ਹਰਿ ਆਪੇ ਸੇਵਕੁ ਜੀ ਕਿਆ ਨਾਨਕ ਜੰਤ ਵਿਚਾਰਾ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੁਰਖ ਨਾਮੁ ਵਿਰਾਟ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਨਿਰੰਜਨ ਪੁਰਖੁ ਭੂਤ ਕਾਲ ਮੇਂ ਭੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਪਰੇ ਅਗਮਜਥਾ ਸੋ ਤੂੰ ਹਰਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪੁਰਖੁ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਮੇਂ ਭੀ ਅਗਮਜ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਭਵਿੱਖਤ ਕਾਲ ਮੇਂ ਭੀ (ਅਪਾਰ) ਅਗਮਜ ਹੀ ਰਹੇਂਗਾ। ਹੇ ਸਚੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਹਰੀ (ਤੁਧ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਸਭ ਪਹਿਲੇ ਧਜਾਉਤੇ ਥੇ ਔਰੁ ਅਬ ਭੀ ਸਭ ਧਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਆਗੇ ਭੀ ਧਿਯਾਵੇਂਗੇ ਯਦਯਪਿ ਈਹਾਂ ਦੇ ਧਿਆਵਹਿ ਪਦੁ ਹੈਂ ਤਥਾਪਿ ਇਕ ਕਾ ਅੱਧਯਾਹਾਰੁ ਕਰਲੇਨਾ ਵਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਧਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿਜੀ ਸਭਿ ਜੀਵ ਤੁਮਾਰੇ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤੁਹੀਂ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿ ਕੋਗ ਔਰ ਮੋਛ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਅਰੁ ਮੈਂ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤਾ ਹੂੰ। ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋ ਜੋ ਸਭ ਦੁੱਖੋਂ ਕੇ ਵਿਸਾਰਨੇ ਭਾਵ ਦੁੱਖ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਦੇਣੇਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰਿ ਜੀ ਕੋ ਧਿਆਵੋ ਹੇ ਸੰਤੋ ਹਰਿ ਆਪੇ ਹੀ ਠਾਕੁਰੁ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਅਰੁ ਹਰੀ ਆਪੇ ਹੀ ਸੇਵਕੁ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਕਿਆ ਵਿਚਾਰਾ ਤੁੱਛ ਜੀਵ ਹੂੰ ਜੋ ਤਿਸ ਕਾ ਜਸੁ ਵਰਨਨ ਕਰ ਸਕੂੰ ॥ ੧ ॥

ਤੂ ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਜੀ ਹਰਿ ਏਕੋ ਪੁਰਖੁ ਸਮਾਣਾ ॥
ਇਕਿ ਦਾਤੇ ਇਕਿ ਭੇਖਾਰੀ ਜੀ ਸਭਿ ਤੇਰੇ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਾ ॥
ਤੂ ਆਪੇ ਦਾਤਾ ਆਪੇ ਭੁਗਤਾ ਜੀ ਹਉ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣਾ ॥
ਤੂੰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਬੇਅੰਤੁ ਬੇਅੰਤੁ ਜੀ ਤੇਰੇ ਕਿਆ ਗੁਣ ਆਖਿ ਵਖਾਣਾ ॥
ਜੋ ਸੇਵਹਿ ਜੋ ਸੇਵਹਿ ਤੁਧੁ ਜੀ ਜਨੁ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੁਰਬਾਣਾ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਹਰਿਪੁਰਖ ਜੀ ਸਭ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ (ਨਿਰੰਤਰ) ਏਕ ਰਸ ਤੂੰ ਹੀ ਏਕ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿਜੀ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਜੋ ਏਕ ਦਾਤੇ ਬਨੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਏਕ ਭਿੱਛਕ ਬਨੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਏਹ ਸਭ (ਵਿਡਾਣਾ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਹੀ (ਚੋਜ) ਤਮਾਸ਼ੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਅਰੁ ਆਪ ਹੀ ਭੁਗਤਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੋ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜੀ ਤੂੰ ਤੀਨੋ ਕਾਲੋਂ ਮੇ ਅੰਤਰ ਹਿਤ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਮੁਖ ਸੇ ਕਿਆ ਵਰਨਨ ਕਰੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਦਾਸੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੨ ॥

ਹਰਿ ਧਿਆਵਹਿ ਹਰਿ ਧਿਆਵਹਿ ਤੁਧੁ ਜੀ ਸੇ ਜਨ ਜੁਗ ਮਹਿ ਸੁਖਵਾਸੀ ॥
ਸੇ ਮੁਕਤੁ ਸੇ ਮੁਕਤੁ ਭਏ ਜਿਨ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਜੀ ਤਿਨ ਤੂਟੀ ਜਮਕੀ ਫਾਸੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨ ਨਿਰਭਉ ਜਿਨ ਹਰਿ ਨਿਰਭਉ ਧਿਆਇਆ ਜੀ ਤਿਨਕਾ ਭਉ ਸਭੁ ਗਵਾਸੀ ॥
ਜਿਨ ਸੇਵਿਆ ਜਿਨ ਸੇਵਿਆ ਮੇਰਾ ਹਰਿਜੀ ਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰੂਪ ਸਮਾਸੀ ॥
ਸੇ ਧੰਨੁ ਸੇ ਧੰਨੁ ਜਿਨ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਜੀ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਬਲਿਜਾਸੀ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਹਰਿਜੀ ਜੋ ਆਪਕੋ ਮਨ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦਾਸ (ਜੁਗ) ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਾ ਜੁਗ ਜੁਗ ਮੈਂ ਭਾਵ ਸਦਾਸੁਖੀ ਵਸਤੇਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿਜੀ ਜਿਨੋ ਨੇ ਆਪਕੋ ਧਯਾਇਆਹੇ ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਮੁਕਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਫਿਰ ਮੁਕਤਿ ਕੀ ਇਛਾ ਸੇਭੀ ਮੁਕਤਿ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਆਵਾਗਵਨ ਰੂਪੁ ਜਮਕੀ ਫਾਸੀ ਤਿਨੋ ਕੀ ਟੂਟਿ ਗਈ ਹੈ ਹੇ ਨਿਰਭਉ ਹਰਿਜੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਨਿਰਭਉ ਹੋਕਰ ਨਿਰਭਉ ਹੋਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਆਪਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭੈ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਕਰੇਂਗਾ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਰਿਜੀ ਜਿਨੋ ਨੇ ਆਪਕੋ ਮਨ ਔਰੁ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਤੇਰੇ ਦੂਖਹਰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਰੂਪ ਮੇਂ (ਸਮਾਇ) ਗਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੇ ਹਰਿਜੀ ਆਪਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਅਤਿਸੇ ਕਰਕੇ ਧੰਨ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜੋਜਨ ਹੈਂ ਮੈ ਦਾਸ ਤਿਨਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ (ਜਾਸੀ) ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ੩ ॥

ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਜੀ ਭਰੇ ਬਿਅੰਤ ਬਿਅੰਤਾ॥
ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਸਲਾਹਨਿ ਤੁਧੁਜੀ ਹਰਿ ਅਨਿਕ ਅਨੇਕ ਅਨੰਤਾ ॥
ਤੇਰੀ ਅਨਿਕ ਤੇਰੀ ਅਨਿਕ ਕਰਹਿ ਹਰਿ ਪੂਜਾ ਜੀ ਤਪਤਾਪਹਿ ਜਪਹਿ ਬੇਅੰਤਾ ॥
ਤੇਰੇ ਅਨੇਕ ਤੇਰੇ ਅਨੇਕ ਪੜਹਿ ਬਹੁ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿਸਾਸਤਜੀ ਕਰਿ ਕਿਰਿਆਖਟਕਰਮਕਰੰਤਾ॥
ਸੇ ਭਗਤ ਸੇ ਭਗਤ ਭਲੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਜੀ ਜੋ ਭਾਵਹਿ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਭਗਵੰਤਾ ॥ ੪॥

ਹੇ ਬਿਅੰਤ ਹਰਿਜੀ ਤੇਰੀ ਕਗਤੀ ਕੇ ਖਜਾਨੇ ਭਾਵ ਭਗਤੋਂ ਕੇਰਿਦੇ ਤੀਨੋ ਕਾਲੋਂ ਮੇ ਬਯੰਤ ਹੀ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਅਰੁ ਹੋਵੇਂਗੇਹੇ ਅਨੰਤ ਹਰਿਜੀ ਤੇਰੇ ਅਨੇਕ ਭਗਤ ਤੇਰੀ ਤੀਨੋ ਕਾਲੋਂ ਮੇ (ਸਲਾਹਨਿ) ਸੋਭਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਬਿਅੰਤ ਹਰਿਜੀ ਤੇਰੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਪੂਜਾ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਅਨੇਕ ਹੀ ਪੂਜਾਰੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਤੇਰੇ ਤਪੁ ਤਾਪਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਅਨੇਕਹੀ ਤੇਰਾ ਜਪੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਜੀ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਨੇਕ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਤੇਰੇ ਭਗਤਿ ਤਿਨ ਸਿਮ੍ਰਿਤ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪਢਤੇ ਹੈ ਅਰ ਅਨੇਕ ਜੱਗਜਾਦਿ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਖਟਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਭਗਵੰਤਜੀ ਜੋ ਆਪਕੋ(ਭਾਵਹਿ)ਅਛੇ ਲਗਤੇ ਹੈ:

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਭਗਤ ਤੀਨੋ ਕਾਲੋਂ ਮੇ ਭਲੇਹੈਂ ੪ ॥

ਤੂ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਅਪਰੰਪਰ ਕਰਤਾ ਜੀ ਤੁਧੁ ਜੇ ਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥
ਤੂ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੂ ਏਕੋ ਜੀ ਤੂ ਨਿਹਚਲੁ ਕਰਤਾ ਸੋਈ ॥
ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਵਰਤੈ ਜੀ ਤੂ ਆਪੇ ਕਰਹਿ ਸੁ ਹੋਈ ॥
ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਉਪਾਈ ਜੀ ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਸਿਰਜਿ,ਸਭ ਗੋਈ ॥
ਜਨੁ ਨਾਨਕ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਕਰਤੇ ਕੇ ਜੀ ਜੋ ਸਭਸੈ ਕਾ ਜਾਣੋਈ ॥੫॥

ਹੇ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਸਭ ਕੀ ਆਦਿ ਹੈਂ ਔਰੁ ਅਪਰੰਪਰ ਭਾਵ ਚੀਟੀ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸਭ ਕਾ ਕਰ੍ਤਾ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀ ਹੈ ਤੂੰ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਦਾ ਏਕ ਅਦ੍ਵਤੀ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸੋਈ ਤੂੰ (ਨਿਹਚਲ) ਕੂਟਸਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੋ ਆਪਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਆਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਬਾਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਹੋਵੇਗੀ ਤੈਂਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਆਪਨੇ ਹੀ ਫਿਰ ਸਿਰਜੀ ਹੁਈ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (ਗੋਈ) ਅਪਨੇ ਮੈ ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਉਤਪਤ ਪਾਲਨਾ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਲੈ ਤੂੰ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਜੋ ਤੂੰ ਸਭਕੇ ਜਨਨੇ ਵਾਲਾ ਵਾ ਜਾਨਨੇਹਾਰਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸੁ ਹੋਕੇ ਤੇਰੇ ਹੀ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ ॥ ੫ ॥ ੧ ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਤੂੰਕਰਤਾ ਸਚਿਆਰੁ ਮੈਡਾ ਸਾਈ ॥ ਜੋ ਤਉ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਥੀਸੀ ਜੋਤੂ ਦੇਹਿ ਸੋਈ ਹਉ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਸਭ ਤੇਰੀ ਤੂੰ ਸਭਨੀ ਧਿਆਇਆ ॥ ਜਿਸਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹਿ ਤਿਨ ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਪਾਇਆ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਧਾ ਮਨਮੁਖਿ ਗਵਾਇਆ ॥ ਤੁਧੁ ਆਪਿ ਵਿਛੋੜਿਆ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਜੋ ਤੂੰ ਹੀ (ਸਚਿਆਰੁ) ਸੱਚਾ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ। ਸਕ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਤੇਰੀ ਹੈ ਔਰੁ ਸਭੀ ਨੇ ਤੁਝਕ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪਰ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ (ਲਾਧਾ) ਪਾਇਆ ਹੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰੁ ਕ੍ਰਿਪਾਹੀਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਖੋਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਤੂ ਦਰੀਆਉ ਸਭ ਤੁਝ ਹੀ ਮਾਹਿ ॥ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ॥
ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਤੇਰਾ ਖੇਲੁ ॥ ਵਿਜੋਗਿ ਮਿਲਿ ਵਿਛੁੜਿਆ ਸੰਜੋਗੀ ਮੇਲੁ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂ ਨਦੂ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸਭ ਪ੍ਰਪੰਚ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਤਰੰਗ ਰੂਪੁ ਹੈ ਇਸ ਸੇਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਤਰੰਗ ਜਲ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਡੇ ਛੋਟੇ ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਖੇਲੂ ਹੈ ਜਿਨਕੋ ਸਤਸੰਗ ਨਹੀ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਤੇਰੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇਂ ਬਿਯੋਗੀ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸਤਸੰਗ ਕਾ ਮੇਲੁ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਸੰਜੋਗੀਹੈਂ ਗੁਰੂਮਤ ਮੇਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜਗਜਾਸੂ ਵਾ ਗਿਯਾਨੀ ਕਾ ਹੈ ਔਰੁ ਮਨਮੁਖੁ ਨਾਮੁ ਅਗਯਾਨੀ ਕਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮੁੱਖ ਰੱਖੇ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਮਨਕੋ ਮੁੱਖੁ ਰੱਖੇ ਸੋ ਮਨਮੁਖੁ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸਨੋ ਤੂੰ ਜਾਣਾਇਹਿ ਸੋਈ ਜਨੁ ਜਾਣੈ ॥ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਦਹੀ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ ॥
ਜਿਨ ਹਰਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ। ਸਹਜੇ ਹੀ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥੩॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਿਸਨੋ ਤੂੰ ਗੁਰੂ ਹੋਕਰ ਜਣਾਉਂਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਇਸਬਿਧੀ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਸੋਈ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਿੱਤ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋ ਕਾ ਵਖਯਾਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰਿ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਭਾਂਤਿ ਆਪਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਸੁਖ ਰੂਪੁ ਆਤਮ ਪਦਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਹੇ ਨਾਮੀ ਹਰਿ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਸ੍ਵਾਭਾਵਿਕਹੀ ਤੇਰੇ ਮੈ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਤੂ ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਸਭੁ ਹੋਇ ॥ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥
ਤੂ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖਹਿ ਜਾਣਹਿ ਸੋਇ। ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥ ੪ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਤੂ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਇਸਸੇਂ ਸਭ ਕੁਛੁ ਤੇਰਾ ਹੀ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਔਰੁ ਕੋਈ ਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੂ ਹੀ ਸਭ ਰਚਨਾ ਰਚ ਕਰ ਫਿਰ ਕੌਤਕ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸੋ ਤੂੰਹੀ ਸਭ ਰਚਨਾ ਕੇ ਭੇਦ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਤਿਤੁ ਸਰਵਰੜੈ ਭਈ ਲੇ ਨਿਵਾਸਾ ਪਾਣੀ ਪਾਵਕੁ ਤਿਨਹਿ ਕੀਆ
ਪੰਕਜੁ ਮੋਹ ਪਗੁ ਨਹੀ ਚਾਲੈ ਹਮ ਦੇਖਾ ਤਹ ਡੂਬੀਅਲੇ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਮਨ ਦੇਖਤੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਰੋਵਰ ਮੇਂ ਤੇਰਾ (ਨਿਵਾਸੁ) ਰਹਿਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸਮੇਂ ਸਬਦੁ ਸਪਰਸੁ ਰੂਪੁ ਰਸੁਗੰਧ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਲ ਹੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਹੈ ਮੋਹ ਰੂਪੁ ਚੀਕੜੁ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਫਸ ਕਰ ਬੁੱਧੀ ਰੂਪੁ ਚਰਨੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀ ਤਰਫ ਨਹੀ ਚਲ ਸਕਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਰੋਵਰ ਮੇਂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਹਮਨੇ (ਡੂਬੀਅਲੇ) ਡੂਬਤੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥ ਵਾ ਤਿਸ ਸਤਸੰਗ ਸਰੋਵਰ ਮੇਂ ਨਿਵਾਸੁ ਹੂਆ ਹੈ ਜਹਾਂ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਸੇ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾਦਿ ਅਗਨਿ ਕੋ ਪਾਣੀ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਾਂਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਪੰਕਜ ਪਦ ਮੇਂ ਚਰਨ ਕਮਲ ਜਾਨਨਾ ਜੋ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੇਂ ਮੋਹਤ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋ (ਨਹੀ ਚਾਲੇ) ਚਲਾਇਮਾਨ ਨਹੀ ਹੋਤੇ ਹਮਨੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤ ਤਿਸੀ ਰਸ ਮੇਂ (ਡੂਬੀਅਲੇ) ਗੋਤਾ ਲਗਾਇ ਨਿਮਗਨ ਹੋਏ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਏਕੁ ਨ ਚੇਤਸਿ ਮੂੜ ਮਨਾ ॥ ਹਰਿ ਬਿਸਰਤ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਲਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨਾ ਤੂੰ ਏਕ ਮਨ ਹੋਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰੁ ਨਹੀਂ ਤੋ ਹਰਿ ਕੇ ਵਿਸਰਨੇ ਸੇ ਜਿਤਨੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਗਲ ਜਾਵੇਂਗੇ ਅਰਥਾਤ ਬਜਰਥ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ਵਾ ਹਰਿ ਵਿਸਰਨੇ ਸੇ ਤੇਰੇ (ਗਲਿਆ) ਗਲੇ ਮੇ (ਗੁਣ) ਰੱਸਾ ਪੜੇਗਾ ॥ ੧ ॥

ਨਾ ਹਉ ਜਤੀ ਸਤੀ ਨਹੀ ਪੜਿਆ ਮੂਰਖ ਮੁਗਧਾ ਜਨਮੁ ਭਇਆ ॥
ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਤਿਨਕੀ ਸਰਣਾ ਜਿਨ ਤੂ ਨਾਹੀ ਵੀਸਰਿਆ ॥ ੨ ॥ ੩ ॥

ਇਸ ਸੇ ਹੇ ਮਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੂ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਕਿ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨਾ ਮੈਂ ਜਤੀ ਨ ਸਤੀ ਨਾ ਪੜਿਆ ਹੂੰ ਕਿੰਤੂ ਅਤੀ ਮੂਰਖਤਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਜਨਮੁ ਨਿਸਫਲੁ ਭਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਵਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਉਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੂੰ ॥ ੨ ॥ ੩ ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਭਈ ਪਰਾਪਤਿ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹੁਰੀਆ ॥ ਗੋਬਿੰਦ ਮਿਲਣ ਕੀ ਇਹ ਤੇਰੀ ਬਰੀਆ ॥
ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥ ਮਿਲੁ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਜੋ ਮਨੁਖ ਦੇਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਏਹੀ ਤੇਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਸੇ ਮਿਲਣੇ ਕੀ (ਬਰੀਆ) ਵਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਔਸਰੁ ਹੈ ਔਰੁ ਜਿਤਨੇ ਧੰਧੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵੇਂਗੇ ਇਸ ਸੇਂ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਮਿਲ ਔਰੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮੁ ਹੀ ਕੋ ਭਜੁ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਰੰਜਾਮਿ ਲਾਗੁ ਭਵਜਲ ਤਰਨ ਕੈ ॥
ਜਨਮੁ ਬ੍ਰਿਥਾ ਜਾਤ ਰੰਗਿ ਮਾਇਆ ਕੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੁ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੋਂ ਤਰਨੇ ਕੇ (ਸਰੰਜਾਮ) ਉੱਦਮ ਮੇ ਲਗੁ ਤੇਰਾ ਏਹੁ ਜਨਮੁ ਅਰਥਾਤ ਮਨੁਖ ਸਰੀਰੁ ਮਾਇਆ ਕੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੇ ਲਗਾ ਹੂਆ ਵਿਅਰਥ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥ ਔਰੁ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਧਰਮੁ ਨ ਕਮਾਇਆ ॥ ਸੇਵਾ ਸਾਧ ਨ ਜਾਨਿਆ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਮ ਨੀਚ ਕਰੰਮਾ ॥ ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਕੀ ਰਾਖਹੁ ਸਰਮਾ ॥ ੨ ॥ ੪ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੈਂਨੇਂ ਨ ਜਪੁ ਕੀਆ ਹੈ ਨ ਤਪੁ ਕੀਆ ਹੈ ਨ ਇੰਦ੍ਰਿਆਂ ਕਾ ਰੋਕਨਾ ਰੂਪੁ ਸੰਜਮੁ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਨ ਕੁਛੁ ਧਰਮੁ ਹੀ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ਨ ਮੈਂਨੇ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੀ ਕਰੀ ਹੈ ਹੇ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ਨ ਮੈਂਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਜਾਨਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਨੀਚ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਪੜਾ ਹੂੰ ਤਾਂਤੇ ਸਰਣ ਪੜੇ ਕੀ ਆਪ ਲੱਜਾ ਰਖੋ ॥ ੨ ॥ ੪ ॥

ਸੋਹਿਲਾ ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਦੀਪਕੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ੴ ਓਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੋਹਿਲਾ ਨਾਮੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਕਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਤੀਨ ਕਾਲ ਕੀ ਤੀਨ ਸੰਧਯਾ ਹੈਂ ਪ੍ਰਾਤ ਔਰੁ ਮਧਯਾਂਨ ਔਰੁ ਸਾਯੰਕਾਲ ਤੈਸੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਮਤ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਤਹਕਾਲ ਜਪਜੀ ਕਾ ਪਾਠੁ ਔਰ ਸਾਯੰਕਾਲ ਮੇਂ ਰਹਿਰਾਸ ਕਾ ਪਾਠ ਔਰ ਸੈਨ ਸਮੇਂ ਸੋਹਿਲੇ ਕਾ ਪਾਠ ਏਹੁ ਤੀਨ ਸੰਧਯਾ ਹੈਂ । ਇਸ ਸੋਹਿਲੇ ਕਾ ਮਹਾਤਮੁ ਐਸੇ ਵਿਦਤ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰ ਨਗਰ ਮੇਂ ਦੁਪਹਰ ਕੇ ਕਿਸੀ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਸੈਨ ਕਰਤੇ ਥੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਚਰਨ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਅਕਸ ਮਾਤ੍ਰ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਰੁਧਰ ਨਿਕਸਾ ਦੇਖਕਰ ਪੂਛਤੇ ਭਏ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਸੋਂ ਬਚਨੁ ਹੂਆ ਜੋ ਅਮੁਕਾ ਬੱਕ੍ਰੀਯੋਂ ਕੇ ਚਰਾਉਨੇ ਹਾਰਾ ਸੋਹਿਲੇ ਕਾ ਪਾਠੁ ਝਾੜੀਓ ਮੇ ਕਰਤਾ ਫਿਰਤਾ ਥਾ ਮੈ ਭੀ ਪੀਛੇ ਪੀਛੇ ਸੁਨਤਾ ਥਾ ਇਸੀ ਤੇ ਕਾਂਟੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਹਾਂ ਕੋਈ ਆਰਤੀ ਸੋਹਿਲਾ ਪੜਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਹਾਂ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਉਸ ਕੋ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰੇ ਜੋ ਸੈਨ ਸਮੇ ਪਾਠੁ ਕਰੇ ਔਰੁ ਸਮੇ ਨ ਕਰਾ ਕਰੇ ਇਹ ਮਰਯਾਦਾ ਸੋਹਿਲੇ ਕੀ ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੋਂ ਚਲੀ ਤੀਨ ਸਬਦੋਂ ਕਾ ਪਾਠੁ ਹੋਤਾ ਰਹਾ ਏਕ ਸਮੇ ਪੰਚਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਏਕ ਵਣਜਾਰੇ ਸਿਖ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਕਿ ਹੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਹਮ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਬਿਦੇਸ ਮੈ ਚੋਰ ਵਾ ਭੂਤਾਦਿਕੋਂ ਕਰਕੇ ਭਯੇਕਰ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਰਹਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸ ਤੇ ਹਮਾਰੀ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਖਜਾ ਹੋਵੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਐਸਾ ਮੰਤ੍ਰ ਕਹੋ ਤਬ ਗੁਰੂ ਮਹਾਂਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਤੀਨ ਸਬਦੋਂ ਮੇਂ ਔਰ ਦੋ ਸਬਦ ਮਿਲਾਕਰ ਸੋਹਿਲਾ ਮੰਤ੍ਰ ਕਹਾ ਇੱਕ ਸਬਦ ਚੌਥੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਅਰੁ ਏਕ ਅਪਨਾਂ ਏਹੁ ਸੋਹਿਲਾ ਮੰਤ੍ਰ ਪਹਿਰੂਆ ਹੈ ਪੱਕੇ ਕੋਟ ਕੇ ਤਾਲੇ ਵਤ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਧਨ ਮਾਲ ਕਾ ਰਖਕੁ ਹੈ ਜਪਜੀ ਇਸ ਕੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ ॥

ਜੈ ਘਰਿ ਕੀਰਤਿ ਆਖੀਐ ਕਰਤੇ ਕਾ ਹੋਇ ਬੀਚਾਰੋ ।
ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਗਾਵਹੁ ਸੋਹਿਲਾ ਸਿਵਰਿਹੁ ਸਿਰਜਣਹਾਰੋ ॥ ੧ ॥

॥ ਉਪਦੇਸੁ ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਘਰ ਮੇਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕਹੀ ਭੀ ਹੈ ਔਰ ਜਹਾ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਤਿਤ) ਤਿਸ ਸਤਸੰਗ ਘਰ ਮੇਂ ਤੁਮ ਭੀ ਜਾਇਕਰ ਕਰਤੇ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਇਨ ਕਰੋ ਔਰ ਤਿਸ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਕਾ ਚਿੱਤ ਕਰਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ ॥ ੧ ॥

ਤੁਮ ਗਾਵਹੁ ਮੇਰੇ ਨਿਰਭਉ ਕਾ ਸੋਹਿਲਾ ॥
ਹਉ ਵਾਰੀ ਜਿਤੁ ਸੋਹਿਲੈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨਿਰਭਉ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ (ਸੋਹਿਲਾ) ਜਸੁ ਗਾਓ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤਿਸ ਸੋਹਿਲੇ ਪਰ ਜਿਸ ਕੇ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਸੇਂ (ਸਦਾਸੁਖ) ਨਿੱਤ ਕਾਵ ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਨਿਤ ਨਿਤ ਜੀਅੜੇ ਸਮਾਲੀਅਨਿ ਦੇਖੈ ਗਾ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥
ਤੇਰੇ ਦਾਨੈ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਤਿਸੁ ਦਾਤੇ ਕਵਣੁ ਸੁਮਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਤੂ (ਨਿਤ ਨਿਤ) ਨਿੱਤਨੀਪ੍ਰਤੀ (ਜੀਅੜੇ) ਚਿੱਤ ਮੇ (ਸਮਾਲੀਅਨਿ) ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਗਾ ਤਬ ਦੇਵਣਹਾਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਦੇਖ ਲੇਵੇਂਗਾ ਵਾ ਜੋ ਨਿਤ ਨਿਤ ਜੀਆਂ ਦੀ ਸਮਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੇਵਣਹਾਰ ਤੇਰੀ ਤਰਫ ਭੀ ਦੇਖੇਗਾ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇਗਾ॥ਤੇਰੇ ਸੇ ਤੋ ਤਿਸਕੇ ਦਾਨ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਫਿਰ ਤਿਸ ਦਾਤੇ ਦਾ ਸੁਮਾਰੁ ਭਾਵ ਅੰਤੁ ਤੂੰ ਕੈਸੇ ਪਾਵੇਗਾ ਵਾ ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਦਾਨ ਦੀ ਵਾ ਖਜਾਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਤਿਸ ਖਜਾਨੇਵਾਲੇਦਾ ਅਰਥਾਤ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰਾ ਕਿਆ ਸੁਮਾਰੁ ਹੇ ਭਾਵ ਤੂ ਬਿਅੰਤੁ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਸੰਬਤਿ ਸਾਹਾ ਲਿਖਿਆ ਮਿਲਿ ਕਰਿ ਪਾਵਹੁ ਤੇਲੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦੇਹੁ ਸਜਣ ਅਸੀਸੜੀਆ ਜਿਉ ਹੋਵੈ ਸਾਹਿਬ ਸਿਉ ਮੇਲੁ ॥ ੩ ॥

(ਸੰਬਤ) ਵਰਸੋ ਕੇ ਅਨਸਾਰ ਮ੍ਰਿਤੁ ਰੂਪ ਸਾਹਾ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਵੈਰਾਗਜ ਰੂਪੀ ਤੇਲ ਪਾਇ ਕਜਾ ਵੈਰਾਗਜ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਵਾ (ਸੰਬਤ) ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਯੇਹੀ ਵੇਦੋਂ ਮੇ (ਸਾਹਾ) ਸਮੇ ਲਿਖਾ ਹੈ ਹੇ ਸਜਣੋਂ ਏਹ ਅਸੀਸਾਂ ਦੇਵੋ ਜੋ ਮੇਰਾ ਸਰੇ ਸਾਹਿਬ ਸੇ ਮਿਲਾਪ ਹੋਵੇ ॥ ੩ ॥

ਘਰਿ ਘਰਿ ਏਹੋ ਪਾਹੁਚਾ ਸਦੜੇ ਨਿਤ ਪਵੰਨਿ॥
ਸਦਣ ਹਾਰਾ ਸਿਮਰੀਐ ਨਾਨਕ ਦੇ ਦਿਹਆਵੰਨਿ ॥ ੪ ॥ ੧॥

ਸਭ ਘਰ ਘਰ ਮੈਂ ਏਹੀ (ਪਾਹੁਚਾ) ਵਿਵਾਹਗੰਢਵਾ ਸੰਦੇਸਾ ਫਿਰਿ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰ ਸਦੇ ਨਿਤ ਪੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਸਮੇ ਪਰ ਸਭ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਤਜਾਗੀ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਘਰਿਘਰਿ) ਸਭ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਇਹੀ ਜੀਵ ਕੋ ਸੱਦੇ ਪੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਜਾ ਬੁਲਾਵਾ ਆਇ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਹੁ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੱਦਣਹਾਰਾ ਭਾਵ ਕਾਲ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਔਰੁ ਲੋਕੋਂ ਪਰ ਆਵਤੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕੇ ਦਿਨ ਅੰਤ ਕੋ ਤੇਰੇ ਪਰ ਭੀ ਆਵੇਂਗੇ ਵਾ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਪਣੀ ਤਰਫ ਸੱਦਣ ਹਾਰਾ ਜੋ ਪਮੇਸਰੁ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸਿਮਰੀਏ ਤਿਸ ਕਰ ਤੇਰੇ ਪਰ ਭੀ (ਸੇ) ਵਹੁ ਭਾਵ ਗਜਾਨ ਵਾਨੋਂ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਆਵੇਂਗੇ॥ ੪ ॥ ੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਆਪਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਸਭ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਸੱਦਾ ਪੜ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਮਤ ਤੋ ਅਨੇਕ ਹੈਂ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਰੀਤੀ ਕੇ ਉਪਦੇਸਹੈਂ ਕੇਵਲ ਵੇਦਾਂਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਸਦਾ ਜਥਾਰਥ ਹੈ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਯਦਯਪਿ ਕਰਮ ਉਪਾਸਨਾਂ ਕੇ ਭੇਦ ਸੇ ਮਤ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਿਧਾਂਤੁ ਸਭਕਾ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੇ ਹੀ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੀ ਸੁੱਧੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਰੰਪਰਾ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਕਾ ਸਾਖਜਾਤ ਕਰਕੇ ਸੋਈ ਸੁਪਸਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰਾਗ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਛਿਅ ਘਰ ਛਿਅ ਗੁਰ ਛਿਅ ਉਪਦੇਸ ॥
ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਏਕੋ ਵੇਸ ਅਨੇਕ ॥ ੧ ॥

ਸਾਂਖ ੧ ਨਜਾਇ ੨ ਵਿਸੇਸਕ ੩ ਮੀਮਾਂਸਾ ੪ ਪਾਤੰਜਲ ੫ ਵੇਦਾਂਤ ੬ ਯਹ ਛੈ ਤੋ ਘਰ ਹੈਂ ਔਰ ਇਨਕੇ ਕਰਤਾ ਕਪਲ ੧ ਕਣਭੁਕ ੨ ਗੌਤਮ ੩ ਜੈਮਨ ੪ ਸੇਸ ੫ ਬਜਾਸ ੬ ਇਹ ਛਿ ਇਨ ਘਰੋਂ ਕੇ ਗੁਰ ਹੈ ਛਿਏ ਹੀ ਇਨਕੇ ਉਪਦੇਸ ਹੈਂ ਸਭ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਗੁਰੂ ਏਕ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਹੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਸਭ ਤਿਸੀ ਮੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਕੇ ਰਸਤੇ ਹੈਂ (ਵੇਸ) ਸਰੂਪ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅਨੇਕ ਅਚਾਰਜੋਂ ਨੇ ਕਥਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸਰੀਰੋਂ ਰੂਪੀ ਵੇਸ ਸਭ ਉਸੀਕੇ ਹੈਂ* ॥ ੧ ॥

ਬਾਬਾ ਜੈ ਘਰਿ ਕਰਤੇ ਕੀਰਤਿ ਹੋਇ ॥ ਸੋ ਘਰੁ ਰਾਖੁ ਵਡਾਈ ਤੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬਾਬਾ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਸਤਸੰਗ ਘਰਮੈਂ ਕਰਤੇ ਕਾ ਜਸੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਘਰਮੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪਕੋ ਰੱਖੁ ਇਸਮੈਂ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਵੇਗੀ ॥ ੧ ॥†

ਵਿਸੁਏ ਚਸਿਆ ਘੜੀਆ ਪਹਰਾ ਥਿਤੀ ਵਾਰੀ ਮਾਹੁ ਹੋਆ ॥
ਸੂਰਜੁ ਏਕੋ ਰੁਤਿ ਅਨੇਕ ॥ ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕੇ ਕੇਤੇ ਵੇਸ ॥ ੨ ॥ ੨ ॥

ਏਹ ਏਕ ਸੇ ਅਨੇਕ ਮਤਿ ਕਯੋਂ ਹੂਏ ਤਿਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੁ ਜੈਸੇ ੧੫ ਵਾਰ ਨੇਤ੍ਰੋਨਮੀਲਨਕੇ ਕਾਲ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾ ਹੈ ਤਿਸ ੧੫ ਵਿਸੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਚਸਾ ਹੈ ੩੦ ਚਸੋਂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪਲੁ ਹੈ ੬੦ ਪਲ ਕੀ ਘੜੀ ਹੈ ੮ ਘੜੀ ਕਾ ਪਹਰੁ ਹੈ ੮ ਪਹਰ ਕਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਹੈ ੧੫ ਤਿੱਥ ਹੈਂ ੧੨ ਮਹੀਨੇ ਹੈਂ ੬ ਰੁਤਿ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸੂਰਜ ਏਕ ਕੇ ਯੇਹ ਅਨੇਕ ਭੇਦ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਏਕ ਹੈ (ਵੇਸ) ਭੇਖ ਭਾਉ ਸਰੀਰ ਵਾ ਮਤ ਨਾਨਾ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਰਾਗੁ ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵਜੀਜਗੰਨਾਥ ਜੀ ਗਏ ਤਹਾਂ ਆਰਤੀ ਕਾ ਸਮਾ ਹੂਆ ਤਬ ਪੰਡਤੋਂ ਨੈ ਕਹਾ ਹੇ ਸਾਧੂ ਆਪਨੇ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਆਰਤੀ ਨਾ ਕਰੀ ਅਰੁ ਬੈਠਾ ਕਿਯੋਂ ਰਹਾ। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹਮ ਤੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਆਗੇ ਐਸੀ ਆਰਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ॥

---

*ਸਾਂਖੀ ਮੱਤੋਂ ਸੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੀ ਉਤਪੱਤੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਸੇ ਤਾਰੇ ਕਾ ਜਦਾ ਹੋਨਾ ਮੋਖਸ਼ ਮਾਨਤੇ ਹੈ ੨ ਨਯਾਇਕ ਪ੍ਰਮਾਣੂਓਂ ਸੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੀ ਉਤਪੱਤੀ ਮਾਨਤੇ ਹੇ ੩ਵਿਸੇਸਕ ਸਮੇਸੇ ਮਾਨਤੇ ਹੇ ਕਿ ਜਬ ਜੈਸਾ ਸਮਾ ਹਤਾ ਹੇ ਤਬ ਤੈਸਾ ਹ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ ਨਯਾਇਕ ਸਮੇਤ ਖਟ ਇੰਦ੍ਰਿਯ ਖਟ ਵਿਸੇ ਖਟ ਗੁਨਾਂ ਸਰੀਰ ਸੁਖ ਦੁਖ ਇਨ ਇਕ ਸੇ ਕੇ ਨਾਸ ਸੇ ਜਨ ਵਤ ਥਿਤ ਹੋਨਾ ਹੀ ਮੋਖਸ਼ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥ ਮੀਮਾਸਕ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੀ ਉਤਪੱਤੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸਵਰਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਮੋਖ ਮਾਨਤੇ ਹੈ ਕਿਸੀਸਖ ਕਾ ਕਬੀ ਨਾਸ ਨ ਹੋਇ ਉਸ ਸੁਖ ਕੋ ਸ੍ਵਰਗ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਇਹ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਬਹਮਾ ਬਸਨਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਇਹ ਸੁਖ ਕਰਮ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿਕਾ ਸੇ ਹੋਯਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜੀਵ ਕੋ ਉਤਮਕਰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਸਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹ ਇਨਕੇ ਮਤ ਮੇਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਿਸਨ ਕੀ ਜੀਵ ਕੋਟੀ ਮੇ ਹੈ ਔਰ ਕਰਮ ਕੇ ਬਿਨ ਅਕਰਮ ਈਸ਼੍ਵਰ ਕਾ ਇਸ ਮਤ ਮੇ ਅੰਗੀਕਾਰ ਨਹੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ਪਾਤੰਜਲੀ ਜੋਗ ਸੇ ਮੋਖ ਮਾਨਤੇ ਹੈ ॥ ੫ ॥ ਵਦਾਤੀ ਮਾਯਾ ਸੇ ਸੁਪਨ ਵਤ ਜਿੰਧੀ ਮੇ ਰਜਤ ਕਾਸ ਵਤ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਭ੍ਰਮ ਸੇ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਭ੍ਰਮਕੋ ਨਾਸ ਕਰ ਆਤਮਾਨੰਦ ਸਰੂਪ ਹੋਨਾ ਇਸ ਅਭੇਦ ਗਯਾਨ ਸੇ ਮੋਖ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

†ਵਾ (ਬਾਬਾ ਕਰਤੇ) ਹੇ ਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਗਤ ਕੇ ਕਰਤੇ ਜਿਸ ਘਰ ਅਤਥਾਤ ਸਤਸੰਗਾ ਮੇ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹ ਉਸ ਘਰ ਮੇ ਅਰਥਾਤ ਅਸਥਾਨ ਮੇ ਮੇਨੂੰ ਰਖ (ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ) ਮੈਂ ਭੀ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਾਗਾ ਵਾ ਇਸ ਮੇਂ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਹਵਤੀ ਅਰਥਾਤ ਰਰੀਬ ਨਿਵਾਜੀ ਸਿਧ ਹੋਵੇਗੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਗਨ ਮੈ ਥਾਲੁ ਰਵਿ ਚੰਦੁ ਦੀਪਕ ਬਨੇ ਤਾਰਿਕਾ ਮੰਡਲ ਜਨਕ ਮੋਤੀ ॥
ਧੂਪੁ ਮਲਆਨ ਲੋ ਪਵਣੁ ਚਵਰੋ ਕਰੇ ਸਗਲ ਬਨਰਾਇ ਫੂਲੰਤ ਜੋਤੀ ॥ ੧ ॥

ਅਬ ਆਰਤੀ ਕਾ ਰੂਪੁ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ਹੇ ਭਵਖੰਡਨ ਜੀ ਅਕਾਸ ਰੂਪੁ ਆਪਕੀ ਆਰਤੀ ਕਾ ਥਾਲੁ ਹੈ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਸੂਰਜੁ ਦੋਦੀਪਕ ਉਸਮੇਂ ਧਰੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਯਾਵਤ ਤਾਰਾ ਮੰਡਲ ਹੈ ਸੋ (ਜਨਕ) ਜਾਨੋ ਮੋਤੀ ਧਰੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਪਿਤਾ ਮੋਤੀ (ਜਨਕ) ਜੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਮਲਯਾਗਰ ਚੰਦਨ ਔਰੂ ਤਿਨਮੇ ਜੋ ਅਗਨਿ ਦੇਹੀ ਧੂਪ ਹੈ ਪਵਨ ਦੇਵਤਾ ਚੌਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਜੋਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਜਿਤਨੀ ਬਨਾਸਪਤੀ ਫੂਲ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਫੂਲ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਕੈਸੀ ਆਰਤੀਹੋਇ ਭਵ ਖੰਡਨਾ ਤੇਰੀਆਰਤੀ ॥ ਅਨਹਤਾ ਸਬਦਵਾਜੰਤ ਭੇਰੀ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

ਹੇ (ਭਵ)ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇਹਾਰ ਔਰੁ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ਕੈਸੀ ਹੋਵੈ ਕੈਸੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭੇਰੀ ਆਦਿ ਸਬਦ ਕੁਛ ਕਾਲ ਤਕ ਵਜਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ਕਾ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਅਨਹਤਾ) ਏਕੁ ਰਸ ਸਬਦੁ ਭੇਰੀ ਆਦਿਕ ਵਾਜੇ ਵਜ ਰਹੇ ਹੈਂ ੧ ॥ ਔਰੁ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਮ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਹਸ ਤਵ ਨੈਨ ਨਨ ਨੈਨ ਹਹਿ ਤੋਹਿ ਕਉ ਸਹਸ ਮੂਰਤਿ ਨਨਾ ਏਕ ਤੋਹੀ ॥
ਸਹਸ ਪਦ ਬਿਮਲ ਨਨ ਏਕ ਪਦ ਗੰਧ ਬਿਨੁ ਸਹਸ ਤਵ ਗੰਧ ਇਵ ਚਲਤ ਮੋਹੀ ॥ ੨ ॥

ਵਿਰਾਟ ਰੂਪੁ ਕਰਕੇ ਸਹੰਸ੍ਰ ਤੇਰੇ ਨੇਤ੍ਰ ਹੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪੁ ਮੇਂ ਏਕ ਭੀ (ਨਨ) ਨਹੀ ਹੈਂ ਵਿਰਾਟ ਰੂਪੁ ਕਰਕੇ ਸਹੰਸ੍ਰ ਤੇਰੀ ਮੂਰਤਿ ਹੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਕਰਕੇ ਏਕ ਮੂਰਤਿ ਭੀ ਤੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਵਿਰਾਟ ਰੂਪੁ ਕਰਕੇ ਹੇ ਨਿਰਮਲ ਸੁਧ ਸਰੂਪ ਤੇਰੇਹਜਾਰੋਂ ਚਰਨ ਹੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਏਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਵਿਰਾਟ ਰੂਪ ਕਰਕੇਸਹੰਸ੍ਰ ਤੇਰੀ ਨਾਸਕਾ ਗੰਧਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪੁ ਕਰਕੇ ਗੰਧ ਬਿਨਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਅਸਚਰਜ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਬੁਧੀ ਮੋਹਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ ॥ ਤਿਸਦੈ ਚਾਨਣਿ ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ ॥
ਗੁਰਸਾਖੀ ਜੋਤਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁਆਰਤੀਹੋਇ । ੩ ॥

ਹੇ ਜੋਤੀ ਸਭ ਮੇ ਤੇਰੀ ਜੋਤਿ ਹੈ ਤੇਰੇ (ਚਾਨਣ)ਪ੍ਰਕਾਸ ਸੇਂ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਸੂਰਜ ਤਾਰਾਗਨਾਦਿ ਸਭ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਗੁਰ (ਸਾਖੀ)ਸਿੱਖਜਾ ਲੇਨ ਸੇਂ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੀਹੈ ਜੋ(ਤਿਸ)ਆਪ ਕੋਭਾਵਤੀਹੈ ਸੋਈ ਆਰਤੀਸ੍ਰੇਸ੍ਰਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਚਰਣ ਕਵਲ ਮਕਰੰਦ ਲੋਭਿਤ ਮਨੋ ਅਨਦਿਨੋ ਮੋਹਿਆਹੀ ਪਿਆਸਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਲੁ ਦੇਹਿ ਨਾਨਕ ਸਾਰਿਗ ਕਉ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਤੇਰੈ ਨਾਇ ਵਾਸਾ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਚਰਣ ਕਮਲੋਂ ਕੀ (ਮਕਰੰਦ) ਧੂਰ ਰੂਪੁ ਜੋ ਰਸੁ ਹੈ ਤਿਸਮੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਭ੍ਰਮਰ ਲੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰੁ ਮੇਰੇ ਮਨ (ਸਾਰਿਗ) ਚਾਤ੍ਰਕ ਕੋਂ ਤੇਰੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਲਕੀ ਪਿਜਾਸ (ਆਹੀ) ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਇਸ ਰਾਤ ਦਿਨ ਕੀ ਪਿਜਾਸਕੋਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਲਕੋ ਦੇਕਰ ਸਾਂਤਿ ਕਰੋ ਜਿਸ ਸੋਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੋਂ ਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨਕਾ (ਵਾਸਾ) ਅਸਥਾਨੁ ਹੋਇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਔਰ ਓਰ ਨਾ ਜਾਇ ॥ ਈਹਾਂ ਤਕ ਸੋਹਿਲਾ ੩ ਸਬਦ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਲੇਕਰ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਤਕ ਪੜਤੇ ਥੇ ਪੰਜਵੀ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਜੀਨੇ ਦੋ ਸਬਦ ਔਰ ਮਿਲਾਏ ਅਬ ਪਾਂਚ ਸਬਦ ਪੜਨੇ ਕੀ ਰੀਤੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥੩ ॥

ਸਾਧਾਰਣ ਉਪਦੇਸੁ ॥ ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਕਾਮਿ ਕਰੋਧਿ ਨਗਰੁ ਬਹੁ ਭਰਿਆ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਖੰਡਲ ਖੰਡਾਹੇ ॥

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਤ ਲਿਖੇ ਰੁਰੁ ਪਾਇਆ ਮਨਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਮੰਡਲ ਮੰਡਾਹੇ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਾਮ ਕਰੋਧਿ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਨਗਰੁ ਅਤੀ ਭਰਾ ਹੂਆ ਥਾ (ਸਾਧੂ)ਸ਼ਾਂਤਿ ਰੂਪੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕੇ (ਖੰਡਲ) ਸੰਮੂਹ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ (ਖੰਡਾ) ਖੰਡਨ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਪੂਰਬ ਲਿਖਤ ਲੇਖਾਨੁਸਾਰ ਜਿਨੋ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾਮਨੁ ਹਰਿ ਕੀ (ਲਿਵ) ਪ੍ਰੀਤਿ ਕੇ(ਮੰਡਲ)ਮੰਡਾਨ ਮੋਂ ਕਿਜਾ ਸਥਾਨ ਮੇ (ਮੰਡਾ) ਭੂਸਤ ਭਯਾਹੈ॥੧॥

ਕਰਿ ਸਾਧੂ ਅੰਜੁਲੀ ਪੁਨੁ ਵਡਾ ਹੇ ॥ ਕਰਿ ਡੰਡਉਤ ਪੁਨੁ ਵਡਾ ਹੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਾਧੂਓਂ ਕੋ ਅੰਜੁਲੀ ਹਾਥ ਜੋੜਕਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀਏ ਤਬ ਵਡਾ ਪੁਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਡੰਡੌਤ ਕਰਨੇ ਸੋਂ ਅਤੀ ਵਡਾ ਪੁਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸਹੀਸਕ੍ਰਿਤੀ ਮੇ ਦੰਡਵਤ ਬੰਦਨ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਆਠ ਅੰਗ ੨ ਪੈਰ ੨ ਹਾਥ ੧ ਛਾਤੀ੧ ਮਸਤਕ ੧ ਮਨ ੧ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਦੰਡਵਤ ਪੜੀਏ ਸੋ ਡੰਡਉਤ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸਾਕਤ ਹਰਿ ਰਸ ਸਾਦੁ ਨ ਜਾਣਿਆ ਤਿਨ ਅੰਤਰਿ ਹਉਮੈ ਕੰਡਾਹੇ ॥

ਜਿਉ ਜਿਉ ਚਲਹਿ ਚੁਭੈ ਦੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਜਮਕਾਲੁ ਸਹਹਿ ਸਿਰਿ ਡੰਡਾਹੇ ॥ ੨ ॥

(ਸਾਕਤ) ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਰਸਕਾ ਸ੍ਵਾਦੁ ਨਹੀ ਜਾਨਾ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਤਿਨਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੋਂ (ਹਉਮੈ) ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੁ ਕੰਡਾ ਹੈ ਜਜੋਂ ਜਜੋਂ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਸੇ ਕਰਮੋਂ ਮੋਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਯਾ ਮੈ ਪ੍ਰਵਿਰਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਜੋਂ ਜਜੋਂ ਸੰਤ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਨਿਜ ਆਨੰਦ ਮੈ ਵਿਚਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਦੇਖਕਰ ਹੰਕਾਰੀ ਦੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨਕੇ ਜਸਕੋ ਸਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੈਂ ਤਜੋਂ ਤਜੋਂ ਹਉਮੈ ਕਾ ਕੰਡਾ ਚੁਭਤਾਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖੁ ਪਾਵਤੇਹੈਂ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇ ਸਿਰਪਰ ਜਮਕਾਲ ਕਾ ਡੰਡਾ ਸਹਾਰਤੇਹੈਂ ॥੨॥

ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੇ ਦੁਖੁ ਜਨਮਮਰਣ ਭਵ ਖੰਡਾਹੇ ॥
ਅਬਿਨਾਸੀ ਪੁਰਖੁ ਪਾਇਆ ਪਰਮੇਸਰੁ ਬਹੁ ਸੋਭ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾਹੇ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਹਰਿਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੇਂ ਅਭੇਦੁ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਜੋ ਦੁਖੁ ਹੈ ਭਵ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਸੋਖੰਡਨ ਕੀਆ ਅਭਾਵ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁੱਖ ਜੋ ਕਵ ਉਤਪਤ ਹੁਆ ਹੁਆ ਥਾ ਤਿਸਕੋ ਅਭਾਉ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਸ ਸੇ ਰਹਤ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਪੁਰਖ ਕੋ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬਹੁਤ ਸੀ ਸੋਭਾ ਖੰਡੋਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡੋਂ ਮੇਂ ਹੋਰਹੀ ਹੈ॥੩॥

ਹਮ ਗਰੀਬ ਮਸਕੀਨ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਰਾਖੁ ਰਾਖੁ ਵਡ ਵਡਾਹੇ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਟੇਕ ਹੈ ਹਰਿਨਾਮੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਮੰਡਾਹੇ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਹੇ ਹਰਿ ਵਡੋਂ ਸੇ ਵਡੇ ਹਮ ਤੇਰੇ ਗਰੀਬ (ਮਸਕੀਨ) ਅਤੀ ਦੀਨ ਦਾਸ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਹਮਾਰੀ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਸੇ ਰੱਖਜਾ ਕਰੁ ਔਰੁ ਅਪਨੀ ਸਰਨ ਮੇਂ ਰਖੁ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਆਪ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਬਾਣੀ ਕਰ ਅਧਾਰੁ ਹੈ ਔਰੁ ਆਪ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਤਨਕੋ (ਟੇਕ) ਆਸਰਾ ਹੈ ਔਰੁ ਹੇ ਹਰਿ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਨੇ ਸੁਖੁ (ਮੰਡਾ) ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ੪॥ ੪॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੫

ਕਰਉ ਬੇਨੰਤੀ ਸੁਣਹੁ ਮੇਰੇ ਮੀਤਾ ਸੰਤ ਟਹਲ ਕੀ ਬੇਲਾ ॥
ਈਹਾ ਖਾਟਿ ਚਲਹੁ ਹਰਿ ਲਾਹਾ ਆਗੈ ਬਸਨੁ ਸੁਹੇਲਾ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਸੁਣੋ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਇਹੀ ਮਨੁਖ ਦੇਹ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਕੀ (ਵੇਲਾ) ਸਮੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਜਸੁ ਸੁਣੋ ਔਰੁ ਸਰੀਰ ਕਰ ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਟਹਲ ਕਾ ਸਮੇ ਹੈਂ ਕਜੋਂਕਿ ਔਰੁ ਪਸੁ ਪੰਖੀ ਜੂਨਿ ਮੇਂ ਸੇਵਾ ਨਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ (ਈਹਾ) ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਮੇਂ ਜੋ ਹਰਿਨਾਮ ਜਪ ਕਾ ਲਾਹਾ ਖਾਟ ਚਾਲੋਗੇ ਤਬ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਤੁਮਕੋ ਵਸਨਾ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੋਗਾ ॥ ੧ ॥

ਅਉਧ ਘਟੈ ਦਿਨ ਸੁ ਰੈਣਾਰੇ ॥ ਮਨ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਮਨ ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਕਰਕੇ ਘਟੀ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਤੁਮ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਕੇ ਅਪਨੇ ਕਾਰਜ ਕੋ ਸਵਾਰ ਲੇਵੋ ॥

ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਬਿਕਾਰੁ ਸੰਸੇ ਮਹਿ ਤਰਿਓ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ॥
ਜਿਸਹਿ ਜਗਾਇ ਪੀਆਵੈ ਇਹੁ ਰਸੁ ਅਕਥ ਕਥਾ ਤਿਨਿ ਜਾਨੀ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਿਸੇ ਵਿਕਾਰ ਔਰ ਸੰਸਜੋਂ ਸੇ ਭਰਾ ਹੁਆ ਜੋ ਏਹਿ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਕੋਈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਤਰਾ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਿਸ ਸੋਏ ਹੂਏ ਜੀਵ ਕੋ ਮੋਹ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਗਾਇ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਰਸ ਪਾਨ ਕਰਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ (ਅਕਥੁ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਕਥਾ ਤਿਸਨੇ ਜਾਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸੀ ਕੋ ਅਨੁਭਵ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਾਕਉ ਆਏ ਸੋਈ ਬਿਹਾਝਹੁ ਹਰਿ ਗੁਰ ਤੇ ਮਨਹਿ ਬਸੇਰਾ ॥
ਨਿਜ ਘਰਿ ਮਹਲੁ ਪਾਵਹੁ ਸੁਖ ਸਹਜੇ ਬਹੁਰਿ ਨ ਹੋਇਗੋ ਫੇਰਾ ॥ ੩ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਸਿਖੋ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇ ਆਏ ਹੋ ਸੋਈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨੁ ਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਵਿਹਾਝਹੁ) ਖਰੀਦੋ ਕਿਆ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਮਨ ਮੇਂ ਵਸਾਵਨਾਂ ਕਰੋ ਤਬ ਨਿਜ ਘਰਿ ਜੋ ਨਿਜਾਨੰਦ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਹਜੇ ਹੀ ਪਾਵੋ ਗੇ॥ ਫਿਰ ਤੁਮ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਫੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗਾ। ਤਾਂਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਸਰਧਾ ਮਨ ਕੀ ਪੂਰੇ ॥ ਨਾਨਕ
ਦਾਸੁ ਇਹੈ ਸੁਖੁ ਮਾਗੈ ਮੋਕਉ ਕਰਿ ਸੰਤਨ ਕੀ ਧੂਰੇ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥

ਹੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੇ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਖ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਸਰਧਾ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਏਹੀ ਸੁਖ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਿ ਦੀਜੀਏ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੇਰੇ ਸੇ ਨ ਛੂਟੇ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਰਾਗੁ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ਪਹਿਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧ ॥

ਏਕ ਸਮੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਜਗਨਨਾਥ ਮੈਂ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪਰ ਬੈਠੇ ਹੂਏ ਥੇ ਤਬ ਮਹਾਂ ਭਯਾਨਕ ਅੰਧੇਰੀ ਉਠੀ ਤਿਸਕੋ ਦੇਖਕਰ ਮਰਦਾਨਾ ਭੈਵਾਨ ਹੂਆ ਔਰ ਨੇਤ੍ਰ ਮੂੰਦ ਮੁਖ ਪਰ ਬਸਤ੍ਰ ਲੇਕਰ ਪੜ ਗਯਾ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਮਹਾਂ ਭਯਾਨਕ ਸਰੂਪ ਧਾਰ ਕਰ ਕਲਜੁਗ ਆਇ ਗਯਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਡੋਲ ਹੀ ਬੈਠੇ ਰਹੇ ਤਬ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਜਾਨ ਕਰ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਆਇ ਪੜਾ ਔਰ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਔਰ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ ਇਸ ਸਮੇ ਕਾ ਰਾਜਾ ਹੂੰ ਮੋਤੀ ਆਦਿਕ ਜਵਾਹਰ ਔਰ ਸੁੰਦਰ ਮੰਦਰ ਔਰ ਰਿੱਧਿ ਸਿੱਧਿ ਤਥਾ ਰਾਜਾਦਿਕ ਸਭ ਮੇਰੇ ਆਧੀਨ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਭੀ ਕਛੁ ਭੇਟਾ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰੀਏ ਤਬ ਤਿਸਕੋ ਉੱਤਰ ਦੇਨੇ ਨਮਿੱਤ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਮੈਂ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ॥ ਕਲਯੁਗ ਕਾ ਮਤਲਬ ਏਹੁ ਥਾ ਕੇ ਜਬ ਮੈਂ ਗੁਰੂਜੀ ਕੋ ਬਿਭੂਤੀਓਂ ਸੇ ਭ੍ਰਮਾਇਕਰ ਲੋਕਾਂ ਕੋ ਇਨਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਫੈਦਾ ਨ ਹੋਣੇਦੇਵਾਂਗਾ ਤਬ ਮੇਰਾ ਹੁਕਮ ਸਭ ਪਰ ਬਨਾ ਰਹੇਗਾ। ਐਸੇ ਜਬ ਥੇਈਂ ਮੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕੇ ਨਮਿੱਤ ਬਿਸ਼ਨੂੰ ਪਾਸ ਗਏ ਹੈਂ ਤਬ ਸਨਮੁਖ ਹੋਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਮੋਤੀ ਤ ਮੰਦਰ ਊਸਰਹਿ ਰਤਨੀ ਤ ਹੋਹਿ ਜੜਾਉ ॥

ਮੋਤੀਓਂ ਕਰਕੇ ਤੋ ਮੰਦਰ ਊਸਰੇ ਹੋਏ ਹੋਵੇਂ ਔਰ ਨੀਲ ਮਣੀ ਆਦ ਅੰਨਜ ਰਤਨੋਂ ਕਰਕੇ ਜੜੇ ਹੂਏ ਹੋਵੇਂ ਭਾਵ ਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਅਤੀ ਅਲੌਕਕ ਬਿਭੂਤੀ ਸਹਿਤ ਹੋਵੇ॥

ਕਸਤੂਰਿ ਕੁੰਗੂ ਅਗਰਿ ਚੰਦਨਿ ਲੀਪਿ ਆਵੈ ਚਾਉ ॥

ਕਸਤੂਰੀ ਔਰ (ਕੁੰਗੂ) ਕੇਸਰ (ਅਗਰਿ) ਏਕ ਸੁਗੰਧ ਵਾਲੀ ਲਕੜੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਬਾਵਨਾਦਿ ਚੰਦਨ ਇਨ ਸਭਨੋਂ ਕੋ ਘਸ ਕਰ ਤਿਨ ਮੰਦਰੋਂ ਕੋ ਲੇਪਨ ਕੀਆ ਹੋਵੇ ਔਰ ਉਨਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ (ਚਾਉ) ਉਤਸਾਹ ਆਵੇ॥

ਮਤੁ ਦੇਖਿ ਭੂਲਾ ਵੀਸਰੈ ਤੇਰਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਨਾਉ ॥ ੧॥

ਮਤਿ ਐਸੇ ਮੰਦਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਤਿਨਕੇ ਮਦਸੋਂ ਭੂਲਜਾਉਂ ਐਸੇ ਬੀਸਰੇਹੂਏ ਕੋ ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੇ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਜੀਉ ਜਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ॥ਮੈਆਪਣਾਗੁਰੁਪੂਛਿ ਦੇਖਿਆਅਵਰੁ ਨਾਹੀਥਾਉ॥੧॥ਰਹਾਉ

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਨਰਕ ਵਾ ਗਰਭ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਜ੍ਵਲਤਿ ਹੋਈ ਅਗਨੀ ਮੈ ਬਲ ਜਾਵੇ ਜੋ ਕਹੈ ਜੀਵ ਤੋ ਜਲਤਾ ਨਹੀਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਜੀਵ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਧਿਸ੍ਠਾਨ ਅਰ ਬੁਧੀ ਅਰ ਅਵਿਦਯਾ ਅਰ ਤਿਨਮੈਂ ਜੋ ਅਭਾਸ ਹੈ ਸੋ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਨ ਤੀਨੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਮਰਨ ਅਰ ਜਲਨ ਆਦਿ ਭਾਵ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਅਰ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਭਾਗੀ ਬੁਧੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਚਿਦਾਭਾਸ ਹੈ ਇਸ ਅੰਸ ਕੋ ਲੇਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਜੀਵ ਕਾ ਜਲਨਾ ਕਹਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਅਧਿਸ੍ਠਾਨ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਦੁਖੋਂਕਾ ਅਭਾਵ ਹੈ॥ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਲਿਖਾਹੈ ਕਿ ਜੀਵਕੋ ਅਗਨੀ ਜਲਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਜਲ੍ਹ ਗਾਲ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾਇਤਯਾਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇਹੈਂ ਮੈਨੇ ਆਪਨੇ ਗੁਰੂ ਕੋ ਪੂਛ ਦੇਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਪ ਜੋ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਹੋ ਆਪਕਾ ਸਰੂਪ ਜੋ ਬੇਦ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਸੇ ਭੀ ਸੁਣ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਅਨਭਵ ਸੇ ਭੀ ਦੇਖਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਕੋ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸੁਖ ਕਾ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਧਰਤੀਤਹੀਰੇਲਾਲ ਜੜਤੀ ਪਲਘਿ ਲਾਲ ਜੜਾਉ।ਮੋਹਣੀ ਮੁਖਿਮਣੀ ਸੋਹੈ ਕਰੇ ਰੰਗਿ ਪਸਾਉ

ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਹੀਰੇ ਔਰ ਲਾਲੋਂ ਕਰਕੇ ਜੜੀ ਹੋਈ ਹੋਵੈ ਔਰ ਤਿਨ ਮੰਦਰੋਂ ਮੈ (ਲਾਲ) ਮਨੀਓਂ ਕਰਕੇ ਜਟਤ ਪਲੰਘ ਹੋਵੈ ਔਰ ਤਿਨਮੈਂ ਮੋਹਣੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕੈਸੀਆਂ ਹੋਵੈ ਜਿਨਕੇ ਮੁਖ ਮਣੀਆਂ ਕੇ ਸਾਦਰਸ ਪ੍ਰਕਾਸਵਾਨ ਹੋਵੇ ਵਾ ਮੁਖ ਪਰ ਮਣੀਆ ਸੋਭਾ ਪਾਉਣ ਭਾਵ ਸਿੰਗਾਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੋਨ ਪੁਨਾ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਦਾਇਕ (ਪਸਾਉ) ਪਸਾਰੇ ਕਰੇਂ॥

ਮਤੁ ਦੇਖ ਭੂਲਾ ਵੀਸਰੈ ਤੇਰਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਨਾਉ ॥ ੨ ॥

ਮੈ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮਤਿ ਭੂਲ ਜਾਵਾਂ ਅਰ ਮੈਨੂੰ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਨੂੰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਚਿਤਿ ਨਾ ਆਵੈ॥

ਸਿਧੁ ਹੋਵਾ ਸਿਧਿ ਲਾਈ ਰਿਧਿ ਆਖਾ ਆਉ ॥

ਔਰ ਸਿਧ ਹੋ ਕਰਕੇ ਸਿਧੀਆਂ ਭੀ ਲਗਾਊਂ ਔਰ ਅੰਨਾਦਿਕ ਰਿਧੀਆਂ ਮੇਰੇ ਕਹਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਪਾਸ ਆ ਜਾਵੇਂ॥

ਗੁਪਤੁ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ਬੈਸਾ ਲੋਕੁ ਰਾਖੈ ਭਾਉ ॥

ਜਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੇਂ ਤਹਾਂ ਤੇ ਤੋ ਛਪ ਜਾਊਂ ਔਰ ਜਹਾਂ ਪਹਿਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇ ਤਹਾਂ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਬੈਠੂੰ ਐਸੀ ਸਕਤੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਲੋਗ ਭਾਉ ਸਰਧਾ ਰਾਖੇਂ॥

ਮਤੁ ਦੇਖਿ ਭੂਲਾ ਵੀਸਰੈ ਤੇਰਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਨਾਉ ॥ ੩ ॥

ਮੈ ਇਨ ਸਕਤੀਓਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮਤ ਭੂਲ ਜਾਵੇਂ ਅਰ ਮੈ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਚਿਤਿ ਨਾ ਆਵਤਾ ਹੋਵੈ॥

ਸੁਲਤਾਨੁ ਹੋਵਾ ਮੇਲਿ ਲਸਕਰ ਤਖਤਿ ਰਾਖਾ ਪਾਉ॥

ਔਰ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਹੋਕਰ ਫੌਜਾਂ ਕੋ ਏਕਠੀ ਕਰੂੰ ਔਰ (ਤਖਤਿ) ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਪੈਰ ਰਖੂੰ ਅਰਥਾਤ ਬੈਠੂੰ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੁਕਮ ਹਾਸਲੁ ਕਰੀ ਬੈਠਾ ਨਾਨਕਾ ਸਭ ਵਾਉ ॥

ਤਹਾਂ ਬੈਠਾ ਹੀ ਜੋ ਚਾਹੂੰ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਸੇ (ਹਾਸਲੁ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਜੋ ਸੰਪੂਰਣ ਸਮਗ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਸਭ (ਵਾਉ) ਬਜਰਥ ਹੈ ਵਾ (ਵਾਉ) ਪਵਨ ਵਤ ਚੰਚਲ ਹੈ ॥

ਮਤੁ ਦੇਖਿ ਭੂਲਾ ਵੀਸਰੈ ਤੇਰਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਨਾਉ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

ਮੈ ਇਸ ਬਿਭੂਤੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮਤ ਭੂਲ ਜਾਵੋਂ ਅਰ ਮੈ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਚਿਤਿ ਮੈ ਨ ਆਵਤਾ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕਿਸੀ ਪਦਾਰਥ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨ ਹੋਵੇ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਕੋਟਿ ਕੋਟੀ ਮੇਰੀ ਆਰਜਾ ਪਵਣੁ ਪੀਅਣੁ ਅਪਿਆਉ ॥

ਜਬ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰ ਮੈਂ ਵੇਈਂ ਨਾਮਕ ਨਦੀ ਮੈ ਅੰਤ੍ਰਧਯਾਨ ਹੋਕਰ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਜੀ ਸਚਖੰਡ ਮੈਂ ਗਏਥੇ ਤਬ ਸ੍ਰੀਅਕਾਲਪੁਰਖਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇਨਾਨਕ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਉਮਤਤੀ ਕਰ ਤਬ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ॥ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਬਰਖ ਵਾ ਕੋਟਾਨਕੋਟ ਯੁਗ ਮੇਰੀ (ਆਰਜਾ) ਉਮਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਔਰ ਜਲਕੇ ਸਥਾਨ ਪਵਨ ਕੋ ਹੀ (ਪੀਅਣੁ) ਪਾਨ ਔਰ (ਅਪਿਆਉ) ਭੋਜਨ ਕਰੂੰ॥

ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਦੁਇ ਗੁਫੈ ਨ ਦੇਖਾ ਸੁਪਨੈ ਸਉਣੁ ਨ ਥਾਉ ॥

ਜਹਾਂ ਚੰਦਰਮਾਂ ਔਰ ਸੂਰਜ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਨ ਆਵੇ ਐਸੀ ਗੁਫਾ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰ ਤਪ ਸਾਧਨ ਕਰੂੰ ਜਹਾਂ (ਸੁਪਨੇ) ਕਦਾਚਿਤ (ਸੌਣ) ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਕਰਨੇ ਕੋ (ਨਥਾਉ) ਅਸਥਾਨੁ ਨ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਏਹੁ ਕਿ ਅਤੀ ਕਠਨ ਔਰ ਅਲਪ ਜਗਾ ਹੋਵੈ ॥

ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਹਉ ਕੇਵਡੁ ਆਖਾ ਨਾਉ ॥੧॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਐਸੀ ਕਠਨ ਤਪਸਯਾ ਭੀ ਕਰੂੰ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੀ (ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ) ਭਾਵ ਤੂੰ ਇਦੰ ਕਰਕੇ ਜਾਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈਂ (ਹਉ)ਮੈ ਤੇਰੇ ਨਾਮਕੋ ਕਿਤਨਾਕੁ ਬੜਾ ਕਥਨ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਏਹ ਕੇ ਜੈਸੇ ਤੂੰ ਨਾਮੀ ਬਰੰਤ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਭੀ ਬਰੰਤ ਹੀ ਹੈ॥

ਸਾਚਾ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਨਿਜ ਥਾਇ ॥

ਹੇ ਸਾਚਾ ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ (ਨਿਜਥਾਇ) ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਮਹਿਮਾ ਮੈ ਸਦਾ ਆਪਹੀ ਇਸਥਿਤਿ ਹੈਂ ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਆਖਣੁ ਆਖਣਾ ਜੇ ਭਾਵੈ ਕਰੇ ਤਮਾਇ ॥ ੧ ॥ਰਹਾਉ ॥

ਔਰੁ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਸੇ(ਆਖਣੁ) ਅਖਯਾਨ ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਰਥਾਤ ਜੇ ਤੂੰ ਚਾਹੇਂ ਤੌ ਦਾਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਏਹ ਅਰਥ ਪ੍ਰਸੰਗਕ ਹੈ (ਵਾ) ਜੀਵੇਂਕੇ ਮਨਮੈਂ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ (ਤਮਾਇ)ਇਛਾ ਉਤਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ॥

ਕੁਸਾ ਕਟੀਆ ਵਾਰ ਵਾਰ ਪੀਸਣਿ ਪੀਸਾ ਪਾਇ ॥

ਕੁਸਾ ਕੋ ਹਾਂ ਭਾਵ ਕਾਂਸੀ ਕਲਵਤ੍ਰ ਲੇਵਾਂ ਔਰ ਅਪਨਾ ਮਾਸੁ ਵਾਰ ਵਾਰ ਨਾਮ ਪੁਨਃ ਪੁਨਃ ਕਟ ਕਰ ਅਗਨੀ ਮੈ ਹੋਮ ਕਰਾਂ ਔਰ ਚੱਕੀ ਮੈ ਪੀਸਣਾ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਹਿਮਾਲੇ ਮੈ ਗਲਨਾਦਿ ਅਤੀ ਕਸਟੋਂ ਕੋ ਸਹਾਰੂੰ ॥

ਅਗੀ ਸੇਤੀ ਜਾਲੀਆ ਭਸਮ ਸੇਤੀ ਰਲਿ ਜਾਉ ॥

ਪੰਚ ਅਗਨੀ ਕੀ ਧੂੰਣੀਆਂ ਤਾਪਣੀ ਔਰੁ ਸਰੀਰ ਕੋ ਭਸਮ ਲਗਾਉਣੀ ਕਰੂੰ ॥

ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਹਉ ਕੇਵਡੁ ਆਖਾ ਨਾਉ ॥ ੨ ॥

ਤੌਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਮੈ ਕਿਤਨਾਕੁ ਵਡਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਕਥਨ ਕਰਾਂ ॥

ਪੰਖੀ ਹੋਇਕੈ ਜੇ ਭਵਾ ਸੈ ਅਸਮਾਨੀ ਜਾਉ ॥

ਸਿਧੀਓਂ ਕੇ ਬਲ ਕਰ ਪੰਖੀਵਤ ਉਡ ਕਰ ਊਪਰ ਭ੍ਰਮਤਾ ਰਹੂੰ ਅਕਾਸ ਵਿਖੇ ਭੂਅਰ ਆਦਿ (ਸੈ) ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਚਲਾ ਭੀ ਜਾਊਂ ॥

ਨਦਰੀ ਕਿਸੈ ਨ ਆਵਊ ਨਾ ਕਿਛੁ ਪੀਆ ਨ ਖਾਉ ॥

ਐਸਾ ਸੂਛਮੁ ਹੋ ਜਾਊ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈ ਭੀ ਕਿਸੀ ਕੀ ਨਹੀ ਆਊਂ ਔਰੁ ਨਾ ਤੋ ਕੁਛੁ ਖਾਣਾਂ ਕਰੂੰ ਔਰ ਨਾ ਕੁਛ ਪਾਨ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਵਨ ਮਾਤ੍ਰ ਕਾ ਭੀ ਤਯਾਗ ਕਰੂੰ ॥

ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਹਉ ਕੇਵਡੁ ਆਖਾ ਨਾਉ ॥ ੩ ॥

ਤੌ ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਮੈ ਕਿਤਨਾਕੁ ਵਡਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਕਥਨ ਕਰੂੰ ॥

ਨਾਨਕ ਕਾਗਦ ਲਖਮਣਾ ਪੜਿ ਪੜਿ ਕੀਚੈ ਭਾਉ। ਮਸੂ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਈ ਲੇਖਣਿ ਪਵਣੁ ਚਲਾਉ।

ਲਖੋ ਮਣ ਤੋ ਕਾਗਦ ਹੋਵੇ ਔਰੁ (ਮਸੂ) ਸਿਆਹੀ ਕਾ ਤੋਟਾ ਨਾ ਆਵੇ ਔਰ ਲਿਖਨ ਕੇ ਚਲਾਉਨੇ ਵਾਲਾ ਪਵਣੁ ਹੋਵੇ ਔਰੁ ਪੜ ਪੜ ਕਰਤਿਸ ਵਿਖੇ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਹਉ ਕੇਵਡੁ ਆਖਾ ਨਾਉ॥ ੪ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਹਰੀ ਤੋਂ ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਨਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਮੈਂ ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਵਡਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਕਥਨ ਕਰੂੰ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੁਛ ਕਾਲ ਮਸਤ ਰਹੇ ਤਬ ਪਿਤਾ ਜੀਨੈ ਕਹਾ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਹਮਾਰੇ ਤੋਂ ਪਟਵਾਰੀ ਕਾ ਕਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨਾ ਲੇਖੇ ਸੀਖਨੇ ਕੇ ਚਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਲੇਖਾ ਪੜ੍ਹ ਲੈ। ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀਨੈ ਏਹੁ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧

ਲੇਖੈ ਬੋਲਣੁ ਬੋਲਣਾ ਲੇਖੈ ਖਾਣਾ ਖਾਉ ॥

ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੋ ਸਬਦ ਕਾ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਸੋ ਲੇਖੇ ਮੈ ਹੈ ਔਰੁ ਭੋਜਨੁ ਖਾਣਾ ਭੀ ਲੇਖੇ ਮੈ ਹੈ॥

ਲੇਖੈ ਵਾਟ ਚਲਾਈਆ ਲੇਖੈ ਸੁਣਿ ਵੇਖਾਉ ॥

ਔਰ ਰਸਤੇ ਕਾ ਚਲਨਾ ਲੇਖੇ ਮੈ ਹੈ ਔਰੁ ਬਾਣੀ ਕਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਨਾ ਭੀ ਲੇਖੇ ਮੈ ਹੈ ਔਰ ਰੂਪ ਕਾ ਦੇਖਨਾ ਭੀ ਲੇਖੇ ਮੈਂ ਹੈ ॥

ਲੇਖੈ ਸਾਹਿ ਲਵਾਈਅਹਿ ਪੜੈ ਕਿ ਪੁਛਣ ਜਾਉ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਲਈਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਸਭ ਲੇਖੇ ਮੈ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ (ਪੜ੍ਹ ਕਿ) ਪੜ੍ਹੇ ਹੂਏ ਪੰਡਿਤ ਜਨੋ ਕੋ ਕਜਾ ਪੁਛਨ ਜਾਊਂ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਕਹੇ ਪਰ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਕਰੋ ਵਾ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪਢੇ ਹੂਏ ਕਿ ਜੋ ਪੰਡਿਤ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਜਾਇਕਰ ਪੁਛ ਲੀਜੀਏ ਵਹੁ ਭੀ ਸਭੁ ਕਛੁ ਲੇਖੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਕਹੇਂਗੇ ॥

ਬਾਬਾ ਮਾਇਆ ਰਚਨਾ ਧੋਹੁ ॥ ਅੰਧੈ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਨਾ ਤਿਸੁ ਏਹ ਨ ਓਹੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬਾਬਾ) ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਜਿਸ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਲੇਖਾ ਪੜਾਵਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਮਾਇਆ ਕੀ ਜੋ ਰਚਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ (ਧੋਹੁ) ਛਲ ਰੂਪ ਹੈ (ਅੰਧੇ) ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ ਨੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਨ ਤਿਸੁ ਜੀਵਕੇ ਹਾਥ ਮੈ ਇਹ ਮਾਇਆ ਆਈ ਹੈ ਔਰੁ ਨਾ (ਓਹੁ) ਸੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਵਾ ਨਾ ਏਹੁ ਲੋਕ ਸਵਾਰਿਆ ਅਰੁ ਨ ਓਹੁ ਪਰਲੋਕੁ ਹੀ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ਜੀਵਣ ਮਰਣਾ ਜਾਇਕੈ ਏਥੈ ਖਾਜੈ ਕਾਲਿ ।
ਜਿਥੈ ਬਹਿ ਸਮਝਾਈਐ ਤਿਥੈ ਕੋਇ ਨ ਚਲਿਓ ਨਾਲਿ ॥

(ਜਾਇਕੈ) ਜਨਮ ਕਰਕੇ ਜੋ ਜੀਵਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮਰਣ ਕਾਲ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸਨਬੰਧੀ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ (ਏਥੈ) ਈਹਾਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈ ਬਠਲਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਕੋ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਲੇਖਾ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ(ਤਿਥੈ)ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਸਨਬੰਧੀ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਹੈ * ॥

ਰੋਵਣ ਵਾਲੇ ਜੇਤੜੇ ਸਭਿ ਬੰਨਹਿ ਪੰਡ ਪਰਾਲਿ ॥ ੨ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕਾਲ ਪੀਛੇ ਤੇ ਸੰਬੰਧੀ ਜਨ ਰੋਵਤੇ ਪੀਟਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰੋਨੇ ਵਾਲੇ (ਜੇਤੜੇ) ਜਿਤਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੁ (ਪਰਾਲ) ਖਾਲੀ ਭਾਵ ਬਜਰਥ ਕਰਮੋਂ ਕੀਆਂ ਪੰਡਾਂ ਬਾਂਧਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਰੁਦਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸਬੰਧੀ ਹੈਂ ਸੋ ਰੋਰਾਕੇ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਅੰਨ ਭਾਵ ਸਾਰ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਣ ਨਿਕਸ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰਾਲੀ ਰੂਪ ਸਰੀਰ ਕੋ ਉਠਾਇ ਕਰ ਮਸਾਣ ਭੂਮਕਾ ਮੈ ਲੇਜਾਕਰ ਜਲਾਇ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਖਾਲੀ ਭਾਵ ਵਿਅਰਥ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਕੋ ਆਖੈ ਬਹੁਤੁ ਬਹੁਤੁ ਘਟਿ ਨ ਆਖੈ ਕੋਇ ॥

ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਘਟਿ ਕੋਈ ਨਹੀ ਕਹਿਤਾ ਸਭ ਕੋਈ ਬਹੁਤੁ ਬਹੁਤੁ ਹੀ ਕਹਿਤਾ ਹੈ।

ਕੀਮਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈਆ ਕਹਿਣਿ ਨ ਵਡਾ ਹੋਇ ॥

ਪਰੰਤੂ (ਕੀਮਤ) ਇਦੰ ਕਰਕੇ ਕਿਸੈ ਨੈ ਨਹੀ ਪਾਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹੁ ਹੈ ਔਰੁ ਇਤਨਾ ਹੈ (ਕਹਿਣਿ) ਕਥਨ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਤੋ ਵਡਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਉਪਮਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਢਤਾ ਨਹੀ ਹੈ ਔਰੁ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਘਟਤਾ ਨਹੀ ਹੈ ਕਯੋਂ ਕਿ ਹਰਖ ਸੋਗਾਦਿ ਦ੍ਵੰਦੋ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ।

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਏਕੁ ਤੂ ਹੋਰ ਜੀਆ ਕੇਤੇ ਲੋਅ ॥ ੩ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਏਕੁ ਤੂੰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਮਦਾਇ ਜੋ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਲੋਕੋ ਮੈ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਵਾ ਕੇਤੇ ਅਨੇਕ ਜੋ ਇਤ੍ਰ ਜੀਵ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਤੂੰ (ਲੋਇ) ਪ੍ਰਕਾਸਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਨੀਚਾ ਅੰਦਰਿ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਨੀਚੀ ਹੂ ਅਤਿ ਨੀਚੁ ॥

ਨੀਚਾਂ ਅੰਦਰ ਜਿਨਕਾ ਹਿਰਦਾ ਧਨ ਅਭਿਮਾਨ ਸੇਂ ਹੀਨ ਹੈਂ ਔਰ ਨੀਚ (ਜਾਤਿ) ਜਾਤੀ ਅਭਿਮਾਨ ਸੇਂ ਬਿਨਾ ਹੈ (ਨੀਚੀਹੂੰ) ਪੁਨਃ ਗੁਨਾ ਅਭਿਮਾਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਅਤਿ ਨੀਚੁ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਵਿਦਯਾ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਭੀ ਅਤਯੰਤ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ

* ਦਾ ਜਾਇਕੇ ਸੇਤਪਤਿ ਹੋਇਕੇ ਜੀਵਨ ਕਾਰ ਤੇ ਬਿਨਾ ਮਰਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸ ਖਾਤੇ ਕਿਨਾ ਨਸਟ ਕੀਆ ਹੈ ਕਾਲ ਕੋ ਜਿਸ ਜਗਹ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪਾਸ ਜੀਵਹੁ ਕਾ ਲੇਖਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਵਿਦ੍ਵਾਨ (ਕੋਇ) ਕੋਈ ਮਨ ਕਥ ਇੰਦ੍ਰੀ ਆਦਿਕ ਉਪਾਧੀ ਲੇਕਰ ਨਹੀ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਇਹ ਜਹਾਂ ਵਿਦ੍ਵਾਨ ਕਾ ਸਰੀਰੁ ਘਾਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਹਾ ਨਿਰੁਪਾਧ ਹੋ ਕਰ ਖ੍ਰਮ ਕੇ ਸਾਥ ਅਕੇਲਾ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਹਿਤ ਹੈਂ ਵਾ ਨੀਚ ਜੋ ਸੂਦ੍ਰ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਵਿਖੇ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਰਵਿਦਾਸਾਦਿਕ ਔਰ ਤਿਨ ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਵਾਨੋ ਸੇ ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਵਾਨ ਜੋ ਸਧਨਾ ਸਵਰੀ ਆਦਿਕ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕੁ ਤਿਨਕੈ ਸੰਗਿ ਸਾਥਿ ਵਡਿਆ ਸਿਉ ਕਿਆ ਰੀਸ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਿਨੋਂਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕੇ ਸਾਥ ਮੁਝਕੋ ਮਿਲਾਈਏ ਜੋ ਬਡੇ ਜਾਤੀ ਗੁਨ ਦ੍ਰਬ ਤਥਾ ਵਿਦਯਾਦਿਕ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ ਮੈਂਨੇ ਕਿਆ ਰੀਸ ਕਰਨੀ ਹੈ ॥

ਜਿਥੈ ਨੀਚ ਸਮਾਲੀਅਨਿ ਤਿਥੈ ਨਦਰਿ ਤੇਰੀ ਬਖਸੀਸ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸ ਸਥਾਨ ਮੈ ਤੂੰ ਨੀਵੇਂ ਦਾਸੋਂ ਕੋ(ਸਮਾਲੀਅਨ)ਯਾਦ ਕਰੇਂਗਾ (ਤਿਥੈ) ਤਹਾਂ ਹੀ ਹੇ ਨਦਰੀ ਤੇਰੀ ਬਖਸਸ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹੋਵੇਂਗੀ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧

ਏਕ ਸਮੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਮੈ ਗਏ ਤਥ ਪੰਡਤਾਦਿ ਬਹੁਤ ਲੋਗ ਮਿਲਿ ਕਰ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਆਏ ਔਰੁ ਏਹ ਪਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕਿ ਹੇ ਗੁਰੂਜੀ ਹਮ ਲੋਗ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜਾਨਤੇ ਭੀ ਹੈਂ ਫਿਰ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਘਟ ਮੈ ਨਹੀ ਠਹਿਰਤਾ ਹੈ ਇਸਮੈ ਕਿਆ ਕਾਰਣੁ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਨੇ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਣ ਕੀਆ ॥

ਲਬੁ ਕੁਤਾ ਕੂੜੁ ਚੂਹੜਾ ਠਗਿ ਖਾਧਾ ਮੁਰਦਾਰੁ ॥

ਜੋ ਖਾਣੇ ਕਾ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਤਿਸਮੈ ਜੋ ਲਾਲਚੁ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋਈ ਲਬੁ ਹੈ ਸੋਈ ਕੁਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਝੂਠੁ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਸੋ ਚੂਹੜਾ ਹੈ ਪੁਨਃ ਜੋ ਠਗ ਖਾਣਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਰਦਾਰੁ ਹੈ ॥

ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਪਰਮਲੁ ਮੁਖ ਸੁਧੀ ਅਗਨਿ ਕ੍ਰੋਧ ਚੰਡਾਲੁ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਹੈ ਸੋ (ਪਰ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ (ਮੁਖ) ਮੁਖ ਸੇ ਸੁਧੀ ਨਿਰੀ (ਮੈਲੁ) ਬਿਸਟਾ ਖਾਣੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਕ੍ਰੋਧੁ ਕਰਨਾ ਹੈ ਪ੍ਰਿਥਮ ਤੋ ਆਪਣੇ ਰਿਦੇ ਕੋ ਜਲਾਵਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤ ਅਗਨਿ ਰੂਪੁ ਹੈ ਪੁਨਾਃ ਧਰਮ ਕੋ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਇਸਤੇ ਚੰਡਾਲੁ ਹੈ ॥

ਰਸ ਕਸ ਆਪੁ ਸਲਾਹਣਾ ਏ ਕਰਮ ਮੇਰੇ ਕਰਤਾਰ ॥ ੧ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਮਿਠੇ ਖਟੇ ਕਸੈਲੇ ਆਦਿਕ ਰਸ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਆਪਕੋ ਬਡਾ ਜਾਨਕਰ ਅਪਨੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਹੇ ਕਰਤਾਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਹ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਅਸਮਦਾਦਿਕ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮ ਹੈਂ ॥

ਬਾਬਾ ਬੋਲੀਐ ਪਤਿ ਹੋਇ ॥ ਊਤਮ ਸੇ ਦਰਿ
ਊਤਮ ਕਹੀਅਹਿ ਨੀਚਕਰਮ ਬਹਿਰੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬਾਬਾ) ਹੇ ਭਾਈ (ਬੋਲੀਐ) ਸਾ ਬੋਲੀਐ ਜਿਸ ਕਰਕੇ (ਪਤਿ) ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਹੋਵੈ ਕਯੋਂਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਉਤਮ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਦਰ) ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਉਤਮ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਨੀਚ(ਕਰਮ) ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਸੋ ਨਰਕੋਂ ਮੈ ਦੁਖ ਭੋਗਤੇ ਹੁਏ ਬੈਠੇ ਰੋਵੈਂਗੇ ॥

ਰਸੁ ਸੁਇਨਾ ਰਸੁ ਰੁਪਾ ਕਾਮਣਿ ਰਸੁ ਪਰਮਲ ਕੀ ਵਾਸੁ ॥
ਰਸੁ ਘੋੜੇ ਰਸੁ ਸੇਜਾ ਮੰਦਰ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ਰਸੁ ਮਾਸੁ ॥

ਸੋਨੇ ਰੁਪੇ ਕੇ ਪਹਿਰਣ ਕਾ ਜੋ ਰਸੁ ਹੈ ਪੁਨਃ (ਕਾਮਣਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਭੋਗਣੇ ਕਾ ਜੋ ਰਸੁ ਹੈ ਔਰੁ (ਪਰਮਲ) ਚੰਦਨ ਕੀ ਸੁਗੰਧੀ ਕੇ ਲਗਾਉਣੇ ਕਾ ਜੋ ਰਸੁ ਹੈ। ਔਰੁ ਘੋੜੇ ਪਰ ਚੜਨੇ ਕਾ ਜੋ ਰਸੁਹੈ ਪੁਨਃ ਸੇਜਾ ਪਰ ਸੋਨੇ ਔਰੁ ਮੰਦਰੋਂ ਮੈ ਰਹਿਨੇ ਕਾ ਜੋ ਰਸੁ ਹੈ ਔਰ ਮੀਠੇ ਖਾਣੇ ਕਾ ਜੋ ਰਸੁ ਹੈ ਪੁਨਃ ਮਾਸਕੇ ਭੋਜਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਜੋ ਰਸੁ ਹੈ ॥

ਏਤੇ ਰਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਕੈ ਘਟਿ ਨਾਮ ਨਿਵਾਸੁ ॥ ੨ ॥

(ਏਤੇ) ਇਹ ਜਿਤਨੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਕਥਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੰਪੂਰਨ (ਰਸ) ਅਨੰਦ ਸਰੀਰ ਕੇ ਵਿਖੇ ਧਸ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈ ਕਿਸ ਸਥਾਨ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰੇ ॥ ੨ ॥

ਜਿਤੁ ਬੋਲਿਐ ਪਤਿ ਪਾਈਐ ਸੋ ਬੋਲਿਆ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ (ਬੋਲਿਐ) ਬਚਨਾਂ ਕੇ ਬੋਲਣੇ ਕਰਕੇ ਪਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਬੋਲਣਾ ਪਰਵਾਣੁ ਸਚਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਤ ਮੀਠਾ ਬੋਲਣੇ ਸੇ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ॥

ਫਿਕਾ ਬੋਲਿ ਵਿਗੁਚਣਾ ਸੁਣਿ ਮੂਰਖ ਮਨ ਅਜਾਣ ॥

ਬਿਰੱਸ ਬਚਨੁ ਜੋ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੋ ਫੇਰ ਪੀਛੇ ਸੇ ਵਿਗੁਚਣਾ ਖਰਾਬ ਹੋਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮੂਰਖ ਅਜਾਨ ਅਗਜਾਨੀ ਪੁਰਸ਼ ਤੂੰ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਔਰੁ ਇਸ ਕਹਨੇ ਕੋ(ਮਨ)ਮਾਨ ਲੇ॥ ਪੰਡਤੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ਕੀਆ ਕਿ ਜੀਵ ਕਾ ਭਲਾ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ॥

ਉੱਤਰ ॥ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੇ ਭਲੇ ਹੋਰ ਕਿ ਕਹਣ ਵਖਾਣ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭਲੇ ਹੈਂ ਹੋਰੁ ਜੋ ਤਿਸਕੇ ਭਾਏ ਸੋ ਬਿਨਾ (ਕਹਣ) ਕਹਾਣੀਆਂ ਕਾ ਕਥਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਕਜ਼ਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਿਥਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਤਿਨ ਮਤਿ ਤਿਨ ਪਤਿ ਤਿਨ ਧਨੁ ਪਲੈ ਜਿਨ ਹਿਰਦੈ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਹੀ ਉੱਤਮ ਬੁਧੀ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਨਕੀ ਹੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪਤਿ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਨਕੇ ਪਾਸ ਹੀ ਦੈਵੀ ਸੰਪਦਾ ਰੂਪੀ ਧਨੁ ਹੈ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਧਯਾਨੁ ਮਿਲਿ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਤਿਨਕਾ ਕਿਆ ਸਾਲਾਹਣਾ ਅਵਰ ਸੁਆਲਿਓ ਕਾਇ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਿਆ ਕਰੀਏ ਹੋਰ ਤਿਨਕੇ ਗੁਣੋ ਕਰਕੇ ਕੌਣ(ਸੁਆਲਿਉ)ਸੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਭਾਵ ਓਹੀ ਅਤੀ ਉਤਮਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਬਾਹਰੇ ਰਾਚਹਿ ਦਾਨਿਨ ਨਾਇ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਨਦਰੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਜੋ ਬਾਹਰ ਹੈਂ (ਸੋ ਰਾਚਹਿ ਦਾਨਿ) ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਦਾਨੁ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸਮੈ ਰਚਿ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਨਾਇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਨਹੀ ਰਚੇ ਹੈਂ*॥ ੪ ॥ ੪ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧

ਅਮਲੁ ਗਲੋਲਾ ਕੂੜ ਕਾ ਦਿਤਾ ਦੇਵਣਹਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸਰੀਰ ਅਭਿਮਾਨ ਕੀ ਨਿਛੇਦੀ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਝੂਠ ਰੂਪੀ ਅਮਲ ਕਾ (ਗਲੋਲਾ) ਮਾਵਾ ਵਾ ਝੂਠ ਕਾ ਗੋਲਾ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹੈ ਸੋ ਦੇਵਣ ਹਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਜੀਭਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰੁ ਅਗਯਾਨੀ ਕੋ ਤਿਸਕਾ ਅਮਲੁ ਚਢ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਮਤੀ ਮਰਣੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਖੁਸੀ ਕੀਤੀ ਦਿਨ ਚਾਰਿ ॥

ਤਿਸ ਮਦ ਮੈ ਬੁਧੀ (ਮਤੀ) ਮਸਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈਂਤਿਸਿ ਮਦ ਕਰਕੇ ਮਸਤ ਹੂਏ ਜੀਵ ਨੇ ਮਰਨ ਕੋ ਬਿਸਾਰਿ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਰਹਾ ਚਾਰ ਦਿਨ ਭਾਵ ਅਲਪ ਕਾਲਕੀ ਝੂਠੀ (ਖੁਸ਼ੀ) ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ॥

ਸਚੁ ਮਿਲਿਆ ਤਿਨ ਸੋਫੀਆ ਰਾਖਣ ਕਉ ਦਰਵਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਜਿਨਕੋ ਰਾਜਾਦਿ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਅਮਲੁ ਅਰਥਾਤ ਮਦੁ ਨਹੀ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਸੂਫੀਆਂ ਕੋ ਸਚੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਨਾਮੁ

*ਵਾ ਨ ਦਾਨ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈ ਨਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਰਾਚਹਿ ਦਾਨਨ) ਪੁੰਨ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਤੋ ਨਹੀ ਰਚਤੇ (ਨਾਇ, ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚ ਹੈ ਤਿਸਮੈ ਲਪਟ ਰਹੇ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਿਲਿਆ ਹੈ (ਦਰਬਾਰ) ਬੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸਤਸੰਗਤ ਮੈਂ ਰਖਣੇ ਵਾਸਤੇ ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚੇ ਕਉ ਸਚੁ ਜਾਣੁ ॥ ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਤੇਰੀ ਦਰਗਹ ਚਲੈ ਮਾਣੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਔਰ ਸਭ ਪਸਾਰੇ ਕੋ ਝੂਠਾ ਜਾਨ ਕਰ ਛੋੜੋ ਏਕ ਸਾਚੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੋ ਹੀ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਾਣੋ ਜਿਸਕੇ ਸੇਵਨੇ ਕਰ ਪਰਮ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਔਰ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਮਾਨਤਾ ਚਲੈ ਭਾਵ ਜਸੁ ਪ੍ਰਵਿਰਤੇ ॥

ਸਚੁ ਸਰਾ ਗੁੜ ਬਾਹਰਾ ਜਿਸੁ ਵਿਚਿ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥

ਸਚੁ ਸਚਾ (ਸਰਾ) ਸਰਾਬੁ ਭਗਤੀ ਵਾ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਹੈ ਸੋ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਗੁੜ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਜਿਸਮੈਂ ਸਚਾ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰੂਪੀ ਗੁੜ ਹੈ ॥

ਸੁਣਹਿ ਵਖਾਣਹਿ ਜੇਤੜੇ ਹਉ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਜਿਤਨੇ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਔਰੁ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਤਾ ਮਨੁ ਖੀਵਾ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਮਹਲੀ ਪਾਏ ਥਾਉ ॥ ੨ ॥

ਇਸ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਮਦਿਰਾ ਸੇ ਮਨੁ ਗਾਢਾ (ਖੀਵਾ) ਅਮਲੀ ਹੂਆ ਤਬੀ ਜਾਣੀਏ ਜਬ (ਮਹਲੀ) ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ (ਥਾਉ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪਾ ਲੇਵੇ ॥

ਨਾਉ ਨੀਰੁ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਸਤੁ ਪਰਮਲੁ ਤਨਿ ਵਾਸੁ ॥

ਨਾਮਕਾ ਜਪਨਾ ਔਰੁ ਜੋ ਭਲਿਆਈਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹੈਂ ਇਸੀ ਜਲ ਮੈਂ ਸਨਾਨ ਕਰਣਾ ਚਾਹੀਏ ਔਰੁ ਜੋ ਸਤ ਕਾ ਬੋਲਨਾ ਹੈ ਸੋ (ਪਰਮਲੁ) ਚੰਦਨ ਕੀ ਬਾਸ ਸੁਗੰਧੀ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਲਗਾਵੀਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਤਿਵਾਦੀ ਜਨੋ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਰੂਪੁ ਸੁਗੰਧੀ ਦੇਸ ਦਿਸਾਂਤਰੋਂ ਮੈਂ ਫੈਲ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਤਾ ਮੁਖੁ ਹੋਵੈ ਉਜਲਾ ਲਖਿ ਦਾਤੀ ਇਕ ਦਾਤਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਲਖੋਂ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਦਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੈ ਸ ਜਬ ਅਪਨ ਇਕ ਨਾਮ ਕੀ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਤਬ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮੁਖ ਉਜਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੈਸੇ ਰਾਜਾਦਿਕ ਮਦਰਾ ਪਾਨ ਕੇ ਅਮਲ ਕਰ ਸੇਵਕੋਂ ਕੋ ਦਾਨ ਕੀ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤੀ ਤਿਨਕਾ ਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਅਨੇਕ ਦਾਨੋਂਕਾ ਦਾਨੁ ਏਕ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋਈ ਦਾਨੁ ਕਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰੇ ਤੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੁਖੁ ਉਜਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਉਪਦੇਸ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਭੀ ਵਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਆਪ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਔਰੁ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਹੋ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਦੂਖ ਤਿਸੈ ਪਹਿ ਆਖੀਐ ਸੂਖ ਜਿਸੈ ਹੀ ਪਾਸਿ ॥ ੩ ॥

ਦੁਖ ਤਿਸਕੇ ਪਾਸ (ਆਖੀਅਹਿ) ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਕੇ ਪਾਸ ਸੁਖ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰੁ ਹੀ ਹੈ ॥

ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ਜਾਕੇ ਜੀਅ ਪਰਾਣ॥

ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰੁ ਮਨ ਸੇਂ ਕਯੋ ਬਿਸਾਰੀਏ ਜਿਸਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਣ ਦੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸਰੀਰ ਮੇ ਜੀਵ ਕਲਾ ਔਰੁ ਪ੍ਰਾਣ ਜਿਸਨੇ ਦੀਏ ਹੈਂ ॥

ਤਿਸੁ ਵਿਣੁ ਸਭੁ ਅਪਵਿਤ੍ਰੁ ਹੈ ਜੇਤਾ ਪਹਿਨਣੁ ਖਾਣੁ ॥

ਤਿਸ ਐਸੇ ਉਪਕਾਰੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਖਾਣਾ ਪਹਿਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭੁ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਯਥਾ—ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜੋ ਪਹਿਰੈ ਖਾਇ। ਜਿਉ ਕੂਕਰ ਜੂਠਨ ਪੈ ਪਾਇ ॥

ਹੋਰਿ ਗਲਾਂ ਸਭਿ ਕੂੜੀਆ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਪਰਵਾਣੁ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਅਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਹੇ ਭਗਵਨ ਔਰੁ ਬਾਤਾਂ ਸਭ ਝੂਠੀਆਂ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਸੋ ਬਾਤ (ਪਰਵਾਣੁ) ਖਰੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧

ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀਕੋ ਪਿਤਾ ਜੀਨੇ ਗੋਪਾਲ ਪਾਂਧੇ ਕੋ ਪਾਸ ਵਿਦਯਾ ਪੜਨੇ ਕੋ ਬੈਠਾਯਾ ਤਬ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਪਾਂਧਾ ਜੀ ਜੋ ਵਿਦਯਾ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਸੁਖਦਾਈ ਹੋਵੈ ਐਸੀ ਵਿਦਯਾ ਆਪਨੇ ਪਢੀ ਹੋਵੈ ਤੌ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਢਾਵੋ ਤਬ ਪਾਂਧੇ ਜੀਨੇ ਕਹਾ ਸੋ ਵਿਦਯਾ ਮੈਨੇ ਨਹੀ ਪਢੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੈ ਸੋਆਪ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀਨੈ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਨਕੀਆ॥

ਜਾਲਿ ਮੋਹੁ ਘਸਿ ਮਸੁ ਕਰਿ ਮਤਿ ਕਾਗਦੁ ਕਰੁ ਸਾਰੁ ॥

ਮੋਹ ਕੋ ਜਲਾ ਕਰਕੇ ਵਾ (ਜਾਲ) ਸਮੂਹ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਧਨ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਮੋਹੁ ਹੈ ਤਿਸਕੋ (ਘਸਿ) ਰਗੜ ਕਰ ਭਾਵ ਕਟ ਕਰਕੇ (ਮਸੁ) ਸਿਆਹੀ ਬਨਾਓ ਅਰੁ ਮਤਿ (ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ) ਸਾਰ ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਾਗਦੁ ਬਨਾਓ ॥

ਭਾਉ ਕਲਮ ਕਰਿ ਚਿਤੁ ਲੇਖਾਰੀ ਗੁਰ ਪੁਛਿ ਲਿਖੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਲਿਖਣ ਕਰੋ ਔਰ ਚਿਤ ਕਾ ਇਕਾਗ੍ਰ ਕਰਨਾ ਇਹੈ ਲਿਖਾਰੀ ਕਰੋ ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪੂਛਕਰ ਸਤਾਸਤ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਤਿਸ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਕਾਗਜ ਪਰ ਲਿਖੋ॥

ਲਿਖੁ ਨਾਮੁ ਸਾਲਾਹ ਲਿਖੁ ਲਿਖੁ ਅੰਤ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਹਰਿਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਲਿਖੋ ਔਰੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਸਾਲਾਹ) ਉਸਤਤੀ ਲਿਖੋ ਪੁਨਃ ਤਿਸਕੀ ਅਨੰਤਤਾਈ ਲਿਖੋ ॥ ੧ ॥

ਬਾਬਾ ਏਹੁ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿ ਜਾਣੁ। ਜਿਥੈ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ਤਿਥੈ ਹੋਇ ਸਚਾ ਨੀਸਾਣੁ॥੧॥ਰਹਾਉ ॥

(ਬਾਬਾ)ਹੇ ਪਾਧਾ ਜੀ ਏਹੁ ਲੇਖਾ ਲਿਖਨਾ ਜਾਨ ਲੀਜੀਯੇ ਕਿ ਜਿਸ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਜੀਵੋ ਸੇ ਲੇਖਾ ਮਾਗੀਤਾ ਹੈ ਉਹਾਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਪਰਵਾਨਾ ਪਾਸ ਹੋਇ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਮਾਫੀ ਕਾ ਪਰਵਾਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਾਫੀਦਾਰ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਐਸੀ ਵਿਦਯਾ ਪਢੋ ਜਿਸਕੇ ਪੜਨੇ ਤੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਲੇਖਾ ਨ ਦੇਨਾ ਪਵੈ ॥

ਜਿਥਹਿ ਮਿਲਹਿ ਵਡਿਆਈਆ ਸਦ ਖੁਸੀਆਂ ਸਦ ਚਾਉ॥

ਜਿਸ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭਗਤ ਜਨੋ ਕੋ ਮਰਾਤਬੇ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾਈਆਂ ਔਰ ਮੰਗਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਮੁਖਿ ਟਿਕੇ ਨਿਕਲਹਿ ਜਿਨ ਮਨਿ ਸਚਾ ਨਾਉ।

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੇ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੁਆ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤਿਨਕੇ ਮੁਖ ਪਰ ਜਸ ਰੂਪੀ (ਟਿਕੇ) ਤਿਲਕ ਨਿਕਸਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਜਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਤਾਂ ਪਾਈਐ ਨਾਹੀ ਗਲੀ ਵਾਉ ਦੁਆਉ ॥ ੨ ॥

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇਂ ਮਿਲੇ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਹੀ ਤੋ ਹੋਰ ਜੋ ਬਾਰਤਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋ (ਵਾਉ ਦੁਆਉ) ਬਜਰਥ ਹੈ ਵਾ ਵਰ ਸ੍ਰਾਪੁ ਦੇਣਾ ਸਭ ਨਿਸਫਲੁ ਹੈ।

ਇਕਿ ਆਵਹਿ ਇਕਿ ਜਾਹਿ ਉਠਿ ਰਖੀਅਹਿ ਨਾਵ ਸਲਾਰ।

ਏਕ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਇਕਨੋ ਕੇ ਨਾਮੁ (ਸਾਲਾਰ) ਸਰਦਾਰ ਰਖੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ।

ਇਕਿ ਉਪਾਏ ਮੰਗਤੇ ਇਕਨਾ ਵਡੇ ਦਰਵਾਰ ॥

ਏਕ ਮੰਗਤੇ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈ ਇਕਨੋ ਕੇ ਬਡੇ ਦਰਬਾਰ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਗੈ ਗਇਆ ਜਾਣੀਐ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਵੇਕਾਰ ॥ ੩ ॥

ਸੋ (ਅਗੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਜਾਕਰ ਸਭ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕੌਨੁ ਵਡਾ ਹੈ ਔਰੁ ਕੌਨੁ ਛੋਟਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਨਾਮੁ ਸੋ ਬਿਨਾ ਜੋ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਵੇਕਾਰ ਬਯਰਥ ਹੈਂ ॥

ਭੈ ਤੇਰੈ ਡਰੁ ਅਗਲਾ ਖਪਿ ਖਪਿ ਛਿਜੈ ਦੇਹ ॥

ਹੇ ਪਾਧਾ ਜੀ ਤੇਰੇ ਮਨਮੈ ਪਰਲੋਕ ਕਾ (ਭੈ) ਡਰੁ ਹੈ ਯਾ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈ ਤੋ ਡਰੁ (ਅਗਲਾ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਵਾ (ਅਗਲਾ)ਬਹੁਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਵਿਸਯੋਂ ਮੈਂ(ਖਪਿ ਖਪਿ)ਪਚ ਪਚ ਕਰਕੇ ਏਹੁ ਸਰੀਰੁਛੀਜਤਾ ਜਾਤਾਹੈ ਤਾਂਤੇ ਐਸਾ ਸਮਝਨਾਚਾਹੀਏ

ਨਾਵ ਜਿਨਾ ਸੁਲਤਾਨ ਖਾਨ ਹੋਦੇ ਡਿਠੇ ਖੇਹ ॥

ਕਯੋਂਕਿ ਜਿਨਕੇ ਨਾਮ (ਸੁਲਤਾਨ) ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਔਰੁ ਖਾਨ ਪਠਾਨ ਵਾ ਸਰਦਾਰ ਉਮਰਾਉ ਹੈ ਸੋ ਸਭ (ਖੇਹ) ਭਸਮ ਹੋਤੇ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਏਕ ਛਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਰਾਜਾਦਿਕ ਪਦਾਰਥ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਜੀਵ ਕੋ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰਨਾ ਨਾ ਚਾਹੀਏ ॥

ਨਾਨਕ ਉਠੀ ਚਲਿਆ ਸਭਿ ਕੂੜੇ ਤੁਟੇ ਨੇਹ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਜੀਵ ਉਠ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜਿਤਨੇ ਝੂਠੇ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਹੀ ਟੂਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥

ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵਜੀ ਕੁਛ (ਰਮਤੇ)ਕਰਕੇ ਘਰ ਵਿਖੇ ਆਏ ਤਬ ਭੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਦਾਸੀਨ ਰਹਿਤੇ ਭਏ ਤਬ ਮਾਤਾ ਔਰ ਪਿਤਾ ਜੀਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਤੂੰ ਉਦਾਸੀਨ ਕਿਉਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈਂ ਅੱਛੇ ਭੋਜਨੋਂ ਕੋ ਖਾਓ ਘੋੜਿਓਂ ਪਰ ਚਢੋ ਸੁੰਦ੍ਰ ਪੁਸ਼ਾਕਾਂ ਪਹਿਰੋ ਸ਼ਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਬਾਂਧੋ ਮੰਦਰੋਂ ਮੈਂ ਸੈਨ ਕਰੋ ਔਰ ਪਰਵਾਰ ਕੇ ਸਭ ਸੰਬੰਧੀ ਜਨੋ ਪਰ ਹੁਕਮੁ ਕਰੋ। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਜੀ ਕੋ ਉਤ੍ਰ ਦੇਨੇ ਨਮਿਤ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧

ਸਭਿ ਰਸ ਮਿਠੇ ਮੰਨਿਐ ਸੁਣਿਐ ਸਾਲੋਣੇ ॥

ਹੇ ਪਿਤਾਜੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਮਨਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਸਰਬ ਮੀਠੇ ਰਸੋਂ ਕੇ ਭੋਜਨ ਖਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਲੋਨੇ ਖਾਏ ਹੈਂ ॥

ਖਟ ਤੁਰਸੀ ਮੁਖ ਬੋਲਣਾ ਮਾਰਣ ਨਾਦ ਕੀਏ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰ ਜੋ ਅਸਤੋਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਤਿਸਕਾ ਜਸੁ ਉਚਾਰਣ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਖਟ ਤੁਰਸ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਰਾਗੋਂ ਮੇਂ ਕੀਰਤਨ ਸਮੈ (ਨਾਦ) ਬਜੰਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਬਜਾਉਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਮਾਰਣ) ਮਸਾਲਿਓਂ ਕਾ ਚੂਰਣੁ ਹੈ॥

ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਾਉ ਏਕ ਜਾਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥ ੧ ॥

ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਛਤੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਭੋਜਨ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਦਾ(ਭਾਉ)ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਿਸਕੋ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਬਾ ਹੋਰ ਖਾਣਾ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰੁ ॥

ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੀ ਰਖਜਾ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਬਿਸੇਸ ਹੋਰੁ ਜੋ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕੇ ਨਮਿਤ ਖਾਣਾ ਹੈ ਸੋ ਖ੍ਵਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਤੁ ਖਾਧੈ ਤਨੁ ਪੀੜੀਐ ਮਨ ਮਹਿ ਚਲਹਿ ਵਿਕਾਰ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕੇ ਖਾਨੇ ਸੇ ਮਨਮੇ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਪ੍ਰਵਿਰਤੇ ਭਾਵ ਉਤਪਤਿ ਹੋਵੈਂ ਔਰੁ ਤਿਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਸੰਬੰਧ ਕਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਵਾ ਰਾਜ ਡੰਡ ਕਰ ਇਸੀ ਲੋਕ ਮੈ (ਤਨੁ)ਸਰੀਰ ਪੀੜਤ ਹੋਵੇ ਸੋ ਮੈ ਨਹੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ॥

ਰਤਾ ਪੈਨਣੁ ਮਨੁ ਰਤਾ ਸੁਪੇਦੀ ਸਤੁ ਦਾਨੁ ॥

ਜੋ ਮਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈ ਰੰਗਿਆ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਸੁਰਖ ਰੰਗ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਪਹਿਰਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਸਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ (ਦਾਨੁ) ਜਾਨ ਲੇਨਾ ਹੈ ਵਾ ਸੱਤ ਸਬਦ ਕਾ (ਦਾਨੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਵੇਤ ਰੰਗ ਪਹਿਰਿਆ ਹੈ ॥

ਨੀਲੀ ਸਿਆਹੀ ਕਦਾ ਕਰਣੀ ਪਹਿਰਣੁ ਪੈਰੁ ਧਿਆਨੁ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਸਿਆਹੀ (ਕਦਾ) ਕਾਟਣੀ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਨੀਲੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਤਿਆਗੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਾਪ ਰਹਿਤ ਹੋਣਾ ਔਰੁ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਪੈਰੁ ਧਿਆਨੁ) ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ਹੈ ਸੋਈ (ਪਹਿਰਨ) ਪੇਰਾਹਣ ਚੋਲਾ ਪਹਿਨਿਆ ਹੈ ॥

ਕਮਰ ਬੰਦ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਧਨੁ ਜੋਬਨੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ॥ ੨ ॥

ਸੰਤੋਖ ਰੂਪੀ ਕਰਮ ਕਸਾ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਧਨੁ ਔਰ ਜੋਬਨ ਹੈ ॥

ਬਾਬਾ ਹੋਰੁ ਪੈਨਣੁ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰੁ ॥

ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਹੋਰੁ ਜੋ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਅਨਸਾਰ ਪਹਿਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਖੁਆਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਪੈਧੈ ਤਨੁ ਪੀੜੀਐ ਮਨ ਮਹਿ ਚਲੈ ਵਿਕਾਰ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਜੋਂਕਿ ਜਿਸ ਪਹਿਰਨੇ ਸੇ ਸਰੀਰ ਪੀੜਿਤ ਹੋਵੇ ਔਰ ਮਨ ਵਿਖੇ ਵਿਕਾਰ ਉਤਪਤਿ ਹੋਵੈਂ ਸੋ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ॥

ਘੋੜੇ ਪਾਖਰ ਸੁਇਨੇ ਸਾਖਤਿ ਬੂਝਣੁ ਤੇਰੀ ਵਾਟ ॥

ਧਰਮ ਰੂਪੀ ਘੋੜੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜਤ ਕੀ (ਪਾਖਰ) ਕਾਠੀ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਮੁਦਤਾਦਿ ਸੋਇਨੇ ਕੀ (ਸਾਖਤ) ਬਨਾਵਟ ਵਾ ਪੂਜੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ(ਬੂਝਣੁ)ਸਮਝ ਹੈ ਸੋਈ ਵਾਟੁ ਰਾਹੁ ਹੈ ॥

ਤਰਕਸ ਤੀਰ ਕਮਾਣ ਸਾਂਗ ਤੇਗ ਬੰਦ ਗੁਣ ਧਾਤੁ ॥

ਸੁੱਧ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਤਰਗਸ ਕੱਥੇ ਮੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਤੀਰੁ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਤਰਫ ਝੁਕੀ ਹੋਈ ਬੁਧੀ ਹੈ ਸੋ ਕਮਾਣ ਹੈ ਔਰ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪੀ (ਸਾਂਗ) ਬਰਛੀ ਹੈ ਔਰੁ ਗਯਾਨ ਰੂਪੁ (ਤੇਗ ਬੰਦ) ਖੜਗ ਕਾ ਬਾਂਧਨਾ ਹੈ। ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਇਨ ਗੁਣੋ ਮੈਂ ਹਮਾਰਾ (ਧਾਤੁ) ਧਾਵਨਾ ਹੈ ॥

ਵਾਜਾ ਨੇਜਾ ਪਤਿ ਸਿਉ ਪਰਗਟੁ ਕਰਮੁ ਤੇਰਾ ਮੇਰੀ ਜਾਤਿ ॥ ੩ ॥

ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜੋ ਪਤਿ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰਗਟੁ ਹੋਨਾ ਹੈ ਸੋਈ ਬਾਜਾ ਔਰੁ ਨੇਜਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰਾ (ਕਰਮੁ) ਬਖਸਸ ਵਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇਰੀ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰੀ ਜਾਤਿ ਕੀ ਉੱਤਮਤਾ ਹੈ ॥

ਬਾਬਾ ਹੋਰੁ ਚੜਣਾ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰ ॥

ਹੇ ਬਾਬਾ ਹੋਰ ਮਨਕੀ ਖੁਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਸਵਾਰੀ ਉਪਰ ਚੜਨਾ ਹੈ ਸੋ ਖੁਆਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਤੁ ਚੜਿਐ ਤਨੁ ਪੀੜੀਐ ਮਨ ਮਹਿ ਚਲਹਿ ਵਿਕਾਰੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਚੜਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤਨੁ ਪੀੜਤ ਹੋਵੇ ਅਰ ਮਨ ਵਿਖੇ ਬਿਕਾਰ ਉਤਪਤਿ ਹੋਵੇ ਸੋ ਮੈਂ ਨਹੀ ਚਾਂਹਦਾ ਹੂੰ ॥

ਘਰ ਮੰਦਰ ਖੁਸੀ ਨਾਮ ਕੀ ਨਦਰਿ ਤੇਰੀ ਪਰਵਾਰੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਘਰ ਮੰਦਰ) ਕਚੇ ਔਰ ਪਕੇ ਮੰਦਰ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਤੇਰੀ ਦਯਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰਾ ਪਰਵਾਰੁ ਹੈ ॥

ਹੁਕਮੁ ਸੋਈ ਤੁਧੁ ਭਾਵਸੀ ਹੋਰੁ ਆਖਣੁ ਬਹੁਤ ਅਪਾਰੁ ॥

ਹੇ ਬੇਅੰਤ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕਰਨੀ ਸੋਈ ਹੁਕਮ ਹੈ ਹੋਰੁ (ਆਖਣੁ) ਕਹਿਨ ਤੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਪੂਛਿਨ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸੱਚਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਿਸੀ ਸੇ ਪੂਛ ਕਰ ਵੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਭਾਵ ਸ੍ਰਤੰਤ੍ਰ ਹੈ ॥

ਬਾਬਾ ਹੋਰੁ ਸਉਣਾ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰੁ ॥ ਜਿਤੁ ਸੁਤੈ ਤਨੁ ਪੀੜੀਐ
ਮਨ ਮਹਿ ਚਲਹਿ ਵਿਕਾਰੁ । ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ੪ ॥ ੭॥

ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਹੋਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਸੋਣਾ ਖੁਆਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿਜੋਂਕਿ ਜਿਸ ਸੋਣੇ ਕਰਕੇ ਤਨੁ ਪੀੜਤ ਹੋਵੈ ਅਰ ਮਨਮੈ ਬਿਕਾਰ ਚਲੇ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸੁੱਤੇ ਰਹਣਾ ਹੈ ਸੋ ਦੁਖਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੭ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਸੇਖ ਬਹਿਰਾਮ ਕੇ ਪੂਛਨੇ ਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਲਛਣ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕੁੰਗੂ ਕੀ ਕਾਇਆ ਰਤਨਾ ਕੀ ਲਲਿਤਾ ਅਗਰਿ ਵਾਸੁ ਤਨਿ ਸਾਸੁ ॥

ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਕੁੰਗੂ) ਕੇਸਰ ਵਤ ਤਿਨਕੀ ਕਾਇਆ ਦੇਹ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਬੈਰਾਗ ਕੇ ਬਚਨ ਬੋਲਣੇ ਕਰਕੇ ਰਤਨੋਂ ਕੀ ਤਿਨਕੀ (ਲਲਿਤਾ) ਜਿਹਥਾ ਹੈ ਔਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਕਰਕੇ ਸੁਗੰਧਿਤ ਹੂਏ ਅਗਰ ਚੰਦਨ ਵਤ ਤਿਨਕੇ ਸਰੀਰ ਵਿਖੇ ਸ੍ਵਾਸ ਹੈਂ ॥

ਅਠ ਸਠਿ ਤੀਰਥ ਕਾ ਮੁਖ ਟਿਕਾ ਤਿਤੁ ਘਟਿ ਮਤਿ ਵਿਗਾਸੁ ॥

ਅਠਾਸਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਤਿਲਕੁ ਤਿਨਕੇ ਮੁਖ ਪਰ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੋ ਸਰਬ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲੁ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨਕੇ ਦਰਸਨ ਸੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ(ਤਿਤੁ)ਤਿਨ ਸੰਤੋਂਕੇ(ਘਟਿ)ਮੈਂ ਬੁਧੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਓਤੁ ਮਤੀ ਸਾਲਾਹਣਾ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥ ੧ ॥

ਤਾਂਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਮਤਿ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਔਰ ਤਿਸਕੇ ਗੁਨੋ ਕਾ ਸਲਾਹੁਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਾਬਾ ਹੋਰ ਮਤਿ ਹੋਰ ਹੋਰ ॥ ਜੇ ਸਉ ਵੇਰ ਕਮਾਈਐ ਕੂੜੈ ਕੂੜਾ ਜੋਰੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਬਾਬਾ) ਭਾਈ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਸਿਖਜਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਜੋ ਮਤਿ ਸਿਖਜਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਰ ਹੀ ਹੋਰੁ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਕਰਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਹੋਰ ਸਿਖਜਾ ਲੇ ਕਰਕੇ ਚਾਹੇ ਸੈਂਕੜੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਭੀ ਕਮਾਇ ਲੀਜੀਏ ਤੌ ਭੀ ਵਹੁ ਪਦਾਰਥ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਬਲ ਭੀ ਝੂਠਾ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਕੇ ਧਾਰਨੇਸੇ ਬਿਨਾ ਹੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੂਜ ਲਗੈ ਪੀਰੁ ਆਖੀਐ ਸਭੁ ਮਿਲੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਹੋਰ ਸਿਖਜਾ ਦੇ ਬਲ ਕਰ ਪੂਜਾ ਭੀ ਹੋਨੇ ਲਗੇ ਔਰੁ ਲੋਕ ਪੀਰ ਪੀਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗ ਜਾਵੈਂ ਸਭ ਸੰਸਾਰੁ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲਨੇ ਲਗੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੇਵਕੁ ਹੋ ਜਾਏ ॥

ਨਾਉ ਸਦਾਏ ਆਪਣਾ ਹੋਵੈ ਸਿਧੁ ਸੁਮਾਰੁ ॥

ਔਰ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਭੀ ਵਡਾ ਕਹਾਵੈ ਪੁਨਃ ਸਿਧੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਗਿਨਾ ਜਾਵੈ ॥

ਜਾ ਪਤਿ ਲੇਖੈ ਨਾ ਪਵੈ ਸਭਾ ਪੂਜ ਖੁਆਰੁ ॥ ੨ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਤਿਸਕੀ ਪਤਿ ਲੇਖੈ ਮੈਂ ਨ ਆਵੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤਹਾਂ ਭਗਤੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਗਿਨੀ ਜਾਏ ਤਬ ਸਭ ਪੂਜਾਦਿ ਬਡਾਈ ਸੋਂ ਖੁਆਰੁ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰਿ ਥਾਪਿਆ ਤਿਨ ਮੇਟਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸਰ ਸਿਖਜਾ ਮੈਂ ਸਥਾਪਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਸਿਖਜਾ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਮੇਟਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ।

ਓਨਾ ਅੰਦਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਨਾਮੋ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥

ਸਰਬ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਉਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਵਹੁ ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਹੈਂ ਵਾ ਉਨਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਭੀ ਨਾਮ ਹੀ ਪਰਗਟੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਉ ਪੂਜੀਐ ਨਾਉ ਮੰਨੀਐ ਅਖੰਡੁ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥ ੩ ॥

ਪੁਨਃ (ਅਖੰਡ) ਦੇਸ ਕਾਲ ਵਸਤੂ ਭੇਦ ਰਹਿਤ ਜੋ (ਸਦਾ) ਸਚੁ ਤ੍ਰੈਕਾਲਾਬਾਧ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸੋ ਪੂਜੀਦੇ ਮੰਨੀਦੇ ਹਨ ਵਾ ਤਿਨੋਂਕੇ ਔਰੁਦੇਵ ਸਭ ਛੋਡ ਕਰ ਏਕ ਅਖੰਡਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਹੀ ਪੂਜਾ ਮਾਨਤਾਹੈ॥੩

ਖੇਹੂ ਖੇਹ ਰਲਾਈਐ ਤਾ ਜੀਉ ਕੇਹਾ ਹੋਇ ॥

ਪੁਰਸ ਜਬ ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਖੇਹੂ) ਮ੍ਰਿਤਕਾਕਰ ਰਚਿਤ ਜੋ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਸੋ ਤਬ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਮੈ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ (ਤਾਜੀਉ) ਤਬ ਜੀਵਕਾ (ਕੇਹਾ) ਕੈਸਾ ਹਾਲ ਹੋਵੈਗਾ ਵਾ ਫਿਰ ਜੀਉ ਜੀਉ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈਗਾ ਤਹਾਂ ਤੋ ਅਰੇ ਅਰੇ ਕਰਕੇਹੀਭਾਟੀਤਾ ਹੈ।

ਜਲੀਆ ਸਭ ਸਿਆਣਪਾ ਉਠੀ ਚਲੀਆ ਰੋਇ ॥

ਸਭ ਚਤਰਾਈਆਂ ਜਲ ਜਾਤੀਆਂ ਹਨ ਰੋਤਾ ਹੂਆ ਉਠ ਕਰਕੇ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਵਿਸਾਰਿਐ ਦਰਿ ਗਇਆ ਕਿਆ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮਕੋ ਬਿਸਾਰਨੇ ਕਰ ਜਮਕੇ ਦਰਵਾਜੇ ਪਰ ਜਾਨੇ ਸੇ ਕਜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬੁਰਾ ਹਾਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਸੰਗਤ ਆਈ ਔਰੁ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ਭਗਵਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀਨੇ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਮਹਲਾ ੧

ਗੁਣਵੰਤੀ ਗੁਣ ਵੀਥਰੈ ਅਉਗਣਵੰਤੀ ਝੂਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੁਭਗੁਣੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੂਪ ਗੁਣਵੰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਬਿਸਥਾਰੁ ਕਰਤੀ ਹੈ ॥ ਔਰੁ ਜੋ ਗੁਣੋ ਸੇਂ ਰਹਿਤ ਮਨਮੁਖ ਰੂਪੁ ਅਵਗੁਣ ਵੰਤੀ ਹੈਂ ਸੋ (ਝੂਰ) ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਮਨੇ ਆਪਨੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਬ੍ਰਿਥਾ ਹੀ ਨਸ਼ਟ ਕੀਆ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨਹੀ ਜਪਿਆ ਹੈ ॥

ਜੇ ਲੋੜਹਿ ਵਰੁ ਕਾਮਣੀ ਨਹ ਮਿਲੀਐ ਪਿਰ ਕੂਰਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਵ ਰੂਪੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੇਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਪਿਰ) ਪਤੀ ਕੋ ਮਿਲਨਾ ਚਾਹੇ ਤਬ ਸਚ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈ ਧਾਰੇ ਕਜੋਂਕਿ (ਕੂਰਿ) ਝੂਠ ਸੇ ਪਤੀਕੋਨਹੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ ਸੇਂ ਬਿਨਾ ਔਰੁ ਜੋ ਕਰਮ ਹੈਂ ਸੋ ਕੂੜੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਪਤੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਿਥਮ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਅਤੀ ਦੁਸਤਰ ਹੈ।

ਨਾ ਬੇੜੀ ਨਾ ਤੁਲਹੜਾ ਨਾ ਪਾਈਐ ਪਿਰੁ ਦੂਰਿ ॥ ੧ ॥

ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਪਾਸ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਕੇ ਤਰਨੇ ਕੋ ਨਾ ਭੁਗਤੀ ਰੂਪੁ ਬੇੜੀ ਔਰ ਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੁ ਤੁਲਹਾ ਹੀ ਹੈ। ਜਬ ਇਨ ਸਾਧਨੋਂ ਮੈ ਸੇ ਪਾਰ ਜਾਨੇ ਕਾ ਏਕੁ ਭੀ ਸਾਧਨੁ ਪਾਸ ਨਹੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਤਿਨ ਸਾਧਨੋ ਸੇ ਬਿਨ ਨਹਿ (ਪਾਈਐ) ਪਤੀ ਕੋ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਮਨਮੁਖ ਕੋ ਅਤੀ ਦੂਰ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈ ਤਿਨਕੋਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਇਸੀ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਕਹਿਤ ਹੈਂ ।

ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਪੂਰੈ ਤਖਤਿ ਅਛੋਲੁ॥ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੂਰਾ ਜੇ ਕਰੇ ਪਾਈਐ ਸਾਚੁਅਤੋਲੁ ॥੧॥ਰਹਾਉ

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ (ਠਾਕਰ)ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਔਰੁ ਸਰਬਕਾ ਤਖਤਿ ਆਸਰਾ ਰੂਪੁ ਹੈ ਔਰੁ ਅਚੱਲ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੈ ਮੁਖਜ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੂ (ਪੂਰਾ) ਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਔਰੁ ਬ੍ਰਹਮ ਸੋਤ੍ਰੀ ਜਬ ਯਥਾਰਥ ਸਤਿਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰੇ ਤਬ ਸਰੁ ਔਰੁ ਅਤੋਲ ਸਰੂਪੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਦਾਂਚਿ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾਗਜਾਨੁ ਤੋ ਬੇਦ ਔਰੁ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨੇ ਸੇ ਭੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਯੱਦਯਪਿ ਵੇਦ ਔਰੁ ਸਾਸਤ੍ਰ ਭੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਿਕ ਹੈ ਤਦਯਪਿ ਵਦਿ ਪ੍ਰਯੰਤ ਗੁਰੂ ਮੁਖੁਦ੍ਵਾਰਾ ਯਥਾਰਥ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਨਕਰੇ ਤਾਵਦ ਪ੍ਰਯੰਤ ਕਦਾਚਿਤ ਸ੍ਵਰੂਪਕਾਗਜਾਨੁ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਯਾਂਤਿ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੈ ਬੇਦ ਔਰ ਸਾਸਤ੍ਰੋ ਕੋ ਗੌਨਤਾ ਔਰ ਗੁਰੂ ਕੋ ਮੁਖਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਮੰਦਰੁ ਸੋਹਣਾ ਤਿਸੁ ਮਹਿ ਮਾਣਕ ਲਾਲ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨੁਖ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਮੰਦਰੁਅਤਯੰਤ ਸੁੰਦਰਹੈਸਿਤਮਹਿਮਨਨਰੂਪੀ ਮਾਨਕ ਅਰ ਪ੍ਰੇਮਰੂਪੀਲਾਲ ਹੈ

ਮੋਤੀ ਹੀਰਾ ਨਿਰਮਲਾ ਕੰਚਨ ਕੋਟਿ ਰੀਸਾਲ ॥
ਬਿਨੁ ਪਉੜੀ ਗਢਿ ਕਿਉ ਚੜਉ ਗੁਰ ਹਰਿ ਧਿਆਨ ਨਿਹਾਲ ॥ ੨ ॥

ਪੁਨਃ ਬੈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਮੋਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਤਿਸਮੇਂ ਨਿਰਮਲ ਹੀਰਾ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ (ਕੰਚਨ) ਸ੍ਵਰਨ ਸਰਬ ਧਾਤੂਓਂ ਸੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਭੀ ਸਰਬ ਮੈ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ॥
ਤਾਂਤੇ ਕੰਚਨ ਕੇ ਕੋਟਵਤ ਸੁੰਦਰੁ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਆਤਮ ਭੂਪਤਿ ਕਾ ਨਿਜ ਸਥਾਨੁ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾ ਪੌੜੀ ਸੇ ਐਸੇ ਗਢ ਪਰ ਕੈਸੇ ਚਢ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹਿ ਕਿ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਈਹਾਂ ਪੌੜੀ ਨਾਮ ਭੂਮਿਕਾ ਕਾ ਹੈ ਇਸਕਾ ਬਿਸਥਾਰ ਸੇਂ ਨਿਰੂਪਣ ਜਪ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਚੌਤੀਸ੍ਵੀ ਪੌੜੀਮੇਂ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਭੂਮਿਕਾ ਰੂਪੁ ਪੌੜੀ ਕਰ ਕ੍ਰਮ ਪੂਰਬਕ ਤਹਾਂ ਚੜ੍ਹਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਜਬ ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰਿਕਾ ਧਿਆਨੁ ਕਰੀਏ ਤਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਕਰ ਨਿਹਾਲ ਭਾਵ ਮੁਕਤਿ ਰੂਪੁ ਹੋਵੀਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਹੇ ਭਗਵਨ ਪੂਰਬ ਜੋ ਆਪਨੇ ਨੌਕਾ ਆਦਿਕ ਅਨੇਕ ਸਾਧਨ ਕਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਸੇਂ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਤਰੇਗਾ ਪੁਨਾ ਸੋ ਕਹਾਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਉੱਤਰ ॥ ਗੁਰ ਪਉੜੀ ਬੇੜੀ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਤੁਲਹਾ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਗਢਕੇ ਚੜ੍ਹਨੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਭੂਮਿਕਾ ਰੂਪੀ ਪੌੜੀ ਹੈ ਔਰੁ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਕੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਬੇੜੀ ਔਰੁ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਰੂਪੀ ਤੁਲਹਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰੁ ਸਰੁ ਸਾਗਰੁ ਬੋਹਿਥੋ ਗੁਰੁ ਤੀਰਥੁ ਦਰੀਆਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇਂ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਗਜਾਨ (ਬੋਹਿਥੋ) ਜਹਾਜ ਕੇ (ਸਰ) ਸਦ੍ਰਸ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸੰਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨੋਂ ਕੋ ਪਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਉਪਮਾ ਅਧਿਕ ਸੇਂ ਅਧਿਕ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਗੁਰ ਤੀਰਥ ਗੁਰੂ ਦਰੀਆਉ ਤੀਰਥੁ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੰਗਮ ਤੀਰਥ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਔਰੁ ਤੀਰਥ ਜੋ ਏਕ ਸਥਾਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਮੇਂ ਤੋ ਤਹਾਂ ਜਾਇਕਰ ਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਮਲ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਗੁਰੂ ਦੇਸਾਂਤਰੋਂ ਮੈ ਆਪ ਜਾ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸੇਵਕੋਂ ਕੀ ਕਲਜਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਊਜਲੀ ਸਤਸਰਿ ਨਾਵਣੁ ਜਾਉ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜੀਵ ਕਾ ਆਚਾਰੁ ਭਾਵੈ ਤੋ ਬੁੱਧੀ ਊਜਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸਤਸਰਿ ਤਬ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਰੂਪੀ ਸਰੋਵਰ ਮੈ ਨਾਉਂਦਾ ਕਜਾ ਸਤਸੰਗੁ ਕਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪੂਰੋ ਪੂਰੋ ਆਖੀਐ ਪੂਰੈ ਤਖਤਿ ਨਿਵਾਸ ॥

ਤਾਂਤੇ ਪੂਰਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ (ਪੂਰੋ ਆਖੀਐ) ਤਿਸਕੀ ਸ੍ਰਧਾ ਸਹਿਤਿ ਪੂਰਨ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰੀਏ ਤੋ ਪੂਰੈ (ਤਖਤ) ਅਧਿਸਦਾਨ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ (ਨਿਵਾਸੁ) ਇਸਥਿਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਪੂਰੈ ਥਾਨਿ ਸੁਹਾਵਣੈ ਪੂਰੈ ਆਸ ਨਿਰਾਸ ॥

ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸੋਭਨੀਕ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੂਆ ਪੁਰਸੁ ਔਰੁ ਨਿਰਾਸ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਕੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨੇ ਕੋ ਸਾਮਰਥ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਪੂਰਾ ਜੇ ਮਿਲੈ ਕਿਉ ਘਾਟੈ ਗੁਣਤਾਸ ॥ ੪ ॥ ੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸੁ ਜਨ ਕੋ ਆਪਣੇ ਵਿਖੇ ਮਿਲਾਵਨਾ ਕਰੇ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣ ਕਯੋ ਕਰ ਘਟ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿਤਾ ਪ੍ਰਤਿ ਅਧਿਕ ਸੇ ਅਧਕ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੯ ॥

ਏਕ ਸਮੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸੇ ਸੇਖ ਬਹਰਾਮ ਜੋ ਸੇਖ ਫਰੀਦ ਕਾ ਪੋਤਾ ਥਾ ਸੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਬ ਮਿਲਨੇ ਕੋ ਅਨੰਦ ਪਰ ਏਹੁ ਸਬਦੁ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਆਵਹੁ ਭੈਣੇ ਗਲਿ ਮਿਲਹ ਅੰਕ ਸਹੇਲੜੀਆਹ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ (ਭੈਣੋ) ਤੁਮ ਆਵੋ ਔਰੁ ਮੇਰੇ ਗਲ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੋ ਕਿਜੋਕਿ ਤੁਮ (ਅੰਕ) ਪਤੀ ਕੀ ਸਖੀਆਂ ਹੋ ਵਾ ਰਿਦੇ ਕੀ ਸਹੇਲੀਆਂ ਹੋ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਹਮਾਰੀ ਏਕ ਦੇਸੀ ਹੋ ॥

ਮਿਲ ਕੈ ਕਰਹ ਕਹਾਣੀਆ ਸੰਮੂਥ ਕੰਤ ਕੀਆਹ ॥

ਤੁਮ ਔਰੁ ਹਮ ਮਿਲਕਰ (ਸੰਮੂਥ) ਸਰਬ ਸਕਤੀ ਵਾਨ ਪਤੀ ਕੀਆਂ (ਕਹਾਣੀਆਂ) ਕਥਾ ਕਰੀਏ ॥

ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬ ਸਭਿ ਗੁਣ ਅਉਗਣ ਸਭਿ ਅਸਾਹ ॥ ੧ ॥

ਤਿਸੁ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਮੈ ਸਰਬਗਜਤਾਦਿ ਸਰਬ ਗੁਣ ਹੈਂ ਔਰੁ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਅਲਪਗਜਤਾਦਿ ਸਰਬ ਹੀ ਔਗੁਣ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਤਿਸੁ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ॥

ਕਰਤਾ ਸਭੁ ਕੋ ਤੇਰੈ ਜੋਰਿ ॥ ਏਕੁ ਸਬਦੁ
ਬੀਚਾਰੀਐ ਜਾ ਤੂ ਤਾ ਕਿਆ ਹੋਰਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਹੀ ਬਲ ਕਰ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਜਬ ਏਕ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰੀਐ ਤਾਂ ਤੂੰ ਹੀ ਤੂੰ ਵਜਾਪਕੁ ਹੈਂ ਤਬ ਹੋਰੁ ਕਿਜਾ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਮਿਥਿਜਾ ਰੂਪੁ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜਾਇ ਪੁਛਹੁ ਸੋਹਾਗਣੀ ਤੁਸੀ ਰਾਵਿਆ ਕਿਨੀ ਗੁਣੀ ॥

ਹੇ ਸਖੀਓ ਜਬ ਗਜਾਨਵਾਨ ਰੂਪੀ ਸੁਹਾਗਨੀਓਂ ਕੋ ਜਾਇਕਰ ਪੂਛੀਏ ਕਿ ਤੁਮਨੇ ਕੌਨਸੇ ਗੁਨੋਂ ਕਰਕੇ ਪਤੀ ਕੋ ਰਾਵਿਆ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਭੋਗਿਆ ਹੈ ਤਬ ਤਿਨਕਾ ਏਹੁ ਉਤ੍ਰੁ ਹੈ ॥

ਸਹਜਿ ਸੰਤੋਖਿ ਸੀਗਾਰੀਆ ਮਿਠਾ ਬੋਲਣੀ ॥

ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਔਰ ਮੀਠਾ ਬਚਨੁ ਬੋਲਣੇ ਕਰਕੇ (ਸਹਜਿ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਿੰਗਾਰੀ ਗਈ ਹੈ ॥

ਪਿਰੁ ਰੀਸਾਲੂ ਤਾ ਮਿਲੈ ਜਾ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਸੁਣੀ ॥ ੨ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੇ ਤਬ (ਰੀਸਾਲੂ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ॥

ਕੇਤੀਆ ਤੇਰੀਆ ਕੁਦਰਤੀ ਕੇਵਡ ਤੇਰੀ ਦਾਤਿ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਨੰਤ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤੇਰੀ ਦਾਤ ਭੀ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ਕਿ (ਕੇਵਡੁ) ਕੇਡੀ ਵਡੀ ਹੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੇਤੇ ਤੇਰੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਿਫਤਿ ਕਰਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥

ਤੇਰੇ ਉਤਪੰਨ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਜੀਵ ਸਥੂਲ ਔਰ ਸੂਖਮ ਜੰਤ ਸਭ ਬਯੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੀ(ਸਿਫਤਿ)ਸਲਾਘਾ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਕਰਰਹੇਹਨ

ਕੇਤੇ ਤੇਰੇ ਰੂਪ ਰੰਗ ਕੇਤੇ ਜਾਤਿ ਅਜਾਤਿ ॥ ੩ ॥

ਤੇਰੇ ਰੂਪ ਅਕਾਰ ਔਰ ਸਜਾਮ ਗੌਰਾਦਿ ਰੰਗ ਭੀ (ਕੇਤੇ) ਅਨੰਤ ਹੈਂ ਔਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਛਤ੍ਰੀਆਦਿ ਜਾਤੀਆਂ ਸੰਕਰ ਬਰਣਾਦਿਕ (ਅਜਾਤਿ) ਕੁਜਾਤੀਆਂ ਭੀ ਅਨੰਤ ਹੈਂ ॥

ਸਚੁ ਮਿਲੈ ਸਚੁ ਊਪਜੈ ਸਚ ਮਹਿ ਸਾਚਿ ਸਮਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਗਤ ਜਨ ਰੂਪੀ ਸਖੀਓ ਜਬ ਸਚੁ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਸਤਸੰਗ ਮਿਲੇ ਤਬ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂਕੀ ਧਾਰਨਾ ਰਿਦੇ ਮੈ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਸਚ ਮਹਿ) ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈ ਨਿਸਚਾ ਹੋਕਰ (ਸਾਚਿ ਸਮਾਇ) ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਸਮਾਇ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਸਰੂਪ ਮੈ ਸਮਾਉਣੇ ਸੇ ਕਯਾ ਹੋਤਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰੁ॥ ਸੁਰਤਿ ਹੋਵੈ ਪਤਿ ਊਗਵੈ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਭਉ ਖਾਇ ॥

ਜਬ (ਸੁਰਤਿ) ਆਤਮ ਗਯਾਤ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਬ ਲੋਕ ਔਰੁ ਪਰਲੋਕ ਕੀ ਪਤਿ (ਊਗਵੈ) ਉਤਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗਯਾਤ ਤਬ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰ ਬਚਨੋਂ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਭਉਖਾਇ) ਡਰੁ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਵਾ ਜਬ ਗੁਰ ਬਚਨੋਂ ਕਰਕੇ (ਸੁਰਤਿ) ਗਯਾਤ ਭਈ ਤਬ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਡਰੁ ਖਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਭੈ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਯਥਾ॥ ਭੈ ਕਾਹੂ ਕੋ ਦੇਤ ਨਹਿ ਨਹਿ ਭੈ ਮਾਨਤ ਆਨ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਨ ਰੇ ਮਨਾ ਗਿਆਨੀ ਤਾਹਿ ਬਖਾਨ ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥ ੪ ॥ ੧੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਐਸੀ ਗੁਨਵੰਤੀ ਗਯਾਨੀ ਰੂਪ ਸੁਹਾਗਨੀ ਸਖੀਓਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਮੈ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਪੂਰਬਉਕਤ ਗਯਾਨੀ ਪੂਰਬ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧

ਭਲੀ ਸਰੀ ਜਿ ਉਬਰੀ ਹਉਮੈ ਮੁਈ ਘਰਾਹੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਲੀ ਹੋਈ ਜੋ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਔਗੁਨੋਂ ਸੇ (ਉਬਰੀ) ਬਚ ਗਈ ਔਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰਿਦੇ ਸੇ ਮਰ ਗਈ ॥

ਦੂਤ ਲਗੈ ਫਿਰਿ ਚਾਕਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਵੇਸਾਹੁ ॥

ਜਬ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮਰਿ ਗਈ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਭਯਾ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਵਾ ਸਬਦਾਦਿ ਬਿਸੈ ਔਰ ਤਿਨਕੋ ਗ੍ਰਹਿਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰਾਦਿ ਇੰਦ੍ਰਯ ਰੂਪੀ ਦੂਤ ਥੇ ਵਹੁ ਫਿਰ ਕਰ (ਚਾਕਰੀ) ਸੇਵਾ ਮੈ ਲਗ ਜਾਤੇ ਭਏ ॥

ਕਲਪ ਤਿਆਗੀ ਬਾਦਿ ਹੈ ਸਚਾ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਜੋ ਮਨੋਰਾਜਾਦਿ (ਕਲਪ) ਕਲਪਨਾ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਮਨੁ ਨੇ ਬਾਦ ਬਜਰਥ ਜਾਨ ਕਰ ਤਜਾਗ ਦਈ ਹੈਂ ਐਸਾ ਗਯਾਨਵਾਨੁ ਪੁਰਸ਼ ਸਚਾ ਹੈ ਔਰ (ਬੇਪਰਵਾਹੁ) ਨਿਰਿਛਤ ਹੈ ॥

ਮਨੁ ਰੇ ਸਚੁ ਮਿਲੈ ਭਉ ਜਾਇ ॥ ਭੈ ਬਿਨੁ ਨਿਰਭਉ
ਕਿਉ ਥੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਸਮਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨਕੋ ਐਸੇ ਸਮਝਾਵੇ (ਮਨਰੇ) ਹੇ ਮਨ ਸਚ ਨਾਮ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਭੈ ਜਾਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਭੈ ਧਾਰੇ ਬਿਨਾ ਪੁਰਸ਼ ਨਿਰਭਉ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕਾ ਭਯ ਧਾਰਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ (ਸਮਾਇ)ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਕੇਤਾ ਆਖਣੁ ਆਖੀਐ ਆਖਣਿ ਤੋਟਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ(ਕੇਤਾ) ਕਿਤਨਾਕੁ (ਆਖਣੁ) ਜਸੁ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਕਿਜੋਂਕਿ (ਆਖਣਿ) ਕਥਨ ਕਰਕੇ (ਤੋਟਿ) ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਕੇਤੜੇ ਦਾਤਾ ਏਕੋ ਸੋਇ ॥

ਕਜੋਂਕਿ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਮੰਗਣੁ ਵਾਲੇ ਤੋ (ਕੇਤੜੇ) ਅਨੇਕ ਜੀਵ ਹੈਂ ਔਰੂ ਦਾਤਾ ਸੋਈ ਏਕ ਹੈ ॥

ਜਿਸਕੈ ਜੀਅ ਪਰਾਣ ਹੈ ਮਨਿ ਵਸਿਐ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਭ੍ਰਾਈ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਣ ਦੀਏ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਜੀਵ ਔਰੁ ਪ੍ਰਾਣ ਹੈਂ ਸੋ ਜਬ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸੈ ਤਬ ਹੀ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਜਗੁ ਸੁਪਨਾ ਬਾਜੀ ਬਨੀ ਖਿਨ ਮਹਿ ਖੇਲੁ ਖੇਲਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸ ਖਿਨਾਂ ਔਰੁ ਜੋ ਜਗਤਕੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਪਨੇ ਵਤ ਪੁਨਃਬਾਜੀਗਰ ਕੀ ਬਾਜੀ ਵਤ ਬਨੀ ਹੂਈ ਹੈ ਜੈਸੇ ਪੰਖਸੋਂ ਕਬੂਤਰ ਦੇਖਨੇ ਮਾਤ੍ਰ ਤੋ ਸਚਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਹ ਪ੍ਰਪੰਚ ਭੀ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਖਿਨ ਭੰਗਰ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈ ਸਭ ਖੇਲ ਖਿਲਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਸੰਜੋਗੀ ਮਿਲਿ ਏਕ ਸੇ ਵਿਜੋਗੀ ਉਠਿ ਜਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਵ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰ ਏਕਠੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਕਰਮ ਫਲ ਭੋਗ ਕਰ (ਉਠਜਾਇ) ਵਿਛੜ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸੰਜੋਗੀ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਮਿਲਾਪੀ ਹੈਂ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਮਿਲਕਰ ਏਕ ਰੂਪ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ (ਵਿਜੋਗੀ) ਗੁਰ ਸਬਦ ਹੀਨ ਹੈਂ ਸੋ(ਉਠਿ)ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋਤੇ ਔਰ (ਜਾਇ)ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿਸਦਾ ਹੀ ਜਨਮਤੇ ਔਰੁ ਮਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਸੋ ਥੀਐ ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਇ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੂਆ ਹੈ ਅਪਨੇ ਬਲ ਸੇ ਕੋਈ ਔਰੁ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਸਤੁ ਵੇਸਾਹੀਐ ਸਚੁ ਵਖਰੁ ਸਚੁ ਰਾਸਿ ॥

ਜਿਨਕੇ ਪਾਸ ਸ੍ਰਧਾ ਰੂਪੀ ਸਚੀ(ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰੂਪੀ (ਵਖਰੁ) ਸੌਦਾ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰੁ ਸੋਈ ਨਾਮ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਕੋ (ਵੇਸਾਹੀਐ) ਖਰੀਦਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦ੍ਵਾਰਾ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਖ-ਰੀਦ ਕਰ ਭਰੋਸਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਵਣੰਜਿਆ ਰੁਰ ਪੂਰੇ ਸਾਬਾਸਿ ॥

ਜਿਨੋ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੱਚਾ ਨਾਮੁ ਰੂਪੀ ਸੌਦਾ ਖਰੀਦਾ ਹੈ ਤਿਨਕੋ (ਸਾਬਾਸਿ) ਧੰਨ ਧੰਨ ਬਾਣੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਵਸਤੁ ਪਛਾਣਸੀ ਸਚੁ ਸਉਦਾ ਜਿਸੁ ਪਾਸਿ॥ ੪ ॥ ੧੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਕੋ ਇਸੀ ਜਨਮ ਮੇਂ ਅਥਵਾ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰ ਮੇਂ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਮੇਂ ਪਛਾਣੇਗਾ ॥ ੪ ॥ ੧੧ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਸੇਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਭੇਦੁ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧

ਧਾਤੁ ਮਿਲੈ ਫੁਨਿ ਧਾਤੁ ਕਉ ਸਿਫਤੀ ਸਿਫਤਿ ਸਮਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਧਾਤੁ) ਮਾਇਆ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ (ਫੁਨਿ) ਬਾਰੰ ਬਾਰ (ਧਾਤੁ) ਮਾਯਾ ਮੈ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਦਾ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੁ ਕੀ (ਸਿਫਤਿ) ਉਪਮਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਸਿਫਤੀ) ਉਪਮਾ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੈਸੇ ਧਾਤੂ ਕੇ ਸਾਥ ਧਾਤੂ ਮਿਲਿ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਉਸ-ਤਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ (ਸਿਫਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਭਿੰਨ ਹੋਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਸਿਫਤੀ ਮੈਂ ਸਮਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਆਤਮ ਗਯਾਨੀਓਂ ਕੋ ਜੋ ਆਨੰਦੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਲਾਲੁ ਗੁਲਾਲੁ ਗਹਬਰਾ ਸਚਾ ਰੰਗੁ ਚੜਾਉ ॥

ਸਚਾ ਅਨੰਦੁ ਰੂਪੀ ਰੰਗੁ ਤਿਨਕੋ ਚੜਾਹੇ॥ਪ੍ਰਸਨੁ॥ ਸੋ ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਰੰਗ ਕੈਸਾ ਹੈ॥ਉਤਰੁ॥ ਜੋ ਬਾਣੀ ਕਰਕੋ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ ਲਾਲੁ ਰੰਗੁ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਸਰੀਰ ਕਰਕੋ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਦਰਾ ਕੇ ਪਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਮਸਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗਯਾਨੀਕੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈ ਭੀ ਅਨੰਦ ਕੀ ਘੂਰਮਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਐਸਾ ਜੋ ਸਘਨਾਨੰਦੁ ਸਰੀਰ ਕਰਕੋ ਹੈ ਸੋ ਗੁਲਾਲ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ (ਗਹਿਬਰਾ) ਅਤਯੰਤ ਸਘਨਾਨੰਦੁ ਹੈ ॥ ਵਾ ਜੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਸੋਂ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ ਲਾਲੁ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਮਨਨ ਸੇ ਆਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ ਗੁਲਾਲੁ ਹੈ ਪੁਨਃ ਜੋਨਿਦਿਧਯਾਸਨ ਸੇਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ(ਗਹਿਬਰਾ)ਸਘਨਾਨੰਦੁ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਸਾਖਯਾਤ ਕਾਰ ਸੋਂ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ ਸੱਚਾ ਹੈ (ਚੜਾਉ) ਪੂਰਬ ਜੋ ਸ੍ਰਵਨਾਦਿ ਤੀਨ ਸਾਧਨ ਕਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨੋ ਸੇ ਚੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕ੍ਰਮਪੂਰਬਕ ਅਧਕ ਸੇ ਅਧਿਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਇਸਲੋਕ ਕਾ ਆਨੰਦਲਾਲੁ ਅਰੁ ਸੁਰਗ ਕਾ ਅਨੰਦ ਗੁਲਾਲੁ ਪੁਨਃ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਕਾ ਅਨੰਦੁ ਗਹਿਬਰਾ ਔਰ ਜੋ ਆਤਮ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਕਾ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਸੈ ਸਚਾ ਔਰ ਚੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵੋਹ ਅਵਧੀ ਰਹਿਤ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਮਿਲੈ ਸੰਤੋਖੀਆ ਹਰਿ ਜਪ ਏਕੈ ਭਾਇ ॥੧॥

ਸੋ ਸੱਚਾ ਆਨੰਦ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜੋ (ਸੰਤੋਖੀਆ) ਯਥਾ ਲਾਭ ਸੰਤੁਸ੍ਟ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸ੍ਰਧਾ ਪੂਰਬਿਕ ਏਕ ਰਸ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ॥ ਤਿਸ ਸਚੇ ਆਨੰਦ ਰੂਪੀ ਰੰਗ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਉਪਾਯ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਰੇਣੁ ॥ ਸੰਤ ਸਭਾ ਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਦੇਣੁ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

(ਭਾਈ ਰੇ) ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋ ਕੀ (ਰੇਣੁ) ਧੂਲੀ ਹੋਕਰ ਰਹੁ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ (ਸਭਾ) ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਜਾਨੇਕਰ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗੇ। ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਮੁਕਤਿ ਰੂਪੁ ਪਦਾਰਥ ਕੇ ਦੇਨੇ ਕੋ (ਦੇਣ) ਕਾਮਧੇਨੁ ਰੂਪੁ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਹੈਂ।ਅਥ ਮਨੁਖਜ ਜਨਮ ਕੀ ਉੱਤਮਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਇਸ ਜਨਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਾਧਨੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਊਚਉ ਥਾਨੁ ਸੁਹਾਵਣਾ ਊਪਰਿ ਮਹਲੁ ਮੁਰਾਰਿ ॥

ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰ ਸੇ ਪਰ ਵਾ ਸਰਬ ਸੇ ਊਚਾ ਅਰੁ ਸੋਭਨੀਕ ਸਤਾਨੁ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮੁ ਹੈ ਸੋ (ਊਪਰਿ) ਸਭ ਸੇਂ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਜਾਨਕਰ (ਮੁਰਾਰਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੈ ਅਪਨਾ (ਮਹਲੁ) ਘਰੁ ਬਨਾਯਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਮੈਂ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਨਨੂ॥ ਜੇਕਰ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਮਹਲ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਭ ਕੋ ਕਜੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚੁ ਕਰਣੀ ਦੇ ਪਾਈਐ ਦਰੁ ਘਰੁ ਮਹਲੁ ਪਿਆਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਪਤਪਾਦਿਕੋਂ ਸਹਿਤ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਰੂਪੁ ਸੱਚੀ ਕਰਨੀ ਜਬ(ਦੇ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਰਪਨ ਕਰੀਏ ਤਬ (ਘਰੁ) ਸਰੀਰ ਕੇ (ਦਰੁ) ਬੀਚ ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਸਾਥ ਪਿਆਰੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਆਤਮਾ ਕੋ ਬੁਧੀ ਆਦਿਕ ਸੰਘਾਤ ਕਾ ਸਾਖੀ ਜਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਾਖੀ ਕਾ ਗਯਾਨੁ ਤਬ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨੁ ਸਮਝਾਈਐ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥੨॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਈਏ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਇਕਰ (ਆਤਮ ਰਾਮ) ਆਤਮਾ ਜੋ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਸਾਖੀ ਰੂਪੁ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰੀਏ ਵਾ ਆਤਮ ਪਦ ਕਰ ਤੂੰ ਪਦ ਕਾ ਵਾਚਜ ਜੀਵ ਔਰੁ ਰਾਮ ਪਦ ਕਰ ਤਤ ਪਦ ਕਾ ਵਾਚਜ ਈਸ੍ਵਰੁ ਇਨ ਦੋਨੋ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਭਾਵ ਸੋਧਨੁ ਕਰੀਏ* ॥

ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਕਰਮ ਕਮਾਈਅਹਿ ਆਸ ਅੰਦੇਸਾ ਹੋਇ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਐਸੇ ਆਤਮ ਬੀਚਾਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਕਰ (ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ) ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰਜੋ ਤਮੋ ਸਤੋ ਰੂਪੁ ਵਾ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਜੋ ਕਾਮਨਾ ਕੇ ਸਹਿਤ ਕਰਮ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਤੋ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਆਸਾ

---

* ਸੋ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਅਸਹਿਤਾ ਖੀਣਤਾ ਖ਼ਯਤਾ ਏਹਿ ਤੀਨ ਦੋਸ ਸਰਬ ਪਦ ਰਥੋ ਮੇਂ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪਨੇ ਤੇ ਅਧਿਕ ਬਿਭੂਤੀ ਵਾਲਾ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਐਸੀ ਇੱਛਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਭੀ ਐਸਾ ਹੀ ਬਨ ਪਰਾਨ ਅਧਿਕ ਸੇ ਅਧਿਕ ਹੋਨਾ ਚਾਹੇ ਐਸੇ ਇਨ ਤੀਨ ਦੋਸ ਪਦੀ ਹੋਨੇ ਕੀ ਇੱਛਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅੰਤੁ ਦੋਸ ਪਦੀ ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਹੋਨੇ ਕੀ ਇੱਛਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਇੰਦ੍ਰ ਬਨਾ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਅਧਿਕ ਤੇ ਅਧਿਕ ਹੋਨੇ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਕਾ ਨਾਮ ਆਸਾ ਸਹਿਤਾ ਦੋਸੁ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਪਦਾਰਥੋ ਕੇ ਘਟਨੇ ਔਰੁ ਨਾਸ ਹੋਣ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਹੋਵੇ ਹੈ ਕਿ ਏਹਿ ਪਦਾਰਥ ਨਾਸ ਹੋਜਾਵਗਾ ਤਾ ਹਮ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਖੀਣਤਾ ਦੋਸੁ ਹੈ ਔਰੁ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਅਭਾਵ ਹੋਨੇ ਕਰ ਜੋ ਕਸ੍ਟ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮੁ ਨਾਸਤਾ ਦੋਸੁ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਲੋਕ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਪਰਯੰਤ ਕੇ ਸਰਬ ਪਦ ਰਥੋ ਵਿਖੇ ਏ ਤੀਨੋ ਦੋਸ ਸਦਾ ਬਨੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈ ਐਸੇ ਤਿਨ ਮੈਂ ਦੋਖ ਕਿਸਕੀ ਦਿਖਲਾਈਏ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਰਮ ਦੁਖ ਰੂਪੁ ਹੈ ਔਰੁ ਜਬ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤਿਨ ਮੈਂ(ਅੰਦੇਸਾ)ਸੰਸਯ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਹੈ ਕਿ ਜਬ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈਂ ਜਾਨੇ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸੁ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਹਾਂਕੀ ਐਸੇ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਤਨੇ ਬਰਖ ਉਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈ ਰਹਿਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਤਨੇ ਹੀ ਫੂਲੋਂ ਕੀ ਮਾਲਾ ਉਸਕੇ ਗਲ ਮੈ ਪਹਿਰਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਏਕ ਬਰਖ ਬੀਤ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਏਕ ਫੂਲੁ ਤਿਨਮੈਂ ਸੇ ਸੂਕ ਜਾਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਏਕ ਬਰਖ ਪੀਛੇ ਜਬ ਏਕ ਫੂਲੁ ਸੂਕਨੇ ਲਗਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕਰ ਸ੍ਵਰਗ ਬਾਸੀ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈ ਜੋ ਦੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਅੰਦੇਸਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਮ ਤੋ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਕਈ ਤਬ ਭੀ ਦੁਖੁ ਰਹਾ ਪੁਨਃ ਜਬ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੂਈ ਤਬ ਤਿਸਕੇ ਨਸ੍ਰ ਹੋਣੇ ਕਾ ਸੰਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਪਰਮ ਕਸ੍ਰ ਹੈ॥ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਕਾ ਉਪਾਯ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਉ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਛੁਟਸੀ ਸਹਜਿ ਮਿਲੈ ਸੁਖੁ ਹੋਇ॥

ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਨਾਮ ਤੀਨ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰਜੋ ਤਮੋ ਸਤੋ ਰੂਪੁ ਕਰਮ ਵਾ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਜੋ ਕਰਮ ਹੈਂ ਵਾ ਕਰਤਾ ਕ੍ਰਿਆ ਕਰਮੁ ਆਦਿ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਛੁਟੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤੀ ਜੋ ਕਹੋ ਜਿਸ ਸੇਂ ਸਹਿਜ ਗਯਾਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਕਰ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਵ੍ਰਿਤੀ ਔਰੁ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇ ਸੋ ਕਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਮਹਲੁ ਪਛਾਣੀਐ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਮਲੁ ਧੋਇ॥ ੩॥

ਤਾਂਤੇ ਜਬ ਗੁਰੂ (ਨਦਰਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰੈ ਤਬੀ ਮਲੁ ਬਿਖੇ ਰਾਗੁ ਵਾ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਰੂਪੁ ਮੈਲੁ ਧੋਈ ਜਾਤੀ ਸੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਬ ਅੰਤਸ ਕਰਨ ਸ਼ੁੱਧੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ(ਨਿਜਘਰਿ)ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ (ਮਹਲੁ) ਆਤਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥ ੩॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਕਿਉ ਘਰੁ ਵਾਸੁ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਹਿ ਨਿਸਚੈ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇਂ ਬਿਨਾ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਰੂਪੁ ਮੈਲੁ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਔਰੁ ਰਾਗਾਦਿ ਮੈਲ ਕੀ ਨਿਵ੍ਰਿਤੀ ਬਿਨਾ ਹਰੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰੁ ਹਰੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਘਰੁਵਾਸੁ) ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਮੈ ਇਸਥਿਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਏਕੋ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੀਐ ਅਵਰੁ ਤਿਆਗੈ ਆਸ॥

ਤਾਂਤੇ ਔਰੁ ਸਰਬ ਆਸਾ ਕਾ ਪਰੀਤਜਾਗੁ ਕਰਕੇ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ (ਏਕੋ ਸਬਦੁ) ਅਦ੍ਵਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰੇ॥

ਨਾਨਕ ਦੇਖਿ ਦਿਖਾਈਐ ਹਉ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਸੁ॥ ੪॥ ੧੨॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸਨੇ ਜਗਤ ਸੇ ਨਿਰਾਸਹੋਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਆਪ ਤੋ ਦੇਖਾ ਹੈ ਪੁਨਃਤਿਸਕੀ ਸਰਨਿ ਮੈਂ ਜੋ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਆਵੈ ਤਿਸਕੋ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ ਮੈ ਤਿਸਕੇ ਸਦਾ ਹੀ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ੪ ॥ ੧੨ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਔਰੁ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸੁਹਾਗਣੀ ਔਰ ਦੁਹਾਗਣੀ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਤ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਔਰ ਪਤੀ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸੁਹਾਗਣੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦੁਰਾਚਾਰਨੀ ਪਤੀ ਕਰ ਤਜਾਗੀ ਹੂਈ ਕੋ ਦੁਹਾਗਨੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਦੋਹਾਗਣੀ ਮੁਠੀ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਠੱਗੀ ਹੂਈ ਦੁਹਾਗਣੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਜੀਵਨੇ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ॥

ਕਲਰ ਕੇਰੀ ਕੰਧ ਜਿਉ ਅਹਿਨਿਸਿ ਕਿਰਿ ਢਹਿ ਪਾਇ ॥

ਕੱਲਰ ਜਿਸ ਕੰਧ ਕੋ ਕਲਰੁ ਲਗਾ ਹੋਵੈ ਵਾ (ਕਲਰ) ਰੋਹ ਕੀ ਕੰਧ ਹੋਵੇ ਸੋ(ਅਹਿਨਿਸਿ)ਦਿਨਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈ ਕਿਰ ਕਿਰ ਕਰ ਢਹਿ ਪੜਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਬਿਨ ਸਬਦੈ ਸੁਖੁ ਨਾ ਥੀਐ ਪਿਰ ਬਿਨੁ ਦੂਖੁ ਨ ਜਾਇ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਅਨੰਦੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀ ਹੋਤਾਹੈ ਔਰ ਆਤਮਾਨੰਦ ਬਿਨਾਂ ਦੁਖ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਨਹੀ ਹੁੰਦੀ ॥ ੧ ॥

ਮੁੰਧੇ ਪਿਰ ਬਿਨੁ ਕਿਆ ਸੀਗਾਰੁ ॥ ਦਰ ਘਰਿ ਢੋਈ ਨਾ ਲਹੈ ਦਰਗਹ ਝੂਠੁ ਖੁਆਰੁ ॥੧ ॥ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਜੱਗਜਾਸੂ ਰੂਪੂ (ਮੁੰਧੇ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰਾ ਸਿੰਗਾਰ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬਨਰਥ ਹੈ ਕਿਜੋਂਕਿ ਜੋ ਪਤੀ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਪਤੀ ਕੇ ਘਰ ਮੈ(ਢੋਈ)ਸਮੀਪਤਾ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਹੇ ਜੀਵ ਯੱਦਪਿ ਮਾਇਕੀ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਤੇਰਾ ਮਾਨ ਭੀ ਹੈ ਤੱਦਪਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬੇਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਦੁਹਾਗਣੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵਤ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਝੂਠ ਕਰਕੇ ਖੁਆਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਔਰੁ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਾਨ ਨਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਬਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਬੇਮੁਖਤਾ ਕੋ ਛੋਡਦੇਹ ॥ ਅਬ ਕ੍ਰਿਸਾਨ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤ ਸੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਆਪਿ ਸੁਜਾਣੁ ਨ ਭੁਲਈ ਸਚਾ ਵਡ ਕਿਰਸਾਣੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਹਿਲਾ ਧਰਤੀ ਸਾਧਿਕੈ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਦੇ ਦਾਣੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਆਪ ਸੁਜਾਣੁ ਚਤੁਰ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇਂ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਭੂਲਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਵਡਾ ਕ੍ਰਿਸਾਣੁ ਹੈ ਖੇਤੀ ਕਾ ਕਾਮ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਕਿਰਸਾਨੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੀਵ ਉਸ ਕੇ ਹਾਲੀ ਹੈਂ ਤਾਤੇ ਤਿਸਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਵਾਸਤੇ ਚਤੁਰਾਈ ਸੇ ਖੇਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ ਸੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੀਵ ਰੂਪੁ ਹਾਲੀ ਪਹਲੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪੀ ਧਰਤੀ (ਸਾਧਕੈ) ਸੁਧ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਣਾ ਕਹੀਏ ਬੀਜ ਬੀਜੇ ਵਾ ਤਾਂਤ ਗੁਰੂ ਸੁਜਾਣੁ ਚਤਰੁ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਸੂਤ੍ਰੀ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਸੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਭੂਲਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਸੋਈ ਸਭ ਸੇ ਬਡਾ ਕ੍ਰਿਸਾਣੁ ਖੇਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨਕੀ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪੀ ਭੂਮਕਾ ਕੋ ਸੁੱਧ ਕਰਕੇ ਤਿਸਮੈ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸਚਾ ਬੀਜ (ਦੇ) ਦੇਵੇ ਅਰਥਾਤ ਬੀਜੇ ॥

ਨਉ ਨਿਧਿ ਉਪਜੈ ਨਾਮੁ ਏਕੁ ਕਰਮਿ ਪਵੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥ ੨ ॥

ਤਬ ਏਕ ਨਾਮ ਕੇ ਬੀਜਨੇ ਸੇਂ (ਨਉਨਿਧਿ) ਨਵਧਾ ਭਗਤੀ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਬਿਸਥਾਰ ਪੂਰਬਕ ਸ੍ਰੀ ਜਪ ਸਾਹਿਬ ਕੀ'ਸੁਣਿਐ'ਕੀ ਪੌੜੀ ਮੈ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸੇ ਦੇਖ ਲੇਨਾ ਸੋ ਜਬ ਐਸੀ ਭਗਤੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਤਬ ਜੀਵ ਕੋ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਕਰਮ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਨੀਸਾਨ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤਬ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਔਰ ਗਿਆਨੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਕਉ ਜਾਣਿ ਨ ਜਾਣਈ ਕਿਆ ਤਿਸੁ ਚਜੁ ਅਚਾਰੁ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਗੁਰੋਂ ਕੋ (ਜਾਣਿ) ਜਾਣਕਰ ਅਰਥਾਤ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਭੀਗੁਰੋਂ ਕੋ (ਨ) ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਗੁਰਾਂ ਕੋ ਜਾਣ ਕਰ ਭੀ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਕਿਆ (ਚਜੁਅਚਾਰ) ਉਤਮ ਕਰਮ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕੁਛੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ॥

ਅੰਧੁਲੈ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਧ ਗੁਬਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨਮੁਖ ਰੂਪ(ਅੰਧਲੇ)ਅਗਜਾਨੀ ਪੁਰਸ਼ਨੇ(ਅੰਧ ਗੁਬਾਰ)ਅਗਜਾਨਕੇਅੰਧੇਰੇ ਕਰਕੇਹਰੀਕੇਨਾਮਕੋ ਬਿਸਾਰਦੀਆਹੈ॥

ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ਨ ਚੁਕਈ ਮਰਿ ਜਨਮੈ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥ ੩ ॥

ਇਸ ਸੇ ਤਿਸਕਾ ਆਵਾਗਵਨ (ਨ ਚੁਕਈ) ਨਹੀ ਹਟਤਾ ਕਿੰਤੂ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਔਰ ਮਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਖ੍ਵਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸੰਕਾ ਹੋਵੈ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਬਿਵਸਥਾ ਤੋ ਬਾਸਿਸ੍ਵਾਦਿ ਕਾਰਕੋਂ ਮੈਂ ਭੀਬਨੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਫਿਰ ਦੋਨੋਂ ਮੈਂ ਅਧਿਕਤਾਅਰ ਨਜੂਨਤਾ ਕਯਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈ ਕਿ ਬਾਸਿਸਟਾਦਿਕ ਕਾਰਕ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰ ਦੁਖੋਂਸੇ ਰਹਿਤ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੈਂ ਔਰ ਜੀਵ ਪਰਤੰਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਆਧੀਨ ਨਰਕ ਸੁਰਗਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੂਏ (ਖੁਆਰੁ) ਸੁਖੀ ਦੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੋਂ ਬੇਮੁਖਤਾ ਕਰ ਕਰਤੱਬਜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਬਜਰਥ ਹੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੁ

ਚੰਦਨੁ ਮੋਲਿ ਅਣਾਇਆ ਕੁੰਗੂ ਮਾਂਗ ਸੰਦੂਰੁ ॥

ਜੈਸੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਨ ਸੁਗੰਧੀ ਕੋ ਚੰਦਨ ਔਰੁ (ਕੁੰਗੂ) ਕੇਸਰ ਪੁਨਃ (ਮਾਂਗ) ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਮਸਤਕ ਸੇ ਬੇਨੀ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸੀਧੀ ਰੇਖਾ ਖੈਂਚਤੀ ਹੈਂ ਤਿਸਮੇ ਲਗਾਵਨੇ ਕੋ ਸੰਦੂਰ ਪੁਨਃ ਚੰਦਨੁ ਚੋਆ ਅਤ੍ਰ ਪਾਨ ਕਪੂਰਾਦਿਕ ਪਦਾਰਥ ਮੋਲ ਸੋਂ ਮੰਗਾ ਲੇਤੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਬਿਨਾਂ ਸਭੀ ਅਡੰਬਰ ਬਿਅਰਥ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪਦਾਰਥੁ ਦੇਕਰ ਚੌਰਾਸੀਹ ਆਸਣ ਸੀਖ ਲੀਏ ਵਾ ਚਰਚਾ ਦੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਸਿਖ ਲਈਆਂ ਅਰ ਉਜਲ ਭੇਖੁ ਭੀ ਬਣਾਇ ਲੀਆ ਔਰ ਜਟਾਓਂ ਮੈਂ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧੂੜੀ ਵਾ ਤਿਲਕ ਛਾਪਾ ਲਗਾਇ ਲੀਆ॥

ਚੋਆ ਚੰਦਨੁ ਬਹੁ ਘਣਾ ਪਾਨਾ ਨਾਲਿ ਕਪੂਰੁ ॥

ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਕੀ ਰੀਤ ਸੋਂ ਦਸਵੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਸੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਚਵਾਇ ਲੈਣਾ ਔਰੁ ਪਾਨਾ ਨਾਲ ਕਪੂਰੁ ਭਾਵ ਮਹਾ ਵਾਕ ਆਦਿ ਸੁਰਤੀਓਂ ਸੇ ਮਿਲਾਇਕਰ ਸਿਮ੍ਰਤੀਓਂ ਕਾ ਅਰਥੁ ਕਰਨਾ॥

ਜੇ ਧਨ ਕੰਤਿ ਨ ਭਾਵਈ ਤ ਸਭਿ ਅਡੰਬਰ ਕੂੜੁ ॥ ੪ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜਪ ਤਪਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਕਰਨਾ ਵਾ ਭੇਖਾਦਿਕ ਸਿੰਗਾਰੋਂ ਕਾ ਧਾਰਨਾ ਤਥਾ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕੇ ਸਾਧਨੋਂ ਕਾ ਕਰਨਾ ਵਾ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਦਾਂਭਿਕ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕਾ ਦਿਖਾਉਨਾ ਸਬਹੀ ਬਿਅਰਥ ਔਰੁ ਝੂਠ ਹੈ॥ ੪॥

ਸਭਿ ਰਸ ਭੋਗਣ ਬਾਦਿ ਹਹਿ ਸਭਿ ਸੀਗਾਰ ਵਿਕਾਰ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੀਵਕੋ ਸਭ ਰਸੋਂ ਕਾ ਭੋਗਣਾ ਬਜਰਥ ਹੈ ਔਰ ਨਾਨਾ ਸਾਧਨਾਦਿ ਸਿੰਗਾਰ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਉਪਜਾਉਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਜਬ ਲਗੁ ਸਬਦਿ ਨ ਭੇਦੀਐ ਕਿਉ ਸੋਹੈ ਗੁਰ ਦੁਆਰਿ ॥

ਕਯੋਂਕਿ ਜਬ ਲਗ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੋਂ ਨਹੀ ਜਾਨੀਏ ਤਬ ਲਗ ਗੁਰੂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋਵੈਗਾ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਧੰਨੁ ਸੁਹਾਗਣੀ ਜਿਨ ਸਹਿ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥ ੫ ॥ ੧੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਸੁਹਾਗਣੀ ਰੂਪੁ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪਯਾਰੁ ਹੈ ਸੋਈ ਧੰਨ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਿ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮੁ ਸਫਲਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥ ੧੩ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧

ਕਿਸੀ ਏਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋ ਪੜਾ ਦੇਖ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵੈਰਾਗ ਮੈ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਸੁੰਞੀ ਦੇਹਿ ਡਰਾਵਣੀ ਜਾ ਜੀਉ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੁਰਿਸ੍ਰਕਾ* ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਤਿਸਕੇ ਸਹਿਤ ਚੈਤੰਨ ਸੱਤਾ ਸਰੀਰ ਕੇ ਵਿਚਹੁ ਨਿਕਸ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਬ (ਸੁੰਞੀ)ਖਾਲੀ ਦੇਹਿ ਭੈਦਾਇਕ ਰਹਿ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਭਾਹਿ ਬਲੰਦੀ ਵਿਝਵੀ ਧੂਉ ਨ ਨਿਕਸਿਓ ਕਾਇ ॥

ਜੋ ਚੈਤੰਨ ਸੱਤਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਪ੍ਰਜ੍ਵਲਤਿ ਹੋ ਰਹੀ ਥੀ ਸੋ ਜਬ (ਵਿਝਵੀ) ਬੁਝ ਗਈ ਅਰਥਾਤ ਕਿ ਦੇਹਿ ਸੇ ਤਿਸਕਾ ਵਿਯੋਗੁ ਹੂਆ ਤਬ ਕਾਇਆਂ ਕੇ ਬੀਚਸੇਂ (ਧੂਉ) ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪੀ ਧੂਆਂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਸਤਾ ਹੈ ਵਾ ਪ੍ਰਾਣੋ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਬੁਝ ਗਈ ਅਰ ਕੋਈ ਵਾਕ ਰੂਪੀ ਧੂਆਂ ਨ ਨਿਕਸਤਾ ਭਯਾ॥

ਪੰਚੇ ਰੁੰਨੇ ਦੁਖਿ ਭਰੇ ਬਿਨਸੇ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥ ੧ ॥

ਮਾਤਾ ੧ ਪਿਤਾ ੨ ਭ੍ਰਾਤਾ ੩ ਇਸਤ੍ਰੀ ੪ ਪੁਤ੍ਰ ੫ ਜੋਹਿ ਪਾਂਚੋ ਹੀ ਦੁਖੀਹੋਕਰ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪਾਂਚੋ ਗਯਾਨ ਇੰਦ੍ਰੇਂ ਮੈਂ ਰੁਦਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ (ਬਿਨਸੈ) ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਨਹੀਂ ਭਏ॥ ੧ ॥

ਮੂੜੇ ਰਾਮੁ ਜਪਹੁ ਗੁਣ ਸਾਰਿ ॥ ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਮੋਹਣੀ ਸਭ ਮੁਠੀ ਅਹੰਕਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਮੂੜੇ) ਹੇ ਮੂਰਖ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪੋ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਨੋਂਕੋ ਸਮਾਲੋ ਵਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਜੋ ਜਪਨਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਾਰੁ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਹੰਤਾ) ਦੇਹਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਵਾ ਰਾਜ ਮਦਾਦਿਕ ਰੂਪੁ ਹੰਕਾਰੁ ਔਰੁ (ਮਮਤਾ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਮੈ ਮਮਤ੍ਵ ਸੋ ਏਹ ਮੋਹਨੀ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਇਨਕਰ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ (ਮੁਠੀ) ਠਗੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਦੂਜੀ ਕਾਰੈ ਲਗਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਔਰ ਸੰਸਾਰੀ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈ ਲਗ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

---

* ਅਰਥਾਤ ਪੰਚ ਗਿਯਾਨਇੰਦ੍ਰਯ ੧ ਪੰਚ ਕਰਮ ਇੰਦ੍ਰ੍ਯ ੨ ਚਤੁਸ੍ਰੋ ਅੰਤਹਕਰਨ ੩ ਪੰਚਪ੍ਰਾਣ ੪ ਪੰਚ ਅਕਾਸਾਦਿ ਮਹਾਭੂਤ ੫ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਮ ੬ ਔਰ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ੭ ਕਾਰਯ ਅਵਿਦਯਾ੮ ਇਨਕ ਸਮਵਾਇ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪੁਰਿਯਸ੍ਰਕਾ ਹੈ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦੁਬਿਧਾ ਲਾਗੇ ਪਚਿ ਮੁਏ ਅੰਤਰਿ ਤਿਸਨਾ ਅਗਿ ॥

ਤਿਨਕੇ ਅੰਤਰਿ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਮੈ ਲਗ ਕਰ (ਪਚਿ) ਜਲ ਮਰੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਹੋਰਿ ਮੁਠੀ ਧੰਧੈ ਠਗਿ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬਚਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅੰਨ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਧੰਧੇ ਰੂਪੀ ਠਗੋਂ ਨੇ (ਮੁਠੀ) ਠੱਗਲਈ ਹੈ॥੨॥

ਮੁਈ ਪਰੀਤਿ ਪਿਆਰੁ ਗਇਆ ਮੁਆ ਵੈਰੁ ਵਿਰੋਧੁ ॥

ਔਰ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰੀਤੀ ਥੀ ਸੋ ਭੀ ਮਰ ਗਈ ਔਰ ਜੋ ਸਾਮਾਨਜ ਸੇ ਸੰਬੰਧੀ ਜਨੋਂ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਥਾ ਵਹੁ ਭੀ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਔਰ ਜੋ ਵੈਰੁ ਵਿਰੋਧ-ਨਵੀਨ ਸ਼ੱਤ੍ਰੂ ਭਾਵ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵੈਰੁ ਔਰ ਜੋ ਪਿਤਾ ਪਿਤਾਮਾ ਸੇ ਚਲਾ ਆਵਤਾ ਹੋਵੇ ਸੋ ਵਿਰੋਧ-ਸੋ ਭੀ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਭਾਵ ਏਹੋ ਕਿ ਦੇਹ ਕੇ ਅੰਤ ਹੋਣੇ ਪੁਰ ਸਭਹੀ ਅਭਾਵ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ ॥

ਧੰਧਾ ਥਕਾ ਹਉ ਮੁਈ ਮਮਤਾ ਮਾਇਆ ਕ੍ਰੋਧੁ ॥

ਔਰ ਜੋ ਬਿਵਹਾਰ ਕਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ (ਥਕਾ) ਰਹਿ ਚੁਕਾ ਔਰ ਦੇਹ ਕੀ ਹੰਤਾ ਔਰ ਧਨ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕ ਕੀ ਮਮਤਾ ਪੁਨਃ ਕ੍ਰੋਧੁ ਏਹ ਸਭ ਹੀ ਮਰ ਜਾਤੇ ਭਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਹੋਣੇ ਕਰ ਏਹ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਸਚੁ ਪਾਈਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਨਿਰੋਧੁ ॥੩॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਬ ਮੁਖ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕੋ (ਨਿਰੋਧੁ) ਰੋਕੇ ਤਬ ਸਚ ਨਾਮ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥੩॥

ਸਚੀ ਕਾਰੈ ਸਚੁ ਮਿਲੈ ਗੁਰਮਤਿ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਕਰਕੇ ਜਬ ਪਲੈ ਰਿਦੈ ਵਿਖੇ ਨਾਮ ਜਪਨ ਕੀ ਸੱਚੀ ਕਾਰ ਕਰੀਏ ਪੁਨਃ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸੱਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸੋ ਨਰੁ ਜੰਮੈ ਨਾ ਮਰੈ ਨਾ ਆਵੈ ਨਾ ਜਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਨ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨ ਮੰਦ ਸੰਕਲਪ ਤਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਮਨ ਉਸਕਾ ਬਾਹਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾ ਮਰ ਕਰ ਜਾਤਾਹੈ ਔਰੁ ਨਾ ਜਨਮ ਕਰ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਦਰਿ ਪਰਧਾਨੁ ਸੋ ਦਰਗਹਿ ਪੈਧਾ ਜਾਇ ॥ ੪ ॥ ੧੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਦਰ) ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਪਰਧਾਨੁ ਮੁੱਖ ਹੈਂ ਔਰ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਭੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਪੈਧਾ ਜਾਇ) ਪਤਿ ਕੇ ਸਹਿਤ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ੪॥ ੧੪॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧

ਪੂਰਬ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸੇ ਪੁਨਃ ਸਬਦੁ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਨੁ ਜਲਿ ਬਲਿ ਮਾਟੀ ਭਇਆ ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਮਨੂਰੁ॥

ਜਬ ਸਰੀਰੁ ਬਲਤੀ ਅਗਨਿ ਮੈ ਜਲ ਕਰਕੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੁਆ ਤੌ ਮਨ ਜੋ ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਸੋ ਭੀ ਮਨੂਰ ਲੋਹੇ ਕੀ ਮੈਲ ਵਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਮਰਨ ਕਾਲ ਮੈ ਮਨ ਭੀ ਮੂਰਛਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਮਦੂਤ ਜਬ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਕੋ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮਾਰ ਸੇ ਮਨੁ ਜੜੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਉਗਣ ਫਿਰਿ ਲਾਗੂ ਭਏ ਕੂਰਿ ਵਜਾਵੈ ਤੂਰੁ॥

ਔਰ ਜੋ ਪਾਪ ਕੀਏ ਹੁਏ ਥੇ ਸੋ ਉਲਟ ਕਰ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸਤ੍ਰੂ ਬਨ ਗਏ ਔਰ (ਕੂਰ) ਜੋ ਝੂਠ ਥਾ ਸੋ ਭੀ (ਤੂਰ) ਬਾਜਾ ਬਜਾਵਨੇ ਲਗਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਭਰਮਾਈਐ ਦੁਬਿਧਾ ਡੋਬੇ ਪੂਰ॥ ੧॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਕੋ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ ਭ੍ਰਮਾਈਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਏਕ ਨਹੀਂ ਹੈ॥(ਦੁਬਿਧਾ)ਅਵਿਦਯਾ ਨੇ ਅਨੇਕ ਪੂਰੋਂ ਕੇ ਪੂਰ ਹੀ ਡੋਬ ਦੀਏ ਹੈਂ॥ ੧॥

ਮਨਰੇ ਸਬਦਿ ਤਰਹੁ ਚਿਤੁ ਲਾਇ॥ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ
ਨਾਮੁ ਨ ਬੂਝਿਆ ਮਰਿ ਜਨਮੈ ਆਵੈ ਜਾਇ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਚਿਤੁ ਲਗਾਇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰੁ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਸੋ ਮਰ ਕਰਕੇ ਨਰਕਾਦਿਕੋਂ ਮੈ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਨਮ ਕਰਕੇ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਨੁ ਸੂਚਾ ਸੋ ਆਖੀਐ ਜਿਸੁ ਮਹਿ ਸਾਚਾ ਨਾਉ॥

ਜਿਸ ਮਹਿ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰੀਰੁ (ਸੂਚਾ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਭੈ ਸਚਿ ਰਾਤੀ ਦੇਹੁਰੀ ਜਿਹਵਾ ਸਚੁ ਸੁਆਉ॥

ਜਿਸਕੀ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭੈ ਮੈ ਦੇਹੁਰੀ ਲਿੰਗ ਦੇਹਿ ਰੱਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਜਿਹਵਾ) ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ (ਸਚੁਸੁਆਉ) ਸਚੇਹੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਮ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦੁ ਲੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਲਾਭੁ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਸਚੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੀਐ ਬਹੁੜਿ ਨ ਪਾਵੈ ਤਾਉ ॥ ੨ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਚੀ ਨਦਰਿ ਕਰਕੇ ਨਿਹਾਲ ਹੂਆ ਪੁਨਃ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ ਵਾ ਨਰਕਾਗਨਿ ਮੈ ਉਸ ਕੋ ਤਪਾਉਣਾ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ॥ ੨ ॥

ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਜੋ ਚੌਰਾਸੀ ਕੇ ਤਾਉਸੇ ਛੂਟਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਕੈਸੇ ਉਤਪਤਿ ਭਯਾ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਕੈਸੇ ਭਇਆ?

ਉੱਤਰ॥ ਤਿਸਕੀ ਐਸੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਸਾਚੇ ਤੇ ਪਵਨਾ ਭਇਆ ਪਵਨੇ ਤੇ ਜਲੁ ਹੋਇ ॥

ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੋਂ ਪਵਨੁ ਦੇਵਤਾ ਭਯਾ ਔਰ ਪਵਨ ਤੇ ਅਗਨੀ ਜਲੁ ਆਕਾਸ ਸਭ ਕ੍ਰਮ ਪੂਰਬਕ ਹੋਕਰ ਵਾ ਸਚੇ ਤੇ ਪਵਨਾ ਭਾਵ ਸਬਦ ਹੂਆ ਕਿ ਏਕ ਸੇ ਬਹੁਤ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬੋਲਨਾ ਪਵਨ ਕਰਕੇ ਹੈ ਯਥਾ। ਬੋਲੈ ਪਵਨਾ ਗਗਨੁ ਗਰਜੈ ॥

ਜਲਤੇ ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਸਾਜਿਆ ਘਟਿ ਘਟਿ ਜੋਤਿ ਸਮੋਇ ॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਫਿਰਿ ਜਲਾਦਿਕ ਤਤੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਰੂਪੁ ਜਗਤੁ (ਸਾਜਿਆ) ਰਚਿਆ ਹੈ ਔਰ ਯਾਂਤੇ ਐਸੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਰਚ ਕਰਕੇ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਜੋਤਿ ਚੇਤਨ ਸਤਾ(ਸਮੋਇ) ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਮੈਲਾ ਨਾ ਥੀਐ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਪਤਿ ਹੋਇ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੀ ਸਮਝ ਵਾਲਾ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਨਿਰਮਲੁ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕਰਕੇ ਕਬੀ ਮੈਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕਯੋਂਕਿ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਮੈ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਐਸੀ ਹੀ ਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸੇਕਾ ਹੋਵੈ ਕਿ ਘਟ ਘਟ ਮੈ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋ ਕੀ ਮੈਲੁ ਤਿਸ ਜੋਤਿ ਕੋ ਮਲੀਨ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਬ ਐਸੇ ਅਰਥੁ ਕਰਨਾ ਐਸਾ ਜੋ ਸੁਧ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਸੋ ਮਾਇਆ ਔਰ ਅਵਿਦਯਾ ਉਪਾਧੀ ਰੂਪ ਮਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਸੋ ਕਦਾਚਿਤ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮ ਰੂਪੁ ਮੈਲ ਕਰ ਮੈਲਾ ਨਹੀਂ (ਥੀਏ) ਹੋਤਾ ਹੈ (ਜੈਸੇ ਸਰਬ ਘਟ ਮਠਾਦਿਕੋ ਮੈ ਅਕਾਸੁ ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਭੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਲਿਪਾਇਮਾਨੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ) ਯਾਂਤੇ ਨਿਰਮਲੁ ਹੈ ਔਰ ਘਟਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਨਾਸਤੇ ਨਾਸ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਉਤਪਤੀ ਸੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉਤੁ ਪਤਿ ਭੀਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸੁੱਧ ਔਰ ਅਸੰਗ ਪੁਨਃ ਅਜ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸਮਝ ਲੈਨਾ ਤਿਸ ਮੈ ਜੋ ਰੱਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਪਤਿ ਭੀ ਤੈਸੀ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਸਾਚਿ ਸੰਤੋਖਿਆ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਿਸੁ ਮਾਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਹੁ ਮਨੁ ਜੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾਦਿ ਅਗਨੀ ਸੇ ਜਲ ਰਹਾ ਥਾ ਸੋ ਜਬ ਸੱਚ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪ ਸੇ (ਸੰਤੋਖਿਆ) ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਤਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਣੀ ਨਦਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਤੇ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੈ ਅਪਨੇ ਮਾਹਿ ਅੰਤਰ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਮਝ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ਸੋ ਕੈਸਾ ਸਮਝਾ ਹੈ ਤਿਸੁਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪੰਚ ਭੂਤ ਸਚਿ ਭੈ ਰਤੇ ਜੋਤਿ ਸਚੀ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭਯ ਮੈਂ ਪੰਚ ਭੂਤ ਪੰਚ ਤੱਤ੍ਵ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ॥ (ਭੈ ਵਿਚਿ ਪਉਣ ਵਹੈ ਸਦਿ ਵਾਉ ॥ ਭੈ ਵਿਚਿ ਚਲਹਿ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ॥) ਇਤਿ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਵਾਕਜ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਜਿਸਕੇ ਭੈ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਜੋਤਿ ਸਚੀ ਤਿਸੁ ਵਾਹਿ ਗੁਰੂ ਕੀ ਹੀ (ਜੋਤਿ) ਸੱਤਾ ਸਚੀ ਮਨ ਮੈਂ ਸਮਝੀ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਅਉਗੁਣ ਵੀਸਰੇ ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਪਤਿ ਹਿ ॥ ੪ ॥ ੧੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਉਸ ਪੁਰਸ ਸੇਂ ਅਵਗੁਣ ਤੋ ਸਭਿ ਬਿਸਰਿ ਗਏ ਪਰ ਜਿਸ ਜਨ ਕੀ ਪਤਿ ਕੋ ਗੁਰੂ ਰਾਖੇ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੧੫ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਨਾਨਕ ਬੇੜੀ ਸਚ ਕੀ ਤਰੀਐ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੱਤ ਬਚਨਾਦਿ ਸੁਭ ਆਚਾਰ ਜੋ ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਵਾ ਸਚ ਨਾਮ ਕੀ ਬੇੜੀ ਨੌਕਾ ਕਰੀਏ ਤਿਸ ਪਰ ਚਢ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੱਤਾਸੱਤ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰੀਏ ਤਬ ਆਸਾ ਰੂਪੀ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਸੇ ਤਰੀਏ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸੱਚ ਕੀ ਨੌਕਾ ਪਰ ਚਢੇ ਔਰੁ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਮਲਾਹ ਹੋਵੈ ਤਬ ਤਰੀਤਾ ਹੈ ॥

ਇਕਿ ਆਵਹਿ ਇਕਿ ਜਾਵਹੀ ਪੂਰਿ ਭਰੇ ਅਹੰਕਾਰਿ ॥

ਜਿਨੋ ਨੈ ਇਨ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ ਵਹ ਝੂਠ ਰੂਪੀ ਨੌਕਾ ਪਰ ਚਢਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਬੇੜ ਕਾ ਮਲਾਹੁ ਹੰਕਾਰੁ ਹੈ ਐਸੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਮਲਾਹਿ ਨੈ ਪੂਰੋਂ ਕੇ ਪੂਰ ਭਾਵ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਭਰੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹੰਕਾਰੀਆਂ ਕੇ ਪੂਰ ਭਰੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈ ਸੇਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਏਕ ਜਨਮ ਕਰ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਕਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨ ਹਠਿ ਮਤੀ ਬੂਡੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਸੁਤਾਰਿ ॥ ੧ ॥

ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਹਠ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕੀ ਮਤਿ ਸਲਾਹ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ(ਬੂਡੀਐ)ਡੁਬੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਬ ਹੰਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਐਸੇ ਹਠੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਏਹਿ ਮੈਂ ਕਰੂੰਗਾ ਔਰੁ ਏਹਿ ਮੈ ਨਹੀਂ ਕਰੂੰਗਾ ਯਾਤੇ ਹੰਕਾਰੁ ਹੀ ਡੋਬੂ ਮਲਾਹੁ ਭਯਾ ਔਰੁ ਜੋ ਗੁਰ ਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਕੇ ਧਾਰ ਕਰ ਆਪਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਕਿਉ ਤਰੀਐ ਸੁਖੁ ਹੋਇ॥ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖੁ ਤੂ ਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਕੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਸੇਂ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਤਰਿਆ ਜਾਵੇ ਜਬ ਤਕ ਤਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਸੁਖ ਕਜੋਂਕਰ ਹੋਵੈ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ ਕਿ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੁਮ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਤੇਰੇ ਸੇਂ ਬਿਨਾ ਮੇਰਾ ਔਰੁ ਕੋਈ ਭੀ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਆਗੈ ਦੇਖਉ ਡਉ ਜਲੈ ਪਾਛੈ ਹਰਿਓ ਅੰਗੂਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਮੈਂ ਆਗੇ ਮਸਾਨ ਭੂਮੀ ਕੀ ਓਰ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤੋ ਲੋਗ (ਡਉ) ਚਿਖਾ ਕੀ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਪੀਛੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਓਰ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤੋ ਹੋਰ ਅੰਕੂਰ ਹਰੇ ਹੋਤ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਔਰ ਜੀਵ ਜਨਮਤੇ ਆਵਤੇਹੈਂ*

ਜਿਸਤੇ ਉਪਜੈ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਸੈ ਘਟਿ ਘਟਿ ਸਚੁ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਹੇ ਮਨ (ਜਿਸਤੇ) ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗਜਾ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗਿਜਾ ਕਰਕੇ ਹੀ (ਬਿਨਸੈ) ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚ ਰੂਪ ਆਤਮਸਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇਂ ਰਹਤ ਹੋਕਰ ਏਕ ਰਸ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੈਂ ਪਰੀਪੂਰਨ ਹੋਰਹੀ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਹੀ ਸਾਚੈ ਮਹਲਿ ਹਦੂਰਿ ॥ ੨ ॥

---

* ਦਾ ਜਸ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਗੇ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੂ ਤੋ ਨਰਕ ਰੂਪੀ (ਡਉ) ਅਗਨੀ ਜਲਤੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਆਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪੀਛੇ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤੋ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਅੰਕੂਰ ਅਰ ਹਰ ਹਰੇ ਆਵਤੇ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੀਵ ਪਾਪ ਕਰਮੋ ਸੇ ਰਹਿਤ ਨਹੀ ਹੋਤੇ ਦਾ ਆਗੇ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਓਜ ਦੇਖਤਾ ਹ ਕੇ ਤਿਸਨਾ ਤਥਾ ਕਾਮਾਦਿ ਅਗਨੀ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ । ਔਰੁ (ਪੀਛੇ) ਅੰਤਰਮਖੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਿ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਤ ਆਤਮ ਸੱਤਾ ਰਪ ਅੰਤਰ ਆਨੰਦ ਪਰਬਕ ਲਹਿਲਹਾ ਰਹਾ ਹ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਸੰਘਾਤ ਕੋ ਏਕ ਚੈਤੰਨ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਹਾ ਹੈ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਮੇਲ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ (ਹਦੂਰਿ) ਪ੍ਰਤਖਜ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾਹਿ ਸਾਹਿ ਤੁਝੁ ਸੰਮਲਾ ਕਦੇ ਨ ਵਿਸਾਰੇਉ ॥

ਪੁਨਃ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪੂਰਬਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਕਿ ਹੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ (ਸਾਹਿ ਸਾਹਿ) ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤੁਝ ਕੋ ਸਿਮਰਣ ਕਰੂੰ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਬਿਸਾਰੂੰ ॥

ਜਿਉ ਜਿਉ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੇਉ ॥

ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਤੂੰ ਮਨੁ ਮੈ ਬਸੇਗਾ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ (ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ) ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੂੰ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਤੇਰਾ ਤੂ ਧਣੀ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰਿ ਸਮੇਉ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਭੁ ਤੇਰਾ ਹੈ ਤੂਹੀ (ਧਣੀ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਮੇਰੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਨਿਸ੍ਚਿਤ ਕਰਕੇ ਅਪਣੇ ਮੈ (ਸਮੇਉ) ਮਿਲਾਇ ਲੀਜੀਏ ਵਾ ਜਥ(ਗਰਬੁ)ਹੰਕਾਰੁ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰੀਏ ਤਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਨਿ ਏਹੁ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਕਰਿ ਆਕਾਰੁ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੈ ਇਹੁ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਰੂਪ ਜਗਤੁ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਮੈ (ਆਕਾਰ) ਸਰੀਰ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈਂ ਦੇਵਤਾ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਮੈ ਮਾਨੁਖ ਪਾਤਾਲ ਮੈ ਦੈਤ ਵਾ ਨਾਗਾਦਿਕ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਾਨਣੁ ਜਾਣੀਐ ਮਨਮੁਖਿ ਮੁਗਧੁ ਗੁਬਾਰੁ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਯਾਨਵਾਨ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਨੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸ੍ਵਰੂਪ ਆਤਮਾਂ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਅਗਯਾਨੀ ਹੈਂ ਤਿਨ (ਮੁਗਧੁ) ਮੂਰਖੋਂ ਕੋ ਗੁਬਾਰੁ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪ ਸਘਨ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਤਯੰਤ ਸਘਨ ਅਵਿਦਯਾ ਕਰ ਵਹ ਅਛਾਦਿਤ ਹੋਰਹੇ ਹੈਂ ਪਸੁ ਔਰੁ ਬ੍ਰਿਛਾਦਿਕੋਂ ਵਤ ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਜੋਤਿ ਨਿਰੰਤਰੀ ਬੂਝੈ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਰੁ ॥ ੪ ॥

ਜੋਤਿ ਆਤਮ ਸਤਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੈ ਨਿਰੰਤਰੀ ਭੇਦ ਰਹਿਤ ਵਯਾਪਕ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਦੇਸ ਕਾਲ ਵਸਤੂ ਕਾ ਜਿਸ ਮੈ ਅੰਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ਨਨੂ॥ਜੇਕਰ ਆਤਮ ਸੱਤਾ ਘਟ ਘਟ ਮੈ ਏਕ ਸੀ ਹੈ ਤੋ ਸਭ ਕੋਈ ਕਯੋਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ?ਉਤਰੁ॥ਜਿਨਕੋ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰ ਗੁਰ ਸਿਖਯਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਬੂਝਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨੀ ਜਾਣਿਆ ਤਿਨ ਕੀਚੈ ਸਾਬਾਸਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ (ਸਾਬਾਸਿ) ਧੰਨਵਾਦੁ ਕਰੀਏ ॥

ਸਚੇ ਸੇਤੀ ਰਲਿਮਿਲੇ ਸਚੇ ਗੁਣ ਪਰਗਾਸਿ ॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਬਿਬੇਕਾਦਿ ਸਚੇ ਗੁਨ ਪ੍ਰਗਾਸ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਸੱਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਰਲ ਕਰਕੇ (ਮਿਲੇ) ਅਭੇਦ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸੰਤੋਖੀਆ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਸਿ ॥ ੫ ॥ ੧੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਸ਼ਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇਂ ਜੀਵ ਭਾਵ ਕਾ ਤਜਾਗੁ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਦੇਹਿ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸਮਰਥ ਕੋਂ ਪਾਸ ਹੀ ਪਾਇਕਰ ਕਜਾ ਅੰਤਹਕਰਨ ਕਾ ਸਮੀਪੀ ਜਾਨਕਰ (ਸੰਤੋਖੀਆ) ਯਥਾ ਲਾਭ ਸੰਤੁਸ੍ਟ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥ ੧੬ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨ ਕੋ ਪਰਥਾਇ ਸਾਧਾਰਣ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ।

ਸੁਣਿ ਮਨਿ ਮਿਤ੍ਰ ਪਿਆਰਿਆ ਮਿਲੁ ਵੇਲਾ ਹੈ ਏਹ ॥

ਭਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਵਾ ਹੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ(ਮਿਤ੍ਰ)ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਤੂੰ ਮਿਲੁ ਕਿਜੋਂਕਿ ਤਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਏਹੀ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮੁ (ਵੇਲਾ) ਸਮਾ ਹੈ ॥

ਜਬਲਗੁ ਜੋਬਨਿ ਸਾਸੁ ਹੈ ਤਬਲਗੁ ਏਹੁ ਤਨੁ ਦੇਹ ॥

ਜਬ ਤਕ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਔਰ ਸਾਸੁ ਪ੍ਰਾਣ ਹੈਂ ਤਬ ਤਕ ਏਹ ਸਰੀਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂਕੋ ਦੇਹ ਅਰਪਣ ਕਰਕੇ ਸਿਮਰਨ ਮੈ ਤਤਪਰ ਹੈ,ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਔਰ ਨਿਰਬਲਤਾ ਮੈ ਭਜਨ ਤਪੁ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਣ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵਈ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਤਨੁ ਖੇਹ ॥੧ ॥

ਬਿਨਾ ਜਪ ਤਪਾਦਿ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਇਹ ਸਰੀਰ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਏਹੁ ਏਕ ਦਿਨ (ਢਹਿ) ਗਿਰ ਕਰਕੇ (ਖੇਹ) ਭਸਮ ਕੀ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਏਗਾ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਲੈ ਲਾਹਾ ਘਰਿ ਜਾਇ ॥ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ
ਸਲਾਹੀਐ ਹਉਮੈ ਨਿਵਰੀ ਭਾਹਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮਕਾ ਲਾਹਾ ਲੈਕਰ (ਘਰਿ) ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਜਾਹੁ ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਾਲਾਹੁਣਾਕਰੀਏ ਜਿਨੋਂਨੇ ਸਾਲਾਹੁਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂਕੀ ਅਹੰਤਾਮਮਤਾ ਰੂਪੀ(ਭਾਹਿ)ਅਗਨੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋ ਗਈਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿਬੁਝ ਗਈਹੈ

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਰੀਝਣੁ ਰੀਝੀਐ ਲਿਖਿ ਪੜਿ ਬੁਝਹਿ ਭਾਰੁ ॥

ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਹੋਰ ਜੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਬਾਤੋਂ ਕੋ ਕਾਨੋ ਮੈ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਬਿਨਾ ਧਾਰਨਾ ਕੇ (ਰੀਝਣੁ ਰੀਝੀਏ) ਜੋੜੋਂ ਕੋ ਜੋੜੀਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬਨਾਉਟੀ ਪ੍ਰੀਤੀਦਿਖਾਈਏ ਸੁਣ ਸੁਣ ਪਦ ਲੋਕ ਭਾਸਾ ਹੈ ਕੁਛ ਪੁਨਰੁਕਤੀ ਨਹੀ ਹੈ ਪੁਨਃ ਲਿਖਿ ਲਿਖਾਰੀ ਬਨ ਜਾਏ ਔਰੁ ਅਨੇਕ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂਕੋ ਪੜ ਲੇਵੇ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ (ਬੁਝੈ) ਜਾਣੇ ਕਿ ਜਿਤਨਾ ਲਿਖਨਾ ਪੜਨਾ ਹੈ ਸਭ ਭਾਰੁ ਹੀ ਹੈ ਬਿਨ ਪਦ ਕਾ ਅਧਜਾਹਾਰੁ ਹੈਂਭਾਵ ਏਹਕਿਬ੍ਰਿਥਾ ਪਰੀਸ੍ਰਮੁ ਹੈ ਕਿਜੋਂਕਿ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕਾ ਫਲੁ ਤੋ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੀ ਥੀ ਸੋ ਤੋ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਜੈਸੇ ਕ੍ਰਿਸਾਨ ਕੀ ਖੇਤੀ ਕੋ ਗੜੇ ਮਾਰ ਜਾਵੈਂ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਜਾਦੀ ਡਾਰਨੇ ਕਾ ਬਜਰਥ ਭਾਰ ਕਿਆ ਕਸਟੁ ਹੀ ਭਯਾ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਹਿਨਿਸਿ ਅਗਲੀ ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਵਿਕਾਰੁ ॥

ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦਿਨ ਰਾਤੀ (ਅਗਲੀ) ਅਧਿਕ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ(ਹਉਮੈ)ਅਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਕਰ ਅਨੇਕ ਬਿਕਾਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਅਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਹੀ ਅਤੀ (ਬਿਕਾਰੁ) ਬਿਗਾੜੂ ਹੈ ॥

ਓਹੁ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਅਤੋਲਵਾ ਗੁਰਮਤਿ ਕੀਮਤਿ ਸਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਓਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ(ਵੇਪਰਵਾਹੁ) ਇਛਾ ਰਹਿਤ ਹੈ ਪੁਨਾਃ (ਅਤੋਲਵਾ) ਤੋਲਣੇ ਸੇ ਭੀ ਰਹਿਤ ਹੈ ਤਿਸਕੀ (ਸਾਰ) ਖਬਰ ਗੁਰਮਤਿ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਜਾ ਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ (ਸਾਰ) ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਲਖ ਸਿਆਣਪਿ ਜੇ ਕਰੀ ਲਖ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਿਲਾਪੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਲਾਖੋਂ (ਸਿਆਣਪ) ਚਤੁਰਾਈਆ ਕੋ ਜੇਕਰ ਕਰੀਏ ਔਰ ਲਾਖੋਂ ਹੀ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਸੰਗ ਮਿਲਕਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਨਾਈਏ ॥

ਬਿਨੁ ਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਨ ਧ੍ਰਾਪੀਆ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਦੂਖ ਸੰਤਾਪੁ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਸੇ ਬਿਨਾ ਨ (ਧ੍ਰਾਪੀਆ) ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਜੋ ਦੁਖੁ ਹੈ ਤਿਸਕਰ (ਸੰ) ਕਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਪਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਜਪਿ ਜੀਅਰੇ ਛੁਟੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਚੀਨੈ ਆਪੁ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਜੀਵ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਿ ਕਰ ਆਪਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਾਣੇ ਤਬਹੀ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂਸੇ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਗੁਰ ਪਹਿ ਵੇਚਿਆ ਮਨੁ ਦੀਆ ਸਿਰੁ ਨਾਲਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮਨ ਸਹਿਤ ਸਿਰਕੋ ਜ ਬਗੁਰੋਂਕੋ ਦੀਆ ਤਬ (ਤਨੁ) ਜੋ ਆਪਕੋ ਸਰੀਰੁ (ਮਨੁ)ਮਾਨਿਆ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ (ਵੇਚਿਆ) ਤਿਸਕੀ ਅਪਨਤ੍ਵ ਗਵਾਇ ਦਈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੋ ਦੇਹੋ ਹੰਤਾ ਥੀ ਸੋ ਉਠਿ ਗਈ ॥

ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਖੋਜਿ ਢੰਢੋਲਿਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਜਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥

ਜਬਤਕ ਦੇਹੋ ਹੰ ਬੁਧੀ ਥੀ ਤਬ ਤਕ ਤੇ ਤ੍ਰਈਲੋਕ ਮੈਂ(ਖੋਜਿ)ਮਾਰਗੁ(ਢੰਢੋਲਿਆ)ਭਾਲਿਜਾਪ੍ਰੰਤੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਭਈ ਔਰ ਜਬ ਦੇਹੋ ਹੰ ਬੁਧੀ ਛੋਡ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ(ਖੋਜਿ) ਗਯਾਨ ਮਾਰਗੁ ਪਾਇਆ ਤਬ ਨਿਹਾਲ ਹੂਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਦੁਖ ਰਹਿਤ ਹੂਏ॥ਨਨੂ।ਕੇਵਲ ਮਾਰਗ ਹੀ ਪਾਇ ਕਰ ਨਿਹਾਲ ਹੂਏ ਵਾ ਕਛੁ ਬਸਤੂ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇਹੈਂ।

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੇਲਿ ਮੇਲਾਇਆ ਨਾਨਕ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਲਿ ॥ ੪ ॥ ੧੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੋ ਮੇਲਿ ਹੀ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਕੰਠ ਮਾਲਾ ਵਤ ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਕੇ ਕੰਠ ਮੈ ਮਾਲਾ ਪੜੀ ਹੋਵੈ ਔਰੁ ਤਿਸਕੋ ਭੂਲ ਕਰ ਪੂਛੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਮਾਲਾ ਜਾਤੀਰਹੀਹੈਤਬ ਦਯਾਲੁ ਪੁਰਸ ਹਾਥੁ ਲਗਾਇਕਰਤਿਸਕੋ ਮਾਲਾ ਬਤਾਇ ਦੇਵੇ ਸੋ ਮਾਲਾ ਤੋ ਪਹਿਲੇ ਭੀ ਕੰਠ ਮੈਂ ਥੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਨਕੇ ਬਤਾਉਨੇ ਸੇਂ ਮਾਲਾ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਤਿਸਕੋ ਆਨੰਦ ਭਯਾ ਕਛੂ ਔਰੁ ਅਸਥਾਨ ਸੇਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆਇ ਦਈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਬੋਧ ਕਰਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥ ੪ ॥ ੧੭ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧

ਜਿਨਾ ਨੇ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਾਲਿ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਤੁ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈ ॥

ਮਰਣੈ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀ ਜੀਵਣ ਕੀ ਨਹੀ ਆਸ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਮਰਨੇ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਔਰ ਜੀਵਣੇ ਕੀ ਆਸਾ ਨਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੇ ਕਾ ਐਸੇ ਨਿਸਚਯ ਹੋਤਾ ਹੈ

ਤੂ ਸਰਬ ਜੀਆ ਪ੍ਰਤਿ ਪਾਲ ਹੀ ਲੇਖੈ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਸਾਸ ਗ੍ਰਾਸ ਹੈ ਏਹਿ ਭੀ ਸਭ ਤੇਰੇ ਲੇਖੇ ਮੈ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਇਕ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਅਧਿਕ ਨਜ਼ੂਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਤੋ ਚਿੰਤਾ ਕੈਸੇ ਕਰੈਂ ॥

ਅੰਤਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤੂ ਵਸਹਿ ਜਿਉ ਭਾਵੇ ਤਿਉ ਨਿਰਜਾਸਿ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੂੰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਦੇਹਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਬਸਤਾ ਜਾਨਿਆ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੂੰ (ਨਿਰਜਾਸਿ) ਨਿਰਨੇ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਕਾਵੇਂ ਕੋਈ ਨਿਰਣਾ ਕਰ ਲਵੇ ॥

ਜੀਅਰੇ ਰਾਮ ਜਪਤ ਮਨੁ ਮਾਨੁ ॥ ਅੰਤਰਿ ਲਾਗੀ ਜਲਿ
ਬੁਝੀ ਪਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਨੇ ਕਰ ਮਨੁਮਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿਆ ਆਤਮਾ ਮੈ ਨਿਸਚੈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਲ ਵਿਖਜੇਪ ਦੋਸ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਨਾਮੁ ਸਾਧਾਰਣ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤੁ ਹੈ।ਪੁਨਃ ਜਬ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਗਯਾਨਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਹੂਈ ਤਬਅੰਤਰਿ ਸੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾਦਿ ਅਗਨੀ ਲਗ ਰਹੀ ਥੀ ਸੋ ਬੁਝ ਜਾਤੀ ਭਈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਕੀ ਗਤਿ ਜਾਣੀਐ ਗੁਰ ਮਿਲੀਐ ਸੰਕ ਉਤਾਰਿ ॥

ਅੰਤਰਿ ਇਸਥਿਤ ਜੋ ਆਤਮਾ ਹੈ ਤਿਸਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਤਬ ਜਾਨੀਤੀ ਹੈ ਜਬਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਿਸੰਕ ਹੋਕਰ ਮਿਲੀਏ ਭਾਵ ਤਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾਦਿ ਮੈ ਗਿਲਾਨੀ ਨਾ ਕਰੀਏ ॥

ਮੁਇਆ ਜਿਤੁ ਘਰਿ ਜਾਈਐ ਤਿਤੁ ਜੀਵਦਿਆ ਮਰੁ ਮਾਰਿ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ (ਮੁਇਆ) ਬਿਦੇਹ ਮੁਕਤਿ ਹੋਕਰ ਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸਮੈ ਜੀਵਤੇ ਹੀ (ਮਰੁਮਾਰਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈਏ ਅਤੀ ਯਤਨ ਕਰਕੇ॥ਵਾ (ਮਰੁ) ਜਮ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਦੰਡ ਸੋਂ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਭਾਣੇ ਜਮੁ ਮਰ ਹੀ ਗਿਆ ਹੈ ਵਾ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਹੋ ਕਰਕੇ ਵਾ (ਮਰ) ਕਾਮਾਦਿਕਾਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ॥

ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਸੁਹਾਵਣੇ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਆਤਮਾ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰੀਏ ਤਬ (ਅਨਹਦ) ਹਦ ਅਵਧੀ ਰਹਿਤ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ (ਸੁਹਾਵਣੇ) ਸੋਭ ਨੀਕ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਅਨਹਦ ਬਾਣੀ ਪਾਈਐ ਤਹਿ ਹਉਮੈ ਹੋਇ ਬਿਨਾਸੁ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਵਾ ਸਤਿਨਾਮ ਇਕਰਸ ਬਾਣੀ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਪਾਈ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ ਤਹਾਂ ਹੀ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਾ ਨਾਸੁ ਹੋਵੈਗਾ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਆਪਣਾ ਹਉ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣੈ ਤਾਸੁ ॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸਕੇ ਸਦਾ ਹੀ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਖੜਿ ਦਰਗਹ ਪੈਨਾਈਐ ਮੁਖਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨਿਵਾਸੁ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਸਕੇ ਮੁਖ ਮੇਂ ਹਰੀਨਾਮ ਕਾ ਨਿਵਾਸੁ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ(ਖੜਿ)ਲੈਜਾ ਕਰਕੇ ਪਤਿ ਰੂਪੀ ਪੋਸ਼ਾਕ ਪਹਿਰਾਈਤੀ ਹੈ ॥

ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਰਵਿ ਰਹੇ ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਕਾ ਮੇਲੁ ॥

ਜਹਾਂ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ (ਸਿਵ) ਪੁਰਖੁ ਔਰ (ਸਕਤੀ) ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਅਰਥਾਤ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੇਲ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਜੀਵ ਰਵਿ ਰਹੇ ਹੈਂ ਗੂਲਰ ਫਲਕੋ ਮੱਛਰ ਵਤ ਵਾ ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਕੇ ਮੇਲਕਰ ਜੋ ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਤਮਕ ਪ੍ਰਪੰਚ ਉਤਪੰਨ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਆਪ ਹੀ ਆਤਮ ਦੇਵ ਜੀ ਰਵਿ ਰਹੇ ਹੈਂ।

ਤ੍ਰਿਹੁ ਗੁਣ ਬੰਧੀ ਦੇਹੁਰੀ ਜੋ ਆਇਆ ਜਗਿ ਸੋ ਖੇਲੁ ॥

ਤੀਨ ਗੁਨੋ ਕਰ ਰਚਤ ਦੇਹ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਯਾ ਹੈ ਸੋ ਕੋਈ ਕਾਲੁ (ਖਲ) ਚੇਸ਼੍ਟਾ ਕਰਕੇ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ।

ਵਿਜੋਗੀ ਦੁਖਿ ਵਿਛੁੜੇ ਮਨਮੁਖਿ ਲਹਹਿ ਨ ਮੇਲੁ ॥ ੪ ॥

ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇਂ ਵਿਛੁੜ ਹੂਏ ਦੁਖ ਪਾਉਂਤ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਨਕਾ ਪ੍ਰਮੇਸ਼੍ਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥੪॥

ਮਨੁ ਬੈਰਾਗੀ ਘਰਿ ਵਸੈ ਸਚਿ ਭੈ ਰਾਤਾ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਮਨ ਜੋ ਵੈਰਾਗੀ ਪੁਰਸ ਵਤ ਸਦਾ ਭ੍ਰਮਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਰਿਦੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਤਥ ਠਹਿਰੇ ਜੇਕਰ ਸਚੇ ਕੇ ਭੈ ਮੈ ਰਾਤਾ ਹੋਵੈ ॥

ਗਿਆਨ ਮਹਾ ਰਸੁ ਭੋਗਵੈ ਬਾਹੁੜਿ ਭੂਖਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਔਰੁ ਤਥ ਹੀ ਗਯਾਨ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜੋ ਆਤਮਾ ਨੰਦ ਰੂਪੁ ਮਹਾਂ ਰਸੁ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ (ਬਾਹੁੜਿ) ਫਿਰ ਤਿਸਕੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਮਨੁ ਮਾਰਿ ਮਿਲੁ ਭੀ ਫਿਰਿ ਦੁਖੁ ਨ ਹੋਇ ॥ ੫ ॥ ੧੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਇਸ ਮਨੁ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੁ (ਭੀ) ਪੁਨਃ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ (ਫੇਰ) ਫਿਰਨੇ ਕਾ ਦੁੱਖੁ ਨਹੀਂ ਹੋਗਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ ਭ੍ਰਮਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਗਾ ॥ ੫ ॥ ੧੮ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਹੁ ਮਨੋ ਮੂਰਖੁ ਲੋਭੀਆ ਲੋਭੇਲਗਾ ਲੋਭਾਨੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਹੁ ਮਨੁ ਮੂਰਖ ਲੋਭੀ ਹੈ ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ (ਲੋਕਾਨੁ) ਪਦਾਰਥਾਂ ਕੇ ਲੋਕ ਮੈਂ ਲਗਰਹਾ ਹੈ ॥

ਸਬਦਿ ਨ ਭੀਜੈ ਸਾਕਤਾ ਦੁਰਮਤਿ ਆਵਨੁ ਜਾਨੁ ॥

(ਸਾਕਤਿ) ਬੇਮੁਖ ਵਾ ਕਠੋਰ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਮੈ ਭੀਜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਨਿਗਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਾ ਪਤਿਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਦੁਰਮਤਿ) ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਕਰਕੇ ਆਵਨ ਜਾਨ ਕਿਯਾ ਜਨਮੁ ਮਰਨੁ ਹੀ ਬਨਾਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਬਤਕ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮੈਂ ਨਿਸਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਗਾ ਕਬੀ ਆਵਾਗਵਨੁ ਨਹੀਂ ਮਿਟੇਗਾ ॥

ਸਾਧੂ ਸਤਗੁਰੁ ਜੇ ਮਿਲੈ ਤਾ ਪਾਈਐ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥ ੧ ॥

ਤਾਤੇ ਸਾਧਨ ਸੰਪੰਨ ਹੂਏ ਕੋ ਜੇਕਰ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿ ਜਾਵੇਂ ਤਬ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ਵਾਹਿਗੁਰੁ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨ ਰੇ ਹਉਮੈ ਛੋਡਿ ਗੁਮਾਨੁ ॥ ਹਰਿਗੁਰੁ ਸਰਵਰੁ
ਸੇਵ ਤੂ ਪਾਵਹਿ ਦਰਗਹਿ ਮਾਨੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਤੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਮਾਨੁ ਤਯਾਗ ਦੇਹੁ ਔਰੁ ਹਰੀ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਜਾਨਕੇ ਗੁਰੂ ਜੋ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ (ਸਰਵਰ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਸੇਵਨਕਰੁ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਸਕਰ ਤੂੰ (ਦਰਗਹਿ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ(ਮਾਨੁ)ਆਦਰੁ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਂਗਾ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਦਿਨੁਸੁ ਰਾਤਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਧਨੁ ਜਾਨੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਕੋ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਜਪਤਾ ਰਹੁ ਔਰੁ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਹੀ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਧਨੁ ਹੈ ਐਸੇ ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਜਾਣੁ ॥

ਸਭਿ ਸੁਖ ਹਰਿ ਰਸ ਭੋਗਣੇ ਸੰਤ ਸਭਾ ਮਿਲਿ ਗਿਆਨੁ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਹਰੀ ਰਸ ਕੇ ਭੋਗਨੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਆਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਤਿਸਕਾ ਗਿਯਾਨੁ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਸੇ ਮਿਲਨੇਕਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਨਿਤਿਅਹਿਨਿਸਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇਵਿਆ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਨਾਮੁ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨੋ ਕੋ ਸੰਤ ਸਭਾ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜੋ (ਨਿਤਿ) ਤ੍ਰੈਕਾਲ ਅਬਾਧਿ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਤਿਸਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਕੂਕਰ ਕੂੜੁ ਕਮਾਈਐ ਗੁਰ ਨਿੰਦਾ ਪਚੈ ਪਚਾਨੁ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਰੂਪੀ ਕੂਕਰ ਕੁੱਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੂੜੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰ ਨਿੰਦਾ ਮੈਂ (ਪਚੈ) ਖਚਤ ਹੋਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਰੇ ਸੜੇ ਹੈਂ ਪੁਨਃ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਗੁਰੁ ਨਿੰਦਾ ਮੈ ਪਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਗੁਰ ਨਿੰਦਾ ਜੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਪਚੈ) ਸੜੇਂਗੇ(ਪਚਾਨ) ਪਚਾਉਨੇ ਕੇ ਘਰ ਨਰਕ ਮੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵਹੁ ਨਰਕ ਕੀ ਅਗਨੀ ਮੇਂ ਜਲੇਂਗੇ ॥

ਭਰਮੇ ਭੂਲਾ ਦੁਖੁ ਘਣੋ ਜਮੁ ਮਾਰਿ ਕਰੈ ਖੁਲਹਾਨੁ॥

ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ (ਘਣੋ) ਬਹੁਤੁ ਦੁਖੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਮੁ (ਖੁਲ) ਨਿਸੰਕ ਹੋਕਰ ਤਿਸੁ ਖਲ ਕੀ ਹਾਨੀ ਕਰਤਾਹੈ।

ਮਨਮੁਖਿ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਈਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖੁ ਸੁਭਾਨੁ ॥੩ ॥

ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਕਬੀ ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ (ਸੁਭਾਨੁ) ਅਸਚਰਜ ਸੁਖ ਵਾ ਜੋ (ਭਾਨੁ) ਸੂਰਜ ਵਤ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪੁ ਗਯਾਨੁ ਤਿਸਕਰ ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਐਥੈ ਧੰਧੁ ਪਿਟਾਈਐ ਸਚੁ ਲਿਖਤੁ ਪਰਵਾਨੁ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਤੋ ਧੰਧੁ ਜਗਤ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ (ਪਿਟਾਈਐ) ਖਪਾਈਤਾ ਹੈਂਕਯੋਂਕਿ(ਸਚੁਲਿਖਤੁ) ਜੋ ਸਚੇ ਨੇ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਅਮੇਟ ਹੈ ਯਾਂਤਿ ਸੋ ਪਰਵਾਨੁ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਗੁਰ ਸੇਵਦਾ ਗੁਰ ਕਰਣੀ ਪਰਧਾਨੁ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਰੂਪ ਗੁਰ ਸੱਜਨ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹਰੀਕਾ ਸਜਨੁ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਕੋਸੇਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਜੋ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋ(ਗੁਰ) ਬਡੀ ਹੈ ਅਰੁ ਸੋਈ ਪੁਰਸੁ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ(ਪਰਧਾਨੁ)ਮੁੱਖੁ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਕਰਮਿ ਸਚੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥ ੪ ॥ ੧੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੋ ਨਾਮੁ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ (ਨੀਸਾਨੁ) ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਚਿਨੁ ਹੈ॥ ਸੋ ਕੈਸਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ॥ ੧ ॥

ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਪਿਆਰਾ ਵੀਸਰੈ ਰੋਗੁ ਵਡਾ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਤਿਨਕੋ ਕਿਸੀ ਬਿਵਹਾਰ ਕੋ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧ ਕਰਕੇ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਅਲਪਕਾਲ ਕਾ ਵਾਚਕ ਹੈ ਕਾਵ ਸੋ ਏਕ ਸ੍ਵਾਸ ਭੀ ਪਯਾਰਾ ਬਿਸਿਮਰਨ ਹੋ ਜਾਏ ਤਬ ਮਨਮੈਂ ਬਡਾ ਰੋਗੁ ਅਰਥਾਤ ਸੋਕ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਏਕ ਸ੍ਵਾਸੁ ਬਨਰਥ ਗਯਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਿਉ ਦਰਗਹਿ ਪਤਿ ਪਾਈਐ ਜਾ ਹਰਿ ਨ ਵਸੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਜਬ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈ ਨਹੀ ਬਸਿਆ ਤਬ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਕੈਸੇ ਪਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਅਗਨਿ ਮਰੈ ਗੁਣ ਮਾਹਿ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਦੇਵੀ ਸੰਪਦਾ ਕੇ ਗੁਣ ਰਿਦੇ ਮੈ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਮਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨ ਰੇ ਅਹਿਨਿਸਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਾਰਿ॥ ਜਿਨ ਖਿਨੁ ਪਲੁ
ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਤੇ ਜਨ ਵਿਰਲੇ ਸੰਸਾਰਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਦਿਨ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਸਮਾਲਨਾ ਕਰੁ ਜਿਨਕੋ ਖਿਨੁਪਲੁ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਬਿਰਲੇ ਹੈਂ ॥

ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈਐ ਸੁਰਤੀ ਸੁਰਤਿ ਸੰਜੋਗੁ ॥

ਸੁਰਤੀ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕ ਵਾਕਜ ਹੈਂ ਵਾ (ਸੁਰਤੀ) ਨਾਮ ਗਯਾਨ ਕੀ ਸੁਰਤਿ ਜਿਸਮੈ ਹੋ ਸੋ ਭਯਾ ਸੁਰਤੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗਯਾਨ ਕੇ ਧਾਰਨਹਾਰ ਗਯਾਨਵਾਨੁ ਗੁਰੂ ਜਬ ਤਿਨੋਂ ਮੈ (ਸੁਰਤਿ)ਸੰਜੋਗੁ ਚਿਤਕੀ ਵ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈਏ ਤਬ ਜੀਵ ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਕਾ ਬੋਧ ਹੋਕਰ ਜੋਤੀ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਮੈ ਜੀਵਕੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈਤੀ ਹੈ ॥

ਹਿੰਸਾ ਹਉਮੈ ਗਤੁ ਗਏ ਨਾਹੀ ਸਹਸਾ ਸੋਗੁ ॥

ਔਰ ਤਬ ਹਿੰਸਾ ਜੋ ਜੀਵ ਘਾਤ ਆਦਿਕ ਹੈ ਔਰ (ਹਉਮੈ) ਅਹੰਤਾ ਅਰਥਾਤ ਦੇਹ ਅਭਮਾਨ (ਮੈਂ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਤਥਾ ਧਨਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਮਮਤ੍ਵ ਏਹ ਮੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਏਹ ਧਨ ਹੈ ਸੋ (ਗਤੁ ਗਏ) ਇਹ ਸਭ ਹੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ ਤਿਸਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਜਬ ਤਕ ਅਪਨੇ ਸੇ ਔਰ ਕੋ ਭਿੰਨ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਅਪਨੇ ਸੁਖ ਔਰੁ ਦੁਖ ਸੇ ਸੁਖੀ ਤਥਾ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸਰਬ ਕੋ ਆਪਨਾ ਆਪ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਤਬ ਐਸੇ ਬਿਚਾਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੈਸੇ ਅਪਮਾਨ ਸੇ ਮੈ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੂੰ ਤੈਸੇ ਹੀ ਔਰ ਕੋ ਭੀ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦੁਖ ਨਹੀ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ਔਰ ਦੇਹ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਔਰ ਨਾਸਵੰਤ ਮਾਨ ਕਰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹੈਤਾ ਨਹੀ ਕਰਤਾ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਭੀ ਆਗਮਾਪਾਈ ਸਮਝ ਕਰ ਤਿਨਮੈ ਮਮਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਐਸ ਮਹਾਤਮਾ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਨਾ ਕੋਈ ਸੰਸਾ ਔਰੁ ਨਾ ਕੋਈ ਸੋਗੁ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਸ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਤਿਸ ਮੇਲੇ ਗੁਰੁ ਸੰਜੋਗੁ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰਕੇ ਸਭਸੇ (ਗੁਰੁ) ਬੜਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਕਾਇਆ ਕਾਮਣਿ ਜੇ ਕਰੀ ਭੋਗੇ ਭੋਗਣ ਹਾਰੁ ॥

ਜੇਕਰ (ਕਾਇਆ) ਬੁਧੀ ਰੂਪੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਨਿਸਕਾਮਤਾ ਕਰਕੇ ਸੁਧ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸਰਬ ਕੋ ਭੋਗਣਹਾਰੁ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਆਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੀ ਹੈ ॥

ਤਿਸੁ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ਨ ਕੀਜਈ ਜੋ ਦੀਸੈ ਚਲਣੁ ਹਾਰੁ ॥

ਤਿਨਕੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਚੱਲਣਹਾਰੁ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਤਿਸਕੇ ਸਾਥ ਮੋਹੁ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਨਨੂ॥ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤੋ ਮੋਹ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਨਕਾ ਸ੍ਵਭਾਵ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਾਂ ਪ੍ਰੇਮੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ?

ਉੱਤਰ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਵਹਿ ਸੁਹਾਗਣੀ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇਜ ਭਤਾਰੁ ॥ ੩ ॥

ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਯਾਨਵਾਨ ਰੂਪੁ ਸੁਹਾਗਣੀਆਂ ਪ੍ਰਭੁ ਭਰਤਾ ਕੋ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਸਾਖੀ ਰੂਪੁ ਜਾਨ ਕਰ ਰਾਵਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤਿਸਕੇ ਅਨੰਦ ਮੈ ਮਗਨ ਰਹਿਤੀ ਹੈਂ ॥

ਚਾਰੇ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰਿ ਮਰੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਜਲੁ ਪਾਇ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲੁ ਪਾ ਕਰਕੇ ਚਾਰੇ ਅਗਨੀਆਂ ਹਿੰਸਾ ੧, ਮੋਹੁ ੨, ਲੋਭੁ ੩, ਕੋਪੁ ੪, ਸਭ ਬੁਝਾਉਣੀ ਕਰੀ ਹੈਂ ਔਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਭੀ ਤਿਨਕਾ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਕਮਲੁ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਭਰਿਆ ਅਘਾਇ ॥

ਔਰੁ ਤਿਨਕਾ ਅੰਤਰਿ ਹਿਰਦਾ ਕਮਲੁ ਆਤਮ ਪ੍ਰਕਾਸਿ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਃ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪੁ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹੈ ਤਿਸਕਰ ਭਰ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਸੀਸੋਂ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੀਤੁ ਕਰਿ ਸਚੁ ਪਾਵਹਿ ਦਰਗਹ ਜਾਇ ॥ ੪ ॥ ੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿੱਤ੍ਰਤਾ ਕਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ ਜਾਇਕਰ (ਸਚੁ) ਸੁਖੁ ਕੋਂ ਪਾਵੇਂਗਾ ॥ ੪ ॥ ੨੦ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਕੇਵਲ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਤ੍ਰਾਈ ਕਰਨੇ ਸੇਂ ਹੀ ਸੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਕੁਛ ਔਰੁ ਭੀ ਸਾਧਨੁ ਹੈ? ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਹੁ ਪਿਆਰਿਆ ਗੁਰਮਤਿ ਲੇ ਹਰਿ ਬੋਲਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਯਾਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹਰਿ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਲੇਕਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੋ ॥

ਮਨੁ ਸਚ ਕਸਵਟੀ ਲਾਈਐ ਤੁਲੀਐ ਪੂਰੈ ਤੋਲਿ॥

ਮਨ ਕੋ ਸੱਚੀ ਜਪਤਪਾਦਿ ਸਾਧਨੋਂ ਕੀ ਕਸਵਟੀ ਲਾਕਰਕੇ ਸ਼ੁਧ ਅਸ਼ੁਧ ਦੇਖੀਏ ਤਬ ਪੂਰੇ ਬ੍ਰਹਮੁ ਕੇ ਤੋਲ ਤੁਲੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਬ ਐਸੇ ਗਯਾਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸਤ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪੁ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਜੀਵ ਮੈਂ ਔਰੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਮੈਂ ਕਛੁ ਭੇਦੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕੀਮਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈਐ ਰਿਦ ਮਾਣਕ ਮੋਲਿ ਅਮੋਲਿ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੇਕੀਮਤ ਹੈ ਤੈਸੇ ਏਹਿ ਜੀਵਾਤਮਾ ਰਤਨੁ ਭੀ ਮੋਲ ਸੇ ਅਮੋਲਕੁ ਹੈ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਹਰਿ ਹੀਰਾ ਗੁਰ ਮਾਂਹਿ ॥ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰੁ
ਪਾਈਐ ਅਹਿਨਿਸਿ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਰੂਪੁ ਹੀਰਾ ਗੁਰੂ ਰਿਦੇ ਕੇ (ਮਾਂਹਿ) ਬੀਚ ਹੀ ਦਿਖਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਰੂਪੁ ਹੀਰੇ ਕੋ ਤਬ ਪਾਈਐ ਹੈ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕਰੀਏ ਔਰੁ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ (ਸਾਲਾਹ) ਉਸਤਤੀ ਕਰੀਏ।

ਸਚੁ ਵਖਰੁ ਧਨੁ ਰਾਸਿ ਲੈ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਪਰਗਾਸਿ ॥

ਸਚੁ (ਵਖਰੁ) ਸੌਦਾ (ਧਨੁ) ਧੰਨਤਾ ਯੋਗੁ ਜਿਸਕੇ ਖਰੀਦਨੇ ਸੇਂ ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਹੋਵੈ ਯਥਾ (ਸਚੇ ਮਾਰਗ ਚਲਦਿਆਂ ਉਸਤਤਿ ਕਰ ਜਹਾਨੁ)॥ਸੋ ਐਸਾ ਸੌਦਾ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਤੇ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ(ਰਾਸਿ)ਪੂੰਜੀ ਦੇਕਰਕੇ ਲੈ। ਜੇ ਕਹੋਂ ਤਿਸਕਰ ਲਾਭੁ ਕਿਆ ਹੋਵੇਗਾ? ਤਿਸਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਗੁਰ) ਬਡਾ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਰੂਪੁ ਆਤਮੁ ਗਯਾਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਤਿਸੁ ਆਤਮ ਲਾਭ ਕਰ ਲਾਭ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ॥ ਜਿਉ ਅਗਨਿ ਮਰੈ ਜਲਿ ਪਾਇਐ ਤਿਉ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੈਸੇ ਜਲ ਪਾਉਣੇ ਸੇ ਅਗਨੀ ਸ਼ਾਂਤਿ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਆਤਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹਨੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੁ ਅਗਨੀ ਸ਼ਾਂਤਿ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਆਤਮ ਵਿਤ ਮਹਾਤਮਾਂ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋਕਰ ਰਹੁ ਕਜੋਂ ਕਿ ਜਬ ਜਗਜਾਸੂ ਸ੍ਰਧਾ ਪੂਰਬਕ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਤਬ ਸੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕਰ ਤਿਸਕੋ ਗਯਾਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਹੀ ਗੀਤਾ ਮੇਂ ਕਹਾ ਹੈ ॥

ਜਮ ਜੰਦਾਰੁ ਨ ਲਗਈ ਇਉ ਭਉਜਲੁ ਤਰੈ ਤਰਾਸਿ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਜਿਸਮੈ ਜਨਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭਉ ਰੂਪੁ ਜਲੁ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਜਿਨਕੋ (ਤਰਾਸਿ) ਤਰਨੇ ਕੀ ਆਸਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਰੇ ਹੈਂ। ਵਾ ਜੋ ਆਪ ਤੋ ਤਰੇ ਹੈਂ ।ਔਰੋਂ ਕੋ (ਤਰਾਸ) ਤਾਰਨੇ ਮੈਂ ਸਾਮਰਥ ਹੈਂ ਵਾ(ਤਰਾਸ) ਭੈ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ਜਲਾਦੁ (ਜਮ) ਜੋ ਜਿੰਦ ਕਾ (ਅਰੀ) ਸ਼ਤ੍ਰੂ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨਕੋ ਨਹੀਂ ਲਗ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤਿਨਕੋ ਜਮ ਕਾ ਭੈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਜਮ ਕਾ (ਜੰਦਾਰੁ) ਡੰਡਾ ਉਨਕੋ ਨਹੀਂ ਲਗੈਂਤਾ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੂੜੁ ਨ ਭਾਵਈ ਸਚਿ ਰਤੇ ਸਚ ਭਾਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੁ ਜੋ ਗਯਾਨਵਾਨ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ (ਕੂੜੁ) ਝੂਠੁ ਬੋਲਣਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰੋ ਇਸਸੇ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿ ਅਥੈ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਐਸੇ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਨਮਿਤ ਜੋ ਬਚਨ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠੁ ਤਿਨਕੋ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾਹੈ ਕਜੋਂ ਕਿ ਵਹੁ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸਚ ਹੀ ਬੋਲਣਾ ਤਿਨਕੋ ਭਾਵਤ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨੋਂ ਕੋ ਯਥਾਰਥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਥਾ ॥ ਤਤ ਨਿਰੰਜਨੁ ਜੋਤਿ ਸਬਾਈ ਸੋਹੰ ਭੇਦੁ ਨ ਕੋਈ। ਐਸੇ ਬੋਲਣਾ ਤਿਨਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾਕਤ ਸਚੁ ਨ ਭਾਵਈ ਕੂੜੈ ਕੂੜੀ ਪਾਂਇ ॥

ਜੋ (ਸਾਕਤ) ਮਨਮੁਖੁ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਸਰੂਪੁ ਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਕਾ ਬੋਧਕੁ ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਾਕਤਿ ਜੋ ਝੂਠੁ ਕਥਨ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਪਤਿ ਭੀ (ਕੂੜੀ) ਝੂਠੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕਿਸੀ ਪੁਨਜ ਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੇ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿ ਮੈਂ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਤਹਾਂ ਤਿਸਕੀ ਬਿਵਹਾਰਕ ਪਤਿ ਬਨ ਗਈ ਜਬ ਪੁੰਨਜ ਭੋਗ ਚੁੱਕਾ ਤਬ ਤਹਾਂ ਸੇ ਗਿਰਾਇ ਦੀਆ ਔਰੁ ਵਹੁ ਪਤਿ ਭੀ ਨਸ੍ਟ ਹੋ ਜਾਤੀ ਭਈ ਜੋ ਸਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਸੋ ਪਤਿ ਝੂਠੀਹੀ ਹੈ ਸਚੀ ਪਤਿ ਗਯਾਨੁਵਾਨੋਂ ਕੀ ਹੈ ਜੋ ਸਦਾ ਏਕ ਰਸ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ॥

ਸਚਿ ਰਤੇ ਗੁਰਿ ਮੇਲਿਐ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥ ੩ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਸੱਚ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਰੱਤੇ ਹੈਂ ਸੋਸਰਬਪ੍ਰਸ (ਸਚਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ (ਸਮਾਇ) ਮਿਲ ਗਏ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜਿਨ ਮਨਨਾਦਿ ਸਾਧਨੋਂ ਸੇ ਗਜਾਨਵਾਨ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਧਨ ਕਹਾ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ?

॥ ਉਤਰੁ ॥ ਮਨ ਮਹਿ ਮਾਣਕੁ ਲਾਲੁ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਪਦਾਰਥੁ ਹੀਰੁ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨਕੇ ਅੰਤਰਿ ਮਨਨ ਰੂਪੀ ਮਾਣਕੁ ਹੈਂ ਔਰੁ ਪ੍ਰੇਮਰੂਪੀ ਲਾਲ ਹੈਂ ਔਰੁ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਰਤਨੁ ਹੈਂ ਔਰੁ ਗਜਾਨੁ ਹੀਰਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਨ ਮੇਂ ਸੋ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮਨੁ ਮੈ ਜੋ ਨਾਮੁ ਹੈ ਏਹੀ ਮਾਣਕੁ ਅਰੁ ਲਾਲੁ ਅਰ ਹੀਰਾ ਆਦਿ ਰਤਨੁ ਰੂਪੁ ਪਦਾਰਥੁ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਰਬ ਗੁਣ ਰੂਪੁ ਨਾਮੁ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਵਖਰੂ ਧਨੁ ਨਾਮੁ ਹੈ ਘਟਿ ਘਟਿ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ॥

ਸੋਈ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸੱਚਾ ਵਖਰ ਸੌਦਾ ਹੈ ਔਰੁ(ਧਨੁ)ਉਪਮਾ ਯੋਗ ਹੈ ਵਾ ਸਰਬ ਵਖਰੋਂ ਕਾ ਧਨੁ ਸਾਰ ਰੂਪੁ ਨਾਮੁ ਹੀ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮੁ ਕਿਸਕਾ ਹੈ ਜੋ ਘਟ ਘਟ ਮੈ (ਗਹਿਰ) ਅਥਾਹ (ਗੰਭੀਰੁ) ਨਿਸਚਲੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਦਇਆ ਕਰੇ ਹਰਿ ਹੀਰੁ ॥ ੪ ॥ ੨੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮੁ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਗੁਰੂ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੋ ਹਰੀ ਹੀਰਾ ਰੂਪ ਅਪਨੀ ਦਯਾ ਕਰੇ ॥ ੪ ॥ ੨੧ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧

॥ ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰਨੇ ਸੇ ਭੀ ਤੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਆਦਿਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਹੋ ਸਕਤੀ ਹੈ॥ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਰਮੇ ਭਾਹਿ ਨ ਵਿਝਵੈ ਜੇ ਭਵੈ ਦਿਸੰਤਰ ਦੇਸੁ ॥

ਅਗਯਾਨੀ ਜੀਵ ਜੇਕਰ (ਦੇਸ) ਸ੍ਵਦੇਸ ਮੈਂ ਔਰ(ਦਿਸੰਤਰਿ)ਅੰਨਯ ਦੇਸੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ (ਭਵੈ) ਫਿਰੈ ਭੀ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸਕੇ ਅੰਤਰਿ ਜੋ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ(ਭਾਹਿ) ਅਗਨੀ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਵਿਝਵੈ) ਬੁਝਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿੰਤੂ ਅਧਿਕ ਸੇ ਅਧਿਕ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਵੇਸ ॥

ਜਬ ਤਕ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੇਖ ਰੂਪੀ ਵਾ (ਅੰਤਰਿ) ਭੇਦੁ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਉਤਰਤੀ ਨਹੀਂ ਤਬ ਤਕ ਜੀਵਣੇ ਕੋ ਧਿਕਾਰੁ ਹੈ ਅਰ ਭੇਖ ਕੋ ਧਾਰਨੇ ਕੋ ਭੀ ਧਿਕਾਰੁ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੋਰਿ ਕਿਤੈ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਉਪਦੇਸੁ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਮਨ ਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰਿ ॥ ਗੁਰਿ ਕਾ ਕਹਿਆ
ਮਨਿ ਵਸੈ ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਰਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗਯਾਨ ਪਾਇ ਕਰ ਅੰਤਰਿ ਕੀ ਅਗਨਿ ਕੋ (ਨਿਵਾਰ)ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਕਰੁ ਕਯੋਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੂਆ ਉਪਦੇਸੁ ਜਬ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸੈ ਗਾ ਤਬ ਹੀ ਅਹੰਤਾ ਔਰੁ ਮਮਤਾ ਤਥਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਰੀ ਜਾਏਗੀ ॥

ਮਨੁ ਮਾਣਕੁ ਨਿਰਮੋਲੁ ਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਪਤਿ ਪਾਇ ॥

ਔਰੁ ਮਨੁਕੇ ਬੀਚਹੀ ਜੋ ਅਮੋਲਕ ਮਾਣਕੁ ਰਤਨੁ ਵਾ ਲਾਲੁ (ਰਾਮ) ਰਮਣ ਸੀਲ ਅਰਥਾਤ ਵਜਾਪਕ ਸ੍ਵਰੂਪ (ਨਾਮ) ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਪੁਨਃ ਸਰਬ ਕਾ (ਪਤਿ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਸੋ ਪਰੋਖੁ ਕਰਕੇ (ਪਾਇ) ਜਾਨਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਮਿਲਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਫਿਰਿ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਜਨੋ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਬ ਹਰੀ ਮੇਂ(ਲਿਵ)ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈਏ ਤਬ ਹਰੀ ਜੋ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਅਪਰੋਖੁ ਆਪਨਾ ਆਪ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਾਨੀ ਤਾ ਹੈ।

॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕੋ ਅਪਰੋਖੁ ਜਾਨਣੇ ਤੇ ਕਯਾ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰੁ ॥ ਆਪੁ ਗਇਆ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਮਿਲਿ ਸਲਲੈਸਲਲ ਸਮਾਇ ॥ ੨ ॥

ਰਿਦੇ ਸੇ (ਆਪ) ਆਪਾ ਭਾਉ ਅਰਥਾਤ ਅਹੰਕਰਤਾ ਅਹੰਭੋਗਤਾ ਏਹਿ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੂਆ ਤਬ ਪਰਮ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਆ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਹੰਕਾਰੁ ਹੀ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਕਾਰਨੁ ਥਾ ਸੋ ਤਿਸਕੇ ਅਭਾਵ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਭੀ ਅਭਾਵ ਹੂਆ॥ਨਨੂ॥ ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋਨੇ ਸੇ ਕਯਾ ਲਾਭੁ ਹੋਤਾ ਹੈ?

॥ ਉਤਰੁ ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਜੈਸੇ(ਸਲਲੈ ਸਲਲ)ਜਲਕੇ ਸਾਥ ਜਲੁ ਮਿਲ ਕਰਕੇ(ਸਮਾਇ) ਅਭਿੰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਗਯਾਨੀ ਅਭਿੰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਿਓ ਸੁ ਅਉਗੁਣਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਅਉਗਣ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਦਾ ਜਨਮਤ ਔਰੁ ਮਰਤੇ ਹੈਂ।

ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਨ ਭੇਟਿਓ ਸੁ ਭਉਜਲਿ ਪਚੈ ਪਚਾਇ ॥

ਔਰੁ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਸੁ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਭਉਜਲਿ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਮੇ ਆਪਤੋ(ਪਚੈ)ਜਲੇ ਹੈ ਪੁਨਃ ਜੋ ਤਿਸਕੇ ਸੰਗੀ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਭੀ ਮੰਦ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ (ਪਚਾਇ) ਜਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਮਾਣਕੁ ਜੀਉ ਨਿਰਮੋਲੁ ਹੈ ਇਉ ਕਉਡੀ ਬਦਲੈ ਜਾਇ ॥ ੩ ॥

ਇਸ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਜੋ (ਜੀਉ) ਜੀਵਨਾ ਹੈ ਸੋ (ਮਾਣਕੁ) ਅਮੋਲੁ ਰਤਨੁ ਹੈ ਕਿਜੋਂਕਿ ਇਸ ਸੇਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਇਉ) ਬਜਰਥ ਹੀ (ਕਉਡੀ) ਮਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਮਾਇਕ ਬਜੋਹਾਰੋਂ ਕੇ ਬਦਲੇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਿੰਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਰਸਿ ਮਿਲੈ ਸੇ ਪੂਰੇ ਪੁਰਖ ਸੁਜਾਣ ॥

ਸੇ ਪੁਰਸ (ਪੂਰਨ)ਅਤਮੰਤੁ (ਸੁਜਾਣ) ਚਤੁਰੁ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰਾ ਆਤਮੁ ਰਸੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰੁ ਵਹੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰੁ ਮਿਲਿ ਭਉਜਲੁ ਲੰਘੀਐ ਦਰਗਹਿ ਪਤਿ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਿਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਾਮੁਦ੍ਰ ਕੋ ਤਰੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤਰਗਏ ਹੈਂ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਤਿਨਕੀ ਪਤਿ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਭੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਧੁਨਿ ਉਪਜੈ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥ ੪ ॥ ੨੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮੁਖਸੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣ ਰੂਪ ਧਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨਕੋ ਸਬਦੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਤੇ ਪੁਰਸੁ ਉਜਲ ਮੁਖ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੨੨ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀਕੋ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲੀ। ਪ੍ਰਸਨੁ ਕੀਆ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ?ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰੀਏ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਥਨ ਕਰੰਤ ਭਏ ॥

ਵਣਜੁ ਕਰਹੁ ਵਣਜਾਰਿਹੋ ਵਖਰੁ ਲੇਹੁ ਸਮਾਲਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਬਨਜਾਰਿਓ ਸੌਦੇ ਕੋ (ਸਮਾਲ)ਸਮਝ ਕਰਕੇ ਲੇਵੋ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਭਲੇ ਔਰ ਬੁਰੇ ਸੌਦੇ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸਟਿ ਹੋਵੇ ਸੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੋ ॥

ਤੈਸੀ ਵਸਤੁ ਵਿਸਾਹੀਐ ਜੈਸੀ ਨਿਬਹੈ ਨਾਲਿ ॥

ਔਰੁ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਵਸਤੂ ਖਰੀਦੀਏ ਜੈਸੀ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਸਾਥ (ਨਿਬਹੈ) ਪਹੁਚੇ ॥

ਅਗੈ ਸਾਹੁ ਸੁਜਾਣੁ ਹੈ ਲੈਸੀ ਵਸਤੁ ਸਮਾਲਿ ॥ ੧ ॥

(ਅਗੇ) ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਸਾਹੁ) ਸਾਹੂਕਾਰੁ ਹੈ ਸੋ (ਸੁਜਾਣੁ) ਚਤੁਰੁ ਅਰਥਾਤ ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ ਹੈ ਇਸਸੇ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੋ (ਸਮਾਲਿ)ਸਮਝ ਕਰ (ਲੈਸੀ) ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੇਗਾ ਔਰੁ ਤਿਨਕਾ ਫਲੁ ਦੇਵੇਗਾ ॥

॥ ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਆਪਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਤੈਸੀ ਬਸਤੂ ਖਰੀਦੋ ਜੋ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਥ ਚਲੇ ਸੋ ਪਰੁਲੋਕ ਮੈਂ ਤੋ ਅਸੁਭ ਕਰਮ ਭੀ ਸਾਥ ਹੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

॥ ਉੱਤਰੁ ॥ ਭਈ ਰੇ ਰਾਮ ਕਹਹੁ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥ ਹਰਿ ਜਸੁ ਵਖਰੁ ਲੈ ਚਲਹੁ ਸਹੁ ਦੇਖੈ ਪਤੀਆਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਚਿਤੁ ਲਗਾਇ ਕਰ ਕਹੋ ਤਾਂਤੇ ਹਰੀ ਜਸੁ ਰੂਪੀ (ਵਖਰੁ) ਸੌਦਾ ਸਾਥ ਲੇਕਰ ਚਲਹੁ ਕਜੋਂਕਿ ਇਸ ਸੌਦੇ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ (ਸਹੁ) ਹਰੀ ਰੂਪੁ ਪਤੀ ਤੁਮ ਪਰ ਪਤੀਆਵੇਗਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਭਲਾ ਜਾਨੇਗਾ ॥

ਜਿਨਾ ਰਾਸਿ ਨ ਸਚੁ ਹੈ ਕਿਉ ਤਿਨਾ ਸੁਖ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨਕੇ ਪਾਸ ਸਚੁ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਕਜੋਂਕਰ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਕਾਰਣੁ ਔਰੁ ਸਾਥ ਚਲਨੇ ਵਾਲਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਹੈ॥

ਖੋਟੈ ਵਣਜ ਵਣੰਜਿਐ ਮਨੁ ਤਨੁ ਖੋਟਾ ਹੋਇ ॥

(ਖੋਟੈ ਵਣਜਿ) ਪਾਪ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨੁ ਔਰੁ ਤਨੁ ਖੋਟਾ ਅਰਥਾਤ ਮਨੁ ਮਲੀਨੁ ਔਰੁ ਸਰੀਰੁ ਭੀ ਭ੍ਰਸਟੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਫਾਹੀ ਫਾਥੇ ਮਿਰਗ ਜਿਉ ਦੂਖੁ ਘਣੋ ਨਿਤ ਰੋਇ ॥ ੨ ॥

ਜੈਸੇ ਜਾਲੀ ਮੈ ਫਸਾ ਹੁਆ ਮ੍ਰਿਗੁ ਅਧਿਕ ਦੁੱਖ ਸੇ ਰੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਮੈ ਪੜਾ ਹੁਆ ਅਧਿਕ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦੁਖੀ ਹੋਕਰ ਰੋਵੇਗਾ ॥

ਖੋਟੈ ਖੋਤੇ ਨਾ ਪਵਹਿ ਤਿਨ ਹਰਿ ਗੁਰ ਦਰਸੁਨ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੈਸੇ ਖੋਟੇ ਰੁਪੱਯੇ ਰਾਜਾ ਕੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਖੋਟੇ ਜੀਵ ਜੋ ਮੰਦ ਕਰਮੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਹਰੀ ਜੋ ਸਭ ਸੇਂ (ਗੁਰੁ) ਬੜਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਦਰਸਨੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਖੋਟੈ ਜਾਤਿ ਨ ਪਤਿ ਹੈ ਖੋਟਿ ਨ ਸੀਝਸਿ ਕੋਇ ॥

ਖੋਟੇ ਪੁਰਸ ਕੀ ਜੋ ਜਾਤੀ ਕੀ ਉੱਤਮਤਾ ਔਰੁ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਪਤਿ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਹੈ ਕੁਛੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਖੋਟ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ (ਸੀਝਸਿ) ਸਿਧ ਹੂਆ ਅਰਥਾਤ ਮੁਕਤਿ ਹੂਆ ॥

ਖੋਟੇ ਖੋਟੁ ਕਮਾਵਣਾ ਆਇ ਗਇਆ ਪਤਿ ਖੋਇ ॥ ੩ ॥

ਖੋਟੇ ਪੁਰਸ ਨੇ ਤੋ ਖੋਟੁ ਹੀ ਕਮਾਵਣਾ ਹੈ ਪੁਨਃ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਖੋਕਰਕੇ (ਆਇਗਇਆ) ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਸਮਝਾਈਐ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਾਲਾਹ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਔਰੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਥਨ ਕਰੀ ਹੈ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੰਗਿ ਰਤਿਆ ਭਾਰੁ ਨ ਭਰਮੁ ਤਿਨਾਹ ॥

ਔਰੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਜੂਨੋਂ ਕਾ (ਭਾਰੁ) ਦੁੱਖੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਃ ਤਿਨ ਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਭੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸ਼ੰਕਾ ਹੋਏ ਕਿ ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕਯਾ ਹੈ ਸੋ ਅਨਯ ਵਸਤੂ ਕੋ ਅਨਯ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਜਾਨਨਾ ਭ੍ਰਮੁ ਹੈ। ਸੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੈ* ॥

---

* ਯਥਾ ਭੇਦ ਭ੍ਰਮਨ ੧, ਕਰਾਤ੍ਰਤੁ ਭ੍ਰਮ ੨ ਸਤਾ ਭ੍ਰਮ ੩, ਬਿਕਾਰ ਭ੍ਰਮ ੪, ਬ੍ਰਹਮ ਇਤ੍ਰ ਜਗਤ ਮੇ ਤਤਤੁ ਭ੍ਰਮ ੫। ਜਲਾਵ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰ ਸੇ ਪ੍ਰਮਾਸ੍ਵਰ ਭਿੰਨ ਹੈ ਇਹੀ ਭੇਦ ਭ੍ਰਮ ਹੈ ਪਾਛੇ ਮੈਂ ਕਰਨਾ ਕ ਕਰਤਾ ਹ ਯਾਕੋ ਫਲ ਸ੍ਵਰਗ ਨਰਕਾਦਿ ਭੀ ਭੋਗੀਗਾ ਯਾਕੋ ਕਰਤ੍ਰਿਤੁ ਭ੍ਰਮ ਕਹ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਦੇਹ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਮਾਨ ਕਰ ਸਸਮ ਗੰਗਾਦਿ ਤੀਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਛਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਬਰਣ ਤਥ ਗ੍ਰਹਸਤ ਬਾਨ ਪ੍ਰਸਤਾਦਿ ਆਸ੍ਰਮ ਪਨਃ ਜਨਮ ਔ ਮਰਣ ਇਹ ਜੋ ਮਿਥਣ ਦੇਹ ਕੋ ਪਰਮ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਆਤਮਾ ਮੈਂ ਮਾਨ ਕਰ ਅਹੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਹੀ ਛਤ੍ਰੀ ਨਿਹਚੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਐਸੇ ਭ੍ਰਮ ਕੋ ਸ੍ਰੀਕ ਭ੍ਰਮ ਤਸਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜਗਤ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਬਿਕਾਰ ਅਰਥਾਤ ਕਾਰਜੁ ਮਾਨ ਕਰ ਐਸੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਨਾ ਕਿ ਜਗਤ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਉਤਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ ਇਸ ਕੋ ਬਿਕਾਰ ਭ੍ਰਮ ਕਹੇ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਇਤ੍ਰ ਜਗਤ ਕੋ ਸਤ੍ਯ ਮਾਨਨਾ ਹੈ ਕਿ ਐਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸਤਜ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਗਤੁ ਭੀ ਤਸਤ ਹੀ ਹੈ ਯਾਕੋ ਸਤਤ੍ਰ ਭ੍ਰਮ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਹਿ ਪਾਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਮੇ ਹੈ ਇਸ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕੇ ਨਿਮਿਤ ਅਚਾਰਜੋਂ ਨੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਤ ਔਰੁ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਥਨ ਕੀਏ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰਿ ਜਪਿ ਲਾਹਾ ਅਗਲਾ ਨਿਰਭਉ ਹਰਿ ਮਨ ਮਾਹ ॥ ੪ ॥ ੨੩ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਨੇ ਕਰ ਹੀ ਲਾਹਾ ਲਾਭੁ (ਅਗਲਾ) ਅਧਿਕ ਹੁਆ ਹੈ ਕਿਆ ਲਾਭੁ ਹੁਆ ਹੈ ਕਿ ਮਨ ਮੈ ਹੀ ਅੰਤਹਕਰਨ ਕਾ ਸਾਖੀ ਰੂਪੁ ਜਾਨਿਆ ॥ ਔਰ ਕੈ ਸੋਂ ਰਹਿਤ ਕਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੨੩ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਘਰੁ ੨ ॥

ਘਰੁ ਨਾਮ ਰਾਗੋਂ ਕੇ ਸੁਰੋਂ ਕੇ ਭੇਦ ਕਾ ਹੈ ਵੈਰਾਗ ਮਯ ਸਬਦ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਧਨੁ ਜੋਬਨੁ ਅਰੁ ਫੁਲੜਾ ਨਾਠੀਅੜੇ ਦਿਨ ਚਾਰਿ ।

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹਿ ਜੋ ਧਨੁ ਪੁਨਃ ਜੋਬਨੁ ਹੈ ਸੋ(ਫੁਲੜਾ) ਪੁਸਪ ਕੀ ਨਜਾਈ ਅਲਪਕਾਲੁ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ (ਫੁਲੜਾ) ਕਹੀਐ ਤੂੰ ਫੂਲ ਰਹਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਚਾਰ ਦਿਨ ਕੇ (ਨਾਠੀਅੜੇ) ਪਰਾਹੁਣੇ ਹੈਂ ਵਾ ਚਾਰ ਦਿਨ ਮੈਂ ਨਠ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥

ਹੈਂ ਜਗਜਾਗ੍ਰ ਜਨ ਤਿਨ ਕੋ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਨਿਵਿਤੀ ਕਰੇ ਸੋ ਪੁਕਾਰ ਦਸਾ ਭ੍ਰਮ ਅੰਸ ਹੈ ਪ੍ਰਿਥਮ ਸੋ ਭੇਦ ਭ੍ਰਮ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਨਿਖੇਧੁ ਮੈ ਇਹੋ ਦਿਸ੍ਰਾਤ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਸ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਬਿੰਬ ਰੂਪ ਸਰਜ ਕਾ ਜੋ ਘਟ ਕੇ ਜਲ ਮੈ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਹੈ ਸੋ ਕੇਵਲ ਘਟ ਉਪਾਧੀ ਕਰਕੇ ਸੂਰਜ ਸੋ ਭਿਨ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਘਟ ਉਪਾਧੀ ਸੋ ਰਹਿਤ ਸੋ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਵਾਸਤੇ ਤੇ ਬਿਖੇ ਕਰਾ ਸੂਰਜ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਸੋ ਇਸੀ ਅਵਿਦਯਾ ਉਪਾਧੀ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਸੋ ਭਿਨ ਜੀਵ ਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਅਵਿਦਯਾ ਉਪਾਧੀ ਸੋ ਬਿਨਾ ਦੇਖੀਏ ਤੋ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਪਿਤਬਮ ਭੇਦ ਭ੍ਰਮ ਕੋ 'ਨਾਸਿਤੇ' ਜਬ ਔਰ ਜੋਤ ਲਾਲ ਲੀਲਾ ਕਾ ਪੁਸਪ ਸੰਧ ਸ੍ਰੁਤ ਰੂਪ ਕੋ ਮਾਲੀ ਕੇ ਨਿਕਟ ਰਖਾ ਹੁਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਲਾਲੀ ਮੈ ਦੀ ਕੇ ਭੀਤਰ ਭਾਸਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਸਪ ਕੀ ਸਮੀਪਤਾ ਬਿਨਾ ਮਾਲੀ ਤੋ ਸੰਧ ਅਰ ਸ੍ਰਤ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਤੁਹ ਜਗਤੁਤ ਤਥਾ ਸਬ ਦੇਖਾਇ ਇਹਿ ਸਭ ਧਰਮ ਬਧੀ ਕੇ ਹੈਂ ਆਤਮਾ ਕੇ ਨਹੀ ਹੈ ਪਰੇਤ ਬਧੀ ਕੀ ਸਮੀਪਤਾ ਹੋਏ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਆਤਮਾ ਮੈ ਮਾਨ ਲੀਏ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਆਤਮਾ ਤੇ ਸ੍ਰਧੁ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਐਸੇ ਬਿਚਾਰ ਸੋਂ ਉਤੀਏ ਕਰਨਕਾ ਭ੍ਰਮ ਕੋ ਨਿਵਿਤੀ ਕਰੇ ਔਰ ਤੀਸਰੇ ਸੀਤਾ ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਨਿਵਿਤੀ ਮੈ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤ ਹੈ ਜੈਸੇ ਘਟਾ ਵਿਛਿਨ ਆਕਾਸ ਕੋ ਪ੍ਰਤਾਨਾਮ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸਕੀ ਉਤਪਤੀ ਘਟ ਕੇ ਉਪਜਨੇ ਸੋ ਨਹੀ ਕਹਾ ਤੋ ਕਹੋ ਕਿ ਅਕਾਸ ਤੇ ਅਕੇ ਹੀ ਥਾ ਔਰ ਘਟਕੇ ਅਕਾਰ ਤੇ ਘਟ ਕਾਰ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ ਨਹੀ ਹਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਦੇਹ ਕੇ ਉਪਜਨੇ ਕੋਹ ਆਤਮਾ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਨਹੀ ਹੈ ਔਰ ਨ ਦੇਹ ਕੇ ਅਕਾਰ ਹੋਨੇ ਮੈ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮ ਹਤਾ ਨ ਕਰੇ ਕਿ ਆਤਮਾ ਜਨਮ ਅਰ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਅਕਾਸ ਵਤ ਦੇਸਾਧਕ ਹੈ ਕੇਵਲ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਤਾਮੇ ਜਨਮ ਔਰ ਮਰਨ ਮਾਨਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਿਚ ਰਨੇ ਸੇ ਤਿਸੀਏ ਸੀਤਾ ਭ੍ਰਮ ਕੋ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰੇ ਔਰ ਜੈਸੇ ਤਿਮਰਾਦਿ ਦੋਸੋਂ ਕਰ ਜੇਵੜੀ ਮੈ ਸਰਪ ਭ੍ਰਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹਿ ਕਿ ਜੇਵੜੀ ਮੈ ਸਰਪ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਤਾਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਨ ਲਖੀਏ ਤਬ ਇਕਾ ਤਿਸੀ ਕੇ ਸਰਪ ਕਾ ਕਛੀ ਅੰਸ ਭੀ ਨਹੀ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਜੇਵੜੀ ਕਾ ਕਾਰਨ ਸਰ [illegible] ਕਛ ਨਹੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਸਰਪ [illegible] ਥਾ ਤੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰਬ ਕਾ ਅਧਿਸ੍ਠਾਨ ਹੈ ਜੈਸ ਜੇਵੜੀ ਮ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਕਲਪਤ ਸ੍ਰਪ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁਆ ਥਾ ਤੈਸੇ [illegible] ਬ੍ਰਹਮ ਮ ਕਲਪਤ ਜਗਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਵਿਚਾਰ ਕੀਏ ਤੇ ਜਗਤ ਕਛੂ ਭਿਨ ਵਸਤੂ ਨਹੀ [illegible] ਇਕ ਏਕ ਵਸ ਟੀਕੇ ॥ ਆਤਮ ਪਮਾਣ ਕਰਨ ਹੇਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬਿਨਾ ਨਹਿ ਜਾਨਾਮ ਅਬ ਬਿਚਾਰਨੇ ਮੈਂ [illegible] ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਨਿਵਿਤੀ [illegible] ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਮੈ ਭਿਨ ਮਾਨੀਏ ਤੋ ਏਹਿ ਭੀ ਇਕ ਭ੍ਰਮ ਹੀ ਹੈ ਕਰਕੇ ਕਿ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਸ੍ਰਵਨ [illegible] ਕਛੂ ਭੀ ਨਹੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਚਤਮ [illegible] ਭਿਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਕਛੂ ਨਹੀ ਨਿਕਸਤਾ ਹੈ ਕਰਕੇ ਕਿ ਕਲਪਤ ਵਸਤੂ ਕੀ ਅਧਿਸ੍ਠਾਨ ਸੇ ਭਿਨ ਸੱਤਾ ਕਛੂ ਨਹੀ [illegible] ਭਿਨ ਸ੍ਰਵਨ ਹੀ ਔਰ ਸ੍ਰਵਨੀ ਸੇ ਭਿਨ [illegible] ਕਛੂ ਸੱਤਾ ਨਹੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇਂ ਭਿਨ ਜਗਤ ਕੀ ਭੀ ਕਛ ਸੱਤਾ ਨਹੀ ਹੈ ਇਸ ਰੀਤਿ ਵਿਚਾਰ ਕਰ [illegible] ਅਤਾ ਕੇ ਸਰਵਨ ਕਰ ਤੇ ਨਿਸ ਕੋ ਨਿਰਵਾਨ ਕਰੇ ਔਰ ਕਾਰਯ ਹੋਨੇ ਮੈ ਮ੍ਰਿਗਤ੍ਰਾਦਿ ਅਨਿਤਯ ਹੈ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਅਨਿਤਯ ਭ੍ਰਮ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰੇ [illegible] ਪਰਕਾਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤ ਬਿਚਾਰ ਕੇ ਜਗਤ ਮ ਜਨ ਭ੍ਰਮ ਕੋ ਨਿਵਿਤੀ ਕਰੇ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਬਣਿ ਕੇਰੇ ਪਤਿ ਜਿਉ ਢਲਿ ਢੁਲਿ ਜੰਮਣ ਹਾਰ ॥ ੧ ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੁ ਜੈਸੇ(ਪੱਬਣ)ਰੁਪੱਤੀ ਕੇ ਪੱਤ੍ਰ ਕੀ ਦਸਾ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਹੈ ਜਬ ਜਲੁ (ਢਲਿ) ਘਟਤਾ ਹੈ ਕਜਾ ਸੂਕ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਭੀ (ਢੁਲਿ) ਉਲਟ ਕਰ (ਜੰਮਣ ਹਾਰ) ਨਾਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੈਸੇ ਵਹੁ ਨਾਸ ਹੋਨਹਾਰ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਏਹ ਸਰੀਰ ਧਨੁ ਜੋਬਨਾਦਿਕ ਭੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋਨਹਾਰ ਹੈਂ ॥

ਰੰਗੁ ਮਾਣ ਲੈ ਪਿਆਰਿਆ ਜਾਜੋਬਨੁ ਨਉ ਹੁਲਾ ॥
ਦਿਨ ਥੋੜੜੇ ਥਕੇ ਭਇਆ ਪੁਰਾਣਾ ਚੋਲਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਜਬ ਤਕ ਜੋਬਨ ਕਾ ਨਵੀਨਹੁਲਾਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਬਤਕ ਜਰਾ ਅਵਸਥਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿਨਹੀਂ ਭਈ ਕਜੋਂਕਿ ਜਰਾਮੈਂ ਜਪ ਤਪਾਦਿਕ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਬ ਤਕ ਜੋਬਨ ਨਹੀ ਹੁਲਿਆ ਹੈ ਕਜਾ ਜੈਸੇ ਖੇਤੀ ਪਵਨ ਕੇ ਬਲ ਸੇ ਹੁਲ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੇਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਫਿਰ ਵਹੁ ਫਲੁ ਦੇਣੇ ਕੇ ਕਾਮ ਕੀ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋਬਨ ਕਾ ਭੀ ਹੁਲਨਾ ਹੈ ਜਬ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੇਤ ਕੇਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰੀਰ ਨਿਰਬਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਨਿਰਸ ਔਰ ਆਸਮਰਥ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਬਲਗੁ ਅਸੀ ਦਸਾ ਨਹੀਂ ਭਈ ਤਬਲਗ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਕੋ (ਮਾਣ ਲੈ) ਭੋਗ ਲੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਪੁ ਲੈ ਕਜੋਂਕਿ ਜੀਵਨੇ ਕੇ ਦਿਨ ਤੋ (ਥੋੜੜੇ) ਅਲਪ (ਥਕੇ) ਰਹਿ ਗਏ ਹੈਂ ਇਸ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਚੋਲੇ ਕੋ ਅਬ ਤੂੰ ਪੁਰਾਨਾ ਹੀ ਹੂਆ ਸਮਝ ਲੈ ਕਾਹੇ ਤੇ ਜੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਘਟਤਾ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਸਜਣ ਮੇਰੇ ਰੰਗੁਲੇ ਜਾਇ ਸੁਤੇ ਜੀਰਾਣਿ ॥

ਜੋ ਮੇਰੇ ਸਜਣ (ਰੰਗੁਲੇ) ਅਨੰਦ ਦਾਇਕ ਥੇ ਸੋ ਤੇ(ਜੀਰਾਣਿ)ਮਸਾਨ ਭੂਮਕਾ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਮ੍ਰਿਤੂ ਰੂਪੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੋਏ ਹੈਂ

ਹੰਭੀ ਵੰਞਾ ਝੁਮਣੀ ਰੋਵਾ ਝੀਣੀ ਬਾਣਿ ॥ ੨ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਹੰਭੀ) ਮੈਂ ਭੀ (ਝੁਮਣੀ) ਦੁਮਨੀ ਦੁਚਿਤੀ ਵਾ ਦੁਖੀ ਹੋਕਰ ਤਹਾਂ ਹੀ (ਵੰਞਾ) ਜਾਵੇਂਗੀ ਔਰ (ਝੀਣੀ) ਸੂਖਮ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਰੁਦਨ ਕਰੂੰਗੀ॥

ਕੀਨ ਸੁਣੇਹੀ ਗੋਰੀਏ ਆਪਣ ਕੰਨੀ ਸੋਇ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਰੂਪੁ (ਗੋਰੀਏ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਕਾਨੋਂ ਮੈਂ (ਕੀ) ਕਜਾ (ਸੋਇ) ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਸੁਨਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੁਣਤੀ ਹੈਂ ਕਿ ਅਮਕਾ ਮ੍ਰਿਤੂ ਭਯਾ ਹੈ ਅਮਕਾ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੋਨੇ ਲਗਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਲਗੀ ਆਵਹਿ ਸਾਹੁਰੈ ਨਿਤ ਨ ਪੇਈਆ ਹੋਇ ॥ ੩ ॥

(ਸਾਹੁਰੇ) ਪਰਲੋਕ ਕੀ ਤਰਫ (ਲਗੀਆਵੈ) ਚਲੀ ਆਉਤੀ ਹੈਂ ਕਿਆ ਦਿਨੁ ਦਿਨੁ ਮ੍ਰਿਤੁ ਕੇ ਨਿਕਟਿ ਚਲੀ ਆਉਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ(ਪੇਈਆ)ਮਾਤਾ ਪਿਤਾਕਾ ਘਰੁ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਏਹ ਲੋਕ ਹੈ ਤਿਸਮੈ ਨਿਤ ਕਾ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪੇਈਆ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਇਸਮੈ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਹੈ ਸਾਹੁਰੇ ਜੋ ਪਰਲੋਕ ਹੈ ਤਹਾਂਹੀ ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋਕਰ ਅਵਸਜਾਨਾਹੈ

ਨਾਨਕ ਸੁਤੀ ਪੇਈਐ ਜਾਣੁ ਵਿਰਤੀ ਸੰਨਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੁ ਪੇਈਐ ਮੈਂ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਵਿੱਦਯਾ ਰੂਪੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈ ਸੋ ਰਹੀਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਸੰਨਿ)ਵਿਰਤੀ ਲਗੀ ਜਾਨੋ ਵਾ ਤਿਸਕੋ(ਵਿਰਤੀ)ਕੁਰੁਤੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਚੋਰ ਤੇ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੋ ਸੰਨ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੋ ਦਿਨਕੋ ਪਹਿਰੇ ਕੋ ਹੋਤੇ ਸੰਨ ਲਗੀ ਜਾਨੋ ਸੰਨ ਨਾਮ ਉਸ ਮੋਰੀ ਕਾ ਹੈ ਜੋ ਚੋਰ ਚੋਰੀ ਕਰਨੇ ਕੋ ਭੀਤ ਮੈ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਕੇ ਦਿਨ ਕੋ ਪਹਿਰੇ ਕੇ ਹੋਤੇ ਚੋਰ ਲਗੋਂ ਔਰ ਲੂਟ ਲੇ ਜਾਵੇਂ ਤੈਸੇ ਜੀਵ ਕੋ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸੰਤ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਪਹਿਰੇ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੀ ਕਾਮਾਦਿ ਚੋਰ ਪੜੇ ਲੂਟਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਣਾ ਗਵਾਈ ਰੀਠੜੀ ਅਵਗਣ ਚਲੀ ਬੰਨਿ ॥ ੪ ॥ ੨੪ ॥

ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਦੈਵੀ ਸੰਪਦਾ ਰੂਪ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਗਾਂਠ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਗੁਣ ਖੋਇ ਦਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣੋਂਕੋ ਤੋ ਕਾਮਾਦਿ ਚੋਰੋਂ ਨੇ ਲੂਟ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰੁ ਜੋ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਦਾ ਰੂਪੀ ਅਵਗੁਨ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਪੋਟ ਬਾਂਧ ਕਰ ਲੇ ਚਲੀ ਹੈ॥ ੪ ॥ ੨੪ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਮਹਲਾ ॥ ੧ ॥ ਘਰੁ ਦੂਜਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਬਿਚਰਤੇ ਹੂਏ ਏਕ ਨਦੀ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪਰ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਤਹਾਂ ਏਕ ਮਾਛੀ ਜਾਲ ਕੇ ਸਾਥ ਮਛਲੀਆਂ ਪਕੜ ਰਹਾ ਥਾ ਤਬ ਤਿਸਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮਰਦਾਨੇ ਔਰ ਬਾਲੇ ਕੋ ਗਿਲਾਨੀ ਹੁਈ ਔਰੁ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਏਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਅਤੀ ਪਾਪੀ ਹੈ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਨੇ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ॥

ਆਪੇ ਰਸੀਆ ਆਪਿ ਰਸੁ ਆਪੇ ਰਾਵਣ ਹਾਰੁ ॥

ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ (ਰਸੀਆ) ਰਸ ਵਾਲਾ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਰਸੁ ਰੂਪੁ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਤਿਸਕੋ (ਰਾਵਣ ਹਾਰ) ਭੋਗਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਪੇ ਹੋਵੇ ਚੋਲੜਾ ਆਪੇ ਸੇਜ ਭਤਾਰੁ ॥

(ਚੋਲਾ)ਜਾਮਾ ਭਾਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭੀ ਆਪਹੀ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸੇਜਾ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨਃ ਭਰਤਾ ਰੂਪ ਭੀ ਆਪਹੀ ਹੋਰ ਹਾ ਹੈ

ਰੰਗਿ ਰਤਾ ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਸੋ ਰੰਗੋਂ ਮੇਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਏਕ ਰਸ ਭਰਪੂਰ ਹੋਕਰ ਸਰਬ ਮੇਂ ਵਜਾਪ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਮਾਛੀ ਮਛੁਲੀ ਆਪੇ ਪਾਣੀ ਜਾਲੁ ॥

ਆਪ ਹੀ ਮਾਛੀ ਰੂਪੁ ਹੈ ਪੁਨਃ ਆਪਹੀ ਮਛੁਲੀ ਹੈ ਔਰ ਆਪੇ ਹੀ ਪਾਣੀ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਜਾਲ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਜਾਲੁ ਮਣਕੜਾ ਆਪੇ ਅੰਦਰਿ ਲਾਲੁ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਜਾਲ ਮੈ ਮਣਕੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨਃ ਜਾਲ ਕੇ ਭੀਤਰ (ਲਾਲੁ) ਸੁਰਖ ਰੰਗੁ ਭਾਵ ਮਾਸ ਰੂਪ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਰੰਗੁਲਾ ਸਖੀਏ ਮੇਰਾ ਲਾਲੁ ॥

(ਸਖੀਏ) ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਮੇਰਾ ਜੋ (ਲਾਲੁ) ਪਜਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨ (ਰੰਗੁਲਾ)ਅਨੰਦੁ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਨਿਤ ਰਵੈ ਸੁਹਾਗਣੀ ਦੇਖੁ ਹਮਾਰਾ ਹਾਲੁ ॥ ੩ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਗਯਾਨਵਾਨ ਰੂਪ ਸੁਹਾਗਣੀਹੈ ਸੋ ਤੋ ਤਿਸਕੋ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਹੀ ਭੋਗ ਰਹੀ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਭੀ ਵਿਛੋੜੇ ਕਾ ਹਾਲ ਕਬੀ ਦੇਖੇਹੀ ਗਾ ਵਾ ਸਨਮੁਖ ਇਸ ਰੀਤਿ ਸੇ ਅਰਥ ਜਾਨਨਾ ਸੁਹਾਗਣੀਓਂ ਕੋ ਤੋ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਨਿਤ ਹੀ ਰਮਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਜਾ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਕਬੀ ਤੋ ਹਮਾਰਾ ਹਾਲੁ ਭੀ ਦੇਖ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕਬੀ ਤੋ ਹਮਾਰੇ ਊਪਰ ਭੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ।

ਪ੍ਰਣਵੈ ਨਾਨਕ ਬੇਨਤੀ ਤੂ ਸਰਵਰ ਤੂ ਹੰਸੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਕੋ ਚਾਹੀਏ ਕਿ (ਪ੍ਰਣਵੈ) ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਵਾ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਸੇ ਵਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਕਿ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਰੂਪੁ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰੁ ਹੰਸ ਰੂਪ ਭੀ ਤੂਹੀ ਹੈਂ ॥

ਕਉਲੁ ਤੂਹੈ ਕਵੀਆ ਤੂਹੈ ਆਪੇਵੇਖਿ ਵਿਗਾਸੁ ॥ ੪ ॥ ੨੫ ॥

ਪੁਨਾਃ ਕਵਲ ਤੂ ਹੈਂ ਔਰੁ ਕਵੀਆਂ ਰੂਪੁ ਭੀ ਤੂਹੀ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕੋ ਦੇਖਕਰ ਕਵਲ (ਵਿਗਾਸ) ਖਿੜਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਕਵੀਆਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਭਾਵਤੀ ਹੈਂ ਸੋ ਸੂਰਜ ਰੂਪਕੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਬਿਗਸ ਪਦ ਕੀ ਕਮਲ ਔਰ ਕਵੀ ਦੋਨੋ ਮੈ ਜੋਜਨਾ ਕਰਨੀ ਤਾ ਸੋਂ ਏਹ ਅਰਥ ਭਯਾ ਵਾ ਜਿਸਕੋ ਦੇਖਕਰ ਕਮਲ ਖਿੜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੂਰਜ ਭੀ ਤੂਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਕਵੀਆਂ ਖਿਲਤੀ ਹੈਂ ਸੋ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਰੂਪ ਭੀ ਤੂਹੀ ਹੈਂ ਪੁਨਃਦੂਤੀਆ ਅਰਥ ਦਰਾਸ੍ਰਾਤ ਮੇ ਐਸੇ ਭੀ ਹੈ ਰੰਗੋਂ ਮੈ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਏਕ ਰਸ ਭਰਪੂਰ ਹੋਕਰ ਸਰਬ ਮੈ ਵਜਾਪ ਰਹਾ ਹੈ (ਆਪੇ ਰਸੀਆ ਆਪ ਰਸੁ) ਤਾਂਤੇ ਆਪ ਹੀ ਰਸੀਆ ਪ੍ਰੇਮੀ ਔਰ ਰਸ ਪ੍ਰੇਮ ਔਰ ਰਾਵਣਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ ਵਾ ਰਸੀਆ ਗੁਰੂ ਰਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਰਾਵਣਹਾਰ ਜਗਜਾਸੂ ਚੋਲੜਾ ਜਗਜਾਸੀ ਜਨ ਕੀ ਬੁਧੀ ਸੇਜਾ ਚਤੁਸਟੇ ਸਾਧਨ ਵਾ ਸ੍ਰਧਾ ਸੇਜ ਪੁਨਃ ਭਤਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਛੀ ਜਮ ਮਛਲੀ ਜੀਵ ਪਾਣੀ ਸਬਦਾਦਿ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਲ ਮੋਹੁ ਜਾਲ ਕੇ ਮਣਕੇ ਵਰਨਾਂ ਆਸ੍ਰਮਾਂ ਕਾਹੰਕਾਰ ਅੰਦਰ ਲਾਲ ਲਾਲਸਾ ਅਰਥਾਤ ਵਿਸਯੋਂ ਕੀ ਇੱਛਾ ਸਰਵਰੁ ਸਤਿਸੰਗ ਹੰਸ ਗਯਾਨੀ ਕਵਲ ਜਗਜਾਸੂ ਕਵੀਆਂ ਮਨਮੁਖ ਸੂਰਜ ਗੁਰੂ ਔਰ ਆਪਹੀ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਕਵਲ ਹੋਕਰ ਗੁਰੂ ਰੂਪੁ ਸੂਰਜ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਸਚੈ ਕਰਨਾ ਔਰ ਮੁਖ ਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਰੀਪੂਰਣੁ ਔਰ ਬਜਾਪਕ ਸ੍ਵਰੂਪ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨੫ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੩

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕੋ ਏਕ ਸਮੇਂ ਰਾਇਬੁਲਾਰ ਔਰ ਬਾਬੇ ਕਾਲੂ ਨੇ ਕਾਜੀ ਵਾ ਮੁਲਾ ਸੇ ਕਹਿਵਾਇਆ ਕਿ ਰਾਇਬੁਲਾਰ ਕੀ ਮਰਜੀ ਹੈ ਆਪ ਅਪਨੇ ਪਰਚੇ ਵਾਸਤੇ ਔਰ ਸਨਬੰਧੀ ਜਨੋਂਕੀ ਪਾਲਨਾ ਨਮਿੱਤ ਖੇਤੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਤ ਕੀਆ ਕਰੋ ਦੇਖੋ ਹਮ ਕੈਸੇ ਅਪਨੇ ਬਿਵਹਾਰ ਕੋ ਖੇਤੀ ਕਰਕੇ ਚਲਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਆਪ ਉਦਾਸੀਨ ਕਿਉਂ ਰਹਤੇ ਹੋ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਨੇ ਦੋ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਏ ॥

ਇਹੁ ਤਨੁ ਧਰਤੀ ਬੀਜੁ ਕਰਮਾ ਕਰੋ ਸਲਿਲ ਆ ਪਾਉ ਸਾਰਿੰਗਪਾਣੀ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੋ ਤੂੰ(ਧਰਤੀ)ਭੂਮਿਕਾ ਕਰੋ ਔਰ ਤਿਸਮੈ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਜੋ ਕਰਨਾ ਸੋਹੇ ਬੀਜ ਪਾਵੋ ਪੁਨਃ(ਸਾਰੰਗਪਾਣੀ) ਸਾਰੰਗ ਨਾਮ ਵਾਲੇ ਧਨੁਖ ਕੋ ਹਾਥ ਮੇ ਰਖਣੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਤਿਸਕਾ ਜੋ ਨਾਮ ਜਪਨਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਮੈ (ਸਲਿਲ) ਜਲੁ ਪਾਵਨਾ ਹੈ ॥

ਮਨੁ ਕਿਰਸਾਣੁ ਹਰਿ ਰਿਦੈ ਜਮਾਇ ਲੈ ਇਉ ਪਾਵਸਿ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਣੀ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਕੋ ਕ੍ਰਿਸਾਣੁ ਕਰੋ ਜੈਸੇ ਕ੍ਰਿਸਾਣੁ ਖੇਤੀ ਮੈ ਸਾਵਧਾਨੁ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਬਿਘਨੁ ਨ ਹੋਜਾਏ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਨ ਕੋ ਸਾਵਧਾਨੁ ਕਰਕੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਜਮਾਇਲੈ ਅਰਥਾਤ ਰਿਦੇ ਮੈ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰੁ ਕੋ ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਕਰ ਲੈ ਤਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਖੇਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਿਰਬਾਣੀ ਪਦੁ ਕਜਾ ਬਾਣ ਨਾਮੁ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਸੁਖੁ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਅਸਥਾਨੁ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਗਾ ॥

ਕਾਹੇ ਗਰਬਸਿ ਮੂੜੈ ਮਾਇਆ ॥ ਪਿਤ ਸੁਤੋ ਸਗਲ ਕਲਿਤ੍ਰ
ਮਾਤਾ ਤੇਰੇ ਹੋਹਿ ਨ ਅੰਤਿ ਸਖਾਇਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਗਰਬੁ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਾਲਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਏਹਿ ਜੋ ਸਰਬ ਸੰਬੰਧੀ ਜਨ ਹੈਂ ਅੰਤ ਕੋ ਤੇਰੇ ਏਹਿ ਭੀ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਂਗੇ ਜੇਕਰ ਖੇਤੀ ਹੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤੋ ਐਸੀ ਕਰੋ ॥

ਬਿਖੈ ਬਿਕਾਰ ਦੂਸਟ ਕਿਰਖਾ ਕਰੇ ਇਨ ਤਜਿ ਆਤਮੈ ਹੋਇ ਧਿਆਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬਿਖੈ ਬੀਚ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਖੇਤੀ ਕੋ (ਕਿਰਖਾ) ਕਾਟਨੇ ਵਾਲੇ ਚੂਹੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਚੂਹੇ ਖੇਤੀ ਕੋ ਕਾਟ ਕਰ ਬਿਗਾੜ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਕਾਮਾਦਿ ਸੁਭ ਕਰਮੋ ਰੂਪੀ ਖੇਤੀ ਕੋ ਬਿਗਾੜ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਬਿਖੈ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਿਸ ਖੇਤੀ ਸੇ ਨਦੀਣ ਜੋ ਖੇਤੀ ਮੈਂ ਬਾਥੂ ਆਦਿਕ ਅਨੇਕ ਜੰਗਲ ਕੀ ਬੂਟੀਆਂ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ਔਰੁ ਖੇਤੀ ਕੋ ਹੋਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤੀ ਤਿਨ ਕੋ (ਕ੍ਰਿਖਾ) ਖੈਚੇ ਨਿਕਾਰ ਦੇਵੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਜ ਕਰਕੇ(ਆਤਮੈ ਹੋਇ ਧਿਆਈ) ਕਜਾ ਭਾਵ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਧਿਆਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੈ ॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਹੋਹਿ ਜਬ ਰਾਖੇ ਕਮਲੁ ਬਿਗਸੈ ਮਧੁ ਆਸ੍ਰਮਾਈ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਪੁ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਣਾ ਔਰੁ ਤਪ ਕਾ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ (ਸੰਜਮੁ) ਇੰਦ੍ਰਜੋਂ ਕਾ ਰੋਕਨਾ ਏਹਿ ਜਬ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਖੇਤੀ ਕੋ ਰਾਖੇ ਹੋਵੈਂ ਤਬ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ (ਆਸ੍ਰਮ) ਅਸਥਾਨ ਕੇ (ਮਧੁ) ਬੀਚ ਹੀ ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਰਿਦਾ ਕਵਲੁ (ਬਿਗਸੈ) ਖਿਲਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਮਧੁ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪੀ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ (ਸ੍ਰਮਾਈ) ਸ੍ਰਵਤਾ ਹੈ ॥

ਬੀਸ ਸਪਤਾਹਰੋ ਬਾਸਰੋ ਸੰਗ੍ਰਹੈ ਤੀਨਿਖੋੜਾਨਿਤ ਕਾਲੁ ਸਾਰੈ ॥

(ਬੀਸ ਸਪਤਾ) ਜੋ ਬੀਸ ਔਰੁ (ਸਪਤ) ਸਾਤ ਅਰਥਾਤ ਸਤਾਈਸ ਤਤੋਂ ਕਰਕੇ ਰਚਿਤ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ੧੦ ਇੰਦ੍ਰਯ ਔਰੁ ੫ ਪ੍ਰਾਣ ਪੰਚ ੫ ਸੂਖਮ ਭੂਤ ੧ ਮਨ ੧ ਹੰਕਾਰ ੧ ਮਹਿਤੱਤ੍ਰ ੩ ਗੁਨ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ੧ ਏਹਿ ਸੰਪੂਰਨ ੨੭ ਸਤਾਈਸ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨੁ (ਹਰੋ) ਨਾਸ ਕਰੋ ਔਰੁ ਹਰੀ ਕੋ (ਬਾਸਰੋ) ਦਿਨੁ ਦਿਨੁ ਅਰਥਾਤ ਸਦੀਵਕਾਲ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਗ੍ਰਹੋ) ਧਾਰਨ ਕਰੋ (ਤੀਨਿ ਖੋੜਾ ਨਿਤ ਕਾਲੁ ਸਾਰੈ) ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਤਮਕ ਸੰਸਾਰੁ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਰੂਪੁ ਖੋੜੋਂ ਮੈ ਖੋੜ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਮੁ ਬ੍ਰਿਛਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਪੁਲਾਈ ਕਾ ਹੈ ਵਾ (ਤੀਨ ਖੋੜਾ) ਸਥੂਲਾਦਿ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਜੋ ਦੇਹਿ ਰੂਪੀ ਖੋੜ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈ ਗਲਤਾਨ ਹੋਣੇ ਕਰ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਕਾਲੁ (ਸਾਰ) ਸਾੜਤਾ ਕਿਆ ਜਲਾਵਤਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸਕਾ ਹੋਵੈ ਕਿ ਇੰਦ੍ਰ ਲੋਕ ਸਿਵ ਲੋਕਾਦਿ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਹੀ ਹੋਂ ਤਪਾਦਿ ਕਰਨੇ ਸੋਂ ਤਹਾ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੋਂ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਵਾਕਜ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਹੈ ਯਥਾ (ਇੰਦ੍ਰ ਲੋਕ ਸਿਵ ਲੋਕਹਿਜੈਬੋ ॥ ਓਛੇ ਤਪ ਕਰ ਬਾਹਰ ਐਬੋ)ਵਾ ਸਤਾਈ ਨਛੱਤ੍ਰੋਂ ਮੈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰੋ ਬਾਲ ਜੁਬਾ ਪੁਨਃ ਬ੍ਰਿਧ ਏਹਿ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਪੰਛੀ ਕੀ ਤੀਨ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਖੋੜਾਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈ ਨਿਤ ਹੀ ਕਾਲ ਭਗਵਾਨ ਕੋ(ਸਾਰ)ਸਮਾਲਨਾ ਕਰੋ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਦਾ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਸਮਾਲਤਾ ਰਹੋ ਤੇ ਫਿਰ ਪਾਪ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਸਕਤੇ ਔਰੁ ਭਜਨ ਸੇ ਭੀ ਅਚੇਤੁ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਵਾ ੨੭ ਸਤਾਈਸ੍ਹੂੰ ਜੋ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ* ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭਨੋਂ ਕਰ ਹਰੀ ਕਾ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰੋ ਔਰੁ ਜੋ ਤੀਨ ਖੋੜਾਂ ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਪਨ ਸਖੋਪਤਿ ਇਨਕਾ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੋਨੇਕਰ ਭੀ ਜੀਵ ਕੋ ਨਿਤ ਹੀ ਕਾਲੁ ਸਾਰਤਾ ਕਜਾ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਇਉਂ ਜਾਣੋ ॥

ਦਸ ਅਠਾਰ ਮੈ ਅਪਰੰਪਰੋ ਚੀਨੈ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਇਵਿ ਏਕੁ ਤਾਰੈ ॥੩॥ ੨੬ ॥

ਦਸ ਕਜਾ ਛਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਰੁ ਚਾਰੁ ਵੇਦ ਅਰ ਅਠਾਰਾ ਪੁਰਾਣਾਂ ਤਿਨ ਮੈ ਜੋ ਸਾਰ ਰੂਪੁ ਅਪਰੰਪਰੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰੁ ਹੈ ਤਿਸਕੋ (ਚੀਨੈ)ਜਾਣੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤ ਹੈਂ ਇਵ ਕਜਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਏਕ ਆਤਮ ਦਰਸੀ ਪੁਰਸੁ ਹੀ ਆਪ ਕੋ ਤਾਰੈ ਹੈ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰ ੩ ॥

ਅਮਲੁ ਕਰਿ ਧਰਤੀ ਬੀਜੁ ਸਬਦੋ ਕਰਿ ਸਚ ਕੀ ਆਬ ਨਿਤ ਦੇਹਿ ਪਾਣੀ ॥

ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਧਰਤੀ ਕੋ (ਅਮਲੁ) ਨਿਰਮਲੁ ਕਰੋ ਔਰੁ ਤਿਸਮੈ (ਸਬਦੁ) ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਬੀਜ ਬੋਵੋ ਔਰ ਜੋ ਸਚੁ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਸਿੰਚਨ ਕਰਕੇ (ਆਬ) ਤਰਾਵਤ ਦੇਵੋ ॥

ਹੋਇ ਕਿਰਸਾਣੁ ਈਮਾਨੁ ਜੰਮਾਇ ਲੈ ਭਿਸਤੁ ਦੋਜਕੁ ਮੂੜੈ ਏਵ ਜਾਣੀ ॥ ੧ ॥

* ਤਿਨਕੇ ਨਾਮ ਮਨੂ ੧ ਯਾਗਵਲਕ੍ਯ ੨,ਅਤ੍ਰਿ ੩ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰ੍ਯ ੪,ਵਿਸ਼ਨੂ ੫ ਹਾਰੀਤ ੬ ਸਾਤਾਤਪ ੭ ਪਰਾਸਰ ੮,ਦਤ੍ਤ੍ਰੇਯ ੯ ਸਖ ੧੦,ਲਿਖਤ ੧੧,ਗੌਤਮ ੧੨,ਆਪਸਤੰਬ ੧੩,ਸੰਕ੍ਰ ੧੪,ਕਾਤ੍ਯਾਯਨੀ ੧੫,ਬ੍ਰਹਸਪਤਿ ੧੬ ਚਰਕ ੧੭ ਕਾਤ੍ਯਾਯਨ ੧੮ ਪੈਠੀਨਸੀ ੧੯ ਬਸਿਸ੍ਠ ੨੦ ਯਮ ੨੧ ਜਮਦਗਨ ੨੨ ਅਤ੍ਰੇਯ ੨੩ ਗੋਤਮ ੨੪ ਅਸ੍ਤੰਬ ਸਿਮਰਤੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਅਰੁ ਨਵੀਨ ਭੇਦ ਕਰਕੇ ਦੋ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰੁ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸੀ ਤੀਨ ਚੀਨ ਅਰ ਨਵੀਨ ਭੇਦ ਕਰਕੇ ਚਾਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਤਾਈਸ ਹੈਂ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਇਨ ਭਾਂਤੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪਚੀਸ ਹੀ ਹੈਂ। ਤਿਰਿਗ ੧ ਯਜਰ ੨ ਸਾਮ ੩ ਅਥਰਵਣ ੪ ਇਹਿ ਚਾਰ ਵੇਦ ਅਰ ਸ਼ਾਖ ੧,ਪਤੰਜਲ ੨,ਸਾਂਖ ੩ ਮੀਮਾਂਸਾ ੪ ਵੇਦਾਂਤ ੫ ਵੇਦਾਂਤ੬, ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਇਹਿ ਮਿਲਿਤ ਦਸ ਹੈ ਪਰਾਣ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ੧ ਸਿਵ ੨ ਭਿਸ੍ਨ ੩ ਬ੍ਰਹਮ ੪,ਗਰੁਡ ੫,ਨਾਰਦ ੬,ਭਾਗਵਤ ੭,ਮਤਸ ੮,ਅਗਨਿ ੯, ਕਰਮ ੧੦ ਵਾਮਨ ੧੧ ਨਰਸਿੰਘ ੧੨ ਪਦਮ ੧੩ ਵਰਾਹ ੧੪ ਕਲਕਿ ੧੫ ਬ੍ਰਹਮਵੈਵਰਤ ੧੬ ਮਾਰਕੰਡੇਯ ੧੭ ਭਵਿਸ੍ਯ ੧੮ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ੧੯ ਪਰਾਣ ੨੦ ਲੀ ਜਸਨਾ ਸਭ ਨਾਮ ਕੋ ਸਾਥ ਕਰਨੀ। ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਾਥ ਪੁਰਾਣ ਪਦ ਮਿਲਾਨੇ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਾਣ ਜਾਨਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਜਿਸਾਨਕ ਕਰਨਾ ਇਹਿ ਅਸਾਨੀ ਜਾਨਾ ਹੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਐਸਾ ਕ੍ਰਿਸਾਣ ਹੋਇ ਕਰ (ਈਮਾਨੁ) ਧਰਮ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰ ਲੈ (ਏਵ) ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇ (ਭਿਸਤੁ) ਸ੍ਵਰਗ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਨ ਲੈ। ਪੁਨਃ ਜੋ (ਦੋਜਕੁ) ਨਰਕ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ਸੋ ਆਗੇ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਨ ਲੈ ਜਾਣੀ ਪਦ ਕੀ ਦੋਨੋ ਮੈ ਜੋਜਨਾਂ ਹੈਂਸੋ ਦੋਜਕੁ ਕੈਸੇ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਤੁ ਜਾਨ ਸਹਿ ਗਲੀ ਪਾਇਆ ॥ ਮਾਲ ਕੈ ਮਾਣੈ ਰੂਪ ਕੀ
ਸੋਭਾ ਇਤੁ ਬਿਧੀ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੂਰਖ ਕਾਜੀ ਤੂੰ ਐਸੇ(ਮਤੁ) ਜਾਨ ਕਿ (ਸਹਿ) ਪਤੀ ਖੁਦਾਇ ਗਲਾਂ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮਾਲ ਜੋ ਹਸਤੀ ਤਥਾ ਘੋੜੇ ਆਦਿਕ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਾਨ ਔਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੀ ਸੋਭਾ ਏਹ ਜੋ ਤੁੱਛ ਵਸਤੂ ਹੈਂ ਇਨ ਬਿਧੋਂ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਐਬੁ ਤਨਿ ਚਿਕੜੁ ਇਹੁ ਮਨ ਮੀਡਕੋ ਕਮਲਿ ਕੀ ਸਾਰ ਨਹੀ ਮੂਲਿ ਪਾਈ ॥

ਤਨ ਮੈ ਜੋ (ਐਬੁ) ਅਪਕਰਮ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੋ ਚਿੱਕੜ ਹੈਂ ਔਰ ਇਹ ਜੋ ਮਨ ਹੈ ਸੋ (ਮੀਡਕੋ) ਡੱਡੂ ਹੈ ਹ੍ਰਿਦੈ ਰੂਪ ਕਮਲ ਵਿਖੈ ਜੋ ਰਸ ਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂਜਾਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਡਡੂ ਚਿਕੜ ਮੈਂ ਆਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਮਲ ਕੀ ਸਾਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਨ ਰੂਪੀ ਮੀਡਕੁ ਭੀ ਰਿਦੇ ਮੈ ਵਿਦਯਮਾਨ ਸਰੂਪਾਨੰਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ।

ਭਉਰੁ ਉਸਤਾਦੁ ਨਿਤ ਭਾਖਿਆ ਬੋਲੇ ਕਿਉ ਬੂਝੈ ਜਾਨਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥ ੨ ॥

ਉਸਤਾਦ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਭ੍ਰਮਰ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ (ਭਾਖਿਆ) ਬਾਣੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਕਿਆ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਕੇ ਸਤ ਬਸਤੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਜਾ) ਜਬ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਸਮਝਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇ ਤਬ ਕੈਸੇ ਤਿਸਕੋ (ਬੂਝੈ) ਸਮਝੇ ਵਾ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਨਹੀਂਬੁਝਾਈ ਭਾਵ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਤਬ ਕਜੋਂ ਬੂਝੈ ॥

ਆਖਣੁ ਸੁਨਣਾ ਪਉਣ ਕੀ ਬਾਣੀ ਇਹੁ ਮਨੁ ਰਤਾ ਮਾਇਆ॥

ਜੋ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਕਥਨ ਕਰਨਾ ਔਰ ਸਰਵਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਪੌਣ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਜਾ ਜੈਸੇ ਘੜੇ ਮੈ ਪਵਨ ਕਰ ਕੇ ਬਾਣੀ ਨਿਕਸਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰਾਰਥਕ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਨਿਰਾਰਥਕ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਮਨ ਤੋ ਮਾਯਾ ਮੈ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਕਾਜੀ ਏਹ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਰਕ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਹੈ॥

ਖਸਮ ਕੀ ਨਦਰਿ ਦਿਲਹਿ ਪਸੰਦੇ ਜਿਨੀ ਕਰ ਏਕੁ ਧਿਆਇਆ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਮਨ ਬਚ ਸੇ ਧਿਆਨ ਕਰਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸਕੋ ਦਿਲ ਪਸੰਦ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਵਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਵਾ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੋ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ (ਪਸੰਦੇ) ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤੀਹ ਕਰਿ ਰਖੇ ਪੰਜ ਕਰਿ ਸਾਥੀ ਨਾਉ ਸੈਤਾਨੁ ਮਤੁ ਕਟਿ ਜਾਈ ॥

ਔਰ ਜੋ ਤੂੰ ਤੀਸ ਰੋਜੇ ਰਖਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਃ ਪਾਂਚ ਵਕਤ ਕੀ ਪਾਂਚੋਂ ਨਿਮਾਜਾਂ ਪੜ ਕਰ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਕਰੀਂਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਮੈ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੈਤਾਨ ਹੈ ਨਾਮ ਜਿਸਕਾ ਸੋ ਕਾਮ ਤਿਨਕੋ ਮਤਿ ਕਾਟ ਜਾਤਾ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਖੁਦਾ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਤੇਰੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਤੋੜ ਨ ਜਾਵੇ ॥

ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ ਰਾਹਿ ਪੈ ਚਲਣਾ ਮਾਲੁ ਧਨੁ ਕਿਤ ਕੂ ਸੰਜਿਆਹੀ ॥ ੪ ॥ ੨੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਾਜੀ ਮੌਤ ਕੇ ਰਸਤੇ ਪੈ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਵਸਯ ਮਰਣਾ ਹੈ ਮਾਲ ਹਸਤੀ ਆਦਿ ਔਰ ਧਨ ਸ੍ਰਨਾਦਿ ਸੋ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਤੈਨੇ ਸੰਚਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ (ਕਿਤ ਕੂੰ) ਕਹਾਂ ਲੇ ਜਾਨੇ ਕੋ ਸੰਚਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤਹਾਂ ਤੋ ਏਕ ਸੂਈ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਤੀ ॥ ੪ ॥ ੨੭ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੪ ॥

ਏਹ ਸੁਨ ਕਰ ਕਾਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਏਹ ਬਾਲਕ ਮਉਲਾ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੋਈ ਮਉਲਾ ਜਿਨਿ ਜਗੁ ਮਉਲਿਆ ਹਰਿਆ ਕੀਆ ਸੰਸਾਰੋ ॥

ਹੇ ਕਾਜੀ ਮੌਲਾ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਦੁਖ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਅਪਨਾ ਅਨੰਦੁ ਮਉਲਿਆ ਹੈ ਔਰੁ ਸੰਸਾਰੁ ਕੋ (ਹਰਿਆ ਕੀਆ) ਆਨੰਦੁ ਰੂਪੁ ਕੀਆ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਜੀਵ ਜਿਸੁ ਜੂਨੀ ਮੈ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਹੀ ਆਨੰਦੁ ਮਾਨ ਰਹਾ ਹੈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂਤੁ ਜੈਸੇ ਸਰਪਾਦਿ ਤ੍ਰਿਗਦ ਜੂਨੀ ਜੀਵੋਕੋ ਜੋ ਕੋਊ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੇ ਤਬ ਵਹੁ ਮਰਨੇ ਕੇ ਭੈਸੇ ਭਾਗਤੇ ਔਰੁ ਛਪਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਕਦਾ ਚਿਤ ਉਨਕੋ ਤਹਾਂ ਦੁਖ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਵੇ ਤਬ ਮਰਨੇ ਕੋ ਭਲਾ ਮਾਨਕਰ ਆਪਹੀ ਸਨਮੁਖ ਹੋਕਰ ਪ੍ਰਾਣ ਦੇਣੇ ਕੋ ਆਵੇ ਯਾਂਤੇ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਅਨੰਦੁ ਮਿਲਾਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਮਉਲਿਆ ਸੂਖਮ ਸਰੂਪ ਉਤਪੰਨ ਕਰਕੇ ਹਰਿਆ ਕੀਆ ਸਥੂਲ ਰੂਪੁ ਵਧਾਇਆ ਹੈ ਵਾ (ਮਉਲਿਆ)ਰਚਿਆ ਹੈ ਔਰੁ ਹਰਿਆ ਖਾਨਿਪਾਨਾਦਿਕੋ ਸੋਂ ਪਾਲਨਾ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਆਬੁ ਖਾਕੁ ਜਿਨਿ ਬੰਧਿ ਰਹਾਈ ਪੌਨੁ ਸਿਰਜਣਹਾਰੋ ॥ ੧ ॥

ਔਰੁ(ਆਬੁ)ਜਲ ਔਰੁ(ਖਾਕੁ)ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪੁਨਾਪ੍ਰਿਥਵੀ ਉਪਲਖਤ ਅਗਨੀ ਆਕਾਸ ਵਾਯੂ ਏਹ ਜੋ ਪਾਂਚੋ ਤਤ੍ਵਆਪਸਮੈਂਵਿਰੋਧੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੁਭਾਵ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੀ ਸਕਤੀ ਕਰ ਤਿਨਕੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਬਾਂਧ ਰਖੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਆਪਸਮੈਂ ਏਕ ਦੂਸਰੇ ਸਾਥ ਵਿਰੋਧੁ ਕਰਨੇ ਸੇ ਰੋਕ ਰਾਖੇ ਹੈ ਐਸਾ ਵਹੁ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਧੰਨ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਉਸ ਮੌਲਾ ਕੋ ਹੀ ਸਿਮਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ॥

ਮਰਣਾ ਮੁਲਾ ਮਰਣਾ । ਭੀ ਕਰਤਾਰਹੁ ਡਰਣਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੁਲਾਂ ਤੂੰ ਐਸੇ ਨਿਸਚੈ ਕਰੁ ਕਿ ਮੁਲਾਂ ਨੇ ਭੀ ਮਰਨਾ ਹੈ ਔਰੁ ਕਾਜੀ ਨੇ ਭੀ ਮਰਨਾ ਹੈ ਵਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਨੇ ਭੀਮਰਨਾ ਹੈ ਔਰੁ ਹੇ ਮੁਲਾਂ ਤੈਂਨੇ ਭੀ ਮਰਣਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸੰਕਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮਰਨਾ ਹੀ ਹੈ ਤੋ ਫਿਰਿ ਕਿਯਾ ਡਰਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਯਦਪਿ ਮਰਨਾ ਹੀ ਹੈ ਤਦਪਿ ਕਰਤਾਰ ਸੇ ਡਰਤੇ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਭਲਾ ਹੈ ॥

ਤਾਤੂ ਮੁਲਾ ਤਾਤੂ ਕਾਜੀ ਜਾਣਹਿ ਨਾਮੁ ਖੁਦਾਈ ॥

ਤੋ ਹੀ ਤੂੰ ਮੁਲਾਂ ਅਰਥਾਤ ਲੜਕੇ ਪੜਾਉਣ ਵਾਲਾ ਔਰੁ ਤੋਹੀ ਤੂੰ ਕਾਜੀਅਰਥਾਤ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਅਸਥਾਪਕਹੈਂ ਜੇਕਰ(ਖੁਦਾਈ) ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੇ ਮਾਲਕਿ ਕੇ ਨਾਮਕੋ ਤੂੰ ਜਾਣੇ ਵਾ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਜਾਣੇ। ਨਹੀਂ ਤੋ ਨਾ ਮੁਲਾ ਹੈ ਨ ਕਾਜੀ ਹੈਂ। ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੇ ਅਭਿਮਾਨਿ ਹੋਵੇ ਕਿ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਬਿਦਯਾ ਪੜਾ ਹੂੰ ਫਿਰਿ ਕੈਸੇ ਡਰੂੰ। ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੇ ਬਹੁਤੇਰਾ ਪੜਿਆ ਹੋਵਹਿ ਕੋ ਰਹੈ ਨ ਭਰੀਐ ਪਾਈ ॥ ੨ ॥

ਜੇਕਰ ਬਹੁਤ ਭੀ ਪੜਿਆ ਹੂਆ ਹੋਵੇ ਪਰੰਤੂ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕੇ ਆਗੇ ਤੋ ਕੋਈ ਭੀ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵੇਹ ਕਿ ਅਵਸਯ ਸੀਘ੍ਰ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ* ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੇ ਅਭਿਮਾਨ ਹੋਕਿ ਸਰਬਨੇ ਮਰਨਾ ਤੋ ਹੈ ਪਰ ਤੋ ਭੀ ਹਮ ਔਰੁ ਸਭ ਲੋਗੋਂ ਸੇ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟਿ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਕਾਜੀ ਹੋਨੇ ਕਰਕੇ ਹਮਸੇ ਸ਼ਰਹ ਕੀ ਬਾਤਿ ਪੂਛੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਅਭਿਮਾਨੁ ਭੀ ਬ੍ਰਿਥਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਹਤੇਹੈਂ॥

ਸੋਈ ਕਾਜੀ ਜਿਨਿ ਆਪੁ ਤਜਿਆ ਇਕੁ ਨਾਮੁ ਕੀਆ ਆਧਾਰੋ ॥

ਜਿਸਨੇ (ਆਪੁ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਜਾਗਯਾ ਹੈ ਔਰੁ ਏਕ ਖੁਦਾ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸੱਚਾ ਕਾਜੀ ਹੈ। ਸੋ ਖੁਦਾ ਕੈਸਾ ਹੈ ॥

ਹੈ ਭੀ ਹੋਸੀ ਜਾਇ ਨ ਜਾਸੀ ਸਚਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰੋ ॥ ੩ ॥

ਸਚਾ ਸੱਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਸੱਤ ਹੈ (ਹੈਭੀ)ਅਬ ਭੀ ਹੈਪੁਨਃ(ਹੋਸੀ)ਆਗੇ ਭੀ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰੁ ਪੀਛੇ ਭੀ ਥਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤ੍ਰਿਕਾਲਾ ਬਾਧ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਵਹੁ ਆਪ (ਜਾਇ ਨ) ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਜਗਤ

* ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਪਾਈ ਏਕ ਅੰਨਕੇ ਮਾਪਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਤ੍ਰ ਹੈ ਸੋ ਵਸੇ ਪਾਈ ਅੰਨਕੀ ਭਰੀ ਹੋਈ ਉਲਟੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਈ ਭੀ ਦਾਨ ਤਿਸ ਮੈਂ ਨਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਪੂਰੇ ਹੁਏ ਤੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਭੀ ਸ੍ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਚਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ (ਜਾਸੀ) ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਇਗੀ। ਵਾ ਨਾਵਹੁ (ਜਾਇ)ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਨ (ਜਾਸੀ) ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਃ ਸਰਬ ਕਾ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰੁ ਕਿਆ ਉਤਪਤਿ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਕਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਕਿੰਨ ਨਮਿਤੋਪਾਦਾਨ ਕਾਰਨ ਰੂਪ ਹੈ ॥

ਪੰਜ ਵਖਤ ਨਿਵਾਜ ਰੁਜਾਰਹਿ ਪੜਹਿ ਕਤੇਬ ਕੁਰਾਣ ॥

ਜੋ ਪਾਂਚੋ ਵਕਤ ਕੀ ਪਾਂਚੋ ਨਿਮਾਜਾ ਹੈਂ* ਸੋ ਤੂੰ ਪੜਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਃ ਅਨੇਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਔਰੁ ਕੁਰਾਨ ਕੋ ਭੀ ਤੂੰ ਪੜਤਾ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਆਖੈ ਗੋਰ ਸਦੇਈ ਰਹਿਓ ਪੀਣਾ ਖਾਣਾ ॥ ੪ ॥ ੨੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਾਜੀ (ਗੋਰ) ਕਬਰ ਤੁਮਕੋ ਬੁਲਾਇ ਰਹੀ ਹੈ† ਔਰ ਜੋ ਪੀਣੇ ਖਾਣੇ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਈਹਾਂ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਵੇਂਗੇ। ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਤੇ ਕਾਜੀ ਕਾ ਉਧਾਰ ਭਯਾ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀਕੋ ਆਗੇ ਬਨਤੀ ਹੈ ॥ ਏਕ ਸਮੇ ਐਰਾਵਤੀ ਪ੍ਰਸਿਧ ਨਾਮ ਰਾਵੀ ਨਦੀ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਥੇ ਤਬ ਦਰਸਨੁ ਕਰਨੇ ਕੋ ਬਹੁਤ ਲੋਗ ਇਕੱਤ੍ਰ ਹਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀਕੋ ਭਜਨ ਭੀਕਰਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਵੈਂ ਤਬ ਤਿਨਕੋ ਹਟਾਉਣੇ ਕੋ ਧਾਣਕ ਨਾਮ ਏਕ ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਮਾਰਵਾੜ ਦੇਸਮੈਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਾਰਣੇਕੋ ਸ੍ਯਾਨ ਔਰੁ ਛੁਰੇ ਤਥਾ ਫਾਸੀ ਅਪਨੇ ਪਾਸ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀਨੇ ਭੀ ਏਕ ਸ੍ਯਾਨ ਔਰੁ ਦੋ ਸ੍ਯਾਨੀ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਲੇ ਲਈ ਔਰੁ ਹਾਥ ਮੈਂ ਛੁਰਾ ਪਕੜ ਲੀਆ ਬਾਹਰ ਸੇ ਤੋਂ ਐਸਾ ਧਾਣਕ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਔਰ ਅੰਤਰ ਸੇ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਦਸਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਕੇ ਸਨਮੁਖੁ ਬਨਤੀ ਕਰਤੇ ਭਏ ॥

ਏਕ ਸੁਆਨੁ ਦੁਇ ਸੁਆਨੀ ਨਾਲਿ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨੁ ਲੋਭੁ ਰੂਪੀ ਏਕ ਕੁਕਰੁ ਹੈ ਔਰੁ ਆਸਾ ਤਥਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਏਹਿ ਦੋ ਕੁਕਰੀ ਸਦੀਵ ਜੀਵ ਕੇ ਸੰਗ ਰਹਿਤੀ ਹੈਂ ॥

ਭਲਕੇ ਭਉਕਹਿ ਸਦਾ ਬਇਆਲਿ ॥

ਸਦੀਵ ਕਾਲ (ਬਇਆਲ) ਦਿਨਕੇ ਉਦੇ ਹੋਤੇ ਹੀ ਸਦਾ ਭੌਕਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰ ਜੀਵ ਸਦਾ ਹੀ ਭਟਕਤੇ ਔਰੁ ਬਕਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

---

* ਏਕ ਘੜੀ ਸੂਰਜ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਸੁਬਹ ਕੀ [illegible] ਦੁਪਹਰ ਕੀ ਨਿਮਾਜ ਹੈ,ਔਰੁ ਦੋ ਘੜੀ ਦਿਨ ਰਹਸੇ ਤੀਸਰੀ ਅਸਰ ਕੀ ਨਿਮਾਜ ਹੈ ਪੁਨਃ ਦਿਨ ਅਸਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਚੌਥੀ ਮਗਰਬ ਕੀ ਨਿਮਾਜ [illegible] ਅਧੀਰਾਤ ਤਕ ਪਾਂਚਵੀ ਇਸ਼ਾ ਕੀ ਨਿਮਾਜ ਹੈ ਏਹਿ ਪਾਂਚੋ ਨਿਮਾਜਾਂ ਹੈ ॥

† ਅਰੁ ਸੇ ਗੋਰ ਸੋਹਿ ਪੁਕਾਰਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਪਰਮ ਜਗਤ ਮੇ ਤੂੰ ਅਸਾਰ ਲਗਾ ਕੇ ਕਲ ਚਲਤਾ ਹੈ ਅਬ ਮੈਂ ਇਕੇਲੇ ਤੋ ਨਹਿਰਾ ਲਗੇਗਾ।ਅਬ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪਰ ਸੋਤਾ ਹੈਂ, ਮੁਝ ਮੈਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਰ ਸੋਨਾ ਹੋਵਗਾ ਜਗਤ ਮੇ ਦੇਸਤਾ ਹੈ ਅਬ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਪਰਗਾ [illegible] ਅਰੁ ਵੈਰਾਗ ਕੇ ਬਚਨ ਪੁਕਾਰ ਬੁਲਾਵਤੀ ਹੈ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੂੜੁ ਛੁਰਾ ਮੁਠਾ ਮੁਰਦਾਰੁ ॥

ਜੋ ਝੂਠੁ ਬੋਲਨਾ ਹੈ ਸੋ ਛੁਰਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ (ਮੁਠਾ) ਠਗ ਕਰਕੇ ਖਾਣਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਰਦਾਰੁ ਹੈ॥

ਧਾਣਕ ਰੂਪਿ ਰਹਾ ਕਰਤਾਰ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧਾਣਕੋਂ ਕਾ ਸਰੂਪ ਭਾਵ ਭਯਾਨਕ ਵਾ ਮੈਂ ਨੀਚੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ ॥ ੧ ॥

ਮੈ ਪਤਿ ਕੀ ਪੰਦਨ ਕਰਣੀ ਕੀਕਾਰ ॥ ਹਉ ਬਿਗਾੜੈ ਰੂਪ ਰਹਾ ਬਿਕਰਾਲ ॥
ਤੇਰਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਤਾਰੇ ਸੰਸਾਰੁ ॥ ਮੈ ਏਹਾ ਆਸ ਏਹੋ ਆਧਾਰੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈਂ ਤੇਰੀ(ਪੰਦ)ਸਿਖਯਾ ਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰੁ ਭੀ ਕੋਈ ਸੁਭ ਕਰਨੀ ਕੀ ਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਹੈ (ਹਉ ਬਿਗਾੜੈ ਰੂਪ ਰਹਾ ਬਿਕਰਾਲ)ਇਸ ਸੇ ਮੈਂ ਬਿਗੜਾ ਹੂਆ ਸਰੂਪੁ ਔਰੁ(ਬਿਕ੍ਰਾਲ)ਭੈਦਾਇਕ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਅਪਨੇ ਨਿਜ ਸਰੂਪੁ ਸੇਂ ਬਿਗੜ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੂੰ ਯਾਂਤੇ ਬਿਗੜ ਰੂਪੁ ਹੂੰ ਔਰੁ ਜਬਸੇਂ ਜੀਵ ਭਾਵ ਕੋ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਤਬ ਸੇ (ਬਿਕਰਾਲ) ਭਯਾਨਕ ਦੁਖੀ ਹੂੰ(ਤੇਰਾ ਏਕ ਨਾਮ ਤਾਰੇ ਸੰਸਾਰ)ਪਰੰਤੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਏਹਿ ਨਿਸਚੈ ਹੈ ਕਿ ਜਗਤ ਮੈ ਤੇਰਾ ਏਕ ਨਾਮੁ ਹੀ ਤਾਰੇਗਾ ਤਾਂਤੇ ਮੁਝਕੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀਹੀ ਆਸ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮਕਾ ਹੀ(ਆਧਾਰੁ)ਆਸਰਾ ਹੈ।

ਮੁਖਿ ਨਿੰਦਾ ਆਖਾ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈ ਮੁਖੁ ਕਰਕੇ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ॥

ਪਰ ਘਰੁ ਜੋਹੀ ਨੀਚ ਸਨਾਤਿ ॥

ਪਰਾਏ ਘਰੋਂ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਵਾ ਪਰਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ,ਵਾ ਅਮਕੋ ਘਰ ਚੋਰੀ ਕਰੂੰ ਐਸੇ(ਜੋਹੀ)ਤਕਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ ਸਾਹਸੀ ਬੋਰੀਏ ਆਦਿ ਜੋ ਮੰਦਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਸਨਾਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਦ ਵਤ ਹੂੰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਤਿਨ ਮੰਦ ਜਾਤੀਓਂ ਕੇ ਕਰਮ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਤਨਿ ਵਸਹਿ ਚੰਡਾਲ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕ ਜੋ ਚੰਡਾਲ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਬਸਿ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਧਾਣਕ ਰੂਪਿ ਰਹਾ ਕਰਤਾਰ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਮੈਂ ਧਾਣਕ ਰੂਪੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ ॥ ੨ ॥

ਫਾਹੀ ਸੁਰਤਿ ਮਲੂਕੀ ਵੇਸੁ ॥

ਅੰਤਰ ਸੇਂ ਚਿਤ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਤੋ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਫਸਾਉਣੇ ਕੀ ਫਾਸੀ ਮੈ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰੁ ਬਾਹਰ ਸੇ ਮਲੂਕੀ ਵੇਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੋਂ ਜੈਸਾ ਭਾਵ ਉਤਮੁ ਬੇਸ ਹੈ ॥

ਹਉ ਠਗਵਾੜਾ ਠਗੀ ਦੇਸੁ ॥

ਮੈ ਠਗਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂੰ ਔਰ ਠਗੀ ਰੂਪੁ ਦੇਸਮੈਂ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂੰ ਵਾ ਦੇਸ ਨੂੰ ਠਗਦਾ ਹਾਂ ॥

ਖਰਾ ਸਿਆਣਾ ਬਹੁਤਾ ਭਾਰੁ ॥

ਜਿਤਨਾ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਾ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਉਤਨਾਹੀ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕਾ ਭਾਰੁ ਬਹੁਤੁ ਉਠਾਉਣਾ ਪੜਤਾ ਹੈ ॥

ਧਾਣਕ ਰੂਪਿ ਰਹਾ ਕਰਤਾਰ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਮੈ ਧਾਣਕੋਂ ਕਾ ਰੂਪੁ ਹੋਰਹਾ ਹੂੰ ॥ ੩ ॥

ਮੈ ਕੀਤਾ ਨ ਜਾਤਾ ਹਰਾਮੁ ਖੋਰੁ ॥

ਜੋ ਤੈਨੇ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈ ਰੱਖਜਾਦਿ ਉਪਕਾਰੁ ਕੀਆ ਥਾ ਸੋ ਮੈਂਨੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਯਾਤੇ ਮੈ ਹਰਾਮਖੋਰੁ ਕਜਾ ਹਰਾਮ ਕੇ ਖਾਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂੰ ॥

ਹਉ ਕਿਆ ਮੁਹੁ ਦੇਸਾ ਦੁਸਟੁ ਚੋਰੁ ॥

ਮੈਂ ਦੁਸਟੁ ਚੋਰੁ ਤੇਰੇ ਸੇ ਚੋਰੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂੰ ਵਾ ਛਪ ਕਰਕੇ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸੋ ਐਸਾ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਕਜਾ ਆਗੇ ਹੋਕਰ ਮੁਖੁ ਦਿਖਲਾਊਂਗਾ ॥

ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਕਹੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨੀਚੁ ਅਰਥਾਤ ਨਮ੍ਰ ਹੂਆ ਹੂਆ ਮੈਂ ਏਹਿ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ॥

ਧਾਣਕ ਰੂਪੁ ਰਹਾ ਕਰਤਾਰੁ ॥ ੪ ॥ ੨੯ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਮੈਂ ਧਾਣਕ ਰੂਪੁ ਹੋਰਹਾ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥ ੨੯ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਘਰੁ ੪ ॥

ਏਕ ਸਮੇਂ ਬਰਖਾ ਸੇਂ ਬਿਨਾ ਦੁਰਭਿਖ ਹੋਕਰ ਪ੍ਰਜਾ ਕ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਬਹੁਤ ਦੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਤਿਨਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀ ਕਿ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੇਂ ਕਜਾ ਘਾਟਾ ਹੈ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇਂ ਬਰਖਾ ਕਰੁ ਤਬ ਅਤਜੰਤ ਕੋਪ ਸਹਿਤ ਬਰਖਾ ਭਈ ਔਰੁ ਗੜੇ ਪੜਨੇ ਲਗੇ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕ ਜੀਵ ਮਰਜਾਤੇ ਭਏ। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਸਚਾ ਤਾਪ ਸਹਿਤ ਸਨਮੁਖੁ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਭਏ ॥

ਏਕਾ ਸੁਰਤਿ ਜੇਤੇ ਹੈ ਜੀਆ ॥ ਸੁਰਤਿ ਵਿਹੂਣਾ ਕੋਇ ਨ ਕੀਆ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਹੈਂ ਸਭਨੋ ਕੀ (ਸੁਰਤਿ) ਖਬਰ ਏਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਐਸਾ ਤੈਨੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਚਾ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਜੇਹੀ ਸੁਰਤਿ ਤੇਹਾ ਤਿਨਿ ਰਾਹੁ ॥

ਜੈਸੀ ਜੀਵਾਂ ਮੇਂ (ਸੁਰਤਿ) ਗਜਾਤ ਰਖਤਾ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਹੀ ਤਿਨ ਜੀਵੋਂ ਕਾ (ਰਾਹੁ) ਚਲਨੁ ਹੈ ॥

ਲੇਖਾ ਇਕੋ ਆਵਹੁ ਜਾਹੁ ॥ ੧ ॥

ਸਭਨੋਂ ਕਾ ਲੇਖਾ ਇਕੋ ਤੂੰ ਹੀ ਸਮਝਤਾ ਹੈਂ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਕਰਮਾਂਨੁਸਾਰ (ਆਵਹੁ ਜਾਹੁ) ਜਨਮਤੇ ਔਰੁ ਮਰਤੇ ਹੈਂ।੧॥

ਕਾਹੇ ਜੀਅ ਕਰਹਿ ਚਤੁਰਾਈ ॥ ਲੇਵੈ ਦੇਵੈ ਢਿਲ ਨ ਪਾਈ ॥ ੧। ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਜੀਵ ਅਪਨੀ ਚਤੁਰਾਈ ਕਿਸ ਨਮਿੱਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਐਸੇ ਹੋਨਾ ਚਾਹੀਏ ਔਰੁ ਐਸੇ ਨ ਹੋਨਾ ਚਾਹੀਏ ਐਸੀ ਚਤੁਰਾਈ ਬਿਅਰਥ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੁਝ ਕੋ ਲੇਤ ਔਰੁ ਦੇਤ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ॥

ਤੇਰੇ ਜੀਅ ਜੀਆ ਕਾ ਤੋਹਿ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤੂੰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ ॥

ਕਿਤ ਕਉ ਸਾਹਿਬ ਆਵਹਿ ਰੋਹਿ ॥

ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਤੂੰ (ਰੋਹਿ) ਕ੍ਰੋਧ ਮੇਂ ਆਵਤਾ ਹੈਂ ॥

ਜੇ ਤੂ ਸਾਹਿਬ ਆਵਹਿ ਰੋਹਿ ॥ ਤੂ ਓਨਾ ਕਾ ਤੇਰੇ ਓਹਿ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਜੇ ਤੂੰ ਕ੍ਰੋਧ ਮੇਂ ਭੀ ਆਵੇਂਗਾ ਤੌ ਭੀ ਤੂੰ ਉਨ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ॥੨॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਸੀ ਬੋਲ ਵਿਗਾੜ ਵਿਗਾੜਹਿ ਬੋਲ ॥

ਅਸਮਾਦਾਦਿਕ ਜੀਵ ਜੋ(ਬੋਲ ਵਿਗਾੜ)ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਸੋ ਬੋਲ ਕਰਕੇ ਕਾਮ ਕੋ ਬਿਗਾੜ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤੂ ਨਦਰੀ ਅੰਦਰਿ ਤੋਲਹਿ ਤੋਲਿ ॥

ਹੇ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਮੈਂ ਸਭ ਵਿਚਾਰੋਂ ਕੋ ਵਿਚਾਰਤਾ ਹੈਂ ॥

ਜਹ ਕਰਣੀ ਤਹ ਪੂਰੀ ਮਤਿ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਮੈਂ ਸੁਕ੍ਰ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸੁਭ ਬੁੱਧੀ ਭੀ ਪੂਰੀ ਹੀ ਹੈ ॥

ਕਰਣੀ ਬਾਝਹੁ ਘਟੇ ਘਟਿ ॥ ੩ ॥

ਪਰੰਤੂ ਕਰਣੀ ਸੇਂ ਬਿਨਾ ਸਭ ਘੱਟ ਸੇ ਘੱਟ ਕਜਾ ਥੋੜ੍ਹ ਸੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੀ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਗਿਆਨੀ ਕੈਸਾ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਗਜਾਨੀ ਕੈਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਬੂਝੈ ਸੋਇ ॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਸਾਖੀ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਪਛਾਣੇ ਸੋ ਆਪ ਕੋ ਯਥਾ ਵਤ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਸੋ ਗਿਆਨੀ ਦਰਗਹ ਪਰਵਾਣੁ ॥ ੪ ॥ ੩੦ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੋ ਗਜਾਨੀ ਤੇਰੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਹੈ ਵਾ ਦਰਗਹ ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਹੋਤਾਹੈ ॥ ਜਬ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਪੂਰਬਕ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਗੜ੍ਹ ਭੀ ਹਟ ਗਏ ਔਰੁ ਜੋ ਜੀਵ ਮਰ ਗਏ ਥੇ ਸੋ ਜੀਵਤੇ ਭਏ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ॥ ੪ ॥

ਪੁਨਃ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੂ ਦਰੀਆਉ ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ ਮੈ ਮਛੁਲੀ ਕੈਸੇ ਅੰਤੁ ਲਹਾ ॥

ਤੂੰ ਦਰੀਆਉ ਭਾਵ ਅਥਾਹ ਹੈ ਪੁਨਃ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਨਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੋ (ਦਾਨਾ) ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰੁ ਬਾਹਰ ਕੇ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਭੀ (ਬੀਨਾ) ਦੇਖਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਕਾ ਗਯਾਤਾ ਔਰ ਦ੍ਰਸ਼ਟਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਮਛਲੀ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲੀ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਅੰਤ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾ ਸਕਤੀ ਹੂੰ ॥

ਜਹਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਤਹ ਤੂਹੈਂ ਤੁਝਤੇ ਨਿਕਸੀ ਫੂਟਿ ਮਰਾ ॥੧॥

ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤੀ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਤੂੰਹੀ ਤੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੁਝ ਸੇ ਬਾਹਰਿ ਨਿਕਸੀ ਹੂਈ (ਫੂਟਿ) ਟੂਕ ਟੂਕ ਹੋ ਮਰਤੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਬ ਕਬੀ ਬੁੱਧੀ ਚੈਤੰਨ ਸੱਤਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਜਗਤ ਕੇ ਬਜੋਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਗਲਤਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਹੀ ਨਿਕਸਨਾ ਹੈ ਤਬ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਕੇ ਦੁਖੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਨਾ ਜਾਣਾ ਮੇਉ ਨ ਜਾਣਾ ਜਾਲੀ । ਜਾ ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ ਤਾ ਤੁਝੈ ਸਮਾਲੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂਤੋ ਨ ਜਮ ਰੂਪੀ (ਮੇਉ) ਮਲਾਹ ਵਾ ਮਾਛੀ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਔਰੁ ਨਾ ਤਿਸਕੀ ਜਾਲੀ ਕਜਾ ਕਾਲ ਫਾਂਸ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਜਬ ਕੋਈ ਦੁਖ ਲਗਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤੁਝ ਕੋ ਹੀ ਸਮਾਲਤਾ ਹੂੰ ਕਿਆ ਸਿਮਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਤੂ ਭਰਪੂਰਿ ਜਾਨਿਆ ਮੈ ਦੂਰਿ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰੁ ਮੈਨੇ ਦੂਰਿ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੀ ਸੁ ਤੇਰੈ ਹਦੂਰਿ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਕੁਛ ਕਰਮ ਮੈਂ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਤੇਰੇ(ਹਦੂਰਿ)ਪਾਸ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਜੋਂਕਿ ਐਸਾ ਅਸਥਾਨੁ ਕੌਨੁ ਹੈ ਜਹਾਂਤੂੰ ਨਹੀਂਹੈ

ਤੂ ਦੇਖਹਿ ਹਉ ਮੁਕਰਿ ਪਾਉ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਮੈਂ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਮੁਕਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥

ਤੇਰੈ ਕੰਮਿ ਨ ਤੇਰੈ ਨਾਇ॥ ੨॥

ਮੈਨੇ ਤੇਰੇ ਕੰਮ ਕਜਾ ਸੰਤ ਸੇਵਾਦਿ ਤੇਰੀ ਪੂਜਾ ਸੇਵਾ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਔਰੁ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਪੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੇ ਕਹੋ ਕਿ ਜੋ ਤੂੰ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਜਪਤਾ ਮੇਰਾ ਦੀਆ ਕਜੋਂ ਖਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਃ ਦੇਸਸ ਭੀ ਬਾਹਰ ਜਾ ਰਹੋ ਤਿਸਪਰ ਕਹਿਤੇਹੈਂ।

ਜੇਤਾ ਦੇਹਿ ਤੇਤਾ ਹਉ ਖਾਉ॥ ਬਿਆਦਰੁ ਨਾਹੀ ਕੈਦਰਿ ਜਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਤਨਾ ਆਪ ਦੇਤੇ ਹੋ ਉਤਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਖਾਤਾ ਹੂੰ (ਬਿਆ) ਦੂਸਰਾ ਔਰੁ (ਦਰੁ) ਦਰਵਾਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਕੈਦਰਿ) ਕਿਸਕੇ ਦਰਵਾਜੇ ਪਰ ਮੈਂ ਜਾਵੋਂ ॥

ਨਾਨਕ ਏਕ ਕਹੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤੇਰੈ ਪਾਸਿ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੋ ਏਕ ਏਹੀ (ਅਰਦਾਸ) ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਮਾਰਾ ਜੀਉ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਹੈ ਔਰੁ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰੁ ਇਹ ਤੇਰੇ ਹੀ ਪਾਸ ਰਹੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤੇਰੇ ਅਧੀਨ ਰਹੈ ॥

ਆਪੇ ਨੇੜੈ ਦੂਰਿ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪੇ ਮੰਝਿ ਮਿਆਨੋ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ (ਨੇੜੈ) ਨਿਕਟਿ ਹੈਂ ਪੁਨਃ ਆਪ ਹੀ ਦੂਰ ਹੈ ਪੁਨਃ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ (ਮਿਆਨੋ)ਬੀਚ ਮੈ ਹੈਂ ਵਾ (ਮਿਆਨੋ) ਕੋਸ ਜੋ ਕਿਸੀ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਢਕੈ ਸੋ ਕੋਸ ਜੈਸੇ ਤਲਵਾਰ ਕੋ ਮਿਆਨ ਢਕਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪੰਚ ਕੋਸੋਂ ਮੈ ਭੀ ਤੂਹੀਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਸੁਣੈ ਆਪੇ ਹੀ ਕੁਦਰਤਿ ਕਰੇ ਜਹਾਨੋ ॥

ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਦੇਖਤਾ ਔਰੁ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਆਪਹੀ ਅਪਨੀ (ਕੁਦਰਤਿ) ਮਾਯਾ ਅਰਥਾਤ ਸਕਤੀ ਕਰਕੇ (ਜਹਾਨੋ)ਜਗਤ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਨਾਨਕਾ ਹੁਕਮੁ ਸੋਈ ਪਰਵਾਨੋ ॥ ੪ ॥ ੩੧ ॥

ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਇਹ ਜਗਤੁ ਕੀਆ ਹੈ (ਤਿਸੁ) ਤੈਨੂੰ ਜੋ ਹੁਕਮੁ ਭਾਵਦਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੁਕਮੁ ਹਮ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਪਰਵਾਨ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨਨੀਯ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਿਰ ਪਰ ਹੈ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੪ ॥

ਪੁਨਃ ਤ੍ਰਿਤੀਯ ਸਬਦੁ ਭੀ ਉਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਮੈ ਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਕੀਤਾ ਕਹਾ ਕਰੇ ਮਨਿ ਮਾਨੁ ॥ ਦੇਵਣ ਹਾਰੇ ਕੈ ਹਥਿ ਦਾਨੁ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜੀਵ ਮਨ ਮੈਂ (ਮਾਨੁ) ਹੰਕਾਰ ਕਹਾ ਕਜਾ ਕਰੇਗਾ ਕਜੋਂਕਿ ਦਾਨ ਤੋ ਤੁਝ ਦੇਵਨ ਹਾਰ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈ।

ਭਾਵੈ ਦੇਇ ਨ ਦੇਈ ਸੋਇ ॥ ਕੀਤੈ ਕੈ ਕਹਿਐ ਕਿਆ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥

ਸੋ ਤੂੰ ਚਾਹੇ ਦੇਵੇਂ ਔਰੁ ਚਾਹੇ ਨਾ ਦੇਵੇਂ ਉਤਪਤਿ ਕਰੇ ਹੂਏ ਜੀਵ ਕੇ ਕਹਿਨੇ ਸੇ ਕਜਾ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਸੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਗੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਆਪੇ ਸਚੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਸਚੁ ॥ ਅੰਧਾ ਕਚਾ ਕਚੁ ਨਿਕਚੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਆਪ ਸੱਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਤੂੰ ਕੀਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਭੀ ਹਮ ਸਚੁ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਅੰਧਾ ਅਰਥਾਤ ਅਗਜਾਨੀ ਹੈ ਸੋ ਕੱਚਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕਾ ਏਕ ਨਿਸਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗਜਾਨਵਾਨੋਂ ਕਾ ਤੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਕਾ ਭੀ ਏਕ ਹੀ ਅਦ੍ਵੈਤ ਨਿਸਚਾ ਹੈ ਔਰ ਅਗਜਾਨੀ ਏਕ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਮਤੇ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਕੇ ਕਰਮ ਭੀ ਕੱਚੇ ਪੁਨਃ (ਨਿਕਚ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਕਚੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਮੰਦ ਕਰਮੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕਚੇ ਸਕਾਮ ਕਰਮੀ ਔਰੁ ਕਚ ਸੋਂ ਕਚੇ ਮੰਦ ਕਰਮੀ ਹੈਂ ॥

ਜਾਕੇ ਰੁਖ ਬਿਰਖ ਆਰਾਉ ॥

ਜਿਸ ਕੇ (ਆਰਾਉ) ਆਸਰੇ ਸਰਬ ਰੁਖ ਬਿਰਖ ਹੈਂ ਰੁਖ ਜੋ ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੋ ਜਲ ਨਹੀਂ ਦੀਆ ਜਾਤਾ ਔਰੁ ਬ੍ਰਿਖ ਜੋ ਬਾਗੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜਲਾਦਿ ਸੇਵਾ ਕਰ ਪਲੇ ਹੈਂ ਵਾ ਰੁਖ ਜੋ ਬਿਨਾ ਫੂਲ ਪ੍ਰਗਟੇਂ ਔਰ ਫਲ ਲੇ ਆਵੇਂ ਜੈਸੇ ਕਟੈਹਲ ਅੰਜੀਰ ਗੂਲਰਾਦਿ ਔਰੁ ਬ੍ਰਿਖ ਜੋ ਫੂਲਨ ਸੇ ਫਲ ਕੋ ਉਪਜਾਵੇਂ ਵਾ ਰੁਖ ਜਿਨ ਕੋ ਫੂਲ ਔਰ ਫਲਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਬੈਤਾਦਿ ਬ੍ਰਿਖ ਜਿਨ ਕੋ ਫੂਲ ਅਰ ਫਲੁ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੇਹੀ ਧਾਤੁ ਤੇਹਾ ਤਿਨ ਨਾਉ ॥

ਜੈਸੀ ਜਿਸਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੀ (ਧਾਤੁ) ਧਾਵਨੀ ਕਜਾ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤੈਸਾ ਹੀ ਤਿਨ ਕਾ ਨਾਮੁ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਯਥਾ(ਕਰਮ ਨਾਮ ਬਰਨਤ ਸੁਮਤਿ)॥

ਫੁਲ ਭਾਉ ਫਲੁ ਲਿਖਿਆ ਪਾਇ ॥

ਜੀਵ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਹੀ ਫੂਲੁ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਫਲੁ ਪਾਵਣਾ ਲਿਖਜਾ ਹੈ ॥

ਆਪਿ ਬੀਜਿ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਇ ॥ ੨ ॥

ਜੈਸੇ ਆਪ ਕਰਮ (ਬੀਜ) ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਆਪੇ ਹੀ (ਖਾਇ) ਭੋਗਤਾ ਹੈ ॥

ਕਚੀ ਕੰਧ ਕਚਾ ਵਿਚਿ ਰਾਜੁ ॥

(ਕੰਧ) ਦੇਹਿ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਕੱਚੀ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਾਸ ਵੰਤ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮਨ ਰੂਪੀ (ਰਾਜੁ) ਭੀਤ ਬਨਾਨੇ ਵਾਲਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਾਰੀਗਰੁ ਭੀ ਕਰਾ ਹੀ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਖਿਨ ਪ੍ਰਣਾਮੀ ਹੈ ॥

ਮਤਿ ਅਲੂਣੀ ਫਿਕਾ ਸਾਦੁ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇਂ ਰਹਿਤ ਜੋ ਬੁੱਧੀ ਹੈ ਸੋ ਅਲੂਣੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਲੋਨ ਸੇਂ ਬਿਨਾ ਬਿੰਜਨ ਬਿਰਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤਿਸ ਕਾ (ਸਾਦੁ) ਰਸੁ ਭੀ ਫੀਕਾ ਹੀ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਵਿਸੈ ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਆਣੇ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਹੀ ਅਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਕੋ (ਰਾਸਿ) ਸਚਿਆਈ ਮੈਂ ਲਜਾਵੇਂ ਸੋਈ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਾਹੀ ਸਾਬਾਸਿ ॥ ੩ ॥ ੩੨ ॥

ਔਰੁ ਨਾਮੁ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਕੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ॥ ੩ ॥ ੩੨ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਘਰੁ ੫ ॥

ਸੇਖ ਬਹਰਾਮ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਪ੍ਰਸਨੁ ਕੀਆ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮਾਯਾ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰੁ ॥ ਅਛਲ ਛਲਾਈ ਨਹ ਛਲੈ ॥

ਸੋ ਮਾਇਆ ਆਪ ਤੋ ਅਛਲ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਕਾਹੂ ਸੇ ਛਲਾਈ ਨਹੀਂ ਖਾਤੀ ਹੈ ਪੁਨਃ ਔਰੋਂ ਕੋ (ਛਲੇ) ਛਲ ਲੇਤੀ ਹੈ ॥

ਨਹਿ ਘਾਉ ਕਟਾਰਾ ਕਰਿ ਸਕੈ ॥

ਪੁਨਃ ਕਿਸੀ ਕਟਾਰਾਦਿ ਸਸਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਤਿਸਕਾ ਘਾਤੁ ਭੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਜੇਕਰ ਮਾਯਾ ਅਛਲੁ ਹੈ ਪੁਨਃ ਔਰੋਂ ਕੋ ਛਲ ਲੇਤੀ ਹੈ ਤੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਭੀ ਛਲ ਲੇਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਜਿਉ ਸਾਹਿਬੁ ਰਾਖੈ ਤਿਉ ਰਹੈ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਾਲਕੁ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਇਸੁ ਲੋਭੀ ਕਾ ਜੀਉ ਟਲਪਲੈ ॥ ੧ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਲੋਭੀ ਕਾ ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ (ਟਲਪਲੇ) ਪਲ ਮੈਂ ਟਲਕੇ ਕਜਾ ਅਲਸਾਇ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੈਂ ਲਗ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮਾਯਾ ਕੋ ਪਲ ਪਲ ਮੈਂ ਟਲਕਤਾ ਕਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਬਿਨੁ ਤੇਲੁ ਦੀਵਾ ਕਿਉ ਜਲੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੁਨਃ ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਬਾਹਰ ਕੇ ਤੇਲ ਸੇਂ ਬਿਨੁ ਦੀਵਾ ਕੈਸੇ ਜਲੇ ਹੈ ਔਰੁ ਵਹੁ ਤੇਲ ਤਥਾ ਬਾਤੀ ਕੌਨੁ ਹੈ ਜੋ ਮਾਇਕ ਅੰਧਕਾਰ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰੈ ਸੋ ਕਹੋ ॥

॥ ਉਤਰੁ ॥ ਪੋਥੀ ਪੁਰਾਣ ਕਮਾਈਐ॥ ਭਉ ਵਟੀ ਇਤੁ ਤਨਿ ਪਾਈਐ॥

(ਪੋਥੀ) ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਤਥਾ ਪੌਰਾਣਾਦਿਕੋਂਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ (ਕਮਾਈਐ)ਧਾਰਨੁ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਔਰੁ ਉਪਾਸਨਾ ਕੋ ਕਰੀਏ ਏਹਿ ਤੋ ਭਯਾ ਤੇਲੁ (ਭਉ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜੋ ਭੈ ਹੈ ਸੋਈ ਭਈ ਬਾਤੀ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਦੀਪਕ ਮੈਂ ਲਗਾਵਨਾ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਏਹਿ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਭਉ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ ॥

ਸਚੁ ਬੂਝਣੁ ਆਣਿ ਜਲਾਈਐ ॥ ੨ ॥

(ਸਚੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕਾ ਜੋ(ਬੂਝਣੁ) ਜਾਨਣਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਆਣਿ) ਲਿਆ ਕਰਕੇ ਏਹ ਅਗਨੀ ਪ੍ਰਜੁਲਤ ਕਰੀਏ ॥

ਇਹੁ ਤੇਲੁ ਦੀਵਾ ਇਉ ਜਲੈ ॥

ਪੂਰਬੋਕਤ ਪੋਥੀ ਪੌਰਾਣ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਰਮੁ ਉਪਾਸਨਾ ਰੂਪੁ ਏਹ ਤੋ ਹੈ ਤੇਲੁ, ਔਰੁ ਭੈ ਰੂਪੀ ਹੈ ਬਾਤੀ ਔਰੁ ਬਬੇਕ ਰੂਪੀ ਹੈ ਅਗਨੀ ਹੇ ਭਾਈ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਦੀਪਕੁ ਐਸੇ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ ॥

ਕਰਿ ਚਾਨਣੁ ਸਾਹਿਬ ਤਉ ਮਿਲੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਇਸ ਰੀਤਿ ਸੇ (ਚਾਨਣ) ਰਿਦੇ ਮੈ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਕਰੁ ਤਬ ਸਾਹਿਬ ਮਿਲੇਗਾ ॥

ਇਤੁ ਤਨਿ ਲਾਗੈ ਬਾਣੀਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਸਰੀਰਕੋ ਜਮ ਰੂਪੀ ਬਾਣੀਆ (ਲਾਗੈ) ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਬਾਣੀਆ ਜਾਤੀ ਲੇਖੈ ਮੈ ਚਤੁਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਮ ਕੋ ਸਮਝਨਾ ਵਾ (ਤਨਿ) ਕਯਾ ਸੂਖਮ ਮਨੁ ਤਿਸ ਕੋ (ਬਾਣੀਆ) ਕਾਨੀਆ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮਨ ਕੋ ਬਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਕਾਨੀਆ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈਂ ਤਬ ਜੀਵ ਕੋ ਸੁਖ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਵਾ (ਤਨਿ) ਸੂਖਮ ਤਨ ਭਾਵ ਅੰਤਸ ਕਰਣ ਵਿਖੇ ਗੁਰਾਂਕੇ ਵਾਕਾਂ ਰੂਪੀ ਬਾਣ ਲਗਣਾ ॥

ਸੁਖੁ ਹੋਵੈ ਸੇਵ ਕਮਾਣੀਆ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰੁ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਮਾਵਨੀ ਕਰੇ ਤਾਂ ਸੁਖੁ ਹੋਵੰਗਾ ॥

ਸਭੁ ਦੁਨੀਆ ਆਵਣਿ ਜਾਣੀਆ ॥ ੩ ॥

ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਆਵਨੇ ਜਾਵਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ॥

ਵਿਚਿ ਦੁਨੀਆ ਸੇਵ ਕਮਾਈਐ ॥

ਬੀਚ (ਦੁਨੀਆ) ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ ॥

ਤਾ ਦਰਗਹ ਬੈਸਣੁ ਪਾਈਐ ॥

ਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈ ਆਦਰ ਸੇ ਬੈਠਨਾ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਬਾਹ ਲੁਡਾਈਐ ॥ ੪ ॥ ੩੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਬ (ਬਾਹ ਲੁਡਾਈਐ) ਮਸਤ ਹੋਕੇ ਭੁਜਾ ਝੁਲਾਇ ਕਰਿ ਚਲੀਏ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਿਰਭੈ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੩੩ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਮਨਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥

ਹਉ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੀ ਆਪਣਾ ਇਕ ਮਨਿ ਇਕ ਚਿਤਿ ਭਾਇ ॥

ਮੈਂ ਆਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ(ਇਕਮਨ) ਮਨ ਕੀ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਕਰਕੇ ਪੁਨਃ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਪੂਰਬਕ ਇਕ ਚਿਤ ਏਕ ਜੋ ਚੈਤੰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਰੂਪੁ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਨ ਕਾਮਨਾ ਤੀਰਥੁ ਹੈ ਜਿਸਨੋ ਦੇਇ ਬੁਝਾਇ ॥

ਬਨਾਰਸ ਵਿਖੇ ਏਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਮ ਸੇ ਮਣੀ ਕਰਣੁ ਘਾਟੁ ਹੈ ਉਸਕਾ ਭੀ ਅਧਿਕ ਮਹਾਤਮੁ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਅਧਿਕ ਹੈ ਵਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਮਨ ਬਾਛਤ ਕਾਮਨਾ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਔਰੁ ਤੀਰਥੁ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਕਿ ਪਰਮ ਪਵਿਤ੍ਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਓਹੀ ਪੁਰਸੁ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ (ਬੁਝਾਇ) ਸਮਝਾਇ ਦੇਵੇ ॥

ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਵਰੁ ਪਾਵਣਾ ਜੋ ਇਛੈ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂਨੇ ਮਨਚਿੰਦਿਆ)ਮਨ ਇਛੱਤ ਵਰੁ ਵਾ ਵਰੁ ਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਉਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਛੇ ਕਿਜਾ ਜੋ ਚਾਹੇ ਸੋ ਫਲੁ ਵੁਹ ਪਾ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਉ ਧਿਆਈਐ ਨਾਉ ਮੰਗੀਐ ਨਾਮੇ ਸਹਿਜ ਸਮਾਇ ॥ ੧ ॥

ਨਾਮ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਮੰਗੀਏ ਨਾਮਕੋ ਹੀ ਧਜਾਵਨਾ ਕਰੀਏ ਔਰੁ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਹਜ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖੁ ਤਿਖ ਜਾਇ। ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ
ਚਾਖਿਆ ਸਹਜੇ ਰਹੇ ਸਮਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਕਾ ਰਸੁ ਕਜਾ ਆਨੰਦੁ(ਚਾਖੁ)ਸ੍ਵਾਦੁ ਲੈ ਵਾ ਪਾਨ ਕਰੁ ਤਬ ਭੋਗੋ ਕੀ(ਤਿਖ) ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਾਤੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮੁ ਰਸੁ ਕੋ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸਹਿਜ ਪਦ ਮੈ ਸਮਾਇਰਹੇਹੈਂ ॥

ਜਿਨੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨੀ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਜਿਨੋ ਨੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪੁ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਚੂਕਾ ਮਨਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹਰੀ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਜੋ ਵਜਾਪ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮਨਕਾ ਅਹੰਕਾਰ (ਚੂਕਾ) ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਹਿਰਦੈ ਕਮਲੁ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਲਾਗਾ ਸਹਿਜ ਧਿਆਨੁ ॥

ਤਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਕਮਲ ਮੈਂ ਗਯਾਨੁ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਭਯਾ ਹੈ (ਸਹਿਜ) ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਤਿਨਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਧਜਾਨ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਯਥਾ(ਜੇਤਾ ਪੇਖਣੁ ਤੇਤਾ ਧਿਆਨੁ)॥

ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਪਾਇਆ ਦਰਗਹਿ ਮਾਨੁ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨਕਾ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਮਨ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਸਰਬ ਵਜਾਪਕ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਹੀ(ਦਰਗਹ)ਪਰਲੋਕ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਾ ਸੰਤ ਸਭਾ ਮੈ ਮਾਨੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਆਪਣਾ ਤੇ ਵਿਰਲੇ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਵਿਰਲੇ) ਥੋੜੇ ਹੀ ਹੈਂ ॥

ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਮਾਰਿਕੈ ਹਰਿ ਰਾਖਿਆ ਉਰਧਾਰਿ ॥

ਤਿਨੋ ਨੇਂ ਅਹੰਤਾ ਔਰੁ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਏਕ ਹਰੀ ਕੋ ਹੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰਿ ਰਾਖਿਆ ਹੈ ॥

ਹਉ ਤਿਨਕੈ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਜਿਨਾ ਨਾਮੇ ਲਗਾ ਪਿਆਰੁ ॥

ਮੈ ਤਿਨਕੇ ਸਦਕੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨਕਾ ਪਯਾਰੁ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਗਾ ਹੈ ॥

ਸੋਈ ਸੁਖੀਏ ਚਹੁ ਜੁਗੀ ਜਿਨਾਂ ਨਾਮੁ ਅਖੁਟੁ ਅਪਾਰੁ ॥੩॥

ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਚਾਰ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਪਾਸ (ਅਪਾਰੁ) ਬਿਅੰਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਖਜਾਨਾ (ਅਖੁਟੁ) ਅਤੋਟ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਸਿਮਰਨ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਨਾਮੁ ਪਾਈਐ ਚੂਕੈ ਮੋਹਿ ਪਿਆਸ ॥

ਸੋ ਨਾਮੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਨਾਮੁ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਮੋਹਿ ਔਰੁ (ਪਿਆਸ) ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਕ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਖ੍ਰਿਤਿ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਮਨੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਘਰ ਹੀ ਮਾਹਿ ਉਦਾਸੁ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਹਰੀ ਸੇ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਕਜਾ ਮਿਲਿ ਰਹਿਆ ਹੈ ਔਰੁ ਵਹੁ ਪੁਰਸੁ ਯਦਜਪਿ(ਘਰੁ) ਗ੍ਰਹਸਤ ਕੇ ਬੀਚ ਬੀ ਹੈਂ ਤੋ ਭੀ ਉਦਾਸੀਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਘਰ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਰਹਿਤੇ ਹੀ ਸਰੀਰ ਸੇ ਅਸੰਗ ਹੈ ॥

ਜਿਨਾ ਹਰਿ ਕਾ ਸਾਦੁ ਆਇਆ ਹਉ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਸੁ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ (ਸਾਦੁ) ਰਸ ਆਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਈਐ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਗੁਣ ਤਾਸੁ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥੩੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੱਚ ਨਾਮੁ ਔਰੁ ਤਿਸਕੇ ਗੁਨ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇਂ ਹੀ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ ॥ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੩੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਬਹੁ ਭੇਖ ਕਰ ਭਰਮਾਈਐ ਮਨਿ ਹਿਰਦੈ ਕਪਟੁ ਕਮਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਬਹੁਤੇ ਭੇਖ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜੀਵ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਾਈਤੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਪੁਰਸ ਭੇਖਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਮਨਕੇ(ਹਿਰਦੇ) ਬੀਚ ਕਪਟ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਈਐ ਮਰਿ ਵਿਸਟਾ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥ ੧ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ (ਮਹਿਲੁ) ਸਰੂਪੁ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮਰ ਕਰਕੇ ਵਿਸਟਾ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹਿਕਿ ਨਰਕਾਦਿ ਵਾ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਕੀ ਵਿਸਟਾ ਮੈਂ ਸਦਾ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ।੧॥

ਮਨ ਰੇ ਗ੍ਰਹ ਹੀ ਮਾਹਿ ਉਦਾਸੁ॥ ਸਚੁ ਸੰਜਮੁ ਕਰਣੀਸੋ ਕਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ

ਹੇ ਮਨ ਗ੍ਰਹਸਥ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਦਾਸੀਨ ਰਹੁ ਔਰੁ ਸਚੁ ਸੰਜਮੁ ਕਯਾ ਜਿਤਿੰਦ੍ਰਯ ਰਹਿਨਾ ਔਰ ਭਜਨਧਿਆਨ ਸੇਵਾਦਿਕ ਕਰਨੀ ਸੋਈ ਪੁਰਸੁ ਕਰਤਾਹੈ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ(ਪ੍ਰਗਾਸੁ)ਸੱਤਾਸੱਤ ਕਾ ਵਿਚਾਰੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥੧॥ਔਰੁ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮਨੁ ਜੀਤਿਆ ਗਤਿ ਮੁਕਤਿ ਘਰੈ ਮਹਿ ਪਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕੋ ਜੀਤਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੁਕਤੀ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਘਰ ਬੀਚ ਹੀ ਪਾਲਈ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ॥ ੨ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕੇ ਜੋੜ ਮੇਲ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਮਿਲਾਇਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਧਯਾਵਨਾ ਕਰੀਏ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸੇ ਹੀਨ ਹੋਕਰ ਸੁਖ ਕੀ ਇਛਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਦਸਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੇ ਲਖ ਇਸਤ੍ਰੀਆ ਭੋਗ ਕਰਹਿ ਨਵਖੰਡ ਰਾਜੁ ਕਮਾਹਿ ॥

ਏਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਯਾ ਜੇਕਰ ਲਾਖੋਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸੇ ਭੋਗ ਕਰੇ ਪੁਨਃ ਏਕ ਖੰਡ ਕਾ ਰਾਜੁ ਤੇ ਕਯਾ ਕਦਾਚਿਤ ਨਵਖੰਡੋਂ ਕਾ ਭੀ ਰਾਜੁ ਕਮਾਵੇ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਵਈ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੋਨੀ ਪਾਹਿ ॥ ੩ ॥

ਤੌ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂ ਕਿ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੂਨੀਓ ਮੈਂ ਭਟਕਤਾ ਰਹਿਤਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਹਰਿ ਹਾਰੁ ਕੰਠ ਜਿਨੀ ਪਹਿਰਿਆ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਹਾਰੁ ਕੰਠ ਮੈਂ ਪਹਿਰਿਆ ਹੈ ਕਜਾ ਸਦੀਵ ਕੰਠ ਸੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਮਨੁ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਹਰੀ ਰੂਪੁ ਜਾਨਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਧਯਾਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤਿਨਾ ਪਿਛੈ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਫਿਰੈ ਓਨਾ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ ॥ ੪ ॥

ਐਸੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਪੀਛੇ ਰਿੱਧਾਂ ਸਿੱਧਾਂ ਫਿਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮ ਕੋਂ ਕੁਛੁ ਆਗਯਾ ਕਰੋ ਤਿਨਕੋ ਏਕ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਕਜਾ ਤੁੱਛ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ (ਤਮਾਇ) ਚਾਹਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਇ ॥

ਤਾਂਤ ਜੋ ਕੁਛੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਕੁਛ ਭੀ ਜੀਵ ਸੇ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਜੀਵੈ ਨਾਮੁ ਲੈ ਹਰਿ ਦੇਵਹੁ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥ ੫ ॥ ੨ ॥ ੩੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਤਾਂਤੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ (ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ) ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਵ ਮੁਝ ਕੋ ਦੀਜੀਏ ॥ ੫ ॥ ੨ ॥ ੩੫ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੧ ॥

ਜਿਸ ਹੀ ਕੀ ਸਿਰਕਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਹੀ ਕਾ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਸਰਕਾਰ ਨਾਮੁ ਲੋਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਜਾ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਰਾਜਾ ਸੇਵਾਦਿ ਕਰਨੇ ਸੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕਾ ਹੁਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪੁਰਸ ਕਾ ਸਭ ਕੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰਜੋਜਨੁ ਏਹਿ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਰਾਜਾ ਜਿਸ ਕਾ ਹੋਗਿਯਾ ਹੈ ਕਜਾ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸਭ ਕੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸੁ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੀ ਸਭ ਕੇ ਸਿਰ ਊਪਰ ਹੁਕਮ ਰੂਪੀ ਕਾਰ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਦਾਸੁ ਸਭ ਕੋਈ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਸਚੁ ਘਟਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਾਰ ਕਮਾਵਨੀ ਕਜਾ ਹਰੀ ਕੀ ਆਗਯਾ ਮਾਨਨੀ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਘਟਿ) ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅੰਤਰਿ ਜਿਸ ਕੈ ਸਚੁ ਵਸੈ ਸਚੈ ਸਚੀ ਸੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਸਚੇ ਪੁਰਸਾਂ ਕੀ ਸਚੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਹੈ ॥

ਸਚਿ ਮਿਲੇ ਸੇ ਨ ਵਿਛੁੜਹਿ ਤਿਨ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸਚਿ ਨਾਮ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤੇ ਪੁਰਸ ਕਬੀ ਬਿਛੁੜਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤਿਨ ਕਾ ਹੀ ਬਾਸਾ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਮੈਂ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਮੈ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਚੁ
ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰਮਲਾ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਮੈਂਨੇ ਤੋ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਪਨਾ ਔਰੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਐਸਾ ਸਚ ਰੂਪੁ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨਿਰਮਲੁ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸਬਦਿ ਮਿਲੈ ਸੋ ਮਿਲਿ ਰਹੈ ਜਿਸ ਨਉ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੀ ਸਮਝਨਾ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੇ ਵਹੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਕੋ ਨਾ ਮਿਲੈ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਸੇ ਕੋਈ ਭੀ ਮਿਲ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਔਰ ਮਰਤਾ ਹੈ ॥

ਸਭ ਮਹਿ ਇਕੁ ਵਰਤਦਾ ਏਕੋ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰੁ ਏਕੁ ਹਰੀ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਯਾਪ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਜਿਸਨੋ ਆਪ ਦਇਆਲੁ ਹੋਇ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਇ ॥ ੨ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਦਯਾਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੁਰਸ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤ ਜੋਤਕੀ ਵਾਦਿ ਕਰਹਿ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਪੰਡਿਤ ਔਰੁ ਜੋਤਸੀ ਜੋ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੜ ਪੜਿ ਕਰ (ਵਾਦ) ਵਿਰੋਧ ਕਾ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਆਤਮਾ ਕਾ ਬਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਤਿ ਬੁਧਿ ਭਵੀ ਨ ਬੁਝਈ ਅੰਤਰਿ ਲੋਭੁ ਵਿਕਾਰੁ ॥

ਤਿਨ ਪੰਡਤੋਂ ਕੀ ਮਤ ਔਰੁ ਜੋਤਸੀਓਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ (ਭਵੀ) ਬੇਮੁਖ ਹੁਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਲੋਭ ਰੂਪੀ (ਵਿਕਾਰੁ) ਰੋਗੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ (ਨਬੁਝਈ) ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਭ੍ਰਮਦੇ ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥

ਸੋ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪੜ ਭਰਮਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਭ੍ਰਮਤੇ ਭ੍ਰਮਤੇ (ਖੁਆਰੁ) ਖਰਾਬ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਮਾਵਣਾ ਕੋਇ ਨ ਮੇਟਣੁ ਹਾਰੁ ॥ ੩ ॥

ਤਿਨਕੋ ਭੀ ਕਿਆ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਅਨਸਾਰ ਜੋ ਕਛੁ ਤਿਨਕੇ ਲੇਖੇ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਗਯਾ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਤਿਸਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਕਮਾਵਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਫਲਕੋ ਭੋਗੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੇਟਨੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਗਾਖੜੀ ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥

ਸੋ ਸਤਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਅਤੀ (ਗਾਖੜੀ) ਕਠਨ ਹੈ ਸਿਰ ਦੀਜੈ ਕਿਆ ਅਰਪਣ ਕਰੀਏ (ਆਪੁਗਵਾਇ) ਸਿਰਦੇਨੇ ਕੇ (ਆਪੁ) ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸੀਸ ਦੇਨੇ ਕਾ ਹੰਕਾਰੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ॥

ਸਬਦਿ ਮਿਲਹਿ ਤਾਂ ਹਰਿ ਮਿਲੇ ਸੇਵਾ ਪਵੈ ਸਭ ਥਾਇ ॥

ਐਸੀ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇ ਤਬ ਹਰੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜਬ ਹਰੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੁਈ (ਥਾਇਪਵੈ) ਸਫਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਤਿਨ ਗੁਰੋ ਕੀ ਅਧਿਕਤਾ ਕੈਸੀ ਹੈ ਸੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪਾਰਸਿ ਪਰਸੀਐ ਪਾਰਸੁ ਹੋਇ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ॥

ਪਾਰਸ ਕੋ ਪਰਸਨੇ ਕਰ ਲੋਹੇ ਸੇ ਕੰਚਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪਾਰਸ ਨਹੀ ਬਨਤਾ ਔਰੁ ਗੁਰੂ ਕੈਸੇ ਪਾਰਸ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਪਰਸਨੇ ਸੇ ਸਿਖੁ ਭੀ ਪਾਰਸੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ (ਜੋਤੀ ਜਤਿ) ਜੋਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਿਖ ਕੀ ਜੋਤਿ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਸਰੂਪੁ ਕੇ ਗਯਾਨ ਹੋਨੇ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਾਮਰਥੁ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਿਖ ਭੀ ਸਰੂਪ ਗਯਾਨ ਹੋਨੇ ਸੇ ਸਾਮਰੁਥ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਯਾਤੇ ਗੁਰੂ ਪਾਰਸ ਸੇ ਬਿਸੇਸ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਆਇ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੈਂ ਸੁਭ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨ ਭੁਖਾ ਭੁਖਾ ਮਤਿ ਕਰਹਿ ਮਤ ਤੂ ਕਰਹਿ ਪੁਕਾਰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਐਸੇ ਬਾਣੀ ਮਤਿ ਕਰੁ ਕਿ ਮੈਂ ਭੁਖਾ ਹੂੰ ਮੈ ਭੁਖਾ ਹੂੰ ਅਰਨਾ ਤੂੰ ਕਿਸੀ ਪਾਸ ਫਰੀਆਦੁ ਕਰੁ ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜਿਨਿ ਸਿਰੀ ਸਭਸੈ ਦੇਇ ਅਧਾਰੁ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਚੌਰਾਸੀਲਾਖਜੂਨੀ ਕੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ (ਸਿਰੀ) ਰਚੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸਭ ਕਿਸੀਕੋ (ਅਧਾਰੁ) ਆਸਰਾ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਤੁਝ ਕੋ ਭੀ ਦੇਵੈਗਾ ॥

ਨਿਰ ਭਉ ਸਦਾ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਸਭਨਾ ਕਰਦਾ ਸਾਰ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਿਰਭਉ ਹੈ ਅਰੁ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਸਦਾ ਹੀ ਦਇਆਲ ਹੇ ਔਰ ਸਭ ਕੀ (ਸਾਰ) ਸਮਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਝੀਐ ਪਾਈਐ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥ ੫ ॥ ੩ ॥ ੩੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਬੁਝੀਐ) ਪੂਛੀਏ ਸੋ ਕੈਸੇ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਕਥਨ ਕਰੋ ਤਬ ਮੋਖ ਦ੍ਵਾਰੁ ਗਯਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੫ ॥ ੩ ॥ ੩੬ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜਿਨੀ ਸੁਣਿਕੈ ਮੰਨਿਆ ਤਿਨਾ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ (ਮੰਨਿਆ) ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਅਪਨੇ (ਘਰਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਬਾਸਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਸਾਲਾਹਿ ਸਚੁ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥

ਗੁਰਮੱਤੀਓਂ ਨੇ ਸੱਚੇ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ (ਤਾਸੁ) ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਹਰੀ ਜੋ ਗੁਣਾਂ ਕਾ (ਤਾਸੁ) ਤਾਸੁ ਨਾਮ ਕਾ ਏਕ ਪਾਤ੍ਰ ਹੈ ਤਦ ਵਤ ਲਖਣਾਂ ਸੇ ਅਧਾਰ ਰੂਪੁ ਸਮੁੱਦ੍ਰ ਐਸੇ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਅਧਾਰੁ ਈਸਰ ਰੂਪ ਜੋ ਸਮੁਦ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਸੇ ਨਿਰਮਲੇ ਹਉ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਸੁ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਨਿਰਮਲੇ) ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਤਿਨਕੋ ਬਲਿਹਾਰਨੇ (ਜਾਸੁ) ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਿਰਦੈ ਜਿਨਕੈ ਹਰਿ ਵਸੈ ਤਿਤੁ ਘਟਿ ਹੈ ਪਰਗਾਸੁ ॥ ੧ ॥

ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਹਰੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਭ ੲ ਤਿਸਕੇ ਧਯਾਨੁ ਮੇਂ ਤਤਪਰ ਹੈਂ (ਤਿਤੁ ਘਟਿ) ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਗਯਾਨੁ ਰੂਪੁ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਹੈ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਧਿਆਇ ॥ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਜਿਨ ਕਉ ਲਿਖਿਆ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਕਾ ਧਯਾਨੁ ਕਰੁ ਪਰੰਤੂ ਆਦਿ ਸੇ ਵਾਹਿ ਗੁਰੂ ਨੈ ਜਿਨ ਕੇ ਮਸਤਕਿ ਮੇਂ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ (ਲਿਵ)ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਸੰਤਹੁ ਦੇਖਹੁ ਨਦਰਿ ਕਰਿ ਨਿਕਟਿ ਵਸੈ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਹੇ ਸੰਤਹੁ ਹਰੀ ਕੋ ਗਯਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਦੇਖਹੁ ਜੋ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਨਿਕਟਿ ਹੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਜਿਨੀ ਪਛਾਣਿਆ ਸੇ ਦੇਖਹਿ ਸਦਾ ਹਦੂਰਿ ॥

ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਲੇਕਰ ਜਿਨੋਂ ਨੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਦਾਹੀ (ਹਦੂਰਿ) ਪ੍ਰਤਖਜ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨ ਗੁਣ ਤਿਨ ਸਦ ਮਨਿ ਵਸੈ ਅਉਗਣ ਵੰਞਿਆ ਦੂਰਿ ॥

ਜਿਨਕੇ ਬੀਚ ਦੈਵੀ ਸੰਪਦਾ ਕੇ ਗੁਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸਦਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਅਵਗੁਨ ਵੰਞੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਾਖਜਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਯਾਂਤੇ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਦੂਰ ਹੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਰੁਾਣ ਤੈ ਬਾਹਰੈ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮਰਦੇ ਝੂਰਿ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖੁ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਝੂਰ ਝੂਰ ਕਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨਿ ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ ਸੁਣਿ ਮੰਨਿਆ ਤਿਨਿ ਮਨਿ ਧਿਆਇਆ ਹਰਿ ਸੋਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇਂ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇਂ ਸੇ ਹਰੀ ਮਨ ਮੇਂ ਧਯਾਯਾ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤੀ ਰਤਿਆ ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤੀ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਔਰੁ ਤਨੁ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਯਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੂੜਾ ਰੰਗੁ ਕਸੁੰਭ ਕਾ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਦੁਖੁ ਰੋਇ ॥

ਔਰੁ ਜਿਸੁ ਬਿਖੈ ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਨੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਰੰਗੁ ਝੂਠਾ ਹੈ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤੁ ਜੈਸੇ ਕਸੁੰਭੇ ਕਾ ਰੰਗੁ ਕਾਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਾਣੀ ਕੀ ਬੂੰਦੋਂ ਕਰਕੇ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਹਿ ਭੀ ਪੁੰਨੋਂ ਕੀ ਖੀਣਤਾ ਰੂਪੀ ਬੂੰਦੋਂ ਕਰਕੇ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਦੁਖ ਸੋਸ ਰਹਿ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਰ ਪੜਾ ਰੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਹੈ ਓਹੁ ਸਦਾ ਸਦਾ ਥਿਰੁ ਹੋਇ ॥ ੩ ॥

ਔਰੁ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਕਰਕੇ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਭਇਆ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹੀ ਇਸਥਿਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ੩ ॥

ਇਹੁ ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਇਕੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਇਹੁ ਜੀਉ ਐਸਾ ਕੁਬੁੱਧੀ ਹੈ ਅਮੋਲਕੁ ਮਨੁੱਖ ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ ॥

ਪਗਿ ਖਿਸਿਐ ਰਹਣਾ ਨਹੀ ਆਗੈ ਠਉਰ ਨ ਪਾਇ ॥

ਈਹਾਂ ਆਧਾਰ ਲੱਛਨਾਂ ਸੇ ਪਗ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਣੋ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਸਰੀਰ ਕਾ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪੀ ਚਰਨੁ (ਖਿਸਿਐ) ਚਲਾਇਮਾਨੁ ਹੂਆ ਤਬ ਜੀਵ ਕੋ ਸਰੀਰ ਘਰ ਮੈਂ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਦੇਹਿ ਕੀ ਬਿਵਸਥਾ ਤੋ ਐਸੇ ਹੈ ਆਗੈ ਜੀਵ ਕੀ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇਂ ਬੇਮੁਖ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਸੋ(ਆਗੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਠਉਰ) ਉਤਮ ਜਗਾ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਓਹ ਵੇਲਾ ਹਥਿ ਨ ਆਵਈ ਅੰਤਿ ਗਇਆ ਪਛੁਤਾਇ ॥

ਵਹੁ ਮਾਨੁਖੁ ਜਨਮੁ ਕਾ ਸਮਾ ਉਸ ਕੋ ਫਿਰ ਕਬੀ ਨਹੀ ਹਾਥ ਆਵਤਾ ਅੰਤ ਕੋ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾ ਕਰਕੇ ਪਸਚਾ ਤਾਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਅੰਤ ਕੋ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੇਂ ਐਸੇ ਉਤਮੁ ਜਨਮੁ ਕੋਂ ਜਿਸ ਕੀ ਬਾਂਛਾ ਸੁਰਗ ਬਾਸੀ ਭੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਬਜਰਥ ਕਰ ਖੋਇ ਦੀਆ ਯਥਾ ਇਸ ਦੇਹੀ ਕੋ ਸਿਮਰਹਿ ਦੇਵ ਸਾ ਦੇਹੀ ਭਜਿ ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵ ॥

ਜਿਸੁ ਨਦਰਿ ਕਰੈ ਸੋ ਉਬਰੈ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ੪ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਸੋਈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਕੈ ਦੁਖੋਂ ਸੇ (ਉਬਰੈ) ਬਚਤਾ ਹੈ ॥

ਦੇਖਾ ਦੇਖੀ ਸਭ ਕਰੇ ਮਨਮੁਖਿ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਉਨੇ ਸੋ ਬਿਨਾਂ ਏਕ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਦੇਖਾ ਦੇਖੀ ਕਜਾ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਕੋ ਦੇਖਾ ਔਰੁ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਕੋ ਦੇਖਾ ਔਰੁ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕਜਾ ਉਸ ਸੇ ਘੱਟ ਹੂੰ ਐਸੇ ਜਾਨਕਰ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ (ਬੂਝ) ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਭੀ ਥਾਇ ਨਹੀ ਪੜਤੀ ਹੈ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਿਰਦਾ ਸੁਧੁ ਹੈ ਸੇਵ ਪਈ ਤਿਨ ਥਾਇ ॥

ਔਰੁ ਜਿਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹਿਰਦਾ ਸੁਧ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ (ਥਾਇ ਪਈ) ਸਫਲ ਭਈ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਜਾ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ?

ਉਤਰੁ ॥ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਹਰਿ ਨਿਤ ਪੜਹਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਸਮਾਇ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਰਾਗੋਂ ਮੇਂ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਹਰੀ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਿਕ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਨਿਤਾ ਪ੍ਰਤਿ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨਕੀ ਬਾਣੀ ਸਦਾ ਸਚੁ ਹੈ ਜਿ ਨਾਮਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ੫ ॥ ੪ ॥ ੩੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਦਾ ਹੀ ਸਚੁ ਹੈ ਭਾਵ ਸਚੁ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥ ੪ ॥ ੩੭ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜਿਨੀ ਇਕ ਮਨਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਗੁਰਮਤੀ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕੀ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਔਰੁ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਧਯਾਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰੁ ਗੁਰਮਤਿ ਕਰਕੇ ਸੱਤਾ ਸੱਤ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਸਦ ਉਜਲੇ ਤਿਤੁ ਸਚੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਤਿਸ ਸਚੇ ਦਰਬਾਰਿ ਮੇਂ ਸਦਾ ਹੀ (ਉਜਲੇ) ਕਲੰਕ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ॥

ਓਇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਹਿ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਚੈ ਨਾਮਿ ਪਿਆਰਿ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਯਾਰਿ ਸਹਿਤ ਸਦਾ ਹੀ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਾਈ ਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਪਤਿ ਹੋਇ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਦਾ
ਧਿਆਈਐ ਮਲੁ ਹਉਮੈ ਕਢੈ ਧੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖੋ ਕੀ ਸਦਾ ਹੀ ਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਯਾਈਏ ਸੋ ਕੈਸਾ ਹਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੋ ਅੰਤਰ ਸੇ ਧੋਕਰਕੇ (ਕਢੈ) ਨਿਕਾਲ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਹੰਕਾਰ ਕੀ ਲੇਸ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਨੇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਪਤਿ ਜਾਇ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤਿਨਕੀ ਪਤਿ ਬਿਗੜ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਸਬਦੈ ਸਾਦੁ ਨ ਆਇਓ ਲਾਗੇ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਔਰੁ ਵਹੁ (ਦੂਜੈ ਭਾਇ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਮੇਂ ਲਗ ਰਹੇ ਹੈਂ ਯਾਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ (ਸਾਦੁ) ਰਸੁ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਵਿਸਟਾ ਕੇ ਕੀੜੇ ਪਵਹਿ ਵਿਚਿ ਵਿਸਟਾ ਮੇ ਵਿਸਟਾ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥ ੨ ॥

ਐਸੇ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਪੀਛੇ ਭੀ ਨਰਕ ਕੇ ਵਾ ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਬਿਸਟਾ ਕੇ ਕੀਟ ਥੇ ਔਰੁ ਅਬ ਭੀ ਮੰਦ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਵਿਸਟਾ ਮੇਂ ਪੜੇ ਹੈਂ ਪੁਨਃ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਕਰਕੇ ਭੀ ਗਰਭ ਵਾ ਨਰਕ ਰੂਪੀ ਵਿਸਟਾ ਮੇਂ ਹੀ ਮਿਲੇਂਗੇ ॥

ਤਿਨਕਾ ਜਨਮੁ ਸਫਲੁ ਹੈ ਜੋ ਚਲਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਜਨਮੁ ਸਫਲੁ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਇ) ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕੁਲੁ ਉਧਾਰਹਿ ਆਪਣਾ ਧੰਨੁ ਜਣੇਦੀ ਮਾਇ ॥

ਯਾਂਤੇ ਅਪਨੀ ਕੁਲ ਕਾ ਉਧਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਜੋ ਮਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ (ਧੰਨੁ) ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਜਿਸ ਨਉ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਰਜਾਇ ॥੩ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਾ ਧਯਾਵਨਾ ਕਰੀਏ ਅਰੁ ਧਿਆਂਵਦਾ ਸੋਈ ਪੁਰਸੁ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ (ਰਜਾਇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥

ਜਿਨੰ ਨੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਕੇ ਵਿਚਹੁ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕੇ ਅੰਤ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਓਇ ਅੰਦਰਹੁ ਬਾਹਰਹੁ ਨਿਰਮਲੇ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਅੰਤਹਕਰਨ ਸੇ ਨਿਰਮਲ ਹੂਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਰਾਗ ਦੇਖ ਰੂਪੀ ਮਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਬਾਹਰ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੂਏ ਅਰਥਾਤ ਉੱਤਮ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੱਚ ਪੁਰਸ ਸੱਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਆਏ ਸੇ ਪਰਵਾਣੁ ਹਰਿ ਜਿਨ ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ੩੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਏ ਹੁਏ ਸੋ ਪੁਰਸ ਪਰਵਾਣੁ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਲੇ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਧਯਾਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ੩੮ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਾ ਹਰਿ ਧਨੁ ਰਾਸਿ ਹੈ ਰਤਨ ਪੂਛਿ ਕਰਹਿ ਵਾਪਾਰੁ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰੂਪੀ ਧਨ ਹਰੀ ਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਔਰੁ ਰਤਨੋਂ ਸੇ ਪੂਛ ਕਰਕੇ (ਵਾਪਾਰੁ) ਤਿਸਕਾ ਦੇਨ ਲੇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਆਪਸ ਮੈਂ ਸ੍ਰਵਨੁ ਔਰੁ ਕਥਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਨਿ ਸਦਾ ਸਦਾ ਵਖਰੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥

ਸੋ ਭਗਤ ਜਨ ਤਿਸੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰੂਪੁ (ਵਖਰੁ) ਸੌਦੇ ਕੀ ਸਲਾਘਾ (ਸਦਾ ਸਦਾ) ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਃ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਅਧਾਰੁ) ਆਸਰਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹਰਿ ਭਗਤਾ ਅਤੁਟੁ ਭੰਡਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਔਰੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਨੇਸ੍ਰੀ ਐਸੇ ਜੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨਾ ਨੇ ਸ੍ਰਧਾ ਮਾਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ (ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਜੋ ਭੰਡਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਤੋਟ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਸੇ ਸੁਭ ਗੁਣੋ ਕੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਕਿੰਤੂ ਅਧਿਕ ਸੇ ਅਧਿਕ ਹੋਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਾਈ ਰੇ ਇਸੁ ਮਨ ਕਉ ਸਮਝਾਇ ॥ ਏ ਮਨ ਆਲਸੁ
ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸੁ ਮਨ ਕੋ ਐਸੇ ਸਮਝਾਇ ਕਿ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਕਯਾ ਆਲਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਧਯਾਨੁ ਕਰੁ ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਕਾ ਪਿਆਰੁ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ॥

(ਹਰਿ ਭਗਤਿ) ਹਰਿ ਏਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਿਆ ਜੋ ਨਵਧਾ ਭਗਤੀ ਹੇ ਤਿਸ ਮੇਂ ਹਰੀ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਸੋ ਨਵਧਾ ਭਗਤੀ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਸ੍ਰੀ ਜਪ ਸਾਹਿਬ ਸੁਣਿਐ ਕੀ ਪਉੜੀ ਮੇਂ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋਈ ਵੀਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ* ॥

ਪਾਖੰਡਿ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਦੁਬਿਧਾ ਬੋਲ ਖੁਆਰੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਪਾਖੰਡ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਬੋਲਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਖ੍ਵਾਰੁ ਹੀ ਹੋਨਾ ਹੈ ॥

ਸੋ ਜਨੁ ਰਲਾਇਆ ਨਾ ਰਲੈ ਜਿਸੁ ਅੰਤਰਿ ਬਿਬੇਕ ਬੀਚਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਬਿਬ ਨਾਮੁ ਦੋ ਕਾ ਹੈ ਸੋਈ ਏਕ ਜੀਵ ਔਰੁ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਤਿਨ ਦੋਨੋਂ ਕੀ ਏਕਤਾ ਕਾ ਜੋ ਬੀਚਾਰੁ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸੁ ਪੁਰਸ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੇਂ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੇਂ (ਬਿਬੇਕ) ਸੱਤਾ ਸੱਤ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਭਗਤੁ ਗਯਾਨੀ ਪੁਰਸੁ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਰਲਾਇਆ ਹੂਆ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਰਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੇਂ ਕਮਲੁ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਵਹੁ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਹਰਿ ਆਖੀਐ ਜੋ ਹਰਿ ਰਾਖੈ ਉਰਿਧਾਰਿ ॥

ਹੇ ਮਨ ਸੋਈ ਪੁਰਸੁ ਹਰੀ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਕਥਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ (ਉਰ) ਹਿਰਦੇ ਮੇ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖੇ ਅਰਥਾਤ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਬਿਸਾਰਤਾ ਹੈ ॥

* ਵਾ ਹਰ ਏਕ ਜੋ ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਆਰਤ ਭਗਤੀ ੧,ਜਗਜਾਸਾ ਭਗਤੀ ੨,ਅਰਥਾ ਅਰਥੀ ਭਗਤੀ ੩,ਅਭੇਦ ਭਗਤੀ ੪,ਜੋ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਤੇ ਸੋਦਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਆਰਤ ਭਗਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਜ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਿਮਿਤ ਕਰੇ ਸੋ ਜਗਜਾਸਾ ਭਗਤਿ ਹੈ ਪੁਨਃ ਧਨ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਵਾ ਸੁਰਗਾਦਿ ਸੁਖੰ ਨਿਮਿਤ ਕਰੇ ਸ ਅਰਥਾ ਅਰਥੀ ਭਗਤਿਹੈ ਔਰ ਜੋ ਗਯਾਨੀ ਭਗਤ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ ਕਰਾ ਅਪਨਾ ਆਪ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸਮਝ ਕਰ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਭੇਦ ਭਗਤਿਹੈਇਹਿ ਜੋ ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਇਨਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਭਗਤ ਸਭ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਯਾਰੇ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਅਭੇਦ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਗਯਾਨੀ ਭਗਤ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸਕੋ ਬਿਸੇਸ ਪਯਾਰੇ ਹੈਂ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਉਪੇ ਆਗੈ ਧਰੇ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਮਾਰਿ ॥

ਔਰੁ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਅੰਤਰ ਸੇ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਮਨਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਲਗਾਵੈ ਪੁਨਃ ਤਨ ਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਕੋ (ਆਗੇਧਰੇ) ਤਿਸਕੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਗਾਵੈ ਏਹੀ ਆਗੇ ਧਰਨਾ ਹੈ ॥

ਧਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ਹੈ ਜਿ ਕਦੇ ਨ ਆਵੈ ਹਾਰਿ ॥ ੩ ॥

ਸੋ ਗੁਰਮੁਖੁ ਅਰਥਾਤ ਬਿਬੇਕੀ ਪੁਰਸੁ ਧੰਨਯ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਸਕਾ ਕੀਆ ਹੁਆ ਜੋ ਕਰਤਬਯ ਹੈ ਸੋ ਪਰਵਾਨੁ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਸਕੀ ਐਸੀ ਜੀਤਿ ਭਈ ਹੈ ਕਿ ਕਬੀ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਤਾ ਪਾਈਐ ਵਿਣੁ ਕਰਮੈ ਪਾਇਆ ਨ ਜਾਇ ॥

ਅਨੇਕ ਜਨਮੋ ਕੇ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਇਸ ਜਨਮ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰਕੇ ਮਿਲੇ ਵਾ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਜੋ ਹੈ ਗਯਾਨੁ ਸੋ ਜਬ ਮਿਲੇ ਤਬ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਰਿਦਾ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਪੁਨਃ ਰਿਦੇ ਸੁਧ ਹੂਏ ਬਿਨਾ ਗਯਾਨੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰੁ ਗਯਾਨੁ ਬਿਨਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਤਰਸਦੇ ਜਿਸ ਮੇਲੈ ਸੋ ਮਿਲੈ ਹਰਿ ਆਇ ॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਸਰਬ ਜੀਵ ਸੁਖ ਕੀ ਬਾਂਛਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸੁਖ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਇਸ ਜਨਮ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰਕੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਬ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਸਦਾ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥ ੩੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰੀਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਵਹੁ ਤਿਸ ਮੈਂ ਹੀ ਸਦੀਵ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥ ੩੯ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ (ਸਾਗਰੁ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਏਕ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਸਹਜੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥

ਰਾਤ੍ਰੀ ਦਿਨ ਨਾਮਕੋ ਸਿਮਰਨਾ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸਹਜੇ ਹੀ (ਨਾਮੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਅੰਦਰੁ ਰਚੇ ਹਰਿ ਸਚੁ ਸਿਉ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਰੰਤੂ ਅੰਤਹਿਕਰਨ ਕਰਕੇ ਸੱਚੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਚ ਜਾਵੇ ਔਰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਭੀ ਹਰੀਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ਤੌ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਜਗੁ ਦੁਖੀਆ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਸੁਖੁ ਲਹਹਿ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮ ਧਿਆਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸਾਰੁ ਦੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕੇ ਦੁਖੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵ ਦੈਤ ਸ ਦੁਖੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਇਸਸੇ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨਿ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਕਰ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਨਿਰੰਤਰ ਹਰੀਨਾਮ ਕਾਹੀ ਸਿਮਰਨੁਕਰੇ ਤੌ ਤਬੀ ਸੁਖਕੋਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂ ਗੇ।

ਸਾਚੇ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗਈ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ॥

ਜਿਨ ਸੱਚੇ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਧਯਾਨੁ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕੋ ਨਿਰਮਲੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਰਾਗ ਦ੍ਵੇਖ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੀਐ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥

ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਣੀਤਾ ਹੈ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤੂ ਸੇਂ ਰਹਿਤ ਨਾਮੀ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਪ੍ਰਚੰਡੁ ਬਲਾਇਆ ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਇ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ(ਪ੍ਰਚੰਡੁ)ਅਤੀ ਤੇਜ ਵਾਲਾ ਦੀਪਕੁ(ਬਲਾਇਆ)ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕਰਕੇ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧਕਾਰੁ ਜਾਤਾ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਪੁਰਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ। ਅਬ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸਰੂਪੁ ਆਗੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੈਲੇ ਮਲੁ ਭਰੇ ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਵਿਕਾਰੁ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਰਾਗ ਦ੍ਵੇਖ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਤਥਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੁ ਮੈਲ ਕਰਕੇ ਭਰੇ ਹੁਏ ਐਸੇ ਮੈਲੇ ਪੁਰਸਹੈਂ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਬਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਉਤਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਤਕ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਜਨਮਤੇ ਔਰ ਮਰਤੇ ਖੁਆਰੁ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥

ਧਾਤੁਰਬਾਜੀ ਪਲਚਿ ਰਹੇ ਨਾ ਉਰਵਾਰੁ ਨ ਪਾਰੁ ॥ ੩ ॥

ਏਹੁ ਜੋ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ ਸੋ (ਧਾਤੁਰਬਾਜੀ) ਨਸ੍ਰ ਹੋਜਾਨੇ ਵਾਲੀ ਬਾਜੀ ਹੈ ਕਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਇੰਦ੍ਰ ਜਾਲ ਕੀ ਬਾਜੀ ਵਤ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਸੁਵੰਤੁ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜੀਵ(ਪਲਚ)ਲਪਟ ਰਹੇ ਹੈਂ ਯਾਤੇ ਨ(ਉਰਵਾਰੁ)ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਨ(ਪਾਰ)ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮੀ ਹਰਿਕੇ ਨਾਮਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਪੁਨਃ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮਾਦਿ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਸੰਜੁਗਤ ਹੁਏ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਪੁਨਃ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਦਾ ਹੀ ਏਕ ਕਰਤਾਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੀਏ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਆਧਾਰੁ ॥ ੪ ॥ ੭ ॥ ੪੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨਿ ਕਰੀਏ ਜੋ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਅਧਾਰ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੭ ॥ ੪੦ ॥

ਪੁਨਃ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਪੂਰਵਕ ਗੁਰੁਮੁਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਮੋਹਿ ਵਿਆਪਿਆ ਬੈਰਾਗੁ ਉਦਾਸੀਨ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਮਨਮੁਖੁ ਪੁਰਸੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦ ਮੈਂ ਮੋਹੁ ਵਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਬੈਰਾਗ ਹੋਕਰ ਉਦਾਸੀਨ ਅਵਸਥਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਸਬਦੁ ਨ ਚੀਨੈ ਸਦਾ ਦੁਖੁ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਪਤਿ ਖੋਇ ॥

ਬੈਰਾਗ ਹੀਨ ਮਨਮੁਖੁ ਪੁਰਸੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਦ੍ਵਾਰਾ (ਸ਼ਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਰੂਪੁ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਸਦੀਵ ਹੀ ਦੁਖੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪੁਨਃ ਹਰੀ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਭੀ ਖੋਇ ਲੇਤ ਹੈ ॥

ਹਉਮੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਈਐ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਤਰ ਸੇ ਅਹੰਤਾ ਔਰੁ ਮਮਤਾ ਨਿਵਾਰ ਦਈ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਵਹੁ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤ ਤਿਨ ਕੋ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਘਰ ਮੈਂ ਹੋਤੇ ਅਨੇਕ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਭੀ ਕਰਤ ਹੋਵੇਂਗੇ ਫਿਰ ਉਦਾਸੀਨ ਕੈਸੇ ਰਹਿ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉੱਤਰੁ ॥ ਮੇਰੇ ਮਨ ਅਹਿ ਨਿਸਿ ਪੂਰਿ ਰਹੀ ਨਿਤ ਆਸਾ ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵ ਮੋਹੁ ਪਰ ਜਲੈ ਘਰ ਹੀ ਮਾਹਿ ਉਦਾਸਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਇਹਿ ਜੋ ਧਨ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਮੋਹਿ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਕਾਰਨੁ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਜਬ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਮੋਹ ਕੋ ਜਲਾਵੇਂਗਾ ਤਬ ਘਰ ਮੈਂ ਹੋਤੇ ਹੀ ਉਦਾਸੀਨ ਰਹੇਗਾ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਆਸਾ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਕਾਰਨੁ ਤੋ ਮੋਹੁ ਹੀ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਤਬ ਤਿਸਕਾ ਕਾਰਜੁ ਆਸਾ ਆਦਿਕ ਭੀ ਸਾਥ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ਯਾਂਤੇ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਮ ਕਮਾਵੈ ਬਿਗਸੈ ਹਰਿ ਬੈਰਾਗੁ ਅਨੰਦੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੁਰਸ ਕਰਮ ਤੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਰਿਦੇ ਸੋਂ ਖਿੜੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੈਸੇ ਖਿੜੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜੋ ਕਬੀ ਇਸਟ ਔਰ ਅਨਿਸ੍ਟ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕਰ ਹਰਖ ਔਰੁ ਸੋਕਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਕਿਯੋਂਕਿ ਜਗਤ ਸੋਂ ਤੋ ਤਿਨਕੋ ਬੈਰਾਗੁ ਭਯਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਕਰ ਪਰਮਾਨੰਦ ਹੋਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਅਹਿਨਿਸ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿਨਿਚੰਦੁ ॥

ਪੁਨਃ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੁ ਰਾਤ੍ਰੀ ਸੋਂ ਦਿਨੁ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਸੂਰਜ ਕੇ ਉਦੇ ਹੋਨੇ ਕਰ ਅਵਿਦਯਾ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਨਸ੍ਟ ਭਈ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਅਹੰਤਾ ਔਰੁ ਮਮਤਾ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਨਿਸਚਿੰਤ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਤਿਨਕੋ ਐਸੀ ਨਿਸਚਿੰਤਤਾ ਕਹਾਂ ਸੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ?

ਉੱਤਰੁ ॥ ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਪਾਈ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਸਹਜਿ ਅਨੰਦੁ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਡੇ ਉੱਤਮ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕੋ ਸਤਸੰਗਤਿ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੂਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕੋਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰੁ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਸੇ (ਸਹਜਿ) ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਆਨੰਦਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭਈ ਤਬ ਨਿਸਚਿੰਤ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਸੋ ਸਾਧੂ ਬੈਰਾਗੀ ਸੋਈ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਵਸਾਏ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਅਪਨੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਬਸਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪਰਮ (ਸਾਧੂ) ਸਾਧਨਵਾਨੁ ਹੈ ਔਰੁ ਸੋਈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਲਾਗਿ ਨ ਤਾਮਸੁ ਮੂਲੇ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥

ਐਸੇ ਪੁਰਸ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ (ਮੂਲੇ) ਕਦਾਚਿਤ ਵਾ(ਮੂਲਾ) ਵਿਦਯਾ ਕੇ ਅਭਾਵ ਹੋਨੇ ਤੇ ਕਿਸੀ ਬਾਸਨਾ ਤਥਾ (ਤਾਮਸ) ਤਮੋ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ ਬਿਕਾਰ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕੋਂ ਕੀ (ਲਾਗ) ਲੇਸ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸਕੇ ਅੰਤਰ ਸੇ ਆਸਾ ਤਥਾ ਤਾਮਸਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਲੇਸ ਭੀ ਨਿਰਮੂਲ ਭਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕਿੰਚਿਤ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਇਨ ਸਰਬ ਉਪਾਧੀਓਂ ਕਾ ਕਾਰਣੁ ਤੋ ਏਕ ਅਗਯਾਨੁ ਹੀ ਥਾ ਸੋ ਜਬ ਨਸ੍ਟ ਭਯਾ ਤਬ ਵਾਸਨਾਦਿ ਕਹਾਂ ਰਹੀ ਕਿੰਤੂ ਨਿਰਮੂਲੁ ਭਈ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤਿਸਨੈ ਦੇਹੋ ਹੈ ਬੁਧੀ ਕੋ ਭੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਖਾਲਿਆ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਆ ਅਘਾਏ ॥ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਸੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਖਜਾਨਾ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸਕਰ (ਹਰਿਰਸੁ) ਆਤਮਾਨੰਦਕੋ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਭਾਵ ਮਨਾਦਿਕ (ਅਘਾਏ) ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥ ੩ ॥

ਜਿਨਿ ਕਿਨੈ ਪਾਇਆ ਸਾਧ ਸੰਗਤੀ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਬੈਰਾਗਿ ॥

ਜਿਸ ਕਿਸੀ ਪੁਰਸ ਨੇ ਬੈਰਾਗੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਅਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸੇ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਫਿਰਹਿ ਨ ਜਾਣਹਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਉਮੈ ਅੰਦਰਿ ਲਾਗਿ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਹੈ ਸੋ(ਸਤਿ)ਤ੍ਰਿਕਾਲਾਬਾਧ ਸਭ ਸੇ ਜੋ (ਗੁਰੁ) ਬਡਾ ਹੈ ਐਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਆਤਮਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਜੋਂਕਿ ਤਿਨਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਅਹੰਤਾ ਔਰ ਮਮਤਾ ਲਗਿ ਰਹੀ ਹੈ ਯਾਂਤ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪੜੇ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਰੰਗਾਏ ਬਿਨੁ ਭੈ ਕੇਹੀ ਲਾਗਿ ॥ ੪ ॥ ੮ ॥ ੪੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭੈ ਧਾਰ ਕਰ ਅਪਨੇ ਚਤੁੱਸਟੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਗੁਰਾਂਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰੰਗਾਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ॥ਪ੍ਰਸਨੁ॥ਅੱਛਾ ਰੰਗ ਫਟਕੜੀ ਆਦਿਲਾਗ ਸੇ ਚੜਤਾ ਹੈ ਈਹਾਂ ਕੌਨ ਸੀ ਲਾਗ ਲਗੀ ਹੈ ?॥ਉਤਰੁ॥ (ਬਿਨੁਭੈ) ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਨਾਮ ਰੰਗ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰੁ(ਕੇਹੀ) ਕੈਸੀ ਲਾਗ ਹੋਨੀ ਥੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤਿਸਕਾ (ਭੈ) ਡਰੁ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਸੋਈ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਬਸਤ੍ਰ ਕੀ ਲਾਗ ਹੈ ॥੪॥੮॥੪੧॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਘਰ ਹੀ ਸਉਦਾ ਪਾਈਐ ਅੰਤਰਿ ਸਭੁ ਵਥੁ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਘਰ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਨਾਮੁ ਰੂਪੀ ਸੌਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਅੰਤਰ ਹੀ ਸੁਭ ਗੁਨਾ ਰੂਪੁ ਸਰਬ ਬਸਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ ਪਹਿਲੇ ਸਭ ਵਸਤੂ ਭਾਵ ਗੁਣ ਸੰਪੰਨ ਹੋਵੇ ਤਬ ਘਰ ਗ੍ਰਹਸਤ ਮੈਂ ਵਾ ਰਿਦੇ ਮੈ ਵਾ ਸਰੀਰ ਮੈ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸੌਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਸਮਾਲਨਾ ਕਰੀਏ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਗਜਾਨਵਾਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਹੀ ਪੁਰਸ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਅਖੁਟੁ ਹੈ ਵਡਭਾਗਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਕਜੋਂਕਿ ਜਿਸਕਾ ਤੋਟਾ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਐਸਾ ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬੜੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਜਿ ਨਿੰਦਾ ਹਉਮੈ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥ ਹਰਿ ਜੀਉ
ਸਦਾ ਧਿਆਇ ਤੂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕੰਕਾਰੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਔਰੁ ਦੇਹਿ ਵਿਸੈ ਅਹੰਤਾ ਔਰੁ ਧਨਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਮਮਤਾ ਔਰੁ ਜੋ ਜਾਤੀ ਗੁਨ ਰੂਪਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਅਹੇ-ਕਾਰੁ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਤਜਾਗ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਏਕ (ਹਰਿ ਜੀਉ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਧਯਾਨੁ ਕਰੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖਾ ਕੇ ਮੁਖਿ ਉਜਲੇ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਬੀਚਾਰਿ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਦ੍ਵਾਰਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਦੇ ਜਪਿ ਜਪਿ ਰਿਦੈ ਮੁਰਾਰਿ ॥

(ਹਲਤਿ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਔਰੁ (ਪਲਤਿ) ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਤੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਰਿਦੇ ਕਰਕੇ (ਮੁਰਾਰਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਧਯਾਨ ਕੋ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਘਰ ਹੀ ਵਿਚਿ ਮਹਲੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰ ਸਬਦੁਵਾਨੋਂ ਨੈ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ (ਘਰ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਹੀ (ਮਹਲੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਸਾਖੀ ਆਤਮਾ ਕੋ ਪਾਇਆਹੈ ਅਬ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਨਿਸੇਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਜੋ ਮੁਹ ਫੇਰਹਿ ਮਥੇ ਤਿਨ ਕਾਲੇ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇਂ ਬੇਮੁਖ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਸਤਕ (ਕਾਲੇ) ਕਲੰਕ ਸਹਿਤ ਹੈਂ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਦੁਖ ਕਮਾਵਦੇ ਨਿਤ ਜੋਹੇ ਜਮਜਾਲੇ ॥

ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਰਾਤ੍ਰੀ ਦਿਨ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਰ ਦੁਖੁ ਕੋ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਃ ਤਿਨਕੋ ਜਮ ਭੀ ਨਿਤ ਹੀ ਫਾਸੀ ਲੇਕਰ ਭਾਲ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਦਾ ਹੀ ਜਨਮਤੇ ਔਰੁ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੁਪਨੈ ਸੁਖੁ ਨ ਦੇਖਨੀ ਬਹੁ ਚਿੰਤਾ ਪਰਜਾਲੇ ॥ ੩ ॥

ਜਾਗ੍ਰਤਅਵਸਥਾਮੈਂ ਤੋ ਕਜਾ ਐਸੇ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਭੀ ਸੁਖਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤੇ ਅਰਥਾਤ ਅਨੁਭਵ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਸੁਪਨਾ ਭੀ ਬਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਸਿਮ੍ਰਤੀ ਰੂਪੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ਪੂਰਬ ਦ੍ਰਿਸਟ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸੁਖੁ ਕਥੰਹੀਨਹੀਂ ਦੇਖਾਹੈ ਤਿਨ ਕੋਂ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ਕਹਾਂ ਸੇ ਹੋਗੀ ਜਬ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਬ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਸੁਖੁ ਦੇਖੇਂਗ ਪੁਨਃ ਵਹੁ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨੇ (ਪਰਜਾਲੇ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਜਲਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥ ਅਬ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਨਿਜ ਸਿਧਾਂਤੁ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਭਨਾ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਹੈ ਆਪੇ ਬਖਸ ਕਰੇਇ ॥

ਸਰਬ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰੁ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨਃ ਆਪ ਹੀ ਆਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦਾਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਕਹਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਵਈ ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਦੇਇ ॥

ਤਿਸੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੁਛੁ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਜਿਸਕੋ ਜੋ ਦੀਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸੋਇ ॥ ੪ ॥ ੯ ॥ ੪੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗਯਾਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੯ ॥ ੪੨ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸੇਵੀਐ ਸਚਿ ਵਡਿਆਈ ਦੇਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਜਬ ਤਿਸਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰੀਏ ਤਬ ਵਹੁ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰੂਪੁ ਬਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਮਨਿ ਵਸੈ ਹਉਮੈ ਦੂਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਪਰੰਤੁ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤਬ ਬਸਤਾ ਹੇ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਪੁਰਸੁ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਾ ਤਜਾਗੁ ਕਰੇ ॥

ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਮਨੁ ਕੈਸੇ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ?

ਉਤਰ ॥ ਏਹ ਮਨ ਧਾਵਤ ਤਾ ਰਹੇ ਜਾ ਆਪੈ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਆਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇ ਤੌ ਇਹੁ ਮਨੁ ਧਾਵਨੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ
ਸਦ ਮਨਿ ਵਸੈ ਮਹਲੀ ਪਾਵੈ ਥਾਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤਬ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੁ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜੋ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਮਹਲੀ) ਜਗਜਾਸੂ ਜਨੁ (ਥਾਉ) ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮਨੁ ਤਨੁ ਅੰਧੁ ਹੈ ਤਿਸਨਉ ਠਉਰ ਨ ਠਾਉ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਾ ਜੋ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੂਛਮੁ ਹੈ ਸੋ ਅਗਜਾਨ ਸਹਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਅਗਜਾਨੀ ਕੋ ਨ ਇਸ ਲੋਕ ਅਰਥਾਤ ਸੰਤ ਸਭਾ ਮੈਂ ਠੌਰ ਹੈ ਅਰੁ ਨ ਪ੍ਰਲੋਕ ਅਰਥਾਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਜਗਾ ਹੈ ॥

ਬਹੁ ਜੋਨੀ ਭਉਦਾ ਫਿਰੈ ਜਿਉ ਸੁੰਞੈ ਘਰਿ ਕਾਉ ॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਐਸੇ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸੂੰਨ ਗ੍ਰਹ ਮੈਂ ਕਉਆ ਦੁਖੀ ਹੋਕਰ ਕਲਪਨਾ ਕਰਤਾ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਘਟਿ ਚਾਨਣਾ ਸਬਦਿ ਮਿਲੈ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਲੇਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਘਟਿ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਸ ਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਬਿਖਿਆ ਅੰਧੁ ਹੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਗੁਬਾਰ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰੁ ਰਜੋ ਤਮੋ ਸਤੋ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਗੁਨੋਂ ਕਰ ਰਚਿਤ ਜੋ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ ਸੋ ਸਬਦਿ ਸਪਰਸ ਆਦਿ ਵਿਸਯੋਂ ਕਰਕੇ ਵੈਰਾਗ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅੰਧਾ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ਔਰੁ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹਿਕਾ ਗੁਬਾਰੁ ਅਤਯੰਤ ਗਾਢਾ ਅੰਧੇਰਾ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ॥

ਲੋਭੀ ਅਨ ਕਉ ਸੇਵਦੇ ਪੜਿ ਵੇਦਾ ਕਰੇ ਪੂਕਾਰ ॥

ਲੋਭ ਕਰ ਗ੍ਰਸਤ ਜੋ ਲੋਭੀ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ (ਅਨ) ਦ੍ਵੈਤ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਭਿੰਨ ਔਰ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਜੋ ਪੰਡਿਤ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਐਸੇ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੋਵੇਂਗੇ ॥

ਉਤਰੁ ॥ ਵਿਚਾਰ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਪੜਿ ਵੇਦਾ) ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਪੜ ਕੇ ਭੀ ਪੰਡਿਤ ਜਨ ਮਾਯਾ ਕੇ ਨਮਿੱਤ ਪੜੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਯਾ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸੁਰਗਾਦਿਕ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਨਮਿੱਤ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਖਿਆ ਅੰਦਰਿ ਪਚਿ ਮੁਏ ਨਾ ਉਰਵਾਰੁ ਨ ਪਾਰੁ ॥ ੩ ॥

ਔਰੁ ਵਿਸੈ ਸੁਖ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰ (ਪਚਮੁਏ) ਜਲ ਮੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਨ (ਉਰਵਾਰੁ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਔਰੁ ਨ (ਪਾਰੁ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਵਿਸਾਰਿਆ ਜਗਤਿ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਿ ॥

(ਜਗਤਿ ਪਿਤਾ) ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਉਤਪਤਿ ਪਾਲਨਾਦਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਹੈ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਬਾਝਹੁ ਗੁਰੂ ਅਚੇਤੁ ਹੈ ਸਭ ਬਧੀ ਜਮ ਕਾਲਿ ॥

(ਬਾਝਹੁ ਗੁਰੂ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਜਾ (ਅਚੇਤੁ) ਅਗਯਾਤ ਹੋਰਹੀ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਜਮ ਕੀ ਔਰੁ ਕਾਲ ਕੀ ਬੰਧੀ ਹੂਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਹੈਂ ਅੰਤ ਕੋ ਤਿਨਕੇ ਲੇਨੇ ਕੋ ਜਮੁ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਉਤਮ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਨਕਾ ਸਰੀਰੁ (ਕਾਲਿ) ਸਮਜ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪ ਹੀ ਅੰਤ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮਤਿ ਉਬਰੇ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥ ੪ ॥ ੧੦ ॥ ੪੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਯਾ ਲੇਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਜਮ ਔਰੁ ਕਾਲ ਸੇਂ ਬਚੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਾਮ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਕੇ ਅੰਤਸ ਕਰਨ ਕੀ ਸੁਧੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗਯਾਨ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੧੦ ॥ ੪੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਉਥਾ ਪਦੁ ਪਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਹੀ ਚੌਥਾ ਪਦੁ ਜੋ ਤੁਰੀਯ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਾਗ੍ਰਤਿ ਪੁਨਃ ਸੁਪਨ ਔਰੁ ਸੁਖੋਪਤਿ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਸਾਖੀ ਜੋ ਨਿਜ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਰਜੋ ਗੁਨ ਸੋਂ ਮਾਨੁਖ ਔਰ ਤਮੋ ਗੁਨ ਸੇ ਅਸੁਰ ਤਥਾ ਨਾਗਾਦਿ ਔਰੁ ਸਤੋ ਗੁਨ ਸੇ ਦੇਵਤਾ ਏਹਿ ਜੋ ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਤਮਕ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿਤ ਹੈਂ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੇਲਾਇਅਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਤਮਕ ਪਰਪੰਚ ਮੈਂ ਆਇਕਰ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਬਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਨੇ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਪੋਤੈ ਜਿਨਕੈ ਪੁੰਨੁ ਹੈ ਤਿਨ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਲਾਇ ॥ ੧ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨਕੇ ਪੂਰਬ ਸੰਚਿਤ ਕਰਮੋਂ ਕੇ (ਪੋਤੇ) ਖਜ਼ਾਨੇ ਮੈਂ ਪੁਨਃ ਬਿਸੇਸ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਸਤਸੰਗਿ ਮੈਂ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਚਿ ਰਹਾਉ ॥ ਸਾਚੋ ਸਾਚੁ ਕਮਾਵਣਾ ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਲੇਕਰ (ਸਚੁ) ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਰਹਾਉ) ਇਸਥਿਤੀ ਕਰੁ ਵਾ ਸਾਚ ਨਾਮ ਕੋ (ਰਹਾਉ) ਬੀਜੁ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਪੁ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਸਾਚ ਨਾਮ ਕਾ ਕਮਾਵਨਾ ਅਰਥਾਤ ਜਪੁ ਔਰੁ ਧਿਆਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਾਚੇ ਸ਼ਬਦਿ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਪਛਾਣਿਆ ਤਿਨ ਵਿਟਹੁ ਬਲਿਜਾਉ ॥

ਔਰੁ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਜਪਨੇ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ (ਤਿਨਵਿਟਹੁ) ਤਿਨਕੇ ਊਪਰ ਸੋਂ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਜਾਵਾਂ ॥

ਆਪੁ ਛੋਡਿ ਚਰਣੀ ਲਗਾ ਚਲਾ ਤਿਨਕੈ ਭਾਇ ॥

(ਆਪੁ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਛੋੜਿ ਕਰ ਤਿਨ ਮਹਾਤਮਾਂ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਸੋਂ ਲਾਗਉ ਔਰੁ ਤਿਨਕੇ ਭਾਇ ਆਗਜਾਨੁਸਾਰ ਚਲਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਤਿਨਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਣੇ ਸੇ ਕਜਾ ਲਾਭੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ?

ਉੱਤਰੁ ॥ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਸਹਜੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਭੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕਰ (ਸਹਜੈ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਜਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਈਐ ਨਾਮੁ ਨ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੁ ਕਿਰਪਾ ਸੇਵਿਨਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰੁਨਾਮ ਸੇਵਿਨਾ(ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਨਹੀ ਹੋਤੀ ॥

ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਲੋੜਿਲਹੁ ਜਿਦੂ ਪਾਈਐ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥

ਇਸ ਸੇ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਗਜਾਨੁਵਾਨੁ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਲੋੜਿ) ਢੂੰਢ ਲੇਵੋ (ਜਿਦੂ) ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਓਹੁ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ॥

ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰੈ ਸੁਖਿ ਵਸੈ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਹੋਇ ॥ ੩ ॥

ਪੁਨਃ ਜੀਵ (ਅਸੁਰ) ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਦਾ ਕੋ (ਸੰਘਾਰੈ) ਨਾਸੁ ਕਰੇ ਔਰੁ ਐਸੇ ਨਿਸਚੇ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਕਿ ਜੋ ਕੁਛੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨਕਰ ਅਪਨੀ ਕਲਪਨਾ ਕਾ ਤਜਾਗੁ ਕਰੇ ਤਬ ਸੁਖ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਆਤਮਾ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਜੇਹਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਰਿ ਜਾਣਿਆ ਤੇਹੋ ਜੇਹਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਜੈਸਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਭਾਵਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਸਾ ਹੀ ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਫਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਏਹੁ ਸਹਸਾ ਮੂਲੇ ਨਾਹੀ ਭਾਉ ਲਾਏ ਜਨੁ ਕੋਇ ॥

ਏਹੁ ਜੋ ਮੇਰਾ ਕਥਨੁ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ (ਮੂਲੇ) ਕਦਾਚਿਤ ਭੀ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਪੁਰਸੁ ਇਸ ਮੈਂ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਲਗਾਇ ਕਰ ਦੇਖ ਲੇਵੇ ॥

ਨਾਨਕ ਏਕ ਜੋਤਿ ਦੁਇ ਮੂਰਤੀ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥ ੪ ॥ ੧੧ ॥ ੪੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਔਰੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਦੋਨੋ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੀ ਹੈਂ ਕੇਵਲ ਕਥਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਭੇਦੁ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧੧ ॥ ੪੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਛੋਡਿ ਬਿਖਿਆ ਲੋਭਾਣੇ ਸੇਵਾ ਕਰਹਿ ਵਿਡਾਣੀ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਬਿਖਯਾ ਮੈਂ ਲੁਭਾਇ ਕਰ ਮਨ ਕਾਮਨਾ ਕੇ ਪੂਰਣ ਅਰਥ (ਵਿਡਾਣੀ) ਪਰਾਈ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਆਪਣਾ ਧਰਮੁ ਗਵਾਵਹਿ ਬੂਝਹਿ ਨਾਹੀ ਅਨਦਿਨੁ ਦੁਖਿ ਵਿਹਾਣੀ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੈਂ ਵਰਨਾਸ੍ਰਮ ਕਾ ਧਰਮੁ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮੁ ਕਾ ਜਾਨਨਾ ਜੋ ਤਿਨਕਾ ਧਰਮੁ ਥਾ ਸੋ ਤੋ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਨਹਿ ਬੂਝੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਅੱਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਨਿਸਦਿਨ ਅਪਨੀ ਅਵਸਥਾ ਦੁਖੋਂ ਮੈਂ ਬਿਤੀਤ ਕਰੀ ਹੈ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਧੁ ਨ ਚੇਤਹੀ ਡੂਬਿ ਮੁਏ ਬਿਨੁ ਪਾਣੀ ॥ ੧ ॥

ਐਸੇ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ (ਅੰਧੇ) ਅਗਯਾਨੀ ਹੈਂ ਯਾਤੇ (ਨਚੇਤਹੀ) ਸਿਮਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਯਾ ਬਸਤੂ ਹੂੰ ਔਰੁ ਸੰਸਾਰੁ ਕਯਾ ਬਸਤੂ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਬਿਨਾ ਜਲ ਡੂਬ ਮਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਾਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਸਭੁ ਮਿੱਥਯਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਹੈ ਜੋ ਪਦਾਰਥੁ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਕੁਛੁ ਨਾ ਹੋਵੈ ਔਰੂ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਮਿੱਥਯਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਾ ਜਲੁ ਰਜੂ ਮੈਂ ਸਰਪੁ ਇਤਯਾਦਿ ਔਰੁ ਅਨੇਕ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤ ਹੈਂ ਸੋ ਕੇਵਲ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੇ ਜਲ ਅਨਹੋਤੇ ਹੀ ਮ੍ਰਿਗੁ ਭਟਕ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਨਾਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜੈਸੇ ਰੱਜੂ ਕੇ ਸਰਪ ਕਾ ਭੈ ਮਾਨ ਕਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾ ਪੁਰਸੁ ਬ੍ਰਿਥਾ ਤਿਸਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕੇ ਯਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਕਛੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਅਗਯਾਨੀ ਪੁਰਸੁ ਮਿਥਯਾ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮੈਂ ਬੰਧਾਇ ਮਾਨੁ ਹੋਕਰ ਦੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਯਾਂਤੇ ਬਿਨਾ ਜਲ ਕੇ ਡੂਬ ਮਰਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਰੇ ਸਦਾ ਭਜਹੁ ਹਰਿ ਸਰਣਾਈ ॥ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਅੰਤਰਿ ਵਸੈ ਤਾ ਹਰਿ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਸਦਾ ਹੀ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਹੁ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਹਰੀ ਬਿਸਰਿ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਇਹੁ ਸਰੀਰੁ ਮਾਇਆ ਕਾ ਪੁਤਲਾ ਵਿਚਿ ਹਉਮੈ ਦੂਸਟੀ ਪਾਈ ॥

ਇਹੁ ਸਰੀਰੁ ਮਾਯਾ ਕਾ ਪੁਤਲਾ ਅਰਥਾਤ ਜੈਸੇ ਇੰਦ੍ਰ ਜਾਲੀ ਪੁਰਸ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਝੂਠੇ ਕੇਵਲ ਦੇਖਨੇ ਮਾਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੀ ਸਰੀਰੁ ਭੀ ਦੇਖਨੇ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਨਾਸ਼ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਪੁਤਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਛਲ ਰੂਪ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਜੋ ਅਹੰਤਾ ਔਰੁ ਮਮਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਦੁਸ਼੍ਰਤਾਈ ਪਾਈ ਹੁਈ ਹੈ ॥

ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ਮਨਮੁਖਿ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ॥

ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜਨਮ ਕਰ ਆਵਨਾ ਔਰੁ ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋਕਰ ਜਾਨਾ ਐਸੇ ਸਦਾ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਗਵਾਇ ਲਈ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ ॥ ੨ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਜੋ ਜੋਤਿ ਕਜਾ ਚੈਤੰਨ ਸੱਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਦਈ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਨਿਤ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਹੈ ਕਾਵ ਸੁਖ ਸੇ ਵਾ ਦੁਖ ਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ?

ਉਤਰੁ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਅਤਿ ਸੁਖਾਲੀ ਜੋ ਇਛੈ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਅਤੀ ਸੁਖਾਲੀ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਕੇਵਲ ਆਗਜਾ ਹੀ ਮਾਨਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕਾ ਫਲੁ ਕਜਾ ਹੈ (ਜੋ ਇਛੈ) ਕਜਾ ਧਰਮੁ ਅਰਥੁ ਕਾਮੁ ਮੋਖੁ ਇਨ ਮੇਂ ਜੋ ਇਛਾ ਕਰੇ ਸੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਜਤੁ ਸਤੁ ਤਪੁ ਪਵਿਤੁ ਸਰੀਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਜਥੁ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲੇ ਜਤੁ ਸਤੁ ਤਥਾ ਤਪਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਰਹੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥ ੩ ॥

ਤਥ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਦਿਨ ਔਰੁ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੇਂ ਸਦਾ ਹੀ ਅਨੰਦ ਸਹਿਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥੩॥

ਜੋ ਸਤਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤੀ ਹਉ ਤਿਨਕੈ ਬਲਿਜਾਉ ॥

ਤਾਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣਿ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥

ਦਰਿ ਸਚੈ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਸਹਜੈ ਸਚਿ ਸਮਾਉ ॥

ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰ ਤਿਨਕੋ ਸੱਚੀ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪੁਨਃ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਈਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਉ ॥ ੪ ॥ ੧੨ ॥ ੪੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਨਦਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਹੋਵੇ ਤਬ ਤਿਸਕੋ ਮਿਲਾਪੀ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਗਯਾਨੀ ਹੈਂ ਸੋ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਗਯਾਨੀ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਕ ਜਗਯਾਸੂ ਜਨ ਕੋ ਤੱਤ ਵੇਤਯੋਂ ਕੋ ਬੀਚ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗਯਾਨਵਾਨ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੧੨ ॥ ੪੫ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਜਿਉ ਦੋਹਾਗਣਿ ਤਨਿ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖਿ ਪੁਰਸ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਨੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ (ਦੋਹਾਗਣਿ) ਛੁਟੜ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਬਸਤ੍ਰ ਭੂਖਣਾਦਿ ਸਰੀਰ ਕੋ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰਨੇ ਸਬ ਬਯਰਥ ਹੈਂ ॥

ਸੇਜੈ ਕੰਤੁ ਨ ਆਵਈ ਨਿਤ ਨਿਤ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥

ਜੈਸੇ ਦੂਹਾਗਣੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਸੇਜਾ ਪਰ ਪਤੀ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਵੁਹ ਪਰ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਨਿਤ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤੀ ਭ੍ਰਸਟ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਪਿਰ ਕਾ ਮਹਿਲੁ ਨ ਪਾਵਈ ਨਾ ਦੀਸੈ ਘਰ ਬਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਤੈਸੇ ਮਨਮੁਖ ਭੀ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ (ਘਰੁ) ਸਰੂਪੁ ਔਰੁ (ਬਾਰੁ) ਦ੍ਵਾਰਾ ਤਿਸਕਾ ਸਤਸੰਗੁ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਸਤਸੰਗ ਹੀਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ॥ ੧ ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਇਕ ਮਨਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥ ਸੰਤਾ ਸੰਗਤ ਮਿਲਿ
ਰਹੈ ਜਪਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸੁਖੁ ਪਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਕੋ ਏਕਾਗ੍ਰ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ ਕਿਜੋਕਿ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮੇ ਮਿਲ ਕਰ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸੋਹਾਗਣੀ ਪਿਰੁ ਰਾਖਿਆ ਉਰਧਾਰਿ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੂਪੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ (ਉਰ)

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ॥

ਮਿਠਾ ਬੋਲਹਿ ਨਿਵਿ ਚਲਹਿ ਸੇਜੈ ਰਵੈ ਭਤਾਰੁ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਹਾਗਣੀਓਂ ਕਾ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਸਹਿਤ ਚਲਨਾ ਹੈ ਔਰੁ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਸਚਾ ਔਰੁ ਮਧੁਰ ਬਚਨ ਬੋਲਤੀ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਸੇਜਾ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨਿੱਤਜ ਰਮਣ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਮ ਆਨੰਦਵਾਨ ਭਈ ਹੈਂ॥

ਸੋਭਾਵੰਤੀ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਿਨ ਗੁਰ ਕਾ ਹੇਤੁ ਅਪਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੂਪੁ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਗਤ ਮੈਂ ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਜਾ ਭਾਗੀ ਕਾਉਦਉ ਹੋਇ ॥

ਜਬ ਜੱਗਜਾਸੂ ਕੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਾ ਸਮੂਹੁ ਉਦੈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪੂਰੇ ਭਾਗ ਵਾਲਾ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਸ਼੍ਠੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ॥

ਅੰਤਰਹੁ ਦੁਖੁ ਭ੍ਰਮ ਕਟੀਐ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਤਬ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਭ੍ਰਮੁ ਹੈ ਸੋ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੇ ਕਾਟਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜਬ ਭ੍ਰਮੁ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੁਆ ਤਬ ਪਰਮਾਨੰਦੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਇਸੀ ਰਾਗ ਮੈਂ ਮਃ ੧ ਸਃ ੨੩ ਮੈਂ ਖੋਲ ਕਰਿ ਕਹਿ ਆਏ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਜੋ ਚਲੈ ਦੁਖੁ ਨ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੋਈ ਭੀ ਦੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਾ ਤਿਸਕੋ ਲੋਕ ਔਰੁ ਪਰਲੋਕ ਕਾ ਕੋਈ ਭੀ ਦੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਭਾਣੈ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਤੁ ਹੈ ਸਹਜੇ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਕਾਣੇ ਮੈਂ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਪੁਰਸੁ(ਸਹਜੇ) ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਆਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਾ ਪਰਾਪਤਿ ਤਿਨ ਪੀਆ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਖੋਇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਲੇਖੋਂ ਮੈਂ ਤਿਸਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨਾ ਲਿਖਾ ਥਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਰਿਦੇ ਸੇ ਅਹੰਤਾ ਕੋ ਖੋਇ ਕਰ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਸਚਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥ ੪ ॥ ੧੩ ॥ ੪੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪੁ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸੱਚ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

੧੩ ॥ ੪੬ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜੇ ਪਿਰੁ ਜਾਣੈ ਆਪਣਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਗੈ ਧਰੇਇ ॥

ਜੇਕਰ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਆਪਣਾ ਜਾਨੇ ਭਾਵ ਆਸਤਕ ਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰੁ ਕੋ ਅਰਪਨ ਕਰੇ ਔਰੁ ਮਨੁ ਕੋ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰ ਦੇਵੇ ॥

ਸੋਹਾਗਣੀ ਕਰਮ ਕਮਾਵਦੀਆ ਸੇਈ ਕਰਮ ਕਰੇਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਕਰਮ (ਸੁਹਾਗਣੀ) ਗਯਾਨਵਾਨ ਰੂਪੁ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਸੋਈ ਕਰਮ ਜਗਯਾਸੂ ਭੀ ਕਰੇ ॥

ਸਹਜੇ ਸਾਚਿ ਮਿਲਾਵੜਾ ਸਾਚੁ ਵਡਾਈ ਦੇਇ ॥ ੧ ॥

ਤਬ ਸੱਚੀ ਬਡਾਈ ਅਚਲ ਪਦਵੀ ਦੇਨ ਵਾਲਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਮਿਲਾਪੁ (ਸਹਿਜੇ) ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭਗਤਿ ਨ ਪਾਈਐ ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬਿਨਾ ਭਗਤੀ ਸੇ (ਗੁਰ) ਪੂਜਨੇ ਯੋਗਜ ਪਦਵੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਾ (ਗੁਰੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਭ ਕੋਈ ਚਾਹੇ ਭੀ ਕਰੇ ਪਰੰਤੂ ਐਸੀ ਭਗਤੀ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਫੇਰੁ ਪਇਆ ਕਾਮਣਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲੀ ਮਨਮੁਖ ਰੂਪੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨੀਓਂ ਕਾ ਕ੍ਰਮਣਾ ਪੜਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਨੀਦ ਨ ਆਵਈ ਦੁਖੀ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਤਿ ਰੂਪੀ ਨਿੱਦ੍ਰਾ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਸਹਿਤ ਤਿਨਕੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਬਿਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਪਿਰੁ ਨ ਪਈਐ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਬਜਰਥ ਹੀ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕੋ ਬਿਤਾਇ ਕਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਹਉ ਹਉ ਕਰਤੀ ਜਗੁ ਫਿਰੀ ਨਾ ਧਨੁ ਸੰਪੈ ਨਾਲਿ ॥

ਔਰੁ ਮੈਂ ਮੈਂ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ਫਿਰਿ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਧਨ ਸ੍ਵਰਨਾਦਿ ਔਰੁ (ਸੰਪੈ) ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਆਦਿ ਹੈਂ ਏਹਿ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅੰਧੀ ਨਾਮੁ ਨ ਦੇਤਈ ਸਭ ਬਾਧੀ ਜਮ ਕਾਲਿ ॥

(ਅੰਧੀ) ਅਗਯਾਨ ਯੁਕਤ ਸ੍ਰਿਸ਼੍ਟੀ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਪਤੀ ਯਾਂਤੇ ਸਭ ਜਮ ਔਰੁ ਕਾਲ ਕਰ ਬਾਧੀ ਹੁਈ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਧਨੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਰਿਦੈ ਸਮਾਲਿ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਸਮਾਲਿ) ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਧਨੁ ਰਿਦੈ ਮੈ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਨਾਮ ਰਤੇ ਸੇ ਨਿਰਮਲੇ ਗੁਰਕੇ ਸਹਜਿ ਸਭਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਵਿਦਯਾ ਰੂਪੀ ਮਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕਾ ਸ੍ਵਭਾਵ ਭੀ ਸ਼ਾਂਤਿ ਰੂਪੁ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਮਨ ਤਨ ਰਤਾ ਰੰਗ ਸਿਉ ਰਸਨਾ ਰਸਨ ਰਸਾਇ ॥

ਤਿਨਕਾ ਤਨ ਔਰੁ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰੰਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕੀ ਰਸਨਾ ਭੀ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਰਸ ਤੇ ਔਰ ਜਗਤ ਕੇ ਰਸੋਂ ਮੈ (ਨਰਸਾਇ) ਨਹੀਂ ਰਸੀ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਰੰਗ ਨ ਉਤਰੈ ਜੋ ਹਰ ਧੁਰ ਛੋਡਿਆ ਲਾਇ ॥ ੪ ॥ ੧੪ ॥ ੪੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਰੂਪੀ ਰੰਗੁ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਦਿ ਰੂਪ ਹਰੀ ਨੇ ਲਗਾ ਛੋਡਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਵੇਤਾ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਜੋ ਆਨੰਦੁ ਭਯਾ ਹੈ ਸੋ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਨਕੋ ਕਬੀ ਸੋਕੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ੪ ॥ ੧੪ ॥ ੪੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੈ ਭਗਤਿ ਕੀਜੈ ਬਿਨ ਗੁਰ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਰੂਪ ਹੈਂ ਸੋ ਜਬ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇਂ ਤਬ ਭਗਤਿ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਭਗਤੀ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਆਪੈ ਆਪੁ ਮਿਲਾਏ ਬੂਝੈ ਤਾ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ਸੋਈ ॥

ਸੋ ਗੁਰੂ ਜਬ (ਆਪੇ ਆਪੁ) ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਸਿਖ ਕੋ ਮਿਲਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਅਪਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੇ ਤਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ (ਬੂਝੈ) ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਵਹੁ ਸਿਖੁ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੇ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋਨੇ ਸੇ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਾਚਾ ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਈ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਜੀ ਸਚਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸਕੀ ਬੇਦ ਰੂਪੀ ਬਾਣੀ ਭੀ ਸੱਚੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਸ ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਭਗਤਿ ਹੀਣੁ ਕਾਹੇ ਜਗਿ ਆਇਆ ॥ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ
ਸੇਵ ਨ ਕੀਨੀ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਭਗਤੀ ਸੇ ਹੀਨੁ ਪੁਰਸੁ ਜਗਤ ਮੈਂ (ਕਾਹੇ) ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਆਇਆ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਨੈ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਯਾਂਤੇ ਬਜਰਥ ਹੀ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਖੋਇ ਦੀਆ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਆਪੇ ਜਗਜੀਵਨ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ (ਜਗ ਜੀਵਨ) ਜਗਤ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪੁ ਹੋਕਰ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰੁ ਆਪ ਹੀ ਜਬ ਗਯਾਨ ਕੀ (ਬਖਸਿ) ਦਾਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਏ ਕਿਆ ਵੇਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕੋ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ॥

ਏਹ ਜੋ (ਜੀਅ) ਸਥੂਲ ਜੀਵ ਔਰ (ਜੰਤ) ਸੂਖਮ ਜੀਵ ਹੈਂ ਇਨ ਅਨਾਥੋਂ ਕੇ ਹਥ ਮੈਂ ਕਯਾ ਹੈ ਔਰੁ ਬਿਨਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇਂ ਔਰੁ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕਿਆ ਕੋਈ ਅਪਨੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਸੁਨਾਵੇ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੇ ਦੇਇ ਵਡਿਆਈ ਆਪੇ ਸੇਵ ਕਰਾਏ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਹੀ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਬਡਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ੨ ॥

ਦੇਖਿ ਕੁਟੰਬੁ ਮੋਹਿ ਲੋਭਾਣਾ ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ਨ ਜਾਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁੱਤ੍ਰਾਦਿ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਵ ਤਿਨ ਕੇ ਮੋਹਿ ਮੈਂ ਲੁਭਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਕੁਟੰਬੁ (ਚਲਦਿਆ) ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨੁ ਪਾਇਆ ਤਿਸਦੀ ਕੀਮ ਨ ਪਾਈ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾ ਵਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਅਮੋਲਕੁ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਭੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੇ ਅਭਿੰਨ ਹੋਨੇ ਸੇ ਅਮੋਲਕੁ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਖਾ ਮੀਤੁ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਅੰਤਿ ਹੋਇ ਸਖਾਈ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਐਸੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰੁ ਕਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਕਾ ਮਿੱਤ੍ਰ ਹੈ ਔਰੁ ਸੋਈ ਬਾਣੀ ਕਾ ਮਿੱਤ੍ਰ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਹਿਤ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰ ਲੀਜਾਏ ਸੋ ਬਾਣੀ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕਾ ਬਿਵਹਾਰੁ ਕਹਿ ਸੁਨਾ-ਈਏ ਸੋ ਮਨ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸਖਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅੰਤਰੰਗ ਔਰ ਬਹਿਰੰਗ ਹੈਂ ਵਾ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਮੇਰਾ ਸਖਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਔਰੁ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਅੰਤ ਕੋ (ਸਖਾਈ) ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੋਈ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਆਪਣੈ ਮਨ ਚਿਤਿ ਕਹੈ ਕਹਾਏ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਆਪੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਯਦਪਿ ਅਪਨੇ ਮਨ ਚਿਤ ਕਰਕੇ ਭੀ ਕਹੇ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਹੰਕਾਰੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪਨੇ ਸੇਵਕੋਂ ਤਥਾ ਸਮੀਪੀਓਂ ਸੇ ਭੀ ਕਹਾਵੇ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇਂ ਬਿਨਾ (ਆਪੁ) ਆਪਾ ਭਾਉ ਅਰਥਾਤ ਹੰਕਾਰੁ ਅੰਤਹਕਰਨ ਸੇ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹਰਿ ਜੀਉ ਦਾਤਾ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਹੈ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ॥

(ਹਰਿ ਜੀਉ) ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਔਰੁ (ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ) ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪਯਾਰਾ ਹੈ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕ ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਬਸਾਈ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸੋਭਾ ਸੁਰਤਿ ਦੇਇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇਇ ਵਡਿਆਈ ॥ ੪ ॥ ੧੫ ॥ ੪੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋ ਕੋ ਆਪਹੀ (ਸੁਰਤ) ਗਯਾਤ ਦੇ ਕਰਕੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਅਰੁ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਬਡਿ-ਆਈ ਦਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਾਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧੫ ॥ ੪੮ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਧੰਨੁ ਜਨਨੀ ਜਿਨਿ ਜਾਇਆ ਧੰਨੁ ਪਿਤਾ ਪਰਧਾਨੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਜਿਸ ਮਾਤਾ ਨੈ ਤਿਨਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਮਾਤਾ ਧੰਨਯ ਹੈ ਪੁਨਃ ਪਿਤਾ ਭੀ ਧੰਨ (ਪਰਧਾਨ) ਅਤੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਜਿਨਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਵਤਾਰੁ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਸਾਧਾਰਣ ਸਰਬ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਥਨੁ ਹੈ ॥

ਸਤਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਵਿਚਹੁ ਗਇਆ ਗੁਮਾਨੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਵਾ ਆਪਣੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਪਰਮਾਨੰਦ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰੁ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੇ (ਗੁਮਾਨ) ਹੰਕਾਰ ਜਾਤਾ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿਰ ਅਭਿਮਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਦਰਿ ਸੇਵਨਿ ਸੰਤ ਜਨ ਖੜੇ ਪਾਇਨਿ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਸਦਾ (ਖੜੇ) ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਕਰ ਸੰਤ ਜਨ ਵਾ ਸਭ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਸੰਤ ਜਨ) ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਸੇ ਜੋ (ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨ) ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਿਆਇ ਹਰਿ ਸੋਇ ॥ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ
ਮਨ ਵਸੈ ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੋ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਸਕਾ ਧਯਾਨੁ ਕਰੁ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸ ਜਾਵੇ ਤਬ ਸਰੀਰ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਮਨੁ ਭੀ ਅਵਿਦਯਾ ਰੂਪੀ ਮਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਸੁਧੁ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਘਰਿ ਆਇਆ ਆਪੇ ਮਿਲਿਆ ਆਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਉਨਕਾ ਮਨੁ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬਾਹਿਰ ਮੁਖੀ ਹੋਕਰ ਜੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਧਾਵਤਾ ਥਾ ਸੋ ਹਟ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਨਮੁਖ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਔਰੁ ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਰੂਪੁ ਹੋਕੇ ਆ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਾਲਾਹੀਐ ਰੰਗੋ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਜੋ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਭਏ ਹੈਂ (ਸਾਲਾਹੀਐ) ਤਿਨਕੀ ਉਪਮਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਸੇ ਪੁਰਸ (ਸਹਜਿ) ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਰੰਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਚੈ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ ਮਿਲਿ ਰਹੈ ਨ ਵਿਛੁੜਿ ਜਾਇ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਸਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਯਾਤੇ ਸੱਚ ਰੂਪ ਹੋਕਰਕੇ ਅਭੇਦੁ ਹੋਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਛੁੜਿ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਕਬੀ (ਨਜਾਇ) ਜਨਮਤੇ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥ ਅਬ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਣਾ ਸੁ ਕਰਿ ਰਹਿਆ ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਕੁਛੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕਰਨਾ ਥਾ ਸੋਈ ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੇ ਔਰੁ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕੁਛੁ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨੇ ਮੇਲਿਅਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਪੰਨੈ ਪਾਇ ॥

ਹਮ ਅਨੇਕ ਜਨਮ ਕੇ ਬਿਛੁੜੇ ਹੂਏ ਥੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ (ਪੰਨੈ) ਪੱਤ੍ਰੇ ਅਰਥਾਤ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਰੂਪ ਦਫਤ੍ਰ ਮੈ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ॥ ਪੰਨਾ ਨਾਮੁ ਪੱਤ੍ਰੇ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਫਤ੍ਰ ਬੇਦ ਔਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਹੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਮੈ ਮਨ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ॥

ਆਪੇ ਕਾਰ ਕਰਾਇਸੀ ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਇ ॥ ੩ ॥

ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕੁਛੁ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਜੋ ਕੁਛੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਇਛਾ ਹੋਵੇਗੀ ਸੋਈ (ਕਾਰ) ਕ੍ਰਿਤ ਕਰਵਾਏਗਾ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਅਨੁਸਾਰ ਭੂਤਕਾਲ ਮੈ ਭੀ ਅਪਨੀ ਇੱਛਾ ਸੇ ਕਾਰ ਕਰਾਵਤਾ ਥਾ ਔਹੁ ਅਬ ਭੀ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ ਪੁਨਃ ਆਗੇ ਕੋ ਭੀ ਕਰਾਵੇਗਾ ॥ ੩ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਤਾ ਰੰਗ ਸਿਉ ਹਉਮੈ ਤਜਿ ਵਿਕਾਰ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਕਰਤਾ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਅਰੁ ਤਨੁ ਅਹੰਤਾ ਔਰੁ ਮਮਤਾ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਯਾਗ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰਾਤਾ ਹੈ ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਹਿਰਦੈ ਰਵਿ ਰਹੈ ਨਿਰਭਉ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥

ਐਸੇ ਪੁਰਸ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ (ਅਹਿਨਿਸ) ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਨਿਰਭੌ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਰਵਿਰਹੇ) ਜਪਿ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇਅਨੁ ਪੂਰੈ ਸਬਦਿ ਅਪਾਰ ॥ ੪ ॥ ੧੬ ॥ ੪੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸ ਭਗਤਜਨ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਅਪਾਰ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

੧੬ ॥ ੪੯ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੋਵਿਦੁ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ(ਗੋ)ਵੇਦ ਵਾਕਨ ਤਿਨੋ ਕਰ ਜੋ ਜਾਨਿਆ ਜਾਵੇ ਐਸਾ ਜੋ ਗੋਵਿੰਦੁ ਹੈ ਵਾ ਸਰਬ(ਗੋ)ਇੰਦ੍ਰੀਯੋਂ ਕੋ ਜੋ(ਵਿੰਦ)ਜਾਣੇ ਕਾਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰੇ ਸੋ ਗੋਵਿੰਦ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਾ(ਨਿਧਾਨੁ) ਭੰਡਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਅੰਤੁ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ ਨ ਪਾਈਐ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

(ਕਥਨੀ) ਜੋ ਕਥਾ ਕਰਨੀ ਔਰ(ਬਦਨੀ)ਜੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਕਵਿਤਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਵਾ ਕਥਨੀ ਕਹਾਨੀ ਜੋ ਬਦਨ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਕਥਨ ਕਰਨੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਚਾਤਰੀ ਪੂਰਬਕ ਕਪੋਲ ਕਲਪਤ ਵਾਦੁ ਕਰਨਾ ਤਿਨ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਯਾ ਨਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਜਬ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਅੰਤਰ ਸੇ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਬੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸਦ ਭੈ ਰਚੈ ਆਪਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਜਬ ਸਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਵਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭੈ ਮਨਮੇਂ (ਰਚੈ) ਮਿਲ ਜਾਏ ਤਬ ਐਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਇ ਬਸਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਕੋਇ ॥ ਬਿਨੁ ਬੂਝੈ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਖੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕੋਈ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ (ਬੂਝੈ) ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਬੂਝੈ ਬਿਨਾ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਜਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਕੋ (ਖਇ) ਗਵਾਵਨਾ ਹੈ ॥੧ ॥

ਜਿਨੀ ਚਾਖਿਆ ਤਿਨੀ ਸਾਦੁ ਪਾਇਆ ਬਿਨੁ ਚਾਖੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ (ਚਾਖਿਆ) ਜਪਿਆ ਹੈ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪ(ਸਾਦੁ) ਰਸੁ ਭੀ ਤਿਨੁ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਬਿਨੁਚਾਖੇ) ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈਂ ਸੋ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਕਹਿਣਾ ਕਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਮਨ ਸਚਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਕੁਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਪੀਵਤ ਹੂ ਪਰਵਾਣੁ ਭਇਆ ਪੂਰੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ ॥ ੨ ॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ (ਪੀਵਤ) ਜਪਨੇ ਸੇ ਹੀ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ (ਪਰਵਾਣ)ਸਫਲ ਹੋਗਯਾ ਕਯੋਂਕਿ ਪਰੀ ਪੂਰਨ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਮੇ ਨਾਮ ਕਰ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਆਪੇ ਦੇਇ ਤਪਾਈਐ ਹੋਰੁ ਕਰਣਾ ਕਿਛੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤੇ ਨਾਮੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾ ਤਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾਸੇ ਹੋਰੁ ਕੁਛੁ ਉਪਾਉ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਦੇਵਣ ਵਾਲੇ ਕੈ ਹਥਿ ਦਾਤਿ ਹੈ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੈ ਪਾਇ ॥

ਦਾਤਿ ਤੇ ਦੇਵਨਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹਾਥ ਮੇਂ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤਿਸ ਦਾਤਿ ਕੀ ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਜੇਹਾ ਕੀਤੋਨੁ ਤੇਹਾ ਹੋਆ ਜੇਹੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥ ੩ ॥

ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਮੇਂ ਕੀਆ ਅਬ ਫਲ ਭੀ ਤਿਸਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰੁ ਜੈਸੇ ਕਰਮ ਅਬ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਫਲੁ ਆਗੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਗਾ ਕਯੋਂਕਿ ਈਸਰ ਤੇ ਬਿਖਮ ਨ੍ਰਿਘਿਨ ਦੋਸ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫਲੁ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਜਤੁ ਸਤੁ ਸੰਜਮੁ ਨਾਮੁ ਹੈ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਿਰਮਲੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਤੁ ਸਤੁ ਸੰਜਮਾਦਿ ਸਭ ਸਾਧਨੋਂ ਮੇਂ ਮੁਖ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਸਾਧਨ ਨਾਮ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਨੇਕ ਸਾਧਨ ਕੀਏ ਜਾਵੇਂ ਤੇ ਉਨਕੇ ਕਰਨੇ ਮੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖਾਦਿ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਹੰਕਾਰਾਦਿ ਮਲ ਕੀ ਬ੍ਰਿਧੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥

ਸੋ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਅਤਯੰਤ ਪੁੰਨੋ ਕਰਕੇ ਮਨਮੇ ਬਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕੇ ਬਸਨੇ ਕਰ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਹਜੇ ਹੀ ਰੰਗਿ ਵਰਤਦਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਪਾਵੈ ਸੋਇ ॥ ੪ ॥ ੧੭ ॥ ੫੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਾਂਤਿ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਤਿਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨਾਨੁਵਾਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਸਹਿਜੇ) ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਰੰਗਿ) ਸ੍ਵਰੂਪਾਨੰਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਕਰ (ਵਰਤਦਾ) ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਸੇ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧੭ ॥ ੫੦ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਕਾਂਇਆ ਸਾਧੈ ਊਰਧ ਤਪੁ ਕਰੈ ਵਿਚਹੁ ਹਉਮੈ ਨ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਪ ਤਪਾਦਿਕੋਂ ਕਰ ਜੋ (ਕਾਂਇਆ) ਸਰੀਰ ਕੋ ਸਾਧ ਲੈਨਾ ਕਜਾ ਕ੍ਰਿਸਕਰਕੇ ਸ੍ਵਾਧੀਨ ਕਰ ਲੈਨਾ ਹੈ ਔਰ (ਊਰਧ) ਉਚੇ ਖੜੇ ਹੋਕਰ ਵਾ ਊਪਰ ਕੋ ਭੁਜਾ ਉਠਾ ਕਰ ਤਪੁ ਕਰਨਾ ਹੋ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕਰ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੇ ਅਹੰਤਾ ਔਰ ਮਮਤਾ ਕੀ ਨਿਵ੍ਰਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਅਧਿਆਤਮ ਕਰਮ ਜੇ ਕਰੇ ਨਾਮੁ ਨ ਕਬਹੀ ਪਾਇ ॥

ਆਤਮ ਸਬਦ ਵਾਚੀ ਮਨ ੧,ਬੁਧੀ ੨,ਚਿਤੁ ੩,ਹੰਕਾਰੁ ੪,ਜੀਵ ੫,ਸ੍ਵਭਾਵ ੬,ਸਰੀਰੁ ੭,ਧਰਮੁ ੮ ਹੈਂ ਇਨਮੇ ਸੇ ਜੋ ਸਰੀਰ ਆਤਮਾ ਕੇ ਲੀਏ ਕਰਮ ਹੋ ਸੋ ਅਧਯਾਤਮ ਕਰਮ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੋ ਸਰੀਰ ਕੇ ਸੁਖ ਨਮਿਤ ਜਪੁ ਤਪੁ ਤਥਾ ਤੀਰਥਾਟਿ ਨਾਦਿਕ ਕਰਮ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਜਬ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਕਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕੀ ਸੁੱਧੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਤਬੀ ਨਾਮਕੋ ਪਾਵੇਗਾ ਸੋਈ ਸਫੁਟ ਕਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜਬ ਹਰੀਕਾ ਨਾਮੁ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਆਇ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜੀਵ ਭਾਵ ਨਸਟੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸੁਣਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਭਜੁ ਸਤਗੁਰ ਸਰਣਾ । ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਛੁਟੀਐ ਬਿਖੁ ਭਵਜਲੁ ਸਬਦਿ ਗੁਰ ਤਰਣਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕਥਨ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੁ ਸੋ ਕਥਨੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਯੋਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ (ਸਬਦਿ) ਸੱਤ ਉਪਦੇਸੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਬਿਖ ਰੂਪੁ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬਿਖੇ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਛੁਟੀਤਾ ਹੈ ਪੁਨਃ ਜੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਭੈ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਮਹਾਂ ਭਉਜਲ ਰੂਪੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਤਰਨਾ ਭੀ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰੁ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਆਗੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਸਭਾ ਧਾਤੁ ਹੈ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਵਿਕਾਰੁ ॥

ਏਹ ਜੋ ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਤਮਕ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਹੈ ਸੋ ਸਭੁ (ਧਾਤੁ) ਧਾਇ ਜਾਨੇ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸੁ ਹੋ ਜਾਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰਨੀ ਹੈ ਇਹੀ ਬਿਕਾਰੁ ਹੈ ॥

ਪੰਡਤੁ ਪੜੈ ਬੰਦਨ ਮੋਹ ਬਾਧਾ ਨਹਿ ਬੂਝੈ ਬਿਖਿਆ ਪਿਆਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਕੇਵਲ ਬੇਦ ਔਰ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪੜਨੇ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਹੀ ਪੰਡਤੁ ਕਹਾਉਤਾ ਹੈ ਏਕਤਾ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕ ਜੋ ਵਾਕਜ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਵਹੁ ਮੋਹਿ ਬੰਧਨ ਮੈਂ ਬਾਧਾ ਹੈ ਅਰੁ ਬਿਸੈ ਬਿਕਾਰੋਂਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਪਜਾਰੁ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਛੂਟੈ ਚਉਥੈ ਪਦਿ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰੁ॥ ੨ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਕਰਤਾ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕਰਮ,ਗਯਾਤਾ ਗਯਾਨੁ ਗੇਯ,ਧਯਾਤਾ ਧਯਾਨੁ ਧੇਯ ਆਦਿਕ ਜੋ ਤ੍ਰਿ-ਕੁਟੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਛੂਟ ਜਾਤੀ ਹੈਂ ਇਨਕਾ ਛੂਟਨਾ ਕਯਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕੋ ਕਲਪਤ ਜਾਨਨਾ ਹੈ ਜਬ ਐਸੇ ਸਮਝਾ ਤਬ ਤੁਰੀਆ ਜੋ ਇਨ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀਓਂ ਕਾ ਸਾਛੀ ਚੌਥਾ ਪਦੁ ਹੈ ਉਸਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸਾਛੀ ਹੈ ਤਿਸ ਚੌਥੇ ਪਦਕਾ ਗਯਾਨੁ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤਿ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰਤੇ ਮਾਰਗੁ ਪਾਈਐ ਚੂਕੈ ਮੋਹੁ ਗੁਬਾਰੁ ॥

ਏਹ ਜੋ ਗਯਾਨ ਮਾਰਗੁ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜਬ ਗਯਾਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਮੋਹੁ) ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ (ਗੁਬਾਰੁ) ਅੰਧਕਾਰੁ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ਪੂਰਬ ਕਹੇ ਅਰਥ ਕੋ ਸਫੁਟ ਕਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਤਾ ਉਧਰੈ ਪਾਏ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਭਾਉ ਮਰ ਜਾਏ ਤਬ ਸੋ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜੋ ਗਯਾਨੁ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਉਧਰਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮਿਲਿ ਰਹੈ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥ ੩ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੀ ਸੇ ਸੱਚੇ ਨਾਮ ਵਾਲਾ ਜੋ ਕਰਤਾਰੁ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਇਹੁ ਮਨੂਆ ਅਤਿ ਸਬਲੁ ਹੈ ਛਡੈ ਨ ਕਿਤੈ ਉਪਾਇ ॥

ਇਹੁ ਜੋ ਮਨੁ ਹੈ ਸੋ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪਾਦਿ ਬਲ ਕੇ ਸਹਿਤ ਅਤਯੰਤ ਬਲਵਾਨ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਬਿਨਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਗਯਾਨ ਹੂਏ ਔਰ ਕਿਸੀ (ਉਪਾਇ) ਯਤਨ ਕਰ ਜੀਵ ਕੋ ਛੋਡਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਦੁਖੁ ਲਾਇਦਾ ਬਹੁਤੀ ਦੇਇ ਸਜਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰੁ ਇਹੁ ਮਨੁ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕੇ ਦੁਖੁ ਲਗਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਜੋ ਸੰਪੂਰਣ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਫੁਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਅਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਨਹੀਂ ਫੁਰਤੇ ਤਾਂਤੇ ਜਬ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਭਈ ਤਬ ਤਿਸਕਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਭੀ ਉਤਪਤਿ ਹੂਏ ਔਰੁ ਜਬ ਬਿਕਾਰ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਕਰ ਅਤਯੰਤ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਮ ਬਹੁਤੀ ਸਜਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਲਗੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਗਵਾਇ ॥ ੪ ॥ ੧੮ ॥ ੫੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ (ਲਗੇ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਦੁਖੋਂ ਸੇ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੧੮ ॥ ੫੧ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ਹਰਿਨਾਮੋ ਦੇਇ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਰੁ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜਬ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਧ੍ਰਵਾਦਿ ਵਤ ਹਰੀਕਾ ਨਾਮੁ (ਦ੍ਰਿੜਾਇ) ਨਿਸਚਯ ਕਰਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸ੍ਵਤੰਤ੍ਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਜਨਮਕੋ ਬਯਰਥ ਹੀ ਗਵਾਇ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਦਰਗਹ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥ ੧ ॥

ਮਨਮੁਖ ਐਸੇ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕਰਕੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਜਾਇ ਮਿਲੇ ਕਯੋਂਕਿ ਦੁਖ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸਜਾਇ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਰੇ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਚੁਕਾਇ ॥ ਅੰਤਰਿ ਤੇਰੈ ਹਰਿ ਵਸੈ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਯਾਰੇ ਤੂੰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕੋ ਰਿਦੇ ਸੇ (ਚੁਕਾਇ) ਦੂਰ ਕਰੁ ਕਯੋਂਕਿ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਹਰੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਸੁਖੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਚੁ ਬਾਣੀ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਹੈ ਜਾ ਸਚਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਬ ਪੁਰਸੁ (ਸਚੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਮੈ ਪਯਾਰੁ ਧਾਰਨ ਕਰੇਗਾ ਤਬ ਇਸਕੀ ਜੋ ਸ੍ਵਾਭਾਵਿਕ ਬਾਣੀ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਚੁ ਰੂਪ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸੱਚਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਹਉਮੈ ਕ੍ਰੋਧੁ ਨਿਵਾਰਿ ॥

ਜਬ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਤਥਾ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਸੰਪੂਰਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ (ਨਿਵਾਰਿ) ਹਟਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸ਼ੰਕਾ ਹੋਏ ਕਿ ਨਾਮ ਕਾ ਫਲੁ ਇਹੀ ਹੈ ਵਾ ਕਛੁ ਔਰੁ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਕਾਮਾਦੀ ਬਿਕਾਰ ਤੋ ਰੋਗੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਔਰੁ ਜੜੋਂ ਕੋ ਭੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨੁ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨਿ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਤਾ ਪਾਏ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥ ੨ ॥

ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨੋ ਕਰ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲ ਹੁਆ ਤਬ ਮੋਖ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰੁ ਜੋ ਗਿਆਨੁ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਪਾਇਕਰ ਮੁਕਤਿ ਸਰੂਪ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ਯਾਂਤੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨੋ ਕਾ ਫਲੁ ਮੋਖ ਹੀ ਸਿਧ ਭਯਾ ਅਬ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਜਗੁ ਬਿਨਸਦਾ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਅਹੰਤਾ ਅਰੁ ਮਮਤਾ ਵਿਖੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤੁ ਬਿਨਾਸਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾਸਤਾ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂਤ੍ਰ ਮੈਂ ਜਾਨਾ ਕਰਾ ਅੰਰੁ ਦੂਸਰੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣਾ ਔਰੁ ਜਨਮ ਕਰਕੇ ਆਉਣਾ ਕਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਆਵਾਗਵਨੁ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਸਬਦੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ਜਾਸਨਿ ਪਤਿ ਗਵਾਇ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਕੋ (ਗਵਾਇ) ਬਿਗਾੜ ਕਰ ਜਾਵੰਗੇ ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਨਾਉ ਪਾਈਐ ਸਚੈ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹਤਾ ਹੈ ਜਿਨਕੋ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਇਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਸਬਦਿ ਮੰਨਿਐ ਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥

ਗੁਰੂ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤ ਹੈਂ ਜਬ (ਸਬਦਿ) ਬੇਦ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਆਸਤਿਕ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕ ਮਾਨੀਏ ਕਯੋਂਕਿ ਗੁਰੂ ਔਰੁ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਬੇਦੁ ਏਕ ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਕਥਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਯਥਾ(ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰੁ ਏਕੋਜਾਨ)ਜਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਤਬ ਵਹੁ ਗੁਰੁ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਹੂਏ (ਵਿਚਹੁ) ਅੰਤਹਕਰਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਸਦਾ ਸਾਚੇ ਕੀ ਲਿਵਲਾਇ ॥

ਐਸੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨ ਰਾਤ੍ਰਿ ਔਰ ਦਿਨ ਸਦਾ ਹੀ (ਲਿਵ) ਚਿਤ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇਕਰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਦਾਕਾਰ ਹੋਕਰ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇ ॥ ੪ ॥ ੧੯ ॥ ੫੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਿਆ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਬਸਨੇ ਕਰਕੇ ਸੋ (ਸਹਜਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੧੯ ॥ ੫੨ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜਿਨੀ ਪੁਰਖੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨ ਸੇਵਿਓ ਸੇ ਦੂਖੀਏ ਜੁਗ ਚਾਰਿ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਚਾਰ ਹੀ ਯੁਗੋਂ ਮੈਂ ਦੁਖੀਏ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਘਰਿ ਹੋਂਦਾ ਪੁਰਖੁ ਨ ਪਛਾਣਿਆ ਅਭਿਮਾਨਿ ਮੁਠੇ ਅਹੰਕਾਰਿ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੈ ਅਪਨੇ (ਘਰਿ) ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੇ ਸਾਖੀ ਪੁਰਖੁ ਬ੍ਰਹਮਾਤਮ ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਵਹ ਅਭਿਮਾਨੀ ਪੁਰਸ ਅਪਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਠਗੇ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਅਹੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਹੰ ਛੱਤ੍ਰੀ ਇਤਯਾਦਿ ਜੋ ਦੇਹਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਿਆ ਫਿਟਕਿਆ ਮੰਗਿ ਥਕੇ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਮੁਖ ਪੁਰਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਫਿਟਕੇ) ਧਿਕਾਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਮਾਂਗਤੇ ਔਰੁ ਭਟਕਤੇ ਤਥਾ ਦੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੀ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਨ ਸੇਵਿਓ ਸਭਿ ਕਾਜ ਸਵਾਰਣਹਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਸਚਾ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮੁ ਜੋ ਸਰਬ ਕਾਮਨਾ ਕੇ ਪੂਰਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਤਿਨੋਂ ਨੈ ਸੇਵਨ ਨਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤਿਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੇ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਦਾ ਹਰਿ ਵੇਖੁ ਹਦੂਰਿ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖੁਪਰ ਹਰੈ
ਸਬਦਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪਯਾਰੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੋ ਸਦੀਵਕਾਲ (ਹਦੂਰਿ) ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੀ ਦੇਖੁ ਜਬ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੋ ਪ੍ਰਤੱਛ ਦੇਖੰਗਾ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਨਾਦਿ ਜੋ ਦੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਨਿਵ੍ਰਿਤਿ ਕਰੋਂਗਾ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸ਼ੰਕਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਨਿਵਾਸੁ ਕਹਾਂ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਈਹਾਂ ਸਬਦ ਨਾਮੁ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਗੁਰੂ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਬਦਿ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਭਰ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ੧॥

ਸਚੁ ਸਲਾਹਨਿ ਸੇ ਸਚੇ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੁਰਸ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਸਾਲਾਹਨਿ) ਉਪਮਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸੱਚਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੁਰਸ ਭੀ ਸੱਚੇ ਹੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹਿ ਕਿ ਸੋ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨ ਹੈਂ ॥

ਸਚੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਸਚੇ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸੱਚੀਕਾਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਕਮਾਵਨੀ ਕਰੀ ਹੈ ਯਾਂਤ ਸੱਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਪਯਾਰੁ ਭਇਆ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਨਕਾ ਨਿਸਚਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚਾ ਸਾਹੁ ਵਰਤਦਾ ਕੋਇ ਨ ਮੇਟਨ ਹਾਰੁ ॥

ਸੱਚਾ (ਸਾਹੁ) ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੇਂ ਏਕ ਤਿਸਕਾ ਹੁਕਮੁ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਮੇਟਨੇ ਵਾਲਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਭੀ ਸਾਮਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਮਝਕੇ ਸੁਖ ਤਥਾ ਦੁਖ ਮੇਂ ਸਮਾਨ ਚਿਤ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਰੀਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕਰ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ॥ ੨॥ ਅਬ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਇਨੀ ਕੂੜਿ ਮੁਠੇ ਕੂੜਿਆਰ ॥

ਜੋ ਮਨਮਖ ਪੁਰਸ ਹੈ ਸੋ (ਮਹਿਲੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਵਹੁ (ਕੂੜਿਆਰ) ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਕੂੜੁ)ਝੂਠੇ ਸੰਸਾਰ ਕਰਕੇ ਹੀ (ਮੁਠੇ) ਠਗੇ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਉਮੈ ਕਰਤਾ ਜਗੁ ਮੁਆ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਘੋਰ ਅੰਧਾਰੁ ॥

ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਜੋ ਸਮੁਦਾਇ ਹੈ ਸੋ ਅਹੰਤਾ ਔਰੁ ਮਮਤਾ ਕਰਤਾ ਹੀ ਜਗਤ ਮੈ ਮ੍ਰਿਤੁ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤਿਨਕੋ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਭਯਾਨਕ (ਘੋਰ)ਮਹਾਂ ਅੰਧੇਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਵਿਸਾਰਿਆ ਸੁਖਦਾਤਾ ਦਾਤਾਰੁ ॥

ਤਿਸ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧਕਾਰ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾਕੇ ਮੋਹਿ ਮੈ ਬੰਧਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਸਰਬ ਸੁਖ ਔਰੁ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾਰੁ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਸੋ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੇ ਆਸੰਕਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਧਾਰੁ ਭੀ ਹੋਵੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਤਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਤਾ ਉਬਰਹਿ ਸਚੁ ਰਖਹਿ ਉਰਧਾਰਿ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਸੱਤਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖੇਂਗੇ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ (ਉਬਰਹਿ) ਨਿਕਸੇਂਗੇ ॥

ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਸਚਿ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥ ੩ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਬ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਸੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਵਹੁ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਬ ਸਚੇ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਤਬ ਉਬਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਸਤਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲਾ ਹਉਮੈ ਤਜਿ ਵਿਕਾਰ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਤਥਾ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਸਭ ਛੋੜ ਦੀਏ ਤਬ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਆਪੁ ਛੋਡਿ ਜੀਵਤ ਮਰੈ ਗੁਰਕੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਹੰ ਭਾਵ ਕੋ ਛੋੜ ਕਰਕੇ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ(ਸਬਦਿ)ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਤਬ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਤਾਹੈ ॥

ਧੰਧਾ ਧਾਵਤ ਰਹਿ ਗਏ ਲਾਗਾ ਸਾਚਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਧੰਧਾ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਅੰਤਹਕਰਨ ਸੇ ਸੰਕਲਪ ਦੌੜਤੇ ਥੇ ਸੋ ਸਾਂਤਿ ਹੋ ਗਏ। ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਨਕਾ ਪਯਾਰੁ ਸੱਚ ਸ੍ਵਰੂਪਮੈ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਸਚਿ ਰਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਤਿਤੁ ਸਾਚੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਸ ਰੀਤੀ ਸੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ (ਰਤੇ) ਮਸਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮੁਖੁ ਤਿਸ ਸਚੇ ਦਰਬਾਰ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗਮੈਂ ਕਲੰਕ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਨ ਮੰਨਿਓ ਸਬਦਿ ਨ ਲਗੋ ਪਿਆਰੁ ॥

ਔਰੁ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਜੋ (ਪੁਰਖੁ) ਪਰਮੇਸਰੁ ਸਰੂਪੂ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਪਿਆਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਹੈ ॥

ਇਸਨਾਨੁ ਦਾਨੁ ਜੇਤਾ ਕਰਹਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਰੁ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਤੀਰਥਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਸਨਾਨੁ ਔਰ ਦਾਨੁ ਜੇਤਾ ਕਛੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੁ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਕਾਮਨਾ ਨਮਿਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਖੁਆਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਦਾ ਜਨਮਤੇ ਔਰੁ ਮਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿਜੀਉ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਾ ਲਾਗੈ ਨਾਮ ਪਿਆਰਿ ॥

ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਬ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਲਗਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਤੂ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਅਪਾਰਿ ॥ ੫ ॥ ੨੦ ॥ ੫੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਮੈ (ਅਪਾਰਿ) ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਸਮਾਲਿ) ਸਿਮਰ ॥ ੫॥ ੨੦॥ ੫੩ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਕਿਸ ਹਉ ਸੇਵੀ ਕਿਆ ਜਪੁ ਕਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਛਉ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਐਸੀ ਆਸੰਕਾ ਹੋਵੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸਕੋ ਜਾਇਕਰ ਪੂਛੋਂ ਔਰ ਕਿਸਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰੂੰ ਪੁਨਃ ਕਿਸ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪੁ ਕਰੂੰ ਤਿਸਕਾ ਉਤਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਜਾਇ ਕਰ ਪੂਛਹੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਿ ਲਈ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥

ਔਰ ਬੀਚ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਭਾਣਾ) ਹੁਕਮ ਹੈ ਸੋ ਮਾਨ ਲੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇਵਨ ਕਰ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਨਿਰਹੰਕਾਰ ਹੋਕਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਕੋ ਪ੍ਰਮਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤਾਦਿ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਦੇਨਹਾਰਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਸੋਈ ਧਾਰਨ ਕਰ ॥

ਏਹਾ ਸੇਵਾ ਚਾਕਰੀ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਏਹੀ ਸੇਵਾ (ਚਾਕਰੀ) ਜੋ ਚਾਉ ਪੂਰਬਕ ਕਰੀਏ ਐਸੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਮੈ ਹੀ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਇ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਹਰਿਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚਾ ਸਬਦਿ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜੀਵ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗੁ ਹਰਿ ਚੇਤਿ॥ ਆਪਣੀ
ਖੇਤੀ ਰਖਿ ਲੈ ਕੂੰਜਿ ਪੜੈਗੀ ਖੇਤਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਮੈ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨੁ ਜਾਗੁ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਅਪਨੀ ਖੇਤੀ ਕੋ ਰਾਖ ਲੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸਫਲ ਕਰ ਲੈ ਨਹੀਂ ਤੋ ਮ੍ਰਿਤੂ ਰੂਪੀ ਕੂੰਜ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਖੇਤ੍ਰ ਮੈ ਪੜੇਗੀ ਵਾ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੁ ਤੋ ਖੇਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸਮੈ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੁ ਕੂੰਜ ਪੜੇਗਾ ਤਿਸਤੇ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪੀ ਖੇਤੀ ਕੋ ਬਚਾਇ ਲੇ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਕੀਆ ਇਛਾ ਪੂਰੀਆ ਸਬਦਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਤਿਸ ਸਬਦਿ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕੀ ਸਰਬ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਹੂਈ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋਤੀ ਭਈ ਹੈਂ ਅਰੁ ਮਨ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਕਰ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਭੈ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਹਰਿਜੀਉ ਵੇਖੈ ਸਦਾ ਹਦੂਰਿ॥

ਐਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਰਿਦੇ ਮੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭੈ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਨਿਰੰਤਰ ਤਿਸਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰਿ ਜੀਉ ਕੋ ਸਰਬਦਾ (ਹਦੂਰਿ) ਪ੍ਰਤੱਛ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਦਾ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਭ੍ਰਮੁ ਗਇਆ ਸਰੀਰਹੁ ਦੂਰਿ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਮਨ ਸਚਿ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਮੈ ਸਦੀਵ ਰਾਤਾ ਰੰਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤਿਨਕੇ ਸਰੀਰ ਸੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅੰਤਰ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਸਾਹਿਬੁ ਪਾਇਆ ਸਾਚਾ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰੁ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਮਾਇਆ ਔਰ ਅਵਿਦਯਾ ਰੂਪ ਮਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਸਾਚਾ ਮਾਲਕ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਗਹੀਰੁ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਸੋ ਉਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਜਾਗੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਸੂਤੇ ਗਏ ਮੁਹਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਅਵਿਦਯਾ ਰੂਪੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਾਗੇ ਅਰਥਾਤ ਸਾਵਧਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਉਬਰੇ) ਮ੍ਰਿਤੂ ਵਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਕੂੰਜ ਸੇ ਬਚ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੁ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਕਰ ਅਚੇਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪੀ ਖੇਤੀ ਕੋ ਮ੍ਰਿਤੂ ਰੂਪੀ ਕੂੰਜ ਸੇ ਲੁਟਾਇ ਕਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਨ ਪਛਾਣਿਓ ਸੁਪਨਾ ਗਇਆ ਵਿਹਾਇ ॥

ਸੱਤ ਜੋ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸੋ ਜਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰ ਤਿਸਕੋ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਥਾ ਸੋ ਭੀ ਸੁਪਨੇ ਵਤ ਬਿਹਾਇ ਗਿਆ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਿਨ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਗਾਇ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਭੂਲ ਗਿਆ ਥਾ ਸੋ ਤਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਸਮੂਹ ਭੀ ਸੁਪਨਵਤ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਸੂਞੇ ਘਰ ਕਾ ਪਾਹੁਣਾ ਜਿਉ ਆਇਆ ਤਿਉ ਜਾਇ ॥

ਜੈਸੇ (ਸੂਞੇ) ਉਜੜੇ ਹੂਏ ਗ੍ਰਹ ਮੈਂ ਪਰਾਹੁਣਾ ਜੈਸਾ ਭੂਖਾ ਆਇਆ ਤਹਾਂ ਤੇ ਤੈਸੇ ਭੁਖਾ ਹੀ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜਨਮੁ ਬਿਰਥਾ ਗਇਆ ਕਿਆ ਮੁਹ ਦੇਸੀ ਜਾਇ ॥ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਜਨਮ ਬਜ਼ਰਥ ਹੀ ਗਇਆ ਹੈ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਕਜਾ ਮੁਖ ਦੇਵੇਗਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਲਜਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਕਰ ਸਨਮੁਖ ਨੇਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ॥ ੩ ॥ ਅਬ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਹੈ ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਇ॥

ਜੋ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਪੰਚ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਅਪਨਾ ਆਪਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੁ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬਤਕ (ਵਿਚਿ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੇ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ॥ ਤਬਤਕ ਯੇਹਿ ਨਹੀਂ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੀਐ ਦੁਖ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਗੁਵਾਇ ॥

ਇਸ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੁ ਦਖ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਗਵਾਇਕਰ ਐਸੇ ਪਛਾਣੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬ ਜਗਤੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਆਪਣਾ ਹਉ ਤਿਨਕੈ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਆਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਤਿਨਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗਤਾ ਹੂੰ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਦਰ ਸਚੈ ਸਚਿਆਰ ਹਹਿ ਹਉ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥ ੪ ॥ ੨੧ ॥ ੫੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੈਂ (ਸਚਿਆਰ) ਸਚੇ ਭਏ ਹੈਂ ਮੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੨ ॥ ੨੧ ॥ ੫੪ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਜੇ ਵੇਲਾ ਵਖਤੁ ਵੀਚਾਰੀਐ ਤਾ ਕਿਤੁ ਵੇਲਾ ਭਗਤਿ ਹੋਇ ॥

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਹੇ ਕਿ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਕੋਈ ਵੇਲਾ ਭੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ਵੇਲਾ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸਾ ਮੈਂ ਔਰੁ ਵਕਤ ਯਮਨੀ ਕਾਸਾ ਮੈਂ ਸਮੇ ਕੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਈਹਾਂ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਕੋ ਸਾਂਝਾ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸਾ ਬਿਚਾਰੁ ਕਰੀਏ ਕਿ ਜਬ ਧੰਧਜੋਂ ਸੇ ਅਵਿਕਾਸ ਮਿਲੇ ਤਬ ਭਗਤੀ ਕਰੇਂਗੇ ਤੋ ਐਸਾ ਸਮਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਮੈ ਜਗਤ ਕੇ ਬਿਜੋਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਂਗੇ ਫਿਰ ਕੌਨ ਸਮਾਂ ਮਿਲੇਗਾ ਜਿਸ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਜਾਵੇਗੀ ॥

ਅਨੁਦਿਨੁ ਨਾਮੇ ਰਤਿਆ ਸਚੇ ਸਚੀ ਸੋਇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨੁ ਹਰੀ ਨਾਮ ਤਥਾ ਭਗਤਿ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਚੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਸਚੀ ਸੋਭਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਰਬ ਬਜੋਹਾਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸਦਾ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਯਥਾ—ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤ ਨਾਮ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਨ ਕੇ ਸਦ ਕਾਮ ॥ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਹੀ ਪੁਰਸ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥

ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਪਿਆਰਾ ਵਿਸਰੈ ਭਗਤਿ ਕਿਨੇਹੀ ਹੋਇ ॥

ਤਿਨਕਾ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਹੈ ਕਿ ਜਬ ਇਕ ਤਿਲੁ ਥੋੜਾ ਭਾਵ ਸ੍ਵਾਸ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਪਯਾਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਸੇ ਬਿਸਰ ਜਾਵੇ ਤਬ ਫਿਰ ਭਗਤੀ (ਕਿਨੇਹੀ) ਕੈਸੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵਹੁ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਸਾਚ ਸਿਉ ਸਾਸੁ ਨ ਬਿਰਥਾ ਕੋਇ ॥ ੧ ॥

ਔਰੁ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਚੇ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੀਤਲੁ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰੁ ਏਕ ਸ੍ਵਾਸੁ ਭੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਬ੍ਰਿਥਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਭਜਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥ ਸਾਚੀ ਭਗਤਿ
ਤਾ ਥੀਐ ਜਾ ਹਰਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪੁ ਔਰੁ ਬਿਸਨ ਕਾ ਧਯਾਨੁ ਕਰੁ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਨੇ ਕਰ ਜਬ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਹਜੇ ਖੇਤੀ ਰਾਹੀਐ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਬੀਜੁ ਪਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਧੀਰਜਾਦਿ ਗੁਣੋ ਕਰ ਅੰਤਹਿਕਰਣ ਰੂਪੀ ਖੇਤੀ ਕੀ ਭੂਮਕਾ (ਰਾਹੀ) ਵਾਹੀ ਔਰੁ ਸਤਿਨਾਮ ਕਾ ਬੀਜੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਖੇਤੀ ਜਮੀ ਅਗਲੀ ਮਨੂਆ ਰਜਾ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਤਿਨਕੀ ਖੇਤੀ (ਅਗਲੀ) ਬਹੁਤ ਜੰਮੀ ਮੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਵਧਾ ਭਗਤੀ ਰੂਪੁ ਜਮਾਉ ਘਣਾ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰੁਉਨ ਕਾ ਮਨੁ ਔਰੁ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ (ਰਜਾ) ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਵ) ਸਾਂਤਿ ਸੁਭਾਵ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹੈ ਜਿਤੁ ਪੀਤੈ ਤਿਖ ਜਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਪਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੁ ਤ੍ਰਿਖਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਸਾਚਾ ਸਚਿ ਰਤਾ ਸਚੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥ ੨ ॥

ਤਾਂਤੇ ਇਹੁ ਮਨੁ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸਚ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਰਤਾ ਹੂਆ ਸਚਾ ਹੋਕਰਕੇ ਤਿਸ ਸਚ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਆਖਣੁ ਵੇਖਣੁ ਬੋਲਣਾ ਸਬਦੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਰਸਨਾ ਕਰ ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗੋਂ ਕਾ (ਆਖਣਾ) ਪੜ੍ਹਨਾ ਔਰੁ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਦੇਖਨਾ ਔਰੁ ਜੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਬਚਨ ਕਾ ਬੋਲਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ (ਸਬਦੇ) ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੰਬੰਧੀ ਕਥਾ ਕਰਨੀ ਔਰ ਜਹਾਂ ਤਕ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰੂਪ ਹੀ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਾਣੀ ਬਜੀ ਚਹੁ ਜੁਗੀ ਸਚੋ ਸਚੁ ਸੁਣਾਇ ॥

ਐਸੇ ਮਹਾਤਮਾਂ ਜਨੋਂ ਕੇ ਜਸ ਕੀ (ਬਾਣੀ)ਆਵਾਜ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈ(ਵਜੀ)ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਦਾ ਤਿਨਕਾ ਜਸੁ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਿਗਯਾਸੂ ਜਨੋਂ ਕੋ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਰਹਿਗਇਆ ਸਚੈ ਲਇਆ ਮਿਲਾਇ ॥

ਔਰ ਉਨਕਾ ਮਨਅਹੰਤਾ ਔਰ ਅਨੰਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਮਮਤਾ ਸੇ ਰਹਤ ਭਯਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਮਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨਕੋ ਮਹਲੁ ਹਦੂਰਿ ਹੈ ਸਚਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ੩ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ(ਹਦੂਰਿ)ਅਪ੍ਰੋਖ ਹੈ ਔਰ ਸਚ ਰੂਪ ਮੈਂ(ਲਿਵ)ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਨਦਰੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਪਾਇਆ ਨ ਜਾਇ ॥

ਨਦਰੀ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮੁ ਗੁਰਾਂਦ੍ਵਾਰੇ ਸਿਮਰੀਦਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਵਾ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਲਹੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਜਿਸੁ ਆਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਬ ਪੂਰਨ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਇਸਕੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇ ਆਇ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ(ਭੇਟੈ)ਮਿਲੇ ਤਬ ਤਿਨਕੀ ਸਤਸੰਗਤ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ (ਲਹੇ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੇ ਰਤਿਆ ਦੂਖੁ ਬਿਖਿਆ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੇਂ ਨਿਸ ਦਿਨ ਰਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਬਿਸ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਦੁਖੁ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵੜਾ ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥ ੪ ॥ ੨੨ ॥ ੫੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ (ਮਿਲਾਵੜਾ) ਮਿਲਾਪ ਭਯਾ ਹੈ (ਨਾਮੇਨਾਮਿ)ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੨੨ ॥ ੫੫॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ॥੩॥ ਆਪਣਾ ਭਾਉ ਤਿਨਿ ਪਾਇਓਨੁ ਜਿਨ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਅਪਣਾ ਭੈ ਉਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਸਤ ਸੰਗਤੀ ਸਦਾ ਮਿਲਿ ਰਹੇ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਸਾਰਿ ॥

ਐਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਸੰਗਤੋਂ ਮੈਂ ਸਦੀਵ ਹੀ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਸਾਰ) ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ(ਗੁਨ)ਉਪਕਾਰੋਂ ਕੋ ਭੁਲਾਉਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਮੈਲੁ ਚੁਕਾਈਅਨੁ ਹਰਿ ਰਾਖਿਆ ਉਰਧਾਰਿ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ (ਚੁਕਾਈਅਨੁ) ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖਿਆ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਸਚੁ ਮਨਿ ਸਚੇ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥ ੧ ॥

ਸੋ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨ ਬਾਣੀ ਭੀ (ਸਚੀ) ਪਰਮੇਸਰ ਸੰਬੰਧੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸਚੁ ਸਰੂਪੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਃ ਤਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸੇ ਪਯਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਭਰ ਨਾਲਿ ॥ ਹਰਿ ਨਿਰਮਲੁ

ਸਦਾ ਸੋਹਣਾ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰਣਹਾਰੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜੀਵ ਤੋ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲਕੇ ਸਾਥ (ਭਰ) ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੇ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਪੁਨਃ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਸੰਗਤਾਦਿ ਸੁੰਦਰਤਾ ਸਹਿਤ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਸੋ ਸਵਾਰਣ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਮਨੁ ਮੋਹਿਆ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥

ਸਚੇ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਮਨ ਮੋਹਿਤ ਹੁਆ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੇ ਰਤਿਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ॥

ਫਿਰਿ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਨਾਮ ਕੇ ਬੀਚ ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਉਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ(ਜੋਤਿ)ਚੇਤੰਨ ਸਤਾ ਜੋਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਸਮਾਇ ਗਈ ਹੈ।

ਜੋਤੀ ਹੂ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਪਦਾ ਬਿਨੁ ਸਤਗੁਰ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ ॥

ਜੇਤੀ ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰਮਾਦਿਕ ਜੇਸ ਸੂਰਜ ਕੀ ਸਤਾ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਨੇਤ੍ਰ ਸੂਰਜ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਤਿਸ ਜੋਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਜੋਤ) ਚੇਤੰਨ ਸੱਤਾ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤਿਸਕੋ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਏਹ ਐਸੀ (ਬੂਝ) ਸਮਝ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਤਮਾ ਕੋ ਸਰਬ ਮੇਂ ਏਕ ਰਸ ਵਯਾਪਕ ਔਰ ਸਰਬ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸਕੁ ਸਮਝਨਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਨਕੋ ਪੂਰਬ ਲਿਖਿਆ ਸਤਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਤਿਨ ਆਇ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨਕੋ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਪੁੰਨ ਲਿਖਾ ਹੁਆ ਥਾ ਜਗਤ ਮੇ ਆਇ ਕਰ ਤਿਨਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਸਭ ਭੁਮਣੀ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬਿਨਾਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਤੇ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ (ਭੁਮਣੀ) ਦਖੀ ਵਾ ਦੁਚਿਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕੇ (ਖੁਆਇ) ਭੂਲੀ ਹੂਈ ਹੈ ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਘੜੀ ਨ ਜੀਵਦੀ ਦੁਖੀ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਇ ॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਏਕ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਨਹੀਂ ਜੀਵਤੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਤਿਨਕੀ ਰਾਤ੍ਰ ਭਾਵ ਅਵਸਥਾ ਦੁਖੋਂ ਸਹਿਤ ਬਿਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣਾ ਅੰਧੁਲਾ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਯਾਂਤੇ ਭਰਮਿ ਕਰਨੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ (ਅੰਧੁਲਾ) ਅਗਯਾਨੀ ਜੀਵ (ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ) ਵਾਰੰਵਾਰ ਚੌਰਾਸੀ ਮੇਂ (ਆਵੈ ਜਾਇ) ਜਨਮਤਾ ਔਰ ਮਰਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਐਸਾ ਜੀਵ ਕਬੀ ਚੌਰਾਸੀ ਤੇ ਛੂਟਤਾ ਭੀ ਹੈ ਵਾ ਨਹੀਂ ?

ਉੱਤਰੁ ॥ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣੀ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥ ੩ ॥

ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੋ ਆਪ ਹੀ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ਨਨੂੰ ॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੋਨੇ ਮੇਂ ਕੌਨਸਾ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧੁ ਹੈ ?

ਉੱਤਰੁ ॥ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸੁਣਦਾ ਵੇਖਦਾ ਕਿਉ ਮੁਕਰਿ ਪਇਆ ਜਾਇ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਰਬ ਸਬਦੋਂ ਕੋ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਸਰਬ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ (ਕਿਉ ਮੁਕਰਿ ਪਇਆ ਜਾਇ) ਕੈਸੇ ਮੁਕਰਾ ਜਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਕੋ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਐਸਾ ਸੁਭਾਵ ਪੜ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੁਭ ਕਰਮ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਕਰਕੇ ਮੁਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਯਾਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਮੇਂ ਕਪਟੁ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧੁ ਹੈ ਜੈਸੇ ਚੋਰ ਕੀ ਚੋਰੀ ਕਰਨੇ ਕੋ ਰਾਜਾ ਜਾਨਤਾ ਭੀ ਹੋ ਪਰ ਪੂਛੇ ਤੇ ਚੋਰੁ ਮੁਕਰ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਮੁਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਰਾਜਾ ਕਾ ਅਧਿਕ ਕੋਪੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਤਾਂਕੋ ਅਧਿਕ ਹੀ ਸਾਸਨਾ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ॥ ਔਰੁ ਜੋ ਨ ਮੁਕਰੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਈਹਾਂ ਜਾਨਨਾ ਇਸੀ ਕੋ ਸਪਸ਼੍ਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪਾਪੋ ਪਾਪੁ ਕਮਾਵਦੇ ਪਾਪੇ ਪਚਹਿ ਪਚਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਪ ਹੀ ਪਾਪ ਕਰਤ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਨ ਪਾਪੋਂ ਮੈਂ ਆਪ ਤੇ (ਪਚੇ) ਜਲੇ ਹੈਂ ਪੁਨਃਔਰੁ ਭੀ ਜੋ ਤਿਨਕੇ ਸੰਗੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਪਾਪੋਂ ਮੈਂ ਜਲਾਉਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਈ ਮਨਮੁਖਿ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ (ਬੂਝ) ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤੇ ॥

ਜਿਸੁ ਵੇਖਾਲੇ ਸੋਈ ਵੇਖੈ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇ ॥ ੪ ॥ ੨੩ ॥ ੫੬ ॥

ਔਰੁ ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੁਰਸ ਕੋ ਏਹਿ ਬੂਝ ਕਾ ਰਸਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਵੇਖਾਲੇ) ਦਿਖਲਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸ ਰਸਤੇ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨੩ ॥ ੫੬ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਰੋਗੁ ਨ ਤੁਟਈ ਹਉਮੈ ਪੀੜ ਨ ਜਾਇ ॥

ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਰੋਗੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਟੂਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰੁ ਅਗਯਾਨ ਕੀ ਨਿਵ੍ਰਿਤੀ ਬਿਨਾ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੁ ਪੀੜਾ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਮਨਿ ਵਸੈ ਨਾਮੇ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥

ਔਰੁ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਈ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਬਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਪੁਰਸ ਨਾਮੀ ਕੋ ਬੀਚ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਭੇਦ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ॥੧॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੋ ਧਾਰਨ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦਿ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਭੂਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਰੇ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਹੋਇ ॥ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸਾਲਾਹਿ
ਤੂ ਫਿਰਿ ਆਵਣ ਜਾਣੁ ਨ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ ਔਰੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਰੁ ਤਬ ਨਿਜ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਤੇਰਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਿਵਾਸੁ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰੁ ਫਿਰ ਆਵਾਗਵਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਇਗਾ ॥

ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਔਰੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈ ਕੈਸੇ ਬਸਤਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰੁ ॥ ਹਰਿ ਇਕੋ ਦਾਤਾ ਵਰਤਦਾ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਏਕ ਹੀ ਸਰਬ ਕਾ ਦਾਤਾਰੁਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਹੀ ਹੁਕਮੁ ਸਰਬ ਜਗਤਮੈ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਹੁਕਮ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਔਰੁ ਮਾਨਨੇ ਵਾਲਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ਅਰਥਾਤ ਹਰੀ ਹੀ ਸਰਬ ਰੂਪੁ ਹੋਕਰ ਵਜਾਪਕ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ॥

ਸਬਦਿ ਸਾਲਾਹੀ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਜਬ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸੇ ਔਰ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਭੁ ਨਦਰੀ ਅੰਦਰਿ ਵੇਖਦਾ ਜੈ ਭਾਵੈ ਤੈ ਦੇਇ ॥ ੨ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਮੈਂ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਜੈ) ਜਿਸਕੋ (ਭਾਵੇ) ਚਾਹੇ (ਤੈ) ਤਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਔਰੁ ਜੀਵ ਤੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਤੇ ਬਿਨਾ ਅਨੇਕ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੀ ਸੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਨਹੀਂ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨੁ ਅਗੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਉਮੈ ਸਭਾ ਗਣਤ ਹੈ ਗਣਤੈ ਨਉ ਸੁਖੁ ਨਾਹਿ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੇ ਹੀਣ ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਦਾ ਹੀ (ਗਣਤ ਹੈਂ) ਗਿਨਤੀ ਕਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੇ ਅਮਕਾ ਯਗਜ ਕੀਆ ਔਰੁ ਅਮਕਾ ਬ੍ਰਤ ਔਰੁ ਅਮਕਾ ਦਾਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂਤੇ (ਗਣਤੈਨੂ) ਗਿਨਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਸੁਖੁ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਬਿਖੁ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਬਿਖੁ ਹੀ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ (ਬਿਖਕੀ ਕਾਰ) ਬਿਖ ਰੂਪੁ ਜੋ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਬਿਖੇ ਭੋਗ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਆਸਾਕਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਯਗਾਦਿ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਚਿਤੁ (ਬਿਖੁ ਹੀ ਮਾਹਿ) ਬਿਖਜੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ (ਸਮਾਇ) ਮਿਲਿ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਠਉਰੁ ਨ ਪਾਇਨੀ ਜਮ ਪੁਰਿ ਦੂਖ ਸਹਾਹਿ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਯਦਪਿ ਐਸੇ ਪੁਰਸ ਸੁਭ ਕਰਮ ਭੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਦਜਪਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਬਿਨਾ ਇਸ੍ਥਿਤੀ ਕਾ ਠਉਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਸਥਾਨੁ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭਰਮਤੇ ਹੁਏ ਕਬੀ ਪੁੰਨੋਂ ਕੇ ਵੇਗ ਕਰ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈਂ ਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਬ ਪੁੰਨ ਭੋਗ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਜਮ ਪੁਰ ਮੈਂ ਜਾਇਕਰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤਿਸਦਾ ਤਿਸੈ ਦਾ ਅਧਾਰੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ (ਜੀਉ) ਜੋ ਪ੍ਰਾਣਕਲਾ ਹੈ ਔਰੁ (ਪਿੰਡੁ) ਜੋ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਸੋ ਸਭੁ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੀ ਜੀਵ ਕੋ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੋ ਤਿਸਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਬੁਝੀਐ ਤਾ ਪਾਏ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਬ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾਤੇ (ਬੁਝੀਐ)ਸਮਝੀਏ ਤਬ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰੁ ਜੋ ਸਰੂਪੁ ਗਯਾਨੁ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾਹੈ

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿ ਤੂ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥ ੪ ॥ ੨੪ ॥ ੫੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ (ਸਲਾਹਿ) ਉਪਮਾ ਕਰੁ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਪਾਰ ਤਥਾ ਉਰਵਾਰ ਕਾ ਕੁਛੁ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੨੪ ॥ ੫੭ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਤਿਨਾ ਅਨੰਦੁ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੈ ਜਿਨਾ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਸਚੁ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਅਧਾਰੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਸੁਖਕੋ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਅਨੰਦੁ ਸਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਚੁ ਪਾਇਆ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਣੁ ਹਾਰੁ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੋ ਸਚ ਰੂਪੁ ਪਰਮਸ੍ਵਰ ਹੈ ਸੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਾਚੇ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਦਾ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਯਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਸਚੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਯਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੈ ਆਪਣੀ ਦਿਤੋਨ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਮੈਂ ਐਸਾ ਪਯਾਰੁ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤਿਨਕੋ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਭੰਡਾਰਾ ਦੇ ਦੀਆ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨਰੇ ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥ ਸਚੀ ਬਾਣੀ
ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਜੇ ਕਰ ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਆਨੰਦ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੁ ਜੋ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਮਨੁ ਲਾਲੁ ਥੀਆ ਰਤਾ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਦੰਭ ਪਾਖੰਡ ਰਹਿਤ ਜੋ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਮਨੁ ਤਿਸਕਾ (ਲਾਲੁ ਥੀਆ) ਆਨੰਦਵਾਨ ਭਇਆ ਹੈ। ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਭਗਤੁ (ਰਤਾ) ਮਸਤ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨੁ ਭੀ ਤਿਸਕਾ ਸਾਂਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਭਇਆ ਹੈ ਵਾ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮਨੁ ਮੋਹਿਆ ਕਹਣਾ ਕਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਜਨੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਐਸਾ ਮੋਹਤ ਭਯਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਛ ਕਹਿਨੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਗਦ ਗਦ ਹੋਰਹੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਕਬੀ ਹਸਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਬੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਜਲ ਬਹਾਉਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਬੀ ਫਿਰ ਗਯਾਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਯਹਿ ਕਿ ਲੋਕ ਲੱਜਾ ਕਾ ਤਿਨਕੋ ਤਜਾਗੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਾਦਿਕੋਂ ਵਤ ॥

ਜਿਹਬਾ ਰਤੀ ਸਬਦਿ ਸਚੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵੈ ਰਸਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥

ਤਿਨਕੀ ਜਿਹਬਾ ਤੋ ਸਚੇ ਗੁਰੂ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕੇ ਉਚਾਰਨੇ ਮੈਂ (ਰਤੀ) ਰੰਗੀ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੇ ਗਾਯਨ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਹੁ ਰੰਗੁ ਪਾਈਐ ਜਿਸਨੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਰਜਾਇ ॥ ੨ ॥

ਏਹ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਯਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਆਨੰਦ ਰੂਪੀ ਰੰਗੁ ਗੁਰਮੁਖਿਤਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਹਰੀ ਜੋ ਰਜਾ ਕੁਨਿੰਦਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਹੁਕਮੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਸੰਸਾ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ ਸੁਤਿਆ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਏਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾ ਰੂਪੁ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੋਏ ਹੋਏ ਹੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਵਿਹਾਇ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਇਕਿ ਆਪਣੈ ਭਾਣੈ ਕਢਿਲਇਅਨੁ ਆਪੇ ਲਇਓਨੁ ਮਿਲਾਇ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਏਕ ਪੁਰਸ਼ ਅਪਨੇ ਭਾਣੇ ਕੋ ਮਨਾਇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਲੀਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਗਾਇਕਰ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਆਪਿ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗਯਾਨ ਇਸਥਿਤ ਕਰਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਐਸੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਦੇਖਨੇ ਸੁਣਾ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਆਉਂਤਾ ਹੈ ॥ ਸੋ ਸਭ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਕੋ ਚੁਕਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਦੇਹਾਦਿਕੋ ਕਾ ਅਧਯਾਸ ਨਿਸਚਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਆਪਿ ਵਡਾਈ ਦਿਤੀਅਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇਇ ਬੁਝਾਇ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨਕੋ ਬੜਾਈ ਦਈ ਹੈ ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੀ (ਦੇਬੁਝਾਇ) ਸਮਝ ਦਈ ਹੈ ॥

ਸਭਨਾ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਹੈ ਭੁਲਿਆ ਲਏ ਸਮਝਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਏਕੁ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਮਝਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਇਕਿ ਆਪੇ ਆਪਿ ਖੁਆਇਅਨੁ ਦੂਜੈ ਛਡਿਅਨੁ ਲਾਇ ॥

ਔਰ ਏਕ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਤਿਨਕੋ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇ (ਖੁਆਇਅਨੁ) ਭੁਲਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪੁਰਸ਼ (ਦੂਜੈ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਛੋਡੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ (ਗੁਰਮਤੀ) ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰ ਤਿਨਕੀ ਜੋ (ਜੋਤਿ) ਚੈਤੰਨ ਸਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਏਕ ਸ੍ਵਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਅਨੁਦਿਨੁ ਨਾਮੇ ਰਤਿਆ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥ ੪ ॥ ੨੫ ॥ ੫੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਿਸ ਦਿਨ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੨੫ ॥ ੫੮ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੁਣਵੰਤੀ ਸਚੁ ਪਾਇਆ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਤਜਿ ਵਿਕਾਰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਗੁਰੁ ਆਗਜਾਨੁਸਾਰ ਚਲਨੇ ਕੇ ਗੁਨ ਸੰਯੁਕਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਯਾਗ ਕਰਕੇ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮਨੁ ਰੰਗਿਆ ਰਸਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰਿ ॥

ਐਸੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰੰਗਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਸਤ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਔਰ ਸਰੀਰਕਰਕੇ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੰਤ ਸੇਵਾਦਿ ਮੈਂ ਪਯਾਰ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਕਰਿ ਵੇਖਹੁ ਮਨਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੇਵਹੁ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ ਜਿਚਰੁ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਨ ਕਰੇ ਪਿਆਰਿ ॥ ੧ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜੋ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਵਾ ਅਵਿਦਯਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਤਬ ਤਕ ਉਤਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਬ ਤਕ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨ ਮੇਰੈ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਚਲੁ ॥ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਸਹਿ
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਹਿ ਤਾ ਸੁਖ ਲਹਹਿ ਮਹਲੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਣੇ) ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲੁ ਤਬ ਤੂੰ (ਨਿਜਘਰ) ਹਿਰਦੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੇਂਗਾ ਔਰ ਜਬ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੇਂਗਾ ਤਬ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੇਂਗਾ ਔਰ ਜਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰੇਂਗਾ ਤਬ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗਾ ॥ ੧ ॥

ਮੌ ਗੁਣਵੰਤੀ ਗੁਣੁ ਕੋ ਨਹੀ ਬਹਣਿ ਨ ਮਿਲੈ ਹਦੂਰਿ ॥

ਤਾਂਤ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਰਹਿਤ ਮਨਮੁਖ ਰੂਪ ਅਵਗੁਨਵੰਤੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਗੁਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਹਜ਼ੂਰ) ਸਮੀਪ ਇਸਥਿਤ ਹੋਨਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਸਬਦੁ ਨ ਜਾਣਈ ਅਵਗੁਣਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਦੂਰਿ ॥

ਮਨਮੁਖ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਅਵਗੁਨੋਂ ਕਰਕੇ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਨਕੋ ਦੂਰ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਪਛਾਨਿਆ ਸਚਿ ਰਤੇ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਔਰਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਚਿਨਾਮ ਕੋ ਮੁਕਤਿ ਦਾਇਕ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਐਸੇ ਸਮਝ ਕਰ ਸਚ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਰਾਤੇ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤਿਸਕੋ ਸਰਬ ਮੈ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਦੇਖਦ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲਿਆ ਆਪਿ ਹਦੂਰਿ ॥ ੨ ॥

ਤਾਂਤੇਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ (ਬੇਧਿਆ) ਨਾਮ ਸੇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ (ਹਦੂਰ) ਪ੍ਰਤਯਖ ਅਪਨਾ ਆਪ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੋ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਆਪੇ ਰੰਗਣਿ ਰੰਗਿਓਨੁ ਸਬਦੇ ਲਇਓਨੁ ਮਿਲਾਇ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਆਪ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ (ਰੰਗਣਿ) ਮੱਟੀ ਮੈ ਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਰੰਗ ਮੈ ਰੰਗਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ (ਸਬਦੇ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਮਿਲਾ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਸਚਾ ਰੰਗੁ ਨ ਉਤਰੈ ਜੋ ਸਚ ਰਤੇ ਲਿਵਲਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈ(ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਜੋ ਸਚਾ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪੀ ਰੰਗਹੈ ਸੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤਾ ਹੈ ॥

ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਭਵਿ ਥਕੇ ਮਨਮੁਖ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹੀਨ ਦਖਣਾਦੀ ਚਾਰੇ ਕੁੰਟ ਮੈ ਭ੍ਰਮ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਥਕਤ ਭਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸਰੂਪ ਕੀ ਮਸਝ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਸੋ ਮਿਲੈ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਇ ॥ ੩ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸਚੇ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ (ਸਮਾਇ) ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਿਤ੍ਰ ਘਨੇਰੇ ਕਰਿ ਥਕੀ ਮੇਰਾ ਦੁਖੁ ਕਾਟੈ ਕੋਇ ॥

ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵ ਤੋ (ਘਨੇਰੇ) ਅਨੇਕ ਹੀ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਥਕਤ ਭਈ ਕਿ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਦੁਖ ਕੋ ਕਾਟੇਗਾ ਪਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕਾਟਿਆ ॥

ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੁਖੁ ਕਟਿਆ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਹੂਆ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖੁ ਕਾਟਿਆ ਗਇਯਾ ਹੈ ਔਰੁ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇ ਮਿਲਾਪੁ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਸਚੁ ਖਟਣਾ ਸਚੁ ਰਾਸਿ ਹੈ ਸਚੇ ਸਚੀ ਸੋਇ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਸਚ ਨਾਮ ਕੀ ਸ੍ਰਧਾ ਰੂਪੁ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕਾ ਖਟਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਸਚੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਹੀ ਸਚੀ ਸੋਭਾ ਹੋਰਹੀ ਹੈ ॥

ਸਚਿ ਮਿਲੇ ਸੇ ਨ ਵਿਛੁੜਹਿ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ॥ ੪ ॥ ੨੬ ॥ ੫੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਪੂਰਬ ਰੀਤੀ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਚੁ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਫਿਰ ਕਬੀ ਬਿਛੁੜਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੨੬ ॥ ੫੯ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਆਪੇ ਕਾਰਣੁ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਦੇਖੈ ਆਪਿ ਉਪਾਇ ॥

ਕਰਤਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਮਹਿਤਤ੍ਵਾਦਿ ਕਾਰਣੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਕਿਆ ਰਚਤਾ ਹੈ ਪੁਨਃ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਸੇ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਸਭ ਏਕੋ ਇਕੁ ਵਰਤਦਾ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖਿਆ ਜਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਏਕੋ ਏਕੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਅਲਖ ਰੂਪੁ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਦੰਤਾ ਕਰਕੇ ਲਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਆਪੇ ਦੇਇ ਬੁਝਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨਕੇ ਊਪਰ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਦਯਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪਨਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਆਪੇ (ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਇ) ਸਮਝਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਸਦੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸਚਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ੧ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਲੇਨੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਵਿਸੇਸ ਰੂਪੁ ਕਰਕੇ ਬਸ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਤਿਸ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸੰਕਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਜਾ ਮੈਂ ਰਹਿਨੇ ਕਰ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬਯੋਹਾਰ ਕੈਸੇ ਚਲੇਂਗੇ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਮੰਨ ਲੈ ਰਜਾਇ ॥ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ
ਸਭੁ ਥੀਐ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਤੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗਜਾ ਕੋ ਮਾਨ ਲੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਗਿਆ ਮਾਨਨੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਬਸੇਗਾ ਔਰ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਗਾ ਔਰ ਜਬ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲ ਹੋਵੇ ਗਾ ਤਬ ਐਸੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ ਸੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨਿ ਕਰਿ ਕਾਰਣੁ ਧਾਰਿਆ ਸੋਈ ਸਾਰ ਕਰੇਇ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਮਹਿਤ੍ਤ੍ਵਾਦਿ ਕਾਰਣੋਂ ਕੋ ਰਚ ਕਰ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ (ਧਾਰਿਆ) ਇਸਥਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ (ਸਾਰ) ਸਮਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਖਾਨ ਪਾਨਾਦਿ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੀਐ ਜਾ ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਤਬ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪਣੀ (ਨਦਰਿ) ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਸੇ ਜਨ ਸਬਦੇ ਸੋਹਣੇ ਤਿਤੁ ਸਚੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥

ਜਿਨ ਪਰ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ (ਸਬਦੇ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਉਤਮ ਗੁਨ ਸੇ ਯੁਕਤ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ (ਤਿਤੁ) ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਭੀ ਸਚੇ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਆਪਿ ਮੇਲੇ ਕਰਿਤਾਰਿ ॥ ੨ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਰੱਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੀਏ ਹੈਂ ॥ ੨॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰਮਤੀ ਸਚੁ ਸਲਾਹਣਾ ਜਿਸਦਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮਤੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਸਚੁ ਸਰੂਪ ਕਰਤਾਰ ਕਾ ਸਲਾਹਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਲਾਹਨਾ ਕੈਸਾ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਪਾਰ ਤਥਾ ਉਰਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਆਉਂਤਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਵੈ ਕਿ ਐਸਾ ਬਿਅੰਤ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕਹਾਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਉਤਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਆਪੇ ਹੁਕਮੁ ਵਸੈ ਹੁਕਮੇ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਸਭ (ਘਟਿਘਟਿ) ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਆਪ ਹੁਕਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਸ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ[ਤਿਸਕੇ]ਹੁਕਮ ਸੇ[ਧਰਮਰਾਇ] ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਪੁੰਨ ਤਥਾ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਲੇਖੇ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਾਲਾਹੀਐ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਖੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਹੰਤਾ ਔਰ ਮਮਤਾ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਸਾਲਾਹੀਐ) ਉਸਤਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ॥

ਸਾਧਨ ਨਾਵੈ ਬਾਹਰੀ ਅਵਗਣਵੰਤੀ ਰੋਇ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਅਵਗੁਣਵੰਤੀ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਜਾਇ ਕਰ ਰੁਦਨ ਕਰੇਂਗੀ ਕਿ ਮੈਂਨੇ ਬਜਰਥ ਅਪਨੇ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਜੇਕਰ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਵ੍ਰਿਤੀ ਚਾਹੇ ਤੋ ਐਸੇ ਕਰੇ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚੁ ਸਲਾਹੀ ਸਚਿ ਲਗਾ ਸਚੈ ਨਾਇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਚ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਜੋ ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਆਦਿ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਲਗੇ ਰਹੀਏ ਪੁਨਾ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮ੍ਰਣ ਕਰੀਏ ਤਬ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਣ ਵੀਚਾਰੀ ਗੁਣ ਸੰਗ੍ਰਹਾ ਅਵਗੁਣ ਕਢਾ ਧੋਇ ॥

ਪੁਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੋ ਔਰ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਹੀ(ਸੰਗ੍ਰਹਾ)ਧਾਰਨ ਕਰੋਂ ਤਬ ਅਵਗੁਣ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਗੁਣਾਨੁਵਾਦ ਰੂਪੀ ਜਲ ਸੇ ਧੋ ਕਰਕੇ ਨਿਕਾਲ ਦੇਵੋਂ ॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ਫਿਰਿ ਵੇਛੋੜਾ ਨ ਹੋਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਕਬੀ ਤਿਸਤੇ (ਵਿਛੋੜਾ) ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਸਲਾਹੀ ਆਪਣਾ ਜਿਦੂ ਪਾਈ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥ ੪ ॥ ੨੭ ॥ ੬੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ (ਜਿਦੂ) ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰੀਏ ॥ ॥ ੪ ॥ ੨੭ ॥੬੦ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਕਾਮ ਗਹੇਲੀਏ ਕਿਆ ਚਲਹਿ ਬਾਹਲੁਡਾਇ ॥

ਹੇ ਕਾਮ ਕਰ (ਗਹੇਲੀਏ) ਕਮਲੀਏ ਵਾ ਪਕੜੀ ਹੂਈ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀਏ ਤੂੰ (ਸੁਣ) ਸ੍ਰਵਨੋਂ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਕਰ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰ ਕਿਆ ਤੂੰ ਬਾਹਕੋ ਲੁਡਾਇ ਕਰ ਚਲਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਮਸਤ ਹੋਕਰ ਬਿਚਰਤੀ ਹੈਂ

ਆਪਣਾ ਪਿਰੁ ਨ ਪਛਾਣਹੀ ਕਿਆ ਮੁਹੁ ਦੇਸਹਿ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਆਪਣਾ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੂੰ ਪਛਾਨਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਜਾਕਰ ਕਿਆ ਮੁਖ ਸਨਮੁਖ ਕਰੇਂਗੀ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਤਹਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਲੱਜਾਮਾਨ ਹੋਨਾ ਪੜੇਗਾ॥

ਜਿਨੀ ਸਖੀ ਕੰਤੁ ਪਛਾਣਿਆ ਹਉ ਤਿਨਕੈ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ॥

ਔਰ ਜਿਨ ਗਜਾਨੀ ਰੂਪ ਸਖੀਓਂਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੰਤ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਮੈ ਤਿਨਕੇ ਚਰਨੀ ਲਗਤਾਹੂੰ।

ਤਿਨ ਹੀ ਜੈਸੀ ਥੀ ਰਹਾ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ॥ ੧ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕੀ ਸਤਿਸੰਗਤ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਆਪ ਕੋ ਮਿਲਾ ਕਰਕੇ ਵਾ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਤਾ ਮੈਂ ਭੀ ਤਿਨੋਂ ਜੈਸੀ ਹੋਰਹੂੰ ॥ ੧ ॥

ਮੁੰਧੇ ਕੂੜਿ ਮੁਠੀ ਕੂੜਿਆਰਿ ॥ ਪਿਰੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ
ਸੋਹਣਾ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਬੀਚਾਰਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੁੰਧ ਨਾਮ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਗਮਾਸ੍ਰ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੋ (ਕੂੜਿਆਰ) ਝੂਠੀ ਹੈ ਸੋ ਤੋ (ਕੂੜਿ) ਝੂਠ ਨੈ (ਮੁਠੀ) ਠਗ ਲਈ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤ ਸਾਚਾ ਔਰ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵੀਚਾਰਿ ਕਰੀਏ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨਮੁਖਿ ਕੰਤੁ ਨ ਪਛਾਣਈ ਤਿਨ ਕਿਉ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਰੂਪ ਦੁਹਾਗਣੀ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਪਤੀ ਕੋ ਪਛਾਣਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਰਾਤ੍ਰ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਸੇ ਬਿਤੀਤ ਹੋਵੇ ਕਜਾ ਮੁਕਦੀ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਦੁਖਾਂ ਵਾਲੀ ਅਵਸਥਾ ਬਹੁਤੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਵਾ ਅਵਿਦਯਾ ਰੂਪੁ ਰਾਤ੍ਰ ਕੈਸੇ ਬੀਤੇ ਭਾਵ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਗਰਬ ਅਟੀਆ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਲਹਿ ਦੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਸੋ ਦੁਹਾਗਣੀਆਂ (ਗਰਬ) ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ (ਅਟੀਆ) ਅਛਾਦੀ ਵਾ ਦਬਾਈ ਗਈ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਕੇ ਜਲਤੀ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਕੋ ਪਾਉਤੀ ਹੈਂ ॥

ਸਬਦਿ ਰਤੀਆ ਸੋਹਾਗਣੀ ਤਿਨ ਵਿਚਹੁ ਹਉਮੈ ਜਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੂਪੁ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੈਂ ਸੋ (ਸਬਦਿ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕੇ ਅੰਤਰ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਨਿਬਿਰਤ ਹੋਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਸਦਾ ਪਿਰੁ ਰਾਵੈ ਆਪਣਾ ਤਿਨ ਸੁਖੇ ਸੁਖਿ ਵਿਹਾਇ ॥ ੨ ॥

ਸੋ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਭਰਤਾ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ (ਰਾਵੈ) ਭੋਗਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਆਤਮਾਨੰਦ ਲੈਰਹੀ ਹੈਂ ॥ ਯਾਂਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੁ ਰਾਤ੍ਰੀ ਭੀ ਸੁਖ ਹੀ ਸੁਖ ਮੈਂ ਵਿਹਾਉਤੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ਪੁਨਾ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹਾਲੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣੀ ਪਿਰਮੁਤੀਆ ਪਿਰਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਰੂਪ ਦੁਹਾਗਣੀ ਹੈਂ ਸੋ ਆਤਮ ਗਯਾਨ ਸੇ ਹੀਨ ਹੈਂ ਔਰ ਪਤੀ ਸੇ (ਮੁਤੀਆਂ) ਛੁਟੀ ਹੂਈ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਰਹਿਤ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਪਤੀ ਭੀ ਤਜਾਗ ਦੇਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਪਤੀ ਕੇ ਸੁਖ ਸੇ ਹੀਨ ਹੈਂ ॥

ਅਗਿਆਨ ਮਤੀ ਅੰਧੇਰੁ ਹੈ ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਦੇਖੇ ਭੁਖ ਨ ਜਾਇ ॥

ਤਿਨ ਅਗਯਾਨ ਬੁਧੀਓਂ ਕੋ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਰ ਅੰਧੇਰੁ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਦੇਖੇ ਬਿਨਾ ਤਿਨਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਭੁਖ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਗਯਾਨ ਬਿਨਾ ਅੰਨਯ ਦੇਵਤੋਂ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰ ਭੋਗ ਇਛਾ ਕੀ ਨਿਬਿਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਯਾਂਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਵਹੁ ਮਿਲਹੁ ਸਹੇਲੀਹੋ ਮੈ ਪਿਰੁ ਦੇਹੁ ਮਿਲਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਤਿਸੰਗਤ ਮੇਂ ਜਾਇਕਰ ਐਸੇ ਕਹੇ ਕਿ ਹੇ ਸੰਤ ਰੂਪੀ ਸਹੇਲੀਓ ਆਇਕਰ ਮਿਲੋ ਔਰ ਮਿਲ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੋ ॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੈ ਪਿਰੁ ਪਾਇਆ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥ ੩ ॥

ਪੂਰਨ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਸਚੇ ਮੇ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਸੇ ਸਹੀਆ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸੋਈ ਸਖੀਆਂ ਸੁਹਾਗਵੰਤੀਆਂ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਅਪਨੀ (ਨਦਰਿ) ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਖਸਮੁ ਪਛਾਣਹਿ ਆਪਣਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਆਗੈ ਦੇਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸਖੀਆਂ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਮਝ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਆਗੇ ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਰਪਨ ਕਰ ਦੇਤੀਂ ਹੈਂ ॥

ਘਰਿ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਆਪਣਾ ਹਉਮੈ ਦੂਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ (ਘਰਿ)ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਪਾ ਲੀਆ ਹੈ

ਨਾਨਕ ਸੋਭਾ ਵੰਤੀਆ ਸੋਹਾਗਣੀ ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਕਰੇਇ ॥ ੪ ॥ ੨੮ ॥ ੬੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੂਪ ਸੁਹਾਗਣੀ ਨਿਸਦਿਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਸੋਭਾਵੰਤੀ ਭਈ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੨੮ ॥ ੬੧ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਇਕਿ ਪਿਰੁ ਰਾਵਹਿ ਆਪਣਾ ਹਉ ਕੈ ਦਰਿ ਪੂਛਉ ਜਾਇ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਏਕ ਜੋ ਗਜਾਨ ਵਾਨ ਰੂਪ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਅਪਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਕੋ ਸਦਾ ਭੋਗਤੀ ਹੈਂ ਔਰ ਮੈਂ ਕਿਸਕੇ ਦਰ ਪਰ ਜਾਇ ਕਰ ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਮਾਰਗ ਪੂਛੋਂ ॥

ਉੱਤਰ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੀ ਭਾਉ ਕਰਿ ਮੈ ਪਿਰੁ ਦੇਹੁ ਮਿਲਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਰ ਔਰ ਐਸੇ ਪੂਛ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੁਝਕੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭੀ ਪਤੀ ਸੇ ਮਿਲਾਇ ਦੀਜੀਏ ਤਬ ਆਗੇ ਗੁਰੂਜੀ ਐਸੇ ਉਤ੍ਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਭੁ ਉਪਾਇ ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਕਿਸੁ ਨੇੜੈ ਕਿਸੁ ਦੂਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ (ਆਪੇ ਵੇਖੈ) ਆਪ ਹੀ ਤਿਨਕੀ ਪਾਲਨਾ ਮੇਂ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਤਿਸਕੋ ਕਿਸਕੋ ਨਿਕਟ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਕਿਸਤੇ ਦੂਰ ਕਹੀਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰਬ ਮੈ ਸਮ ਬਯਾਪਕ ਹੈ ਵਾ (ਨੇੜੈ) ਨਿਕਟ ਕਿਸ ਪਰਕਾਰ ਕਹਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਠਨ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਕਾ ਆਪਣਾ ਆਪ ਰੂਪ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਦੂਰ ਕੈਸੇ ਕਹਾ ਜਾਵੇ ॥

ਜਿਨਿ ਪਿਰੁ ਸੰਗੇ ਜਾਣਿਆਂ ਪਿਰੁ ਰਾਵੇ ਸਦਾ ਹਦੂਰਿ ॥ ੧ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਤੀ ਕੋ (ਸੰਗੇ) ਸਰਬ ਕੇ ਸੰਗ ਅਰਥਾਤ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੇਂ ਬਯਾਪਕ ਸਰੂਪ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੋ (ਹਦੂਰ) ਪ੍ਰਤਛ ਆਪਨਾ ਆਪ ਜਾਨ ਕੇ (ਰਾਵਹਿ) ਭੋਗਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਐਸੇ ਉਤਮ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਆਤਮਾਨੰਦ ਕੇ ਸੁਖ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮੁੰਧੇ ਤੂ ਚਲੁ ਗੁਰਕੈ ਭਾਇ ॥ ਅਨਦਿਨੁ ਰਾਵਹਿ
ਪਿਰੁ ਆਪਣਾ ਸਹਜੇ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ (ਮੁੰਧੇ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਆਤਮਾਨੰਦ ਭੋਗਨਾ ਚਾਹਤੀ ਹੈਂ ਤੋ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਇ) ਅਨੁਸਾਰ ਚਲ ਤਬ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੋ ਨਿਸਦਿਨ (ਰਾਵਹਿ) ਭੋਗੇਂਗੀ ਔਰ (ਸਹਿਜ) ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ (ਸਮਾਇ) ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ ॥ ੧ ॥

ਸਬਦਿ ਰਤੀਆ ਸੋਹਾਗਣੀ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸੀਗਾਰਿ ॥

ਤਾਂਤ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮੇਂ ਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਸੀਗਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚੇ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਕਰ ਸੋਹਾਗਣੀ ਭਈ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਵਰੁ ਪਾਇਨਿ ਘਰਿ ਆਪਣੈ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਅਤੀ ਪਯਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਅਪਨੇ (ਘਰਿ) ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ ਪਾਇ ਲੇਤੀ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੇਜ ਸੁਹਾਵੀ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਵੈ ਭਗਤਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਮੋਂ ਕੀ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਸੇਜਾ ਅਤਯੰਤ ਸਭਨੀਕ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ (ਰਵ)ਰਮਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਮਾਨੋ ਭਗਤੀ ਕੇ (ਭੰਡਾਰ) ਖਜਾਨੇ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਜਿ ਸਭਸੈ ਦੇਇ ਅਧਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਸਰਬ ਕੋ ਆਧਾਰ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤਿਨਕੇ ਮਨਮੇ ਬਸ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪਿਰੁ ਸਾਲਾਹਨਿ ਆਪਣਾ ਤਿਨਕੈ ਹਉ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਆਪਨੇ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪੀ ਸਿਰੁ ਦੇਈ ਤਿਨਕੈ ਲਾਗਾ ਪਾਇ ॥

ਔਰ ਮਨ ਜੋ (ਤਨੁ) ਸੂਖਮ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਤਿਨਕੇ ਅਰਪਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਸੀਸੁ ਭੀ ਅਰਪਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਇਹਿ ਕਿ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਸਰਬ ਦੇਕਰ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਾਗਤਾ ਹੂੰ ॥

ਜਿਨੀ ਇਕੁ ਪਛਾਣਿਆ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਚੁਕਾਇ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਅਦ੍ਵੈਤ ਸਰੂਪੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕੋ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਸੇ (ਚੁਕਾਇ) ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮ ਪਛਾਣੀਐ ਨਾਨਕ ਸਚ ਸਮਾਇ ॥ ੩ ॥ ੨੯ ॥ ੬੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਜਪਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨੀਏ ਤਬ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ੨੯ ॥ ੬੨ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਚਾ ਸਚੁ ਤੂ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੇਰੈ ਚੀਰੈ ॥

ਐਸੇ ਉਪਮਾ ਕਰੁ ਕਿ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜੋ ਕੁਛੁ ਨਾਮ ਰੂਪੁ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੀ (ਚੀਰੈ) ਦਫਤ੍ਰ ਮੇ ਲਿਖਾ ਹੁਆ ਹੈ ਵਾ ਹਦ ਮੇਂ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਤਰਸਦੇ ਫਿਰੇ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭੇਟੈ ਪੀਰੈ ॥

ਔਰ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨੀਓਂ ਕੇ ਜੀਵ ਸਭ ਸੁਖ ਕੋ ਤਰਸਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾ ਗੁਰੂ (ਭੇਟੇ) ਮਿਲੇ ਤੇ ਸਭ (ਪੀਰੇ) ਪੀੜਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ਵਾ ਗੁਰ ਪੀਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੁਖ ਕੋ ਤਰਸਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਬਿਨਾ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਬਖਸੇ ਬਖਸਿ ਲਏ ਸੂਖ ਸਦਾ ਸਰੀਰੈ ॥

ਔਰ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਖਸਿਆ ਚਾਹੇ ਤੋ ਬਖਸ ਲੇਵੇ ਹੈ ਤਬ ਹੀ ਜੀਵ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਸਰੀਰ) ਸੂਖਮ ਦੇਹ ਅੰਤਹਕਰਣੁ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਖੁ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸੇਵ ਕਰੀ ਸਚੁ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੈ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਚੇ (ਗਹਿਰ) ਅਥਾਹ ਸਰੂਪ ਤਥਾ (ਗੰਭੀਰ) ਨਿਰਹੱਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥ ਗੁਰਮਤੀ ਨਾਮੁ
ਸਲਾਹੀਐ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਨਾਮੀ ਸੇ ਰਤੇ ਹੂਏ ਕੋ ਸੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਸਮਾਨ ਦੂਜਾ ਅਵਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਰੀਏ ॥ ੧ ॥

ਧਰਮਰਾਇ ਨੋ ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਬਹਿ ਸਚਾ ਧਰਮੁ ਬਿਚਾਰਿ ॥

ਧਰਮਰਾਇ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਐਸਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮ ਸਭਾ ਮੇਂ ਬੈਠ ਕਰ ਬਿਨਾ ਪਛਪਾਤ ਕੇ (ਸਚਾ) ਯਥਾਰਥ ਧਰਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੁ ਭਾਵ ਨਿਆਉ ਕਰੁ ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਦੁਸਟ ਆਤਮਾ ਓਹੁ ਤੇਰੀ ਸਰਕਾਰ ॥

(ਦੂਜੈ ਭਾਇ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਜੋ (ਦੁਸ੍ਟਾਤਮ) ਖੋਟੇ ਮਨ ਵਾਲੇ ਵਾ ਦੁਸਟ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੀ (ਸਰਕਾਰ) ਰੱਯਤ ਹੈਂ ਵਾ ਉਨੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਤੇਰੀ ਕਾਰ ਹੈ ॥

ਅਧਿਆਤਮੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਤਾਸੁ ਮਨਿ ਜਪਹਿ ਏਕੁ ਮੁਰਾਰਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ (ਅਧਿਆਤਮੀ) ਆਤਮਾ ਕੋ ਆਸ੍ਰ ਕਰਾ ਹੈ(ਤਾਸ)ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੇ (ਗੁਣ) ਉਪਕਾਰ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਏਕ (ਮੁਰਾਰਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਾਪੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਧਰਮਰਾਇ ਕਰੈ ਧੰਨੁ ਸਵਾਰਣਹਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਐਸੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਧਰਮਰਾਇ ਸਦਾ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕੇ ਜੋ (ਸਵਾਰਣਹਾਰੁ) ਉਤਿਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ (ਧੰਨ) ਉਪਮਾ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈਂ ਵਾ ਧਰਮਰਾਇ ਹੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧੰਨ ਹੈ ਆਪਕੇ ਸਵਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਵਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਅਥਵਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ॥

ਮਨ ਕੇ ਬਿਕਾਰ ਮਨਹਿ ਤਜੈ ਮਨਿ ਚੂਕੈ ਮੋਹੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਪੂਰਬ ਕਾਲ ਮੇਂ ਤਿਨ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨੋਂ ਨੇ ਮਨਕੇ ਬਿਖੇ ਜੋ ਬਿਕਾਰ ਥੇ ਸੋ(ਮਨਹਿ) ਬਿਵਰਜਤ ਸਮਝ ਕਰ ਤਜ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕੇ ਮਨਸੇ ਮੋਹ ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਭੀ ਨਿਬਰਤ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਆਤਮੁ ਰਾਮੁ ਪਛਾਣਿਆ ਸਹਜੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਨੁ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਆਤਮਾ) ਆਪਣਾ ਆਪ (ਰਾਮ) ਵਜਾਪਕ ਸ੍ਵਰੂਪ ਬਨ ਤ੍ਰਿਨ ਮੇਂ ਏਕ ਰਸ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ਹੈ ਯਾਤੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਈਐ ਮਨਮੁਖ ਫਿਰੈ ਦਿਵਾਨੁ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਨਿਰ੍ਗੁਰ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਸੋ ਮੁਕਤਿ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੂਏ ਨਹੀਂ (ਪਾਈਐ) ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਐਸੇ ਮਨਮੁਖ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ (ਦਿਵਾਨ) ਕਮਲੇ ਵਾ ਪ੍ਰਮਾਦੀ ਹੂਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਮਦਾਂਧੋਂ ਵਤ ਬੁਧੀ ਹੀਨ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਸਬਦੁ ਨ ਚੀਨੈ ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ ਕਰੈ ਬਿਖਿਆ ਮਾਹਿ ਸਮਾਨੁ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਅਪਨੀ (ਬਦਨੀ) ਕਪੋਲ ਕਲਪਤਿ (ਕਥਨੀ) ਕਵਤਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਤਿਨਕਾ ਬਿਖਯੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ । ੩ ॥ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਐਸੇ ਨਿਸਚਾ ਹੈ ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਹੈ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਉ ਬੋਲਾਏ ਤਿਉ ਬੋਲੀਐ ਜਾ ਆਪਿ ਬੁਲਾਏ ਸੋਇ ॥

(ਜਿਉ) ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬੋਲੀਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਾਵੇ ਬੋਲਨਾ ਤੇ ਵਹੁ ਸਫਲਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ (ਬ੍ਰਹਮ) ਬੇਦ ਰੂਪ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਰਹਮਬੇਤਾ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤਿਨਕੀ ਬਾਣੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਹੋਨੇ ਮੇਂ ਕੁਛ ਸੰਸੈ ਨਹੀਂ ਜੈਸੇ ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਕਰ ਅਭੇਦਤਾ ਕਾ ਬੋਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਅਭੇਦਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਤੂ ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥ ੪ ॥ ੩੦ ॥ ੬੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਗਜਾਸੂ ਜਿਸਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਤੂੰ (ਸਮਾਲਿ) ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਤਥਾ ਸਰੂਪ ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਤੁਝਕੋ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ॥ ੪ ॥ ੩੦ ॥ ੬੩ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜਗਿ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ਮਲੁ ਲਾਗੀ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸ ਮਲ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕੇ ਫੁਰਨੇ ਸੇ ਮਲੁ ਲਾਗਤੀ ਭਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਇਤਯਾਦਿ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਸਭ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਕਰ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਲੁ ਹਉਮੈ ਧੋਤੀ ਕਿਵੈ ਨ ਉਤਰੈ ਜੇ ਸਉ ਤੀਰਥ ਨਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਅਨੇਕ ਉਪਾਉ ਰੂਪੀ ਜਲ ਕੇ ਧੋਨੇ ਸੇ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੀਰਥਾਦਿ ਸਨਾਨ ਕਰ ਤੇ ਮੈਲ ਕੀ ਨਿਬਿਰਤੀ ਹੋਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ॥ ਉਤੁ ॥ ਸੋ ਏਕ ਬੇਰ ਕੇ ਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤੋ ਕਿਆ ਕਬੀ ਏਕ ਏਕ ਤੀਰਥ ਮੇ ਸੌ ਸੌ ਵੇਰ ਸਨਾਨ ਕਰੀਏ ਤੋ ਭੀ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਅਧਿਕ ਸੇ ਅਧਿਕ ਹੋਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ਨਨੂ॥ ਜੋ ਤੀਰਥ ਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਤੋ ਔਰ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤੋ ਜਾਤੀ ਹੋਵੇਗੀ?

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

॥ ਉੱਤਰੁ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਕਰਮ ਕਮਾਵਦੇ ਦੂਣੀ ਮਲੁ ਲਾਗੀ ਆਇ ॥

(ਬਹੁ ਬਿਧੀ) ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਯਗ ਦਾਨਾਦਿ ਕਰਮ ਕਮਾਉਂਤੇ ਭੀ ਰਹੋ ਤੋ ਭੀ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪ ਮੈਲ ਦੂਣੀ ਆਇ ਲਗਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਕੀ ਬ੍ਰਿਧੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਨਨੂ॥ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੀ ਮੈਲੁ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਤੇ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਢਨੇ ਸੇ ਤੋ ਨਿਬਿਰਤ ਹੋਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ?

ਉੱਤਰੁ ॥ ਪੜਿਐ ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ ਪੂਛਹੁ ਗਿਆਨੀਆ ਜਾਇ ॥ ੧ ॥

ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਢਨੇ ਸੇ ਭੀ ਹੰਤਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਸਤ੍ਰਾਧੇਨ ਕਾ ਜੋ ਅਭਿਮਾਨ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਧਿਕ ਸੇ ਅਧਿਕ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਮੇਰੇ ਕਹਨੇ ਪਰ ਨਿਸਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੋ ਔਰ ਗਯਾਨਵਾਨ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨੋਂ ਕੋ ਜਾਇਕਰ ਪੂਛ ਲੇਵੋ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਕਿ ਕਬੀ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਢਨੇ ਕਰ ਹੀ ਮੈਲ ਉਤਰਤੀ ਤੋ ਅਨਪਢ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਆਤਮ ਗਯਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨ ਹੋਤੀ ਸੋ ਤੋ ਅਨੇਕ ਐਸੇ ਮਹਾਤਮਾਂ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋ ਬਿਨਾ ਸਾਸਤ੍ਰਾਧੇਨ ਕੇ ਆਤਮ ਗਯਾਨੁ ਭਯਾ ਹੈ ਇਸ ਕਥਨ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਤੀਰਥਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਸਨਾਨ ਔਰ ਸਾਸਤ੍ਰਾਧੇਨ ਕੇ ਨਿਸੇਧ ਮੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਯਥਾਰਥ ਮਹਿਮਾ ਦਿਖਲਾਉਨੇ ਮੇ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਨਿਰੁਤਰ ਹੈਂ ਵਹੁ ਯਦਯਪ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਸ਼ਨਾਨੁ ਤਥਾ ਯਗ ਦਾਨਾਦਿ ਕਰਮ ਔਰ ਸਾਸਤ੍ਰਾਧੇਨ ਭੀ ਕਰੇਂਗੇ ਤੋ ਭੀ ਨਾਨਾ ਕਾਮਨਾ ਸੰਯੁਕਤ ਕਰੇਂਗੇ ਯਾਂਤੇ ਤਿਨਕੇ ਹੰਕਾਰ ਕੀ ਬ੍ਰਿਧੀ ਕੇ ਸਾਧਨ ਹੀ ਹੋਵੇਂਗੇ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਯਥਾਰਥ ਮੋਖ ਫਲ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨਕੋ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਗੁਰ ਸਰਣਿ ਆਵੈ ਤਾ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥ ਮਨਮੁਖ
ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਿ ਥਕੇ ਮੈਲੁ ਨ ਸਕੀ ਧੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਬ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇ ਆਵੇਂਗਾ ਤਬ ਤੂੰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੀ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇਂਗਾ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਖ ਹਰ ਹਰ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣ ਕਰ ਥਕੇ ਹੈਨ ਪਰ ਓਹ ਬਾਣੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋ ਨਹੀਂ ਸਕੀ ॥ ੧ ॥

ਮਨਿ ਮੈਲੇ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਮੈਲੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਅਰੁ ਜਬ ਤਕ ਹੰਕਾਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਕਰ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਤਬ ਤਕ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੈਲੇ ਮੈਲੇ ਮੁਏ ਜਾਸਨਿ ਪਤਿ ਗਵਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਐਸੇ ਮਨਮੁਖ ਜਬਤਕ ਜੀਉਤੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤਕ ਮਲ ਕੇ ਸਹਿਤ ਹੀ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਬ ਮਿਰਤ ਭਏ ਹੈਂ ਤਬ ਭੀ ਹੰਤਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੇ ਸਹਿਤ ਹੀ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਆਗੇ ਕੋ ਮਨਮੁਖ ਜਾਵੇਂਗੇ ਸੋ ਭੀ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਕੋ ਗਵਾਇਕਰ ਹੀ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਮਨਿ ਵਸੈ ਮਲੁ ਹਉਮੈ ਜਾਇ ਸਮਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਬ ਨਾਮੂ ਮਨ ਮੇ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਭੀ (ਸਮਾਇ) ਮਰਜਾਤੀ ਹੈ ਵਾ ਪੁਰਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਲੈ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਉ ਅੰਧੇਰੈ ਦੀਪਕੁ ਬਾਲੀਐ ਤਿਉ ਗੁਰ ਗਿਆਨਿ ਅਗਿਆਨੁ ਤਜਾਇ ॥ ੨ ॥

ਜੈਸੇ ਅੰਧਕਾਰ ਮੇਂ ਦੀਪਕੁ ਜਲਾਵਨੇ ਕਰ ਅੰਧੇਰਾ ਨਸ੍ਰ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੇ ਬਸਨੇ ਕਰ ਜਬ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਭਯਾ ਤਬ ਗੁਰੂ ਅਗਯਾਨ ਕੋ (ਤਜਾਇ) ਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਗਯਾਨ ਨਸ਼ਟ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ॥ ੨ ॥

ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਮੇਲ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ ?

ਉੱਤਰੁ ॥ ਹਮ ਕੀਆ ਹਮ ਕਰਹਗੇ ਹਮ ਮੂਰਖ ਗਾਵਾਰੁ ॥

(ਹਮ) ਮੈਨੇ ਅਮਕਾ ਕਰਮੁ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਅਮਕਾ ਕਰਮ ਹਮ ਕਰੇਂਗੇ ਐਸੇ ਹਮ ਤੁਮ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ (ਹਮ) ਤਮਾਮ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ॥ ਗਵਾਰ ਪਦ ਮੂਰਖ ਪਦ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਅਤਯੰਤ ਮੂਰਖਤਾ ਕੋ ਸੂਚਨ ਕਰਾਉਂਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹਮ ਕੀਆ ਐਸੇ ਕਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਹਮ ਕਰੇਂਗੇ ਐਸੇ ਕਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਭੀ ਗਵਾਰ ਹੈਂ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਐਸੇ ਤੋ ਗਯਾਨੀ ਭੀ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਤਿਸਕਾ ਉਤਰੁ ਐਸੇ ਹੈ ਕਿ ਅਗਯਾਨੀ ਮਨ ਮੇ ਪ੍ਰਥਮ ਆਪ ਕੋ ਕਰਤਾ ਮਾਨ ਕੇ ਫਿਰ ਮੁਖ ਸੇ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗਯਾਨੀ ਅੰਤਰ ਸੇ ਆਪਨੇ ਕੋ ਅਕਰਤਾ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਾਹਰ ਸੇ ਕੇਵਲ ਬਿਯੋਹਾਰ ਮਾਤ੍ਰ ਤੇ ਉਸਕਾ ਕਥਨੁ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਤਾ ਈਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ॥

ਕਰਣੈ ਵਾਲਾ ਵਿਸਰਿਆ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਔਰ ਤਿਨ ਮੂਰਖੋਂ ਕੋ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਿਸਰ ਗਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕਾ ਪਯਾਰੁ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਮੇ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਮਾਇਆ ਮੇ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਜੇ ਵਡੁ ਦੁਖੁ ਨਹੀ ਸਭਿ ਭਵਿ ਥਕੇ ਸੰਸਾਰੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਇਆ ਵਿਖੇ (ਜੇਵਡੁ) ਜਿਤਨਾਕੁ ਵਡਾ ਦੁਖੁ ਹੈ ਉਤਨਾ ਔਰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਇਆ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਥਕਤ ਹਰਹ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਦੁਖੁ ਕਹੀਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਦੁਖੁ ਕੈਸੇ ਮਿਟੈ?

ਉੱਤਰੁ ॥ ਗੁਰਮਤੀ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਉਰਧਾਰਿ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਜਾ ਕਰਕੇ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ (ਉਰ) ਰਿਦੇ ਮੇ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸਨੋ ਮੇਲੇ ਸੋ ਮਿਲੈ ਹਉ ਤਿਸੁ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਉਨਾ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਮੈ ਐਸੇ ਪੁਰਸ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥

ਏ ਮਨ ਭਗਤੀ ਰਤਿਆ ਸਚੁ ਬਾਣੀ ਨਿਜ ਥਾਉ ॥

(ਏਮਨ) ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਤਿਨਕਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੇ ਰੰਗਜਾ ਗਜਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਸਚ ਨਾਮ ਰੂਪੁ ਬਾਣੀ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਨਿਜ ਥਾਉ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਤਸੰਗੁ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਈਹਾਂ ਕਰਨੇ ਕਾ ਅਧਜਾਹਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਮਨਿ ਰਤੇ ਜਿਹਵਾ ਰਤੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਚੇ ਗਾਉ ॥

ਮਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੇ ਰਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਹਬਾ ਭੀ ਰਤੀ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜਪਨਾ ਤੋ ਪ੍ਰਥਮ ਤੁਕ ਮੇ ਕਹਿ ਚੁਕੇ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਨ ਰਾਗ ਮੇ ਪਾਇਕਰ ਗਾਯਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਜਪਨਾ ਔਰ ਗਾਉਨਾ ਇਸਕੇ ਦੋ ਭੇਦ ਭਏ ਯਾਂਤੇ ਗੁਨ ਗਾਯਨ ਮੇਂ ਰਸਨਾ ਰਤੀ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਸਚੇ ਮਾਹਿ ਸਮਾਉ ॥ ੪ ॥ ੩੩ ॥ ੩੧ ॥ ੬੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਭਗਤ ਜਨ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੩੩ ॥ ੩੧ ॥ ੬੪ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਐਸਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਥਾ ਕਿ ਏਕ ਕੌਲ ਆਗੇ ਧਰਾ ਰਹਿਤਾ ਥਾ ਔਰ ਵਹੁ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਜਲ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਹੋਜਾਤਾ ਥਾ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਔਰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੋ ਅਭੇਦ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥

ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਬਿਰਹੁ ਅਤਿ ਅਗਲਾ ਕਿਉ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮਿਲੈ ਘਰਿ ਆਇ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੇ ਅਤਯੰਤ (ਬਿਰਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਪਯਾਰਾ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਮਰੇ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਆਇਕਰ ਕੈਸੇ ਮਿਲੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਗ਼ਜ਼ਾਨੂ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ॥

ਜਾ ਦੇਖਾ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਿ ਦੇਖਿਐ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥

ਜਬ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਦੇਖੂੰ ਤੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦੇਖਨੇ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖੁ ਜਾਤਾ ਰਹੇਗਾ ॥

ਜਾਇ ਪੁਛਾ ਤਿਨ ਸਜਣਾ ਪ੍ਰਭੁ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇ ॥ ੧ ॥

ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਤਿਨ (ਸਜਣਾ) ਪਯਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪੂਛੇ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਪ੍ਰਭੂ (ਕਿਤ ਬਿਧ) ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਆਪ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੀਜੀਏ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰਾ ਮੈ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥ ਹਮ ਮੂਰਖ ਮੁਗਧ ਸਰਣਾਗਤੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੇਲੇ ਹਰਿ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਆਪ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੇਰਾ ਆਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਮ ਜੀਵ ਮੂਰਖ ਔਰ (ਮੁਗਧ) ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਪਰ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹਮ ਰੇ ਪਰ ਕੀਜੀਏ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਹਰੀ ਹਮਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੇਵੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਹਰਿਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ਮਿਲਾਵੈ ਸੋਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਆਪ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਵੇ ਤਬ ਸੋ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਬੁਝਿਆ ਗੁਰ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ (ਬੁਝਿਆ) ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ (ਜੇਵਡੁ) ਜੈਸਾ ਬਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਉ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਢਹਿ ਪਵਾ ਕਰਿ ਦਇਆ ਮੇਲੇ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥ ੨ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕਰ (ਢਹ ਪਵਾ) ਗਿਰ ਪਰੂੰ ਤਬ ਸੋ ਆਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੁਝਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਦੇਵੇਂਗੇ ॥ ੨ ॥

ਮਨ ਹਠਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ਕਰਿ ਉਪਾਵ ਥਕੇ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਉਪਾਉ ਕਰ ਕੇ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਥਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਪ ਤਪਾਦਿ ਅਨੇਕ ਹਠ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਭੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ॥

ਸਹਸ ਸਿਆਣਪ ਕਰਿ ਰਹੇ ਮਨਿ ਕੋਰੈ ਰੰਗੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਮਨਮੁਖ (ਸਹਸ) ਸੈਂਕੜੇ (ਸਿਆਣਪਾਂ) ਚਤੁਰਾਈਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਪਢਨਾਦਿ ਸਰਬ ਯਤਨ ਕੀਏ ਭੀ ਪਰੰਤੂ (ਮਨ ਕੋਰੈ) ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਰੂਪੀ ਬਸਤ੍ਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਭੈ ਰੂਪੀ ਖੁੰਬ ਪਰ ਨਹੀਂ ਚਢੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਰੰਗ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਚਢਤਾ ਹੈ ॥ ਯਥਾ ॥ "ਭੈ ਤੇ ਵੈਰਾਗ ਉਪਜੇ ਹਰਿ ਖੋਜਤ ਫਿਰਣਾ" ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਏਕ ਐਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਭੈ ਤਥਾ ਬੈਰਾਗ ਕਾ ਚਿੰਨ ਤੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਪਰੰਤੂ ਮੁਖ ਸੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮ ਆਤਮਾਨੰਤ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕੂੜਿ ਕਪਟਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਜੋ ਬੀਜੈ ਖਾਵੈ ਸੋਇ ॥ ੩ ॥

(ਕੂੜ) ਝੂਠ ਬੋਲਨੇ ਤਥਾ ਕਪਟ ਕਰਨੇ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਅੰਤਰ ਭੋਗੋਂ ਕੀ ਇੱਛਾ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਬਾਹਰ ਸੇ ਨਿਰਵਾਸੀਓਂ ਕੇ ਭੇਖ ਕੋ ਦਿਖਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ ਕੂੜ ਕਪਟ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਆਤਮਾਨੰਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ॥ ਜੈਸੇ ਕਿਰਸਾਨ ਜੋ ਬੀਜ ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਲੁਣਕਰ ਖਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਕੂੜ ਕਪਟ ਕਾ ਬੀਜ ਬੋਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨਕਾ ਫਲ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਸੁਖ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤਾ ॥ ਯਥਾ ॥ "ਅੰਤਰ ਬਿਖੁ ਬਾਹਰਨਿ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਤਾਂ ਜਮ ਕਰੇ ਖੁਆਰੀ" ॥ ੩ ॥ ਔਰ ਗਯਾਨੀਓਂ ਕਾ ਐਸੇ ਨਿਸਚਾ ਹੈ ॥

ਸਭਨਾ ਤੇਰੀ ਆਸ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਜੀਅ ਤੇਰੇ ਤੂ ਰਾਸਿ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਹੀ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਰੂਪੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਭਨੋਂ ਕੋ ਤੇਰੀ ਹੀ ਆਸਾ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਤੁਧਹੁ ਖਾਲੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦਰਿ ਗੁਰਮੁਖਾ ਨੋ ਸਾਬਾਸਿ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ (ਤੁਧਹੁ) ਤੇਰੀ ਚੈਤੰਨ ਸਤਾ ਸੇ (ਖਾਲੀ) ਰਹਿਤ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅਪਨੇ (ਦਰਿ) ਅੰਤਰ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਤੇਰੀ ਚੈਤੰਨ ਸੱਤਾ ਦੇਖੀ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਹੀ (ਸਾਬਾਸਿ) ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਤੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੇਂ ਏਕ ਰਸ ਵਜਾਪਕ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕੂਪ ਤਥਾ ਬਾਵਲੀ ਲਗਾਉਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਜਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਕਾ ਆਨੰਦ ਭੀ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕੀ ਉਤਮਾ ਭੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ। ਵਾ ਤੇਰੀ ਦਾਤ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ (ਦਰਿ) ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈ (ਸਾਬਾਸਿ) ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਬਿਖੁ ਭਉਜਲ ਡੁਬਦੇ ਕਢਿ ਲੈ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਬਿਖੁ ਰੂਪ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬਿਸੇ ਹੈਂ। ਸੋਈ (ਭਉਜਲ) ਸਮੁਦ੍ਰ ਵਤ ਹੈਂ ਤਿਸਮੇ ਹਮ ਜੀਵ ਡੂਬ ਰਹੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸੇ ਨਿਕਾਸ ਲੀਜੀਏ ਮੇਰੀ ਆਪਕੇ ਆਗੇ ਯਹੀ (ਅਰਦਾਸ) ਬੇਨਤੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੬੫ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤੀਐ ਬਿਨੁ ਨਾਮੈ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਾਸੁ ॥

ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਤਬ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਜੋ (ਜੀਵਾਸੁ) ਜੀਵ ਕੋ ਵਾ ਜੀਵਨੇ ਕੀ ਆਸਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ॥

ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਜਣੁ ਜੇ ਮਿਲੈ ਮੈ ਦਸੇ ਪ੍ਰਭੁ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥

ਕੋਈ (ਗੁਰਮੁਖਿ) ਗਯਾਨਵਾਨੁ ਮਿਤ੍ਰ ਜੇ ਮਿਲੇ ਤੋ ਮੈਨੂੰ (ਗੁਣਤਾਸੁ) ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਸਾਮੁਦ੍ਰ (ਪ੍ਰਭੁ) ਸਮਰਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦਸ ਦੇਵੇਂ ॥

ਹਉ ਤਿਸੁ ਵਿਟਹੁ ਚਉਖੰਨੀਐ ਮੈ ਨਾਮ ਕਰੇ ਪਰਗਾਸੁ ॥ ੧ ॥

ਮੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ (ਵਿਟਹੁ) ਊਪਰ ਸੇ (ਚਉਖੰਨੀਐ) ਚਾਰ ਟੂਕ ਹੋਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਕਰੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰੇ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਹਉ ਜੀਵਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜੀਵਣੁ
ਨਾ ਥੀਐ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਤਿਗੁਰੋ ਮੈਂ ਤੋ ਨਾਮ ਕੋ ਧਯਾਇ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਤੇ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨਾ (ਨ ਥੀਐ) ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮੁ (ਦ੍ਰਿੜਾਇ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਾਇ ਦੇਹੁ ॥

ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਕੁ ਰਤਨੁ ਹੈ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਏਕ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨੁ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਪੂਰੇ) ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਨੇਸ੍ਰੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਪਾਸ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੈ ਲਗਿਆ ਕਢਿ ਰਤਨੁ ਦੇਵੈ ਪਰਗਾਸਿ ॥

ਜਬ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਗ ਜਾਵੇਂ ਤਬ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਰਤਨੁ ਅਤਯੰਤ ਪ੍ਰਕਾਸਵਾਨੁ (ਕਢਿ) ਨਿਕਾਲ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਧੰਨੁ ਵਡਭਾਗੀ ਵਡਭਾਗੀਆ ਜੋ ਆਇ ਮਿਲੇ ਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਸ੍ਰਧਾ ਸਹਿਤ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਵਡਭਾਗੀ) ਜੋ ਰਾਜਾ ਆਦਿਕ ਬੜੇ ਪੁੰਨੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਭੀ (ਵਡਭਾਗੀ) ਬੜੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਅਰੁ ਧੰਨ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਨ ਭੇਟਿਓ ਸੇ ਭਾਗਹੀਣ ਵਸਿ ਕਾਲ ॥

ਔਰ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਨਹੀਂ (ਭੇਟਿਆ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ (ਭਾਗਹੀਣ) ਪੁੰਨ ਹੀਣ ਔਰ ਸਦਾ ਹੀ ਕਾਲ ਕੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਓਇ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੋਨਿ ਭਵਾਈਅਹਿ ਵਿਚਿ ਵਿਸਟਾ ਕਰਿ ਵਿਕਰਾਲ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਜੂਨੋਂ ਮੇਂ (ਭਵਾਈਅਹਿ) ਫਿਰਾਈਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਵਿਸਟਾ ਮੈਂ (ਵਿਕਰਾਲ) ਭਯਾਨਕ ਸਰੂਪ ਕੀਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਓਨਾ ਪਾਸਿ ਦੁਆਸਿ ਨ ਭਿਟੀਐ ਜਿਨ ਅੰਤਰਿ ਕ੍ਰੋਧੁ ਚੰਡਾਲ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਅੰਤਹਿਕਰਨ ਮੇ ਕ੍ਰੋਧ ਰੂਪੀ ਚੰਡਾਲ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਉਨਕੇ ਆਸ ਪਾਸ (ਨ ਭਿਟੀਐ) ਨਹੀਂ ਛੁਹੀਏ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਿਟੀਐ ਪਦੁ ਸਪਰਸ ਕਾ ਵਾਚਕ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਉਨਕੀ ਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਕਹੀਏ ॥ ੩ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਚੰਡਾਲ ਸਪਰਸ ਕਾ ਪ੍ਰਸਚਿਤੁ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ?

ਉੱਤਰੁ ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੁ ਵਡਭਾਗੀ ਨਾਵਹਿ ਆਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੁਰਖੁ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਵਾ ਗਯਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਸਰੋਵਰੁ ਹੈਂ ਬੜੇ ਪੁੰਨਵਾਨ ਪੁਰਸ ਆਇ ਕਰ ਤਿਸ ਮੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ । ਤਥ ਕੁਸੰਗ ਕਾ ਦੋਸ਼ੁ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਉਨ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਮੈਲੁ ਉਤਰੈ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਰੋਵਰੁ ਮੇਂ ਸਨਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਜਨਮ ਜਨਮਾਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਤਥਾ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਉਤਰ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਨਕੋ ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਉਤਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੬੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੁਕਤ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੬੬ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਗੁਣ ਵਿਥਰਾ ਗੁਣ ਬੋਲੀ ਮੇਰੀ ਮਾਇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ (ਮਾਇ) ਸਖੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂਤੇ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰੂੰ ਔਰ ਗੁਨੋਂ ਕਾ (ਬਿਥਾਰ) ਕਰ ਕੇ ਸੁਨਾਵੋਂ ਔਰ ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੀ ਹੂਈ ਜੋ (ਬੋਲੀ) ਬਾਨੀ ਹੈ ਸੋਈ ਬੋਲੂੰ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਜਣੁ ਗੁਣ ਕਾਰੀਆ ਮਿਲਿ ਸਜਣ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗਯਾਨਵਾਨ (ਸਜਣੁ) ਅਕ੍ਰਿਤਮ ਉਪਕਾਰੀ ਜਿਨਕਾ ਸਹਿਜ ਹੀ ਉਪਕਾਰ ਕਰਨੇ ਕਾ ਸ੍ਵਭਾਵ ਹੈ ਪੁਨਾ ਗੁਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਯਨ ਕਰੂੰ ॥

ਹੀਰੈ ਹੀਰੁ ਮਿਲਿ ਬੇਧਿਆ ਰੰਗਿ ਚਲੂਲੈ ਨਾਇ ॥ ੧ ॥

ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕੇ(ਚਲੂਲੈ) ਸਘਨ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮਵਾਨ ਹੂਏ ਤਥ ਹੀਰਾ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਤਿਸਮੈ ਹੀਰੁ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਮਿਲਕਰ (ਬੇਧਿਆ) ਅਭੇਦ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਮਨਿ ਹੋਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅੰਤਰਿ ਪਿਆਸ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਗੁਰੁ ਤੁਸਿ ਮਿਲਾਵੈ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਗੋਵਿੰਦਾ) ਪਯਾਰੇ ਜਬ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤਬ ਹੀ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮੈਂ ਔਰ ਬਿਖਯੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਮਨਕੇ ਅੰਤਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਤ੍ਰਿਖਾ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੂ (ਤੁਸਿ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੇਂ ਤਬ ਸੋ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵੇਂ ॥

ਮਨ ਰੰਗਹੁ ਵਡਭਾਗੀਹੋ ਗੁਰੁ ਤੁਠਾ ਕਰੇ ਪਸਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨੋਂ ਤੁਮ ਭੀ ਪ੍ਰਥਮ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਰੰਗੋ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਤਤਪਰ ਕਰੋ ਤਬ ਤਿਸ ਸੇਵਾ ਕਰ (ਤੁਠਾ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕਰ ਗੁਰੂ (ਪਸਾਉ) ਦਾਤ ਕਰੇਗਾ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸੰਤੁਸਟ ਹੋਕਰ ਕਿਆ ਦਾਤ ਕਰੇਂਗੇ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ॥

ਗੁਰੁ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ਰੰਗ ਸਿਉ ਹਉ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥

ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਦ੍ਰਿਢ ਕਰਾਉਂਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰਿਨਾਮੁ ਨ ਲਭਈ ਲਖ ਕੋਟੀ ਕਰਮ ਕਮਾਉ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹਰਿਨਾਮ (ਨ ਲਭਈ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਚਾਹੇ ਲਾਖੋਂ ਤਥਾ ਕਰੋੜੋਂ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰੇ।੨॥

ਬਿਨੁ ਭਾਗਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾ ਮਿਲੈ ਘਰਿ ਬੈਠਿਆ ਨਿਕਟਿ ਨਿਤ ਪਾਸਿ ॥

ਉਤਮ ਪੁੰਨੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਚਾਹੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਗ੍ਰਹ ਭੀ ਨਿਕਟਿ ਹੀ ਹੋਵੇ ਔਰ ਨਿਤ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਭੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਬ ਤਕ ਗੁਰੋਂ ਪਰ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਤਬ ਤਕ ਨਿਕਟ ਬਸਨੇ ਔਰ ਪਾਸ ਬੈਠਨੇ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਅਗਿਆਨ ਦੁਖ ਭਰਮੁ ਹੈ ਵਿਚਿ ਪਰਦਾ ਦੂਰਿ ਪਈ ਆਸਿ ॥

ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਅਗਯਾਨ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪੀ ਪਰਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਦੁਖ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਬਚਨਾਂ ਵਿਖੇ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਰੂਪੀ ਪਰਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਦੂਰਿ ਪਈ ਆਸਿ) ਦੂਰਤਾ ਪੜ ਰਹੀ ਹੈ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਕੰਚਨੁ ਨਾ ਥੀਐ ਮਨਮੁਖ ਲੋਹੁ ਬੂਡਾ ਬੇੜੀ ਪਾਸਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭੇਟੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ (ਕੰਚਨ) ਸੁਵਰਨ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੀਵ ਸੁਧ ਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੋਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਲੋਹੇ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੀ ਰਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਰਸ ਕੇ ਸਾਥ ਤਿਨਕਾ ਸਪਰਸ ਹੋਤਾ ਤੋ ਵਹੁ ਭੀ ਕੰਚਨ ਵਤ ਸੁਧੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਸੋ ਤੋ ਭਯਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਹੋਨੇ ਸੇ ਲੋਹੇ ਕੇ ਸਮਾਨ ਮੈਲਾ ਹੀ ਰਹਾ ਪੁਨਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਕੇਵਟ ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਬੇੜੀ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਪਾਸ ਹੋਤੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਨਦੀ ਮੇ ਡੂਬ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਬੋਹਿਥੁ ਹਰਿ ਨਾਵ ਹੈ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਚੜਿਆ ਜਾਇ ॥

ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਪ ਨੇ ਕਥਨ ਕੀਆ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਬੋਹਥੁ) ਜਹਾਜੁ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਕੇ ਤਰਨੇ ਕੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕੈਸੇ ਚੜ੍ਹਾ ਜਾਵੇਂ?

ਉੱਤਰੁ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਜੋ ਚਲੈ ਵਿਚਿ ਬੋਹਿਥ ਬੈਠਾ ਆਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਣੇ) ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰੁ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਚਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜ਼ ਮੇ ਆਇ ਬੈਠਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਯਾਨੁਸਾਰ ਚਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਅਵਸ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਸਾਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਵਡਭਾਗੀ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ ਪੁਰਸ ਧੰਨ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੬੭ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਕੀ ਸੰਤਾਂ ਆਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਉ ਪੰਥੁ ਦਿਸਾਈ ਨਿਤ ਖੜੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭੁ ਦਸੇ ਤਿਨਿ ਜਾਉ ॥

ਮੈ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਖੜੀ) ਭਾਵ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਕਰ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ (ਪੰਥੁ) ਰਸਤਾ (ਦਸਾਈ) ਪੂਛਾਵਤੀ ਹੂੰ ਜੇ ਕੋਈ (ਪ੍ਰਭੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਮਾਰਗੁ (ਦਸੇ) ਤਿਨਿ ਜਾਉ ਤਿਨਕੇ ਪਾਸ ਮੈ ਜਾਊਂ ॥

ਜਿਨੀ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਰਾਵਿਆ ਤਿਨ ਪੀਛੈ ਲਾਗਿ ਫਿਰਾਉ ॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਗਜਾਨੀ ਰੂਪ ਸਖੀਓਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਪਜਾਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਰਾਵਿਆ) ਭੋਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਨ ਕੋ ਤਿਸਕਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਪੀਛੇ ਲਾਗੀ ਫਿਰੂੰਗੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰਿ ਮਿੰਨਤ ਕਰਿ ਜੋਦੜੀ ਮੈ ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲਣੈ ਕਾ ਚਾਉ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਤਿਨਕੇ ਆਗੇ (ਮਿੰਨਤ) ਦੀਨਤਾ ਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੂੰ ਔਰ (ਜੋਦੜੀ) ਮਿਹਨਤ ਭਾਵ ਸ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਰੂਪੀ ਕਾਰ ਕਰੂੰਗੀ ਜਬ ਵਹੁ ਸੇਵਾ ਤਥਾ ਦੀਨਤਾ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੂਏ ਪੂਛੇਂਗੇ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਸ ਨਮਿੱਤ ਸੇਵਾ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਤਬ ਮੈਂ ਕਹੂੰਗੀ ਕਿ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਚਾਉ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ॥

ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਨਾ ਕੋਈ ਮੋਕਉ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ॥ ਹਉ ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਦੀਆ ਦਿਖਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਨੋ ਕੋਈ ਐਸਾ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਭੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ) ਸਰਬ ਸਕਤੀਵਾਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇ ਤਾਂਤੇ ਮੈ ਐਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਵਿਟਹੁ) ਊਪਰ ਸੇ (ਵਾਰਿਆ) ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨੋਂ ਕੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਨਾ ਆਪ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹਿ ਹੈ ਕਿ ਵਹੁ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਦਿਖਾਵੇਂਗੇ ॥

ਹੋਇ ਨਿਮਾਣੀ ਢਹਿ ਪਵਾ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥

(ਨਿਮਾਣੀ) ਮਾਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਕਰ ਭਾਵ ਇਹਿ ਕਿ ਜੋ ਕੁਛ ਮਾਨ ਤਥਾ ਪ੍ਰਭਤਾ ਲੋਗੋਂ ਮੈਂ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਤਯਾਗ ਨਿਰਹੰਕਾਰ ਹੋਕਰ ਪੂਰੇ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਨੇਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਚਰਨੋਂ ਸਮੀਪ (ਢਹਿ ਪਵਾਂ) ਗਿਰ ਪਰੂੰਗੀ ॥

ਨਿਮਾਣਿਆ ਗੁਰੁ ਮਾਣੁ ਹੈ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਰੇ ਸਾਬਾਸਿ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ (ਨਿਮਾਣਿਆਂ) ਮਾਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਗੁਰੂ ਮਾਨ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਗੁਰੂ) ਪੂਜਨੇ ਯੋਗ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਸੇਵਕੋਂ ਕੋ (ਸਾਬਾਸਿ) ਉਪਮਾ ਕੇ ਜੋਗ ਕਰ ਦੇਤ ਹੈਂ ॥

ਹਉ ਗੁਰੁ ਸਾਲਾਹਿ ਨ ਰਜਉ ਮੈ ਮੇਲੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਸਿ ॥ ੨ ॥

ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਲਾਹਤਾ ਹੂਆ (ਨ ਰਜਉ) ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਵੇਂਗੇ ਤਬ ਮੁਝਕੋ ਪਾਸ ਹੀ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇਂਗੇ ਭਾਵ ਇਹਿ ਕਿ ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦਿਖਾਇ ਦੇਵੇਂਗੇ ॥ ੨ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨੋ ਸਭੁ ਕੋ ਲੋਚਦਾ ਜੇਤਾ ਜਗਤੁ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਜਿਤਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਹੈ ਸੋ ਐਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ (ਲੋਚਦਾ) ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਰਬ ਜੀਵ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੁਖ ਕੀ ਇੱਛਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਯਾਂਤੇ ਸਭ ਕੋਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ॥

ਬਿਨੁ ਭਾਗਾ ਦਰਸਨੁ ਨਾ ਥੀਐ ਭਾਗ ਹੀਣ ਬਹਿ ਰੋਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਪੁੰਨਵਾਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਔਰ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਭਾਗ ਹੀਨ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਮੈ ਬੈਠੇ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕੋ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਭਾਣਾ ਸੋ ਥੀਆ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਇ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਤਿਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ (ਧੁਰ) ਪੂਰਬਲੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਭੋਗੁ ਲਿਖਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਭਾਣਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਭਾਣਾ ਹੈ ਸੋ (ਥੀਆ) ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਮਟਨੇ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਸਾਮਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਪਿ ਹਰਿ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਆਪੇ ਆਪਹੀ ਹਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਰੂਪਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪਹੈ ਔਰ ਆਪਹੀ ਅਪਨੇ ਮੇਲ ਸਤਿਸੰਗਮੇ ਮਿਲਾਵਤਾਹੈ।

ਆਪਿ ਦਇਆ ਕਰਿ ਮੇਲਸੀ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪੀਛੈ ਪਾਇ ॥

ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਆਗੇ ਕੋ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨੋਂ ਕੋ (ਗੁਰੁ) ਪੂਜਨੇ ਜੋਗ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਪੀਛੇ (ਪਾਇ) ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ (ਮੇਲਸੀ) ਮਿਲਾ ਲੇਵੇਗਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਭੂਤ ਭਵਿਖਤ ਵਰਤਮਾਨ ਤੀਨੋ ਕਾਲ ਮੇਂ ਹਰੀ ਹੀ ਮਿਲਾਉਤਾ ਹੈ ॥

ਸਭੁ ਜਗ ਜੀਵਨੁ ਜਗਿ ਆਪਿ ਹੈ ਨਾਨਕ ਜਲੁ ਜਲਹਿ ਸਮਾਇ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੬੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ (ਜੀਵਨ) ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ (ਜਗ)ਸੰਸਾਰਰੂਪ ਹੋਕਰ ਭਾਸ ਰਹਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਕਾ ਤਰੰਗ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਜਲ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਜਬ ਜਲ ਤੇ ਤਰੰਗ ਭਿੰਨ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਭੀ ਜਲ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਜਲ ਮੈ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਭੀ ਜਲ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਬ ਜਗਤ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਭਿੰਨ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਅਭਾਵ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਲਪਤ ਵਸਤੂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਅਧਿਸ੍ਠਾਨ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਿੰਨ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੬੮ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਰਸੁ ਅਤਿ ਭਲਾ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਮਿਲੈ ਰਸੁ ਖਾਇ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਬਦਾਦਿ ਜੋ ਸਰਬ ਰਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਰਸੋਂ ਸੋ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਯਾਤੇ ਅਤਯੰਤ ਭਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹ ਸਬਦਾਦਿ ਰਸ ਤੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਇਹ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਅਤਿ ਸ੍ਰੇਸਟਿ ਹੈ ਔਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੋ ਤਿਸ ਰਸ ਕੀ ਐਸੀ ਚਾਹ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ (ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ) ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਹੁ ਰਸੁ (ਖਾਇ) ਖਾਨਾ ਮਿਲੇ ॥

ਜਾਇ ਪੁਛਹੁ ਸੋਹਾਗਣੀ ਤੁਸਾ ਕਿਉ ਕਰਿ ਮਿਲਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸੁਹਾਗਣੀ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਮੇਲ ਵਾਲੇ ਸੰਤਜਨ ਹੈਂ ਮੈ ਤਿਨਕੋ ਜਾਇ ਕਰ ਪੁਛਤੀ ਹੂੰ ਕਿ ਆਪਕੋ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲਾ ਹੈ ॥

ਓਇ ਬੇਪਰਵਾਹੁ ਨ ਬੋਲਨੀ ਹਉ ਮਲਿ ਮਲਿ ਧੋਵਾ ਤਿਨ ਪਾਇ ॥ ੧ ॥

ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ (ਬੇਪਰਵਾਹੁ) ਅਚਾਹ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਬੋਲੇਂਗੇ ਨਹੀਂ ਤੋ ਮੈ ਤਿਨਕੇ (ਪਾਇ) ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਮਲ ਮਲ ਕਰ ਧੋਵੇਂਗੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੋ ਸੇਵਾ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੇਂਗੇ ਤਬ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਬੋਲੇਂਗੇ ॥ ੧ ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਮਿਲਿ ਸਜਣ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਾਰਿ ॥ ਸਜਣੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਦੁਖੁ ਕਢੈ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ(ਸਾਰਿ)ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਸੋ ਸਜਨ ਕੌਨ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸਜਨ ਤੋ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਮਨ ਸੇ (ਹਉਮੈ) ਹੇਤਾ ਔਰ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਦੁਖ ਕੋ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਖੰਡੇ ਕਰ ਮਾਰਕੇ (ਕਢੇ) ਨਿਕਾਲ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇਤਾ ਮਮਤਾ ਔਰ (ਮਾਰ) ਕਾਮ ਇਨ ਸਭ ਕੇ ਦੁਖ ਕੋ ਮਨਤੇ ਨਿਕਾਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰਮੁਖੀਆ ਸੋਹਾਗਣੀ ਤਿਨ ਦਇਆ ਪਈ ਮਨ ਆਇ॥

ਚਰਨ ਧੋਵਨੇ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੂਪੁ ਸੁਹਾਗਣੀਓਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਦਯਾ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਤਬ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤੋ ਮੈਂਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈ ਹਰੀ ਰਸੁ ਖਾਇਆ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਤਬ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਕੀਆ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਰਤੰਨ ਹੈ ਜੋ ਮੰਨੇ ਸੁ ਹਰਿ ਰਸ ਖਾਇ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਬਚਨ) ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ ਸ ਰਤਨ ਰੂਪੁ ਅਮੋਲਕੁ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤਿਸਕੋ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਸ ਕੋ ਖਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਭੀ ਮਾਨ ਲੈ ਤਬ ਤੁਝਕੋ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ॥

ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਜਾਣੀਅਹਿ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਖਾਧਾ ਗੁਰ ਭਾਇ ॥ ੨ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਬੜੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਜਾਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਇ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਵਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਕੇ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਖਾਇਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੇ ਅਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਯੇਹ ਹਰੀ ਰਸ ਰਹਿਤਾ ਕਹਾਂ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਇਹੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਵਣਿ ਤਿਣਿ ਸਭਤੁ ਹੈ ਭਾਗਹੀਣ ਨਹੀ ਖਾਇ ॥

ਇਹੁ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ (ਰਸੁ) ਆਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ ਬਨ ਤ੍ਰਿਣਾਦਿ (ਸਭਤੁ) ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੇਂ ਏਕ ਰਸ ਪੂਰਨ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਭਾਗਹੀਨ ਹੈਂ ਸੋ ਖਾ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਪਲੈ ਨਾ ਪਵੈ ਮਨਮੁਖ ਰਹੇ ਬਿਲਲਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅੰਤਹਿਕਰਨ ਰੂਪੀ ਬਸਤ੍ਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਜਾ ਤੋ ਕਿਆ ਹਾਨੀ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨੁ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਖ ਜਿਨਕੋ ਹਰਿ ਰਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਭਈ ਅਤੀ ਦੁਖੀ ਹੋਕਰ (ਬਿਲਲਾਇ) ਬਿਰਲਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨੁ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਓਇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਰੀ ਨਾ ਨਿਵਹਿ ਓਨਾ ਅੰਤਰਿ ਕ੍ਰੋਧੁ ਬਲਾਇ ॥ ੩ ॥

ਵਹੁ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਕ੍ਰੋਧ ਰੂਪੀ (ਬਲਾਇ) ਉਪਾਧੀ ਵਾ ਭੂਤਨੀ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਆਪਿ ਹੈ ਆਪੇ ਹਰਿ ਰਸੁ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ ਲੈਨੇ ਵਾਲਾ ਜਗਜਾਸੂ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ॥

ਆਪਿ ਦਇਆ ਕਰਿ ਦੇਵਸੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਚੋਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੀ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪੁ ਹੋਕਰ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਮੇਂ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਚੋਇ ਅਰਥਾਤ ਪਾਇ (ਦੇਵਸੀ) ਦੇਵੇਗਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਆਪ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪੁ ਹੋਕਰ ਆਪ ਹੀ ਨਾਮਾਮ੍ਰਿਤ ਸਿਖ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਸਭੁ ਤਨੁ ਮਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਇਆ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਸੋਇ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ੬੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸੋ ਹਰੀ ਬਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਭੁ ਹਰਿਆ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਨੁ ਸਫਲ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨੁ ਆਤਮਾਨੰਦ ਸਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ੬੯ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਅਬ ਮਨਮੁਖਾਂ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਦਿਨਸੁ ਚੜੈ ਫਿਰਿ ਆਥਵੈ ਰੈਣਿ ਸਬਾਈ ਜਾਇ ॥

ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਫਿਰ(ਆਥਵੈ)ਲਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਾਤ ਭੀ ਸਾਰੀ ਬਿਤੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ॥

ਆਵ ਘਟੈ ਨਰੁ ਨਾ ਬੁਝੈ ਨਿਤਿ ਮੂਸਾ ਲਾਜੁ ਟੁਕਾਇ ॥

ਐਸੇ ਹੀ ਦਿਨੋਂ ਕੇ ਉਦੇ ਅਸਤ ਹੋਨੇ ਕਰ (ਆਵ) ਜੋ ਆਰਵਲਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ ਘਟਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਏਹ ਪੁਰਸ਼ (ਨਾ ਬੁਝੈ) ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਤ ਹੀ ਕਾਲ ਰੂਪੀ (ਮੂਸਾ)ਚੂਹਾ ਵਾ ਦਿਨ ਰੂਪੀ ਮੂਸਾ ਰਾਤ੍ਰੀ ਰੂਪੀ ਮੂਸੀ ਆਰਵਲਾ ਰੂਪੀ ਲਾਜ ਕੋ ਟੂਕਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ । ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਜੀਵ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ ਕਿ ਹਮਾਰੀ ਆਰਵਲਾ ਬਜਰਥ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨੁ ॥

ਗੁੜੁ ਮਿਠਾ ਮਾਇਆ ਪਸਰਿਆ ਮਨਮੁਖੁ ਲਗਿ ਮਾਖੀ ਪਚੈ ਪਚਾਇ ॥ ੧ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਜੋ ਪਸਾਰਾ ਹੈ ਸੋ (ਪਸਰਿਆ) ਢੀਲੇ ਗੁੜ ਵਤ ਫੈਲ ਰਹਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਖੀ ਮੀਠੇ ਕੇ ਲੋਭ ਕਰ ਤਿਸ ਗੁੜ ਮੈ ਪਚ ਕਰ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਬਿਸੇ ਰਸ ਕੋ ਮੀਠਾ ਸਮਝ ਕੇ ਆਪ ਤੋ ਤਿਸਮੇਂ (ਪਚੇ) ਜਲੇ ਭਾਵ ਫਸ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਤਿਨਕੇ ਸੰਗੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਭੀ (ਪਚਾਇ) ਸਾਥ ਹੀ ਜਲਾਵਤੇ ਭਾਵ ਫਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਮੈ ਮੀਤੁ ਸਖਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥ਪੁਤੁ ਕਲਤੁ
ਮੋਹੁ ਬਿਖੁ ਹੈ ਅੰਤ ਬੇਲੀ ਕੋਇ ਨ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ ਪਜਾਰੇ ਮੇਰਾ ਤੇ ਮੀਤ ਔਰ ਸਖਾ ਏਕ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਣੀ ਮਾਤ੍ਰ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਹੋਵੇ ਸੋ ਮੀਤੁ ਔਰਮਨ ਕਾ ਅੰਤਰੀਵ ਪਜਾਰਾ ਹੋਵੇ ਸੋ ਸਖਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪੁਤ੍ਰ (ਕਲਤ੍ਰ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਨਕਾ ਜੋ ਮੋਹ ਹੈ ਸੋ ਬਿਖ ਰੂਪ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ (ਬੇਲੀ) ਮਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਉਬਰੇ ਅਲਿਪਤੁ ਰਹੇ ਸਰਣਾਇ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਯਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਹਰੀ ਮੇਂ (ਲਿਵਿ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਉਬਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤਿਸ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਢੀਲੇ ਗੁੜ ਸੇ ਬਚ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਦਾਕਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਜੋ ਗੁਰਮਤਿਵਾਨ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭੀ ਮਨਮੁਖੋਂ ਵਤ ਸਬਦਾਦਿ ਬਿਸਯੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤੇਦ੍ਰਿਸਦਿ ਆਉਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਉਬਰੇ ਹੂਏ ਕੈਸੇ ਕਹੇ ਜਾਵੇਂ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਸੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਹੋਤੇ ਹੀ(ਅਲਿਪਤੁ)ਅਸੰਗ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਨਕਾਦਿ ਵਤ ਜੈਸੇ ਕਮਲ ਜਲ ਮੇਂ ਰਹਿਤਾ ਹੀ ਜਲ ਸੇ ਨਿਰਾਲਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਕੁਛ ਬਯੋਹਾਰ ਹੋਵੇ ਸੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਕੋ ਅਕਰਤਾ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਨਦੀ ਨਾਉ ਸੰਜੋਗ ਵਤ ਸਮਝ ਕੇ ਮੋਹੁ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ (ਸਰਣਾਇ) ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਔਰ ਸਭ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਮੋਹ ਤਥਾ ਔਰ ਆਸਰੇ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੇ ਕਹੋ ਕਿ ਕੁਟੰਬ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈਂ॥

ਓਨੀ ਚਲਣੁ ਸਦਾ ਨਿਹਾਲਿਆ ਹਰਿ ਖਰਚੁ ਲੀਆ ਪਤਿ ਪਾਇ॥

ਉਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ (ਚਲਣੁ) ਮਰਨਾ ਸਦਾਹੀ (ਨਿਹਾਲਿਆ) ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਰਨੇ ਕੋ ਭੁਲਾਉਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਜਬ ਕੋਊ ਚਲਣਾ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਤੋ ਕੁਛ ਖਰਚ ਭੀ ਗਾਂਠ ਬਾਂਧ ਲੇਤਾਹੈ ਸੋ ਗੁਰ ਮੁਖਿ ਕੌਨਸਾ ਖਰਚ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਰੂਪੀ ਖਰਚੁ ਲੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ (ਪਤਿ ਪਾਇ) ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਰਗਹਿ ਮੰਨੀਅਹਿ ਹਰਿ ਆਪਿ ਲਏ ਗਲਿ ਲਾਇ॥

ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਦਰਗਹਿ) ਸਭਾ ਮੇ ਮਾਨੀਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤਿਨਕੋ ਗਲ ਸਾਥ ਲਗਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਹਰੀ ਸੇ ਅਭੇਦ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਾ ਨੋ ਪੰਥੁ ਪਰਗਟਾ ਦਰਿ ਠਾਕ ਨ ਕੋਈ ਪਾਇ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਰਸਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਭਯਾ ਹੈ ਕੋਈ ਤਿਨਕੋ ਰਸਤੇ ਮੈਂ (ਠਾਕ) ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬਿਘਨੁ ਨਹੀਂ ਹੋਸਕਤਾ ਸੋ ਬਿਘਨੁ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਨਿ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਨਾਮਿ ਰਹਨਿ ਲਿਵਲਾਇ ॥

ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸਲਾਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਨਾਮ ਮਨਿ) ਮਨ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਮਹਾਤਮ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਦਰਿ ਵਜਦੇ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਇ ॥ ੩ ॥

ਤਿਨਕੇ (ਦਰਿ) ਅੰਤਰ (ਅਨਹਦ) ਜੋ ਨਾਸ ਰਹਿਤ (ਧੁਨੀ) ਸਬਦ ਹੈ ਸੋ (ਬਜਦੇ) ਉਚਾਰਨ ਹੋਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਬਦ ਕੋਨ ਹੈ ਸਤਿਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੋਹੰ ਇਤਯਾਦੀ ਉਚਾਰਨ ਹੋਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਹਾਤਮਾ (ਦਰਿ ਸਚੇ) ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਭਾਵ ਸਤਿਸੰਗ ਵਾ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿਆ ਤਿਨਾ ਸਭ ਕੋ ਕਹੈ ਸਾਬਾਸਿ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੈ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਾਲਾਹਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਸਾਬਾਸ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤਿ ਦੇਹਿ ਪ੍ਰਭ ਮੈ ਜਾਚਿਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਮੈ ਜੋ ਜਾਚਿਕ ਭਿਛਕ ਹੂੰ ਤਾਂਤੇ ਮੇਰੀ ਯਹੀ (ਅਰਦਾਸ)ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਜੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਦੀਜੀਏ ॥

ਨਾਨਕ ਭਾਗਾ ਵਡੇ ਤਿਨਾ ਗੁਰਮੁਖਾ ਜਿਨ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਗਾਸਿ ॥ ੪ ॥ ੩੩ ॥ ੩੧ ॥ ੬ ॥ ੭੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਭਯਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੩੩ ॥ ੩੧ ॥ ੬ ॥ ੭੦ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਕੋਈ ਏਕਸਰਧਾ ਹੀਣ ਰਾਜਾ ਆਨਕਰਮਿਲਾਹੈਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀਉਪਦੇਸੁ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਕਿਆ ਤੂ ਰਤਾ ਦੇਖਿਕੈ ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਸੀਗਾਰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਰਾਜਨ ਪੁਤ੍ਰ (ਕਲਿਤ੍ਰ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਥਾ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੋ ਭੂਸ਼ਣ ਤਥਾ ਬਸਤ੍ਰਾਦਿ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਦੇਖ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰ ਤੂੰ ਕਿਆ (ਰਤਾ) ਮਸਤੁ ਭਯਾ ਹੈਂ ॥

ਰਸ ਭੋਗਹਿ ਖੁਸੀਆ ਕਰਹਿ ਮਾਣਹਿ ਰੰਗ ਅਪਾਰ ॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਰਸ) ਬਿਖੇ ਸੁਖ ਭੋਗਤਾ ਹੈਂ ਔਰ (ਖੁਸੀਆਂ) ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਾਰ ਬਹੁਤੇ (ਰੰਗ) ਆਨੰਦ (ਮਾਣਹਿ) ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੋ ਬਿਖੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਏਕ ਏਕ ਕੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰਸ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਰਸ ਏਕ ਹੈ ਪੁਨਾ ਖਟਾ ਮਿਠਾ ਆਦਿ ਭੇਦੋਂ ਸੇ ਅਨੇਕ ਬਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਕਾ ਆਨੰਦੁ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਬਹੁਤੁ ਕਰਹਿ ਫੁਰਮਾਇਸੀ ਵਰਤਹਿ ਹੋਇ ਅਫਾਰ ॥

ਔਰ ਫਰਮਾਇਸੋਂ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਕਾਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕਹਿਨੇ ਸੇ ਕਿਸੀ ਪੁਰਸ ਕਾ ਸਚਾ ਕਾਮ ਭੀ ਝੂਠਾ ਬਨਾਇ ਦੇ ਵਾ ਅਪਨੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦੂਸਰੇ ਪਰ ਫੁਰਮਾਇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਸਿਧ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਮਦ ਕਰਕੇ (ਅਫਾਰ) ਅਮੋੜ ਹੋਕਰ (ਵਰਤਹਿ) ਚਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਯਥਾਰਥ ਕਹਿਨਾ ਭੀ ਕਿਸੀ ਕਾ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ॥

ਕਰਤਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧ ਗਵਾਰ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਕਬੀ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤੂ ਮਨਮੁਖ ਔਰ (ਅੰਧ) ਅਗਯਾਨੀ ਪੁਨਾ (ਗਵਾਰ) ਮੂਰਖ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਹਰਿ ਸੋਇ ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ
ਪਾਈਐ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਸੁਖ ਕੋ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਏਕ ਹਰੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਪ੍ਰਸਾਦੀ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪੁੰਨ ਕਰਮ ਆਇ ਕਰ ਉਦੇ ਹੋਵੇਂ ॥

ਕਪੜਿ ਭੋਗਿ ਲਪਟਾਇਆ ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਖਾਕੁ ॥

ਸੋਨਾ ਰੁਪਾਦਿ ਧਨ ਬਸਤ੍ਰ ਔਰ ਸਬਦਾਦਿ ਬਿਸਯੋਂ ਕੇ ਭੋਗ ਇਨਮੇ ਜੋ ਤੂ ਲਪਟ ਰਹਾ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ (ਖਾਕ) ਧੂੜੀ ਹੋ ਜਾਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈਂ ॥

ਹੈਵਰ ਗੈਵਰ ਬਹੁ ਰੰਗੇ ਕੀਏ ਰਥ ਅਥਾਕ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰ (ਹੈਵਰ)ਜੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਘੋੜੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਗੈਵਰ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹਸਤੀ (ਬਹੁਰੰਗੇ) ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਪੁਨਾ ਰਥ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਬੀ ਤਿਨਕੇ ਘੋੜੇ ਵਾ ਬੈਲ ਥਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ॥

ਕਿਸ ਹੀ ਚਿਤਿ ਨ ਪਾਵਈ ਬਿਸਰਿਆ ਸਭ ਸਾਕ ॥

ਕਿਸੀ ਕੋ ਭੂ ਚਿਤ ਮੇ (ਨ ਪਾਵਈ)ਪਾਉਤਾ ਨਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਪਨੇ ਜੈਸਾ ਬਿਭੂਤੀ ਵਾਲਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਹੈਂ ਧਨ ਮਦ ਕਰ ਸੰਪੁਰਨ ਸਾਕ ਸੰਬੰਧ ਭੂਲ ਜਾਤਾ ਕਯਾ ਹੈਂ ॥

ਸਿਰਜਣਹਾਰਿ ਭੁਲਾਇਆ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਾਪਾਕ ॥ ੨ ॥

ਉਤਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੈ ਸੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਕੇ ਭੂ (ਨਪਾਕ) ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਭਯਾ ਹੈਂ ॥੨॥

ਲੈਦਾ ਬਦਦੁਆਇ ਭੂ ਮਾਇਆ ਕਰਹਿ ਇਕਤ ॥

ਅਨੀਤੀ ਕਰ ਧਨ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਲੋਗੋਂ ਸ (ਬਦਦੁਆਇ) ਸਰਾਪ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਿਸਨੋ ਭੂ ਪਤੀਆਇਦਾ ਸੋਸਣੁ ਭੁਝੈ ਅਨਿਤ ॥

ਜਿਸ ਧਨ ਤਥਾ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਅਪਨਾ ਜਾਨਕੇ ਭੂ (ਪਤੀਆਇਦਾ) ਨਿਸਚਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਸਮੇਤ (ਅਨਿਤ) ਨਾਸਵੰਤ ਹੈਂ ॥

ਅਹੰਕਾਰੁ ਕਰਹਿ ਅਹੰਕਾਰੀਆ ਵਿਆਪਿਆ ਮਨਕੀ ਮਤਿ ॥

ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਭੂ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਤਿਸਕਾ ਕਾਰਣ ਯੰਹ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਅਪਨੇ ਮਨਕੀ(ਮਤਿ)ਸਿਖਜਾ ਸੋ(ਵਿਆਪਿਆ) ਲਗ ਰਹਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੋ ਮਨ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਬੇਦਕੀ ਆਗਜਾਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈਂ ॥

ਤਿਨਿ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਭੁਲਾਇਆ ਨਾ ਤਿਸੁ ਜਾਤਿ ਨ ਪਤਿ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਵਿਸਤੇ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਨਾ ਤਿਸ ਕੀ ਉਤਮ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨ ਕੁਛ ਪਤਿ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਪੁਰਖਿ ਮਿਲਾਇਆ ਇਕੋ ਸਜਣੁ ਸੋਇ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਨੇ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਏਕ ਹੀ ਸਜਣੁ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਜਨਕਾ ਰਾਖਾ ਏਕੁ ਹੈ ਕਿਆ ਮਾਣਸ ਹਉਮੈ ਰੋਇ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕਾ ਰਾਖਾ ਏਕ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਾਨੁਖ ਕਿਆ ਵਸਤੂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਉਮੈ ਕਰਕੇ ਰੋਤਾ ਹੀ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਜਨ ਭਾਵੈ ਸੋ ਕਰੇ ਦਰਿ ਫੇਰੁ ਨ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥

ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਜਨ ਜੋ ਕੁਛ ਕਰਾਇਆ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਆਗਿਆ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਕੋਈ ਮੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਰਤਾ ਰੰਗਿ ਹਰਿ ਸਭ ਜਗ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਹਰੀ ਜਨ ਹੈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਰੰਗ ਮੇ ਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇ ਮਸਤ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈ ਅਰਥਾਤ ਚੌਦਾਂ ਭੁਵਨੋਂ ਮੈ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਯਹੀ ਚਾਨਣੁ ਭਯਾ ਹੈ ॥੪ ॥ ੧ ॥ ੭੧ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨਿ ਬਿਲਾਸੁ ਬਹੁ ਰੰਗ ਘਣਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਭੂਲਿ ਖੁਸੀਆ ॥

ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਭਾਵ ਤੇ (ਬਿਲਾਸ) ਕੌਤਕ ਤਮਾਸ਼ੇ ਤਿਨਕੇ ਆਨੰਦ ਮੇ ਬਹੁਤ ਹੀ (ਰੰਗਘਣਾ) ਸਘਨਾਨੰਦੁ ਮਾਨ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਨ (ਖੁਸੀਆ) ਪ੍ਰਸੰਨਤਾਈਓਂ ਮੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਭੂਲ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਭੋਗੋਂ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਛਤ੍ਰਧਾਰ ਬਾਦਸਾਹੀਆ ਵਿਚਿ ਸਹਸੇ ਪਰੀਆ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਬਡੇ ਬਡੇ ਛਤ੍ਰਧਾਰੀ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਚੱਕ੍ਰ ਵਰਤੀ ਰਾਜੇ ਜਿਨਕਾ ਰਾਜ ਸਾਤੋਂਦੀਪ ਵਾ ਸ੍ਵਰਗ ਪਾਤਾਲਾਦਿ ਮੈਂ ਹੁਆ ਹੈ ਜਿਨਕੋ ਐਸੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀਓਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭਈ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਪੰਕਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ ॥ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਭੀ ਸੰਸੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਪੜੀਆ ਰਹੀਆ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਐਸੀ ਬਿਭੂਤੀ ਪਾਕਰਕੇ ਭੀ ਸੁਖੁ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਭਯਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਸੁਖੁ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਪਾਇਆ ॥ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖੁ ਤਿਨਿ ਪੁਰਖਿ ਬਿਧਾਤੈ ਦੂਖੁ ਸਹਸਾ ਮਿਟਿ ਗਇਆ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਨੇ ਸੁਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪਰੰਤੁ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇ (ਬਿਧਾਤੈ) ਕਰਮ ਫਲ ਪਰਦਾਤੇ ਈਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਲੇਖੁ ਲਿਖ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭਈ ਹੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨਾਦਿ ਦੁਖੁ ਔਰ ਸੰਸਾ ਤਿਨਕਾ ਨਬ੍ਰਿਤ ਭਜਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਜੇਤੇ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਾ ਤੇਤੇ ਭਵਿ ਆਇਆ ॥

ਸਤਸੰਗ ਸੇ ਹੀਨ ਪੁਰਸ ਜਿਤਨੇ (ਥਾਨ) ਜੋ ਬੜੇ ਬੜੇ ਸਥਾਨ ਹੈਂ ਔਰ ਥਨੰਤਰ ਜੋ ਤਿਨਕੇ ਅਵਾਂਤਰ ਦੇਸ ਸਥਾਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭ ਮੇ ਭ੍ਰਮਨ ਕੀਆ ॥

ਧਨੁ ਪਾਤੀ ਵਡ ਭੂਮੀਆ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਿ ਪਰਿਆ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਜੋ ਬੜੇ ਬੜੇ ਧਨਪਾਤ੍ਰ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ (ਭੂਮੀਆ) ਬਹੁਤ ਭੂਮਕਾ ਪਤੀ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਰਾਜੇ ਸੋ ਸਭ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਤੇ(ਪਰਿਆ)ਮਿਰਤ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸ਼ਾਹ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਰਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੇ ਮਾਰੇ ਮਰ ਜਾਂਤ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ ਨਿਸੰਗਾ ਹੋਇ ਵਰਤੈ ਅਫਰਿਆ ॥

ਕੈਸੇ ਕੈਸੇ ਰਾਜੇ ਹੂਏ ਜੋ ਸਤ੍ਰੂਓਂ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਨਿਸੰਕ ਹੋਕਰ ਆਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਚਲਾਉਂਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਰਾਵਨ ਔਰ (ਅਫਰਿਆ) ਅਮੋੜ ਹੋਕਰੋਂ ਬਰਤਤੇ ਥੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਪਨੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਤੇ ਥੇ ॥

ਸਭੁ ਕੋ ਵਸਿ ਗਤਿ ਕਰਿ ਲਇਓਨੁ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਖਾਕੁ ਰਲਿਆ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਭ ਕੋਈ (ਵਸ) ਸ੍ਵਾਧੀਨਤਾ ਮੇਂ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਿ ਲੀਆ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਭ (ਖਾਕੁ) ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਮੇ ਰਲ ਜਾਤਾ ਭਇਆ ਹੈ ॥

ਕੋਟਿ ਤੇਤੀਸ ਸੇਵਕਾ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਦਰਿ ਖਰਿਆ ॥

ਰਾਵਨਾਦਿ ਰਾਜਾ ਕੈਸੇ ਥੇ ਤੇਤੀਸ ਕੋਟ ਦੇਵਤਾ ਜਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਰਹਿਤੇ ਥੇ ਔਰ (ਸਿਧ) ਜੋ ਸਾਧਨੋਂ ਕੋ ਕਰ ਚੁਕੇ ਔਰ ਸਿਧ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ (ਸਾਧਕਿ) ਜੋ ਅਬੀ ਸਾਧਨੋਂ ਕੋ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਿਨਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਸਦੀਵ ਆਕਰ ਖੜੇ ਰਹਿਤੇ ਥੇ ॥

ਗਿਰੰਬਾਰੀ ਵਡ ਸਾਹਿਬੀ ਸਭੁ ਨਾਨਕ ਸੁਪਨੁ ਥੀਆ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੭੨ ॥

(ਗਿਰੰ) ਪਹਾੜੋਂ ਵਤ ਸਮਾਮ ਰੰਗ ਵਾ ਊਂਚੇ ਹਸਤੀ ਜਿਸਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਝੂਲਤੇ ਥੇ ਜਿਨਕੇ ਊਪਰ ਬੜੀ ਊਂਚੀ ਅੰਬਾਰੀਆਂ ਪੜੀ ਰਹਤੀ ਥੀਂ ਵਾ (ਗਿਰੰਬਾਰੀ) ਗੰਭੀਰਤਾ ਵਾਲੀ ਵਡੀ ਸਾਹਿਬੀ ਥੀ ਜਿਨਕੀ ਵਾ ਗਿਰ ਪਹਾੜੋਂ ਕੀ ਔਰ (ਬਾਰੀ) ਜਲਕੀ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਲ ਥਲ ਮੇ ਜਿਨਕਾ ਰਾਜ ਥਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਬਿਭੂਤੀ ਸਹਿਤ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਰਾਵਣ ਥਾ ਸੋ (ਖਾਕ ਥੀਆ) ਮਾਟੀ ਹੋਜਾਤਾ ਭਜਾ ॥ ੪ ॥ ੨ । ੭੨ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਭਲਕੇ ਉਠਿ ਪਪੋਲੀਐ ਵਿਣੁ ਬੁਝੇ ਮੂਰਾਧ ਅਜਾਣਿ ॥

ਨਿਤ ਹੀ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੁਰਾਣ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਪੜਨਾ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਵ ਤੋ ਨਿਰਸ ਰਹਿਣਾ ਏਹੀ ਪਪੋਲਣਾ ਹੈ ਹੇ ਅਜਾਣ ਮੂਰਖ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਮੁਹ ਵਿਚ ਪਪੋਲੀਐ ਔਰ ਰਸ ਨ ਲਈਏ ਤਿਸ ਨੂੰ ਪਪੋਲਨਾ ਕਹਿਤੇ ਹਨ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬਿਨਾ ਧਾਰਨਾ ਤੋਂ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦਾ ਕਥਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਵਾ (ਭਲਕੇ) ਪ੍ਰਾਤਕਾਲ ਉਠ ਕਰਕੇ ਦੇਹ ਕੋ (ਪਪੋਲੀਐ) ਪਾਲਣ ਪੋਖਣ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਪਲੋਸੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਹੈ ਕਿ ਤੇਲਾਦਿ ਸੁਗੰਧੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਸਰੀਰ ਕੋ ਮਰਦਨ ਕਰਨਾ ਔਰ ਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਪੋਛਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਮੂਰਖ ਯਹ ਜੋ ਤੂ ਬਿਨਾ ਸਮਝ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਹੇਤ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਤੂੰ ਅਜਾਨ ਹੋਰਹਾ ਹੈਂ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਇਓ ਛੁਟੈਗੀ ਬੇਬਾਣਿ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਚਿੱਤ ਮੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਯਹਿ ਦੇਹਿ ਹੈ ਸੋ ਅੰਤ ਕੋ (ਛੁਟੇਗੀ) ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੋਜਾਵੇਗੀ ਔਰ (ਬੇਬਾਣਿ) ਮਸਾਨ ਭੂਮਕਾ ਮੇ ਜਾਵੇਗੀ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨਾ ਔਰ ਜੋ (ਬੇ) ਦੂਸਰੀ (ਬਾਣਿ) ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਪੜੀ ਹੂਈ ਹੈ ਸੋ ਦੇਹ ਕੇ ਅੰਤ ਸਮੇ ਛੁਟੇਗੀ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਸਰੀਰ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੀ ਭੀ ਬਜਰਥ ਹੀ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤਿਸਕਾ ਚਿਤਸੇ ਤਜਾਗ ਕਰ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਤੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਰੰਗੁ ਮਾਣਿ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸੇਤੀ) ਸਾਥ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਉ ਹੇ ਪੁਰਸ ਤਬ ਤੂੰ (ਸਦਾ ਰੰਗ) ਸਰਬਦਾ ਕਾਲ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਜੋ ਆਤਮਾ ਨੰਦ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸਦਾ ਹੀ (ਮਾਣੁ) ਭੋਗੇਂਗਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਤ੍ਰੈਕਾਲਾਬਾਧ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਂਗਾ ॥ ੧ ॥

ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੂੰ ਆਇਆ ਲਾਹਾ ਲੈਣਿ॥ਲਾਗਾ ਕਿਤੁ ਕੁਢਕੜੇ ਸਭ ਮੁਕਦੀ ਚਲੀ ਰੈਣਿ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਤੋ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕਰਕੇ ਭਾਰਥ ਖੰਡ ਭੂਮਕਾ ਮੇਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲੇਨੇ ਕੋ ਆਇਆ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸ (ਕੁਢਕੜੇ) ਕੁਕਰਮ ਕੇਸਾਥ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਤੇਰੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਸਭ ਬਜਰਥ ਹੀ ਬਿਤੀਤ ਹੂਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੁਦਮੁ ਕਰੇ ਪਸੂ ਪੰਖੀਆ ਦਿਸੈ ਨਾਹੀ ਕਾਲੁ ॥

ਜੈਸੇ ਪਸੂ ਤਥਾ ਪੰਛੀ ਸਭ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਬਿਖੇ ਭੋਗ ਕਾ (ਕੁਦਮੁ) ਖੋਟਾ ਪੁਰਸਾਰਥ ਵਾ ਕਲੋਲ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋ ਕਰਕੇ ਕੁਦਨਾ ਫਾਂਧਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਅਪਨੇ (ਕਾਲ) ਮਰਨ ਸਮੇਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥

ਓਤੈ ਸਾਥ ਮਨੁਖੁ ਹੈ ਫਾਥਾ ਮਾਇਆ ਜਾਲਿ ॥

(ਓਤੈ) ਤਿਨਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਮਾਨੁਖ ਕੋ ਸਮਝੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜੈਸੇ ਵਹੁ ਪਸੁ ਪੰਛੀ ਏਧੱਕ ਕੀ ਜਾਲੀ ਮੇ ਬੰਧੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਯਹ ਭੀ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਜਾਲ ਮੇ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਏਹਕ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥

ਮੁਕਤੇ ਸੇਈ ਭਾਲੀਅਹਿ ਜਿ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥ ੨ ॥

ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਜਾਲੀ ਸੇ(ਮੁਕਤੇ)ਛੂਟੇ ਹੂਏ ਸੋਈ ਪੁਰਸ(ਭਾਲੀਏ)ਜਾਨੀਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਚਾ ਨਾਮ (ਸਮਾਲਿ) ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨॥

ਜੋ ਘਰੁ ਛਡਿ ਗਵਾਵਣਾ ਸੋ ਲਗਾ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਜੋ ਘਰੁ (ਛਡਿ) ਤਜਾਗ ਕਰਕੇ (ਗਵਾਵਣਾ) ਤਿਸ ਤਜਾਗ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਨਬਿਰਤ ਕਰਨਾ ਥਾ ਸੋ ਘਰ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਪਜਾਰਾ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜਿਥੈ ਜਾਇ ਤੁਧੁ ਵਰਤਣਾ ਤਿਸਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾਹਿ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕਰ ਤੈਨੇ ਸਦੀਵ ਵਰਤਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਜਹਾ ਨਿਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈਂ ਤਿਸਕੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੁਛ ਭੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਫਾਥੇ ਸੇਈ ਨਿਕਲਹਿ ਜਿ ਗੁਰ ਕੀ ਪੈਰੀ ਪਾਹਿ ॥ ੩ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗ੍ਰਹਸਥ ਰੂਪੁ ਕੀਚ ਸੇ ਫਸੇ ਹੂਏ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਨਿਕਲਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀਂ ਜਾਇ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਕੋਈ ਰਖਿ ਨ ਸਕਈ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨ ਦਿਖਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਦੂਸਰਾ) ਕੋਈ ਐਸਾ ਸਾਮਰਥ ਦ੍ਰਿਸ਼ੂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਇਸਕੋ ਬਚਾਇ ਸਕਤਾ ਹੋਵੇ॥

ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਭਾਲਕੈ ਆਇ ਪਇਆ ਸਰਣਾਇ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੈਂ ਤੋ ਪੂਰਬ ਪਸਰਮਾਦਿ ਚਾਰੋਂ ਹੀ (ਕੂੰਡਾ) ਦਿਸਾ ਕੋ (ਭਾਲ) ਢੂੰਢ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੂੰ ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੈ ਪਾਤਿਸਾਹ ਡੁਬਦਾ ਲਇਆ ਕਢਾਇ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੭੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਪਾਤਸਾਹਿ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਮੈਂ ਡੂਬਤੇ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ ਨਿਕਲਵਾ ਲੀਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਭੀ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ॥ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੭੩ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਘੜੀ ਮੁਹਤ ਕਾ ਪਾਹੁਣਾ ਕਾਜ ਸਵਾਰਣ ਹਾਰੁ ॥

ਯਹਿ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਸੋ ਘੜੀ ਵਾ (ਮੁਹਤ) ਦੋ ਘੜੀ ਕੇ ਪਾਹੁਨੇ ਵਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅਪਨੇ ਕੋ ਅਮਰ ਮਾਨ ਕਰ ਸੰਸਾਰੀ ਕਾਰਜੋਂ ਕੋ ਸਵਾਰਕੇ ਵਾਲਾ ਬਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾਮਿ ਵਿਆਪਿਆ ਸਮਝੈ ਨਾਹੀ ਗਵਾਰੁ ॥

ਯਾਂਤੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਕਾਮੋਂ ਮੈ ਵਜਾਪਿਆ ਹੂਆ (ਗਵਾਰ) ਮੂਰਖ ਮਿਰਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਉਠਿ ਚਲਿਆ ਪਛੁਤਾਇਆ ਪਰਿਆ ਵਸਿ ਜੰਦਾਰ ॥ ੧ ॥

ਜਬ ਉਠ ਕਰਕੇ ਚਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਬ ਮਿਰਤ ਹੋਕਰ (ਜੰਦਾਰ) ਜਮੋਂ ਕੇ ਵਸ ਪੜਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨਾ ਬਿਯਰਥ ਹੀ ਖੋਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥ ਔਰ ਜੋ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੇ ਸਮਝੇ ਕਿ ਅਬੀ ਤੋ ਜੁਵਾ ਹੈ ਇਹ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ ਨਾਮ ਸਿਮਰਣ ਕਰ ਲੇਵੇਂਗੇ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈਂ ॥

ਅੰਧੇ ਤੂੰ ਬੈਠਾ ਕੰਧੀ ਪਾਹਿ ॥ ਜੇ ਹੋਵੀ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਾਰੁ ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨੁ ਕਮਾਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਗਯਾਨੀ ਜੀਵ ਤੂੰ ਤੋ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਪਰ ਬੈਠਾ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਪੁੰਨ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਲੇਖ ਤੇਰੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਹੈ ਤੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਕਮਾਵਨਾ ਕਰ ॥ ੧ ॥

ਹਰੀ ਨਾਹੀ ਨਹ ਡਡੂਰੀ ਪਕੀ ਵਢਣੁ ਹਾਰ ॥

ਜੈਸੇ ਕ੍ਰਿਸਾਨ ਅਪਨੀ ਖੇਤੀ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਮੈ ਸੰਕਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਹਰੀ) ਕਚੀ ਕਾ ਨੇਮੁ ਨਹੀਂ ਕਾਟੇ ਤੋ ਕਾਟ ਹੀ ਲੇਵੇ ਔਰ (ਡਡੂਰੀ)ਅਰਧ ਪਕੀ ਕਾ ਭੀ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਪਰਪੱਕ ਹੂਈ ਹੂਈ ਤੋ ਅਵੱਸ ਹੀ ਕਾਟਨੇ ਯੋਗ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ॥

ਲੈ ਲੈ ਦਾਤਿ ਪਹੁਤਿਆ ਲਾਵੇ ਕਰਿ ਤਈਆਰੁ ॥

(ਲਾਵੇ) ਖੇਤ ਕੋ ਕਾਟਣੇ ਵਾਲੇ ਔਰ ਦਾਤ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਲੇ ਲੇ ਕਰ ਤਿਆਰ ਸਾਵਧਾਨ ਕਰਕੇ ਖੇਤ ਮੈ ਕ੍ਰਿਸਾਣੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਭਯਾ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਾ ਹੋਆ ਹੁਕਮੁ ਕਿਰਸਾਣ ਦਾ ਤਾ ਲੁਣਿ ਮਿਣਿਆ ਖੇਤਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਧਰਮਰਾਜ ਕ੍ਰਿਸਾਨ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੂਆ ਤਬ ਤਿਸ (ਖੇਤਾਰੁ) ਖੇਤ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਕੋ ਮਿਣ ਕਰਕੇ (ਲੁਣਿ) ਕਾਟ ਲੀਆ ਵਾ ਸ੍ਵਾਸ ਗਿਣ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕੀ ਨਾੜੀਓਂ ਸੇ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਕੋ ਜਮਦੂਤ ਗਿਣ ਮਿਣ ਕੇ ਨਿਕਾਲ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਕਾਟ ਕੇ ਮਿਣ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜਬ ਬਾਲ ਜੁਵਾ ਬ੍ਰਿੱਧ ਆਦਿਕ ਜਮਦੂਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕਟ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੀਤੇ ਕਰਮਾਂ-ਨੁਸਾਰ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥ ਯਥਾ "ਨਹ ਬਾਰਕ ਨਹ ਜੋਬਨੈ ਨਹਿ ਬ੍ਰਿਧੀ ਕਛੁ ਬੰਧ। ਓਹ ਬੇਰਾ ਨਹਿ ਬੂਝੀਐ ਜਬ ਆਇ ਪਰੈ ਜਮ ਫੰਧ" ॥ ੨ ॥

ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰੁ ਧੰਧੈ ਗਇਆ ਦੂਜੈ ਭਰਿ ਸੋਇਆ ॥

ਅਬ ਜੀਵ ਕੀ ਬਿਵਸਥਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਤੋ ਬਿਉਹਾਰੋਂ ਮੈ ਬਤੀਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਚਿਤ ਕਰੇ ਤੋ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਭੀ ਬਜਰਥ ਹੀ ਖੋਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕਾ (ਪਹਿਲਾ)ਪ੍ਰਥਮ ਪੈਹਰ ਤੋ ਧੰਧੇ ਮੈ ਬੀਤ ਗਿਆ ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਪਹਰ ਮੈ ਗਾੜੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਭਰਕੇ ਸੋ ਰਹਾ ॥

ਤੀਜੈ ਝਾਖ ਝਖਾਇਆ ਚਉਥੈ ਭੋਰੁ ਭਇਆ ॥

ਪੁਨਾ ਤੀਸਰੇ ਪਹਰ ਮੈ ਬਿਸੇ ਪਰਾਇਣ ਹੋਕਰ ਵਾ ਸ੍ਵਪਨ ਮੈ (ਝਾਖਝਖਾਇਆ) ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਖਪਤਾ ਭਯਾ। ਚੌਥੇ ਪਹਰ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ (ਭੋਰੁ) ਦਿਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕਾ ਸਮਾ ਬਿਅਰਥ ਬਤੀਤ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਭਾਵ ਪਹਿਲੀ ਬਾਲਪਣਾ ਖੇਡ ਰੂਪੀ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈ ਗਇਆ ਦੂਜਾ ਜੋਬਨ ਪਨੇ ਮੈਂ ਵਿਸਿਓਂ ਵਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈ ਅਚੇਤ ਰਹਾ ਤੀਸਰੀ ਅਵਸਥਾ ਸੰਸਕਾਰ ਝਖਣੇ ਪੁਤਾਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਝਖਿਆ ਚੌਥੇ ਸਮੇ ਬ੍ਰਿਧਾਪਨ ਮੈ ਕਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪੀ ਸਵੇਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ॥

ਕਦਹੀ ਚਿਤਿ ਨ ਆਇਓ ਜਿਨਿ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਦੀਆ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਇਹ ਮਨੁਖ ਸਰੀਰ ਦੀਆ ਥਾ ਸੋ ਕਦੇ ਵੀ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤਿਸਕਾ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਉ ਵਾਰਿਆ ਜੀਉ ਕੀਆ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥

ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਅਪਨੇ ਜੀਵ ਕੋ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਸੋ ਜੀਵਣ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸੰਤੋਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੇ ਨਿਮਿਤ ਸਰੀਰ ਲਗਾਯਾ ਹੈ ॥

ਜਿਸਤੇ ਸੋਝੀ ਮਨਿ ਪਈ ਮਿਲਿਆ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣੁ ॥

ਜਿਸ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਤੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੀ ਸਮਝ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਸ ਸਮਝ ਕਰਕੇ (ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਨੁ) ਰੂਰੂ ਸ੍ਵੰਸ੍ਵ ਗਯਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਡਿਠਾ ਸਦਾ ਨਾਲਿ ਹਰਿ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਣੁ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੭੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ (ਜਾਣ) ਆਤਮ ਗਯਾਤ ਸੇ ਹਰਿ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਹੀ ਦੇਖਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵਾਸਤਵ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖੇ ਸੇ ਸਾਖੀ ਕੂਟਸਤ੍ਰ ਚਿਦਾਭਾਸ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਚਿਦਾਭਾਸ ਕੇ ਵਸੇਸ ਭਾਗ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਾਖੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੭੪ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਸਭੇ ਗਲਾ ਵਿਸਰਨੁ ਇਕੋ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਉ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸੰਸਾਰੀ ਬਾਤਾਂ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਸਭ ਭੂਲ ਜਾਵੈਂ ਪਰੰਤੂ ਏਕੁ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਨਾ ਭੂਲ ਜਾਵੈ ॥

ਧੰਧਾ ਸਭੁ ਜਲਾਇਕੈ ਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਸਚੁ ਸੁਆਉ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਬਿਓਹਾਰੋਂ ਕੋ ਜਲਾਇ ਕਰ ਭਾਵ ਤਜਾਗ ਕੇ ਜੋ ਅਲਗ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਐਸਾ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾ ਸਚਾ (ਸੁਆਉ) ਲਾਭੁ ਹੈ ॥

ਆਸਾ ਸਭੇ ਲਾਹਿਕੈ ਇਕਾ ਆਸ ਕਮਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਸਰਬ ਪਰਕਾਰ ਕੀ ਆਸਾ ਕੋ ਨਿਬਿਤਿ ਕਰਕੇ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਆਸਾ ਰਖ ਕੇ ਭਗਤੀ ਕੋ ਕਮਾਵਨਾ ਕਰੁ ਇਸ ਅਰਥ ਮੇ ਕੁਮਾਉ ਪਦ ਸੇ ਭਗਤੀ ਕਾ ਅਧਜਾਰੁ ਹੈ ॥

ਜਿਨੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਅਗੈ ਮਿਲਿਆ ਥਾਉ ॥ ੧ ॥

ਜਿਨਿ ਭਗਤੀਵਾਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ (ਅਗੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਉੱਤਮ ਅਸਥਾਨ ਮਿਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਨਕੋ ਯਦਿ ਕਿੰਚਤ ਭੀ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਅਧੋਗਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਕਿੰਤੂ ਉੱਤਮ ਲੋਗੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਕਰਤੇ ਨੋ ਸਾਲਾਹਿ ॥ ਸਭੁ ਛਡਿ ਸਿਆਣਪਾ ਗੁਰ ਕੀ ਪੈਰੀ ਪਾਹਿ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਉਤਪਤਿ ਪਾਲਨਾ ਸੰਹਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸਾਲਾਹਿ ਪਰੰਤੂ ਤੁਝ ਕੋ ਸਲਾਹੁਨੇ ਕੀ ਸਾਮਰਥ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ ਜਬ ਤੂੰ ਸਰਬ ਚਤੁਰਾਈਓਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗਾ ॥ ੧ ॥

ਦੁਖ ਭੁਖ ਨਹ ਬਿਆਪਈ ਜੇ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਮਨਿ ਹੋਇ ॥

ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਨਕੋ ਸਚਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਚਿੱਤ ਆਉਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣਾਦਿ ਦੁਖ ਔਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾਦਿ ਭੁਖ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਬਯਾਪਤੀ ॥

ਕਿਤਹੀ ਕੰਮਿ ਨ ਛਿਜੀਐ ਜਾ ਹਿਰਦੈ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਾਰਬਦ ਕਰਮ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੀ ਭੀ ਕਾਮ ਕੇ ਬੀਚ ਲਗਾ ਰਹੇ ਜੋ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹੋਵੈ ਤਿਸਕਾ ਕੋਈ ਕੰਮੁ ਨਹੀਂ ਛਿਜਦਾ ਵਾ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਵਾ ਏਕ ਸ੍ਵਾਸ ਕੀ ਨਹੀਂ ਛੀਜਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਰਖਹਿ ਹਥ ਦੇ ਤਿਸੁ ਮਾਰਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸਮਝ ਲੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਰੂਪੁ ਹਾਥ ਦੇ ਰਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਵਤ ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਜੋ ਮਲ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਨਿਬਿਰਤੀ ਬਿਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ? ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ॥

ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਗੁਰੁ ਸੇਵੀਐ ਸਭਿ ਅਵਗਣ ਕਢੈ ਧੋਇ ॥ ੨॥

ਜਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸੰਪੂਰਣ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੀ ਮੈਲ ਕੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲ ਸੇ ਧੋਇ ਕਰ ਨਿਕਾਲ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਸੇਵਾ ਮੰਗੈ ਸੇਵਕੋ ਲਾਈਆ ਅਪੁਨੀ ਸੇਵ ॥

ਐਸਾ ਜੋ ਗੁਰ ਭਗਤ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਜਬ ਗੁਰੂ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੇਂ ਤਬ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਸੇ ਸੇਵਾ ਹੀ ਕਾ ਦਾਨ ਮਾਂਗੇ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਕਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਮਾਂਗੇ ਸੋ ਐਸੇ ਕਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਹੀ ਲਗਾਇ ਰਖੀਏ ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਗੁਰੂ ਵਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਐਸੇ ਕਹੈਂ ਕਿ ਹਮਾਰੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਕਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਐਸੇ ਹੈ।

ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਮਸਕਤੇ ਤੂਠੈ ਪਾਵਾ ਦੇਵ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਰੂਪ (ਦੇਵ) ਹੈ ਭਗਵਨ ਸਾਧੂਓਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਔਰ ਜਪ ਤਪ ਕੀ ਜੋ(ਮਸਕਤੇ)ਮੇਹਨਤ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਆਪਕੇ (ਤੁਠੇ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਨੇ ਕਰ ਹੀ ਮੈਂ ਪਾਵਾਂਗਾ ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਵਸਗਤਿ ਸਾਹਿਬੈ ਆਪੇ ਕਰਣ ਕਰੇਵ ॥

ਕਰਮ ਤੋ ਜੜ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਕਾਰਣ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂਤ ਜੈਸੇ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੋਇਆ ਹੂਆ ਪੁਰਸ ਦੂਸਰੇ ਸੋਏ ਹੂਏ ਪੁਰਸ ਕੋ ਜਗਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ (ਸਭੁ ਕਿਛ) ਕਰਮ ਔਰ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਫਲ ਔਰ ਤਿਨਕੇ ਫਲੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੋ ਸਬਹੀ (ਸਾਹਿਬੈ) ਹੈ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪਕੇ ਆਧੀਨ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਤੁਮ ਫਲੋਂ ਕੇ (ਕਰਨ) ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਹੋ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨਕੇ (ਕਰੇਵ) ਕਰਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਸਮਝਨੇ ਕੀ ਬੁਧੀ ਕਹਾਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਐਸੇ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਮਨਸਾ ਸਭ ਪੂਰੇਵ ॥ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਏ ਜੋ ਸਭ ਮਨਸਾ ਪੂਰਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਇਕੋ ਦਿਸੈ ਸਜਣੋ ਇਕੋ ਭਾਈ ਮੀਤੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਇਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਸੱਜਣੁ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਹੀ ਭਾਈ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਹੀ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ॥

ਇਕਸੈ ਦੀ ਸਮਗਰੀ ਇਕਸੈ ਦੀ ਹੈ ਰੀਤਿ ॥

ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਹੀ ਸਭ (ਸਮਗਰੀ) ਬਿਭੂਤੀ ਦੀ ਹੂਈ ਹੈ ਪੁਨਾਃ ਤਿਸੀ ਕੀ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਸੂਰਜ ਜਲ ਅਗਨੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ (ਰੀਤਿ) ਮਰਯਾਦਾ ਬਾਂਧੀ ਹੂਈ ਹੈ ॥

ਇਕਸ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਤਾ ਹੋਆ ਨਿਹਚਲੁ ਚੀਤੁ ॥

ਜਬ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਨੁ (ਮਾਨਿਆ) ਪਤਿ ਆਇਆ ਹੈ ਤਬ ਚਿਤੁ ਅਚਲੁ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਸਚੁ ਖਾਣਾ ਸਚੁ ਪੈਨਣਾ ਟੇਕ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਕੀਤੁ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ੭੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਚੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਟੇਕ) ਓਟ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਭੋਜਨੁ ਕਰਨਾ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਔਰ ਬਸਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਪਹਿਰਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਹੀ ਸਚਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਸਫਲਾ ਹੈ ਵਾ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕਾ ਹੀ ਖਾਣਾ ਭਾਵ ਜਪਣਾ ਔਰ ਸਚੁ ਨਾਮ ਕਾ ਪੈਨਣਾ ਭਾਵ ਸੁਨਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ੭੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਸਭੇ ਥੋਕ ਪਰਾਪਤੇ ਜੇ ਆਵੈ ਇਕੁ ਹਥਿ ॥

ਸਰਬ (ਥੋਕ) ਪਦਾਰਥ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਕਾ ਏਕ ਨਾਮੁ ਮਨ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਮੈ ਆਵੇ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਨਾਮ ਕਾ ਕਿਆ ਫਲੁ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ॥

ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਸਫਲੁ ਹੈ ਜੇ ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਕਥਿ ॥

ਸਚਾ ਜੋ ਹੈ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮੁ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮੁ ਕਥਨੇ ਸੇ ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥ ਸਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਮਹਲੁ ਪਰਾਪਤੇ ਜਿਸੁ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੈ ਮਥਿ ॥ ੧ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈ ਸੁਭ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ਹੋਵੇ ਤਿਸਕੋ ਗੁਰਦੁਆਰੇ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਏਕਸ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥ ਏਕਸ ਬਿਨੁ ਸਭ
ਧੰਧੁ ਹੈ ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਮੋਹੁ ਮਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਚਿਤ ਲਗਾਉ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤਿਸ ਏਕ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਜੋ ਸਕ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਸੇ ਧੰਧਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ (ਮਿਥਿਆ) ਬੇਜਰਥ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਲਖ ਖੁਸੀਆ ਪਾਤਿਸਾਹੀਆ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਜੇ ਸੁਤਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੈ ਤੋ ਲਖਾਂ ਹੀ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀਆਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾਈਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਅਨੰਦ ਕੋ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਿਮਖ ਏਕ ਹਰਿਨਾਮੁ ਦੇਇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਇ ॥

ਏਕ (ਨਿਮਖ) ਨੇਤ੍ਰ ਕੇ ਫੁਰਨੇ ਕੇ ਕਾਲ ਮੈ ਹਰਿਨਾਮੁ ਦੇ ਦੇਵੇ ਤਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੀਤਲ ਔਰ ਤਨ ਸੀਤਲ ਵਾ ਸਫਲ ਹੋਵੇ ॥

ਜਿਸਕਉ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ਗਹੇ॥ ੨ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕਾ ਸੁਭ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ(ਗਹੇ)ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥੨॥

ਸਫਲ ਮੂਰਤੁ ਸਫਲਾ ਘੜੀ ਜਿਤੁ ਸਚੇ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜਿਸ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਥ ਪਯਾਰ ਕੀਆ ਸੋ (ਮੂਰਤੁ) ਮਹੂਰਤੁ ਸਫਲ ਹੈ ਘੜੀ ਭੀ ਸਫਲ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦੂਖੁ ਸੰਤਾਪੁ ਨ ਲਗਈ ਜਿਸ ਹਰਿਕਾ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਦੁਖੋਂ ਕਰਕੇ (ਸੰਤਾਪ)ਸੰ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਤਪਤ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ।

ਬਾਹ ਪਕੜਿ ਗੁਰਿ ਕਾਢਿਆ ਸੋਈ ਉਤਰਿਆਪਾਰਿ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਸਕੋ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਭੁਜਾ ਪਕੜ ਕੇ ਨਿਕਾਲਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਪਾਰ ਉਤਰਿਆ ਹੈ॥ ੩ ॥

ਥਾਨੁ ਸੁਹਾਵਾ ਪਵਿਤੁ ਹੈ ਜਿਥੈ ਸੰਤ ਸਭਾ ॥

ਜਹਾਂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਹੈ ਸੋਈ ਅਸਥਾਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਔਰ(ਸੁਹਾਵਾ)ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ॥

ਢੋਈ ਤਿਸ ਹੀ ਨੋ ਮਿਲੈ ਜਿਨਿ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਲਭਾ ॥

ਪਰੰਤੂ (ਢੋਈ) ਮਾਨਤਾ ਵਾ ਸਮੀਪਤਾ ਤਿਸੀ ਕੋ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬਧਾ ਘਰੁ ਤਹਾਂ ਜਿਥੈ ਮਿਰਤੁ ਨ ਜਨਮੁ ਜਰਾ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥ ੭੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤਹਾਂ ਘਰੁ ਬਾਧਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਜਨਮ ਮਰਣ (ਜਰਾ) ਬੁਢੇਪਾਦਿ ਖਟ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਮੈ ॥ ੪੬ ॥ ੭੬ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਸੋਈ ਧਿਆਈਐ ਜੀਅੜੇ ਸਿਰਿ ਸਾਹਾਂ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਜੋ ਪਾਤਿਸਾਹੋਂ ਕਾ ਸਿਰੋਮਣੀ (ਪਾਤਿਸਾਹੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਉਸੀ ਕਾ ਧਯਾਵਨਾ ਕਰ॥

ਤਿਸਹੀ ਕੀ ਕਰਿ ਆਸ ਮਨ ਜਿਸਕਾ ਸਭਸੁ ਵੇਸਾਹੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਹੀ ਕੀ ਆਸ ਕਰ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਭ ਕੋ ਭਰੋਸਾ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਸਿਆਣਪਾ ਛਡਿਕੈ ਗੁਰਕੀ ਚਰਣੀ ਪਾਹੁ ॥ ੧ ॥

ਅਪਣੀ ਸਰਬ ਚਤਰਾਈਓਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਹੁ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਸੁਖ ਸਹਜ ਸੇਤੀ ਜਪਿ ਨਾਉ ॥ ਆਠ ਪਹਰ

ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਇ ਤੂੰ ਗੁਣ ਗੋਇੰਦ ਨਿਤ ਗਾਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮ ਜਪ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਸਰੂਪ ਅਨੰਦ ਕੇ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਪ ਕਿ ਤੂੰ ਆਠ ਪਹਿਰ ਪ੍ਰਭੂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਾ ਧਯਾਨ ਕਰ ਜਬ ਦੇਖੇ ਧਯਾਨ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਉਥਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਬ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਣਾ ਕਰ ॥ ੧ ॥

ਤਿਸਕੀ ਸਰਨੀ ਪਹੁ ਮਨਾ ਜਿਸੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ॥

ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ਘਣਾ ਦੁਖੁ ਦਰਦੁ ਨ ਮੂਲੇ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਦੁਖ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ (ਦਰਦੁ) ਈਰਖਾ ਰੂਪੀ ਸੂਲੁ (ਮੂਲੇ) ਕਦਾਚਿਤ ਭੀ ਨ ਹੋਵੇਗਾ ਸੁਖੁ (ਘਣਾ) ਬਹੁਤ ਹੋਵੇਗਾ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਕਰਿ ਚਾਕਰੀ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥ ੨ ॥

ਸੋ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਦਾ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਤਿਸਕੀ (ਚਾਕਰੀ) ਸੇਵਾ ਹਮੇਸ਼ ਕਰੁ ॥ ੨ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਹੋਇ ਨਿਰਮਲਾ ਕਟੀਐ ਜਮੁ ਕੀ ਫਾਸ ॥

ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਪਾਪ ਮਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਤਬ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟੀ ਜਾਵੇਗੀ ॥

ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਭੈਭੰਜਨੋ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਕਰਿ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਜੋ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜਨਮਾਦਿ ਭੈ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ॥

ਮਿਹਰ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਮਿਹਰਵਾਨੁ ਤਾ ਕਾਰਜੁ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥ ੩ ॥

ਜਬ ਜਿਸ ਊਪਰ ਕਿਰਪਾਲੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸਕਾ ਕਾਰਜੁ ਰਾਸ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਵਹੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨੁ ॥

ਬਹੁਤੋ ਬਹੁਤੁ ਵਖਾਣੀਐ ਊਚੋ ਊਚਾ ਥਾਉ ॥

ਤਿਸਕੋ ਬਹੁਤ ਸੇ ਬਹੁਤ (ਵਖਾਣੀਐ) ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਊਚੋ ਊਚਾ) ਊਚੇ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਲੋਕ ਤਿਨਸੇ ਊਚਾ ਅਸਥਾਨੁ ਹੈ ਵਾ ਊਚਾ ਹੀ ਆਪ ਹੈ ਔਰ ਅਸਥਾਨੁ ਤਿਸਕਾ ਬੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸਰੂਪ ਊਚਾ ਹੈ ॥

ਵਰਨਾ ਚਿਹਨਾ ਬਾਹਰਾ ਕੀਮਤਿ ਕਹਿ ਨ ਸਕਾਉ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਵਰਨ ਜੋ ਸ਼ਿਆਮ ਗੌਰਾਦਿ ਰੰਗ ਹੈਂ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮਣਾਦਿ ਵਰਣ ਹੈਂ ਇਨਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰਾਕਾਰ ਹੋਣੇ ਸੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੋਈਕ ਜੋਗੀ ਸੰਨਜਾਸੀ ਆਦਿਕ ਭੇਖ ਵਾ ਨਕ ਮੁਖ ਦਾੜੀ ਤਿਲਾਦਿ ਚਿੰਹਨ ਨਹੀਂ ਸੇਸ ਤਥਾ ਸਾਰਦਾ ਆਦਿ ਕੋਈ ਤਿਸਕਾ (ਕੀਮਤਿ) ਮੋਲ ਨਹੀਂ ਕਹ ਸਕਦਾ ॥ ਭਾਵ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਮਇਆ ਕਰਿ ਸਚੁ ਦੇਵਹੁ ਅਪੁਣਾ ਨਾਉ ॥ ੪ ॥ ੭ ॥ ੭੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਕਿ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਸਚਾ ਨਾਮ ਦੇਵਹੁ ॥ ੪ ॥ ੭ ॥ ੭੭ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਸੋ ਸੁਖੀ ਤਿਸੁ ਮੁਖੁ ਊਜਲੁ ਹੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸ੍ਰਗੁਨ ਵਾ ਨਿਰਗੁਣ ਕਾ ਨਾਮੁ (ਧਿਆਏ) ਜਪਤਾ ਹੈ ਵਾ ਧਿਆਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸਕਾ ਮੁਖੁ (ਊਜਲੁ) ਪਾਪਾਂ ਰੂਪੀ ਕਾਲਖ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈਐ ਪ੍ਰਗਟੁ ਸਭਨੀ ਲੋਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਚੌਦਾਂ ਭੁਵਨੋਂ ਵਿਖੇ ਬਾਲਮੀਕਾਦਿਕੋਂ ਵਡ ਪਰਗਟੁ ਹੈ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕੈ ਘਰਿ ਵਸੈ ਏਕੋ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥

ਸੋ ਜੋ ਏਕੁ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕੇ (ਘਰਿ) ਅਸਥਾਨ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸੰਤ ਸਮਾਗਮ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥ ਨਾਮੁ ਸਹਾਈ
ਸਦਾ ਸੰਗਿ ਆਗੈ ਲਏ ਛਡਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਜੋ ਸਰਬ ਦੁਖਾਂ ਕੇ (ਹਰਿ) ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਉਨਾ ਕਰੁ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਜੋ ਹੈ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸਹਾਇਕੁ ਹੈ ਆਗੈ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਥੀ ਹੋਕਰ ਦੁਖਾਂ ਤੇ ਛੁਡਾਇ ਲੇਵੇਗਾ ॥ ੧ ॥

ਦੁਨੀਆ ਕੀਆ ਵਡਿਆਈਆ ਕਵਨੈ ਆਵਹਿ ਕਾਮਿ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੀਆਂ ਵਾ (ਦੁਨੀਆਂ) ਮਾਯਕ ਜੋ ਵਡਿਆਈਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਆਦਿਕ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸ ਕਾਮ ਆਵਹਿਗੀਆਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤਿਨਸੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕੁਛ ਕਾਰਜੁ ਸਿਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਰੰਗੁ ਸਭੁ ਫਿਕਾ ਜਾਤੋ ਬਿਨਸ ਨਿਦਾਨਿ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦੁ ਸਭੁ ਫਿਕਾ ਹੈ ਜਿਸਤੇ (ਨਿਦਾਨਿ) ਅੰਤ ਕੋ ਬਿਨਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਖਿਣ ਭੰਗਰ ਹੈ ਅਸਥਿਰੁ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ॥

ਜਾਕੈ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਵਸੈ ਸੋ ਪੂਰਾ ਪਰਧਾਨੁ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਹਰੀ ਕਾ ਸਰੂਪੁ ਵਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਗੁਣਾਂ ਕਰ ਪੂਰਨੁ ਹੈ ਔਰ ਉਸੀ ਕੋ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਬੇਦੋ ਮੈਂ ਪਰਧਾਨੁਮੁਖੁ ਕਹਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਾਧੂ ਕੀ ਹੋਹੁ ਰੇਣਕਾ ਅਪਣਾ ਆਪੁ ਤਿਆਗਿ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਆਪਣਾ ਆਪੁ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ (ਰੇਣਕਾ) ਧੂੜੀ ਹੋ ਰਹੋ ॥

ਉਪਾਵ ਸਿਆਣਪ ਸਗਲ ਛਡਿ ਗੁਰਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗੁ ॥

ਮਾਯਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬਿਵਹਾਰਕ ਉਪਾਉ ਔਰ ਚਤੁਰਾਈਆਂ ਸਰਬ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗ ਰਹੁ ॥

ਤਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਰਤਨੁ ਹੋਇ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਹੋਵੈ ਭਾਗੁ ॥ ੩ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈ ਸੁਭ ਪੁੰਨੋਂ ਕਾ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ (ਰਤਨੁ) ਬੈਰਾਗੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਤਿਸੈ ਪਰਾਪਤਿ ਭਾਈ ਹੋ ਜਿਸੁ ਦੇਵੈ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ॥

ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਬਿਨਸੈ ਹਉਮੈ ਤਾਪੁ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਹੈ ਸੇਵਾ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਹਉਮੈ ਰੂਪੀ ਤਾਪੁ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਵੈ ਵਾ ਜੋ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਸੋ) ਉਸ ਪੁਰਸ ਕਾ ਹੰਕਾਰੁ ਤਾਪੁ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਰ ਭੇਟਿਆ ਬਿਨਸੇ ਸਗਲ ਸੰਤਾਪੁ ॥ ੪ ॥ ੮ ॥ ੭੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕਉ ਵਾ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨੁ(ਸੰਤਾਪੁ)ਦੁਖ ਬਿਨਾਸ ਹੋਗਏ ਹੈਂ ॥੪॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

॥੮॥੭੮॥ ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਇਕ ਪਛਾਣੂ ਜੀਅ ਕਾ ਇਕੋ ਰਖਣਹਾਰੁ ॥

ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ (ਜੀਅ) ਮਨਕਾ ਪਛਾਣੂ ਕਰ ਯਹੀ ਏਕ ਸਰਬ ਦੁਖਾਂ ਤੇ ਰਖਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥

ਇਕਸ ਕਾ ਮਨਿ ਆਸਰਾ ਇਕੋ ਪ੍ਰਾਣ ਅਧਾਰੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਇਕਸ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਇਕੋ ਹੀ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕਾ(ਅਧਾਰੁ)ਆਸਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸੱਤਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਣ ਸਰੀਰ ਕੋ ਚੈਤੰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤਿਸੁ ਸਰਣਾਈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਤਾਤੇ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੀ ਸਰਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ) ਸਰਬ ਕਾ ਪਰਾ ਰੂਪ ਔਰ ਬਿਆਪਕ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਔਰ ਉਤਪਤਿ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਗਲ ਉਪਾਵ ਤਿਆਗੁ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਅਰਾਧਿ ਨਿਤ ਇਕਸ ਕੀ ਲਿਵ ਲਾਗੁ ॥੧ ਰਹਾਉ

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਔਰ ਸਰਬ ਉਪਾਵੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ (ਪੂਰਾ) ਬ੍ਰਹਮ ਸੋਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਦੀ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਕੋ(ਅਰਾਧ) ਸੇਵਨ ਕਰ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਤ ਏਕ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮੈਂ ਹੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਉ ॥

ਇਕੋ ਭਾਈ ਮਿਤੁ ਇਕੁ ਇਕੋ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਭਾਈ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਮਿਤ੍ਰ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਜਾਨ ॥

ਇਕਸ ਕੀ ਮਨ ਟੇਕ ਹੈ ਜਿਨ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਦਿਤਾ ।

ਜਿਸ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਨੇ ਜੀਵਕੋ (ਪਿੰਡ) ਸਰੀਰੁ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਏਕ ਕੀ ਮਹਾਤਮਾ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਟੇਕ) ਸਰਣ ਹੈ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਮਨਹੁ ਨ ਵਿਸਰੈ ਜਿਨਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਵਸ ਕੀਤਾ ॥ ੨ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ ਕਦੀ ਨ ਵਿਸਰੈ ਜਿਸਨੇ (ਸਭ ਕਿਛੁ) ਸਪੂਰਨ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕਾਰਣ ਕਾਰਜ ਰੂਪੁ ਅਪਨੇ ਵਸ ਕਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥੨॥

ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕੇ ਸੋ ਏਕ ਕਹਾਂ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ॥

ਘਰਿ ਇਕੋ ਬਾਹਿਰ ਇਕੋ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਆਪਿ ॥

ਘਰ ਵਿਖੇ ਭੀ ਵਹੀ ਏਕ ਹੈ ਬਾਹਰ ਭੀ ਏਕ ਹੈ ਥਾਂਨ ਥਨੰਤ੍ਰੋਂ ਮੈ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭ ਜਿਨਿ ਕੀਏ ਆਠ ਪਹਰ ਤਿਸੁ ਜਾਪਿ ॥

ਜੀਵ ਅਸਥੂਲ (ਜੰਤ) ਸੂਖਮ ਵਾ ਜੀਵ ਜਿਨ ਵਿਖੇ ਅਸਤੀਆਂ ਹੋਂ(ਜੰਤ)ਜੋ ਅਸਤੀਆਂ ਰਹਤ ਹੈਂ ਏਹ ਸਭ ਜਿਸਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਅ ਠਪਹਿਰ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕਾ ਜਾਪੁ ਕਰੁ ॥

ਇਕਸੁ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ ਨ ਹੋਵੀ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪੁ ॥ ੩ ॥

ਏਕ ਕੇ (ਸੇਤੀ) ਸਾਥ (ਰਤਿਆ) ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ॥ ੩ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ਹੈ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਮ੍ਰਥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤਿਸਕਾ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਹੋਇ ॥

(ਜੀਉ) ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ ਸਭ ਤਿਸੀ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਪੂਰਾ ਭਇਆ ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥ ੪ ॥ ੯ ॥ ੭੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਸੋ ਪੂਰਾ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾਹੈ॥੪ ॥ ੯ ॥ ੭੯॥ ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ਸੇ ਪੂਰੇ ਪਰਧਾਨ

ਤਾਂਤੇ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਚਿਤੁ ਲਾਯਾ ਹੈ ਸ ਸਰਬ ਗੁਨਾਂ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਔਰ (ਪ੍ਰਧਾਨ) ਮੁਖਜ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨਕਉ ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਹੋਇ ਤਿਨ ਉਪਜੈ ਮਨਿ ਗਿਆਨੁ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਪਰ ਆਪ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕ ਮਨ ਮੈ ਗਯਾਨ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਨਕਉ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨ ਪਾਇਆ ਹਰਿਨਾਮੁ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਥਾ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥ ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਸੁਖ
ਊਪਜਹਿ ਦਰਗਹ ਪੈਧਾ ਜਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਏਕ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਜੋ ਸਿਰੋਮਣੀ ਆਤਮ ਸੁਖ ਹੈ ਸੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਉਤਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ । ਅਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈ(ਪੈਧਾ)ਪਤ ਵਾ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਸੋਭਨੀਕ ਹੂਆ ਜਾਵੈਗਾ॥੧

ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਭਉ ਗਇਆ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਗੋਪਾਲ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ (ਗੋਪਾਲ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ (ਭਾਉ ਭਗਤੀ) ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨਾਦਿ ਭੈ ਨਿਬਿਰਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਭਗਤੀਮੇਂ ਲਗੇ ਹੂਏ ਸਰੀਰ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਐਸੇ ਹੈਂ ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਨਿਰਮਲਾ ਆਪਿ ਕਰੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਯਹਿ ਨਿਸਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਹੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ

ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਮਲੁ ਕਟੀਐ ਗੁਰ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਨਿਹਾਲ ॥

(ਗੁਰ) ਵਡਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਤਿਸਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕਰ (ਨਿਹਾਲ) ਦੁਖਾਂ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਮਲ ਭੀ ਕਟੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਤਸੰਗਤ ਮੈ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਸੇ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥

ਕੈਸਾ ਸੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਔਰ (ਥਨੰਤ੍ਰ) ਜੀਵੋਂ ਮੈ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸਭਨਾ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਹੈ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਔਰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਖਾਨ ਪਾਨਾਦਿ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਏਕ ਓਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਤਿਸ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਸਰਣਾਈ ਛੁਟੀਐ ਕੀਤਾ ਲੋੜੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥ ੩ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਸਰਣ ਹੋਨੇ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੋ ਐਸਾ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੁਛ ਕੀਆ ਚਾਹੇ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥੩॥

ਜਿਨ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸੇ ਪੂਰੇ ਪਰਧਾਨ ॥

ਐਸਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਰਬ ਗੁਨੋਂ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਪੁਰਸੋਂ ਮੈਂ ਮੁਖਜ ਹੈ॥

ਤਿਨਕੀ ਸੋਭਾ ਨਿਰਮਲੀ ਪਰਗਟੁ ਭਈ ਜਹਾਨੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ (ਨਿਰਮਲੀ) ਕਿ ਅਵਗੁਨੋਂ ਕਰ ਕਲੰਕਤ ਨਹੀਂ ਹੁਈ ਹੈ ਅਰ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪਰਗਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ॥

ਜਿਨੀ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਇਆ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੁਰਬਾਨ ॥ ੪ ॥ ੧੦ ॥ ੮੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ (ਕੁਰਬਾਨ) ਬਲਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥ ੧੦ ॥ ੮੦ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫॥ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਗਇਆ ਹਰਿ ਸੁਖੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਤਿਨਕਾ ਸਰਬ ਦੁਖ ਨਬਿਰਤ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਜੋ ਸੁਖ ਹੈ ਵਾ ਹਰੀ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈ ॥

ਅੰਤਰ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਗਾਸੀਆ ਏਕਸੁ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈ (ਜੋਤਿ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਗਜਾਤ (ਪ੍ਰਗਾਸੀਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਏਕ ਅਦ੍ਵਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਥ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਮੁਖੁ ਊਜਲਾ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਇ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਤਿਨਕਾ ਮੁਖ ਉੱਜਲ ਹੁਆ ਹੈ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਵਿਖੇ ਜੋ ਪੁੰਨੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਲਿਖਾ ਥਾ ਸੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕੇ ਕੌਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ?

ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਨਿਤ ਗਾਵਣੇ ਨਿਰਮਲ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ॥ ੧ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਨਿਤਜੰ ਪ੍ਰਤਿ ਗਾਵਣੇਹਾਰੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚੇ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਨਿਰਮਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸੁਖੁ ਹੋਇ। ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਚਾਕਰੀ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ ਨ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸਵਾਨੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਚਾਕਰੀ) ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ (ਬ੍ਰਿਥਾ) ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨ ਕੀਆ ਇਛਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਜੋ ਵਾਸਨਾ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਔਰ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਨਿਧਾਨੁ) ਭੰਡਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਦਾ ਸੰਗਿ ਕਰਣੈ ਹਾਰੁ ਪਛਾਣੁ ॥

ਕਰਣੇ ਹਾਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦੀ ਮੁਖੁ ਊਜਲਾ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕਾ ਮੁਖੁ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਕਾਲਖ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਦਾਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਸਨਾਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਥਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਲਖਣੁ ਸਿਧਗੋਸਟ ਮੈਂ ਕਹਾ ਹੈ "ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ"

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਬਿਨਸਿਆ ਤਜਿਆ ਸਭੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥ ੨ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਯ ਬਿਨਸ ਗਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਦੇਹ ਅਭਮਾਨੁ ਔਰ ਜਾਤੀ ਅਭਮਾਨੁ ਤਥਾ ਜੋਬਨ ਅਭਮਾਨਾਦਿ ਸਭੁ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਾਇਆ ਲਾਹਾ ਲਾਭੁ ਨਾਮੁ ਪੂਰਨ ਹੋਏ ਕਾਮ ॥

ਔਰ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਲਾਹਾ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਮ ਤੇ ਆਤਮ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਆਤਮਾ ਕਾ ਅਧਿਆਹਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਆਤਮ ਲਾਭ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ (ਕਾਮ) ਸਭ ਸੰਕਲਪ ਪੂਰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਤਮ ਲਾਭ ਤੇ ਪਰੇ ਔਰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਮੇਲਿਆ ਦੀਆ ਅਪਣਾ ਨਾਮੁ ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਜਬ ਅਪਣਾ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਤਬ ਅਪਣੇ ਮੈਂ ਮੇਲ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਰਹਿ ਗਇਆ ਆਪਿ ਹੋਆ ਮਿਹਰਵਾਨੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਆਪ(ਮਿਹਰਵਾਨੁ)ਦਿਆਲ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ (ਆਵਣ ਜਾਣਾ) ਜਨਮ ਮਰਣਾ ਨਬਿਰਤ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਸਚੁ ਮਹਲੁ ਘਰੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਪਛਾਨੁ ॥ ੩ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਆਤਮ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਤਬ ਸਚੁ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪੁ (ਘਰੁ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕਉ ਰਾਖਦਾ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਕਰਕੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਮੁਖ ਊਜਲੇ ਸਾਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਸਾਰਿ ॥

ਜੋ ਭਗਤ ਜਨ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੀ (ਸਾਰਿ) ਸਮਾਲ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ (ਹਲਤਿ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ (ਪਲਤਿ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਣ ਸਾਰਦੇ ਰਤੇ ਰੰਗਿ ਅਪਾਰ ॥

ਆਠੋ ਪਹਰ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਸਾਰਦੇ) ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ (ਅਪਾਰ) ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥

ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸੁਖ ਸਾਗਰੋ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰ ॥ ੪ ॥ ੧੧ ॥ ੮੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਸਰਬ ਸੁਖ ਕਾ ਸਾਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਬਲਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥ ॥ ੧੧ ॥ ੮੧ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜੇ ਮਿਲੈ ਪਾਈਐ ਸਬਦੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤਬ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਭੰਡਾਰ ਜੋ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣੀ ਜਪਈਐ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ॥

ਹੇ ਭ੍ਰਾਈ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪੁ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਕਾਟੀਐ ਲਾਗੈ ਸਹਿਜ ਧਿਆਨੁ ॥ ੧ ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਣੇ ਸੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪੀ ਜੋ ਦੁਖ ਹੈ ਸੋ ਕਾਟਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ (ਸਹਜਿ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਧਿਆਨੁ ਲਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਧੇਯਾਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਯਾਨੁ ਹੈ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਣਾਈ ਪਾਇ ॥ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ
ਕੋ ਨਹੀ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨ ਦੂਸਰ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤਾਂਤੇ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ ਔਰ ਤਿਸਕੇ ਹੀ ਸਰੂਪ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੁ ਈਹਾਂ ਧਿਆਨ ਕੇ ਸਬੰਧ ਸੇ ਧੇਯ ਕਾ ਅਧਿਆਹਾਰੁ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈਐ ਸਾਗਰੁ ਗੁਣੀ ਅਥਾਹੁ ॥

ਸੋ ਧੇਇ ਸਰੂਪੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਕੇ ਤਿਸਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ(ਗੁਣੀ) ਜੋ ਗੁਨੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਗੁਣ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਤ ਅਥਾਹ ਹੈਂ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਤਿਸਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਐਸੇ ਹੈ ॥

ਵਡ ਭਾਗੀ ਮਿਲੁ ਸੰਗਤੀ ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਵਿਸਾਹੁ ॥

ਜੋ ਅਤਿ ਪੁੰਨ ਵਾਨ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ (ਗੁਰੋਂ ਕਾ) ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ਼ (ਵਿਸਾਹੁ) ਖਰੀਦਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਦੇਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੁ ਉੱਤਮ ਵਸਤੂ ਮੋਲ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਸੁਖ ਸਾਗਰੈ ਸਿਰਿ ਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥ ੨ ॥

ਪਾਤਸ਼ਾਹੋਂ ਔਰ ਸਾਹੂਕਾਰੋਂ ਕਾ ਸਿਰੋਮਣੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਕਾ ਆਸਰਾ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਠਾਉ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨੁ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਮੈ ਧਰ ਤੇਰੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੈ ਤਾਣਿ ਰਹਾਉ ॥

ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੋ ਏਕ ਤੇਰੀ ਹੀ (ਧਰ) ਟੇਕ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਹੀ (ਤਾਣੁ) ਬਲ ਕਰਕੇ (ਰਹਾਉ) ਇਸਥਿਤ ਹੂੰ ॥

ਨਿਮਾਣਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਮਾਣੁ ਤੂੰ ਤੇਰੈ ਸੰਗਿ ਸਮਾਉ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਨਮਾਣਿਆ ਕਾ ਮਾਨੁ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨਕੋ ਤੈਨੇ ਮਾਨੁ ਦੀਆ ਸੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ ਸਾਥ (ਸਮਾਉ) ਮਿਲ ਗਏ ਹੈਂ ਯਥਾ "ਕੋਇ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਇ ਨ ਮਾਨੈ ਸੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹਰਿ ਦ੍ਵਾਰੇ" ॥ ੩ ॥

ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਆਰਾਧੀਐ ਆਠ ਪਹਰ ਗੋਵਿੰਦੁ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਆਠ ਪਹਰ) ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪੁ ਕਰੀਏ ਔਰ ਗੋਵਿੰਦ ਕੋ (ਆਰਾਧੀਐ) ਧਿਆਈਐ ਜਪ ਕੇ ਸਾਥ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਿਆਹਾਰ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਣ ਤਨੁ ਧਨੁ ਰਖੇ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਰਾਖੀ ਜਿੰਦੁ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਔਰ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰ ਯਹਿ ਸਭ ਰਖੇ ਹੈ ਔਰ ਜਿੰਦਗੀ ਭਾਵ ਬੁਧੀ ਕੀ ਭੀ ਰਖਜਾ ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਬਿਘਨੋਂ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਗਲੇ ਦੋਖ ਉਤਾਰਿਅਨੁ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਬਖਸਿੰਦੁ ॥ ੪ ॥ ੧੨ ॥ ੮੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਬਖਸਿੰਦ ਨੇ ਤਿਨ ਭਗਤ ਜਨੋ ਕੇ ਸਰਬ (ਦੋਖ) ਕਲੰਕ (ਉਤਾਰਿਅਨੁ) ਨਿਵਾਰਣ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੧੨ ॥ ੮੨ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾਪ॥ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਤਿਸੁ ਸਚੁ ਸਿਉ ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਯਾਂਤੇ ਭਗਤ ਜਨੋ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਤਿਸ ਸਚੇ ਸਾਥ ਲਗੀ ਹੈ ਜੋ ਜਨਮ ਕੇ ਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਮਰ ਕਰਕੇ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਨਾ ਵਿਛੋੜਿਆ ਵਿਛੁੜੈ ਸਭ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਔਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ (ਵਿਛੋੜਿਆ) ਭਿੰਨ ਭੀ ਕਰੀਏ ਤੋ ਹੋਤਾ ਨਹੀਂ ਜਿਸਤੇ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮਾਨ ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਅਕਾਸ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਸੇ ਜਾਨ ਲੇਨਾ ਅਭਿੰਨ ਹੋਨੇ ਮੈਂ ਤੁਲ ਬਿਆਪਕਤਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ॥

ਦੀਨ ਦਰਦ ਦੁਖ ਭੰਜਨਾ ਸੇਵਕ ਕੈ ਸਤ ਭਾਇ ॥

ਜੋ (ਦੀਨ) ਨੰਮ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ (ਦਰਦੁ) ਈਰਖਾਦਿ ਬਿਕਾਰ (ਦੁਖ) ਜਨਮ ਮਰਣਾਦਿ ਕਲੇਸ਼ (ਸਤ) ਸੇਵਕੋਂ ਕੇ (ਭੰਜਨਾ) ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਵਾ ਸੈਂਕੜੇ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਸੇਵਕ ਕੋ ਵਹੀ ਨਿਸਚੇ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ।

ਅਚਰਜ ਰੂਪ ਨਿਰੰਜਨੋ ਗੁਰਿ ਮੇਲਾਇਆ ਮਾਇ ॥ ੧ ॥

(ਮਾਇ)ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਯਾ ਰੂਪੀ (ਅੰਜਨ) ਕਾਲਖ ਤੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੈ (ਅਚਰਜ ਰੂਪ) ਤਿਸਕਾ ਰੂਪ ਕਹਿਨੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਜੋ ਨੇਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਵਿਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਮੀਤੁ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ॥ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਪਰੀਤਿ ਧ੍ਰਿਗੁ ਸੁਖੀ ਨ ਦੀਸੈ ਕੋਇ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰੋ ਔਰ ਜੋ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋ (ਧ੍ਰਿਗੁ) ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਮੋਹ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਸੁਖੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਦਾਨਾ ਦਾਤਾ ਸੀਲਵੰਤੁ ਨਿਰਮਲ ਰੂਪੁ ਅਪਾਰੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਰਬ ਕਾ (ਦਾਨਾ) ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਦਾਤਾ ਹੈ (ਸੀਲਵੰਤੁ) ਸੌਮ ਸੁਭਾਇ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਿਰਮਲੁ ਅਪਾਰ ਸਰੂਪ ਹੈ ॥

ਸਖਾ ਸਹਾਈ ਅਤਿ ਵਡਾ ਊਚਾ ਵਡਾ ਅਪਾਰੁ ॥

ਪੁਨਾ ਸਹਾਈ (ਸਖਾ) ਮੀਤ ਹੈ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਤਿ ਸੈ ਵਡਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਡਾ ਅਪਾਰ ਊਚਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਤੇ ਊਚਾ ਹੈ ॥

ਬਾਲਕੁ ਬਿਰਧਿ ਨ ਜਾਣੀਐ ਨਿਹਚਲੁ ਤਿਸੁ ਦਰਬਾਰੁ ॥

ਜਿਸਮੈਂ ਬਾਲਕ ਬ੍ਰਿਧਾਦਿ ਖਟ ਵਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣੇ ਜਾਤੇ ਔਰ ਤਿਸਕਾ ਦਰਬਾਰੁ ਭੀ ਨਿਹਚਲੁ ਹੈ ॥

ਜੋ ਮੰਗੀਐ ਸੋਈ ਪਾਈਐ ਨਿਧਾਰਾ ਆਧਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਤਿਸਤੇ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਮਾਂ ਕਾ ਫਲ ਮਾਗੀਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰਆਸਰਿਆਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਈਸ੍ਵਰ ਕਰਮ ਫਲ ਪਰਦਾਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸੁ ਪੇਖਤ ਕਿਲਵਿਖ ਹਿਰਹਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਹੋਵੈ ਸਾਂਤਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਦਰਸਨ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਹੀ (ਕਿਲਵਿਖ) ਪਾਪ (ਹਿਰਹਿ) ਨਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਸਾਂਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਇਕ ਮਨਿ ਏਕੁ ਧਿਆਈਐ ਮਨਕੀ ਲਾਹਿ ਭਰਾਂਤਿ ॥

ਐਸੇ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਮਨਕੀ ਏਕਾਗ੍ਰਤਾ ਕਰਕੇ ਔਰ ਮਨਕੀ ਭ੍ਰਾਂਤਿ ਉਤਾਰ ਕੇ ਧਯਾਨ ਕਰੀਏ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਰਾਜਾਦਿ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਦੇਵਨ ਮੈ ਬੁਧੀ ਕੀ ਭ੍ਰਮਨਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਤਯਾਗ ਕੇ ਆਈਐ ॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨੁ ਨਵ ਤਨੁ ਸਦਾ ਪੂਰਨ ਜਾਂਕੀ ਦਾਤਿ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੋ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਭੰਡਾਰੁ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬ ਗੁਣ ਈਸ੍ਵਰ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਮੈ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿ ਅਪਨੀ ਅਵਧਿ ਭੋਗ ਕਰ ਗਿਰ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਦੀਵ ਕਾਲ (ਨਵਤਨੁ) ਏਕ ਰਸ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੀ ਦਾਤ ਭੀ ਪੂਰਨ ਹੈ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਆਰਾਧੀਐ ਦਿਨ ਵਿਸਰਹੁ ਨਹੀ ਰਾਤਿ ॥ ੩ ॥

ਤਿਸਕੋ (ਸਦਾ) ਨਿਤ ਜਾਨ ਕਰ (ਸਦਾ) ਸਦੀਵਕਾਲ (ਅਰਾਧੀਐ) ਧਿਆਈਐ ਐਸੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਵਿਸਾਰਨਾ ਨ ਕਰੋ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨਕੋ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨਕਾ ਸਖਾ ਗੋਵਿੰਦੁ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪੁੰਨ ਕਰਮ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸਖਾ ਗੋਬਿੰਦੁ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਅਰਪੀ ਸਭੁ ਸਗਲ ਵਾਰੀਐ ਇਹੁ ਜਿੰਦੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਗੋਬਿੰਦ ਉਪਰੋਂ ਤਨੁ ਮਨ ਧਨ ਸਭ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦੇਈਏ ਔਰ ਇਹ ਜਿੰਦਗੀ ਸਭ ਵਾਰਨ ਕਰ ਦੇਈਏ।

ਦੇਖੈ ਸੁਣੈ ਹਦੂਰਿ ਸਦ ਘਟ ਘਟ ਬ੍ਰਹਮੁ ਰਵਿੰਦੁ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਔਰ ਬਚਨ ਸੁਨ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਨਿਕਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਘਟ ਘਟਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮੁ (ਰਵਿੰਦੁ) ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਹੈ ॥

ਅਕਿਰਤਘਣਾ ਨੋ ਪਾਲਦਾ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਖਸਿੰਦੁ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਸਦਾ ਬਖਸ਼ਨੇ ਜੋਗ ਹੈ ਸੋ* ਕ੍ਰਿਤਘਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਭੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥੪॥ ੧੩॥੯੩॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਮਨੁ ਤਨੁ ਧਨੁ ਜਿਨਿ ਪ੍ਰਭਿ ਦੀਆ ਰਖਿਆ ਸਹਜਿ ਸਵਾਰਿ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ (ਮਨੁ) ਅੰਤਹਕਰਨ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕੀ ਸਮਝ ਸਹਤ ਦੀਆ ਹੈ(ਤਨੁ)ਸਰੀਰ (ਧਨੁ)ਵਿਭੂਤੀ ਮੰਦਰਾਦਿ ਦੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਸਹਜਿ) ਸ੍ਰਤੇ ਹੀ ਸਵਾਰ ਬਨਾਇ ਕੇ ਸਰੀਰਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ ॥

ਸਰਬ ਕਲਾ ਕਰਿ ਥਾਪਿਆ ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰ ॥

(ਅਪਾਰ) ਬਿਅੰਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਾਣ ਤਥਾ ਇੰਦ੍ਰੇ ਆਦਿਕ ਜੋ ਸਰੀਰ ਕੀ ਕਲਾ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਸਹਤ ਅਸਥਾਪਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੰਘਾਤ (ਅੰਤਰਿ) ਕੇ ਬੀਚ ਅਪਨੀ (ਜੋਤਿ)ਸਤਾ ਰਾਖੀ ਹੈ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਿਮਰੀਐ ਅੰਤਰਿ ਰਖੁ ਉਰਧਾਰਿ ॥ ੧ ॥

ਐਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਦੀਵ ਹੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਸਦਾ ਹੀ (ਉਰ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖੀਏ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਸਰਣਾਈ ਸਦਾ ਰਹੁ ਦੂਖੁ ਨ ਵਿਆਪੈ ਕੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

*ਅਕ੍ਰਿਤਘਨ ਸ [illegible] ਹੈ ਜ [illegible] ਪਰਸ਼ ਉਸਕੀ ਪਾਲਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭਮੈ ਰਖਿਆ ਕਰੀਹੈ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰਯਆਦਿਕ ਅਨੇਕ ਅਮੋਲਕ ਪਦਾਰਥ ਦੀਏ ਹੈਂ ਐਸੇ ਉਪਕਾਰ ਕੋ ਜਿਸ [illegible] ਵਿਸਰਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਿਨਕੀ ਭੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਤੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਭੀ ਸਤਿ ਨਹੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ (ਸਰਣਾਈ) ਆਸਰੇ ਸਦਾ ਰਹੁ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਦੂਖ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪੇਗਾ ॥ ੧ ॥

ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਮਾਣਕਾ ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਖਾਕੁ ॥

ਮਾਣਕ ਆਦਿ ਰਤਨ ਔਰ ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਆਦਿਕ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ (ਖਾਕੁ) ਮਾਟੀ ਹੈ ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਬੰਧਪਾ ਕੂੜੇ ਸਭੇ ਸਾਕ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ (ਬੰਧਪ) ਭਾਈ (ਸਾਕ) ਸੰਬੰਧੀ ਜਨ ਏਹ ਸਭ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਤਾ ਤਿਸਹਿ ਨ ਜਾਣਈ ਮਨਮੁਖ ਪਸੁ ਨਾਪਾਕ ॥ ੨ ॥

ਪਰੰਤੂ ਮਨਮੁਖ ਜੋ (ਪਸੂ) ਬੇਸਮਝੂ (ਨਾਪਾਕੁ) ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਪਸੂ ਭਾਵ ਗਰਧਬ ਸੂਕਰ ਆਦਿਕ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਅਨੇਕ ਪਰਕਾਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਸਹਤ ਇਸ ਕੋ ਪੈਦਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥੨॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਤਿਸਨੋ ਜਾਣੈ ਦੂਰਿ ॥

ਜੋ (ਅੰਤਰਿ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ (ਬਾਹਰਿ) ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਮੈਂ (ਰਵਿ ਰਹਿਆ) ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਦੂਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਲਾਗੀ ਰਚਿ ਰਹਿਆ ਅੰਤਰਿ ਹਉਮੈ ਕੂਰਿ ॥

ਔਰ ਭੋਗੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਐਸੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਬੀਚ ਰਚ ਹੀ ਰਹਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਕੂਰਿ) ਮੂਰਖ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਹੈ ॥

ਭਗਤੀ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣਿਆ ਆਵਹਿ ਵੰਞਹਿ ਪੂਰ ॥ ੩ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਾਮ ਜਾਪਾਦਿ ਸੋ (ਵਿਹੂਣਿਆ) ਰਹਤ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ (ਪੂਰ) ਸਮਦਾਇ ਹੀ ਆਵਤੇ ਅਰੁ (ਵੰਞਹਿ) ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰਣਹਾਰ ਜੀਅ ਜੰਤ ਕਰਿ ਦਇਆ ॥

ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰਣੇਹਾਰੇ (ਜੀਅ) ਅਸਥੂਲ (ਜੰਤ) ਸੂਖਮੋਂ ਕੋ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਰਖ ਲੇਵੋ ॥

ਬਿਨੁ ਪ੍ਰਭ ਕੋਇ ਨ ਰਖਨਹਾਰੁ ਮਹਾ ਬਿਕਟ ਜਮ ਭਇਆ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਿਉਂ ਕਿ ਜਬ (ਮਹਾਬਿਕਟ) ਅਤੀ ਕਠਨ (ਜਮੁ) ਦੂਤੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ (ਭਇਆ) ਹੁਆ ਤਬ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਰਖਨੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰਉ ਕਰਿ ਅਪਨੀ ਹਰਿ ਮਇਆ ॥ ੪ ॥ ੧੪ ॥ ੮੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਅਪਨੀ ਐਸੀ (ਮਯਾ) ਕਿਰਪਾ ਕਰੁ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨ ਬੀਸਰੈ ॥ ੪ ॥ ੧੪ ॥ ੮੪ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਮੇਰਾ ਤਨੁ ਅਰੁ ਧਨੁ ਮੇਰਾ ਰਾਜ ਰੂਪ ਮੈ ਦੇਸੁ ॥

ਏਹ ਜੋ ਤੂੰ ਸਮਝਤਾ ਹੈ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰੁ ਮੇਰਾ ਹੈ ਔਰ (ਧਨੁ) ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਆਦਿ ਸਮਾਜੁ ਮੇਰਾ ਹੈ ਔਰ ਦੇਸ ਕਾ ਰਾਜ ਮੇਰਾ ਹੈ ਮੈ ਰੂਪਵੰਤ ਹੂੰ ॥

ਸੁਤ ਦਾਰਾ ਬਨਿਤਾ ਅਨੇਕ ਬਹੁਤੁ ਰੰਗ ਅਰੁ ਵੇਸੁ ॥

(ਸੁਤ ਦਾਰਾ) ਪੁਤ੍ਰ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਬਨਤਾ) ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਅਨੇਕ ਹੀ ਔਰ ਬਹੁਤ ਹੀ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਮਾਨ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਨ ਵਸਈ ਕਾਰਜਿ ਕਿਤੈ ਨ ਲੇਖਿ ॥ ੧ ॥

ਜੇਕਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰਿਦੇ ਮੈ ਨਾ ਵਸੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਕਿਸੇ ਅਰਥ ਨ (ਲੇਖਿ) ਲਖੋ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਕੁਛ ਸਹਾਇਤਾ ਨ ਕਰੈਂਗੇ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥ ਕਰਿ ਸੰਗਤਿ
ਨਿਤ ਸਾਧ ਕੀ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਜੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਧਿਆਇ) ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਔਰ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈ ਚਿਤੁ ਜੋੜੁ ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਧਿਆਈਐ ਮਸਤਕਿ ਹੋਵੈ ਭਾਗੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ (ਨਿਧਾਨ) ਖਜਾਨਾ ਤਬ (ਧਿਆਈਏ) ਸਿਮਰੀਤਾ ਹੈ ਜਬ ਮਾਥੇ ਮੈ ਪੁੰਨ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਾਰਜ ਸਭਿ ਸਵਾਰੀਅਹਿ ਗੁਰ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗ ਰਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਰਜ(ਸਵਾਰੀਅਹਿ)ਸੁਧਰਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਭ੍ਰਮ ਕਟੀਐ ਨਾ ਆਵੈ ਨ ਜਾਗੁ ॥ ੨ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਰੋਗੁ ਤਥਾ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਕਾਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਪੁਨਾ ਨ ਆਵੇਗਾ ਅਰ ਨ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਨ ਜਨਮੇਗਾ ਔਰ ਨ ਮਰੇਗਾ ॥ ੧ ॥

ਕਰਿ ਸੰਗਤਿ ਤੂੰ ਸਾਧ ਕੀ ਅਠ ਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਿ (ਅਠਸਠਿ) ਸੁਮੁਰੇ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਵਾ ਜੈਸੇ ਕੁਰਛੇਤ੍ਰ ਹੈ ਐਸੇ ਐਸੇ ਅਠਾਹਟ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਨਾਵਨੇ ਕਾ ਜੋ ਫਲੁ ਔਰ ਲਾਭੁ ਹੈ ਸੋ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ॥

ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਣ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰੇ ਸਾਚਾ ਇਹ ਸੁਆਉ ॥

ਏਹੁ ਸਾਚਾ ਲਾਭੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਪ੍ਰਾਣ ਔਰ ਮਨੁ (ਤਨੁ) ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰੁ ਸਭ (ਹਰੇ) ਸਫਲੇ ਹੋਵੇਂਗੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮਨ ਕੀ ਹਰਿਆਵਲੀ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਜਾਵੇਗਾ ॥

ਐਥੈ ਮਿਲਹਿ ਵਡਾਈਆ ਦਰਗਹਿ ਪਾਵਹਿ ਥਾਉ ॥ ੩ ॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਵਡਾਈਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗੀ ਪੁਨਾ (ਦਰਗਹਿ)ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਉਤਮੁ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂ ਗਾ ॥ ੩ ॥

ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਿਸ ਹੀ ਹਾਥਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਸਰਬ ਬਿਵਹਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿੰਉਕਿ ਆਪਿ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰੋਂ ਕੋ ਰਚੇ ਹੈ(ਕਰਾਏ) ਔਰ ਕਰਮ ਭੀ ਆਪ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਕਿ ਰਿਦੇ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਹੋਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਯਾ ਯੰਤ੍ਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਭ੍ਰਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ

ਮਾਰਿ ਆਪੇ ਜੀਵਾਲਦਾ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਿਰਿ ਸਾਥਿ ॥

ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪਹੀ ਜੀਵਾਲਤਾ ਹੈ ਪਿੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ ਸਰਬ ਘਟਾ ਕੇਨਾਥ ॥ ੪ ॥ ੧੫ ॥ ੮੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈ (ਗਤੀ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਏ ਜੋ ਸੰਪੂਰਣ (ਘਟਾ) ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧੫ ॥ ੮੫ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਸਰਣਿ ਪਏ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣੇ ਗੁਰੁ ਹੋਆ ਕਿਰਪਾਲੁ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਪਰ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿਗੁਰਕੈ ਉਪਦੇਸਿਐ ਬਿਨਸੇ ਸਰਬ ਜੰਜਾਲ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਮੇਸ਼ ਦੇਨੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ (ਜੰਜਾਲ) ਬੰਧਨ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਮੰਦਰੁ ਲਗਾ ਰਾਮਿ ਨਾਮਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੁ ॥ ੧ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਮੈ ਤਿਨਕਾ ਅੰਤਹਕਰਣ ਲਗਾ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਨਾਮਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ) ਨਾਮੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਜਬ ਗਜਾਨ (ਨਦਰਿ)ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇ ਦੇਖਾ ਤਬ(ਨਿਹਾਲ)ਦੁਖ ਰਹਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਤਮ ਰੂਪਤਾ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਸਾਰੁ ॥ ਕਰੇ ਦਇਆ ਪ੍ਰਭੁ
ਆਪਣੀ ਇਕ ਨਿਮਖ ਨ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ (ਸਾਰੁ) ਉਤਮ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣੀ ਦਯਾ ਕਰੇ ਤੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੋ ਮਨ ਸੇ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਨ ਵੀਸਾਰੀਏ ॥੧॥

ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਨਿਤ ਗਾਵੀਅਹਿ ਅਵਗੁਣ ਕਟਣ ਹਾਰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਨ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਸਬ ਔਗਣੋਂ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ਕਰਿ ਡਿਠੇ ਬਿਸਥਾਰ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਨੇਕ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ (ਬਿਸਥਾਰ) ਫੈਲਾਉ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ॥

ਸਹਜੇ ਸਿਫਤੀ ਰਤਿਆ ਭਵਜਲੁ ਉਤਰੇ ਪਾਰਿ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ (ਸਹਜੇ) ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ (ਸਿਫਤੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ(ਰਤਿਆ) ਰੰਗੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਏ ਹੈਂ ॥੨॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਤੀਰਥ ਬ੍ਰਤਾਦਿਕ ਕਰਨੇ ਕਾ ਭੀ ਮਹਾਤਮ ਬਹੁਤ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇਹੈਂ

ਤੀਰਥ ਵਰਤ ਲਖ ਸੰਜਮਾ ਪਾਈਐ ਸਾਧੂ ਧੂਰਿ ॥

ਤੀਰਥ ਸੇਵਨੇ ਔਰ ਬ੍ਰਤ ਧਾਰਨੇ ਪੁਨਾ ਸੰਜਮ ਧਾਰਨਾ ਧਯਾਨ ਸਮਾਧੀ ਇਨ ਸਬਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜੋ ਫਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਾਧਨਾ ਸੰਪੰਨਜ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਪਾਵਨੇ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਏਹ ਸਬ ਨਿਜ ਨਿਜ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਨਨੂ॥ ਏਕ ਐਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਕਿ ਬਾਹਰ ਸੇ ਤੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅੰਤਰ ਸੇ ਲੁਕ ਕਰ ਪਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

॥ ਉੱਤ੍ਰ ॥ ਲੂਕ ਕਮਾਵੈ ਕਿਸ ਤੇ ਜਾ ਵੇਖੈ ਸਦਾ ਹਦੂਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਲੁਕ ਕਰਕੇ ਕਿਸਤੇ ਪਾਪ ਕੁਮਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਦਾ(ਹਦੂਰਿ) ਪ੍ਰਤਜਖ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਵਹੁ ਕਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥

ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਭਰਪੂਰਿ ॥ ੩ ॥

ਸਰਬ (ਥਾਨ) ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਔਰ (ਥਨੰਤਰੀ) ਸਥਾਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈਂ ਇਨ ਸਬ ਕੇ ਅੰਤਰ ਮੇਰਾ ਪਰੀ ਪੂਰਣ ਪ੍ਰਭੁ ਬਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ੩॥

ਸਚੁ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਅਮਰੁ ਸਚੁ ਸਚੇ ਸਚਾ ਥਾਨੁ ॥

ਤਿਸਸਰਬ ਬਯਾਪੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਸਚੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਤਿਸਕੀ ਆਗਿਆ ਕੋ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸਕਾ(ਅਮਰ) ਹੁਕਮ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੈਸਾ ਸੁਭਾ ਸੁਭ ਕਰਮ ਜੀਵ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਫਲੁ ਸੁਖੁ ਵਾ ਦੁਖੁ ਭੁਗਾਉਨੇਨਮਿਤ ਤੈਸਾ ਹੀ ਹੁਕਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਬਿਭਚਾਰੀ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ।ਪੁਨਾਤਿਸ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਬੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਸਥਾਨ ਭੀ ਸਚਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਸਚੀ ਕੁਦਰਤਿ ਧਾਰੀਅਨੁ ਸਚਿ ਸਿਰਜਿਓਨੁ ਜਹਾਨੁ ॥

ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ (ਕੁਦਰਤਿ) ਸ਼ਕਤੀ ਭੀ ਸਚੀ ਹੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਸਚੁ ਸਰੂਪ ਹੀ (ਜਹਾਨ) ਸੰਸਾਰ(ਸਿਰਜਿਯਾ) ਰਚਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕਲਪਤਿ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਅਧਿਸ੍ਠਾਨ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇ ਪ੍ਰਥਕ ਕੁਛ ਭੀ ਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਜਪੀਐ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਹਉ ਸਦਾ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨੁ ॥ ੪ ॥ ੧੬ ॥ ੯੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਸਚੁ ਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਜਪੀਏ) ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਾਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਔਰ ਤਿਸ ਪਰ ਸਦਾ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਏ ॥ ੪ ॥ ੧੬ ॥ ੯੬ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਉਦਮੁਕਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪਣਾ ਵਡਭਾਗੀ ਧਨੁ ਖਾਟਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਨਾ ਕਰ ਹੇ ਵਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਵਾਲੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਧਨ ਕੋ ਖਾਟ ਲੇ ॥

ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਸਿਮਰਣਾ ਮਲੁ ਜਨਮੁ ਜਨਮੁ ਕੀ ਕਾਟਿ ॥ ੧ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਔਰ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਮਲ ਕੋ ਕਾਟ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਜਾਪੁ ॥ ਮਨ ਇਛੇ ਫਲ
ਭੁੰਚਿ ਤੂ ਸਭੁ ਚੂਕੈ ਸੋਗੁ ਸੰਤਾਪੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਾਪਕੋ ਜਪ, ਜਪ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਮਨ ਇਛੇ ਫਲੋਂ ਕੋ ਭੋਗੇਂਗਾ ਤਬ ਮਨ ਕੇ ਸੋਕ ਔਰ ਸੰਤਾਪ ਚੁਕ ਜਾਵੇਂਗੇ ॥

ਜਿਸੁ ਕਾਰਣਿ ਤਨੁ ਧਾਰਿਆ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਡਿਠਾ ਨਾਲਿ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਜਨਮ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਥਾ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਥ ਹੀ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਪ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕਾਰਣ ਮਾਇਆ ਮਹਿਤਤ੍ਵਾਦਿ ਕਰਕੇ (ਤਨ) ਧਾਰਿਆ ਕਿਆ ਰਚਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਸੇ ਅਭਿੰਨ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਣੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਜਲ ਥਲ) ਪਤਾਲ (ਮਹੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਔਰ (ਅਲ) ਅਕਾਸ ਇਨ ਸਭਨੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਪੂਰਨ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੀ ਗਯਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ (ਨਿਹਾਲਿ) ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਵਾ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਨਿਹਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇਆ ਲਾਗੀ ਸਾਚੁ ਪਰੀਤਿ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਤਬ ਨਿਰਮਲ ਭਯਾ ਹੈ ਜਬ ਸਚੁ ਰੂਪੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੀ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੋ ਕਿ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੇ ਤੋ ਜਪ ਤਪਾਦਿ ਬਿਨਾ ਕੁਛੁ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ॥

ਚਰਣ ਭਜੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਭਿ ਜਪ ਤਪ ਤਿਨਹੀ ਕੀਤਿ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਚਰਣ ਸੇਵਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਜਪ ਤਪ ਬ੍ਰਤਾਦਿ ਸੰਪੂਰਣ ਕਰਤਬਜ ਕਰ ਲੀਏ ਹੀ ਸਮਝੋ ॥

ਰਤਨ ਜਵੇਹਰ ਮਾਣਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਉ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪੁਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਤੋ ਰਤਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨਨ ਰੂਪੀ ਮਾਣਕੁ ਮਿਲਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਰੂਪੀ ਜਵਾਹਰੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਨਾਮ ਕੇ ਅੰਤਰ ਭੂਤ ਹੈਂ ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਰਸ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ ।੪॥੧੭॥੮੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਰਸ ਜੋ ਜਗਤ ਕੇ ਬਿਸੇ ਰਸ ਕਾ ਸੁਖੁ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਭਜਨਾਨੰਦ ਕਾ ਸੁਖੁ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਹਜ ਜੋ ਸਰੂਪਾਨੰਦ ਕਾ ਸੁਖੁ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥ ੪॥ ੧੭॥ ੮੭॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਸੋਈ ਸਾਸਤੁ ਸਉਣ ਸੋਇ ਜਿਤੁ ਜਪੀਐ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੋਈ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ (ਸਉਣ) ਸਗਨੁ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜਿਸ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਵਿਚਾਰਨੇ ਔਰ ਜਿਸ ਸਗਨ ਕੇ ਹੋਨੇ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਮੈਂ ਆਵੇ ॥

ਚਰਣ ਕਮਲੁ ਗੁਰਿ ਧਨੁ ਦੀਆ ਮਿਲਿਆ ਨਿਥਾਵੇ ਥਾਉ ॥

ਸੋ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਤਿਸਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਪਰਮਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਕਾ ਧਯਾਨੁ ਰੂਪੀ ਧਨੁ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਸੇ(ਨਿਥਾਵੇ)ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਥੇ ਤਿਨ ਕੋ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪੀ ਥਾਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਸਾਚੀ ਪੂੰਜੀ ਸਚੁ ਸੰਜਮੋ ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸ੍ਰਧਾ ਰੂਪੀ ਸਚੀ ਪੂੰਜੀ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ (ਸਚੁ ਸੰਜਮੋ) ਇੰਦ੍ਰਿਯੋਂ ਕੋ ਰੋਕਨ ਕਰਕੇ ਅਸਟ ਪਹਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਭੇਟਿਆ ਮਰਣੁ ਨ ਆਵਣੁ ਜਾਉ ॥ ੧ ॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ (ਭੇਟਿਆ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਫਿਰ ਜਨਮ ਕਰਕੇ ਤੋ ਆਤੇ ਨਹੀਂ ਔਰ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਕਰ ਜਾਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਭਜੁ ਸਦਾ ਇਕ ਰੰਗਿ ॥ ਘਟਿ ਘਟਿ
ਅੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਸੰਗਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਏਕਰਸ ਸਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰ ਹਰੀ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਘਟ ਘਟਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਵਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸਦਾ ਹੀ ਸੰਗੀ ਹੈ ਔਰ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਇੰਦ੍ਰੇ ਆਦਿਕ ਤਿਸਕੀ ਸੱਤਾ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਚੇਸ਼ਟਾ ਕਰਤੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਵਤੇ ਤੋ ਜੜ ਹੈ ਜਬ ਚੈਤਨ ਕੀ ਸੱਤਾ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਬਿਖਯੋਂ ਕੋ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਸੁਖਾ ਕੀ ਮਿਤਿ ਕਿਆ ਗਣੀ ਜਾ ਸਿਮਰੀ ਗੋਵਿੰਦੁ ॥

ਜਬ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਤਿਸ ਕਰ ਜੋ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ(ਮਿਤਿ)ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਕੀ ਕਿਆ ਗਿਨਤੀ ਕਰੀ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਮਿਤ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨਿ ਚਾਖਿਆ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸਿਆ ਓਹੁ ਰਸੁ ਜਾਣੈ ਜਿੰਦੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੋ ਹਰੀ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਤ੍ਰਿਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬਿਖੇ ਅਭਿਲਾਖਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਉਸ ਆਤਮ ਰਸ ਕੋ ਤਿਨ ਆਤਮਵੇਤਾ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ (ਜਿੰਦੁ) ਬੁਧੀ ਹੀ ਅਨਭਵ ਕਰਤੀ ਹੈ ॥

ਸੰਤਾ ਸੰਗਤਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਪ੍ਰਭੁ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਬਖਸਿੰਦੁ ॥

ਪ੍ਰਭ ਜੋ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਕੇ ਮਨਮੈ ਬਸਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਸੋਈ ਰਾਜ ਨਰਿੰਦੁ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਰਾਜਿਓਂ ਕਾ ਭੀ (ਨਰਿੰਦੁ) ਰਾਜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਰਾਜੇ ਭੀ ਤਿਨਕੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਉਸਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗੁਣ ਰਮਣ ਜਿਤੁ ਕੋਟਿ ਮਜਨ ਇਸਨਾਨ ॥

ਇਹ ਜੋ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕਾ (ਅਉਸਰਿ) ਸਮਾ ਹੈ ਇਸ ਮੇਂ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਜਸੁ (ਰਮਣ) ਉਚਾਰਣ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕੋਟ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਸਨਾਨ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਰਸਨਾ ਉਚਰੈ ਗੁਣਵਤੀ ਕੋਇ ਨ ਪੂਜੈ ਦਾਨੁ ॥

ਜੋ ਰਸਨਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਨਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸ੍ਰੇਸਟ ਗੁਨੋਂ ਵਾਲੀ ਹੈ ਪੁਨਃ ਸਰਬ ਦਾਨੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਨਾ ਅਧਿਕ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਕੋਈ ਦਾਨੁ ਨਾਮ ਕੀ ਬ੍ਰਾਬਰੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਧਾਰਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਵਸੈ ਦਇਆਲ ਪੁਰਖੁ ਮਿਹਰਵਾਨੁ ॥

ਜਿਨਕੇ ਊਪਰ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਦਯਾਲੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਪੁਰਸ਼ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੋ ਤਿਨਕੈ ਮਨ ਤਨ ਮੇ ਬਸਤਾ ਹੈ ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਧਨੁ ਤਿਸਦਾ ਹਉ ਸਦਾ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨੁ ॥ ੩ ॥

ਜਿਉਂ ਪਿੰਡ (ਸਰੀਰ)ਔਰ ਧਨੁ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਦੀਆਹੂਆ ਹੈ ਮੈ ਤਿਸਕੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੩ ॥

ਮਿਲਿਆ ਕਦੇ ਨ ਵਿਛੁੜੈ ਜੋ ਮੇਲਿਆ ਕਰਤਾਰ ॥

ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਮੇਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਜਥ ਸਰੂਪ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ ਫਿਰ ਕਬੀ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਦਾਸਾ ਕੈ ਬੰਧਨ ਕਟਿਆ ਸਾਚੈ ਸਿਰਜਣ ਹਾਰਿ ॥

ਤਿਨ ਦਾਸਾਂ ਕੇ ਬੰਧਨਾਂ ਕੋ ਸਚੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਨੇ ਕਾਟਿ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਭੂਲਾ ਮਾਰਗ ਪਾਇਓਨੁ ਗੁਣ ਅਵਗੁਣ ਨ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਸੋ ਦਾਸ ਕਬੀ ਬਜੋਹਾਰੋਂ ਕੇ ਸੰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਭੂਲਾ ਭੀ ਹੈ ਤੋ ਭੀ ਅਪਨੇ ਮਾਰਗ ਮੇਂ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਗੁਨ ਤਥਾ ਅਵਗੁਨੋਂ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਸਰਣਾਗਤੀ ਜਿ ਸਗਲ ਘਟਾ ਆਧਾਰੁ ॥ ੪ ॥ ੧੮ ॥ ੮੮ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸਰਬ ਘਟਾਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ (ਆਵਤੀ)ਆਓਨਾ ਕਰ ।
॥ ੪ ॥ ੧੮ ॥ ੮੮ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਰਸਨਾ ਸਚਾ ਸਿਮਰੀਐ ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥

ਜਬ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸਾਕ ਅਗਲੇ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਤਥਾ ਔਰ (ਅਗਲੇ) ਬਹੁਤ ਸਾਕ ਸੰਬੰਧ ਹੈਂ ਪਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਮਿਹਰ ਕਰੇ ਜੇ ਆਪਣੀ ਚਸਾ ਨ ਵਿਸਰੈ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥

ਜੇਕਰ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਆਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤਬ ਚਸਾ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਮਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰੇ ਚਸਾ ਅਤੀ ਅਲਪ ਕਾਲ ਕਾ ਵਾਚਕੁ ਹੈ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਾਚਾ ਸੇਵਿ ਜਿਚਰੁ ਸਾਸੁ ॥ ਬਿਨੁ ਸਚੇ
ਸਭ ਕੂੜ ਹੈ ਅੰਤੇ ਹੋਇ ਬਿਨਾਸੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਬ ਲਗ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਸ੍ਵਾਸ ਹੈਂ ਤਬ ਲਗ ਸਚਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਸੇਵ) ਸਿਮਰਨ ਕਰੁ ਤਿਸ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਜੋ ਪਰਪੰਚੁ ਹੈ ਸੋ ਸਭ (ਕੂੜ) ਝੂਠਾ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਨਾਸ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ਨਿਰਮਲਾ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਰਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੇਂ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ ਕਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰਾ ਮਾਇਆ ਤਥਾ ਅਵਿਦਯਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਮੇਰੇ ਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾ ਰਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਭੁਖ ਅਤਿ ਅਗਲੀ ਕੋਈ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ਮਾਇ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਥਾ ਤਨ ਮੇ (ਭੁਖ) ਚਾਹ (ਅਗਲੀ) ਅਤੀ ਬਹੁਤੀ ਹੈ (ਮਾਇ) ਹੇ ਭਾਈ ਕੋਈ ਆਣ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾਵੇ। ਅਗਲੀ ਮਾਰਵਾੜੀ ਭਾਸਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਭਾਲੀਆ ਸਹ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਇ ॥ ੨ ॥

ਮੈਨੇ ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਪੂਰਬਾਦਿ ਦਿਸਾ (ਭਾਲੀਆ) ਦੇਖੀਆ ਹੈਂ ਤਿਸ (ਸਹ) ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਵਰੁ ਕੋਈ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਅਰਦਾਸ ਕਰਿ ਜੋ ਮੇਲੇ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ (ਅਰਦਾਸ) ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਸੋ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਦਾਤਾ ਨਾਮ ਕਾ ਪੂਰਾ ਜਿਸੁ ਭੰਡਾਰੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਰੂਪੀ ਭੰਡਾਰ ਪਰੀਪੂਰਣ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਰਿਦਾ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਪੂਰਣ ਹੈ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਾਲਾਹੀਐ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥ ੩ ॥

ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਦੀਵ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਲਾਹਨਾ ਕਰੀਏ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਸਦਾ) ਨਿਤ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸਕੇ ਪਾਰਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਪਰਵਦਗਾਰੁ ਸਲਾਹੀਐ ਜਿਸ ਦੇ ਚਲਤ ਅਨੇਕ ॥

(ਪਰਵਦਗਾਰ) ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰੀਏ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਅਰਾਧੀਐ ਏਹਾ ਮਤਿ ਵਿਸੇਖ ॥

ਜੋ (ਸਦਾ) ਨਿਤ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਆਰਾਧਨਾ ਕਰੀਏ ਐਸੀ ਬੁਧੀ (ਬਿਸੇਸ) ਅਧਿਕ ਹੈ ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਮਿਠਾ ਤਿਸੁ ਲਗੈ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਨਾਨਕ ਲੇਖ ॥ ੪ ॥ ੧੯ ॥ ੮੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ (ਮਿਠਾ) ਪਿਆਰਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਸੁਭ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਆ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧੯ ॥ ੮੯ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਸੰਤ ਜਨਹੁ ਮਿਲਿ ਭਾਈਹੋ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈਓ ਤਾਂਤੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਨਾਮੁ (ਸਮਾਲਿ) ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੋਸਾ ਈਧਹੁ ਜੀਅ ਕਾ ਐਥੈ ਓਥੈ ਨਾਲਿ ॥

ਐਸਾ ਅਪਨੇ ਜੀ ਕਾ (ਤੋਸਾ) ਖਰਚੁ ਬਾਂਧਨਾ ਕਰੋ ਜੋ (ਐਥੈ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਔਰ (ਓਥੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੇ ਸਾਥ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਪਾਈਐ ਅਪਣੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਤੋਸਾ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਤਬ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਕੋ ਨਿਹਾਲ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ॥

ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਤਿਸੁ ਹੋਵੈ ਜਿਸਨੋ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ॥ ੧ ॥

ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਨਾਮੁ ਤਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਯਾਲਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥ ਦੂਜਾ ਥਾਉ ਨ ਕੋ ਸੁਝੈ ਗੁਰ ਮਿਲੇ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਔਰ ਕੋਈ ਬੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਵਾਸਤੇ ਦੂਜਾ ਅਸਥਾਨ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੂਝਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਹੀ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਸਗਲ ਪਦਾਰਥ ਤਿਸੁ ਮਿਲੇ ਜਿਨਿ ਗੁਰੁ ਡਿਠਾ ਜਾਇ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਸ੍ਰਧਾਪੂਰਬਕ ਜਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ਧਰਮਾਦਿ ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਤਿਸਕੋ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿਭਏ ਹੈਂ

ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਜਿਨ ਮਨੁ ਲਗਾ ਸੇ ਵਡ ਭਾਗੀ ਮਾਇ ॥

(ਮਾਇ) ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇ ਲਗਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਵਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਦਾਤਾ ਸਮਰਥੁ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਸਭ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਦਾਤਾਰ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਰ ਸ੍ਰਾਪਾਦਿ ਦੇਨੇ ਕੋ ਸਾਮਰਥ ਹੈਂ ਔਰ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜਸੁ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੇ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ। ਵਾ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸਰਬ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਗੁਰੂ ਤੇ ਬਜਕ੍ਰੀ ਸਹਤ ਏਕ ਦੇਸੀ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਗੁਰੁ ਡੂਬਦਾ ਲਏ ਤਰਾਇ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਤਾਂਤ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਾਮੁਦ੍ਰ ਮੇ ਡੂਬਤੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤਰਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਕਿਤੁ ਮੁਖਿ ਗੁਰ ਸਾਲਾਹੀਐ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ॥

ਐਸੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਸਲਾਘਾ ਕਰੀਏ ਜੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾਰਜਾਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕੋ ਕਾਰਨ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ॥

ਸੇ ਮਥੇ ਨਿਹਚਲ ਰਹੇ ਜਿਨ ਗੁਰਿ ਧਰਿਆ ਹਥੁ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਊਪਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਾਥ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਿਹਚਲ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਇਸਥਿਤ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਪੀਆਲਿਆ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਪਥੁ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਜੋ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਨਿਵਾਰਣ ਕਰਣੇ ਕੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ (ਪਥੁ) ਔਖਧੀ ਵਾ ਸੰਜਮ ਰੂਪੀ ਪਥ ਕੇ ਸਹਿਤ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਿਲਾਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸੇਵਿਆ ਭੈ ਭੰਜਨੁ ਦੁਖ ਲਥੁ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭੈ ਭੰਜਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਲਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਗਹਿਰੁ ਗੰਭੀਰੁ ਹੈ ਸੁਖੁ ਸਾਗਰੁ ਅਘ ਖੰਡੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਗਹਿਰ) ਡੂੰਘਾ ਔਰ (ਗੰਭੀਰ) ਨਿਰਹਲੁ ਹੈ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਪਾਪੋਂ ਕੋ(ਖੰਡੁ)ਨਾਸਕਰਤਾ ਹੈ

ਜਿਨਿ ਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਆਪਣਾ ਜਮਦੂਤ ਨ ਲਾਗੈ ਡੰਡੁ ॥

ਜਿਨ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਜਮ ਕੇ ਦੂਤੋਂ ਕਾ ਡੰਡੁ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਨਾਲਿ ਤੁਲਿ ਨ ਲਗਈ ਖੋਜਿ ਡਿਠਾ ਬ੍ਰਹਮੰਡੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਤੁਲਿ) ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਬਰਾਬਰ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਗ ਸਕਤਾ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੋ ਖੋਜ ਕਰ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ ਕਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਮ ਨਿਧਾਨੁ ਸਤਿ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ਸੁਖ ਨਾਨਕ ਮਨ ਮਹਿ ਮੰਡੁ ॥ ੪ ॥ ੨੦ ॥ ੯੦ ॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ (ਮੰਡੁ) ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨੦ ॥ ੯੦ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫

ਮਿਠਾ ਕਰਿਕੈ ਖਾਇਆ ਕਉੜਾ ਉਪਜਿਆ ਸਾਦੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਸਬਦਾਦਿ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਮੀਠੇ ਸਮਝ ਕਰ (ਖਾਇਆ) ਭੋਗਿਆ ਥਾ ਤਿਨ ਕਾ (ਸਾਦੁ) ਰਸੁ ਅੰਤ ਕੋ ਕੌੜਾ ਉਤਪਤਿ ਹੁਆ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬਿਸੇ ਭੋਗ ਅੰਤ ਕੋ ਦੁਖਦਾਈ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਭਾਈ ਮੀਤ ਮੁਰਿਦ ਕੀਏ ਬਿਖਿਆ ਰਚਿਆ ਬਾਦੁ ॥

ਭ੍ਰਾਤਾ ਔਰ ਮਿਤ੍ਰ ਜੋ (ਮੁਰਿਦ) ਸੁਹਿਰਦ ਸ੍ਵਭਾਵ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੇ ਓਹ ਭੀ ਸੰਪੂਰਨ ਅਪਨੇ ਕੀਏ ਸੋ ਇਨੋਂ ਸਾਥ ਲਾਗ ਕਰਕੇ ਬਿਸੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਮੇ ਹੀ ਬਜਰਥ ਰਚਾ ਹੈ ॥

ਜਾਦੇ ਬਿਲਮੁ ਨ ਹੋਵਈ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਬਿਸਮਾਦੁ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਪੂਰਬ ਠਾਠੁ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਜਾਤੇ ਹੂਏ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਭ ਅਸਚਰਯਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਈਹਾਂ ਅਸਚਰਜ ਸ਼ੋਕ ਕਾ ਭਾਵ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਲਾਗੁ ॥ ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਵਿਣਸਣਾ ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਤਿਆਗੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਾਗ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸਟਮਾਨ ਪ੍ਰਪੰਚ ਹੈ ਸੋ ਸੰਪੂਰਣ (ਵਿਣਸਣਾ) ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੀ ਮਤ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤ ਕੋ ਹੀ ਧਾਰਨ ਕਰ ॥ ੧ ॥

ਜਿਉ ਕੂਕਰ ਹਰਕਾਇਆ ਧਾਵੈ ਦਹਦਿਸ ਜਾਇ ॥

ਜੈਸੇ (ਹਰਕਾਇਆ)ਹਲਕਾਇਆ ਕੁਤਾ ਦੌੜ ਕਰ ਦਸੋ ਦਿਸ਼ਾ ਮੇਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਲੋਭੀ ਜੰਤੁ ਨ ਜਾਣਈ ਭਖ ਅਭਖੁ ਸਭੁ ਖਾਇ ॥

ਤੈਸੇ ਲੋਭੀ ਜੰਤ ਭੀ ਭਖ ਔਰ ਅਭਖ ਕੋ ਖਾ ਲੇਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤਿਸਕੋ ਗੁਨ ਤਥਾ ਦੋਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਪਰੰਤੂ ਲੋਭ ਕਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗ੍ਰਹਸਤੀਪੁਰਸ਼ ਤਿਸਕਾ ਤਯਾਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੋ ਅਪਨਾ ਪਦਾਰਥਹੈ ਵਹੁ ਭਖ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪਰਾਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਅਭਖ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਲੋਭੀ ਕੋ ਇਨਕਾ ਕਛੂ ਬਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਪਰਾਏ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਟਦਾ ਕਹੀਏ ਭਖ ਅਭਖ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਔਰ ਸੂਧੀ ਪੂਛ ਵਤ ਯਾਚਨਾਰਥ ਹਥ ਪਸਾਰੀ ਰਖਦਾ ਹੈ ਔਰ ਝਗ ਫੁਟਣੀ ਮੂਹ ਤੋਂ ਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪ ਪਾਣੀ ਵਲ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੇਹੜਾ ਓਸਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਭ ਰੂਪੀ ਹਲਕ ਚੜ੍ਹਾਉ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਪਾਣੀ ਹੀ ਪਾਇਆਂ ਮਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਹੀ ਜਲ ਕਰਕੇ ਮੁਕਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਮਦਿ ਬਿਆਪਿਆ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੋਨੀ ਪਾਇ ॥

ਤਿਸ ਲੋਭੀ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤਥਾ(ਮਦਿ)ਹੰਕਾਰ ਬਯਾਪ ਰਹਾਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾਹੈ ॥੨

ਮਾਇਆ ਜਾਲ ਪਸਾਰਿਆ ਭੀਤਰਿ ਚੋਗ ਬਣਾਇ ॥

ਈਸ਼ਰ ਨੇ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਜਾਲੁ ਪਸਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਬੀਚ ਸਬਦ ਸਪਰਸਾਦਿ ਬਿਸੇ ਚੋਗਾ ਬਨਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਪੰਖੀ ਫਾਸਿਆ ਨਿਕਸੁ ਨ ਪਾਏ ਮਾਇ ॥

ਤਿਸ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਜਾਲ ਮੈ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਾਨ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਸੋ ਪੰਖੀ ਫਸਾ ਹੂਆ ਨਿਕਸ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਮਾਇ ਪਦ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਤਾ ਤਿਸਹਿ ਨ ਜਾਨਈ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਹਕੋ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਾਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮ ਔਰ ਮਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰੀ ਮੋਹਿਆ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਮਾਨੁਖਾਦਿ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਔਰ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਯੋਹਾਰੋਂ ਮੈ ਮੋਹਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਜਿਸਨੋ ਰਖੈ ਸੋ ਰਹੈ ਸੰਬ੍ਰਿਥੁ ਪੁਰਖੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਜਿਸਕੋ ਸੋ ਸਾਮਰਥ ਬਿਅੰਤ ਪੁਰਸ਼ ਆਪ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮੋਹ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਲਿਵ ਉਧਰੇ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੁ ॥ ੪ ॥ ੨੧ ॥ ੯੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਜਨ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜੋ ਸੰਤ ਭਗਤਿ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਮੈ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ (ਉਬਰੇ) ਬਚ ਰਹੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਮੈ ਤਿਨਕੇ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥ ੨੧ ॥ ੯੧ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨ ॥ ਗੋਇਲਿ ਆਇਆ ਰੋਇਲੀ ਕਿਆ ਤਿਸੁ ਡੰਫੁ ਪਸਾਰੁ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਪਸੂ ਚਰਾਵਨੇ ਵਾਸਤੇ ਕਹੀ ਅੰਨਜ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ ਜਾਵੇ ਤਿਸਕੋ ਗੋਇਲੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜਾਵੇ ਤਿਸ ਸਥਾਨ ਕੋ ਗੋਇਲ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਯੇਹ ਜੀਵ ਇਸ ਜਗਤ ਰੂਪੀ ਗੋਇਲਮੈਂ ਥੋੜੇ ਦਿਨੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਗੋਇਲੀ ਵਤ ਆਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਫਿਰ ਕਿਆ ਦੰਭ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਗੋਇਲੀ ਅਲਪਕਾਲ ਰਹਿਨੇ ਕਰਕੇ ਕੁਛ ਅਸਥਾਨ ਬਨਾਉਨੇ ਆਦਿਕ ਪਸਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਕੋ ਸਮਝਨਾ ਚਾਹੀਏ ਹੈ ॥

ਮੁਹਲਤਿ ਪੁੰਨੀ ਚਲਣਾ ਤੂੰ ਸੰਮਲੁ ਘਰ ਬਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਰਹਿਨੇ ਕੀ (ਮੁਹਲਤਿ) ਅਵਧੀ (ਪੁੰਨੀ) ਪੂਰੀ ਹੂਈ ਤਬ ਹੀ ਚਲਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੋਗਾ ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੇ (ਬਾਰ) ਦਰਵਾਜੇ ਗਜਾਨ ਕੋ (ਸੰਭਲੁ) ਸੰਭਾਲੁ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਕਾ ਪੁਰਖਾਰਥੁ ਕਰੁ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ ਮਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਪਿਆਰਿ ॥
ਕਿਆ ਥੋੜੜੀ ਬਾਤ ਗੁਮਾਨੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਪਿਆਰ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰ ਕਿਆ ਥੋੜੀ ਬਾਤ ਕਾ ਗੁਮਾਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਸੋ ਅਲਪਕਾਲ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਕਿਆ ਅਭਿਮਾਨ ਹੈ ॥

ਜੈਸੇ ਰੈਣਿ ਪਰਾਹੁਣੇ ਉਠਿ ਚਲਸਹਿ ਪਰਭਾਤਿ ॥

ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਕੇ ਗ੍ਰਹ ਕੋਊ ਪਰਾਹੁਨੇ ਰਾਤ੍ਰੀ ਰਹਿ ਕਰ ਪ੍ਰਾਤਕਾਲ ਹੂਏ ਉਠ ਕਰ ਚਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਪੂਰੇ ਹੂਏ ਸੰਬੰਧੀ ਜਨੋਂ ਕ ਬੀਚ ਸੇ ਪਰਾਹੁਨੇ ਵਤ ਜੀਵ ਉਠ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਿਆ ਤੂ ਰਤਾ ਗਿਰਸਤ ਸਿਉ ਸਭ ਫੂਲਾ ਕੀ ਬਾਗਾਤਿ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਮਨ ਕਿਆ ਤੂੰ ਗ੍ਰਹਸਤ ਕੇ ਬੀਚ (ਰਤਾ) ਰਚ ਰਹਾ ਹੈਂ ਯਹ ਜੋ ਸਰਬ ਸੰਬੰਧੀ ਜਨ ਔਰ ਬਿਖੇ ਸੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਫੂਲੋਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੀ (ਬਾਗਾਤ) ਫੁਲਵਾੜੀਓਂ ਕੇ ਖਿੜਨੇ ਵਤ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਫੁਲ ਖਿਲੇ ਹੁਏ ਅਲਪਕਾਲ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਯਹਿ ਭੀ ਤੁਛਕਾਲ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਜਿਨਿ ਦੀਆ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਲੋੜਿ ॥

ਤਨ ਧਨ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀਆਦਿ ਬਿਭੂਤੀ ਕੋ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਿਆ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਤੁਝ ਕੋ ਯਹਿ ਸਭ ਕੁਛ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ (ਲੋੜਿ) ਚਾਹੁਨਾ ਕਰ ॥

ਸਰਪਰ ਉਠੀ ਚਲਣਾ ਛਡਿ ਜਾਸੀ ਲਖ ਕਰੋੜਿ ॥ ੩ ॥

(ਸਰਪਰ) ਅਵਸਯ ਹੀ ਵਾ ਨਿਸਚ ਉਠ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਵਿਭੂਤੀ ਲਖਾਂ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਕੋ ਭੀ ਛੋੜ ਕਰਕੇ ਚਲਾ ਜਾਵੇਂਗਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਰੰਚਕ ਪਦਾਰਥ ਭੀ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ ॥ ੩ ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਭ੍ਰਮਤਿਆ ਦੁਲਭ ਜਨਮੁ ਪਾਇਓਇ ॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨ ਵਿਖੇ ਫਿਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤੈਨ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਦੁਰਲਭ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਤੂੰ ਸੋ ਦਿਨੁ ਨੇੜਾ ਆਇਓਇ ॥ ੪ ॥ ੨੨ ॥ ੯੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਮਾਲ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਈ ਦਿਨੁ ਤੇਰੇ ਨਿਕਟ ਆਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮਰਨਾ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਪਰ ਖੜਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨੨ ॥ ੯੨ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਦੇਹ ਅਰ ਜੀਵ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ॥

ਤਿਚਰੁ ਵਸਹਿ ਸੁਹੇਲੜੀ ਜਿਚਰੁ ਸਾਥੀ ਨਾਲਿ ॥

ਹੇ ਦੇਹ ਤੂੰ ਤਬ ਤਕ ਸੁਖੀ ਵਸਤੀ ਹੈਂ ਜਬ ਤਕ ਸਾਥੀ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੈ ॥

ਜਾ ਸਾਥੀ ਉਠੀ ਚਲਿਆ ਤਾ ਧਨੁ ਖਾਕੂਰਾਲਿ ॥ ੧ ॥

ਜਬ (ਸਾਥੀ) ਜੀਵ ਉਠ ਕੇ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਬ ਹੇ ਦੇਹ ਤੂ ਖਾਕ ਮੈਂ ਰਲ ਜਾਵੇਗੀ ॥ ੧ ॥

ਮਨਿ ਬੈਰਾਗੁ ਭਇਆ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਣੈ ਕਾ ਚਾਉ ॥ ਧੰਨੁ ਸੁ ਤੇਰਾ ਥਾਨੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਖਨੇ ਕਾ ਚਾਉ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬੈਰਾਗੁ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਬ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਐਸੇ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰਾ ਥਾਨੁ ਸਤਸੰਗ ਵਾ ਬੈਕੁੰਠੁ ਸੋ ਧੰਨ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਜਿਚਰੁ ਵਸਿਆ ਕੰਤ ਘਰਿ ਜੀਉ ਜੀਉ ਸਭਿ ਕਹਾਤਿ ॥

ਜਬ ਤਕ (ਕੰਤ) ਜੀਵ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੁਆ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਆਈਏ ਜੀ ਆਈਏ ਜੀ ਸਭਿ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਾ ਉਠੀ ਚਲ ਸੀ ਕੰਤੜਾ ਤਾ ਕੋਇ ਨ ਪੁਛੈ ਤੇਰੀ ਬਾਤ ॥ ੨ ॥

ਜਬ (ਕੰਤੜਾ) ਪਤੀ ਜੀਵ ਉਠ ਕੇ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਬ ਤੇਰੀ ਕੋਈ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਪੂਛੇਗਾ ॥ ੨ ॥

ਪੇਈਅੜੈ ਸਹੁ ਸੇਵਿ ਤੂੰ ਸਾਹੁਰੜੈ ਸੁਖਿ ਵਸੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਜੀਵ ਰੂਪੁ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਪੇਈਅੜੈ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਤੂੰ (ਸਹੁ) ਪਤੀ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰੁ ਕਿਉਂਕਿ (ਸਾਹੁਰੜੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਵਸੇਂਗੀ ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਚਜੁ ਅਚਾਰੁ ਸਿਖੁ ਤੁਧੁ ਕਦੇ ਨ ਲਗੈ ਦੁਖੁ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ (ਚਜੁ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਰਮ ਸਿਖੁ (ਤੁਧੁ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਬੀ ਦੁਖੁ ਨਹੀਂ ਲਗੇਗਾ ॥ ੩ ॥

ਸਭਨਾ ਸਾਹੁਰੈ ਵੰਞਣਾ ਸਭਿ ਮੁਕਲਾਵਣਹਾਰ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਨੇ (ਸਾਹੁਰੇ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਵੰਞਣਾ) ਜਾਣਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਕੋ ਕਾਲ ਮੁਕਲਾਵਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਧੰਨੁ ਸੁਹਾਗਣੀ ਜਿਨ ਸਹ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥ ੪ ॥ ੨੩ ॥ ੯੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ(ਸੁਹਾਗਣੀ)ਸੇ ਗਯਾਨਵਾਨ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਪਯਾਰ ਹੈ॥ ੪ ॥ ੨੩ ॥ ੯੩ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਘਰੁ ੬ ॥ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਏਕ ਓਹੀ ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਆਕਾਰੁ ॥

(ਕਾਰਣ) ਮਾਯਾ ਮਹਿ ਤਤ੍ਵ ਆਦਿ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਏਕ ਓਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰਾ ਸਰੀਰ ਰਚਿਆ ਹੈ ॥

ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਵਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਰਬ ਕੋ ਆਧਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਧਿਆਵਹੁ ਜਿਸਨੇ ਸਰਬ ਕੋ ਆਸਰਾ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਮਨ ਮਹਿ ਧਿਆਇ ॥ ਛੋਡਿ ਸਗਲ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਿਆਨਪਾ ਸਾਚਿ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਮੈਂ ਧਿਆਵਨਾ ਕਰੁ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਚਤਰਾਈਆਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ(ਸਾਚਿ ਸਬਦਿ) ਸਚ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਓ ॥ ੧ ॥

ਦੁਖੁ ਕਲੇਸੁ ਨ ਭਉ ਬਿਆਪੈ ਗੁਰ ਮੰਤੁ ਹਿਰਦੈ ਹੋਇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੋ (ਦੁਖੁ) ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਪੀੜਾ ਔਰ ਕਲੇਸੁ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਅਵਿਦਿਆ ੧,ਅਸਮਿਤਾ ੨,ਰਾਗ ੩,ਦ੍ਵੇਖ ੪,ਅਭਿਨਿਵੇਸ ੫ ਕਿਯਾ ਹਠੁ ਔਰ (ਭਉ) ਡਰ ਜਮ ਕਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ॥

ਕੋਟਿ ਜਤਨਾ ਕਰਿ ਰਹੇ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਤਰਿਓ ਨ ਕੋਇ ॥ ੨ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਜਤਨ ਕਰਕੇ ਰਹ ਚੁਕੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤਰਿਆ ॥ ੨ ॥

ਦੇਖਿ ਦਰਸਨੁ ਮਨੁ ਸਾਧਾਰੈ ਪਾਪ ਸਗਲੇ ਜਾਹਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕਰ ਮਨ ਸਹਿਤ ਅਧਾਰ ਕ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸੰਸੇ ਨਬ੍ਰਿਤ ਹੋਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪਾਪ ਸਭ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਉ ਤਿਨਕੈ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਜਿ ਗੁਰ ਕੀ ਪੈਰੀ ਪਾਹਿ ॥ ੩ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਬਲਹਾਰਣੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਾਚੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਉ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸਤਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਾਚ ਰੂਪੁ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ॥

ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨਾ ਮਨਿ ਇਹੁ ਭਾਉ ॥ ੪ ॥ ੨੪ ॥ ੯੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਪੁਰਸ ਵਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਇਹ ਸਤਸੰਗ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨੪ ॥ ੯੪ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਸੰਚਿ ਹਰਿ ਧਨੁ ਪੂਜਿ ਸਤਿਗੁਰ ਛੋਡਿ ਸਗਲ ਵਿਕਾਰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੁ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪੂਜ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਦੇ ॥

ਜਿਨਿ ਤੂੰ ਸਾਜਿ ਸਵਾਰਿਆ ਹਰਿ ਸਿਮਰਿ ਹੋਇ ਉਧਾਰੁ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੇ ਤੂੰ (ਸਾਜਿ) ਰਚ ਕੇ ਅੰਗ ਪ੍ਰਤਿ ਅੰਗੋਂ ਕਰਕੇ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਉਧਾਰੁ) ਉਧਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ॥ ੧ ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਨਾਮੁ ਏਕੁ ਅਪਾਰੁ ॥ ਪ੍ਰਾਨ ਮਨੁ ਤਨੁ
ਜਿਨਹਿ ਦੀਆ ਰਿਦੇ ਕਾ ਆਧਾਰੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਏਕ (ਅਪਾਰ) ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪੁ ਵਹ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ (ਤਨ) ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਾਣ ਔਰ (ਮਨ) ਅੰਤਸਕਰਣਾਦਿ ਸਭ ਠਾਟੁ ਤੁਝ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਰਿਦੇ ਕਾ ਆਸਰਾ ਤੁਝੁ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਤਾਸਫੁਰਤੀ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਅਹੰਕਾਰਿ ਮਾਤੇ ਵਿਆਪਿਆ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਔਰ ਜੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਮਸਤੁ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਸੰਸਾਰੁ ਵਿਆਪਿਆ ਹੁਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਕੈਸੇ ਬਚੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪਉ ਸੰਤ ਸਰਣੀ ਲਾਗੁ ਚਰਣੀ ਮਿਟੈ ਦੂਖੁ ਅੰਧਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤਜਨੋਂ ਕੀ ਸਰਣੀ ਪੜ ਕੇ ਤਿਨਕੇ ਚਰਣੀ ਲਾਗ ਰਹੁ (ਅੰਧਾਰੁ) ਅਗਯਾਨ ਅੰਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਜੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪੀ ਦੁਖੁ ਹੈ ਸੋ ਮਿਟ ਜਾਏਗਾ ॥ ੨ ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਸਿਖ ਕੋ ਕੌਨ ਕਰਨੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜੋ ਕਰੇ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨੁ ॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਦਇਆ ਕਮਾਵੈ ਏਹ ਕਰਣੀ ਸਾਰ ॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਦਯਾ ਆਦਿ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਕਮਾਉਣਾ ਕਰੇ ਏਹੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਰਣੀ ਹੈ ॥

ਆਪੁ ਛੋਡਿ ਸਭ ਹੋਇ ਰੇਣਾ ਜਿਸੁ ਦੇਇ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥ ੩ ॥

ਪੁਨਾ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੀ ਚਰਣ ਧੂੜ ਹੋ ਰਹੇ ਪਰੰਤੂ ਐਸੀ ਦੇਵੀ ਸੰਪਤੀ ਤਿਸਕੋ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੈਸੇ ਮਿਲੇ ?

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਸਗਲ ਤੂੰ ਹੈ ਪਸਰਿਆ ਪਾਸਾਰੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉੱਤਰੁ ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ (ਪਸਾਰੁ) ਫੈਲਾਵ ਰੂਪੁ ਪ੍ਰਪੰਚ ਪਸਰਿਆ ਹੁਆ ਦੇਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤੂੰ ਅਧਿਸ੍ਠਾਨ ਚੇਤਨ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਪ੍ਰਪੰਚ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਕਲਪਤ ਰੂਪੁ ਹੈ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਸਤਾ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਐਸੇ ਜਾਣੇ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਭਰਮੁ ਕਾਟਿਆ ਸਗਲ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੁ ॥ ੪ ॥ ੨੫ ॥ ੯੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਭਰਮ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੇ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਭ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਦੇਖਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨੫ ॥ ੯੫ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਬੇਨਤੀ ॥ ਦੁਕ੍ਰਿਤ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਮੰਧੇ ਸੰਸਾਰੁ ਸਗਲਾਣਾ ॥

ਪਾਪ ਔਰ ਪੁੰਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਕੋਈ ਪਾਪੀ ਹੈ ਕੋਈ ਪੁੰਨੀ ਹੈ॥

ਦੁਹਹੂੰ ਤੇ ਰਹਤ ਭਗਤੁ ਹੈ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਜਾਣਾ ॥ ੧ ॥

ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਦੋਨੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਭਗਤੁ ਹੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੇ ਧਰਮ ਮਾਨ ਕਰ ਆਪ ਕੋ ਸਾਖੀ ਰੂਪੁ ਦੇਖਣੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਭਗਤੁ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਠਾਕੁਰੁ ਸਰਬੇ ਸਮਾਣਾ ॥ ਕਿਆ ਕਹਉ ਸੁਣਉ
ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਵਡ ਪੁਰਖ ਸੁਜਾਣਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਤੂੰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਸੁਣੁ ਤੇਰੇ ਅਗੇ ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਹੂੰ ਤੂੰ ਵਡਾ ਚਤ੍ਰ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ॥

ਮਾਨ ਅਭਿਮਾਨ ਮੰਧੇ ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਨਾਹੀ ॥

ਔਰ (ਮਾਨ) ਅਪਨੀ ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਚਾਹੁਣੀ (ਅਭਿਮਾਨ) ਜਾਤੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਹੰਕਾਰੁ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਬੀਚ ਹੈ ਵਾ ਮਾਨ ਅਪਮਾਨ ਕੇ ਜੋ ਬੀਚ ਹੈਂ ਸੋ ਸੇਵਕ ਨਾਹੀ। ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਭਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਤਤ ਸਮਰਦੀ ਸੰਤਹੁ ਕੋਈ ਕੋਟਿ ਮੰਧਾਹੀ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਭਗਤ ਸਰਬ ਮੈ ਸਮਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ (ਤਤ) ਸੋ ਹੇ ਸੰਤਹੁ ਕੋਈ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਬੀਚ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਕਹਨ ਕਹਾਵਨ ਇਹੁ ਕੀਰਤਿ ਕਰਲਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕੋ ਆਪ ਕਹਨਾ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਹਾਵਨਾ ਇਹ ਕਾਮ (ਕਰਲਾ) ਕਰੜਾ ਹੈ ਬਜਾਕਰਣ ਕੀ ਰੀਤੀ ਸੇ ਲਕਾਰ ਕਾ ਝਕਾਰ ਬਨਤਾ ਹੈ ਵਾ ਨਿਸ ਪਾਪ ਹੋਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀਆਂ ਕਥਾ ਉਚਾਰਨੇ ਸੇ ਮੁਕਤ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਗੁਰਮੁਖਿਹੀ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਅਪਨੀ ਕੀਰਤਨ ਕਾ ਕਹਨਾ ਔਰ ਕਹਾਵਨਾ ਜੋ ਹੈ ਇਹ ਤੋ ਪੂਜਾਵਨੇ ਕਾ (ਕਰਲਾ) ਰਸਤਾ ਬਨ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਕਥਨ ਕਹਨ ਤੇ ਮੁਕਤਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ॥ ੩ ॥

ਇਸ ਅਪਨੀ ਉਸਤਤੀ ਕੀ ਕਥਨੀ ਕੋ ਕਹਨੇ ਸੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਕਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਰਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਗਤਿ ਅਵਿਗਤਿ ਕਛੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਇਆ ॥

ਸੰਤਨ ਕੀ ਰੇਣੁ ਨਾਨਕ ਦਾਨੁ ਪਾਇਆ ॥ ੪ ॥ ੨੬ ॥ ੯੬ ॥

ਗਤਿ ਅਵਗਤਿ ਜਾਣਾ ਆਉਣਾ ਵਾ ਮੋਖ ਬੰਧ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਕੁਛ ਬੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਦ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਚਰਣ ਧੂਰੀ ਹੋ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੇ ਦਾਨ ਦੀਏ ਹੂਏ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨੬ ॥੯੬॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਜੀ ਕੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕਰਨ ਸਮੇ ਨਿਰਬਿਘਨ ਸਮਾਪਤੀ ਅਰਥ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਪਾਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਭਗਤਿ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ

ਤੇਰੈ ਭਰੋਸੈ ਪਿਆਰੇ ਮੈ ਲਾਡੁ ਲਡਾਇਆ ॥

ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਮੈ ਤੇਰੇ ਭਰੋਸੇ ਕਰਕੇ (ਲਾਡੁ) ਪਯਾਰ (ਲਡਾਇਆ) ਕਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਹਰੀ ਮੰਦਰ ਕਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭੁ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਭਗਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਭੂਲਹਿ ਚੂਕਹਿ ਬਾਰਿਕ ਤੂੰ ਹਰਿ ਪਿਤਾ ਮਾਇਆ ॥ ੧ ॥

ਜੇਕਰ ਹਮ ਬਾਲਕ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੇ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਸੇ (ਭੂਲਹਿ) ਭੂਲ ਜਾਵੇਂ ਔਰ ਤੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਤੇ (ਚੂਕਹਿ) ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤੋ ਭੀ ਹਰੀ ਤੂੰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਵਤ ਬਖਸ਼ਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ॥

ਸੁਹੇਲਾ ਕਹਨੁ ਕਹਾਵਨੁ ਤੇਰਾ ਬਿਖਮੁ ਭਾਵਨੁ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕਾ ਕਹਨਾ ਅਰ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਹਾਵਨਾ ਸੁਖਾਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੁ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣਾ (ਬਿਖਮੁ) ਕਠਨ ਹੈ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਉ ਮਾਣੁ ਤਾਣੁ ਕਰਉ ਤੇਰਾ ਹਉ ਜਾਨਉ ਆਪਾ ॥

ਮੈਂ (ਮਾਣੁ) ਆਦਰੁ ਔਰ (ਤਾਣੁ) ਬਲੁ ਤੇਰਾ ਹੀ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਆਪਣਾ ਜਾਣਤਾ ਹੂੰ ॥ ਯਥਾ ॥ ਆਪਨੇ ਪੈ ਮਾਨੁ ਆਪਨੇ ਪੈ ਤਾਨਾ ਅਪਨੇ ਹੀ ਪੈ ਅਰਥਾ। ਅਪਨੇ ਪੈ ਦੂਖ ਅਪਨੇ ਪੈ ਸੂਖਾ ਅਪਨੇ ਹੀ ਪੈ ਬਿਰਥਾ ਜਾਹੂ ਕਾਹੂ ਆਪਨੋ ਹੀ ਚਿਤ ਆਵੈ ॥

ਸਭ ਹੀ ਮਧਿ ਸਭਹਿ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਬੇਮੁਹਤਾਜ ਬਾਪਾ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਪਿਤਾ ਤੂੰ ਸਭ ਵਿਖੇ ਬਿਆਪਕੁ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਤੇ ਅਸੰਗ ਹੈਂ ਔਰ (ਬੇਮੁਹਤਾਜ) ਕਿਸੀ ਕੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪਿਤਾ ਹਉ ਜਾਨਉ ਨਾਹੀ ਤੇਰੀ ਕਵਨ ਜੁਗਤਾ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਜੀਵ ਨਹੀ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਤਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੈਂ ਕੌਣਸੀ ਜੁਗਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ ॥

ਬੰਧਨ ਮੁਕਤੁ ਸੰਤਹੁ ਮੇਰੀ ਰਾਖੈ ਮਮਤਾ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੂੰ ਅਵਿਦਕ ਬੰਧਨਤਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਸੰਤ ਜਨੋ ਕੇ ਸਮ ਮਮਤਾ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਆਦਿਕੋਂ ਵਤ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਪਨਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਬੰਧਨਾ ਸੇ ਮੁਕਤ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਤਿਨ ਮੈਂ ਮਮਤਾ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਤੇ ਮੇਰੀ ਰਖਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈਂ।

ਭਏ ਕਿਰਪਾਲ ਠਾਕੁਰ ਰਹਿਓ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਜਬ ਆਪ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਤਬ ਹਮ (ਆਵਣ) ਜਨਮ (ਜਾਣਾ) ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਰਲਿ ਮਿਲਿ ਨਾਨਕ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਣਾ ॥ ੪ ॥ ੨੭ ॥ ੯੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬਿਆਪਕ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਪਛਾਣਿਆਹੈ॥੪॥੨੭॥੯੭॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧ ॥

ਸੰਤਜਨਾ ਮਿਲਿ ਭਾਈਆ ਕਟਿਅੜਾ ਜਮ ਕਾਲੁ ॥

ਬੇਨਤੀ॥ਸੰਤ ਜਨਾ ਭਾਈਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ(ਜਮ)ਜਨਮ(ਕਾਲੁ)ਮਰਨੁ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾ ਕਾਲ ਕੋ(ਜਮ)ਮੂਲ ਤੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੀ ਨਾਸ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੁਆ ਹੂੰ ॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨਿ ਵੁਠਾ ਹੋਆ ਖਸਮੁ ਦਇਆਲੁ ॥

ਜਬ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨ ਮੇਂ (ਵੁਠਾ) ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ (ਖਸਮੁ) ਮਾਲਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਿਆਲ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਬਿਨਸਿਆ ਸਭੁ ਜੰਜਾਲੁ ॥ ੧ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਹੇ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਆਪ (ਭੇਟਿਆ) ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਸਰਬ (ਜੰਜਾਲੁ) ਬੰਧਨੁ (ਬਿਨਿਸਿਆ) ਨਿਵਰਤ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰਾ ਹਉ ਤੁਧੁ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੁ। ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕਉ
ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਤੁਸਿ ਦਿਤਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉਪਰ ਸੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਬਲਹਾਰਣੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਤੈਨੇ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੁ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਜਿਨਿ ਤੂੰ ਸੇਵਿਆ ਭਾਉ ਕਰਿ ਸੇਈ ਪੁਰਖ ਸੁਜਾਨ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਚਤਰ ਹੈਂ ॥

ਤਿਨਾ ਪਿਛੈ ਛੁਟੀਐ ਜਿਨਿ ਅੰਦਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ (ਪਿਛੈ) ਸਰਣ ਲੈਣੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨਾਂ ਸੇ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰੁ ਜੇਵਡੁ ਦਾਤਾ ਕੋ ਨਹੀ ਜਿਨਿ ਦਿਤਾ ਆਤਮ ਦਾਨੁ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰੂ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਿਸਨੇ ਆਤਮ ਦਾਨੁ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਗਜਾਸੂਆਂ ਕੋ ਸਰੂਪ ਕੀ ਗਜਾਤ ਕਰਵਾ ਦਈ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਆਏ ਸੇ ਪਰਵਾਣੁ ਹਹਿ ਜਿਨਿ ਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਸੁਭਾਇ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਗੁਰੂ ਸੁਸਰੂ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਏ ਪ੍ਰਵਾਣੁ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਚੇ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ ਦਰਗਹ ਬੈਸਣੁ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ (ਰਤਿਆ) ਰੰਗਤ ਹੂਏ ਹੋਂ ਤਿਨਕੋ ਸਤਕਾਰ ਪੂਰਬਕ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ ਬੈਠਣੇ ਕੋ ਜਗਾ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਕਰਤੇ ਹਥਿ ਵਡਿਆਈਆ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਇ॥੩॥

ਏਹ ਸਭ ਵਡਿਆਈਆਂ (ਕਰਤੇ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰਕੇ ਹਾਥ ਮੇਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਬਲਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਚੁ ਕਰਤਾ ਸਚੁ ਕਰਣ ਹਾਰੁ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਟੇਕ ॥

ਪੀਛੇ ਭੀ (ਸਚੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਰਤਾ ਥਾ ਔਰ ਸੋਈ ਸਚੁ ਰੂਪ ਅਬ ਸ੍ਰਿਟੀ ਕੋ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਭਵਿਖਤ ਮੇਂ ਕਰੇਗਾ ਔਰ ਤਿਸਕਾ ਸਚਾ ਹੀ (ਟੇਕ)ਆਸਰਾ ਹੈ ॥

ਸਚੋ ਸਚੁ ਵਖਾਣੀਐ ਸਚੋ ਬੁਧਿ ਬਿਬੇਕ॥

ਜੋ ਸਰਬ ਕਾਲ ਮੇਂ ਸਚੁ ਰੂਪ ਹੋ ਤਿਸਕੀ ਜਬ ਉਸਤਤੀ ਕਰੀਏ ਤਬ ਬੁਧੀ ਵਿਖੇ (ਸਚਾ ਬਿਬੇਕ) ਆਤਮ ਵੀਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਜੀਵੈ ਏਕੁ ॥ ੪ ॥ ੨੮ ॥ ੯੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਰਬ ਬਨ ਤ੍ਰਿਨ ਮੇਂ ਅੰਤਰੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਕਰ ਰਮਿਆ ਹੁਆ ਹੈ ਯਥਾ (ਬਨ ਤ੍ਰਿਨ ਪਰਬਤ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ) ਤਿਸ ਏਕ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥ ੨੮ ॥ ੯੮ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ੳਪਦੇਸੁ ॥ ਗੁਰ ਪਰਮੇਸਰ ਪੂਜੀਐ ਮਨਿ ਤਨਿ ਲਾਇ ਪਿਆਰੁ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਾਣ ਕਰ ਔਰ ਮਨ ਤਨ ਕਾ ਪਿਆਰ ਲਗਾਇ ਕਰ ਪੂਜੀਐ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਦਾਤਾ ਜੀਅ ਕਾ ਸਭਸੈ ਦਇ ਅਧਾਰੁ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀਵ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਕਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੀਵ ਕੋ ਚੌਰਾਸੀ ਸੇ ਛੁਡਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕਿਸੀ ਕੋ ਆਸਰਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਕਮਾਵਣੇ ਸਚਾ ਏਹੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਜੋ (ਕਮਾਵਣੇ) ਧਾਰਨੇ ਹੋਂ ਏਹੀ ਸਚਾ ਵੀਚਾਰ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਿਨੁ ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਰਤਿਆ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਭੁ ਛਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੇ (ਰਤਿਆ) ਰੰਗਿਆਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਮਾਇਆ ਮੈ ਮੋਹੁ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਬ (ਛਾਰੁ) ਭਸਮ ਰੂਪ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਸਾਜਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥ ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ
ਮਨਿ ਵਸੈ ਪੂਰਨ ਹੋਵੈ ਘਾਲ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਕਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈ ਵਸੇ ਤਬ ਤੇਰੀ ਕਰਣੀ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਫੇਰ ਕੁਛ ਕਰਤਬ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰ ਸਮਰਥੁ ਅਪਾਰ ਗੁਰੁ ਵਡਭਾਗੀ ਦਰਸਨੁ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰ (ਸਮਰਥੁ) ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਵਾਨ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਹੋਣੇ ਕਰ (ਅਪਾਰ) ਪਾਰਾਵਾਰ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰੁ ਅਗੋਚਰੁ ਨਿਰਮਲਾ ਗੁਰ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ (ਅਗੋਚਰ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਔਰ (ਨਿਰਮਲਾ) ਮਾਯਾ ਅਵਿਦਯਾ ਮਲ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਰੂਪ ਸੁਧ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਗੁਰੁ ਕਰਤਾ ਗੁਰੁ ਕਰਣਹਾਰੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੀ ਸੋਇ ॥

ਪੀਛੇ ਭੀ ਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਥੇ ਅਬ ਭੀ ਗੁਰੂ ਕਰਣਹਾਰ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖਜ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਚੀ ਸੋਭਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕਿਛੁ ਨਹੀ ਗੁਰ ਕੀਤਾ ਲੋੜੈ ਸੁ ਹੋਇ ॥ ੨ ॥

ਕੋਈ ਵਸਤ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੀਆ ਚਾਹੇ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ੨ ॥

ਗੁਰ ਤੀਰਥੁ ਗੁਰੁ ਪਾਰਜਾਤੁ ਗੁਰੁ ਮਨਸਾ ਪੂਰਣ ਹਾਰੁ ॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਤੀਰਥ ਵਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਰੂਪ ਮਨੋਂ ਕਾਮਨਾ ਕੋ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੂ ਮੋਖਾਦੀ ਸਰਬ (ਮਨਸਾ) ਇਛਾ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਦਾਤਾ ਹਰਿਨਾਮੁ ਦੇਇ ਉਧਰੈ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰੂ ਜੋ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਦੇਵੈਂ ਤੋ ਜੀਵ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬੰਧਨਾਂ ਸੇ (ਉਧਰੇ) ਨਿਕਸੇ ॥

ਗੁਰੁ ਸਮਰਥੁ ਗੁਰੁ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਗੁਰੁ ਊਚਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰੁ ॥

ਗੁਰੂ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੂ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਊਚੇ ਹੈਂ ਔਰ(ਅਗਮ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ (ਅਪਾਰ) ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਅਗਮ ਹੈ ਕਿਆ ਕਥੈ ਕਥਨਹਾਰੁ ॥ ੩ ॥

ਯਾਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਉਪਮਾ (ਅਗਮ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸੇ ਹੈ ਕਥਨ ਵਾਲਾ ਕਿਆ ਕਥਨ ਕਰੇ ॥ ੩ ॥

ਜਿਤੜੇ ਫਲ ਮਨਿ ਵਾਛੀਅਹਿ ਤਿਤੜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥

ਹੇ (ਮਨਿ) ਪਯਾਰੇ ਜਿਤਨੇ ਫਲ (ਵਾਛੀਅਹਿ) ਚਾਹੀਏ (ਤਿਤੜੇ) ਉਤਨੇ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮਨ ਵਾਂਛਤ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥

ਪੂਰਬ ਲਿਖੇ ਪਾਵਣੇ ਸਾਚੁ ਨਾਮੁ ਦੇ ਰਾਸਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਪੁੰਨ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਵਾ ਫਲ ਪਾਵਣੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਸ੍ਰਧਾ ਰੂਪੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੋਵੈ ਤੋ ਸਚਾ ਨਾਮ ਭੀ ਗੁਰੂ ਹੀ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸਚ ਨਾਮ ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਭੀ ਗੁਰੂਹੀ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣੀ ਆਇਆ ਬਾਹੁੜਿ ਨਹੀ ਬਿਨਾਸੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣੀ ਆਇਆਂ ਹੋਇਆਂ (ਬਹੁੜਿ) ਫਰ (ਬਿਨਾਸੁ) ਜਨਮੁ ਮਰਨੁ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ॥

ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਕਦੇ ਨ ਵਿਸਰਉ ਇਹੁ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਤੇਰਾ ਸਾਸੁ ॥ ੪ ॥ ੨੯ ॥ ੯੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਬੀ ਨ ਵੀਸਰੇ ਏਹੁ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਾਸੁ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਦੀਆ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨੯ ॥ ੯੯ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਸੰਤਜਨਹੁ ਸੁਣਿ ਭਾਈਹੋ ਛੂਟਨੁ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ॥

ਉਪਦੇਸ਼। ਹੇ ਕਾਈ ਸੰਤਜਨੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੋ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨਾ ਸੇ ਛੁਟਨਾ ਸਾਚ ਨਾਮ ਕਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਣ ਸਰੇਵਣੇ ਤੀਰਥ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਉ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣ ਸੇਵਨੇ ਕਰੀਏ ਤਬ ਤੀਰਥ ਰੂਪੁ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਗੈ ਦਰਗਹਿ ਮੰਨੀਅਹਿ ਮਿਲੈ ਨਿਥਾਵੈ ਥਾਉ ॥ ੧ ॥

ਔਰ (ਆਗੈ ਦਰਗਹਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਨਾਮ ਕਰਕੇ (ਮੰਨੀਐਂ) ਮਾਨੀਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ (ਨਿਥਾਵੇ) ਸੈਂ ਸਰੂਪ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਕੋ (ਥਾਉ) ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਸਾਚੀ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸੇਵ ॥ ਸਤਿਗੁਰਿ ਤੁਠੈ
ਪਾਈਐ ਪੂਰਨ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਚੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਤੁਠੈ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣੇ ਸੇ ਪੂਰਨ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਰੂਪੁ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਜਿਨ ਦਿਤਾ ਸਚੁ ਨਾਉ ॥

ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਚੁ ਸਲਾਹਣਾ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਤ ਦਿਨ (ਸਚ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਰਾਤੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਪਾਕਰ ਸਚੇ ਕੇ ਹੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ॥

ਸਚੁ ਖਾਣਾ ਸਚੁ ਪੈਨਣਾ ਸਚੇ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥ ੨ ॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਖਾਣਾ ਭੀ (ਸਚੁ) ਸਫਲ ਔਰ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਪੈਨਣਾ ਭੀ ਸਫਲ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਹੈ ਅਰ ਸੋ ਸਚੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਨ ਵਿਸਰੈ ਸਫਲੁ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰੁ ਆਪਿ ॥

ਸਾਸਿ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣ ਬਾਹਰ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਗਰਾਸ) ਅੰਦਰ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਗੁਰੂ ਸਫਲ ਮੂਰਤ ਹੈ ਸੋ ਸਾਸ ਗਰਾਸ ਨ ਭੂਲੇ ॥

ਗੁਰ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦਿਸਈ ਆਠ ਪਹਰ ਤਿਸੁ ਜਾਪਿ ॥

ਗੁਰੂ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਆਠ ਪਹਿਰ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੋ ਜਪਨਾ ਕਰੋ ।

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਪਾਈਐ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਰੁਣਤਾਸਿ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇਂ ਤਬ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਤਾਸਿ) ਸਾਂਦਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਨਾਮ ਔ ਤਿਸਕੇ ਗੁਣ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ॥ ੩ ॥

ਗੁਰ ਪਰਮੇਸਰੁ ਏਕੁ ਹੈ ਸਭਿ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ॥

ਗੁਰੂ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਏਕ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜਸੁ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਕਉ ਪੂਰਬ ਲਿਖਿਆ ਸੇਈ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਪੂਰਬ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨਾ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋਈ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਸਰਣਾਗਤੀ ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਇ॥ ੪॥ ੩੦॥੧੦੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋ ਮਰਕੇ ਜਾਤੇ ਨਹੀਂ ਜਨਮ ਕੋ ਆਵਤੇ ਨਹੀਂ॥ ੪ ॥ ੩੦॥ ੧੦੦ ॥

੧ ਓ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧ ਅਸਟਪਦੀਆ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਦਖਨ ਦੇਸ ਮੇ ਗਏ ਤਹਾਂ ਕਾਜੀ ਔਰ ਪੰਡਤ ਮਿਲ ਕਰ ਆਏ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਆ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਏਹ ਮਨ ਅਤੀ ਚੰਚਲ ਹੈ ਇਸਕੋ ਭਜਨ ਮੇ ਕੈਸੇ ਜੋੜੀਏ ਪੁਨਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਔਰ ਅਸਥਾਨ ਔਰ ਸ੍ਰੂਪ ਤਥਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਕਿ ਵਹੁ ਕਿਤਨਾਕੁ ਵਡਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਉਨਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਹਤ ਪਰਮੇਸਰ ਅਰੋ ਬੇਨਤੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਨੇ ਅਸਟਪਦੀ ਮੈ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ॥

ਆਖਿ ਆਖਿ ਮਨੁ ਵਾਵਣਾ ਜਿਉ ਜਿਉ ਜਾਪੈ ਵਾਇ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਜਸ ਕੋ (ਆਖ ਆਖ) ਕਥਨ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਮਨ ਕੇ ਪਾਸੋਂ ਉਚਾਰਣ ਕਰਵਾਈਏ (ਜਿਉਜਿਉ) ਜਿਸ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ(ਜਾਪੈ) ਜਾਨੇ ਈਹਾਂ ਜਸ ਕਾ ਅਧਜਾਹਾਰੁ ਹੈ॥

ਜਿਸਨੋ ਵਾਇ ਸੁਣਾਈਐ ਸੋ ਕੇਵਡੁ ਕਿਤੁ ਥਾਇ॥

ਯਹ ਜੋ ਤੁਮ ਕਹਤੇ ਹੋ ਕਿ ਜਿਸਨੋ (ਵਾਇ) ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਸੁਨਾਈਏ ਸੋ (ਕੇਵਡੁ) ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਵਡਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸ ਅਸਥਾਨ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਖਣ ਵਾਲੇ ਜੇਤੜੇ ਸਭਿ ਆਖਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ੧ ॥

ਸੋ ਐਸੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕਾ ਜਸ ਕਥਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜਿਤਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ (ਲਿਵ) ਮਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਕਥਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਬਾਬਾ ਅਲਹੁ ਅਗਮ ਅਪਾਰੁ ॥ ਪਾਕੀ ਨਾਈ ਪਾਕ
ਥਾਇ ਸਚਾ ਪਰਵਦਿਗਾਰੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬਾਬਾ) ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਅਲਹੁ) ਅਲਖ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਗੰਮ ਹੈ ਔਰ ਪਾਰ ਉਰਵਾਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸਯ ਹੈ ਔਰ ਵੇਦ ਜਿਸਕੋ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤ ਲਛਨਾਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰਕੇ ਜਾਨਣੇ ਯੋਗਜ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਪਾਕੀਨਾਈ)ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਾ ਨਾਮ ਤਿਸਕੇ ਔਰ (ਪਾਕ ਥਾਉ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੀ ਜਿਸਕਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਵਈਕੁੰਠ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਪੁਨਾ ਸਚਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਕੀ (ਪਰਵਦਿਗਾਰ) ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ॥ ੧ ॥

ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਨ ਜਾਪੀ ਕੇਤੜਾ ਲਿਖਿ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ(ਜਾਪੀ)ਜਾਨਿਆ ਜਾਤਾ ਕਿ(ਕੇਤੜਾ)ਕਿਤਨਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਲਿਖ ਕਰਕੇ ਭੀਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਦ ਚਿਤ ਐਸੇ ਅਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਸ਼ਾਇਰ ਲੋਗ ਤੋ ਕਹਿ ਸਕਤੇ ਹੋਵੇਂਗੇ ॥ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ॥

ਜੇ ਸਉ ਸਾਇਰ ਮੇਲੀਅਹਿ ਤਿਲੁ ਨ ਪੁਜਾਵਹਿ ਰੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਸਉ) ਪਦ ਅਨੇਕਤਾ ਕਾ ਵਾਚਕੁ ਹੈ ਸੋ ਜੇਕਰ ਅਨੰਤ(ਸਾਇਰ)ਕਬੀਸ਼ੁਰ ਭੀ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੀਏ ਤਉ ਭੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੇ ਜਸ ਕੀ (ਰੋਇ) ਸੋਭਾ ਕੋ ਏਕ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੁਜਾਇ ਸਕੇਂਗੇ ਵਾ(ਰੋਇ)ਯਤਨ ਕਰਕੇ ਅੰਤ ਕੋ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰਤਗਯਾ ਮਿਥਿਆ ਭਈ ਹੈ ॥

ਕੀਮਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈਆ ਸਭਿ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਆਖਹਿ ਸੋਇ ॥ ੨ ॥

ਤਿਸਕੀ ਕੀਮਤ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਸਭੁ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦਾਰੇ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਕੋ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਕਰਕੇ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥੨॥

ਪੀਰ ਪੈਕਾਮਰ ਸਾਲਕ ਸਾਦਕ ਸੁਹਦੇ ਅਉਰ ਸਹੀਦ ॥

(ਪੀਰ) ਗੁਰੂ (ਪੈਕਾਮਰ) ਸੰਪ੍ਰਦਾਯ ਚਲਾਨੇ ਵਾਲੇ ਈਸਾ ਮਹੰਮਦ ਆਦਕ (ਸਾਲਕ) ਗਯਾਨਵਾਨ(ਸਾਦਿਕ) ਨਿਹਚੇਵਾਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਗਜਾਸੂ (ਸੁਹਦੇ) ਗਰੀਬੀ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ (ਸਹੀਦ) ਜੋ ਸਨਮੁਖ ਯੁਧ ਕਰਕੇ ਦੇਹ ਤਿਆਗਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ॥

ਸੇਖ ਮਸਾਇਕ ਕਾਜੀ ਮੁਲਾ ਦਰਿ ਦਰਵੇਸ ਰਸੀਦ ॥

(ਸੇਖ) ਬਡੇ ਪੁਰਸ (ਮਸਾਇਕ) ਮਹੰਤ ਵਾ ਤਿਨ ਮਹਤ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਅਸਲ ਯਹਿ ਪਦੁ ਮਸਾਇਖ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਖਕਾਰ ਕੋ ਕਕਾਰੁ ਲਿਖਾ ਹੈ ਯਵਨੋਂ ਮੈਂ (ਕਾਜੀ) ਧਰਮ ਸਾਸਤ੍ਰੀ ਤਥਾ ਨਮਾਉਂ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਮੁਲਾ) ਵਿਦਯਾਮਾਨ ਜੈਸੇ ਪੰਡਤ ਜਨ ਇਨਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕੇ ਦਰਵੇਸ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਰਸੀਦ ਕਹੀਏ ਪਹੁੰਚੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥ ਵਾ (ਰਸੀਦ) ਮੁਰਸ਼ਦ ॥

ਬਰਕਤਿ ਤਿਨ ਕਉ ਅਗਲੀ ਪੜਦੇ ਰਹਿਨ ਦਰੂਦ ॥ ੩ ॥

ਤਿਨ ਪਹੁਚੇ ਹੁਏ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ (ਬਰਕਤ) ਸਕਤੀ (ਅਗਲੀ)ਬਹੁਤ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੈ ਪਰ ਤੌ ਭੀ (ਦਰੂਦ)ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੇ ਸਬਦ ਇਸਟ ਮੰਤ੍ਰਾਦਿ ਪੜਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਪੁਛਿ ਨ ਸਾਜੇ ਪੁਛਿ ਨ ਢਾਹੇ ਪੁਛਿ ਨ ਦੇਵੈ ਲੇਇ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਪੂਛ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਜਾ ਕੋ (ਸਾਜਤਾ) ਰਚਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਪੂਛ ਕਰਕੇ(ਨ ਢਾਹੇ) ਪ੍ਰਜਾ ਕਾ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਪੂਛ ਕਰ ਲੇਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਪੂਛ ਕਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦੇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਆਪਣੀ ਕੁਦਰਤਿ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੇ ਕਰਣੁ ਕਰੇਇ ॥

ਅਪਨੀ(ਕੁਦਰਤਿ)ਸਕਤੀ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਮਹਿਤਤ੍ਵਾਦਿ(ਕਰਣੁ)ਸਾਧਨੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ।

ਸਭਨਾ ਵੇਖੈ ਨਦਰਿ ਕਰਿ ਜੈ ਭਾਵੈ ਤੈ ਦੇਇ ॥ ੪ ॥

ਸਰਬ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸਕੋ (ਭਾਵੈ) ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਭੁਗਤੀ ਆਦਿ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਥਾਵਾ ਨਾਵ ਨ ਜਾਣੀਅਹਿ ਨਾਵਾ ਕੇਵਡ ਨਾਉ॥

ਥਾਵਾਂ ਕੇ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤੇ ਔਰ ਨਾਮਾ ਵਿਚੋਂ ਨਾਮ ਕੇਡਾ ਵਡਾ ਕਹੀਏ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਸਥਾਨ ਔਰ ਨਾਮ ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ।

ਜਿਥੈ ਵਸੈ ਮੇਰਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸੋ ਕੇਵਡ ਹੈ ਥਾਉ ॥

ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਪਾਤਸਾਹੁ ਬਸਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਨਹੀਂ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਕਿ ਸੋ ਅਸਥਾਨੁ (ਕੇਵਡ) ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਵਡਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿਤਨੇ ਕੁ ਬਿਸਤਾਰ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ਨਹੁ ॥ ਆਪ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਤੇ ਤਬ ਕਿਸੀ ਔਰਸੇ ਪੂਛਕੇ ਹਮਕੋ ਕਹਿ ਦੀਜੀਏ?

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉਤੁ ॥ ਅੰਬੜ ਕੋਇ ਨ ਸਕਈ ਹਉ ਕਿਸਨੋ ਪੁਛਣਿ ਜਾਉ ॥ ੫ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਤਿਸਕੋ ਕੋਈ (ਅੰਬੜਿ) ਪਹੁਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਕਿਸਕੇ ਪਾਸ ਪੂਛਨ ਕੋ ਜਾਊਂ ॥ ੫ ॥

ਵਰਨਾ ਵਰਨ ਨ ਭਾਵਨੀ ਜੇ ਕਿਸੈ ਵਡਾ ਕਰੇਇ ॥

(ਬਰਨ) ਬ੍ਰਹਮਣ ਛਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕ ਔ (ਅਵਰਨ) ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਏਹ ਤਿਸਕੋ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ (ਔਰ) ਇਨ ਮੇ ਸੇ ਚਾਹੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਵਡਾ ਕਰ ਦੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਹੈ ਊਚ ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਕਾ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ॥

ਵਡੇ ਹਥਿ ਵਡਿਆਈਆ ਜੈ ਭਾਵੈ ਤੈ ਦੇਇ ॥

ਤਿਸ ਸਭ ਸੇ ਬਡੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹਾਥ ਮੇਂ ਬਡਿਆਈਆਂ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਹੁਕਮਿ ਸੁਵਾਰੇ ਆਪਣੈ ਚਸਾ ਨ ਢਿਲ ਕਰੇਇ ॥ ੬ ॥

ਜਿਸ ਭਗਤਿ ਕੋ ਆਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਚਸਾ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਸਭੁ ਕੋ ਆਖੈ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਲੈਣੈ ਕੈ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਆਪਨੇ ਸ੍ਵਾਰਥ ਕੇ ਲੇਨੇ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੋਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਹੀ(ਆਖੇ)ਸਾਲਾਹਤਾ ਹੈ।

ਕੇਵਡੁ ਦਾਤਾ ਆਖੀਐ ਦੇਕੈ ਰਹਿਆ ਸੁਮਾਰਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸਕੋ (ਕੇਵਡੁ) ਕਿਤਨਾਕ ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਬਿਅੰਤੁ ਹੀ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਜੋ ਦੇ ਕਰਕੇ ਸਮਾਲ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਦੇਕੇ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ॥ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ॥

ਨਾਨਕ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਈ ਤੇਰੇ ਜੁਗਹ ਜੁਗਹ ਭੰਡਾਰ ॥ ੭ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੇਰੇ ਭੰਡਾਰੋਂ ਕਾ ਜੁਗ ਜੁਗ ਮੇਂ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਰਬਦਾ ਪਰੀਪੂਰਣ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਯੁਗੋਂ ਮੇਂ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥ ੧ ॥

ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪਤੀ ਕੋ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਾਵੇ ਔਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨੇ ਕੋ ਕੌਨ ਸ਼ਿੰਗਾਰੁ ਕਰੇ ਤਿਨ ਕਾ ਉਤਰੁ ਦੇਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਭੇ ਕੰਤ ਮਹੇਲੀਆ ਸਗਲੀਆ ਕਰਹਿ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਹੇ ਕਾਈ ਸਰਬ ਜੀਵ ਕੰਤ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀਆਂ (ਮਹੇਲੀਆਂ) ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਮਾਲਕੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਹੀ ਕਰਮਾਂ ਰੂਪੀ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ॥

ਗਣਤ ਗਣਾਵਣਿ ਆਈਆ ਸੂਹਾ ਵੇਸੁ ਵਿਕਾਰੁ ॥

ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਗਿਣਤੀ ਮੈਂ ਗਿਣਾਵਣੇ ਆਈਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਦਿਖਲਾਵੇ ਕੀ ਸੁਹਾਗਨੀ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਪ ਤਪਾਦਿ ਕਰਮ ਉਨਕੇ ਵਿਖਯ ਬਾਸਨਾ ਸਹਿਤ ਹੈਂ ਵਾ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੀ ਗਿਨਤੀ ਗਿਨਾਵਣੇ ਆਈਆਂ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਕਿ ਬਿਨਾ ਸੁਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਗਿਣਦੇ ਹਨ (ਸੂਹਾ ਵੇਸ) ਦੇਭਕ ਕਰਮ ਵਾ ਵਿਸੰ ਭੋਗ ਕਾ ਅਨੰਦ ਕਸੁੰਭੇ ਕੇ ਰੰਗ ਵਤ ਖਿਣ ਭੇਗਰ (ਵਿਕਾਰੁ) ਬਿਅਰਥ ਹੈ ॥

ਪਾਖੰਡਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਨ ਪਾਈਐ ਖੋਟਾ ਪਾਜੁ ਖੁਆਰੁ ॥ ੧ ॥

ਇਨ ਪਖੰਡ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ (ਖੋਟਾ ਪਾਜੁ) ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਪਾਜੁ ਉਤਰੇ ਸੋ (ਖੁਆਰੁ) ਖਰਾਬ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਇਹੁ ਪਿਰੁ ਰਾਵੈ ਨਾਰਿ ॥ ਤੁਧ ਭਾਵਨਿ
ਸੋਹਾਗਣੀ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਲੈਹਿ ਸਵਾਰਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਜੀ ਪਿਰ ਕੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਉਂ ਰਾਵੇ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਤ ਰੂਪੀ ਸੁਹਾਗਣੀਆਂ ਚਾਹੇ ਤਬ ਵਹੁ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਵਾਰ ਲੇਤੀਆਂ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸੀਗਾਰੀਆ ਤਨੁ ਮਨੁ ਪਿਰ ਕੈ ਪਾਸਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਿੰਗਾਰੁ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੂਈ ਹੈਂ ਔਰ ਤਨੁ ਮਨੁ ਪਿਰ ਕੇ ਪਾਸ ਅਰਪਨ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰਪਨ ਕਾ ਅਧਿਆਹਾਰੁ ਹੈ ॥

ਦੁਇ ਕਰ ਜੋੜਿ ਖੜੀ ਤਕੈ ਸਚੁ ਕਹੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਪੁਨਾ ਦੋਨੋ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ (ਖੜੀ) ਸਾਵਧਾਨ ਹੂਈ ਤਕਤੀਆਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਤਰਫ ਦੇਖਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚ ਰੂਪੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਲਾਲ ਰਤੀ ਸਚ ਭੈ ਵਸੀ ਭਾਇ ਰਤੀ ਰੰਗਿ ਰਾਸਿ ॥ ੨ ॥

ਜੋ (ਲਾਲ) ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਸਚੇ ਭੈ ਮੇਂ ਰਤੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਵਸੀ ਹੈ ਆਗੇ ਜੋ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਤੀ ਹੈ ਉਸ ਕੋ (ਰਾਸਿ) ਸਚਾ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਵਾ ਲਾਲ ਮੇ ਰਤੀ ਰਸਨਾ ਔਰ ਸਚੇ ਕੇ ਭੈ ਮੇਂ ਵਸੀ ਬੁਧੀ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਤੀ ਦੇਹ ਵਾ ਜੋ ਸਚੇ ਭੈ ਵਿਚ ਵਸੀ ਹੈ ਸੋ (ਲਾਲ) ਪਜਾਰੇ ਸੇ ਰਤੀ ਹੈ ਤਿਨ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਰਤੀਆਂ ਕਾ ਰੰਗੁ ਰਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਸਚਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪ੍ਰਿਅ ਕੀ ਚੇਰੀ ਕਾਂਢੀਐ ਲਾਲੀ ਮਾਨੈ ਨਾਉ ॥

ਜੋ (ਲਾਲੀ) ਦਾਸੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਮਾਨਤੀ ਹੈ ਸੋ ਪਿਰ ਕੀ ਚੇਰੀ (ਕਾਢੀਐ) ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਵਾ (ਲਾਲੀ) ਪਿਆਰੀ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਸਾਚੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਤੁਟਈ ਸਾਚੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਉ ॥

ਜਿਨਕਾ (ਸਚੇ) ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਮੇਲ ਸੇ ਮਿਲਾਪੁ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨਕੀ ਸਚੀ ਪ੍ਰੀਤ ਨਹੀਂ ਟੂਟਤੀ ਹੈ ॥

ਸਬਦਿ ਰਤੀ ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਹਉ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਰਤੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ (ਬੇਧਿਆ) ਮਿਲਾ ਹੈ ਮੈ ਤਿਨਕੇ ਸਦੀਵ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥੩॥

ਸਾ ਧਨ ਰੰਡ ਨ ਬੈਸਈ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥

ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਰੰਡ ਨ ਬੈਸਈ)ਅਰਥਾਤ ਆਤਮਾਨੰਦ ਸੇ ਰਹਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਬੀਚ ਸਮਾਵਤੀ ਹੈ ॥

ਪਿਰੁ ਰੀਸਾਲੂ ਨ ਉਤਨੋ ਸਾਚਉ ਮਰੈ ਨ ਜਾਇ ॥

(ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ (ਰੀਸਾਲੂ) ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰ (ਨਉਤਨੋ) ਨਵੀਨ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਾਲਾ ਹੈ (ਸਾਚਉ)ਸਚੇ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਹੈ (ਮਰੈ) ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ (ਜਾਇ) ਉਤਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਨਿਤਰਵੈ ਸੁਹਾਗਣੀ ਸਾਚੀ ਨਦਰਿ ਰਜਾਇ ॥ ੪ ॥

(ਸੁਹਾਗਣੀ) ਗਯਾਨ ਵਾਨ ਨਿਤ ਹੀ ਰਵਣ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ॥ ਸੁਹਾਗਣੀਆਂ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ॥ (ਰਜਾਈ) ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਸਚੀ (ਨਦਰਿ) ਨਿਗਾਹ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਪਤੀ ਤੇ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕੌਨ ਸਿੰਗਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ॥ ਸਾਚੁ ਧੜੀ ਧਨ ਮਾਡੀਐ ਕਾਪੜੁ ਪ੍ਰੇਮੁ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਸਚ ਬੋਲਨੇ ਕੀ (ਧੜੀ) ਪਟੀਆਂ (ਮਾਡੀਐ) ਗੂੰਦਾਈਆਂ ਹੋਂ ਪ੍ਰਮ ਰੂਪੀ ਕਪੜਾ ਪਹਰਿ ਕਰ ਸਿੰਗਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਚੰਦਨੁ ਚੀਤਿ ਵਸਾਇਆ ਮੰਦਰੁ ਦਸਵਾ ਦੁਆਰੁ ॥

ਪੁਨਾ ਚਿਤ ਵਿਖੇ ਜੋ ਸਗੁਨ ਮੂਰਤੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਾ ਹੈ ਸੋ ਚੰਦਨ ਆਦਿ ਸੁਗੰਧ ਲਗਾਈ ਹੈ। ਔਰ ਮੰਦਰ ਦਸਮਾਂ ਦ੍ਵਾਰ ਹੈ ਵਾ ਸ੍ਵਰਗ ਵਿਸਰਗ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਦਸਵਾਂ ਹੈ ਸੋਈ ਮੰਦਰ ਵਾ ਨੌ ਦ੍ਵਾਰੋਂ ਮੈ ਦਸਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਚੈਤੰਨ ਵਾ ਨੌ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗੋਲਕ ਔਰ ਦਸਵਾਂ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੰਦਰ ਹੈ ॥

ਦੀਪਕ ਸਬਦਿ ਵਿਗਾਸਿਆ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਉਰਹਾਰੁ ॥

ਤਿਸ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ ਦੀਪਕੁ ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਹੈ ਔਰ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਣਾ ਏਹੀ (ਉਰ)ਹਿਰਦੇ ਪਰਹਾਰੁ ਸੋਭਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਨਾਰੀ ਅੰਦਰ ਸੋਹਣੀ ਮਸਤਕਿ ਮਣੀ ਪਿਆਰੁ ॥

ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਮੇਂ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਾਂ ਕਾ ਪਿਆਰ ਰੂਪੀ ਮਸਤਕ ਪਰ ਮਣੀ ਹੈ ॥

ਸੋਭਾ ਸੁਰਤਿ ਸੁਹਾਵਣੀ ਸਾਚੈ ਪ੍ਰੇਮਿ ਅਪਾਰ॥

ਤਿਸਕੀ (ਸੋਭਾ) ਕੀਰਤੀ (ਸੁਰਤਿ) ਗਜਾਤ ਸੁਹਾਵਣੀ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਸਾਚੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਵਿਖੇ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ॥

ਬਿਨੁ ਪਿਰੁ ਪੁਰਖੁ ਨ ਜਾਣਈ ਸਾਚੈ ਗੁਰਕੈ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰਿ ॥ ੬ ॥

ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਮੈ ਪੁਰਖ ਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਿਖੇਜਿਸਕੇ ਮਨਕਾ ਹਿਤ ਹੈ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਿਆਰ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੀ ਹੈ ॥ ੬ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਿਸਿ ਅੰਧਿਆਰੀ ਸੁਤੀਏ ਕਿਉ ਪਿਰੁ ਬਿਨੁ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਇ ॥

ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਕਾਲੀ ਰਾਤ੍ਰ ਮੈ ਸੁਤੀ ਹੁਈਏ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਹ ਅਗਿਯਾਨੀ ਜੀਵ ਤੇਰੀ (ਰੈਣਿ) ਉਮਰ ਪਤੀ ਕੇ ਭਜਨ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸ ਗੁਜਰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਤੁਮਕੋ ਬਿਅਰਥ ਉਮਰ ਗੁਜਰਨੇ ਕਾ ਪਸਚਾਤਾਪ ਨਹੀਂ ॥

ਅੰਕੁ ਜਲਉ ਤਨੁ ਜਾਲੀਅਉ ਮਨੁ ਧਨੁ ਜਲਿ ਬਲਿ ਜਾਇ ॥

ਜਿਸ ਮੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਐਸਾ(ਅੰਕੁ) ਰਿਦਾ ਜਲ ਜਾਵੈ ਪੁਨਾ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰ ਭੀ ਜਲਾਇ ਦੇਈਏ ਔ ਮਨੁ ਧਨੁ ਭੀ ਪਰਜ੍ਵਲਤ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਮੈ ਜਲ ਜਾਵੈ ॥

ਜਾ ਧਨੁ ਕੰਤਿ ਨ ਰਾਵੀਆ ਤਾ ਬਿਰਥਾ ਜੋਬਨੁ ਜਾਇ ॥

ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ (ਕੰਤਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਨਾਹੀ (ਰਾਵਿਆ) ਅਭੇਦ ਕੀਆ ਤੌ (ਜੋਬਨੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਦਪ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਹੋਨਾ ਬਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਮੇ ਸਾਖਜਾਤ ਨਾ ਹੋਨੇ ਤਕ ਬਿਅਰਥਤਾ ਕਹੀ ॥ ੨ ॥

ਸੇਜੈ ਕੰਤ ਮਹੇਲੜੀ ਸੂਤੀ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ ॥

ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਰੂਪੀ ਛੇਜਾ ਪਰ (ਕੰਤ) ਸਾਖੀ ਚੈਤਨ ਬਿਰਾਜਮਾਨੁ ਹੈ (ਮਹੇਲੜੀ) ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਵਿਦਿਆ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈ ਸੁਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ਯਾਂਤਿ ਆਤਮ ਸਰੂਪਕੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਈ ॥

ਹਉ ਸੁਤੀ ਪਿਰੁ ਜਾਗਨਾ ਕਿਸ ਕਉ ਪੂਛਉ ਜਾਇ ॥

(ਹਉ) ਮੈਂਭੀ ਪੂਰਬਕਾਲ ਮੈ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੋਈ ਹੁਈ ਥੀ ਔਰ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰੁ (ਜਾਗਣਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਰਸਤਾ ਕਿਸਕੋ ਜਾਇਕਰ ਪੁਛੀਏ ਐਸੇ ਕਹਤੀ ਥੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੇਲੀ ਭੈਵਸੀ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੇਮ ਸਖਾਇ ॥ ੮ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਭੈ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋਕਰ ਗੁਰਾ ਕੇ ਗ੍ਰਹ ਵਿਖੇ(ਵਸੀ)ਨਿਵਾਸੁ ਕੀਆ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸਰਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮੁ (ਸਖਾਇ) ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੨ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਿਨਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਸਹਾਯਤਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਨਿਸਚਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਪੇ ਗੁਣ ਆਪੇ ਕਥੈ ਆਪੇ ਸੁਣਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਗੁਨਰੂਪੁ ਹੈਂ ਆਪਹੀ ਤਿਨ ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਕਹਨ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਆਪਹੀ ਸੁਣਕਰ ਵੀਚਾਰੁਕਰਨੇਵਾਲਾਹੈਂ

ਆਪੇ ਰਤਨੁ ਪਰਖਿ ਤੂੰ ਆਪੇ ਮੋਲੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਤੂੰ ਆਪਹੀ(ਰਤਨੁ)ਨਾਮ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਪਰੀਖਿਆਰੂਪੁ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਅਪਾਰੁ(ਮੋਲੁ)ਬਿਅੰਤ ਸਰਧਾ ਰੂਪੁਭੀ ਆਪ ਹੀਹੈਂ ॥

ਸਾਚਉ ਮਾਨੁ ਮਹਤੁ ਤੂੰ ਆਪੇ ਦੇਵਣ ਹਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਸਚਾ ਵਡਾ (ਮਾਨੁ)ਆਦਰੁ ਔਰ(ਮਹਤੁ)ਵਡਿਆਈ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਮਾਨ ਵਡਾਈ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾਹੈਂ ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਕਰਤਾਰੁ॥ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖ ਤੂੰ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਆਚਾਰੁ॥੧ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਕਰਤਾ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦੀ ਹੈਂ ਤੂੰ ਤਿਨਕਾ ਭੀ (ਕਰਤਾਰੁ) ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਰਾਖੁ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਾ (ਆਚਾਰੁ) ਕਰਮੁ ਮਿਲੇ ॥

ਆਪੇ ਹੀਰਾ ਨਿਰਮਲਾ ਆਪੇ ਰੰਗੁ ਮਜੀਠ ॥

ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਗਯਾਨ ਰੂਪੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੀਰਾ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮਾਂਭਗਤੀ ਕਾ ਜੋ(ਰੰਗੁ)ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ ਮਜੀਠ ਭੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ

ਆਪੇ ਮੋਤੀ ਊਜਲੋ ਆਪੇ ਭਗਤੁ ਬਸੀਠੁ ॥

ਆਪੇ ਹੀ (ਮੋਤੀ ਊਜਲੋ) ਤੀਬਰ ਤਰ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਆਪਹੀ ਭਗਤੁ (ਬਸੀਠੁ) ਬਿਚੋਲਾ ਅਰਥਾਤ ਰੂਰੂ ਰੂਪੁ ਵਕੀਲੁ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਕੈ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹਣਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਡੀਠੁ ਅਡੀਠੁ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਅਡੀਠੁ) ਜੋ ਨਹੀਂ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਵਤਾ ਥਾ ਸੋ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੈਂ (ਡੀਠੁ) ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਆਪੇ ਸਾਗਰੁ ਬੋਹਿਥਾ ਆਪੇ ਪਾਰੁ ਅਪਾਰੁ ॥

(ਸਾਗਰੁ) ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੁ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਔਰ ਗਯਾਨ ਰੂਪੁ ਜਹਾਜੁ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ (ਪਾਰੁ) ਮੋਖ ਰੂਪ ਪਾਰ ਕਾ ਕਨਾਰਾ ਔਰ (ਅਪਾਰ) ਉਰਾਰ ਨਰਕ ਰੂਪ ਕਨਾਰਾ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਾਚੀ ਵਾਟ ਸੁਜਾਣੁ ਤੂੰ ਸਬਦਿ ਲਘਾਵਣ ਹਾਰੁ ॥

(ਸਾਚੀ ਵਾਟ) ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਕਾ ਰਸਤਾ ਦਿਖਲਾਵਣੇ ਕੋ ਚਤੁਰ ਔਰ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੋ ਪਾਰਲੰਘਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਮਲਾਹ ਰੂਪੁ ਗੁਰੂ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ।

ਨਿਡਰਿਆ ਡਰੁ ਜਾਣੀਐ ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਗੁਬਾਰ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਜਮ ਕਾ ਭੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਏਹੁ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੁ ਅੰਧਕਾਰੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥੩॥

ਅਸਥਿਰੁ ਕਰਤਾ ਦੇਖੀਐ ਹੋਰੁ ਕੇਤੀ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਕਰਤਾ (ਅਸਥਿਰੁ) ਅਚਲ ਰੂਪ ਤੋ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਿਤਨੀ ਹੀ ਹੈ ਸੋ ਜਨਮਤੀ ਮਰਤੀ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਨਿਰਮਲੁ ਏਕੁ ਤੂੰ ਹੋਰੁ ਬੰਧੀ ਧੰਧੈ ਪਾਇ ॥

ਔਰ ਏਕ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਮਾਯਾ ਅਵਿਦਯਾ ਮਲ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਅਰ ਹੋਰ ਸ੍ਰਿਸਟੀ (ਧੰਧੈ) ਬਿਉਹਾਰੋਂ ਕੇ ਜੇਵੜੇ ਪਾਇ ਕਰ ਬੰਧੀ ਹੂਈ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਰਾਖੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਸਾਚੇ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ੪ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਧੰਧਿਓਂ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੀਐ ਸਾਚਿ ਰਤੇ ਗੁਰ ਵਾਕਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਜੀਉ ਕੋ (ਸਬਦਿ) ਬੇਦ ਦੁਆਰਾ ਤਿਨੋਂ ਕਰ ਪਛਾਣੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤਿਤੁ ਤਨਿ ਮੈਲੁ ਨ ਲਗਈ ਸਚ ਘਰਿ ਜਿਸੁ ਓਤਾਕੁ ॥

ਤਿਸਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ (ਸਚ ਘਰਿ) ਸਚ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਿਖੇ (ਓਤਾਕ) ਘਰੁ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਯਥਾਰਥ ਰੂਪ ਕੋ (ਓਤਾਕੁ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਤਕਿਆ ਕਿਆ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸਚੁ ਪਾਈਐ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕਿਆ ਸਾਕੁ ॥ ੫ ॥

ਜੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਿਰਪਾ ਕੀ ਨਿਗਾਹ ਕਰੇ ਤੇ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ਬਿਨੁ ਪਰਮੇਸਰ ਨਾਮ ਤੇ (ਸਾਕ) ਸਬੰਧੀ ਜਨ ਕਿਆ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤੁੱਛ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਪਛਾਣਿਆ ਸੇ ਸੁਖੀਏ ਜੁਗ ਚਾਰਿ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਚ ਰੂਪੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਯਥਾਰਥ ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਰਿ ਕੈ ਸਚੁ ਰਖਿਆ ਉਰਧਾਰਿ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਸਚ ਕੋ ਹੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਿਆ ਹੈ ॥

ਜਗੁ ਮਹਿ ਲਾਹਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਪਾਈਐ ਗੁਰੁ ਵੀਚਾਰਿ ॥ ੬ ॥

ਜਗਤ ਮੈਂ ਏਕ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਲਾਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਸਾਚਉ ਵਖਰੁ ਲਾਦੀਐ ਲਾਭੁ ਸਦਾ ਸਚੁ ਰਾਸਿ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਕਰਕੇ ਸਚ ਸਉਦਾ ਪਰਮਸ੍ਰਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਲਾਦਿਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਹਮੇਸ਼ ਹੀ ਨਫਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਆਤਮਾਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਸਾਚੀ ਦਰਗਹਿ ਬੈਸਈ ਭਗਤਿ ਸਚੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਬੇਨਤੀ ਸੰਜੁਗਤ ਜੋ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਚੀ ਦਰਗਾਹ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਆਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪਤਿ ਸਿਉ ਲੇਖਾ ਨਿਬੜੈ ਰਾਮੁ ਨਾਮ ਪ੍ਰਗਾਸਿ ॥ ੭ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਲੇਖਾ ਇਜਤ ਕੇ ਸਾਥਿ ਨਿਬੜਤਾ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੁ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਊਚਾ ਊਚਉ ਆਖੀਐ ਕਹਉ ਨ ਦੇਖਿਆ ਜਾਇ ॥

ਊਚੇ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ ਭੀ ਊਚਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਵਾ ਕਿਸੀ ਜਗਹ ਜਾਇ ਕਰ ਬਿਨਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮੈਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਥਾ ॥

ਜਿਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਏਕੁ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਦਿਖਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਬ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈਂ ਤਬ ਤੇ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ॥

ਜੋਤਿ ਨਿਰੰਤਰਿ ਜਾਣੀਐ ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥ ੮ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੀ (ਜੋਤਿ) ਸਤਾ ਨਰੰਤ੍ਰ ਜਾਨੀ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸਾਂਤਿ ਸੁਭਾਵ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੩ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕਿਸੀ ਏਕ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਸਮੁਦ੍ਰ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਮਾਛੀ ਕੇ ਜਾਲ ਮੇਂ ਮਛੀ ਫਸੀ ਦੇਖ ਕਰ ਤਿਸ ਪਰਥਾਇ ਅਸਟਪਦੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ ॥

ਮਛੁਲੀ ਜਾਲੁ ਨ ਜਾਣਿਆ ਸਰੁ ਖਾਰਾ ਅਸਗਾਹੁ ॥

ਮਛਲੀ ਨੇ ਜਾਲ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਫਸਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ (ਸਰੁ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਖਾਰਾ ਔਰ ਅਥਾਹੁ ਹੈ ॥

ਅਤਿ ਸਿਆਣੀ ਸੋਹਣੀ ਕਿਉ ਕੀਤੋ ਵੇਸਾਹੁ ॥

ਅਤਿ ਚਤੁਰ ਔਰ ਸੁੰਦਰ ਥੀ ਕੈਸੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਆ ॥

ਕੀਤੇ ਕਾਰਣਿ ਪਾਕੜੀ ਕਾਲੁ ਨ ਟਲੈ ਸਿਰਾਹੁ ॥ ੧ ॥

ਵਿਸਾਹੁ ਕਰਣੇ ਕੇ ਕਾਰਣ ਸੇ ਪਕੜੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਲ ਸਿਰ ਪਰ ਸੇ ਨਹੀਂ ਟਲਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਇਉ ਸਿਰਿ ਜਾਣਹੁ ਕਾਲੁ ॥ ਜਿਉ ਮਛੀ

ਤਿਉ ਮਾਣਸਾ ਪਵੈ ਅਚਿੰਤਾ ਜਾਲੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾਲ ਕਾ ਜਾਲ ਸਿਰ ਪਰ ਸਮਝੋ ਜੈਸੇ ਮਛੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਾਨੁਖੋਂ ਕੋ ਜਾਣੋ (ਅਚਿੰਤਾ)ਅਕਸ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਜਾਲ ਆਕਰ ਪਕੜੇਗਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤੁਮਕੋ ਬੇਖਬਰ ਹੀ ਕਾਲ ਜਾਲੀ ਮੇਂ ਫਸਾ ਲਵਗਾ ॥ ੧ ॥

ਸਭੁ ਜਗੁ ਬਾਧਉ ਕਾਲ ਕੋ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਕਾਲੁ ਅਫਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਕੋ ਕਾਲ ਨੇ ਬਾਂਧਿ ਰਖਿਆ ਹੈ ਗੁਰੋ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਲ (ਅਫਾਰ) ਅਮੋੜ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕਿਸੀ ਕਾ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹਟਤਾ ਹੈ ॥

ਸਚਿ ਰਤੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਦੁਬਿਧਾ ਛੋਡਿ ਵਿਕਾਰੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਔਰ ਕਾਮਾਦਿ ਵਿਕਾਰ ਛੋਡ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਰੇ ਮੇ ਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਾਲ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ॥

ਹਉ ਤਿਨਕੈ ਬਲਹਾਰਣੈ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸਚਿਆਰ ॥ ੨ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰ ਮੇ ਸਚੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਕਾਲ ਕੈਸੇ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ?

ਉੱਤਰੁ ॥ ਸੀਚਾਨੇ ਜਿਉ ਪੰਖੀਆ ਜਾਲੀ ਬਧਿਕ ਹਾਥਿ ॥

ਜੈਸੇ ਬਾਜ ਪੰਛੀਆਂ ਕੋ ਮਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੈਸੇ (ਬਧਿਕ) ਝੀਵਰ ਚੋਗ ਦੇਖਾਇ ਕਰ ਜਾਲੀ ਹਾਥ ਮੈ ਲੇਕਰ ਪਸਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਬਧਕ ਨੇ ਸਬਦ ਸਪਰਸ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧ ਏਹ ਚਗ ਖਿਲਾਰੀ ਹੈ ਔਰ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਜਾਲੀ ਪਸਾਰੀ ਹੈ ਤਿਸਮੈ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਪੰਛੀ ਫਸਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਹੋਰ ਫਾਥੇ ਚੋਗੈ ਸਾਥਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਜਾਲੀ ਕੇ ਫਸਨ ਤੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਾਲ ਤੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਸਬਦ ਸਪਰਸਾਦਿ ਚੋਗੇ ਸਾਥ ਫਸ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਚੁਣਿ ਸੁਟੀਅਹਿ ਕੋਇ ਨ ਸੰਗੀ ਸਾਥਿ ॥ ੩ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਸੁਭ ਕਰਮੀ ਚੁਣ ਕਰਕੇ ਨਰਕਾਂ ਮੈ ਗਿਰਾਇ ਦੀਏ ਜਾਵੇਂਗੇ ਉਨਕਾ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਕੋਈ ਸੰਗੀ ਔਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਸਾਥੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ॥ ਵਾ ਜੋ ਅਬ ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਸੰਗੀ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਕੋਈ ਸਾਥਨ ਨ ਹੋਵੇਗਾ ॥ ੩ ॥

ਸਚੋ ਸਚਾ ਆਖੀਐ ਸਚੋ ਸਚਾ ਥਾਨੁ ॥

(ਸਚੋ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤਾਂਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਸਚਾ ਜਪੀਏ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਸਚਾ ਥਾਨੁ) ਬੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਨੀ ਸਚਾ ਮੰਨਿਆ ਤਿਨ ਮਨਿ ਸਚੁ ਧਿਆਨੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚਾ ਨਾਮ ਮੰਨਿਆਂ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਸਚੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨਿਮੁਖਿ ਸੂਚੇ ਜਾਣੀਅਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨਾ ਗਿਆਨੁ ॥ ੪ ॥

ਜਿਨਾਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਮਨ ਕਰਕੇ ਔਰ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਜਾਨੀਤੇ ਹੈਂ ॥੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਅਗੈ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਿ ਸਾਜਨ ਦੇਇ ਮਿਲਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਸਾਜਨ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇਂ ॥

ਸਾਜਨਿ ਮਿਲਿਐ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਜਮਦੂਤ ਮੁਏ ਬਿਖੁ ਖਾਇ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸਾਜਨੁ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਨਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਜਮਦੂਤ ਬਿਖੁ ਖਾਇਕਰ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ । ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੋ ਦੁਖੁ ਹੂਆ ਕਿ ਏਹੁ ਪੁਰਸੁ ਹਮਾਰੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਸੇ ਜਾਤਾ ਰਹਾ ॥

ਨਾਵੈ ਅੰਦਰਿ ਹਉ ਵਸਾ ਨਾਉ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥ ੫ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਨਾਮ ਕੇ ਬੀਚ ਮੇਂ ਵਸਤਾ ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਜੀਵਕੇ ਮਨ ਮੈ ਮੇਰਾ ਨਾਮੁ ਆਨ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੈ ਤਉ ਮੈਂ ਮਿਲਤਾ ਹਾਂ ॥ ੫ ॥

ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਗੁਬਾਰੁ ਹੈ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧਕਾਰੁ ਹੈ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਪਰਗਾਸੁ ਹੋਇ ਸਚ ਰਹੈ ਲਿਵਲਾਇ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਲੇਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਤਿਥੈ ਕਾਲ ਨ ਸੰਚਰੈ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ॥ ੬ ॥

(ਤਿਥੈ) ਤਿਨਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਕਾਲ ਨਹੀਂ (ਸੰਚਰੈ) ਪ੍ਰਵੇਸ ਹੋਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋਤੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਬੀਚ ਤਿਨਕੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ ॥ ੬ ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਪੁਨਾ ਵੋਹ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤੂੰਹੈ ਸਾਜਨੁ ਤੂੰ ਸੁਜਾਣੁ ਤੂੰ ਆਪੇ ਮੇਲਣਹਾਰੁ ॥

ਕਿ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੂੰ ਹੀ (ਸਾਜਨੁ) ਅਕ੍ਰਿਤਮ ਉਪਕਾਰੀ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤੂੰਹੀ ਚਤੁਰੁ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਮੇਲਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਾਲਾਹੀਐ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤੇਰੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤਿਥੈ ਕਾਲੁ ਨ ਅਪੜੈ ਜਿਥੈ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਅਪਾਰੁ ॥੭॥

(ਤਿਥੈ) ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਪਹੁਚਤਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਲੈ ਕਰਕੇ ਅਪਾਰੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਨਿਸਚਾ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਹੁਕਮੀ ਸਭੇ ਊਪਜਹਿ ਹੁਕਮੀ ਕਾਰ ਕਮਾਹਿ॥

(ਹੁਕਮੀ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹੁਕਮੀ ਕਾਲੈ ਵਸਿ ਹੈ ਹੁਕਮੀ ਸਾਚੁ ਸਮਾਹਿ ॥

ਔਰ ਹੁਕਮੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਕਾਲ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੁਏ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਾਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਿਖੇ (ਸਮਾਹਿ) ਮਿਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ ਇਨਾ ਜੰਤਾ ਵਸਿ ਕਿਛੁ ਨਾਹਿ ॥ ੮ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਵਸ ਕਿਛੂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੮॥੪

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਮਨਿ ਜੂਠੈ ਤਨਿ ਜੂਠਿ ਹੈ ਜਿਹਵਾ ਜੂਠੀ ਹੋਇ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਜੋ ਗੁਣ ਹੀਨ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ (ਮਨਿਜੂਠੈ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਨ ਮੈ ਭੀ ਪਾਪ ਰੂਪੁ ਜੂਠ ਹੈ ਜਿਹਵਾ ਭੀ ਝੂਠ ਬੋਲਨੇ ਸੇ ਜੂਠੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ॥

ਮੁਖਿ ਝੂਠੈ ਝੂਠੁ ਬੋਲਣਾ ਕਿਉ ਕਰਿ ਸੂਚਾ ਹੋਇ ॥

ਝੂਠੇ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਝੂਠੁ ਬੋਲਣਾ ਤੋ ਮੁਖੁ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਗੋਣ ਹੈ ਤਾਤੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੂਚਾ ਹੋਵੇ ॥

ਬਿਨੁ ਅਭ ਸਬਦ ਨ ਮਾਂਜੀਐ ਸਾਚੇ ਤੇ ਸਚੁ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਅਕ) ਰਿਦਾ ਨਹੀਂ ਮਾਂਜੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹਿ ਕਿ ਮਲ ਦ੍ਰਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸਾਚੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਹੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੀ ਵਾ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮੂੰਧੇ ਗੁਣ ਹੀਣੀ ਸੁਖੁ ਕੇਹਿ ॥ ਪਿਰੁ ਰਲੀਆ ਰਸਿ
ਮਾਣਸੀ ਸਾਚਿ ਸਬਦਿ ਸੁਖ ਨੇਹਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੈਵੀ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੁਖ ਕੈਸਾ ਵਾ ਕਿਸ ਕੋ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਪਤੀ(ਰਲੀਆ) ਖੁਸੀਆਂ ਵਾਲਾ ਵਾ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਤੂੰ ਤਬ ਸੁਖ ਮਾਣੇਂਗੀ ਜਬ ਸਚੇ ਸੁਖ ਰੂਪ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੇਂਗੀ ॥ ੧ ॥

ਪਿਰ ਪਰਦੇਸੀ ਜੇ ਥੀਐ ਧਨ ਵਾਢੀ ਝੂਰੇਇ ॥

ਜੇ ਕਰ (ਸਬਦਿ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਪਰਦੇਸ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਜੋ ਅਪ੍ਰੋਖ ਹੈ ਜੇ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪ ਸੇ ਭਿੰਨ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤੋ ਵਹੁ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ (ਵਾਢੀ) ਵਿਛੁੜੀ ਹੂਈ ਝੂਰਤੀ ਹੈ ॥

ਜਿਉ ਜਲ ਥੋੜੈ ਮਛੁਲੀ ਕਰਣ ਪਲਾਵ ਕਰੇਇ ॥

ਜੈਸੇ ਥੋੜੇ ਜਲ ਮੈਂ ਮਛਲੀ (ਕਰਣ ਪਲਾਵ) ਬਿਰਲਾਪ ਕਰਤੀ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਪਿਰ ਭਾਵੈ ਸੁਖ ਪਾਈਐ ਜਾ ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਜੀਵ ਪਤੀ ਕੋ ਮਿਲਨਾ ਚਾਹੇ ਤਬ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਆਪ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇ ਤਬ ਜੀਵ ਕੋ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਚਾਹ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪਿਰੁ ਸਾਲਾਹੀ ਆਪਣਾ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਨਾਲਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਕੋ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕਰੀਏ (ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ) ਪਿਆਰੇ ਸੰਤਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ॥

ਤਨਿ ਸੋਹੈ ਮਨੁ ਮੋਹਿਆ ਰਤੀ ਰੰਗਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥

ਸੁੰਦ੍ਰ ਸਰੀਰ ਵਾਲੇ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮੋਹਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਧਯਾਨ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਰਤੀ ਹੂਈ ਨਿਹਾਲ ਭਈ ਹੂੰ *

ਸਬਦਿ ਸਵਾਰੀ ਸੋਹਣੀ ਪਿਰੁ ਰਾਵੈ ਗੁਣ ਨਾਲਿ ॥ ੩ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਰ ਸਵਾਰੀ ਹੈ ਸੋਈ (ਸੋਹਣੀ) ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਕਰ ਸੁੰਦਰ ਹੂਈ ਹੈ ਗੁਣ ਸਾਥ ਹੋਣੇ ਸੇ ਪਤੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਕਾਮਣਿ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵਹੀ ਖੋਟੀ ਅਵਗਣਿਆਰਿ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਵਾਲੀ ਹੈ ਸੋ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈ ॥

* ਵਾ ਜਿਸਕਾ ਮਨੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਧਿਯਾਨ ਮੈਂ ਮੋਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਤਨੁ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਔਰ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਰਤੀ ਹੂਈ ਨਿਹਾਲ ਭਈ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾ ਸੁਖੁ ਪੇਈਐ ਸਾਹੁਰੈ ਝੂਠਿ ਜਲੀ ਵੇਕਾਰਿ॥

ਤਿਸ ਕੋ ਨ (ਪੇਈਐ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨ (ਸਾਹੁਰੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ।ਝੂਠਿ ਬੋਲਨ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਰ (ਜਲੀ) ਦਗਧ ਹੋਰਹੀ ਹੈ ॥

ਆਵਣ ਵੰਞਣੁ ਡਾਖਣੋ ਛੋਡੀ ਕੰਤਿ ਵਿਸਾਰਿ ॥ ੪ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਆਵਣ) ਜਨਮ ਔਰ (ਵੰਞਣ) ਮਰਣ ਕਰ (ਡਾਖਣੋ) ਦੁਖੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਕੰਤ ਨੇ ਵਿਸਾਰ ਛੋਡੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਪਿਰ ਕੀ ਨਾਰਿ ਸੁਹਾਵਣੀ ਮੁਤੀ ਸੋ ਕਿਤੁ ਸਾਦਿ ॥

ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਨਾਰਿ (ਸੁਹਾਵਣੀ) ਸੋਭਾਇਮਾਨਿ ਥੀ ਸੋ ਕਿਸ (ਸਾਦਿ) ਰਸ ਮੇ ਫਸ ਕਰ (ਮੁਤੀ) ਛੁਟੜ ਭਈ ਹੈ ?

ਉਤਰੁ ॥ ਪਿਰ ਕੇ ਕਾਮ ਨ ਆਵਈ ਬੋਲੇ ਫਾਦਿਲੁਬਾਦਿ ॥

ਪਤੀ ਕੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਭਗਤੀ ਨਹੀ ਕਰਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ(ਫਾਦਿਲੁਬਾਦਿ)ਬਾਧੂ ਬਜਰਬ ਬੋਲਤੀ ਹੈ ॥

ਦਰਿ ਘਰਿ ਢੋਈ ਨਾ ਲਹੈ ਛੂਟੀ ਦੂਜੈ ਸਾਦਿ ॥ ੫ ॥

ਔਰ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਕਰਕੇ ਛੂਟੀ ਹੈ ਸੋ (ਘਰਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੇ (ਦਰਿ) ਥੀਚ (ਢੋਈ) ਸਮੀਪਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗੀ ॥ ੫ ॥

ਪੰਡਿਤ ਵਾਚਹਿ ਪੋਥੀਆ ਨਾ ਬੂਝਹਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਔਰ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਵਕਤਾ ਪੁਰਸ ਪੁਸਤਕ ਤੋ ਵਾਚਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਤਿਨ ਪੋਥੀਓਂ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬੂਝਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਨ ਕਉ ਮਤੀ ਦੇ ਚਲਹਿ ਮਾਇਆ ਕਾ ਵਾਪਾਰੁ॥

(ਅਨਕਉ) ਔਰੋਂ ਕੋ (ਮਤੀ) ਸਿਖਿਆ ਦੇਣੇ ਮੈ (ਚਲਹਿ) ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਪੋਥੀਓਂ ਕੋ ਮਾਯਾ ਕਾ ਵਣਜੁ ਮਾਨ ਰਖਾ ਹੈ ॥

ਕਥਨੀ ਝੂਠੀ ਜਗੁ ਭਵੈ ਰਹਣੀ ਸਬਦੁ ਸੁਸਾਰੁ ॥ ੬ ॥

ਧਾਰਣਾ ਕੀਏ ਬਿਨਾਂ ਤਿਨ ਪੰਡਤੋਂ ਕੀ ਕਹਨੀ ਝੂਠੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਸਬਦੁ) ਬਦ ਕੀ ਰਹਣੀ(ਸਾਰੁ)ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਔਰ ਕੇਵਲ ਕਥਨੀ ਸੇ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੇਤੇ ਪੰਡਿਤ ਜੋਤਕੀ ਬੇਦਾ ਕਰਹਿ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਕਤਾ ਪੰਡਤ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਜੋਤਸੀ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਬਦੋਂ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ

ਵਾਦਿ ਵਿਰੋਧਿ ਸਲਾਹਣੇ ਵਾਦੇ ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ॥

ਮਤ ਮਤਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਵਾ ਤਿਨ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਮੇਂ ਜੋ ਵਿਰੋਧ ਕੇ ਵਖਯਾਨ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਸਾਲਾਹਣੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ (ਬਾਦ) ਝਗੜੋਂ ਕੇ ਕਥਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੇ ਜਸ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ (ਆਵਣੁ) ਜਨਮ (ਜਾਣੁ)ਮਰਨ ਬਨਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਪਰਸਪਰ ਬਿਰੋਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੈਵ ਵੈਸ਼ਨੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਵੈਸ਼ਨਵ ਸ਼ੈਈਵੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਤਯਾਦੀ ਏਹ ਸਬ (ਬਾਦ ਵਿਰੋਧ) ਬਜਰਥ ਝਗੜੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਕਰਮ ਨ ਛੁਟਸੀ ਕਹਿ ਸੁਣਿ ਆਖਿ ਵਖਾਣੁ ॥ ੭ ॥

ਤਾਤੇ ਪੰਡਤ ਜਨ ਭੀ ਆਖ ਅਖਯਾਨ ਜੋ ਵਖਾਨ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਕਥਨ ਔਰ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਨਹੀਂ ਛੂਟੇਂਗੇ ॥ ੭੫॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਵੇ ਹੈ ?

ਉੱਤਰੁ॥ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ॥

ਸਭਿ ਗੁਣਵੰਤੀ ਆਖੀਅਹਿ ਮੈ ਗੁਣੁ ਨਾਹੀ ਕੋਇ॥

ਔਰ ਸਰਬ ਗੁਣਵੰਤੀ ਕਥਨ ਕਰੀ ਹੈਂ ਔਰ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਕੋਈ ਭੀ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਵਰੁ ਨਾਰਿ ਸੁਹਾਵਣੀ ਮੈ ਭਾਵੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਹਰੀ (ਵਰੁ) ਪਤੀ ਕੀ ਨਾਰੀ ਸੋ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈਂ ਯਾਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਸੋਈ ਸਾਮਰਥ ਪਤੀ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵੜਾ ਨਾ ਵੇਛੋੜਾ ਹੋਇ ॥ ੮ ॥ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ (ਸਬਦਿ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪੁ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਫਿਰ ਵਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੫ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮ ਸਾਧੀਐ ਤੀਰਥਿ ਕੀਚੈ ਵਾਸੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਪ ਤਪ (ਸੰਜਮ) ਧਾਰਨਾ ਧਿਆਨ ਇਨ ਸਾਧਨੋਂ ਕੋ ਸਿਧ ਕਰ ਲੀਜੀਏ ਪੁਨਾ ਤੀਰਥੋਂ ਵਿਖੇ ਵਾਸੁ ਕਰ ਰਹੀਏ ॥

ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਚੰਗਿਆਈਆ ਬਿਨੁ ਸਚੇ ਕਿਆ ਤਾਸੁ ॥

ਔਰ ਜੋ (ਪੁੰਨ) ਅਮਾਵਸ ਸੰਕ੍ਰਾਂਤਾਦਿ ਪੁੰਨਕਾਲੋਂ ਮੈ ਦੇਣਾ ਹੈ (ਦਾਨ) ਜੋ ਹਮੇਸ਼ ਦੇਨਾ ਹੈ ਵਾ ਪੁੰਨ ਸਮੇਂ ਕਾ ਜੋ ਦਾਨ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਵਾ (ਪੁੰਨ) ਜੋ ਬਿਧੀ ਪੂਰਬਕ ਦਾਨ ਹੈ (ਦਾਨ) ਜੋ ਸਾਮਾਨ ਦਾਨ ਹੈ ਅਰ ਜੋ (ਚੰਗਿਆਈਆ) ਪਰਉਪਕਾਰਾਦਿ ਭਲਿਆਈਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹੈਂ ਬਿਨ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਸੇ (ਤਾਸੁ) ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਵਾ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਏਹ ਕਿਆ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਂਗੇ ॥

ਜੇਹਾ ਰਾਧੈ ਤੇਹਾ ਲੁਣੈ ਬਿਨੁ ਗੁਣ ਜਨਮੁ ਵਿਣਾਸੁ॥ ੧ ॥

ਜੈਸਾ ਪੁਰਸ਼ (ਰਾਧੈ) ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ (ਲੁਣੈ) ਕਾਟਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਜੀਵ ਪੁੰਨ ਵਾ ਪਾਪ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਫਲੁ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ ਗੁਣਾਨੁਬਾਦ ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਨਮ ਮਰਣੁ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮੁੰਧੇ ਗੁਣ ਦਾਸੀ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥ ਅਵਗਣ ਤਿਆਗਿ
ਸਮਾਈਐ ਗੁਰਮਤਿ ਪੂਰਾ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੁੰਧੇ ਦਾਸੀ ਭਾਉ ਕਾ ਗੁਣ ਹੋਇ ਤਬ ਸੁਖੁ ਹੋਵੇਗਾ ਵਾ ਗੁਣਵਾਨੋਂ ਕੀ ਦਾਸੀ ਹੋਇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਜਾ ਲੇਕਰ ਪੂਰੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਵਿਖੇ (ਸਮਾਈਐ) ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਵਿਣੁ ਰਾਸੀ ਵਾਪਾਰੀਆ ਤਕੇ ਕੁੰਡਾ ਚਾਰਿ॥

ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ (ਰਾਸੀ) ਪੂੰਜੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਵਾਪਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕਰਮ ਕਾਂਡੀ (ਕੁੰਡਾ ਚਾਰਿ) ਪ੍ਰਤਖਹੀ ਪੂਰਬ ਪਛਮ ਉਤਰ ਦਖਣ ਕੇ ਤੀਰਥੋਂ ਕੀ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਮੂਲ ਨ ਬੂਝੈ ਆਪਣਾ ਵਸਤੁ ਰਹੀ ਘਰਿ ਬਾਰਿ ॥

(ਮੂਲ) ਸਰਬ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪੁ (ਆਪਣਾ) ਜੋ ਨਿਜ ਸਰੂਪੁ ਤਿਸਕੋ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ (ਘਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਰਹੀ ਹੁਈ ਹੈ (ਬਾਰਿ) ਉਜਾੜੋਂ ਮੈਂ ਢੂੰਢਤਾ ਹੈ ॥

ਵਿਣੁ ਵਖਰ ਦੁਖੁ ਅਗਲਾ ਕੂੜਿ ਮੁਠੀ ਕੁੜਿਆਰਿ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਵਖਰੁ) ਸੌਦੇ ਸੈ ਬਿਨਾ ਦੁਖੁ (ਅਗਲਾ) ਬਹੁਤਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ (ਕੂੜਿ) ਝੂਠ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਤਿਸ (ਕੂੜਿਆਰਿ) ਝੂਠੇ ਕੀ ਬੁਧੀ (ਮੁਠੀ) ਠਗੀ ਗਈ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਲਾਹਾ ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਉਤਨਾ ਪਰਖੇ ਰਤਨੁ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਤਿਨ ਕੋ ਲਾਹਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਨਵੀਨ ਹੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜੋ (ਰਤਨੁ) ਵੈਰਾਗ ਔਰ (ਵਿਚਾਰਿ) ਬਿਬੇਕ ਕੀ (ਪਰਖੇ) ਕੀਮਤ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਜੋ ਚਤੁਸ਼ਟੇ ਸਾਧਨ ਸਪੰਨ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕਾ ਲਾਭੁ ਹੈ ਵਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਆਤਮ ਰਤਨ ਕੋ ਪਰਖਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵਸਤੁ ਲਹੈ ਘਰਿ ਆਪਣੈ ਚਲੈ ਕਾਰਜੁ ਸਾਰਿ ॥

ਸਾਧਨ ਸੰਪੰਨ ਪੁਰਸ਼ ਆਤਮਾ ਵਸਤੂ ਕੋ (ਘਰਿ) ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੀ (ਲਹੈ) ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਮੁਕਤ ਰੂਪੀ ਕਾਰਜੁ ਕੋ(ਸਾਰਿ) ਬਣਾ ਚਲੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਹੇ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਕਾਰਜੁ ਸਾਰ ਚਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵਣਜਾਰਿਆ ਸਿਉ ਵਣਜੁ ਕਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥ ੩ ॥

(ਵਣਜਾਰਿਆ) ਮਹਾਤਮਾ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ਼੍ਰਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਕਥਨ ਸ੍ਰਵਨ ਰੂਪੁ ਵਣਜੁ ਕਰਕੇ ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਕੇ ॥ ੩ ॥

ਸੰਤਾਂ ਸੰਗਤਿ ਪਾਈਐ ਜੇ ਮੇਲੇ ਮੇਲਣਹਾਰੁ ॥

ਜੇ ਕਰ ਪਰਮੇਸ਼੍ਰਰ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਮੇਲੇ ਤੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ਼੍ਰਰੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਮਿਲਿਆ ਹੋਇ ਨ ਵਿਛੁੜੈ ਜਿਸੁ ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰਿ (ਅਪਾਰੁ) ਬੇਅੰਤ ਪ੍ਰਮੇਸ਼੍ਰਰ ਕੀ (ਜੋਤਿ) ਗਜਾਤਹੈ ਸੋ ਮਿਲਿਆ ਹੂਆ (ਨ ਵਿਛੁੜੈ) ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਚੈ ਆਸਣਿ ਸਚਿ ਰਹੈ ਸਚੈ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰ ॥ ੪ ॥

(ਸਚਿ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਿਨਕਾ (ਸਚ) ਪ੍ਰਮੇਸ਼੍ਰਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਪਿਆਰੁ ਹੈ ਸੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਆਸਣਿ) ਇਸਥਿਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਜਿਨੀ ਆਪੁ ਪਛਾਣਿਆ ਘਰੁ ਮਹਿ ਮਹਲੁ ਸੁਥਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਆਪਣੇ (ਘਰਮਹਿ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ (ਸੁਥਾਇ) ਉਤਮ ਅਸਥਾਨ ਸੁਧ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ (ਮਹਿਲ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਸਚੇ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ ਸਚੋ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ (ਸੇਤੀ) ਸਾਥ (ਰਤਿਆ) ਮਨ ਕੋ ਤਦਾਕਾਰ ਕਰਕੇ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ (ਸਚੋ)ਸਚਾ ਆਤਮਾਨੰਦ ਮਨ ਰੂਪੀ (ਪਲੈ) ਬਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਪਾ ਲੀਆ॥

ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣੀਐ ਸਾਚੋ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ॥ ੫ ॥

ਸਚਾ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੈ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਰ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ॥ ੫॥

ਸਾ ਧਨ ਖਰੀ ਸੁਹਾਵਨੀ ਜਿਨਿ ਪਿਰੁ ਜਾਤਾ ਸੰਗਿ ॥

ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਤੀ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪਤੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਮਹਲੀ ਮਹਲਿ ਬੋਲਾਈਐ ਸੋ ਪਿਰੁ ਰਾਵੈ ਰੰਗਿ ॥

ਸੋ (ਮਹਲੀ) ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਮਹਲਿ) ਸਰੂਪ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਬੁਲਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਕੋ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਕੋ (ਰਾਵੈ) ਭੋਗਤੀ ਹੈ॥

ਸਚਿ ਸੁਹਾਗਣਿ ਸਾ ਭਲੀ ਪਿਰਿ ਮੋਹੀ ਗੁਣ ਸੰਗਿ ॥ ੬ ॥

ਜੋ (ਸਚਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਸੁਹਾਗਣ ਹੁਈ ਹੈ ਸੋਈ ਭਲੀ ਹੈ ਅਰ (ਪਿਰਿ) ਪਤੀ ਕੇ ਗੁਨ ਸਰਬਗਜਤਾਦਿ ਤਿਨ ਕਰਕੇ ਮੋਹਤ ਹੋਰਹੀ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਭੂਲੀ ਭੂਲੀ ਥਲਿ ਚੜਾ ਥਲਿ ਚੜਿ ਡੂਗਰਿ ਜਾਉ ॥

ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਪਤੀ ਸੇ ਭੂਲੀ ਹੁਈ ਮੈਂ (ਥਲਿ ਚੜਾ) ਮਾਰੂ ਅਸਥਲ ਮੈਂ ਤਪ ਕਰਾ ਪੁਨਾ ਥਲ ਸੇ(ਡੂਗਰ)ਪਰਬਤੋਂ ਪਰ ਚੜ ਜਾਵਾਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪਰਬਤੋਂ ਕੀ ਕੰਦਰੋਂ ਮੈਂ ਤਪ ਕਰਾਂ॥

ਬਨ ਮਹਿ ਭੂਲੀ ਜੇ ਫਿਰਾ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਬੂਝ ਨ ਪਾਉ ॥

ਔਰ ਜੇ ਪਰਮੇਸਰ ਸੇ ਭੂਲ ਕਰ ਬਨ ਮੈਂ ਭੀ ਫਿਰੇ * ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋ ਸੇ ਬਿਨ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਵਣੇ ਕੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ॥

* ਦਾ (ਥਲ) ਪਰਾਣ (ਡੂਗਰ) ਪ੍ਰਸਤ੍ (ਬਨ) ਥਦ ਇਸ ਕੋ ਦਿਸ਼ਾਰੇ '

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਵਹੁ ਭੂਲੀ ਜੇ ਫਿਰਾ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵਉ ਜਾਉ ॥ ੭ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਨਾਮ ਸੇ ਭੂਲੀ ਹੂਈ ਥਲ ਆਦਿਕੋਂ ਮੇਂ ਫਿਰੋਂ ਤੌ ਬਾਰੰਬਾਰ (ਆਵਉ ਜਾਉ) ਭਾਵ ਜਨਮਤੀ ਮਰਤੀ ਰਹੌਂਗੀ ॥ ੭ ॥

ਪੂਛਹੁ ਜਾਇ ਪਧਾਊਆ ਚਲੇ ਚਾਕਰ ਹੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ (ਪਧਾਊਆ) ਭਗਤੀ ਕੇ (ਪੰਧ) ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਚਲਨੇ ਵਾਲਜੋਂ ਰਾਹੀਓਂ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਪੂਛੋ ਜੋ (ਚਾਕਰ) ਦਾਸ ਭਾਉ ਧਾਰ ਕਰ ਚੱਲੇ ਹੈਂ ॥

ਰਾਜ ਨ ਜਾਣਹਿ ਆਪਣਾ ਦਰਿ ਘਰਿ ਠਾਕ ਨ ਹੋਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ (ਰਾਜਨ) ਰਾਜਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ (ਘਰਿ) ਸਰੂਪ ਕੇ (ਦਰਿ) ਬੀਚ (ਠਾਕ) ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਭੇਦ ਹੋਨੇ ਸੇ ਸੰਸੇ ਬਿਪਰਜੇ ਰੂਪ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ॥

ਨਾਨਕ ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥ ੮ ॥ ੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਨਿਸਚੇ ਮੈਂ ਏਕੁ ਹੀ (ਰਵਰਹਿਆ) ਬਜਾਪ ਰਹਾ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ॥ ੮ ॥ ੬ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਗੁਰ ਤੇ ਨਿਰਮਲੁ ਜਾਣੀਐ ਨਿਰਮਲੁ ਦੇਹ ਸਰੀਰੁ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ (ਨਿਰਮਲ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਾਣੀਏ ਤਬ (ਦੇਹ) ਅਸਥੂਲ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਨਿਰਮਲ ਹੋਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਸਾਚੋ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸੋ ਜਾਣੈ ਅਭਿ ਪੀਰੁ ॥

(ਨਿਰਮਲੁ) ਸੁਧੁ ਸਾਚਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਅਭਿ) ਰਿਦੇ ਕੀ ਪੀੜ ਕੋ (ਜਾਣੈ) ਅਨਭਵ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਤੇ ਸੁਖੁ ਅਗਲੋ ਨਾ ਲਾਗੈ ਜਮ ਤੀਰੁ ॥ ੧ ॥

(ਸਹਜੇ) ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ (ਅਗਲੋ) ਅਧਕ ਸੁਖੁ ਆਤਮਾਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਮ ਕਾ (ਤੀਰੁ) ਬਾਣ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਮ ਕਾ ਸਸਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਮੈਲੁ ਨਾਹੀ ਨਿਰਮਲ ਜਲਿ ਨਾਇ ॥ ਨਿਰਮਲੁ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਾਚਾ ਏਕੁ ਤੂ ਹੋਰੁ ਮੈਲੁ ਭਰੀ ਸਭ ਜਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਜਲ ਮੈਂ ਸਨਾਨ ਕਰਨ ਮੇ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਤੂੰ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਨਿਸਚਯ ਜਾਨ ਕਿ ਨਿਰਮਲੁ ਸਚਾ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਔਰ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਸਭ ਮੈਲੁ ਕਰ ਕਰੀ ਹੂਈ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਮੰਦਰੁ ਸੋਹਣਾ ਕੀਆ ਕਰਣੈਹਾਰ ॥

ਅਬ ਵੈਰਾਟ ਰੂਪ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਮੱਧਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਹਰੀ ਕਾ ਮੰਦਰੁ (ਕਰਣੇ ਹਾਰ) ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਨੇ (ਸੋਹਣਾ) ਸੋਭਨੀਕ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਰਵਿ ਸਸਿ ਦੀਪ ਅਨੂਪ ਜੋਤਿ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰ ॥

ਔਰੁ ਇਸ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਰੂਪੀ ਮੰਦਰ ਮੈ (ਰਵਿ) ਸੂਰਜੁ (ਸਸਿ) ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਏਹੁ ਦੋ ਦੀਪਕ ਅਨੂਪ ਜੋਤਿ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਉਰ ਦੀਪਕ ਤੋ ਤੇਲ ਬਤੀ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਤੇਲ ਬਤੀ ਅਗਨੀ ਬਿਨਾ ਹੀ ਸਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਪਤਾਲ ਆਦਿ ਲੋਕੋਂ ਮੈ ਤੋ ਇਨਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਹਾਂ ਕੈਸੇ ਨਿਰਬਾਹੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਸਤਵ ਵਿਚਾਰ ਦੇਖੀਏ ਤੋ ਤੀਨ ਹੀ ਲੋਕ ਮੈ ਅਪਾਰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੀ ਜੋਤਿ ਕਰ ਪ੍ਰਕਾਸਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਕਹੀਂ ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਮੈ ਹੋਕਰ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਕਹੀਂ ਪਤਾਲਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਮਨੀਆਂ ਮਧ ਹੋਕਰ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਹਾਟ ਪਟਣ ਗੜ ਕੋਠੜੀ ਸਚੁ ਸਉਦਾ ਵਾਪਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਪੁਨਾ ਬਿਅਸਟੀ ਰੀਤਿ ਸੋ ਸਰੀਰ ਕਾ ਕਥਨ ਹੈ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ (ਪਟਣ) ਸ਼ਹਰੁ ਤਿਸਮੈ (ਹਾਟ)ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੇ ਦੁਕਾਨ ਦਸਵਾਂ ਦ੍ਵਾਰ(ਗੜ) ਕਿਲਾ ਹੈ (ਕੋਠੜੀ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਹੈ(ਸਚ ਸਉਦਾ)ਸਚ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਕਾ ਨਾਮ ਸਉਦੇ ਤਿਸਕਾ ਬਯਾਪਾਰੁ ਜੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਭਗਤੀ ਦਸਮੇ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈ ਰਿਦੇ ਕਰ ਧਿਆਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਭੈ ਭੰਜਨਾ ਦੇਖੁ ਨਿਰੰਜਨ ਭਾਇ ॥

ਜਬ ਧਿਆਨ ਦੁਆਰੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨ ਪਾਇਆ ਤਬ ਭੈ ਨਾਸ ਹੋ ਗਯਾ ਔਰ ਨਿਰੰਜਨ ਕੋ ਪੁਰਖੋਤਕ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਐਸੇ ਨਿਰੰਜਨ ਕੋ ਪੁਰਸ ਕੈਸੇ ਜਾਨੇਗਾ ? ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਪਤੁ ਪ੍ਰਗਟੁ ਸਭੁ ਜਾਣੀਐ ਜੇ ਮਨੁ ਰਾਖੈ ਠਾਇ ॥

ਜੇਕਰ ਮਨਕੋ ਰਿਦੇ ਅਸਥਾਨ ਮੇ (ਠਾਇ) ਇਸਥਿਤ ਰਾਖੇ । ਤੋ ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਗਟ ਸਭ ਜਗਾ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਕੋ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰ ਜੇ ਮਿਲੈ ਸਹਜੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਮਨਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕਰਾ ਹੋਵੇ ਜੇਕਰ ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤੌ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਕਸਿ ਕਸਵਟੀ ਲਾਈਐ ਪਰਖੇ ਹਿਤ ਚਿਤ ਲਾਇ ॥

ਕਸਵਟੀ ਪਥਰ ਵਿਸੇਸ ਹੈ ਜਿਸਕਰ ਸੁਇਨੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਖਜਾ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਿਖਕੋ ਜੋ ਜਪ ਤਪ ਵਿਖੇ(ਕਸਿ)ਖੈਂਚਣਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕਸਵਟੀ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਚਿਤਕਾ (ਹਿਤੁ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਲਗਾਕਰ ਸਿਖਕੋ ਪਰਖ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਖੋਟੇ ਠਉਰ ਨ ਪਾਇਨੀ ਖਰੇ ਖਜਾਨੈ ਪਾਇ ॥

ਜੋ ਖੋਟੇ ਹੈਂ ਕਿਆ ਕਸਵਟੀ ਨਹੀਂ ਸਹਾਰਤੇ ਸੋ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਸਵਟੀ ਸਹਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਖਰੇ ਹੈਂ ਹੋ (ਖਜਾਨੈ ਪਾਇ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ ॥

ਆਸ ਅੰਦੇਸਾ ਦੂਰਿ ਕਰਿ ਇਉ ਮਲੁ ਜਾਇ ਸਮਾਇ ॥੪॥

ਜਬ (ਆਸ) ਇੱਛਾ ਔਰ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਗਤ ਪ੍ਰਮੇਗਤ ਮੋਖ ਮੈਂ (ਅੰਦੇਸਾ) ਸੰਸਾ ਤਤ ਪਦ ਤ੍ਵੰ ਪਦ ਮੈ ਸੰਸਾ ਇਨ ਸਭਕੋ ਦੂਰ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਮਲ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਖਜਾਨੇ ਮੈ (ਸਮਾਇ) ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਸੁਖ ਕਉ ਮਾਗੈ ਸਭੁ ਕੋ ਦੁਖੁ ਨ ਮਾਗੈ ਕੋਇ ॥

ਔਰੁ ਸਭ ਕੋਈ ਸੁਖ ਕੋ ਹੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਦੁਖ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ॥

ਸੁਖੈ ਕਉ ਦੁਖੁ ਅਗਲਾ ਮਨਮੁਖਿ ਬੂਝ ਨ ਹੋਇ ॥

ਸੁਖ ਕੇ ਭੋਗਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਦੁਖੁ ਭੀ (ਅਗਲਾ) ਬਹੁਤਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸੁਖਕਾ ਵਿਜੋਗੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਦੁਖ ਹੀ ਬਸੇਸ ਰਹ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੁਖ ਕਾ ਭਾਨ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਪਰੰਤੂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਕਿ ਸੁਖ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਕੇਵਲ ਦੁਖ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸੁਖ ਦੁਖ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਣੀਅਹਿ ਸਬਦਿ ਭੇਦਿ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥ ੫ ॥

ਤਾਂਤੇ ਕਹਮੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਜਾਨ ਕਰ ਸੁਖ ਦੁਖ ਸਮ ਕਰ ਜਾਣੀਏ ਕਾਵ ਆਗਮਾ ਪਾਈ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ (ਭੇਦ) ਗਯਾਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੋਣੇ ਸੋ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਬੇਦ ਪੁਕਾਰੇ ਬਾਚੀਐ ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਆਸੁ ॥

ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਪੁਕਾਰ ਪੁਕਾਰ ਤਿਨਕਾ ਅਰਥ ਵਾਚਤੇ ਹੈਂ ਕੈਸੇ ਬੇਦ ਹੈ ਜੋ (ਬਾਣੀਬ੍ਰਹਮ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਹੈਂ (ਬਿਆਸੁ) ਬਿਸਥਾਰ ਰੂਪ ਵਾ ਕਰਮ ਉਪਾਸਨਾ ਗਯਾਨ ਇਨਕੇ ਬਿਸਥਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਸੋ ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਕਿਆ ਕਹਤੀ ਹੈ ?

ਮੁਨਿ ਜਨ ਸੇਵਕ ਸਾਧਿਕਾ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥

(ਮੁਨਿ) ਮਨਨ ਸੀਲ (ਜਨ) ਭਗਤ ਜਨ (ਸੇਵਕ ਸਾਧਿਕਾ) ਔਰ ਜੋ ਦਾਸ ਹੋਕਰ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਨ ਮੈ ਸੇ (ਨਾਮਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ (ਤਾਸੁ) ਤਿਨਕੇ ਗੁਣ ਬੇਦ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਬਾਣੀ ਬੇਦ ਸੋ ਭੀ ਯਹੀ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਯਾਸ ਬਾਣੀ ਪੁਰਾਣ ਭੀ ਵਾਚੀਏ ਤੌਭੀ ਯਹੀ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੁਨਿ ਜਨਿ ਸੇਵਕ ਸਾਧਕ ਭੀ ਯਹੀ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ (ਗੁਣਤਾਸੁ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਯਹੀ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚਿ ਰਤੇ ਸੇ ਜਿਣਿ ਗਏ ਹਉ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਸੁ ॥੬॥

ਜੋ ਸਚੇ ਪੁਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ (ਰਤੇ) ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਸੁ ਪੁਰਸ਼ ਜੀਤ ਗਏ ਹੈਂ ਮੈ ਤਿਨਕੇ (ਸਦਾ) ਸਦੀਵਕਾਲ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੬ ॥

ਚਹੁ ਜੁਗਿ ਮੈਲੇ ਮਲੁ ਭਰੇ ਜਿਨ ਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਾਮਕਾ ਉਚਾਰਣ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਯੁਗ ਤ੍ਰੇਤਾ ਦ੍ਵਾਪਰ ਕਲਿਯੁਗ ਇਨਮੈ ਮੈਲੇ ਹੀ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਮਲੁ) ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਭਗਤੀ ਭਾਇ ਵਿਹੂਣਿਆ ਮੁਹੁ ਕਾਲਾ ਪਤਿ ਖੋਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮੁਹ ਕਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ਜਾਇਗੀ ॥

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਅਵਗੁਣ ਮੁਠੀ ਰੋਇ ॥੭॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਰ(ਮੁਠੀ)ਲੂਟੀ ਗਈ ਹੈ ਸੋ ਦੁਖੀ ਹੂਏ ਰੋਵਤੇ ਹੈਂ ॥੭॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਪਾਇਆ ਡਰੁ ਕਰਿ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇ ॥

ਜੋ ਉਤਮ ਜਗਜਾਸੂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਡਰ ਕਰ ਖੋਜਤੇ ਖੋਜਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਏ ਹੂਏ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ॥

ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਘਰਿ ਵਸੈ ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣ ਕੇ (ਘਰਿ) ਸ੍ਵੈਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਹਉ ਮੈ ਔਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਜਾਇ ਨਿਵਰਤ ਹੂਈ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਿਰਮਲੁ ਊਜਲੇ ਜੋ ਰਾਤੇ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥ ੮ ॥ ੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਨਿਰਮਲ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਉਜਲੇ ਹੋਕਰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ੭ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਸੁਣਿ ਮਨ ਭੂਲੇ ਬਾਵਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗੁ ॥

ਹੇ (ਮਨ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਹੇ (ਬਾਵਰੇ) ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੁ ॥

ਹਰਿ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਤੂ ਜਮੁ ਡਰਪੈ ਦੁਖ ਭਾਗੁ ॥

ਔਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਜਪੁ ਔਰ ਮਨ ਮੈ ਤੂੰ ਧਯਾਨ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਸੇ ਜਮ ਡਰ ਜਾਵੇਗਾ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖੁ ਭਾਗ ਜਾਵੇਗਾ ॥

ਦੂਖੁ ਘਣੋ ਦੁਹਾਗਣੀ ਕਿਉ ਥਿਰੁ ਰਹੈ ਸੁਹਾਗੁ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਜੋ (ਦੋਹਾਗਣੀ) ਛੁਟੜਾਂ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਦੁਖੁ ਬਹੁਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤਿਨਕੇ ਸੁਹਾਗ ਕਾ ਅਨੰਦ ਕਿਉਂਕਰ ਥਿਰ ਰਹੇ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਅਵਰ ਨਾਹੀ ਮੈ ਥਾਉ ॥ ਮੈ ਧਨੁ ਨਾਮੁ
ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ਬਲਿਜਾਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਧਨ ਕਾ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜ਼ਾਨਾ ਰੂਪ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਆ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰਮਤਿ ਪਤਿ ਸਾਬਾਸਿ ਤਿਸੁ ਤਿਸਕੈ ਸੰਗਿ ਮਿਲਾਉ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਲਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਪਤਿ ਬਨੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਸਾਬਾਸ ਮਿਲੀ ਹੈ ॥ ਯਾਂਤੇ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਹੂੰ ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਘੜੀ ਨ ਜੀਵਉ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮਰਿ ਜਾਉ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਬਿਨਾ ਮੈਂ ਘੜੀ ਭੀ ਜੀਵ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਭੀ ਮਰਣ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਮੈ ਅੰਧੁਲੇ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਟੇਕਿ ਟਿਕੀ ਘਰਿ ਜਾਉ ॥ ੨ ॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਕਹਣਾ ਜੋਗ ਹੈ ਮੈਂ ਅਗਯਾਨੀ ਕੋ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰ ਜਾਵੇ ਮੈਨੇ ਤੋ ਨਾਮ ਕੀ (ਟੇਕਿ) ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰਕੇ (ਘਰਿ ਜਾਉ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰੂ ਜਿਨਾ ਕਾ ਅੰਧੁਲਾ ਚੇਲੇ ਨਾਹੀ ਠਾਉ ॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਗੁਰੂ ਅਗਯਾਨੀ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਚੇਲਿਓਂ ਕੋ (ਠਾਉ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਉ ਨ ਪਾਈਐ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕਿਆ ਸੁਆਉ ॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਬਿਨਾ ਕਿਆ (ਸੁਆਉ) ਲਾਭੁ ਹੈ ॥

ਆਇ ਗਇਆ ਪਛੁਤਾਵਣਾ ਜਿਉ ਸੁੰਞੈ ਘਰਿ ਕਾਉ ॥ ੩ ॥

(ਆਇ) ਜਨਮ ਕੇ ਮਰਗਯਾ ਜੈਸੇ ਖਾਲੀ ਘਰ ਕਾ ਕਾਂ ਬਿਅਰਥ ਕੁਰਲਾਂਉਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਕੇ ਮਰਨ ਤੋ ਭਯਾ ਪਰੰਤੂ ਕੁਛੁ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਕਾ ਲਾਭੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਯਾਂਤੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਹੀ ਰਹਾ ॥ ੩ ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਦੁਖੁ ਦੇਹੁਰੀ ਜਿਉ ਕਲਰ ਕੀ ਭੀਤਿ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਦੇਹੁਰੀ) ਦੇਹ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਨਾਸ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕਲਰ ਕਰ ਬਨਾਈ ਹੂਈ (ਭੀਤ) ਦੀਵਾਰ ਨਿਤ ਹੀ ਅਨੇਕ ਕਲੇਸੋਂ ਕੋ ਦੇਤੀ ਹੂਈ ਗਿਰ ਪੜਤੀ ਹੈ ॥

ਤਬਲਗੁ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਈਐ ਜਬਲਗੁ ਸਾਚੁ ਨ ਚੀਤਿ ॥

ਔਰ ਤਬ ਪ੍ਰਯੰਤ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਨਹੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਜਬਛਕ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਚਿੱਤ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਬਦਿ ਰਪੈ ਘਰੁ ਪਾਈਐ ਨਿਰ ਬਾਣੀ ਪਦੁ ਨੀਤਿ ॥ ੪ ॥

ਗੁਰ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ (ਰਪੈ) ਰੰਗਿਆ ਹੂਆ (ਘਰੁ) ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਜਿਸ ਪਦ ਮੈਂ ਦੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਸੋ ਨਿਤ ਰੂਪ ਪਦੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਹਉ ਗੁਰ ਪੂਛਉ ਆਪਣੇ ਗੁਰ ਪੁਛਿ ਕਾਰ ਕਮਾਉ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਐਸੇ ਚਿਤਵੇ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛੋਂ ਔਰ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛ ਕਰ ਕਾਰ ਕਮਾਵਾਂ ॥

ਸਬਦਿ ਸਲਾਹੀ ਮਨਿ ਵਸੈ ਹਉਮੈ ਦੁਖੁ ਜਲਿਜਾਉ ॥

ਜਬ (ਸਬਦਿ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ (ਸਲਾਹੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸੇ ਤਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਾ ਦੁਖੁ (ਜਲਜਾਉ) ਅਭਾਵ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਸਹਜੇ ਹੋਇ ਮਿਲਾਵੜਾ ਸਾਚੇ ਸਾਚਿ ਮਿਲਾਉ ॥ ੫ ॥

ਜਬ (ਸਹਜੇ) ਗਯਾਨ ਕਾ ਮੇਲ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੇ ਸਾਥ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਬ (ਸਾਚਿ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਾਚੇ ਸੇ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਸੇ ਨਿਰਮਲੇ ਤਜਿ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਯਾਗ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੂਏ (ਨਿਰਮਲੇ) ਸੁਧ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਨਿ ਸਦ ਸਦਾ ਹਰਿ ਰਾਖਹਿ ਉਰਧਾਰਿ ॥

ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵ ਸਲਾਹਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ਸਭ ਜੀਆ ਕਾ ਆਧਾਰੁ ॥ ੬ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਐਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਉਂ ਮਨ ਸੇ ਭੁਲਾਈਐ ਜੋ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਸੋ ਮਰਿ ਰਹੈ ਫਿਰਿ ਮਰੈ ਨ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਮਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਮਰਿ ਰਹੇ) ਜਮ ਸੇ ਰਹਤੁਕੇ ਹੈਂ (ਫਿਰ) ਪੁਨਾ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਬਦੈ ਹੀ ਤੇ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਹਰਿਨਾਮ ਮੈ ਪਿਆਰੁ ਲਗੇ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਬਿਨ ਸਬਦੈ ਜਗੁ ਭੂਲਾ ਫਿਰੈ ਮਰਿ ਜਨਮੈ ਵਾਰੋ ਵਾਰੁ ॥ ੭ ॥

ਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੰਸਾਰੁ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਸਭੁ ਸਾਲਾਹੇ ਆਪ ਕਉ ਵਡਹੁ ਵਡੇਰੀ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਸਭ ਕੋਈ ਅਭਮਾਨੁ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਕੋ ਸਲਾਹਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਸੋਭਾ ਬਡੋਂ ਸੇ ਬਡੀ ਹੋਵੇ ॥

ਗੁਰੁ ਬਿਨੁ ਆਪੁ ਨ ਚੀਨੀਐ ਕਹੇ ਸੁਣੇ ਕਿਆ ਹੋਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਆਪੁ ਨ ਚੀਨੀਐ) ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ ਕਹਨੇ ਸੁਨਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਿਗੁਰਾ ਜੋ ਮਨਮਤ ਸੇ ਕਹਤਾ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਿਰਥਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੀਐ ਹਉਮੈ ਕਰੈ ਨ ਕੋਇ ॥ ੮ ॥ ੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਪਛਾਣੀਐ ਤਬ ਕਿਸੀ ਪਰਕਾਰ ਕੀ ਵਾ ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ॥ ੮ ॥ ੮ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਬਿਨ ਪਿਰਧਨ ਸੀਗਾਰੀਐ ਜੋਬਨੁ ਬਾਦਿ ਖੁਆਰੁ ॥

ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਬਿਨਾ (ਧਨੁ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੀਗਾਰੁ ਬਸਤ੍ਰ ਭੂਖਣ ਪਹਰੇ ਤਬ ਤਿਸਕਾ ਜੋਬਨੁ ਬਿਅਰਥ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਖੁਆਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਨਾ ਮਾਣੇ ਸੁਖਿ ਸੇਜੜੀ ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਬਾਦਿ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਪਤੀ ਕੇ ਬਿਨਾ ਸੇਹਜਾ ਕਾ ਸੁਖ ਨਹੀ (ਮਾਣੈ) ਭੋਗਤੀ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸਿੰਗਾਰੁ (ਬਾਦਿ) ਬਿਅਰਥ ਹੈ ॥

ਦੂਖਿ ਘਣੇ ਦੋਹਾਗਣੀ ਨਾ ਘਰਿ ਸੇਜ ਭਤਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਤਿਸ (ਦੋਹਾਗਣੀ) ਛੁਟੜ ਤਿਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਦੂਖੁ ਬਹੁਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਘਰਿ ਹੀ ਮੈ (ਭਤਾਰੁ) ਪਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੁ ਸੇਜਾ ਪਰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਤੀ ਸੰਗਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਦ੍ਰਾਸ੍ਰਾਂਤ ਵਿਖੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਬਿਨ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰਮ ਰੂਪ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਘਰ ਮੈ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪੀ ਸੇਹਜਾ ਮੈ ਪਤੀਕੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ(ਖੁਆਰ)ਦੁਖੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਸਿਹਜਾ ਕਾ ਸੁਖੁ ਕਿਆ ਅਭੇਦਤਾ ਕਾ ਸੁਖੁ ਨਹੀਂ ਭੋਗਤੀ ਤਿਸਕੋ ਕਰਮ ਭੀ ਬਿਅਰਥ ਹੈਂ ਬੇਮੁਖ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਦੁਖੁ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਨਰੇ ਰਾਮ ਜਪਹੁ ਸੁਖੁ ਹੋਇ॥ਬਿਨਗੁਰ ਪ੍ਰੇਮ ਨ ਪਾਈਐ ਸਬਦਿਮਿਲੈਰੰਗੁਹੋਇ॥੧॥ਰਹਾਉ

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਰਾਮੁ ਜਪੁ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਗੁਰੋਂ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮੁ ਕਰੇ ਬਿਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਮਿਲੇ ਤਬ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰੁ ਸੇਵਾ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਵਰੁ ਸਹਜਿ ਸਿਗਾਰੁ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਆਦਿਕ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਿੰਗਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਹਰਿ ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਸਚਿ ਮਾਣੇ ਪਿਰ ਸੇਜੜੀ ਗੂੜਾ ਹੇਤੁ ਪਿਆਰੁ ॥

(ਸਚਿ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਪਿਰਕੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅੰਤਹਕਰਨ ਰੂਪੀ ਸੇਜਾ ਮੈ (ਮਾਣਤੀ) ਭੋਗਤੀ ਹੈ ਕਿਆ ਅਭੇਦ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰ ਮਨਕਾ (ਗੂੜਾ) ਸੰਘਨਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਔਰ ਤਨ ਕਾ ਪਿਯਾਰੁ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਣਿ ਸਿਞਾਣੀਐ ਗੁਰਿ ਮੇਲੀ ਗੁਣ ਚਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ (ਜਾਣਿ) ਗਯਾਨ ਹੋਣੇ ਸੇ (ਸਿਞਾਣੀਐ) ਆਤਮ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪੁ ਕਰ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸਾਧਨ ਵੈਰਾਗਾਦਿਕ ਚਾਰੋਂ ਗੁਣਕੇ ਸੰਜੁਗਤ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਮੇਲੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਚਿ ਮਿਲਹੁ ਵਰੁ ਕਾਮਣੀ ਪਿਰਿ ਮੋਹੀ ਰੰਗੁ ਲਾਇ ॥

ਜੋ ਕਾਮਣੀ ਪਿਰ ਨੇ(ਰੰਗੁ)ਪ੍ਰੇਮੁ ਲਾਇਕਰ ਮੋਹੀ ਹੈ ਉਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤੂੰ ਭੀ ਸਚੇ (ਵਰੁ)ਪਤੀ ਕੋ ਸਚ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਮਿਲੁ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਮਾਚਿ ਵਿਗਾਸਿਆ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜਿਸ ਸਚੇ ਆਨੰਦ ਕੋ ਪਾਕਰ ਮਨ ਤਨ (ਵਿਗਾਸਿਆ)ਆਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਅਨੰਦ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ

ਹਰਿ ਵਰੁ ਘਰਿ ਸੋਹਾਗਣੀ ਨਿਰਮਲ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਸੋਹਾਗਣੀਆਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਰ ਨਿਰਮਲ ਹੂਈਆਂ ਹੋਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ (ਵਰੁ) ਪਤੀ ਕੋ (ਘਰਿ)ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ॥੩॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨ ਮਹਿ ਮਨੂਆ ਜੇ ਮਰੈ ਤਾ ਪਿਰੁ ਰਾਵੈ ਨਾਰਿ ॥

ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਵਿਖੇ (ਮਨੂਆ) ਮਨ ਕਾ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਜੇਕਰ ਮਰ ਜਾਵੈ ਤਬ (ਪਿਰੁ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਜੱਗਜਾਸੂ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਰਾਵੈ) ਭੋਗੈ ॥

ਇਕਤੁ ਤਾਗੈ ਰਲਿ ਮਿਲੈ ਗਲਿ ਮੋਤੀਅਨ ਕਾ ਹਾਰੁ ॥

ਜਿਨਹੋਂ ਨੇ ਪਤੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਤੁਕ ਮੈ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤ ਦ੍ਰਾਸਟਾਂਤ ਦੋਨੋਂ ਸਮਝਨੇ ਜੈਸੇ ਗਲੇ ਮੈ ਮੋਤੀਓਂ ਕਾ ਹਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਸਭ ਮੋਤੀ ਏਕ ਹੀ ਤਾਗਾ ਮੈ ਰਲੇ ਮਿਲੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਏਕ ਚੈਤੰਨਜ ਸਤਾ ਰੂਪੀ ਸੂਤ੍ਰ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈ ਸਭ ਸਰੀਰ ਰਲੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈ ਵਹੁ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗਲ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵੈਰਾਗਾਦਿ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਸਮੂਹ ਧਾਰਾ ਹੈ ॥

ਸੰਤ ਸਭਾ ਸੁਖ ਊਪਜੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥ ੪ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈ ਜਾਕਰ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਉਪਜੈ ਖਿਨਿ ਖਪੈ ਖਿਨ ਆਵੈ ਖਿਨੁ ਜਾਇ॥

ਜਿਸ ਖਿਨਮੈ ਨਾਮ ਕਾ ਆਧਾਰ ਕਰਨੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤਾ ਕੇ ਗੁਨ ਉਤਪੰਨ ਹੂਏ ਉਸੀ ਖਿਨ ਮੈ ਆਸੁਰੀ ਗੁਨ (ਖਪੈ) ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਜਿਸ ਖਿਨ ਮਹਿ ਦੇਵੀ ਗੁਨ ਸੰਪਾਦਨ ਕਰ ਗਯਾਨ ਆਵੈ ਹੈ ਉਸੀ ਖਿਨ ਮਹਿ ਅਗਯਾਨ ਜਾਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਵਾ ਖਿਨ ਮੈ ਜੀਵ ਉਤਪਤਿ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਖਿਨ ਮੈ ਖਪ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਖਿਨ ਮੇ ਆਂਵਦੇ ਹੈਨ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਔਰ ਖਿਨਮੈ ਹੀ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ॥

ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੈ ਰਵਿ ਰਹੈ ਨਾ ਤਿਸੁ ਕਾਲੁ ਸੰਤਾਇ ॥

ਜੋ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਸੰਤਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਅਤੁਲੁ ਨ ਤੋਲੀਐ ਕਥਨਿ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥ ੫ ॥

(ਸਾਹਿਬੁ)ਮਾਲਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਿਸਕੇ ਬਰਾਬਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ(ਨ ਤੋਲੀਐ)ਅਨੁਮਾਨਾਦਿ ਪ੍ਰਮਾਣੋਂ ਸੇ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਹਿਣੇ ਕਰਕੇ ਧਾਰਨਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਾਪਾਰੀ ਵਣਜਾਰਿਆ ਆਏ ਵਜਹੁ ਲਖਾਇ ॥

ਵਣਜਾਰਿਆਂ ਕੀ ਨਜਾਈਂ ਜਗਜਾਸੂ ਵਾਪਾਰੀ (ਵਜਹੁ) ਦੇ ਮਾਹਾ ਲਿਖਾ ਕਰ ਆਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਾਇ ਆਏ ਹੈਂ ॥

ਕਾਰ ਕਮਾਵਹਿ ਸਚ ਕੀ ਲਾਹਾ ਮਿਲੈ ਰਜਾਇ ॥

ਸਾਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ (ਰਜਾਇ) ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਰੂਪ ਲਾਹਾ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਰਜਾਈ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਲਾਹਾ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਪੂੰਜੀ ਸਾਚੀ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਨਾ ਤਿਸੁ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ ॥੬॥

ਤਿਨਕੀ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਸਚੀ ਹੈ ਜਿਸ ਸਰਧਾ ਕਰ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਤਿਸ) ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਇਸ ਲੋਕ ਕੀ ਔਰ ਨ (ਤਮਾਇ) ਇਛਾ ਪਰਲੋਕ ਕੀ ਹੀ ਹੈ ॥੬॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਇਛਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ?

ਗੁਰਮੁਖਿ ਤੋਲਿ ਤੁਲਾਇਸੀ ਸਚੁ ਤਰਾਜੀ ਤੋਲੁ ॥

ਉਤ੍ਰ:—ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ(ਤੋਲਿ)ਵਿਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਸੇ(ਤੁਲਾਇਸੀ)ਵਿਚਾਰ ਕਰਵਾਵਤੇ ਹੈਂ ਬੁਧ ਰੂਪ (ਤਰਾਜੀ) ਤਕੜੀ ਤਿਨਕੀ ਸਚੀ ਹੈ ਔਰ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪ (ਤੋਲੁ) ਬਟਾ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ॥

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਮੋਹਨੀ ਗੁਰਿ ਠਾਕੀ ਸਚ ਬੋਲੁ ॥

(ਮਨਸਾ) ਬੁਧੀ ਵਿਖੇ ਜੋ (ਮੋਹਣੀ) ਮਾਯਾ ਕੀ ਆਸਾ ਲਗ ਰਹੀ ਥੀ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਸਚ ਬੋਲ) ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਰਕੇ (ਠਾਕੀ) ਰੋਕ ਦਈ ਹੈ ॥

ਆਪਿ ਤੁਲਾਏ ਤੋਲਸੀ ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਤੋਲੁ ॥ ੭ ॥

ਜਬ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਤੁਲਾਏ) ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਾਵੈ ਤਬ ਜੀਵ (ਤੋਲਸੀ) ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੂਰੇ ਕਾ (ਤੋਲੁ) ਵੀਚਾਰ ਭੀ ਪੂਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪੂਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਕਥਨੈ ਕਹਣਿ ਨ ਛੁਟੀਐ ਨਾ ਪੜਿ ਪੁਸਤਕਿ ਭਾਰ ॥

ਵਿਚਾਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਥਾ ਕੇ ਕਹਣੇ ਮਾਤ੍ਰ ਔਰ ਨਾ ਪੁਸਤਕੋਂ ਕੇ (ਭਾਰ) ਬੋਝ ਅਰਥਾਤ ਬਹੁਤ ਪੜ੍ਹਨੇ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੇ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ ॥

ਕਾਇਆ ਸੋਚ ਨ ਪਾਈਐ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਔਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦੇਹ ਕੀ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰਕੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕੇ ਬੀਚ ਪਿਆਰੁ ਕਰੇ ਬਿਨਾ ਪਾਵਨੇ ਕਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਮੇਲੇ ਗੁਰੁ ਕਰਤਾਰ ॥ ੮ ॥ ੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਨਾਮੁ ਨ ਭੂਲੈ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਰਤਾਰ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੯ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਜੇ ਮਿਲੈ ਪਾਈਐ ਰਤਨੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਜੇਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਬੇਤਾ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲ ਜਾਵੈ ਤੋ (ਰਤਨੁ) ਵੈਰਾਗ ਬੀਚਾਰ ਬਿਬੇਕ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨੁ ਦੀਜੈ ਗੁਰ ਆਪਣੈ ਪਾਈਐ ਸਰਬ ਪਿਆਰੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਬ ਐਸੇ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਨੁ ਅਰਪਨ ਕਰਦੀਜੀਏ ਤਬ ਸਰਬ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਿਖੇ ਪਜਾਰੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੈ ?

ਉਤਰੁ ॥ ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਐ ਅਵਗੁਣ ਮੇਟਣਹਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਮੁਕਤਿ ਰੂਪੀ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪਿਆਰੁ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੇ ਮੇਟਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਹੋਇ ॥ ਪੂਛਹੁ
ਬ੍ਰਹਮੈ ਨਾਰਦੈ ਬੇਦ ਬਿਆਸੈ ਕੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਗਯਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੋ ਇਸ ਮੇਂ ਕੁਛੁ ਸੰਦੇਹ ਹੈ ਤੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਨਾਰਦ ਸੇ ਬਿਆਸ ਸੇ ਬੇਦੋਂ ਸੇ ਵਾ ਬੇਦਬਯਾਸ ਇਸ ਬਯਾਸ ਜੀ ਕੀ ਸੰਗਯਾ ਭੀ ਹੈ ਇਸ ਤੇ ਸਿੱਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਯਾਸ ਕੋਈ ਏਕ ਹੈਂ ॥ ਪੂਛੋ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਨਾਰਦ ਪੰਚ ਰਾਤ੍ਰਿਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਨੇ ਯਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਧੁਨਿ ਜਾਣੀਐ ਅਕਥੁ ਕਹਾਵੈ ਸੋਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਧੁਨਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਗਯਾਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਧਿਆਨੁ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਅਕਥ ਰੂਪ ਕਾ ਜਸੁ ਭੀ ਸੋ ਗੁਰੂ ਹੀ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਫਲਿਓ ਬਿਰਖੁ ਹਰੀਆਵਲਾ ਛਾਵ ਘਣੇਰੀ ਹੋਇ ॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ (ਸਫਲਿਓ) ਫਲੋਂ ਵਾਲਾ ਬਿਰਖੁ ਹੈ ਗਯਾਨ ਬੈਰਾਗਾਦਿ ਫਲ ਹੈ (ਹਰੀਆਵਲਾ) ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹਰਿਆਵਲੀ ਹੈ ਔਰ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਛਾਯਾ (ਘਣੇਰੀ) ਬਹੁਤ ਹੋਰਹੀ ਹੈ ॥

ਲਾਲ ਜਵੇਹਰ ਮਾਣਕੀ ਗੁਰ ਭੰਡਾਰੈ ਸੋਇ ॥ ੨ ॥

ਸੋ (ਲਾਲ) ਪ੍ਰੇਮ ਔਰ (ਜਵੇਹਰ) ਸਾਖਿਆਤਕਾਰ ਔਰ (ਮਾਣਕੀ) ਮਨਨਾਦਿ ਗੁਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪੀ (ਭੰਡਾਰੈ) ਖਜਾਨੇ ਮੈਂ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰ ਭੰਡਾਰੈ ਪਾਈਐ ਨਿਰਲ ਨਾਮ ਪਿਆਰੁ ॥

ਔਰ ਸੁਧ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਿਆਰੁ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭੰਡਾਰੈ ਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾਚੋ ਵਖਰੁ ਸੰਚੀਐ ਪੂਰੈ ਕਰਮਿ ਅਪਾਰੁ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਪੂਰੇ (ਅਪਾਰੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਕਰਮ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਬ ਸਾਚਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸੌਦਾ ਸੰਚਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ॥

ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਦੁਖ ਮੇਟਣੋ ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਸਤ ਗੁਰੂ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਦੁਖੋ ਕੇ(ਮੇਟਣੋ)ਅਭਾਉ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ (ਅਸੁਰ)ਆਸਰੀ ਸੰਪਤਾ ਕੇ ਸਿੰਘਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਭਵਜਲੁ ਬਿਖਮੁ ਡਰਾਵਣੋ ਨਾ ਕੰਧੀ ਨਾ ਪਾਰੁ ॥

ਔਰ ਅਗਯਾਨੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕਾ ਤਰਨਾ (ਬਿਖਮੁ) ਕਠਨ ਔਰ (ਡਰਾਵਣੋ) ਭੈ ਦਾਇਕ ਮਾਲੂਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਉਰਾਰ ਕਾ ਨਾ ਪਾਰ ਕਾ (ਕੰਧੀ) ਕਨਾਰਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾ ਬੇੜੀ ਨਾ ਤੁਲਹੜਾ ਨਾ ਤਿਸੁ ਵੰਝ ਮਲਾਰੁ ॥

ਤਿਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਨਾ ਕੋਈ ਬੇੜੀ ਨਾ ਤੁਲਹਾ ਨਾ ਵੰਝ ਮਲਾਹ ਆਦਿਕ ਬਾਹਯ ਸਾਧਨ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸਕੀ ਉਰਾਰ ਕੀ ਕੰਧੀ ਰੂਪੀ ਸਰਧਾ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਪਾਰ ਕਾ ਕਨਾਰਾ ਰੂਪ ਗਯਾਨ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਾ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਤੁਲਾਹੈ ਨਾ ਤਿਸ ਸੰਸਾਰਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਿਖੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਵੰਝ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਸਤਗੁਰ (ਮਲਾਰੁ) ਮਲਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਤਿ ਗੁਰ ਭੈ ਕਾ ਬੋਹਿਥਾ ਨਦਰੀ ਪਾਰ ਉਤਾਰੁ ॥ ੪ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਭੈ ਦਾਇਕ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕਾ (ਬੋਹਿਥਾ) ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜੁ ਦੇਕੇ ਅਪਨੀ (ਨਦਰੀ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਪਿਆਰਾ ਵਿਸਰੈ ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ ਸੁਖੁ ਜਾਇ ॥

ਜੇ ਏਕ ਸ੍ਵਾਸ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਪਿਆਰਾ ਵੀਸਰ ਜਾਵੇ ਤੋ ਦੁਖੁ ਆਨ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਖ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਲ ਥੋੜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਲਖਣਾ ਸੇ ਅਰਥ ਕੀਆਹੈ ॥

ਜਿਹਬਾ ਜਲਉ ਜਲਾਵਣੀ ਨਾਮੁ ਨ ਜਪੈ ਰਸਾਇ ॥

ਜੋ ਜਿਹਵਾ (ਰਸਾਇ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋਕਰ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਜਪਤੀ ਸੋ ਜਲ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜਲਾਵਣੀ ਹੀ ਜੋਗ ਹੈ ॥

ਘਟੁ ਬਿਨਸੈ ਦੁਖੁ ਅਗਲੋ ਜਮ ਪਕੜੈ ਪਛੁਤਾਇ ॥ ੫ ॥

ਜਬ (ਘਟੁ) ਸਰੀਰੁ ਨਾਸ ਹੋਵੈਗਾ ਤਬ ਦੁਖੁ ਬਹੁਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਪੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜਮੁ ਪਕੜੇਗਾ ਫੇਰ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰੇਂਗੇ ॥ ੫ ॥

ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਿ ਗਏ ਤਨੁ ਧਨੁ ਕਲਤ ਨ ਸਾਥ ॥

ਮੇਰੀ ਦੇਹ ਮੇਰੀ ਵਿਭੂਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਤਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਤਨੁ ਔਰ ਧਨ ਔਰ (ਕਲਤ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕੋਈ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਗਇਆ ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਧਨੁ ਬਾਦਿ ਹੈ ਭੂਲੋ ਮਾਰਗਿ ਆਥਿ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਧਨੁ) ਵਿਭੂਤੀ (ਬਾਦਿ) ਬਿਅਰਥ ਹੈ (ਆਥਿ) ਮਾਇਆ ਮੈ ਲਾਗਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਮਾਰਗ ਭੂਲ ਗਯਾ ਹੈ ॥

ਸਾਚਉ ਸਾਹਿਬੁ ਸੇਵੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਕਥੋਕਾਥਿ ॥ ੬ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬੁ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਤਿਸ ਅਕਥੋਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੀ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਜਿਸਕੀ ਅਕਥ ਕਥਾ ਹੈ ਸੇਵਨ ਕਰੀਏ ॥

ਆਵੈ ਜਾਇ ਭਵਾਈਐ ਪਈਐ ਕਿਰਤਿ ਕਮਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸੇਵਨ ਬਿਨ ਆਵਣੇ ਜਾਣੇ ਬੀਚ ਚੌਰਾਸੀ ਮੇ ਭਰਮਾਈਤਾ ਹੈ ਜੈਸਾ ਪੂਰਬ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਲੇਖ ਪੜ ਗਯਾ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਅਬ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਿਉ ਮੇਟੀਐ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖੁ ਰਜਾਇ ॥

(ਰਜਾਇ) ਰਜਾਈ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਪੂਰਬ ਜੋ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਲਿਖਿਆ ਕੈਸੇ ਨਿਵਾਰੀਏ ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਛੁਟੀਐ ਗੁਰਮਤਿ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇ ॥ ੭ ॥

ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨਾ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਗੁਰ ਸਿਖਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਤਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਮੇਰਾ ਕੋ ਨਹੀ ਜਿਸ ਕਾ ਜੀਉ ਪਰਾਨੁ ॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ (ਪ੍ਰਾਨ) ਸ੍ਵਾਸ ਦੀਆ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਜਲ ਬਲਉ ਲੋਭੁ ਜਲਉ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

(ਹਉਮੈ) ਦੇਹੋਹੰ ਵਾਲੀ ਬੁਧੀ ਜਲਾਇ ਦੇਈਏ ਔਰ ਜੋ ਮਮਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕਨ ਮੈ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਭੀ ਪੁਨਾ ਲੋਭ ਔਰ (ਅਭਿਮਾਨੁ) ਜਾਤਿ ਵਿਦਿਆਦਿਕ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਭੀ ਜਲਾਇ ਦੇਈਏ ॥

ਨਾਨਕ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੀਐ ਪਾਈਐ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥ ੮ ॥ ੧੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਨ ਸਭ ਕੋ ਜਲਾਇ ਕੇ (ਸਬਦੁ) ਬੇਦ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸਰਬ (ਗੁਣੀ) ਗੁਨੋਂ ਵਾਲਾ ਨਿਧਾਨੁ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਧਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥ ੮ ॥ ੧੦ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੈ ਸੁਖੈਨ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਅਪਨੇ ਮਨ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਦ੍ਰਸਟਾਂਤੋਂ ਸਹਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰੇ ਮਨ ਐਸੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਜੈਸੀ ਜਲ ਕਮਲੇਹਿ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਜੈਸੀ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ ਕਮਲ ਕੀ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਲਹਰੀ ਨਾਲ ਪਛਾਰੀਐ ਭੀ ਵਿਗਸੈ ਅਸਨੇਹਿ ॥

(ਲਹਰੀ) ਜਲ ਅਪਨੇ ਤਰੰਗੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਉਸਕੋ (ਪਛਾੜੀਐ) ਉਲਟਾ ੨ ਕੇ ਗੇਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤੋ ਭੀ (ਵਿਗਸੈ)ਖਿਲਾ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜਲਕੇ ਸਾਥ ਐਸਾ (ਨੇਹਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ॥

ਜਲ ਮਹਿ ਜੀਅ ਉਪਾਇਕੈ ਬਿਨੁ ਜਲੁ ਮਰਣੁ ਤਨੇਹਿ ॥ ੧ ॥

ਜਲ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਕਵਲੋਂ ਕੀ (ਜੀਅ ਉਪਾਇਕੈ) ਜੀਵਨ ਸ਼ਕਤੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਜਲ ਮੈ ਹੀ ਇਸਥਿਤੀਹੈ ਇਸਥਿਤੀ ਕਰ ਅਧਜਾਹਾਰ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤਿਨ ਕਵਲੋਂ ਕਾ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੂਕਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੈਸੇਜੋ ਜਲ ਮੈ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨਹੁ ਕਾ ਜਲ ਬਿਨਾਂ ਮਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੋ ਅਨੇਕ ਕਲੇਸ਼ ਭੀ ਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈਂ ਤੋ ਭੀ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਜਾਨ ਕਰ ਆਨੰਦ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਵਿਖੇ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਅਰੋਪਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨਾ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਅਰ ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਉਸਕੋ ਭੂਲ ਜਾਨੇਮੈਂ ਅਪਨਾ ਮਰਣਾ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ (ਯਥਾ) ਮਰਣੰ ਬਿਸਰਣੰ ਗੋਬਿੰਦਹ ਜੀਵਣੰ ਹਰਿਨਾਮ ਧਿਆਵਣਹਿ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਰੇ ਕਿਉ ਛੂਟਹਿ ਬਿਨੁ ਪਿਆਰ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਤਰਿ
ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਬਖਸੇ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਛੂਟੇਂਗਾ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮਨਕੇ ਅੰਤਰ(ਰਵਿ ਰਹਿਆ) ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਖਜਾਨੇ ਬਖਸ਼ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਰੇ ਮਨਿ ਐਸੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਜੈਸੀ ਮਛੁਲੀ ਨੀਰ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਜੈਸੀ ਮਛੀ ਕੀ ਜਲ ਸਾਥ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਜਿਉ ਅਧਿਕਉ ਤਿਉ ਸੁਖੁ ਘਣੋ ਮਨਿ ਤਨਿ ਸਾਂਤਿ ਸਰੀਰ ॥

ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਜਲ ਅਧਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਤਨ ਮੈ ਸੁਖ ਬਹੁਤ (ਮਨਿ) ਮਾਨਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਾਨਤੀ ਹੈ ॥

ਬਿਨ ਜਲ ਘੜੀ ਨ ਜੀਵਈ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣੈ ਅਭ ਪੀਰ ॥ ੨ ॥

ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਏਕ ਘੜੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜੀਵਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਜਲ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਕਰ ਮਛੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਪੀੜਾ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਕੀ ਜੋ ਬੁਧੀ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮਛੀਵਤ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਜਲ ਕਰ ਅਧਿਕ ਸੁਖੁ ਮਾਨਤੀ ਹੈ ਸਤਿਸੰਗ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਮਰਣਾ ਮਾਨਤੀ ਹੈ॥ ੨ ॥

ਰੇ ਮਨ ਐਸੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਜੈਸੀ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਮੇਹ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਜੈਸੀ ਪਪੀਹਾ ਮੇਘ ਕੇ ਸਾਥ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਸਰ ਭਰਿ ਥਲ ਹਰੀਆਵਲੇ ਇਕ ਬੂੰਦ ਨ ਪਵਈ ਕੇਹ ॥

ਜਲ ਬਰਸਨੇ ਕਰ (ਸਰ) ਤਾਲਾਬ ਭਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ (ਥਲ ਹਰੀਆਵਲ) ਜੋ ਬਨ ਮੈਂ ਅਸਥਲ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਬਰਖਾ ਕਰ ਹਰੇ ਹੋਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਪਪੀਹੇ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਏਕ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਨਾ ਪਈ ਤਬ ਤਿਸਕੇ (ਕੇਹ) ਕਿਸ ਅਰਥ ਹੈਂ ॥

ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਸੋ ਪਾਈਐ ਕਿਰਤੁ ਪਇਆ ਸਿਰਿ ਦੇਹ ॥ ੩ ॥

ਜੇਕਰ ਵਡੇ ਭਾਗ ਹੋਵੈ ਤੋ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਨਿਛਤ੍ਰ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸੋ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇ ਨਹੀਂ ਤੋ ਮੇਘ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੇ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੂਏ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ (ਸਿਰ ਦੇਹ) ਸੀਸ ਦੇਣ ਕਾ (ਕਿਰਤੁ) ਕਰਮ (ਪਇਆ) ਲਿਖਾ ਹੁਆ ਹੈ ਦਾਸਟਾਂਤ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਿਆਰਿਜੋਂ ਕਾ ਜੋ ਚਿਤੁ ਹੈ ਵਹੀ ਭਯਾ ਚਾਤ੍ਰਿਕੁ ਔਰ ਗੁਰੂ ਰੂਪੁ ਬਾਦਲੁ ਹੈ ਸੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਵਰਖਾ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਸਮਾਗਮ ਕੋ ਭਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਥਲ ਰੂਪ ਜੋ ਗ੍ਰਿਸਤੀ ਸਤਿਸੰਗੀ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਤਿਨ ਮਹਾਤਮਾਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਪਾਇ ਕਰ ਅਨੰਦ ਹੋਰਹੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਬਤਕ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਨਿਛਤ੍ਰ ਕੀ ਬੂੰਦ ਰੂਪ ਸਤ ਨਾਮ ਜਗਜਾਸੂ ਕ ਕਾਨ ਮੈਂ ਨਾ ਪੜੇ ਤਬਤਕ ਔਰ ਕੋ ਜੋ ਅਨੰਦ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਕਿਸ ਕਾਮ ਹੈ ਜਬ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਅਤੀ ਪੁੰਨ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਵੇਂ ਤਬ ਸਤ ਨਾਮ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇ ਨਹੀਂ ਤੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਸਿਰੁ ਦੇਣੇ ਕਾ ਕਰਮੁ ਜਗਜਾਸੂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਪੜ ਹੀ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਰੇ ਮਨ ਐਸੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਜੈਸੀ ਜਲ ਦੁਧ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੁ ਜੈਸੀ ਜਲ ਕੀ ਦੂਧ ਕੇ ਸਾਥ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਆਵਟਣੁ ਆਪੇ ਖਵੈ ਦੁਧ ਕਉ ਖਪਣਿ ਨ ਦੇਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਲੁ (ਆਵਟਣੁ) ਤਾਉ ਕੜਨੇ ਮੇ ਆਪ ਹੀ (ਖਵੈ) ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦੂਧ ਕੋ(ਖਪਣਿ)ਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਐਸੇ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਭਾਣਾ ਮੰਨ ਕਰ ਆਪ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਣੇ ਕੋ ਹਟਾਇਕਰ ਦੁਖ ਕਾਲ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੈਂ ਭੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਅਰਾਧਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਹੁਕਮ ਮਾਨਾ ਹੈ ਔਰ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮਾਂਗੀ ॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਵਿਛੁੰਨਿਆ ਸਚਿ ਵਡਿਆਈ ਦੇਇ ॥ ੪ ॥

ਤਿਨ ਵਿਛੁੜਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲਕਰ ਮੁਕਤੀ ਰੂਪ ਸਚੀ ਵਡਜਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ੪ ॥

ਰੇ ਮਨ ਐਸੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਜੈਸੀ ਚਕਵੀ ਸੂਰ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਜੈਸੀ ਚਕਵੀ ਸੂਰਜ ਕ ਸਾਥ ਕਰਤੀ ਹੈ ਚਕਵੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੂਰਜ ਸੇ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਵਾਸਤੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ਯਦਪਿ ਪਤੀ ਪਾਸ ਭੀ ਹੋਵ ਤਦਯਪ ਰਾਮਚੰਦ ਕੇ ਸਰਾਪ ਕਰ ਰਾਤ ਵਿਖੇ ਵਿਯੋਗ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਏਕ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿਖੇ ਪਾਏ ਹੁਏ ਭੀ ਚਕਵਾ ਚਕਵੀ ਪੀਠ ਜੋੜ ਕਰ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਨੀਦ ਨ ਸੋਵਈ ਜਾਣੈ ਦੂਰਿ ਹਜੂਰਿ ॥

ਸੋ ਚਕਵੀ ਖਿਨ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨੀਂਦ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸੋਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਤਿ ਦੁਖਤ ਰਹਤੀ ਹੈ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਬਿਨਾ ਚਕਵਾ (ਹਜੂਰਿ) ਪਾਸ ਭੀ ਹੈ ਤੋ ਭੀ ਦੂਰ ਜਾਣਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਵਿਜੋਗ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪੁ ਚਕਵੀ ਕੋ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਸੂਰਜ ਕੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾ ਯਦਯਪਿ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਕਟ ਹੀ ਹੈ ਤਦਯਪਿ ਦੂਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਪਸ਼ ਕਰਕੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਸੋਝੀ ਨਾ ਪਵੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਹਜੂਰਿ ॥ ੫ ॥

ਯਾਂਤੇ ਜੋ ਮਨਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਆਤਮ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਸੂਝ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਦਾ ਪਰਤਖਜ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਗਣਤ ਗਣਾਵਣੀ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਗਿਣਤੀ ਗਣਾਵਣੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਅਮਕਾ ਯੱਗ ਕੀਆ ਅਮਕਾ ਤੀਰਥੁਕੀਆ ਅਮਕਾ ਕਾਮੁ ਐਸੇ ਹੋਵੇ ਅਮਕਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਰੰਤੂ ਜੋ (ਕਰਤਾ) ਈਸ੍ਵਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਤਾਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਤਿਸ ਕਰਤੇ ਕੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜੇ ਸਭ ਕੋਈ ਮਿਲ ਕਰ (ਲੋਚੇ) ਚਾਹੇ ਭੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰਮਤਿ ਹੋਇ ਤ ਪਾਈਐ ਸਚਿ ਮਿਲੈ ਸੁਖ ਹੋਇ ॥ ੬ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਤਬ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈਤੀਹੈ ਕਿ ਅਕ੍ਰੈ ਹੈ ਅਬਨਾਸੀ ਹੈ ਅਨੰਤ ਹੈ ਅਜ ਹੈ ਸਤ ਚਿਤ ਅਨੰਦ ਰੂਪੁ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਕ੍ਰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਐਸੇ ਜਾਨਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਫਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਸਚ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਂ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਸਚਾ ਨੇਹੁ ਨ ਤੁਟਈ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੈ ਸੋਇ ॥

ਮਿਲਣੇ ਮੈ ਸਚਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੀ ਕਾਰਣੁ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੋ ਸਚਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਨਹੀਂ ਟੂਟਤਾ ਹੈ ॥

ਪੁਨਾ ॥ ਗਿਆਨੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਐ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੋਝੀ ਹੋਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਗਯਾਨ ਸੇ ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੈ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਕੀ ਸੋਝੀ ਹੋਤੀਹੈ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਜੇ ਗੁਣ ਕਾ ਗਾਹਕੁ ਹੋਇ ॥ ੭ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣਾਂਨੁਵਾਦ ਕਾ (ਗਾਹਕੁ) ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਇ ਤਿਸਕੋ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਵੀਸਰਤਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਖੇਲਿ ਗਏ ਸੇ ਪੰਖਿਣੂੰ ਜੋ ਚੁਗਦੇ ਸਰਤਲਿ ॥

ਜੋ ਪੰਛੀ ਜੋ (ਸਰਤਲਿ) ਸਮੁੰਦ੍ਰੋਂ ਕੇ ਅਸਥਲ ਮੇਂ ਅਰਥਾਤ ਟਾਪੂਓਂ ਮੇਂ ਚੁਗਦੇ ਥੇ ਸੋ ਰਾਜੇ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਚਲੇ ਗਏ ॥

ਘੜੀ ਕਿ ਮੁਹਤਿ ਕਿ ਚਲਣਾ ਖੇਲਣੁ ਅਜੁ ਕਿ ਕਲਿ ॥

ਏਕ ਘੜੀ ਅਥਵਾ (ਮੁਹਤਿ) ਆਧੀ ਘੜੀ ਕੋ ਮਰਣਾ ਹੈ ਔਰ ਆਜ ਕਾਲ ਕਾ ਖੇਲਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਥੋੜੇ ਦਿਨੋਂ ਕਾ ਰਹਨਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਤੂੰ ਮੇਲਹਿ ਸੋ ਮਿਲੈ ਜਾਇ ਸਚਾ ਪਿੜੁ ਮਲਿ ॥ ੮ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਐਸੇ ਜਾਨੁ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਚਾ ਪਿੜ) ਅਧਸਟਾਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਤਿਸ ਮੈ ਜਾਇ (ਮਲਿ) ਮਿਲਤਾ ਹੈ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਊਪਜੈ ਹਉ ਮੈ ਮੈਲੁ ਨ ਜਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਉਤਪਤੀ ਔਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕੇ ਬਿਨਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਸੋਹੰ ਆਪੁ ਪਛਾਣੀਐ ਸਬਦਿ ਭੇਦਿ ਪਤੀਆਇ ॥

ਜਬ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਕੇ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੁ ਮੈਲ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਹੂਈ ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਅਰਥਾਤ ਮਹਾਵਾਕ ਕੇ ਅਰਥ (ਭੇਦਿ) ਜਾਨਨੇ ਕਰਕੇ ਨਿਸਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਸੋਹੰ) ਈਸਰੁ ਕਾ ਵਾਚਕ ਤਤ ਪਦੁ ਤਿਸੁਦਾ ਲਖ ਅਰਥੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸੋ ਮੈ ਹਾਂ ਐਸੇ ਆਪਕੋ ਪਛਾਣੀਤਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਐਸੇ ਨਿਸਚੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਔਰ ਭੀ ਕੁਛ ਕਰਤਵ ਹੈਂ ਵਾ ਨਹੀਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਪਛਾਣੀਐ ਅਵਰ ਕਿ ਕਰੇ ਕਰਾਇ ॥ ੯ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਔਰ ਕਿਆ ਕਰਨਾ ਕਰਾਉਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਕਰਮ ਉਪਾਸਨਾ ਰੂਪੁ ਕੋਈ ਕਰਤਬਜ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੯॥ ਪ੍ਰਸਨੁ॥ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਹ ਪਾਤ ਅਨੰਤਰ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੇਲਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਿਲਿਆ ਕਾ ਕਿਆ ਮੇਲੀਐ ਸਬਦਿ ਮਿਲੈ ਪਤੀਆਇ॥

ਮਿਲਿਆ ਕਾ ਫੇਰ ਕਿਆ ਮੇਲਣਾ ਹੈ ਜੋ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਮੈ (ਪਤੀਆਇ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਨ ਕਾਲ ਮੈ ਮਿਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਸੋਝੀ ਨਾ ਪਵੈ ਵੀਛੁੜਿ ਚੋਟਾ ਖਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਆਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਹੈ ਯਾਤੇ ਵਿਛੁੜਕੇ ਜਮ ਕੀਆ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ ਵਹੁ ਬ੍ਰਹਮ ਕੌਣ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਹੈ ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦਰੁ ਘਰੁ ਏਕੁ ਹੈ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜੀ ਜਾਇ ॥ ੧੦ ॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ(ਘਰ)ਸਰੀਰੁ ਤਿਸਕੇ (ਦਰ) ਅੰਦਰ(ਏਕ)ਅਦੁਤੀ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੂਸਰੀ ਜਗਹ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਥਾ "ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੰਡੇ ਸੋਈਪਿੰਡੇ ਜੋ ਏਜੇ ਸੋ ਪਾਵੇਪੀਪਾ ਪ੍ਰਣਵੈ ਪਰਮਤਤੁ ਹੈਸਤਿਗੁਰ ਹੋਇ ਲਖਾਵੈ"।੧੦॥੧੧॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਮਨਮੁਖਿ ਭੁਲੈ ਭੁਲਾਈਐ ਭੂਲੀ ਠੌਰ ਨ ਕਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਆਪ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੁਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੀ ਭੂਲੀ ਹੂਈ ਬੁਧੀ ਕੋ ਇਸਥਿਤੀ ਕੀ (ਠੌਰ) ਜਗਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਕੋ ਨ ਦਿਖਾਵਈ ਅੰਧੀ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾਵਤਾ ਹੈ ਗਯਾਨਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਈ ਬੁਧੀ ਵਾਲਾ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾਹੈ

ਗਿਆਨ ਪਦਾਰਥੁ ਖੋਇਆ ਠਗਿਆ ਮੁਠਾ ਜਾਇ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਕਾ ਜਾਨਣਾ ਵਡਾ ਪਦਾਰਥੁ ਥਾ ਸੋ ਜੀਵਨੇ(ਖੋਇਆ) ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਕਾਮਾਦਿ ਠਗੋਂ ਕਾ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰਤੇ (ਮੁਠਾ) ਲੂਟਾ ਦਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਬਾਬਾ ਮਾਇਆ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ॥ਭਰਮਿਭੁਲੀ ਡੋਹਾਗਣੀ ਨਾ ਪਿਰੁ ਅੰਕਿ ਸਮਾਇ॥੧॥ਰਹਾਉ

ਹੇ ਬਾਬਾ ਮਾਯਾ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਭਰਮ ਮੇਂ ਭੁਲਾਈ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਜੋ (ਡੋਹਾਗਣੀ) ਪਤਿਕਰ ਤਜਾਗੀ ਹੂਈ ਭਗਤੀ ਹੀਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਅੰਕ ਮੇ ਨਹੀਂ ਸਮਾਉਂਤੀ ਹੈ ॥

ਭੂਲੀ ਫਿਰੈ ਦਿਸੰਤਰੀ ਭੂਲੀ ਗ੍ਰਿਹੁ ਤਜਿ ਜਾਇ ॥

ਪੁਨਾ ਭੂਲ. ਹੂਈ ਘਰ ਕੋ ਛੱਡਕੇ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਭੂਲੀ ਹੂਈ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਅਪਨੇ ਦੇਸ ਸੇ ਔਰ ਦੇਸੋਂ ਮੇਂ ਫਿਰਤੀ ਹੈ॥

ਭੂਲੀ ਡੂਗਰਿ ਚਲਿ ਚੜੈ ਭਰਮੈ ਮਨੁ ਡੋਲਾਇ ॥

ਔਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਭੂਲੀ ਹੂਈ (ਡੂੰਗਰਿ) ਪਰਬਤੋਂ ਪਰ ਚਢਤੀ ਹੈ ਔਰ ਮਨਕੀ ਭੁਲਾਈ ਹੂਈ ਥਲੋਂ ਮੇ ਭਰਮਤੀ ਹੈ॥

ਧੁਰਹੁ ਵਿਛੁੰਨੀ ਕਿਉ ਮਿਲੈ ਗਰਬਿ ਮੁਠੀ ਬਿਲਲਾਇ ॥ ੨ ॥

(ਧੁਰਹੁ)ਆਦ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਵਿਛੁੜੀ ਹੂਈ ਕੈਸੇ ਮਿਲੇ ਕਿਉਂਕਿ(ਗਰਬਿ)ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਲੂਟੀ ਹੂਈ(ਬਿਲਲਾਇ) ਬਿਰਲਾਪ ਕਰਤੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਤਿਨ ਵਿਛੁੜਿਆਂ ਕੋ ਕੌਨੁ ਮੇਲੇਗਾ ਔਰ ਕੈਸੇ ਮਿਲੇਂਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵਿਛੁੜਿਆ ਗੁਰੁ ਮੇਲਸੀ ਹਰਿ ਰਸਿ ਨਾਮ ਪਿਆਰਿ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਰਸ ਕਾਪਯਾਰੁ ਦੇਕੇ ਵਿਛੜੇ ਹੂਏ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਗੁਰੂ ਹੀ ਮੇਲੇਂਗੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਾਚਿ ਸਹਜਿ ਸੋਭਾ ਘਣੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਨਾਮ ਅਾਧਾਰਿ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਾਨੁਬਾਦ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕਰਨੇ ਕਰ ਸਚੀ ਸਾਂਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸੋਭਾ ਭੀ (ਘਣੀ) ਬਹੁਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਖ ਤੂੰ ਮੈ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਕਵਨੁ ਭਤਾਰੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੈਸੇ ਤੇਰ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੂੰ ਰਾਖੁ ਹੇ (ਭਤਾਰੁ) ਪਤੀ ਮੇਰਾ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਕਵਨੁ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੜਕੇ ਜਾਂ ਭੇਖ ਧਾਰਕਰ ਜਾਂ ਤੀਰਥ ਨਾਉਨੇ ਕਰ ਪੁਰਸ ਕੋ ਸਮਝ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੋਵੈ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਿਉਂ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਅਖਰ ਪੜਿ ਪੜਿ ਭੁਲੀਐ ਭੇਖੀ ਬਹੁਤ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਬਿਨਾ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੜਿ ਪੜਿ ਕਰਕੇ ਭੀ ਭੂਲਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਅਰ ਭੇਖੇ ਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰ ਭੀ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਬਹੁਤੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਤੀਰਥ ਨਾਤਾ ਕਿਆ ਕਰੇ ਮਨ ਮਹਿ ਮੈਲੁ ਗੁਮਾਨੁ ॥

ਅਰੁ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਤੀਰਥ ਨਾਵਣੇ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ ਮਨ ਮਹਿ ਤੋ ਅਭਿਮਾਨ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਕਿਨਿ ਸਮਝਾਈਐ ਮਨੁ ਰਾਜਾ ਸੁਲਤਾਨੁ ॥ ੪ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਪੜਨੇ ਕਰ ਔਰ ਭੇਖ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਔਰ ਤੀਰਥ ਨਾਵਣੇ ਕਰ ਕਿਸਕੋ ਸਮਝ ਹੈ ਆਈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਹੀਂ ਆਈ ਯਾਂਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਮਝ ਤੇ ਅਪਨੇ ਸੰਕਲਪ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮਨ ਰਾਜਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਬੀ (ਸੁਲਤਾਨ) ਬਲਵਾਨ ਰਾਜਾ ਅਰਥਾਤ ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨੋ ਰਾਜ ਮੈਂ ਲਗਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਤੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਂ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤੱਤ ਮਿਥਿਆ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾ ਧਨ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ਗੁਰਕੈ ਸਬਦਿ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਾਧਨੋਂ ਕਾ ਸੀਂਗਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਉਸ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ॥

ਘਰ ਹੀ ਸੋ ਪਿਰੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰਕੈ ਹੇਤਿ ਅਪਾਰੁ ॥ ੫ ॥

ਔਰ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਿਖੇ ਅਪਾਰੁ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਤਬ (ਘਰ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਸੋ(ਪਿਰ)ਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਇਆਹੈ॥੫

ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਚਾਕਰੀ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਰੂਪ (ਚਾਕਰੀ) ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਾ ਫਲੁ ਯਹੀ ਹੈ ਵਾ ਕੁਛੁ ਔਰ ਭੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਕਾ ਸਬਦੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਖੋਇ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਨ ਮੈ ਇਸਥਿਤਿ ਹੁਆ ਤਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਗਵਾਈ ਗਈ ਹੈ ॥

ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਇਆ ਲਾਭੁ ਸਦਾ ਮਨੁ ਹੋਇ ॥ ੬ ॥

ਔਰ ਜਬ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਤਬ ਮਨ ਮੈ(ਲਾਭੁਸਦਾ)ਨਿਤ ਲਾਭੁ ਭਾਵ ਆਤਮ ਲਾਭੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾਹੈ॥੬

ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਤਾ ਪਾਈ ਆਪਿ ਨ ਲਇਆ ਜਾਇ ॥

ਜਬ ਪੂਰਬ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਮਿਲੇ ਤਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਆਪਨੇ ਆਪ ਨਹੀਂ ਲੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਕੀ ਚਰਣੀ ਲਗਾ ਰਹੁ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਗਵਾਇ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗ ਰਹੁ ॥

ਸਚੇ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ ਸਚੋ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥ ੭ ॥

ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਰਤਿਆ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੀ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਸਭਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗਨੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੋ ਇਸ ਮੈ ਕੌਨ ਕਾਰਨ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਭੁਲਣ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੋ ਅਭੁਲੁ ਗੁਰੂ ਕਰਤਾਰੁ ॥

(ਭੁਲਣ) ਅਗਯਾਨ ਕੇ ਬੀਚ ਤੌ ਸਭ ਕੋਈ ਹੈ ਅਗਯਾਨ ਰਹਤ ਤੌ ਗੁਰੂ ਹੀ ਕਰਤਾਰ ਸਰੂਪ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਮਨੁ ਸਮਝਾਇਆ ਲਾਗਾ ਤਿਸੈ ਪਿਆਰੁ ॥

ਯਾਂਤੇ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਲੇਕਰ ਮਨਕੋ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਪਰਮੇਸਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਮੇਲੇ ਸਬਦੁ ਅਪਾਰੁ ॥ ੮ ॥ ੧੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਸਬਦੁ) ਇਹਮ (ਅਪਾਰੁ) ਬਸੰਤ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਵੀਸਰਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੧੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹਣੀ ਸੁਤ ਬੰਧਪ ਘਰ ਨਾਰਿ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਣੀ ਕੀ ਜੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਪੁਤ੍ਰ ਔ ਭਾਈ ਪੁਨਃ ਘਰ ਅਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੋ ਹੈ ॥

ਧਨੁ ਜੋਬਨੁ ਜਗੁ ਠਗਿਆ ਲਬਿ ਲੋਭਿ ਅਹੰਕਾਰਿ ॥

ਔਰ ਧਨ ਜੋਬਨ ਔਰ (ਲਬਿ) ਖਾਣ ਕੀ ਲਾਲਸਾ ਔਰ ਲਭ ਪਦਾਰਥ ਸੰਚਨੇ ਕੀ ਇੱਛਾ ਔਰ (ਹੰਕਾਰਿ) ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨੁ ਇਨ ਸਭਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਛਲ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਮੋਹ ਠਗਉਲੀ ਹਉ ਮੁਈ ਸਾ ਵਰਤੈ ਸੰਸਾਰਿ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸ ਮੋਹ ਔਰ ਹਉਮੈ ਰੂਪੀ ਠਗ ਬੂਟੀ ਸੇ ਪਾਛੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਨਾਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਰਤਮਾਨ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਮੈ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥ ਮੈ ਤੁਝ ਬਿਨੁ
ਅਵਰੁ ਨ ਭਾਵਈ ਤੂੰ ਭਾਵਹਿ ਸੁਖ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰ ਬਿਨਾ ਇਨ ਠਗਾਂ ਸੇ ਬਚਾਕਰ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਭਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਤੂੰ ਆਪ ਕੋ ਭੀ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਭਾਵੇ ਤੋ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਨਾਮੁ ਸਾਲਾਹੀ ਰੰਗਿ ਸਿਉ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸੰਤੋਖੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਸਾਥ ਨਾਮੁ ਜਪੀਏ ਔਰ (ਸਾਲਾਹੀ) ਉਸਤਤੀ ਕਰੀਏ ਔਰ ਗੁਰੋ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਸੰਤੋਖ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ ॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਚਲਸੀ ਕੂੜਾ ਮੋਹੁ ਨ ਵੇਖੁ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਗਤੁ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਝੂਠਾ ਹੈ ਯਾਤ ਮੋਹ ਕਰਕ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਨਾ ਦੇਖ ॥

ਵਾਟ ਵਟਾਊ ਆਇਆ ਨਿਤ ਚਲਦਾ ਸਾਥੁ ਦੇਖੁ ॥ ੨ ॥

ਜੈਸੇ (ਵਾਟ) ਰਸਤੇ ਚਲਾ ਜਾਤਾ (ਵਟਾਊ) ਮੁਸਾਫਰ ਰਾਤ ਕੋ ਸਰਾਇ ਮੇਂ ਆਇ ਰਹਾ ਤਬ ਵਹੁ ਔਰ ਮੁਸਾਫਰੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਪ੍ਰਾਤਾਕਾਲ ਮੇਂ ਨਿਤ ਹੀ ਮੁਸਾਫਰੋ ਕਾ (ਸਾਥੁ) ਸਮਦਾਇ ਚਲਤਾ ਹੁਆ ਦੇਖੁ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰੂਪੀ ਸਰਾਇ ਮੈਂ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਮੁਸਾਫਰ ਆਨ ਏਕਠੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਭੋਗਕੇ ਮਰਤੇ ਜਾਤੇ ਦੇਖੀ ਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਆਖਣਿ ਆਖੈ ਕੇਤੜੇ ਗੁਰ ਬਿਨ ਬੂਝ ਨ ਹੋਇ ॥

(ਆਖਣਿ) ਅਖਿਆਨ ਅਰਥਾਤ ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗ (ਕੇਤੜੇ) ਬਹੁਤੇ ਹੀ (ਆਖਹਿ) ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਵਡਾਈ ਜੇ ਮਿਲੈ ਸਚਿ ਰਪੈ ਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਜੇਕਰ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੈ ਤੌ ਸਚ ਰੂਪ ਵਾਹ ਗੁਰੂ ਮੈ ਮਨ (ਰਪੈ) ਰੰਗਿਆ ਜਾਵੇ ਤਬ ਇਜਤ ਹੋਵੇ ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵਹਿ ਸੇ ਭਲੇ ਖੋਟਾ ਖਰਾ ਨ ਕੋਇ ॥ ੩ ॥

ਐਸੇ ਪਰਮੇਸਰ ਅਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਭਲੇ ਹੈਂ ਖੋਟੇ ਖਰੇ ਕਾ ਨੇਮੁ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਜਾਮੇਲ ਗਨਕਾ ਆਦਿਕ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗੁ ਅਰਥਾਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਨਕੀ ਖੋਟਾਈ ਖਰਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਵਾ ਉਨਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਮੈ ਕੋਈ ਖੋਟਾ ਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਛੁਟੀਐ ਮਨਮੁਖ ਖੋਟੀ ਰਾਸਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਲੈਣੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਰੂਪੀ ਵਾ ਖੋਟੀ ਸਰਧਾ ਰੂਪੁ ਪੂੰਜੀ ਖੋਟੀ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ ॥

ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਪਾਤਿਸਾਹ ਕੀ ਘੜੀਐ ਸਬਦਿ ਵਿਗਾਸਿ ॥

ਪਾਤਸਾਹ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ (ਸਬਦਿ) ਏਕੋ ਹੰਬਹੁਸਿਯਾਪ੍ਰਜਾ ਯੇਹ ਇਸ ਸਬਦ ਕੇ(ਵਿਗਾਸ) ਉਚਾਰਨੇ ਸੇ(ਅਸਟਧਾਤ) ਆਠ ਧਾਤੁ* ਕੇ ਸਰੀਰ ਰਚੀਤੇ ਹੈਂ ॥

ਆਪੇ ਪਰਖੇ ਪਾਰਖੂ ਪਵੈ ਖਜਾਨੈ ਰਾਸਿ ॥ ੪ ॥

---

*ਪ੍ਰਸਨ। ਧਾਤੂਆਂ ਤੌਂ ਸਾਤ ਹੈਂ। ਔਰ ਆਠ ਧਾਤੂਆ ਕੈਸੇ ਹੈਂ॥ਉਤਰ।ਯੇਹ ਗਰ ਸੇਕਤ ਕਹੈ ਦਬੋਸ ਰੇ ਤਰਬਵਿਤ ਨਾਟਕ ਮੇ ਦਸਮੇਪਾਤਿਸਾਹ ਜੀਨੇ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸਮੁੰਦਰ ਮਥਨ ਕਾਲਮੈ ਅਸਟਧਾਤੂ ਅਸਟ ਉਪਧਾਤੂ ਉਤਪੰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਯਥਾ ਗਰਗਧ ਮਹਿਖ ਖਡਮੰਗਾਰ ਲਾਹ ੧,ਪਿਤਲ ੨ ਤੂਤੰਗ ੩,ਰਜਤ ਧਾਤ ਸਿਤੇ (ਰੁਕਮੀ) ੪, ਚਾਂਦੀ ਬਹੁਰੋ ਕਥਨ ਮਰਪ,ਕਲੀ ੬ ਪਿਤਲੰ ੭,ਕਾਂਚ ਅਸਾ ਜਿਸਤ ਹੈ ਧਾਤਹੁਰੇ ੮ ਇਹ ਪਰ ਅਸਟ ਧਾਤ ਕੀ ਚਾਰ ਪਿਤ ਕੀ ਮਾਤਾਂਕੀ ਧਾਤ ਮਾਸ ੧,ਨਾੜੀ ੨, ਤ੍ਰਚਾ ੩,ਰਕਤ੪ ਪਿਤਾ ਕੀ ਧਾਤ ਅਸਤ੫,ਮਜਾਂ੬,ਚਰਬ ੭,ਬੀਰਜ ੮,ਇਸਮੇ ਕੋਈਕ ਮਾਸ ਕੋ ਸਥਨ ਚਰਮ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨ ਅਸ੍ਟ ਧਾਤੂਓਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਧਾਰੀਓਂ ਮੈ ਪਾਰਖੂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨਕੇ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੋ (ਪਰਖੇ)ਵੀਚਾਰਤਾ ਹੈ ਜੋ (ਰਾਸਿ) ਸਚੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਖਜਾਨੇ ਮੈਂ (ਪਵੈ) ਮਿਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਸਭ ਡਿਠੀ ਠੋਕਿ ਵਜਾਇ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ (ਠੋਕ ਵਜਾਇ) ਨਿਰਨੇ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲਈ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਮਿਟੀ ਕਾ ਬਾਸਨ ਠਕੋਰ ਲਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਵਾਜਾ ਮੋਲ ਲੈਣਾ ਹੋ ਤੇ ਵਜਾਇ ਕਰ ਦੇਖ ਲਈਤਾ ਹੈ ਸੋ ਠੋਕ ਵਜਾਵਣੇ ਮੈਂ ਨਿਰਨਾ ਸਿਧ ਹੂਆ॥

ਕਹਣੈ ਹਾਥ ਨ ਲਭਈ ਸਚਿ ਟਿਕੈ ਪਤਿ ਪਾਇ ॥

ਕੇਵਲ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ (ਕਹਣੈ) ਉਚਾਰਨ ਸੇ ਭੀ ਤੇਰੀ (ਹਾਥ) ਥਾਹ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਟਿਕੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ (ਪਤਿ) ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਤੂੰ ਸਾਲਾਹਣਾ ਹੋਰੁ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥ ੫ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਲੇਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਾਲਾਹਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਪੁਰਸੋਂ ਸੇ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੈਸਾ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ੫॥

ਜਿਤੁ ਤਨਿ ਨਾਮੁ ਨ ਭਾਵਈ ਤਿਤੁ ਤਨਿ ਹਉਮੈ ਵਾਦੁ ॥

ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹੌਂਤਾ ਮਮਤਾ ਔਰ (ਵਾਦੁ) ਵਿਰੋਧ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਪਾਈਐ ਬਿਖਿਆ ਦੂਜਾ ਸਾਦੁ ॥

ਵਿਖਿਆਂ ਕਾ ਜੋ ਦੂਜਾ ਸ੍ਵਾਦ ਹੈ ਤਿਸਮੇਂ ਲਗਨੇ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਣ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵਈ ਮਾਇਆ ਫੀਕਾ ਸਾਦੁ ॥ ੬ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਉਚਾਰਨ ਬਿਨਾਂ ਏਹ ਸਰੀਰ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਯਾ ਕਾ ਰਸ ਫੀਕਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੋ ਮਾਇਕ ਅਨੰਦ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਰਸ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਹੈ॥ ੬ ॥

ਆਸਾ ਅੰਦਰਿ ਜੰਮਿਆ ਆਸਾ ਰਸ ਕਸ ਖਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰ ਯਹਿ ਜੀਵ ਅੰਤਰੀਵ ਆਸਾ ਮੈਂ ਬੰਧਾ ਹੂਆ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਉਸੀ ਆਸਾ ਮੇਂ ਬੰਧਾਇਮਾਨ ਹੂਆ ਰਸੋਂ ਕਸੋਂ ਕੋ ਖਾਤਾ ਹੈ ॥

ਆਸਾ ਬੰਧਿ ਚਲਾਈਐ ਮੁਹੇ ਮੁਹਿ ਚੋਟਾ ਖਾਇ ॥

ਪੁਨਾ ਆਸਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਬੰਧਾ ਹੂਆ ਫਿਰ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਜਮ ਪੁਰੀ ਕੋ ਚਲਾਈਤਾ ਹੈ ਮੋਹ ਕਰ ਵਹਾਂ ਮੂੰਹ ਪਰ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤਾ ਹੈ ?

ਅਵਗਣਿ ਬਧਾ ਮਾਰੀਐ ਛੂਟੈ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਇ ॥ ੭ ॥

ਬੁਰੇ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਬਾਂਧਾ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਮਾਰੀਤਾਹੈ ਅਰ ਗੁਰੋਂਕੀ(ਮਤਿ)ਸਿਖਯਾ ਕਰਸਾਚਾਨਾਮਸਿਮਰਨੇਸੇਛੂਟਤਾਹੈ ॥

ਸਰਬੇ ਥਾਈ ਏਕੁ ਤੂੰ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖੁ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਏਕ ਤੂਹੀਂ ਹੈਂ ਜਿਉਂ (ਭਾਵੈ)ਚਾਹੋਂ ਤਿਓਂ ਰਖ ਲਓ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਚਾ ਮਨਿ ਵਸੈ ਨਾਮੁ ਭਲੋ ਪਤਿ ਸਾਖੁ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਲੇਕਰ ਤੇਰਾ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਵਸ ਜਾਵੇ ਤਿਨਕੀ (ਪਤਿ) ਇਜਤ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਭੀ ਅਰੁ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਸਾਖ ਬਨੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ॥

ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਗਵਾਈਐ ਸਬਦਿ ਸਚੈ ਸਚੁ ਭਾਖੁ ॥ ੮ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਰੋਗਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਈਏ ਔਰ ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ॥ ੮ ॥

ਅਕਾਸੀ ਪਤਾਲਿ ਤੂੰ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਜੋ ਮਹਰਜਨ ਤਪ ਸਤਲੋਕ ਹੈਂ ਔਰ (ਪਤਾਲ) ਅਤਲ ਵਿਤਲਾਦਿ ਜੋ ਨੀਚੇ ਕੇ ਲੋਕ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈ ਤੂੰ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ ॥

ਆਪੇ ਭਗਤੀ ਭਾਉ ਤੂੰ ਆਪੇ ਮਿਲਹਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ (ਕਾਉ) ਗਿਆਨ ਰੂਪੁ ਭੀ ਆਪਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪੁ ਹੋਕੇ ਭੀ ਤੂੰ ਆਪਹੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈਂ ਔਰ (ਮਿਲਾਇ) ਮਿਲਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਭੀ ਆਪਹੀ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨਾ ਵੀਸਰੈ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਰਜਾਇ ॥ ੯ ॥ ੧੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਰਜਾਇ) ਆਗਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਨ ਭੂਲ ਜਾਵੇਂ ਔਰ ਜੈਸੇ ਤੁਝ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਰਾਖੁ ॥ ੯ ॥ ੧੩ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਅਵਰ ਕਿ ਕਰੀ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਬ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਮਨੁ (ਬੇਧਿਆ) ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਅਵਰੁ ਵੀਚਾਰੁ ਕਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ॥

ਸਬਦੁ ਸੁਰਤਿ ਸੁਖੁ ਉਪਜੈ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਤਉ ਸੁਖ ਸਾਰੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਸੁਰਤਿ ਲਗਾਈ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਖ ਸਾਰ ਰੂਪ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸੁਖੁ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖੁ ਤੂੰ ਮੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਜੈਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਰਖਯਾ ਕਰੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ॥੧॥

ਮਨਰੇ ਸਾਚੀ ਖਸਮ ਰਜਾਇ ॥ ਜਿਨਿ ਤਨੁ ਮਨੁ
ਸਾਜਿ ਸੀਗਾਰਿਆ ਤਿਸੁ ਸੇਤੀ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ (ਖਸਮ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਸਚੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਮੇਟ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤਨੁ ਮਨੁ ਕੋ ਸਾਜਕੇ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਓ ॥ ੧ ॥

ਤਨੁ ਬੈਸੰਤਰਿ ਹੋਮੀਐ ਇਕ ਰਤੀ ਤੋਲਿ ਕਟਾਇ ॥

ਜੇਕਰ ਤਨ ਕੋ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਏਕ ਏਕ ਰੱਤੀ ਭਰੁ (ਤੋਲਿ) ਵਜਨੁ ਕਟਾਇਕੇ ਹੋਮ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਹੋਮ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਅਤੀ ਕਸਟੁ ਸਹਾਰੀਏ ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਮਧਾ ਜੇ ਕਰੀ ਅਨਦਿਨੁ ਅਗਨਿ ਜਲਾਇ ॥

ਔਰ (ਤਨੁ) ਸੂਖਮੁ ਜੋ ਮਨੁ ਅੰਤਹਕਰਣੁ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਭੀ ਜੇ (ਸਮਧਾ) ਕਾਸਟ ਕਰੀਏ ਔਰ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਅਗਨ ਮੈ ਜਲਾਈਏ ਮਨਕੇ ਜਲਾਵਣੇ ਕਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ ਚੰਦ੍ਰਾਇਣਾਦਿ ਬ੍ਰਤੋਂ ਕਰ ਕਸਟੁ ਦੇਈਏ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਤੁਲਿ ਨ ਪੁਜਈ ਜੇ ਲਖ ਕੋਟੀ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥ ੨ ॥

ਤੋ ਭੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ (ਪੁਜਈ) ਪਹੁੰਚਤੇ ਏਕ ਦੋ ਕਰਮ ਕਿਯਾ ਜੇ ਐਸੇ ਲਖੋਂ ਕਰੋੜੋਂ ਕਰਮ ਕਮਾਵੇ ॥੨॥

ਅਰਧ ਸਰੀਰੁ ਕਟਾਈਐ ਸਿਰਿ ਕਰਵਤੁ ਧਰਾਇ ॥

ਜੇ ਕਰ ਸਿਰ ਪਰ ਕਰਵਤੁ ਧਰਾਯਕੇ ਸਰੀਰ ਆਧੋ ਆਧ ਦੋਫਾੜ ਕਰਕੇ ਕਟਾਇ ਦੇਈਏ ॥

ਤਨੁ ਹੈਮੰਚਲਿ ਗਾਲੀਐ ਭੀ ਮਨ ਤੇ ਰੋਗੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਪੁਨਃ ਤਨਕੋ ਹਮਾਲੇ ਪ੍ਰਬਤ ਮੈ ਗਾਲ ਦੇਈਏ ਤੋ ਭੀ ਮਨ ਤੇ ਹੰਕਾਰ ਵਾ ਅਗਯਾਨ ਰੋਗੁ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਤੁਲਿ ਨ ਪੁਜਈ ਸਭ ਡਿਠੀ ਠੋਕ ਵਜਾਇ ॥ ੩ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਠੋਕ ਬਜਾਇ ਕੇ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਿਰਨੇ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਕੰਚਨ ਕੇ ਕੋਟ ਦਤੁ ਕਰੀ ਬਹੁ ਹੈਵਰ ਗੈਵਰ ਦਾਨੁ ॥

ਜੇਕਰ ਬਹੁਤ ਸੇ (ਕੋਟ) ਕਰੋੜੋਂ ਭਾਰ (ਕੰਚਨ) ਸੁਰਨ ਕੇ(ਦਤੁ)ਦਾਨੁ ਕਰੀਏ ਵਾ ਕੰਚਨ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਮੋਹਰੋਂ ਕੇ ਦਾਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਸ੍ਰੇਸਟ(ਹੈ) ਘੋੜੇ ਔਰ ਸ੍ਰੇਸਟ (ਗੈ) ਹਾਥੀ ਦਾਨੁ ਕਰੀਏ ॥

ਭੂਮਿ ਦਾਨੁ ਗਉਆ ਘਣੀ ਭੀ ਅੰਤਰਿ ਗਰਬੁ ਗੁਮਾਨੁ ॥

ਔਰ ਭੂਮੀ ਕਾ ਔਰ ਬਹੁਤ ਗਉਓਂ ਕਾ ਦਾਨੁ ਕਰੀਏ ਤੋ ਭੀ ਜਾਤੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ (ਗਰਬੁ) ਹੰਕਾਰ ਔਰ (ਗੁ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮਾਨ ਜੋ ਬਾਣੀ ਕਰ ਕਥਨ ਕਰਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੇ ਅਮਕਾ ਦਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਏਹ ਅਭਿਮਾਨ ਅੰਤਰਿ ਬਨਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਗੁਰ ਦੀਆ ਸਚੁ ਦਾਨੁ ॥ ੪ ॥

ਐਸਾ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਹੰਕਾਰ ਸਹਤ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਮਨ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ (ਬੇਧਿਆ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਚ ਰੂਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ ਦਾਨੁ ਦੀਆ ਹੈ॥ ੪ ॥

ਮਨੁ ਹਠ ਬੁਧੀ ਕੇਤੀਆ ਕੇਤੇ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀਆਂ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕੀਆਂ ਬੁਧੀਆਂ ਕਿਤਨੀਆਂ ਹੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਿਤਨੇ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਉਤਨੀਆਂ ਉਨਕੀਆਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬੁਧੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਸੇ ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਵੀਚਾਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਮਤ ਅਨੁਸਾਰ ਵੇਦ ਕੇ ਅਰਥ ਕੋ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕੇਤੇ ਬੰਧਨ ਜੀਅ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ॥

ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੀਵ ਕੇ ਤਾਈਂ ਬੰਧਨ ਪੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਤਬ ਛੂਟਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੋਖ ਕਾ ਦੁਆਰਾ ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਚਹੁ ਓਰੈ ਸਭੁ ਕੋ ਉਪਰਿ ਸਚੁ ਆਚਾਰੁ ॥ ੫ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਸਚ ਨਾਮ ਸੇ ਉਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਸਚ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਾ (ਅਚਾਰ) ਕਰਮ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਕੇ ਉਪਰ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਸਭੁ ਕੋ ਊਚਾ ਆਖੀਐ ਨੀਚੁ ਨ ਦੀਸੈ ਕੋਇ ॥

ਸਭ ਕੋਈ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਊਚਾ ਆਖੀਐ ਹੈ ਕੋਈ ਭੀ ਨੀਚ ਨਹੀਂ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਵਤਾ ਹੈ ਇਸਮੈ ਯੁਕਤੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ॥

ਇਕਨੈ ਭਾਂਡੇ ਸਾਜਿਐ ਇਕੁ ਚਾਨਣੁ ਤਿਹੁ ਲੋਇ ॥

ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਵਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ (ਭਾਂਡੇ) ਸਰੀਰ ਰਚੇ ਹੈਂ ॥ ਇਉਂ ਭੀ ਏਕਤਾ ਸਿੱਧ ਕਈ ਔਰ ਏਕ ਹੀ (ਚਾਨਣੁ) ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਤੀਨ ਲੋਕ ਵਾਸੀ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ ਐਸੇ ਭੀ ਏਕਤਾ ਸਿੱਧ ਭਈ ਉਚਤਾ ਔਰ ਨੀਚਤਾ ਕੈਸੇ ਕਹੀ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੇ ਸਰੀਰੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਖਯਾਲ ਕਰੀਏ ਤੋ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸੇ ਆਦਿ ਲੇਕਰ ਚੰਡਾਲ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸਭ ਪੰਚ ਭੂਤਕ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਚੈਤੰਨ ਸਤਾ ਕੀ ਤਰਫ ਨਿਗਾਹ ਕਰੀਏ ਤਬ ਏਕ ਹੀ ਚੈਤੰਨ ਸੱਤਾ ਸਰਬ ਮੈ ਪੂਰਨ ਹੈ ਨਿਊਨ ਅਧਿਕਤਾ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬਨਤੀ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜਬ ਏਕ ਚੈਤੰਨ ਸਤਾ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਤੋ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੈਸੇ ਕਠਨ ਹੈ ? ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ॥

ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਸਚੁ ਪਾਈਐ ਧੁਰਿ ਬਖਸ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਇ ॥੬॥

ਜਬ ਪੂਰਬ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤਬ ਸਚ ਕੋ ਪਾਈਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਕੀ ਦਾਤਿ ਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਭਗਤੀ ਕੇ ਅੰਤਸਕ ਮੈ ਵਸਨੇ ਕਾ ਕਾਰਣ ਔਰ ਚਿੰਨ ਕੌਨ ਹੈ ? ਉਤ੍ਰੁ:–

ਸਾਧੁ ਮਿਲੈ ਸਾਧੂ ਜਨੈ ਸੰਤੋਖੁ ਵਸੈ ਗੁਰ ਭਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਬ ਸ੍ਰੇਸਟ ਪੁਰਸ਼ ਭਾਵ ਅਧਕਾਰੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਮਿਲੇ ਤਬ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਦੈਵੀ ਗੁਣ(ਵਸੈ) ਵਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਕਥ ਕਥਾ ਵੀਚਾਰੀਐ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥

ਔਰ ਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਰਿਦੇ ਮੇਂ(ਸਮਾਇ)ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤੋ ਅਕਥ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਕਥਾ ਕੋ ਵੀਚਾਰੀਤਾ ਹੈ ॥

ਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਤੋਖਿਆ ਦਰਗਹਿ ਪੈਧਾ ਜਾਇ ॥੭॥

ਜੋਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦਸ ਸੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀ ਕਰ ਸੰਤੁਸਟ ਹੂਆ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੈਸੀ ਆ ਥਨੇ ਉਸੀ ਮੈਰਾਜੀ ਰਹਣਾ ਇਹ ਲਾਭੁ ਤੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਹੂਆ ਔਰ (ਦਰਗਹਿ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਇਜਤ ਰੂਪੀ ਪੁਸਾਕ ਕੋ ਯੁਕਤ ਹੂਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਓਹ ਕਿਸ ਸਮਝ ਕਰਕੇ ਇਸਟ ਅਨਿਸਟ ਮੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਾਜੈ ਕਿੰਗੁਰੀ ਅਨਦਿਨੁ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਸਰਬ ਸਰੀਰੋਂ ਮੇਂ ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਏਹੀ ਕਿੰਗੁਰੀ ਬਾਜ ਰਹੀ ਹੈ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਮੇਂ ਕਿੰਗੁਰੀ ਨਾਮੁ ਇਕ ਤਾਰੀ ਕਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਜੋਗੀ ਭਿਛਾ ਮਾਂਗਤੇ ਹੂਏ ਬਜਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨੁ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਇਸ ਕਿੰਗੁਰੀ ਕਾ ਅਨਹਤ ਸਬਦੁ ਕੇਤੇਕ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਮਲੂਮੁ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵਿਰਲੇ ਕਉ ਸੋਝੀ ਪਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨੁ ਸਮਝਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮਨ ਕੋ ਸਮ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਐਸੀ ਸਮਝ ਤਿਸ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਕੋ ਹੀ ਪੜੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਛੂਟੈ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇ ॥ ੮ ॥ ੧੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਵੀਸਰਤਾਹੈ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦਸ਼ਕਮਾਇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟੇਂ ਹੈਂ॥੮॥੧੪

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਚਿਤੇ ਦਿਸਹਿ ਧਉਲਹਰਿ ਬਗੇ ਬੰਕ ਦੁਆਰੁ ॥

(ਚਿਤੇ) ਚਿਤ੍ਰਕਾਰੀ ਕੀਏ ਹੂਏ (ਧਉਲਹਰਿ) ਮੰਦਰ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਨਕੇ (ਬੰਕ) ਸੁੰਦਰ ਕਲੀ ਕਰੇ ਹੂਏ (ਬਗੇ) ਸਪੇਦ ਦਰਵਾਜੇ ਹੈਂ ॥

ਕਰਿ ਮਨ ਖੁਸੀ ਉਸਾਰਿਆ ਦੂਜੈ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਕਜਾ ਨਾਮ ਰੂਪਾਤਮਕ ਸੰਸਾਰ ਮੇ ਹੇਤੁ ਹੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰਕੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉਸਾਰਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਮੰਦਰੋਂ ਮੈ ਪਿਆਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਮੰਦਰੁ ਖਾਲੀ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਨੁ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਤਨੁ ਛਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸਕਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਖਾਲੀ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਮੰਦਰ ਭੀ ਗਿਰ ਕਰ ਖਾਕ ਕੀ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ਔਰ ਸਰੀਰ ਭੀ ਭਸਮ ਕੀ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ॥ ੧ ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਤਨੁ ਧਨੁ ਸਾਥਿ ਨ ਹੋਇ ॥ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਧਨੁ
ਨਿਰਮਲੋ ਗੁਰੁ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਤਨ ਔਰ ਧਨ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਸਾਥ ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਕਿਆ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ ॥ ਨਿਰਮਲ ਧਨ ਤੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਥ ਸੋ ਗੁਰੂ ਸਮਰਥ ਦਾਤਿ ਕਰੇਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਰਾਮੁ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਨਿਰਮਲੋ ਜੇ ਦੇਵੈ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨੁ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਤੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇ ਦੇਵਣਹਾਰ ਕਰਤਾਰ ਵਾ ਗੁਰੂ ਦੇਵੇਂ ॥

ਆਗੈ ਪੂਛ ਨ ਹੋਵਈ ਜਿਸ ਬੇਲੀ ਗੁਰ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਅਰ ਕਰਤਾਰ ਹੋਂ ਤਿਸਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਆਗੇਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਪੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਆਪ ਛਡਾਏ ਛੁਟੀਐ ਆਪੇ ਬਖਸਨਹਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਜੇ ਆਪ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨਾਂ ਸੇ ਛੁਡਾਵੇ ਤੋ ਛੁਟੀਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸਭ ਕੋਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲੇਤਾ ॥ ੨ ॥ ਉਤ੍ਰ:-

ਮਨਮੁਖ ਜਾਣੈ ਆਪਣੇ ਧੀਆ ਪੁਤ ਸੰਜੋਗੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨਮੁਖ ਨੇ ਤੋ ਧੀਆਂ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਹੀ ਅਪਨੇ ਮਾਨ ਰਖਾ ਹੈ ਜਿਨਕਾ ਕੋਈ ਦਿਨ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਹੈ ॥

ਨਾਰੀ ਦੇਖਿ ਵਿਗਾਸੀਅਹਿ ਨਾਲੇ ਹਰਖੁ ਸੁ ਸੋਗੁ ॥

ਔਰ ਨਾਰੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸਾਥ ਹੀ ਅਨੰਦ ਰਹਤਾ ਹੈ ਸੁ ਸੋਗ ਭੀ ਸਾਥ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਹਰਖ ਸੋਗ ਸਦਾ ਹੀ ਬਨਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਰੰਗਾਵਲੇ ਅਹਿਨਿਸਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਭੋਗੁ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਕੇ (ਰਸੁ) ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੂਏ ਅਨੰਦ ਮਾਨ ਹੋਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਚਿਤੁ ਚਲੈ ਵਿਤੁ ਜਾਵਣੋ ਸਾਕਤ ਡੋਲਿ ਡੋਲਾਇ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਅਨੰਦ ਸ ਬਿਨਾ ਮਨੁ ਚਲਾਇ ਮਾਨੁ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਧਨੁ ਭੀ ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਧਨ ਮੈਂ (ਸਾਕਤ) ਬੇਮੁਖੁ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕਾ ਡੋਲਾਯਾ ਡੋਲਤਾ ਹੈ ॥

ਬਾਹਰਿ ਢੂੰਢਿ ਵਿਗੁਚੀਐ ਘਰ ਮਹਿ ਵਸਤੁ ਸੁਥਾਇ ॥

ਅਪਨੇ ਸੇ ਜੁਦਾ ਜਾਨਕਰ (ਬਾਹਰਿ) ਅਨਜਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਢੂੰਢ ਕਰ(ਵਿਗੁਚੀਐ)ਖਰਾਬ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਖੀ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਅਸਥਾਨ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ (ਘਰਮਹਿ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਹੀ ਹੈ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਕਰਿ ਮੁਸੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥ ੪ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੈ ਸੋ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਲੂਟੀ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਆਤਮਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਲੂਟੇ ਹੂਏ ਪੁਰਸ ਵਤ ਸ਼ੋਕ ਆਤਰ ਰਹਿਤੇ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਪਲੇ ਪਾਈ ਵਸਤੂ ਸਮ ਰਿਦੇ ਮੈ ਅਪਰੋਖ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ॥੪॥

ਸਾਕਤ ਨਿਰਗੁਣਿਆਰਿਆ ਅਪਣਾ ਮੂਲੁ ਪਛਾਣੁ ॥

ਹੇ ਬੇਮੁਖ ਸੁਭਗੁਨੋਂ ਰਹਤ (ਅਪਣਾ ਮੂਲ) ਅਪਣੇ ਸਰੀਰ ਕਾ ਜਿਸ ਸੇ ਸਰੀਰ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਜਾਣੁ ॥ ਸੋਈ ਸਫੁਟੁ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰਕਤੁ ਬਿੰਦੁ ਕਾ ਇਹੁ ਤਨੋ ਅਗਨੀ ਪਾਸਿ ਪਿਰਾਣੁ ॥

ਮਾਤਾ ਕੀ ਰਕਤ ਪਿਤਾ ਕਾ ਬੀਰਯੁ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਇਹੁ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਰਕਤ ਔਰ ਬੀਰਜੁ ਹੀ ਇਸਕਾ ਮੂਲੁ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਚਿਖਾ ਕੀ ਅਗਨੀ ਕੇ ਪਾਸ ਪਹੁਚਿਆ ਹੀ (ਪਰਾਣੁ) ਪਛਾਣੁ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮਰਣਾ ਨਿਕਟ ਹੀ ਜਾਣੁ ॥

ਪਵਣੈ ਕੈ ਵਸਿ ਦੇਹੁਰੀ ਮਸਤਕਿ ਸਚੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥ ੫ ॥

ਦੇਹ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਪਵਣ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਗਿਰ ਪੜਤੀ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ॥ ਪ੍ਰਾਣ ਪਵਨ ਖੁਲੇ ਦੁਆਰਿਓਂ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਠਹਰੀ ਹੂਈ ਹੈ?ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਰੂਪੀ ਸਚਾ ਪਰਵਾਨਾ ਮਸਤਕ ਮੈ ਲਿਖਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹੁ ਪ੍ਰਾਣ ਸਰੀਰ ਮੈ ਇਤਨਾ ਚਿਰੁ ਰਹਣਗੇ ਇਹੁ ਲਿਖਾ ਗਯਾ ਹੈ ਇਸ ਕਰ ਪਵਣੁ ਠਹਰਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਹੁਤਾ ਜੀਵਣੁ ਮੰਗੀਐ ਮੁਆ ਨ ਲੋੜੈ ਕੋਇ ॥

ਜੀਵ ਤੋ ਬਹੁਤ ਜੀਵਣਾ ਹੀ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਰਨਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਚਾਹਤਾ ਹੇ ॥

ਸੁਖੁ ਜੀਵਣੁ ਤਿਸੁ ਆਖੀਐ ਜਿਸੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਸਿਆ ਹੋਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਜੀਵਣਾ ਤਿਸੀ ਕਾ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਨਮੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਵਿਹੂਣੇ ਕਿਆ ਗਣੀ ਜਿਸੁ ਹਰ ਗੁਰੁ ਦਰਸੁਨ ਹੋਇ ॥ ੬ ॥

ਔਰ ਜੋ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਨਕੋ ਹਰਿ ਸਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੀ ਕਿਆ ਗਿਨਤੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨਕਾ ਜੀਉਣਾ ਨਿਸਫਲੁ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਜਿਉ ਸੁਪਨੈ ਨਿਸਿ ਭੁਲੀਐ ਜਬਲਗ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਹੋਇ ॥

ਜੈਸੇ ਰਾਤ੍ਰੀਕੋ ਸੁਪਨੇ ਮੈਵਾਦਿਨ ਮੈਂ ਦਿਨਕਾ ਉਪਲਖਾ ਇਕ ਰਾਤ ਹੈ(ਭੁਲੀਐ)ਔਰਕਾ ਔਰ ਪ੍ਰਤੀਤਹੋਤਾ ਹੈਔਰਅਨਦੇਇ ਪਦਾਰਥ ਭਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤਕ ਨੀਂਦ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸਜਬ ਤਕ ਅਗਯਾਨ ਨੀਂਦ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਜਗਤ ਰੂਪੁ ਸੁਪਨਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਜਾਗ੍ਰਤ ਹੂਈ ਤਬ ਜਗਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਮਿਟ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਭਾਨਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਇਉ ਸਰਪਨ ਕੈ ਵਸਿ ਜੀਅੜਾ ਅੰਤਰ ਹਉਮੈ ਦੋਇ ॥

ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਔਰ ਭੀ ਦ੍ਰਸ੍ਟਾਂਤੁ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਜੀਵ ਸਰਪਨੀ ਕੇ ਵਸ ਹੋਕਰ ਦੁਖੁ ਪਾਵੇ ਤੈਸੇ ਜੀਵ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਦੋ ਸਰਪਨੀ ਰਹਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਰ ਅਤਯੰਤ ਦੁਖੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ॥ ਜਗਤ ਤੋ ਪ੍ਰਤਖਜ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਆਪ ਸੁਪਨ ਰੂਪ ਕਿਉਂਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ? ਉਤ੍ਰ :-

ਗੁਰਮਤਿ ਹੋਇ ਵੀਚਾਰੀਐ ਸੁਪਨਾ ਇਹੁ ਜਗੁ ਲੋਇ ॥ ੭ ॥

ਜਬ ਗੁਰ ਸਿਖਯਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਤਬ ਸੱਤ ਅਸੱਤਕਾ(ਵੀਚਾਰੀਐ)ਨਿਰਨਾਕਰੀਏ ਤੋ ਇਸ ਜਗਤ ਕੇ ਲੋਕ ਸੁਪੁਨ ਵਤ ਹੀ ਮਿਥਿਆ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਇਹੁ ਜਗੁ) ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਲੋਕੁ ਔਰ (ਲੋਇ) ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕਾਦਿ ਉਪਰ ਕੇ ਲੋਕ ਸੱਭ ਸੁਪਨਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮਿਥਿਆ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਅਗਿਨਿ ਮਰੈ ਜਲੁ ਪਾਈਐ ਜਿਉ ਬਾਰਿਕ ਦੂਧੈ ਮਾਇ ॥

ਜਬ ਵੀਚਾਰ ਰੂਪੀ ਜਲੁ ਪਾਵਨੇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਬੁਝੀ ਤਬ ਜੈਸੇ ਬਾਲਕ ਮਾਤਾ ਕੇ ਦੂਧ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਨ ਰੂਪੀ ਬਾਲਕ ਕੋ ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ ਦੂਧ ਮਿਲਾ ਤਬ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਹੁਈ ॥

ਬਿਨੁ ਜਲ ਕਮਲੁ ਸੁ ਨਾ ਥੀਐ ਬਿਨੁ ਜਲੁ ਮੀਨੁ ਮਰਾਇ ॥

ਔਰ ਜੈਸੇ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨ ਕਵਲ ਉਤਪਤਿ ਨਹੀਂ (ਥੀਐ) ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਨਾਮ ਜਲ ਬਿਨਾ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਰੂਪ ਕਵਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮਛੀ ਮਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਆਤਮ ਜਲ ਬਿਨਾ ਦੁਧੀ ਰੂਪ ਮਛੀ ਤੜਫ ਕਰ ਮਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਬਿਆਕੁਲ ਰਹਤੀ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਰਸਿ ਮਿਲੈ ਜੀਵਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥ ੮ ॥ ੧੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਕੇ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ॥ ੮ ॥ ੧੫ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਡੂਗਰੁ ਦੇਖਿ ਡਰਾਵਣੋ ਪੇਈਅੜੈ ਡਰੀਆਸੁ ॥

ਪੁਰਾਣੋਂ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਮ ਮਾਰਗ ਕਾ (ਡੂਗਰੁ) ਪਰਬਤੁ(ਡਰਾਵਣੋ) ਭੈਦਾਇਕ ਵਾ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ(ਡੂੰਗਰੁ)ਦੇਖ ਕਰ (ਪੇਈਅੜੈ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ (ਡਰੀਆਸੁ) ਡਰੇ ਹੈਂ ॥

ਊਚਉ ਪਰਬਤੁ ਗਾਖੜੋ ਨ ਪਉੜੀ ਤਿਸੁ ਤਾਸੁ ॥

ਅਗਜਾਨ ਪ੍ਰਬਤ ਵਾ ਜਮ ਮਾਰਗ ਕੇ ਪਰਬਤੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਯ (ਊਚਉ) ਅਤੀ ਉਚਾ ਹੈ ਔਰ (ਗਾਖੜੋ) ਕਠਨ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰਬਤ ਕੋ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਵਾ ਤਾਸ ਪੁਰਖ ਕੇ ਪੁੰਨੋਂ ਰੂਪੀ ਪੌੜੀ ਵਾ ਅਗਜਾਨ ਪਰਬਤ ਕੋ ਸਾਧਨਾ ਰੂਪੀ ਪੌੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਤਰਿ ਜਾਣਿਆ ਰਾਹ ਮੇਲੀ ਤਰੀਆਸੁ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਆਤਮਾ ਕੋ ਅੰਤਰਿ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੇਲੀ ਹੈਂ ਸੋ (ਤਰੀਆਸੁ) ਤਰੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਭਵਜਲ ਬਿਖਮੁ ਡਰਾਉ ॥ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ
ਰਸਿ ਮਿਲੈ ਗੁਰੁ ਤਾਰੇ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਜੋ ਬਿਖਮੁ ਔਰ ਡਰਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੋਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਗੁਰੂ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਿਖ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤੋ ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਾਰ ਲੇਵੇਂਗੇ ॥

ਚਲਾ ਚਲਾ ਜੇ ਕਰੀ ਜਾਣਾ ਚਲਣ ਹਾਰੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਐਸੇ ਹੀ ਕਰਤੇ ਰਹੀਏ ਕਿ (ਚਲਾ ਚਲਾ, ਮਰਣਾ ਹੈ ਮਰਣਾ ਹੈ ਤਬ ਕੁਛੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਦਿਲ ਮੈਂ ਮਰਣਾ ਸਮਝੀਏ ਤੌ ਹੀ ਉਪਰਾਮ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਆਇਆ ਸੋ ਚਲਸੀ ਅਮਰੁ ਸੁ ਗੁਰੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਜੋ ਜਨਮਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ (ਅਮਰੁ) ਮ੍ਰਿਤੂ ਸੇ ਰਹਤ ਤੋ ਗੁਰੂ ਕਰਤਾਰ ਸਰੂਪ ਹੈ ॥

ਭੀ ਸਚਾ ਸਾਲਾਹਣਾ ਸਚੈ ਥਾਨਿ ਪਿਆਰੁ ॥ ੨ ॥

(ਸਚੈ ਥਾਨਿ) ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਕਰਕੇ (ਭੀ) ਪੁਨਾ ਸਚ ਕਾ ਹੀ ਸਾਲਾਹਣਾ ਕਰੀਏ ॥ ੨ ॥

ਦਰ ਘਰ ਮਹਲਾ ਸੋਹਣੇ ਪਕੇ ਕੋਟ ਹਜਾਰ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਭਜਨ ਬਿਨਾ (ਘਰ) ਕਚੇ ਕੋਠੇ ਔਰ ਦ੍ਵਾਜੇ ਔਰ ਪਕੇ ਮਹਲੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਔਰ ਹਜਾਰੋਂ ਹੀ ਪਕੇ ਕੋਟ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈਂ ॥

ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਪਾਖਰੇ ਲਸਕਰ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ॥

ਔਰ ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਅੰਬਾਰੀਆਂ ਔਰ ਜੀਨ ਪੜੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਫੌਜਾਂ ਲਾਖੋਂ ਔਰ (ਅਪਾਰੁ) ਬੇਅੰਤ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸੈਨਾ ਭੀ ਹੈ ॥

ਕਿਸ ਹੀ ਨਾਲਿ ਨ ਚਲਿਆ ਖਪਿ ਖਪਿ ਮੁਏ ਅਸਾਰ ॥ ੩ ॥

ਇਹ ਸਭ ਵਿਕ੍ਰਤੀ ਕਾ ਠਾਟ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਿਆ ਹੈ ਇਨਮੈਂ ਪਚ ਪਚ ਕਰ (ਅਸਾਰ)ਅਚੇਤ ਵਾ ਅਗਿਨਤ ਵਾ ਬਿਅਰਥ ਮੁਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਸੰਚੀਐ ਮਾਲੁ ਜਾਲੁ ਜੰਜਾਲੁ ॥

ਸ੍ਵਰਨ ਔ ਚਾਂਦੀ ਔਰ (ਮਾਲੁ) ਹੈ ਗੌ ਆਦਿ (ਸੰਚੀਐ) ਇਕੱਤ੍ਰ ਕਰੀਏ ਏਹ (ਜਾਲੁ) ਸਮੂਹ (ਜੰਜਾਲੁ) ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੈਂ ॥

ਸਭ ਜਗ ਮਹਿ ਦੇਹੀ ਫੇਰੀਐ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਿਰਿ ਕਾਲੁ ॥

ਔਰ ਐਸਾ ਤੇਜ ਭੀ ਹੋਵੇ ਸਭ ਜਗਤ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਦੇਹੀ ਫੇਰੀਏ ਜਿਸਕੋ ਕੋਈ ਉਲੰਘ ਨਾ ਸਕੇ ਪਰੰਤੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰ ਪਰ ਕਾਲ ਖੜਾ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਕੋਈ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥

ਪਿੰਡੁ ਪੜੈ ਜੀਉ ਖੇਲਸੀ ਬਦਫੈਲੀ ਕਿਆ ਹਾਲੁ ॥ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਬ ਸਰੀਰ ਗਿਰ ਪੜੇਗਾ ਤਬ ਜੀਵਕੋ ਚਿਦਾਭਾਸ ਹੈ ਸੋ (ਖੇਲਸੀ) ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ (ਬਦਫੈਲੀ) ਮੰਦ ਕਰਮੀਓਂ ਕਾ ਕਿਆ ਹਾਲ ਹੋਵਗਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤਿਨਕੋ ਦੁਖੋਂ ਸਹਤ ਮੰਦ ਹੀ ਸਮਾ ਗੁਜਰੇਗਾ ॥ ੪ ॥

ਪੁਤਾ ਦੇਖਿ ਵਿਗਾਸੀਐ ਨਾਰੀ ਸੇਜ ਭਤਾਰ ॥

ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾਹੈ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇਜ ਪਰ ਪਤੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਵਾ ਪਤੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾਹੈ।

ਚੋਆ ਚੰਦਨੁ ਲਾਈਐ ਕਾਪੜ ਰੂਪੁ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਔਰ (ਚੋਆ) ਚੰਦਨ ਕਾ ਅਤ੍ਰ ਲਗਾਈਐ ਔਰ ਕਪੜਿਓਂ ਕਾ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰਕੇ ਰੂਪਵਾਨ ਹੋਈਏ ॥

ਖੇਹੂ ਖੇਹ ਰਲਾਈਐ ਛੋਡਿ ਚਲੈ ਘਰ ਬਾਰੁ ॥ ੫ ॥

ਪਰੰਤੂ (ਖੇਹੂ) ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਕਰਕੇ ਰਚਤ ਸਰੀਰ ਤੋ ਅੰਤ ਕੋ (ਖੇਹ) ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਮੈ ਹੀ ਰਲਾ ਦੇਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਕਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵ ਘਰ ਬਾਰ ਛੋਡਕੇ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਮਹਰ ਮਲੂਕ ਕਹਾਈਐ ਰਾਜਾ ਰਾਉ ਕਿ ਖਾਨੁ ॥

(ਮਹਰ) ਪੰਚ (ਮਲੂਕ) ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਔਰ (ਰਾਜਾ) ਮੰਡਲੀਕ ਔਰ (ਰਾਉ) ਏਕ ਖਿਤਾਬ ਰਾਜਿਓਂ ਵਿਖੇ ਔਰ ਜੋ (ਖਾਨ) ਸਰਦਾਰ ਕਹਾਈਏ ॥

ਚਉਧਰੀ ਰਾਉ ਸਦਾਈਐ ਜਲਿ ਬਲੀਐ ਅਭਿਮਾਨ ॥

ਚਉਧਰੀ ਔਰ (ਰਾਉ) ਰਜਪੂਤ ਕਹਾਈਏ ਏਹ ਅਭਿਮਾਨ ਰੂਪੀ (ਜਲਿ) ਬਲਦੀ ਅਗਨੀ ਮੈ ਬਲੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਰਾਉ ਹੂੰ ਔਰ ਖਾਨ ਹੂੰ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਜਿਉ ਡਵਿ ਦਧਾ ਕਾਨੁ ॥ ੬ ॥

ਇਨ ਅਭਿਮਾਨੋਂ ਮੈ ਲਾਗ ਕਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਡਵਿ) ਡਉਕੀ ਅਗਨੀ ਮੇਂ (ਦਧਾ) ਜਲਾ ਹੂਆ ਕਾਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ॥ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕਾਨਾ ਊਪਰ ਸੇ ਚਿਲਕਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅੰਤਰ ਸੇ ਸੁਆਹ ਰੂਪ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਨਮੁਖ ਊਪਰ ਤੋ ਅਛੇ ਅਨੰਦਵਾਨ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤਰ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਕਰ ਭਸਮ ਹੂਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਹਉਮੈ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜਾਇਸੀ ਜੋ ਆਇਆ ਜਗ ਮਾਹਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਭੁ ਜਗੁ ਕਾਜਲ ਕੋਠੜੀ ਤਨੁ ਮਨੁ ਦੇਹਿ ਸੁਆਹਿ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤੁ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ ਵਾ ਵਿਖਜੋਂ ਰੂਪ (ਕਾਜਲੁ) ਕੀ ਕੋਠੜੀ ਹੈ ਇਨਕੇ (ਤਨੁ) ਸਾਥ ਲਗ ਕਰਕੇ ਮਨੁ ਔਰ ਦੇਹ ਸੋਆਹਿ ਭਾਵ ਕਾਲੇ ਹੋਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਮਨ ਕੇ (ਤਨੁ) ਸਾਥ ਦੇਹਿ (ਸੁਆਹਿ) ਕਾਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਵਾ ਮਨ ਜੋ (ਤਨੁ) ਸੂਖਮ ਹੈ ਔਰ (ਤਨੁ) ਦੇਹ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰੁ ਕਾਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਰਾਖੇ ਸੇ ਨਿਰਮਲੇ ਸਬਦਿ ਨਿਵਾਰੀ ਭਾਹਿ ॥ ੭ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪਾਪੋਂ ਔਰ ਵਿਖਜੋਂ ਮੈ ਰਖੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਨਿਰਮਲੇ)ਉਜਲੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸੁ ਦੇਕਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ (ਭਾਹਿ) ਅਗਨੀ (ਨਿਵਾਰੀ) ਹਟਾਈ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਨਾਨਕ ਤਰੀਐ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਸਿਰ ਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਤਸਾਹੋ ਕਾ ਪਾਤਸਾਹੁ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ॥ ਸਿਰੋਮਣੀ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੋ ਤਰੀਤਾ ਹੈ

ਮੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਵੇਸਾਹੁ ॥

ਤਾਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਨ ਵਿਸਰ ਜਾਵੇ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜੋ ਰਤਨ ਰੂਪ ਮੈ ਤਿਸੀ ਕਾ (ਵਿਸਾਹ) ਭਰੋਸਾ ਕਰਾਂ ॥

ਮਨ ਮੁਖ ਭਉਜਲਿ ਪਚਿ ਮੁਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਰੇ ਅਥਾਹੁ ॥ ੮ ॥ ੧੬ ॥

ਮਨ ਮੁਖ ਤੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰਮੈ(ਪਚਿਮੁਏ)ਜਲ ਮੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੋ ਡੂਬ ਮੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਥਾਹਿ ਸੰਸਾਰੁ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ੧੬ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੨ ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਬ ਮੱਕੇ ਸੇ ਹੋਕਰ ਮਦੀਨੇ ਮੈ ਆਏ ਔਰ ਜਹਾਂ ਮਹੰਮਦ ਕੀ ਕਬਰ ਹੈ ਤਹਾਂ ਗਏ ਤਬ ਕਬਰ ਮਹਾਰਾਜ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਝੁਕੀ ਔਰ ਫੇਰ ਥਿਰੁ ਹੋ ਗਈ ਇਸ ਅਸਚਰਜ ਕੋ ਦੇਖਕਰਸਭ ਕਾਜੀ ਵਾ ਇਮਾਮ ਇਕਠੇਹੋਕਰ ਚਰਚਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਜਬ ਹਾਰ ਗਏ ਤਬ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਯਹਾ ਹੀ ਮੁਕਾਮੁ ਕਰੀਏ ਤਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਤੇ ਹੂਏ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਅਨਸਿਥਿਰਤਾ ਦਿਖਲਾਉਤੇ ਹੂਏ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਸੇ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ

ਮੁਕਾਮੁ ਕਰਿ ਘਰਿ ਬੈਸਣਾ ਨਿਤ ਚਲਣੈ ਕੀ ਧੋਖ ॥

(ਮੁਕਾਮ) ਇਸਥਿਤੀ ਮਾਨ ਕਰਕੇ ਔਰ ਅਪਨਾ ਘਰੁ ਮਾਨ ਕਰ ਅਗਯਾਨੀ ਜੀਵ ਬੈਸਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਮਕੋ ਕੋ ਤੋ ਨਿਤ ਚਲਨੇ ਕੀ(ਧੋਖੁ)ਸੰਦੇਹ ਅਰਥਾਤ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ॥

ਮੁਕਾਮੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਰਹੈ ਨਿਹਚਲੁ ਲੋਕ ॥ ੧ ॥

ਇਸਥਿਤੀ ਤੋ ਤਬ (ਪਰੁ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਨੀਏ ਜੋ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਰਚਨਾ ਨਿਸਚਲੁ ਰਹੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਬ ਚਤਰ ਦਸ ਲੋਗ ਰਚਨਾ ਹੀ ਥਿਰੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਬ ਤੁਮਾਰਾ ਘਰੁ ਕੈਸੇ ਸਥਿਰ ਰਹੇਗਾ ॥ ੧ ॥

ਦੁਨੀਆ ਕੈਸਿ ਮੁਕਾਮੇ ॥ ਕਰਿ ਸਿਦਕੁ ਕਰਣੀ ਖਰਚੁ ਬਾਧਹੁ ਲਾਗਰਹੁ ਨਾਮੇ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਹੁ ਦੁਨੀਆਂ ਕੈਸੇ (ਮੁਕਾਮੇ) ਇਸਥਿਤ ਰਹੇਗੀ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਤਾਂਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਸਿਦਕ) ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ(ਕਰਨੀ) ਜਪੁ ਤਪੁ ਕਰੋ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਨੇ ਲਾਗਹੁ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਜਾਣੇ ਕਾ ਇਹੁ ਖਰਚੁ ਬਾਧੋ ॥ ੧ ॥

ਜੋਗੀ ਤ ਆਸਣੁ ਕਰਿ ਬਹੈ ਮੁਲਾ ਬਹੈ ਮੁਕਾਮਿ ॥

ਪ੍ਰਾਣਾ ਯਾਮੀਤੋ ਸਿਧ ਪਦਮਾਦਿ ਆਸਣੁਲਗਾਇਕਰ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਇਸਥਿਤ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੁਲਾਂ ਮਸਜਿਦ ਮੈ ਮੁਕਾਮੁ ਕਰ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪੰਡਿਤ ਵਖਾਣਹਿ ਪੋਥੀਆ ਸਿਧ ਬਹਹਿ ਦੇਵ ਸਥਾਨਿ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਤਾ ਪੁਰਸ ਭਾਗਵਤਾਦਿ ਪੁਸਤਕੋਂ ਕਾ (ਵਾਖਾਣਹਿ) ਵਖਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨਾ ਮੁਕਾਮੁ ਕਰਕੇ ਗੋਰਖਾ ਦਿ ਸਿਧ (ਦੇਵ ਸਥਾਨ) ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਪਰ ਬੈਸਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਸੁਰ ਸਿਧ ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਮੁਨਿ ਜਨਿ ਸੇਖ ਪੀਰ ਸਲਾਰ ॥

ਦੇਵਤੇ ਔ (ਸਿਧੁ)ਗਣ ਸਿਵਕੇ ਦਾਸ ਨੰਦੀ ਭ੍ਰਿੰਗੀ ਆਦਿਕ (ਗੰਧ੍ਰਬ) ਤੁੰਬੁਆਦਿਕ ਜੋ ਦੇਵਤਿਓਂ ਮੈ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਮੁਨਿ) ਨਾਰਦਾਦਿ ਔਰ ਜਨ ਭਗਤ ਜਨ ਔਰ (ਸੇਖ)ਬਿਰਧ ਵਾ ਮੁਸਲਮਾਨੋ ਵਿਖੇ ਨੀਵੀ ਜਾਤੀ ਔਰ(ਪੀਰ) ਥ੍ਰਿਧ ਸੰਪਰਦਾਯ ਚਲਾਨੇ ਵਾਲੇਔਰ (ਸਲਾਰ) ਸਰਦਾਰ ਔਰ ਜੋ ਪੰਡਤ ਮੁਲਾਂ ਆਦਿ ਮੁਕਾਮ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਗਿਨੇ ਹੈਂ ॥

ਦਰਿ ਕੂਚ ਕੂਚਾ ਕਰਿ ਗਏ ਅਵਰੇ ਭਿ ਚਲਣ ਹਾਰ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਸਭ ਕੂਚ ਦਰ ਕੂਚ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਭੀ ਜੋ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸੁਲਤਾਨ ਖਾਨ ਮਲੂਕ ਉਮਰੇ ਗਏ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕੂਚੁ ॥

(ਸੁਲਤਾਨ) ਪਾਤਸਾਹ (ਖਾਨ ਮਲੂਕ) ਸ੍ਰਦਾਰ ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਪਾਤਸਾਹ (ਉਮਰੇ) ਰਾਜਿਓ ਕੇ ਅਹਲਕਾਰ ਏਹ ਭੀ ਕੂਚ ਕਰਿ ਕਰਿ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਘੜੀ ਮੁਹਤਿ ਕ ਚਲਣਾ ਦਿਲ ਸਮਝ ਤੂੰ ਭਿ ਪਹੂਚੁ ॥ ੪ ॥

ਘੜੀ ਵਾ (ਮੁਹਤਿਕ) ਦੋ ਘੜੀ ਕੇ ਚਲਣਾ ਹੈ ਤੂੰ ਭੀ ਦਿਲ ਮੇਂ ਸਮਝ ਕਿ ਮੰਤ ਕੇ ਕਨਾਰ ਪਰ ਹਾ ਅਪਨੇ ਕੋ ਪਹੁਚਾ ਹੁਆ ਜਾਣ॥੪॥

ਸਬ ਦਾਹ ਮਾਹਿ ਵਖਾਣੀਐ ਵਿਰਲਾ ਤ ਬੂਝੈ ਕੋਇ ॥

ਇਸ ਸਬਦ ਹੀ ਮੈ ਵਾ ਬੇਦੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਵੈਰਾਗੁ (ਵਖਾਣੀਐ) ਨਿਰੂਪਣ ਕਰਾ ਹੈ ਵਾ (ਸਬ) ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ (ਦਾਹਿ) ਜਲਾਉਨੇ ਵਿਖੇ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ।ਭਾਵ ਮਰਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਇਸ ਸਿਧਾਤ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਬੂਝਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸਨ ਮਰਣ ਕੇ ਤ੍ਰਾਸ ਸੇ ਰਹਤ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕੁ ਵਖਾਣੈ ਬੇਨਤੀ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਸੋਇ ॥ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਲੋਂ ਕੇ ਅਸਥਲ ਪਤਾਲੋਂ ਔਰ ਪ੍ਰਿਥੀ ਔਰ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ॥ ੫ ॥

ਅਲਾਹੁ ਅਲਖੁ ਅਗੰਮ ਕਾਦਰੁ ਕਰਣ ਹਾਰ ਕਰੀਮ ॥

ਵੋਹ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਅਲਾਹੁ) ਜਿਸਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਮੁੰਖਿਜਾ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰ ਨ ਜਾਨ ਸਕੈ(ਅਲਖੁ)ਜੋਇਦੰਤਾ ਕਰ ਆਪ ਸੇ ਭਿੰਨ ਕਰਨਾ ਲਖਾ ਜਾਵੇ(ਅਗੰਮ)ਜੋ ਤਿਰੀਆ ਕਰਕੇ ਨਾ ਜਾਨਿਆ ਜਾਇ ਔਰ(ਕਾਦਰ)ਸਮਰਥਵਾਨ ਵਾ(ਕਰਣ ਹਾਰੁ)ਰਚਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ (ਕਰੀਮ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ॥

ਸਭ ਦੁਨੀ ਆਵਣ ਜਾਵਣੀ ਮੁਕਾਮੁ ਏਕੁ ਰਹੀਮੁ ॥ ੬ ॥

ਏਹ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਆਵਣੇ ਜਾਵਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ(ਮੁਕਾਮ)ਇਸਥਿਤ ਤੇ ਏਕ (ਰਹੀਮੁ)ਦਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਹੈ॥੬।

ਮੁਕਾਮ ਤਿਸਨੋ ਆਖੀਐ ਜਿਸੁ ਸਿਸਿ ਨਾ ਹੋਵੀ ਲੇਖੁ ॥

ਔਰ ਮੁਕਾਮ ਤਿਸਕੋ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ (ਸਿਸਿ) ਸੀਸ ਪਰ ਲੇਖੁ ਨ ਹੋਵੈ ਅਰਥਾਤ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਤੇ ਰਹਤ ਹਰੀ ਹੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਸਥਿਤ ਹੈ ॥

ਅਸਮਾਨੁ ਧਰਤੀ ਚਲਸੀ ਮੁਕਾਮੁ ਓਹੀ ਏਕੁ ॥ ੭ ॥

ਅਸਮਾਨੁ ਔਰ ਧਰਤੀ (ਚਲਸੀ) ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ (ਮੁਕਾਮ) ਥਿਰ ਵੋਹੀ ਏਕ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਦਿਨੁ ਰਵਿ ਚਲੈ ਨਿਸਿ ਸਸਿ ਚਲੈ ਤਾਰਿਕਾ ਲਖ ਪਲੋਇ ॥

ਦਿਨੁ ਅਰੁ(ਰਵਿ)ਸੂਰਜ ਭੀ ਚਲੇਂਗੇ ਨਿਸ ਅਰ(ਸਸਿ)ਚੰਦੁ ਭੀ ਚਲੇਗਾ ਔਰ ਲਖੋਂ ਤਾਰੇ ਭੀ (ਪਲੋਇ) ਚਲੇ ਜਾਵੇਂਗੇ ਅਰਥਾਤ ਥਿਰੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਮੁਕਾਮੁ ਓਹੀ ਏਕੁ ਹੈ ਨਾਨਕਾ ਸਚੁ ਬਰੋਇ ॥ ੮ ॥ ੧੭ ॥

(ਮੁਕਾਮੁ) ਇਸਥਿਤ ਏਕ ਓਹੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਚ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਬਿਰੋਇ) ਉਚਾਰਣ ਕਰੋ ਵਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਹਮਨੇ ਸਚੁ ਕਹਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੧੭ ॥

ਮਹਲੇ ਪਹਿਲੇ ਸਤਾਰਹ ਅਸਟਪਦੀਆ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਘਰੁ ੧ ਅਸਟਪਦੀਆ

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਭਗਤਿ ਕੀਜੈ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਰੂਪ ਹੈਂ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਬ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰੀਤੀ ਹੈ ਬਿਨ ਗੁਰ ਅਰਥਾਤ ਨਿਗੁਰੇ ਸੇ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ਬੂਝੈ ਤਾ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ਕੋਇ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਾਵੈ ਤੌ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਨਿਰਮਲ) ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਚਾ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥

ਹਰੀ ਜੀਉ ਸਚਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸਕੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਮੇਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥੧॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਾਈ ਰੇ ਭਗਤਿ ਹੀਣੁ ਕਾਹੇ ਜਗਿ ਆਇਆ ॥ ਪੂਰੇਗੁਰਕੀ
ਸੇਵ ਨ ਕੀਨੀ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਭਗਤੀ ਸੇ(ਹੀਣੁ)ਰਹਤ ਪੁਰਸ਼ ਜਗਤਮੈ ਕਿਉਂ ਜਨਮਿਆ ਹੇ ਕਜੋਂਕਿ ਜਿਸਨੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂਕੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀ ਕਰੀ ਤਿਸਨੇ ਜਨਮ ਕੋ ਬਜਰਥ ਹੀ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਹਰਿ ਜਗੁ ਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਆਪ ਹੀ ਜੋ ਹਰੀ ਜਗਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਨਾਮ ਕੀ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੇ ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਏ ਕਿਆ ਵਿਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕੋ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ॥

ਇਨ ਵਿਚਾਰੇ ਜੀਵ ਜੰਤੋਂ ਕੋ ਕਜਾ ਬਸ ਹੇ ਔਰ ਕਿਆ ਕੁਛ ਏਹ ਕਹ ਕਰ ਸੁਨਾ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੇ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਆਪੇ ਸੇਵ ਕਰਾਏ ॥ ੨ ॥

ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਵਡਿਆਈ ਬਖਸ਼ਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੇ ॥ ੨ ॥

ਦੇਖਿ ਕੁਟੰਬੁ ਮੋਹਿ ਲੁਭਾਣਾ ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ਨ ਜਾਈ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ (ਕੁਟੰਬੁ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮੋਹ ਸੇ(ਲੋਭਾਣਾ) ਲੋਭ ਇ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ਸੋ ਕੁਟੰਬ ਚਲਤੇ ਹੁਏ ਜੀਵੋਂਕੇ ਸਾਥ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨੁ ਪਾਇਆ ਤਿਸਕੀ ਕੀਮ ਨ ਪਾਈ ॥

ਔਰ ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂਕੋ ਸੇਵ ਕਰ ਗੁਣ ਨਿਧਾਣੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੇ ਤਿਸਕੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਕਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੁਆ ਹੈ ।

ਪ੍ਰਭੁ ਸਖਾ ਹਰਿ ਜੀਉ ਮੇਰਾ ਅੰਤੇ ਹੋਇ ਸਖਾਈ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿ (ਪ੍ਰਭੁ) ਸਮਰਥ ਹਰਿਜੀਉ ਮੇਰਾ ਮੀਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਅੰਤ) ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਾਲ ਮੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵਗਾ ॥ ੩ ॥

ਪੇਈਅੜੈ ਜਗੁ ਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਮਨਮੁਖਿ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਪੇਈਅੜੇ)ਪੇਕੇ ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਜਗ ਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਤਿਸਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਮਨਮੁਖ ਭੀ ਤੋ ਪਰਲੋਕ ਕੀ ਇੱਜਤ ਵਾਸਤੇ ਕੁਛ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੀ ਹੈਂ ? ਉਤ੍ਰ:-

ਬਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਮਗੁ ਨ ਜਾਣੈ ਅੰਧੇ ਠਉਰ ਨ ਕਾਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਪਰਮੇਸ਼੍ਰ ਕਾ (ਮਗੁ)ਰਸਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀ ਜਾਣ ਸਕਤਾ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੀਣ ਅਗਿਆਨੀ ਕੋ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਉਤਮ (ਠਉਰ) ਜਗਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ॥

ਹਰਿ ਸੁਖਿ ਦਾਤਾ ਮਨਿ ਨਹੀ ਵਸਿਆ ਅੰਤਿ ਗਇਆ ਪਛੁਤਾਈ ॥ ੪ ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸਕਾ ਭਜਨ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਅੰਤ ਕੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਗਿਆ ਹੂਆ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂਨੇ ਹਰੀ ਸਿਮਰਨ ਕਿਉਂ ਨ ਕੀਆ ॥ ੪ ॥

ਪੇਈਅੜੈ ਜਗੁ ਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਗੁਰਮਤਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਜਗ ਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਿਖਯਾ ਲੇਕਰ ਮਨ ਮੈ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਹਉਮੈ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਸੋ ਦਿਨ ਰਾਤ (ਅਨਦਿਨੁ) ਨਿਰੰਤਰ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਵਾ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਦਿਨ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਨਸ਼ਟ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਮੈ ਹੰਕਾਰ ਪੁਨਾ ਮੋਹ ਕੋ ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਜਿਸੁ ਸਿਉ ਰਾਤਾ ਤੈਸੋ ਹੋਵੈ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ॥ ੫ ॥

ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ ਕੋਈ ਰਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੋ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਸਚੁ ਮੈ ਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚੁ ਪਰਮੇਸ਼੍ਰ ਮੈ ਹੀ ਮਿਲ ਗਯਾ ਹੈ ਪ੍ਰਸਨੁ॥ ਜੇਕਰ ਸਚੁ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਸਚ ਰੂਪੁ ਹੀ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਭੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ?ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਭਾਉ ਲਾਏ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਉਪਰ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹੀ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤਤ ਮਿਥਿਆ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਸੇਵਿਐ ਸਹਜੁ ਉਪਜੈ ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਰਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਹਉਮੈ) ਦੇਹਮੈ ਹੰਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈ ਮਮਤਾ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਇਨ ਸਭ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੱਤ ਅਸੱਤ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਦੁਆਰਾ (ਸਹਜੁ) ਗਯਾਨ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਦਾਤਾ ਸਦ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਚ ਰਖਿਆ ਉਰਧਾਰਿ ॥ ੬ ॥

ਸਰਬ ਉਤਮ ਦੈਵੀ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ (ਸਦ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਅਰਥਾਤ ਸੁਧੁ ਮਨ ਮੈ ਵਸਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ ਸੁਧ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲਾ ਮਨਿ ਨਿਰਮਲਿ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨਿਤਜ ਸੁਧੁ ਹੈ ਔਰ ਸੁੱਧ ਮਨ ਸੇ ਹੀ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਨਿਧਾਨੁ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਹਉਮੈ ਦੁਖੁ ਸਭੁ ਜਾਇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਖਜਾਨਾ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਹਉਮੈ ਅਰੁ ਦੁਖੁ ਸਕੁ ਜਾਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰਿ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਇਆ ਹਉ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥ ੭ ॥

ਜਿਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਮੈ ਤਿਨਕੇ ਸਦਾ ਹੀ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ੭ ॥

ਆਪਣੈ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਕਹੈ ਕਹਾਏ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਆਪੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਅਪਣੇ ਮਨ ਮੈ (ਚਿਤਿ) ਚਿਤਵ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਕਹੇ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈ ਹੰਕਾਰੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਸੇ ਭੀ ਕਹਾਵੇ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਆਪ) ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਸੁਖੁ ਦਾਤਾ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਿਓਂ ਕਾ (ਵਛਲੁ) ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਵਸਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੋਭਾ ਸੁਰਤਿ ਦੇਇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥ ੧੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ (ਸੋਭਾ) ਕੀਰਤੀ ਔਰ (ਸੁਰਤਿ) ਆਤਮ ਗਯਾਤ ਪੁਨਾ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੀ ਕੀ (ਵਡਿਆਈ) ਅਰਥਾਤ ਮੁਰਾਤਬਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥ ੧੮ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਮਾਵਦੇ ਜਮ ਡੰਡੁ ਲਗੈ ਤਿਨ ਆਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਆਇਕਰ ਜਮਕਾ ਡੰਡੁ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਜਿ ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਸੇ ਉਬਰੇ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਤਿ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਹਰੀਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਮ ਡੰਡ ਸੇ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥ ਧੁਰਿ ਪੂਰਬ ਕਰਤੇ ਲਿਖਿਆ
ਤਿਨ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਕੋ ਧਯਾਉ ॥ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਕਾ ਲੇਖ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਪੁਨੋਂ ਕਰ (ਧੁਰਿ) ਆਦ ਰੂਪ ਕਰਤੇ ਨੇ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਗੁਰ ਸਿਖਯਾ ਕਰ (ਨਾਮੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ (ਸਮਾਇ) ਸਮਾਈ ਹੂਈ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤੀਤਿ ਨ ਆਵਈ ਨਾਮਿ ਨ ਲਾਗੋ ਭਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਨਿਹਚਾ ਨਹੀ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ।

ਸੁਪਨੈ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਵਈ ਦੁਖ ਮਹਿ ਸਵੈ ਸਮਾਇ ॥ ੨ ॥

ਯਾਂਤੇ ਜਾਗ੍ਰਤ ਤੋ ਕਿਆ ਸ੍ਵਪਨੇ ਮੈ ਭੀ ਸੁਖੁ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਦਿਨ ਮੈ ਦੁਖੀ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਰਾਤ ਮੈਂ ਭੀ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਪਨਾ ਆਵਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂ ਕਿ ਤੀਨ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰ ਸ੍ਵਪਨਾ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭੂਤ ਭਵਿਖਤਵਰਤ-ਮਾਨ ਕਾ ਵਾ ਸੁਪਨੇ ਕੇ ਤੁਲ ਥੋੜਾ ਵਾ ਕਦਾਚਿਤ ਸੁਖੁ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਦੁਖੋਂ ਮੈਂ ਆਪ ਇਸਥਿਤ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਸੰਗੀਓਂ ਕੋ (ਸਮਾਇ) ਇਸਥਿਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਆਪ ਭੀ ਮੰਦ ਕਰਮੀ ਹੈਂ ਸੰਗੀਆਂ ਸੇ ਭੀ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕਰਵਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਜੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੀਚੈ ਬਹੁਤੁ ਲੋਚੀਐ ਕਿਰਤੁ ਨ ਮੇਟਿਆ ਜਾਇ ॥

ਜੇ ਉਨਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰੀਏ ਔਰ ਸੁਖ ਦੇਣ ਕੋ ਬਹੁਤ (ਲੋਚੀਏ) ਚਾਹੀਏ ਤੋਂ ਭੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨਕਾ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਮੇਟਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਮੰਦ ਕਰਮ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਜਪਨ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਭਾਣਾ ਭਗਤੀ ਮੰਨਿਆ ਸੇ ਭਗਤ ਪਏ ਦਰਿ ਥਾਇ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਜਿਨ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੂਏ ਹੈ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਦਿੜਾਵੈ ਰੰਗ ਸਿਉ ਬਿਨੁ ਕਿਰਪਾ ਲਇਆ ਨ ਜਾਇ ॥

ਗੁਰੂ ਤੋ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਸਹਤ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਿਨਾ ਲੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ।

ਜੇ ਸਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨੀਰੀਐ ਭੀ ਬਿਖੁ ਫਲੁ ਲਾਗੈ ਧਾਇ ॥ ੪ ॥

ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂਤ ਮੈਂ ਜੈਸੇ ਨਿੰਮਾਦਿ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ (ਨੀਰੀਐ) ਸੰਚੀਏ ਤੋ ਭੀ (ਧਾਇ) ਦੌੜਕੇ ਭਾਵ ਬਲਾਤਕਾਰ ਬੀ ਜਹਰ ਰੂਪ ਫਲ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੇਕਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸੌ ਬਾਰ ਭੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ (ਨੀਰੀਏ) ਪ੍ਰੋਸੀਏ ਪਾਈਏ ਭਾਵ ਯੋਹਿ ਕਿ ਤਿਨਕੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸੁਭ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰੀਏ ਫੇਰ ਭੀ ਜਿਨ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਦੁਖ ਹੈ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਹੀ (ਧਾਇ) ਦੌੜ ਕਰ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਸੇ ਜਨ ਸਚੇ ਨਿਰਮਲੇ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਲ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜਿਨਕਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਖ ਸਚੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੁੱਧ ਹੈਂ ॥

ਸਾਤਗੁਰ ਕਾ ਭਾਣਾ ਕਮਾਵਦੇ ਬਿਖੁ ਹਉਮੈ ਤਜਿ ਵਿਕਾਰੁ ॥ ੫ ॥

(ਬਿਖੁ ਹਉਮੈ) ਜਹਰ ਭਾਵ ਦੁਖ ਰੂਪ ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ (ਬਿਕਾਰ) ਰੋਗ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਜੈਸਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਭਾਣਾ) ਹੁਕਮ ਹੈ ਤੈਸੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਮਨ ਹਠਿ ਕਿਤੈ ਉਪਾਇ ਨ ਛੂਟੀਐ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸੋਧਹੁ ਜਾਇ ॥

ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਪੂਰਬਕ ਜਿਤਨੇ ਕਰਮ ਹੈਂ ਉਨ ਉਪਾਓਂ ਮੈ ਕਿਸੇ ਤ੍ਰਹ ਭੀ ਨਹੀਂ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਬਚਨ ਕਰ ਨਿਸਚਾ ਨ ਹੋ ਤੋ ੨੭ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ੬ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਜਾਇ ਕਰ ਸੋਧਨ ਕਰੋ ॥

ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਸਾਧੂ ਉਬਰੇ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇ ॥ ੬ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਓਂ ਕਾ ਏਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਮਾਉਨੇ ਮੈ ਔਰਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਹੀ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਨ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖ ਸੇਈ ਸੋਹਣੇ ਜਿਨ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਕਰਤਾਰੁ ॥ ੭ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰ ਸੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਭਾਇਮਾਨਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਰ ਕਰਤਾਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਹੈ ਦੂਜਾ ਅਉਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੇਂ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੇ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦੀ ਪਾਈਐ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥ ੮ ॥ ੨ ॥ ੧੯ ॥

ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੀ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਉਤਮ ਕਰਮਾਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ੨ ॥ ੧੯ ॥

ਅਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬ੍ਰਿਛ ਔਰ ਪੰਛੀ ਕੇ ਰੂਪਕ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਿਜ ਮਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ । ਸਰੀਰੋਂ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਰੂਪੀ ਪੰਖੀ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨਮੈਂ ਸੇ ਪ੍ਰਥਮ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਪੰਖੀ ਬਿਰਖਿ ਸੁਹਾਵੜਾ ਸਚੁ ਚੁਗੈ ਗੁਰ ਭਾਇ ॥

ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਖ ਮੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਪੰਛੀ (ਸੁਹਾਵੜਾ) ਸੋਭਾਇਵਾਨ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਚੋਗ ਕੋ ਚੁਗਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਵੈ ਸਹਜਿ ਰਹੈ ਉਡੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਹਰੀ ਆਨੰਦ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਹੂਆ (ਸਹਜਿ) ਗਯਾਨ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ (ਉਡੈ) ਉਡ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਸਰੀਰ ਤਯਾਗ ਕਰ ਆਂਉਦਾ ਜਾਂਦਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥੧ ॥

ਸਰੀਰ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸੁ ਪਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮੋ ਜੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥ ਗੁਰਕੈ ਭਾਣੈ ਜੇ ਚਲਹਿ
ਤਾ ਅਨਦਿਨੁ ਰਾਚਹਿ ਹਰਿਨਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ।

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਚਲੇਂਗਾ ਤਬ ਤੂੰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਚੇਂਗਾ ॥ ੧ ॥ ਅਬ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹਾਲ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੰਖੀ ਬਿਰਖਿ ਸੁਹਾਵੜੇ ਉਡਹਿ ਚਹੁ ਦਿਸਿ ਜਾਹਿ ॥

ਜੀਵ ਰੂਪ ਪੰਛੀ ਸਰੀਰੋਂ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਮੈਂ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਉਡਹਿ) ਸੰਕਲਪੋਂ ਕਰਕੇ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾਂ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੇਤਾ ਉਡਹਿ ਦੁਖ ਘਣੇ ਨਿਤ ਦਾਝਹਿ ਤੈ ਬਿਲਲਾਇ ॥

ਜਿਤਨਾ (ਉਡਹਿ) ਸੰਕਲਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਤਨੇ ਹੀ ਅਧਿਕ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਕਰ ਨਿਤਿਪ੍ਰਤਿ ਦਗਧ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਬਿਰਲਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮਹਲੁ ਨ ਜਾਪਈ ਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲੁ ਪਾਹਿ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਪੁਨਾ ਜਾਨੇ ਬਿਨਾ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਹਰੀਆਵਲੇ ਸਾਚੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਪੰਛੀ ਹੈਂ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਆਨੰਦ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸਾਚੇ ਆਨੰਦ ਕੋ ਪਾਕਰ ਸੁਭਾਇਵਾਨ ਭਇਆ ਹੈ ॥

ਸਾਖਾਤੀਨਿ ਨਿਵਾਰੀਆ ਏਕ ਸਬਦਿ ਲਿਵਲਾਇ ॥

ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਛ ਕੇ ਜੋ ਰਜੋ ਤਮੋ ਸਤੋ ਵਾ ਲੋਕ ਵਾਸਨਾ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵਾਸਨਾ ਦੇਹ ਵਾਸਨਾ ਯਹਿ ਤੀਨ (ਸਾਖਾ)ਡਾਲੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨੈ ਨਿਵਾਰਣ ਕਰੀਆ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਹਰਖ ਸੋਕਾਦਿ ਦੁੰਦੋ ਸੇਂ ਰਹਿਤ ਭਇਆ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਅਦੁਤੀ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਫਲੁ ਹਰਿ ਏਕੁ ਹੈ ਆਪੇ ਦੇਇ ਖਵਾਇ ॥ ੩ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਰੂਪ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਏਕ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਪਰ ਹਰੀ ਆਪ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਖਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਪਾਉਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ਪੁਨਃ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨਮੁਖ ਊਭੇ ਸੁਕਿ ਗਏ ਨਾ ਫਲੁ ਤਿਨਾ ਛਾਉ ॥

ਮਨਮੁਖ ਰੂਪ ਬ੍ਰਿਛ (ਊਭੇ) ਖੜੇ ਹੀ ਸੁਕ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤਿਨਕਾ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਛ ਨਿਸਫਲ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਖੜ ਸੁਕ ਬ੍ਰਿਛ ਵਤ ਹੈਂ ਖੜਸੁਕ ਬ੍ਰਿਛ ਹਰਿਆਵਲ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਭੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਮਨਮੁਖ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਹਾ ਅਸੁਧ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕੇ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਹਤੀਆਵਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਨਾਂਤਿਨਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਛ ਕੋ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਫਲੁ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪਾਇਕਰ ਜਗਜਾਸੁ ਰੂਪ ਪੰਖੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਵੇ ਔਰ ਤਿਨ ਮੈਂ ਨ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਛਾਇਆ ਹੈ ॥

ਤਿਨਾ ਪਾਸਿ ਨ ਬੈਸੀਐ ਓਨਾ ਘਰੁ ਨ ਗਿਰਾਉ ॥

ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਨ ਬੈਠੀਏ ਤਿਨਕੀ (ਘਰੁ) ਸਰੂਪ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਅਰ ਨ(ਗਿਰਾਉ)ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਹੈ ॥

ਕਟੀਅਹਿ ਤੈ ਨਿਤ ਜਾਲੀਅਹਿ ਓਨਾ ਸਬਦੁ ਨ ਨਾਉ ॥ ੪ ॥

ਖੜ ਸੁਕ ਬ੍ਰਿਛ ਵਤ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ ਕਾਟੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਲਾਈਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਦੀਵਕਾਲ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਕਾਟੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਰਕ ਅਗਨਿ ਵਾ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਕੀ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਾਈਤੇ ਹੈਂ। ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਤਿਨਕੋ ਕਾਟਣੇ ਔਰ ਜਲਾਵਣੇ ਮੈਂ ਕੌਣ ਕਾਰਨ ਹੈ ? ਉੱਤਰ ॥ (ਓਨਾ) ਉਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਣਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਈਹਾ ਨਕਾਰ ਦੇਹਲੀ ਦੀਪਕ ਵਤ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਹੁਕਮੇ ਕਰਮਿ ਕਮਾਵਣੇ ਪਇਐ ਕਿਰਤਿ ਫਿਰਾਉ ॥

ਜੀਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮ ਪੜੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹੁਕਮੇ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਣਾ ਜਹ ਭੇਜਹਿ ਤਹ ਜਾਉ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾਃ ਜਹਾਂ ਭੇਜਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਜਾਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵ ਊਚ ਨੀਚ ਗਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹੁਕਮੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਹੁਕਮੇ ਸਚਿ ਸਮਾਉ ॥ ੫ ॥

ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਰੀ ਜੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਹਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਮੈ ਬਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਹੁਕਮ ਕਰ ਹੀ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਸਮਾਉਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਹੁਕਮੁ ਨ ਜਾਣਹਿ ਬਪੁੜੇ ਭੂਲੇ ਫਿਰਹਿ ਗਵਾਰ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਗਵਾਰ ਹੈਂ ਸੋ (ਬਪੁੜੇ) ਬਿਚਾਰੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਮਾਨਨ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਵਹੁ ਹੁਕਮ ਸੇ ਭੂਲ ਕਰ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨ ਹਠਿ ਕਰਮ ਕਮਾਵਦੇ ਨਿਤ ਨਿਤ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰਕੇ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿ ਖੁਆਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅੰਤਰਿ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਵਈ ਨਾ ਸਚਿ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥ ੬ ॥

ਤਿਨਕਾ ਪਿਆਰ ਸਚ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੇ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਯਾਂਤੇ ਤਿਨਕੇ ਅੰਤਰ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ॥ ੬ ॥

ਗੁਰਮੁਖੀਆ ਮੁਹ ਸੋਹਣੇ ਗੁਰਕੈ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰਿ ॥

ਪੁਨਃਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਮੁਖ ਰਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹਿਤ ਮੈਂ ਹੀ ਤਿਨਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ॥

ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਸਚਿ ਰਤੇ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸਚਿਆਰ ॥

ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਭਗਤੀ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਸਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੇ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਆਏ ਸੇ ਪਰਵਾਣੁ ਹੈਂ ਸਭ ਕੁਲ ਕਾ ਕਰਹਿ ਉਧਾਰ ॥੭॥

ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਏ ਹੂਏ ਪਰਵਾਣ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਣੀ ਸਾਰੀ ਕੁਲੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਅਪਨੇਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ॥

ਸਭ ਨਦਰੀ ਕਰਮ ਕਮਾਵਦੇ ਨਦਰੀ ਬਾਹਰਿ ਨ ਕੋਇ ॥
ਜੈਸੀ ਨਦਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਸਚਾ ਤੈਸਾ ਹੀ ਕੋ ਹੋਇ ॥

ਮਨਮੁਖ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਭ (ਨਦਰੀ) ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਹੀ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ, ਤਿਸਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸੇ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਭੀ ਕਰਮ ਜੀਵ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨਕੇ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੈਸੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਦਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਕੈਸਾ ਭੀ ਹੋਵੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਡਾਈਆ ਕਰਮ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥ ੮ ॥ ੩ ॥ ੨੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਕੋ ਵਡਿਆਈਆਂ ਮਿਲਤੀਆਂ ਹੈਂ ਨਾਮੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ (ਕਰਮ) ਬਖਸੀਸ ਵਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਵਾ ਅਪਨੇ ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਬਸਤੇ ਪੁਰਬ ਕੀਏ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੩ ॥ ੨੦ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਮਨਮੁਖਿ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ (ਬੂਝ) ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਮੁਖਿ ਉਜਲੇ ਹਰਿ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਸਦੀਵ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੈਂ ਕਜੋਂਕਿ ਹਰੀ ਜੋ ਤਿਨਕੇ ਮਨਮੈ ਆਇ ਬਸਿਆ ਹੈ ॥

ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਸਹਿਜੈ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥ ੧ ॥

(ਸਹਜੇ) ਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈ ਜੀਵ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਦਾਸਨ ਦਾਸਾ ਹੋਇ ॥ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਗੁਰ
ਭਗਤਿ ਹੈ ਵਿਰਲਾ ਪਾਇ ਕੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸੁ ਬਨੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਜੋ ਆਗਯਾ ਮਾਨਣੀ ਹੈ ਸੋਈ (ਗੁਰਭਗਤਿ) ਵਡੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪਾਵਤਾ (ਵਿਰਲਾ) ਕਰੋੜੋਂ ਮੈ (ਕੋਇ) ਕੋਈ ਏਕੁ ਹੈ ॥

ਸਦਾ ਸੁਹਾਗ ਸੁਹਾਗਣੀ ਜੇ ਚਲਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ॥

ਤਿਨ ਸੁਹਾਗਣੀਆਂ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਹਾਗ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਇ) ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਤੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਰੂਪੁ ਭਰਤਾ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਫਿਰ ਵਿਜੋਗੁ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਿਸ ਕੋ ਸਫਲ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਦਾ ਪਿਰੁ ਨਿਹਚਲੁ ਪਾਈਐ ਨਾ ਓਹੁ ਮਰੈ ਨ ਜਾਇ ॥

ਸਦਾ ਜੋ (ਨਿਹਚਲੁ) ਇਸਥਿਤਿ ਰੂਪੁ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਾ ਓਹੁ ਪਤੀ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਨਾ ਓਹੁ ਗਜਾਨਵਾਨ ਰੂਪੁ ਸੁਹਾਗਣੀ ਮਰਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਨ ਜਾਇ)ਨ ਜਨਮਤੀ ਹੈ ॥

ਸਬਦ ਮਿਲੇ ਨਾ ਵੀਛੁੜੈ ਪਿਰਕੈ ਅੰਕ ਸਮਾਇ ॥ ੨ ॥

(ਸਬਦ) ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਜੋ ਮਿਲੀ ਹੈ (ਨ ਵੀਛੁੜੈ)ਕਬੀ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔ ਪਤੀਕੇ(ਅੰਕ) ਸਰੂਪਮੈ(ਸਮਾਇ) ਲੀਨਤਾ ਪਾਇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ੨ ॥

ਹਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਅਤਿ ਉਜਲਾ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪਾਇਆ ਨ ਜਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰੀ ਜੋ (ਨਿਰਮਲੁ) ਸੁਧੁ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਔਰ ਅਤਿ (ਉਜਲਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪੁ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੂ ਸੇ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਪਾਠੁ ਪੜੈ ਨਾ ਬੁਝਈ ਭੇਖੀ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ ॥

ਬੇਦ ਔ ਪੁਰਾਨੋਂ ਕੇ ਪਾਠ ਪਢਨੇ ਸੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬੁਝਿਆ ਜਾਤਾ ਔਰ ਅਨੇਕ ਭੇਖੀ ਭੀ ਭਰਮਨੇ ਹੀ ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਸਦਾ ਪਾਇਆ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸ ਸਮਾਇ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮੱਤਿ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹੀ ਹਰੀ ਕੋ ਸਦਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਉਨਹੀ ਕੀ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸ ਮੈ ਸਮਾਈ ਹੈ ॥੩॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਚੁਕਾਇਆ ਗੁਰਮਤੀ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

(ਗੁਰਮਤੀ) ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿੱਛਾ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੋਂ ਨੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ (ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਇ) ਨਿਰ ਯਤਨਹੀ ਦਿਲ ਤੇ (ਚੁਕਾਇਆ) ਉਠਾਯ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਜਗੁ ਦੁਖੀਆ ਫਿਰੈ ਮਨ ਮੁਖਾ ਨੋ ਗਈ ਖਾਇ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰੁ ਹੀ ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਦੁਖੀਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖਾਂ ਕੋ ਤੋ ਵਹੁ ਮਾਇਆ ਨਿਗਲ ਹੀ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਆਠ ਪਹਿਰ ਤਿਸਮੈ ਡੂਬੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਬਦੈ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਸਬਦੈ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥ ੪ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਨਾਮਕੋ ਧਿਆਈਐ ਕਿਉਂਕੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸਚ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਜੀਵ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਮਾਇਆ ਭੂਲੇ ਸਿਧਿ ਫਿਰਹਿ ਸਮਾਧਿ ਨ ਲਗੈ ਸੁਭਾਇ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਸਿਧ ਸਿਧੀਆਂ ਰੂਪੁ ਮਾਇਆ ਮੈ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸੁਭਾਵਕ ਸਮਾਧੀ ਜੋ ਸਰਬ ਮੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪੂਰਨ ਦੇਖਨਾ ਸੋ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਹੈ ॥

ਤੀਨੇ ਲੋਇ ਵਿਆਪਤਿ ਹੈ ਅਧਿਕ ਰਹੀ ਲਪਟਾਇ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਈਐ ਨਾ ਦੁਬਧਾ ਮਾਇਆ ਜਾਇ ॥ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਕਾਸ ਪਤਾਲ ਪ੍ਰਿਥੀ ਲੋਕ ਇਨ ਸਭ ਮੈਂ ਮਾਯਾ ਬਯਾਪਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਤੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਪਟ ਰਹੀ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਈਐ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਨਾ ਮੁਕਤਿ ਹੋਣੇ ਮੈ ਕੌਣ ਕਾਰਨ ਹੈ ?
ਤਿਸਕਾ ਉਤਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਦੁਬਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਗੁਰਾਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤਿਨ ਪੂਰਬ ਉਕਤੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ॥ ੫॥

ਮਾਇਆ ਕਿਸਨੋ ਆਖੀਐ ਕਿਆ ਮਾਇਆ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥

ਜੇ ਕਹੇ ਮਾਇਆ ਕਿਸਕੋ ਕਹਿਤੇ ਹੋਂ ਔਰ ਵਹੁ ਮਾਇਆ ਕਿਆ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਦੁਖ ਸੁਖਿ ਇਹੁ ਜੀਉ ਬਧੁ ਹੈ ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥

ਦੁਖ ਸੁਖ ਕਰਕੇ ਏਹੁ ਜੀਉ ਬੰਧਾ ਹੁਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਦੁਖ ਸੁਖਾਦਿ ਅੰਤਹਿਕਰਣ ਕੇ ਧਰਮੋਂ ਕੋ ਜਿਸ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਕਰਕੇ ਆਤਮਾ ਵਿਖੇ ਮਾਨ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਹੀ ਮਾਇਆ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੇ ਸਹਿਤ ਜੋ ਕਰਮ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਇਆ ਹੀ ਕਮਾਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅਹੰ ਤੂੰ ਆਦਿ ਕਲਪਨਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸ ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਭਰਮੁ ਨ ਚੂਕਈ ਨਾ ਵਿਚਹੁ ਹਉਮੈ ਜਾਇ ॥ ੬ ॥
ਬਿਨੁ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਥਾਇ ਨ ਪਾਇ ॥

ਬਿਨਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਨਹੀਂ ਉਠਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਾਤੇ ਮਾਇਆ ਔ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਆਦਿ ਤਿਸਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤਕ ਗੁਰ ਸਬਦ ਹੀ ਹੈ ॥ ੬ ॥ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਭੀ ਭਗਤੀ ਬਿਨਾ ਉਪਦੇਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੋਂ ਸੋ ਦਿਖਾਵਤ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਬਿਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ ਅਭਗਤ ਕੋ ਗੁਰੂ ਸਬਦ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਨਿਜ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਬਦੈ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀਐ ਮਾਇਆ ਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਜਾਇ ॥
ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥ ਪਾਈਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥ ੭ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰੀਏ ਤਬ ਮਾਇਆ ਕਾ ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਭ੍ਰਮੁ ਜੋ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਃ ੧ ਕੇ ੨੩ਮੇਂ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤਹਾਂ ਸੇ ਦੇਖ ਲੇਨਾ। ਜੇ ਕਹੋ ਜੀਵ ਕੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਾਂਤਿ ਸੁਭਾਵ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਉਤਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਾਈਏ ਤਬ (ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਇ) ਸਾਂਤਿ ਸੁਭਾਵ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥ ਨਨੂ ॥ ਪੂਰਬਕ ਸ੍ਰੀ ਜਪਜੀ ਕੀ ੬ ਪਉੜੀ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸਾਹੀ ਨੈ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਰੂਪ ਮਤਿ ਵਿਖੇ ਹੀ ਹੈ ਤੋ ਫਿਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਨਾ ਲੋੜ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਉਤਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਗੁਣ ਨ ਜਾਪਨੀ ਬਿਨੁ ਗੁਣ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥
ਭਗਤ ਵਛਲ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸਹਿਜ ਮਿਲਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਸਬਦੈ ਹਰਿ ਸਾਲਾਹੀਐ ਕਰਮ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥ ੮ ॥ ੪ ॥ ੨੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਯੱਦਪਿ ਬੁਧੀ ਵਿਖੇ ਹੀ ਸਰਬ ਗੁਣ ਹੈਂ ਤੱਦਪਿ ਗੁਰਾਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜਾਣੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ (ਬਿਨ ਗੁਣ ਭਗਤਿ) ਵੈਰਾਗ ਔ ਪ੍ਰੇਮਾਦਿ ਗੁਣ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਏ ਬਿਨਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ। ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪਯਾਰਾ ਹਰੀ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ (ਸੋਇ) ਸੋ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੈ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੀਏ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਸਬਦ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪੁੰਨ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੪ ॥ ੨੧ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਨ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ਪ੍ਰਸਨ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਸੇ ਕੈਸੇ ਭੂਲ ਗਏ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭੈ ਕੈਸੇ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਕੀਨਾ ਆਪੇ ਭਰਮ ਭੁਲਾਏ ॥

ਹੇ ਮਨ ਮਾਇਆ ਵਿਖੇ ਮੋਹੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਮੈ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵ ਭੁਲਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਕਰਮ ਕਰਹਿ ਨਹੀ ਬੂਝਹਿ ਬ੍ਰਿਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਏ ॥
ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਇਸ ਜਗ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਕਰਮਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥ ੧ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਸਕੇ ਫਲ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਔਰ ਬਜਰਥ ਹੀ ਉਨ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਨਸ਼੍ਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਤਾਂਤੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਜੋ ਬਾਣੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਚਾਨਣੁ) ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਰੰਤੂ ਉਤਮ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਬਸਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਰੇ ਨਾਮ ਜਪਹੁ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥ ਗੁਰ ਪੂਰਾ
ਸਾਲਾਹੀਐ ਸਹਜ ਮਿਲੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੁ ਜਿਸ ਸੇ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਾਲਾਹੀਐ ਤਬ (ਸਹਜ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਭਰਮੁ ਗਇਆ ਭਉ ਭਾਗਿਆ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਤਿਸ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਕਰ ਜਬ (ਹਰਿ ਚਰਣੀ) ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕਾ ਧਯਾਨ ਰੂਪ ਉਪਾਸਨਾ ਚਿਤ ਲਾਇ ਕਰ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਕਰ ਮਾਇਆ ਜੰਨ ਭ੍ਰਮੁ ਨਿਵ੍ਰਿਤਿ ਹੂਆ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭੈ ਭੀ ਭਾਗ ਗਯਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਭਾਵ ਹੋਗਯਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਕਮਾਈਐ ਹਰਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਕਰ ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਮਾਈਐ ਤਬ ਹਰਿ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਬਸਤਾ ਹੈ ॥

ਘਰਿ ਮਹਿਲਿ ਸਚ ਸਮਾਈਐ ਜਮੁ ਕਾਲੁ ਨ ਸਕੈ ਖਾਇ ॥ ੨ ॥

(ਘਰਿ) ਸਰੀਰ ਵਿਖੇ ਹੀ (ਮਹਲਿ) ਸਚ ਸਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ (ਜਮ) ਜਮਾਂ ਸੇ ਕਿਆ ਅਸਲ ਸੇ ਕਾਲੁ ਫਿਰ ਖਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ । ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਕੋਈ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇ ਸੋ ਕਹੋ ? ਉੱਤਰੁ ॥ ਉਤਮੋਂ ਕੀ ਕਜਾ ਬਾਤਿ ਕਹਿਨੀ ਹੈ ਜੋ ਨੂਨ ਜਾਤਿ ਭੀ ਥੇ ਸੇ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਉਤਮ ਗਤਿ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਮਾ ਛੀਬਾ ਕਬੀਰ ਜੋਲਾਹਾ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥

ਨਾਮਦੇਉ ਛੀਂਬਾ ਔਰ ਕਬੀਰ ਜੁਲਾਹਾ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਭੀ (ਗਤਿ) ਮੁਕਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਬੇਤੇ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣਹਿ ਹਉਮੈ ਜਾਤਿ ਗਵਾਈ ॥

ਫਿਰ ਕੈਸੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਬੇਦ ਕੇ ਬੇਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਪਛਾਨਣੇ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਸਟ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੀ ਔ ਜਾਤੀ ਵਾਸਨਾ ਵਾ ਜਾਤੀ ਕੀ ਨੀਚਤਾ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗਵਾਈ ਹੈ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ "ਬ੍ਰਿਪ੍ਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤਹ ਕਰੇ ਡੰਡੌਤ ਪੂਜੀਏ ਕਰ ਨਮਸਕਾਰੰ" ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੁਰ ਨਰ ਤਿਨਕੀ ਬਾਣੀ ਗਾਵਹਿ ਕੋਇ ਨ ਮੇਟੈ ਭਾਈ ॥ ੩ ॥

(ਸੁਰ) ਦੇਵਤੇ (ਨਰ) ਮਨੁੱਖ ਤਿਨਕੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਜਸ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮੇਟ ਸਕਤਾ ਵਾ ਸੁਰ ਨਰ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਭੀ ਤਿਨਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣੋਂ ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਅਬ ਕਈ ਮੁਕਤ ਨਜਾਇ ਕਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਦੈਤ ਪੁਤ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕਿਛੁ ਸੰਜਮੁ ਨ ਪੜੈ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਨ ਜਾਣੈ ॥

ਜੋ ਦੈਤ ਗੋ ਬ੍ਰਿਪ੍ਰ ਘਾਤੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਪ੍ਰਹਲਾਦੁ ਜੋ ਕਰਮ ਧਰਮ ਔ ਸੰਜਮ ਤਥਾ ਧਯਾਨ ਧਾਰਨਾ ਸਮਾਧੀ ਆਦਿਕ ਕਛੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਸੋ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਏਕ ਬਿਸ੍ਨੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਔਰ ਏਕ ਵਿਸਨੂ ਹੀ ਕਾ ਧਯਾਨੁ ਧਰਤਾ ਥਾ ਜਲੇ ਬਿਸ੍ਨੂ ਥਲੇ ਬਿਸ੍ਨੂ ਯਹੀ ਉਸ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਥੀ * ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟਿਐ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਆ ਅਨੁਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਕਰ ਸ਼ੁਧ ਹੁਆ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ ਉਚਾਣ ਕਰਤਾ ਥਾ ॥

ਏਕੋ ਪੜੈ ਏਕੋ ਨਾਉ ਬੁਝੈ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣੈ ॥ ੪ ॥

ਏਕ ਨਾਮ ਹੀ ਕੋ ਪੜਤਾ ਥਾ ਔਰ ਏਕ ਨਾਮ ਹੀ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਥਾ ਬਿਨਾ ਬਿਸਨੂ ਕੇ ਔਰ ਕਿਸੀ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਵਹੁ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਆਜ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਸਿਰੋਮਣੀ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਨਰਸਿੰਘ ਅਵਤਾਰ ਭੀ ਵਿਸ਼ਨੂ ਨੇ ਉਸੀ ਕੇ ਹੇਤ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਏਹ ਸਭ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਹੈ॥ ੪ ॥

ਖਟੁ ਦਰਸਨ ਜੋਗੀ ਸਨਿਆਸੀ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਏ ॥

(ਖਟ ਦਰਸਨ) ਜੋਗੀ ੧ ਜੰਗਮ ੨ ਸੰਨਯਾਸੀ ੩ ਸਰੇਵੜੇ ੪ ਤਥਾ ਬੈਰਾਗੀ ੫ ਅਰ ਬਹੁਧ ਮਤ ਵਾਲੇ ੬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭ੍ਰਮ ਨੇ ਭੁਲਾਇ ਛੋਡੇ ਹੈਂ।

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਤਾ ਗਤਿ ਮਿਤ ਪਾਵਹਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰੇਗਾ ਤਬ ਹੀ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾਵੇਗਾ ॥ ਔ ਤਬ ਹੀ (ਗਤਿ) ਮੁਕਤੀ ਔ ਤਿਸਕੀ

* ਔਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀ ਉਤਪਤਿ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਹੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਆ ਸੋ ਜਬ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਜਿਆਦੂ ਨਾਮ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕੀ ਮਾਤਾ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਆ ਥਾ ਤਬ ਯਹਿ ਗਰਭ ਮੈਂ ਹੀ ਥਾ ਯਹਿ ਪ੍ਰਸੰਗ ਭਾਗਵਤ ਕੇ ਸਪਤਮ ਸ੍ਕੰਧ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਮਿਤ) ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਕੋ ਪਾਵੇਗਾ ਪੂਰਬੋਕਤ ਖਟ ਭੇਖੋਂ ਮੇਂ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਭੀ ਹੋ ॥

ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਗੈ ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ਰਹਾਏ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤੁ ਲਾਗੇਗਾ ਕਜਾ ਅਭੇਦ ਹੋਇ ਜਾਵੇਗਾ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਗਾ ॥

ਪੰਡਤ ਪੜਿ ਪੜਿ ਵਾਦ ਵਖਾਣਹਿ ਬਿਨੁ ਗੁਰਿ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਏ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭ੍ਰਮ ਮੇਂ ਭੁਲਾਏ ਹੁਏ ਪੰਡਤ ਭੀ ਪੜ ਪੜ ਕੇ (ਬਾਦ) ਬਜਰਥ ਝਗੜਾ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਲਖ ਚੌਰਾਸੀਹ ਫੇਰੁ ਪਇਆ ਬਨੁ ਸਬਦੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਏ ॥

ਔਰ ਤਿਨਕੋ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨ ਮੇਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਫੇਰ ਪੜਾ ਹੁਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ॥

ਜਾ ਨਾਉ ਚੇਤੈ ਤਾ ਗਤਿ ਪਾਏ ਜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਲ ਮਿਲਾਏ ॥ ੬ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੇਲੁ ਮਿਲਾ ਦੇਇ ਤੋ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਨਾਮ ਸਿਮਰੇਗਾ ਤਬ (ਗਤਿ)ਮੁਕਤਿ ਪਾਵੇਗਾ ॥ ੬ ॥

ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਉਪਜੈ ਜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੈ ਸੁਭਾਏ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਜਗਜਾਸੂ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪੀ ਆਪੁ ਗਵਾਈ ਚਲਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭਾਏ ॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਗੁਰੂ ਕੋ ਮਨ ਤਨੁ ਅਰਪਣ ਕਰਕੇ ਔਰ ਆਪਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਇ ਕੇ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਭਾਏ) ਆਗਜਾਨੁਸਾਰ ਚਲੀਏ ॥

ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਵਿਟਹੁ ਜਿ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥ ੭ ॥

ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਪਰ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਬਲਹਾਰਨੇ ਜਾਈਏ ਜੋ ਹਰੀ ਮੇਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ਨਨੂ ॥ ਬ੍ਰਹਮਨ ਜਾਤੀ ਸਭ ਸੇ ਉਤਮ ਲਿਖੀ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਮੋਖ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਏ ॥ ੭ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਣੁ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਬਿੰਦੇ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮਣ ਸੋਈ ਹੈ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ (ਬਿੰਦੇ) ਜਾਨੇ ਔਰ ਹਰਿਕੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਸਦਾ ਰਾਤਾ ਰਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਾਂ ਹੈ ?

ਉੱਤ੍ਰ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਕਟ ਵਸੈ ਸਭਨਾ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲੈ ਜਾਤਾ ॥

(ਪ੍ਰਭ) ਸਮਰੱਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਿਕਟ ਹੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਨਿਕਟ ਕਹਾਂ ਹੈ ? ਉੱਤਰੁ ॥ (ਸਭ ਘਟ) ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਿਸੀ ਬਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ (ਜਾਤਾ) ਜਾਨਿਆ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ॥ ੮ ॥ ੫ ॥ ੨੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਵਡਿਆਈ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗਯਾਨ ਪਾਇ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੫ ॥ ੨੨ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਬਹੁਲਤਾ ਕਰਕੇ ਸਹਜ ਪਦ ਕਾ ਅਰਥ ਜਹਾਂ ਗਯਾਨ ਕਰਾ ਹੈ ਬਹੁਤ ਜਗਾ ਸਮਾਨ ਗਯਾਤ ਅੰਗੀਕਾਰ ਹੈ ਕਹੀਂ ਕਹੀਂ ਅਪਰੋਖ ਗਯਾਨ ਜਾਣ ਲੈਣਾ ॥

ਸਹਿਜੇ ਨੋ ਸਭੁ ਲੋਚਦੀ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪਾਇਆ ਨ ਜਾਇ ॥

(ਸਹਜੇ) ਸੁਖ ਭਾਵ ਸੇ ਗਯਾਨ ਕੋ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਬਿਨਾ ਗਯਾਨ ਕੇ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰ ਸੋ ਗਯਾਨ ਬਿਨ ਸਤਿ ਗੁਰਕੇ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤ ਜੋਤਕੀ ਥਕੇ ਭੇਖੀ ਭਰਮ ਭੁਲਾਇ ॥

ਪੰਡਤ ਔਰ ਜੋਤਸੀ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪਢ ਪਢ ਕਰ ਥੱਕ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਭੇਖੀ ਭਖੋਂ ਕੇ ਭ੍ਰਮ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪਕੋ ਭੁਲਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਭੇਟੇ ਸਹਿਜੁ ਪਾਇਆ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਰਜਾਇ ॥ ੧ ॥

ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਗੁਰੂ ਜਿਨਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ (ਸਹਿਜ) ਗਯਾਨ ਪਾਯਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਤਬ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਬ (ਰਜਾਇ) ਰਜਾਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਾਈ ਰੇ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਸਹਜੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਏਹ ਨਿਸਚਯਹੈ ਕਿ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਗਯਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਸਬਦੈ ਹੀ ਤੇ ਸਹਿਜੁ ਉਪਜੈ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਹੀ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਵ੍ਰਿਤੀ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨਕੇ ਸੋ ਵ੍ਰਿਤਿ ਉਤਪੰਨ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸੋ ਸਚਾ ਹਰਿ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਸਹਿਜੇ ਗਾਵਿਆ ਥਾਇ ਪਵੈ ਬਿਨੁ ਸਹਿਜੈ ਕਥਨੀ ਬਾਦ ॥

ਸਮਾਨ ਗਾਯਨ ਕਰਕੇ ਗਾਯਾ ਹੂਆ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸੁ ਸਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਗਯਾਨਵਾਨ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਜਗਯਾਸੂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਗਯਾਨ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਆਪ ਅਗਯਾਨੀ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਿਅਰਥ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਬਿਨਾ (ਸਹਿਜੈ) ਗਯਾਨ ਕੇ ਜੋ ਕੁਛ ਕਹਿਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ (ਬਾਦ) ਬਯਰਥ ਹੈ ॥

ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਭਗਤਿ ਉਪਜੈ ਸਹਿਜ ਪਿਆਰਿ ਬੈਰਾਗਿ ॥

(ਸਹਿਜੇ) ਸਮਾਨ ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ (ਭਗਤਿ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵੈਸ਼ਣਵ ਮਤਿ ਮੈਂ ਭੀ ਭਗਤੀ ਕਾ ਕਾਰਣ ਗਯਾਨ ਹੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਇਸ ਮੈਂ ਯੁਕਤੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਥਮੈ ਪੁਰਸ਼ਾ ਕਾ ਗੁਨ ਵਾ ਰੂਪ ਜਾਨਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਉਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਨ ਤਥਾ ਸਰੂਪ ਕੇ ਗਯਾਨ ਹੋਨੇ ਕਰ ਹੀ ਭਗਤੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਸਹਿਜਿ ਪਿਆਰਿ) ਗਯਾਨ ਮੈਂ ਪਯਾਰ ਹੋਨੇ ਸੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬੈਰਾਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਬ ਜਗਤ ਸੇ ਚਿਤ ਉਪਰਾਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਚਿਤ ਉਪਰਾਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਹਿਜੈ ਹੀ ਤੇ ਸੁਖ ਸਾਂਤਿ ਹੋਇ ਬਿਨੁ ਸਹਿਜੈ ਜੀਵਣੁ ਬਾਦਿ ॥ ੨ ॥

ਗਯਾਨ ਸੇ ਹੀ ਸੁਖ ਔਰ ਸਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ(ਬਿਨ ਸਹਿਜੈ) ਬਿਨਾ ਗਯਾਨ ਸੇ ਤੋ ਜੀਵਣਾ ਹੀ (ਬਾਦ) ਬਯਰਥ ਹੈ ॥

ਸਹਜਿ ਸਲਾਹੀ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਹਿਜ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਇ ॥

ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਸਦਾ (ਸਲਾਹੀ) ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜੋਗੀ ਦਸਮੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ ਸਦਾ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕਰਕੇ ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਗੁਣ ਉਚਰੈ ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਭਗਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਬਦੇ ਹੀ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਖਾਇ॥ ੩ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਹੀ ਹਰੀ ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਤਾ ਹੇ ਸੋਈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਜੋ ਸ੍ਵਾਦ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ (ਖਾਇ) ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥੩॥

ਸਹਿਜੇ ਕਾਲੁ ਵਿਡਾਰਿਆ ਸਚਿ ਸਰਣਾਈ ਪਾਇ॥

(ਸਹਜੇ) ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਰਣਿ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਕਰਕੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਕਾਲ ਕੋ ਮਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਸਹਿਜੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸਚੀ ਕਾਰ ਕਮਾਇ॥

ਔਰ (ਸਹਿਜੈ) ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਬ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਿਆ ਤਬ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਕੋ ਕਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਸੇ ਵਡਿਭਾਗੀ ਜਿਨੀ ਪਾਇਆ ਸਹਿਜੇ ਰਹੇ ਸਮਾਇ॥ ੪ ॥

ਸੋ ਪੁਰਖ ਵਡੇ ਭਾਗਵਾਨ ਹੈਂ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਗਯਾਨ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪਾਇ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥੪॥

ਮਾਇਆ ਵਿਚ ਸਹਿਜ ਨ ਊਪਜੈ ਮਾਇਆ ਦੂਜੈ ਭਾਇ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਯਾ ਮੇਂ ਲਗਨੇ ਸੇ ਗਯਾਨ ਉਤਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਮਾਇਆ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਕਾ ਕਾਰਣੁ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਹਉਮੈ ਜਲੈ ਜਲਾਇ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕ ਕਰਮ ਕਮਾਉਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਜਲੈ) ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਸੰਗੀਓਂ ਕੋ ਭੀ (ਜਲਾਇ) ਜਲਾਉਂਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣੁ ਨ ਚੁਕਈ ਫਿਰਿ ਫਿਰ ਆਵੈ ਜਾਇ॥ ੫ ॥

ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾਰਣ ਸੇ ਚੋਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨੀ ਮੇਂ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਤ੍ਰਿਹੁ ਗੁਣ ਵਿਚਿ ਸਹਜੁ ਨ ਪਾਈਐ ਤ੍ਰੈ ਗੁਨ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ॥

ਰਜ ਤਮ ਸਤ ਇਨ ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਕਾਰਜ ਸੰਘਾਤ ਕਿਆ ਦੇਹ ਇਨਮੇਂ ਸ੍ਵੱਤ ਕਰਨੇ ਕਰਾ ਦੇਹਿ ਅਭਿਮਾਨ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਗਯਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਜਾਤਾ (ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ) ਤੀਨੋਂ ਗੁਣਾਂ ਕੇ ਕ੍ਰਮ ਮੇ ਲਗ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੜਨੇ ਵਾਲੇ ਤੋ ਨਹੀਂ ਭੂਲਤੇ ਹੋਵੇਂਗੇ?

॥ ਉੱਤਰ ॥ ਪੜੀਐ ਗੁਣੀਐ ਕਿਆ ਕਥੀਐ ਜਾ ਮੁੰਢਹੁ ਘੁਥਾ ਜਾਇ ॥

ਪੜਨਾ ਜੋ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਆਧਿਨ ਹੈ ਗੁਣਨਾ ਜੋ ਤਿਨਕਾ ਬਾਰੰਬਾਰ ਬਿਚਾਰਨਾ ਹੈ (ਕਥੀਐ) ਤਿਨਕਾ ਵਖਾਖਯਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ (ਕਿਆ) ਬਜਰਥ ਹੈ ਜੋ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸੇ ਭੂਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਚਉਥੈ ਪਦ ਮਹਿ ਸਹਿਜੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥ ੬ ॥

ਚੌਥੇ ਪਦ ਮਹਿ ਗਯਾਨ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਾਗ੍ਰਤ ੧,ਸੁਪਨ ੨,ਸਖੋਪਤਿ ੩,ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਤੁਰੀਆ ਚੌਥਾ ਪਦ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਜੋ ਮਨ ਕਾ ਇਸਥਿਤ ਹੋਨਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸਹਿਜ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਨਿਰਗੁਣ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਸਹਿਜੈ ਸੋਝੀ ਹੋਇ ॥

ਰਜ ਤਮ ਸਤ ਇਨ ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਨਿਰਗੁਣ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜੋ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਗਯਾਨ ਹੀ ਸੇ ਸਮਝ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਗੁਣਵੰਤੀ ਸਾਲਾਹਿਆ ਸਚੇ ਸਚੀ ਸੋਇ ॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮਾਦਿ ਗੁਣੋਂ ਸਹਿਤ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਨੇ (ਸਾਲਾਹਿਆ) ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸਕਾ ਮਹਾਤਮ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸਚੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਸਚੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਹੈ ॥

ਭੁਲਿਆ ਸਹਿਜ ਮਿਲਾਇਸੀ ਸਬਦ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥ ੭ ॥

ਜੋ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ (ਸਹਿਜ) ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪਰਮੇਸ਼ੂਰ ਮਿਲਾਵੇਗਾ ਔਰ(ਸਬਦ)ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਹੀ ਗਯਾਨ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥੭॥

ਬਿਨੁ ਸਹਿਜੈ ਸਭੁ ਅੰਧੁ ਹੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਗੁਬਾਰੁ ॥

ਬਿਨਾ ਗਯਾਨ ਸੇ ਮਾਇਆ ਮੋਹਕੇ (ਗੁਬਾਰੁ) ਸਘਨ ਅੰਧੇਰੇ ਕਰ ਸਭ ਜੀਵ ਅੰਧੁਲੇ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਸਹਿਜੈ ਹੀ ਸੋਝੀ ਪਈ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਅਪਾਰਿ ॥

ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਚੇ ਔਰ (ਅਪਾਰ) ਬਿਅੰਤ (ਸਬਦ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਸਮਝ ਹੂਈ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇਅਨੁ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕਰਤਾਰਿ ॥ ੮ ॥

ਤਿਨ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾਰ ਨੈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਬਖਸ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ॥

ਸਹਿਜੈ ਅਦ੍ਰਿਸਟੁ ਪਛਾਣੀਐ ਨਿਰਭਉ ਜੋਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥

(ਅਦ੍ਰਿਸ੍ਟ) ਜੋ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਵਿਸਯ ਨਹੀ ਹੈ ਨਿਰਭਉ ਰੂਪੁ (ਜੋਤੀ) ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ ਸੋ ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤਿਸਕੋ (ਪਛਾਣੀਐ) ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ॥

ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਵਿਣਹਾਰੁ ॥

ਸਭਨਾ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਮੈ ਸੋ (ਜੋਤੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਨੀ (ਜੋਤਿ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਸੱਤਾ ਮਿਲਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਭਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸਕੁ ਹੈ ॥

ਪੂਰੈ ਸਬਦਿ ਸਾਲਾਹੀਐ ਜਿਸ ਦਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥ ੯ ॥

ਸੋਐਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਗੁਰਉਪਦੇਸਕਰ ਸਾਲਾਹਣਾ ਕਰੀਏ ਫਿਰ ਕੈਸਾਹੈ ਜਿਸਕੇ ਪਾਰ ਔਰ ਉਰਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੯

ਗਿਆਨੀਆ ਕਾ ਧਨੁ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸਹਜਿ ਕਰਹਿ ਵਾਪਾਰੁ ॥

ਗਯਾਨੀਓਂ ਕਾ ਤੋ ਨਾਮ ਹੀ ਧਨੁ ਹੈ ਔਰ ਸਭਾਵਕ ਹੀ ਨਾਮ ਕਾ ਵਪਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਲੈਨਿ ਅਖੁਟ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਿ ॥

ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮ ਕੇ ਭੰਡਾਰੇ ਤਿਨਕੇ (ਅਖੁਟ) ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਕਬੀ ਘਟਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਕਯੋਂ ਨਹੀਂ ਘਟਤੇ ? ਉਤਰੁ ॥

ਨਾਨਕ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਈ ਦੀਏ ਦੇਵਣਹਾਰਿ ॥ ੧੦ ॥ ੬ ॥ ੨੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਖਜਾਨਿਓਂ ਕੀ ਗਯਾਨੀਯੋਂ ਕੋ ਤੋਟਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਕਯੋਂਕਿ ਆਪ ਜੋ ਦੇਵਣਹਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸਨੈ ਦੀਏ ਹੈਂ ॥ ੧੦ ॥ ੬ ॥ ੨੩ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਫੇਰੁ ਨਾ ਪਵੈ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਨਾਮ ਲੇਨੇ ਸੇ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਣਾ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਕਯੋਂਕਿ ਜਨਮ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਰਣ ਕਾ ਦੁਖ ਤਿਸਕਾ (ਜਾਇ) ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਦੁਖ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ?

ਉਤਰੁ ॥ ਪੂਰੈ ਸਬਦਿ ਸਭ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਮਝ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥ ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮੁ
ਸਦ ਨਵਤਨੋ ਆਪਿ ਬਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਥ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਉ ਤਬ ਤਿਸਕਾ ਫਲੁ ਯਹਿ ਹੋਗਾ ਕਿ ਨਿਤਯ ਸੁਧ ਜੋ ਨਵੀਨ ਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਤੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਆਇ ਬਸੇਗਾ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਰਾਖਹੁ ਅਪਨੀ ਸਰਨਾਈ ਜਿਉ ਰਾਖਹਿ ਤਿਉ ਰਹਿਣਾ ॥

ਔਰ ਗਯਾਨ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਹਰਿ ਜੀਉ) ਹੇ ਹਰੀ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਰਾਖੋ ਮੈਨੇ ਤੋ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪ ਰਾਖੋਗੇ ਤੈਸੇ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਵਜਲੁ ਤਰਣਾ ॥ ੨ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਭਾਵ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨਕਾ ਜੀਵ ਭਾਵ ਮਰਾ ਹੈ ਉਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰਣਾ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਨਾਉ ਪਾਈਐ ਗੁਰਮਤਿ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਈ ॥

ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਮਤਿ ਸੁਹਾਈ)ਬੁਧੀ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਮਨਿ ਬਸਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰਤਾ ਸਹਿਜੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨਕੀ ਮਤਿ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੁਈ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਹਿਜੈ) ਗਯਾਨ ਮੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖੁ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਇਕਨਾ ਮਨਮੁਖ ਸਬਦੁ ਨ ਭਾਵੈ ਬੰਧਨ ਬੰਧ ਭਵਾਇਆ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਏਕ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਖੋਂ ਕੋ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਤਿਨਕੋ (ਬੰਧਨ ਬੰਧ) ਅਗਯਾਨ ਬੰਧਨ ਮੈਂ ਬੰਧ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਭਰਮਾਇਆ ਹੈ ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥ ੪ ॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੂਨੀਯੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਮਨਮੁਖ ਬਾਰੰਬਾਰ ਆਵੇਂ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਨ ਬਯਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਭਗਤਾ ਮਨਿ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਮਸਤ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਨਦਿਨ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਸਦ ਨਿਰਮਲ ਸਹਿਜੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਤੇ ॥ ੫ ॥

ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ (ਸਦ) ਸਦੀਵਕਾਲ ਸੇ ਭਗਤ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਔਰ (ਸਹਿਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਬੋਲਹਿ ਸਭ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਛਾਣੀ ॥

(ਗੁਰਮੁਖਿ) ਭਗਤ ਜਨ ਮ੍ਰਿਤੁ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੰਬੰਧੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ (ਸਭ ਆਤਮ) ਸਰਬ ਕਾ ਜੋ ਆਪਣਾ ਆਪ ਹੈ (ਰਾਮ) ਸਰਬ ਬਯਾਪਕ ਸਰੂਪ ਤਿਸ ਕੋ (ਪਛਾਣੀ) ਪਛਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਏਕੋ ਸੇਵਹਿ ਏਕ ਅਰਾਧਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥ ੬ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋ ਹੈਂ ਸਰੀਰ ਕਰ ਏਕ ਕਾ ਹੀ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਮਨ ਕਰਕ ਏਕ ਕਾ ਹੀ ਧਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਏਕਹੀ (ਅਕਥ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਕਹਾਣੀ) ਕਥਾ ਕਰਤੇ ਹੈ॥ ੬॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸੇਵਿਐ ਗੁਰ ਮੁਖਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

(ਗੁਰਮੁਖਿ) ਗੁਰੋਦ੍ਵਾਰੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ ਤਬ ਮਨ ਮੇਂ ਆਏ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਸਚ ਸਿਉ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਮਿਲਾਇ ॥ ੭ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਦਾ ਹੀ ਸੱਚੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਿਨ ਪ੍ਰੇਮੀਓਂ ਪਰ ਅਪਨੀ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥੭॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਆਪੇ ਇਕਨਾ ਸੁਤਿਆ ਦੇਇ ਜਗਾਇ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਜੀਵਾਂ ਕਾ ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਸਬੰਧ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ ਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਇਕਨਾਂ ਕੋ ਅਗਜਾਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੋਇਓਂ ਕੋ ਜਗਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਗਜਾਨ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਕੌਨ ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਅਗਜਾਨ ਸੇ ਜਗਾਵਤਾ ਹੈ ?

ਉਤਰੁ ॥ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ ॥ ੮ ॥ ੭ ॥ ੨੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ (ਮੇਲ) ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਤਿ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ (ਸਬਦ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ (ਸਮਾਇ) ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੭ ॥ ੨੪ ॥

ਨਨੂ ॥ ਆਪਨੇ ਸਤਿਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਅਗਜਾਨ ਸੇ ਜਗਾਉਣੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੋ ਕਹਾ ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਬ ਤਕ ਮਲ ਔਰੁ ਵਿਛੇਪ ਦੋਖ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਤਬ ਤਕ ਅਗਜਾਨ ਕਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਮਲ ਵਿਛੇਪ ਦੋਸ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹੋ ॥

ਉਤਰੁ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥ਸਤਿ ਗੁਰ ਸੇਵਿਐ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲਾ ਭਏ ਪਵਿਤ ਸਰੀਰ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਮਨ ਸੁਧ ਹੁਆ ਅਰ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਉ ਮਲ ਵਿਛੇਪ ਕੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ॥

ਮਨ ਆਨੰਦੁ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਭੇਟਿਆ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ ॥

ਮਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਨਿਜਾਨੰਦ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮਨੋਂ ਜਾਨ ਕਰ(ਸਦਾਸੁਖ)ਨਿਤ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿਭਏਹੈਂ ਭੇਟਿਆ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ ਕਹੀਏ ਜਬ ਬ੍ਰਹਮੁ ਮਿਲਾ ਤਬ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਸੁਭਾਵ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥

ਸਚੀ ਸੰਗਤਿ ਬੈਸਣਾ ਸਚੁ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਧੀਰ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਸਤ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ (ਬੈਸਣਾ) ਇਸਥਿਤੀ ਕਰੀ ਤਬ ਸਚ ਨਾਮੀ ਕੋ ਪਾਏ ਕਰ ਮਨ ਧੀਰਾ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਮਨ ਰੇ ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਨਿਸੰਗੁ। ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਸੇਵਿਐ ਹਰਿ ਮਨਿ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਸੈ ਲਗੈ ਨ ਮੈਲੁ ਪਤੰਗੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਮਨਰੇ) ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਿਸੰਕ ਹੋਕਰਕੇ ਕਰ ਕਿਜੋਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸੇਵਨ ਹੀ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮੈਲ ਲਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ(ਪਤੰਗ) ਥੋੜਾ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਗੇਗੀ ਵਾ ਸੂਰਜ ਵਤ ਵਾ ਸਰੀਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲਗੇਗੀ ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਪਤਿ ਊਪਜੈ ਸਚੈ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੈ ਸਚੈ ਹੋਇਕਰ ਸਚਾ ਨਾਮ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸਚੇ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਪਛਾਣਿਆ ਹਉ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਔਰ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਸੱਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਸਚੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ਤਿਨ ਠਉਰ ਨ ਕਤਹੂੰ ਥਾਉ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਸੱਚ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਠਉਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਔਰ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਤਿਨਕੋ ਸੁਕ ਅਸਥਾਨੁ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ॥ ੨ ॥

ਸਚੁ ਖਾਣਾ ਸਚੁ ਪੈਨਣਾ ਸਚੇ ਹੀ ਵਿਚਿ ਵਾਸੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਭੋਜਨ ਕਰਨਾ ਔਰ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਪਹਿਰਨਾ ਭੀ (ਸਚ) ਸਫਲਾ ਹੈ ਵਾ (ਖਾਣਾ) ਜਪਣਾ (ਪਹਰਨਾ) ਸੁਨਣਾ (ਵਾਸ) ਮਨ ਕਰਕੇ ਸਭ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈਂ ॥

ਸਦਾ ਸਚਾ ਸਾਲਾਹਣਾ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਨਿਵਾਸੁ ॥

ਔਰ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਹੀ (ਸਾਲਾਹਣਾ) ਉਪਮਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਸਭੁ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਛਾਣਿਆ ਗੁਰਮਤੀ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸੁ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਸਰਬ ਵਿਖੇ ਆਤਮਾ ਹੀ ਰਮਣਸੀਲ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਅਸੀ ਗੁਰ ਸਿਖਜਾ ਕੋ ਲੇਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ (ਗੁਰਮਤੀ)ਗੁਰ ਸਿਖ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਵਾਸਾ ਹੋਯਾ ਹੈ ॥੩॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਚੁ ਵੇਖਣੁ ਸਚੁ ਬੋਲਣਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਚਾ ਹੋਇ ॥

ਤਿਨਕਾ ਦੇਖਣਾ ਭੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕਾ ਔਰ ਬੋਲਣਾ ਭੀ ਸੱਚ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਕਾ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨ ਕਾ ਦੇਖਣਾ ਔਰ ਬੋਲਣਾ ਸਭ (ਸਚ) ਸਫਲਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਤਨ ਮਨ ਭੀ ਸਫਲਾ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ॥

ਸਚੀ ਸਾਖੀ ਉਪਦੇਸੁ ਸਚੁ ਸਚੇ ਸਚੀ ਸੋਇ ॥

ਔਰ ਮੁਖ ਸੇ ਭੀ (ਸਚੀ ਸਾਖੀ) ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਬਰਨਨ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਉਂਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਭੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕਾ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਚੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਸੱਚੀ(ਸੋਇ)ਸੋਭਾ ਹੈ॥ ਅਬ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਸੇ ਦੁਖੀਏ ਚਲੈ ਰੋਇ ॥ ੪ ॥

ਜਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰਾ ਹੈ ਵਹੁ ਦੁਖੀ ਹੋਕਰ ਰੋਵਤੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਜਿਨੀ ਨ ਸੇਵਿਓ ਸੇ ਕਿਤ ਆਏ ਸੰਸਾਰ ॥ ਜਮ ਦਰ ਬਧੇ ਮਾਰੀਅਹਿ ਕੂਕ ਨ ਸੁਣੈ ਪੁਕਾਰਿ ॥ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਵਾਰੋਵਾਰ ॥ ੫ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਨਕਾ ਆਵਣਾ ਬਜਰਥ ਹੈ॥ਵਹੁ ਜਮ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਬਾਂਧੇ ਹੂਏ ਮਾਰੀਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ ਕੂਕਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ (ਪੁਕਾਰ) ਫਰੀਆਦ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੁਣਤਾ॥ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਬਜਰਥ ਹੀ ਆਪਣਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਯਾ ਹੈ ਅਰ ਮਰ ਕਰਕੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ॥ ੫ ॥

ਇਹੁ ਜਗੁ ਜਲਤਾ ਦੇਖ ਕੇ ਭਜਿ ਪਏ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਰਣਾ ॥

ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤਥਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਤਾ ਹੂਆ ਦੇਖ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਚੁ ਦਿੜਾਇਆ ਸਦਾ ਸਚ ਸੰਜਮਿ ਰਹਿਣਾ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸਚ ਰੂਪਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤ ਹੀ ਸੰਜਮ ਔ ਧਾਰਣਾ ਧਯਾਨ ਸਮਾਧੀ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਚਾ ਹੈ ਬੋਹਿਥਾ ਸਬਦੇ ਭਵਜਲੁ ਤਰਣਾ ॥ ੬ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਗਯਾਨ ਰੂਪ (ਸਚਾ ਬੋਹਿਥਾ) ਸਚਾ ਜਹਾਜੁ ਹੈ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਗਯਾਨ ਰੂਪ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਹਾਜ ਪਾਇ ਕਰ (ਭਵਜਲ) ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਨਨੂੰ ॥ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਨੇ ਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਬਿਨਾ ਭੀ ਯੱਗ ਤਪਾਦਿ ਬਹੁਤ ਉਪਾਉ ਹੈਂ॥

ਉਤਰੁ ॥ ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਫਿਰਦੇ ਰਹੇ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥

ਅਪਰ ਜਿਤਨੇ ਉਪਾਉ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਭ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਬਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਮੁਕਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤ ਮੋਨੀ ਥਕੇ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥

ਦੂਜੇ ਭਾਉ ਮੈ ਪੜ ਪੜ ਕੇ ਪੰਡਤ ਭੀ ਥਕ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮੌਨ ਧਾਰਕਰ ਮੋਨੀ ਭੀ ਥਕ ਗਏ ਹੈਂ ਅੰਤ ਕੋ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਠਾ ਬਿਗਾੜੀ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਬਦਿ ਸੁਣਾਇਆ ਬਿਨੁ ਸਚੇ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥ ੭ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਬਦ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਏਹ ਨਿਸਚਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਅਵਰ ਕੋਈ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ॥ ੭ ॥ ਨਨੂ ॥ ਜੇਕਰ ਸਚੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੋ ਸਰ ਹੀ ਮੈ ਕਯੋਂ ਨਹੀਂ ਜੀਵ ਲਗੇ ਰਹਿਤੇ ?

ਉੱਤਰ ॥ ਯਹ ਅਪਨੇ ਵਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਲਾਏ ਸੇ ਸਚਿ ਲਗੇ ਨਿਤ ਸਚੀ ਕਾਰ ਕਰੰਨਿ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਲਗਾਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈ ਲਗੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸੋ ਪੁਰਖ ਨਿਤ ਹੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਸਚੀ ਕਾਰ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤਿਨਾ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਇਆ ਸਚੈ ਮਹਿਲ ਰਹੰਨਿ ॥

ਔਰ ਸੋ ਤਿਨ ਭਗਤੀਵਾਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ (ਨਿਜਘਰੁ) ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਸਥਾਨ ਪਾਯਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ (ਸਚੇ ਮਹਿਲ) ਸਰੂਪ ਮੈ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਭਗਤ ਸੁਖੀਏ ਸਦਾ ਸਚੈ ਨਾਮਿ ਰਚੰਨਿ ॥ ੮ ॥ ੧੧ ॥ ੨੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਮੇ ਰਤੇ ਹੂਏ ਭਕ੍ਤ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸੁਖੀ ਹੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥੮॥੧੧॥੨੫

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪ ਫਲ ਔਰ ਨਾ ਸਿਮਰਨੇ ਕਾ ਕੋਪ ਰੂਪ ਫਲ ਦਿਖਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਿਥਮ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਫਲ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਾਕਉ ਮੁਸਕਲ ਅਤਿ ਬਣੈ ਢੋਈ ਕੋਇ ਨ ਦੇਇ ॥ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਦੁਸਮਣਾ ਸਾਕਿ ਭਿ ਭਜਿ ਖਲੇ ॥ ਸਭੋ ਭਜੈ ਆਸਰਾ ਚੁਕੈ ਸਭਿ ਅਸਰਾਉ ॥ ਚਿਤਿ ਆਵੈ ਓਸੁ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮੁ ਲਗੈ ਨ ਤਤੀ ਵਾਉ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸ ਜੀਵ ਕੋ ਅਤ ਕਠਨਤਾ ਬਨ ਜਾਵੇ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਪਾਸ ਕੋਈ (ਢੋਈ) ਨਿਕਟ ਹੋਨੇ ਨ ਦੇਵੇ ਔਰ ਸੱਤ੍ਰੂਓਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਭੀ ਲਾਗੂ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋਜਾਵੇਂ ਔਰ ਸੰਬੰਧੀ ਜਨ ਭੀ ਛੋਡ ਕਰ ਭਾਗ ਜਾਵੈ ਔਰਆਸਰਾਰੂਪ ਪਦਾਰਥ ਭੀ (ਭਾਗ) ਦੂਰ ਹੋਜਾਵੇ ਔਰ (ਅਸਰਾਉ) ਆਸਰਾ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਭੀ ਸਭ (ਚੁਕੈ) ਉਠ ਜਾਵੇਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿਜਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਔਰ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਥਾ ਸੋ ਸਭ ਹੀ ਨਸ੍ਟ ਹੋਜਾਵੇਂ ਐਸੇ ਵਿਪਦਾਵਾਨ ਪੁਰਸ ਕੋ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਚਿਤ ਆਵੈ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਯਾਦ ਆਵੈ ਤੋ ਤੱਤੀ ਪਉਣ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਗ ਸਕਤੀ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਲਗ ਸਕਤਾ ਐਸੇ ਤਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਫਲੁ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਨਿਤਾਣਿਆ ਕਾ ਤਾਣੁ ॥ ਆਇ ਨ ਜਾਈ ਥਿਰੁ ਸਦਾ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਚੁ ਜਾਣੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਸਾਹਿਬ) ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨਿਤਾਨਿਓਂ ਕਾ ਤਾਨੁ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਬਲੋਂ ਕਾ ਬਲ ਹੈ ਪੁਨਃ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਆਇ ਨ ਜਾਈ) ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਔਰ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸਥਿਰ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ? ਉੱਤਰੁ ॥ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਸੱਚ ਕਰ ਮਾਨਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜੇ ਕੋ ਹੋਵੈ ਦੁਬਲਾ ਨੰਗਾ ਭੁਖ ਕੀ ਪੀਰੁ ॥ ਦਮੜਾ ਪਲੈ ਨਾ ਪਵੈ ਨਾਕੋ ਦੇਵੈ ਧੀਰੁ ॥ ਸੁਆਰਥੁ ਸੁਆਉ ਨ ਕੋ ਕਰੈ ਨਾ ਕਿਛੁ ਹੋਵੈ ਕਾਜੁ ॥ ਚਿਤਿ ਆਵੈ ਓਸੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਤਾ ਨਿਹਚਲੁ ਹੋਵੈ ਰਾਜੁ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਅਤਿ ਦੁਰਬਲ ਹੋਇ ਔਰ ਨੰਗ ਭੁਖ ਸੇ ਸਦਾ ਪੀੜਤ ਰਹੇ ਔਰ (ਦਮੜਾ) ਰੁਪਯਾ ਭੀ ਪੱਲੇ ਨਹੀਂ ਪੜੈ ਔ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾ ਕੋਈ ਉਸਕੋ ਧੀਰਜ ਹੀ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੈ ਔਰ(ਸ੍ਵਾਰਥੁ)ਅਪਨਾਜੋ ਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਹੈ ਆਪ ਭੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ ਔਰ ਪਰਏ ਕਾ (ਸੁਆਉ) ਅਰਥੁ ਭੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ ਵਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰ ਪੁਰਸ ਉਸ ਅਪਦਾਵਾਨ ਕਾ ਕਾਰਜ ਨ ਕਰ ਸਕੇ ਸਰੀਰ ਕੀ ਨ੍ਰਿਬਲਤਾ ਸੇ ਸੇਵਾ ਆਦਿ ਕਾਰਜ ਭੀ ਕੁਛ ਨਾ ਹੋਸਕੇ ਜੇਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਉਸ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਜਾਵੈ ਤੋ ਅਚੱਲ ਚੱਕ੍ਰਵਰਤੀ ਰਾਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ॥

ਜਾਕਉ ਚਿੰਤਾ ਬਹੁਤੁ ਬਹੁਤੁ ਦੇਹੀ ਵਿਆਪੈ ਰੋਗੁ ॥
ਗ੍ਰਿਸਤਿ ਕੁਟੰਬਿ ਪਲੇਟਿਆ ਕਦੇ ਹਰਖ ਕਦੇ ਸੋਗੁ ॥
ਗਉਣ ਕਰੇ ਚਹੁ ਕੁੰਟ ਕਾ ਘੜੀ ਨ ਬੈਸਣੁ ਸੋਇ ॥
ਚਿਤਿ ਆਵੈ ਓਸੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਇ ॥ ੩ ॥

ਪੁਨਃ ਜਿਸਕੋ ਚਿੰਤਾ ਬਹੁਤ ਹੋਵੈ ਔਰ ਸਰੀਰ ਭੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਕੇ ਰੋਗੀ ਰਹੇ॥ ਔਰ ਕੁਟੰਬ ਮੇਂ ਲਪੇਟਿਆ ਹੂਆ ਗ੍ਰਹਸਤੀ ਹੋਵੈ (ਕਦੇ)ਕਬੀ ਪੁਤ੍ਰ ਜਨਮਾਦਿਕ ਸੇ(ਹਰਖ) ਖੁਸੀ ਹੋਜਾਵੇ ਔਰ ਕਦੇ ਕਬੀ ਤਿਨ ਕੇ ਮਰਨਾਦਿਕ ਸੇ ਸੋਗਵੰਤ ਹੋਜਾਵੇ ਔਰ ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟਾਂ ਕਾ ਭ੍ਰਮਣਾ ਕਰੇ ਘੜੀ ਭਰ ਭੀ ਇਸਤ੍ਰਰ ਹੋਕਰ ਬੈਠਨਾ ਨ ਮਿਲੇ ਅਰੁ ਸੋਣਾ ਭੀ ਨਾ ਮਿਲੇ ॥ ਜੇਕਰ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮੁ ਕਾ ਚਿੱਤ ਮੈਂ ਸਿਮਰਨ ਹੋਇ ਆਵੈ ਤੋ ਉਸ ਕਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਜਾਵੇ ॥ ੩ ॥

ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਮੋਹਿ ਵਸਿਕੀਆ ਕਿਰਪਨਿ ਲੋਭਿ ਪਿਆਰੁ ॥
ਚਾਰੇ ਕਿਲਵਿਖ ਉਨਿ ਅਘ ਕੀਏ ਹੋਆ ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰੁ ॥
ਪੋਥੀ ਗੀਤਿ ਕਵਿਤ ਕਿਛੁ ਕਦੇ ਨ ਕਰਨਿ ਧਰਿਆ ॥
ਚਿਤਿ ਆਵੈ ਓਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਤ ਨਿਮਖ ਸਿਮਰਤਿ ਤਰਿਆ ॥ ੪ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤਥਾ ਮੋਹ ਇਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਬਸਿ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਿਰਪਣ ਜੋ ਧਨ ਕੋ ਬਜਵਹਾਰ ਤਥਾ ਪਰਮਾਰਥ ਮੈ ਆਪ ਲਗਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਨਾ ਹੋਵੈ ਔਰ (ਲੋਭਪਿਆਰ)ਧਨ ਕੇ ਲੋਭ ਹੀ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਹੋਵੈ ॥ (ਚਾਰੇ ਕਿਲ ਵਿਖ) ਗੋਘਾਤ ੧,ਗੁਰੂਪਤਨੀਰਮਨਾ ੨,ਬ੍ਰਹਮਹਤਯਾ ੩,ਏਕ ਸੇਰ ਸੇ ਅਧਿਕ ਕੰਚਨ ਕੀ ਚੋਰੀ ਕਰਨਾ ੪,ਯਦਯਪਿ ਅਲਪ ਸ੍ਵਰਨਕਾ ਚੁਰਾਉਨਾ ਭੀ ਪਾਪ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੁ ਸੇਰ ਸੇ ਅਧਿਕ ਕਿਲ ਵਿਖੋਂ ਮੈਂ ਕਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਚਾਰੋਂ ਮਹਾਂ ਪਾਪ ਹੈਂ ਇਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚਾਰੋਂ ਕੇ ਜੋ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਕਿਲ ਵਿਖੀਜੋਂ ਕਾ ਸੰਗੀ ਭੀ ਇਨ ਕੇ ਤੁਲ ਹੀ ਪਾਂਚਵਾਂ ਪਾਪੀ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਨਨੂੰ॥ਸੰਗਤਿ ਤੋ ਘੜੀ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਕਿਸੀ ਸੰਜੋਗਸੇ ਭੀ ਹੋਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ਉਤ੍ਰ॥ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਮੈਂ ਨਿਜਮ ਕੀਜਾ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸ ਕੀ ਏਕ ਬਰਖ ਪ੍ਰਜੰਤ ਸੰਗਤਿ ਕਰੇ ਸੋ ਤਿਸਕੇ ਤੁਲ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਪੁਨਃ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ਘਾਤ ਤਥਾ ਕ੍ਰਿਤਘਨਤਾ ਆਦਿਕ ਭੀ (ਅਘ) ਪਾਪ ਕੀਏ ਹੋਇ ਅਰਥਾਤ(ਉਨ)ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਸਭੀ ਕਿਲਵਿਖ ਤਥਾ ਕ੍ਰਿਤਘਨਤਾਆਦਿਆਪਭੀਕੀਏਹੋਇਔਰ (ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰ)ਅਸੁਰੀ ਸੰਪਤਾ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਮਾਰਿਆ ਹੁਆ ਹੋਇ ਵਾ ਦੈਤੋਂ ਕੇ ਤੁਲ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਔਰ ੩ ਪੋਥੀ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ (ਗੀਤ) ਸੰਗੀਤ ਔਰ (ਕਬਿਤ)ਕਾਬਯ ਜਿਨ ਮੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਗੁੰਥਤ ਹੋਇ। ਸੋ ਕਭੀ ਨਹੀਂ ਕਾਨ(ਧਰਿਆ) ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੋਇ । ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਕਭੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾ ਹੋਇ । ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਉਸਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਚਿਤ ਮੈ ਯਾਦ ਹੋਇ ਆਵੈ ਤਬ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਕੇ ਸਿਮਰਣ ਸੇ ਮੁਕਤਿ ਹੋਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਿਥਮ ਚਾਰ ਪੌੜੀਜੋਂ ਮੈਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਮਰਣੇ ਸੇ ਨੀਚੋਂ ਕੋ ਊਚਤਾ ਦਿਖਾਈ ਹੈ ਅਬ ਔਰ ਚਾਰ ਪਉੜੀਓਂਮੈਂ ਵਾਹਿ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਮਰਣ ਬਿਨਾ ਜੋ ਊਚ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਨੀਚਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਾਸਤ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਬੇਦ ਚਾਰਿ ਮੁਖਾਗਰ ਬਿਚਰੇ ॥
ਤਪੇ ਤਪੀਸਰ ਜੋਗੀਆ ਤੀਰਥਿ ਗਵਨੁ ਕਰੇ ॥
ਖਟ ਕਰਮਾ ਤੇ ਦੁਗਣੇ ਪੂਜਾ ਕਰਤਾ ਨਾਇ ॥
ਰੰਗੁ ਨ ਲਗੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤਾ ਸਰਪਰ ਨਰਕੇ ਜਾਇ ॥ ੫ ॥

ਸਾਸਤ੍ਰ ਵੇਦਾਂਤ ਆਦਿ ੬ ਔ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਮਨੂਆਦਿ ॥ ੨੭ ॥ ਔਰ ਬੇਦ ਰਿਗ ਆਦਿ ੪ (ਮੁਖਾਗਰ) ਕੰਠ ਹੋਇ। ਔਰ (ਬਿਚਰੇ)ਵੀਚਾਰਤਾ ਭੀ ਹੋਇ ਪੁਨਃ ਤਪ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤਪੀ ਭੀ ਹੋਇ ਵਾ (ਤਪੀਸਰ) ਤਪੀਓਂ ਕਾ ਮਹੰਤ ਹੋਇ ਪੁਨਃ ਜੋਗ ਸਾਧੀ ਹੋਇ। ਔਰ ਸਤੀ ਤੀਰਥੋਂ ਕੀ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਰਤਾ ਹੋਇ।੩। ਔਰ ਖਟ ਕਰਮੋਂ ਸ ਦੁਗਨੇ।੧੨। ਦ੍ਵਾਦਸ ਕਰਮ ਸੰਧਯਾ ੧ ਸਨਾਨ ੨ ਜਪ ੩ ਹੋਮ ੪ ਆਥਿਤਪੂਜਨ ੫ ਦੇਵਾਰਚਨ ੬ ਬੇਦ ਪਢਨ ੭ ਔ ਪਢਾਉਨਾ ੮ ਯੱਗਕਰਨਾ੯ ਔ ਕਰਾਉਨਾ ੧੦ ਦਾਨ ਦੇਨਾ ੧੧। ਔਰ ਦਾਨ ਲੇਨਾ ਨਾਇ ਕਰ ਠਾਕਰ ਪੂਜਾ ਭੀਕਰਤਾ ਹੋਇ ੧੨ ਇਨ ਸਭਨੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾਭੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ(ਰੰਗ)ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਲਗੇ ਤੋ (ਸਰਪਰ)ਆਵਸਜਮੇਵ ਨਰਕਮੈ ਜਾ ਪੜੇਗਾ। ਨਨੂੰ। ਯਗਜਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਫਲ ਸੁਰਗਾਦਿਕ ਲਿਖਾ ਹੈ ਔਰ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਤਿਨਕਾ ਫਲ ਨਰਕ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇਂ ਗੁਰਵਾਕਜ ਸੇ ਵਿਰੁਧ ਅਰਥਕੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਿਤਪਾਦਿਕ ਹੂਏ ॥ ਉਤ੍ਰ॥ ਭਗਵਤ ਭਕਤਿ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਤਨੇ ਕਰਮ ਹੈਂ ਸੋਸਭੀਦੁਖਕਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੋ ਕਰਮ ਅਹੰਕਾਰ ਪੂਰਬਕ ਕੀਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਫਲ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿਕ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਹਾਂ ਭੀ ਈਰਖਾਦਿ ਦੁਖ ਬਨੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੁੰਨੋਂ ਕੇ ਖੀਣ ਹੋਨੇ ਸੇ ਤਹਾਂ ਤੇ ਗਿਰਾਯਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਰਾਜਾ ਨ੍ਰਿਗ ਕਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਤਾਂਤੇ ਭਗਵਤ ਭਕ੍ਤਿ ਬਿਨਾ ਕਬੀ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਰਾਜ ਮਿਲਕ ਸਿਕਦਾਰੀਆ ਰਸ ਭੋਗਣ ਬਿਸਥਾਰ ॥ ਬਾਗ ਸੁਹਾਵੇ ਸੋਹਣੇ
ਚਲੈ ਹੁਕਮੁ ਅਫਾਰ ॥ ਰੰਗ ਤਮਾਸੇ ਬਹੁ ਬਿਧੀ ਚਾਇ ਲਗਿ ਰਹਿਆ ॥
ਚਿਤਿ ਨ ਆਇਓ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਤਾ ਸਰਪ ਕੀ ਜੂਨਿ ਗਇਆ ॥ ੬ ॥

(ਰਾਜ) ਦੇਸੋਂ ਕੀ ਹਕੂਮਤਿ (ਮਿਲਕ) ਮਾਲਕੀਤ (ਸਿਕਦਾਰੀਆ) ਸਰਦਾਰੀਆਂ ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਮੇ ਬਹੁਤ ਹੋ ਜਾਵੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਨਕੇ ਕੁਲ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪੁਸਤੋਂ ਤਕ ਸਰਦਾਰੀ ਮਰਾਤਬੇ ਕੋ ਪਹੁਚ ਜਾਵੈਂ ਔਰ ਸਬਦਾਦਿ ਵਿਸਯੋਂ ਕੋ ਅਧਿਕਤਾ ਸੇ ਭੋਗਣਾ ਕਰੇ ॥ ਔਰ ਬਾਗ਼ਾ ਭੀ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਔਰ ਉਸ ਮੇਂ ਬਡੇ ਬਡੇ ਸੋਹਨੇ ਮੰਦਰ ਭੀ ਬਨੇ ਹੋਇ ਮੰਦਰ ਕਾ ਅਧਜਾਰ ਹੈ ਹੁਕਮ ਭੀ (ਅਫਾਰ) ਅਮੋੜ ਚਲੈ ਰੰਗ ਰੰਗ ਕੇ ਤਮਾਸ਼ੇ ਕੌਤਕ ਔਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਚਾਉ) ਉਤਸ਼ਾਹ ਇਨ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹਾ ਹੋਇ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਤੋ ਸਰਪ ਕੀ ਜੋਨਿ ਮੈਂ ਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਜਥਾ ਨਹੁਖੁਰਾਜਾ ਸਰਪ ਕੀ ਜੋਨੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ॥ ੬ ॥

ਬਹੁਤੁ ਧਨਾਢ ਆਚਾਰਵੰਤੁ ਸੋਭਾ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਿ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਭਾਈਆ
ਸਾਜਨ ਸੰਗਿ ਪਰੀਤਿ ॥ ਲਸਕਰ ਤਰਕਸ ਬੰਦ ਬੰਦ ਜੀਉ ਜੀਉ ਸਗਲੀ
ਕੀਤ ॥ ਚਿਤਿ ਨ ਆਇਓ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਤਾ ਖੜਿ ਰਸਾਤਲਿ ਦੀਤ ॥ ੭ ॥

ਬਹੁਤ (ਧਨਾਢ) ਧਨਵਾਨ ਹੋਇ ਪੁਨਃ ਸ੍ਰੇਸ੍ਠ ਆਚਾਰੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਇ ਔਰ ਸੋਭਾ ਸੰਜੁਗਤਿ ਹੋਇ ਔਰ ਨਿਰਮਲ ਮਰਜਾਦਾ ਵਾਲਾ ਹੋਇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਭ੍ਰਾਤਾ ਔਰ ਸੱਜਨ ਪੁਰੁਖੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਇ ਤਥਾ ਤੀਰੋਂ ਕੇ ਭਾਥੇ (ਬੰਦ) ਬਾਂਧਨੇ ਵਾਲੀ ਜੋ ਸੈਨਾ ਹੈ ਸੋ (ਜੀਉ ਜੀਉ) ਜੀਉ ਜੀਉ ਕਰ ਸਕ (ਬੰਦ) ਬੰਦਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੋਇ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨ ਆਵੈ ਅਰਥਾਤ ਸਿਮਰਨ ਨਾ ਕਰੈ ਤੋ (ਖੜ) ਲੈਜਾਇ ਕਰ (ਰਸਾਤਲ) ਨਰਕ ਮੇਂ ਦੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਾਇਆ ਰੋਗੁ ਨ ਛਿਦ੍ਰ ਕਿਛੁ ਨਾ ਕਿਛੁ ਕਾੜਾ ਸੋਗੁ ॥ ਮ੍ਰਿਤੁ ਨ ਆਵੀ ਚਿਤ ਤਿਸੁ ਅਹਿਨਿਸਿ ਭੋਗੈ ਭੋਗੁ ॥ ਸਭ ਕਿਛੁ ਕੀਤੋਨੁ ਆਪਣਾ ਜੀਇਨਸੰਕ ਧਰਿਆ ॥ ਚਿਤਿ ਨ ਆਇਓ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜਮ ਕੰਕਰਿ ਵਸਿ ਪਰਿਆ ॥ ੮ ॥

ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਰੋਗ ਭੀ ਨ ਹੋਇ ਔਰ ਨਾ ਕਛੂ (ਛਿੱਦ੍ਰ) ਦੋਸ ਹੋਇ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਝੋਰਾ ਹੋਇ ਔਰ ਨਾ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਸੋਕ ਹੋਇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤਿਸਕੋ ਯਾਦ ਨਾ ਹੋਇ (ਅਹਿਨਿਸਿ) ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਭੋਗੋਂ ਹੀ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਰਹੇ ਔਰ ਸਭ ਕਿਛੁ ਰਾਜਾਦਿਕ ਅਪਨਾ ਹੀ ਕਰ ਲੀਆ ਹੋਇ ਔਰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਸਤ੍ਰ ਕੀ ਸੰਕਾ ਕੋ ਭੀ ਨਾ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੋਵੈ ਜੇਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਸਿਮਰਣ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਤੋ (ਜਮ ਕਿੰਕਰ) ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੇ ਬਸਿ ਪੜਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਬ ਨਿਜ ਸਿਧਾਂਤ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ੮ ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਹੋਵੈ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ॥ ਜਿਉ ਜਿਉ ਓਹੁ ਵਧਾਈਐ ਤਿਉ ਤਿਉ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰੰਗੁ ॥ ਦੁਹਾ ਸਿਰਿਆ ਕਾ ਖਸਮੁ ਆਪਿ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਥਾਉ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਤੁਠੈ ਪਾਇਆ ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥ ੯ ॥ ੧ ॥ ੨੬ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤਿਸਕੋ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ੨ ਉਸ ਸਤਿਸੰਗਿ ਕੋ ਵਧਾਈਐ ਹੈ ਤੈਸੇ ੨ ਹੀ ਹਰੀ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਬਢਤਾ ਹੈ॥ ਊਪਰ ਜੋ ਚਾਰ ਪਉੜੀਓਂ ਮੇ ਸੁਕ੍ਰਿਤੀ ਔਰ ੪ ਪਉੜੀਓਂ ਮੈਂ ਦੁਕ੍ਰਿਤੀ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਕਥਨ ਕਰ ਆਏ ਹੈਂ ਸੋ ਦੋਨੋ ਕਾ ਮਾਲਿਕ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਅਸਥਾਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਚੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਅੰਨਜਥਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਔਰ ਜਬ ਨਾਮੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਬੀ ਮੁਕ੍ਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ੯ ॥ ੧ ॥ ੨੬ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਘਰੁ ੫॥ ਜਾਨਉ ਨਾਹੀ ਭਾਵੈ ਕਵਨ ਬਾਤਾ ॥ ਮਨ ਖੋਜਿ ਮਾਰਗੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਧਿਆਨੀ ਧਿਆਨੁ ਲਾਵਹਿ ॥ ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨੁ ਕਮਾਵਹਿ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਕਿਨ ਹੀ ਜਾਤਾ ॥ ੧ ॥ ਭਗਉਤੀ ਰਹਿਤ ਜੁਗਤਾ ॥ ਜੋਗੀ ਕਹਿਤ ਮੁਕਤਾ ॥ ਤਪਸੀ ਤਪਹਿ ਰਾਤਾ ॥ ੨ ॥ ਮੋਨੀ ਮੋਨਿ ਧਾਰੀ ॥ ਸੰਨਿਆਸੀ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ॥ ਉਦਾਸੀ ਉਦਾਸਿ ਰਾਤਾ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਗਤਿ ਨਵੈ ਪਰਕਾਰਾ ॥ ਪੰਡਤੁ ਵੇਦੁ ਪੁਕਾਰਾ ॥ ਗਿਰਸਤੀ ਗਿਰਸਤਿ ਧਰਮਾਤਾ ॥ ੪ ॥ ਇਕ ਸਬਦੀ ਬਹੁ ਰੂਪ ਅਵਿਧੂਤਾ ॥ ਕਾਪੜੀ ਕਉਤੇ ਜਾਰੂਤਾ ॥ਇਕਿ ਤੀਰਥਿ ਨਾਤਾ ॥ ੫ ॥ ਨਿਰਾਹਾਰ ਵਰਤੀ ਆਪਰਸਾ ॥ ਇਕ ਲੂਕ ਨ ਦੇਵਹਿ ਦਰਸਾ ॥ ਇਕ ਮਨ ਹੀ ਗਿਆਤਾ ॥ ੬ ॥ ਘਾਟਿ ਨ ਕਿਨਹੀ ਕਹਾਇਆ ॥ ਸਭ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ਪਾਇਆ ॥ ਜਿਸੁ ਮੇਲੇ ਸੋ ਭਗਤਾ ॥ ੭ ॥ ਸਗਲਿ ਉਕਤਿ ਉਪਾਵਾ ॥ ਤਿਆਗੀ ਸਰਨਿ ਪਾਵਾ ॥ ਨਾਨਕੁ ਗੁਰ ਚਰਣਿ ਪਰਾਤਾ ॥ ੮ ॥ ੨ ॥ ੨੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਸਿਖੋਂ ਨੈ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਆ ਹੇ ਭਗਵਨ ਧਯਾਨੀ ਗਯਾਨੀ ਤਥਾ ਯੋਗੀ ਆਦਿਕ ਅਨੇਕ ਪੰਥ ਹੈਂ ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਕਿਸਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਕੌਨਸੀ ਬਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਇਨ ਮੈਂ ਬੜਾ ਔਰ ਛੋਟਾ ਕੌਨ ਹੈ ਸੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਹੀਏ ਔਰ ਆਪਣਾ ਸਿਧਾਂਤ ਭੀ ਕਥਨ ਕੀਜੀਏ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਿਨਕੋ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਮਾਰਗ ਦਿਖਲਾਇਕਰ ਨਿਜ ਸਿਧਾਂਤ ਸੰਯੁਕ੍ਰ ਉਨਕੇ ਪ੍ਰਸਨੋਂ ਕਾ ਉੱਤਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਅਰਥ ਸੰਪੂਰਣ ਇਕੱਤ੍ਰ ਹੀ ਲਿਖਾ ਹੈ ॥ ਇਸ ਮੈਂ ਦੂਸਰੀ ਪਉੜੀ ਕੀ ਤੀਸਰੀ ਤੁਕ ਕਾ ਔਰ ਚੌਥੀ ਪਉੜੀ ਕੀ ਪ੍ਰਿਥਮ ਤੁਕ ਕਾ ਅੰਨ੍ਹੈ ੭ ਸਾਤਵੀ ਪੌੜੀ ਕੀ ਦੂਸਰੀ ਤੁਕ ਸੇ ਉਪਰਾਂਤ ਕ੍ਰਮ ਪੂਰਬਕ ਕੀਯਾ ਹੈ (ਮਨ ਖੋਜ ਮਾਰਗ) ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਸਭ ਰਸਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਢੂੰਢਣੇ ਕੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਜਾਨੋਨਾ) ਮੈਂ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਕੌਨ ਬਾਤ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥ (ਧਯਾਨੀ) ਧਿਯਾਨ ਲਗਾਉਣੇ ਸੇ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥ (ਗਯਾਨੀ) ਗਯਾਨ ਕਮਾਉਣੇ ਸੇ ਹੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥ (ਭਗਉਤੀ) ਨਿਰਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਭਗਤ ਸੋ ਨਿਰਤ ਮੇ ਹੀ ਜੁੜ ਰਹਿਨੇ ਕੋ ਮੁਕਤਿ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ਜੋਗੀ ਜਨ ਅਸ੍ਰਾਂਗ ਜੋਗ ਸੇ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥ (ਤਪਸੀ) ਤਪ ਮੇ ਹੀ ਮਸਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਕੋ ਮੁਕਤ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥ ਮੋਨੀ ਮੌਨ ਕੀ ਧਾਰਨਾ ਕੋ ॥ ੭ ॥ ਸੰਨਯਾਸੀ ਤਯਾਗ ਕਰ ਹੀ ਆਪਕੋ ਮੁਕਤ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਜੋ ਗੁਰ ਗ੍ਰਹਿ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਭਿਖਯਾ ਕਰ ਅੰਨ ਪਾਵੇ ਔਰ ਵਿਦਯਾ ਪਢੇ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਸੰਜਮੀ ਹੋ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਧਾਰਨ ਸੇ ਹੀ ਮੁਕਤ ਮਾਨ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੯ ॥ ਉਦਾਸੀ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਹੀ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੈ ॥ ੧੦ ॥ ਭਗਤਿ ਲੋਕ ਨੌ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੇ ਮੁਕਤਿ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ (ਪੰਡਤ) ਵੇਦ ਵੇਤਾ ਬੇਦੋਂ ਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕੋ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ੧੧ ॥ ਗ੍ਰਹਸਤੀ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਧਾਰਨ ਮੈਂ ਹੀ ਵਿਸੇਸ ਮਾਨ ਕਰ (ਮਾਤਾ) ਮਸਤੁ ਹੈ ॥ ੧੨ ॥ (ਇਕ ਸਬਦੀ) ਸਚ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬੋਲਣੇ ਵਾਲਾ ਵਾ ਅਲਖ ਅਲਖ ਕਹਿਣੇ ਵਾਲਾ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਸੇ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ੧੩ ॥ (ਬਹੁ ਰੂਪੀ) ਅਨੇਕ ਸ੍ਵਾਂਗ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਬੀ ਗੋਦੜੀ ਕਬੀ ਨਗਨ ਕਬੀ ਔਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਧਾਰਨੇ ਕੋ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧੪ ॥ (ਅਵਧੂਤ) ਅਵਧੂਤ ਰਹਿਨੇ ਕੋ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧੫ ॥ (ਕਾਪੜ) ਏਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭੇਖ ਹੈ ਵਹੁ ਸੁੰਦ੍ਰ ਬਸਤ੍ਰ ਧਾਰਨ ਕੋ ਹੀ ਮੋਖ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧੬ ॥ (ਕਉਤੇ) ਕਵੀ ਲੋਕ ਕਾਬਜ ਹੀ ਸੇ ਮੋਖ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧੭ ॥ (ਜਾਗੂਤਾ) ਜਾਗਨੇ ਵਾਲੇ ਜਾਗ੍ਰਨ ਕੋ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧੮ ॥ (ਇਕ ਤੀਰਥ) ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਤੀਰਥ ਸਨਾਨ ਸੇ ਹੀ ਮੋਖ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧੯ ॥ (ਨਿਰਾਹਾਰੀ) ਨਿਰਾਹਾਰ ਬ੍ਰਤ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਤ ਧਾਰਨ ਕੋ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨੦ ॥ (ਆਪਰਸਾ) ਜੋ ਕਿਸੀ ਸੇ ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਸੋ ਇਸ ਸੇ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨੧ ॥ (ਇਕਲੂਕ) ਜੋ ਛਿਪ ਬੈਠਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਬਤੋਂ ਕੀ ਕੰਦਰਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਛਪ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦਰਸਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਸੋ ਉਸੀ ਮੈਂ ਮੋਖ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥੨੨॥ (ਇਕ ਮਨ ਹੀ ਗਿਆਤਾ)ਏਕ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਗਯਾਤਾ (ਮਨਹੀ)ਮਾਨਤੇਹੈਂ ਵਾ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂਕਰ ਤਥਾ ਬਜੇਹਾਰੋਮੈਂ ਆਪ ਕੋ ਸਮਝਵਾਨ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸੀ ਮੈਂ ਆਪਕੋ ਮੁਕ੍ਤਿ ਮਾਨ-ਤੇ ਹੈਂ ਵ ਇਨ ਸਭਨੋਂ ਮੈਂ ਆਪਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ (ਘਾਟ) ਕਮ ਨਹੀਂ ਕਹਾਯਾ ਸਭ ਹੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਹਮ ਨੇ ਪਾਲੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ(ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਨਹੀ ਜਾਤਾ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ (ਭਗਤਿਨ) ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਵੈ)ਉਨ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪੂਰਬਓਕਤਿ ਪ੍ਰਕ ਰੋਂਕਰ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਵਾ ਏਕ ਪੁਰਸ਼ ਨੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਭਗਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਅਬ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਜਿਸ ਮੇਲੇ)ਜਿਸ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਸੋਈ (ਭਗਤਾ) ਭਗਤੁ ਹੈ ॥(ਸਗਲ ਉਕਤਿ) ਸਰਬ (ਉਕਤਿ) ਅਪਨੀ ਕਪੋਲ ਕਲਪਨਾ ਕੇ (ਉਪਾਵਾ)ਯਤਨੋਂ ਕੋ ਤਜਾਗੀ ਹੋਕਰ ਜੋ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂਪੜਾ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰੋਂਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋਮੁਕਤੀ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਪਛਾਤਾ ਹੈ॥

ੴ ਉਸਤਤਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਘਰੁ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖਿ ਉਸਤਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੋਗੀ ਅੰਦਰਿ ਜੋਗੀਆ ਤੂੰ ਭੋਗੀ ਅੰਦਰਿ ਭੋਗੀਆ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ਸੁਰਗਿ ਮਛਿ ਪਇਆਲਿ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਜੋਗੀ ਕੇ ਅੰਦਰ ਤੂੰ ਜੋਗੀ ਹੈਂ ਔਰਭੋਗੀ ਵਿਖੇ ਭੋਗੀ ਹੋਕੇ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਵਾ ਜੋਗੀਓਂ ਮੈ ਵਡਾ ਜੋਗੀ ਤੂੰਹੈਂ ਅਰਭੋਗੀਓਂ ਮੈਂ ਵਡਾ ਭੋਗੀ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਸੁਰਗ ਔਰ(ਮਛ) ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀਔ ਪਤਾਲ ਮੈਂ ਤੇਰਾਕਿਸੀ ਨੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਕਿਸੀ ਮਤ ਮੈ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਮਛੁ ਨੇ ਧਾਰਨ ਕੀ ਹੂਈ ਲਿਖਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਉਵਾਰੀ ਹਉਵਾਰਣੇ ਕੁਰਬਾਣੁ ਤੇਰੇ ਨਾਵਨੋ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂਤੇਰੇ ਨਾਮ ਊਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ੨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਹਉਵਾਰੀ ਹਉਵਾਰਨੇ ਕੁਰਬਾਣ ਇਹਤੀਨੋਂ ਬਲਿਹਾਰਕੇ ਪ੍ਰਯਾਯ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮੈਂ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈਂ ॥

ਤੁਧੁ ਸੰਸਾਰੁ ਉਪਾਇਆ ਸਿਰੇ ਸਿਰਿ ਧੰਧੇ ਲਾਇਆ
ਵੇਖਹਿ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ਕਰਿ ਕੁਦਰਤਿ ਪਾਸਾ ਢਾਲਿ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਤੁਮ ਨੇ ਹੀ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ(ਸਿਰੇਸਿਰਿ) ਰਚ ਰਚ ਵਾ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਾਰਜ ਮੈਂ ਲਗਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ ਆਪਣਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਸੰਸਾਰ ਰਚ ਕਰ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ(ਕੁਦਰਤਿ)ਆਪਣੀ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਚੌਪੜ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਗੁਣਤਾ ਰੂਪੁ ਪਾਸਾ ਢਾਲ ਰਹਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਤਮਕ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕਾ ਬਿਲਾਸ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪਰਗਟਿ ਪਾਹਾਰੈ ਜਾਪਦਾ ॥

ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਪਸਾਰੇ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟ (ਜਾਪਦਾ)ਜਾਣਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਨਾਵੈ ਨੋ ਪਰਤਾਪਦਾ ॥

ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਹੀ ਨਾਮ ਕੋ(ਪਰਤਾਪਦਾ)ਚਾਹਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰਿ ਬਾਝੁ ਨ ਪਾਇਓ ਸਭ ਮੋਹੀ ਮਾਇਆ ਜਾਲਿ ਜੀਉ ॥

ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਮਾਯਾ ਕੀ ਮੋਹਤ ਕੀ ਹੂਈ ਜਮ ਕੇ ਜਾਲਮੈ ਪੜਤੀ ਹੈ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰ ਕਉ ਬਲਿਜਾਈਐ ॥
ਜਿਤੁ ਮਿਲਿਐ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈਐ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਤਿ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਐ ॥ ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ (ਪਰਮਗਤ) ਕੇਵਲ ਮੋਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਲੋਚਦੇ ਸੋ ਸਤਿ ਗੁਰਦੀਆ ਬੁਝਾਇ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥

ਦੇਵਤੇ ਮਾਨੁਖ (ਮੁਨਿ) ਮਨਨਸੀਲੀ (ਜਨ)ਭਗਤ ਜਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ਅਬ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਕਾ ਲਛਨ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਕੈਸੀ ਜਾਣੀਐ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀਸਤਿ ਸੰਗਤਿ(ਕੈਸੀ) ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਣੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ?॥ ਉਤਰਃ–

ਜਿਥੈ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀਐ ॥

(ਜਿਥੈ) ਜਿਸ ਸਥਾਨ ਮੈਂ ਏਕ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ (ਵਖਾਣੀਐ) ਵਖਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਹਾ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕਥਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਬੁਝਾਇ ਜੀਉ ॥ ੫ ॥

ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਵਾ ਤਿਸੁ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜੋ ਏਕ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪਣੇ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਸੋ ਹੁਕਮ ਮਾਨਣੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੈ ਸਮਝਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਇਹੁ ਜਗਤੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲਾਯਾ ਹ੍ਵਆ ਹੈ ॥

ਆਪਹੁ ਤੁਧੁ ਖੁਆਇਆ ॥

ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇ (ਖੁਆਇਆ) ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ॥

ਪਰਤਾਪੁ ਲਗਾ ਦੋਹਾਗਣੀ ਭਾਗ ਜਿਨਾ ਕੈ ਨਾਹਿ ਜੀਉ ॥ ੬ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਪਰਤਾਪੁ) ਪਸਚਾਤਾਪ ਵਾ (ਪਰ) ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ (ਤਾਪੁ) ਦੁਖ ਲਗਾ ਹੈ ਤਿਨ (ਦੋਹਾਗਣੀ) ਛੁਟੜੋਂ ਕੋ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕੋ ਜਿਨਕੇ ਉਤਮ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਦੋਹਾਗਣੀ ਕਿਆ ਨੀਸਾਣੀਆ ॥

ਤਿਨੋਂ ਦੋਹਾਗਣੀਓਂ ਕੀ ਕਿਆ ਨੀਸ਼ਾਨੀ ਹੈ ?

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉੱਤਰੁ ॥ ਖਸਮਹੁ ਘੁਥੀਆ ਫਿਰਹਿ ਨਿਮਾਣੀਆ ॥

ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸੇ (ਘੁਥੀਆ) ਭੁਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਫਿਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਇਸ ਕਰਕੇ (ਨਿਮਾਣੀਆ) ਮਾਨ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ॥

ਮੈਲੇ ਵੇਸ ਤਿਨਾ ਕਾਮਣੀ ਦੁਖੀ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਇ ਜੀਉ ॥ ੭ ॥

ਤਿਨ ਬੇਮੁਖ ਰੂਪ (ਦੁਹਾਗਣੀ) ਛੁਟੜ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੇ (ਮੈਲੈ ਵੇਸ) ਮਲੀਨ ਹੀ ਕਰਮ ਹੈਂ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਮੈਂ ਅਵਸਤ੍ਰਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਬਿਤੀਤ ਹੋਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਸੋਹਾਗਣੀ ਕਿਆ ਕਰਮੁ ਕਮਾਇਆ ॥

ਸੋਹਾਗਣੀਆਂ ਨੇ ਕਿਆ ਕਰਮੁ ਕੀਆ ਹੈ ?

ਉੱਤਰੁ ॥ ਪੂਰਬ ਲਿਖਿਆ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥

ਤਿਨਕੋ ਪੂਰਬ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋਈ ਫਲੁ (ਪਾਇਆ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ ॥ ੮ ॥

ਨਦਰਿ ਕਰਕੈ ਆਪਣੀ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ਜੀਉ ॥ ੮ ॥

ਗੁਰੂ ਨੈ ਅਪਣੀ (ਨਦਰਿ) ਕਿਰਪਾ ਰੂਪ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਕੇ (ਆਪੇ) ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਮਿਲਾਇ ਲਏ ਹੈਂ ॥ ਸੋ ਕੌਸੀ ਹੈਂ?

ਹੁਕਮੁ ਜਿਨਾ ਨੋ ਮਨਾਇਆ ॥ ਤਿਨ ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਵਸਾਇਆ ॥
ਸਹੀਆ ਸੇ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਿਨ ਸਹਿ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ਜੀਉ ॥ ੯ ॥

ਜਿਨ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਮੱਨਨ ਕਰਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਸਾਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਖੀਆਂ ਸੋਹਾਗਵੰਤੀ ਹੈਂ ਹੇ ਪਤੀ ਜਿਨਕਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਪਯਾਰ ਹੈ ॥ ੯ ॥

ਜਿਨਾ ਭਾਣੈ ਕਾਰ ਸੁਆਇਆ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਭਾਣਾ ਮਾਨਣੇ ਕਾ ਅਰਥਾਤ ਆਗਯਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਣੇ ਕਾ (ਰਸ) ਅਨੰਦ ਆਇਆ ਹੈ ॥

ਤਿਨ ਵਿਚਹੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ
ਐਸਾ ਜਾਣੀਐ ਜੋ ਸਭ ਸੈ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ਜੀਉ ॥ ੧੦ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਸੇ ਭਰਮ ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਐਸੇ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲਾ ਜਾਣ ਲਈਏ ਜੋ ਸਭ ਕੋ ਭਾਵ ਸੇ ਸਭ ਅਧਿਕਾਰੀਯੋਂ ਕੋ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਵੇ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥ ਜਿਨਿ ਵਿਚਹੁ ਅਹਕਰਣੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਗਯਾਨ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੌਨ ਹੈ?॥ਉੱਤਰੁ ॥ ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੇ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ (ਅਹਕਰਣ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਦੀਆ ਹੈ ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਕਾ ਦੁਖੁ ਕਟਿਆ ਭਾਗੁ ਬੈਠਾ ਮਸਤਕਿ ਆਇ ਜੀਉ ॥ ੧੧ ॥

ਔਰ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਕਾ ਜੋ ਦੁਖ ਥਾ ਸੋ ਭੀ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਕਾ (ਭਾਗ) ਪੁੰਨ ਮਸਤਕਿ ਮੈਂ ਆਇ ਇਸਥਿਤ ਭਇਆ ਹੈ ॥ ੧੧ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀਆ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲਪੁਰਖਮ੍ਰਿਤੇ ਰਹਿਤ ਕਰਨੇਵਾਲੀ ਤੇਰੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਾ ਬੇਦਰੂਪ ਬਾਣੀਹੈ (ਆ)ਅਰਥਵਸੇਸ ਕਰਕੇਹੈ॥

ਤੇਰਿਆ ਭਗਤਾ ਰਿਦੇ ਸਮਾਣੀਆ ॥

ਸੋ ਤੇਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਸਮਾਣੀਆ) ਸਮਾਈ ਹੈ ॥

ਸੁਖੁ ਸੇਵਾ ਅੰਦਰਿ ਰਖਿਐ ਆਪਣੀ ਨਦਰਿ ਕਰਹਿ ਨਿਸਤਾਰਿ ਜੀਉ ॥ ੧੨ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ (ਸੁਖ) ਪਰਮਾਨੰਦ ਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਰਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਸਰੂਪ ਕਾ ਸੁਖ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੈ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਗਤੋਂ ਪਰ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ (ਨਿਸਤਾਰ) ਤਾਰਤਾ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਜਾਣੀਐ ॥

ਪੁਰਸ ਕੋ ਓਹੁ ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੂਆ ਜਾਣੀਐ ॥

ਜਿਤੁ ਮਿਲਿਐ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀਐ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਪੀਐ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝੁ ਨ ਪਾਇਓ ਸਭ ਥਕੀ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ਜੀਉ ॥ ੧੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਨਾਮੁ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਇ ਕਰਕੇ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਥਕਤ ਹੋਰਹੀ ਹੈ ॥ ੧੩ ॥

ਹਉ ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਘੁਮਾਇਆ ॥

ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਵਿਟਹੁ) ਊਪਰ ਸੇ (ਘੁਮਾਇਆ) ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥

ਜਿਨਿ ਭ੍ਰਮਿ ਭੁਲਾ ਮਾਰਗੁ ਪਾਇਆ ॥

ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਥਾ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੈ (ਮਾਰਗ) ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪਾਇਦੀਯਾ ਹੂੰ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਜੇ ਆਪਣੀ ਆਪੇ ਲਏ ਰਲਾਇ ਜੀਉ ॥ ੧੪ ॥

ਸੋ ਗੁਰੂ ਜੇ ਕਿਸੇ ਊਪਰ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇ ਤੋ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਕਰਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਤੂੰ ਸਭਨਾ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇਆ ॥ ਤਿਨਿ ਕਰਤੈ ਆਪੁ ਲੁਕਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਤੂੰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਯਾਪਕ ਹੋਰਹਾ ਹੈਂ ਹੇ ਕਰਤੇ ਤਿਨ ਬੇਮੁਖੋਂ ਸੇ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਛਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤੇਰੇ ਯਥਾਰਥ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖ ਪਦ ਕਾ ਅਧਯਾਹਾਰ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇਆ ਜਾਕਉ ਜੋਤਿ ਧਰੀ ਕਰਤਾਰ ਜੀਉ ॥ ੧੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਹੀਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਨਕੋ ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਤੈਨੇ (ਜੋਤਿ ਧਰੀ) ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਦਈ ਹੈ ॥ ੧੫ ॥

ਆਪੇ ਖਸਮਿ ਨਿਵਾਜਿਆ ॥

ਆਪ ਹੀ ਜਿਸਕੋ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੈਨੇ (ਨਿਵਾਜਿਆ) ਵਡਿਆਇਆ ਹੈ ਪੁਨਃ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਦੇ ਸਾਜਿਆ ॥

(ਜੀਉ) ਜੀਵਕਲਾ ਦੇਕਰ (ਪਿੰਡ) ਸਰੀਰ ਜਿਸ ਤੈਨੇ (ਸਾਜਿਆ) ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਃ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ॥

ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਪੈਜ ਰਖੀਆ ਦੁਇ ਕਰ ਮਸਤਕਿ ਧਾਰਿ ਜੀਉ ॥ ੧੬ ॥

ਦੋਨੋ ਹਾਥ ਮਸਤਕਿ ਪਰ ਧਾਰ ਕਰ ਭਾਵ ਸੇ ਅਤੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਕਰ ਕੀ ਸਮ ਜੀਵਤ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੀ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤੱਗਯਾ ਤੈਨੇ ਰਖੀ ਹੈ ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਉਪਕਾਰੋਂ ਸਹਿਤ ਅਪਨੀ ਬਿਵਸਥਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਭ ਸੰਜਮਿ ਰਹੇ ਸਿਆਣਪਾਂ ॥

(ਸੰਜਮ) ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕਾ ਜੀਤਨਾ ਵਾ ਧਾਰਨਾ ਧਯਾਨ ਸਮਾਧੀ ਤਥਾ ਚਾਤੁਰਯਤਾ ਆਦਿ ਜੋ ਉਪਾਇ ਥੇ ਸੋ ਮੁਝ ਸੇ ਰਹ ਚੁਕੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮੈਂ ਇਨਕਾ ਬਲ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੂੰ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣਦਾ ॥

ਹੇ (ਪ੍ਰਭੁ) ਸਮਰਥ ਮੇਰਾ ਸਭ ਕੁਛ ਅਰਥਾਤ ਗੁਣ ਔਗੁਣ ਸਭ ਤੂੰ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ॥

ਪ੍ਰਗਟ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਵਰਤਾਇਓ ਸਭੁ ਲੋਕੁ ਕਰੈ ਜੈਕਾਰੁ ਜੀਉ ॥ ੧੭ ॥

ਪਰੰਤੂ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਆਪਨੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਫੈਲਾ ਦੀਆ ਹੈ ਸਭ ਲੋਕ (ਜੈਕਾਰ) ਅਸੀਰਵਾਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧੭ ॥ ਪੂਰਬਉਕਤ ਅਰਥੋਂ ਕੋ ਆਗੇ ਕੀ ਦੁਇ ਪਉੜੀ ਮੈਂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧੭॥

ਮੇਰੇ ਗੁਣ ਅਵਗੁਨ ਨ ਬੀਚਾਰਿਆ ॥ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਣਾ ਬਿਰਦੁ ਸਮਾਰਿਆ ॥
ਕੰਠਿ ਲਾਇਕੈ ਰਖਿਓਨੁ ਲਗੈ ਨ ਤਤੀ ਵਾਉ ਜੀਉ ॥ ੧੮ ॥

ਮੇਰੇ ਗੁਣ ਅਤੇ ਅਵਗੁਣੋ ਕਾ ਆਪਨੇ ਬੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੈਨੇ ਆਪਣਾ(ਬਿਰਦ) ਧਰਮ ਵਾ ਪ੍ਰਣ ਸੰਭਾਲਾ ਹੈ ਮੁਝਕੋ ਆਪਨੇ ਕੰਠ ਮੈ ਲਗਾਇ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ ਅਬ ਤਤੀ ਵਾਉ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀਤਰਾਂ ਕੀ ਪੀੜਾ ਮੁਝਕੋ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ॥ ੧੮ ॥

ਮੈਂ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰਭੂ ਧਿਆਇਆ ॥ ਜੀਇ ਇਛਿਅੜਾ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥
ਸਾਹ ਪਾਤਿਸਾਹ ਸਿਰਿ ਖਸਮ ਤੂੰ ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਜੀਵੈ ਨਾਉ ਜੀਉ ॥ ੧੯ ॥

ਮੈਂਨੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਯਾਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਮੈਨੇ ਮਨਬਾਛਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਸਾਹੋਂ ਅਰ ਪਾਤਿਸਾਹੋਂ ਤੇ ਸਿਰੇਮਣੀ ਮਾਲਕ ਤੂੰ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ਮੈਂ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ॥ ੧੯ ॥

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਆਪੁ ਉਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ (ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਆਪੁ) ਤੈਨੇ ਸ੍ਰਵੰਤ੍ਰੂਹੀ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਉਤਪੰਨਯ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਅਪਨੇ ਹੀ ਸੇ ਕੀਆ ਹੈ ਵੇਦਾਂਤੀਓਂ ਮੈਂ ਊਰਣ ਨਾਭੀ ਅਰਥਾਤ ਮਕਰੀ ਤੰਤ ਵਤ ਅਭਿਨ ਨਮਿਤ ਉਪਾਦਾਨ ਈਸ੍ਵਰ ਕੋ ਲਿਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਉਪਾਦਾਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਾਰਣ ਭੀ ਤੁਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਮਤ ਕਾਰਣ ਭੀ ਤੁਹੀਂ ਹੈਂ ॥

ਦੂਜਾ ਖੇਲੁ ਕਰਿ ਦਿਖਲਾਇਆ ॥

ਅਗਯਾਨੀ ਜਨੋਂ ਕੋ (ਦੂਜਾ ਖੇਲ) ਮਾਇਆ ਕਾ ਖੇਲ ਕਰਕੇ ਦਿਖਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਅਬ ਗਯਾਨੀਓਂ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭ ਸਚੋ ਸਚੁ ਵਰਤਦਾ ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੈ ਬੁਝਾਇ ਜੀਉ ॥ ੨੦ ॥

ਵਾਸਤਵਤੇ ਸਭ ਸਚੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਹੀ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਕਿ ਸਭ ਜਗਤ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਹੈ ॥ ੨੦ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੈ ਅਪਨੇ ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਮੈਂ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਤਿਥੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

(ਤਿਥੈ) ਤਿਸ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੇ ਤਿਸ ਨੇ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਕੋ ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ਗੁਰੂ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੈ ਆਪਣੀ ਆਪੇ ਲਏ ਸਮਾਇ ਜੀਉ ॥ ੨੧ ॥

ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਅਪਣੇ ਮੈਂ (ਲਏ ਸਮਾਇ) ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੨੧ ॥

ਗੋਪੀ ਨੈ ਗੋਆਲੀਆ॥

(ਗੋਪੀ) ਗੁਵਾਲਨਿ ਔਰ (ਨੈ) ਨਦੀ ਅਰਥਾਤ ਜਮਨਾ ਜੀ ਇਹਾਂ ਗੋਪੀ ਸੰਬੰਧ ਸੇ (ਨੈ) ਕਾਅਰਥ ਜਮਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ (ਨੈ) ਕਾਤੇ ਅਰਥ ਭੀ ਬਨੇ ਹੈ ਔਰ (ਗੋਆਲੀਆ) ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲਾ ॥

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਗੋਇ ਉਠਾਲੀਆ ॥

ਤੈਨੇ ਆਪਹੀ ਏਹਿ ਸਭ (ਗੋਇ) ਬਾਜੀ (ਉਠਾਲੀਆ) ਬਨਾਈ ਹੈ (ਆ) ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗੋ ਲੋਕ ਕੀ ਸੰਪੂਰਣ ਰਚਨਾ ਸਾਥਹੀ ਲਜਾਇਕਰ ਬ੍ਰਿਜ ਮੈਂ ਕ੍ਰੀੜਾਕਰੀ ਹੈ ॥

ਹੁਕਮੀ ਭਾਂਡੇ ਸਾਜਿਆ ਤੂੰ ਆਪੇ ਭੰਨਿ ਸਵਾਰਿ ਜੀਉ ॥ ੨੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਨੀ ਆਗਜਾ ਹੀ ਸੇ ਸਭ(ਭਾਂਡੇ ਸਾਜੇ)ਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਰਚਨਾ ਰਚ ਕਰ ਪੁਨਃ ਆਪ ਹੀ (ਸਵਾਰ) ਪਾਲਨਾਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ(ਭੰਨ)ਸੰਘਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਕੀ ਉਤਪਤਿ ਪਾਲਨ ਸੰਘਾਰ ਤੂੰ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ॥ ੨੨ ॥

ਜਿਨਿ ਸਤਿ ਗੁਰਿ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ਤਿਨੀ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗ ਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਰਿਦੇ ਸੇ ਉਠਾ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਨਿਰਮਲ ਜੋਤਿ ਤਿਨਿ ਪ੍ਰਾਣੀਆ ਓਇ ਚਲੈ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰਿ ਜੀਉ ॥ ੨੩ ॥

ਸੁਧ(ਜੋਤਿ)ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਅਰੁ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕੋ ਸਫਲਾ ਕਰ ਚਲੇ ਹੈਂ ॥ ੨੩ ॥

ਤੇਰੀਆ ਸਦਾ ਸਦਾ ਚੰਗਿਆਈਆ ॥

(ਸਦਾ ਸਦਾ)ਸਰਬਦਾਕਾਲ ਤੇਰੀਆਂ ਭਲਿਆਈਆਂ ਹੈਂ ॥

ਮੈ ਰਾਤਿ ਦਿਹੈ ਵਡਿਆਈਆ ॥

ਮੈਨੇ ਰਾਤਿ ਔਰ ਦਿਨ ਤੇਰੀਆਂ ਭਲਿਆਈਆਂ ਹੀ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈਂ ॥

ਅਣਮੰਗਿਆ ਦਾਨੁ ਦੇਵਣਾ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸਮਾਲਿ ਜੀਉ ॥ ੨੪ ॥ ੧ ॥

ਤੂੰ ਅਣਮੰਗਿਆ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਫਲ ਕਿਛੁ ਨਹੀਂ ਮਾਗਤਾ ਹੈ ਔ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਮਾਂਗਨੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਤੇਰਾ ਦਾਨ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਦੂਸਰੇ ਆਗੇ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹਾਥ ਪਸਾਰਤਾ ਵਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਘਰ ਤਥਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਹੀ ਤੂੰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ। ਮਾਇਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬੈਕੁੰਠ ਘਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਾ ਚਤੁਰ ਭੁਜਤਾ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਯਹਿ ਸਭੀ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਨਾਮੁ ਔਰ ਗਯਾਨੁ ਦੇਤਾ ਹੈ।ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਤੂੰ ਹੀ ਸਮਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਕਲਾ ਸਮਰਥ ਹੈ ਔ ਸਰਬ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪ੍ਰਯੰਤ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਬਿਸਾਰਨਾ ਚਾਹੀਏ॥੨੪ ॥੧॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

ਪੈ ਪਾਇ ਮਨਾਈ ਸੋਇ ਜੀਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕੋ (ਮਨਾਈ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜੀਉ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖਿ ਮਿਲਾਇਆ ਤਿਸੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ਜੀਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਸਤਿਪੁਰਖ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮੁਝਕੋ ਅਭੇਦ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਜੇਡਾ ਵਡਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਰੋਸਾਈ ਮਿਹੰਡਾ ਇਠੜਾ ॥

ਤੂੰ (ਰੋ) ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਵਾ ਵੇਦ ਤਿਨਕਾ (ਸਾਈ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਸੋ (ਮਿਹੰਡਾ) ਮੇਰਾ ਪਯਾਰਾ ਹੈਂ ਕੈਸਾ ਪਯਾਰਾ ਹੈਂ।

ਅੰਮ ਅਬੇ ਥਾਵਹੁ ਮਿਠੜਾ ॥

(ਅੰਮ) ਮਾਤਾ (ਅਬੇ) ਪਿਤਾ ਇਨ ਸਭ (ਥਾਵਹੁ)ਪਾਸੋਂ (ਮਿਠੜਾ) ਰਸਦਾਇਕ ਭਾਵ ਪਯਾਰਾ ਹੈ।

ਭੈਣ ਭਾਈ ਸਭ ਸਜਣਾ ਤੁਧੁ ਜੇਹਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ਜੀਉ ॥

ਭੈਣ ਅਰ ਭਾਈ ਔਰ ਜੋ ਸਭੀ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੇ ਤੇਰੇ ਜੇਹਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਯਾਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਤੇਰੈ ਹੁਕਮੈ ਸਾਵਣੁ ਆਇਆ ॥

ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਕਰਕੇ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਸਾਵਣੁ ਆਇਆ ਹੈ ॥

ਮੈ ਸਤ ਕਾ ਹਲੁ ਜੋਆਇਆ ॥

ਮੈਨੇ ਸਤ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਜੋ ਕਰਨਾ ਹੈ ਵਾ ਸਤਿ ਸੰਗ ਕਾ ਜੋ ਕਰਨਾ ਹੈ ਏਹੀ ਹਲ ਜੁੜਾਇਆ ਹੈ ॥

ਨਾਉ ਬੀਜਣ ਲਗਾ ਆਸ ਕਰਿ ਹਰਿ ਬੋਹਲੁ ਬਖਸ ਜਮਾਇ ਜੀਉ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਨਾਮਕਾ ਜੋ ਜਪਣਾ ਹੈ ਇਹੀ ਬੀਜ ਬੀਜਣੇ ਲਗਾ ਹੂੰ ਤੇਰੇ (ਆਸ) ਭਰੋਸੇ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਬਖਸਸ ਰੂਪੁ (ਬੋਹਲ) ਅੰਨਕੀ ਰਾਸਕੋ ਉਤਪੰਨਜ ਕਰੇ ਹੈ ॥

ਹਉ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਇਕੁ ਪਛਾਣਦਾ ॥

ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਇਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਤਾ ਹੂੰ।

ਦੁਯਾ ਕਾਗਲੁ ਚਿਤਿ ਨ ਜਾਣਦਾ ॥

ਮੈ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ(ਦੁਯਾ)ਦੂਸਰਾਕੋਈ ਭੀ(ਕਾ)ਕੋਈ ਭੀ(ਗਲ)ਬਚਨ ਚਿਤ ਮੈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾਹੂੰ ਵਾ ਦੂਸਰਾ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਕਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਕਾਗਲ) ਕਾਗਜ (ਚਿਤਿ) ਲਿਖ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਹੂੰ॥

ਹਰਿ ਇਕਤੈ ਕਾਰੈ ਲਾਇਓਨ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਨਿਬਾਹਿ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਇਕਤੈ) ਇਕ ਭਗਤ ਰੂਪੀ ਕਾਰਮੈ ਲਗਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਜੈਸੇ ਤੁਝ ਕੋ ਭਾਵੈ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਨਿਰਬਾਹ ਕੀ ਜੀਏ ॥ ੩ ॥ ਪੁਨਾਃ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ ਅਵਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਐਸੇ ਹੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਤੁਸੀ ਭੋਗਹੁ ਭੁੰਚਹੁ ਭਾਈਹੋ ॥

ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖੋ ਤੁਸੀ ਭੀ ਪ੍ਰੇਮ ਅਮ੍ਰਿਤ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਕੋ ਆਪ ਭੋਗਹੁ ਪੁਨਃ ਅਵਰੋਂ ਕੋ ਭੀ (ਭੁੰਚਹੁ) ਭੋਗਾਵਹੁ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਆਪ ਭਜਨ ਕਰੋ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਸੇ ਭਜਨ ਕਰਾਵੋ ॥

ਗੁਰਿ ਦੀਬਾਣਿ ਕਵਾਇ ਪੈਨਾਈਓ ॥

(ਓ) ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਕੋ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ (ਦੀਵਾਣ) ਸਭਾਮੈ (ਕਵਾਇ) ਪੋਸ਼ਾਕ ਭਗਤੀ ਪਹਿਰਾ ਦਈ ਹੈ॥

ਹਉ ਹੋਆ ਮਾਹਰੁ ਪਿੰਡਦਾ ਬੰਨਿਆਦੇ ਪੰਜ ਸਰੀਕ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥

ਤਬ ਮੈਂ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਗ੍ਰਾਮਕਾ(ਮਾਹਰ)ਚੌਧਰੀ ਹੂਆ ਹੂੰ ਔਰ ਪਕੜ ਕਰ ਲਿਆਇਯਾ ਹੂੰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਹੰਕਾਰ ਪਾਚੋਂ ਸਰੀਕੋਂ ਕੋ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਵਹੁ ਪਹਿਲੇ ਸਰੀਕਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔਰ ਅਬ ਮੇਰੇ ਆਧੀਨ ਹੋਗਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਹਉ ਆਇਆ ਸਾਮੈ ਤਿਹੰਡੀਆ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ (ਤਿਹੰਡੀਆ) ਤੇਰੀ (ਸਾਮੈ) ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੂੰ॥

ਪੰਜ ਕਿਰਸਾਣ ਮੁਜੇਰੇ ਮਿਹਡਿਆ ॥

ਪੰਜ ਜੋ ਗਜਾਨ ਇੰਦ੍ਰਜ ਰੂਪੀ ਕ੍ਰਿਸਾਣ ਹੈਂ ਸੋ ਤੈਨੇ (ਮਿਹਡਿਆ) ਮੇਰੇ (ਮੁਜੇਰੇ) ਗ਼ੈਰ ਮੌਰੂਸੀ ਕਰਦੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਮੇਰੇ ਅਧੀਨ ਕਰਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਕੰਨੁ ਕੋਈ ਕਢਿ ਨ ਹੰਘਈ ਨਾਨਕ ਵੁਠਾ ਘੁਘਿ ਗਿਰਾਉ ਜੀਉ ॥ ੫ ॥

ਅਬ (ਕੰਨੁ) ਕੰਧਾ ਕੋਈ ਭੀ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੇ (ਕਢ) ਉਠਾਇ(ਨ ਹੰਘਈ) ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਪੰਚੋਂ ਗਜਾਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਮੁਝ ਸੇ ਵਿਰੋਧੁ ਕਰਤੇ ਥੇ ਸੋ ਅਬ ਮੇਰੇ ਆਧੀਨ ਹੋਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮੁਝ ਪਰ ਕੋਈ ਭੀ ਬਲ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਬ (ਵੁਠਾ) ਬਸਿਆ ਹੈ (ਘੁਘ) ਪੂਰਨ ਹੋ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਗਿਰਾਉ) ਗ੍ਰਾਮ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਦੈਵੀਸੰਪਦਾ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਸੇ ਗੁਨ ਸਘਨ ਵਾ ਪਰਮ ਸੁਖੀ ਭਯਾ ਹੂੰ ॥ ੫ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਘੁੰਮਾ ਜਾਵਦਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਊਪਰ ਸੇ ਮੈਂ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ (ਘੁੰਮਾ) ਸਦਕੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥

ਇਕ ਸਾਹਾ ਤੁਧੁ ਧਿਆਇਦਾ ॥

ਹੇ ਇਕ (ਸਾਹਾ) ਅਦ੍ਵੈਤ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾ ਏਕ ਰਸ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੋ ਹੀ ਧਯਾਵਤਾ ਹੂੰ ॥

ਉਜੜੁ ਥੇਹੁ ਵਸਾਇਓ ਹਉ ਤੁਧੁ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੁ ਜੀਉ ॥ ੬ ॥

ਕਯੋਂ ਜੋ ਮੇਰਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪੀ ਗ੍ਰਾਮ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਅਰਥਾਤ (ਉਜੜ) ਉਜੜੇ ਹੂਏ ਪਿੰਡ ਵਤ ਪੜਾ ਥਾ ਸੋ ਤੈਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਫਿਰ ਦੈਵੀਸੰਪਦਾ ਸੰਯੁਗਤਿ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਸਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ (ਵਿਟਹੁ) ਉਪਰੋਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥੬॥

ਹਰਿ ਇਠੈ ਨਿਤ ਧਿਆਇਦਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ (ਇਠੈ) ਪਯਾਰੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਹੀ ਕੋ ਨਿਤ ਧਯਾਵਤਾ ਹੂੰ ॥

ਮਨਿ ਚਿੰਦੀ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਇਦਾ ॥

ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ (ਚਿੰਦੀ) ਚਿਤਵਤਾ ਹੂੰ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੂੰ ॥

ਸਭੇ ਕਾਜਿ ਸਵਾਰਿਅਨੁ ਲਾਹੀਅਨੁ ਮਨ ਕੀ ਭੁਖਿ ਜੀਉ ॥ ੭ ॥

ਆਪ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਭੀ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੀ ਆਪ ਨੇ ਉਤਾਰ ਦਈ ਹੈ ॥੭॥

ਮੈ ਛਡਿਆ ਸਭੋ ਧੰਧੜਾ ਗੋਸਾਈ ਸੇਵੀ ਸਚੜਾ ॥ ਨਉਨਿਧਿ
ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨ ਹਰਿ ਮੈ ਪਲੇ ਬਧਾ ਛਿਕ ਜੀਉ ॥ ੮ ॥

ਮੈਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਸਭ ਧੰਧਾ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ ਹੇ ਸਚਾ ਗੁਸਾਂਈ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਕੇ ਮਾਲਕ ਮੈਂ ਆਪਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਖਜ਼ਾਨਾ ਰੂਪ ਨੌਨਿਧਾਂਓਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ (ਛਿਕ) ਖੈਂਚ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ॥੮॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੈ ਸੁਖੀ ਹੂੰ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥ ਗੁਰ ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਵਸਾਇਆ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਪੁਰਖ ਵਿਖਾਲਿਆ ਮਸਤਕਿ ਧਰ ਕੈ ਹਥੁ ਜੀਉ ॥ ੯ ॥

ਸੁਖੋਂ ਮੈਂ ਸੋ ਜੋ ਉਤਮ ਆਤਮ ਸੁਖ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇਮੇ(ਸਬਦ)ਉਪਦੇਸ ਵਸਾਇਆਹੈ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਆਪਨੇ ਕਿਰਪਾ ਰੂਪੀ ਹਥ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥੯॥

ਮੈ ਬਧੀ ਸਚੁ ਧਰਮਸਾਲ ਹੈ ॥

ਮੈਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਧਰਮਸਾਲ ਬਾਂਧੀ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਸਿਖਾ ਲਹਦਾ ਭਾਲਕੈ ॥

ਔਰ ਗੁਰ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ(ਭਾਲ)ਖੋਜ ਕੇ ਲੇਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਢੂੰਢ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਸਿਖਾ) ਸਿਖਜਾ ਲੇਤਾ ਹੂੰ॥

ਪੈਰ ਧੋਵਾ ਪਖਾ ਫੇਰਦਾ ਤਿਸੁ ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਲਗਾ ਪਾਇ ਜੀਉ ॥ ੧੦ ॥

ਗੁਰ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਵਾ ਗੁਰੋਂਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਧੋਵਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਪੰਖਾਫੇਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਝੁਕ ਝੁਕ ਕਰ ਤਿਨਕੇ ਚਰਨੀਲਾਗਤਾ ਹੂੰ॥੧੦

ਸੁਣਿ ਗਲਾ ਗੁਰ ਪਹਿ ਆਇਆ ॥

ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਕੀ (ਗਲਾ) ਵਾਰਤਾਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸੋਂ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਵਾ ਸੁਣ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੂੰ ॥

ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥

ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇ ਦੀਆ ਵਾ ਜਬ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਕੇ ਆਯਾ ਤਬ ਮੈਨੇ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਦਾਨ ਤਥਾ ਸਨਾਨ ਕਰਨਾ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇ ਦੀਆ ॥

ਸਭੁ ਮੁਕਤੁ ਹੋਆ ਸੈਸਾਰੜਾ ਨਾਨਕ ਸਚੀ ਬੇੜੀ ਚਾੜਿ ਜੀਉ ॥ ੧੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਮੇਰੇ ਸੇ ਵਾ ਮੈਂ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਚੀ ਬੇੜੀ ਪਰ ਚੜ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਮੁਕਤਿ ਹੂਆ ਭਾਵ ਪਾਰ ਹੂਆ ਹੂੰ॥੧੧॥

ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸੇਵੈ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਜੀਉ ॥ ਦੇ ਕੰਨੁ ਸੁਣਹੁ ਅਰਦਾਸਿ ਜੀਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਠੋਕਿ ਵਜਾਇ ਸਭ ਡਿਠੀਆ ਤੁਸਿ ਆਪੇ ਲਇਨੁ ਛਡਾਇ ਜੀਉ ॥ ੧੨ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸਭੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸੇਵਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਯਾਂਤ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਕੰਨ ਦੇਕਰ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੋ ਹੋਰ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਮੈਨੇ ਸਭ ਠੋਕ ਵਜਾਇ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਨੇ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲਈ ਹੈ ਜਿਨ ਪਰ ਗੁਰੂ (ਤੁਸਿ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਆਪ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੧੨ ॥

ਹੁਣਿ ਹੁਕਮੁ ਹੋਆ ਮਿਹਰਵਾਣ ਦਾ ॥

ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਬ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਪੈ ਕੋਇ ਨ ਕਿਸੈ ਰਵਾਣਦਾ ॥ ਸਭ ਸੁਖਾਲੀ
ਵੁਠੀਆ ਇਹੁ ਹੋਆ ਹਲੇਮੀ ਰਾਜੁ ਜੀਉ ॥ ੧੩ ॥

ਤਿਸ ਕਰ (ਪੈ) ਪ੍ਰਬਲ ਹੋ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਭੀ ਅਵਗੁਣ ਕਿਸੀ ਸੁਭ ਗੁਣ ਕੋ (ਰਵਾਣਦਾ) ਦਬਾਉ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿਕਿ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਦਾ ਕੇ ਗੁਣ ਦੈਵੀ ਸੰਪਦਾ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਦਬਾਇ ਲੇਤੇ ਥੇ ਸੋ ਅਬ ਤਿਨਕੋ ਦਬਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰ ਵਹੁ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਯਹਿ (ਹਲੇਮੀ) ਗਰੀਬੀ ਕਰ ਰਾਜੁ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਆਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਆਤਮ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੧੩ ॥

ਝਿਮ ਝਿਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵਰਸਦਾ ॥

ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਬਾਦਲੁ (ਝਿਮ ਝਿਮ) ਏਕ ਰਸ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਰਸਤਾ ਹੈ ॥

ਬੋਲਾਇਆ ਬੋਲੀ ਖਸਮ ਦਾ ॥ ਬਹੁ ਮਾਣੁ ਕੀਆ
ਤੁਧੁ ਉਪਰੇ ਤੂੰ ਆਪੇ ਪਾਇਹਿ ਥਾਇ ਜੀਉ ॥ ੧੪ ॥

ਹੇ (ਖਸਮ)ਮਾਲਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਮੈਂ ਆਪ ਕਾ ਬੁਲਾਇਆ ਹੂਆ ਬੋਲਤਾ ਹੂੰ ਮੈਨੇ ਆਪਕੇ ਊਪਰ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਕੀਆ ਹੈ। ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਲੇਖੇ ਮੈਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈਂ ॥੧੪॥

ਤੇਰਿਆ ਭਗਤਾ ਭੁਖ ਸਦ ਤੇਰੀਆ ॥ ਹਰਿ ਲੋਚਾ ਪੂਰਨ ਮੇਰੀਆ ॥
ਦੇਹੁ ਦਰਸੁ ਸੁਖ ਦਾਤਿਆ ਮੈ ਗਲ ਵਿਚਿ ਲੈਹੁ ਮਿਲਾਇ ਜੀਉ ॥ ੧੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੇਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਸਦੀਵ ਤੇਰੀ ਭੁਖ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਮੇਰੀ (ਲੋਚਾ) ਚਾਹ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਹੈਂ ਹੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦਾਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਰਸਨ ਦੀਜੀਏ ਅਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਜੀਏ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਜੀਏ ॥

ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਭਾਲਿਆ ॥

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਜੇਡਾ ਬਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ (ਭਾਲਿਆ) ਦੇਖਿਆ ॥

ਤੂੰ ਦੀਪਲੋਆ ਪਇਆਲਿਆ ॥

ਤੂ ਹੀ ਜੰਬੂ ਆਦਿਕ ਸਪਤ ਦੀਪੋਂ ਮੈਂ ਔਰ ੭ (ਪਇਆਲਿਆ) ਪਤਾਲੋਂ ਮੈਂ (ਲੋਇ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਬਜਾਪਕ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਃ ਤਿਸੀ ਕੋ ਸਪਸਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤੂੰ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਚੁ ਅਧਾਰੁ ਜੀਉ ॥ ੧੬ ॥

ਤੂੰ ਸਰਬ ਥਾਨਥਨੰਤਰੋਂ ਮੈਂ ਬਜਾਪਕ ਹੋਰਹਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ॥

ਹਉ ਗੋਸਾਈ ਦਾ ਪਹਿਲਵਾਨੜਾ ॥

ਹੇ ਗੁਸਾਈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਆਪ ਕਾ ਪਹਿਲਵਾਨ ਹੂੰ ॥

ਮੈ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਉਚ ਦੁਮਾਲੜਾ ॥

ਮੈਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਉਚਾ ਦੁਮਾਲਾ ਬਾਂਧਾ ਹੈ ਮਲੋਂ ਕੇ ਅਖਾੜੇ ਮੈਂ ਜੋ ਊਚੇ ਬਾਂਸ ਪਰ ਜੀਤ ਕਾ ਸਿਰੇਪਾਉ ਝੁਲਾਇਕਰ ਦਿਖਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਦੁਮਾਲੜਾ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸਭ ਹੋਈ ਛਿੰਝ ਇਕਠੀਆ ਦਯੁ ਬੈਠਾ ਵੇਖੈ ਆਪਿ ਜੀਉ ॥ ੧੭ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਅਖਾੜੇ ਮੈਂ ਦੋਨੋਂ ਪਖੋਂ ਕੇ ਮੱਲੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਇਕਠੀ ਹੋਰਹੀ ਹੈ (ਦਯੁ) ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕਾ ਪ੍ਰੇਰਕ ਛਿੰਝ ਪਵਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਅਸੰਗ ਹੋਕਰ ਬੈਠਾ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈਂ ॥ ੧੭ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਛਿੰਝ ਵਿਚ ਤਾਂ ਬਾਜੇ ਭੀ ਬਾਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਈਹਾਂ ਕੌਨ ਹੈਂ ? ਉਤ੍ਰ:-

ਵਾਤ ਵਜਨਿ ਟੰਮਕ ਭੇਰੀਆ ॥

ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸਬਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਟੰਮਕ ਭੇਰੀਆਦਿ ਵਾਜੇ ਬਜਤੇ ਹੈਂ ਯਹਿ ਚਮੜੇ ਕੇ ਮੜੇ ਹੁਏ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਚਮ ਕਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੜਾ ਹੂਆ ਛੋਟਾ ਨਗਾਰਾ(ਭੇਰੀ)ਵਡਾ ਨਗਾਰਾ ਅਸਲ ਮਤਲਬ ਛੋਟੇ ਵਡੇ ਨਗਾਰੇ ਹੈਂ ॥

ਮਲ ਲਥੇ ਲੈਦੇ ਫੇਰੀਆ ॥

ਪਹਿਲਵਾਨ (ਲਥੇ)ਉਤਰੇ ਹੂਏ ਅਖਾੜੇ ਮੈ ਦਾਉ ਕਰਨੇ ਕੋ ਫੇਰੀਆਂ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਿਹਤੇ ਪੰਜਿ ਜੁਆਨ ਮੈ ਗੁਰ ਥਾਪੀ ਦਿਤੀ ਕੰਡਿ ਜੀਉ ॥ ੧੮ ॥

ਜਥ ਮੈਨੇ ਕਾਮਾਦਿ ਪਾਂਚੋਂ ਜੁਵਾਨਿ (ਨਿਹਤੇ) ਦਬਾਏ ਭਾਵ ਵਸ ਕੀਏ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੀ ਤਥ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੀ (ਕੰਡ) ਪੀਠ ਪਰ ਥਾਪੀ ਦਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਗੁਰੂ ਅਤੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥੧੮॥

ਸਭ ਏਕਠੇ ਹੋਇ ਆਇਆ ॥

ਸਭ ਗੁਰਮੁਖ ਤਥਾ ਮਨਮੁਖ ਇਕੱਤ੍ਰ ਹੋਕਰ ਆਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਤੋ ਸਭ ਕੋ ਸਾਮਾਨ ਹੀ ਮਿਲਾ ਹੈ ॥

ਘਰਿ ਜਾਸਨਿ ਵਾਟ ਵਟਾਇਆ ॥

ਪਰ ਜਥ ਪ੍ਰਲੋਕ ਰੂਪੀ ਘਰ ਮੈਂ ਜਾਵੇਂਗੇ ਤਥ ਰਸਤਾ (ਵਟਾਇ) ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੈਸੇ ਜੋ ਮੱਲ ਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜੀਤਨੇ ਵਾਲੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਹੋਕਰ ਜੁਦੇ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਮੁਕਤਿ ਮਾਰਗ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਹਾ ਲੈਗਏ ਮਨਮੁਖ ਚਲੈ ਮੂਲੁ ਗਵਾਇ ਜੀਉ ॥ ੧੯ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੱਲ ਹਾਂ ਸੋ ਤੋ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲੈਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕੀ ਸ੍ਵਾਸਾ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਕੋ ਭੀ ਗਵਾਇ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੧੯ ॥

ਤੂੰ ਵਰਨਾ ਚਿਹਨਾ ਬਾਹਰਾ ॥ ਹਰਿ ਦਿਸਹਿ ਹਾਜਰੁ ਜਾਹਰਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਤੂੰ ਬ੍ਰਹਮਣਾਦਿ ਬਰਨੋਂ ਸੇ ਔਰ ਚਿੰਨ੍ਹੋਂ ਸੇ ਵਾ ਰੰਗ ਔ ਨਿਸਾਨੀ ਚੱਕ੍ਰ ਆਦਿ ਸੇ ਬਾਹਰ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਸਮੀਪ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵਤਾ ਹੈਂ ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਤੁਝੈ ਧਿਆਇਦੇ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਰਤੇ ਗੁਣਤਾਸੁ ਜੀਉ ॥ ੨੦ ॥

ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਹੇ(ਗੁਣਤਾਸ)ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਕਰ ਤੇਰੇ ਹੀ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨੦ ॥

ਮੈ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਦਯੈ ਸੇਵੜੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਵਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਜੁਗ ਜੁਗ) ਸਭ ਜੁਗੋ ਮੇਂ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਦੀਜੀਏ ॥

ਗੁਰਿ ਕਟੀ ਮਿਹਡੀ ਜੇਵੜੀ ॥

ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਵਾਸਨਾ ਵਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਜੇਵੜੀ ਕਟ ਦਈ ਹੈ ॥

ਹਉ ਬਾਹੁੜਿ ਛਿੰਝ ਨ ਨਚਉ ਨਾਨਕ ਅਉਸਰੁ ਲਧਾ ਭਾਲਿ ਜੀਉ ॥ ੨੧ ॥ ੨ ॥ ੨੯ ॥

ਯਾਂਤੇ ਮੈਂ (ਬਾਹੁੜ) ਫੇਰ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਛਿੰਝ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਨਾਚੂੰਗਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਜਨਮੂੰਗਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਸਮਜ ਵਿਖੇ (ਭਾਲ ਜੀਉ) ਗੁਰੂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਖੋਜ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੈਨੇ (ਲਧਾ) ਪਾਯਾ ਹੈ ॥ ੨੧ ॥ ੨ ॥ ੨੯ ॥

ਏਕ ਸਮੇ ਮੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਜੰਬੂ ਕੇ ਨਿਕਟ ਏਕ ਬਨਜਾਰਿਓਂ ਕੇ ਗ੍ਰਾਮ ਮੈਂ ਜਾਇ ਉਤਰੇ ਤਹਾਂ ਕਾ ਧਨੀ ਜੋ ਬਨਜਾਰਿਓਂ ਕਾ ਨਾਯਕ ਥਾ ਤਿਸਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮੈਂ ਪੁਤ੍ਰ ਜਨਮਾ ਥਾ ਸੋ ਤਿਸ ਕੀ ਬਧਾਈ ਮੈਂ ਅਧਿਕ ਹੀ ਧਨ ਬਾਟਤਾ ਭਯਾ ਔਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਪ੍ਰਾਤਕਾਲ ਵਹੁ ਬਾਲਕ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਇ ਗਯਾ ਔਰ ਵਹੁ ਪੁਤ੍ਰ ਕੇ ਸੋਕ ਕਰ ਰੋਨੇ ਪੀਟਨੇ ਲਗਾ ਪਰਮ ਦੁਖੀ ਹੋਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਸਰਣਿ ਮੈਂ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਤਬ ਤਿਸਕੇ ਪਰਬੋਧਾਇ ਬੈਰਾਗ ਸੂਚਕ ਰਾਤ੍ਰੀ ਰੂਪਕ ਦ੍ਵਾਰਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੂਆ ਜਿਸ ਮੈਂ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਤੋ ਬਨਜਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਆਰਬਲਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਕੀ ਆਰਬਲਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਚਾਰ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਚਾਰ ਪਹਿਰੋਂ ਪਹਿਰੋ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਣਜਾਰਾ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ ਅਥ ਪਹਿਲੀ ਅਵਸਥਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਪਹਰੇ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਘਰੁ ੧ ॥

ਪਹਿਲੈ ਪਹਰੇ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹੁਕਮਿ ਪਇਆ ਗਰਭਾਸਿ ॥

(ਪਹਲੇ ਪਹਰੇ) ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਾਗ ਮੈ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰਕੀ ਆਗਯਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈ ਪੜਾ ਹੈ (ਗਰਭ) ਉਦਰ ਔਰ (ਆਸ) ਸਥਾਨ ਜਿਸਮੇ ਬਚਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਉਰਧ ਤਪੁ ਅੰਤਰਿ ਕਰੇ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਖਸਮ ਸੇਤੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਬਪਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ (ਉਰਧ) ਉਪਰ ਕੋ ਪੈਰ ਔਰ ਨੀਚੇ ਕੋ ਸੀਸ ਐਸੀ ਦਸਾ ਹੋਕਰ ਗਰਭ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੈ ਤਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਖਸਮੁ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਸਕੇ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਨਾਥ ਮੁਝਕੋ ਇਸ ਦੁਖ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੀਜੀਏ॥ ਜਬ ਤਕ ਮੈ ਜੀਵੇਂਗਾ ਤੇਰਾ ਹੀ ਭਜਨ ਕਰੂੰਗਾ॥

ਖਸਮ ਸੇਤੀ ਅਰਦਾਸਿ ਵਖਾਣੈ ਉਰਧ ਧਿਆਨ ਲਿਵ ਲਾਗਾ॥

ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਧਿਆਨ) ਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇਕਰ ਉਲਟਾ ਹੂਆ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਾਗਾ ਹੂਆਥਾ॥

ਨਾਮਰਜਾਦੁ ਆਇਆ ਕਲ ਭੀਤਰਿ ਬਾਹੁੜਿ ਜਾਸੀ ਨਾਗਾ॥

(ਨਾਮਰਜਾਦੁ), ਬੇਮ੍ਰਜਾਦਾ ਭਾਵ ਜਨੇਊ ਆਦਕ ਬ੍ਰਾਣ ਆਸ੍ਰਮ ਕੇ ਸੰਸਕਾਰੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਆਯਾ ਵਾ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਨਗਨ ਹੀ ਜਨਮਤਾ ਭਯਾ (ਕਲਿਭੀਤਰਿ) ਕਲਪਨਾ ਕੇ ਬੀਚ ਲਗਾ ਹੂਆ (ਬਾਹੁੜ) ਪੁਨਾਃ ਭੀ ਨਗਨ ਹੀ ਜਾਏਗਾ ਨਗਨ ਕਹਿਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਪਦਾਰਥ ਨਾ ਕੋਈ ਸਾਥ ਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਸਾਥ ਜਾਏਗਾ॥

ਜੈਸੀ ਕਲਮਿ ਵੁੜੀ ਮਸਤਕਿ ਹੈ ਤੈਸੀ ਜੀਅੜੇ ਪਾਸਿ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਖ ਤਥਾ ਦੁਖ ਦੇਨੇ ਵਾਲੀ ਕਲਮ ਮਸਤਕਿ ਪਰ (ਵੁੜੀ) ਚਲ ਗਈ ਹੈ ਤੈਸੀ ਹੀ ਸੰਪਦਾ ਤਥਾ ਅਪਦਾ ਜੀਵ ਕੇ ਪਾਸ ਬਨੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਪਹਿਲੈ ਪਹਿਰੈ ਹੁਕਮਿ ਪਇਆ ਗਰਭਾਸਿ॥ ੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਵ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਾਗ ਮੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੁਕਮ ਕਰ ਗਰਭ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਅਬ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੂਜੈ ਪਹਿਰੈ ਰੈਣਿਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਵਿਸਰਿ ਗਇਆ ਧਿਆਨੁ॥

ਦੂਸਰੇ ਭਾਗ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਹੇ ਵਣਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜਬ ਜਨਮਾ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਧਯਾਨ ਭੂਲ ਗਯਾ॥

ਹਥੋ ਹਥ ਨਚਾਈਐ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਜਿਉ ਜਸਦਾ ਘਰਿ ਕਾਨੁ॥

ਕਬੀ ਪਿਤਾ ਔਰ ਕਬੀ ਮਾਤਾ ਤਥਾ ਔਰ ਸੰਬੰਧੀ ਜਨ ਹਾਥੋਂ ਪਰ ਉਠਾਇਕਰ (ਨਚਾਈਐ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਉਛਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਸੁਧਾ ਕੇ ਘਰ ਮੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਲਡਾਵਤੇ ਥੇ॥

ਹਥੋ ਹਥ ਨਚਾਈਐ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮਾਤ ਕਹੈ ਸੁਤੁ ਮੇਰਾ॥

ਹਥੋ ਹਥੀ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੀਵ ਕੋ ਨਚਾਈਤਾ ਹੈ ਮਾਤਾ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਮੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚੇਤ ਅਚੇਤ ਮੂੜਮਨ ਮੇਰੇ ਅੰਤ ਨਹੀ ਕਛੁ ਤੇਰਾ ॥

ਹੇ (ਅਚੇਤ) ਭਜਨ ਹੀਨ (ਮੂੜ) ਅਗਯਾਤ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਚੇਤ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਕਯੋਂਕਿ ਇਸ ਘਰਿ ਮੈਂ ਤੋ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਕੋ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਜਿਨਿ ਰਚਿ ਰਚਿਆ ਤਿਸਹਿ ਨ ਜਾਣੈ ਮਨ ਭੀਤਰਿ ਧਰਿ ਗਿਆਨੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਆਕਾਸਾਦਿ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕੋ (ਰਚਿ)ਬਨਾ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਸਰੀਰ (ਰਚਿਆ) ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਯਾਂਤੇ ਤੂੰ ਮਨ ਮੈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਧਾਰਨੁ ਕਰ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਦੂਜੈ ਪਹਿਰੈ ਵਿਸਰਿ ਗਇਆ ਧਿਆਨੁ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਦੂਸਰੇ ਭਾਗ ਵਿਖੇ ਜੀਵ ਕਾ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਧਯਾਨ ਵਿਸਰ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ॥ ੨ ॥ ਅਬ ਜੁਵਾ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਹਾਲ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤੀਜੈ ਪਹਿਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਧਨ ਜੋਬਨ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ॥

ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੇ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜਬ ਜੀਵ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਤਬ ਧਨ ਤਥਾ ਜੋਬਨ ਹੀ ਸੇ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵਤਾ ਭਯਾ ॥

ਹਰਿਕਾ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਹੀ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਬਧਾ ਛੁਟਹਿ ਜਿਤੁ ॥

ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੀਵ ਤੂ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਮਾਯਾ ਵਾ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਬੰਧਾ ਹੂਆ ਛੂਟ ਜਾਵੈਂ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਬਿਕਲੁ ਭਇਆ ਸੰਗੁ ਮਾਇਆ ॥

ਮਾਇਆ ਬੰਧਨਕਰ (ਬਿਕਲੁ) ਬਯਾਕੁਲ ਹੋਤਾ ਭਇਆ ਤਿਸਕਰ (ਪ੍ਰਾਣੀ) ਜੀਵ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ॥

ਧਨ ਸਿਉ ਰਤਾ ਜੋਬਨ ਮਤਾ ਅਹਿਲਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਧਨ ਕੇ ਸੰਗ (ਰਾਤਾ) ਰੰਗਾ ਹੂਆ ਜੋਬਨ ਕੇ ਮਦਕਰ ਮਸਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਰ ਤੈਨੇ (ਅਹਿਲਾ) ਸੁੰਦਰ ਵਾ ਵਜਰਥ ਹੀ ਅਪਨਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ॥

ਧਰਮ ਸੇਤੀ ਵਾਪਾਰੁ ਨਾ ਕੀਤੋ ਕਰਮੁ ਨ ਕੀਤੋ ਮਿਤੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਧਰਮ ਸੇਤੀ) ਧਰਮ ਕੇ ਸਾਥ ਬਯੋਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਧਰਮ ਕਰਨਾ ਪੁਨਾਃ ਔਰੋਂ ਕੋ ਧਰਮ ਕਰਨੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਨਾ ਏਹ ਧਰਮ ਕਾ ਬਯੋਪਾਰ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਧਰਮ ਕਾ ਬਯੋਪਾਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾਃ ਐਸਾ ਕਰਮ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਜੋ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰਮ ਹੋ ਜੋ ਨਿਸਕਾਮਤਾ ਸੇ ਈਸ੍ਵਰ ਨਮਿਤ ਕਰਮ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰਮ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ।

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤੀਜੈ ਪਹਿਰੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਧਨ ਜੋਬਨ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇਪ੍ਰਾਣੀਅਵਸਥਾ ਕੇ ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਮੈ ਜੀਉ ਧਨ ਔਰ ਜੋਬਨਕ ਸਾਥ ਚਿਤਕੋ ਲਗਾਵਤਾਭਯਾ॥੩।

ਚੌਥੇ ਪਹਿਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਲਾਵੀ ਆਇਆ ਖੇਤੁ ॥

ਚੌਥੇ ਭਾਗ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਖੇਤ੍ਰ (ਲਾਵੀਆਇਆ) ਲਾਵਿਓਂ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਲਾਇਕ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬ੍ਰਿਧਿ ਅਵਸਥਾ ਭਈ ਔਰ ਜਮ ਦੂਤ ਰੂਪੀ ਲਾਵਿਓਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਕਾ ਸਮਯ ਨਿਕਟ ਹੁਆ ॥

ਜਾ ਜਮਿ ਪਕੜਿ ਚਲਾਇਆ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਕਿਸੈ ਨ ਮਿਲਿਆ ਭੇਤੁ ॥

ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜਬ ਜਮਨੇ ਜੀਵਕੋ ਪਕੜ ਕਰ ਆਗੇ ਲਾਇ ਲੀਆ ਤਬ ਏਹ ਭੇਤ ਕਿਸੀ ਕੋ ਭੀ ਨਾ ਮਿਲਾ ਕਿ ਜੀਵ ਕਹਾਂ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਭੇਤੁ ਚੇਤੁ ਹਰਿ ਕਿਸੈ ਨ ਮਿਲਿਓ ਜਾ ਜਮਿ ਪਕੜਿ ਚਲਾਇਆ ॥

ਜਬ ਜਮ ਨੇ ਪਕੜ ਕਰ ਆਗੇ ਚਲਾਇ ਲੀਆ ਤਬ ਭੇਤੁ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਕੇ ਜੀਉ ਕਹਾਂ ਗਯਾ ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੋ (ਚੇਤੁ) ਸਿਮਰੁ॥

ਝੂਠਾ ਰੁਦਨੁ ਹੋਆ ਦੋਆਲੈ ਖਿਨ ਮਹਿ ਭਇਆ ਪਰਾਇਆ ॥

(ਦੋਆਲੇ) ਚੌਫੇਰੇ ਹੀ ਝੂਠਾ ਹੀ ਰੁਦਨ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਲੋਕਾਚਾਰੀ ਰੁਦਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਾਲਕਾ ਜੋ ਖਿਨ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਅਪਨਾ ਪਰਮ ਪਯਾਰਾ ਸਨਬੰਧੀ ਮਾਨਤੇ ਥੇ ਉਸੀ ਖਿਨ ਮੈ ਸੋ ਪਰਾਇਆ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ॥

ਸਾਈ ਵਸਤੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਜਿਸ ਸਿਉ ਲਾਇਆ ਹੇਤੁ ॥

ਔਰ ਜੀਵ ਕੋ ਲੋਕਾਂਤਰ ਮੈ ਭੀ (ਸਾਈ) ਸੋਈ ਬਸਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਭਈ ਜਿਸ ਬਸਤੂ ਕੇ ਸਾਥ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇਆ ਥਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਚਉਥੈ ਪਹਿਰੈ ਲਾਵੀ ਲੁਣਿਆ ਖੇਤੁ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਚੌਥੀ ਅਵਸਥਾ ਮੈ ਜਮਦੂਤ ਰੂਪੀ ਲਾਵਿਓਂ ਨੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਖੇਤ੍ਰ ਕੋ (ਲੁਣਿਆ) ਕਾਟ ਲੀਆ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰੀਰ ਔਰੁ ਪਰਾਣੋਂ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਕਰਦੀਆ ॥ ੪ ॥੧ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਬ ਏਕ ਸਬਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀਕੇ ਮੁਖਾਰਵਿੰਦ ਸੇ ਉਸ ਬਨਜਾਰਿਓਂ ਕੇ ਨਾਇਕ ਨੈ ਸ੍ਰਵਨ ਕੀਆ ਤਬ ਤਿਸਕੋ ਬੈਰਾਗ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਔ ਮੋਹ ਸੇ ਉਪਰਾਮ ਹੋਕਰ ਕਛੂਕ ਸਾਂਤੀ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਤਿਸਕੋ ਪੂਰਨ ਸਾਂਤੀ ਦੇਨੇ ਨਮਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸਹਿਤ ਪੁਨਾਃ ਪਹਿਰਿਓਂ ਹੀਕੇ ਰੂਪਕ ਮੈ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂਤ੍ਰ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਸਬਦ ਉਚਾਰਤੇ ਭਏ ॥

ਪਹਿਲੈ ਪਹਿਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਬਾਲਕ ਬੁਧਿ ਅਚੇਤ ॥

ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਾਗ ਅਰਥਾਤ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਮੈ ਬਾਲਕ ਬੁੱਧੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਬਾਲ ਬੁਧੀ ਕੈਸੀ ਹੈ (ਅਚੇਤ) ਅਗਯਾਤ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਪਨੇ ਤਥਾ ਪਰਾਏ ਕੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਖੀਰੁ ਪੀਐ ਖੇਲਾਈਐ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਹੇਤੁ ॥

ਮਾਤਾਕਾ(ਖੀਰੁ)ਦੂਧੁ ਪੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕਰ ਖਿਲਾਈਤਾ ਹੈ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਅਪਨੇ ਪੁਤ੍ਰਮੈ(ਹੇਤ) ਮੋਹ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਨੇਹ ਘਨੇਰਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਬਾਈ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਮੈ ਬਹੁਤਾ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈ (ਸਬਾਈ) ਸੰਪੂਰਣ ਸ੍ਰਿਸ਼ੀ ਬਾਂਧੀ ਹੂਈ ਹੈ ॥

ਸੰਜੋਗੀ ਆਇਆ ਕਿਰਤੁ ਕਮਾਇਆ ਕਰਣੀ ਕਾਰ ਕਰਾਈ ॥

ਜੋ ਪੂਰਨ ਜਨਮ ਮੈ (ਕਿਰਤੁ) ਕਰਮ (ਕਮਾਇਆ) ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸੰਜੋਗੀ ਹੋਕਰ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਕਰਨੀ ਕੀ ਅਬ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕਾਰ ਕਰਾਈ ਹੈ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ਬੂਡੀ ਦੂਜੈ ਹੇਤਿ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਦਾਚਿਤ ਕਿਸੀ ਕੀ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਮੇ (ਹੇਤ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਡੂਬ ਰਹੀ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਪਹਿਲੈ ਪਹਿਰੈ ਛੂਟਹਿਗਾ ਹਰਿ ਚੇਤਿ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਪਹਿਰ ਅਰਥਾਤ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਮੈ ਹਰੀ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰ ਜਨਮਾਦਿ ਬੰਧਨ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਵੇਂਗਾ ॥

ਦੂਜੈ ਪਹਿਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਭਰਿ ਜੋਬਨ ਮੈ ਮਤਿ ॥

ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਦੂਸਰੇ ਪਹਿਰ ਅਰਥਾਤ ਜੁਬਾ ਅਵਸਥਾ ਮੈ ਹੇ ਵਣਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਬਲ ਸੇ ਪੂਰਣ (ਜੋਬਨ) ਜਵਾਨੀ ਰੂਪ ਮੈ ਮਦਰਾ ਕਰਕੇ ਮਸਤਕ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਕਾਮ ਵਿਆਪਿਆ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਅੰਧੁਲੇ ਨਾਮੁ ਨ ਚਿਤਿ ॥

ਹੇ ਵਣਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੀਉ ਰਾਤਿ ਦਿਨੇ ਕਾਮ ਕਰਕੇ ਯੁਗਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਅੰਧੇ ਜੀਵਕੋ ਨਾਮ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਘਟਿ ਅੰਤਰਿ ਨਾਹੀ ਹੋਰਿ ਜਾਣੈ ਰਸ ਕਸ ਮੀਠੇ ॥

ਰਮਣ ਰੂਪੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅੰਤਸ ਕਰਣ ਮੈ ਨਹੀਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ (ਹੋਰਜਾਣੈ) ਹੋਰ ਰਸ ਕਸੋਂ ਕੋ ਮੀਠਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਰਸ ਕਸ ਦੇਸ ਰਵਾਜੁ ਹੈ ਵਾ (ਰਸ) ਮਿਠੇ (ਕਸ) ਕਸੈਲੇ ॥

ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਗੁਣ ਸੰਜਮੁ ਨਾਹੀ ਜਨਮਿ ਮਰਹੁਗੇ ਝੂਠੇ ॥

(ਗਯਾਨ) ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੋਧੁ (ਧਯਾਨ) ਨਿਰਗੁਨ ਵਾ ਸਰਗੁਣ ਮੂਰਤੀ ਕਾ ਚਿੰਤਨ (ਗੁਣਸੰਜਮੁ) ਇੰਦ੍ਰੀਯੋਂ ਕਾ ਜੀਤਨਾ ਸੋ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਂਤੇ ਹੇ ਝੂਠੇ ਜੀਵੋਂ ਤੁਮ ਰਸਕਸੋਂ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੀ ਰਹੋਗੇ ॥

ਤੀਰਥਿ ਵਰਤ ਸੁਚਿ ਸੰਜਮੁ ਨਾਹੀ ਕਰਮੁ ਧਰਮੁ ਨਹੀ ਪੂਜਾ ॥

ਕਯੋਂਕਿ ਤੁਮਨੇ ਕੋਈ ਤੀਰਥ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਔਰ ਬ੍ਰਤ ਸੁਚ ਸੰਜਮ ਤਥਾ ਕਰਮ ਧਰਮ ਪੂਜਾਦਿ ਸੁਭ ਆਚਾਰ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ਦੁਬਿਧਾ ਵਿਆਪੈ ਦੂਜਾ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜੀਵਕਾ (ਨਿਸਤਾਰਾ) ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਔਰ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰ (ਬਿਆਪੈ ਦੂਜਾ) ਸੰਸਾਰ ਬਜਾਪਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਸੇ ਸਦੀਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੀਜੈ ਪਹਿਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਸਰਿ ਹੰਸ ਉਲਥੜੇ ਆਇ ॥

ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰ ਕੇ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ (ਸਰ) ਸਿਰ ਮੈ (ਹੰਸ)ਸ੍ਵੇਤ ਕੇਸ(ਲਥੜੇਆਇ)(ਉ)ਬਿਸੇਸਕਰਕੇ ਆਨ ਉਤਰਤੇ ਭਏ ॥

ਜੋਬਨੁ ਘਟੈ ਜਰੂਆ ਜਿਣੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਆਵ ਘਟੈ ਦਿਨੁ ਜਾਇ ॥

ਜੋਬਨ ਘਟਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਬੁਢੇਪਾ ਜੀਤੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹੇ ਬਣਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਦਿਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਆਰਥਲਾ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਘਟਤੀ ਹੈ ॥

ਅੰਤ ਕਾਲਿ ਪਛੁਤਾਸੀ ਅੰਧੁਲੈ ਜਾ ਜਮਿ ਪਕੜਿ ਚਲਾਇਆ ॥

ਅੰਤ ਕੇ ਸਮਜ ਹੇ ਅਗਜਾਨੀ ਤਬ ਤੂੰ ਪਸਚਾਪ ਕਰੇਂਗਾ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਜਮ ਨੇ ਪਕੜ ਕਰਕੇ ਅਗੇ ਤੋਰ ਲਿਆ ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਅਪਨਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਰਾਖਿਆ ਖਿਨ ਮਹਿ ਭਇਆ ਪਰਾਇਆ ॥

ਸਭੀ ਜਿਤਨਾ ਕੁਛ ਅਪਨਾ ਕਰ ਕਰ ਰਖਾ ਥਾ ਸੋ ਛਿਨ ਵਿਖੇ ਬੇਗਾਨਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ॥

ਬੁਧਿ ਵਿਸਰਜੀ ਗਈ ਸਿਆਣਪ ਕਰਿ ਅਵਗਣ ਪਛੁਤਾਇ ॥

ਬੁਧੀ ਕੀ (ਸਿਆਣਪ) ਚਾਤੁਰਜਤਾ ਬ੍ਰਿਧਿ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ (ਬਿਸਰਜੀ) ਤਜਾਗੀ ਗਈ ਹੈ ॥ ਪੁਨਃ ਅਵਗੁਨੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੀਜੈ ਪਹਰੈ ਪ੍ਰਭੁ ਚੇਤਹੁ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਬ੍ਰਿਤੀਲਗਾਇ ਕਰ ਯਾਦ ਕਰਹੁ ॥੩॥

ਚਉਥੈ ਪਹਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਬਿਰਧਿ ਭਇਆ ਤਨੁ ਖੀਣੁ ॥

ਹੇ ਵਣਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰ ਚੌਥੇ ਭਾਗ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਧ ਹੂਆ ਔਰ (ਤਨੁ ਖੀਣ) ਸਰੀਰ ਘਟ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ॥

ਅਖੀ ਅੰਧੁ ਨ ਦੀਸਈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਕੰਨੀ ਸੁਣੈ ਨ ਵੈਣ ॥

ਅਖੋਂ ਸੇਅੰਧਾ ਹੋਗਯਾਦ੍ਰਿਸਟ ਮੈਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਔਰ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਬੋਲਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਖੀ ਅੰਧੁ ਜੀਭ ਰਸੁ ਨਾਹੀ ਰਹੇ ਪਰਾਕਉਤਾਣਾ ॥

ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਅੰਧਾ ਹੂਆ ਔਰ ਰਸਨਾ ਮੈਂ ਭੋਜਨ ਕਾ ਰਸ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਔਰ(ਪਰਾਕਉ)ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਮ ਇੰਦ੍ਰੀਯੋਂ ਕਾ ਔਰ ਬਲ ਸਰੀਰ ਕਾ (ਰਹੇ) ਹਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬੁਢਾ (ਪਰਾਕਉਤਾਣਾ) ਪਰਾਇ ਬਲ ਕਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਬ ਅਤਿ ਨਿਰਬਲ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸੰਬੰਧੀ ਜਨ ਅਪਨੇ ਬਲ ਸੇ ਉਠਾਵਤੇ ਬੈਠਾਵਤੇ ਹੈਂ ਬੁਢਾ ਪੁਰਸ ਨਿਜ ਬਲ ਸੇ ਨਿਜ ਕ੍ਰਿਯਾ ਸਾਧ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਣ ਅੰਤਰਿ ਨਾਹੀ ਕਿਉ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ਮਨਮੁਖਿ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ॥

ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਕੋਈ ਉੱਤਮ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਾਂਤ ਜੀਵ ਸੁਖ ਕਿਸਤਰਾਂ ਪਾਵੈ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰ ਜਨਮ ਕਰ ਆਵਣਾ ਅਰ ਮਰ ਕਰ ਜਾਵਣਾ ਬਨਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਖੜੁ ਪਕੀ ਕੁੜ ਭਜੈ ਬਿਨਸੈ ਆਇ ਚਲੈ ਕਿਆ ਮਾਣੁ ॥

ਜਬ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ (ਖੜ) ਖੇਤੀ (ਪਕੀ) ਬ੍ਰਿਧਿ ਭਈ ਤਬ ਨੀਚੇ ਕੋ(ਕੁੜ)ਝੁਕ ਜਾਤੀ ਹੈ ਮਾਨੋ ਅੰਗ(ਭਜੈ) ਟੂਟ ਗਏ ਹੈਂ ਐਸਾ ਆਸਕਤ ਹੋਕਰ ਖਾਟ ਪਰ ਪੜਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ (ਬਿਨਸੈ) ਵਿਯੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ (ਆਇ) ਜਨਮਣੇ ਕਾ ਔਰ (ਚਲੈ) ਮਰਣੇ ਕਾ ਕਿਆ (ਮਾਣੁ) ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕਾ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਭੀ ਨਿਰਾਦਰ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਦੁਰਗਤੀ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਚਉਥੈ ਪਹਿਰੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੁ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਬ੍ਰਿਧਿ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ (ਗੁਰਮੁਖਿ) ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ (ਸ਼ਬਦ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਣੁ ॥ ੪ ॥

ਓੜਕ ਆਇਆ ਤਿਨਿ ਸਾਹਿਆ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਜਰੁ ਜਰਵਾਣਾ ਕੰਨਿ ॥

ਜਬ ਤਿਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕਾ (ਓੜਕ) ਅੰਤ ਆਇਆ (ਆ) ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਤਬ (ਜਰੁ) ਬੁਢਾਪਾ ਰੂਪ (ਜਰਵਾਣਾ) ਦੂਤ ਵਾ ਜਮਦੂਤ ਵਾ ਬੁਢਾਪਾ (ਜਰਵਾਣਾ) ਬਲੀ ਆਇ ਕੰਧੇ ਪਰ ਵਾ ਕੰਨ ਪਾਸ ਆਰੂਢ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਇਕ ਰਤੀ ਗੁਣ ਨ ਸਮਾਣਿਆ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਅਵਗਣ ਖੜਸਨਿ ਬੰਨਿ ॥

ਇਕ (ਰਤੀ) ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਸਤ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਗੁਣ ਆਕਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਨਹੀਂ (ਸਮਾਣੇ) ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਤਬ ਰਾਗ ਦ੍ਵੇਖਾਦਿ ਜੋ ਆਸਰੀ ਸੰਪਦਾ ਰੂਪ ਅਵਗਣ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਰਕੇ ਤੇ ਜਮਦੂਤ ਬੰਧ ਕਰ ਲੈਜਾਵੇਂਗੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਣ ਸੰਜਮਿ ਜਾਵੈ ਚੋਟਿ ਨ ਖਾਵੈ ਨਾ ਤਿਸੁ ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ (ਗੁਣ ਸੰਜਮਿ) ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸੰਜਮ ਸਹਿਤ ਭਾਵ ਇਕਤ੍ਰਤਾ ਸੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੀ ਚੋਟਿ ਨਹੀਂ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ਨਨੂ ॥ ਜਿਨ ਕੋ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪੁੰਨੋਂ ਕੇ ਖੀਣ ਹੋਏ ਸੇ ਵਹੁ ਭੀ ਤਹਾਂ ਤੇ ਗਰਾਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਃ ਅਧੋਗਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਜਮ ਕੀ ਚੋਟ ਸੇ ਕੈਸੇ ਬਚਤੇ ਹੈਂ ? ਉੱਤਰੁ:- ਪੂਰਬ ਕਹਿ ਆਏ ਹੈਂ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਣ ਸੋ ਜਿਸਨੈ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਐਸੇ ਗੁਣਵੰਤ ਕੋ ਪੁਨਃ ਜਨਮ ਔ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ ਵਾ ਜਿਸਕੋ ਸੁਭ ਗੁਣ ਸੰਜਮ ਤੋ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅਤੀ ਯਥਾਰਥ ਗਯਾਨ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਔ ਸਰੀਰ ਤਿਸਕਾ ਛੂਟ ਗਯਾ ਹੈ ਤੋ ਵਹੁ ਭੀ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਭੋਗ ਕਰ ਫਿਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਯਹਿ ਗੀਤਾ ਕੇ ਖਸ੍ਟੇ ਅਧਯਾਯ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ॥

ਕਾਲੁ ਜਾਲੁ ਜਮੁ ਜੋਹਿ ਨ ਸਾਕੈ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਤਰਣਾ ॥

ਤਿਸਕੋ ਸਰੀਰ ਤਯਾਗਨੇ ਕੇ (ਕਾਲ) ਸਮੇ ਜਮ (ਜਾਲ) ਲੈਕਰ (ਜੋਹਿ) ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਭਾਇ ਭਗਤਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਭੈ) ਡਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ(ਤਰਣਾ)ਪਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਭੈ ਰੂਪੀ ਹੀ ਸਮੁੰਦਰ ਥਾ ਤਿਸਤੇ ਤਰਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਪਤਿ ਸੇਤੀ ਜਾਵੈ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਮਿਟਾਵੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾ(ਸਹਜਿ)ਸੁਖ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਤਿਸ੍ਹਾ ਸਹਿਤ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਵਹੁ ਜਨਮਾਦਿ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਛੂਟੈ ਸਾਚੇ ਤੇ ਪਤਿ ਪਾਵੈ ॥ ੫ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਜੀਵ ਛੂਟੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਪਤਿਸ੍ਹਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਕੇ ਬਨਜਾਰੋਂ ਕੋ ਸਾਂਤੀ ਹੂਈ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ਕੇ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਪਢ ਤਬ ਰਿਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਉਮਗਿਆ ਔਰ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਏਕ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ॥੫॥੨॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਪਹਿਲੈ ਪਹਿਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਉਦਰ ਮੰਝਾਰਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੇਪ੍ਰਿਥਮ ਭਾਗ ਮੈਂ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਹਰੀ ਨੇਮਾਤਾਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਧਿਆਵੈ ਹਰਿ ਉਚਰੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਰਿ ॥

ਤਹਾਂ ਗਰਭ ਮੈਂ ਪੀੜਤ ਹੂਆ ਜੀਵ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ ਔਰ ਚਿਤ ਕਰਕੇ ਭੀ ਹਰੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ (ਸਮਾਰ) ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੇ ਆਰਾਧੇ ਵਿਚਿ ਅਗਨੀ ਹਰਿ ਜਪਿ ਜੀਵਿਆ ॥

ਔਰ ਜਠਰਾਗਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਔਰ ਅਰਾਧਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਰਿਦੇ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਬਾਹਰਿ ਜਨਮੁ ਭਇਆ ਮੁਖਿ ਲਾਗਾ ਸਰਸੇ ਪਿਤਾ ਮਾਤ ਥੀਵਿਆ ॥

ਜਬ ਗਰਭ ਸੇ ਬਾਹਰਿ (ਜਨਮੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਤੋ ਜੀਵ (ਮੁਖਿ ਲਾਗਾ) ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਕੇ ਮੁਖ ਲਾਗਤਾ ਭਯਾ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਅਧਕ ਹਰਖਵਾਨ ਹੂਏ ਅਰਥਾਤ ਯੱਦਪਿ ਗਰਭ ਧਾਰਣ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭੀ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੇ ਜਨਮ ਸੇ ਅਧਿਕ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਜਿਸ ਕੀ ਵਸਤੁ ਤਿਸੁ ਚੇਤਹੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕਰਿ ਹਿਰਦੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੂੰ ਜਿਸਕੀ ਬਸਤੂ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਤੁਝੈ ਜਠਰਾਗਨਿ ਮੈਂ ਬਚਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਚੇਤਹੁ) ਸਿਮਰ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਪਹਿਲੈ ਪਹਰੈ ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਅਵਸਤ੍ਰਾ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਪਹਿਲੇ ਪਹਿਰ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਨੇਹਾਰੇਕੋ ਜਪੀਏ ॥ ੧ ॥

ਦੂਜੈ ਪਹਿਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਦੂਸਰੇ ਪਹਿਰੈ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੇ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਨ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਮੈ ਲਗਤਾ ਭਯਾ ਅਰਥਾਤ ਭਜਨ ਭੂਲ ਗਿਆ ॥

ਮੇਰਾ ਮੇਰਾ ਕਰ ਪਾਲੀਐ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਲੈ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਗਲ ਲਾਇ ॥

ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਮੇਰਾ ਮੇਰਾ ਕਰਕੇ ਪਾਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਲੇਕਰ ਗਲ ਮੈ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਲਾਵੈ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸਦਾ ਗਲਿ ਸੇਤੀ ਮਨਿ ਜਾਣੈ ਖਟ ਖਵਾਏ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਦੀਵ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਗਲਕੇ ਸਾਥ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨਿ ਵਿਚ ਏਹ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮਕੋ ਖਟਕਰ ਖੁਲਾਵੇਗਾ॥

ਜੋ ਦੇਵੈ ਤਿਸੈ ਨ ਜਾਣੈ ਮੂੜਾ ਦਿਤੈ ਨੋ ਲਪਟਾਏ ॥

ਜੋ ਦਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਮੂਰਖ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਦਾਤਿ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਲਪਟ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਕਰੈ ਵੀਚਾਰੁ ਹਰਿ ਧਿਆਵੈ ਮਨਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਕੋਈ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਨਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਤੱਤੂ ਮਿਥਯਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਧਯਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਦੂਜੈ ਪਹਿਰੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤਿਸੁ ਕਾਲੁ ਨ ਕਬਹੂੰ ਖਾਇ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਦੂਸਰੇ ਪਹਿਰੇ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਮੈ ਜੋ ਪੂਰਬਉਕਤ ਹਰਿ ਕੋ ਧਯਾਵੇਗਾਤਿਸਕੋ ਕਾਲ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਖਾਇ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਤੀਜੈ ਪਹਿਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਮਨਿ ਲਗਾ ਆਲਿ ਜੰਜਾਲਿ ॥

ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਜੁਥਾ ਰੂਪੀ ਤੀਸਰੇ ਪਹਿਰ ਮੈ ਮਨ (ਆਲਿ)ਘਰਕੇ ਬਯੋਹਾਰ ਰੂਪੀ(ਜੰਜਾਲ) ਬੰਧਨੋਂ ਮੈ ਲਗ ਗਿਆ ਹੈ ॥

ਧਨੁ ਚਿਤਵੈ ਧਨੁ ਸੰਚਵੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਨ ਸਮਾਲਿ ॥

ਜੋ ਧਨ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਕੇ ਬਨਜ ਤਥਾ ਨੌਕਰੀ ਆਦਕ ਸਾਧਨ ਹੈਂ ਸੋ ਚਿਤਵਨੇ ਲਗਾ ਔਰ ਧਨ ਕੋ ਹੀ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਔਰ ਜਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਗਰਭ ਅਗਨੀਸੇ ਬਚਾਯਾ ਥਾ ਤਿਸ ਹਰੀਕੇ ਹਰੇਕਪਾਪ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲੇ ਨਾਮਕੋ ਨ ਸਮਾਲਤਾ ਭਯਾ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਦੇ ਨ ਸਮਾਲੈ ਜਿ ਹੋਵੈ ਅੰਤਿ ਸਖਾਈ ॥

ਜੋ ਅੰਤ ਮੈ ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਕਬੀ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਇਹੁ ਧਨੁ ਸੰਪੈ ਮਾਇਆ ਝੂਠੀ ਅੰਤਿ ਛੋਡਿ ਚਲਿਆ ਪਛੁਤਾਈ ॥

ਇਹ ਧਨ ਸੰਪਤੀ (ਮਾਇਆ) ਛਲ ਰੂਪ (ਝੂਠੀ) ਜੈਸੇ ਇੰਦ੍ਰਜਾਲ ਕੀ ਰਚਨਾ ਮਿਥਯਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ ਅੰਤ ਕੋ ਛੋਡ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਪਛਤਾਈ) ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸਨੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤੀਜੈ ਪਹਿਰੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸੇ ਜਾਇ ਮਿਲੈ ਹਰਿ ਨਾਲਿ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੀਸਰੇ ਪਹਿਰੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹਰੀਕੇ ਸਾਥ ਜਾਇਕਰ ਅਭੇਦ ਭਏ ਹੈਂ ॥੩॥

ਚਉਥੈ ਪਹਿਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਚਲਣ ਵੇਲਾ ਆਈ ॥

ਹੇ ਵਣਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਚੌਥੇ ਪਹਿਰੇ (ਹਰਿਚਲਣ) ਹਰ ਕਿਸੇ ਕੋ ਚਲਣੇ ਕੀ ਅਰਥਾਤ ਮਰਨੇ ਕੀ ਘੜੀ ਆਉਤੀ ਹੈ ਵਾ ਹਰੀ ਨੇ ਲਜਾਣੀ ਹੈ ॥

ਕਰਿ ਸੇਵਹੁ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਸਭੁ ਚਲੀ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਈ ॥

(ਕਰ) ਹਾਥ ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੇ ਜਾਣ ਲੈਣੇ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਰ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਹੁ ਹੇ ਬਨ ਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸਭ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਬੀਤਤੀ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਸੇਵਹੁ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਢਿਲ ਮੂਲਿ ਨ ਕਰਹੁ ਜਿਤ ਅਸਥਿਰੁ ਜੁਗ ਜੁਗੁ ਹੋਵਹੁ ॥

ਹਰੀ ਕੋ ਖਿਨੁ ਖਿਨ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਮੈ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਦੇਰ ਕਦਾਚਿਤ ਨਾ ਕਰੋ ਜਿਸਕਰ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਰਹੋ।

ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਸਦ ਮਾਣਹੁ ਰਲੀਆ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖ ਖੋਵਹੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਸਦਾ (ਰਲੀਆਮਾਣਹੁ) ਅਨੰਦ ਕਰੋ ਔ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਨਸ਼ਟ ਕਰੋ ॥

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਆਮੀ ਭੇਦੁ ਨ ਜਾਣਹੁ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਸੁਖਾਂਦੀ ॥

ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਸੇ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੁਖਦਾਯਕ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ (ਗੁਰੂ) ਪੂਜਨੇ ਜੋਗ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਔਰ (ਸੁਆਮੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੋ ਸਰਬ ਕਾ ਪਤੀ ਹੈ ਤਿਨ ਮੈਂ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨੋ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗੁਰੂ ਔਰ ਸੁਆਮੀ ਏਕ ਹੀ ਸਮਝੋ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਚਉਥੈ ਪਹਰੈ ਸਫਲਿਓ ਰੈਣਿ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਚੌਥੇ ਪਹਿਰੇ ਭਾਵ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਤ੍ਰਾ ਮੈਂ ਭਗਤਿ ਜਨੋ ਕੀ ਹੀ ਅਵਸਤ੍ਰਾ ਸਫਲ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਬ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖਿਵਾਕਜ ਔਰ ਏਕ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਕਾ ਦੇਖਾ ਤਬ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਏਕ ਸ਼ਬਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੈ ਉਚਾਰਣ ਕੀਆ ॥

ਪਹਿਲੈ ਪਹਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਧਰ ਪਾਇ ਤਾ ਉਦਰੈ ਮਾਹਿ ॥

ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਾਗ ਮੈਂ ਹੇ ਬਣਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੀਵ ਕੋ (ਧਰ) ਪਕੜ ਕਰਕੇ ਪੂਰਬ ਕਰਮੋਂ ਨੈ (ਤਾ) ਤਿਸ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਆਗਮਨ ਕਾ (ਉਦਰੈ ਮਾਹਿ) ਮਾਤਾ ਕੇ ਪੇਟ ਮੈਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕਾ ਰਕਤਬੀਰਜ ਰੂਪ (ਪਾਇਤਾ) ਪ੍ਰਸਥਾਨ ਧਰਾ ਹੈ ਜੋ ਗਵਨ ਸਮਜ ਸੁਭ ਮਹੂਰਤ ਮੈਂ ਕੋਈ ਨਿਸਾਨੀ ਜਾਤ੍ਰੀ ਲੋਕ ਬਾਹਰ ਰਖ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਾਤੇ ਵਕਤ ਸਾਥ ਲੇਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਇਤਾ ਹੈਂ॥

ਦਸੀ ਮਾਸੀ ਮਾਨਸੁ ਕੀਆ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਕਰ ਮੁਹਲਤਿ ਕਰਮੁ ਕਮਾਹਿ ॥

ਦਸੋ ਮਹੀਨੋਂ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨੇ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਕੀਆ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜਬ ਤਕ ਜੀਵ ਕੋ ਜੀਵਨੇ ਕੀ (ਮੁਹਲਤ) ਅਵਧੀ ਕਰ ਦਈ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਕਰਮੋਂ ਕੋ (ਕਮਾਹਿ) ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਮੁਹਲਤਿ ਕਰਿ ਦੀਨੀ ਕਰਮ ਕਮਾਣੇ ਜੈਸਾ ਲਿਖਤੁ ਧੁਰਿ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਤਨੀ ਅਵਧੀ ਕਰ ਦਈ ਥੀ ਅਰ ਜੈਸਾ ਲੇਖੁ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਬਿਧਾਤਾ ਨੇ ਲਿਖ ਕਰ ਪਾਇ ਦੀਆ ਥਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਨੈ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਕੀਏ ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਤਿਨਿ ਭੀਤਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸੰਜੋਇਆ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਪੁਤ੍ਰ ਤਥਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਿਨ ਸਭ ਕੇ ਬੀਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ (ਸੰਜੋਇਆ) ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ॥

ਕਰਮ ਸੁਕਰਮੁ ਕਰਾਏ ਆਪੇ ਇਸ ਜੰਤੈ ਵਸਿ ਕਿਛੁ ਨਾਹਿ ॥

(ਕਰਮ) ਜੋ ਸਾਧਾਰਨ ਕਰਮ ਹੈਂ ਔ (ਸੁਕਰਮ) ਜੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਰਮ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਪੂਰਬ ਅਦ੍ਰਿਸਟੋਂ ਅਨੁਰਾਸ ਪ੍ਰੇਰਕ ਆਪ ਹੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਬਸਿ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਪਹਿਲੈ ਪਹਰੈ ਧਰਿ ਪਾਇਤਾ ਉਦਰੈ ਮਾਹਿ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਵਸਤ੍ਰਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕ ਪ੍ਰਿਥਮ ਜਾਮ ਮੈਂ ਜੀਵਨੇ ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਮੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਸਥਾਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਦੂਜੈ ਪਹਿਰੈ ਰੈਣ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਭਰਿ ਜੁਆਨੀ ਲਹਰੀ ਦੇਇ ॥

ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਜੁਥਾ ਰੂਪੀ ਦੂਸਰੇ ਪਹਿਰੇ (ਭਰਿ ਜੁਆਨੀ) ਬਲ ਰੂਪੀ ਜਲ ਕਰ ਭਰੀ ਹੋਈ ਜੁਥਾ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਸੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਤਰੰਗੋਂ ਕੀ (ਲਹਰੀ ਦੇਇ) ਉਛਾਲੀਆਂ ਦੇਤੀ ਹੈ॥

ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਨ ਪਛਾਣਈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਮਨੁ ਮਤਾ ਅਹੰਮੇਇ ॥

ਉਸ ਜੁਥਾ ਕੇ ਬਲ ਕਰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਪਹਿਚਾਨ ਸਕਤਾ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ (ਅਹਿ ਅਹੰਕਾਰ) ਅਰ ਮੋਇ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ (ਮਨਮਤਾ) ਮਨ ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਨ ਪਛਾਣੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਆਗੈ ਪੰਥੁ ਕਰਾਰਾ ॥

ਜੀਵ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਰਮ ਪਛਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਆਗੇ ਜਮ ਕਾ ਰਸਤਾ ਬੜਾ (ਕਰਾਰਾ) ਕਰੜਾ ਭਾਵ ਔਖਾ ਹੈ ॥

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਬਹੂ ਨ ਸੇਵਿਆ ਸਿਰਿ ਠਾਢੇ ਜਮ ਜੰਦਾਰ ॥

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੈਨੇ ਕਬੀ ਸੇਵਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ (ਸਿਰ ਠਾਢੇ) ਸਿਰ ਉਪਰ ਖੜੇ ਹੈਂ (ਜਮ ਜੰਦਾਰਾ) ਜਮਦੂਤ ਵਾ ਜਮ ਜੋ ਜਿੰਦ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਕਾ ਆਰਾ ਵਾ ਆਰੀ ਵੈਰੀ ਵਾ ਜੰਦਾਲ ਜੋ ਪੁਰਸ ਕੋ ਕੁਹਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਿਰ ਪਰ ਖੜੇ ਹੈਂ॥

ਧਰਮਰਾਇ ਜਬ ਪਕਰਸਿ ਬਵਰੇ ਤਬ ਕਿਆ ਜਬਾਬੁ ਕਰੇਇ ॥

ਹੇ ਸੌਦਾਈ ਜਬ ਧਰਮਰਾਜ ਪਕੜੇ ਗਾ ਤਬ ਕਯਾ ਉੱਤ੍ਰ ਕਰੇਂਗਾ ਭਾਵ ਕੋਈ ਉੱਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਜਾਵੇਗਾ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਦੂਜੈ ਪਹਰੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਭਰਿ ਜੋਬਨੁ ਲਹਰੀ ਦੇਇ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰੀਕੇ ਦੂਜੇ ਪਹਰ ਮੇਂ ਜੀਵ ਕਾ ਜੋਬਨ ਰੂਪ ਦਰਯਾ ਭਰਾ ਹੋਆ ਲਹਰਾਂ ਦੇਰਹਾ ਹੈ।੨।

ਤੀਜੈ ਪਹਰੈ ਰੈਣ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਬਿਖੁ ਸੰਚੈ ਅੰਧੁ ਅਗਿਆਨੁ ॥

ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਅਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਅੰਧਾ ਹੂਆ ਹੂਆ (ਬਿਖ ਸੰਚੈ) ਬਿਖਯੋਂ ਕੇ ਸਾਧਨ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੰਚਤਾ ਹੈ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰਿ ਮੋਹਿ ਲਪਟਿਆ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਅੰਤਰਿ ਲਹਰਿ ਲੋਭਾਨਾ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਅਰ (ਕਲਤ੍ਰ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਮੋਹ ਮੇਂ ਲੰਪਟ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ (ਅੰਤਰਿ) ਮਨ ਮੈਂ (ਲੋਭਾਨ)

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਲੁਭਾਉਣੇ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਲਹਿਰ ਉਠਤੀ ਹੈ ਵਾ ਲੋਭ ਕੀ ਲਹਿਰ ਉਠਤੀ ਹੈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਲਹਿਰ ਲੋਭਾਨ ਪ੍ਰਾਨੀ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤੋ (ਲੋਭਾਨ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਇੱਛਾ ਉਠਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਿਤ ਵਿਖੇ ਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਿਉ ਸੰਗੁ ਨ ਕੀਆ ਬਹੁ ਜੋਨੀ ਦੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥

ਔਰ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਜੀਵ ਬਹੁਤ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸਿਰਜਨਿਹਾਰ ਵਿਸਾਰਿਆ ਸੁਆਮੀ ਇਕ ਨਿਮਖ ਨ ਲਗੋ ਧਿਆਨੁ ॥

ਉਤਪਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਮਾਲਕੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਤਿਸਦੇ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਮਨ ਨਹੀ ਲਗਾ ਹੈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੀਜੈ ਪਹਿਰੈ ਬਿਖੁ ਸੰਚੈ ਅੰਧ ਅਗਿਆਨੁ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਗਯਾਨ ਕਰ ਅੰਧਾ ਜੀਵ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਮੈਂ ਬਿਖ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਚਉਥੈ ਪਹਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਦਿਨੁ ਨੇੜੈ ਆਇਆ ਸੋਇ ॥

ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਚੌਥੇ ਪਹਿਰੇ ਵ੍ਰਿਧਿ ਅਵਸਥਾ ਮੈ ਹੇ ਵਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੋ ਔਰੋਂ ਕੇ ਮਰਨੇ ਕਾ ਦਿਨ ਸੁਨਤੇ ਥੇ ਸੋ ਨਿਕਟ ਆਇਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਤੂੰ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਤੇਰਾ ਦਰਗਹ ਬੇਲੀ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਮਾਲਣਾ ਕਰ ਵਹੁ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਬੇਲੀ ਅਰਥਾਤ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋਵੇਗਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅੰਤੇ ਹੋਇ ਸਖਾਈ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਮਾਲਣਾ ਕਰ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋਵੇਗਾ ॥

ਏਹੁ ਮੋਹੁ ਮਾਇਆ ਤੇਰੈ ਸੰਗਿ ਨ ਚਾਲੈ ਝੂਠੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਈ ॥

ਜਿਸ ਮਾਯਾ ਕਾ ਪਜਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਯਹਿ ਮਾਯਾ ਕਾ ਥਾਟ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ ਇਸਕੇ ਸਾਥ ਤੁਮਨੇ ਮਿਥਜਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਈ ਹੈ ॥

ਸਗਲੀ ਰੈਣਿ ਗੁਦਰੀ ਅੰਧਿਆਰੀ ਸੇਵਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ ॥

ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਸੰਪੂਰਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਅਵਿਦਯਾ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰੀ ਮੈਂ ਬਿਤੀਤ ਭਈ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਅਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਵੇ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਚਉਥੈ ਪਹਰੈ ਦਿਨੁ ਨੇੜੈ ਆਇਆ ਸੋਇ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅਵਸਤ੍ਰਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਦੇ ਚੌਥੇ ਭਾਗ ਮੈਂ ਸੋ ਦਿਨ ਨਜੀਕ ਹੀ ਆਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਮ੍ਰਿਤ ਨਿਕਟ ਆਈ ਹੈ ॥

ਲਿਖਿਆ ਆਇਆ ਗੋਵਿੰਦ ਕਾ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਉਠਿ ਚਲੈ ਕਮਾਣਾ ਸਾਥਿ ॥

ਜਬ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਹੁਕਮ ਆਯਾ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਤਬ ਜੀਵ ਉਠ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂਤਰ ਕੋ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਕਮਾਯਾ ਹੂਆ ਕਰਮ ਹੈ ਸੋਈ ਸਾਥ ਚਲਤਾ ਹੈ ॥

ਇਕ ਰਤੀ ਬਿਲਮ ਨ ਦੇਵਨੀ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਓਨੀ ਤਕੜੇ ਪਾਏ ਹਾਥ ॥

ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਇਕ (ਰਤੀ) ਰੰਚਕ ਭਾਵ ਪਲ ਚਸਾ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ (ਬਿਲਮ)ਠਹਿਰਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ(ਓਨੀ)ਉਨ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਜੋ ਹੁਕਮ ਸੋ ਜੀਵ ਕੋ ਲੇਨੇ ਆਏ ਹੈਂ (ਤਕੜੇ) ਕਸਕੇ ਹਾਥ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਲਿਖਿਆ ਆਇਆ ਪਕੜਿ ਚਲਾਇਆ ਮਨਮੁਖਿ ਸਦਾ ਦੁਹੇਲੇ ॥

ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਜਿਸ ਜੀਵ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਆਇਆ ਤਬ ਤਿਸੀਕੋ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਪਕੜ ਕਰਕੇ ਚਲਾਇ ਲੀਆ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਨ ਮੁਖ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਹੀ ਦੁਖੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨੀ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਸੇ ਦਰਗਹ ਸਦਾ ਸੁਹੇਲੇ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ (ਸੇ ਦਰਗਹ) ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਹੀ (ਸੁਹੇਲੇ) ਸੁਖੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਰਮ ਧਰਤੀ ਸਰੀਰ ਜੁਗਿ ਅੰਤਰ ਜੋ ਬੋਵੈ ਸੋ ਖਾਤ ॥

ਇਸ ਕਰਮ ਭੂਮੀ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਜੁਗ ਜੁਗ ਮੈਂ ਜੋ ਕਛੁ ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਖਾਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭਗਤਿ ਸੋਹਹਿ ਦਰਬਾਰੇ ਮਨਮੁਖਿ ਸਦਾ ਭਵਾਤਿ ॥ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਭਗਤ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦੀਵ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਬ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਛੰਤ ਜਸੁ ਵਾ ਵਿਲਖਣ ਚਾਲਮੈ ਜੀਵ ਕੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰੂਪ ਵਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਪ੍ਰਸਨੁ ਉੱਤਰੁ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰ ੨ ॥ ਛੰਤ ॥ ੧ ਓਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ ॥

ਮੁੰਧ ਇਆਣੀ ਪੇਈਅੜੈ ਕਿਉ ਕਰਿ ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਪਿਖੈ ॥

(ਮੁੰਧ) ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਇਆਣੀ) ਅਗਯਾਤਿ(ਪੇਵਕੜੈ)ਸੰਸਾਰ ਭਾਵ ਇਸ ਲੋਕ ਪੇਕੇ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਪਤੀ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖੈ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹੁਰੜੈ ਕੰਮ ਸਿਖੈ ॥

ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰਾ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤਬ ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ (ਸਾਹੁਰੜੈ) ਸਾਸੁਰੇ ਅਰਥਾਤ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਪਾਵਣੇ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਜੀਵ ਸੀਖੇ ਹੈਂ ॥

ਸਾਹੁਰੜੈ ਕੰਮੁ ਸਿਖੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਦਾ ਧਿਆਏ ॥

ਸਾਹੁਰੜੈ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਪਾਵਣੇਕਾ ਕਰਮ ਸੀਖੇ ਕਿਆ ਗੁਰੁ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਸਦੀਵ ਜਾਪ ਕਰੇ ॥

ਸਹੀਆ ਵਿਚਿ ਫਿਰੈ ਸੁਹੇਲੀ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਬਾਹ ਲਡਾਏ ॥

ਤਬ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਸਹੀਆ) ਸੰਤਜਨ ਰੂਪੀ ਸਖੀਆਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਅਰ (ਸੁਹੇਲੀ) ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਵਾ ਸਾਛਾਤ ਭੁਜਾ ਕੋ ਲਡਾਵਤੀ ਹੂਈ ਮਸਤ ਹੋਕਰ (ਹਰਿ ਦਰਗਹ) ਸਚ ਖੰਡ ਮੈਂ ਚਲਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਲੇਖਾ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੀ ਬਾਕੀ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਿਰਖੈ ॥

ਔਰ ਜੋ ਧਰਮਰਾਇ ਕਾ ਲੇਖਾ ਪੁੰਨ ਤਥਾ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਬਾਕੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਭੀ ਹਰੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪਕਰ (ਕਿਰਖੈ)

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਾਟ ਦੇਵੇਂ ਹੈਂ ॥

ਮੁੰਧ ਇਆਣੀ ਪੇਈਅੜੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਦਿਖੈ ॥ ੧ ॥

ਜੀਵ ਰੂਪ ਅਗਯਾਤ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਸ ਲੋਕ ਪੇਕੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀਕਾ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖੇ ਭਾਵ ਸਾਖਯਾਤ ਕਾਰ ਕਰੇ ॥

ਵੀਆਹੁ ਹੋਆ ਮੇਰੇ ਬਾਬਲਾ ਗੁਰਮੁਖੇ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਵਤ ਪਯਾਰੇ ਸੰਤਜਨੋਂ ਅਬ ਮੇਰਾ ਬਿਵਾਹ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰੁ ਮੈਨੇ ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰੇ (ਹਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਰ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰਾ ਕਟਿਆ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਪ੍ਰਚੰਡੁ ਬਲਾਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਪ੍ਰਚੰਡੁ) ਅਤੀ ਤੇਜਵਾਲਾ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧਕਾਰ (ਕਟਿਆ) ਨਸ਼ਟ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਬਲਿਆ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਬਿਨਸਿਆ ਹਰਿ ਰਤਨੁ ਪਦਾਰਥੁ ਲਾਧਾ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰਾ (ਬਿਨਸਿਆ) ਅਭਾਵ ਭਯਾ ਤਬ ਹਰੀ ਜੋ ਰਤਨ ਰੂਪ ਅਮੋਲਕ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਸੋ (ਲਾਧਾ) ਪਾ ਲੀਆ ॥

ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਗਇਆ ਦੁਖੁ ਲਾਥਾ ਆਪੁ ਆਪੈ ਗੁਰਮਤਿ ਖਾਧਾ ॥

ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਸੇ ਜਬਅਪਨੇ ਆਪਕੋ(ਖਾਧਾ)ਅਰਥਾਤ ਨਿਜਸਰੂਪ ਕੋ ਨਿਹਚੇ ਕੀਆ ਤਬ ਹੰਕਾਰ ਰੋਗੁ ਦੂਰ ਹੂਆ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪੁ ਦੁਖੁ ਲਹਿ ਗਯਾ ॥

ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਅਬਿਨਾਸੀ ਨ ਕਦੇ ਮਰੈ ਨ ਜਾਇਆ ॥

ਅਕਾਲ ਰੂਪ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ (ਵਰੁ) ਪਤੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਨਾ ਕਦੇ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਨਜਾਇਆ) ਨ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਵੀਆਹੁ ਹੋਆ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਗੁਰਮੁਖੇ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰਾ ਵਿਵਾਹੁ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਮੈਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਸਤਿ ਸਤੇ ਮੇਰੇ ਬਾਬੁਲਾ ਹਰਿ ਜਨ ਮਿਲਿ ਜੰਞ ਸੁਹੰਦੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਬਾਬਲਾ ਅਰਥਾਤ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਪਿਤਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੰਤਜਨੋਂ ਮੇਰਾ ਜੋ ਹਰੀ ਪਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਤ ਸਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸਕੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੱਤਾ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਮਿਥਯਾ ਪ੍ਰਪੰਚ ਸਤ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰਕੇ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਮਿਲਨਾ ਹੈ ਏਹੀ ਸੋਭਨੀਕ ਜੰਞ ਹੈ ॥

ਪੇਵਕੜੈ ਹਰਿ ਜਪ ਸੁਹੇਲੀ ਵਿਚਿ ਸਾਹੁਰੜੈ ਖਰੀ ਸੁਹੰਦੀ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਪੇਵਕੜੈ)ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪ ਕਰ (ਸੁਹੇਲੀ) ਸੁਖੀ ਭਈ ਹੈ ਸੋਈ (ਵਿਚਿ ਸਾਹੁਰੜੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਅਤੀ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਨੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕੇ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ਕਰ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਆਦਿ ਧਰਮੋਂ ਸਹਿਤ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਉਸਕੀ ਉਪਮਾ ਸਾਸੁਰੇ ਮੈਂ ਅਧਿਕ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਸਾਹੁਰੜੈ ਵਿਚਿ ਖਰੀ ਸੋਹੰਦੀ ਜਿਨਿ ਪੇਵਕੜੈ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿਆ ॥

ਜਿਸ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਿਖੇ ਅਤੀ ਸੋਭਨੀਕ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਸਫਲਿਓ ਜਨਮੁ ਤਿਨਾ ਦਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨਾ ਮਨੁ ਜਿਣਿ ਪਾਸਾ ਢਾਲਿਆ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸਭੁ ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਭਯਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨਕੋ ਜੀਤਨੇ ਵਾਸਤੇ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਪਾਸਾ ਢਾਲਿਆ ਹੈ ਵਾ ਮਨ ਕੋ ਜੀਤ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤ੍ਰਿਢੋਂ (ਪਾਸਾ) ਮੋਢਾ (ਢਾਲਿਆ) ਮੋੜਿਆ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਪਿਠ ਦਿਤੀ ਕਿਆ ਉਪਰਾਮ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਵਾ ਮਨ ਕੋ ਜੀਤ ਕਰ ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਰੂਪ ਪਾਸਾ ਢਾਲਿਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤ੍ਰਿਗੁਣਾ-ਤੀਤ ਨਿਜ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਨਿਸਚੈ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਕਾਰਜੁ ਸੋਹਿਆ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਪੁਰਖੁ ਅਨੰਦੀ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮੋਖ ਰੂਪੀ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਹੂਆ ਹੈ ਅਨੰਦੀ ਅਨੰਦ ਪਤੀ ਮੈਨੇ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ

ਹਰਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਹਰਿ ਜਨ ਮਿਲ ਜੰਞ ਸੁਹੰਦੀ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਜੋ ਹਰੀ ਆਦਿ ਅੰਤ ਸਤ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਅਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇਸਾਥ ਜੋਮੈਂ ਮਿਲਾ ਹਾਂ ਏਹੀ ਮੇਰੀ ਜੰਞ ਸੋਭਨੀਕ ਹੋਤੀ ਭਈ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੇ ਬਾਬੁਲਾ ਹਰਿ ਦੇਵਹੁ ਦਾਨੁ ਮੈ ਦਾਜੋ ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਸਰਬ ਸਾਮਰਥਵਾਨ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਗੁਰੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਾਜ ਮੈਂ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰਿ ਕਪੜੋ ਹਰਿ ਸੋਭਾ ਦੇਵਹੁ ਜਿਤੁ ਸਵਰੈ ਮੇਰਾ ਕਾਜੋ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਬਸਤ੍ਰ ਦੀਜੀਏ ਔਰ ਹਰਿ ਨਾਮਹੀ ਕੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੋਭਾ ਦੀਜੀਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੋਖ ਰੂਪੀ ਮੇਰਾ ਕਾਰਜ ਸਵਰ ਜਾਏ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਤਥਾ ਪਰਲੋਕ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਹੋਵੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਹੀ ਦੀਜੀਏ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਗਤੀ ਕਾਜੁ ਸੁਹੇਲਾ ਗੁਰਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦਾਨੁ ਦਿਵਾਇਆ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ (ਕਾਜੁ) ਵੀਵਾਹੁ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਵਾ ਸੁਖ ਦਾਇਕ ਹੂਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਾਹਿ ਗੁਰੂ ਪਤੀਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਸੇ ਆਪਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਧਨ ਦਾਨੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਿਵਾਯਾ ਹੈ।

ਖੰਡਿ ਵਰਭੰਡਿ ਹਰਿ ਸੋਭਾ ਹੋਈ ਇਹੁ ਦਾਨੁ ਨ ਰਲੈ ਰਲਾਇਆ ॥

ਭਾਰਥਾਦਿ ੯ ਖੰਡੋਂ ਮੈ ਔਰ ਅਨੇਕ ਬ੍ਰਹਮੰਡੋਂ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਹੀ ਸੇ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਭਈ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਇਹੁ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪ ਦਾਨ ਔਰ ਬਿਵਹਾਰਕਦਾਨੋਂਸੇ ਮਿਲਾਉਨੇ ਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ॥

ਹੋਰਿ ਮਨਮੁਖਿ ਦਾਜੁ ਜਿ ਰਖਿਦਿਖਾਲਹਿ ਸੁ ਕੂੜ ਅਹੰਕਾਰੁ ਕਚੁ ਪਾਜੋ ॥

ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਲੋਗ ਜੋ(ਦਾਜ)ਬਸਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਦਾਜ ਜੋ ਅੰਤ੍ਰਣ ਮੈਂ ਰਖ ਕਰਕੇ ਵਡਿਆਈ ਹੇਤ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਦਿਖਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਨਕੇ ਦਾਜਕਾ ਹੰਕਾਰ ਝੂਠਾ ਹੈ ਔਰ ਉਨਕਾ ਸਮਧੀਓਂ ਕੋ ਅਧਿਕ ਦਾਜ ਦੇ ਕਰ ਜੋੜ ਰਖਣੇ ਕਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਉ ਭੀ ਸੋ ਕਚੇ ਪਾਜਵਤ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਥੋੜੀ ਬਾਤ ਮੈਂ ਟੁਟ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋ ਸਚੇ ਪਤੀ ਔਰ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੰਭ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕੋ ਦਿਖਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਉਨਕਾ ਝੂਠਾ ਹੰਕਾਰ ਔਰ ਕੱਚਾ ਪਾਖੰਡ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੇ ਬਾਬੁਲਾ ਹਰਿ ਦੇਵਹੁ ਦਾਨੁ ਮੈ ਦਾਜੋ ॥੪॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਨਾਮ ਕਾ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਦਾਜ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ ॥ ੪ ॥

ਹਰਿ ਰਾਮ ਰਾਮ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਪਿਰ ਮਿਲਿ ਧਨ ਵੇਲ ਵਧੰਦੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਬਾਬੋਲਾ) ਪਿਤਾ ਗੁਰੋਂ ਹਰੀ ਮੇਰਾ ਪਤੀ (ਰਾਮ) ਸਰਬ ਬਜਾਪਕ ਰੂਪ ਜਿਸਕਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਆਪਨੇ ਮੁਝਕੋ ਦੀਆ ਤਬ ਤਿਸ (ਪੀਰ) ਪਤੀਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੋ ਕਰਕੇ ਮੈਂ (ਧਨ)ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਗੁਣ ਰੂਪ ਵਾ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਰੂਪੀ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਬੇਲ (ਵਧੰਦੀ) ਬਢਤੀ ਭਈ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਜੁਗਹ ਜੁਗੋ ਜੁਗ ਜੁਗਹ ਜੁਗੋ ਸਦ ਪੀੜੀ ਗੁਰੂ ਚਲੰਦੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜੋ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਸਤਿ ਜੁਗ ਤ੍ਰੇਤਾ ਦ੍ਵਾਪੁਰ ਕਲਿ ਜੁਗ (ਜੁਗ) ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਯ ਰੂਪੁ ਪੀੜੀ ਸਦਾ ਚਲੀ ਆਈ ਹੈ ॥

ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਪੀੜੀ ਚਲੈ ਸਤਿ ਗੁਰ ਕੀ ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਯਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਸਭ ਜੁਗੋਂ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰ ਔ ਸਿਖਕੀ ਪਰੰਪਰਾ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਰੂਪੀ ਪੀੜੀ ਚਲਤੀ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਨ ਕਬਹੀ ਬਿਨਸੈ ਜਾਵੈ ਨਿਤ ਦੇਵੈ ਚੜੈ ਸਵਾਇਆ ॥

ਹਰੀ ਪੁਰਖ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਕਬੀ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕਬੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸਦਾ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਨਾ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇਨੇ ਮੈਂ ਅਧਕ ਹੀ ਚੜਦਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਯੰਤ ਦੇ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਸੰਤ ਹਰਿ ਏਕੋ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੋਹੰਦੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਸੰਤ ਸੰਤ ਹਰਿ) ਹਰੀ ਸੰਤ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤ ਹਰੀ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਦੋਨੋ ਏਕ ਹੀ ਅਭੇਦ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਮੈਂ (ਸੋਹੰਦੀ) ਸੋਭਨੀਕ ਹੋਈ ਹੂੰ ॥

ਹਰਿ ਰਾਮ ਰਾਮ ਮੇਰੇ ਬਾਬੁਲਾ ਪਿਰ ਮਿਲਿ ਧਨੁ ਵੇਲ ਵਧੰਦੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਸੰਤਜਨੋਂ ਹਰੀ ਬਯਾਪਕ ਰਾਮ ਹੈ ਨਾਮ ਜਿਸਦਾ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੀ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਵਾ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਰੂਪੀ ਵੇਲ ਵਧਤੀ ਭਈ ਹੈ ॥

ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮਨ ਵਸ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੈ ਸਰਬ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਨ ਕੇ ਸਮਝਾਉਣੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਆ ਕਿ ਇਸ ਤਰਾਂ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਵਨਾ ਚਾਹੀਏ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਛੰਤ ॥ ੧ ਓਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਉ ਮਿਤ੍ਰਾ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲੇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਉਦਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ (ਗੋ) ਬੇਦੋਂ ਕਰਕੇ (ਬਿੰਦ) ਜਾਨਣੇ ਯੋਗ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਉ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਨਿਬਹੈ ਤੇਰੈ ਨਾਲੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੀ ਸੋ ਹਰੀ ਹੀ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸਾਥ ਹੋਵੇਗਾ ॥

ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ਬਿਰਥਾ ਕੋਇ ਨ ਜਾਏ ॥

ਸੋ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗਾ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਸਕੇ (ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ) ਨਾਮ ਕੇ ਧਯਾਣੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਭੀ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਤੂੰ ਧਿਆਉਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਹੁ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਪੀੜਾ ਨਾ ਉਤਪਤਿ ਹੋਵੈਗੀ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਨਾਮ ਕੇ ਧਯਾਉਣੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਔਰ ਕਿਆ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਉਤਰੁ ॥ ਮਨ ਚਿੰਦੇ ਸੇਈ ਫਲ ਪਾਵਹਿ ਚਰਣ ਕਮਲ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੇ ਜਿਨ ਕੋ (ਚਿੰਦੈ)ਚਿਤਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਨ ਚਰਨਾਰਵਿੰਦੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਅਪਨੇ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਬਨਵਾਰੀ ਘਟਿ ਘਟਿ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਲ ਤਥਾ ਥਲ ਸਮਸਤੋਂ ਮੈਂ ਸੋ ਬਨਮਾਲੀ ਪੂਰਨ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਚੀਟੀ ਪ੍ਰਯੰਤ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਅਪਨੀ ਸਰਬਗਜ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟੀ ਸੇ ਸਭਕੋ (ਨਿਹਾਲੇ) ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਤੂੰ ਗਯਾਨ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟੀ ਸੇ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਪੂਰਣ ਦੇਖਾ॥

ਨਾਨਕੁ ਸਿਖ ਦੇਇ ਮਨ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਭ੍ਰਮੁ ਜਾਲੇ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਅਪਨੇ ਪਯਾਰੇ ਮਨ ਕੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਿਖਯਾ ਦੇਵੇ ਕਿ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਰਕੇ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪੀ ਪਰਦੋਂ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੇਹ ਵਾ ਹੇ ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੈਂ ਸਿਛਾ ਦੇਤਾ ਹੂੰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਤੂੰ ਭਰਮ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੇਹ ॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਝੂਠੁ ਪਸਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਜਿਤਨੇ (ਪਸਾਰੇ) ਫੈਲਾਉ ਹੈਂ ਸਭ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਉ ਮਿਤ੍ਰਾ ਬਿਖੁ ਸਾਗਰੁ ਸੰਸਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੀ ਯਹਿ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ (ਬਿਖ) ਜਹਰ ਰੂਪ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚਰਣ ਕਮਲ ਕਰਿ ਬੋਹਿਥੁ ਕਰਤੇ ਸਹਸਾ ਦੂਖੁ ਨ ਬਿਆਪੈ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰਨੇ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਧਯਾਨ ਹੀ (ਬੋਹਿਥ)ਜਹਾਜ ਕਰ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਗਤ ਔ ਪਰਮੇਧ ਗਤ ਸੰਸੇ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਃ ਜੋ ਜਨਮ ਔ ਮਰਨ ਕਾ (ਦੁਖ) ਕਲੇਸ ਹੈ ਸੋ ਤੁਝਕੋ ਨਹੀਂ ਬਯਾਪੇਗਾ ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟੈ ਵਡਭਾਗੀ ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਪੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਵਡਭਾਗੀ (ਪੂਰਾ) ਬ੍ਰਹਮਸੋਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸ੍ਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਠੋ ਪਹਿਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਸੇਵਕ ਸੁਆਮੀ ਭਗਤਾ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੇ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਪੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕੁ ਸਿਖ ਦੇਇ ਮਨ ਪ੍ਰੀਤਮ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਝੂਠ ਪਸਾਰੇ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਸੋ(ਪ੍ਰੀਤਮ)ਸੰਤਜਨ ਯੇਹੀ ਸਿੱਖਯਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਭੀ ਅਡੰਬਰ ਝੂਠੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਉ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਲਦੇ ਖੇਪ ਸਵਲੀ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਯਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰਾ ਜੀਉਂਦਾ ਰਹੁ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਖੇਪ ਲਾਦਨੀ ਕਰ ਇਹ ਖੇਪ ਤੁਝਕੋ (ਸਵਲੀ) ਸਸਤੀ ਹੈ ਵਾ ਲਾਭ ਵਾਲੀ ਹੈ ॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਉ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਦਰੁ ਨਿਹਚਲੁ ਮਲੀ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਯਾਰੇ ਜੀਕੇ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰੀ ਕੇ (ਹਰਿਦਰ) ਸਤ ਸੰਗ ਕੋ ਨਿਸਚਲ ਸਮਝ ਕੇ ਮਲਰਖੁ ਭਾਵ ਸਤ ਸੰਗ ਨ ਛੋਡ ॥

ਹਰਿ ਦਰੁ ਸੇਵੇ ਅਲਖ ਅਭੇਵੇ ਨਿਹਚਲੁ ਆਸਣੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ (ਅਲਖ) ਅਭੇਵੇਕੇ (ਦਰ) ਸਤ ਸੰਗ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਨਿਸਚਲ) ਅਚਲ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ (ਆਸਣ) ਬਿਸ੍ਰਾਂਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਨਿਜ ਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਤਹ ਜਨਮੁ ਨ ਮਰਣੁ ਨ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਸੰਸਾ ਦੂਖੁ ਮਿਟਾਇਆ ॥

ਗਯਾਨਵਾਨੋਂ ਕੋ ਤਹਾਂਤੇ ਨ ਜਨਮ ਕਰ ਆਉਣਾ ਹੈ ਔਰ ਨ ਮਰ ਕਰ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾ ਅਰ ਦੁਖ ਸਭੀ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚਿਤ੍ਰਗੁਪਤ ਕਾ ਕਾਗਦ ਫਾਰਿਆ ਜਮਦੂਤਾ ਕਛੂ ਨ ਚਲੀ ॥

ਜੋ ਗੁਪਤ ਕਰਮ ਜੀਵੋਂ ਕੇ (ਚਿਤ੍) ਲਿਖਤਾ ਹੈ ਸੋ ਚਿਤ੍ ਗੁਪਤ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਕਾਗਜ ਜੋ ਪੁੰਨਜ ਤਥਾ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਲੇਖਾ ਹੈ ਸੋ ਫਾੜ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ਜਮ ਦੂਤੋਂ ਕੀ ਸਕਤੀ ਕੁਝ ਭੀ ਤਿਨ ਪਰ ਨਹੀਂ ਚਲ ਸਕੀ ॥

ਨਾਨਕੁ ਸਿਖ ਦੇਇ ਮਨ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਰਿ ਲਦੇ ਖੇਪ ਸਵਲੀ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕਾ ਪਯਾਰਾ ਜਗਜਾਸੂ ਮਨ ਕੋ ਯਹ ਸਿਖਯਾ ਦੇਵੇ ਕਿ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਖੇਪ ਜੋ (ਸਵਲੀ) ਸਸਤੀ ਹੈ ਸੋ ਲਾਦ ਲੇ ॥ ੩ ॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਉ ਮਿਤ੍ਰਾ ਕਰਿ ਸੰਤਾ ਸੰਗਿ ਨਿਵਾਸੋ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੀ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਬਾਸਾ ਕਰੁ ॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਉ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਤੁ ਪਰਗਾਸੋ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਉਵਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਿਮਿਰਿ ਸੁਆਮੀ ਸੁਖਹਿ ਗਾਮੀ ਇਛ ਸਗਲੀ ਪੁੰਨੀਆ ॥

(ਸ੍ਵਾਮੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੋ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਮੇਂ ਜੀਵ ਕੋ (ਗਾਮੀ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਮਨ ਕੀ (ਇਛ)ਚਾਹਨਾ ਸਰਬ ਹੀ (ਪੁੰਨੀਆਂ) ਪੂਰਣ ਭਈ ਹੈਂ ॥

ਪੁਰਬੇ ਕਮਾਏ ਸ੍ਰੀ ਰੰਗ ਪਾਏ ਹਰਿ ਮਿਲੇ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨਿਆ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੈ ਜੋ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋ ਕੇ ਪੁੰਨ ਕਰਮ(ਕਮਾਏ)ਕੀਏ ਹੁਏ ਥ ਤਿਨ ਕਰ (ਸ੍ਰੀ ਰੰਗ) ਲਛਮੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਪਾਏ ਔਰ ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਕੇ ਜੋ ਬਛੁੜੇ ਹੁਏ ਥੇ ਸੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਸੇ ਅਭੇਦ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਹਰੀ ਕੋ ਕਹਾਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸਰਬਤ ਰਵਿਆ ਮਨਿ ਉਪਜਿਆ ਬਿਸੁਆਸੋ ॥

(ਅੰਤਰ) ਸਰੀਰ ਮੇਂ (ਬਾਹਰਿ) ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੇਂ ਸਰਬਤ੍ਰ ਏਕ ਰਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਯਾਪਕ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੋ ਐਸੇ ਨਿਸਚੈ ਭਯਾ ਹੈ ਯਹੀ ਹਰੀ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕੁ ਸਿਖ ਦੇਇ ਮਨ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਰਿ ਸੰਤਾ ਸੰਗਿ ਨਿਵਾਸੋ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਗਜਾਸੂ ਅਪਨੇ ਮਨ ਪਯਾਰੇ ਕੋ ਯਹੀ ਸਿਖਯਾ ਦੇਵੋ ਕਿ ਹੇ ਮਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ॥੪॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਉ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਮਨੁ ਲੀਨਾ ॥

ਹੈ ਮਨ ਪਯਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੀ ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਮੈਂ ਮਗਨ ਭਯਾ ਹੈ ਕੈਸੇ ਲੀਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਉ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਜਲ ਮਿਲਿ ਜੀਵੇ ਮੀਨਾ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਮਿਤ੍ਰਾ ਜੀਉਂਦਾ ਰਹੁ ਜੈਸੇ ਮੀਨ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਮੀਨ ਜਲ ਸੇ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੋ ਤਜਾਗ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਵਿਯੋਗ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਕਾ ਭੀ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਅੰਤ ਸਮਾਨ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਪੀ ਅਘਾਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਨੇ ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਮਨਿ ਵੁਠੇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਅਘਾ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕੇ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਨੇ) ਬਚਨ ਭੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸੇ ਹੈਂ ॥

ਸ੍ਰੀ ਧਰ ਪਾਏ ਮੰਗਲ ਗਾਏ ਇਛ ਪੁੰਨੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤੁਠੇ ॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੈ (ਸ੍ਰੀਧਰ) ਬਿਸਨ ਜੀ ਪਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਸਕੇ ਅਨੰਦ ਸੇ (ਮੰਗਲ) ਉਤਸਵ ਰੂਪ ਗੀਤ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਃ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਇੱਛਾ ਤਿਨਕੀ (ਪੁੰਨੀ) ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤਿਨ ਪਰ (ਤੁਠੇ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਯਹਿ ਸਭ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣੇ ਕੇ ਫਲ ਹੈਂ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਲੜਿ ਲੀਨੇ ਲਾਏ ਨਉਨਿਧਿ ਪਾਏ ਨਾਉ ਸਰਬ ਸੁ ਠਾਕੁਰਿ ਦੀਨਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਹੀ ਸੇ ਜੋ ਲੜਿ ਲਗਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇਵਕੋਂ ਕੋ ਨਵੋਂ ਨਿਧਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈਂ ਵਾ ਨਵਧਾ ਭਗਤੀ ਆਦਿਕ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਜੋ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਮਾਨੋਂ ਅਪਨਾ ਸਰਬੱਸੁਦ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਸਿਖ ਸੰਤ ਸਮਝਾਈ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਮਨੁ ਲੀਨਾ ॥ ੫ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਪਯਾਰਿਓਂ ਜਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਸੰਤਜਨੋਂ ਨੇ ਸਮਝਾਇ ਦਈ ਤਬ ਮਨ ਔਰ ਬਯਵਹਾਰੋਂ ਸੇ ਹਟ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੫ ॥ ੨ ॥

ਏਕ ਸਮੇ ਲੰਮੇ ਦੇਸ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਆਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਆਗੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਤਬ ਤਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਹਿਲੀ ਤੁਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਡਖਣਾ ਛੰਤ ਕੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਲੰਮੇ ਦੇਸ ਮੈਂ ਦਕਾਰਦੀ ਥਾ ਡਡਾ ਅਖਰ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਭੀ ਡਖਣਾ ਛੰਤ ਕਹਾ ਹੈ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਕੇ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਡਖਣਾ ॥

ਹਠ ਮਝਾਹੂ ਮਾ ਪਿਰੀ ਪਸੇ ਕਿਉ ਦੀਦਾਰ ॥

ਹੇ ਗੁਰੋ (ਹਠ ਮਝਾਹੂ) ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ (ਮਾ ਪਿਰੀ) ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਪਸੇ ਕਿਉ) ਦੇਖੇ ਕੈਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਦੀਦਾਰ ਕੋ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀਤਾ ਭੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਤਿਸ ਕੋ ਕੈਸੇ ਦੇਖੇਂ ॥

ਉਤਰੁ ॥ ਸੰਤ ਸਰਣਾਈ ਲਭਣੇ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣ ਅਧਾਰ ॥ ੧ ॥ ਛੰਤ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ (ਆਧਾਰ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣਿ ਲੈਣੇ ਕਰਕੇ (ਲਭਣੇ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਯੋਗ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਲਛਨ ਕਹੀਏ ॥

ਉਤਰੁ ॥ ਛੰਤ ॥ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਰੀਤਿ ਸੰਤਨ ਮਨਿ ਆਵਏ ਜੀਉ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਇਹੀ (ਰੀਤਿ) ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦੁਤੀਆ ਭਾਉ ਬਿਪਰੀਤਿ ਅਨੀਤਿ ਦਾਸਾ ਨਹਿ ਭਾਵਏ ਜੀਉ ॥

ਔਰ ਜੋ (ਦੁਤੀਆਭਾਉ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਸੋ ਬੁਧੀ ਕੇ (ਬਿਪਰੀਤਿ) ਉਲਟਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਸੋ (ਅਨੀਤਿ) ਅਨਜਾਉ ਹੈ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ॥

ਦਾਸਾ ਨਹ ਭਾਵਏ ਬਿਨ ਦਰਸਾਵਏ ਇਕ ਖਿਨ ਧੀਰਜ ਕਿਉ ਕਰੈ

ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਔਰ ਕੁਛ ਅੱਛਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਇਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਧੀਰਜ ਕੈਸੇ ਕਰੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਏਕ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਭਜਨ ਧਯਾਨ ਸੇ ਉਥਾਨ ਹੋਜਾਵੇ ਤਬ ਤਿਨਕਾ ਚਿੱਤ ਖਿੰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕੈਸੇ ਖਿੰਨ ਚਿਤ ਹੋਤਾਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਮ ਬਿਹੂਨਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਹੀਨਾ ਜਲ ਬਿਨੁ ਮਛੁਲੀ ਜਿਉ ਮਰੈ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤਿਨਕਾ ਤਨ ਅਰ ਮਨੁ ਐਸੇ (ਹੀਨਾ) ਘਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਖਸੇ ਰਹਿਤਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲਸੇਬਿਛੁੜੀ ਹੋਈ ਮਛਲੀ ਤੜਫ ਤੜਫ ਕਰ ਮਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਮਿਲੁ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੇ ਗੁਣ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਗਾਵਏ ॥

ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਤੂੰ ਹਮਕੋ ਮਿਲੁ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣ ਕੇ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੈ ਮਿਲਕਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ॥

ਨਾਨਕ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਧਾਰਿਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਮਨਿ ਤਨਿ ਅੰਕਿ ਸਮਾਏ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਃ ਵਹੁ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਪਨੀ (ਅਨਗ੍ਰਹੁ) ਕ੍ਰਿਪਾਧਾਰਨ (ਮਨਤਨ) ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਧਯਾਨ ਮੈ ਔਰ ਸਰੀਰ ਭਗਤੀ ਮੈ ਲਗਕਰ ਤੇਰੇ (ਅੰਕਿ) ਸਰੂਪ ਮੈ (ਸਮਾਵਏ) ਮਿਲ ਜਾਵੇ।

ਡਖਣਾ ॥ ਸੋਹੰਦੜੋ ਹਭ ਠਾਇ ਕੋਇਨ ਦਿਸੈ ਡੂਜੜੋ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂੰ ਸੋਭਨੀਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ(ਹਭ ਠਾਇ) ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਬ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਖੁਲੜੇ ਕਪਾਟ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟਤੇ ॥ ੧ ॥

ਜਬ (ਕਪਾਟ) ਭ੍ਰਮ ਰੂਪੀ ਕਿਵਾੜ ਖੁਲੇ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸਨੁ॥ਕਿਵਾੜ ਕਬ ਖੁਲੇ ਹੈਂ॥ਉੱਤਰ॥ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਿਲਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਾਰ ਹੀ ਖੁੱਲ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਤੇਰੇ ਬਚਨ ਅਨੂਪ ਅਪਾਰ ਸੰਤਨਿ ਆਧਾਰ ਬਾਣੀ ਬੀਚਾਰੀਐ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇਰੇ ਬੇਦ ਬਚਨ ਅਨੂਪ ਹੈ ਔਰ ਬਸੰਤ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤੋਂਕੇ ਅਧਾਰ ਹੈਂ ਇਸਸੇਪਰੰਤੂ ਤੇਰੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸੰਤ ਬਿਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈਂ ॥

ਸਿਮਰਤ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਪੂਰਨ ਬਿਸੁਆਸ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਬਿਸਾਰੀਐ ਜੀਉ ॥

ਔਰ ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਸਾਸ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਗਿਰਾਸ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈ ਪੂਰਨ ਬਿੱਸ੍ਵਾਸ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕੋ ਕਯੋ ਮਨਤੇ(ਬਿਸਾਰੀਐ) ਬਿਸਾਰਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਆਪ ਨਹੀਂ ਬਿਸਾਰਤੇ ਵਾ ਓਹੁ ਸੰਤ ਐਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਬਿਸਾਰੀਐ ਨਿਮਖ ਨਹੀ ਟਾਰੀਐ ਗੁਣਵੰਤ ਪ੍ਰਾਨ ਹਮਾਰੇ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੇ ਗੁਣਵੰਤ ਹੇ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਇਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਮਨਤੇ ਨਹੀਂ ਹਟਾਵਤੇ ਹੋ ਵਾ ਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਨਤੇ ਕਿਉ ਬਿਸਾਰੀਏ ਓਹੁ ਸੰਤ ਕਿਉਂ ਟਾਰਤੇ ਹੈਂ ਓਹੁ ਤੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਹਰੀ ਹੀ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੈਂ ॥

ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਦੇਤ ਹੈ ਸੁਆਮੀ ਜੀਅ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਸਾਰੇ ॥

ਪੁਨਃ ਕੈਸੇ ਹੋ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲਕੋ ਦੇਤੇ ਹੋ ਔਰ ਇਸ ਜੀਉਕੀ ਜੋ (ਬਿਰਥਾ) ਪੀੜਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ (ਸਾਰੇ) ਸੰਭਾਲਤੇ ਹੋ ਪੁਨਃ ਕੈਸੇ ਹੋ ॥

ਅਨਾਥ ਕੇ ਨਾਥੇ ਸਰਬ ਕੇ ਸਾਥੇ ਜਪਿ ਜੂਐ ਜਨਮੁ ਨ ਹਾਰੀਐ ॥

ਅਨਾਥ ਕੇ ਅਨਾਥ ਹੋ ਕਹੀਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਸਰਬ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਹੋ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪਕੋ ਜਪ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਵਿਸ੍ਵੇ ਰੂਪ ਜੂਏ ਮੇ ਜਨਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹਾਰੀਤਾ।

ਨਾਨਕ ਕੀ ਬੇਨੰਤੀ ਪ੍ਰਭ ਪਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਭਵਜਲੁ ਤਾਰੀਐ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇਹ ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਮੇਰੀ ਯਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ (ਤਾਰੀਐ) ਪਾਰ ਕਰੀਐ ॥ ੨ ॥

ਭਖਣਾ ॥ ਧੂੜੀ ਮਜਨ ਸਾਧ ਖੇ ਸਾਈ ਥੀਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥

(ਸਾਧ) ਸਾਧਨ ਸਪੰਨਜ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਯਾਰੇ ਜਬ ਤਿਨ ਖੇ ਕੇ ਚਰਨੋ ਕੀ ਧੂੜੀ ਮੈ (ਮਜਨ) ਸਨਾਨ ਕੀਆ (ਸਾਈ)

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਕ੍ਰਿਲਾਪ (ਥੀਏ) ਹੋਏ ਇਹਾਂ ਖੇ ਕਾ ਅਰਥ ਕੇ ਕਰਨਾ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਤਿਸਕਾ ਫਲ ਕਯਾ ਭਯਾ ॥ ਉੱਤਰ ॥

ਲਧੇ ਹਭੇ ਥੋਕੜੇ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਧਨੁ ਮਾਲ ॥ ੧ ॥

ਤਿਸਸੇ (ਲਧੇ) ਪਾਲੀਏ(ਹਭੇ) ਸੰਪੂਰਣ (ਥੋਕੜੇ) ਪਦਾਰਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਹਰੀ ਹੀ ਸ੍ਮਰਨਾਦਿ ਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਹੀ ਹੈ ਗੋ ਆਦਿ ਮਾਲ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਛੰਤ ॥ ਸੁੰਦਰ ਸੁਆਮੀ ਧਾਮ ਭਗਤਹ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਆਸਾ ਲਗਿ ਜੀਵਤੇ ਜੀਉ ॥

ਅਤੀ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ(ਧਾਮ) ਘਰ ਭਾਵ ਬੈਕੁੰਠ ਜਹਾ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਮਣੀਆਂ ਜਟਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਬਿਸਰਾਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਭਗਤ ਜਨ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜਪ ਤਪ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਸ੍ਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਥਕਤ ਹੂਏ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਹਾਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰਮ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਃ ਏਕ ਜੀਵ ਕੋ ਭਗਤੀ ਕਰ ਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਮੈ ਬੈਕੁੰਠ ਜਾਨੇ ਕੀ ਇੱਛਾ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੂਏ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਿਤਨੇ ਗਲਿਤਾਨ ਸਿਮਰਤ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਵਤੇ ਜੀਉ ॥

ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਮੈ (ਗਲਤਾਨ) ਖਚਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੂਏ ਹਰੀ ਜੀਕਾ ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਪੀਵਤੇ ਸਦਾ ਥਿਰੁ ਥੀਵਤੇ ਬਿਖੈ ਬਨੁ ਫੀਕਾ ਜਾਨਿਆ ॥

ਤਿਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਰੀ ਨਾਮ ਪਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਦਾ ਹੀ ਅਚੱਲਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਿਖਯ ਰੂਪੀ (ਬਨੁ) ਜਲ ਤਿਨੋਂ ਨੈ ਫੀਕਾ ਨਿਰਸੁ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਭਏ ਕਿਰਪਾਲ ਗੋਪਾਲ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਨਿਧਿ ਮਾਨਿਆ ॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਗੋਪਾਲ ਜੋ ਹੈਂ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਧਸੰਗਤ ਕੋ ਨਿਧਿ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਮਾਨਾ ਹੈ॥

ਸਰਬਸੋ ਸੂਖ ਆਨੰਦ ਘਨ ਪਿਆਰੇ ਹਰਿ ਰਤਨੁ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਸੀਵਤੇ ॥

ਜੋ ਸਰਬੰਸ ਕਾ ਸੁਖ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਧਨ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿ ਸਰਬ ਸੁਖ ਔਰ (ਆਨੰਦ ਘਨ) ਸਘਨਾਨੰਦ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਤਿਸਕੇ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ॥ਔਰ ਹਰੀ ਰਤਨ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਉਤਮ ਕੋਮਨਕੇ ਅੰਤਰ ਸੀਵਤੇ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਬਿਸਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰਾ ਜਾਪਿ ਜਾਪਿ ਨਾਨਕ ਜੀਵਤੇ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨਕੋ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਇਕ ਸ੍ਵਾਸ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈ ਤਿਸ ਨੂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਭਖਣਾ ॥ ਜੋ ਤਉ ਕੀਨੈ ਆਪਣੇ ਤਿਨਾ ਕੂ ਮਿਲਿਓਹਿ ॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੋ ਤੈਨੇ ਆਪਣੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨਾ ਕੋ ਹੀ ਤੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਕੌਨਸੀ ਸਵ ਕਰ ਅਪਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ?॥ਉਤ੍ਰ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਆਪਿ ਮੋਹਿਓਹੁ ਜਸੁ ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਸੁਣਿਓਹਿ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਜਸਕੋ ਸੁਨਕਰ ਆਪੇ ਆਪਹੀ ਮੋਹਤ ਹੂਆ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਛੰਤ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਠਗਉਰੀ ਪਾਇ ਰੀਝਾਇ ਗੋਬਿੰਦ ਮਨੁ ਮੋਹਿਆ ਜੀਉ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਠਗ ਬੂਟੀ ਪਾ ਕਰਕੇ (ਰੀਝਾਇ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਮਨੁ ਮੋਹਿਆ ਹੈ ॥

ਸੰਤਨ ਕੈ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅਗਾਧਿ ਕੰਠੇ ਲਗਿ ਸੋਹਿਆ ਜੀਉ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ (ਅਗਾਧਿ) ਬੜੰਤ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਗਲ ਸੰਗ ਲੱਗ ਕਰਕੇ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕੰਠਿ ਲਗਿ ਸੋਹਿਆ ਦੋਖ ਸਭ ਜੋਹਿਆ ਭਗਤਿ ਲਖਣ ਕਰਿ ਵਸ ਭਏ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਕੰਠ ਲਗਕਰ ਭਾਵ ਸੇ ਅਭੇਦ ਹੋਕਰ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਅਰ ਸਰਬ ਦੋਖੋਂਕੋ ਕਾਦ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਲਛੱਨ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਜੀ ਤਿਸ ਭਗਤ ਕੇ ਵਸਿ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਮਨਿ ਸਰਬ ਸੁਖੁ ਵੁਠੇ ਗੋਵਿੰਦ ਤੁਠੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸਭਿ ਮਿਟਿ ਗਏ ॥

ਜਬ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਤਬ ਮਨ ਮੈ ਸਭੀ ਸੁਖ ਬਸੇ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦਿ ਖਟ ਬਿਕਾਰ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਸਖੀ ਮੰਗਲੋ ਗਾਇਆ ਇਛ ਪੁਜਾਇਆ ਬਹੁੜਿ ਨ ਮਾਇਆ ਹੋਹਿਆ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਭਗਤ ਜਨ ਰੂਪੀ ਸਖੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਜਸ ਰੂਪੀ ਮੰਗਲ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਜਸ ਕਰ ਸਰਬ ਇੱਛਾ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ (ਬਹੁੜ) ਫੇਰ ਹਰਖ ਸੋਕਾਦਿ ਮਾਯਾ ਕੇ (ਹੋਹਿਆ) ਧਕੇ ਨਹੀਂ ਲਗਤੇ ॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੀਨੇ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਪਿਆਰੇ ਸੰਸਾਰੁ ਸਾਗਰੁ ਨਹੀ ਪੋਹਿਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਪਯਾਰੇ ਨੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਸੇ ਪਕੜ ਲੀਏ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤਿਨ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬਯਾਪਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਖਣਾ ॥ ਸਾਈ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲ ਕੀਮ ਨ ਕੋਈ ਜਾਣਦੋ॥

(ਸਾਈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ॥

ਜਿਨਾ ਭਾਗੁ ਮਥਾਹਿ ਸੇ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਮਾਣਦੋ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਕੇ ਉਤਮ ਭਾਗ ਹੈਂ (ਸੇ) ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ।੧ ॥

ਛੰਤੁ ॥ ਕਹਿਤੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸੁਣਤੇ ਸਭਿ ਧੰਨੁ ਲਿਖਤੀਂ ਕੁਲਿ ਤਾਰਿਆ ਜੀਉ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਵਾਲੇ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਹੈਂ ਸੁਨਣੇ ਵਾਲੇ ਸਭ (ਧੰਨ) ਉਪਮਾ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈਂ (ਲਿਖਤੀਂ) ਲਿਖਨੇ ਵਾਲਿਓਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਲਿਖ ਕਰ ਅਪਨੀ ਸਰਬ ਕੁਲ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਜਿਨਕਉ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਤਿਨੀ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰਿਆ ਜੀਉ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਸੰਤਜਨੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੁਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੁਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਹੀ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੀ ਸੁਧੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਰਬ ਸਾਧਨ ਸਪੰਨਜ ਹੋਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ (ਬੀਚਾਰਿਆ) ਬ੍ਰਹਮ ਆਤਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰਿਆ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰਿਆ ਪੂਰਨ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਕਰੀ ॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਬੀਚਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਸਫਲ ਕੀਯਾ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਪਰ ਪੂਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੀਨੇ ਹਰਿ ਜਸੋ ਦੀਨੇ ਜੋਨਿ ਨ ਧਾਵੈ ਨਹ ਮਰੀ ॥

ਤਿਨ ਬ੍ਰਹਮਗਯਾਨੀਓਂ ਨੇ (ਕਰ) ਹਾਥ ਜਿਨੋਂ ਕੇ (ਗਹਿ ਲੀਨੇ) ਪਕੜ ਲੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਆਦਿਕ ਗੁਣ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਚੋਰਾਸੀ ਕੇ ਜਨਮੋਂ ਵਿਖੇ ਨਹੀਂ ਦੌੜਤੇ ਔਰ ਨਹੀਂ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਦਇਆਲੁ ਕਿਰਪਾਲ ਭੇਟਤ ਹਰੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮਾਰਿਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਬ ਦਿਯਾਲ ਹੁਏ ਤਬ (ਕ੍ਰਿਪਾਲ) ਕਿਰਪਾ ਕਾ ਘਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਭੇਟਤ) ਮਿਲਨੇ ਕਰ (ਹਰੇ) ਅਨੰਦ ਹੋਤ ਭਏ ॥ ਪੁਨਃ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਕੋ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਇ ਅਕਥੁ ਸੁਆਮੀ ਸਦਕੈ ਜਾਇ ਨਾਨਕੁ ਵਾਰਿਆ ॥ ੫ ॥ ੧ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਅਕਥਨੀਜ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਜਸ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੫ ॥ ੧ ॥ ੩ ॥

ਕੋਈ ਬਨਜਾਰਾ ਸਿਖ ਮਨ ਮੈਂ ਜਗਜਾਸਾ ਧਾਰ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਆਇਆ ਔਰ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਯਾ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਸਰਬ ਲੋਗ ਅਪਨੇਮਤੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੱਗਜ ਤਪਾਦਿਕ ਅਨੇਕ ਸਾਧਨ ਕਰਤ ਹੈਂ ਆਪ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਉੱਤਮ ਸਾਧਨ ਬਤਾਈਏ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਵਣਜਾਰਾ ॥ ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਉਤਮੁ ਨਾਮੁ ਹੈ ਜਿਨਿ ਸਿਰਿਆ ਸਭੁ ਕੋਇ ਜੀਉ ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਸਰਬ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਹਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋਈ (ਉਤਮ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਸਾਧਨ ਹੈ (ਜਿਨ ਸਿਰਿਆ) ਜਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਰਚਿਆ ਹੈ ਸਭ ਕੋਈ ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ ਸਿਰਜਨਾ ਕਹਿਨੇ ਕਰ ਤਿਸਕੀ ਸਕਤੀ ਸੂਚਨ ਕਰਾਈ ॥

ਹਰਿ ਜੀਅ ਸਭੇ ਪ੍ਰਤਿ ਪਾਲਦਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਮਈਆ ਸੋਇ ॥

ਹਰੀ ਸਭੀ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਬਯਾਪਕ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ॥

ਸੋ ਹਰਿ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਹਰੀ ਸਦੀਵ ਧਯਾਵਣਾ ਕਰੀਏ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੁਕਤੀ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਜੋ ਮੋਹਿ ਮਾਇਆ ਚਿਤੁ ਲਾਇਦੇ ਸੇ ਛੋਡਿ ਚਲੇ ਦੁਖੁ ਰੋਇ ॥

ਜੋ (ਮੋਹ) ਅਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮਾਇਆ ਕੋ (ਛੋਡ ਚਲੇ) ਛੋਡ ਕੇ ਚਲਣੇ ਕੇ ਵਕਤ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਣ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਸਮਯ ਦੁਖੀ ਹੂਏ ਹੂਏ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਹਰਿ ਅੰਤ ਸਖਾਈ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਯਾਇਆ ਹੈ ਹਰੀ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਅੰਤ ਮੈਂ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੈ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਮੇਰਾ ਤੋ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਪਾਈਐ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ
ਵਡਭਾਗਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿੱਤ੍ਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਬਡ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਵਿਣੁ ਭਾਈਆ ਹਰਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ਨਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਿਸੀ ਪੁਰਸ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ਨਨੂੰ ॥ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਬਿਨਾ ਭੀ ਪੁਰਸ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹੀ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਜਾਵੇਂਗੇ ਔਰ ਤਿਨ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ ਭਗਤੋਂ ਮੇਂ ਹੋਜਾਵੇ ਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵਿਚਿ ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਮਾਵਦੇ ਜਿਉ ਵੇਸੁਆ ਪੂਤੁ ਨਿਨਾਉ ॥

ਜਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਕਰਮ ਕਮਾਂਵਦੇ) ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੱਗਨ ਤਪਾਦਿਕ ਕਰਮ ਭੀ ਕਮਾਵਨੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਭੀ ਤਿਨ ਕੋ ਨਿਗੁਰੇ ਹੋਨੇ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਗਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਿਸਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਪੂਰਬਕ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਜਿਉ) ਜੈਸੇ (ਬੇਸਵਾ) ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਅਤੀ ਬਿਭੂਤੀਮਾਨ ਭੀ ਹੋਜਾਏ ਤੋ ਭੀ (ਨਿਨਾਉ) ਪਿਤਾ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਐਸੇ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਯਹਿ ਅਮਕੇ ਧਨੀ ਕਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਿਤਾ ਕੇ ਨਾਮ ਸੰਗ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਪਿਤਾ ਜਾਤਿ ਤਾ ਹੋਈਐ ਗੁਰੁ ਤੁਠਾ ਕਰੇ ਪਸਾਉ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਿਤਾ ਕੀ ਜਾਤੀ ਸੋ ਕਿਆ ਸਤਚਿਦ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਤੋ ਹੀ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ (ਤੁਠਾ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੂਆ ਨਾਮ ਕੀ (ਪਸਾਉ) ਦਾਤ ਕਰੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਯੱਦਪਿ ਜੀਵ ਸਤਿ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਹੈ ਤਦਜਪਿ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸਤ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਹੂੰ ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਅਹਿਨਿਸ ਲਗਾ ਭਾਉ ॥

ਅਤੀ ਪੁੰਨਵਾਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਮੇਂ ਤਿਨ ਕਾ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਲਗਾ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਣਿਆ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਕਰਮ ਕਮਾਉ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਨੈ ਬ੍ਰਹਮੁ ਕੋ ਸਰਬ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਕੌਨਸਾ ਧਨ ਕਰਕੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ? ਉੱਤਰੁ (ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ) ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਉਚਾਰਣ ਰੂਪ ਜੋ ਬਾਣੀ ਕਾ ਕਰਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਮਾਉਣੇਕਰ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲਗਾ ਚਾਉ ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰਨੇਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਚਾਉ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬ੍ਰਹਮਸੋਤ੍ਰੀ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਨੇਸਟੀ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਤਿਨ ਕੋ ਨਾਮ (ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ) ਨਿਸਚੈ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਰੀਤ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਜਬਲਗੁ ਜੋਬਨਿ ਸਾਸੁ ਹੈ ਤਬਲਗੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਲਗੁ ਜੋਬਨ ਅਵਸਤ੍ਰਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਾਸ) ਪ੍ਰਾਣ ਹੈਂ ਤਬ ਤਕ ਹੇ ਜੀਵ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪੁ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕਰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋਬਨ ਅਵਸਤ੍ਰਾ ਮੈਂ ਹੀ ਜਪ ਤਪ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਤ੍ਰਾ ਮੈਂ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਕਾ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ॥ "ਜਬਲਗ ਜਰਾ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਜਬਲਗ ਕਾਲ ਗ੍ਰਸੀ ਨਹੀਂ ਕਾਇਆ ॥ ਜਬਲਗ ਬਿਕਲ ਭਈ ਨਹੀ ਬਾਨੀ ॥ ਭਜਲੇਹੁ ਰੇ ਮਨ ਸਾਰੰਗਪਾਨੀ"॥

ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ਹਰਿ ਚਲਸੀ ਹਰਿ ਅੰਤੇ ਲਏ ਛਡਾਇ ॥

ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਸਮਯ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸਾਥ ਜਾਵੇ ਗਾ ਔਰ ਅੰਤ ਸੋ ਹਰੀ ਜਮਾਦਿਕ ਸੇ ਛਡਾਇ ਲੇਵੇਗਾ ॥

ਹਉ ਬਲਿ ਹਾਰੀ ਤਿਨ ਕਉ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵੁਠਾ ਆਇ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਵਾਰਨੇ ਸਦਕੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਭਾਰਥ ਖੰਡ ਮੈਂ ਆਇਕਰ ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹਰਿ ਨਾਮ(ਵੁਠਾ) ਵਸਿਆ ਹੈ ॥

ਜਿਨੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਿਓ ਸੇ ਅੰਤ ਗਏ ਪਛੁਤਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਾ ਨਹੀਂ ਹੇ ਸੋ ਅੰਤਕੋ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਲਿਖਿਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥ ੩ ॥

(ਧੁਰ)ਆਦਿ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੈ ਵਾ ਆਦਿ ਸੋ ਜਿਨ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜੀ ਨੈ ਉਤਮੁ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਅਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੁ ॥

ਵਡ ਭਾਗੀ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਪਾਰਿ ਲਘਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵਡੇ ਪੁੰਨਵਾਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਗੁਰੁ ਜੋ ਹੈਂ(ਸਬਦੀ)ਨਾਮ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਸੋ ਸਬਦ ਉਪਦੇਸ ਦੇ ਕਰ ਸਿਖ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਕਰਦੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਪਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਨਿਸਚਾ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਉਤਰੁ ॥ ਹਰਿ ਆਪੇ ਆਪੁ ਉਪਾਇਦਾ ਹਰਿ ਆਪੇ ਦੇਵੈ ਲੇਇ ॥

ਹਰੀ ਅਪਨੇ ਆਪਤੇ ਹੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰਾਣਕਲਾ ਕੋ ਸਰੀਰ ਮੈਂ(ਦੇਵੈ)ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪਹੀ ਹਰੀ (ਲੇਇ)ਖੈਂਚ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਦਾ ਹਰਿ ਆਪੇਹੀ ਮਤਿ ਦੇਇ ॥

ਹਰੀ ਆਪੇ ਹੀ ਤਿਨਕੋ ਕਰਮਾਂਅਨੁਸਾਰ ਜਿਨ ਕੋ ਬੰਧਨ ਕਰਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਭ੍ਰਮਕੇ ਬੀਚ ਭੁਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਆਪਹੀ ਜਿਨਕੋ ਮੁਕਤਿ ਕਰਨਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੋ(ਮਤਿ)ਵਿਦਯਾ ਸਕਤੀ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਮਤਿ ਭਾਗਵਤ ਪੁਰਾਣ ਕੇ ਇਕਾਦਸ ਸਕੰਧ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮਾਣ ਉਧੱਵ ਪ੍ਰਤੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕਾ ਕਥਨ ਹੈ ਹੇ ਉਧੱਵ ਮੇਰੀ ਦੋ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈਂ ਏਕ ਵਿਦਯਾ ਸਕਤੀ ਹੈ ਦੂਸਰੀ ਅਵਿਦਯਾ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜਿਨਕੋਮੈਂ ਬੰਧਨ ਕਰਾ ਚਾਹਤ ਹੂੰ ਤਿਨ ਕੋ ਅਵਿਦਯਾ ਸਕਤੀ ਦੇਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਜਿਨ ਕੋ ਬੰਧਨੋ ਸੇ ਮੁਕਤਿ ਕੀਯਾ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਤਿਨ ਕੋ ਵਿਦਯਾ ਸਕਤੀ ਪ੍ਰੇਰ ਦੇਤਾ ਹੂੰ ॥

ਗੁਰਮੁਖਾ ਮਨਿ ਪਰਗਾਸੁ ਹੈ ਸੇ ਵਿਰਲੇ ਕੇਈ ਕੇਇ ॥

(ਗੁਰਮੁਖਾ)ਗਿਯਾਨੀ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਐਸਾ ਬਿਬੇਕ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬ ਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਸੋ ਗਯਾਨੀ ਪੁਰਸ ਅਤੀ ਥੋੜੇ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨ ਕਉ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਗੁਰਮਤੇ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸਿਖਯਾ ਲੈਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨਕੋ ਬਲਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਮਲੁ ਪਰਗਾਸਿਆ ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਵੁਠੜਾ ਹੇ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬਸਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੁਆ ਹੈ ॥੪ ॥

ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਨੁ ਕਰੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਮਨ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਨਾ ਕਰ ॥

ਹਰਿ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਭਜ ਪਉ ਜਿੰਦੂ ਸਭੁ ਕਿਲ ਵਿਖ ਦੁਖ ਪਰ ਹਰੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ।

ਹੇ ਮੇਰੀ(ਜਿੰਦੂ)ਬੁਧੀ(ਭਜ)ਦੌੜਕੇ ਹਰੀ ਜੋ(ਗੁਰ)ਵਡਾ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਸਰਣਿ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਹੁ ਕਾਵ ਏਹ ਕਿ ਦੇਰੀ ਨ ਕਰੁ ਪ੍ਰਸਨ॥ਸਰਨ ਸੇ ਕਯਾ ਲਾਭ ਹੋਤਾ ਹੈ ?ਉਤਰ॥ (ਕਿਲ ਵਿਖ)ਅਤੀ ਪਾਪ ਅਰ ਦੁਖ ਸਭ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਵੇ ਗਾ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ਜੀਵ ਜਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਸੋ ਕਹਾਂ ਹੈ ?

ਉਤੁ ॥ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਮਈਆ ਮਨਿ ਵਸੈ ਕਿਉ ਪਾਈਐ ਕਿਤੁ ਭਤਿ ॥

(ਘਟਿ ਘਟਿ)ਹਰਿ ਏਕ ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੋ(ਰਮਈਆ)ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਵਯਾਪਕ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੋਕਰ ਬਸਤਾ ਹੈ ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ(ਕਿਉ)ਕੈਸੇ ਪਾਈਐ (ਕਿਤ)ਕੀਰਤੀਕੀ(ਭਤ)ਭਾਂਤ ਕਰਕੇਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਜਸ ਉਚਾਰਨੇ ਕਰ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੀ ਸੁਧੀ ਭਈ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸਨੁ॥ ਸੋ ਕੀਰਤੀ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਬਸਤੀ ਹੈ ?

ਉੱਤਰੁ ॥ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੀਐ ਹਰਿ ਆਇ ਵਸੈ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ॥

(ਗੁਰ) ਵਡਾ ਪੂਜਨੀਕ (ਪੂਰਾ) ਬ੍ਰਹਮਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਨੇਸਟੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਜਬ ਤਿਸ ਕੋ (ਭੇਟੀਐ) ਮਿਲੀਐ ਤਬ ਹਰੀ (ਚਿਤ) ਚੈਤੰਨ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਬਸਤੀ ਹੈ ॥ ਨਨੁ ॥ ਆਪਨੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭੀ ਕੀਰਤੀ ਬਸਾਈ ਹੈ ਵਾ ਔਰੋਂ ਕੋ ਹੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੋ?

ਮੈ ਧਰ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਤੇ ਗਤਿ ਮਤਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ (ਮੈਂ ਧਰ) ਮੈਨੇ ਤੋ ਸਰੀਰ ਕੀ ਟੇਕ ਭੀ ਨਾਮ ਹੀ ਕੀਆ ਹੋ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕੋ ਭੀ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ (ਅਧਾਰ) ਆਸਰਾ ਹੈ ਔਰ (ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਤੇ) ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਹੀ ਸੇ (ਮਤਿ) ਉੱਤਮ ਬੁਧੀ ਹੋਕਰ (ਗਤਿ) ਮੋਖ ਪਾਈ ਹੈ ॥

ਮੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਹੁ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਹੀ ਜਤਿ ਪਤਿ ॥

(ਮੈ) ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਵਿਸਾਹੁ) ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ (ਜਤਿ) ਜਾਤੀ ਕੀ ਉੱਤਮਤਾਈ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮੇਰੀ ਪਤਿ ਰਹਿ ਆਈ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਰੰਗਿ ਰਤੜਾ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਤਿ ॥ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਨੇ ਜੋ ਹਰੇਕ ਰੰਗੋਂ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਰੰਗੋਂ ਮੈਂ ਰਤਾ ਭਗਵਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਪ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਯਾਯਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਧਿਆਵਹੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਤਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜੋ ਸਤਿ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਕੋ ਧਯਾਵੋ ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਆਪ ਨੇ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ?

ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣਿਆ ਸਭੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਤੇ ਉਤਪਤਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਹੀ ਸੇ ਹਮਨੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੁਛ ਹੈ ਸਭ ਕੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇ ਉਤਪਤੀ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਜਬ ਗੁਰ ਬਚਨੋਂ ਕਰਕੇ ਜਾਨਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਭੀ ਲੋਗ ਕਯੋਂ ਨਹੀਂ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਆਨ ਮਿਲਤੇ?

ਉੱਤਰੁ ॥ ਜਿਨ ਕਉ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਸੇ ਆਇ ਮਿਲੇ ਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਪੂਰਬ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰਕੇ ਮਸਤਕ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਪਾਸ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਜੋ ਆਇ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੁ ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਨਹੀਂ ?

ਉੱਤਰੁ ॥ ਸੇਵਕ ਭਾਇ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਗੁਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਗਾਸਿ ॥

ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਜਬ ਸੇਵਕ ਭਾਉ ਗੁਰੂ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਪ੍ਰਕਾਸ) ਚਾਨਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਵਣਜੁ ਵਾਪਾਰੀਆ ਜਿਨਿ ਵਖਰੁ ਲਦਿਆੜਾ ਹਰਿ ਰਾਸਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਕਾ ਬਨਜ (ਧਨੁ) ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਨਾਮ ਕੇ (ਵਾਪਾਰੀਆ) ਬਨਜ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ (ਧਨੁ) ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈਂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਵਖਰੁ) ਸੌਦਾ ਲੱਦਿਆ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ॥ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਸੌਦਾ ਕੈਸਾ ਹੈ॥ ਉੱਤਰੁ॥ (ਰਾਸਿ)ਸਚਾ ਹੈ ਵਾ ਸ੍ਰਧਾ ਰੂਪੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਦੇਕਰ ਲਦਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਾ ਦਰਿ ਮੁਖਿ ਉਜਲੇ ਸੇ ਆਇ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਪਾਸਿ ॥

ਤਿਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਪਯਾਰੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ (ਦਰਿ) ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮੁਖ (ਉਜਲੇ) ਸੋਭਾ ਸੰਜੁਗਤਿ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਅਰ ਹਰੀ ਕੇ (ਪਾਸਿ) ਨਿਕਟ ਜਾਨ ਕਰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਪਨਾ ਆਪ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਰੂਪ ਜਾਨਣਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮਿਲਨਾ ਹੈ ਕਰ ਕੰਕਨ ਵਤ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ ਜਿਨਾ ਆਪਿ ਤੁਠਾ ਗੁਣਤਾਸਿ ॥ ੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਰ ਆਪ(ਗੁਣਤਾਸਿ) ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦ੍ਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ (ਤੁਠਾ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ (ਜਨ) ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ੬॥

ਹਰਿ ਧਿਆਵਹੁ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ) ਸ੍ਵਾਸ ਲੇਤੇ ਅਰ ਮੁਖ ਮੇਂ ਗ੍ਰਾਸ ਪਾਵਤੇ ਹਰਿ ਕਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਕਰੋ ਜੋ ਭੋਜਨ ਕਾ ਥੋੜਾ ਥੋੜਾ ਅੰਸ ਮੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮ ਗ੍ਰਾਸ ਹੈ ਵਾ ਅੰਤਰ ਕੋ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਗ੍ਰਾਸ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਤਿਨਾ ਗੁਰਮੁਖਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਿਨਾ ਰਹਰਾਸਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਨ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇ ਹਰਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗੀ ਹੈ ਜਿਨ ਕੇ ਪਾਸਿ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਵਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਜਿਨ ਕੀ (ਰਹਰਾਸਿ) ਰਹੁ ਰੀਤੀ ਹੈ॥

ਵਾਰ ਨਾਮ ਜਸ ਕਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਢਾਢੀ ਲੋਗ ਵਡੇ ਵਡੇ ਸੂਰਬੀਰ ਔਰ ਦਾਤਾਰ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਜਸ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਪਯਾਰੇ ਭਗਤ ਜਨ ਭੀ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਜਸ ਗਾਇਨ ਵਾਲੇ ਤਿਸਕੇ ਢਾਢੀ ਹੀ ਹੈਂ ਯਥਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਵਾਕ ਹਉ ਢਾਢੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਖਸਮ ਕਾ ਹਰਿ ਕੇ ਦਰਿ ਆਇਆ॥ ਵਾਰ ਨਾਮ ਤੋ ਪੌੜੀਆਂ ਮਾਤ੍ਰ ਕਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਸਲੋਕ ਹੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਪ੍ਰਿਥਮ ਤੋ ਵਾਰੋਂ ਸੇ ਭਿੰਨ ਥੇ ਪੀਛੇ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪੰਜਵੀਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਨੇ ਸਰਬ ਪੌੜੀਓਂ ਮੈਂ ਗੁੰਥਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਜੈਸੀ ਪਉੜੀ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤੈਸਾ ਹੀ ਸਲੋਕ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਰੱਖਾ ਹੈ ਔਰ ਜਹਾਂ ਕਹੀਂ ਪੌੜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਸਲੋਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਥਾ ਤਹਾਂ ਪੌੜੀ ਵਾ ਸਲੋਕ ਨਵੀਨ ਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦੀਏ ਹੈਂ ਐਸੇ ਹੀ ਔਰ ਭੀ ਸਰਬ ਵਾਰੋਂ ਮੈਂ ਸਮਝ ਲੇਨਾ ਏਕ ਸਮੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਹਜੂਰ ਕਿਸੀ ਗਵੱਯੇ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਛਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗੁ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਔਰ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਰੀ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਸਲੋਕਾ ਨਾਲਿ ॥ ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਰਾਗਾ ਵਿਚਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗੁ ਹੈ ਜੇ ਸਚਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਸਰਬ ਰਾਗੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗੁ ਅਤੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਤੋ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਇਸ ਰਾਗ ਨੂੰ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਸੱਚ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਮੈਂ ਪਯਾਰ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਵਾ(ਰਾਗਾਵਿਚਿ)ਸਰਬ ਪ੍ਰੇਮੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸੋ ਪ੍ਰੇਮ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ(ਜੇ)ਜੇਕਰ ਸੱਚ ਸ੍ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਮੈਂ ਪਯਾਰੁ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ॥ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ?

ਉਤਰੁ ॥ ਸਦਾ ਹਰਿ ਸਚੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਨਿਹਚਲੁ ਮਤਿ ਅਪਾਰੁ ॥

ਸਦੀਵਕਾਲ ਹਰੀ ਸੱਚ ਸਰੂਪ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਭੇਦ ਵਾਦੀਯੋਂ ਕੀ ਯੁਕਤੀਯੋਂ ਕਰ ਚਲਾਇਮਾਨ ਨ ਹੋਵੇ ਐਸੀ ਅਦ੍ਵੈਤ ਨਿਸਚ ਵਾਲੀ(ਮਤਿ)ਬੁਧੀ ਤਿਨਕੋ(ਅਪਾਰੁ)ਬੇਅੰਤਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ॥

ਰਤਨੁ ਅਮੋਲਕੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਤਿਸ ਮਤੀ ਕਰਕੇ(ਅਮੋਲਕੁ)ਮੋਲਸੇ ਰਹਿਤਜੋਬ੍ਰਹਮਰੂਪੀ ਰਤਨ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ੍ਹੋਨੈ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਤਿਸ ਮਤੀ ਕਰ ਕੈਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ਉਤਰ ॥ ਗੁਰਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ॥

ਜਿਹਵਾ ਸਚੀ ਮਨੁ ਸਚਾ ਸਚਾ ਸਰੀਰ ਅਕਾਰੁ ॥

ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇਜਸਕੋਉਚਾਰਨਕਰਤੀਹੂਈਤਿਨਕੀਜਿਹਵਾ ਬਾਣੀ (ਸੱਚੀ) ਸਫਲ ਹੈ ਔਰ ਸੱਤਾ ਸੱਤਕੇਬੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਕਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਭੀ ਸਫਲਾ ਹੈ ਔਰ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤਿਨਕੇ ਸਰੀਰ ਕਾ (ਅਕਾਰ) ਬਿਸਥਾਰ ਭੀ ਸਫਲ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੈ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਿਐ ਸਦਾ ਸਚੁ ਵਾਪਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨੇ ਕਰਕੇ ਸਰਬਦਾ ਕਾਲ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਕਥਨ ਚਿੰਤਨ ਰੂਪੀ ਸੱਚਾ ਬਯੋਪਾਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥ ਹੋਰੁ ਬਿਰਹਾ ਸਭ ਧਾਤੁ ਹੈ ਜਬਲਗੁ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਜਬ ਤਕ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਾ ਹੋਵੈ ਤਬ ਤਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਭ ਮਾਇਕ ਹੈਂ ਵਾ ਧਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਚਲਾਇਵਾਨੁ ਹੈ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿਆ ਵੇਖਣੁ ਸੁਨਣੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ (ਵੇਖਣੁ) ਆਸ਼ਤਕ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਦੇਖਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰਵਣ ਭੀ ਨਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਸਹ ਦੇਖੇ ਬਿਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਊਪਜੈ ਅੰਧਾ ਕਿਆ ਕਰੇਇ ॥

ਰਸਕ ਪ੍ਰਿਆ ਅਰੁ ਸਭਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਬਜਕੇ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਮੈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਲਿਖਾ ਹੈ ੧ ਚਿਤ੍ਰ ਮੂਰਤੀ, ੨ ਸੁਪਨ,੩ ਸੁਜਸੁ ਸ੍ਰਵਣ,੪ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਰਸਨੁ, ਈਹਾਂ ਸੁਜਸੁ ਸ੍ਰਵਣ ਵਾ ਮੂਰਤੀ ਦਰਸਨ ਤੇ ਬਿਨਾ ਪਤੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਉਪਜਤੀ ਤਾਂਤੇ ਇਨ ਦਰਸਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਿਨਾ (ਅੰਧਾ) ਅਗਯਾਨੀ ਜੀਵ ਵਿਚਾਰਾ ਕਿਆ ਕਰੇ ਵਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਉਪਜੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਹਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇਗਾ ਐਸੇ ਪਦਛੇਦ ਕਰਲੇਣਾ ॥ ਨਨੂ॥ ਜੋ ਅਗਯਾਨੀ ਹੋਗਾ ਤਿਸਕੋ ਸ੍ਰਵਣਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਅਪੇਖਯਾ ਨਹੀਂ ਹੋਗੀ ਆਪਕੇ ਕਥਨ ਸੇ ਐਸੇ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਮ ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਤਬ ਸ੍ਰਵਣਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਕਰੇ ? ਉੱਤਰ॥ਹਮਾਰੇ ਕਥਨ ਕਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਮ ਸਾਮਾਨ ਗਯਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸਤੇ ਅਨੰਤ੍ਰ ਸ੍ਰਵਣਾਦਿਕ ਹੋਤੇ ਹੈ ਜੈਸੇ ਵੈਸਨਵ ਮਤਿ ਮੈ ਪ੍ਰਿਥਮ ਗਯਾਨ ਹੋ ਲੇਵੇ ਤਬ ਪੀਛੇਸੇ ਭਗਤੀ ਕਾ ਹੋਨਾ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਅਖੀ ਲੀਤੀਆਂ ਸੋਈ ਸਚਾ ਦੇਇ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਜਿਨਿ) ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਨੇ ਕਰਕੇ (ਅਖੀ) ਜੀਵ ਕੀ ਵੈਰਾਗ ਬਿਬੇਕਾਦਿ ਆਂਖੇਂ (ਲੀਤੀਆਂ) ਬੰਦ ਕਰ ਲਈ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੱਚਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਬ ਵੈਰਾਗ ਬਿਬੇਕਾਦਿ ਆਖੇਂ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਹਾਤਮਾ ਪੁਰਸ਼ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਆਖੇਂ ਲਈ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੱਚ ਪੁਰਸ਼ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨੋਂ ਕੋ ਗਯਾਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਆਂਖੇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਹਰਿ ਇਕੁ ਕਰਤਾ ਇਕੁ ਇਕੋ ਦੀਬਾਣੁ ਹਰਿ ॥

ਹਰੀ ਏਕੋ ਹੀ ਜਗਤ ਕਾ(ਕਰਤਾ)ਨਿਮਿੱਤ ਕਾਰਨ ਹੈ ਔਰ ਏਕੋਹੀ ਹਰੀ ਉਪਾਦਾਨ ਕਾਰਨ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਭਿੰਨ ਨਮਿੱਤ ਉਪਾਦਾਨ ਕਾਰਨ ਏਕ ਹਰੀ ਹੀ ਹੈ ਮਕਰੀ ਤੰਤ ਵਤ ਔਰ ਏਕੋ ਹਰੀ ਸਰਬ ਕਾ (ਦੀਬਾਣ) ਆਧਾਰ ਭੂਤ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਇਕਸੈ ਦਾ ਹੈ ਅਮਰੁ ਇਕੋ ਹਰਿ ਚਿਤਿ ਧਰਿ ॥

ਔਰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਪਰ (ਅਮਰ) ਹੁਕਮ ਭੀ ਏਕ ਹਰੀ ਕਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਏਕ ਐਸੇ ਸਾਮਰਥ ਹਰੀ ਕੋ ਹੀ ਚਿੱਤ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੋ।

ਹਰਿ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ਡਰੁ ਭ੍ਰਮ ਭਉ ਦੂਰਿ ਕਰਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਕਿ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕਹੀਂ ਭੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ॥ ਡਰ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਰ ਕਾ ਤਿਸਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਮਃ ੧ ਕੇ ੨੩ ਮੇਂ ਸਬਦ ਮੈ ਬਿਸਤਾਰ ਪੂਰਬਕ ਨਿਰੂਪਣ ਕੀਆ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸੇ ਦੇਖ ਲੇਨਾ (ਭਉ) ਡਰ ਜਨਮ ਜਰਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਸੋ ਸਰਬ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਕਰ ॥

ਹਰਿ ਤਿਸੈਨੋ ਸਾਲਾਹਿ ਜਿ ਤੁਧੁ ਰਖੈ ਬਾਹਰਿ ਘਰਿ ॥

ਤਿਸਹੀ ਹਰੀ ਕੀ ਉਸਤੁਤੀ ਕਰ (ਜਿ ਤੁਧੁ) ਜੋ ਤੇਰੀ ਘਰ ਬਾਹਰ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਰੱਛਿਆ ਕਰਤਾਹੈ ॥

ਹਰਿ ਜਿਸਨੋ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਸੋ ਹਰਿ ਜਪਿ ਭਉ ਬਿਖਮੁ ਤਰਿ ॥ ੧ ॥

ਸੋ ਹਰੀ ਜਿਸਕੋ ਦਯਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ (ਭਉ) ਡਰ ਰੂਪੀ (ਬਿਖਮੁ) ਕਠਨ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥ਪਾਕਪਟਣ ਕੇ ਨਿਕਟ ਏਕ ਗ੍ਰਾਮ ਸੇ ਬਾਹਰ ਫਰੀਦ ਕੇ ਪੋਤੇਸੇਖ ਬਹਿਰਾਂਮ ਸੰਜੁਗਤ ਗੁਰੂਜੀ ਕੁਛ ਕੁਛ ਅੰਤਰੇ ਸਹਤ ਸੋਏ ਪੜੇ ਥੇ ਏਕ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਨ ਦੂਧ ਲੈਕਰ ਆਇਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਸੋਏ ਹੂਏ ਜਾਨ ਕਰ ਏਕ ਗੜਵਾ ਦੂਧਕਾ ਬੀਚ ਏਕ ਅਸ਼ਰਫੀ ਪਾਸ ਰਖ ਕਰ ਸੇਖਬਹਰਾਮ ਕੋ ਦੂਧ ਪਿਲਾ ਕਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੇਖਬ੍ਰਹਾਮ ਕੋ ਗੜਵੇ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਥੀ ਜਬ ਆਪਸ ਮੈ ਮਿਲ ਕਰ ਬੈਠੇ ਤਬ ਥਲਾਸਸੇ ਸੇਖਬਹਰਾਮਨੇ ਕਹਾ ਸੌਣੇ ਸੇ ਜਾਗਣੇ ਮੈ ਬਹੁਤ ਲਾਭ ਹੈ ਹਮ ਦੂਧ ਪੀਆ ਆਪਕੋ ਮਿਲਾ ਨਹੀਂ ਗੁਰੂਜੀ ਨੇ ਅਸ਼ਰਫੀ ਸਹਤ ਦੂਧ ਕਾ ਗੜਵਾ ਦਿਖਲਾਇ ਕਰ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥ ਦਾਤੀ ਸਾਹਿਬੁ ਸੰਦੀਆ ਕਿਆ ਚਲੈ ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ (ਦਾਤੀ) ਦਾਤੈਂ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ (ਸਾਹਿਬ) ਪਰਮੇਸ੍ਰ (ਸੰਦੀਆ) ਕੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂਕੇ ਸਾਥ ਕਜਾ ਬਸ ਚਲਤਾ ਹੈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਕਿ ਅਮਕੇ ਕੋ ਦਾਤ ਤੈਨੇ ਦਈ ਹੈ ਮੁਝੇ ਕਯੋਂ ਨਹੀਂ ਦਈ ॥

ਇਕ ਜਾਗੰਦੇ ਨ ਲਹੰਨਿ ਇਕਨਾ ਸੁਤਿਆ ਦੇਇ ਉਠਾਲਿ ॥

ਏਕ ਪੁਰਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਦਾਤ ਕੋ ਜਾਗਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਸੋਏ ਹੂਏ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਉਠਾ ਕਰ ਦੇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤੁਮ ਜਾਗਤੇ ਥੇ ਆਪ ਕੋ ਅਸ਼ਰਫੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹਮ ਸੋਏ ਵਾਲਿਓਂ ਨੇ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਅਸ਼ਰਫੀ ਦੂਧ ਕੇ ਸਾਥ ਪਾ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤ ਮੈਂ ਪਹਲੀ ਤੁਕ ਕਾ ਅਰਥ ਤੋ ਵਹੀ ਰਹਾ ਦੂਸਰੀ ਕਾ ਔਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਪੰਡਤ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਬੀਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਦਾਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਇਕਨਾ (ਸੁਤਿਆ) ਮੂਰਖਤਾ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਇਆਂ ਕੋ ਉਠਾਲ ਕੇ ਕਿਆ ਮੂਰਖਤਾ ਸੇ ਰਹਤ ਕਰਕੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਇਕ ਜਗੰਦੇ) ਏਕ ਅਵਿਦਯਾ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਗਯਾਨ ਜਾਗ੍ਰਤ ਮੈਂ ਜਾਗੇ ਹੂਏ ਗਯਾਨੀ ਤੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ (ਨਾਲ ਹਨ) ਸਾਥ ਹੀ ਅਭੇਦ ਹੈਂ ਇਕਨਾਂ ਸੁਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕੋ ਅਗਯਾਨ ਨੀਂਦ ਸੇਜਗਾਇ ਕਰ ਅਕਸ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇਖ ਬਹਿਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਅਬ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਪੁਰਸ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਃ ੧ ॥ ਸਿਦਕੁ ਸਬੂਰੀ ਸਾਦਿਕਾ ਸਬਰੁ ਤੋਸਾ ਮਲਾਇਕਾਂ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਪਰ (ਸਿਦਕ) ਭਰੋਸਾ ਰਖਣਾ ਔਰ (ਸਬੂਰੀ) ਸੰਤੋਖ ਸੇ ਜਥਾ ਲਾਭ ਸੰਤੁਸਟ ਰਹਣਾ ਏਹ (ਸਾਦਕਾਂ) ਜਗਜਾਸੂਆਂ ਕੋ ਚਾਹੀਏ (ਸਬਰ) ਸਹਣ ਸੀਲਕਾ (ਤੋਸਾ) ਖਰਚ (ਮਿਲਾਇਕਾ) ਦੇਵਤਾ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਚਾਹੀਏ ਵਾ ਸਕਤੀਆਂ ਕੇ ਹੋਤਿਆਂ (ਸਬਰ) ਸਹਣ ਸੀਲ ਹੋਣਾ ਏਹ (ਤੋਸਾ) ਖਰਚ ਦੇਵ ਰੂਪ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਹੈਂ ॥

ਦੀਦਾਰੁ ਪੂਰੇ ਪਾਇਸਾ ਥਾਉ ਨਾਹੀ ਖਾਇਕਾ ॥ ੨ ॥

(ਪੂਰੇ) ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਦਰਸਨ ਗਯਾਨੀਓਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਜਗਜਾਸੂ ਪਾਵੈਂਗ (ਥਾਉ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਠਉਰ (ਖਾਇਕਾ) ਮੂਰਖੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸਭੁ ਆਪੇ ਤੁਧੁ ਉਪਾਇਕੈ ਆਪਿ ਕਾਰੈ ਲਾਈ ॥

ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਪੂਰਣ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਧੰਧਿਆ ਮੈਂ ਲਗਾਈ ਹੈ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਵੇਖਿ ਵਿਗਸਦਾ ਆਪਣੀ ਵਡਿਆਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਅਪਣੀ ਵਡਿਆਈ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ (ਵਿਗਸਦਾ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਤੁਧਹੁ ਬਾਹਰਿ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਈਂ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੂੰ ਸਚਾ ਹੈਂ ਸਰਬ ਕਾ ਮਾਲਕ ਹੈਂ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਸਭਨੀ ਹੀ ਥਾਈ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਆਪ (ਹੀ) ਨਿਸਚੇਕਰਕੇ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਤਿਸੈ ਧਿਆਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨਹੁ ਜੋ ਲਏ ਛਡਾਈ ॥ ੨ ॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ (ਸੰਤ ਜਨਹੁ) ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਧਯਾਵਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਅੰਤ ਕੋ ਜਮੋਂ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਛੁਡਾ ਲੇਵੇਗਾ ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਜਾਤੀ ਅਭਮਾਨ ਸਹਿਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਤਿਸ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਫਕੜ ਜਾਤੀ ਫਕੜੁ ਨਾਉ ॥

ਜਾਤੀ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਵਿਖੇ (ਫਕੜ) ਖੁਆਰੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਮੈਂ ਭੀ ਖੁਆਰੀ ਹੈ ਕੇ ਮੈਂ ਅਧਕ ਨਾਮੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਜਾਤੀ ਔਰ ਨਾਮ ਕੀ ਅਧਕਤਾ ਮੈਂ ਕੁਛ ਸਿਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਇਕਾ ਛਾਉ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਹੀ (ਛਾਉ) ਓਟ ਹੈ ॥

ਆਪਹੁ ਜੇ ਕੋ ਭਲਾ ਕਹਾਏ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਜਾਤੀ ਨਾਮ ਕੀ ਉੱਤਮਤਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਤੇਆਪ ਹੀ ਭਲਾ ਕਹਾਵੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਅਪਨੇ ਆਪ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਸਕਤਾ ॥

ਨਾਨਕ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਪੈ ਜਾ ਪਤ ਲੇਖੈ ਪਾਏ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਹੀ ਪਤ ਕੋ (ਪਰੁ) ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ (ਜਾਪੈ) ਜਾਣੀਐ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਲੇਖੈ ਮੈਂ ਪਾ ਲੇਵੇ ॥ ੧ ॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਗੁਰਿਆਈ ਕੋ ਪਾ ਕਰਕੇ ਖਡੂਰ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਅਰ ਕੋਠੇ ਕਾ ਬਾਰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਸਮਾਧੀ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਥੇ ਤਬ ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਔਰ ਬੁਢਾ ਜੀ ਆਦਿ ਸਿਖ ਮਿਲ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਆਏ ਬੁਢੇ ਜੀ ਨੇ ਬਾਰ ਖੋਲ ਕਰ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਸੀਸ ਰਖਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਚਲਾਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਮੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੁਏ ਵਿਜੋਗ ਸਹਿਤ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ॥

ਮਃ ੨ ॥ ਜਿਸ ਪਿਆਰੇ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਮਰਿ ਚਲੀਐ ॥ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਸੰਸਾਰਿ ਤਾਕੈ ਪਾਛੈ ਜੀਵਣਾ ॥ ੨੦ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਕੇ (ਆਗੈ) ਪਹਲੇ ਹੀ (ਮਰ ਚਲੀਐ) ਪ੍ਰਾਣ ਵਿਜੋਗ ਹੋਕਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਗਵਨੁ ਕਰੀਏ ਵਾ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ (ਮਰ ਚਲੀਐ) ਅਪਨੇ ਅਹੰ ਭਾਵ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਜੀਵਣੇ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪਸਾਰੇ ਕੇ ਪੀਛੇ ਜੀਵਣਾ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਕਰ ਜੀਵਨਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵਨ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ॥

॥ ੨ ਪਉੜੀ ॥ ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਧਰਤੀ ਸਾਜੀਐ ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਦੁਇ ਦੀਵੇ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ (ਤੁਧੁ) ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਧਰਤੀ ਉਪਲਖਤ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਰੂਪ ਰਚਨਾ ਰਚੀ ਹੈ ਇਸ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸਨੇ ਵਾਲੇ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਦੋ ਦੀਵੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੈਸਾ ਹੈ ॥

ਦਸ ਚਾਰਿ ਹਟੁ ਤੁਧੁ ਸਾਜਿਆ ਵਾਪਾਰੁ ਕਰੀਵੇ ॥

ਜੋ ਚੌਦਾ ਲੋਕ ਹੈਂ ਸੋ ਤੈਨੇ ਦੁਕਾਨੈ ਸਾਜੀ ਹੈਂ ਜੋ ਚੌਦਾ ਲੋਕਾਂ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਨੋ ਏਕ ਵਾਪਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਇਕਨਾ ਨੋ ਹਰਿ ਲਾਭੁ ਦੇਇ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਥੀਵੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਉਨ ਏਕ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਵਿਖੇ ਲਾਭ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਤਿਨ ਜਮੁਕਾਲੁ ਨ ਵਿਆਪਈ ਜਿਨ ਸਚੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵੇ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਚਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਆਤਮਾਨੰਦ ਵਾ ਨਾਮੁ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ (ਜਮੁ) ਜਨਮ ਔਰ (ਕਾਲੁ) ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤਾ ਹੈ ॥

ਓਇ ਆਪਿ ਛੁਟੇ ਪਰਵਾਰੁ ਸਿਉ ਤਿਨ ਪਿਛੈ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਛੁਟੀਵੇ ॥

ਔਰ ਵਹੁ ਆਤਮਾਨੰਦੀ ਪੁਰਸ ਆਪ ਜਨਮ ਮਰਣ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਸਹਤ ਛੂਟੇ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਪੀਛੇ ਸਭ ਜਗਤ ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਉਨਕੇ ਸਨਬੰਧੀ ਹੈਂ ਸੋ ਉਨਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਸੁਭ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਕਰ ਗਯਾਨ ਕੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਾਇ ਕਰ ਛੂਟੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਜਗਜਾਸਾ ਧਾਰ ਕਰ ਸਰਣ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਤਿਨ ਕੇ ਪੀਛੇ ਜਗਤ ਸੇ ਛੂਟਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ੩॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪਾਸ ਏਕ ਕਾਜੀ ਨੇ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਸਹਤ ੬ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਮਤ ਕੈਸੇ ਪੈਦਾ ਕਰੀ ਹੈ॥ ੧॥ ਔਰ ਖੁਦਾ ਕੇ ਬੰਦਿਓਂ ਕਾ ਲਖਣ ਕਿਆ ਹੈ॥ ੨॥ ਖੁਦਾ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪਾਈ ਹੈ ਯਾ ਨਹੀਂ॥ ੩॥ ਜੇਕਰ ਪਾਈ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਕੇਤੀਕ ਹੈ॥ ੪॥ ਸਰਾ ਵਾਲੇ ਤੋ ਸਰਾ ਮੇਂ ਰਹਣਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸਰਾ ਸੇ ਖਦਾ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਯਾ ਨਹੀਂ॥ ੫॥ ਵਹੁ ਸਿਜਦਾ ਕੌਣਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਜੀਵ ਖੁਦਾ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਦੇਖ ਲੇਵੇ?੬॥ ਕ੍ਰਮ ਪੂਰਬਕ ਤਿਨ ਕਾ ਉੱਤਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

੩॥ ਸਲੋਕ ਮਃ ੧॥ ਕੁਦਰਤਿ ਕਰਕੈ ਵਸਿਆ ਸੋਇ॥

(ਕੁਦਰਤਿ) ਮਾਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਰਚ ਕੇ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਸਿਆ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਸੰਕਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਆਪਕ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵੇਸਤਾ ਸਿਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਉੱਤਰ ਬੇਦ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਵੇਸ ਸਿਧ ਹੈ ਸਮਾਨ ਰੂਪਤਾ ਕਰ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਅਰ ਬਸੇਸ ਰੂਪ ਕਰ ਪ੍ਰਵੇਸ ਮੈਂ ਕਛੁ ਸੰਕਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਵਖਤੁ ਵੀਚਾਰੇ ਸੁ ਬੰਦਾ ਹੋਇ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ (ਵਖਤੁ) ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੇ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੇ ਸੋਈ (ਬੰਦਾ) ਭਗਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਹੈ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਇ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਵਾਲਾ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਇਦੰ ਕਰਕੇ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ। ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਇਸਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਇਦੰ ਕਰਕੈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆਂ॥

ਜਾ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇਤ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ॥

ਜੇਕਰ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਉਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ (੩) ਤੋ ਉਸਸੇ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਆਪ ਸੇ ਅਭਿੰਨੁ ਹੋਨੇ ਕਰਕੇ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥

ਸਰੈ ਸਰੀਅਤਿ ਕਰਹਿ ਬੀਚਾਰੁ॥

ਜੋ ਪਯੰਬਰੋਂ ਕਾ (ਸਰੀਅਤਿ) ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਤਿਸ (ਸਰੈ) ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਚਲਣੇ ਵਾਲੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਰਾ ਵਾਲੇ ਯਦਪੀ ਸਰੀਯਤ ਭਾਵ ਧਰਮ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦੁਆਰਾ ਸਰਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਿਨੁ ਬੂਝੈ ਕੈਸੇ ਪਾਵਹਿ ਪਾਰੁ ॥

ਤੋ ਭੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਯਥਾਰਥ ਸਰੂਪ (ਬੂਝੈ) ਜਾਣੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਸਰਬ ਕਾ ਪਰਾਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਿਦਕੁ ਕਰਿ ਸਿਜਦਾ ਕਰਿ ਮਨੁ ਮਖਸੂਦੁ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਪਰ ਕਾ (ਸਿਦਕੁ) ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਯਹੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਆਗੇ (ਸਿਜਦਾ) ਸਿਰ ਨਿਮ੍ਰਕਰ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਔਰ ਮਨ ਕੋ (ਮਖਸੂਦੁ) ਮਤਲਬ ਕੋ ਲੈਣੇ ਵਾਲਾ ਕਰ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਲੈਣੇ ਵਾਲਾ ਕਰ ॥

ਜਿਹਿ ਧਿਰਿ ਦੇਖਾ ਤਿਹਿ ਧਿਰਿ ਮਉਜੂਦੁ ॥੧॥

ਫਿਰ ਜਿਸ ਤਰਫ ਦੇਖਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਿਸੀ ਤਰਫ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਮੌਜੂਦ) ਪ੍ਰਗਟ ਭਾਸੇਗਾ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਪਾਸ ਕਿਸੀ ਸਿਖ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕੇ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨਿਕਟ ਰਹਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਦੂਰ ਰਹਨੇ ਸੇ ਔਰ ਸਤ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਿਖ ਕੈਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਅਰ ਉਨਕੇ ਅਭਿਪ੍ਰਾਉਂ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਉੱਤਰ ॥ ੧ ॥ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਗੁਰ ਸਭਾ ਏਵਨ ਪਾਈਐ ਨਾ ਨੇੜੈ ਨਾ ਦੂਰਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਸਾ) ਸੰਮਕ (ਭਾ) ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਸੇ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨ ਨਿਕਟ ਰਹਨੇ ਕਰ (ਨਾ ਦੂਰ)ਨਾ ਅਤਿ ਅੰਤਰੇ ਸੇ ਰਹਨੇ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਤਾਂ ਮਿਲੈ ਜਾ ਮਨੁ ਰਹੈ ਹਦੂਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਤੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹਜੂਰ ਰਹੇ। ਪ੍ਰਮਾਂਣ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕਾ "ਮੁਰਦੇ ਵਾਂਗ ਮੁਰੀਦ ਹੋਇ ਗੁਰ ਗੋਰ ਸਮਾਵੈ" ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸਪਤ ਦੀਪ ਸਪਤ ਸਾਗਰਾ ਨਵ ਖੰਡ ਚਾਰਿ ਵੇਦ ਦਸ ਅਸਟ ਪੁਰਾਣਾ॥

ਸਾਤੋਂ ਦੀਪ ਸਾਤੋਂ ਹੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਨੌ ਅੰਡ ਚਾਰੋਂ ਵੇਦ ਅਠਰਾਂ ਪੁਰਾਣ ਜੋ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਸਭਨਾ ਵਿਚਿ ਤੂੰ ਵਰਤਦਾ ਹਰਿ ਸਭਨਾ ਭਾਣਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਇਨ ਸਭ ਕੇ ਬੀਚ ਤੂੰ ਵਰਤ ਰਹਾਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਸਭ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਭ ਤੁਝੈ ਧਿਆਵਹਿ ਜੀਅ ਜੰਤ ਹਰਿ ਸਾਰਗ ਪਾਣਾ ॥

ਹੇ ਸਾਰਗ ਨਾਮੇ ਧਨਖ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਅਸਥੂਲ (ਜੀਅ) ਸੂਖਮ ਜੰਤ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਆਰਾਧਦੇ ਤਿਨ ਹਉ ਕੁਰਬਾਣਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਤੇਰਾ ਆਰਾਧਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਮੈਂ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਕਰਿ ਚੋਜ ਵਡਾਣਾ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਆਪ (ਵਡਾਣਾ) ਵਡੇ ਵਾ ਅਸਚਰਜ (ਚੋਜ) ਤਮਾਸੇ ਕਰਕੇ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਗੋਇੰਦ ਵਾਲ ਬੈਠੇ ਥੇ ਕੋਈ ਸਬਦੁ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਏਕ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਿਖ ਕੋ ਪਜਾਰਾ ਲਗਾ ਉਸਕੇ ਲਿਖਣੇ ਵਾਸਤੇ ਅਪਨੇ ਟਹਲ ਵਾਲੇ ਕੋ ਕਹਾ ਕੇ ਜਾਕਰ ਕਲਮ ਦੁਵਾਤ ਲਯਾਉ ਸਬਦੁ ਲਿਖ ਲਵਾਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

੪ ॥ ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥ਕਲਉ ਮਸਾਜਨੀ ਕਿਆ ਸਦਾਈਐ ਹਿਰਦੈ ਹੀ ਲਿਖਿ ਲੇਹੁ ॥

(ਕਲਉ) ਕਲਮ (ਮਸਾਜਨੀ) ਦ੍ਵਾਤ ਕਿਆ ਮੰਗਾਉਣੀ ਹੈ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਲਿਖ ਲੈਹੁ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈ ॥

ਸਦਾ ਸਾਹਿਬ ਕੈ ਰੰਗਿ ਰਹੈ ਕਬਹੂੰ ਨ ਤੂਟਸਿ ਨੇਹੁ ॥

ਜੇਕਰ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਮਸਤ ਰਹੇ ਤੋ ਐਸਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਤੂਟਤਾ ਹੈ ॥

ਕਲਉ ਮਸਾਜਨੀ ਜਾਇਸੀ ਲਿਖਿਆ ਭੀ ਨਾਲੇ ਜਾਇ ॥

ਕਲਮ ਔਰ ਦ੍ਵਾਤ ਭੀ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ ਔਰ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਭੀ (ਨਾਲੇ) ਪੁਨਾ ਜਾਤਾ ਰਹੇਗਾ। ਭਾਵ ਯਹਿ ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਰੂਪ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਹ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਜਾਇਸੀ ਜੋ ਧੁਰਿ ਛੋਡੀ ਸਚੈ ਪਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰ ਪ੍ਰੀਤ (ਸਹੁ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਸਚੇ ਨੇ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਪਾਇ ਛੋਡੀ ਹੈ ।

੧ ਮਃ ੩ ॥ ਨਦਰੀ ਆਵਦਾ ਨਾਲਿ ਨ ਚਲਈ ਵੇਖਹੁ ਕੋ ਵਿਉਪਾਇ ॥

ਜੋ ਦਿਖਲਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ। (ਵਿਉਪਾਇ) ਨਿਰਨੇ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਦੇਖ ਲੇਵਹੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਤਿ ਗੁਰ ਸਚੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਸਚੁ ਰਹਹੁ ਲਿਵਲਾਇ ॥

ਪੂਰਬ ਜਗਜਾਸੂਆਂ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਚ ਕਾ ਉਤਦੇਸੁ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਵਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਸਚ ਸੇ ਤੁਮ ਭੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੋ ॥

ਨਾਨਕ ਸਬਦੀ ਸਚੁ ਹੈ ਕਰਮੀ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਸਬਦੀ) ਸਬਦ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਸਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਉਤਮ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਰੁਪੀ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ॥੧॥

੨ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਹਰਿ ਅੰਦਰਿ ਬਾਹਰਿ ਇਕੁ ਤੂ ਤੂ ਜਾਣਹਿ ਭੇਤੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ (ਬਾਹਰ) ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਹਾਲ ਤੂੰ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ। ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੂੰ।

ਜੋ ਕੀਚੈ ਸੋ ਹਰਿ ਜਾਣਦਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਚੇਤੁ ॥

ਕਿ ਜੋ ਕੁਛ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ(ਕੀਚੈ)ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੋ(ਚੇਤੁ)ਸਿਮਰ ॥

ਸੋ ਡਰੈ ਜਿ ਪਾਪ ਕਮਾਵਦਾ ਧਰਮੀ ਵਿਗਸੇਤੁ ॥

ਔਰ ਸੋ ਪੁਰਸ ਭੈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਧਰਮ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ (ਵਿਗਸੇਤੁ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਮੈਂ ਹੇਤੂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਆਪਿ ਨਿਆਉ ਸਚੁ ਤਾ ਡਰੀਐ ਕੇਤੁ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਆਪ ਸਚ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰਾ ਨਿਜਾਇ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਤੋ ਡਰ ਕਿਸ ਕਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭੈ ਤੋ ਅਨਿਆਈ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਨਾ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਪਛਾਣਿਆ ਸੋ ਸਚਿ ਰਲੇਤੁ॥ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੁ ਸਰੂਪ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈ ਰਲ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਭੇਦ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਏਕ ਕਵੀ ਨੇ ਨਵਾਂ ਪੁਸਤਕੁ ਜਿਸਮੈਂ ਬਿਮੇਓਂ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਥੀ ਔਰ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕਾ ਜਸੁ ਗੀਧ ਮਾਤ੍ਰਭੀ ਨਹੀਂ ਥਾ ਗੁਰੂ ਜੀਕੇ ਆਗੇ ਆਨਰਖਾ ਤਿਸਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਗੁਰੂਜੀ ਕੋਪ ਸਹਤ ਹੁਏ ਕਹਤ ਭਏ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥ ਕਲਮ ਜਲਉ ਸਣ ਮਸਵਾਣੀਐ ਕਾਗਦ ਭੀ ਜਲ ਜਾਉ ॥

ਕਲਮ ਸਹਿਤ ਦਾਤ ਕੇ ਜਲ ਜਾਵੇ ਕਾਗਜ ਭੀ ਜਲ ਜਾਵੇ ॥

ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ ਜਲਿ ਬਲਉ ਜਿਨਿ ਲਿਖਿਆ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ॥

ਲਿਖਾਰੀ ਭੀ ਪ੍ਰਜੁਲਤ ਹੁਈ ਅਗਨੀ ਮੇਂ ਪੜਕੇ ਦਗਧ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜਿਸਨੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜਸ ਤੇ ਭਿੰਨ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰਕ ਵਿਸੇ ਪਰਾਇਣੀ ਬਾਤਾਂ ਲਿਖੀ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਪੂਰਬ ਲਿਖਿਆ ਕਮਾਵਣਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੈਸਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਜੀਵ ਅਬ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕੁਛ ਆਪਨੇ ਆਪ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਇਸਕੇ ਕਿਆ ਅਧੀਨ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੩ ॥ ਹੋਰੁ ਕੂੜੁ ਪੜਨਾ ਕੂੜੁ ਬੋਲਨਾ ਮਾਇਆ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜਿਨਾਂ ਕਾ ਮਾਯਾ ਸਾਥ ਪਿਯਾਰ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਪੜਨਾ ਝੂਠ ਹੈ ਔਰ ਬੋਲਨਾ ਭੀ ਝੂਠ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਕੋ ਥਿਰੁ ਨਹੀ ਪੜਿ ਪੜਿ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੜ ਪੜਕੇ ਜੀਵ ਖੁਆਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਹਰਿ ਕਾ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਅਧਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਹਰਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੈ ਜਾ ਨਿਆਉ ਹੈ ਧਰਮ ਕਾ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਧਰਮ ਕਾ ਨਿਆਉ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੋ ਹਰ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੈ ਜਾ ਫਲੁ ਹੈ ਜੀਅ ਕਾ ॥

ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤੋ ਹੀ ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਅਈ ਵਡੀ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੈ ਜਾ ਨ ਸੁਨਈ ਕਹਿਆ ਚੁਗਲ ਕਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਕਿਸੀ ਚੁਗਲਕਾ ਕਹਿਆ ਨਹੀਂ ਸੁਣਤਾ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੈ ਅਪੁਛਿਆ ਦਾਨੁ ਦੇਵਕਾ ॥ ੬ ॥

ਕਿਸੀ ਕੇ ਬਿਨਾ ਪੂਛੇ ਹੀ ਦਨ (ਦੇਵਕਾ) ਦੇਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ ਹਰਿ ਕੀ ਬਡੀ ਬਡਿਆਈ ਹੈ ॥

੬ ॥ ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥ ਹਉ ਹਉ ਕਰਤੀ ਸਭ ਮੁਈ ਸੰਪਉ ਕਿਸੈ ਨ ਨਾਲਿ ॥

ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਮੈਂ ਕਰਤੀ ਮਰ ਗਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਸੰਪਉ) ਵਿਭੂਤੀ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲੀ ।

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਭ ਜੋਹੀ ਜਮਕਾਲਿ ॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਸੈ ਦੂਖਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਜਮ ਕਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਨੇ (ਜੋਹੀ) ਤਕੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਭ ਕਾਲ ਕੇ ਵਸ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਬਰੇ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰਾ ਸਾਦਾ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥ ਮਃ ੧ ॥ ਕਦਲੀ ਬਨ ਤ੍ਰਿਆ ਰਾਜ ਏਕ ਦੇਸ ਹੈ ਵਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਬਾਲੇ ਮਰਦਾਨੇ ਸਹਿਤ ਪਹੁਚੇ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਭੂਖ ਲਗੀ ਹੈ ਹੁਕਮ ਹੋ ਤੋ ਨਗਰ ਮੈ ਭੋਜਨ ਪਾਇ ਆਊਂ ਗੁਰੂ ਜੀਕੇ ਰੋਕਨੇ ਸੇ ਨ ਰੁਕਾ ਜਬ ਸ਼ਹਰ ਮੈਂ ਗਯਾ ਤਬ ਇਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਕੌਤਕ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਗਲ ਮੈ ਤਾਗਾ ਬਾਂਧ ਕਰ ਭੇਡਾ ਬਨਾਇ ਬਧ ਰਖਾ ਗੁਰੂ ਜੀਨੇਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਬਾਲੇ ਮਰਦਾਨਾ ਭੇਡਾ ਬਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਬਾਲੇ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਗੁਰੂ ਜੀਨੇ ਸਹਰ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਬਾਲੇ ਕੋ ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਕਿ ਤੂ ਇਸਕੇ ਗਲੇ ਕਾ ਤੰਤ ਤੋੜਦੇ ਜਬ ਤੰਤ ਤੋੜੀ ਤਬ ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਜੀਕੇ ਔਰ ਬਾਲੇ ਕੇ ਤੰਤ ਬਾਂਧਨੇ ਆਈਂ ਥੀਂ ਤਿਨਕੀ ਜੈਸੀ ਕਿਰਿਆ ਥੀ ਤੈਸੀ ਹੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਘੜਾ ਹੈ ਕੋਈ ਪੀਹੜੀ ਪਰ ਹੀ ਬੈਠੀ ਜਮ ਗਈ ਏਹੁ ਸਭ ਹਾਲ ਸਹਰ ਮੈਂ ਸੁਨਾ ਗਿਆ ਵਹਾਂ ਕੀ ਹਾਕਮ ਨੂਰਸਾਹ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਥੀ ਵਹੁ ਸੁਣਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀਕੇਚਰਨੀ ਪੜੀ ਔਰ ਅਵੱਗਜਾਬਖਸਾਈ ਤਹਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀਨੇ ਧਰਮਸਾਲਬਨਵਾਈ ਤਿਨਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸਲੋਕਉਚਾਰਨ ਕੀਆ॥

ਗਲੀ ਅਸੀ ਚੰਗੀਆ ਆਚਾਰੀ ਬੁਰੀਆਹ ॥

ਗਲਾਂ ਕਰਕੇ ਤੋ ਅਸੀ ਚੰਗੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੂਈਆਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਮ ਕਰਤਬੋਂ ਕਰਕੇ ਬੁਰੀਆਂ ਹੈਂ ॥

ਮਨਹੁ ਕੁਸੁਧਾ ਕਾਲੀਆ ਬਾਹਰਿ ਚਿਟਵੀਆਹ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨ ਤੋ ਬਿਸ਼ਯੋਂ ਕਰਕੇ ਅਸ਼ੁਧ ਔਰ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਸਜਾਹਅਰਥਾਤ ਮਲੀਨ ਹੈ ਔਰ ਉਪਰ ਸੇ ਭੇਖ ਬਨਾਇਕਰ ਉਜਲ ਹੈਂ॥

ਰੀਸਾ ਕਰਿਹ ਤਿਨਾੜੀਆ ਜੋ ਸੇਵਹਿ ਦਰੁ ਖੜੀਆਹ ॥

ਜੋ ਭਗਤ ਜਨ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਕਰ ਸੇਵਨ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀਆਂ ਰੀਸਾਂ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵਯਹਿ ਕਿ ਤਿਨਕੇ ਸਾਦਰਸ ਬਨਾ ਚਾਹਤੀ ਹੈਂ॥

ਨਾਲਿ ਖਸਮੈ ਰਤੀਆ ਮਾਣਹਿ ਸੁਖਿ ਰਲੀਆਹ ॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਮੇ ਰਤੀਆਂ ਹੂਈਆਂ ਸੁਖ ਸੇ ਅਨੰਦ ਭੋਗਤੀਆਂ ਹੈਂ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਹੋਦੈ ਤਾਣਿ ਨਿਤਾਣੀਆ ਰਹਹਿ ਨਿਮਾਣੀਆਹ ॥

ਤਾਣ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੀ (ਨਿਤਾਣੀਆ) ਨਿਰਬਲ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਰਮਾਨ ਰਹਤੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿਰਹੰਕਾਰ ਹੋਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜਨਮੁ ਸਕਾਰਥਾ ਜਿ ਤਿਨਕੈ ਸੰਗਿ ਮਿਲਾਹ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੈ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥ ਹੈ॥

੨॥ ਪਉੜੀ॥ ਤੂੰ ਆਪੇ ਜਲੁ ਮੀਨਾ ਹੈ ਆਪੇ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪਿ ਜਾਲੁ ॥

ਇਸ ਪੌੜੀ ਕਾ ਬਾਹਰ ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਤੂੰ ਵਿਖੇ ਰੂਪ ਜਲ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀਜੀਵ ਰੂਪ ਮਛਲੀ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਮੋਹ ਰੂਪ ਜਾਲ ਹੋਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਜਾਲੁ ਵਤਾਇਦਾ ਆਪੇ ਵਿਚਿ ਸੇਬਾਲੁ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਜਾਲ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਉਪਰਿ (ਵਤਾਇਦਾ) ਫੇਰਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਬੀਚ ਮੈਂ ਗਲਾਨੀ ਰੂਪ (ਸੇਬਾਲ) ਜਾਲਾ ਹੈਂ ਵਾ (ਸਿਬਾਲ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਲਾਲਸਾ ਹੈ।

ਤੂੰ ਆਪੇ ਕਮਲੁ ਅਲਿਪਤੁ ਹੈ ਸੈ ਹਥਾ ਵਿਚਿ ਗੁਲਾਲੁ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਗਯਾਨਵਾਨ ਰੂਪੀ ਕਮਲ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਜੈਸੇ ਸੈਂਕੜੇ ਹਾਥ ਜਲ ਕੇ ਚੜਾਉ ਮੈਂ ਭੀ ਕਮਲ ਅਸੰਗ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਾਇਕ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਅਸੰਗ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ (ਗੁਲਾਲ) ਸਘਨਾ ਅਨੰਦ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੂੰ ਆਪੇ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਇਦਾ ਇਕ ਨਿਮਖ ਘੜੀ ਕਰਿ ਖਿਆਲੁ ॥

ਜੋ ਤੇਰਾ ਏਕ ਨਿਮਖ ਵਾ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਮੁਕਤਿ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਤੁਧਹੁ ਬਾਹਰਿ ਕਿਛੁ ਨਹੀ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੇਖਿ ਨਿਹਾਲੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਰਬ ਰੂਪ ਦੇਖ ਕਰ ਅਨੰਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

੭ ॥ ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥ ਹੁਕਮੁ ਨ ਜਾਣੈ ਬਹੁਤਾ ਰੋਵੈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਹੁਤਾ ਰੋਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਤਿ ਦੁਖਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਅੰਦਰਿ ਧੋਖਾ ਨੀਦ ਨ ਸੋਵੈ ॥

ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਧੋਖਾ) ਸਹਸਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਸੋਤਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਨਹੀਂ ਸੋਤਾ ॥

ਜੇ ਧਨ ਖਸਮੈ ਚਲੈ ਰਜਾਈ ॥

ਜੇਕਰ ਵਹੁ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੇ (ਖਸਮੈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਚਲੇ ॥

ਦਰਿ ਘਰਿ ਸੋਭਾ ਮਹਲਿ ਬੋਲਾਈ ॥

ਤੌ ਉਸ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਤੇਰੇ ਘਰ ਸਤ ਸੰਗ ਕੇ (ਦਰ) ਅੰਦਰ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਤੈਨੇ ਮਹਲ ਮੈਂ ਬੁਲਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਕਰੀ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਮੀ ਇਹ ਮਤਿ ਪਾਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਇਹ ਮਤ ਪਾਈ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਸਚਿ ਸਮਾਈ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੂਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

੧ ॥ ਮਃ ੩ ॥ ਮਨਮੁਖ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣਿਆ ਰੰਗੁ ਕਸੁੰਭਾ ਦੇਖਿ ਨ ਭੁਲੁ ॥

ਹੇ ਬੇਮੁਖ ਜੀਵ ਨਾਮ ਸੇ ਖਾਲੀਆ ਜਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਅਨੰਦ ਕਸੁੰਭੇ ਸਮ ਤੁਛ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਦੇਖਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਨ ਭੁਲ ॥

ਇਸ ਕਾ ਰੰਗੁ ਦਿਨ ਥੋੜਿਆ ਛੋਛਾ ਇਸ ਦਾ ਮੂਲੁ ॥

ਇਨ ਵਿਖਯੋਂ ਕਾ ਅਨੰਦ ਥੋੜੇ ਦਿਨੋਂ ਕਾ ਹੈ ਔਰ ਇਸ ਕਾ ਮੋਲ ਸਕਾਮ ਕਰਮ (ਛੋਛਾ) ਤੁਛ ਹੈ ॥

ਦੂਜੈ ਲਗੇ ਪਚਿ ਮੁਏ ਮੂਰਖ ਅੰਧ ਗਵਾਰ ॥

ਯਾਂਤੇ ਜੋ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਅੰਧੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰ ਕਾਲ ਅਗਨੀ ਵਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਮੇਂ(ਪਚਿਮੁਏ) ਸੜ ਕਰ ਮੁਏ ਹੈਂ ॥

ਬਿਸਟਾ ਅੰਦਰਿ ਕੀਟ ਸੇ ਪਇ ਪਚਹਿ ਵਾਰੋਵਾਰੁ ॥

ਪੁਨਾ ॥ ਬਿਸਟਾ ਬੀਚ ਕੇ ਕੀਟੋ ਸਮਾਨ ਵਹੁ ਮੂਰਖ ਲੋਗ ਵਾਰੰਵਾਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੇਂ ਪੈਕਰ ਜਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਰਤੇ ਸੇ ਰੰਗੁਲੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਰੰਗਲੇ) ਅਨੰਦ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ (ਸਹਜਿ) ਸੁਤੇ ਹੀ (ਸੁਭਾਇ) ਵਾਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥

ਭਗਤੀ ਰੰਗੁ ਨ ਉਤਰੈ ਸਹਜੇ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਭਗਤੀ ਕਾ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤਾ ਜੋ ਭਗਤ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਭੇਦ ਹੋਗਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸਿਸਟਿ ਉਪਾਈ ਸਭ ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਿਆ ॥

ਤੈਨੇ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਰਿਜਕ (ਸੰਬਾਹਿਆ) ਪਹੁਚਾਇਆ ਹੈ ॥

ਇਕਿ ਵਲੁ ਛਲੁ ਕਰਕੈ ਖਾਵਦੇ ਮੁਹਹੁ ਕੂੜੁ ਕੁਸਤੁ ਤਿਨੀ ਢਾਹਿਆ ॥

ਏਕ ਪੁਰਸ (ਵਲ) ਕੁਟਲਤਾ ਸੇ ਛਲ ਕਰਕੇ ਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੁਖ ਸੇ ਝੂਠ ਬੋਲਾ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ (ਕੁਸਤ) ਖੋਟਾ ਹਠ ਧਾਰਨ ਕਰਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਭਾਵੈ ਸੋ ਕਰਹਿ ਤੁਧੁ ਓਤੈ ਕੰਮਿ ਓਇ ਲਾਇਆ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤੈਂਨੇ ਉਸੀ ਕਾਮ ਕੋ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਲਾਇਆ ਹੈ ॥

ਇਕਨਾ ਸਚੁ ਬੁਝਾਇਓਨੁ ਤਿਨਾ ਅਤੁਟ ਭੰਡਾਰ ਦੇਵਾਇਆ ॥

ਏਕ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਚ ਕੀ ਬੂਝ ਦਈ ਹੈ ਤਿਨ ਸਚ ਕੀ ਬੂਝ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਅਤੁਟ ਭੰਡਾਰ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਤੈਨੇ ਦਵਾਇਆ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਚੇਤਿ ਖਾਹਿ ਤਿਨਾ ਸਫਲੁ ਹੈ ਅਚੇਤਾ ਹਥ ਤਡਾਇਆ ॥ ੮ ।

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਚੇਤ ਕਰ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਅਚੇਤ) ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਹਾਥ ਔਰ ਪੁਰਸੋਂ ਆਗੇ (ਤਡਾਇਆ) ਪਸਰਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸਦਾ ਦੀਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤ ਬੇਦ ਵਖਾਣਹਿ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸੁਆਇ ॥

ਜੋ ਪੰਡਤ ਜਨ ਲਾਲਸਾ ਸੇ ਪੜ ਪੜ ਕੇ ਵੇਦੋਂ ਕਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਕੋ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਕਾ ਹੀ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਹੈ ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਮਨ ਮੂਰਖ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥

ਔਰ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਮੂਰਖ ਮਨ ਵਾਲਜੋਂ ਕੋ ਸਜਾ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ॥

ਜਿਨਿ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਦਿਤਾ ਤਿਸੁ ਕਬਹੂੰ ਨ ਚੇਤੈ ਜੋ ਦੇਂਦਾ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਿ ॥

ਜਿਸਨੇ ਜੀਉ ਔਰ ਸਰੀਰ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਰਿਜਕ (ਸੰਬਾਹ) ਪਹੁਚਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਬੀ ਭੀ ਚੇਤਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ॥

ਜਮ ਖਾ ਫਾਹਾ ਗਲਹੁ ਨ ਕਟੀਐ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਮ ਕਾ ਫਾਹਾ ਗਲ ਸੇ ਨਹੀਂ ਕਾਟੀਤਾ ਬਾਰੰਬਾਰ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਕਿਛੂ ਨ ਸੂਝੈ ਅੰਧੁਲੇ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਮਾਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਕੋ ਕੁਛ ਸੂਝਤਾ ਨਹੀਂ ਜੈਸਾ ਪੂਰਬ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਸੁਖੁ ਦਾਤਾ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੋਵੈ ਤੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਖ ਮਾਣਹਿ ਸੁਖੁ ਪੈਨਣਾ ਸੁਖੇ ਸੁਖਿ ਵਿਹਾਇ ॥

ਸੁਖ ਰੂਪ ਨਾਮ ਕਾ (ਖਾਣਾ) ਜਪਣਾ ਹੈ ਅਰ ਸੁਖ ਰੂਪ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ (ਪੈਨਣਾ) ਸੁਣਨਾ ਹੈ ਇਸ ਤੇ ਉਨ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਸ੍ਰਬਦਾ ਸੁਖ ਹੀ ਸੁਖ ਸੰਜੁਗਤ ਬੀਤਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਖਾਨ ਪਾਨਾਦਿਕ ਸੰਪੂਰਨ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਨਾਉ ਮਨਹੁ ਨ ਵਿਸਾਰੀਐ ਜਿਤੁ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਇ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਸੋ ਨਾਮ ਮਨ ਸੇ ਨਾ ਭੁਲ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਚੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਸੋਭਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੩ ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਗੁਣ ਤਾਸ ॥

ਸੱਤ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸਦਾ ਨਾਮ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਤਾਸ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਆਪੁ ਪਛਾਨਿਆ ਰਾਮ ਨਾਮ ਪਰਗਾਸੁ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤੀ) ਸਿਖਿਆ ਧਾਰਨ ਵਾਲਿਓਂ ਨੇ (ਆਪ) ਅਪਨੇ ਯਥਾਰਥ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਨ॥ ਗੁਰ ਮਤੀਓਂ ਕਾ ਚਿੰਨ ਕਿਆ ਹੈ ?ਉਤ੍ ॥ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈ ਰਮਣਸੀਲ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਨਾਮਕਾਚਾਨਣ ਹੋਇਆ ਹੈ ।

ਸਚੋ ਸਚੁ ਕਮਾਵਣਾ ਵਡਿਆਈ ਵਡੇ ਪਾਸਿ ॥

ਤਨ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸਚ ਕਾ ਹੀ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਉਪਮਾ (ਵਡੇ) ਪ੍ਰਮੇਸ਼੍ਰ ਕੇ ਨਿਕਟ ਪਹੁਚਤੀ ਹੈ ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤਿਸਕਾ ਸਿਫਤਿ ਕਰੇ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡ ਸਭ ਤਿਸਕਾ ਜਾਨਕਰ ਸਿਫਤਿ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਾਲਾਹਣਾ ਸੁਖੇ ਸੁਖਿ ਨਿਵਾਸੁ ॥

ਸਚੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਕੇਵਲ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਹੋਕਰ ਸੁਖ ਪਾ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਮਨੈਮਾਹਿ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਾਸੁ ॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਏਹ ਸੁਭ ਗੁਣ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਣ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਏਹ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵਣੇ ਕੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਵਾ ਜੀਵਣੇ ਕੀ ਜੋ ਆਸਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਨਾਉ ਪਾਈਐ ਮਨਮੁਖੁ ਮੋਹਿ ਵਿਣਾਸੁ ॥

ਗੁਰਮਤੀਆਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਇਸਕਰ ਮੋਹ ਕੇ ਦੁਖ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮਨਮੁਖ ਮੋਹ ਕਰ ਨਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖੁ ਤੂੰ ਨਾਨਕੁ ਤੇਰਾ ਦਾਸੁ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੁਝ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਜੈਸੇ ਤੁਝੇ ਅਛਾ ਲਾਗੇ ਤੈਸੇ ਰਖੁ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸਭ ਕੋ ਤੇਰਾ ਤੂੰ ਸਭਸੁ ਦਾ ਤੂੰ ਸਭਨਾ ਰਾਸਿ ॥

ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਸਭ ਕੋ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ॥

ਸਭਿ ਤੁਧੈ ਪਾਸਹੁ ਮੰਗਦੇ ਨਿਤ ਕਰਿ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸਭ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਸ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਤਿਸੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਮਿਲੈ ਇਕਨਾ ਦੂਰਿ ਹੈ ਪਾਸਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਤੂੰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸਕੋ (ਸਭੁਕਿਛੁ) ਧਰਮ ਅਰਥਾਦਿ ਪਦਾਰਥ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਇਕਨਾਂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਤੂ ਦੂਰ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਨਿਕਟ ਹੈਂ ॥

ਤੁਧੁ ਬਾਝਹੁ ਥਾਉ ਕੋ ਨਾਹੀ ਜਿਸੁ ਪਾਸਹੁ ਮੰਗੀਐ ਮਨਿ ਵੇਖਹੁ ਕੋ ਨਿਰਜਾਸਿ ॥

ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਸੇ ਮੰਗੀਐ ਮਨਮੈਂ ਕੋਈ(ਨਿਰਜਾਸਿ)ਨਿਰਨੇ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੇਵੋ ॥

ਸਭਿ ਤੁਧੈ ਨੋ ਸਾਲਾਹਦੇ ਦਰਿ ਗੁਰਮੁਖਾ ਨੋ ਪਰਗਾਸਿ ॥੯॥

ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਸਲਾਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਤੇਰੇ ਦਰ ਕਾ ਪਰਗਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ (ਦਰਿ) ਅੰਦਰ ਭਾਵ ਸੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈ ਤੇਰਾ (ਪਰਗਾਸਿ) ਗਯਾਨ ਹੂਆ ਹੈ॥੯॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥ ਪੰਡਿਤ ਪੜਿ ਪੜਿ ਊਚਾ ਕੂਕਦਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਹੀਣ ਹੈ ਸੋ ਯਦਪੀ ਪੰਡਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵੇਤਾ ਭੀ ਹੈਂ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੜ ਪੜ ਕਰ (ਊਚਾ) ਹੰਕਾਰੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੂਆ ਹੂਆ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਮੋਹ) ਅਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਵਿਖੈ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਨ ਚੀਨਈ ਮਨਿ ਮੂਰਖ ਗਵਾਰੁ ॥

ਅਪਨੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਜੋ ਸਾਖੀ ਬ੍ਰਹਮੁ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯਾਂਤੇ ਮਨ ਕਰਕੇ ਮੂਰਖ ਔਰ ਤਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਗਵਾਰ ਹੈ। ਵਾ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਹੈ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਜਗਤੁ ਪਰਬੋਧਦਾ ਨਾ ਬੂਝੈ ਬੀਚਾਰੁ॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਜਗਤ ਕੋ(ਪਰਬੋਧਦਾ)ਉਪਦਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਤਮ ਵੀਚਾਰ ਕੋ ਨਹੀਂ (ਬੂਝੈ) ਸਮਝਤਾ ਹੈ ॥

ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਵਾਰੋ ਵਾਰੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਉਸ ਮਨਮੁਖ ਨੇ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਵਾਰੰਵਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

੧ ॥ ਮਃ ੩ ॥ ਜਿਨੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨੀ ਨਾਉ ਪਾਇਆ ਬੂਝਹੁ ਕਰਿ ਬੀਚਾਰੁ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨ ਨਾਉ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਕੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ (ਬੂਝਹੁ) ਸਮਝੋ॥

ਸਦਾ ਸਾਂਤਿ ਸੁਖੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਚੂਕੈ ਕੂਕ ਪੁਕਾਰ ॥

ਸਦਾ ਸਾਂਤਿ ਪੂਨਾ ਸੁਖ ਮਨ ਮੈ ਵਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਕਰਕੇ ਜੋ ਕੂਕਾਂ ਮਾਰਕੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੇ ਥੇ ਸੋ(ਚੂਕੈ) ਮੁਕ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਆਪੈਨੋ ਆਪ ਖਾਇ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਜਬ ਆਪਾ ਭਾਵ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਬਲ ਸੇ ਆਪ (ਖਾਇ)ਅਭਾਵ ਕਰੇ ਤਬ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਵਾਸਨਾ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਸੇ ਮੁਕਤੁ ਹੈ ਹਰਿ ਜੀਉ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰੁ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਬਦ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੁਕਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਹਰੀ ਮੈ ਹੇਤੁ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਰੂਪ ਜਾਣਕੇ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਸਾਥ ਪਯਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ੨ ॥

੨ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ਥਾਇ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੈ ਸੋ ਸਫਲ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਥਾਇ) ਪ੍ਰਮਾਨ (ਪਾਵੈ) ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਹਰਿ (ਭਾਵੈ)ਚਾਹੇ ਤਿਸਕੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਪਾਰਿ ਲਘਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰਾ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸੀਓਂ ਕੋ ਹਰੀ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਇ ਲੇਤਾਹੈ

ਮਨ ਹਠਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਪੁਛਹੁ ਵੇਦਾ ਜਾਇ ॥

ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਵੇਦੋਂ ਕੇ ਜਾਇਕਰ ਪੁਛ ਲੇਵੋ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬੇਦ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤੀਆਂ ਕੋ ਪੁਛੋ ਵਾ ਵੇਦ ਮੈ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖੋ ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਲਏ ਹਰਿ ਲਾਇ ॥ ੧੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਹਰੀ ਆਪ ਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥੧੦॥

ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀਕੇ ਪਾਸ ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਅਪਨੀ ਸੂਰਮਤਾ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਤਿਸਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸਲੋਕ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥ ਨਾਨਕ ਸੋ ਸੂਰਾ ਵਰੀਆਮੁ ਜਿਨਿ ਵਿਚਹੁ ਦੁਸਟੁ ਅਹੰਕਰਣੁ ਮਾਰਿਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੂਰਮਾ ਬਹਾਦਰ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮਨਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਦੁਸ਼ਟ ਹੰਕਾਰਕੋ ਮਾਰਦੀਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮ ਸਾਲਾਹਿ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਕੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਸਵਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਆਪਿ ਹੋਆ ਸਦਾ ਮੁਕਤੁ ਸਭੁ ਕੁਲੁ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਆਪ ਸਦਾ ਮੁਕਤ ਹੋਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕੁਲ ਕੋ ਭੀ ਤਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਸੋਹਨਿ ਸਚੁ ਦੁਆਰਿ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਿਆ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਪਿਆਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਦੁਆਰ ਮੈ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮਰਹਿ ਅਹੰਕਾਰਿ ਮਰਣੁ ਵਿਗਾੜਿਆ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈ ਸੋ ਅਹੰਕਾਰ ਮੈ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨ ਅਪਨਾ ਮਰਣ ਵਿਗਾੜ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤੂਕਾਲ ਮੈ ਜਮ ਕੀ ਤਾੜਨਾ ਸਹਾਰੇਂਗੇ ॥

ਸਭੋ ਵਰਤੈ ਹੁਕਮੁ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਵਿਚਾਰਿਆ ॥

ਮਨਮੁਖ ਵੇਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕਰੈ ਸਭ ਕੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਵਰਤੇ ਹੈ ॥

ਆਪਹੁ ਦੂਜੈ ਲਗਿ ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ॥

(ਆਪਹੁ) ਅਹੰਭਾਵ ਧਾਰ ਕਰ ਤਿਨ੍ਹੋ ਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਵਹੁ ਸਭ ਤਰਾਂ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਸੁਖ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਤਿਨ੍ਹੋ ਨੇ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੩ ॥ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦਿੜਾਇਆ ਤਿਨ ਵਿਚਹੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ (ਦਿੜਾਇਆ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਵਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋ ਨੇ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਸੇ ਭਰਮ ਚੁਕਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਗਾਈ ਕਰਿ ਚਾਨਣੁ ਮਗੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਔਰ ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਚਾਨਣ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋ ਨੇ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਔਰ ਤਿਸ ਬਯਾਪਕ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਗਾਇਨ ਕਰੀ ਹੈ ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਵਸਾਇਆ ॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਵਸਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋ ਕੀ ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਜਮੁ ਜੋਹਿ ਨ ਸਾਕੈ ਸਾਚੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਲਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ (ਜੋਹਿ) ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ੍ਹੋ ਕਾ ਮਨ ਸਚੇ ਨਾਮ ਸੇ (ਸਮਾਇਆ) ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਸਭੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤੈ ਕਰਤਾ ਜੋ ਭਾਵੈ ਸੋ ਨਾਇ ਲਾਇਆ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਕਰਤਾ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ (ਭਾਵੈ) ਭਾਇਆ ਹ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਇਆ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਲਏ ਤਾ ਜੀਵੈ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਖਿਨੁ ਮਰਿ ਜਾਇਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਕੋ ਲਏ ਤਾ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਿਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਸ ਕਾ ਜੀਵਨਾ ਨਾਮ ਹੈ ॥

੨ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਜੋ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਦੀਬਾਣੁ ਸਿਉ ਸੋ ਸਭਨੀ ਦੀਬਾਣੀ ਮਿਲਿਆ ॥

ਜੋ ਭਗਤ ਜਨ (ਹਰਿ ਦੀਬਾਣ) ਦਰਬਾਰ ਭਾਵ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ (ਦੀਬਾਣ) ਦਰਬਾਰੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ॥

ਜਿਥੈ ਓਹੁ ਜਾਇ ਤਿਥੈ ਓਹੁ ਸੁਰਖਰੂ ਓਸ ਕੈ ਮੁਹਿ ਡਿਠੈ ਸਭ ਪਾਪੀ ਤਰਿਆ ॥

ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਓਹੁ ਭਗਤ ਜਨ ਜਾਵੇ ਤਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸੁਰਖਰੂ ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਭ ਪਾਪੀਓਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਤਰਾ ਹੈ ॥

ਓਸੁ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਨਾਮੋ ਪਰਵਰਿਆ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਨਾਮ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕਰਕੇ (ਪਰਵਰਿਆ) ਪਰਵਰਿਆ ਹੁਆ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਪਰਵਾਰ ਹੈ ਵਾ ਨਾਮ ਸੇ ਪ੍ਰਵਸਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ॥

ਨਾਉ ਪੂਜੀਐ ਨਾਉ ਮੰਨੀਐ ਨਾਇ ਕਿਲਵਿਖ ਸਭ ਹਿਰਿਆ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਕੋ ਪੂਜਤਾ ਅਰ ਨਾਮ ਕੋ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਵਾ ਨਾਮ ਕਰ ਪੂਜੀਤਾ ਔ ਮਾਨੀਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਤਿਸਨੇ ਵਾ ਨਾਮ ਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਇਕ ਮਨਿ ਇਕਿ ਚਿਤਿ ਸੇ ਅਸਥਿਰੁ ਜਗਿ ਰਹਿਆ ॥ ੧੧ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਚਿਤ ਕਰਕੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਜਗਤ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਜਸ ਅਸਥਿਰ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਪਾਸ ਏਕ ਸਿਖ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਉਪਾਸੋਂ ਕੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੂਜਾ ਲਿਖੀ ਹੈ ਅਰ ਮੈਂ ਪੂਜਾ ਕਰਾ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਪੂਜਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੋਵੇ ਸੋ ਆਪ ਕਹੋ ਤਿਸ ਪਰਥਾਇ ਸਲੋਕ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

੧੧ ॥ ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥ ਆਤਮਾ ਦੇਉ ਪੂਜੀਐ ਗੁਰ ਕੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਇ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ (ਦੇਉ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਜੋ (ਆਤਮਾ) ਆਪਣਾ ਆਪ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਪੂਜਨ ਕਰੀਏ ॥

ਆਤਮੇ ਨੋ ਆਤਮੇ ਦੀ ਪਰਤੀਤਿ ਹੋਇ ਤਾ ਘਰ ਹੀ ਪਰਚਾ ਪਾਇ ॥

ਆਪ ਕੋ ਜਬ ਆਪਣੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਘਰ ਹੀ) ਦੇਹ ਕੇ ਅੰਤਰ ਆਤਮਾ ਮੈਂ ਹੀ ਪਰਚਾ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਆਤਮਾ ਅਡੋਲੁ ਨ ਡੋਲਈ ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਇ ਸੁਭਾਇ ॥

ਔਰ ਆਤਮਾ ਕੂਟਸਤ ਸੋ ਅਚਲ ਹੈ ਚਲਾਇਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿਰਬਿਕਾਰ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਨਿਸਚੇ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਜਬ ਬ੍ਰਹਮ ਆਪ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਤਬ ਸਭੀ ਐਸੇ ਨਿਸਚੇ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ?

ਉਤਰੁ ॥ ਗੁਰ ਵਿਣੁ ਸਹਜੁ ਨ ਆਵਈ ਲੋਭੁ ਮੈਲੁ ਨ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਿਨ (ਸਹਜ) ਗਯਾਨ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਗਯਾਨ ਬਿਨਾ ਨਿਸਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ । ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਨਿਹਚਾ ਹੋਤਾ?ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਲੋਭ ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਬਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਨਿਵਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਅਸੁਧ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਨਿਸਚੇ ਰੂਪ ਗਯਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਮੈਲ ਕੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਤੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰਾ ਸੇ ਹੋਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਭ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਇ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੁਆਰੇ ਖਿਨ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਜਾਵੇ ਤੋ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਜੋ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰਾਦਿ ਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਰਬ ਕੇ ਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਮਾਨ ਸੁਖਮਨੀ "ਤਿਨਕਾ ਏਕ ਜਿਸੁ ਜੀਅ ਬਸਾਵੈ। ਤਾਕੀ ਮਹਿਮਾ ਗਨੀ ਨ ਜਾਵੈ"

ਸਚੈ ਮੈਲੁ ਨ ਲਗਈ ਮਲੁ ਲਾਗੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

(ਸਚੇ) ਸਚ ਸਰੂਪ ਆਤਮ ਬੇਤੇ ਜੋ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਹੈ ਮੈਲ ਤੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਲਗਤੀ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਧੋਤੀ ਮੂਲਿ ਨ ਉਤਰੈ ਜੇ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਇ ॥

ਸਰੀਰ ਕੇ ਮਜਨਾਦਿ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਧੋਤੀ ਅਵਿਦਿਆ ਵਾ ਹੰਕਾਰ ਲੋਭਾਦਿ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਵਾ(ਮੂਲਿ ਨ ਉਤਰੈ) ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਮੂਲ ਜੋ ਅਗਜਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਹਿਤ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਜੇ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਸਨਾਨ ਕਰੇ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਪੁੰਨ ਜਨਕ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਮੈਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਰਮੁ ਕਰੇ ਅਹੰਕਾਰੀ ਸਭੁ ਦੁਖੋ ਦੁਖੁ ਕਮਾਇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਕਰਮ ਤੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋਕਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਤਿਨ ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਮਾਵਣੇ ਸੇ ਦੁਖ ਹੀ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਜੀਵ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਬ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਮੈਲਾ ਊਜਲੁ ਤਾ ਥੀਐ ਜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਲਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਜੀਵ ਕਾ ਤਬ (ਊਜਲੁ) ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਨ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਵੇ ॥ ੧ ॥

ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਆਪ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾਵਤੇ ਕਿ ਤੁਮ ਗੁਰਮੁਖ ਬਨੋ?

ਮਃ ੩ ॥ ਮਨਮੁਖੁ ਲੋਕੁ ਸਮਝਾਈਐ ਕਦਹੁ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਉਤਰੁ ॥ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਲੋਕ ਕੋ ਸਮਝਾਈਐ ਤੋ ਵਹੁ ਕਬ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਤਿਨਕੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਮੈਂ ਰਲਾਇ ਦੇਵੋਤਬਤਿਨ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਆਪ ਹੀ ਸਮਝ ਜਾਵੇਂਗੇ?ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ

ਮਨਮੁਖ ਰਲਾਇਆ ਨਾ ਰਲੈ ਪਇਐ ਕਿਰਤਿ ਫਿਰਾਇ ॥

ਮਨਮੁਖ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਰਲਾਇਆ ਹੂਆ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕਾ ਕਰਮ ਤਿਨ ਕਾ ਜੈਸਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤਿਨਕੋ ਫਿਰਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਲਿਵਧਾਤੁ ਦੁਇ ਰਾਹ ਹੈਂ ਹੁਕਮੀ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਜਿਨਕੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖੀ ਮਾਰਗ ਹੈ ਔਰ (ਧਾਤੁ) ਮਾਇਆ ਮੈ ਜਿਨਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਲਗੀ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖੀ ਮਾਰਗ ਏਹੁ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਮਾਰਗ ਹੈ (ਹੁਕਮੀ) ਹੁਕਮ ਵਾਲਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਇਤਨਾ ਭੇਦ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਕਰਤੱਬਜ ਕੋ ਹੁਕਮ ਮੈ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਅਪਨਤ ਕੈਸੇ ਛੋਡੀ ਹੈ?ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪਣਾ ਮਨੁ ਮਾਰਿਆ ਸਬਦਿ ਕਸਵਟੀ ਲਾਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਮਨ ਮਾਰਾ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਮਰੇ ਮਨ ਕੀ ਪਰੀਖਯਾ ਕੈਸੇ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਸਬਦਿ)ਬੋਲ ਕਬੋਲ ਰੂਪੀ ਕਸਵਟੀ ਵਾ ਬੰਦ ਰੂਪੀ ਕਸਵਟੀ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਕਸਵਟੀ ਪੱਥਰ ਵਿਸੇਸ ਹੈ ॥ ਜਿਸ ਕਰ ਸੁਵਰਨ ਕੀ ਪਰੀਖਯਾ ਕਰੀਤੀ ਹੈ ॥

ਮਨ ਹੀ ਨਾਲਿ ਝਗੜਾ ਮਨ ਹੀ ਨਾਲਿ ਸਬ ਮਨਹੀ ਮੰਝਿ ਸਮਾਇ ॥

ਝਗੜਾ ਦੋ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਦੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਪਰਸਪਰ ਮਨਕੇ ਵਸ ਕਰਨੇ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਬਹੁਤ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਪਰਸਪਰ ਝਗੜਨੇ ਕਾ ਨਾਮ ਸੱਥ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਹੁਤ ਮਿਲਕਰ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਭੀ ਮਨਕੇ ਸਾਥ ਝਗੜ ਤੇ ਹੈਂ ਝਗੜੇ ਸਬਕਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮਨ ਬਿਸਜੋਂਕੀ ਓਰ ਦੌੜਤਾ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਦੋਖ ਦੇਖਾਇ ਕਰ ਹਟਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨ (ਹੀ) ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਜੋ ਇਛੇ ਸੋ ਲਹੈ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨ ਜੋ ਇਛਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪਦਾਰਥ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਚੇ (ਸਬਦਿ)ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਸੋਭ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸਦ ਭੁੰਚੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੋ ਹਮੇਸ ਹੀ (ਭੁੰਚੀਐ) ਭੋਗਤਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਹੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵਿਣੁ ਮਨੈ ਜਿ ਹੋਰੀ ਨਾਲ ਲੁਝਣਾ ਜਾਸੀ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਮਨਸੇ ਬਿਨ ਜੋ ਔਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਝਗੜਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਜਨਮ ਕੋ ਵਿਗਾੜ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਵੇਂਗੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਪਨੇ ਮਨਕੋ ਹੀ ਸਮਝਾਵਣਾ ਚਾਹੀਏ ॥

ਮਨਮੁਖੀ ਮਨ ਹਠਿ ਹਾਰਿਆ ਕੂੜ ਕੁਸਤੁ ਕਮਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਮਨਕੇ ਹਠ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਹਾਰਿਆ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਠਿ ਕਿਸ ਮੈ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਕੂੜ) ਝੂਠ ਬੋਲਣੇ ਔਰ (ਕੁਸਤ) ਖੋਟੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਮਾਵਣੇ ਮੈ ਹੈ।

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਮਨੁ ਜਿਣੈ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਔਰ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ (ਜਿਣੈ) ਜੀਤਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨਕੋ ਜੀਤ ਕਰ ਹਰੀਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਕਮਾਵੈ ਮਨ ਮੁਖਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਸ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ॥

੨ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਹਰਿਕੇ ਸੰਤ ਸੁਣਹੁ ਜਨ ਭਾਈ ਹਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਇਕੁ ਸਾਖੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨਹੁ ਹਰੀ ਸਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਏਕਤਾ ਕੀ (ਸਾਖੀ) ਸਿਖਯਾ ਸੁਣੋ ॥

ਜਿਸੁ ਧੁਰਿ ਭਾਗੁ ਹੋਵੈ ਮੁਖਿ ਮਸਤਕਿ ਤਿਨ ਜਨਿ ਲੈ ਹਿਰਦੈ ਰਾਖੀ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ (ਮੁਖਿ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਭਾਗ ਮਸਤਕ ਮੈ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੈ ਹੈ ਤਿਨ ਜਨੋਂਨੇ ਸੋ ਸਿਖਿਆ ਲੈਕਰ ਮਨ ਮੈ ਰਾਖੀ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਥਾ ਸਰੇਸਟ ਊਤਮ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਸਹਜੇ ਚਾਖੀ ॥

ਹਰ ਕੀ ਕਥਾ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਅਤੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂਕੇ(ਬਚਨੀ) ਵਾਕੋਂ ਕਰ ਸੁਭਾਵਕਫ ਹੀ ਚਾਖੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਣੀ ਹੈ॥

ਤਹ ਭਇਆ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਮਿਟਿਆ ਅੰਧਿਆਰਾ ਜਿਉ ਸੂਰਜ ਰੈਣਿ ਕਿਰਾਖੀ ॥

ਜਿਸਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਥਾ ਕਾ ਰਸ ਲੀਆ ਹੈ (ਤਹ) ਤਿਸਕੋ ਯਥਾਰਥ ਸਰੂਪ ਕਾ ਗਯਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟ ਗਇਆ ਹੈ ਦਿਸਟਾਂਤ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਕੇ ਉਦੇ ਹੋਣੇ ਸੇ ਰਾਤ੍ਰੀ (ਕਿਰਾਖੀ) ਖਿੰਚੀ ਗਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ। ਗਯਾਨ ਉਦੇ ਹੋਨੇ ਕਾ ਫਲ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ।

ਅਦਿਸਟ ਅਗੋਚਰੁ ਅਲਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋ ਦੇਖਿਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਖੀ ॥ ੧੨ ॥

ਜੋ (ਅਦਿਸਟ) ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ (ਅਗੋਚਰੁ) ਜੋ ਬਾਣੀ ਕਾ ਵਿਸਾ ਨਹੀਂ (ਅਲਖੁ) ਲਖਣਾ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਲਖਾ ਜਾਤਾ ਸੋ ਬੁਧ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਵਾ ਸੁਰਤੀ ਸਿਮਰਤੀ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੧੨ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਆਪਣਾ ਸੋ ਸਿਰੁ ਲੇਖੈ ਲਾਇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਦੇਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਸੀਸ ਕੋ ਲੇਖੇ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਰਤਾ ਹੇ।

ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇਕੈ ਰਹਨਿ ਸਚਿ ਲਿਵਿਲਾਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ (ਆਪੁ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਬੀਚ ਸੇ ਗਵਾਇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿਨੀ ਨ ਸੇਵਿਓ ਤਿਨਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮ ਗਵਾਇ ॥

ਔਰ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਕਰੇ ਕਹਿਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸਮੈ ਕਹਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੀਵ ਕੇ ਵਸ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਃ ੩ ॥ ਮਨ ਵੇਕਾਰੀ ਵੇੜਿਆ ਵੇਕਾਰਾ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥

ਮਨ ਵੇਕਾਰੋਂ ਸੇ (ਵੇੜਿਆ) ਵਲਿਆ ਹੂਆ ਹੂਆ ਵੇਕਾਰੋਂ ਕੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਅਗਿਆਨੀ ਪੂਜਦੇ ਦਰਗਹਿ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥

ਅਗਜਾਨੀ ਜੀਵ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕੇ ਔਰ ਔਰ ਦੇਵਨ ਕੋ ਪੂਜਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪੀ ਸਜਾ ਮਿਲਤੀ ਹੈ।

ਆਤਮ ਦੇਉ ਪੂਜੀਐ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ ॥

(ਆਤਮਾ) ਆਪਣਾ ਆਪ (ਦੇਉ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਜੋ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਪੂਜਾ ਸਮਾਦਿ ਪੁਸਪੋਂ ਸੇ ਕਰੀਏ ਪਰੰਤੂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਆਤਮ ਪੂਜਾ ਕੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਹੈ ਜਪ ਤਪ ਆਦਿਕੋਂ ਸਹਤ ਹੋਵੇ ਤਬ ਆਤਮ ਪੂਜਾ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰ ਫਲੀ ਭੂਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਭਾਣਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਕਰਮੀ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥

ਜਪੁ ਤਪੁ (ਸੰਜਮੁ) ਇੰਦ੍ਰੇ ਜੀਤਨੇ ਵਾ ਧਾਰਨਾ ਧਯਾਨ ਸਮਾਧੀ ਸਰਬ ਇਸੀ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਭਾਣਾ) ਹੁਕਮ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਾਨਣਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਹੁਕਮ ਮਾਨਣਾ (ਕਰਮੀ) ਉੱਤਮ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਬਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਸੇਵਾ ਸੁਰਤਿ ਕਮਾਵਣੀ ਜੋ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥਾਇ ਪਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰਿ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈ ਸੋ ਥਾਇ ਪਾਇ ਲਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ (ਸੁਰਤਿ) ਗਯਾਤ ਪੂਰਬਕ ਭਗਤੀ ਕਮਾਵਣੀ ਕਰੀਏ ॥

॥ ੨ ਪਉੜੀ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ਜਿਤੁ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਹੁ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸਦਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਮੈ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ਜਿਤੁ ਸਿਮਰਤ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਪਾਪ ਲਹਾਤੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਹੁ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਤੇ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਲਹ ਜਾਤੀ ਹੈ।

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ਜਿਤੁ ਦਾਲਦੁ ਦੁਖੁ ਭੁਖ ਸਭ ਲਹਿ ਜਾਤੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਨਾ ਕਰ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਦਾਰਿਦ੍ਰ ਔਰ ਦੁਖ ਔਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਭੁਖ ਏਹ ਸਪੂਰਨ ਉਤਰ ਜਾਤੀ ਹੈ।

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ਮੁਖਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਤੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰ ਕਿੰਉਕਿ ਗੁਰਮੁਖੋ ਨੈ ਮੁਖ ਜਾਨ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਈ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰੋਂ (ਮੁਖ) ਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਈਤੀ ਹੈ ॥

ਜਿਤੁ ਮੁਖਿ ਭਾਗੁ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਸਾਚੇ ਹਰਿ ਤਿਤੁ ਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜਪਾਤੀ

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਸਤਕਿ ਪਰ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਸਚੇ ਹਰੀਨੇ ਭਾਗ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਮੁਖ ਤੇ ਹੀ ਸਤਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਜਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

੧੩ ॥ ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿਨੀ ਨ ਸੇਵਿਓ ਸਬਦਿ ਨ ਕੀਤੋ ਵੀਚਾਰੁ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ੍ਹੋਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਔਰ ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰਾ ਵੀਚਾਰੁ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਗਿਆਨੁ ਨ ਆਇਓ ਮਿਰਤਕੁ ਹੈ ਸੰਸਾਰਿ

ਔ ਰਿਦੈ ਮੈ ਗਯਾਨ ਨਹੀ ਹੂਆ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਵਹੁ ਮਿਰਤਕ ਸਮਾਨ ਹੈ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਫੇਰੁ ਪਇਆ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ

ਚਉਰਾਸੀ ਲਖ ਜੂਨੀਆਂ ਕੇ ਫੇਰ ਮੈ ਪਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਖੁਆਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰੇ ਜਿਸਨੋ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਸੋਇ

ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਆਪ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਚਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੁਭ ਕਰਮੋ ਕਰਕੇ ਵਾ (ਕਰਮਿ) ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਚਿ ਰਤੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸਿਉ ਤਿਨ ਸਚੀ ਸਦਾ ਲਿਵ ਹੋਇ

ਜੋ ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਸਾਥ ਰਤੇ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸਦਾ ਹੀ ਸਚੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸਨੋ ਮੇਲੇ ਨ ਵਿਛੁੜੈ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ ਸੋਇ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਵਿਛੁੜਤਾ ਨਹੀ ਹੈ (ਸਹਿਜ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਮੈ ਸਮਾਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥
ਕੋਈ ਪਰਪੰਚੀ ਪੁਰਸ ਆਪਕੋ ਭਗਤ ਕਹਾਵਤਾਥਾ ਤਿਸਕਾ ਪਰਸੰਗ ਗੁਰੂ ਜੀਕੇ ਪਾਸ ਚਲਿਆ ਤਿਸਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਹਤੇ ਹੈ ॥

ਮਃ ੩ ॥ ਸੋ ਭਗਉਤੀ ਜੋ ਭਗਵੰਤੈ ਜਾਣੈ॥

(ਭਗਉਤੀ) ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਵਾ ਭਗਤ ਸੋਈ ਹੈ ਜੋ ਭਗਵਤ ਕੇ ਯਥਾਰਥ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣੇ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਅਪਣੇ ਯਥਾਰਥ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣੇ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਧਾਵਤੁ ਰਾਖੈ ਇਕਤੁ ਘਰਿ ਆਣੈ॥

ਔਰ ਮਨ ਜੋ ਵਿਖਯੋਂ ਕੀ ਓਰ ਦੌੜਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਰੋਕ ਰਖੇ ਔਰ ਏਕਤਾ ਕੇ ਘਰ ਮੈ ਲਿਆਵੈ ਵਾ ਇੰਦ੍ਰੇ ਦੌੜਨੇ ਸੇ ਰਖੇ ਅਰ ਮਨਕੋਰਿਦੇਮੈਂਇਸਥਿਤਿ ਕਰਿਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰਕੀ ਤਰਫ(ਆਣੈ)ਲਿਆਵੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅੰਤਰ ਮੁਖਤਾ ਮੈ ਲਿਆਵੈ॥

ਜੀਵਤ ਮਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ॥

ਔਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇ ਔਰ ਹਰੀ ਨਾਮਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ॥

ਐਸਾ ਭਗਉਤੀ ਉਤਮ ਹੋਇ॥

ਐਸਾ ਜੋ ਭਗਉਤੀ ਹੈ ਸੋ ਉਤਮ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਿ ਸਮਾਵੈ ਸੋਇ॥ ੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ (ਸਮਾਵੈ)ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

॥ ੨॥ ਮਃ੩ ਅੰਤਰਿ ਕਪਟੁ ਭਗਉਤੀ ਕਹਾਏ ।

ਜੋ ਪੁਰਸ ਮਨਮੈ ਕਪਟ ਰਖੇ ਔਰ ਭਗਉਤੀ ਕਹਾਵੇ ।

ਪਾਖੰਡਿ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮੁ ਕਦੇ ਨ ਪਾਏ॥

ਸੋ ਪਾਖੰਡੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਕਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗਾ ।

ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇ ਅੰਤਰਿ ਮਲੁ ਲਾਏ॥

ਕਿੰਉਕਿ ਪਰ ਪੁਰਖੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਾਪ ਮਲ ਲਗਾਵਤਾਹੈ

ਬਾਹਰਿ ਮਲੁ ਧੋਵੈ ਮਨ ਕੀ ਜੂਠਿ ਨ ਜਾਏ॥

(ਬਾਹਰਿ) ਊਪਰ ਸੇ ਸਰੀਰ ਕੀ ਮੈਲ ਤੋ ਧੋਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਨਕੀ ਜੂਠ ਨਹੀ ਜਾਤੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਲ ਕ੍ਰਿਤ ਕੀ ਸੁਧੀ ਸੇ ਅੰਤਸ ਕਰਨ ਕੀ ਸੁਧੀ ਨਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ।

ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਸਿਉ ਵਾਦੁ ਰਚਾਏ॥

ਕਿੰਉਕਿ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਸਾਥ ਝਗੜੇ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਨਦਿਨੁ ਦੁਖੀਆ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਰਚਾਏ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਰਾਤ ਦਿਨ ਦੁਖੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੇਂ ਮਨ ਬੁਧੀ ਆਦਿ ਰਚਾਏ ਹੈਂ।

ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਨ ਚੇਤੈ ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਮਾਏ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀ ਚੇਤਤਾ ਹੈ ਬਹੁਤੁ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ।

ਪੂਰਬ ਲਿਖਿਆ ਸੁ ਮੇਟਣਾ ਨ ਜਾਏ ॥

ਜੋ ਪੂਰਬ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਮੇਟਾ ਨਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਮੋਖ ਨ ਪਾਏ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੀਏ ਬਿਨ ਮੋਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ।੩।

॥ ੩ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿਨੀ ਧਿਆਇਆ ਸੇ ਕੜਿਨ ਸਵਾਹੀ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ(ਸਵਾਹੀ)ਸੰਪੂਰਨ ਪੁਰਸ ਵਾ ਸੰਪੂਰਨ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ(ਕੜਿਨ) ਵਸਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸਵੇਰੇ ਉਠਕੇ ਝੂਰਦੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਵੇਰ ਉਪਲਖਤ ਸ੍ਰਬ ਕਾਲ ਜਾਣਲੈਣੇ ਕਿਸੀ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭੀਝੂਰਦੇਨਹੀਹੈਂ।

ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿਨੀ ਧਿਆਇਆ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਹੀ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂਨੇ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹਤੇ ਹੈਂ।

ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਜਿਨੀ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨ ਜਮ ਡਰੁ ਨਾਹੀ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਜਮਕਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਿਨ ਕਉ ਹੋਆ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹਰਿ ਸੇ ਸਤਿ ਗੁਰ ਪੈਰੀਪਾਹੀ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹਰੀ ਹੋਆ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਪੜਤੇ ਹੈਂ।

ਤਿਨ ਐਥੈ ਓਥੈ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹਰਿ ਦਰਗਹਿ ਪੈਧੇ ਜਾਹੀ॥ ੧੪ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਇਸ ਲੋਕ ਔਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਮੁਖ ਉਜਲ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਪੈਹਧੇ ਵਡਿਆਈ ਕੇ ਸਹਤਿ ਹੁਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

॥ ੧੪ ॥ ਸਲੋਕ ਮਃ ੨ ॥ ਜੋ ਸਿਰੁ ਸਾਈ ਨਾ ਨਿਵੈ ਸੋ ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਡਾਰਿ ॥

ਜੋ ਸੀਸ (ਸਾਈਂ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਨ ਨਿਵੈ ਉਸ ਸੀਸ ਕੋ ਡਾਰ ਦੇਈਏ ।

ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਪਿੰਜਰ ਮੈ ਬਿਰਹਾ ਨਹੀ ਸੋ ਪਿੰਜਰੁ ਲੈ ਜਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ (ਪਿੰਜਰ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ (ਬਿਰਹਾ) ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਸੋ ਸਰੀਰ ਲੈਕਰ ਜਲਾਇ ਦਈਏ॥

੧ ॥ ਮਃ੫ ॥ ਮੁੰਢਹੁ ਭੁਲੀ ਨਾਨਕਾ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜਨਮਿ ਮੁਈਆਸੁ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਮੁੰਢਹੁ) ਮੂਲ ਸਰੂਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸੇ ਭੂਲ ਗਈ ਹੈ ਸੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮ ਕਰ ਮਰੀ ਹੈ।

ਕਸਤੂਰੀ ਕੈ ਭੋਲੜੈ ਰੀਦੇ ਡੂੰਮਿ ਪਈਆਸੁ ॥ ੨ ॥

ਜੈਸੇ ਮਿਰਗ ਕਸਤੂਰੀ ਕੇ ਭੁਲਾਵੇ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਰੀਦੇ ਡੂੰਮ ਮੈ ਪੜ ਜਾਵੇ ਤੈਸੇ ਕਸਤੂਰੀ ਰੂਪ ਸੁਖਕੇ ਭੁਲਾਵੇ ਕਰਕੇਜੀਵ ਵਿਖਜੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲੇ ਖਾਤ ਮੇ ਪੜ ਗਿਆ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਆਤਮ ਹੀ ਥਾ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨ ਹੂਆ ਉਲਟਾ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

॥੨॥ਪਉੜੀ॥ ਸੋ ਐਸਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਮਨ ਮੇਰੇ ਜੋ ਸਭਨਾ ਉਪਰਿ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੋ ਐਸਾ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਜੋ ਸਭਨ ਕੇ ਊਪਰ ਹੁਕਮ ਚਲਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰੀਏ ਔਰ ਸਰੂਪ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੀਐ ਮਨ ਮੇਰੇ ਜੋ ਅੰਤੀ ਅਉਸਰਿ ਲਏ ਛਡਾਏ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੋ ਐਸਾ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਜਾਪੀਏ ਜੋ ਅੰਤਕੇ (ਅਉਸਰਿ) ਸਮੇਂ ਮੈ ਛੁਡਾਇ ਲੇਵੇ ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੀਐ ਮਨ ਮੇਰੇ ਜੁ ਮਨ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਭ ਭੁਖ ਗਵਾਏ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੋ ਐਸਾ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਜਪੀਏ ਜੋ ਮਨ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਸਭ ਭੁਖ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਵੇ।

ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਜਪਿਆ ਵਡਭਾਗੀ ਤਿਨ ਨਿੰਦਕ ਦੁਸਟ ਸਭਿ ਪੈਰੀ ਪਾਏ ॥

ਸੋ ਨਾਮੁ ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸੀ ਨਾਮ ਨੇ ਨਿੰਦਕ ਦੁਸਟ ਸਭ ਪੈਰੀ ਪਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਉਨਕੀ ਸਭ ਨੇ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਿ ਸਭਨਾ ਤੇ ਵਡਾ ਸਭਿ ਨਾਵੈ ਅਗੈ ਆਣਿ ਨਿਵਾਏ ॥ ੧੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭਨਾ ਤੇ ਵਡਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੇ ਤਿਸਕੋ ਅਰਾਧਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਪੂਰਨ ਪੁਰਸੁ ਨਾਮ ਨੇ ਅਪਨੇ ਜਾਪਕ ਕੋ ਅਗੇ ਨਿਵਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ॥ ੧੫ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥ ਵੇਸ ਕਰੇ ਕੁਰੂਪਿ ਕੁਲਖਣੀ ਮਨਿ ਖੋਟੈ ਕੂੜਿਆਰਿ ॥

ਬਨਾਵਟ ਕੋ (ਵੇਸ) ਭੇਸ ਕਰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਦੰਭ (ਕਰੂਪ) ਕੁਟਲ ਔਰ (ਕੁਲਖਣੀ) ਖੋਟੇ ਲਖਣਾਂ ਵਾਲੀ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਖੋਟੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਕੂੜਿਆਰਿ) ਝੂਠੀ ਹੈ।

ਪਿਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਨਾ ਚਲੈ ਹੁਕਮੁ ਕਰੇ ਗਾਵਾਰਿ ॥

ਪਤੀ ਕੀ ਆਗਯਾ ਮੈ ਤੋ ਚਲਤੀ ਨਹੀਂ (ਗਾਵਾਰਿ) ਮੂਰਖ ਹੁਕਮ ਕਰਤੀ ਹੈ।

ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਜੋ ਚਲੈ ਸਭਿ ਦੁਖ ਨਿਵਾਰਣ ਹਾਰਿ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈ ਚਲਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੂਈ ਹੈ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਸਭ ਕੋਈ ਭਾਣਾ ਮਾਨ ਕਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪਾ ਲੇਤੀ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥

ਲਿਖਿਆ ਮੇਟਿ ਨ ਸਕੀਐ ਜੋ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਕਰਤਾਰਿ ॥

ਜੋ ਆਦ ਸੇ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਕਰਮ ਲਿਖ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਨਕੋ ਪੂਰਬਲੇ ਪਾਪ ਮਿਲਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ॥ **ਪ੍ਰਸਨ ॥** ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਉਪੇ ਕੰਤ ਕਉ ਸਬਦੇ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥

(ਕੰਤ) ਪਤੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਸਉਪੇ ਔਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੈ ਪਿਆਰ ਧਾਰਨ ਕਰੇ।

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ਦੇਖਹੁ ਰਿਦੈ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਤਿਸ ਪਤੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਰਿਦੇ ਮੈ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੇਵੋ।

ਨਾਨਕ ਸਾ ਸੁਆਲਿਓ ਸੁਲਖਣੀ ਜਿ ਰਾਵੀ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰਿ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਸੁਆਲਿਓ) ਸੁੰਦਰ ਵਾ ਸਾਲਾਹਣ ਜੋਗ ਅਰਥਾਤ ਨੇਕ ਬਖਤ ਹੈ। ਔਰ ਸੁਲਖਣ ਲਖਣੋਂ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜ ਰਚਨਹਾਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਰਾਵੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਮੇਲੀ ਹੈ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਃ ੩ ॥ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਗੁਬਾਰੁ ਹੈ ਤਿਸਦਾ ਨ ਦਿਸੈ ਉਰਵਾਰ ਨ ਪਾਰੁ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਜੋ ਮੋਹ ਹੈ ਸੋ (ਗੁਬਾਰੁ) ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਨ ਉਰਵਾਰ ਅਰ ਨਾ ਪਾਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ।

ਮਨਮੁਖ ਅਗਿਆਨੀ ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਪਾਇਦੇ ਡੁਬੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਅਗਿਆਨੀ ਹੈ ਸੋ ਅਤੀ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈ ਅਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਵਿਸਾਰ ਕਰ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਡੂਬੇ ਹੈਂ ॥

ਭਲਕੇ ਉਠਿ ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਮਾਵਹਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਪਯਾਰ ਕਰਕੇ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਉਠ ਕਰ ਬਹੁਤ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ।

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਆਪਣਾ ਭਉਜਲੁ ਉਤਰੇ ਪਾਰਿ ॥

ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਆਪਣਾ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਿ ਸਮਾਵਹਿ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਉਰਧਾਰਿ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਚਾ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੇ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

॥ ਪਉੜੀ ॥ ਹਰਿ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਭਰਪੂਰਿ ਦੂਜਾ ਨਾਹਿ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਜਲ ਥਲ ਪ੍ਰਿਥੀ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹਰਿ ਆਪਿ ਬਹਿ ਕਰੇ ਨਿਆਉ ਕੂੜਿਆਰ ਸਭ ਮਾਰਿ ਕਢੋਇ ॥

ਹਰੀ ਆਪ ਬੈਠ ਕਰਕੇ ਨਿਆਉਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਸਭ ਮਾਰ ਕੇ ਸ੍ਰੇਸਟੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਕਢ ਦੀਏ ਹੈਂ।

ਸਚਿਆਰਾ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਹਰਿ ਧਰਮ ਨਿਆਉ ਕੀਓਇ ॥

ਸਚੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਨੇ ਐਸਾ ਧਰਮ ਕਾ ਨਿਆਉਂ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਸਭੁ ਹਰਿ ਕੀ ਕਰਹੁ ਉਸਤਤਿ ਜਿਨਿ ਗਰੀਬ ਅਨਾਥ ਰਾਖ ਲੀਓਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਭ ਹਰੀ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰੋ ਜਿਸਨੇਗ਼ੀਬੋਂ ਕੇ ਔਰ ਅਨਾਥੋ ਕੋ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ

ਜੈਕਾਰ ਕੀਆ ਧਰਮੀਆ ਕਾ ਪਾਪੀ ਕਉ ਡੰਡੁ ਦੀਓਇ ॥ ੧੬ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰ ਧਰਮਾਤਮਾ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਜੈਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਪਾਪੀ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਡੰਡੁ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ੧੬ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥ ਮਨਮੁਖ ਮੈਲੀ ਕਾਮਣੀ ਕੁਲਖਣੀ ਕੁਨਾਰਿ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਰੂਪੀ (ਕੁਨਾਰਿ) ਖੋਟੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਰ (ਕਾਮਣੀ) ਕਾਮਨਾ ਸਹਿਤ (ਕੁਲਖਣੀ) ਖੋਟੇ ਲਖਣਾਂ ਵਾਲੀ ਹੈ ॥

ਪਿਰੁ ਛੋਡਿਆ ਘਰਿ ਆਪਣਾ ਪਰ ਪੁਰਖੈ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਤਿਸਨੇ ਆਪਣਾ ਜੋ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਵਾਹਗੁਰੂ (ਘਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਸਾਖੀ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ, ਔਰ ਕਾਮਨਾ ਅਰਥ (ਪਰ ਪੁਰਖੈ) ਇਤ੍ਰ ਦੇਵਨ ਕੇ ਸਾਥ ਪਿਆਰ ਕਰਤੀ ਹੈ।

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਦੇ ਨ ਚੁਕਈ ਜਲਦੀ ਕਰੇ ਪੁਕਾਰ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਬੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਤੀ ਹੂਈ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕੁਰੂਪਿ ਕੁਸੋਹਣੀ ਪਰ ਹਰਿ ਛੋਡੀ ਭਤਾਰਿ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਨ ਮਨ ਕਰਕੇ ਕਰੂਪ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਪਤੀ ਨੇ ਤਯਾਗ ਛੋਡੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੩ ॥ ਸਬਦਿ ਰਤੀ ਸੁਹਾਗਣੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਇ ਪਿਆਰਿ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ (ਰਤੀ) ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਪਿਆਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੈ।

ਸਦਾ ਰਾਵੇ ਪਿਰੁ ਆਪਣਾ ਸਚੈ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰਿ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸਨੇ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਆਪਣੇ ਪਿਰ ਕੋ ਸਦੀਵਕਾਲ (ਰਾਵੈ) ਭੋਗਤੀ ਹੈ।

ਅਤਿ ਸੁਆਲਿਉ ਸੁੰਦਰੀ ਸੋਭਾਵੰਤੀ ਨਾਰਿ ॥

ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਤੀ ਸਲਾਹੁਨੇ ਜੋਗ ਅਰ ਸੁੰਦ੍ਰ ਔਰ ਸੋਭਾਵੰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਣ ਸਪੰਨਜ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸੁਹਾਗਣੀ ਮੇਲੀ ਮੇਲਣ ਹਾਰਿ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮੇਲਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਮੇਲੀ ਹੈ ਸੋ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

॥ ਪਉੜੀ ॥ ਹਰਿ ਤੇਰੀ ਸਭ ਕਰਹਿ ਉਸਤਤਿ ਜਿਨ ਫਾਥੇ ਕਾਢਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਜਾਲ ਮੈ ਫਸੇ ਹੂਏ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਾਢਿਆ ਅਰਥਾਤ ਨਿਕਾਲਜਾ ਹੈ।

ਹਰਿ ਤੁਧਨੋ ਕਰਹਿ ਸਭ ਨਮਸਕਾਰੁ ਜਿਨਿ ਪਾਪੇ ਤੇ ਰਾਖਿਆ ॥

ਔਰ ਜਿਨ ਤੈ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਰਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਹਰੀ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

ਹਰਿ ਨਿਮਾਣਿਆ ਤੂੰ ਮਾਣੁ ਹਰਿ ਡਾਢੀ ਹੂ ਤੂੰ ਡਾਢਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਕੋ ਮਾਨ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਬਲੀਆਂ ਸੇ ਬਲੀ ਹੈ।

ਹਰਿ ਅਹੰਕਾਰੀਆ ਮਾਰਿ ਨਿਵਾਏ ਮਨਮੁਖ ਮੂੜ ਸਾਧਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਨੇ ਅਹੰਕਾਰੀਆਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਨਿਵਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਮੂੜੋਂ ਕੋ ਭੀ ਸਾਧ ਲੀਆ ਹੈ।

ਹਰਿ ਭਗਤਾ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਗਰੀਬ ਅਨਾਥਿਆ ॥ ੧੭ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹੰਕਾਰੀਆਂ ਕੋ ਸਾਧ ਕੇ ਗਰੀਬ ਅਨਾਥ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ੧੭ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਜੋ ਚਲੈ ਤਿਸੁ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੋਈ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈ ਚਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਭਾਣਾ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਈ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਉਤਮੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਮੇਟਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀਕਾ ਉਤਮ ਨਾਮ ਤਿਸਕੇ ਮਨਮੈ ਵਸਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਆਪਣੀ ਤਿਸੁ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ (ਕਰਮਿ) ਉਤਮ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਦੇਤਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਕਾਰਣੁ ਕਰਤੇ ਵਸਿ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਕੋਇ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਕਾਰਣੁ) ਮਾਯਾ ਮਹਤਤ੍ਵਾਦਿ ਕਰਤੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਮਝਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਃ੩॥ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਿਨੀ ਅਰਾਧਿਆ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਲਿਵ ਤਾਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ (ਅਨ) ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਅਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ (ਲਿਵ)ਬ੍ਰਿਤੀ ਹਰੀ ਮੈ ਤਾਰ ਤੇਲ ਧਾਰਾ ਵਤ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮਾਇਆ ਬੰਦੀ ਖਸਮ ਕੀ ਤਿਨ ਅਗੈ ਕਮਾਵੈ ਕਾਰ ॥

ਮਾਇਆ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਦਾਸੀ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋ ਕੇ ਆਗੇ ਅਧੀਨ ਹੋਕਰ ਸੇਵਾ ਕਮਾਵਤੀ ਹੈ।

ਪੂਰੈ ਪੂਰਾ ਕਰਿ ਛੋਡਿਆ ਹੁਕਮਿ ਸਵਾਰਣ ਹਾਰ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂਨੇ (ਪੂਰਾ) ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਕਰਦੀਆ ਹੈਂ ਕੈਸੇ ਗੁਰੂ ਹੈ ?ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਇ ਕਰ ਸਵਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਹੁਕਮ ਮਾਨਣੇ ਕਾ ਕਿਆ ਫਲ ਭਇਆ ਹੈ ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜਿਨਿ ਬੁਝਿਆ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਨ੍ਹੋ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਸਮਝਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ) ਗਿਯਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਹੁਕਮੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ਤਿਨ ਮਾਰੇ ਜਮ ਜੰਦਾਰ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੁਕਮ ਕੋ ਜਾਣਤੇ ਨਹੀਂ ਤਿਨ੍ਹੋ ਕੋ ਜਮ(ਜੰਦਾਰ) ਡੰਡਾ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਮ ਜਿੰਦ ਕਾ ਅਰ ਮਾਰਤਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨੀ ਅਰਾਧਿਆ ਤਿਨੀ ਤਰਿਆ ਭਉਜਲੁ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਅਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂਨੇ ਸੰਸਾਰ (ਭਉਜਲੁ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਤਰਿਆ ਹੈ ।

ਸਭਿ ਅਉਗਣ ਗੁਣੀ ਮਿਟਾਇਆ ਗੁਰੁ ਆਪੇ ਬਖਸਣ ਹਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰ ਬਖਸਣ ਹਾਰ ਗੁਣੀ ਨੇ ਆਪਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

॥ ਪਉੜੀ ॥ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਾ ਪਰਤੀਤਿ ਹਰਿ ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਣਦਾ ॥

ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਹਰਿਕੀ ਪਰਤੀਤ ਹੈ ਹਰੀ ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਣਤਾ ਹੈ।

ਹਰਿ ਜੇਵਡ ਨਾਹੀ ਕੋਈ ਜਾਣੁ ਹਰਿ ਧਰਮੁ ਬੀਚਾਰਦਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕੋ ਜਾਣਕੇ ਬੀਚਾਰਤਾ ਹੈ।

ਕਾਜ਼ਾ ਅੰਦੇਸਾ ਕਿਉਂ ਕੀਜੈ ਜਾ ਨਾਹੀ ਅਧਰਮਿ ਮਾਰਦਾ ॥

ਜਬ ਅਧਰਮ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਤਬ (ਕਾਜ਼ਾ) ਝੋਰਾ (ਅੰਦੇਸਾ) ਸੰਸਾ ਕਿਉਂ ਕਰੀਏ।

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਨਿਆਉ ਪਾਪੀ ਨਰੁ ਹਾਰਦਾ ॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸਚਾ ਹੀ ਨਿਆਉ ਹੈ ਯਾਤ ਪਾਪੀ ਪੁਰਸ ਹਾਰਤਾ ਹੈ।

ਸਲਾਹਿਹੁ ਭਗਤਹੁ ਕਰ ਜੋੜਿ ਹਰਿ ਭਗਤ ਜਨ ਤਾਰਦਾ ॥ ੧੮ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰਕੇ ਸਲਾਹਨਾ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ।

ਸਲੋਕ ਮਃ੩ ॥ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਿਲਿ ਰਹਾ ਅੰਤਰਿ ਰਖਾ ਉਰਿਧਾਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਮਨ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੇ ਮਿਲ ਰਹਾ ਔਰ ਰਿਦੇ ਮੈ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਾਂ।

ਸਾਲਾਹੀ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ ਸਦਾ ਰੁਰਕੈ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰਿ

ਔਰ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਪਿਆਰ ਕਰੋ ਅਰ (ਸਲਾਹੀ) ਸਾਲਾਹੁਣਾ ਕਰੂੰ।

ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਿਸੁ ਮੇਲਿ ਲਏ ਸਾਈ ਸੁਹਾਗਣਿ ਨਾਰਿ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰੇ ਤਿਸਕੋ ਮੇਲ ਲੇਵੇ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੁਹਾਗਣ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਃ੩ ॥ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਜਾਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਹਰੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੁ ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਮਾਣਸ ਤੇ ਦੇਵਤੇ ਭਏ ਧਿਆਇਆ ਨਾਮੁ ਹਰੇ ॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹਰੀਕਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਅਰ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮਾਨੁਖ ਸੇ ਦੇਵਤੇ ਹੁਏ ਹੈ।

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮਿਲਾਇਅਨੁ ਗੁਰਕੈ ਸਬਦਿ ਤਰੇ ॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰਾ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂਕੋ ਹਰੀਨੇ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਨੁ ਹਰਿ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਰ ਹਰੀ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਸਹਜ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

॥ ਪਉੜੀ ॥ ਹਰਿ ਆਪਣੀ ਭਗਤਿ ਕਰਾਇ ਵਡਿਆਈ ਵੇਖਾਲੀਅਨੁ

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਣੀ ਭਗਤੀ ਕਰਾਇਕੇ ਵਡਿਆਈ ਵੇਖਾਲੀ ਹੈ ।

ਆਪਣੀ ਆਪਿ ਕਰੇ ਪਰਤੀਤਿ ਆਪੇ ਸੇਵ ਘਾਲੀਅਨੁ ॥

ਆਪਹੀ ਜਗਜਾਸੂ ਹੋਕੇ ਸੇਵਾ (ਘਾਲੀਅਨੁ) ਕਰੀ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ॥ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰਕੇ ਆਪਹੀ ਆਪਣੀ ਪਰੀਤਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ।

ਹਰਿ ਭਗਤਾਨੋ ਦੇਇ ਅਨੰਦੁ ਥਿਰੁ ਘਰੀ ਬਹਾਲੀਅਨੁ

ਔਰ ਹਰੀ ਅਪਣੇ ਭਗਤੋ ਕੋ ਅਨੰਦ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਇਸਥਿਤ ਕਰਕੇ (ਘਰੀ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇ ਬਠਲਾਯਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਯਾ ਹੈ।

ਪਾਪੀਆ ਨੋ ਨਾ ਦੇਈ ਥਿਰੁ ਰਹਣਿ ਚੁਣਿ ਨਰਕ ਘੋਰਿ ਚਾਲਿਅਨੁ ॥

ਔਰ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਥਿਰ ਰਹਣ ਨਹੀ ਦੇਤਾ ਹੈ ਚੁਣ ਕਰਕੇ ਘੋਰ ਨਰਕ ਕੋ ਚਲਾਯਾ ਹੈ।

ਹਰਿ ਭਗਤਾਨੋ ਦੇਇ ਪਿਆਰੁ ਕਰਿ ਅੰਗੁ ਨਿਸਤਾਰਿਅਨੁ ॥ ੧੯ ॥

ਹਰੀ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਪਿਆਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਅੰਗੁ) ਪਖ ਕਰਕੇ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ਹੈ ॥ ੧੯ ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਮਰਦਾਨ ਬਾਲ ਸਹਤ ਹਰੀਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਗਏ ਵਹਾਂ ਬ੍ਰਹਮਣ ਅਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਸੂਰਜ ਕੋ ਜਲ ਦੇਤੇ ਥੇ ਔਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਛਮ ਕੀ ਤ੍ਰਫ ਜਲ ਸੀਂਚਨ ਲਗੇ ਲੋਗੋ ਨ ਪੂਛਾ ਕਿ ਆਪ ਇਸ ਤ੍ਰਫ ਜਲ ਕਿਯੋਂ ਸੀਚਤੇ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕੇ ਹਮਾਰੀ ਇਸ ਤ੍ਰਫ ਖੇਤੀ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਜਲ ਦੇਤੇ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮਣਾਂ ਨੇ ਕਹਾ ਇਤਨੇ ਕੋਸ ਪਰ ਪਾਣੀ ਕੈਸੇ ਪਹੁੰਚੇਗਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਪਿਤਰ ਲਾਖ ਜੋਜਨ ਪਰ ਹੈਂ ਜੇ ਤਿਸਕੋ ਜਲ ਪਹੁੰਚ ਗਾ ਤੋ ਹਮਾਰੇ ਖੇਤ ਕੋ ਕੀ ਪਹੁਚ ਜਾਵੇਗਾ ਐਸੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕਰੀ ਤਬ ਸਿਖ ਬਨ ਔਰ ਗੁਰੂ ਜੀਕੋ ਨਿਉਤਾ ਕੀਆ ਜਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਛਕਨੇ ਬੈਠੇ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਣੋਂ ਨੇ ਕਾਰ ਖਿਚ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀਨੇ ਕਾਰ ਦੇ ਅੰਤਰ ਚਰਨੁ ਰਖਾ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਣ ਉਠ ਖੜੇ ਹੂਏ ਕਿ ਹਮਾਰਾ ਚੌਕਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੋਗਯਾ ਤਿਸ ਪਰ ਮਹਾਰਾਜ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਲੋਕ ਮਃ੧ ॥ ਕੁਬੁਧਿ ਡੂਮਣੀ ਕੁਦਇਆ ਕਸਾਇਣਿ
ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਘਟ ਚੂਹੜੀ ਮੁਠੀ ਕ੍ਰੋਧਿ ਚਡਾਲਿ ॥

ਖੋਟੀ ਜੋ ਬੁਧੀ ਹੈ ਸੋ ਮੀਰਾਸਣ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਆਦਯਾ ਭਾਵ ਕਠੋਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਸਾਇਣ ਹੈ (ਪਰ) ਵਸੰਸ ਕਰਕੇ ਵਾਪਰ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਜੋ ਨਿੰਦਿਆ ਹੈ ਸੋ ਚੂਹੜੀ ਔਰ ਕ੍ਰੋਧ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਚੰਡਾਲੀ ਹੈ ਵਾ ਕ੍ਰੋਧ ਸਬੰਧ ਸੇ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹਿੰਸਾ ਚੰਡਾਲੀ ਹੈ।

ਕਾਰੀ ਕਢੀ ਕਿਆ ਥੀਐ ਜਾ ਚਾਰੇ ਬੈਠੀਆ ਨਾਲਿ ॥

ਲਕੀਰੋਂ ਕੋ ਨਿਕਾਲਨੇ ਸੇ ਕਿਯਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹੁ ਪੂਰਬੁਕਤ ਚਾਰੇ ਠਗਣੇ ਵਾਲੀਆਂ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੇ ਸਾਥ ਬੈਠੀਆਂ ਹੈਂ ॥ **ਪ੍ਰਸਨ** ॥ ਹਮਾਰੀ ਕਾਰ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਤੋ ਆਪਨੇ ਨਿਖੇਧ ਕੀਆ ਹੈ ਅਬ ਆਪ ਕਹੀਏ ਜਿਸ ਕਰੁ ਜੀਵ ਕੀ ਉਤਮਤਾ ਬਨੀ ਰਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈ।

ਸਚੁ ਸੰਜਮੁ ਕਰਣੀ ਕਾਰਾਂ ਨਾਵਣੁ ਨਾਉ ਜਪੇਹੀ ॥

ਸਚ ਬੋਲਨ ਰੂਪ ਸੰਜਮ ਹੈ ਅਰ ਕਰਣੀ ਰੂਪ ਕਾਰਾਂ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਣ ਏਹੀ ਅਸਨਾਨ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਉਤਮ ਸੇਈ ਜੇ ਪਾਪਾਂ ਪੰਦਿ ਨ ਦੇਹੀ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਅਗੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਉਤਮ ਸੋਈ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਪਾਪੋਂ ਕੀ (ਪੰਦਿ) ਸਿਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਹੈ ਪੰਦ ਫਾਰਸੀ ਪਦ ਹੈ। ਵਾ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ।

ਜਬ ਐਸੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਵਾਕ ਸੁਣੇ ਵਹੁ ਪੰਡਤ ਸਿਖ ਹੂਆ ਤਬ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਏਹ ਤੋ ਬਗਲਾ ਥਾ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੰਸ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੧ ॥ ਕਿਆ ਹੰਸੁ ਕਿਆ ਬਗਲਾ ਜਾਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੰਸ ਕਿਆ ਔਰ ਬਗਲਾ ਕਿਆ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕਿਆ ਔਰ ਸੂਦ੍ਰ ਕਿਆ।

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਨਾਨਕਾ ਕਾਗਹੁ ਹੰਸੁ ਕਰੇਇ ॥ ੨ ॥

ਜੇ ਤਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤਾਂ ਕਾਗ ਸੇ ਹੰਸ ਕਰ ਦੇਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਚੰਡਾਲ ਕੋ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕਰ ਦੇਵੇ ਵਾ ਬਗਲੇ ਕੋ ਹੰਸ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੀਆ ਤੋ ਕਿਆ ਜੋ ਤਿਸਕੋ ਭਾਵੈ ਕਾਗ ਸੋ ਹੰਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੰਭੀ ਉਪਰ ਉਤਮ ਕਿਰਿਆ ਵਾਲੇ ਕੋ ਸੰਤ ਰੂਪ ਕਰ ਦੇਣਾ ਕਿਆ ਅਸਚਰਜ ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਚਾਹੇ ਤੋ ਕਾਗ ਸਮ ਮੰਦ ਕਰਮੀ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਉਤਮ ਕਰ ਲੇਵੇ ॥ ੨ ॥

॥ ਪਉੜੀ ॥ ਕੀਤਾ ਲੋੜੀਐ ਕੰਮੁ ਸੁ ਹਰਿ ਪਹਿ ਆਖੀਐ ॥

ਜੋ ਕਾਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ਸੋ ਹਰੀ ਪਾਸ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਕਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਅਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ।

ਕਾਰਜੁ ਦੇਇ ਸਵਾਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਚੁ ਸਾਖੀਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸਵਾਰ ਦੇਵੇਗਾ ਏਹ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਚੀ ਸਾਖ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ।

ਸੰਤਾ ਸੰਗਿ ਨਿਧਾਨੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਚਾਖੀਐ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸਕੋ ਤਿਨਾਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਚਾਖੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਾਮ ਜਪੀਤਾ ਹੈ।

ਭੈ ਭੰਜਨ ਮੇਹਰਵਾਨ ਦਾਸ ਕੀ ਰਾਖੀਐ ॥

ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਭੈ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਦਿਜਾਲੁ ਮੈ ਦਾਸ ਕੀ ਪਤ ਰਾਖ ।

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਅਲਖ ਪ੍ਰਭੁ ਲਾਖੀਐ ॥ ੨੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਅਲਖ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਲਖੀਐ ਅਰਥਾਤ ਜਾਣ ਲਈਏ ਹੈ ॥ ੨੦ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤਿਸ ਕਾ ਸਭਸੈ ਦੇਇ ਅਧਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਵ ਔਰ ਸਰੀਰ ਸਭ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਕੋ ਆਸਰਾ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ।

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵੀਐ ਸਦਾ ਸਦਾ ਦਾਤਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈ ਐਸੇ ਨਿਤ ਰੂਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੇਵਨਾ ਕਰੀਏ ਜੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਦਾਤ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨਕਉ ਜਿਨਿ ਧਿਆਇਆ ਹਰਿ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਮੈਂ ਬਲਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ।

ਓਨਾ ਕੇ ਮੁਖ ਸਦ ਉਜਲੇ ਓਨਾ ਨੋ ਸਭ ਜਗਤੁ ਕਰੇ ਨਮਸਕਾਰੁ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸਦੀਵਕਾਲ ਉਜਲ ਹੈਂ ਔਰ ਉਨ ਕੋ ਸਕ ਜਗਤ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਃ੩ ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਐ ਉਲਟੀ ਭਈ ਨਵਨਿਧ ਖਰਚਿਉ ਖਾਉ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਓਰ ਸੇ ਉਲਟਤੀ ਭਈ ਹੈ ॥

॥ **ਪ੍ਰਸਨ** ॥ ਤਿਨਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੁਆ ਹੈ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਤਖਜ ਹੀ ਨਵ ਨਿਧੋਂਕੋ ਖਰਚਤੇ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਨਵਧਾ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਨਵਨਿਧਾਂ ਕੋ ਖਰਚਤੇ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰਾਂ ਸੇ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ।

ਅਠਾਰਹਿ ਸਿਧੀ ਪਿਛੈ ਲਗੀਆ ਫਿਰਨਿ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਸੈ ਨਿਜ ਥਾਇ ॥

ਤਿਨਕੋ ਅਠਾਰਹ ਸਿਧੀਆਂ ਪਿਛੇ ਲਗੀਆਂ ਫਿਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਜ ਥਾਈ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਰਬ ਸਥਾਨ ਆਪਨੇ ਹੀ ਹੈਂ (ਨਿਜ ਘਰ) ਆਪਣਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤਿਸਮੈ ਵਸੇ ਹੈ ਵਾ (ਨਿਜ ਥਾਇ) ਅਪਣਾ ਜੋ ਰਿਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਖੇ (ਨਿਜ ਘਰ) ਜੋ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸਮੈ ਵਸੇ ਹੈ।

ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਸਦ ਵਜਦੇ ਉਨ ਮਨ ਹਰ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

(ਅਨਹਦ) ਏਕ ਰਸ (ਧੁਨੀ) ਸਬਦ (ਸਦ) ਨਿਤ ਹੀ ਉਨਕੇ ਮੁਖਸੇ (ਵਜਦੇ) ਪ੍ਰਗਟਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਉਨਮਨ) ਤੁਰੀਆ ਰੂਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਉਨਕਾ ਮਨ ਸੰਸਾਰਕੀਓ ਰਸੇ ਉਲਟ ਕਰ ਹਰੀ ਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਤਿਨਾ ਕੈ ਮਨ ਵਸੈ ਜਿਨ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿਪਾਇ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਲੇਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨਮੈ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਵਸਤੀ ਹੈ ॥੨॥

॥ ਪਉੜੀ ॥ ਹਉ ਢਾਢੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਖਸਮਕਾ ਹਰਿਕੈ ਦਰਿ ਆਇਆ ॥

ਮੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਖਸਮ ਕਾ ਜਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਢਾਢੀ (ਹਰਿ ਕੈ ਦਰਿ) ਸੰਤ ਸੰਗ ਮੈ ਆਇਆ ਹਾਂ।

ਹਰਿ ਅੰਦਰਿ ਸੁਣੀ ਪੂਕਾਰ ਢਾਢੀ ਮੁਖਿ ਲਾਇਆ ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਸਰਬ ਕਾ (ਅੰਦਰਿ) ਆਤਮਾ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਮੇਰੀ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈ ਪੁਕਾਰ ਸੁਨੀ ਵਾ ਅੰਦਰ ਕੀ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਅੰਦਰ ਜੋ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਮੇਰੀ ਪੁਕਾਰ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਮੁਝ ਢਾਢੀ ਕੋ ਅਤੀ ਆਦਰ ਦੀਆ।

ਹਰਿ ਪੁਛਿਆ ਢਾਢੀ ਸਦਕੈ ਕਿਤੁ ਅਰਥਿ ਤੂੰ ਆਇਆ ॥

ਮੈ ਢਾਢੀ ਨੂੰ ਹਰੀਨੇ ਅਪਣੇ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਇ ਕਰ ਪੁਛਨਾ ਕੀਆ ਅਰਥਾਤ ਅਕਾਸਬਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਵਾ ਪ੍ਰਤੱਛ ਪੁਛਿਆਕਿ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਿਸ ਅਰਥ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਆਇਆ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹੁ ਜੋ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਇਨ ਮੈ ਤੂੰ ਕੌਨਸਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਬ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ।

ਨਿਤ ਦੇਵਹੁ ਦਾਨੁ ਦਇਆਲੁ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਹੇ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਦਾਨ ਦੇਤੇ ਰਹੋ ਜੋ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਕਰੋ।

ਹਰਿ ਦਾਤੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਾਇਆ ਨਾਨਕੁ ਪੈਨਾਇਆ ॥ ੨੧ ॥ ੧ ॥ ਸੁਧੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਹਰੀ ਦਾਤੇ ਨੇ ਸੁਣਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਜਪਾਇਆ ਔਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਖੁਸੀ ਕਰਕੇ ਪਤਿ ਰੂਪੀ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਬਸਤ੍ਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਹਿਰਾਇਆ ਹੈ (ਸੁਧੁ) ਜਹਾਂ ਇਹ ਪਦ ਹੋਵੇ ਤਹਾਂ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀਨੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਕੋ ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਕੇ ਵਾਰਕੋ ਕ੍ਰਮ ਪੂਰਬਕ ਜੋੜ ਕਰ ਲਿਖੋ ਜਬ ਉਨ੍ਹੋਂਨੇ ਲਿਖਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀਕੇ ਆਗੇ ਰਖੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਉਸਪਰ ਲਿਖਦੀਆ ਕੇ ਸੁਧ॥ ਜਹਾਂ ਹੋ ਕੇ (ਸੁਧਕੀਚੈ) ਤਹਾਂ ਐਸੇ ਸਮਝਣਾ ਕਿ ਜੋ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਆਪਵਾਰਕੇ ਸਲੋਕ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਲਿਖੀ ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀ ਹੈ ਮਹਾਰਾਜ ਸੁਧ ਕੀਚੈ ਔਰ ਜਿਸ ਪਰ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਤਹਾਂ ਸਮਝਣਾ ਕਿ ਯਹਿ ਵਾਰ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ।

(ਏਕ ਸੁਆਨੁ ਕੇ ਘਰ ਗਾਵਣਾ) ਏਕ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਆਨ ਕਰਕੇ ਯਹ ਸਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ ਵਾ ਏਕ ਸ੍ਥਾਨ ਦੇ ਸ੍ਥਾਨੀ ਨਾਲ ਇਸ ਸਬਦ ਕੇ ਘਰ ਵਿਖੇ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ॥ ਏਕ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕਾਂਸੀ ਜੀ ਮੈ ਦੁਹਾਸਮੇ ਬੈਠੀ ਏਕ ਮਾਈ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਲੜਾਵਤੀ ਥੀ ਅਰ ਚਰਖਾ ਕਾਤਤੀ ਹੁਈ ਪੂਣ ਸਲਾਈ ਸਿਦ ਦੇਵੇ ਅਰੁ ਵਹੁ ਬਾਲਕਾ ਆਕਰ ਤੰਦ ਕਦੀ ਤਕਲੇ ਕੋ ਪਕੜ ਲੇਵੇ ਏਕ ਵਾਰ ਬਾਰੀ ਕੇ ਰਸਤੇ ਪੂਣ ਸਲਾਈ ਨੀਚੇ ਗਿਰ ਗਈ ਉਸਕੋ ਪਕੜਨੇ ਲਗਾ ਲੜਕਾ ਗਿਰ ਕਰ ਮਰ ਗਿਆ ਉਸ ਵਕਤ ਅਸਚਰਜਤਾਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੁਏ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਪਾਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਸਾਥਕੇ ਸਿਖੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕਾ ॥ ਏਕ ਸੁਆਨੁ ਕੈ ਘਰਿ ਗਾਵਣਾ॥

ਜਨਨੀ ਜਾਨਤ ਸੁਤ ਬਡਾ ਹੋਤੁ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਤਾ ਜਾਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਵਡਾ ਹੋਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਇਤਨਾਕੁ ਨ ਜਾਨੈ ਜਿ ਦਿਨ ਦਿਨ ਅਵਧ ਘਟਤੁ ਹੈ।

ਇਤਨਾਕੁ ਭੇਦੁ ਵਾ ਏਹੁ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਕੇ ਦਿਨ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਅਵਸਥਾ ਘਟਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਮੋਰ ਮੋਰ ਕਰਿ ਅਧਿਕ ਲਾਡੁ ਧਰਿ ਪੇਖਤ ਹੀ ਜਮਰਾਉ ਹਸੈ ॥ ੧ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਮੇਰਾ ਮੇਰਾ ਕਰਕੇ ਵਾ ਮੋਰੁ ਤਿਤਰੁ ਹੰਸੁ ਐਸੇ ਕਹ ਕਹ ਵਾ ਮੋੜ ਮੋੜ ਭਾਵ ਵਾਰੰਵਾਰ ਅਧਕ ਹੀ ਲਾਡ ਧਾਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਅਗਯਾਨ ਸਹਿਤ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਜਮਰਾਜ ਹਸਤਾ ਹੈ ਕਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੀਵ ਅਪਨੀ ਮਮਤਾ ਮੈਂ ਬੰਧਾ ਹੂਆ ਵਡੀਆਂ ਆਸਾਂ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜਮਰਾਜ ਮਾਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਇਸਦੇ ਸ੍ਵਾਸ ਗਿਨ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਐਸਾ ਤੈ ਜਗੁ ਭਰਮਿ ਲਾਇਆ ॥ ਕੈਸੇ ਬੂਝੈ ਜਬ ਮੋਹਿਆ ਹੈ ਮਾਇਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੈਨੇ (ਜਗੁ) ਜੀਉ ਐਸਾ ਭਰਮ ਵਿਖੇ ਲਾਧਾ ਹੈ ਜਬ ਏਹੁ ਤੇਰੀ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੈਸੇ ਜਾਣੇ ॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਛੋਡਿ ਬਿਖਿਆ ਰਸ ਇਤੁ ਸੰਗਤਿ ਨਿਹਚਉ ਮਰਣਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਯਹਿ ਜੋ ਸ਼ਬਦਾਦਿ ਬਿਖਯੋਂ ਕਾ ਰਸ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ (ਇਤ ਸੰਗਤਿ) ਇਹ ਜੋ ਬਿਖੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਨਿਸਚੇ ਹੀ ਮਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਰਮਈਆ ਜਪਹੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅਨਤ ਜੀਵਣ ਬਾਣੀ ਇਨ ਬਿਧਿ ਭਵਸਾਗਰ ਤਰਣਾ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੀਵ (ਰਮਈਆ) ਜੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਜਪੋ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾ (ਅਨ) ਔਰ ਜੋ ਬਾਣੀ ਹੈ ਸੋ (ਤਜੀਵਣ) ਤਯਾਗਣੇ ਯੋਗਜ ਹੈ ਵਾ (ਅਨਤ) ਬੇਅੰਤ ਜੀਵਣੇ ਕੀ ਯਹੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੋ ਰਹਤ ਕਰਣੇ ਵਾਲੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਵਾ ਰਮਈਆ ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਔਰ ਜੀਵਣ ਰੂਪ ਹੈ (ਬਾਣੀ) ਬੇਦ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਇਨਬਿਧ) ਇਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭਾਵ ਰਮਈਏ ਕੇ ਜਾਪ ਆਦਿ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜਾਂ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਲਾਗੈ ਭਾਉ ॥ ਭਰਮੁ ਭੁਲਾਵਾ
ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥ ਉਪਜੈ ਸਹਜੁ ਗਿਆਨੁ ਮਤਿ ਜਾਗੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਤਿਸੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਉਂਤਾ ਹੈ ਤੋ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਲਗਤਾ ਹੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਬ ਭ੍ਰਮ ਜੋ ਸਰੂਪ ਤੇ ਭੁਲਾਉਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸਕੀ ਬੁਧੀ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਭ੍ਰਮ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਮਤਿ ਵਿਖੇ (ਸਹਜਿ) ਗਯਾਨੁ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਵਾਲੀ ਬੁਧੀ ਜਾਗਤੀ ਹੈ ਵਾ ਸਹਿਜ ਗਯਾਨ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਬੁਧੀ ਜਾਗਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸਵਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅੰਤਰਿ ਲਿਵ ਲਾਗੈ ॥ ੩ ॥ਇਤੁ ਸੰਗਤਿ ਨਾਹੀ ਮਰਣਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਪ੍ਰਸਾਦਿ) ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਬ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਹੋਕਰ ਏਕ ਰਸ ਬਿਰਤੀ ਲਗੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਅਮਰ ਪਦਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣਿ ਤਾ ਖਸਮੈ ਮਿਲਣਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਦੂਜਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਛਾਣੇ ਤਬ ਪਤੀ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਕਾ ॥

ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਮਨਿ ਆਗਲੜਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜਰਾ ਮਰਣੁ ਭਉ ਵਿਸਰਿ ਗਇਆ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਜੀਵ ਕੇ ਮਨ ਮੇ (ਆਗਲੜਾ) ਅਨਾਦਿ ਕਾਲ ਕਾ ਹੈ ਵਾ ਬਹੁਤਾ ਹੈ ਵਾ ਅਗਨੀ ਵਤ ਲੜ ਗਯਾ ਹੈ ਵਾ ਆਗ ਕਾ ਲੜਾ ਰੜਾ ਭਾਵ ਬਹੁਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਮਨ ਬੰਧ ਰਹਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ (ਜਰਾ) ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਤਥਾ ਮਰਣਾਦਿਕ ਜੋ ਖਟ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਭੈ ਵਿਸਰ ਗਯਾ ਹੈ ॥

ਕੁਟੰਬੁ ਦੇਖਿ ਬਿਗਸਹਿ ਕਮਲਾ ਜਿਉ ਪਰ ਘਰਿ ਜੋਹਹਿ ਕਪਟਨਰਾ ॥ ੧ ॥

ਜੈਸੇ ਕਮਲ ਸੂਰਜ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਖਿੜ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵੈਸੇ ਹੀ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਕਮਲਾ) ਬਾਉਰੇ ਵਤ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਵਿਚਾਰ ਬਿਨਾ ਬਾਵਲਾ ਹਸਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੈਸੇ (ਕਮਲਾ) ਲਛਮੀ ਬਿਸਨੂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਅਨੰਦ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ । ਕੁਟਲ ਪੁਰਸ ਪਰਾਏ ਘਰ ਕੋ (ਜੋਹਹਿ) ਤਕਤਾ ਵਾ ਭਾਲਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ॥

ਦੂਜਾ ਇਓਹਿ ਜਮਹਿ ਤਣਾ ॥ ਤਿਨ ਆਗਲੜੈ ਮੈ ਰਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥
ਕੋਈ ਕੋਈ ਸਾਜਣੁ ਆਇ ਕਹੈ ॥ ਮਿਲੁ ਮੇਰੇ ਬੀਠੁਲਾ ਲੈ ਬਾਹੜੀ ਵਲਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਿਲੁ ਮੇਰੇ ਰਮਈਆ ਮੈਲੇਹਿ ਛਡਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ(ਦੂੜਾ)ਦੌੜ ਕਰਕੇ ਜਮ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੀ(ਤਣਾ)ਬਲਵਾਲਾ ਹੈ ਵਾ(ਦੂੜਾ)ਧਾੜਾ ਜਮਕਾ ਅਤੀ ਬਲ ਵਾਲਾ ਆਇਆ ਹੈ ਵਾ ਜਮ ਕਾ (ਤਨਾ)ਪੁਤ੍ਰ ਬੁਢਾਪਾ ਸੋ(ਦੂੜਾ)ਸੰਦੇਸਾ ਲੇਕਰਆਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸ੍ਵੇਤਕੇਸ ਪ੍ਰਥਮ ਕਾਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਨੋ ਜਮ ਰਾਜਕਾ ਸੰਦੇਸਾ ਲੇਕਰ ਬੁਢਾਪਾ ਆਇਆ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਜਮਕੇ ਧਾੜੇ(ਆਗਲੜੇ)ਅਗਰ ਭਾਗਮੈਂ ਠਹਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕੋਈ ਕੋਈ ਸਜਨੁ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਐਸੇ ਕਹਿਤਾ ਹੈ। ਹੇ ਬੀਠਲ(ਬੀ)ਸਰਬ ਕੀ ਉਤਪਤੀ(ਠੁ)ਸਰਬਕੀ ਇਸਥਿਤੀ(ਲੈ)ਸਰਬ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੁਝਕੋ ਮਿਲ (ਲੈ ਬਾਹੜੀ ਬਲਾਇ) ਮੇਰੀ ਭੁਜਾ ਪਕੜ ਲੇ ਵਾ ਅਪਨੀ ਭੁਜਾ ਮੇ ਲੇ ਲੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਰਮੱਯਾ ਤੂੰ ਮੁਝਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਛਡਾਇਲੇ ॥

ਅਨਿਕ ਅਨਿਕ ਭੋਗ ਰਾਜ ਬਿਸਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਪੈ ਅਮਰੁ ਭਇਆ ॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰਾਜਾਦਿ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਭੂਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ (ਪੈ) ਪੁਨਾ ਵਾ (ਪੈ) ਪੜ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਅਮਰ ਮਾਨ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮਰਨੇ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਮਾਇਆ ਮੂਠਾ ਚੇਤਸਿ ਨਾਹੀ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਓ ਆਲਸੀਆ ॥ ੨ ॥

ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ(ਮੁਠਾ) ਠਗਾ ਹੂਆ ਜੀਵ (ਚੇਤਿਸ ਨਾਹੀ) ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਆਲਸੀਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਆਲਸਵਾਨ ਹੋਕਰ ਜਨਮ ਗਵਾ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਬਿਖਮਘੋਰ ਪੰਥਿ ਚਾਲਣਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਰਵਿ ਸਸਿ ਤਹ ਨ ਪ੍ਰਵੇਸੰ ॥

ਇਸ (ਪ੍ਰਾਣੀ) ਜੀਵ ਨੋ ਮਹਾ (ਬਿਖਮ) ਕਠਨ ਔਰ (ਘੋਰ) ਭਯਾਨਕ (ਪੰਥ) ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲਨਾ ਹੈ ਤਹ (ਰਵਿ) ਸੂਰਜ ਔਰ (ਸਸਿ)ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਭੀ ਪ੍ਰਵੇਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਤਬ ਬਿਸਰਿ ਗਇਆ ਜਾਂ ਤਜੀਅਲੇ ਸੰਸਾਰੰ ॥ ੩ ॥

ਜਬ ਸੰਸਾਰ ਕੋ(ਤਜੀਅਲੇ)ਤਯਾਗਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਬ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਮਾਇਆਕਾ ਮੋਹਹੈ ਸੋਸਬਬਿਸਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਦੁਖੋ ਕਰ ਵਿਆਕਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਾਯਾ ਦਾ ਮੋਹ ਬਿਸਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਸ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਕਰਤਾ ਥਾ ਸੋ ਈਹਾਂ ਹੀ ਛੋੜ ਗਿਆ ॥

ਆਜੁ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਪ੍ਰਗਟੁ ਭਇਆ ਹੈ ਪੇਖੀਅਲੇ ਧਰਮਰਾਓ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉਸ ਵਕਤ ਜੀਵ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਆਜ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਏਹ ਪ੍ਰਗਟ ਭਯਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮਰਾਇ ਕੋ ਮੈਂ (ਪੇਖੀਅਲੇ) ਦੇਖੋਂਗਾ ॥

ਤਹ ਕਰ ਦਲ ਕਰਨਿ ਮਹਾਬਲੀ ਤਿਨ ਆਗਲੜੈ ਮੈ ਰਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥ ੪ ॥

ਔਰ ਤਹਾਂ (ਕਰ) ਹਾਥੋਂ ਕਰਕੇ ਦਲਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮਹਾਬਲੀਓਂ ਕਾ ਵਾ ਮਹਾਬਲੀਓਂ ਕੋ (ਦਲ) ਟੁਕੜੇ ਕੀਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਦਲੋਂ) ਯੁਕਤ ਜੋ ਕਰਣਾਦਿ ਮਹਾਬਲੀਓਂ ਕਾ ਦਲਨਾ ਕੀਆ ਜਮੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਜਮਰਾਜੋ ਕੇ ਆਗੇ ਮੇਰੇ ਸੇ ਕਬ ਰਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਜੇ ਕੋ ਮੂ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੁ ਹੈ ਤਾ ਵਣਿ ਤ੍ਰਿਣਿ ਰਤੜਾ ਨਾਰਾਇਣਾ ॥

ਔਰ ਜੇਕਰ ਕੋਊ ਮੁਝ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਭੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੋ ਯਹੀ ਕਰੇ ਕਿ ਬਨ ਤ੍ਰਿਣਾਦਿ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮੈਂ ਨਾਰਾਇਣ (ਰਤੜਾ) ਰਵ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਐ ਜੀ ਤੂੰ ਆਪੇ ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਣਦਾ ਬਦਤਿ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨੁ ਰਾਮਈਆ ॥ ੫ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਐਜੀਉ) ਹ ਭਗਵਨ ਜੀ ਜੈਸੀ ਮੇਰੀ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਨ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਬਜਾਪਕ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਰਥ ਸੰਗਤੀ ਸੇ ਮਧਮੇਂ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ ਕਾ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਾ ਗਯਾ ਹੈ ॥

ਏਕ ਪੰਡਿਤ ਔਰ ਜੋਗੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਆਏ ਪੰਡਿਤ ਨੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਸਰੂਪ ਪੂਛਾ ਔਰ ਯੋਗੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਦਰਾਪਾਨ ਕਰਕੇ ਕਿੰਗੁਰੀ ਬਜਾਈਏ ਤਬ ਬ੍ਰਿਤੀ ਅਧਿਕ ਲਗੇਗੀ ਔਰ ਜੋਗ ਰਾਜ ਪਦਵੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਗੀ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਸਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਕ੍ਰਮ ਸੇ ਉਤਰੁ ਦੀਆ ਹੈ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ ਅੰਗ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਰਾਗੁ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕਾ ॥

ਅਚਰਜ ਏਕ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਪੰਡੀਆ ਅਬ ਕਿਛੁ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਏਕ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੁਨੋ ਕਾਰਜ ਦੁਆਰੇ ਜਾਨੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਇਦੰਕਰਕੇ ਕਛੁ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਸੁਰਿਨਰ ਗਣਰੀਧ੍ਰਬ ਜਿਨਿ ਮੋਹੇ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਮੇਖੁਲੀ ਲਾਈ ॥ ੧ ॥

ਦੇਵਤੇ ਔਰ ਮਾਨੁਖ ਤਥਾ ਰੀਧ੍ਰਬ ਕੋ (ਗਣ) ਸਮੂਹ ਮੋਹਤ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਈਲੋਕੀ ਕੋ ਆਪਨੇ ਬਲ ਕੀ (ਮੇਖੁਲੀ) ਤੜਾਗੀ ਮੈਂ ਵਾ (ਿਖੁਲੀ) ਜੈਸੇ ਬਨਜਾਰੇ ਦੇ ਬੈਲੀਆਂ ਅੰਤਰੇ ਸ ਗਾਡ ਕਰਕੇ ਏਕ ਲਾਸ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਬਾਂਧ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਃ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸ ਲਾਸ ਮੈਂ ਬੈਲੋਂ ਕੋ ਬਾਂਧਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਬਨਜਾਰੇ ਨੇ ਰਾਗੁ ਦ੍ਵੇਖ ਰੂਪੀ ਬੂਨੀ ਗਾਡ ਕਰ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਲਾਸ ਪਾਇ ਕਰ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਰਸਿਓਂ ਸੈ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਬੈਲ ਬਾਂਧ ਛੋਡੇ ਹੈਂ ਵਾ ਮੋਹ ਕੀ ਗੋਦੜੀ ਡਾਰ ਕੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਸ੍ਵਾਧੀਨ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬਲ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਬੇ ਮੁਖ ਹਰਹਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਸ੍ਰਵਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਅਬ ਜੋਗੀ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉਤ੍ਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਅਨਹਦ ਕਿੰਗਰੀ ਬਾਜੈ ॥ ਜਾਕੀ ਦਿਸਟਿ ਨਾਦ ਲਿਵ ਲਾਗੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਜਾ ਰਾਮਕੇ ਜੋ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਹੈ ਸੋ(ਅਨਹਦ)ਏਕ ਰਸ ਕਿੰਗਰੀ ਬਾਜ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ(ਨਾਦ) ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਤੀ ਹੈ ॥

ਭਾਠੀ ਗਗਨੁ ਸਿੰਝਿਆ ਅਰੁ ਚੁੰਝਿਆ ਕਨਕ ਕਲਸ ਇਕੁ ਪਾਇਆ ॥

ਦਸਮਾ ਦੁਆਰਤੋ ਤਿਸਕੀ ਭਾਠੀ ਹੈ ਸਿੰਝਿਆ ਔਰੁ ਚੁੰਝਿਆਂ ਇੜਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਅਰਥਾਤ ਦਾਹਨੀ ਔਰੁ ਬਾਈਦੋਨੋਂ ਨਾੜੀਨਾਲੈਂ ਲਗਾਈ ਹੈਂ (ਕਨਕਕਲਸੁ) ਸੁਧੁ ਅੰਤਸਕਰਨ ਤਿਸ ਮਦਰਾਕੇ ਚੁਆਨ ਕੋ ਏਕ ਪਾਤ੍ਰ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਤਿਸਮਹਿ ਧਾਰ ਚੁਐ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲ ਰਸਮਹਿ ਰਸ ਨ ਚੁਆਇਆ ॥ ੨ ॥

ਤਿਸ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪੀ ਘਟ ਮੈਂ ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰਸੇ ਪ੍ਰਤਖ ਅੰਮਿਰਤ ਕੀ ਧਾਰ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲ (ਚੁਐ) ਸ੍ਰਵਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਸਰਬ ਰਸੋਂ ਮੈਂ ਉਤਮ ਰਸ ਹੈ ਸੋ ਜੋਗੀ ਨੇ ਜੋਗਸਿਧੀ ਸੋਂ ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰਸੋਂ ਚੁਆਇਆ ਹੈ ॥

ਏਕ ਜੁ ਬਾਤ ਅਨੂਪ ਬਨੀ ਹੈ ਪਵਨ ਪਿਆਲਾ ਸਾਜਿਆ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਏਕ ਜੋ ਬਾਰਤਾ ਅਨੂਪ ਬਨੀ ਹੈ ਸੋ ਏਹੁ ਹੈ ਕੇ ਪਵਨ ਕਾ ਪਿਆਲਾ (ਸਾਜਿਆ) ਬਨਾਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤਿਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਪਾਨ ਕਰਣੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾਨਿਰੋਧੁਕਰਿ ਕੁੰਭਕ ਰੂਪੁ ਪਯਾਲਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤੀਨਿ ਭੁਵਣ ਮਹਿ ਏਕੋ ਜੋਗੀ ਕਹਹੁ ਕਵਨੁ ਹੈ ਰਾਜਾ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤ੍ਰੈਲੋਕੀ ਮੈਂ ਕੋਈ ਐਸਾ ਏਕ ਹੀ ਜੋਗੀ ਹੈ ਕਹੋ ਉਸਕੇ ਸਮਾਨ ਕੌਨ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਦਰਸ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਐਸੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਪੁਰਖੋਤਮ ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਯੋਗ ਸੇ ਪੁਰਖੋਤਮ ਕਾ ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਗਟ ਭਯਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ (ਰੰਗ)

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਉਰ ਦੁਨੀ ਸਭਿ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨੀ ਮਨੁ ਰਾਮੁ ਰਸਾਇਨ ਮਾਤਾ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਪ੍ਰਜਾ ਹੈ ਸਭ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਭੂਲ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਜੋਗੀ ਕਾ ਮਨੁ ਰਾਮ ਜੋ ਰਸੋਂ ਕਾ(ਆਇਨ)ਘਰ ਹੈ। ਤਿਸਕੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ (ਮਾਤਾ) ਮਸਤ ਹੁਆ ਹੈ॥ ਅਥ ਜੋਗੀ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ਕਾ ਬਿਦਾਤਮਤ ਸੇ ਉੱਤ੍ਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੀ ਜੋਬਨ ਤ੍ਰਿਨ ਮੈਂ ਅਨਹਦ ਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਮਾਰੀ ਕਿੰਗਰੀ (ਬਾਜੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ॥

॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਸੋ ਸਰਬ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੁਨਤੀ ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਅਧਕਾਰੀ ਕੀ (ਨਾਦ) ਸਬਦ ਕੇ ਅਖੰਡ ਅਰਥ ਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ (ਲਾਗੀ) ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਮੈਂ ਕਿੰਗਰੀ ਪੜਤੀ ਹੈ ਜੋ ਮਦਰਾ ਹਮਨੇ ਪੀ ਹੈ ਸੋ ਸੁਨੋ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ਗਗਨ ਚਿਦ ਅਕਾਸ ਰੂਪੀ ਭਾਠੀ ਹੈ (ਸਿੰਝਿਆ) ਆਸੁਰੀ ਸੁਭਾਵ ਤੇ ਸੰਕੋਚਨ ਕਰਨਾ ਔਰੁ (ਚੁਝਿਆ) ਜੋ ਦੈਵੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਚੁੰਘ ਲੈਣਾ ਵਾ ਚੁਰਾਣਾ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਏਹੀਦੋ ਨਾਲਾ ਹੈ ਔਰੁਬਿਬੇਕ ਰੂਪੀ ਕਨਕ ਕਲਸ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੫ ॥ ੬ ॥ ਤਿਸ ਬਿਬੇਕ ਕੇ ਅਧਾਰ ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਮੈ (ਧਾਰਚੁਐ) ਆਤਮ ਆਨੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ (ਨਿਰਮਲ) ਸੰਸੇ ਬਿਪਰਜੇ ਬਿਖੇਪ ਬਿਕਲਪ ਬ੍ਰਿਤੀਆਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਸੈਂ ਰਹਿਤ ਹੋਕਰ (ਰਸਮਹਿ ਰਸਨ) ਸਬਦ ਸਪਰਸਾਦਿ ਜੋ ਅਨੰਦ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈ ਜਿਸ ਰਸ ਕੀ ਲੇਸ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ ਸੋ ਰਸ (ਚੁਆਇਆ) ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ੬ ॥ ੭ ॥ ਗਜਾਨੀ ਕੀ ਏਕ ਬਾਤ ਅਨੂਪ ਬਨੀ ਹੈ (ਪਵਨ) ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਹੈਂ ਤਿਸਕਰ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਜੋ ਅਦ੍ਵੈਤ ਚਿੰਤਨ ਹੈ ਸੋ ਪਿਆਲਾ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਇਕਾਗ੍ਰ ਚਿਤ ਹੋਕਰ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਅਦ੍ਵੈਤ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਅਨੰਦ ਅਧਿਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ੭ ॥ ੮ ॥ ਤੀਨ ਭਵਨੋਂ ਮੈ ਏਕ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਆਤਮ ਆਨੰਦੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਗਜਾਨੀ ਕ ਸਮਾਨ ਕਹੁ ਕੌਣ ਰਜਿਆ ਹੁਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹੁ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੀਵ ਵਿਖੇ ਅਨੰਦ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ੯ ॥ ਐਸੇ ਪੂਰਬਉਕਤ ਸਾਧਨੋਂ ਕਰ ਉਤਮ ਪੁਰਸ ਕਾ ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁਆ ਹੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਗਜਾਨੀ ਰਤਾ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੯ ॥ ੧੦ ॥

ਅਰੁ ਗਜਾਨੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਭ੍ਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਗਜਾਨੀ ਕਾ ਮਨ (ਰਾਮ) ਰਮਣ ਰੂਪ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰਬ ਰਸਾਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮਸਤ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥ ੧੦ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਬੇਣੀ ਜੀਉ ਕੀ ॥ ਪਹਿਰਿਆ ਕੇ ਘਰਿ ਗਾਵਣਾ ॥

੧ੴਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਕਥਨ ਕਰਤ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਬੇਣੀ ਜੀ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪਰੋਹਤ ਥੇ ਇਨਕਾ ਏਕ ਸਿਖ ਖੋਟੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਬੈਠਨੇ ਲਗਾ ਫਿਰ ਅਪਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੋ ਸਮਝ ਕਰ ਬਹੁਤ ਸੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇਕਰ ਛਿਮਾ ਕਰਾਉਨੇ ਆਇਆ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਬੇਣੀ ਜੀ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੇ ਅੰਗ ਮੈਂ ਸ਼ਬਦੁ ਉਚਾਰਣ ਕੀਆ ਇਸ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੀ ਸਰਬ ਅਵਸਥਾ ਕਥਨ ਕਰੇਂਗੇ ॥

ਰੇ ਨਰ ਗਰਭ ਕੁੰਡਲ ਜਬ ਆਛਤ ਊਰਧ ਧਿਆਨ ਲਿਵ ਲਾਗਾ ॥

(ਰੇ ਨਰ) ਹੇ ਪੁਰਸ਼ ਜਬ ਤੂੰ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਕੁੰਡ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ (ਆਛਤ) ਹੋਰਹਾ ਥਾ ਤਬ (ਊਰਧ) ਸਿਰ ਨੀਚੇ ਔਰ ਚਰਨ ਊਪਰ ਐਸੀ ਦਸਾ ਮੈਂ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੂਰ ਕੇ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਕਰ ਲਾਗ ਰਹਾ ਥਾ ॥

ਮਿਰਤਕ ਪਿੰਡਿ ਪਦ ਮਦਨਾ ਅਹਿਨਿਸਿ ਏਕੁ ਅਗਿਆਨ ਸੁਨਾਗਾ ॥

ਤਿਸ ਕਾਲ ਮੈਂ(ਮਿਰਤਕ)ਮਿਟੀ ਕਾ ਪਿੰਡੁ ਜੋ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਹੈ ਇਸ ਪਦਵੀ ਕਾ (ਮਦ) ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਥਾ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਇਕ ਅਗਯਾਨ ਮੈਂ ਮਗਨ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਨਗਨ ਐਸੀ ਦਸਾ ਥੀ ਵਾ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਜੋ ਅਗਯਾਨ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਨਾਗਾ ਥਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿਸ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸੇ ਜਨਮ ਕੀ ਗਯਾਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਪਰਮੇਸ਼ੂਰ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਤੇ ਦਿਨ ਸੰਮਲੁ ਕਸਟ ਮਹਾ ਦੁਖ ਅਬ ਚਿਤੁ ਅਧਿਕ ਪਸਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਦਿਨ (ਸੰਮਲੁ) ਚਿੰਤਨ ਕਰ ਸੋ ਕੌਨਸੇ ਦਿਨ ਹੈਂ ਜਿਨ ਦਿਨੋਂ ਮੈਂ ਮਹਾਂ ਦੁਖ ਜੋ ਹੈ ਗਰਭ ਕੇ ਕਲੇਸ ਤਿਨੋਂ ਕਰ ਕਸਟ ਪਾ ਰਹਾ ਥਾ ਅਬ ਤੇਨੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਿਯੋਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਅਧਕ ਪਸਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ਇਕ ਪਹਰ ਹੁਆ ॥

ਗਰਬੁ ਛੋਡਿ ਮ੍ਰਿਤਮੰਡਲ ਆਇਆ ਤਉ ਨਰਹਰਿ ਮਨਹੁ ਬਿਸਾਰਿਆ ॥ ੧ ॥

ਜਬ ਗਰਭ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਮਿਰਤਮੰਡਲ ਮੈਂ ਆਉਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਤਬ ਸੇ (ਨਰਹਰ) ਨਰਸਿੰਘ ਅਵਤਾਰ ਧਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ਼ੂਰ ਕੋ ਮਨ ਤੇ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਨਰ ਤੈਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਤੇ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਵਹਿ ਗਾ ਮੂੜਿਆ ਤੂੰ ਕਵਨ ਕੁਮਤਿ ਭ੍ਰਮਿ ਲਾਗਾ ॥ ਚੇਤਿ ਰਾਮੁ ਨਾਹੀ ਜਮਪੁਰਿ ਜਾਹਿਗਾ ਜਨੁ ਬਿਚਰੈ ਅਨੁਰਾਧਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਤੂੰ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਕੌਨ ਕੁਮਤ ਮੇਂ ਲਗਰਹਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਪੀਛੇ ਸੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰੇਂਗਾ। ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ (ਚੇਤ) ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਨਹੀਂ ਤੋ ਜਮ ਰਾਜਾ ਕੇ ਲੋਕ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਂਗਾ ਵਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਤਬ ਜਮ ਪੁਰਕੋਨਾਹੀਂ ਜਾਵੇਂਗਾ (ਜਨੁ)ਮਤਿ(ਅਨੁਰਾਧਾ)ਬਿਨਾ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੇ ਇਚਰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਭਜਨਸੇ ਬਿਨਾ ਕਾਲ ਬਤੀਤ ਮਤਿ ਕਰ ਵਾ ਹੇ ਜਨ ਅਰਾਧਨੇ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਕਰ ਵਿਚਰਤਾ ਹੈ ਰਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰ ਨਹੀਂ ਜਮ ਪੁਰੀਕੋ ਜਾਵੇਂਗਾ ਵਾ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜੋ (ਅਨੁ)ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕੇ ਬੀਜ ਮਤਿ (ਰਾਧਾ) ਬੀਜਤਾ ਫਿਰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਮਤਿ ਕਰ ॥

ਬਾਲ ਬਿਨੋਦ ਚਿੰਦ ਰਸ ਲਾਗਾ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਮੋਹਿ ਬਿਆਪੈ ॥

ਪੁਨਾ ਜਬ ਦੂਜੀ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਭਈ ਤਬ (ਬਿਨੋਦ) ਖੇਲਨੇ ਮੇ ਰਹਾ ਔਰ ਜਬ ਤੀਜੀ ਜੁਵਾ ਭਈ ਤਬ ਰਸ ਜੋ ਸ਼ਬਦਾਦਿ ਬਿਸੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ (ਚਿੰਦ) ਚਿਤਵਨਾ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਔਰ ਛਿਨ ਛਿਨ ਮੈਂ ਮੋਹ ਬਜਾਪਤ ਭਯਾ ॥

ਰਸੁ ਮਿਸੁਮੇਧੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬਿਖੁ ਚਾਖੀ ਤਉ ਪੰਚ ਪ੍ਰਗਟ ਸੰਤਾਪੈ ॥

(ਰਸ ਮਿਸ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋਕਰ ਵਾ (ਰਸ) ਔਖਧੀਓ ਕੇ (ਮਿਸ) ਬਹਾਨੇ ਕਰਕੇ (ਮੇਧ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਤਥਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮਝ ਕਰਕੇ ਬਿਖ ਜੋ ਮਦਰਾਦਿ ਹੈਂ ਸੋ ਚਾਖਤਾ ਭਯਾ ਤਿਸਕੇ ਬਲ ਕਰਕੇ ਕਾਮਾਦਿ ਜੋ ਪੰਚ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ (ਸੰਤਾਪੈ) ਦੁਖ ਦੇਤੇ ਹੈਂ।

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਛੋਡਿ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਮਤਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਨ ਅਰਾਧਿਆ ॥

ਜਪ ਤਪ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਕਰਨਾ (ਸੰਜਮੁ) ਇੰਦ੍ਰੀਯੋਂ ਕਾ ਜੀਤਨਾ ਵਾ ਧਾਰਨਾ ਧਯਾਨ ਸਮਾਧੀ ਪੁਨਾ (ਸੁਕ੍ਰਿਤਮਤਿ) ਪੁੰਨ ਰੂਪ ਜੋ ਬੁਧੀ ਥੀ ਯਹ ਸਭ ਕਰਮ ਤਜਾ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਅਰਾਧਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ।

ਉਛਲਿਆ ਕਾਮੁ ਕਾਲ ਮਤਿ ਲਾਗੀ ਤਉ ਆਨਿ ਸਕਤਿ ਗਲਿ ਬਾਂਧਿਆ ॥ ੨ ॥

ਕਾਮ ਉਛਲਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਬਲ ਹੁਆ ਤੋ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਮੇਂ ਗਮਨ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਪਾਪ ਰੁਪੀ (ਕਾਲ) ਕਾਲਖ ਬੁਧੀ ਕੋ ਲਗ ਜਾਤੀ ਭਈ ਔਰ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੋ ਉਪਾਲੰਭ ਮਿਲਨੇ ਲਗੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਸਕਤਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਲਿਆਇ ਕਰਕੇ ਗਲਕੇ ਸਾਥ ਬਾਂਧ ਦੀਆ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਕਰ ਦੀਆ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਰੁਣ ਤੇਜੁ ਪਰਤ੍ਰਿਅ ਮੁਖੁ ਜੋਹਹਿ ਸਰੁ ਅਪਸਰੁ ਨ ਪਛਾਣਿਆ ॥

(ਤਰੁਣ) ਜੁਥਾ ਅਵਸਥਾ ਕੇ (ਤੇਜੁ) ਬਲ ਕਰਕੇ ਨਿਜ ਨਾਰੀ ਕੇ ਹੋਤੇ ਭੀ ਪਰਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੋ(ਜੋਹਹਿ)ਦੇਖਤਾ ਹੈ(ਸਰੁ) ਸਮਾ (ਅਪਸਰੁ) ਕੁਸਮਾ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ।

ਉਨਮਤ ਕਾਮਿ ਮਹਾ ਬਿਖੁ ਭੂਲੈ ਪਾਪੁ ਪੁੰਨ ਨ ਪਛਾਨਿਆ ॥

ਕਾਮ ਕਰਕੇ (ਉਨਮਤ) ਬਾਵਰਾ ਹੂਆ ਅਤੀ ਬਿਖਯੋਂ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਨੇ ਪਾਪ ਔਰ ਪੁੰਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਨਾ।

ਸੁਤ ਸੰਪਤਿ ਦੇਖਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਗਰਬਿਆ ਰਾਮੁ ਰਿਦੈ ਤੇ ਖੋਇਆ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਤਥਾ ਵਿਭੂਤੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਗਰਬਿਆ) ਅਭਿਮਾਨ ਕਰਤਾ ਭਯਾ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ (ਖੋਇਆ) ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ।

ਅਵਰ ਮਰਤ ਮਾਇਆ ਮਨੁ ਤੋਲੇ ਤਉ ਭਗ ਮੁਖਿ ਜਨਮੁ ਵਿਰੋਇਆ ॥੩॥

ਔਰ ਜੋ ਕੋਊ ਮਿਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਉਸਕੀ ਮਾਇਆ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਤੋਲਤਾ ਭਾਵ ਵਿਚਾਰਤਾ ਹੈ (ਤਉ) ਤਾਂਤੇ (ਭਗਮੁਖ) ਭਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹੀ ਜਨਮ ਕੋ (ਵਿਗੋਇਆ) ਬਿਗਾੜ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬਿਖਯੋਂ ਕੇ ਹੇਤ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਕੋ ਬਜਰਥ ਹੀ ਬਿਗਾੜ ਦੀਆ ਵਾ ਔਰ ਜੋ (ਮਰਤ) ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਯਾ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਤੋਲਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮਿਥਯਾ ਹੈ ਔਰ (ਤਉ) ਤੈਨੇ ਤੋ ਮੁਖ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੇ(ਭਗ)ਭਾਗ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਗਵਾਯਾ ਹੈ ਵਾ ਸਿਸਨ ਉਦਰ ਪਰਾਇਨ ਹੋਕਰ ਜਨਮ ਵਿਗਾੜਿਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ਇਹ ਤੀਸਰੀ ਅਵਸਥਾ ਭਈ ॥

ਪੁੰਡਰ ਕੇਸ ਕੁਸਮ ਤੇ ਧਉਲੇ ਸਪਤ ਪਾਤਾਲ ਕੀ ਬਾਣੀ ॥

ਕੇਸ ਐਸੇ (ਪੁੰਡਰ) ਸ੍ਵੇਤ ਹੋਏ ਹੈਂ ਕਿ ਚੰਬੇਲੀ ਆਦਿਕ ਫੂਲੋਂ ਸੇ ਭੀ ਅਧਕ ਧੌਲੇ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ (ਸਪਤ ਪਾਤਾਲ ਕੀ ਬਾਣੀ) ਬਾਣੀ ਐਸੀ ਸੁਖਮ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਮਾਨੋ ਸਾਤਵੇਂ ਪਤਾਲ ਮੈਂ ਬੋਲਤਾ ਹੈ॥

ਲੋਚਨ ਸ੍ਰਮਹ ਬੁਧਿ ਬਲ ਨਾਠੀ ਤਾ ਕਾਮੁ ਪਵਸਿ ਮਾਧਾਣੀ ॥

ਨੇਤ੍ਰ (ਸ੍ਰਮਹਿ) ਥਕਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਰਹ ਗਏ ਹੈਂ ਵਾ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਜਲ ਚਲਨੇ ਲਗਤਾ ਹੈ ਬੁਧੀ ਬੁਧੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋਗਈ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕਾ ਬਲ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਤੋ ਕਾਮਨਾ ਰੂਪੀ ਮਧਾਨੀ ਅੰਤਸ ਕਰਨ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰਕੇ ਮਥਨੇ ਲਗੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬ੍ਰਿਧਿ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਕਾਮਨਾ ਕੀ ਅਧਕਤਾ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਾਤੇ ਬਿਖੈ ਭਈ ਮਤਿ ਪਾਵਸਿ ਕਾਇਆ ਕਮਲੁ ਕੁਮਲਾਣਾ ॥

ਤਿਨ ਕਾਮਨਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਬਿਖਯੋਂ ਮੈਂ ਬੁਧੀ ਪਰਵਿਰਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ (ਪਾਵਸਿ) ਬਰਸਾਤ ਰੁਤ ਕੇ ਸਮਾਨ ਕਾਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ (ਕਾਇਆ) ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਕਵਲ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਕੁਮਲਾਇ ਗਯਾ ਮੁਰਝਾਇਆ ਹੈ।

ਅਵਗਤਿ ਬਾਣਿ ਛੋਡਿ ਮਿਤੁ ਮੰਡਲਿ ਤਉ ਪਾਛੇ ਪਛਤਾਣਾ ॥ ੪ ॥

ਇਸ ਮਾਤ ਲੋਕ ਮੈ ਆਇ ਕਰ ਜੀਵ ਨੇ (ਅਵਗਤ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰਕੇ ਨਾਮਕੀ ਬਾਣੀ ਛੋਡ ਦਈ ਹੈ(ਤਉ)ਪੁਨਾ ਪੀਛੇ ਸੇ ਦੇਹ ਕੇ ਤਯਾਗ ਕੇ ਉਪਰਾਂਤ ਪਸ਼ਚਾਤਾਪ ਕੀਆ ਕਿ ਹਾਇ ਹਾਇ ਇਸ ਭਾਰਥ ਭੂਮੀ ਮੇ ਮੁਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਮੇਰੇ ਸੇ ਭਜਨ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ॥ ੪ ॥

ਨਿਕਟੀ ਦੇਹ ਦੇਖਿ ਧੁਨਿ ਉਪਜੈ ਮਾਨ ਕਰਤ ਨਹੀ ਬੂਝੈ ॥

(ਨਿਕਟੀ ਦੇਹ) ਛੋਟੀ ਦੇਹਿ ਅਰਥਾਤ ਪੁਤ੍ਰ ਪੋਤ੍ਰਿਓਂ ਦੇਖ ਕਰਕੇ (ਧੁਨ) ਸਬਦ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਉਨਕੋ ਪੁਤ੍ਰ ਬਚਾ ਕਹਤਾ ਹੈ ਯਹ ਤੋ ਉਨਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਇਸਕੋ ਜਾਨਤੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਵਾ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸ-ਥਾ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਦੇਹ ਨਿਖੁਟ ਗਈ ਹੈ ਜਾਤੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਅਜੇ ਭੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ॥

ਲਾਲਚੁ ਕਰੇ ਜੀਵਨ ਪਦ ਕਾਰਨ ਲੋਚਨ ਕਛੂ ਨ ਸੂਝੈ ॥

ਜੀਵਨ ਪਦ ਭਾਵ ਜੀਵਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਲਾਲਚ ਕਰਤਾ ਹੈ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਕੁਛ ਸੂਝਤਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟ ਮੰਦ ਹੋਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਥਾਕਾ ਤੇਜੁ ਉਡਿਆ ਮਨੁ ਪੰਖੀ ਘਰਿ ਆਂਗਿਨਿ ਨ ਸੁਖਾਈ ॥

ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਜੋ(ਤੇਜ) ਬਲ ਥਾ ਸੋ ਥਕਤ ਹੂਆ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰੀਰ ਸੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਵਯੋਗ ਹੂਆ (ਮਨੁ) ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਪੰਛੀ ਵਾਸਨਾ ਅਨਸਾਰ ਲੋਕਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਉਡ ਕਰਕੇ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਫਿਰ ਮਿਰਤਕ ਸਰੀਰ ਘਰ ਕੇ ਅੰਗਨ ਮੈਂ ਭੀ ਸਬੰਧੀ ਜਨੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੁਖਾਉਂਤਾ ਹੈ ॥

ਬੇਣੀ ਕਹੈ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਭਗਤਹੁ ਮਰਨ ਮੁਕਤਿ ਕਿਨਿ ਪਾਈ ॥ ੫ ॥

ਬੇਣੀ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਤੁਮ ਏਹਿ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ਮਰਨੇ ਕਰਕੇ ਮੁਕਤੀ ਕਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਿ ਮਰਨੇ ਸੇ ਪਹਲੇ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਉਪਾਵ ਕਰੋ ॥ ੫॥

ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ॥

ਏਕ ਸਮੇ ਰਵਦਾਸ ਜੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਧਯਾਨ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਥੇ ਜਬ ਬਿਰਤੀ ਤਦਾਕਾਰ ਹੁਈ ਤੋ ਸ੍ਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਕਾ ਸਾਖਜਾਤ ਕਾਰ ਹੁਆ ਤਬ ਧਿਆਨ ਸੇ ਉਠੇ ਹੁਏ ਰਵਦਾਸ ਜੀ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਨੇ ਕੋ ਚਲੇ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਭਗਵਾਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਨਿਕਟ ਮਤਿ ਆਈਓ ਤੁਮਾਰਾ ਸਰੀਰ ਚੁਮਾਰ ਕਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਮੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਸੇ ਸਪਰਸ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਤਬ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਤੋਹੀ ਮੋਹੀ ਮੋਹੀ ਤੋਹੀ ਅੰਤਰੁ ਕੈਸਾ ॥ ਕਨਕ ਕਟਿਕ ਜਲ ਤਰੰਗ ਜੈਸਾ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰਾ ਮੇਰੇ ਸੇ ਔਰ ਮੇਰਾ ਤੇਰੇ ਸੇ (ਅੰਤਰੁ) ਭੇਦ ਕੈਸਾ ਬਨਸਕੇ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸਾ ਤੂੰ ਈਸ੍ਵਰ ਸਤ ਚਿਦ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੈਂ ਜੀਵ ਭੀ ਸਤਚਿਦਾਨੰਦ ਰੂਪ ਹੂੰ ਜੀਵ ਔਰ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜੋ ਭੇਦ ਕਥਨ ਹੈ ਸੋ ਕੇਵਲ ਉਪਾਧੀ ਕ੍ਰਿਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਮਸ੍ਟੀ ਉਪਾਧੀ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਸਰਬ ਗਯਾਤਾਦਿ ਧਰਮ ਸਹਿਤ ਜਗਤ ਕੀ ਉਪਤਪੀ ਪਾਲਨ ਸਿੰਘਾਰਾਦਿ ਬਿਵਹਾਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਈਸ੍ਵਰ ਔਰ ਜੀਵਕੀ ਵਿਯਸਤੀ ਉਪਾਧੀ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਅਲਪੱਗਤਾਦਿ ਧਰਮ ਸਹਿਤ ਉਤਪਤਿ ਪਾਲਨਾ ਸਿੰਘਾਰਾਦਿ ਬਿਵਹਾਰਕੋ ਕਰਨੇ ਸੇ ਆਸਮਰਥ ਹੈ ਯਾਂਤ ਜੀਵ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਵਾਸਤਵ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਤੋ ਵਿਯਸਟੀ ਸਮਸਟੀ ਉਪਾਧੀ ਕੇ ਜੋ ਭੇਦ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਚਮੈ ਹੋ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਕਿੰਤੂ ਲਛ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਬਨਤੇ ਔਰ ਲਛ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਯਾਂਤ ਜੀਵ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ਭੇਦ ਕਲਪਨਾ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈਵਾ ਸਤਵਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਦ੍ਰਸ੍ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ(ਕਨਕ)ਸ੍ਵਰਨ ਕਾ ਭੇਦ ਕਟਕ ਆਦਿ ਭੂਖਣੋਂ ਸੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸ੍ਵਰਨ ਕੇ ਭੂਖਨ ਹੈਂ ਸੋਸਭ ਸ੍ਵਰਨਰੂਪਹੀਹੈਂ ਤਿਸਸੁਵਰਨ ਮੈਂ ਜੈਸੇ ਕੁੰਡਲ ਕੜੇਆਦਿਭੂਖਣ ਭਾਵਣਾ ਕਲਪਤ ਹੈਂਤੈਸੇਹੀ ਸੁਧ ਬ੍ਰਹਮਮੈ ਜੀਵ ਤਥਾਈਸ੍ਵਰ ਭਾਵ ਭੀ ਕਲਪਤ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਦੂਸਰਾ ਦ੍ਰਸ੍ਟਾਂਤ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਜੈਸੇ (ਜਲ ਤਰੰਗ) ਜਲ ਔਰ ਤਰੰਗ ਕਾ ਭੇਦ ਕਲਪਨਾ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਸੇ ਜਲਤੇ ਭਿੰਨ ਤਰੰਗ ਕੁਛ ਵਸਤੁ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਉਪਾਧੀ ਭੇਦ ਤੇ ਬਨੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੁਧ ਬ੍ਰਹਮ ਜਲਵਤ ਹੈ ਔਰ ਤਾ ਮੈਂ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾਵ ਸਮਸਟੀ ਉਪਾਧੀ ਕਰਕੇ ਸਾਮੁਦ੍ਰ ਵਤ ਹੈ ਜੀਵ ਵਿਯਸ੍ਟੀ ਕਰਕੇ ਬੁੰਦ ਵਤ ਹੈ ਜਬ ਸਮੁਦ੍ਰ ਕੀ ਸਮਸਟੀ ਔਰ ਬੁੰਦ ਕੀ ਵਿਯਸਟੀ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਪਰੀਤਿਜਾਗ ਕਰੀਏ ਤਬ ਕੇਵਲ ਜਲ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਸੇਸ ਰਹੇ ਹੈ ਤੈਸਹੀ ਈਸ੍ਵਰ ਕੀਸਰਬਗਤਾ ਔਰ ਜੀਵ ਕੀ ਅਲਪਗਤਾ ਦੋਨੋ ਕੇ ਤਜਾਗ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕੇਵਲ ਲਛਕਾ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀਏ ਤਬ ਏਕ ਅਦ੍ਵੈਤ ਸੁਧ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਸੇਸ ਰਹੇ ਹੇ ਔਰ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੇਕਰ ਐਸੇ ਕਹੋ ਕਿ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਯਦਪਿ ਵਾਸਤਵ ਕਰਕੇ ਤੋ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਤੋ ਭੇਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਸੁਧ ਸਤੋ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਕਾ ਕਾਰਜ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵ ਕਾ ਸਰੀਰ ਮਲਨ ਤਮੋਰੂਪ ਅਵਿਦਯਾ ਕਾ ਕਾਰਜ ਹੈ ਜੀਵ ਪਾਪੀ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਹੂੰ ਸੋ ਐਸੇ ਹੋ।

ਜਉਪੈ ਹਮ ਨ ਪਾਪ ਕਰੰਤਾ ਅਹੇ ਅਨੰਤਾ ॥ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਨਾਮੁ ਕੈਸੇ ਹੁੰਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਬਅੰਤ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜੇਕਰ ਹਮ ਜੀਵ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਤੋ ਆਪਕਾ ਨਾਮ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਕੈਸੇ (ਹੁੰਤਾ) ਹੋ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਬ ਜੀਵ ਪਾਪ ਕਰਤ ਹੈਂ ਔਰ ਤੁਮ ਤਿਨ ਪਾਪੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤਬ ਆਪਕਾ ਨਾਮ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਊ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਤੋ ਆਪ ਕਿਸਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਪਤਿਤਪਾਵਨ ਨਾਮ ਕਹਾਉਗੇ। ਹੇ ਭਗਵਨ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੇ ਕਹੋ ਯਦਯਪ ਏਹੀ ਸਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੂੰ ਔਰ ਤੂੰ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ।

ਤੁਮ ਜੁ ਨਾਇਕ ਆਛਹੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਤੇ ਜਨੁ ਜਾਨੀ ਜੈ ਜਨ ਤੇ ਸੁਆਮੀ ॥੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੂ ਜੋ (ਆਛੰ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ (ਨਾਇਕ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਰਕੇ ਤੋ ਦਾਸ ਜਾਨਿਆਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਦਾਸ ਬਨੇ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਬਿਨ ਦਾਸ ਨਹੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਦਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਦਾਸ ਬਿਨਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨਹੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਆਪ ਮੈ ਸ੍ਵਾਮੀ ਭਾਵ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਬਨੇ ਹੈ ਜਬ ਐਸੇ ਅਡੋਲ ਨਿਸਚੇ ਕੇ ਬਚਨ ਰਵਦਾਸ ਜੀਨੇ ਉਚਾਰਨ ਕੀਏ ਤਬ ਆਗਯਾ ਭਈ ਕਿ ਮੈ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਭਇਆ ਹੂੰ ਵਰ ਮਾਂਗ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰੀਰੁ ਆਰਾਧੈ ਮੋਕਉ ਬਚਾਰੁ ਦੇਹੁ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਕਿ ਜਬ ਤਕ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਅਰਾਧੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੇਵਨ ਕਰੇ ਔਰ ਅਪਨੇ ਸਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਮੁਝਕੋ ਵਿਚਾਰ ਦੀਜੀਏ।

ਰਵਿਦਾਸ ਸਮਦਲੁ ਸਮਝਾਵੈ ਕੋਊ ॥ ੩ ॥

ਰਵਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਦੀਜੀਏ ਜੋ ਕੋਊ (ਦਲੁ) ਸੰਮੂਹ ਕੇ ਬੀਚ (ਸਮ) ਏਕ ਰਸ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਦੇਵੇ ਤਬ ਹਰੀ ਤਥਾਅਸਤੂ ਕਹਿ ਕਰ ਅੰਤਰ ਧਯਾਨ ਭਏ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

੧ ੴ ਸਤਿਨਾਮੁਕਰਤਾਪੁਰਖੁਨਿਰਭਉਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲਮੂਰਤਿਅਜੂਨੀਸੈਭੀਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਮੰਗਲਾਚਰਨ ਕਾ ਅਰਥੁ ਪ੍ਰਥਮ ਜਪਜੀ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਆਦਿ ਮੈਂ ਕਰਿ ਆਏ ਹੈਂ ॥ ਕਿਸੀ ਸਮਜ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਸੰਤ ਜਨ ਆਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਏ ਇਨ ਸਾਤ ਸ਼ਬਦੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਤਾ ਤੋ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੈ ਔਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਆਸਜ ਸਭਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕਾ ਏਕ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਇਨਕੀ ਉਥਾਨਕਾ ਏਕ ਹੈ ਔਰ ਸ਼ਬਦ ਕ੍ਰਮ ਪੂਰਬਕ ਸਾਤ ਹੈਂ ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਪ ਅਪਨੀ ਦਸਾ ਕਥਨ ਕਰੀਏ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੈ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਜੋ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੋ (ਹਰਿ) ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਵਾ ਹਰਿ ਕਾਲ ਮੈਂ ਮਰੇ ਮਨ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਮੈਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਿਧਿ ਪਾਈ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਗੁਰਮਤਿ ਚਲੈ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੈਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਸਿਧੀ ਪਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਭਾਈ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਪੁਰਸ ਹੀ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਜਾ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਖਰਚੁ ਲਇਆ ਬੰਨਿ ਪਲੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੈਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪ ਖਰਚ ਪਲੇ ਮੈਂ ਬਾਂਧ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਲੋਕ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕੀਆਹੈ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਾਣ ਸਖਾਈ ਸਦਾ ਨਾਲਿ ਚਲੈ ॥

ਮੇਰਾ ਸਦਾ ਸਹਾਇਕ ਹੈ ਅਰ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਥ ਚਲੇ ਗਾ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹਰਿ ਨਿਹਚਲੁ ਹਰਿ ਧਨੁ ਪਲੈ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ (ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ) ਨਿਹਚੇ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਨੁਅਚਲੁ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇਰੂਪੀ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਜੀਉ ਪਦੁ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਰਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੂਰਬ ਕਾਲ ਮੈਂ ਐਸੀ ਉਮੰਗ ਭਈ ਕਿ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਮੇਰਾ ਮਨ ਕਾ ਸਜਨ ਔਰ ਤਨ ਕਾ ਪਯਾਰਾ ਹੈ ॥

ਕੋਈ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਜੀਵਾਇਆ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਮੁਝ ਕੋ ਹਰੀ ਆਣ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਵੇ ਸੋ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੋ ਜੀਵਤੇ ਕਰੇ ॥

ਹਉ ਰਹ ਨ ਸਕਾ ਬਿਨੁ ਦੇਖੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਮੈ ਨੀਰੁ ਵਹੇ ਵਹਿ ਚਲੈ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖੇ ਬਿਨਾ ਮੈਂ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਯਾਂਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਨੀਰ ਕੇ (ਵਹੇ) ਵਾਹੇ ਅਰਥਾਤ ਨਾਲੇ ਵਗੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਤ੍ਰੁ ਮੇਰਾ ਬਾਲ ਸਖਾਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਕਾ (ਸਖਾਈ) ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਥਮ ਅਗਜਾਤ ਅਵਸਥਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ ਬਾਲ ਹੈ ਸੋ ਐਸੀ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥

ਹਉ ਰਹ ਨ ਸਕਾ ਬਿਨੁ ਦੇਖੇ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥

(ਹੇ ਮੇਰੀ ਮਾਈ) ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੈਂ ਬਿਨਾ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਈਹਾਂ ਮਾਈ ਪਦੁ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਗੁਰ ਮੇਲਹੁ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਧਨੁ ਪਲੈ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਜਗਜਾਸੀ ਜਨੋਂ ਕੋ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਯੋਗਜ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਵਹੁ ਤਬ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਮਧੁਸੂਦਨ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਪ੍ਰਾਨਾ ॥

ਮਧੁਸੂਦਨ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਥਾ ਤਨ ਔਰ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੈ ॥

ਹਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਾ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰੇ ਔਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰੇਖ ਗਜਾਨੁ ਹੈ ॥

ਕੋਈ ਸਜਣੁ ਸੰਤੁ ਮਿਲੈ ਵਡਭਾਗੀ ਮੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਿਆਰਾ ਦਸੈ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਕੋਈ ਸਜਣੁ ਸੰਤ ਜਨ ਪੂਰਨ ਭਾਰੋਂ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਬੇਤਾ ਮਹਾਤਮਾ ਮਿਲੇ ਤਬ ਮੁਝਕੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਜੋ ਮੇਰਾ ਪਜਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਦਸੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਪ੍ਰੋਛ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਵੇ ਜੀਉ ਪਦੁ ਸੰਬੋਧਨੁ ਹੈ ॥

ਹਉ ਮਨੁ ਤਨੁ ਖੋਜੀ ਭਾਲ ਭਾਲਾਈ ॥

ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ (ਖੋਜੀ) ਢੂਢਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਕਰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਗਜਾਸੂ ਹੋਕਰ ਭਾਲਣੇ ਜੋਗ ਕੋ(ਭਾਲਾਈ) ਢੂਢਤਾ ਹੂੰ॥

ਕਿਉ ਪਿਆਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮਿਲੈ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥

(ਹੇ ਮੇਰੀ ਮਾਈ) ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋ ਮੇਰਾ ਪਜਾਰਾ (ਪ੍ਰੀਤਮੁ) ਮਿਤ੍ਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲੇ ।

ਮਿਲਿ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਖੋਜੁ ਦਸਾਈ ਵਿਚਿ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਵਸੈ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਿ ਕਰ(ਖੋਜੁ)ਰਸਤੇ ਕੋ(ਦਸਾਈ)ਪੂਛਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਤਿਸੰਗਤ ਕੇ ਬੀਚ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਸਤਿਗੁਰ ਰਖਵਾਲਾ ॥

ਮੇਰਾ ਜੋ ਪਜਾਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਜਨਮਾਦਿ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਦੀਨ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥

ਹਮ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਰੂਪੀ ਬਾਰਿਕ ਅਗਜਾਤ ਔਰ ਦੀਨ ਹੈ ਅਰ ਵਹੁ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੇਰਾ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਰੁਰ ਜਲ ਮਿਲਿ ਕਮਲ ਬਿਗਸੈ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੂ ਜੋ ਪੂਜਨੀਯ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਰੂਪੀ ਜਲਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮੇਰਾ ਰਿਦਾ ਰੂਪੀ ਕਮਲ (ਬਿਗਸੈ) ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਵੈਗਾ ॥ ੩ ॥

ਮੈ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਦੇਖੇ ਨੀਦ ਨ ਆਵੈ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਿਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀਏ ਤੇ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਤੀ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨਿ ਵੇਦਨ ਗੁਰ ਬਿਰਹੁ ਲਗਾਵੈ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਬਿਰਹੁ) ਵਿਛੋੜਾ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈ (ਵੇਦਨ) ਪੀੜਾ ਲਗਾਉਂਤਾ ਹੈ।

ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਗੁਰ ਮੇਲਹੁ ਜਨੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਰਹਸੈ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਿਵਾਰਣ ਕਰਤਾ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਕਰਾਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ (ਜਨੁ) ਦਾਸੁ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ (ਰਹਸੈ) ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਹਰਿ ਗੁਣ ਪੜੀਐ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗੁਣੀਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋ ਕੋ ਪੜਨਾ ਕਰੀਏ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋ ਕੋ (ਗੁਨੀਐ) ਵਿਚਾਰੀਏ।

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਥਾ ਨਿਤ ਸੁਣੀਐ ॥

ਔਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਕਥਾ ਹੀ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀਏ।

ਮਿਲਿ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ਜਗੁ ਭਉਜਲੁ ਦੁਤਰੁ ਤਰੀਐ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਸੰਗਤਿ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਰੂਪੀ ਜੋ ਸਾਮੁੰਦਰ ਜਿਸਮੈ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਡਰ ਰੂਪੀ ਜਲ ਅਤੀ (ਦੁਤਰੁ) ਕਠਨੁ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਤਰੀਏ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਆਉ ਸਖੀ ਹਰਿ ਮੇਲੁ ਕਰੇਹਾ ॥

ਹੇ (ਸਖੀ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਿਯਾਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋ ਤੁਮ ਭੀ ਆਵੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਨਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੁ ਕਰੀਏ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਾ ਮੈ ਦੇਇ ਸਨੇਹਾ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਨੇਹਾ ਦੇਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਬਤਾਵੇ।

ਮੇਰਾ ਮਿਤ੍ਰੁ ਸਖਾ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਭਾਈ ਮੈ ਦਸੇ ਹਰਿ ਨਰ ਹਰੀਐ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਸੋਈ ਮੇਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਸਖਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਔਰ ਭ੍ਰਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਨ ਬਚਕ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਸੋਈ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਨਰ) ਮਾਨੁਖੋਂ ਸੇ ਲੇਕਰ (ਹਰਿ) ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ (ਹਰੀਐ) ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਵਾ ਜੋ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਬਤਾਵੇ ॥ ੨ ॥

ਮੇਰੀ ਬੇਦਨ ਹਰਿ ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਜਾਣੈ ॥

ਮੇਰੀ (ਬੇਦਨ) ਪੀੜਾ ਕੋ ਹਰੀ ਰੂਪ ਜੋ ਪੂਰਨ ਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋਈ ਜਾਣਤਾ ਹੈ।

ਹਉ ਰਹ ਨ ਸਕਾ ਬਿਨੁ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਕੇ (ਵਖਾਣੇ) ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੈਂ ਰਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ।

ਮੈ ਅਉਖਦੁ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦੀਜੈ ਰਗੁ ਪੂਰੈ ਮੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਉਧਰੀਐ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਐਸੇ ਕਥਨ ਕਰੂੰ ਕਿ ਹੇ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋ ਹੰਕਾਰ ਰੋਗ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਮੈਨੂੰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਔਖਦੁ ਔਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਹੀ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਜੀਏ ਕਾਮਾਦਿ ਸ੍ਰਪੋਂ ਕੀ ਬਿਖ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇ ॥ ੩ ॥

ਹਮ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਦੀਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥

ਹਮ ਰਗਜਾਸੂ ਰੂਪੀ (ਚਾਤ੍ਰਿਕ) ਪਪੀਹੇ ਦੀਨ ਹੋਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ।

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬੂੰਦ ਮੁਖਿ ਪਾਈ ॥

ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਬੂੰਦ ਹਮਾਰੇ ਮੁਖ ਮੇਂ ਪਾਈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕੀਅ॥

ਹਰਿ ਜਲ ਨਿਧਿ ਹਮ ਜਲ ਕੇ ਮੀਨੇ ਜਨੁ ਨਾਨਕ ਜਲ ਬਿਨੁ ਮਰੀਐ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਹਮ ਜਗਜਾਸੀ ਜਨ ਰੂਪੀ (ਮੀਨੇ) ਮਛ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਤਿਸ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲ ਸੇ ਬਿਛੜਨੇ ਕਰਕੇ ਮਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਹਰਿ ਜਨ ਸੰਤ ਮਿਲਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਬਕਾਲ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤ ਉਪਜਤੀ ਭਈ ਕੋ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤਜਨੋਂ ਮੇਰੇਕੋ ਮਿਲੋ ॥

ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਦਸਹੁ ਮੈ ਭੁਖ ਲਗਾਈ ॥

ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਯਾਰਾ ਬਤਾਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਝ ਕੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕੀ (ਭੁਖ) ਚਾਹ ਲਗ ਆਈ ਹੈ ॥

ਮੇਰੀ ਸਰਧਾ ਪੂਰ ਜਗਜੀਵਨ ਦਾਤੇ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਦਰਸਨਿ ਮਨੁ ਭੀਜੈ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ ਕਿ ਹ ਜਗਤ ਜੀਵਨ ਦਾਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਸਰਧਾ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਨ ਕਰੁ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੁ ਔਰ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਭੀਜੈ) ਸਨਿਗਧੁ ਹੋਵੈ ॥ ੧ ॥

ਮਿਲਿ ਸਤਿਸੰਗਿ ਬੋਲੀ ਹਰਿ ਬਾਣੀ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਣੀ ॥

ਪੁਨਾ ॥ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਥਨ ਕਰੂੰ ਔਰ ਹਰੀ ਕੀ ਜੋ ਕਥਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਈ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਜੈ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰੂਪੀ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈ ਮਿਲ ਕਰ ਪਾਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਸੰਗਤਿ ਪਾਵਹਿ ॥ ਭਾਗਹੀਨ ਭ੍ਰਮਿ ਚੋਟਾ ਖਾਵਹਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਭਾਗਹੀਣ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਸੰਗ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੂਏ ਜਮ ਕੀ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨੁ ਭਾਗਾ ਸਤਸੰਗੁ ਨ ਲਭੈ ਬਿਨੁ ਸੰਗਤਿ ਮੈਲੁ ਭਰੀਜੈ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੁੰਨੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਤਸੰਗੁ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਸਤਿਸੰਗ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਸੇ ਭਰੀਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਮੈ ਆਇ ਮਿਲਹੁ ਜਗਜੀਵਨ ਪਿਆਰੇ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦਇਆ ਮਨ ਧਾਰੇ ॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਪਯਾਰੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਇ ਮਿਲੁ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਦਇਆ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਆਪਨਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੇਹੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਮੀਠਾ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥ ਜਨੁ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਭੀਜੈ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਮੀਠਾ ਲਗਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਹਰੀ ਰਾਮ ਮੇਂ ਭੀਜੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪ੍ਰਥਮ ਦਸਾ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਗੁਰਿ ਗਿਆਨੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ॥
ਮਨੁ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਆਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗਿਆਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਬ ਹਰੀ ਕਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪੁ ਰਸ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਤਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰਤਾ॥ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਹਰੀ ਰਸ ਪੀਆਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬੋਲੀ ਮਨੁ ਹਰਿ ਰਸਿ ਟੁਲਿ ਟੁਲਿ ਪਉਦਾ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਹਰਿ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਹਰੀ ਤਿਸ ਕਾ ਹਰਿ ਜਸ ਮੁਖ ਸੇ ਬੋਲਤਾ ਹੂੰ॥ ਪੁਨਾ ਮਨੁ ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ (ਟੁਲਿ ਟੁਲਿ) ਉਲਟ ਉਲਟ ਕਰਕੇ (ਪਉਦਾ) ਪੜਦਾ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਆਵਹੁ ਸੰਤ ਮੈ ਗਲਿ ਮੇਲਾਈਐ ॥ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੀ ਮੈ ਕਥਾ ਸੁਣਾਈਐ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਤੁਮ ਆਇ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗਲੇ ਸੇ ਮਿਲਾਇ ਲੀਜੀਏ ਮੇਰਾ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਥਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਾਈਏ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਉਤਪਤਿ ਭਈ ਕਿ ਸਰਬ ਦਾ ਕਾਲ ਬ੍ਰਿਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਬੀਚ ਲਗੀ ਰਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਮਿਲਹੁ ਮਨੁ ਦੇਵਾ ਜੋ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਮੁਖ ਚਉਦਾ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੋ ਜੋ ਕੋਈ ਮਹਾਤਮਾਂ ਜਨੁ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੀ ਬਾਣੀ (ਚਉਦਾ) ਉਚਾਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸਕੇ ਆਗੇ ਅਪਨਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਰਪਨ ਕਰੋਂ॥ ੨ ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਸੰਤੁ ਮਿਲਾਇਆ ॥ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਰਸੁ ਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਵਡੇ ਪੁਨੋਂ ਵਾਲੇ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਸੰਤ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਕਾ ਮਲੁ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਕੀਆ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਾਗ ਹੀਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਹੀ ਪਾਇਆ। ਮਨਮੁਖੁ ਗਰਭ ਜੂਨੀ ਨਿਤ ਪਉਦਾ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਭਾਗ ਹੀਨ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਭਯਾ ਹੈ ਇਸ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਨਿਤ ਹੀ ਗਰਭ ਜੂਨੀ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਨਮਤਾ ਔਰ ਮਰਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਆਪਿ ਦਇਆਲਿ ਦਇਆ ਪ੍ਰਭਿ ਧਾਰੀ। ਮਲੁ ਹਉਮੈ ਬਿਖਿਆ ਸਭ ਨਿਵਾਰੀ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਪਰ ਦਯਾਲੂ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਦਇਆ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਸੰਪੂਰਨ ਮੈਲ ਨਿਵਾਰਣ ਕਰੀ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਹਟ ਪਟਣ ਵਿਚਿ ਕਾਂਇਆ ਹਰਿ ਲੈਦੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸਉਦਾ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਦੇਹ ਰੂਪੀ (ਪਟਣ) ਨਗਰ ਇੰਦ੍ਰਯ ਰੂਪੀ ਹਾਟ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈ ਗੁਰਮੁਖ ਪੁਰਸ ਰੂਪੀ ਬਯੋਪਾਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਸੌਦਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪॥ਹਉ ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ॥ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਮਨਿ ਨਾਮੁ ਵਸਾਈ॥

ਮੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਤਥਾ ਨਾਮ ਕੋ (ਧਿਆਈ) ਸਿਮਰਨ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਾਮ ਜਪੂੰ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੈ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਮੈਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਸਾਈ ਹੈ।

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰ ਸੁਆਮੀ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰਿ ਰਸੁ ਕੀਚੈ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜੋ (ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸ ਰੂਪ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ।

ਧਨੁ ਧਨੁ ਹਰਿ ਜਨੁ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤਾ। ਜਾਇ ਪੁਛਾ ਜਨ ਹਰਿ ਕੀ ਬਾਤਾ ॥

ਹਰੀ ਕੇ (ਜਨ) ਦਾਸ ਧੰਨਜ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਜਾਨਿਯਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਬਾਰਤਾ ਪੂਛੂੰ।

ਪਾਪ ਮਲੋਵਾ ਮਲਿ ਮਲਿ ਧੋਵਾ ॥

ਤਿਨਕੇ ਚਰਨੋ ਕੋ (ਮਲੋਵਾ) ਮਰਦਨ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਚਾਪੀ ਕਰੂੰ ਪੁਨਾ ਮਲ ਮਲ ਕਰ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ ਧੋਵੋਂ।

ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਚੈ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਿਉਂ ਕਿ ਤਿਨ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ (ਪੀਚੈ) ਪਾਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਦਾਤੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥ ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਤੇ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ (ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਬਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰਕੇ ਵਾ ਬਡੇ ਪੁੰਨਵਾਨ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰਸੁ ਸਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੋਲੀ ॥

ਸੋ ਗੁਰੂ ਆਪ ਸਚੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਕੀ (ਬੋਲੀ) ਬਾਣੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਮ੍ਰਿਤੁ ਸੇ ਰਹਤ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ।

ਗੁਰ ਪੂਰੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਲੀਚੈ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਲੀਜੀਏ ਹੈ।

ਹਰਿ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਸਤਿ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਾਈਐ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਐਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤਾ ਰਹਾ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਾਈਏ।

ਮਿਲਿ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥

ਔਰ ਤਿਸ ਸਤਸੰਗਤ ਮੇ ਮਿਲਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ।

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਣੀ ਮੁਖਿ ਬੋਲੀ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਪਰੀਚੈ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮਰੀ ਇਹ ਇਛਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੀ ਕੀ ਹਰਿ ਕਥਾ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੂੰ ਔਰ ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ ਹੀ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੂੰ ਔਰ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਰਚਾ ਰਹੇ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਿਤ ਆਵ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਆਵਹੁ ਭੈਣੇ ਤੁਸੀ ਮਿਲਹੁ ਪਿਆਰੀਆ ॥

ਜਹਾਂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਮੇਲ ਹੋਵੇ ਤਹਾ ਤਿਨਕੋ ਐਸੇ ਕਥਨ ਕਰੂੰ ਹੇ ਭਾਈ ਸਖੀਯੋ ਪਿਯਾਰੀਯੋ ਤੁਮ ਆਵੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੋ ॥

ਜੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਦਸੈ ਤਿਸਕੇ ਹਉ ਵਾਰੀਆ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਿਲਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਲਧਾ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਹਉ ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਘੁਮਾਈਆ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਤਾਵੇ ਤਿਸਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਹੇ ਕਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਸਜਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਤਾਤੇ ਮੈਂ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਵਿਟਹੁ) ਉਪਰ ਸੇ ਸਦਾ (ਘੁਮਾਈਆ) ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਬ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਤਬ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਭਏ।

ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਤਹ ਸੁਆਮੀ। ਤੂੰ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਵਿਆ ਅੰਤਰਿਜਾਮੀ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਹਾ ਜਹਾਂ ਮੈਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਤੂੰ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਹੇ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਤੂੰ ਰਵਿਰਹਿਆ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਨਾਲਿ ਦਿਖਾਲਿਆ ਹਉ ਸਤਿ ਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਸਦਵਾਰਿਆ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪੂਰੇ ਸੁਰੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੰਗਹੀ ਦਿਖਲਾਯਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਮੈਂ ਸਤਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ(ਵਿਟਹੁ)ਉਪਰ ਸੇ ਸਦਾਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੨ ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਅਨਭਵ ਭਯਾ ਹੈ ਸੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਏਕੋ ਪਵਣੁ ਮਾਟੀ ਸਭ ਏਕਾ ਜੋਤਿ ਸਬਾਈਆ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਸੇ ਚੀਟੀ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸਰਬ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਏਕਹੀ ਪਵਨ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੋ ਸਮਸਟੀ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਣ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਹੈਂ ਪੁਨਾ(ਮਾਟੀ) ਮਿਰਤਕ ਉਪਲਖਤ ਪਾਂਚੋਂ ਤਤ ਸੋ ਸਕ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਏਕਹੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਆਤਮ ਸੱਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਰਬ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਏਕਹੀ ਅਦ੍ਵਤੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ਜੋਸਰਬ ਮੈਂ ਤਤ੍ਵ ਔਰ ਜੋਤਿ ਏਕ ਹੈ ਤੇ ਰਾਜਾ ਰੰਕ ਸੇਵਕ ਸ੍ਵਾਮੀ ਭਾਵ ਕੈਸੇ ਪਰਤੀਤ ਹੋਵੇ ਹੈਂ ? ਉਤਰ-

ਸਭ ਇਕਾ ਜੋਤਿ ਵਰਤੈ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਨ ਰਲਾਈ ਕਿਸੈ ਦੀ ਰਲਾਈਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ(ਜੋਤਿ) ਚੇਤਨਸੱਤਾ ਤੋ ਏਕਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਬਯੋਹਾਰ ਕੀ ਬਰਤਨ ਸਭ ਕੀ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਕਿਸੇ ਕੀ ਰਲਾਈ ਹੂਈ ਰਲਤੀ ਨਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਔਰ ਕ੍ਰਿਯਾ ਯਹਿ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੈ ਏਕ ਦੂਸਰੇ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਵਾ ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਉਪਾਧੀ ਭੇਦ ਕਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਕਿਸੀ ਕੀ ਰਲਾਈ ਹੂਈ ਜਾਤੀ ਬਯਕਤੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਰਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਇਕੁ ਨਦਰੀਆਇਆ ਹਉ ਸਤਿ ਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਵਤਾਇਆ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਐਸੀ ਅਦ੍ਵੈਤਭਾਵਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਏਕ ਅਦੁਤੀਯ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਇਆ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਮੈਂ ਸਤਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਰ ਸੇ (ਵਤਾਇਆ) ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੩ ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬਾਣੀ ॥ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਕੈ ਮਨਿ ਪਿਆਰੀ ਭਾਣੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਬਾਣੀਗੁਰੂਜੀਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈ ਸੋ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪਯਾਰੀ ਲਗੀ ਹੈ॥

ਉਪਦੇਸੁ ਕਰੇ ਗੁਰੁ ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਗੁਰੁ ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਪਰਉਕਾਰੀਆ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਪੂਰਨ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤਜਨੋਂ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੈਸੇ ਹੈ ਪੂਰਨ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਵਲ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੭ ॥

ਸਤਿ ਚਉਪਦੇ ਮਹਲੇ ਚੌਥੇ ਕੇ ॥

ਈਹਾ ਤਕ ਗੁਰੁ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਸਤ ਚਉਪਦੇ ਆਏ ਚਾਰ ਪਉੜੀਆਂ ਕਾ ਚੌਪਦਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਏਕ ਸਮਯ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀਕੇ ਜੇਸ੍ਠ ਭ੍ਰਾਤਾ ਸਹਾਰੀ ਰਾਮ ਜੀ ਅਪਨੇ ਪੁਤ੍ਰਕੇ ਵਿਵਾਹ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀਕੋ ਲੈਨੇ ਆਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਪ ਲਹੌਰ ਮੈਂ ਹਮਾਰੇ ਗ੍ਰਹਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹਮਾਰੇ ਚਲਨੇ ਕਰਕੇ ਦੇਸ ਦੇਸਾਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਸਾਥ ਚਲੈਗੀ ਆਪਕੋ ਸਭਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਕਠਿਨ ਹੋਗੀ ਯਾਂਤੇ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਜਾਈਏ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਕੋ ਆਗਿਯਾ ਕਰੀ ਕਿ ਤੁਮਾਰੇ ਭ੍ਰਾਤਾ ਕਾ ਵਿਵਾਹ ਹੈ ਆਪ ਅਪਨੇ ਤਾਯਾ ਸਹਾਰੀ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜਾਈਏ ਤਬਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਈਹਾਂ ਸੰਗਤੋਂ ਕੀ ਭੀੜਾ ਬਹੁਤੁ ਹੋਰਹੀ ਹੈ ਯਾਤੇ ਮੇਰਾ ਜਾਨਾ ਬਨ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਆਗਯਾ ਕਰੀ ਉਨਾਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੋ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਮਿਥਿਆ ਪਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸਸੇ ਨਾਮੈਂ ਕਿਸੀਕਾ ਸਬੰਧੀ ਹੂੰ ਔਰ ਨ ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਭ੍ਰਾਤਾ ਹੈ ਯਾਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਐਸੇ ਬਿਵਹਾਰੋ ਕੀ ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਅਰਜਨ ਜੀਕੋ ਆਗਯਾ ਕਰੀ ਉਨੋਂਨੇ ਪ੍ਰਮਾਨ ਕਰੀ ਔਰ ਵਿਦਾ ਕੇ ਸਮੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਬਿਨਾ ਬੁਲਾਏ ਹਮਾਰੇ ਈਹਾਂ ਮਤਿ ਆਈਓ ਲਹੌਰ ਮੈਂ ਬਰਸ ਤਕ ਰਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨੇ ਬੁਲਾਏ ਨਹੀਂ ਬਿਛੋੜੇ ਕੇ ਕਸਟ ਸੇ ਅਤੀ ਦੁਖਤ ਹੋਕਰ ਸਬਦ ਕੀ ਤੀਨ ਪਉੜੀ ਕ੍ਰਮ ਪੂਰਬਕ ਉਚਾਰਣ ਕਰੀ। ਸੋਈ ਚੌਉਪਦਾ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੧ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲੋਚੈ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਤਾਈ ॥ਬਿਲਪ ਕਰੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਕੀਨਿਆਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਗੁਰੋਂ ਆਪਕੇ ਦਰਸਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਚਾਹਤਾ ਹੈਪੁਨਾ ਚਾਤ੍ਰਕ ਵਤ ਬ੍ਰਿਲਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਤ੍ਰਿਖਾ ਨ ਉਤਰੈ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਵੈ ਬਿਨੁ ਦਰਸਨ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਆਪਕੇ ਦਰਸਨ ਬਿਨਾਂ ਤ੍ਰਿਖਾ ਉਤ੍ਰਤੀ ਨਹੀਂ ਸਾਂਤਿ ਆਵਤੀ ਨਹੀਂ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਘੋਲੀ ਜੀਉ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਆਪ ਹੋ ਤੁਮਾਰੇ ਦਰਸਨ ਉਪਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥

ਤੇਰਾ ਮੁਖੁ ਸੁਹਾਵਾ ਜੀਉ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਬਾਣੀ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਪਕਾ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਔਰ ਆਪਕੀ ਜੋ ਬਾਣੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸਕੀ ਧੁਨੀ (ਸਹਜ) ਸਾਂਤਿ ਰੂਪੁ ਹੈ ॥

ਚਿਰ ਹੋਆ ਦੇਖੇ ਸਾਰਿੰਗ ਪਾਣੀ ॥

ਹੇ ਸਾਰੰਗ ਪਾਣੀ ਹਾਥ ਮੇਂ ਸਾਰੰਗ ਨਾਮ ਧਨਖ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਹੇ ਬਿਸਨੂ ਰੂਪੁ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰੇ ਕੋ ਚਿਰ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਐਸੀ ਦਸਾ ਭਈ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਸਾਰਿੰਗ) ਚਾਤ੍ਰਕ ਕੋ ਜਲ ਕੀ ਚਾਹ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਸ੍ਵਾਂਤਿ ਬੂੰਦ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬਿਲਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਤੜਫ ਰਹਾ ਹੂੰ ॥

ਧੰਨੁ ਸੁ ਦੇਸੁ ਜਹਾ ਤੂੰ ਵਸਿਆ ਮੇਰੇ ਸਜਣ ਮੀਤ ਮੁਰਾਰੇ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਧੰਨੁ ਸੋ ਦੇਸ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਆਪ ਬਸ ਰਹੇ ਹੋ ਹੇ ਮੇਰੇ (ਸਜਣ) ਅਕ੍ਰਿਤਮ ਉਪਕਾਰੀ (ਮੁਰਾਰੇ) ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ॥ ੨ ॥

ਹਉ ਘੋਲੀ ਹਉ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਗੁਰ ਸਜਣ ਮੀਤ ਮੁਰਾਰੇ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਉ ਮਨੁ ਤਨੁ ਬਾਣੀ ਕਰ ਆਪਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਗੁਰੂ ਅਕ੍ਰਿਤਮ ਉਪਕਾਰੀ ਮੁਰਾਰੀ ਕੇ ਪਯਾਰੇ ਜੋ ਹੈਂ ਆਪ ॥

ਇਕ ਘੜੀ ਨ ਮਿਲਤੇ ਤਾ ਕਲਿਜੁਗੁ ਹੋਤਾ॥ਹੁਣਿ ਕਦਿ ਮਿਲੀਐ ਪ੍ਰਿਅ ਤੁਧੁ ਭਗਵੰਤਾ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਪਕੇ ਨਿਕਟ ਰਹਿਤੇ ਥੇ ਤੋ ਕਿਸੀ ਕਾਰਣ ਸੇ ਇਕ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਆਪਕਾ ਦਰਸਨੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਥਾ ਤੋ ਕਲਿਜੁਗ ਹੋਜਾਤਾ ਥਾ ਭਾਵ ਚਿਤ ਕੋ ਵਿਖੇਪ ਹੋਤਾ ਥਾ ਵਾ ਕਲਪਨਾ ਕਰਕੇ ਜੁਗੁ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਥਾ ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਕੇ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਿਆਰੇ ਅਬ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਬ ਮਿਲੂੰਗਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੋਹਿ ਰੈਣਿ ਨ ਵਿਹਾਵੈ ਨੀਦ ਨ ਆਵੈ ਬਿਨੁ ਦੇਖੈ ਗੁਰੁ ਦਰਬਾਰੇ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਗੁਰੋ ਆਪ ਕਾ ਦਰਬਾਰੁ ਦੇਖੇ ਬਿਨਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਯਾਤੇ ਰਾਤ੍ਰੀ ਬਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਦੁਖ ਮੈਂ ਥੋੜਾ ਕਾਲ ਭੀ ਬੀਤਣਾ ਮੁਸਕਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਹਉ ਘੋਲੀ ਜੀਉ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਤਿਸੁ ਸਚੇ ਗੁਰ ਦਰਬਾਰੇ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਮਨੁ ਤਨੁ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਆਪਕਾ ਸਚਾ ਦਰਬਾਰੁ ਹੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਿਖ ਕੋ ਕਹਾ ਏਹੁ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋ ਹਥ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਜੈਸੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਕੋ ਦੇ ਆਂਵਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਤਬ ਉਸ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਿਖ ਨੇ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਅਰਪਨ ਕਰੀ ਅਰ ਸਭ ਵਿਯੋਗ ਕਾ ਸਮਾਚਾਰ ਸੁਨਾਇਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਭ ਵਿਯੋਗ ਸਮਝ ਕਰ ਭਾਈ ਬੁਢੇ ਆਦਿਕ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਵਾਰਤਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਇ ਕਰ ਸਰਬਤ੍ਰ ਸੰਗਤ ਸਹਿਤ ਦੀਵਾਨ ਲਗਾਇ ਗੁਰਿਆਈ ਕਾ ਤਿਲਕ ਦੇਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਚੌਥੀ ਪੌੜੀ ਉਚਾਰਣ ਕਰ ਸ਼ਬਦ ਪੂਰਾ ਕਰੋ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਚੌਥੀ ਪੌੜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ ॥

ਭਾਗੁ ਹੋਆ ਗੁਰੁ ਸੰਤੁ ਮਿਲਾਇਆ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਘਰ ਮਹਿ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਬ ਅਤੀ ਪੁੰਨ ਉਦੇ ਹੂਆ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਬੁਢਾ ਜੀ ਜੋ ਸੰਤੁ ਹੈਂ ਆਪ ਜੋ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਹੋ ਤਿਸਨੇ ਆਪ ਸੇ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਹੇ ਗੁਰੋ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਘਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਸੇਵ ਕਰੀ ਪਲੁ ਚਸਾ ਨ ਵਿਛੁੜਾ ਜਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੇ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਏਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਂ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ ਔਰ ਪਲਚਸਾ ਭੀ ਨ ਵਿਛੜੂੰ ॥ ॥ ੪ ॥ ਹਉ ਘੋਲੀ ਜੀਉ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਜਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੇ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਕਹੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਉਨ ਜਨੋਂ ਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂ ਜੋ ਜਨ ਤੁਮਾਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਜੀ ॥

ਪਨਾ ਦੂਤੀਆ ਸ਼ਬਦ ਉਸੀ ਸਮਜ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ॥

੧੮ ॥ ਰਾਗੁ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਸਾ ਰੁਤਿ ਸੁਹਾਵੀ ਜਿਤੁ ਤੁਧੁ ਸਮਾਲੀ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਵਹੁ ਰੁਤ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਜਿਸਮੈਂ (ਤੁਧੁ) ਆਪ ਕੋ (ਸਮਾਲੀ) ਸਿਮਰੂੰ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਕੰਮੁ ਸੁਹੇਲਾ ਜੋ ਤੇਰੀ ਘਾਲੀ ॥

ਔਰ ਵਹੁ ਕਾਰਜੁ ਭੀ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖਦਾਇਕੁ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਘਾਲ ਘਾਲੀ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਪਕੀ ਸੇਵਾ ਹੋਵੇ॥

ਸੋ ਰਿਦਾ ਸੁਹੇਲਾ ਜਿਤੁ ਰਿਦੈ ਤੂੰ ਵੂਠਾ ਸਭਨਾ ਕੇ ਦਾਤਾਰੁ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸੋ ਰਿਦਾ ਸੁਖੀ ਹੈ ਜਿਸ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਪ ਸਰਬ ਕੇ ਦਾਤਾਰ ਬਸ ਰਹੇ ਹੋ॥ ੧ ॥

ਤੂੰ ਸਾਝਾ ਸਾਹਿਬੁ ਬਾਪੁ ਹਮਾਰਾ ॥ ਨਉਨਿਧਿ ਤੇਰੈ ਅਖੁਟ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਤੂੰ ਸਰਬ ਕਾ ਸਾਂਝਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਔਰੁ ਹਮਾਰਾ ਪਿਤਾ ਹੈਂ॥ਭਾਵ ਭਗਤੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਾਏ ਹੂਏ ਨੌ ਨਿਧੀਆਂ ਆਦਿ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰਾ ਭੰਡਾਰਾ ਅਮੁਕੁ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਸੁ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਵੈ ਸੋਈ ਭਗਤੁ ਤੁਮਾਰਾ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਸੋ ਭਗਵਨ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਦੇਤੇ ਹੋ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਮਨ ਕਰਕੇ ਅਘਾਉਤਾ ਹੈ ਵਾ ਦੋਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਸੋਈ ਤੇਰਾ ਭਗਤੁ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਭੁ ਕੋ ਆਸੈ ਤੇਰੀ ਬੈਠਾ ॥ ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਤੂੰ ਹੈ ਵੂਠਾ ॥

ਸਭ ਕੋਈ ਆਪਕੀ ਆਸਾ ਕਰਕੇ ਬੈਠਾ ਹੈ॥ਆਪ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ (ਵੂਠਾ) ਬਸ ਰਹੇ ਹੋ॥

ਸਭੇ ਸਾਝੀ ਵਾਲ ਸਦਾਇਨ ਤੂ ਕਿਸੈ ਨ ਦਿਸਹਿ ਬਾਹਿਰਾ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸਭ ਕੋਈ ਆਪਕੇ ਸਾਂਝ ਵਾਲੇ ਸਦਾਉਂਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਕਿਸੀ ਸੇ ਬਾਹਰ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੋ ॥ ੩ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਇਹਿ ॥ ਤੂੰ ਆਪੇ ਮਨਮੁਖਿ ਜਨਮਿ ਭਵਾਇਹਿ ॥

ਤੁਮ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਮੁਕਤ ਕਰਾਉਂਤੇ ਹੋ ਔਰ ਤੁਮ ਆਪ ਹੀ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਜਨਮੋਂ ਮੈ ਭ੍ਰਮਾਉਂਤੇ ਹੋ

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੇਰੈ ਬਲਿਹਾਰੈ ਸਭੁ ਤੇਰਾ ਖੇਲੁ ਦਸਾਹਰਾ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਆਪਕਾ ਖੇਲ (ਦਸਾਹਰਾ) ਪਰਗਟ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੯ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਪਨੇ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਕੀ ਦਸਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ।

ਅਨਹਦੁ ਵਾਜੈ ਸਹਜਿ ਸੁਹੇਲਾ ॥

ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਣ ਰੂਪ ਸਬਦ ਬਾਜ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ।

ਸਬਦਿ ਅਨੰਦ ਕਰੇ ਸਦ ਕੇਲਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਬਦਿ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਹੋਕਰ ਸਰਬਦਾ(ਕੇਲ) ਬਿਲਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ।

ਸਹਿਜ ਗੁਫਾ ਮਹਿ ਤਾੜੀ ਲਾਈ ਆਸਣੁ ਊਚ ਸਵਾਰਿਆ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਸਹਜ ਰੂਪੀ ਗੁਫਾ ਮੈਂ (ਤਾੜੀ) ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਇ ਰਹਾ ਹੂੰ ਇਹੀ ਉਚਾ ਆਸਣ ਬਣਾਯਾ ਹੈ ।

ਫਿਰਿ ਘਿਰਿ ਅਪੁਨੈ ਗ੍ਰਹ ਮਹਿ ਆਇਆ ॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਤਥਾ ਵਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈ ਫਿਰਿ(ਘਿਰਿ)ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਹ ਅਰਥਾਤ ਨਿਜ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੂੰ ॥

ਜੋ ਲੋੜੀਦਾ ਸੋਈ ਪਾਇਆ ॥

ਜੋ ਹਮਕੋ (ਲੋੜੀਦਾ) ਚਾਹੀਏ ਥਾ ਸੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸੰਤਹੁ ਗੁਰਿ ਅਨਭਉ ਪੁਰਖੁ ਦਿਖਾਰਿਆ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਅਨਭਵ ਰੂਪੁ ਪੁਰਖ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਅਬ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਬਾਹਰ ਕੇ ਸਥੂਲ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਔਰੁ ਅੰਤ੍ਰ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਸੇ ਅਘਾਇ ਰਹਾ ਹੈ। ਵਾ ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿ ਲੋਕੋ ਕੇ ਬਿਖੇ ਭੋਗੋਂ ਸੇ ਅਘਾਇ ਰਹਾ ਹੈ। ਜੀਉ ਪਦੁ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਰਾਜਨੁ ਆਪੇ ਲੋਗਾ ॥

ਐਸੇ ਨਿਸਚਾ ਭਯਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਸ੍ਵਰੁ ਆਪ ਹੀ ਰਾਜਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਸੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ (ਲਗਾ) ਪ੍ਰਜਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਹੈ ॥

ਆਪਿ ਨਿਰਬਾਣੀ ਆਪੇ ਭੋਗਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ (ਨਿਰਬਾਣੀ) ਬਿਰਕਤੁ ਰੂਪੁ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ(ਭੋਗਾ)ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਤਖਤਿ ਬਹੈ ਸਚੁ ਨਿਆਈ ਸਭ ਚੂਕੀ ਕੂਕ ਪੁਕਾਰਿਆ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਸਰੂਪ (ਤਖਤ) ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬੈਠਕਰ ਸਚ ਨਿਆਉ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਮੇਰੇ ਮਨਕੀ ਸੰਪੂਰਨਕੂਕ ਪੁਕਾਰ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਭਈ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਭ ਕੁਛ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਾਨਕਰ ਕਲਪਨਾ ਸੇ ਰਹਤ ਭਯਾ ਹੂੰ ॥

ਜੇਹਾ ਡਿਠਾ ਮੈ ਤੇਹੋ ਕਹਿਆ ॥ ਤਿਸੁ ਰਸੁ ਆਇਆ ਜਿਨਿ ਭੇਦੁ ਲਹਿਆ ॥

ਮੈਨੇ (ਜੇਹਾ) ਜੈਸਾ ਦੇਖਾ ਹੈ ਸੋ ਤੈਸਾ ਹੀ ਕਥਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ਇਹੁ ਰਸੁ ਤਿਸੁ ਪੁਰਸ ਕੋ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਸੁ ਭੇਦੁ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਇਕ ਪਸਾਰਿਆ ਜੀਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤ ਹੈਂ ਹ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਜਿਸ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੈ ਸਰਬਿ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ (ਪਸਾਰਿਆ) ਰਚਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਜੋਤ ਸਾਥ ਜਬ ਜੋਤ ਅਭੇਦ ਭਈ ਤਬ ਮਨਕੋ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

੩ ॥ ੧੦ ॥ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਜਿਤੁ ਘਰਿ ਪਿਰਿ ਸੋਹਾਗੁ ਬਣਾਇਆ ॥
ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਸਖੀਏ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋ ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਮੇ (ਪਿਰ) ਪਤੀ ਨੇ ਸੁਹਾਗੁ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਪਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਕਯਾ ਹੇ ਹੇ ਸਖੀਏ ਤਿਸ ਘਰ ਮੈਂ ਮੰਗਲ ਰੂਪੁ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਇਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਤਿਤੈ ਘਰਿ ਸੋਹਹਿ ਜੋ ਧਨ ਕੰਤ ਸਿਗਾਰੀ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਸਰਬ ਅਨੰਦ ਔਰ (ਬਿਨੋਦ) ਚੇਜ ਤਿਸੀ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸੋਭਤ ਹੈਂ ਜੋ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਭਗਤਾ ਨੈ ਸਿਗਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਿਸ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭਰਤਾ ਨੈ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਸਿੰਗਾਰ ਸੰਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਸਾ ਗੁਣ ਵੰਤੀ ਸਾ ਵਡ ਭਾਗਣਿ ॥ ਪੁਤ੍ਰ ਵੰਤੀ ਸੀਲ ਵੰਤਿ ਸੋਹਾਗਣਿ॥

ਸੋਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗੁਨਵੰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੀ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਪੁਤ੍ਰ ਵੰਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਸੀਲ ਵੰਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਸੋਈ ਸੁਹਾਗ ਵੰਤੀ ਹੈ॥

ਰੂਪ ਵੰਤਿ ਸਾ ਸੁਘੜਿ ਬਿਚਖਣਿ ਜੋ ਧਨ ਕੰਤ ਪਿਆਰੀ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰ ਸੋਈ ਨਿਸਕਪਟਤਾ ਰੂਪੀ ਰੂਪਵੰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ (ਸੁਘੜ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਬਾਣੀ ਕੀ ਘਾੜਤ ਵਾਲੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ (ਬਿਚਖਣ) ਚਤੁਰ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਪਤੀ ਕੋ ਪਯਾਰੀ ਹੈ॥ ੨ ॥

ਅਚਾਰਵੰਤਿ ਸਾਈ ਪਰਧਾਨੇ ॥ ਸਭ ਸਿੰਗਾਰ ਬਣੇ ਤਿਸੁ ਗਿਆਨੇ ॥

ਸੋਈ ਸ੍ਰੇਸ਼੍ਰ ਅਚਾਰਵੰਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਸਭ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਓ ਮੇਂ (ਪਰਧਾਨ) ਮੁਖਿ ਹੈ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸਕੇ ਸਰਬ ਸਿੰਗਾਰ ਬਨੇ ਹੈਂ ॥

ਸਾ ਕੁਲਵੰਤੀ ਸਾ ਸਭਰਾਈ । ਜੋ ਪਿਰ ਕੈ ਰੰਗਿ ਸਵਾਰੀ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਸੋਈ ਕੁਲਵੰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗਿਆਨਵਾਨੋਂ ਕੀ ਸੰਪ੍ਰਦਾਯ ਵਾਲੀ ਭਈ ਹੈ ਸੋਈ (ਸਭਰਾਈ) ਪਟਰਾਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮੁਖਜ ਗਜਾਨਵਾਨੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸਵਾਰੀ ਹੂਈ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਮਹਿਮਾ ਤਿਸੁ ਕੀ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਏ । ਜੋ ਪਿਰਿ ਮੇਲਿ ਲਈ ਅੰਗਿ ਲਾਏ ॥

ਤਿਸਕੀ (ਮਹਿਮਾ) ਉਪਮਾਂ ਕਥਨ ਕਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਜੋ ਪਤੀਨੇ ਅਪਨੇ ਅੰਗਕੇ ਸਾਥ (ਮਿਲਾਇ)ਅਭੇਦ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

ਥਿਰੁ ਸੋਹਾਗੁ ਵਰੁ ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਜਨੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੇਮ ਸਧਾਰੀ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੧੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਜਿਸ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਪਤੀ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਸਹਿਤ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੇ ਪਾਸ (ਸਧਾਰੀ) ਚਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤਿਸਕਾ ਸੁਹਾਗੁ ਸਦਾ ਇਸਥਰੁ ਹੈ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੧੧ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਦਰਸਨੁ ਚਾਹੇ॥ਭਾਤਿ ਭਾਤਿ ਬਨ ਬਨ ਅਵਗਾਹੇ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਇਛਾਕੇ ਵਾਸਤੇ ਢੂੰਢਤੇ ਹੂਏ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਬਨ ਬਨ ਮੈ ਭ੍ਰਮਣਾਂ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੇਖਧਾਰੀ ਬਨਬਨ ਤੀਰਥ ਅਵਗਾਹਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਗੁਣੁ ਸਰਗੁਣੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਹੈ ਜੀਉ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਐਸਾ ਭੀ ਕੋਈ ਸੰਤ ਜਨੁ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਗੁਣਾਂਅਤੀਤ ਔਰ (ਸਰਗੁਣੁ) ਮਾਇਆ ਸਬਲ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਮੇਰਾ ਹਰੀ ਹੈ ਕੋਈ ਆਇਕਰ ਤਿਸਕੋ ਮੇਰੇ ਸੋ ਮਿਲਾਵੇ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਖਟੁ ਸਾਸਤ ਬਿਚਰਤ ਮੁਖਿ ਗਿਆਨਾ। ਪੂਜਾ ਤਿਲਕੁ ਤੀਰਥ ਇਸਨਾਨਾ ॥

ਅਨੇਕ ਪੁਰਸ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਬਿਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਅਨੇਕ ਮੁਖਸੋ ਗਿਆਨੁ ਕਥਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਨੇਕ ਪੁਰਸ ਤਿਲਕਾਦਿ ਲਗਾਇ ਕਰ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਅਨੇਕ ਹੀ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਿਵਲੀ ਕਰਮ ਆਸਨ ਚਉਰਾਸੀਹ ਇਨ ਮਹਿ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਵੈ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਅਨੇਕਹੀ ਨਿਵਲੀ ਕਰਮ ਜੋ ਯੋਗੀ ਜਨ ਸਰੀਰ ਕੀ ਸੁਧੀ ਨਮਿਤ ਮੁਖ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਲ ਨਿਕਾਰਨਾਦਿ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਅਨੇਕਹੀ ਸਿਧੋਂ ਕੇ ਜੋ ਚੌਰਾਸੀਹ ਆਸਨੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ॥ ੨॥

ਅਨਿਕ ਬਰਖ ਕੀਏ ਜਪ ਤਾਪਾ। ਗਵਨ ਕੀਆ ਧਰਤੀ ਭਰਮਾਤਾ ॥

ਪੁਨਾ ਅਨਿਕ ਬਰਖ ਜਪ ਤਪ ਕੀਏ (ਭਰਮਾਤਾ) ਭਰਮਣ ਵਾਲਾ ਹੋਕਰ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਗਵਨੁ ਕੀਆ ॥

ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਹਿਰਦੈ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਵੈ ਜੋਗੀ ਬਹੁੜਿ ਬਹੁੜਿ ਉਠਿ ਧਾਵੈ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਪਰੰਤੂ ਏਕ ਛਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਹਿਰਦੈ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਭਈ ਹੈ (ਜੋਗੀ) ਵਿਖਿਓਂ ਮੈਂ ਜੁੜਾ ਹੁਆ ਜੋ ਮਨੁਖ ਹੈ ਸੋ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਰ੍ਹਸਤ ਭਾਵ ਪਕੜਾ ਹੁਆ (ਬਹੁਰ ਬਹੁਰ) ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਉਠ ਕਰਕੇ ਉਨ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਹੀ ਧਾਉਤਾ ਹੈ । ੩ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੋਹਿ ਸਾਧੁ ਮਿਲਾਇਆ ॥ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਧੀਰਜੁ ਪਾਇਆ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਤਿਸਨੇ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧੀਰਜੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤਨ ਮਨ ਸੀਤਲ ਭਇਆ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਬਸਿਆ ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਹਰਿ ਮੰਗਲੁ ਨਾਨਕੁ ਗਾਵੈ ਜੀਉ ॥ ੪॥ ੫॥ ੧੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਨਾਸ ਰਹਤ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ (ਘਟ) ਅੰਤਹਿਕਰਣ ਮੈਂ ਬਸਿਆ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ੧੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਅਪਰੰਪਰ ਦੇਵਾ ॥ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦੇਵ (ਅਪਰ) ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਭੀ ਤੂੰ ਪਰੇ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਹੈਂ ਔਰ ਅਲਖ ਹੈਂ ਤਥਾ ਅਭੇਵ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦੀਨਦਇਆਲ ਗੋਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦਾ ਹਰਿ ਧਿਆਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਤੀ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਦਯਾਲੂ ਹੈਂ (ਗੋਪਾਲ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੀ ਪਾਲਨਾਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ (ਗੋਬਿੰਦਾ) ਬੇਦੋਂ ਕਰ ਜਾਨਣੇ ਜੋਗੁ ਹੈਂ ਤਾਂਤੋ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਧਿਆਵੋ) ਧਿਆਵਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ (ਗਾਤੀ) ਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਧਸੂਦਨੁ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੰਗੀ ਕ੍ਰਿਸਨ ਮੁਰਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮਧਸੂਦਨ ਤੈਨੇ ਗੁਰਮੁਖ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕ੍ਰਿਸਨ ਮੁਰਾਰੀ ਤੂੰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸੰਗੀ ਹੈਂ ॥

ਦਇਆਲ ਦਮੋਦਰੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਹੋਰਤੁ ਕਿਤੈ ਨ ਭਾਤੀ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਦਇਆਲ ਦਮੋਦਰ ਤੂੰ ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਨਿਰਾਹਾਰੀ ਕੇਸਵ ਨਿਰਵੈਰਾ ॥ ਕੋਟਿ ਜਨਾ ਜਾਕੇ ਪੂਜਹਿ ਪੈਰਾ ॥

ਹੇ ਕੇਸਵ ਤੂ ਨਿਰਾਹਾਰੀ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਨਿਰਵੈਰ ਹੈਂ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਹੀ ਪੁਰਸ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਪੂਜਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਿਰਦੈ ਜਾਕੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੋਈ ਭਗਤੁ ਇਕਾਤੀ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਭਗਤਿ ਇਕਾਂਤੀ ਨਿਯਮ ਕਰਨੇ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ॥

ਅਮੋਘ ਦਰਸਨ ਬੇਅੰਤ ਅਪਾਰਾ ॥ ਵਡ ਸਮਰਥੁ ਸਦਾ ਦਾਤਾਰਾ ॥

ਹੇ ਬੇਅੰਤ ਅਪਾਰ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ (ਅਮੋਘ) ਸਫਲੁ ਹੈ ਤੂ ਵਡਾ ਸਮਰਥੁ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਦੀਵਕਾਲ ਦਾਤ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜਪੀਐ ਤਿਤੁ ਤਰੀਐ ਗਤਿ ਨਾਨਕ ਵਿਰਲੀ ਜਾਤੀ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥੬॥ ੧੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੀਏ (ਤਿਤੁ) ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਤਰੀਏ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਯਹਿ (ਗਤਿ) ਰੀਤੀ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਹੀ ਜਾਨੀ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥ ੧੩ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਕਹਿਆ ਕਰਣਾ ਦਿਤਾ ਲੈਣਾ ॥ ਗਰੀਬਾ ਅਨਾਥਾ ਤੇਰਾ ਮਾਣਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੋ ਕੁਛ ਆਪਕਾ ਕਥਨੁ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਬੇਦਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਆਗਜਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਰਨੀ ਯੋਗਜ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਖੁ ਵਾ ਦੁਖ ਫਲੁ ਹੈ ਸੋਈ ਲੇਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਭੋਗੀਤਾ ਹੈ (ਗਰੀਬਾ) ਦੀਨੋਂ ਔਰ ਅਨਾਥੋਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਹੀ ਮਾਨੁ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਭ ਕਿਛੁ ਤੂੰ ਹੈ ਤੂੰ ਹੈ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਈ ਜੀਉ ॥ ੧॥

ਸਰਬ ਰੂਪ ਤੂੰ ਹੀ ਤੂ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ (ਕੁਦਰਤਿ) ਸਕਤੀ ਕੋ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਭਾਣੈ ਉਜੜੁ ਭਾਣੈ ਰਾਹਾ ॥ ਭਾਣੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਵਾਹਾ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਔਝੜ ਵਤ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਬਨ ਮੈਂ ਪੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਭਗਤੀ ਤਥਾ ਗੰਯਾਨ ਰੂਪੀ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਰਹੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਹੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਭਾਣੈ ਭਰਮਿ ਭਵੈ ਬਹੁ ਜੂਨੀ ਸਭ ਕਿਛੁ ਤਿਸੈ ਰਜਾਈ ਜੀਉ ॥ ੨॥

ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਭ੍ਰਮਕਰ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਭ ਕੁਛ ਤਿਸ ਤੇਰੀ ਰਜਾਇ ਮੈਂ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਨਾ ਕੋ ਮੂਰਖੁ ਨਾ ਕੋ ਸਿਆਣਾ ॥ ਵਰਤੈ ਸਭ ਕਿਛੁ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ॥

ਨ ਕੋਈ ਮੂਰਖੁ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਅਪਨੇ ਆਪ ਸਿਆਨਾ ਹੈ ਸਭ ਕੁਛ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਬੇਅੰਤ ਅਥਾਹਾ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਅਗਮ ਹੇ ਅਗੋਚਰੁ ਹੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਅਵਿਸੇ ਪੁਨਾ ਹੇ ਬੇਅੰਤ ਜੀ ਹੇ (ਅਥਾਹ) ਜਿਸ ਕੀ ਹਾਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇਰੀਕੀਮਤਿ ਕਥਨ ਕਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਖਾਕੁ ਸੰਤਨ ਕੀ ਦੇਹੁ ਪਿਆਰੇ ॥ ਆਇ ਪਇਆ ਹਰਿ ਤੇਰੈ ਦੁਆਰੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਸੰਤਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ(ਖਾਕੁ)ਧੂੜੀ ਮੁਝਕੋ ਦੀਜੀਏ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਆਇ ਪੜਾ ਹੂੰ

ਦਰਸਨੁ ਪੇਖਤ ਮਨੁ ਅਘਾਵੈ ਨਾਨਕ ਮਿਲਣੁ ਸੁਭਾਈ ਜੀਉ ॥੪॥੭॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤੇਰਾ ਮਿਲਾਪੁ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੭ ॥ ੧੪ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫

ਦੁਖੁ ਤਦੇ ਜਾ ਵਿਸਰਿ ਜਾਵੈ ॥ ਭੁਖ ਵਿਆਪੈ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਧਾਵੈ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਬ ਤੂ ਬਿਸਰ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਤਬ ਹੀ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਭੁਖ) ਬਹੁਤ ਪਰਕਾਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾਂ ਵਿਆਪ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜੀਵ ਅਨੇਕ ਪਰਕਾਰ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸੁਹੇਲਾ ਜਿਸੁ ਦੇਵੈ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਦਯਾਲਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਦੇਵੇ ਸੋ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਹੀ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਵਡ ਸਮਰਥਾ ॥ ਜੀਇ ਸਮਾਲੀ ਤਾ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਲਥਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭੀ ਬੜਾ ਸਮਰਥ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਬ (ਜੀਇ)ਰਿਦੇ ਮੈ ਸਮਾਲਨਾ ਕੀਆ ਤਬ ਮੇਰਾ ਸਰਬ ਦੁਖ ਲਹਿ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਚਿੰਤਾ ਰੋਗੁ ਗਈ ਹਉ ਪੀੜਾ ਆਪਿ ਕਰੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਜੀਉ ॥੨੫॥

ਚਿੰਤਾ ਰੂਪੀ ਰੋਗੁ ਪੁਨਾ ਹੰਤਾ ਰੂਪੀ ਪੀੜਾ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਭਈ ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਤੂੰ ਆਪ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਬਾਰਿਕਵਾਗੀ ਹਉ ਸਭ ਕਿਛੁ ਮੰਗਾ ॥ ਦੇਦੇ ਤੋਟਿ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਭ ਰੰਗਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਬਾਰਿਕਵਤ ਮੈਂ ਸਭ ਕਿਛੁ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ(ਰੰਗਾ)ਅਨੰਦ ਰੂਪੁ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਦੇਤੇ ਹੁਏ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਪੈਰੀ ਪੈ ਪੈ ਬਹੁਤ ਮਨਾਈ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਗੋਪਾਲਾ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਬਾਰੰਬਾਰ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਪੜਕਰ ਹੇ ਦੀਨਦਯਾਲ ਗੋਪਾਲ ਜੀ ਮੈਂ ਆਪਕੋ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ॥ ੩ ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ॥ ਜਿਨਿ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਸਗਲੇ ਮੇਰੇ ॥

ਮੈ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਬੰਧਨ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ ॥

ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਦੇ ਨਿਰਮਲ ਕੀਏ ਨਾਨਕ ਰੰਗਿ ਰਸਾਲਾ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੮ ॥ ੧੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ(ਰੰਗ)ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਰਸ ਕਾ (ਆਲਾ) ਘਰ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦੇ ਕਰਕੇ ਹਮ ਦਾਸ ਵਾ ਜਗਜਾਸੂਜਨ ਨਿਰਮਲ ਕੀਏ ਹੈਂ ਵਾ ਐਸਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਰਸੋਂ ਕਾ (ਆਲਾ) ਘਰੁ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੮ ॥ ੧੫ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਲਾਲ ਗੋਪਾਲ ਦਇਆਲ ਰੰਗੀਲੇ ॥ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਬੇਅੰਤ ਗੋਬਿੰਦੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਲਾਲ ਗੋਪਾਲ ਹੇ ਦਯਾਲ ਰੰਗੀਲੇ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਬੇਅੰਤ ਤੂੰ ਗਹਰ ਗੰਭੀਰ ਹੈਂ ॥

ਊਚ ਅਥਾਹ ਬੇਅੰਤ ਸੁਆਮੀ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਹਉ ਜੀਵਾਂ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈਂ ਔਰ ਅਥਾਹ ਹੈਂ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਬੇਅੰਤ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਨਤਨ ਸੇ ਸਿਮਰਕਰ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥ ੧ ।

ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਨਿਧਾਨ ਅਮੋਲੇ ॥ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਥਾਹ ਅਤੋਲੇ ॥

ਹੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੇ ਅਮੋਲਕ ਨਿਧੋਂ ਕੇ ਘਰ ਤੂੰ ਨਿਰਭੌ ਹੈਂ ਅਰ ਨਿਰਵੈਰੁ ਹੈਂ ਅਥਾਹ ਅਰ ਅਤੋਲੁ ਹੈ ॥

ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੰਭੌਮਨ ਸਿਮਰਤ ਠੰਢਾ ਥੀਵਾਂ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜੂਨੀ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਸਿਮਰ ਕਰ ਸੀਤਲ ਹੋਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਸਦਾ ਸੰਗੀ ਹਰਿ ਰੰਗ ਰੋਪਾਲਾ ॥ ਊਚ ਨੀਚ ਕਰੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਗੋਪਾਲ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਆਪ ਸਦਾ ਸੰਗੀ ਹੋ ਊਚ ਨੀਚ ਸਰਬਕੀ ਪ੍ਰਤਪਾਲ ਕਰਤੇਹੋ॥

ਨਾਮੁ ਰਸਾਇਣੁ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਇਣੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਾ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰੁ ਮਨ ਕੋ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਏਹੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪੀਵਤਾ ਹੂੰ ॥ ੩ ॥

ਦੁਖਿ ਸੁਖਿ ਪਿਆਰੇ ਤੁਧੁ ਧਿਆਈ ॥ ਏਹ ਸੁਮਤਿ ਗੁਰੂ ਤੇ ਪਾਈ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਦੁਖ ਮੈਂ ਔਰ ਸੁਖ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਧਿਆਵਤਾ ਹੂੰ ਏਹ ਸ੍ਰੇਸਟ ਮਤਿ ਗੁਰੂ ਸੇ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਧਰ ਤੂੰ ਹੈ ਠਾਕੁਰ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਪਾਰਿ ਪਰੀਵਾ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੯ ॥ ੧੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ (ਧਰ) ਓਟ ਤੋ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਪੜੂੰਗਾ ॥ ੪ ॥ ੯ ॥ ੧੬ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਧੰਨੁ ਸੁ ਵੇਲਾ ਜਿਤੁ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ॥ ਸਫਲ ਦਰਸਨੁ ਨੇਤ੍ਰ ਪੇਖਤ ਤਰਿਆ ॥

ਸੋ ਵੇਲਾ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਕਤ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ॥ ਤਿਸਕੇ ਨੇਤ੍ਰ ਸਫਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰ ਗਇਆ ਹੈ ਵਾ ਮੈਂ ਤਰਾ ਹੂੰ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਧੰਨੁ ਮੂਰਤ ਚਸੇ ਪਲ ਘੜੀਆ ਧੰਨਿ ਸੁ ਓਇ ਸੰਜੋਗਾ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੁਆ ਸੋ ਚਸਾ (ਮੂਰਤ) ਮਹੁਰਤ ਦੋ ਘੜੀਆਂ ਔਰ ਪਲ ਧੰਨ ਹੈਂ ਔਰ ਧੰਨ ਵਹੁ ਪੂਰਬਲੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਉਦਮ ਕਰਤ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਆ ॥ ਹਰਿ ਮਾਰਗਿ ਚਲਤ ਭ੍ਰਮੁ ਸਗਲਾ ਖੋਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪੁਰਖਾਰਥ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੁਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਮਾਰਗ ਮੇਂ ਚਲਨੇ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਭ੍ਰਮੁ ਖੋ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਣਾਇਆ ਮਿਟਿ ਗਏ ਸਗਲੇ ਰੋਗਾ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਨਾਮੁ ਜੋ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੁਨਾਯਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਰੋਗ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ॥ ਤੁਧੁ ਆਪਿ ਕਥੀ ਤੈ ਆਪਿ ਵਖਾਣੀ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਅੰਤਰ ਪਰਾ ੧ ॥ ਪਸੰਤੀ ੨ ॥ ਮਧਮਾ ੩ ॥ ਔਰ ਬਾਹਰ ਬੈਖਰੀ ਤੇਰੀ ਹੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਹੇ ਭਗਵਨ (ਤੁਧ) ਤੈਂਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕਥਨ ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹਿ ਕਿ ਬੇਦ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਪਰਗਟ ਕਰੀ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਤੈਂਨੇ ਆਪ ਹੀ ਆਚਰਜ ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਵਖਯਾਨ ਕਰੀ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਕਹਿਆ ਸਭੁ ਏਕੋ ਏਕੋ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਹੋਇਗਾ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਤਿਸ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਂਣੀ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਲੇਕਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭੂਤਕਾਲ ਮੇਂ ਭੀ ਏਕ ਅਦੁਤੀਯ ਬ੍ਰਹਮ ਥਾ ਅਰ ਅਬ ਭੀ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਭਵਿਖਤ ਕਾਲ ਮੇਂ ਭੀ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਗਾ ॥ ਜੀਉ ਪਦੁ ਸਨਮਾਨਾਰਥ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰਸੁ ਹਰਿ ਗੁਰ ਤੇ ਪੀਆ ॥ ਹਰਿ ਪੈਨਣੁ ਨਾਮੁ ਭੋਜਨੁ ਥੀਆ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੀ ਭੋਜਨ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਪੈਨਣੁ (ਥੀਆ) ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਨਾਮਿ ਰੰਗ ਨਾਮਿ ਚੋਜ ਤਮਾਸੇ ਨਾਉ ਨਾਨਕ ਕੀਨੇ ਭੋਗਾ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੧੦ ॥ ੧੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਨਾਮ ਕੇ (ਚੋਜ) ਅਸਚਰਜ ਤਮਾਸ਼ੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਭੋਗਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਇਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਮੇਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਾਮੀ ਕੋ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧੦ ॥ ੧੭ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਗਲ ਸੰਤਨ ਪਹਿ ਵਸਤੁ ਇਕ ਮਾਗਉ ॥ ਕਰਉ ਬਿਨੰਤੀ ਮਾਨੁ ਤਿਆਗਉ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਸਰਬ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ (ਪਹਿ) ਪਾਸ ਇਕ ਜੋ ਧੂੜੀ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹਾਂ ॥ ਔਰ ਮਾਂਨ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ॥

ਵਾਰਿ ਵਾਰਿ ਜਾਈ ਲਖ ਵਰੀਆ ਦੇਹੁ ਸੰਤਨ ਕੀ ਧੂਰਾ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਅਨੇਕ ਵਾਰੀ ਤੁਮਾਰੇ ਊਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਦੇਵੋ ॥ ੧ ॥

ਤੁਮ ਦਾਤੇ ਤੁਮ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ॥ ਤੁਮ ਸਮਰਥ ਸਦਾ ਸੁਖ ਦਾਤੇ ॥

ਤੁਮ ਦਾਤੇ ਹੋ ਔਰ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਖ ਹੋ ਔਰ ਤੂਮ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਨੇ ਕੋ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ॥

ਸਭਕੋ ਤੁਮਹੀ ਤੇ ਵਰਸਾਵੈ ਅਉਸਰੁ ਕਰਹੁ ਹਮਾਰਾ ਪੂਰਾ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਯਾਂਤੇ ਸਭ ਕੋਈ ਆਪਸੇ ਹੀ ਵਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਜੀਵ ਆਪਹੀ ਸੇ ਸਰਬ ਪਦ ਰਥੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ (ਅਉਸਰੁ) ਸਮਯ ਭਾਵ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਹਮਾਰਾ (ਪੂਰਾ)ਸਫਲੁ ਕਰੋ ॥ ੨ ॥

ਦਰਸਨ ਤੇਰੈ ਭਵਨ ਪੁਨੀਤਾ । ਆਤਮ ਗੜੁ ਬਿਖਮੁ ਤਿਨਾ ਹੀ ਜੀਤਾ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੇਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਹੀ(ਭਵਨ) ਚੌਦਾਂ ਲੋਕ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨੁਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਆਤਮ ਗੜੁ)ਮਨ ਰੂਪੀ (ਜੋ ਬਿਖਮ) ਕਠਨ ਕਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਤੁਮ ਦਾਤੇ ਤੁਮ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਸੂਰਾ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਤੁਮ ਦਾਤੇ ਹੋ ਤੁਮ ਬਿਧਾਤੇ ਪੁਰਖ ਹੋ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਸੂਰਬੀਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਰੇਨੁ ਸੰਤਨ ਕੀ ਮੇਰੈ ਮੁਖਿ ਲਾਗੀ । ਦੁਰਮਤਿ ਬਿਨਸੀ ਕੁਬੁਧਿ ਅਭਾਗੀ ॥

ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਲਾਗੀ ਤਬ (ਦੁਰਮਤਿ) ਖੋਟੀ ਸਿਖਯਾ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੀ ਕੁਬੁਧਿ (ਅਭਾਗੀ) ਨਸ਼ਟ ਹੋਗਈ ਹੈ ॥

ਸਚ ਘਰਿ ਬੈਸਿ ਰਹੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ਨਾਨਕ ਬਿਨਸੇ ਕੂਰਾ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੧੧ ॥ ੧੯ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਝੂਠ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰ ਬਿਨਸ ਗਏ ਤਬ ਸਚ ਘਰ ਮੇ ਬੈਠ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਘਰ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਰਹੇ ਪੁਨਾ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕੀਏ ਹੈ । ॥ ੪ ॥ ੧੧ ॥ ੧੮ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਵਿਸਰੁ ਨਾਹੀ ਏਵਡੁ ਦਾਤੇ। ਕਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਗਤਨ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ॥

ਹੇ ਐਸੇ ਵਡੇ ਦਾਤ ਜੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਦਾਤ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਵਿਸਰੁ ਨਾਹੀਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਰਤੇ ਹੂਏ ਹੋ ॥

ਦਿਨ ਸੁ ਰੈਣਿ ਜਿਉ ਤੁਧੁ ਧਿਆਈ ਏਹੁ ਦਾਨੁ ਮੋਹਿ ਕਰਣਾ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਮੋਹਿ) ਮੇਰੇ ਕੋ ਏਹੁ ਦਾਨੁ ਕਰੀਏਜਿਸ ਕਰਕੇ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ(ਤੁਧੁ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਨਾ ਕਰਾਂ ॥ ੧ ॥

ਮਾਟੀ ਅੰਧੀ ਸੁਰਤਿ ਸਮਾਈ । ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਦੀਆ ਭਲੀਆ ਜਾਈ ॥

ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਆਦਿਕ ਪੰਚ ਤਤ ਰਚਤ ਦੇਹ (ਅੰਧੀ) ਜੜ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਬੀਚ ਮੈਂ (ਸੁਰਤਿ) ਗਯਾਤ ਕਯਾ ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ(ਸਮਾਈ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਭੁ ਕੁਛੁ ਦੀਆ ਹੈ(ਭਲੀਆਂਜਾਈ)ਚੰਗੇ ਅਸਥਾਨ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਚੋਜ ਤਮਾਸੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਹੋਣਾ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਚੋਜ) ਬਿਲਾਸ(ਬਿਨੋਦ) ਕੌਤਕ ਤਮਾਸੇਕਰਕੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕੋ ਅਨੰਦ ਦੀਆ ਹੈ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅਗੇ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਹੈ॥ ੨ ॥

ਜਿਸਦਾ ਦਿਤਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਲੈਣਾ । ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਭੋਜਨੁ ਖਾਣਾ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਸ ਤੇਰਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਸਭ ਕੁਛੁ ਲੈਣਾ ਕੀਆਹੈ(ਛਤੀਹ)ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਜਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਮਾਨ ਖਾਂਣੇ ਕੋ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਸੇਜ ਸੁਖਾਲੀ ਸੀਤਲੁ ਪਵਣਾ ਸਹਜ ਕੇਲ ਰੰਗ ਕਰਣਾ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਪੁਨਾ ਸੇਜ ਸੁਖਵਾਲੀ ਔਰ ਸੀਤਲ ਪਵਣ ਦਈ ਹੈ (ਸਹਜ) ਸੁਤੇ ਹੀ (ਕੇਲ)ਬਿਲਾਸ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਕਰਣਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ।

ਸਾ ਬੁਧਿ ਦੀਜੈ ਜਿਤੁ ਵਿਸਰਹਿ ਨਾਹੀ । ਸਾਮਤਿ ਦੀਜੈ ਜਿਤੁ ਤੁਧੁ ਧਿਆਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਬ ਸੋ ਬੁਧਿ ਦੀਜੀਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਵੈ ਔਰ ਐਸੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਯਾ ਦੀਜੀਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨੁ ਕਰਤਾ ਰਹਾਂ ॥

ਸਾਸ ਸਾਸ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਓਟ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਚਰਣਾ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੧੨ ॥ ੧੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਲੈਕਰਕੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਾਂ ॥੪ ॥ ੧੨ ॥ ੧੯ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਿਫਤ ਸਾਲਾਹਣੁ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਰਜਾਈ । ਸੋ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨੁ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਈ ॥

ਹੇ (ਰਜਾਈ) ਰਜਾ ਕਰਨਿੰਦੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੀ ਉਸਤੁਤੀ ਕਰੋਂ ਅਰੁ ਹੁਕਮੁ ਮਾਨੋਂ ਜੋਗਧਾਨ ਔਰ ਧਿਆਨ ਬ੍ਰਿਤੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਈ ਹੈ ਸੋਈ ਸਫਲੁ ਹੈ ॥

ਸੋਈ ਜਪੁ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਭਾਵੈ ਭਾਣੈ ਪੂਰਿ ਗਿਆਨਾ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਪੁ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮਾਨਣੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪੂਰਨ ਗਯਾਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਸੋਈ ਗਾਵੈ ॥ ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ॥

ਤੇਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਕੋ ਸੋਈ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਤੂ ਸੰਤਨ ਕਾ ਸੰਤ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨੁ ਮਾਨਾ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਤੂੰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਸੰਤ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਹੇ ਸਾਹਿਬੁ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਮਾਨਾ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਤੂ ਸੰਤਨ ਕੀ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥ ਸੰਤ ਖੇਲਹਿ ਤੁਮ ਸੰਗਿ ਗੋਪਾਲਾ ॥

ਤੂੰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਸੰਤ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਖੇਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਅਪੁਨੇ ਸੰਤ ਤੁਧੁ ਖਰੇ ਪਿਆਰੇ ਤੂ ਸੰਤਨ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨਾ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੰਤ ਖਰੇ ਪਯਾਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਉਨ ਸੰਤਨ ਕੈ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਕੁਰਬਾਨੇ ॥ ਜਿਨ ਤੂ ਜਾਤਾ ਜੋ ਤੁਧੁ ਮਨਿ ਭਾਨੇ ॥

ਉਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਊਪਰ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੂੰ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਭਾਨੇ)ਭਾਏ ਹੈਂ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਰਸ ਨਾਨਕ ਤ੍ਰਿਪਤ ਅਘਾਨਾ ਜੀਉ॥੪॥ ੧੩॥੨੦

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ॥ਔਰਤਿਨ ਕਾ ਮਨੁ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਂਮ ਕਾ ਰਸੁ ਲੈਕਰ ਲੋਕੁ ਪਰਲੋਕੁ ਕੇ ਬਿਸਯੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧੩ ॥ ੨੦ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਤੂ ਜਲ ਨਿਧਿ ਹਮਮੀਨ ਤੁਮਾਰੇ ॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਬੂੰਦ ਹਮ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਤਿਖਹਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੂੰ ਜਲ ਕਾ (ਨਿਧਿ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈਂ ਹਮ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਵਿਖੇ ਰਹਿਨ ਵਾਲੇ ਮਛ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਜਲ ਕੀ ਬੂੰਦ ਸਮ ਹੈ ਹਮ ਜੀਵ ਤ੍ਰਿਖਾਤ੍ਰ ਪਪੀਹੇ ਹੈਂ ॥

ਤੁਮਰੀ ਆਸ ਪਿਆਸਾ ਤੁਮਰੀ ਤੁਮਹੀ ਸੰਗਿ ਮਨੁ ਲੀਨਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਆਸਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੁਮਾਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ(ਪਿਆਸਾ)ਅਤੀ ਤ੍ਰਿਖਾ ਹੈ ਹਮਾਰਾ ਮਨੁ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਹੀ ਲੀਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਬਾਰਿਕੁ ਪੀ ਖੀਰ ਅਘਾਵੈ ॥ ਜਿਉ ਨਿਰਧਨੁ ਧਨੁ ਦੇਖਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥

ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਕਾ ਦੂਧੁ ਪੀ ਕਰ ਬਾਲਕੁ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਨਿਰਧਨੁ ਧਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਦੇਖ ਕੇ ਸੁਖੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਤ੍ਰਿਖਾਵੰਤੁ ਜਲੁ ਪੀਵਤ ਠੰਢਾ ਤਿਉ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਭੀਨਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਪੁਨਾਂ ਜੈਸੇ ਪਿਆਸਾ ਪੁਰਸੁ ਜਲੁ ਠੰਢਾ ਪੀ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਹੁ ਮਨੁ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਭਿਜਾ ਹੂਆ ਸੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਅਤੀ ਸੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਿਉ ਅੰਧਿਆਰੈ ਦੀਪਕੁ ਪਰਗਾਸਾ ॥ ਭਰਤਾ ਚਿਤਵਤ ਪੂਰਨ ਆਸਾ ॥

ਜੈਸੇ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈਂ ਦੀਪਕ ਕੇ ਪਰਕਾਸ ਹੋਨੇ ਕਰਕੇ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਜੈਸੇ ਪਤੀ ਪ੍ਰਦੇਸ ਗਏ ਹੂਏ ਕੋ ਇਸਤ੍ਰੀ(ਚਿਤਵਤ) ਚਿੰਤਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਉਸਕੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਬ ਬੜਾ ਅਨੰਦੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜਿਉ ਹੋਤ ਅਨੰਦਾ ਤਿਉ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਮਨੁ ਰੰਗੀਨਾ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਜੈਸੇ ਮਿਤ੍ਰ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਮਿਤ੍ਰ ਕੋ ਅਨੰਦੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ (ਰੰਗੀਨਾ) ਰੰਗਾ ਹੂਆ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਅਨੰਦੁ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੰਤਨ ਮੋ ਕਉ ਹਰਿ ਮਾਰਗਿ ਪਾਇਆ ॥ ਸਾਧ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਗਿਝਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੰਤ ਜਨੋ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ (ਮਾਰਗ) ਰਸਤੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੰਤ ਜਨ ਜੋ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮੁਝੇ ਗਿਝਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਵਿਸਯਕ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲਾ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਹਮਰਾ ਹਮ ਹਰਿ ਕੈ ਦਾਸੇ ਨਾਨਕ ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ ਸਚੁ ਦੀਨਾ ਜੀਉ ॥੪॥੧੪॥ ੨੧ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਹਮਾਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਹਮ ਆਪ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੱਚਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਆਪਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜਾਂਣਿਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧੪ ॥ ੨੧ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲੀਆ॥ਸੁਖਦਾਈ ਦੂਖ ਬਿਡਾਰਨਹਰੀਆ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮਾਨ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲੁ ਹੈ ਵਾ ਨਿਰਮਲੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ (ਬਿਡਾਰਨ) ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥

ਅਵਰਿ ਸਾਦ ਚਖ ਸਗਲੇ ਦੇਖੇ ਮਨ ਹਰਿ ਰਸੁ ਸਭ ਤੇ ਮੀਠਾ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਔਰ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਸ੍ਵਾਦ ਮਨਕੇ ਬੀਚ ਦਖਿ ਕਰਕੇ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂਸੇ ਅਧਿਕ ਮਨ ਮੈ ਮੀਠਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਜੋ ਪੀਵੈ ਸੋ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ ॥ ਅਮਰੁ ਹੋਵੈ ਜੋ ਨਾਮੁ ਰਸੁ ਪਾਵੈ ॥

ਐਸੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਜੋ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਪੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੋ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ ਰਸੁ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਮਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਤਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਜਿਸੁ ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ ਮਨਿ ਵੂਠਾ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਨਿਧਾਨ) ਖਜਾਨਾਂ ਤਿਸੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ (ਵੂਠਾ) ਵਸਿਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਸੋ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਨਾ ॥
ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਸਾਦੁ ਪਾਇਆ ਸੋ ਨਾਹਿ ਡੁਲਾਨਾ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ (ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਨਾ) ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸੋ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ਵਾ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਤੇ ਰਹਤ ਹੁਆ ਹੈ ਪੁਨਾਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਹਰੀ ਰਸ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਉਸ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਾ ਚਿਤੁ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੇ ਨਹੀਂ(ਡੋਲਾਨਾ)ਡੋਲਿਆ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਮਾਇਕ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਬੈਰਾਗਮ ਨਹੂਆਹੈ।

ਤਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੀਠਾ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਹਰਿਨਾਮ ਤਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕਿ ਮੈਂ (ਭਾਗੀਠਾ) ਅਤੀ ਭਾਗ ਹੋ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈ ਅਤੀ ਪੁੰਨ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੋਵੇ ॥ ੩ ॥

ਹਰਿ ਇਕਸੁ ਹਥਿ ਆਇਆ ਵਰਸਾਣੇ ਬਹੁਤੇਰੇ ॥ ਤਿਸ ਲਗਿ ਮੁਕਤਿ ਭਏ ਘਣੇਰੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਬ ਤੂੰ ਏਕ ਕੇ ਹਾਥ ਆਇਆ ਤੌ ਉਸ ਸੇ ਬਹੁਤ ਵਰਸਾਏ ਹੈਂ ॥ ਅਰ ਉਸਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਪੁਰਸ਼ ਮੁਕਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਵਿਰਲੀ ਡੀਠਾ ਜੀਉ ॥ ੪॥ ੧੫॥ ੨੨ ॥

ਨਾਮ ਰੂਪ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾਂ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਵਿਰਲੀ) ਥੋੜਿਓਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧੫ ॥ ੨੨ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਨਿਧਿ ਸਿਧਿ ਰਿਧਿ ਹਰਿ ਹਰਿ
ਹਰਿ ਮੇਰੈ ॥ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥੁ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੈ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰੇ ਤੋ ਹਰਿ ਹੀ ਨਿਧਾਂ ਅਰ ਸਿਧੀਆਂ ਅਰ ਰਿਧਾਂ ਹੈਂ ॥ ਹੇ ਗਹਰ ਔਰ (ਹੇ ਗੰਭੀਰੇ) ਅਚਲ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਸਫਲ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਲਾਖ ਕੋਟ ਖੁਸੀਆ ਰੰਗ ਰਾਵੈ ਜੋ ਗੁਰ ਲਾਗਾ ਪਾਈ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਗਾ ਹੈ ਸੋ ਲਖੋਂ ਖੁਸ਼ੀਓਂ ਕੋ ਔਰ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਅਨੰਦੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਦਰਸਨੁ ਪੇਖਤ ਭਏ ਪੁਨੀਤਾ ॥ ਸਗਲ ਉਧਾਰੇ ਭਾਈ ਮੀਤਾ ॥

ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਇਤ੍ਰ ਲੋਗ ਭੀ ਪੁਨੀਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭਾਈ ਔਰ ਮਿਤ੍ਰਾਦਿ ਸੰਪੂਰਨੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਸੁਆਮੀ ਅਪੁਨਾ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸਚੁ ਧਿਆਈ ਜੀਉ ॥੨॥

ਔਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਅਵਿਸੇ ਪੁਨਾਂ ਸਚ ਸਰੂਪ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਾਨ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਕੋ ਧਯਾਵਤੇਹੈਂ।੨।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਾਕੋ ਖੋਜਹਿ ਸਰਬ ਉਪਾਏ ॥ ਵਡਭਾਗੀ ਦਰਸਨ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਪਾਏ ॥

ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਰਬ ਜੀਵ ਅਨੇਕ ਉਪਾਵੇਂ ਕਰਕੇ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਆਪਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਉਤਮ ਕਰਮ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਪੁਰਸ਼ ਹੀ ਪਾਉਂਤਾ ਹੈ ॥

ਊਚ ਅਪਾਰ ਅਗੋਚਰੁ ਥਾਨਾ ਓਹ ਮਹਲ ਗੁਰੂ ਦੇਖਾਈ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਸੇ ਊਚੇ ਔਰ ਅਪਾਰ ਤਥਾ ਮਨ ਥਾਣੀ ਕੇ ਅਵਿਸਯ ਤੇਰਾ ਜੋ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਸੋ ਮਹਲ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਜਗਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਾਈ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਗਹਰ ਗੰਭੀਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ॥ ਮੁਕਤਿ ਭਇਆ ਜਿਸੁ ਰਿਦੈ ਵਸੇਰਾ ॥

ਹੇ ਗਹਰ ਗੰਭੀਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਬਸਿਆ ਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਬੰਧਨ ਤਿਨਕੇ ਸਗਲੇ ਕਾਟੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਹਜ ਸਮਾਈ ਜੀਉ ॥ ੪॥੧੬॥੨੩॥

ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਨਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਪੁਰਸ ਕੀ (ਸਹਜਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾ ਗਯਾਨ ਮੈ ਇਸਥਿਤੀ ਭਈ ॥ ੪ ॥ ੧੬ ॥ ੨੪ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਵਉ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਦਇਆ ਤੇ ਮੰਗਲ ਗਾਵਉ।

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੁਮਾਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਿਆਉਂਤਾ ਹੂੰ। ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਾਰੀ ਦਯਾ ਤੇ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਜਸ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤ ਜਾਗਤ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ਸਗਲ ਅਵਰਦਾ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਉਠਤੇ ਬੈਠਤੇ ਜਾਗਤੇ ਔਰ ਸੋਵਤੇ ਸੰਪੂਰਨ(ਅਵਰਦਾ)ਆਰਥਲਾ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ ॥ ੧ ॥

ਨਾਮੁ ਔਖਧੁ ਮੋਕਉ ਸਾਧਿਓ ਦੀਆ ॥ਕਿਲਵਿਖ ਕਾਟੇ ਨਿਰਮਲ ਥੀਆ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਹਰਿਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਔਖਧੁ) ਦਾਰੂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰਿਨਾਮ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ ॥ ਯਾਂਤੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਅਨੰਦ ਭਇਆ ਨਿਕਸੀ ਸਭ ਪੀਰਾ ਸਗਲ ਬਿਨਾਸੇ ਦਰਦਾ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਅਹੰਤਾ ਰੂਪ ਪੀੜਾ ਨਿਕਸ ਗਈ ਔਰ ਈਰਖਾਦਿ ਦਰਦ ਭੀ ਬਿਨਸ ਗਏ ਯਾਂਤੇ ਪਰਮਾਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸਕਾ ਅੰਗੁ ਕਰੇ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ॥ ਸੋ ਮੁਕਤਾ ਸਾਗਰ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰਾ ਪਯਾਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜਿਸਕਾ ਤੂੰ (ਅੰਗੁ) ਪੱਛੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ (ਮੁਕਤਾ) ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿ ਕਰੇ ਜਿਨਿ ਗੁਰੂ ਪਛਾਤਾ ਸੋ ਕਾਹੇ ਕਉ ਡਰਤਾ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਸਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਗੁਰੂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸੀ ਸੇ ਕਿਉਂ ਡਰਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਜਬ ਤੇ ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਪਾਏ ॥ ਗੁਰ ਭੇਟਤ ਹਉ ਗਈ ਬਲਾਏ ॥

ਜਬ ਤੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਤਰੇ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸਾਰ ਹੀ ਤਬ ਸੇ (ਹਉ) ਅਹੰਤਾ ਬਲਾਇ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਹਰਿ ਗਾਵੈ ਨਾਨਕੁ ਸਤਿਗੁਰ ਢਾਕ ਲੀਆ ਮੇਰਾ ਪੜਦਾ ਜੀਉ ॥ ੪॥੧੭ ॥ ੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸਾਸ ਸਾਸ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇਮੇਰਾ ਪੜਦਾ ਕਾਢਲੀਆ ਹੈ ।੪॥੧੭।੨੪

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਸੇਵਕ ਸੰਗਿ ਰਾਤਾ॥ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ਸੇਵਕ ਸੁਖ ਦਾਤਾ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ (ਓਤਿਪੋਤਿ) ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਕਰਕੇ ਜੋ ਤੂੰ ਸੇਵਕੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਸੇ ਤੂੰ ਦਾਸੋਂ ਸੈਂ ਜੁਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਸੁਖਦਾਤੇ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ॥

ਪਾਣੀ ਪਖਾ ਪੀਸਉ ਸੇਵਕ ਕੈ ਠਾਕੁਰ ਹੀ ਕਾ ਆਹਰੁ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਜਿਨ ਸੇਵਕੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਆਪਕੇ ਭਜਨ ਕਾ ਹੀ (ਆਹਰ) ਉਦਮ ਹੈ ਉਨਕੋ ਪਖਾ ਫੇਰੂੰ ਔ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਊਂ ਵਾ ਢੋਊਂ ਚਕੀ ਪੀਸੂੰ ॥ ੧ ॥

ਕਾਟਿ ਸਿਲਕ ਪ੍ਰਭ ਸੇਵਾ ਲਾਇਆ ॥ ਹੁਕਮੁ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਸੇਵਕ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੈਨੇ (ਸਿਲਕ) ਮੰਜੀਰੀ ਅਰਥਾਤ ਵਾਸਨਾਂ ਰੂਪੀ ਫਾਸੀ ਕੋ ਕਾਟਕਰ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਗਾਇਲੀਆ ਹੈ ॥ ਯਾਂਤੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਸੇਵਕ ਕੇ ਮਨਿ ਭਯਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋਈ ਕਮਾਵੈ ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਭਾਵੈ ਸੇਵਕੁ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਮਾਹਰੁ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸੇਵਕ ਸੋਈ ਕਰਮ (ਕਮਾਵੈ) ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਮਨਿ ਭਾਉਂਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਭਗਤਿ ਰੂਪੀ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ੨ ॥ ਯਾਂਤੇ ਸੇਵਕ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਭਾਵ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ (ਮਾਹਰੁ) ਚੌਧਰੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥੨॥

ਤੂ ਦਾਨਾ ਠਾਕੁਰ ਸਭ ਬਿਧਿ ਜਾਨਹਿ ॥ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹਰਿ ਰੰਗ ਮਾਣਹਿ ॥

ਤੂ (ਦਾਨਾ) ਬੁਧਿਵੰਤ ਠਾਕੁਰ ਸਰਬ ਬਿਧੀਆਂ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਠਾਕਰ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅਨੰਦੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤੇਹੈਂ

ਜੋ ਕਿਛੁ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਠਾਕੁਰ ਹੀ ਸੰਗਿ ਜਾਹਰੁ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਜੋ ਕੁਛ ਆਪਕਾ ਹੈ ਸੋ ਸੇਵਕ ਕਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੇਵਕ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ॥ ੩ ॥

ਅਪੁਨੇ ਠਾਕੁਰ ਜੋ ਪਹਿਰਾਇਆ ॥ ਬਹੁਰ ਨ ਲੇਖਾ ਪੁਛਿ ਬੁਲਾਇਆ ॥

ਅਪਨੇ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਜੋ ਪਤਿ ਸੰਜੁਕਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਫੇਰਿ ਬੁਲਾਇ ਕਰਕੇ ਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਪੂਛਿਆ ਹੈ ॥

ਤਿਸੁ ਸੇਵਕ ਕੈ ਨਾਨਕੁ ਕੁਰਬਾਣੀ ਸੋ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ ਗਉਹਰੁ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੧੮ ॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਤਿਸ ਸੇਵਕ ਕੇ ਉਪਰ ਸੋ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ (ਗਹਰ) ਡੂੰਘਾ (ਗੰਭੀਰ) ਨਿਸਚਲ ਪੁਨਾਂ (ਗਉਹਰੁ)ਮੋਤੀ ਵਤ ਉਜਲ ਸਰੂਪੁ ਹੈ॥ ੪ ॥ ੧੮ ॥ ੨੫॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ਸਭ ਕਿਛੁ ਘਰਿ ਮਹਿ ਬਾਹਰਿ ਨਾਹੀਂ ਬਾਹਰਿ ਟੋਲੈ ਸੋ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਹੀ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸਭ ਕੁਛ ਭਾਵ ਸਰਬ ਗੁਨੋਂ ਸਹਿਤ ਆਪ ਅੰਤਰਿ ਅੰਤਹ ਕਰਨ ਮੈਂ ਹੀ ਹੇ ਬਾਹਰਿ ਨਹੀਂ ਹੇ। ਜੋ ਪੁਰਸ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਾਹਿਰ ਢੂੰਢਤੇ ਹੈਂ।

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਜਿਨੀ ਅੰਤਰਿ ਪਾਇਆ ਸੋ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸੁਹੇਲਾ ਜੀਉ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉਅੰਤਰਿਬਾਹਰਸੁਖੀ ਹੈ॥ ੧॥

ਝਿਮਿ ਝਿਮਿ ਵਰਸੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰਾ ।ਮਨੁ ਪੀਵੈ ਸੁਨਿ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਬਾਦਰ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਕੋ (ਝਿਮਿ ਝਿਮਿ) ਏਕ ਰਸ ਬਰਸਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਉਪਦੇਸਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਬੀਚਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਉਸਕੇ ਸਿਧਾਂਤਕੋ ਸਿਖ ਕਾ ਮਨੁ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਕਰੇ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਕੇਲਾ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਨਿਸ ਦਿਨ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਨਤਮੰਪ੍ਰਤਿ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੰਗਿ ਬਿਲਾਸ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਵਿਛੁੜਿਆ ਮਿਲਿਆ। ਸਾਧ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸੂਕਾ ਹਰਿਆ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਨਮ ਜਮਾਂਤ੍ਰੋਂਕਾ ਬਿਛੜਾ ਹੂਆ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੁਕਾ ਹੂਆ ਮਨੁ ਹਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਸੁਮਤਿ ਪਾਇ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਏ ਮੇਲਾ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਹੋਨੇ ਸੇ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਬੁਧੀ ਪਾਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਜਲ ਤਰੰਗ ਜਿਉ ਜਲਹਿ ਸਮਾਇਆ। ਤਿਉ ਜੋਤੀ ਸੰਗਿ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਜੈਸੇ ਜਲਕਾ ਤਰੰਗ ਜਲਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਯਾਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹੇ ਜੋਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਤੈਨੇ ਜੀਵ ਕੀ ਜੋਤ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਮਿਲਇਆ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਸੇ ਅਭੇਦ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭ੍ਰਮ ਕਟੇ ਕਿਵਾੜਾ ਬਹੁੜਿ ਨ ਹੋਈਐ ਜਉਲਾ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੧੯ ॥ ੨੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਬ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪੀ ਕਿਵਾੜ ਕਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ (ਬਹੁੜਿ)ਫਿਰ ਤੇਰੇ ਸੇ (ਜਉਲਾ) ਜੁਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧੯ ॥ ੨੬ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤਿਸੁ ਕੁਰਬਾਨੀ ਜਿਨਿ ਤੂੰ ਸੁਣਿਆ। ਤਿਸੁ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਿਨਿ ਰਸਨਾ ਭਣਿਆ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਤੂੰ ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਸ੍ਰਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸਕੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਨੇ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥

ਵਾਰਿ ਵਾਰਿ ਜਾਈ ਤਿਸੁ ਵਿਟਹੁ ਜੋ ਮਨਿ ਤਨਿ ਤੁਧੁ ਅਰਾਧੈ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਰਾਧਤਾ ਹੈ (ਤਿਸੁ ਵਿਟਹੁ) ਉਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਿ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੧ ॥

ਤਿਸੁ ਚਰਣ ਪਖਾਲੀ ਜੋ ਤੇਰੈ ਮਾਰਿਗ ਚਾਲੈ। ਨੈਨਿ ਨਿਹਾਲੀ ਤਿਸ ਪੁਰਖ ਦਇਆਲੈ ॥

ਜੋ ਸੇਵਕੁ ਤੇਰੇ (ਮਾਰਗ) ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਚਲੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੇ ਚਰਨ (ਪਖਾਲੀ) ਧੋਵਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਦਯਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦਰਸਨੁ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ (ਨਿਹਾਲੀ) ਦੇਖੂੰ ॥

ਮਨੁ ਦੇਵਾ ਤਿਸੁ ਅਪਨੇ ਸਾਜਨ ਜਿਨਿ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਲਾਧੇ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਤਿਸ ਅਪਨੇ ਸਜਨ ਕੋ ਅਪਨਾ ਮਨੁਭੀ ਦੇ ਦੇਵੋਂ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਿ ਕਰ ਸੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭਜੀ ਆਪ (ਲਾਧੇ) ਪਾਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਜਿਨਿ ਤੁਮ ਜਾਣੇ॥ ਸਭ ਕੇ ਮਧੇ ਅਲਿਪਤ ਨਿਰਬਾਣੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪ ਜਾਨੇ ਹੋ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਭਕੇ ਬੀਚ ਹੋਤੇ ਹੀ (ਅਲਿਪਤ) ਅਸੰਗ ਔਰ(ਨਿਰਬਾਣੇ) ਨਿਰਦੁਖ ਹੈ ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਉਨਿ ਭਉਜਲੁ ਤਰਿਆ ਸਗਲ ਦੂਤ ਉਨ ਸਾਧੇ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਉਨੋਂ ਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਕਾਮਾਦਿ ਸੰਪੂਰਨ ਦੂਤ ਵਸ ਕੀਏ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਸੰਸਾਰੁ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤਰਿਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਤਿਨਕੀ ਸਰਣਿ ਪਰਿਆ ਮਨਿ ਮੇਰਾ ॥ ਮਾਣੁ ਤਾਣੁ ਤਜਿ ਮੋਹੁ ਅੰਧੇਰਾ ॥

(ਮਾਣੁ ਤਾਣੁ) ਬਲ ਤਥਾ ਮੋਹੁ ਰੂਪੁ ਅੰਧੇਰਾ ਸਭੁ ਛੋਡਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਿਨਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਪੜਿਆ ਹੈ ॥

ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਦੀਜੈ ਨਾਨਕ ਕਉ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭ ਅਗਮ ਅਗਾਧੇ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੨੦ ॥ ੨੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਅਗਮ ਅਗਾਧ ਤਿਸ ਸੰਗਤ ਦੁਆਰਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਨੁ ਦੀਜੀਏ॥ ੪ ॥ ੨੦ ॥੨੭

ਪਾਸ੍ਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਤੂ ਪੇਡੁ ਸਾਖ ਤੇਰੀ ਫੂਲੀ ॥ ਤੂ ਸੂਖਮੁ ਹੋਆ ਅਸਥੂਲੀ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ (ਪੇਡੁ) ਬ੍ਰਿਛ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕਾ ਮੂਲੁ ਰੂਪੁ ਔਰ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਰੂਪੁ ਤੇਰੀ ਸਾਖਾ ਫੂਲੀ ਹੈ ॥ ਜੋ ਤੂੰ (ਸੂਖਮੁ) ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪੁ ਥਾ ਸੋਈ (ਅਸਥੂਲੀ) ਵੈਰਾਟ ਸਰੂਪੁ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈਂ।

ਤੂੰ ਜਲ ਨਿਧਿ ਤੂੰ ਫੇਨ ਬੁਦਬੁਦਾ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਭਾਲੀਐ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ (ਨਿਧ)ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈਂ ਪੁਨਾਂ ਤੂੰ ਹੀ ਤਿਸ ਮਹਿ ਵਿਸਜ ਰੂਪ ਜਲ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪੁ (ਫੇਨ) ਝਗੁ ਔਰੁ ਤੁਹੀ ਜੀਵ ਰੂਪੀ (ਬੁਦਬੁਦਾ) ਤਰੰਗੁ ਹੋਕਰ ਤੁਛਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ॥ ਪਰੰਤੂ ਵਾਸਤਵ ਬਿਚਾਰ ਕੀਏ ਤੇ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਔਰ ਕੁਛ ਭੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਿ ਨਹੀਂ ਆਉਂਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਤੂੰ ਸੂਤੁ ਮਣੀਏ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈ ॥ ਤੂੰ ਗੰਠੀ ਮੇਰੁ ਸਿਰੁ ਤੂੰ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਮਾਲਾ ਕੀ ਤੂੰ ਹੀ ਸਰੀਰੋਂ ਰੂਪੀ ਮਣੀਆਂ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਹੀ ਤਿਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਰੂਪੀ ਸੂਤ੍ਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਬਰਣਾਸ੍ਰਮ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਰੂਪੁ ਗੰਠੀ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੂੰਹੀ ਤਿਸ ਮਾਲਾ ਕੇ ਸਰਬ ਮਨੀਓਂ ਕੇ ਸੀਸ ਪਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰੂਪੁ ਮੇਰੂ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ॥

ਆਦਿ ਮਧਿ ਅੰਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ਅਵਰ ਨ ਕੋਇ ਦਿਖਾਲੀਐ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਿਸ ਤੁਝ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪੂਰਬ ਨਿਰੂਪਣ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਤੂੰ ਆਦਿ ਮਧ ਅੰਤਿ ਏਕ ਰਸ ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦਿਖਾਲੀਏ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰਾਦਿ ਭੀ ਤੁਝ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦਿਖਲਾਉਂਤੇ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਤੂੰ ਨਿਰਗੁਣੁ ਸਰਗੁਣੁ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ॥ ਤੂੰ ਨਿਰਬਾਣੁ ਰਸੀਆ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥

ਹੇ ਸੁਖ ਦਾਤਾਸ੍ਵਰੂਪੁ ਤੂੰ ਹੀ ਨਿਰਗੁਨ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰਹੀ ਸਰਗੁਨ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤੂੰਹੀ (ਨਿਰਬਾਣੁ) ਅਤੀਤੁ ਅਸੰਗ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੂੰਹੀ (ਰਸੀਆ) ਭੋਗੀ ਹੋਕਰ ਸਰਬ ਰੰਗੋਂ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਹੈਂ ॥

ਅਪਣੇ ਕਰਤਬ ਆਪੇ ਜਾਣਹਿ ਆਪੇ ਤੁਧ ਸਮਾਲੀਐ ਜੀਉ ॥੩॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਅਪਨੇ (ਕਰਤਬ) ਕਾਰਜੋਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਿਤਨਾ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਤੂੰ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾਂ ਆਪਹੀ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੀ ਅੰਨਿਆਦਿ ਕਰ (ਸਮਾਲੀਐ) ਸੰਭਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਤੂੰਠਾਕੁਰ ਸੇਵਕ ਫੁਨਿ ਆਪੇ ॥ ਤੂੰ ਰੂਪਤੁ ਪ੍ਰਗਟੁ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਠਾਕੁਰੁ ਪੁਨਾ ਆਪਹੀ ਸੇਵਕੁ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਰੂਪਤੁ ਔਰ ਆਪਹੀ ਪ੍ਰਗਟੁ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਦਾ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਇਕ ਭੋਰੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੀਐ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੨੧ ॥ ੨੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਸਦੀਵ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਇਕ (ਭੋਰੀ) ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਨਿਹਾਲੀਐ) ਦੇਖੀਏ ॥ ੪ ॥ ੨੧ ॥ ੨੮ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ਸਫਲ ਸੁਖਾਣੀ ਜਿਤੁ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀ॥ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਜਾਣੀ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸੋ ਬਾਣੀ ਸਫਲ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਬਾਤ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਧੰਨੁ ਸੁਵੇਲਾ ਜਿਤ ਹਰਿ ਗਾਵਤ ਸੁਨਣ ਆਏ ਤੇ ਪਰਵਾਨਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਸੋ ਵੇਲਾ ਧੰਨਯ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਗਾਵਣਾ ਔਰ ਸੁਨਣਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਆਏ ਹੂਏ ਭੀ ਸੋਈ ਪਰਵਾਨ ਹੈਂ ਜੋ ਗਾਵਤੇ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਸੇ ਨੇਤ੍ਰ ਪਰਵਾਣ ਜਿਨੀ ਦਰਸਨ ਪੇਖਾ ॥ ਸੇ ਕਰ ਭਲੇ ਜਿਨੀ ਹਰਿ ਜਸੁ ਲੇਖਾ ॥

ਸੇ ਨੇਤ੍ਰ ਪਰਤਖ ਵਾ ਮਨ ਬੁਧੀ ਰੂਪੁ (ਪਰਵਾਣ) ਸਚੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੈ ਤੇਰਾ ਨਿਰਗੁਣ ਵਾ ਸਰਗੁਣ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਾ ਹੈ। ਹੇ ਹਰੀ (ਸੇਕਰ) ਹਾਥ ਭਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ॥

ਸੇ ਚਰਣ ਸੁਹਾਵੇ ਜੋ ਹਰਿ ਮਾਰਗਿ ਚਲੇ ਹਉ ਬਲਿ ਤਿਨ ਸੰਗਿ ਪਛਾਣਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਸੇ ਚਰਨ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈਂ ਜੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲੇ ਹੈਂ (ਹਉ) ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਬਲਿ) ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਤੁਝਕੋ (ਪਛਾਨਾ) ਜਾਨਿਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸੁਣਿ ਸਾਜਨ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਪਿਆਰੇ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਖਿਨ ਮਾਹਿ ਉਧਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਤੀਨ ਕਾਲੋਂਕੇ ਸਾਜਨ ਮਿਤ੍ਰ ਪਯਾਰੇ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸ੍ਰਵਨਕਰੁ ਤੇਰੀ ਸਾਧਸੰਗਤ ਨੇ ਖਿਨਮਾਤ੍ਰ ਮੇ ਜਨ ਉਧਾਰੇਹੈਂ॥

ਕਿਲਵਿਖ ਕਾਟਿ ਹੋਆ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਮਿਟਿ ਗਏ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

(ਕਿਲਵਿਖ) ਸੰਬੂਹ ਪਾਪ ਕਾਟ ਕਰ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਦੋਨੋਂ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਸੰਗੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਭਯਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਦੁਇਕਰ ਜੋੜਿ ਇਕ ਬਿਨਉ ਕਰੀਜੈ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਡੁਬਦਾ ਪਾਥਰੁ ਤਾਰੀਜੈ ॥

ਦੋਨੋਂ ਹਥ ਜੋੜ ਕਰ ਮੈਂ ਏਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਡੂਬਤਾ ਹੂਆ ਪਾਥਰੁ ਤਾਰ ਲੀਜ਼ੈ ॥ ਸੋ ਮੈਂ ਜੜ ਵਾ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਭਾਰੀ ਹੋਰਹਾ ਹੂੰ ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਭਾਣਾ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੨੨ ॥ ੨੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਬ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਤਬ ਹੇ ਸਮਰਥ ਨਾਨਕ ਅਦੁਤੀਆਰ ਜੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਯਾ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੨੨ ॥ ੨੯ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਤੇਰੀ ॥ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਹੋਵੈ ਪਰਮਗਤਿ ਮੇਰੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਗਵਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਉਚਾਰਨ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜੋ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਪਰਮ ਗਤੀ ਹੋਵੇ ਗੀ ॥

ਜਲਨਿ ਬੁਝੀ ਸੀਤਲੁ ਹੋਇ ਮਨੂਆ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਪਾਏ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਪਾਏ ਸੋ ਮੇਰੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਜਲਨ ਬੁਝ ਗਈ ਔਰ (ਮਨੂਆ) ਮਨੁ ਸਾਂਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ॥

॥ ੧ ॥ **ਸੂਖ ਭਇਆ ਦੁਖੁ ਦੂਰਿ ਪਰਾਨਾ ॥ ਸੰਤ ਰਸਨ ਹਰਿ ਨਾਮ ਵਖਾਨਾ ॥**

ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਜੋ ਦੁਖ ਹੈ ਸੋ ਦੂਰ (ਪਰਾਨਾ) ਪਲਾਇ ਗਯਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਯਾ ਹੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਰਸਨ) ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਂਮਕੋ (ਬਖਾਨਾ) ਜਪਯਾ ਹੈ ॥

ਜਲ ਥਲ ਨੀਰਿ ਭਰੇ ਸਰ ਸੁਭਰ ਬਿਰਥਾ ਕੋਇ ਨ ਜਾਏ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

(ਜਲ ਥਲ) ਜਲ ਕੇ ਅਸਥਾਨ (ਸਰ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਗੁਰੂ ਨਾਮ ਜਲ ਸੇ (ਸੁਭਰ) ਲਬਾਲਬ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਭਗਤੀ ਨਾਮ ਤਥਾ ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਪਰੀਪੂਰਣ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸੇ।(ਬਿਰਥਾ) ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸਾ ਅਧਕਾਰੀ ਹੋਵੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ।

ਦਇਆ ਧਾਰੀ ਤਿਨ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰੇ ॥ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਗਲੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੇ ॥

ਹੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਛੋਟੇ ਔਰ ਬੜੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੈਂਨੇ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਮਿਹਰਵਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਇਆਲਾ ਸਗਲੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਏ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਤੂੰ ਭੂਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਮਿਹਰਵਾਨ ਔਰ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਪੁਨਾਂ ਭਵਿਖਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਦਯਾਲੂ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇ ਕਰ ਉੱਤਮ ਮੱਧਮ ਕਨਿਸਟ ਸਰਬ ਅਧਕਾਰੀ ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਬਿਖਯੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਬਿਖਯੋਂ ਸੇ (ਅਘਾਏ) ਰਜ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਵਣੁ ਤ੍ਰਿਣੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਕੀਤੋਨੁ ਹਰਿਆ ॥ ਕਰਣ ਹਾਰਿ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਕਰਿਆ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਿਸ ਤੈਂ ਕਰਨਹਾਰ ਨੇ ਵਣਤ੍ਰਿਣ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਰਚ ਕਰਕੇ ਏਕ ਖਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹਰਿਆ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਨਕ ਤਿਸੈ ਅਰਾਧੇ ਮਨ ਕੀ ਆਸ ਪੁਜਾਏ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੨੩ ॥ ੩੦ ॥

ਪੁਨਾ ॥ ਜੋ ਤੂੰ ਮਨ ਕੀ ਆਸਾ ਪੁਜਾਉਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮੈਂ ਤਿਸ ਆਪ ਕੋ ਅਰਾਧਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥ ੨੩ ॥ ੩੦ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਤੂੰ ਹੈ ਮੇਰਾ ਮਾਤਾ ॥ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਬੰਧਪੁ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਭ੍ਰਾਤਾ ॥

ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾਂ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰੀ ਮਾਤਾ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਬੰਧਪੁ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਭ੍ਰਾਤਾ ਹੈਂ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਰਾਖਾ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ਤਾ ਭਉ ਕੇਹਾ ਕਾੜਾ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਬ ਤੂ ਸਭਨਾਂ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਰਾਖਾ ਹੈਂ ਤਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਿਸੀ ਕਾ (ਭਉ) ਡਰ ਔਰ (ਕਾੜਾ) ਝੋਰਾ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇਗਾ ॥ ੧ ॥

ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਤੁਧੁ ਪਛਾਣਾ ॥ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਓਟ ਤੂੰ ਹੈ ਮੇਰਾ ਮਾਣਾ ॥

ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਛਾਂਨਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਤੂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਓਟ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂ ਹੀ ਮੇਰਾ (ਮਾਣਾ) ਮਾਂਨੁ ਹੈਂ ॥

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਸਭੁ ਤੇਰਾ ਖੇਲੁ ਅਖਾੜਾ ਜੀਉ । ੨ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਯਹਿ ਸੰਪੂਰਣ ਜਗਤੂ ਤੇਰਾ (ਖੇਲੁ) ਖੇਲਨ ਦਾ (ਅਖਾੜਾ) ਅਸਥਾਂਨੁ ਹੈ ॥ ਜਿਸਮੈ ਸਰਬ ਜੀਵ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਜੀਅ ਜੰਤੁ ਸਭਿ ਤੁਧੁ ਉਪਾਏ ॥ ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਭਾਣਾਂ ਤਿਤੁ ਤਿਤੁ ਲਾਏ ॥

(ਜੀਵ) ਅਸਥੂਲ ਔਰ (ਜੰਤ) ਸੂਖਮ ਜੀਵ ਸੰਪੂਰਣ ਤੈਨੇ ਉਪਜਾਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾਂ ਜਿਸ ਜਿਸ ਕਾਰਜ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤੈਨੇ ਲਗਾਵਣਾ ਚਾਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਤਿਸ ਮੈਂ ਲਗਾਏ ਹੈਂ ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਕੀਤਾ ਤੇਰਾ ਹੋਵੈ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਅਸਾੜਾ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸਭ ਕੁਛ ਤੇਰਾ ਹੀ ਕੀਆ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਅਸਾੜਾ) ਹਮਾਰਾ ਕੀਆ ਕੁਛੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਮਹਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਸੀਤਲਾਇਆ ॥

ਤੇਰੇ ਨਾਂਮ ਕੋ ਧਯਾਇ ਕਰਕੇ ਮੈਨੇ ਮਹਾ ਸੁਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਸੀਤਲਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਵਜੀ ਵਾਧਾਈ ਨਾਨਕ ਜਿਤਾ ਬਿਖਾੜਾ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੨੪ ॥ ੩੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਵਧਾਈ) ਪ੍ਰਸੰਨਤਾਈ (ਵਜੀ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਤਮਾਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕਰਤੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਜੋ (ਬਿਖਮ) ਕਠਨ ਅਖਾੜਾ ਸੋ ਜਿਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਭਯਾ ਹੂੰ॥ ੪॥ ੨੪॥ ੩੧॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫॥

ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਣ ਪ੍ਰਭ ਮਨਹਿ ਅਧਾਰਾ॥ ਭਗਤ ਜੀਵਹਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਅਪਾਰਾ॥

ਹੇ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਜੀਵਾਂ ਕੇ ਮਨ ਔਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਭਗਤ ਜਨ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ਧਿਆਇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਜੀਉ॥ ੧॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਗੁਨੋਂ ਕੀ ਨਿਧਿ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਧਯਾਇ ਧਯਾਇ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥ ੧॥

ਮਨਸਾ ਧਾਰ ਜੋ ਘਰ ਤੇ ਆਵੈ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਜਨਮੁ ਮਰਣੁ ਮਿਟਾਵੈ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਇਛਾ ਧਾਰ ਕੇ ਘਰ ਸੇ ਆਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਜਨਮੁ ਮਰਣੁ ਮਿਟਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਆਸ ਮਨੋਰਥੁ ਪੂਰਨ ਹੋਵੈ ਭੇਟਤ ਗੁਰ ਦਰਸਾਇਆ ਜੀਉ॥ ੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਮਨ ਮੈਂ ਜਿਸ ਪਦਾਰਥ ਕੀ ਆਸਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਨ ਹੋਜਾਤੀ ਹੈ॥ ੨॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਕਿਛੁ ਮਿਤਿ ਨਹੀ ਜਾਨੀ॥ ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਧਿਆਵਹਿ ਗਿਆਨੀ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਮਨ ਬਾਂਣੀ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਮੁਯਾਦਾ ਕਛੂ ਜਾਨੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸਿਧ ਲੋਗ ਤਥਾ ਸਾਸਤ੍ਰ ਗਯਾਤਾ ਸਭੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਉਂਤੇ ਹੈਂ॥

ਖੁਦੀ ਮਿਟੀ ਚੂਕਾ ਭੋਲਾਵਾ ਗੁਰਿ ਮਨ ਹੀ ਮਹਿ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਜੀਉ॥ ੩॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਿਨਿ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ (ਖੁਦੀ) ਅਹੰਭਾਵਨਾ ਮਿਟਿ ਗਈ ਹੈ ਤਿਨਕਾ (ਭੋਲਾਵਾ) ਅਗਯਾਨੁ ਨਿਵਿਰਤ ਭਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥ ੩॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਵਹੁ ਸੁਖ ਕੇਤਾਕੁ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਂਨ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਕਲਿਆਣ ਨਿਧਾਨਾ॥ ਸੂਖ ਸਹਜ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਖਾਨਾ॥

ਸੋ ਸੁਖ ਸਭ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਤਥਾ ਕਲਿਆਂਨ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭੰਡਾਰਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨਿ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਂਮ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਵਖਾਨਾ) ਜਪਾ ਹੈ ਸਹਿਜ ਸੁਖ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਸੁਆਮੀ ਅਪਨਾ ਨਾਉ ਨਾਨਕ ਘਰਿ ਮਹਿ ਆਇਆ ਜੀਉ ॥੪॥੨੫॥੩੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹੁਆ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ (ਘਰਿ) ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਆਇਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨੫ ॥ ੩੨ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਜੀਵਾ ਸੋਇ ਤੁਮਾਰੀ ॥ ਤੂੰ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਠਾਕੁਰੁ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਕੋ ਕਾਨੋਂ ਮੈਂ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਤੂ ਮੇਰਾ ਅਤੀ ਭਾਰੀ (ਪਜਾਰਾ) ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ॥

ਤੁਮਰੇ ਕਰਤਬ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਣਹੁ ਤੁਮਰੀ ਓਟ ਗੋਪਾਲਾ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਰਚਨੇ ਆਦਿਕ ਕਰਤਬਜ ਹੈਂ ਸੋ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੁਮਾਰੀ ਓਟ ਹੈ। ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਰਬਕੇ ਅਧਿਸ੍ਠਾਨ ਰੂਪ ਤੁਮਹੀ ਹੋ ॥ ੧ ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਤ ਮਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਵੈ। ਕਥਾ ਸੁਣਤ ਮਲੁ ਸਗਲੀ ਖੋਵੈ ॥

ਤੁਮਾਰੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇਸੇ ਮਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਚਰਿਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਕਥਾ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਮੈਲੁ ਖੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਭੇਟਤ ਸੰਗਿ ਸਾਧ ਸੰਤਨਕੈ ਸਦਾ ਜਪਉ ਦਇਆਲਾ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਇਸਸੇ ਮੈਂ ਯਹਿ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਹੇ ਦਯਾਲੂ ਸ੍ਰੇਸ੍ਠ ਸੰਤੋਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ (ਭੇਟਤ) ਮਿਲਨੇਸਾਰ ਸਦੀਵਕਾਲ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪਉਂ ॥ ੨ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨਾ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਮਾਰਉ। ਇਹ ਮਤਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮਨਿ ਧਾਰਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਇਹ ਬੁਧੀ ਗੁਰੋਂਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਕਿ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂਕਾ ਸਿਮਰਨ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪੋਂ ॥

ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾਤੇ ਹੋਇ ਪ੍ਰਗਾਸਾ ਸਰਬ ਮਇਆ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਊਪਰ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਤੀਪਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਗਯਾਨੁ ਰੂਪੁ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ। ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਦ ਆਪੇ ਹੋਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹ (ਪ੍ਰਭ) ਸਮਰੱਥ ਸੱਤ ਸਰੂਪ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਦਾ ਆਪ ਹੀ ਤੇਰੀ ਸੱਤਾਕਰ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਸੱਤ ਰੂਪ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ॥

ਚਲਿਤ ਤੁਮਾਰੇ ਪ੍ਰਗਟਿ ਪਿਆਰੇ ਦੇਖਿ ਨਾਨਕ ਭਏ ਨਿਹਾਲਾ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੨੬ ॥ ੩੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਿਯਾਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਤੇਰੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇਦਾਸ(ਨਿਹਾਲ)ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੪॥੨੬ ॥੩੩ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਹੁਕਮੀ ਵਰਸਣ ਲਾਗੇ ਮੇਹਾ । ਸਾਜਨ ਸੰਤ ਮਿਲਿ ਨਾਮੁ ਜਪੇਹਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਮੇਘ ਬਰਸਨ ਲਗੇ ਹੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਸਾਜਨ) ਅਕ੍ਰਿਤਮ ਉਪਕਾਰੀ ਜੋ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਮਹਾਤਮਾ ਗੁਰ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇਸਾਥ ਮਿਲਕੇ ਜਿਨਹੋਂਨੇ ਨਾਮੁ ਜਪਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਸੀਤਲ ਸਾਂਤਿ ਸਹਿਜ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਠਾਢਿ ਪਾਈ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪੇ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂਕੋ (ਸਹਿਜ) ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਸਾਂਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰੁ ਹਿਰਦਾ ਸੀਤਲੁ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰੁ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਏਹ ਠਾਢਿ ਆਪਨੇ ਹੀ ਪਾਈ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਬਹੁਤੋ ਬਹੁਤੁ ਉਪਾਇਆ । ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਸਗਲ ਰਜਾਇਆ ॥

ਔਰੁ ਸਰਬ ਦੇਵੀ ਗੁਣੋਂਕੋ ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਬਹੁਤੁ ਹੀ ਬਹੁਤੁ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਅਧਿਕ ਉਪਾਯਾ ਹੈ । ਔਰੁ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅਧਕਾਰੀਓਂ ਕੋ ਆਤਮ ਅਨੰਦੁ ਦੇਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਦਾਤਿ ਕਰਹੁ ਮੇਰੇ ਦਾਤਾਰਾ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਧ੍ਰਾਪੈ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਦਾਤਾਰਾ ਜਬ ਦਾਤ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤਬ ਜੀਵ ਜੰਤ ਸਭ ਉਤਮ ਮਧਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੀ ਨਾਈ । ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤਿਸੁ ਸਦਾ ਧਿਆਈ ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੀ ਸਚੀਹੀ (ਨਾਈ) ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਇਸਸੇ ਮੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੂੰ ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਭੈ ਕਾਟੇ ਮੋਹਾ ਬਿਨਸੇ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪੇ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਨੇ ਮੇਰੇ ਜਨਮ ਤਥਾ ਮਰਣ ਪੁਨਾ ਮੋਹੁ ਔਰ ਭੋ ਸਭ ਕਾਟੇ ਹੈਂ ਇਸਸੇ ਮੇਰੇ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪ ਸਭ ਬਿਨਸ ਹੋਏ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਨਾਨਕੁ ਸਾਲਾਹੇ। ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਕਾਟੇ ਸਭਿ ਫਾਹੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤਾ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਉਸਤਤੀ ਪੂਰਬਕ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾਹੂੰ ਕਿਯੋਂਕਿ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਨੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਸਭ ਫਾਹੇ ਕਾਟੇ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਪੂਰਨ ਆਸ ਕਰੀ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਜਾਪੇ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੨੭ ॥ ੩੪ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮਨ ਬਾਂਣੀ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਂਮ ਜਪੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਖਿਨ ਮੈਂ ਆਸਾ ਤੈਨੇ ਪੂਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨੭ ॥ ੩੪ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਐਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ ॥

ਆਉ ਸਾਜਨ ਸੰਤ ਮੀਤ ਪਿਆਰੇ ॥ ਮਿਲ ਗਾਵਹ ਗੁਣ ਅਗਮ ਅਪਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਆਓ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ॥

ਗਾਵਤ ਸੁਣਤ ਸਭੇ ਹੀ ਮੁਕਤੇ ਸੋ ਧਿਆਈਐ ਜਿਨਿ ਹਮ ਕੀਏ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਔਰਸੁਨਨੇਵਾਲੇ ਸਭ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਇਸਸੇ(ਸੋ)ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਧਿਆਈਐ ਜਿਸਨੇ(ਹਮ) ਤੁਮ ਸਭ ਜੀਵ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲ ਬਿਖ ਜਾਵਹਿ। ਮਨ ਚਿੰਦੇ ਸੇਈ ਫਲ ਪਾਵਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਜੀਵ ਹਰੀਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਜਾਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਵਹੁ ਜੀਵ ਮਨ ਸੇ ਚਾਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਾਹਿਬੁ ਸੋ ਸਚੁ ਸੁਆਮੀ ਰਿਜਕੁ ਸਭਸ ਕਉ ਦੀਏ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਇਸ ਸੇ ਜਿਸ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬੁ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਰਿਜਕ ਆਦਿਕ ਪਦਾਰਥ ਸਭਕੋ ਦਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਸਿਮਰੁ ॥ ੨ ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਸਰਬ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ। ਸਭ ਭਉ ਬਿਨਸੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੇ ਧਿਆਉਣੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਣ ਭਯ ਬਿਨਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਸੋ ਪਾਰ ਗਰਾਮੀ ਕਾਰਜ ਸਗਲੇ ਥੀਏ ਜੀਉ ॥੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬਹੁਤੁ ਕਿਆ ਕਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹਰੀ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ (ਪਾਰ ਗਿਰਾਮੀ) ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਉਸਕੇ ਸਿਧ ਹੋ ਗਏ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਅਬ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਆਇ ਪਇਆ ਤੇਰੀਸਰਣਾਈ । ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਲੈਹਿ ਮਿਲਾਈ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਆਨ ਪੜਾ ਹੂੰ ਜੈਸੇ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਮਿਲਾਇ ਲੇਹਿ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਭਗਤੀ ਲਾਵਹੁ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਏ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੨੮ ॥ ੩੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਣੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਗਾਵਹੁ ਜਿਸਸੇ ਤੇਰਾ ਸੱਚਾ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਪੀਏ ॥ ੪ ॥ ੨੮ ॥ ੩੫ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਸਾਈ । ਮੇਘ ਵਰਸੈ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਸਾਈਂ ਆਪ ਸਰਬ ਪਰ ਐਸੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਮੇਘ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਬਰਸਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਦਯਾਲ ਹੂਏ ਤਬ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਮੇਘ ਨੇ ਸਰਬ ਅਧਕਾਰੀਓਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸੁ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਸਦਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ਠਾਢਿ ਪਾਈ ਕਰਤਾਰੇ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਕਰਤਾਰ ਸਦੀਵ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਘਰ ਤੈਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਠਾਂਢਿ ਪਾਈ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਅਪਨੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਪ੍ਰਤਿ ਪਾਰੇ । ਜਿਉ ਬਾਰਿਕ ਮਾਤਾ ਸੰਮਾਰੇ ॥

ਆਪ ਅਪਨੇ ਜੀਅ ਜੰਤੋਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਐਸੇ ਕਰਤੇ ਹੋ ਜੈਸੇ ਬਾਲਿਕ ਕੋ ਮਾਤਾ ਸੰਭਾਲਤੀ ਹੈ ॥

ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਸੁਆਮੀ ਦੇਤ ਸਗਲ ਆਹਾਰੇ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਔਰ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪੁ ਸਰਬ ਕੋ ਭੋਜਨ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਮਿਹਰਵਾਨਾ॥ਸਦ ਬਲਿਹਾਰਿ ਜਾਈਐ ਕੁਰਬਾਨਾ ॥

ਹੇ ਮਿਹਰਵਾਨ ਤੂੰ ਜਲ ਥਲ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਤੇਰੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਐ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰੈਣਿ ਦਿਨਸੁ ਤਿਸੁ ਸਦਾ ਧਿਆਈ ਜਿ ਖਿਨ ਮਹਿ ਸਗਲ ਉਧਾਰੇ ਜੀਉ ॥੩॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ ਜੋ ਤੂੰ ਖਿਨ ਮਹਿ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਸਗਲੇ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪੇ। ਉਤਰ ਗਏ ਸਭ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੇਵਕ ਆਪ ਹੀ ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਸਭ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪ ਉਤਰ ਗਏ ਹੈ ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰੀਆਵਲੁ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਨਕ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਰੇ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੨੯ ॥ ੩੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਣੇ ਸੇ ਜਬ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਤੂੰ ਦੇਖੇਂ ਤਬ ਮਨ ਮੇਂ (ਹਰੀਆਵਲੁ)ਅਨੰਦੁ ਔਰੁ ਤਨ ਸਫਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ੪ ॥ ੨੯ ॥ ੩੬ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫॥ਜਿਥੈ ਨਾਮੁ ਜਪੀਐ ਪ੍ਰਭ ਪਿਆਰੇ॥ਸੇ ਅਸਥਲ ਸੋਇਨ ਚਉਬਾਰੇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਸਥਾਨ ਯਦਪੀ ਉਜਾੜ ਹੈ ਤੌਭੀ ਸ੍ਮਰਨ ਕੋ ਚੁਬਾਰੇ ਸਮਾਂਨ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਤਿ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੈਂ ॥

ਜਿਥੈ ਨਾਮੁ ਨ ਜਪੀਐ ਮੇਰੇ ਗੋਇਦਾ ਸੇਈ ਨਗਰ ਉਜਾੜੀ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਗੋਬਿੰਦ ਜਹਾਂ ਤੇਰਾ ਨਾਂਮ ਨਹੀਂ ਜਪੀਤਾ ਸੋ ਨਗਰ ਭੀ ਉਜਾੜ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸੋਭਾ ਹੀਨ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਰੁਖੀ ਰੋਟੀ ਖਾਇ ਸਮਾਲੇ ॥ ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਰੁਖੀ ਰੋਟੀ ਖਾਇ ਕਰਕੇ(ਸਮਾਲੇ) ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਨੇ ਸਰੀਰ ਅੰਤਰ ਔਰ (ਬਾਹਰਿ) ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਮੈਂ ਨਦਰ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂ ਹਰਿਆ ਹੈ ॥

ਖਾਇ ਖਾਇ ਕਰੇ ਬਦਫੈਲੀ ਜਾਣ ਵਿਸੂਕੀ ਵਾੜੀ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਜੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਖਾਇ ਖਾਇ ਕਰ(ਬਦਫੈਲੀ)ਖੋਟੇ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਾਨ ਲੀਆ(ਵਿਸੂਕੀ)ਵਿਸੁ ਕੀ ਵਾੜੀ ਹੈ ਵਿਖ ਕਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਸਕਾ ਸੰਗੁ ਕਰ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਬੁਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਸੂਕੀ ਹੋਈ ਵਾੜੀ ਹੈ॥ ੨॥

ਸੰਤਾ ਸੇਤੀ ਰੰਗੁ ਨ ਲਾਏ॥ ਸਾਕਤ ਸੰਗਿ ਵਿਕਰਮ ਕਮਾਏ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਤੋ ਪ੍ਰੇਮੁ ਨਹੀਂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਦੁਲਭ ਦੇਹ ਖੋਈ ਅਗਿਆਨੀ ਜੜ ਅਪਣੀ ਆਪਿ ਉਪਾੜੀ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸ ਅਗਯਾਨੀ ਜੀਵ ਨੇ ਦੁਰਲਭ ਮਨੁਖ ਦੇਹ ਗਵਾਈ ਹੈ ਔਰ ਆਪਣੀ ਜੜ ਆਪਿ ਉਖਾੜੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਪਨੇ ਮੂਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਭੂਲ ਗਿਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਮੇਰੇ ਦੀਨਦਇਆਲਾ ॥ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਮੇਰੇ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਦੀਨਦਯਾਲ ਹੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੇ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਗੋਪਾਲ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੂੰ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਾਨਕੁ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਰਾਖਹੁ ਸਰਮ ਅਸਾੜੀ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੩੦ ॥ ੩੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਗਾਇਨ ਕਰੋਂ ਔਰ (ਅਸਾੜੀ) ਹਮਾਰੀ (ਸਰਮ) ਲਜਿਆ ਰਖੋ ॥ ੪ ॥ ੩੦ ॥ ੩੭ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਚਰਣ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਰਿਦੈ ਸਮਾਣੇ ॥ ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਸਭ ਦੂਰਿ ਪਇਆਣੇ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਆਪ ਕੇ ਚਰਣ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਿਨਿ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ (ਕਲਿ) ਕਲਪਨਾਂ ਔਰ ਕਲੇਸ *ਸਭ ਦੂਰ (ਪਇਆਣੇ) ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਸਾਂਤਿ ਸੂਖ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਉਪਜੀ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਨਿਵਾਸਾ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸਾਂਤੀ ਔਰ ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲੀ(ਧੁਨਿ)ਅਵਾਜ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਿਤੀਸਹਜਿ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਉਤਪੰਨ ਹੂਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸੋ ਪੁਰਸ ਅਖੰਡਾਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਰੂਪ ਅਹੰਗ੍ਰਹ ਉਪਾਸਨਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਲਾਗੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਤੂਟੈ ਮੂਲੇ ॥ ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥

ਔਰਉਨੋਂ ਕੀ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਆਪ ਮੇ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋ (ਮੂਲੇ) ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਤੂਟਤੀ ਔਰ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਹਰੀ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਹੈ ਯਹਿ ਉਨਕਾ ਨਿਸਚਯ ਹੈ ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਕਾਟੀ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸਾ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਇਸ ਸੇ ਸਿਮਰਨੇ ਜੋਗਯ ਆਪਕੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸਿਮਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਜਮ ਫਾਸੀ ਕਟੀ ਗਈ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਖੈ ਅਨਹਦ ਬਾਣੀ ॥ ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਸਾਂਤਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਆਪ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਏਕ ਰਸ ਐਸੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਮਾਨੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਵਰਖਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ

*। ੩ ॥ ਪੰਚ ਕਲੇਸ ਏਹ ਹੇ ਅਵਿਦਿਆ । ੧ ਅਸਮਤਾ । ੨ ਰਾਗ । ੩ . ਦ੍ਵੇਖ । ੪ । ਅਭਿਨਿਵੇਸ ॥ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੰਬੰਧ ਵਾਲੀ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਰਿ ਇਹ ਬਾਣੀ ਸਮਾਈ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ॥

ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਇ ਰਹੇ ਜਨ ਤੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀਆ ਦਿਲਾਸਾ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਦਿਲਾਸਾ) ਆਦਰੁ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਸੋ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਸਾ ਤਿਸਤੇ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਸੰਗਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸ ਆਪਕਾ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਥਾ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਸੇ ਯਹਿ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੂੰ ॥

ਆਵਣ ਜਾਣ ਰਹੇ ਵਡ ਭਾਗੀ ਨਾਨਕ ਪੂਰਨ ਆਸਾ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੩੧ ॥੩੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਵਡਭਾਗੀ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਆਸਾ ਹਮਰੀ ਸਭ ਪੂਰਨਹੋਈ ਹੈ॥੪॥੩੧।੩੮

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਮੀਹੁ ਪਇਆ ਪਰਮੇਸਰਿ ਪਾਇਆ ॥ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਸੁਖੀਵਸਾਇਆ

ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਪਾਯਾ ਹੂਆ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਮੀਂਹ ਪਇਆ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਹਰੀ ਨੇ ਉੱਤਮ ਮੱਧਮ ਕਨਿਸ਼ਟ ਅਧਕਾਰੀ ਸਭ ਕੋ ਸੁਖੁ ਸਹਿਤ ਵਸਾਯਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਰਬ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਗਇਆ ਕਲੇਸੁ ਭਇਆ ਸੁਖੁ ਸਾਚਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲੀ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਬਾਂਣੀ ਕਰਕੇ (ਸਮਾਲੀ) ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਕਲੇਸੁ ਗਯਾ ਔਰ ਸਚਾ ਸੁਖ ਉਨਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸਕੇ ਸੇ ਤਿਨ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੇ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਰਖਵਾਰੇ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਾਸ ਥੇ ਤਿਸਨੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਸੁਣੀ ਬੇਨੰਤੀ ਠਾਕੁਰਿ ਮੇਰੈ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਘਾਲੀ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣੀ ਤਬ ਸੇਵਾ (ਘਾਲੀ) ਕਰੀ ਹੂਈ ਪੂਰਨ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲੀ ਹੋਗਈ ॥ ੨ ॥

ਸਰਬ ਜੀਆ ਕਉ ਦੇਵਣਹਾਰਾ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਰਾ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਗਯਾਂਨ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਦੇਖਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਲ ਥਲ ਮਹੀਅਲ ਸਭਿ ਤ੍ਰਿਪਤਾਣੇ ਸਾਧੂ ਚਰਣ ਪਖਾਲੀ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਣ (ਪਖਾਲੀ) ਧੋਏ ਹੈਂ ਸੋ ਜਲੋਂ ਕੇ ਅਸਥਲ ਪਤਾਲ (ਮਹੀ) ਪ੍ਰਿਥੀ (ਅਲ) ਅਕਾਸ ਸਰਬ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਪੂਰਣ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਮਨ ਕੀ ਇਛ ਪੁਜਾਵਣਹਾਰਾ ॥ ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਾਈ ਬਲਿਹਾਰਾ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਮਨ ਕੀ ਚਾਹ ਪੂਰੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਏ ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਨੁ ਕੀਆ ਦੁਖਭੰਜਨਿ ਰਤੇ ਰੰਗ ਰਸਾਲੀ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੩੨ ॥ ੩੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦੁਖ ਨਾਸੁ ਕਰਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜਿਨਕੋ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ (ਰਸਾਲੀ) ਸੁੰਦਰ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਮੈਂ (ਰਤੇ) ਰੰਗੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੩੨ ॥ ੩੯ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਤਮ ਨਿਵੇਦਨ ਭਗਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਤੇਰਾ ਧਨੁ ਭੀ ਤੇਰਾ ॥ ਤੂੰ ਠਾਕੁਰੁ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ॥

ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਤੇਰਾ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਧਨ ਭੀ ਤੇਰਾ ਹੈ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਤੂ ਮੇਰਾ ਸਮਰਥੁ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਰਾਸਿ ਤੁਮਾਰੀ ਤੇਰਾ ਜੋਰੁ ਗੋਪਾਲਾ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਜੀ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਔਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰਾ ਹੀ ਬਲੁ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੂੰ ਹੈ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਲਾਗਾ ਤੇਰੀ ਪਾਈ ॥

ਤੂ ਹੀ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੁਖ ਕੋ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਨਿਮ੍ਰ ਹੋਕਰ ਤੇਰੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗਤਾ ਹੂੰ ॥

ਕਾਰ ਕਮਾਵਾ ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵਾ ਜਾ ਤੂ ਦੇਹਿ ਦਇਆਲਾ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਦਯਾਲ ਜੋ ਤੂ ਦੇਹਿ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਸੋ ਕਾਰ ਕਮਾਵਾਂ ॥ ੨ ॥

ਪ੍ਰਭ ਤੁਮ ਤੇ ਲਹਣਾ ਤੂ ਮੇਰਾ ਗਹਣਾ ॥ ਜੋ ਤੂ ਦੇਹਿ ਸੋਈ ਸੁਖੁ ਸਹਣਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਲਾਭੁ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ (ਗਹਣਾ) ਭੂਸਣ ਵਤ ਸੋਭਾ ਕੋ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਜੋ ਤੂ ਸੁਖੁ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕਰ ਮੈਂ ਸਹਾਰਤਾ ਹੂੰ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਥੇ ਰਖਹਿ ਬੈਕੁੰਠੁ ਤਿਥਾਈ ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਤੂੰ ਰਖੈਂ ਤਹਾਂ ਹੀ ਮੈਂ ਬੈਕੁੰਠ ਮਾਨਤਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥ ਆਠ ਪਹਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਤੇਰਾ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਆਠ ਪਹਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਸੁਖਪਾਇਆਹੈ॥ ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਹੋਏ ਕਦੇ ਨ ਹੋਇ ਦੁਖਾਲਾ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੩੩ ॥ ੪੦ ॥

ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਮਨ ਕੇ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਔਰ ਕਬੀ ਭੀ ਹਮਾਰਾ ਚਿਤ ਦੁਖ ਵਾਲਾ ਵਾ ਦੁਖ ਕਾ ਘਰੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੩੩ ॥ ੪੦ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਪ੍ਰਭਿ ਮੇਘੁ ਪਠਾਇਆ ॥ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਦਹਦਿਸਿ ਵਰਸਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਬਾਦਲ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸਨੇ ਜਲ ਥਲ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਅਕਾਸੁ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਜਲ ਵਰਸਾਇਆ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਉੱਤਮ ਮਧਮ ਕਨਿਸ੍ਠ ਸਰਬ ਅਧਕਾਰੀਓਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਧਾ ਹੈ ॥

ਸਾਂਤਿ ਭਈ ਬੂਝੀ ਸਭ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਸਭ ਠਾਈ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਤਿਸ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਵਰਸਾ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝਣੇ ਸੇ ਸਾਂਤੀ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਅਨੰਦੁ ਹੋਇਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਦੁਖੁ ਭੰਜਨ ਹਾਰਾ ॥ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਕਰੇ ਜੀਅ ਸਾਰਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਹਰੀ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਬਖਸਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੀ (ਸਾਰਾ) ਸੰਭਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਅਪਨੇ ਕੀਤੇ ਨੋ ਆਪਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ਪਇ ਪੈਰੀ ਤਿਸਹਿ ਮਨਾਈ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਆਪਨੇ ਕੀਏ ਹੂਏ ਜੀਵ ਕੀ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤਿਸਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰਕੇ ਮਨਾਈਏ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਾਕੀ ਸਰਣਿ ਪਇਆ ਗਤਿ ਪਾਈਐ ॥ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਣਿ ਪੜਨੇ ਸੇ (ਗਤਿ) ਮੋਖਯ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ਤਿਸੁ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸ੍ਵਾਸੁ ਸ੍ਵਾਸੁ ਧਿਆਉਨਾ ਕਰੀਏ ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਹੋਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਠਾਕੁਰੁ ਸਭ ਤਿਸੈ ਕੀਆ ਜਾਈ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਠਾਕੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬ ਜਗਾ ਤਿਸੀ ਕੀਆਂ ਹੋਂ ॥ ੩ ॥ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ॥

ਤੇਰਾ ਮਾਣੁ ਤਾਣੁ ਪ੍ਰਭੁ ਤੇਰਾ ॥ ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਗੁਣੀ ਗਹੇਰਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਤੇਰਾ ਹੀ ਮਾਂਨੁ ਹੈ ਔਰ ਤਰਾ ਹੀ ਬਲੁ ਹੈ ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕੁ ਦਾਸੁ ਕਹੈ ਬੇਨੰਤੀ ਆਠ ਪਹਰ ਤੁਧੁ ਧਿਆਈ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੩੪ ॥ ੪੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਏਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕੇ ਮੈਂ ਆਠ ਪਹਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਊਂ ॥ ੪ ॥ ੩੪ ॥ ੪੧ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਸਭੇ ਸੁਖ ਭਏ ਪ੍ਰਭ ਤੁਠੇ ॥ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੇ ਚਰਣ ਮਨਿ ਵੁਠੇ ॥

ਜਿਨ ਪਰ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਪ੍ਰਭ ਕਿਸ ਪਰ ਪਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੇ ਚਰਨ ਵਸੇ ਹੈਂ ॥

ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ਲਗੀ ਲਿਵ ਅੰਤਰਿ ਸੋ ਰਸੁ ਸੋਈ ਜਾਣੈ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਕਉਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਖੁ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਉਤਰੁ ॥ ਸੁਤੇ ਹੀ ਤਿਨਕੀ ਸਮਾਧਿ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਏਹੀ ਸੁਖ ਕਾ ਸਾਧਨੁ ਹੈਂ ॥ ਜੇ ਕਹੋ ਸਮਾਧੀ ਕਾ ਸਰੂਪ ਕਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ ਜੋ ਅੰਤਰਮੁਖ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਏਹੀ ਸਮਾਧੀ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ ਆਤਮ ਪਰਾਇਣ ਹੋਣਾ ॥ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਅਨੰਦ ਸੋਈ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੀ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਬਿਰਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਜਿਸ ਮੈਂ ਮਹਾਤਮਾਂ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਵਤੇ ਹੋਂ ਸੋ ਦੇਖਨੇ ਮੈਂ ਆਵੇ ਹੈਂ ਵਾ ਨਹੀਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ॥ ਘਟਿ ਘਟਿ ਅੰਤਰਿ ਵਰਤੈ ਨੇਰਾ ॥

ਅਸਥੂਲ ਦ੍ਰਿਸਟੀਓਂ ਕੋ ਮਨ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਸੇ ਜੋ ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬੁ ਪਰੇ ਹੈ ਜੋ ਕਹੋ ਆਤਮ ਦਰਸੀ ਕੈਸੇ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ॥ ਤਿਸ ਪਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ਘਟਿ ਘਟਿ ਅੰਤਰਿ ਨਿਕਟ ਹੀ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਜਬ ਸਰਬ ਘਟਾਂ ਮੈਂ ਹੈ ਤਬ ਪਰਮੇਸ੍ਰੁ ਪਾਪੁ ਪੁੰਨ ਕਾ ਭਾਗੀ ਹੋਵੇਗਾ ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਦਾ ਅਲਿਪਤੁ ਜੀਆ ਕਾ ਦਾਤਾ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਸਦਾ (ਅਲਿਪਤੁ) ਅਸੰਗ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਖਾਂਨ ਪਾਂਨ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਐਸੇ ਅਸੰਗ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਆਪਣਾ ਆਪ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਕੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਕਯਾ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਂਨ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲਣੈ ਕੀ ਏਹ ਨੀਸਾਣੀ ॥ ਮਨਿ ਇਕੋ ਸਚਾ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੀ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਕੀ ਏਹੀ ਨੀਸ਼ਾਣੀ ਹੈ ਜੋਕਿ ਮਨ ਕਰਕੇ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਚਾ ਹੁਕਮ ਪਛਾਨਣਾਂ ॥ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਮੈ ਸਮ ਰਹਣਾ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਕਿਆ ਲਾਭੁ ਹੂਆ ਹੈ ? ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਹਿਜ ਸੰਤੋਖਿ ਸਦਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੈ ਅਨਦ ਖਸਮ ਕੈ ਭਾਣੈ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸੰਤੋਖਿ ਕਰ ਸਦੀਵ ਕਾਲ (ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੈ)ਅਘਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਖਸਮ ਕੇ ਭਾਣੇ ਕੋ ਮਾਨਨੇ ਸੇ ਉਨਕੋ ਅਨੰਦੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਹਥੀ ਦਿਤੀ ਪ੍ਰਭਿ ਦੇਵਣ ਹਾਰੈ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੋਗ ਸਭਿ ਨਿਵਾਰੈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਦੇਵਣਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ (ਹਥੀ) ਬਾਹ ਦੇਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂਕੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਆਦਿ ਰੋਗ ਸਭਿ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਕੀਏ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪੁਨੇ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨਿ ਰੰਗੁ ਮਾਣੇ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੩੫ ॥ ੪੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੀਏ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਕਾ ਅਨੰਦੁ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੩੫ ॥ ੪੨ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਕੀਨੀ ਦਇਆ ਗੋਪਾਲ ਗੁਸਾਈ ॥ ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਵਸੇ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥

ਜਿਨ ਪਰ ਗੋਪਾਲ ਗੁਸਾਈ ਨੇ ਦਇਆ ਕਰੀ ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨ ਵਸੇ ਹੈਂ ॥

ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਕੀਆ ਤਿਨਿ ਕਰਤੈ ਦੁਖ ਕਾ ਡੇਰਾ ਢਾਇਆ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

(ਕਰਤੈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕਾ (ਅੰਗੀਕਾਰੁ) ਪਖੁ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨਕਾ ਕਰਮੁ ਗ੍ਰਹਣੁ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪਰਮਾਣੁ ਕੀਆ ਹੈ। ਔਰ ਜਨਮਾਦਿ ਕਲੇਸੋਂ ਕਾ (ਡੇਰਾ) ਅਸਥਾਨੁ ਜੋ ਅਗਯਾਨੁ ਥਾ ਸੋ ਢਾਹਿਆ ਅਰਥਾਤ ਅਭਾਵ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੀਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਵਸਿਆ ਸਚਾ ਸੋਈ ॥ ਬਿਖੜਾ ਥਾਨੁ ਨ ਦਿਸੈ ਕੋਈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੋ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਕਠਨ ਅਸਥਾਨੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੀਖਤਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਰਬਅਸਥਾਨ ਮੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ॥

ਦੂਤ ਦੁਸਮਣ ਸਭਿ ਸਜਣ ਹੋਏ ਏਕੋ ਸੁਆਮੀ ਆਹਿਆ ਜੀਉ ॥੨ ॥

ਜਬ ਏਕੋ ਸੁਆਮੀ (ਆਹਿਆ) ਰਾਹਿਆ ਤਬ ਜੋ ਜਮਦੂਤ ਦੁਸਮਨ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋ ਗਏ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੁ ਆਪੇ ਆਪੈ ॥ ਬੁਧਿ ਸਿਆਨਪ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਪੈ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਬੁਧੀ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤੀ ॥

ਆਪਣਿਆ ਸੰਤਾ ਨੋ ਆਪਿ ਸਹਾਈ ਪ੍ਰਭਿ ਭਰਮ ਭੁਲਾਵਾ ਲਾਹਿਆ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਜੋ (ਭਰਮ ਭੁਲਾਵਾ) ਭਰਮ ਰੂਪ ਪੜਦਾ ਭੁਲਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਥਾ ਸੋ ਲਾਹਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਅਪਣੇ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਜਨ ਕਾ ਆਧਾਰੋ ॥ ਆਠ ਪਹਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਵਾਪਾਰੋ ॥

ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਔਰ ਆਠ ਪਹਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਬਨਜੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਜਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਹਜ ਅਨੰਦ ਗਾਵਹਿ ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਸਰਬ ਸਮਾਹਿਆ ਜੀਉ ॥੪॥ ੩੬॥ ੪੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ਗਯਾਨ ਜਨ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਮਗਨ ਹੋ ਕਰਕੇ ਉਸ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਸਮਾਹਿਆ) ਸਮਾਇਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੩੬ ॥ ੪੩ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੋ ਸਚੁ ਮੰਦਰੁ ਜਿਤੁ ਸਚੁ ਧਿਆਈਐ ॥ ਸੋ ਰਿਦਾ ਸੁਹੇਲਾ ਜਿਤੁ ਹਰਿਗੁਣ ਗਾਈਐ ॥

ਹੇ ਸਤਜਸਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੋ ਮੰਦਰੁ (ਸਚੁ) ਸਫਲੁ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਰਿਦਾ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖੀ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸ ਰਿਦੇ ਮੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ। ਯੱਦਪਿ ਗਾਵਣਾ ਬਾਣੀ ਕਾ ਧਰਮੁ ਹੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਿਦੇ ਕਾ ਨਹੀਂ ਤਦਯਪਿ ਈਹਾਂ ਗਾਂਨ ਸੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਭਾਵ ਹੈ ॥

ਸਾ ਧਰਤਿ ਸੁਹਾਵੀ ਜਿਤੁ ਵਸਹਿ ਹਰਿ ਜਨ ਸਚੇ ਨਾਮ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੋ ਜੀਉ ॥ ੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੋ ਧਰਤੀ ਸੋਭਾ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜਹਾਂ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਉਪਰੋਂ ਕੁਰਬਾਣੁ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਸਚ ਵਡਾਈ ਕੀਮ ਨ ਪਾਈ॥ ਕੁਦਰਤਿ ਕਰਮੁ ਨ ਕਹਣਾ ਜਾਈ॥

ਹੇ (ਸਚ) ਤ੍ਰੈਕਾਲ ਅਬਾਧ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥ਹੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਰਥਾਤ ਅਨੇਕ ਸਕਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ (ਕਰਮੁ) ਕਰਤੱਬੁ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥

ਧਿਆਇ ਧਿਆਇ ਜੀਵਹਿ ਜਨਿ ਤੇਰੇ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਮਨੁਮਾਣੋ ਜੀਉ ॥੨॥

ਬਾਰੰਬਾਰ ਆਪਕੋ ਧਿਆਇਕਰ ਤੇਰੇ ਜਨ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਅਨੰਦੁ ਮਨ ਮੈਂ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਸਚੁ ਸਾਲਾਹਣੁ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ।ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਈਐ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਸਲਾਹੁਣਾ ਵਡੇ ਪੁਨੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਗਾਵੀਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰੰਗਿ ਰਤੇ ਤੇਰੈ ਤੁਧੁ ਭਾਵਹਿ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਨੀਸਾਣੋ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈ ਕੈਸੇ ਵਹੁ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੈਂ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਪਾਸ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਨੀਸਾਣੋ) ਪਰਵਾਨਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸਚੈ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਈ । ਥਾਨਿ ਥਨੰਤਰਿ ਸਚਾ ਸੋਈ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਸਚਾ ਤੂੰ ਥਾਨਿ ਥਨੰਤ੍ਰੋਂ ਮੈ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਧਿਆਈਐ ਸਦਹੀ ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ ਜਾਣੋ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੩੭ ॥ ੪੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਚੇ ਤੂੰ (ਜਾਣੋ) ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਮੇਰੀ ਏਹ ਭਾਵਨਾਂ ਹੈ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਤੇਰਾ ਹੀ ਧਿਆਨੁ ਕਰੂੰ ॥ ੪ ॥ ੩੭ ॥ ੪੪ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਰੈਣਿ ਸੁਹਾਵੜੀ ਦਿਨਸੁ ਸੁਹੇਲਾ॥ਜਪਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਮੇਲਾ ॥

ਸੋ ਰਾਤ੍ਰੀ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਔਰੁ ਦਿਨ ਭੀ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖ ਰੂਪੁ ਹੈ ਜਿਸਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਲਾ ਕਰਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਜਪਾ ਹੈ

ਘੜੀ ਮੂਰਤ ਸਿਮਰਤਿ ਪਲ ਵੰਞਹਿ ਜੀਵਣੁ ਸਫਲ ਤਿਥਾਈ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸ ਸਤ ਸੰਗ ਮੈਂ ਘੜੀ ਮਹੂਰਤ ਅਰਥਾਤ ਦੋ ਘੜੀ ਔਰੁ ਪਲੁ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਿਆਂ ਬੀਤੈ ਤਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਜੀਵਣ ਸਫਲੁ ਹੈ ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ਜਿਨੋਂਨੇ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭੁ ਹੂਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਦੋਖ ਸਭ ਲਾਥੇ। ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਥੇ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਸਭ ਦੋਖ ਲਾਥੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਪਿੰਡ ਮੈਂ ਹਰੀ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਥਹੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਆਪ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੁ ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਭੈ ਭਉ ਭਰਮੁ ਖੋਇਆ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਦੇਖਾ ਸਭਨੀ ਜਾਈ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਜੋ (ਭਉ) ਡਰੁ (ਭੈ)ਭਯਾ ਥਾ ਔਰ ਜੋ ਭ੍ਰਮੁ ਥਾ ਸੋ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਥ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਰੀਪੂਰਨ ਦੇਖਾ ਹੈ॥ ੨ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਸਮਰਥੁ ਵਡ ਊਚ ਅਪਾਰਾ। ਨਉਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਮਰਥੁ ਹੈ ਔਰੁ ਸਰਬ ਸੇ ਵਡਾ ਊਚਾ ਔਰੁ ਅਪਾਰੁ ਹੈ ਪੁਨਾ ਉਸਕਾ ਨਾਮੁ ਨਉ ਨਿਧਿ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰੁ ਭੰਡਾਰਿ ਕੋ ਭਰਪੂਰੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਮਧਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ਦੂਜਾ ਲਵੈ ਨ ਲਾਈ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਆਦਿ ਤਥਾ ਮਧ ਪੁਨਾਂ ਅੰਤ ਮੈਂ ਸੋਈ ਏਕ ਪ੍ਰਭੁ ਪੂਰਣ ਹੈ ਔਰੁ ਦੂਜਾ (ਲਵੈ) ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਲਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵਯਹਿ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਜੈਸਾ ਬ੍ਰਹਮ ਔਰੁ ਨਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਜਾਤੀਯ ਵਜਾਤੀਯ ਸ੍ਵਗਤ ਤੀਨ ਭੇਦ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ *॥ ੩ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੇਰੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ਜਾਚਿਕੁ ਜਾਚੈ ਸਾਧ ਰਵਾਲਾ ॥

ਮੈ ਜਾਚਿਕੁ ਸੰਤੋਂਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਚਾਹਿਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ॥

ਦੇਹਿ ਦਾਨੁ ਨਾਨਕੁ ਜਨੁ ਮਾਗੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਧਿਆਈ ਜੀਉ॥ ੪ ॥੩੮ ॥ ੪੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਆਪ ਸੇ ਮਾਂਗਤਾ ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਯਹਿ ਦਾਨੁ ਦੇਹੋ ਜੋ ਕਿ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੇਰਾ ਧਿਯਾਨ ਕਰੂੰ

* (ਸਜਾਤੀ)ਜੈਸ ਏਕ ਗਉ ਤਥਾ ਨਾਨਾ ਗਉਕੋ ਏਕ ਜਾਤੀ ਹੈ ਵਿਜਾਤੀ) ਜੈਸੇ ਏਕ ਗਉ ਦੂਜੀ ਉਸਕੇ ਸਾਥ ਭੇ ਸਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਏਕ ਜਾਤੀ ਸੇ ਭਿੰਨ ਜਾਤੀ ਵਾਲੀ ਹੈ ਸ੍ਵਗਤ ਜੈਸੇ ਗਉ ਮੈਂ ਸਿੰਗ ਪੂਛ ਦਿ ਅੰਗੋਂ ਕਾ ਹੋਨਾ ਹੈ ਇਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸਤ ਚਿਤ ਅਨੰਦ ਲਖਣ ਵਾਲੇ ਸਮ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਯਾਤੇ ਸਜਾਤੀਯ ਭੇਦ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਪੁਨਾ ਏਕਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਭਿੰਨ ਲਛਣੇ ਵਾਲਾ ਕੋ ਕੋਈ ਔਰ ਸਤ ਨਹੀਂ ਯਾਤ ਵਿਜਾਤੀਯ ਭੇਦ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਪਨਾਅਵੈਦਾਦਿਕੋਂ ਸਭੀ ਰਹਿਤ ਹੈ ਯਾਂਤ ਸ੍ਵਗਤ ਭੇਦ ਰਹਿਤ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

॥ ੪ ॥ ੩੮॥ ੪੫ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲ ੫ ॥ ਐਥੈ ਤੂੰ ਹੈ ਆਗੈ ਆਪੇ । ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਤੇਰੇ ਥਾਪੇ ॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਤੂੰਹੀ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਆਗੈ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਭੀ ਆਪਹੀ ਹੈਂ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਸਭਿ ਤੇਰੇ ਅਸਥਾਪਨ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਕਰਤੇ ਮੈ ਧਰ ਓਟ ਤੁਮਾਰੀ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਕਰਤੇਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮਨ ਕਰਮੁਝ(ਧਰ)ਅਧਾਰੁ ਤਨਕਰਕੇ (ਓਟ)ਸਰਣਤੁਮਾਰੀਹੀ ਹੈ॥੧

ਰਸਨਾ ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵੈ ਸੁਆਮੀ । ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਅੰਤਰਿ ਜਾਮੀ ॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜਿਹਵਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਜਪ ਜਪ ਕੇ ਜੀਵੇ ਹੈ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੁ ਤੂੰ ਅੰਤਰਿਜਾਮੀ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸੋ ਜਨਮੁ ਨ ਜੂਐ ਹਾਰੀ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੂੰ ਸੇਵਿਆ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕੇ ਜੂਏ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵਿਸਯੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਖੋਵਤੇ ॥ ੨ ॥

ਨਾਮੁ ਅਵਖਧੁ ਜਿਨਿ ਜਨ ਤੇਰੈ ਪਾਇਆ॥ਜਨਮੁ ਜਨਮੁ ਕਾ ਰੋਗੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਨੇ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਵਖਧੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਜਨਮੁ ਜਨਮੁ ਕਾ ਅਗਯਾਨ ਰੋਗ ਗਵਾਯਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਵਹੁ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਸਫਲ ਏਹਾ ਹੈ ਕਾਰੀ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਏਹੁ (ਕਾਰੀ) ਅਵਖਧੀ ਸਹਿਤ ਫਲ ਕੇ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਗਾਇਨ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਨਿਸਚਯ ਕਰਕੇ ਗਿਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਅਗਯਾਨ ਰੋਗ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਧਾਰਿ ਅਪੁਨਾ ਦਾਸੁ ਸਵਾਰਿਆ ॥ ਘਟਿ ਘਟਿ ਅੰਤਰਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨਮਸਕਾਰਿਆ ॥

ਜੋ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਧਾਰ ਕਰ ਤੈਨੇ ਅਪਨਾ ਭਗਤੁ ਸਵਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਚਾਰ ਸਾਧਨ ਸੰਪੰਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਭਗਤ ਨੇ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬਿਆਪਕ ਰੂਪ ਜਾਨਕੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਹੈ ॥

ਇਕਸੁ ਵਿਣੁ ਹੋਰੁ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਇਹ ਮਤਿ ਸਾਰੀ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੩੯ ॥ ੪੬ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਏਕ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕਲਪਿਤ ਵਸਤੁ ਅਧਿਸ੍ਠਾਨ ਤੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਬਾਬਾ) ਵਡੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਇਹੁ ਬੁਧੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ॥ ੪॥ ੩੯॥ ੪੬॥
ਜਿਨਕੀ ਮਤਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਥਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫॥ ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਾਤਾ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ॥ ਸਰਬਸੁ ਦੀਜੈ ਅਪਨਾ ਵਾਰੇ॥

ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਤਨ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ਸੇ ਰਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਨਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਅਪਨਾ ਸਰਬੰਸੁ ਵਾਰ ਦੇਈਏ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਣ ਗਾਈਐ ਬਿਸਰੁ ਨ ਕੋਈ ਸਾਸਾ ਜੀਉ॥ ੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਆਠ ਪਹਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਕੋਈ ਸ੍ਵਾਸ੍ਹ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰੈ॥ ੧॥

ਸੋਈ ਸਾਜਨੁ ਮੀਤੁ ਪਿਆਰਾ॥ ਰਾਮੁ ਨਾਮੁ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਬੀਚਾਰਾ॥

ਸੋਈ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਮੁਕਤਿ ਦਾਤਾ ਵੀਚਾਰਾ ਹੈ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਤਰੀਜੈ ਸਾਗਰੁ ਕਟੀਐ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸਾ ਜੀਉ॥ ੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਸੰਸਾਰੁ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤਰਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾਂ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ੨॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸੀਕਾ ਹੋ ਕਿ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ?ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਂਧਾਨੁ॥

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ॥ ਪਾਰ ਜਾਤੁ ਜਪਿ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ॥

ਧਰਮੁ ਅਰਥੁ ਕਾਮ ਮੋਖ ਏਹ ਚਾਰੋਂ ਪਦਾਰਥ ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ (ਪਾਰ ਜਾਤ) ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਕੇ ਸਮ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਾਪੁ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਕਾਮਨਾ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਕਿਲਬਿਖ ਗੁਰਿ ਕਾਟੇ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਆਸਾ ਜੀਉ॥ ੩॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਪੁਨਾਂ ਪਾਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਹੈ॥ ੩॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ॥ ਜਬ ਐਸਾ ਫਲੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਹੋ ਤਬ ਸਭ ਕੋਈ ਤਿਸਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਔਰ ਆਪ ਕੇ ਮਤ ਮੈਂ ਗ੍ਰਿਸਤੁ ਪਰਵਾਨੁ ਹੈ ਵਾ ਤਿਆਗ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਭਏ ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਾਣੀ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਮਿਲੇ ਸਾਰੰਗਪਾਣੀ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਾਂਣੀ ਕੇ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਤਸੰਗ ਦੁਆਰੇ (ਸਾਰੰਗਪਾਣੀ) ਬਿਸਨੂੰ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਜਿਸੁ ਅੰਤਰਿ ਪਰਵਾਣੁ ਗਿਰਸਤ ਉਦਾਸਾ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੪੦ ॥੪੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਵਸਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪਰਵਾਣੁ ਹੈ ਚਾਹੇ ਗ੍ਰਹਸਤੀ ਹੋ ਵਾ ਤਿਆਗੀ ਹੋ ॥ ੪ ॥ ੪੦ ॥ ੪੭ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈਉਸਨੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀਹੈ ਤਿਨੋਂ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਹੀ ਪਰਗਟਿ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਬਿਨਸੇ ਆਲਸ ਰੋਗਾ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਆਲਸ ਰੋਗਿ ਮਿਟਿ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਜਾਕੈ ਗ੍ਰਿਹਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ਹਰਿ ਭਾਈ ॥ ਤਿਸੁ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸੁ ਪੁਰਬ ਕਮਾਈ ॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਘਰ ਮੈਂ ਨਵਨਿਧਿ ਰੂਪੁ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਹੈ।ਵਾ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਘਰ ਨੌਨਿਧਿ ਹੈਂ ਵਹੁ ਤਿਸੁ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਪੂਰਬਲੀ ਸੁਭੁ ਕਮਾਈ ਹੈ॥

ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰੁ ਪ੍ਰਭ ਸਭਨਾ ਗਲਾ ਜੋਗਾ ਜੀਉ ॥ ੨॥

ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭਨਾ ਬਾਤਾਂ ਲਾਇਕੁ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਮਰਥੁ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ਸੋ ਸਮਰਥਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਨ ਹਾਰਾ ॥ ਆਪਿ ਇਕੰਤੀ ਆਪਿ ਪਸਾਰਾ ॥

ਖਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਇਸਥਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਖਿਨ ਮਹਿ (ਉਥਾਪਨ)ਉਠਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਖਿਨ ਮਹਿ ਉਤਪਤਿ ਪ੍ਰਲੈ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਆਪ ਹੀ (ਇਕੰਤੀ) ਨਿਰਾਕਾਰ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਔਰੁ (ਪਸਾਰਾ) ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਰੂਪੁ ਸਰਗੁਨੁ ਭੀ ਆਪੁ ਹੀ ਹੈ॥

ਲੇਪ ਨਹੀਂ ਜਗ ਜੀਵਨ ਦਾਤੇ ਦਰਸਨ ਡਿਠੇ ਲਹਨਿ ਵਿਜੋਗਾ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਉਸ ਜਗ ਜੀਵਨ ਦਾਤੇ ਕੋ ਲੇਪੁ ਨਹੀ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਸੰਗ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਨੇ ਸੇ (ਵਿਯੋਗ) ਵਿਛੋੜੇ ਕੇ ਦੁਖ ਲਹਿ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੀਵ ਰੂਪ ਕਰ ਭਿੰਨਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ ਹੈ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅੰਚਲਿ ਲਾਇ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਤਰਾਈ ॥ ਆਪਣਾ ਨਾਉ ਆਪ ਜਪਾਈ ॥

ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ(ਅੰਚਲ)ਲੜ ਲਾਇਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਦੀ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰਾ ਤਰਾਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਆਪ ਜਪਾਵਤਾ ਹੈ।

ਗੁਰ ਬੋਹਿਥੁ ਪਾਇਆ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਨਾਨਕ ਧੁਰਿ ਸੰਜੋਗਾ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੪੧ ॥ ੪੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਨਕੇ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਪੁੰਨਕਾ ਸੰਜੋਗ ਥਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੪੧ ॥ ੪੮ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੋਈ ਕਰਣਾ ਜਿ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ॥ ਜਿਥੈ ਰਖੈ ਸਾ ਭਲੀ ਜਾਏ ॥

ਸੋਈ ਕਾਰਜ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਆਪ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਅਸਥਾਨੁ ਭਲਾ ਹੈ ਜਹਾਂ ਤੂੰ ਰਖਤਾ ਹੈਂ ॥

ਸੋਈ ਸਿਆਣਾ ਸੋ ਪਤਿਵੰਤਾ ਹੁਕਮੁ ਲਗੈ ਜਿਸੁ ਮੀਠਾ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮੁ ਮੀਠਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਚਤ੍ਰ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਪਤਿ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸਭ ਪਰੋਈ ਇਕਤੁ ਧਾਗੈ ॥ ਜਿਸੁ ਲਾਇ ਲਵੈ ਸੋ ਚਰਣੀ ਲਾਗੈ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਤੈਨੇ ਏਕ ਹੁਕਮੁ ਸਤਾ ਰੂਪੀ ਡੋਰੇ ਮੈ ਪਰੋਈ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਚਰਨੀ ਲਗਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਊਧ ਕਵਲੁ ਜਿਸੁ ਹੋਇ ਪ੍ਰਗਾਸਾ ਤਿਨਿ ਸਰਬ ਨਿਰੰਜਨੁ ਡੀਠਾ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ (ਪ੍ਰਗਾਸਾ) ਸਤ ਅਸਤ ਕਾ ਬਿਬੇਕ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਰਿਦਾ ਰੂਪੀ ਕਵਲ ਜੋਪਹਿਲੇ(ਊਧਾ) ਉਲਟਾਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਸੀਧਾ ਹੂਆ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਥਾ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਹੈ। ਔਰ ਸਰਬ ਮੈ ਹੇ ਨਿਰੰਜਨ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਖਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਤੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਤੂੰ ਹੈ ਜਾਣਹਿ ॥ ਅਪਣਾ ਆਪੁ ਤੂ ਆਪਿ ਪਛਾਣਹਿ ॥

ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈਂ ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸੰਤਨ ਤੇਰੇ ਜਿਨਿ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਪੀਠਾ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਮੈ ਤਿਨ ਤੇਰੇ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਉਪਰ ਸੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭਾਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਸਮੁਦਾਇ ਕੋ ਪੀਸਾ ਹੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥ ੩ ॥

ਤੂੰ ਨਿਰਵੈਰੁ ਸੰਤ ਤੇਰੇ ਨਿਰਮਲੁ। ਜਿਨ ਦੇਖੇ ਸਭ ਉਤਰਹਿ ਕਲ ਮਲ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਨਿਰਵੈਰੁ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਭੀ ਉਜਲ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸੇ ਸਭ ਪਾਪ ਉਤਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਧਿਆਇ ਜੀਵੈ ਬਿਨਸਿਆ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਧੀਠਾ ਜੀਉ। ੪ ॥ ੪੨ ॥ ੪੯

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰ ਸਿਮਰ ਕਰ ਸੰਤ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀਤੇ ਭ੍ਰਮੁ ਔਰੁ ਭੈ ਪੁਨਾ(ਧੀਠਾ) ਕਠੋਰ ਸੁਭਾਉ ਉਨ ਕਾ ਬਿਨਸਿਆ ਹੈ॥ ੪॥ ੪੨॥ ੪੯॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫॥ ਝੂਠਾ ਮੰਗਣੁ ਜੇ ਕੋਈ ਮਾਗੈ॥ਤਿਸ ਕਉ ਮਰਤੇ ਘੜੀ ਨ ਲਾਗੈ ॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਝੂਠਾ ਜਾਚਨ ਜਾਚਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਰਤੇ ਹੂਏ ਘੜੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਅਰਥਾਤ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਮਰਤਾ ਹੈ।

ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮੁ ਜੋ ਸਦਹੀ ਸੇਵੈ ਸੋ ਗੁਰ ਮਿਲ ਨਿਹਚਲ ਕਹਣਾ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਸਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲਕੇ (ਨਿਹਚਲ) ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਆ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਕਹਣਾ ਹੈ॥ ੧॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਜਿਸਕੇ ਮਨਿ ਲਾਗੀ। ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਅਨਦਿਨੁ ਨਿਤਿ ਜਾਗੀ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਉਣੇ ਮੈ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤਿਸਕੀ ਬੁਧੀ ਜਾਗੀ ਹੈ॥

ਬਾਹ ਪਕੜਿ ਤਿਸੁ ਸੁਆਮੀ ਮੇਲੈ ਜਿਸਕੈ ਮਸਤਕਿ ਲਹਣਾ॥ ੨ ॥

ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਬਾਹ ਪਕੜ ਕਰ ਤਿਸੀ ਕੋ ਆਪ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤੇ ਹੋ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕਿ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨਾ ਆਪਨੇ ਲਿਖ ਦੀਆ ਹੈ॥ ੨॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਭਗਤਾਂ ਮਨਿ ਵੁਠੇ। ਵਿਣੁ ਪਰਮੇਸਰ ਸਗਲੇ ਮੁਠੇ॥

ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਵਸੇ ਹੈਂ। ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਠਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੀ ਧੂੜਿ ਨਿਤ ਬਾਂਛਹਿ ਨਾਮੁ ਸਚੇ ਕਾ ਗਹਣਾ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੈ ਹਮਤੋ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜਿ ਬਾਛਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਹਮ ਕੋ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ(ਗਹਣਾ) ਗ੍ਰਹਨ ਕਰਣਾ ਯੋਗ ਵਾ ਭੂਖਨ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗਾਈਐ ॥ ਜਿਸ ਸਿਮਰਤ ਵਰੁ ਨਿਹਚਲੁ ਪਾਈਐ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਊਠਤੇ ਬੈਠਤੇ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਨਿਹਚਲੁ ਵਰ ਪਾਈਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਹੈ ਕਿ ਮੋਖ ਪਦਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਹੋਇ ਦਇਆਲਾ ਤੇਰਾ ਕੀਤਾ ਸਹਿਣਾ ॥ ੪ ॥ ੪੩ ॥ ੫੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਤੇਰਾ ਜੋ ਕੀਆ ਹੂਆ ਸੁਖੁ ਵਾ ਦੁਖੁ ਹੈ ਸੋ ਸਹਾਰੂੰ॥੪॥੪੩॥੫੦

ਰਾਗੁ ਮਾਝ ਅਸਟਪਦੀਆ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧ ॥ ੧ ਓਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਬਦਿ ਰੰਗਾਏ ਹੁਕਮਿ ਸਬਾਏ ॥ ਸਚੀ ਦਰਗਹ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਏ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੈ ਆਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਰੰਗਾਏ ਹੈਂ ਸੋ(ਸਬਾਏ) ਸੰਪੂਰਨ ਹੀ(ਸਚੀ ਦਰਗਹ) ਸਤ-ਸੰਗ ਦੁਆਰ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ (ਮਹਲਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬੁਲਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ॥

ਸਚੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਸਚੇ ਮਨੁ ਪਤੀਆਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬਾ ਮਾਲਕ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਤੂੰ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣ ਵਾਲਿਓਂ ਪਰ ਮਨ ਸੇ (ਪਤੀਆਵਣਿਆ) ਮਨ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਸਦਾ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਗੁਰਮਤੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਵਾਰਨੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ(ਸਬਦ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਦਾ ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ।

ਨਾ ਕੋ ਮੇਰਾ ਹਉ ਕਿਸੁ ਕੇਰਾ ॥ ਸਾਚਾ ਠਾਕੁਰੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਮੇਰਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾ ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਹੈ ਨਾ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਕਾ ਹੂੰ ਹੇ ਸਚੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੇ ਮਾਲਕ ਮੇਰਾ ਤੋ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ॥

ਹਉਮੈ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜਾਇ ਘਣੇਰੀ ਕਰ ਅਵਗੁਣ ਪਛੋਤਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਅਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਘਣੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਔਗਣ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ ਸੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਵਖਾਣੈ ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਨਾਮਿ ਨੀਸਾਣੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣ (ਵਖਾਣੈ) ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਹੇ (ਨਾਮਿ) ਨਾਮੋਂ ਵਾਲਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ (ਨੀਸਾਣੈ) ਪਰਗਟ ਹੋਇਆ ਹੈ ॥

ਸਭਨਾ ਕਾ ਦਰਿ ਲੇਖਾ ਸਚੈ ਛੂਟਸਿ ਨਾਮਿ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਸਭ ਕਾ ਲੇਖਾ ਤੇਰੀ ਦਰਗਹਿ ਮੈਂ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮੁ ਜਪ ਕਰ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਮ ਕੇ ਲੇਖੇ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਭੂਲਾ ਠਉਰ ਨ ਪਾਏ ॥ ਜਮ ਦਰ ਬਧਾ ਚੋਟਾ ਖਾਏ ॥

ਮਨਮੁਖ ਰੂਪ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ (ਠਉਰ) ਇਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਜਮ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਬਾਧਾ ਹੂਆ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤਾ ਹੈ ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕੋ ਸੰਗਿ ਨ ਸਾਥੀ ਮੁਕਤੇ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੰਗੀ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਥੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਜੋ ਨਾਮ ਕੇ ਧਿਆਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੁਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਸਾਕਤ ਕੂੜੇ ਸਚੁ ਨ ਭਾਵੈ ॥ ਦੁਬਿਧਾ ਬਾਧਾ ਆਵੈ ਜਾਵੈ ॥

ਸਾਕਤ ਝੂਠੇ ਨੂੰ ਸਚੁ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਬਾਧਾ ਅਰਥਾਤ ਲਗਾ ਹੂਆ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ॥

ਲਿਖਿਆ ਲੇਖੁ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਹੂਏ ਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਖੋਟੇ ਭਾਗ ਕੌਨ ਮੇਟੇ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੁਕਤੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਪੇਈਅੜੈ ਪਿਰੁ ਜਾਤੋ ਨਾਹੀ ॥ ਝੂਠਿ ਵਿਛੁੰਨੀ ਦੋਵੈ ਧਾਹੀ ॥

ਜਿਸ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਪੇਈਅੜੈ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਸੋ ਝੂਠ ਰੂਪੁ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਸੇ ਵਿਛੜੀ ਹੂਈ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰ ਕਰ ਰੋਤੀ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਵਗੁਣ ਮੁਠੀ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਏ ਅਵਗੁਣਿ ਗੁਣ ਬਖਸਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਰ (ਮੁਠੀ) ਠਗੀ ਹੂਈ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ਆਪ ਕੈਸੇ ਹੋ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੁਭ ਗੁਣ ਦੇਕਰ ਅਵਗੁਣ ਭੀ ਬਖਸਾਇ ਦੇਤੇ ਹੋਂ ॥ ੬ ॥

ਪੇਈਅੜੈ ਜਿਨਿ ਜਾਤਾ ਪਿਆਰਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਹੇ ਪਿਆਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਤ ਮਿਤ੍ਰਯਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ॥

ਆਵਣੁ ਜਾਣਾ ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ ਸਚੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਪੁਨਾਂ ਵਹੁ ਤੈਨੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਉਸ ਸੇ (ਠਾਕਿਰਹਾਏ) ਰੋਕ ਰਖੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਯਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਅਕਥੁ ਕਹਾਵੈ ॥ ਸਚੇ ਠਾਕੁਰ ਸਾਚੋ ਭਾਵੈ ॥

ਆਪ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ (ਅਕਥੁ) ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਰਾ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਔਰੋਂ ਸੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸਚੇ ਠਾਕੁਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਚੁ ਨਾਮ ਲੇਨੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਕਹੈ ਬੇਨੰਤੀ ਸਚੁ ਮਿਲੈ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਆਪ ਕੇ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤੇਰੇ ਸਚੇ ਜੋ ਗੁਣ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਗਾਵਣਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਘਰ ੧ ॥

ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦੇਵ ਜੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਰਮ ਹੋਵੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਏ ॥ ਸੇਵਾ ਸੁਰਤਿ ਸਬਦਿ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਜੇਕਰ ਉਤਮ ਕਰਮ ਹੋਵੈ ਤੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਮਿਲ ਕਰ ਸੋ ਸੇਵਾ ਮੈਂ (ਸੁਰਤਿ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੇ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰਣਿਆ ॥ ਗੁਰ ਮਤੀ ਪਰਗਾਸੁਹੋਆ ਜੀ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਵਾਣੀ ਕਰ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰਗਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਹਮ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਕੇ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਖੋਜੇ ਤਾ ਨਾਉਪਾਏ ॥ ਧਾਵਤ ਰਾਖੈ ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ ॥

ਜੋ (ਤਨੁ) ਸੂਖਮ ਮਨ ਮੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਿਚਾਰੇ ਕਿ ਇਹ ਮਨ ਕਿਸ ਕੀ ਸਤਾ ਕਰ ਸਫੁਰਨ ਹੋਤਾਹੈ ਤੋ ਨਾਮ ਜਪਣੇਕਾ ਫਲੁ ਜੋ ਹੈ ਆਤਮਾਨੰਦੁ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਕੈਸੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਵਿਖਯੋ ਮੈ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੇ (ਧਾਵਤ) ਦੌੜਤੇ ਹੈਂ ॥ ਤਿਨ ਕੋ (ਰਾਖੈ) ਰੋਕ ਔਰ ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਸੇ (ਠਾਕਿ) ਰੋਕ ਕਰ ਰਖੇ ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਅਨਿਦਿਨੁ ਗਾਵੈ ਸਹਿਜੇ ਭਗਤਿ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥ ੨॥

ਆਪ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ (ਸਹਜ) ਸੁਤੇ ਹੀ ਦਿਨ ਰਾਤ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਔਰੋਂ ਸੇ ਭਗਤੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ਕਦਾ ਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਜਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਕਰਾਵਤੇ ਹੋ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਹਾਂਹੈ ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਇਸੁ ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਵਸਤੁ ਅਸੰਖਾ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੁ ਮਿਲੈ ਤਾ ਵੇਖਾ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਵਸਤੁ ਰੂਪ (ਅਸੰਖਾ) ਗਿਣਤੀ ਸੇ ਰਹਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਮਿਲੇ ਤੋ ਦੇਖਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਸਰੀਰ ਬੀਚ ਹੈ ਤੋ ਸਭ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਲੇਤੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਉ ਦਰਵਾਜੇ ਦਸਵੇ ਮੁਕਤਾ ਅਨਹਦ ਸਬਦੁ ਵਜਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਜੋ (ਅਨਹਦ) ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦਸ ਕਾ ਵਜਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਉਚਾਰਣੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਸੋ ਨੌ ਗੋਲਕ ਉਪਲਖਤ ਦਸੇ ਇੰਦ੍ਰਯ ਰੋਕ ਕੇ ਦਸਮੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਮੁਕਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੀ ਨਾਈ ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈ ਤਿਸਕੀ (ਨਾਈ) ਵਡਿਆਈ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਵਡਿਆਈ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਈ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਨਿਦਿਨੁ ਸਦਾ ਰਹੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸੋਝੀ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਸਦੀਵ ਕਾਲ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਮੈ (ਰਾਤਾ) ਮਸਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕ ਬੀਚ ਹੀ ਸਚੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ਉਪਰ ਚਾਰ ਪੌੜੀ ਮੈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹੀ ਹੈ ਅਬ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ॥ ਦੂਜੈ ਲਾਗੀ ਭਰਮ ਭੁਲਾਣੀ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਸੇ ਸੂਨਯ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗਯਾਨੀਓਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਸੇ ਭਿੰਨ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਲਗੀ ਹੁਈ ਹੈ ॥ ਯਾਂਤੇ ਭਰਮ ਕਰ ਭੂਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ॥

ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧਾ ਮਗੁ ਨ ਜਾਣੈ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵਣੁ ਜਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਯਾਤੇ ਅਗਯਾਨੀ ਜੀਵ ਅੰਧਾ ਹੈ ਭਾਵ ਗਿਯਾਨ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਮਾਰਗ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ॥ ਪੁਨਾ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥ ਪੁਨਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥ ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਠਾਕਿ ਰਹਾਇਆ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਦੀਵ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਆਦਿ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੋ ਰੋਕ ਰਖਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਮਿਟਿਆ ਅੰਧਿਆਰਾ ਬਜਰਕਪਾਟ ਖੁਲਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਲੇਨੇ ਸੇ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧਕਾਰ ਮਿਟਿਆ ਹੈ ਔਰ ਬਜਰ ਕੀ ਨਿਆਈ ਜੋ ਜੜਤਾ ਰੂਪੁ ਵਾ ਪੰਚ ਕੋ ਸਰੂਪੀ (ਕਪਾਟ) ਤਖਤੇ ਥੇ ਸੋ ਖੁਲ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਸਦਾ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਮਨ ਮੇ ਵਸਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਸਦੀਵ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਤਿਸਕਾ ਮਨ ਤਨ ਨਿਰਮਲ ਹੁਆ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ॥ ੭ ॥ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਚਿਤ ਸੁਧ ਹੁਆ ਤਬ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਜੀਵਣ ਮਰਣਾ ਸਭੁ ਤੁਧੈ ਤਾਈ ॥ ਜਿਸੁ ਬਖਸੇ ਤਿਸ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜੀਵਣ ਮਰਣਾ ਸਭ ਤੇਰੇ ਤਾਂਈ ਅਰਪਣ ਕੀਆ ਹਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਬ ਤਕ ਹਮ ਜੀਵਤੇ ਹਾਂ ਮਰਣ ਪ੍ਰਯੰਤ ਤੇਰਾ ਹੀ ਸਿਮਰਣ ਕਰੇਂਗੇ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਸ ਕੋ ਤੁਮ ਬਖਸਿਆ ਚਾਹਤੇ ਹੋ ਤਿਸਕੋ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤੇ ਹੋ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਸਦਾ ਤੂੰ ਜੰਮਣੁ ਮਰਣੁ ਸਵਾਰਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਧਯਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਜੰਮਣੁ ਮਰਣੁ ਤੂੰ ਸਫਲਾ ਕਰਲੇਤਾ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥ ੨ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰਮਲੁ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥ ਬਿਨ ਤਕੜੀ ਤੋਲੈ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾਂ (ਅਗਮ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸਯ ਅਰੁ ਬੇਅੰਤ ਹੈ ਤਕੜੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੰਸਾਰ ਕੋ (ਤੋਲੇ) ਵਿਚਾਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅੰਨਯ ਕੀ ਅਪੇਖਿਆ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਨ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋਈ ਬੂਝੈ ਗੁਣ ਕਹਿ ਗੁਣੀ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਐਸੇ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਗੁਣੀ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਕਹਕੇ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮਿਲਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ਜੋ ਸਚ ਲਾਗੇ ਸੇ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗੇ ਦਰ ਸਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਉਨਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਰਾਤ ਦਿਨ ਅਵਿਦਿਯਾ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਆਪਿ ਸੁਣੈ ਤੈ ਆਪੈ ਵੇਖੈ ॥ ਜਿਸਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੈ ਸੋਈ ਜਨੁ ਲੇਖੈ ॥

ਆਪ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾਂ ਆਪ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਲੇਖੇ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਲਾਇ ਲਏ ਸੋ ਲਾਗੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਕਮਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਆਪ ਹੀ ਜਿਸਕੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਚੁ ਕਮਾਉਂਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਭੁਲਾਏ ਸੁ ਕਿਥੈ ਹਥੁ ਪਾਏ ॥ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਸੁ ਮੇਟਣਾ ਨ ਜਾਏ ॥

ਔਰ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਭੁਲਾਵੇ ਸੋ ਕਹਾਂ ਹਥੁ ਪਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸਕਾ ਆਸਰਾ ਲੇਵੈ ਪੂਰਬਲਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਮੇਟਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨਿ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਆ ਸੇ ਵਡਿਭਾਗੀ ਪੂਰੇ ਕਰਮਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਵਡ ਭਾਗੋ ਵਾਲ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪੂਰੇ ਕਰਮ ਮਿਲਾਵਦੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਪੇਈਅੜੈ ਧਨ ਅਨਦਿਨੁ ਸੁਤੀ ॥ ਕੰਤਿ ਵਿਸਾਰੀ ਅਵਗੁਣਿ ਮੁਤੀ ॥

ਜੋ ਪੇਕੇ ਭਾਵ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰਾਤ ਦਿਨ ਅਗਯਾਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੁਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਰਹੀ ਹ ॥ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਕੰਤਿ)ਪਤੀ ਨੇ ਭੀ ਭੁਲਾ ਛੋਡੀ ਹੈ ਜੋ ਕਹ ਕਿਉਂ ਵਿਸਾਰੀ ਹੈ ?ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਰ (ਮੁਤੀ) ਛੁਟੀ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਦਾ ਫਿਰੈ ਬਿਲਲਾਦੀ ਬਿਨੁ ਪਿਰੁ ਨੀਦ ਨ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਦੀਵ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨ ਮੈਂ ਬਿਰਲਾਪ ਕਰਤੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਿਨਾ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪੀ ਨੀਂਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ॥ ੪ ॥

ਪੇਈਅੜੈ ਸੁਖੁ ਦਾਤਾ ਜਾਤਾ ॥ ਹਉ ਮੈ ਮਾਰਿ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਪੇਕੇ ਭਾਵ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਨਯਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਕੈਸੇ ਜਾਣਿਆਂ?ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਪਛਾਣਿਆਂ ਹੈ ॥

ਸੇਜ ਸੁਹਾਵੀ ਸਦਾ ਪਿਰੁ ਰਾਵੈ ਸਚੁ ਸੀਗਾਰੁ ਬਣਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਤਿਸਕੀ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਸੇਜ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਪਤੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸਨੇ ਸਚਾ ਸੀਗਾਰੁ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ॥ ੫ । ਜੇ ਕਹੈ ਸਭ ਜੀਵ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਤਿਸਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਭੋਗਤੇ ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੀਅ ਉਪਾਏ । ਜਿਸਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਿਸੁ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਏ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਚਉਰਾਸੀ ਲਖ ਜੀਵ ਉਤਪਤ ਕੀਏ ਹੈਂ । ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪਰ ਦਯਾ ਕੀ ਨਜਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੂ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਕਿਲਬਿਖ ਕਾਟਿ ਸਦਾ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਦਰਿ ਸਚੈ ਨਾਮਿ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਕਰ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮ ਕਰ ਸਜ ਕੋ ਦਰ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਅੰਤਹਕਰਣ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੇ (ਨਾਮਿ)ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਲੇਖਾ ਮਾਗੈ ਤਾ ਕਿਨਿ ਦੀਐ । ਸੁਖ ਨਾਹੀ ਫੁਨਿ ਦੂਐ ਤੀਐ ॥

ਜੇਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਹਿਸਾਬ ਮਾਂਗੈ ਤੋ ਕਿਸ ਸੇ ਦੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦ੍ਵਤ ਮੈਂ ਪੁਨਾਂ(ਤੀਐ)ਤੀਨ ਗੁਨੋਂ ਮੈਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮੈਨੇ ਏਕ ਯਗ ਕੀਆ ਦੂਸਰੇ ਬਰਤ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਤੀਜੇ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਰੀ ਹੈ ਇਸ ਲੇਖੇ ਕਰ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਆਪੈ ਬਖਸਿ ਲਏ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਜਬ ਆਪੇ ਸਚਾ ਪ੍ਰਭੁ ਬਖਸਿ ਲਏ ਔਰ ਬਖਸ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲਵੇ ਤਬ ਸੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਆਪਿ ਕਰੈ ਤੈ ਆਪਿ ਕਰਾਏ । ਪੂਰੈ ਗੁਰਕੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਹਰੀ ਨੇ ਆਪਹੀ ਜੀਵ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਆਪਹੀ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੨ ॥ ੩ ॥

ਨਾਮ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਹੋ ਨਾਮ ਕਿਸਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪੇ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਮੇਲ ਮੇਂ ਜਿਨਕੋ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਨਾਮੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੨ ॥ ੩ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ । ਇਕੋ ਆਪਿ ਫਿਰੈ ਪਰਛੰਨਾ । ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੇਖਾ ਤਾ ਇਹੁ ਮਨੁ ਭਿੰਨਾ ॥

ਏਕ ਤੂੰ ਆਪਹੀ (ਪਰਛੰਨਾ) ਮਾਇਆ ਉਪਾਧੀ ਕਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੁਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤੇਰੇ ਨਿਰਉਪਾਧ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖਾ ਤਬ ਏਹ ਜੋ ਮਨੁ ਹੈ ਸੋ ਆਤਮਾਨੰਦ ਮੈਂ (ਭਿੰਨਾ)ਸਨਿਗਧ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਤ੍ਰਿਨਾ ਤਜਿ ਸਹਜ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਏਕੋ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਪੁਨਾਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰੁ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਏਕ ਸਰੂਪ ਕੋ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਉਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਇਕਸੁ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਵਣਿਆ ॥
ਗੁਰਮਤੀ ਮਨੁਇਕਤੁ ਘਰਿ ਆਇਆ ਸਚੈ ਰੰਗਿ ਰੰਗਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਇਕ ਤੇਰੇ ਸੇ ਚਿਤ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਵਾਰਨੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਲੇਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਏਕਤਾ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਇਹ ਜਗੁ ਭੂਲਾ ਤੈ ਆਪਿ ਭੁਲਾਇਆ ॥ ਇਕੁ ਬਿਸਾਰਿ ਦੂਜੈ ਲੋਭਾਇਆ॥

ਇਹ (ਜਗੁ) ਜੀਵ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤੈ ਆਪਹੀ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ਏਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈ ਲੋਭਾਇਮਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਦਾ ਫਿਰੈ ਭ੍ਰਮਿ ਭੂਲਾ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਦੀਵ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਕਰਮ ਬਿਧਾਤੇ। ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਜਾਤੇ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰਮ ਫਲ ਪਰਦਾਤੇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਹੈਂ ॥

ਜਿਸਨੋ ਆਪ ਦੇਇ ਵਡਿਆਈ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰੁਸ ਕੋ ਆਪਨੀ ਤੂੰ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਰੂਪ ਬੀਚ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਹਰਿ ਚੇਤੈ ਨਾਹੀ । ਜਮਪੁਰਿ ਬਾਧਾ ਦੁਖੁ ਸਹਾਹੀ ॥

ਜੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹਿ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਚੇਤਤਾ ਨਹੀਂ ਸੋ ਜਮਪੁਰੀ ਮੈਂ ਬੰਧਾ ਹੂਆ ਦੁਖ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ ॥

ਅੰਨਾ ਬੋਲਾ ਕਿਛੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵੈ ਮਨਮੁਖ ਪਾਪਿ ਪਚਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਅੰਧਾ ਬੋਲਾ ਹੈ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਤਿਸ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ। ਆਪ ਪਾਪੋ ਮੈਂ ਜਲਤਾ ਹੈ ਸੰਗੀਓਂ ਕੋ ਜਲਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਇਕ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਜੋ ਤੁਧੁ ਆਪਿ ਲਿਵਲਾਏ ॥ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਏ ॥

ਜੋ ਤੈਨੇ ਆਪ ਪ੍ਰੀਤ ਮੈਂ ਲਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਏਕ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀਕਰਨੇ ਸੇ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਏ ਹੈਂ ।

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਸਭ ਇਛਾ ਆਪਿ ਪੁਜਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਸੁਖਿ ਦਾਤਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਸੰਪੂਰਨ ਇਛਾ ਤੂੰ ਆਪ ਪੂਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੇਰੀ ਸਦਾ ਸਰਣਾਈ ॥ ਆਪੇ ਬਖਸਹਿ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੀ ਸਦਾ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਪ ਬਖਸ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਂਦਾ ਹੈਂ ॥

ਜਮਕਾਲੁ ਤਿਸੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮਕਾਲ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਰਾਤੇ ਜੋ ਹਰਿ ਭਾਏ ॥ ਮੇਰੈ ਪ੍ਰਭਿ ਮੇਲੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਨਾਮ ਮੇ ਰਤ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਤੈਨੇ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਚੇ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਤੂੰ ਆਪੇ ਸਚੁ ਬੁਝਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੀ ਸਮਝ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਜਿਨਿ ਸਚਿ ਜਾਤਾ ਸੇ ਸਚਿ ਸਮਾਣੇ ॥ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਸਚੁ ਵਖਾਣੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੁਝ ਸਚ ਕੀ ਰੂਪ ਕਥਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਬੈਰਾਗੀ ਨਿਜ ਘਰਿ ਤਾੜੀ ਲਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੩ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਨਾਮੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬੈਰਾਗੀ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਤਾੜੀ) ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ੩ ॥ ੪ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਸੁ ਮੁਆ ਜਾਪੈ ॥ ਕਾਲੁ ਨ ਚਾਪੈ ਦੁਖੁ ਨ ਸੰਤਾਪੈ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵਤ੍ਰ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਆ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਜੀਵਤ੍ਰ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਨੇ ਕਾ ਕਿਆ ਫਲ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਕਾਲੁ (ਨ ਚਾਪੈ) ਦਬਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਇਸੀ ਤੇ ਦਖ ਨਹੀਂ ਸਤਾਉਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਨਮਾਦਿ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਇਨ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਕੈਸੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ?

ਉਤਰੁ ॥ ਜੋਤੀ ਵਿਚਿ ਮਿਲਿ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ਸੁਣਿ ਮਨਿ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਜੋਤੀ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਜੋਤ ਅਭੇਦ ਹੁਈ ਹੈ ਕੈਸੇ। ਸ੍ਰਵਨ ਮਨਨ ਨਿਧਯਾਸਨ ਔਰ ਸਖਯਾਤ ਕਾਰ ਸਰ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥ ਸ੍ਰਵਨ ਔਰ ਮਨਨ ਏਹ ਨਿਧਯਾਸਨ ਔਰ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਕੇ ਲਖਾਇਕ ਹੈਂ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਇ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਿ ਸਚਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ਰੁਰਮਤੀ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਉਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਰ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰ ਸਚ ਮੇਂ ਚਿਤ ਲਾਇਆ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਲੇਨੇ ਵਾਲੇ (ਸਹਜ) ਸਾਂਤੀ ਮੇਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ॥

ਕਾਇਆ ਕਚੀ ਕਚਾ ਚੀਰੁ ਪੈਝਾਏ ॥ ਦੂਜੈ ਲਾਗੀ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਏ ॥

ਕਚੀ (ਕਾਇਆ) ਬੁਧੀ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਨਿਸਚਯ ਰਹਤ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਕਚਾ (ਚੀਰੁ) ਬਸਤ੍ਰ (ਪੈਝਾਏ) ਧਾਰਣ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੇਂ ਲਗੀ ਹੁਈ (ਮਹਲੁ) ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤੀ ਬੁਧੀ ਕੇ ਸਾਥ ਭਾਸਕਾ ਗ੍ਰਹਣ ਹੈ।

ਅਨਦਿਨੁ ਜਲਦੀ ਫਿਰੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਬਿਨ ਪਿਰ ਬਹੁ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਔ ਇਸੀ ਸੇ ਹੀ ਵਹ ਦਿਨ ਰਾਤ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਚਉਰਾਸੀ ਮੇਂ ਸੇ ਜਲਤੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ਜਿਸ ਦੇਹ ਅਰ ਜਾਤੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰ ਜੀਵ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੁਆ ਹੈ ਉਨਕਾ ਹਾਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਦੇਹੀ ਜਾਤਿ ਨ ਆਗੈ ਜਾਏ ॥ ਜਿਥੈ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ਤਿਥੈ ਛੂਟੈ ਸਚੁ ਕਮਾਏ ॥

ਦੇਹੀ ਔਰੁ ਜਾਤੀ (ਆਗੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਨਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੀਵ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਥੈ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਏਗਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਵਹ ਜੀਵ ਸਚ ਕਮਾਉਣੇ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਸੇ ਧਨਵੰਤੇ ਐਥੈ ਓਥੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੈਵੀ ਗੁਨੋਂ ਰੂਪ ਧਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੈ ॥ ਅਰ ਦਹ ਤਿਆਗ ਕਰ ਬਦੇਹ ਮਕਤਿ ਭਾਵ ਨਿਰਾਕਾਰ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥ ਜੋ ਨਾਮੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੇਂ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੀ ਵਾ ਬਿਦੇਹ ਮੁਕਤੀ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਈਹਾਂ ਕੌਨ ਸਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਸ਼ਨੀ ਪ੍ਰਤੀ ਉਤਰੁ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਭੈ ਭਾਇ ਸੀਗਾਰੁ ਬਣਾਏ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਮਹਲੁ ਘਰੁ ਪਾਏ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਭੈ) ਡਰੁ ਔਰੁ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਇਨ ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਸੁਭ ਸਾਧਨੋਂ ਕਾ ਸਿੰਗਾਰੁ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ (ਘਰੁ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਦਾ ਰਾਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਮਜੀਠੈ ਰੰਗੁ ਬਣਾਵਣਿਆਂ ॥ ੪ ॥

ਔਰ ਵਹੁ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਦੀਵ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਹੀ ਤਿਸ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਰਵਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਮਜੀਠ ਕਾ ਰੰਗੁ ਸਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਾਨੀ ਕਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਤੈਸੇ ਸਚਾ ਰੰਗੁ ਜੋ ਆਤਮਾਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੋ ਬਣਿ ਆਇਆ ਹੈ ॥੪॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ਔਰੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੂਰ ਹੈ ਜੋ ਤਿਨ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਭਨਾ ਪਿਰੁ ਵਸੈ ਸਦਾ ਨਾਲੇ ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਕੋ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੇ ॥

ਹਰੀ ਰੂਪ ਪਤੀ ਸਭ ਕੇ ਸਾਥ ਸਦਾ ਵਸਤਾਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਕੋਈ ਗਯਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅਤਿ ਊਚੋ ਊਚਾ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਆਪਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅਤਿ ਊਚਿਓਂ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਬੜਾ ਹੈ ਔਰੁ ਅਪਨੀ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ੫॥ ਜੇ ਕਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹੋਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਵਹੁ ਕੌਨਸੀ ਨੀਂਦ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਇਹੁ ਜਗੁ ਸੁਤਾ ॥ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਅੰਤਿ ਵਿਗੁਤਾ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਇਹ(ਜਗ)ਜੀਵ ਅਵਿਦਿਆ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੁਤਾ ਹੈ॥ ਯਾਂਤੇ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰਕੇ ਅੰਤ ਕੋ (ਵਿਗੁਤਾ) ਖਰਾਬ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੬ ॥ਜੇ ਕਹੈ ਐਸੇ ਸੂਤੇ ਕੋ ਕੌਣ ਜਗਾਵੇ ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਸੁ ਤੇ ਸੁਤਾ ਸੋ ਜਾਗਾਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸੋਝੀ ਪਾਵਣਿਆ॥ ੬ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਸੋਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਜਗਾਵਤ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੀਵ ਪਤੰਤ੍ਰ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਏਹ ਸਮਝ ਗੁਰ ਮਤ ਕਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੬ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਨੀਂਦ ਕੈਸ ਨਿਵਰਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ?

ਅਪਿਉ ਪੀਐ ਸੋ ਭਰਮੁ ਗਵਾਏ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮੁਕਤਿ ਗਤਿ ਪਾਏ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ (ਅਪਿਉ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ (ਪੀਏ) ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਸੋ ਭਰਮ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਗੁਰੋ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੁਕਤੀ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਭਗਤੀ ਰਤਾ ਸਦਾ ਬੈਰਾਗੀ ਆਪੁ ਮਾਰਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਅਭੇਦ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੂਆ ਸਦਾ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੋਕਰ (ਆਪ) ਪ੍ਰਛਿੰਨ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਕੋ ਹਰੀ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ॥੭॥ ਤਿਸ ਭਗਤਿ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਆਪਿ ਉਪਾਏ ਧੰਧੈ ਲਾਏ ॥ਲਖ ਚਉਰਾਸੀ ਰਿਜਕੁ ਆਪਿ ਅਪੜਾਏ ॥

ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜੀਵ ਉਪਾਇ ਕਰ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਲਾਏ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੂਨੀ ਕੋ ਰਿਜਕੁ ਆਪ ਹੀ ਪਹੁਚਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਸਚਿ ਰਾਤੇ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਕਾਰ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੪ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰ ਕਰ ਸਚੇ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ਗਿਆਨੀ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਨਿਸਚਯ ਔਰ ਲਾਭ ਅਰ ਕਥਨ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥ਅੰਦਰਿ ਹੀਰਾ ਲਾਲੁ ਬਣਾਇਆ ॥ ਗੁਰਕੈ ਸਬਦ ਪਰਖਿ ਪਰਖਾਇਆ॥

ਬੁਧੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ (ਹੀਰਾ) ਸੁਧ ਸਰੂਪ (ਲਾਲੁ)ਪਿਯਾਰਾ ਬਣਿਆ ਹੂਆ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਰੁਤੇ ਸਿਧ ਸੋਭ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀ ਜਿਨਕੋ ਪਰਖ ਹੂਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਜ ਵਿਪਰਜੇ ਸੇ ਰਹਤ ਸੰਤੋਂ ਸੇ (ਪਰਖਾਇਆ) ਨਿਹਚੇ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਜਿਨਿ ਸਚੁ ਪਲੈ ਸਚੁ ਵਖਾਣਹਿ ਸਚੁ ਕਸਵਟੀ ਲਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਪਲੇ ਮੈਂ ਸਚੁ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਮੁਖ ਕਰ ਭੀ ਸਚ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਸਾਧਨੋਂ ਰੂਪੀ ਕਸਵਟੀ ਲਾਈ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ਅੰਜਨੁ
ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪਾਇਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਉਨਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਮਨ ਮੇ ਵਸਾਈ ਹੈ ਔਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬੀਚ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋਤੀ ਰੂਪ ਮੈਂ ਜੋਤਿ ਕੋ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ॥

ਇਸ ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਬਹੁਤੁ ਪਸਾਰਾ ॥ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥

ਇਸ ਕਾਇਆ ਕੇ ਬੀਚ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਪਸਾਰਾ ਬਹੁਤ ਹੈ ਨਾਮ ਜਿਸਕਾ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾਂ ਅਤੀ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਇਸ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋਈ ਪਾਏ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ(ਗੁਰਮੁਖਿ)ਗਯਾਨੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਉਸਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾਂ ਆਪਹੀ ਗਯਾਨ ਬਖਸਕਰ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ। ੨।

ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰੁ ਸਚੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਸਚੁ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰ ਸਚ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਸਚ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ।

ਸਚੋ ਸਚੁ ਵਰਤੈ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਤਿਨ ਕੋ (ਸਚ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸਚ ਹੀ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾਂ ਸਚ ਮੈਂ ਸਚ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਨਿਸਚਯ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਸਚੁ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ॥ ਕਿਲਵਿਖ ਅਵਗਣ ਕਾਟਣਹਾਰਾ ॥

ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਸਚਾ ਵੇਪਰਵਾਹ ਹੈ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਤਥਾ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਾਟਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ ਭੈਭਾਇ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਅਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵ ਤਿਸ ਕੋ ਧਿਆਈਏ ਜਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾਂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਸਚੀ ਜੇ ਸਚੇ ਭਾਵੈ ॥ ਆਪੇ ਦੇਇ ਨ ਪਛੋਤਾਵੈ ॥

ਹੇ ਸਚ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਸਚੀ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਤੋਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੋਕਰ ਜੀਵ ਕਾ ਕਰਤਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਜਿਸ ਕੋ ਆਪ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪਸਚਾਤਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ॥

ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਏਕੋ ਦਾਤਾ ਸਬਦੇ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕ ਤੂ ਹੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ (ਸਬਦੇ) ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤ੍ਰਫ ਸੇ ਮਾਰ ਕਰ ਅਪਨੀ ਤ੍ਰਫ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੀਵਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਹਰਿ ਤੁਧ ਬਾਝਹੁ ਮੈ ਕੋਈ ਨਾਹੀ ॥ ਹਰਿ ਤੁਧੈ ਸੇਵੀ ਤੈ ਤੁਧੁ ਸਲਾਹੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ਤਾਂਤੇ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਂ ਔਰ ਤੇਰੀ ਹੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਾਂ ॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਲੈਹੁ ਪ੍ਰਭ ਸਾਚੈ ਪੂਰੈ ਕਰਮਿ ਤੂੰ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਸਾਚੇ ਆਪ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਲਿ ਲਓ ਪੂਰੇ ਕਰਮ ਵਾਲਿਓ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਮੈ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ਤੁਧੈ ਜੇਹਾ ॥ ਤੇਰੀ ਨਦਰੀ ਸੀਝਸਿ ਦੇਹਾ ॥

ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਔਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੇ (ਨਦਰੀ) ਨਦਰ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਤੇਰੀਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ (ਸਦੇਹਾ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਸਹਿਤ (ਸੀਝਸ) ਕਲਜਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੀਵਨਮੁਕਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਾਰਿ ਸਮਾਲ ਹਰਿ ਰਾਖਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ (ਹਰ) ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਸੁਰਤ ਸਮਾਲ ਰਖਤਾ ਹੈ ॥ ਯਾਂਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਮੈ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥ ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਸਿਰਜੀ ਆਪੇ ਗੋਈ ॥

ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਰਚੀ ਹੈ ਤੈਂ ਆਪ ਹੀ (ਗੋਈ) ਸਮਾਇ ਲਈ ਹੈ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਘੜਿ ਭੰਨਿ ਸਵਾਰਹਿ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੫ ॥ ੬ ॥

ਤੂੰ ਆਪਹੀ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ (ਘੜ) ਰਚਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ(ਸਵਾਰਹਿ) ਪਾਲਤਾ ਹੈਂ ਔਰੁ(ਭੰਨ) ਪ੍ਰਲਯ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮਾਰਥ ਸੇ ਹੇ ਨਾਮੀ ਤੂੰ ਅਸੰਗ ਹੂਆ ਸੋਭ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੮॥ ੫॥੬॥ ਸਿਖਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਸਰੂਪ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਸਭ ਘਟ ਆਪੇ ਭੋਗਣਹਾਰਾ ਅਲਖੁ ਵਰਤੈ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈ ਹਰੀ ਆਪਹੀ ਭੋਗਨੇ ਵਾਲਾਹੈਂ ਵਹੁ ਬੇਅੰਤ ਅਲਖ ਅਗਮ ਆਪਹੀ ਸਰਵਤ੍ਰ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ।

ਗੁਰਕੈ ਸਬਦਿ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਈਐ ਸਹਜੈ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਉਵਾਰੀ ਜੀਉਵਾਰੀ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥
ਸਬਦ ਬੂਝੈ ਤਾ ਮਨ ਸਿਉ ਲੂਝੈ ਮਨਸਾ ਮਾਰਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਪਰ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੋ ਪਰਲੋਕ ਕੀ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ(ਲੂਝੈ)ਝਗੜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਮਨਕੋ ਹਟਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਾਸਨਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਪੰਚ ਦੂਤ ਮੁਹਹਿ ਸੰਸਾਰਾ ॥ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਸੁਧਿ ਨ ਸਾਰਾ ॥

ਕਾਮਾਦਿ ਜੋ ਪੰਚ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਨੋਂ ਜਮਕੇ ਦੂਤ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਜੀਵ ਜਮ ਪੁਰੀ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਕੋ (ਮੁਹਹਿ) ਮੁਸੀ ਅਰਥਾਤ ਲੂਟੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗਯਾਨ ਵੈਰਾਗ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਲੂਟਨੇ ਕੀ(ਸਾਰਾ) ਸੋਸਟ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਅਪਣਾ ਘਰੁ ਰਾਖੈ ਪੰਚ ਦੂਤ ਸਬਦਿ ਪਚਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਮੁਖਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨਾ (ਘਰੁ) ਅੰਤਹ ਕਰਨ ਲੂਟਨੇ ਸੇ ਰਾਖ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸੁਭ ਗੁਣ ਸੰਜੁਗਤ ਤਿਨ ਕਾ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰਹਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾਂ ਪਾਚੋਂ ਦੂਤ ਤਿਸਨੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ(ਪਚਾਵਣਿਆ)ਜਲਾਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਇਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸਚੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ। ਸਹਜੇ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇਵਹਿ ਅਨਦਿਨੁ ਮਾਤੈ ॥

ਏਕ ਗੁਰ ਮੁਖ ਜਨ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਸਚੇ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਰਾਤ ਦਿਨ ਮਸਤ ਹੂਏ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਚੇ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਹਰਿ ਦਰਿ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਿਆਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਿ ਕਰ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਹਰੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈ ॥ ੩ ॥
ਜੇ ਕਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਕੌਨ ਸਮਝ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ?ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਏਕਮ ਏਕੈ ਆਪੁ ਉਪਾਇਆ॥ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਜਾ ਤ੍ਰਿਬਧਿ ਮਾਇਆ ॥

(ਏਕਮਏਕੈ) ਅਦੁਤੀਯ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪਹੀ ਜਗਤੁ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਜਿਨਕੋ (ਦੁਬਿਧਾ)

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਨਕੋ(ਦੂਜਾ) ਆਪਸੇ ਖਿੰਨ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਤੀਤ ਹੁਆ ਹੈ ਪੁਨਾ(ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ) ਰਜੋ ਤਮੋ ਸਤੋ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਬਿਆਪ ਗਈ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ਭਏ ਹੈਂ। ਵਾ ਏਕ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਆਪ ਜੋ ਸੰਸਾਰੁ ਉਪਾਯਾ ਹੈ ਏਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਏਹੁ ਕਮ ਭਾਵ ਤੁਛ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕੈਸਾ ਹੈ(ਦੁਬਿਧਾ) ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਵਾ ਜੜ ਚੇਤਨ ਭਾਵ ਦੁੰਦ ਸਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਦੂਜਾ) ਬ੍ਰਹਮ ਚੇਤਨਤੇ ਭਿੰਨ ਭਾਵ ਜੜ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕੈਸਾ ਹੈ(ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ) ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਕਿਆ ਸਤੋ ਰਜੋ ਤਮੋ ਰੂਪੁ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਮਾਯਾ) ਛਲ ਰੂਪੁ ਅਰਥਾਤ ਮਿਥਿਆ ਹੈ॥

ਚਉਥੀ ਪਉੜੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਊਚੀ ਸਚੋ ਸਚੁ ਕਮਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

(ਚਉਥੀ ਪਉੜੀ) ਊਚੀ ਜੋ ਤੁਰੀਆ ਪਦੁ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਮੈਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਰੂੜ ਹੁਏ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਸਚੁ ਹੀ ਕਮਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਸਭੁ ਹੈ ਸਚਾ ਜੇ ਸਚੇ ਭਾਵੈ। ਜਿਨਿ ਸਚੁ ਜਾਤਾ ਸੋ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਸਚੇ ਨੂੰ ਭਾਵੈ ਤੋ ਸਭ ਕਰਤਬੁ ਪੁਰਸ ਦਾ(ਸਚਾ) ਸਫਲਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜਿਸਨੇ ਸਚ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋ (ਸਹਜਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਣੀ ਸਚੇ ਸੇਵਹਿ ਸਾਚੇ ਜਾਇ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਏਹੀ ਕਰਣੀ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥੫ ॥

ਸਚੇ ਥਾਇਹੁ ਕੋ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਆ ॥ ਦੂਜੈ ਲਾਗਿ ਜਗੁ ਖਪਿ ਖਪਿ ਮੂਆ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਚੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਵਰੁ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਸਤ ਨਹੀ ਹੈ ਔਰੁ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰ ਜਗਤੁ ਖਪਿ ਖਪਿ ਮੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ਏਕੋ ਸੇਵਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਏਕ ਹੀ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਸੇਵ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ੬ ॥ ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਅਜੰਤ ਸਭਿ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ॥ ਆਪੇ ਧਰਿ ਦੇਖਹਿ ਕਚੀ ਪਕੀ ਸਾਰੀ ॥

ਜਿਤਨੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਹੈਂ ਸਭ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੈਂ। ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਧਾਰਣ ਕਰਕੇ ਕਚੀ ਪਕੀ (ਸਾਰੀ) ਨਰਦ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਨਦਿਨੁ ਆਪੇ ਕਾਰ ਕਰਾਏ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਆਪ ਹੀ ਕਾਰ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਮੇਲਹਿ ਵੇਖਹਿ ਹਦੂਰਿ ॥ ਸਭ ਮਹਿ ਆਪਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਜਿਨਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੇ ਨਿਕਟ ਹੀ ਦੇਖ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ।

ਨਾਨਕ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਝੀ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੬ ॥ ੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸੋਝੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੮॥੬॥੭॥

ਅਥ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਾ ਫਲ ਅਰ ਸਰੂਪ ਕਹਤੇ ਹੈਂ।

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਗੁਰ ਕੀ ਮੀਠੀ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲੈ ਕਿਨੈ ਚਖਿ ਡੀਠੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਮੀਠੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਚਖ ਕਰ ਦੇਖੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਣ ਕਰੀ ਹੈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਪਰਗਾਸੁ ਮਹਾਰਸੁ ਪੀਵੈ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸਬਦ ਵਜਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਜਬ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗਯਾਨ ਕਾ ਪਰਗਾਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ(ਮਹਾਰਸ) ਆਤਮਾਨੰਦ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ (ਸਚੇ ਦਰ) ਸਤ ਸੰਗ ਮੈਂ ਸਬਦ ਕੋ(ਵਜਾਵਣਿਆ) ਜਪਤੇ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਉਵਾਰੀ ਜੀਉਵਾਰੀ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਵਣਿਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੁ ਸਾਚਾ ਮਨੁ ਨਾਵੈ ਮੈਲੁ ਚੁਕਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਗੁਰੋਂਕੇ ਚਰਨੋਂਮੈਂ ਚਿਤੁ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਜੋ ਆਤਮਾ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਜਲ ਕਾ ਸਚਾ ਸਰ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਮਨ ਕਰ ਇਸਨਾਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਮੈਲ ਕੋ ਉਠਾਇਦੀਆ ਹੈ॥

ਤੇਰਾ ਸਚੇ ਕਿਨੈ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ। ਗੁਰ ਪਰਸਾਦ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥

ਔਰੁ ਵਹੁ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਤੇਰੇ ਵਿਖੇ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੁਧੁ ਸਾਲਾਹਿ ਨ ਰਜਾ ਕਬਹੂੰ ਸਚੈ ਨਾਵੈ ਕੀ ਭੁਖ ਲਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਾਲਾਹਿ ਕਰਕ ਕਬੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਸਚੇ ਆਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਚਾਹ ਲਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਏਕੋ ਵੇਖਾ ਅਵਰੁ ਨ ਬੀਆ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਉਪਦੇਸੁ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਹੀ ਦੇਖਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਨਿਸਚੇ ਮੈਂ ਔਰੁ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਤਿਖਾ ਨਿਵਾਰੀ ਸਹਜਿ ਸੂਖਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਂ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸੁਖ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥ ਅਬ ਮਨ ਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹਾਲੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰਤਨੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਲਰਿ ਤਿਆਗੈ । ਮਨਮੁਖ ਅੰਧਾ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਲਾਗੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਨੇ (ਰਤਨੁ) ਅਮੋਲਕ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥ ਕੋ(ਪਲਰਿ) ਪਰਾਲੀ ਕੀ ਤਰਾਂ ਖਾਲੀ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਆਗ ਛਡਾ ਹੈ ਮਨ ਮੁਖ ਗਯਾਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਹੀਨ ਦੂਜੈ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ॥

ਜੋ ਬੀਜੈ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪਾਏ ਸੁਪਨੈ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਜੋ ਮੰਦਕਰਮ ਰੂਪੀ ਬੀਜੁ ਬੀਜਤੇ ਹੈਂ ਦੁਖ ਫਲ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾਂ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕਬੀ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥੪॥

ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਏ ॥ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਦਾ ਰਹੈ ਭੈ ਅੰਦਰਿ ਭੈ ਮਾਰਿ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਔਰ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸਦੀਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਭੈ ਅੰਦਰਿ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਇਸੀਤੇ ਜਮੋਂ ਕਾ ਭੈ ਮਾਰ ਕਰ ਭਰਮ ਕੋ ਚੁਕਾਯਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥ ਭਰਮ ਨਿਬ੍ਰਤੀ ਕਾ ਫਲੁ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥ ਗੁਰਪਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਭਰਮ ਚੁਕਾਇਆ ਹੈ ਉਸਨੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ਔਰ ਗੁਰੋ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਮੋਖ ਪਦ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅੰਤਰੁ ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਹਜੇ ਗਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਜੋ ਸਹਜੇ ਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਰਿਦਾ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾਂ ਬਾਣੀ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ॥ ੬ ॥ ਜਿਨ ਕਾ ਭਰਮ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਤਿਨਕਾ ਹਾਲ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥੬॥

ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤੁ ਬੇਦ ਵਖਾਣੈ ॥ ਭਰਮੇ ਭੂਲਾ ਤਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ॥

ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਭਰਮ ਕਰ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਮਨਮੁਖ ਸਾਰ ਵਸਤੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਏ ਦੁਖੋ ਦੁਖੁ ਕਮਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਤਾਂਤੇ ਦੁਖ ਹੀ ਦੁਖ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਆਪਿ ਕਰੇ ਕਿਸੁ ਆਖੈ ਕੋਈ ॥ ਆਖਣਿ ਜਾਈਐ ਜੇ ਭੂਲਾ ਹੋਈ ॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਆਪਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿਸਕੋ ਕੋਈ ਕਹੇ ਇਉਂ ਨਹੀਂ ਇਉਂ ਕਰ। ਆਖਣ ਤੋ ਜਾਈਐ ਜੇਕਰ ਭੂਲ ਕਰ ਕਰਤਾ ਹੋਵੈ ॥

ਨਾਨਕ ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੭ ॥ ੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾਹੈ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ ਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੭ ॥ ੮ ॥ ਜੋ ਨਾਮ ਜਪਕਰ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਦਸਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਆਪੇ ਰੰਗੇ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਚੜਾਏ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪੇ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤਿਨਕੋ ਹਰੀ ਆਪਨਾ ਰੰਗ ਚੜਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨ ਤਨ ਰਤਾ ਰਸਨਾ ਰੰਗਿ ਚਲੂਲੀ ਭੈ ਭਾਇ ਰੰਗੁ ਚੜਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਰੰਗ ਚੜਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਤਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਅਨੰਦ ਕਰ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਹਬਾ ਜੋ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਲੇਨੇ ਵਾਲੀ ਸੋ ਭੀ ਨਾਮ ਕੋ ਰੰਗ ਮੈਂ (ਚਲੂਲੀ) ਸਘਨ ਰੰਗੀ ਹੂਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੀ ਹੈ ॥ ਔਰ ਵਹੁ ਅਧਕਾਰੀ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਭਜ ਦਿਖਾ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਰੰਗੁ ਚੜਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਨਿਰਭਉ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਰਿ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਿਰਭਉ ਧਿਆਇਆ ਬਿਖੁ ਭਉਜਲੁ ਸਬਦਿ ਤਰਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਨਿਰਭਉ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਨਿਰਭਉ ਕੋ ਧਿਆਇ ਕਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਬਿਖ ਰੂਪ ਸੇ ਤਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ਜੋ ਰੰਗ ਤੇ ਰਹਤ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਹਾਲ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੁਗਧ ਕਰਹਿ ਚਤੁਰਾਈ ॥ ਨਾਤਾ ਧੋਤਾ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੁਗਧ ਚਤੁਰਾਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸਨਾਨ ਆਦੀ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਥਾਇ ਨਹੀਂ ਪੜਤੇ ਭਾਵ ਇਹਿ ਕਿ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ ॥

ਜੇਹਾ ਆਇਆ ਤੇਹਾ ਜਾਸੀ ਕਰਿ ਅਵਗਣ ਪਛੋਤਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਜੈਸਾ ਆਇਆ ਤੈਸਾ ਹੀ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਖਾਲੀ ਆਇਆ ਹੈ ਖਾਲੀ ਹੀ ਜਾਵੇਗਾਂ ਔਰ ਅਵਗਣ ਕਰਕੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਕਿਛੂ ਨ ਸੂਝੈ ॥ ਮਰਣੁ ਲਿਖਾਇਆ ਏ ਨਹੀ ਬੂਝੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਕੋ ਕੁਛ ਦੀਖਤਾ ਨਹੀਂ ਯਹਿ ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਜੀਵ ਮਰਣ ਲਿਖਾਇ ਕਰ ਆਏ ਹੈਂ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਰਮ ਕਰੇ ਨਹੀ ਪਾਏ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜਨਮੁ ਗਵਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਮਨਮੁਖ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਜਨਮ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ।

ਸਚੁ ਕਰਣੀ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸਾਰੁ ॥ ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਪਾਈਐ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਜਿਨਕੀ ਕਰਣੀ ਸਚੀ ਹੈ ਔਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਤਿਨ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦਰਵਾਜਾ ਗਿਆਨ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਬਾਣੀ ਸਬਦਿ ਸੁਣਾਏ ਸਚਿ ਰਾਤੇ ਰੰਗਿ ਰੰਗਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਵਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਸਚੇ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਰੰਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸਿ ਰਾਤੀ ਰੰਗੁ ਲਾਏ ॥ ਮਨੁ ਤਨੁ ਮੋਹਿਆ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਜਿਹਬਾ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਇ ਕਰ ਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਤਨ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਮੋਹਿਆ ਗਯਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਹਜੇ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਪਿਆਰਾ ਪਾਇਆ ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਸੁਤੇ ਹੀ ਅਤੀ ਹਿਤੂ ਪਿਆਰੇ ਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਹਜੇ) ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਸਹਜਪਦ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਜਿਸ ਅੰਦਰਿ ਰੰਗਿ ਸੋਈ ਗੁਣ ਗਾਵੈ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਹਜੇ ਸੁਖ ਸਮਾਵੈ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਦਾ ਤਿਨ ਵਿਟਹੁ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਚਿਤੁ ਲਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਸਦਾ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਸਚਾ ਸਚੋ ਸਚਿ ਪਤੀਜੈ ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਅੰਦਰੁ ਭੀਜੈ ॥

ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ (ਸਚੋ) ਸੱਤ ਸਰੂਪ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਸੱਚ ਨਾਮ ਕਰ ਪਤਿਆਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸਨਿਗਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਬੈਸਿ ਸੁਥਾਨਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਆਪੇ ਕਰਿ ਸਤਿ ਮੰਨਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਉਤਮ ਅਸਥਾਨ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਆਪੇ ਸਤ ਸਰੂਪ ਕਾ ਮਨਾਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਸਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਏ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਹਉਮੈ ਜਾਏ ॥

ਜਿਸਨੋਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਅੰਤਰਿ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੮ ॥ ੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ੮ ॥ ੯ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾਕਰ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਦਿਖਾਂਵਤੇ ਹੈਂ ।

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਿਐ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ॥ ਹਰਿ ਜੀ ਅਚਿੰਤੁ ਵਸੈ ਮਨਿਆਈ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਜੀ ਅਕਸਮਾਤ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਵਸਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਫਲਿਓ ਬਿਰਖੁ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਜਿਨਿ ਪੀਤਾ ਤਿਸੁ ਤਿਖਾ ਲਹਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਫਲ ਬਿਰਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲ ਗਯਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗਿਆਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਯਾ ਹੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਤ੍ਰਿਖਾ ਲਹਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ।੧।

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਸਚੁ ਸੰਗਤਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ਹਰਿ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਆਪੇ ਮੇਲੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਸਚ ਰੂਪ ਸੰਗਤ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਆਪੇ ਸਤਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨਕੇ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੀ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਇਆ ॥ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਸ਼ਬਦਿ ਕਰ ਸੁਹਾਇ ਰਹਾ ਹੈ । ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਕੈਸੇ ਸੋਹਤਾ ਹੈ ? ਉਤਰੁ ॥ ਜਿਸ ਨੇ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਗਵਾਏ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਹਰਿ ਜੋ ਨਿਰਮਲਹੈ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇਸੇ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੈਲ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ । ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਰਹੇ ਬਿਲਲਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਜਪਿਆ ਜਾਤਾ। ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਸਭ ਬਿਰਲਾਪ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨ ਗੁਰ ਸੇਵੇ ਸੁਖੁ ਨ ਹੋਵੀ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਗੁਰ ਪਾਵਣਿਆਂ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰੂ ਕੇ ਸੇਵਨ ਕੀਏ ਬਿਨਾ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਨ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਆਰਸੀ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੇਖੈ । ਮੋਰਚਾ ਨ ਲਾਗੈ ਜਾ ਹਉਮੈ ਸੋਖੈ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਆਰਸੀ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਸ਼ੀਸਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮੁਖ ਮਨ ਦਰਪਨ ਮੈਂ ਆਤਮ ਮੁਖ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਜਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਲ ਕੋ ਸੋਖਤਾ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤਬ ਰਾਗ ਦ੍ਵੇਖ ਰੂਪੀ ਮਨ ਕੋ(ਮੋਰਚਾ) ਜੰਗਾਲ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ॥

ਅਨਹਤੁ ਬਾਣੀ ਨਿਰਮਲ ਸਬਦੁ ਵਜਾਏ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਧੁਨ ਜੋ ਇਕ ਰਸ ਵਜਾਤ ਹੈ ਅਨਹਦ ਜਪਨੇ ਮੈਂ ਮਨ (ਗੁਰ ਸਬਦੀ) ਸਚ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤ ਹੈ ॥ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਿਨੁ ਸਤਿ ਗੁਰ ਕਿਹੁ ਨ ਦੇਖਿਆ ਜਾਇ ॥ ਗੁਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਆਪੁ ਦਿਤਾ ਦਿਖਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਰੂਪੁ ਵਾ ਗੁਣ ਕਿਸੀ ਪਰਕਾਰ ਕਛੁ ਦੇਖਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ। ਔਰੁ ਜਿਸ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਆਪਿ ਮਿਲਿ ਰਹਿਆ ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪੇ ਆਪਹੀ ਜਗਤ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਮੈਂ ਆਪਹੀ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕਾ ਐਸਾ ਨਿਹਚਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਹਜ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਇਕਸ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥ ਦੂਜਾ ਭਰਮੁ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ। ਔਰੁ ਦ੍ਵੈਤ ਭਰਮ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਵਣਜੁ ਕਰੇ ਵਾਪਾਰਾ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਸਚੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਸਚਾ ਖਜਾਨਾ ਨਾਮ ਕਾ ਪਾਇਕਰ ਔਰੁ ਦੇਹ ਮੈਂ ਰਹ ਕਰ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਨਾ ਜਪਾਉਨਾ ਰੂਪੁ ਵਣਜੁ ਵਾਪਾਰੁ ਕਰਤਾ ਤੈ ॥ ੬ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਣੀ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਸਾਰੁ। ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਏ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਏਹੀ ਕਰਣੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕੋ(ਸਾਰੁ) ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ(ਮੋਖਦੁਆਰੁ)ਮੋਖ ਕਾ ਦਰਵਾਜਾ ਗਯਾਨੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਰੰਗਿ ਰਤਾ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਅੰਦਰਿ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੂਆ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬੁਲਾ ਲਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇਆ ॥ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਮਨਿ ਸਬਦੁ ਵਸਾਇਆ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਮਿਲਾਇਆ ਹੂਆ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਮਨ ਮੈ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਹਰਿ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੯ ॥ ੧੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਨਾਮ ਕਰ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੯॥ ੧੦ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਆਪੁ ਵੰਞਾਏ ਤਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪਾਏ ॥ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਚੀ ਲਿਵਲਾਏ ॥

ਜਬ ਆਪ ਪ੍ਰਛਿੰਨ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ (ਵੇਞਾਏ) ਗਵਾਇ ਤਬ ਸਰਬ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਸਚੀ ਅਖੰਡਾਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚੁ ਵਣੰਜਹਿ ਸਚੁ ਸੰਘਰਹਿ ਸਚੁ ਵਾਪਾਰੁ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਔ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਵਹੁ (ਵਣੰਜਹਿ) ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਸਚ ਕੋ (ਸੰਘਰਹਿ) ਅਕਠਾ ਅਰਥਾਤ ਨਿਹਚੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਸਚ ਕਾ ਹੀ (ਵਾਪਾਰੁ) ਲੇਨਾ ਦੇਨਾ ਜਗਯਾਸੂਓਂ ਸੇ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਅਨਦਿਨੁ ਗਾਵਣਿਆ ॥ ਹਉ ਤੇਰਾ
ਤੂੰ ਠਾਕੁਰ ਮੇਰਾ ਸਬਦਿ ਵਡਿਆਈ ਦੇਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰ ਹੈਂ ਸਬਦ ਕਰ ਤੂੰ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਵੇਲਾ ਵਖਤ ਸਭੇ ਸੁਹਾਇਆ ॥ ਜਿਤੁ ਸਚਾ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕਾ ਜੋ ਵੇਲਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਤਬ ਸੁਹਾਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਮੈ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈ ਭਾਇਆਹੈ॥

ਸਚੇ ਸੇਵਿਐ ਸਚੁ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰੁ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸਚੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਸਚੇ ਕੇ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਚ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਭਾਉ ਭੋਜਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਤੁਠੈ ਪਾਏ ॥ ਅਨਰਸ ਚੂਕੈ ਹਰਿ ਰਸੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੁ (ਤੁਠੈ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਏ ਤਬ (ਕਾਉ ਭੋਜਨ) ਗਯਾਨਾਦਿ ਗੁਨ ਰੂਪੀ ਭੋਜਨ ਹਮ ਨੇ ਪਾਏ ਹੈਂ ਹਰੀ ਰਸਕੇ ਮਨ ਮੈ ਵਸਾਵਣੇ ਕਰ ਇਤ੍ਰ ਰਸ ਭੂਲ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਸਚੁ ਸੰਤੋਖੁ ਸਹਜ ਸੁਖ ਬਾਣੀ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਸਹਜ ਔਰ ਸੰਤੋਖੁ ਪੁਨਾ ਆਤਮ ਸੁਖੁ (ਬਾਣੀ) ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਾਣੀ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ॥ ੩॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨ ਸੇਵਹਿ ਮੂਰਖ ਅੰਧ ਗਵਾਰਾ ॥ ਫਿਰ ਓਇ ਕਿਥਹੁ ਪਾਇਨਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰਾ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੇਵਤੇ ਸੋ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੰਮੂਰਖਹੈਂ ਪੁਨਾ ਗਯਾਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਹੀਨ ਹੈਂ ਫਿਰਿ ਵਹੁ ਕਹਾ ਸੇ(ਮੋਖ ਦੁਆਰਾ)

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਯਾਨ ਪਾਵੇਂਗੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਮੋਖਯ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇਗੀ ॥

ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵਹਿ ਜਮ ਦਰਿ ਚੋਟਾ ਖਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਵਾਰੰਵਾਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇਹੈਂ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਜਨਮਾਂ ਮੈਂ ਆਵੇਂਗੇ ਅਰੁ ਜਮ ਦੁਆਰੇ ਮੈਂ ਚੋਟਾ ਖਾਵੇਂਗੇ ॥ ੪ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਜੀਵ ਜਮ ਕੀ ਚੋਟਾਂ ਸੇ ਕੈਸੇ ਰਹਤ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਬਦੇ ਸਾਦੁ ਜਾਣਹਿ ਤਾ ਆਪੁ ਪਛਾਣਹਿ ॥ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਸਬਦਿ ਵਖਾਣਹਿ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਕਾ ਰਸੁ ਜਾਣੇ ਤੋ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਣੇ ਔਰੁ ਗੁਰੋ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਕਥਨ ਕਰੇ ॥

ਸਚੇ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਨਿ ਨਉ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਨਉਨਿਧਿ ਰੂਪ ਨਾਮੁ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਸੋ ਥਾਨੁ ਸੁਹਾਇਆ ਜੋ ਹਰਿ ਮਨ ਭਾਇਆ। ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਬਹਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥

ਸੋ (ਥਾਨੁ) ਸਰੀਰੁ ਸੁਹਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰਿ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਯਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਵਹੁ ਸਰੀਰ ਕੌਨੁ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਜਿਸਨੇ ਸਤ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਸਲਾਹਹਿ ਸਾਚਾ ਨਿਰਮਲ ਨਾਦੁ ਵਜਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਪੁਨਾ ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਸਚੇ ਕੋ ਸਲਾਹਤੇ ਹੈਂ ਔ(ਨਿਰਮਲ ਨਾਦੁ)ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਵਜਾਵਤੇ ਅਰਥਾਤ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥ ੬

ਮਨਮੁਖ ਖੋਟੀ ਰਾਸਿ ਖੋਟਾ ਪਾਸਾਰਾ ॥ ਕੂੜ ਕਮਾਵਨਿ ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ ਭਾਰਾ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਖੋਟੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸਰਧਾ ਕਰ ਜੋ ਕਰਮੋ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਖੋਟਾ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਕੂੜਹੀ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਯਾਂਤੇ ਭਾਰੀ ਦੁਖ ਨਰਕ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਭਰਮੇ ਭੂਲੇ ਫਿਰਨਿ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਮਰ ਜਨਮਹਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਔ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਭਰਮ ਮੈ ਭੂਲੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਕੋ ਗਵਾਇਕਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਮੈ ਅਤਿ ਪਿਆਰਾ ॥ ਪੂਰੈ ਗੁਰਕੈ ਸਬਦਿ ਅਧਾਰਾ ॥

ਜੋ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਤੀ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਆਸਰਾ ਲੀਆ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਦੁਖ ਸੁਖੁ ਸਮ ਕਰ ਜਾਨਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੧੦ ॥ ੧੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਨਾਮਿ) ਨਾਮੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸੇ ਜਿਨ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕੋ ਸਮ ਕਰ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਜਾਨ ਕਰ ਹਰਖ ਸੋਗ ਹੋ ਰਹਿਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ੧੦ ॥ ੧੧ ॥ ਸਨਮੁਖ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਤੇਰੀਆ ਖਾਣੀ ਤੇਰੀਆ ਬਾਣੀ ॥ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਭ ਭਰਮ ਭੁਲਾਣੀ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਚਾਰੋਂ ਖਾਣੀ ਤੇਰੀਆ ਹੈਂ ਚਾਰੋਂ ਬਾਣੀ ਤੇਰੀਆਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਚਾਰੋਂ ਖਾਣੀਆਂ ਕੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲੀ ਹੂਈ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਿ ਸੇਵਾ ਤੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋਇ ਨ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਵਾ ਸੇ ਤਰਾ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਤਾ ॥ ੫ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਚਿਤੁ ਲਾਵਣਿਆਂ ॥ ਹਰਿ ਸਚਾ
ਗੁਰ ਭਗਤੀ ਪਾਈਐ ਸਹਜੇ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆਂ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਸਚਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਸਹਜੇ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਤਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪਾਏ ॥ ਜੇਹੀ ਮਨਸਾ ਕਰਿ ਲਾਗੈ ਤੇਹਾ ਫਲੁ ਪਾਏ ॥

ਜਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਤਬ ਜੀਵ ਸਭ ਕੁਛ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜੈਸੀ (ਮਨਸਾ) ਇਛਾ ਕਰਕ ਸੇਵਾ ਕੋ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਫਲੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰ ਦਾਤਾ ਸਭਨਾ ਵਥੂ ਕਾ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਮੈਲਾ ਇਕੁ ਨ ਧਿਆਏ ॥ ਅੰਤਰਿ ਮੈਲੁ ਲਾਗੀ ਬਹੁ ਦੂਜੈ ਭਾਏ ॥

ਇਹ ਅਸੁਧ ਮਨੁ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਧਿਆਵਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦੇਤ ਭਾਵ ਕੀ ਮਲੁ ਬਹੁਤ ਲਾਗੀ ਹੈ ॥

ਤਟਿ ਤੀਰਥਿ ਦਿਸੰਤਰਿ ਭਵੈ ਅਹੰਕਾਰੀ ਹੋਰੁ ਵਧੇਰੈ ਹਉਮੈ ਮਲੁ ਲਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਹ ਅਹੰਕਾਰੀ ਮਨ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਕਨਾਰੈ ਦੇਸਾਂਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਅਹੰਕਾਰ ਕੀ ਮੈਲੁ ਹੋਰ ਅਧਿਕ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਮੈਲ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਤਾ ਮਲੁ ਜਾਏ ॥ ਜੀਵਤ ਮਰੈ ਹਰਿ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵੇ ਤੌ ਮੈਲ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੀਵ ਭਾਵ ਮਾਰੈ ਕਾਵ ਰਹਤ ਹੋਵੈ ਔਰੁ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤੁ ਲਗਾਵੇ ॥

ਹਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਸਚੁ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ਸਚਿ ਲਾਗੈ ਮੈਲੁ ਗਵਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਜੋ ਸਚਾ ਨਿਰਮਲੁ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਕੋਈ ਮੈਲੁ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਅਰੁ ਜੋ ਤਿਸ ਸਚੇ ਕੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੈਲ ਕੋ ਗਵਾਯਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਹੈ ਅੰਧੁ ਗੁਬਾਰਾ ॥ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧਾ ਅੰਧੁ ਅੰਧਾਰਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਤੀ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ ਜੋ ਅਗਿਆਨੀ ਹੈ ਸੋ ਅਤੀ ਅੰਧਾ ਹੈ ॥

ਬਿਸਟਾ ਕੇ ਕੀੜੇ ਬਿਸਟਾ ਕਮਾਵਹਿ ਫਿਰ ਬਿਸਟਾ ਮਾਹਿ ਪਚਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਅਗਯਾਨੀ ਜੀਵ ਪਹਿਲੇ (ਬਿਸਟਾ) ਗਰਭ ਕੇ ਕੀੜੇ ਥੇ ਅਬ ਭੀ ਗਰਭ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਫਿਰ ਪੁਨਾ ਮਰ ਕਰ ਭੀ ਵਿਸਟਾ ਮੈਂ (ਪਚਾਵਣਿਆ) ਜਲੈਂਗੇ ॥ ੫ ॥

ਮੁਕਤੇ ਸੇ ਵਹਿ ਮੁਕਤਾ ਹੋਵੈ ॥ ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਸਬਦੇ ਖੋਵੈ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ (ਮੁਕਤੇ) ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਚਾ ਸੇਵੀ ਪੂਰੇ ਭਾਗ ਗੁਰ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਕਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਸਚੇ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਨਾਮੁ ਨਿਧਿ ਪਾਏ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਸਤ ਸੰਗਤ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਕਰ ਹਰੀ ਆਪੇ ਬਖਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਨਿਧਿ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸਚੈ ਨਾਮਿ ਸਦਾ ਮਨੁ ਸਚਾ ਸਚੁ ਸੇਵੇ ਦੁਖੁ ਗਵਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਔਰੁ ਤਿਸਕਾ ਮਨੁ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਕੋ ਪਾਕਰ ਸਦਾ ਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਸਚੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦੁਖ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਸੋ ਕਹੋ ਵਹੁ ਸਚਾ ਬਖਸਣੇ ਵਾਲਾ ਕਹਾਂ ਹੈ ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਦਾ ਹਜੂਰਿ ਦੂਰਿ ਨ ਜਾਣਹੁ ॥ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਪਛਾਣਹੁ ॥

ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰੁ ਸਰਬ ਕਾਲ ਨਿਕਟ ਹੈ ਉਸਕੋ ਦੂਰ ਨ ਸਮਝੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਪਛਾਣੋ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੧੧ ॥ ੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਨਾਮ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੧੧ ॥ ੧੨ ॥ ਜਿਨਾਂ ਕੋ ਨਾਮੀ ਪ੍ਰਮਸ੍ਵਰ ਨੇ ਵਡਿਆਈ ਬਖਸੀ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਮਹਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਐਥੇ ਸਾਚੇ ਸੋ ਆਗੈ ਸਾਚੇ ॥ ਮਨੁ ਸਚਾ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਰਾਚੇ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸਚੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਸਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋ ਕੇ ਸਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈ ਰਚੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚਾ ਸੇਵਹਿ ਸਚੁ ਕਮਾਵਹਿ ਸਚੋ ਸਚੁ ਕਮਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਸਚਾ ਨਾਮ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਚ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਮਨ ਕਰ ਕਮਾਉਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ਸਚੇ ਸੇਵਹਿ
ਸਚਿ ਸਮਾਵਹਿ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਸਚਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜੋ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਮੈ ਤਿਨਕੇ ਵਾਰਨੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਭੀ ਜੋ ਸਚੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਮੈ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪੰਡਿਤੁ ਪੜਹਿ ਸਾਦੁ ਨ ਪਾਵਹਿ ॥ ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਮਾਇਆ ਮਨੁ ਭਰਮਾਵਹਿ ॥

ਪੰਡਿਤ ਜਨ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਰਸ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਮਨਕੋ ਭਰਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਸਭੁ ਸੁਧਿ ਗਵਾਈ ਕਰ ਅਵਗਣ ਪਛੋਤਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਤਿਨਕੀ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਨੇ ਸਭ ਸੋਝੀ ਗਵਾਇ ਦਈ ਹੈ ਅਵਗੁਣ ਕਰ ਵਹੁ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤਾ ਤਤੁ ਪਾਏ ॥ ਹਰਿਕਾ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੈ ਤਬ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨਮੇਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਤਤ) ਸਾਰ ਵਸਤੂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਮਨੁ ਮਾਰੈ ਅਪਨਾ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦਰੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਅਪਨਾ ਮਨੁ ਮਾਰ ਕਰ ਮਰੇ ਅਰਥਾਤ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹਵੇ ਸੋ ਮੁਕਤੀ ਕਾ (ਦਰੁ) ਦਰਵਾਜਾ ਅਰਥਾਤ ਗਯਾਨ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਕਿਲਵਿਖ ਕਾਟੈ ਕ੍ਰੋਧੁ ਨਿਵਾਰੇ ॥ ਗੁਰਕਾ ਸਬਦੁ ਰਖੈ ਉਰਧਾਰੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਦੇਵੇ ਪੁਨਾ ਕ੍ਰੋਧੁ ਕੋ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰੇ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ।

ਸਚਿ ਰਤੇ ਸਦਾ ਬੈਰਾਗੀ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਜੋ ਸਚ ਮੇਂ ਰਤ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਹੇਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਅੰਤਰਿ ਰਤਨੁ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇਆ ॥ ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਮਨਸਾ ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਮਾਇਆ ॥

ਅੰਤਹਕਰਣ ਜਿਸਕੀ ਉਪਾਧੀ ਹੇ ਐਸਾ ਸਾਖੀ ਚੇਤਨ ਰੂਪ ਰਤਨ ਹੈ ਸੋ ਅੰਤਰ ਹੀ ਹੇ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਯਾ ਹੂਆ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਜੋ ਮਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸਮੇਂ ਲਗ ਕਰ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਬੁਧੀ ਮੇ (ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ) ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਰਜੋ ਤਮੋਸਤੋ (ਮਨਸਾ) ਵਾਸਨਾ ਹੈ ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤ ਮੋਨੀ ਥਕੇ ਚਉਥੇ ਪਦ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਪਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਤਿਸਮੇਂ ਲਗ ਕਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੜ ਪੜ ਕਰ ਪੰਡਤ ਥਕੇ ਹੈਂ ਔ ਮੋਨੀ ਮੋਨ ਕਰ ਥਕੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤੁਰੀਆ ਰੂਪ ਆਤਮਾ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਆਪੇ ਰੰਗੇ ਰੰਗੁ ਚੜਾਏ ॥ ਸੇ ਜਨ ਰਾਤੇ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਰੰਗਾਏ ॥

ਜੋ ਆਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹਾਇ ਕਰ ਅਨੰਦ ਮੇਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਰੰਗਾਏ ਹੂਏ ਰਤੇ ਹੈਂ

ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਚੜਿਆ ਅਤਿ ਅਪਾਰਾ ਹਰਿ ਰਸਿ ਰਸਿ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਔ ਤਿਨਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਰੰਗ (ਅਤਿ) ਬਹੁਤ ਚੜਿਆ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਸੇ ਹੂਏ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਸਚੁ ਸੰਜਮੁ ਸੋਈ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ਨਾਮਿ ਮੁਕਤਿ ਹੋਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਰਿਧੀ ਸਿਧੀ ਤਥਾ ਸੰਜਮ ਔਰ ਸਚ ਕੋ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤਰ ਹਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਮਕਤੀ ਨਾਮੁ ਜਪ ਕੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਯਾਨ ਕਰ ਹੋਈ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰ ਸਚੁ ਕਮਾਵਹਿ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸਚੀ ਕਗਤੀ ਰੂਪੀ ਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਨਿਹਚੇ ਕਰ ਸਚੇ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਥਾਪੇ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੇ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਿ ਪਾਤਿ ਸਭੁ ਆਪੇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਯਹਿ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਗਤ ਕੋ (ਥਾਪੇ) ਰਚੇ ਹੈ ਔਰੁ ਆਪਹੀ (ਥਾਪਿ) ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ (ਉਥਾਪੇ)ਪਰਲਯ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਤਿ ਪਾਤਿ ਹਮਾਰੀ ਸਭ ਆਪ ਹਰਿ ਹੀ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੧੨ ॥ ੧੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਨਾਮੀ ਮੈ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ੧੨ ॥ ੧੩ ॥ ਜੋ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਨਿਸਚਾ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਉਤਪਤਿ ਪਰਲਉ ਸਬਦੇ ਹੋਵੈ ॥ ਸਬਦੇ ਹੀ ਫਿਰਿ ਓਪਤਿ ਹੋਵੈ ॥

ਉਤਪਤੀ ਪੁਨਾ ਪਰਲਉ (ਸਬਦ) ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਮਹਾਂਪਰਲੋ ਕੇ ਪੀਛੇ ਫਿਰ ਭੀ ਉਤਪਤੀ ਸਬਦ ਸੇ ਹੋਤੀਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਰਤੈ ਸਭੁ ਆਪੇ ਸਚਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਪਾਇ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਯਹਿ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸਚਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਆਪਹੀ ਸਕ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰੁ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਨਿਸਚੇ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੋ ਉਪਾਇ ਕਰ (ਸਮਾਵਣਿਆ) ਪ੍ਰਲਯ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ਗੁਰ ਤੇ ਸਾਂਤਿ ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੁਣ ਕਹਿ ਗੁਣੀ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਪੂਰ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦਾਰਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਉਚਾਰਣ ਕਰਕੇ (ਗੁਣੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਰਤੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਣੀ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਵਣੁ ਖੈਸੰਤਰੁ ਖੇਲੈ ਵਿਡਾਣੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਹ ਜਾਣਤੇਹੈਂ ਧਰਤੀ ਮੈ ਤਥਾ ਪਾਣੀ ਮੈਂ ਔਰੁ ਪਵਣ ਮੈਂ ਪੁਨਾ ਅਗਨਿ ਮੈਂ ਵਾ ਇਨ ਸਰਬ ਕਾ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਆਪ ਹੀ (ਵਿਡਾਣੀ)ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਖੇਲ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖ ਧਰਤੀ ਆਦਿ ਤਤ੍ਵੋਂ ਕੇ ਖਿਮਾਦਿ ਗੁਣ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਆਸਚਰਜ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਮੈਂ (ਖੇਲੈ) ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੋ ਨਿਗੁਰਾ ਜੋ ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਨਿਗੁਰੇ ਆਵਣ ਜਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਨਿਗੁਰਾ ਹੈ ਸੋ ਵਾਰੰਵਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਿਗੁਰੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਤਿਨਿ ਕਰਤੈ ਇਕੁ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ॥ ਕਾਇਆ ਸਰੀਰੈ ਵਿਚਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪਾਇਆ ॥

ਤਿਸ ਕਰਤੇ ਨ ਏਕ ਖੇਲ ਰੂਪ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਿਥਯਾ ਜਗਤ ਉਪਾਇਆ ਹੈ(ਕਾਇਆ)ਬੁਧੀ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸਰਬ ਗੁਣ ਔਰ ਚੇਤਨਸਤਾ ਕੇ ਪਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਭਰਪੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਸਬਦਿ ਭੇਦਿ ਕੋਈ ਮਹਲੁ ਪਾਏ ਮਹਲੇ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

(ਸਬਦਿ) ਮਹਾਵਾਕ ਕੇ (ਭੇਦ) ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ (ਮਹਲ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ (ਮਹਲੇ) ਮਹਲਾਂ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਗਯਾਨਵਾਨ ਹੈਂ ਸੋ ਔਰੋਂ ਕੋ ਮਹਲ ਮੈਂ ਬੁਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਸਚਾ ਸਾਹੁ ਸਚੇ ਵਣਜਾਰੇ ॥ਸਚੁ ਵਣੰਜਹਿ ਗੁਰ ਹੇਤਿ ਅਪਾਰੇ ॥

ਸਚਾ ਸਾਹੁ ਗੁਰੂ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਵਣਜਾਰੇ ਜਗਯਾਸੂ ਹੈਂ ਸੋ ਜਿਗਯਾਸੂ ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੁ ਕਰਕੇ ਸਚ ਨਾਮੁ ਖਰੀਦਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚੁ ਵਿਹਾਝਹਿ ਸਚੁ ਕਮਾਵਹਿ ਸਚੋ ਸਚੁ ਕਮਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਔਰ ਸਚ ਕੋ ਖਰੀਦਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਵਹੁ ਸਚੀ ਕਮਾਈ ਕਰਤ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸਚ ਹੀ ਕਮਾਉਣੇ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਬਿਨੁ ਰਾਸੀ ਕੋ ਵਥੁ ਕਿਉਪਾਏ ॥ ਮਨ ਮੁਖ ਭੂਲੇ ਲੋਕ ਸਬਾਏ ॥

(ਰਾਸੀ) ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਕੋ ਕੋਈ ਕੈਸੇ ਪਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਲੋਕ ਸਭ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨੁ ਰਾਸੀ ਸਭ ਖਾਲੀ ਚਲੇ ਖਾਲੀ ਜਾਇ ਦੁਖ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਭ ਖਾਲੀ ਚਲੇ ਹੈਂ ਖਾਲੀ ਜਾਇ ਕਰ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਇਕ ਸਚ ਵਣੰਜਹਿ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪਿਆਰੇ ॥ ਆਪਿ ਤਰੇ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰੇ ॥

ਏਕ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ ਖਰੀਦਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂਔਰੁ ਹੋਰੁ ਪੂਰਨ ਕੁਲ ਕੇ ਲੋਗ ਤਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ॥

ਆਏ ਸੇ ਪਰਵਾਣੁ ਹੋਏ ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਆਏ ਹੂਏ ਪਰਵਾਣੁ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਅੰਤਰਿ ਵਸਤੁ ਮੂੜਾ ਬਾਹਰੁ ਭਾਲੇ ॥ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਫਿਰਹਿ ਬੇਤਾਲੇ ॥

ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੋਤੇ ਹੀ ਮੂਰਖੁ ਬਾਹਰ ਢੂੰਢਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ (ਬੇਤਾਲੇ) ਭੂਤ ਰੂਪੁ ਅਰਥਾਤ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੂਏ ਵਾ ਸਰੂਪ ਤਾਲ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਥੈ ਵਥੁ ਹੋਵੈ ਤਿਥੈ ਕੋਇ ਨ ਪਾਵੈ ਮਨਮੁਖ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਜਿਸ ਸਤਸੰਗ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਹੈ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ ਜਾਯ ਕਰ ਕੋਈ ਭਾਵ ਮਨਮੁਖਿ ਪਾਵਤੇ ਨਹੀਂ ਇਸੀ ਸੇ ਆਪਿ ਭਰਮ ਕਰ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੁਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਆਪੇ ਦੇਵੈ ਸਬਦਿ ਬੁਲਾਏ ॥ ਮਹਲੀ ਮਹਲਿ ਸਹਜ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਆਪ ਹੀ ਬੁਲਾਇ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਮਹਲੀ) ਜਗਜਾਸੂ (ਮਹਲ) ਸਰੂਪ ਸੁਖ ਕੋ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਆਪੇ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੧੩ ॥ ੧੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਣੇ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪ ਹੀ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕਰ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੧੩ ॥ ੧੪ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਚੀ ਸਿਖ ਸੁਣਾਈ ॥ ਹਰਿ ਚੇਤਹੁ ਅੰਤਿ ਹੋਇ ਸਖਾਈ ।

ਏਹ ਸਚੀ ਸਿਖਯਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸੁਣਾਈ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੋ ਭਜੋ ਤੁਮਾਰਾ ਅੰਤ ਕੋ ਸਹਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰਿ ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਅਨਾਥੁ ਅਜੋਨੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਇ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਮਨ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹੇ ਔ (ਅਨਾਥੁ) ਜਿਸਕਾ ਮਾਲਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਜੂਨੋਂ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਆਪੁ ਨਿਵਾਰਣਿਆ ॥ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਤਾ
ਹਰਿ ਪਾਇ ਹਰਿ ਸਿਉ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਉਣੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਜੀਵ ਆਪ ਗਵਾਇ ਦੇਵੇ ਤਬ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਸੁ ਕਰਮੁ ਕਮਾਇਆ ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜੋ ਪੂਰਬ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਸੁਭ ਕਰਮੁ ਹੈ ਸੋ ਕੰਮ ਆਇਆ ਵਾ ਪੂਰਬ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਬ ਕਮਾਉਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਦੀਵ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਬਿਨੁ ਭਾਗਾ ਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ਨਾਹੀ ਸਬਦੈ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਪਰੰਤੂ ਉਤਮ ਭਾਗੋਂ ਬਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ (ਮੇਲ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਕਰ (ਮਿਲਾਵਣਿਆ) ਅਭੇਦ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਿਪਤੁ ਰਹੈ ਸੰਸਾਰੇ ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਤਕੀਐ ਨਾਮਿ ਅਧਾਰੇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਅਲਿਪਤ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੋਕਰ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰੁ ਕੀਆ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋਰਿ ਕਰੇ ਕਿਆ ਤਿਸਨੋ ਆਪੇ ਖਪਿ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈ ਤਿਸਨੋਂ ਕੋਈ ਮਨਮੁਖਿ ਕਿਆ ਜੋਰ ਜਣਾਵਣਾ ਕਰੇਗਾ ਔ ਜੋਕਰੇਗਾ ਸੋ ਸੁਲਹੀ ਪਠਾਨ ਵਤ ਆਪਹੀ ਜਲ ਕਰ ਦੁਖ ਪਾਵੇਗਾ ॥ ੩ ॥ ਮਨ ਮੁਖਿ ਅੰਧੇ ਸੁਧਿ ਨ ਕਾਈ । ਆਤਮ ਘਾਤੀ ਹੈ ਜਗਤ ਕਸਾਈ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਧੇ ਕੋ ਕੋਈ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਤਮ ਘਾਤੀ ਹੈ ਅਪਣਾ ਨਾਸ ਕਰਾ ਹੈ ਅਤ ਨਿਰਦਯਾ ਹੋਕਰ ਜਗਤ ਕੋ ਕਸਾਈ ਸਮ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਜਗਤ ਮੈਂ ਓਹੁ ਆਤਮ ਘਾਤੀ ਕਸਾਈ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਿੰਦਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਬਹੁ ਭਾਰੁ ਉਠਾਵੈ ਬਿਨੁ ਮਜੂਰੀ ਭਾਰੁ ਪਹੁਚਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਔਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਭਾਰੁ ਬਹੁਤੁ ਉਠਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨਾ ਮਜੂਰੀ ਸੋ ਭਾਰੁ ਪਹੁਚਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਿਸਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਨਿੰਦਕ ਉਸਕੇ ਪਾਪ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਇਹੁ ਜਗੁ ਵਾੜੀ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮਾਲੀ । ਸਦਾ ਸਮਾਲੇ ਕੋ ਨਾਹੀਂ ਖਾਲੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਹ ਜਗਤ ਵਾੜੀ ਹੈ ਔਰ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮਾਲੀ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਸਦੀਵ ਸਭ ਕੀ ਖਬਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਸਮਾਲ ਤੇ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ॥ ਜੇਹੀ ਵਾਸਨਾ ਪਾਏ ਤੇਹੀ ਵਰਤੈ ਵਾਸੂ ਵਾਸੁ ਜਣਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਜੈਸੀ ਕਰਮਾ ਅਨੁਸਾਰ ਈਸ੍ਵਰ ਜੀਵ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਾਸਨਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਜੀਉ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ (ਵਾਸੂ) ਵਾਸਨਾ ਵਾਲਾ ਜੀਵ (ਵਾਸੁ) ਵਾਸਨਾ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਰੋਗੀ ਹੈ ਸੰਸਾਰਾ ॥ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਵਿਸਰਿਆ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥

ਮਨਮੁਖਤਾ ਕੇ ਰੋਗ ਕਰ ਸੰਸਾਰੁ ਰੋਗੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਵਿਸਰ ਗਯਾ ਹੈ ॥

ਦੁਖੀਏ ਨਿਤਿ ਫਿਰਹਿ ਬਿਲਲਾਂਦੇ ਬਿਨ ਗੁਰ ਸਾਂਤਿ ਨ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਦੁਖੀ ਹੋਕਰ ਨਿਤ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ॥ ੬ ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਤੇ ਸੋਈ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ ॥ ਆਪਿ ਕਰੇ ਤਾ ਹੁਕਮਿ ਪਛਾਣੈ ॥

ਜਿਸ ਬਿਧਾਤਾ ਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕਰੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਇਨਕੀ ਗਤੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜੇ ਆਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤੋਂ ਜੀਵ ਹਰੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ ॥ ਜੇਹਾ ਅੰਦਰਿ ਪਾਏ ਤੇਹਾ ਵਰਤੈ ਆਪੇ ਬਾਹਰ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਜੈਸਾ ਸੁਭਾਵ ਜੀਵ ਕੇ ਅੰਦਰਿ ਪਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੁਭਾਵ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਸਾ ਹੀ ਬਾਹਰ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਬਾਹਰ (ਪਾਵਣਿਆ) ਤਿਸ ਮੰਦ ਸੁਭਾਵ ਕੋ ਨਿਕਾਲ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਤਿਸ ਬਾਝਹੁ ਸਚੇ ਮੈ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥ ਜਿਸੁ ਲਾਇ ਲਏ ਸੋ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਤੋ ਤਿਸ ਸਚੇ ਬਿਨਾ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਜਿਸਕੋ ਅਪਨੀਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਘਟਿ ਅੰਤਰਿ ਜਿਸੁ ਦੇਵੈ ਸੋ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੧੪ ॥ ੧੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਨਾਮ) ਪ੍ਰਸਿਧ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਿਦੇ ਮੈ ਵਸਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੁ ਜਿਸ ਕੋ ਗੁਰੂ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਕਰਦੇਵੇ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

॥ ੮ ॥ ੧੪ ॥ ੧੫ ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇਹੈਂ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥ ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਗਵਾਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮੈ ਮੇਰਾ ਸੰਕਲਪ ਔਰ ਦੁਖ ਸਭ ਗਵਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬਾਣੀ ਸਦਾ ਸਲਾਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਸੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਦਾ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰ ਅਮਰਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਏ ਹੈਂ ॥੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੋਲੈ ਸਦਾ ਮੁਖਿ ਵੈਣੀ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਖੈ ਪਰਖੈ ਸਦਾ ਨੈਣੀ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸਦਾ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਦਾ ਨੇਤ੍ਰੀ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ॥ ਔਰੁ ਨਾਮ ਦੀ ਪਰੀਖਯਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਹਿਮਾ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਥਾ ਕਹੈ ਸਦਾ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਅਵਰਾ ਆਖਿ ਸੁਣਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਔਰੁ ਆਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਥਾ ਸਦਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸਾਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜਗਯਾਸੂ ਜਨੋਂ ਕੋ ਕਹ ਕਰ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੰਗਿ ਰਤਾ ਲਿਵਲਾਏ । ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਏ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਾਇ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਅਮਰਤਾ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰਸਨਾ ਬੋਲੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਮਨਿ ਤਨਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਸੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਰਸਨਾ ਸੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਆਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪੀਆਵਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਜੁ ਚਿਤਿ ਨ ਹੋਈ । ਤਿਸ ਦਾ ਹੁਕਮੁ ਮੇਟਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉਨਕਾ ਨਿਹਚਾ ਐਸਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਸੋ ਕਿਛੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵ ਕੇ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ॥

ਹੁਕਮੇ ਵਰਤੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬਾਣੀ ਹੁਕਮੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਤਿਸਕੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਰੂਪ ਬਾਣੀ ਮੈਂ ਭਗਤ ਵਰਤ ਰਹਿਆ ਹੈ ਔ ਹੁਕਮ ਕਰ ਹੀ ਵਹੁ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆਵਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਅਜਬ ਕੰਮ ਕਰਤੇ ਹਰਿ ਕੇਰੇ । ਇਹੁ ਮਨੁ ਭੂਲਾ ਜਾਂਦਾ ਫੇਰੇ ॥

ਹਰੀ ਕਰਤੇ ਕੇ ਕਾਂਮ ਅਸਚਰਜ ਹੈਂ ਇਹੁ ਮਨੁ ਉਸਸੇ ਭੂਲ ਕਰ ਚਉਰਾਸੀ ਕੇ ਫੇਰ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਗਯਾਸੂ ਇਸ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਮਨ ਵਿਸਯੋਂ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਕੋ (ਫੇਰੇ) ਮੋੜੇ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬਾਣੀ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਬਦਿ ਵਜਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਬਦ ਕੋ ਵਜਾਵੇ ਅਹਥਾਤ ਜਪ ਔ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਸਾਥ ਚਿਤ ਲਾਵੇ ਔਰੁ ਐਸੇ ਬਨਤੀ ਕਰੇ ॥ ੫ ॥

ਖੋਟੇ ਖਰੇ ਤੁਧੁ ਆਪਿ ਉਪਾਏ । ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਪਰਖੇ ਲੋਕੁ ਸਬਾਏ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਖੋਟ ਔ ਖਰੇ ਸਭ ਤੈਨੇ ਆਪਹੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤੈ ਸੰਪੂਰਨ ਲੋਗ ਆਪਹੀ ਪਰਖੇ ਹੈਂ ॥

ਖਰੈ ਪਰਖਿ ਖਜਾਨੈ ਪਾਇਹਿ ਖੋਟੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਸੁਭ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਪਰਖ ਕਰ ਮੋਖ ਰੂਪ ਖਜਾਨੇ ਮੈਂ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਖੋਟਿਓਂ ਕੋ ਭੁਲਾ ਕਰ ਚੋਰਾਸੀ ਮੇ ਭਰਮਾਉਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਕਿਉਂਕਰਿ ਵੇਖਾਂ ਕਿਉ ਸਾਲਾਹੀ । ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹੀ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਮੈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੈਸੇ ਦੇਖੂੰ ਔਰੁ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਲਾਹੂੰ?

ਉੱਤਰ ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਬਦਿ ਦੁਆਰਾ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕਰ ਔਰੁ ਵੇਖਾਂ ਅਰੁ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ।

ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵਸੈ ਤੂੰ ਭਾਣੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਸਤਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰ ਤੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆਵਤਾ ਹੈ ਕਾਵ ਯਹਿਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਬਦੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਰਿ ਬਾਣੀ। ਸਤਿ ਗੁਰ ਸੇਵਿਐ ਰਿਦੈ ਸਮਾਣੀ॥

ਸਬਦ ਮਹਾਂ ਵਾਕ ਭੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈਂ ਪੁਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਭੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਿਨੋ ਨੇ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਭ ਭੁਖ ਲਹਿ ਜਾਵਣਿਆ॥੮।੧੫॥੧੬।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਦਾ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੂਖ ਸਭ ਲਹਿ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ੮॥ ੧੫॥ ੧੬॥ ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਕਹੀਂ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੋ ਔ ਕਹੀ ਨਾਂਮ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਕਰ ਕਥਨ ਕਰੇਂ ਗੇ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵਰਸੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲਾ ਕੋਈ ਜਨੁ ਪਾਏ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਵਰਖਾ ਸਹਜ ਸੁਭਾਵ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਜਨ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀ ਸਦਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੇ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝਾਵਣਿਆ॥ ੧॥

ਜੋ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦੀਵ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆਵਣਿਆ॥ ਰਸਨਾ ਰਸੁ ਚਾਖਿ ਸਦਾ ਰਹੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਸਹਜੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤਿਨਕੀ ਜਿਹਬਾ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖ ਕਰ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਮਸਤ ਰਹਤੀ ਹੈ ਔ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਹਜੁ ਕੋ ਪਾਏ॥ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰੇ ਇਕਸੁ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਏ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ (ਸਹਜੁ) ਗਿਆਨੁ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦੁਬਿਧਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਏਕ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਨਦਰੀ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ॥ ੨॥

ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇ ਤਬ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਸਿਖ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਨਦਰੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਗੁਣ ਕਿਸ ਪਰਕਾਰ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ? ਉੱਤਰੁ ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ॥ ੨ ॥

ਸਭਨਾ ਉਪਰਿ ਨਦਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਤੇਰੀ ॥ ਕਿਸੈ ਥੋੜੀ ਕਿਸੈ ਹੈ ਘਣੇਰੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭਨਾਂ ਉਪਰ ਤੇਰੀ ਨਦਰ ਹੈ ਕਿਸੇ ਪਰ ਥੋੜੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਪਰ ਬਹੁਤ ਹੈ ॥

ਤੁਝ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕਿਛੁ ਨ ਹੋਵੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਝੀ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਬਾਹਰਿ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਏਹ ਸੂਝ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਪੜਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਤੁ ਹੈ ਬੀਚਾਰਾ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਰੇ ਤੇਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਤਤ ਮਿਥਯਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਗਯਾਨਾਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਰੂਪ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਕੋਈ ਨ ਪਾਵੈ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਵਹੁ ਗੁਣ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ ॥੪॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੈ ਸੋ ਜਨੁ ਸੋਹੈ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮਿ ਅੰਤਰੁ ਮਨੁ ਮੋਹੈ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਕੋ ਮੋਹਤ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਪਦਾਰਥ ਮੈਂ ਤਿਸਕਾ ਮਨ ਮੋਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਵਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਮਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਰਤਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਹਜਿ ਸੁਣਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਮੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣਾਵਤਾ ਹੈ ॥੫॥

ਮਨਮੁਖੁ ਭੂਲਾ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਏ ॥ ਨਾਮੁ ਨ ਲੇਵੈ ਮਰੈ ਬਿਖੁ ਖਾਏ ॥

ਮਨਮੁਖ ਆਪ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੇਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਔਰੋਂ ਕੋ (ਖੁਆਏ) ਭੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਨਹੀਂ ਔ ਵਿਖੇ ਰੂਪ ਜਹਰ ਖਾਕਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਦਾ ਵਿਸਟਾ ਮਹਿ ਵਾਸਾ ਬਿਨੁ ਸੇਵਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਉਸਕਾ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਦਾ ਦੁਰਗੰਧ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਵਿਖੇ ਵਾਸਾ ਹੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਬਿਨਾ ਜਨਮ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵੈ ਜਿਸਨੋ ਆਪਿ ਪੀਆਏ ॥ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦੀ ਸਹਜਿ ਲਿਵਲਾਏ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੁਤੇ ਹੀ ਬਿਰਤੀ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਪੂਰਨਿ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਸਭਿ ਆਪੇ ਗੁਰਮਤਿ ਨਦਰੀ ਆਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਯਾ ਲੇਨੇ ਸੇ ਨਦਰ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਈ ॥ ਜਿਨਿ ਸਿਰਜੀ ਤਿਨਿ ਆਪੇ ਗੋਈ ॥

ਸੋ ਪੂਰਨ ਨਿਰੰਜਨ (ਆਪੇ ਆਪਿ) ਸੁਤੇ ਸਿਧ ਹੈ ਜਿਸ ਨਿਰੰਜਨ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਰਚੀ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਆਪ ਹੀ (ਗੋਈ) ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਲੋ ਕਰੀ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਸਦਾ ਤੂ ਸਹਜੇ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੧੬ ॥ ੧੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰ ਇਸ ਸੇ ਤੂੰ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੈਗਾ ॥ ੮ ॥ ੧੬ ॥ ੧੭ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਸੇ ਸਚਿ ਲਾਗੇ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਏ ॥ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸੇਵਹਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥

ਹੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਸੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਤੁਧੁ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਚਾ ਸਾਲਾਹੀ ਸਚੈ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਤੁਧ ਸਚੇ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ॥ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੇਲ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਔਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਸਚੁ ਸਾਲਾਹਣਿਆ ॥ ਸਚੁ ਧਿਆਇਨਿ
ਸੇ ਸਚਿ ਰਾਤੇ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਚੇ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਸਚ ਕੋ ਧਿਆਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ (ਸਚ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਹ ਦੇਖਾ ਸਚੁ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਹਾਂ ਦੇਖਾ ਹੈ ਤਹਾ ਸਭਿ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਸਚਾ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈਂ ॥

ਤਨੁ ਸਚਾ ਰਸਨਾ ਸਚਿ ਰਾਤੀ ਸਚੁ ਸੁਣਿ ਆਖਿ ਵਖਾਨਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਰਸਨਾ ਸਰ ਮੈਂ ਰਤੀ ਤਬ (ਤਨ) ਸਰੀਰ (ਸਚਾ) ਸਫਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਸਚ ਕੋ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚ ਕੀਆਂ ਕਥਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨਸਾ ਮਾਰਿ ਸਚਿ ਸਮਾਣੀ ॥ ਇਨ ਮਨਿ ਡੀਠੀ ਸਭ ਆਵਣ ਜਾਣੀ ॥

ਜਿਸਕੀ ਬਿਰਤੀ (ਮਨਸਾ) ਵਾਸਨਾ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ ਤਿਸਨੇ (ਇਨ ਮਨਿ) ਇਸ ਮਨ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਸੱਤ ਜਾਣਤਾ ਥਾ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਆਵਣ ਜਾਣੀ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਰੂਪ ਦੇਖੀ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਸਦਾ ਮਨੁ ਨਿਹਚਲੁ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵੇ ਤੇ ਤਿਸਕਾ ਮਨੁ ਸਦਾ ਅਚਲ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਆਪਣੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਰਿਦੈ ਦਿਖਾਇਆ ॥ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇਆ ॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦਿਖਾ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਜਲਾ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਸਚੋ ਸਚਾ ਵੇਖਿ ਸਲਾਹੀ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਚੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਵਹੁ ਸੱਚ ਕੋ ਹੀ ਸਰਬ ਰੂਪ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਸਚ ਕੋਹੀ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦੀਓਂ ਨੇ ਸਚਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ॥੪॥

ਜੋ ਸਚਿ ਰਾਤੇ ਤਿਨ ਸਚੀ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਹਿ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਚੀ ਪ੍ਰੀਤ ਲਾਗੀ ਹੈ ॥ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਸਚੁ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਜੋ ਸਤਸੰਗਤ ਮੈਂ ਸਚ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚੇ (ਸ਼ਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ॥ ਜੇ ਕਹੋਂ ਜੋ ਤਿਸ ਵਤ ਪੜਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੋਵੇ ਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਲੇਖਾ ਪੜੀਐ ਜੇ ਲੇਖੇ ਵਿਚਿ ਹੋਵੈ ॥ ਓਹੁ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਸਬਦਿ ਸੁਧਿ ਹੋਵੈ ॥

ਤੋ ਲੇਖਾ ਪੜੀਐ ਜੇਕਰ ਲੇਖੇ ਵਿਚ ਆਵਤਾ ਹੋਵੇ ਵਹੁ (ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸੇ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰ ਤਿਸਕੀ ਗਜਾਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਚ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹੀ ਹੋਰੁ ਕੋਇ ਨ ਕੀਮਤਿ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਚ ਕੋ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਜਾਣਿਆਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਤਾ ॥ ੬ ॥ ਜੋ ਕਹੈ ਬਹੁਤ ਪੜਨੇ ਕਰ ਸਾਂਤੀ ਹੋਤੀ ਹੋਗੀ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਥਾਕੇ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਈ ॥ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਾਲੇ ਸੁਧਿ ਨ ਕਾਈ ॥

ਪੜ ਪੜ ਕਰ ਥਕ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ॥ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੇ ਜਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਕੁਛ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ॥

ਬਿਖ ਬਿਹਾਝਹਿ ਬਿਖੁ ਮੋਹ ਪਿਆਸੇ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਬਿਖੁ ਖਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਮੋਹ ਕਰ ਵਿਖਜੋਂ ਕੇ ਪਿਆਸੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਵਿਖਜੋਂ ਕੋ ਖਰੀਦਤੇ ਹੈਂ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕਰ ਵਿਖੇ ਰੂਪ ਜਹਰ ਕੋ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਏਕੋ ਜਾਣਾ ॥ ਦੂਜਾ ਮਾਰਿ ਮਨਿ ਸਚਿ ਸਮਾਣਾ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਏਕ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਦੈਤ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਵਰਤੈ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੧੭ ॥ ੧੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਨਾਮੁ) ਪ੍ਰਸਿਧ ਏਕ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਪਾਈਤਾਹੈ ॥ ੮ ॥ ੧੭ ੧੮॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਵਰਨ ਰੂਪ ਵਰਤਹਿ ਸਭ ਤੇਰੇ ॥ ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਫੇਰ ਪਵਹਿ ਘਣੇਰੇ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਰਨ ਰੂਪ ਸਭ ਤੇਰੇ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜੋ ਐਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਰ ਮਰ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਚਉਰਾਸੀ ਕੇ ਫੇਰ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤੂੰ ਏਕੋ ਨਿਹਚਲੁ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝ ਬੁਝਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਤੂੰ ਨਿਹਚਲ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਤੋ ਏਕ ਹੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਕੋ ਏਹ ਸਮਝ ਬੁਝਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦਈ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ਤਿਸ ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖਿਆ ਵਰਨੁ ਨ ਕੋਈ ਗੁਰਮਤੀ ਆਪਿ ਬੁਝਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤਿਸਕਾ ਰੂਪ ਰੰਗ ਰੇਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਕੋ ਏਹ ਬੂਝ ਆਪ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਸਭ ਏਕਾ ਜੋਤਿ ਜਾਣੈ ਜੇ ਕੋਈ ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਐ ਪਰਗਟੁ ਹੋਈ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਜਾਣੇ ਅਰਥਾਤ ਸਮਝੇ ਤੋ ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਜੋਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਜੋਤਿ ਪੂਰਬ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ ਹੈ ਅਬ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਗੁਪਤੁ ਪਰਗਟੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਥਾਈ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਗਟ ਸਭ ਜਗਾਂ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਐਸਾ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਜੋਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋਤ ਮਿਲੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਤਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਜਲੈ ਸੰਸਾਰਾ ॥ ਲੋਭੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ਬਹੁਤੁ ਅਹੰਕਾਰਾ ॥

ਸੰਸਾਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਭ ਅਭਿਮਾਨ ਤਥਾ ਅਹੰਕਾਰ ਬਹੁਤ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ॥

ਮਰਿ ਮਰਿ ਜਨਮੈ ਪਤਿ ਗਵਾਏ ਅਪਣੀ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਅਰ ਮਰ ਕਰ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਅਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼੍ਠਾ ਗਵਾਉਂਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ॥ ੩॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ॥ ਆਪੁ ਮਾਰੇ ਤਾ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੂਝੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ॥ ਜੇਕਰ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰੇ ਤੋ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੀ ਮਿਥਯਾ ਰੂਪ ਕਰ ਸਮਝ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਫਿਰਿ ਓਹੁ ਮਰੈ ਨ ਮਰਣਾ ਹੋਵੈ ਸਹਜੇ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਜਿਸਕਾ ਜੀਵ ਭਾਵ ਤੇ ਮਰਣਾ ਹੋਵੈ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਫੇਰ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਫਿਰਿ ਚਿਤੁ ਨ ਲਾਏ ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਦ ਰਹੈ ਸਮਾਏ ॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਸਚੁ ਸਲਾਹੇ ਸਭ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸਚੋ ਸਚੁ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਜਾਨ ਕਰ ਸਚ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤਾ ਹੇ ਸਚ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ (ਸਚ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸੁਭਾਇਮਾਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੋਰਹਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਸਚੁ ਸਾਲਾਹੀ ਸਦਾ ਹਜੂਰੇ ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥

ਸਦਾ (ਹਜੂਰੇ) ਪ੍ਰਤਖਜਾ ਜਾਨ ਕਰ ਸਚ ਕੋ ਸਲਾਹ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੋਰਹਾ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਸਚੁ ਨਦਰੀ ਆਵੈ ਸਚੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਸਚਾ ਨਦਰ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੋ (ਹੀ) ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਮਨ ਅੰਦਰਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥ ਸਦਾ ਸਚੁ ਨਿਹਚਲੁ ਆਵੈ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਸਚਾ ਸਦਾ ਨਿਹਚਲ ਹੈ ਆਵਤਾ ਜਾਵਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੋ ਸਚਾ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸਚੇ ਲਾਗੈ ਸੋ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਗੁਰਮਤੀ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਐਸੇ ਸਚੇ ਮੈਂ ਜੋ ਲਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਮਨ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਵਹੁ ਗੁਰਮਤੀ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ੭॥

ਸਚੁ ਸਾਲਾਹੀ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥ ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਜੋ ਸਚ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਅਵਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਸੋ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਵੀਚਾਰੀ ਸਚੋ ਸਚੁ ਕਮਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੧੮ ॥ ੧੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚ ਕਾ ਹੀ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰਤੇਹੈਂ॥੮॥੧੮॥੧੯॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩॥ ਨਿਰਮਲੁ ਸਬਦੁ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਬਾਣੀ। ਨਿਰਮਲ ਜੋਤਿ ਸਭ ਮਾਹਿ ਸਮਾਣੀ॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ਅਰ ਸਧਾਰਨ ਬਾਣੀ ਭੀ ਤਿਨਕੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਅਰ ਨਿਰਮਲ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੀ ਜੋਤ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੂਈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਾਣੀ ਹੈ॥

ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਹਰਿ ਸਾਲਾਹੀ ਜਪਿ ਹਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਮੈਲੁ ਗੁਵਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

(ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ) ਅਸਤੋਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ। ਯਾਂਤੇ ਹਰੀ ਨਿਰਮਲ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਪਾਪ ਗਵਾਏ ਹੈਂ॥ ੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ਹਰਿ ਨਿਰਮਲੁ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹੀ ਸਬਦੋ ਸੁਣਿ ਤਿਸਾ ਮਿਟਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੋ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਨਿਰਮਲ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਵਿਰਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਏ। ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਗਵਾਏ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਆਇ ਕਰ ਵਸਿਆ ਹੈ। ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਤਨ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗਵਾਏ ਹੈ ॥

ਨਿਰਮਲ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਨਿਤ ਸਾਚੇ ਕੇ ਨਿਰਮਲ ਨਾਦ ਵਜਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਸਚੇ ਕੇ ਨਿਰਮਲ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਨਿਰਮਲ ਗੁਰੋਂ ਕਾ(ਨਾਦ)ਉਪਦੇਸ਼ ਵਜਾਵਤੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥੨॥

ਨਿਰਮਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ॥ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਮੁਆ ਤ੍ਰਿਬੈ ਮੋਹੁ ਨ ਮਾਇਆ ॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਨਿਰਮਲ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਅਹੰਕਾਰ ਮੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਨਿਰਮਲ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਨਿਰਮਲ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਈ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਨਿਰਮਲ ਭਾਵ ਸੰਸੇ ਬਿਪ੍ਰਜੇ ਰਹਤ ਗਯਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਧਿਆਨ ਭੀ ਅਤੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਨਿਰਮਲੁ ਸੇਵੇ ਸੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ॥ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਗੁਰ ਸਬਦੇ ਧੋਵੈ ॥

ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਹੰਕਾਰ ਮੈਲ ਕੋ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕਰ ਧੋਇ ਦੇਵੇ ਹੈਂ ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਵਾਜੈ ਅਨਹਦ ਧੁਨਿ ਬਾਣੀ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

(ਅਨਹਦ) ਏਕ ਰਸ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਕੀ ਧੁਨੀ ਲਗਾਵਣੇ ਕਰ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ (ਨਿਰਮਲ) ਮਾਇਆ ਅਵਿਦਿਆ ਮਲ ਸੇ ਰਹਤ ਵਾਹਗੁਰੂ (ਵਾਜੇ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਨਿਰਮਲ ਤੇ ਸਭ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ॥ ਨਿਰਮਲੁ ਮਨੂਆ ਹਰਿ ਸਬਦਿ ਪਰੋਵੈ ॥

ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਸੇ ਸਭ ਭੋਲ ਯਮਨਾਦਿ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਜਬ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸਬਦ ਕੋ ਮਨ ਮੈ (ਪਰੋਵੈ) ਅਭੇਦ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰੇ ਤਬ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੇ ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮਿ ਲਗੇ ਵਡਭਾਗੀ ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮਿ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਸੁਹਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਸੋ ਪੁਰਸ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥੫॥

ਸੋ ਨਿਰਮਲੁ ਜੋ ਸਬਦੇ ਸੋਹੈ ॥ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਤਨੁ ਮੋਹੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੀ (ਤਨੁ) ਸੁਖਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਹੈ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜੋ ਕਹੋ ਮਨ ਮੈਂ ਹੋਣੇ ਕਰ ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੀ ਮੈਲ ਨਾਮੀ ਕੋ ਲਗ ਜਾਵੇਗੀ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਮਲੁ ਕਦੇ ਨ ਲਾਗੈ ਮੁਖ ਊਜਲ ਸਚੁ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਕੋ ਮੈਲ ਕਭੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਸਚਾ ਨਾਮ ਅਪਣਾ ਦੇਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਮੁਖ ਉਜਲ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਜੋ ਕਹੋ ਮਨ ਮੈਲਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਮਨੁ ਮੈਲਾ ਹੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥ ਮੈਲਾ ਚਉਕਾ ਮੈਲੈ ਥਾਇ ॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਮਨ ਮੈਲਾ ਹੈ ਜਬ ਤਕ ਮਨ ਮੈਲਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਜੋ ਪ੍ਰਵਿਤ੍ਰਤਾ ਕੇ ਲੀਏ ਚੌਕਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਰਹਣੇ ਕੇ ਲੀਏ ਅਸਥਾਨ ਲੀਪਤਾ ਹੈ ਸਭ ਅਸੁਧ ਹੈ ॥

ਮੈਲਾ ਖਾਇ ਫਿਰਿ ਮੈਲੁ ਵਧਾਏ ਮਨਮੁਖ ਮੈਲੁ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਖਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮੈਲਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸਕੋ ਖਾਇ ਕਰ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕੋ ਵਧਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਤਿਸ ਮੈਲ ਕਰ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਮੈਲੇ ਨਿਰਮਲ ਸਭਿ ਹੁਕਮਿ ਸਬਾਏ ॥ ਸੇ ਨਿਰਮਲ ਜੋ ਹਰਿ ਸਾਚੇ ਭਾਏ ॥

ਸਭੀ ਮੈਲੇ ਔਰ ਨਿਰਮਲ ਭੀ ਸਭੀ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਏ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਵਸੈ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੈਲੁ ਚੁਕਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੧੯ ॥ ੨੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੀ ਮੈਲ ਨਾਮ ਨੇ ਨਿਵਰਤ ਕਰੀ ਹੈ ॥ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਚੁਕਾਈ ਹੈ ਸੋਈ ਸੱਤਜ ਅਸੱਤ ਕੋ ਭਿੰਨ ੨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੰਸ ਭਏ ਤਿਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ੧੯ ॥ ੨੦ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਗੋਬਿੰਦੁ ਊਜਲੁ ਊਜਲੁ ਹੰਸਾ ॥ ਮਨ ਬਾਣੀ ਨਿਰਮਲ ਮੇਟੀ ਮਨਸਾ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਊਜਲ ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਹੈ ਔਰ ਹੰਸ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਭੀ ਉਜਲ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੀ ਤੇਰੀ ਭਾਵਨਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਿਨਕੀ ਉਜਲ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ (ਮਨਸਾ) ਬੁਧੀ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੂਈ ਹੈ॥ ਵਾ ਤਿਨ ਹੰਸੋਂ ਦੁਆਰੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਮਨਸਾ ਕੀ ਉਜਲ ਹੋਈ ਹੈ ॥

ਮਨਿ ਊਜਲ ਸਦਾ ਮੁਖੁ ਸੋਹਹਿ ਅਤਿ ਊਜਲ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਨਕੇ ਸਦਾ ਮੁਖ ਸੋਭ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਤੀ ਉਜਲ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥ ਗੋਬਿੰਦੁ ਗੋਬਿੰਦੁ
ਕਹੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਣ ਸਬਦਿ ਸੁਣਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਭੀ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸੁਣਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲਯੋਂ ਪਰ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਗਾਵਹਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਭੈ ਊਜਲ ਹਉਮੈ ਮਲੁ ਜਾਏ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਸਹਜ ਸੁਭਾਵ ਹੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭੈ ਕਰ ਊਜਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਕੀ ਮਲ ਜਾਤੀ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਰਹਹਿ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਸੁਣਿ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਦਿਨ ਰਾਤ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ॥ ਭਗਤ ਤੋ ਨਿਰਤ ਭੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਨਾਚਨਾ ਕੌਨ ਹੈ ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ੨ ॥

ਮਨੂਆ ਨਾਚੈ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮਨੈ ਮਨੁ ਮਿਲਾਏ ॥

ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਸਤ ਅਸਤ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਮੇਂ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਸੇ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਤਾ ਹੈਂ॥ ਏਹੀ ਨਾਚਨਾ ਹੈ ਆਪ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰੋਂ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਭਾਗ ਤਯਾਗ ਲੱਖਣਾਂ ਸੇ (ਮਨੈ) ਈਸ੍ਵਰ ਮੈਂ (ਮਨ) ਜੀਵ ਕੋ ਅਭੇਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚਾ ਤਾਲੁ ਪੂਰੇ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਏ ਸਬਦੇ ਨਿਰਤਿ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

(ਸਚਾ) ਸਤ ਸਰੂਪ ਹੋਕਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਜੋ ਚੁਕਾਇਆ ਹੈ ਏਹੀ ਤਾਲ ਪੂਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰੋਂ ਸੇ ਭੀ ਐਸੀ ਨਿਰਤ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਊਚਾ ਕੂਕੇ ਤਨਹਿ ਪਛਾੜੇ ॥ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਜੋਹਿਆ ਜਮ ਕਾਲੇ ॥

ਜੋ ਕਪਟ ਸੇ ਨਾਚ ਕਰ ਭਗਤ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਊਚਾ ਪੁਕਾਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਨ ਕੋ ਹਥੋਂ ਸੇ ਵਾ ਤਨ ਕੋ ਧਰਤੀ ਪਰ ਗਿਰਾਵਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹਿ ਕਰਕੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਮ ਕਾਲ ਕਾ (ਜੋਹਿਆ) ਤਕਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਇਸੁ ਮਨਹਿ ਨਚਾਏ ਅੰਤਰਿ ਕਪਟੁ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਜੋ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹਿ ਕਰ ਨਚਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕਪਟ ਹੈ ਸੋ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਜਾ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ॥ ਤਨੁ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਏ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਭਗਤੀ ਤਬ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ। ਤਿਨਕਾ ਤਨ ਮਨ ਨਿਰਜਤ ਹੀ ਰਾਤਾ ਹੈ।

ਬਾਣੀ ਵਜੈ ਸਬਦਿ ਵਜਾਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਥਾਇ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਜੋ ਸਬਦ ਕੋ (ਵਜਾਏ) ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਜਸ ਕੀ ਬਾਣੀ (ਵਾਜੇ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਥਾਇ ਪੜੀ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਬਹੁ ਤਾਲ ਪੂਰੇ ਵਾਜੇ ਵਜਾਏ ॥ ਨਾਕੋ ਸੁਣੇ ਨ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਮਨਮੁਖ ਬਹੁਤ ਤਾਲ ਪੂਰਤੇ ਹੈਂ ਅੰਰ ਵਾਜੇ ਵਜਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਨ ਕੋਈ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨ ਵਿਖੇ ਸੰਬੰਧੀ ਵਾਜਿਓਂ ਕੋ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ।

ਮਾਇਆ ਕਾਰਣਿ ਪਿੜ ਬੰਧਿ ਨਾਚੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਜੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਅਖਾੜਾ ਬਾਂਧ ਕਰ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਜਿਸੁ ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੈ ਸੋ ਮੁਕਤਾ ॥ ਇੰਦ੍ਰੀ ਵਸਿ ਸਚ ਸੰਜਮਿ ਜੁਗਤਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ। ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਅਧੀਨ ਕਰ ਸਚ ਸੰਜਮ ਸੰਜੁਗਤ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਦਾ ਹਰਿ ਧਿਆਏ ਏਹਾ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਭਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਏਹੀ ਭਗਤੀ ਹਰੀ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ॥ ੭ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਹੋਈ ॥ ਹੋਰਤੁ ਭਗਤਿ ਨ ਪਾਏ ਕੋਈ ॥

ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੁ ਮੇਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹੀ ਭਗਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਔਰ ਉਪਾਇ ਕਰ ਭਗਤੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਗੁਰ ਭਗਤੀ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੨੦ ॥ ੨੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੇਂ ਚਿਤ ਲਗਾਵਣ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਨਾਮ ਪਾਈਤਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ੮ ॥ ੨੦ ॥ ੨੧ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਸਚਾ ਸੇਵੀ ਸਚੁ ਸਾਲਾਹੀ ॥ ਸਚੈ ਨਾਇ ਦੁਖੁ ਕਬਹੀ ਨਾਹੀ ॥

ਹੇ ਸਚਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰੂੰ ਔਰ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਉਸਤਤੀ ਕਰੋਂ। ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਰ ਦੁਖ ਕਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ।

ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਸੇਵਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਨਿ ਗੁਰਮਤਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ੧॥

ਹੇ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਲੇਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਵਸਾਇ ਕਰ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਵਣਿਆ ॥ ਜੋ ਹਰਿ ਸੇਵਹਿ ਸੇ ਸਦਾ ਸੋਹਹਿ ਸੋਭਾ ਸੁਰਤਿ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸੁਖ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਤਿਨਕੇ ਮੇਂ ਤਨ ਮਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭ ਕੋ ਤੇਰਾ ਭਗਤੁ ਕਹਾਏ ॥ ਸੋਈ ਭਗਤ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਏ ॥

ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਭਗਤ ਕਹਾਉਂਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਸੋਈ ਭਗਤ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ਹੈ।

ਸਚੁ ਬਾਣੀ ਤੁਧੈ ਸਲਾਹਨਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਭਗਤਿ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਆਪਕੋ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਬਾਣੀ ਸਚੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਆਪ ਰਹੇ ਹੂਏ ਹੋਂ ਔਰੋਂ ਸੇ ਭਗਤੀ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਕੋ ਸਚੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੇਰਾ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲੈ ਤਾ ਚੂਕੈ ਫੇਰਾ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਮਿਲੇ ਤੋ ਚੁਰਾਸੀ ਕਾ ਭਰਮਣਾ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਨਾਇ ਰਚਾਵਹਿ ਤੂੰ ਆਪੇ ਨਾਉ ਜਪਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਜਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਨਾਮ ਮੈਂ (ਰਚਾਵਹਿ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਨਾਮ ਜਪਾਵਤਾ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥ ਹਰਖ ਸੋਗੁ ਸਭੁ ਮੋਹੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ। ਹਰਖ ਸੋਕ ਮੋਹ ਇਨ ਸਭ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ॥

ਇਕੁਸੁ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਸਦਹੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਇਕ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਸਦਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਯਾ ਹੋ ॥ ੪ ॥

ਭਗਤ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਸਦਾ ਤੇਰੈ ਚਾਏ ॥ ਨਉਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਏ ॥

(ਚਾਏ) ਉਤਸਾਹ ਸੰਜੁਗਤ ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਸਦਾ ਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਨਉਨਿਧ ਰੂਪ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਸਬਦੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਤੂੰ ਦਇਆਲੁ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਦਾਤਾ ॥ ਤੂੰ ਆਪੇ ਮੇਲਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ॥

ਤੂੰ ਸਦਾ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਦਯਾਲੂ ਹੈਂ॥ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਦੇਵਹਿ ਨਾਮੁ ਵਡਾਈ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਨਾਮੀ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਰੱਤ ਹੂਏ ਪੁਰਸ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਾਚੇ ਤੁਧੁ ਸਾਲਾਹੀ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਾਹੀ ॥

ਹੇ ਸਚੇ (ਸਦਾ) ਨਿਤ ਰੂਪ ਸਦੀਵ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਾਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ॥

ਏਕਸੁ ਸਿਉ ਮਨੁ ਰਹਿਆ ਸਮਾਏ ਮਨਿ ਮੰਨਿਐ ਮਨਹਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਏਕ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਉਨਕਾ ਮਨ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ਮਨ ਕੋ (ਮੰਨਿਐ) ਪਤੀਆਉਣੇ ਸੇ ਔਰ ਤਰਫ ਸੇ (ਮਨਹਿ) ਹਟਾਕਰ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਸਾਲਾਹੇ ॥ ਸਾਚੇ ਠਾਕੁਰ ਵੇਪਰਵਾਹੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬੁ ਵੇਪਰਵਾਹ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਮੇਲਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੨੧ ॥ ੨੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦੀਆਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਨਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਤੂੰ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੨੧ ॥ ੨੨ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਸੋਹਹਿ ਸਾਚੈ ਦਰਬਾਰੇ ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਨਾਮਿ ਸਵਾਰੇ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਹੇ ਨਾਮੀ ਗੁਰ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤੈਨੇ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦਿ ਰਹਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੁਣ ਕਹਿ ਗੁਣੀ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਸਦਾ ਰਾਤ ਦਿਨ ਅਨੰਦ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੇ ਗੁਣ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਨਾਮੁ ਸੁਣਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ਹਰਿ
ਜੀਉ ਸਚਾ ਊਚੋ ਊਚਾ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਸੁਣ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੂ ਸਚਾ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਊਚੇ ਸੇ ਭੀ ਊਚਾ ਹੈਂ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਾਚਾ ਸਾਚੀ ਨਾਈ ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਕਿਸੈ ਮਿਲਾਈ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਤੂੰ ਸਚਾ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਸਚੀ ਹੈ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਕੋ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਮਿਲਹਿ ਸੇ ਵਿਛੁੜਹਿ ਨਾਹੀ ॥ ਸਹਜੇ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ॥ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਸਹਜੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਤੁਝ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕਛੂ ਨ ਹੋਇ ॥ ਤੂੰ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖਹਿ ਜਾਣਹਿ ਸੋਇ ॥

ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਰਚ ਰਚਕਰ ਵੇਖਤਾ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਤੂ ਸੋਈ ਸਭ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ॥

ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ ਗੁਰਮਤਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈਂ ॥ ਗੁਰਮਤੀਆਂ ਕੋ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਾਮਣਿ ਗੁਣਵੰਤੀ ਹਰਿ ਪਾਏ ॥ ਭੈ ਭਾਇ ਸੀਗਾਰੁ ਬਣਾਏ ॥

ਵਹੁ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗੁਣਵਾਨ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹੈ ਹਰੀ ਭੈ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਸਿੰਗਾਰ ਬਣਾਇ ਕਰਕੇ ਤੁਮ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਸਚੁ ਉਪਦੇਸਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਹੋਈ ਹੈ । ਪੁਨਾ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਸਬਦੁ ਵਿਸਾਰਨਿ ਤਿਨਾ ਠਉਰ ਨ ਠਾਉ ॥ ਭ੍ਰਮਿ ਭੂਲੇ ਜਿਉ ਸੂਏ ਘਰਿ ਕਾਉ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਵਿਸਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਠਹਰਨੇ ਕੋ ਸੁਭ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਅਰ ਭਰਮ ਕਰ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਕਲਪਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਉਜੜੇ ਹੂਏ ਘਰ ਮੈਂ ਕਾਕ ਭੂਖਾ ਕਲਪਤਾ ਹੈ ॥

ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਤਿਨੀ ਦੋਵੈ ਗਵਾਏ ਦੁਖੇ ਦੁਖਿ ਵਿਹਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਦੋਨੋਂ ਵਿਗਾੜ ਲੀਏ ਹੈਂ ਦੁਖ ਹੀ ਦੁਖ ਮੈਂ ਉਮਰ ਬੀਤਤੀ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਲਿਖਦਿਆ ਲਿਖਦਿਆ ਕਾਗਦ ਮਸੁ ਖੋਈ ॥ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਨ ਕੋਈ ॥

ਲਿਖਦਿਆਂ ੨ ਕਾਗਜ ਸਿਆਹੀ ਬਿਅਰਥ ਗਵਾਇ ਲਈ ਹੈ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਸੁਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ॥

ਕੂੜੁ ਲਿਖਹਿ ਤੈ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵਹਿ ਜਲਿ ਜਾਵਹਿ ਕੂੜੁ ਚਿਤੁ ਲਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਜੋ ਝੂਠੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠ ਹੀ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ । ਸੋ ਝੂਠੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਾਉਣੇ ਵਾਲੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਕਰ ਜਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੋ ਸਚੁ ਲਿਖਹਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਸੇ ਜਨ ਸਚੇ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸਚ ਹੀ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਚ ਹੀ ਵੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ । ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਸਚੇ (ਮੋਖ ਦੁਆਰ) ਗਯਾਨ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ।

ਸਚੁ ਕਾਗਦੁ ਕਲਮ ਮਸਵਾਣੀ ਸਚੁ ਲਿਖਿ ਸਚੁ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਉਨਕਾ ਕਾਗਜ ਕਲਮ ਸਿਆਹੀ ਸਚੀ ਭਾਵ ਸਫਲੀ ਹੈ ਜੋ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ।ਪੁਨਾ ਸਚ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅੰਤਰਿ ਬੈਠਾ ਵੇਖੈ ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮਿਲੈ ਸੋਈ ਜਨੁ ਲੇਖੈ ॥

ਹੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਸਚ ਕੇ ਅੰਤਰ ਬੈਠਾ ਵੇਖਤਾ ਹੈਂ । ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਮਿਲਾਪ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੇ ਲੇਖੇ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੨੨ ॥ ੨੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਰ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੨੨ ॥੨੩॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਆਤਮਾ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਇਹ ਈਸ਼ਰ ਰੂਪ ਹੈ ਐਸਾ ਗਯਾਨ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ਐਸੇ ਪ੍ਰਸਨੀ ਪ੍ਰਤੀ ਉਤ੍ਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਆਤਮ ਰਾਮ ਪਰਗਾਸੁ ਗੁਰ ਤੇ ਹੋਵੈ॥ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਲਾਗੀ ਗੁਰਸਬਦੀ ਖੋਵੈ ॥

ਆਤਮਾ ਕਾ ਰਾਮ ਰੂਪਤਾ ਕਰ ਬਿਬੇਕ ਗੁਰੂ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੀ ਮੇਲ ਲਗੀ ਹੁਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਖੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਮਨ ਨਿਰਮਲੁ ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤੀ ਰਾਤਾ ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਹਰਿ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੁਆ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੁਆ ਹੈ ਔਰ ਭਗਤੀ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਆਪਿ ਭਗਤਿ ਕਰਨਿ ਅਵਰਾ ਭਗਤਿ ਕਰਾਵਣਿਆ॥ਤਿਨਾ ਭਗਤ ਜਨਾ ਕਉ ਸਦ ਨਮਸਕਾਰੁ ਕੀਜੈ ਜੋ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਆਪਿ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਔਰੋਂ ਸੇ ਭਗਤੀ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਔਰ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਕਉ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀਏ ॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਾਰਣੁ ਕਰਾਏ ॥ ਜਿਤੁ ਭਾਵੈ ਤਿਤੁ ਕਾਰੈ ਲਾਏ ॥

ਆਪ ਹੀ (ਕਰਤਾ) ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕਾਰਣ ਮਾਇਆ ਹੰਕਾਰ ਮਹਿਤਤ੍ਵ ਆਦਿ ਦੁਆਰੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਕਰਾਵੇ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਕਾਰ ਮੈਂ ਚਾਹੇ ਉਸ ਕਾਰ ਮੈਂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਹੋਵੈ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੋਵੈ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੀਵੈ ਤਾ ਕਿਛੁ ਪਾਏ ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਮਰ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਸੇ ਮੂਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜੀਵੇ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੁਛ ਲਾਭ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ ।

ਸਦਾ ਮੁਕਤੁ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਦਾ ਮੁਕਤ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਹਜ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਜਾਤੇ ਹੈ॥ ੩ ॥

ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਮਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਏ ॥ ਦੇਸੰਤਰੁ ਭਵੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਏ ॥

ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਦੇਸਾਂਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਕਪਟੀ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਕਪਟੀ ਜੀਵ ਨੇ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਿਨਾ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਜੋ ਕਹੈ ਸੁਖ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਧਾਵਤੁ ਰਾਖੈ ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਰਮਪਦੁ ਪਾਏ ॥

ਸ਼ਬਦ ਸਪਰਸ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧ ਕੇ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੇ ਧਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਸੋਂ ਰੋਕ ਕਰ ਰਖੇ ਅਰ ਮੰਦ ਸੰਕਲਪੋਂ ਸੇ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕ ਰੱਖੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਤਉ ਪਰਮਪਦ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਆਪਹੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ (ਪ੍ਰੀਤਮ) ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥ ੫ ॥

ਇਕਿ ਕੂੜਿ ਲਾਗੇ ਕੂੜੇ ਫਲ ਪਾਏ ॥ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਏ ॥

ਏਕ ਪੁਰਸ਼ ਝੂਠੇ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਫਲ ਝੂਠਾ ਹੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਗਵਾਉਤੇ ਹੈਂ ॥

ਆਪਿ ਡੁਬੇ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਡੋਬੇ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਬਿਖੁ ਖਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਡੁਬੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਲ ਕੇ ਲੋਗ ਡੋਬੇ ਹੈਂ ॥ ਝੂਠ ਕੋ ਬੋਲ ਕਰ ਬਿਖੈ ਬਿਖ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਇਸ ਤਨ ਮਹਿ ਮਨੁ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇਖੈ ॥ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਜਾ ਹਉਮੈ ਸੋਖੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਸ ਤਨ ਕੇ ਬੀਚ (ਮਨ) ਆਤਮਾ ਕੋ ਵਾ ਮਨ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ (ਸੋਖੇ) ਖੁਸਕ ਕਰਦੇਵੇ ਤਬ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰੇਮਾਂ ਭਗਤੀ ਕੇ ਕਿਸੇ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਸੋ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਮੋਨਿਧਾਰੀ ਰਹੇ ਲਿਵਲਾਇ ਤਿਨ ਭੀ ਤਨ ਮਹਿ ਮਨੁ ਨ ਦਿਖਾਵਣਿਆ॥ ੭॥

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਮੋਨਧਾਰੀ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਭੀ ਤਨ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਆਤਮਾਂ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੂਆ॥ ੭॥

ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ ਸੋਈ॥ ਹੋਰ ਕਿ ਕਰੇ ਕੀਤੈ ਕਿਆ ਹੋਈ॥

ਜੋਕਰਤਾ ਆਪ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਅਵਰ ਕੋਈ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਅਰੁ ਔਰ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹੋਤਾ ਕਿਆ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਦੇਵੈ ਸੋ ਲੇਵੈ ਨਾਮੋ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ॥ ੮॥ ੨੩॥ ੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਲੇਤਾ ਹੈ ਲੇਕਰ ਨਾਮਹੀ ਮਨਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥੨੩।੨੪

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩॥

ਇਸ ਗੁਫਾ ਮਹਿ ਅਖੁਟ ਭੰਡਾਰਾ॥ ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਵਸੈ ਹਰਿ ਅਲਖ ਅਪਾਰਾ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਗੁਫਾ ਮੈਂ ਸੁਭ ਗੁਣੋ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ॥ ਜੋ (ਅਖੁਟ) ਅਤੋਟ ਅਤਰਤ ਬੇਅੰਤ ਹੇ। ਅਰੁ ਤਿਸੀ ਕੇ ਬੀਚ ਹਰੀ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਗੁਪਤੁ ਪ੍ਰਗਟੁ ਹੈ ਆਪੇ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਆਪੁ ਵਞਾਵਣਿਆ॥ ੧॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ (ਆਪ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ (ਵਞਾਵਣਿਆ) ਗਵਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਗੁਪਤ ਹੈ॥ ੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ਗੁਰ ਮਤੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆਵਣਿਆ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਮਨ ਮਾਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਹਾਂ ਮੀਠਾ ਰਸ ਹੈ ਪਰੰਤੁ ਗੁਰੋ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੇਨੇ ਵਾਲੇ ਪੀਵਤ ਪਿਲਾਵਤ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਬਜਰ ਕਪਾਟ ਖੁਲਾਇਆ ॥ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਕੁ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਅਮੋਲਕ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੇ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਦ੍ਰਿੜ ਬਜਰ ਵਤ ਪੰਚ ਕੋਸ ਰੂਪਤਾ ਕਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਵਾ ਏਕ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਕਪਾਟ ਖੁਲਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਏ ਕੋਈ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਅਗਜਾਨ ਕੋ ਕੈਸੇ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ?

ਉੱਤਰੁ ॥ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਅੰਜਨੁ ਸਚੁ ਨੇਤ੍ਰੀ ਪਾਇਆ ॥
ਅੰਤਰਿ ਚਾਨਣੁ ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਜਨ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਔਰ ਅਗਜਾਨ ਅੰਧੇਰ ਗਵਾ ਦੀਆ ਤਬ ਅੰਤਰ ਚਾਨਣ ਹੁਆ ॥

ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲੀ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਹਰਿ ਦਰਿ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਜਬ ਮਨ (ਮਾਨਿਆ) ਪਤੀਆਇਆ ਤਬ ਜੋਤੀ ਮੈ ਜੋਤ ਮਿਲੀ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੁਆ ॥ ੩ ॥

ਸਰੀਰਹੁ ਭਾਲਣਿ ਕੋ ਬਾਹਰਿ ਜਾਏ ॥ ਨਾਮੁ ਨ ਲਹੈ ਬਹੁਤੁ ਵੇਗਾਰਿ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਭਾਲਣ ਜਾਵੇ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਵੇਗਾਰੀਓਂ ਵਤ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਸੂਝੈ ਨਾਹੀ ਫਿਰਿ ਘਿਰਿ ਆਇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਥੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਕੋ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ (ਫਿਰਿ ਘਿਰਿ) ਪੁਨਾ ਫਿਰਿ ਤੁਰ ਕੇ ਆਇ ਕਰ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਵਸਤੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਚਾ ਹਰਿ ਪਾਏ ॥ ਮਨਿ ਤਨਿ ਵੇਖੈ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਜਾਏ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸਚਾ ਹਰੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਜਬ ਹੰਕਾਰ ਮੈਲ ਜਾਵੇ ਤਬ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਵੇਖਤਾ ਹੈ ॥

ਬੈਸਿ ਸੁਥਾਨਿ ਸਦ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਸੁਥਾਨਿ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਯਾਤੇ ਸਚ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੀਕਾ ਹੋ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਸਮਾਯਾ ਹੇ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ॥ ੫ ॥

ਨਉ ਦਰਿ ਠਾਕੇ ਧਾਵਤੁਰਹਾਏ ॥ ਦਸਵੈ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਏ ॥

ਇਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਬਾਹਰ ਜਾਨੇ ਕੋ ਨੌ ਦੁਆਰੇ ਰੋਕੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਉ ਰੋਲਕ ਔਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਧਾਵਣੇ ਸੇ ਰਖੇ ਹੈਂ॥ ਦਸਵਾਂ ਜੋ (ਨਿਜਘਰਿ) ਸਰਗ ਆਦਿ ਨੌ ਲਖਣੋਂ ਕਰ ਸਿਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ੧ਕੀ ਅਸਟਪਦੀ ੨ ਕੀ ਪੰਜਮੀ ਪਉੜੀ ਮੈਂ ਸਰਗਾਦਿ ਦਸ ਲਖਣੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਲਿਖ ਆਏ ਹੈ ॥ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਵਾ ਪ੍ਰਤਖਜ ਦਸਮੇਦੁਆਰ ਤਿਸ ਮੇ (ਵਾਸਾ) ਨਿਵਾਸ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ॥

ਓਥੈ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਵਜਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੁਰ ਮਤੀ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

(ਓਥੈ) ਦਸਮੇਦੁਆਰ ਮੈਂ ਵਾ ਉਨ ਗਿਆਨਵਾਨੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਸ਼ਬਦ ਦਿਨ ਰਾਤ (ਵਜੈ) ਉਚਾਰਣ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਗੁਰਮਤੀ) ਜੋ ਅਧਕਾਰੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥੬॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਅੰਤਰਿ ਆਨੇਰਾ ॥ ਨ ਵਸਤੁ ਲਹੈ ਨ ਚੂਕੈ ਫੇਰਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਿਨਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ ਅੰਧੇਰੇ ਕੀ ਨਵਿਰਤੀ ਬਿਨਾ ਨ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਕੋ ਲੇਤਾ ਹੈ ਨਾ ਰਉਰਾਸੀ ਕਾ ਫੇਰਾ ਹਟਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਹਥਿ ਕੁੰਜੀ ਹੋਰਤੁ ਦਰੁ ਖੁਲੈ ਨਾਹੀ ਗੁਰੁ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਅਗਿਆਨ ਤਾਲੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਰੂਪ ਕੁੰਜੀ ਹੈ ਔਰ ਉਪਾਉ ਸੇ ਦਰ ਖੁਲਤਾ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਗੁਪਤੁ ਪਰਗਟੁ ਹੈ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮਿਲਿ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥

ਤੂੰ ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਗਟ ਸਭ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਜਾਣ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਮਿਲੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਮਝ ਪਾਈ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿ ਸਦਾ ਤੂੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੨੪ ॥ ੨੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਈ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕੋ ਸਦਾ ਜਪ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਹੀ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੨੪ ॥ ੨੫ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਏ ਆਪੇ ॥ ਕਾਲ ਨ ਜੋਹੈ ਦੁਖ ਨ ਸੰਤਾਪੇ ॥

ਆਪ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਕਾਲ ਨਹੀਂ (ਜੋਹੈ) ਤਕਤਾ ॥ ਪੁਨਾ ਦੁਖ ਭੀ ਸੰਤਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਬੰਧਨ ਸਭ ਤੋੜੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਸਬ ਬੰਧਨ ਤੋੜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸ਼ਬਦ ਕਰ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਵੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਚੈ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਚਿਤੁ ਲਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪ ਕੇ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਵਤ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਅੰਗੋਂ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੀਵੈ ਮਰੈ ਪਰਵਾਣੁ ॥ ਆਰਜਾ ਨ ਛੀਜੈ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਜੀਵਣਾ ਮਰਣਾ ਸਫਲ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਆਰਬਲਾ ਨਿਸਫਲ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਰੈ ਨ ਕਾਲੁ ਨ ਖਾਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਖਾਤਾ ਇਸੀ ਤੇ ਮਰਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਦਰਿ ਸੋਭਾ ਪਾਏ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਆਪਿ ਤਰੈ ਕੁਲ ਸਗਲੇ ਤਾਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਆਪ ਤਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਕੁਲਾ ਤਾਰੀਆਂ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਨਮ ਸਵਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੁਖੁ ਕਦੇ ਨ ਲਗੈ ਸਰੀਰ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਚੂਕੈ ਪੀਰ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੀ ਅਸੰਗ ਹੈਂ ॥ ਵਾ ਤ੍ਰਿਤੇ ਸਰੀਰ ਜੰਨ ਦੁਖ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਲਗਤਾ ਨਹੀਂ ॥ ਕਹੇ ਅਰਥ ਕੋ ਸਫੁਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦੇਹ ਮੈਂ ਸ ਹੰਤਾ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਮਮਤਾ ਕੀ ਪੀੜਾ ਉਠ ਗਈ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਫਿਰਿ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਫਿਰ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਯਾਂਤੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਕਰ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ਹੈ ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦਿ ਰਹੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਜਪਣਾ ਜਪਾਉਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਨਦਿਨੁ ਸਬਦੇ ਰਾਤਾ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਹੈ ਜਾਤਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲੁ ਸਬਦੇ ਭਗਤਿ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸਦਾ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਨਿਰਮਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਭਗਤੀ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਹੈ ਅੰਧੁ ਅੰਧਾਰਾ ॥ ਜਮ ਕਾਲਿ ਗਰਠੇ ਕਰਹਿ ਪੁਕਾਰਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਨਿਗੁਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਅੰਧੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ ॥ ਜਮਕਾਲ ਕੇ (ਗਰਠੇ) ਪਕੜੇ ਹੁਏ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਰੋਗੀ ਬਿਸਟਾ ਕੇ ਕੀੜੇ ਬਿਸਟਾ ਮਹਿ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਰੋਗੀ ਹੈਂ ਗਰਭ ਵਿਸਟਾ ਕੇ ਕੀੜੇ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਃ ਵਿਸ਼ਟਾ ਮੈਂ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਿਰਦੈ ਵੁਠਾ ਆਪਿ ਆਏ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੨੫ ॥ ੨੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈ ਨਾਮੀ ਕਰ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈਂ ਔਰ(ਨਾਮੀ)ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੇ ॥੮॥੨੫॥੨੬

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਅਬ ਪੂਰਬ ਸਬਦੋਕਤ ਨਾਮੀ ਕੀ ਸਰਬ ਰੂਪ ਬਯਾਪਕ ਸੱਤਾ ਅਰ ਜੋ ਤਿਸਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਮਹਮਾ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਏਕਾ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸਰੀਰਾ ॥ ਸਬਦਿ ਦਿਖਾਏ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ ॥

ਏਕ ਅਦ੍ਭੁਤੀ ਜੋ ਜੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਸਰਬ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ (ਜੋਤਿ) ਸੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਵਹੁ ਜੋਤਿ ਕੈਸੇ ਦੇਖੀਤੀਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ।

ਆਪੇ ਫਰਕੁ ਕੀਤੋਨੁ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਆਪੇ ਬਣਤ ਬਣਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਆਪਹੀ ਅਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਰੂਪ (ਫਰਕ) ਭੇਦ ਕੀਆ ਹੈ (ਘਟ) ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸੋਈ ਜੋਤੀ ਇਸਥਿਰ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਰਚਨਾ ਬਨਾਈ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਹਰਿ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥ ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ
ਕੋ ਸਹਜੁ ਨ ਪਾਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਗਯਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਸੋਹਹਿ ਆਪੇ ਜਗੁ ਮੋਹਹਿ ॥ ਤੂੰ ਆਪੇ ਨਦਰੀ ਜਗਤੁ ਪਰੋਵਹਿ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸੋਭਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਮਾਇਆ ਕਰ ਜਗਤ ਕੋ ਮੋਹਤ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ। ਹੇ ਨਦਰੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸੱਤਾ ਰੂਪ ਸੂਤ੍ਰ ਮੇਂ ਜਗਤ ਕੋ ਪਰੋਵਤਾ ਹੈਂ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਦੇਵਹਿ ਕਰਤੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਦੇਖਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਕਰਤੇ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਦੁਖ ਸੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਔ ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਦਿਖਾ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ॥ ਆਪੇ ਸਬਦੁ ਗੁਰ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਹੇ (ਕਰਤਾ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਕਰਾਉਂਤਾ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈਂ ॥

ਸਬਦੇ ਉਪਜੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਖਿ ਸੁਣਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਨਾਮ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਗਟਤੀ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਆਖ ਕਰ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਭੁਗਤਾ ॥ ਬੰਧਨ ਤੋੜੇ ਸਦਾ ਹੈ ਮੁਕਤਾ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਭੋਗਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ। ਜਿਸਕੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਬੰਧਨ ਤੋੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਮੁਕਤਾ ਹੈ ॥

ਸਦਾ ਮੁਕਤੁ ਆਪੇ ਹੈ ਸਚਾ ਆਪੇ ਅਲਖੁ ਲਖਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਹੇ ਸਚਾ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਦਾ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਅਲਖ ਸਰੂਪ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਲਖਾਵਤਾ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਆਪੇ ਮਾਇਆ ਆਪੇ ਛਾਇਆ ॥ ਆਪੇ ਮੋਹੁ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਮਾਇਆ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪ ਹੈਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਕਲਪਤ ਵਸਤੂ ਕੀ ਅਧਿਸ੍ਠਾਨ ਸੇ ਭਿੰਨ ਸੱਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਔਰ ਆਪ ਹੀ (ਛਾਇਆ) ਪ੍ਰਤਿ ਬਿੰਬਤ ਹੂਆ ਹੈਂ ਵਾ ਉਸ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਛਾਇਆ ਬਿਆਪ ਹੂਆ ਹੈਂ। ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੋ ਤਿਸ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਉਤਪਤ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਗੁਣ ਦਾਤਾ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਆਪੇ ਆਖਿ ਸੁਣਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਆਪ ਹੀ ਗੁਣ ਦਾਤਾ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸਿਖ ਹੋ ਕਰ ਗੁਨ ਗਾਵਤਾ ਹੈਂ ਆਪ ਆਗੇ ਕਹ ਕਰ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਆਪੇ ॥ ਆਪੇ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੇ ਆਪੇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨਸੇ ਆਪ ਹੀ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ। ਆਪੇ ਇਸਥਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪੇ ਪਰਲੋ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ॥

ਤੁਝਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕਛੂ ਨ ਹੋਵੈ ਤੂੰ ਆਪੇ ਕਾਰੈ ਲਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਾਹਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤੂ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਾਰ ਮੈਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਆਪੇ ਮਾਰੇ ਆਪਿ ਜੀਵਾਏ ॥ ਆਪੇ ਮੇਲੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਪ ਹੀ ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵਾਏ ਹੈਂ। ਆਪੇ ਹੀ ਸਤਿਸੰਗਤ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਤੂੰ ਮੇਲਤਾ ਹੈਂ।

ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਜਿਸਨੇ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਗੁਰਮੁਖ ਸਹਜੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਆਪੇ ਊਚਾ ਊਚੋ ਹੋਈ ॥ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਵੇਖਾਲੇ ਸੁ ਵੇਖੈ ਕੋਈ ॥

ਤੂੰ ਆਪਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਉਚਿਆਂ ਸੇ ਊਚਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥ ਜਿਸਨੋ ਤੂੰ ਆਪ ਵੇਖਾਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਵੇਖਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਆਪੇ ਵੇਖਿ ਵਿਖਾਲਣਿਆ ੮ ॥ ੨੬ ॥ ੨੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਵਸੇ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਆਪ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ੨੬ ॥ ੨੭ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩

ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਅਰ ਤਿਨਕਾ ਅਨਭਵ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਭਰਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਥਾਈ ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਘਰਹੀ ਮਹਿ ਪਾਈ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ਗੁਰੋਂਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਰੀਰ ਮੈ ਹੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਸਦਾ ਸਰੇਵੀ ਇਕ ਮਨਿ ਧਿਆਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਦਾ ਇਕਾਗ੍ਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਜਗ ਜੀਵਨੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਣਿਆ ॥ ਹਰਿ
ਜਗ ਜੀਵਨੁ ਨਿਰਭਉ ਦਾਤਾ ਗੁਰਮਤਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਜਗ ਜੀਵਨ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਮਨ ਮੈ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਤਿਨਕੇ ਵਾਰੇ੨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਹਰੀ ਜੋ ਜਗ ਜੀਵਨਹੈ ਸੋ ਨਿਰਭੈਤਾ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਕੀ ਮਤ ਲਈ ਹੈ ਸੋ ਸਹਜੇ ਹੀ ਤਿਸਮੈ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਘਰ ਮਹਿ ਧਰਤੀ ਧਉਲੁ ਪਾਤਾਲਾ ॥ ਘਰ ਹੀ ਮਹਿ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਸਦਾ ਹੈ ਬਾਲਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਘਰ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ (ਧਰਤੀ) ਖਿਮਾ ਹੈ ਔਰ (ਧੌਲ) ਧਰਮ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਪਾਤਾਲ) ਗੰਭੀਰਤਾ ਇਨ ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਜਾਣ ਲੈਣੇ। ਰਿਦੇ ਮੈ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਰਮੇਸਰ (ਥਾਲਾ) ਵਡਾ ਵਾ ਸਦਾ (ਥਾਲਾ) ਨਿਤ ਨੂਤਨ ਹੈ॥ ਵਾ ਸਮਸਟੀ ਵਿਅਸਟੀ ਏਕ ਹੋਣੇ ਤੇ ਪ੍ਰਤੱਖਜ ਧਰਤੀ ਆਦਕ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੈ ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦਿ ਰਹੈ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਗੁਰਮਤਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਖਦਾਤਾ ਹੈ। ਤਿਸਮੈ ਗੁਰਮਤੀਏ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਜੇ ਕਹੇ ਕਾਇਆਂ ਅੰਤਰ ਹੋਤੇ ਕੋ ਜੀਵ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ? ॥ ੨ ॥ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ॥ ਜਮਣੁ ਮਰਣੁ ਨ ਚੂਕੈ ਫੇਰਾ ॥

ਜਬ ਤਕ ਦੇਹ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਮੈ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਹੈ ਤਬਤਕ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਫੇਰ ਨਹੀ ਚੁਕਤਾ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਹਉਮੈ ਮਾਰੇ ਸਚੋ ਸਚੁ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਸਰ ਕਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ੩ ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਫੇਰ ਜੀਵ ਕੋ ਕੈਸੇ ਹੂਆ ਹੈ? ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥

ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਦੁਇ ਭਾਈ॥ ਦੁਹੀ ਮਿਲਕੈ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਈ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਾਇਆਂ ਕੇ ਬੀਚ ਪਾਪ ਅਰ ਪੁੰਨ ਰੂਪ ਅੰਕਰ ਦੋ ਹੈਂ ਦੋਨੋ ਨੇ ਮਿਲ ਕਰ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਤਪਤ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਦੋਵੈ ਮਾਰਿ ਜਾਇ ਇਕਤੁ ਘਰਿ ਆਵੈ ਗੁਰਮਤਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਇਨ ਦੋਨੋ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਜਬ ਜੀਵ ਇਕਤਾ ਰੂਪ ਘਰਮੈ ਆਇ ਜਾਵੇ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਲੇਕਰ ਸਰੂਪ ਮੈ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਕਰ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਸੁਖੀ ਹੋਵੇ? ॥ ੪ ॥

ਘਰ ਹੀ ਮਾਹਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਅਨੇਰਾ॥ ਚਾਨਣੁ ਹੋਵੈ ਛੋਡੈ ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ॥

ਉਤਰ॥ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਾ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਤੋ ਚਾਨਣ ਹੋਵੈ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਛੋਡ ਦੇਵੇ॥

ਪਰਗਟੁ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਜਿਨਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਿਲਾ ਹੈ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ। ਤਿਨਕੋ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਹੈ॥ ੫ ॥ ਵਾ ਗੁਰ ਸਬਦ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਸੁਖਾਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਜਿਨਕੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਪਰਗਟੁ ਪਾਸਾਰਾ । ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਮਿਟਿਆ ਅੰਧਿਆਰਾ ॥

ਜਿਸਕਾ ਪਸਾਰਾ ਪਰਗਟ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਜੋਤ ਤਿਨੋ ਨੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਗੁਰਸਿਖਜਾ ਕਰ ਜਿਨਕਾ ਅਗਜਾਨ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟਿਆ ਹੈ ॥

ਕਮਲੁ ਬਿਗਾਸਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਤਿਨਕਾ ਰਿਦਾ ਰੂਪੀ ਕਮਲ ਪਰਗਾਸ ਹੂਆ ਹੈ। ਪੁਨਾ। ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋਤੀ ਮੈਂ ਜੋਤ ਕੋ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ॥੬॥

ਅੰਦਰਿ ਮਹਲ ਰਤਨੀ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਏ ਨਾਮੁ ਅਪਾਰਾ ॥

(ਮਹਲ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ (ਭੰਡਾਰਾ) ਖਜਾਨਾ ਭਾਵ ਅੰਤਹ ਕਰਣ (ਰਤਨੀ) ਵੈਰਾਗ ਆਦਿਕ ਗੁਣੋ ਕਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਤਿਨ ਗੁਣੋ ਸਹਤ ਹੋਕਰ ਅਪਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਨਾਮ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਏ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਵਣਜੇ ਸਦਾ ਵਾਪਾਰੀ ਲਾਹਾ ਨਾਮੁ ਸਦ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਵਾਪਾਰੀ ਹੋਕਰ ਨਾਮ ਕੋ (ਵਣਜੇ) ਖਰੀਦਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵ ਮੁਕਤੀ ਰੂਪ (ਲਾਹਾ) ਨਫਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਆਪੇ ਵਥੁ ਰਾਖੈ ਆਪੇ ਦੇਇ। ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਣਜਹਿ ਕੋਈ ਕੇਇ ॥

ਆਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਵਸਤੂ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਵਣਜਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਏ ਕਰਿ ਕਰਿਪਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੨੭ ॥ ੨੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨਦਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਪਰ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੨੭॥੨੮॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ਹਰਿ ਆਪੇ ਮੇਲੇ ਸੇਵ ਕਰਾਏ। ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਭਾਉ ਦੂਜਾ ਜਾਏ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਸਦਾ ਗੁਣ ਦਾਤਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਮਹਿ ਆਪ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰੀ ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਸਦਾ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋ ਮੈਂ ਆਪੇ ਸੇਵਕ ਸਮਾਏ ਹੈਂ। ਵਾ ਗੁਣਾ ਵਾਲਿਆਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਸਚੁ ਸਚਾ ਹਿਰਦੈ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਹੈ ਨਿਰਮਲੁ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ਸਚਾ ਨਾਮ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਵਾਲੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਯਾ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਗੁਰ ਦਾਤਾ ਕਰਮ ਬਿਧਾਤਾ ॥ ਸੇਵਕ ਸੇਵਹਿ ਗੁਰ ਮੁਖਿ ਹਰਿ ਜਾਤਾ ॥

ਆਪਹੀ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਹੋ ਕੈਸੇ(ਗੁਰ)ਵਡਾ ਦਾਤਾਹੈ ਜੋਸੇਵਕਹੋਕਰ ਸੇਵਤੇਹੈਂਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂਨੇਤਿਸਹਰੀਕੋਜਾਨਿਆਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮਿ ਸਦਾ ਜਨ ਸੋਹਹਿ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮੋ ਕੋ ਪਇ ਕਰ ਸਦਾ ਭਗਤ ਜਨ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੂਏ ੨ ਬਿਚਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਲੇਕਰ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਇਸ ਗੁਫਾ ਮਹਿ ਇਕੁ ਥਾਨੁ ਸੁਹਾਇਆ ॥ ਪੂਰੇ ਗੁਰਿ ਹਉਮੈ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਇਸ ਦੇਹ ਗੁਫਾ ਮੈਂ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਏਕ ਥਾਨ ਸੋਭ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਪੰਚ ਭੂਤੋਂ ਕੀ ਮਿਸ੍ਰਤ ਸੱਤੋ ਅੰਸ ਸੇ ਉਤਪਤੀ ਹੈ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕੀ ਇਸ ਤੇ ਸੋਭਨੀਕ ਕਹਾ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਨਕਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ॥ ਪੁਨ ਭਰਮੁ ਉਠਾ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਨਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੂਏ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ॥ ਐਸੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਇਹੁ ਗੁਫਾ ਵੀਚਾਰੇ ॥ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਅੰਤਰਿ ਵਸੈ ਮੁਰਾਰੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਇਸ ਗੁਫਾ ਮੈਂ ਐਸਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਕਿ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨ ਮੁਰਾਰੀ ਹੈ ਸੋ ਅੰਤਰ ਹੀ ਵਸਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਏ ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸੋਭਨੀਕ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਜਮ ਜਾਗਾਤੀ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਕਰੁ ਲਾਏ ॥ ਨਾਵਹੁ ਭੂਲੇ ਦੇਇ ਸਜਾਏ ॥

ਜਮ ਰੂਪ ਜਗਾਤੀਆਂ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਵਾਲਿਓਂ ਪਰ (ਕਰੁ) ਡੰਡ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਨਾਮ ਸੇ ਭੂਲਿਓਂ ਹੂਆ ਕੋ ਦੰਡ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਘੜੀ ਮੁਹਤ ਕਾ ਲੇਖਾ ਲੇਵੈ ਰਤੀਅਹੁ ਮਾਸਾ ਤੋਲ ਕਢਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਜਮਦੂਤ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਵਾਲੇ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਘੜੀ ਅਧੀ ਘੜੀ ਕਾ ਲੇਖਾ ਰਤੀ ਮਾਸਾ ਤੋਲਾ ਭਾਵ ਹਿਸਾਬ ਥੋੜਾ ਬਹੁਤਾ ਜੋਪਾਪ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਪੇਈਅੜੈ ਪਿਰੁ ਚੇਤੈ ਨਾਹੀ ॥ ਦੂਜੈ ਮੁਠੀ ਰੋਵੈ ਧਾਹੀ ॥

ਪੇਕੇ ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਸਿਮਰਤੀ ਨਹੀਂ। ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਠਗੀ ਹੂਈ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰਕਰ ਰੁਦਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ॥

ਖਰੀ ਕੁਆਲਿਓ ਕੁਰੂਪਿ ਕੁਲਖਣੀ ਸੁਪਨੈ ਪਿਰੁ ਨਹੀ ਪਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਅਤੀ ਨਿੰਦਤ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਕਰੂਪ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਕੀ ਸਫਾਈ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਔਰ ਖੋਟੇ ਲਖਣਾਂ ਵਾਲੀ ਹੈ।ਸੁਪਨੇ ਭੀ ਅਰਥਾਤ ਕਭੀ ਪਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ॥੬॥

ਪੇਈਅੜੈ ਪਿਰੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥ ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਹਦੂਰਿ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਪਤੀ ਕੋ ਮਨਮੈ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਃ ਤਿਸਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਨੋਂ ਨੇ ਹਦੂਰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ॥

ਕਾਮਣਿ ਪਿਰੁ ਰਾਖਿਆ ਕੰਠਿ ਲਾਇ ਸਬਦੈ ਪਿਰੁ ਰਾਵੈ ਸੇਜ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਤਿਸ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਪਤੀ ਕੋ ਕੰਠ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗਾਇ ਰਾਖਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਭੇਦ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤੀ ਹੈ। ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਪਤੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੀ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤਿਸਕੀ ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਰੂਪੀ ਸਿਹਜਾ ਸੋਭਤੀ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਦੇਵੈ ਸਦਿ ਬੁਲਾਏ ॥ ਆਪੁਣਾ ਨਾਉ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਆਪਹੀ ਬੁਲਾਇ ਕਰਕੇ(ਸਦਿ)ਸ੍ਰੇਸ਼ਟਤਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਤਸੰਗ ਮੈ ਬੁਲਾਇ ਕਰ ਆਪਹੀ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੁਨਾ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਮਨ ਸੇ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਅਨਦਿਨੁ ਸਦਾ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੨੮ ॥ ੨੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਸੇ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਦੀਵ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥੨੮॥੨੯

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਊਤਮ ਜਨਮੁ ਸੁਥਾਨਿ ਹੈ ਵਾਸਾ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਹਿ ਘਰ ਮਾਹਿਉਦਾਸਾ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ(ਊਤਮ)ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ(ਸੁਥਾਨ) ਭਾਰਥ ਖੰਡ ਮੈ ਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ। ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਘਰ ਮੈ ਰਹਤੇ ਹੀ ਵਾ ਦੇਹ ਘਰ ਮੈ ਰਹਤੇ ਇਨਸੇ ਉਦਾਸ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਹਹਿ ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਹਰਿ ਰਸਿ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਹਰੀ ਰੰਗੀ ਕੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਸਦਾ ਮਸਤ ਰਹਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਹਰੀ ਰਸ ਕਰ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਪੜਿ ਬੁਝਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ
ਪੜਹਿ ਹਰਿਨਾਮੁ ਸਲਾਹਹਿ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਪੜ ਪੜ ਕਰ ਤਿਨਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਸਮਝ ਕਰ ਮਨਮੈ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੋ ਹਰੀ ਨਾਮਕੋ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਚ ਕੇ ਦਰ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਲਖ ਅਭੇਉ ਹਰਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਏ॥ ਉਪਾਇਨ ਕੀਤੀ ਪਾਇਆ ਜਾਏ ॥

ਅਲਖ ਅਭੇਉ ਹਰੀ ਸਰਥ ਮੇ ਸਮਾ ਰਹਾ ਹੈ। ਔਰ ਕਿਸੀ ਉਪਾਇ ਕਰ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੈ ਨਦਰੀ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਜੇਕਰ ਆਪਹੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇਤੋ ਸਤਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਔਰ ਵਹੁ ਗੁਰੂ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਗੁਰੂਕੇਸਾਥ ਮਿਲਾਉਣੇਵਾਲਾਹੈ।੨॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪੜੈ ਨਹੀ ਬੂਝੈ॥ ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਮਾਇਆ ਕਾਰਣਿ ਲੂਝੈ ॥

ਜੋ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਕਰ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੜਤਾਹੈ ਸੋ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਤ੍ਰਿਗੁਨੀ ਮਾਇਆ ਵਾਸਤੇ (ਲੂਝੈ) ਝਗੜਤਾ ਹੈ ॥

ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਬੰਧਨ ਤੂਟਹਿ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਤ੍ਰਿਗੁਨੀ ਅਰਥਾਤ ਮਾਇਆ ਕ੍ਰਿਤ ਬੰਧਨ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤੂਟਤੇ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਪ ਮੁਕਤੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਸਾਧਨਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕਤ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਚੰਚਲੁ ਵਸਿ ਨਾ ਆਵੈ ॥ ਦੁਬਿਧਾ ਲਾਗੈ ਦਹਦਿਸਿ ਧਾਵੈ ॥

ਇਹ ਮਨ ਚੰਚਲ ਵਸ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਬਧਾ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਬਿਖੁ ਕਾ ਕੀੜਾ ਬਿਖੁ ਮਹਿ ਰਾਤਾ ਬਿਖੁ ਹੀ ਮਾਹਿ ਪਚਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਵਿਖੇ ਰੂਪ ਵਾ ਮੰਦ ਕਰਮ ਰੂਪ ਜ਼ਹਰ ਕਾ ਕੀਟ ਹੂਆ ਹੂਆ ਪਚ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਹਉ ਹਉ ਕਰੇ ਤੈ ਆਪੁ ਜਣਾਏ ॥ ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਰੈ ਕਿਛੁ ਥਾਇ ਨ ਪਾਏ ॥

ਅਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਿਛ ਠਾਇ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ॥ ਅਰਥਾਤ ਮੋਖ ਰੂਪ ਫਲ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਤੁਝ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕਿਛੂ ਨ ਹੋਵੈ ਬਖਸੇ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਬਾਹਰ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸੋਭ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੈਨੇ ਬਖਸ਼ੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਉਪਜੈ ਪਚੈ ਹਰਿ ਬੂਝੈ ਨਾਹੀ ॥ ਅਨਦਿਨੁ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਫਿਰਾਹੀ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਸੋ ਉਪਜ ਕੇ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਮੈਂ (ਪਚ) ਜਲਤਾ ਹੈ ॥ ਰਾਤ ਦਿਨ ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਮੈਂ ਲਗਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜਨਮੁ ਗਇਆ ਹੈ ਬਿਰਥਾ ਅੰਤਿ ਗਇਆ ਪਛੁਤਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਾ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਗਯਾ ਹੈ ॥ ਅੰਤ ਕੋ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਗਯਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਪਿਰੁ ਪਰਦੇਸਿ ਸਿੰਗਾਰੁ ਬਣਾਏ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੁ ਐਸੇ ਕਰਮ ਕਮਾਏ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਐਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਪਤੀ ਪਰਦੇਸ ਹੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬਹੁਤ ਸਿੰਗਾਰ ਬਣਵੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਦੇਸ ਪਤੀ ਵਾਲੀ ਕਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਸਿੰਗਾਰ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ॥ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਸਭ ਕਰਮ ਬਯਰਥ ਹੈਂ ॥

ਹਲਤਿ ਨ ਸੋਭਾ ਪਲਤਿ ਨ ਢੋਈ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ॥ ਪੁਨਾ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ (ਢੋਈ) ਸਮੀਪਤਾ ਵਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਬਿਰਥਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਨਮ ਗਵਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਜਾਤਾ ॥ ਪੂਰੈ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥ ਜਿਸਨੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥

ਦਿਨਰਾਤ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਤੇ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥

ਸਭ ਮੈ ਵਰਤੈ ਏਕੋ ਸੋਈ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥

ਸੋ ਏਕ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਸਰਬ ਮੇਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਜਨ ਸੋਹਹਿ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਆਪਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੯ ॥ ੨੯ ॥ ੩੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੯ ॥ ੨੯ ॥ ੩੦ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖ ਪੜਹਿ ਪੰਡਿਤ ਕਹਾਵਹਿ ॥ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ॥

ਮਨਮੁਖ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੇਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪੰਡਿਤ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਔ ਮਹਾ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਖਿਆ ਮਾਤੇ ਕਿਛੁ ਸੂਝੈ ਨਾਹੀ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੂਨੀ ਆਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਖਿਓਂ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੋਇਆਂ ਕੋ ਕੁਛ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੂਨੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ
ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਹਰਿ ਰਸੁ ਸਹਜਿ ਪੀਆਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਮਨ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਵਾਰੇ ਵਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮਨ ਮੇਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਸੁਤੇ ਹੀ ਪੀਵਤੇ ਪਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵੇਦੁ ਪੜਹਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਨਹੀ ਆਇਆ ॥ ਵਾਦ ਵਖਾਣਹਿ ਮੋਹੇ ਮਾਇਆ ॥

ਵੇਦ ਕੋ ਪੜਤੇ ਭੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਰਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹੇ ਹੂਏ ਬਿਅਰਥ ਹੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਾਕ ਵਾ ਵੈਰ ਝਗੜੇ ਕੀਆਂ ਕਥਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਗਿਆਨ ਮਤੀ ਸਦਾ ਅੰਧਿਆਰਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝ ਹਰਿ ਗਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਅਗਿਆਨ ਬੁਧੀ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਸਦਾ ਅੰਧਕਾਰ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਸਮਝ ਕਰ ਹਰੀ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਅਕਥੋ ਕਥੀਐ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਵੈ ॥ ਗੁਰਮਤੀ ਮਨਿ ਸਚੋ ਭਾਵੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸੋਭਤੇ ਹੂਏ ਅਕਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਚਾ ਹੀ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸਚੋ ਸਚੁ ਰਵਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਇਹੁ ਮਨੁ ਸਚਿ ਰੰਗਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਸਚ ਹੀ ਸਚ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਇਹ ਆਪਨਾ ਮਨ ਸਚ ਮੈਂ ਰੰਗਾਇਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਸਚਿ ਰਤੇ ਤਿਨ ਸਚੋ ਭਾਵੈ ॥ ਆਪੇ ਦੇਇ ਨ ਪਛੋਤਾਵੈ ॥

ਜੋ ਸਚ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਸਚ ਹੀ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਜਿਸਕੋ ਸਚ ਆਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪਸਚਾਤਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਦਾ ਸਚੁ ਜਾਤਾ ਮਿਲਿ ਸਚੇ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਦਾ ਸਚ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਕੂੜ ਕੁਸਤੁ ਤਿਨਾ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗੈ ॥

ਝੂਠ ਤਥਾ (ਕੁਸਤ) ਖੋਟੇ ਹਦ ਰੂਪ ਤਿਨਕੋ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਭਜਨ ਮੈਂ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨਕੀ ਜੋਤ ਜੋਤੀ ਮੈਂ ਮਿਲੀ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਪੜਹਿ ਹਰਿ ਤਤੁ ਨ ਜਾਣਹਿ ॥ ਮੂਲਹੁ ਭੂਲੇ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਨ ਪਛਾਣਹਿ ॥

ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਜੀਵ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਤੱਤ੍ਰ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ॥ ਪੁਨਾ (ਮੂਲ) ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਤੇ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਤੇ ॥

ਮੋਹਿ ਬਿਆਪੇ ਕਿਛੁ ਸੂਝੈ ਨਾਹੀ ॥ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਮੋਹ ਕੇ ਸੰਜੁਗਤ ਹੈਂ ਕੁਛ ਸੂਝਤਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੰ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਵੇਦ ਪੁਕਾਰੈ ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਮਾਇਆ ॥ ਮਨਮੁਖ ਨ ਬੂਝਹਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇਆ ॥

ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਵਾਸਤੇ ਬੇਦ ਪੜਤੇ ਹੈਂ । ਮਨਮੁਖ ਦੂਜੈ ਭਾਵ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ ॥

ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਪੜਹਿ ਹਰਿ ਏਕੁ ਨ ਜਾਣਹਿ ਬਿਨੁ ਬੂਝੈ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਤੀਨਗੁਣ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਵਾਸਤੇ ਬੇਦ ਪੜਤੇ ਹੂਏ ਏਕ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਜਾਨੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ॥ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਹਸਾ ਦੂਖੁ ਚੁਕਾਏ ॥

ਜਾ ਤਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤਾਂ ਆਪ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਾਲਾ ਸਹਸਾ ਔਰ ਦੁਖ ਕੋ ਚੁਕਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਵੈ ਕੀ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਨਾਮੋ ਮੰਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੩੦ ॥ ੩੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਸਚੀ ਹੈ ਨਾਮ ਕੋ ਮੰਨ ਕਰ ਜੀਵ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ੩੦ ॥ ੩੧ ।

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਨਿਰਗੁਣੁ ਸਰਗੁਣ ਆਪੇ ਸੋਈ ॥ ਤਤੁ ਪਛਾਣੈ ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ ਹੋਈ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਆਪ ਹੀ ਨਿਰਗੁਣ ਤਥਾ ਸਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਹੈ । ਤਿਸ ਕੇ ਤਤ ਕੋ ਜੋ ਪਛਾਣੇ ਸੋ ਪੰਡਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਆਪਿ ਤਰੈ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਣੇ ਸੇ ਆਪ ਤਰ ਕੇ ਸਭ ਕੁਲ ਕੋ ਤਾਰਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਖਿ ਸਾਦੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ਹਰਿ ਰਸੁ
ਚਾਖਹਿ ਸੇ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਉਪਰ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖ ਕਰ (ਰਸ) ਅਨੰਦ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਲਮਲ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੋ ਨਿਹਕਰਮੀ ਜੋ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੇ ॥ ਅੰਤਰਿ ਤਤੁ ਗਿਆਨਿ ਹਉਮੈ ਮਾਰੇ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਵੀਚਾਰੇ ਸੋ ਪੁਰਸ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਨਿਹਕਰਮੀ ਹੈ॥ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰੇ ਤਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਜਥਾਰਥ ਗਯਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥ ਨਉ ਨਿਧ ਪਾਏ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣਿ ਮੇਟਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਕਰ ਨਉ ਨਿਧੀਆਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ਔਰ ਤੀਨ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਮੇਟ ਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਸਮਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਉਮੈ ਕਰੈ ਨਿਹ ਕਰਮੀ ਨ ਹੋਵੈ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਹਉਮੈ ਖੋਵੈ ॥

ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਸਹਤ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਹਕਰਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ਪ੍ਰਸ਼੍ਨ॥ ਨਿਹਕਰਮੀ ਕਬ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ ॥ ਜਬ ਗੁਰੋਂਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਗੁਵਾਇ ਦੇਵੇ ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਿਬੇਕੁ ਸਦਾ ਆਪੁ ਵੀਚਾਰੇ ॥ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਅੰਤਰਿ ਬਿਬੇਕ ਧਾਰ ਕਰ ਸਦਾ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰੇ ਪੁਨਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਗੁਨ ਗਾਵੇ ॥ ੩ ॥

ਹਰਿ ਸਰੁ ਸਾਗਰੁ ਨਿਰਮਲੁ ਸੋਈ ॥ ਸੰਤ ਚੁਗਹਿ ਨਿਤ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਈ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਮੇਲਾ ਹੈ ਸੋ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਕੇ (ਸਰ) ਸਮ ਹੈ ਤਿਸ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਮੈ ਸੰਤ ਗੁਨ ਰੂਪ ਮੋਤੀ ਨਿਤ ਹੀ ਚੁਗਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਨਮੁਖਿ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਇਸਨਾਨੁ ਕਰਹਿ ਸਦਾ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਹਉਮੈ ਮੈਲ ਚੁਕਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਰੂਪ ਜਲ ਮੈਂ ਸਦਾ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਮਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਹੰਕਾਰ ਮੈਲ ਕੋ ਚੁਕਾਇਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਨਿਰਮਲ ਹੰਸਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰਿ ॥ ਹਰਿ ਸਰਿ ਵਸੈ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ॥

ਵਹੁ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰੂਪੀ ਹੰਸ ਸੰਤ ਅਸੱਤ ਕੇ ਬਿਬੇਕੀ ਜਿਨਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਹੀ ਪਿਆਰ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ॥ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਹਰੀ ਸਰ ਭਾਵ ਸਤਸੰਗ ਮੈ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਬਦਿ ਸਾਚੈ ਹਰਿ ਸਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਸਰ ਮੈ ਵਾਸਾ ਪਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਚੈ ਸਬਦ ਮੈ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੀ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਮਨਮੁਖ ਸਦਾ ਬਗੁ ਮੈਲਾ ਹਉ ਮੈ ਮਲੁ ਲਾਈ ॥ ਇਸਨਾਨੁ ਕਰੈ ਪਰੁ ਮੈਲੁ ਨ ਜਾਈ॥

ਮਨਮੁਖ ਬਗਲਾ ਸਦਾ ਮੈਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੰਕਾਰ ਕੀ ਮੈਲ ਲਾਈ ਹੈ ਯਦਪਿ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈ ਜਾਕਰ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਨ ਰੂਪ ਇਸਨਾਨ ਭੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੈ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਚੁਕਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਤੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੌਕਾਰ ਮੈਲ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਰਤਨ ਪਦਾਰਥੁ ਘਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ॥ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸੁਣਾਇਆ ॥

ਜਬ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣਾ ਦੀਆ ਤਬ (ਰਤਨ ਪਦਾਰਥੁ) ਉਤਮ ਪਦਾਰਥ ਭਾਵ ਆਤਮ (ਘਰ) ਰਿਦੇ ਸੇ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਮਿਟਿਆ ਅੰਧਿਆਰਾ ਘਟਿ ਚਾਨਣਿ ਆਪੁ ਪਛਾਨਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਅਗਯਾਨ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟ ਗਯਾ ਗਯਾਨ ਕੋ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕਰ (ਘਟਿ) ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਆਪਿ ਉਪਾਏ ਤੈ ਆਪੇ ਦੇਖੈ ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੈ ਸੋ ਜਨੁ ਲੇਖੈ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜੀਵ ਆਪ ਉਪਾਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਆਪਹੀ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਉਸ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਕਰਮ ਲੇਖੈ ਮੇਂ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕਰਤਬ ਸਫਲ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁਵਸੈ ਘਟਿ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੩੧ ॥ ੩੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਨਾਮ) ਪ੍ਰਸਿਧ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰਿਦੈ ਮੈ ਵਸਤਾ ਹੈ ॥ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੩੧ ॥ ੩੨ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਜਗਤੁ ਸਬਾਇਆ ॥ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਦੀਸਹਿ ਮੋਹੇ ਮਾਇਆ ॥

ਸਰਬ ਜਗਤ ਮਾਇਆ ਕਰ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤ੍ਰਿਗੁਨੀ ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਕਰ ਮੋਹੇ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਚਉਥੈ ਪਦਿ ਲਿਵ ਲਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰੋਂਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਸਮਝਤ ਹੈ ਔਰ (ਚਉਥੈ ਪਦਿ) ਆਤਮਾ ਮੈ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਬਦਿ ਜਲਾਵਣਿਆ ॥ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਜਲਾਏ ਸੋ ਹਰਿ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ਹਰਿ ਦਰਿ ਮਹਲੀ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ਰਹਾਉ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹੁ ਜਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ਜੋ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿੱਤ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥ਪੁਨਾ ਸੋ(ਮਹਲੀ) ਜਗਜਾਸੂ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰ ਮੈ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ਮੂਲੁ ਹੈ ਮਾਇਆ ॥ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਜਿੰਨਿ ਉਪਾਇਆ ॥

ਦੇਵੀ ਪੁਨਾ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕਾ ਮੂਲ ਮਾਇਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਤਥਾ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਪਸਰਿਆ ਸੰਸਾਰੇ ਆਇ ਜਾਇ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਫੈਲਾ ਹੁਆ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਗਿਆਨੁ ਰਤਨੁ ਇਕੁ ਪਾਇਆ ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥

ਤਿਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਇਕ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਰਤਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ॥

ਜਤੁ ਸਤੁ ਸੰਜਮੁ ਸਚੁ ਕਮਾਵੈ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਜਤਸਤ ਸੰਜਮ ਸਹਤ ਹੋਕਰ ਸਚ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਪੇਈਅੜੈ ਧਨ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀ ॥ ਦੂਜੈ ਲਾਗੀ ਫਿਰਿ ਪਛੋਤਾਣੀ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਤੇ ਭੁਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ॥ ਸੋ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੈ ਲਗੀ ਹੁਈ ਫਿਰ ਪਛਤਾਈ ਹੈ ॥

ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਦੋਵੈ ਗਵਾਏ ਸੁਪਨੈ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਤਿਸ ਨੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਦੋਨੋਂ ਗਵਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਪਨੇ ਮੈ ਭੀ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ॥ ੪ ॥

ਪੇਈਅੜੈ ਧਨ ਕੰਤ ਸਮਾਲੇ ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਵੇਖੈ ਨਾਲੇ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਪਤੀ ਕੋ ਸਮਾਲਤੀ ਅਰਥਾਤ ਸਿਮਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਪਤੀ ਕੋ ਸਾਥ ਦੇਖਤੀ ਹੈ ॥

ਪਿਰ ਕੈ ਸਹਜਿ ਰਹੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਸਬਦਿ ਸਿੰਗਾਰ ਬਣਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਪੁਨਾ ਸਹਜੇ ਹੀ ਪਤੀਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਸਿੰਗਾਰ ਬਣਾਇਆਹੈ ॥ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਫਲੁ ਜਨਮੁ ਜਿਨਾ ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇਆ ॥

ਜਿਨ੍ਹੇਂ ਨੇ ਸਤਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਭਾਵ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜਲਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਹੈ॥

ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਮਿਲਿ ਸਤਸੰਗਤ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਏਕ ਹੀ ਰਵ ਰਹਿਆ ਰਿਦੈ ਮੈ ਜਾਨ ਕਰ ਸਤਸੰਗ ਮੈ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਨ ਸੇਵੇ ਸੋ ਕਾਹੇ ਆਇਆ ॥ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਬ੍ਰਿਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੇਵਤਾ ਸੋ ਕਿਉਂ ਆਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਉਂ ਜਨਮਾ ਹੈ॥ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਜੀਵਣੇ ਕੋ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਗਵਾਯਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਨਾਮੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਬਹੁ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕੋ ਨਾਮ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਤੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ੭ ॥

ਜਿਨਿ ਸਿਸਟਿ ਸਾਜੀ ਸੋਈ ਜਾਣੈ॥ ਆਪੇ ਮੇਲੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੈ ॥

ਜਿਸਨੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਰਚੀ ਹੈ ਸੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਆਪ ਮੇਲਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲਿਆ ਤਿਨ ਜਨ ਕਉ ਜਿਨਿ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥ ੩੨ ॥ ੩੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਆਦ ਸੇ ਹੀ ਮਸਤਕ ਮੈ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਨਾਮ ਮੈ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥ ੮ ॥ ੧ ॥ ੩੨ ॥ ੩੩ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ॥ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਅਪਰੰਪਰੁ ਆਪੇ॥ਆਪੇਥਾਪੇ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੇ॥

ਹੇ ਆਦ ਪੁਰਖ ਅਪਾਰ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਤਿਨ ਸੇ ਪਰੇ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਉਤਪਤੀ ਪਾਲਨਾ ਸੰਘਾਰ ਕਰਤਾ ਆਪ ਹੀਹੈਂ॥

ਸਭ ਮਹਿ ਵਰਤੈ ਏਕੋ ਸੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਸਰਬ ਕੇ ਬੀਚ ਏਕ ਸੋਈ ਤੂੰ ਵਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥ ਤਿਸੁ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖਿਆ ਘਟਿ ਘਟਿ ਦੇਖਿਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸਦਾ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ਜਿਸ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਰੇਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਘਟ ਘਟ ਮੈ ਦੇਖਾ ਹੈ ॥ਪੁਨਾ॥ ਹੇ ਅਲਖ ਔਰੋਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਦਿਖਾਇਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤੂ ਦਇਆਲੁ ਕਿਰਪਾਲੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ॥ ਤੁਧ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਹੇ ਦਇਆਲ ਤੂਹੀ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ॥ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੁ ਕਰੇ ਨਾਮੁ ਦੇਵੈ ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਜੇਕਰ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਨਾਮ ਦੇਵੈ ਤੋ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਹੇ ਨਾਮੀ ਤੇਰੇ ਮੈ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਸਚਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥ ਭਗਤੀ ਭਰੇ ਤੇਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਚਾ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਤਪਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ॥ ਤੇਰੇ (ਭੰਡਾਰ) ਭਗਤੀ ਕਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮੁ ਮਿਲੇ ਮਨੁ ਭੀਜੈ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਭਗਤੀ ਮੈ ਸਨਿਗਧ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਮਾਧ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੇ ॥ ਤੁਧ ਸਲਾਹੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੇਰੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਰਾਤ ਦਿਨ ਗਾਇਨ ਕਰੂੰ ॥ ਪੁਨਾ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰੂੰ ॥

ਤੁਧ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨਕੋਈ ਜਾਚਾ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਤੂੰ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਕੀ ਜਾਚਨਾ ਨ ਕਰੂੰ ਕੇਵਲ ਤੇਰੀ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮਾਂਗੂੰ ॥ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਮਿਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ॥ ਅਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹਿ ਤੂੰ ਲੈਹਿ ਮਿਲਾਈ ॥

ਹੇ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਤੇਰੀ (ਮਿਤਿ) ਮਰਜਾਦਾ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ॥ ਜਿਸ ਪਰ ਤੂੰ ਅਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ । ਤਿਸਕੋ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੂਰੇ ਗੁਰਕੈ ਸਬਦਿ ਧਿਆਈਐ ਸਬਦ ਸੇਵਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਜੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਸਬਦ)ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰ ਸੁਖੁ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰਸਨਾ ਗੁਣਵੰਤੀ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥ ਨਾਮ ਸਲਾਹੇ ਸਚੇ ਭਾਵੈ ॥

ਜੋ ਰਸਨਾ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਣ ਵਾਲੀ। ਜੋ ਨਾਮਕੋ ਸਲਾਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਰਹੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਮਿਲਿ ਸਚੇ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਸਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਮਸਤ ਰਹਤੀ ਹੈ ਹੇ ਤੇਰੇ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਕਰਮਿ ਕਰੇ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥ ਜੂਐ ਜਨਮ ਸਭ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਅਹੰਕਾਰ ਸਿਜੁਗਤ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਜਨਮ ਰੂਪੀ ਬਾਜੀ ਬਿਸਜੋਂ ਰੂਪ ਜੂਏ ਮੈਂ ਹਾਰ ਦਈ ਹੈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਲੋਭੁ ਮਹਾ ਗੁਬਾਰਾ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵਣਿ ਜਾਵਣਿਆ ॥

ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਲੋਭ ਕਾ ਮਹਾ ਗੁਬਾਰ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਆਵਤੇ ਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਦੇਇ ਵਡਿਆਈ ॥ ਜਿਨਿ ਕਉ ਆਪਿ ਲਿਖਤੁ ਧੁਰ ਪਾਈ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾਪੁਰਖ ਤਿਨਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਜਿਨਕਉ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕਰਮਾਂ ਕੀ ਲਿਖਤ ਧੁਰੋਂ ਪਾਈ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਭਉ ਭੰਜਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆਂ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥ ੩੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਿਨ੍ਹੋ ਕੋ ਹੇ ਭੈ ਭੰਜਨੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੮।੧। ੩੪।

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਘਰੁ ੧ ॥ ਬੇਨਤੀ ॥

ਅੰਤਰਿ ਅਲਖੁ ਨ ਜਾਈ ਲਖਿਆ ॥ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਲੈ ਗੁਝਾ ਰਖਿਆ ॥

ਹੇ ਅਲਖ ਰੂਪ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਰ ਬਿਆਪਕੁ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾ ਜਾਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਅਰ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਰਤਨ ਭੀ ਤੈਂ (ਗੁਝਾ) ਗੁਪਤ ਰਾਖਿਆ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਦੁਰਲਭ ਹੈ ॥

ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰ ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਲਖਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਅਗਮ ॥ ਪੁਨਾ ਹੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਅਵਿਸੇ ਤੂੰ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਲਖਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਕਲਿ ਮਹਿ ਨਾਮੁ ਸੁਣਾਵਣਿਆ ॥ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਸਚੈ ਧਾਰੇ ਵਡਭਾਗੀ ਦਰਸਨੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਹੇ ਸਚੇ ਅਪਨੇ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਤੈ ਅਪਨੈ (ਧਾਰੇ) ਆਸਰੇ ਰਖੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਵਡੇ ਪੁੰਨਵਾਨ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਜਿਸੈ ਕਉ ਫਿਰਦੇ ॥ ਬ੍ਰਹਮੇ ਇਦ੍ਰ ਧਿਆਇਨਿ ਹਿਰਦੇ ॥

ਸਾਧਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜਗਜਾਸੂ ਔਰ ਸਿਧ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵਣੇ ਵਾਸਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ । ਅਰਥਾਤ ਤੀਰਥ ਅਟਨ ਆਦਿ ਅਨੇਕ ਸਾਧਨ ਕਰਤ ਹੈਂ ॥ ਬ੍ਰਹਮੇ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿ ਬਡੇ ਬਡੇ ਦੇਵਤੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕੋਟਿ ਤੇਤੀਸਾ ਖੋਜਹਿ ਤਾਕਉ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਹਿਰਦੈ ਗਾਵਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਤੇਤੀਸ ਕ੍ਰੋੜ ਦੇਵਤੇ (ਤਾਕਉ) ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰੋ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕਰ ਗਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਤੁਧੁ ਜਾਪੇ ਪਵਨਾ ॥ ਧਰਤੀ ਸੇਵਕ ਪਾਇਕ ਚਰਨਾ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਵਨ ਜਪਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ (ਪਾਇਕ) ਦਾਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਧਰਤੀ ਸੇਵਕ ਹੈ ॥

ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਸਰਬ ਨਿਵਾਸੀ ਸਭਨਾ ਕੈ ਮਨਿ ਭਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਚਾਰੋ ਖਾਣੀ ਚਾਰੋ ਬਾਣੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਤੂੰ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਕੇ ਮਨ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਪੈ ॥ ਪੂਰੈ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਿਞਾਪੈ ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਪਛਾਣਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨ ਪੀਆ ਸੇਈ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੇ ਸਚੇ ਸਚਿ ਅਘਾਵਣਿਆ ॥ ੪ ॥

ਹੇ ਸਚੇ (ਸਚ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਰਸ ਪੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਤਿਸੁ ਘਰਿ ਸਹਜਾ ਸੋਈ ਸੁਹੇਲਾ ॥ ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਕਰੇ ਸਦ ਕੇਲਾ ॥

ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ (ਸਹਜਾ) ਗਿਆਨ ਹੈ ॥ ਔਰ ਸੋਈ ਸੁਖੀਆ ਹੈ ਔਰ ਮੋਦ ਪਰਮੋਦ ਖ੍ਰੀਤੀਓਂ ਕਰ ਸਦਾ (ਕੇਲਾ) ਬਿਲਾਸ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਧਨਵੰਤਾ ਸੋ ਵਡਹਾ ਜੋ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਮਨੁ ਲਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਜੋਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਮਨ ਲਾਵਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਧਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋਈ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਪਹਿਲੋ ਦੇਤੈ ਰਿਜਕੁ ਸਮਾਹਾ ॥ ਪਿਛੋ ਦੇਤੈ ਜੰਤ ਉਪਾਹਾ ॥

ਪਹਲੇ ਹੀ ਤੈ ਰਿਜਕ (ਸਮਾਹਾ) ਪਹੁਚਾ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਤਾ ਕੇ ਅਸਥਨੋਂ ਮੈਂ ਦੂਧ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਪੀਛੇ ਸੇ ਤੈਂ ਜੀਵ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤੁਧ ਜੇਵਡੁ ਦਾਤਾ ਅਵਰੁ ਨ ਸੁਆਮੀ ਲਵੈ ਨ ਕੋਈ ਲਾਵਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੇ ਸਮ ਵਡਦਾਤਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਮ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਜਿਸ ਤੂੰ ਤੁਠਾ ਸੋ ਤੁਧੁ ਧਿਆਏ ॥ ਸਾਧਜਨਾ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰੁ ਕਮਾਏ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਤੂੰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੂਆ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਃ ਸੰਤਜਨੋਂ ਕਾ(ਮੰਤ੍ਰ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਤਰੈ ਸਗਲੈ ਕੁਲ ਤਾਰੇ ਤਿਸੁ ਦਰਗਹ ਠਾਕ ਨ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਕੁਲਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤਾਹੈ ਊਚ ਪਦ ਸੇ ਤਿਸਕੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਤੂੰ ਵਡਾ ਤੂੰ ਊਚੋ ਊਚਾ ॥ ਤੂ ਬੇਅੰਤੁ ਅਤਿ ਮੂਚੋ ਮੂਚਾ ॥

ਤੂੰ ਵਡਾ ਹੈਂ (ਊਚੋ) ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਹੈ ਤਿਨ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ ਔਰ ਅਤਯੰਤ ਬਹੁਤ ਸੇ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ॥

ਹਉ ਕੁਰਬਾਣੀ ਤੇਰੈ ਵੰਞਾ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਦਸਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥ ੩੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਤੇਰੇ ਦਾਸਾਂ ਕੋ (ਦਸਾਵਣਿਆ) ਪੂਛਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹਾਂ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥ ੩੫ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜਗਜਾਸੂ ਭਾਵ ਕੋ ਲੇਕਰ ੨੪ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰ ਚੌਵੀ ਉੱਤ੍ਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਉਣ ਸੁ ਮੁਕਤਾ ਕਉਣ ਸੁ ਜੁਗਤਾ ॥ ਕਉਣ ਸੁ ਗਿਆਨੀ ਕਉਣ ਸੁ ਬਕਤਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਕੌਣਹੈਂ ॥ ੧ ॥ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈ ਜੁੜਾ ਹੁਆ ਕੌਣ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ਗਿਆਨੀ ਕੌਣ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜਸ ਕਾ ਬਕਤਾ ਕੌਣ ਹੈ ॥੪ ॥

ਕਉਣੁ ਸੁ ਗਿਰਹੀ ਕਉਣੁ ਉਦਾਸੀ ਕਉਣੁ ਸੁ ਕੀਮਤਿ ਪਾਏ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਕੌਣ ਹੈਂ ੫ (ਉਦਾਸੀ) ਤਿਆਗੀ ਕੌਣ ਹੈਂ ੬ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਕੀਮਤ ਪਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਯਥਾਰਥ ਗਯਾਤਾ ਕੌਣ ਹੈ ॥ ੭ ॥ ੧ ॥

ਕਿਨਿ ਬਿਧਿ ਬਾਧਾ ਕਿਨਿ ਬਿਧਿ ਛੂਟਾ ॥ ਕਿਨਿ ਬਿਧਿ ਆਵਣੁ ਜਾਵਣੁ ਤੂਟਾ ॥

ਕਿਸ ਬਿਧੀ ਸੇ ਜੀਵ ਬੰਧਾ ਹੁਆ ਹੈ ੮ ਕਿਨਿ ਬਿਧਿ ਛੂਟਾ ਹੈ ੯ ॥ ਕਿਸ ਬਿਧਿ ਸੇ ਆਵਣ ਜਾਣ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਣ ਤੂਟਾ ਹੈ ॥ ੧੦ ॥

ਕਉਣੁ ਕਰਮੁ ਕਉਣੁ ਨਿਹ ਕਰਮਾ ਕਉਣੁ ਸੁ ਕਹੈ ਕਹਾਏ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਕਰਮ ਸਹਤ ਕੌਣ ਹੈ ੧੧ ॥ ਨਿਹਕਰਮ ਕੌਣ ਹੈਂ ੧੨ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਕਹਣੇ ਕਹਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਕੌਣ ਹੈ ॥੧੩॥ ੨॥

ਕਉਣੁ ਸੁ ਸੁਖੀਆ ਕਉਣੁ ਸੁ ਦੁਖੀਆ ॥ ਕਉਣੁ ਸੁ ਮਨਮੁਖੁ ਕਉਣੁ ਵੇਮੁਖੀਆ ॥

ਸੁਖੀ ਕੌਣ ਹੈਂ ੧੪ ਦੁਖੀ ਕੌਣ ਹੈਂ ੧੫ ਮਨਮੁਖ ਕੌਣ ਹੈਂ ੧੬ ਵੇਮੁਖ ਕੌਣ ਹੈ ੧੭ ॥

ਕਿਨਿ ਬਿਧਿ ਮਿਲੀਐ ਕਿਨਿ ਬਿਧਿ ਬਿਛੁਰੈ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕਉਣੁ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਕਉਣ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਉ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ੧੮ ॥ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ(ਬਿਛੁਰੈ) ਭਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ੧੯ ਇਸ ਬਿਧੀ ਕੋ ਕੌਨ ਪ੍ਰਗਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੨੦ ॥ ੩ ॥

ਕਉਣੁ ਸੁ ਅਖਰੁ ਜਿਤੁ ਧਾਵਤੁ ਰਹਤਾ ॥ ਕਉਣੁ ਉਪਦੇਸੁ ਜਿਤੁ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਸਮ ਸਹਤਾ ॥

ਕੌਨ ਅਖਰ ਕਾ ਪੜਨ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਮਨ ਧਾਵਨ ਸੇ ਰਹਤਾ ਹੈ ੨੧॥ਵਹੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਜੀਵ ਦੁਖ ਸੁਖ ਕੋ ਸਮ ਜਾਣ ਕਰ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ ੨੨ ॥

ਕਉਣੁ ਸੁ ਚਾਲ ਜਿਤੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਧਿਆਏ ਕਿਨਿ ਬਿਧਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਏ ਜੀਉ ॥੪॥

ਵਹੁ(ਚਾਲ)ਰੀਤੀ ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਜੀਵ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੇ ੨੩ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਰਤਨ ਗਾਵੇਂ ੨੪ ਇਨ ਚੌਵੀਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਮੈਂ ੨੦ ਉੱਤਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਹੈਂ ੪ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਹੈਂ ਅਬ ਕ੍ਰਮ ਸੇ ਉੱਤਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਕਤਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੁਗਤਾ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਕਤਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਮੁਕਤ ਹੈ ੧ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸਾਥ ਜੁੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ੨ ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ੩ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰੂ ਜਸ ਕੇ ਉਚਾਰਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ੪ ॥

ਧੰਨੁ ਗਿਰਹੀ ਉਦਾਸੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੀਮਤਿ ਪਾਏ ਜੀਉ ॥ ੫ ॥

ਜੇਕਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਰਹੀ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਧੰਨ ਹੈ ੫,ਜੇਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਉਦਾਸੀ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਧੰਨ ਹੈ ੬,ਐ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਕੀਮਤ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ੭ ॥ ੫ ॥

ਹਉਮੈ ਬਾਧਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਛੂਟਾ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਵਣੁ ਜਾਵਣੁ ਤੂਟਾ ॥

ਮਨਮੁਖ ਹਉਮੈ ਕਰ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ੮,ਗੁਰਮੁਖ ਹਉਮੈ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਕਰਛੂਟਾਹੈ੯,ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਣਤੂਟਾ ਹੈ੧੦॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਮ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਹਕਰਮਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰੇ ਸੁਭਾਏ ਜੀਉ ॥ ੬ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਕਰਮ ਸਫਲ ਹੈਂ ੧੧,ਗੁਰਮੁਖ ਕਰਤਾ ਹੀ ਅਕਰਤਾ ਹੈ ੧੨, ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਥਨ ਕਰਵਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਜਸ ਕੇ ਕਹਣੇ ਕਹਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ੧੩ ॥ ੬ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖੀਆ ਮਨਮੁਖਿ ਦੁਖੀਆ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਨਮੁਖ ਮਨਮੁਖ ਵੇਮੁਖੀਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖੀ ਹੈਂ ੧੪ ਮਨਮੁਖ ਦੁਖੀ ਹੈਂ ੧੫,ਗੁਰਮੁਖ ਸਨਮੁਖ ਹੈਂ ੧੬,ਮਨਮੁਖ ਵੇਮੁਖ ਹੈਂ ੧੭ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲੀਐ ਮਨਮੁਖਿ ਵਿਛੁਰੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਿਧਿ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਜੀਉ ॥ ੭ ॥

ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਕਰ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ ੧੮ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰ ਵਿਛੁੜੇ ਹੈਂ ੧੯ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਪੂਰਬਕ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਬਿਧੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ੨੦ ॥ ੭ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਖਰੁ ਜਿਤੁ ਧਾਵਤੁ ਰਹਤਾ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਪਦੇਸੁ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਸਮ ਸਹਤਾ ॥

ਵਹੁ ਅਖਰ ਪੜਣਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਮਨ ਧਾਵਣੇ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ੨੧,ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਦੁਖ ਸੁਖ ਸਮ ਜਾਨ ਕਰ ਸਹਾਰੀਤਾ ਹੈ ॥ ੨੨ ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਾਲ ਜਿਤੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਧਿਆਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਏ ਜੀਉ ॥ ੮ ॥

ਸੋ ਚਲਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ ੨੩,ਔ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਕੀਰਤਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ੨੪ ॥ ੮ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਗਲੀ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ਆਪੇ ॥ ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਥਾਪੇ ॥

ਸਭ ਗੁਰਮੁਖ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬਨਤ ਆਪਹੀ ਬਣਾਈ ਹੈ ਆਪਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਆਪਹੀ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪਹੀ(ਥਾਪੇ) ਇਸਥਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਇਕਸ ਤੇ ਹੋਇਓ ਅਨੰਤਾ ਨਾਨਕ ਏਕਸ ਮਾਹਿ ਸਮਾਏ ਜੀਉ ॥ ੯ ॥ ੨ ॥ ॥ ੩੬ ॥

ਏਕ ਸੇ ਹੀ ਜਗਤ ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਜੀਵ ਏਕ ਮੇਂ ਹੀ ਸਮਾਵੇਂਗੇ ॥੯ ॥ ੨ ॥ ੩੬ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਤਾਕਿਆ ਕਾੜਾ ॥ ਹਰਿ ਭਗਵੰਤਾ ਤਾ ਜਨੁ ਖਰਾ ਸੁਖਾਲਾ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਨਾਸ ਸੇ ਰਹਤ ਜੋ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਤੋ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਕਿਆ(ਕਾੜਾ) ਝੋਰਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹਿਕਿ ਉਪਾਸਕ ਉਪਾਸਜ ਕਾ ਰੂਪ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਅਬਨਾਸੀ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ। ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਜੋ ਤੂੰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਅਤੀ ਸੁਖਾਲਾ ਹੈ ॥

ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਮਾਨ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਤੂੰ ਕਰਹਿ ਸੋਈ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥ ੧ ॥

ਜੀਵ ਪ੍ਰਾਨ ਮਾਨ ਸੁਖ ਇਨ ਸਭਕੋ ਦਾਤਾ ਆਪ ਹੋ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਸੁਖ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਸੋਈ ਪਾਵਤੇ ਅਰਥਾਤ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਉਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਭਾਵਣਿਆ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪਰਬਤ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਓਲਾ ਤੁਮ ਸੰਗਿ ਲਵੈ ਨ ਲਾਵਣਿਆ॥੧॥ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਭਾਯਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪਰਬਤ ਸਮਾਨ ਆਸਰਾ ਹੈਂ।ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਪੜਦਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸੰਗਮਿਲਾਕਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦੇਖੀਏ ਤੋ(ਲਵੈ)ਬਰਾਬਰ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥਨਹੀਂਲਗਤਾ॥

ਤੇਰਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸੁ ਲਾਗੈ ਮੀਠਾ । ਘਟਿਘਟਿ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮੁ ਤਿਨ ਜਨਿ ਡੀਠਾ ॥

ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਜਿਸਕੋ ਮੀਠਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ॥

ਥਾਨਿ ਥਨੰਤਰਿ ਤੂੰਹੈ ਤੂੰਹੈ ਇਕੋ ਇਕੁ ਵਰਤਾਵਣਿਆ॥ ੨ ॥

ਅਸਥਾਨੋ ਔਰ ਥਨੰਤਰੋਂ ਮੈ ਇਕੋ ਇਕ ਤੂੰਹੀਤੂੰ ਹੁਕਮ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਤੂੰ ਦੇਵਣਹਾਰਾ ਭਗਤੀ ਭਾਇ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਰਬ ਮਨ ਕੇ ਮਨੋਰਥ ਤੂੰ ਦੇਵਣੇ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਸਿਧਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਕੇ ਖਜਾਨੇ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਦਇਆ ਧਾਰਿ ਰਾਖੇ ਤੁਧ ਸੇਈ ਪੂਰੇ ਕਰਮਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਪੂਰੇ ਜੋ ਤੇਰੀ(ਕਰਮਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਰਖੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਅੰਧ ਕੂਪ ਤੇ ਕੰਢੈ ਚਾੜੇ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦਾਸ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੇ ॥

ਜੋ ਦਾਸ ਤੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਉਜਾੜ ਕੇ ਕੂਏ ਤੇ ਕੰਢੇ ਚਾੜੇ ਅਰਥਾਤ ਕਨਾਰੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਪੂਰਨ ਅਬਿਨਾਸੀ ਕਹਿ ਸੁਣਿ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਣਿਆ ॥੪॥

ਹੇ ਪੂਰਨ ਅਬਨਾਸੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ॥ ੪ ॥

ਐਥੈ ਓਥੈ ਤੂੰਹੈ ਰਖਵਾਲਾ । ਮਾਤ ਗਰਭ ਮਹਿ ਤੁਮਹੀ ਪਾਲਾ ॥

ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੂੰਹੀ ਰਖਵਾਲਾ ਹੈਂ। ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ॥

ਮਾਇਆ ਅਗਨਿ ਨ ਪੋਹੈ ਤਿਨ ਕਉ ਰੰਗਿ ਰਤੇ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥ ੫ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰਤੇ ਹੂਏ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਮਾਇਆ ਅਗਨੀ ਪੋਹਤੀ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਜਲਾਵਤੀ ਨਹੀਂ ॥ ੫ ॥

ਕਿਆ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਆਖਿ ਸਮਾਲੀ ॥ ਮਨਿ ਤਨਿ ਅੰਤਰਿ ਤੁਧੁ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੀ ॥

ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਕਥਨ ਕਰਕੇ ਸਮਾਲਾਂ । ਮਨਤਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੇ ਨਦਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹਾਂ ।

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮੀਤੁ ਸਾਜਨੁ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ । ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਣਿਆ ॥ ੬ ॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੂਹੀ ਮੇਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਪੁਨਾ ਤੂੰਹੀ ਮੇਰਾ ਸਜਨ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਮੈਂ ਔਰ ਨਹੀ ਜਾਨਤਾ ॥ ੬ ॥

ਜਿਸਕਉ ਤੂੰ ਪ੍ਰਭ ਭਇਆ ਸਹਾਈ । ਤਿਸੁ ਤਤੀ ਵਾਉ ਨ ਲਗੈ ਕਾਈ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈਂ ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਤੱਤੀ ਵਾਉ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕਿਸੀ ਤਰਾਂ ਕਾ ਕਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਤੂੰ ਸਾਹਿਬੁ ਸਰਣਿ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਜਪਿ ਪ੍ਰਗਟਾਵਣਿਆ ॥ ੭ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੂ ਮਾਲਕ ਸਰਣ ਆਇਆਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਣੋ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਤਸੰਗਤਿ ਦੁਆਰੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਤੂੰ ਊਚ ਅਥਾਹੁ ਅਪਾਰੁ ਅਮੋਲਾ ॥ ਤੂ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਦਾਸੁ ਤੇਰਾ ਗੋਲਾ ॥

ਤੂੰ ਸਰਬਸੇ ਊਚਾ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਅਥਾਹੁ ਹੈਂ ਅਪਾਰ ਹੈਂ ਅਮੋਲਕ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਾਰਾ ਸਾਹਬ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਦਾਸ ਹਾਂ ॥

ਤੂੰ ਮੀਰਾ ਸਾਚੀ ਠਕੁਰਾਈ ਨਾਨਕ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਵਣਿਆ ॥ ੮ ॥ ੩ ॥ ੩੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਠਕੁਰਾਈ ਸਚੀ ਹੈ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੮ ॥ ੩ ॥ ੩੭ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਘਰੁ ੨ ॥ ਉਪਦੇਸ ॥

ਨਿਤ ਨਿਤ ਦਯੁ ਸਮਾਲੀਐ ॥ ਮੂਲ ਨ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ (ਦਯੁ) ਪ੍ਰੇਰਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰੀਏ ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਮਨ ਸੇ ਨ ਵਿਸਾਰੀਏ ॥

ਸੰਤਾ ਸੰਗਤਿ ਪਾਈਐ ॥ ਜਿਤੁ ਜਮ ਕੈ ਪੰਥਿ ਨ ਜਾਈਐ ॥ ਤੋਸਾ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਲੈ ਤੇਰੇ ਕੁਲਹਿ ਨ ਲਾਗੈ ਗਾਲਿ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈਏ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਨ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ (ਤੋਸਾ) ਖਰਚ ਲੈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੁਲ ਸਹਤ (ਗਾਲ) ਕਲੰਕ ਨ ਲਗੇਗਾ ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਸਿਮਰੰਦੇ ਸਾਂਈਐ ॥ ਨਰਕਿ ਨ ਸੇਈ ਪਾਈਐ ॥

ਜੋ ਮਾਲਕ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਰਕ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤੇ ॥

ਤਤੀ ਵਾਉ ਨ ਲਗਈ ਜਿਨਿ ਮਨਿ ਵੁਠਾ ਆਇ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ (ਤਤੀ) ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਪਉਣ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ॥ ੨ ॥

ਸੇਈ ਸੁੰਦਰ ਸੋਹਣੇ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਜਿਨਿ ਬੈਹਣੇ ॥

ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਗੁਣੋਂ ਸੰਜੁਗਤ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ॥ ਜਿਨਕਾ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ (ਬੈਹਣੇ) ਨਿਵਾਸ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਜਿਨੀ ਸੰਜਿਆ ਸੇਈ ਗੰਭੀਰ ਅਪਾਰੁ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਇਕਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਬੇਅੰਤ ਗੰਭੀਰ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰਿ ਅਮਿਉ ਰਸਾਇਣੁ ਪੀਵੀਐ ॥ ਮੁਹਿ ਡਿਠੈ ਜਨ ਕੈ ਜੀਵੀਐ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰ ਪਾਨ ਕਰੀਏ ॥ ਅਰ ਸੰਤਜਨੋਂ ਕਾ ਮੁਖ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਵੀਏ ॥

ਕਾਰਜ ਸਭਿ ਸਵਾਰਿ ਲੈ ਨਿਤ ਪੂਜਹੁ ਗੁਰ ਕੇ ਪਾਵ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਿਤ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਪੂਜ ਕਰ ਅਪਨੇ ਕਾਰਜ ਸਭ ਸਵਾਰ ਲੈ ॥ ੪ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ॥ ਤਿਨਹਿ ਗੁਸਾਈ ਜਾਪਣਾ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ਤਿਸੀ ਨੇ ਗੁਸਾਂਈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਲਕ ਕਾ ਜਪ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਸੋ ਸੂਰਾ ਪਰਧਾਨੁ ਸੋ ਮਸਤਕਿ ਜਿਸਦੈ ਭਾਗੁ ਜੀਉ ॥ ੫ ॥

ਸੋਈ ਸੂਰਮਾ ਹੈ ਤਥਾ ਸੋਈ ਪਰਧਾਨ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਾ ਭਾਗ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਮਨ ਮੰਧੇ ਪ੍ਰਭੁ ਅਵਗਾਹੀਆ ॥ ਏਹਿ ਰਸ ਭੋਗਣਿ ਪਾਤਿਸਾਹੀਆ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ (ਮਨ ਮੰਧੇ) ਮਨ ਵਿਖੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕਾ (ਅਵਗਾਹੀਆ) ਵਿਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਏਹ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਕੇ ਰਸੋਂ ਕਾ ਭੋਗਣਾ ਹੈ ॥

ਮੰਦਾ ਮੂਲਿ ਨ ਉਪਜਿਓ ਤਰੇ ਸਚੀ ਕਾਰੈ ਲਾਗਿ ਜੀਉ ॥ ੬ ॥

ਮੰਦਾ ਸੁਭਾਉ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਉਪਜਾ ਸਚੀ ਕਾਰ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰ ਤਰੇ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਕਰਤਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥ ਜਨਮੈ ਕਾ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਨੇ ਕਰਤਾ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਜਨਮੇ ਕਾ ਫਲ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਮਨ ਭਾਵੰਦਾ ਕੰਤੁ ਹਰਿ ਤੇਰਾ ਥਿਰੁ ਹੋਆ ਸੋਹਾਗੁ ਜੀਉ ॥ ੭ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਤੈਂ ਮਨ ਕਾ (ਭਾਵੰਦਾ) ਇਸ਼ਟ ਰੂਪ ਹਰੀ ਪਤੀ ਪਾਇਆ ਤਬ ਤੇਰਾ (ਸੋਹਾਗ) ਅਨੰਦ ਇਸਥਿਤ ਹੁਆ ਜਾਣੀਏਗਾ ॥ ੭ ॥

ਅਟਲ ਪਦਾਰਥ ਪਾਇਆ । ਭੈ ਭੰਜਨ ਕੀ ਸਰਣਾਇਆ ॥

ਭੈ ਭੰਜਨ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਜੋ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹੈ । ਤਿਸਨੇ ਅਟਲ ਪਦਾਰਥ ਆਤਮਾਨੰਦ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਲਾਇ ਅੰਚਲਿ ਨਾਨਕ ਤਾਰਿਅਨੁ ਜਿਤਾ ਜਨਮੁ ਅਪਾਰ ਜੀਉ ॥ ੮ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋ (ਅਪਾਰ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਲੜ ਲਾਇਕਰ ਤਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਜਨਮ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੪ ॥ ੩੮ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਘਰੁ ੩ ॥

ਸਿਖ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਹੇ ਗੁਰੋ ਮਨ ਕੋ ਧੀਰਜ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਔਰ ਜੀਵਕਾ ਭੈ ਅਰ ਝੂਰਨਾ ਕੈਸੇ ਮਿਟੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ੮॥

ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਾਪੈ ਮਨੁ ਧੀਰੇ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥ ਸਿਮਰ ਸਿਮਰਿ ਗੁਰਦੇਉ ਮਿਟਿ ਗਏ ਭੈ ਦੂਰੇ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮਕਾ ਜਾਪ ਜਪ ਕਰ ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਏ ਹੈਂ । ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੈ ਦੂਰ ਹੋਇ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਸਰਨਿ ਆਵੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਕੀ ਤਾ ਫਿਰਿ ਕਾਹੇ ਝੂਰੇ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸਰਣ ਆਵੈ ਤਉ ਤਿਸ ਕੋ ਫਿਰ ਕਿਉ ਝੋਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਨਹੀਂ ਝੂਰਤੇ ॥ ੨ ॥

ਚਰਣ ਸੇਵ ਸੰਤ ਸਾਧ ਕੇ ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ॥ ੩ ॥

ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਚਰਨ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਹੋਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਏਕੁ ਵਰਤਦਾ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰੇ ॥ ੪ ॥

ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਏਕ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਲ ਥਲ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਕਾਸ਼ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਪਾਪ ਬਿਨਾਸਨੁ ਸੇਵਿਆ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸੰਤਨ ਕੀ ਧੂਰੇ ॥ ੫ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀਸੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਕਰ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਸਭਿ ਛਡਾਈ ਖਸਮਿ ਆਪਿ ਹਰਿ ਜਪਿ ਭਈ ਠਰੂਰੇ ॥ ੬ ॥

ਜੋ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਹਰੀਕਾ ਜਾਪ ਕਰਕੇ (ਠਰੂਰੇ) ਸਾਂਤ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਖਸਮ ਨੇ ਸਭ ਆਪਹੀ ਛਡਾਈ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਕਰਤੈ ਕੀਆ ਤਪਾਵਸੋ ਦੁਸਟ ਮੁਏ ਹੋਇ ਮੂਰੇ ॥ ੭ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਬ ਕਰਤੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ(ਤਪਾਵਸੋ)ਨਿਆਉ ਕੀਆ ਤਬ ਦੁਸ਼ਟ (ਮੂਰੇ) ਜੜ ਹੋਕਰ ਮੂਏ ਬਨਾਵਟੀ ਕਟੇ ਕਾ ਨਾਮ ਮੂਰਾ ਹੈ। ਜੋ ਮਰੇ ਹੂਏ ਕਟੇ ਕੇ ਖੱਲੜ ਕੇ ਭੁਸਕੇ ਸਾਥ ਭਰਕੇ ਭੇਂਸਕੇ ਦਿਖਾਕਰ ਚੋਈਏ ਸੋ ਮੂਰਾ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ॥ ੭ ॥ਤਪਾਵਸ ਜੈਪੁਰ ਕੀ ਬੋਲੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਰਤਾ ਸਚਿ ਨਾਇ ਹਰਿ ਵੈਖੈ ਸਦਾ ਹਜੂਰੇ ॥ ੮ ॥ ੫ ॥ ੩੯॥ ੧ ॥ ੫ ॥ ੩੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈ ਜੋ ਸਚੇ ਨਾਮਮੈ ਰਤਾ ਹੋ ਸੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੋ ਸਦਾ ਨਿਕਟਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥ ੮ ॥ ੫ ॥ ੩੯॥੧॥ ੩੨ ॥੧॥ ੫ ॥ ੩੯ ॥

ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਕੇ ਹੇ ਗੁਰੂਜੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਕਿ ਵਡੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਮੁਖਸੇ ਮਹੀਨੇਕੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਦਿਨਕਾ ਨਾਮ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਹੀਨਾ ਭਰ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਹਮਾਰੀ ਏਹ ਬੇਨਤੀ ਹੇ ਕੇ ਜੈਸੇ ਆਪਕੇ ਮੁਖਾਰ ਬਿੰਦਸੇ ਮਹੀਨੇ ਸ੍ਰਬ ਸੁਨੇ ਜਾਵੇਂ ਸਰਬ ਸਿਖਨ ਕੋ ਸਰਬ ਸੁਖਦਾਇਕ ਬਾਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰੀਏ ਜੋ ਬਾਹਜ ਬਾਰਾ ਮਾਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਪ੍ਰਵਰਤੀ ਹਟ ਕਰ ਆਪਕੇ ਬਾਰਾਂ ਮਾਹ ਮੈਂ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੋਵੇ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਮਾਨ ਕਰ ਰੁਹੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਮਾਝ ਮੈ ਬਾਰਾਂ ਮਾਹ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਮਹਾਤਮ ਕਹਾ ਕੇ ਜੋ ਸਿਖੁ ਮਹੀਨੇ ਕੇ ਆਦਿਕੇ ਦਿਨ ਸਰਧਾ ਧਾਰ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਹਜੂਰ ਜਾਕਰ ਯਥਾ ਸ਼ਕਤਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵਾ ਭੇਟਾ ਰਖਕਰ ਬਾਰਾਂ ਮਾਹ ਪੜੇ ਵਾ ਸੁਨੇਗਾ ਤਿਸ ਸਿਖਕੇ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਪੂਰਨ ਹੋਵੇਂਗੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਪੌੜੀ ਮੰਗਲਾਚਰਨ ਰੂਪ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਾਰਾਂ ਮਾਹ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੪॥ ੴਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਕਿਰਤਿ ਕਰਮਕੇ ਵੀਛੁੜੇ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੇਲਹੁ ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਪੂਰਬ ਹਮ ਨੇ ਮੰਦ ਕਰਮ (ਕਿਰਤ) ਕਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਛੜੇ ਹੈਂ ਹੇ ਗੁਰੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੋ। ਜੇ ਗੁਰ ਕਹੇ ਕੇ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰਾਦਿ ਸੁਭ ਕਰਮ ਤੁਮ ਪਹਿਲੇ ਕਰੋ॥ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ ਦਹ ਦਿਸਿ ਭ੍ਰਮੇ ਥਕਿ ਆਏ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਾਮ ॥

(ਚਾਰ ਕੁੰਟ) ਚਾਰੋਂਕੂੰਣਾਂ ਪੂਰਬ ਪਛਮ ਉਤ੍ਰ ਦਖਣ ਏਹ ਹੈਂ ਮਖ ਜਿਨੋਂ ਮੈਂ ਸੋ ਹਮ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈ ਭਰਮੇ ਹਾਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੋ ਥਾਕ ਕਰ ਆਪ ਕੀ (ਸਾਮ) ਸਰਣ ਆਏ ਹੈਂ। ਜੇ ਗੁਰ ਕਹੇ ਤੁਮਕੋ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਮਿਲਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਦੁਖੀ ਹੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੀ ਨਿਸਫਲਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਧੇਨੁ ਦੁਧੈ ਤੇ ਬਾਹਰੀ ਕਿਤੈ ਨ ਆਵੈ ਕਾਮ ॥
ਜਲ ਬਿਨੁ ਸਾਖ ਕੁਮਲਾਵਤੀ ਉਪਜੈ ਨਾਹੀ ਦਾਮ ॥

ਜੈਸੇ ਗਊ ਦੁਧ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ (ਸਾਖ) ਖੇਤੀ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੁਰਝਾਇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ (ਦਾਮ) ਰੁਪਏ ਨਹੀਂ ਉਪਜਤੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਨਹੀਂ ਵੱਟੀਤੇ॥

ਹਰਿ ਨਾਹ ਨ ਮਿਲੀਐ ਸਾਜਨੈ ਕਤ ਪਾਈਐ ਬਿਸਰਾਮ ॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਜਬ ਹਰੀ ਸਾਜਨ ਕੋ ਨਾ ਮਿਲੀਐ ਤਬ ਬਿਸਰਾਮ ਇਸਥਿਰਤਾ ਕੋ (ਕਤ) ਕਹਾਂ ਪਾਉਣਾ ਹੈ ॥

ਜਿਤੁ ਘਰਿ ਹਰਿ ਕੰਤੁ ਨ ਪ੍ਰਗਟਈ ਭਠ ਨਗਰ ਸੇ ਗ੍ਰਾਮ॥

ਜਿਸ(ਘਰਿ) ਅੰਤਹਿ ਕਰਣ ਮੈਂ ਹਰੀ ਪਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁਆ ਵਹੁ ਨਗਰ ਅਰਥਾਤ ਬੜੇ ਕਸਬੇ ਵਤ ਰਾਜਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰ (ਗ੍ਰਾਮ) ਜਿਸਮੈਂ ਥੋੜੇ ਘਰ ਹੋਂ ਤਦਵ ਕੰਗਾਲੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਸਭੀ ਭਠ ਜੈਸੇ ਤਪਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ। ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਸਰਬ ਸੀਗਾਰ ਤੰਬੋਲ ਰਸ ਸਣ ਦੇਹੀ ਸਭ ਖਾਮ ॥

ਸਰਬ ਸੀਗਾਰ (ਤੰਬੋਲ) ਪਾਨ ਔਰ ਜਿਤਨੇ ਰਸ ਹੈ ਜਿਨ ਮੈ ਲਾਗ ਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ (ਸਣਦੇਹੀ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਸਹਿਤ ਸਭ (ਖਾਮ) ਕਚੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈਂ ॥

ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਕੰਤ ਵਿਹੂਣੀਆ ਮੀਤ ਸਜਣ ਸਭਿ ਜਾਮ ॥

(ਪ੍ਰਭ) ਹੇ ਗੁਰੋ ਸੁਆਮੀ ਕੰਤ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਨਾ (ਸਜਨ) ਅਕ੍ਰਿਤਮ ਉਪਕਾਰੀ ਜੋ ਆਪ ਉਪਕਾਰ ਕਰਕੇ ਉਸਦਾ ਪ੍ਰਤਿ ਬਦਲਾ ਨ ਚਾਹੇ ਸਭੀ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਜਾਮ) ਜਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ । ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਭ ਭੈ ਕੇ ਹੇਤੁ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਬੇਨੰਤੀਆ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦੀਜੈ ਨਾਮੁ ॥
ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਸੁਆਮੀ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਭ ਜਿਸਕਾ ਨਿਹਚਲ ਧਾਮ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਏਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਦੇਵੋ। ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਗੁਰੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਰੇ ਕੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੇਲਹੁ ਜਿਸਕਾ ਅਚਲ (ਧਾਮ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈ ॥ ੧ ॥ ਅਬ ਬਾਰਾਂਮਾਹ ਚਲਾ ॥

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦ ਘਣਾ ॥

ਚੇਤ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੀਏ ਜਿਸਤੇ ਬਹੁਤ ਅਨੰਦ ਹੋਵੇ ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥

ਰਸਨਾ ਸੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਭਣਾ) ਉਚਾਰਣ ਕਰਣਾ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥

ਜਿਨ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਆਏ ਕੋ ਸਫਲਾ ਗਿਣਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਤਿਸਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੈ ॥

ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਇਕ ਖਿਨ ਜੋ ਤਿਸ ਬਿਨਾ ਜੀਵਣਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ (ਜਣਾ) ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਿਆ ਰਵਿਆ ਵਿਚਿ ਵਣਾ ॥

ਜਲ ਥਲ ਪ੍ਰਿਥੀ ਅਕਾਸ ਮੈ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਬਨੋਂ ਮੈ ਵਿਆਪਿਆ ਹੈ।

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਚਿਤ ਨ ਆਵਈ ਕਿਤੜਾ ਦੁਖ ਗਣਾ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸੋ ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੂ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਤਿਨਕੋ ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਦੁਖ ਗਿਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੈ ॥

ਜਿਨੀ ਰਾਵਿਆ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਨਾ ਭਾਗ ਮਣਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ (ਭਾਗ ਮਣਾ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨ ਕੇ ਭਾਗ ਸਿਰੋਮਣ ਹੈਂ ॥ ਵਾ ਤਿਨ ਕੇ ਭਾਗ ਮਣਾ ਮੂਹ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਨੰਤ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਕਉ ਮਨੁ ਲੋਚਦਾ ਨਾਨਕ ਪਿਆਸ ਮਨਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਮਨ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮਨ ਮੈ ਦਰਸਨ ਕੀ ਚਾਹ ਹੈ ਵਾ ਮਨਾਂ ਮੂਹ ਅਰਥਾਤ ਅਧਿਕ ਚਾਹ ਹੈ ॥

ਚੇਤਿ ਮਿਲਾਏ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਸਕੈ ਪਾਇ ਲਗਾ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚੇਤ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇ ਤਿਸਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਾਂ॥ ੨ ॥

ਵੈਸਾਖਿ ਧੀਰਨਿ ਕਿਉ ਵਾਢੀਆ ਜਿਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਛੋਹੁ ॥

ਵੈਸਾਖ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸੇ(ਵਾਢੀਆ)ਵਿਛੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮਕਾ (ਬਿਛੋਹੁ) ਵਿਛੋੜਾ ਹੁਆ ਹੈ। ਕੈਸੇ ਧੀਰਜ ਕਰਨ॥

ਹਰਿ ਸਾਜਨੁ ਪੁਰਖੁ ਵਿਸਾਰਿ ਕੈ ਲਗੀ ਮਾਇਆ ਧੋਹੁ ॥

ਹਰੀ ਸਜਨ ਪੁਰਖਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰਕੇ (ਧੋਹੁ) ਛਲਰੂਪ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਬੁਧੀ ਲਗੀ ਹੈ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਨ ਸੰਗਿ ਧਨਾ ਹਰਿ ਅਵਿਨਾਸੀ ਓਹੁ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਪੁਨਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਥਾ ਧਨ ਕੋਈ ਜੀਵ ਕਾ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ (ਓਹੁ) ਵਹੁ ਹਰੀ ਅਬਨਾਸੀ ਸਹਾਇਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪਲਚਿ ਪਲਚਿ ਸਗਲੀ ਮੁਈ ਝੂਠੇ ਧੰਧੈ ਮੋਹੁ ॥

ਝੂਠੇ ਬਿਓਹਾਰੋਂ ਮੈ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਫਸ ਫਸ ਕਰ ਮਰੀ ਹੈ॥

ਇਕਸੁ ਹਰਿਕੇ ਨਾਮੁ ਬਿਨੁ ਅਗੈ ਲਈਅਹਿ ਖੋਹਿ ॥

ਏਕ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਸਕਾਮੀ ਕਰਮ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈ ਖੋਸ ਲਈਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਯੁ ਵਿਸਾਰਿ ਵਿਗੁਚਣਾ ਪ੍ਰਭ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

(ਦਯੁ) ਪ੍ਰੇਰਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰ ਖਰਾਬ ਹੋਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀਂ॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਚਰਣੀ ਜੋ ਲਗੇ ਤਿਨਕੀ ਨਿਰਮਲੁ ਸੋਇ ॥

ਜੋ ਪਿਆਰੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸੋਭਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਅਬ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖ ਵਤੇ ਹੈਂ।

ਨਾਨਕ ਕੀ ਪ੍ਰਭੁ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਹੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਮੇਰੀ (ਪਰਾ) ਸਭਸੇ ਪਰੇ (ਪਤਿ) ਇਜਤ ਹੋਵੇ॥

ਵੈਸਾਖੁ ਸੁਹਾਵਾ ਤਾਂ ਲਗੈ ਜਾ ਸੰਤੁ ਭੇਟੈ ਹਰਿ ਸੋਇ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਜੋ ਸੰਤੁ ਹੈ ਜਬ ਸੋ ਮਿਲੈ ਵੈਸਾਖ ਸੋਭਨੀਕ ਤੋ ਲਗਤਾ ਹੈ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰਿ ਜੇਠਿ ਜੁੜੰਦਾ ਲੋੜੀਐ ਜਿਸੁ ਅਗੈ ਸਭਿ ਨਿਵੰਨਿ ॥

ਜੇਠ ਮਹੀਨੇ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਮੈਂ ਮਨ ਜੁੜਿਆ ਚਾਹੀਏ ਜਿਸ ਹਰੀ ਆਗੇ ਸਭ ਨਿਮਰ ਹੋਤ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਸਜਣ ਦਾਵਣਿ ਲਗਿਆ ਕਿਸੈ ਨ ਦੇਈ ਬੰਨਿ ॥

ਹਰੀ ਸਜਣ ਕੇ (ਦਾਵਣ) ਪਲੇ ਲਗਿਆਂ ਕਿਆ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਆਂ ਕਿਸ ਕੋ ਬੰਨ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ॥ ਅਰਥਾਤ ਸਰਣ ਸੂਰ ਹੈ ॥

ਮਾਣਿਕ ਮੋਤੀ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭ ਊਨ ਲਾਗੈ ਨਾਹੀ ਸੰਨਿ ॥

ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਉਨ ਗੁਨੋਂ ਰੂਪੀ ਧਨ ਕੋ (ਸੰਨਿ) ਪਾੜ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਚੋਰਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥

ਰੰਗ ਸਭੈ ਨਾਰਾਇਣੈ ਜੇਤੇ ਮਨਿ ਭਾਵੰਨਿ ॥

ਜਿਤਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਰੰਗ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਨਰਾਇਣ ਕੇ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਭਜਨ ਕਰ ਸਭ ਅਨੰਦ ਬੀਚ ਹੀ ਆਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਲੋੜੇ ਸੋ ਕਰੇ ਸੋਈ ਜੀਅ ਕਰੰਨਿ ॥

ਜੋ ਜੋ ਹਰੀ ਕਰਾਯਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੀਵ ਸੋਈ ਸੋਈ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਸੇਈ ਕਹੀਅਹਿ ਧੰਨਿ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਉਸਤਤੀ ਜੋਗ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ॥

ਆਪਣ ਲੀਆ ਜੇ ਮਿਲੈ ਵਿਛੁੜਿ ਕਿਉ ਰੋਵੰਨਿ ॥

ਜੇਕਰ ਆਪਣਾ ਲੀਆ ਹੂਆ ਹਰੀ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੋਵੇ ਤੌ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੇ ਵਿਛੁੜ ਕੇ ਜੀਵ ਕਿਉਂ ਰੋਵਨ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਪਰਾਪਤੇ ਨਾਨਕ ਰੰਗ ਮਾਣੰਨਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕਉ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੋ ਪਰਾਪਤ ਹੋਕਰ ਅਨੰਦ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਜੇਠੁ ਰੰਗੀਲਾ ਤਿਸੁ ਧਣੀ ਜਿਸ ਕੈ ਭਾਗੁ ਮਥੰਨਿ ॥ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੇਠ ਕੇ ਮਹੀਨੇ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਧਨੀ (ਰੰਗੀਲਾ) ਅਨੰਦੀ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਸ੍ਰੇਸਟ ਭਾਗ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਅਸਾੜੁ ਤਪੰਦਾ ਤਿਸੁ ਲਗੈ ਹਰਿ ਨਾਹੁ ਨ ਜਿੰਨਾ ਪਾਸਿ ॥

ਜਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਹਰੀ (ਨਾਹੁ) ਪਤੀ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਤਿਨਕੋ ਹਾੜ ਤਪਤ ਹੁਆ ਲਗਤਾ ਹੈ ॥

ਜਗ ਜੀਵਨ ਪੁਰਖੁ ਤਿਆਗਿ ਕੈ ਮਾਣਸ ਸੰਦੀ ਆਸ ॥

ਜੋ ਜਗਜੀਵਨ ਪੁਰਖ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਆਸਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਦੂਯੈ ਭਾਇ ਵਿਗੁਚੀਐ ਗਲਿ ਪਈ ਸੁ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸ ॥

ਸੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਖਰਾਬ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਕੇ ਗਲ ਮੈਂ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਪੜੀ ਹੀ ਜਾਨੋਂ ॥

ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਮਥੈ ਜੋ ਲਿਖਿਆਸੁ ॥

ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਕਰੇਗਾ ਤੈਸਾ ਭੋਗੇਗਾ ਜੋ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ਪਛੁਤਾਣੀ ਉਠਿ ਚਲੀ ਗਈ ਨਿਰਾਸ ॥

ਜਬ (ਰੈਣਿ)ਉਮਰ ਚਲੀ ਗਈ ਤਬ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੀ ਹੁਈ ਨਿਰਾਸ ਹੋਕਰ ਉਠ ਕਰ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਸਾਧੂ ਭੇਟੀਐ ਸੋ ਦਰਗਹ ਹੋਇ ਖਲਾਸੁ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦਰਗਹ ਮੈਂ ਬੰਧਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਏ ਹੈਂ ॥ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਆਪਣੀ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਹੋਇ ਪਿਆਸ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਐਸੀ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਜਿਸ ਕਰ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਹੀ ਚਾਹ ਹੋਵੇ ॥

ਪ੍ਰਭ ਤੁਧੁ ਬਿਨ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਹੀ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਔਰਕੋਈਨਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਤੇਰੇ ਹੀ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥ਭਾਵ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਹੋ॥

ਅਸਾੜੁ ਸੁਹੰਦਾ ਤਿਸੁ ਲਗੈ ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਹਰਿ ਚਰਣ ਨਿਵਾਸੁ ॥ ੫ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ (ਨਿਵਾਸ) ਭਾਵ ਧਯਾਨ ਹੈ ਉਸਕੋ ਹਾੜ ਅੱਛਾ ਲਗਦਾ ਭਾਵ ਸਫਲੁ ਹੈ ॥ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਾਵਣ ਸਰਸੀ ਕਾਮਣੀ ਚਰਣ ਕਮਲ ਸਿਉ ਪਿਆਰੁ ॥

ਸਾਵਣ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸੋ (ਸਰਸੀ) ਅਧਕਤਾ ਵਾ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਈ ਹੈ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਤਾ ਸਚ ਰੰਗਿ ਇਕੋ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਏਕ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨ ਤਨ ਸਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੈ ॥

ਬਿਖਿਆ ਰੰਗ ਕੂੜਾਵਿਆ ਦਿਸਨਿ ਸਭੇ ਛਾਰੁ ॥

ਵਿਸਯੋਂ ਕੇ ਰੰਗ ਸਭੇ ਝੂਠੇ ਔਰ ਨਾਸਵੰਤ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੂਦ ਸੁਹਾਵਣੀ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਪੀਵਣਹਾਰੁ ॥

ਸੋਭਨੀਕ ਤੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੂੰਦ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਪੀਵਣ ਵਾਲੇ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ॥

ਵਣੁ ਤ੍ਰਿਣੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸੰਗਿ ਮਉਲਿਆ ਸੰਮ੍ਰਥੁ ਪੁਰਖ ਅਪਾਰੁ ॥

ਅਪਾਰ ਸਾਮਰਥ ਪੁਰਖੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸੱਤਾ ਕੇ ਸਾਥ ਵਣ ਤ੍ਰਿਣ (ਮਉਲਿਆ) ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਮਿਲਣੈ ਨੋ ਮਨ ਲੋਚਦਾ ਕਰਮ ਮਿਲਾਵਣਹਾਰੁ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਕੋ ਬਹੁਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੁਭ ਕਰਮ ਮਿਲਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨੀ ਸਖੀਏ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਹਉ ਤਿਨ ਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੁ ॥

ਜਿਨ ਸੰਤ ਰੂਪ ਸਖੀਓਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਦਾ ਬਲਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜੀ ਮਇਆ ਕਰਿ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰਣਹਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੇ ਸੁਧ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥

ਸਾਵਣ ਤਿਨਾ ਸੁਹਾਗਣੀ ਜਿਨ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਉਰਿਹਾਰੁ ॥ ੬ ॥

ਸਾਵਣ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਫਲਾ ਤਿਨ ਸੁਹਾਗਣੀਓਂ ਕਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹਾਰ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਭਾਦੁਇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀਆ ਦੂਜੈ ਲਗਾ ਹੇਤੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਾਵੋਂ ਕੋ ਮਹੀਨੇ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਭੂਲੀਆਂ ਹੂਈਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ ॥

ਲਖੁ ਸੀਗਾਰ ਬਣਾਇਆ ਕਾਰਜਿ ਨਾਹੀ ਕੇਤੁ ॥

ਯਦਜਪਿ (ਲਖ) ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸੀਂਗਾਰ ਕੋ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਤੋ ਭੀ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਮੈਂ ਹਿਤ ਹੋਣੇ ਤੇ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ॥

ਜਿਤੁ ਦਿਨਿ ਦੇਹ ਬਿਨਸਸੀ ਤਿਤੁ ਵੇਲੈ ਕਹਸਨਿ ਪ੍ਰੇਤੁ ॥

ਜਿਸ ਦਿਨ ਸਰੀਰ (ਬਿਨਸਸੀ) ਅਭਾਵ ਹੂਆ ਉਸੀ ਸਮੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਤ ਕਹੇਂਗੇ ॥ ਭਾਵ ਮੁਰਦੇ ਕੀ ਪ੍ਰੇਤ ਸੰਗਜਾ ਹੈ ॥

ਪਕੜਿ ਚਲਾਇਨਿ ਦੂਤ ਜਮ ਕਿਸੈ ਨ ਦੇਨੀ ਭੇਤੁ ॥

ਮੰਦ ਕਰਮੀਓਂ ਕੋ ਜਮਦੂਤ ਪਕੜ ਕਰ ਜਮ ਪੁਰੀ ਕੋ ਤੋਰੈਂਗੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਂ ਗੇ ॥

ਛਡਿ ਖੜੋਤੇ ਖਿਨੈ ਮਾਹਿ ਜਿਨ ਸਿਉ ਲਗਾ ਹੇਤੁ ॥

ਜਿਨ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ ਵਹੁ ਏਕ ਖਿਨ ਮਹਿ ਮਮਤਾ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਭਿੰਨ ਖੜੋਤੇ ਹੋਵੇਂਗੇ ॥

ਹਥ ਮਰੋੜੈ ਤਨੁ ਕਪੈ ਸਿਆਹਹੁ ਹੋਆ ਸੇਤੁ ॥

ਜੀਵ ਹਾਥ ਮਲੇਗਾ ਸਰੀਰ ਜਮ ਕੇ ਭੈ ਕਰ (ਕਪੈ) ਕਾਂਪੇਗਾ ਵਾ ਤਨ ਖੜਗਾਦਿਕੋਂ ਕਰ (ਕਪੈ) ਕਾਟਤੇ ਹੈਂ ਰੰਗ ਸਿਆਹ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਭੈ ਕਰ ਸੁਪੈਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਕਰਮਾ ਸੰਦੜਾ ਖੇਤੁ ॥

ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਫਲ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਇਹ ਸਰੀਰ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਖੇਤ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ ਚਰਣ ਬੋਹਿਥ ਪ੍ਰਭ ਦੇਤੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਚਰਣੋਂ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਸੇ ਭਾਦੁਇ ਨਰਕ ਨ ਪਾਈਅਹਿ ਗੁਰ ਰਖਣ ਵਾਲਾ ਹੇਤੁ ॥ ੭ ॥

ਭਾਦੋਂ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਗੁਰੂ ਰਖਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਨਰਕ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਸੁਨਿ ਪ੍ਰੇਮ ਉਮਾਹੜਾ ਕਿਉ ਮਿਲੀਐ ਹਰਿ ਜਾਇ ॥

ਅਸੂ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਉਤਸਾਹੁ ਹੁਆ ਹੈ ਕਿ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਿਉਂਕਰ ਮਿਲੀਐ ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਪਿਆਸ ਦਰਸਨ ਘਣੀ ਕੋਈ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ਮਾਇ ॥

ਹੇ (ਮਾਇ) ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਬੀਚ ਦਰਸਨ ਕੀ ਬਹੁਤ ਚਾਹ ਹੈ ਕੋਈ (ਆਨ) ਲਿਆਕਰ ਮਿਲਾਵੇ ॥

ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਹਉ ਤਿਨ ਕੈ ਲਾਗਾ ਪਾਇ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਸਹਾਇਕ ਸੰਤਜਨ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗਤਾ ਹੂੰ॥

ਵਿਣੁ ਪ੍ਰਭੁ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਪਾਈਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖਦਾਯਕ ਔਰ ਕੋਈ ਜਗਾ ਨਹੀਂ ॥

ਜਿਨੀ ਚਾਖਿਆ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹੇ ਅਘਾਇ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਰਸ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਏ ਹੈਂ ॥

ਆਪੁ ਤਿਆਗਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰਹਿ ਲੈਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਲੜਿ ਲਾਇ ॥

ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੇ ਲੜ ਲਗਾਇ ਲੈ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਕੰਤਿ ਮਿਲਾਈਆ ਸਿ ਵਿਛੁੜਿ ਕਤਹਿ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੰਤ ਨੇ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਈਆ ਹੈਂ ਸੋ ਕਹੀਂ ਵਿਛੁੜ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀਆਂ ॥

ਪ੍ਰਭ ਵਿਣੁ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸਰਣਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤਾਂਤੇ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ॥

ਅਸੂ ਸੁਖੀ ਵਸੰਦੀਆਂ ਜਿਨਾ ਮਇਆ ਹਰਿਰਾਇ ॥ ੮ ॥

ਜਿਨਕੋ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਕੀ ਦਯਾ ਹੈ ਸੋ ਅਸੂ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਵਸਦੀਆਂ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥

ਕਤਕਿ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਦੋਸੁ ਨ ਕਾਹੂ ਜੋਗ ॥

ਕੱਤਕ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਜੀਵ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ਤੈਸੇ ਫਲ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦੋਸ਼ ਦੇਣਾ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ ਭੁਲਿਆਂ ਵਿਆਪਨਿ ਸਭੇ ਰੋਗ। ਵੇਮੁਖ ਹੋਏ ਰਾਮਤੇ ਲਗਨਿ ਜਨਮ ਵਿਜੋਗ॥

ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਸੇ ਭੁਲਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸੰਪੂਰਨ ਰੋਗ ਆਨ ਕਰ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਰਾਮ ਤੇ ਵੇਮੁਖ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਜਨਮ ਕਰ ਵਿਛੋੜੇ ਸੇ ਦੁਖ ਲਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਖਿਨਮਹਿ ਕਉੜੇਹੋਇ ਗਏ ਜਿਤੜੇ ਮਾਇਆਭੋਗ।ਵਿਚੁਨਕੋਈਕਰਸਕੈ ਕਿਸਥੈਰੋਵਹਿਰੋਜ॥

ਜਿਤਨੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਭੋਗ ਮੀਠੇ ਮਾਨਤਾ ਥਾ ਸੋ ਖਿਨ ਮੈਂ ਅੰਤ ਕਾਲ ਸਮੇਂ(ਕਉੜੇ) ਦੁਖਦਾਈ ਹੋਗਏ ਔਰ ਮਿਲਾਪ ਮੈ (ਵਿਚੁਨ) ਵਿਚੋਲਪਨਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰਸਕਤਾ ਕਿਸਕੇ ਪਾਸ (ਰੋਜ) ਹਮੇਸ ਵਾ ਰੋਣਾ ਰੋਈਏ।

ਕੀਤਾਕਿਛੁਨਹੋਵਈਲਿਖਿਆਧੁਰਿਸੰਜੋਗ।ਵਡਭਾਗੀਮੇਰਾਪ੍ਰਭੁਮਿਲੈਤਾਂਉਤਰਹਿਸਭਿਬਿਓਗ॥

ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਿਛੁ ਨਹੀਂਹੋਤਾ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਧੁਰਸੇ ਹੀ ਲਿਖਾਗਯਾ ਹੈ। ਜਬ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਵਡੇਭਾਗੋਂ ਕਰ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਿਛੋੜੇ ਕੇ ਦੁਖ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭਰਾਖਿਲੈਹਿ ਮੇਰੇਸਾਹਿਬਬੰਦੀਮੋਚ।ਕਤਕਹੋਵੈ ਸਾਧਸੰਗੁਬਿਨਸਹਿਸਭੇਸੋਚ॥੯

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ (ਬੰਦੀਮੋਚ) ਬੇੜੀ ਕਾਟਕੇ ਰਾਖ ਲੇਹੁ॥ ਕਤਕ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਤਸੰਗ ਹੋਵੇ ਤਬ ਸੰਪੂਰਨ ਸੋਚ ਬਿਨਸ ਜਾਵੈ॥ ੯॥

ਮੰਘਰਿ ਮਾਹਿ ਸੁਹੰਦੀਆ ਹਰਿ ਪਿਰ ਸੰਗਿ ਬੈਠੜੀਆਹ॥
ਤਿਨ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕਿਆ ਗਣੀ ਜਿ ਸਾਹਿਬ ਮੇਲੜੀਆਹ॥

ਮਘਰ ਮਹੀਨੇ ਦੁਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰ ਪਤੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਬੈਠੀਆ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਭਜਨ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਸੋਭਤੀਆਂ ਹੈਂ ਜੋਸਾਹਿਬ ਨੈ ਮੇਲੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸੋਭਾ ਕੀ ਕਿਆ ਗਿਣਤੀ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਮਉਲਿਆ ਰਾਮ ਸਿਉ ਸੰਗਿ ਸਾਧ ਸਹੇਲੜੀਆਹ॥
ਸਾਧ ਜਨਾ ਤੇ ਬਾਹਰੀ ਸੇ ਰਹਨਿ ਇਕੇਲੜੀਆਹ।

ਜਿਨਕੋ ਸੰਤ ਰੂਪ ਸਹੇਲੀਓਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਤਨਮਨ ਰਾਮਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਰਹਾ ਵਾ ਹਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿਕਿ ਭਗਤੀ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗਸੇ (ਬਾਹਰੀ) ਹੀਣ ਹੈ ਸੋ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਏਕਲੀਆਂ ਰਹਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨ ਦੁਖੁ ਨ ਕਬਹੂੰ ਉਤਰੈ ਸੇ ਜਮਕੈ ਵਸਿ ਪੜੀਆਹ ॥
ਜਿਨੀ ਰਾਵਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਸੇ ਦਿਸਨ ਨਿਤ ਖੜੀਆਹ ॥

ਯਾਂਤੇ ਤਿਨਕਾ ਦੁਖ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਸੋ ਜਮਕੇ ਵਸ ਪਈਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਨ੍ਹੋਂਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਨਾਜਾਨਕੇ ਰਾਵਿਆ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤ ਭਜਨ ਮੈਂ(ਖੜੀਆਹ)ਸਾਵਧਾਨ ਦੇਖੀਦੀਆਂ ਹੈਂ ॥

ਰਤਨ ਜਵੇਹਰ ਲਾਲਹਰਿ ਕੰਠਿ ਤਿਨਾ ਜੜੀਆਹ ॥
ਨਾਨਕ ਬਾਂਛੈ ਧੂੜਿ ਤਿਨ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣੀ ਦਰਿ ਪੜੀਆਹ ॥

ਤਿਨਕੇ (ਰਤਨ) ਵੈਰਾਗ ਔਰ (ਜਵੇਹਰ) ਸਾਖਿਆਤ ਕਾਰ ਪੁਨਾ(ਲਾਲ) ਪ੍ਰੇਮ ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਮੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੰਠ ਮੈਂ ਜੜਤ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਸਰਣ ਪੜੀਆ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੀ ਧੂੜ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ॥

ਮੰਘਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਅਰਾਧਣਾ ਬਹੁੜਿ ਨ ਜਨਮੜੀਆਹ ॥ ੧੦ ॥

ਮੰਘਿਰਿ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂਦਾ ਅਰਾਧਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਫਿਰ ਜਨਮ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥੧੦ ॥

ਪੋਖਿ ਤੁਖਾਰ ਨ ਵਿਆਪਈ ਕੰਠਿ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਨਾਹੁ ॥

ਪੋਹ ਮਹੀਨੇ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ(ਤੁਖਾਰ) ਜੜਤਾ ਰੂਪੀ ਜਾੜਾ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤਾ ਜਿਨਕੇ ਕੰਠਮੈਂਹਰੀਪਤੀਮਿਲਾਹੈ॥

ਮਨ ਬੇਧਿਆ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ ਦਰਸਨਿ ਲਗੜਾ ਸਾਹੁ ॥

ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਹਰੀਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂਮੈ ਮਿਲਿਆਹੈ ਤਿਨਕੇ(ਦਰਸਨ ਲਗੜਾ) ਸਾਹੁ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕਾਦਰਸਨੁ ਤਿਨਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿਕਿ ਸਾਖਜਾਤ ਕਾਰ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਓਟ ਗੋਵਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਰਾਇ ਸੇਵਾ ਸੁਆਮੀ ਲਾਹੁ ॥

ਗੋਵਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਰਾਇ ਤੇਰੀ ਓਟ ਲਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਾ ਲਾਭ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਖਿਆ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕਈ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਗੁਣ ਗਾਹੁ ॥

ਤਿਨਕੋ ਵਿਖੇ ਵਾਸਨਾ ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੀ ਜੋ ਸਤ ਸੰਗਮੈ ਮਿਲਕਰ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈ ॥

ਜਹਤੇ ਉਪਜੀ ਤਹ ਮਿਲੀ ਸਚੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਮਾਹੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਸੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਉਪਜੀ ਥੀ ਕਿਆ ਭਿੰਨ ਹੂਈ ਥੀ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਮਿਲਗਈ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਸਚੀ ਪ੍ਰੀਤਕਰ (ਸਮਾਹੁ) ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਕਰਗਹਿ ਲੀਨੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਬਹੁੜਿ ਨ ਵਿਛੁੜੀਆਹੁ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਨ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਸੇ ਪਕੜ ਲਈ ਹੈ ਸੋ ਫਿਰ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ॥

ਬਾਰ ਜਾਉ ਲਖਬੇਰੀਆ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਅਗਮ ਅਗਾਹੁ ॥

ਹਰੀ ਸਜਨ ਅਗਮ (ਅਗਾਹੁ) ਅਥਾਹ ਪਰ ਮੈਂ ਲਖੋਂਵਾਰੀ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥

ਸਰਮਪਈ ਨਾਰਾਇਣੈ ਨਾਨਕ ਦਰਿ ਪਈਆਹੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਰਾਇਣ ਕੇ ਜੋ ਦਰ ਪੜੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਤਿਸਕੋ ਲੱਜਾ ਪੜੀ ਹੈ ॥

ਪੋਖੁ ਸੁਹੰਦਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਜਿਸੁ ਬਖਸੇ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥ ੧੧ ॥

ਪੋਖ ਮੈਂ ਉਸ ਪੁਰਸਕੋ ਸੋਭਨੀਕਤਾ ਔਰ ਸਰਬ ਸੁਖ ਹੈ ਜਿਸਕੋ (ਬੇਪਰਵਾਹ) ਅਚਾਹ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਖਸ ਲੇਵੇ ॥ ੧੧ ॥

ਮਾਘ ਮਜਨੁ ਸੰਗਿ ਸਾਧੂਆਂ ਧੂੜੀ ਕਰਿ ਇਸਨਾਨੁ ॥

ਮਾਘ ਮਹੀਨੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਯਾਗਾਦਿ ਤੀਰਥੋਂਕੇ ਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲ ਤਿਸਕੋ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਸਾਥ ਅਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਸੁਣਿ ਸਭਨਾ ਨੋ ਕਰਿ ਦਾਨੁ ॥

ਹਰੀਕਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਉਣਾ ਪੁਨਾ ਸੁਨਣਾ ਕਰ ਔਰ ਸਭਕੋ ਦਾਨ ਕਰ ॥

ਜਨਮ ਕਰਮ ਮਲੁ ਉਤਰੈ ਮਨ ਤੇ ਜਾਇ ਗੁਮਾਨੁ ॥

ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਮਨਸੇ ਹੰਕਾਰੁ ਜਾਤਾ ਰਹੇਗਾ ਔਰੁ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰ ਕੀਕਰਮ ਮੈਲੁ ਉਤ੍ਰ ਜਾਵੇਗੀ ॥

ਕਾਮਿ ਕਰੋਧਿ ਨ ਮੋਹੀਐ ਬਿਨਸੈ ਲੋਭੁ ਸੁਆਨੁ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਮੋਹਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈਤਾ ਪੁਨਾ ਲੋਭ ਰੂਪ ਕੁਤਾ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਸਚੈ ਮਾਰਗੁ ਚਲਦਿਆ ਉਸਤਤਿ ਕਰੇ ਜਹਾਨੁ ॥

ਸਚੇ ਰਸਤੇ ਚਲਤਿਆਂ ਕੀ ਜਗਤ ਉਸਤੁਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਠਸਠ ਤੀਰਥ ਸਗਲ ਪੁੰਨ ਜੀਅ ਦਇਆ ਪਰਵਾਨੁ ॥

ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥੋਂਕੇ ਇਸਨਾਨ ਅਰ ਸਭ ਪੁੰਨੋਂ ਕੇ (ਪਰਵਾਨੁ) ਸਦਰਸ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਵਾ ਅਪਨੇ ਜੀਵ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰਨੀ ਹੈ॥

ਜਿਸਨੋ ਦੇਵੈ ਦਇਆ ਕਰਿ ਸੋਈ ਪੁਰਖ ਸੁਜਾਨੁ।

ਵਾਹ ਗੁਰੂ ਜਿਸਕੋ ਦਯਾਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਚਤੁਰ ਹੈ॥

ਜਿਨਾ ਮਿਲਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੁਰਬਾਨੁ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਰੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਊਪਰਸੇ ਕੁਰਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਮਾਘਿ ਸੁਚੇ ਸੇ ਕਾਂਢੀਅਹਿ ਜਿਨ ਪੂਰਾ ਗੁਰੁ ਮਿਹਰਵਾਨੁ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂਪਰ ਪੂਰਾ ਗੁਰ ਦਯਾਲ ਹੁਆ ਹੈ ਮਾਘ ਮੈ ਸੋਈ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ॥ ੧੨॥

ਫਲ ਗੁਣ ਅਨੰਦ ਅਪਾਰ ਜਨਾ ਹਰਿ ਸਜਨ ਪ੍ਰਗਟੇ ਆਇ॥

ਫਾਗੁਣ ਮੈਂ ਤਿਨਕੋ ਅਨੰਦ (ਉਪਾਰਜਨਾ) ਉਪਜਾ ਹੈ ਜਿਨਕੋ ਹਰੀ ਸਜਨ ਆਪ੍ਰਗਟੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਰਾਮ ਕੇ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦੀਆ ਮਿਲਾਇ॥

ਪਰੰਤੂ ਰਾਮਕੇ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈ ਜਬ ਸਹਾਈ ਹੁਏ ਤਬ ਤਿਨ੍ਹੋਂਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸੇਜ ਸੁਹਾਵੀ ਸਰਬ ਸੁਖ ਹੁਣਿ ਦੁਖਾ ਨਾਹੀ ਜਾਇ॥

ਸਰਬ ਸੁਖ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਸੁਖ ਹੋਣੇਕਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਸੇਹਜਾ ਸੋਭਤੀ ਭਈਹੈ(ਹੁਣਿ) ਅਬਦੁਖੋਕੋ ਜਗਾਨਹੀਰਹੀ

ਇਛ ਪੁੰਨੀ ਵਡ ਭਾਗਣੀ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਵਰ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਵਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੀਓਂ ਕੀ ਸਰਬ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਸਹੀਆ ਮੰਗਲੁ ਗਾਵਹੀ ਗੀਤ ਗੋਵਿੰਦ ਅਲਾਇ॥

ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਰੂਪ ਸਖੀਆਂ ਰੁਨ ਗਾਵਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਗੋਵਿੰਦ ਕੇ ਮੰਗਲ ਕੇ ਗੀਤ ਉਚਾਰਨ ਕਰੂੰ॥

ਹਰਿ ਜੇਹਾ ਅਵਰੁ ਨ ਦੀਸਈ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਲਵੈਨ ਲਾਇ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨਕੋ ਹਰੀ ਜੈਸਾ ਔਰ ਕੋਈਦੇਖ ਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਇਸਤੇ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਉਸਕੇ ਸਦਰਸ ਵਾ ਪਾਸ ਨਹੀ ਲਾਇਆ ਜਾਤਾ।

ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਸਵਾਰਿਓਨੁ ਨਿਹਚਲ ਦਿਤੀਅਨੁ ਜਾਇ ॥

ਉਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ ਔਰ ਅਚਲ ਜਗਾ ਦਿਤੀ ਹੈ॥

ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਤੇ ਰਖਿਅਨੁ ਬਹੁੜਿ ਨ ਜਨਮੈ ਧਾਇ ॥

ਤਿਨਕੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਜਨਮਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਔਰ(ਧਾਇ)ਦੌੜਤੇ ਅਰਥਾਤ ਮਰਤੇ ਨਹੀਂ॥

ਜਿਹਵਾ ਏਕ ਅਨੇਕ ਗੁਣ ਤਰੇ ਨਾਨਕ ਚਰਣੀ ਪਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਹਬਾ ਏਕ ਹੈ ਗੁਨ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਅਨੇਕ ਹੈਂ ਜੋ ਜੀਵ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਚਰਨੀ ਪਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਫਲਗੁਣ ਨਿਤ ਸਲਾਹੀਐ ਜਿਸ ਕੋ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ ॥ ੧੩ ॥

ਫਾਗੁਨ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇਹੈਂ ਤਿਸਕੀਫਾਗਨ ਮੈਂ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਸਲਾਹੁਨਾ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਕੋ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ(ਤਮਾਇ)ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ।੧੩।

ਜਿਨਿ ਜਿਨਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਜ ਸਰੇ ॥

ਜਿਨਿ ਜਿਨਿ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਰਜ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਅਰਾਧਿਆ ਦਰਗਹ ਸਚਿ ਖਰੇ ॥

(ਸਚਿ) ਨਿਸਚਯ ਕਰਕੇ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਖਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਨਿਧਿ ਚਰਣ ਹਰਿ ਭਉਜਲੁ ਬਿਖਮੁ ਤਰੇ ॥

ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਧੀ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਪਾਕਰ ਕਠਨ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਤਿਨ ਪਾਈਆ ਬਿਖਿਆ ਨਾਹਿ ਜਰੇ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮਾਂ ਭਗਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ਔਰ ਵਿਖਯੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਲਤੇ ਵਾ (ਜਰੇ) ਖਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ॥

ਕੂੜ ਗਏ ਦੁਬਿਧਾ ਨਸੀ ਪੂਰਨ ਸਚਿ ਭਰੇ ॥

ਔਰ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਝੂਠਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਨਸੀ ਹੈ ਅਰੁ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇਵਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰਿ ਏਕੁ ਧਰੇ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕਰ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਾਹ ਦਿਵਸ ਮੂਰਤ ਭਲੇ ਜਿਸ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਜਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਹੀਨੇ ਦਿਨ ਮਹੂਰਤ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਮੰਗੈ ਦਰਸ ਦਾਨੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰਹੁ ਹਰੇ ॥ ੧੪ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਵੋ ॥ ੧੪ ॥ ੧ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਦਿਨ ਰੈਣ ॥ ੧ ਓਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੇਵੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਪਣਾ ਹਰਿ ਸਿਮਰੀ ਦਿਨ ਸਭਿ ਰੈਣ ॥

ਆਪਣਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੂੰ ॥

ਆਪੁ ਤਿਆਗਿ ਸਰਣੀ ਪਵਾਂ ਮੁਖਿ ਬੋਲੀ ਮਿਠੜੇ ਵੈਣ ॥

ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸਰਣੀ ਪੜੂੰ ਪੁਨਾ ਮੁਖ ਸੇ ਬਚਨ ਮੀਠੇ ਬੋਲੂੰ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਵਿਛੁੜਿਆ ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਸਜਣੁ ਸੈਣ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਜਨ ਮੁਝ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਵਿਛੁੜੇ ਹੂਏ ਕੋ ਅਪਨੇ (ਸੈਣ) ਸਾਥ ਮੇਲੀਏ ॥

ਜੋ ਜੀਅ ਹਰਿ ਤੇ ਵਿਛੁੜੇ ਸੇ ਸੁਖਿ ਨ ਵਸਨਿ ਭੈਣ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਹਰੀ ਸੇ ਵਿਛੁੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ (ਭੈਣ) ਹੇ ਭੈਣੋ ਹੇ ਸਖੀ ਓਹੁ ਸੁਖ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਵਸਤੇ ਵਾ ਸਰੀਰ ਨਗਰ ਮੈਂ ਸੁਖ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਪਿਰ ਬਿਨੁ ਚੈਨੁ ਨ ਪਾਈਐ ਖੋਜਿ ਡਿਠੇ ਸਭਿ ਰੈਣ ॥

ਹਰੀ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਚੈਨ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬ (ਰੈਣ) ਰਸਤੇ ਵਾ ਅਕਾਸ ਉਪਲਖਤ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿ ਸਭ ਲੋਕ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਖੋਜ ਅਰਥਾਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ॥

ਆਪ ਕਮਾਣੈ ਵਿਛੁੜੀ ਦੋਸੁ ਨ ਕਾਹੂ ਦੇਣ ॥

ਪਰੰਤੂ ਦੋਸ ਕਿਸੀ ਕਉ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਨੇ ਕਰਮ ਕਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਛੜੀ ਹਾਂ ॥ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਹੋਰ ਨਾਹੀ ਕਰਣ ਕਰੇਣ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਰਖ ਲੈ ਔਰ ਕਰਣੇ ਕਰਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ॥

ਹਰਿ ਤੁਧ ਵਿਣੁ ਖਾਕੂ ਰੂਲਣਾ ਕਹੀਐ ਕਿਥੈ ਵੈਣ ॥

ਹ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਧੂਰ ਮੈ ਰੁਲਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਕਿਸ ਪਾਸ ਕਹੀਏ ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਬੇਨੰਤੀਆ ਹਰਿ ਸੁਰਜਨੁ ਦੇਖਾ ਨੈਣ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਏਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਹਰੀ (ਸੁਰਜਨੁ) ਰਤ੍ਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਦੇਖਤਾ ਰਹਾਂ। ਭਾਵ ਏਹਕਿ ਜਹਾਂ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਜਾਵੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਹੀ ਰਹੇ ॥ ੧ ॥

ਜੀਅ ਕੀ ਬ੍ਰਿਥਾ ਸੋ ਸੁਣੇ ਹਰਿ ਸਮ੍ਰਿਥ ਪੁਰਖੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਸਮਰਥ ਪੁਰਖ ਅਪਾਰ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਕੀ(ਬ੍ਰਿਥਾ) ਪੀੜਾ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ॥

ਮਰਣਿ ਜੀਵਣਿ ਆਰਾਧਣਾ ਸਭਨਾ ਕਾ ਆਧਾਰੁ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਜੋ ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਕਾਲ ਮੈ ਆਸਰਾ ਹੈ ਸੋ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੀਏ ॥

ਸਸੁਰੈ ਪੈਈਐ ਤਿਸੁ ਕੰਤ ਕੀ ਵਡਾ ਜਿਸੁ ਪਰਵਾਰੁ ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਵਡਾ ਪਰਵਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰਖੀ ਹੂਈ ਹੈ ॥

ਊਚਾ ਅਗਮ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧ ਕਿਛੁ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

ਊਚਾ ਹੈ ਅਗਮ ਹੈ(ਬੋਧ) ਗਿਆਨ ਅਥਾਹ ਹੈ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਕਿਛੁ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ॥

ਸੇਵਾ ਸਾ ਤਿਸੁ ਭਾਵਸੀ ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਹੋਇ ਛਾਰੁ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕਰਨ ਦੂਰ ਹੋਕਰ ਜੋ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਦਇਆਲ ਦੇਵ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਹਾਰੁ ॥

ਦੀਨੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਹੈ ਪੁਨਾ ਦਿਆਲ ਹੈ ਔਰ ਪਾਪੀਓਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਰਖਦਾ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਕਰਤਾਰ ਕਾ ਜੋ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਅਰਥਾਤ ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਾਪਕੋ ਰਖਤਾ ਹੈ ॥

ਕੀਮਤਿ ਕੋਇ ਨ ਜਾਣਈ ਕੋ ਨਾਹੀ ਤੋਲਣ ਹਾਰੁ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰੂਪ ਕੇ ਤੋਲਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ॥

ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਵਸਿ ਰਹੇ ਨਾਨਕ ਨਹੀਂ ਸੁਮਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂਜੀ ਕਾ ਸ਼ੁਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸੋ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਬੀਚ ਬਸ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਜਿ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸੇਵਦੇ ਤਿਨਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੋ ਸਦਾ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੨ ॥

ਸੰਤ ਅਰਾਧਨਿ ਸਦ ਸਦਾ ਸਭਨਾ ਕਾ ਬਖਸਿੰਦੁ ॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸੰਤ ਸਦਾ ਸਦਾ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਸਭ ਕੇ ਬਖਸ਼ਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਜਿਨਿ ਸਾਜਿਆ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦਿਤੀ ਨੁ ਜਿੰਦੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਜੀਵ ਕਾ ਸਰੀਰ ਰਚਿਆ ਹੈ ਔਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿੰਦ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਣਕਲਾ ਦਈ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਅਰਾਧੀਐ ਜਪੀਐ ਨਿਰਮਲ ਮੰਤੁ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਅਰਾਧੀਏ ਔਰ ਨਿਰਮਲ ਮੰਤ੍ਰ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ॥

ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈਐ ਪਰਮੇਸੁਰੁ ਬੇਅੰਤੁ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਿਅੰਤ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ॥

ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਨਰਾਇਣੋ ਸੋ ਕਹੀਐ ਭਗਵੰਤੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਨਾਰਾਇਣ ਵਸਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਭਗਵੰਤ) ਭਾਗ ਵਾਲਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੀਅ ਕੀ ਲੋਚਾ ਪੂਰੀਐ ਮਿਲੈ ਸੁਆਮੀ ਕੰਤੁ ॥

ਸੁਆਮੀ ਕੰਤ ਜਿਸ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਇੱਛਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕੁ ਜੀਵੈ ਜਪਿ ਹਰੀ ਦੋਖ ਸਭੇ ਹੀ ਹੰਤੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਜੋ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਸਰਬ(ਦੋਖ)ਕਲੰਕੋਂ ਕੋ (ਹੰਤੁ) ਨਸ਼ਟ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥

ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਜਿਸੁ ਨ ਵਿਸਰੈ ਸੋ ਹਰਿਆ ਹੋਵੈ ਜੰਤੁ ॥ ੩ ॥

ਯਾਂਤੇ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰਿ ਜਿਸਕੋ ਨਹੀਂ ਵਿਸਰਤਾ ਸੋ ਜੀਵ ਹਰਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਨੰਦ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸਰਬ ਕਲਾ ਪ੍ਰਭੁ ਪੂਰਣੋ ਮੰਦ ਨਿਮਾਣੀ ਥਾਉ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਸਰਬ (ਕਲਾ) ਸਕਤੀਆਂ ਕਰ ਪੂਰਣ ਹੈ (ਮੰਦ) ਮੈਂ ਨਿਮਾਣੀ ਕਾ ਤੋ ਅਸਥਾਨ ਹੀ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਓਟ ਗਹੀ ਮਨ ਅੰਦਰੇ ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵਾਂ ਨਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰੀ ਕੀ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਓਟ ਪਕੜੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਜਪ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ॥ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ।

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਆਪਣੀ ਜਨ ਧੂੜੀ ਸੰਗਿ ਸਮਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨੀ ਐਸੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਚਰਣ ਧੂੜ ਸਾਥ ਮਿਲ ਰਹਾਂ ॥

ਜਿਉ ਤੂ ਰਾਖਹਿ ਤਿਉ ਰਹਾ ਤੇਰਾ ਦਿਤਾ ਪੈਨਾ ਖਾਉ ॥

ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਤੂੰ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਰਹਤਾ ਹਾਂ ॥ ਔਰ ਤੇਰਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਪੈਨਤਾ ਖਾਤਾ ਹੂੰ ॥

ਉਦਮੁ ਸੋਈ ਕਰਾਇ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਸੋਈ ਉਦਮ ਕਰਵਾਉ ਜਿਸ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੂੰ ॥

ਦੂਜੀ ਜਾਇ ਨ ਸੁਝਈ ਕਿਥੈ ਕੂਕਣ ਜਾਉ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰੀ ਜਗਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾਈ ਦੇਤੀ ਕਿਸ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰਨ ਜਾਵਾਂ ॥

ਅਗਿਆਨ ਬਿਨਾਸਨ ਤਮ ਹਰਨ ਊਚੇ ਅਗਮ ਅਮਾਉ ॥

ਅਗਜਾਨ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ (ਤਮ) ਤਮੋ ਗੁਨ ਕੇ ਭੀ ਆਪ ਹਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ॥ ਵਾ ਅਗਜਾਨ ਵਰਨ ਸਕਤੀ ਔ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਤ ਵਿਖੇਪ ਸਕਤੀ ਤਿਨ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਆਪ ਨਾਸਕ ਹੋ ਵਾ ਅਗਜਾਨ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਕੋ ਆਪ (ਤਮਹਰਣ) ਸੂਰਜ ਵਤ ਹੋਵੇ ਅਗਜਾਨੂ ਜੋ ਬਿਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ (ਤਮ) ਅਤਸੈਂ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਹਰਣੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਪੁਨਾ ਆਪ ਊਚੇ ਹੋ (ਅਗਮ) ਜਿਸ ਮੈਂ ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੀ ਪਹੁਚ ਨਹੀਂ ਔਰ (ਅਮਾਉ) ਮਾਪਤੇ ਰਹਤੇ ਹੋ ॥

ਮਨੁ ਵਿਛੁੜਿਆ ਹਰਿ ਮੇਲੀਐ ਨਾਨਕ ਏਹ ਸੁਆਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮਨ ਵਿਛੁੜੇ ਹੂਏ ਕੋ ਮੇਲ ਲੀਜੀਏ ਏਹੀ ਵਡਾ ਲਾਭ ਹੈ ਵਾ (ਮਨੁ) ਮੇਰਾ ਏਹੀ (ਸੁਆਉ) ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਹੈ ॥

ਸਰਬ ਕਲਿਆਣਾ ਤਿਤੁ ਦਿਨਿ ਹਰਿ ਪਰਸੀ ਗੁਰ ਕੇ ਪਾਉ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਸ ਦਿਨ ਸਰਬ (ਕਲਿਆਣਾ) ਕੈਵਲਾਦਿ ਮੋਖ ਜਾਣਾਂ ਗਾ ਜਿਸ ਦਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਸਪਰਸ ਕਰੂੰ ਗਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜਣੇ ਸੇ ਮੋਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

ਵਾਰ ਮਾਝ ਕੀ ਤਥਾ ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਲਕ ਮੁਰੀਦ ਤਥਾ ਚੰਦ੍ਰਹੜਾ ਸੋਹੀਆ ਕੀ ਧੁਨੀ ਗਾਵਣੀ ॥

ੴਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਬੀੜ ਕਰੀ ਤਬ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਅਰਜ ਕਰੀ ਕਿ ਹਮ ਕੋ ਬਾਣੀ ਰਚਨ ਕੀ ਕਿਆ ਆਗਿਆ ਹੈ ਆਪਨੇ ਤੋ ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਹੈ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਪਰਮੁਦਾਵਣੀ ਮੁਹਰ ਕਰੀ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਇਸ ਮੈਂ ਬਾਣੀ ਨ ਪਾਈ ਜਾਵੇ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਤੁਮ ਨੇ ਜੰਗ ਅਖਾੜੇ ਕਰਕੇ ਦੁਸ਼ਟੋਂ ਕਾ ਨਾਸ਼ ਕਰਨਾਂ ਔਰ ਧਰਮ ਸੰਬੰਧੀ ਸੂਰਮਿਆਂ ਕੀ ਵਾਰਾਂ ਸੁਨਕੇ ਉਨਕੀਆਂ ਧੁਨਾਂ ਵਾਰਾਂ ਮੈਂ ਰਖਣੀਆਂ ਤਿਸ ਆਗਿਆ ਕੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਨੇ ਤਖਤ ਅਕਾਲ ਬੁੰਗੇ ਪਰ ਬੈਠ ਕਰ ਬਹੁਤ ਸੂਰਮਿਆਂ ਕੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਸੁਨੀਆਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੇ ਨਉ ਧੁਨਾ ਪਸਿੰਦ ਕਰਕੇ ਨਉ ਵਾਰਾਂ ਮੈਂ ਰਖ ਦਈਆਂ ਸੋ ਪ੍ਰਥਮ ਧੁਨ ਮਾਝ ਕੀ ਵਾਰਮੈਂਰਖੀਹੈਤਿਸਕਾਇਹੁ ਬਿਰਤਾਤ ਹੈ ਅਕਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹਨੇਹੁਕਮ ਦੀਆਕਿਜੋ ਹਮਕੋ ਸੋਕ ਕੀਬਾਤਸੁਨਾਵੇਗਾ ਉਸਕੋ ਸਜਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਕਬਰਕੇ ਦੋ ਸੂਬੇ ਮੁਖਜ ਥੇ ਏਕ ਮੁਰੀਦ ਨਾਮ ਮਲਕ ਜਾਤੀਕਾ ਥ(ਤਥਾ)ਤੈਸੇਹੀ ਚੰਦ੍ਰਹੜਾ ਨਾਮ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋਹੀ ਜਾਤੀ ਕਾ ਥਾ ਤਿਨ ਕਾ ਪਰਸਪਰ ਵਿਰੋਧ ਬਹੁਤ ਥਾ ਏਕ ਸਮੇ ਕਾਬਲ ਆਕੀ ਹੂਆ ਤਬ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਸੇ ਤਿਸਦੇਸਕੇਬੰਦੋਬਸਤਵਾਸਤੇ ਮੁਰੀਦ ਨਾਮ ਮੁਸਾਹਿਬ ਪਾਨਾ ਕਾ ਬੀੜਾ ਔਰ ਖੜਾ ਉਠਾਇਕੇਚੜ੍ਹਾ ਉਹਾਂ ਕਾਲਵਿਸੇਸ ਲਗਾਣੇ ਸੇ ਤਿਸ ਪਰ ਚੰਦ੍ਰਹੜਾ ਨੇ ਚੁਗਲੀ ਖਾਈ ਕਿ ਉਹਾਂ ਹੀ ਹਜੂਰ ਕਾ ਅਲਾਕਾ ਦਬਾਇ ਕਰ ਬੈਠ ਗਿਆ ਹੈ ਰਾਜਾ ਨੇ ਚੰਦ੍ਰਹੜਾ ਕੋ ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਕਿ ਤੁਮ ਉਸਕੋ ਪਕੜ ਲਿਆਓ ਤਬ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰੀ ਔਰ ਉਸਕੋ ਭੀ ਇਧਰ ਕਾ ਸਭ ਹਾਲੁ ਮਲੂਮ ਹੋਗਿਆ ਵਹੁ ਆਗੇ ਸੇ ਲੜਨੇ ਕੋ ਤਿਆਰ ਹੂਆ ਦੋਨੋਂ ਆਪਸ ਮੈ ਲੜ ਕਰ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੂਏ ਔਰ ਮੁਸਾਹਿਬੋਂ ਨੇ ਵਿਚਾਰਾ ਕਿ ਏਹ ਅਤੀ ਸੋਕ ਕੀ ਖਬਰ ਹੈ ਜੇ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹਾਂ ਤੋ ਸਜਾਵਾਰ ਹੋਵੇਂਗੇ ਨ ਸੁਨਾਵੇਂ ਤੋ ਜਬ ਪਾਤਸਾਹੁ ਸੁਨੇਗਾ ਤਬ ਹਮਕੋ ਖਰਾਬੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਤੁਮ ਨੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਖਬਰ ਦਈ ਏਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਢਾਡੀਆਂ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਕਰ ਮਾਝ ਰਾਗ ਮੈ ਤਿਨਕੀ ਵਾਰ ਬਨਾਇ ਕਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੋ ਸੁਨਵਾਈ ਤਬ ਉਸਨੇ ਜਾਨ ਲੀਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦੋਨੋਂ ਮੁਸਾਹਿਬ ਮਰ ਗਏ ਉਨਕੀ ਜਗਾ ਔਰ ਕੀਏ ਵਹੁ ਧੁਨੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਮਾਝ ਕੀ ਵਾਰ ਮੈ ਰਖਵਾਈ ਹੈ ਧੁਨੀ ਨਾਮ ਗਾਉਣੇ ਕਾ ਵਹੀਪ੍ਰਕਾਰ ਰਖਾ ਹੈ॥ ਪਉੜੀ ਤਿਸਕੀ ਏਹ ਹੈ॥ ੧੧ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਕਾਬਲ ਵਿਚਿ ਮੁਰੀਦ ਖਾਂ ਚੜਿਆ ਵਡਜੋਰ ॥ਚੰਦ੍ਰਹੜਾ ਲੈ ਫੌਜ ਕੋ ਦੜਿਆ ਵਡ ਡੋਰ॥ ਦੁਹਾਂ ਕੰਧਾਰਾਂ ਮੁਹ ਜੁੜੇ ਦੁਮਾਮੇ ਦੌਰ ॥ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਪਜੂਤੇ ਸੂਰਿਆਂ ਸਿਰ ਬੰਧੇ ਟੌਰ ॥ ਹੋਲੀ ਖੇਲੇ ਚੰਦ੍ਰਹੜਾ ਰੰਗ ਲਗੇ ਸੌਰ ॥ ਦੋਵੇਂ ਤਰਫਾਂ ਜੁਟੀਆਂ ਸਰ ਵਗਨ ਕੌਰ ॥ ਮੈ ਭੀ ਰਾਇ ਸਦਾਇਸਾਂ ਵੜਿਆ ਲਾਹੌਰ ॥ ਦੋਨੋਂ ਸੂਰੇ ਸਾਮਣੇ ਜੂਝੇ ਉਸ ਠੌਰ ॥ ਏਹ ਆਠ ਤੁਕ ਕੀ ਪਉੜੀ ਹੈ ਇਸਕੇ ਸਾਥ ਗੁਰੂਜੀ ਨੇ ਆਠ ਤੁਕ ਕੀ ਪਉੜੀ ਮੇਲੀ ਹੈ॥ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰੂਓਂ ਨੇ ਆਠ ਤੁਕ ਕੀ ਪੌੜੀ ਸਾਥ ਮੇਲੀ ॥ ਤੂ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਅਗਮ ਹੈ ਆਪ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਤੀ ॥

ਪੌੜੀਆਂ ਮਈ ਛੰਦੋਂ ਕਰ ਸੂਰਮਿਆਂ ਕਾ ਜਸ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਜਿਸਮੈ ਸੋ ਵਾਰ ਹੈ ਮਾਝ ਰਾਗ ਮੈ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਜਸ ਕਰੇਂਗੇ ਆਦਿ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਰੂਪ ਮੰਗਲਾਚਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥ ਗੁਰ ਦਾਤਾ ਗੁਰੁ ਹਿਵੈ ਘਰੁ ਗੁਰ ਦੀਪਕੁ ਤਿਹੁ ਲੋਇ ॥

ਗੁਰੂ ਹੀ ਨਾਮਕੇ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰਹਿਵੈ ਵਰਫ ਅਰਥਾਤ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੇ ਘਰ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਹੀ ਤੀਨ ਲੋਕ (ਦੀਪਕੁ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥

ਅਮਰ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਨਕਾ ਮਨਿ ਮਾਨਿਐ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੋਖ ਪਦ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈਂ ਗੁਰਵਾਕੋਂ ਪਰ ਨਿਹਚਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਬ ਗੁਰੂਜੀ ਜੀਵ ਕੀਆਂ ਦਸ ਦਸ਼ਾ ਕਹ ਕਰ ਜੀਵ ਕੋ ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਸਿਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਃ ੧ ॥ ਪਹਿਲੈ ਪਿਆਰਿ ਲਗਾ ਥਣ ਦੁਧਿ ॥

ਜਨਮ ਉਪਰਾਂਤ ਪ੍ਰਥਿਮ ਮਾਤਾ ਕੇ ਅਸਥਨੋਂ ਕੇ ਦੁਧ ਮੈ ਜੀਵ ਕਾ ਪਿਆਰ ਲਗਾ ਹੈ ॥

ਦੂਜੈ ਮਾਇ ਬਾਪੁ ਕੀ ਸੁਧਿ ॥ ਤੀਜੈ ਭਯਾ ਭਾਭੀ ਬੇਬ ॥

ਦੂਸਰੇ ਏਹ ਦਸਾ ਭਈ ਕਿ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੀ ਗਿਆਤ ਹੂਈ ॥ ਤੀਜੈ ਐਸੀ ਦਸਾ ਭਈ ਕਿ ਭਾਬੀ ਭੈਣ ਕੀ ਪਛਾਣ ਹੂਈ ॥

ਚਉਥੈ ਪਿਆਰਿ ਉਪੰਨੀ ਖੇਡ ॥ ਪੰਜਵੈ ਖਾਣ ਪੀਣ ਕੀ ਧਾਤ ॥ ਛਿਵੈ ਕਾਮੁ ਨ ਪੁਛੈ ਜਾਤਿ ॥

ਚੌਥੀ ਏਹ ਦਸਾ ਭਈ ਕਿ ਖੇਲਣੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਉਤਪਤਿ ਹੂਈ ਪੰਜਵੇਂ ਖਾਣੇ ਪੀਣੇ ਮੈ ਧਾਵਣੀ ਹੂਈ ॥ ਛੀਵੇਂ ਕਾਮ ਕਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਜਾਤ ਅਜਾਤ ਨਹੀਂ ਪੂਛਤਾ ਵਾ ਕਾਮਣੀਆਂ ਕੀ ਪਦਮਣੀ ਆਦਿ ਜਾਤਿ ਪੂਛਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਵੈ ਸੰਜ ਕੀਆ ਘਰੁ ਵਾਸੁ ॥ ਅਠਵੈ ਕ੍ਰੋਧੁ ਹੋਆ ਤਨੁ ਨਾਸੁ ॥

ਸਤਵੇਂ ਏਹ ਦਸਾ ਹੂਈ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਇਕੱਠੂ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਘਰ ਮੈ ਵਾਸਾ ਕੀਆ ਅਠਵੇਂ ਏਹ ਦਸ਼ਾ ਹੂਈ ਬੁਢੇਪੇ ਮੈ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਧਿਕ ਹੂਆ ਔਰ ਸਰੀਰ (ਨਾਸੁ) ਖੀਣ ਹੂਆ ॥

ਨਾਵੈ ਧਉਲੇ ਉਭੇ ਸਾਹ ॥ ਦਸਵੈ ਦਧਾ ਹੋਆ ਸੁਆਹ ॥

ਨਉਮੇ ਏਹ ਦਸਾ ਭਈ ਕਿ ਧੌਲੇ ਕੇਸ ਹੂਏ ਔਰ (ਉਭੇ) ਖੜੇ ਸਾਸ ਲੇਨੇ ਲਗਾ ਜਿਸਕੋ ਲੋਕ ਲੰਮੇ ਸ੍ਵਾਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਦਸਮੇ ਏਹ ਦਸਾ ਭਈ ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੂਆ ਸਰੀਰ (ਦਧਾ) ਜਲ ਕਰ (ਸੁਆਹ) ਭਸਮ ਹੂਆ ॥

ਗਏ ਸਿਗੀਤ ਪੁਕਾਰੀ ਧਾਹ ॥ ਉਡਿਆ ਹੰਸੁ ਦਸਾਏ ਰਾਹ॥

ਜੋ ਜਲਾਣੇ ਕੋ ਸੰਗ ਗਏ ਥੇ ਤਿਨ੍ਹੋਂਨੇ ਧਾਹ (ਪੁਕਾਰੀ) ਮਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਰੁਦਨ ਕੀਆ ॥ ਵਾ ਜੋ ਜਨਮ ਔਰ ਵਿਆਹ ਕੇ ਸਮੈ ਮੰਗਲ ਕੇ ਵਾਕ ਹੋਤੇ ਥ ਸੋ ਗਏ ॥ ਵਾ ਸਮਧੀ ਲੋਕ (ਗਏ) ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਗੀਤੋਂ ਕੋ॥ ਔਰ ਬੇਟੇ ਪੋਤੇ ਧਾਹ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥ਜੀਵ ਦੇਹ ਸੇ ਭਿੰਨ ੂਆ ਜਮਦੂਤੋਂ ਸੇ ਰਾਹ ਕੋ (ਦਸਾਏ) ਪੂਛਤਾ ਹੈ ॥

ਆਇਆ ਗਇਆ ਮੁਇਆ ਨਾਉ ॥

ਜੋ ਜੀ ਵਇਸਸਰੀਰਮੈ(ਆਇਆ)ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਇਸਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਔਰ ਸਰੀਰ ਮੈ ਗਿਆਹੈਨਾਮ ਮਾਤ੍ਰ ਮੂਆ ਹੈ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਾ ਨਾਮ ਹੈ ਕਿ ਅਮਕਾ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਸੋ ਮੂਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ਇਸੀ ਬਾਤ ਕੋ ਸਿਧ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪਿਛੈ ਪਤਲ ਸਦਿਹੁ ਕਾਵ ॥ ਨਾਨਕ ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਧੁ ਪਿਆਰੁ ॥

ਪਿਛੇ ਅਰਥਾਤ ਮਰਣੇ ਸੇ ਉਪਰਾਂਤ ਸਰਾਧਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਪੱਤਲ ਮਣਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਾਗੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਕਰ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੂਏ ਜੀਵ ਕੇ ਨਮਿਤ ਗੇਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਅਮਰ ਸਿੱਧ ਹੂਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖ ਜੋ (ਅੰਧ) ਅਗਿਯਾਨੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਹੈ ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਜੀਵ ਤੋ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਫਿਰ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕਿਯੋਂ ਡੂਬਤੇ ਹੈਂ ਇਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਡੁਬਾ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਡੁਬਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਅਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਸ ਅਵਸਥਾ ਵਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਦਸ ਵਰਸ ਕੀ ਏਕ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਮਃ ੧ ॥ ਦਸ ਬਾਲਤਣ ਬੀਸ ਰਵਣ ਤੀਸਾ ਕਾ ਸੁੰਦਰੁ ਕਹਾਵੈ ॥

ਦਸ ਬਰਸ ਪਰਯੰਤ ਤੋ (ਬਾਲਤਣ) ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਦਸ ਤੋ ਲੈਕਰ ਬੀਸ ਬਰਸ ਤਕ ਰਵਣ ਅਵਸਥਾ ਕਹਾਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਖੇਡ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਰਹਤਾ ਹੈ॥ਤੀਸ ਬਰਸ ਕਾ ਸੁੰਦ੍ਰ ਅਵਸਥਾ ਵਾਲਾ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਚਾਲੀਸੀ ਪੁਰ ਹੋਇ ਪਚਾਸੀ ਪਗੁ ਖਿਸੈ ਸਠੀ ਕੇ ਬੋਢੇਪਾ ਆਵੈ ॥

ਚਾਲੀ ਬਰਸੀਂ ਪੂਰਨ ਬਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪਚਾਸੀਂ ਬਰਖੀਂ ਬਲ ਕਾ ਪੈਰ ਖਿਸਕ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸਰੀਰ ਕੋ ਬੋਢੇਪਾ ਹੋਇ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਰਿ ਕਾ ਮਤਿ ਹੀਣ ਅਸੀਹਾਂ ਕਾ ਵਿਉਹਾਰੁ ਨ ਪਾਵੈ ॥

ਸਤਰ ਵਰਸ ਕਾ ਮਤ ਕਾ ਹੀਣਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਸੀ ਬਰਸ ਕਾ ਬਿਉਹਾਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ॥

ਨਵੈ ਕਾ ਸਿਹਜਾਸਣੀ ਮੂਲੁ ਨ ਜਾਣੈ ਅਪਬਲੁ ॥

ਜਬ ਨਵੈ ਬਰਸ ਕਾ ਹੂਆ ਤਬ ਸਿਹਜਾ ਪਰ ਆਸਣ ਲਾਇਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਫਿਰਨੇ ਲਾਇਕ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ॥ ਔਰ ਕਦਾ-ਚਿਤ ਅਪਨੇ ਬਲ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮੂਲ ਜੋ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਾਂਸ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਨਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਰੀਰ ਕਾ ਮੂਲ ਜੋ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਤਿਸਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਅਪਨਾ ਜੋਰ ਤਬਭੀ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਦਸਵੀਂ ਸੋ ਵਰਸ ਕੀ ਮਰਣ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਵਸਥਾ ਸਮਝ ਲੇਨੀ ॥

ਫੰਫੋਲਿਮੁ ਫੂੰਫਿਮੁ ਡਿਠੁ ਮੈ ਨਾਨਕ ਜਗੁ ਧੂਏ ਕਾ ਧਵਲਹਰ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇਹੈਂ ਮੈਂ ਬਦ ਭੀ (ਫੰਫੋਲਿਮੁ) ਵਿਚਾਰੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਭੀ (ਫੂੰਫਿਮੁ)ਵਿਚਾਰੇ ਅਰੁ ਮੈਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਭੀ(ਡਿਠੁਮੈ) ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਵਾ ਮੈਂਨੇ ਤੀਨ ਕਾਲ ਕਾ ਹਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਏਹ ਜਗਤ ਧੂੰਏਂ ਕਾ ਮੰਦਰ ਹੈ ॥ ਅਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਤੂ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਆਪਿ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਤੀ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈਂ ਆਪ ਤੈਂਨੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਤਪਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ॥

ਰੰਗ ਪਰੰਗ ਉਪਾਰਜਨਾ ਬਹੁ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਭਾਤੀ ॥

ਬਹੁ ਬਿਧ ਕੇ (ਰੰਗ) ਸ੍ਵੇਤ ਪੀਤਾਦੀ ਔਰ ਬਹੁਤ ਭਾਂਤ ਕੇ (ਪਰੰਗ) ਮਿਸ੍ਰਤ ਰੰਗ ਜੈਸੇ ਮੋਰ ਪੰਖਾਦਿ (ਉਪਾਰਜਨਾ) ਉਪਜਾਏ ਹੈਂ ॥

ਤੂ ਜਾਣਹਿ ਜਿਨਿ ਉਪਾਈਐ ਸਭੁ ਖੇਲੁ ਤੁਮਾਤੀ ॥

ਜਿਸ ਤੈਂਨੇ ਉਤਪਤ ਕਰੀ ਹੈ ਇਸਕੇ ਪਰਕਾਰ ਕੇ ਤੂੰ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸਭ ਖੇਲ (ਤੁਮਾਤੀ) ਤੇਰਾ ਹੈ ॥ ਵਾ (ਤੁਮਾਤੀ) ਤੁਮਾਰਾ ਅਰਤੀਆ ਜੋ ਮਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਪ ਅਸੰਗ ਹੈਂ ਮਾਇਆ ਕਰ ਅਰੋਪਤ ਈਸ੍ਵਰ ਪੁਨਾ ਤੁਮਾਰੇ ਮੈ ਹੈ ॥

ਇਕਿ ਆਵਹਿ ਇਕਿ ਜਾਹਿ ਉਠਿ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮਰਿ ਜਾਤੀ ॥

ਏਕ (ਆਵਹਿ) ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਉਠ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਜਨਮਤੀ ਮਰਤੀ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੰਗਿ ਚਲੂਲਿਆ ਰੰਗਿ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਰੰਗ (ਚਲੂਲਿਆ) ਗਾੜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਤਮਾਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਸਰਬ ਰੰਗੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰਤੀ ਹੈ ॥

ਸੋ ਸੇਵਹੁ ਸਤਿ ਨਿਰੰਜਨੋ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਖ ਜੋ ਸਤ ਔਰ ਮਾਇਆ ਸੇ ਰਹਤ ਸੁੱਧ ਸਰੂਪ ਤੇਰਾ ਹੈ ਸੋ ਸੇਵਨ ਕਰਾਂ ॥ ਵਾ ਅਨੇਕ (ਬਿਧਾਤੀ)

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਿਧ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੀ ਤੇਰੀ ਸਕਤੀ ਹੈ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਆਪਿ ਸੁਜਾਣੁ ਹੈ ਵਡ ਪੁਰਖੁ ਵਡਾਤੀ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਚਤੁਰ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਡਿਆਂ ਸੇ ਵਡਾ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੀ(ਤੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਾਇਆ ਭੀ ਵਡੀ ਹ

ਜੋ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਤੁਧੁ ਧਿਆਇਦੇ ਮੇਰੇ ਸਚਿਆ ਬਲਿ ਬਲਿ ਹਉ ਤਿਨ ਜਾਤੀ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਸੱਚ ਸਰੂਪ ਜੋ ਮਨ ਚਿੱਤ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੀ ਜਾਤੀ ਉਪਰ ਸੇ ਬਲਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਉਸ ਦਾਸੀ ਕਾ ਜਾਤੀ ਕੁਲ ਸਦਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਉਸ ਕੀ ਮਹਮਾ ਅਕਥਨੀਜ ਹੈ ਅਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧॥ ਜੀਉ ਪਾਇ ਤਨੁ ਸਾਜਿਆ ਰਖਿਆ ਬਣਤ ਬਣਾਇ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਪੰਚ ਤਤ ਕੇ ਸਰੀਰ ਰਚ ਕਰ (ਜੀਉ ਪਾਇ) ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਕੋ ਧਾਰਣ ਕੀਆ ॥ ਪੁਨਾ ਐਸੀ ਬਨਤ ਬਣਾਇਕੇ ਰਖਜਾ ਹੈ ॥

ਅਖੀ ਦੇਖੈ ਜਿਹਵਾ ਬੋਲੈ ਕੰਨੀ ਸੁਰਤਿ ਸਮਾਇ ॥

ਤਿਸਕੀ ਸਤਾ ਕਰ ਆਖੋਂ ਸੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਹਬਾ ਕਰ ਬੋਲਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਕਾਨੋਂ ਮੇ ਸੁਨਣੇ ਕੀ ਗਜਾਤ ਸਮਾਈ ਹੈ॥

ਪੈਰੀ ਚਲੈ ਹਥੀ ਕਰਣਾ ਦਿਤਾ ਪੈਨੈ ਖਾਇ ॥

ਔਰ ਚਰਨੋਂ ਕਰ ਚਲਤਾ ਹੈ ਹਾਥੋਂ ਕਰ ਕਰਮ ਕਾ ਕਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਸੀ ਕਾ ਦੀਆ ਪਹਰਤਾ ਖਾਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਨਿ ਰਚਿ ਰਚਿਆ ਤਿਸਹਿ ਨ ਜਾਣੈ ਅੰਧਾ ਅੰਧੁ ਕਮਾਇ ॥

ਜਿਸ ਨੈ ਤੱਤੋਂ ਕੋ ਰਚ ਕਰ ਤੱਤੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਰੀਰ ਕੋ (ਰਚਿਆ) ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ਯਾਂਤੇ (ਅੰਧਾ) ਅਗਜਾਨੀ ਜੀਵ (ਅੰਧ) ਮੰਦ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇਹ ਮੈਂ ਹੰਅਭਿਮਾਨ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਾ ਭਜੈ ਤਾ ਠੀਕਰੁ ਹੋਵੈ ਘਾੜਤ ਘੜੀ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜਬ (ਭਜੈ) ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਠੀਕਰ ਹੋਵੈ ਅਰਥਾਤ ਫੂਟੇ ਪਾਤ੍ਰ ਕੇ ਟੁਕੜੇ ਵਤ ਨਿਕੰਮੀ ਹੋਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਇਸ ਕੀ ਬਨਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਨਤੀ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਨਾਹਿ ਪਤਿ ਪਤਿ ਵਿਣੁ ਪਾਰਿ ਨ ਪਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪਤਿ ਨਹੀਂ ਇੱਜਤ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪਾਰ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ॥ ਇਜਤ ਕਾ ਭਾਵ ਆਤਮਗਯਾਨ ਹੈ॥ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਸੇ ਸਿਖੋਂਨੇ ਮਨਮੁਖ ਕਾ ਲਖਣ ਪੂਛ ਤਿਸਕਾ ਉੱਤਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥੧ ।

ਮਃ ੨ ॥ ਦੇਦੇ ਥਾਵਹੁ ਦਿਤਾ ਚੰਗਾ ਮਨਮੁਖ ਐਸਾ ਜਾਣੀਐ ॥

ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ (ਥਾਵਹੁ) ਨਾਲੋਂ ਦੀਆ ਹੁਆ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਉਤਮ ਮਾਨਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹਿ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਕਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਮਨਮੁਖ ਐਸਾ ਜਾਨ ਲੈਨਾ॥

ਸੁਰਤਿ ਮਤਿ ਚਤੁਰਾਈ ਤਾਕੀ ਕਿਆ ਕਰਿ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀਐ ॥

(ਸੁਰਤਿ) ਗਯਾਨ ਔਰ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ॥ ਪੁਨਾ ਅਨੇਕ ਤਰਾਂ ਕੀ ਜੋ ਚਾਤ੍ਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਬੇਮੁਖ ਕੀ ਕਿਆ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਕਰ (ਆਖ) ਮੁਖ ਸੇ ਵਖਿਆਨ ਕਰੀਏ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਜਾਤੀ (ਆਖ) ਗੁਰੂ ਸੰਕੇਤਕ ਮੁਖ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਹਿਕੈ ਕਰਮ ਕਮਾਵੈ ਸੋ ਚਹੁਕੁੰਡੀ ਜਾਣੀਐ ॥

ਅੰਤਰ ਬੈਠ ਕਰ ਕੋਈ ਕਰਮ ਕਰੇ ਸੋ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਮੇਂ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਧਰਮੁ ਕਮਾਵੈ ਤਿਸੁ ਧਰਮੁ ਨਾਉ ਹੋਵੈ ਪਾਪਿ ਕਮਾਣੈ ਪਾਪੀ ਜਾਣੀਐ ॥

ਯਾਂਤੇ ਜੋ ਧਰਮ ਰੂਪ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਧਰਮਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਾਪ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਾਪੀ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਖੇਲ ਕਰਹਿ ਸਭ ਕਰਤੇ ਕਿਆ ਦੂਜਾ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀਐ ॥

ਹੇ ਕਰਤੇਪੁਰਖ ਤੂੰ ਆਪਹੀ ਸਭ ਖੇਲ ਕਰਰਹਿਆ ਹੈਂ। ਦੂਸਰਾ ਮੁਖਸੇ ਕਹਕਰ ਕਜਾ ਸੁਨਾਈਏ ਭਾਵਏਹਿ ਦੂਜਾਕੋਈ ਨਾਹੀਂ।

ਜਿਚਰੁ ਤੇਰੀ ਜੋਤਿ ਤਿਚਰੁ ਜੋਤੀ ਵਿਚਿ ਤੂ ਬੋਲਹਿ
ਵਿਣੁ ਜੋਤੀ ਕੋਈ ਕਿਛੁ ਕਰਿਹੁ ਦਿਖਾ ਸਿਆਣੀਐ ॥

ਜਬ ਤਕ ਤੇਰੀ ਜੋਤ ਸਰੀਰ ਬੀਚ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਹੇ ਜੋਤੀ ਤੂੰ ਹੀ ਬੀਚ ਬੋਲਤਾ ਹੈਂ ਕਿਉ ਕਿ ਹੇ ਜੋਤੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕੁਛ ਕਰੇ ਤੋ ਮੈਂ ਤਿਸ ਚਤਰ ਕੋ ਦੇਖਾਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁਛ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਵਾ ਹੇ ਜੀਵ ਜਬ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਕ ਤੇਰੀ ਦੇਹਿ ਮੈਂ ਜੋਤੀ ਕੀ ਤ ਤੈ ਤਬ ਤਕ ਤੂੰ ਬੋਲਤਾ ਹੈਂ ਬਿਨ ਜੋਤੀ ਤੇ ਕੋਈ ਕਮ ਕਿਛੁ ਥੋੜਾ ਭੀ(ਕਰਿਹੁ) ਕਰ ਸਕੇ ਤੌ ਪਛਾਣ ਕੇ ਤੁਮ ਕੋ ਅ ਭਾਵ ਤੌ ਤੇਰੇ ਕੋ ਚਤੁਰ ਕਹੀਏ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖ ਰੀ ਆਇਆ ਹਰਿ ਇਕੋ ਸੁਘੜੁ ਸੁਜਾਣੀਐ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਅਤੀ ਚਤੁਰ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਇਕੋ ਤੂੰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਇਆ ਹੈਂ ॥੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਤੁਧ ਆਪੈ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਕੈ ਤੁਧ ਆਪੇ ਧੰਧੈ ਲਾਇਆ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੈ ਆਪ ਹੀ ਜਗਤ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਤੈਂ ਆਪਹੀ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈ ਲਾਇਆ ਹੈ।

ਮੋਹ ਠਗਉਲੀ ਪਾਇਕੈ ਤੁਧੁ ਆਪਹੁ ਜਗਤੁ ਖੁਆਇਆ ॥

ਪੁਨਾ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਠਗ ਬੂਟੀ ਪਾਇਕੇ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਸੇ ਜਗਤ ਕੋ (ਖੁਆਇਆ) ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ॥

ਤਿਸਨਾ ਅੰਦਰਿ ਅਗਨਿ ਹੈ ਨਹ ਤਿਪਤੈ ਭੁਖਾ ਤਿਹਾਇਆ ॥

ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਭੁਖਾ ਤਿਹਾਇਆ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਖਾਨ ਪਾਨ ਮਾਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਭੀ ਦੀਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਸਹਸਾ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਆਇਆ ਜਾਇਆ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਸੰਸਾ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਜਨਮ ਕਰ ਆਇਆ ਮਰ ਕਰ ਜਾਇਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੋਹੁ ਨ ਤੁਟਈ ਸਭਿ ਥਕੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਧਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੋਹ ਤੁਟਤਾ ਨਹੀਂ ਸਭ ਪੁਰਸ਼ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਕਮਾਇ ਕਰ ਥਕੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਸੁਖਿ ਰਜਾ ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਇਆ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਇਆ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਕਰ ਨਾਮ ਧਿਆਉਣੇ ਸੇ ਆਤਮ ਸੁਖ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਆ ॥

ਕੁਲ ਉਧਾਰੇ ਆਪਣਾ ਧੰਨੁ ਜਣੇਦੀ ਮਾਇਆ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਅਪਨੇ ਕੁਲ ਕੋ ਉਧਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਉਤਪਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਮਾਤਾ ਭੀ ਧੰਨ ਹੈ ॥

ਸੋਭਾ ਸੁਰਤਿ ਸੁਹਾਵਣੀ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਕੀ (ਸੁਰਤਿ) ਗਜਾਤ ਔਰ ਸੋਕਾ (ਸੁਹਾਵਣੀ) ਸੋਭਨੀਕ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਸਫਲੀ ਹੈ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਆ ਕਿ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਅਰ ਕੈਸੇ ਮਿਲਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ।

ਸਲੋਕ ਮਃ ੨ ॥ ਅਖੀ ਬਾਝਹੁ ਵੇਖਣਾ ਵਿਣੁ ਕੰਨਾ ਸੁਨਣਾ ॥

ਏਨਾਂ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਰਤੀ ਸਿਮ੍ਰਤੀ ਦੁਆਰੇ ਦੇਖਨਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਇਨ ਅਸਥੂਲ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੂਧਾ ਰੂਪੀ ਕੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਨਣਾ ਕਰੀਏ ॥

ਪੈਰਾ ਬਾਝਹੁ ਚਲਣਾ ਵਿਣੁ ਹਥਾ ਕਰਣਾ ॥

ਇਨ ਅਸਥੂਲ ਪੈਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਰੂਪੀ ਪੈਰਾਂ ਕਰਕੇ ਚਲਣਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਅਸਥੂਲ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਾਨਸੀ ਪੂਜਾ ਰੂਪ ਕਰਤੱਬ ਕਰੀਏ ॥

ਜੀਭੈ ਬਾਝਹੁ ਬੋਲਣਾ ਇਉ ਜੀਵਤ ਮਰਣਾ॥ਨਾਨਕ ਹੁਕਮ ਪਛਾਣਕੈ ਤਉ ਖਸਮੈ ਮਿਲਣਾ॥

ਅਸਥੂਲ ਜਿਹਬਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਜਿਹਬਾ ਕਰ ਤਿਸਕਾ ਜਸ ਬੋਲਣਾ ਕਰੀਏ ॥ ਵਾ ਨਿਰਗੁਨ ਹੋਣੇ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਖਾਂ ਕੰਨਾਂ ਪੈਰਾਂ ਹਥਾਂ ਜਿਹਬਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਔਰ ਵੈਰਾਟ ਰੂਪ ਕਰ ਦੇਖਤਾ ਸੁਨਤਾ ਚਲਤਾ ਕਰਤਾ ਬੋਲਤਾ ਸੋਈ ਹੈ ॥ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਹੁਕਮ ਪਛਾਨ ਕੇ ਜਬ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਣਾ ਹੋਵੇ ਤਬ ਮਾਲਕ ਕਉ ਮਿਲਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਜਗਆਸੂ ਕਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥

ਮਃ ੨ ॥ ਦਿਸੈ ਸੁਣੀਐ ਜਾਣੀਐ ਸਾਉ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਜਿਸਨੇ ਜਗਤ ਉਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਰੁਤੀ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ਦੁਆਰਾ (ਦਿਸੈ) ਸਾਮਾਨਜ ਰੂਪ ਸੇ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸੁਣੀਦਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਅਨਭਵ ਕਰ ਜਾਣੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜੜ ਸੰਘਾਤ ਕੋ ਚੇਤਨ ਕਰਕੇ ਵਰਤਾਵੈ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਕੀ ਸੱਤਾ ਕਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਦੀਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਜਾਣੀਐ) ਗਜਾਤ ਸਕਤੀ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਭ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਸਭ ਕੀ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਸਭ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ (ਸੁਆਉ) ਸੁਆਦ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ॥ ਵਾ ਜੋ ਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਦਿਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾਂ ਕਾਨੋਂ ਕਰ ਸੁਣੀਦਾ ਹੈ ਅਰੁ ਨਾਂ ਮਨ ਕਰ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਨਾ ਤਿਸ ਦਾ ਸੁਆਦੁ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਕੀ ਕਾਰਣੁ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਰੁਹਲਾ ਟੁੰਡਾ ਅੰਧੁਲਾ ਕਿਉ ਗਲਿ ਲਗੈ ਧਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ (ਰੁਹਲਾ) ਪਿੰਗਲਾ ਹੈ (ਟੁੰਡਾ) ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਅੰਧਲਾ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ॥ ਸੋ ਜੀਵ (ਧਾਇ) ਦੌੜ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਗਲ ਕਿਉਂਕਰ ਮਿਲੇ ਔਰ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਕੈਸੇ ਪਾਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਭੇਦ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ॥ ਜੇ ਸਿਖ ਕਹੇ ਵਹੁ ਕੌਨ ਅੰਗ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਰ ਕੰਤ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈ ਕੇ ਚਰਣ ਕਰ ਭਾਵ ਕੇ ਲੋਇਣ ਸੁਰਤਿ ਕਰੇਇ ॥

ਭੈ ਕੇ ਚਰਣ ਕਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਹਾਥ ਕਰੇ ਔਰ (ਲੋਇਣ) ਨੇਤ੍ਰ (ਸੁਰਤਿ) ਗਯਾਨ ਦੇ ਕਰੇ॥

ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਸਿਆਣੀਏ ਇਵ ਕੰਤ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਚਤੁਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੰਤਕਾ ਇਸਤਰਾਂ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੂ ਏਕੁ ਹੈ ਤੁਧੁ ਦੂਜਾ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੂੰ ਸਦਾ ੨ ਏਕ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਖੇਲ ਰੂਪ ਜਗਤ ਤੈਂ ਮਾਇਆ ਦ੍ਵਾਰਾ (ਰਚਾਇਆ) ਉਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਗਰਬੁ ਉਪਾਇਕੈ ਲੋਭੁ ਅੰਤਰਿ ਜੰਤਾ ਪਾਇਆ ॥

ਜੀਵੋਂਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਗਰਬ ਲੋਭਆਦਿ ਅਵਗੁਣੋਂਕਾ ਸਮਦਾਇ ਤਿਨ ਜੀਵੋਂਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਪਾਇ ਦੀਆਹੈ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਖੁ ਤੂ ਸਭ ਕਰੇ ਤੇਰਾ ਕਰਾਇਆ ॥

ਜੈਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੇ ਤਿਵੈਂ ਤੂੰ ਰਖ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰਾ ਕਰਾਇਆ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਨਾ ਬਖਸਹਿ ਮੇਲਿ ਲੈਹਿ ਗੁਰਮਤੀ ਤੁਧੈ ਲਾਇਆ ॥

ਇਕਨਾ ਕੋ ਗੁਰ ਸਿਖਆ ਮੈਂ ਤੈਨੇ ਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਬਖਸ ਕਰ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਖੜੇ ਕਰਹਿ ਤੇਰੀ ਚਾਕਰੀ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਹੋਰੁ ਨ ਭਾਇਆ॥

ਏਕ ਪੁਰਸ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਕਰ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇਂ ਹੈਂ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾ ਤਿਨ ਕੋ ਔਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਹੋਰੁ ਕਾਰ ਵੇਕਾਰ ਹੈ ਇਕਿ ਸਚੀ ਕਾਰੈ ਲਾਇਆ ॥

ਜਿਨ ਇਕ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਤੈਂ ਸਚੀ ਕਾਰ ਭਗਤੀ ਮੈ ਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਔਰ ਕਾਰ ਕੋ ਬਿਅਰਥ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਪੁਤ ਕਲਤੁ ਕੁਟੰਬੁ ਹੈ ਇਕਿ ਅਲਿਪਤੁ ਰਹੇ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਇਆ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਕਰਤਤ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਕੁਟੰਬ ਮੈ ਅਲਿਪਤ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਓਹਿ ਅੰਦਰਹੁ ਬਾਹਰਹੁ ਨਿਰਮਲੇ ਸਚੇ ਨਾਇ ਸਮਾਇਆ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਹੋ ਸਰੇ ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਵਿਖੇ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਉਜਲੇ ਅਰਥਾਤ ਪਾਪ ਕਰਮ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥ ਸਿਧੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਅਚਲ ਮੈਂ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥ ਸੁਇਨੇ ਕੈ ਪਰਬਤਿ ਗੁਫਾ ਕਰੀ ਕੈ ਪਾਣੀ ਪਇਆਲਿ ॥

ਸਿਧੀ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਪਰ ਜਾਕਰ ਗੁਫਾ ਕਰੀਏ (ਕੈ) ਅਥਵਾ ਪਾਣੀ ਹਾੜੇ ਪਤਾਲ ਮੈਂ ਕਰੀਏ ॥

ਕੈ ਵਿਚ ਧਰਤੀ ਕੈ ਅਕਾਸੀ ਉਰਧਿ ਰਹਾ ਸਿਰਿ ਭਾਰਿ ॥

ਅਥਵਾ ਧਰਤੀ ਕੇ ਮਧ ਗੁਫਾ ਕਰੀਏ ਅਥਵਾ ਅਕਾਸ ਮੈ ਜੋ ਲੋਕ ਹੈਂ ਮਹਰਜਨ ਸਤ ਤਪ ਤਿਨ ਮੈਂ ਜਾਇ ਰਹੀਏ ਅਥਵਾ (ਉਰਧਿ) ਊਪਰਕੋ ਚਰਨ ਕਰ ਖੜਾ ਰਹਾਂ ਸਿਰ ਭਾਰ ਹੋਕੇ ਜਿਸਕੋ ਕਪਾਲੀ ਆਸਣ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪੁਰੁ ਕਰਿ ਕਾਇਆ ਕਪੜੁ ਪਹਿਰਾ ਧੋਵਾ ਸਦਾ ਕਾਰਿ ॥

ਦੇਹ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰਕੇ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਰਾਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਐਸਾ ਸੰਜਮੀ ਹੋਵਾਂ ਅਪਨਾ ਅੰਗ ਭੀ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨ ਦੇਖਾਵਾਂ(ਧੋਵਾ) ਨੇਤੀ ਧੋਤੀ ਕਰਮ ਕਰਾਂ ਅਰਥਾਤ ਜੋਗ ਸਾਧਨਾ ਸਦਾ ਹੀ ਐਸੀ ਕਾਰ ਕਰਾਂ ॥

ਬਗਾ ਰਤਾ ਪੀਅਲਾ ਕਾਲਾ ਬੇਦਾ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰ ॥

ਬਗਾ ਸ੍ਵੇਤ ਰੂਪ ਸਿਆਮ ਬੇਦ (ਰਤਾ) ਰੰਗ (ਪੀਆਲਾ) ਜੁਜਰ (ਕਾਲਾ) ਅਥਰਬਣ ਇਨ ਬੇਦੋਂ ਕਾ ਪੁਕਾਰ ਅਰਥਾਤ ਪਾਠ ਭੀ ਕਰੀਏ ਵਾ ਭਾਗਵਤ ਮੈਂ ਜੋ ਚਾਰ ਜੁਗ ਕੇ ਅਵਤਾਰੋਂ ਕੇ ਚਾਰ ਰੰਗ ਲਿਖੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਧਿਯਾਨ ਸਹਤ ਬੇਦੋਂ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰੀਏ ॥

ਹੋਇ ਕੁਚੀਲੁ ਰਹਾ ਮਲੁ ਧਾਰੀ ਦੁਰਮਤਿ ਮਤਿ ਵਿਕਾਰ ॥

ਔ (ਕੁਚੀਲ) ਕੁਤਸਤ ਬਸਤ੍ਰਾਂ ਵਾਲਾ ਹੋਕੇ ਸਰੀਰ ਪਰ ਭੀ ਮਲ ਧਾਰੀ ਰਹਾਂ ਯਦਪਿ ਜੀਵ ਇਤਨੇ ਕਰਮ ਕਰੇ ਜੇਕਰ ਬੁਧੀ ਮੈ ਖੋਟੀ ਸਿਖਿਆ ਹੈ ਤਬ ਪੂਰਬੋਕਤ ਤਿਨਕੇ ਕਰਮ ਸਭ ਵਿਕਾਰ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅਰਥ ਹੈਂ ॥ ਜੇ ਸਿਧ ਕਹੇ ਕਿ ਆਪਕਾ ਮਤ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪਨੇ ਆਪਕੋ ਕਜਾ ਮਾਨਤੇ ਹੋ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾ ਹਉ ਨਾ ਮੈ ਨਾ ਹਉ ਹੋਵਾ ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾ ਮੈਂ ਭੂਤ ਕਾਲ ਮੈ ਥਾ ਨਾ ਕਿਛੁ ਅਬ ਹੀ ਬਣਾ ਹੂੰ ਨਾ ਮੈ ਭਵਿਖਤ ਮੇ ਹੀ ਹੋਵਾਂ ਗਾ ਹਮ ਤੋ (ਸਬਦ) ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹਾਂ ॥ ਸਿਧੋਂ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੀਵ ਦੁਖੀ ਕੈਸੇ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸੁਖੀ ਕੈਸੇਹੋਵੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਵਸਤ੍ਰ ਪਖਾਲਿ ਪਖਾਲੇ ਕਾਇਆ ਆਪੇ ਸੰਜਮਿ ਹੋਵੈ ॥

ਬਸਤ੍ਰ (ਪਖਾਲ) ਧੋ ਲੈਣੇ ਪੁਨਾ ਦੇਹ ਧੋ ਲੈਣੀ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸੰਜਮੀ ਹੋ ਬੈਠਣਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਪਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਮਾਨਣਾ ॥

ਅੰਤਰਿ ਮੈਲੁ ਲਗੀ ਨਹੀ ਜਾਣੈ ਬਾਹਰਹੁ ਮਲਿ ਮਲਿ ਧੋਵੈ ॥

ਅੰਤ੍ਰ ਕੀ ਮੈਲ ਅਰਥਾਤ ਭੇਦ ਵਾਦ ਕੀ ਵਾ (ਅੰਤਰਿ) ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਮੈ ਜੋ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਲਗੀ ਹੁਈ ਹੈ ਉਸਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਬਾਹਰ ਸੈ ਮਲ ਮਲ ਕਰ ਧੋਵਤਾ ਹੈ ॥

ਅੰਧਾ ਭੂਲਿ ਪਇਆ ਜਮਜਾਲੇ ॥

ਅਗਯਾਨੀ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੁਆ ਜਮ ਕੇ ਜਾਲ ਮੈ ਪੜਾ ਹੈ ॥

ਵਸਤੁ ਪਰਾਈ ਅਪੁਨੀ ਕਰਿ ਜਾਨੈ ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਦੁਖੁ ਘਾਲੇ ॥

ਦੇਹ ਪਰਾਈ ਵਸਤੂ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਇਸਕੇ ਅਭਮਾਨੀ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ॥ ਜਥਾ ਗੁਰੂ ਵਾਕ ਜਲ ਕੂਕਰ ਭਸਮੇ ਹੀ ॥ ਤਿਸ ਦੇਹ ਕੋ ਅਪਨੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੈ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਏਹੁ ਤੋ ਦੁਖ ਪਾਵਨੇ ਕਾ ਪਰਕਾਰ ਕਹਾ ਹੈ ਅਬ ਸੁਖੀ ਹੋਨੇ ਕਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਤੁਟੈ ਤਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵ ਕਾ(ਹਉਮੈ)ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਪੜਦਾ ਟੁਟ ਜਾਵੇ ਤਬ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰੇ ॥

ਨਾਮੁ ਜਪੇ ਨਾਮੋ ਅਰਾਧੇ ਨਾਮੇ ਸੁਖਿ ਸਮਾਵੈ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੈ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਸੁਖ ਮੈ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਕਾਇਆ ਹੰਸਿ ਸੰਜੋਗੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਕਾਇਆ ਔਰ (ਹੰਸ) ਜੀਵ ਕਾ ਸੰਜੋਗੁ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਮੇਲਮੇ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨਹੀ ਕੀਆ ਵਿਜੋਗੁ ਜਿਨਿ ਉਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਉਪਜਾਯਾ ਥਾ ਤਿਸ ਨੇ ਹੀ (ਵਿਯੋਗ) ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੋ ਸਰੀਰ ਸੇ ਭਿੰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮੂਰਖੁ ਭੋਗੀ ਭੋਗੁ ਦੁਖ ਸਬਾਇਆ ॥

ਮੂਰਖ ਐਸੇ ਭੋਗ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ (ਸਬਾਇਆ) ਅਧਕ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਖਹੁ ਉਠੇ ਰੋਗ ਪਾਪ ਕਮਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਸੁਖ ਕੀ ਅਧਕਤਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪਾਪ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸੁਖ ਤੇ ਰੋਗ ਉਦੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਖਹੁ ਸੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਉਪਾਇ ਖਪਾਇਆ ॥

ਹਰਖ ਸੇ ਸੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੰਜੋਗ ਹੋਕਰ ਵਿਜੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸਤਰਾਂ ਜਗਤ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਨਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਮੂਰਖ ਗਣਤ ਗਣਾਇ ਝਗੜਾ ਪਾਇਆ ॥

ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਗਣਾਇ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਝਗੜਾ ਪਾ ਰਖਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਥਿ ਨਿਬੇੜੁ ਝਗੜੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਜਿਨਕਾ ਸਤਿਗੁਰੋ ਕੇ ਹਾਥ ਮੇ ਨਬੇੜਾ ਇਨਸਾਫ ਆਯਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਝਗੜਾ ਚੁਕਾ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਤ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਗੁ ਨ ਚਲੈ ਚਲਾਇਆ ॥ ੪ ॥

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਜੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਫਿਰਿਆ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਕਰਮ ਫਲ ਭੋਗੇ ਬਿਨਾਂ ਮਿਟਤਾ ਨਹੀਂ ॥ ੪ ॥ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰ ਨਿਵਾਜ ਪੜਾਉਣੇ ਵਾਲੇ ਕਾਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਕਈ ਸਲੋਕ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਮੁਰਦਾਰ ਖਾਇ ॥

ਹੇ ਕਾਜੀ ਜੋ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕਰ ਖਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਰਦਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਹਰਾਮ ਖਾਣਾ ਹੈ ॥

ਅਵਰੀ ਨੋ ਸਮਝਾਵਣਿ ਜਾਇ ॥ ਮੁਠਾ ਆਪਿ ਮੁਹਾਏ ਸਾਥੈ॥

ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਕੋ ਸਮਝਾਵਨੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਝੂਠ ਨ ਬੋਲੋ ਸੋ ਆਪ ਤੋ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਨੇ ਠਗਿਆ ਹੈ ਸੰਗੀਆਂ ਕੋ ਠਗਾਵਤਾ ਹੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਐਸਾ ਆਗੂ ਜਾਪੈ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਾਜੀ ਤੂੰ ਐਸਾ (ਆਗੂ) ਅਰਥਾਤ ਮੁਖੀਆ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈਂ ।

ਜਿਸਦੈ ਅੰਦਰਿ ਸਚੁ ਹੈ ਸੋ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਮੁਖਿ ਸਚੁ ਅਲਾਏ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸਚਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਸਚਾ ਨਾਮ ਸੁਖ ਸੇ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ (ਅਲਾਏ)ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ॥

ਓਹ ਹਰਿ ਮਾਰਗਿ ਆਪਿ ਚਲਦਾ ਹੋਰਨਾ ਨੋ ਹਰਿ ਮਾਰਗਿ ਪਾਏ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸਤੇ ਆਪ ਚਲਤਾ ਹੈ ਔਰੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਜੇ ਅਗੈ ਤੀਰਥੁ ਹੋਇ ਤਾ ਮਲੁ ਲਹੈ ਛਪੜਿ ਨਾਤੈ ਸਗਵੀ ਮਲੁ ਲਾਏ ॥

ਜੇ ਕਰ ਅਗੈ ਤੀਰਥੁ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਹੋਵੇ ਤੌ ਪਾਪ ਮੈਲ ਦੂਰ ਹੋਵੇ ਛਪੜ ਨਾਉਣੇ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਖੋਟਿਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਸਗਵੀ) ਉਲਟੀ ਮੈਲ ਲਗ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਤੀਰਥੁ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ॥

ਤੀਰਥ ਰੂਪ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ ॥

ਓਹੁ ਆਪਿ ਛੁਟਾ ਕੁਟੰਬ ਸਿਓ ਦੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਛਡਾਏ ॥

ਸੋ ਗੁਰੂ ਆਪ ਕੁਟੰਬ ਸਤਿਹ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਮੁਕਤ ਹੁਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੇਕਰ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਮੁਕਤ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਜੋ ਆਪਿ ਜਪੈ ਅਵਰਾ ਨਾਮੁ ਜਪਾਏ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਜਨ ਕੇ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਆਪ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ॥ ਔਰੋਂ ਕੋ ਜਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਇਕ ਕੰਦ ਮੂਲੁ ਚੁਣਿ ਖਾਹਿ ਵਣ ਖੰਡਿ ਵਾਸਾ ॥

ਏਕ (ਕੰਦ) ਫਲ (ਮੂਲ) ਜੋ ਪ੍ਰਿਥੀ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਕੋ ਚੁਣ ਕੇ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ਬਨ ਕੇ ਖੰਡ ਅਰਥਾਤ ਬਨ ਕੇ ਕਿਸੀ ਟੁਕੜੇ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਇਕ ਭਗਵਾ ਵੇਸੁ ਕਰਿ ਫਿਰਹਿ ਜੋਗੀ ਸੰਨਿਆਸਾ ॥

ਏਕ ਭਗਵਾ ਵੇਸ ਕਰਕੇ ਜੋਗੀ ਔ ਸੰਨਿਆਸ ਮਤ ਧਾਰ ਕੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅੰਦਰਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬਹੁਤੁ ਛਾਦਨ ਭੋਜਨ ਕੀ ਆਸਾ ॥

ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਬਹੁਤ ਹੈ ਭੋਜਨ ਔਰ (ਛਾਦਨ) ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਰਹਤੀ ਹੈ ॥

ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ਨ ਗਿਰਹੀ ਨ ਉਦਾਸਾ ॥

ਉਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਨ ਗ੍ਰਿਹਸਥੀ ਹੈਂ ਨ ਤਿਆਗੀ ਹੈਂ ॥

ਜਮ ਕਾਲੁ ਸਿਰਹੁ ਨ ਉਤਰੈ ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਮਨਸਾ ॥

(ਜਮ) ਜਨਮਣਾ (ਕਾਲ) ਮਰਣਾ ਵਾ ਜਮ ਜੋ (ਕਾਲ) ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਸਿਰ ਸੇ ਨਹੀਂ ਉਤ੍ਰਤਾ ਕਿਉਂਕਿ (ਤ੍ਰਿਬਿਧ) ਰਜੋ ਤਮੋ ਸਤੋ ਰੂਪ (ਮਨਸਾ) ਵਾਸਨਾ ਰਹਤੀ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਕਾਲੁ ਨ ਆਵੈ ਨੇੜੈ ਜਾ ਹੋਵੈ ਦਾਸਨਿਦਾਸਾ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਲੇਕਰ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋਵੇ ਤਬ ਕਾਲ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ॥

ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਸਚੁ ਮਨਿ ਘਰ ਹੀ ਮਾਹਿ ਉਦਾਸਾ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆਂ ਹੈ ਸੋ ਘਰ ਮੈਂ ਹੋਤੇ ਹੀ ਉਦਾਸ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਨਿ ਆਪਣਾ ਸੇ ਆਸਾ ਤੇ ਨਿਰਾਸਾ ॥ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਸਾ ਸੇ ਨਿਰਾਸ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥ ਜੇ ਰਤੁ ਲਗੈ ਕਪੜੈ ਜਾਮਾ ਹੋਇ ਪਲੀਤੁ ॥

ਹੇ ਕਾਜੀ ਜੇਕਰ (ਰਤੁ) ਰੁਧਰ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਲਗ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਕਹਤੇ ਹੋ ਜਾਮਾ ਪਲੀਤ ਅਰਥਾਤ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਗਯਾ ॥

ਜੋ ਰਤੁ ਪੀਵਹਿ ਮਾਣਸਾ ਤਿਨ ਕਿਉ ਨਿਰਮਲ ਚੀਤੁ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਦਾ ਰਤੁ ਪੀਂਦੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਚਿਤ ਨਿਰਮਲ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਰਿਸਵਤ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਚਿਤੁ ਸਦਾ ਅਸੁਧੁ ਰਿਹਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਉ ਖੁਦਾਇ ਕਾ ਦਿਲਿ ਹਛੈ ਮੁਖਿ ਲੇਹੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਧ ਚਿਤ ਹੋਕਰ ਮੁਖ ਸੇ ਖੁਦਾ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਵਰ ਦਿਵਾਜੇ ਦੁਨੀ ਕੇ ਝੂਠੇ ਅਮਲ ਕਰੇਹੁ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੇ (ਦਿਵਾਜੇ) ਦਿਖਾਵੇ ਵਾ ਦਾਵੇ ਔਰ ਅਮਲ ਅਰਥਾਤ ਹੁਕਮ ਕਰਤੇ ਹੋ ਸੋ ਸਭ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥ ਕਾਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪਨੇ ਭੀ ਤੋ ਕੁਛ ਆਪ ਕੋ ਮਾਨਾ ਹੋਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਃ ੧ ॥ ਜਾ ਹਉ ਨਾਹੀ ਤਾ ਕਿਆ ਆਖਾ ਕਿਹੁ ਨਾਹੀ ਕਿਆ ਹੋਵਾ ॥

ਜਾਂ ਮੈ ਨਾਹੀ ਤਾਂ ਆਪ ਕੋ ਕਿਆ ਆਖਾਂ ਜੋ ਕਹੇ ਪੀਛੇ ਮਾਨਿਆਂ ਹੋਵੇ ਗਾ ਯਾ ਆਗੇ ਮਾਨੋ ਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਕਿਹੁ ਨਾਹੀ) ਪੂਰਬ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭੀ ਹਮ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਬਨੇ ਥੇ ਆਗੇ ਕਿਆ ਹੋਵਾਂਗਾ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ ॥ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ ॥

ਕੀਤਾ ਕਰਣਾ ਕਹਿਆ ਕਥਨਾ ਭਰਿਆ ਭਰਿ ਭਰਿ ਧੋਵਾਂ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਕਰਤਬ ਰੂਪ ਜਗਤ ਕਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜਸ ਜੋ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਪਾਪਾਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕਰ ਭਰਿਆ ਹੂਆ ਅੰਤਹਕਰਣ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲ ਵਾ ਜਸ ਰੂਪੀ ਪਾਨੀ ਕੇ ਅੰਜਲਿ ਵਾਕ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੂਪੀ ਵਾ ਸ੍ਵਾਸ ਰੂਪੀ ਅੰਸੇ ਭਰ ਭਰ ਕਰ ਤਿਸ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਵਤਾ ਹੂੰ ॥

ਆਪਿ ਨ ਬੂਝਾ ਲੋਕ ਬੁਝਾਈ ਐਸਾ ਆਗੂ ਹੋਵਾਂ ॥

ਆਪ ਤੋ ਸਮਝਾਨਾਂ ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਸਮਝਾਵਾਂ ਐਸਾ ਆਗੂ ਹੋਵਾਂ ਅਰਥਾਤ ਐਸੇ ਆਗੂ ਤੁਮ ਹੀ ਹੋ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਨਾਨਕ ਅੰਧਾ ਹੋਇਕੈ ਦਸੇ ਰਾਹੈ ਸਭਸੁ ਮੁਹਾਏ ਸਾਥੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗਯਾਨ ਨੇਤ੍ਰੋ ਸੇ ਹੀਨ ਹੋਕਰ ਮਾਰਗ ਦਸੇ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਤਾਂ ਅਪਨੇ ਸਭ ਸਾਥੀਓਂ ਕੋ ਮੁਹਾਏ ਅਰਥਾਤ ਠਗਾਵੇ ਗਾ ॥

ਅਗੈ ਗਇਆ ਮੁਹੇ ਮੁਹਿ ਪਾਹਿ ਸੁ ਐਸਾ ਆਗੂ ਜਾਪੈ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਐਸਾ ਆਗੂ ਤੂੰ (ਜਾਪੈ) ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਗੇ ਹੂਆ ਮੁਹੇ ਮੁਹ ਪਾਵੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਜਮੋਂ ਕੀ ਤਾੜਨਾ ਸਹਾਰੇਗਾ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਮਹਾਰੁਤੀ ਸਭ ਤੂੰ ਘੜੀ ਮੂਰਤ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮਹੀਨੇ ਰੁਤੀ ਘੜੀ (ਮੂਰਤ) ਮਹੂਰਤ ਸਰਬ ਰੂਪ ਵਾ ਸਭਨਾਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਵੀਚਾਰਿਆ ਹੈਂ ॥

ਤੂੰ ਗਣਤੈ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਸਚੇ ਅਲੰਖ ਅਪਾਰਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਸਚੇ ਤੂੰ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ॥

ਪੜਿਆ ਮੂਰਖੁ ਆਖੀਐ ਜਿਸੁ ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਹੰਕਾਰਾ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਖਾਣੇ ਕਾ ਲਬੁ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਲੋਭ ਪੁਨਾ ਹੰਕਾਰ ਹੈ ਸੋ ਪੜਿਆ ਹੂਆ ਭੀ ਮੂਰਖ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਉ ਪੜੀਐ ਨਾਉ ਬੁਝੀਐ ਗੁਰਮਤੀ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਪੜਨਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਬੁਝੀਏ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਖਟਿਆ ਭਗਤੀ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਲੇਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹੀ ਨਾਮ ਧਨ ਖਟਿਆ ਹੈ ਅਰ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਜੋ ਅੰਤਹਕਰਣ ਭਰੇ ਹੈਂ ਮਾਨੋਂ ਏਹੀ ਤਿਨ ਕਾ ਖਜਾਨਾਂ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿਆ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸਚਿਆਰਾ ॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਕੋ ਮੰਨਿਆਂ ਹੈ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਦਰ ਮੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਚਿਆਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਜਿਸਦਾ ਜੀਉ ਪਰਾਣੁ ਹੈ ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰਾ ॥

ਹੇ ਖਾਲਿਕਾ ਜਿਸ ਤੇਰਾ ਜੀਵ ਕੋ ਦੀਆ ਹੂਆ (ਪ੍ਰਾਣ) ਬਲ ਔਰ ਰਿਦੈ ਕੇ ਬੀਚ (ਜੋਤਿ) ਗਜਾਤ ਹੈ ॥

ਸਚਾ ਸਾਹੁ ਇਕ ਤੂੰ ਹੋਰੁ ਜਗਤੁ ਵਣਜਾਰਾ ॥ ੬ ॥

ਸੋ ਸਚਾ ਸ਼ਾਹੁ ਤੂੰ ਏਕ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਜਗਤ ਤੇਰਾ ਵਣਜਾਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਦੀਏ ਹੂਏ ਪਦਾਰਥ ਵਰਤਤੇ ਹੈਂ ॥੬॥

ਇਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਮੱਕੇ ਮੈਂ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਜੋ ਮੱਕੇ ਦਾ ਕਾਜੀ ਕਹੇ ਕਿ ਹਮ ਮਸੀਤ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਮੁਸੱਲਾ ਵਿਛਾ ਕਰ ਨਿਵਾਜ਼ ਕਲਮਾ ਕੁਰਾਨ ਪੜਤੇ ਹਾਂ ਹਲਾਲ ਖਾਤੇ ਹਾਂ ਸੁਨਤ ਰੋਜ਼ਾ ਕਾਬੇਕੀਜਿਆਰਤ ਕਰਤੇ ਹਾਂ ਪਯੰਬਰ ਹਮਾਰੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਗਾ॥ ਹਮ ਛੂਟ ਜਾਵੇਂ ਗੇ ਆਪ ਹਮਾਰੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਿਉਂ ਕਰਤੇ ਹੋ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥ ਮਿਹਰ ਮਸੀਤਿ ਸਿਦਕੁ ਮੁਸਲਾ ਹਕੁ ਹਲਾਲੁ ਕੁਰਾਣੁ ॥

ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਪਰ (ਮਿਹਰ) ਦਯਾ ਕਰਨੀ ਇਹੁ ਮਸੀਤ ਕਰ ਕਿਸੀ ਜੀਵ ਕਾ ਗਲਾ ਨ ਕਾਟ ਔਰ ਜੋ ਖੁਦਾ ਪਰ (ਸਿਦਕ) ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ॥ ਏਹ ਮੁਸੱਲਾ ਕਰ ਨਿਮਾਜ਼ ਕੇ ਵਕਤ ਬੈਠ ਵਿਛਾਉਣੇ ਵਾਲੀ ਸਫ ਕਾ ਨਾਮ ਮੁਸੱਲਾ ਹੈ ॥ ਅਪਨੇ ਹਕੁ ਕਾ ਜੋ ਖਾਣਾ ਏਹੀ ਹਲਾਲ ਹੈ ਅਰੁ (ਹਕੁ) ਸਚ ਬੋਲਣਾ ਹੀ ਕੁਰਾਣ ਕਾ ਪੜਨਾ ਹੈ ॥ ਹਕੁ ਪਦ ਹਲਾਲ ਔਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੁਰਾਨ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੈਣਾ ॥

ਸਰਮ ਸੁੰਨਤਿ ਸੀਲੁ ਰੋਜਾ ਹੋਹੁ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ॥

ਜੋ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਲਜਾ ਕਰਣੀ ਏਹੀ ਸੁਨਤ ਹੈ (ਸੀਲ) ਜਤ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਵਾ ਸੁਸੀਲ ਸੁਭਾਵ ਧਾਰਣ ਕਰਣਾ ਯਹ ਰੋਜਾ ਅਰਥਾਤ ਬਰਤ ਰਖ ਤਬ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋਵੇਂ ਗਾ ॥

ਕਰਣੀ ਕਾਬਾ ਸਚੁ ਪੀਰੁ ਕਲਮਾ ਕਰਮ ਨਿਵਾਜ ॥

ਕਰਣੀ ਅਰਥਾਤ ਜਪ ਤਪ ਏਹੀ (ਕਾਬਾ)ਮਕੇ ਕੀ ਜਾਰਤ ਹੈ ਸਚ ਰੂਪ ਖੁਦਾ ਕੋ ਜਾਨਣਾ ਏਹੀ ਪੀਰ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਔਰ (ਕਰਮ) ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਗਰੀਬ ਕੋ (ਨਿਵਾਜ) ਵਡਿਆਈ ਦੇਣੀ ਏਹੀ ਕਲਮਾ ਔਰ ਨਿਮਾਜ ਹੈ ॥ ਵਾ ਨਿਸ ਕਾਮ ਕਰਮ ਰੂਪ ਕਲਮਾ ਪੜੁ ਔਰੁ ਈਸਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਚਾਹਨ ਰੂਪੀ ਨਿਵਾਜ ਕਰੁ ॥

ਤਸਬੀ ਸਾਤਿ ਸੁਭਾਵਸੀ ਨਾਨਕ ਰਖੈ ਲਾਜ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪੀ ਤਸਵੀ ਵਾ ਜੋ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵੇ ਸੋ ਤਸਵੀ ਹੈ ਹੇ ਕਾਜੀ ਜਬ ਐਸੇ ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋਵੇਂਗਾ ਤਬ ਤੇਰੀ (ਲਾਜ)ਸ੍ਰਮ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਰਖੇਗਾ ॥ ਜੋ ਤੁਮ ਕਹਤੇ ਹੋ ਕੇ ਪਯੰਬਰ ਹਮਾਰੀ ਹਾਮੀ ਭਰੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੧ ॥ ਹਕੁ ਪਰਾਇਆ ਨਾਨਕਾ ਉਸ ਸੂਅਰ ਉਸੁ ਗਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਰਾਇਆ ਹਕ ਖਾਣਾ ਹੈ (ਉਸ) ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੋ ਸੂਰ ਵਤ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਹਿੰਦੂ ਕੋ ਗਊ ਵਤ ਹੈ ॥ ਚੋਰੀ ਜਾਰੀ ਠਗੀ ਰਿਸਵਤ ਸਭੀ ਇਸ ਮੈਂ ਆਗਈ ॥

ਗੁਰੁ ਪੀਰ ਹਾਮਾ ਤਾ ਭਰੇ ਜਾ ਮੁਰਦਾਰੁ ਨ ਖਾਇ ॥

ਹਿੰਦੂਆਂ ਕੋ ਗੁਰੂ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੋ ਪੀਰ ਤੋ ਹੀ ਹਾਮੀ ਭਰੇਂਗੇ ਹਮਾਰਾ ਕਹਿ ਕੇ ਰਛਾ ਕਰੇਂਗੇ ਜੇਕਰ ਮੁਰਦਾਰ ਅਰਥਾਤ ਹਰਾਮ ਨਾ ਖਾਓਗੇ ॥

ਗਲੀ ਭਿਸਤਿ ਨ ਜਾਈਐ ਛੁਟੈ ਸਚੁ ਕਮਾਇ ॥

ਬਹੁਤ ਗਲਾਂ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭਿਸਤ ਨਹੀਂ ਜਾਯਾ ਜਾਤਾ ਸਚਾ ਨਾਮ ਕਮਾਵਣੇ ਸੇ ਜੀਵ ਦੋਜਖ ਕੀ ਆਗ ਸੇ ਛੁਟਤਾ ਹੈ ॥ ਜੋ ਕਾਜੀ ਕਹੇ ਵਢੀ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਮੈਂ ਸੇ ਹਮ ਖੁਦਾ ਕੇ ਨਮਿੱਤ ਕਛੁ ਖਰਾਇਤ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਾਰਣ ਪਾਹਿ ਹਰਾਮ ਮਹਿ ਹੋਇ ਹਲਾਲੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੇਕਰ ਹਰਾਮ ਕੇ ਮਾਸ ਮੇਂ (ਮਾਰਣ) ਮਸਾਲੇ ਪਾਈਏ ਤੋ ਵਹੁ ਹਲਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਖਰਾਇਤ ਰੂਪ ਮਸਾਲੇ ਕਰ ਵਢੀ ਕਾ ਧਨ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਗਲੀ ਕੂੜੀਈ ਕੂੜੋ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇਹੈਂ ਇਨ ਝੂਠੀ ਗਲੋਂ ਸੇ ਝੂਠ ਹੀਪੱਲੇ ਪੜਤਾ ਹੈ॥ਜੋ ਤੁਮ ਨਿਵਾਜ ਪੜ੍ਹਨਾ ਕਹਤੇਹੋ ਤਿਸਪਰਕਹਤੇਹੈਂ॥੨

ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਪੰਜਿ ਨਿਵਾਜਾ ਵਖਤ ਪੰਜਿ ਪੰਜਾ ਪੰਜੇ ਨਾਉ ॥

ਪਾਂਚ ਨਿਵਾਜਾਂ ਹੈਂ ਪਾਂਚ ਹੀ ਵਖਤ ਹੈਂ ਪਾਂਚੋਂ ਕੇ ਪਾਂਚ ਹੀ ਨਾਮ ਹੈਂ॥

ਪਹਿਲਾ ਸਚੁ ਹਲਾਲੁ ਦੁਇ ਤੀਜਾ ਖੈਰ ਖੁਦਾਇ ॥

ਸੁਬਾਹ ਕੀ ਨਿਵਾਜ ਕਾ ਵਖਤ ਦਿਨ ਉਦੇ ਕਾਲ ਸੋ ਈਹਾਂ ਕੌਨ ਹੈ ਪਹਲਾ ਸਚ ਬੋਲਨਾ ਪੇਸੀ ਕੀ ਨਿਵਾਜ ਕਾ ਨਾਮ ਜੁਹਰ ਹੈ ਵਖਤ ਡੇਢ ਪਹਰ ਦਿਨ ਰਹੇ ਸੋ ਈਹਾਂ ਕੌਣ ਹੈ ਹਲਾਲ ਅਰਥਾਤ ਧਰਮ ਕਾ ਖਾਣਾ ਏਹ ਦੂਜੀ ਹੈ ਦੀਗਰ ਕੀ ਨਿਮਾਜ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਸਰ ਹੈ ਵਖਤ ਦੋ ਘੜੀ ਦਿਨ ਰਹੇ ਸਾਥ ਸੋ ਈਹਾਂ ਕੌਣ ਹੈ ਖੁਦਾ ਕੇ ਨਾਂਮ ਪਰ ਖੈਰਦੇਣਾ ॥

ਚਉਥੀ ਨੀਅਤਿ ਰਾਸਿ ਮਨੁ ਪੰਜਵੀ ਸਿਫਤਿ ਸਨਾਇ ॥

ਸਾਮ ਕੀ ਨਿਮਾਜ ਕਾ ਨਾਮ ਮਗਰਬ ਹੈ ਵਕਤ ਦਿਨ ਅਸਤ ਕੇ ਸਾਥ ਸੋ ਈਹਾਂ ਕੌਣ ਹੈ ਚਉਥੀ ਮਨ ਕੀ ਨੀਅਤ ਅਰਥਾਤ ਬਿਰਤੀ ਵਾ ਮਿਰਜਾਦਾ ਸਚੀ ਰੱਖਣੀ ॥ ਖੁਫਤਾਂ ਕੀ ਨਿਵਾਜ ਕਾ ਨਾਮ ਇਸ਼ਾ ਹੈ ਵਕਤ ਮਗ਼ਰਬ ਸੇ ਬਾਦ ਅਧੀ ਰਾਤ ਤਕ ਹੈ ਸੋ ਈਹਾਂ ਕੌਨ ਹੈ ਪੰਜਵੀਂ ਨਿਵਾਜ ਸਿਫਤੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੀ (ਸਨਾਇ) ਪਛਾਣ ਵਾ ਉਪਮਾ ਕਰਨੀ।

ਕਰਣੀ ਕਲਮਾ ਆਖਿਕੈ ਤਾ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਸਦਾਇ ॥

ਜੋ ਬੰਦਗੀ ਮੈ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਣ ਰੂਪ ਕਰਣੀ ਹੈ ਏਹ ਕਲਮਾ ਪੜ੍ਹਕੇ ਤਬ ਮੁਸਾਲਮਨ ਆਪਕੋ ਕਹਾਉ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਇਤਨੇ ਕਰਮ ਕੀਏ ਬਿਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਜੇਤੇ ਕੂੜਿਆਰ ਕੂੜੈ ਕੂੜੀ ਪਾਇ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਤਨੇ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਝੂਠਿਓਂ ਕੀ ਝੂਠੀ ਹੀ (ਪਾਇ) ਪਤ ਹੈ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਉੜੀ ॥ ਇਕਿ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਵਣਜਦੇ ਇਕਿ ਕਚੈ ਦੇ ਵਾਪਾਰਾ ॥

ਏਕ ਪੁਰਸ ਜੋ (ਰਤਨ) ਵੈਰਾਗਾਦਿ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਦੇਕਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਖਰੀਦਤੇ ਹੈਂ ॥ ਏਕ(ਕਚੇ) ਅਨਿਤ ਵਿਖੈ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਵਪਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਹੈ ਵਹੁ ਕੈਸੇ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਕਹਾਂ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਤੁਠੈ ਪਾਈਅਨਿ ਅੰਦਰਿ ਰਤਨ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਵੇਂ ਤਬ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੁਕ ਗੁਣ ਰੂਪ ਰਤਨੋਂ ਕਾ (ਭੰਡਾਰਾ) ਖਜਾਨਾ ਹੈ ॥

ਵਿਣੁ ਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਲਭਿਆ ਅੰਧੇ ਭਉਕਿ ਮੁਏ ਕੂੜਿਆਰਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਅਗਿਆਨੀ ਝੂਠੇ ਭਉਂਕ ਕਰ ਮੂਏ ਹੈਂ ॥

ਮਨਮੁਖ ਦੂਜੈ ਪਚਿ ਮੁਏ ਨਾ ਬੂਝਹਿ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈ ਸੜ ਮੂਏ ਹੈਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ॥

ਇਕਸੁ ਬਾਝਹੁ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਹੀ ਕਿਸੁ ਆਗੈ ਕਰਹਿ ਪੁਕਾਰਾ ॥

ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਫਿਰ ਕਿਸਕੇ ਆਗੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰੇਂ ॥

ਇਕਿ ਨਿਰਧਨ ਸਦਾ ਭਉਕਦੇ ਇਕਨਾ ਭਰੇ ਤੁਜਾਰਾ ॥

ਏਕ ਪੁਰਸ਼ ਧਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੁਏ ਸਦਾ ਭਟਕਤੇ ਹੈਂ ਇਕਨਾਂ ਕੇ (ਤੁਜਾਰਾ) ਖਜਾਨੇ ਵਾ ਸੰਦੂਕ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਹੋਰੁ ਧਨੁ ਨਾਹੀ ਹੋਰੁ ਬਿਖਿਆ ਸਭੁ ਛਾਰਾ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਧਨ ਸਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਬਿਸੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਛਾਰ ਰੂਪ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਕਰੇ ਆਪਿ ਹੁਕਮਿ ਸਵਾਰਣ ਹਾਰਾ ॥ ੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਹੁਕਮਿ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਵਾਰਨ ਵਾਲਾ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ॥ ਜਬ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰ ਗੁਰੂਜੀ ਮੋਦੀਖਾਨਾ ਛੋਡ ਕਰ ਮਸਾਣੋਂ ਮੈ ਜਾ ਬੈਠੇ ਔਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਐਸੇ ਕਹੇਂ ਨ ਕੋਈ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈ ਨ ਹਿੰਦੂ ਹੈ ਤਬ ਨਬਾਬ ਕੇ ਕਾਜੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੋਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਕਹਾਵਣੁ ਮੁਸਕਲੁ ਜਾ ਹੋਇ ਤਾ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਕਹਾਵੈ ॥

ਹੇ ਕਾਜੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਹਾਵਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਜੈਸਾ ਆਗੇ ਕਹਣਾ ਹੈ ਜੋ ਐਸਾ ਹੋਵੇ ਤਬ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਹਾਵੇ ॥

ਅਵਲਿ ਅਉਲਿ ਦੀਨੁ ਕਰਿ ਮਿਠਾ ਮਸਕਲ ਮਾਨਾ ਮਾਲੁ ਮੁਸਾਵੈ ॥

(ਅਵਲਿ) ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਜੋ (ਅਉਲਿ) ਅਉਲੀਏ ਭਾਵ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ (ਦੀਨੁ) ਧਰਮ ਕੋ ਮਿਠਾ ਕਰਕੇ ਅਰਥਾਤ ਜਪ ਤਪ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੇ ਔਰ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਮਾਨ (ਮਸਕਲ) ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ਅਪਨਾ ਮਾਲ ਉਨਕੋ (ਮੁਸਾਵੈ) ਲੁਟਾਵੇ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਦੇਵੇ ਵਾ ਅਪਨੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈ ਜੋ ਮਾਨ ਰੂਪੀ ਮੋਰਚਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪੀ ਮਸਕਲੇ ਕਰ ਉਤਾਰੇ ਔਰ ਮਾਲੁ ਨਾਮੇ ਮਉਲਾ ਦੇਵੇ (ਮਸਕਲ) ਜੋ ਸਿਕਲੀਗਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਜਿਲਾ ਕਰਨੇ ਕਾ ਜੋ ਹਥਿਆਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਸਕਾ ਨਾਮ ਹੈ।

ਹੋਇ ਮੁਸਲਿਮੁ ਦੀਨ ਮੁਹਾਣੈ ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਕਾ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਵੈ ॥

(ਮੁਹਾਣੈ) ਮਲਾਹ ਜੋ ਸੰਤਜਨ ਹੈਨ ਤਿਨਕੇ (ਦੀਨ) ਧਰਮ ਮੈ (ਮੁਸਲਿਮੁ) ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੇ ॥ ਵਾ ਦੀਨ ਕੇ ਮੁਹਾਣੇ ਅਰਥਾਤ ਸਨਮੁਖ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੇ ਮਰਣ ਅਰ ਜੀਵਣ ਜੋ ਭਰਮ ਅਪਨੇ ਮੈ ਮਾਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਉਠਾਇ ਦੇਵੇ ॥

ਰਬ ਕੀ ਰਜਾਇ ਮੰਨੇ ਸਿਰ ਉਪਰਿ ਕਰਤਾ ਮੰਨੇ ਆਪੁ ਗਵਾਵੈ ॥

ਔਰ ਸਿਰ ਊਪਰ ਰਬ ਕੀ ਰਜਾਇ ਮਾਨੇ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਖੁਸ਼ ਰਹੇ ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਕਰਤਾਪੁਰਖ ਕੋ ਮਾਨੇ ਵਾ ਜੋ ਆਪਕੋ ਭਰਮ ਕਾਲ ਮੈ ਕਰਤਾ ਭੋਗਤਾ ਮਾਨਤਾ ਥਾ ਸੋ ਗਵਾਇ ਦੇਵੇ ॥

ਤਉ ਨਾਨਕ ਸਰਬ ਜੀਆ ਮਿਹਰੰਮਤਿ ਹੋਇ ਤਾ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਕਹਾਵੈ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਬਹੁਤ ਮਿਹਰ ਕਰੇ ਔਰ ਐਸੇ ਗੁਨੋਂ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋਵੇ ਤੌ ਤਾਂ ਮੁਸਮਾਨ ਕਹਾਵੇ ॥ ਕਿਸੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਜੈਸੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੋ ਕਰਤਬ ਕਹਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਆਪ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਾਸਤੇ ਕਹੀਏ ਤਿਸ ਪਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਉਚਾਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮਃ੪ ॥ ਪਰ ਹਰਿ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਝੂਠੁ ਨਿੰਦਾ ਤਜਿ ਮਾਇਆ ਹੰਕਾਰੁ ਚੁਕਾਵੈ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰੇ ਤਥਾ ਝੂਠ ਨਿੰਦਾ ਕੋ ਤਿਆਗੇ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਚੁਕਾ ਦੇਵੇ ॥

ਤਜਿ ਕਾਮੁ ਕਾਮਿਨੀ ਮੋਹੁ ਤਜੈ ਤਾ ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪਾਵੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੁਨਾ (ਕਾਮਨੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਮੋਹ ਤਜੇ ਔਰ ਕਾਮ ਕੋ ਤਿਆਗੇ ਤੌ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ (ਨਿਰੰਜਨ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾ ਲੇਵੇ

ਤਜਿ ਮਾਨੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੁਤ ਦਾਰਾ ਤਜਿ ਪਿਆਸ ਆਸ ਰਾਮ ਲਿਵ ਲਾਵੈ ॥

ਮਾਨ ਔਰ ਅਭਿਮਾਨ ਤਥਾ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕੀਪ੍ਰੀਤ ਕੋ ਤਜੇ ਪੁਨਾ (ਪਿਆਸ) ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਤਜੇ ਰਾਮ ਕੀ ਆਸ ਕਰੇ ਔਰ ਬਿਰਤੀ ਭੀ ਰਾਮ ਵਿਖੇ ਲਗਾਵੇ ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚਾ ਮਨ ਵਸੈ ਸਚਿ ਸਬਦਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵੈ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮਨ ਮੈ ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਸ ਜਾਵੇ ਤੋ ਸਚ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੈ ਸਮਾ ਜਾਵੇ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ਰਾਜੇ ਰਯਤਿ ਸਿਕਦਾਰ ਕੋਇ ਨ ਰਹਸੀਓ॥ਹਟ ਪਟਣ ਬਾਜਾਰ ਹੁਕਮੀ ਢਹਸੀਓ ॥

ਰਾਜ ਰਯਿਤ ਪੁਨਾ (ਸਿਕਦਾਰ) ਸਰਦਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ॥ ਹਟੀਆਂ (ਪਟਣ) ਸ਼ਹਰ ਅਰ ਬਜਾਰ ਹੁਕਮ ਸੇ ਸਭ ਢਹ ਜਾਣਗੇ ॥

ਪਕੇ ਬੰਕ ਦੁਆਰ ਮੂਰਖ ਜਾਣੈ ਆਪਣੇ ॥ ਦਰਬ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ਰੀਤੇ ਇਕਿ ਖਣੇ ॥

(ਬੰਕੇ) ਸੁੰਦਰ ਦਰੋਂ ਵਾਲੇ ਪਕੇ ਮੰਦਰੋਂ ਕੋ ਮੂਰਖ ਆਪਣੇ ਜਾਂਣਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਭੰਡਾਰ ਦਰਬ ਕਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਇਕ ਖਿਨ ਮੈ (ਰੀਤੇ) ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤਾਜੀ ਰਥ ਤੁਖਾਰ ਹਾਥੀ ਪਾਖਰੇ॥ ਬਾਗ ਮਿਲਖ ਘਰ ਬਾਰ ਕਿਥੈ ਸਿਆਪਣੇ ॥

(ਤਾਜੀ) ਘੋੜੇ ਰਥ (ਤੁਖਾਰ) ਊਠ ਅੰਬਾਰੀਓਂ ਵਾਲੇ ਹਾਥੀ ਪੁਨਾ ਬਾਗ ਮਿਲਖ ਘਰਬਾਰ ਜਿਨਕੋ ਆਪਣੇਜਾਣਤਾ ਸੋ ਆਪਣੇ ਕਿਥੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ॥ ਵਾ ਕਿਥੇ ਸਿਆਣੀਏਂ ਗੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਕੋਈ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਤੰਬੂ ਪਲਘ ਨਿਵਾਰ ਸਰਾਇਚੇ ਲਾਲਤੀ ॥ ਨਾਨਕ ਸਚ ਦਾਤਾਰ ਸਨਾਖਤੁ ਕੁਦਰਤੀ॥

ਤੰਬੂ ਅਰ ਨਿਵਾਰ ਕੇ ਪਲੰਘ (ਲਾਲਤੀ) ਅਤਲਸ ਕੀਆਂ (ਸਰਾਇਚੇ) ਕਨਾਤਾਂ ਪੂਰਬ ਕਹੇ ਪਦਾਰਥ ਸਭ ਮਿਥਜਾ ਹੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਚਾ ਤੌ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ ਅਰ ਕੁਦਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ (ਸਨਾਖਤੀ) ਪਛਾਣੀਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ਸਿਧੋਂਕੇ ਗਰਬ ਪ੍ਰਹਾਰਕ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥ ਨਦੀਆ ਹੋਵਹਿ ਧੇਣਵਾ ਸੁੰਮ ਹੋਵਹਿ ਦੁਧੁ ਘੀਉ ॥
ਸਗਲੀ ਧਰਤੀ ਸਕਰ ਹੋਵੈ ਖੁਸੀ ਕਰੈ ਨਿਤ ਜੀਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੇਕਰ ਨਦੀਆਂ (ਧੇਣਵਾ) ਲਵੇਰਾ ਵਾ (ਧੇਣਵਾ) ਗਊਆਂ ਵਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈ ਵਾ ਭੈਂਸਾ ਹੋਵੇ (ਸੁੰਮ) ਜੋ ਅਪਨੇ ਆਪ ਹੀ ਜਲ ਨਿਕਲੇ ਸੋ ਦੁਧ ਘੀ ਹੋਵੇ ਸਰਬ ਧਰਤੀ (ਸਕਰ) ਖੰਡ ਵਾ ਮਿਠਾਈ ਕੀ ਹੋਵੇ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਪਾਕਰ ਜੀਉ ਨਿਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਕਰੇ ॥

ਪਰਬਤੁ ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਹੋਵੈ ਹੀਰੇ ਲਾਲ ਜੜਾਉ ॥
ਭੀ ਤੂੰਹੈ ਸਾਲਾਹੁਣਾ ਆਖਣ ਲਹੈ ਨ ਚਾਉ ॥ ੧ ॥

ਸੁਇਨੇ ਚਾਂਦੀ ਕੇ ਪਰਬਤ ਹੀਰੇ ਔਰ ਲਾਲੋਂ ਸਹਿਤ ਜੜੇ ਹੂਏ ਹੋ ਜਾਵੈਂ ਤੌ ਭੀ ਤੇਰਾ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਚਾਉ ਨਾ ਲਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸਲਾਹੁਤਾ ਰਹੂੰ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੧ ॥ ਭਾਰ ਅਠਾਰਹ ਮੇਵਾ ਹੋਵੈ ਗਰੜਾ ਹੋਇ ਸੁਆਉ ॥
ਚੰਦ ਸੂਰਜੁ ਦੁਇ ਫਿਰਦੇ ਰਖੀਅਹਿ ਨਿਹਚਲੁ ਹੋਵੈ ਥਾਉ ॥

ਬੱਤੀ ਸੈ ਸੱਠ ੩੨੬੦ ਤੋਲੇ ਕਾ ਏਕ ਭਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਏਕ ਪੱਤਾ ਏਕ ਬ੍ਰਿਛ ਜਾਤੀ ਸੇ ਲੇਨਾ ਐਸੇ ਅਠਾਰਾਂ ਭਾਰ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸੇ ਬਨਾਸਪਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਮੇਵਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਗਰੜਾ ਨਾਮ ਏਕ ਕਿਸਮ ਕੇ ਚਾਵਲੋਂ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਆਦ ਭਾਵ ਖਾਣੇ ਵਾਸਤੇ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਸਰਬ ਭੋਜਨ ਅਵਤਰ ਆ ਗਏ ॥ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਜੋ ਆਠ ਪਹਰ ਚਲਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਅਪਨੀ ਕਰਾਮਾਤ ਸੇ ਅਟਕਾਇ ਰਖੀਏ ॥ ਚਲਨੇ ਨ ਦੇਈਏ ਪੁਨਾ (ਨਿਹਚਲ) ਅਚਲ ਥਾਉਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਵੇ ॥

ਭੀ ਤੂੰਹੈ ਸਾਲਾਹੁਣਾ ਆਖਣ ਲਹੈ ਨ ਚਾਉ ॥ ੨ ॥

ਪੁਨਃ ਤੇਰਾ ਹੀ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕਰਾਂ ਤੇਰਾ ਜਸ ਕਹਣ ਕਾ ਮੇਰੇ ਚਿਤ ਸੇ (ਚਾਉ) ਨਾ ਹਟੇ ॥ ੨ ॥

ਮਃ੧॥ ਜੇ ਦੇਹੈ ਦੁਖ ਲਾਈਐ ਪਾਪ ਗ੍ਰਹ ਦੁਇ ਰਾਹੁ ॥

ਜੇਕਰ ਕਿਸੀ ਦੁਸ਼ਮਨ ਕੀ ਦੇਹ ਕੋ ਦੁਖ ਲਗਾਇਆ ਚਾਹੀਏ ਤੌ ਪਾਪ ਰੂਪ ਜੋ ਦੋ ਗ੍ਰਹ ਹੈਂ ਰਾਹੁ ਅਰ ਕੇਤੁ ਸੋ ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਾ ਦੇਈਏ ॥

ਰਤੁ ਪੀਣੇ ਰਾਜੇ ਸਿਰੈ ਉਪਰਿ ਰਖੀਅਹਿ ਏਵੈ ਜਾਪੈ ਭਾਉ ॥

ਰਤੁ ਪੀਣੇ ਵਾਲੇ ਅਤਿ ਦੁਖਦਾਈ ਰਾਵਣਾਦਿ ਵਤ ਰਾਜੇ ਅਪਨੇ ਸਿਰ ਪਰ ਪਹਰੇ ਵਾਲੇ ਰਖੀਏ ਵਾ ਉਨਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਅਪਨਾ ਹੁਕਮ ਰਖੀਏ (ਏਵੈ) ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰਤਾਪ (ਜਾਪੈ) ਜਾਣੀਏ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭੀ ਤੂੰਹੈ ਸਾਲਾਹਣਾ ਆਖਣ ਲਹੈ ਨ ਚਾਉ ॥ ੩ ॥

ਤੌਭੀ ਤੇਰਾ ਹੀ ਸਾਲਾਹੁਣਾ ਕਰਾਂ ਔਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣੇ ਕਾ ਮੇਰਾ ਚਾਉ ਨ ਲਹੇ ॥ ੩ ॥

ਅਗੀ ਪਾਲਾ ਕਪੜੁ ਹੋਵੈ ਖਾਣਾ ਹੋਵੈ ਵਾਉ ॥

ਜੇਠ ਅਖਾੜ ਕਾ ਕਪੜਾ (ਅਗੀ) ਅਗ੍ਯਾਨ ਹੋਵੇ ਪਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਵਰਫ ਸੀਤ ਕਾਲ ਕਾ ਕਪੜਾ ਪਹਰਨੇ ਕੋ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗ੍ਰੀਖਮ ਅਗਨੀ ਮੈ ਬੈਠ ਰਹੇ ਸੀਤ ਕਾਲ ਮੈ ਵਰਫ ਮੈ ਸਿਧੀਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਰ ਦੱਖਨ ਦੇਸਕੇ ਔਰ ਪੌਣ ਖਾਣਾ ਹੋਵੇ॥

ਸੁਰਗੈ ਦੀਆ ਮੋਹਣੀਆ ਇਸਤ੍ਰੀਆ ਹੋਵਨਿ ਨਾਨਕ ਸਭੋ ਜਾਉ ॥

ਸੁਰਗ ਕੀ ਆਪਛਰਾਂ ਮੋਹਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀਆਂ ਜੋ ਹੋਂ ਸੋ ਘਰ ਮੈ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਹੋਵਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਜਾਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥

ਭੀ ਤੂੰਹੈ ਸਾਲਾਹਣ ਆਖਣਾ ਲਹੈ ਨ ਚਾਉ ॥ ੪ ॥

ਪੁਨਾਂ ਤੇਰਾ ਹੀ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕਰੀਏ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣੇ ਕਾ ਚਾਉ ਨਾ ਲਹੇ ॥ ੪ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਬਦਫੈਲੀ ਗੈਬਾਨਾ ਖਸਮੁ ਨ ਜਾਣਈ ॥

ਜੋ (ਬਦਫੈਲੀ) ਮੰਦ ਕਰਮੀ (ਗੈਬਾਨ) ਭੂਤਨਾ ਹੈ ਸੋ ਖਸਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥

ਸੋ ਕਹੀਐ ਦੇਵਾਨਾ ਆਪੁ ਨ ਪਛਾਣਈ ॥

ਜੋ ਆਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਦੀਵਾਨਾ) ਬਾਵਰਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ॥

ਕਲਹ ਬੁਰੀ ਸੰਸਾਰਿ ਵਾਦੇ ਖਪੀਐ ॥

ਸੰਸਾਰ ਮੈ (ਕਲਹਿ) ਕਲਪਨਾ ਵਾ ਲੜਾਈ ਬੁਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਖਪੀਤਾ ਹੈ ॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਵੇਕਾਰ ਭਰਮੇ ਪਚੀਐ ॥

ਨਾਮ ਜਪੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਭਰਮ ਕਰ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈ ਜਲੀਤਾ ਹੈ ॥

ਰਾਹ ਦੋਵੈ ਇਕੁ ਜਾਣੈ ਸੋਈ ਸਿਝਸੀ ॥

ਰਾਹੁ ਦੋਵੇਂ ਅਰਥਾਤ ਦੇਵਤਾ ਦੈਂਤ ਵਾ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖ ਮਨਮੁਖ ਦੋਨੋਂ ਮਾਰਗੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਏਕਤਾ ਜਾਣੇਗਾ ਸੋਈ (ਸਿਝਸੀ) ਮੁਕਤ ਹੋਵੈਗਾ ॥ ਯਥਾ—ਗੁਰੂ ਵਾਕ—ਮਨ ਮੇਰ ਜਿਨ ਅਪਨਾ ਭਰਮ ਗਵਾਤਾ ॥ ਤਿਸਕੇ ਭਾਣੇ ਕੋਇ ਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੂਲਾ ਜਿਨ ਸਗਲੋ ਬ੍ਰਹਮ ਪਛਾਤਾ॥

ਕੁਫਰ ਗੋਅ ਕੁਫਰਾਣੈ ਪਇਆ ਦਝਸੀ॥

(ਕੁਫਰ (ਗੋਅ) ਜੋ ਝੂਠ ਬੋਲਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਕੁਫਰ ਬੋਲਣੇ ਵਾਲਿਓਂ ਕਾ ਆਇਣਭਾਵਘਰਅਰਥਾਤ ਦੋਜਖ ਤਿਸ ਮੇਂ ਪੜਾ ਹੂਆ ਦਝਸੀ) ਜਲੇਗਾ॥

ਸਭ ਦੁਨੀਆ ਸੁਬਹਾਨੁ ਸਚਿ ਸਮਾਈਐ॥

ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ (ਸੁਬਹਾਨ) ਅਸਚਰਜੁ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਮੇਸ਼੍ਰ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਸ ਸੱਚੇ ਮੈ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਸਿਝੈ ਦਰਿ ਦੀਵਾਨਿ ਆਪੁ ਗਵਾਈਐ॥ ੯॥

ਜੇਕਰ ਆਪ ਅਰਥਾਤ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਈਏ ਤੌ ਪਰਮੇਸ਼੍ਰ ਕੇ ਦਰਿਬਾਰ ਸਰੂਪ ਮੈ ਜੀਵ ਸਿਜਤਾ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧॥ ਸੋ ਜੀਵਿਆ ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਜੀਵਿਆ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਅਵਰੁ ਨ ਜੀਵੈ ਕੋਇ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜੀਵਤਾ॥

ਜੇ ਜੀਵੈ ਪਤਿ ਲਥੀ ਜਾਇ॥

ਜੇਕਰ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਤੋ ਅੰਤ ਕੋ ਇਜਤ ਗਵਾਇ ਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਹਰਾਮ ਜੇਤਾ ਕਿਛੁ ਖਾਇ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਵਸਤੁ ਖਾਤਾ ਹੈ ਸਭ ਹਰਾਮ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਪਾਪ ਰੂਪੁ ਹੈ॥

ਰਾਜਿ ਰੰਗੁ ਮਾਲਿ ਰੰਗੁ ਰੰਗਿ ਰਤਾ ਨਚੈ ਨੰਗੁ॥

ਰਾਜ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਔਰ ਮਾਲ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ (ਰੰਗਿ)ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰਤਾ ਹੂਆ॥

ਨਾਨਕ ਠਗਿਆ ਮੁਠਾ ਜਾਇ॥ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਪਤਿ ਗਇਆ ਗਵਾਇ॥ ੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਾਮ ਆਦਕੋਂ ਠਗੋ ਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ਼੍ਰ ਕ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਇਜਤ ਗਵਾਇ ਕਰ ਗਿਆ ਹੈ॥ ੧॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਃ ੧ ॥ ਕਿਆ ਖਾਧੈ ਕਿਆ ਪੈਧੈ ਹੋਇ ॥ ਜਾ ਮਨਿ ਨਾਹੀ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥

ਜਾ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੋ ਸਚਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨਹੀ ਤੌ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਖਾਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਪਹਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੈ॥

ਕਿਆ ਮੇਵਾ ਕਿਆ ਘਿਉ ਗੁੜੁ ਮਿਠਾ ਕਿਆ ਮੈਦਾ ਕਿਆ ਮਾਸੁ ॥

ਪੁਨਾ ਮੇਵਾ ਹੈ ਤੋ ਕਿਆ ਹੈ ਘਿਉ ਕਿਆ ਹੈ ਗੁੜਾਦਿ ਮਿਠਾ ਕਿਆ ਹੈ ਮੈਦਾ ਕਿਆ ਹੈ ਮਾਸ ਕਿਆ ਹੈ ॥

ਕਿਆ ਕਪੜੁ ਕਿਆ ਸੇਜ ਸੁਖਾਲੀ ਕੀਜਹਿ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸੁ ॥

ਔਰ ਉੱਤਮ ਬਸਤ੍ਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਤੋ ਕਿਆ ਤਥਾ ਸੇਜ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਕਿਆ ਹੈ ਔਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸ ਕਰੀਏ ਤੋ ਕਿਆ ਹੂਆ ॥

ਕਿਆ ਲਸਕਰ ਕਿਆ ਨੇਬ ਖਵਾਸੀ ਆਵੈ ਮਹਲੀ ਵਾਸੁ ॥

ਬਹੁਤੁ ਲਸ਼ਕਰ ਹੈ ਤੋ ਕਿਆ ਹੈ ਔਰ (ਨੇਬ) ਚੋਪਦਾਰ (ਖਵਾਸੀ) ਟਹਲ ਵਾਲੇ ਚੌਂਕੀਦਾਰ ਆਦਿਕ ਔਰ ਮਹਲੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਵਸਣਾ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਤੌ ਕਿਆ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਵਿਣੁ ਸਭੇ ਟੋਲ ਵਿਣਾਸੁ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਟੋਲ ਸਮਦਾਇ ਨਾਸ ਹੋਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਆਪ ਉੱਤਮ ਜਾਤੀ ਵਾਲੇ ਅਵੱਸਜ ਅਭਮਾਨੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਨਰਕ ਗਾਮੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਜਾਤੀ ਦੈ ਕਿਆ ਹਥਿ ਸਚੁ ਪਰਖੀਐ ॥

ਜਾਤੀਓਂ ਕੇ(ਹਥਿ) ਭਾਵ ਇਖਤਿਆਰ ਕਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪਰੀਖਿਆ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਮਹੁਰਾ ਹੋਵੈ ਹਥਿ ਮਰੀਐ ਚਖੀਐ ॥

ਕਿਉਂਕਿ (ਮਹੁਰਾ) ਜਹਰ ਕਿਸੀ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਪਕੜੀ ਹੋਵੇ ਤੌ ਮਰੀਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜਹਰ ਕੋ (ਚਖੀਏ) ਖਾਈਏ ਤੌ ਮਰੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਉਤਮ ਜਾਤੀ ਬਿਬੇਕੀਆਂ ਕੋ ਦੁਖਦਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰੀਏ ਤੋ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ ॥

ਸਚੇ ਕੀ ਸਿਰਕਾਰੁ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਜਾਣੀਐ ॥ ਹੁਕਮੁ ਮੰਨੇ ਸਿਰਦਾਰੁ ਦਰ ਦੀਬਾਂਣੀਐ ॥

ਸਚੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਕਾਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗ ਮੈਂ ਜਾਣੀਤੀ ਹੈ ॥ ਜੋ (ਸਿਰਦਾਰੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੀਵਾਨ ਮੈਂ ਪਹੁੰਚਤੇ ਹੈਂ। ਜੋ ਰਾਜਾ ਕੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਫੌਜ ਕੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਦਰਸ਼ਾਂਤ ਸੇ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਫਰਮਾਨੀ ਹੈ ਕਾਰ ਖਸਮਿ ਪਠਾਇਆ ॥ ਤਬਲਬਾਜ ਬੀਚਾਰ ਸਬਦਿ ਸੁਣਾਇਆ ॥

ਜਪ ਤਪ ਕੀ ਕਾਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਬੇਦ ਮੈਂ ਫੁਰਮਾਈ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਵਾਸਤੇ ਖਸਮ ਨੇ (ਹੈ) ਘੋੜਾ ਭੇਜਿਆ ਹੈ॥ਤਿਸ ਹੁਕਮ ਰੂਪ ਘੋੜੇ ਪਰ ਸਵਾਰ ਹੋਕੇ ਗੁਰੂ (ਤਬਲਬਾਜ)ਨਗਾਰਾ ਬਜਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਨੇ ਵੀਚਾਰ ਰੂਪ ਸ਼ਬਦ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਨਾਦੀਆ॥

ਇਕਿ ਹੋਏ ਅਸਵਾਰ ਇਕਨਾ ਸਾਖਤੀ ॥ ਇਕਨੀ ਬਧੇ ਭਾਰ ਇਕਨਾ ਤਾਖਤੀ ॥ ੧੦ ॥

ਏਕ ਨਿਧ ਆਸਨ ਰੂਪ ਘੋੜੇ ਪਰ ਅਸਵਾਰ ਹੂਏ ਔ ਇਕਨਾਂ ਨੇ ਸਾਖਤੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰੀ ਭਾਵ ਮਨਨ ਕਰਨ ਲਗੇ॥ ਔਰ ਇਕਨਾਂ ਨੇ (ਭਾਰ) ਸਲੀਤੇ ਬਾਂਧੇ ਭਾਵ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਨ ਲਗੇ। ਪੁਨਾ ਇਕਨਾਂ ਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਰੂਪ (ਤਾਖਤੀ) ਦੌੜਨਾ ਕੀਆ ਵਾ ਇਕਨਾਂ ਨੇ ਭਾਰ ਬਧੇ ਭਾਵ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰੇ ਓਨਾਂ ਇਕਨਾਂ ਦੀ ਸਾਖਤੀ ਰਤੁਸਟੇ ਸਾਧਨਾਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਭਈ ਓਹੀ ਇਕ ਅਸਵਾਰ ਹੋਏ ਭਾਵ ਸ੍ਰਵਨ ਮਨਨ ਨਿਧਿਆਸਨ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤਿ ਹੂਏ ਓਨਾਂ ਹੀ ਇਕਨਾ ਦੀ ਤਾਖਤੀ ਦੌੜਨਾ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ॥ ਖੇਤੀ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧੦ ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥ ਜਾ ਪਕਾ ਤਾ ਕਟਿਆ ਰਹੀ ਸੁ ਪਲਰਿ ਵਾੜਿ॥
ਸਣੁ ਕੀਸਾਰਾ ਚਿਥਿਆ ਕਣੁ ਲਇਆ ਤਨੁ ਝਾੜਿ ॥

ਜਬ ਅਨਾਜ ਪਕ ਗਿਆ ਤਬ ਕਿਰਸਾਣ ਨੇ ਕਟ ਲਿਆ ਅਰ ਖੇਤ ਕੀ ਜੋ ਵਾੜ ਥੀ ਸੋ (ਪਲਰਿ) ਖਾਲੀ ਰਹਿ ਗਈ॥ ਪੁਨਃ ਸੋ ਅਨਾਜ (ਚਿਥਿਆ)ਗਾਹਲਇਆ॥ ਪੁਨਃਉਸਦੇ (ਤਨ) ਨਾਲੋਂ (ਕਣੁ) ਦਾਣਾ ਅਰਥਾਤ ਅਨਾਜ (ਝਾੜ) ਜੁਦਾ ਕਰ ਲਇਆ॥

ਦੁਇ ਪੁੜ ਚਕੀ ਜੋੜਿ ਕੈ ਪੀਸਣੁ ਆਇ ਬਹਿਠੁ ॥
ਜੋ ਦਰਿ ਰਹੇ ਸੁ ਉਬਰੇ ਨਾਨਕ ਅਜਬੁ ਡਿਠੁ ॥ ੧ ॥

ਦੁਇ ਪੁੜ ਚਕੀ ਕੇ ਜੋੜ ਕਰ ਪੀਸਨ ਆਇ ਬੈਠ॥ ਜੋ ਦਰਮਿਆਨ ਅਰਥਾਤ ਕੀਲੀ ਸਾਥ ਰਹੇ ਸੋ ਪੀਸਣੇ ਸੇ ਬਚੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਅਚਰਜ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਦ੍ਰਸਟਾਂਤ ਜਬ ਜੀਵ ਕਾ ਸਰੀਰ ਬ੍ਰਿਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਏਹੀ ਪੱਕਣਾ ਹੈ ਤਬ ਕਟਿਆ ਅਰਥਾਤ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਕੀਆ ਅਰ ਖਾਲੀ ਵਾੜ ਵਤ ਜੋ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਥੀ ਸੋ ਰਹਗਈ (ਸਣ ਕੀਸਾਰਾ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਸਹਤ ਜੀਵ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅੰਗ ਅੰਗ ਕੂਟਾ ਤਨ ਰੂਪੀ ਨਾਲੀ ਸੇ (ਕਣੁ) ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਨਿਕਾਲ ਲੀਆ ਦੋ ਚੱਕੀ ਕੇ ਪੁੜੋਂ ਵਤ ਅਤੀ ਕਸ਼ਟ ਦਾਯਕ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਆ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਰ ਜਮਦੂਤ ਆਇਕੇ ਦੁਖਦੇਣੇ ਲਗੇ ਜੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਕੀਲੀ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗੇ ਰਹੇ ਸੋ ਐਸੇ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਉਬਰੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥ ਪਨਾ ੪ ਕਮਾਦ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਃ ੧ ॥ ਵੇਖੁ ਜਿ ਮਿਠਾ ਕਟਿਆ ਕਟਿ ਕੁਟਿ ਬਧਾ ਪਾਇ ॥
ਖੁੰਢਾ ਅੰਦਰਿ ਰਖਕੈ ਦੇਨਿ ਸੁ ਮਲ ਸਜਾਇ ॥

ਵੇਖੁ ਜੋ (ਮਿਠਾ) ਇਖ ਕਟਿਆ ਹੈ ਕਟ ਕਰਕੇ (ਕੁਟ)ਜਿਮੀਨ ਪਰ ਠੋਕ ਕਰ ਬੰਧਨੋਂ ਮੈਂ ਪਾਇ ਕਰ ਬ ਧਾ ਹੈ। (ਖੁੰਢਾ) ਵੇਲਿਣਿਆਂ ਕੇ ਬੀਚ ਰਾਖ ਕਰ ਮਲ ਕਰਕੇ ਵਾ ਪਹਲਵਾਨੋਂ ਵਤ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹੈ ਸੋ ਸਜਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪੀੜਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰਸੁ ਕਸੁ ਟਟਰਿ ਪਾਈਐ ਤਪੈ ਤਾ ਵਿਲਲਾਇ॥ਭੀ ਸੋ ਫੋਗੁ ਸਮਾਲੀਐ ਦਿਚੈਅਗਿ ਜਲਾਇ ॥

ਤਿਸ ਕਾ ਰਸ (ਕਸੁ) ਖੈਚ ਕਰ (ਟਟਰਿ) ਕੜਾਹੇ ਮੈਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਟੱਟਰ ਕਿਸੀ ਦੇਸ ਮੈਂ ਕੜਾਹੇ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰ ਤਪਤਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਸੂੰ ਸੂੰ ਸ਼ਬਦ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਇਹੀ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਰੋਦਨ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਨਾਮ ਵਿਰਲਾਪ ਹੈ॥ ਉਸਕਾ ਫੋਗਭੀ ਜਿਸਕਾ ਰਸ ਨਿਕਾਲ ਲੀਆ ਹੈ ਸਮਾਲ ਰਖੀਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਾਦੇਈਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਮਿਠੈ ਪਤਰੀਐ ਵੇਖਹੁ ਲੋਕਾ ਆਇ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਿਠੇ ਕਾ (ਪਤਰੀਐ)ਪਤਿਆਵਾ ਵਾ ਜੋ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਵਾ ਜੈਸੀ ਪਤ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੈਸੀ ਕਮਾਦ ਕੀ ਬੇਇਜਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਲੋਕੋ ਆਨ ਕਰ ਦੇਖੋ ॥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂਤ ਮੈਂ ਜੋ ਅਗਿਆਨੀ ਪੁਰਸ਼ ਸਬੰਧੀਆਂ ਕੋ ਮਿਠਾ ਅਰਥਾਤ ਪਯਾਰਾ ਭਾਸਤਾ ਥਾ ਸੋ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ (ਕਟਿਆ) ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਕੀਆ ਕਾਟ ਕਰ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਕੋ ਬੰਧ ਲੀਆ ਕਠਿਨ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਰਾਖ ਕਰ ਮਲ ਜੋ ਬਲੀ ਜਮਦੂਤ ਸੋ ਸਜਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਰਸ ਰੂਪ ਜੋ ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਹੈ ਸੋ (ਕਸ) ਤਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਟਟਰ ਅਰਥਾਤ ਤਪਤ ਕੜਾਹਿਓਂ ਮੈਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਬ ਕੜਾਹੇ ਤਪਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਃ ਤਬ ਜੀਵ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਸੰਬੰਧੀ (ਫੋਕ) ਅਸਾਰ ਸਰੀਰ ਕੋ ਸਮਾਲ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ਦਬਾਉਣੇ ਵਾਲੇ ਦਬਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਿਠੇ ਇੱਖ ਵਤ ਜੋ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪਤਾਂ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਬਹੁਤ ਪਰਵਾਰ ਵਾਲਾ ਥਾ ਵਾ ਜੈਸੀ ਇੱਜਤ ਵਾਲਾ ਥਾ ॥ ਵਾ ਜੈਸੀ ਇਜਤ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਬੇਇੱਜਤ ਹੂਆ ਵਾ ਹੇ ਲੋਕੋ ਪਤਿਆਵਾ ਵੇਖ ਲਵੋ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤੁਮ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਹਾਲ ਸਮਝ ਲੇਵੋ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਇਕਨਾ ਮਰਣੁ ਨ ਚਿਤਿ ਆਸ ਘਣੇਰਿਆ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਏਕ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਮਰਣਾ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਸ ਬਹੁਤ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਨਿਤ ਕਿਸੈ ਨ ਕੇਰਿਆ ॥ ਆਪਨੜੈ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਕਹਨਿ ਚੰਗੇਰਿਆ ॥

ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਭਾਵ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਸੀ ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਕੇ ਨ ਹੂਏ ॥ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਚੰਗੇ ਚਿਤਵਤ ਕੇ ਅਪਨੇ ਕੋ ਚੰਗੇ ਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਮਰਾਜੈ ਨਿਤ ਨਿਤ ਮਨਮੁਖ ਹੇਰਿਆ ॥ ਮਨਮੁਖ ਲੂਣ ਹਾਰਾਮ ਕਿਆ ਨ ਜਾਣਿਆ ॥

ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਧਰਮਰਾਜ ਨੇ ਨਿਤ ਨਿਤ ਮਾਰਨੇ ਕੋ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨਮੁਖ ਨਿਮਕਹਰਾਮੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਉਪਕਾਰ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ॥

ਬਧੇ ਕਰਨਿ ਸਲਾਮ ਖਸਮ ਨ ਭਾਣਿਆ ॥ ਸਚੁ ਮਿਲੈ ਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸਾਹਿਬੁ ਭਾਵਸੀ ॥

ਜੋ ਬਧੇ ਹੂਏ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਖਸਮ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਕਸਟ ਮੇਂ ਯਾ ਕਿਸੀ ਕਾਰਨ ਕਰ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੋਖ ਕੇ ਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਮੇਂ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਭਾਵੇਂਗੇ ॥

ਕਰਸਨਿ ਤਖਤਿ ਸਲਾਮੁ ਲਿਖਿਆ ਪਾਵਸੀ ॥

ਸਰੂਪ ਤਖਤ ਕੋ ਸਲਾਮ ਕਰੈਂ ਗੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖੈਂਗੇ ਏਹ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੇਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ ਪਾਵੇਂਗੇ ॥ ੧੧ ॥ ਕਾਰੂ ਦੇਸ ਮੇਂ ਮੂਰਖ ਸਰੇਵੜੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਜੀਤਨੇ ਕੀ ਮਨਸਾ ਕਰ ਆਏ ਹਾਰ ਕਰ ਚਲੇ ਗਏ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਧਾਰਨ ਨ ਕੀਆ ਪੀਛੇ ਸੇ ਮਰਦਾਨੇ ਔ ਬਾਲੇ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਸਰੇਵੜੇ ਮੂਰਖ ਕੈਸੇ ਖੋਟੇ ਬਚਨ ਬੋਲਤੇ ਰਹੇ ਨ ਜੀਤ ਸਕੇ ਅਤ ਨ ਆਪਕੇ ਬਚਨ ਮੰਨੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਃ ੧ਸਲੋਕੁ ॥ ਮਛੀ ਤਾਰੂ ਕਿਆ ਕਰੇ ਪੰਖੀ ਕਿਆ ਆਕਾਸੁ ॥

ਮਛੀ (ਤਾਰੂ) ਜਲ ਕਾ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਤੀ ਪੰਖੀ ਨੇ ਕਿਆ ਅਕਾਸ ਕਾ ਅੰਤ ਪਾਲੇਗਾ ਹੈ ॥

ਪਥਰ ਪਾਲਾ ਕਿਆ ਕਰੇ ਖੁਸਰੇ ਕਿਆ ਘਰਵਾਸੁ ॥

ਪਥਰ ਕੋ ਪਾਲਾ ਕਿਆ ਕਰੇ ਗਾ ਖੁਸਰੇ ਨੇ ਘਰਵਾਸੁ ਕਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਕੁਤੇ ਚੰਦਨੁ ਲਾਈਐ ਭੀ ਸੋ ਕੁਤੀ ਧਾਤੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੁੱਤੇ ਕੋ ਚੰਦਨ ਲਗਾ ਦੇਈਏ ਤੌ ਭੀ ਵਹ ਕੁਤੀ ਕਾ (ਧਾਤੁ) ਅਸਲੀਆ ਹੈ ਵਾ ਤੌ ਭੀ ਕੁਤੀਆਂ ਕੀ ਤਰਫ ਹੀ ਦੌੜੇਗਾ ਵਾ ਕੁਤੇ ਕੀ (ਧਾਤੁ)ਬਿੰਦੁ ਹੈ ਵਾ ਕੁਤੇ ਕਾ ਕੁਤਾ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਵਾ ਕੁਤਿਓਂ ਵਾਲੀ ਧਾਵਣੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਮੰਦ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਪ੍ਰਵਿਰਤਦਾ ਹੈ ॥

ਬੋਲਾ ਜੇ ਸਮਝਾਈਐ ਪੜੀਐ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਪਾਠ ॥

ਜੇਕਰ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਕਾ ਪਾਠ ਪੜ ਕਰ ਬੋਲੇ ਕੋ ਸਮਝਾਈਏ ਤੌ ਸੁਣਕੇ ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਅੰਧਾ ਚਾਨਣਿ ਰਖੀਐ ਦੀਵੇ ਬਲਹਿ ਪਚਾਸ ॥

ਅੰਧਾ ਜੋ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਜਹਾਂ ਪਚਾਸ ਦੀਵੇ ਬਲਤੇ ਹੋਂ ਤਿਸ ਚਾਨਣ ਮੈ ਰਖੀਏ ਤੌ ਭੀ ਉਸਕੋ ਦੀਖੇਗਾ ਨਹੀਂ ॥

ਚਉਣੇ ਸੁਇਨਾ ਪਾਈਐ ਚੁਣਿ ਚੁਣਿ ਖਾਵੈ ਘਾਸੁ ॥

(ਚਉਣੇ) ਗਊਆਂ ਕੋ ਸਮੁਦਾਇ ਕੋ ਜੇਕਰ ਘਾਸ ਅਰ ਸੋਨਾ ਰਲਾ ਕਰ ਪਾਈਏ ਤਬ ਚੁਣ ਚੁਣ ਕਰ ਘਾਸ ਕੋ ਖਾਵੇਗਾ ॥

ਲੋਹਾ ਮਾਰਣਿ ਪਾਈਐ ਢਹੈ ਨ ਹੋਇ ਕਪਾਸ ॥

ਲੋਹੇ ਕੋ ਕਪਾਸ ਵਤ ਮਾਰਣੇ ਅਰਥਾਤ ਲਕੜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਝਮਣ ਪਈਏ ਤੌ (ਢਹੈ)ਨਰਮ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕਪਾਸ ਕੋ ਝਮਣੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਾਰਕੇ ਨਰਮ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਲੋਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਾ ਜੇਕਰ ਲੋਹੇ ਮੈ (ਮਾਰਣ) ਮਸਾਲੇ ਪਾਈਏ ਤੌਭੀ ਢਹ ਕਰ ਕਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਨਾਨਕ ਮੂਰਖ ਏਹਿ ਗੁਣ ਬੋਲੇ ਸਦਾ ਵਿਣਾਸ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੂਰਖ ਮੈ ਏਹ ਸਭ ਮੰਦ ਗੁਨ ਜਾਨ ਲੇਨੇ ਇਨਮੈ ਜੋ ਅਸਾਰਤਾ ਹੈ ਤਾਉ ਕੇ ਸ੍ਰਵਣ ਨਾ ਗ੍ਰਹਣ ਵਤ ਸੋ ਸਭ ਅਸਾਰਪਨੇ ਮੂਰਖ ਮੈ ਘਟਾਇ ਲੇਨੇ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਤੋ ਵਿਘਨ ਕਾਰੀ ਵਾਕ ਪਰੰਤੂ ਪਥਰ ਪਾਲੇ ਆਦਿ ਦ੍ਰਸਟਾਂਤੋਂ ਵਤ ਕੁਛ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੧ ॥ ਕੈਹਾ ਕੰਚਨੁ ਤੁਟੈ ਸਾਰੁ ॥ ਅਗਨੀ ਗੰਢੁ ਪਾਏ ਲੋਹਾਰੁ ॥

ਜੇਕਰ ਕਾਂਸੀ ਸ੍ਰਵਨ ਲੋਹਾ ਟੂਟ ਜਾਵੇ ਤੋ ਸੁਨਿਆਰ ਲੁਹਾਰ ਠਠਿਆਰ ਅਗਨੀ ਕਰਤੇ ਗੰਢ ਪਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੋਰੀ ਸੇਤੀ ਤੁਟੈ ਭਤਾਰੁ ॥ ਪੁਤੀ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਸੰਸਾਰਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜੇਕਰ ਭਰਤਾ ਟੂਟ ਜਾਵੇ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਗੰਢ ਪੜ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੂਟਨ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਏਕ ਜੀਵਤੇ ਏਕ ਮਰ ਕਰ ਈਹਾਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਮੈਂ ਅਸਲ ਅਰਥ ਜੀਵਤੇ ਪਰ ਹੈ ॥

ਰਾਜਾ ਮੰਗੈ ਦਿਤੈ ਗੰਢੁ ਪਾਇ ॥ ਭੁਖਿਆ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਜਾ ਖਾਇ ॥

ਜੇਕਰ ਰਾਜਾ ਕੁਛ ਮੰਗੇ ਤਬ ਦੇਣੇ ਸੇ ਗੰਢ ਪੜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਭੁਖਿਆ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕਾ ਸੁਖ ਸਾਥ ਗੰਢ ਤੋ ਪੜਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਛ ਖਾਵੈ ॥

ਕਾਲਾ ਗੰਢੁ ਨ ਦੀਆ ਮੀਹ ਝੋਲ ॥ ਗੰਢੁ ਪਰੀਤੀ ਮਿਠੇ ਬੋਲ ॥

(ਕਾਲਾ) ਦੁਕਾਲ ਕਰ ਟੂਟੇ ਹੂਏ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਗੰਢ ਤੋ ਪੜਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ (ਮੀਹ) ਅਤੀ ਵਰਖਾ ਹੋਵੈ ਔਰ ਨਦੀਆਂ (ਝੋਲ) ਉਛਲ ਕਰ ਚਲੇਂ ॥ ਪਰੀਤ ਮੈਂ ਗੰਢ ਮਿਠੇ ਬੋਲਣੇ ਸੇ ਪੜਤਾ ਹੈ ॥

ਬੇਦਾ ਗੰਢੁ ਬੋਲੇ ਸਚੁ ਕੋਇ ॥ ਮੁਇਆ ਗੰਢੁ ਨੇਕੀ ਸਤੁ ਹੋਇ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਸਚ ਬੋਲੇ ਉਸ ਕਾ ਬੇਦੋਂ ਸਾਥ ਗੰਢ ਪੜਤਾ ਹੈ ॥ ਧਰਮ ਕਾ ਚਰਨ ਹੈ ਈਹਾਂ ਸਾਚ ਸਰਬ ਧਰਮ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਣਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਧਰਮਾਤਮਾ ਬੇਦ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ਮੁਇਆਂ ਪੁਰਸਾਂ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਏਹੀ ਗੰਢ ਹੈ ਨੇਕੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਸ ਕਾ ਮਰਣੇ ਉਪਰੰਤ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸਮਰਣ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥

ਏਤੁ ਗੰਢਿ ਵਰਤੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥ ਮੂਰਖ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਮੁਹਿਮਾਰ ॥

ਇਨ੍ਹੋਂ ਗੰਢੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ॥ (ਮੁਹਿਮਾਰ) ਮੂਰਖ ਕੀ ਉਪੇਖਿਆ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਾ ਤਿਸਕੇ ਮੁਖ ਮੇ ਕੁਛ ਪਾਵਣੇ ਸੇ ਵਾ ਤਿਸ ਸੇ ਚੁਪ ਰਹਨੇ ਕਰ ਵਾ ਸਲੋਤ੍ਰ ਆਦੀ ਮਾਰਨੇ ਸੇ ਮੂਰਖ ਸੇ ਗੰਢ ਪੜਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ ਏਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥ ਸਿਫਤੀ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਏਹੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀ ਸਿਫਤਿ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤਿਸਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਗੰਢ ਪੜਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਆਪੇ ਕੁਦਰਤਿ ਸਾਜਿ ਕੈ ਆਪੇ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਆਪੇ ਅਪਨੀ (ਕੁਦਰਤਿ) ਸਕਤੀ ਦੁਆਰੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਰਚਕੇ ਆਪ ਹੀ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਇਕਿ ਖੋਟੇ ਇਕਿ ਖਰੇ ਆਪੇ ਪਰਖਣ ਹਾਰੁ ॥
ਖਰੇ ਖਜਾਨੈ ਪਾਈਅਹਿ ਖੋਟੇ ਸਟੀਅਹਿ ਬਾਹਰ ਵਾਰਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਏਕ ਖੋਟੇ ਹੈਂ ਔ ਏਕ ਖਰੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸਭਕੇ ਪਰਖਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਜੋ ਖਰੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਖਜਾਨੇ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਪਾਈਐ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ ਖੋਟੇ (ਬਾਹਰ ਵਾਰ) ਨਰਕ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈ ਸਿਟੀਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਚਉਰਾਸੀ ਮੈ ਭਟਕਤੇ ਹੈਂ ॥

ਖੋਟੇ ਸਚੀ ਦਰਗਹ ਸੁਟੀਅਹਿ ਕਿਸੁ ਆਗੈ ਕਰਹਿ ਪੁਕਾਰ ॥

ਖੋਟੇ ਪੁਰਸ ਸਚੀ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ ਸੇ ਸੁਟੀਤੇ ਹੈਂਅਰਥਾਤ ਤਿਆਗੀਤੇ ਹੈਂ ਵੇਹੁ ਕਿਸ ਅਗੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪਿਛੈ ਭਜਿ ਪਵਹਿ ਏਹਾ ਕਰਣੀ ਸਾਰੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪੀਛੇ ਅਰਥਾਤ ਸਰਣ ਮੈ ਭਜ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਸੀਘਰ ਹੀ ਪੜਜਾਇ ਕਿਉਂਕਿ ਏਹੀ ਕਰਣੀ ਉਤਮਹੈ

ਸਤਿਗੁਰ ਖੋਟਿਅਹੁ ਖਰੇ ਕਰੇ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰਣ ਹਾਰੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸਵਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਖੋਟਿਓਂ ਕੋ ਖਰੇ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚੀ ਦਰਗਹਿ ਮੰਨੀਅਨਿ ਗੁਰਕੈ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰਿ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈ ਮਾਨ ਪਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਣਤ ਤਿਨਾ ਦੀ ਕੋ ਕਿਆ ਕਰੇ ਜੋ ਆਪਿ ਬਖਸੇ ਕਰਤਾਰਿ ॥ ੧੨ ॥

ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਆਪ ਬਖਸੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਕੋਈ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ ॥ ਅਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਮਿਥਿਆ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਤ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥੧੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥ ਹਮ ਜੇਰ ਜਿਮੀ ਦੁਨੀਆ ਪੀਰਾ ਮਸਾਇਕਾ ਰਾਇਆ ॥
ਮੇਰਵਦਿ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾ ਅਫਜੂ ਖੁਦਾਇਆ ॥

ਪੀਰੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਔਰ (ਮਸਾਇਕਾ) ਮਿਹਨਤ ਕਰਣੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਲੋਗ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜੋ (ਰਾਇਆ) ਰਾਜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਾਦ-ਸਾਹੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ (ਹਮ) ਭੀ ਜਮੀਨ ਕੇ (ਜੇਰ) ਨੀਚੇ (ਮੇਰਵਦਿ) ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਖੁਦਾ (ਅਫਜੂ) ਬਾਕੀ ਤੂਹੀ ਹੈ ॥

ਏਕ ਤੂਹੀ ਏਕ ਤੁਹੀ ॥ ੧ ॥

ਏਕ ਤੂਹੀ ਅਬ ਹੈਂ ਏਕ ਤੁਹੀ ਪੀਛੇ ਥਾ ਭਾਵ ਤੀਨ ਕਾਲ ਸਿੱਧ ਹੂਆ ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥ ਨ ਦੇਵ ਦਾਨਵਾ ਨਰਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦੇਵਤੇ ਅਰੁ ਦੈਂਤ ਅਰੁ ਮਨੁਖ ਸਤ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ॥

ਨ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕਾ ਧਰਾ ॥ ਅਸਤਿ ਏਕ ਦਿਗਰਿ ਕੁਈ ॥

ਔਰ ਨ ਸਿੱਧ ਹੈ ਨ(ਸਾਧਿਕਾ)ਸਾਧਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔ (ਧਰਾ) ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਭੀ ਸਤਿ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ਏਕ ਤੂਹੀ ਸਤ(ਅਸਤਿ) ਹੈ (ਦਿਗਰਿ) ਦੂਸਰਾ ਕੌਨ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਔਰ ਕੋਈ ਸਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਏਕ ਤੁਈ ਏਕ ਤੁਈ ॥ ੨ ॥

ਤੀਨੋ ਕਾਲ ਮੈ ਏਕ ਤੂ ਹੀ ਸਤ ਹੈਂ ॥੨॥

ਮਃ ੧ ॥ ਨ ਦਾਦੇ ਦਿਹੰਦ ਆਦਮੀ ॥

(ਦਾਦ) ਇਨਸਾਫ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ॥

ਨ ਸਪਤ ਜੇਰ ਜਿਮੀ ॥ ਅਸਤਿ ਏਕ ਦਿਗਰਿ ਕੁਈ ॥ ਏਕ ਤੁਈ ਏਕ ਤੁਈ ॥ ੩ ॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਤੋ ਕਿਆ ਜਮੀਨ ਕੇ (ਜੇਰ) ਨੀਚੇ ਸਾਤ ਜੋ ਪਤਾਲ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈ ਨਯਾਉ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਨਾਗ ਅਸਰਾਦਿਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਏਕ ਤੂਹੀ ਹੈਂ ਦੂਸਰਾ ਕੌਨ ਹੈ ਆਦ ਮੈ ਏਕ ਤੂਹੀ ਥਾ ਔਰ ਅੰਤ ਮੈਂ ਭੀ ਏਕ ਤੁਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ॥ ੩ ॥

ਮਃ ੧ ॥ ਨ ਸੂਰ ਸਸਿ ਮੰਡਲੋ ॥ ਨ ਸਪਤ ਦੀਪ ਨਹ ਜਲੋ ॥
ਅੰਨ ਪਉਣ ਥਿਰੁ ਨ ਕੁਈ ॥ ਏਕ ਤੁਈ ਏਕ ਤੁਈ ॥ ੪ ॥

ਨ ਸੂਰਜ ਔਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕਾ (ਮੰਡਲ) ਅਸਥਾਨ ਨ ਸਾਤੋਂ ਦੀਪ ਨ ਜਲ ਪੁਨਾ ਅੰਨ ਪੌਣ ਇਸਥਿਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੀਨੋ ਕਾਲ ਮੈਂ ਏਕ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਮਃ ੧ ॥ ਨ ਰਿਜਕੁ ਦਸਤ ਆ ਕਸੇ ॥ ਹਮਾਰਾ ਏਕੁ ਆਸ ਵਸੇ ॥

ਰਿਜਕ ਜੋ ਹੈ (ਆ) ਓਨਾ ਭਾਵ ਪੂਰਬੋਕਤੋਂ ਕਾ(ਕਸੇ) ਕਿਸੀ ਕੇ (ਦਸਤ) ਹਾਥ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਹਮਾਰਾ) ਤਮਾਮ ਕੋ ਏਕ ਤੇਰੀ ਆਸ ਵਸੇ ਬਹੁਤ ਹੈ ॥

ਅਸਤਿ ਏਕੁ ਦਿਗਰ ਕੁਈ ॥ ਏਕ ਤੁਈ ਏਕੁ ਤੁਈ ॥ ੫ ॥

ਏਕ ਤੂੰਹੀ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਕੌਣ ਹੈ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈ ਏਕ ਤੂ ਹੀ ਹੈਂ ॥੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਃ ੧ ॥ ਪਰੰਦਏਨ ਗਿਰਾਹ ਜਰ ॥ ਦਰਖਤ ਆਬ ਆਸ ਕਰ ॥

(ਪਰੰਦੇ) ਪੰਛੀਓਂ ਕੇ (ਗਿਰਾਹ) ਗਾਠ ਮੈਂ (ਜਰ) ਧਨ ਨਹੀਂ ਹ ਦਰਖਤ ਔਰ(ਆਬ)ਪਾਨੀ ਕੀ ਆਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਬ੍ਰਿਖਜ ਜਲ ਕੀ ਆਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਵਾ ਬ੍ਰਿਖ ਅਰੁ ਪਾਨੀ ਏਹੁ ਭੀ ਤੇਰੀ ਆਸਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਦਿਹੰਦ ਸੁਈ ॥ ਏਕ ਤੁਈ ਏਕ ਤੁਈ ॥ ੬ ॥

ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੂੰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ॥ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਏਕ ਤੁਹੀ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਮਃ ੧ ॥ ਨਾਨਕ ਲਿਲਾਰ ਲਿਖਿਆ ਸੋਇ ॥ ਮੇਟ ਨ ਸਾਕੈ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕੇ ਜੋ ਤੈਂ (ਲਿਲਾਰ) ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥

ਕਲਾ ਧਰੈ ਹਿਰੈ ਸੁਈ ॥ ਏਕੁ ਤੁਈ ਏਕੁ ਤੁਈ ॥ ੭ ॥

ਤੂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਕੋ ਧਾਰਤਾ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਤੂ (ਹਿਰੈ) ਨਿਕਾਲ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ॥ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਏਕ ਤੂ ਹੀ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸਚਾ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣਿਆ ॥
ਗੁਰਮਤੀ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਸਚੁ ਪਛਾਣਿਆ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਸਚਾ ਹੁਕਮ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਨੇ (ਆਪ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਸਚ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ॥

ਸਚੁ ਤੇਰਾ ਦਰਬਾਰੁ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਣਿਆ ॥

ਤੇਰਾ ਸਚਾ (ਦਰਬਾਰੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਸ਼ਬਦ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਤੂੰ (ਨੀਸਾਣਿਆ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੈਂ ॥ ਵਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਪ੍ਰਗਟੁ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਏਹੁ ਬਾਤ ਬੇਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟੁ ਹੈ ॥

ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ਸਚਿ ਸਮਾਣਿਆ ॥

ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ (ਬ੍ਰਹਮ) ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ॥

ਮਨਮੁਖ ਸਦਾ ਕੂੜਿਆਰ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣਿਆ ॥ ਵਿਸਟਾ ਅੰਦਰਿ ਵਾਸੁ ਸਾਦੁ ਨ ਜਾਣਿਆ ॥

ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਝੂਠੇ ਭਰਮ ਕਰ ਸਦਾ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸਟਾ ਰੂਪ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਵਾ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਦਾ ਵਾਸਾ ਹੈ ਅਰੁ ਤੇਰਾ ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ॥

ਵਿਣ ਨਾਵੈ ਦੁਖ ਪਾਇ ਆਵਣ ਜਾਣਿਆ ॥
ਨਾਨਕ ਪਾਰਖੁ ਆਪਿ ਜਿਨ ਖੋਟਾ ਖਰਾ ਪਛਾਣਿਆ ॥ ੧੩ ॥

ਔਰ ਨਾਮ ਜਪੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਪਾਰਖੁ) ਸਰਾਫ ਵਤ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਖੋਟੇ ਖਰੇ ਕੋ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਪਛਾਣਾ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਕਤੀ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧੩ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥ ਸੀਹਾ ਬਾਜਾ ਚਰਗਾ ਕੁਹੀਆ ਏਨਾ ਖਵਾਲੇ ਘਾਹ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ (ਸੀਹਾਂ) ਸ਼ੇਰੋਂ ਕੋ ਔਰ ਬਾਜੋਂ ਕੋ॥ ਪੁਨਾ ਚਰਗਾਂ ਤਥਾ ਕੁਹੀਆਂ ਇਤਜਾਦੀ ਮਾਸ ਅਹਾਰੀਓਂ ਕੋ ਚਾਹੇ ਤੋ ਘਾਸ ਖੁਵਾਲ ਦੇਵੇ ॥

ਘਾਹੁ ਖਾਨਿ ਤਿਨਾ ਮਾਸੁ ਖਵਾਲੇ ਏਹ ਚਲਾਏ ਰਾਹੁ ॥

ਅਰ ਜੋ ਘਾਸ ਖਾਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਮਾਸ ਖੁਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਏਹ ਰਸਤੇ ਚਲਾਉਣੇ ਕੋ ਤੂੰ ਹੀ ਸਾਮਰਥ ਹੈਂ ॥

ਨਦੀਆ ਵਿਚ ਟਿਬੇ ਦੇਖਾਲੇ ਥਲੀ ਕਰੇ ਅਸਗਾਹ ॥

ਨਦੀਓਂ ਕੇ ਬੀਚ ਟਿੱਬੇ ਦੇਖਾਲਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਥਲੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਅਥਾਹ ਜਲ ਚੜਾ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ॥

ਕੀੜਾ ਥਾਪਿ ਦੇਇ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਲਸਕਰ ਕਰੇ ਸੁਆਹ ॥

(ਕੀੜਾ) ਤੁੱਛ ਜੀਵ ਕੋ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਤਖਤ ਪਰ ਥਾਪ ਦੇਵੇ ਔਰ ਲਸ਼ਕਰੋਂ ਕੋ ਚਾਹੇ ਤੋ ਭਸਮ ਕਰ ਦੇਵੇਂ ॥

ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਜੀਵਹਿ ਲੈ ਸਾਹਾ ਜੀਵਾਲੇ ਤਾ ਕਿਆ ਸਾਹ ॥

ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੋ ਲੈਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ (ਅਸਾਹ) ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਾਲੇ ਤੋ ਕਿਆ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਉ ਜਿਉ ਸਚੇ ਭਾਵੇ ਤਿਉ ਤਿਉ ਦੇਇ ਗਿਰਾਹ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਜੈਸੇਹੇਸਚੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੈਸੇ ਹੀ ਭੋਜਨ ਕੇ ਗਿਰਾਸ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਭ ਕੁਛ ਆਪ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮ ੫੧ ॥ ਇਕਿ ਮਾਸਹਾਰੀ ਇਕਿ ਤ੍ਰਿਣੁ ਖਾਹਿ॥ ਇਕਨਾ ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਹਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਏਕ ਮਾਸ ਕਾ ਅਹਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਘਾਸ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ਇਕਨਾਂ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਜਨ (ਪਾਹਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥

ਇਕਿ ਮਿਟੀਆ ਮਹਿ ਮਿਟੀਆ ਖਾਹਿ ॥ ਇਕ ਪਉਣ ਸੁਮਾਰੀ ਪਉਣ ਸੁਮਾਰਿ ॥

ਏਕ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕੇ ਜੀਵ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੁਏ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ਏਕ ਪੌਣ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪੌਣ ਕੋ ਗਿਣਤੇ ਹੈਂ ॥ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਕ ਕੁੰਭਕ ਰੇਚਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਪੌਣ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਇਕਿ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਨਾਮ ਅਧਾਰਿ ॥ ਜੀਵੇ ਦਾਤਾ ਮਰੈ ਨ ਕੋਇ॥

ਏਕ ਨਿਰਅਕਾਰ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ॥ ਸਭ ਕੋ (ਦਾਤਾ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂੰ ਜੋ ਜੀਵਤਾ ਹੈਂ ਇਸ ਤੇ ਅਹਾਰ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਰਤਾ ॥

ਨਾਨਕ ਮੁਠੇ ਜਾਹਿ ਨਾਹੀ ਮਨਿ ਸੋਇ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੋ ਰਿਜਕ ਦਾਤਾ ਨਹੀਂ ਸੋ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਲੁਟੇ ਹੁਏ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਕਾਰ ਕਰਮਿ ਕਮਾਈਐ ॥

ਗੁਰ ਮਤੀ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਕਾਰ) ਸੇਵਾ ਉਤੱਮ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਕਮਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਲੇਕਰ ਔਰ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਉਨਾ ਕਰੀਏ।

ਦੂਜੀ ਕਾਰੈ ਲਗਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਈਐ॥ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਸਭੁ ਵਿਸੁ ਪੈਝੈ ਖਾਈਐ ॥

ਦੂਸਰੀ ਕਾਰ ਮੈਂ ਲਗਿ ਕਰ ਜਨਮ ਕੋ ਗਵਾਈਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਕੁਛ ਪਹਰਨਾ ਖਾਨਾ ਹੈ ਸਭ ਜਹਰ ਕੇ ਸਮ ਹੈਂ।

ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਸਲਾਹਿ ਸਚਿ ਸਮਾਈਐ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰਕੇ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ।

ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਨਾਹੀ ਸੁਖਿ ਨਿਵਾਸੁ ਫਿਰ ਫਿਰ ਆਈਐ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਖ ਸੇ ਇਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਵਾਰੰਵਾਰ ਜਨਮੀਤਾ ਹੈ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦੁਨੀਆ ਖੋਟੀ ਰਾਸਿ ਕੂੜੁ ਕਮਾਈਐ ॥ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਖਰਾ ਸਲਾਹ ਪਤਿ ਸਿਉ ਜਾਈਐ ॥ ੧੪

ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਖੋਟੀ ਹੈਅਰਥਾਤ ਵਿਸਯੋਂ ਮਾਂ ਸਰਧਾ ਔਰ ਝੂਠੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਖਰਾ) ਸੁਧ ਰੂਪ ਸਚੇਕੋ ਸਲਾਹਿ ਕਰਕੇ ਪਤ ਸੰਜੁਗਤ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੧੪ ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਵਾਵਹਿ ਗਾਵਹਿ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਜਲ ਨਾਵਹਿ ॥

ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਵਾਜੇ ਵਜਾਵਤੇ ਔ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੇਰੇ ਕਾਣੇ ਮੈ ਜਲ ਬੀਚ ਅਰਥਾਤ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ।

ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵਹਿ ਤਾ ਕਰਹਿ ਬਿਭੂਤਾ ਸਿੰਙੀ ਨਾਦੁ ਵਜਾਵਹਿ ॥

ਜੇ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜੀਵ ਭਾਵੈਂ ਤੌ ਸਰੀਰ ਪਰ ਵਿਭੂਤੀ ਕਾ ਮਲਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਸਿੰਙੀ ਔਰ ਨਾਦ ਕਾ ਵਜਾਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਪੜੈ ਕਤੇਬਾ ਮੁਲਾ ਸੇਖ ਕਹਾਵਹਿ ॥

ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਹੋਵਹਿ ਰਾਜੇ ਰਸ ਕਸ ਬਹੁਤ ਕਮਾਵਹਿ ॥

ਜੇ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੌ ਕਤਾਬੋਂ ਕੋ ਪੜਕਰ ਮੁਲਾ ਸੇਖ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੌ ਰਾਜੇ ਹੋਵਹਿ ਔਰ ਰਸ ਕਸੋਂ ਕੋ ਬਹੁਤ ਕਮਾਵਹਿ ਅਰਥਾਤ ਰਸ ਕਸੋਂ ਕੋ ਭੋਗੇ ਹੈ।

ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤੇਗ ਵਗਾਵਹਿ ਸਿਰ ਮੁੰਡੀ ਕਟਿ ਜਾਵਹਿ ॥

ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੌ ਸੂਰਮੇ ਹੋਕਰ ਤੇਗ ਕੋ ਵਗਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਜੁਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਮੁੰਡੀ) ਗਰਦਨ ਸੇ ਸਿਰ ਕਾਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ।

ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਜਾਹਿ ਦਿਸੰਤਰਿ ਸੁਣਿ ਗਲਾ ਘਰਿ ਆਵਹਿ ॥

ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੌ ਦੇਸਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਬਾਤਾਂ ਸੁਨਕਰ ਘਰ ਕੋ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਨਾਇ ਰਚਾਵਹਿ ਤੁਧੁ ਭਾਣੇ ਤੂੰ ਭਾਵਹਿ ॥

ਜੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੇ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਮੈ ਰਚਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਹੋਵੈ ਤੌ ਤੂ ਭਾਇ ਜਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਪਿਆਰਾ ਲਗੈ

ਨਾਨਕੁ ਏਕ ਕਹੈ ਬੇਨੰਤੀ ਹੋਰਿ ਸਗਲੇ ਕੂੜਿ ਕਮਾਵਹਿ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਏਕ ਬੇਨਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਭਾਵੇ ਇਸਤੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਸਕ ਜੀਵ ਝੂਠ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਃ ੧ ॥ ਜਾ ਤੂੰ ਵਡਾ ਸਭਿ ਵਡਿਆਈਆ ਚੰਗੈ ਚੰਗਾ ਹੋਈ ॥

ਜਾ ਤੂੰ ਵਡਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੈ ਤੋ ਜੀਵ ਕੋ ਸਭ ਵਡਿਆਈਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈਂ (ਚੰਗੇ) ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਕਰ (ਚੰਗਾ ਹੋਈ) ਉਤਮ ਲੋਕ ਸੁਰਗਾਦਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੂੰ ਵਡਾ ਹੈਂ ਤੋ ਸਭ ਵਡਿਆਈਆਂ ਤੇਰੇ ਮੈ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਹੋ ਚੰਗੇ ਤੇਰੇ ਸੇ ਜੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਚੰਗਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜਾ ਤੂੰ ਸਚਾ ਤਾ ਸਭ ਕੋ ਸਚਾ ਕੂੜਾ ਕੋਇ ਨ ਕੋਈ ॥

ਜਬ ਤੂੰ ਸਚਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਭ ਕੋਈ ਸਚਾ ਹੀ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਝੂਠਾ ਕੋਈ ਭਾਸੇ ਜੋ ਐਸੇ ਪੂਛੇ ਤਹਾਂ ਕਹਤੇ ਹੈ ਤਿਸ ਬਿਬੇਕੀ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈ ਝੂਠਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਆਖਣੁ ਵੇਖਣੁ ਬੋਲਣੁ ਚਲਣੁ ਜੀਵਣੁ ਮਰਣਾ ਧਾਤੁ ॥

(ਆਖਣਾ) ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗੋਂ ਕਾ ਕਰਣਾ (ਵੇਖਣੁ) ਦੇਖਣਾ ਰੂਪ ਕਾ ਔਰ (ਬੋਲਣੁ) ਸੁਭਾਵਕ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰਣੀ ਪੁਨਾ ਚਰਨੋਂ ਕਰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਔਰ ਜੀਵਨਾ ਮਰਨਾ ਏਹ ਸਭ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਨਿਗਾਹ ਮੈਂ(ਧਾਤੁ) ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਹੈ।

ਹੁਕਮੁ ਸਾਜਿ ਹੁਕਮੈ ਵਿਚਿ ਰਖੈ ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਆਪਿ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਸਾਜ ਕਰਕੇ ਹੁਕਮ ਕੇ ਬੀਚ ਰਖਤਾ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਨਿ ਸੰਗੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਈਐ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਿਸੰਗ ਹੋਕਰ ਸੇਵਣੇ ਤੇ ਭਰਮ ਚੁਕਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਖੈ ਕਾਰ ਸੁ ਕਾਰ ਕਮਾਈਐ ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਲੁ ਤ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ॥

ਜੋ ਸਤਗੁਰੂ ਕਾਰ ਆਖਣ ਸੋ ਕਾਰ ਕਮਾਈਏ ॥ ਜੋ ਸਤਗੁਰੂ ਦਿਆਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਨਾਮ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ ॥

ਲਾਹਾ ਭਗਤਿ ਸੁ ਸਾਰੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ॥ ਮਨਮੁਖਿ ਕੂੜੁ ਗੁਬਾਰੁ ਕੂੜੁ ਕਮਾਈਐ ॥

ਸ੍ਰੇਸਟ ਸੋ ਭਗਤੀ ਕਾ ਲਾਭ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ਮਨਮੁਖੋਂ ਝੂਠਿਓਂ ਕੋ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਝੂਠੇ ਕਰਨ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚੈ ਦੈ ਦਰਿ ਜਾਇ ਸਚੁ ਚਵਾਈਐ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਚੇ ਦੈ (ਦਰ) ਸਤਿਸੰਗ ਮੇ ਜਾਇ ਕਰ ਸਚ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣ ਕਰੀਏ (ਚਵਾਈਐ) ਕਰਾਈਏ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਚੈ ਅੰਦਰਿ ਮਹਲਿ ਸਚਿ ਬੁਲਾਈਐ॥

ਸਚੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ (ਸਚ) ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਬੁਲਾ ਲਈਦਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸਦਾ ਸਚਿਆਰੁ ਸਚਿ ਸਮਾਈਐ ॥ ੧੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਵਾਲਾ ਸਦਾ ਸਚਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਿਦੇਹ ਹੋਕਰ ਸਚ ਮੈ ਅਭੇਦ ਹੋਵੇਗਾ ॥ ੧੫ ॥
ਏਕ ਸਮ ਸਿਧ ਮੰਡਲੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕਾਲ ਮਾਤਲੋਕ ਮੈ ਕੈਸਾ ਬਰਤਾਰਾ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਰਾਜੇ ਕੈਸਾ ਨਿਆਉਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਬਚਨ ਹੁਆ ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥ ਕਲਿ ਕਾਤੀ ਰਾਜੇ ਕਾਸਾਈ ਧਰਮੁ ਪੰਖ ਕਰਿ ਉਡਰਿਆ ॥

(ਕਲਿ) ਕਲਜੁਗ ਕੀ ਜੋ ਕ੍ਰਿਯਾ ਹੈ ਸੋ (ਕਾਤੀ) ਛੁਰੀ ਹੈ ਔਰ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਰਾਜੇ ਕਸਾਈ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਨੀਤੀ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਕਰ ਬਰਤਤੇ ਹੈਂ ਯਾਤੇ ਧਰਮ ਤੋ ਪੰਖ ਲਗਾਇਕਰ ਉਡ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਕੂੜੁ ਅਮਾਵਸ ਸਚੁ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਦੀਸੈ ਨਾਹੀ ਕਹ ਚੜਿਆ ॥

ਝੂਠ ਅਮਾਵਸ ਕੇ ਅੰਧੇਰੇ ਸਮ ਪਸਰ ਗਯਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸਚੁ ਬੋਲਣ ਰੂਪ ਚੰਦਰਮਾਂ ਤੋ ਦੀਸਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਹਾਂ ਚੜ੍ਹਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਤਵਾਦੀ ਲੋਕ ਥੋੜੇ ਹੈਂ ॥

ਹਉ ਭਾਲਿ ਵਿਕੁੰਨੀ ਹੋਈ ॥ ਅੰਧੇਰੈ ਰਾਹੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਮੈਂ (ਭਾਲ) ਢੂੰਢ ਕਰ(ਵਿਕੁੰਨੀ)ਬਿਆਕੁਲੁ ਹੋ ਰਹੀ ਹਾਂ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈ ਰਾਹ ਦਸਣੇ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਸੋ ਮਾਰਗ ਚਲਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ॥

ਵਿਚਿ ਹਉਮੈ ਕਰਿ ਦੁਖੁ ਰੋਈ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਿਨਿ ਬਿਧਿ ਗਤਿ ਹੋਈ ॥ ੧ ॥

ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਬੀਚ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਕਰ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਰੋਈ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਵੇਗੀ ॥ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਪਾਸ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸਾਹੀ ਕਾ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸਲੋਕ ਸੁਨਾਇਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਕਿ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਚਾਨਣ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਪਰ ਚਾਨਣ ਕਰਨੇ ਕਾ ਉਪਾਉ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧॥

ਮਃ ੩ ॥ ਕਲਿ ਕੀਰਤਿ ਪਰਗਟੁ ਚਾਨਣੁ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਕਲਜੁਗ ਮੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਪੁਰਸ ਕੇ ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਮੈ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪ (ਚਾਨਣ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੈ ਏਹੁ ਬਾਤ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕੀਰਤੀ ਹੀ ਰਤਨ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਈ ਉਤਰੈ ਪਾਰਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰੇ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਸਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਿਸੁ ਦੇਵੈ ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਤਨੁ ਸੋ ਲੇਵੈ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਤਿਸਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰਾ ਕੀਰਤੀ ਰੂਪ ਰਤਨ ਕੋ ਲੇਤਾਹੈ॥੨

ਪਉੜੀ ॥ ਭਗਤਾ ਤੈ ਸੰਸਾਰੀਆ ਜੋੜੁ ਕਦੇ ਨ ਆਇਆ ॥

ਭਗਤੋਂ ਔਰ ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਮੇਲ ਕਬੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ॥

ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਅਭੁਲੁ ਹੈ ਨਹ ਭੁਲੈ ਕਿਸੈ ਦਾ ਭੁਲਾਇਆ ॥

ਕਰਤਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਅਭੁਲ ਹੈ ਕਿਸੇ ਕਾ ਭੁਲਾਇਆ ਹੂਆ ਭੂਲਤਾ ਨਹੀਂ ॥

ਭਗਤੁ ਆਪੇ ਮੇਲਿਅਨੁ ਜਿਨੀ ਸਚੋ ਸਚਿ ਕਮਾਇਆ ॥

ਜਿਨ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਸਚੋ ਸਚ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਸੈਸਾਰੀ ਆਪਿ ਖੁਆਇਅਨੁ ਜਿਨੀ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਬੋਲਿ ਬਿਖੁ ਖਾਇਆ ॥

ਔਰ ਜਿਨ ਸੰਸਾਰੀਓਂ ਨੇ ਝੂਠ ਬੋਲ ਬੋਲ ਕਰ ਵਿਖ ਰੂਪੀ ਜਹਰ ਕੋ ਖਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਆਪਹੀ ਹਰੀ ਨੇ (ਖੁਆਇਆਨੁ) ਭੁਲਾ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਚਲਣੁ ਸਾਰੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ਕਾਮੁ ਕਰੋਧੁ ਵਿਸੁ ਵਧਾਇਆ ॥

ਮਰਣੇ ਕੀ ਖਬਰ ਜਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਰੂਪੀ ਜਹਰ ਕੋ ਵਧਾਇਆ ਹੈ ॥

ਭਗਤਿ ਕਰਨਿ ਹਰਿ ਚਾਕਰੀ ਜਿਨੀ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਔਰ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਦਾਸਨਿ ਦਾਸੁ ਹੋਇਕੈ ਜਿਨੀ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਹੋਇ ਕਰ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਓਨਾ ਖਸਮੈ ਕੈ ਦਰਿ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਇਆ ॥ ੧੬ ॥

ਉਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਵਾਰੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੈ ਸੱਚ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਰਿਦਾ ਵ ਜਨਮ ਤਿਨਕਾ ਸੋਭਨੀਕ ਹੁਆਹੈ ॥ ੧੬

ਅਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਚਾਰ ਪਹਰੋਂ ਮੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਕੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰਤਾ ਕਹ ਕਰ ਦੂਜੇ ਤੀਨ ਪਹਰੋਂ ਕੀ ਨਸੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥ ਸਾਬਾਹੀ ਸਲਾਹਿ ਜਿਨੀ ਧਿਆਇਆ ਇਕ ਮਨਿ ॥

ਸੇਈ ਪੂਰੇ ਸਾਹ ਵਖਤੈ ਉਪਰ ਲੜਿ ਮੂਏ ॥

ਜੋ ਵਕਤ ਊਪਰ ਲੜ ਕਰ ਮਰੇ ਅਰਥਾਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਜਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੂਰ ਦੈਵੀ ਗੁਨ ਸੰਜੁਗਤ ਪੂਰੇਧਨੀਹੈਂ।

ਦੂਜੈ ਬਹੁਤੇ ਰਾਹ ਮਨੁ ਕੀਆ ਮਤੀ ਖਿੰਡੀਆ ॥

ਦੂਜੈ ਪਹਰ ਮੈਂ ਬਹੁਤੇ ਰਸਤੇ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਕੀਆਂ ਵਾਸਨਾ ਫੈਲ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ ॥

ਬਹੁਤੁ ਭਏ ਅਸਗਾਹ ਗੋਤੇ ਖਾਹਿ ਨ ਨਿਕਲਹਿ ॥

ਸੋ ਅਤੀ ਅਥਾਹ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬਿਉਹਾਰੋਂ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈ ਪੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਗੋਤੇ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਨਿਕਸ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ॥ ਭਾਵ ਭਜਨੁ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤੀਜੈ ਮੁਹੀ ਗਿਰਾਹ ਭੁਖ ਤਿਖਾ ਦੋਇ ਭਉਕੀਆ ॥

ਤੀਜੇ ਪਹਰ ਮੈ ਭੁਖ ਅਰ ਤ੍ਰਿਖਾ ਜਬ ਦੋਨੋਂ(ਭਉਕੀਆ) ਭੜਕੀਆਂ ਤਬ ਮੁਖ ਮੈ ਗ੍ਰਾਸ ਪਾਵਤੇ ਭਾਵ ਭੋਜਨੁ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਖਾਧਾ ਹੋਇ ਸੁਆਹ ਭੀ ਖਾਣੇ ਸਿਉ ਦੋਸਤੀ ॥

ਜੋ ਖਾਇਆ ਥਾ ਸੋ ਭਸਮ ਹੋ ਗਿਆ ਫੇਰ ਭੀ ਖਾਣੇ ਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ॥

ਚੌਥੈ ਆਈ ਊਂਘ ਅਖੀ ਮੀਟਿ ਪਵਾਰਿ ਗਇਆ ॥

ਚੌਥੇ ਪਹਰ ਮੈ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਹੀ ਅਈ ਆਖੀਂ ਮੀਟ ਜਾਨੀਆਂ ਮਾਨੋ (ਪਵਾਰਿ ਗਇਆ) ਮਰ ਗਯਾ ॥ ਕਿਛ ਕਾਲ ਪਿਛੈ ਜਿਸਮੈ ਪ੍ਰਾਣ ਅ ਵੇਂ ਉਸਕੋ ਪਵਾਰ ਗਿਆ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਭੀ ਉਠਿ ਰਚਿਓਨੁ ਵਾਦੁ ਸੈ ਵਰਿਆ ਕੀ ਪਿੜ ਬਧੀ ॥

ਪੁਨਾ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਉਠ ਕਰ ਸੈਂਕੜੇ ਬਰਸੋਂ ਜੀਵਣੇ ਕੀ(ਪਿੜ)ਜਿਦ ਬਾਂਧ ਕਰ ਝਗੜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਵਾ (ਸਾਬਾਹੀ) ਪਹਲੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਜਿਨ ਧ੍ਰੂ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਆਦਿਕੋਂ ਨੇ ਇਕਾਗ੍ਰ ਮਨ ਹੋ ਕਰ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰੇ ਸਾਹ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈਂ (ਵਖੱਤ) ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਪਰ (ਲੜਮੂਏ) ਅਰਥਾਤ ਕਗਾਰੀ ਮੈ ਲਿਵਲੀਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਸੋ ਉਤਮ ਹੈਂ॥ (ਦੂਜੇ ਬਹੁਤੇ) ਦੂਸਰੀ ਜੁਬਾ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਪੁਰਸ ਬਹੁਤੇ ਰਾਹੋਂ ਮੈ ਚਲਤੇ ਹੈ ਮਨ ਕੀਆਂ ਬਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ ॥ ਬਹੁਤ ਅਥਾਹ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਵਿਖਿਓਂ ਮੈ ਪੜੇ ਹੁਏ ਗੋਤੇ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ (ਤੀਜੇਮੁਹੀ) ਤੀਸਰੇ ਸਮੇਂ ਮਧ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ ਮੁਖਮੈ ਗਿਰਾਸ ਖਾਣੇ ਭਾਵ ਪਦਾਰਥ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕੀ ਇੱਛਾ ਰਹਤੀ ਹੈ ਭੁਖ ਪਿਆਸ ਦੋਨੋਂ ਭਬਕਤੀਆਂ ਰਹਤੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਖਾਣੇ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਭੁਖ ਚਾਹ ਅਰ ਪਦਾਰਥ ਖਾਇਆ ਹੁਆ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਖਾਣੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥ (ਚਉਥੈ) ਬ੍ਰਿਧਾਪਨ ਮੈ ਸੰਚਨੇ ਕੀ ਤ੍ਰਿਖਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰਹਤੀ ਹੈ ਮ੍ਰਿਤੁ ਰੂਪੀ ਨਿਦ੍ਰਾ ਆਤੀ ਹੈ ਅਖੀ ਮੀਟ ਕਰ (ਪਰਵਾਰਗਜਾ) ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਉਠ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਧਾਰ ਕਰਕਰ ਬਾਦ ਬਿਰੋਧ ਰਚਤਾ ਹੈ ਮਾਨੋ ਸੈਕੜੇ ਬਰਸ ਜੀਵਣਾ ਹੈ॥ ਐਸੀ (ਪਿੜ) ਭਾਵ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਬੰਧਤਾ ਹੈ॥ ਵ ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪੁਰਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਸਬਾਹੀ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਭਾਵ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਲਾਹੁਦੇ ਹੈਂ ਬਾਂਣੀ ਕਰਕੇ ਅਰੁ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਇਕ ਮਨ ਹੋਕਰ ਧਿਆਇਆ ਹੈ (ਸੋਈ ਪੂਰੇ) ਸੋਈ ਸੁਭ ਗੁਨ ਧਨ ਕੇ ਪੂਰੇ ਸ਼ਾਹ ਹੈਂ (ਵਖਤ) ਅਪਦਾ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖੋਂ ਸੇ (ਉਪਰ) ਉਪਰਾਮ ਹੋਕਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਲੜ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ ਸੋ ਉਤਮ ਗਿਆਨੀ ਹੈਂ॥ (ਦੂਜੇ ਬਹੁਤੇ) ਦੂਜੇ ਜੋ ਜਗਜਾਸੂ ਹੈਂ ਸੋ ਬਹੁਤੇ ਮਾਰਗੋਂ ਮੈਂ ਪੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਧਿਆਨ ਜੋਗਾਦਿ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਜਾਣ ਲੈਣੀ ਤਿਨਕੀ ਮਨ ਕੀਆਂ ਅਸੁਭ ਮਤਾਂ ਖਿੰਡ ਗਈਆਂ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸੁਮਤਾ ਧਾਰ ਲਈਆਂ ਹੈਂ ਗੋਤੇ ਖਾਹ ਗੋਤੇ ਖਾਤੇ ਨਹੀਂ ਅਰੁ ਨਿਕਲੇ ਭੀ ਵਾ ਨਹੀਂ ਡੁਬੇ ਨਹੀਂ ਭਵਿਖਤ ਮੈਂ ਨਿਗਸੇਂਗੇ (ਤੀਜੇ ਮੁਹੀ ਰ੍ਾਹ) ਤੀਸਰੇ ਵਿਸੱਈ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਭੋਗੋ ਰੂਪੀ ਗ੍ਰਾਸ ਹੀ ਸਦਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਵਿਖਿਯੋਂ ਕੀ ਭੂਖ ਪਿਆਸ ਲਗੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥ ਵਿਸੇ ਭੋਗ ਨਾਸ ਹੁਏ ਤੇ ਪੁਨਾ ਭੋਗਣੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਬਨੀ ਰਹਤੀ ਹੈ (ਚਉਥੈ) ਚਉਥੇ ਪਾਮਰ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਜੋ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮਰਯਾਦਾ ਕੋ ਉਲੰਘਤ ਵਰਤਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਨਕੋ ਅਵਿਦਯਾ ਕੀ ਗਾਢਤਾ ਰੂਪ ਨਿਦ੍ਰਾ ਆਈ ਹੁਈ ਹੈ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰ ਮਿਚ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਮਾਨੋ ਵਹੁ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਉਠਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੈਂਕੜੇ ਬਰਸ ਜੀਵਣੇ ਕਾ ਦਾਈਯਾ ਬਾਂਧਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਵਿਦਮਾਨ ਅਵਸਥਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ (ਸਾਬਾਹੀ) ਵਹੁ ਜੋ ਪ੍ਰੇਰਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰਹੈ ਜਿਨੋਂਨੇ ਤਿਸਕੋ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇਸਲਾਹਿਆਹੈ ਔਰ ਇਕ ਮਨਹੋਕਰਧਿਆਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰੇ ਸ਼ਾਹ ਹੈਂ॥ (ਵਖਤੇ) ਕਾਲ ਕੇ ਉਪਰ ਹੋਗਏ ਹੈਂ॥ ਤਿਸ ਮੈਂ ਏਹ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਲੜ ਮੂਏ ਅਰਥਾਤ ਅਗਜਾਨ ਸਥ ਲੜ ਕੇ ਅਗਜਾਨ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰ ਰਏ॥ (ਦੂਜੇ) ਦੇ ਜ ਰਾਗ ਦ੍ਵੇਖ ਹੈ ਇਨ ਕੋ ਜੀਤਾ ਹੈ ਕੈਸੇ ਹੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਾਗਾਦਿ ਜਿਨਕੇ ਬਹੁਤੇ ਰਾਹ ਹੈਂ ਮਨ ਕੀਆ ਮਤਾ (ਖਿੰਡੀਆ) ਖੰਡਨ ਕਰ ਦਈਆਂ ਹੈਂ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਜੋ ਅਸਗਾਹ ਸਤਸੰਗ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤਿਸ ਮੈਂ ਗੋਤੇ ਖਾਹ ਕਿਆ ਟੁਬੀਆਂ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ (ਨਨਿਕਲੇ) ਸਤਸੰਗ ਕੋ ਤਿਆਗਤੇ ਨਹੀਂ ਜੋ (ਤੀ) ਮਾਇਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਈਸਰ ਕੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਤਿਨ ਮਹਾਤਮਾਂ ਨੇ ਜੈ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਕੈਸੀ ਮਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਭ ਕੋ ਮੁਖ ਮੈਂ ਗ੍ਰਾਸ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਯਥਾ ਗੁਰ ਪ੍ਰਮਾਣ (ਸ੍ਰਪਨੀ ਤੇ ਉਪਰ ਨਹੀਂ ਬਲੀਆ॥ ਜਿਨ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਮਹਾਦੇਉ ਛਲੀਆ) ਔਰ ਤਿਨਸੇ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਭੈ ਮਾਨਿਆਂ ਹੈ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਖਾਧਾ ਭਾਵ ਮਿਥਿਆ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਭਸਮ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ ਜੋ ਕਦੀ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤ੍ਰਹ ਬ੍ਰਿਤੀ ਉਥਾਨ ਹੋਕਰ ਨਾਮ ਰੂਪ ਪਰਤੀਤ ਹੋਵੈ ਹੈਂ ਤਿਸਕੇ ਅਭਾਵ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਤਿਨ ਮਹਾਤਮਾਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਔਰ ਚਉਥੇ ਪਦ ਮੈਂ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਆਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋਗ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਅਖੀ ਮੀਟੀਆਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਰੂਪਕੋ ਬ੍ਰਿਤੀ ਅਲੰਬਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔ ਸੰਸਾਰੀ ਵਾਲੋਂ ਕਰ ਜੋ ਅਗਯਾਨ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਵਾਦ ਰਚਿਆ ਹੁਆ ਥਾ ਸੋ ਮਨ ਤੇ ਉਠ ਗਯਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਵਰਿਆਂ ਦੀ ਪਿੜ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨੋ ਸਤ ਵਰਖੋ ਕੇ ਸਮਾਧ ਇਸਥਿਤ ਹੈਂ ਐਸੀ ਅਚਲ ਬ੍ਰਿਤੀ ਹੁਈ ਹੈ॥ ਵਾ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਤ ਬਰਸੋਂ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਰੂਪੀ ਪਿੜ ਬਧੀ ਹੁਈ ਥੀ ਸੋ ਉਠ ਗਈ ਹੈ॥ ਵਾ ਸੈ ਬਰਖੋਂ ਦਾ ਭਾਵ ਸਦਾ ਹੀ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਸਭੇ ਵੇਲਾ ਵਖਤ ਸਭਿ ਜੇ ਅਠੀ ਭਉ ਹੋਇ॥

ਸਭੇ ਵੇਲਾ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲੀ ਸਭੇ ਵਖਤ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਬੋਲੀ ਏਹ ਮਾਝਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈਂ॥ ਸਭ ਸਫਲੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ (ਅਠੀ) ਆਠ ਪਹਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਮਨ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਭੈ ਹੋਵੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਚਾ ਨਾਵਣੁ ਹੋਇ॥ ੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸੈ ਤਾਂ ਸਚਾ ਇਸਨਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ੧॥ ਇਸੀ ਪਰ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਕਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ॥

ਮਃ ੨॥ ਸੋਈ ਪੂਰੇ ਸਾਹ ਜਿਨੀ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਪੂਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਗੁਨ ਸੰਜੁਗਤ ਹੈਂ॥

ਅਠੀ ਵੇਪਰਵਾਹ ਰਹਨਿ ਇਕਤੈ ਰੰਗਿ॥

(ਅਠੀ) ਆਠ ਪਹਰੋਂ ਮੈਂ (ਵੇਪਰਵਾਹ) ਅਚਾਹ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦਰਸਨਿ ਰੂਪਿ ਅਥਾਹ ਵਿਰਲੇ ਪਾਈਅਹਿ ॥

ਜਿਨਕੋ ਅਥਾਹ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕਾ ਦਰਸਨ ਹੂਆ ਹੈ ਐਸੇ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਰਮਿ ਪੂਰੈ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਜਾਕਾ ਬੋਲੁ ॥

ਜਿਸਕਾ ਪੂਰਾ (ਬੋਲ) ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਪੂਰਾ ਜੇ ਕਰੇ ਘਟੈ ਨਾਹੀ ਤੋਲੁ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਗੁਰੂ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਪੂਰਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰੈ ਤਬ ਬਿਬੇਕ ਐਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਤੋਲੁ ਘਟੈ) ਭਾਵ ਸਿਥਲ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਜਾਤੂੰ ਤਾਕਿਆ ਹੋਰਿ ਮੈਂ ਸਚੁ ਸੁਣਾਈਐ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਤੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਜਾਵੇਂ ਤੌ ਜੀਵ ਕੋ ਔਰ ਕਿਆ ਚਾਹੀਏ ॥ ਭਾਂਤ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਅਪਨਾ ਸਚਾ ਨਾਮ ਸੁਨਾਓ ॥

ਮੁਠੀ ਧੰਧੈ ਚੋਰਿ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਈਐ ॥

ਜਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਵਿਉਹਾਰ ਰੂਪੀ ਚੋਰੋਂ ਨੇ (ਮੁਠੀ) ਲੂਟੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਵਿਉਹਾਰੋਂ,ਮੈਂ ਗਲਿਤ ਹੈਂ ਸੋ (ਮਹਲ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਏਨੈ ਚਿਤਿ ਕਠੋਰਿ ਸੇਵ ਗਵਾਈਐ ॥

ਇਸ ਕਠੋਰ ਚਿਤ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਨੇ (ਸੇਵ) ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਗਵਾਇ ਦਈ ਹੈ ॥

ਜਿਤੁ ਘਟਿ ਸਚੁ ਨ ਪਾਇ ਸੁ ਭੰਨਿ ਘੜਾਈਐ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸੱਚ ਨਾਮ ਨਹੀਂ (ਪਾਇ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਸੋ (ਭੰਨਿ) ਮਰਤਾ (ਘੜਾਈਐ) ਜਨਮਤਾ ਹੈ ॥

ਕਿਉਕਰਿ ਪੂਰੈ ਵਟਿ ਤੋਲਿ ਤੋਲਾਈਐ ॥

ਤਬ ਕੈਸੇ ਪੂਰੇ ਵਟੇ ਵਾਲੇ ਬਿਬੇਕੀਆਂ ਕੋ ਤੋਲ ਸਾਥ ਤੋਲਿਆ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕੇ ਤਿਨਕੇ ਤੁੱਲ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਏਹ ਬਬੇਕ ਵੱਟਾ ਹੈ॥

ਕੋਇ ਨ ਆਖੈ ਘਟਿ ਹਉਮੈ ਜਾਈਐ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਕੀ ਹਉਮੈ ਜਾਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਉਨ ਸੇ ਕਮ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਲਈਅਨਿ ਖਰੇ ਪਰਖਿ ਦਰਬੀਨਾਈਐ ॥

ਖਰੇ ਪਰਖ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਦਰਬੀਨ ਲਈਤੇ ਹੈਂ ॥ ਵਾ (ਦਰਬੀ) ਕੜਛੀ ਕੀ ਨਿਜਾਂਈ ਅਰਥਾਤ ਅਲੇਪ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਕੜਛੀ ਕੇ ਨਯਾਇ ਕਰ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਨਾਮ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ ਹੀ ਧਨੀ ਹੈਂ ॥

ਸਉਦਾ ਇਕਤੁ ਹਟਿ ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਪਾਈਐ ॥ ੧੭ ॥

ਸਉਦਾ ਨਾਮ ਕਾ ਏਕ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਹਾਟ ਮੈਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੧੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਸੇ ਕਿਸੀ ਜਗਜਾਸੂ ਨ ਪੂਛਾ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਠ ਪਹਿਰ ਵਿਖੇ ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਰਤਾ ਰਹਾਂ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੨ ॥ ਅਠੀ ਪਹਰੀ ਅਠ ਖੰਡ ਨਾਵਾ ਖੰਡੁ ਸਰੀਰੁ ॥

ਆਠ ਪਹਰੋਂ ਮੈਂ ਆਠਕਾ ਖੰਡਨ ਕਰਤਾ ਰਹੁ ਸੋ ਕੌਨ ਹੈ ੫ ਕਾਮਾਦਿ ੩ ਗੁਨ ਰਜੋ ਆਦਕ ਨੌਵਾਂ ਸਰੀਰ ਅਭਮਾਨ ਖੰਡਨ ਕਰ॥

ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਨਉ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਏਕੁ ਭਾਲਹਿ ਗੁਣੀਗਹੀਰੁ ॥

ਤਿਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਨਾਮ ਨਉਨਿਧਿ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ (ਏਕ) ਅਦੁਤੀ ਹੈ ਉਸਕੋ ਵਿਚਾਰ ਕਰ (ਗੁਣੀ ਗਹੀਰੁ) ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਅਰਥਾਤ ਬਬੇਕੀ ਜਨ (ਭਾਲੇ) ਢੂੰਢਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਰਮੁਵੰਤੀ ਸਾਲਾਹਿਆ ਨਾਨਕ ਕਰਿ ਗੁਰੁ ਪੀਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰ ਪੀਰੋਂ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਕਰਮ ਵਾਲਿਓਂ ਨੇ ਹੀ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ।

ਚਉਥੈ ਪਹਰਿ ਸਬਾਹਕੈ ਸੁਰਤਿਆ ਉਪਜੈ ਚਾਉ ॥

ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਚਉਥੇ ਪਹਰ (ਸਬਾਹਕੇ) ਸਵੇਰ ਕੇ ਵਕਤ (ਸੁਰਤਿਆਂ) ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਉਤਸਾਹ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ॥

ਤਿਨਾ ਦਰੀਆਵਾ ਸਿਉ ਦੋਸਤੀ ਮਨਿ ਮੁਖਿ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਅਸਨਾਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਦਰਿਆਵੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਤੁੱਖਨ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਲ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਦਰਿਆਵਾਂ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਮਨ ਮੈਂ ਔਰ ਮੁਖ ਮੈਂ ਸਚਾ ਨਾਮ ਧਾਰਨ ਕਰਤ ਹੈਂ ॥

ਓਥੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵੰਡੀਐ ਕਰਮੀ ਹੋਇ ਪਸਾਉ ॥

ਉਸ ਸਤਸੰਗ ਮੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਬਾਂਟੀਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੁਭਕਰਮ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਨਾਮ ਕੀ (ਪਸਾਉ) ਦਾਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੰਚਨ ਕਾਇਆ ਕਸੀਐ ਵੰਨੀ ਚੜੈ ਚੜਾਉ ॥

ਜਿਨ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੀ ਸਾਧਨੋਂ ਕਰ ਕੰਚਨਵਤ ਕਾਇਆ ਕਸੀਤੀ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਵੰਨੀ ਗਯਾਨ ਕੀ ਜੋ ਭੂਮਕਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਚੜਾਉ ਚੜਤਾ ਹੈ ॥

ਜੇ ਹੋਵੈ ਨਦਰਿ ਸਰਾਫ ਕੀ ਬਹੁੜਿ ਨ ਪਾਈ ਤਾਉ ॥

ਜੇਕਰ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸਰਾਫ ਕੀ ਨਦਰ ਮੈ ਆ ਜਾਵੇ ਤਬ ਰਉਰਾਸੀ ਕ ਸਾਧਨਾ ਰੂਪੀ ਤਾਉ ਮੈ ਪੁਨਾ ਵਾਹੁ ਪੁਰਸ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ। ਜੇਕਰ ਜਗਜਾਸੂ ਪੂਛੇ ਕਿ ਬਾਕੀ ਰਹੇ ਸਾਤ ਪਹਰੋਂ ਮੈ ਕਿਆ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਤੀ ਪਹਰੀ ਸਤੁ ਭਲਾ ਬਹੀਐ ਪੜਿਆ ਪਾਸਿ ॥

ਤਿਨ ਸਾਤੋਂ ਪਹਰੋਂ ਮੈ ਸਤ ਬੋਲਨਾ ਭਲਾ ਹੈ ਅਰਪੜਿਆ ਪਾਸ ਬੈਠੀਏ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰੀਏ ।

ਓਥੈ ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਬੀਚਾਰੀਐ ਕੂੜੈ ਘਟੈ ਰਾਸਿ ॥

ਉਨ ਵਿਦ੍ਵਾਨੋਂ ਮੈ ਪਾਪ ਪੁੰਨਕਾ ਵੀਚਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਕੇ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੋਂ ਪੁੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਮਕੇ ਸੇ ਪਾਪ ਹੋਤਾਹੈ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਝੂਠੇ ਕਰਮ ਪਾਪੋਂ ਕੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਅਰਥਾਤ ਸਰਧਾ ਘਟ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਓਥੈ ਖੋਟੇ ਸਟੀਅਹਿ ਖਰੇ ਕੀਚਹਿ ਸਾਬਾਸਿ ॥

ਔਰ ਉਹਾਂ ਖੋਟੇ ਤਿਆਗੀਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਖਰੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਾਬਾਸ਼ੀ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ॥

ਬੋਲਣੁ ਫਾਦਲੁ ਨਾਨਕਾ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਖਸਮੈ ਪਾਸਿ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਜੋ ਬੋਲਨਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੁਖ ਕਿਉ ਹੂਆ ਔਰ ਏਹੁ ਸੁਖ ਚਾਹੀਏ (ਫਾਦਲੁ) ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਾਸ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਈਸ੍ਵਰ ਹੈ।
ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਲਖਣ ਪੂਛਿਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਃ ੨ ॥ ਪਉਣੁ ਗੁਰੂ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹਤੁ ॥

ਗੁਰੂ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਰੂਪ ਕ੍ਰਿਯਾ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਦੇਖਤੇ ਭੀ ਹੈਂ ਪਰ ਉਸ ਸੇ ਅਸੰਗ ਹੈਂ ਇਸਤੇ ਗੁਰੂ ਪਵਣਵਤ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੈਸੇ ਪਵਣ ਸੁਗੰਧੀ ਦੁਰਗੰਧੀ ਵਿਖੇ ਵਿਚਰਤਾ ਹੈ ਪਰ ਤਿਨਸੇ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪਾਨੀਵਤ ਗੁਰੂ ਆਪ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਔਰੋਂ ਕੀ ਮਲ ਦੂਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾਵਤ ਸਿਖ ਕੀ ਰਖਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਧਰਤੀ ਸਮ ਧੀਰਜ ਕਾ ਮਹਤ੍ਵ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦਿਨਸੁ ਰਾਤਿ ਦੁਇ ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਖੇਲੈ ਸਗਲ ਜਗਤੁ ॥

(ਦਿਨਸੁ) ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਸੂਰਜ ਕਰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ(ਰਾਤਿ ਦੁਇ)ਦ੍ਵੈਤ ਰੂਪੀ ਰਾਤ ਕਾ ਅਭਾਵ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।ਦਾਈਵਤ ਸਰੂਪ ਸੁਖ ਮੈ ਸੁਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਦਾਇਐ ਵਤ ਰਖਿਆਕਰਤੇਹੈਂਔਰ ਸ੍ਰਬ ਸੰਸਾਰਗੁਰੋਂ ਨੇਪ੍ਰਮੇਸਰਕੀਲੀਲਾਰੂਪਜਾਇਆ ਹੈ

ਚੰਗਿਆਈਆ ਬੁਰਿਆਈਆ ਵਾਚੈ ਧਰਮੁ ਹਦੂਰਿ ॥

ਧਰਮ ਸਰੂਪ ਗੁਰੂ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕਰਮ ਅਪਨੇ ਹਜੂਰ ਵਾਚਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਗੁਨ ਔਗੁਨ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਮੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਕੇ ਨੇੜੈ ਕੇ ਦੂਰਿ ॥

ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਕਰਮ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਨੇੜੇ ਅਰਥਾਤ ਮੋਖ ਕੇ ਸਮੀਪੀ ਹੋਏ ਹੈਂ ਏਕ (ਦੂਰਿ) ਸ੍ਰਵਣ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।ਵਾ ਅਧਕਾਰੀ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਅਨਅਧਕਾਰੀ ਦੂਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਗਏ ਮਸਕਤਿ ਘਾਲਿ ॥

ਸਿਧਾਂਤ ਏਹ ਕਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਥ ਮਿਲਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਅਰ ਜਪਤਪ ਕੀ(ਮਸਕਤਿ)ਮੇਹਨਤ ਕਰਗਏਹੈਂ।

ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੋਰ ਕੇਤੀ ਛੁਟੀ ਨਾਲਿ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਉਜਲ ਮੁਖ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕੇ ਔਰ ਬਹੁਤ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਬੰਧਨਾਂ ਸੇ ਛੂਟੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸਚਾ ਭੋਜਨੁ ਭਾਉ ਸਤਿ ਗੁਰਿ ਦਸਿਆ ॥

ਸਚਾ ਭੋਜਨੁ ਤੋ (ਭਾਉ) ਗਯਾਨ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬਤਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਚੇ ਹੀ ਪਤੀਆਇ ਸਚਿ ਵਿਗਸਿਆ ॥

ਸਚੇ ਹੀ ਪੁਰਸ ਪਤਿਆਇ ਨਿਹਚੇਵ ਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਤਿਨਕਾ ਰਿਦਾ ਕਵਲ ਸਚ ਕਰਕੇ ਖਿੜਿਆ ਹੈ॥

ਸਚੇ ਕੋਟਿ ਗਿਰਾਇ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਸਿਆ ॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਕੋਟਿ ਵਾ ਇੰਦ੍ਰੇ ਔਰ (ਗਿਰਾਇ) ਸਰੀਰ ਸਚੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿ ਗੁਰਿ ਤੁਠੇ ਨਾਉ ਪ੍ਰੇਮਿ ਰਹਸਿਆ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੂਏ ਤਬ ਨਾਮ ਸੇ (ਪ੍ਰੇਮਿ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਨ (ਰਹਸਿਆ) ਅਨੰਦ ਹੂਆ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਚੈ ਦੈ ਦੀਬਾਣਿ ਕੂੜਿ ਨ ਜਾਈਐ ॥

ਸਚੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਦੀਬਾਣਿ)ਸਰੂਪ ਮੈ ਝੂਠੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਲਾਗਨੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਈਤਾ ॥

ਝੂਠੋ ਝੂਠੁ ਵਖਾਣਿ ਸੁ ਮਹਲੁ ਖੁਆਈਐ ॥

ਜੋ ਝਠ ਮੈ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਝੂਠ ਹੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਮਹਲ) ਸਰੂਪ ਸੇ (ਖੁਆਈਐ) ਭੁਲਾਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਨੀਸਾਣਿ ਠਾਕਿ ਨ ਪਾਈਐ ॥

ਜਿਨਕੇ ਪਾਸ (ਸਚੇ ਸਬਦ)ਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ(ਨੀਸਾਣਿ)ਪਰਵਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਾਰਗ ਮੈ ਕੋਈ ਬਿਘਨ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥

ਸਚੁ ਸੁਣਿ ਬੁਝਿ ਵਖਾਣਿ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਈਐ ॥ ੧੮ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਚ ਕੋ ਸੁਣ ਕਰ (ਬੁਝਿ) ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਔਰ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਰੂਪ ਮੈ ਬੁਲਾ ਲਈਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥
ਅਚਲ ਬਟਾਲੇ ਮੈ ਸਿਧੋਂ ਕਾ ਗਰਬ ਪ੍ਰਹਾਰਕ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥੧੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥ ਪਹਿਰਾ ਅਗਨਿ ਹਿਵੈ ਘਰੁ ਬਾਧਾ ਭੋਜਨੁ ਸਾਰੁ ਕਰਾਈ ॥

ਅਗਨ ਕੋ ਬਸਤ੍ਰਾਂ ਸਮ ਪਹਰ ਲਵਾਂ ਸਿੱਧੀ ਕੇ ਬਲ ਕਰ ਜਲਾਇ ਨ ਸਕੇ ਔਰ ਬਰਫ ਵਿਖੇ ਘਰ ਬਾਂਧ ਲਈਏ ਅਰਥਾਤ ਬਰਫ ਮੈ ਬੈਠ ਰਹੀਏ ਔਰ ਭੋਜਨ ਲੋਹੇ ਕਾ ਕਰ ਲਈਏ ॥

ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਪਾਣੀ ਕਰਿ ਪੀਵਾ ਧਰਤੀ ਹਾਕ ਚਲਾਈ ॥

ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਣੀ ਕੀ ਤਰਾਂ ਕਰਕੇ ਪੀ ਲੇਵਾਂ ਔਰ ਧਰਤੀ ਕੋ ਹਾਕ ਕਰ ਚਲਾਂਵਾਂ ॥

ਧਰਿ ਤਰਾਜੀ ਅੰਬਰੁ ਤੋਲੀ ਪਿਛੈ ਟੰਕੁ ਚੜਾਈ ॥

ਤਕੜੀ ਮੈ ਧਰ ਕਰਕੇ (ਅੰਬਰ) ਅਕਾਸ ਕੋ ਤੋਲੋਂ ਪੀਛੇ ਚਾਰ ਮਾਸੇ ਕਾ ਵੱਟਾ ਚੜਾਈਏ ॥

ਏਵਡੁ ਵਧਾ ਮਾਵਾ ਨਾਹੀ ਸਭਸੈ ਨਥਿ ਚਲਾਈ ॥

ਸਿੱਧੀ ਕਰਕੇ ਐਸਾ ਵਡਾ ਵਧਾਂ ਜੋ ਕਿਸੀ ਜਗਾ ਮੈਂ ਸਮਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਔਰ ਈਸਤਾ ਨਾਮ ਸਿੱਧੀ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਕੋ (ਨਥ) ਅਧੀਨ ਕਰਕੇ ਚਲਾਵਾਂ ॥

ਏਤਾ ਤਾਣੁ ਹੋਵੈ ਮਨਿ ਅੰਦਰਿ ਕਰੀ ਭਿ ਆਖਿ ਕਰਾਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਏਤਾ) ਜਿਤਨਾ ਪੂਰਬ ਬਲ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਐਸਾ ਬਲ ਮਨ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇ ਔਰ ਪੂਰਬ ਕਰੇ ਹੂਏ ਕਾਮ ਆਪ ਭੀ ਕਰ ਲੇਵੇ ਔਰੋਂ ਸੇ ਭੀ ਆਖ ਕਰ ਕਰਵਾਇ ਲੇਵੇਂ ॥ ਜੈਸੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜੀ ਨੇ ਝੀਵਰ ਸੇ ਗੀਤਾ ਕੇ ਅਰਥ ਸਿਰ ਪਰ ਛਟੀ ਰਖ ਕਰ ਕਰਵਾਏ ਹੈਂ ॥

ਜੇਵਡੁ ਸਾਹਿਬੁ ਤੇਵਡ ਦਾਤੀ ਦੇ ਦੇ ਕਰੇ ਰਜਾਈ ॥

ਜੇਤਾਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਉਤਨੀਆਂ ਹੀ ਵਡੀਆਂ ਤਿਸਕੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਹੈਂ ਔਰ (ਰਜਾਈ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇਨਾ ਹੀ ਦੇਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਦਾਤਾ ਦੇ ਦੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਖੁਸੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕੁ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਉਪਰਿ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਵਡਿਆਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਉਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸਚ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਬਖਸਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਫਿਰ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ॥ ੧ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਜੋ ਸਿਧੀਓਂ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਤੋ ਕੁਛ ਭੁਖ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ ਨਾਮ ਕੀ ਕਿਆ ਲੋੜ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੨ ॥ ਆਖਣੁ ਆਖਿ ਨ ਰਜਿਆ ਸੁਨਣਿ ਨ ਰਜੇ ਕੰਨ ॥

(ਆਖਣ) ਮੁਖ ਸਬਦੋਂ ਕੋ ਆਖ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਔਰ ਸਬਦੋਂ ਕੋ ਸੁਣਦੇ ਹੂਏ ਸ੍ਰਵਣ ਨਹੀਂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ ॥

ਅਖੀ ਦੇਖਿ ਨ ਰਜੀਆ ਗੁਣ ਗਾਹਕ ਇਕ ਵੰਨ ॥

ਅਖੀਆਂ ਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖਤੀਆਂ ਹੂਈਆਂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਗੁਣ ਜੋ ਹੈ ਨੇਤ੍ਰਾਦਿ ਇੰਦ੍ਰੇ ਸੋ ਏਕਏਕ ਰੰਗ ਕੇ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਵਿਖੇ ਕੇ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਨੇਤ੍ਰ ਰੂਪ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਰਸ ਸ਼ਬਦਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ॥ ਰਸਨਾ ਰਸ ਕੋਹੀ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤੀ ਹੈ ਰੂਪਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ। ਐਸੇ ਹੀ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੇ ਜਾਨ ਲੇਨੇ ॥

ਭੁਖਿਆ ਭੁਖਿ ਨ ਉਤਰੇ ਗਲੀ ਭੁਖ ਨ ਜਾਇ॥
ਨਾਨਕ ਭੁਖਾ ਤਾ ਰਜੈ ਜਾ ਗੁਣ ਕਹ ਗੁਣੀ ਸਮਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਖ ਦੀਆਂ ਗਲਾਂ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾਵਾਨੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਭੁਖਾ ਤੋ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਣ ਕਥਨ ਕਰਕੇ ਗੁਣੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੇਂ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਵਿਣੁ ਸਚੇ ਸਭੁ ਕੂੜੁ ਕੂੜੁ ਕਮਾਈਐ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਿਨਾਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਭ ਝੂਠ ਹੈ ਔਰ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਕਮਾਉਣਾ ਭੀ ਝੂਠਾ ਹੈ ॥

ਵਿਣੁ ਸਚੇ ਕੂੜਿਆਰੁ ਬੰਨਿ ਚਲਾਈਐ ॥

ਸਚੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਝੂਠੇ ਪੁਰਸ ਬਾਂਧ ਕਰ ਜਮ ਪੁਰੀ ਕੋ ਚਲਾਈਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵਿਣੁ ਸਚੇ ਤਨੁ ਛਾਰੁ ਛਾਰੁ ਰਲਾਈਐ ॥

ਸਚੇ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰੀਰ ਪਹਲੇ ਭੀ ਭਸਮ ਰੂਪ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਮਰ ਕਰ ਛਾਰ ਮੈਂ ਰਲਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਵਿਣੁ ਸਚੇ ਸਭਿ ਭੁਖਿ ਜਿ ਪੈਝੈ ਖਾਈਐ ॥

ਜੋ ਖਾਈਏ ਪਹਰੀਏ ਸੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਭੁਖ ਅਰਥਾਤ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੇ ਬਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥

ਵਿਣੁ ਸਚੇ ਦਰਬਾਰੁ ਕੂੜਿ ਨ ਪਾਈਐ ॥

ਸਚੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਦਰਬਾਰ ਝੂਠ ਬੋਲਨੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਕੂੜੈ ਲਾਲਚਿ ਲਗਿ ਮਹਲੁ ਖੁਆਈਐ ॥

ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਲਾਲਚ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰ (ਮਹਲ) ਸਰੂਪ ਸੇ ਭੂਲ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਸਭ ਜਗੁ ਠਗਿਓ ਠਗਿ ਆਈਐ ਜਾਈਐ ॥

ਵਿਸੇ ਰੂਪ ਠਗੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਜਗਤ ਠਗਿਆ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਆਈ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਤਨ ਮਹਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਿ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਈਐ ॥ ੧੯ ॥

ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਜੋ ਅਗਨੀ ਹੈ ਸੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬੁਝਾਈਤੀ ਹੈ ॥ ੧੯ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਸੰਤੋਖੁ ਰੁਖੁ ਧਰਮੁ ਫੁਲੁ ਫਲ ਗਿਆਨੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਸੰਤੋਖ ਰੁਖ ਅਰਥਾਤ ਸੰਤੋਖ ਕੇ ਧਾਰਨ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਿਖ ਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਆਪ ਦੁਖ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਧਰਮ ਫੁਲ ਹੈ ਅਰੁ ਗਿਆਨ ਫਲ ਹੈ ਵਹੁ ਗਯਾਨੁ ਫਲੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ॥

ਰਸਿ ਰਸਿਆ ਹਰਿਆ ਸਦਾ ਪਕੈ ਕਰਮਿ ਧਿਆਨਿ ॥

(ਰਸਰਸਿਆ) ਅਨੰਦ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੈ ਔਰ ਸਦਾ ਹੀ (ਹਰਿਆ) ਜ੍ਹਾਰਣਤਾਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਧਯਾਨ ਰੂਪ ਕਰਮ ਸੇ ਪ੍ਰਪੱਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਤਿ ਕੇ ਸਾਦ ਖਾਦਾ ਲਹੈ ਦਾਨਾ ਕੈ ਸਿਰਿ ਦਾਨੁ ॥

ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਗਯਾਨ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਤੀ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਕੋ ਖਾਤਾ ਸੋ ਲਖੀਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਸੋ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਜੋ ਦਾਨਾ ਕੇ ਸਿਰ ਦਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਅਰਥਾਤ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਈਸ੍ਵਰ ਅਰਪਨ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਃ ੧ ॥ ਸੁਇਨੇ ਕਾ ਬ੍ਰਿਖੁ ਪਤਿ ਪਰਵਾਲਾ ਫੁਲ ਜਵੇਹਰ ਲਾਲ ॥
ਤਿਤੁ ਫਲ ਰਤਨ ਲਗਹਿ ਮੁਖਿ ਭਾਖਤ ਹਿਰਦੈ ਰਿਦੈ ਨਿਹਾਲੁ ॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਸੁਇਨੇ ਕਾ ਭਾਵ ਉਤਮਤਾ ਔ ਅਮੋਲਕਤਾ ਮੈਂ ਹੈ ਔਰ (ਪਰਵਾਲਾ) ਮੂੰਗ ਕੇ ਪਤੇ ਏਹੁ ਹੈਂ ਜੋ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹੋਜਾਣਾ ॥ ਕਿ ਫੁਲ ਤੋ (ਲਾਲ) ਪ੍ਰੇਮ ਔਰ (ਰਤਨ) ਵੈਰਾਗਾਦਿ ਸਾਧਨ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਫਲ ਲਗਤਾ ਹੈ (ਜਵੇਹਰ) ਜਾਹਰ ਅਰਥਾਤ ਸਖਯਾਤਕਾਰ ਜੋ ਹੋਨਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕੋ (ਮੁਖ ਭਾਖਤੁ) ਮੁਖ ਸੇ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰਿਦੇ ਕੋ ਵਿਖੈ (ਨਿਹਾਲੁ) ਨਿਹਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਮੁਖਿ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੈ ਲੇਖੁ ॥
ਅਠਿਸਠਿ ਤੀਰਥ ਗੁਰ ਕੀ ਚਰਣੀ ਪੂਜੈ ਸਦਾ ਵਸੇਖੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਅਬ ਕੇ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ (ਮੁਖ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੋਇ ਔਰ ਪੂਰਬਲੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਰਮਾਂ ਕਾ ਲੇਖ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਿਖਾ ਹੋਵੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਅਠ ਸਠ ਤੀਰਥ ਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈ ਜਾਨਕਰ ਸਦਾ ਹੀ ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਪੂਜਨ ਕਰੇ ਤਬ ਗਯਾਨ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਜੋ ਬਿਨਾ ਗਿਆਨ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਹਾਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹੰਸੁ ਹੇਤੁ ਲੋਭੁ ਕੋਪੁ ਚਾਰੇ ਨਦੀਆ ਅਗਿ ॥

(ਹੰਸੁ) ਹਿੰਸਾ (ਹੇਤੁ) ਮੋਹ ਔਰ ਲੋਭ ਕ੍ਰੋਧੁ ਏਹ ਚਾਰੋਂ ਅਗਨੀ ਕੀ ਨਦੀਆਂ ਹੈਂ ॥

ਪਵਹਿ ਦਝਹਿ ਨਾਨਕਾ ਤਰੀਐ ਕਰਮੀ ਲਗਿ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਨ ਮੈਂ ਪੜੇਹੈਂ ਸੋਦਗਧ ਹੋਤੇ ਹੈਂਪਰੰਤੂ(ਕਰਮੀ)ਉਤਮਭਾਗੋਂ ਕੇ ਅ ਸਰੇ ਲਗ ਕਰਕੇਤਰੀਤਾਹੈ।੨।

ਪਉੜੀ ॥ ਜੀਵਦਿਆ ਮਰੁ ਮਾਰਿ ਨ ਪਛੋਤਾਈਐ ॥

ਜਬ ਜੀਵਦਿਆਂ (ਮਾਰ) ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ (ਮਾਰਿ) ਮਾਰੀਏ ਤਬ ਪਸਚ ਤਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਝੂਠਾ ਏਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਕਿਨਿ ਸਮਝਾਈਐ। ਸਚਿ ਨ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ਧੰਧੈ ਧਾਈਐ॥

ਏਹੁ ਸੰਸਾਰ ਝੂਠਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਕੋ ਸਮਝ ਆਈ ਹੈ ਵਾ ਕਿਸਕੋ ਸਮਝਾਈਏ ਭਾਵ ਜੀਵ ਸਮਝਤੇ ਨਹੀ ਹੈਂ ਸਚ ਮੈਂ ਤੋ ਪਿਆਰ ਧਰਤੇ ਨਹੀਂ ਝੂਠੇ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈ ਧਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਲ ਬੁਰਾ ਖੈਕਾਲੁ ਸਿਰਿ ਦੁਨੀਆਈਐ॥

ਜਨਮ ਕਾ (ਕਾਲ) ਸਮਾ ਔਰ (ਖੈਕਾਲ) ਮਰਣ ਸਮਾ ਦੁਨੀਆ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਬੁਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਅਤੀ ਦੁਖ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੀ ਸਿਰ ਜੰਦਾਰੁ ਮਾਰੇ ਦਾਈਐ॥

ਹੁਕਮੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰ(ਜੰਦਾਰ) ਜਿੰਦ ਕਾ ਵੈਰੀ ਜਮਦੂਤ ਦਾਈਏ ਕਰਕੇ ਮਾਰਤਾ ਵਾ(ਜਿੰਦਾਰ)ਡੰਡਾ ਸਿਰਪਰ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਦੇਇ ਪਿਆਰੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈਐ॥

ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪਨਾ ਪਿਆਰੁ ਆਪੇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਬ ਮਨ ਮੇਂ ਵਸਾਈਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਜਮਦੂਤ ਨਹੀਂ ਮਾਰਤਾ ਹੈ। ਦੇਹੋ ਕੀ ਅਨਿੱਤਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੁਹਤੁ ਨ ਚਸਾ ਵਿਲੰਮੁ ਭਰੀਐ ਪਾਈਐ॥

ਮੁਹਤ ਚਸਾ ਕਾ ਬਿਲੰਮ ਭੀ ਸਰੀਰ ਕੇ ਛੂਟਨੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਤਿਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ(ਭਰੀਏ ਪਾਈਐ) ਜੈਸੇ ਪਾਈ ਭਰ ਕਰ ਉਲਟਾਇ ਦੇਈਤੀ ਤਿਸ ਮੈ ਦਾਨਾਏਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਬਿਨਾ ਦੇਰ ਸੇ ਨਿਕਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਤੈਸੇ ਜਬ ਅਵਸਥਾਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਬ ਏਕ ਸ੍ਵਾਸ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਬਿਨ ਦੇਰ ਸੇ ਨਿਕਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਲੰਮੇ ਦੇਸ ਮੈ ਦਾਣੇ ਮਾਪਣੇ ਕਾ ਕਾਠਕਾ ਪਾਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਈ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਬੁਝਿ ਸਚਿ ਸਮਾਈਐ॥੨੦॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੋ ਸਮਝਕੇ ਸਚ ਮੈ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ॥੨੦॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਨਖੇਧੀ ਰੂਪ ਵਾਕ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਮੀ ਤੁਮਾਵਿਸੁਅਕੁ ਧਤੂਰਾ ਨਿਮੁ ਫਲੁਮਨ ਮੁਖਿ ਵਸਹਿ ਤਿਸੁ ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਹੀ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਚਿੱਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ (ਤੁੰਮੀ) ਤੂੰਬੀ ਔ ਤੁੰਮਾ (ਵਿਸ) ਜਹਰ ਵਸੇਸ ਅਕੁ ਧਤੂਰਾ ਪੁਨਾ ਨਿੰਮ ਔਰ ਭੀ ਕਟੂ ਫਲੋਂ ਜੈਸੀ ਕੌੜਤਣ ਮਨ ਔਰ ਮੁਖ ਮੈ ਬਸਤੀ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਕਹੀਐ ਕਿਸੁ ਹੰਢਨਿ ਕਰਮਾ ਬਾਹਰੇ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹੀਏ ਜੀਵ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ(ਹੰਢ ਨ)ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਜੀਵ ਮੈ ਫਿਰਨਾ ਕੈਸੇ ਔਰ ਕਹਾਂ ਕਹਾਂ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੇ ॥

ਮਃ ੧ ॥ ਮਤਿ ਪੰਖੇਰੂ ਕਿਰਤੁ ਸਾਥਿ ਕਬ ਉਤਮ ਕਬ ਨੀਚ ॥

ਮਤਿ ਬੁਧੀ ਅਰਥਾਤ ਚਿਦਾਭਾਸ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਪੰਛੀ ਹੈ (ਕਿਰਤ) ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਪਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਕਬੀ ਉਤਮਤਾ ਕਬੀ ਨੀਚਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਕਬਿ ਚੰਦਨਿ ਕਬ ਅਕਿ ਡਾਲਿ ਕਬਿ ਉਚੀ ਪਰੀਤਿ ॥

ਕਬੀ (ਚੰਦਨਿ) ਸੁਰਗ ਮੈ ਕਬੀ ਅਕ ਡਾਲੀ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਡਾਲੀ ਨਰਕ ਮੈ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਕਬੀ ਉਚੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਮੈ ਭੀ ਪ੍ਰੀਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮਿ ਚਲਾਈਐ ਸਾਹਿਬੁ ਲਗੀ ਰੀਤਿ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈ ਜੀਵ ਚਲਾਈਤੇ ਹੈਂ ਏਹੀ ਰੀਤੀ ਆਦ ਸੇ (ਲਗੀ) ਚਲੀ ਆਵਤੀ ਹੈ॥ ੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਕੇਤੇ ਕਹਹਿ ਵਖਾਣੁ ਕਹਿ ਕਹਿ ਜਾਵਣਾ ॥

ਕਿਤਨੇ ਪੁਰਸ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਵਿਯਾਖਯਾ ਕਰਕੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਹ ਕਹ ਕਰ ਤਿਨਕਾ ਭੀ ਅੰਤ ਕੋ ਜਾਵਣਾ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਵੇਦ ਕਹਹਿ ਵਖਿਆਣੁ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਵਣਾ ॥

ਏਕ ਵੇਦੋਂ ਕਾ ਟੀਕਾ ਕਹਣੇ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਨੇ ਭੀ ਅੰਤ ਪਾਵਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ॥

ਪੜਿਆ ਨਾਹੀ ਭੇਦੁ ਬੁਝਿਐ ਪਾਵਣਾ ॥

ਪੜ੍ਹਨੇ ਸੇ ਭੇਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਪਾਵਨਾ ਸਮਝ ਕਰ ਹੋਤਾ ਹੈ । ਕੋਈ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਖਟੁ ਦਰਸਨ ਕੈ ਭੇਖਿ ਕਿਸੈ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਾ ॥

ਜੋ ਛੀ (ਦਰਸਨ) ਭੇਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈ ਸੇ ਕਿਸੇ ਕਾ ਸਚ ਮੈ ਸਮਾਉਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ । ਜੇ ਪੜਨੇ ਕਰ ਭੇਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਤੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਭੀ ਭੇਖ ਪੜ ਕਰ ਸਚ ਮੈ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ। ਪ੍ਰਮਾਣ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ "ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੋਬਿੰਦੁ ਧਿਆਵੇ। ਪੜਿਆ ਅਨਪੜਿਆ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਵੇ"। ਖਟ ਭੇਖ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ। ਜੋਗੀ੧ ਜੰਗਮ੨ ਜੈਨੀ ਸਰੇਵੜੇ੩ ਸੱਨਿਆਸੀ੪ ਬੈਰਾਗੀ੫ ਔਰ ਭੇਖ ਸਭੀ ਕੀ ਏਕ ਮੈਂ ਗਿਣਤੀ ਹੈ॥੬॥

ਸਚਾ ਪੁਰਖੁ ਅਲਖੁ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਵਣਾ॥

ਜਿਸਨੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸਚਾ ਪੁਰਖ ਅਲਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਸੁਹਾਵਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਸਬਦ ਕਰ ਕੈਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਕਹਾ ਪਾਵਣਾ ਕੀਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈ॥

ਮੰਨੈ ਨਾਉ ਬਿਸੰਖ ਦਰਗਹ ਪਾਵਣਾ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਬਿਅੰਤ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ (ਰਾਹ) ਜਗਾ ਮੈਂ ਪਾਵਣਾ ਕਰਾ ਹੈਂ॥

ਖਾਲਕ ਕਉ ਆਦੇਸੁ ਢਾਢੀ ਗਾਵਣਾ॥

(ਖਾਲਕ) ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਰਚਨੇ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ (ਆਦੇਸ) ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਤਿਸਕੇ ਜਸ ਕੋ ਢਾਡੀ ਸਮ ਗਾਵਣਾ ਕਰੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਾ॥ ੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਰਬ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈ ਏਕ ਹੀ ਹੇ ਤਿਸਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਣਾ ਕਰੀਏ॥ ੨੧॥

ਖਡੂਰ ਮੈ ਜੋਗੀ ਨੇ ਜਾਟੋਂ ਕੋ ਕਹਾ ਕੇ ਅੰਗਦ ਜੀ ਗ੍ਰਹਸਤੀ ਹੋਕਰ ਆਪ ਕੋ ਪੂਜਾਵਤ ਹੈਂ। ਇਨਕੋ ਨਿਕਾਲ ਦੇਹੋ ਤਬ ਵਰਖਾ ਹੋਵੈਗੀ ਖਹਰੇ ਜਿਮੀਦਾਰ ਗੁਰੂ ਜੀਕਾ ਮੰਜਾ ਉਠਇ ਕਰ ਛਾਪਰੀ ਤੀਨ ਕੋਸ ਪਰ ਖਡੂਰ ਸੇ ਦਖਣ ਕੀ ਤ੍ਰਫ ਹੈ ਤਹਾਂ ਛੋਡ ਆਏ ਜੋ ਅਬ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਫੇਰ ਵਰਖਾ ਨ ਹੋਈ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਪਾਨੀ ਲੈਕਰ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸੇ ਆਏ ਸੁਨਕਰ ਨਿਰਾਜ ਹੁਏ ਜਿਮੀਦਾਰੋਂ ਸੇ ਜੋਗੀ ਕੋ ਖੇਂਚਵਾਇ ਕਰ ਖੇਤੋਂ ਮੈ ਮਰਵਾ ਦੀਆ ਫਿਰ ਵਰਖਾਆਈ ਜਿਮੀਦਾਰ ਗੁਰੂ ਜੀਕੋ ਮਨਾਇਕਰ ਛਾਪਰੀ ਸੇ ਲੈਆਇਕਰ ਜੋਗੀ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਗੁਰੂ ਜੀ ੨ ਸਲੋਕੁ ਮਹਲਾ ੨੧ ਉਚਾਰਣ ਕੀਐ॥

ਮਃ੨ ਮੰਤ੍ਰੀ ਹੋਇ ਅਠੂਹਿਆ ਨਾਗੀ ਲਗੈ ਜਾਇ॥

ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਮੰਤ੍ਰ ਤੋ ਅਠੂਹੇਂ ਕਾ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋ (ਜਾਇ) ਜਾਕਰ (ਨਾਗੀ) ਸਰਪੋਂ ਕੋ ਪਕੜਨੇ ਲਗੇ॥

ਆਪਣ ਹਥੀ ਆਪਣੈ ਦੇ ਕੂਚਾ ਆਪੇ ਲਾਇ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਅਪਣੀ ਹਥੀਂ ਅਪ ਕੋ ਹੀ ਅਗਨੀ ਕ (ਕੂਰਾ) ਲਾਬੂ ਲਗਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਜੋ ਭਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾ ਬੁਰਾ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈ ਉਲਟਾ ਉਸ ਕਾ ਹੀ ਬੁਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੁ ਪਇਆ ਧੁਰਿ ਖਸਮ ਕਾ ਅਤੀ ਹੂੰ ਧਕਾ ਖਾਇ॥

(ਧੁਰਿ) ਆਦ ਸੇ ਖਸਮ ਕਾ ਹੁਕਮ ਸ ਸਣ੍ਹੇ ਮੈਂ ਐਸੇ ਪੜਾ ਹੁਆ ਹੈ ਜੋ (ਅਤੀ ਹੂੰ) ਅਤ ਉਠਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਧੱਕਾ ਖਾਇ ਜਾਵੇ ਹੈ॥ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਅਸਥਾਨ ਸੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਿਉ ਮਨਮੁਖੁ ਅੜੈ ਡੁਬੈ ਹਕਿ ਨਿਆਇ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਗੁਰਮੁਖ ਸੇ ਅੜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਡੁਬਤਾ ਹੈ ਏਹੁ ਸਰਾ ਨਿਆਉਂ ਹੈ॥

ਦੁਹਾ ਸਿਰਿਆ ਆਪੇ ਖਸਮੁ ਵੇਖੈ ਕਰਿ ਵਿਉਪਾਇ॥

ਦੋਨੋ ਸਿਰਾਂ ਤ੍ਰਫਾਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਖਸਮ ਆਪ ਹੇ (ਵਿਉਪਾਇ) ਨਿਰਨਾ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੋ ਵੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਏਵੈ ਜਾਣੀਐ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਿਸਹਿ ਰਜਾਇ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤ੍ਰਹ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਾਣੀਏ ਕਿ ਸਭ ਕਿਛੁ ਤਿਸਕੀ ਰਜਾਇ ਮੈਂ ਹੈ॥੧॥

ਮਹਲਾ ੨ ॥ ਨਾਨਕ ਪਰਖੇ ਆਪ ਕਉ ਤਾ ਪਾਰਖੁ ਜਾਣੁ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪ ਕੋ ਪਰਖੇ ਸੋ ਜਾਣੋ (ਪਾਰਖੁ) ਜਗਆਸੂਓਂ ਕੀ ਪਰੀਛਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਹੈ॥

ਰੋਗੁ ਦਾਰੂ ਦੋਵੈ ਬੁਝੈ ਤਾ ਵੈਦੁ ਸੁਜਾਣੁ॥

ਜੋ ਮਲ ਵਖੇਪੁ ਅਵਰਣ ਰੋਗ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਦਾਰੂ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਉਪਾਸਨਾ ਗਿਆਨ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਜੋ ਸਮਝੇ ਸੋ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਵੈਦ ਚਤੁਰ ਹੈ॥

ਵਾਟ ਨ ਕਰੀਈ ਮਾਮਲਾ ਜਾਣੈ ਮਿਹਮਾਣੁ॥

ਆਪ ਕੋ ਵਾਟ ਚਲਤਾ ਮਿਹਮਾਨ ਭਾਵ ਰਾਹੀ ਜਾਨੇ ਅਰ (ਮਾਮਲਾ) ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਵਿਵਹਾਰ ਕਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨ ਕਰੇ ਵਾ ਪਦਾਰਥੁ (ਵਾਟ) ਵੱਟ ਜੋੜ ਕਰ ਸੰਗ੍ਰਹ ਨ ਕਰੇ॥

ਮੂਲੁ ਜਾਣਿ ਗਲਾ ਕਰੇ ਹਾਣਿ ਲਾਏ ਹਾਣੁ॥

ਮੂਲ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਜਾਨਣੇ ਕੀ ਵਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕੇ ਅਰ ਹਾਣੀ ਨਾਲ ਹਾਣੀ ਭਾਵ ਈਸਰ ਨਾਲ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੀਵ ਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਕੀਆਂ ਗਲਾਂ ਕਰ ਜੋ (ਹਾਣਿ) ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਾਮਾਦਿਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਹਾਨੀ ਕਰੇ ॥

ਲਬਿ ਨ ਚਲਈ ਸਚ ਰਹੈ ਸੋ ਵਿਸਟੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਲਬ ਮੈਂ ਚਲਾਇਵਾਨ ਨ ਹੋਵੇ ਸਚ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਰਹੇ ਸੋ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਣ ਕੋ (ਵਿਸਟ) ਵਕੀਲ ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ॥

ਸਰੁ ਸੰਧੇ ਆਗਾਸ ਕਉ ਕਿਉ ਪਹੁਚੈ ਬਾਣੁ ॥

ਜੋ ਤਿਸਕੇ ਸਾਥ ਈਰਖਾ ਕਰੇ ਤੋ ਤਿਸੀ ਕਾ ਬੁਰਾ ਹੋਣਾ ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਦਸਟੰਤ (ਸਰੁ) ਤੀਰ ਅਗਾਸ ਕੋ (ਸੰਧੇ) ਜੋੜੇ ਸੋ ਅਕਾਸ ਕੇ ਬੇਧਨੇ ਕੋ ਬਾਂਣ ਕੈਸੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥

ਅਗੈ ਓਹੁ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਵਾਹੇਦੜੁ ਜਾਣੁ ॥ ੨ ॥

ਅਗੇ ਵਹੁ ਅਕਾਸ ਅਗੰਮ ਹੈ ਜਾਣੋ ਉਲਟ ਕੇ (ਵਾਹੇਦੜੁ) ਤੀਰ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰ ਪੜੇਗਾ ॥ ਭਾਵ ਜੋਗੀ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਕਤੀ ਅਰੁ ਲਖਣੁ ਨਹੀਂ ਥੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬੁਰਾ ਚਿਤਵਿਆ ਥਾ ਉਲਟਾ ਉਸੀ ਕਾ ਹੀ ਬੁਰਾ ਹੁਆ ਹੈ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਨਾਰੀ ਪੁਰਖ ਪਿਆਰੁ ਪ੍ਰੇਮਿ ਸੀਗਾਰੀਆ ॥

ਭਗਤੋਂ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਪੁਰਖ ਰੂਪ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪਯਾਰ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਸਿੰਗਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਕਰਨਿ ਭਗਤਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ਨ ਰਹਨੀ ਵਾਰੀਆ ॥

ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਭਗਤੀ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈ (ਵਾਰੀਆ) ਵਰਜੀਆਂ ਦਈਆ ਭੀ ਨਹੀ ਹਟਤੀਆਂ ॥

ਮਹਲਾ ਮੰਝਿ ਨਿਵਾਸੁ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰੀਆ ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਸਵਾਰੀਆਂ ਹੁਈਆਂ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹਿ ਕਿ ਸੁਧ ਅੰਤਹਕਰਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੈਂ ॥ ਤਿਨ (ਮਹਲਾ) ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਪਤੀ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਸਚੁ ਕਹਨਿ ਅਰਦਾਸਿ ਸੇ ਵੇਚਾਰੀਆ ॥

ਔਰ ਸੋ ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਸਚੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ।

ਸੋਹਨਿ ਖਸਮੈ ਪਾਸਿ ਹੁਕਮਿ ਸਿਧਾਰੀਆ ॥

ਜੋ ਸ੍ਰੁਤੀ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ਕੀ ਆਗਯਾ ਕੋ ਮਾਨ ਕਰ (ਸਿਧਾਰੀਆਂ) ਪਹੁੰਚੀ ਆਂ ਹੋ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਪਾਸ ਸੋਭਤੀਆਂ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਖੀ ਕਹਨਿ ਅਰਦਾਸਿ ਮਨਹੁ ਪਿਆਰੀਆ ॥

ਸਖੀ ਭਾਵ ਸੇ ਅਰਜ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਮਨ ਸੇ ਪਤੀ ਕੋ ਪਿਆਰੀਆਂ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਧ੍ਰਿਗੁ ਵਾਸੁ ਫਿਟ ਸੁ ਜੀਵਿਆ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਵਸਣੋ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵਨ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਸਵਾਦੀ ਆਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਿਆ ॥ ੨੨ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸਵਾਦੀ ਹੈ ਤਿਸੀਨੇ (ਆਸੁ) ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਵਿਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕੀਆ ਹੈ॥ ੨੨ ॥ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਵਾਲਿਓਂ ਪਰ ਦ੍ਰਸ੍ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ੧॥ ਮਾਰੂ ਮੀਹਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ ਅਗੀ ਲਹੈ ਨ ਭੁਖ ॥

ਜੈਸੇ ਮਾਰੂ ਅਸਥਲ ਥਰਖਾ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁਆ ਹੈ(ਅਗੀ) ਅਗਨੀ ਕੀ ਲਕੜੀਓਂ ਕਰ ਛੁਧਾ ਨਿਵਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਰਾਜਾ ਰਾਜਿ ਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ ਸਾਇਰ ਭਰੇ ਕਿਸੁਕ ॥

ਪੁਨਾ ਰਾਜਾ ਰਾਜ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ (ਸਾਇਰ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ (ਕਿਸੁਕ) ਕਿਸਨੇ ਭਰੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਭਰੇ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਕੇਤੀ ਪੁਛਾ ਪੁਛ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਨਾਮ ਕੀ ਭੁਖ ਕਿਤਨੀਕ ਪੁਛੀਏ॥ ਪੁਛ ਕਰ ਦੇਖੋ ਹੈ ਅਧਕ ਹੀ ਚਾਹ ਰਹਤੀ ਹੈ॥ ਜੈਸਾ ਇਕ ਦੂਜਾ ਜੋ ਲਖ ਹੋਹਿ ਲਖ ਹੋਵਹਿ ਲਖਵੀਸ ॥ ਵਾ॥ ਮਾਧੋ ਤਲਕੀ ਪਿਆਸ ਨ ਜਾਇ॥ ਇਤਯਾਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸਿਧ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥ ॥ ਸਿਖ ਕੋ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਸੇ ਜਨਮ ਕੀ ਸਫਲਤਾ ਨਿਸਫਲਤਾ ਪੂਛੀ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ੨ ॥ ਨਿਹਫਲੰ ਤਸਿ ਜਨਮਸਿ ਜਾਵਤੁ ਬ੍ਰਹਮ ਨ ਬਿੰਦਤੇ॥

(ਤਸਿ) ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ (ਜਨਮਸਿ) ਜਨਮ ਕਾ ਹੋਣਾ (ਨਿਹਫਲੰ) ਨਿਅਰਥ ਹੈ (ਜਾਵਤ) ਜਬ ਤਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਸਾਗਰੰ ਸੰਸਾਰਸਿ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਤਰਹਿ ਕੋ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਕੋ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ (ਕੇ) ਕੋਈ ਵਿਹਲੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ਹੈ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਕਾਰਣ)ਮਾਯਾ ਮਹਤਤਾਦਿਕ ਜਗਤ ਕੇ ਕਾਰਣ ਹੈਂ ਵਾ(ਕਾਰਣ) ਜਗਤ ਤਿਸਕੇ ਕਰਣੇ ਕੋ ਜੋ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੋ ॥

ਕਾਰਣੁ ਕਰਤੇ ਵਸਿ ਹੈ ਜਿਨਿ ਕਲ ਰਖੀ ਧਾਰਿ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਸਰਬ ਮੈ ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਧਾਰ ਰਖੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਤੇ ਕੇ ਸਭ ਕਾਰਣ ਅਧੀਨ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਖਸਮੈ ਕੈ ਦਰਿਬਾਰਿ ਢਾਢੀ ਵਸਿਆ ॥

(ਖਸਮ ਕੈ ਦਰਿਬਾਰਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦਰਬਾਰ ਮੈ ਢਾਢੀ ਜਸਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਵਸਿਆ ਹੂੰ ॥

ਸਚਾ ਖਸਮੁ ਕਲਾਣਿ ਕਮਲੁ ਵਿਗਸਿਆ ॥

ਜਬ ਸਤੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ (ਕਲਾਣਿ) ਜਸ ਕੀਆ ਤਬ ਰਿਦਾ ਕਵਲ (ਵਿਗਸਿਆ) ਖਿੜਿਆ ਹੈ।

ਖਸਮਹੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇ ਮਨਹੁ ਰਹਸਿਆ ॥

ਜਬ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸੇ ਪੂਰਾ ਸਤਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਤਬ ਮਨ ਕਰਕੇ (ਰਹਸਿਆ) ਅਨੰਦਵਾਨ ਹੂਆ ॥

ਦੁਸਮਨ ਕਢੇ ਮਾਰਿ ਸਜਣ ਸਰਸਿਆ ॥

ਕਾਮਾਦਿ ਦੁਸਮਣ ਮਨ ਸੇ ਮਾਰ ਕਰ ਕਢ ਦੀਏ ਸਜਣ ਜੋ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਸਤ ਸੰਤੋਖਾਦਿ (ਸਰਸਿਆ) ਅਧਕ ਹੂਏ ॥

ਸਚਾ ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਸੇਵਿਨਿ ਸਚਾ ਮਾਰਗੁ ਦਸਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸੋਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸ਼ਟੀ ਸੇਵਿਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸਚਾ ਮਾਰਗ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬਤਾਇਆ ਹੈ ॥

ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ ਕਾਲੁ ਵਿਧਉਸਿਆ ॥

(ਸਚਾ ਸਬਦ) ਸਤਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਕਾਲ ਕੋ (ਵਿਧਉਸਿਆ) ਨਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਢਾਢੀ ਕਥੇ ਅਕਥੁ ਸਬਦਿ ਵਸਾਰਿਆ ॥

ਢਾਢੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਅਕਥ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਣ ਗਹਿ ਰਾਸਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਮਿਲੇ ਪਿਆਰਿਆ ॥ ੨੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਈ ਪਿਆਰਿਆ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ ਹਰੀ ਹਮਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ॥ ੨੩ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥ ਖਤਿਅਹੁ ਜੰਮੇ ਖਤੇ ਕਰ ਨਿਤ ਖਤਿਆ ਵਿਚਿਪਾਹਿ ॥

ਪਾਪੀ ਜੀਵ(ਖਤਿਅਹੁ) ਗੁਨਾਹ ਕਰ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਬ ਗੁਨਾਹ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਆਗੇ ਭੀ ਨਿਤ ਗੁਨਾਹੋਂ ਮੈਂ ਪੜੇਂਗੇ ਸੋ ਗੁਨਾਹ ਮਹਲ ਰੂਪ ਹੈਂ ॥

ਧੋਤੇ ਮੂਲਿ ਨ ਉਤਰਹਿ ਜੇ ਸਉ ਧੋਵਣ ਪਾਹਿ ॥

ਧੋਤੇ ਹੂਏ (ਮੂਲਿ) ਵਾਸਨਾ ਸਹਤ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੇ ਜੇ ਐਸੇ ਅਰਥ ਕਰੀਏ ਕਿ ਕਦਾਚਿਤ ਉਤਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ॥ ਤਬ ਗੰਗਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਨੇ ਵਾਲੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਿਅਰਥ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਕਰ ਸੌ ਵਾਰੀ ਭੀ ਧੋਵਣ ਪਾਵੇ ਕਿਆ ਸੌ ਵਾਰ ਇਸਨਾਨ ਕਰੇ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਵਾਰ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਰੂਪ ਕਰਮੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਫੇਰ ਆਨ ਕਰ ਪਾਪਾਂ ਮੈਂ ਪਰਵਿਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਵਾਸਨਾ ਬਨੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਬਖਸੇ ਬਖਸੀਅਹਿ ਨਾਹਿਤ ਪਾਹੀ ਪਾਹਿ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਖਸੇ ਤੋ ਗੁਨਾਹ ਬਖਸੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਨਹੀਂ ਤੋ (ਪਾਹੀ) ਚਰਨ ਦਾਸੀਆਂ (ਪਾਹਿ) ਪੜਤੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਤੀ ਤਾੜਨਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੧ ॥ ਨਾਨਕ ਬੋਲਣੁ ਝਖਣਾ ਦੁਖ ਛਡਿ ਮੰਗੀਅਹਿ ਸੁਖ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਬੋਲਣ ਝਖਣਾ ਅਰਥਾਤ ਖਪਣਾ ਹੈ ਜੋ ਦੁਖ ਛੋਡ ਕਰ ਸੁਖ ਮਾਂਗਨਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਦੁਖ ਮੈਂ ਦ੍ਵੈਸ ਰਖਣਾ ਸੁਖ ਮੈਂ ਚਾਹ ਕਰਣਾ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ॥

ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਦੁਇ ਦਰਿ ਕਪੜੇ ਪਹਿਰਹਿ ਜਾਇ ਮਨੁਖ ॥

ਸੁਖ ਪੁਨਾ ਦੁਖ ਦੋਨੋਂ (ਦਰਿ) ਦਰਮਿਆਨ ਅਰਥਾਤ ਸਮਾਨ ਕਪੜੇ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬੀਚ ਮਾਨੁਖ (ਜਾਇ) ਉਤਪਤ ਹੋਕਰ ਪਹਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰੁ ਜਹਾਂ ਜਾਵੇ ਤਹਾਂ ਹੀ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਥੈ ਬੋਲਣਿ ਹਾਰੀਐ ਤਿਥੈ ਚੰਗੀ ਚੁਪ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਬੋਲਨੇ ਸੇ ਹਾਰ ਜਾਈਏ ਤਹਾਂ ਚੁਪ ਰੱਖਣੀ ਹੀ ਭਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਦੀਏ ਹੂਏ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕੋ ਰਾਜੀ ਹੋਕਰ ਭੋਗਣਾ ਚਾਹੀਏ ॥੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਦੇਖਿ ਅੰਦਰੁ ਭਾਲਿਆ ॥

ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਚਾਰ ਕੁੰਡਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਕਿਅ ਦ੍ਵਾਰਕਾਦਿ ਧਾਮ ਪਰਮੇ ਤਬ ਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਜਬ ਅਪਨੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕੋ ਵੀਚਾਰਿਆ ਕੇ ਬੁਧੀ ਮਨਾਦਿ ਜੜ੍ਹੋਂ ਕੋ ਸਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਕੈਸੇ ਹੈ ॥

ਸਚੈ ਪੁਰਖਿ ਅਲਖਿ ਸਿਰਿਜਿ ਨਿਹਾਲਿਆ ॥

ਤਬ ਸਚੇ ਪੁਰਖ ਅਲਖ ਰਚਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ (ਨਿਹਾਲਿਆ) ਦੇਖਿਆ ।

ਉਝਿੜਿ ਭੁਲੇ ਰਾਹ ਗੁਰਿ ਵੇਖਾਲਿਆ ॥

ਸੰਸਾਰ ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਜਾਤੇ ਕੋ ਪ੍ਰਮਸ੍ਰ ਕਾ ਰਸਤਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਲਾ ਦੀਆ॥

ਸਤਿ ਗੁਰ ਸਚੇ ਵਾਹੁ ਸਚੁ ਸਮਾਲਿਆ ॥

ਸਚੇ ਸਤਿ ਗੁਰ (ਵਾਹੁ) ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਚ ਰੂਪ ਕੋ ਸਮਾਲ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਪਾਇਆ ਰਤਨੁ ਘਰਾਹੁ ਦੀਵਾ ਬਾਲਿਆ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਦੀਵਾ ਬਾਲ ਦੀਆ ਤਬ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਰਤਨ ਕੋ (ਘਰਾਹ) ਸਰੀਰ ਘਰ ਮੈਂ ਪਾ ਲਿਆ ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹਿ ਸੁਖੀਏ ਸਚ ਵਾਲਿਆ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ (ਸਚੇਸਬਦ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ਕਰ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਸੋ (ਸਚ ਵਾਲਿਆ) ਸਚ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਲੇ ਸੁਖੀਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਿਡਰਿਆ ਡਰੁ ਲਗਿ ਗਰਬਿ ਸਿ ਗਾਲਿਆ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭੈ ਨਹੀਂ ਮਾਨਿਆ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਕਾ ਭੈ ਲਗਾ ਐਸੇ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਗਰਬ ਨੇ ਗਾਲਿਆ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਨਾਸ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਨਾਵਹੁ ਭੁਲਾ ਜਗੁ ਫਿਰੈ ਬੇਤਾਲਿਆ ॥ ੨੪ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਜਗਤ (ਬੇਤਾਲਿਆ) ਭੂਤ ਹੂਆ ਕਾ ਸਰੂਪ ਡਾਲ ਕੇ ਚੁਕਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਨਰਥ ਸੇ ਹੋਣ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ॥ ੨੪॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥ ਭੈ ਵਿਚਿ ਜੰਮੈ ਭੈ ਮਰੈ ਭੀ ਭਉ ਮਨ ਮਹਿ ਹੋਇ ॥

ਭੈ ਵਿਖੈ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਔਰ ਭੈ ਮੈਂ ਹੀ ਮਰਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਮਰ ਕਰ ਜਬ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਭੀ ਮਨ ਮੈਂ ਭੈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਭੈ ਵਿਚਿ ਜੇ ਮਰੈ ਸਹਿਲਾ ਆਇਆ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਭੈ ਵਿਖੈ ਮਰ ਜਾਵੇ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਸਹਿਲਾ) ਲਾਭ ਕੇ ਸਹਤ ਵਾ ਸਫਲਾ ਆਇਆ ਜਾਣੀਏ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੩॥ ਭੈ ਵਿਣੁ ਜੀਵੈ ਬਹੁਤੁ ਬਹੁਤੁ ਖੁਸੀਆ ਖੁਸੀ ਕਮਾਇ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਭੈ ਧਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਬਹੁਤ ਜੀਵਤਾ ਰਹ ਔਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅੰਦਰ ਖਸੀਆਂ ਬਹੁਤ ਕਰੇ ॥

ਨਾਨਕ ਭੈ ਵਿਣੁ ਜੇ ਮਰੈ ਮੁਹਿ ਕਾਲੈ ਉਠਿ ਜਾਇ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਕੋ ਬਿਨਾਂ ਮਰ ਜਾਵੇ ਤੇ ਮੁਖ ਪਰ ਪਾਪ ਕਾਲਕ ਲਗਾਇ ਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅੰਤ ਸਮੇ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਭੇ ਧਾਰਹੇ ਤੌ ਬਖਸਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

॥ ੨ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਤ ਸਰਧਾ ਪੂਰੀਐ ॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਯਾਲ ਹੋਵੈ ਤੌ ਸਰਧਾ ਪੂਰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ੨ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਨ ਕਬਹੂੰ ਝੂਰੀਐ ॥
ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਤਾ ਦੁਖੁ ਨ ਜਾਣੀਐ ॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਇਆਲ ਹੋਵੈ ਤੌ ਕਬੀ ਝੂਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਯਾਲ ਹੋਵੈ ਤੌ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤਾ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਤਾ ਹਰਿ ਰੰਗ ਮਾਣੀਐ॥
ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲ ਤਾ ਜਮ ਕਾ ਡਰੁ ਕੇਹਾ ॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਯਾਲ ਹੋਵੈ ਤੌ ਹਰਿ ਕਾ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਭੋਗੀਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਆਲ ਹੋਵੈ ਤੌ ਜਮ ਕਾ ਡਰ ਕੈਸਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਮ ਕਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਤਾ ਸਦਹੀ ਸੁਖੁ ਦੇਹਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਤਾ ਨਵਨਿਧਿ ਪਾਈਐ ॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਯਾਲ ਹੋਵੈ ਤੌ ਦੇਹ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਆਲ ਹੋਵੈ ਤੌ ਨਉਨਿਧਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਤ ਸਚਿ ਸਮਾਈਐ ॥ ੨੫ ॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਆਲ ਹੋਵੈ ਤੌ ਸਚ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੨੫ ॥

ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਬੀਚ ਟਾਪੂ ਮੈਂ ਹਾਰੂ ਨਗਰ ਕਾ ਰਾਜਾ ਸਰੇਵਿੜਿਓਂ ਕਾ ਸਿਖ ਥਾ ਉਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਗਏ ਉਸ ਦੇਸ ਵਰਖਾ ਨ ਹੋਨ ਸੇ ਲੋਕ ਦੁਖਾਤਰ ਹੋਕਰ ਸਰਨ ਪੜੇ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਰਖਾ ਕਰੀ ਰਾਜਾ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਜਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਸਿਖ ਹੂਆ ਤਬ ਵਹੁ ਸਰੇਵੜਾ ਚਰਚਾ ਕਰਨੇ ਆਇਆ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਤਬ ਵਹੁ ਸਰੇਵੜੇਓਂ ਕੀ ਕੁਰੀਤੀ ਸੁਨ ਕਰ ਆਪ ਪਛਤਾਇਕੇ ਸਰਨ ਪੜਾ ਉਸ ਕੋ ਭੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਨਾ ਸਿਖ ਕਰਕੇ ਧਰਮਸਾਲ ਕਾ ਮਹੰਤ ਬਨਾਦੀਆ ਸੋਈ ਤਿਨ ਸਰੇਵਿੜਿਓਂ ਕੀ ਦਸਾ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ੧॥ ਸਿਰੁ ਖੋਹਾਇ ਪੀਅਹਿ ਮਲਵਾਣੀ ਜੂਠਾ ਮੰਗਿ ਮੰਗਿਖਾਹੀ ॥

ਸਿਰ ਕੇ ਕੇਸ ਪਟਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਮਲਵਾਣੀ) ਮੈਲ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਧੋਣ ਆਦਿਕ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੂਠਾ ਮੰਗ ਮੰਗ ਕਰ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਪੀਛੇ ਬਚਾ ਹੁਆ ਅੰਨੁ ॥

ਫੋਲਿ ਫਦੀਹਤ ਮੁਹਿ ਲੈਨਿ ਭੜਾਸਾ ਪਾਣੀ ਦੇਖਿ ਸਗਾਹੀ ॥

ਜੀਵ ਪੜਨੇ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਹਥ ਮੈਂ ਲਕੜੀ ਲੇਕਰ (ਫਦੀਹਤ) ਵਿਸਟਾ ਕੋ ਫੋਲ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਭੜਾਸ ਅਰਥਾਤ ਹਵਾੜ ਮੁਖ ਪਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪਾਨੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਸੰਕਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਭੇਡਾ ਵਾਗੀ ਸਿਰੁ ਖੋਹਾਇਨਿ ਭਰੀਅਨਿ ਹਥ ਸੁਆਹੀ ॥ ॥

ਜੈਸੇ ਭੇਡੋਂ ਕੀ ਉਨ ਕੋ ਕੋਈ ਚੋਰੀ ਖੋਸ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹਥੋਂ ਕੋ ਭਸਮ ਲਗਾਇ ਕਰ ਸਿਰ ਖੁਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਾਊ ਪੀਊ ਕਿਰਤੁ ਗਵਾਇਨਿ ਟਬਰ ਰੋਵਨਿ ਧਾਹੀ ॥

ਮਾਂ ਬਾਪ ਕਾ (ਕਿਰਤ) ਕਰਮ ਗਵਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਉਨਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਥੀ ਸੋ ਨ ਕਰੀ ਔਰ (ਟਬਰ) ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਧਾਂਹਾਂ ਮਾਰ ਕਰ ਰੋਤੀਆਂ ਹੈਂ ॥

ਓਨਾ ਪਿੰਡੁ ਨ ਪਤਲਿ ਕਿਰਿਆ ਨ ਦੀਵਾ ਮੁਏ ਕਿਥਾਉ ਪਾਹੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉਨਕੀ ਪਿੰਡ ਨ ਪਤਲ ਕਿਰਿਆ ਦੀਵਾ ਆਦਿਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੇ ਮਰ ਕਰ ਕਹਾਂ ਪਵੇਂ ਗੇ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬੇਦ ਸੇ ਬਿਤੇ ਚਲਣੇ ਕਰ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਪੜੇਂਗੇ ॥

ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਦੇਨਿ ਨ ਢੋਈ ਬ੍ਰਹਮਣ ਅੰਨੁ ਨ ਖਾਹੀ ॥

ਅਠ ਸਠ ਤੀਰਥ ਭੀ (ਢੋਈ) ਸਮੀਪਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮਣ ਤਿਨਕਾ ਅੰਨ ਨਹੀਂ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਕੁਚੀਲ ਰਹਹਿ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਮਥੈ ਟਿਕੇ ਨਾਹੀ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਦਾ ਮੈਲੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਮਥੇ ਮੈ ਟਿਕੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਾਲਤੇ ਹੈਂ ॥

ਝੂੰਡੀ ਪਾਇ ਬਹਿਨ ਨਿਤਿ ਮਰਣੈ ਦੜਿ ਦੀਬਾਣਿ ਨ ਜਾਹੀ॥

ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ (ਝੁੰਡੀ) ਮੁਖ ਪਰ ਬਸਤ੍ਰ ਪਾ ਕਰ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਨੀਵੀ ਪਾਇਕਰ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੈਸੇ ਮਰਣੇ ਵਾਲੇ ਘਰ ਔਰਤਾਂ ਝੁੰਡੀ ਪਾਇ ਕਰ ਬੈਠਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਈਸ੍ਵਰ ਵਾਦੀਓਂ ਕੀ(ਦੀਬਾਣਿ)ਸਭਾ ਕੇ (ਦੜਿ) ਦਰ ਮੰਦਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਵਾ (ਦੜਿ) ਦਬੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਲਕੀ ਕਾਸੇ ਹਥੀ ਫੁੰਮਣ ਅਗੋ ਪਿਛੀ ਜਾਹੀ ॥

ਕਮਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਕਾਸੇ)ਕਾਠ ਕੇ ਬਾਸਨ ਬਧੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਹਾਥੋਂ ਮੈਂ (ਫੁੰਮਣ) ਸੂਤ ਕੇ ਗੁੱਛੇ ਪਕੜ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਗੇ ਸੇ ਜੀਵ ਹਟਾਵਣੇ ਕੇ ਨਮਿਤ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਆਗੇ ਪੀਛੇ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾ ਓਇ ਜੋਗੀ ਨਾ ਓਇ ਜੰਗਮ ਨਾ ਓਇ ਕਾਜੀ ਮੁੰਲਾ ॥

ਨਾ ਵਹੁ ਜੋਗੀ ਹੈਂ ਨਾ ਵਹੁ ਜੰਗਮ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾ ਵਹੁ ਕਾਜੀ ਤਥਾ ਮੁੰਲਾਂ ਹੈਂ ॥

ਦਯਿ ਵਿਗੋਏ ਫਿਰਹਿ ਵਿਗੁਤੇ ਫਿਟਾ ਵਤੈ ਗਲਾ ॥

(ਦਯਿ) ਪ੍ਰੇਰਕ ਈਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਵਿਗੋਏ) ਖਰਾਬ ਕੀਏ ਖਰਾਬ ਹੂਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਫਿਟਾ ਹੂਆ ਗਲਾਹੀ (ਵਤੈ) ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਊਟੋਂ ਕਾ (ਗਲਾ) ਸਮਦਾਇ ਬਿਗੜ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾਇਨਾ (ਅਵਤਿਆ) ਉਲਟੀਆਂ ਬੇਦ ਵਿਰੁਧ ਬਾਤੋਂ ਪਰ (ਫਿਟ) ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਰਖਸ਼ਾ ਕਰਤੇ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੀਆ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲੇ ਸੋਈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਰਖੈ॥

ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਜੀਵਾਲਤਾ ਸੋਈ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਖ ਸਕਤਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦਾਨਹੁ ਤੈ ਇਸਨਾਨਹੁ ਵੰਜੇ ਭਸੁ ਪਈ ਸਿਰਿ ਖੁਥੇ ॥

ਦਾਨ ਸੇ ਔਰ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਗਏ ਸਿਰ ਖੁਥਿਆਂ ਕੇ ਸਿਰ(ਭਸੁ) ਸੁਆਹ ਪਈ ਜਿਸ ਪਾਣੀ ਕਾ ਤਿਨਕੋ ਤਿਆਗ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪਾਣੀ ਵਿਚਹੁ ਰਤਨ ਉਪੰਨੇ ਮੇਰੁ ਕੀਆ ਮਾਧਾਣੀ ॥

ਪਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਅਰਥਾਤ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈ ਸੇ ਰਤਨ ਉਤਪੰਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਥ (ਮੇਰੁ)ਮੰਦ੍ਰਾਚਲ ਨਾਮੇ ਪਰਬਤ ਕੀ ਮਧਾਣੀ ਬਨਾਈ ॥

ਅਠ ਸਠਿ ਤੀਰਥ ਦੇਵੀ ਥਾਪੈ ਪੁਰਬੀ ਲਗੈ ਬਾਣੀ ॥

ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਦੇਵਤਿਓਂ ਨੇ ਅਸਥਾਪਨ ਕੀਏ ਹੈਂ (ਪੁਰਬੀ) ਪੁੰਨ ਕਾਲ ਮੈ ਮੇਲਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ (ਬਾਣੀ) ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜੋ ਬੇਦ ਤਿਸ ਕਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ॥

ਨਾਇ ਨਿਵਾਜਾ ਨਾਤੈ ਪੂਜਾ ਨਾਵਨਿ ਸਦਾ ਸੁ ਜਾਣੀ ॥

ਅਸਨਾਨ ਕਰ ਨਿਵਾਜਾ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪੂਜਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਚਤਰ ਪੁਰਸ ਸਦਾ ਹੀ ਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮੁਇਆ ਜੀਵਦਿਆ ਗਤਿ ਹੋਵੈ ਜਾ ਸਿਰਿ ਪਾਈਐ ਪਾਣੀ ॥

ਜਨਮ ਕਾਲ ਬਾਲਕ ਕੋ ਔਰ ਮੂਏ ਪੁਰਸ ਕੋ ਅਸਨਾਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਥ ਸੀਸ ਮੈ ਜਲ ਪਾਈਏ ਤਥ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਿਰ ਖੁਥੇ ਸੈਤਾਨੀ ਏਨਾ ਗਲ ਨ ਭਾਣੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਿਰ ਖੁਥੇ (ਸੈਤਾਨੀ) ਸੈਤਾਨ ਕੇ ਵਿਗਾੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਏਹ ਸਨਾਨਕੀ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਭਾਈਹੈ॥

ਵੁਠੈ ਹੋਇਐ ਹੋਇ ਬਿਲਾਵਲੁ ਜੀਅ ਜੁਗਤਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਲਕੇ ਵੁਠੇ ਹੋਇਆ ਅਰਥਾਤ ਮੇਘਕੇ ਬਰਸਣੇ ਸੇ (ਬਿਲਾਵਲ) ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜੀਵਨੇ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਜਲ ਮੈ ਸਮਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ॥

ਵੁਠੈ ਅੰਨੁ ਕਮਾਦੁ ਕਪਾਹਾ ਸਭੁ ਸੈ ਪੜਦਾ ਹੋਵੈ ॥

ਪੁਨਾ ਮੇਘ ਬਰਸਣੇ ਸੇ ਅਨਾਜ ਤਥਾ ਕਮਾਦ ਔਰ ਕਪਾਸ ਜੋ ਸਰਬ ਕਾ ਪੜਦਾ ਹੈ ਸੋ ਉਤਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਵੁਠੈ ਘਾਹੁ ਚਰਹਿ ਨਿਤਿ ਸੁਰਹੀ ਸਾਧਨ ਦਹੀ ਵਿਲੋਵੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰ ਮੇਘ ਕੇ ਵੁਠੇ ਹੂਏ ਘਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਸੁਰਹੀ) ਗਊਆਂ ਚਰਤੀਆਂ ਹੈ ਸੋ ਘਾਸ ਸੇ ਦੂਧ ਔ ਦਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ(ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਮਥਨ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਤਿਤੁ ਘਿਇ ਹੋਮ ਜਗ ਸਦ ਪੂਜਾ ਪਇਐ ਕਾਰਜੁ ਸੋਹੈ ॥

ਤਿਸ ਮੈ ਸੇ ਜੋ ਘੀ ਨਿਕਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਰ ਹੋਮ ਜਗ ਪੂਜਾ ਸਦਾਹੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ (ਪਇਐ) ਘੀ ਪੜਨੇ ਸੇ ਸਰਬ ਕਾਮਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਪੂਰਬ ਕਹੀ ਰੀਤੀ ਸੇ ਜਲ ਕਰਹੀ ਸਭ ਕਾਮ ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੂ ਸਮੁੰਦੁ ਨਦੀ ਸਭਿ ਸਿਖੀ ਨਾਤੈ ਜਿਤੁ ਵਡਿਆਈ ॥

ਗੁਰੂ ਸਮੁੰਦ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਸਿਖੀ ਸੇਵਕੀ ਸਭ ਨਦੀਆ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਨਾਵਣੇ ਸੇ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਦਰਸਨ ਸੇ ਪੁੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਨਦੀਓਂ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਸੇ ਪੁੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਜੈਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਦਰਸਨ ਸੇ ਅਤੀ ਪੁੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਸੇ ਅਤੀ ਪੁੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜੇ ਸਿਰ ਖੁਥੇ ਨਾਵਨਿ ਨਾਹੀ ਤਾ ਸਤ ਚਟੇ ਸਿਰਿ ਛਾਈ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ (ਸਿਰਖੁਥੇ) ਸਰੇਵੜੇ ਨਹੀਂ ਅਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਤੋ ਤਿਨਕੇ ਸਿਰ ਪਰ(ਸਤ ਚਟੇ)ਸੌ ਅੰਜੁਲ ਸੁਆਹ ਕੇ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਤਿਨਕੋ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੀਆਂ ਸੌਂਕੜੇ ਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇਤੀਆ ਹੈਂ॥ ੧॥ ਭਾਈ ਬਾਲੇ ਸੇ ਸਰੇਵੜਿਆਂ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸੁਨਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੨ ॥ ਅਗੀ ਪਾਲਾ ਕਿਕਰੇ ਸੂਰਜ ਕੇਹੀ ਰਾਤਿ ॥

(ਅਗੀ)ਆਗਨੀ ਕੋ ਪਾਲਾ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੂਰਜ ਕੋ ਰਾਤ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਰਾਤ ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਦਬਾਇ ਲੇਤੀ ਹੈ ਸੂਰਜ ਕੋਂ ਨਹੀਂ ਦਬਾ ਸਕਤੀ॥

ਚੰਦ ਅਨੇਰਾ ਕਿ ਕਰੇ ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਕਿਆ ਜਾਤਿ ॥

ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੋ ਅੰਧਕਾਰ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਛਾਦਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਪੌਨ ਅਰ ਪਾਨੀ ਕੋ ਜਾਤੀਆਂ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤੀਆਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਭ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੀਆ ਹੈਂ॥

ਧਰਤੀ ਚੀਜੀ ਕਿ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਵਿਚਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਸਰਬ ਵਸਤੂ ਉਤਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਥ੍ਵੀ ਕੋ(ਚੀਜੀ) ਵਸਤੂਆਂ ਕੋ ਸਮੁਦਾਇ ਕਿਯਾ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਛੁਕਾਰ ਸੇ ਦਬਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਤਾ ਪਤਿ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਪਤਿ ਰਖੈ ਸੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੋ ਪਤ ਰਖੇ ਤੌ ਉਤਮ ਪਤਿ ਰਹਤੀ ਜਾਣੀਤੀ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੋ ਹਠ ਕਰਕੇ ਪਤਿ ਰਖਿਆ ਚਾਹੁਤੇ ਸੋ ਹੈਂ ਕੈਸੇ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਚਰਚਾ ਚਰ ਪਤ ਵਧਾਉਣੇ ਗਏ ਸਰੇਵੜੇ ਉਲਟੀ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਤੇ ਲਹਾ ਆਏ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਤੁਧੁ ਸਚੇ ਸੁਬਹਾਨੁ ਸਦਾ ਕਲਾਣਿਆ ॥

ਹੇ(ਸੁਬਹਾਨ)ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਸਚੇ ਤੂੰ ਸਦਾਹੀ ਮੈਨੇ (ਕਲਾਣਿਆ) ਵਡਿਆਇਆ ਹੈਂ ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਦੀਬਾਣੁ ਹੋਰਿ ਆਵਣ ਜਾਣਿਆ ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ (ਦੀਬਾਣੁ) ਆਸਰਾ ਹੈਂ ਔਰ ਜਨਮਨੇ ਮਰਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚੁ ਜਿ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ਸਿ ਤੁਧੈ ਜੇਹਿਆ ॥

ਸੋ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਨ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਹੀ ਹੈ ॥

ਸਚੁ ਤੇਰਾ ਫੁਰਮਾਨੁ ਸਬਦੇ ਸੋਹਿਆ ॥ ਮੰਨਿਐ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਤੁਧੈ ਤੇ ਪਾਇਆ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸੁਭਾਇ ਮਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਤੇਰਾ (ਫੁਰਮਾਨੁ) ਹੁਕਮ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ॥ ਔਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ (ਮੰਨਿਐ) ਮੰਨਨੇ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਕਰਮਿ ਪਵੈ ਨੀਸਾਨੁ ਨ ਚਲੈ ਚਲਾਇਆ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਤੇਰੀ (ਕਰਮਿ) ਕ੍ਰਿਪਾਕਾ ਨਿਸਾਨ ਪੜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਚਲਾਯਾ ਚਲਤਾ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਕਾ ਹਟਾਇਆ ਹਟਤਾ ਨਹੀਂ ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਦਾਤਾਰੁ ਨਿਤ ਦੇਵਹਿ ਚੜਹਿ ਸਵਾਇਆ ॥

ਤੂੰਹੀ ਸਚਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਨਿਤਾ ਪ੍ਰਤਿ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਫਿਰ ਅਧਕ ਹੀ ਅਧਿਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਇਆ ॥ ੨੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੇਹੁ ॥ ੨੬ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਬ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਗਾਦੀ ਪਰ ਬੈਠੇ ਤਬ ਗੋਰਖਾਦਿ ਸਿਧ ਪਰੀਖਿਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੈਸੇ ਹੈ ਵਾ ਨਹੀਂ ਆਇਕਰ ਕਹਾ ਕੇ ਹਮਾਰੀ ਦੀਖਜਾ ਲਓ ਜੋਗ ਕਮਾਓ ਏਹ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ ਮੈ ਲਿਖਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਮੈਂ ਭਾਈ ਬਾਲੇ ਨੇ ਉਪਦੇਸੁ ਚਾਹਾ ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੨ ॥ ਦੀਖਿਆ ਆਖਿ ਬੁਝਾਇਆ ਸਿਫਤੀ ਸਚਿ ਸਮੇਉ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ(ਦੀਖਿਆ) ਸਿਖਜਾ ਕਹਿਕਰ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਚਿ ਨਿਸਚੇ ਕਰ (ਸਿਫਤੀ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ॥

ਤਿਨ ਕਉ ਕਿਆ ਉਪਦੇਸੀਐ ਜਿਨ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ॥ ੧ ॥

ਜਿਨਕੇ ਗੁਰੂਨਾਨਕ ਜੀ (ਦੇਉ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਸਾਖਜਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪ ਕਿਆ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰੋਗੇ ਵਾ ਹੇ ਬਲਾ ਜੀ ਹਮ ਤੁਮ ਕੋ ਕਿਆ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰੇਂਗੇ ॥ ਸਿਧ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਇ ਕਰ ਅਦੇਸ ਕਰਕੇ ਚਲਤੇ ਭਏ ॥੧॥ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਆ ਹੇ ਗੁਰੋ ਧਰਮ ਕੋ ਔਰ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜੀਵ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ ॥

ਮਃ ੧ ॥ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ਸੋਈ ਬੂਝੈ ॥ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਸੁਝਾਏ ਤਿਸੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸੂਝੈ ॥
ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਥਨਾ ਮਾਇਆ ਲੂਝੈ ॥

ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪ ਦੇਖਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਕਿਛੁ ਸਤ ਅਸਤ ਦੇਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਜੀਵ ਕਥਾ ਨੂੰ ਕਹਕਰ ਮਾਇਆ ਵਾਸਤੇ(ਲੂਝੈ) ਝਗੜਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹੁਕਮੀ ਸਗਲ ਕਰੇ ਆਕਾਰ ॥ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸਰਬ ਵੀਚਾਰ ॥
ਅਖਰ ਨਾਨਕ ਆਖਿਓ ਆਪਿ ॥ ਲਹੈ ਭਰਾਤਿ ਹੋਵੈ ਜਿਸੁ ਦਾਤਿ ॥ ੨ ॥

ਹੁਕਮੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸਰਬ ਸਰੀਰ ਰਚੇ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਸਰਬ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਕੋ ਆਪਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਰੂਪ ਅਖਰ ਵਾ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ ਅਖਰ ਆਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ॥ ਜਿਸਕੋ ਮੇਰੇ ਸੇ ਗਿਆਨ ਕੀ ਦਾਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਉਤਰਤੀ ਹੈ ॥੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਹਉ ਢਾਢੀ ਵੇਕਾਰੁ ਕਾਰੈ ਲਾਇਆ ॥ ਰਾਤਿ ਦਿਹੈ ਕੈ ਵਾਰੁ ਧੁਰਹੁ ਫੁਰਮਾਇਆ।

ਮੈਂ ਢਾਢੀ ਵੇਕਾਰ ਥਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਗਤੀ ਕਾਰ ਮੈ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ (ਵਾਰ) ਜਸਕਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰਣਾ ਇਹੁ ਧੁਰੋ ਹੀ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ ॥

ਢਾਢੀ ਸਚੈ ਮਹਲਿ ਖਸਮਿ ਬੁਲਾਇਆ ॥ ਸਚੀ ਸਿਫਤਿ ਸਾਲਾਹਿ ਕਪੜਾ ਪਾਇਆ ॥

ਢਾਢੀ ਨੂੰ ਸਚ (ਮਹਲ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਖਸਮ ਨੇ ਬੁਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਸ ਸੁਨ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਏ ॥ ਸਚੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ ਸਿਫਤ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸਲਾਹੁਣਾ ਰੂਪ ਬਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਢਾਢੀ ਨੇ ਪਾ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਸਚਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਭੋਜਨੁ ਆਇਆ ॥ ਗੁਰਮਤੀ ਖਾਧਾ ਰਜਿ ਤਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਔਰ ਸਚ ਨਾਮ ਜਪਣ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭੁਜਨੁ ਆਇਆ ਹੈ ਮੈਂਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਲੇਕਰ ਖਾਧਾ ਅਰਥਾਤ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਕਰ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ।

ਢਾਢੀ ਕਰੇ ਪਸਾਉ ਸਬਦੁ ਵਜਾਇਆ ॥ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸਲਾਹਿ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥

ਮੈਂ ਢਾਢੀ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਵਜਾਇਆ ਜਪਜਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਦਾਤ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚ ਰੂਪ ਕੋ ਸਲਾਹ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਮੈਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

(ਸੁਧ) ਕੰਚੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਸਮਝ ਕਰਨੀ ਵਾ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਵਾਰ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰ ਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕ ਦਾਸ ਨੇ ਪ੍ਰਸਨੁ ਕੀਆ ਸੰਸਾਰ ਸੈ ਉਧਾਰਨ ਕਾ ਕੌਨੁ ਕਰਮੁ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ।

ਭਉ ਮੁਚੁ ਭਾਰਾ ਵਡਾ ਤੋਲੁ ॥ ਮਨ ਮਤਿ ਹਉਲੀ ਬੋਲੇ ਬੋਲੁ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਭਯ (ਮੁਚੁ) ਬਹੁਤੁ ਭਾਰਾ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਤੋਲੁ) ਵੀਚਾਰੁ ਭੀ ਵਡਾ ਹੈ (ਮਨ) ਜੀਵ ਕੀ ਬੁਧੀ ਤੁਛੁ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤੁਛੁ ਹੀ ਬੋਲ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ।

ਸਿਰਿ ਧਰਿ ਚਲੀਐ ਸਹੀਐ ਭਾਰੁ। ਨਦਰੀ ਕਰਮੀ ਗੁਰ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਜਬ ਭੇ ਕਾ ਭਾਰੁ ਸਿਰ ਪਰ ਧਾਰ ਕਰ ਸਹਾਰ ਚਲੀਏ ਤਬ (ਨਦਰੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵੀਚਾਰੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਭੈ ਬਿਨੁ ਕੋਇ ਨ ਲੰਘਸਿ ਪਾਰਿ। ਭੈ ਭਉ ਰਾਖਿਆ ਭਾਇ ਸਵਾਰਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਭਯ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕ ਪਾਰ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਐਸੇ ਸਮਝ ਕਰ ਜਿਨ ਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਭਯ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਛੀ ਤਰਾਂ ਸੇ ਸਵਾਰ ਕਰ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮੁ ਰਾਖਿਆ ਹੈ।

ਭੈ ਤਨਿ ਅਗਨਿ ਭਖੈ ਭੈ ਨਾਲਿ ॥ ਭੈ ਭਉ ਘੜੀਐ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰਿ ॥

ਜੋ ਸਰੀਰ ਮੇ ਭੇ ਧਾਰਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭਯ ਅਗਨਿ ਹੇ ਸੋ ਮਨਕੇ ਭੈ ਨਾਲ (ਭਖੈ) ਵਧਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੇਜ ਹੋਤਾ ਹੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਾ ਮਨ ਮੈ ਜੋ ਭਯ ਹੈ ਸੋ ਫੂਕ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੀ ਨਾਲ ਹੈ ਜਿਨਕੋ ਭਯ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਬਨਾਇ ਕਰ ਘੜੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤਿਨਕਾ ਉਪਦੇਸ ਧਾਰਨਾ ਸਹਿਤ ਹੈ ॥

ਭੈ ਬਿਨੁ ਘਾੜਤ ਕਚੁ ਨਿਕਚੁ। ਅੰਧਾ ਸਚਾ ਅੰਧੀ ਸਟ॥ ੨ ॥

ਅਰੁ ਭੈ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਅਗਯਾਨੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਉਪਦੇਸ਼ਕੀ ਘਾੜਤ ਅਤੀ ਕਚੀ ਹੈ ਔਰ ਉਨਕਾ ਅੰਤਹਕਰਨ ਰੂਪੁ ਸਚਾ ਭੀ (ਅੰਧਾ) ਅਗਯਾਨ ਕੇ ਸਹਤ ਹੈ ਔਰੁ (ਸਟ) ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਰੀਤ ਭੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਇਉਂਕਰ ਵਹੁ ਭੀ ਅੰਧੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਬੁਧੀ ਬਾਜੀ ਉਪਜੈ ਚਾਉ। ਸਹਸ ਸਿਆਣਪ ਪਵੈ ਨ ਤਾਉ ॥

ਔਰੁ ਤਿਨ ਕੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਬਾਜੀਗਰ ਕੀ ਬਾਜੀ ਸਮਝੋ ਸੰਸਾਰੁ ਨਾਸ ਰੂਪੁ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਚਾਉ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਹਜਾਰੋਂ ਚਤੁਰਾਈਆਂ ਕਰ ਭੀ ਬਧ ਗਯਾਨੀ ਸਾਧਨਾ ਕੇ ਤਾਇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ॥

ਨਾਨਕ ਮਨਮੁਖਿ ਬੋਲਣੁ ਵਾਉ। ਅੰਧਾ ਅਖਰੁ ਵਾਉ ਦੁਆਉ॥ ੩ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਮੁਖ ਕਾ ਬੋਲਣਾ (ਵਾਉ ਦੁਆਉ) ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਔਰੁ (ਅੰਧਾ) ਅਗਯਾਨ ਸਹਤ ਹੈ (ਅਖਰੁ) ਉਪਦੇਸ ਚਾਹੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਵਰੁ ਦੇਵੈ ਚਾਹੇ ਸ੍ਰਾਪੁ ਦੇਵੈ ਸੋਭੀ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ੧ ॥

ਜੀਵ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ॥

ਗਉੜੀਮਹਲਾ੧॥ਡਰਿ ਘਰੁ ਘਰਿ ਡਰੁ ਡਰਿ ਡਰੁ ਜਾਇ।ਸੋ ਡਰੁ ਕੇਹਾ ਜਿਤੁ ਡਰਿਡਰੁ ਪਾਇ

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਭੈ (ਘਰ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰੁ ਡਰ ਮੈਂ ਘਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਤਿਸ ਡਰ ਸੇ ਜਮੋਂ ਕਾ ਡਰੁ ਜਾਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜਿਸੁ ਡਰੁ ਕਰਕੇ ਪਹਲੇ ਡਰਤਾ ਰਹਤਾ ਥਾ (ਸੋ ਡਰੁ ਕੇਹਾ)ਕੈਸੇ ਹੈ ਭਾਵ ਅਬ ਡਰੁ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਵਾ ਸੋ ਡਰੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸੁ ਕਰਕੇ ਡਰੁ ਭੀ ਡਰੁ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ। ਜੋ ਕਿਛੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਤੇਰੀ ਰਜਾਇ ॥ ੧ ॥

ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਦੂਸਰੀ ਜਗਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੋ ਕੁਛੁ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੀ ਆਗਿਆ ਮੈਂ ਹੈ ॥

ਡਰੀਐ ਜੇ ਡਰੁ ਹੋਵੈ ਹੋਰੁ। ਡਰਿ ਡਰਿ ਡਰਣਾ ਮਨਕਾ ਸੋਰੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਔਰੁ ਹਮ ਕੋ ਭੈ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਤਬ ਡਰੀਏ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਰਬ ਰੂਪ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਡਰ ਕੇ ਡਰਾਏ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਡਰਣਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਕਾ ਸੋਰ ਸਰਾਥਾ ਹੈ।

ਨਾ ਜੀਉ ਮਰੈ ਨ ਡੂਬੈ ਤਰੈ। ਜਿਨਿ ਕਿਛੁ ਕੀਆ ਸੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ॥

ਵਾਸਤਵ ਸੇ ਯਹ ਜੀਵ ਆਪਨੇਆਪਤੇ ਨ ਮਰਤਾ ਹੈ ਨ ਡੂਬਤਾ ਹੈ ਨ ਤਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਕਛੁ ਏਹੁ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਕਛੁ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੂੰਹੀ ਡੋਬਨਾ ਤਾਰਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ।

ਹੁਕਮੇ ਆਵੈ ਹੁਕਮੇ ਜਾਇ। ਆਗੈ ਪਾਛੈ ਹੁਕਮਿ ਸਮਾਇ ॥ ੨ ॥

ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ (ਆਵੈ) ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਜਾਇ ਮਰਜਾਤਾ ਹੈ ਆਗੇ ਪੀਛੇ ਅਰ ਮਧ ਅਰਥਾਤ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ॥੨ ॥

ਹੰਸੁ ਹੇਤੁ ਆਸਾ ਅਸਮਾਨੁ। ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਭੂਖ ਬਹੁਤੁ ਨੈਸਾਨੁ ॥

(ਹੰਸੁ) ਹਿੰਸਾ (ਹੇਤੁ) ਮੋਹੁ (ਆਸਾ) ਚਾਹ ਇਹ ਅਕਾਸ ਸਮ ਅਪੂਰ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਨੇਕ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡੋਂ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਹਿਕਰਣ ਮੈਂ ਮੋਹਾਦਿ ਪੂਰਬ ਕਹੇ ਵਿਕਾਰ ਹੈਂ ਤਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਨੈ) ਨਦੀਕੇ ਪ੍ਰਵਾਹਿ (ਸਾਨੁ) ਸਾਦ੍ਰਸ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਧਿਕ ਹੈ ਵਾ (ਨੈਸਾਨੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ॥

ਭਉ ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਆਧਾਰੁ। ਵਿਣੁ ਖਾਧੇ ਮਤਿ ਹੋਹਿ ਗਵਾਰ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨਾਂਨੇ ਤੇਰੇ ਭੈ ਕਾ ਹੀ ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਅਰੁ ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਬਚਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਭੈ (ਖਾਧੇ) ਧਾਰੇ ਬਿਨਾ ਗਵਾਰੋਂ ਕਾ ਮਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸਕਾ ਕੋਇ ਕੋਈ ਕੋਇ ਕੋਇ। ਸਭ ਕੋ ਤੇਰਾ ਤੂੰ ਸਭਨਾ ਕਾ ਸੋਇ ॥

ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਥਮ ਤੋ ਕਿਸੇ ਕਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜੇ ਕੋਈ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਕੋਈ ਕਹੋ (ਕੋਇ) ਕਵਨ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੋ ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਕਾ ਮਾਲਕੁ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਸਭ ਕੋਈ ਦਾਸੁ ਹੈ ॥

ਜਾਕੈ ਜੀਅ ਜੰਤ ਧਨੁ ਮਾਲੁ। ਨਾਨਕ ਆਖਣੁ ਬਿਖਮੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸ ਆਪਕੇ ਜੀਵ ਜੰਤੁ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਧਨੁ ਮਾਲੁ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਏਹੁ ਤੇਰੀ ਵਿਭੂਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰਾ ਆਖਣਾ ਔਰੁ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਨਾ ਕਠਨੁ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਲਵੰਡੀ ਮੈਂ ਚੰਦ੍ਰ ਭਾਨ ਕੇ ਕੂਪ ਪਰ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਚਾਚਾ ਲਾਲੂ ਜੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਆਪ ਕਹਾਂ ਗਏ ਥੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰਹਤੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋਕਰ ਸੁਭਗੁਨ ਰੂਪੀ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕੋ ਸੂਚਨੁ ਕਰਾਵਤੇ ਹੂਏ ਉਤਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਾਤਾ ਮਤਿ ਪਿਤਾ ਸੰਤੋਖੁ । ਸਤਿ ਭਾਈ ਕਰਿ ਏਹੁ ਵਸੇਖੁ ॥ ੧ ॥

ਸੁਭ (ਮਤਿ) ਸਿਖਿਆ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਮਾਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਸੰਤੋਖ ਪਿਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਤ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਏਹੁ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਭਾਈ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿਛੁ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਇ । ਤਉ ਕੁਦਰਤਿ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਜੋ ਕੁਛੁ ਕਹਣਾ ਹੈ ਸੋ ਕੁਛੁ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਤੂੰ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਭੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ॥

ਸਰਮ ਸੁਰਤਿ ਦੁਇ ਸਸੁਰ ਭਏ । ਕਰਣੀ ਕਾਮਣਿ ਕਰ ਮਨ ਲਏ ॥ ੨ ॥

ਵੈਰਾਗੁ ਅਰੁ ਗਯਾਨੁ ਵਾ (ਸਰਮ) ਲਜਯਾ (ਸੁਰਤਿ) ਵੀਚਾਰੁ ਦੋਨੋ ਸਾਸ ਸਸੁਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਰਣੀ ਜੋ ਜਪ ਤਪਾਦਿ ਸਾਧਨ ਹੈ ਸੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਐਸੇ ਗੁਣ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਨੇ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਲੀਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਸਾਹਾ ਸੰਜੋਗੁ ਵੀਆਹੁ ਵਿਜੋਗੁ । ਸਚੁ ਸੰਤੁਤਿ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੋਗੁ ॥ ੩ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਜੋਗੁ ਹੂਆ ਹੈ ਏਹੀ ਸਾਹਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰੁ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਵਿਜੋਗ ਹੂਆ ਹੈ ਏਹੀ ਹਮਾਰਾ ਵਿਆਹੁ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਸਚ ਸ੍ਰੂਪ ਕਾ ਗਿਆਨੁ ਹੈ ਏਹੀ ਬੇਟਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਸੰਬੰਧੀ ਲਾਇਕ ਹੈਂ ॥੩॥੩॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਏਕੁ ਪੰਡਿਤੁ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸ ਆਕਰ ਗਿਆਨ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੀਆ ਕਰਤਾ ਥਾ ਅਰੁ ਆਪਕੋ ਗਯਾਨੀ ਮਾਨਕਾ ਥਾ ਔਰੁ ਕਹਾਵਤਾ ਥਾ ਜਬ ਤਿਸਕਾ ਪਿਤਾ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੋਇਆ ਤਬ ਮੋਹ ਸੇ ਅਤੀ ਬਿਆਕੁਲੁ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸ ਆਇਆ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਸਬਦੁ ਸੁਨਾ ਕਰ ਮੋਹ ਨਿਵਰਤ ਕਰਤੇ ਭਏ ॥

ਪਉਣੈ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਕਾ ਮੇਲੁ । ਚੰਚਲ ਚਪਲ ਬੁਧਿ ਕਾ ਖੇਲੁ ॥

ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਜਿਸ ਪਿਤਾ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਦੁਖੀ ਹੈਂ ਸੋ ਦੇਹ ਰੂਪ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਵਾ ਚੇਤੱਨ ਰੂਪ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਦੇਹ ਤੋ ਪੌਣ ਅਰ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਕਾ (ਮੇਲੁ) ਮਿਲਾਪ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਅਮਿਕਾ ਕਰੇ ਕੇ ਪਾਂਚ ਤਤ ਸੇ ਉਤਪਤੀ ਲਿਖੀ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੀਨ ਕਿਉਂ ਕਹੇ ਤਬ ਏਹ ਉਤਰੁ ਹੈ ਕਿਸੀ ਰਿਖੀ ਨੇ ਤੀਨ ਤਤ ਭੀ ਮਾਨੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਉਪਨਿਸਦ ਮੈਂ ਭੀ ਤੀਨ ਤਤ ਕਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤੀਨ ਉਪਲਖਤ ਪਾਂਚ ਹੀਜਾਨ ਲੇਣੇ ਉਤਪਤੀਮੈ ਕੁਛੁ ਹਠੁ ਨਹੀਂ ਜੈਸੇ ਬਰੂਦ ਕਾ ਹਾਥੀ ਉਡਾਵਣੇ ਕੇ ਨਮਿਤ ਹੈ ਉਸਕੇ ਕਾਨ ਪੂੰਛ ਸੂਧੇ ਬਾਂਕੇ ਹੋਣੇ ਕਾ ਕਿਆ ਵਿਚਾਰੁ ਹੈ ਬਿਨੋਦ ਨਿਮਿਤ ਹੈ ਤੈਸੇ ਅਧਿਆ ਰੋਪ ਅਪਵਾਦਕਰ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਬੋਧ ਕਰਨੇ ਕਾ ਨਿਮਿਤੁ ਹੈ ਚੇਚਲੁ ਜੋ ਮਨੁ ਹੈਔਰ ਚਪਲ ਜੋ ਬੁਧੀ ਹੈ ਇਨਕਾ ਹੀ ਖੇਲੁ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਨਕੀ ਇਸਥਿਤੀ ਮੇ ਜੀਵਨੁ ਔਰੁ ਇਨਕੇ ਵਿਯੋਗ ਸੇ ਮਰਣ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਨਉ ਦਰਵਾਜੇ ਦਸਵਾ ਦੁਆਰੁ। ਬੁਝੁ ਰੇ ਗਿਆਨੀ ਏਹੁ ਬੀਚਾਰ ॥ ੧ ॥

ਨੌ ਦਰਵਾਜੇ ਖੁਲੇ ਹੈਂ ਦਸਵਾਂ ਦੁਆਰ ਗੁਪਤ ਹੈ ਹੇ ਗਿਆਨੀ ਏਹ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਔਰੁ ਇਨ ਸਰਬ ਕੇ ਸਾਖੀ ਚੇਤੱਨਆਤਮਾ ਕੋ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪੁ ਸਮਝ ਲੈ ॥ ੧॥

ਕਥਤਾ ਬਕਤਾ ਸੁਨਤਾ ਸੋਈ। ਆਪੁ ਬੀਚਾਰੇ ਸੁ ਗਿਆਨੀ ਹੋਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਕਥਤਾ) ਕਵੀਸ਼ਰੁ (ਬਕਤਾ) ਪੰਡਿਤੁ (ਸੁਨਤਾ) ਸ੍ਰੋਤਾ ਸੋਈ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਪੁਨਃ ਆਪ ਕੋ ਜੋ ਵੀਚਾਰੇ ਸੋਈ ਗਯਾਨੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਨੇ ਕਰ ਵਹੁ ਪੁਰਸੁ ਗਿਯਾਨੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਰਬ ਰੂਪ ਵਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਅਪਨਾ ਰੂਪ ਸਰਬ ਕੋ ਵੀਚਾਰੇ ਸੋ ਗਿਆਨੀ ਹੈ ॥

ਦੇਹੀ ਮਾਟੀ ਬੋਲੈ ਪਉਣੁ। ਬੁਝੁ ਰੇ ਗਿਆਨੀ ਮੂਆ ਹੈ ਕਉਣੁ ॥

ਦੇਹੀ (ਮਾਟੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਆਦ ਤਤੋਂ ਕਾ ਕਾਰਜੁ ਹੋਣੇ ਕਰ ਜੜ ਹੈ ਵਾਕ ਇੰਦ੍ਰਾ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਵਾਕ ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੀ ਚੇਸਟਾ ਪਵਨ ਕਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਹੇ ਗਿਆਨੀ ਬੂਝੁ ਇਨ ਮੈ ਕੌਣ ਮੂਆ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਕਿ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਹੋ ਕੌਨ ਮੂਆ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮੂਈ ਸੁਰਤਿ ਬਾਦੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥ ਓਹ ਨ ਮੂਆ ਜੋ ਦੇਖਣਹਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸਕਾ ਬਿਅਰਥ ਅਹੰਕਾਰੁ ਕਰਤਾ ਥਾ ਸੋ ਦੇਹ ਮੂਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਨਹੀ ਮੂਆ ਜੋ ਚੈਤੱਨੁ (ਦੇਖਣਹਾਰੁ)ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਕਰ ਦੇਖਤਾ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜੈ ਕਾਰਣਿ ਤਟਿ ਤੀਰਥ ਜਾਹੀ ॥ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਘਟ ਹੀ ਮਾਹੀ ॥

ਜਿਸਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਪਰ ਜਾਕਰ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰਤਨੁ ਰੂਪੁ ਪਦਾਰਥੁ ਚੈਤਨ ਦੇਵ(ਘਟ) ਸਰੀਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੈਂ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਸਾਸਤ੍ਰੀ ਪੰਡਿਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ? ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤ ਬਾਦੁ ਵਖਾਣੈ ॥ ਭੀਤਰਿ ਹੋਦੀ ਵਸਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ॥ ੩ ॥

ਪੰਡਿਤ ਜਨ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੜ ਪੜ ਕਰ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਹੇ ਤਿਨਕਾ ਕਥਨੁ ਬਿਅਰਥ ਕਿਉਂ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਅਪਨੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਸਤ ਵਸਤੂ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਨਹੀ ਜਾਨਤੇ ਯਾਂਤੇ ਤਿਨਕਾ ਕਥਨੁ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਔਰੁ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ॥੩॥ ਜੋ ਕਹੇ ਤੁਸਾ ਨੇ ਆਪਕੋ ਅਮਰ ਕੈਸੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ? ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਹਉ ਨ ਮੂਆ ਮੇਰੀ ਮੁਈ ਬਲਾਇ ॥ ਓਹੁ ਨ ਮੂਆ ਜੋ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਮੈਂ ਕਬੀ ਭੀ ਮੂਆ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੀ (ਬਲਾਇ) ਅਵਿਦਯਾ ਮਰ ਗਈ ਹੈ ਵਹੁ ਨਾਹੀ ਮੂਆ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕੁ ਹੈ ਤੌ ਮੇਰੇ ਮੇ ਭੀ ਵੋਹੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਮਰਾਂਗਾ ਇਹ ਸਿਧ ਹੁਆ ਜੋ ਕਹੇ ਇਸ ਅਵਿਦਿਆ ਕਾ ਮਰਣਾ ਕੈਸੇ ਹੁਆ ਹੈ ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥ ਮਰਤਾ ਜਾਤਾ ਨਦਰਿ ਨ ਆਇਆ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਦੇਖਾਯਾ ਹੈ ਤਬ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਮਰਤਾ (ਜਾਤਾ) ਉਪਜਤਾ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਸੁਖਮਨੀ "ਨਹ ਕਿਛੁ ਜਨਮੈ ਨਹ ਕਿਛੁ ਮਰੈ" ॥ ੪ ॥ ੪ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ਦਖਣੀ ਜਾਤੀ ਵਿਸੇਸ ਹੈ

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਬੁਝੈ ਮਾਨੈ ਨਾਉ ॥ ਤਾਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕਰ (ਬੁਝੈ) ਸਮਝੇ ਸਮਝਕਰ ਮਨਨਕਰੇ ਤਿਸਕੋ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਵਾਂ ॥

ਆਪਿ ਭੁਲਾਏ ਠਉਰ ਨ ਠਾਉ ॥ ਤੂ ਸਮਝਾਵਹਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਉ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਭੁਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸਕੋ ਠਹਰਨੇ ਕੋ ਜਗਾ ਉਤਮ ਲੋਕ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਚਉਰਾਸੀ ਮੈਂ ਸਦਾ ਭਰਮਤਾ ਹੈ ਵਾ ਈਹਾਂ ਠੌਰ ਨਹੀਂ ਅਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਥਾਉਂ ਨਹੀ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸਤ ਸੰਗ ਕੇ ਮੇਲ ਮੇ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਚਲੈ ਮੈ ਨਾਲਿ ॥ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਬਾਧੀ ਸਭ ਕਾਲਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਪਕਾ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਜੋ ਅੰਤ ਕੋ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਚਲੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਕ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਾਲਕੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਾਂਧੀ ਹੁਈ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਖੇਤੀ ਵਣਜੁ ਨਾਵੈ ਕੀ ਓਟ ॥ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਬੀਜ ਕੀ ਪੋਟ ॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਓਟ ਲਈ ਹੈ ਏਹੀ ਹਮਾਰੀ ਖੇਤੀ ਔਰੁ ਵਣਜੁ ਹੈ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਜੋ ਜਨਮੋ ਕਾ ਬੀਜੁ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵੋ ਨੇ ਸਿਰਪਰ ਪੋਟ ਉਠਾਈ ਹੈ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਜੀਅ ਮਹਿ ਚੋਟ ॥ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਚਲੈ ਮਨਿ ਖੋਟ ॥੨॥

ਔਰੁ ਕਾਮਕ੍ਰੋਧ ਕੀ ਚੋਟ (ਜੀਅ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ। ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰ ਔਰੁ ਕਰਮੋਂ ਮੇ (ਚਲੈ) ਪ੍ਰਵਿਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਕੇ ਖੋਟੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਸਾਚੇ ਗੁਰ ਕੀ ਸਾਚੀ ਸੀਖ ॥ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਸਾਚੁ ਪਰੀਖ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਚੀ ਸਿਖਿਆ ਲਈ ਹੈਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਚ ਸਰੂਪੁ ਕੀ ਪਰੀਖਿਆ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਜਲ ਪੁਰਾਇਨਿ ਰਸ ਕਮਲ ਪਰੀਖ ॥ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਮੀਠੇ ਰਸ ਈਖ ।੩।

ਅਸੰਗਤਾ ਮੈ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੁ ਜੈਸੇ ਜਲ ਪਰ ਪੁਰਾਇਨ ਚੋਪੱਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਜੈਸੇ (ਰਸ) ਜਲ ਮੈਂ ਕਮਲੁ ਅਲੇਪ ਰਹਤਾ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤਿਨਕਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲੁ ਅਸੰਗ ਰਹਤਾ ਹੈ ਏਹੁ ਪਰੀਖਯਾ ਕਰੀ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੀਠੇ ਰਸ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਰਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੀ ਤੀਨ (ਈਖ)ਇਛਿਯਾ ਨਿਵਿਰਤਿ ਹੋਈਹੈਂ ॥ ਲੋਕ ਈਖਣਾ ੧ ਧਨ ਈਖਣਾ ੨ ਪੁਤ੍ਰ ਈਖਣ ੩* ॥

ਹੁਕਮਿ ਸੰਜੋਗੀ ਗੜਿ ਦਸ ਦੁਆਰ ॥ ਪੰਚ ਵਸਹਿ ਮਿਲਿ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰ ॥

ਹੇ (ਅਪਾਰ) ਬੇਅੰਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰ ਅਰੁ ਅਪਨੇ ਅਦਿਸਟੋਂ ਕਰ (ਗੜਿ) ਸਰੀਰ ਕਿਲਾ ਬਨਾ ਹੇ ਜਿਸ ਕੇ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੂਪੁ ਦਸ ਦੁਆਰ ਹੈਂ ਔਰੁ ਪਾਂਚ ਤਤ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਜੋਤਿ ਸੱਤਾ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਬਸਤੇ ਹੈਂ।

ਆਪਿ ਤੁਲੈ ਆਪੇ ਵਣਜਾਰ ॥ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਵਾਰਣਹਾਰ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥

ਆਪੇ ਜਗਜਾਸੁ ਰੁਪ ਵਣਜਾਰਾ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪੇ ਹੀ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਆਤਮ ਵੀਚਾਰ ਮੇ ਤੁਲ ਰਹਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇਨਾਮੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਤ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੋ ਸਵਾਰਨ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਬਨਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ੪ ॥ ੫ ॥

*ਵਾ ਈਖ ਸ ਭ. ਨੇ ਮੀਠਾ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਰਸ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇ ਰਤੇ ਹਾ। ਇਵ ਜੋ (ਪੰਚ ਤਤ ਇਸ ਗੜ ਮੈ ਵਸਤ ਹੈ ਹੈ ਅਪਾਰ ਜੋਤਾ ਰੂਪ ਸੋ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਜਾਤੋ ਜਾਇ ਕਹਾ ਤੇ ਆਵੈ ॥ ਕਹ ਉਪਜੈ ਕਹ ਜਾਇ ਸਮਾਵੈ ॥

ਹੇ ਗੁਰੋ ਏਹ ਜਾਣਯਾਂ ਜਾਵੇ ਕੋ ਜੀਵ ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਹਾਂ ਸੇ ਜਗਤੁ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਹਾਂ ਜ ਇਕਰ ਲੈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਉ ਬਾਧਿਓ ਕਿਉ ਮੁਕਤੀ ਪਾਵੈ ॥ ਕਿਉ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵ ਬਾਧਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਕੈਸੇ ਮੁਕਤੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸੇ ਪਰਕਾਰ ਅਬਨਾਸੀ ਸਹਜ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ॥ ਨਰ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਰਹਰਿ ਨਿਹਕਾਮੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਔਰ ਨਾਮ ਹੀ ਮੁਖ ਮੈਂ ਹੋਵ ਕਿਉਂਕਿ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਨਾਮ ਲੈਣੇ ਸੇ (ਹਰਿ) ਸਰਬ (ਨਰ) ਪੁਰਸ ਨਿਸਕਾਮ ਹੋਵੈਂ ਹੈ ॥

ਸਹਜੇ ਆਵੈ ਸਹਿਜੇ ਜਾਇ ॥ ਮਨ ਤੇ ਉਪਜੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥

(ਸਹਜੇ) ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਆਵਤਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਹੀ (ਜਾਇ) ਲੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਮਨ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਸੇ ਜਗਤ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਕਤੋ ਬੰਧੁਨ ਪਾਇ ॥ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ ਛੂਟੈ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥ ੨ ॥

ਗਰਮੁਖਤਾ ਕਰ ਮੁਕਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕਰ॥ ਪੁਨਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨਾਂ ਸੇ ਛੁਟੀਤਾ ਹੈ ਤਬ ਅਬਨਾਸੀ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ ੨॥ਨਾਮਹੀਣੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਰੁਵਰੁ ਪੰਖੀ ਬਹੁ ਨਿਸਿ ਬਾਸੁ ॥ ਸੁਖ ਦੁਖੀਆ ਮਨਿ ਮੋਹਿ ਵਿਣਾਸੁ ॥

ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਪਰ ਬਹੁਤ ਪੰਖੀ (ਨਿਸ) ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੋ ਬਾਸਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਪੰਛੀ ਸੁਖੀਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਦੁਖੀਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਮਨ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰ ਵਿਣਾਸ ਅਰਥਾਤ ਮਰਤੇ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਾਝ ਬਿਹਾਗਤਕਹਿਆ ਰਾਸੁ ॥ ਦਹਦਿਸਿ ਧਾਵਹਿ ਕਰਮਿ ਲਿਖਿਆਸੁ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਸੰਧਿਆ ਕੇ ਸਮੇਂ ਆਏ ਥੇ ਸੋ ਬਿਹਾਗ ਪ੍ਰਾਤਹਕਾਲ ਕੋ ਉਡ ਜਾਣਾ ਆਕਾਸ ਕੋ ਤੱਕਦੇ ਹੈਂ ਦ੍ਰਸਟਾਂਤ ਮੈਂ ਰ੍ਰਿਹ ਬ੍ਰਿਛ ਪਰ ਕਰਮ ਸੰਜੋਗ ਸੇ ਜੀਵ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋਕਰ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਅਦ੍ਰਿਸਟੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਆਕਾਸ ਸਰਬਤ੍ਰ ਹੈ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸੋ ਦਸਾ ਮੈਂ ਧਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਮੁ ਸੰਜੋਗੀ ਗੋਇਲਿ ਬਾਟੁ ॥ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਫੂਟੈ ਬਿਖੁ ਮਾਟੁ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੇ ਸੰਜੋਗੀ ਹੈਂ ਸੋ ਇਹ ਸੰਬੰਧੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ (ਬਾਟ) ਸਮਦਾਇ ਮੇਂ ਆਪ ਕੋ ਗੋਇਲ ਵਤ ਸਮਝ ਕਰ ਉਦਾਸੀਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕੇ ਸਹਿਤ ਜੋ ਵਿਖਿਓਂ ਕਾ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ (ਮਾਟੁ) ਘੜਾ ਥਾ ਸੋ ਫੂਟ ਗਯਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵਾਸਨਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨੁ ਵਖਰੁ ਸੂਨੋ ਘਰੁ ਹਾਟੁ ॥ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਖੋਲੇ ਬਜਰ ਕਪਾਟ ॥ ੪ ॥

ਔਰ ਵਿਖੇ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਵਖਰ ਸ ਖਿਨਾਂ ਤਿਨ ਕਾ (ਹਾਟੁ) ਸਰੀਰ (ਘਰੁ) ਰਿਦਾ ਸੂਨਾ ਹੈ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਬਜਰ ਵਤ ਜੋ ਪੰਚ ਕੋਸ ਰੂਪ ਕਪਾਟ ਥੇ ਸੋ ਖੋਲ ਦੀਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਸਾਧੁ ਮਿਲੈ ਪੂਰਬ ਸੰਜੋਗ ॥ ਸਚਿ ਰਹਸੇ ਪੂਰੇ ਹਰਿ ਲੋਗੁ ॥

ਪਰੰਤੂ ਐਸੇ (ਸਾਧੂ) ਸੰਸਟ ਗੁਰੂ ਪੂਰਬਲੇ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ (ਰਹਸੇ) ਅਨੰਦ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਪੂਰੇ ਲੋਕ ਹੈਂ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਦੇ ਲੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੈ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ॥ ੫ ॥ ੬ ॥

ਜਿਨੋਂਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਨੁ ਤਨੁ ਦੇ ਅਰਥਾਤ ਅਰਪਣ ਕਰਕੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਸਹਜਿ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ਸੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਾਗਤਾ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੫॥੬॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਚੀਤੁ ॥ ਝੂਠ ਵਿਕਾਰਿ ਜਾਗੈ ਹਿਤੁ ਚੀਤੁ ॥

ਕਾਮ ਔਰ ਕ੍ਰੋਧਔਰ ਮਾਇਆ ਕ ਬੀਚ ਮੇਰਾ ਚਿਤੁ ਹੈ ਔਰ ਝੂਠਆਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੇਂ ਚਿਤ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇਸਾਵਧਾਨ ਹੋਰਹਾਹੂੰ

ਪੂਜੀ ਪਾਪ ਲੋਭ ਕੀ ਕੀਤੁ ॥ ਤਰੁਤਾਰੀ ਮਨਿ ਨਾਮੁ ਸੁਚੀਤੁ ॥ ੧ ॥

ਪੁਨਾ ਪਾਪ ਔਰ ਲੋਭ ਕੀ ਹੀ ਪੂੰਜੀ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ (ਤਾਰੀ)ਨਦੀ ਕੇ ਤਰਨੇ ਕੋ(ਤਰੁ) ਬੇੜਾ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਮਨ ਚਿਤ ਮੇਂ ਦੇਵੋ ।

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸਾਚੇ ਮੈ ਤੇਰੀ ਟੇਕ ॥ ਹਉ ਪਾਪੀ ਤੂੰ ਨਿਰਮਲੁ ਏਕ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਹੈ ਭਾਵ ਅਸਰਾ ਹੈ ਤੂ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਏਕ ਹੈ ਔਰ ਮਾਇਆ ਆਦਿਕ ਉਪਾਧੀਓਂ ਸੇਂ ਰਹਿਤ ਨਿਰਮਲੁ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕੈਸਾ ਹੈਂ(ਵਾਹੁ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ (ਵਾਹੁ) ਧੰਨਯ ਹੈਂ ਔਰ ਮੈਂ ਪਾਪੀ ਹੂੰ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਗਨਿ ਪਾਣੀ ਬੋਲੈ ਭੜਵਾਉ। ਜਿਹਵਾ ਇੰਦ੍ਰੀ ਏਕੁ ਸੁਆਉ।

ਅਗਨੀ ਅਰੁ ਪਾਨੀ ਪਵਨ ਏਹ ਤੋ ਦੇਹ ਮੈ ਇਕਤ੍ਰ ਹੁਏ (ਬੋਲੈ) ਸਬਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ (ਭੜ) ਭਠ ਸਮ ਤਪਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਜਿਹਵਾ ਆਦਿ ਜੋ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੇ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਏਕ ਏਕ ਅਪਨ ੨ ਵਿਖੇ ਕਾ(ਸੁਆਉ) ਸੁਆਦੁ ਹੈ॥

ਦਿਸਟਿ ਵਿਕਾਰੀ ਨਾਹੀ ਭਉ ਭਾਉ। ਆਪੁ ਮਾਰੇ ਤਾ ਪਾਏ ਨਾਉ॥ ੨॥

ਔਰੁ ਜੋ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਨਿਗਾਹ ਰਖਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਤੇਰਾ ਭੈ ਔਰੁ ਪ੍ਰੇਮੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰੁ ਜੋ ਅਹੰ ਭਾਵ ਕੋ ਮਾਰੇਗਾ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਵੇਗਾ॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਫਿਰਿ ਮਰਣੁ ਨ ਹੋਇ॥ ਬਿਨੁ ਮੂਏ ਕਿਉ ਪੂਰਾ ਹੋਇ॥

ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਤੋ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕਿਉ ਕਿ ਜੀਵ ਭਾਵ ਕੋ ਮਰੇ ਬਿਨਾ ਪੂਰਾ ਗਿਆਨੁ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਸੰਘਾਤ ਕੋ ਸਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਸਾਖੀ ਆਤਮਾ ਕੋ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਨੁਭਵ ਕਰਕੇ ਔਰੁ ਦੇਹ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈ ਅਹੰਭਾਵ ਤਿਆਗੇ ਬਿਨਾ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਪਰਪੰਚਿ ਵਿਆਪਿ ਰਹਿਆ ਮਨੁ ਦੋਇ॥ ਥਿਰੁ ਨਾਰਾਇਣੁ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ॥੩॥

ਔਰ ਜਬ ਤਕ ਮਨ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮੈਂ ਵਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ (ਦੋਇ) ਜੀਵ ਈਸਭਿੰਨਮਾਨਤਾ ਹੈ ਹੈ ਨਾਰਾਇਣ (ਥਿਰੁ)ਇਸ-ਥਿਤ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਆਪ ਕਰਤੇ ਹੋ ॥ ੩ ॥

ਬੋਹਿਥਿ ਚੜਉ ਜਾ ਆਵੈ ਵਾਰੁ॥ ਠਾਕੇ ਬੋਹਿਥ ਦਰਗਹ ਮਾਰ॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ(ਬੋਹਿਥਿ)ਜਹਾਜ ਪਰ ਤੋ ਹੀ ਚੜੀਤਾ ਹੈ ਜਬ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮੁ ਰੂਪੁ ਵਾਰੀ ਆਵਤੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮੁ ਬੋਹਿਥ ਸੇ ਠਾਕੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮੁ ਪਾਇਕਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਮਾਰ ਪੜਤੀਹੈ

ਸਚੁ ਸਾਲਾਹੀ ਧੰਨੁ ਗੁਰ ਦੁਆਰੁ॥ ਨਾਨਕ ਦਰਿ ਘਰਿ ਏਕੰਕਾਰੁ॥ ੪॥ ੭॥

ਹੇ ਸਚ ਰੂਪੁ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਾਲਾਹੁਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਧਨਜਤਾ ਜੋਗਜ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤਸਕਰਨ ਵਿਖੇ ਮੈਂ ਏਕ ਤੇਰਾ ਹੀ ਸਰੂਪ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥ ੪॥ ੭॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧॥ ਉਲਟਿਓ ਕਮਲੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰਿ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰ ਗਗਨਿ ਦਸ ਦੁਆਰਿ।

ਜਬ ਜੋਗ ਕੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜੋ ਉਧਾ ਕਮਲ ਥਾ ਸੋ (ਉਲਟਿਆ) ਸੂਧਾ ਹੁਆ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮੁ ਵੀਚਾਰੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਦਸਮੇਦ੍ਵਾਰੁ ਰੂਪੁ ਅਕਾਸ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਧਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਵਾ ਜਬ ਬ੍ਰਹਮ ਵੀਚਾਰੁ ਕੀਆ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਰਿਦਾ ਕਮਲੁ ਫਿਰ ਗਇਆ ਔਰ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਔਰੁ ਚਿਦਾਕਾਸ ਕੋ ਦਸੋਂ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੂਪੁ ਦ੍ਵਾਰੋਂ ਮੈ ਪੂਰਣ ਜਾਣਿਆ॥

ਤ੍ਰਿਭੁਵਣੁ ਬੇਧਿਆ ਆਪਿ ਮੁਰਾਰਿ ॥ ੧ ॥

ਔਰੁ ਏਹੁ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਕਿ ਤੀਨੋਂ ਭੁਵਨ ਮੈ ਆਪ ਮੁਰਾਰੀ (ਬੇਧਿਆ)ਮਿਲਿ ਰਹਾ ਹੈ ॥੧॥

ਰੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਭਰਮੁ ਨ ਕੀਜੈ ॥ ਮਨਿ ਮਾਨਿਐ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਰਮੁ ਨ ਕਰੁ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਕੇ (ਮਾਨਿਐ) ਨਿਹਚੇ ਹੋਣੇ ਕਰ(ਅੰਮ੍ਰਿਤਰਸੁ)ਆਤਮਾਨੰਦੁ ਪਾਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ

ਜਨਮੁ ਜੀਤਿ ਮਰਣਿ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥ ਆਪਿ ਮੂਆ ਮਨੁ ਮਨ ਤੇ ਜਾਨਿਆ ॥

ਜਿਸਕਾ (ਮਰਣਿ)ਜੀਵ ਭਾਵ ਕੇ ਤਿਆਗ ਮੈ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਜਨਮ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ਜਬ ਹੰਕਾਰ ਮੂਆ ਤਬ (ਮਨੁ)ਸਿਰੋਮਣੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਮਨ) ਮੰਤ੍ਰ ਕਰ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਨਜਰਿ ਭਈ ਘਰੁ ਘਰ ਤੇ ਜਾਨਿਆ ॥ ੨ ॥ ਜਤੁ ਸਤੁ ਤੀਰਥੁ ਮਜਨੁ ਨਾਮਿ ॥

ਔਰ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੋਈ ਤਬ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ (ਘਰ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਰਿਦੇ ਸੇ ਹੀ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੨॥ ਜਤ ਸਤ ਔਰ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਅਸਨਾਨੁ ਸਭ ਨਾਮ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਸ ਨੇ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਸਰਬ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ॥

ਅਧਿਕ ਬਿਥਾਰੁ ਕਰਉ ਕਿਸੁ ਕਾਮਿ। ਨਰ ਨਾਰਾਇਣ ਅੰਤਰਜਾਮਿ ॥ ੩ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਅਧਿਕ ਬਿਸਥਾਰੁ ਕਰੀਏ ਤੋ ਤਿਸ ਕਾਮ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਸਰਬ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਅੰਤ੍ਰ ਕੀ ਜਾਨਨੇ ਵਾਲਾ ਨਾਰਾਇਣੁ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਆਨ ਮਨਉ ਤਉ ਪਰ ਘਰ ਜਾਉ ॥

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ (ਆਨ ਮਨਉ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਕਿਨ ਮਾਨੀਏ ਤਬ ਪਰ ਘਰੋਂ ਮੈ ਜਾਈਏ ਭਾਵ ਦੂਜਾ ਜਾਣਾ ਤਬ ਹੀ ਦੇਵਤੇ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਾਂ ॥

ਕਿਸੁ ਜਾਚਉ ਨਾਹੀਂ ਕੋ ਥਾਉ । ਨਾਨਕ ਗੁਰਮਤਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਉ ॥ ੪ ॥ ੮॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰ ਕਿਸ ਕਉ ਜਾਚਉ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਦੀਏ ਬਿਨਾ ਖਾਤਾ ਹੋ ਐਸਾ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਜੀਵ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਲੇਕਰ ਸਹਜ ਪਦਮੈਂ ਸਮਾਉ ॥ ੪ ॥ ੮ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਸੁ ਮਰਣੁ ਦਿਖਾਏ ।
ਮਰਣ ਰਹਣ ਰਸੁ ਅੰਤਰਿ ਭਾਏ । ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰਿ ਗਗਨ ਪੁਰੁ ਪਾਏ ॥ ੧ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਰਣ ਤੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਔਰੋਂ ਕੋ ਮਰਣ ਕੀ ਰੀਤੀ ਦਿਖਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ(ਰਸੁ) ਆਨੰਦ ਜਿਨਕੋ ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ (ਗਗਨ) ਚਿਦਾਕਾਸ ਸੋ (ਪੁਰ) ਪੂਰਨ ਹੈ ਪਾ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਰਣੁ ਲਿਖਾਇ ਆਏ ਨਹੀ ਰਹਣਾ ॥
ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਾਪਿ ਰਹਣੁ ਹਰਿ ਸਰਣਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਦੇਹ ਕਰ ਸਰਬ ਜੀਵ ਮਰਣਾਲਿਖਵਾਲਿਆਏ ਹੈਂ ਸਰੀਰ ਕਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਣਾ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਜਪਿ ਕੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਔਰੁ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣਿ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਰਹਣੁ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਨ ਕਾ ਫਿਰ ਮਰਣੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਦੁਬਧਾ ਭਾਗੈ ॥ ਕਮਲੁ ਬਿਗਾਸਿ ਮਨੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਲਾਗੈ ॥
ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਮਹਾਂਰਸੁ ਆਗੈ ॥ ੨ ॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੈ ਤੋ ਦ੍ਵੈਤ ਨਸ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਹ੍ਰਿਦਯ ਕਮਲ ਵਿਕਾਸਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਮਨੁ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂਮੈ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਮਹਾਨੁ ਰਸੁ ਜੋ ਆਤਮਾਨੰਦੁ ਹੈ (ਆਗੈ)ਸਨਮੁਖ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਣੇ ਲਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਪ੍ਰੋਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸਚ ਸੰਜਮਿ ਸੂਚਾ । ਗੁਰ ਕੀ ਪਉੜੀ ਊਚੋ ਊਚਾ ॥
ਕਰਮ ਮਿਲੈ ਜਮ ਕਾ ਭਉ ਮੂਚਾ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਓਸੀਕਾ ਸਚਾ ਸੰਜਮ ਹੈ ਔਰ ਵਹੀ (ਸੁਚਾ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਜੋ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਦਈ ਹੂਈ ਭਰ-

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੀ ਰੂਪ ਪਉੜੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਆ ਹੈ ਸੋ ਉਰ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਤਿਨ ਸੇ ਭੀ ਊਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਕਰਮੋ ਕਰ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ (ਜਮ ਕਾ) ਭੈ (ਮੂਚਾ) ਕਟਾ ਗਿਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਮਿਲਿ ਅੰਕਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਣੇ ਸੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ (ਅੰਕਿ)ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਅਭੇਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਘਰੁ ਮਹਲੁਦਿਖਾਇਆ। ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਮਾਰ ਮਿਲਾਇਆ ॥ ੪ ॥੯॥

ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ (ਘਰੁ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹੀ(ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪੁ ਕੋ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਕੇਵਲ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੁਈ ਵਾ ਕੁਛੁ ਕਰਤਬ ਭੀ ਕੀਆ? ਤਿਸ ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮਾਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਮਿਲਾਇਆ) ਅਭੇਦ ਕੀਆ ਹੈ। ੪ ॥ ੯ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਕਿਰਤੁ ਪਇਆ ਨਹ ਮੇਟੈ ਕੋਇ ॥
ਕਿਆ ਜਾਣਾ ਕਿਆ ਆਗੈ ਹੋਇ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੀ ਇਛਾ ਮੈਂ ਜੋ ਕਰਮਾਂਨੁਸਾਰ ਲੇਖੁ ਹਮਾਰੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹਮ ਕਿਆ ਜਾਣੇਂ ਤਿਸ ਲੇਖ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਗੇ ਕਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਸੋਈ ਹੋਆ। ਅਵਰ ਨ ਕਰਣੈ ਵਾਲਾ ਦੂਆ ॥ ੧ ॥

ਭਾਂਤੋ ਜੋ (ਤਿਸੁ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੁਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਨ ਜਾਣਾ ਕਰਮੁ ਕੇਵਡ ਤੇਰੀ ਦਾਤਿ। ਕਰਮੁ ਧਰਮੁ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਜਾਤਿ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਕੇ ਤੇਰਾ ਕਰਮੁ ਕਿਤਨਾ ਵਡਾ ਹੈ ਔਰੁ ਤੇਰੀ ਦਾਤਿ ਕਿਤਨੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਨਿਸਚਯਮੈ ਤੇ ਮੇਰਾ ਕਰਮੁ ਔਰੁ ਧਰਮੁ ਪੁਨਾ ਜਾਤਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਹੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ॥੧॥

ਤੂੰ ਏਵਡੁ ਦਾਤਾ ਦੇਵਣ ਹਾਰੁ। ਤੋਟਿ ਨਾਹੀ ਤੁਧੁ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ॥

ਹੇ ਦੇਵਣਹਾਰ ਤੂੰ ਇਤਨਾ ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਕਿ ਤੇਰੇ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਭੰਡਾਰ ਕੀ ਭੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ॥

ਕੀਆ ਗਰਬੁ ਨ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤੇਰੈ ਪਾਸਿ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਯਾਂਤੇ ਜੀਵ ਕੋ ਗਰਬੁ ਕੀਆ ਹੂਆ (ਰਾਸਿ) ਸੂਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਹੰਕਾਰ ਕਰਨਾ ਬਨਤਾ ਨਹੀਂ ਜੀਵ ਔਰ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰੁ ਸਭੁ ਤੇਰੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ॥

ਤੂ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲਹਿ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇ ॥ ਜਿਉ ਭਾਵੀ ਤਿਉ ਨਾਮੁ ਜਪਾਹਿ ॥

ਤੂੰ ਹੀ ਮਾਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੀਵਾਲਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਬਖਸ ਕਰ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਜਿਉ ਜਾਣੈ ਮੈਨੂੰ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਜਪਾਉ ॥

ਤੂੰ ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ ਸਾਚਾ ਸਿਰਿ ਮੇਰੈ ॥ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇਇ ਭਰੋਸੈ ਤੇਰੈ ॥ ੩ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਰ ਕੀ (ਦਾਨਾ) ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਕਾ (ਬੀਨਾ) ਦ੍ਰਿਸਟਾ ਹੈਂ ਐਸਾ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਪਰ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਭਰੋਸੇ ਮੈਂ ਹਾਂ ਇਸ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਦੀਜੀਏ ॥ ੩ ॥

ਤਨ ਮਹਿ ਮੈਲੁ ਨਾਹੀ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ॥ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਸਚੁ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ॥

ਜਿਨ ਕਾ ਮਨੁ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਤਨ ਮੈਂ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲੁ ਨਹੀਂ ਹੇ ਸਚੁ ਰੂਪੁ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਪਛਾਤਾ ਹੈ ॥

ਤੇਰਾ ਤਾਣੁ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ਨਾਨਕ ਰਹਣਾ ਭਗਤਿ ਸਰਣਾਈ ॥ ੪ ॥ ੧੦ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਤੇਰਾ ਤਾਣੁ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਰਹਣਾ ਭਗਤੀ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧੦ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਿਨਿ ਅਕਥੁ ਕਹਾਇਆ ਅਪਿਓ ਪੀਆਇਆ ॥ ਅਨਭੈ ਵਿਸਰੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਅਕਥ ਰੂਪੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਆਪ ਕਥਿਆ ਹੈ ਔਰ ਅਧਕਾਰੀਓਂ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਜਸੁ ਕਥਨ ਕਰਵਾਯਾ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ (ਅਪਿਓ) ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ ਹੈ ਅਰੁ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪੀਆਯਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਔਰ ਭੈ ਵਿਸਰ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਸਮਾ ਗਯਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਕਿਆ ਡਰੀਐ ਡਰੁ ਡਰਹਿ ਸਮਾਨਾ ॥ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਨਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਛਾਨ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਡਰ ਮੈਂ ਜਮ ਦਿਕੋਂ ਕਾ ਡਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਮਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਬ ਕਿਆ ਭਰੀਏ ਅਰਥਾਤ ਫਿਰ ਕੁਛ ਭੈ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸੁ ਨਰ ਰਾਮੁ ਰਿਦੈ ਹਰਿ ਰਾਸਿ ॥ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ਮਿਲੇ ਸਾਬਾਸਿ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਰਮਣ ਰੂਪ ਕੀ ਸਰਧਾ ਰੂਪੁ ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਸੋਭਾ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਾਹਿ ਸਵਾਰੈ ਸਾਝ ਬਿਆਲ ॥ ਇਤ ਉਤ ਮਨਮੁਖ ਬਾਧੇ ਕਾਲ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨਕੋ ਅਵਿਦਿਯਾ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ (ਸਾਝ ਬਿਆਲ) ਰਾਤ ਦਿਨ (ਸਵਾਰੈ) ਸਵਾਲ ਛੋਡਿਆ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕਾਲ ਕੇ ਬਾਂਧੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਸਾਧਨ ਸੰਪਨ ਕਰ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਸਾਝ ਸੰਧਿਆ ਭਾਵ ਅਵਿਦਿਆ ਰਾਤ੍ਰ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਕੈ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ(ਬਿਆਲ)ਦਿਨੁ ਕਰਦੀਆ ਹੈ ਓਹ ਅਰ ਮਨ ਅਰੁ ਮੁਖ ਕਰਕੇ (ਇਤਉਤ) ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਭਾਵ ਜਹਾਂ ਰਹੇ ਤਹਾਂ ਕਾਲ ਕੋ ਹੀ (ਬਾਧੇ) ਨਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥੩ ॥

ਅਹਿ ਨਿਸਿ ਰਾਮੁ ਰਿਦੈ ਸੇ ਪੂਰੇ ॥ ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਮਿਲੇ ਭ੍ਰਮ ਦੂਰੈ ॥ ੪ ॥ ੧੧ ॥

ਤਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਦੂਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਔਰ ਰਾਮ ਮੈਂ(ਮਿਲੇ)ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੧੧ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧

ਸਿਖ ਨੇ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਆ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਕਾਰਣ ਕਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਤ ਕੈਸੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਨਮਿ ਮਰੈ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਹਿਤਕਾਰੁ ॥ ਚਾਰੇ ਬੇਦ ਕਥਹਿ ਆਕਾਰੁ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਤੀਨੋਂ ਗੁਨੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨਮਤੇ ਔਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕੇ ਵਹੁ ਪੁਰਸੁ ਸਰੀਰੁ ਧਰਤੇ ਹੈਂ ।

ਤੀਨਿ ਅਵਸਥਾ ਕਹਹਿ ਵਖਿਆਨੁ ॥ ਤੁਰੀਆ ਵਸਥਾ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਹਰਿ ਜਾਨੁ ॥੧ ॥

ਪੁਨਾ ਬੇਦ ਤੀਨ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਭੀ ਵਖਿਆਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੁ ਤੁਰੀਆ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੁ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਸੋ ਸਤ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤਰਣਾ ॥ ਬਾਹੁੜਿ ਜਨਮੁ ਨ ਹੋਇਹੈ ਮਰਣਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਭਿਸਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹਤ ਹੈ ਫਿਰ ਜਨਮੁ ਮਰਨੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥੧॥

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਕਹੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤ ਸਾਸਤ ਪੰਡਿਤ ਮੁਖ ਸੋਈ ॥

ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਧਰਮੁ ਅਰਥੁ ਕਾਮੁ ਮੋਖੁ ਇਨ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਕਹਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਕਹਣੇ ਵਾਲਾ ਕਵਣੁ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੁਖਜ ਪੰਡਿਤ ਜੋ ਬਿਆਸ ਵਸਿਸ੍ਰ ਆਦਿਕ ਹੋਂ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਅਰਥੁ ਬੀਚਾਰੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥ ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ॥ ੨ ॥

ਪਰੰਤੂ ਵੀਚਾਰ ਰੂਪ ਅਰਥੁ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੁਆ ਹੈ ਔਰ ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਜਿਸ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਾਕੈ ਹਿਰਦੈ ਵਸਿਆ ਹਰਿ ਸੋਈ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਸੋ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਵਸਿਆ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਮੁਕਤਿ ਆਨੰਦੁ ॥ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਏ ਪਰਮਾਨੰਦੁ ॥ ੩ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਦੇਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਕਰ ਪਰਮਾਨੰਦੁ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਗੁਰਿ ਦੇਖਿ ਦਿਖਾਇਆ ॥ ਆਸਾ ਮਾਹ ਨਿਰਾਸ ਬੁਝਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪ ਆਤਮਾ ਕੋ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜਗਜੀਵ ਕੋ ਦੇਖਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਆਸਾ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਰਹਤੇ ਹੁਇਓਂ ਕੋ ਨਿਰਾਸੁ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਤਤ ਪ੍ਰਵਾਹ ਬਿਉਹਾਰੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਰਹੋ ਅੰਤਰ ਤੇ ਨਿਰਾਸ ਰਹੋ ਐਸੇ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਸਿਖ ਕੋ ਸਮਝਾਯਾ ਹੈ ॥

ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਸਰਬ ਸੁਖੁ ਦਾਤਾ ॥ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ॥ ੪ ॥ ੧੨ ॥

ਦੀਨਾਨਾਥੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜੋ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੇਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਮਨੁ ਤਦਾਕਾਰੁ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧੨ ॥

ਕੋਈ ਮ੍ਰਿਤਕੁ ਪੜਾ ਦੇਖਕੇ ਦੇਹ ਅਰੁ ਜੀਵ ਕਾ ਪਰਸਪਰ ਸੰਬਾਦ ਰੂਪ ਸਬਦੁ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾਇਆ ਰਹੈ ਸੁਖਾਲੀ ਬਾਜੀ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੋ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੀਵ ਕਹਤਾ ਹੈ ਹੇ ਦੇਹ ਤੂੰ ਆਪਕੋ ਅਮਰ ਮਾਨਕਰ ਸੁਖੀ ਰਹਤੀ ਹੈਂ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਤੋ ਬਾਜ਼ੀ ਦੂਪੁ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕੇ ਮਿਥਯਾ ਹੈ ॥

ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਮੁਚੁ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵਹਿ ਬਹੁਤੁ ਉਠਾਵਹਿ ਭਾਰੋ ॥

(ਲਬੁ) ਖਾਣੇ ਕੀ ਵਸਤੂ ਮੈਂ ਅਧਿਕ ਲਾਲਸਾ ਔਰ (ਲੋਭ) ਪਦਾਰਥ ਸੰਚਨ ਕਰਨਾ ਝੂਠ ਰੂਪ ਕਰਮ (ਮੁਚੁ) ਬਹੁਤ ਕਮਾਵਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਭਾਰ ਬਹੁਤ ਉਠਾਵਤੀ ਹੈ ॥

ਤੂੰ ਕਾਇਆ ਮੈ ਰੁਲਦੀ ਦੇਖੀ ਜਿਉ ਧਰ ਊਪਰਿ ਛਾਰੋ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਕਾਇਆ ਤੂੰ ਐਸੇ ਮੈਂ ਰੁਲਦੀ ਦੇਖੀ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਰ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਉਡਦੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਸਿਖ ਹਮਾਰੀ ॥ ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਕੀਤਾ ਰਹਸੀ
ਮੇਰੇ ਜੀਅੜੇ ਬਹੁੜਿ ਨ ਆਵੈ ਵਾਰੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਦੇਹ ਕਹਤੀ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਜੀਵ ਤੂੰ (ਸੁਣਿ) ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਸਿਖਯਾ ਸੁਣ ॥ ਪੁੰਨ ਕੀਤਾ ਹੂਆ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹੇ ਗਾ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕੀ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ॥ ੧ ॥ ਜੀਵ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਹਉ ਤੁਧੁ ਆਖਾ ਮੇਰੀ ਕਾਇਆ ਤੂੰ ਸੁਣਿ ਸਿਖ ਹਮਾਰੀ ॥
ਨਿੰਦਾ ਚਿੰਦਾ ਕਰਹਿ ਪਰਾਈ ਝੂਠੀ ਲਾਇਤਬਾਰੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਕਾਇਆਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੀ ਸਿਖਯਾ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ॥ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਅਰੁ(ਚਿੰਦਾ)ਉਸਤਤਿ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਔਰੁ ਝੂਠੀ (ਲਾਇਤਬਾਰੀ) ਚੁਗ਼ਲੀ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਦੇਹ ਕਾ ਜੀਵ ਪ੍ਰਤੀ ਕਥਨੁ ਹੈ ॥

ਵੇਲਿ ਪਰਾਈ ਜੋਹਹਿ ਜੀਅੜੇ ਕਰਹਿ ਚੋਰੀ ਬੁਰਿਆਰੀ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਪਰਾਈ (ਵੇਲਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਵਿਭੂਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਚੋਰੀ ਬੁਰਾਈ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਜੀਵ ਕਾ ਦੇਹ ਪ੍ਰਤੀ ਕਥਨ ਹੈ ॥

ਹੰਸੁ ਚਲਿਆ ਤੂ ਪਿਛੈ ਰਹੀਏਹਿ ਛੁਟੜਿ ਹੋਈਅਹਿ ਨਾਰੀ ॥ ੨ ॥

(ਹੰਸੁ) ਜੀਵ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਜਬ ਮੈਂ ਚਲਾ ਜਾਵਾਂਗਾ ਤਬ ਤੂੰ ਪਿਛੈ ਐਸੇ ਰਹ ਜਾਵੇਂ ਗੀ ਜੈਸੇ ਛੁਟੜਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤੇਰਾ ਆਦਰੁ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਗਾ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੂੰ ਕਾਇਆ ਰਹੀਅਹਿ ਸੁਪਨੰਤਰਿ ਤੁਧੁ ਕਿਆ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਦੇਹ ਤੂੰ ਸੰਸਾਰ ਸੁਪਨ ਰੂਪ ਮੈਂ ਰਹੀ ਹੈਂ ਇਸ ਮੈਂ ਰਹ ਕਰ ਤੈਂ ਕਿਆ ਕਰਮੁ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਚੋਰੀ ਮੈਂ ਜਾ ਕਿਛੁ ਲੀਆ ਤਾ ਮਨਿ ਭਲਾ ਭਾਇਆ ॥

ਜਬ ਚੋਰੀ ਆਦਿ ਪਾਪ ਕਰਕੇ ਜੋ ਕੁਛੁ ਮੈਂ ਲੈਆਇਆ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਭਲਾ ਭਾਇਆ) ਅਛਾ ਲਗਿਆ॥

ਹਲਤਿ ਨ ਸੋਭਾ ਪਲਤਿ ਨ ਢੋਈ ਅਹਿਲਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥ ੩ ॥

ਤੇਰੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਲਈ ਅਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਉਤਮ ਲੋਕ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹੂਈ ਮੈਨੇ ਬਿਅਰਥ ਵਾ (ਅਹਿਲਾ) ਸੁੰਦਰ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ਅਬ ਦੇਹ ਦੁਖੀ ਹੋਕਰ ਕਹਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਹਉ ਖਰੀ ਦੁਹੇਲੀ ਹੋਈ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਨ ਪੁਛੈ ਕੋਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਦੇਹ ਕਹਤੀ ਹੈ ਅਬ ਤੇਰੇ ਵਿਜੋਗ ਹੋਣੇ ਸੇ ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪੁਛਦਾ ਮੈਂ ਅਤੀ ਦੁਖੀ ਹੋਈ ਹਾਂ ॥

ਤਾਜੀ ਤੁਰਕੀ ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਕਪੜੁ ਕੇਰੇ ਭਾਰਾ ॥

ਤਤਸਟ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਤੁਰਕੀ) ਤੁਰਕ ਸਥਾਨ ਕੇ (ਤਾਜੀ) ਘੋੜੇ ਔਰੁ ਸੁਇਨਾ ਚਾਂਦੀ ਔਰ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਭਾਰ ॥

ਕਿਸਹੀ ਨਾਲਿ ਨ ਚਲੈ ਨਾਨਕ ਝੜਿ ਝੜਿ ਪਏ ਗਵਾਰਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਪਦਾਰਥ ਹੀ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਗਏ ਇਨ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰ ਮੂਰਖ ਝੜਿ ਝੜਿ ਪੜੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਕੁਜਾ ਮੇਵਾ ਮੈ ਸਭ ਕਿਛੁ ਚਾਖਿਆ ਇਕੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਤੁਮਾਰਾ ॥ ੪ ॥

(ਕੁਜਾ) ਮਿਸਰੀ ਆਦਿ ਮਿਸਟਾਨੁ ਮੇਵਾ ਪਿਸਤੇ ਸਾਉਗੀ ਆਦਿ ਸਭ ਕਿਛੁ ਮੈਂ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਇਕੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਔਰੁ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਨਾਸ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਅਮਰਤਾ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਤੋ ਏਕ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ॥

ਦੇ ਦੇ ਨੀਵ ਦਿਵਾਲ ਉਸਾਰੀ ਭਸਮੰਦਰ ਕੀ ਢੇਰੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰ ਜੋ ਨੀਵ ਦੇ ਦੇਕਰ ਦੀਵਾਰੇ ਉਸਾਰੀ ਹੈਂ ਸੋ ਮੰਦਰ ਤੋ ਭਸਮ ਕੀ ਢੇਰੀ ਹੈਂ॥

ਸੰਚੇ ਸੰਚਿ ਨ ਦੇਈ ਕਿਸਹੀ ਅੰਧੁ ਜਾਣੈ ਸਭ ਮੇਰੀ ॥

ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਸੰਚਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੰਚ ਕਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ (ਅੰਧੁ) ਅਗਿਆਨੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸਭ ਮਾਯਾ ਮੇਰੀ ਹੈ॥

ਸੋਇਨ ਲੰਕਾ ਸੋਇਨ ਮਾੜੀ ਸੰਪੈ ਕਿਸੈ ਨ ਕੇਰੀ ॥ ੫ ॥

ਜਿਸ ਰਾਵਨ ਕੀ ਸੋਨੇ ਕੀ ਲੰਕਾ ਔਰ ਸੋਨ ਕੀ (ਮਾੜੀ) ਅਟਾਰੀ ਥੀ ਤਿਸਕੀ ਨ ਬਣੀ ਤਾਂਤੇ ਇਹ ਜਾਣੋ (ਸੰਪੈ) ਵਿਭਤੀ ਕਿਸੀ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ੫॥

ਸੁਣਿ ਮੂਰਖ ਮੰਨ ਅਜਾਣਾ ॥ ਹੋਗੁ ਤਿਸੈ ਕਾ ਭਾਣਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਗਯਾਤ ਮੂਰਖ ਮਨ ਤੂੰ ਸਰਵਣ ਕਰ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭਾਣਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਣਾ ਹੈ॥

ਸਾਹੁ ਹਮਾਰਾ ਠਾਕੁਰੁ ਭਾਰਾ ਹਮ ਤਿਸ ਕੇ ਵਣਜਾਰੇ ॥

ਹਮਾਰਾ ਜੋ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਸੋ ਬੜਾ ਭਾਰਾ ਸ਼ਾਹੁ ਹੈ ਹਮ ਜੀਵ ਤਿਸ ਕੇ ਵਣਜਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭ ਰਾਸਿ ਤਿਸੈ ਕੀ ਮਾਰਿ ਆਪੇ ਜੀਵਾਲੇ ॥ ੬ ॥ ੧ ॥ ੧੩ ॥

ਜੀਵ ਔਰ ਸਰੀਰ ਏਹ ਸਭ ਪੂੰਜੀ ਤਿਸੀ ਕੀ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵਾਲਤਾ ਹੈ॥ ੬॥ ੧॥ ੧੩॥

ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਅਵਰਿ ਪੰਚ ਹਮ ਏਕ ਜਨਾ ਕਿਉ ਰਾਖਉ ਘਰੁ ਬਾਰੁ ਮਨਾ ॥

ਔਰ ਕਾਮਾਦੀ ਸਤ੍ਰੂ ਪਾਂਚ ਹੈਂ ਹਮ ਏਕਲੇ ਜਨ ਹਾਂ ਹੇ ਮਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ (ਘਰੁ) ਰਿਦਾ ਔਰ(ਬਾਰੁ)ਇੰਦ੍ਰੇ ਕੈਸੇ ਰਾਖੀਏ॥

ਮੂੰਰਹਿ ਲੂਟਹਿ ਨੀਤ ਨੀਤ ਕਿਸੁ ਆਗੈ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰ ਜਨਾ ॥ ੧ ॥

ਗੁਨੋਂ ਰੂਪੀ ਧਨ ਕੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਮਾਰਤੇ ਲੂਟਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਗੁਨ ਖੋਸ ਕਰ ਨਿਛਿਧ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਜਨ ਕਿਸਕੇ ਆਗੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀਏ ਜੇ ਕੋਈ ਬਾਹਰ ਸੇ ਲੂਟਤਾ ਹੋਵੇ ਤਬ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ।ਹੇ ਭਾਈਜਨੋ ਅੰਤਰਹੀ ਲੂਟਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ।੧।

ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਨਾਮਾ ਉਚਰੁ ਮਨਾ ॥ ਆਗੈ ਜਮ ਦਲੁ ਬਿਖਮੁ ਘਨਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਨਹੀਂ ਤੋ ਆਗੇ ਜਮ ਕਾ ਦਲ (ਘਨਾ) ਬਹੁਤ ਕਠਨ ਹੈ॥

ਉਸਾਰਿ ਮੜੋਲੀ ਰਾਖੈ ਦੁਆਰਾ ਭੀਤਰਿ ਬੈਠੀ ਸਾਧਨਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦੇਹ ਰੂਪੀ (ਮੜੋਲੀ) ਮਟੀ ਅਵਥਾਤ ਰਹਣੇ ਕਾ ਮਟ ਰਚ ਕਰਕੇ ਨੌਂ ਰੋਲਕ ਰੂਪ ਦਰਵਾਜੇ ਰਖੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਕੇ ਬੀਚ (ਸਾਧਨਾ) ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬੈਠੀ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇਲ ਕਰੇ ਨਿਤ ਕਾਮਣਿ ਅਵਰਿ ਲੁਟੇ ਨਿਸੁ ਪੰਚ ਜਨਾ ॥ ੨ ॥

ਸਰੀਰ ਅਸਥਾਨ ਕੋ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ) ਅਮਰ ਰੂਪ ਮਾਨਕੇ (ਕਾਮਣਿ) ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਿਤ ਹੀ(ਕੇਲ) ਬਿਲਾਸ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਪਾਂਚ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਹੰਕਾਰ ਏਹੁ ਧਰਮ ਧਨ ਕੋ ਲੂਟਤੇ ਹੈਂ ॥

ਢਾਹਿ ਮੜੋਲੀ ਲੂਟਿਆ ਦੇਹੁਰਾ ਸਾਧਨ ਪਕੜੀ ਏਕ ਜਨਾ ॥

ਜਬ ਜਮੋਂ ਨੇ ਦੇਹ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਆਇ ਕਰ ਗਿਰਾਯਾ ਤਬ (ਦੇਹੁਰਾ) ਜੋ ਪ੍ਰਾਣ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਥਾ ਸੋ ਨਿਕਾਸ ਲੀਆ ਵਹੁ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਥੀ ਸੋ (ਏਕਜਨਾ) ਏਕਲੀ ਪਕੜ ਲਈ ਵਾ ਜਮ ਕੇ ਜਨੋਂ ਨੇ ਏਕਲੀ ਪਕੜ ਲਈ ॥

ਜਮ ਡੰਡਾ ਗਲਿ ਸੰਗਲੁ ਪੜਿਆ ਭਾਗਿ ਗਏ ਸੇ ਪੰਚ ਜਨਾ ॥ ੩ ॥

ਜਬ ਜਮਦੂਤ ਡੰਡਾ ਮਾਰਨੇ ਲਗੇ ਅਰੁ ਗਲ ਮੈਂ ਸੰਗਲ ਪੜਿਆ ਤਬ ਜੋ ਪੰਚ ਜਨ ਕਾਮਾਦੀ ਥੇ ਸੋ ਭਾਗ ਗਏ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕੋਈ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ॥ ੩ ॥

ਕਾਮਣਿ ਲੋੜੈ ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਮਿਤ੍ਰ ਲੁੜੇਨਿ ਸੁ ਖਾਧਾ ਤਾ ॥

(ਕਾਮਣਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੋਨਾ ਚਾਂਦੀ ਚਾਹਤੀ ਹੈ ਮਿਤ੍ਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਖਾਇਆ (ਲੁੜੇਨਿ) ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਪਾਪ ਕਰੇ ਤਿਨ ਕਾਰਣਿ ਜਾਸੀ ਜਮ ਪੁਰਿ ਬਾਧਾ ਤਾ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੧੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜੀਵ ਤਿਨਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਤੇ ਜਮਕੀ ਪੁਰੀ ਕੋ ਬੰਧਾ ਹੂਆ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੧੪ ॥

ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਚੇਤੀ ਮਾਝ ਗੁਆਰੇਰੀ ਬੈਰਾਗਣਾਦਿ ਗਉੜੀ ਕੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਹੈਂ ॥ ਗੁਰੂਜੀ ਪਾਸ ਏਕ ਜੋਗੀ ਨੇ ਆਇਕਰ ਕਹਾ ਹਮਕੋ ਜੋਗ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬੜਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ਆਪ ਭੀ ਜੋਗ ਕਰੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ (ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਮੇਂ ਤੁਕਾਂਤ ਕਾ ਤਕਾਰੁ ਕਹੀ ਪਾਠ ਪੂਰਕ ਹੈ ਅਰੁ ਕਹੀਂ ਸਾਰਥਕ ਹੈ)

ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਤੇ ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਕਾਇਆ ਕੀਜੈ ਖਿੰਥਾ ਤਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਉਠਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰੇ (ਮੁੰਦ੍ਰਾ) ਜੋ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਦਬਾਇ ਲੇਨਾ ਸੋ ਮੁੰਦਾ ਹੈ ਔਰੁ ਕਾਇਆਂ ਕੋ ਜੋ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨਣਾ ਹੈ ਸੋ ਖਿੰਥਾ ਕਰੀਏ ॥

ਪੰਚ ਚੇਲੇ ਵਸਿ ਕੀਜਹਿ ਰਾਵਲ ਇਹੁ ਮਨੁ ਕੀਜੈ ਡੰਡਾ ਤਾ ॥ ੧ ॥

ਹੇ (ਰਾਵਲ) ਜੋਗੀ ਪੰਚ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੇ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਵਸ ਕਰਨਾ ਏਹੁ ਚੇਲੇ ਕਰੀਏ ਔਰ ਏਹੁ ਜੋ ਮਨੁ ਹੈ ਇਸਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੂਧਾ ਕਰਨਾ ਏਹ ਹਾਥ ਮੈ ਡੰਡਾ ਪਕੜੀਏ ॥

ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਇਵ ਪਾਵਸਿ ਤਾ ॥ ਏਕੁ ਸਬਦੁ ਦੂਜਾ ਹੋਰੁ
ਨਾਸਤਿ ਕੰਦ ਮੂਲਿ ਮਨੁ ਲਾਵਸਿ ਤਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਜੋਗ ਕੀ ਰੀਤੀ ਐਸੇ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ਜੋ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਕਰਣਾ ਹੈ ਕਿ (ਏਕ ਸਬਦ) ਏਕ ਜੋ ਅਦੁਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਦੂਜਾ ਔਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਸਮੇਂ ਮਨ ਕੋ ਲਗਾਵਣਾ ਏਹ ਕੰਦ ਮੂਲ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮੂੰਡਿ ਮੁਡਾਇਐ ਜੇ ਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ਹਮ ਗੁਰੁ ਕੀਨੀ ਗੰਗਾ ਤਾ ॥

ਜੇਕਰ ਸਿਰਕੇ ਮੁੰਡਾਵਨੇ ਕਰ ਸਤਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੋਵੈ ਤੌ (ਹਮ) ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਗੰਗਾ ਗੁਰੂ ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬਹੁਤ ਲੋਗ ਗੰਗਾਦਿਕ ਤੀਰਥੋਂ ਪਰ ਸੀਸ ਮੁਡਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਤੇ ॥

ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਤਾਰਣ ਹਾਰੁ ਸੁਆਮੀ ਏਕੁ ਨ ਚੇਤਸ ਅੰਧਾਤਾ ॥ ੨ ॥

ਤੀਨੋਂ ਹੀ ਭੁਵਨੋਂ ਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਏਕ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਏਹ ਅਗਯਾਨੀ ਜੀਵ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥੨

ਕਰਿ ਪਟੰਥੁ ਗਲੀਂ ਮਨੁ ਲਾਵਸਿ ਸੰਸਾ ਮੂਲ ਨ ਜਾਵਸਿ ਤਾ ॥

(ਪਟੰਥ) ਪਖੰਡ ਵਾ ਠਗੀ ਕਰਕੇ ਗੱਲੋਂ ਮੈ ਲੋਕੋਂ ਕਾ ਮਨ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸੰਸਾ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਮੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰਮੇਯ ਮੈਂ ਹੈ ਸੋ ਮੂਲੋਂ ਹੀ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਤੁਕਾਂ ਤਕਾਂ ਤਕਾਰ ਸਰਥ ਸਬਦੋਂ ਮੈਂ ਪਾਠ ਪੂਰਕ ਹੈ ॥

ਏਕਸੁ ਚਰਣੀ ਜੇ ਚਿਤੁ ਲਾਵਹਿ ਲਬਿ ਲੋਭ ਕੀ ਧਾਵਸਿ ਤਾ ॥ ੩ ॥

ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵੇ ਤਬ ਤੇਰੇ ਮਨ ਸੇ ਲਬ ਲੋਭ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਧ ਜਾਵੇ ਗੀ ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਨ ਵਿਕਾਰ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਗਾ ਵਾ ਤੂੰ ਲੋਭ ਮੈਂ ਕੀ ਧਾਵੇਂਗਾ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਧਾਵੇਂਗਾ ॥

ਜਪਸਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਰਚਸਿ ਮਨਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਾਂਤੇ (ਤੂੰ) ਨਿਰੰਜਨ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸੋ ਮਨਕੋ ਖਚਤ ਕਰਕੇ ਜਪ ॥

ਕਾਹੇ ਬੋਲਹਿ ਜੋਗੀ ਕਪਟੁ ਘਨਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੋਕੀਪਗਟ ਕੋ ਧਾਰ ਕੇ ਬਹੁਤੁ ਕਿਯੋਂ ਬੋਲਤਾ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਕਾਇਆ ਕਮਲੀ ਹੰਸੁ ਇਆਣਾ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਤ ਬਿਹਾਣੀ ਤਾ ॥

ਕਾਇਆਂ ਕਮਲੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੜ ਹੈ ਇਸਕੇ ਸੰਬੰਧਕਰ ਜੀਉ ਇਆਣਾ ਕਿਆ ਬਾਲਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਤਿਆਂ ਵਿਹਾਵਤੀ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਨਾਗੀ ਦਾਝੈ ਫਿਰਿ ਪਾਛੈ ਪਛੁਤਾਣੀ ਤਾ ॥ ੪ ॥ ੩॥ ੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਨਗਨ ਦੇਹ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਤੀ ਹੈ ਤਬ ਪਾਛੇ ਜੀਵ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਕਿ ਹਾਇ ਇਸ ਸਾਥ ਕੇ ਮਿਲਕੇ ਖੁਆਰ ਹੂਆ ਲਾਭ ਨ ਲੀਆ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੧੫ ॥

ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਅਉਖਧ ਮੰਤ੍ਰ ਮੂਲੁ ਮਨ ਏਕੈ ਜੇਕਰਿ ਦ੍ਰਿੜੁ ਚਿਤੁ ਕੀਜੈ ਰੇ ॥

ਜੇਕਰ ਦ੍ਰਿੜ ਚਿਤ ਕਰੀਏ ਤੌ ਅਗਯਾਨ ਰੋਗ ਕੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਕੇ ਅਉਖਧ ਔਰ ਕਾਮਾਦੀ ਸਰਪੋਂ ਕੀ ਵਿਖ ਨਿਵਿਰਤਕ ਮੰਤ੍ਰ (ਮੂਲ) ਸਰਬ ਕੀ ਆਦਿ ਰੂਪ ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮਨ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਪਾਪ ਕਰਮ ਕੇ ਕਾਟਨ ਹਾਰਾ ਲੀਜੈ ਰੇ ॥ ੧ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰਾਂ ਕੇ ਜੋ ਸੰਚਿਤ ਪਾਪ ਕਰਮ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਲਈਐ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਏਕੋ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਰੇ ॥ ਤੇਰੇ ਤੀਨਿ ਗੁਣਾ ਸੰਸਾਰਿ

ਸਮਾਵਹਿ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖਣਾ ਜਾਈ ਰੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਅਦ੍ਵਤੀਯ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਮਨਨ ਕਰ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਆਪ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੋ ਔਰ ਮੈਂ ਸੁਨਤਾ ਭੀ ਹੂੰ ਫਿਰ ਭੀ ਅਲਖ ਕੋ ਲਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ॥ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨੁ॥ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੋਤੇਰੇਅੰਤਹਕਰਣ (ਸਮਾਵਹਿ) ਖਚਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤੂੰ ਅਲਖ ਕੋ ਲਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ॥ ੧ ॥

ਸਕਰ ਖੰਡੁ ਮਾਇਆ ਤਨਿ ਮੀਠੀ ਹਮ ਤਉ ਪੰਡ ਉਚਾਈ ਰੇ ॥

(ਤਨਿ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸਕਰ ਔਰ ਖੰਡ ਸੇ ਮਾਯਾ ਮੀਠੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ (ਹਮ ਤਉ) ਹਮਤੁਮ ਸਰਥ ਨੇ ਪੰਡ (ਉਚਾਈ)

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉਠਾਈ ਹੇ ਭਾਵ ਮਾਯਾ ਅਰਥ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰਾਤਿ ਅਨੇਰੀ ਸੂਝਸਿ ਨਾਹੀ ਲਜੁ ਟੂਕਸ ਮੂਸਾ ਭਾਈ ਰੇ ॥ ੨ ॥

ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰੀ ਰਾਤ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੋ ਕੁਛ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਹੇ ਭਾਈ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਮੂਸਾ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਜੂ ਕੋ ਕਾਟੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਕਰਹਿ ਤੇਤਾ ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲੈ ਵਡਾਈ ਰੇ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੇਤਾ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੇਤਾ ਹੀ ਦੁਖ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ॥

ਜੋ ਤਿਨਿ ਕੀਆ ਸੋਈ ਹੋਆ ਕਿਰਤੁ ਨ ਮੇਟਿਆ ਜਾਈ ਰੇ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਤਿਨ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਕਰਮ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਯਾ ਹੈ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਰਮ ਮੇਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥

ਸੁਭਰ ਭਰੇ ਨ ਹੋਵਹਿ ਊਣੇ ਜੋ ਰਾਤੇ ਰੰਗੁ ਲਾਈ ਰੇ ॥

ਜੋ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਲਬਾ ਲਬ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਭਰੇ ਕੌਨ ਹੈਂ ? ਉਤ੍ਰ॥ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮਸੂਰ ਵਿਖੇ(ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇ ਕਰ (ਰਾਤੇ) ਮਸਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਪੰਕ ਹੋਵੈ ਜੇ ਨਾਨਕੁ ਤਉ ਮੂੜਾ ਕਿਛੁ ਪਾਈ ਰੇ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੧੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਤਿਨ ਮਹਾਤਮਾ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਤੋ ਮੂਰਖ ਕੁਛ ਭਗਤੀ ਗਯਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੧੬ ॥

ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਕਤ ਕੀ ਮਾਈ ਬਾਪੁ ਕਤ ਕੇਰਾ ਕਿਦੂ ਥਾਵਹੁ ਹਮ ਆਏ ॥

ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖੀਏ ਤੋ ਕਥਕੀ ਮਾਈ ਔਰ ਕਥ ਕਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਕਿਸ ਅਸਥਾਨ ਸੇ ਤਮਾਮ ਵਾ ਅਸਮਦਾਦਿਕ ਆਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਕਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ॥

ਅਗਨਿ ਬਿੰਬ ਜਲ ਭੀਤਰਿ ਨਿਪਜੇ ਕਾਹੇ ਕੰਮਿ ਉਪਾਏ ॥

ਅਗਨੀ ਜਲਾਦਿ ਤਤੋਂ ਕੇ ਵਿਖੇ (ਬਿੰਬ) ਬੁਦਬੁਦੇ ਸਮ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਅਗਨਿ) ਜਠਰਾ ਅਗਨੀ ਕੇ ਬੀਚ ਜਲ ਜੋ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕਾ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਬੁਦਬੁਦੇ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਕਾਹੇ ਕੰਮ ਉਪਾਏਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਐਸਾ ਵੀਚਾਰ ਨ ਕੀਆ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਹਮ ਕਿਸ ਕਾਰਜ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਮਾਨੁਖਜਨਮ ਉਤਮ ਭਜਨ ਵਾਸਤੇ ਦੀਆ ਥਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਨ ਕੀਆ ॥

ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਕਉਣੁ ਜਾਣੈ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ॥ ਕਹੇ ਨ ਜਾਨੀ ਅਉਗਣ ਮੇਰੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕੌਣ ਜਾਣੇ ਔਰ ਮੇਰੇ ਅਵਗੁਣ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਏ ਜਾਤੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ ਐਸੇ ਮੇਰੇ ਅਵਗੁਣ ਅਨੰਤ ਹੈਂ ॥

ਕੇਤੇ ਰੁਖ ਬਿਰਖ ਹਮ ਚੀਨੇ ਕੇਤੇ ਪਸੂ ਉਪਾਏ ॥

ਤਮਾਮ ਜੀਵੋਂ ਨੇ (ਰੁਖ) ਖੁਸਕ ਬ੍ਰਿਛ (ਬਿਰਖ) ਬਾਗੋਂ ਕੇ ਬ੍ਰਿਛ ਜੋ ਜਲ ਕਰ ਸੀਂਚੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ(ਕੇਤੇ) ਅਨੇਕ ਹੀ (ਚੀਨੇ) ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਪਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਵਾਰੀ ਪਸੂ ਹੋਕਰ ਉਤਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥

ਕੇਤੇ ਨਾਗ ਕੁਲੀ ਮਹਿ ਆਏ ਕੇਤੇ ਪੰਖ ਉਡਾਏ ॥ ੨ ॥

ਪੁਨਾ ਕਿਤਨੀ ਵਾਰ ਨਾਗ ਕੁਲੀ ਮੈਂ ਹੋਕਰ (ਆਏ)ਜਨਮੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਵਾਰ ਪੰਖਾਂ ਵਾਲੇ ਪੰਖੀ ਬਨਾਇਕਰ ਉਡਾਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਹਟ ਪਟਣ ਬਿਜ ਮੰਦਰ ਭੰਨੈ ਕਰਿ ਚੋਰੀ ਘਰਿ ਆਵੈ ॥

(ਪਟਣ) ਸਹਰੋਂ ਮੈਂ ਜੋ (ਹਟ) ਦੁਕਾਨਾਂ ਹੈਂ(ਬਿਜ)ਪਕੇ ਮੰਦਰ ਹੈਂ ਸੋ ਭੰਨਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਅਸਥਾਨੋਂ ਸੇ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਗਹੁ ਦੇਖੈ ਪਿਛਹੁ ਦੇਖੈ ਤੁਝ ਤੇ ਕਹਾ ਛਪਾਵੈ ॥ ੩ ॥

ਆਗੇ ਭੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪੀਛੇ ਭੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਦੇਖਤਾ ਨ ਹੋਵੇ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਤੇਰੇ ਸੇ ਕਹਾਂ ਛਪਾਵੇ॥ ੩ ॥

ਤਟ ਤੀਰਥ ਹਮ ਨਵਖੰਡ ਦੇਖੇ ਹਟ ਪਟਣ ਬਾਜਾਰਾ ॥

ਪੁਨਾ ਨੌਖੰਡ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਕਨਾਰੇ (ਹਮ) ਭੀ ਦੇਖੇ ਔਰ ਸਹਰੋਂ ਕੇ ਬਜਾਰੋਂ ਕੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰ ਬਾਣੀਏ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਹੋਕੇ ਭੀ ਕਬੀ ਦੇਖਾ ਹੈ ॥

ਲੈਕੈ ਤਕੜੀ ਤੋਲਣਿ ਲਾਗਾ ਘਟ ਹੀ ਮਹਿ ਵਣਜਾਰਾ ॥ ੪ ॥

ਤਕੜੀ ਲੈਕਰ ਤੋਲਣੇ ਹੀ ਲਗ ਰਹਾ ਜੀਵ ਹੀ ਮੈਂ ਵਣਜਾਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ॥ ੪ ॥

ਜੇਤਾ ਸਮੁੰਦੁ ਸਾਗਰੁ ਨੀਰਿ ਭਰਿਆ ਤੇਤੇ ਅਉਗਣ ਹਮਾਰੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਜੋ ਲਖ ਜੋਜਨ ਬਿਸਥਾਰ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਾਗਰ) ਜੋ ਸਗਰ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਨੇ ਖੋਦਿਆ ਹੈ ਸੋ ਜੋਜਨ ਬਿਸਥਾਰ ਵਾਲਾ ਹੈ ਇਨ ਮੈਂ ਜਿਤਨਾ ਜਲ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਉਤਨੇ ਅਵਗੁਨ ਹਮਾਰੇ ਮੈਂ ਹੈਂ ॥

ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਕਿਛੁ ਮਿਹਰ ਉਪਾਵਹੁ ਡੂਬਦੇ ਪਥਰੁ ਤਾਰੇ ॥ ੫ ॥

ਹੇ ਦਯਾ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੁਛ (ਮਿਹਰ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਉਪਜਾਵੋ ਤੁਮ ਪਾਥਰੋਂ ਵਤ ਜੀਵ ਡੁਬਤੇ ਹੂਏ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ॥ ਵਾ ਪ੍ਰਤਖ ਹੀ ਸੇਤ ਬੰਧਨੇ ਕੇ ਸਮੇ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕਰ ਪਾਥਰ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਜੀਅੜਾ ਅਗਨਿ ਬਰਾਬਰਿ ਤਪੈ ਭੀਤਰਿ ਵਗੈ ਕਾਤੀ ॥

ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਰਿਦਾ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਅਗਨੀ ਕੇ ਸਦਰਸ ਤਪਤਾ ਹੈ,ਔਰ ਭੀਤਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੀ ਕਤਰਨੀ ਵਗ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ ਸੁਖੁ ਹੋਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ॥ ੬ ॥ ੫ ॥ ੧੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਦਿਆ ਕਰੋ ਜੋ ਜਿਸ ਤੇ ਹਮ ਕੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸੁਖ ਹੋਵ ਕਿ ਯਹਿ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਛਾਣੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਜਪੈ ॥ ੬ ॥ ੫ ॥ ੧੭ ॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਰੈਣਿ ਗਵਾਈ ਸੋਇਕੈ ਦਿਵਸੁ ਗਵਾਇਆ ਖਾਇ ॥

ਰਾਤ੍ਰੀ ਤੋ ਤੈਂ ਸੋਇਕੇ ਗਵਾਇ ਦਈ ਔਰ ਦਿਨ ਪੇਟ ਕੇ ਭਰਨੇ ਮੈਂ ਬਨਤੀਤ ਕਰ ਦੀਆ ॥

ਹੀਰੇ ਜੈਸਾ ਜਨਮੁ ਹੈ ਕਉਡੀ ਬਦਲੈ ਜਾਇ ॥ ੧ ॥

ਹੀਰੇ ਤੁਲ ਅਮੋਲਕ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ ਸੋ ਕੌਡੀ ਜੋ ਮਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਬਦਲੇ ਬ੍ਰਿਥਾ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ।੧॥

ਨਾਮੁ ਨ ਜਾਨਿਆ ਰਾਮ ਕਾ ॥ ਮੂੜੇ ਫਿਰਿ ਪਾਛੈ ਪਛੁਤਾਹਿ ਰੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਤੈਂ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਜਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਪੀਛੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰੇਂਗਾ ॥

ਅਨਤਾ ਧਨੁ ਧਰਣੀ ਧਰੇ ਅਨਤਨ ਚਾਹਿਆ ਜਾਇ ॥

ਪਾਤਸ਼ਾਹੋਂ ਕਾ ਔਰ ਸਾਹੂਕਾਰੋਂ ਕਾ ਅਨੰਤ ਧਨ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਧਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਨੰਤ ਧਨ ਕੀ ਇਛਾ ਕਰਕੇ ਦੇਸਾਂਤਰੋਂ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਨਤ ਕਉ ਚਾਹਨ ਜੋ ਗਏ ਸੇ ਆਏ ਅਨਤ ਗਵਾਇ ॥ ੨ ॥

(ਅਨਤ) ਬਹੁਤ ਧਨ ਕੋ ਵਾਹੋਰਧਨ ਕੋ ਚਾਹਨ ਕੋ ਗਏ ਹੈਂ ਸੋ (ਅਨਤ) ਅਨੰਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਆਏ ਭਾਵ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਆਪਣ ਲੀਆ ਜੇ ਮਿਲੈ ਤਾ ਸਭੁ ਕੋ ਭਾਗਠੁ ਹੋਇ ॥

ਜੇਕਰ ਆਪਣਾ ਲੀਆ ਹੁਆ ਧਨ ਮਿਲੇ ਤੋ ਸਭ ਕੋਈ (ਭਾਗਠੁ) ਸਾਹੂਕਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ॥

ਕਰਮਾ ਉਪਰਿ ਨਿਬੜੈ ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭ ਕੋਇ ॥ ੩ ॥

ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਉਪਰ ਨਿਬੇੜਾ ਹੈ ਜੇ ਸਭ ਕੋਈ ਚਾਹੇ ਕਿ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਯਹਿ ਮਿਲੇ ਤੋ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਣਾ ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਸੋਈ ਸਾਰ ਕਰੇਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ (ਕਰਣਾ) ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਖਾਨ ਪਾਨ ਕੀ (ਸਾਰ) ਸਮਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੁ ਸੰਕੇਤ ਸੇ ਕਰਣਾ ਕਾ ਅਰਥ ਪ੍ਰਪੰਚ ਹੈ ॥

ਹੁਕਮੁ ਨ ਜਾਪੀ ਖਸਮ ਕਾ ਕਿਸੈ ਵਡਾਈ ਦੇਇ ॥ ੪ ॥੧ ॥ ੧੮ ॥

ਉਸ ਮਾਲਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦੇਵੇਗਾ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੧੮ ॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਬੇਨਤੀ

ਹਰਣੀ ਹੋਵਾ ਬਨਿ ਬਸਾ ਕੰਦ ਮੂਲ ਚੁਣਿ ਖਾਉ ॥

ਮ੍ਰਿਗਣੀ ਵਤ ਹੋਕਰ ਬਨ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਾਂ ਅਰਥਾਤ ਬਾਨ ਪ੍ਰਸਥੀ ਹੋਵਾਂ ਔਰ (ਕੰਦ) ਫਲ (ਮੂਲ) ਜੋ ਨੀਚੇ ਸੇ ਨਿਕਸੇ ਤਿਨ ਕੋ ਚੁਣਕੇ ਖਾਵਾਂ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮੇਰਾ ਸਹੁ ਮਿਲੈ ਵਾਰਿ ਵਾਰਿ ਹਉ ਜਾਉ ਜੀਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਤੂੰ ਮਿਲੇ ਤਿਸ ਬਾਨ ਪਰਸਤ ਪਰ ਮੈ ਵਾਰਨੇ ਬਲਹਾਰਨੇ ਜਾਤੀ ਹੂੰ ॥ ੧ ॥

ਮੈ ਬਨਜਾਰਨਿ ਰਾਮ ਕੀ ॥ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਵਖਰੁ ਵਾਪਾਰੁ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਆਤਮ ਬਿਸੈਣੀ ਬੁਧੀ ਵਾ ਸੋਹਾਗਣੀ ਸੰਤਾਂ ਕਾ ਕਥਨ ਹੈ। ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਾਪਾਰਨ ਹੂੰ ਔਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਸੌਦਾ ਤਿਸਕਾ ਵਾਪਾਰੁ ਕਰਤੀ ਹਾਂ ॥

ਕੋਕਿਲ ਹੋਵਾਂ ਅੰਬਿ ਬਸਾ ਸਹਜਿ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੋਇਲਵਤ ਹੋਕਰ ਅੰਖ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਬਸਕਰ ਸੁਭਾਕ ਹੀ ਸਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੇਤ (ਸਬਦ) ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ ਕਰਾਂ।

ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ਮੇਰਾ ਸਹੁ ਮਿਲੈ ਦਰਸਨਿ ਰੂਪੁ ਅਪਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸ ਤੁਝ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ (ਅਪਾਰ) ਬੇਅੰਤ ਰੂਪ ਦਰਸਨ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਤੂੰ ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਪ ਤਪ ਤੀਰਥ ਜਗ ਬ੍ਰਤਾਦਿ ਕੋਈ ਕਰਨਾ ਨ ਪੜੇਗਾ ॥

ਮਛਲੀ ਹੋਵਾ ਜਲਿ ਬਸਾ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਸਾਰਿ ॥

ਮਛਲੀ ਸਮ ਹੋ ਕਰ ਸੀਤ ਕਾਲ ਮੈ ਜਲ ਕੇ ਬੀਚ ਤਪ ਕਰੂੰ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭ ਕੀ(ਸਾਰ) ਸਮਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਤੂੰਹੈਂ।

ਉਰਵਾਰਿ ਪਾਰਿ ਮੇਰਾ ਸਹੁ ਵਸੈ ਹਉ ਮਿਲਉਗੀ ਬਾਹ ਪਸਾਰਿ ॥ ੩ ॥

(ਉਰਵਾਰ ਪਾਰ) ਲੋਕ ਪਲੋਕ ਮੈਂ ਜੋ ਮੇਰਾ ਸਹੁ ਤੂੰ ਵਸ ਰਹਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੈਂ ਬੁਧੀ ਰੂਪ (ਬਾਹੁ) ਭੁਜਾ ਕੋ ਪਸਾਰ ਕੇ ਮਿਲੂੰਗੀ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਨਿਸਚਾ ਬੁਧੀ ਕੋ ਹੋ ਜਾਉਂ॥

ਨਾਗਨਿ ਹੋਵਾ ਧਰ ਵਸਾ ਸਬਦੁ ਵਸੈ ਭਉ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰਪਨੀ ਵਤ ਹੋਕਰ ਇਕਾਂਤ ਸੇਵੀ ਔਰ ਮੌਨ ਧਾਰ ਕਰ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਗੁਫਾ ਬਨਾਇ ਕਰ ਵਸਾਂ ਔਰ (ਸਬਦ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਮਨ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੇ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਭੈ ਜਾਤਾ ਰਹੇ ॥

ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਿਨ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੧੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸਦਾ ਸੋਹਾਗਣੀ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਹੇ ਜੋਤੀ ਰੂਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਜੋਤ ਸਮਾਈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੁਈ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੧੯ ॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਦੀਪਕੀ ਮਹਲਾ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜੈ ਘਰਿ ਕੀਰਤਿ ਆਖੀਐ ਕਰਤੇ ਕਾ ਹੋਇ ਬੀਚਾਰੋ ॥

ਜਿਸ ਸਤ ਸੰਗ ਰੂਪੀ (ਘਰੁ) ਵਿਖੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ॥ ਔਰ (ਕਰਤੇ) ਉਤਪਤੀ ਪਾਲਨਾ ਸੰਘਾਰ ਜਿਸਕਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਤਸਟ ਲਖਣ ਹੈ ਐਸੇ ਸਤ ਸਰੂਪ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਹੋਤਾ ਹੋਵੇ

ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਗਾਵਹੁ ਸੋਹਿਲਾ ਸਿਵਰਹੁ ਸਿਰਜਣਹਾਰੋ ॥ ੧ ॥

ਤਿਸ ਸਤ ਸੰਗ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਜਸ ਗਾਵੋ ਔਰ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ ॥ ੧ ॥

ਤੁਮ ਗਾਵਹੁ ਮੇਰੇ ਨਿਰਭਉ ਕਾ ਸੋਹਿਲਾ ॥
ਹਉ ਵਾਰੀ ਜਾਉ ਜਿਤੁ ਸੋਹਿਲੈ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਨਿਰਭਉ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ(ਸੋਹਿਲਾ) ਜਸੁ ਗਾਵੋ ਮੈਂ ਉਸ ਜਸ ਪਰ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ਜਿਸ ਜਸ ਕੋ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸੁਖ ਹੋਵੇ ॥

ਨਿਤ ਨਿਤ ਜੀਅੜੇ ਸਮਾਲੀਅਨਿ ਦੇਖੈਗਾ ਦੇਵਣ ਹਾਰੁ ॥

ਜੋ (ਨਿਤ ਨਿਤ) ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਸਮਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੇਵਨਹਾਰ ਤੇਰੀ ਤਰਫ ਭੀ ਦੇਖੇਗਾ ਭਾਵ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰੇਗਾ ਵਾ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਅਪਨੇ (ਜੀਅੜੇ) ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ(ਸਮਾਲੀਅਨਿ)ਯਾਦਿ ਕਰ ਤੂੰ ਦੇਵਣਹਾਰ ਕੋ ਦੇਖ ਲੇਵੇ ਗਾ॥

ਤੇਰੈ ਦਾਨੈ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਤਿਸੁ ਦਾਤੇ ਕਵਣੁ ਸੁਮਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ (ਦਾਨੈ) ਖਜਾਨੇ ਵਾ ਦਾਨ ਕੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਈ ਜਤੀ ਤੋ ਤਿਸ ਦਾਤੇ ਕਾ ਸੁਮਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕੋਣੁ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸੰਬਤਿ ਸਾਹਾ ਲਿਖਿਆ ਮਿਲਿ ਕਰਿ ਪਾਵਹੁ ਤੇਲੁ ॥

ਜਿਸ (ਸੰਬਤ) ਬਰਸ ਮੈਂ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋਣਾ ਹੈ ਸੋ ਸਾਹਾ ਵਿਆਹ ਅਰਥਾਤ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਸੰਜੋਗ ਲਿਖਾ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ਯਾਂਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ (ਤੇਲ ਪਾਵੋ) ਪ੍ਰੇਮ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਵਾ (ਸੰਬਤ) ਗਿਆਨ ਕਰ ਬੇਦ ਮੈਂ (ਸਾਹਾ) ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਿਖੀ ਹੈ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਪ੍ਰਿਥਮ ਵੈਰਾਗ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਏਹੀ ਤੇਲ ਪਾਵੋ ਔਰ ਸੋਤੋਂ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਹੇ ॥

ਦੇਹੁ ਸਜਣ ਅਸੀਸੜੀਆ ਜਿਉ ਹੋਵੈ ਸਾਹਿਬ ਸਿਉ ਮੇਲੁ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਐਸੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਦੇਵੋ ਜਿਸ ਕਰ ਸਾਹਬ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਹੋ ਜਾਵੇ ॥

ਘਰਿ ਘਰਿ ਏਹੋ ਪਾਹੁਚਾ ਸਦੜੇ ਨਿਤ ਪਵੰਨਿ ॥

ਘਰ ਘਰ ਕੇ ਬੀਚ ਏਹੀ (ਪਾਹੁਚਾ) ਸੁਨੇਹਾ ਹੈ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤੁ ਕੇ (ਸਦੜੇ) ਬੁਲਾਵੇ ਨਿਤ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਪਾਸ ਸੇ ਮਰ ੨

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਘਰਿ ਘਰਿ) ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੈਂ (ਸਦੜੇ) ਬੁਲਾਵੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਪਹੁਚਾ) ਪਹੁਚੋ ॥

ਸਦਣਹਾਰਾ ਸਿਮਰੀਐ ਨਾਨਕ ਸੇ ਦਿਹ ਆਵੰਨਿ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੨੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਦਣਹਾਰਾ ਜੋ ਕਾਲ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਯਾਦ ਰਖੀਏ ਜੋ ਦਿਨ ਪੜੋਸੀਆਂ ਪਰ ਆਏ ਹੈਂ ਸੋ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕੇ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਪਰ ਭੀ ਆਵਨ ਗੇ ਭਾਵ ਸੇ ਦਿਨ ਆਵਨ ਸੇ ਪਹਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਸਿਮਰੁ ਵਾ ਸੇ ਗਿਆਨ ਵਾਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਆਵੈਂ ਗੇ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਬੁਲਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੨੦ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਚਉਪਦੇ ॥ ੧ ਓਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ॥

ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਹਰਿ ਮੇਲਾ ਹੋਈ ॥ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵੈ ਸੋਈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਆਪ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੇਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭ ਬਿਧਿ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ॥ ਹੁਕਮੇ ਮੇਲੇ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੈ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਭ ਬਿਧੀ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ਜਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਇ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਜਾਇ ॥ ਭੈ ਰਾਚੈ ਸਚ ਰੰਗਿ ਸਮਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਭਜ ਧਾਰਨ ਕਰ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭਜ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਤਗੁਰਾਂ ਕੇ ਭਜ ਮੈਂ ਰਚਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸੁਭਾਇ ॥ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਭਾਰਾ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਵਹੁ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਬੜਾ ਭਾਰਾ ਹੈ ਉਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ॥

ਸਬਦਿ ਸਾਲਾਹੈ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਬਖਸੇ ਬਖਸਣਹਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਲਾਹੀਤਾ ਹੈ ॥ ਜਬ ਤਿਸ ਕੀ ਸਲਾਘਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰੀਏ ਤਬ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਬਖਸਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਬਖਸ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸਭ ਮਤਿ ਬੁਧਿ ਹੋਇ ॥ ਮਨਿ ਨਿਰਮਲਿ ਵਸੈ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਸਭ ਮਤਿ ਔਰ ਬੁਧੁ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੋਈ ਹੈ ॥ ਅਰੁ ਨਿਰਮਲ ਮਨ ਮੈਂ ਸੋ ਸਚਾ ਵਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾਚਿ ਵਸਿਐ ਸਾਚੀ ਸਭ ਕਾਰ ॥ ਊਤਮ ਕਰਣੀ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰ ॥ ੩ ॥

ਸਚੇ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਣੇ ਕਰ ਸਭ ਕਾਰ ਭੀ ਸਚੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਭ ਕਰਣੀ ਉਤਮ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਸਾਚੀ ਸੇਵਾ ਹੋਇ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਪਛਾਣੈ ਕੋਇ ॥

ਸਚੀ ਸੇਵਾ ਅਰਥਾਤ ਭਗਤੀ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜੋ ਕੋਈ ਭਗਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਪਹਚਾਨਤਾ ਹੈ ॥

ਜੀਵੈ ਦਾਤਾ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੨੧ ॥

ਐਸੇ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਦੇਵਣਹਾਰ ਗੁਰੂ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਜੀਵਤੇ ਰਹੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਦਿਯਾ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਲਗਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੨੧ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਗਿਆਨੁ ਪਾਏ ਜਨੁ ਕੋਇ ॥ ਗੁਰ ਤੇ ਬੂਝੈ ਸੀਝੈ ਸੋਇ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਜਨ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਸੋਈ ਗਯਾਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਉਪਦੇਸ (ਬੂਝੈ) ਪੂਛੇ ਸੋ ਜਨ (ਸੀਝੈ) ਕਲਯਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਸਹਜੁ ਸਾਚੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਏ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰੁ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਸਹਜ) ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੇਤ (ਸਾਚ) ਸਤ ਅਸਤ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦੁਆਰਾ ਗਯਾਨ ਪਾ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥੧॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਮਿਲੈ ਗੁਰੁ ਆਇ ॥ ਸਾਚੈ ਸਹਜਿ ਸਾਚਿ ਸਮਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਆਇਕਰ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂਵਾ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੋ ਆਇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਸਚੇ)

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਕਰ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਏ ॥ ਗੁਰ ਤੇ ਸਾਂਤਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਏ ॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਬੁਝ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਾਂਤੀ ਮਨ ਮੈਂ ਆ ਵਸਤੀ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਪਵਿਤ ਪਾਵਨ ਸੁਚਿ ਹੋਇ॥ ਗੁਰ ਤੇ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵੈ ਹੋਇ ॥ ੨ ॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਨ ਕਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹੀ(ਸਬਦ)ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਸਭੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਈ ॥ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਬਹੁਤਾ ਦੁਖੁ ਪਾਈ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਭਰਮ ਦੀਭੁਲ ਈਭੁਲੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਬਹੁਤ ਦੁਖਪ੍ਰਾਪਤਹੋਤਾ ਹੈ

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ॥ ਦਰਸਨਿ ਸਚੈ ਸਚੀ ਪਤਿ ਹੋਈ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਓਈ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹੀ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚੀ ਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਕਿਸਨੋ ਕਹੀਐ ਦਾਤਾ ਇਕੁ ਸੋਈ ॥ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਈ॥

ਹੋਰ ਕਿਸਨੋ ਕਹੀਏ ਕਯੋਂਕਿ ਨਾਮ ਕੇ ਦਾਤਾ ਸੇ ਏਕ ਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈਂ। ਜਬ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇਂ ਤਬ ਮਨਕੇ ਸਾਥ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਾਚੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ॥ ਨਾਨਕ ਸਾਚੇ ਸਾਚਿ ਸਮਾਵਾ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੨੨ ॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਪੀਤਮ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਣ ਕਰਾਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸਚੇ ਮੈਂ ਸਚ ਰੂਪ ਹੋਕਰ (ਸਮਾਵਾ) ਮਿਲ ਜਾਵਾਂ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੨੨ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩

ਸੁਥਾਉ ਸਚੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥ ਸਚਿ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰੇ ਸਚੁ ਸੋਇ॥

(ਸੁਥਾਉਸਚੁ) ਸਚੇ ਅਸਥਾਨ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਚ ਉਪਦੇਸੁ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਜਾਪੈ ॥ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸਾਚਾ ਆਪੇ ਆਪੈ ॥੧ ॥

ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਸਚ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਚੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਚਾਰੋ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਬਾਲਮੀਕ ਆਦਿਕੋਂ ਵਤ ਜਾਨੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਉਸਕਾ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਕਿ ਸਭ ਕੁਛ ਸਾਰਾ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈ ॥੧॥

ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਸਤਸੰਗਿ ਮਿਲਾਏ। ਹਰਿਗੁਣ ਗਾਵੈ ਬੈਸਿ ਸੁਖਾਏ। ੧। ਰਹਾਉ।

ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ (ਕਰਮ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਵੈ ਤਿਸਕੋ ਸਤਸੰਗ ਮੈ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਸੁਖਾਏ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈ ਸੋ ਬੈਠਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

ਜਲਉ ਇਹ ਜਿਹਵਾ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥ ਹਰਿ ਰਸੁ ਨ ਚਾਖੈ ਫੀਕਾ ਅਲਾਇ ॥

ਇਹ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਜਿਹਬਾ ਜਲ ਜਾਵੇ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਚਾਖ਼ਤੀ ਹੈ ਔਰ ਫਿਕਾ ਬੋਲਤੀ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਤਨੁ ਮਨੁ ਫੀਕਾ ਹੋਇ ॥ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਦੁਖੀਆ ਚਲਿਆ ਰੋਇ ॥ ੨ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਜਾਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤਨ ਮਨ ਫੀਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੁਖੀਆ ਹੋਕਰ ਜੀਵ ਰੁਦਨ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਕਾ ਗਯਾਨ ਸ੍ਵਭਾਵ ਕਰਕ ਸ੍ਵਾਦ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਚ ਮੈ ਸਮਾ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਸਾਚੇ ਰਾਤੀ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵੈ ਨਿਰਮਲ ਧਾਰ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਰਸਨਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਸਚੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ (ਰਾਤੀ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਈ ਹੈ॥ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਜੋ ਵਾਹਗੁਗੁਰੂ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਇਕ ਰਸ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਕਰ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮਿ ਸਮਵੈ ਜੋ ਭਾਡਾ ਹੋਇ ॥ ਊਧੈ ਭਾਂਡੈ ਟਿਕੈ ਨ ਕੋਇ ॥

ਜੋ ਅਧਕਾਰੀ (ਭਾਂਡਾ) ਪਾਤ੍ਰ ਹੋਵੇ ਸੀਧਾ ਭਾਵ ਸੇ ਸੁਧ ਰਿਦਾ ਹੋਵੇ ਤਿਸਮੈ ਨਾਮ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਉਲਟੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਵਿਸੇ ਪ੍ਰਾਇਣ ਹੈ ਤਿਸਮੈ ਨਾਮੀ ਵਾ ਨਾਮੁ ਕੋਈ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮਨਿ ਨਾਮਿ ਨਿਵਾਸੁ॥ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਭਾਂਡਾ ਜਿਸੁ ਸਬਦਿ ਪਿਆਸੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਸਹਤ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈ ਨਾਮ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੋਤਾ ਹੇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚਾ ਭਾਂਡਾ ਅਰਥਾਤ ਅਧਕਾਰੀ ਵਹੁ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ (ਪਿਆਸ) ਇਛਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੨੩ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਇਕਿ ਗਾਵਤ ਰਹੇ ਮਨਿ ਸਾਦੁ ਨ ਪਾਇ ॥ ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਗਾਵਹਿ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ ॥

ਏਕ ਪੁਰਸ ਸਰਧਾਹੀਨ ਗਾਵਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਦ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ। ਕਿੰਉਕਿ ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਬੀਚ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੂਆ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਗਾਵਣਿ ਗਾਵਹਿ ਜਿਨੁ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰੁ ॥ ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਮੈ ਪਿਆਰ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਕੋ (ਗਾਵਣਿ) ਸਬਦੁ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ (ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮੁ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਾਵਤ ਰਹੈ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਵੈ। ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਾਤਾ ਨਾਮਿ ਸੁਹਾਵੈ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਨਾਮਿ) ਨਾਮੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੈ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਰੱਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗਾਵਨੇ ਵਾਲੋਂ ਮੈਂ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈਂ ॥

ਇਕਿ ਗਾਵਹਿ ਇਕ ਭਗਤਿ ਕਰੇਹਿ। ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਵਹਿ ਬਿਨੁ ਅਸਨੇਹ ॥

ਇਕ ਗਾਵਤ ਹੈਂ ਇਕ ਬਨ-ਵਟੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਏ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ।

ਸਚੀ ਭਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪਿਆਰਿ। ਅਪਨਾ ਪਿਰੁ ਰਾਖਿਆ ਸਦਾ ਉਰਿਧਾਰਿ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈ ਪਿਯਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕੋ ਸਦਾ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੈ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸਚੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਮੂਰਖ ਆਪੁ ਜਣਾਵਹਿ। ਨਚਿ ਨਚਿ ਟਪਹਿ ਬਹੁਤੁ ਦੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ॥

ਜੋ ਮੂਰਖ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਜਣਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਅਰੁ ਨਚ ਨਚ ਕਰ ਟਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ।

ਨਚਿਐ ਟਪਿਐ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ। ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਭਗਤਿ ਪਾਏ ਜਨੁ ਸੋਇ ॥ ੩ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਨਚਣੇ ਟਪਣੇ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਕੈਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ? ਉਤ੍ਰ ॥ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜੀਵ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਭਗਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਭਗਤਿ ਕਰਾਏ ਸੋਇ। ਸਚੀ ਭਗਤਿ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਖੋਇ॥

ਜੇਕਰ ਸੋ ਭਗਤ ਵਤਸਲ ਭਗਤੀ ਕਰਾਵੇ ਤੌ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਮਨਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਖੋਇ ਦੇਵੈ ਤੌ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਸਭ ਬਿਧ ਜਾਣੈ॥ ਨਾਨਕ ਬਖਸੇ ਨਾਮ ਪਛਾਣੈ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੨੪ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਸਚਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਬਿਧੀਓਂ ਕੋ ਜਾਣਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪਹਚਾਨਤੇ ਹੈਂ। ਤਿਨਕੋ ਬਖਸ਼ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੨੪ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਨ ਮਾਰੇ ਧਾਤੁ ਮਰ ਜਾਇ। ਬਿਨੁ ਮੂਏ ਕੈਸੇ ਹਰਿ ਪਾਇ ॥

ਜਬ ਮਨ ਸੇ ਸੰਕਲਪ ਬਿਕਲਪੋਂ ਕੋ ਮਾਰੇ ਤਬ (ਧਾਤੁ) ਧਾਵਣਾ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਬਿਕਲਪ ਮਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ॥

ਮਨੁ ਮਰੈ ਦਾਰੂ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥ ਮਨੁ ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਬੂਝੈ ਜਨੁ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥

ਮਨਕੇ ਮਰਨੇ ਕੀ ਔਸਦੀ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ। ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਔਸਦੀ ਸੇ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੋ ਬੂਝ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਸਨੋ ਬਖਸੇ ਦੇ ਵਡਿਆਈ। ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨਕੋ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਕਰ ਬਖਸ਼ ਲੇਤਾ ਹੈ।ਤਿਨਕੇ ਹਿਰਦਯ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਆਇਕਰ ਵਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਣੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ। ਤਾ ਇਸ ਮਨ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਾਵੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਕੇ ਮਾਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਕਰਣੀ ਅਰਥਾਤ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਤੌ ਇਸ ਮਨ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਰਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨੁ ਮੈ ਮਤੁ ਮੈਗਲ ਮਿਕਦਾਰਾ। ਗੁਰੁ ਅੰਕਸ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲਣ ਹਾਰਾ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਿੰਉਕਿ ਮਨ ਹੀਤਾ ਰੂਪੀ ਮੈ ਸਰਾਬ ਕਰ (ਮੌਗਲ) ਹਸਤੀ ਕੇ (ਮਿਕਦਾਰਾ) ਤੁਲ ਮਸਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਮਹਾਵਤ ਸਬਦ ਰੂਪੀ (ਅੰਕਸ) ਕੰਡਾ ਮਾਰ ਕਰ ਜੀਵਾਲਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ ੨ ॥

ਮਨੁ ਅਸਾਧੁ ਸਾਧੈ ਜਨੁ ਕੋਇ। ਅਚਰੁ ਚਰੈ ਤਾ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ॥

ਯਹਿ ਮਨ ਵਡਾ ਅਸਾਧ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਇਸ ਕੋ ਸਾਧ ਲੇਵੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਬਸ ਕਰ ਲੇਵ ਅਰੁ ਜੋ ਬਿਚਰਤੇ ਹੂਏ ਮਨ ਕੋ ਅਚਰ ਕਰੇ ਤੋ ਸੋ ਪੁਰਸ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਲਇਆ ਸਵਾਰਿ। ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਤਜੇ ਵਿਕਾਰ॥ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹੀਤਾ ਮਮਤਾ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰ ਬੀਚ ਸੇ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਸੁਧਾਰ ਲੀਆ ਹੈ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਧੁਰਿ ਰਾਖਿਅਨੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ। ਕਦੇ ਨ ਵਿਛੁੜਹਿ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ॥

ਜੋ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈ ਮਿਲਾਇ ਰਖੇ ਹੈਂ। ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਵਿਛੁੜਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਹੀ ਅਭੇਦ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਆਪੇ ਹੀ ਜਾਣੈ। ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਪਛਾਣੈ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ੨੫ ॥

ਸੋ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਕੋ ਆਪਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਵਾਰਾ ਤਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪਹਚਾਨ ਕਰੇ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ੨੫ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩॥

ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਸਭੁ ਜਗੁ ਬਉਰਾਨਾ। ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨਾ॥

ਹਉਮੈ ਕੇ ਬੀਚ ਸਭ ਜਗਤ ਬਾਵਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ। ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰਕੇ ਭਰਮ ਮੈ ਭੂਲ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਬਹੁ ਚਿੰਤਾ ਚਿਤਵੈ ਆਪੁ ਨ ਪਛਾਨਾ। ਧੰਧਾ ਕਰਤਿਆ ਅਨ ਦਿਨੁ ਵਿਹਾਨਾ॥ ੧ ॥

ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕੋ ਚਿਤਵਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ। ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਹਚਾਨਤਾ। ਕਿੰਉਕਿ ਧੰਧੇ ਕਰਤਿਆਂਜੀਵੋਂ ਕੋ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਵਿਯਤੀਤ ਹੋਤੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ੧॥

ਹਿਰਦੈ ਰਾਮ ਰਮਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸਨ ਰਸਾਈ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਿਨਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਰਸਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਤਦਾਕਾਰ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋ ਦੁਆਰਾ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚਿੰਤਨ ਕਰੋ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਿਰਦੈ ਜਿਨਿ ਰਾਮੁ ਪਛਾਤਾ। ਜਗ ਜੀਵਨੁ ਸੇਵਿ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਜਾਤਾ ॥

ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਨੇ ਹਿਰਦਯ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਜਗ ਜੀਵਨ ਪਰਮੇਸ਼ੂਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਚਾਰੋ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੋਗਇਆ ਹੈ ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਗੁਰ ਸਬਦ ਪਛਾਤਾ। ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭ ਕਰਮ ਬਿਧਾਤਾ ॥ ੨ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਕਰਮ ਬਿਧਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸੇ ਜਨ ਸਚੇ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਏ। ਧਾਵਤ ਵਰਜੇ ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਚੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਉਨੋਂ ਨੇ ਇੰਦ੍ਰੇ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਮੈਂ ਧਾਵਤੇ ਹੂਏ ਰੋਕੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਾਸਨਾ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਰੋਕ ਲੀਏ ਹੈਂ ॥

ਨਾਮ ਨਵਨਿਧਿ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਏ। ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਏ ॥ ੩ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਵਨਿਧ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ਪਾ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈ ਆਇ ਵਸਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਰਾਮ ਰਾਮ ਕਰਤਿਆ ਸੁਖ ਸਾਤਿ ਸਰੀਰ। ਅੰਤਰਿ ਵਸੈ ਨ ਲਾਗੈ ਜਮ ਪੀਰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਰਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪਤੇ ਹੂਏ ਸੁਖ ਪੁਨਾ ਸਾਂਤੀ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਔਰ ਅੰਤਰ ਬਸਨੇ ਕਰ ਜਮ ਕੀ ਪੀਰ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ॥

ਆਪੇ ਸਾਹਿਬੁ ਆਪਿ ਵਜੀਰ। ਨਾਨਕ ਸੇਵ ਸਦਾ ਹਰਿ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥ ੨੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇਤਿਸ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਸਦਾ ਸੇਵਾ ਅਰਥਾਤ ਭਗਤੀ ਕਰ ਜੋ ਆਪਹੀ ਸਾਹਿਬ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਵਜੀਰ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥ ੨੬ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩

ਸੋ ਕਿਉ ਵਿਸਰੈ ਜਿਸਕੇ ਜੀਅ ਪਰਾਨਾ। ਸੋ ਕਿਉ ਵਿਸਰੈ ਸਭ ਮਾਹਿ ਸਮਾਨਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਦੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਕਿੰਉ ਵਿਸਰ ਜਾਵੇਂ । ਜੋ ਤੂੰ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮਾ ਰਹਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਵਿਸੁਰ ਜਾਵੇਂ ॥

ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਦਰਗਹ ਪਤਿ ਪਰਵਾਨਾ ॥ ੧ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਸੇਵਨੇ ਕਰਕੇ ਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਪਰਵਾਨ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਕਿਯੋਂ ਵਿਸਰ ਜਾਵੇਂ ਅਰਥਾਤ ਨਾ ਵਿਸਰੇਂ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਵਿਟਹੁ ਬਲਿ ਜਾਉ । ਤੂੰ ਵਿਸਰਹਿ ਤਦਿਹੀ ਮਰ ਜਾਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਤੂੰ ਵਿਸਰ ਜਾਵੇਂ ਤਿਸੀ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹਮਾਰਾ ਮਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਤਿਨ ਤੂੰ ਵਿਸਰਹਿ ਜਿ ਤੁਧੁ ਆਪਿ ਭੁਲਾਏ । ਤਿਨ ਤੂੰ ਵਿਸਰਹਿ ਜਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੋ ਤੈਂ ਆਪ ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਤੂੰ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈਂ।ਪੁਨਾ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਤੂੰ ਵਿਸਰਤਾ ਹੈਂ।

ਮਨਮੁਖ ਅਗਿਆਨੀ ਜੋਨੀ ਪਾਏ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨ ਇਕ ਮਨਿ ਤੁਠਾ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਲਾਏ॥

ਐਸੇ ਮਨਮੁਖ ਅਗਯਾਨੀ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਪਰ ਅਤੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਸੋਈ ਸਤ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਤੈਨੇ ਲਾਏ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨ ਇਕ ਮਨਿ ਤੁਠਾ ਤਿਨ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ । ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਏ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਇਕ ਮਨ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੇ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਹੀ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਏ ਹੈਂ । ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰ ਸਿਖਯਾ ਲੇਣੇ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨਾਂ ਪੋਤੈ ਪੁੰਨ ਸੇ ਗਿਆਨ ਬੀਚਾਰੀ ॥

ਜਿਨਕੇ (ਪੋਤੇ) ਖਜਾਨੇ ਮੈ ਪੁੰਨ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਨਕੇ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪੁੰਨ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਸਤ੍ਰ ਗਿਆਨ ਕੇ ਵੀਚਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨਾ ਪੋਤੈ ਪੁਨੁ ਤਿਨ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ॥ਨਾਨਕ ਜੋ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਤਿਨ ਕਉ ਬਲਿਹਾਰੀ॥੪॥੭॥੨੭॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰ ਜਿਨਕੇ ਖਜਾਨੇ ਮੈ ਪੂੰਨ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮਾਰੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥ ੭ ॥ ੨੭ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਤੂੰ ਅਕਥੁ ਕਿਉ ਕਥਿਆ ਜਾਹਿ। ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਮਾਰਣੁ ਮਨ ਮਾਹਿ ਸਮਾਹਿ ॥

ਤੂੰ ਜੋ ਅਕਥ ਹੈਂ ਸੋ ਕੈਸੇ ਕਥਨ ਕੀਆ ਜਾਵੈ।ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਮਨ ਮਾਰਣ ਕੀਆ ਹੈ।ਸੋ ਤੇਰੇ(ਮਾਹਿ) ਬੀਚ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ਵਾ ਅੰਤ ਮੈਂ ਹਾਹਾ ਅਖਰ ਹੈ ਈੜੀ ਨਹੀਂ ਯਾਂਤੇ ਔਰ ਅਰਥ ਜਿਨਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ (ਮਾਰਣ) ਮਸਾਲਾ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਮਨ ਮੋ ਹੀ (ਸਮਾਹਿ) ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਅਨੇਕ ਕੀਮਤਿ ਨਹਿ ਪਾਹਿ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੇਰੇ ਅਨੇਕ ਗੁਣ ਹੈਂ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸ ਕੀ ਬਾਣੀ ਤਿਸੁ ਮਾਹਿ ਸਮਾਣੀ।ਤੇਰੀ ਅਕਥ ਕਥਾ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਵਖਾਣੀ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਸ ਤੇਰੀ (ਬਾਣੀ) ਬਨ ਵਟ ਜਗਤ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਮੈ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਸਮਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤੂੰ ਅਧਿਸ੍ਠਾਨ ਹੈਂ ਪ੍ਰਪੰਚ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਕਲਪਿਤ ਹੈ ਹੇ ਅਕਥ ਤੇਰੀ ਕਥਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਜਹ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤਹ ਸਤ ਸੰਗਤ ਬਣਾਈ। ਜਹ ਸਤਿਗੁਰ ਸਹਿਜੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਈ ॥

ਜਹਾਂ ਸਤਗੁਰੁ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਤੈਂ ਸਤ ਸੰਗਤ ਬਣਾਈ। ਜਹਾਂ ਸਤਗੁਰੂ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸਹਜੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਈਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਹ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤਹਾ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਈ ॥ ੨ ॥

ਪੁਨਾ ਜਹਾਂ ਸਤਗੁਰ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਤਿਨਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਲਾਈ ਜਾਤੀ ਅਰਥਾਤ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਾ ਮਹਿਲੀ ਥਾਉ ਪਾਏ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਮਹਲੀ ਜਗਯਾਸੂ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਸਾਏ। ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਏ ॥੩॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈ ਸੋਈ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਪੇ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਦਾਤਾਰੁ। ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ॥

ਹੇ ਦਾਤਾਰ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਆਪ ਦਾਤ ਕਰੇ ਤੋ ਪੂਰੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਤਿਨ ਕਉ ਜੈਕਾਰੁ ॥ ੪ ॥ ੮ ॥ ੨੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜੈਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੮ ॥ ੨੮ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਏਕਸੁ ਤੇ ਸਭ ਰੂਪਹਹਿ ਰੰਗਾ। ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਸਭਿ ਸਹ ਲੰਗਾ॥

ਏਕ ਮਾਯਾ ਸਬਲ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਸਭ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਅਕਾਰ। ਰੰਗਾਸ੍ਰੇਤ ਪੀਤਾ ਦੀ ਰੰਗ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਇਨ ਉਪਲਖਿਤ ਅਕਾਸ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਭੀ ਜਾਨ ਲੈਣੇ ਇਨ ਤਤੋਂ ਕੋ (ਸਹਲੰਗਾ) ਸਮਦਾਉ ਕਰ ਸੰਪੂਰਣ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਵੇਖੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਰੰਗਾ॥ ੧ ॥

ਤਿਸ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਰੰਗ ਵਾਲੀ ਕੋ ਹਰ ਪ੍ਰਭ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਏਕੁ ਅਚਰਜੁ ਏਕੋ ਹੈ ਸੋਈ। ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੀਚਾਰੇ ਵਿਰਲਾ ਕੋਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭ੍ਰਾਈ ਏਕ ਜੋ (ਅਸਚਰਜ) ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਸੋਈ ਅਦ੍ਵਤੀਯ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਗੁਰ-ਮੁਖ ਵੀਚਾਰਤਾ ਹੈ ॥

ਸਹਜਿ ਭਵੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋ ਮੈਂ ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਭਵੈ ਫਿਰਤਾ ਵਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਕਹਾ ਗੁਪਤੁ ਪ੍ਰਗਟ ਪ੍ਰਭਿ ਬਣਤ ਬਣਾਈ। ਆਪੇ ਸੁਤਿਆ ਦੇਇ ਜਗਾਈ ॥ ੨ ॥

ਕਹੀ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਗੁਪਤ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰ ਮੁਖੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਾਸਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸਭ ਬਣਤ ਬਨਾਈ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਆਪਹੀ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਅਵਿਦਿਆ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਸੁਤਿਆਂ ਕੋ ਗਯਾਨ ਦੇਕਰ ਜਗਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥੨॥

ਤਿਸਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਹੋਈ। ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਥਨੁ ਕਹੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥

ਤਿਸਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਿਸੀ ਸੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ। ਕਥਨ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਕਹ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੋਈ ਬਰਨਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸਮਾਵੈ ਬੂਝੈ ਹਰਿ ਸੋਈ ॥ ੩ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਕੋ ਬੂਝਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਵੇਖੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਰਵਣੋਂ ਕਰ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ (ਵੇਖੈ) ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ। ਔਰ ਉਪਦਸ਼ ਦੇਕਰ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਪਾਏ। ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਰਤੇ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਏ ॥੪ ॥੯॥੨੯॥

ਐਸੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੯ ॥ ੨੯ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩

ਮਨਮੁਖਿ ਸੂਤਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਪਿਆਰਿ। ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਗੇ ਗੁਣ ਗਿਆਨੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਮਨਮੁਖ ਤੋ ਮਾਯਾ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ (ਮੋਹ) ਅਗਿਜਾਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਹੈਂ ਆਤਮ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗਜਾਨ ਮੈਂ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ॥

ਸੇ ਜਨਿ ਜਾਗੇ ਜਿਨਿ ਨਾਮ ਪਿਆਰਿ ॥ ੧ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਾਗੇ ਤੋ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ ਪਿਆਰ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸਹਜੇ ਜਾਗੈ ਸਵੈ ਨ ਕੋਇ। ਪੂਰੇ ਗੁਰਤੇ ਬੂਝੈ ਜਨੁ ਕੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਗਜਾਨ ਕਰ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈ ਸੇ ਪੁਨਾ ਅਵਿਦਜਾ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੋਤਾ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਹੀ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ॥

ਅਸੰਤ ਅਨਾੜੀ ਕਦੇ ਨ ਬੂਝੈ ॥

ਅਨਾੜੀ ਅਸੰਤ ਅਰਥਾਤ ਹਠੀਆ ਵਾ ਮੂਰਖ ਕਬੀ ਭੀ ਨਹੀ ਬੂਝਤਾ ॥

ਕਥਨੀ ਕਰੇ ਤੇ ਮਾਇਆ ਨਾਲਿ ਲੂਝੈ। ਅੰਧੁ ਅਗਿਆਨੀ ਕਦੇ ਨ ਸੀਝੈ ॥ ੨ ॥

ਕਥਨੀ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਤੇ) ਬਹੁੜ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਜੀਵੋਂ ਸਾਥ ਲੂਝੈ ਝਗੜਤਾ ਹੈ।ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਅੰਧਾ ਹੂਆ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਗਿਆਨੀ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਸੀਝਤਾ ॥ ੨ ॥

ਇਸੁ ਜੁਗੁ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਨਿਸਤਾਰਾ ।

ਇਸ ਕਲਿਯੁਗ ਕੇ ਸਮੇਂ ਮੈ ਤੇ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਵਿਰਲਾ ਕੋ ਪਾਏ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਾ । ਆਪਿ ਤਰੈ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਉਧਾਰਾ ॥ ੩ ॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਇਸ ਤਤ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਜਿਸਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਤਰ ਗਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕੁਲ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਇਸੁ ਕਲਿ ਜੁਗ ਮਹਿ ਕਰਮ ਧਰਮੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਇਸ ਕਲਜੁਗ ਮੈ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਆਵਤਾ ਜੋ ਕਹੇ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕੋਈ ਕਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਲੀ ਕਾ ਜਨਮੁ ਚੰਡਾਲ ਕੈ ਘਰਿ ਹੋਈ।ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੋ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ॥੪॥੧੦॥੩੦॥

ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਜਨਮ (ਚੰਡਾਲ) ਕ੍ਰੋਧ ਕੇ ਘਰ ਮੈ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਬੌਹੁਲਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਮੁਕਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ ੪ ॥ ੧੦ ॥ ੩੦ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਗੁਆਰੇਰੀ ॥ ਸਚਾ ਅਮਰੁ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥

ਤਿਸਕਾ ਸਚਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੋ ਕੁਛ ਸੰਕਲਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ । ਔਰ ਆਪ ਭੀ ਸਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੁ ਹੈ ॥

ਮਨਿ ਸਾਚੈ ਰਾਤੇ ਹਰਿ ਵੇ ਪਰਵਾਹੁ । ਸਚੈ ਮਹਲਿ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਹੁ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਸੁਧ ਮਨ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਚਾਹ ਹੁਏ ਹੈਂ । ਔਰ ਜੋ ਸਚ (ਮਹਲਿ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਕਾ ਅਨੰਦ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸੁਣਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ । ਰਾਮ ਜਪਹੁ ਭਵਜਲੁ ਉਤਰਹੁ ਪਾਰਿ ॥ ੧ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰੁ ॥੧॥

ਭਰਮੇ ਆਵੈ ਭਰਮੇ ਜਾਇ । ਇਹੁ ਜਗੁ ਜਨਮਿਆ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਵੀਚਾਰ ਸੁਨਜ ਹੈਂ ਸੋ ਭਰਮ ਕੇ ਵੀਚਹੀ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਬੀਚਹੀ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰਕੇ ਹੀ ਉਤਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਨ ਚੇਤੈ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥ ੨ ॥ ਆਪਿ ਭੁਲਾ ਕਿ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਭੁਲਾਇਆ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਚੇਤਤੇ ਆਵਾਗਵਨ ਮੈਂ ਪੜੇ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਜੀਵ ਆਪ ਭੁਲਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਭੁਲਾਯਾ ਹੈ ?

ਇਹ ਜੀਉ ਵਿਡਾਣੀ ਚਾਕਰੀ ਲਾਇਆ। ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਖਟੇ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥ ੩ ॥

ਉਤ੍ਰ ॥ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਵਿਡਾਣੀ ਚਾਕਰੀ ਅਰਥਾਤ ਅੰਨਯ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਜੋ ਮਨ ਕੋ ਲਗਾਯਾ ਹੈ ਇਉਂ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਜੀਵ ਭੂਲਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਪਰਾਂਨ ਦੁਖੋ ਕੋ ਸੰਚਯ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਅਮੋਲਕ ਜਨਮ ਕੋ ਬਯਰਥ ਹੀ ਖੋ ਦੀਆ ਹੈ ਯਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਨੇ ਉਸਕੋ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਦੀਆ ਹੈ।

ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਏ। ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਚੇਤੇ ਵਿਚਹੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਏ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਦੀਏ ਹੈਂ। ਸੋ ਏਕ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੇ ਸੇ ਭਰਮ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਜਪੇ ਨਾਉ ਨਉਨਿਧਿ ਪਾਏ ॥ ੪ ॥ ੧੧ ॥ ੩੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਨੌਨਿਧੀਂਓਂਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਨਾਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੧੧ ॥ ੩੧ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜਿਨਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨ ਪੂਛਉ ਜਾਇ। ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਮਨ ਪਤੀਆਇ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਯਤਨ ਜਾਕਰ ਪੂਛੋ। ਕਿਉਂਕਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨ ਪਤੀਆਇਆ ਹੈ ॥

ਸੇ ਧਨਵੰਤ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਮਾਇ। ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥ ੧ ॥

ਜੋਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੋਝੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਤਮ ਧਨ ਸੰਜੁਕਤ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ। ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਾ ਹਰਿ ਘਾਲ ਥਾਇ ਪਾਈ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ (ਘਾਲ) ਕਰੀ ਹੂਈ ਹਰੀ ਨੇ ਥਾਇ ਪਾਈ ਹੈ ॥

ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ। ਜੀਵਨੁ ਮੁਕਤਿ ਹਰਿ ਪਾਵੈ ਸੋਇ ॥

ਜੋ ਅਪਣੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਕਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਮਤਿ ਊਤਮ ਹੋਇ। ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ ਸੋਇ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਕੀ ਮਤਿ ਉਤਮ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਔਰ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਹਜੇ ਹੀ (ਸਹਜਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਨ ਸੇਵਿਆ ਜਾਇ। ਹਉਮੈ ਮਾਇਆ ਮਹਾ ਬਿਖੁ ਖਾਇ ॥

ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਨਹੀ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੇ ਬੀਚ ਮਹਾ ਬਿਖ ਰੂਪ ਜੋ ਮਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹੀ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੁਤਿ ਕੁਟੰਬ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੋਹਿਆ ਮਾਇ। ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਧਾ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥ ੩ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਤਥਾ ਕੁਟੰਬ ਔਰ ਘਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ। ਯਾਂਤੇ ਮਨਮੁਖ ਅਗਿਆਨੀ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੇਵੈ ਜਨੁ ਸੋਇ। ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹੋਇ ॥

ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਿਸ ਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦੇਵੈ ਉਸ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦੀ ਪੁਰਸ ਸੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਗਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਇ। ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵੈ ਸੋਇ ॥ ੪ ॥ ੧੨ ॥ ੩੨ ॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਜਨ ਹੀ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮੀ ਮੈ ਸਮਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ੪ ॥ ੧੨ ॥ ੩੨ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਹੋਈ। ਪੂਰਾ ਜਨੁ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ਕੋਈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈ ਸਫਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਸੇਵਾ ਰੂਪੀ ਕਾਰ ਕੋ ਕੋਈ ਪੂਰਾ ਪੁਰਸ ਹੀ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਖੁਟੁ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਹਰਿ ਤੋਟਿ ਨ ਹੋਈ। ਅੰਧੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਦਰ ਸੋਝਾ ਹੋਈ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਅਖੁਟ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਕਬੀ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰ ਉਸਕੋ ਪਾਕਰ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਅਗੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਓਸਕੀ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਏ ਮਨ ਮੇਰੇ ਭਰਮੁ ਨ ਕੀਜੈ । ਗੁਰਮਖਿ ਸੇਵਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭਰਮ ਨ ਕਰੀਏ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਰੂਪਜੋਨਾਮਹੈ ਤਿਸਕੋ ਪਾਨ ਕਰੀਏ।

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਸੇ ਮਹਾ ਪੁਰਖੁ ਸੰਸਾਰੇ । ਆਪਿ ਉਬਰੇ ਕੁਲ ਸਗਲ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥

ਜੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਮਹਾਨ ਪੁਰਖ ਹੈਂ । ਔਰ ਆਪ ਤਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਲੋਂ ਕਾ ਭੀ ਉਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰਖਹਿ ਉਰਧਾਰੇ । ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਭਉਜਲ ਉਤਰਹਿ ਪਾਰੇ

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹ੍ਰਿਦੈ ਮੈ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਤੇ ਹੈਂ । ਔਰ ਨਾਮੀ ਮੈ ਰਤੇ ਹੂਏ ਸੰਸਾਰਸਮੁੰਦ੍ਰਸੇਪਾਰਹੋਜਾਤੇਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਹਿ ਸਦਾ ਮਨਿ ਦਾਸਾ । ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਕਮਲ ਪਰਗਾਸਾ ॥

ਜੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਮਨ ਮੈਂ ਦਾਸਾ ਭਾਵ ਧਾਰ ਕਰ ਪੁਨਾ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਹ੍ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ॥

ਅਨਹਦ ਵਾਜੈ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ । ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਘਰਿ ਮਾਹਿ ਉਦਾਸਾ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਜਹਾਂ ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ ਬਾਜਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਵਾਸ ਭਯਾ ਹੈ। ਪੁੰਨਾ ਨਾਮੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤਦਾਕਾਸ ਹੂਏ ਹੂਏ ਘਰ ਮੈ ਹੀ ਉਦਾਸ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਹਿ ਤਿਨਕੀ ਸਚੀ ਬਾਣੀ । ਜੁਗ ਜੁਗ ਭਗਤੀ ਆਖਿ ਵਿਖਾਣੀ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਚੀ ਹੈ ਔਰ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਹੀ ਮੁਖ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਹੈ॥

ਅਨਦਿਨਜਪਹਿਹਰਿਸਾਰੰਗਪਾਣੀ॥ਨਾਨਕਨਾਮਿਰਤੇਨਿਹਕੇਵਲਨਿਰਬਾਣੀ ॥ ੪॥੧੩ ॥੩੩॥

ਔਰ ਰਾਤ੍ ਦਿਨ ਹਰੀ ਸਾਰੰਗ ਪਾਨੀ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੂਏ ਨਿਹ ਕੇਵਲ ਨਿਰਬਾਣੁ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਕਰ ਨਿਰਬਾਣੀ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੧੩ ॥ ੩੩ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਵਡਭਾਗਿ ਸੰਜੋਗ ॥ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਨਿਤ ਹਰਿ ਰਸੁ ਭੋਗ ॥ ੧ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸਤਗੁਰੂ ਵਡੇ ਭਾਗਾਂ ਕੇ ਸੰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਹੈ ਔਰ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਧਿਆਇ। ਜਨਮੁ ਜੀਤ ਲਾਹਾ ਨਾਮੁ ਪਾਇ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਣ ਕਰ ਔਰ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਲਾਹੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਕਰ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕੋ ਜੀਤ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਫਲ ਕਰ ॥

ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਗੁਰਸਬਦੁ ਹੈ ਮੀਠਾ। ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਚਖਿ ਡੀਠਾ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ (ਮੀਠਾ) ਪਿਯਾਰਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਗਿਆਨੁ ਧਿਯਾਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਦਾ ਰਸ ਚਖ ਕਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਬਹੁ ਕਰਹਿ ਅਚਾਰ। ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਧ੍ਰਿਗੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥ ੩ ॥

ਬੰਧਨਿ ਬਾਧਿਓ ਮਾਇਆ ਫਾਸ । ਜਨੁ ਨਾਨਕ ਛੂਟੈ ਗੁਰ ਪਰਗਾਸ ॥ ੪ ॥ ੧੪ ॥ ੩੪॥

ਔਰ ਜਿਨਕੀ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੰਕਾਰ ਸਹਤ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਰੂਪ ਜੋ ਸਾਸਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਨ ਮੈਂ ਹੈਂ ਸੋ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਅਚਾਰ) ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਤਿਨ ਹੰਕਾਰੀਓਂ ਕੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ਸੋ ਹੰਕਾਰੀ ਬੰਧਨ ਮੈਂ ਬਾਂਧਿਆ ਹੂਆ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਫਾਸੀ ਮੈ ਫਸਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਚਾਨਣ ਹੋਵੇਗਾ ਤਬ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟੇਗਾ ॥ ੪ ॥ ੧੪ ॥ ੩੪ ॥

ਹਰੀ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ ਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਪਾਸ ਆਇ ਕਰ ਪੰਡਤ ਨੇ ਸੰਕਾ ਕਰੀ ਕਿ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਹਲੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਬਾਨੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਬਨੀ ਹੂਈ ਥੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਅਖਰ ਬਨਾਇ ਕਰ ਭਾਖਾ ਬਾਨੀ ਕਿਸ ਨਮਿਤ ਰਚੀ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਉਤ੍ਰ ਏਸ ਸਬਦ ਮੈਂ ਕਹੇ ਹੈਂ ॥

ਮਹਲਾ ॥ ੩ ॥ ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ॥

ਜੈਸੀ ਧਰਤੀ ਊਪਰ ਮੇਘਲਾ ਬਰਸਤੁ ਹੈ ਕਿਆ ਧਰਤੀ ਮਧੈ ਪਾਣੀ ਨਾਹੀ ॥

ਜੈਸੀ ਰੀਤਿ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਧਰਤੀ ਕੇ ਊਪਰਿ ਬਾਦਲ ਬਰਖਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੀ ਰੀਤੀ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰੂ ਜੀਨੇ ਬਾਣੀ ਰਚੀ ਹੈ ਕਿਆ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਬੀਚ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ ਪਾਨੀ ਹੈ ॥

ਜੈਸੇ ਧਰਤੀ ਮਧੇ ਪਾਣੀ ਪਰਗਾਸਿਆ ਬਿਨੁ ਪਗਾ ਵਰਸਤ ਫਿਰਾਹੀ ॥ ੧ ॥

ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਮੈਂ ਸੇ ਬੜੇ ਜਤਨੋਂ ਸੇ ਪਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਪਿਆਸ ਨਿਵਿਰਤਕਹੁਆ ਪੁਨਾ ਵਹ ਕੂਪ ਡੋਲ ਜੇਵਰੀ ਬਿਨਾ ਪਾਨੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕਤਾ ਹੈ ਪੁਨ (ਪਗਾ) ਪੈਰਾ ਬਿਨਾ ਹੋ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਹੋ ਔਰ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜਾਕਰਅਰਥੀ ਕਾ ਅਰਥ ਸਿਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਮੇਘ ਹੈ ਸੋ ਬਰਸਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਬਾਨੀ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਕੇ ਜਲਵਤ ਹੈ ਬਯਾਕਰਣ ਆਦਿ ਜਤਨੋਂ ਕਰ ਤਿਸਕਾ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮਝਨੇ ਕੇ ਸੋਤਾ ਕੀ ਬੁਧੀ ਅਧਿਕ ਚਾਹੀਏ ਹਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀਨੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਬਾਨੀ ਮੇਘ ਕੇ ਜਲ ਸਮਾਨ ਰਚੀ ਹੈ। ਹਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਹਰ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸੁਖਦਾਈ ਹੈ ॥

ਬਾਬਾ ਤੂੰ ਐਸੇ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਹੀ। ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਤੁਹੈਸੋਈਕੋਈਹੈਰੇ॥ਤੈਸੇਜਾਇਸਮਾਹੀ॥੧ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕੇ ਭੇਦ ਕਾ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਰਮ ਹੈ। ਐਸੇ ਭਰਮ ਕੋ ਤੂੰ ਰਿਦੇ ਸੇ (ਚੁਕਾਹੀ) ਉਠਾ ਦੇ ॥ ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਜੋ ਕੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਜੋ ਸਭ ਏਕ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੀ ਹੈ ਤੋ ਜੀਵ ਸ੍ਵਰਗ ਨਰਕ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ? ਉਤ੍ਰ॥ ਜੈਸੇ ਜੈਸੇ ਜੀਵ ਭਾਵਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਸਮਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਭਾਵਨਾ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ॥

ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਖ ਹੋਇਕੈ ਕਿਆ ਓਇ ਕਰਮ ਕਮਾਹੀ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਹੋਇਕੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਇਆ ਈਸਰ ਹੋਇਕਰ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਓਇ)ਓਹੀ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਤੁਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਏਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ ॥

ਨਾਨਾ ਰੂਪ ਸਦਾ ਹਹਿ ਤੇਰੇ ਤੁਝ ਹੀ ਮਾਹਿ ਸਮਾਹੀ ॥੨ ॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮੁ ਹਮੇਸ਼ ਹੀ ਤੇਰੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਅੰਤ ਕੋ ਤੇਰ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਵੇਂਗੇ ॥

ਇਤਨੇ ਜਨਮ ਭੂਲਿ ਪਰੇ ਸੇਜਾ ਪਾਇਆ ਤਾ ਭੂਲੇ ਨਾਹੀ ॥

ਹਮ ਇਤਨੇ ਭਾਵ ਬਹੁਤੇ ਜਨਮੁ ਭੂਲ ਪੜੇ ਥੇ ਜਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤੋ ਹਣ ਭੂਲਤੇ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਪੁਨਾ ਭਰਮਨਹੀ ਹੋਤਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਾਕਾ ਕਾਰਜੁ ਸੋਈ ਪਰੁ ਜਾਣੈ ਜੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਹੀ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਐਸੇ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਕਾਰਜ ਏਹ ਜਗਤ ਹੈ (ਪਰ) ਵਸਸ ਕਰਕੇ ਤਿਸਕੇ ਸੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਤੇਰਾ ਸਬਦੁ ਤੂੰ ਹੈ ਹਹਿ ਆਪੇ ਭਰਮੁ ਕਹਾਹੀ ॥

ਤੇਰਾ ਹੀ (ਸਬਦੂ) ਸੰਸਾਰ ਰਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰੁ ਤੂੰਹੀ ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਇਸ ਮੈ ਭਰਮ ਕਿਆ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਸੇ ਬੇਦ ਕਾ ਸਿੰਧਾਂਤ ਭੀ ਏਹੀ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਤਤੁ ਤਤ ਸਿਉਂ ਮਿਲਿਆ ਪੁਨਰਪਿ ਜਨਮਿ ਨ ਆਹੀ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੧੫ ॥ ੩੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਤਤ) ਜੀਵ ਕਾ ਲਖ ਪੁਨਾ (ਤਤ) ਈਸਰ ਕੇ ਤਤ ਕੋ ਸਮਝ ਕਰ ਤਿਸਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੁਨਾ (ਆਪਿ) ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੈ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥੪॥ ੧ ॥ ੧੫ ॥ ੩੫ ॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਸਭੁ ਜਗੁ ਕਾਲੈ ਵਸਿ ਹੈ ਬਾਧਾ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਬਾਂਧਾ ਹੁਆ ਕਾਲ ਕੇ ਵਸ ਹੈ ॥

ਹਉਮੈ ਕਰਮੁ ਕਮਾਵਦੇ ਮਨਮੁਖਿ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋ ਕੋ ਸਜਾਇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤ ਲਾਇ। ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਲੈ
ਦਰਗਹ ਲਏ ਛਡਾਇ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੈ ਚਿਤ ਲਗਾ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਖਜਨਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਲੈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦਰ-ਗਾਹ ਮੈਂ ਛੁਡਾ ਲੇਵੇਗਾ ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਭਰਮਦੇ ਮਨ ਹਠਿ ਆਵੈ ਜਾਇ॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰਕੇ ਪੜ ਭਰਮਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਨਮਤੇ ਹੈ ਕਬੀ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਨ ਚੀਨਿਓ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੋਨੀ ਪਾਇ॥ ੨ ॥

ਗੁਰੋ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਜਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਯਾਤ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨੀਓ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪਿ ਪਛਾਣਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਆ ਵਸਾ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨ ਭਗਤੀ ਰਤਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਸੁਖਿ ਸਮਾਇ ॥ ੩ ॥

ਪੁਨਾ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਭਗਤੀ ਮੈ ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਏ ਹੂਏ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ ਹੀ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸੁਖਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਨੁ ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਪਰਤੀਤਿ ਹੋਇ ਹਉਮੈ ਤਜੇ ਵਿਕਾਰ ॥

ਜੇਕਰ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮੇਰੇ ਔਰ ਹਉਮੈ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਜੇ ਤੋ ਪਰਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਰਮੀ ਪਾਈਅਨਿ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੧੬ ॥ ੩੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਕੇ ਖਜਾਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਤਮ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੧੬ ॥ ੩੬ ॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਪੇਈਅੜੈ ਦਿਨ ਚਾਰਿ ਹੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ।

ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਚਾਰ ਦਿਨ ਕਾ ਰਹਣਾ ਹੈ ਏਹ ਹਰੀ ਨੇ ਹਰ ਏਕ ਪੁਰਸ ਕੋ ਲਿਖ ਪਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਲਿਖ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਸੋਭਾਵੰਤੀ ਨਾਰਿ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥

ਐਸੇ ਸਮਝ ਕਰ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੋਭਾ ਵਾਲੀ ਹੈ ॥

ਪੇਵਕੜੈ ਗੁਣ ਸੰਮਲੈ ਸਾਹੁਰੈ ਵਾਸੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਸਤ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸੰਭਾਲਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਵਾਸੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜ ਸਮਾਣੀਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥ ੧ ॥

ਔਤ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਸਮਾ ਗਈਆਂ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਸਸੁਰੈ ਪੇਈਐ ਪਿਰ ਵਸੈ ਕਹੁ ਕਿਤ ਬਿਧ ਪਾਈਐ

ਆਪਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਅਲਖੁ ਹੈ ਆਪੇ ਮੇਲਾਈਐ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਿਖ ਕਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਪਤੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਸ ਰਹਾ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਕਹੀਏ ਸੋ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ?

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉਤ੍ਰ ॥ ਜੋ ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈ ਸੋ ਜੇਕਰ ਆਪ ਮੇਲ ਇ ਲੇਵੈ ਤੌ ਪ੍ਰਾਪ ਤਿ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਦੇਹਿ ਮਤਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਐਸੀ ਮਤ ਦੇਵੇ ਤੌ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਾਈਐ ॥

ਜਬ ਵਡੇ ਭਾਗੋ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੈ ਤਬ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਦੁਬਿਧਾ ਬਿਨਸ ਜਾਇ ਸਹਜੇ ਸੁਖਿ ਸਮਾਈਐ॥

ਔਰ ਹਉਮੈ ਪੁਨਾ ਦ੍ਵੈਤ ਬੁਧੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸੁਖ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜੋ (ਸਹਜ) ਬ੍ਰਹਮ ਹੇ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਆਪੇ ਨਾਇ ਲਾਈਐ ॥ ੨ ॥

ਸਭ ਆਪਹੀ ਆਪ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪਹੀ ਆਪਨੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਗਾ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ ੨ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਗਰਬਿ ਨ ਪਾਇਓ ਅਗਿਆਨ ਇਆਣੇ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਗਰਬੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਕਿਯੋਂਕਿ ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਮੂਰਖ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਨਾ ਕਰਹਿ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਣੇ ॥

ਵੁਹ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥

ਗਰਭ ਜੋਨੀ ਵਾਸੁ ਪਾਇਦੇ ਗਰਭੇ ਗਲਿ ਜਾਣੇ ॥

ਪੁਨਾ ਗਰਭ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈ ਵਾਸਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗਰਭ ਮੈਂ ਹੀ ਜਨਮਤੇ ਹੁਏ ਗਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰੇ ਕਰਤੇ ਏਵੈ ਭਾਵਦਾ ਮਨਮੁਖ ਭਰਮਾਣੇ ॥

ਮੇਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਭਰਮਾਉਣਾ ਹੀ ਭਾਂਵਦਾ ਹੈ॥ ੩ ॥

ਮੇਰੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਲੇਖਿ ਲਿਖਾਇਆ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਪੂਰਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਪੂਰਾ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਲੇਖ ਧੁਰੋਂ ਲਿਖਾਇਆ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਭੇਟਿਆ ਗੁਰ ਸੂਰਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨਕੋ ਗੁਰੂ ਸੂਰਾ ਮਿਲਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ॥

ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਹਰਿ ਬੰਧਪੁ ਬੀਰਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਤੋ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੰਬੰਧੀ ਭਾਈ ਹਰੀ ਹੀ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇ ਪ੍ਰਭ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਕੀਰਾ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੧੭ ॥ ੩੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸੁ (ਕੀਰਾ) ਕੀੜਾ ਭਾਵ ਤੁਛ ਹਾਂ ਹੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਬਖਸਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੈ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੧੭ ॥ ੩੭ ॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਗਿਆਨ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕਾ ਗਿਆਨ ਪਾਇਆ ਤਬ ਹਰੀ (ਤਤ) ਸਾਰ ਰੂਪ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕੀਆ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਵੀਚਾਰ ਕਾ ਕਾ ਫਲ ਕਿਆ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ॥

ਮਤਿ ਮਲੀਣ ਪਰਗਟੁ ਭਈ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰਾ ॥

ਜੋ ਮਲੀਣ ਬੁਧੀ ਥੀ ਸੋ ਅਭਾਵ ਹੋ ਗਈ ਔਰ ਉਤਮ ਮਤਿ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਈ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਕੌਨ ਕਰਤਬ ਸੇ ਉਤਮ ਹੂਈ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ॥ ਮੁਰਾਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕਰ ॥

ਸਿਵਿ ਸਕਤਿ ਮਿਟਾਈਆ ਚੂਕਾ ਅੰਧਿਆਰਾ ॥

(ਸ਼ਿਵ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਨੇ ਮਨਮੁਖੀ ਧਾਵਨ ਰੂਪ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਥੀ ਸੋ ਜਬ ਮਿਟਾਇ ਦਈ ਤਬ (ਆ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸੁਧ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੇ (ਅੰਧਾਰਾ) ਅਗਯਾਨ ਉਠ ਗਿਆ । ਵਾ ਸ਼ਿਵ ਸਤੋ ਗੁਨਕੀ ਅਧਿਕਤਾ ਨੇ ਤਮੋ ਗੁਣ ਰੂਪ ਸਕਤੀ ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਤਬ ਅਗਯਾਨੁ ਨਿਵਿਰਤ ਹੂਆ ॥

ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਜਿਨ ਕਉ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਾ ॥ ੧ ॥

ਪਰੰਤੂ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਪਯਾਰਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਕਿਤ ਬਿਧ ਪਾਈਐ ਸੰਤ ਜਨਹੁ ਜਿਸੁ ਦੇਖਿ ਹਉ ਜੀਵਾ ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਚਸਾ ਨ ਜੀਵਤੀ ਗੁਰ ਮੇਲਿਹੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਵਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਜਿਨਕੇ ਦੇਖਕਰ ਮੈਂ ਜੀਵਾਂ ਸੋ ਹਰੀ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਏਕ ਥੋੜਾ ਮਾਤ੍ਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭੀ ਨਹੀਂ ਜੀਵਤੀ ਹੂੰ ਯਾਂਤੇ ਹੇ ਗੁਰੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲਹ ਤਿਸਕੇ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੂੰ॥

ਹਉ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਨਿਤ ਹਰਿ ਸੁਣੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗਤਿ ਕੀਨੀ ॥

ਮੈਂ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਹਰੀ ਕ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿੰਉਕਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨੇ ਹੀ ਮੇਰੀ ਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਲੀਨੀ ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਆ ਹੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਨ ਬ੍ਰਧੀ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਲਯ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਗੁਰੁ ਸਤ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਜਿਨਿ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਦੀਨੀ ॥

ਗਰੂ ਜੋ ਸਤ ਪੁਰਖ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਭਗਤੀ ਦਈ ਹੈ ਸੋ ਧੰਨਜ ਧੰਨਜ ਹੈਂ ॥

ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਤੇ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਸੋ ਗੁਰੁ ਹਮ ਕੀਨੀ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸ ਗਰੂ ਸੇ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਰ ਮੈ ਹਮ ਨੇ ਸ੍ਰਧਾ ਕਰੀ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਸੇ ਹਰੀ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਉਸ ਗੁਰੂ ਨੇ (ਹਮ) ਤਮਾਮ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਗੁਣ ਦਾਤਾ ਹਰਿ ਰਾਇ ਹੈ ਹਮ ਅਵਗੁਣਿਆਰੇ ॥

ਹਮ ਅਵਗੁਣ ਵਾਲੋਂ ਕੋ ਗੁਣਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹਰੀ ਰਾਇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ॥

ਪਾਪੀ ਪਾਥਰ ਡੂਬਦੇ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਤਾਰੇ ॥

ਕਿੰਉਕਿ ਹਮ ਪਾਪੋਂ ਕਰਕੇ ਪਥਰ ਵਤ ਭਾਰੇ ਹੋਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਡੂਬਤੇ ਥੇ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਤਿ ਦੇਕਰ ਤਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ । ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਗੁਣ ਦਾਤੇ ਤਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ॥

ਤੂੰ ਗੁਣ ਦਾਤਾ ਨਿਰਮਲਾ ਹਮ ਅਵਗਣਿਆਰੇ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੂੰ ਗੁਣ ਦਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਿਰਮਲਾ ਹੈਂ ਹਮ ਅਵਗੁਣੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਸਰਣਾਗਤਿ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਮੂੜ ਮੁਗਧ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹਾਂ ਰਛਾ ਕਰ ਲਵੋ ਕਜੋਂਕਿ ਜੋ ਮੂਰਖੋਂ ਸੇ ਮੂਰਖ ਥੇ ਸੋ ਭੀ ਆਪਨੇ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ॥੩॥

ਸਹਜੁ ਅਨੰਦੁ ਸਦਾ ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਧਿਆਇਆ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਲੇਕਰ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸਹਜੇ ਹੀ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਸਜਣੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਘਰਿ ਸੋਹਿਲਾ ਗਾਇਆ ॥

ਪੁਨਾ ਸਜਨ ਜੋ ਤੂੰ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ (ਘਰ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਸੋਹਲਾ) ਜਸ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਦਇਆ ਧਾਰਿ ਪ੍ਰਭ ਬੇਨਤੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਚੇਤਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐਸੀ ਦਯਾ ਧਾਰੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਚਿਤ ਆਇਆ ਕਰੇ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਮੰਗੈ ਧੂੜਿ ਤਿਨ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੧੮ ॥ ੩੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੀ ਧੂੜ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੧੮ ॥ ੩੮ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਚਉਥਾ ਚਉਪਦੇ ॥ ੧ੴਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪੰਡਿਤੁ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਪੜਿਆ । ਜੋਗੀ ਗੋਰਖੁ ਗੋਰਖੁ ਕਰਿਆ ॥

ਪੰਡਿਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਤੋ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਕੋ ਪੜਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋਗੀਓਂ ਨੇ ਗੋਰਖ ਗੋਰਖ ਕਰਾ ਹੈ॥

ਮੈ ਮੂਰਖ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੁ ਪੜਿਆ ॥ ੧ ॥

ਮੈਂ ਜੋ ਮੂਰਖ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਹਰੇਕ ਨਾਮੋਂ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਪੜਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਨਾ ਜਾਨਾ ਕਿਆ ਗਤਿ ਰਾਮ ਹਮਾਰੀ ॥

ਹਰਿ ਭਜੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ਤਰ ਭਉਜਲੁ ਤੂ ਤਾਰੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਹਮਾਰੀ ਕਿਆ ਗਤ ਹੋਣੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਭਜਿਆ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ (ਤਾਰੀ) ਨਦੀ ਸੇ ਤਰਨੇ ਕੋ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਬੇੜੀ ਬਨਾ ਦਈ ॥

ਸੰਨਿਆਸੀ ਬਿਭੂਤ ਲਾਇ ਦੇਹ ਸਵਾਰੀ ॥ ਪਰ ਤ੍ਰਿਅ ਤਿਆਗੁ ਕਰੀ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੰਨਿਆਸੀਓਂ ਨੇ ਬਿਭੂਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਦੇਹ ਸਵਾਰ ਰਖੀ ਹੈ ॥ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਨੇ ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਿਆਗਨ ਕਰੀ ਹੈ ॥

ਮੈ ਮੂਰਖ ਹਰਿ ਆਸ ਤੁਮਾਰੀ ॥ ੨ ॥ ਖਤ੍ਰੀ ਕਰਮ ਕਰੇ ਸੂਰਤਣ ਪਾਵੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੁਝ ਮੂਰਖ ਕੋ ਤੋ ਕੇਵਲ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਆਸ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ਖਤ੍ਰੀ ਜੁਧ ਰੂਪੀ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਸੂਰਮਤਾ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸੂਦੁ ਵੈਸੁ ਪਰਕਿਰਤਿ ਕਮਾਵੈ । ਮੈ ਮੂਰਖ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਛਡਾਵੈ ॥ ੩ ॥

ਵੈਸ (ਪਰ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ (ਕਿਰਤਿ) ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਗੋ ਰਖਿਆ ਵਣਜੁ ਖੇਤੀ ਆਦਿ ਤਿਸ ਕੋ ਸ੍ਵਵਰਣ ਧਰਮ ਸਮਝ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਹੈ ਔਰ ਸੂਦਰ(ਪਰ) ਬ੍ਰਹਮਣ ਖਤ੍ਰੀ ਵੈਸ ਕੀ ਕਿਰਤ ਸੇਵਾ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਭੀ ਸ੍ਵਵਰਣ ਧਰਮ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਹੈ ਮੁਝ ਮੂਰਖ ਕੋ ਤੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਛੁਡਾਵੇਗਾ ॥ ੩ ॥

ਸਭ ਤੇਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਤੂੰ ਆਪਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ । ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਨਕ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਏਹ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਸਭ ਤੇਰੀ ਹੈ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ॥

ਮੈਂ ਅੰਧੁਲੇ ਹਰਿ ਟੇਕ ਟਿਕਾਈ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੩੯ ॥

ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਨੇ ਤੋ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਹੀ ਟੇਕ ਟਿਕਾਈ ਹੈ । ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੩੯ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਨਿਰਗੁਣ ਕਥਾ ਕਥਾ ਹੈ ਹਰਿ ਕੀ । ਭਜੁ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਜਨ ਕੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਪੂਰਨ ਕਥਾ ਮੈ ਸੋ ਹਰੀ ਨਿਰਗੁਣ ਕੀ ਜੋ ਕਥਾ ਹੈ ਸਾਧੂ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈ ਮਿਲ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ (ਭਜੁ) ਸੇਵਨ ਕਰੁ ॥

ਤਰੁ ਭਉਜਲੁ ਅਕਥ ਕਥਾ ਸੁਨਿ ਹਰਿ ਕੀ ॥ ੧ ॥

ਹਰੀ ਅਕਥ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰੁ ॥ ੧ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮੇਲਾਇ । ਹਰਿ ਰਸੁ ਰਸਨਾ ਰਾਮ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ ਆਪ ਕੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮੈ ਮਿਲਾਇ ਦੇ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਕਰ ਤਿਸ ਸਤ ਸੰਗ ਮੈ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਗਾਇਨ ਕਰੁ ॥

ਜੋ ਜਨ ਧਿਆਵਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਾ । ਤਿਨ ਦਾਸਨ ਦਾਸ ਕਰਹੁ ਹਮ ਰਾਮਾ ॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ । ਹੇ ਰਾਮ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਤਿਨ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਕਰੋ ॥

ਜਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਊਤਮ ਕਾਮਾ ॥ ੨ ॥ ਜੋ ਹਰਿ ਕੀ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਣਾਵੈ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋਈ ਉਤਮ ਕਾਮ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਜੋ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾ ਦੇਵੇ ॥

ਸੋ ਜਨ ਹਮਰੇ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਭਾਵੈ । ਜਨ ਪਗ ਰੇਣੁ ਵਡੁ ਭਾਗੀ ਪਾਵੈ ॥ ੩ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਔਰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਣ ਧੂੜ ਕੋਈ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਨਿਆਈ । ਜਿਨ ਕਉ ਲਿਖਤੁ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਪਾਈ ॥

ਜਿਨਕੋ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਉਤਮ ਲੇਖ ਕੀ ਲਿਖਤ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੇ ਬਨ ਆਈ ॥

ਤੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਮਾਈ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੪੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਨਾਮੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੪੦ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮਾਤਾ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰੇ ਪੁਤੁ ਖਾਇ । ਮੀਨੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਭਈ ਜਲਿ ਨਾਇ ॥

ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਖਾਵੇ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਮਾਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਛਕਾ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਮਛੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਜਲਕੇ ਅਸਨਾਨ ਮੈਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਲਕੇ ਰਹਣੇ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੁਰ ਸਿਖ ਮੁਖ ਪਾਇ ॥ ੧ ॥

ਤੈਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਿਖਾਂ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪਦਾਰਥ ਪਾਇ ਕਰਕੇ (ਪ੍ਰੀਤਿ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਤੇ ਹਰ ਜਨ ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਹਮ ਪਿਆਰੇ । ਜਿਨ ਮਿਲਿਆ ਦੁਖ ਜਾਹਿ ਹਮਾਰੇ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਜੋ ਪਿਆਰ ਜਨ ਹੈਂ (ਤੇ) ਸੋ ਹਮਰ ਕੋ ਮਿਲਾਵੇ ਜਿਨਕੋ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੇ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਹੋ ਜਾਵੈ ॥

ਜਿਉ ਮਿਲਿ ਬਛਰੇ ਗਊ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਵੈ। ਕਾਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਜਾ ਪਿਰ ਘਰ ਆਵੈ ॥

ਜੈਸੇ ਬਛਰੇ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਗਊ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਕਰਤੀ ਹੈ ॥ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਤਬ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਪ੍ਰਦੇਸ ਗਾਮੀ ਪਤੀ ਘਰ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਜਾ ਹਰਿ ਜਸ ਗਾਵੈ ॥ ੨ ॥ ਸਾਰਿੰਗ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਸੈ ਜਲ ਧਾਰਾ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਸੇ ਤੇਰੇ ਜਨੋ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਤਬ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥ ਚਾਤ੍ਰਕ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਤਬ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਬਾਦਲੁ ਜਲ ਕੀ ਧਾਰਾ ਬਰਸਤਾ ਹੈ॥

ਨਰ ਪਤਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਾਇਆ ਦੇਖ ਪਸਾਰਾ। ਹਰਿ ਜਨੁ ਪ੍ਰੀਤਿ ਜਪੈ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥ ੩ ॥

ਰਾਜੇ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਮਾਯਾ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਅਰਥਾਤ ਕੋਸ ਸੈਨਾ ਆਦਿ ਦਖਕਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪੁ ਕਰੁ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਾਇਆ ਧਨੁ ਖਾਏ ॥

ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਪਰਜੰਤ ਮਾਨੁਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਤਬ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ (ਮਾਯਾ) ਰੋਕੜੀ (ਧਨ) ਚੁਪਾਇ ਆਦਿ ਇਨਕੋ ਖਾਏ ਅਰਥਾਤ ਅਕਤ੍ਰ ਕਰੇ ॥

ਗੁਰ ਸਿਖ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਗਲਾਏ ॥

ਗੁਰ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਾ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਤਬ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਗਲਾਏ) ਗਲਾਂ ਮਿਲਣ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗਲ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਾਧ ਪਗ ਚਾਏ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੪੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਵਾ ਭਗਤ ਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਚਾਟਣੇ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੪੧ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੪॥ ਭੀਖਕ ਪ੍ਰੀਤਿ ਭੀਖ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇ ॥

ਭਿਛਕ ਕੋ (ਪ੍ਰੀਤ) ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਤਬ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਸਾਧੂ ਦਾਤਾ ਭਿਛਜਾ ਪਾਵੈ।

ਭੂਖੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੋਵੈ ਅੰਨੁ ਖਾਇ। ਗੁਰ ਸਿਖ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਆਘਾਇ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔ ਭੂਖੇ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਅੰਨ ਭੋਜਨ ਕਰਕੇ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਗੁਰ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਤਬ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਦੇਹੁ ਹਰਿ ਆਸ ਤੁਮਾਰੀ। ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਲੋਚ ਪੂਰਿ ਹਮਾਰੀ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਦਰਸਨ ਦੇਹੁ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੁਮਾਰੀ ਆਸਾ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੀ ਬਾਂਛਾ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰੋ।

ਚਕਵੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੂਰਜੁ ਮੁਖਿ ਲਾਗੈ। ਮਿਲੈ ਪਿਆਰੇ ਸਭ ਦੂਖ ਤਿਆਗੈ ॥

ਜਬ ਸੂਰਜ ਮੁਖ ਲਗੈ ਅਰਥਾਤ ਸੂਰਜ ਕਾ ਦਰਸਨ ਹੋਵੇ ਤਬ ਚਕਵੀ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਸੂਰਜ ਉਦਯ ਹੂਆ ਤਬ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਸੇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਔਰ ਪਯਾਰੇ ਚਕਵੇ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਭਰ ਚਕਵੀ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਤੀ ਹੈ। ਚਕਵੇ ਚਕਵੀ ਕਾ ਰਾਤ੍ਰ ਕੋ ਵਿਜੋਗ ਰਹਤਾ ਹੇ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਕਾਲ ਮੈ ਸੰਜੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਚਕਵੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੂਰਜ ਮੈ ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਅਰਥ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਸਿਖ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੁਰੂ ਮੁਖਿ ਲਾਗੈ ॥ ੨ ॥

ਪੂਰਬੋਕਤ ਦ੍ਰਸ੍ਰਾਂਤੋਂ ਸਮ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਾ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ (ਗੁਰੂਮੁਖਿ ਲਾਗੈ) ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਮੈ ਹੈ॥ ੨॥

ਬਛਰੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਖੀਰ ਮੁਖ ਖਾਇ। ਹਿਰਦੈ ਬਿਗਸੈ ਦੇਖੈ ਮਾਇ ॥

ਜੈਸੇ ਬਛਰੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਗਊ ਕਾ ਦੂਧ ਮੁਖ ਕਰ ਖਾਉਣੇ ਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਪਨੀ ਮਾਤਾ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਸਿਖ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੁਰੂ ਮੁਖਿ ਲਾਇ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਤਬ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੇ ਕਰਿ ਗੁਰੂ ਮੁਖਿ ਲਾਇ ਅਰਥਾਤ ਆਦਰ ਕਰਕੇ ॥ ੩ ॥

ਹੋਰੁ ਸਭ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਕਾਚਾ ॥

ਹੋਰ ਜਿਤਨੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਾ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਸਭ ਬਿਉਹਾਰ ਕਚਾ ਹੈ ॥

ਬਿਨਸ ਜਾਇ ਕੂੜਾ ਕਚ ਪਾਚਾ। ਜਨ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੀਤਿ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਗੁਰੁ ਸਾਚਾ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੪੨ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਕਾ ਝੂਠਾ ਔਰ ਕਚਾ ਪਾਜ ਬਿਨਸ ਜਾਇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੀ ਪ੍ਰੀਤ ਵਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਗੁਰੂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਵੈ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੪੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਹੈ ਬਣੀ । ਜਿਤੁ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਹਰਿ ਧਨੀ ॥

ਔਰ ਸੇਵਾ ਮੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਬਣੀ ਹੈ । ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਤਿਨ ਪੀਛੈ ਛੂਟੀ ਘਣੀ ॥ ੧ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਪੀਛੇ ਬਹੁਤੁ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਛੁਟੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰ ਸਿਖ ਹਰਿ ਬੋਲਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ । ਹਰਿ ਬੋਲਤ ਸਭ ਪਾਪ ਲਹਿ ਜਾਈ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਉਚਾਰਨਾ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣੇ ਸੇ ਸਭ ਪਾਪ ਲਹ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਬ ਗੁਰ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਮਨੁ ਵਸਿ ਆਇਆ । ਧਾਵਤ ਪੰਚ ਰਹੇ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤਬ ਮਨ ਵਸ ਆਇ ਗਯਾ । ਪੁਨਾ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੇ ਅਪਣੇ ਅਪਨੇ ਵਿਸਯੋਂ ਮੈਂ ਧਾਵਤੇ ਥੇ ਸੋ ਰਹੇ ਅਰਥਾਤ ਰੁਕ ਗਏ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਗਰੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥ ੨ ॥

ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ (ਨਗਰੀ) ਸਰੀਰ ਮੈ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਯਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪਗ ਧੂਰਿ ਜਿਨਾ ਮੁਖ ਲਾਈ । ਤਿਨ ਕੂੜ ਤਿਆਗੀ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਜਿਨੋ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੁਖ ਪਰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕੂੜ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰ ਤਿਆਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ॥

ਤੇ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਮੁਖ ਊਜਲ ਭਾਈ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੁਨਾ ਤੇ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਉਜਲ ਮੁਖ ਵਾਲੇ ਕਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਆਪਿ ਹਰਿ ਭਾਵੈ । ਕ੍ਰਿਸਨੁ ਬਲਭਦ੍ਰ ਗੁਰ ਪਗ ਲਗਿ ਧਿਆਵੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਆਪ ਹਰੀ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈਂ। ਕਿਸਨ ਔਰ ਬਲਭਦ੍ਰ ਆਦਿ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈ ਲਗ ਕਰ ਧਿਆਵਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਆਪਿ ਤਰਾਵੈ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ੪੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਆਪ ਤਰਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ੪੩ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਜੋਗੀ ਡੰਡਾ ਧਾਰੀ। ਹਰਿ ਆਪੇ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਬਨਵਾਰੀ ॥

ਆਪੇ ਹਰੀ ਜੋਗੀ ਔਰ ਡੰਡਾ ਧਾਰੀ ਭਾਵ ਸੰਨਜਾਸੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਹਰੀ ਬਨਵਾਰੀ ਆਪ ਹੀ ਰਵ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਤਪੁ ਤਾਪੈ ਲਾਇ ਤਾਰੀ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਤਾੜੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਤਪਸਿਆ ਕੋ ਤਾਪ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਰਾਮੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ। ਨਿਕਟਿ ਵਸੈ ਨਾਹੀ ਹਰਿ ਦੂਰਿ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਜੋ ਰਾਮ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਨਿਕਟ ਵਸ ਰਹਾ ਹੈ ਦੂਰ ਨਹੀ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਸਬਦੁ ਸੁਰਤਿ ਧੁਨ ਆਪੇ। ਹਰਿ ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਵਿਗਸੈ ਆਪੈ ॥

ਆਪੇ ਹਰੀ (ਸਬਦ) ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਸੁਰਤਿ) ਬੇਦ ਔਰ (ਧੁਨਿ) ਬੇਦ ਕਾ ਉਚਾਰਣ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਭੀ ਆਪਹੀ ਹੈ ਔਰ ਆਪਹੀ ਹਰੀ ਅਪਨੀ ਰਚਨਾ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਆਪਿ ਜਪਾਇ ਆਪੇ ਹਰਿ ਜਾਪੇ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹਕਰ ਨਾਮਕ ਜਪਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਹਰੀ ਆਪੇ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਗਜਾਸੂ ਹੋਕਰ ਜਪਣੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਸਾਰਿੰਗ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਧਾਰਾ। ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਆਪਿ ਪੀਆਵਣ ਹਾਰਾ ॥

ਔਰ ਆਪਹੀ ਹਰੀ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਪਪੀਹਾ ਤਥਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਕੀ ਧਾਰਾ ਹੈ। ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀਆਵਣੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਸੋਭੀ ਆਪਹੀ ਹਰੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਪਿ ਕਰੇ ਆਪੇ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰ ਆਪ ਹਰੀ ਬੰਧਨਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪਹੀ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰਤਾ ਭਾਵ ਛੁਡਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਬੇੜੀ ਤੁਲਹਾ ਤਾਰਾ । ਹਰਿ ਆਪੇ ਗੁਰਮਤੀ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥

ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਬੇੜੀ ਤਥਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਤੁਲਹਾ ਔਰ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ (ਤਾਰਾ) ਮਲਾਹ ਵਾ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜੁ ਭੀ ਹਰੀ ਆਪ ਹੈ। ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਗੁਰ ਸਿਖਯਾ ਦੇਕਰ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਨਾਨਕ ਪਾਵੈ ਪਾਰਾ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥ ੪੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪਹੀ ਹਰੀ ਜਗਜਾਸੂ ਹੋਕਰ (ਪਾਰਾ) ਪਰਾਸ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ। ੪ ॥ ੬ ॥ ੪੪ ॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ੪॥ਸਾਹੁ ਹਮਾਰਾ ਤੂੰ ਧਣੀ ਜੈਸੀ ਤੂੰ ਰਾਸਿ ਦੇਹਿ ਤੈਸੀ ਹਮ ਲੇਹਿ॥

ਹੇ ਧਣੀ ਤੂੰ ਹਮਾਰਾ ਸਾਹੁ ਹੈਂ ਜੈਸੀ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਤੂੰ ਪੂੰਜੀ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤੈਸੀ ਹੀ ਹਮ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਣੰਜਹਿ ਰੰਗ ਸਿਉ ਜੇ ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਹੋਇ ਦੇਹਿ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੇ ਆਪ ਦਯਾਲ ਹੋਕਰ ਨਾਮ ਦੇਵੈਂ ਤਾ ਹਮ ਨਾਮ ਕਾ ਸੌਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਵਣਜੀਏ ॥ ੧ ॥

ਹਮ ਵਣਜਾਰੇ ਰਾਮ ਕੇ । ਹਰਿ ਵਣਜੁ ਕਰਾਵੈ ਦੇ ਰਾਸਿ ਰੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਹਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮਕੇ ਵਣਜਾਰੇ ਹਾਂ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਕ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਰੂਪੀ ਵਾ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਦੇਕਰ ਤੂੰ ਸਮਾਨ ਬਿ-ਉਹਾਰ ਅਰੁ ਭਗਤੀ ਰੂਪੁ ਵਣਜੁ ਆਪਹੀ ਕਰਾਂਵਦਾ ਹੈਂ ॥

ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਧਨੁ ਖਟਿਆ ਹਰਿ ਸਚੇ ਸਾਹ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਧਨ ਕਾ ਲਾਭ ਖਟਿਆ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਹੇ ਹਰੀ ਸਾਚੇ ਸਾਹ ਤੇਰੇ ਮਨ ਭਾਯਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਜਪਿ ਹਰਿ ਵਖਰੁ ਲਦਿਆ ਜਮੁ ਜਾਗਾਤੀ ਨੇੜਿ ਨ ਆਇਆ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕਾ ਸੌਦਾ ਲਦਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਜਮ ਰੂਪ ਜਗਾਤੀ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਹੋਰ ਵਣਜੁ ਕਰਹਿ ਵਾਪਾਰੀਏ ਅਨੰਤ ਤਰੰਗੀ ਦੁਖੁ ਮਾਇਆ ॥

ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਵਾਪਾਰੀ ਜੋ ਅਨੇਕ ਤਰੰਗਾ ਵਾਲੀ ਮਾਇਆ ਕਾ ਵਣਜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਓਇ ਜੇਹੈ ਵਣਜਿ ਹਰਿ ਲਇਆ ਫਲੁ ਤੇਹਾ ਤਿਨ ਪਾਇਆ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਜੈਸੇ ਵਣਜ ਮੈਂ ਤੈਨੇ ਲਾਇਆ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਦੁਖਾਂ ਰੂਪੁ ਫਲੁ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਵਣਜੁ ਸੋ ਜਨੁ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹੋਇ ਪ੍ਰਭੁ ਦੇਈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਕਰ ਆਪ ਦੇਤ ਹੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਵਣਜੁ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਾਹੁ ਹਰਿ ਸੇਵਿਆ ਹਰਿ ਲੇਖਾ ਮੂਲ ਨ ਲੇਈ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੭ ॥ ੪੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਸਾਹ ਤੂੰ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਲੇਖਾ ਫੇਰ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੭ ॥ ੪੫ ॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਜਿਉ ਜਨਨੀ ਗਰਭੁ ਪਾਲਤੀ ਸੁਤ ਕੀ ਕਰਿ ਆਸਾ ।
ਵਡਾ ਹੋਇ ਧਨੁ ਖਾਟਿ ਦੇਇ ਕਰ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸਾ ॥

ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਕੀ ਆਸਾ ਕਰਕੇ ਗਰਭ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤੀ ਹੈ ॥ ਔਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜਾਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਡਾ ਹੋਕਰ ਧਨ ਖਾਟ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਪੁਨਾ ਹਮ ਤਿਸੁ ਧਨ ਕਰ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸ ਕਰੇ ਹੈ ॥

ਤਿਉ ਹਰਿ ਜਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹਰਿ ਰਾਖਦਾ ਦੇ ਆਪਿ ਹਥਾਸਾ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਸੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਜਨੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਆਸਰਾ ਦੇਕੇ ਤਿਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਮੈ ਮੂਰਖ ਹਰਿ ਰਾਖੁ ਮੇਰੇ ਗੁਸਈਆ ॥
ਜਨਕੀ ਉਪਮਾ ਤੁਝਹਿ ਵਡਈਆ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਹੇ ਹਰੀ ਹੇ ਮੇਰੇ ਗੁਸਾਈਆ ਮੁਝ ਮੂਰਖ ਕੋ ਰਖ ਲੇਹੁ ਤੀਨ ਸੰਬੋਧਨ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਪੁਨਰੁਕਤੀ ਦੋਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਕੀ ਉਪਮਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਵਡਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਉਪਮਾ ਹੋ ਤੌ ਉਸਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਵਡਾਈ ਹੈ ॥

ਮੰਦਰਿ ਘਰਿ ਅਨੰਦੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਮਨ ਭਾਵੈ ॥
ਸਭ ਰਸ ਮੀਠੇ ਮੁਖਿ ਲਗਹਿ ਜਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਹਰੀ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ (ਮੰਦਰ) ਸਰੀਰ (ਘਰ) ਅੰਤਸ਼ ਕਰਣ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਤੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜਸੁ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵੈ ਸੰਪੂਰਨ ਰਸ ਮੀਠੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਤੋ ਲਗਤ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ॥

ਹਰਿ ਜਨੁ ਪਰਵਾਰੁ ਸਧਾਰੁ ਹੈ ਇਕੀਹ ਕੁਲੀ ਸਭ ਜਗਤ ਛਡਾਵੈ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਜਨ ਆਪ ਤੋ ਪਰਵਾਰ ਔਰ ਇਕੀ ਕੁਲਾਂ ਸੰਜੁਕਤ ਉਧਾਰ ਸਹਤ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਕਰ ਸਭ ਜਗਤ ਕੋ ਭੀ ਛੁਡਾ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕੀਆ ਸੋ ਹਰਿ ਕੀਆ ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤੈਂ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਜੀਅ ਤੇਰੇ ਤੂੰ ਵਰਤਦਾ ਹਰਿ ਪੂਜ ਕਰਾਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਪੂਜਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ।

ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਲਹਾਇਦਾ ਆਪੇ ਵਰਤਾਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਹੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਭੰਡਾਰੇ ਕੋ (ਲਹਾਇਦਾ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਵਰਤਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਲਾਲਾ ਹਾਟਿ ਵਿਹਾਝਿਆ ਕਿਆ ਤਿਸੁ ਚਤੁਰਾਈ ॥

ਮੁਝ (ਲਾਲਾ) ਗੁਲਾਮੋਂ ਕੋ ਜੋ ਤੈਂ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦੁਕਾਨ ਸੇ ਖਰੀਦਾ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਅਰਥਾਤ ਮੇਰੀ ਚਤੁਰਾਈ ਆਪਕੇ ਆਗੇ ਕਿਯਾ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਜੇ ਰਾਜਿ ਬਹਾਲੇ ਤਾ ਹਰਿ ਗੁਲਾਮੁ ਘਾਸੀ ਕਉ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਢਾਈ ॥

ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰੁ ਬਠਲਾ ਦੇਵੈ ਤੋ ਭੀ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਜੇਕਰ ਘਾਸ ਖੋਤਨੇ ਭੇਜੇਂ ਤਬ ਭੀ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇਂਗੇ ਕਿ ਹਮ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੮ ॥ ੪੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਮੈਂ ਜਨ ਤੇਰਾ ਦਾਸੁ ਹੂੰ ਯਾਂਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੮ ॥ ੪੬ ॥

॥ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਬਬਾਰਾਦ੍ਸ੍ਤੋਂ ਕਰ ਜਨ ਕਾ ਪ੍ਰਸਾਰਥ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ।

ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਿਰਸਾਣੁ ਕਰੇ ਲੋਚੈ ਜੀਉ ਲਾਇ ॥

ਜੈਸੇ ਕਿਰਸਾਣ ਖੇਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਉ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਚਾਹਤਾ ਹੈ॥

ਹਲੁ ਜੋਤੈ ਉਦਮੁ ਕਰੇ ਮੇਰਾ ਪੁਤੁ ਧੀ ਖਾਇ ॥

ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਹਲ ਕੋ ਜੋਤਤਾ ਹੈ ਕੇ ਮੇਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਔਰ ਪੁਤ੍ਰੀ ਖਾਵੇਂਗੇ॥

ਤਿਉ ਹਰਿ ਜਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੁ ਕਰੇ ਹਰਿ ਅੰਤਿ ਛਡਾਇ ॥ ੧ ॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਸੋ ਯਹਿ ਜਾਨ ਕਰ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਅੰਤ ਕੋ ਛੁਡਾ ਲੇਵੇਗਾ ॥ ੧ ॥

ਮੈ ਮੂਰਖ ਕੀ ਗਤਿ ਕੀਜੈ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਹਰਿ ਲਾਇ ਹਮ ਕਾਮ ॥੧ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਮੈ ਮੂਰਖ ਕੀ ਗਤੀ ਕਰੀਏ । ਅਰੁ ਪੂਜਨੇ ਜੋਗ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਕੀ ਸੇਵਾ ਰੂਪੀ ਕਾਮ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਲਗਾਓ ॥ ੧ ॥

ਲੈ ਤੁਰੇ ਸੌਦਾਗਰੀ ਸਉਦਾਗਰੁ ਧਾਵੈ । ਧਨੁ ਖਟੈ ਆਸਾ ਕਰੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਵਧਾਵੈ ॥

ਜੈਸੇ ਸਉਦਾਗਰ ਘੋੜੇਲੈਕਰ ਸੌਦਾਗਰੀ ਕੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰੁ ਧਨੁ ਖਟਨੇ ਕੀ ਆਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰੁ ਮਾਇਆ ਮੇ ਮੋਹ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ॥

ਤਿਉ ਹਰਿ ਜਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬੋਲਤਾ ਹਰਿ ਬੋਲਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥ ੨ ॥

ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬੋਲਤਾ ਹੈ । ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੁਖਸੇ ਉਚਾਰਣ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਬਿਖੁ ਸੰਚੈ ਹਟਵਾਣੀਆ ਬਹਿ ਹਾਟਿ ਕਮਾਇ ॥

ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਬਾਨੀਆਂ ਦੁਕਾਨ ਮੇਂ ਬੈਠ ਕਰ ਕਾਰ ਕਮਾਵਤਾ ਧਨ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮੋਹ ਝੂਠੁ ਪਸਾਰਾ ਝੂਠ ਕਾ ਝੂਠੇ ਲਪਟਾਇ ॥

ਝੂਠ ਕਾ ਜੋ ਪਸਾਰਾ ਪ੍ਰਪੰਚ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇਂ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਜੈਸ ਝੂਠੇ ਪੁਰਸ ਲੰਪਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਉ ਹਰਿ ਜਨੁ ਹਰਿ ਧਨੁ ਸੰਚਿਆ ਹਰਿ ਖਰਚੁ ਲੈ ਜਾਇ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੇ ਜਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਧਨੁ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਾ ਹੈ ਸੋਈ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਖਰਚ ਹਰਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਸਾਥ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਇਹੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਕੁਟੰਬ ਹੈ ਭਾਇ ਦੂਜੈ ਫਾਸ ।

ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਰਚਿਤ ਜੋ ਕਟੰਬੁ ਹੈ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਜੋ ਇਸ ਇਸ ਮੈਂ ਮੋਹੁ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਫਾਸੀ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਸੋ ਜਨੁ ਤਰੈ ਜੋ ਦਾਸਨ ਦਾਸ ।

ਇਸ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਸੇ ਸੋ ਪੁਰਸ ਤਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਲੇ ਕਰ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਜਨਿ ਨਾਨਕਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਾਸੁ ॥੪॥੩ ॥ ੯ ॥ ੪੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੯॥੪੭ ॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਨਿਤ ਦਿਨਸੁ ਰਾਤਿ ਲਾਲਚ ਕਰੇ ਭਰਮੇ ਭਰਮਾਇਆ ॥

ਨਿਤਿ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਰਾਤ ਲਾਲਚ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭਰਮਾਇਆ ਹੂਆ ਭਰਮਤਾ ਹੈ ॥

ਵੇਗਾਰਿ ਫਿਰੈ ਵੇਗਾਰੀਆ ਸਿਰਿ ਭਾਰਿ ਉਠਾਇਆ ॥

ਵੇਗਾਰੀ ਜੀਵ ਕੁਟੰਬ ਕੀ ਬੇਗਾਰ ਮੇਂਫਿਰਤਾ ਹੈ ਸਿਰ ਉਪਰ ਵਿਹਾਰੋਂ ਕਾ ਭਾਰ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਕੀ ਜਨੁ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਸੋ ਘਰ ਕੇ ਕੰਮਿ ਹਰਿ ਲਾਇਆ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਂ ਘਰ ਕੇ ਕਾਮ ਅਰਥਾਤ ਨਿਜ ਕਾਰਜ ਮੈ ਲਗਾਯਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੈ ਰਾਮ ਤੋੜਿ ਬੰਧਨ ਮਾਇਆ ਘਰ ਕੈ ਕੰਮਿ ਲਾਇ ॥

ਨਿਤ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੰਧਨ ਤੋੜ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੇ ਕਾਮ ਮੇ ਲਗਾ ਲੇਵੋ ॥ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਨਿਤਨੇਪ੍ਰਤੀ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕਰੀਏ ਪੁਨਾ ਹੇ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਤੇਰੇ ਮੈ ਸਮਾ ਜਾਈਏ ॥

ਨਰੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ਚਾਕਰੀ ਕਰੇ ਨਰੁ ਪਤ ਰਾਜੇ ਅਰਿਥਿ ਸਭ ਮਾਇਆ ॥

ਮਾਨੁਖੋਂ ਕਾ ਮਾਲਕ ਜੋ ਰਾਜਾ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਚਾਕਰੀ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਪਰਯੰਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਭ ਮਾਯਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਮਾਯਾ ਸਭੁ ਰਾਜੇ ਕੇ ਅਰਥ ਲਗਤੀ ਹੈ ॥

ਕੈ ਬੰਧੈ ਕੈ ਡਾਨਿ ਲੇਇ ਕੈ ਨਰਿਪਤਿ ਮਰ ਜਾਇਆ ॥

(ਕੈ) ਅਥਵਾ ਤੋ ਕਿਸੀ ਅਵਗੁਨ ਕਰ ਰਾਜਾ ਬਾਂਧ ਲੇਵੇਗਾ ਬਾਂਧਾ ਹੀ ਮਰ ਗਿਆ ਅਥਵਾ ਜੋੜਿਆ ਹੂਆ ਧਨ ਡੰਡ ਮੈਂ ਲੇਕਰ ਛੋਡੇਗਾ ਅਥਵਾ ਰਾਜਾ ਮਰ ਗਿਆ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਰੋਲਾ ਪੜਾ ਤੋ ਸੁਲਭ ਛੋਡ ਕਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ॥

ਧੰਨੁ ਧਨੁ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਹਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਨਿਸਚੇ ਮੈ ਤੇ ਸਤਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਧੰਨਜ ਧੰਨਜ ਔਰ ਸਫਲੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਨਿਤ ਸਉਦਾ ਸੂਦੁ ਕੀਚੈ ਬਹੁ ਭਾਂਤਿ ਕਰਿ ਮਾਇਆ ਕੈ ਤਾਈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਹਮੇਸ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਸੋਦਾਗਰ ਹੋ ਕਰ ਸਉਦਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਰੁਪਯੇ ਦੇਕਰ (ਸੂਦ) ਬਿਆਜ ਲੈਣਾ ਕਰੀਏ ਹੈ ॥

ਜਾ ਲਾਹਾ ਦੇਇ ਤ ਸੁਖੁ ਮਨੇ ਤੋਟੈ ਮਰ ਜਾਈ ॥

ਸੋ ਜੇਕਰ ਵਹੁ ਸੌਦਾ ਜੀਵ ਕੋ ਲਾਭ ਦੇਵੇ ਤੇ ਸੁਖ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਤੋਟਾ ਹੋਵੈ ਤੋ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਦੁਖ ਸੁਖ ਤਿਸ ਮੈ ਦੋਨੋ ਬਨੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੋ ਗੁਣ ਸਾਝੀ ਗੁਰ ਸਿਉ ਕਰੇ ਨਿਤ ਨਿਤ ਸੁਖੁ ਪਾਈ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਸਾਂਝ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਜਿਤਨੀ ਭੂਖ ਅਨਰਸ ਸਾਦ ਹੈ ਤਿਤਨੀ ਭੂਖ ਫਿਰ ਲਾਗੈ ॥

ਜਿਤਨੀ (ਭੁਖ) ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਔਰ ਰਸੋਂ ਕੇ ਸਵਾਦ ਲੈਣੇ ਕੀ ਹੈ ਉਨ ਕੋ ਭੋਗ ਕਰ ਉਤਨੀ ਭੁਖ ਫਿਰ ਲਾਗੈ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਿਸਯੋਂ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਵਿਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਆਪਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਸੋ ਵੇਚੇ ਸਿਰੁ ਗੁਰ ਆਗੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸ ਪਰਤੂੰ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਪੇ ਸੀਸ ਬੇਚਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਪਾ ਭਾਵ ਤਿਆਗ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਨੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰਸਿ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ ਫਿਰਿ ਭੂਖ ਨ ਲਾਗੈ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੧੦ ॥ ੪੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰਸ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਫੇਰ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਛੁਧਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੧੦ ॥ ੪੮ ॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਮਰੈ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਹਰਿ ਆਸ ਨਿਤ ਕਿਉ ਦੇਖਾ ਹਰਿ ਦਰਸੁ ਤੁਮਾਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਔਰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਿਤਿਪ੍ਰਤੀ ਤੇਰੀ ਆਸ਼ਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਤੁਮਾਰਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖ ॥

ਜਿਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਈ ਸੋ ਜਾਣਤਾ ਹਮਰੈ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਹਰਿ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰਾ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤ ਲਾਈ ਹੈ ਸੋਈ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਚਿਤ ਮੈਂ ਤੂੰ ਬਹੁਤੁ ਪਿਯਾਰਾ ਹੈਂ ।

ਹਉ ਕੁਰਬਾਨੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਜਿਨਿ ਵਿਛੁੜਿਆ ਮੇਲਿਆ ਮੇਰਾ ਸਿਰਜਨਹਾਰਾ ॥ ੧ ॥

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂਨੇ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਵਿਛੁੜਿਆ ਹੂਆ ਮੇਲ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਹਮ ਪਾਪੀ ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਹਰਿ ਦੁਆਰਿ ॥

ਮਤਿ ਨਿਰਗੁਣ ਹਮ ਮੇਲੈ ਕਬਹੂੰ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮ ਪਾਪੀ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜੇ ਹਾ (ਮਤਿ) ਕਲਾ ਜੋ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਕੇ ਕਬੀ ਹਮ ਨਿਰਗੁਣ ਕੋ ਭੀ ਮੇਲ ਲੇਵੈ ॥

ਹਮਰੇ ਅਵਗੁਣ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਹੈ ਬਹੁ ਬਾਰ ਬਾਰ ਹਰਿ ਗਣਤ ਨ ਆਵੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਅਵਗੁਣ ਬਹੁਤ ਬਾਰੰਬਾਰ ਕੀਏ ਹੂਏ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ॥

ਤੂੰ ਗੁਣ ਵੰਤਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਇਆਲੁ ਹਰਿ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਲੈਹਿ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਦਿਯਾਲੁ ਤੂੰ ਗੁਣਵੰਤਾ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਨਕੋ ਤੂੰ ਆਪੇ ਬਖਸ਼ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ॥

ਹਮ ਅਪਰਾਧੀ ਰਾਖੇ ਗੁਰ ਸੰਗਤੀ ਉਪਦੇਸੁ ਦੀਓ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਛਡਾਵੈ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਮ ਅਪਰਾਧੀਓਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦਸ ਦਕਰ ਰਖ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੁਮਰੇ ਗੁਣ ਕਿਆ ਕਹਾ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰਾ ਜਬ ਗੁਰੁ ਬੋਲਹ ਤਬ ਬਿਸਮੁ ਹੋਇ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਗੁਣ ਕਿਆ ਕਥਨ ਕਰਾਂ ਜਬ ਆਪ ਸਹਤ ਆਦਰ ਕੇ (ਬੋਲਹ)ਬੁਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਅਸਚਰਜ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕੇ ਦੇਖੋ ਮੈਂ ਐਸਾ ਅਵਗੁਣੀ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਐਸੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਈ ਬੜਾ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ॥

ਹਮ ਜੈਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਅਵਰੁ ਕੋਈ ਰਾਖੈ ਜੈਸੇ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਛਡਾਇ ॥

ਹਮਾਰੇ ਜੈਸੇ ਅਪਰਾਧੀਓਂ ਕੋ ਜੈਸੇ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇ ਛੁਡਾਇ ਕਰ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਕੋਈ ਰਖ ਸਕਤਾਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਰਖ ਸਕਤਾ ॥

ਤੂੰ ਗੁਰੁ ਪਿਤਾ ਤੂੰ ਹੈ ਗੁਰੁ ਮਾਤਾ ਤੂੰ ਗੁਰੁ ਬੰਧਪੁ ਮੇਰਾ ਸਖਾ ਸਖਾਇ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਗੁਰੂ ਤੂੰਹੀ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰਹੀ ਗੁਰੂ ਮਾਤਾ ਵਤ ਪੁਨਾ ਹੇ ਗੁਰੂ ਤੂਹੀ ਭ੍ਰਾਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਹਮਰੀ ਬਿਧ ਹੋਤੀ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰਾ ਸਾ ਬਿਧਿ ਤੁਮ ਹਰਿ ਜਾਣਹੁ ਆਪੇ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਜੋ ਹਮਰੀ ਬਿਧੀ ਹੋਤੀ ਥੀ ਸੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਬਿਧੀ ਤੁਮ ਆਪਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ॥

ਹਮ ਰੁਲਤੇ ਫਿਰਤੇ ਕੋਈ ਬਾਤ ਨ ਪੂਛਤਾ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਿ ਕੀਰੇ ਹਮ ਥਾਪੇ ॥

ਹਮ ਰੁਲਤੇ ਫਿਰਤੇ ਕੋਈ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਪੂਛਤਾ ਥਾ ਹੈ(ਗੁਰ)ਬੜੇ ਸਤਗੁਰੋ ਅਪਨੀ ਸੰਗਤਿ ਦੇਕਰ ਹਮ ਕੀਟ ਉਚ ਪਦਮੈ ਅਸਥਾਪਨ ਕੀਏ ਹਾਂ ॥

ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਨ ਕੇਰਾ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿਐ ਚੂਕੇ ਸਭਿ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪੇ ॥੪॥੫॥੧੧॥੪੯

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਜਨ ਕੋ ਵਾ ਸਰਬ ਜਨੋਂ ਕਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਧੰਨਜ ਧੰਨਜ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਮਿਲਨ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂ-ਰਨ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪ ਚੁਕੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ੧੧ ॥ ੪੯ ॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਕੰਚਨ ਨਾਰੀ ਮਹਿ ਜੀਉ ਲੁਭਤੁ ਹੈ ਮੋਹੁ ਮੀਠਾ ਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮਾਰਾ ਜੀਉ ਸ੍ਰਨ ਔਰ ਨਾ ਤੀ ਮੈਂ ਲੋਭਾਯਮਾਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹ ਮਿਠਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ॥

ਘਰਿ ਮੰਦਰ ਘੋੜੇ ਖੁਸੀ ਮਨੁ ਅਨ ਰਸਿ ਲਾਇਆ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਘਰ ਤਥਾ ਮੰਦਰ ਪੁਨਾ ਘੋੜੇ ਇਨ ਮੈਂ ਅਰ ਔਰ ਰਸੋਂ ਕੀ ਖੁਸ਼ੀਓਂ ਮੇਂ ਮਨ ਕੋ ਲਗਾ ਰਖਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ ਕਿਉਂ ਛੂਟਾ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਰਾਇਆ ਤੇਰਾ ਹਰੀ ਤਥਾ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਮ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਕੈਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਛੂਟੂੰਗਾ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਇਹ ਨੀਚ ਕਰਮੁ ਹਰਿ ਮੇਰੇ।

ਗੁਣਵੰਤਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਇਆਲੁ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਬਖਸਿ ਅਵਗਣ ਸਭਿ ਮੇਰੇ ॥ ੧ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਹੇ ਹਰੀ ਇਹ ਮੇਰੇ ਨੀਚ ਕਰਮ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਦਯਾਲੂ ਤੂੰ ਗੁਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਅਵਗੁਣ ਬਖਸ ਲੇਹੁ ॥

ਕਿਛੁ ਰੂਪੁ ਨਹੀ ਕਿਛੁ ਜਾਤਿ ਨਾਹੀਂ ਕਿਛੁ ਢੰਗੁ ਨ ਮੇਰਾ ॥

ਨਾ ਮੇਰਾ ਕਿਛੁ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਨ ਕੁਛ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕੁਛ ਢੰਗ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਿਆ ਮੁਹੁ ਲੈ ਬੋਲਹ ਗੁਣ ਬਿਹੂਨ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਨ ਤੇਰਾ ॥

ਮੈਂ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹਾਂ ਤਾਂਤੇ ਕਿਆ ਮੁਹ ਲੈਕਰ ਬੋਲਾ ਅਰੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਪਿਆ ਹੈ ॥

ਹਮ ਪਾਪੀ ਸੰਗਿ ਗੁਰ ਉਬਰੇ ਪੁੰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇਰਾ ॥ ੨ ॥

ਹਮ ਐਸੇ ਪਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਉਧਰ ਗਏ ਹੈਂ ਯਹਿ ਸਭਿ ਪੁੰਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਭ ਜੀਉ ਪਿੰਡ ਮੁਖੁ ਨਕੁ ਦੀਆ ਵਰਤਣ ਕਉ ਪਾਣੀ ॥

ਜੀਵ ਕੋ ਸਰੀਰੁ ਪੁਨਾ ਮੁਖੁ ਤਥਾ ਨਕੁ ਦੀਆ ਹੈ। ਅਰ ਜਲ ਵਰਤਨੇ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਅੰਨ ਖਾਣਾ ਕਪੜੁ ਪੈਨਣੂ ਦੀਆ ਰਸ ਅਨਿ ਭੋਗਾਣੀ ॥

ਖਾਣੇ ਕੋ ਅੰਨ ਔਰ ਪਹਿਰਨੇ ਕੋ ਬਸਤ੍ਰ ਦੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਨੇਕ ਰਸ ਭੋਗਨੇ ਕੋ ਦੀਏ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨਿ ਦੀਏ ਸੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ ਪਸੂ ਹਉ ਕਰਿ ਜਾਣੀ ॥ ੩ ॥

ਇਤਯਾਦੀ ਪਦਾਰਥ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈਂ ਯੋਹ ਪਸੂ ਹਉ ਕਰਕੇ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਪੁਰਸਾਰਥ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਕੀਤਾ ਤੇਰਾ ਵਰਤਦਾ ਤੂੰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਭੁ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਤੂੰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੋਂ ॥

ਹਮ ਜੰਤ ਵਿਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕਰਹ ਸਭੁ ਖੇਲੁ ਤੁਮ ਸੁਆਮੀ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਮ ਵਿਚਾਰੇ ਜੰਤ ਕਿਆ ਕਰੀਏ ਯਹਿ ਸਭ ਖੇਲ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਹੈ ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਹਾਟਿ ਵਿਹਾਝਿਆ ਹਰਿ ਗੁਲਮ ਗੁਲਾਮੀ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥ ੧੨ ॥ ੫੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਹਾਟ ਕਾ ਖਰੀਦਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਲਾਮੋਂ ਕਾ ਗੁਲਾਮ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥ ੧੨ ॥ ੫੦ ॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਿਉ ਜਨਨੀ ਸੁਤਿ ਜਣਿ ਪਾਲਤੀ ਰਾਖੈ ਨਦਰਿ ਮਝਾਰਿ ॥

ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਪਾਲਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨਜਰ ਮੈ ਰਾਖਤੀ ਹੈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਮੁਖਿ ਦੇ ਗਿਰਾਸੁ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਪੋਚਾਰਿ ॥

ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਜਾਤੀ ਹੂਈ ਮੁਖ ਮੈ ਅਸਥਨ ਰੂਪ ਗਿਰਾਸ ਦੇਤੀ ਹੈ ॥ ਔਰ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈਂ ਪਲੋਸਤੀ ਪਾਲਤੀ ਹੈ ॥

ਤਿਉ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰ ਸਿਖ ਰਾਖਤਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰਿ ॥ ੧ ॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਪੂਜਯ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਸੋ ਸਿਖ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਕਰ ਰਖਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਹੈ ਇਆਣੇ ।

ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਧਾ ਜਿਨ ਹਰਿ ਉਪਦੇਸ ਦੇ ਕੀਏ ਸਿਆਣੇ॥ ੧ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮ ਪੂਰਬ ਕਾਲ ਮੈਂ ਇਆਣੇ ਅਰਥਾਤ ਅਗਯਾਤ ਥੇ ਜਬ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਹੂਏ ਤਬ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਧੰਨਯਤਾ ਯੋਗਯ ਜੋ ਪੂਜਯ ਸਤਗੁਰੂ ਵਡਾ ਪਾਧਾ ਹੈ ਤਿਸਨ ਹਰੀ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਹਮ (ਸਿਆਣੇ)ਗਿਯਾਤ ਗੋਯ ਕੀਏ ਹੈਂ ।

ਜੈਸੀ ਗਗਨਿ ਫਿਰੰਤੀ ਊਡਤੀ ਕਪਰੇ ਬਾਗੇ ਵਾਲੀ ॥

ਜੈਸੇ ਕੂਜ ਬਗੇ ਕਪੜੇ ਭਾਵ ਪਰੋਂਵਾਲੀ ਆਕਾਸ ਮੈਂ ਊਡਤੀ ਫਿਰਤੀ ਹੂਈ ॥

ਓਹੁ ਰਾਖੈ ਚੀਤੁ ਪੀਛੈ ਬਿਚਿ ਬਚਰੈ ਨਿਤ ਹਿਰਦੈ ਸਾਰਿ ਸਮਾਲੀ॥

ਵਹੁ ਪੀਛੇ ਬਚੇ ਮੈਂ ਚਿਤ ਰਾਖਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਾਰ ਸਮਾਲਤੀ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਉ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਿਖ ਪ੍ਰੀਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੀ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਰਖੈ ਜੀਅ ਨਾਲੀ ॥ ੨ ॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਹੈ ਸਿਖਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਕੋ ਜੀਅ ਕੇ ਸਾਥ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਰਖਿਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਜੈਸੇ ਕਾਤੀ ਤੀਸ ਬਤੀਸ ਹੈ ਵਿਚ ਰਾਖੈ ਰਸਨਾ ਮਾਸਰਤ ਕੇਰੀ ।
ਕੋਈ ਜਾਣਹੁ ਮਾਸ ਕਾਤੀ ਕੈ ਕਿਛੁ ਹਾਥਿ ਹੈ ਸਭ ਵਸਗਤਿ ਹੈ ਹਰਿ ਕੇਰੀ ।

ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਦਾਂਤੋਂ ਰੂਪੀ ਕਤਰਨੀ ਭਾਵ ਕੈਂਚੀ ਤੀਸ ਵਾ ਬਤੀਸ ਦਾਂਤੋਂ ਕੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਕੇ ਤੀਸ ਕਿਸੀ ਕੇ ਬਤੀ ਦਾਂਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਬੀਚ ਜੋ ਰਸਨਾ ਮਾਸ ਅਰ ਰਤ ਕੀ ਬਨੀ ਹੁਈ ਹੈ ਸੋ ਰਾਖੈ ਹੈਂ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਐਸੇ ਸਮਝੈ ਕਿ (ਮਾਸ) ਰਸਨਾ ਔਰ (ਕਾਤੀ) ਕਤਰਨੀ ਕੇ ਕੁਛ ਹਾਥ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਧੀਨ ਹੋ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਰਸਨਾ ਕਹੇ ਕੇ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਬਲ ਕਰ ਦਾਤੋਂ ਕੋ ਕਾਟਨੇ ਸੇ ਬਚਤੀ ਹੂੰ ਔ ਦਾਂਤ ਕਹੈ ਕੇ ਹਮਾਰੇ ਮਧ ਜੋ ਜਿਹਬਾ ਹੈ ਹਮ ਦਿਆ ਕਰ ਤਿਸਕੋ ਨਹੀਂ ਕਾਟਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸਭ ਝੂਠ ਸਮਝਨਾ ਇਹ ਦਾਂਤ ਪੁਨਾ ਰਸਨਾ ਔਰ ਸਭ ਕੀ ਗਤੀ ਇਸਥਿਤੀ ਹਰੀ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ॥

ਤਿਉਂ ਸੰਤ ਜਨਾਕੀ ਨਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਹਿ ਹਰਿ ਰਾਖੈ ਪੈਜ ਜਨ ਕੇਰੀ ॥ ੩ ॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਲੋਗ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੁ ਹਰੀ ਅਪਨੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪੈਜ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਭਾਈ ਮਤ ਕੋਈ ਜਾਣਹੁ ਕਿਸੀ ਕੈ ਕਿਛੁ ਹਾਥ ਹੈ ਸਭ ਕਰੇ ਕਰਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਤ ਕੋਈ ਸਮਝੋ ਕਿਸੀ ਕੇ ਕੁਛ ਹਾਥਿ ਹੈ ਸਭ ਪੁਰਸ ਤਿਸੀ ਕਾ ਕਰਾਯਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਰਾ ਮਰਾ ਤਾਪੁ ਸਿਰਤਿ ਸਾਪੁ ਸਭੁ ਹਰਿ ਕੈ ਵਸਿ ਹੈ ਕੋਈ ਲਾਗਿ
ਨ ਸਕੈ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਕਾ ਲਾਇਆ ॥

ਬੁਢੇਪਾ ਔਰ ਮਰਨਾ ਤਾਪੁ (ਸਿਰਤਿ) ਦੁਖਮ ਕਾਂਟਾ ਵਾ ਆਧਾ ਸੀਸ ਦੁਖਨਾ ਔਰ (ਸਾਪ) ਸਰਾਪ ਲਗਨਾ ਵਾ ਸਰਪਨੇ ਕਾਟਨਾ ਆਦਿ ਸਭ ਹਰਿ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ ਕੋਈ ਬਿਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਲਗਾਏ ਨਹੀਂ ਲਗ ਸਕਤਾ ॥

ਐਸਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਨਿਤਿ ਧਿਆਵਹੁ ।
ਜਨ ਨਾਨਕ ਜੋ ਅੰਤੀ ਅਉਸਰਿ ਲਏ ਛਡਾਇਆ ॥ ॥ ੪ ॥੭॥੧੩॥ ੫੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਜਮਦੂਤੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲੇਵੇ ਐਸਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਨ ਚਿਤ ਕਰਕੇ ਨਿਤ ਹੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਪੋ ॥ ੭ ॥ ੧੩ ॥ ੫੧ ॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਿੱਖਕੇ ਪੂਛਨੇ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਲੱਖਣੁ ਕਹਿਤੇ ਹੋਏ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਸੁ ਮਿਲਿਐ ਮਨਿ ਹੋਇ ਅਨੰਦੁ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁਕਹੀਐ ।

ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਹੋਵੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਹਰਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਲਹੀਐ ॥ ੧ ॥

ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਬ ਮਨ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਨਸਟ ਹੋਜਾਵੇ ਤਬ ਹਰੀ ਕਾ ਜੋ ਪਰਮ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਸੋ ਲਹੀਤਾ ਹੈ ॥ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਿਆਰਾ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਮਿਲੈ ॥
ਹਉ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਕਰੀ ਨਮਸ਼ਕਾਰੁ ਮੇਰਾ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਕਿਉ ਮਿਲੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪਿਆਰਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲੈ ਮੈਂ ਬਾਰੰਬਾਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਕਿਉਂਕਰ ਮਿਲੈ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਹਰਿ ਮੇਲਿਆ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥
ਇਛ ਪੁਨੀ ਜਨ ਕੇਰੀਆ ਲੇ ਸਤਿਗੁਰ ਧੂਰਾ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਨੇਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਮਿਲਾਇਆ ਤਬ ਤਿਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਲੇਕਰ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੀ ਇਛਾ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ॥ ੨ ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਸੁਣੈ ਤਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੀਐ ॥

ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮਿਲੀਏ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵੈ ॥ ਪੁਨਾ ਭਗਤੀ ਕਾ ਹੀ ਬਚਨ ਆਪ ਸੁਣੈ ।

ਤੋਟਾ ਮੂਲਿ ਨ ਆਵਈ ਹਰਿ ਲਾਭੁ ਨਿਤਿ ਦ੍ਰਿੜੀਐ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਕਦਾਚਿਤ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਭ ਹੋ ਤਿਨ ਗਰੋਂ ਸੇ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿ ਦ੍ਰਿੜੀਏ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸ ਕਉ ਰਿਦੈ ਵਿਗਾਸੁ ਹੈ ਭਾਉ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਉਧਰੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਾਹੀ ॥ ੪ ॥ ੮॥੧੪ ॥ ੫੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਯਨ ਕਰਵਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਉਧਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੮ ॥ ੧੪ ॥ ੫੨ ॥

ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ

ਹਰਿ ਦਇਆਲਿ ਦਇਆ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਨੀ ਮੇਰੇ ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੁਖਿ ਹਰਿ ਬੋਲੀ ॥

ਜਬਹੀ ਦਿਯਾਲੁ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਦਿਆ ਕਰੀ ਤਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਹੁਆ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕਰ ਭਗਤੀ ਪੂਜਨਾਦਿ ਪੁਨਾ ॥ ਮੁਖ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣ ਹੋਤਾ ਭਇਆ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬਾਣੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਹੋਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੰਗੁ ਭਇਆ ਅਤਿ ਗੂੜਾ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਭੀਨੀ ਮੇਰੀ ਚੋਲੀ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਤੀ ਸਘਨ ਪ੍ਰੇਮ ਹੂਆ ਤਿਸੀ ਹਰੀ ਕੇ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਮੇਰੀ (ਚੋਲੀ) ਬੁਧੀ ਭੀਗ ਰਹੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਅਪੁਨੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਹਉ ਗੋਲੀ ॥ ਜਬ ਹਮ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ
ਕਰਿ ਦੀਨੋ ਜਗਤੁ ਸਭੁ ਗੋਲ ਅਮੋਲੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਗੋਲੀ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਾਨਿਆ ਤਬ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਹਮਾਰਾ ਬਿਨ ਮੋਲ ਕੇ ਦਾਸ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਭ ਜਗਤ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਲਾਗ ਗਿਆ ॥

ਕਰਹੁ ਬਿਬੇਕੁ ਸੰਤ ਜਨ ਭਾਈ ਖੋਜਿ ਹਿਰਦੈ ਦੇਖਿ ਢੰਢੋਲੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਦੁਆਰਾ (ਬਿਬੇਕ) ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਖੋਜੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਕੋ ਬਾਹਰ ਤੀਰਥਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਢੂੰਢਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਢੂੰਢ ਕਰ ਅਪਨੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੈਂ ਦੇਖ ਲੇਵੰਗ ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਰੂਪੁ ਸਭੁ ਜੋਤਿ ਸਬਾਈ ਹਰਿ ਨਿਕਟਿ ਵਸੈ ਹਰਿ ਕੋਲੀ ॥ ੨ ॥

ਸਰਬ ਤਰਾਂ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਹਰੇਕ ਰੂਪ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਹਰੀ ਕੇ ਸਰਬ ਰੂਪ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਉਤਰੁ ਸੰਪੂਰਨ ਜੋਤ ਅਸਥਾਤ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਉਸੀ ਕੀ ਹੀ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਆਈ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਨਿਕਟ ਸੇ ਨਿਕਟ ਬਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਹਾਥ ਪਾਉ ਆਦਿ ਅੰਗ ਜੋ ਅਪਨੇ ਨੇੜ ਹੈਂ ਸੋ ਇਨ ਸੇ ਭੀ ਨੇੜੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਗ ਮਮਤਾ ਕਾ ਵਿਖਯ ਹੈ ਆਤਮਾ ਹੰਤਾ ਕਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਿਖਜ ਹੈ ॥ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਤੁਛ ਜਾਨ ਕਰ ਕਹੈ ਅਰਥ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਨਮਿਤ ॥ ਪੁਨਾ ਥੂਨੀ ਖੰਨਨ ਨਯਾਇ ਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਿਕਟਿ ਵਸੈ ਸਭ ਜਗਕੈ ਅਪਰੰਪਰ ਪੁਰਖੁ ਅਤੋਲੀ ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਪਰੰਪਰ ਅਤੋਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਜਗਤ ਕੇ ਨਿਕਟ ਵਸਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਗਟੁ ਕੀਓ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਸਿਰੁ ਵੇਚਿਓ ਗੁਰ ਪਹਿ ਮੋਲੀ ॥ ੩ ॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਪੂਰਿਓਂ ਕੇ ਪਾਸ ਹਮ ਸੀਸ ਮੋਲ ਬੇਚ ਦੀਆ ਅਰਥ ਤ ਆਪਾ ਭਾਵ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਤਬ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਓ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਐਸੇ ਨਿਸਚੇ ਕਾ ਕਾਰਣ ਭਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਕਰੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਹਰਿ ਜੀ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਤੁਮ ਸਰਣਾਗਤਿ ਤੁਮ ਵਡ ਪੁਰਖ ਵਡੋਲੀ ॥

ਜੋ ਹਰ ਜੀ (ਅੰਤਰਿ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ (ਬਾਹਰ) ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਤੁਮ ਉਸਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਅਓ ॥ ਪੁਨਾ ਤੁਮ ਐਸੇ ਜਾਣੋ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਜੋ ਬਡੇ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ ਭੀ (ਵਡੋਲੀ) ਵਡਾ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਰ ਵੇਚੋਲੀ ॥ ੪ ॥੧॥੧੫॥੫੩

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਦਾਸ ਨਿਰੰਤਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਜੋ ਵਿਚੋਲੀ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਮਿਲਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਬਡੇ ਬਕੋਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੧੫ ॥ ੫੩ ॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਗ ਜੀਵਨ ਅਪਰੰਪਰ ਸੁਆਮੀ ਜਗਦੀਸੁਰ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ॥

ਹੇ ਜਗ ਜੀਵਨ ਅਪਰੰਪਰ ਸੁਆਮੀ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸ੍ਰਰ ਫਲ ਪਰਦਾਤੇ ॥

ਜਿਤੁ ਮਾਰਗਿ ਤੁਮ ਪਰੇਰਹੁ ਸੁਆਮੀ ਤਿਤੁ ਮਾਰਗਿ ਹਮ ਜਾਤੇ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਸ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਆਪ ਪਰੇਰਤੇ ਹੋ ਤਿਸੀ ਰਸਤੇ ਹਮ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਰਾਮ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਰਾਤੇ ॥ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ
ਰਾਮ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਰਾਮੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਤੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਮਣ ਰੂਪ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪੁਨਾ ਹੇ (ਮਨ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਹਰੀ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਤਸੰਗ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ (ਰਾਮ) ਬਿਆਪਕ ਰੂਪ ਜਾਣਕੇ (ਰਸ) ਅਨੰਦ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਹੇ ਹਰੀ ਰਮਣ ਰੂਪ ਨਾਮੀ ਤੇਰੇ ਮੈ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਗਿ ਅਵਖਧੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਸਾਤੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਜਗਤ ਕੇ (ਹਰਿ) ਹਰੇਕ ਦੁਖੋਂ ਕਾ(ਹਰਿ)ਨਾਸਕ ਅਵਖਧ ਰੂਪਹੈ ਪੁਨਾ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਹਰੀ ਹਰ ਨਾਮ ਸਤ ਹੈ ॥

ਤਿਨਕੇ ਪਾਪ ਦੋਖ ਸਭਿ ਬਿਨਸੇ ਜੋ ਗੁਰਮਤਿ ਰਾਮ ਰਸੁ ਖਾਤੇ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਲੇਕਰ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪ ਰਸ ਕੋ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਪਾਪ ਪੁਨਾਂ ਦੋਖ ਸਭ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ(ਰਸ) ਔਖਦੀ ਉਪਧਾਤੂ ਕੇ ਯੋਗ ਸੇ ਬਨੇ ਹੈ ਔਰ ਅਨੇਕ ਰੋਗੋਂ ਪਰ ਚਲਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨਕੋ ਲਿਖਤੁ ਲਿਖੇ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਤੇ ਗੁਰ ਸੰਤੋਖ ਸਰਿ ਨਾਤੇ ॥

ਜਿਨਕੋ ਮਸਤਕ ਮੈ ਧੁਰੋ ਹੀ ਲੇਖ ਸੁਭ ਲਿਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਗੁਰੂ ਜੋ ਹੈ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਗੁਨ ਰੂਪੀ ਜਲਕਾ ਸਰੋਵਰ ਤਿਸ ਮੈ ਅਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਉਨਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲ ਗਈ ਸਭ ਤਿਨ ਕੀ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਅਰਥਾਤ ਤਦਾਕਾਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਦੁਰਮਤਿ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਸਭ ਨਵਿਰਤ ਹੋਗਈ ਹੈ॥ ੩ ॥

ਰਾਮ ਤੁਮ ਆਪੇ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭੁ ਠਾਕੁਰ ਤੁਮ ਜੇਵਡ ਅਵਰੁ ਨ ਦਾਤੇ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਦਾਤੇ ਤੁਮ ਆਪਹੀ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਦਾਨ ਦੇਤੇ ਹੋ ਯਾਂਤੇ ਹੇ ਠਾਕਰ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਸਾਮਰਥ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਨਾਮੁ ਲਏ ਤਾ ਜੀਵੈ ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੧੬ ॥ ੫੪ ॥

ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਸੋਤੇਰਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤੇਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੧੬ ॥ ੫੪ ॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਗ ਜੀਵਨ ਦਾਤੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਰਾਚੇ ॥

ਹੇ ਜਗੁ ਜੀਵਨ ਦਾਤੇ ਹਰੀ ਆਪ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਰਚਿਆ ਰਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਦਾਕਾਰ ਰਹੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਤਿਗੁਰਿ ਬਚਨੁ ਦੀਓ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲੁ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਹਿ ਹਰਿ ਮਨੁ ਮਾਚੇ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਤੀ ਨਿਰਮਲ ਬਚਨੁ ਦੀਆ ਤਬ ਤੇਰੇ ਹਰੇਕ ਨਾਮ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮਾਚੇ ਭਾਵ ਅੰਤਹਕਰਣ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਰਾਮ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਬੇਧ ਲੀਓ ਹਰਿ ਸਾਚੇ ॥

ਜਿਹ ਕਾਲ ਕੈ ਮੁਖਿ ਜਗਤੁ ਸਭੁ ਗ੍ਰਸਿਆ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਹਰ ਹਮ ਬਾਚੇ॥੧ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਚੇ ਰਾਮ ਮੇਰਾ ਮਨ ਪੁਨਾ ਤਨ ਤੈਂ ਬੇਧਲੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਲ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਗ੍ਰਸਿਆ ਹੁਆਹੈ ਤਿਸ ਕਾਲ ਸੇ ਹੇ ਹਰੀ ਬਡੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂਕੇ ਬਚਨ ਸੇ ਹਮ ਬਚ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਾਹੀ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਤੇ ਸਾਕਤ ਮੂੜ ਨਰ ਕਾਚੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨਕੋ ਪ੍ਰੀਤ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਸਾਕਤ ਮੂੰਰਖ ਕਚੇ ਹੈਂ ॥

ਤਿਨ ਕਉ ਜਨਮੁ ਮਰਣੁ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ਵਿਚ ਵਿਸਟਾ ਮਰਿ ਮਰਿ ਪਾਚੇ॥ ੨॥

ਪੁਨਾਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਨਕਾ ਬਹੁਤੁ ਭਾਰੀ ਕਸ਼ੂ ਹੁਆ ਹੈ ਵਾ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰ ਗਰਭ ਵਿਸ਼ਾ ਮੈਂ ਮਰਿ ਮਰਿ ਕੇ (ਪਾਚੇ) ਸੜੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸੜੇਂਗੇ ॥ ੨ ॥

ਤੁਮ ਦਇਆਲਿ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਤਪਾਲਕ ਮੋ ਕਉ ਦੀਜੈ ਦਾਨੁ ਹਰਿ ਹਮ ਜਾਚੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਦਯਾਲੁ ਤੂੰ ਸਰਨਾਗਤੋਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਦਾਸ ਦਾਸ ਹਮ ਕੀਜੈ ਮਨੁ ਨਿਰਤਿ ਕਰੇ ਕਰ ਨਾਚੇ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਕਰੀਏ ਪੁਨਾ ਮਨ ਭਗਤੀ ਮੈਂ (ਨਿਰਤ) ਨਿਰਨਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪੂਰਬਕ ਨਾਚਨਾ ਕਰੇ ਅਰਥਾਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਵੇ ॥

ਆਪੇ ਸਾਹ ਵਡੇ ਪ੍ਰਭੁ ਸੁਆਮੀ ਹਮ ਵਣਜਾਰੇ ਹਹਿ ਤਾਚੇ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਹੀ ਵਡ ਸਾਹਾਂ ਹੈ ਔਰ ਹਮ (ਤਾਚੇ) ਤੇਰੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੇ ਵਣਜਾਰੇ ਹੈਂ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਜੀਉ ਰਾਸਿ ਸਭ ਤੇਰੀ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੇ ਸਾਹ ਪ੍ਰਭ ਸਾਚੇ ॥ ੪ ॥੩॥੧੭॥੫੫॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ ਸਚੇ ਸਾਹ ਮੇਰਾ ਮਨ ਪੁਨਾ ਤਨ ਤਥਾ ਜੀਉ ਸਕ ਤੇਰੀ ਦਈ ਹੂਈ(ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੧੭ ॥ ੫੫ ॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਤੁਮ ਦਇਆਲ ਸਰਬ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਇਕ ਬਿਨਉ ਸੁਨਹੁ ਦੇ ਕਾਨੇ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮ ਦਯਾਲ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਭੰਜਨ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਏਕ ਮੇਰੀ ਬਨਤੀ ਕਾਨ ਦੇਕਰ ਸੁਨੀਏ ॥

ਜਿਸ ਤੇ ਤੁਮ ਹਰਿ ਜਾਨੇ ਸੁਆਮੀ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਾਨੇ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਸ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੁਮ ਜਾਨੇ ਜਾਹੋ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਮਿਲਓ ॥ ੧ ॥

ਰਾਮ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਰਿ ਮਾਨੇ

ਹਮ ਮੂੜ ਮੁਗਧ ਅਸੁਧ ਮਤਿ ਹੋਤੇ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਹਰਿ ਹਮ ਜਾਨੇ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਹਮਨੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਮਾਨੇ ਹੈਂ॥ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਮੂਰਖ ਅਸੁਧ ਬੁਧੀਵਾਲੇ ਹੋਤੇ ਥੇ ਬਡੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕੋ ਹਮ ਜਾਨੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਤਨੇ ਰਸ ਅਨਰਸ ਹਮ ਦੇਖੇ ਸਭ ਤਿਤਨੇ ਫੀਕ ਫੀਕਾਨੇ ॥

ਜਿਤਨੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਖਟ ਰਸ (ਅਨ)ਹੋਰ ਰਸ ਹਮਨੇ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਤਿਤਨੇ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਫੀਕਿਯੋਂ ਸੇ ਫੀਕੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤੁਛ ਔਰ ਛਿਨ ਭੰਗਰ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿਕਾ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਮੀਠ ਰਸ ਗਾਨੇ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਨਾਮ ਚਾਖਿਆ ਤਬ ਸੇ ਤਿਸ ਮਧੁਰ ਰਸੁ ਵਾਲੇ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਗਾਵਤੇ ਹਾਂ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨਕਉ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਹੀ ਭੇਟਿਆ ਤੇ ਸਾਕਤ ਮੂੜ ਦਿਵਾਨੇ ॥

ਔਰ ਜਿਨਕੋ (ਗੁਰੁ) ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਪੁਰਸ ਸਾਕਤ ਮੂੜ ਬਾਵਲੇ ਹੈਂ ॥

ਤਿਨਕੇ ਕਰਮ ਹੀਨ ਧੁਰਿ ਪਾਏ ਦੇਖਿ ਦੀਪਕੁ ਮੋਹਿ ਪਚਾਨੇ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕੇ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਮੰਦ ਕਰਮ ਪਾਏ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਵਹੁ ਕੁਦੇਸ ਕੇ ਮੋਹਸੇ ਦੇਖਕਰ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜਲੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਦੀਪਕ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪਤੰਗ ਜਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਤੁਮ ਦਇਆ ਕਰਿ ਮੇਲਹੁ ਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੇਵ ਲਗਾਨੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨਕਉ ਤੁਮ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲਹੁ ਤੇ ਪੁਰਸ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਿ ਪ੍ਰਗਟੇ ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਨੇ ॥੪॥੪॥੧੮॥੫੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੇਰਾ ਹਰਿਨਾਮ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਜਪਕੇ ਸਰਬ ਭਵਨੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਟੇ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਬੁਧੀ ਮੈ ਗੁਰ ਸਿਖਜਾ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਹੇ ਨਾਮੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੧੮ ॥ ੫੬ ॥

ਮਨ ਕੇ ਬਹਾਨੇ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪

ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ ਨਾਲਿ ਹੈ ਸੁਆਮੀ ਕਹੁ ਕਿਥੈ ਹਰਿ ਪਹੁ ਨਸੀਐ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੋ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਸੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੈ ਕਹੁ ਤੋ ਹਰੀ ਪਾਸੋਂ ਪਾਪ ਕਰਕੇ ਕਹਾਂ ਨਸ ਜਾਈਏ ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਲਏ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਹਰਿ ਆਪਿ ਛਡਾਏ ਛੁਟੀਐ ॥ ੧ ॥

ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸਚਾ ਜੋ ਆਪ ਬਖਸ ਲੇਵੇ ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲੇਵੇ ਤੋ ਮੁਕਤ ਹੋਵੀਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਜਪੀਐ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ਭਜਿਪਉ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰਪੀਛੈ ਛੁਟੀਐ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀਕਾ ਜਾਪ ਜੋ ਹਰੇਕ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ (ਮਨਿ) ਮਨੀ ਰੂਪ ਕੋ ਜਪੀਏ ਔਰ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ਭਾਗ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਬਡੇ ਜੋ ਸਤਿ ਗੁਰ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਪੀਛੇ ਲਗ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਈਤਾ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੇਵਹੁ ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਸਰਬ ਸੁਖਦਾਤਾ ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਸੀਐ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸੇਵਹੁ ਜਿਸਕੇ ਸੇਵਣੇ ਸੈਂਸੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਇ ਲਹਹੁ ਘਰੁ ਅਪਨਾ ਘਸਿ ਚੰਦਨੁ ਹਰਿ ਜਸੁ ਘਸੀਐ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਪਾਸ ਜਾਕਰ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਲਖਲਹੁ ਔਰ ਚੰਦਨ ਕਾ ਘਸਾਕਰ ਲਗਾਵਨਾ ਏਹੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਹਰੀ ਜਸਕੋ (ਘਸੀਏ) ਉਚਾਰਨਾ ਕਰੀਏ ॥ ੨ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਊਤਮੁ ਲੈ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਮਨਿ ਹਸੀਐ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਹੈ ਸੋ ਦੋਨੋਂ ਉਤਮ ਹੈਂ ॥ ਐਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲੈਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਈਏ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਆਪਿ ਦਇਆ ਕਰਿ ਦੇਵੈ ਤਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਖੀਐ ॥ ੩ ॥

ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਹਰੀ ਆਪ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਦੇਵੈ ਤੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੇ ਹਰਿਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਅਸ੍ਵਾਦਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜੋ ਦੂਜੈ ਲਾਗੇ ਤੇ ਸਾਕਤ ਨਰ ਜਮਿ ਘੁਟੀਐ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਸਾਕਤ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਤਿਨਕੋ ਜਮ ਘੁਟੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਮਰਦਨ ਕਰੇਗਾ।

ਤੇ ਸਾਕਤ ਚੋਰ ਜਿਨਾ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਮਨ ਤਿਨਕੈ ਨਿਕਟਿ ਨ ਭਿਟੀਐ ॥ ੪ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਤੇ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ਼ ਚੋਰ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨਾ ਛੁਹੀਏ ॥ ੪ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੇਵਹੁ ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਨਰ ਹਰਿ ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਲੇਖਾ ਛੁਟੀਐ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਜੋ ਹਰੀ ਅਲਖ ਨਰੰਜਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰ ਸਰਬ ਲੇਖੇ ਸੇ ਛੁਟ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਪੂਰੇ ਕੀਏ ਖਿਨੁ ਮਾਸਾ ਤੋਲੁ ਨ ਘਟੀਐ ॥ ੫ ॥ ੫ ॥ ੧੯ ॥ ੫੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਹਮ ਦਾਸ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਕੀਏ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਤੁਲ ਕੀਏ ਤਬ (ਖਿਨ) ਕਿਸੀ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ (ਮਾਸਾ) ਤੁਛ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ (ਤੋਲੁ) ਵਿਚਾਰ ਕੀਏ ਸੇ ਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮੈਂ ਸਤ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਹੂੰ ॥ ੫ ॥ ੫ ॥ ੧੯ ॥ ੫੭ ॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਮਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਵਸ ਗਤਿ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮਰੈ ਮੇਰਾ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭ ਤੇਰੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ (ਗਤੀ) ਗਵਨਤਾ ਤੁਮਾਰੇ ਹੁਕਮ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਮੇਰਾ ਜੀਵ ਔਰ ਸਰੀਰ ਸਭ ਤੇਰੀ ਦਾਤ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਹਰਿ ਦਰਸੁ ਦਿਖਾਵਹੁ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਲੋਚ ਘਨੇਰੀ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਦਿਯਾ ਕਰਕ ਦਰਸਨ ਦਿਖਾਵੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਮੇ ਬਹੁਤ ਇਛਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਰਾਮ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਲੋਚ ਮਿਲਣ ਹਰਿ ਕੇਰੀ ॥

ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਿਚਤ ਗੁਰ ਕੀਨੀ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਆਇ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਚਾਹ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਵਡੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਹੇ ਸਮਰਥ ਹਰੀ (ਮੇਰੀ) ਮੇਲੀ ਤੂੰ ਆਇ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈਂ ॥

ਜੋ ਹਮਰੈ ਮਨ ਚਿਤਿ ਹੈ ਸੁਆਮੀ ਸਾ ਬਿਧਿ ਤੁਮ ਹਰਿ ਜਾਨਹੁ ਮੇਰੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਚਿਤਵਨੀ ਹੈ ਵਹੁ ਮਰੀ ਚਿਤਵਨੀ ਕੀ ਬਿਧੀ ਤੁਮ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ॥

ਅਨ ਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਜਪੀ ਸੁਖੁ ਪਾਈ ਨਿਤ ਜੀਵਾ ਆਸ ਹਰਿ ਤੇਰੀ ॥ ੨ ॥

ਰਾਤ੍ਰੀ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਵਾਂ ॥ ਪੁਨਾ ਹੇ ਹਰੀ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਤੇਰੀ ਆਸ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਦਾਤੈ ਪੰਥੁ ਬਤਾਇਆ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਆਇ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੀ ॥

ਜਬ ਪੂਜਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਤੇ ਨੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਰਸਤਾ ਬਤਾਇਆ ਤਬ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੁ (ਮੇਰੀ) ਮੇਲੀ ਵਾ ਮੇਰੀ ਸਰਧਾ ਦੇਖ ਕੇ ਤੂੰ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਅਨਦ ਭਇਆ ਵਡਭਾਗੀ ਸਭ ਆਸ ਪੁਜੀ ਜਨਕੇਰੀ ॥ ੩ ॥

ਜਬ ਤੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਤਬ ਹਮ ਵਡੇ ਭਾਗੋ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਅਨੰਦ ਹੋਇਆ ॥ ਪੁਨਾ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੀ ਸੰਪੂਰਨ ਆਸ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ॥ ੩ ॥

ਜਗੀਨਾਥ ਜਗਦੀਸੁਰੁ ਕਰਤੇ ਸਭਿ ਵਸਗਤਿ ਹੈ ਹਰਿ ਕੇਰੀ ॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਮਾਲਕ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸ੍ਵਰ ਕਰਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਸਭ ਕੀ ਗਤੀ ਤੁਮਾਰੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਰਣਾਗਤ ਆਏ ਹਰਿ ਰਾਖਹੁ ਪੈਜ ਜਨ ਕੇਰੀ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥ ੨੦ ॥ ੫੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਗਨਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਡਿਆਈ ਰਖੋ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥ ੨੦ ॥ ੫੮ ॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਇਹ ਮਨੂਆ ਖਿਨ ਨ ਟਿਕੈ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਦਹ ਦਹ ਦਿਸ ਚਲਿ ਚਲਿ ਹਾਢੇ॥

ਇਹ ਜੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਅਨੇਕ ਸੰਕਲਪੋਂ ਰੂਪੀ ਬਹੁਤ ਰੰਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਖਿਨ ਨਹੀਂ ਟਿਕਤਾ ਔਰ ਵਾਸਨਾ ਸੇ (ਦਹ) ਦਗਧ ਹੂਆ (ਦਹ) ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈ (ਚਲ) ਭੰਬੀਰੀ ਕੇ ਸਮ ਜੋ ਕਾਠ ਕਾ ਖਿਲੌਨਾ ਹੈ (ਚਲ) ਚਲਾਇਵਾਨ ਹੂਆ ਭਾਵ ਸੇ ਅਤੀ ਚੰਚਲ ਹੋ ਕਰ ਜੋ (ਹਾਢੇ) ਫਿਰਤਾ ਥਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੁਰਗ ਪਾਤਾਲ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਕਰਤਾ ਥਾ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦੀਆ ਮਨੁ ਠਾਢੇ ॥ ੧ ॥

ਜਬ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਆ ਅਰ ਤਿਸਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ ਤਬ (ਮਨੁ ਠਾਢੇ) ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਸਾਂਤਿ ਹੂਏ ॥ ਵਾ ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ॥ ੧ ॥

ਰਾਮ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰ ਲਾਲੇ ਕਾਢੇ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗੁਲਾਮ ਕਹੀਤੇ ਹਾਂ ॥

ਹਮਰੇ ਮਸਤਕਿ ਦਾਗੁ ਦਗਾਨਾ ਹਮ ਕਰਜ ਗੁਰੂ ਬਹੁ ਸਾਢੇ ॥

ਹਮਾਰੇ ਮਸਤਕ ਊਪਰ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ (ਦਾਗ)ਨਸਾਨ (ਦਗਾਨਾ) ਲਗਾਯਾ ਹੇ ॥ ਹਮ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਕਰਜ ਬਹੁਤ (ਸਾਢੇ) ਭਰਤੇ ਹਾਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਰਿਣੀ ਹਾਂ ॥

ਪਰਉਪਕਾਰੁ ਪੁੰਨੁ ਬਹੁ ਕੀਆ ਉ ਦੁਤਰੁ ਤਾਰਿ ਪਰਾਢੇ ॥ ੨ ॥

ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਬਹੁਤ ਪਰਉਪਕਾਰ ਤਥਾ ਪੁੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਕਾ ਤਰਨਾ ਭੈਦਾਇਕ ਕਠਨ ਹੈ ਐਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰ ਕਰ (ਪਰਾਢੇ ਪਾਰ ਕੀਏ ਹਾਂ ਭਾਵ ਸੇ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨੁ ਕਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਰਿਦੈ ਹਰਿ ਨਾਹੀ ਤਿਨ ਕੂਰੇ ਗਾਢਨ ਗਾਢੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨ ਕਉ ਰਿਦੇ ਮੇ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਝੂਠੇ ਗੋਢਣੋਂ ਕੇ ਗੰਢਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਦੰਭ ਕਰਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਉ ਪਾਣੀ ਕਾਗਦੁ ਬਿਨਸਿ ਜਾਤ ਹੈ ਤਿਉ ਮਨਮੁਖ ਗਰਭਿ ਗਲਾਢੇ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੈਸੇ ਪਾਣੀ ਮੈਂ ਕਾਗਜ਼ ਸੀਘਰ ਹੀ ਬਿਨਸ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਤੈਸੇ ਮਨਮੁਖ ਗਰਭ ਮੈਂ ਗਲਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਜਾਨਿਆ ਕਛੂ ਨ ਜਾਨਹ ਆਗੈ ਜਿਉ ਹਰਿ ਰਾਖੈ ਤਿਉ ਠਾਢੇ॥

ਹਮ ਪੂਰਬ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕਛੂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆਂ ਅੰਰ ਭਵਿਖਤ ਮੈਂ ਭੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕਛੂ ਔਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨੇਂਗੇ॥ ਪੁਨਾ ਵਰਤ ਮਾਨ ਮੈਂ ਭੀ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਜੈਸੇ ਤੂੰ ਰਾਖੇ ਤੈਸੇ (ਠਾਢੇ) ਇਸਥਿਤ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਭੂਲ ਚੂਕ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਹੁ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੁਤਰੇ ਕਾਢੇ॥ ੪॥ ੭॥ ੨੧॥ ੫੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤ ਹੈਂ ਹੇ (ਗੁਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਭੁਲਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਕੁਤਰੇ ਕਾਢੇ) ਕੁਤਰ ਕਰਕੇ ਕਢਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੋ ਵਾ ਤੇਰੇ ਕੂਕਰ ਹਾ ਕਢ ਲੇਵੋ ਵਾ ਕੁਤਾਰੂ ਹਾਂ ਭੁਬਤਿਆਂ ਕੋ ਕਢ ਲੇਵੋ ਵਾ (ਕੁਤਰੇ) ਦੁਸਤ੍ਰ ਜੋ ਵਿਸੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ ਕਢ ਲੇਵੋ ਵਾ ਕੁਤਰੇ ਜੋ ਜੀਵ ਵਿਸੇਸ ਮੋ ਠਾਕੇ ਕਾਟਣੇ ਵਾਲੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਮੋਠ ਤਿਨਕੋ ਪਾਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਵਗਿਆ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਤਦ ਵਤ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਆਪ ਕੋ ਭਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਏਹੀ ਪਰਮ ਅਗਯਾਨ ਹੈ ਆਪ ਹਮਾਰੀ ਅਵਗਿਆ ਭੁਲਾਇ ਕਰ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ਵਾ (ਕੁ) ਪ੍ਰਥੀ ਕੇ (ਤਰੇ) ਤਲੇ ਭਾਵ ਨਰਕਾਂ ਕੋ ਜਾਤੇ ਥੇ ਆਪ ਨੇ ਕਢ ਲੀਏ ਹਾਂ॥ ੪॥ ੭॥ ੨੧॥ ੫੯॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪॥ ਕਾਮਿ ਕਰੋਧਿ ਨਗਰੁ ਬਹੁ ਭਰਿਆ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਖੰਡਲ ਖੰਡਾ ਹੇ॥ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਤ ਲਿਖੇ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਮਨਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਮੰਡਲ ਮੰਡਾ ਹੇ॥ ੧॥ ਕਰਿ ਸਾਧੂ ਅੰਜੁਲੀ ਪੁੰਨੁ ਵਡਾ ਹੇ॥ ਕਰਿ ਡੰਡਉਤ ਪੁਨ ਵਡਾ ਹੇ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥ ਸਾਕਤ ਹਰਿ ਰਸ ਸਾਦੁ ਨ ਜਾਨਿਆ ਤਿਨ ਅੰਤਰਿ ਹਉਮੈ ਕੰਡਾ ਹੇ॥ ਜਿਉ ਜਿਉ ਚਲਹਿ ਚੁਭੈ ਦੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਜਮ ਕਾਲੁ ਸਹਹਿ ਸਿਰ ਡੰਡਾ ਹੇ॥ ੨॥ ਹਰ ਜਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੇ ਦੂਜਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਭਵ ਖੰਡਾ ਹੇ॥ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪੁਰਖੁ ਪਾਇਆ ਪਰਮੇਸਰੁ ਬਹੁ ਸੋਭ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾ ਹੇ॥ ੩॥ ਹਮ ਗਰੀਬ ਮਸਕੀਨ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਰਾਖੁ ਰਾਖੁ ਵਡ ਵਡਾ ਹੇ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਟੇਕ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਮੰਡਾ ਹੇ॥ ੪॥ ੮॥ ੨੨॥ ੬੦॥

ਇਸ ਕਾ ਅਰਥ ਪਹਿਲੇ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਆਰਤੀ ਸੋਹਲੇ ਮੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਇਸੁ ਗੜ ਮਹਿ ਹਰਿ ਰਾਮ ਰਾਇ ਹੈ ਕਿਛੁ ਸਾਦੁ ਨ ਪਾਵੈ ਧੀਠਾ ॥

ਹਰੀ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ਇਸ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਕਿਲੇ ਮੈਂ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਧੀਠਾ) ਹਠੀਆ ਜੀਵ ਕੁਛ ਸ੍ਵਾਦ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਦੀਨ ਦਇਆਲਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਕੀਆ ਹਰਿ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਚਖਿ ਡੀਠਾ ॥ ੧ ॥

ਹਰੀ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਨੇ ਜਬ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਕੀਆ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਚਾਖ ਕਰ ਦੇਖਿਆ ॥ ੧ ॥

ਰਾਮ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗੁਰ ਲਿਵ ਮੀਠਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਉਣੇ ਕਰ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਲਾਗਿ ਬਸੀਠਾ ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਹਰਿ ਤਿਸਕੋ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਬਸੀਠਾ) ਵਕੀਲ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੇਂ ਲਾਗਾ ਹੈ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰ ਬਚਨ ਸੁਖਾਨੇ ਹੀਅਰੈ ਤਿਨ ਆਗੈ ਆਣਿ ਪਰੀਠਾ ॥ ੨ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਖਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਆਗੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਆਤਮਾਨੰਦ ਭੋਜਨ ਆਇ ਕਰ (ਪਰੀਠਾ) ਪਰੋਸ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਮਨਮੁਖ ਹੀਅਰਾ ਅਤਿ ਕਠੋਰੁ ਹੈ ਤਿਨ ਅੰਤਰਿ ਕਾਰ ਕਰੀਠਾ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਰਿਦਾ ਅਤੀ ਕਠਨ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਉਤਰੁ ॥ ਤਿਨਕਾ ਅੰਤਰ ਜੈਸੇ ਕਾਲਾ ਠੀਕਰ ਹੋਵੇ ਤੈਸਾ ਹੈ ਵਾ (ਕਾਰ) ਸਿਆਹੁ ਹੈ (ਕਰੀਠਾ) ਕਰੜਾ ਹੈ ॥

ਬਿਸੀਅਰ ਕਉ ਬਹੁ ਦੂਧੁ ਪੀਆਈਐ ਬਿਖੁ ਨਿਕਸੈ ਫੋਲਿ ਫੁਲੀਠਾ ॥ ੩ ॥

ਜੈਸੇ ਸਰਪ ਕੋ ਬਹੁਤ ਦੁਧ ਪਿਲਾਈਏ ਪਰੰਤੂ ਅੰਤ ਕੋ ਤਿਸ ਕੇ ਫੋਲਣਾ ਫੋਲਣ ਸੇ ਬਿਖ ਹੀ ਨਿਕਸੇਗੀ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਭਲੀ ਸਿਖਿਆ ਭੀ ਦੇਈਏ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਸੇ ਬੁਰਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਆਨਿ ਮਿਲਾਵਹੁ ਗੁਰੁ ਸਾਧੂ ਘਸਿ ਗਰੁੜੁ ਸਬਦੁ ਮੁਖਿ ਲੀਠਾ ॥

ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੈ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਭ ਗੁਰੂ ਸੰਤ ਆਨਕਰ ਮਿਲਾਓ ਜਿਨਕੋ ਤੈਨੇ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ (ਘਸ) ਜਪਣਾ ਕੀਆ ਸੋ ਭਜਾ ਗਰੜ ਅਰਥਾਤ ਵਿਕਾਰ ਰੂਪ ਵਿਖ ਉਤਾਰਨੇ ਵਾਲਾ(ਗਰੜ) ਮੰਤ੍ਰ ਸੋ ਮੁਖ ਮੈਂ (ਲੀਠਾ) ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਾਪ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਕੇ ਲਾਲੇ ਗੋਲੇ ਲਗਿ ਸੰਗਤਿ ਕਰੂਆ ਮੀਠਾ ॥ ੪ ॥ ੯ ॥ ੨੩ ॥ ੬੧ ॥

ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਜੋ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੰਗਤ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗ ਕਰ (ਕਰੂਆ) ਕੌੜਾ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖਦਾਈ ਜੋ ਤਿਨਕਾ ਸ੍ਵਭਾਵ ਥਾ ਸੋ ਮੀਠਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੯ ॥ ੨੩ ॥ ੬੧ ॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਰਥਿ ਸਰੀਰੁ ਹਮ ਬੇਚਿਆ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੈ ਆਗੇ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਵਾਸਤੇ ਹਮ ਨੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਸਰੀਰ ਬੇਚਿਆ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਦਾਤੈ ਨਾਮੁ ਦਿੜਾਇਆ ਮੁਖਿ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਸਭਾਗੇ ॥ ੧ ॥

ਪਰੰਤੂ ਹਮਾਰੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਜੋ ਮੁਖ ਲੇਖੁ ਥੇ ਇਸੀ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰ ਦਾਤ ਕੇ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹੈ ਅਰੁ ਹਮ ਸਭਾਗੇ ਸ੍ਰਿਸਟ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਰਾਮ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਗੇ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਮਈਆ ਰਮਤ ਰਾਮ ਰਾਇ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਗੁਰੂ ਲਿਵ ਲਾਗੇ ॥

ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਗੁਰ ਵਡੇ ਭਾਵ ਸੁਧ ਬ੍ਰਿਤੀ ਹੋਕਰ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਬ ਸੇ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ਜੋ ਤੂੰ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਰਮ ਰਹਾ ਅਰਥਾਤ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸਕੋ (ਰਮਤ) ਜਪਤੇ ਹਾਂ ॥

ਹਉ ਮਨੁ ਤਨੁ ਦੇਵਉ ਕਾਟਿ ਗੁਰੂ ਕਉ ਮੇਰਾ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਭਾਗੇ ॥ ੨ ॥

ਯਾਂਤੇ ਮੈਂ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਕਾਟਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਦੇਵਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਭ੍ਰਮ ਤਥਾ ਭਉ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਸੇ ਭਾਗੇਗਾ॥ ੨ ॥

ਅੰਧਿਆਰੈ ਦੀਪਕ ਆਨਿ ਜਲਾਏ ਗੁਰ ਗਿਆਨਿ ਗੁਰੂ ਲਿਵ ਲਾਗੇ ॥

ਜਬ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਗੁਰੂ) ਪੂਜਣੇ ਜੋਗ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਇਕਾਗਰ ਕਰਕੇ (ਲਾਗੇ) ਤਤਪਰ ਹੂਏ ਤਬ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪਿ ਅੰਧਕਾਰ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਵੈਰਾਗੁ ਅਰੁ ਬਿਬੇਕੁ ਲਿਆਕਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰ ਦੀਏ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਬਿਨਸਿ ਬਿਨਾਸਿਓ ਘਰਿ ਵਸਤੁ ਲਹੀ ਮਨ ਜਾਗੇ ॥ ੩ ॥

ਜਗਤ ਕੇ ਜੋ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਗਿਆਨ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਵਹੁ ਅਗਿਯਾਨ ਅੰਧਕਾਰ ਨਾਸ ਹੂਆ ਤਬ ਆਤਮ ਰੂਪੀ ਵਸਤੂ (ਘਰੁ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਲਹੀ ਔਰ (ਮਨ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਅਗਿਆਨ ਨੀਂਦ ਸੇ ਜਾਗੇ ॥ ੩ ॥

ਸਾਕਤ ਬਧਿਕ ਮਾਇਆ ਧਾਰੀ ਤਿਨ ਜਮ ਜੋਹਨਿ ਲਾਗੇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸਾਕਤ ਬਧਕ ਭਾਵ ਪਾਪੀ ਮਾਯਾਧਾਰੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਵਾ ਜਮ ਬਧਕ ਕੀ ਤਰਾਂ ਜੋਹਨ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ॥

ਉਨ ਸਤਿਗੁਰ ਆਗੇ ਸੀਸੁ ਨ ਬੇਚਿਆ ਓਇ ਆਵਹਿ ਜਾਹਿ ਅਭਾਗੇ ॥ ੪ ॥

ਉਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਆਗੇ ਸੀਸ ਨਹੀਂ ਬੇਚਿਆ ਯਾਂਤੇ ਵਹੁ ਅਭਾਗੇ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਹਮਰਾ ਬਿਨਉ ਸੁਨਹੁ ਪ੍ਰਭ ਠਾਕੁਰ ਹਮ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭੂ ਹਰਿ ਮਾਗੇ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਠਾਕੁਰ ਸਮਰਥੁ ਹਮਾਰਾ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਏਹ ਬਚਨੁ ਸੁਣਿ ਜੋ ਹਮ ਆਪਕੀ ਸਰਣ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੇਵਹੁ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੀ ਲਜ ਪਾਤਿ ਗੁਰੂ ਹੈ ਸਿਰੁ ਬੇਚਿਓ ਸਤਿਗੁਰ ਆਗੇ ॥ ੫ ॥ ੧੦ ॥ ੨੪॥ ੬੨

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੀ ਤੋ ਲਾਜ ਪੁਨਾ ਪਾਤ ਅਰਥਾਤ ਪੰਗਤੀ ਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਆਗੇ ਸੀਸ ਬੇਚਿ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ੫ ॥ ੧੦ ॥ ੨੪ ॥ ੬੨ ॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਮ ਹੰਕਾਰੀ ਅਹੰਕਾਰ ਅਗਿਆਨ ਮਤਿ ਗੁਰਿ ਮਿਲੀਐ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ।

ਹਮ ਪੂਰਬ ਹੰਕਾਰ ਕਰਿ ਹੰਕਾਰੀ ਔਰ ਅਗਿਯਾਨ ਮਤ ਥੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਆਪਾਭਾਵ ਗਵਾ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਗਇਆ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਨਸਟ ਹੋਨੇ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੇ ਯਾਂਤੇ ਗੁਰੂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਕਾ ਰੂਪ ਧੰਨਯਤਾ ਯੋਗ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਰਾਮ ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਮੇਰੈ ਹੀਅਰੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ਰਾਮ ਰਾਇ ਕੀ ਗੁਰਿ ਮਾਰਗੁ ਪੰਥੁ ਬਤਾਇਆ ।

ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੀ ਹੂਈ ਥੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਮਾਰਗ ਸੇ ਹਟਾਇਕਰ ਹਰੀ ਕਾ ਪੰਥ ਬਤਾਇਆ ਹੈ ॥

ਮੇਰਾ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਸਤਿਗੁਰ ਆਗੈ ਜਿਨਿ ਵਿਛੁੜਿਆ ਹਰਿ ਗਲਿ ਲਾਇਆ ॥ ੨ ॥

ਮੇਰਾ ਜੀਉ ਤਥਾ ਸਰੀਰੁ ਸਭੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਸੇ ਵਿਛੁੜਿਆ ਹੂਆ ਜੋ ਮੈਂ ਥਾ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗਲ ਲਗਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਮੇਰੈ ਅੰਤਰਿ ਪੀਤਿ ਲਗੀ ਦੇਖਨ ਕਉ ਗੁਰ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲਿ ਦਿਖਾਇਆ ।

ਸਹਜ ਅਨੰਦੁ ਭਇਆ ਮਨਿ ਮੋਰੈ ਗੁਰ ਆਗੈ ਆਪੁ ਵੇਚਾਇਆ ॥ ੩ ॥

ਜਬ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹਰੀ ਕੇ ਦੇਖਨੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੀ ਅਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਆਪੁ ਵੇਚਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਅਰਪਣ ਕੀਆ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਨਾਲ ਅਰਥਾਤ ਮੇਰੇ ਸੇ ਅਭਿਨ ਦਿਖਾਇਆ ਇਸ ਸੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸੁਭਾਵਿਕ ਅਨੰਦੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ॥ ੩ ॥

ਹਮ ਅਪਰਾਧ ਪਾਪ ਬਹੁ ਕੀਨੇ ਕਰਿ ਦੁਸਟੀ ਚੋਰ ਚੁਰਾਇਆ ।

ਹਮਨੇ (ਅਪਰਾਧ) ਬਿਅਦਬੀ ਅਰੁ ਪਾਪੁ ਬਹੁਤ ਕਰੇ ਅਰੁ (ਦੁਸਟੀ) ਨਿੰਦਾਦਿ ਕਰੀ ਪੁਨਾ ਚੋਰ ਹੋਕਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਚੁਰਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਲੋਭ ਕੀਆ ॥

ਅਬ ਨਾਨਕ ਸਰਣਾਗਤਿ ਆਏ ਹਰਿ ਰਾਖਹੁ ਲਾਜ ਹਰਿ ਭਾਇਆ ।੪।੧੧।੨੫।੬੩॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਅਬ ਆਪਕੀ ਸ਼ਰਣ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ ਹਮਾਰੀ ਲੱਜਯਾ ਰਖੀਏ ॥ ੪ ॥ ੧੧ ॥ ੨੫ ॥ ੬੩॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਗੁਰਮਤਿ ਬਾਜੈ ਸਬਦੁ ਅਨਾਹਦੁ ਗੁਰਮਤਿ ਮਨੂਆ ਗਾਵੈ ।

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਲੇਨੇ ਵਾਲੇ ਹੀ (ਸਬਦੁ ਅਨਾਹਦੁ) ਬ੍ਰਹਮੁ ਜੋ ਏਕ ਰਸ ਹੈ ਉਸਕੋ (ਬਾਜੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਗੁਰਮਤੀਏ ਹੀ (ਮਨੂਆ) ਮਨਨ ਕਰਤ ਹੈਂ ਅਰੁ ਬਾਣੀ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਕਾ ਗਾਵਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ਧਨੁ ਧਨੁ ਗੁਰੂ ਲਿਵ ਲਾਵੈ ॥੧ ॥

ਪਰੰਤੂ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਿਓਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਮੈਂ ਲਿਵ ਕੋ ਲਗਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਧੰਨ ਹੈਂ ਧੰਨ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਵੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਹਰੀ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਮਰਾ ਠਾਕੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਮਨ ਗੁਰ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ।

ਹਮਾਰਾ ਤੋ ਠਾਕੁਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਹੈ ਇਸ ਲੀਏ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਹੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਹਮ ਮਲਿ ਮਲਿ ਧੋਵਹਿ ਪਾਵ ਗੁਰੂ ਕੇ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਨਾਵੈ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਕੋ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਚਰਨ ਹਮ ਮਲਿ ਮਲਿ ਕਰੁ ਧੋਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਹਿਰਦੈ ਗੁਰਮਤਿ ਰਾਮ ਰਸਾਇਣੁ ਜਿਹਵਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ।

ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਰਾਮ ਰਸਾਇਣ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਭਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਭੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹਾਂ ॥

ਮਨ ਰਸਕਿ ਰਸਕਿ ਹਰਿ ਰਸਿ ਅਘਾਨੇ ਫਿਰਿ ਬਹੁਰਿ ਨ ਭੂਖ ਲਗਾਵੈ ॥ ੩ ॥

ਅਰੁ ਹਮਾਰੇ (ਮਨ) ਅੰਤਸਕਰਣ(ਰਸਕਿ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਪੁਨਾ (ਰਸਕਿ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਬ ਬਹੁਰੋਤ੍ਰਿਸਨਾਰੂਪਿ ਭੂਖ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਅਰੁ (ਫਿਰੁ) ਭ੍ਰਮਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ ੩ ॥

ਕੋਈ ਕਰੈ ਉਪਾਵ ਅਨੇਕ ਬਹੁਤੇਰੇ ਬਿਨੁ ਕਿਰਪਾ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਵੈ ॥

ਕੋਈ ਚਾਹੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਉਪਾਵ ਕਰੇ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈ ॥ ੪ ॥ ੧੨ ॥੨੬॥੬੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਜਬ ਹਰੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਤਬ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਗੁਰ ਸਿਖਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕੀਆ ॥ ੪ ॥ ੧੨ ॥ ੨੬ ॥ ੬੪ ॥

ਰਾਗ ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿੰਦੂ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਕਰੰਮਾ। ਮਤਿ ਮਾਤਾ ਮਤਿ ਜੀਉ ਨਾਮੁ ਮੁਖਿ ਰਾਮਾ ॥

ਜਿੰਦੂ ਹੇ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਨਾਮਕੋ ਜਪ ਅਰੁ ਹ ਜੀਵ ਬੁਧੀ ਮਾਂ ਜੋ ਸੁਭ ਸਿਖਜਾ ਧਾਰਨੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਮਤ ਕਰ ਮੁਖੋਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮਾਤਾ ਜਾਨ ॥

ਸੰਤੋਖੁ ਪਿਤਾ ਕਰਿ ਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਅਜਨਮਾ ॥ ਵਡ ਭਾਗੀ ਮਿਲਿ ਰਾਮਾ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਪਿਤਾ ਕਰ ॥ ਪੁਨਾ ਅਜਨਮਾ ਪੁਰਖੁ ਕੋ ਗੁਰੁ ਕਰ ਵਡ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਰਾਮ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਿ ਜਾਹੁ ॥

ਗੁਰੁ ਜੋਗੀ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਿਆ ਰੰਗੁ ਮਾਣੀ ਜੀਉ ॥
ਗੁਰ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਤਾ ਸਦਾ ਨਿਰਬਾਣੀ ਜੀਉ ॥

ਜੋਗੀ ਪੁਰਖ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਸੋ ਜਿਨ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰੰਗ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੋ ਮਾਣੀ ਭੋਗਿਆ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜੋ ਸਦਾ ਹੀ ਨਿਰਬਾਣੀ ਹਰੀ ਮੈਂ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਵਡ ਭਾਗੀ ਮਿਲਿ ਸੁਘੜੁ ਸੁਜਾਣੀ ਜੀਉ ॥ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਭਿੰਨਾ ॥ ੨ ॥

ਔਰ (ਸੁਘੜ) ਚਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਥਾ ਸੁਜਾਣੀ ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੈਂ ਐਸਾ ਗੁਰੂ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਔਰ ਸਰੀਰ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਸਨਿਗਧ ਹੂਆ ਹੈ ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਆਵਹੁ ਸੰਤਹੁ ਮਿਲਿ ਨਾਮੁ ਜਪਾਹਾ ॥ ਵਿਚਿ ਸੰਗਤਿ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਲੈ ਲਾਹਾ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਆਉ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ਔਰ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਸਦਾ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲਈਏ ॥

ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਸੰਤਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਮੁਖਿ ਪਾਹਾ ਜੀਉ ॥ ਮਿਲੁ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਅੜੇ ਧੁਰਿ ਕਰਮਾ ॥ ੩ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੁ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਸੋ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਕਬ ਮਿਲਤੀ ਹੈ? ਉਤਰੁ ॥ ਜੋ ਕਰ ਧੁਰ ਸੇ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕਰਮ ਲਿਖੇ ਹੂਏ ਹੋਵੇਂ ਤੌ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸਾਵਣਿ ਵਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਜਗੁ ਛਾਇਆ ਜੀਉ ॥
ਮਨੁ ਮੋਰੁ ਕੂਹਕਿਅੜਾ ਸਬਦੁ ਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੁਪੀ ਸਾਵਣ ਮੈਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀ ਵਰਖਾ ਕਰੀ ਤਬ ਜਗਤ ਮੈਂ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ) ਮ੍ਰਿਤ ਰਹਤ ਜੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿੰਦੂ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਕਰੰਮਾ । ਮਤਿ ਮਾਤਾ ਮਤਿ ਜੀਉ ਨਾਮੁ ਮੁਖਿ ਰਾਮਾ ॥

ਜਿੰਦੂ ਹੇ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਨਾਮਕੇ ਜਪੁ ਅਰੁ ਹ ਜੀਵ ਬੁਧੀ ਮੇਂ ਜੋ ਸੁਭ ਸਿਖਜਾ ਧਾਰਨੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਮਤ ਕਰ ਮੁਖੋਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮਾਤਾ ਜਾਨ ॥

ਸੰਤੋਖੁ ਪਿਤਾ ਕਰਿ ਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਅਜਨਮਾ ॥ ਵਡ ਭਾਗੀ ਮਿਲਿ ਰਾਮਾ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਪਿਤਾ ਕਰ ॥ ਪੁਨਾ ਅਜਨਮਾ ਪੁਰਖੁ ਕੋ ਗੁਰੁ ਕਰ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਰਾਮ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਿ ਜਾਹੁ ॥

ਗੁਰੁ ਜੋਗੀ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਿਆ ਰੰਗੁ ਮਾਣੀ ਜੀਉ ॥
ਗੁਰ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਤਾ ਸਦਾ ਨਿਰਬਾਣੀ ਜੀਉ ॥

ਜੋਗੀ ਪੁਰਖ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਸੋ ਜਿਨ ਕੋ ਮਿਲ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰੰਗ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੋ ਮਾਣੀ ਭੋਗਿਆ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜੋ ਸਦਾ ਹੀ ਨਿਰਬਾਣੀ ਹਰੀ ਮੈਂ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਵਡ ਭਾਗੀ ਮਿਲਿ ਸੁਘੜੁ ਸੁਜਾਣੀ ਜੀਉ ॥ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਭਿੰਨਾ ॥ ੨ ॥

ਔਰ (ਸੁਘੜ) ਚਤੁਰ ਹੈਂ ਤਥਾ ਸੁਜਾਣੀ ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੈਂ ਐਸਾ ਗੁਰੂ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਔਰ ਸਰੀਰ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਸਨਿਗਧ ਹੂਆ ਹੈ ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਆਵਹੁ ਸੰਤਹੁ ਮਿਲਿ ਨਾਮੁ ਜਪਾਹਾ ॥ ਵਿਚਿ ਸੰਗਤਿ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਲੈ ਲਾਹਾ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਆਉ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ਔਰ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਸਦਾ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲਈਏ ॥

ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਸੰਤਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਮੁਖਿ ਪਾਹਾ ਜੀਉ ॥ ਮਿਲੁ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਅੜੇ ਧੁਰਿ ਕਰਮਾ ॥ ੩ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੁ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਸੋ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਕਬ ਮਿਲਤੀ ਹੈ? ਉਤਰੁ ॥ ਜੇ ਕਰ ਧੁਰ ਸੇ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕਰਮ ਲਿਖ ਹੂਏ ਹੋਵੈਂ ਤੋ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸਾਵਣਿ ਵਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਜਗੁ ਛਾਇਆ ਜੀਉ ॥
ਮਨੁ ਮੋਰੁ ਕੂਹਕਿਅੜਾ ਸਬਦੁ ਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪੀ ਸਾਵਣ ਮੈਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀ ਵਰਖਾ ਕਰੀ ਤਬ ਜਗਤ ਮੈਂ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ) ਮ੍ਰਿਤ ਰਹਤ ਜੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਬਾਣੀ ਮੇ ਵਸੁ ਔਰ ਹੇ ਮੇਰੇ ਗੋਬਿੰਦਾ ਤਨ ਮੈਂ ਵਸ ਵਾ ਹੇ ਹਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਮਨ ਮੇਂ ਵਸੁ।

ਮਨਿ ਚਿੰਦਿਅੜਾ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਵੇਖਿ ਵਿਗਸੁ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਗੋਵਿੰਦਾ) ਭਾਈ ਜੋ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੋ ਵੇਖਕਰ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਿਲਿਆ ਸੋਹਾਗਣੀ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਮਨਿ ਅਨਦਿਨੁ ਅਨਦੁ ਰਹਸੁ ਜੀਉ ॥

(ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ) ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਸੁਹਾਗਣੀਓਂ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨਦਿਨੁ (ਰਹਸੁ) ਗੁਹਜ ਅਨੰਦੁ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦੁ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਪਾਇਅੜਾ ਵਡ ਭਾਗੀਈ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਨਿਤ ਲੈ ਲਾਹਾ ਮਨਿ ਹਸੁ ਜੀਉ॥ ੩ ॥

(ਈਹੇਮੇਰੇ ਗੋਬਿੰਦਾ) ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤੇਪ੍ਰਤੀ ਆਤਮ ਲਾਭ ਕੋ ਲੇਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਬਾਚਸਪਤਿ ਕੋਸ ਮੈ ਈ ਸੰਬੋਧਨ ਮੈ ਲਿਖਾ ਹੈ॥ ੩ ॥

ਹਰਿ ਆਪਿ ਉਪਾਏ ਹਰਿ ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਹਰਿ ਆਪੇ ਕਾਰੈ ਲਾਇਆ ਜੀਉ ॥

ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਵੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਕਾਰੋਂ ਮੈ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਖਾਵਹਿ ਬਖਸ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਇਕਨਾ ਫਕਾ ਪਾਇਆ ਜੀਉ।

ਏਕ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਦਤ ਕੋ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸ ਕੀ ਤੋਟਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਅਰ ਇਕਨਾ ਕੋ (ਫਕਾ) ਫਾਕਾ ਵਾ ਚਾਰ ਚਾਰ ਦਾਣੇ ਘਰ ਘਰ ਸੇ ਮਾਂਗਨੇ ਕਾ ਲਿਖ ਲਿਖ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਪੂਰਬੋਕਤ ਅਰਥਕੋ ਸਪਸਟ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਰਾਜੇ ਤਖਤ ਬਹਹਿ ਨਿਤ ਸੁਖੀਏ ਇਕਿਨਾਂ ਭਿਖ ਮੰਗਾਇਆ ਜੀਉ।

ਏਕ ਰਾਜੇ ਹੋਕਰ ਤਖਤੋਂ ਪਰ ਬੈਠੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਖ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਇਕਨਾ ਸੇ ਭਿਖਯਾ ਮੰਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਇਕੋ ਸਬਦੁ ਵਰਤਦਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਜੀਉ॥੪॥੨॥੨੮॥੬੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਐਸਾ ਨਿਹਚਾ ਹੁਆ ਹੈ ਕੇ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਹੁਕਮ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥ ੪। ੨॥ ੨੮ ॥ ੬੬ ॥

ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮਨ ਮਾਹੀ ਮਨ ਮਾਹੀ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਤਾ ਮਨ ਮਾਹੀ ਜੀਉ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਜੋ ਰੰਗ ਰਤਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੈ ਸੋ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਹੈ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਪੁਨਰੁਕਤੀ ਦੋਸ ਨਹੀਂ ਮਨ ਮਾਹੀ ਸਬਦ ਜਗਜਾਸੂ ਕੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਹੇਤ ਕਈ ਬਾਰ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਨਾਲਿ ਨ ਲਖੀਐ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਅਲਖੁ ਲਖਾਹੀ ਜੀਉ ।

ਹੇਭਾਈ ਹਰੇਕ ਰੰਗੋਂ ਵਾਲ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸਾਥ ਹੈ। ਲਖਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਤਿਸ ਅਲਖ ਕੋ ਲਖਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਿਆ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਸਭ ਦਾਲਦ ਦੁਖ ਲਹਿ ਜਾਈ ਜੀਉ ।

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਬ ਗੁਰ ਕਾ ਲਖਾਯਾ ਹੋਇਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਹੂਆ ਤਬ ਸੰਪੂਰਨ ਦਰਿਦ੍ਰ ਔਰ ਦੁਖ ਲਹਿ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਪਦੁ ਊਤਮੁ ਪਾਇਆ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਵਡਭਾਗੀ ਨਾਮਿ ਸਮਾਹੀ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਉਤਮ ਪਦ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਨੈਣੀ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਨੈਣੀ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਕਿਨੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਡਿਠੜਾ ਨੈਣੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ (ਨੈਣੀ) ਜੋ ਗਯਾਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਸਰੂਪ ਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰਬ ਨੈਣਾਂ ਵਾਲਾ ਵੈਰਾਟ ਰੂਪ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭ ਕਿਨਾ (ਨੈਣੀ) ਸੁਧ ਬੁਧੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਬਹੁਤੁ ਬੈਰਾਗਿਆ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਬਾਝਹੁ ਧਨ ਕੁਮਲੈਣੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਔਰ ਤਨਬਹੁਤ ਹੀ ਵੈਰਾਗ ਭਯਾ ਹੈਪੁਨਾ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੁਰਝਾਰਹੀਹੈ।

ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਇਆ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਜਣੁ ਸੈਣੀ ਜੀਉ ॥

ਜਿਸਕੇ ਵਾਸਤੇ ਯੇਹਿ ਦਸਾ ਭਈ ਥੀ ਸੋ ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂਮੇਰਾ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸਜਣ ਤਥਾ ਸਾਥੀ ਮੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਆਇ ਮਿਲਿਆ ਜਗੁ ਜੀਵਨੁ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਮੈ ਸੁਖਿ ਵਿਹਾਣੀ ਰੈਣੀ ਜੀਉ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਬ ਹਰੀ ਜਗ ਜੀਵਨ ਆਇ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਹਮਾਰੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰ (ਵਿਹਾਣੀ) ਬਤੀਤ ਹੋ ਗਈ ਵਾ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰ ਚਲੀ ਗਈ ਅਤੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੁਖ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਮੈ ਮੇਲਹੁ ਸੰਤ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਜਣੁ ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਭੁਖ ਲਗਾਈਆ ਜੀਉ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਰਾ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਸਜਨ ਮੇਲਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਇਛਾ ਲਗੀ ਹੈ ॥

ਹਉ ਰਹਿ ਨ ਸਕਉ ਬਿਨੁ ਦੇਖੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੈ ਅੰਤਰਿ ਬਿਰਹੁ ਹਰਿ ਲਾਈਆ ਜੀਉ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਦੇਖੇ ਬਿਨਾ ਰਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਈ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਰਾਇਆ ਮੇਰਾ ਸਜਣੁ ਪਿਆਰਾ ਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਜੀਵਾਈਆ ਜੀਉ ॥

ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਜੋ ਸਜਨ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਿਲਾ ਕਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਜੀਵਾਯਾ ਹੈ ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਆਸਾ ਪੂਰੀਆ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਮਨਿ ਵਾਧਾਈਆ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਕੀਆਂ ਆਸਾਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਵਧਾਈਆ) ਸਾਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਵਾਰੀ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਵਾਰੀ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਹਉ ਤੁਧੁ ਵਿਟੜਿਅਹੁ ਸਦ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਗੋਵਿੰਦ ਤੇਰੇ ਊਪਰ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਥਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਪਿਰੰਮ ਕਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਹਰਿ ਪੂੰਜੀ ਰਾਖੁ ਹਮਾਰੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਥਾ ਤਨ ਮੈ ਆਪਕਾ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਹਮਾਰੀ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਰਖੋ ਜੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਵਿਸਟੁ ਮੇਲਿ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਮੇਲੇ ਕਰਿ ਰੈਬਾਰੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਗੋਵਿੰਦ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ (ਵਿਸਟ) ਵਿਚੋਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਕਿਉਂਕਿ ਵਟੁ (ਰੈਬਾਰੀ) ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਰਕੇ ਆਪ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੋਂ ਗੇ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦਇਆ ਕਰਿ ਪਾਇਆ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਜਨ
ਨਾਨਕੁ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੨੯ ॥ ੬੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਮੈਂਨੇ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਦਿਯਾ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਸਰਣ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੨੯ ॥ ੬੭ ॥

ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚੋਜੀ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਚੋਜੀ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਚੋਜੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈ (ਚੋਜੀ) ਕੌਤਕੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਇਆ ਕਰ ਬਿਚਿਤ੍ਰ ਪਰਪੰਚ ਕੋ ਉਤਪਤ ਪਾਲਨਾ ਸੰਘਾਰ ਰੂਪ ਚੋਜ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਕਾਨੁ ਉਪਾਇਦਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਹਰਿ ਆਪੇ ਗੋਪੀ ਖੋਜੀ ਜੀਉ ॥
ਹਰਿ ਆਪੇ ਸਭ ਘਟਿ ਭੋਗਦਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਆਪੇ ਰਸੀਆ ਭੋਗੀ ਜੀਉ ॥

ਆਪਿ ਹੀ ਮੇਰਾ ਗੋਵਿੰਦ (ਕਾਨ) ਕ੍ਰਿਸਨ ਰੂਪਿ ਵਜਕਤੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਭਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪਿ ਹੀ ਹਰੀ (ਗੋਪੀ) ਰਾਧਕਾਂ ਰੂਪਿ ਹੋਕਰ ਮਾਨੁ ਕਰਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਅਰੁ ਕ੍ਰਿਸਨ ਅੰਤਰੁ ਧਯਾਨ ਹੂਏ ਕਾ ਆਪਿ ਹੀ ਮਾਨੁ ਛੋਡਿਕਰ ਰਾਧਕਾਂ ਰੂਪਿ (ਖੋਜੀ) ਖੋਜ ਨਿਕਾਲਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਭਇਆ ਹੈ (ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ) ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਆਪਿ ਹੀ ਅਤੀ ਭੋਗੀ ਹੋ ਕਰਿਕੇ ਆਪਿ ਸਭਿ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਭੋਗ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਸੁਜਾਣੁ ਨ ਭੁਲਈ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜੋਗੀ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋਗ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਵਡਾ ਗਜਾੜ ਗੋਯ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕੋ ਭੂਲਤਾ ਨਹੀਂ ॥

ਆਪੇ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਦਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਹਰਿ ਆਪੇ ਖੇਲੈ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਹੁਤ ਰੰਗੋਂ ਮੈ ਆਪ ਹੀ ਖੇਲਤਾ ਹੈ ॥

ਇਕਨਾ ਭੋਗ ਭੋਗਾਇਦਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਇਕਿ ਨਗਨ ਫਿਰਹਿ ਨੰਗ ਨੰਗੀ ਜੀਉ ॥

ਇਕਨੋਂ ਕੋ ਮੇਰਾ ਗੋਵਿੰਦ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਗ ਭੁਗਾਵਤਾ ਹੈ ਇਕ ਸਰੀਰ ਸੇ ਬਸਤ੍ਰ ਹੀਨ ਨੰਗੀ ਪੈਰੀਂ (ਨੰਗ) ਕੰਗਲੇ ਹੂਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਨਗਨ) ਪਰਬਤੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਮੈ ਪਸੂ ਪੰਛੀ ਹੂਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਆਪੇ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਦਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਹਰਿ ਦਾਨੁ ਦੇਵੈ ਸਭ ਮੰਗੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਆਪ ਹੀ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸਭ ਤਿਸਤੇ (ਮੰਗੀ)ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ।

ਭਗਤਾ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਹੈ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਕਥਾ ਮੰਗਹਿ ਹਰਿ ਚੰਗੀ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਤੋ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ਯਾਤੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਵਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਹਰੀ ਕੀ ਉਤਮਕਥਾਮਾਂਗਤੇਹੈਂ।੨

ਹਰਿ ਆਪੇ ਭਗਤਿ ਕਰਾਇਦਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਭਗਤਾ ਲੋਚ ਮਨਿ ਪੂਰੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਭਗਤੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਇਛਾ ਪੂਰੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਜਲਿ ਥਲਿ ਵਰਤਦਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਨਹੀ ਦੂਰੀ ਜੀਉ ॥

ਹੈ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਆਪ ਹੀ ਜਲੋਂ ਤਥਾ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾਹੈ ਔਰ ਸਰਬਤ੍ਰ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾਹੈ ਦੂਰਨਹੀਂਹੈ।

ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਆਪਿ ਹੈ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਹਰਿ ਆਪਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੀ ਜੀਉ ॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ (ਅੰਤਰਿ) ਪਿੰਡ ਮੈ ਔਰ (ਬਾਹਰਿ) ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈ ਆਪ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਭਰਪੂਰੀ ਅਰਥਾਤ ਲਬਾ ਲਬ ਹੋਕਰ ਏਕ ਰਸ ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਸਾਰਿਆ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਵੇਖੈ ਆਪਿ ਹਦੂਰੀ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਰਾਮ ਨੇ ਅਪਣਾ ਆਪ ਰੂਪ ਪਸਾਰਿਆ ਅਰਥਾਤ ਰਚਿਆ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ (ਹਦੂਰੀ) ਜੋ ਸਭ ਕੇ ਪ੍ਰਤਖ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਵਾਜਾ ਪਉਣੁ ਹੈ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਆਪਿ ਵਜਾਏ ਤਿਉ ਵਾਜੈ ਜੀਉ ॥

(ਹਰਿ) ਸਰਬ ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ (ਪੌਣ) ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਕਾ ਵਾਜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਵਿਵਹਾਰ ਸਿਧੀ ਕਾ ਹੇਤੁ ਪ੍ਰਾਣ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਆਪ ਵਜਾਵੇ ਤੈਸੇ ਵਾਜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪ੍ਰਾਣ ਜੜ ਹੈ ਚੇਤਨ ਕੇ ਆਸਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੀ ਚੇਸਟਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਗਾਜੈ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਅੰਤਰ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਸਬਦੀਓਂ ਕੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ (ਗਾਜੇ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸਰਣਿ ਪਵਾਇਦਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਭਗਤ ਜਨਾ ਰਾਖੁ ਲਾਜੈ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਆਪੇ ਹੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪਵਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਲਜਜਾ ਰਖਤਾ ਹੈ ।

ਵਡਭਾਗੀ ਮਿਲੁ ਸੰਗਤੀ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਸਿਧਿ ਕਾਜੈ ਜੀਉ ॥੪॥੪॥੩੦॥੬੮॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਵਡੇ ਕਾਰੋਂ ਕਰ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ । ਜਿਸ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇ ਔਰ ਸਰਬਕਾਰਜ ਸਿਧ ਹੋਵੈ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੩੦॥੬੮॥

ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮੈ ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਹਰਿ ਬਿਰਹੁ ਲਗਾਈ ਜੀਉ ॥ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਤੁ ਮਿਲੈ ਸੁਖੁ ਪਾਈ ਜੀਉ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ। ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੇਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲੇ ਤਉ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵਾਂ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਦੇਖਿ ਜੀਵਾ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ਜੀਉ ॥ ਮੇਰਾ ਨਾਮੁ ਸਖਾ ਹਰਿ ਭਾਈ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਸਖਾ ਔਰ ਭਾਈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ ਸੰਤ ਜੀਉ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੇਰੇ ਜੀਉ ॥
ਜਪਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜੀਉ ਭਾਗ ਵਡੇਰੇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਜੀ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਗੁਣ ਗਾਇਨਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮਕੋਜਪਿਆ ਹੈਤਿਨਕੇ ਵਡੇ ਭਾਗਹੈਂ।

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਨ ਹਰਿ ਮੇਰੇ ਜੀਉ ॥ ਫਿਰਿ ਬਹੁੜਿ ਨ ਭਵਜਲ ਫੇਰੇ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਹਰੀ ਹੀ ਮੇਰਾ ਜੀਉ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਾਗਵਨ ਨਹੀਂ ਹੋਗਾ ॥ ੨ ॥

ਕਿਉ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਵੇਖਾ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਚਾਉ ਜੀਉ ॥
ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਸੰਤ ਜੀਉ ਮਨਿ ਲਗਾ ਭਾਉ ਜੀਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਮੇਂ ਹਰੀ ਕੋ ਦੇਖਨੇ ਕਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੈ ਕੈਸੇ ਦੇਖਾਂ ਹੇ ਸੰਤ ਜੀ ਆਪ ਮੇਲਹੁ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਰਾਉ ਜੀਉ ॥ ਵਡਭਾਗੀ ਜਪਿ ਨਾਉ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਰਾਇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਤਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨਿ ਤਨਿ ਵਡੜੀ ਗੋਵਿੰਦ ਪ੍ਰਭ ਆਸਾ ਜੀਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੇਰੇ ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੈਂ ਗੋਵਿੰਦ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਵਡੀ ਆਸਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਸੰਤ ਜੀਉ ਗੋਵਿੰਦ ਪ੍ਰਭ ਪਾਸਾ ਜੀਉ। ਸਤਿਗੁਰ ਮਤਿ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਪਰਗਾਸਾ ਜੀਉ।

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ(ਮਤ)ਸਿਖਯਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮਕਾ ਸਦਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕਰਕੇ ਸਾਂਤਿਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਬ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਭੂਕੇਸਾਥਮੇਲਿਆ।

ਜਨ ਨਾਨਕ ਪੂਰਿਅੜੀ ਮਨਿ ਆਸਾ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ੩੧ ॥ ੬੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸੰਪੂਰਨ ਮਨ ਕੀਆਂ ਇਛਾਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ੩੧ ॥ ੬੯ ॥

ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਮੇਰਾ ਬਿਰਹੀ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਤਾ ਜੀਵਾ
ਜੀਉ ॥ ਮਨੁ ਅੰਦਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਲੀਵਾ ਜੀਉ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨ ਬਿਰਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜੇ ਨਾਮ ਮਿਲੈ ਤੌ ਜੀਵਾਂਗਾ ਜੋ ਮਨਕੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮੈਂ ਗੁਰ ਸਿਖਯਾ ਲੇਕਰ ਸੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਵਾਂਗਾ॥

ਮਨੁ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਤੜਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਸਦਾ ਪੀਵਾ ਜੀਉ ਹਰਿ ਪਾਇਅੜਾ ਮਨਿ ਜੀਵਾ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਜਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਮਸਤ ਹੁਆ ਤਬ ਹਰੀ ਰਸ ਸਦਾ ਹੀ ਪੀਵਾਗਾ। ਜਬ ਇਸ ਪੂਰਬ ਕਹੀ ਰੀਤੀ ਸੇ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਤਬ ਸਦੀਵ ਕਾਲ (ਜੀਵਾ)ਅਮਰ ਹੋਵਾਂਗਾ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹਰਿ ਬਾਣੁ ਜੀਉ ॥ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮਿਤ੍ਰੁ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣੁ ਜੀਉ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨਿ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀਬਾਣ ਲਗਾਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਜੋ ਸੁਜਾਣ ਪੁਰਖ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮਾਰਾ ਪਯਾਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ।

ਗੁਰ ਮੇਲੇ ਸੰਤ ਹਰਿ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਣੁ ਜੀਉ ॥ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੁ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਚਤਰ ਔਰ ਗਿਯਾਤ ਗੰਯ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਉਪਰ ਸੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ੨॥

ਹਉ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਹਰਿ ਮੀਤੁ ਦਸਾਈ ਜੀਉ ॥
ਹਰਿ ਦਸਹੁ ਸੰਤਹੁ ਜੀ ਹਰਿ ਖੋਜੁ ਪਵਾਈ ਜੀਉ ॥

ਮੈਂ ਹਰੀ ਜੋ ਸਜਣ ਮਨ ਕਾ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਮੀਤ ਤਨ ਕਾ ਹੌ ਤਿਸਕੋ (ਦਸਾਈ) ਪੂਛਤਾ ਹਾਂ ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤਹੁ ਜੀ ਮੈਂ (ਖੋਜ ਪਵਾਈ) ਤਲਾਸ ਕਰਤਾ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਬਤਾਓ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੁਠੜਾ ਦਸੇ ਹਰਿ ਪਾਈ ਜੀਉ ॥ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਈ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੂਆ ਹੂਆ ਜਬ ਦਸੇ ਤਬ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜਬ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਤਬ ਕਿਆ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਉਤਰ ॥ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਪਰਤਾਪ ਸੇ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਮਿਲਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਮੈ ਵੇਦਨ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹਰਿ ਬਿਰਹੁ ਲਗਾਈ ਜੀਉ ॥ ਗੁਰ ਸਰਧਾ ਪੂਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਮੁਖੁ ਪਾਈ ਜੀਉ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਬਿਰਹੁ ਵਿਛੋੜੇ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ (ਵੇਦਨ) ਪੀੜਾ ਲਗਾਈ ਹੈ। ਹੇ ਗਰੋ ਮੇਰੀ ਸਰਧਾ ਪੂਰਨਕਰੋ ਜੋ ਗੁਰ ਕਹੇਂ ਤੇਰੀ ਕਿਆ ਸਰਧਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪਾਵਾਂ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰਾਂ ॥

ਹਰਿ ਹੋਹੁ ਦਇਆਲੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ਜੀਉ ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਈ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥ ੨੦ ॥ ੧੮ ॥ ੩੨ ॥ ੭੦ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੋ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜੀਅ ਮੈਂ ਧਿਆਵਾਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਦਾਸ ਤਿਸ ਧਿਆਨ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਂਗੇ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥ ੨੦॥ ੧੮।੩੨॥ ੭੦॥

ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਚਉਪਦੇ ॥ ੧ ਓਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਮੇ ਸਿਖ ਕੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਿਖਾਇ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਤਰੁ ਕਹੇਂਗੇ ॥

ਕਿਨ ਬਿਧਿ ਕੁਸਲੁ ਹੋਤ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥ ਕਿਉ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਰਾਮੁ ਸਹਾਈ ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਗੁਰੋ ਏਹ ਬਾਤ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪੂਛਣੀ (ਭਾਈ)ਅਛੀ ਲਗੀ ਹੈ। ਕਿ ਜੀਵ ਕੋ (ਕੁਸਲ) ਸੁਖ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਪ੍ਰਸਨ ਹਰੀ ਰਾਮ ਸਹਾਈ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਈਏ? ਉਤ੍ਰ ॥

ਕੁਸਲੁ ਨ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੇਰੀ ਸਭ ਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗ੍ਰਹਸਤ ਮੇਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਮਾਇਆ ਮੇਰੀ ਹੋ ਯਾਂਤੇ ਦੁਖੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥

ਊਚੇ ਮੰਦਰ ਸੁੰਦਰ ਛਾਇਆ ॥

ਊਚੇ ਮੰਦਰੋਂ ਮੈਂ ਤਥਾ ਬਾਗੋਂ ਕੀ ਸੁੰਦਰ ਛਾਇਆ ਮੈਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੈਇਨ ਸਰਬ ਕੇ ਸਾਥ ਨਕਾਰ ਕੋ ਲਗਾ ਲੈਣਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਝੂਠੇ ਲਾਲਚਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥ ੧ ॥

ਇਨ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਲਾਲਚ ਸੇ ਜਨਮ ਕੋ ਗਵਾ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਦੇਖਿ ਵਿਗਾਸਾ ॥ ਲਸਕਰ ਜੋੜੇ ਨੇਬ ਖਵਾਸਾ ॥

ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਦੇਖ ਕਰ ਜੋ ਅਨੰਦ ਹੋਣਾਂ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਲਸਕਰ ਅਕਠੇ ਕੀਏ (ਨੇਬ)ਚੋਬਦਾਰ (ਖਵਾਸਾ) ਨਫਰ ਚੋਰੀ ਦਾਰ ਆਦਿਕ ॥

ਗਲਿ ਜੇਵੜੀ ਹਉਮੈ ਕੇ ਫਾਸਾ ॥ ੨ ॥

ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਹਉਮੈ ਕੇ ਫਾਂਸਾ ਮੈਂ ਫਸਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਗਲੇ ਮੈਂ ਮੋਹੁ ਰੂਪੀ ਜੇਵੜੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਰਾਜ ਕਮਾਵੈ ਦਹਦਿਸ ਸਾਰੀ ॥

ਔਰ ਦਸੋਂਦਿਸਾ ਕੀ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਰਾਜ ਕਮਾਵੇ ॥

ਮਾਣੈ ਰੰਗੁ ਭੋਗੁ ਬਹੁ ਨਾਰੀ ॥ ਜਿਉ ਨਰਪਤਿ ਸੁਪਨੈ ਭੇਖਾਰੀ ॥ ੩ ॥

ਪੁਨਾ ਬਹੁਤ ਇਸਤ੍ਰੀਆ ਕੋ ਭੋਗ ਕਰ ਅਨੰਦ ਮਾਣਤਾ ਹੈ ॥ ਏਹੁ ਤੋ ਐਸੇ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਭਿਖਾਰੀ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਰਾਜਾ ਹੋ ਜਾਵੈ ਵਹੁ ਸੁਪਨ ਰਾਜ ਕਾ ਸੁਖ ਮ ਨ ਲੇਵੇ ਜਬ ਜਾਗੇ ਤਬ ਵਹੀ ਦੀਨਤਾ ਕੇ ਧਾਰਨੇਹਾਰਾ ਹੈ ਤਾਤੋ ਇਨਮੈਂ ਭੀ ਕੁਸਲਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਏਕੁ ਕੁਸਲੁ ਮੋਕਉ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਤਾਇਆ ॥

ਹਰਿ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੁ ਹਰਿ ਕਿਆ ਭਗਤਾ ਭਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕੁ ਕੁਸਲ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬਤਾਇਆ ਹੈ ॥ ਜੋ ਕਿਛ ਹਰੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਭਾਣਾ ਮਾਨਣਾ ਇਉ ਤੋ ਸੁਖੁ ਹੋਤਾ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਸਮਾਇਆ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਮਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਇਨਿ ਬਿਧਿ ਕੁਸਲ ਹੋਤ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੁਸਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਰਹਣਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਉ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਰਾਮ ਸਹਾਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਹਉਮੈ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਣਾ ਇਉ ਹਰੀ ਰਾਮ ਸਹਾਈ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਪਨਾ ਅਨੰਭਵ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਿਉ ਭ੍ਰਮੀਐ ਭ੍ਰਮੁ ਕਿਸਕਾ ਹੋਈ ॥ ਜਾ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਰਵਿਆ ਸੋਈ ॥

ਫਿਰ ਕਿਉ ਭ੍ਰਮੀਐ ਔਰ ਕਿਸ ਵਸਤੂ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ਜਲ ਥਲ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਸੋਈ ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਬਰੇ ਮਨਮੁਖ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਜਾਣਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਤੋ ਬਚ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸਤਜ ਜਾਣ ਕਰ ਆਪਣੀ ਪਤ ਖੋਈ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸੁ ਰਾਖੈ ਆਪਿ ਰਾਮੁ ਦਇਆਰਾ ॥ ਤਿਸ ਨਹੀ ਦੂਜਾ ਕੋ ਪਹੁਚਨ ਹਾਰਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਜੋ ਦਿਯਾਲੂ ਹੈ ਜਿਸ ਕੀ ਆਪ ਰਖਜਾ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਪਹੁਚਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਸ ਕੀ ਬਰਾਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ॥

ਸਭ ਮਹਿ ਵਰਤੈ ਏਕੁ ਅਨੰਤਾ ॥ ਤਾ ਤੂੰ ਸੁਖਿ ਸੋਉ ਹੋਇ ਅਚਿੰਤਾ ॥

ਏਕ ਜੋ ਅਨੰਤਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ਜੋ ਤੂੰ ਉਸ ਕੋ ਜਾਣੇ ਤਉ ਸੁਖ ਸੰਯੁਕਤ ਔ ਅਚਿੰਤ ਹੋ ਰਹੁ॥

ਓਹੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣੈ ਜੋ ਵਰਤੰਤਾ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਵਹੁ ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ ਮੁਏ ਜਿਨ ਦੂਜੀ ਪਿਆਸਾ ॥

ਜਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਦੂਜੀ ਪਿਆਸਾ ਹੈ ਸੋ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਮੁਏ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਹੁ ਜੋਨੀ ਭਵਹਿ ਧੁਰਿ ਕਿਰਤਿ ਲਿਖਿਆਸਾ ॥ ਜੈਸਾ ਬੀਜਹਿ ਤੈਸਾ ਖਾਸਾ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਧੁਰ ਕੇ ਕਰਤਤ੍ਰ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸਾ ਬੀਜਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੈਸਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਫਲ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਦੇਖਿ ਦਰਸੁ ਮਨਿ ਭਇਆ ਵਿਗਾਸਾ ॥

ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਦਰਸਨ ਦੇਖਣੇ ਸੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਵਿਗਾਸਾ) ਅਨੰਦ ਭਇਆ ਹੈ ॥

ਸਭੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਗਾਸਾ ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੀ ਹਰਿ ਪੂਰਨ ਆਸਾ ॥ ੪॥ ੨॥ ੭੧ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਸਰਬਤ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ਹੀ ਆਇਆ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਕਰ ਜਨੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋਗਈ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੭੧ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਚੌਰਾਸੀ ਕੇ ਦੁਖ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੂਏ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੀ ਦੁਰਲਭਤਾ ਦੇਖਾ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਜਨਮ ਭਏ ਕੀਟ ਪਤੰਗਾ ॥

ਕਈ ਜਨਮ ਕੀੜੇ ਪੁਨਾ ਪਤੰਗ ਜੋ ਦੀਪਕ ਪਰ ਆਨ ਕਰ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਜਨਮ ਗਜ ਮੀਨ ਕੁਰੰਗਾ ॥ ਕਈ ਜਨਮ ਪੰਖੀ ਸਰਪ ਹੋਇਓ ॥

ਔਰ ਕਈ ਜਨਮ ਹਸਤੀ ਤਥਾ ਮਛ (ਕੁਰੰਗਾ)ਮਿਰਗ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਈ ਜਨਮ ਪੰਖੀ,ਤਥਾ ਸਰਪ ਹੋਏ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਜਨਮੁ ਹੈਵਰ ਬ੍ਰਿਖ ਜੋਇਓ ॥

ਕਈ ਜਨਮ ਘੋੜੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਔਰ ਜੀਵ ਨੇ ਬ੍ਰਿਛ ਰੂਪ ਜਨਮ (ਜੋਇਓ) ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹਲ ਔਰ ਕੂੰਏ ਆਦਕੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਖ (ਬੈਲ)ਕਰਕੇ(ਜੋਇਓ) ਜੋੜਿਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਿਲ ਜਗਦੀਸ ਮਿਲਨ ਕੀ ਬਰੀਆ ॥ ਚਿਰੰਕਾਰ ਇਹ ਦੇਹ ਸੰਜਰੀਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਗਦੀਸ ਕੋ ਮਿਲੁ ਏਹੁ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਮਿਲਨ ਕਾ ਸਮਾ ਹੈ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਚਿਰੰਕਾਲ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੋਂ ਕੋ ਏਹੁ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੈ ॥

ਕਈ ਜਨਮ ਸੈਲ ਗਿਰ ਕਰਿਆ ॥

ਕਈ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ (ਸੈਲ) ਖੁਸਕ ਪ੍ਰਬਤ (ਗਿਰ) ਸਰਜੀਤ ਪਰਬਤ ਜਲ ਝਰਨੇ ਸੰਜੁਗਤ ਵਾ ਪਰਬਤੋਂ ਕੀ ਸ਼ਿਲਾ ਕੀਆ ਇਨਕੀ ਭੀ ਜੂਨ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਈ ਜਨਮ ਗਰਭ ਹਿਰਿ ਖਰਿਆ ॥

ਕਈ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਗਰਭ ਮੈ ਹਿਰ ਗਿਆ ਔਰ ਖਰਗਿਆ ਹੈ ॥ ਛੇ ਵਾ ਸਾਤ ਮਹੀਨੇ ਕਾ ਹੋਕਰ ਨਿਕਸ ਜਾਨਾ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਹਿਰਨਾ ਹੈ। ਦੋ ਵਾ ਤੀਨ ਮਹੀਨੇ ਕਾ ਜਲ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਗਰਭ ਨੇ ਜਾਤੇ ਤਹਣਾ ਏਹ ਖਰਨਾ ਹੈ ॥

ਕਈ ਜਨਮ ਸਾਖ ਕਰਿ ਉਪਾਇਆ ॥ ਲਖ ਚੌਰਾਸੀਹ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮਾਇਆ ॥ ੨ ॥

ਕਈ ਜਨਮ ਖੇਤੀ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਉਪਾਇਆ ਇਸ ਰੀਤੀ ਕਰ ਚਉਰਾਸੀ ਲਖ ਜੂਨ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਭਇਓ ਜਨਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ॥ ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਭਜੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਰਮਤਿ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਮਿਲਾ ਹੈ ਵਾ ਜਨਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ ॥ ਤਾਂਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਔਰ ਗੁਰੋਂਕੀ ਸਿਖਜਾ ਲੇਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪੁ ॥

ਤਿਆਗਿ ਮਾਨੁ ਝੂਠ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥ ਜੀਵਤ ਮਰਹਿ ਦਰਗਹਿ ਪਰਵਾਨੁ ॥ ੩ ॥

ਪੁਨਾ ਮਾਨ ਅਭਿਮਾਨ ਝੂਠ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਹੁ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇਗਾ ਤੌ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀਕਰੇ।੩।

ਜੋ ਕਿਛੁ ਹੋਆ ਸੁ ਤੁਝ ਤੇ ਹੋਗੁ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਜੋ ਕਿਛੁ ਪੂਰਬ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਆਗੇ ਹੋਣਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤੇਰੇ ਸੇ ਹੋਵੇਗਾ ॥

ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਕਰਣੈ ਜੋਗੁ ॥ ਤਾ ਮਿਲੀਐ ਜਾ ਲੈਹਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਕਰਣੇ ਜੋਗੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਬ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ ਜਬ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇਆਪਣੇਸਾਥ ਮਿਲਾ ਲੇਵੋ।

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੭੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਜੀਵ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੁ॥੪॥੩॥੭੨॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਰਮ ਭੂਮਿ ਮਹਿ ਬੋਅਹੁ ਨਾਮੁ ॥ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਤੁਮਾਰਾ ਕਾਮੁ ॥

ਕਰਮ ਭੂਮੀ ਭਾਰਤ ਖੰਡ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਮੈਂ ਨਾਮ ਬੀਜੋ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਾਮ ਜਪੋ ਤੁਮਾਰਾ ਸੰਕਲਪ ਪੂਰਨ ਹੋਜਾਵੇਗਾ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਫਲ ਪਾਵਹਿ ਮਿਟੈ ਜਮ ਤ੍ਰਾਸ ॥ ਨਿਤ ਗਾਵਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਜਾਸੁ ॥੧॥

ਤਬ ਉਤਮ ਫਲ ਸੁਖ ਪਾਵੇਗਾ ਪੁਨਾ ਜਮਕਾ ਭੈ ਮਿਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਬ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂਕਾ ਜਸੁ ਗਾਯਨ ਕਰੇਗਾ ॥੧

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅੰਤਰਿ ਉਰਿਧਾਰਿ ॥ ਸੀਘਰ ਕਾਰਜ ਲੇਹੁ ਸਵਾਰਿ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰ ਕਰ ਅਪਨਾ ਕਾਰਜ(ਸੀਘਰ)ਛੇਤੀ ਸਵਾਰ ਲੈ ॥

ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੁ ਸਿਉ ਹੋਹੁ ਸਾਵਧਾਨੁ ॥ ਤਾ ਤੂੰ ਦਰਗਹ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੁ ॥

ਔਰਅਪਨੇ ਸੁਆਮੀ ਸਾਥ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਹੁ ਤਾਂ ਤੂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਆਦਰ ਪਾਵੇਂਗਾ ॥

ਉਕਤਿ ਸਿਆਣਪ ਸਗਲੀ ਤਿਆਗੁ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗੁ ॥ ੨ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਉਕਤਿ)ਕਥਨੀ ਔਰ ਚਤੁਰਾਈ ਸਭ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗ ਰਹੁ ॥੨॥

ਸਰਬ ਜੀਅ ਹਹਿ ਜਾਕੇ ਹਾਥਿ ॥ ਕਦੇ ਨ ਵਿਛੁੜੈ ਸਭ ਕੈ ਸਾਥਿ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵ ਜਿਸਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਭ ਕੇ ਸਾਥ ਤੇ ਕਭੀ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ।

ਉਪਾਵ ਛੋਡਿ ਗਹੁ ਤਿਸਕੀ ਓਟ ॥ ਨਿਮਖ ਮਾਹਿ ਹੋਵੈ ਤੇਰੀ ਛੋਟਿ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਸਭ ਉਪਾਵ ਛੋੜਕੇ ਤਿਸਕੀ ਸਰਣ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ਨਿਮਖ ਭਾਵ ਸੀਘਰ ਹੀ ਤੇਰੀ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੋਟ ਹੋਵੇਗੀ ॥ ੩ ॥

ਸਦਾ ਨਿਕਟਿ ਕਰਿ ਤਿਸਨੋ ਜਾਣੁ ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਆਗਿਆ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮਾਨੁ ॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਸਦਾ ਨਿਕਟ ਕਰਕੇ ਜਾਣ ਔਰ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਸਤ ਕਰਕੇ ਮਾਨ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਮਿਟਾਵਹੁ ਆਪੁ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਾਨਕ ਜਪਿ ਜਾਪੁ ॥੪॥੪॥੭੩॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਿਟਾ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪ ॥ ੪॥੪॥੭੩॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨ ਸਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਕਟੀ ਜਮ ਫਾਸੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਸਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂਕਰ ਜਮਕੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟੀ ਜਾਤੀ ਹੈ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨੁ ਜੀਅ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਰਚੈ ਰਾਮ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥ ੧ ॥

ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਹੀ ਬਚਨ ਜੀਵਕੇ ਸੰਗ ਰਹਤਾਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂਕੇ ਬਚਨਸੇ ਹੀ ਰਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮਮੈਂ ਰਚਿਤਾਹੈ।੧।

ਜੋ ਗੁਰ ਦੀਆ ਸੁ ਮਨਕੈ ਕਾਮਿ ॥ ਸੰਤ ਕਾ ਕੀਆ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮਾਨਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮਨ ਕੇ ਕਾਮ ਆਵੇਗਾ। ਔਰ ਜੋ ਮਹਾਤਮਾ ਕਾ ਹੁਕਮ ਕਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਅਦ੍ਵੈਤ ਨਿਸਚਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸਤਿ ਕਰ ਮਾਨੋ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨੁ ਅਟਲ ਅਛੇਦ ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਕਟੇ ਭ੍ਰਮ ਭੇਦ ॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਅਟਲ ਤਥਾ ਅਛੇਦ ਭਾਵ ਸਤ ਹੈ।ਔਰ ਗੁਰੋਂਕਾ ਬਚਨ ਭ੍ਰਮ ਤਥਾ ਭੇਦ ਕੋ ਕਾਟ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਰੂਪ ਤੋ ਪਹਲੇ ਕਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਭੇਦ ੬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੈ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ੧ ॥ ਈਸ੍ਵਰ ਜੀਵ ਕਾ ੨ ॥ ਮਾਇਆ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ੩ ।ਪ੍ਰਸਪਰਜੀਵੋਂਕਾ ੪ । ਜੜ੍ਹ ਚੇਤਨ ਕਾ ੫। ਪ੍ਰਸਪ੍ਰ ਜੋੜੋਂਕਾ ੬॥ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਸਭਭੇਦ ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਨਵਿਰਤੀ ਗੁਰ ਵਾਕ ਸੇ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨ ਕਤਹੁ ਨ ਜਾਇ ॥ ਗੁਰਕੈ ਬਚਨਿ ਹਰਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨ ਕਬੀ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹੀ ਹਰੀ ਕੇਗੁਨ ਗਾਯਨ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨੁ ਜੀਅਕੈ ਸਾਥ ॥ ਗੁਰਕਾ ਬਚਨੁ ਅਨਾਥ ਕੋ ਨਾਥ ।

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਜੀਵ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈ॥ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਨਰਕਿ ਨ ਪਵੈ ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਰਸਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰਵੈ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਜੀਵ ਨਰਕ ਮੈ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਪੁਨਾ ਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨ ਸੇ ਰਸਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨੁ ਪ੍ਰਗਟੁ ਸੰਸਾਰਿ ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਨ ਆਵੈ ਹਾਰਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਮਾਨਨੇ ਸੇ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਜਿਸੁ ਜਨ ਹੋਏ ਆਪਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਸਦਾ ਦਇਆਲ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ੭੪ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਪਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪਿ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਦਾ ਦਿਆਲ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ੭੪ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨ ਕੀਤਾ ਮਾਟੀ ਤੇ ਰਤਨੁ ॥ ਗਰਭਿ ਮਹਿ ਰਾਖਿਆ ਜਿਨ ਕਰਿ ਜਤਨੁ ॥

ਜਿਸ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ (ਮਾਟੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਆਦਿ ਪੰਚ ਤਤ ਸੇ(ਰਤਨ) ਅਮੋਲਕ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਰਚਾਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਜਿਸਨੇ ਮਾਤ ਗਰਭ ਮੈਂ ਬਡੇ ਜਤਨ ਸੇ ਰਖਯਾ ਕਰੀ ਹੈ ॥

ਜਿਨਿ ਦੀਨੀ ਸੋਭਾ ਵਡਿਆਈ ॥ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਕਉ ਆਠਿ ਪਹਰਿ ਧਿਆਈ ॥੧॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ (ਸੋਭਾ) ਉਸਤਤੀ ਤਥਾ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਦਈ ਹੈ ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਆਠ ਪਹਰ ਧਿਆਵਨਾ ਕਰ ॥ ੧ ॥

ਰਮਈਆ ਰੇਨੁ ਸਾਧ ਜਨ ਪਾਵਉ ॥ ਗੁਰ ਮਿਲੁ ਅਪੁਨਾ ਖਸਮੁ ਧਿਆਵਉ ॥ ੧ ॥ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਰਮਈਆ) ਬਿਆਪਕ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੇਂ ਜਿਨਕਾ ਨਿਹਚਾ ਹੈ ਤਿਨ ਸਾਧੂ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ (ਰੇਨ) ਧੂੜੀ ਪਾਵੋ ਔਰ ਤਿਨ ਸੰਤ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮਾਲਕ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੋ ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਤਾ ਮੂੜ ਤੇ ਬਕਤਾ ॥ ਜਿਨਿ ਕੀਤਾ ਬੇ ਸੁਰਤ ਤੇ ਸੁਰਤਾ ॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਮੂਰਖ ਸੇ ਬਕਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪੰਡਤ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਜਿਸਨੇ ਅਗਯਾਨ ਤੇ ਸੇ ਗਿਆਨੁ ਰੇਜ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਵੈ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਮਨ ਤੇ ਬਿਸਰਤ ਨਾਹੀ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਜਿਸਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਨੌ ਨਿਧੀਆਂ ਪਾਈਤੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਸੇ ਬਿਸਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਜਿਨਿ ਦੀਆ ਨਿਥਾਵੇ ਕਉ ਥਾਨੁ ॥ ਜਿਨਿ ਦੀਆ ਨਿਮਾਨੇ ਕਉ ਮਾਨੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਨਿਥਾਵੇਂ ਜੀਵ ਕੋ ਅਸਥਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਜਿਸਨੇ ਨਮਾਨੇ ਕੋ ਮਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਨੀ ਸਭ ਪੂਰਨ ਆਸਾ ॥ ਸਿਮਰਉ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਾ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਆਸਾ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਪੂਰੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਔਰ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਸਿਮਰੋ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮਾਇਆ ਸਿਲਕ ਕਾਟੀ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬਿਖੁ ਖਾਟੀ ॥

ਜਿਸ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮਹਾਤਮਾਂ ਨੇ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟੀ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਰੁ ਬਿਖ (ਖਾਟੀ) ਮਿਲੀ ਹੁਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਓਹ ਦੁਖ ਸੁਖ ਮੇ ਸਮ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ *॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਇਸ ਤੇ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ॥ ਰਾਖਨਹਾਰੇ ਕਉ ਸਲਾਹੀ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥ ੭੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਬਲ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਇਸ ਜੀਵ ਸੇ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ॥ ਯਾਂਤੇ ਰਾਖਨ ਹਾਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਹੀ ਸਲਾਹੋ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥ ੭੫ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣਿ ਨਾਹੀ ਭਉ ਸੋਗੁ ॥ ਉਸ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕਛੁ ਨ ਹੋਗੁ ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਲੈਣੇ ਸੇ ਭੈ ਅਰ ਸੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ॥ ਔਰ ਉਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਤਜੀ ਸਿਆਣਪ ਬਲ ਬੁਧਿ ਬਿਕਾਰ ॥ ਦਾਸ ਅਪਨੇ ਕੀ ਰਾਖਨ ਹਾਰ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸਨੇ ਬਲ ਤਥਾ ਬੁਧੀ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ॥ ਪੁਨਾ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਪੰਗਤੀ ਤਜੀ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੀ ਪਤਿ ਰਖਣੇ ਵਾਲਾ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰੰਗਿ ॥ ਘਰਿ ਬਾਹਰਿ ਤੇਰੈ ਸਦ ਸੰਗਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਘਰ ਬਾਹਰ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੈ ਤਿਸ ਰਮਣ ਸੀਲ ਰਾਮ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਜਪੁ ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਟੇਕ ਮਨੈ ਮਹਿ ਰਾਖੁ ॥ ਗੁਰ ਕਾਸਬਦੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਚਾਖੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰ ਕੀ ਟੇਕ ਭੈ ਭੀ ਮਨ ਮੈਂ ਰਾਖੁ ॥ ਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਲਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਚਖੁ ॥

ਅਵਰਿ ਜਤਨ ਕਹਹੁ ਕਉਨ ਕਾਜ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਰਾਖੈ ਆਪਿ ਲਾਜ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਔਰ ਜਤਨ ਕਹੋ ਕਿਸ ਕਾਮ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਨਕੰਮੇ ਹੈਂ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਲਜਾ ਰਖਤਾ ਹੈ ॥ ੨

ਕਿਆ ਮਾਨੁਖ ਕਹਹੁ ਕਿਆ ਜੋਰੁ ॥ ਝੂਠਾ ਮਾਇਆ ਕਾ ਸਭੁ ਸੋਰੁ ॥

*ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਵਸਤੂ (ਖਟੀ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਾਨੁਖ ਕਿਆ ਤੁਛ ਹੈ । ਪੁਨਾ ਜੋਰ ਇਸਕਾ ਕਿਆ ਹੈ ਇਹ ਮਾਇਆ ਕਾ ਸੰਪੂਰਨ ਸੋਰ ਝੂਠਾ ਹੈ ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਹਾਰ ਸੁਆਮੀ ॥ ਸਗਲ ਘਟਾ ਕੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ੩ ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਕੇ ਰਿਦਿਓਂ ਕੀ ਜਾਨਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਸੁਖ ਸਾਚਾ ਏਹੁ ॥ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਮਨੈ ਮਹਿ ਲੇਹੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰ ਲੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਮੈਂ ਸਚਾ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਏਹੀ ਜਤਨ ਹੈ ॥

ਜਾਕਉ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੋ ਧੰਨੁ ਵਡਭਾਗੀ ॥ ੪ ॥ ੭ ॥ ੭੬ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ ਪੁਰਸ਼ ਧੰਨਜਤਾ ਜੋਗਜ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੭ ॥ ੭੬ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੁਣਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਉਤਾਰੀ ਮੈਲੁ ॥ ਮਹਾ ਪੁਨੀਤ ਭਏ ਸੁਖ ਸੈਲੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਮੈਲੁ ਉਤਾਰੀ ਹੈ ॥ ਮਹਾਂ ਪੁਨੀਤ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕਾ ਸੈਲ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ (ਸੈਲ) ਪਰਬਤ ਸਮ ਭਾਰੀ ਸੁਖ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਪਾਇਆ ਸਾਧ ਸੰਗੁ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਿਉ ਲਾਗੋ ਰੰਗੁ ॥ ੧ ॥

ਜਬ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਸਤਿਸੰਗਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਤਬ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਜਨੁ ਤਾਰਿਓ ॥ ਅਗਨਿ ਸਾਗਰੁ ਗੁਰਿ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਿਓ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਨੇ ਤਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਨੇ ਆਗੇ ਅਗਨੀ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪਾਰ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪਕ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਹੈ (ਓ) ਉਸਕੋ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਅਗਨੀ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰਕੇ ਪਾਰ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲ ਭਏ ॥ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਗਏ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਸ ਕਰਣੇ ਸੇ (ਮਨ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੀਤਲ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ਪਨਾ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਪੇਖੇ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥ ਅਬ ਢੂਢਨ ਕਾਹੇ ਕਉ ਜਾਹਿ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰ ਸਰਬ ਨਿਧੀ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਮਨ ਮੈਂ ਦੇਖੇ ਹੈ ॥ ਅਬ ਕਹੀਂ ਢੂੰਢਨ ਕੋ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ਜਬ ਭਏ ਦਇਆਲ ॥ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਸੇਵਕ ਘਾਲ ॥

ਜਬ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਿਯਾਲ ਭਏ ਤਬ ਸੇਵਕ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੂਈ ਸਫਲੀ ਹੂਈ ॥

ਬੰਧਨਿ ਕਾਟਿ ਕੀਏ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ॥ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਗੁਣ ਤਾਸੁ ॥ ੩ ॥

ਬੰਧਨ ਕਾਟ ਕਰ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥ ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਤਾਸ) ਸਮੁੰਦਰ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਨ ਕਰ ਸਿਮਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਏਕੋ ਮਨਿ ਏਕੋ ਸਭ ਠਾਇ ॥ ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਸਭ ਜਾਇ ॥

ਏਕੁ ਹਰੀ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਹੈ ਅਰ ਓਹੀ ਏਕ ਇੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਸੰਪੂਰਨ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ॥ ਸੋ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਮੈਂ ਸਭ ਜਗਾ ਵਿਖੇ ਬਿਆਪਿ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਸਭੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥ ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥ ੪ ॥ ੮ ॥ ੭੭

ਉਤੂ ॥ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਭਰਮ ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੮ ॥ ੭੭ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਗਲੇ ਮੁਏ ਸਿ ਪਾਛੈ ਪਰੇ ॥ ਜੋ ਉਬਰੇ ਸੇ ਬੰਧਿ ਲਕੁ ਖਰੇ ॥

ਜੋ ਪਹਲੇ ਅਪਨੇ ਪਿਤਾ ਪਿਤਾਮਾ ਆਦਿਕ ਮਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਛੇ ਪਰੇ ਅਰਥਾਤ ਭੁਲ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤੂ ਸੇ ਕੋਈ ਕਾਲ ਬਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਕਮਰ ਕਸਕੇ ਸਵਾਧਾਨ ਹੋ ਖੜੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਹ ਧੰਧੇ ਮਹਿ ਓਇ ਲਪਟਾਏ ॥ ਉਨਤੇ ਦੁਗਨ ਦਿੜੀ ਉਨ ਮਾਏ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸ ਵਿਉਹਾਰ ਮੈਂ ਵਹੁ ਲਪਟਏ ਹੂਏ ਥੇ ਉਨੋਂ ਨੇ ਉਨਸੇ ਦੁਗਣੀ ਮਾਯਾ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਓਹ ਬੇਲਾ ਕਛੁ ਚੀਤਿ ਨ ਆਵੈ ॥ ਬਿਨਿਸ ਜਾਇ ਤਾਹੂ ਲਪਟਾਵੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਰਣੇ ਕਾ ਜੋ ਸਮਾ ਹੈ ਵਹੁ ਜੀਵਕੋ ਕੁਛ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਮੈਂ ਹੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਲਪਟ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਆਸਾ ਬੰਧੀ ਮੂਰਖ ਦੇਹ ॥ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲਪਟਿਓ ਅਸਨੇਹ ॥

ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਨੇ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਪਾ ਕਰਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਆਸਾ ਕੀ ਪੋਟ ਬੰਧ ਰਖੀ ਹੈ ਤਥਾ ਕ੍ਰੋਧ ਅਰ ਮੋਹ ਮੈਂ ਲਪਟ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਠਾਢੋ ਧਰਮ ਰਾਇ ॥ ਮੀਠੀ ਕਰਿ ਕਰਿ ਬਿਖਿਆ ਖਾਇ ॥ ੨ ॥

ਹਿਸਾਬ ਲੇਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸਿਰ ਪਰ ਧਰਮ ਰਾਇ ਖੜਾ ਹੈ ॥ (ਮੀਠੀ) ਸੁਖ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਬਿਖੈ ਰੂਪ ਬਿਖ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥ ੨ ॥

ਹਉ ਬੰਧਉ ਹਉ ਸਾਧਉ ਬੈਰੁ ॥ ਹਮਰੀ ਭੂਮਿ ਕਉਣੁ ਘਾਲੈ ਪੈਰੁ ॥

ਮੈਂ ਅਮਕ ਕਉ ਬਾਂਧਾ ਗਾ ਔਰ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਵਡਿਓਂ ਕਾ ਬੈਰ ਲੇਵਾਂਗਾ ॥ ਹਮਰੀ ਭੂਮੀ ਵਿਖੇ ਕੌਨ ਪੈਰ ਪਾਵੇ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਸਹਤ ਹੋਕਰ ਦਾਵੇ ਬੰਨਦਾ ਹੈ ॥

ਹਉ ਪੰਡਿਤੁ ਹਉ ਚਤੁਰੁ ਸਿਆਣਾ ॥ ਕਰਣੈਹਾਰੁ ਨ ਬੁਝੈ ਬਿਗਾਨਾ ॥ ੩ ॥

ਮੈਂ ਪੰਡਤ ਹਾਂ ਮੈਂ ਚਤਰ ਹਾਂ ਮੈਂ ਸਿਆਣਾ ਹਾਂ ਐਸੇ ਹੰਕਾਰ ਸੰਜੁਗਤ ਹੁਆ ਹੁਆ (ਬਿਗਾਨਾ) ਮੂਰਖ ਵਾ ਜਮ ਕਾ ਭਛ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ॥ ੩ ॥

ਅਪੁਨੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਆਪੇ ਜਾਨੈ ॥ ਕਿਆ ਕੋ ਕਹੈ ਕਿਆ ਆਖਿ ਵਖਾਨੈ ॥

ਅਪਨੀ ਇਸਥਿਤੀ ਕੀ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸਕੀ ਗਤੀ ਕੀ ਕਵੀਸਰੀ ਕਿਆ ਕੋਈ ਕਥੇ ਔਰ ਤਿਸ ਕਵੀਸਰੀ ਕਾ ਕਥਨ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਕਿਸੀ ਕੋ ਸੁਨਾਵੇ ॥

ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਲਾਵਹਿ ਤਿਤੁ ਤਿਤੁ ਲਗਨਾ ॥ ਅਪਨਾ ਭਲਾ ਸਭ ਕਾਹੂ ਮੰਗਨਾ ॥ ੪ ॥

ਜਿਸੁ ਜਿਸੁ ਮੈਂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਤਿਸ ਕਰਮ ਮੈਂ ਸਭ ਕਿਸੀ ਕਾ ਲਗਨਾ ਹੋਰਹਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਅਪਨਾ ਭਲਾ ਭਾਵ ਸੁਖੁ ਮੰਗਾਨਾ ਸਭ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਭਲਾ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ? ਉਤ੍ਰ॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਤੇਰਾ ਤੂੰ ਕਰਣੈ ਹਾਰੁ ॥ ਅੰਤੁ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕ ਕਿਛੁ ਤੇਰਾ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਕਰਣੇਹਾਰਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਕੁਛ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਦਾਸ ਅਪਨੇ ਕਉ ਦੀਜੈ ਦਾਨੁ ॥ ਕਬਹੂੰ ਨ ਵਿਸਰੈ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ॥ ੫ ॥ ੯ ॥੭੮ ॥

ਤਾਂਤੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਕਬੀ ਨ ਵਿਸਰੇ ॥ ੫ ॥ ੯ ॥ ੭੮ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਨਹੀ ਹੋਤ ਛੁਟਾਰਾ ॥ ਬਹੁਤੁ ਸਿਆਣਪ ਆਗਲ ਭਾਰਾ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਉਪਾਇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੀ ਛੁਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਚਤਰਾਈਓਂ ਕਰ(ਆਗਲਾ) ਬਹੁਤ ਪਾਪ ਰੂਪ ਵਾ ਬਿਉਹਾਰੋਂ ਕਾ ਭਾਰੁ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਿਰਮਲ ਹੇਤ ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਦਰਗਹ ਸੋਭਾ ਸੇਤ ॥ ੧ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰੀ ਕੀ (ਸੇਵਾ) ਭਗਤੀ ਹੀ ਨਿਰਮਲਤਾ ਕਾ ਹੇਤੂ ਹੈ ਔਰ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ (ਸੇਤ) ਉਜਲ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸ ਕਲੰਕ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਵਾ ਸੋਭਾ ਸਹਤ ਹੋਵੇਗਾ ਵਾ ਪੁਲਸਮ ਸੋਭਾ ਹੀ ਪਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਗਹੁਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਓਲਾ ॥ ਤੁਝੈ ਨ ਲਾਗੈ ਤਾਤਾ ਝੋਲਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਲੇਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਫੇਰ ਤੁਝਕੋ (ਤਾਤਾ) ਦੁਖੋਂ ਕਾ (ਝੋਲਾ) ਬੁਲਾ ਨਹੀਂ ਲਗੇਗਾ ॥

ਜਿਉ ਬੋਹਿਥੁ ਭੈਸਾਗਰ ਮਾਹਿ ॥ ਅੰਧਕਾਰ ਦੀਪਕ ਦੀਪਾਹਿ ॥

ਜੈਸੇ ਜਹਾਜ ਭੈਦਾਇਕ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਰਖਕ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਅੰਧੇਰੇ ਮੈਂ ਜੈਸੇ ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਅਗਨਿ ਸੀਤ ਕਾ ਲਾਹਸਿ ਦੂਖ ॥ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਮਨਿ ਹੋਵਤ ਸੂਖ ॥ ੨ ॥

ਜੈਸੇ ਅਗਨੀ ਸੀਤ ਕਾ ਦੁਖ ਲਾਹੁਤੀ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਹੀ ਹੇ ਮਨ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਉਤਰਿ ਜਾਇ ਤੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਪਿਆਸ। ਪੂਰਨ ਹੋਵੈ ਸਗਲੀ ਆਸ ॥

ਤੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਲਹਿ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੁਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗੀਆਂ ॥

ਡੋਲੈ ਨਾਹੀ ਤੁਮਾਰਾ ਚੀਤੁ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੀਤ ॥ ੩ ॥

ਤੁਮਾਰਾ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਡੋਲੈ ਗਾ। ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਜਪੁ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਮੁ ਅਉਖਧੁ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਵੈ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਦਿਵਾਵੈ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦਿਵਾਵਤਾ ਹੈ। ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮ ਰੂਪ ਔਖਦੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਾਕੈ ਹਿਰਦੈ ਵਸੈ ॥ ਦੁਖੁ ਦਰਦੁ ਤਿਹ ਨਾਨਕ ਨਸੈ ॥ ੪ ॥ ੧੦ ॥ ੭੯ ॥

ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੈ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦੁਖ ਔਰ ਦਰਦ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥੧੦ ॥੭੯ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫

ਬਹੁਤੁ ਦਰਬੁ ਕਰਿ ਮਨੁ ਨ ਅਘਾਨਾ ॥ ਅਨਿਕ ਰੂਪ ਦੇਖਿ ਨਹ ਪਤੀਨਾ ॥

ਬਹੁਤੁ ਧਨ ਅਕਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰਕੇ ਰੂਪ ਦੇਖ ਕਰ ਨਿਹਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਉਰਝਿਓ ਜਾਨ ਮੇਰੀ ॥ ਓਹੁ ਬਿਨਸੈ ਓਇ ਭਸਮੈ ਢੇਰੀ ॥ ੧ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਪੁਨਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਬਿਭੂਤੀ ਮੈ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਕਰ ਫਸ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ਵਹੁ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨਸ ਜਾਂਵੇ ਗੇ ਔਰ ਵਹੁ ਇਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦਿ ਭਸਮ ਕੀ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ॥ ੧ ॥

ਅਨੇਕ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਜੀਵ ਕੋ ਪ੍ਰੀਸ੍ਰਮ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਜਨੁ ਦੇਖਉ ਬਿਲਲਾਤੇ ॥
ਧ੍ਰਿਗੁ ਤਨੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਧਨੁ ਮਾਇਆ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ।

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਬਿਰਲਾਪ ਕਰਤੇ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਸਰੀਰ ਧ੍ਰਿਗੁ ਹੈ ਪੁਨਾ ਧਨ ਕੋ ਭੀ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪਾਇਕਰ ਜੀਵ (ਮਾਇਆ) ਛਲੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਉ ਬਿਗਾਰੀ ਕੈ ਸਿਰ ਦੀਜਹਿ ਦਾਮ ॥ ਓਇ ਖਸਮੈ ਕੈ ਗ੍ਰਿਹਿ ਉਨ ਦੂਖ ਸਹਾਮ ।

ਜੈਸੇ ਵਿਗਾਰੀ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ (ਦਾਮ) ਰੁਪਯੇ ਦੀਜੀਏ ॥ ਅਰਥਾਤ ਰਖ ਦੇਈਏ ॥ ਵਹੁ ਦੰਮ ਤੋ ਮਾਲਕਕੇ ਘਰ ਰਹ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬੇਗਾਰੀ ਭਾਰ ਉਠਾਵਣੇ ਕਾ ਦੁਖੁ ਹੀ ਸਹਾਰਤਾ ਹੇ ॥

ਜਿਉ ਸੁਪਨੈ ਹੋਇ ਬੈਸਤ ਰਾਜਾ ॥ ਨੇਤ੍ਰ ਪਸਾਰੈ ਤਾ ਨਿਰਾਰਥ ਕਾਜਾ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰ ਜੈਸੇ ਰੰਕ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਰਾਜਾ ਹੋ ਬੈਠਤਾ ਹੈ। ਜਬ ਨੇਤ੍ਰ (ਪਸਾਰੋਂ) ਖੋਲੈ ਤਬ ਰਾਜ ਕਾਜ ਨਿਫਲ ਦੇਖਾਈ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨॥

ਜਿਉ ਰਾਖਾ ਖੇਤ ਊਪਰ ਪਰਾਏ ॥ ਖੇਤੁ ਖਸਮ ਕਾ ਰਾਖਾ ਉਠਿ ਜਾਏ॥

ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਪਰਾਏ ਖੇਤ ਪਰ ਰਖਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਖੇਤ ਤੋ ਮਾਲਕ ਕਾ ਥਾ ਉਸਨੇ ਸੰਭਾਲ ਲੀਆ ਰਾਖਾ ਖਾਲੀ ਚਲਾ ਜਾਤਾਹੈ

ਉਸ ਖੇਤ ਕਾਰਣ ਰਾਖਾ ਕੜੈ ॥ ਤਿਸੁਕੈ ਪਾਲੈ ਕਛੂ ਨ ਪੜੈ ॥ ੩ ॥

ਉਸ ਖੇਤ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਰਾਖਾ (ਕੜੈ) ਝੁਰਿਦਾ ਵਾ ਤਪਿਦਾ ਹੈ ਤੌ ਤਿਸਕੇ ਪਲੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਭਾਵ ਮਜੂਰੀ ਤੇ ਅਧਿਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਹ ਜੀਵ ਅਸਤ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਝੂਰਦਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੁ ਪਲੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਮਜੂਰ ਸਮ ਖਾਨ ਪਾਨ ਸੇ ਅਧਕ ਜੀਵ ਕੇ ਸੰਗ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥੩॥

ਜਿਸੁ ਕਾ ਰਾਜੁ ਤਿਸੈ ਕਾ ਸੁਪਨਾ। ਜਿਨਿ ਮਾਇਆ ਦੀਨੀ ਤਿਨਿ ਲਾਈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਸਰਬਘਟੋਂ ਮੈ (ਰਾਜ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਹੀ ਸੁਪਨਾ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਜਿਸ ਸੰਕਲਪ ਕੀ ਜਾਗ੍ਰਤ ਵਿਖੇ ਰਾਜ ਭਾਵ ਬਹੁਲਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਸੁਪਨਾ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮਾਇਆ ਦਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਲਾਈ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਬਿਨਾਹੇ ਆਪਿ ਕਰੇ ਰਾਸਿ ॥ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਆਗੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥ ੪ ॥ ੧੧ ॥ ੮੦ ॥

ਆਪਹੀ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ (ਰਾਸ) ਬਨਾਵਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਤੇ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦਿ ਵਿਭੂਤੀ ਅਪਨੀ ਕੁਛ ਨ ਸਮਝੀਏ ॥ ੪ ॥ ੧੧ ॥ ੮੦ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਬਹੁ ਰੰਗ ਮਾਇਆ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਪੇਖੀ ॥

ਅਨੇਕ ਰੰਗੋਂ ਵਾਲੀਜੋ ਮਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਬਹੁਤ ਬਿਧੋਂ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਦੇਖੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸਸੇ ਸੁਖ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹੂਆ॥

ਕਲਮ ਕਾਗਦ ਸਿਆਨਪ ਲੇਖੀ ॥

ਕਲਮ ਕਾਗਜ ਔਰੁ ਲਿਖਨੇ ਕੀ ਚਤਰਾਈ ਏਹੁ ਸਭੁ ਮਾਯਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਮਹਰ ਮਲੂਕ ਹੋਇ ਦੇਖਿਆ ਖਾਨ। ਤਾਤੇ ਨਾਹੀ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਨੁ ॥ ੧ ॥

ਮਹਰ ਮਲੂਕ ਔਰ ਖਾਨ ਹੋਕਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਭੀ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਸੁਖੁ ਮੋਕਉ ਸੰਤ ਬਤਾਵਹੁ । ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੂਝੈ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵਹੁ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੋ ਸੁਖ ਕਹੋ ਜਿਸਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਿਵਰਤ ਹੋਵੇ ਔਰ ਮਨ ਕੋ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਹੋਵੈ ॥

ਅਸੁ ਪਵਨ ਹਸਤਿ ਅਸਵਾਰੀ । ਚੋਆ ਚੰਦਨੁ ਸੇਜ ਸੁੰਦਰਿ ਨਾਰੀ ॥

ਪਵਨ ਸਮ ਬੇਗ ਵਾਲੇ ਘੋੜੇ ॥ ਪੁਨਾ ਹਸਤੀ ਕੀ ਭੀ ਅਸਵਾਰੀ ਕਰੀ ॥ ਪੁਨਾ (ਚੋਆ ਚੰਦਨੁ) ਚੰਦਨ ਕਾ ਅਰਕ ਭਾਵ ਅਤਰੁ ਸਰੀਰ ਪਰ ਮਰਦਨ ਕੀਆ ਔਰ ਅਤੀ ਸਰੂਪ ਵਾਲੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇਜ ਪਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ॥

ਨਟ ਨਾਟਿਕ ਆਖਾਰੇ ਗਾਇਆ । ਤਾਮਹਿ ਮਨਿ ਸੰਤੋਖੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਨਟੋਂ ਕੇ ਤਮਾਸ਼ੇ ਦੇਖੇ ॥ ਪੁਨਾ (ਗਾਇਆ)ਗਾਇਕੋਂ ਕੇ ਅਖਾੜ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਰਾਗ ਸੁਨੇ ॥ ਤਿਸ ਮੈਂ ਭੀ ਮਨ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ॥ ੨ ॥

ਤਖਤੁ ਸੁਭਾ ਮੰਡ ਦੋਲੀਚੈ । ਸਗਲ ਮੇਵੇ ਸੁੰਦਰਿ ਬਗੀਚੇ॥

ਸਭਾ ਮੈਂ ਰਾਜ ਤਖਤੋਂ ਪਰ ਔਰ ਦੁਲੀਚਿਓਂ ਕੇ ਫਰਸ ਬਿਛਾ ਕਰ (ਮੰਡਨ) ਭੂਖਨ ਪਹਰ ਕਰ ਬੈਠੇ ॥ ਪੁਨਾ ਜਿਨ ਬਗੀਚਿਓਂ ਮੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਮੇਵੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸੁੰਦਰ ਬਾਗੀਚਿਓਂ ਕਾ ਭੀ ਸੈਲ ਕੀਆ ॥

ਆਖੇੜ ਬਿਰਤਿ ਰਾਜਨ ਕੀ ਲੀਲਾ । ਮਨੁ ਨ ਸਹੇਲਾ ਪਰਪੰਚੁ ਹੀਲਾ ॥੩॥

ਔਰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਲਨੇ ਕੀ ਖ੍ਰਿਤੀ ਧਾਰੀ ਤਥਾ ਔਰ ਭੀ ਜੋ ਰਾਜਿਓਂ ਕੇ ਚੋਜ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੇਖੇ ॥ ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਸੁਖੀ ਨ ਹੂਆ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਕਿਆ ਕਾਰਣ ?ਉਤਰ ॥ ਏਹਿ ਜਗਤ (ਹੀਲਾ) ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸੰਤਨ ਸਚੁ ਕਹਿਆ ॥ ਸਰਬ ਸੂਖ ਇਹੁ ਆਨਦੁ ਲਹਿਆ ॥
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਵਡ ਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥ ੪ ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਸਚੁ ਰੂਪ ਉਤਰ ਕਹਿਆ ਹੈ ਜਿਤਨੇ ਬਿਵਹਾਰਕ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਹੈਂ ਔਰ ਆਤਮਾ ਨੰਦ ਇਸੀ ਮੈਂ (ਲਹਿਆ) ਜਾਣ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ॥ ਏਹੁ ਕਹਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਵਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰ ਸਤਸੰਗੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥੪॥

ਜਾਕੈ ਹਰਿ ਧਨੁ ਸੋਈ ਸੁਹੇਲਾ ।ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਮੇਲਾ॥੧।ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ॥੧੨॥੮੧॥

ਜਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਹਰੀ ਧਨ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਖੀਆ ਹੈ ॥ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤਕਾ ਮਿਲਾਪੁ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਾਣੀ ਜਾਣੈ ਇਹੁ ਤਨੁ ਮੇਰਾ। ਬਹੁਰਿ ਬਹੁਰਿ ਉਆਹੂ ਲਪਟੇਰਾ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਏਹ ਸਰੀਰ ਮੇਰਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਵਾਰੰਵਾਰ ਉਸੀ ਸੰਗ ਲੇਪਟ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਗਿਰਸਤ ਕਾ ਫਾਸਾ। ਹੋਨੁ ਪਾਈਐ ਰਾਮ ਕੇ ਦਾਸਾ॥੧॥

ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਗ੍ਰਸਤ ਕਾ ਫਾਸਾ ਪੜਾ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ਯਾਂਤੇ ਰਾਮ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹੋਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ॥ ੧ ॥

ਕਵਨ ਸੁ ਬਿਧਿ ਜਿਤੁ ਰਾਮ ਗੁਣ ਗਾਇ। ਕਵਨ ਸੁ ਮਤਿ ਜਿਤੁ ਤਰੈ ਇਹ ਮਾਇ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

ਵਹੁ ਕਵਨ ਬਿਧੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ॥ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਸਿਖਿਆ ਕਵਨ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਇਸ ਮਾਇਆ ਨਦੀ ਸੇ ਤਰ ਜਾਵੈ ॥

ਜੋ ਭਲਾਈ ਸੋ ਬੁਰਾ ਜਾਨੈ॥ ਸਾਚੁ ਕਹੈ ਸੋ ਬਿਖੈ ਸਮਾਨੈ॥

ਔਰ ਜੋ (ਭਲਾਈ)ਸੁਭ ਕਰਮ ਹੈਂ ਤਿਸਕੋ ਜੀਵ ਬੁਰਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ਪੁਨਾ ਸਚ ਕਹੇਅਰਥਾਤਕਹੇਜੋਤੈਂ ਮਰਣਾ ਹੈ ਸੋ(ਬਿਖੈ) ਜਹਰ ਤੁਲ ਦੁਖਦਾਈ ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਜਾਣੈ ਨਾਹੀ ਜੀਤ ਅਰੁ ਹਾਰ॥ ਇਹੁ ਵਲੇਵਾ ਸਾਕਤ ਸੰਸਾਰ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਜੀਤ ਅਰ ਹਾਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੀ ਸਫਲਤਾ ਅਰੁ ਨਿਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਏਹੁ (ਵਾਲੇਵਾ) ਵਰਤ ਵਰਤਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸਾਕਤੋਂ ਕਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਹਲਾਹਲ ਸੋ ਪੀਵੈ ਬਉਰਾ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਜਾਨੈ ਕਰਿ ਕਉਰਾ॥

ਜੋ ਵਿਸਓਂ ਰੂਪੀ ਜਹਰ ਹੈ ਸੋ ਕਮਲਾ ਜੀਵ ਪੀਵਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੁਖ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਨਾਮ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਕਉਰਾ ਕਰਕੇ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਕੈ ਨਾਹੀ ਨੇਰਿ॥ ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫੇਰਿ॥ ੩ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਯਾਂਤੇ ਚਉਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੁਨੀਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਏਕੈ ਜਾਲਿ ਫਹਾਏ ਪੰਖੀ ॥ ਰਸਿ ਰਸਿ ਭੋਗ ਕਰਹਿ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ॥

ਏਕ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਜਾਲ ਮੈ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਪੰਖੀ ਮਾਇਆ ਨੇ ਫਸਾਏ ਹੈਂ ॥ ਯਾਂਤੇ (ਬਹੁ ਰੰਗੀ) ਰਜੋ ਤਮੋ ਸਤੋ ਗੁਨ ਜੀਵ (ਰਸਿ) ਰਸਾਦਿਕ ਜੋ ਪੰਚ ਵਿਖੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ (ਰਸਿ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋਕਰ ਭੋਗਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਤਾਕੇ ਕਾਟੇ ਜਾਲ ॥ ੪ ॥ ੧੩ ॥ ੮੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਿਯਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ਤਿਸ ਪੁਰਸਕੇ ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਨੇ (ਜਾਲ) ਫਾਸ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੧੩ ॥ ੮੨ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤਉ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਮਾਰਗੁ ਪਾਈਐ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥

ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਰਸਤਾ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਹੀ ਨਾਮ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਬੰਧਨ ਛੁਟੈ ॥ ਤਉ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਉਮੈ ਤੁਟੈ ॥ ੧ ॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ਤਥਾ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੧॥

ਤੁਮ ਲਾਵਹੁ ਤਉ ਲਾਗਹ ਸੇਵ ॥ ਹਮਤੇ ਕਛੂ ਨ ਹੋਵੈ ਦੇਵ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਦੇਵ ਜੇਕਰ ਤੁਮ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਾਵੋ ਤੌ ਲਾਗੋਂ ਹਮਾਰੇ ਸੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਗਾਵਾ ਬਾਣੀ ॥ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਸਚੁ ਵਖਾਣੀ ॥

ਔਰ ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਾਂ ਤਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਬਾਣੀ ਕਾ ਗਾਯਾਨ ਕਰਾਂ ॥ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਈਏ ਤੌ ਸਚ ਬੋਲੀਏ ॥

ਤੁਧ ਭਾਵੈ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰੋ ਮਇਆ ॥ ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਦਇਆ ॥ ੨ ॥

ਪੁਨਾ ਜੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੇ ਤੌ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਸੁਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰਣ ਤੇਰੀ ਦਇਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਕਰਮਾ ॥ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਸਚੁ ਧਰਮਾ ॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਸੋ ਸੁਧ ਕਰਮੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਜੋ ਤਨੂੰ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸ ਸਚ ਧਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ॥

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਗੁਣ ਤੁਮਹੀ ਪਾਸਿ ॥ ਤੂੰ ਸਾਹਿਬੁ ਸੇਵਕ ਅਰਦਾਸਿ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਧੀਆਂ ਔਰ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹੈਂ ॥ ਤੂੰ ਹਮਾਰਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈ ਯਾਤੇ ਮੈਂ ਸੇਵਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ।੩।

ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ॥ ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਪਾਵਉ ਸਤਸੰਗਿ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਮਨ ਤਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੇ ॥ ਔਰ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਸਤਸੰਗ ਪਾਵੇ ॥

ਨਾਮਿ ਤੇਰੈ ਰਹੈ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ॥ ਇਹੁ ਕਲਿਆਣੁ ਨਾਨਕ ਕਰਿ ਜਾਤਾ ॥ ੪ ॥ ੧੪ ॥ ੮੩ ॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਨਾਮੀ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਮਨ ਰਤਾ ਰਹੇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਤੋ ਏਹੀ ਕਲਜਾਨ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ॥੪॥੧੪॥੮੩॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਆਨ ਰਸਾ ਜੇਤੇ ਤੈ ਚਾਖੇ। ਨਿਮਖ ਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਤੇਰੀ ਲਾਥੇ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਰਸੋਂ ਕੇ ਸਮੂਹ ਜਿਤਨੇ ਤੈਨੇ ਚਾਖੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਰ ਨਿਮਖ ਭਰ ਭੀ ਤੇਰੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਹੀਂ ਲਹੀ ॥

ਹਰਿ ਰਸ ਕਾ ਤੂੰ ਚਾਖਹਿ ਸਾਦੁ। ਚਾਖਤ ਹੋਇ ਰਹਹਿ ਬਿਸਮਾਦੁ॥੧॥

ਔਰ ਜੇਕਰ ਹਰੀ ਰਸ ਕਾ ਤੂੰ ਸ੍ਵਾਦ ਚਾਖੇਂ ॥ ਤੋ ਚਾਖਤਾ ਹੀ ਅਸਚਰਜ ਹੋ ਰਹੇਂ ॥ ੧ ॥

ਅਪਨੀ ਜਿਹਬਾ ਕੋ ਪ੍ਰਬਾਇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸਨਾ ਪੀਉ ਪਿਆਰੀ। ਇਹ ਰਸ ਰਾਤੀ ਹੋਇ ਤ੍ਰਿਪਤਾਰੀ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਪਯਾਰੀ ਰਸਨਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਉ ਇਸ ਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੈਂ ਰਤੀ ਹੂਈ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਵੇਂਗੀ ॥

ਹੇ ਜਿਹਵੇ ਤੂੰ ਰਾਮ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਜਿਹਵੇ ਤੂੰ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੁ ਔਰ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਉ ਅਰਥਾਤ ਜਪੁ ॥

ਆਨ ਨ ਸੁਨੀਐ ਕਤਹੂੰ ਜਾਈਐ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਡ ਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥ ੨ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੁਨੀਤਾ ਹੈ ਚਾਹ ਕਹੀ ਜਾਈਏ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਕਹੀਂ ਕਿਸੀ ਜਾਗਾਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸੁਨੀਤਾ ਹੈ ॥ ਸੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਜਿਹਵੇ ਆਰਾਧਿ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਠਾਕੁਰ ਆਗਾਧਿ ॥

ਹੇ ਜਿਹਬੇ ਠਾਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਬੇਅੰਤ ਕੋ ਆਠ ਪਹਰ ਆਰਾਧੁ ।

ਈਹਾ ਊਹਾ ਸਦਾ ਸੁਹੇਲੀ ॥ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਤ ਰਸਨ ਅਮੋਲੀ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਰਸਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੀ ਹੁਈ ਅਮੋਲਕ ਹੋਜਾਵੇਂਗੀ ॥ ਅਰ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਰਹੇਂਗੀ ॥ ੩ ॥

ਬਨਸਪਤਿ ਮਉਲੀ ਫਲ ਫੂਲ ਪੇਡੇ ॥ ਇਹ ਰਸ ਰਾਤੀ ਬਹੁਰਿ ਨ ਛੋਡੇ ॥

ਜਿਸਕੀ ਸਤਾ ਕਰ ਬਨਸਪਤਿ ਪ੍ਰਫੁਲ ਹਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਫਲ ਫੁਲ ਪੇਡੇ ਕੋ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ ॥ ਦਾਰਸ੍ਰਾਂਤ ਮੈਂ ਫਲ ਗਿਆਨ ਫੁਲ ਧਰਮਾਦੀ ਸਰੀਰ ਬ੍ਰਿਖਨ ਬਨਾਸਪਤ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਮਝਨਾ(ਇਹ) ਇਸ ਰਸ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਪ੍ਰਤਖ ਚੇਤਨ ਦੇਵ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਤੂੰ ਰਤੀ ਹੁਈ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਛੋਡੇਂਗੀ ॥

ਆਨ ਨ ਰਸ ਕਸ ਲਵੈ ਨ ਲਾਈ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਭਏ ਹੈ ਸਹਾਈ ॥ ੪ ॥ ੧੫ ॥ ੮੪ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਸਮ ਔਰ ਰਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਸ਼ਬਦਾਦਿ ਰਸ ਭੀ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ ਹੋਵੇਂਗੇ ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਕਸ) ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਾ ਮੁਖ ਜੋ ਰਸ ਕਸ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸਕੇ (ਲਵੇ)ਤੁਲ ਵਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਲਾਈਤੇ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਵਹੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਿਸ ਕੇ ਹੂਆ ਹੈ ?ਉਤਰ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਹਾਇਕ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੧੫ ॥ ੮੪ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤਿਸ ਪਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੀ ਦੁਰਲਭਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋ ਕੇ ਉਤਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨੁ ਮੰਦਰੁ ਤਨੁ ਸਾਜੀ ਬਾਰਿ ॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਆਪ ਪ੍ਰਸਨੁ ਅਰੁ ਆਪਹੀ ਉਤ੍ਰ ਹੈ ॥ ਹੇ ਹਰੀ (ਮਨ) ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਮੰਦਰੁ ਔਰ (ਤਨ) ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਬਾੜ ਬਨਾਈ ਹੈ ਤੈਨੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਸਥੂਲ ਬਾਹਰ ਹੈ ਸੂਖਮ ਅੰਤਰ ਹੈ ॥

ਇਸਹੀ ਮਧੇ ਬਸਤੁ ਅਪਾਰ ॥

ਇਸਅੰਤਹਕਰਣ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਿੰਙ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਅਪਾਰ ਵਸਤੂ ਹੈ ॥

ਇਸਹੀ ਭੀਤਰਿ ਸੁਨੀਅਤਿ ਸਾਹੁ ॥ ਕਵਨੁ ਬਾਪਾਰੀ ਜਾਕਾ ਊਹਾ ਵਿਸਾਹੁ ॥ ੧ ॥

ਪੁਨਾ ਇਸੀ ਕੇ (ਬੀਚ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਸਾਹੁ ਤੂੰ ਸੁਨੀਤਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ॥ਕਵਨੁ ਓਹ ਬ ਪਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਊਹਾ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ਹੈ? ॥ ੧ ॥

ਨਾਮ ਰਤਨ ਕੋ ਕੋ ਬਿਉਹਾਰੀ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਭੋਜਨੁ ਕਰੇ ਆਹਾਰੀ । ੧ । ਰਹਾਉ ॥

ਉਤ੍ਰ॥ ਜੋਕੋਈ ਨਾਮ ਰਤਨ ਕਾ ਬਿਓਹਾਰੀ ਹੈ ਓਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਭਜਨੁ ਭਾਵ ਆਤਮਅਨੰਦ ਭੋਜਨ ਕਾ ਆਹਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪੀ ਸੇਵ ਕਰੀਜੈ ॥ ਕਵਨੁ ਸੁ ਜੁਗਤਿ ਜਿਤੁ ਕਰਿ ਭੀਜੈ॥

ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਵਹੁ ਕੌਨ ਜੁਗਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੇ ॥ ਉਤ੍ਰ ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਤਨ ਮਨ ਅਰਪ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ ਇਸ ਕਰ ਤੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ॥

ਪਾਇ ਲਗਉ ਤਜਿ ਮੇਰਾ ਤੇਰੈ ॥ ਕਵਨੁ ਸੁ ਜਨੁ ਜੋ ਸਉਦਾ ਜੋਰੈ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਕਾ ਸੌਦਾ ਜੋ ਮੇਰ ਤੇਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਚਰਨੀਂ ਲਾਗਾ ਹੈ ਓਹ ਸੌਦਾ ਜੋੜਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਦੇਵੈ ਸੋ ਜਨੁ ਕਵਨੁ ਹੈ ?॥ ੨ ॥

ਮਹਲੁ ਸਾਹ ਕਾ ਕਿਨਿ ਬਿਧਿ ਪਾਵੈ॥ ਕਵਨੁ ਸੁ ਬਿਧਿ ਜਿਤੁ ਭੀਤਰਿ ਬੁਲਾਵੈ ॥

ਔਰ ਹੇ ਸਾਹੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵ ਪਾਵੈ ਭਾਵ ਪਰੋਖ ਗਯਾਨੁ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ਸੋ ਕਵਨ ਬਿਧੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਭੀਤਰ ਬੁਲਾਵੈ ਭਾਵ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਸੇ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਵੇਂ॥

ਤੂੰ ਵਡ ਸਾਹੁ ਜਾਕੇ ਕੋਟਿ ਵਣਿਜਾਰੇ ॥ ਕਵਣੁ ਸੁ ਦਾਤਾ ਲੇ ਸੰਚਾਰੇ ॥ ੩ ॥

ਤੂੰ ਐਸਾ ਵਡਾ ਸਾਹ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਵਣਜਾਰੇ ਹੈਂ ॥ ਸੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦਾਤਾ ਕਵਨ ਹੈ ਜੋ ਲੇ ਸੰਚਾਰੇ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਿ ਦੇਵੇ॥ ੩ ।

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਨਿਜ ਘਰੁ ਪਾਇਆ ॥ ਅਮੋਲ ਰਤਨੁ ਸਾਚੁ ਦਿਖਲਾਇਆ ॥

ਢੂੰਢਤਿਆਂ ਢੂੰਢਤਿਆਂ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਸਚ ਸਰੂਪ ਤੇਰਾ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦੇਖਾਯਾ ਹੂਆ ਪਾ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਬ ਮੇਲੇ ਸਾਹਿ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਕੈ ਵੇਸਾਹਿ ॥ ੪ ॥ ੧੬ ॥ ੮੫ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਸਾਹ ਜੈਨੇ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਮੇਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਪਰ ਵਿਸਾਹੁ ਹੂਆ ਹੈ ਮਹਿਮਾ ਕੋ ਅਕਹ ਸਮਝ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਲਖਣ ਬ੍ਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ॥ ੪ ॥ ੧੬ ॥ ੮੫ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ਗੁਆਰੇਰੀ ੫ ॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਲਖਣ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰੈਣ ਦਿਨਸੁ ਰਹੈ ਇਕ ਰੰਗਾ ॥ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਜਾਣੈ ਸਦ ਹੀ ਸੰਗਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਏਕ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਦਾ ਸੰਗ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ॥

ਠਾਕੁਰ ਨਾਮੁ ਕੀਓ ਉਨਿ ਵਰਤਨਿ ॥ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਵਨੁ ਹਰਿ ਕੈ ਦਰਸਨਿ ॥ ੧ ॥

ਪੁਨਾ ਠਾਕਰ ਨਾਮ ਹੀ ਉਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ (ਵਰਤਨ) ਵਲੇਵਾ ਅਰਥਾਤ ਸਮਗ੍ਰੀ ਕਰੀ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਮਨ ਤਨ ਹਰੇ ॥ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਸਰਨੀ ਪਰੇ ॥ ੧॥ਰਹਾਉ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਪੜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਗ ਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਹਰੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸਿੰਨਹੈਂ॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਆਤਮ ਆਧਾਰ ॥ ਏਕੁ ਨਿਹਾਰਹਿ ਆਗਿਆਕਾਰ ॥

ਔਰ ਚਰਨ ਕਮਲ ਹੀ ਮਨ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ਅਦੁਤੀਜ ਰੂਪ ਕੋ ਹੀ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਏਕੋ ਬਨਜੁ ਏਕੋ ਬਿਉਹਾਰੀ । ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਹਿ ਬਿਨੁ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥ ੨ ॥

ਏਕ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਜਪਣਾਂ ਜਪਾਉਣਾਂ ਰੂਪ ਬਨਜ ਕਰਤੇ ਔਰ ਸਰਬ ਬਿਉਹਾਰੋਂ ਵਾਲਾ ਏਕ ਕੋਈ ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਹੈ ਐਸੇ ਵਹੁ (ਨਿਰੰਕਾਰੀ)ਨਰੰਕਾਰ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਏਕ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ॥ ੨ ॥

ਹਰਖ ਸੋਗ ਦੁਹ ਹੂੰ ਤੇ ਮੁਕਤੇ । ਸਦਾ ਅਲਿਪਤੁ ਜੋਗੁ ਅਰੁ ਜੁਗਤੇ ॥

ਹਰਖ ਪੁਨਾ ਸੋਗ ਦੋਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਦਾ ਅਲੇਪ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਜੋਗ ਮੈਂ ਜੁੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਦੀਸਹਿ ਸਭ ਮਹਿ ਸਭ ਸੇ ਰਹਤੇ । ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਓਇ ਧਿਆਨੁ ਧਰਤੇ ॥ ੩ ॥

ਸਭ ਮੈਂ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਕਰ ਸਭ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਧਿਆਨ ਧਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਸੰਤਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਵਨ ਵਖਾਨਉ । ਅਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਕਿਛੁ ਮਿਤਿ ਨਹੀ ਜਾਨਉ ॥

ਐਸੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਉਪਮਾਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹੂੰ (ਬੋਧਿ) ਜਾਨਣੇ ਮੈਂ (ਅਗਾਧਿ) ਅਥਾਹ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਕੁਛ ਮ੍ਯਾਦਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੋਹਿ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ । ਧੂਰਿ ਸੰਤਨ ਕੀ ਨਾਨਕ ਦੀਜੈ ॥ ੪ ॥ ੧੭ ॥ ੮੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੀਏ ਐਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਦੀਜੀਏ ॥ ੪ ॥ ੧੭ ॥ ੮੬ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਔ ਆਪਣਾ ਭਰੋਸਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸਖਾ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਮੀਤ ॥ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਤੁਮ ਸੰਗਿ ਹੀਤੁ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਬਾਣੀ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਤਨ ਕਾ ਭੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਹਿਤ ਹੈ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਪਤਿ ਤੂੰ ਹੈ ਮੇਰਾ ਗਹਣਾ । ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਨਿਮਖੁ ਨ ਜਾਈ ਰਹਣਾ ॥ ੧ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਇਜ਼ਤ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂ ਹੀ ਮੇਰਾ ਗਹਣਾ ਅਰਥਾਤ ਵਖਰ ਹੈਂ ॥ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਰਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥ ੧ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲਾਲਨ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ॥ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖਾਨ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੂੰ ਮੇਰੇ (ਲਾਲਨ) ਲਡਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਹੈਂ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈਂ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਦੀ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ॥ ਵਾ (ਖਾਨ) ਸਰਦਾਰ ਭਾਵ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੈਂ ॥

ਜਿਉ ਤੁਮ ਰਾਖਹੁ ਤਿਵ ਹੀ ਰਹਨਾ ॥ ਜੋ ਤੁਮ ਕਹਹੁ ਸੋਈ ਮੋਹਿ ਕਰਨਾ ॥

ਜੈਸੇ ਤੁਮ ਰਾਖਹੁ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹਮਾਰਾ ਰਹਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਤੁਮ ਕਹੋ ਸੋਈ ਮੈਂ ਕੋ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ॥

ਜਹ ਪੇਖਉ ਤਹਾ ਤੁਮ ਬਸਨਾ ॥ ਨਿਰਭਉ ਨਾਮੁ ਜਪਉ ਤੇਰਾ ਰਸਨਾ ॥ ੨ ॥

ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਬਸਨਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ॥ ਨਿਰਭੈਤਾ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਰਸਨਾ ਕਰ ਜਪਤਾ ਹੂੰ ॥ ੨ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਨਵਨਿਧ ਤੂੰ ਭੰਡਾਰੁ ॥ ਰੰਗ ਰਸਾ ਤੂੰ ਮਨਹਿ ਅਧਾਰੁ ॥

ਮੇਰੀ ਨਵਨਿਧ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ॥ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਵਾ ਵਿਭੂਤੀ ਕਾ ਭੰਡਾਰ ਭੀ ਮੇਰਾ ਤੂ ਹੀ ਹੈਂ ॥ ਤੇਰੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ (ਰਸ) ਅਨੰਦਤ ਹੂਆ ਹੂੰ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈਂ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਸੋਭਾ ਤੁਮ ਸੰਗਿ ਰਚੀਆ ॥ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਓਟ ਤੂੰ ਹੈ ਮੇਰਾ ਤਕੀਆ ॥ ੩ ॥

ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰੀ ਸੋਭਾ ਹੈਂ ਔਰ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਰਚਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਓਟ ਹੈਂ ਔਰ ਤਨ ਕਾ ਭੀ (ਤਕੀਆ) ਆਸਰਾ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਤੁਹੀ ਧਿਆਇਆ। ਮਰਮੁ ਤੁਮਾਰਾ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਆ।

ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਕੇ ਬੀਚ ਤੂ ਹੀ ਧਿਆਇਆ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰਾਹੀ ਧਿਆਨ ਕੀਆਹੈ।ਪਰੰਤੂ ਏਹੁ ਤੁਮਾਰਾ(ਮਰਮੁ)ਗਿਆਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਦ੍ਰਿੜਿਆ ਇਕੁ ਏਕੈ॥ ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਟੇਕੈ॥ ੪॥ ੧੮॥ ੮੭॥

ਤੂ ਏਕ ਹੀ ਏਕ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹਮਾਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਦ੍ਰਿੜ ਹੂਆ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ ਤੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਟੇਕ ਹੈ॥ ੪॥ ੧੮॥ ੮੭॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫॥

ਮਾਇਆ ਕੀ ਬਿਆਪਕਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਆਪਤ ਹਰਖ ਸੋਗ ਬਿਸਥਾਰ। ਬਿਆਪਤ ਸੁਰਗ ਨਰਕ ਅਵਤਾਰ॥

ਕਹੀਂ ਅਨੰਦ ਹੋਕਰ ਕਹੀਂ ਸੋਗ ਕਾ ਬਿਸਥਾਰ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ। ਔਰ ਸੁਰਗ ਨਰਕ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਨ ਰੂਪ ਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਬਿਆਪਤ ਧਨ ਨਿਰਧਨ ਪੇਖਿ ਸੋਭਾ। ਮੂਲੁ ਬਿਆਧੀ ਬਿਆਪਸਿ ਲੋਭਾ॥ ੧॥

ਧਨਾਢਯ ਰੂਪੀ ਤਥਾ ਨਿਰਧਨਤਾ ਰੂਪ ਔਰ ਸੋਭਾ ਰੂਪ ਬਿਆਪੀ ਹੁਈ ਦੇਖੀਤੀ ਹੈ। ਸਰਬ ਰੋਗੋਂ ਕਾ(ਮੂਲੁ)ਕਾਰਣ ਅਰਥਾਤ ਅਵਗੁਣ ਰੂਪ ਲੋਭ ਹੋਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ॥ ੧॥

ਮਾਇਆ ਬਿਆਪਤ ਬਹੁ ਪਰਕਾਰੀ॥ ਸੰਤ ਜੀਵਹਿ ਪ੍ਰਭ ਓਟ ਤੁਮਾਰੀ॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੰਤ ਤੁਮਾਰੀ ਓਟ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਮਾਯਾ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਆਪਤ ਅਹੰ ਬੁਧਿ ਕਾਮਾਤਾ॥ ਬਿਆਪਤ ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਸੰਗਿ ਰਾਤਾ॥

ਹੰਕਾਰ ਬੁਧੀ ਕਾ ਮਾਤਾ ਹੂਆ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਮਸਤੀ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਜੋ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੰਗਰਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਬਿਆਪਤ ਹਸਤਿ ਘੋੜੇ ਅਰੁ ਬਸਤਾ। ਬਿਆਪਤ ਰੂਪ ਜੋਬਨ ਮਦ ਮਸਤਾ॥ ੨॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਸਤੀ ਤਥਾ ਘੋੜੇ ਔਰ (ਬਸਤਾ) ਪ੍ਰਤੱਖ ਕਾਗਜ ਬਾਧਨੇ ਕਾ ਕਪੜਾ ਵਾ ਬਸਤਰ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਔਰੁ ਰੂਪ ਔਰੁ ਜੋਬਨ ਪੁਨਾ ਮਦ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਜੀਵ ਮਸਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਬਿਆਪਤ ਭੂਮਿ ਰੰਕ ਅਰੁ ਰੰਗਾ । ਬਿਆਪਤ ਗੀਤ ਨਾਦ ਸੁਣਿ ਸੰਗਾ ॥

ਔਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ (ਰੰਕ) ਕੰਗਾਲਤਾ ਪੁਨਾ ਰੰਗ ਸ੍ਰੇਤਾਦੀ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਔਰ(ਸੁਣਿ) ਕਾਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਗੀਤ ਅਰੁ ਨਾਦ ਵਾਜੇ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ ॥

ਬਿਆਪਤ ਸੇਜ ਮਹਲ ਸੀਗਾਰ ॥ ਪੰਚ ਦੂਤ ਬਿਆਪਤ ਅੰਧਿਆਰ ॥ ੩॥

ਅਰ ਸਿਹਜਾ ਤਥਾ ਮਹਲ ਸੀਂਗਾਰ ਰੂਪ ਹੋਕਰੁ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਪੰਚਦੂਤ ਕਾਮਾਦੀ ਬਿਕਾਰ ਤਥਾ (ਅੰਧਾਰ) ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਬਿਆਪਤ ਕਰਮ ਕਰੈ ਹਉ ਫਾਸਾ ॥ ਬਿਆਪਤ ਗਿਰਸਤ ਬਿਆਪਤ ਉਦਾਸਾ ॥

ਔਰ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਹੰਕਾਰ ਫਾਹਾ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਤਿਆਗ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ ॥

ਆਚਾਰ ਬਿਉਹਾਰ ਬਿਆਪਤ ਇਹ ਜਾਤਿ । ਸਭ ਕਿਛੁ ਬਿਆਪਤ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਰੰਗ ਰਾਤ ॥ ੪ ॥

ਔਰ ਬਿਉਹਾਰੋਂ ਕੇ ਕਰਤਬ ਔਰ ਜਾਤੀ ਅਭਿਮਾਨ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਰੀਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਬਿਨਾ ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕਿਛ ਅਵੇਸਟਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ ॥੪॥

ਸੰਤਨ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਹਰਿ ਰਾਇ॥ ਤਾਕਉ ਕਹਾ ਬਿਆਪੈ ਮਾਇ ॥

ਹਰੀ ਰਾਜਾਨੇਜਿਨਿ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇਬੰਧਨ ਕਾਟਦੀਏ ਹੈਂ॥ਤਿਨਕੋ ਮਾਯਾ ਕਹਾਂ ਬਿਆਪਤੀਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤੀਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਧੂਰਿ ਸੰਤ ਪਾਈ ॥ ਤਾਕੈ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ ਮਾਈ ॥ ੫ ॥ ੧੯ ॥ ੮੮

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਈ ਹੈ ॥ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਭੀ ਮਾਇਆ ਸਮੀਪ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ॥ ੫ ॥ ੧੯ ॥ ੮੮ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨੈਨਹੁ ਨੀਦ ਪਰਦ੍ਰਿਸਟਿ ਵਿਕਾਰ ॥ ਸ੍ਰਵਣ ਸੋਏ ਸੁਣਿ ਨਿੰਦ ਵੀਚਾਰ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਏਹੀ ਨੀਂਦ ਹੈ ਜੋ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਬਿਕਾਰ ਕਰਨੇ ਕੀ ਨਿਗਾਹ ਹੋਣੀ ॥ ਨਿੰਦਾ ਕੇ ਵਾਕ ਵੀਚਾਰ ਸੁਣਨੇ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਸੁਨਣੇ ਮੈ ਦੋਨੋਂ ਕਾਨ ਸੋਏ ਹੈਂ ॥

ਰਸਨਾ ਸੋਈ ਲੋਭਿ ਮੀਠੈ ਸਾਦਿ। ਮਨੁ ਸੋਇਆ ਮਾਇਆ ਬਿਸਮਾਦਿ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਰਸਨਾ ਮੀਠੇ ਸ੍ਵਾਦੋਂ ਕੇ ਲੋਭ ਕਰ ਸੋਈ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਮਨ ਮਾਇਆ ਕੀ ਅਸਚਰਜਤਾ ਮੈਂ ਸੋਇਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਇਸੁ ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਕੋਈ ਜਾਗਤੁ ਰਹੈ ॥ ਸਾਬਤੁ ਵਸਤੁ ਓਹੁ ਅਪਨੀ ਲਹੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਘਰ ਮੈਂ ਜੋ ਕੋਈ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਾਗਤਾ ਰਹੜਾ ਹੈ ॥ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਅਪਨੀ ਵਸਤੁ ਭਾਵ ਜਥਾਰਥ ਸਰੂਪ ਕੋ ਲਹੈ ਕਿਆ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਸਹੇਲੀ ਅਪਨੇ ਰਸ ਮਾਤੀ ॥ ਗ੍ਰਿਹ ਅਪੁਨੇ ਕੀ ਖਬਰਿ ਨ ਜਾਤੀ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸਖੀਆਂ ਭਾਵ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਰਸ ਮੈ ਮਸਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈਂ (ਗ੍ਰਿਹ) ਅਪਨੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪੀ ਧਨ ਲੂਟੀਤਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਕੌਨ ਲੂਟਤਾ ਹੈ ?ਉਤ੍ਰ

ਮੁਸਨ ਹਾਰ ਪੰਚ ਬਟਵਾਰੇ ॥ ਸੂਨੇ ਨਗਰਿ ਪਰੇ ਠਗਹਾਰੇ ॥ ੨ ॥

ਲੂਟਨੇ ਵਾਲੇ ਪੰਚ ਕਾਮਾਦੀ ਧਾੜਵੀ ਹੈਂ ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਹੀ ਲੂਟ ਲੇਤੇ ਹੋਂਗੇ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਧਿਆਨ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਜੋ ਖਾਲੀ ਅੰਤਹਕਰਣ ਹੈ ਵਹੁ ਠਗਣਿ ਵਾਲੇ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ॥ ਜੇ ਕਹੋ ਉਨਕੋ ਵਸ ਕਰਕੇ ਉਨੋਂ ਸੇ ਕੈਸੇ ਬਚੀਏ ਤਹਾਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਉਨਤੇ ਰਾਖੈ ਬਾਪੁ ਨ ਮਾਈ ॥ ਉਨਤੈ ਰਾਖੈ ਮੀਤੁ ਨ ਭਾਈ ॥

ਉਨਸੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨਹੀਂ ਰਖ ਸਕਤੇ ਪੁਨਾ ਉਨ ਸੇ ਮੀਤ ਤਥਾ ਭ੍ਰਾਈ ਭੀ ਬਚਾ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ।

ਦਰਬਿ ਸਿਆਣਪ ਨਾ ਓਇ ਰਹਤੇ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਓਇ ਦੁਸਟ ਵਸਿ ਹੋਤੇ ॥ ੩ ॥

ਧਨ ਔਰ ਚਤੁਰਾਈ ਕਰਕੇ ਭੀ ਵਹੁ ਰੁਕੇ ਨਹੀਂ ਰਹਤੇ ਵਹੁ ਦੁਸਟ ਤੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਵਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥ ਬਚਨੇ ਵਾਸਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੋਹਿ ਸਾਰਿੰਗਪਾਣਿ ॥ ਸੰਤ ਧੂਰਿ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ॥

ਹੇ ਸਾਰੰਗਪਾਣ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੁ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਣ ਧੂਰ ਜੋ ਸਰਬ ਨਿਧਾਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਸੋ ਬਖਸੀਏ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਾਬਤੁ ਪੂੰਜੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਿ ॥ ਨਾਨਕ ਜਾਗੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥ ੪ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸਰਧਾ ਵਾ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਪੂੰਜੀ ਸਾਬਤ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲੀ ਹੂਈ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੀ ਸਤਸੰਗੀ ਪੁਰਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਸਵਾਧਾਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ਕੌਨ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ? ਉਤ੍ਰ ॥

ਸੋ ਜਾਗੈ ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਕਿਰਪਾਲੁ ॥

ਇਹੁ ਪੂੰਜੀ ਸਾਬਤੁ ਧਨੁ ਮਾਲੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥ ੨੦ ॥੮੯ ॥

ਜਿਨ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਦਯਾ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਹ ਜੋ ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੋ ਸਮੂਹ ਗੁਨੋ ਰੂਪੀ ਧਨ ਮਾਲ ਹੈ ਸੋ ਸਾਬਤ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨੦ ॥ ੮੯ ॥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਉਪਦੇਸ ॥

ਜਾਕੈ ਵਸਿ ਖਾਨ ਸੁਲਤਾਨ ॥ ਜਾਕੈ ਵਸਿ ਹੈ ਸਗਲ ਜਹਾਨ ॥

ਜਿਸਕੇ ਅਧੀਨ ਸਰਦਾਰ ਔਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਅਧੀਨ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਹੈ ॥

ਜਾਕਾ ਕੀਆ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੋਇ ॥ ਤਿਸ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥ ੧ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਸਭ ਕਿਛੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ॥ ੧ ॥

ਕਹੁ ਬੇਨੰਤੀ ਅਪੁਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਹਿ ॥ ਕਾਜ ਤੁਮਾਰੇ ਦੇਇ ਨਿਬਾਹਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਹੁ ਤੇਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਮੋਂ ਕਾ ਨਿਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਂਗੇ ।

ਸਭ ਤੇ ਊਚ ਜਾਕਾ ਦਰਬਾਰੁ । ਸਗਲ ਭਗਤ ਜਾਕਾ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥

ਜਿਸਕਾ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦਰਬਾਰ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਸਰਬ ਭਗਤ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਰਬ ਬਿਆਪਤ ਪੂਰਨ ਧਨੀ । ਜਾਕੀ ਸੋਭਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਬਨੀ ॥ ੨ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਪੂਰਨ ਧਨੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਹੇ ਔਰ ਜਿਸਕੀ ਸੋਭਾ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਬਨ ਰਹੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਦੁਖ ਡੇਰਾ ਢਹੈ । ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਜਮੁ ਕਿਛੂ ਨ ਕਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਡੇਰਾ ਅਗਜਾਨ ਨਾਸ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਜਮ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ ॥

ਜਿਸ ਸਿਮਰਤ ਹੋਤ ਸੂਕੇ ਹਰੇ । ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਡੂਬਤ ਪਾਹਨ ਤਰੇ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸੂਕੇ ਹੂਏ ਹਰੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਨੋਂ ਸੇ ਸਪੰਨ ਹੋਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਪਾਥਰ ਬੂਡਤੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਪਾਥਰ ਸਮ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਭਾਰੇ ਵਾ ਜੜ ਥੇ ਸੋ ਤਰੇ ਹੈਂ ॥

ਸੰਤ ਸਭਾ ਕਉ ਸਦਾ ਜੈਕਾਰੁ । ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਨੁ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੁ ॥

ਜਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੈ ॥ ਐਸੀ ਸੰਤ ਸਭਾ ਕੋ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੇਰੀ ਸੁਣੀ ਅਰਦਾਸਿ । ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮੋਕਉ ਨਾਮ ਨਿਵਾਸਿ ॥ ੪ ॥ ੨੧ ॥ ੯੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨੀ ਤਬ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਦੀਆ ॥

੪ ॥ ੨੧ ॥ ੯੦ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸਨਿ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰੀ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟਿਤ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਨਿਵਿਰਤ ਹੁਈ ਹੈ ॥ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਾਰੀ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਿ ਨਾਹੀ ਮਨੁ ਡੋਲੈ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੋਲੈ । ੧ ।

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਸੇ ਮਨ ਨਹੀਂ ਡੋਲਤਾ ॥ ਕਿਉਂਕਿ (ਗੁਰਮੁਖਿ) ਸਤਿਗੁਰੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਸਭੁ ਜਗੁ ਸਾਚਾ ਜਾ ਸਚ ਮਹਿ ਰਾਤੇ ॥ ਸੀਤਲ ਸਾਂਤਿ ਗੁਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਸੇ ਸਚ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹਾਂ ਤਬ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਸਾਚਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁਆ ਹੈ । ਔਰ ਜਿਨ ਮਹਾਤਮਾਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਸਾਂਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਸੀਤਲ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਪੈ ਹਰਿ ਨਾਉ । ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਉ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਗਲ ਦੁਖ ਮਿਟੇ । ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬੰਧਨ ਤੇ ਛੁਟੇ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੁਟੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਮਿਟੇ ਮੋਹ ਭ੍ਰਮ । ਸਾਧੂ ਰੇਣ ਮਜਨ ਸਭਿ ਧਰਮ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਮੋਹ ਔਰ ਭ੍ਰਮ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦਯਾ ਆਦਿਕ ਸਭ ਧਰਮ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ॥

ਸਾਧ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਇਆਲ ਗੋਵਿੰਦੁ ॥ ਸਾਧਾ ਮਹਿ ਇਹ ਹਮਰੀ ਜਿੰਦੁ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨ ਪਰ ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਭੀ ਦਯਾਲ ਹੁਆ ਹੈ ॥ਤਾਂਤੇ ਏਹ ਹਮਰੀ ਜਿੰਦ ਸਾਧੋਂ ਮੈਂ ਬਸ ਰਹੀ ਹੈ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਸਤਿਸੰਗ ਕਿਸ ਪੁੰਨ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਕਿਰਪਾਲ ਧਿਆਵਉ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਤਾ ਬੈਠਣੁ ਪਾਵਉ ॥

ਜਬ ਕਿਰਪਾ ਕੀ ਨਿਧਿ ਕਿਰਪਾਲੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਧਿਆਵੋਗੇ ਤਬ ਸੰਤੋ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਬੈਠਣਾ ਪਾਵੋਗੇ ਅਰਥਾਤ ਸਤ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲੋਗੇ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਆਪਨੇ ਕੈਸੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ?ਉਤ੍ਰ ॥

ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਣ ਕਉ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਨੀ ਦਇਆ ॥
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਲਇਆ ॥ ੪ ॥ ੨੨ ॥ ੯੧ ॥

ਜਬ ਮੁਝ ਨਿਰਗੁਣ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਦਇਆ ਕਰੀ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧ ਸੰਗ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨੨ ॥ ੯੧ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਜਪਿਓ ਭਗਵੰਤੁ । ਕੇਵਲ ਨਾਮੁ ਦੀਓ ਗੁਰਿਮੰਤੁ ॥

ਜਬ ਸਾਧੂਓਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਾਪ ਕੀਆ ਔਰ ਸੁਧ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ॥

ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨ ਭਏ ਨਿਰਵੈਰ ॥ ਆਠ ਪਹਰ ਪੂਜਹੁ ਗੁਰ ਪੈਰ ॥ ੧ ॥

ਤਬ ਹਮ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਜ ਕਰਕੇ ਨਿਰਵੈਰ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਪੂਜਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਤੁਮ ਭੀ ਪੂਜਹੁ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਬਮਤਿ ਬਿਨਸੀਦੁਸਟ ਬਿਗਾਨੀ ॥ ਜਬਤੇ ਸੁਣਿਆ ਹਰਿ ਜਸੁ ਕਾਨੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇਮਨਜੋ ਬੇਗਾਨੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਥਾਤ ਅਗਯਾਨਸਹਤਦੁਸਟਭਾਵ ਕੇਧਾਰਨੇ ਵਾਲੀ ਥੀ ਵਹੁ ਬੁਧੀ ਅਬਨਸਟ ਹੂਈ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ਕਬ ਬਿਨਸੀ ਹੈ ?ਉਤ੍ਰ ਜਬ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਸੰਤੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਾਨੋਂਮੈਂ ਸੁਨਾ ਹੈ ॥

ਸਹਜ ਸੂਖ ਆਨੰਦ ਨਿਧਾਨ॥ ਰਾਖਨਹਾਰ ਰਖਿ ਲੇਇ ਨਿਦਾਨ॥

ਆਨੰਦ ਨਿਧਾਨ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸੁਖ ਤੁਮਕੋ ਸਹਜੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਔਰ ਰਖਿਆ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਵਾਹਗੁਰੂ (ਨਿਦਾਨ) ਅੰਤ ਕੋ ਰਖ ਲੇਵੇਗਾ॥ ਪ੍ਰਸਨ ਕਿਸ ਸੇ ਰਖੇਗਾ ?॥ ਉਤ੍ਰ ॥

ਦੂਖਦਰਦ ਬਿਨਸੇ ਭੈ ਭਰਮ ॥ਆਵਣ ਜਾਣ ਰਾਖੇ ਕਰਿ ਕਰਮ ॥੨॥

(ਦੁਖ)ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਤਥਾ ਈਰਖਾ ਰੂਪੀ ਦਰਦ ਪੁਨਾ ਅੰਨ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਭੈ ਔਰ ਭਰਮ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਅਪਨੀ (ਕਰਮ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਇਨ ਸਭ ਸੇ ਰਖਿਆ ਕਰ ਲੇਵੇਗਾ ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ਵਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕਹਾਂ ਹੈ ?॥ ੨ ॥ ਉਤ੍ਰ॥

ਪੇਖੈ ਬੋਲੈ ਸੁਣੈ ਸਭੁ ਆਪਿ ॥ ਸਦਾ ਸੰਗਿ ਤਾਕਉ ਮਨ ਜਾਪਿ ॥

ਵੈਰਾਟ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਆਪ ਹੀ ਪੇਖਤਾ ਸੁਣਤਾ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਖੀ ਚੇਤਨਰੂਪ ਹੋਕਰ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਸਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਦੇਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਸਦਾ ਸੰਗ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਜਪੁ॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਭਇਓ ਪਰਗਾਸੁ। ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਏਕੈ ਗੁਣ ਤਾਸੁ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਚਾਨਣ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸੇ ਕਿਆ ਦੇਖਿਆ ॥ ਉਤ੍ਰ॥ਏਕ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੀ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ ਤਿਸਕੇ ਗੁਣ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ?ਉਤ੍ਰ ॥

ਕਹਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸੁਣਤ ਪੁਨੀਤ ॥ ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਗਾਵਹਿ ਨਿਤ ਨੀਤ॥

ਕਹਨੇ ਵਾਲੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਭੀ ਪੁਨੀਤ ਹੈਂ॥ ਐਸੇ ਜਾਣ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ (ਨਿਤ) ਸਤ ਰੂਪ ਕੇ ਗੁਣ ਸੰਤ ਜਨ ਹਮੇਸ਼ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਾ ਕਉ ਹੋਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੀ ਸਭ ਪੂਰਨ ਘਾਲ॥ ੪ ॥ ੨੩ ॥ ੯੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਸਭ ਸੇਵਾ ਸਫਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥੪॥੨੩॥੯੨॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬੰਧਨ ਤੋੜਿ ਬੁਲਾਵੈ ਰਾਮੁ ॥ ਮਨ ਮੈ ਲਾਗੈ ਸਾਚੁ ਧਿਆਨੁ ॥

ਜਬ ਬੰਧਨ ਤੋੜ ਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮਨ ਮੈਂ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ॥

ਮਿਟਹਿ ਕਲੇਸ ਸੁਖੀ ਹੋਇ ਰਹੀਐ ॥ ਐਸਾ ਦਾਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਹੀਐ ॥ ੧ ॥

ਪੁਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਕਲੇਸ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਖੀ ਹੋ ਰਹੀਤਾ ਹੈ ॥ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਐਸਾ ਦਾਤਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸੋ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਜੋ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵੈ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤਿਸੁ ਸੰਗਿ ਮਿਲਾਵੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜਪਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇ ਸੋਈ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਹੈ ॥

ਜਿਸੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਤਿਸੁ ਆਪਿ ਮਿਲਾਵੈ ॥ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਗੁਰੂ ਤੇ ਪਾਵੈ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਿਆਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਸਰਬ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜੀਵ ਪਾਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਆਪੁ ਤਿਆਗਿ ਮਿਟੈ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ॥ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਣਾ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਪਛਾਣ ਹੋਈ ॥ ਤਬ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਵਣ ਜਾਣ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਨ ਊਪਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਭਏ ਦਇਆਲ ॥ ਜਨ ਕੀ ਟੇਕ ਏਕ ਗੋਪਾਲ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਪਰ ਪ੍ਰਭੁ ਦਿਆਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਏਕ ਗੋਪਾਲ ਕੀ ਟੇਕ ਰਖੀ ਹੈ ॥

ਏਕਾ ਲਿਵ ਏਕੋ ਮਨਿ ਭਾਉ ॥ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਜਨ ਕੈ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਏਕ ਹੀ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਔਰ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਜਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸਰਬ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਿਉ ਲਾਗੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥ ਨਿਰਮਲ ਕਰਣੀ ਸਾਚੀ ਰੀਤਿ ॥

ਜਿਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੋ ਲਾਗੀ ਹੈ ॥ ਤਿਨ ਕੀ ਜਪ ਤਪ ਰੂਪ ਕਰਨੀ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਔਰ ਬਿਉਹਾਰ ਕੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਰੀਤ) ਮੁਯਾਦਾ ਸਾਖੀ ਹੈ।

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਮੇਟਿਆ ਅੰਧਿਆਰਾ। ਨਾਨਕ ਕਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ।੪॥੨੪॥੯੩॥

ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਨੇ ਜਿਨ ਕਾ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧਕਾਰ ਮਟਿਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਸੋ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ॥ ੪॥ ੨੪॥ ੯੩॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫॥ ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਤਰੈ ਜਨੁ ਸੋਇ।ਜਾਕੈ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਨੁ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਕਾ ਪੁੰਨ ਕਰਮ ਹੋਵੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ॥ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਣੇ ਕਾ ਕਿਆ ਫਲ ਹੈ?

ਉਤਰੁ॥ ਦੂਖੁ ਰੋਗੁ ਕਛੁ ਭਉ ਨ ਬਿਆਪੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਹਰਿ ਜਾਪੈ॥੧॥

ਦੁਖ ਔਰ ਰੋਗੁ ਪੁਨਃ ਭੌ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤਾ॥ ਤਾਂਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਹਰੀ ਕਾ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਪੁਰਸ਼ ਜਪੈ।੧॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸੁਰੁ ਧਿਆਈਐ। ਗੁਰੁ ਪੂਰੇ ਤੇ ਇਹ ਮਤਿ ਪਾਈਐ।੧।ਰਹਾਉ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਸਿਖਿਆ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥

ਕਰਣ ਕਰਾਵਣ ਹਾਰ ਦਇਆਲ। ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਗਲੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ॥

ਜੋ ਦਿਆਲੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਰਨੇ ਕਰਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਸਰਬ ਜੀਵ ਜੰਤ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਸਦਾ ਬਿਅੰਤਾ। ਸਿਮਰਿ ਮਨਾ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਮੰਤਾ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸੇ ਹੈ ਨਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਬੇਅੰਤ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਹੇ ਮਨ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਿਮਰ॥ ੨॥

ਜਾਕੀ ਸੇਵਾ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨੁ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪੂਜਾ ਪਾਈਐ ਮਾਨੁ॥

ਜਿਸਕੀ ਭਗਤੀ ਸਰਬ ਨਿਧੀ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਾਨ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਜਾਕੀ ਟਹਲ ਨ ਬਿਰਥੀ ਜਾਇ।ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੁਈ ਨਿਸਫਲ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਐਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਸਦਾ ਸਦਾ ਅਰਥਾਤ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ ਗਾਇਨ ਕਰਿ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਸਨ॥ ਕੈਸੇ ਜਪੇ ? ਉਤ੍ਰ॥ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥ ੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ਸੁਖ ਨਿਧਾਨ ਹਰਿ ਅਲਖ ਸੁਆਮੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਅਲਖ ਸੁਖਿ ਕੀ ਨਿਧੀ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਤੇਰੇ ਸਰਨਾਈ॥ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ॥੪॥੨੫॥੯੪॥

ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਅ ਜੰਤ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇਹੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੇ ॥ ੪ ॥ ੨੫ । ੯੫ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫

ਜੀਅ ਜੁਗਤਿ ਜਾਕੈ ਹੈ ਹਾਥ। ਸੋ ਸਿਮਰਹੁ ਅਨਾਥ ਕੋ ਨਾਥ ॥

ਜਿਸਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸਿਮਰੋ ॥

ਪ੍ਰਭ ਚਿਤ ਆਏ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਜਾਇ॥ ਭੈ ਸਭ ਬਿਨਸਹਿ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਇ ॥੧॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਿਤ ਆਉਣੇ ਅਰਥਾਤ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸਰਬ ਦੁਖ ਜਾਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈ। ਔਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸੰਪੂ-ਰਨ ਭੈ ਬਿਨਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਉ ਕਾਹੇ ਕਾ ਮਾਨਹਿ॥ ਹਰਿ ਬਿਸਰਤਿ ਕਾਹੇ ਸੁਖੁ ਜਾਨਹਿ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇਭ ਈਹਰੀਸੇ ਬਿਨ ਕਿਸ ਕਾ ਭੈ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ਹਰੀਕੇ ਬਿਸਰਨੇ ਮੈ ਕਿਉਂ ਸੁਖ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਨ ਧਾਰੇ ਬਹੁ ਧਰਣਿ ਅਗਾਸ॥ ਜਾਕੀ ਜੋਤਿ ਜੀਅ ਪਰਗਾਸ ॥

ਜਿਸਨੇ ਬਹੁਤ ਧਰਤੀ ਅਕਾਸ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥ ਜਿਸਕੀ ਸਤਾ ਕਾ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਚਾਂਦਨਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੇ ਸ੍ਵ ਸ੍ਵ ਵਿਖੇ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਾਕੀ ਬਖਸ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਇ ॥ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਜਿਸਕੀ ਬਖਸ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ॥ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਨਿਰ ਭਉ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ॥੨

ਆਠ ਪਹਰ ਸਿਮਰਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਮੁ॥ ਅਨਿਕ ਤੀਰਥ ਮਜਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ॥ ੩ ॥

ਤਾਂਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮ ਆਠ ਪਹਰ ਸਿਮਰੋ ॥ ਅਨੇਕ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਪੁਰਬੋਂ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲ ਹੋਵੇਗਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸਰਣੀ ਪਾਹਿ ॥ ਕੋਟਿ ਕਲੰਕ ਖਿਨ ਮਹਿ ਮਿਟਿ ਜਾਹਿ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈ ਪੜੇ ਹੈਂ ॥ ਤਿਨਕੇ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਹੀ ਕਲੰਕ ਖਿਨ ਮੈਂ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਬੇਮੁਹਤਾਜੁ ਪੂਰਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥ ਪ੍ਰਭ ਸੇਵਕ ਸਾਚਾ ਵੇਸਾਹੁ ॥

ਵਹੁ ਪੂਰਾ ਪਾਤਸਾਹ ਬੇ ਮੁਹਤਾਜ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸੇਵਕੋਂ ਕੋ ਸਚਾ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਰਾਖੈ ਦੇ ਹਾਥ ॥ ਨਾਨਕ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਮਰਾਥ ॥ ੪ ॥ ੨੬॥੯੫ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਨੇ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੇ ਹਾਂ ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਸਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੇ ਹਾਂ?ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਰਬ ਸਕਤੀ ਸੰਪੰਨ ਹੈਂ ॥ ਤਿਸ ਮੈਂ ॥ ੪ ॥ ੨੬ ॥ ੯੫ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰਿ ਪਰਸਾਦਿ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਸੋਇਆ ਜਾਗਾ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਮੈਂ ਮਨ ਲਾਗਾ ॥ ਤਬ ਅਵਿਦਿਆ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਸੋਇਆ ਹੂਆ ਮਨ ਜਾਗਤਾ ਭਿਆ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗੁਣ ਉਚਰੈ ਪ੍ਰਭ ਬਾਣੀ ॥ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਸੁਮਤਿ ਪਰਾਣੀ ॥

ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗੁਣ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ਗਣ ਕਬ ਸੇ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈ ?ਉਤ੍ਰ॥ ਜਬ ਸੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਸੁਮਤੂ ਸਿਖਯਾ (ਪ੍ਰਾਣੀ) ਪਛਾਨੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਤ ਕੁਸਲ ਸਭਿ ਪਾਏ ॥ ਘਰਿ ਬਾਹਿਰ ਸੁਖ ਸਹਜ ਸਬਾਏ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰ ਸਭ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ (ਸਬਾਏ) ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਘਰ ਬਾਹਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਸੋਈ ਪਛਾਤਾ ਜਿਨਹਿ ਉਪਾਇਆ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ॥ ਪਰੰਤੂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੂੰ ॥

ਬਾਹ ਪਕਰਿ ਲੀਨੋ ਕਰਿ ਅਪਨਾ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸਦਾ ਜਪੁ ਜਪਨਾ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਔਰ ਬਾਂਹ ਪਕੜ ਕਰ ਆਪਨਾ ਦਾਸ ਕਰਲੀਆ ਹੈ॥ ਯਾਂਤੇ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਕਹਤਾ ਸੁਨਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਜਾਪ ਕਾ ਜਪਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥ ੨॥

ਮੰਤ੍ਰੁ ਤੰਤ੍ਰੁ ਅਉਖਧੁ ਪੁਨਹ ਚਾਰੁ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੁ॥

ਮੰਤ੍ਰ ਤਥਾ ਤੰਤ੍ਰ ਔਰ ਹੋਰ ਨਿਵਿਤਕ ਦਵਾਈ ਪੁਨਹ ਚਰਣ ਅਰਥਾਤ ਪਾਪ ਨਿਵਿਰਤੀ ਕਾ ਉਪਾਇ ਵਿਸੇਸ ਗੰਗਾ ਸਨਾਨ ਆਦਿ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਸੋ ਸਭ ਏਹੀ ਕੀਏ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਾਚਾ ਧਨੁ ਪਾਇਓ ਹਰਿ ਰੰਗਿ॥ ਦੁਤਰੁ ਤਰੇ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ॥ ੩॥

ਸਚਾ ਧਨ ਜੋ ਗਿਆਨ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਤਰਨਾ ਗਿਆਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਠਨ ਹੈ ਸੋ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਤਰੇ ਹਾਂ॥੩॥

ਸੁਖਿ ਬੈਸਹੁ ਸੰਤ ਸਜਨ ਪਰਵਾਰੁ। ਹਰਿ ਧਨੁ ਖਟਿਓ ਜਾਕਾ ਨਾਹਿ ਸੁਮਾਰੁ॥

ਔਰ ਸੰਤ ਜੋ ਸਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਪਰਵਾਰ ਕੇ ਸਹਤ ਸੁਖ ਮੈਂ ਬੈਠੇ ਹਾਂ ਅਰਥਾਤ ਸੁਖ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਸੋ ਹਰੀ ਧਨ ਖਟਿਆ ਹੈਂ॥

ਜਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਤਿਸੁ ਗੁਰੁ ਦੇਇ। ਨਾਨਕ ਬਿਰਥਾ ਕੋਇ ਨ ਹੋਇ ॥੪॥੨੭॥੯੬॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਹਰੀਨਾਮ ਧਨ ਗੁਰੂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੇ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੈਸਾ ਅਧਕਾਰੀ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥ ੪॥ ੨੭॥ ੯੬।

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫

ਹਸਤ ਪੁਨੀਤ ਹੋਹਿ ਤਤਕਾਲ। ਬਿਨਸਿ ਜਾਹਿ ਮਾਇਆ ਜੰਜਾਲ।

ਤਤਕਾਲ ਹੀ ਹਾਥ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਵੇਂਗੇ। ਔਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਜੰਜਾਲ ਬੰਧਨ ਬਿਨਸ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਰਸਨਾ ਰਮਹੁ ਰਾਮ ਗੁਣ ਨੀਤ। ਸੁਖੁ ਪਾਵਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਮੀਤ॥ ੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਮਿਤ੍ਰੋ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਨਿਤਪ੍ਰਤੀ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣ ਜਪੋ ਸੁਖ ਪਾਵੋਗੇ॥੧॥

ਲਿਖੁ ਲੇਖਣਿ ਕਾਗਦਿ ਮਸਵਾਣੀ। ਰਾਮ ਨਾਮ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਮਸਵਾਣੀ) ਦਵਾਇਤ ਔਰ ਲਿਖਣ ਸੇ ਕਾਗਜ਼ ਉਪਰ ਹਰੀ ਕੀ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਹੈ ਸੋ ਲਿਖ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਹ ਕਾਰਜਿ ਤੇਰੇ ਜਾਹਿ ਬਿਕਾਰ। ਸਿਮਰਤ ਰਾਮ ਨਾਹੀ ਜਮ ਮਾਰ ॥

ਇਸ ਕਾਰਜ ਕਰਨੇ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਤੇਰੇ ਬਿਕਾਰ ਜਾਤੇ ਰਹੇਂਗੇ ਰਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਜਮਕੀ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੇ ਦੂਤ ਨ ਜੋਹੈ। ਮਾਇਆ ਮਗਨ ਨ ਕਛੂਐ ਮੋਹੈ ॥੨॥

ਔਰ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੇ ਦੂਤ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕੇਂਗੇ ਪੁਨਾ ਮਾਇਆ ਕੀ ਮਗਨਤਾ ਕਛ ਮੋਹਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗੀ ॥ ੨ ॥

ਉਧਰਹਿ ਆਪਿ ਤਰੈ ਸੰਸਾਰੁ। ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਿ ਏਕੰਕਾਰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਏਕੰਕਾਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ(ਜਪ)ਜਪਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂਸੇ ਆਪ ਜਗਤ ਸੇ ਉਧਰੇ ਹੈ ਔਰ ਸਤਿਸੰਗੀਓਂ ਕੋ ਤਾਰਲੇਤੇਹੈਂ।

ਆਪਿ ਕਮਾਉ ਅਵਰਾ ਉਪਦੇਸ। ਰਾਮ ਨਾਮ ਹਿਰਦੈ ਪਰਵੇਸ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰਕੇ ਆਪ ਕਮਾਉ ਔਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋ ॥ ੩ ॥

ਜਾਕੈ ਮਾਥੈ ਏਹੁ ਨਿਧਾਨੁ। ਸੋਈ ਪੁਰਖੁ ਜਪੈ ਭਗਵਾਨੁ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਏਹ ਨਿਧਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ। ਸੋਈ ਪੁਰਖ ਭਗਵਾਨ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾਹੈ

ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ। ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਉ ਤਿਸੁ ਬਲਿ ਜਾਉ। ੪। ੨੮। ੯੭।

ਜੋ ਪੁਰਸ ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸਕੇ ਬਲਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥੪॥੨੮। ੯੭॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਚਉਪਦੇ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜੋ ਪਰਾਇਓ ਸੋਈ ਅਪਨਾ। ਜੋ ਤਜਿ ਛੋਡਨ ਤਿਸੁ ਸਿਉ ਮਨੁ ਰਚਨਾ ।੧।

ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰਾਜਾ ਸੁਆਨ ਸ੍ਰਿਗਾਲ ਅਗਨੀ ਆਦਿ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਅਪਨਾ ਜਾਨਿਆ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਜੋ ਕੁਟੰਬ ਤਜ ਛੋਡਨਾ ਅਰਥਾਤ ਤਿਆਗ ਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਸਾਥ (ਨਾ) ਪੁਰਸ ਕਾ ਮਨ ਰਚਾ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਕਹਹੁ ਗੁਸਾਈ ਮਿਲੀਐ ਕੇਹ । ਜੋ ਬਿਥਰਜਤ ਤਿਸ ਸਿਉ ਨੇਹ ।੧। ਰਹਾਉ ।

ਹੇ ਭਾਈ ਕਹੋ ਗੋਸਾਈ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਕਰਮ ਸੇ ਬੇਦ ਨੇ ਹਟਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਸਾਥ ਹਮ ਜੀਵੇਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ॥

ਝੂਠੁ ਬਾਤ ਸਾ ਸਚੁ ਕਰਿ ਜਾਤੀ । ਸਤਿ ਹੋਵਨੁ ਮਨਿ ਲਗੈ ਨ ਰਾਤੀ॥੨॥

ਔਰ ਜੋ ਜੀਵਨੇ ਕੀ ਬਾਤ ਝੂਠ ਹੈ ਸੋ ਸਚ ਕਰਕੇ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਜੋ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਮਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਮਨ ਮੈ ਰਤੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਜੀਵ ਆਠ ਪਹਰਿ ਮੈ ਮਰਨੇ ਕੋ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਯਾਦਨਹੀਂਕਰਤਾਕਿਉਂਕਿ ਮਰਨਾ ਯਾਦ ਰਹੇ ਤੇ ਤੌ ਪਾਪ ਨ ਕਰੇ ॥ ੨ ॥

ਬਾਵੈ ਮਾਰਗੁ ਟੇਢਾ ਚਲਨਾ । ਸੀਧਾ ਛੋਡਿ ਅਪੂਠਾ ਬੁਨਨਾ ॥੩॥

ਬਾਮੀਓਂ ਕਾ ਮਾਰਗ ਮਦਰਾ ਮਾਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗਵਨ ਇਸ ਮੈ ਵਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਜੋ ਬੇਮੁਖ ਮਾਰਗ ਹੈ ਸੋਸਭੀ ਬਾਵੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈ (ਟੇਢਾ) ਕੁਟਲ ਜੀਵ ਚਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ । ਸੀਧਾ ਛਡ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਛੋਡਕਰ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਉਲਟੀ ਤਰਫ ਚਲਾਉਣੇ ਵਾਲੇ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਹੈ ਇਨਕੋ ਬੁਨਨਾ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਦੁਹਾ ਸਿਰਿਆ ਕਾ ਖਸਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ।ਜਿਸੁ ਮੇਲੇ ਨਾਨਕ ਸੋ ਮੁਕਤਾ ਹੋਈ । ੪ । ੨੯ । ੯੪ ।

ਹੇ ਭਾਈ ਦੋਹਾਂ ਸਿਰਯਾਂਕਾ ਅਰਥਾਤ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖਾ ਮਨਮੁਖਾਂ ਕਾ ਮਾਲਕ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਸੋ ਮੁਕਤਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥੪॥੨੯॥੯੪॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਸਭਾ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਸਿਖ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਆਜ ਏਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਨੇ ਭਰਤਾ ਕੇ ਸਾਥ ਬਡੇ ਚਾਉ ਸੇ ਜੁਗਤ ਸਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸੁਨਕਰ ਜੋ ਪਤੀਵ੍ਰਤ ਭਾਵ ਸੇ ਰਹਿਤ ਸਤੀ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਮਹਿ ਮਿਲਿਆਏ ਸੰਜੋਗ । ਜਿਚਰੁ ਆਗਿਆ ਤਿਚਰੁ ਭੋਗਹਿ ਭੋਗ ॥ ੧ ॥

ਕਲਿ ਉਪਲਖਤਿ ਚਾਰੋ ਜਗੋਂ ਮੇਂ ਜੀ ਸੰਜੋਗ ਪੁਰਬ ਅਦ੍ਰਿਸਟੋਂ ਕਰਕੇ ਆਨ ਕਰ ਮਿਲੇ ਹੈ । ਜਬ ਤਕ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਉਤਨਾ ਕਾਲ ਈਹਾਂ ਭੋਗ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਜਲੈ ਨ ਪਾਈਐ ਰਾਮ ਸਨੇਹੀ ॥ ਕਿਰਤਿ ਸੰਜੋਗਿ ਸਤੀ ਉਠਿ ਹੋਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਲਨੇ ਕਰਕੇ ਪਿਯਾਰੇ ਰਾਮ ਕੋ ਠਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਕ੍ਰਮੋਂ ਕੇ ਸਬੰਧ ਕਰਕੇ ਉਠ ਕਰ ਸਤੀ ਹੋਈ ਹੈ । ਤੈਸੇ ਤਮੋਂ ਗੁਨੀ ਤਪਸੀ ਅਗਨੀ ਅ ਦਿਕੋਂ ਮੈ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨਕੇ ਅਦਿਸਟੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦੇਖਾ ਦੇਖੀ ਮਨਿ ਹਰਿ ਜਲਿ ਜਾਈਐ ॥ ਪ੍ਰਿਅ ਸੰਗੁ ਨ ਪਾਵੈ ਬਹੁ ਜੋਨਿ ਭਵਾਈਐ ॥ ੨ ॥

ਪ੍ਰਸਨ ਸਤੀ ਹੋਨਾ ਅਰੁ ਪੰਚ ਅਗਨੀ ਤਾਪਨੀ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਵਿਧਾਨ ਹੈ। ਆਪ ਨਿਖੇਧ ਕਿਉਂ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਪਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਤਿ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਹਿਤ ਬਿਭਚਾਰਨੀ ਹੈਂ ਵਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਰਹਤ ਪਖੰਡੀ ਹੈ ਪਰੰਤੁ ਔਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਦੇਖ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰ ਜਲਜਾਤੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਪਤੀ ਕਾ ਸੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਬਹੁਤ ਜੂਨੋਂ ਮੈਂ ਭਰਮਾਈਤੀ ਹੈਂ ਪ੍ਰਸਨ ਜੀਵ ਸੁਖੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ? ॥੨॥

ਸੀਲ ਸੰਜਮਿ ਪ੍ਰਿਅ ਆਗਿਆ ਮਾਨੈ। ਤਿਸੁ ਨਾਰੀ ਕਉ ਦੁਖੁ ਨ ਜਮਾਨੈ ॥ ੩ ॥

ਉਤ੍ਰ। (ਸੀਲ) ਸੁਭ ਸੁਭਾਵ ਔਰ (ਸੰਜਮ) ਇੰਦ੍ਰੇ ਜੀਤ ਹੋਕਰ ਜੋ ਪਤੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨੇ ਤਿਸ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਕਿਸੀ ਸਮੇ ਮੈਂ ਦੂਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਾ (ਜਮਾਨੈ) ਜਮੋਂ ਕਾ ਦੂਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ ੩ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਪ੍ਰਿਉ ਪਰਮੇਸਰੁ ਕਰਿ ਜਾਨਿਆ ॥
ਧੰਨੁ ਸਤੀ ਦਰਗਹ ਪਰਵਾਨਿਆ ॥ ੪ ॥ ੩੦ ॥ ੯੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਪਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਰਕੇ ਵਾ ਜਿਸ ਜੀਵ ਨੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਹੀ ਪਤੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਵਹ ਸਤੀ ਵਾ ਸਤਵਾਦੀ ਪੁਰਸੁ ਧੰਨਯ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ਜੋ ਪਖੰਡ ਸਹਤ ਪੰਚ ਅਗਨੀ ਆਦਿ ਤਾਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਸੀਲ ਸੰਜਮ ਆਦਿ ਗੁਣੋ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਪਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥੪॥ ੩੦ ॥ ੯੯॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਆਪ ਕੋ ਕੌਨ ਸਾਧਨ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੂਈ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਅਪਨੀ ਦਸ਼ਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਮ ਧਨਵੰਤ ਭਾਗਠ ਸਚ ਨਾਇ ॥ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮ ਸਚੇ ਨਾਮ ਧਨ ਕਰ (ਭਾਗਠ) ਸਾਹੂਕਾਰ ਵਾ ਭਾਗਵਾਨ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ। ਸਾਹੂਕਾਰ ਤੇ ਵਣਜ ਕਰਕੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਆਪਕਾ ਕੌਣ ਵਣਜ ਹੈ? ॥ ਉਤ੍ਰ॥ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਵਾ ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਵ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪੀਊ ਦਾਦੇ ਕਾ ਖੋਲਿ ਡਿਠਾ ਖਜਾਨਾ। ਤਾ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਭਇਆ ਨਿਧਾਨਾ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਪਿਤਾ ਔਰੁ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਦਾਦੇ ਕਾ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਖਜਾਨਾ ਖੋਲ੍ਹਕਰ ਦੇਖਾ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀਬਾਣੀ ਕੇ ਪੁਸਤਕ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਮੈਂ ਮੋਹਨ ਜੀ ਪਾਸ ਥੇ ਸਮਝ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖ ਤਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸਰਬ (ਨਿਧਾਨਾ) ਆਤਮ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਭਇਆ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਤਿਸੁ ਬਾਣੀ ਰੂਪੀ ਖਜਾਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਨਿਕਸਾ ॥ ੧ ॥

ਰਤਨ ਲਾਲ ਜਾਕਾ ਕਛੂ ਨ ਮੋਲੁ । ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ਅਖੂਟ ਅਤੋਲ ॥ ੨ ॥
ਖਾਵਹਿ ਖਰਚਹਿ ਰਲਿ ਮਿਲਿ ਭਾਈ ।

(ਰਤਨ) ਵੈਰਾਗ (ਲਾਲ) ਪ੍ਰੇਮ ਜਿਨਕਾ ਕੁਛ ਮੋਲ ਨਹੀਂ । ਐਸੇ ਗੁਣੋ ਕੇ ਬਾਣੀ ਰੂਪੀ ਭੰਡਾਰ ਭਰੇ ਹੈਂ (ਅਖੂਟ) ਮੁਕਤੇ ਨਹੀਂ ਔਰ (ਅਤੋਲ) ਅਮਾਪ ਹੈ। ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੇ ਰਲ ਮਿਲ ਕਰ ਖਰਚਤੇ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਪਤੇ ਜਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਵਧਦੋ ਜਾਈ ॥ ੩ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ
ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਇ । ਸੁ ਏਤੁ ਖਜਾਨੈ ਲਇਆ ਰਲਾਇ । ੪ । ੩੧ । ੧੦੦ ।

ਤਿਸ ਖਜਾਨੇ ਕੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਵਾਧਾ ਹੋਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਸੁਭ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਜਿਸਨੇ ਪੂਰਬ ਪੁੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਇਸ ਖਜਾਨੇ ਮੈਂ ਰਲਾ ਲੀਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਮੈਂ ਸਰਧਾਵਾਨ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੩੧ ॥ ੧੦੦ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਡਰਿ ਡਰਿ ਮਰਤੇ ਜਬ ਜਾਨੀਐ ਦੂਰਿ । ਡਰੁ ਚੂਕਾ ਦੇਖਿਆ ਭਰਪੂਰਿ॥੧ ॥

ਜਬ ਦੂਰ ਜਾਨਿਆ ਥਾ ਤਬ ਕਾਲ ਕੇ ਡਰ ਸੇ ਡੈ ਧਾਰ ਕਰ ਮਰਤੇ ਥ ਅਬ ਡਰ ਚੂਕ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪੂਰਨ ਦੇਖਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਅਪਨੇ ਕਉ ਬਲਿਹਾਰੈ । ਛੋਡਿ ਨ ਜਾਈ ਸਰ ਪਰ ਤਾਰੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਲਹਾਰੈ ਜਾਈਏ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਣ ਆਏ ਸਿਖ ਕੋ ਛੋਡਤਾ ਨਹੀਂ ।(ਸਰ ਪਰ)ਨਿਸਚੇਕਰਕੇ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਦੂਖੁ ਰੋਗੁ ਸੋਗੁ ਬਿਸਰੈ ਜਬ ਨਾਮੁ ।ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਜਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਮੁ । ੨ ।

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਨਾਮ ਵਿਸਰ ਜਾਵੇ ਤਬ ਦੁਖ ਅਰੁ ਰੋਗ ਤਥਾ ਸੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ । ਔਰ ਜਬ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ (ਗਾਮ) ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕੋਈ ਨ ਕਹੀਜੈ। ਛੋਡਿ ਮਾਨੁ ਹਰਿ ਚਰਨ ਗਹੀਜੈ। ੩।

ਤਾਂਤੇ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨ ਕਹੀਏ ਮਾਨ ਕੋ ਛੋੜ ਕਰਿਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਪਕੜੀਏ ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਚਿਤਾਰਿ। ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਸਾਚੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥ ੪ ॥ ੩੨ ॥ ੧੦੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਲੇਕਰਜਬ ਵਾਹਗੁਰੂਕੋਸਿਮਰੋਗਾ ਤਬਸਾਚੇ ਦਰਬਾਰਮੈਂ ਸੁਖ ਪਾਵੈਗਾ।੪।੩੨।੧੦੧।

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

ਜਾਕਾ ਮੀਤੁ ਸਾਜਨੁ ਹੈ ਸਮੀਆ। ਤਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਕਹੁ ਕਾਕੀ ਕਮੀਆ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਔਰ (ਸਾਜਨ) ਅਕ੍ਰਿਤਮ ਉਪਕਾਰੀ (ਸਮੀਆ) ਸਮਾਨ ਬਿਆਪਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਕਹੁ ਕਿਸ ਵਸਤੁ ਕੀ (ਕਮੀਆ) ਊਨਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ॥ ੧ ॥

ਜਾਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿਉ ਲਾਗੀ। ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਭ੍ਰਮੁ ਤਾਕਾ ਭਾਗੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਸਾਥ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕਾ ਦੂਖ ਦਰਦ ਭਰਮੁ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਵਿਰਤ ਹੁਆ ਹੈ ਔਰੁ ਅਵਿਦਿਆ ਭੀ ਭਾਗੀ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਦੁਖ ਦਰਦੁ ਭਰਮੁ ਹੈ (ਤਾਂਕਾ) ਤਿਸਕਾ ਵਹੁ ਪੁਰਸ(ਭਾਗੀ) ਅਧਕਾਰੀ ਹੈਕਿੰਤੂ ਨਹੀਂ

ਜਾਕਉ ਰਸੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਹੈ ਆਇਓ। ਸੋ ਅਨਰਸ ਨਾਹੀ ਲਪਟਾਇਓ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਜਿਸਕੋ ਸਰਬ ਰਸੋਂ ਮੈਂ ਉਤਮ ਹਰੀ ਰਸੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ। ਸੋ ਪੁਰਸ ਔਰ ਰਸੋਂ ਮੈਂ ਲੰਪਟ ਨਹੀਂ ਹੁਆ ਹੈ ॥੨॥

ਜਾਕਾ ਕਹਿਆ ਦਰਗਹ ਚਲੈ। ਸੋ ਕਿਸ ਕਉ ਨਦਰਿ ਲੈ ਆਵੈ ਤਲੈ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸਕਾ ਕਹਣਾ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਮਾਨੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਹਾਤਮਾ ਕਿਸਕੋ ਨਦਰ ਤਲੇ ਲਿਆਵਤਾ ਹੈਅਰਥਾਤ ਵਹੁ ਹਰੀ ਸੰਬਿਨਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਸਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ॥ ੩ ॥

ਜਾਕਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਾਕਾ ਹੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਤਾਕਉ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥ ੪ ॥ ੩੩ ॥ ੧੦੨ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਸਭ ਕਿਛੁ ਕੀਆ ਹੁਆ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਤਿਸਕਾ ਦਾਸ ਹੋਵੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀਕਹਤੇ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੩੩ ॥ ੧੦੨ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਜਾਕੈ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਪੈ। ਤਾਕਉ ਕਾੜਾ ਕਹਾ ਬਿਆਪੈ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸ ਕੈ ਅੰਤਸ ਕਰਣ ਮੈ ਦੁਖ ਸੁਖ ਸਮਕਰ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ। ਤਿਸਕੋ (ਕਾੜਾ) ਝੋਰਾ ਕਹਾਂ ਬਿਆਪਤਾ ਹੈ॥ ੧॥

ਸਹਜ ਅਨੰਦ ਹਰਿ ਸਾਧੂ ਮਾਹਿ ॥ ਆਗਿਆ ਕਾਰੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਜਾ ਕੀ ਆਗਿਆਮਾਨਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈ ਤਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਧੂਓਂ ਮੈਂ ਸੁਤੇ ਹੀ ਅਨੰਦ ਹੈ ਵਾ ਅਗਿੜ ਅਨੰਦ ਹੈ

ਜਾਕੈ ਅਚਿੰਤੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ। ਤਾਕਉ ਚਿੰਤਾ ਕਤਹੂੰ ਨਾਹਿ ॥੨॥

ਔਰ ਜਿਸਕੇ (ਅਚਿੰਤ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਨ ਮੈਂ ਆ ਕਰ ਵਸੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਚਿੰਤਾ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥੨॥

ਜਾਕੈ ਬਿਨਸਿਓ ਮਨ ਤੇ ਭਰਮਾ। ਤਾਕੈ ਕਛੂ ਨਾਹੀ ਡਰੁ ਜਮਾ ॥ ੩ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਸੇ ਭਰਮੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਬਿਨਸ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਿਸਕੋ ਜਮੋਂ ਕਾ ਡਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ॥ ੩ ॥

ਜਾਕੈ ਹਿਰਦੈ ਦੀਓ ਗੁਰ ਨਾਮਾ। ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਾਕੈ ਸਗਲ ਨਿਧਾਨਾ ॥ ੪ ॥ ੩੪ ॥ ੧੦੩॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਦੀਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਚੇ ਪਾਸ ਸਰਬ ਨਿਧੀਆਂ ਹੈ ॥੪॥੩੪॥੧੦੩॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਗਮ ਰੂਪ ਕਾ ਮਨ ਮਹਿ ਥਾਨਾ। ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਜਾਨਾ।੧।

ਅਗਮ ਰੂਪ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਮਨ ਮੈਂ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤਿਸਕੋ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਜਾਨਾ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕੀ ਮਹਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ।

ਸਹਜ ਕਥਾ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੁੰਟਾ। ਜਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਤਿਸੁ ਲੈ ਭੁੰਚਾ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਕਥਾ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈਸੰਤ ਜਨ ਤਾਂਕੇ(ਕੁੰਟ)ਕੁੰਡ ਕਾਵ ਤਲਾਵ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਸਰਬ ਜੀਵ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਤਲਾਵ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਥਾ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ? ।ਉਤ੍ਰ॥ਜਿਸ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾਹੈ ਤਿਸਨੇ ਲੈਕਰ(ਭੁੰਚਾ)ਭੋਗਿਆਹੈ।

ਅਨਹਤ ਬਾਣੀ ਬਾਨੁ ਨਿਰਾਲਾ। ਤਾਕੀ ਧੁਨਿ ਮੋਹੇ ਗੋਪਾਲਾ ॥੨॥

ਏਕ ਰਸ ਬਾਣੀ ਨਾਮ ਕੀ ਉਚਾਰਣ ਹੋਤੀ ਯਾਂਤੇ ਰਾਜਾਦਿ ਅਸਥਾਨੋਂ ਸੇ ਸਤਸੰਗ (ਨਿਰਾਲਾ) ਵਿਲੱਖਣ ਭਾਵ ਸੁੰਦਰ ਅਸਥਾਨ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਬਾਣੀ ਕੀ ਧੁਨੀ ਸੇ ਗੁਪਾਲ ਮੋਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗੋਪਾਲ ਅਧੀਨ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਤਹ ਸਹਜ ਅਖਾਰੇ ਅਨੇਕ ਅਨੰਤਾ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸੰਗੀ ਸੰਤਾ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੁਨਾ ਸਤਿਸੰਗ ਕੈਸਾ ਹੈ ਤਹਾ (ਅਨੰਤਾ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਮਿਤ ਸੁਭਾਵਕਹੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਅਖਾਰੇ) ਜੋੜ ਮੇਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ । ਔਰ ਵਹੁ ਸੰਤ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸੰਗੀ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਹਰਖ ਅਨੰਤ ਸੋਗ ਨਹੀਂ ਥੀਆ । ਸੋ ਘਰੁ ਗੁਰਿ ਨਾਨਕ ਕਉ ਦੀਆ ॥ ੪ ॥ ੩੫ ॥ ੧੦੪ ।

ਤਿਸ ਸੰਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਤੋ ਬੇਅੰਤ ਹੈ ਔਰ ਤਹਾਂ ਸੋਗ (ਥੀਆ) ਉਤਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁਆ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਘਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ॥ ੪ ॥ ੩੫ ॥ ੧੦੪ ॥

ਗਉੜੀ ਮਃ੫ ॥ ਬੇਨਤੀ ॥ ਕਵਨ ਰੂਪੁ ਤੇਰਾ ਆਰਾਧਉ॥ਕਵਨੁ ਜੋਗੁ ਕਾਇਆ ਲੇਸਾਧਉ॥੧॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੇਰਾ ਕੌਨਸਾਰੂਪ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੂ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਗੁਨ ਵਾ ਸਰਗੁਨ ਜੇ ਸਰਗੁਨ ਕਹੇ ਤਿਸ ਮੈ ਵਿਰਾਟ ਰੂਪ ਵਾ ਕ੍ਰਿਸਨ ਆਦਿ ਅਵਤਾਰ ਅਰਾਧਨ ਕਰਾਂ । ਔਰ ਕੌਨ ਸਾ (ਜੋਗ) ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਰੂਪ ਹਠ ਜੋਗੁ ਵਾ ਬਇਕ ਜੋਗੁ ਇਨਕੋ ਲੇਕਰ ਕਾਇਆ ਦੇਹ ਕੋ (ਸਾਧਉ)ਵਸ ਕਰੋਂ ॥੧॥

ਕਵਨੁ ਗੁਨੁ ਜੋ ਤੁਝੁ ਲੈ ਗਾਵਉ । ਕਵਨ ਬੋਲ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੀਝਾਵਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜੇਗੁਨ ਲੈਕਰ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਾਂ ਸੋ ਕਵਨੁ ਹੈ ॥ ਔਰ ਵਹੁ ਬਚਨ ਕੌਨਸਾ ਹੈ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਿਸ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ(ਰੀਝਾਵਉ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਾਂ ॥

ਕਵਨ ਸੋ ਪੂਜਾ ਤੇਰੀ ਕਰਉ ॥ ਕਵਨ ਸੁ ਬਿਧਿ ਜਿਤੁ ਭਵਜਲ ਤਰਉ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਤੇਰੀ ਕੌਨਸੀ ਮੂਰਤੀ ਕੀ ਵਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੋ ਪੂਜਾ ਕਰਉ। ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਬਿਧੀ ਕਵਨ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਵਾਂ ॥ ੨ ॥

ਕਵਨ ਤਪੁ ਜਿਤੁ ਤਪੀਆ ਹੋਇ । ਕਵਨੁ ਸੁ ਨਾਮੁ ਹਉਮੈ ਮਲੁ ਖੋਇ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਵਹੁ ਕੌਨ ਸਾ ਤਪੁ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਤਪੀਆ ਹੋਵਾਂ ਤਥਾ ਵਹੁ ਨਾਮ ਕੌਨਸਾ ਹੇ ਜਿਸਕਰ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਦੂਰ ਕਰਾਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਭ ਤੁਕਾਂ ਵਾ ਪ੍ਰਸਨਾਂ ਦਾ ਭਾਵ ਏਹ ਹੈ ਕੇ ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਬੋਲ ਅਸਤੋਤ੍ਰ ਮੈਂ ਭਾਵ ਹੈ ਰੂਪ ਅਰੁ ਜੋਗ ਪੂਜਾ ਬਿਧੀਆਂ ਤਪ ਨਾਮ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਕਿਸਕਰ ਤੈਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਾਂ ਸਭਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਏਹੁ ਹੈ ॥੩॥

ਗੁਣ ਪੂਜਾ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਨਾਨਕ ਸਗਲ ਘਾਲ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਣ ਪੂਜਾ ਤਥਾ ਗਿਆਨ ਔਰ ਧਿਆਨ ਔਰ ਜਾਣੋ ਤਿਸਕੀ ਸਭ ਘਾਲ ਘਾਲੀ ਗਈ।

ਜਿਸੁ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਦਇਆਲ। ੪।

ਹੇ ਦਿਯਾਲ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੈ ॥ ੪ ॥

ਤਿਸ ਹੀ ਗੁਨੁ ਤਿਨ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤਾ ॥
ਜਿਸ ਕੀ ਮਾਨਿ ਲੇਇ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ॥ ੧ ॥ਰਹਾਉ॥ ਦੂਜਾ। ੩੬।੧੦੫॥

ਹੇ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਭਾਵ ਗੁਨ ਰੂਪ ਧਯਾਨ ਜੋਗੁ ਤਪੁ ਆਦਿ ਕੀਏ ਓਹੀ ਸਫਲੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਤੂੰ ਮਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈਂ। ਤਿਸਹੀ ਮੈਂ ਸੁਭ ਗੁਨ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਨਹੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੩੬ ॥ ੧੦੫ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫॥ ਆਪਨ ਤਨੁ ਨਹੀਂ ਜਾਕੇ ਗਰਬਾਰਾਜ ਮਿਲਖ ਨਹੀ ਆਪਨ ਦਰਬਾ॥੧।

ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਕਾ ਗਰਬ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨਾ ਨਹੀਂ। ਰਾਜ ਔਰ (ਮਿਲਖ) ਜਾਗੀਰ ਪੁਨਾ ਧਨ ਭੀ ਅਪਨਾ ਨਹੀਂ ॥ ੧ ॥

ਆਪਨ ਨਹੀ ਕਾਕਉ ਲਪਟਾਇਓ॥ ਆਪਨ ਨਾਮੁ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਓ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨਾ ਤੋ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਤੈਨੇ ਮਨੁ ਲੰਪਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਪਨਾ ਤੋ ਨਾਮ ਹੈ ਪਰੰਤੁ ਜਿਸਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਆਪਨ ਨਹੀ ਭਾਈ। ਇਸਟ ਮੀਤ ਆਪ ਬਾਪੁ ਨ ਮਾਈ॥ ੨॥

ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭਾਈ ਅਪਨਾ ਨਹੀਂ (ਇਸਟ) ਪਿਆਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਭੀ ਅਪਨੇ ਨਹੀਂ ॥ ੨ ॥

ਸੁਇਨਾ ਰੂਪਾ ਫੁਨਿ ਨਹੀ ਦਾਮ॥ ਹੈਵਰ ਗੈਵਰ ਆਪਨ ਨਹੀ ਕਾਮ॥ ੩॥

ਸੁਇਨਾ ਰੂਪਾ ਪੁਨਾ ਦਾਮ ਭੀ ਨਹੀਂ ਔਰ (ਹੈ) ਘੋੜੇ (ਵਰ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਤਥਾ (ਗੈਵਰ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹਾਥੀ ਅਪਨੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ॥ ੩ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੋ ਗੁਰਿ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇਆ। ਤਿਸਕਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ
ਜਿਸਕਾ ਹਰਿ ਰਾਇਆ॥ ੪॥ ੩੭॥ ੧੦੬॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬਖਸ਼ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਮਿਲਾ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕਾ ਨਿਹਚਾ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਮੈਂ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਸਭ ਕਿਛੁ ਸਫਲ ਹੈ। ਵਾ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਹੋਣੇ ਕਰ ਸਭੁ ਕੁਛੁ ਓਦਾ ਹੈ ॥ ੪॥ ੩੭ ॥ ੧੦੬ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫। ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਣ ਊਪਰਿ ਮੇਰੇ ਮਾਥੇ। ਤਾਤੇ ਦੁਖੁ ਮੇਰੇ ਸਗਲੇ ਲਾਥੇ ॥ ੧ ॥

ਯਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣ ਮੇਰੇ ਮਾਥ ਕੇ ਊਪਰ ਹੈਂ। ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਸਭ ਦੁਖ ਲਹ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੧॥

ਸਤਿਗੁਰ ਅਪਨੇ ਕਉ ਕੁਰਬਾਨੀ। ਆਤਮ ਚੀਨਿ ਪਰਮ ਰੰਗਿ ਮਾਨੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਪਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਆਤਮਾ ਕੋ ਜਾਨਕਰ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਮਾਨੀਤਾ ਹੈ।

ਚਰਨ ਰੇਣੁ ਗੁਰ ਕੀ ਮੁਖਿ ਲਾਗੀ। ਅਹੰਬੁਧਿ ਤਿਨਿ ਸਗਲ ਤਿਆਗੀ ॥ ੨ ॥

ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਮੈਂਨੇ ਅਹੰਬੁਧਿ ਸੰਪੂਰਨ ਤਿਆਗ ਦਈ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਲਗੋ ਮਨਿ ਮੀਠਾ। ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਤਾਤੇ ਮੋਹਿ ਡੀਠਾ ॥ ੩ ॥

ਯਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਮਨ ਮੈਂ ਮੀਠਾ ਲਗਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰ (ਮੋਹਿ) ਮੈਂਨੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਦੇਖਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰੁ ਸੁਖਦਾਤਾ ਗੁਰੁ ਕਰਤਾਰੁ। ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਣ ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਅਧਾਰੁ ॥ ੪॥ ੩੮ ॥ ੧੦੭ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਹੀ ਕਰਤਾਰ ਰੂਪ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਜੀਵ ਔਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੩੮ ॥ ੧੦੭ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਰੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਤੂੰ ਤਾਕਉ ਆਹਿ ॥ ਜਾਕੈ ਊਣਾ ਕਛਹੂ ਨਾਹਿ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਤਿਸਕੋ (ਆਹਿ) ਚਾਹਿ ਵਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਜਿਸਕੇ ਕਿਛੂ ਭੀ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਸਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਕਰਿ ਮਨ ਮੀਤ ॥ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੁ ਰਾਖਹੁ ਸਦ ਚੀਤ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ (ਹਰਿ ਸਾ)ਸੇ ਹਰੀ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰੁ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਸਦਾ ਚਿਤ ਮੈਂ ਰਾਖ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨ ਕਰ।

ਰੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਤੂੰ ਤਾਕਉ ਸੇਵ ॥ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਅਪਰੰਪਰ ਦੇਵ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਤਿਸਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰ ਜ ਸਰਬ ਕੀ ਆਦ ਹੈ ਔਰ (ਪੁਰਖ) ਪੂਰਨ ਭਾਵ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਪਰੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਹੈ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸ ਊਪਰਿ ਮਨ ਕਰਿ ਤੂੰ ਆਸਾ ॥ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਜਾਕਾ ਭਰਵਾਸਾ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਤਿਸ ਪਰ ਆਸ਼ਾ ਕਰ ਜਿਸਕਾ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਅਰਥਾਤ ਸਦੀਵਕਾਲ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਜਾਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਗਾਵੈ ਗੁਰਿ ਮਿਲਿ ਸੋਇ ।੪।੩੯।੧੦੮।

ਔਰ ਜਿਸਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੇ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸੁਖ ਹੋਵੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਕਰ ਜੀਵ ਗਾਵਤਾ ਰਹੈ ॥ ੪ ॥ ੩੯॥ ੧੦੮ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਮੀਤੁ ਕਰੈ ਸੋਈ ਹਮ ਮਨਾ । ਮੀਤ ਕੇ ਕਰਤਬ ਕੁਸਲ ਸਮਾਨਾ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਮੀਤ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰੇਂ ਸੋ ਹਮਨੇ ਉਤਮ ਕਰਕੇ ਮਾਨਿਆ ਹੈ। ਹੇ ਮੀਤ ਆਪਕੇ ਕਰਤਬ ਕੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਮਾਨਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੁਖ ਮੈ ਸਮਾਨਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਏਕਾ ਟੇਕ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਚੀਤ ॥ ਜਿਸੁ ਕਿਛੁ ਕਰਣਾ ਸੁ ਹਮਾਰਾ ਮੀਤ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੇ ਮਨ ਚਿਤ ਮੈਂ ਏਕ ਤੇਰਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਕੁਛ ਭਗਤੋਂ ਊਪਰ (ਕਰਣਾ) ਦਯਾ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮੀਤੁ ਹਮਾਰਾ ਵੇ ਪਰਵਾਹਾ ॥ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਮੋਹਿ ਅਸਨਾਹਾ ॥ ੨ ॥

ਮੀਤ ਹਮਾਰਾ ਜੋ ਤੂੰ ਹੈਂ (ਬੇ ਪਰਵਾਹਾ) ਅਚਾਹ ਹੈ। ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਮੀਤੁ ਹਮਾਰਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ॥ ਸਮਰਥ ਪੁਰਖੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸੁਆਮੀ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਤੂੰ ਹਮਾਰ ਮੀਤ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈਂ। ਹੇ ਸਮਰਥ ਹੇ ਪੁਰਖ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਹਮਾਰੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਹਮ ਦਾਸੇ ਤੁਮ ਠਾਕੁਰ ਮੇਰੇ। ਮਾਨੁ ਮਹਤੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਤੇਰੇ ॥੪॥੪੦॥੧੦੯॥

ਹਮ ਆਪਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਠਾਕਰ ਹੋ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮਾਨ ਮਹਤ ਹਮਾਰਾ ਤੇਰੇ ਕਰਕੇ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੪੦ ॥ ੧੦੯॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਜਾਕਉ ਤੁਮ ਭਏ ਸਮਰਥ ਅੰਗਾ ॥ ਤਾਕਉ ਕਛੁ ਨਾਹੀ ਕਾਲੰਗਾ ॥੧॥

ਹੇ ਸਮਰਥ ਜਿਸਕੇ ਪਖ ਪਰ ਤੁਮ ਹੂਏ ਹੋ ਤਿਸਕੇ (ਕਾਲੇਗਾ) ਕਲੰਕ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਾਧਉ ਜਾਕਉ ਹੈ ਆਸ ਤੁਮਾਰੀ । ਤਾਕਉ ਕਛੁ ਨਾਹੀ ਸੰਸਾਰੀ । ੧ ।ਰਹਾਉ।

ਹੇ ਮਾਧਉ ਜਿਸਕੋ ਤੁਮਾਰੀ ਆਸ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਰਮ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ ॥

ਜਾਕੈ ਹਿਰਦੈ ਠਾਕੁਰੁ ਹੋਇ । ਤਾਕਉ ਸਹਸਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ । ੨।

ਪੁਨਾ ਹੇ ਠਾਕਰ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਗਿਆਨ ਹੋਵੇ । ਤਿਸ ਗਿਆਨੀ ਕੋ ਕੋਈ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ॥ ੨ ॥

ਜਾਕਉ ਤੁਮ ਦੀਨੀ ਪ੍ਰਭ ਧੀਰ । ਤਾਕੈ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ ਪੀਰ ।੩।

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸਕੋ ਤੈਨੇ ਧੀਰਜਤਾ ਦਈ ਹੈ ਤਿਸਕੇ (ਪੀਰ) ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਾਦੀ ਦੁਖ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ॥ ੩ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੈ ਸੋ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ । ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਦੇਖਾਇਆ । ੪ । ੪੧ । ੧੧੦ ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇਹੈਂ ਮੈਨੇ ਸੋ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਦਿਖਾਇਆਹੈ।੪।੪੧।੧੧੦।

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

ਦੁਲਭ ਦੇਹ ਪਾਈ ਵਡਭਾਗੀ । ਨਾਮੁ ਨ ਜਪਹਿ ਤੇ ਆਤਮਘਾਤੀ ॥

ਏਹੁ ਜੋ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਦੁਰਲਭ ਹੈ ਸੋ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਜੋ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ ਸੋ ਆਤਮਘਾਤੀ ਹੈਂ। ਜੈਸੇ ਫਾਸੀ ਵਾ ਜਹਰ ਆਦਿਕੋਂ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਛੇਡਨ ਵਾਲੇ ਕੋ ਅਤੀ ਪਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਵਹੁ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਫੇਰ ਗੇਰ ਦੀਆ ਇਸਸੇ ਪਰੇ ਪਾਪ ਔਰ ਕਿਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਪਦਾਰਥ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਏਹਿ ਭੀ ਕਾਮ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ।

ਮਰਿ ਨ ਜਾਹੀ ਜਿਨਾ ਬਿਸਰਤ ਰਾਮ। ਨਾਮਬਿਹੂਨ ਜੀਵਨ ਕਉਨ ਕਾਮ।੧।ਰਹਾਉ।

ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਮਰ ਕਿੰਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਨਾਂ ਕਿਸ ਕਾਮ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥

ਖਾਤ ਪੀਤ ਖੇਲਤ ਹਸਤ ਬਿਸਥਾਰ। ਕਵਨ ਅਰਥ ਮਿਰਤਕ ਸੀਗਾਰ।੨।

ਬਿਸਥਾਰ ਪੂਰਬਕ ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਖੇਲਣਾ ਸੀਗਾਰ ਕਰਣਾ ਏਹਿ ਜੋ ਕਰਮ ਹੈ। ਕਿਸ ਅਰਥ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬੇਅਰਥ ਹੈ ਕੈਸੇ ਜੈਸੇ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੂਏ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰਨਾ ਬੇਅਰਥ ਹੈ ਜੋ ਕਹੋ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਕਾ ਦੇਨਾ ਤੋਭੀ ਔਰ ਜੂਨੋਂ ਕੇ ਤੁਲ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਨ ਸੁਨਹਿ ਜਸੁ ਪਰਮਾਨੰਦਾ। ਪਸੁ ਪੰਖੀ ਤ੍ਰਿਗਦ ਜੋਨਿ ਤੇ ਮੰਦਾ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਪਰਮਾਨੰਦ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕਾ ਜਸ ਨਹੀਂ ਸੁਨਤ ॥ ਪਸੂ ਪੰਖੀ ਤ੍ਰਿਗਦ ਜੋਨੀ ਤੇ ਮੰਦਾ ਹੈ ॥ (ਤ੍ਰਿਗਦ) ਜੋ ਸਰਪ ਆਦਿਕੋ ਕੋ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਕੋ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕਾ ਫਲ ਪਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਇਨਸੇ ਮੰਦਹੈ ॥ ੩ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ। ਕੇਵਲ ਨਾਮੁ ਰਿਦ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇਆ ॥ ੪॥ ੪੨ ॥ ੧੧੧ ॥

ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਵਾਯਾ ਹੈ ॥ ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਸੁਧ ਨਾਮ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੪੨ ॥ ੧੧੧ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

ਏਕ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਕਾ ਪਿਤਾ ਮ੍ਰਿਤੂ ਭਯਾ ਤਾਂਕੋ ਰੁਦਨ ਕਰਤੇ ਦੇਖ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਾਕੀ ਮਾਈ ਕਾਕੋ ਬਾਪੁ। ਨਾਮ ਧਾਰੀਕ ਝੂਠੇ ਸਭਿ ਸਾਕ। ੧।

ਤਾਂਤੇ ਕਿਸਕੀ ਮਾਈ ਔਰ ਕਿਸਕਾ ਪਿਤਾ ਹੈ॥ ਸਭਿ ਸਾਕ ਨਾਮ ਮਾਤ੍ਰਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਕਾਹੇ ਕਉ ਮੂਰਖ ਭਖਲਾਇਆ। ਮਿਲਿ ਸੰਜੋਗਿ ਹੁਕਮਿ ਤੂੰ ਆਇਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਤੂੰ ਕਿਉਂ (ਭਖਲਾਇਆ) ਭਰਮਾਂ ਵਾ ਭਾਪਤਾ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਆਇਆ ਹੈਂ ਔਰ (ਸੰਜੋਗ) ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸੰਬੰਧ ਕਰ ਸੰਬੰਧੀ ਜਨੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਹੈ ॥

ਏਕਾ ਮਾਟੀ ਏਕਾ ਜੋਤਿ। ਏਕੋ ਪਵਨੁ ਕਹਾ ਕਉਨੁ ਰੋਤਿ ॥ ੨ ॥

ਵਿਚਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰ ਏਕ ਹੀ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਆਦਿ ਤਤ੍ਵ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਾਮੇ ਏਕ ਹੀ (ਜੋਤ) ਚੇਤਨਜਸਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਪ੍ਰਾਣ ਪਵਨ ਭੀ ਸਰਬ ਮੇਂ ਏਕ ਹੈ ਕਹਾਂ ਰੋਵਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਣ ਮਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵ ਨਹੀਂ ਮਰਾ ਹੈ ਤੂੰ ਆਪਕੋ ਕਵਨ ਮਾਨ ਕਰ ਰੋਵਤਾ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਮੇਰਾ ਮੇਰਾ ਕਰਿ ਬਿਲਲਾਹੀ। ਮਰਣ ਹਾਰੁ ਇਹੁ ਜੀਅਰਾ ਨਾਹੀ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਬਿਚਾਰ ਹੀਨ ਮੇਰਾ ਮੇਰਾ ਕਰਕੇ ਵਿਲਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਇਹ ਜੀਵ ਤੋ ਮਰਨ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਅਬਨਾਸ਼ੀਹੈ ॥ ੩ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਖੋਲੇ ਕਪਾਟ। ਮੁਕਤੁ ਭਏ ਬਿਨਸੇ ਭ੍ਰਮ ਥਾਟ ॥ ੪ ॥ ੪੩ ॥ ੧੧੨ ॥

ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋ ਨੇ ਜਿਨਕੇ ਦਿਲ ਕੇਸ਼ ਰੂਪੀ (ਕਪਾਟ) ਤਾਲੇ ਖੋਲ ਦੀਏ ਹੈਂ ॥ ਤਿਨਕੇ ਭ੍ਰਮਕੇ (ਥਾਟ) ਸਮ ਦਾਇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਮੁਕਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੪੩ ॥ ੧੧੨ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

ਮਾਇਕ ਬਡਾਈ ਕੋ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵਡੇ ਵਡੇ ਜੋ ਦੀਸਹਿ ਲੋਗ। ਤਿਨ ਕਉ ਬਿਆਪੈ ਚਿੰਤਾ ਰੋਗ ॥ ੧ ॥

ਇਹ ਜੋ ਬਡੇ ਬਡੇ ਲੋਗ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਉਂਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਚਿੰਤਾ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਬਿਆਪੇ ਹੈ॥੧ ॥

ਕਉਨ ਵਡਾ ਮਾਇਆ ਵਡਿਆਈ। ਸੋ ਵਡਾ ਜਿਨਿ ਰਾਮ ਲਿਵ ਲਾਈ। ੧। ਰਹਾਉ।

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਇਆ ਕੀ ਬਡਾਈ ਕਰਕੇ ਬਡਾ ਕੋਉ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਮ ਸੋ(ਲਿਵ)ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਬਡਾ ਹੈ॥

ਭੂਮੀਆ ਭੂਮਿ ਉਪਰਿ ਨਿਤ ਲੂਝੈ। ਛੋਡਿ ਚਲੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਹੀ ਬੁਝੈ। ੨।

(ਭੂਮੀਆਂ) ਜਿਮੀਦਾਰ (ਭੂਮ) ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਉਪਰਿ ਨਿਤ (ਲੂਝੈ) ਝਗੜਤੇ ਹੈਂ। ਛੋਡ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਹੀਂ ਬੁਝੈ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰਾ। ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਜਨ ਨਾਹੀ ਛੁਟਕਾਰਾ। ੩। ੪੪। ੧੧੩।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਯਥਾਰਥ ਬਿਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਸੋ ਬਿਨਾਂ ਬੰਧਨੋਂ ਸੋ ਨਹੀਂ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ੪੪ ॥ ੧੧੩ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਪੂਰਾ ਮਾਰਗੁ ਪੂਰਾ ਇਸਨਾਨੁ। ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪੂਰਾ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ।੧।

ਯਾਂਤੇ ਪੂਰਾ ਮਾਰਗੁ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਰਸਤਾ ਭਾਵ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ਐਸੇ ਮਾਰਗ ਚਲਨੇ ਕਰ ਪੂਰਾ ਇਸਨਾਨੁ ਅਰਥਾਤ ਬਿਧੀ ਪੂਰਬਕ ਸਰਬ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਸਨਾਨ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਕਾਹੇ ਤੇ ਜੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਨਾਮ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਤੰ ਸਬ ਕੁਛ ਪੂਰਾ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੈਵੀ ਗੁਨ ਸ੍ਰਬ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੧॥

ਪੂਰੀ ਰਹੀ ਜਾ ਪੂਰੈ ਰਾਖੀ। ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸਰਣਿ ਜਨ ਤਾਕੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਰਾਖੀ ਹੈ ਤਬ ਪੂਰਨ ਪਤਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸਰਣ(ਜਨ) ਦਾਸੋਂ ਨੈ(ਤਾਕੀ)ਦੇਖੀ ਹੈ।

ਪੂਰਾ ਸੁਖੁ ਪੂਰਾ ਸੰਤੋਖੁ। ਪੂਰਾ ਤਪੁ ਪੂਰਨ ਰਾਜ ਜੋਗੁ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੂਰਾ ਆਤਮ ਸੁਖ ਜੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਪੂਰਾ ਸੰਤੋਖ) ਮਨ ਕਰਕੇ ਅਚਾਹ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਅਜਾਚੀ ਹੋਨਾ। (ਪੂਰ ਤਪੁ) ਮਨ ਕੀ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਵਾ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਤਪ ਪੁਨਾ (ਪੂਰਨ ਰਾਜ ਜੋਗ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਜੋਗ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸੰਸਯ ਵਿਪ੍ਰਯੇ ਰਹਿਤ ਗਯਾਨ ਯੇਹ ਗੁਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਹਰਿਕੈ ਮਾਰਗਿ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ। ਪੂਰੀ ਸੋਭਾ ਪੂਰਾ ਲੋਕੀਕ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਮਾਰਗ ਚਲਨੇ ਕਰ (ਪਤਿਤ) ਪਾਪੀ ਜਨ (ਪੁਨੀਤ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ (ਪੂਰੀ ਸੋਭਾ) ਤਿਨਕੀ ਉਪਮਾ ਭੀ ਪੂਰਨ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕੀਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵੈਸੇ ਹੀ ਦੇਖਨੇ ਮੈਂ ਆਉਤੇ ਹੈਂ (ਪੂਰਾ ਲੋਕੀਕ) ਐਸਾ ਪੂਰਾ ਲੋਕ ਸੰਤ ਜਨ ਕੋਈ ਏਕ ਹੈ ਵਾ ਲੌਕਕ ਵਾ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਿਉਹਾਰ ਭੀ ਤਿਨ ਕਾ ਪੂਰਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਕਰਣਹਾਰੁ ਸਦ ਵਸੈ ਹਦੂਰਾ। ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ। ੪।੪੫। ੧੧੪।

ਐਸੇ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨੋ ਨੇ ਕਰਨ ਹਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਦਾ ਹਜੂਰ ਬਸਤਾ ਜਾਨਿਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਪਣਾ ਆਪ ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ (ਪੂਰਾ) ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸੋਤ੍ਰੀ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੪੫ ॥ ੧੧੪ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਸੰਤ ਕੀ ਧੂਰਿ ਮਿਟੇ ਅਘਕੋਟ।
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਤੇ ਛੋਟ ॥ ੧ ॥

ਸੰਤ ਜਨੋ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਸੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪਾਪ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦਰਸੁ ਪੂਰਨ ਇਸਨਾਨੁ। ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਪੀਐ ਨਾਮੁ ॥ ੧ ॥ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਜੋ ਦਰਸ਼ਨ ਹੈ ਸੋਈ ਪੂਰਨ ਸਨਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ਹੈ ।

ਸੰਤ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਿਟਿਆ ਅਹੰਕਾਰੁ। ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵੈ ਸਭ ਏਕੰਕਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਸੰਤਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਹੰਕਾਰੁ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋਯਾ ਹੈ। ਔਰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਉਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸੰਤ ਸੁ ਪ੍ਰਸੰਨ ਆਏ ਵਸਿ ਪੰਚਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਲੈ ਸੰਚਾ ॥ ੩ ॥

ਸੰਤ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਨੇ ਸੇ ਕਾਮਾਦਿ ਪੰਚ ਬਸ ਆਏ ਹੈਂ । ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਸੰਚਾ) ਲੇਕਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਧਾਰਨ ਕਰਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਾਕਾ ਪੂਰਾ ਕਰਮ । ਤਿਸੁ ਭੇਟੇ ਸਾਧੂ ਕੇ ਚਰਨ ॥ ੪ ॥ ੪੬ ॥ ੧੧੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕਾ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੈ ॥ ਤਿਸਕੋ ਸਾਧੂ ਕੇ ਚਰਨ (ਭੇਟੇ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹੈਂ ।੪॥੪੬।੧੧੫।

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਜਪਤ ਕਮਲੁ ਪਰਗਾਸੈ । ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਤ੍ਰਾਸ ਸਭ ਨਾਸੈ ॥ ੧ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਜਪਨੇ ਕਰ ਹਿਰਦੇ ਕਮਲ ਮੈਂ ਸਰੂਪ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ (ਤ੍ਰਾਸ) ਭੈ ਨਸ਼ਟ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਸਾਮਤਿ ਪੂਰੀ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ । ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਪਾਵੈ ॥ ।੧ ਰਹਾਉ ।

ਸੋ ਸਿਖਯਾ ਪੂਰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕ ਜੀਵ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ਸੋ ਗੁਨਗਾਨ ਦਾਤਾ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਬੜੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਪਾਈਐ ਨਿਧਿ ਨਾਮਾ । ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਪੂਰਨ ਸਭਿ ਕਾਮਾ ॥ ੨ ॥

ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਕਰ ਨਾਮਾ ਰੂਪੀ ਵਾ ਨਾਮੋਂ ਕੀ ਨਿਧ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਸਰਬ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਹਰਿਕੀ ਭਗਤਿ ਜਨਮੁ ਪਰਵਾਣੁ । ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੁ ॥ ੩ ॥

ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੋ ਜਨੁ ਪਰਵਾਨੁ । ਜਾਕੈ ਰਿਦੈ ਵਸੈ ਭਗਵਾਨੁ ॥ ੪ । ੪੭ । ੧੧੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰਮਸ੍ਵਰ ਵਸਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੪੭ ॥ ੧੧੬ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਏਕਸੁ ਸਿਉ ਜਾਕਾ ਮਨੁ ਰਾਤਾ । ਵਿਸਰੀ ਤਿਸੈ ਪਰਾਈ ਤਾਤਾ ॥ ੧ ॥

ਏਕ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਜਿਸਕਾ ਮਨ (ਰਾਤਾ) ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਪਰਾਈ (ਤਾਤਾ) ਤਾਹ ਕਾ ਨਿੰਦਾ ਬਿਸਰ ਗਈ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਬਿਨੁ ਗੋਬਿੰਦ ਨ ਦੀਸੈ ਕੋਈ । ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਕਰਤਾ ਸੋਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਕੀਏ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਗੋਬਿੰਦ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ॥ ਕਾਹੇ ਤੇ (ਕਰਨ) ਜੋ ਜਗਤ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਕੇ ਮਹਿਤਤ੍ਵਾਦਿ ਸਾਧਨ ਹੈਂ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਕਰਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਸੇ ਸਤਾ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਪੁਨਾ (ਕਰਤਾ) ਤਿਸ ਉਤਪਤਿ ਹੂਈ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਾ ਪਾਲਨ ਸਿੰਘਾਰ ਕਰਤਾ ਸੋਈ ਹੈ॥

ਮਨਹਿ ਕਮਾਵੈ ਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬੋਲੈ। ਸੋ ਜਨੁ ਇਤ ਉਤ ਕਤਹਿ ਨ ਡੋਲੈ॥ ੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਇਤ ਉਤ) ਭਾਵ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਡੋਲਤਾ ਹੈ॥ ੨॥

ਜਾਕੈ ਹਰਿ ਧਨੁ ਸੋ ਸਚੁ ਸਾਹੁ। ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਕਰਿ ਦੀਨੋ ਵਿਸਾਹੁ॥ ੩॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸ ਕੇ ਪਾਸ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚਾ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਵਿਸਾਹ) ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥ ੩॥

ਜੀਵਨ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਰਾਇਆ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ॥ ੪॥੪੮॥੧੧੭॥

ਤਾਂਤੇ ਜੀਵਨ ਪੁਰਖ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰ ਉਤਮ ਮੋਖ ਪਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ॥ ੪॥ ੪੮॥ ੧੧੭॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫॥

ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਭਗਤ ਕੈ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੁ। ਨਾਮੋ ਧਨੁ ਨਾਮੋ ਬਿਉਹਾਰੁ॥ ੧॥

ਨਾਮ ਹੀ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਹੀ ਤਿਨਕਾ ਧਨ ਔਰ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਬਿਯੋਹਾਰ ਹੈ॥ ੧॥

ਨਾਮੁ ਵਡਾਈ ਜਨੁ ਸੋਭਾ ਪਾਏ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਦਿਵਾਏ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਕੇ ਜਨ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਦਿਵਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾਮੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਭਗਤ ਕੈ ਸੁਖ ਅਸਥਾਨੁ॥ ਨਾਮ ਰਤੁ ਸੋ ਭਗਤੁ ਪਰਵਾਨੁ॥ ੨॥

ਨਾਮ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਥਾਨ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਾਮ ਸੇ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਨਾਮ ਕਰ ਮਸਤ ਹੈ ਸੋਈ ਭਗਤਿ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਰਵਾਨੀਕ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਨਕ ਉਧਾਰੈ ॥ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਜਨੁ ਨਾਮੁ ਸਮਾਰੈ ॥ ੩ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਜਨਕਾਦਿਕ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ ॥ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਰ ਜਨਕ ਨੈ ਨਰਕ ਸੇ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਜਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਯਾਂਤੇ (ਸ੍ਵਾਸਸ੍ਵਾਸ) ਸਦਾਸਦਾ ਭਗਤ ਜਨ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ।੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਪੂਰਾ ਭਾਗੁ ॥ ਨਾਮ ਸੰਗਿ ਤਾਕਾ ਮਨੁ ਲਾਗੁ ॥ ੪ ॥ ੪੯ ॥ ੧੧੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਾ ਪੂਰਨ ਪੁੰਨ ਹੈ ॥ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਸੰਗ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੪੯ ॥ ੧੧੮ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥ ਤਬ ਤੇ ਧਾਵਤੁ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਇਆ ॥ ੧ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਜਬ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਣ ਕੀਆ ॥ ਤਬ ਤੇ ਮਨ ਦੌੜਨੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੁਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤ ਭਇਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸੁਖ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ਪਾਇਆ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥ ਭ੍ਰਮੁ ਮਿਟਿਆ ਮੇਰੀ ਹਤੀ ਬਲਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿਕਰਾ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਕਰਕੇਚੌਰਾਸੀ ਕੇ ਭ੍ਰਮਣ ਕਾ ਜੋ (ਭ੍ਰਮ) ਥਕੇਵਾਂ ਥਾ ਸੋ ਨਿਵ੍ਰਿਤ ਹੁਆ ਔਰ ਮੇਰੀ (ਬਲਾਇ) ਅਵਿਦਯਾ ਨਾਸ ਭਈ ਹੈ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਆਰਾਧਿ ਭਗਵੰਤਾ ॥ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਮਿਟੀ ਮੇਰੀ ਚਿੰਤਾ ॥ ੨ ॥

ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਆਰਾਧਨ ਕਰਕੇ ਔ ਹਰੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਮੇਰੀ ਚਿੰਤਾ ਮਿਟੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਭ ਤਜਿ ਅਨਾਥੁ ਏਕ ਸਰਣਿ ਆਇਓ ॥ ਊਚ ਅਸਥਾਨੁ ਤਬ ਸਹਜੇ ਪਾਇਓ ॥ ੩ ॥

ਪਰੰਤੂ (ਸਭ) ਸਰਵੰਸ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਮੈਂ ਅਨਾਥ ਜਬ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਆਇਆ ॥ ਤਬ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ (ਊਚ ਅਸਥਾਨ) ਮੁਕਤੀ ਪਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਭਰਮੁ ਭਉ ਨਸਿਆ ॥ ਕਰਣਹਾਰੁ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ॥ ੪ ॥ ੫੦ ॥ ੧੧੯ ॥

(ਦੂਖ) ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਦੁਖ ਔਰ (ਦਰਦ) ਈਰਖਾਦਿ ਕੀ ਪੀੜਾ ॥ ਪੁਨਾ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਜਮੋਂ ਕਾ ਭਯ ਇਨ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਹੀ ਅਭਾਵ ਭਯਾ ਹੈ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਤਪਤੀ ਪਾਲਨ ਸੰਘਾਰੁ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਾ ਸਰੂਪ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਿਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੫੦ ॥ ੧੧੯ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਰ ਕਰਿ ਟਹਲ ਰਸਨਾ ਗੁਨ ਗਾਵਉ ॥ ਚਰਨ ਠਾਕੁਰ ਕੈ ਮਾਰਗਿ ਧਾਵਉ ॥ ੧ ॥

ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਰਸਨਾ ਸੇ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰੋ ॥ ਚਰਨੋਂ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਮਾਰਗ ਚਲੋ ॥ ੧ ॥

ਭਲੋ ਸਮੋ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਬਰੀਆ ॥ ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਭੈ ਪਾਰਿ ਉਤਰੀਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੁ ਕਾਲ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਬਾਰੀ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਹੀ ਹੈ ॥ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਭੈ ਕੇ ਸਮੁਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋਵੀਏ ਹੈ ॥

ਨੇਤ੍ਰ ਸੰਤਨ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਪੇਖੁ ॥ ਪ੍ਰਭ ਅਵਿਨਾਸੀ ਮਨ ਮਹਿ ਲੇਖੁ ॥ ੨ ॥

ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਕਰੁ ਅਰੁ ਸਮਰਥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਬਨਾਸੀ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ (ਲੇਖੁ) ਲਖੁ ਅਰਥਾਤ ਜਾਨੁ ॥

ਸੁਣਿ ਕੀਰਤਨੁ ਸਾਧ ਪਹਿ ਜਾਇ ॥ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਮਿਟਾਇ ॥ ੩ ॥

ਸਾਧੂ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਨ ਕਰੋ ॥ ਤਾ ਸੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਪੀੜਾ ਔਰ ਭੈਨ ਦੂਰ ਕਰੋ ॥ ੩ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਠਾਕੁਰਿ ਉਰਿਧਾਰਿ ॥ ਦੁਰਲਭ ਦੇਹ ਨਾਨਕ ਨਿਸਤਾਰਿ ॥ ੪ ॥ ੫੧ ॥ ੧੨੦ ॥

ਠਾਕਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਦੁਰਲਭ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰੋ ॥ ੪ ॥ ੫੧ ॥ ੧੨੦ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਜਾਕਉ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੈ ॥ ਸੋ ਜਨੁ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਉਚਾਰੈ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਦਾਸ ਬਾਣੀ ਕਰ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਬਿਸਰਤ ਸਹਸਾ ਦੁਖੁ ਬਿਆਪੈ ॥ ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਭਰਮੁ ਭਉ ਭਾਗੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੋ ਬਿਸਰਨੇ ਕਰ ਸੰਸਾ ਔਰ ਦੁਖ ਵਯਾਪਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਭਯ ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਸੁਣੈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਵੈ ॥ ਤਿਸੁ ਜਨੁ ਦੂਖੁ ਨਿਕਟਿ ਨਹੀ ਆਵੈ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਕੀਰਤਨ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੀਰਤਨ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਦਾਸ ਕੇ ਨਿਕਟ ਦੂਖ ਨਹੀਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਉਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਟਹਲੁ ਕਰਤ ਜਨੁ ਸੋਹੈ ॥ ਤਾਕਉ ਮਾਇਆ ਅਗਨਿ ਨ ਪੋਹੈ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਜਨ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੋਭਤਾ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੁਖਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦਇਆਲ । ਨਾਨਕ ਤਜੀਅਲੇ ਅਵਰਿ ਜੰਜਾਲ ॥੪॥੫੨॥੧੨੧॥

ਜੋ ਜਨ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਹਰੀ ਦਯਾਲ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਔਰ ਜੰਜਾਲ ਸੰਪੂਰਨ ਤਿਆਗੇ ਹੈਂ॥ ੪ ॥ ੫੨ ॥ ੧੨੧ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਛਾਡਿ ਸਿਆਣਪ ਬਹੁ ਚਤੁਰਾਈ ॥ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਟੇਕ ਟਿਕਾਈ ॥ ੧ ॥

ਸਿਆਣਪ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਛੋੜ ਕਰ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਟੇਕ) ਸਰਣ (ਟਿਕਾਈ) ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਦੁਖ ਬਿਨਸੇ ਸੁਖ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥ ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਭੇਟਿਆ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਨਿਵ੍ਰਿਤ ਹੂਏ ਔਰ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਜਬ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਹੂਆ ਤਬ ਥਿਰਤੀ ਲਾਗੀ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਦੀਓ ਗੁਰਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ॥ ਮਿਟੇ ਵਿਸੂਰੇ ਉਤਰੀ ਚਿੰਤ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ ॥ ਤਿਸ ਕਰ (ਵਿਸੂਰੇ) ਝੂਰੇ ਅਰਥਾਤ ਪਸਚਾਤਾਪੋਂ ਕੀ ਨਿਵ੍ਰਿਤੀ ਹੂਈ ਔਰ ਚਿੰਤਾ ਭੀ ਉਤਰ ਗਈ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਅਨਦ ਭਏ ਗੁਰ ਮਿਲਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਾਟੇ ਜਮਜਾਲ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਆਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਮ ਕੇ ਫਾਸ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥ ਤਾਤੇ ਬਹੁਰਿ ਨ ਬਿਆਪੈ ਮਾਇਆ ॥ ੪ ॥ ੫੩ ॥ ੧੨੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਪੂਰਾ) ਬ੍ਰਹਮ ਵੇਤ੍ਰੀ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਨਸਟੀ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪ ਸਕਤੀ ਹੈ॥ ੪ ॥ ੫੩ ॥ ੧੨੨ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਾਈ ਪ੍ਰਿਥੀਏ ਕੀ ਭੇਜੀ ਹਈ ਦਾਈ ਥਨੋਂ ਕੋ ਜਹਰ ਲਗਾਇ ਕਰ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੋ ਮਾਰਨੇ ਆਈ ਤਿਨਕੀ ਰਖਜਾ ਪਰ ਸ਼ਬਦ ਹੁਆ ॥

ਰਾਖਿ ਲੀਆ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਆਪਿ ॥ ਮਨਮੁਖ ਕਉ ਲਾਗੋ ਸੰਤਾਪੁ ॥ ੧ ॥

ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਆਪ ਰਖਜਾ ਕਰੀ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਦੁਖ ਦੇਨ ਕੋ ਸਾਵਧਾਨ ਹੁਆ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ (ਸੰਤਾਪ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਲਾਗਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ॥ ੧॥

ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਜਪਿ ਮੀਤ ਹਮਾਰੇ ॥ ਮੁਖ ਊਜਲ ਹੋਵਹਿ ਦਰਬਾਰੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਮਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਜਪ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਮੁਖ ਊਜਲ ਹੋਵੇ ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਣ ਹਿਰਦੈ ਵਸਾਇ ॥ ਦੂਖ ਦੁਸਮਨ ਤੇਰੀ ਹਤੈ ਬਲਾਇ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਰਿਦੇ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਕਰੁ ॥ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਦੁਖ ਔਰ ਸ਼ੱਤ੍ਰੂ ॥ ਪੁਨਾ (ਬਲਾਇ) ਅਵਿਦਯਾ ਯਹਿ ਸਬ ਨਸ਼ਟ ਹੋਵੇਂ ਗੇ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਤੇਰੈ ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ॥ ਦਇਆਲ ਭਏ ਸਗਲੇ ਜੀਅ ਭਾਈ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸ਼ਬਦ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਸਹਾਈ ਹੈ ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸਗਲੇ ਜੀਵ ਭੀ ਦਯਾਲ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੈ ਜਬ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ॥ ਭਨਤਿ ਨਾਨਕ ਮੇਰੀ ਪੂਰੀ ਪਰੀ ॥ ੪ ॥ ੫੪ । ੧੨੩ ॥

ਜਬ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ॥ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮੇਰੀਸਰਬ ਇਛਾ ਪੂਰੀ ਪਰੀ ਭਾਵ ਸਰਬਕਾਰਜ ਸਿਧ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੫੪ ॥ ੧੨੩ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਤਿਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਨਿਕ ਰਸਾ ਖਾਏ ਜੈਸੇ ਢੋਰ ॥ ਮੋਹ ਕੀ ਜੇਵਰੀ ਬਾਧਿਓ ਚੋਰ ॥ ੧ ॥

ਅਨੇਕ ਰਸੋਂ ਕਾ ਖਾਣਾ ਸਤਿਸੰਗ ਹੀਨ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਐਸੇ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਢੋਰ) ਪਸੂ ਖਾਤਾ ਹੈ ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਪਸੂਓਂ ਕੋ ਤੋ ਬੰਧਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਸੇ ਵਹੁ ਭੀ ਪ੍ਰਮਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰ ਕਾ ਚੋਰ ਮੋਹ ਕੀ ਜੇਵੜੀ ਸੇ ਬੰਧਾ ਹੁਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਿਰਤਕ ਦੇਹ ਸਾਧ ਸੰਗ ਬਿਹੂਨਾ॥ ਆਵਤ ਜਾਤ ਜੋਨੀ ਦੁਖ ਖੀਨਾ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਾਧ ਸੰਗ ਬਿਨਾ ਸਰੀਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੈ ॥ ਜੋਨੀਓਂ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਮੈਂ ਪੜਾ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੇ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਖੀਨਾ) ਖੈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਖਿਨ ਚਿਤ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥

ਅਨਿਕ ਬਸਤ੍ਰ ਸੁੰਦਰ ਪਹਿਰਾਇਆ ॥ ਜਿਉ ਡਰਨਾ ਖੇਤ ਮਾਹਿ ਡਰਾਇਆ ॥ ੨ ॥

ਸੁੰਦ੍ਰ ਅਨੇਕ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪਹਿਨਾਇਆ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਐਸੇ ਹੈ ਜੈਸੇ ਖੇਤ ਮੈਂ ਮ੍ਰਿਗੋਂ ਕੋ ਡਰਨਾ ਡਰਾਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਗਲ ਸਰੀਰ ਆਵਤ ਸਭ ਕਾਮ ॥ ਨਿਹਫਲ ਮਾਨੁਖੁ ਜਪੇ ਨਹੀ ਨਾਮ ॥ ੩ ॥

ਸਗਲ ਸਰੀਰ ਸਰਬ ਕਾਮੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਫਲ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਨਾ ਜਪਨੇ ਕਰ ਮਨੁਖ ਸਰੀਰ ਨਿਸਫਲ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਾਕਉ ਭਏ ਦਇਆਲਾ ॥
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਭਜਹਿ ਗੋਪਾਲਾ ॥ ੪ ॥ ੫੫ ॥ ੧੨੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਹਰੀ ਦਯਾਲ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ਸੋ ਜਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਗੋਪਾਲ ਕੋ ਭਜਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ॥ ੫੫ ॥ ੧੨੪ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਨਿਵਾਰੇ ॥ ਆਵਣ ਜਾਣ ਰਹੇ ਸੁਖ ਸਾਰੇ ॥ ੧ ॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ (ਕਲ) ਕਲਪਨਾ ਔਰ ਰਾਗ ੧,ਦ੍ਵੈਖ੨,ਅਵਿਦਯਾ ੩,ਅਸਮਤਾ ੪,ਅਭਿਨਵੇਸ ੫,ਏਹ ਪਾਂਚੋਂ ਕਲੇਸ ਸਰਬ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮੈ ਨਿਵਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੂਈ ॥ ੧ ॥

ਭੈ ਬਿਨਸੇ ਨਿਰ ਭਉ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੁਨਾ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰ ਨਿਰਭਉ ਹਰੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ॥ ਤਾ ਸੇ ਭਯ ਨਸਟ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਚਰਨ ਕਵਲ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਧਾਰੇ ॥ ਅਗਨਿ ਸਾਗਰ ਗੁਰਿ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੇ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਜੋ ਅਗਨ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਤਾਸੋਂ ਪਾਰ ਉਤਾਰੇ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਬੂਡਤ ਜਾਤ ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਕਾਢੇ ॥ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਟੂਟੇ ਗਾਢੇ ॥ ੩ ॥

ਤਿਸ ਅਗਨ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਬੁਡਤੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਿਕਾਲੇ ਹੈਂ ॥ ਜਨਮ ਜਨਮਾਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਟੂਟੇ ਹੂਏ ਥੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਗੁਰਿ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥ ਜਿਸੁ ਭੇਟਤ ਗਤਿ ਭਈ ਹਮਾਰੀ ॥ ੪ ॥ ੫੬ ॥੧੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਗੁਰੂਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ਜਿਸਕੋ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਹਮਾਰੀ ਮੁਕਤੀ ਭਈ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ॥ ੫੬ ॥ ੧੨੫ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਤਾਕੀ ਸਰਨੀ ਪਰਹੁ ॥ ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਪਨਾ ਆਗੈ ਧਰਹੁ ॥ ੧ ॥

ਸਾਧੋਂ ਕਾ ਜੋ ਸੰਗੁ ਹੈ ਤਿਸੁ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈ ਪਰੋ ॥ ਅਪਨਾ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਸਬ ਆਗੇ ਧਰੋ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰਬ ਸ੍ਵ ਅਰਪਨ ਕਰੋ ॥ ੧ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਪੀਵਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਭ ਤਪਤਿ ਬੁਝਾਈ ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੋ॥ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੈ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੈ ਸਰਬਤ ਪਤਿ ਬੁਝਾਈ ਹੈ ॥

ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਜਨਮ ਮਰਣ ਨਿਵਾਰਹੁ ॥ ਹਰਿ ਕੇ ਦਾਸ ਕੇ ਚਰਣ ਨਮਸਕਾਰਹੁ ॥ ੨ ॥

ਅਭਿਮਾਨ ਤਿਯਾਗਨ ਕਰੋ ਤਿਸ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰੋ ॥ ਹੇ ਕਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੋ॥ ੨ ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮਨਹਿ ਸਮਾਲੇ ॥ ਸੋ ਧਨੁ ਸੰਚਹੁ ਜੋ ਚਾਲੈ ਨਾਲੇ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ (ਸਮਾਲੇ) ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥ ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਧਨ ਸੰਚਨਾ ਕਰੋ ਜ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਨਲਚਲੇ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਾਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗੁ ॥ ੪ ॥ ੫੭ ॥ ੧੨੬ ॥

ਨਾਮ ਧਨ ਤਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਪੁੰਨ ਹੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗੋ ॥ ੪ ॥ ੫੭ ॥ ੧੨੬ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੂਕੇ ਹਰੇ ਕੀਏ ਖਿਨ ਮਾਹੇ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸੰਚਿ ਜੀਵਾਏ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਸੂਕੇ) ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਰਹਤ ਥੇ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਖਿਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਜੁਗਤ ਹਰੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਸੰਚ ਕਰਕੇ ਜੀਵਤੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਕਾਟੇ ਕਸਟ ਪੂਰੇ ਗੁਰਦੇਵ ॥ ਸੇਵਕ ਕਉ ਦੀਨੀ ਅਪਨੀ ਸੇਵ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਬ ਕਸਟ ਕਾਟ ਕਰ ॥ ਸੇਵਕ ਕੋ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਦਈ ਹੈ ॥

ਮਿਟਿ ਗਈ ਚਿੰਤ ਪੁਨੀ ਮਨ ਆਸਾ ॥ ਕਰੀ ਦਇਆ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਣ ਤਾਸਾ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਸਰਬ ਗੁਨ ਸਮੁੰਦ੍ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਤਬ ਚਿੰਤਾ ਮਿਟ ਗਈ ਔਰ ਮਨ ਕੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਦੂਖ ਨਾਠੇ ਸੁਖ ਆਇ ਸਮਾਏ ॥ ਢੀਲ ਨ ਪਰੀ ਜਾ ਗੁਰ ਫੁਰਮਾਏ ॥ ੩ ॥

ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੇ ਦੁਖ ਭਾਗ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਖ ਆਇ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਵਾਕ ਫੁਰਮਾਏ ਤਬ ਕੁਛ (ਢੀਲ) ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲਗੀ ॥ ੩ ॥

ਇਛ ਪੁੰਨੀ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਮਿਲੇ ॥ ਨਾਨਕ ਤੇ ਜਨ ਸੁਫਲ ਫਲੇ ॥ ੪ ॥ ੫੮ ॥ ੧੨੭ ॥

ਜੋ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਰਬ ਇਛਾ ਪੂਰੀ ਭਈ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਉੱਤਮ ਫਲੋਂ ਕਰ ਫਲੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੫੮ ॥ ੧੨੭ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਤਾਪ ਗਏ ਪਾਈ ਪ੍ਰਭਿ ਸਾਂਤਿ ॥ ਸੀਤਲ ਭਏ ਕੀਨੀ ਪ੍ਰਭ ਦਾਤਿ ॥੧॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਧਾਂਤੇ ਅਧਜਾਤਮ ਅਧਿਭੂਤ ਅਧਿਦੈਵਕ (ਤਾਪ) ਦੁਖ ਜਾਤੇ ਰਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸਾਂਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰੀ ਹੈ (ਅਧਜਾਤਮ) ਜੋ ਮਨ ਕਾ ਦੁਖ ਹੋ (ਅਧਿਭੂਤ) ਸਰੀਰ ਕਾ ਦੁਖ (ਅਧਿਦੈਵਕ) ਜੋ ਗ੍ਰਹ ਆਦਿ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕਰ ਪੀੜਾ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹੀ ਜਬ ਦਾਤ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸੀਤਲ ਭਏ ਹੈਂ। ੧।

ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਭਏ ਸੁਹੇਲੇ ॥ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਬਿਛੁਰੇ ਮੇਲੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ (ਸੁਹੇਲੇ) ਸੁਖੀ ਭਏ ਹੈਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਨੇ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਬਿਛਰੇ ਹੂਏ ਮਿਲਾਇਲੀਏਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਤ ਸਿਮਰਤ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਨਾਉ ॥ ਸਗਲ ਰੋਗ ਕਾ ਬਿਨਸਿਆ ਥਾਉ ॥ ੨ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਤੇ ਸਿਮਰਤੇ ਸਰਬ ਰੋਗੋਂ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਜੋ ਅਗਯਾਨ ਹੈ ਸੋ ਨਾਸ ਭਯਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ਬੋਲੈ ਹਰਿ ਬਾਣੀ ॥ ਆਠ ਪਹਿਰ ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਹੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ॥ ੩ ॥

ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ। ਭਾਂਤ ਹੋ ਭਈ ਪ੍ਰਾਣੀਓਂ ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ ॥ ੩ ॥

ਦੂਖ ਦਰਦੁ ਜਮੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੋ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥ ੪ ॥ ੫੯ ॥ ੧੨੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਯਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਉਸਕੇ (ਦੂਖ) ਕਾਲ ਕ੍ਰਿਤ ਪੀੜਾ ਔਰ (ਦਰਦ) ਜੋ ਈਰਖਾਦਿ ਜੰਨ ਕਲੇਸ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਮ ਕੋਊ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੫੯ ॥ ੧੨੮ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਾਮ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਉਪਮਾ ॥

ਭਲੇ ਦਿਨਸ ਭਲੇ ਸੰਜੋਗ ॥ ਜਿਤ ਭੇਟੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰਜੋਗ ॥ ੧ ॥

ਸੋਈ ਭਲੇ ਦਿਨ ਪੁਨਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਸੰਜੋਗ ਹੈਂ ॥ ਜਿਸ ਮੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ (ਨਿਰਜੋਗ) ਅਸੰਗ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਓਹ ਬੇਲਾ ਕਉ ਹਉ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥ ਜਿਤੁ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਜਪੈ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪੇ ਹੈਂ॥

ਸਫਲੁ ਮੂਰਤੁ ਸਫਲ ਓਹ ਘਰੀ ॥ ਜਿਤੁ ਰਸਨਾ ਉਚਰੈ ਹਰਿ ਹਰੀ ॥ ੨ ॥

ਸੋ ਮਹੁਰਤ ਸਫਲ ਹੈ ਪੁਨਾ ਘੜੀ ਭੀ ਸਫਲ ਹੈ॥ ਜਿਸਮੈਂ ਰਸਨਾ ਹਰੀ ਹਰੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਫਲੁ ਓਹੁ ਮਾਥਾ ਸੰਤ ਨਮਸਕਾਰਸਿ ॥ ਚਰਣ ਪੁਨੀਤ ਚਲਹਿ ਹਰਿ ਮਾਰਗਿ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਓਹੁ ਮਸਤਕੁ ਸਫਲੁ ਹੈ ਸੋ ਚਰਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭਲਾ ਮੇਰਾ ਕਰਮ ॥ ਜਿਤੁ ਭੇਟੇ ਸਾਧੂ ਕੇ ਚਰਨ ॥ ੪ ॥ ੬੦ ॥ ੧੨੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਓਹ ਕਰਮੁ ਭਲਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਾਧੂ ਕੇ ਚਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੬੦ ॥ ੧੨੯ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਗੁਰਕਾ ਸਬਦੁ ਰਾਖੁ ਮਨ ਮਾਹਿ। ਨਾਮ ਸਿਮਰਿ ਚਿੰਤਾ ਸਭ ਜਾਇ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੋ। ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰੋ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਚਿੰਤਾ ਸਭ ਜਾਤੀ ਰਹੇਗੀ ॥ ੧ ॥

ਬਿਨੁ ਭਗਵੰਤ ਨਾਹੀ ਅਨ ਕੋਇ। ਮਾਰੈ ਰਾਖੈ ਏਕੋ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਭਗਵੰਤ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅੰਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਏਕ ਸੋਈ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਾਰਨੇ ਔਰ ਰਾਖਨੇਹਾਰਾ ਹੈ।

ਗੁਰਕੇ ਚਰਣ ਰਿਦੈ ਉਰਿਧਾਰਿ। ਅਗਨਿ ਸਾਗਰੁ ਜਪਿ ਉਤਰਹਿ ਪਾਰਿ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਰਿਦੇ ਮੈ(ਉਰਧਾਰ)ਅਧਿਕ ਜਾਨਕਰ ਧਰਣ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਅਗਨ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋਵੇਂਗਾ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਸਿਉ ਲਾਇ ਧਿਆਨੁ। ਈਹਾ ਊਹਾ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੁ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਧਯਾਨ ਲਗਾਉ। ਤਿਸ ਕਰ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ॥ ੩ ॥

ਸਗਲ ਤਿਆਗਿ ਗੁਰਸਰਣੀ ਆਇਆ। ਮਿਟੇ ਅੰਦੇਸੇ ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ॥੪॥੬੧॥੧੩੦॥

ਜੋ ਸਰਬ ਤਯਾਗ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸ੍ਰਣਿ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੇ (ਅੰਦੇਸੇ) ਸੰਸੇ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੬੧ ॥ ੧੩੦ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਦੂਖੁ ਸਭੁ ਜਾਇ। ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਸਰਬ ਦੁਖ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ। ਤਿਸਕਾ ਰਤਨ ਰੂਪੁ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਬਸੇਗਾ ॥ ੨ ।

ਜਪਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦ ਕੀ ਬਾਣੀ। ਸਾਧੂ ਜਨ ਰਾਮੁ ਰਸਨ ਵਖਾਣੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜੋ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਜਪ ਕਿੰਉਕਿ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਜਪਤੇ ਹੈਂ।

ਇਕਸੁ ਬਿਨੁ ਨਾਹੀ ਦੂਜਾ ਕੋਇ। ਜਾਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸ ਏਕ ਹਰੀ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਾਜਨੁ ਮੀਤੁ ਸਖਾ ਕਰਿ ਏਕੁ । ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਖਰ ਮਨਮਹਿ ਲੇਖੁ ॥ ੩ ॥

ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਏਕ ਹਰੀ ਕੋ ਹੀ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰ । ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅਖਰ ਵਾ ਹਰੀ ਜੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰ ਪੁਨਾ ਅਖਰ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਲਿਖਲੇ ਵਾ ਲਖ ਲੈ ॥ ੩ ॥

ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਰਬਤ ਸੁਆਮੀ । ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਨਾਨਕੁ ਅੰਤਰ ਜਾਨੀ ॥ ੪ ॥ ੬੨ ॥ ੧੩੧ ॥

ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਵਜਾਪ ਰਹਾ ਹੈ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤਾਂਤੇ ਯਹੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵ ਤਿਸ ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੇਂ ॥ ੪ ॥ ੬੨ ॥ ੧੩੧ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ॥ ੫ ॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ॥

ਭੈ ਮਹਿ ਰਚਿਓ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰਾ । ਤਿਸ ਭਉ ਨਾਹੀ ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰਾ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਭੈ ਮੈਂ ਰਚ ਰਹਾ ਹੈ । ਜਿਸਕੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਭੈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਭਉ ਨ ਵਿਆਪੈ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾ । ਜੋ ਤੁਧ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਣਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਨ ਮੈਂ ਭੈ ਨਹੀਂ ਵਜਾਪਤਾ ਹੈ । ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ॥

ਸੋਗ ਹਰਖ ਮਹਿ ਆਵਣ ਜਾਣਾ । ਤਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਭਾਣਾ ॥ ੨ ॥

ਹਰਖ ਔਰ ਸੋਕ ਮੈਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ । ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਖ ਤਿਸਨੈ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਅਗਨਿ ਸਾਗਰੁ ਮਹਾ ਵਿਆਪੈ ਮਾਇਆ । ਸੋ ਸੀਤਲ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਇਆ ॥ ੩ ॥

ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਅੰਤਹ ਕਰਨੋਂ ਮੈਂ ਮਹਾਂ ਅਗਨ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਵਜਾਪ ਰਹੀ ਹੈ । ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਸੀਤਲ ਹੈਂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਰਾਖ ਲੇਇ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਖਨ ਹਾਰਾ । ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਿਆ ਜੰਤ ਵਿਚਾਰਾ ॥ ੪ ॥ ੬੩ ॥ ੧੩੨ ॥

ਹੇ ਰਾਖਨਹਾਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਹਮਕੋ ਰਾਖ ਲੇ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਬਿਚਾਰਾ ਜੀਵ ਕਿਆ ਵਸਤੂ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪਰ ਤੰਤ੍ਰ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੬੩ ॥ ੧੩੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫॥ ਤੁਮਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਜਪੀਐ ਨਾਉ। ਤੁਮਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਦਰਗਹ ਥਾਉ ॥੧॥

ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜਪੀਤਾ ਹੈ। ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਅਸਥਾਨ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਹੀ ਕੋਇ। ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇਰੀ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਤੁਮ ਮਨਿਵਸੇ ਤਉ ਦੂਖੁ ਨ ਲਾਗੈ। ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਭ੍ਰਮ ਭਉ ਭਾਗੈ ॥ ੨ ॥

ਤੂੰ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸੇਂ ਤਬ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ। ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਜਨਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭੈ ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਅਪਰੰਪਰ ਸੁਆਮੀ। ਸਗਲ ਘਟਾਕੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੇ ਪਰੇ ਤੇ ਪਰੇ ਬੇਅੰਤ ਸ੍ਵਾਮੀ। ਸਗਲ ਘਟੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ੩ ॥

ਕਰਉ ਅਰਦਾਸਿ ਅਪਨੈ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਿ॥ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਸਚੁ ਰਾਸਿ॥ ੪॥ ੬੪ ॥ ੧੩੩ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝਕੋ ਨਾਮਕੀ ਸਚੀ ਰਾਸ ਮਿਲੇ ॥ ੪ ॥ ੬੪ ॥ ੧੩੩ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਉਪਦੇਸ਼

ਕਣ ਬਿਨਾ ਜੈਸੇ ਥੋਥਰ ਤੁਖਾ। ਨਾਮ ਬਿਹੂਨ ਸੂਨੇ ਸੇ ਮੁਖਾ ॥ ੧ ॥

ਅੰਨ ਕੇ ਦਾਨੇ ਬਿਨਾ ਜੈਸੇ ਤੁਖ (ਥੋਥਰ) ਸੂੰਨਜ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੁਖ ਹੈ ਸੋ ਸੂੰਨਜ ਹੈਂ ੧ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ।

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਨਿਤ ਪ੍ਰਾਣੀ। ਨਾਮ ਬਿਹੂਨ ਧ੍ਰਿਗੁ ਦੇਹ ਬਿਗਾਨੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨਿਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਕੇ ਬਿਨਾ ਦੇਹ (ਬਿਗਾਨੀ) ਜਮੋਂ ਕਾ ਵਾ ਅਗਨੀ ਕਾ ਭੁੱਛ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਇਸਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਨਾਮੁ ਬਿਨਾ ਨਾਹੀ ਮੁਖਿ ਭਾਗੁ। ਭਰਤ ਬਿਹੂਨ ਕਹਾ ਸੋਹਾਗੁ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਖ ਪ੍ਰਤਾਪਵਾਨ ਵਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਭਾਗ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ। ਜੈਸੇ ਭਰਤੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਹਾਗ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਨਾਮ ਬਿਸਾਰਿ ਲਗੈ ਅਨ ਸੁਆਇ। ਤਾਕੀ ਆਸ ਨ ਪੂਜੈ ਕਾਇ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰ (ਅਨ) ਔਰ (ਸੁਆਇ) ਪ੍ਰਯੋਜਨੋਂ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ। ਤਿਨਕੀ (ਕਾਇ) ਕੋਈ ਭੀ ਆਸਾ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੀ ਦਾਤਿ। ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ॥ ੪ ॥ ੬੫ ॥ ੧੩੪ ॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਯਹੀ ਦਾਤ ਕਰੋ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਜਪੂੰ ॥ ੪ ॥ ੬੫ ॥ ੧੩੪ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬੇਨਤੀ ਹੈ

ਤੂੰ ਸਮਰਥ ਤੂੰ ਹੈ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ। ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੁਮਤੇ ਤੂੰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ੧ ॥

ਤੂੰ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤੂਹੀ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ। ਸਰਬ ਜਗਤ ਤੇਰੇ ਸੇ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਜਨ ਓਟ। ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਉਧਰਹਿ ਜਨ ਕੋਟਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੂਰਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੁਹੀ (ਜਨ) ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਕਰਣ ਕਰ ਕੋਟ ਜਨੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਤੇਤੇ ਸਭਿ ਤੇਰੇ। ਤੁਮਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸੂਖ ਘਨੇਰੇ ॥ ੨ ॥

ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸਰਬ ਤੇਰੇ ਹੀ ਹੈਂ। ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ (ਘਨੇਰੇ) ਬਹੁਤ ਸੁਖ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ। ਹੁਕਮੁ ਬੂਝੈ ਸੋ ਸਚਿ ਸਮਾਣਾ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਕੁਛ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਹੈ। ਹੇ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜੋ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਣਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦੀਜੈ ਪ੍ਰਭ ਦਾਨੁ। ਨਾਨਕ ਸਿਮਰੈ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥ ੪ ॥ ੬੬ ॥ ੧੩੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਯਹ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ ਕਿ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜੋ ਨਿਧਾਨ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰੂੰ ॥ ੪ ॥ ੬੬ ॥ ੧੩੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ॥ ੫ ॥ ਤਾਕਾ ਦਰਸੁ ਪਾਈਐ ਵਡ ਭਾਗੀ। ਜਾਕੀ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ॥੧॥

ਸੰਤ ਜਨੋ ਕੀ ਉਪਮਾ ਜਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੇ ਲਗੀ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਵਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰ ਪਾਈਏ ਹੈ।

ਜਾਕੈ ਹਰਿ ਵਸਿਆ ਮਨ ਮਾਹੀ। ਤਾਕਉ ਦੁਖੁ ਸੁਪਨੈ ਭੀ ਨਾਹੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਬਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਸ੍ਵਪਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਰਾਖੇ ਜਨ ਮਾਹਿ। ਤਾਕੈ ਸੰਗਿ ਕਿਲਵਿਖ ਦੁਖ ਜਾਹਿ ॥ ੨ ॥

ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ (ਜਨ) ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਰਬ ਵਸਤੂਓਂ ਕੇ (ਨਿਧਾਨ) ਭੰਡਾਰੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ। ਤਿਨਕਾ ਸੰਗ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਕਿਲਵਿਖ) ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਹਤਜਾਦਿ ਪਾਪ ਹੈ ਪੁਨ ਤਿਨ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਫਲ ਜੋ ਦੁਖ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਜਨਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥੀ ਨ ਜਾਇ। ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮੁ ਜਨੁ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥ ੩ ॥

ਦਾਸ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਥਨ ਕਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਦਾਸ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਬਿਨਉ ਸੁਨੀਜੈ। ਦਾਸਕੀ ਧੂਰਿ ਨਾਨਕ ਕਉ ਦੀਜੈ ॥ ੪ ॥ ੬੭ ॥ ੧੩੬ ॥

ਤਾਂਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪੈ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨੀਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਾਸ ਕੀ ਚਰਨ ਰੇਨ ਮੁਝ ਕੋ ਦੀਜੇ ॥ ੪ ॥ ੬੭ । ੧੩੬ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ॥ ੫ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਤੇਰੀ ਜਾਇ ਬਲਾਇ। ਸਰਬ ਕਲਿਆਣ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਤੇਰੀ(ਬਲਾਇ)ਅਵਿਦਯਾ ਜਾਤੀ ਰਹੇਗੀ। ਸਰਬ(ਕਲਯਾਨ) ਸੁਖ ਮਨਮੈਂ ਆਵਸੇਗਾ॥

ਭਜੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ਏਕੋ ਨਾਮ। ਜੀਅ ਤੇਰੇ ਕੈ ਆਵੈ ਕਾਮ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਨਾਮਕੋ ਜਪ ਤੇਰੇ ਜੀਅ ਕੇ ਕਾਮ ਆਵੇਗਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ॥

ਰੈਣਿ ਦਿਨਸੁ ਗੁਣ ਗਾਉ ਅਨੰਤਾ। ਗੁਰ ਪੂਰੇਕਾ ਨਿਰਮਲ ਮੰਤਾ ॥ ੨ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰਾਂ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਮੰਤ ਲੇਕਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤਿਸ ਅਨੰਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਛੋਡ ਉਪਾਵ ਏਕ ਟੇਕ ਰਾਖੁ । ਮਹਾ ਪਦਾਰਥੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਚਾਖੁ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਉਪਾਵ ਛੋਡ ਕਰ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਆਸਰਾ ਧਾਰਨ ਕਰੋ। ਮਹਾਂ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਗਯਾਨ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਰਸ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਤਿਸਕੋ (ਚਾਖ) ਅਸ੍ਵਾਦਨ ਕਰ ॥੩॥

ਬਿਖਮ ਸਾਗਰੁ ਤੇਈ ਜਨੁ ਤਰੇ । ਨਾਨਕ ਜਾਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥ ੪ ॥ ੬੮ ॥੧੩੭ ॥

ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਕਠਨ ਸਾਮੁਦ੍ਰ ਸੋ ਵਹੀ ਪੁਰਸ ਗਿਯਾਨ ਕਰ ਤਰੇ ਹੈਂ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੬੮॥ ੧੩੭ ।

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ॥ ੫ ॥ਹਿਰਦੈ ਚਰਨ ਕਮਲ ਪ੍ਰਭ ਧਾਰੇ। ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੧॥

ਹਮਨੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਗੁਰਾਂਨੇ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ । ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈਓ ਗੋਵਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੋ ॥ਔਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮਿਲ ਕਰ ਨਾਮ ਕੇ ਧਯਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਬਨੋ ॥

ਦੁਲਭ ਦੇਹ ਹੋਈ ਪਰਵਾਨੁ । ਸਤਿਗੁਰਤੇ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਨੀਸਾਨੁ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਦੁਰਲਭ ਦੇਹ ਪਰਵਾਨ ਭਈ ਹੈ ॥ ਜਿਨ੍ਹੋਂਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਨੀਸਾਣ) ਪਰਵਾਨਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਪੂਰਨ ਪਦ ਪਾਇਆ । ਸਾਧ ਸੰਗ ਭੈ ਭਰਮ ਮਿਟਾਇਆ ॥ ੩ ॥

ਹੇਭਾਈ ਹਰੀਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਪੂਰਨ ਪਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆਹੈ॥ਸਾਧੂਓ ਕੀਸੰਗਤ ਕਰ ਭੈ ਔਰ ਭ੍ਰਮ ਨਿਵਰਤ ਕੀਆਹੈ ॥੩॥

ਜਤ ਕਤ ਦੇਖਉ ਤਤ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ । ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਹਰਿਕੀ ਸਰਣਾਇ ॥੪॥੬੯॥੧੩੮ ॥

ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਏਕ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀਕੀ ਸ਼ਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਆ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥ ੬੯ ॥ ੧੩੮ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ

ਗੁਰਜੀਕੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਬਲ ਜਾਉ । ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵਾ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਉ ॥ ੧॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰੂ ਜੀਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਊਂ ॥ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਨਾਮਕੋ ਜਪ ਜਪ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋ ॥ ੧ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਗੁਰਦੇਵ । ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਲਾਗਉ ਤੇਰੀ ਸੇਵ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ (ਗੁਰ)ਸਰਬ ਸੇ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਗਾਸ ਸ੍ਵਰੂਪ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਮੈ ਲਗ ਰਹੂੰ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਹਿਰਦੈ ਉਰਧਾਰੀ । ਮਨ ਤਨ ਧਨ ਗੁਰ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੀ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰੋਂਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਹਿਰਦੇਮੈ ਧਾਰਨ ਕਰੂੰ।ਔਰ ਕਹੂੰ ਕਿ ਹੇਗੁਰੋ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਤਥਾ ਪਾਣੋਂਕਾ ਆਸਰਾ ਆਪਹੀਹੋ ॥੨॥

ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਣੁ ॥ ਗੁਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨਿਕਟਿ ਕਰਿ ਜਾਣੁ ॥੩ ॥

ਜਨਮ (ਪਰਵਾਣ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਫਲ ਹੋਵੇਹੈ । ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੂੰ ਜੋ ਸਰਬਕਾ (ਗੁਰ) ਪੂਜਨਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇਕੋ ਨਿਕਟ ਕਰਕੇ ਜਾਨੂੰ ॥ ੩ ॥

ਸੰਤ ਧੂਰਿ ਪਾਈਐ ਵਡਭਾਗੀ । ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਭੇਟਤ ਹਰਿਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਗੀ॥੪॥੭੦॥੧੩੯॥

ਸੰਤੋਂਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਬੜੇ ਪੁਨੋ ਕਰਕੇ ਪਾਈਂਤੀ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਨੇ ਪਾਈਹੈ ਗੁਰੋਂਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇਸੇ ਤਿਨੋਂਕੀ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੀਹੈ ॥ ੪ ॥ ੭੦ ॥ ੧੩੯ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ॥ ੫ ॥ ਉਪਦੇਸ਼ ॥

ਕਰੈ ਦੁਹ ਕਰਮ ਦਿਖਾਵੈ ਹੋਰੁ । ਰਾਮਕੀ ਦਰਗਹ ਬਾਧਾ ਚੋਰੁ ॥ ੧ ॥

ਜੋ (ਦੁਹਕਰਮ) ਖੋਟੇ ਕਰਮ ਕਰਤਾਹੈ ਪੁਨਾ ਔਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਲਾਉਤਾਹੈ ਭਾਵਏਹ ਕਿ ਬਾਹਰਸੇ ਭਲਾ ਦਿਖਲਾਉਤਾ ਹੈ । ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਚੋਰ ਸਮ ਬਾਂਧਿਆ ਜਾਤਾਹੈ ॥੧॥

ਰਾਮ ਰਮੈ ਸੋਈ ਰਾਮਾਣਾ । ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਏਕੁ ਸਮਾਣਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋਪੁਰਸ਼ ਰਾਮਸੇ (ਰਮੈ) ਅਭੇਦ ਹੋਤਾਹੈ (ਰਮਾਣਾ) ਸੋਈ ਰਾਮਕਾਹੈ । ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸ਼ੰਕਾਹੋ ਕਿ ਵਹੁ ਕਿਸਪ੍ਰਕਾਰ ਰਮਤਾਹੈ । ਸੋਐਸੇਹੈ ਜਲ ਅਰੁ ਥਲ ਤਥਾ (ਮਹੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਔਰ (ਅਲ) ਅਕਾਸ ਤਿਨਕੇ ਮਧਮੈ ਸੋ ਏਕ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਮਾਇ ਰਹਾਹੈ। ਐਸੇ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਿਖੁ ਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸੁਣਾਵੈ । ਜਮੁ ਪੁਰਿ ਬਾਧਾ ਚੋਟਾ ਖਾਵੈ ॥ ੨ ॥

ਅਪਨੇ ਅੰਤਰਮੈਂ ਤੋ ਬਿਖੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਲਾਲਸਾ ਰੂਪੀ ਬਿਖ ਭਰੀਹੈ । ਔਰ ਬਾਹਰ ਮੁਖਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਥਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰਕੇ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਸੋਪੁਰਸ਼ ਜਮਕੀ ਪੁਰੀਮੈ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਅਨਿਕ ਪਛਦੇ ਮਹਿ ਕਮਾਵੈ ਵਿਕਾਰ ॥ ਖਿਨ ਮਹਿ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਹਿ ਸੰਸਾਰ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਅਨੇਕ ਪਛਦਿਓਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਛਪ ਕਰਕੇ ਖੋਟਾ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਸੋ ਏਕ ਛਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬੀਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਅੰਤਰਿ ਸਾਚਿ ਨਾਮਿ ਰਸਿ ਰਾਤਾ ॥ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਕਿਰਪਾਲੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥ ੪ ॥ ੭੧ ॥ ੧੪੦ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ (ਅੰਤਰਿ) ਰਿਦੇ ਕਰਕੇ ਸਾਚ ਨਾਮ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੭੧ ॥ ੧੪੦ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਰਾਮ ਰੰਗੁ ਕਦੇ ਉਤਰਿ ਨ ਜਾਇ ॥ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਜਿਸੁ ਦੇਇ ਬੁਝਾਇ ॥ ੧ ॥

ਰਾਮ ਰੰਗ ਕਬੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਕੋ ਪੂਰਨ ਗਰੂ ਸਮਝਾਇ ਦੇਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਸੋ ਮਨੁ ਸਾਚਾ ॥ ਲਾਲ ਰੰਗੁ ਪੂਰਨੁ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੁਧ ਰਿਦੇ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ(ਲਾਲ)ਸੱਚਾ ਰੰਗ ਤਿਸ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤਾ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੈ ॥

ਸੰਤਹ ਸੰਗਿ ਬੈਸਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥ ਤਾਕਾ ਰੰਗੁ ਨ ਉਤਰੈ ਜਾਇ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਰੰਗ ਕਬੀ ਉਤਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥੨॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਸੁਖ ਨਹੀ ਪਾਇਆ ॥ ਆਨ ਰੰਗਿ ਫੀਕੇ ਸਭ ਮਾਇਆ ॥ ੩ ॥

ਹਰੀ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਬੀ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਕਿਉਂ ਕਿ ਔਰ ਜੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਰੰਗ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਬਿਖੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਰੰਗ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਫੀਕੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰਿ ਰੰਗੇ ਸੇ ਭਏ ਨਿਹਾਲ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਭਏ ਹੈ ਦਇਆਲ ॥ ੪ ॥ ੭੨ ॥ ੧੪੧ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਨਿਹਾਲ) ਨਿਰ ਦੁਖ ਭਏ ਹੈਂ॥ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕੌਨੁਸੇ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ॥ ਤਾਂਪੈ ਕਹੇ ਹੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੋ ਪੁਰਸ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਰ ਵਹੁ ਦਯਾਲੂ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੭੨ ॥ ੧੪੧ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਸਿਮਰਤ ਸੁਆਮੀ ਕਿਲਵਿਖ ਨਾਸੇ ॥ ਸੂਖ ਸਹਜ ਅਨੰਦ ਨਿਵਾਸੇ ॥ ੧ ॥

ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਪਾਪ ਨਾਸ਼ ਭਏ ਹੈਂ। ਤਾਸੋ ਆਤਮਾਨੰਦ ਸੁਖ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਬਿਖੇ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਾਮ ਜਨਾ ਕਉ ਰਾਮ ਭਰੋਸਾ ॥ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਸਭੁ ਮਿਟਿਓ ਅੰਦੇਸਾ ॥ ੧॥ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ (ਜਨਾ) ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਰਾਮ ਕਾ ਹੀ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ॥ ਤਾਂਤੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਨੇ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ (ਅੰਦੇਸਾ) ਸੰਸਾ ਨਬਿਰਤ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਕਛੁ ਭਉ ਨ ਭਰਾਤੀ ॥ ਗੁਨ ਗੋਪਾਲ ਗਾਈਅਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ॥ ੨ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਨ ਕਛੂ ਡਰ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਨਾ ਕੁਛ ਭ੍ਰਮ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ਤਾਂਤੇ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਬੰਧਨ ਛੋਟ ॥ ਚਰਣ ਕਮਲ ਕੀ ਦੀਨੀ ਓਟ ॥ ੩ ॥

ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੈ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਦੀਆ ॥ ਔਰ ਆਪਨੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਕੀ ਓਟ ਦੀਨੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮਨ ਭਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ॥ ਨਿਰਮਲ ਜਸੁ ਪੀਵਹਿ ਜਨ ਰੀਤਿ ॥ ੪ ॥ ੭੩ ॥ ੧੪੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਐਸੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਭਈ ਹੈ ॥ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਤ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ (ਜਨ) ਦਾਸ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੭੩ ॥ ੧੪੨ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਉਪਦੇਸ ॥

ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਜਾਕਾ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥ ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਭ੍ਰਮੁ ਤਾਕਾ ਭਾਗਾ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੈ ॥ ਦੂਖੁ ਦਰਦ ਭ੍ਰਮ ਤਿਸ ਕਾ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਧਨ ਕੋ ਵਾਪਾਰੀ ਪੂਰਾ ॥ ਜਿਸਹਿ ਨਿਵਾਜੇ ਸੋ ਜਨੁ ਸੂਰਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿਨਾਮ ਧਨ ਕਾ ਜੋ ਬਜੇਪਾਰੀ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਗੁਨੋਂ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਸੋ ਪੁਰਸ ਜਿਸਕੋ (ਨਿਵਾਜੇ) ਬਡਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਭੀ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕੋ ਜੀਤਨੇ ਕੋ ਸੂਰਮਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਜਾਕਉ ਭਏ ਕਿਰਪਾਲ ਗੁਸਾਈ। ਸੇਜਨ ਲਾਗੇ ਗੁਰਕੀ ਪਾਈ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਹੈਂ। ਸੋ ਦਾਸ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਸਾਂਤਿ ਅਨੰਦਾ। ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵੇ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨਕੋ ਸੂਖ (ਸਹਜ) ਆਤਮਾ ਨੰਦ ਪੁਨਾ ਸਾਂਤੀ ਕਾ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ। ਸੋ ਪੁਰਸ ਪਰਮਾਨੰਦ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਪ ਜਪ ਕਰਕੇ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਨਾਮ ਰਾਸਿ ਸਾਧਸੰਗ ਖਾਟੀ। ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਦਾ ਕਾਟੀ ॥ ੪ ॥ ੭੪ ॥ ੧੪੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਰਾਸ)ਪੂੰਜੀ (ਖਾਟੀ) ਕਮਾਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਆਪਦਾ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਕਾਟ ਦਈਹੈ ॥ ੪ ॥ ੭੪ ॥ ੧੪੩ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਉਪਦੇਸ਼

ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਸਭਿ ਮਿਟਹਿ ਕਲੇਸ। ਚਰਣ ਕਮਲ ਮਨਮਹਿ ਪਰਵੇਸ ॥ ੧ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਸਰਬ ਕਲੇਸ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰੀਏ ॥ ੧ ॥

ਉਚਰਹੁ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਲਖਬਾਰੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਪੀਵਹੁ ਪ੍ਰਭ ਪਿਆਰੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਲਾਖੋਂਬਾਰੀਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਔਰਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਰਸਪਾਨ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿਪ੍ਰਭੂਭਗਤੀਹੀਪਯਾਰੀਹੈ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਰਸ ਮਹਾ ਅਨੰਦਾ ॥

ਜਿਨਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਧਯਾਨ ਦ੍ਰਿੜ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂਨੇ (ਸੂਖ) ਬਿਖੇ ਸੁਖ ਰਸ ਕੋ ਸਹਜ ਅਰਥਾਤ ਸਾਮਾਨ ਹੀ ਰਸ ਜਾਨਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕੋ ਮਹਾਅਨੰਦ ਜੋ ਆਤਮ ਸੁਖ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵੇ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥ ੨ ॥ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮਧ ਖੋਏ ॥

ਤਾਂਤੇ ਪਰਮਾਨੰਦ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਪ ਜਪਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥ ੨ ॥ ਤਿਨੋਂ ਨੈ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤਥਾ ਲੋਭ ਪੁਨਾ(ਮਦ) ਹੰਕਾਰ ਯਹ ਸਭ ਗਵਾਇ ਦੀਏ ਹੈ॥

ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਕਿਲਬਿਖ ਸਭ ਧੋਏ ॥ ੩ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭੁ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥

ਸਾਧੂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੀ ਪਾਪ ਜੋ ਮੈਲ ਰੂਪ ਥੇ ਸੋ ਧੋਇ ਡਾਰੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਦੀਨਦਯਾਲ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ॥

ਨਾਨਕ ਦੀਜੈ ਸਾਧ ਰਵਾਲਾ ॥ ੪ ॥ ੭੫ ॥ ੧੪੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ(ਰਵਾਲ)ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਮੁਝਕੋ ਦੀਜੀਏ ॥ ੪ ॥ ੭੫ ॥ ੧੪੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ੫॥ਜਿਸਕਾ ਦੀਆ ਪੈਨੈ ਖਾਇ ।ਤਿਸੁ ਸਿਉ ਆਲਸ ਕਿਉ ਬਨੈ ਮਾਇ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਪਹਿਰਤੇ ਔਰ ਖਾਤੇ ਹੈਂ (ਮਾਇ) ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸਕੇ ਸਾਥ ਆਲਸ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂ ਬਨਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਖਸਮੁ ਬਿਸਾਰਿ ਆਨ ਕੰਮ ਲਾਗਹਿ । ਕਉਡੀ ਬਦਲੇ ਰਤਨੁ ਤਿਆਗਹਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਖਸਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰਕੇ ਔਰ ਕਾਰਜੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗੇਹੈਂ। ਔਰ ਬਿਖੇ ਸੁਖ ਰੂਪ ਜੋ ਕੌਡੀ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਬਦਲੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਆਗਿ ਲਾਗਤ ਅਨ ਲੋਭਾ ॥ ਦਾਸਿ ਸਲਾਮੁ ਕਰਤ ਕਤ ਸੋਭਾ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਔਰ ਲੋਭ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਦਾਸਿ) ਦਾਸੀ ਭਾਵ ਮਾਇਆ ਕੋ (ਸਲਾਮੁ)ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਕਤ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪਾਉਂਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਤੇ ਹੈਂ ॥੨॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਖਾਵਹਿ ਖਾਨ ਪਾਨ । ਜਿਨਿ ਦੀਏ ਤਿਸਹਿ ਨ ਜਾਨਹਿ ਸੁਆਨ ॥ ੩ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮ ਰਸਦਾਇਕ ਖਾਨੇ ਖਾਤੇ ਔਰ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਸਨੇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ(ਸ੍ਵਾਨ)ਕੂਕਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਮ ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ । ਬਖਸਿ ਲੇਹੁ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੪॥੭੬॥੧੪੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਹਮ ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ਹੈਂ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਕੀਏ ਹੂਏ ਉਪਕਾਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ॥ ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਤੁਮ ਬਖਸ ਲੇਵਹੁ ॥ ੪ ॥ ੭੬ ॥ ੧੪੫ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ਉਪਦੇਸ ॥

ਪ੍ਰਭਕੇ ਚਰਨ ਮਨ ਮਾਹਿ ਧਿਆਨੁ । ਸਗਲੁ ਤੀਰਥ ਮਜਨ ਇਸਨਾਨੁ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਧਯਾਨੁ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਇਸਨਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਦਿਨੁ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨੁ ਮੇਰੇਭਾਈ । ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਕੀ ਮਲੁ ਲਹਿ ਜਾਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ (ਹਰਿਦਿਨ) ਸਰਬ ਦਿਨੋਂ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕੋਟ ਜਨਮੋਂ ਕੀ ਮੈਲ ਉਤਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ ਰਿਦ ਮਾਹਿ ਬਸਾਈ ॥ ਮਨੁ ਬਾਂਛਤ ਸਗਲੇ ਫਲ ਪਾਈ ॥ ੨ ॥

ਹਰੀਕੀ ਕਥਾ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਬਸਾਵਨੇ ਸੇ ਮਨਇੱਛਤ ਅਰਥ ਧਰਮ ਕਾਮ ਮੋਖਾਦਿ ਸੰਪੂਰਨ ਫਲੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥੨॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੀਵਨ ਮਰਣੁ ਜਨਮੁ ਪਰਵਾਨੁ ॥ ਜਾਕੈ ਰਿਦੈ ਵਸੈ ਭਗਵਾਨੁ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਭਗਵਾਨ ਕਾ ਵਾਸਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਨੇ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕਾ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ (ਪਰਵਾਣ) ਸਫਲ ਭਯਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੇਈ ਜਨ ਪੂਰੇ । ਜਿਨਾ ਪਰਾਪਤਿ ਸਾਧੂ ਧੂਰੇ ॥ ੪ ॥ ੭੭ ॥ ੧੪੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਦਾਸ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੭੭ ॥ ੧੪੬ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾਕਤੋਂ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਖਾਦਾ ਪੈਨਦਾ ਮੁਕਰਿ ਪਾਇ ॥ ਤਿਸਨੋ ਜੋਹਹਿ ਦੂਤ ਧਰਮ ਰਾਇ ॥ ੧ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਜੋ ਖਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਹਿਰਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਭੀ ਮੁਕਰ ਪੜਤਾ ਹੈ । ਭਾਵ ਅਪਨਾ ਪੁਰਖਾਰਥੁ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਕੇ ਦੂਤ ਬੁਰੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਸੇ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਾੜਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਤਿਸੁਸਿਉ ਬੇਮੁਖੁ ਜਿਨਿ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਦੀਨਾ ॥ਕੋਟਿਜਨਮ ਭਰਮਹਿ ਬਹੁ ਜੂਨਾ ॥ ੧ ॥ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੈ ਜੀਉ ਪਿੰਡ ਦੀਆ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ਯਾਂਤੇ ਕੋਟ ਜਨਮ ਅਨੇਕ ਜੂਨੀਓ ਮੈਂ ਪੜੇ ਭਰਮਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਾਕਤ ਕੀ ਐਸੀ ਹੈ ਰੀਤਿ । ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਸਗਲ ਬਿਪਰੀਤਿ ॥ ੨ ॥

ਸਾਕਤੋਂ ਕੀ ਰੀਤੀ ਐਸੀ ਹੈ ॥ ਜੋ ਕੁਛ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਉਲਟਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਣ ਜਿਨਿ ਮਨੁ ਤਨੁ ਧਾਰਿਆ । ਸੋਈ ਠਾਕੁਰੁ ਮਨਹੁ ਬਿਸਾਰਿਆ ॥ ੩ ॥

ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਨ ਔਰ ਸਰੀਰ ਤਥਾ ਮਨ ਜਿਸਨੇ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਰਚਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਠਾਕੁਰ ਮਨ ਸੇ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਬਧੇ ਬਿਕਾਰ ਲਿਖੇ ਬਹੁ ਕਾਗਰ । ਨਾਨਕ ਉਧਰੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ॥ ੪ ॥

ਸਾਕਤ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਇਤ ਨੇ ਇਕਾਰ ਪਾਪ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬਢ ਗਏ ਹੈਂ ਕਿ ਚਿਤ੍ਰਗੁਪਤੋਂ ਕੇ ਦਫਤਰ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਕਾਗਜ਼ ਲਿਖੇ॥ ਗਏ ਹੈਂ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਐਸੇ ਸਾਕਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤੋ ਤਿਨ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੈ ॥ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਇ ॥ ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਤਰੈ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥
੧ ਰਹਾਉ ॥ ਦੂਜਾ ॥੭੮ ॥੧੪੭ ॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੂੰ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੭੮ ॥ ੧੪੭ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਉਪਦੇਸ਼ ॥

ਅਪਨੇ ਲੋਭ ਕਉ ਕੀਨੋ ਮੀਤੁ । ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਮੁਕਤਿ ਪਦੁ ਦੀਤੁ ॥ ੧ ॥

ਜੇਕਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਲੋਭ ਕੋ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕਾਹੂ ਅਰਥ ਨਮਿਤ ਕੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੇ ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਭੀ ਸਭ ਮਨੋਰਥੋਂ ਕੇ ਪੂਰਨ ਕਰਨੇ ਸਹਤ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਪਦ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਐਸਾ ਮੀਤੁ ਕਰਹੁ ਸਭੁ ਕੋਇ॥ਜਾਤੇ ਬਿਰਥਾ ਕੋਇ ਨ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਮਿਤ੍ਰ ਸਭ ਕੋਈ ਕਰੋ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਬ੍ਰਿਥਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨ ਬਾਛਤ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਅਪੁਨੈ ਸੁਆਇ ਰਿਦੈ ਲੈ ਧਾਰਿਆ। ਦੂਖੁ ਦਰਦ ਰੋਗ ਸਗਲ ਬਿਦਾਰਿਆ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸਨੇ ਕਿਸੀ ਅਪਨੇ (ਸੁਆਇ) ਅਰਥ ਵਾਸਤੇ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਲੇਕਰ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਅਰਥ ਕੇ ਭੀ ਪੂਰਨ ਕੀਏ ਔਰ (ਦੂਖ) ਜਨਮ ਕੇ (ਦਰਦ) ਈਰਖਾਦਿ ਤਥਾ (ਰੋਗ) ਅਗਯਾਨ ਕੇ ਸਹਤ ਹੀ ਜਿਨ ਸਭਕੋ (ਬਿਦਾਰਿਆ) ਨਸਟ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਰਸਨਾ ਗੀਧੀ ਬੋਲਤ ਰਾਮ। ਪੂਰਨ ਹੋਏ ਸਗਲੇ ਕਾਮ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਰਸਨਾ ਰਾਮ ਰਾਮ ਬੋਲਣ ਮੈਂ ਗੀਧੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਕਾਮ) ਮਨੋਰਥ ਸਗਲੇ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਨਾਨਕ ਬਲਹਾਰਾ । ਸਫਲ ਦਰਸਨੁ ਗੋਬਿੰਦੁ ਹਮਾਰਾ ॥ ੪ ॥ ੭੯ ॥ ੧੪੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਬਾਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਹਮਾਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਦਰਸਨ ਸਫਲ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੭੯ ॥ ੧੪੮ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਪੁਨਾ ਉਪਦੇਸ਼ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੋਟਿ ਬਿਘਨ ਹਿਰੇ ਖਿਨ ਮਾਹਿ । ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਸੁਨਾਹਿ ॥੧ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਕੋਟ ਬਿਘਨੋਂ ਕੋ ਏਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਨਾਸ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਸਾਧਸੰਗਤ ਮੈਂ ਹਰ ਹਰ ਕਥਾ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ੧॥

ਪੀਵਤ ਰਾਮ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗੁਣ ਜਾਸੁ । ਜਪਿ ਹਰਿ ਚਰਣ ਮਿਟੀ ਖੁਧਿ ਤਾਸੁ ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ ।

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਨਾ ਕਾ ਜਸ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੀ ਸੰਪੂਰਨ(ਖੁਧਿ) ਭੁਖ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਕਲਿਆਣ ਸੁਖ ਸਹਜ ਨਿਧਾਨ । ਜਾਕੈ ਰਿਦੈ ਵਸਹਿ ਭਗਵਾਨ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਭਗਵਾਨ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਸਰੂਪਾਦਿ ਸਰਬ ਮੁਕਤੀਆਂ ਤਥਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਕਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ (ਸਹਜ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੇ॥

ਅਉਖਧ ਮੰਤ੍ਰ ਤੰਤ ਸਭਿ ਛਾਰੁ । ਕਰਣੈ ਹਾਰੁ ਰਿਦੇ ਮਹਿ ਧਾਰੁ ॥ ੩ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਬ ਔਖਦੀਆਂ ਪੁਨਾ ਮੰਤ੍ਰ ਤਥਾ ਤੰਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਛਾਰ ਕਰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਭਸਮ ਕੇ ਸਮਾਨ ਸਮਝ। ਏਕ ਕਰਨਹਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ॥ ੩॥

ਤਜਿ ਸਭਿ ਭਰਮ ਭਜਿਓ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ । ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਅਟਲ ਇਹੁ ਧਰਮੁ॥੪॥ ੮੦॥ ੧੪੯।

ਸੰਪੂਰਣ ਭਰਮੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰੋ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਏਹ ਜੋ ਭਗਤੀ ਧਰਮ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਅਚੱਲ ਹੈ। ੪। ੮੦॥ ੧੪੯ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਭੇਟੇ ਗੁਰ ਸੋਈ । ਤਿਤੁ ਬਲਿ ਰੋਗੁ ਨ ਬਿਆਪੈ ਕੋਈ ॥ ੧ ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੋ ਐਸੇ ਜਬ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸੀ ਸਕਤੀ ਦਾਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲ ਕਰਕੇ ਹੰਕਾਰਾਦਿ ਕੋਈ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਬਯਾਪ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ੧॥

ਰਾਮ ਰਮਣ ਤਰਣ ਭੈਸਾਗਰ । ਸਰਣਿ ਸੂਰ ਫਾਰੇ ਜਮ ਕਾਗਰ ॥ ੧ ॥ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ (ਰਾਮ ਰਮਣ) ਰਾਮ ਕਾ ਜਪਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਵਾਲਿਓਂ ਕੀ ਰਖਜਾ ਕਰਣ ਕੋ ਸੂਰਮੇ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਮੋਂ ਕੇ ਕਾਗਜਸਭ ਫਾੜ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਤਿ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦੀਓ ਹਰਿ ਨਾਮ ॥ ਇਹ ਆਸਰ ਪੂਰਨ ਭਏ ਕਾਮ ॥ ੨ ॥

ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ਇਸ ਆਸਰੇ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮੁ ਪੂਰੀ ਵਡਿਆਈ । ਗੁਰ ਕਿਰਪਾਲ ਹਰਿ ਭਏ ਸਹਾਈ ॥ ੩ ॥

ਜਪ ਤਪ ਤਥਾ (ਸੰਜਮ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਜੀਤਨਾ ਔਰ ਜੋ ਸੰਪੂਰਨ ਬਡਾਈ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਤਬ ਹਰੀ ਸਹਾਇਕ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੩॥

ਮਾਨ ਮੋਹ ਖੋਏ ਗੁਰਿ ਭਰਮ । ਪੇਖੁ ਨਾਨਕ ਪਸਰੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ॥ ੪ ॥ ੮੧ ॥ ੧੫੦ ॥

ਮਾਨ ਮੋਹ ਤਥਾ ਭ੍ਰਮ ਏਹ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਦੂਰ ਕੀਏ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਭਾਈ ਵਜਾਪਕ ਹੂਏ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਦੇਖ ॥ ੪ ॥ ੮੧ ॥ ੧੫੦ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥ ਬਿਖੈ ਰਾਜਤੇ ਅੰਧੁਲਾ ਭਾਰੀ॥ਦੁਖਿ ਲਾਗੈ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਚਿਤਾਰੀ॥੧॥

ਵਿਖਯੋਂ ਕੇ (ਰਾਜ) ਬਲ ਵਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਤੇ ਜੀਵ (ਭਾਰੀ) ਅਤੀ ਅੰਧਾ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਵਿਖੈ ਭੋਗਨੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾ ਤੇ ਨੇਤ੍ਰ ਹੀਨ ਪੁਰਸ਼ (ਭਾਰੀ) ਭਾਵ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਖ ਕੇ ਲਾਗਨੇ ਸੇ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਚਿਤਾਰਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਕਉ ਤੂਹੀ ਵਡਿਆਈ । ਮਾਇਆ ਮਗਨੁ ਨਰਕਿ ਲੈਜਾਈ ॥ ੧ ॥ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਜੋ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਮਗਨ ਹੋਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਵਹੁ ਮਾਇਆ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਲੈਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਰੋਗ ਗਿਰਸਤ ਚਿਤਾਰੇ ਨਾਉ ॥ਬਿਖੁ ਮਾਤੇ ਕਾ ਠਉਰ ਨ ਠਾਉ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਰੋਗ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਸਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਚਿਤਾਰਦਾ ਹੈ ॥ ਸੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਹੇ ਭਗਵਨ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਮੱਤ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ ਕਾ (ਠੌਰ) ਨਾ ਤੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਔਰ ਨ (ਠਾਉ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਗਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਲਾਗੀ ਪ੍ਰੀਤਿ । ਆਨ ਸੁਖਾ ਨਹੀ ਆਵਹਿ ਚੀਤਿ ॥ ੩ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਸੇ ਜਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਔਰ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੂਹ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ। ੩॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਿਮਰਉ ਪ੍ਰਭੁ ਸੁਆਮੀ । ਮਿਲੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਜਾਮੀ ॥ ੪ ॥ ੮੨ ॥ ੧੫੧ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸਦਾ ਆਪ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਹੇ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੁ ॥ ੪ ॥ ੯੨ ॥ ੧੫੧ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਉਪਦੇਸ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਸੰਗੀ ਬਟਵਾਰੇ । ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਲਏ ਨਿਵਾਰੇ ॥ ੧ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ(ਬਟਵਾਰੇ)ਧਾੜਵੀ ਸਦ ਸਾਥ ਰਹਤੇ ਥੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੋ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰਲਏਹੈ॥੧॥

ਐਸਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਰਮਹੁ ਸਭੁ ਕੋਇ । ਸਰਬ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥ ੧ ।ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਜੋ ਹਰਿ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਕੋਈ (ਰਮਹੁ) ਜਪੋ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ (ਕਲਾ) ਸਕਤੀਓਂ ਸੰਯੁਕਤ ਹੈ ॥

ਮਹਾਤਪਤਿ ਸਾਗਰ ਸੰਸਾਰ । ਪ੍ਰਭ ਖਿਨ ਮਹਿ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਣ ਹਾਰ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਸਾਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਏਹ ਮਹਾਂ ਤਪਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਪਾਰ ਉਤਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਅਨਿਕ ਬੰਧਨ ਤੋਰੇ ਨਹੀ ਜਾਹਿ । ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਮੁਕਤਿ ਫਲ ਪਾਹਿ ॥ ੩ ॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੋ ਬੰਧਨ ਹੈਂ ਸੋ ਅਨੇਕ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਤੋਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ॥ ਸੋ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਤੋੜ ਕਰ ਜੀਵ ਮੁਕਤੀ ਰੂਪ ਫਲ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਉਕਤਿ ਸਿਆਨਪ ਇਸਤੇ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ।ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਾਨਕ ਗੁਣ ਗਾਹਿ ॥੪ ॥ ੯੩ ।੧੫੨॥

(ਉਕਤਿ) ਜੋ ਬਾਣੀ ਕੀ ਚੰਚਲਤਾਈ ਹੈ ਔਰ (ਸਿਆਨਪ) ਜੋ ਬੁਧੀ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਹੈ ਇਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪਾਰਸ ਸੇ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਹੋਸਕਤਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਤਬ ਉਸ ਕੇ ਗੁਣਾਂਨੁਵਾਦ ਕੀ ਜੋ (ਗਾਹ) ਕਥਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੯੩ ॥ ੧੫੨ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਥਾਤੀ ਪਾਈ ਹਰਿਕੋ ਨਾਮ । ਬਿਚਰੁ ਸੰਸਾਰ ਪੂਰਨ ਸਭਿ ਕਾਮ ॥ ੧ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੈ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਧਨ ਕੀ (ਥਾਤੀ) ਥੈਲੀ ਪਾਈ ਹੈ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਮੇ ਸ੍ਵਤੰਤ੍ਰ ਹੁਏ ਹੁਏ ਬਿਚਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿਸਕਾਮ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਵਡ ਭਾਗੀ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ । ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਤ ਪਾਈਐ ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ਪਰੰਤੂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੋ ਤੂ ਦੇਵੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਥ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿਕੇ ਚਰਣ ਹਿਰਦੈ ਉਰਿਧਾਰਿ। ਭਵਸਾਗਰੁ ਚੜਿ ਉਤਰਹਿ ਪਾਰਿ ॥ ੨ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਭੀਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜ ਪੁਰ ਚੜ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰੋਂ ਗਾ ॥ ੨ ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਕਰਹੁ ਸਭੁ ਕੋਇ। ਸਦਾ ਕਲਿਆਣ ਫਿਰਿ ਦੂਖੁ ਨ ਹੋਇ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਸਭ ਕੋਈ ਕਰੋ ॥ ਤਿਸ ਕਰ ਸਦਾ ਐਸੇ ਸੁਖੀ ਹੋਵੇਗੇ ਜਿਸ ਸੇ ਫਿਰ ਕਬੀ ਜਨਮਾਦਿ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇ ਗਾ ॥ ੩ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਭਜੁ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ। ਨਾਨਕ ਦਰਗਹ ਪਾਈਐ ਮਾਨੁ ੪ ॥ ੮੪ ॥ ੧੫੩ ॥

ਤਾਂਤੇ ਪ੍ਰੇਮਾਂ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਤਿਸ (ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ) ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਭੰਡਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਭਜੋ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਮਾਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੮੪ ॥ ੧੫੩ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਨ ਹਰਿ ਮੀਤ। ਭ੍ਰਮ ਬਿਨਸੇ ਗਾਏ ਗੁਣ ਨੀਤ ॥ ੧ ॥

ਜਲ ਥਲ ਮਹੀਅਲਿ ਮੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਏਕ ਹਰੀ ਜੋ ਹਮਾਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਨ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹਾਂ ਯਾਂਤੇ ਸਰਬ ਭ੍ਰਮ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਊਠਤ ਸੋਵਤ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਪਹਰੂਆ। ਜਾਕੈ ਸਿਮਰਣਿ ਜਮ ਨਹੀ ਡਰੂਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਊਠਤ) ਜਾਗਤੇ ਔਰ ਸੋਵਤੇ ਸਦਾ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਸੰਗ (ਪਹਰੂਆ) ਰਾਖਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਜਮ ਕਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਪ੍ਰਭ ਰਿਦੈ ਨਿਵਾਸੁ। ਸਗਲ ਦੂਖ ਕਾ ਹੋਇਆ ਨਾਸੁ ॥੨ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਣ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਭਯਾ ਹੈ ॥ ਤਾਂਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋਯਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਆਸਾ ਮਾਣੁ ਤਾਣੁ ਧਨੁ ਏਕ। ਸਾਚੇ ਸਾਹਕੀ ਮਨ ਮਹਿ ਟੇਕ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮ ਕੋ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਆਸਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਮਾਣ ਤਥਾ ਤਾਣ ਹੈ ਔਰ ਵਹੀ ਹਮਾਰਾ ਧਨ ਹੈ ॥ ਔਰ ਉਸੀ ਸਚੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕੀ ਮਨ ਮੈਂ ਟੇਕ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਮਹਾ ਗਰੀਬ ਜਨ ਸਾਧ ਅਨਾਥ।ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭਿ ਰਾਖੇ ਦੇ ਹਾਥ॥ ੪ ॥ ੮੫॥ ੧੫੪ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਤਜੰਤ ਗਰੀਬ ਸਾਧੂ ਜਨ ਔਰ ਅਨਾਥ ਜਿਨ ਕਾ ਕੋਈ ਰੱਖਕੁ ਨਹੀਂ ਥਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨਾ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸੋ ਸਭ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੮੫॥੧੫੪ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਜਨੁ ਕਰਿ ਸੂਚੇ । ਕੋਟਿ ਗ੍ਰਹਣ ਪੁੰਨ ਫਲ ਮੂਚੇ । ੧ । ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਸਰਬ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਹਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜਾਪ ਰੂਪ ਇਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਏ ਹੈਂ ਕੋਟ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰਹਨਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਾ ਫਲ ਜੋ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰ (ਮੂਚੇ) ਤਿਸਸੇ ਅਧਿਕ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯੇ ਹੈਂ।

ਹਰਿਕੇ ਚਰਣ ਰਿਦੇ ਮਹਿ ਬਸੇ । ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਨਸੇ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਸੇ ਹੈਂ। ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਭਾਗੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਕੀਰਤਨੁ ਫਲੁ ਪਾਇਆ । ਜਮਕਾ ਮਾਰਗੁ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨ ਆਇਆ ॥ ੨ ॥

ਸਤਿਸੰਗਿ ਕਰਨੇ ਕਾ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਫਲ ਯਹਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ । ਕਿ ਜਮ ਕਾ ਮਾਰਗ ਹਮਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ॥੨॥

ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਗੋਵਿੰਦ ਆਧਾਰੁ । ਤਾਤੇ ਛੂਟਿਓ ਬਿਖੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥ ੩ ॥

ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਬਿਖ ਰੂਪੀ ਸੰਸਾਰ ਛੂਟ ਗਯਾ ਹੈ॥ ੩ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਨੋ ਅਪਨਾ । ਨਾਨਕ ਜਾਪੁ ਜਪੇ ਹਰਿ ਜਪਨਾ ॥ ੪ ॥ ੮੬ ॥ ੧੫੫ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨਾ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਜਾਪ ਜੋ ਜਪਨੇ ਜੋਗ ਹੈ ਸੋ ਜਪਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥ ੪ ॥ ੮੬ ॥ ੧੫੫ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ੫ ॥ਪਉ ਸਰਣਾਈ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਜਾਤੇ।ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਚਰਣ ਹਰਿ ਰਾਤੇ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੈ ਹਰੀ ਜਾਨੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ। ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਸੇ (ਰਾਤੇ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨ ਤਥਾ ਤਨ ਸੀਤਲ ਭਯਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਭੈਭੰਜਨ ਪ੍ਰਭੁ ਮਨ ਨ ਬਸਾਹੀ । ਡਰਪਤ ਡਰਪਤ ਜਨਮੁ ਬਹੁਤੁ ਜਾਹੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਭੈ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਬਸਾਉਂਤੇ। ਤਿਨਕੋ ਡਰਤੇ ਡਰਤੇ ਹੀ ਅਨੇਕ ਜਨਮ ਬੀਤ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹ ਭਟਕਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ।

ਜਾਕੈ ਰਿਦੈ ਬਸਿਓ ਹਰਿ ਨਾਮ । ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਤਾਕੇ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਬਸਿਆ ਹੈ। ਤਿਨਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮਨੋਰਥੋਂ ਤੇ ਕਾਰਜ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਜਨਮੁ ਜਰਾ ਮਿਰਤੁ ਜਿਸੁ ਵਾਸਿ । ਸੋ ਸਮਰਥੁ ਸਿਮਰਿ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ॥ ੩ ॥

ਜਨਮ ਪੁਨਾ (ਜਰਾ) ਬੁੜਾਪਾ ਤਥਾ ਮ੍ਰਿਤੁ ਯਹਿ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਾਮਰਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਾਸ ਗਰਾਸ ਸਿਮਰਨ ਕਰੁ ॥੩॥

ਮੀਤੁ ਸਾਜਨ ਸਖਾ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕ । ਨਾਮ ਸੁਆਮੀ ਕਾ ਨਾਨਕ ਟੇਕ ॥ ੪ ॥ ੮੭ ॥ ੧੫੬ ॥

ਮਨ ਬਚਕ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸਾਜਨ ਤਥਾ ਸਖਾਏ ਸਭ ਏਕੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਐਸੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਟੇਕ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੮੭ ॥ ੧੫੬ ॥

ਰਾਉਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਬਾਹਰਿ ਰਾਖਿਓ ਰਿਦੈ ਸਮਾਲਿ । ਘਰਿ ਆਏ ਗੋਬਿੰਦੁ ਲੈ ਨਾਲਿ ॥ ੧ ॥

ਕਦਾਚਿਤ ਕਿਸੀ ਕਾਰਜ ਕੋ ਸੰਤ ਜਨ (ਬਾਹਰਿ) ਜਾਵੇਂ ਤਉਭੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਲ ਰਖਤੇ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਜਬ ਘਰ ਮੈਂ ਆਉਂਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਭੀ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਸਾਥ ਹੀ ਲੈ ਆਉਂਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੰਤਨਕੈ ਸੰਗਿ । ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਾਤਾ ਰਾਮਕੈ ਰੰਗਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਦਾ ਸੰਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਤਥਾ ਤਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰਾਤਾ ਹੈ।

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਾਗਰੁ ਤਰਿਆ । ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਸਭਿ ਹਿਰਿਆ ॥ ੨ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਤਰਿਆ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਜੋ ਪਾਪ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭ ਕੋ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸੋਭਾ ਸੁਰਤਿ ਨਾਮਿ ਭਗਵੰਤੁ । ਪੂਰੇ ਗੁਰਕਾ ਨਿਰਮਲ ਮੰਤੁ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਬਸੇ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਮੰਤ੍ਰ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ। ਤਬ ਸੇ (ਸੋਭਾ) ਉਸਤਤੀ (ਸੁਰਤ) ਗਜਾਤ ਏਕ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥੩॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਹਿਰਦੇ ਮਹਿ ਜਾਪੁ। ਨਾਨਕੁ ਪੇਖਿ ਜੀਵੈ ਪਰਤਾਪੁ ॥ ੪ ॥ ੮੮ ॥ ੧੫੭ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਕਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਐਸੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ। ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੂੰ॥ ੪ ॥ ੮੮ ॥ ੧੫੭ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਤਸੰਗ ਅਸਥਾਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਅਰੁ ਕੁਸੰਗ ਕੀ ਨਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ।

ਧੰਨੁ ਇਹੁ ਥਾਨੁ ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਨ ਗਾਏ। ਕੁਸਲ ਖੇਮ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਬਸਾਏ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਯਹਿ ਧੰਨ ਅਸਥਾਨੁ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕੀਏ ਹੈਂ। ਜਹਾਂ (ਕੁਸਲ) ਸੁਖਤਥਾ (ਖੇਮ) ਰਖਿਆ ਕੇ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰਭੂ ਨੈ ਆਪ ਸੰਤ ਬਸਾਏ ਹੈਂ ॥

ਬਿਪਤਿ ਤਹਾ ਜਹਾ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨੁ ਨਾਹੀ। ਕੋਟਿ ਅਨੰਦ ਜਹ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਹੀ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਨ ਹੋਤਾ ਬਿਪਤਾ ਤਹਾਂ ਹੀ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰਤੀ ਹੈ। ਜਹਾਂ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਕੋਟ ਅਨੰਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਬਿਸਰਿਐ ਦੁਖ ਰੋਗ ਘਨੇਰੇ। ਪ੍ਰਭ ਸੇਵਾ ਜਮ ਲਗੈ ਨ ਨੇਰੇ ॥੨ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਬਿਸਰਨੇ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਔਰ ਰੋਗ ਘਣੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਮ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ ਨਿਹਚਲੁ ਥਾਨੁ ॥ ਜਹ ਜਪੀਐ ਪ੍ਰਭ ਕੇਵਲ ਨਾਮੁ ॥ ੩ ॥

ਸੋ ਵਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ ਨਿਸਚਲ ਅਸਥਾਨ ਹੈ। ਜਹਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਜਹ ਜਾਈਐ ਤਹ ਨਾਲਿ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ। ਨਾਨਕ ਕਉ ਮਿਲਿਆ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ੪॥੮੯॥ ੧੫੮

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਤਿਸੁ ਸਤਸੰਗ ਦੁਆਰੇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕਰ ਅਬ ਜਹਾਂ ਜਾਈਏ ਤਹਾਂ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਸਾਥ ਰਖਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬਿਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੮੯ ॥ ੧੫੮ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਜੋਪ੍ਰਾਣੀ ਗੋਵਿੰਦ ਧਿਆਵੈ॥ਪੜਿਆ ਅਣਪੜਿਆ ਪਰਮਗਤਿਪਾਵੈ ॥੧॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਪੜਾ ਹੁਆ ਹੋਵੇ ਵਾ ਅਨਪੜ ਹੋ ਸੋ ਅਵਸ ਮੋਖ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਸਿਮਰਿ ਗੋਪਾਲ। ਬਿਨੁਨਾਵੈ ਝੂਠਾ ਧਨੁ ਮਾਲੁ ॥ ੧॥ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਸਿਮਰਨਾ ਕਰ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਧਨ) ਰੋਕੜੀ(ਮਾਲੁ)ਹਾਥੀ ਘੋੜੇਆਦਿ ਸਭ ਝੂਠ ਹੈਂ।

ਰੂਪਵੰਤੁ ਸੋ ਚਤੁਰੁ ਸਿਆਣਾ। ਜਿਨ ਜਨਿ ਮਾਨਿਆ ਪ੍ਰਭਕਾ ਭਾਣਾ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨਾ ਹੈ। ਰੂਪ ਵਾਲਾ ਸੋਈ ਹੈ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਾ ਚਤੁਰ ਪੁਨਾ ਬੁਧੀ ਕਾ ਸਿਆਣਾ ਹੈ।੨।

ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਆ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ। ਘਟਿ ਘਟਿ ਅਪਣਾ ਸੁਆਮੀ ਜਾਣੁ। ੩।

ਜਿਸਨੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਸੁਆਮੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਜਗਤ ਮੇਂ ਜਨਮਧਾਰਨਾ ਤਿਸੀ ਕਾ (ਪਰਵਾਣ) ਸਫਲ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਾਕੇ ਪੂਰਨ ਭਾਗ। ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਤਾਕਾ ਮਨ ਲਾਗ ॥ ੪ ॥ ੯੦ ॥ ੧੫੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੇ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਲਾਗਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੯੦ ॥ ੧੫੯ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੇ ਕਹੇ ਪੂਰਬ ਸਬਦ ਮੈਂ ਜੋ ਆਪਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਸਾਧੂਆਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰ ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਪਰਮਗਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਬ ਲੋਕ ਸਤਸੰਗ ਕਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ।

ਹਰਿਕੇ ਦਾਸ ਸਿਉ ਸਾਕਤ ਨਹੀ ਸੰਗੁ । ਓਹੁ ਬਿਖਈ ਓਸੁ ਰਾਮਕੋ ਰੰਗੁ ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥਿ (ਸਾਕਤ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿੰਉਕਿ ਵਹੁ ਸਾਕਤ ਬਿਖਈ ਹੈਂ ਅਰੁ ਉਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਰਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ॥ਸੰਗ ਨ ਹੋਨੇ ਮੇਂ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨੁ ਅਸਵਾਰ ਜੈਸੇ ਤੁਰੀ ਸੀਗਾਰੀ। ਜਿਉ ਕਾਪੁਰਖੁ ਪੁਚਾਰੈ ਨਾਰੀ ॥ ੧ ॥

ਜੈਸੇ ਮਨ ਅਸਵਾਰ ਕਿਆ ਬੇਅਸਵਾਰ ਘੋੜੀ ਸਿੰਗਾਰੀ ਹੂਈ ਉਪਰ ਅਸਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਸਕਤਾ।ਅਰੁ ਜੈਸੇ (ਕਾਪੁਰਖੁ) ਹੀਜੜਾ ਹਾਉ ਭਾਉ ਕਰਕੇ ਇਸਤ੍ਰੀਕੋ ਪਰਚਾਵੇ ਵਾ ਪਲੋਸੇ ਕਿ ਮੈ ਤੇਰੀ ਵਿਸ਼ੇਅਗਾਨੀ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰੂੰਗਾ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸਕਾ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਸਕਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬੈਲ ਕਉ ਨੇਤ੍ਰਾ ਪਾਇ ਦੁਹਾਵੈ। ਗਊਚਰਿ ਸਿੰਘ ਪਾਛੈ ਪਾਵੈ ॥ ੨ ॥

ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਬੈਲ ਕੋ ਨਿਆਣਾ ਪਾਇਕਰ ਚੁਆਵੈ ਤਿਸਕੋਦੂਧ ਕਾ ਸੰਗੁ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ।ਅਰ ਗਊ ਊਪਰ ਸਵਾਰ ਹੋਕਰ ਸ਼ੇਰ ਕੋ ਪੀਛੇ ਪਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਦੌੜਾਵੈ ਤਿਸਕਾ ਜੈਸੇ ਸ਼ੇਰਕੇ ਸਾਥ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਲਟਾ ਗਊ ਡਰਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਗਾਡਰ ਲੇ ਕਾਮਧੇਨ ਕਰਿ ਪੂਜੀ। ਸਉਦੇ ਕਉ ਧਾਵੈ ਬਿਨ ਪੂੰਜੀ ॥ ੩ ॥

ਪੁਨਾਂ (ਗਾਡਰ) ਭੇਡ ਲੇਕਰ ਕਾਮਧੇਨ ਜੋ ਮਨ ਕਾਮਨਾ ਕੋ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਗਊ ਸ੍ਵਰਗ ਮੇਂ ਹੈ ਸੋ ਜਾਨਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਜੈਸੇ ਤਿਸ ਸਿਉ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਅਰੁ ਸੌਦੇ ਕਉ ਜੈਸੇ ਪੂੰਜੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੌੜੇ ਤਿਸਕੋ ਸੌਦੇ ਕਾ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੇ ਸਾਕਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ ੩ ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਚੀਤ। ਸਿਮਰਿ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਸਾ ਮੀਤੁ ॥ ੪ ॥ ੯੧ ॥ ੧੬੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਸਾਕਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਚਿਤ ਸੇ ਸਿਮਰ ਅਰੁ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸੁਆਮੀ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪੁ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਈ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੯੧ ॥ ੧੬੦ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

ਸਾਮਤਿ ਨਿਰਮਲ ਕਹੀਅਤਿ ਧੀਰ। ਰਾਮ ਰਸਾਇਣੁ ਪੀਵਤ ਬੀਰ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਬੁਧੀ ਨਿਰਮਲ ਔਰ ਧੀਰਜਤਾ ਵਾਲੀ ਕਹੀਤੀ ਹੈ। ਜੋ ਰਾਮ ਰਸਾਇਣ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮਾਨੰਦ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣ ਹਿਰਦੇ ਕਰਿ ਓਟ। ਜਨਮ ਮਰਣ ਤੇ ਹੋਵਤ ਛੋਟ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਆਸਰਾ ਕਰੁ ਕਿੰਉਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਵੇਂਗਾ ॥

ਸੋ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਜਿਤੁ ਉਪਜੈ ਨ ਪਾਪੁ। ਰਾਮੁ ਰੰਗਿ ਨਿਰਮਲ ਪਰਤਾਪੁ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਸੋ ਸਰੀਰ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿੰਉਕਿ ਰਾਮ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੁਧ ਪਰਤਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਮਿਟਿ ਜਾਤਿ ਵਿਕਾਰ। ਸਭਤੇ ਊਚ ਏਹੋ ਉਪਕਾਰ ॥ ੩ ॥

ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਿਕਾਰ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਅਪਨੇ ਊਪਰ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਏਹੀ ਉਪਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਹਤ ਹੋਣਾ ॥ ੩ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਰਾਤੇ ਗੋਪਾਲ । ਨਾਨਕ ਜਾਚੈ ਸਾਧ ਰਵਾਲ ॥ ੪ ॥ ੯੨ ॥ ੧੬੧ ॥

ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਗੋਪਾਲ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਲੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥ ੯੨ ॥ ੧੬੧ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦ੍ਰਸ੍ਰਾਂਤੋਂਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ।

ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੋਵਿੰਦ ਸਿਉ ਲਾਗੀ । ਮੇਲਿ ਲਏ ਪੂਰਨ ਵਡਭਾਗੀ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨਕੀ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤ ਜੋ ਆਗੇ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗੀ ਹੈ । ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਭਰਤਾ ਪੇਖਿ ਬਿਗਸੇ ਜਿਉ ਨਾਰੀ । ਤਿਉ ਹਰਿ ਜਨੁ ਜੀਵੈ ਨਾਮੁ ਚਿਤਾਰੀ ॥ ੧ ॥

ਜੈਸੇ ਪਤੀ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਨੰਦ ਹੋਤੀ ਹੈ । ਤੈਸੇ ਹਰੀ ਜਨ ਨਾਮ ਸਿਮਰ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਪੂਤ ਪੇਖਿ ਜਿਉ ਜੀਵਤ ਮਾਤਾ । ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਜਨ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਾਤਾ ॥ ੨ ॥

ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਅਨੰਦ ਹੋਤੀ ਹੈ । ਤੈਸੇ ਹੀ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਜਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਗ ਹਰੀ ਜਨ ਕੇ ਸੰਗ ਰਾਤਾ ਹੋ ॥ ੨ ॥

ਲੋਭੀ ਅਨੰਦੁ ਕਰੈ ਪੇਖਿ ਧਨਾ । ਜਨ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਲਾਗੋ ਮਨਾ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਜੋ ਲੋਭੀ ਕਈ ਤਰਾਂ ਕੇ ਧਨ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ । ਤੈਸੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਸੰਗ ਲਾਗਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਬਿਸਰੁ ਨਹੀ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਦਾਤਾਰ । ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰ ॥ ੪ ॥ ੯੩ । ੧੬੨ ॥

ਹੇਦਾਤਾਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਏਕਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਥੋੜਾ ਕਾਲ ਭੀ ਵਿਸਰੁ ਨਾਹੀ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ । ਆਪ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੯੩ ॥ ੧੬੨ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਾਮ ਰਸਾਇਣੁ ਜੋਜਨ ਗੀਧੇ । ਚਰਨ ਕਮਲ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਬੀਧੇ ॥ ੧॥ਰਹਾਉ।

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੈ (ਗੀਧੇ) ਹਿਲੇ ਹੈਂ । ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਮੈ (ਬੀਧੇ)ਮਿਲੇ ਹੈਂ ॥

ਆਨ ਰਸਾ ਦੀਸਹਿ ਸਭਿ ਛਾਰੁ । ਨਾਮੁ ਬਿਨਾ ਨਿਹਫਲ ਸੰਸਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਰਸ ਸ ਬਿਨਾ ਔਰ ਰਸੋਂ ਕੇ ਸਮੂਹ ਤਿਨ ਕੇ ਭਸਮ ਰੂਪ ਦੀਖਤੇ ਹੈਂ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਔਰ ਕਾਮ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਸਫਲ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਅੰਧ ਕੂਪ ਤੇ ਕਾਢੇ ਆਪਿ । ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਅਚਰਜ ਪਰਤਾਪ ॥ ੨ ॥

ਵਹੁ ਭਗਤ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਉਜਾੜ ਕੇ ਜਲ ਹੀਨ ਕੂਏ ਸੇ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਨ ਕਾਢੇ ਹੈਂ॥ ਗੋਵਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣਾਂਨੁਬਾਦ ਕਰ ਤਿਨ ਕਾ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਵਣਿ ਤ੍ਰਿਣਿ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਪੂਰਣ ਗੋਪਾਲ । ਬ੍ਰਹਮ ਪਸਾਰੁ ਜੀਅ ਸੰਗਿ ਦਇਆਲ॥ ੩ ॥

ਬਨ ਮੈਂ (ਤ੍ਰਿਣ) ਘਾਸ ਮੈਂ ਔਰ ਉਪਰ ਨੀਚੇ ਮੱਧ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਗੋਪਾਲ ਪੂਰਨ ਹੈ ॥ ਔਰ ਜਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਏਹ ਰਚਨਾ ਹੈ ਸੋ ਦਯਾਲੂ ਜੀਆਂ ਕੇ ਸੰਗ ਹੀ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਬੜੇ ਬੜੇ ਪੰਡਤ ਕਥਾ ਕਰਤੇ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਏਹੁ ਨਿਹਚਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਾ ਕਥਨੀ ਸਾਰੁ । ਮਾਨ ਲੇਤੁ ਜਿਸੁ ਸਿਰਜਨਹਾਰੁ ॥ ੪ ॥ ੯੪ ॥ ੧੬੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਸਿਰਜਨਹਾਰ (ਮਾਨ) ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਥਨੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੯੪ ॥ ੧੬੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਬੀੜ ਰਚਨੇ ਹੇਤ ਜਹਾਂ ਰਾਮ ਸਰ ਜੀ ਹੈ ਤਹਾਂ ਇਕੰਤ ਅਸਥਾਨ ਜਾਨ ਕਰ ਨਿਵਾਸ ਕੀਆ ਸੰਗਤ ਕੋ ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਸਰੋਵਰ ਰਚਨੇ ਕਾ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤ ਨੇ ਏਕ ਪਹਰ ਪ੍ਰਯੰਤ ਕਾਰ ਕਰੀ ਤਬ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਇਸ ਤੀਰਥ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਉਚਰਨ ਕਰੀਏ ॥ ਤਬ ਤਿਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਰਾਮ ਸਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਬਾਹਜ ਰਾਮ ਸਰ ਕਾ ਅਰਥੁ ਸਪਸ਼ ਹੈ ਸਤਸੰਗ ਕਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਨਾਵਣੁ ਰਾਮਸਰਿ ਕੀਜੈ। ਝੋਲਿ ਮਹਾ ਰਸੁ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਜੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ ਅਰਥਾਤ ਹਮੇਸ਼ ਰਾਮ ਸਰ ਮੈਂ ਨਾਵਣਾ ਕਰੇ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣੀਏ ॥ ਵਿਖੇ ਰੂਪ ਕਾਈ ਕੋ ਹਟਾਇ ਕਰ ਅਤੀ ਸ੍ਵਾਦੀਕ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰੀਏ ॥

ਨਿਰਮਲ ਉਦਕੁ ਗੋਵਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ। ਮਜਨੁ ਕਰਤ ਪੂਰਨ ਸਭਿ ਕਾਮ ॥ ੧ ॥

ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਰਾਮ ਸਰ ਮੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ ਨਿਰਮਲ (ਉਦਕ) ਜਲ ਹੈ ॥ ਜਿਸ ਮੈਂ ਅਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ (ਕਾਮ) ਸੰਕਲਪ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਤਹ ਗੋਸਟਿ ਹੋਇ। ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਖੋਇ ॥ ੨ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਹਾਂ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੈ ਤਹਾਂ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਹਰੀ ਚਰਚਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਵਹੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋੜਾਂ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਤੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਿਮਰਹਿ ਸਾਧ ਕਰਹਿ ਆਨੰਦੁ। ਮਨਿ ਤਨਿ ਰਵਿਆ ਪਰਮਾਨੰਦੁ ॥ ੩ ॥

ਸਾਧੂ ਜਨ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਨੰਦ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਯਾਤੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਅਤੀ ਸੁਖ ਭੋਗਿਆ ਹੈ ॥ ਵਾ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੋ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਿਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹਰਿ ਚਰਣ ਨਿਧਾਨ। ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤਿਸਹਿ ਕੁਰਬਾਨ ॥੪॥੯੫॥੧੬੪॥

ਜਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਣ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਊਪਰ ਸੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥ ੯੫ ॥ ੧੬੪ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਏਕ ਬੈਸਨੋ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕੇ ਹੇ ਗੁਰੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਰਤੱਬ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰੋ ਤਿਸ ਪਰ ਬਿਸਨੁ ਭਗਤ ਕੇ ਲਖਣ ਕਹਤੇਹੈਂ ॥

ਸੋ ਕਿਛੁ ਕਰਿ ਜਿਤੁ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ। ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਮਹਿ ਏਹੁ ਮਨੁ ਜਾਗੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਨਿਸ ਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰ ਜਿਸ ਕਰ ਤੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਕਾਮਨਾ ਵਾ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਨਾ ਲਾਗੇ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਾ ਕਯਾ ਫਲ ਹੋਵੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਏਹੁ ਮਨ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਵੇਗਾ॥੧॥

ਏਕੋ ਸਿਮਰਿ ਨ ਦੂਜਾ ਭਾਉ। ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਜਪ ਕੇਵਲ ਨਾਉ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਏਕ ਕੋ ਸਿਮਰ ਜੋ ਦੂਜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਹੀ ਨ ਕਰ ॥ ਸਰੀਰ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਸੁਧ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਭਾਵ ਏਹ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਕਰੁ ਜਪੁ ॥ ੧ ॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਨੇਮ ਬ੍ਰਤ ਪੂਜਾ । ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬਿਨੁ ਜਾਨੁ ਨ ਦੂਜਾ ॥ ੨ ॥

ਜਗ ਆਦਿ ਕਰਮ (ਧਰਮ) ਅਪਨੇ ਵਰਣ ਆਸ੍ਰਮ ਕੇ ਆਚਾਰ (ਨੇਮ) ਚਤੁਰ ਮਾਸ ਮੈ ਨਿਮਕ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਤਿਆਗ ਅਰੁ ਇਕਾਦਸੀ ਬ੍ਰਤ ਆਦਿ ਅਰੁ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਸਾਲਗ੍ਰਾਮ ਆਦਿਕੋਂ ਪਰ ਜਲ ਪੁਸ਼ਪ ਅਰਪਨ ਸੇਵਾ ਏਹੀ ਹੈ। ਵਾ ਸਭ ਸਫਲੇ ਹੈਂ। ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੂਜਾ ਨਾ ਜਾਨ ॥ ੨ ॥

ਤਾਕੀ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਘਾਲ । ਜਾਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਅਪੁਨੇ ਪ੍ਰਭ ਨਾਲਿ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸੋ ਬੈਸਨੋ ਹੈ ਅਪਰ ਅਪਾਰੁ । ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਤਜੇ ਬਿਕਾਰ ॥ ੪ ॥ ੯੬ ॥ ੧੬੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵੈਸਨੋ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਵਿਕਾਰ ਤਜੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੯੬ ॥ ੧੬੫ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੀਵਤ ਛਾਡਿ ਜਾਹਿ ਦੇਵਾਨੇ । ਮੁਇਆ ਉਨ ਤੇ ਕੋ ਵਰਸਾਨੇ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਜੋ ਸਨਬੰਧੀ ਅਪਦਾਕਾਲ ਮੈਂ ਜੀਵਤੇ ਪੁਰਖ ਕੋ ਛੋਡ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਉਨ ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਸੇ ਕੌਣ ਵਰਸਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਸਿਮਰਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਮਨਿ ਤਨਿ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ । ਕਾਹੂ ਕਾਜ ਨ ਆਵਤ ਬਿਖਿਆ ।੧। ਰਹਾਉ।

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਗੋਵਿੰਦ ਕੋ ਸਿਮਰ ਏਹੁ ਆਦਿ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੇ ਬੇਦ ਮੈ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਅਰੁ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਕੇ ਸਾਧਨ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਖੈ ਠਗਉਰੀ ਜਿਨਿ ਜਿਨਿ ਖਾਈ ॥

ਵਿਸ਼ੇ ਰੂਪੀ ਠਗ ਬੂਟੀ ਜਿਨ ਜਿਨਨੇ ਖਾਈ ਹੈ ॥ ਜਿਸ ਧਤੂਰੇ ਆਦਿ ਬੂਟੀ ਕੋ ਖੁਲਾਇ ਕਰ ਮੁਸਾਫਰ ਕੋ ਲੂਟ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਉਸਕਾ ਨਾਮ ਠਗਮੂਰੀ ਹੈ।

ਤਾਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਬਹੂੰ ਨ ਜਾਈ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥ ੨ ॥

ਦਾਰਨ ਦੁਖ ਦੁਤਰੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਦੁਤਰ ਹੈ ਅਰੁ ਇਸ ਮੈ ਭਇਆਨਕ ਦੁਖ ਹੈਂ।

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਕੈਸੇ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰਿ ॥ ੩ ॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਪਾਰ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇਗਾ ॥ ੩ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਦੁਇ ਕੁਲ ਸਾਧਿ। ਰਾਮ ਨਾਮ ਨਾਨਕ ਆਰਾਧਿ॥ ੪ ॥੯੭ ॥ ੧੬੬ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗੁ ਕਰਕੇ ਦੋਨੋ ਕੁਲਾਂ ਨਾਨਕੀ ਦਾਦਕੀ ਵਾ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਦੋ ਰਾਗ ਅਰੁ ਦ੍ਵੈਖ ਭਾਵ ਦੁੰਦ (ਕੁਲ) ਸਮੂਹ ਸਾਧ। ਜੋ ਕਹੇ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਕੇ ਕਿਆ ਕਰਾਂ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰ॥ ੪॥ ੯੭ ॥ ੧੬੬ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫॥

ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਜੀਨੇ ਦਿਲੀ ਮੈਂ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀ ਕਿ ਜੋ ਗੱਦੀ ਮੇਰੇ ਛੋਟੇ ਭਾਈ ਕੋ ਹੂਈ ਹੈ ਵੋਹ ਮੇਰਾ ਹਕ ਥਾ ਔਰ ਸੁਲਹੀ ਪਠਾਣ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰੀ ਤਿਸਨੇ ਦਾੜ੍ਹੀ ਪਰ ਹਥ ਰਖਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਸੁਲਹੀ ਤੋ ਹੈ ਜੋ ਅਰਜਨ ਜੀ ਸੇ ਗੱਦੀ ਲੇਕਰ ਆਪਕੋ ਬੈਠਾਵਾਂ ਪਾਤਸਾਹ ਸੇ ਪਰਵਾਨਗੀ ਲੇਕਰ ਜਬ ਲਹੌਰ ਕੋ ਦਉੜ ਨਮਿਤ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਕੇ ਅੰਮ੍ਰਤ ਸਰ ਜੀ ਕੋ ਚਲਾ ਤਬ ਦਿਲੀ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀਕੀ ਤਰਫ ਅਰਜੀ ਲਿਖੀ ਕਿ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਤੁਰਕ ਦਾੜ੍ਹੀ ਪਰ ਹਾਥ ਰਖਤਾ ਹੂਆ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਸੁਲਹੀ ਕੇ ਮਰਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਭਵਿਖਤ ਹੀ ਕਹਤੇ ਭਏ। ਪੀਛੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਕੋਠੇ ਆਕਰ ਆਵੇ ਮੈਂ ਧਸਕਰ ਮਰਾ। ਸੋ ਜਬਾਬ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਅਰਜੀ ਕਾ ਭਵਿਖਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ।

ਗਰੀਬਾ ਉਪਰਿ ਜਿ ਖਿੰਜੈ ਦਾੜੀ। ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਸਾ ਅਗਨਿ ਮਹਿ ਸਾੜੀ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਦਾੜ੍ਹੀ ਗਰੀਬਾਂ ਕੇ ਉਪਰ ਖੈਂਚਤਾ ਹੈ ਉਹ ਦਾਹੜੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਅਗਨੀ ਮੈ ਜਲਾਇ ਦਈ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਪੂਰਾ ਨਿਆਉ ਕਰੇ ਕਰਤਾਰੁ। ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਉ ਰਾਖਨਹਾਰੁ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਰਤਾਰ ਪੂਰਾ ਨਿਆਇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਰਖਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਪ੍ਰਗਟਿ ਪਰਤਾਪੁ। ਨਿੰਦਕੁ ਮੁਆ ਉਪਜਿ ਵਡਤਾਪੁ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਦਾ ਸਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਸੁਲਹੀ ਨਿੰਦਕ ਵਡਾ ਦੁਖ ਉਪਜ ਕਰ ਮਰਾ ਹੈ ॥

ਤਿਨਿ ਮਾਰਿਆ ਜਿ ਰਖੈ ਨ ਕੋਇ। ਆਗੈ ਪਾਛੈ ਮੰਦੀ ਸੋਇ॥ ੩ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਾਰੇ ਹੂਏ ਕੋਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਖ ਸਕਤਾ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰਨੇ ਮਾਰਿਆਹੈ।ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਔਰਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਖੋਟੀ ਹੀ ਸੋਭਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਦੋਨੋ ਲੋਕ ਮੈ ਸੁਲਹੀ ਕੀ ਅਕੀਰਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਅਪੁਨੇ ਦਾਸ ਰਾਖੈ ਕੰਠਿ ਲਾਇ। ਸਰਣਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ॥ ੪ ॥ ੯੮॥੧੬੭॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਕੰਠ ਲਾਇਕਰ ਰਖਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੀ ਹਮਨੇ ਸਰਣਿ ਲਈ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਹੀ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹਾਂ ਔਰ ਮਨ ਕਰ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹਾਂ ॥ ੪ ॥ ੯੮ ॥ ੧੬੭ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਪਰ ਮਰਵਾਹੇ ਖਤ੍ਰੀ ਨੇ ਦਿਲੀ ਕੇ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀ ਥੀ ਤਬ ਥੀ ਅਬ ਕੀ ਤਰਹ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੀ ਥੀ ਸੋ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ।

ਮਹਜਰੁ ਝੂਠਾ ਕੀਤੋਨੁ ਆਪਿ। ਪਾਪੀ ਕਉ ਲਾਗਾ ਸੰਤਾਪੁ॥ ੧ ॥

(ਮਹਜਰੁ)ਜਿਸ ਕਾਗਜ ਪਰ ਬਹੁਤ ਸੇ ਆਦਮੀਓਂ ਕੇ ਦਸਤਖਤਔਰ ਗਿਰਦਨਵਾਈ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਮੁਹਰ ਅਪਨਾ ਦਾਵਾ ਸਚਾ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਲਗਵਾਈ ਹੁਈ ਹੋ ਤਿਸਕੋ ਮਹਜ਼ਰਨਾਵਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਮੈਹਜ਼ਰ ਬਨਾਇ ਕਰ ਦਿੱਲੀ ਮੈਂ ਲੈਗਇਆ ਥਾ ਕਿ ਬਾਵਲੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਮੇਰੀ ਹੈ। ਤਿਸਕੋ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਅਕਬਰ ਦੁਆਰਾ ਝੂਠਾ ਕਰ ਦੀਆ ਤਿਸ ਪਾਪੀ ਕੋ ਐਸਾ ਦੁਖ ਲਾਗਾ ਕਿ ਕੰਠਸੇ ਅੰਨ ਜਲ ਨ ਅੰਦਰ ਜਾਏ।

ਜਿਸਹਿ ਸਹਾਈ ਗੋਬਿੰਦੁ ਮੇਰਾ। ਤਿਸੁ ਕਉ ਜਮੁ ਨਹੀ ਆਵੈ ਨੇਰਾ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਮੇਰਾ ਗੋਬਿੰਦ ਹੋਵੇ ਤਿਸਕੇ ਨਿਕਟ ਜਮਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ॥ ੧ ॥

ਸਾਚੀ ਦਰਗਹ ਬੋਲੈ ਕੂੜੁ। ਸਿਰੁ ਹਾਥ ਪਛੋੜੈ ਅੰਧਾ ਮੂੜੁ॥ ੨ ॥

ਸਚੀ ਸਭਾ ਅਰਥਾਤ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੀ ਕਚਹਰੀ ਮੇ ਵਾ ਸਚੀ ਦਰਗਾਹ ਵਾਲੇ ਗੁਰੁ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਪ੍ਰਤਿ ਜੋ ਝੂਠ ਬੋਲਤਾ ਥਾ ਕੇ ਬਾਵਲੀ ਪਰ ਮੇਰਾ ਦਾਵਾ ਹੈ ਜਬ ਅਕਬਰ ਨੇਕਚਹਰੀ ਮੇ ਧੱਕੇ ਦੇਕਰ ਨਿਕਲਵਾਇ ਦੀਆ ਤਬ ਮੂਰਖ ਅਗਿਆਨੀ ਅਪਨੇ ਸਿਰਕੋ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਕੂਟਨੇ ਲਗਾ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰੋਗ ਬਿਆਪੇ ਕਰਦੇ ਪਾਪ। ਅਦਲੀ ਹੋਇ ਬੈਠਾ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ। ੩।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਾਥ ਵਿਰੋਧ ਰੂਪ ਪਾਪ ਕਰਤ ਸਾਰਹੀ ਅਰਥਾਤ ਦੇਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੀ ਅਨੇਕ ਰੋਗ ਲਗ ਗਏ ਆਪਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਅਕਥਰ ਸਾਹ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਤਖਤ ਉਪਰਿ ਨਯਾਇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਬੈਠਾ॥ ੩॥

ਅਪਨ ਕਮਾਇਐ ਆਪੇ ਬਾਧੇ। ਦਰਬੁ ਗਇਆ ਸਭੁ ਜੀਅ ਕੈ ਸਾਥੈ॥ ੪॥

ਅਪਨੇ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਰਵਾਹਿ ਆਪਹੀ (ਬਾਧੇ) ਨਾਸ ਹੂਏ ਔਰ ਜੋ ਧਨ ਘਰ ਮੇ ਥਾ ਸੋ ਸਭ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਗਿਆ ਪਾਛੇ ਨਿਰਧਨ ਔਰਤਾਂ ਔਰ ਏਮ ਪੋਤਾ ਰੋਂਦੇ ਕਾ ਰਹਾ॥ ੪॥

ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਪਰੇ ਦਰਬਾਰਿ। ਰਾਖੀ ਪੈਜ ਮੇਰੇ ਕਰਤਾਰਿ॥ ੫॥ ੯੯॥ ੧੬੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਪੜੇ ਹੂਏ ਥੇ। ਸੋ ਤਿਨਕੀ ਪਤਿ ਵਾ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਹਮਾਰੇ ਰਚਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਰਖ ਲੀ॥ ੫॥ ੯੯॥ ੧੬੮॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਨਕੀ ਧੂਰਿ ਮਨ ਮੀਠ ਖਟਾਨੀ। ਪੂਰਬਿ ਕਰਮਿ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਪ੍ਰਾਨੀ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈ ਆਦਿ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਨੇ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਤਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈ ਮੀਠੀ ਪਿਆਰੀ ਹੋਕੇ (ਖਟਾਨੀ) ਮਿਲੀ ਹੈ॥ ੧॥

ਅਹੰਬੁਧਿ ਮਨਿ ਪੂਰਿ ਬਿਧਾਈ॥

ਜੋ ਹੰਤਾ ਰੂਪ ਮੈਲ ਬੁਧੀ ਮੈ ਪੂਰਨ ਹੋਕਰ (ਬਿਧਾਈ) ਮਿਲੀ ਹੂਈ ਥੀ।

ਸਾਧਿ ਧੂਰਿ ਕਰਿ ਸੁਧ ਮੰਜਾਈ॥ ੧॥

ਸੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਕਰ ਮੰਜਾਈ ਹੂਈ ਸੁਧ ਹੂਈ ਬੁਧੀ ਕਾ ਨਿਹਚਾ ਸੰਤ ਧੂਰੀ ਮੈ ਹੋਨਾ ਏਹੀ ਮਾਂਜਨਾ ਹੈ॥ ੧॥

ਅਨਿਕ ਜਲਾ ਜੇ ਧੋਵੈ ਦੇਹੀ।

ਔਰ ਅਨੇਕ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਜਲ ਸ ਜੇਕਰ ਦੇਹੀ ਕੋ ਧੋਵੇ।

ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ ਸੁਧੁ ਨ ਤੇਹੀ॥ ੨॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੋ ਹੰਤਾ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ॥ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਤੀਰਥ ਅਸਨਾਨ ਤੋ ਨਿਸਫਲ ਹੁਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਤੇਹੀ) ਤੈਸੀ ਸੁਧੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੈਸੀ ਸਤਿ ਸੰਗ ਕਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੀਰਥ ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਸੇਵਨ ਕਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟਿਓ ਸਦਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲ। ਹਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਕਾਟਿਆ ਭਉ ਕਾਲਿ ॥ ੩ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਸਦਾ ਦਯਾਲੁ ਹੈ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰ ਕਾਲਕਾ ਕੈ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਮੁਕਤਿ ਭੁਗਤਿ ਜੁਗਤਿ ਹਰਿ ਨਾਉ। ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਨਾਨਕ ਗੁਨ ਗਾਉ॥੪॥੧੦੦॥੧੬੯॥

ਮੋਖ ਅਰ ਭੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪ ਤੇ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਵਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਮਾਨੋ ਜੁੜੇ ਹੁਏ ਹੀ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਭੋਗ ਮੋਖ ਦੋਨੋ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਗੁਰੁ ਵਾਕਯ (ਭੁਗਤਿ ਮੁਕਤਿ ਕਾ ਕਾਰਣ ਸੁਆਮੀ ਮੂੜਤਾਹਿ ਬਿਸਰਾਵੈ)ਤਾਂਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਜੋਕਰ ਭੋਗ ਮੋਖ ਚਾਹੋਂਤੋ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਸੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰ ॥ ੪ ॥ ੧੦੦ ॥ ੧੬੯ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੀਵਨ ਪਦਵੀ ਹਰਿਕੇ ਦਾਸ। ਜਿਨ ਮਿਲਿਆ ਆਤਮ ਪਰਗਾਸੁ ॥ ੧ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਜੋ ਜੀਵਨ ਪਦਵੀ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਮਿਲੁ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਆਤਮ ਗਯਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਸੁਨਿ ਮਨਿ ਕਾਨੀ। ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ਹਰਿ ਦੁਆਰ ਪਰਾਨੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਮਨ ਮੈ ਕਰ ਔਰ ਸ੍ਰਵਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਸ ਸੁਨ ਹਰੀ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈ ਸੁਖ ਪਾਵੈਂਗਾ।

ਆਠ ਪਹਰ ਧਿਆਈਐ ਗੋਪਾਲੁ। ਨਾਨਕ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਨਿਹਾਲੁ ॥ ੨ ॥ ੧੦੧ ॥ ੧੭੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਠ ਪਹਰ ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ ਜਿਸਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖਕਰ ਨਿਹਾਲ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ੧੦੧ ॥ ੧੭੦ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀਕਾ ਤਾਪ ਉਤਰਾ ਤਬ ਸੰਗਤਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸੁਖ ਅਨੰਦ ਕੀ ਬਾਤ ਚਲੀ ਔਰ ਸਰਬ ਪ੍ਰਵਾਰ ਕੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਾਂਤੀ ਹੂਈ ਉਸ ਵਖਤ ਜੋ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਾਂਤਿ ਭਈ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਪਾਈ ॥ ਤਾਪ ਪਾਪ ਬਿਨਸੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸ ਔਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕਰੀ ਹੂਈ ਸਰਬ ਪਰਵਾਰ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਭਈ ਹੈ।ਤਾਪਔ ਪਾਪ ਸਭ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨਿਤਿ ਰਸਨ ਬਖਾਨ। ਬਿਨਸੇ ਰੋਗ ਭਏ ਕਲਿਆਨ ॥ ੧ ॥

ਤਾਂਤੇ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਿਤੈਪ੍ਰਤੀ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਵਾ ਹਮਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਰੋਗ ਸੰਪੂਰਨ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਖ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਣ ਅਗਮ ਬੀਚਾਰ। ਸਾਧੂ ਸੰਗਮ ਹੈ ਨਿਸਤਾਰ ॥ ੨ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਗੁਣ ਵੀਚਾਰਨੇ ਕਰੋ ਪਰੰਤੁ ਸੰਤੋਂਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰੋ ॥ ੨ ॥

ਨਿਰਮਲ ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ ਨਿਤ ਨੀਤ। ਗਈ ਬਿਆਧਿ ਉਬਰੇ ਜਨ ਮੀਤ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਨਿਤੈਪ੍ਰਤੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਨਿਰਮਲ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੋ ਕਿੰਉਕਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਸਾਇਨ ਕੀਏ ਹੈ । ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਸੋ ਜਨ ਬਿਆਧ ਸੇ ਉਬਰੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ਧਿਆਈ। ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ॥॥ ੪॥੧੦੨॥੧੭੧॥

ਸੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈ ਦਾਸੁ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹਾਂ ॥੪॥੧੦੨॥੧੭੧॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੀਤਲਾ ਕਰਕੇ ਨੇਤ੍ਰ ਅਤੀ ਦਬਾਏ ਗਏ ਥੇ ਐਸਾ ਭਰਮ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਹੋ ਗਯਾ ਥਾ ਕਿ ਅਬ ਨੇਤ੍ਰ ਨਹੀ ਬਚਤੇ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀਨੇ ਇਸਨਾਨ ਕੀਆ ਤਬ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਹਾਲ ਪੂਛਾ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀਨੇ ਸਬਦ ਕਹਾ॥

ਨੇਤ੍ਰ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਕੀਆ ਗੁਰ ਦੇਵ ॥ ਭਰਮ ਗਏ ਪੂਰਨ ਭਈ ਸੇਵ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਗੁਰਦੇਵ) ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀਨੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਸਿਖੋ ਨੇਤ੍ਰ ਮੂੰਦ ਜਾਨੇ ਕੇ ਵਾ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੋਨੇ ਕੇ ਜੋ ਭਰਮ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਥੇ ਸੋਗਏ ਔਰਜੋ ਬਾਬੇ ਬੁਢੇਜੀ ਕੀ ਰੋਟੀ ਲਸੀ ਸੀਸ ਪਰ ਉਠਾਇ ਕਰ ਝੁਪਾਲਕੇਬੀੜ ਮੈ ਸਾਤ ਕੋਸ ਪਰਸ੍ਰੀ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੀ ਮਾਤਾ ਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾਮਨਾ ਹੇਤ ਖੁਲਾਨੇ ਦੀ ਟਹਲ ਕਰੀ ਥੀ ਸੋ ਸਫਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸੀਤਲਾ ਤੇ ਰਖਿਆ ਬਿਹਾਰੀ ॥ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ॥ ੧ ॥

(ਬਿਹਾਰੀ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਸੀਤਲਾ ਸੇ ਰਾਖਿਆ ਹੈ ॥ ਵਾ ਬਾਲ ਬਿਹਾਰੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਬਿਹਾਰੀ ਰੂਪ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੋ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਰ ਸੀਤਲਾ ਸੇ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਸੋ ਜੀਵੈ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਵੈ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਾਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਕੋ ਜਪ ਕਰਨ ਰੂਪ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਸੋ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਅਰਥਾਤ ਮੁਕਤੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ੧੦੩ ॥ ੧੭੨ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

ਧਨੁ ਓਹੁ ਮਸਤਕੁ ਧਨੁ ਤੇਰੇ ਨੇਤ੍ਰ ॥ ਧਨੁ ਓਇ ਭਗਤ ਜਿਨ ਤੁਮ ਸੰਗਿ ਹੇਤ੍ਰ ॥ ੧ ॥

ਵਹੁ ਮਸਤਕ ਧੰਨ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਿਮਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਨੇਤ੍ਰ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਭਗਤਿ ਜਨ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕਾ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਹਿਤ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਸੁਖੁ ਲਹੀਐ ॥ ਰਸਨਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਸੁ ਕਹੀਐ ॥ ੧ ॥ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਪਾਈਏ ॥ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਤਾਂਤੇ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ਔਰ ਜਸ ਕਹੀਏ ॥

ਤਿਨ ਊਪਰਿ ਜਾਈਐ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥ ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਜਪਿਆ ਨਿਰਬਾਣੁ ॥ ੨ ॥੧੦੪ ॥੧੭੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਨਿਰਬਾਣ) ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੂੰ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਊਪਰਿ ਸੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਈਏ ॥ ੨ ॥ ॥ ੧੦੪ ॥ ੧੭੩ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਤੂੰ ਹੈ ਮਸਲਤਿ ਤੂੰ ਹੈ ਨਾਲਿ ॥ ਤੂੰ ਹੈ ਰਾਖਹਿ ਸਾਰਿ ਸਮਾਲਿ ॥ ੧ ॥

ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਸਲਾਹ ਕਾਰ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈ (ਮਸਲਤ) ਇਕਾਂਤ ਸਲਾਹ ਕਰਨੇ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਔਰ ਤੁਹੰ ਸਦਾ ਸਾਥ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਕੀ (ਸਾਰ) ਖਬਰ ਰਖਤਾ ਹੈਂ ॥੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਐਸਾ ਰਾਮੁ ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਸਹਾਈ ॥ ਦਾਸ ਕੀ ਪੈਜ ਰਖੈ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਐਸਾ ਜੋ ਤੂੰ ਰਾਮ ਹੈਂ ਸੋ ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਅਰਥਾਤ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਵਾ ਧਰਮ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬਿਹਾਰੋਂ ਮੈ ਸਹਾਇਕ ਹੈ ਔਰ ਦਾਸੋਂ ਕੀ (ਪੈਜ) ਪਤ ਵਾ ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਰਖਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੇ ਭਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ॥

ਆਰੀਐ ਆਪਿ ਇਹੁ ਥਾਨੁ ਵਸਿ ਜਾਕੈ ॥ ਆਠ ਪਹਰ ਮਨੁ ਹਰਿ ਕਉ ਜਾਪੈ ॥ ੨ ॥

ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਭੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੈਂ ਔਰ ਇਹ ਪ੍ਰਿਥੀ ਲੋਕ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਹਰੀ ਏਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਆਠ ਪਹਰ ਤੁਮ ਕੋ (ਜਾਪੈ) ਜਾਣੇ ਵਾ ਜਪੇ ॥ ੨ ॥

ਪਤਿ ਪਰਵਾਣੁ ਸਚੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥ ਜਾਕਉ ਆਪ ਕਰਹਿ ਫੁਰਮਾਨੁ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਹੁਕਮ ਕਰਤ ਹੈਂ। ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਪ੍ਰਵਾਣ ਹੈ ਔਰ ਸਚ ਨਾਮਕਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਭੀ ਉਸੀ ਪਾਸ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਆਪੇ ਦਾਤਾ ਆਪਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਿ। ਨਿਤ ਨਿਤ ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਮਾਲਿ ॥੪॥੧੦੫॥੧੭੪॥

ਆਪੇਆਪਿ ਦਾਤਾ ਹੋਕਰ ਸਰਬ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇਹੈਂ ਹੇ ਨਿਤ ਰੂਪ ਰਾਮ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਹੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹਾਂ ॥ ੪ ॥ ੧੦੫ ॥ ੧੭੪ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭਇਆ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ॥ ਹਿਰਦੈ ਵਸਿਆ ਸਦਾ ਗੁਪਾਲੁ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਸਤਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਗੋਪਾਲ ਵਸਿਆ ਹੈ। ੧ ॥

ਰਾਮੁ ਰਵਤ ਸਦਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥ ਮਇਆ ਕਰੀ ਪੂਰਨ ਹਰਿ ਰਾਇਆ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਪੂਰਨ ਹਰੀ ਰਾਜਾਨੇ ਦਿਆ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸਨੇ ਰਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਔਰ ਨਿਤ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਾਕੇ ਪੂਰੇ ਭਾਗ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅਸਥਿਰੁ ਸੋਹਾਗੁ ॥ ੨ ॥ ੧੦੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਪੂਰਨ ਭਾਗਹੈਂ ਤਿਸਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਅਚਲ ਪਤੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਿਲਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ੧੦੬ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ॥ ੫ ॥

ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਿਸਕੀ ਕੁਦੂ ਸੰਗਿਆ ਥੀ ਸੋ ਐਸਾ ਥਾ ਕਿ ਜਹਾਂ ਕਿਸੀਕੇ ਘਰ ਵਿਵਾਹ ਹੋਤਾ ਥਾ ਤਹਾਂ ਜਾਇਕਰ ਕੂਦਤਾ ਔਰ ਨਾਚਤਾ ਥਾ ਅਰ ਬਸਤ੍ਰ ਉਤਾਰ ਕਰ ਅਤਸੇ ਕਰਕੇ ਭੰਡਾਂ ਪਾਇ ਕਰ ਰੁਪਯਾ ਲੇਲੇਤਾ ਥਾ ਓਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀਕੇ ਵਿਵਾਹ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀਕੇ ਹਜੂਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂਨੇ ਉਸਕੇ ਦੇਖ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀ ਕਿ ਹੇ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਏਹੁ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਲੋਕੋਂ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀਨੇ ਤਿਸਕੇ ਪਰਥਾਇ ਏਹ ਸਬਦ ਉਚਾਰਿਆ ॥

ਧੋਤੀ ਖੋਲਿ ਵਿਛਾਏ ਹੇਠਿ ॥ ਗਰਧਪ ਵਾਗੂ ਲਾਹੇ ਪੇਟਿ ॥ ੧ ॥

ਧੋਤੀ ਖੋਲਿ ਕਰ ਤੁਮ ਨੀਚੇ ਵਿਛਾਇ ਕਰ ਨਗਨ ਹੋਤੇ ਹੋ ਅਰੁ ਗਧੇ ਕੀ ਤਰਾਂ ਪੇਟ ਮੈ ਅੰਨ ਪਾਵਤੇ ਹੋ ॥ ੧ ॥

ਬਿਨੁ ਕਰਤੂਤੀ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਈਐ ॥ ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬ੍ਰਹਮਣੋ ਕਾ ਧਰਮ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕਤੀ ਹੇਤੁ ਧਰਮ ਭਜਨ ਮੈ ਤਤਪਰ ਹੋਣਾ ਕਯੋਂਕਿ ਉਤਮ ਕਰਣੀ ਜੋ ਭਗਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀ ਪਾਈਤੀ। ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥ ਤਬਹੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ॥

ਪੂਜਾ ਤਿਲਕ ਕਰਤ ਇਸਨਾਨਾ ॥ ਛੁਰੀ ਕਾਢਿ ਲੇਵੈ ਹਥਿ ਦਾਨਾ ॥ ੨ ॥

ਪੂਜਾਤਿਲਕਇਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੋ ਹਾਥ ਮੈ ਛੁਰੀ ਪਕੜਤੇ ਹੋ ਇਉ ਦਾਨ ਲੇਤੇ ਹੋ॥ ੨ ॥

ਬੇਦੁ ਪੜੈ ਮੁਖਿ ਮੀਠੀ ਬਾਣੀ ॥ ਜੀਆਂ ਕੁਹਤ ਨ ਸੰਗੈ ਪਰਾਣੀ ॥ ੩ ॥

ਮੀਠੀ ਬਾਣੀ ਕਰ ਮੁਖ ਮੇ ਬੇਦ ਪੜਤੇ ਹੋ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਰਤੇ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖ ਦੇਤੇ(ਸੰਗੈ) ਸਰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਵਾ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਰਤੇ ਸੰਕਾ ਨਹੀ ਕਰਤੇ ਹੋ ॥ ੩ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੈ ॥ ਹਿਰਦਾ ਸੁਧੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰੈ ॥ ੪ ॥ ੧੦੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਪਰਮੇਸਰ ਦਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਤਿਸਕਾ ਹਿਰਦਾ ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗੁਰੂ ਜੀਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਸਾਂਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ॥ ੪ ॥ ੧੦੭ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ॥ ੫ ॥

ਪ੍ਰਿਥਮ ਜਬ ਮਾਤਾ ਜੀ ਧੂਮ ਧਾਮਿ ਸਾਥ ਗਏ ਤਬ ਬਾਬੇ ਬੁਢੇ ਜੀਨੇ ਪੂਛਾ ਕੇ ਏਹੁ ਕੈਸੀ ਗਰਦ ਅਕਾਸ ਚੜੀ ਹੈ ਸਿਖੋਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨੇ ਗੁਰੂਕੇ ਮਹਲ ਆਵਤੇ ਬਤਾਏ ਬੂਢੇ ਜੀਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂਕਿਆਂਨੂੰ ਕਿਆ ਭਾਜੜ ਪੜ ਗਈ ਤਬ ਮਾਤਾ ਜੀਕੋ ਗੁਰੂ ਜੀਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾ ਵਰ ਲੇਨੇ ਗਏ ਸਰਾਫ ਲੈ ਆਏ ਉਸ ਬਚਨ ਕੇ ਸਤਿ ਕਰਨੇ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਛੋਡ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਿਡਾਲੀ ਮੈ ਜਾਇ ਰਹੇ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀਸੇ ਪਛਮ ਕੀ ਤਰਫ ਚਾਰ ਕੋਸ ਪਰ ਹੈ ਸੁਲਹੀ ਸੁਨਕਰ ਰਸਤੇ ਸੇਹੀ ਦਿਲੀ ਕੋ ਫਿਰ ਗਯਾ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਜਲ ਕਰ ਮਰਾ ਹੈ ਏਕ ਬਰਸ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਿਡਾਲੀ ਮੈ ਰਹੇ ਉਹਾਂਹੀ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀਕਾ ਜਨਮ ਹੂਆ ਬਰਸ ਉਪਰਾਂਤ ਜਬ ਅੰਮ੍ਰਤਸਰ ਆਵਨੇ ਕੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰੀ ਤਬ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸਬਦ ਉਚਾਰਤੇ ਭਏ ॥

ਥਿਰੁ ਘਰਿ ਬੈਸਹੁ ਹਰਿ ਜਨੁ ਪਿਆਰੇ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਤੁਮਰੇ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਨ ਪਿਆਰੇ ਅਬ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਘਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਕਰ ਬਿਰਾਜੋ। ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੁਮਾਰੇ ਕਾਰਜ ਸਿੱਧ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥

ਦੁਸਟ ਦੂਤ ਪਰਮੇਸਰਿ ਮਾਰੇ ॥ ਜਨਕੀ ਪੈਜ ਰਖੀ ਕਰਤਾਰੇ ॥ ੧ ॥

ਦੁਸ਼ਟਪਨਾ ਕਰਨੇਵਾਲੇ ਦੂਤ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਨੇ ਮਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ। ਦਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਰੱਖੀ ਹੈ ॥੧॥

ਬਾਦਿਸਾਹ ਸਾਹਿ ਸਭ ਵਸਿ ਕਰ ਦੀਨੇ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਮਹਾਰਸ ਪੀਨੇ ॥੨॥

ਬਾਦਸਾਹ ਔਰ ਸਾਹੂਕਾਰ ਸਭ ਅਧੀਨ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਨਾਮ ਮਹਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਪੀ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ ਭਜਹੁ ਭਗਵਾਨ। ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਕੀਨੋ ਦਾਨੁ ॥ ੩ ॥

ਤਾਂਤੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਕਰਪਰਮੇਸਰਕਾ ਭਜਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰਸੰਤੋਂ ਕੀਸੰਗਤਕਰਨੇ ਤੇ ਹਮਾਰੇਕੋਸੰਤੋਂਨੇਦਾਨਕੀਆਹੈ॥੩॥

ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ਨਾਨਕ ਓਟ ਪਕਰੀ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ॥ ੪ ॥ ੧੦੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਨੇ ਤੋ ਪ੍ਰਭੂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਸਰਣ ਮਨ ਤਨ ਕਰਪਕੜੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧੦੮ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਭਾਹਿ ਨ ਜਲੈ ॥ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਮਾਇਆ ਨਹੀ ਛਲੈ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸਾਥ ਰੇਗ ਜਾਣ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ(ਭਾਹਿ) ਅਗਨੀਮੇਂ ਜਾਵ ਨਹੀਂ ਜਲਤਾ। ਔਰ ਹਰੀਸਾਥ ਰੰਗੇ ਜਾਣੇ ਸੇ ਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਛਲਤੀ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰਿਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਨਹੀ ਡੂਬੈ ਜਲਾ ॥ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਸੁਫਲ ਫਲਾ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਿਸੇ ਰੂਪੀ ਜੋ ਪਾਣੀਓਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੇਂ ਨਹੀ ਡੂਬਤਾ ਵਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਜੈਸੇ ਕਬੀਰ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਨਹੀਂ ਡੂਬੇ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਹਨੇ ਸੇ ਸੁਸਟੂ ਫਲੋਂ ਕੋ ਸਮਦਾਇ ਕਰ ਫਲਤਾ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਵੈਰਾਗ ਬਬੇਕ ਆਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਜੁਗਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥੧॥

ਸਭ ਭੈ ਮਿਟਹਿ ਤੁਮਾਰੈ ਨਾਇ ॥ ਭੇਟਤ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਤੁਮਾਰੇ ਸਭਭੈ ਮਿਟ ਜਾਵੇਂਗੇ ਤਾਂਤ ਸਤਸੰਗਮੇਂ ਮਿਲਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਨਗਾਯਨਕਰੋ॥ ੧॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਮਿਟੈ ਸਭ ਚਿੰਤਾ ॥ ਹਰਿ ਸਿਉ ਸੋ ਰਚੈ ਜਿਸੁ ਸਾਧ ਕਾ ਮੰਤਾ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰੰਗੇ ਜਾਣੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਚਿੰਤਾਮਿਟ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥਸੇ ਰਚਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋਸਾਧੂਓਂ ਕਾ(ਮੰਤਾ) ਉਪਦੇਸੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਜਮ ਕੀ ਨਹੀ ਤ੍ਰਾਸ। ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਪੂਰਨ ਆਸ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਹਰੀਕੇ ਸਾਥ ਰਤੇ ਹੁਏ ਕੋ ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਨਹੀਂ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ੨॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਦੂਖ ਨ ਲਾਗੈ ॥ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤਾ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗੈ ॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਕੋ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰੰਗਾ ਹੁਆ ਨਰੰਤ੍ਰ ਗਯਾਨ ਜਾਗ੍ਰਤ ਮੈ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤਾ ਸਹਜ ਘਰਿ ਵਸੈ ॥ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਭ੍ਰਮ ਭਉ ਨਸੈ ॥ ੩ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਤਾ ਹੁਆ ਸਹਜ ਅਵਸਥਾ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਰਹਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਗ ਰਾਤੇ ਕਾ ਭਰਮ ਤਥਾ ਭੈ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਮਤਿ ਊਤਮ ਹੋਇ ॥ ਹਰਿ ਸੰਗ ਰਾਤੇ ਨਿਰਮਲ ਸੋਇ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਾਤੇ ਕੀ ਮਤਿ ਉਤਮ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਾਤੇ ਕੀ (ਸੋਇ)ਸੋਭਾ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕਉ ਬਲਿਜਾਈ ॥ ਜਿਨਕਉ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਬਿਸਰਤ ਨਾਹੀ ॥ ੪ ॥ ੧੦੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਤਿਨਕੇ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਜਿਨਕੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ॥ ੪ ॥੧੦੯॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫॥

ਅਪਨਾ ਲਾਭ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਮਹਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਉਦਮੁ ਕਰਤ ਸੀਤਲ ਮਨ ਭਏ ॥ ਮਾਰਗਿ ਚਲਤ ਸਗਲ ਦੁਖ ਗਏ॥

ਸਤਿਸੰਗਿ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਉਦਮ ਕਰਤੇ ਹੀ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸਾਂਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤਿ ਮਨਿ ਭਏ ਅਨੰਦ ॥ ਰਸਿ ਗਾਏ ਗੁਨ ਪਰਮਾਨੰਦੁ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਮਨ ਮੈਅਨੰਦ ਭਏ ਹਾਂ। ਔਰ ਜਬ(ਰਸਿ)ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਤਬ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਹੂਆ.੧।

ਖੇਮ ਭਇਆ ਕੁਸਲ ਘਰਿ ਆਏ ॥ ਭੇਟਤਿ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਗਈ ਬਲਾਏ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਖੇਮ) ਰਖਿਆ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ ਔਰ ਹਮ ਸੁਖ ਘਰ ਮੈ ਆਏ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਬਲਾਇ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ॥

ਨੇਤ੍ਰ ਪੁਨੀਤ ਪੇਖਤ ਹੀ ਦਰਸ ॥ ਧਨਿ ਮਸਤਕਿ ਚਰਨ ਕਮਲ ਹੀ ਪਰਸ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਨੇਤ੍ਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਗਏ ਔਰ ਜਬ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਪਰਸ ਕੀਏ ਤਬ ਮਸਤਕ ਧੰਨਤਾ ਜੋਗ ਹੋ ਗਇਆ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਟਹਲ ਸਫਲ ਇਹ ਕਾਇਆ ॥ ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ॥ ੨ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਕਰ ਇਹ ਅਸਥੂਲ ਦੇਹ ਸਫਲੀ ਹੋ ਗਈ ॥ ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੋਖ ਪਦ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਨ ਕੀ ਕੀਨੀ ਆਪਿ ਸਹਾਇ ॥ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਲਗਿ ਦਾਸਹਿ ਪਾਇ ॥

ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੀ ਆਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੀ ਹੈ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸੇਵਕੋਂ ਕੇ ਪਾਇ ਲਗ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਆਪੁ ਗਇਆ ਤਾ ਆਪਹਿ ਭਏ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਕੀ ਸਰਨੀ ਪਏ ॥ ੩ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸ ਜਬ ਹੰਕਾਰ ਗਿਆ ਤਬ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਹੂਏ ਜੋ ਕਹੇ ਹੰਕਾਰ ਕਬ ਨਵਿਰਤ ਹੂਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਪੜੇ ਹਾਂ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਚਾਹਤ ਸੋਈ ਜਬ ਪਾਇਆ ॥ ਤਬ ਢੂੰਢਨ ਕਹਾ ਕੋ ਜਾਇਆ ॥

ਜਿਸਕੋ ਚਾਹਤੇ ਥੇ ਸੋਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਬ ਅਪਨਾ ਆਪ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਪਾ ਲੀਆ। ਤਬ ਕਿਸ ਜਗਾ ਕੋ ਢੂਢਨ ਜਾਨਾ ਹੈ ॥

ਅਸਥਿਰੁ ਭਏ ਬਸੇ ਸੁਖ ਆਸਨ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਬਾਸਨ ॥ ੪॥ ੧੧੦ ॥

ਜਬ ਸੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਵਸੇ ਹਾਂ ਤਬ ਸੇ ਅਸਥਿਰੁ ਭਏ ਹਾਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੁਖਕੇ (ਬਾਸਨ)ਪਾਤ੍ਰ ਹੁਏ ਹਾਂ ਵਾ ਸੁਖੋਂ ਸੇ ਬਸੇ ਹਾਂ॥ ੪ ॥ ੧੧੦ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੀਰਥਾਦਿ ਸਰਬ ਸਾਧਨੋਂ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਅਧਿਕ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕੋਟਿ ਮਜਨ ਕੀਨੋ ਇਸਨਾਨ। ਲਾਖ ਅਰਬ ਖਰਬ ਦੀਨੋ ਦਾਨੁ॥

ਤਿਸ ਕਾਲ ਮੈਂ ਪੁਰਸ ਨੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰ ਸਰੀਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ ਲੀਆ॥ ਜਿਸ ਕੀ ਲਾਖ ਅਰਬ ਖਰਬ ਸੰਖਿਆ ਐਸਾ ਰੁਪਯਾ ਵਾ ਸਰਫੀ ਕਾ ਮਾਨੋ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਾ ਮਨਿ ਵਸਿਓ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ॥ ੧॥

ਜਿਸ ਕਾਲ ਮੈਂ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਹੈ॥ ੧॥

ਸਗਲ ਪਵਿਤ ਗੁਨ ਗਾਇ ਗੁਪਾਲ ॥ ਪਾਪ ਮਿਟਹਿ ਸਾਧੂ ਸਰਨਿ ਦਇਆਲ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਪਾਲ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰ ਯਮਨ ਭੀਲ ਆਦਿ ਸਭ ਹੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਸਾਧੂ ਜੋ ਦਿਆਲੂ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਰਣ ਲੇਨੇ ਸੇ ਪਾਪ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧॥

ਬਹੁਤੁ ਉਰਧ ਤਪ ਸਾਧਨ ਸਾਧੇ ॥

ਭੁਜਾ ਊਚੇ ਉਠਾਇ ਕਰ ਖੜੇ ਰਹਣਾ ਐਸੇ ਤਪ ਭੀ ਬਹੁਤ ਕੀਏ ਹੈਂ। ਔਰ ਭੀ ਸਾਧਨ ਸਾਧ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਲਾਭ ਮਨੋਰਥ ਲਾਧੇ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸਨ ਆਰਾਧੇ ॥ ੨ ॥

ਪੁਨਾ ਅਨੇਕ ਹੀ ਲਾਭ ਮਨੋ ਕਾਮਨਾਕੇ (ਲਾਧੇ) ਪਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਰਸਨਾ ਕਰਿਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਅਰਾਧਨਾ ਕੀਆ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਬੇਦ ਬਖਾਨੇ ॥ ਜੋਗ ਗਿਆਨੁ ਸਿਧ ਸੁਖ ਜਾਨੇ ॥

ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ੨੭ ਸਾਸਤ੍ਰ ੬ ਬੇਦ ੪ ਸਭੀ ਕਥਨ ਕਰ ਲੀਏ ਅਰਥਾਤ ਇਨਕੇ ਪਾਠਕਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਲੀਆ ॥ ਔਰ ਜੋਗ ਗਯਾਨ ਤਥਾ ਸਿਧੀਆਂ ਸਭਕੇ ਸੁਖ ਜਾਨ ਲੀਏ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਪ੍ਰਭ ਸਿਉ ਮਨ ਮਾਨੇ ॥ ੩ ॥

ਜਬ ਨਾਮ ਜਪਣੇਸੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰੂਪਕੇ ਸਾਥ ਪਤਿਆਇ ਅਰਥਾਤ ਜਬ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇ ਨਿਹਚਾ ਕੀਆ ॥ ੩ ॥

ਅਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਪਾਰੇ। ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਨਾਮੁ ਰਿਦੇ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਕਾ (ਬੋਧਿ) ਗਿਆਨ ਅਥਾਹ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਮੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੀ ਗੰਮਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਪਾਰ ਉਰਾਰਿ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮ ਜਿਸਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਔਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮਕੇ ਮਹਾਤਮ ਵਿਚਾਰੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੇ ॥ ੪ ॥ ੧੧੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਊਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੇਗਾ ਔਰ ਅਬ ਧਾਰ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਓਹ ਪੁਰਸ ਨਾਮਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਰਿਦੇ ਮੈਂਭੀ ਨਾਮ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥ ੧੧੧॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

ਗੁਰੂ ਅਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਅਭੇਦ ਕਰਕੇ ਮਹਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ। ਚਰਨ ਕਮਲ ਗੁਰ ਰਿਦੈ ਬਸਾਇਆ ॥ ੧ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਰਿਦੇਮੈਂ ਵਸਾਇਆ ਤਬ ਸਿਮਰਨੇ ਜੋਗਕੇ ਸਿਮਰਨਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ੧।

ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦੁ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪੂਰਾ। ਤਿਸਹਿ ਅਰਾਧਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਧੀਰਾ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

ਸਰਬਸੇ(ਗੁਰ) ਬਡਾ ਜੋ (ਗੋਬਿੰਦ) ਬੇਦੋਂਕਰ ਜਾਨਣੇ ਜੋਗ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਧਰੀਜਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਜਪਉ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਨਾਮ। ਤਾਂਤੇ ਸਿਧਿ ਭਏ ਸਗਲ ਕਾਮ ॥ ੨ ॥

ਯਾਤੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹਾਂ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਕਲਪ ਸਿੱਧਭਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਸੀਤਲ ਮਨ ਭਏ। ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਗਏ ॥ ੩ ॥

ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕਰ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੀਤਲ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਪਾਪ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਹਾ ਭੈ ਭਾਈ। ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਆਪਿ ਪੈਜ ਰਖਾਈ ॥੪॥ ੧੧੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਡਰ ਕਹਾਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਨੇ ਦਾਸਕੀ ਪਤਿ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਆਪ ਰਖਾਈ ਹੈ।੪।੧੧੨।

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਆਪਿ ਸਹਾਈ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੈ ਬਾਪ ਜੈਸੇ ਮਾਈ ॥ ੧ ॥

ਅਪਨੇ ਸੇਵਕਕੋ ਆਪ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਪਾਲਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਪਾਲਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਪ੍ਰਭਕੀ ਸਰਨਿ ਉਬਰੈ ਸਭ ਕੋਇ। ਕਰਨ ਕਰਾਵਨੁ ਪੂਰਨ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥ ੧॥ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀਸਰਨ ਮੈਂ ਸਭ ਕੋਈ ਬਚਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਤਨੇ ਕਰਾਵਨੇਕੋ ਪੂਰਨ ਸੋਈ ਸਚਾ ਪੂਰਣ ਸਮਰਥ ਹੈ ॥

ਅਬ ਮਨਿ ਬਸਿਆ ਕਰਨੈ ਹਾਰਾ। ਭੈ ਬਿਨਸੇ ਆਤਮ ਸੁਖ ਸਾਰਾ ॥ ੨ ॥

ਹਮਾਰੇ ਤੋ ਅਬ ਮਨ ਮੈ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਸਿਆ ਹੈਔਰ ਭੈ ਨਵਿਰਤ ਹੂਏ ਹੈਂਆਤਮ ਸੁਖ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ॥੨॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪਨੇ ਜਨ ਰਾਖੇ। ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਲਾਥੇ ॥ ੩ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਰਖੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਉਤਰੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਇ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਵਡਿਆਈ। ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਦਾ ਸਰਣਾਈ ॥ ੪ ॥ ੧੧੩ ॥

ਯਾਂਤੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਦਾਸ ਸਦਾ ਸਰਨ ਮੈ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧੧੩॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ਦੁਪਦੇ ੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਮ ਕੋ ਬਲੁ ਪੂਰਨ ਭਾਈ। ਤਾਂਤੇ ਬ੍ਰਿਥਾ ਨ ਬਿਆਪੈ ਕਾਈ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਰਾਮ ਕਾ ਬਲ ਪੂਰਨ ਹੈ। ਤਿਸੀ ਰਾਮਕੇ ਬਲ ਸੇ ਕੋਈ ਆਧ ਬਿਆਧ ਉਪਾਧ ਰੂਪ (ਬ੍ਰਿਥਾ) ਪੀੜਾ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤੀ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਜੋ ਚਿਤਵੈ ਦਾਸੁ ਹਰਿ ਮਾਈ । ਸੋ ਸੋ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਕਰਾਈ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕਾ ਦਾਸ ਜੋ ਜੋ ਸੰਕਲਪ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈ ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਵਾ ਹੇ ਕਾਈ ਜਿਸ ਦੁਆਰੇ ਹੁਆ ਚਾਹੀਏ ਸੋ ਸੋ ਕਰਤਾ ਆਪ ਕਰਵਾਇ ਦਤਾ ਹੈ ॥੧॥

ਨਿੰਦਕ ਕੀ ਪ੍ਰਭਿ ਪਤਿ ਗਵਾਈ । ਨਾਨਕ ਹਰਿਗੁਣ ਨਿਰਭਉ ਗਾਈ ॥੨॥ ੧੧੪॥

ਔਰ ਨਿੰਦਕ ਕੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਪਤਿ ਵਿਗਾੜ ਦਈ ਹੈ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਨਿਰਭਉ ਹੂਏ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥੨॥੧੧੪॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

ਜਿਸ ਕਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾਸੋਂ ਪਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਭੁਜ ਬਲਬੀਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਗਰਤ ਪਰਤ ਗਹਿ ਲੇਹੁ ਅੰਗੁਰੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੇ ਬੀਰ ਸੂਰਮੇ ਵਾ ਹੇ ਬਲਭਦ੍ਰ ਕੇ ਭਾਈ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਖਾਤ ਮੈਂ ਪਰਤੇ ਕੀ ਅਪਨੀ ਭੁਜਾ ਕੇ ਬਲ ਕਰਕੇ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਕਤਿ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਰੂਪੀ ਅੰਗੁਲੀ ਪਕੜ ਲੇਵੋ ॥੧॥

ਸ੍ਰਵਨਿ ਨ ਸੁਰਤਿ ਨੈਨ ਸੁੰਦਰ ਨਹੀ ਆਰਤ ਦੁਆਰਿ ਰਟਤ ਪਿੰਗੁਰੀਆ ॥੧॥

ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਸ੍ਰਵਨ ਰੂਪ ਮੇਰੇ ਕਾਨ ਭੀ ਨਹੀਂ (ਸੁਰਤਿ) ਸੁਸਟੂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਔਰ ਮੇਰੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਸੁੰਦ੍ਰ ਨੇਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ (ਆਰਤ) ਦੁਖੀ ਹੂਆ ਹਆ ਤੇਰੇ ਦਰਵਾਜੇ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਤਾ ਹੂੰ ਕੈਸਾ ਹੂੰ (ਪਿੰਗੁਰੀਆ) ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮੋ ਰੂਪੀ ਮੇਰੇ ਚਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ॥੧॥

ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ਕਰੁਣਾਮੈ ਸਾਜਨ ਮੀਤ ਪਿਤਾ ਮਹਤਰੀਆ ॥

ਹੇ ਗਰੀਬੋਂ ਕੇ ਮਾਲਕ ਦਿਯਾਲ ਰੂਪ (ਅਨਾਥ) ਮੁਝ ਗਰੀਬ ਕਾ (ਸਾਜਨ) ਮਨ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਔਰ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਰੂਪ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ॥੨॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਹਿਰਦੈ ਗਹਿ ਨਾਨਕ ਭੈ ਸਾਗਰ ਸੰਤ ਪਾਰ ਉਤਰੀਆ ॥੨॥ ੧੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਵਲ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਤੈਂ ਭੈ ਕੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਕਰਲੀਆ ਹੈ । ਅਰਥਾਤ ਹਮ ਕੋ ਭੀ ਪਾਰ ਕਰੋ ॥੨॥ ॥੧੧੫॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੫ ੧ ੴਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਦਯ ਗੁਸਾਈ ਮੀਤੁਲਾ ਤੂੰ ਸੰਗਿ ਹਮਾਰੈ ਬਾਸੁ ਜੀਉ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਦਯ) ਪ੍ਰੇਰਕ ਹੇ (ਗੁਸਾਈ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਮਾਲਕ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਵਸੁ ਭਾਵ ਅਪ੍ਰੋਖ ਰਹੁ।

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਘਰੀ ਨ ਜੀਵਨਾ ਧ੍ਰਿਗੁ ਰਹਣਾ ਸੰਸਾਰਿ।

ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹਮਾਰਾ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਜੀਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜਿਨਕੋ ਤੇਰਾ ਵਿਜੋਗ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਰਹਣਾ ਧ੍ਰਿਗੁ ਹੈ।

ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਣ ਸੁਖ ਦਾਤਿਆ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਬਲਿਹਾਰ ਜੀ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਮੈ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਵਿਖੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ੧ ॥

ਹਸਤ ਅਲੰਬਨੁ ਦੇਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਗਰਤਹੁ ਉਧਰੁ ਗੋਪਾਲ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਕਾ ਆਸਰਾ ਦੇਹੁ ਔ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਖਾਤੇਸੇ ਨਿਕਾਸ॥

ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਨ ਮਤਿ ਥੋਰੀਆ ਤੂੰ ਸਦਹੀ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ॥ ੨ ॥

ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਕੀ ਬੁਧੀ ਥੋੜੀ ਹੈ ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਦੀਨ ਦਯਾਲੁ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਕਿਆ ਸੁਖ ਤੇਰੇ ਸੰਮਲਾ ਕਵਨ ਬਿਧੀ ਬੀਚਾਰ ॥

ਤੇਰੇ ਦੀਏ ਹੁਏ ਸੁਖਾਂ ਕੋ ਕਿਆ ਕਿਆ ਯਾਦ ਕਰੋਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤੇਰੇ ਉਪਕਾਰ ਮੇਰੇ ਊਪਰ ਬਹੁਤ ਹੈਂ । ਔਰ ਕਿਨ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਰ ਤੇਰਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਾਂ ॥

ਸਰਣਿ ਸਮਾਈ ਦਾਸ ਹਿਤੁ ਊਚੇ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਸੇ ਊਚੇ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਤੇ ਹੋ ਔਰ ਸਰਣ ਆਇਆਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੈਂ (ਸਮਾਈ) ਸਮਾ ਲੇਤੇ ਹੋ ॥ ੩ ॥

ਸਗਲ ਪਦਾਰਥ ਅਸਟ ਸਿਧਿ ਨਾਮ ਮਹਾਰਸਿ ਮਾਹਿ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥ ਅਰਥਾਤ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਔਰ ਅਣਮਾ ਮਹਿਮਾ ਆਦਿਕ ਆਠੋਂ ਸਿਧੀਆਂ ਪੁਨਾ ਮਹਾਂ ਰਸ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਆਤਮਾਨੰਦ ਹੈ ਸੋ ਏਹੁ ਸਭ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈਂ।

ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਕੇਸਵਾ ਸੇ ਜਨ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਹਿ ॥ ੪ ॥

ਹੇ ਕੇਸਵ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਪਰ ਆਪ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੋ ਸੋ ਪੁਰਸ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਬੰਧਪੋ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਅਧਾਰ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਭਾਈ ਔਰ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਸਭ ਤੂਹੀ ਹੈਂ।

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਨਾਨਕੁ ਭਜੈ ਬਿਖੁ ਤਰਿਆ ਸੰਸਾਰੁ ॥ ੫ ॥ ੧ ॥ ੧੧੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧ ਸੰਗ ਦੁਆਰੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੈਂ ਭਜਤਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਭਜਨ ਕਰ ਬਿਖ ਰੂਪ ਦੁਖਦਾਈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤਰਿਆ ਹੈ ॥੫॥੧। ੧੧੬॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਰਹੋਏ ਕੈ ਛੰਤਕੇ ਘਰਿ ਮਃ ੫ ॥ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ॥

ਰਹੋਆ ਛੰਤਾਂ ਕੀ ਜਾਤਿ ਵਿਸੇਸ ਹੈ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹੈ ਕੋਈ ਰਾਮ ਪਿਆਰੋ ਗਾਵੈ ॥ ਸਰਬ ਕਲਿਆਣ ਸੂਖ ਸਚੁ ਪਾਵੈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਵੇ ਸੋ ਰਾਮ ਕਾਪਿਆਰਾ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਸ ਗਾਵਣੇਵਾਲਾ ਸਰਬ ਕਲਿਆਣ ਅਰਥਾਤ ਸਰਗੁਣ ਨਿਰਗੁਣ ਮੋਖਕੇ ਸੁਖਕੋ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ।

ਬਨੁ ਬਨੁ ਖੋਜਤ ਫਿਰਤਿ ਬੈਰਾਗੀ। ਬਿਰਲੇ ਕਾਹੂ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਕਾ ਚਿੰਨ ਧਾਰਕਰ ਬਨ ਬਨ ਮੈ ਵਾ ਸੰਨਿਆਸੀ ਉਦਾਸੀ ਬਨ ਬਨ ਕੇ ਖੋਜਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਏਕ ਕੀ ਹੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ॥

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਸੇ ਵਡ ਭਾਗੀ ॥ ੧ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਸਨਕਾਦਿਕ ਚਾਹੈ। ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਸਿਧ ਹਰਿ ਆਹੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਸਿਵ ਸਨਕਾਦਿਕ ਚਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਸਿਧ ਭੀ ਹਰੀ ਕੋ (ਆਹੈ) ਚਾਹਿਤ ਹੈਂ ਵਾ (ਆਹੈ)ਉਚਾਰਤੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੈਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਪਦੁ ਹੈ।

ਜਿਸਹਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਸੋ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਕੋ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਵਾ ਵਿਚਾਰਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਤਾ ਕੀ ਸਰਣਿ ਜਿਨ ਬਿਸਰਤ ਨਾਹੀ। ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਸੰਤ ਮਿਲਾਹੀ ॥

ਜਿਨਕੋ ਹਰੀ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਤਿਨਕੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਵਡਭਾਗੀ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ।

ਜਨਮ ਮਰਣ ਤਿਹ ਮੂਲੇ ਨਾਹੀ ॥ ੩ ॥

ਤਿਨ ਸਤਸੰਗੀਆਂ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁਦਾ ਤਾਂਤੇ ਤਿਨਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋਂ ॥ ੩ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮਿਲੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਿਆਰੇ। ਬਿਨਉ ਸੁਨਹੁ ਪ੍ਰਭ ਊਚ ਅਪਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤਨਕੇ ਪਿਆਰੇ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਊਚ ਅਪਾਰੇ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨੋ।

ਨਾਨਕ ਮਾਂਗਤੁ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੇ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੧੧੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮਕਾ ਆਸਰਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੧੧੭ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਵਨ ਗੁਨ ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ ਮਿਲਉ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ(ਮੇਰੀਮਾਈ) ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਵਨ ਸੇ ਗੁਨ ਕਰ ਮੈਂ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਪਤੀ ਵਾ ਪ੍ਰਾਣਾਂਕੇ ਪਤੀਕੋ ਮਿਲਾਂ ॥

ਰੂਪ ਹੀਨ ਬੁਧਿ ਬਲਿ ਹੀਨੀ ਮੋਹਿ ਪਰਦੇਸਨ ਦੂਰ ਤੇ ਆਈ ॥ ੧ ॥

ਰਿਦੇਕੀ ਸਫ਼ਾਈ ਸੇ ਰਹਤ ਹਾਂ ਔਰ ਬੁਧੀ ਕੇ ਬਲ ਸੇ ਭੀ ਹੀਨੀ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹ ਨਹੀਂ (ਮੋਹਿ) ਮੈਂ ਪ੍ਰਦੇਸਨ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਸੇ ਭੂਲੀ ਹੂਈ(ਦੂਰ ਤੇ)ਚੋਰਾਸੀ ਮੇ ਭਰਮਤੀ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਵਿਖੇ ਆਈਹਾਂ ॥ ੧ ॥

ਨਾਹਿਨ ਦਰਬੁ ਨ ਜੋਬਨ ਮਾਤੀ ਮੋਹਿ ਅਨਾਥ ਕੀ ਕਰਹੁ ਸਮਾਈ ॥ ੨ ॥

ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਦੇ ਵੀਗੁਨਰੂਪੀ ਧਨੁ ਭੀ ਨਹੀ ਹੈ ਔਰ ਨ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਜਵਾਨੀ ਕਰ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹਾਂ ਮੁਝ ਗਰੀਬਣੀਕੀ ਅਪਨੇ ਮੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਮੈ(ਸਮਾਈ)ਮਲੌਨੀ ਕਰੋਂ । ਜੋ ਕਹੇ ਹਮਾਰੇ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਤੂ ਕਿਆ ਚਾਹਤੀ ਹੈਂ?ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਭਈ ਬੈਰਾਗਨਿ ॥ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸਨ ਕਉ ਹਉ ਫਿਰਤ ਤਿਸਾਈ ॥ ੩ ॥

ਖੋਜਤੀ ਖੋਜਤੀ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੋਈ ਹਾਂ ਔਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸੀ ਫਿਰਤੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਏਹਕਿ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਔਰ ਸਾਂਤੀ ਕੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਮੇਰੀ ਜਲਿਨ ਬੁਝਾਈ ॥ ੪ ॥੧॥ ੧੧੮।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਐਸੇ ਦੀਨ ਹੋਕਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਤਬ ਦਯਾਲੂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਮੇਰੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਬੁਝਾਈ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੧੧੮ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫॥

ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਬੇ ਕਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਨਿ ਲਾਗੀ ॥

ਪਾਇ ਲਗਉ ਮੋਹਿ ਕਰਉ ਬੇਨਤੀ ਕੋਊ ਸੰਤੁ ਮਿਲੈ ਵਡਭਾਗੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗੀ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਵਾਲਾ ਸੰਤ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਮੈਂ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ॥ ੧ ॥

ਮਨੁ ਅਰਪਉ ਧਨੁ ਰਾਖਉ ਆਗੈ ਮਨਕੀ ਮਤਿ ਮੋਹਿ ਸਗਲ ਤਿਆਗੀ ॥

ਮਨ ਅਰਪਉਂ ਔਰ ਧਨ ਆਗੇ ਰਾਖੂੰ ਔਰੁ ਮੈਨੇ ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਸੰਪੂਰਨ ਤਜਾਕੀ ਹੈ ।

ਜੋ ਪ੍ਰਭਕੀ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਨਾਵੈ ਅਨਦਿਨੁ ਫਿਰਉ ਤਿਸੁ ਪਿਛੈ ਵਿਰਾਗੀ ॥ ੧ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾ ਦੇਵੈ ਤਿਸ ਸੰਤਕੇ ਪੀਛੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਵੈਰਾਗੀ ਫਿਰੂੰ॥ ੧ ॥

ਪੂਰਬ ਕਰਮ ਅੰਕੁਰ ਜਬ ਪ੍ਰਗਟੇ ਭੇਟਿਓ ਪੁਰਖੁ ਰਸਿਕ ਬੈਰਾਗੀ ॥

ਜਬ ਪੂਰਬ ਪੁੰਨ ਕੀਏ ਹੂਏ ਫਲ ਦੇਣੇ ਕੋ ਉਦਤ ਹੂਏ ਤਬ ਪੁਰਖ ਰਸਕਾ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮਾਨੰਦੀ ਅਰੁ ਵੈਰਾਗ ਵਾਨ ਭਾਵ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮਨੰਸਟੀ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ॥

ਮਿਟਿਓ ਅੰਧੇਰ ਮਿਲਤ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਸੋਈ ਜਾਗੀ ॥ ੨ ॥ ੨ ॥ ੧੧੯॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਕੋ ਮਿਲਤੇ ਹੀ ਅਗਿਆਨ ਨਵਿਰਤ ਹੂਆ ਔਰ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਜੋ ਬੁਧੀ ਸੋਈ ਹੂਈ ਥੀ ਸੋ ਅਵਿਦਿਆ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਾਗ ਆਈ ॥ ੨ ॥ ੨ ॥ ੧੧੯ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਬ ਜੀਵ ਕੋ ਪੰਖੀ ਰੂਪ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਿਕਸੁ ਰੇ ਪੰਖੀ ਸਿਮਰੁ ਹਰਿ ਪਾਂਖ ॥

ਮਿਲਿਸਾਧੂ ਸਰਣਿ ਗਹੁ ਪੂਰਨ ਰਾਮ ਰਤਨੁ ਹੀਅਰੇ ਸੰਗਿ ਰਾਖੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਿਕਸਰੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਪੰਖੀ ਜੋ ਕਹੇ ਕੈਸੇ ਨਿਕਸਾਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਤਿਨਕੀ ਸਰਣ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ਜੋ ਕਹੇ ਪੰਖੀ ਕੋ ਦੋ ਪਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਕੌਨਸੇ ਪਰੋਂ ਕਰ ਨਿਕਸਾਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਪੂਰਨ ਰਾਮ ਰਤਨ ਕਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਰਾਖ ਔਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਿਮਰਨ ਕਰੁ ਏਹੀ ਪਾਂਖ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਭ੍ਰਮਕੀ ਕੂਈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰਸ ਪੰਕਜ ਅਤਿ ਤੀਖਣ ਮੋਹ ਕੀ ਫਾਸ ॥

ਭ੍ਰਮ ਕੀ (ਕੂਈ) ਛਪੜੀ ਸੰਸਾਰ ਮੇ ਸੇ ਨਿਕਸੁ ਜੋ ਕਹੇ ਛਪੜੀ ਮੇ ਤੋ ਚਿਕੜ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹੇ ਹੈਂ ਵਿਖੇ ਰਸੋਂ ਕੀ ਜੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਛਪੜੀ ਸੇ (ਜ) ਉਤਪੰਨ ਹੂਆ ਹੂਆ (ਪੰਕ) ਚਿਕੜ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਛਪੜੀਓਂ ਪਰ ਪੰਛੀ ਫਸਾਨੇ ਕੋ ਥਧਕੋਂ ਕੀ ਜਾਲੀ ਪਸਾਰੀ ਹੂਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਅਤੀ (ਤੀਖਣ) ਤੇਜ ਫਸਾਵਣੇ ਮੇਂ ਮੋਹ ਕੀ ਜਾਲੀ ਪਸਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਇਸ ਜਾਲੀ ਕੋ ਕੈਸੇ ਕਾਟੀਏ। ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਾਟਨ ਹਾਰ ਜਗਤ ਗੁਰ ਗੋਬਿਦ ਚਰਨ ਕਮਲ ਤਾਕੇ ਕਰਹੁ ਨਿਵਾਸੁ ॥ ੧॥

ਕਾਟਨੇ ਵਾਲੇ ਜਗਤ ਕੇ ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈਂ ਤਿਸਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰੋ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮੋਹ ਨਵਿਰਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੋ ਕਹੇ ਆਸਰਾ ਲੇਨੇ ਕਾ ਕਿਆ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ॥ ੧ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਸੁਨਹੁ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਪਿਆਰੇ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਅਰਦਾਸ ਸੁਨਿ।

ਕਰੁ ਗਹਿਲੇਹੁ ਨਾਨਕ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭ ਤੁਮਰੀ ਰਾਸਿ ॥ ੨ ॥ ੩ ॥ ੧੨੦ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜੀਉ ਔਰੁ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਪੂੰਜੀ ਸਭ ਤੇਰੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਮੇਰਾ ਹਾਥ ਪਕੜ ਲੇ ॥ ੨ ॥ ੩ ॥ ੧੨੦ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਪੇਖਨ ਕਉ ਸਿਮਰਤ ਮਨੁ ਮੇਰਾ ॥

ਆਸ ਪਿਆਸੀ ਚਿਤਵਉ ਦਿਨੁ ਰੈਨੀ ਹੈ ਕੋਈ ਸੰਤੁ ਮਿਲਾਵੈ ਨੇਰਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਸਿਮਰਤ ਰਹਾ ਹੈ। ਆਸਾ ਕਰਿ ਤ੍ਰਿਖਤਿ ਹੋਈ ਦਿਨ ਰੈਨ ਚਿਤਵਤੀ ਹੂੰ । ਐਸਾ ਕੋਈ ਸੰਤ ਹੈ ਜੋ ਸਮੀਪ ਹੀ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇ।

ਸੇਵਾ ਕਰਉ ਦਾਸ ਦਾਸਨ ਕੀ ਅਨਿਕ ਭਾਂਤਿ ਤਿਸੁ ਕਰਉ ਨਿਹੋਰਾ ॥

ਤਿਸ ਸੰਤ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਦਾਸ ਹੋਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰੂੰ ਔਰ ਅਨੇਕ ਤਰਾਂ ਸੇ ਅਹਿਸਾਨ ਮਾਨਨਾ ਕਰੂੰ।

ਤੁਲਾ ਧਾਰ ਤੋਲੇ ਸੁਖ ਸਗਲੇ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਦਰਸ ਸਭੋ ਹੀ ਥੋਰਾ ॥ ੧ ॥

ਬੁਧ ਰੂਪੀ ਤਕੜੀ ਮੇਂ ਵਵੇਕ ਰੂਪੀ ਵਟਾ ਪਾਇਕਰ ਸਗਲੇ ਅਰਥਾਤ ਮਾਤ ਲੋਕ ਸੇ ਲੇਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸੁਖ (ਤੋਲੇ) ਵਿਚਾਰੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੇ ਸੁਖ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜਿਤਨਾ ਵਿਸੇ ਸੁਖ ਹੈ (ਹੀ) ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ (ਥੋਰਾ) ਤੁਛ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਿਖੇ ਸੇ ਇੰਦ੍ਰੇ ਕੇ ਸਬੰਧ ਪ੍ਰਯੰਤ ਹੀ ਸੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਵਿਜੋਗ ਸੇ ਸੁਖ ਕਾ ਲੇਸ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ॥੧ ॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਗਾਏ ਗੁਨ ਸਾਗਰ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੋ ਜਾਤ ਬਹੋਰਾ ॥

ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਗਰ ਰੂਪ ਅਥਾਹ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਏ ਤਬ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਜੋ ਮਨ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਜਾਤਾ ਥਾ ਸੋ ਤਬ (ਬਹੋਰਾ) ਮੋੜ ਲੀਆ।

ਆਨਦ ਸੂਖ ਭੇਟਤ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਜਨਮੁ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥੁ ਸਫਲੁ ਸਵੇਰਾ ॥ ੨ ॥ ੪ ॥ ੧੨੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀਕੇ ਮਿਲਤੇ ਹੀ ਅਤੀ ਸੁਖ ਭਾਵ ਅਤਮ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੋਗਿਆ ਔਰ (ਸਵੇਰਾ) ਸੋ ਵੇਲਾ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋਗਯਾ॥ ੨ ॥ ੪ ॥ ੧੨੧ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ੧ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਿਨਬਿਧਿ ਮਿਲੈ ਗੁਸਾਈ ਮੇਰੇ ਰਾਮਰਾਇ ॥
ਕੋਈ ਐਸਾ ਸੰਤੁ ਸਹਜ ਸੁਖਦਾਤਾ ਮੋਹਿ ਮਾਰਗੁ ਦੇਇ ਬਤਾਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਹੇ ਸੰਤੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ਮਾਲਕ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲੇ। ਤੁਮਾਰੇ ਮੇਂ ਕੋਈ ਐਸਾ ਹੈ ਜੋ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਔਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਕਾ ਰਸਤਾ ਬਤਾ ਦੇਵੇ ॥ ੧ ॥

ਅੰਤਰਿ ਅਲਖੁ ਨ ਜਾਈ ਲਖਿਆ ਵਿਚਿ ਪੜਦਾ ਹਉਮੈ ਪਾਈ ॥

ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਅਲਖ ਰੂਪ ਆਤਮਾ ਦੇ ਲਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ। ਜ ਕਹੇ ਕਿਉ ਨਹੀਂ ਲਖਿਆ ਜਾਤਾ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਾਇਆ ਨੇ ਮਨਕੇ ਬੀਚ ਅਵਰਨ ਰੂਪ ਹੈਤਾ ਮਮਤਾ ਪਾਈ ਹੈ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਸਭੋ ਜਗੁ ਸੋਇਆ ਇਹੁ ਭਰਮੁ ਕਹਹੁ ਕਿਉ ਜਾਈ ॥ ੧ ॥

ਯਾਂਤੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈ ਸਭ ਜਗਤ ਸੋਇਆ ਹੁਆ ਹੈ ਇਹ ਭਰਮ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਕਹੋ ਕੈਸੇ ਜਾਵੇ ॥ ੧ ॥

ਏਕਾ ਸੰਗਤਿ ਇਕਤੁ ਗ੍ਰਿਹਿ ਬਸਤੇ ਮਿਲਿ ਬਾਤ ਨ ਕਰਤੇ ਭਾਈ ॥

ਏਕਹੀ ਚੇਤਨ ਕੇ ਸਬੰਧ ਕਰਕੇ ਜੜ ਇੰਦ੍ਰੇ ਚੇਤਨ ਹੋ ਰਹੇਹੈਂ ਔਰ ਏਕਹੀ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਘਰਮੈ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਹੇਭਾਈ ਆਪਸ ਮੇਂ ਮਿਲਕੇ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਵਿਸ਼ੇ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤੇਹੈਂ ਵਾ ਮਿਲਣੇਕੀ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇਹੈਂ ॥

ਏਕ ਬਸਤੁ ਬਿਨੁ ਪੰਚ ਦੁਹੇਲੇ ਓਹ ਬਸਤੁ ਅਗੋਚਰ ਠਾਈ ॥ ੨ ॥

ਏਕ ਆਤਮ ਵਸਤੂਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਿਨ ਪੰਚ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੇ (ਦੁਹੇਲੇ) ਦੁਖੀ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਅਦਿਖੇ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਸਰੀਰ ਅਸਥਾਨ ਕੇ ਬੀ ਰਹੀ ਹੈ ਜ ਕਹੇ ਫਿਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਠਨ ਕਿਉਂ ਹੈ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸਕਾ ਗ੍ਰਿਹੁ ਤਿਨਿ ਦੀਆ ਤਾਲਾ ਕੁੰਜੀ ਗੁਰ ਸਉਪਾਈ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਕਾ ਗ੍ਰਹ ਹੈ ਤਿਸੀਨੇ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਤਾਲਾ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਯਾ ਰੂਪ ਕੁੰਜੀ ਤਿਸਕੀ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਉਂਪੀ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰੋਂਸੇ ਪਾਈਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਅਨਿਕ ਉਪਾਵ ਕਰੇ ਨਹੀ ਪਾਵੈ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਸਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਨੇਕ ਹੀ ਉਪਾਵ ਕਰੇ ਵਿਦਯਾ ਰੂਪੀ ਕੁੰਜੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਨਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਜਿਨਾਂਕੇ ਬੰਧਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਾਟੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮੈ ਮਿਲਕਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਪੰਚ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਭੇਦੁ ਨ ਭਾਈ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇਹੈਂ ਜਿਨੋਂਨੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥਮਿਲਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਮੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਮੈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮਰਾਇ ਇਨਿ ਬਿਧਿ ਮਿਲੈ ਗੁਸਾਈ ॥

ਇਸ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਵਾ ਜੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਗੇ ਕਹਨਾ ਹੈ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਹਜੁ ਭਇਆ ਭ੍ਰਮੁ ਖਿਨੁਮਹਿਨਾਠਾਮਿਲਿ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਈ॥੧॥ਰਹਾਉ॥ਦੂਜਾ॥੧॥੧੨੨॥

ਜਬ ਗਿਆਨ ਭਇਆ ਤਬ ਭਰਮ ਉਸੀ ਖਿਨਮੈ ਚਲਾ ਗਿਆ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਕਾਲਮੇ ਹੀ ਅੰਧੇਰਾ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮਿਲਕੇ ਜੋਤੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਜੀਵਕੀ ਜੋਤ ਅਭੇਦ ਹੋਗਈ ਪਹਲੇ ਰਹਾਉ ਮੈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸਪਸ਼ਟ ਥਾ ਦੂਜੇ ਮੈ ਉਤ੍ਰ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ॥ ੧ ॥ ੧੨੨ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਐਸੋ ਪਰਚਉ ਪਾਇਓ।ਕਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦਇਆਲ ਬੀਠਲੈ ਸਤਿਗੁਰਮੁਝਹਿ ਬਤਾਇਓ।੧।ਰਹਾਉ।

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੈਂ ਹਮਾਰੇ ਮਨਮੈ ਜਗਜਾਸਾ ਕਾਲ ਕੇ ਬੀਚ ਅਪਨਾ ਐਸਾ ਪਰਚਾ ਪਾਇਆ ਥਾ ਹੇ ਦਿਯਾਲ (ਬੀਠਲੈ) ਉਤਪਤੀ ਪਾਲਨਾ ਸੰਘਾਰ ਕਰਤਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਬ ਤੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰ ਸਰੂਪ ਬਤਾਇਓ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਫਲ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਜਤ ਕਤ ਦੇਖਉ ਤਤ ਤਤ ਤੁਮਹੀ ਮੋਹਿ ਇਹੁ ਬਿਸੁਆਸੁ ਹੋਇ ਆਇਓ ॥

ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਮੈਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਤੁਮ ਹੀ ਹੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਇਹ (ਬਿਸੁਆਸ) ਨਿਸਚਾ ਹੋ ਆਇਆ ਹੈ।

ਕੈਪਹਿ ਕਰਉ ਅਰਦਾਸ ਬੇਨਤੀ ਜਉ ਸੁਨਤੋ ਹੈ ਰਘੁਰਾਇਓ ॥ ੧ ॥

ਕਿਸਕੇ ਪਾਸ (ਬੇਨਤੀ)ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਪੂਰਬਕ (ਅਰਦਾਸ)ਅਰਜ ਕਰੂੰ ਹੇ ਰਘੁਰਾਇਆ ਜੋ ਤੂੰ ਸੁਨਤਾ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਲਹਿਓ ਸਹਸਾ ਬੰਧਨੁ ਗੁਰਿ ਤੋਰੇ ਤਾਂ ਸਦਾ ਸਹਜ ਸੁਖੁ ਪਾਇਓ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋ ਨੇ ਬੰਧਨ ਤੋੜ ਦੀਏ ਤਬ ਸਹਸਾ ਲਹ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸਦਾ ਰਹਨੇ ਵਾਲਾ ਆਤਮ ਸੁਖ ਸੁਭਾਵਕ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਹੋਣਾ ਸਾ ਸੋਈ ਫੁਨਿ ਹੋਸੀ ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਕਹਾ ਦਿਖਾਇਓ ॥ ੨ ॥

(ਹੋਣਾ)ਜੋ ਭੂਤਕਾਲ ਮੈ ਥਾ (ਸਾ) ਵਹੀ ਤੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲਮਾਂ ਹੋਂ ਸੋਈ ਤੂੰ ਪੁਨਾ ਭਵਿਖਤ ਕਾਲ ਮੈ (ਹੋਸੀ) ਹੋਵੇਂਗਾ ॥ ਵਾ ਜੋ ਹੋਣਾ ਥਾ ਸੋ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋਤੂੰ ਕਰੇਂਗਾ ਹੋਈ ਬਹੁੜ ਅਬ ਹੋਵੇਗਾ ਜਬ ਐਸੇ ਭਾਵਨਾ ਹੋਈ ਤਬ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕਹਾ ਦੇਖਣੇ ਮੈ ਆਇਓ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹਕੇ ਆਪਕੋ ਸੁਖ ਦੁਖਸ ਅਸੰਗ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਾ ਏਕੋ ਠਾਣਾ ਗੁਰਿ ਪਰਦਾ ਖੋਲਿ ਦਿਖਾਇਓ ॥

ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡੋਂ ਕਾ ਮਾਲਕ ਜੋ ਤੂੰ ਏਕ ਅਦਤੀ ਹੈਂ ਸੋ ਤਰਾ(ਠਾਣਾ) ਭਾਵ ਇਸਥਿਤੀ ਰਿਦੇ ਮੈ ਹੋ ਥੀ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਥਾ ਵਾ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈ ਇਕੋ ਆਪਕਾ ਠਾਣਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪ ਪਰਦਾ ਖੋਲਕਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਨਉ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਇਕ ਠਾਈ ਤਉ ਬਾਹਰਿ ਕੈਠੈ ਜਾਇਓ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜੋ ਗਜਾਨ ਨਿਧਾਨ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਜਬ ਇਕ ਠਾਈ ਅਰਥਾਤ ਰਿਦੈ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਜਾਨਿਆ ਤਬ ਬਾਹਰ ਢੂੰਢਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਕਹਾ ਜਾਣਾਹੈ ਅਰਥਾਤ ਹਮ ਢੂੰਢਣੇ ਨਹੀ ਜਾਤੇ ਵਾ ਅੰਤ੍ਰ ਮੁਖ ਬ੍ਰਿਤੀ ਰਹਤੀਹੈ ਨਾਮ ਰੂਪਕੋ ਅਲੰਬਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈ ॥ ੩॥ ਅਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂਤ ਸੇ ਸਰਬ ਰਚਨਾ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕੈ ਕਨਿਕ ਅਨਿਕ ਭਾਤਿ ਸਾਜੀ ਬਹੁ ਪਰਕਾਰ ਰਚਾਇਓ ॥

ਜੈਸੇ ਏਕ ਹੀ ਸਵਰਣ ਕੀ ਰੇਣੀ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤਿ ਕੰਛਣਿ ਮੁੰਦ੍ਰੀ ਆਦ ਕਰਕੇ ਰਚੀ ਗਈ ਜਬ ਤਿਨਕਾ ਵਾਸਤਵ ਰੂਪ ਵਿਚਾਰੀਏ ਤਬ ਸਰਬ ਕੁਖਣਸਵਰਨ ਰੂਪਹੀ ਹੈਂ ਤੈਸੇਹੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਆਦਿ ਵਾ ਮਾਨੁਖ ਦੇਵਤਾ ਦੈਤਾਦਿ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਗਤੁ ਮਾਯਾ ਦੁਆਰੇ ਤੈਂ ਰਚਾਇਆ ਹੈ ਜਬ ਵਾਸਤਵ ਵਿਚਾਰੀਏ ਤਬ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੀਹੈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭਰਮੁ ਗੁਰਿ ਖੋਈਹੈ ਇਵ ਤਤੈ ਤਤ ਮਿਲਾਇਓ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੧੨੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਭਰਮ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਖੋਈ ਹੈ ਔਰ ਤਤ ਕੇ ਸਾਥ ਤੱਤ ਕੇ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੧੨੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ਅਉਧਘਟੈ ਦਿਨਸੁ ਰੈਨਾ ਰੇ । ਮਨਗੁਰ ਮਿਲਿ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਿਆਰਿਓ ਦਿਨ ਰਾਤ ਅਵਸਥਾ ਘਟਦੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਚਾਹੀਏ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਮੋਖ ਰੂਪੀ ਕਾਰਜ ਸੀਵਾਰ ਲੇਵੇ ॥ ੧ ॥

ਕਰਉ ਬੇਨੰਤੀ ਸੁਨਹੁ ਮੇਰੇ ਮੀਤਾ ਸੰਤ ਟਹਲ ਕੀ ਬੇਲਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਮੈਂ (ਬੇਨੰਤੀ) ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਏ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਸੰਤ ਕੀ ਟਹਲ ਕਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ॥ ਵਾ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਬਾਣੀ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਕਾਨੋ ਕਰਕੇ ਜਸੁ ਸੁਣਹੁ ਸਰੀਰ ਕਰ ਸੰਤ ਸੇਵਾ (ਕੀ) ਕੀਆ ਕਰੋ ਏਹੁ ਦੁਰਲਭ ਸਮਾ ਹੈ ॥

ਈਹਾ ਖਾਟਿ ਚਲਹੁ ਹਰਿ ਲਾਹਾ ਆਗੈ ਬਸਨੁ ਸੁਹੇਲਾ ॥ ੧ ॥

ਜਬ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਲਾਹਾ ਖਾਟ ਕਰ ਚਲੋਗੇ ਤਬ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਬਸਨਾ ਸੁਖਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ॥ ੧ ॥

ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਬਿਕਾਰੁ ਸਹਸੇ ਮਹਿ ਤਰਿਓ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ(ਬਿਕਾਰ)ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਿਓਂ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਡੂਬਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਨਸੰਸਿਓਂ ਮੇਂ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮਗਯਾਨੀ ਤਰਿਓ ਹੈ।

ਜਿਸਹਿ ਜਗਾਇ ਪੀਆਏ ਹਰਿ ਰਸੁ ਅਕਥ ਕਥਾ ਤਿਨਿ ਜਾਨੀ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਮੋਹਿ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਗਾਇ ਕਰ ਅਪਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਪ੍ਰੇਮ ਪੀਆਵਤਾ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਨੇ ਅਕਥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕਥਾ ਜਾਨੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਾਕਉ ਆਏ ਸੋਈ ਵਿਹਾਝਹੁ ਹਰਿ ਗੁਰਤੇ ਮਨਹਿ ਬਸੇਰਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਉਦੇ ਕੋ ਆਏ ਹੋ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਖਰੀਦਹੁ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਕਹਾਂ ਤੇ ਖਰੀਦੋਇ ॥ ਉਤਰ ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਮਨ ਮੈਂ ਵਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਣੇ ਕਾ ਕਿਆ ਫਲ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਮਹਿਲੁ ਪਾਵਹੁ ਸੁਖ ਸਹਜੇ ਬਹੁਰਿ ਨ ਹੋਇਗੋ ਫੇਰਾ ॥ ੩ ॥

ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਅਪਨਾ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਪਾਵੋਗੇ ਤਬ ਤੁਮ ਕੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੁਖ ਹੋਵੇਗਾ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ਕੇਵਲ ਸੁਖ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਵਾ ਔਰ ਭੀ ਕੁਛਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ?ਉਤ੍ਰ॥(ਬਹੁਰ)ਪੁਨਾ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨ ਮੈਂ ਫਿਰਨਾ ਨਾ ਹੋਵਗਾਅਰਥਾਤ ਜਨਮ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਨਮ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ? ਉਤਰ॥ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥ ੩ ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਸਰਧਾ ਮਨ ਕੀ ਪੂਰੇ ॥

ਹੇ ਅੰਤ੍ਰਜਾਮੀ ਪੁਰਖ ਹੇ ਬਿਧਾਤੇ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਬਿਧੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨਹਾਰੇ ਵਾ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤੇ ਹਮਾਰੇ ਮਨਕੀ ਸਰਧਾ ਪੂਰਨ ਕਰੋ ॥

ਨਾਨਕੁ ਦਾਸੁ ਇਹੀ ਸੁਖੁ ਮਾਗੈ ਮੋਕਉ ਕਰਿ ਸੰਤਨ ਕੀ ਧੂਰੇ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੧੨੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸੇਵਕ ਇਹੀ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਾਧਨੁ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ॥ ੪ ॥ ੧੨ ॥ ੧੨੪ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਦਿ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਅੰਤ ਮੈਂ ਫਲ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰਾਖੁ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੇ ॥ ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਨੁ ਸਭ ਗੁਨ ਤੇਰੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਖ ਲੇਮੈਂ ਗੁਨ ਹੀਨ ਹੂੰ ਤੇਰੇ ਮੈ ਸੰਪੂਰਨ ਗੁਨ ਹੈਂ॥ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕਹ ਕਿਸ ਸੇ ਰਾਖੂੰ ਤਿਸਪਰ ਕਹਿਤੇਹੈਂ੧

ਪੰਚ ਬਿਖਾਦੀ ਏਕੁ ਗਰੀਬਾ ਰਾਖਹੁ ਰਾਖਨਹਾਰੇ ॥

ਕਾਮ ਆਦੀ ਪੰਚ ਬਿਖਾਦੀ ਸੋਕ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈਂ ਔਰ ਮੈਂ ਏਕ ਗਰੀਬ ਹਾਂ ਹੇ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਗਜ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰਨੇ ਵਾਰੇ ਇਨ ਸੇ ਰਾਖੋ ॥

ਖੇਦੁ ਕਰਹਿ ਅਰੁ ਬਹੁਤੁ ਸੰਤਾਵਹਿ ਆਇਓ ਸਰਨਿ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ੧ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਾਂਚੋ ਕਸਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਹੁਤ ਸਤਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਬਾਰੰਬਾਰ ਅਪਨੀ ਖੇਂਚ ਕਰ ਅਕਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਇਨ ਕੇ ਭੈ ਕਰ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋ ਕੀ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹਾਂ ਜੋ ਕਹੋ ਇਨ ਸੇ ਬਚਨੇ ਕਾ ਔਰ ਕੋਈ ਜਤਨ ਕਰ ਤਿਸਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ।੧।

ਕਰਿ ਕਰਿ ਹਾਰਿਓ ਅਨਿਕ ਬਹੁ ਭਾਂਤੀ ਛੋਡਹਿ ਕਤਹੂੰ ਨਾਹੀ ॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਜਤਨ ਕਰ ਕਰਕੇ ਥਕਤ ਹਆ ਹੂੰ ਕੈਸੇ ਜਤਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਯੋਗ ਤਪ ਆਦਿਕ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜਤਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਬਿਕਾਰ ਛੋਡਤੇ ਨਹੀਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਏਕ ਬਾਤ ਸੁਨਿ ਤਾਕੀ ਓਟਾ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਮਿਟਿ ਜਾਹੀ ॥ ੨ ॥

ਏਕ ਬਾਤ ਸੁਨ ਕਰ ਓਟ ਤਕੀ ਹੈ ਕਿਆ ਬਾਤ ਸੁਨੀ ਕੇ ਸਾਧੁਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਮੋਹਿ ਤਿਨ ਤੇ ਧੀਰਜੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਬ ਤੈਂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਤਬ ਮੁਝੇ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਤਿਨ ਸੇ ਧੀਰਜ ਪਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਤਬ ਕਾਮ ਕੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਹੁਈ ਕਾਮ ਉਪਲਖਤ ਪਾਂਚੋਂ ਹੀ ਜਾਨ ਲੈਨੇ ॥ ਸੇ ਕਹੇ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਧੀਰਜ ਕੈਸੇ ਪਾਇਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੰਤੀ ਮੰਤੁ ਦੀਓ ਮੋਹਿ ਨਿਰਭਉ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇਆ ॥ ੩ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਆ ਸੋ ਜਬ ਤਿਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਮਾਇਆ ਤਬ ਨਿਰਭਉ ਹੁਆ ॥ ੩ ॥

ਜੀਤ ਲਏ ਓਇ ਮਹਾ ਬਿਖਾਦੀ ਸਹਜ ਸੁਹੇਲੀ ਬਾਣੀ ॥

ਵਹੁ ਮਹਾਂ ਬਿਖ ਦੀ ਜੀਤ ਲੀਏ ਔਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਬੁਧ, ਸੁਖੀ ਹੋਈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮਨ ਭਇਆ ਪਰਗਾਸਾ ਪਾਇਆ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਣੀ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੧੨੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਮੇਂ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਚਾਂਦਨਾ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਦੇਰੇ ਨਿਰਦੁਖ ਰੂਪ ਪਦ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ।੪।੪॥੧੨੫।

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਿਰਬਾਣ ਪਦ ਪਾਇ ਕਰ ਜੋ ਅਨਭਵ ਹੁਆ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਹੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰਾਇਆ ॥ ਨਿਰ ਭਉ ਸੰਗਿ ਤੁਮਾਰੈ
ਬਸਤੇ ਇਹੁ ਡਰਨੁ ਕਹਾ ਤੇ ਆਇਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਓਹੁ) ਹੇ ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਰਬ ਰੂਪ ਤੂੰ ਆਪਹੀ ਹੇ ਰਹਾਂਦੇ। ਹੇ ਨਿਰਭਉ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਹਮਕੋ ਬਸਤੇ ਹੁਏ (ਇਹੁ) ਜਮੋਂ ਕਾ ਭੈ ਵਾ ਆਦ ਕਾ ਓਹੁ ਪਦਇਹ ਪਦ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋੜਨਾ ਉਹ ਜਨਮਨਾ ਔਰ ਇਹ ਮਰਣ ਕਾ ਭੈ ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਇਆ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਫੇਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਭੈ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥ ਜ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕਹੇ ਮੇਰਾ ਕਿਆ ਰੂਪ ਜਾਨਕੇ ਤੁਮ ਨੇ ਸੰਗ ਬਸਨਾ ਕਹਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਏਕ ਮਹਲਿ ਤੂੰ ਹੋਹਿ ਅਫਾਰੋ ਏਕ ਮਹਲਿ ਨਿਮਾਨੋ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਏਕ ਬਾਤ ਸੁਨਿ ਤਾਕੀ ਓਟਾ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਮਿਟਿ ਜਾਹੀ ॥ ੨ ॥

ਏਕ ਬਾਤ ਸੁਨ ਕਰ ਓਟ ਤਕੀ ਹੈ ਕਿਆ ਬਾਤ ਸੁਨੀ ਕੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਮੋਹਿ ਤਿਨ ਤੇ ਧੀਰਜੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਬ ਤੈਂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਤਬ ਮੁਝੇ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਤਿਨ ਸੇ ਧੀਰਜ ਪਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਤਬ ਕਾਮ ਕੀ ਨਵਿਰਤੀ ਹੁਈ ਕਾਮ ਉਪਲਖਤ ਪਾਂਚੋਂ ਹੀ ਜਾਨ ਲੇਨੇ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਧੀਰਜ ਕੈਸੇ ਪਾਇਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੰਤੀ ਮੰਤੁ ਦੀਓ ਮੋਹਿ ਨਿਰਭਉ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇਆ ॥ ੩ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਆ ਸੋ ਜਬ ਤਿਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਮਾਇਆ ਤਬ ਨਿਰਭਉ ਹੂਆ ॥ ੩ ॥

ਜੀਤ ਲਏ ਓਇ ਮਹਾ ਬਿਖਾਦੀ ਸਹਜ ਸੁਹੇਲੀ ਬਾਣੀ ॥

ਵਹੁ ਮਹਾਂ ਬਿਖਾਦੀ ਜੀਤ ਲੀਏ ਔਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਬੁਧੀ ਸੁਖੀ ਹੋਈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮਨ ਭਇਆ ਪਰਗਾਸਾ ਪਾਇਆ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਣੀ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੧੨੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਚਾਂਦਨਾਂ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਨਿਰਦੁਖ ਰੂਪ ਪਦ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ।੪।੪॥੧੨੫॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਿਰਬਾਣ ਪਦ ਪਾਇ ਕਰ ਜੋ ਅਨਭਵ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰਾਇਆ ॥ ਨਿਰ ਭਉ ਸੰਗਿ ਤੁਮਾਰੈ
ਬਸਤੇ ਇਹੁ ਡਰਨੁ ਕਹਾ ਤੇ ਆਇਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਓਹੁ) ਹੇ ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਸਰਬ ਰੂਪ ਤੂੰ ਆਪਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ। ਹੇ ਨਿਰਭਉ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਹਮਕੋ ਬਸਤੇ ਹੂਏ (ਇਹੁ) ਜਮੋਂ ਕਾ ਭੈ ਵਾ ਆਦ ਕਾ ਓਹੁ ਪਦਇਹ ਪਦ ਕੋ ਸਾਥ ਜੋੜਨਾ ਉਹ ਜਨਮਕਾ ਔਰ ਇਹ ਮਰਣ ਕਾ ਭੈ ਕਹਾ ਸੇ ਆਇਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਫਿਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਭੈ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥ ਜ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕਹੇ ਮੇਰਾ ਕਿਆਰੂਪ ਜਾਨਕੇ ਤੁਮ ਨੇ ਸੰਗ ਬਸਨਾ ਕਹਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਏਕ ਮਹਲਿ ਤੂੰ ਹੋਹਿ ਅਫਾਰੋ ਏਕ ਮਹਲਿ ਨਿਮਾਨੋ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਅਪਰੰਪਰ ਸੁਆਮੀ ਕੀਮਤਿ ਅਪੁਨੇ ਕਾਜੀ ॥ ੫ ॥ ੫॥ ੧੨੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਅਪਰ) ਜੋ ਚੌਦਾਂ ਕਵਲੋਂ ਮੈ ਜੀਵ ਹੈ ਔਰ (ਪਰ) ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਸਰਬ ਕਾ ਤੂੰ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਅਪਨੇ ਰਚੇ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੀ ਕੀਮਤ ਤੂੰ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਕੀਮਤ ਨਾਮ ਮੋਲ ਕਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕਰਮ ਜੋ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਫਲ ਰੂਪ ਮੋਲ ਸੋ ਤੂੰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ। ਆਪੇ ਪਾਠ ਹੈ ਕੀਮਤ ਅਪਨੇ ਕੀ ਜੀ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ ਵਾ ਅਪਨੇ (ਕਾਜੀ) ਕਾਰਜ ਕੀ ਕੀਮਤ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥ ੫॥ ੧੨੬ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

ਛੋਡਿ ਛੋਡਿ ਰੇ ਬਿਖਿਆ ਕੇ ਰਸੂਆ ॥

ਉਰਝਿ ਰਹਿਓ ਰੇ ਬਾਵਰ ਗਾਵਰ ਜਿਉ ਕਿਰਖੈ ਹਰਿ ਅ ਇਓ ਪਸੂਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਜੀਵ ਬਿਖਿਓਂ ਕੇ ਰਸੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਛੋਡ। ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਗਵਾਰ ਵਾ (ਬਾਵਰ) ਬਿਖ ਫਾਹੀ ਕੇ ਬੀਚ ਕੈਸੇ ਜੈਸੇ ਖੇਤੀ ਕੇ ਬੀਚ (ਆ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਹਰਿਆਉ ਪਸੂ ਉਰਝ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਜਾਨਹਿ ਤੂੰ ਅਪੁਨੇ ਕਾਜੈ ਸੋ ਸੰਗਿ ਨ ਚਾਲੈ ਤੇਰੈ ਤਸੂਆ ॥

ਜੋ ਘਰਕੇ ਪਦਾਰਥ ਤੂੰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕਾਮ ਆਵੈਂਗੇ ਸੋ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਤਸੂ ਪ੍ਰਮਾਣ ਭੀ ਨ ਚਲੈਂਗੇ (ਤਸੂ) ਨਾਮ ਗਜ ਕੇ ਚੌਵੀਸਵੇਂ ਹਿਸੇ ਕਾ ਹੈ ॥

ਨਾਗੋ ਆਇਓ ਨਾਗਾ ਸਿਧਾਸੀ ਫੇਰਿ ਫਿਰਿਓ ਅਰੁ ਕਾਲਿ ਗ੍ਰਸੂਆ ॥ ੧ ॥

ਨਾਂਗਾ ਹੀ ਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾਂਗਾ ਹੀ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ(ਫੇਹ) ਚੌਰਾਸੀ ਕੇ ਘੇਰੇ ਮੈਂ (ਫਿਰਿਓ) ਭ੍ਰਮਿਆ ਹੈ ਔਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਕਾਲ ਗ੍ਰਾਸ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਰੇ ਕਸੁੰਭ ਕੀ ਲੀਲਾ ਰਾਚਿ ਮਾਚਿ ਤਿਨ ਹੂੰ ਲਉ ਹਸੂਆ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਜਿਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਆਨੰਦ ਕਸੁੰਭੇ ਕੇ ਰੰਗ ਸਮਾਨ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕਰ (ਰਾਚ) ਅਭੇਦ ਹੋਕਰ (ਮਾਚ) ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੁਆ ਤਿਨਕੇ ਸੰਜੋਗ ਪ੍ਰਯੰਤ ਹਸਤਾ ਹੈ।

ਛੀਜਤ ਡੋਰਿ ਦਿਨਸੁ ਅਰੁ ਰੈਨੀ ਜੀਅ ਕੋ ਕਾਜੁ ਨ ਕੀਨੋ ਕਛੂਆ ॥ ੨ ॥

ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਡੋਰੀ ਦਿਨ ਰਾਤ ਨਾਸ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਪਨ ਜੀਵਕ ਸੁਖ ਭੁਗਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਕਾਰਜ ਸੋ ਵਾ ਸੁਭ ਕਰਮ ਵਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਜਨ ਸੇ ਕੁਛ ਥੋੜਾ ਭੀ ਨ ਕੀਆ ॥ ੨ ॥

ਕਰਤ ਕਰਤ ਇਵਹੀ ਬਿਰਧਾਨੋ ਹਾਰਿਓ ਉਕਤੇ ਤਨੁ ਖੀਨਸੂਆ ॥

ਵਿਵਹਾਰੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਐਸੇ ਹੀ ਬੁਢਾ ਹੋ ਗਿਆ ਔਰ (ਉਕਤੇ)ਬੋਲਨੇ ਸੇ ਭੀ ਥਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਪੁਨਾ ਸਰੀਰ ਭੀ ਅਤੀ ਘਟ ਗਿਆ ਤਥਾ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਅੰਸੂਆ ਚਲਨੇ ਲਗੀ ॥

ਜਿਉ ਮੋਹਿਓ ਉਨ ਮੋਹਨੀ ਬਾਲਾ ਉਸਤੇ ਘਟੈ ਨਾਹੀ ਰੁਚ ਚਸੂਆ ॥ ੩ ॥

ਜੈਸੇ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਸੇ ਉਸ ਮੋਹਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਾਇਆ ਨੇ ਮੋਹਿਆ ਹੈ ॥ ਅਬ ਬੁਢੇਪੇ ਮੈਂ ਉਸ ਸੇ ਚਸਾ ਕਾਲ ਭੀ ਚਾਹ ਨਹੀਂ ਕਮ ਹੋਤੀ ॥ ੩ ॥

ਜਗੁ ਐਸਾ ਮੋਹਿ ਗੁਰਹਿ ਦਿਖਾਇਓ ਤਉ ਸਰਣਿ ਪਰਿਓ ਤਜਿ ਗਰਬਸੂਆ ॥

ਜਬ ਐਸਾ ਜਗਤ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਤਬ ਮੈਂ ਹੰਕਾਰ ਔਰ (ਅਸੂਆ) ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਔਗੁਣ ਅਰੋਪਣੇ ਅਰਥਾਤ ਨਿੰਦਿਆ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪੜਿਆ ਹੂੰ ॥

ਮਾਰਗੁ ਪ੍ਰਭਕੋ ਸੰਤ ਬਤਾਇਓ ਦ੍ਰਿੜੀ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਜਸੂਆ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥੧੨੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਰਸਤਾ ਬਤਾਇਆ ਤਬ ਮੈਂ ਸੇਵਕ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਨਿਹਚੇ ਕਰ ਲਈ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥ ੧੨੭ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਤੁਝ ਬਿਨ ਕਵਨ ਹਮਾਰਾ ॥ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੇ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਮੇਰਾ ਕੌਣ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ॥ ੧ ॥

ਅੰਤਰ ਕੀ ਬਿਧਿ ਤੁਮਹੀ ਜਾਨੀ ਤੁਮਹੀ ਸਜਨ ਸੁਹੇਲੇ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੀ ਬਿਧੀ ਤੁਮਨੇ ਜਾਨੀ ਹੈ ਔਰ ਤੁਮ ਹੀ ਸੁਖੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣ ਹੋ ॥

ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਮੈ ਤੁਝਤੇ ਪਾਏ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਅਗਹ ਅਤੋਲੇ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ (ਅਗਹ) ਪਕੜਨੇ ਸੇ ਰਹਤ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਾਕਾਰ ਪੁਨਾ (ਅਤੋਲੇ) ਤੋਲਣੇ ਸੇ ਰਹਤ ਭਾਵ ਬੇਅੰਤ ਰੂਪ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਪਾਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਤੁਮਰੇ ਰੰਗਾ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਸੁਖ ਦਾਤੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਖਜਾਨੇ ਸੁਖ ਕੇ ਦਾਤੇ ਤੇਰੇ ਰੰਗੋਂ ਕੋ ਮੈਂ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹਾਂ ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪੂਰੇ ਗੁਰਤੇ ਜਾਤੇ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਪਰੇ ਅਬਨਾਸੀ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਜਾਨੇ ਹੋ॥ ੨ ॥

ਭ੍ਰਮ ਭਉ ਕਾਟਿ ਕੀਏ ਨਿਹਕੇਵਲ ਜਬਤੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ॥

ਜਬ ਸੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ਤਬ ਸੇ ਭੈ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਭੈ ਕਾਟ ਕਰਕੇ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਅਤੀ ਸੁਧ ਕੀਏ ਹਾਂ ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਚੂਕੋ ਸਹਸਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਦਰਿਸਾਰੀ ॥ ੩ ॥

ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਕੀਆ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਸਹਸਾ ਚੂਕ ਗਿਆ ॥ ੩ ॥

ਚਰਣ ਪਖਾਰਿ ਕਰਉ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਬਾਰਿ ਜਾਉ ਲਖ ਬਰੀਆ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਧੋਵਾਂ ਔਰ ਸੇਵਾ ਕਰਾਂ ਪੁਨਾ ਲਾਖੋਂ ਵਾਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਜੇ ਕਹੋ ਵਹੁ ਗੁਰੂ ਕੌਨ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਇਹੁ ਭਉਜਲੁ ਤਰਿਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਿਅ ਸੰਗਿ ਮਿਰੀਆ ॥੪॥੭॥੧੨੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤਰਿਆ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੰਗਿ ਮਿਲਿਆ ਹਾਂ।੪।੭॥੧੨੮

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਕਵਨੁ ਰੀਝਾਵੈ ਤੋਹੀ ॥ ਤੇਰੋ ਰੂਪੁ ਸਗਲ ਦੇਖ ਮੋਹੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੌਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ ਤੇਰੇ ਰਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਦੇਕਰ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕੋਈ ਕੈਸੇ ਕਰੇ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਦੇਖਕਰ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਮੋਹਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਸੁਰਗ ਪਇਆਲ ਮਿਰਤ ਭੂਅ ਮੰਡਲ ਸਰਬ ਸਮਾਨੋ ਏਕੈ ਓਹੀ ॥

ਸੁਰਗ ਪਤਾਲ(ਮਿਰਤਭੂਅ)ਏਹ ਮੱਧ ਕਾ ਲੋਕ ਇਨ ਉਪਲਖਤ ਜਿਤਨਾ ਮੰਡਲ ਮਾਤ੍ਰ ਪਰਪੰਚ ਹੈ ਏਕ ਤੂੰ ਸਰਬ ਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ ॥ (ਓਹੀ) ਓਹੁ ਵਹੁ ਤੂੰ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਅਪਨੀ ਸਕਤੀ ਦੁਆਰੇ ਜਗਤ ਰਚਾ ਹੈ ॥

ਸਿਵ ਸਿਵ ਕਰਤ ਸਗਲ ਕਰ ਜੋਰਹਿ ਸਰਬ ਮਇਆ ਠਾਕੁਰ ਤੇਰੀ ਦੋਹੀ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ (ਸਿਵ) ਕਲਿਆਣ ਰੂਪ ਜੋ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਹਥ ਜੋੜਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭ ਕੋ ਤੂੰ ਕਲਿਆਣ ਰੂਪ ਕਰ ਲੇਤਾਹੈਂ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਸਰਬ ਉਪਰ ਦਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਤੇਰੀ ਭਾਵਨਾ ਰੂਪੀ ਦੇਹੀ ਅਰਥਾਤ ਆਨ ਮਾਨ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ੧॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਠਾਕੁਰ ਨਾਮੁ ਤੁਮਾਰਾ ਸੁਖਦਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸੀਤਲੋਹੀ ॥

ਹੇ ਠਾਕਰ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਔਰ ਸੁਖਦਾਈ ਹੈ ਨਿਰਮਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਸੀਤਲੋ ਹੀ) ਓਹੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸਾਂਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥

ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਨਾਨਕ ਵਡਿਆਈ ਸੰਤ ਤੇਰੇ ਸਿਉ ਗਾਲ ਗਲੋਹੀ ॥ ੨ ॥ ੮॥ ੧੨੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਸੇ (ਗਾਲ) ਬਾਤ (ਗਲੋਹੀ) ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋ ਗਿਆਨ ਅਰ ਧਿਆਨ ਤਥਾ ਵਡਿਆਈ ਸਰਬ ਇਸੀ ਮੈ ਹੈ (ਗਲੋਹੀ) ਪਹਾੜ ਕੀ ਭਾਖਾ ਹੈ ॥ ੨॥੮ ॥ ੧੨੯ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਮਿਲਹੁ ਪਿਆਰੇ ਜੀਆ ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੀਆ ਤੁਮਾਰਾ ਥੀਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ।

ਹੇ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਹੁ। ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਤੁਮਾਰਾ ਕੀਆ ਸਭ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਜਨਮ ਬਹੁ ਜੋਨੀ ਭ੍ਰਮਿਆ ਬਹੁਰਿ ਬਹੁਰਿ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਕਰ ਬਹੁਤ ਜੂਨੋਂ ਮੈ ਜੀਵ ਭ੍ਰਮਿਆ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਪਾਈ ਹੈ ਦੇਹੁ ਦਰਸੁ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ਹੈ ਦਰਸਨ ਦੇਹੁ। ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਉਂ ਜੋਨੀ ਮੈ ਭਰਮਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਸੋਈ ਹੋਆ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕਿਨਹੀ ਕੀਤਾ ॥

ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਤੈਨੂੰ ਜੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੁਆ ਔਰ ਕਿਸੇਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵਪਰਤੰਤ੍ਰਹਾਂ॥

ਤੁਮਰੈ ਭਾਣੈ ਭਰਮਿ ਮੋਹਿ ਮੋਹਿਆ ਜਾਗਤੁ ਨਾਹੀ ਸੂਤਾ ॥ ੨ ॥

ਤੁਮਾਰੇ ਹੁਕਮ ਕੇ ਬੀਚ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਮੋਹ ਕਾ ਮੋਹਿਆ ਹੁਆ ਐਸਾ ਅਵਿਦਿਆ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈ ਸੂਤਾ ਹੈ ਗਯਾਨ ਜਾਗ੍ਰਤ ਵਿਖੇ ਨਹੀਂ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਬਿਨਉ ਸੁਨਹੁ ਤੁਮ ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ ਪਿਆਰੇ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਦਇਆਲਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣਪਤੀ ਪਿਆਰੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਦਿਯਾਲੂ ਤੁਮ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੋ ॥

ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਅਨਾਥਹ ਕਰਿ ਪ੍ਰਤਿ ਪਾਲਾ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪਿਤਾ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਅਨਾਥ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰੁ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਾਖ ਲੇਹੁ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸਨੋ ਤੁਮਹਿ ਦਿਖਾਇਓ ਦਰਸਨੁ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕੈ ਪਾਛੈ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੁਮਨੇ ਦਰਸਨ ਦਿਖਾਇਆਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੇ ਪਾਛੇ ਅਰਥਾਤ ਆਸ੍ਰਯ ਕਰਕੇ ਦਿਖਲਾਇਆ ਹੈ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪੂਰਿ ਦੇਹੁ ਸੰਤਨ ਕੀ ਸੁਖੁ ਨਾਨਕੁ ਇਹੁ ਬਾਛੈ ॥ ੪ ॥ ੯ ॥ ੧੩੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਏਹ ਸੁਖ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਦੀਜੀਏ ॥ ੪ ॥ ੯ ॥ ੧੩੦ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਹਉ ਤਾਕੈ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥ ਜਾਕੈ ਕੇਵਲ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਏਕ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਅਧਾਰੀ) ਆਸਰਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਬਲਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੧ ॥

ਮਹਿਮਾ ਤਾਕੀ ਕੇਤਕ ਗਨੀਐ ਜਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਿਤਨੀਕ ਗਿਨੀਏ ॥ ਭਾਵ ਬੇਅੰਤ ਹੈ ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਤਿਨਾ ਸੰਗਿ ਉਨ ਸਮਸਰਿ ਅਵਰਨ ਦਾਤੇ ॥ ੧ ॥

ਆਤਮ ਸੁਖ ਔਰ ਲੌਕਿਕ (ਅਨੰਦ) ਸੁਖ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਹੀ ਸੰਗ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਤਨੇ ਦਾਤਾਰ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਤੁੱਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ॥ ੧ ॥

ਜਗਤ ਉਧਾਰਣ ਸੋਈ ਆਏ ਜੋ ਜਨ ਦਰਸ ਪਿਆਸਾ ॥

ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਚਾਹ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਗਤ ਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਆਏ ਹੈਂ ॥

ਉਨਕੀ ਸਰਣਿ ਪਰੈ ਸੋ ਤਰਿਆ ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਪੂਰਨ ਆਸਾ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਉਨਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਰਿਆ ਹੈ ਅਰੁ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਹੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਤਾਕੇ ਚਰਣ ਪਰਉ ਤਾ ਜੀਵਾ ਜਨਕੈ ਸੰਗਿ ਨਿਹਾਲਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਪੜੋਂ ਤਉਹੀ ਜੀਵਾਂਗਾ ਔਰ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਹੀ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ॥

ਭਗਤਨ ਕੀ ਰੇਣੁ ਹੋਇ ਮਨੁ ਮੇਰਾ ਹੋਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਰਪਾਲਾ ॥ ੩ ॥

ਪਰੰਤੂ ਤਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਰੇਣ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜਬ ਪ੍ਰਭੂ ਦਿਆਲ ਹੋਵੇ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ਰਾਜਾਦਿ ਕਿਉਂ ਨ ਮਾਂਗੇ?੩ ॥ਉਤ੍ਰ॥

ਰਾਜੁ ਜੋਬਨੁ ਅਵਧ ਜੋ ਦੀਸੈ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਘਾਟਿਆ ॥

ਰਾਜ ਔਰ ਜੋਬਨ ਪੁਨਾ ਅਵਸਥਾ ਜੋ ਦੀਸੈ ਹੈ ਏਹੁ ਸਭ ਪਦਾਰਥੁ (ਜੁਗ) ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਘਟਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਇਨਕਾ ਕਿਆ ਮਾਂਗਨਾ ਹੈ ॥

ਨਾਮ ਨਿਧਾਨੁ ਸਦ ਨਵਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਇਹੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਧਨੁ ਖਾਟਿਆ ॥੪॥ ੧੦॥੧੩੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਖਜਾਨਾ ਜੋ (ਸਦਾ) ਹਮੇਸ਼ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਸੋ ਹਮ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾ ਰੂਪੀ ਧਨ ਹੀ ਖਟਿਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧੦ ॥ ੧੩੧ ॥ ਏਕ ਜੋਗੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਜੋਗ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਤਿਸਪਰ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਜੋਗ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮ ਤੋ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਜੋਗੀ ਹਾਂ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਸੁਨਿ ਆਇਓ ਰੁਰਤੇ ॥ ਮੋਕਉ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਇਓ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋਗ ਕੀ ਮੁਯਾਦਾ ਮੈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸੁਨ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹੂੰ ॥ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਤੁਮਨੇ ਕੈਸੇ ਸਮਝਾ ਹੈ ? ॥ ੧ ॥ ਉੱਤ੍ਰ ॥

ਨਉ ਖੰਡਿ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਇਸ ਤਨ ਮਹਿ ਰਵਿਆ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਨਮਸਕਾਰਾ ॥

ਜੋ ਸਦਾ (ਨਉ) ਨਵੀਨ ਹੈ ਅਰ ਖੰਡਾਂ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੈ ਪੂਰਨ ਹੈ ਵਾ ਨਵਾਂ ਖੰਡਾਂ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਉਪਲਖਤ ਸਾਤੋਂ ਦੀਪੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸ ਹਮਾਰੇ ਸਰੀਰ ਮੈ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਐਸੇ ਬੂਝ ਕਰ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਕਾਲ ਮੈ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹਾਂ ॥

ਦੀਖਿਆ ਗੁਰ ਕੀ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਕਾਨੀ ਦ੍ਰਿੜਿਓ ਏਕੁ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥ ੧ ॥

ਔਰਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਸੁਨੀ ਹੈ ਏਹੀ ਕਾਨੋਂ ਮੈਂ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਵਹੁ ਸਿਖਿਆ ਕੈਸੀ ਹੈ ? ॥ ਉੱਤ੍ਰ ॥ ਜਿਸ ਸਿਖਿਆ ਕਰਕੇ ਏਕ ਅਕਾਰ ਸੇ ਰਹਤ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਨਿਹਚੇ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਐਸੇ ਜੋਗੀ ਕੋ ਚੇਲੇਕੌਨਹੈਂ ? ॥੧

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੰਚ ਚੇਲੇ ਮਿਲਿ ਭਏ ਇਕਤ੍ਰਾ ਏਕਸ ਕੈ ਵਸਿ ਕੀਏ ॥

ਕਾਮਾਦੀ ਜੋ ਪੰਚ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਇਕੱਤ੍ਰ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਮੈ ਲਿਯਾ ਕਰ ਏਕ ਸੁਧ ਮਨਕੇਵਸਕੀਏ ਹੈਂ ਏਹੀ ਚੇਲੇਮਿਲਤੇਭਏ ਹੈਂ

ਦਸ ਬੈਰਾਗਨਿ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਤਬ ਨਿਰਮਲ ਜੋਗੀ ਥੀਏ ॥੨ ॥

ਜਬ ਸੇ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹੈਂ। ਤਬ ਸੇ ਨਿਰਮਲ ਜੋਗੀ ਹੁਏ ਹਾਂ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਵੈਰਾਗੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਹਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਪੁਰਸ਼ ਏਕ ਜਗਾ ਠਹਿਰਤਾ ਨਹੀਂ ਅਰ ਭ੍ਰਮਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇੰਦ੍ਰੇ ਵਿਸਯੋਂ ਮੈਂ ਸਦਾ ਭ੍ਰਮਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਭਰਮੁ ਜਰਾਇ ਚਰਾਈ ਬਿਭੂਤਾ ਪੰਥ ਏਕੁ ਕਰਿ ਪੇਖਿਆ ॥

ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਜਲਾਇ ਕਰ ਵਿਭੂਤ ਕਾ ਚੜ੍ਹਾਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਜੋਗੀਓਂ ਕੇ੧੨ਪੰਥੋਂਮੈ ਆਪਕਾ ਕੌਨ ਸਾ ਪੰਥ ਹੈ ? ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜੋ ਸਰਬ ਮੈ ਏਕ ਕਰ ਪੇਖਣਾ ਹੈ ਏਹੀ ਹਮਾਰਾ ਪੰਥ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜੋਗੀਓਂ ਕੇ ਭੁਗਤ ਵਰਤਤੀ ਹੈ ਸੋ ਈਹਾਂ ਕੌਨਸੀ ਹੈ ?

ਸਹਜ ਸੂਖ ਜੋ ਕੀਨੀ ਭੁਗਤਾ ਜੋ ਠਾਕੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖਿਆ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਆਤਮ ਸੁਖ ਹੈ ਸੋ (ਭੁਗਤ) ਰਸੋਈ ਕਰੀ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਇਸਕਾ ਭਾਗ ਕਿਤਨਾਕ ਆਵਤਾ ਹੈ ? ਉੱਤਰ ॥ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਮਸਤਕ ਮੈ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਵੱਸ ਹੋਣਾ ਹੈ ਇਉਂ ਜਾਣ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨ ਕਰਨੀ ਏਹੀ ਛਾਂਦਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਆਸਨ ਕੌਨ ਹੈ ? ਉੱਤਰ ॥ ੩ ॥

ਜਿਹ ਭਾਉ ਨਾਹੀ ਤਹ ਆਸਨ ਬਾਧਿਓ ਸਿੰਗੀ ਅਨਹਤ ਬਾਨੀ ॥

ਜਿਸ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਆਸਨ ਬਾਧਿਆ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜੋਗੀਓਂਕੇ ਪਾਸ ਸਿੰਙੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੋ ਭੋਜਨ ਛਕਣੇ ਕਾਲ ਮੈ ਬਜਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਈਹਾਂ ਕੌਣ ਹੈ ? ਉਤ੍ਰ ॥ ਅੰਤਰ ਸੇ ਰਹਤ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਬਾਣੀ ਕਰ ਉਚਾਰਣ ਕਰਣਾ ਏਹ ਸਿੰਙੀ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਡੰਡਾ ਕੌਨ ਹੈ ?

॥ ਉਤਰ ॥ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੁ ਡੰਡਾ ਕਰਿ ਰਾਖਿਓ ਜੁਗਤਿ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਭਾਨੀ ॥ ੪ ॥

ਜੋ ਮਨ ਮੈ ਸੱਤਅਸਤਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਣਾ ਹੈ ਸੋ ਹਾਥ ਮੈ ਸੋਟਾ ਰਾਖਿਓ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੀ ਮ੍ਰਯਾਦਾਮਨਮੈ ਭਈਹੈ॥੪

ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਵਡਭਾਗੀ ਭੇਟੈ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਏਹ ਜੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ। ਬਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਾਯਕ ਬੰਧਨ ਅਗਯਾਨ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਕਾਟ ਦੇਵੇ ॥

ਸੇਵਾ ਪੂਜ ਕਰਉ ਤਿਸੁ ਮੂਰਤਿ ਕੀ ਨਾਨਕ ਤਿਸ ਪਗ ਚਾਟੈ ॥ ੫ ॥ ੧੧ ॥ ੧੩੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਜੋਗੀ ਕੀ ਮੂਰਤਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਔਰ ਪੂਜਾ ਕਰਉ ਔਰ ਤਿਸਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਜਿਹਬਾ ਕਰ ਚਾਟਨਾ ਕਰੂੰ ॥ ੫ ॥ ੧੧ ॥ ੧੩੨ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਅਨੂਪ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਮੁ ਸੁਨਹੁ ਸਗਲ ਧਿਆਇਲੇ ਮੀਤਾ ॥
ਹਰਿ ਅਉਖਧੁ ਜਾਕਉ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ਤਾਕੇ ਨਿਰਮਲ ਚੀਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਉਪਮਾ ਸੇ ਰਹਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸਕੇ ਤੁਲ ਔਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਐਸਾ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੋ ਔਰ ਸਰਬ ਹੀ ਤਿਸਕਾ ਧਿਆਵਨਾ ਕਰੋ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪ ਔਖਧ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਨਿਰਮਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਅੰਧਕਾਰੁ ਮਿਟਿਓ ਤਿਹ ਤਨਤੇ ਗੁਰਿ ਸਬਦਿ ਦੀਪਕੁ ਪਰਗਾਸਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕੇ (ਤਨ) ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੇ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰਾ ਨਵਿਰਤ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਭ੍ਰਮਕੀ ਜਾਲੀ ਤਾਕੀ ਕਾਟੀ ਜਾਕਉ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਬਿਸ੍ਵਾਸਾ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਸੰਗਿ ਕਰਕੇ ਆਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਨਿਹਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਜਾਲੀ ਕਾਟੀ ਗਈ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਤਾਰੀ ਲੇ ਭਵ ਜਲੁ ਤਾਰੂ ਬਿਖੜਾ ਬੋਹਿਥ ਸਾਧੂ ਸੰਗਾ ॥

ਜਿਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕਾ ਤਰਨਾ ਕਠਨੁ ਅਰੁ ਅਥਾਹਥਾ ਸੋ (ਤਾਰੂ) ਤਰਨੇ ਕੀ ਵਿਦਿਆ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਿਓਂ ਨੇ ਤਾਰ ਲੀਆ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ਕੈਸੇ ਤਾਰਿਆ ਹੈ ? ॥ ਉਤ੍ਰ ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜ ਦੇਕਰ ॥

ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਮਨਕੀ ਆਸਾ ਗੁਰੁ ਭੇਟਿਓ ਹਰਿ ਰੰਗਾ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਆਨੰਦੀ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਮਨ ਕੀ ਜੋ ਆਸਾ ਥੀ ਸੋ ਸਮਾਪਤਿ ਹੋਈ॥੨॥

ਨਾਮ ਖਜਾਨਾ ਭਗਤੀ ਪਾਇਆ ਮਨ ਤਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਏ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਖਜਾਨਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਨ ਕਰ ਰਜੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤਾਕਉ ਦੇਵੈ ਜਾਕਉ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਏ ॥ ੩ ॥ ੧੨ ॥ ੧੩੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਰਿ ਜੀ ਨਾਮੁ ਖਜਾਨਾ ਤਿਸਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਕੋ ਅਪਨਾ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਗਉੜੀ ੫ ਮਹਲਾ ੫

ਉਪਾਸਨਾ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਦਇਆ ਮਇਆ ਕਰਿ ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ ਮੋਰੇ ਮੋਹਿ ਅਨਾਥ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭ ਤੋਰੀ ॥
ਅੰਧ ਕੂਪ ਮਹਿ ਹਾਥ ਦੇ ਰਾਖਹੁ ਕਛੂ ਸਿਆਨਪ ਉਕਤ ਨ ਮੋਰੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਦਯਾ ਸਰੂਪ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਪਤੀ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹਾਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਕਿਆ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਾਂ ? ॥ ਉਤਰ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਉਜਾੜ ਕੇ ਕੂਪ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਰਾਖੀਏ ॥ ਜੇ ਕਹੋ ਅਪਨੀ ਚਤੁਰਾਈ ਸੇ ਬਚ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕੁਛ (ਸਿਆਣਪ) ਚਤੁਰਾਈ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕੀ ਬਕਤੱਬਤਾ ਮੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਸਭ ਕਿਛੁ ਤੁਮਹੀ ਤੁਮ ਸਮਰਥ ਨਾਹੀ ਅਨਹੋਰੀ॥

ਕਰਨੇ ਕਰਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਸਭ ਕਿਛੁ ਆਪਹੀ ਸਮਰਥ ਹੈ ਕਿਸੀ ਔਰ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਤੁਮਾਰੇ ਸਮ ਔਰ ਨਹੀ ॥

ਤੁਮਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਤੁਮਹੀ ਜਾਨੀ ਸੇ ਸੇਵਕ ਜਿਨ ਭਾਗੁ ਮਥੋਰੀ ॥ ੧ ॥

ਤੁਮਰੀ ਗਤੀ ਔਰ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਨੀ ਹੈ ਔਰ ਦਾਸ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਭਾਗ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਅਪੁਨੇ ਸੇਵਕ ਸੰਗਿ ਤੁਮ ਪ੍ਰਭ ਰਾਤੇ ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਭਗਤਨ ਸੰਗਿ ਜੋਰੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੇ ਸਾਥ ਤੁਮ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਰਾਤੇ ਹੋ ਔਰ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ (ਜੋਰੀ) ਲਗਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਭਗਤ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਸੰਗ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਪਰਸਪਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮੈਂ ਦ੍ਰਸ਼ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨੁ ਚਾਹੈ ਜੈਸੇ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਓਹ ਚੰਦ ਚਕੋਰੀ ॥ ੨ ॥

ਪਪੀਹੇ ਵਤ ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦਰਸਨ ਕੀ ਇਛਾ ਵਾਸਤੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਧਿਯਾਨ ਕੈਸੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚਕੋਰ ਚਕੋਰੀ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਵਿਖੇ ਦ੍ਰਿਸਟੀਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ (ਓਹ) ਵਹੁ ਭਗਤ ਜਨ ਤੇਰੇ ਮੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ੨ ॥

ਰਾਮ ਸੰਤ ਮਹਿ ਭੇਦੁ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਏਕੁ ਜਨੁ ਕਈ ਮਹਿ ਲਾਖ ਕਰੋਰੀ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜਿਸ ਸੰਤਕਾ ਭੇਦ ਤੇਰੇ ਸੈ ਕਿਛੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੈ ਐਸਾ ਜਨ ਕਈ ਲਾਖੋਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਮੈਂ ਕੋਈ ਏਕ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਜੋ ਕੋਦਾਂ ਮੈਂ ਏਕ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਚਿਹਨ ਕਹੋ ਵਹੁ ਕੌਨ ਹੈ॥ ਉਤਰ॥

ਜਾਕੈ ਹੀਐ ਪ੍ਰਗਟੁ ਪ੍ਰਭੁ ਹੋਆ ਅਨਦਿਨੁ ਕੀਰਤਨੁ ਰਸਨ ਰਮੋਰੀ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤੂੰ ਸਾਖਯਾਤ ਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈਂ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤੇਰਾ ਜਸ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ (ਰਮੋਰੀ) ਰਮਣਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੋਈ ਏਕ ਹੈ॥ ੩॥

ਤੁਮ ਸਮਰਥ ਅਪਾਰ ਅਤਿ ਊਚੇ ਸੁਖ ਦਾਤੇ ਪ੍ਰਭੁ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧੋਰੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਸਮਰਥਅਪਾਰ ਅਤਿ ਉਚੇ ਹੋ ਪੁਨਾ ਸਖ ਦਾਤੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ (ਅਧੋਰੀ) ਆਸਰਾ ਹੋ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਕੀਜੈ ਕਿਰਪਾ ਉਨ ਸੰਤਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸੰਗੋਰੀ ॥ ੪ ॥ ੧੩ ॥ ੧੩੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ'ਏ ਮੈਂ ਉਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ (ਸੰਗੋਰੀ) ਮਿਲਾ ਰਹਾਂ॥ ੪॥ ੧੩॥ ੧੩੪॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਸੰਗਤ ਨੇ ਉਧਾਰ ਹੋਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਪੂਛਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਸੰਤੋਂ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਸੰਪੂਰਨ ਸਬਦ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥

ਤੁਮ ਹਰਿ ਸੇਤੀਰਾਤੇ ਸੰਤਹੁ।

ਨਿਬਾਹਿਲੇਹੁ ਮੋਕਉ ਪੁਰਖਬਿਧਾਤੇ ਓੜਿ ਪਹੁਚਾਵਹੁ ਦਾਤੇ ॥੧॥ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਤੁਮ ਹਰੀਕੇ ਸਾਥ ਰਾਤੇ ਹੋ।ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਿਬਾਹ ਲੇਵੋ ਔਰ (ਓੜ) ਸਿਰੇ ਬਿਧਾਤੇ ਪੁਰਖ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਮੈਂ ਪਹੁਚਾਵੋ ਔਰ ਨਾਮ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਆਪਹੀ ਹੋ।

ਤੁਮਰਾ ਮਰਮੁ ਤੁਮਹੀ ਜਾਨਿਆ ਤੁਮ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ॥

ਤੁਮਾਰਾ ਭੇਦ ਤੁਮ ਨੇ ਹੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਔਰ ਹਮਾਰਾ ਭੇਦਕਿਉਂ ਨਹੀ ਜਾਨ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ।ਤੁਮ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤੁਮ ਕਿਆ ਚਾਹਤੇ ਹੋ ?

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉਤਰ। ਰਾਖਹੁ ਸਰਣਿ ਅਨਾਥ ਦੀਨ ਕਉ ਕਰਹੁ ਹਮਾਰੀ ਗਾਤੇ ॥ ੧ ॥

ਮੁਝ ਦੀਨ ਅਨਾਥ ਕਉ ਅਪਨੀ ਸਰਣ ਰਾਖ ਕੇ ਮੇਰੀ ਗਤੀ ਕਰੋ ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ਹਮ ਗਤੀ ਕੈਸੇ ਕਰੇਂ ॥ ੧ ॥

ਉਤਰ। ਤਰਣ ਸਾਗਰ ਬੋਹਿਥ ਚਰਣ ਤੁਮਾਰੇ ਤੁਮ ਜਾਨਹੁ ਅਪੁਨੀ ਭਾਤੇ ॥

ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਤਰਣੇ ਕੋ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਣ ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਪਨੀ ਉਪਲਖਤ ਪਰਾਈ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੀ ਪਰਾਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਆਪ ਆਤਮ ਅਨਾਤਮ ਕੇ ਬਬੇਕੀ ਹੋ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਰਾਖਹੁ ਸੰਗੇ ਤੇਤੇ ਪਾਰਿ ਪਰਾਤੇ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸ ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਰਖਤੇ ਹੋ ਸੋ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਪੜੇ ਹੈਂ ॥

ਈਤ ਊਤ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮ ਸਮਰਥਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੁਮਰੈ ਹਾਥੇ ॥

ਇਸ ਲੋਕ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਰੂਪ ਸੰਤੋ ਤੁਮ ਹੀ ਸਮਰਥਾ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਸਭ ਕਿਛੁ ਅਰਥਾਤ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਤੁਮਾਰੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿਕਿ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥

ਐਸਾ ਨਿਧਾਨੁ ਦੇਹੁ ਮੋ ਕਉ ਹਰਿ ਜਨ ਚਲੈ ਹਮਾਰੈ ਸਾਥੇ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ ਜਨੋ ਐਸਾ ਖਜਾਨਾ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਧਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੇਵੋ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇ ਚਲੇ ॥ ੩ ॥

ਨਿਰਗੁਨੀਆਰੇ ਕਉ ਗੁਨੁ ਕੀਜੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਮਨ ਜਾਪੇ ॥

ਮੁਝ ਨਿਰਗੁਨਿਆਰੇ ਕੋ ਗੁਨ ਸੰਜੁਗਤ ਕਰੀਏ ਮੇਰਾ ਮਨ ਹਰੀ ਨਾਮਕੋ ਜਪੈ ॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭੇਟੇ ਮਨ ਤਨ ਸੀਤਲ ਧ੍ਰਾਪੇ ॥ ੪ ॥ ੧੪ ॥ ੧੩੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਤਬ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀਕੋ ਮਿਲਾਇਆ ਜਬ ਹਰੀ ਮਿਲੇ ਤਬਮਨ ਤਨ ਸੀਤਲ ਹੂਆ ਔਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ ਅਰਥਾਤ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ॥ ੪ ॥ ੧੪ ॥ ੧੩੫ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

ਸਹਜ ਸਮਾਇਓ ਦੇਵ ॥ ਮੋਕਉ ਸਤਿਗੁਰ ਭਏ ਦਇਆਲ ਦੇਵ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇਵ ਰੂਪ ਦਿਆਲ ਭਏ ਤਬ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਦੇਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਹਰੀ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੋਗਯਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਤੁਮਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਿਆ ਕੀਆ ? ॥ ਉੱਤਰੁ ॥

ਕਾਟਿ ਜੇਵਰੀ ਕੀਓ ਦਾਸਰੋ ਸੰਤਨ ਟਹਲਾਇਓ ॥

ਵਾਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਰਸੀ ਕਾਟ ਕਰ ਸੇਵਕ ਕਰ ਲੀਆ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਟਹਲ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਦੀਆ ॥ ਲਕਾਰ ਦੇਹਲੀ ਦੀਪ ਨਿਆਇ ਕਰ ਦੋਨੋਂ ਓਰ ਹੈ ॥

ਏਕ ਨਾਮ ਕੋ ਥੀਓ ਪੂਜਾਰੀ ਮੋਕਉ ਅਚਰਜੁ ਗੁਰਹਿ ਦਿਖਾਇਓ ॥ ੧ ॥

ਔਰੁ ਏਕ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਪੂਜਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਗਿਆ ਹੂੰ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸਰੁ ਦੇਖਾਇਓ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਾਖਸ਼ਾਤ ਕਰਾ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਭਇਓ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਸਰਬ ਉਜੀਆਰਾ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਮਨਹਿ ਪ੍ਰਗਟਾਇਓ ॥

ਸਰਬ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪਰਮ ਜੋਤੀ ਰੂਪ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ੂਰ ਹੈ ਜਬ ਤਿਸਕਾ ਗਯਾਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਤਬ ਸੋ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈਂ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਿਆ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਪੀਓ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ ਅਨਤੋ ਠਹਰਾਇਓ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਪਾਨ ਕੀਆ ਤਬ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਆ ਪੁਨਾ ਔਰ ਤਰੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕ ਲੀਆ ॥ ੨ ॥

ਮਾਨਿ ਆਗਿਆ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਏ ਦੂਖਹ ਠਾਉ ਗਵਾਇਓ ॥

ਆਗਿਆ ਮਾਨ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਅਗਿਆਨ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਜਉ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਪ੍ਰਭੁ ਠਾਕੁਰ ਸਭ ਆਨਦ ਰੂਪੁ ਦਿਖਾਇਓ ॥ ੩ ॥

ਜਬ ਪ੍ਰਭੂ ਸਮ੍ਰੱਥ ਠਾਕੁਰ ਆਪ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਅਪਨਾ ਹੀ ਰੂਪ ਦਿਖਲਾ ਦੀਆ ਔਰ ਅਨੰਦ ਕਰ ਦੀਆ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ਫਿਰ ਕਿਆ ਨਿਹਚੇ ਹੂਆ ॥ ੩ ॥

ਨਾ ਕਿਛੁ ਆਵਤ ਨਾ ਕਿਛੁ ਜਾਵਤ ਸਭੁ ਖੇਲ ਕੀਓ ਹਰਿ ਰਾਇਓ ॥

ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਨਾ ਕੁਛ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਕਿਛੁ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਨੇ ਏਹੁ ਜਗਤੁ ਰੂਪੁ ਸਭੁ ਖੇਲੁ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਅਗਮ ਅਗਮ ਹੈ ਠਾਕੁਰ ਭਗਤ ਟੇਕ ਹਰਿ ਨਾਇਓ ॥ ੪ ॥ ੧੫ ॥ ੧੩੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਠਾਕੁਰ ਅਸਮਦਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਅਗਮ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਆਦਿਕ ਤਿਨ ਸੇ ਭੀ ਅਗੰਮ ਹੈ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਆਸਰਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧੫ ॥ ੧੩੬ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮਨ ਤਾਕੀ ਓਟ ਗਹੀਜੈ ਰੇ ॥
ਜਿਨਿ ਧਾਰੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਖੰਡ ਹਰਿ ਤਾਕੇ ਨਾਮੁ ਜਪੀਜੈ ਰੇ ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀਏ ॥ ਔਰ ਹੇ ਮਨ ਜਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਖੰਡ ਧਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ॥ ੧ ॥

ਮਨਕੀ ਮਤਿ ਤਿਆਗਹੁ ਹਰਿ ਜਨ ਹੁਕਮੁ ਬੂਝਿ ਸੁਖ ਪਾਈਐ ਰੇ ॥

ਹੇ ਭਈਹਰੀ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਤਿਆਗੋ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨਕਾ ਹੁਕਮੁ ਸਮਝ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰੈ ਸੋਈ ਭਲ ਮਾਨਹੁ ਸੁਖਿ ਦੁਖਿ ਓਹੀ ਧਿਆਈਐ ਰੇ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰੇ ਸੋਈ ਭਲਾ ਕਰਕੇ ਜਾਣੀਏ ਸੁਖ ਦੁਖ ਮੈ ਉਸੀ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ਕਰੀਏ ॥ ੧ ॥

ਕੋਟਿ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰੇ ਖਿਨ ਮਹਿ ਕਰਤੇ ਬਾਰਨ ਲਾਗੀ ਰੇ ॥

ਕਰੋੜਾਂ ਪਾਪੀਆਂ ਕੋ ਹਰੀ ਏਕ ਖਿਨ ਮੈਂ ਉਧਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਉਧਾਰ ਕਰਤੇ ਕੋ ਡੇਰ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ॥

ਦੀਨ ਦਰਦ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਸੁਆਮੀ ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸਹਿ ਨਿਵਾਜੈ ਰੇ ॥੨ ॥

ਦੀਨੋ ਕੇ ਦਰਦ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਵਡਿਆਵਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਭਕੇ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਰੇ ॥ ॥

ਸਭਕੋ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹੋਕਰ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੈ ॥

ਦੇਦੇ ਤੋਟਿ ਨਾਹੀ ਤਿਸੁ ਕਰਤੇ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਰਤਨਾਗਰੁ ਰੇ ॥ ੩ ॥

ਤਿਸ ਕਰਤੇ ਕੇ ਘਰ ਮੈ ਦੇਣੇ ਕਰ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਤਨੋ ਕੀ ਖਾਨ ਵਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰਬ ਗੁਣ ਸਪੰਨ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥੩॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਾਚਿਕ ਜਾਚੈ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਘਟਿ ਘਟਿ ਅੰਤਰਿ ਸੋਈਰੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਭਿਖਕ ਹੋਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਮਾਂਗ ਤੇਰਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਔਰ ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਬੀਚ ਸੋਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਦਾਸੁ ਤਾਕੀ ਸਰਣਾਈ ਜਾਤੇ ਬਿਥਾ ਨ ਕੋਈਰੇ ॥ ੪ ॥ ੧੬ ॥ ੧੩੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸਕੀ ਸਰਣ ਹਾਂ ਜਿਸ ਸੇ ਕੋਈ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧੬ ॥ ੧੩੭ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

੧ ਓ ਸਤਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਬਹੂ ਨ ਮਨਹੁ ਬਿਸਾਰੇ ॥

ਈਹਾ ਊਹਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਸਗਲ ਘਟਾ ਪ੍ਰਤਿ ਪਾਰੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਭੁਗਤੋਂ ਕੇ ਦਖ ਹਰਿਤਾ ਹਰੀ ਕੋਅਪਨੇ ਮਨ ਸੇ ਕਬੀ ਨ ਭੁਲਾਓ ॥ ਕਿਉਂਕਿ (ਈਹਾਂ ਊਹਾਂ) ਅਰਥਾਤ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ (ਸਗਲ ਘਟਾ)ਕੀ ਅਰਥਾਤ ਹਸਤੀ ਚੀਟੀ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸਰਬ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਮਹਾਂ ਕਸਟ ਕਾਟੈ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਚਿਤਾਰੇ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜਪੇ ਹੈਂ ਖਿਨ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਹਾਂ ਕਸ਼ਟ ਕਾਟੇ ਹੈਂ ॥

ਸੀਤਲ ਸਾਂਤਿ ਸੂਖ ਹਰਿ ਸਰਣੀ ਜਲਤੀ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰੇ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਜੋ ਚਿਤ ਕਰ ਨਿਰਗੁਨ ਵਾ ਸਰਗੁਨ ਸਰੂਪ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਆਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਾਂਤਿ ਪਾਇ ਕਰ ਸੀਤਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਜਲਤੀ ਅਗਨੀ ਸੇ ਬਚ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਪਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ੧॥

ਗਰਭ ਕੁੰਡ ਨਰਕ ਤੇ ਰਾਖੈ ਭਵਜਲੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੇ ॥

ਗਰਭ ਕੁੰਡ ਨਰਕਾਗਨੀ ਸੇ ਰਖਸ਼ਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਤਾ ਹੈ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਆਰਾਧਤ ਮਨ ਮਹਿ ਜਮਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਬਿਦਾਰੇ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ ਚਰਨ ਕਮਲ ਅਰਾਧਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਜਮ ਕਾ (ਤ੍ਰਾਸ) ਭਯ ਔਰ ਪੀੜਾ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪੂਰਨ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸੁਰ ਊਚਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਪੂਰਨ ਔਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੁਨਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਥਾ ਊਚਾ ਅਗਮ ਔਰ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਅਤਥਾਤ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਤ ਧਿਆਵਤ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਜੂਏ ਜਨਮੁ ਨ ਹਾਰੇ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਐਸੇ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਧਿਆਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਜੁਏ) ਛਲ ਰੂਪ ਬਿਖਿਓਂ ਮੈ ਜਨਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹਾਰਤੇ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕੈਸੇ ਗਾਵੇ ? ਉੱਤਰ॥ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ॥ ੩ ॥

ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਲੋਭਿ ਮੋਹਿ ਮਨੁ ਲੀਨੋ ਨਿਰਗੁਣ ਕੇ ਦਾਤਾਰੇ ॥

ਹੇ ਨਿਰਗੁਨੋਂ ਕੇ ਦਾਤ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨੋ ਨਾਮੁ ਦੀਜੈ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੇ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੧੩੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੇਵੋ ਮੈਂ ਸਦਾ ਬਲਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੧੩੮ ॥

ਰਾਗ ਗਉੜੀ ੧ ਚੇਤੀ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਵੈਰਾਗ ਦੇਖਾਇ ਕਰ ਭਗਤੀ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੁਖ ਨਾਹੀ ਰੇ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਬਿਨਾ ॥

ਜੀਤਿ ਜਨਮੁ ਇਹੁ ਰਤਨੁ ਅਮੋਲਕੁ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਜਪਿ ਇਕ ਖਿਨਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰੇ ਬਿਨਾ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ਤਾਂਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਏਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਜਨਮ ਜੀਤ ਲੈ ॥ ੧ ॥

ਸੁਤ ਸੰਪਤਿ ਬਨਿਤਾ ਬਿਨੋਦ ॥ ਛੋਡ ਗਏ ਬਹੁ ਲੋਗ ਭੋਗ ॥ ੧ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਔਰ ਬਿਭੂਤੀ ਤਥਾ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਬਿਲਾਸ ਇਨ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲੋਗ ਛੋਡ ਕਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹੈਵਰ ਗੈਵਰ ਰਾਜ ਰੰਗ ॥ ਤਿਆਗਿ ਚਲਿਓ ਹੈ ਮੂੜ ਨੰਗ ॥ ੨ ॥

ਸੁੰਦ੍ਰ(ਹੈ) ਘੋੜੇ ਪੁਨਾ ਸ੍ਰੇਸਟ(ਗੈ)ਹਾਥੀ ਔਰ ਰਾਜ ਕਾ (ਰੰਗ) ਆਨੰਦ ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਤਿਆਗ ਕਰ ਨਗਨ ਹੂਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰਬਸ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਆ ਖਾਲੀ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਦੇਹ ਫੂਲਿਆ ॥ ਸੋ ਤਨੁ ਧਰਿ ਸੰਗਿ ਰੂਲਿਆ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸ ਦੇਹ ਕੋ ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਲਗਾਕਰ ਫੂਲਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ॥ ਸੋ ਸਰੀਰ ਅੰਤ ਕੋ ਧਰਤੀ ਸੰਗ ਮਿਲਕੇ ਖਾਕ ਹੂਆ ਰੁਲਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਮੋਹਿ ਮੋਹਿਆ ਜਾਨੈ ਦੂਰਿ ਹੈ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਹਦੂਰਿ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੧੩੯

ਜੋ ਅਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਦੂਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਨੇੜੇ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੧੩੯ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

ਮਨ ਧਰ ਤਰਬੇ ਹਰਿ ਨਾਮਨੋ ॥

ਸਾਗਰੁ ਲਹਰਿ ਸੰਸਾ ਸੰਸਾਰੁ ਗੁਰੁ ਬੋਹਿਥੁ ਪਾਰ ਗਰਾਮਨੋ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜੇ ਤਰਬੇ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰੁ ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ਆਪ ਕਿਸਮੇ ਤਰਨਾ ਕਹਤੇ ਹੋ? ਉੱਤਰ ਜਿਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈ ਸੰਸਾ ਹੀ ਲਹਿਰ ਹੈ ॥ ਗੁਰੂ ਗਯਾਨ ਜਹਾਜ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੰਸਿਓਂ ਕੇ(ਗ੍ਰਾਮ)ਸੰਬੂਹ ਸੇ ਪਾਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਲਿ ਕਾਲਖ ਅੰਧਿਆਰੀਆ ॥ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਦੀਪਕ ਉਜਿਆਰੀਆ ॥ ੧ ॥

ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਕਲਜੁਗ ਮੈ ਵਾ ਕਲਪਨਾ ਰੂਪ ਵਾ ਪਾਪ ਰੂਪ (ਕਾਲਖ) ਸਿਆਹੀ ਕਰਕੇ ਅੰਧੇਰ ਸਮ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ॥ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਯਾਨ ਦੀਪਕ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਮੈ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਬਿਖੁ ਬਿਖਿਆ ਪਸਰੀ ਅਤਿ ਘਨੀ॥ ਉਬਰੇ ਜਪਿ ਜਪਿ ਹਰਿ ਗੁਨੀ ॥ ੨ ॥

ਜੋ(ਬਿਖੁ) ਜਹਰ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੀ (ਬਿਖਿਆ)ਵਿਖੇ ਵਾਸਨਾ ਹੈ ਸੋ ਅਤੀ ਅਧਿਕ ਫੈਲੀ ਹੂਈ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ਤਿਸ ਸੇ ਕੋਈ ਬਚਿਆ ਭੀ ਹੈ॥ਉਤ੍ਰ (ਗੁਨੀ) ਗੁਨ ਵਾਨ ਬਬੇਕੀ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਜਪ ਕਰ ਬਚੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਮਤਵਾਰੋ ਮਾਇਆ ਸੋਇਆ॥ ਗੁਰ ਭੇਟਤ ਭ੍ਰਮ ਭਉ ਖੋਇਆ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਗਾਫਲ ਮਾਇਆ ਮੈ ਸੋਇਆ ਥਾ ਉਸਨੇ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਤ ਹੀ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਡਰ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਤੇ ਹੀ ਭਰਮ ਕੈਸੇ ਖੋਇਆ ਗਿਆ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉਤਰ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕੁ ਏਕੁ ਧਿਆਇਆ। ਘਟਿ ਘਟਿ ਨਦਰੀ ਆਇਆ॥ ੪॥ ੨॥ ੧੪੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਵਹੀ ਘਟ ਘਟ ਮੈ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਇਆ ਹੈ ।੪।੨।੧੪੦

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਦੀਵਾਨ ਹਮਾਰੋ ਤੁਹੀ ਏਕ। ਸੇਵਾ ਧਾਰੀ ਗੁਰਹਿ ਟੇਕ ॥ ੧ ॥ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ (ਦੀਵਾਨ) ਆਸਰਾ ਹਮਾਰਾ ਤੂਹੀ ਏਕ ਹੈਂ। ਤੁਮਾਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਗੁਰੋਂਕਾ ਆਸਰਾ ਲੀਆ ਹੈ ॥੧

ਅਨਿਕ ਜੁਗਤਿ ਨਹੀ ਪਾਇਆ। ਗੁਰ ਚਾਕਰ ਲੈ ਲਾਇਆ॥ ੧ ॥

ਅਨੇਕ ਦ੍ਰਸਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਥਾ। ਹੇਵਾਹਗੁਰੂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸਾ ਭਾਵ ਮੈ ਲੈਕਰ ਲਗਾਇ ਦੀਆ॥੧॥

ਮਾਰੇ ਪੰਚ ਬਿਖਾਦੀਆ। ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਦਲੁ ਸਾਧਿਆ ॥ ੨ ॥

ਕਾਮਾਦਿ ਪੰਚ ਸਰਦਾਰ ਸੰਕਟੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਣੇ ਵਾਲੇ ਮਾਰ ਲੀਏ। ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਆਸੁਰੀ ਸੈਨਾ ਕਾ ਸੰਬੂਹ (ਸਾਧਿਆ) ਬਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਉਤਰ॥ ਬਖਸੀਸ ਵਜਹੁ ਮਿਲਿ ਏਕੁ ਨਾਮੁ। ਸੂਖ ਸਹਜ ਅਨੰਦ ਬਿਸ੍ਰਾਮ॥ ੩ ॥

ਬਖਸੀਸ ਔਰ (ਵਜਹੁ) ਦੁਮਾਹਾ ਤੁਮਾਰਾ ਏਕ ਨਾਮ ਮਿਲਾ ਹੈ। ਔਰ ਨਾਮਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾਸੇ ਹੀ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕਾ ਜੋ ਅਨੰਦਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਬਿਸਰਾਮ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਚਾਕਰ ਸੋ ਭਲੇ। ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਮੁਖ ਊਜਲੇ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੧੪੧ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਆਪਕੇ ਚਾਕਰ ਹੈਂ ਸੋ ਭਲੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੧੪੧ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੀਅਰੇ ਓਲਾ ਨਾਮਕਾ। ਅਵਰ ਜਿ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨੋ ਤਿਨ ਮਹਿ ਭਉ ਹੈ ਜਾਮਕਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ

ਹੇ ਜੀਵ ਨਾਮ ਕਾ ਓਲਾ ਕਰ। ਔਰ ਜੋ ਕਰਨਾ ਕਰਾਵਨਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਮੇ ਜਮਕਾ ਭੈ ਹੈ ॥

ਅਵਰ ਜਤਨਿ ਨਹੀ ਪਾਈਐ। ਵਡੇ ਭਾਗਿ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਜਤਨੋਂ ਕਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਲਾਖ ਹਿਕਮਤੀ ਜਾਨੀਐ। ਆਗੈ ਤਿਲੁ ਨਹੀਂ ਮਾਨੀਐ ॥ ੩ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਲਾਖੋਂ ਹੀ ਸਿਆਣਪਾਂ ਜਾਣੀਏ ਆਗੇ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਮਾਨੀ ਜਾਤੀ ॥ ੨ ॥

ਅਹੰ ਬੁਧਿ ਕਰਮ ਕਮਾਵਨੇ। ਗ੍ਰਿਹ ਬਾਲੂ ਨੀਰ ਬਹਾਵਨੇ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਬੁਧੀ ਮੈ ਹੰਕਾਰ ਧਾਰ ਕਰ ਕਰਮ ਕਮਾਵਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ ਨਾਸਵੰਤ ਫਲ ਵਾਲੇ ਹੈਂ। ਤਿਸਪਰ ਦ੍ਰਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ (ਬਾਲੂ) ਰੇਤੇ ਕੇ ਬਨਾਏ ਹੂਏ ਘਰਕੋ ਜਲ ਰੁੜਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ੩ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ। ਨਾਮੁ ਨਾਨਕ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਮਿਲੈ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੧੪੨ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਯਾਲ ਦਿਆ ਕਰੇ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਸੰਤੋਂਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਨਾਮ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੧੪੨ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਵਾਰਨੈ ਬਲਿਹਾਰਨੈ ਲਖ ਬਰੀਆ। ਨਾਮੋ ਹੋ ਨਾਮੁ ਸਾਹਿਬੁ ਕੋ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਰੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋ ਕਾ ਆਸਰਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹਾ ਨਾਮਹੈ। ਮੈਂ ਲਖੋ ਬਾਰੀ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ॥੧॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਤੁਹੀ ਏਕ। ਜੀਅ ਜੰਤ ਕੀ ਤੁਹੀ ਟੇਕ ॥ ੧ ॥

ਕਰਨੇ ਕਰਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਏਕ ਤੂਹੀ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਜੀਅ ਜੰਤ ਕੀ ਸਰਣ ਜੋਗਨ ਤੂਹੀਂ ਹੈਂ॥ ੧॥

ਰਾਜ ਜੋਬਨ ਪ੍ਰਭੁ ਤੂੰ ਧਨੀ। ਤੂੰ ਨਿਰਗੁਨ ਤੂੰ ਸਰਗੁਨੀ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਜ ਜੋਬਨ (ਧਨੀ) ਮਾਲਕ ਸਰਬ ਤੂਹੀ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰਹੀ ਨਿਰਗੁਨ ਪੁਨਾ ਸਰਗੁਨ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਈਹਾ ਊਹਾ ਤੁਮ ਰਖੇ ॥ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਕੋ ਲਖੇ ॥ ੩ ॥

ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੁਮ ਹੀ ਰਖਜਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ। ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਕੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪ੍ਰਭ ਸੁਜਾਨੁ ॥ ਨਾਨਕ ਤਕੀਆ ਤੁਹੀ ਤਾਣੁ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ੧੪੩ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਚਤਰ ਤੂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਤਕੀਆ) ਆਸਰਾ (ਤਾਣੁ) ਬਲ ਹਮਾਰਾ ਤੂਹੀ ਹੇ॥ ੪॥ ੫॥ ੧੪੩॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਆਰਾਧੀਐ॥ ਸੰਤਸੰਗਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਭਰਮੁ ਮੋਹੁ ਭਉ ਸਾਧੀਐ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕਾ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਹੈ ਸੋ(ਅਰਾਧੀਐ)ਸੇਵਨ ਕਰੀਐ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ਸਭੀ ਲੋਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਤੇ ਹੀ ਹੈਂ॥ਉਤਰ॥ ਜੇਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸੇ ਤੋ ਸਫਲ ਹਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਮੋਹ ਵਸ ਕਰ ਲਈਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਵਿਰਤ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਭਨੇ ॥ ਸਭ ਊਚ ਬਿਰਾਜਿਤ ਜਨ ਸੁਨੇ ॥ ੧॥

੪ ਬੇਦ,੧੮ ਪੁਰਾਣ,੨੭ਸੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਏਹ ਸਭ ਸੰਤੋਂਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ।ਸੰਤ ਜਨ ਸਭ ਸੇ ਊਚੇਬਿਰਾਜਤੇਸੁਨੇਹੈਂ॥੧।

ਸਗਲ ਅਸਥਾਨ ਭੈ ਭੀਤ ਚੀਨ ॥ ਰਾਮ ਸੇਵਕ ਭੈ ਰਹਤ ਕੀਨ ॥ ੨ ॥

ਇੰਦ੍ਰ ਵਰਣ ਕੁਬੇਰ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ(ਅਸਥਾਨ) ਲੋਕ ਭੈ ਕਰ (ਭੀਤ) ਜੁਗਤਿ ਜਾਨੇ ਹੈਂ। ਰਾਮ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਭੈ ਸੇ ਰਹਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੋਨਿ ਫਿਰਹਿ ॥ ਗੋਬਿੰਦ ਲੋਕ ਨਹੀ ਜਨਮਿ ਮਰਹਿ ॥ ੩ ॥

ਇਤਰ ਲੋਕ ਚਉਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨ ਮੈਂ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਲੋਕ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥ ੩ ॥

ਬਲਬੁਧਿ ਸਿਆਨਪ ਹਉਮੈ ਰਹੀ ॥ ਹਰਿ ਸਾਧ ਸਰਣਿ ਨਾਨਕ ਗਹੀ ॥ ੪॥ ੬ ॥੧੪੪ ॥

ਸਰੀਰਕਾ ਜੋਰ ਔਰਬੁਧੀਕੀਚਤੁਰਾਈ ਹਮਾਰੀਰਹ ਚੁਕੀ ਹੈ।ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਸਾਧੋਂਕੀ ਸਰਣ ਪਕੜੀਹੈ।੪।੬।੧੪੪

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫॥

ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਨ ਗਾਈਐ ॥ ਨੀਤ ਨੀਤ ਹਰਿ
ਸੇਵੀਐ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਈਏ। ਔਰ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਨਿਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ ॥ ੧ ॥

ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ॥ ਦੁਖੁ ਦਰਦੁ ਅਨੇਰਾ ਭ੍ਰਮੁ ਨਸੈ ॥ ੧ ॥

ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸੈ ਤਬ (ਦੁਖ) ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਕਲੇਸ (ਦਰਦ) ਈਰਖਾ (ਅਨੇਰਾ) ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧਕਾਰ ਔਰ ਭ੍ਰਮ ਸਭ ਨਵਿਰਤੀ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਜਾਪੀਐ ॥ ਸੋ ਜਨ ਦੂਖਿ ਨ ਵਿਆਪੀਐ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਉਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਜਾਕਉ ਗੁਰੁ ਹਰਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦੇ ॥ ਸੋ ਉਬਰਿਆ ਮਾਇਆ ਅਗਨਿਤੇ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮਾਇਆ ਅਗਨੀ ਸੇ ਬਚਿਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਮਇਆ ਕਰਿ ॥ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਵਸੈ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ॥ ੪ ॥ ੭ ॥ ੧੪੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਇਹੁ ਦਇਆ ਕਰ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੇ ਸੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਰਹੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਯਾ ਕਰ ਤਨ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਵਸ ਜਾਵੈ ॥ ੪ ॥ ੭ ॥ ੧੪੫ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਸਨਾ ਜਪੀਐ ਏਕੁ ਨਾਮ ॥ ਈਹਾ ਸੁਖੁ ਅਨੰਦੁ ਘਨਾ ਆਗੈ ਜੀਅਕੈ ਸੰਗਿ ਕਾਮ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਏਕ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੀਏ ॥ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸੁਖ ਔਰ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਪਾਵੈਗਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜੀਵਕੇ ਸਾਥ ਕਾਮ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਕਾਟੀਐ ਤੇਰਾ ਅਹੰ ਰੋਗੁ ॥ ਤੂੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਰਿ ਰਾਜੁ ਜੋਗੁ ॥ ੧ ॥

ਤੇਰਾ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਕਟ ਜਾਵੇਗਾ ॥ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਰਾਜ ਮੈਂ ਜੋਗ ਕਰੁ ॥ ਰਾਜ ਜੋਗੁ ਨਾਮ ਇਸਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਰਣ ਜਾਂ ਆਸ੍ਰਮ ਮੈਂ ਪੁਰਸੁ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਰਹਿਤੇ ਹੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਪਰਾਇਣ ਰਹਿਣਾ ਅਰੁ ਪਤਿ ਪਰਵਾਹ ਬਿਉਹਾਰੁ ਕਰਤੇ ਰਹਿਣਾ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਜਿਨਿ ਜਨਿ ਚਾਖਿਆ ॥ ਤਾਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਲਾਥੀਆ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਰਸ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਿਵਰਤ ਹੁਈ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਹਰਿ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਨਿਧਿ ਪਾਇਆ ॥ ਸੋ ਬਹੁਰਿ ਨ ਕਤਹੀ ਧਾਇਆ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ (ਬਿਸ੍ਰਾਮ) ਸੁਖੋਂ ਕਾ (ਨਿਧਿ) ਖਜਾਨਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ ਫੇਰ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਧਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਫਿਰਤਾ ॥ ੩ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਾਕਉ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ॥ ਨਾਨਕ ਤਾਕਾ ਭਉ ਗਇਆ ॥ ੪ ॥ ੮ ॥ ੧੪੬ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਭੈ ਨਵਿਰਤ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੮ ॥ ੧੪੬ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਾਕਉ ਬਿਸਰੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਤਾਹੂ ਕਉ ਪੀਰ ॥
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਰਵਹਿ ਸੇ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਵਿਸਰ ਜਾਵੇ ਤਿਸੀ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਪੀਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ਔਰ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਗੁਨਾਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਜਾਕਉ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਿਦੈ ਬੁਧਿ ॥ ਤਾਕੈ ਕਰਤਲ ਨਵ ਨਿਧਿ ਸਿਧਿ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸਕਉ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਭਜਨ ਕੀ ਬੁਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਈ ਹੈ ॥ ਨਵ ਨਿਧੀਆਂ ਅਠਾਰਾਂ ਸਿਧੀਆਂ ਤਿਸਕੇ ਹਾਥ ਕੀ ਹਥੇਲੀ ਪਰ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਧੀਨ ਹੈਂ ॥

ਜੋ ਜਾਨਹਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਧਨੀ ॥ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਤਾਕੈ ਕਮੀ ॥ ੨ ॥

ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਅਪਨਾ ਮਾਲਕ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਕੁਛ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ॥ ੨ ॥

ਕਰਣੈਹਾਰੁ ਪਛਾਨਿਆ ॥ ਸਰਬ ਸੂਖ ਰੰਗ ਮਾਣਿਆ ॥ ੩ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਨੇ ਕਰਣੇਹਾਰ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ॥ ਤਿਸਨ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਿਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਹਰਿ ਧਨ ਜਾਕੈ ਗ੍ਰਿਹ ਵਸੈ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਸੰਗਿ ਦੂਖੁ ਨਸੈ ॥ ੪ ॥ ੯ ॥ ੧੪੭ ॥

ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਮੈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਵਸਤਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮਹਾਤਮਾ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਦੁਖ ਨਵਿਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੯ ॥ ੧੪੭ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਗਰਬੁ ਬਡੋ ਮੂਲੁ ਇਤਨੋ ॥ ਰਹਨੁ ਨਹੀ ਗਹੁ ਕਿਤਨੋ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਦੇਹ ਕਾ ਹੰਕਾਰੁ ਤੋ ਬਡਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ (ਮੂਲ) ਕਾਰਣ ਇਸ ਕਾ ਇਤਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਰਤਕ ਬੀਰਜੁ ਹੈ (ਗਹੁ) ਮੋਹੁ ਕਿਤਨੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥ ਅਰਥਾਤ ਮੋਹੁ ਬਹੁਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਬੇ ਬਰਜਤ ਬੇਦ ਸੰਤਨਾ ॥ ਉਆਹੂ ਸਿਉ ਰੇਹਿਤਨੋ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸ ਕਰਮ ਸੇ ਬੇਦ ਔਰ ਸੰਤ ਜਨ (ਬੇਬਰਜਤ) ਹਟਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੋ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਤੂੰ ਹਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ॥

ਹਾਰ ਜੁਆਰ ਜੂਆ ਬਿਧੇ ਇੰਦ੍ਰੀ ਵਸਿ ਲੈ ਜਿਤਨੋ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਜੁਆਰੀ ਜੂਏ ਕੇ (ਬਿਧ) ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੈਂ ਅਪਨ ਜਨਮ ਵਿਖਿਓਂ ਮੈਂ ਹਾਰ ਦੀਆ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਵਿਖੇ ਕੋ ਵਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਏਹੀ ਤੇਰਾ ਜੀਤਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਰਨ ਭਰਨ ਸੰਪੂਰਨਾ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰੰਗਿ ਰਿਤਨੋ ॥

ਜੋ ਸਰਬ ਕਾ (ਹਰਨ) ਲੈ ਕਰਤਾ ਔਰ (ਭਰਨ) ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਤੂੰ (ਰਿਤਨੋ) ਖਾਲੀ ਹੋਂ ਵਾਟਲਦਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਉਧਰੇ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਮੈ ਦਿਤਨੋ ॥ ੨ ॥ ੧੦ ॥ ੧੪੮ ॥

ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇਹੈਂ ਹਮ ਤੋ ਸੰਤੋਂਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਉਧਰੇਹੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾਨਿਧਿ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰਨੇਮੇਰੇਕੋਸਤਸੰਗਦੀਆਹੈ॥੨।੧੦॥੧੪੮॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੋਹਿ ਦਾਸਰੋ ਠਾਕੁਰ ਕੋ ॥ ਧਾਨੁ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਖਾਨਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਦਾਸ ਹਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਅੰਨ ਖਾਤਾ ਹਾ ॥ ੧ ॥

ਐਸੋ ਹੈ ਰੇ ਖਸਮੁ ਹਮਾਰਾ ॥ ਖਿਨ ਮਹਿ ਸਾਜਿ ਸਵਾਰਣਿਹਾਰਾ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਹਮਾਰਾ ਖਸਮੁ ਹੈ ਜੋ ਖਿਨਮੇਂ ਰਚ ਕਰ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਕਾਮੁ ਕਰੀਜੈ ਠਾਕੁਰ ਭਾਵਾ ॥ ਗੀਤ ਚਰਿਤ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਾ ॥ ੨ ॥

ਸੋਈ ਕਾਮ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਵਹੁ ਕੌਨ ਕਾਮ ਹੈ ?॥ ਉੱਤਰ ॥ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦਿ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਕਰ ਕੰਸ ਰਾਵਣ ਬਧ ਆਦਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਣ ਜੋ ਭੀਲਨੀ ਦ੍ਰੌਪਤੀ ਗਜ ਆਦਿਕ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਕੀਏ ਹੈਂ (ਗੀਤ) ਬਿਸ਼ਨ ਪਦਿ ਮੈ ਰਚਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ ॥ ੨ ॥

ਸਰਿਣਿ ਪਰਿਓ ਠਾਕੁਰ ਵਜੀਰਾ । ਤਿਨਾ ਦੇਖਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਧੀਰਾ ॥ ੩ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਜੋ ਮੰਤ੍ਰੀ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਣ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਮੈ ਤਿਨਕੀ ਸਰਣ ਪੜਾ ਹੂੰ । ਔਰ ਤਿਨੋਂਕਾ ਹੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਏਕਾ ਟੇਕ ਏਕੋ ਆਧਾਰਾ ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕੀ ਲਾਗਾ ਕਾਰਾ ॥ ੪ ॥ ੧੧ ॥ ੧੪੯ ॥

ਮਨ ਕਰਕੇ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ॥ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰ ਭੀ ਏਕ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤਿਸ ਏਕ ਹਰੀ ਕੀ ਕਾਰ ਮੇ ਲਾਗ ਰਹਾਂਗਾ ॥ ੪ ॥ ੧੧ ॥ ੧੪੯ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹੈ ਕੋਈ ਐਸਾ ਹਉਮੈ ਤੋਰੈ ॥ ਇਸੁ ਮੀਠੀ ਤੇ ਇਹੁ ਮਨੁ ਹੋਰੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕੋਈ ਐਸਾ ਹੈ ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਤੋੜ ਦੇਵੇ। ਔਰ ਇਸ (ਮੀਠੀ) ਮਾਯਾ ਤੇ ਇਸ ਮਨਕੋ ਹਟਾਵੇ ॥ ੧ ॥

ਅਗਿਆਨੀ ਮਾਨੁਖੁ ਭਇਆ ਜੋ ਨਾਹੀ ਸੋ ਲੋਰੈ ॥

ਪੁਰਸ਼ ਅਗਿਆਨੀ ਹੂਆ ਹੂਆ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਰਹਣੇ ਵਾਲੇ ਸੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ॥

ਰੈਣਿ ਅੰਧਾਰੀ ਕਾਰੀਆ ਕਵਨ ਜੁਗਤਿ ਜਿਤੁ ਭੋਰੈ ॥ ੧ ॥

ਜੈਸੇ ਅੰਧੇਰੀ ਰਾਤ੍ਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਬੁਧੀ ਕਾਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਵਹੁ ਕੌਨ ਸੀ ਰੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸਮਝ ਕਰ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ (ਭੋਰੇ) ਸਵੇਰ ਹੋਵੇ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧਕਾਰ ਨਾਸ ਹੋਵੇ ॥ ੧ ॥

ਭ੍ਰਮਤੋ ਭ੍ਰਮਤੋ ਹਾਰਿਆ ਅਨਿਕ ਬਿਧੀ ਕਰਿ ਟੋਰੈ ॥

ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਭ੍ਰਮਤਾ ਮੈਂ ਹਾਰ ਗਿਆ ਹਾਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਬਿਧ ਕਰ ਸੰਤ ਜਨ ਢੂੰਢੇਂ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਨਿਧਿ ਮੋਰੈ ॥ ੨ ॥ ੧੨ ॥ ੧੫੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੂਈ ਤਬ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਿਧਿ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਤੂੰ ਭੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਰ ਤੇਰੀ ਹਉਮੈ ਟੂਟੇਗੀ ਔਰ ਵਿਖਿਓਂ ਸੇ ਮਨ ਮੁੜੇਗਾ ॥ ੨ ॥ ੧੨ ॥ ੧੫੦

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਚਿਤਾਮਣ ਕਰਣਾਮਏ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਚਿੰਤਾਮਣੀ ਸਮ ਮਨ ਕਾਮਨਾ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਰੂਪ ॥ ੧ ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ॥ ਜਾਕੈ ਸਿਮਰਣਿ ਸੁਖ ਭਏ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਗਰੀਬੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਭਗਤ ਜਨ ਸੁਖਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ॥੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ॥ ਸੁਨਤ ਜਸੋ ਕੋਟਿ ਅਘ ਖਏ ॥੨॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੂ (ਅਗਾਧ) ਅਥਾਹ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬੇਅੰਤਹੈਂ ਔਰ (ਬੋਧਿ) ਗਿਆਨ ਸਰੂਪ ਹੈਂ। ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਸੁਨ ਕਰ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪਾਪ ਨਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹੋਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਪ੍ਰਭ ਮਇਆ ਧਾਰਿ। ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਲਏ ॥ ੩ ॥ ੧੩ ॥ ੧੫੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਿਯਾ ਨਿਧਿ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੁ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਪਰ ਤੋਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ(ਲਏ) ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥ ੧੩ ॥ ੧੫੧ ॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਖ ਪਾਏ।

ਜਾਦਿਨ ਬਿਸਰੈ ਪ੍ਰਾਨ ਸੁਖੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਦਿਨੁ ਜਾਤ ਅਜਾਏ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਹੋਕਰ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਜਿਸ ਦਿਨ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਜੜ੍ਹ ਸੈਘਾਤ ਕੋ ਚੇਤਨ ਕਰ ਵਰ ਤਾਰਨੇਵਾਲਾ ਵਿਸਰ ਜਾਵੇ ਸੋ ਦਿਨ ਬਿਅਰਥ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਏਕ ਰੈਨ ਕੇ ਪਾਹਨਿ ਤੁਮ ਆਏ ਬਹੁ ਜੁਗ ਆਸ ਬਧਾਏ ॥

ਤੁਮ ਏਕ ਰਾਤਕੇ ਪਾਹੁਨ ਅਰਥ ਤ ਅਲਪ ਕਾਲਕੇ ਰਹਣੇਕੋਬਟਾਊ ਸਮਆਏਹੋ ਅਨੇਕ ਜੁਗੋਂਕੀ ਆਸ ਕਰਬੰਧਾਇਮਾਨ ਹੋਰਹੇਹੋ ਭਾਵ ਯਹਿਕਿ ਯਗਜ ਆਦਿ ਕਰਮ ਕਰਤ ਹੋ ਕਿ ਅਨੇਕ ਜੁਗ ਸੁਵਰਗ ਭੋਗੋਂਗੇ ਐਸੀ ਆਸਾ ਮੈਂ ਬੰਧੇ ਹੂਏ ਹੋ॥

ਗ੍ਰਿਹ ਮੰਦਰ ਸੰਪੈ ਜੋ ਦੀਸੈ ਜਿਉ ਤਰਵਰ ਕੀ ਛਾਇ ॥ ੧ ॥

ਘਰ ਔਰ ਪੱਕੇ ਮੰਦਰ ਪੁਨਾ ਵਿਭੂਤਾਂ ਜੋ ਦੇਖੀਤੀ ਹੈ ਸੋ ਅਲਪ ਕਾਲ ਰਹਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦ੍ਰਸ਼੍ਟਾਂਤ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਕੀ ਛਾਇਆ ਅਨਿਸਥਿਰ ਹੈ ਤੈਸੇ ਏਹ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਤਨੁ ਮੇਰਾ ਸੰਪੈ ਸਭ ਮੇਰੀ ਬਾਗ ਮਿਲਖ ਸਭ ਜਾਏ॥

ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਔਰ ਮੇਰੀ ਵਿਭੂਤੀ ਤਥਾ ਬਾਗ ਔਰ (ਮਿਲਖ) ਜਾਗੀਰ ਔਰ ਸਭ ਜਾਗਾ ਮੇਰੀ ਹੈ ਇਨ ਪ੍ਰਮੱਤ ਹੋਕਰ

ਦੇਵਨ ਹਾਰਾ ਬਿਸਰਿਓ ਠਾਕੁਰੁ ਖਿਨ ਮਹਿ ਹੋਤ ਪਰਾਏ ॥ ੨॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦੇਵਨਹਾਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਖਿਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਸੀ ਖਿਨ ਮੈਂ ਪਰਾਏ ਹੋਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਹੇਤਿਆਂ ਹੀ ਸਤ੍ਰੂ ਵਾ ਚੋਰ ਆਦੀ ਖੋਸ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਤਬ ਪੁਰਖ ਉਕਤ ਪਦਾਰਥ ਅਲਪ ਕਾਲ ਮੈਂ ਪਰਾਏ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪਹਿਰੈ ਬਾਗਾ ਕਰਿ ਇਸਨਾਨਾ ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਲਾਏ ॥

ਇਸਨਾਨ ਕਰਕੇ (ਬਾਗਾ)ਪੁਸਾਕ ਪਹਰਤਾ ਹੈ ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਹੀ ਚੀਨਿਆ ਜਿਉ ਹਸਤੀ ਨਾਵਾਏ ॥ ੩ ॥

ਜਬ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਤਬ ਤਿਨ ਸੀਗਾਰ ਰੂਪ ਕਰਮ ਕਰ ਦੇਖਹੀ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਇਸਮੈਂ ਦ੍ਰਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਹਸਤੀ ਨਵਾਏ ਹੂਏ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਅਪਨੇ ਉਪਰ ਖਾਕ ਪਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇਹੀ ਜਾਣ ਲੈਣਾ ॥ ੩ ॥

ਜਉ ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਤ ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਸਭਿ ਸੁਖ ਹਰਿਕੇ ਨਾਏ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੇ ਤੌ ਸਤਿ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਹਰੀ ਕੇ ਹੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਹੈ ॥

ਮੁਕਤੁ ਭਇਆ ਬੰਧਨ ਗੁਰਿ ਖੋਲੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥ ੪ ॥ ੧੪ ॥ ੧੫੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨਗਾਇਨ ਕੀਏ ਤਬ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਅਰੁ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟਾ ॥ ੪ ॥ ੧੪ ॥ ੧੫੨ ॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਸਦ ਕਰੀਏ ॥

ਰਤਨ ਜਨਮੁ ਸਫਲੁ ਗੁਰਿ ਕੀਆ ਦਰਸਨ ਕਉ ਬਲਿਹਰੀਐ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੂ ਜੋ (ਗੁਰ) ਵਡੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਦਾਹੀ ਜਾਪ ਕਰੀਏ ਗੁਰੋਂ ਨ (ਰਤਨ) ਅਮੋਲਕ ਜਨਮੁ ਸਫਲ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਈਏ ॥ ੧ ॥

ਜੇਤੇ ਸਾਸ ਗ੍ਰਾਸ ਮਨੁ ਲੇਤਾ ਤੇਤੇ ਹੀ ਗੁਨ ਗਾਈਐ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਤਨੇ ਸਾਸ ਗ੍ਰਾਸ ਤੂ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਤੇ ਹੀ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਰਹੀਏ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਉ ਹੋਇ ਦੈਆਲੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਅਪਨਾ ਤਾ ਇਹ ਮਤਿ ਬੁਧਿ ਪਾਈਐ ॥ ੧ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਅਪਨਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਆਲੂ ਹੋਵੈ ਤਬ ਇਹ ਗੁਣ ਗਾਉਣੇ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮਿ ਲਏ ਜਮ ਬੰਧ ਤੇ ਛੂਟਹਿ ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਸੁਖ ਪਾਈਐ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਨੇ ਸੇ ਤੂੰ ਜਮੋਂ ਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟੇਗਾ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਗਾ ॥

ਸੇਵਿ ਸੁਆਮੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਮਨ ਬੰਛਿਤ ਫਲ ਆਈਐ ॥ ੨ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਆਮੀ ਦਾਤਾ ਕੋ ਸੇਵ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਆਵੈਂਗੇ ॥ ੨ ॥

ਨਾਮੁ ਇਸਟੁ ਮੀਤ ਸੁਤ ਕਰਤਾ ਮਨ ਸੰਗਿ ਤੁਹਾਰੈ ਚਾਲੈ ॥

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ (ਇਸਟ) ਕੁਲ ਕਾ ਈਸ਼ਰ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮੀਤ ਤਥਾ ਪੁਤ੍ਰ ਭੀ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਤਨਾ ਹਿਤ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਤਨਾ ਨਾਮ ਮੈਂ ਕਰੁ ਹੇ ਮਨ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਚਲੇ ਗਾ ॥

ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਸਤਿਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਕੀ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈਐ ਪਾਲੈ ॥ ੩ ॥

ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੁ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹੀ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰਿ ਕਿਰਪਾਲਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਧਾਰੀ ਬਿਨਸੇ ਸਰਬ ਅੰਦੇਸਾ ॥

ਜਬ ਗੁਰੁ ਸਮਰਥ ਦਯਾਲੂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਤਬ ਤੇਰਾ ਸਭੁ ਸੰਸਾ ਬਿਨਸੇ ਗਾ ॥

ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨਿ ਮਿਟਿਓ ਸਗਲ ਕਲੇਸਾ ॥ ੪ ॥ ੧੫ ॥ ੧੫੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਉਚਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਅਵਿਦਿਆ ਅਸਮਤਾ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਅਭਿਨਵੇਸ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਕਲਸੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਮਿਟਿਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧੫ ॥ ੧੫੩ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬਿਰਲੇ ਹੀ ਕੀ ਬੁਝੀ ਹੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਸੇ ਬਿਰਲੇ ਪੁਰਸ ਕੀ ਹੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੋਟਿ ਜੋਰੇ ਲਾਖ ਕਰੋਰੇ ਮਨੁ ਨਾ ਹੋਰੇ ॥ ਪਰੈ ਪਰੈ ਹੀ ਕੋ ਲੁਝੀ ਹੇ ॥ ੧ ॥

ਲਾਖੋਂ ਰੁਪਯੇ ਜੋੜ ਕਰਕੇ ਕ੍ਰੋੜਪਤੀ ਹੋਨੇ ਕੀ ਇੱਛਾ ਸੇ ਕ੍ਰੋੜ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹਟਾਵਤਾ ॥ ਪਰੈ ਪਰੈ ਕੋ ਹੀ (ਲੁਝੀ) ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਬ ਕ੍ਰੋੜ ਪਤੀ ਹੋਆ ਤਬ ਦੋ ਕ੍ਰੋੜ ਹੂਆ ਦੋ ਹੂਆ ਚਾਰ ਕ੍ਰੋੜ ਕੀ ਇੱਛਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸੁੰਦਰ ਨਾਰੀ ਅਨਿਕ ਪਰਕਾਰੀ ਪਰ ਗ੍ਰਿਹ ਬਿਕਾਰੀ ॥ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਨਹੀ ਸੁਝੀ ਹੇ ॥ ੨ ॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਸੁੰਦਰ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੈਂ ਹੈਂ ਤਉ ਭੀ ਪਰਾਏ ਘਰੋਂ ਮੇਂ ਵਿਕਾਰ ਵਾਸ਼ ਹੋ ਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਅਹੱਲਿਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਗੋਤਮ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਇੰਦ੍ਰ ਗਿਆ ਥਾ ਕਾਮੀ ਕ੍ਰੋਧੀ ਕੋ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ॥ ੨ ॥

ਅਨਿਕ ਬੰਧਨ ਮਾਇਆ ਭਰਮਤੁ ਭਰਮਾਇਆ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਨਹੀ ਗਾਇਆ ॥ ਮਨ ਬਿਖੈ ਹੀ ਮੈ ਲੁਝੀ ਹੇ ॥ ੩ ॥

ਮਾਇਆ ਕ੍ਰਿਤ ਅਨੇਕ ਬੰਧਨ ਪੜ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਦਿਸ੍ਰੋਂ ਕਾ ਭਰਮਾਇਆ ਭਰਮਤਾ ਹੈ ਗੁਨ ਨਿਧ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕਾ ਜਸ ਗਾਇਆ ਨਹੀਂ ਮਨ ਕੀ ਚਾਹ ਵਿਖੇ ਹੀ ਮੈਂ ਰਹਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਜਾਕਉ ਰੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ਜੀਵਤ ਸੋਈ ਮਰੈ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਮਾਇਆ ਤਰੈ ॥ ਨਾਨਕ ਸੋ ਜਨੁ ਦਰਿ ਹਰਿ ਸਿਝੀ ਹੇ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੧੫੪ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੀਵ ਭਾਵ ਤੇ ਸੋਈ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਰ ਮਾਇਆ ਨਦੀ ਕੋ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਹਰੀਕੋ(ਦਰ)ਅੰਤਰ ਅਰਥਾਤ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜਾਨਕਰ (ਸਿਝੀ) ਮੋਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪।੧॥੧੫੪॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫॥ ਸਭਹੂੰ ਕੋ ਰਸੁ ਹਰਿ ਹੋ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਥ ਕਾ (ਰਸ) ਅਨੰਦ ਭੋਗਤਾ ਹਰੀ ਹੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਕਾਹੂ ਜੋਗ ਕਾਹੂ ਭੋਗ ਕਾਹੂ ਗਿਆਨ ਕਾਹੂ ਧਿਆਨ ।ਕਾਹੂ ਹੋ ਡੰਡ ਧਰਿ ਹੋ ॥ ੧ ॥

ਕਹੀਂ ਜੋਗ ਕਾ ਰਸ ਲੇ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਵਿਸਿਉਂ ਮੈਂ ਲੰਪਟ ਹੂਆ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਹੂੰ ਗਿਆਨ ਰਸ ਕਾ ਭੋਗਤਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ। ਤਥਾ ਕਹੀਂ ਧਿਆਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰ ਰਸੁ ਲੇ ਰਹਾ ਹੈ ਕਹੀਂ ਡੰਡ ਧਾਰਕਰ ਸੰਨਯਾਸੀ ਹੋਰਹਾ ਹੈ॥ ੧॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਾਹੂੰ ਜਾਪ ਕਾਹੂ ਤਾਪ ਕਾਹੂ ਪੂਜਾ ਹੋਮ ਨੇਮ। ਕਾਹੂ ਹੋ ਗਉਨ ਕਰਿ ਹੋ॥ ੨॥

ਕਾਹੂੰ ਜਪ ਕਰਤਾ ਕਹੀਂ ਤੀਰਥ ਕਰਤਾ ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਪੂਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹੋਮ ਪੁਨਾ ਨੇਮ ਜੋ ਬਾਰਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਸੋਚ ਆਦਿ ਹੈ ਸੋਈ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਸੀ ਠੌਰ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰੀ ਹੋਕਰ (ਗਉਨ) ਅਟਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੨॥

ਕਾਹੂ ਤੀਰ ਕਾਹੂ ਨੀਰ ਕਾਹੂ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰ। ਨਾਨਕਾ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਿਅ ਹੋ॥ ੩॥ ੨॥ ੧੫੫॥

ਕਹੀਂ ਗੰਗਾਦਿ ਨਦੀਓਂ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਬੈਠਾ ਹੈ ਕਾਹੂੰ ਜਲ ਮੈਂ ਖੜਾ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਜਗਾ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰ ਰਹਾਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈਸਰਬ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀਹੈਪਰੰਤੂਤਿਸਕੋ ਭਗਤੀ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ਵਾ ਮੇਰੇਕੋਤੋ ਭਗਤੀ ਪਿਆਰੀਹੈ।੩॥੨॥੧੫੫

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫॥ ਰਾਮ ਕੀਰਤਿ ਨਿਧਿ ਮੋਰੀ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੋ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਮੇਰੀ ਤੋ ਏਹ ਹੀ ਨਿਧਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਹੇ ਮੇਰੀ ਕੀਰਤੀਤੂੰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਪਰ ਸਰਬ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ੧॥

ਤੂੰਹੀ ਰਸ ਤੂੰਹੀ ਜਸ ਤੂੰਹੀ ਰੂਪ ਤੂੰਹੀ ਰੰਗ। ਆਸ ਓਟ ਪ੍ਰਭ ਤੋਰੀ॥ ੧॥

ਤੂੰਹੀ ਖਟੇ ਮਿਠੇ ਖਟਰਸ ਵਾ ਸਿੰਗਾਰ ਆਦਿ ਨੌ ਰਸ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਜਸ ਰੂਪ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੂੰ (ਰੂਪ) ਅਕਾਰ ਔਰ (ਰੰਗ) ਸ੍ਵੇਤ ਪੀਤ ਆਦੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈ। ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਆਸਾ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੀ ਹੀ ਓਟ ਹੈ। ੧॥

ਤੂੰਹੀ ਮਾਨ ਤੂੰਹੀ ਧਾਨ ਤੂੰਹੀ ਪਤਿ ਤੂੰਹੀ ਪ੍ਰਾਨ। ਰਾਖਿ ਤੂਟੀ ਲੈ ਜੋਰੀ॥ ੨॥

ਤੂੰਹੀ (ਮਾਨ) ਆਦਰ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰਹੀ(ਧਾਨ) ਅੰਨ ਦਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਧਿਆਨ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੂੰਹੀ (ਪਤਿ) ਇਜਤ ਹੈ ਤਥਾ ਤੂੰਹੀ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਹੈ। ਤੂਟੀ ਹੋਈ ਬ੍ਰਿਤੀਕੀ ਲੈ (ਪ੍ਰੀਤੀ) ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਜੋੜੀ ਹੈ॥ ੨॥

ਤੂੰਹੀ ਗ੍ਰਿਹਿ ਤੂੰਹੀ ਬਨਿ ਤੂੰਹੀ ਗਾਉ ਤੂੰਹੀ ਸੁਨਿ। ਹੈ ਨਾਨਕ ਨੇਰ ਨੇਰੀ॥੩॥ ੩॥ ੧੫੬॥

ਤੂੰਹੀ ਘਰ ਮੈਂ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰਹੀ ਬਾਗੋਂ ਮੈਂ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੂੰਹੀ ਗਾਮ ਵਿਖੇ ਹੈ ਤਥਾ ਤੂੰਹੀ(ਸੁਨਿ)ਉਜਾੜ ਵਿਖੇ ਹੈ ਵਾ ਤੂੰਹੀ ਗਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰਹੀ ਸੁਣਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂੰ ਨੇੜੇ ਜੋ ਹੈ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਪਾਉ ਅੰਗ ਤਿਨ ਸੇ ਭੀ ਨੇੜੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿਕਿ ਅੰਗਤੋ ਮਮਤਾਕਾ ਵਿਖੇਹੈ।ਪ੍ਰਮਸ੍ਵਰ ਆਤਮ ਰੂਪਤਾ ਕਰਕੇਅਹੰਤਾ ਕਾ ਵਿਖੇ ਹੈ॥੩॥੩॥੧੫੬

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫॥ ਮਾਤੋ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਮਾਤੋ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਹਰੀਕੇ ਰੰਗ ਰੂਪ(ਮਾਤੋ) ਮਦ ਵਿਖੇ ਮਨ ਮਸਤ ਹੁਆ ਹੈ॥ ੧॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉਹੀ ਪੀਓ ਉਹੀ ਖੀਓ ਗੁਰਹਿ ਦੀਓ ਦਾਨੁ ਕੀਓ। ਉਆਹੂ ਸਿਉ ਮਨੁ ਰਾਤੋ ॥ ੧ ॥

ਓਹੀ ਹਰੀ ਰੰਗ ਰੂਪੀ ਮਦ ਪੀਆ ਹੈ ਔਰ ਉਸੀ ਮਦ ਕਰ ਮਨ (ਖੀਓ) ਖੀਵਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਐਸਾ ਮਦੁ ਤੁਮਨੇ ਕਹਾਂ ਸੇ ਲੀਆ ॥ ਉੱਤ੍ਰ ॥ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਮਦ ਤੋ ਮੋਲਸੇ ਲੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੁਮਨੇ ਕਿਆ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ਉਤ੍ਰ ॥ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਨੰਦ ਕਾ ਦਾਨ ਹੀ ਕਰਾ ਹੈ ਉਸਕਾ ਮੋਲ ਕਿਸੀ ਸੇ ਨਹੀ ਦੀਆ ਜਾਤਾ ਉਸੀ ਅਨੰਦ ਕੇ ਸਾਥ ਮਨ ਦੱਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਓਹੀ ਭਾਠੀ ਓਹੀ ਪੋਚਾ ਓਹੀ ਪਿਆਰੋ ਉਹੀ ਰੂਚਾ ॥ ਮਨਿ ਓਹੋ ਸੁਖੁ ਜਾਤੋ ॥ ੨ ॥

ਓਹੀ ਭਾਠੀ ਔਰ ਓਹੀ ਪੋਚਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਓਹੀ ਪਿਆਲਾ ਹੈ ਤਥਾ (ਰੂਚਾ) ਰੁਚੀ ਅਰਥਾਤ ਚਾਹ ਭੀ ਓਹੀ ਹੈ॥ ਮਨ ਮੈ ਵਹੀ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਹਜ ਕੇਲ ਅਨਦ ਖੇਲ ਰਹੇ ਫੇਰ ਭਏ ਮੇਲ ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪਰਾਤੋ ॥ ੩॥੪॥੧੫੭॥

(ਸਹਜਕੇਲ) ਗਿਆਨ ਕੇ ਬਿਲਾਸ ਕਰ ਅਨੰਦ ਮੈ ਖੇਲਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਮੇਲ ਭਏ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਤਬ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭਰਮਣੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ਕਬ ਸੇਅਭੇਦ ਹੂਏ? ਉੱਤਰ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਜਬ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਅਪਨਾ ਆਪ ਰੂਪ ਪਛਾਣਿਆ॥ ੩ ॥ ੪ ॥ ੧੫੭ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਮਾਲਵਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਲੇਹੁ ਮੀਤਾ ਲੇਹੁ ॥ ਆਗੈ ਬਿਖਮ ਪੰਥੁ ਭੈ ਆਨ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਲੇਹੁ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਲੇਹੁ ॥ ਆਗੇ ਜਮ ਲੋਕ ਕਾ ਮਾਰਗ ਭੈ ਦਾਇਕ ਕਠਨ ਹੈ ॥ ਜਿਸ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਵੈਤਰਨੀ ਨਦੀ ਆਦਿਕ ਅਨੇਕ ਕਲੇਸ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਸੇਵਤ ਸੇਵਤ ਸਦਾ ਸੇਵਿ ਤੇਰੈ ਸੰਗਿ ਬਸਤੁ ਹੈ ਕਾਲੁ ॥

ਅਸਮਦਾਦਿ ਜੀਵੋਂ ਕਰਕੇ ਸੇਵਨ ਜੋਗ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਦੇਵਤਾ ਸੋ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈ ॥ ਤਿਸਕੋ ਸਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਕਾਲੁ ਬਸਤਾ ਹੈ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਕਾਲ ਕੇ ਛੂਟਨੇ ਕਾ ਉਪਾਉ ਕਹੋ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰ ਸੇਵਾ ਤੂੰ ਸਾਧ ਕੀ ਹੋ ਕਾਟੀਐ ਜਮਜਾਲੁ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਜਮਕਾ ਜਾਲ ਕਾਟਾ ਜਾਵੇਗਾ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ਸਾਧ ਸੇਵਾ ਕਰ ਤੀਰਥ ਜਗਜ ਆਦਿ ਕਰਮ ਕਰੇ ਬਿਨਾ ਜਮਕੀ ਜਾਲੀ ਕੈਸੇ ਕਾਟੀ ਜਾਵੇਗੀ ? ॥ ੧ ॥

ਹੋਮ ਜਗ ਤੀਰਥ ਕੀਏ ਬਿਚਿ ਹਉਮੈ ਬਸੇ ਬਿਕਾਰ ॥

ਉੱਤਰ ॥ ਹੋਮ ਯਗਜ ਤੀਰਥ ਕਰਨੇ ਮੇ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੰਕਾਰ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰ ਬਧ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਫਲ ॥

ਨਰਕ ਸੁਰਗੁ ਦੁਇ ਭੁੰਚਨਾ ਹੋਇ ਬਹੁਰਿ ਬਹੁਰਿ ਅਵਤਾਰ ॥ ੨ ॥

ਨਰਕ ਵਾ ਸੁਰਗ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਭੋਗਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਚਉਰਾਸੀ ਮੈਂ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਯਗਜ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਫਲਸੁਰਗ ਔਰ ਜੋ ਪਾਪ ਰੂਪ ਕਰਮ ਹੰਕਾਰ ਧਾਰਕਰ ਕੀਏ ਤਿਨਕਾ ਫਲ ਨਰਕਕਾ ਭੋਗਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰ ਜੋ ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਸੇ ਵਿਸੇਸ ਪੁੰਨ ਯਾ ਪਾਪ ਰਹ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਚਉਰਾਸੀ ਮੈ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਸਿਵ ਲੋਕ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਕਰ ਨ ਜਨਮੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਸਿਵ ਪੁਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਇੰਦ੍ਰ ਪੁਰੀ ਨਿਹਚਲੁ ਕੋ ਥਾਉ ਨਾਹਿ ॥

ਸਿਵ ਪੁਰੀ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਤਥਾ ਇੰਦ੍ਰ ਕੀ ਜੋ ਪੁਰੀਆ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ ਅਚਲ ਨਹੀਂ ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਸੁਖੁ ਨਹੀ ਹੋ ਸਾਕਤ ਆਵਹਿ ਜਾਹਿ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਬਿਨਾ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਇਸੀ ਸੇ ਸਾਕਤ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਜੈਸੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿਆ ਮੈ ਤੈਸੋ ਕਹਿਆ ਪੁਕਾਰਿ ॥

ਜੈਸਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਹੈ ਮੈਨੇ ਤੈਸਾ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਕਹ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਸੁਨਿ ਰੇ ਮਨਾ ਕਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਹੋਇ ਉਧਾਰੁ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੧੫੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਸੁਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਤੂੰ ਤੇਰਾ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੧੫੮ ।

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ੧ ਮਾਲਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਾਇਓ ਬਾਲ ਬੁਧਿ ਸੁਖੁ ਰੇ ॥
ਹਰਖ ਸੋਗ ਹਾਨਿ ਮਿਰਤੁ ਦੂਖੁ ਸੁਖੁ ਚਿਤ ਸਮਸਰਿ ਗੁਰ ਮਿਲੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਬਾਲ) ਬਡੀ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਵਿਸੇਣੀ ਬੁਧੀ ਸੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੇ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਕਿਆ ਨਿਸਾਨੀ ਹੈ ॥ ਉਤਰ ॥ ਅਨਦ ਸੋਕ ਔਰ(ਹਾਨਿ) ਨੁਕਸਾਨ ਔਰ ਲਾਭ ਪੁਨਾ ਮਰਣਾ ਜਨਮਣਾ ਤਥਾ ਦੁਖ ਸੁਖ ਏਹ ਦੋਂਦ ਮਨ ਮੈਂ ਤੁਲ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਜੋ ਕਹੋ ਕਥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਥ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ॥

ਜਉ ਲਉ ਹਉ ਕਿਛੁ ਸੋਚਉ ਚਿਤਵਉ ਤਉ ਲਉ ਦੂਖਨੁ ਭਰੇ ॥

ਜਥ ਤਕ ਮੈਂ ਅਹੰ ਭਾਵ ਕੋ ਲੇਕਰ ਸੋਚ ਵਾਨ ਹੂਆ ਹੂਆ ਕੁਛ ਚਿੰਤਾ ਕਰਤਾ ਥਾ ਕਿ ਏਹੁ ਐਸੇ ਹੋਵੈ ਤਥ ਤਕ ਦੁਖ ਹੀ ਭਰੇ ॥

ਜਉ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟਿਆ ਤਉ ਆਨਦ ਸਹਜੇ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਜੋ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਮਿਲਿਆ ਤਉ ਅਹੰਭਾਵ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ॥ ੧ ॥

ਜੇਤੀ ਸਿਆਨਪ ਕਰਮ ਹਉ ਕੀਏ ਤੇਤੇ ਬੰਧ ਪਰੇ ॥

ਜਿਤਨੀ ਚਤਰਾਈ ਕਰ ਮੈਂ ਕਾਮਨਾ ਧਾਰ ਕਰ ਜੱਗਮ ਤਪ ਆਦਿ ਕਰਮ ਕਰੇ ਉਤਨੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਪੜ ਗਏ ॥

ਜਉ ਸਾਧੂ ਕਰਿ ਮਸਤਕਿ ਧਰਿਓ ਤਬ ਹਮ ਮੁਕਤ ਭਏ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਜਥ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਮਥੇ ਪਰ ਹਾਥ ਧਰਿਆ ਤਥ ਹਮ ਤਿਨ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟ ਗਏ ॥ ੨ ॥

ਜਉ ਲਉ ਮੇਰੋ ਮੇਰੋ ਕਰਤੋ ਤਉ ਲਉ ਬਿਖੁ ਘੇਰੇ ॥

ਪੁਨਾ ਜਥ ਤਕ ਇਹ ਮਨ ਮੇਰੋ ਮੇਰੋ ਕਰਤਾ ਥਾ ਤਥ ਤਕ ਬਿਖਿਓਂ ਕੇ ਘੇਰੇ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੂਆ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਥਾ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਬੁਧਿ ਅਰਪੀ ਠਾਕੁਰ ਕਉ ਤਬ ਹਮ ਸਹਜ ਸੋਏ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਜਥ ਠਾਕੁਰ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਬੁਧੀ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦਈ ਤਥ ਹਮ ਸਾਂਤੀ ਮੇਂ (ਸੋਏ) ਇਸਥਿਤ ਹੋਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਜਉ ਲਉ ਪੋਟ ਉਠਾਈ ਚਲਿਅਉ ਤਉ ਲਉ ਡਾਨ ਭਰੇ ॥

ਜਥ ਤਕ ਪਾਪੋਂ ਪੁੰਨੋਂ ਕੀ ਗਠੜੀ ਉਠਾਈ ਚਲਿਆ ਜਾਤਾ ਥਾ ਤਥ ਪ੍ਰਯੰਤ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੇ ਡੰਡ ਭਰੇ ਥੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੋਟ ਡਾਰਿ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਮਿਲਿਆ ਤਉ ਨਾਨਕ ਨਿਰ ਭਏ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੧੫੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗਰੂ ਪੂਰਾ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਹੀ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਠੜੀ ਡਾਰ ਦੀਨੀ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਕੋ ਅਕਰਤਾ ਅਭੋਗਤਾ ਜਾਨ ਲੀਆ ਔਰ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੧੫੯ ॥

ਗਉੜੀ ਮਾਲਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੋ ਕਹੇ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਣੇ ਕਾ ਕਾਰਣ ਕਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਭਾਵਨੁ ਤਿਆਗਿਓ ਰੀ ਤਿਆਗਿਓ ॥ ਤਿਆਗਿਓ ਮੈ ਰਾਰ ਮਿਲਿ ਤਿਆਗਿਓ ॥
ਸਰਬ ਸੂਖ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਰਸ ਮਾਨਿ ਗੋਬਿੰਦੈ ਆਗਿਓ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਭਾਵਨ) ਸੰਕਲਪ ਜੋ ਤਿਆਗਨੇ ਜੋਗ ਥਾ ਸੋ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ਔਰ ਤਿਆਗ ਕਾ ਜੋ ਅਭਿਮਾਨ ਥਾ ਸੋ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਤਿਆਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਤਿਸ ਤਿਆਗ ਕਾ ਫਲ ਤੁਮ ਕੋ ਕਿਆ ਹੁਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਸਭ ਸੁਖ ਔਰ ਆਤਮ ਸੁਖ ॥ ਪੁਨਾ (ਮੰਗਲ) ਉਤਸਵ ਤਥਾ (ਰਸ) ਪ੍ਰੇਮ ਏਹ ਸਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੋ ਕਹੇ ਕੇਵਲ ਸੰਕਲਪ ਤਿਆਗਨੇ ਸੇ ਵਾ ਔਰ ਭੀ ਕੁਛ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਜਬ ਅਪਨਾ ਸੰਕਲਪ ਤਿਆਗ ਕੇ ਗੋਵਿੰਦ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਮਾਨਾ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮਾਨੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ਦੋਊ ਸਮਾਨੇ ਮਸਤਕੁ ਡਾਰਿ ਗੁਰ ਪਾਗਿਓ ॥

ਔਰ ਮਾਨ ਅਪਮਾਨ ਦੋਨੋਂ ਤੁਲ ਹੁਏ ਹੈਂ । ਪੁਨਾ ਸੀਸ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਰੱਖਾ ਹੈ ॥

ਸੰਪਤ ਹਰਖੁ ਨ ਆਪਤ ਦੂਖਾ ਰੰਗੁ ਠਾਕੁਰੈ ਲਾਗਿਓ ॥ ੧ ॥

ਵਿਭੂਤੀ ਕੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਕਰ ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ (ਆਪਤ) ਅਪਦਾ ਪੜ ਜਾਵੇ ਤੇ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਜੋ ਕਹੇ ਹਰਖ ਸੋਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਤਿਸ ਠਾਕੁਰ ਕੋ ਕਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਬਾਸ ਬਾਸਰੀ ਏਕੈ ਸੁਆਮੀ ਉਦਿਆਨੁ ਦ੍ਰਿਸਟਾਗਿਓ ॥

(ਬਾਸ) ਬਸਨੇ ਜੋਗ ਅਸਥਾਨ ਅਰਥਾਤ ਘਰ ਤਿਨ ਘਰੋਂ ਮੈਂ (ਬਾਸਰੀ,ਬਸਨੇ ਵਾਲੇ ਸਰਬਮੈ ਏਕ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੀਹੈ ॥ਔਰ (ਉਦਿਆਨ)ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਭੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਵਤਾਹੈ ਵਾ ਜਬ ਏਕ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਬਸ ਗਈ ਤਬ ਬਸਤੀ ਮੈਂਉਦਿਆਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੈਂ ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਇਆ ਹੈ ॥

ਨਿਰਭਉ ਭਏ ਸੰਤ ਭ੍ਰਮੁ ਡਾਰਿਓ ਪੂਰਨ ਸਰਬਾਗਿਓ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਦੁਆਰੇ ਭਰਮ ਕੋ ਤਿਆਗਿਆ ਤਬ ਭੈ ਸੋ ਰਹਤ ਹੋ ਗਏ ਜੋ ਕਹੇ ਭ੍ਰਮ ਕੋ ਡਾਰ ਕਰ ਕਿਆ ਜਾਣਿਆ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਸਰਬ ਮੈ ਬਿਆਪਕ ਔਰ ਸਰਬ ਕੋ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਤੈ ਕਾਰਣੁ ਕੀਨੋ ਮਨਿ ਬੁਰੋ ਨ ਲਾਗਿਓ ॥

ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਾਰਣ ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਜਗਤ ਕੀਆ ਹੈ (ਮਨ) ਆਤਮ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਾ ਮਨ ਮੈ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕਿਸੀ ਮੈ ਗਲਾਨੀ ਨਹੀਂ ਉਠਤੀ ਸਭ ਰੇ ਬਿੰਦ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਪਰਸਾਦਿ ਸੰਤਨ ਕੈ ਸੋਇਓ ਮਨੁ ਜਾਗਿਓ ॥ ੩ ॥

ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰੀ ਤਬ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਣੇ ਸੇ ਜੋ ਅਵਿਦਿਆ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੇ ਮਨ ਸੋਇਆ ਹੁਆ ਥਾ ਸੋਗਜਾਨ ਜਾਗ੍ਰਤ ਵਿਖੇ ਜਾਗਿਆ ਹੈ ॥੩ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਓਟਿ ਤੁਹਾਰੀ ਪਰਿਓ ਆਇਓ ਸਰਣਾਗਿਓ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਤੁਮ ਪੂਰਬੋਕਤ ਲਾਭ ਕੋ ਚਾਹਤੇ ਹੋ ਤਬ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਪੜਿਆ ਹਾਂ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੀ ਆਗਿਆ ਮਨਨੇ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹਾਂ ॥

ਨਾਮ ਰੰਗ ਸਹਜ ਰਸ ਮਾਣੇ ਫਿਰਿ ਦੂਖੁ ਨ ਲਾਗਿਓ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੧੬੦ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਕਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਰਸ)ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਫਿਰ ਦੂਖ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ॥ ੪ ॥ ੨ ।੧੬੦।

ਗਉੜੀ ਮਾਲਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਾਇਆ ਲਾਲੁ ਰਤਨੁ ਮਨਿ ਪਾਇਆ ॥ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਮਨੁ
ਸੀਤਲੁ ਥੀਆ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਮਨ ਵਿਖੇ ਸਮਾਇਆ ਤਬ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਰੂਪ ਪਿਆਰਾ ਮਨ ਵਿਖੇ ਹੀ ਪਾਇ ਲੀਆ ਔਰ ਤਨ ਸੀਤਲ ਹੁਆ ਮਨ ਕੀ ਸੀਤਲ ਹੁਆ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਲਾਥੀ ਭੂਖ ਤ੍ਰਿਸਨ ਸਭ ਲਾਥੀ ਚਿੰਤਾ ਸਗਲ ਬਿਸਾਰੀ॥

ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਭੋਗੋਂ ਕੀ ਭੁਖ ਲਾਥੀ ਔਰ ਸ੍ਵਰਗ ਆਦਿ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਚਿੰਤਾ ਵਿਸਾਰ ਦਈ ॥

ਕਰੁ ਮਸਤਕਿ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਧਰਿਓ ਮਨੁ ਜੀਤੋ ਜਗ ਸਾਰੀ ॥ ੧ ॥

ਜਬ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਹਾਥ ਰਖਿਓ ਤਬ ਮਨ ਵਸ ਕਰ ਲੀਆ ਔਰ ਜਗਤ ਰੂਪੀ ਨਰਦ ਭੀ ਜੀਤ ਲਈ ਵਾ (ਜਗ ਸਾਰੀ) ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਅਰਥਾਤ ਉਤਪਤੀ ਸੋ ਸਭ ਜੀਤ ਲਈ॥ ਪ੍ਰਮਾਣ ਜਪਜੀ(ਮਨ ਜੀਤੇ ਜਗਜੀਤ)॥੧॥

ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਇ ਰਹੇ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਡੋਲਨ ਤੇ ਅਬ ਚੂਕੇ ॥

ਜਬ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਤਬ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ ॥ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਅਧਿਆਹਾਰ ਹੈ ॥ ਔਰ ਭਟਕਨੇ ਸੇ ਰਹ ਚੁਕੇ ਹਾਂ ॥

ਅਖੁਟੁ ਖਜਾਨਾ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਤੋਟਿ ਨਹੀ ਰੇ ਮੂਕੇ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਖੁਟ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਦੀਆ ਹੈ ਆਪ ਖਾਣੇ ਕਰ ਭੀ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਔਰੋਂ ਕੋ ਦੀਆ ਹੂਆ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮੁਕਦਾ ॥ ੨ ॥

ਅਚਰਜੁ ਏਕ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਭਾਈ ਗੁਰਿ ਐਸੀ ਬੂਝ ਬੂਝਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਅਸਚਰਜ ਸੁਨੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਐਸੀ ਗਿਆਤ ਦਈ ਹੈ

ਲਾਹ ਪਰਦਾ ਠਾਕੁਰੁ ਜਉ ਭੇਟਿਓ ਤਉ ਬਿਸਰੀ ਤਾਤਿ ਪਰਾਈ ॥ ੩ ॥

ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ ਪਰਦਾ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਜਬ ਸਾਖੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਭੇਟਿਓ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦਤਾ ਹੂਈ ਤਬ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ (ਤਾਤ) ਚਾਹ ਭੁਲ ਗਈ ਵਾ (ਤਾਤ) ਨਿੰਦਾ ਵਿਸਰ ਗਈ ਜਬ ਮਰਬ ਅਪਨਾ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਤਬ ਨਿੰਦਾ ਉਸਤਤੀ ਕਿਸਕੀ ਕਰੇ ॥ ੩ ॥

ਕਹਿਓ ਨ ਜਾਈ ਏਹੁ ਅਚੰਭਉ ਸੋ ਜਾਨੈ ਜਿਨਿ ਚਾਖਿਆ ॥

ਏਹਿ ਅਸਚਰਜਿ ਰੂਪ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕਾ ਰਸ ਸ ਜਾਨਤਾਹੇ ਜਿਨ ਆਤਮ ਦਰਸੀਓਂ ਨੇ ਭੋਗਿਆ ਹੈ॥ ਅਰ ਅਕਹਿ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਭਏ ਬਿਗਾਸਾ ਗੁਰਿ ਨਿਧਾਨੁ ਰਿਦੈ ਲੈ ਰਾਖਿਆ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੧੬੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਖਜ਼ਾਨਾ ਲੈਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਰਖਿਆ ਤਬ ਸੇ ਸਚੇ ਅਨੰਦ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੧੬੧ ॥

ਗਉੜੀ ਮਾਲਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਉਬਰਤ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੀ ਸਰਣੀ ॥ ਸਰਬ ਲੋਕ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੰਡਲ ਗਿਰਿ ਗਿਰਿ ਪਰਤੇ ਧਰਣੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਰਾਜਾ) ਸਰਬ ਕਾ ਮਾਲਕ ਰਮਣ ਸੀਲ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਸੇ ਜੀਵ ਬਚਤਾ ਹੇ ॥ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰ ਆਦਿ ਸੰਪੂਰਣ ਲੋਕ ਮਾਇ ਕੇ (ਮੰਡਲ) ਚਕ੍ਰ ਮੇਂ ਆਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਸ ਹੋਕਰ ਧਰਤੀ ਮੇਂ ਗਿਰ ਗਿਰ ਪਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਭਸਮ ਹੋਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਆਪ ਹੀ ਐਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈ ਵਾ ਕੋਈ ਔਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਭੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਸਾਸਤ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰੇ ਮਹਾ ਪੁਰਖਨ ਇਉ ਕਹਿਆ ॥

ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ੨੭ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਔਰ ੪ ਬੇਦ ਸਭ ਬੀਚਾਰੇ ਹੈਂ ॥ ਇਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਭੀ ਔਰ ਮਹਾਤਮਾ ਨੇ ਭੀ ਏਹੀ ਕਹਾ ਹੈ ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਜਨੁ ਨਾਹੀ ਨਿਸਤਾਰਾ ਸੁਖ ਨ ਕਿਨਹੂੰ ਲਹਿਆ ॥ ੧ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਕਾ ਤਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ॥ ੧ ॥

ਤੀਨ ਭਵਨਿ ਕੀ ਲਖਮੀ ਜੋਰੀ ਬੂਝਤ ਨਾਹੀ ਲਹਰੇ ॥

ਸ੍ਵਰਗ ਪਤਾਲ ਪ੍ਰਿਥੀ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਕੀ ਮਾਇਆ ਭੀ ਅਕਤ੍ਰ ਕਰਲੀ ਤੋ ਭੀ ਲੋਭ ਕੀ ਲਹਰੈਂ ਵਾ ਸੰਕਲਪ ਮਿਟਤੇ ਨਹੀਂ ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਕਹਾ ਚਿਤੁ ਪਾਵੈ ਫਿਰਤੋ ਪਹਰੇ ਪਹਰੇ ॥ ੨ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਹਾਂ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਵੈ ਪੌਹਰਨਾ ਪੌਹਰਨਾ ਕਰਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮਾਇਆ ਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕਰ ਸਰਬ ਪਹਰੋਂ ਮੇਂ ਭਟਕਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਪਹਰੇ ਪਹਰੇ) ਪਹੇ ਪਹੇ ਭਾਵ ਹਰੇਕ ਰਸਤਿਓਂ ਮੇਂ ਜੋ ਜੋ ਮਾਇਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਮਾਰਗ ਹੈਂ ॥ ਵਾ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਪਹਰ ਪਹਰ ਕੇ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਅਨਿਕ ਬਿਲਾਸ ਕਰਤ ਮਨ ਮੋਹਨ ਪੂਰਨ ਹੋਤ ਨ ਕਾਮਾ ॥

ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਮੋਹਨੇ ਵਾਲੀ ਮਾਇਆ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਮੇਂ ਅਨੇਕ ਹੀ ਬਿਲਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੋ ਭੀ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀਆਂ ।

ਜਲਤੋ ਜਲਤੋ ਕਬਹੂੰ ਨ ਬੂਝਤ ਸਗਲ ਬ੍ਰਿਥੇ ਬਿਨੁ ਨਾਮਾ ॥ ੩ ॥

ਮਨ ਕਰਕੇ ਜਲਤਾ ਔਰ ਤਨ ਕਰਕੇ ਜਲਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਹ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਕਭੀ ਨਿਵਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਯਦਪੀ ਸੁਖ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਅਨੇਕ ਉਪਾਉ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਭ ਬ੍ਰਿਥੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮੇਰੇ ਮੀਤਾ ਇਹੈ ਸਾਰ ਸੁਖੁ ਪੂਰਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੋ ਏਹੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਣੇ ਕੋ ਪੂਰਾ ਉਪਾਉ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਕਹਾਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ? ॥

ਉਤਰੁ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਜਨਮ ਮਰਣੁ ਨਿਵਾਰੈ ਨਾਨਕੁ ਜਨ ਕੀ ਧੂਰਾ ॥੪॥੪॥ ੧੬੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਰ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਹੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਨਵਿਰਤ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੈ ॥੪॥੪॥ ੧੬੨ ॥

ਗਉੜੀ ਮਾਲਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥

ਮੋਕਉ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕੋ ਸਮਝਾਵੈ । ਕਰਤਾ ਹੋਇ ਜਨਾਵੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਇਹ ਬਿਧੀ ਜੋ ਆਗੇ ਪੂਛਨੀ ਹੈ ਕੌਣ ਸਮਝਾਵੈ ਵਾ ਕੋਈ ਸਮਝਾਇ ਦੇਵੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕਾ ਵਸ ਕਰਤਾ ਹੋਵੇ ਫਿਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਮਝਾਵੈ॥ ਵਾ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵ ਕਰਤਾ ਭੋਗਤਾ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਜਣਾਵੈ ॥ ੧ ॥

ਅਨਜਾਨਤ ਕਿਛੁ ਇਨਹਿ ਕਮਾਨੇ ਜਪ ਤਪ ਕਛੂ ਨ ਸਾਧਾ ॥

ਅਨਜਾਨ ਪਨੇ ਮੈਂ ਕੁਛ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਹੀ ਕਮਾਇਓ ਹੈ ਤਬ ਇਸਕੋ ਬੰਧਨ ਪੜਗਿਆ ਹੈ। ਯਾ ਕਛੁ ਜਪ ਤਪ ਨਹੀ ਕੀਆ ਤਬ ਇਸਕੋ ਬੰਧਨ ਪੜਾ ਹੈ ॥

ਦਹ ਦਿਸਿ ਲੈ ਇਹੁ ਮਨੁ ਦਉਰਾਇਓ ਕਵਨ ਕਰਮ ਕਰਿ ਬਾਧਾ ॥ ੧ ॥

ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਪੂਰਬ ਉਤਰ ਅਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਲੈਕਰ ਇਸਕੋ ਮਨਨੇ ਭ੍ਰਮਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਮਨ ਕੋ ਦੌੜਾਯਾ ਹੈ ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਕੌਨ ਕਰਮ ਕਰ ਬਾਧਾ ਹੈ ? ॥ ੧ ॥ ਉੱਤਰ ॥

ਮਨ ਤਨ ਧਨ ਭੂਮਿ ਕਾ ਠਾਕੁਰੁ ਹਉ ਇਸਕਾ ਇਹੁ ਮੇਰਾ ॥

ਮਨ ਤਨ ਔਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਅਪਨੇ ਸੰਕਲਪ ਕਰਕੇ (ਠਾਕੁਰ) ਮਾਲਕ ਬਨ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਭੂਤੀ ਕਾ ਸਾਹਿਬ ਹਾਂ ਏਹ ਪਦਾਰਥ ਮੇਰਾ ਹੈ ॥

ਭਰਮ ਮੋਹ ਕਛੁ ਸੂਝਸਿ ਨਾਹੀ ਇਹ ਪੈਖਰ ਪਏ ਪੈਰਾ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭ੍ਰਮ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਯਥਾਰਥ ਗਿਯਾਨ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਕਿ ਯਹਿ ਪਦਾਰਥ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਮਮਤਾ ਕਿਯੋਂ ਕਰ ਰਹਾ ਹਾਂ ਯਾਂਤੇ ਏਹ ਹੈਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਪੈਖੜ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਪੜ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਜੋ ਰਸੀ ਪਸੂਕੇ ਪੈਰੋਂ ਮੈਂ ਪਾਇਕਰ ਬਾਧਨੇ ਕੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਉਸਕਾ ਨਾਮ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਖਾ ਮੈਂ ਪੈਖੜ ਹੈ ॥ ੨ ॥

॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਤਬ ਇਹੁ ਕਹਾ ਕਮਾਵਨ ਪਰਿਆ ਜਬ ਇਹੁ ਕਛੂ ਨ ਹੋਤਾ ॥

ਜਬ ਏਹੁ ਕੁਛਭੀ ਭਿੰਨ ਕਰਕੇ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਥਾ ਤਬ ਇਹ ਕਹਾ ਕਮਾਵਨ ਪੜਿਆ ਥਾ ॥

ਜਬ ਏਕ ਨਿਰੰਜਨ ਨਿਰੰਕਾਰ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪਹਿ ਕਰਤਾ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਜਬ ਪ੍ਰਲੋ ਕਾਲ ਮੈਂ ਏਕ ਨਿਰੰਜਨ ਨਿਰੰਕਾਰ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭ ਕੁਛ ਆਪਹੀ ਕਰਤਾ ਥਾ ॥ ੩ ॥

ਆਪਨੇ ਕਰਤਬ ਆਪੇ ਜਾਨੈ ਜਿਨਿ ਇਹੁ ਰਚਨ ਰਚਾਇਆ ॥

ਉਤਰ ॥ ਜਿਸ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਸਾਜਿਆ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਕਰਤਬ ਆਪਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਰਣ ਹਾਰੁ ਹੈ ਆਪੇ ਸਤਿ ਗੁਰਿ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥੪॥੫॥ ੧੬੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪਹੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਭਰਮੁ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ੪ ॥ ੫ ॥ ੧੬੩ ॥

ਗਉੜੀ ਮਾਲਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰ ਕ੍ਰਿਆ ਬਿਰਥੇ ॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਕਰਮ ਕਮਾਣੇ ਇਹਿ ਓਰੈ ਮੂਸੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾ ਵਾ ਹਰੀ ਅਰਪਣ ਕੀਏ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕਰਮ ਬ੍ਰਿਥੇ ਹੈਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਕਾਮ ਹੋਨੇ ਸੇ ਜਪ ਤਪ (ਸੰਜਮ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਜੀਤਨਾ ਏਹ ਕਰਮ ਕਮਾਏ ਹੁਏ ਭੀ ਜਮ ਪੁਰੀ ਮੇ ਉਰੇਹੀ ਲੁਟੇ ਜਾਤੇਹੈਂ। ਕੈਸੇ ਜਬ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਅਤੀ ਪਿਆਸ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਤਬ ਪਾਨੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਜਮਦੂਤ ਇਸਕੋ ਤਬ ਪਾਨੀ ਕਾ ਏਕ ਕਟੋਰਾ ਦੇਤੇ ਹੈ ਜਬ ਸਰਬ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕੀਏਕਾ ਸੰਕਲਪ ਲੇਲੇਤੇ ਹੈਂ ਇਹੀ ਲੁਟਨਾ ਹੈ ਬਰਸੋਂ ਕਾ ਪੁੰਨ ਪਾਨੀਕਾ ਕਟੋਰਾ ਦੇਕਰ ਲੇਲੀਆ। ੧ ।

ਬਰਤ ਨੇਮ ਸੰਜਮ ਮਹਿ ਰਹਤਾ ਤਿਨਕਾ ਆਢੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਏਕਾਦਸੀ ਆਦਿ ਬਰਤ ਔਰ ਚਤਰ ਮਾਸਾ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਕੁਮਸੈਨ ਆਦਿ ਨੇਮ ਪੁਨ (ਸੰਜਮ) ਅਲਪ ਅਹਾਰ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਰਹਤਾ ਥਾ ਤਿਨਕਾ (ਆਢੁ) ਕੌਡੀ ਮਲ ਨਾ ਪਾਇਆ ਕਾਵ ਯਹਿਕਿ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸੁਖੁ ਫਲੁ ਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ॥

ਆਗੈ ਚਲਣੁ ਅਉਰੁ ਹੈ ਭਾਈ ਊਹਾਂ ਕਾਮਿ ਨ ਆਇਆ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਔਰੁ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕਾ(ਚਲਣ) ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮੁਕਤਿ ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਨਿਸ ਕਾਮ ਕਰਮ ਹੀ ਹੈਂ ਉਹਾਂ ਸਕਾਮ ਵਾ ਪਾਖੰਡ ਕਰਤਬ ਕਾਮ ਨਹੀ ਆਯਾ ਕਰਤਾ ਵਾ ਕਿਸੀ ਕੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਸੋ ਪਖੰਡ ਕਰਤਬ ਕੋ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਤੀਰਥਿ ਨਾਇ ਅਰੁ ਧਰਨੀ ਭ੍ਰਮਤਾ ਆਗੈ ਠਉਰ ਨ ਪਾਵੈ ॥

ਤੀਰਥ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤਾ ਧਰਨੀ ਭ੍ਰਮ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਇਨ ਕਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਗਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ॥

ਊਹਾ ਕਾਮਿ ਆਵੈ ਇਹਿ ਬਿਧਿ ਓਹੁ ਲੋਗਨ ਹੀ ਪਤੀਆਵੈ ॥ ੨ ॥

ਊਹਾਂ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰੇ ਹੁਏ ਕਰਮ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਾਮ ਆਵਤੇ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਓਹੁ ਧਰਮ ਰਾਇ ਆਦਿ ਲੋਕ ਪਖੰਡ ਪਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਵਾ ਓਹੁ ਪਖੰਡੀ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਪਖੰਡ ਕਰਮ ਦੇਖਾਇ ਕਰ (ਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਪਤਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮਨੇ ਕਰਮ ਦੇਖ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭਲਾ ਜਾਣੈ ਮੇਰੀ ਪੂਜਾ ਕਰੇ ਜੇ ਕਹੇ ਬੇਦ ਆਧੇਨ ਆਦਿ ਤੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੋਤੇ ਹੋਵੇਂਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਚਤੁਰ ਬੇਦ ਮੁਖ ਬਚਨੀ ਉਚਰੈ ਆਗੈ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਈਐ ॥

ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਸਾਮ ਰਿਗ ਜੁਜਰ ਅਥਰਬਣ ਜੋ ਮੁਖਜ ਰੂਪ ਹੈਂ ਸੋ ਬਿਨਾ ਪਤ੍ਰੇ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ॥ ਵਾ ਦੇਸ ਭਾਸਾ (ਮੁਖ ਬਚਨੀ) ਕੰਠ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ॥ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਵਾ ਸਰਬ ਕੇ ਜੋ ਆਗੇ ਹੈ ਅਪਨਾ (ਮਹਲ) ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੋ ਬੇਦ ਪਾਠ ਕਰ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ਜੇ ਕਹੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬੂਝੈ ਨਾਹੀ ਏਕੁ ਸੁਧਾਖਰੁ ਓਹੁ ਸਗਲੀ ਝਾਖ ਝਖਾਈ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਏਕ ਅਦੁਤੀ (ਸੁਧਾਖਰ) ਸੁਧ ਅਛਰ ਰੂਪ ਕੋ ਜੋ ਬੇਦ ਪੜ੍ਹ ਕਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਤਬ ਵਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਨੀ ਕਰ (ਝਾਖ ਝਖਾਈਐ) ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਖਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਨਾਨਕੁ ਕਹਤੋ ਇਹੁ ਬੀਚਾਰਾ ਜਿ ਕਮਾਵੈ ਸੁ ਪਾਰ ਗਰਾਮੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਏਹ ਬਾਤ ਸਾਰ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਹਮਾਰੇ ਕਹਣੇ ਕੋ ਜੋ ਕਮਾਵੇ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਕੇ (ਗ੍ਰਾਮ) ਸਮੂਹ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਵਹੁ ਸਾਰ ਬਾਤ ਕੌਨਸੀ ਹੈ ? ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉਤਰੁ ॥ ਗੁਰੁ ਸੇਵਹੁ ਅਰੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ ਤਿਆਗਹੁ ਮਨਹੁ ਗੁਮਾਨੀ ॥੪॥੬॥੧੬੪॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵੋ ਔਰ ਮਨ ਸੇ ਹੰਤਾ ਕੋ ਤਿਆਗੋ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥ ੧੬੪ ॥

ਗਉੜੀ ਮਾਲਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੂਰਬ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਨਾ ਕਹਾ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੇਤੁ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ॥

ਮਾਧਉ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੁਖਿ ਕਹੀਐ ॥ ਹਮ ਤੇ ਕਛੂ ਨ
ਹੋਵੈ ਸੁਆਮੀ ਜਿਉ ਰਾਖਹੁ ਤਿਉ ਰਹੀਐ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਪਤੀ ਔਰ ਹੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਮੁਖ ਸੇ ਤੇਰਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ॥ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ ਮੇਰੇ ਸੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜੈਸੇ ਆਪ ਰਖਤੇ ਹੋ ਤੈਸੇ ਹੀ ਰਹੀਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਕਿਆ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਕਿ ਕਰਣੈ ਹਾਰਾ ਕਿਆ ਇਸੁ ਹਾਥਿ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ੧ ॥

ਅਬ ਕਿਆ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਆਗੈ ਭਵਿਖਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਏਹ ਜੀਵ ਕਿਆ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵਗਾ। ਔਰ ਭੂਤ ਕਾਲ ਕੇ ਕਰਮੋ ਕਾ ਫਲ ਇਸ ਵਿਚਾਰੇ ਕੇ ਕਿਆ ਅਧੀਨ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹਮ ਜੀਵ ਪਰਤੰਤ੍ਰ ਹੈਂ।

ਜਿਤੁ ਤੁਮ ਲਾਵਹੁ ਤਿਤੁ ਹੀ ਲਾਗਾ ਪੂਰਨ ਖਸਮ ਹਮਾਰੇ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਹਮਾਰੇ ਮਾਲਕ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਜਿਸ ਕਰਮ ਮੈਂ ਤੁਮ ਲਾਵਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਮੈਂ ਲਾਗਤਾ ਹਾਂ ॥ ੧ ॥

ਕਰਹੁ ਕਿਰਪਾ ਸਰਬ ਕੇ ਦਾਤੇ ਏਕ ਰੂਪ ਲਿਵ ਲਾਵਹੁ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਦਾਨ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਕਿ ਅਪਨੇ ਅਦ੍ਵਤੀ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਵੋ ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਬੇਨੰਤੀ ਹਰਿ ਪਹਿ ਅਪੁਨਾ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵਹੁ ॥ ੨ ॥ ੭ ॥ ੧੬੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕੇ ਪਾਸ ਮੇਰੀ ਏਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਸੇ ਆਪਨਾ ਨਾਮ ਜਪਾਵੋ ॥ ੨ ॥ ੭ ॥ ੧੬੫ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਮਾਝ੧ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ੧ ਓਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਦੀਨਦਇਆਲ ਦਮੋਦਰ ਰਾਇਆ ਜੀਉ ॥ ਕੋਟਿ ਜਨਾ ਕਰ ਸੇਵ ਲਗਾਇਆ ਜੀਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਦੀਨਾਂ ਪਰ ਦਿਆ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੇ ਦਾਮੋਦਰ ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਰਾਜਾ ॥ ਹੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਜੀ ਤੈਂ ਕ੍ਰੋੜਾ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਮੇ ਲਾਇਆ ਹੈ ॥ ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ ॥

ਭਗਤ ਵਛਲ ਤੇਰਾ ਬਿਰਦ ਰਖਾਇਆ ਜੀਉ ॥ ਪੂਰਨ ਸਭਨੀ ਜਾਈ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਏਹ ਤੇਰਾ (ਬਿਰਦ) ਪੂਰਨ ਰਖਾਯਾ ਹੁਆ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਸਰਬ ਜਗਾ ਵਿਖੇ ਬਿਆਪਕ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਕਿਉ ਪੇਖਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਕਵਣੁ ਸੁ ਕਰਣੀ ਜੀਉ ॥ ਸੰਤਾ ਦਾਸੀ ਸੇਵਾ ਚਰਣੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੈਸੇ ਦੇਖਾਂ ਔਰ ਵਹੁ ਕੌਨਸੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਰਣੀ ਹੈ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਅਪਨੀ ਬੁਧੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਕ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਚਰਣੀ ਲਗ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ॥

ਇਹੁ ਜੀਉ ਵਤਾਈ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਈ ਜੀਉ ॥ ਤਿਸੁ ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਲਾਗਉ ਪਾਈ ਜੀਉ॥੨॥

ਇਹ ਜੀਉ ਅਪਨਾ (ਵਤਾਈ) ਵਾਰਨੇ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ਜੋ ਮਤ ਕੋ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰੇ ਤਿਸ ਸੰਤ ਕੇ ਚਰਨੀਂ ਨਿਵ ਨਿਵ ਲਾਗੂੰ ॥ ੨ ॥

ਪੋਥੀ ਪੰਡਿਤ ਬੇਦ ਖੋਜੰਤਾ ਜੀਉ ॥ ਹੋਇ ਬੈਰਾਗੀ ਤੀਰਥਿ ਨਾਵੰਤਾ ਜੀਉ ॥

ਕੋਈ ਪੰਡਿਤੁ ਹੋਕਰ ਬੇਦ ਔਰ ਪੋਥੀਓਂ ਕੋ (ਖੋਜੰਤਾ)ਵਿਚਾਰਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ (ਬੈਰਾਗੀ) ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਦਾਸੀਨ ਹੋਕਰ ਤੀਰਥੋਂ ਮੇ ਨਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਗੀਤ ਨਾਦ ਕੀ ਰਤਨੁ ਗਾਵੰਤਾ ਜੀਉ ॥ ਹਰਿ ਨਿਰਭਉ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਕੋਈ ਬਿਸ਼ਪਦੇ ਕਰ ਔਰ (ਨਾਦ) ਵਾਜੇ ਬਜਾਇ ਕਰ ਤੇਰਾ ਜਸ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਭੈ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਕਰ ਹਮ ਏਕ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ੩ ॥

ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰੇ ਜੀਉ ॥ ਪਤਿਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਲਗਿ ਗੁਰ ਕੇ ਪੈਰੇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜਬ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾਲੁ ਕਏ ਹੋ ਤਬ ਹਮ ਪਾਪੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਗ ਕਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਭ੍ਰਮੁ ਭਾਉ ਕਾਟਿ ਕੀਏ ਨਿਰਵੈਰੇ ਜੀਉ ॥ ਗੁਰ ਮਨ ਕੀ ਆਸ ਪੁਰਾਈ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥

ਭ੍ਰਮ ਪੁਨਾ ਭੈ ਕਾਟ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਿਰਵੈਰ ਕਰ ਦੀਏ ਹਨ॥ ਔਰ ਮਨ ਕੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਕਰ ਦਈ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਜਿਨਿ ਨਾਉ ਪਾਇਆ ਸੋ ਧਨਵੰਤਾ ਜੀਉ ॥ ਜਿਨਿ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਇਆ ਸੁ ਸੋਭਾਵੰਤਾ ਜੀਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਧਨਵਾਨ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸੋਭਾ ਵਾਨ ਹੈ ॥

ਜਿਸੁ ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਤਿਸੁ ਸਭ ਸੁ ਕਰਣੀ ਜੀਉ ॥
ਜਨੁ ਨਾਨਕ ਸਹਜ ਸਮਾਈ ਜੀਉ ॥ ੫ ॥ ੧ ॥ ੧੬੬ ॥

ਪਨਾ ਜਿਸਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਹੈ ਉਸਕੀ ਕਰਣੀ ਸਭ ਉੱਤਮ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਸਕੀ ਬੁਧੀ ਸਾਂਤੀ ਸਹਿਤ ਹੈ ਵਾ ਸਾਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ ॥ ੫ ॥ ੧ ॥ ੧੬੬ ॥

ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ।

ਆਉ ਹਮਾਰੈ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ਜੀਉ ॥ ਰੈਣਿ ਦਿਨਸੁ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਚਿਤਾਰੇ ਜੀਉ ॥

ਹਮਾਰੇ ਰਾਮ ਕੇ ਪਿਆਰਿਓ ਸੰਤੋ ਆਇਓ ਤੁਮ ਹਮ ਮਿਲ ਕਰ ਰੈਣ ਦਿਨ ਸਾਸ ਸਾਸ ਚਿਤਾਰੀਏ ॥

ਸੰਤ ਦੇਉ ਸੰਦੇਸਾ ਪੈ ਚਰਣਾ ਰੇ ਜੀਉ ॥ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਕਿਤ ਬਿਧਿ ਤਰੀਐ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਣੋਂ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੂੰ ਐਸੇ ਸੰਦੇਸਾ ਦੇਵੋ ਜਿਸ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਹੋਵੇ। ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਰੀਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਤਿਸੰਗ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ ਜੇ ਕਹੋ ਤੁਮ ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਮਹਮਾ ਕੈਸੇ ਜਾਣੀ ਹੈ॥ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ੧ ॥

ਸੰਗਿ ਤੁਮਾਰੈ ਮੈ ਕਰੇ ਅਨੰਦਾ ਜੀਉ ॥ ਵਣਿ ਤ੍ਰਿਣਿ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਸੁਖੁ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਆਏ ਹੈਂ ਸੋ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਵਣ ਤ੍ਰਿਣ ਪੁਨਾ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੈਂ ਜੋ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਸੁਖ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਸੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥

ਸੇਜ ਸੁਹਾਵੀ ਇਹੁ ਮਨੁ ਬਿਗਸੰਦਾ ਜੀਉ ॥ ਪੇਖਿ ਦਰਸਨ ਇਹੁ ਸੁਖੁ ਲਹੀਐ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੀ (ਸੇਜ) ਸ੍ਰਧਾ ਸੋਭਨੀਕ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਮਨ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ॥ ਤੁਮ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖ ਕਰ ਏਹ ਆਤਮ ਸੁਖ ਲਹੀਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਚਰਣ ਪਖਾਰਿ ਕਰੀ ਨਿਤ ਸੇਵਾ ਜੀਉ ॥ ਪੂਜਾ ਅਰਚਾ ਬੰਦਨ ਦੇਵਾ ਜੀਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਤੁਮਾਰ ਚਰਨ ਧੋਵਾਂ ਔਰ ਸਵਾ ਕਰੂੰ ॥ ਏਹੀ (ਅਰਚਾ) ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਹੇ ਏਹੀ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ॥

ਦਾਸਨਿਦਾਸੁ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਲੇਵਾ ਜੀਉ ॥ ਬਿਨਉ ਠਾਕੁਰ ਪਹਿ ਕਹੀਐ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਸੇਵਕੋਂ ਕਾ ਸੇਵਕ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪ ਲੇਵਾਂ ਏਹ ਬੇਨਤੀ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਪਾਸ ਮੇਰੀ ਤੂਹੋਂ ਕਹੀਏ ॥ ੩ ॥

ਇਛ ਪੁੰਨੀ ਮੇਰੀ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿਆ ਜੀਉ ॥ ਦਰਸਨ ਪੇਖਤ ਸਭ ਦੁਖ ਪਰਹਰਿਆ ਜੀਉ ॥

ਮੇਰੀ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਆ ਹੈ ਔਰ ਤਨ ਸਫਲਾ ਹੁਆ ਹੈ ਦਰਸਨ ਪੇਖਤ ਹੀ ਸਭ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋਗਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੇ ਜਪਿ ਤਰਿਆ ਜੀਉ ॥ ਇਹੁ ਅਜਰੁ
ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਸਹੀਐ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੧੬੭ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤਰਿਆ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਆਤਮਾ ਸੁਖ ਕਾ ਸਹਾਰਨਾ ਕਠਨ ਹੈ ਸੋ ਇਹੁ ਸਹਾਰਿਆ ਭਾਵ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੧੬੭ ॥

ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਸਾਜਨ ਮਨ ਮਿਤ ਪਿਆਰੇ ਜੀਉ ॥ ਮਨੁ ਤਨੁ ਤੇਰਾ ਇਹੁ ਜੀਉ ਭਿ ਵਾਰੇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤਨ ਵਾਲੇ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਮੇਰੀ ਅਰਜ ਸੁਣ ਮਨ ਮਨ ਤਨ ਤੇਰਾ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਇਹੁ ਜੀਉ ਭੀ ਵਾਰਨੇ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ॥

ਵਿਸਰੁ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਪ੍ਰਾਣ ਅਧਾਰੇ ਜੀਉ ॥ ਸਦਾ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਆਸਰੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਵਿਸਰੁ ਨਾਹੀਂ ਸਦਾ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸਰਣ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸੁ ਮਿਲਿਐ ਮਨੁ ਜੀਵੈ ਭਾਈ ਜੀਉ ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪਾਈ ਜੀਉ ॥

ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ (ਭਾਈ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋ ਕਰ ਮਨ ਜੀਵਨ ਪਦਵੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਤੂੰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਔਰ ਹਰੇਕ ਰੂਪ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈਂ ॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਪ੍ਰਭ ਕੀਆ ਜਾਈ ਜੀਉ ॥ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਈ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਕਿਛੁ ਆਪਕਾ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਆਪ ਕੀ ਜਗ ਹੈ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ੨ ॥

ਏਹੁ ਨਿਧਾਨੁ ਜਪੈ ਵਡ ਭਾਗੀ ਜੀਉ ॥ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਜੀਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਏਹੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ ਪਰੰਤੁ ਵਡੇ ਪੁੰਨ ਵਾਲਾ ਪਰਸ਼ ਹੀ ਜਪਤਾ ਹੈ ॥ ਹੇ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਅੰਜਨ ਸੇ ਰਹਤ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਏਕ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਕਿਨਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਮਿਟਾਇਆ ਜੀਉ ॥ ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ਜੀਉ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ॥ ਔਰ ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਤੁਮਾਰਾ ਜੀਉ ॥ ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹੁ ਭਗਤ ਵਣਜਾਰਾ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਸਚਾ ਸ਼ਾਹ ਹੈਂ ਜ ਭਗਤ ਹੈ ਸੋ ਵਣਜਾਰਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਰਾਸਿ ਸਚੁ ਵਾਪਾਰਾ ਜੀਉ ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰਾ ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੧੬੮ ॥

ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਪੂੰਜੀ ਦੇਕਰ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨੁ ਕਾ ਸਚੁ ਰੂਪ ਵਪਾਰ ਕੀਆ ਹੈ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਸਦਾ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੧੬੮ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ੧ ਓਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਬਹੁ ਮਾਣੁ ਕਰਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਬਹੁ ਮਾਣੁ ॥ ਜੋਰਿ ਤੁਮਾਰੇ ਸੁਖਿ ਵਸਾ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਕਰਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਮਾਣੁ ਹੈਂ ॥ ਤੁਮਾਰੇ ਜੋਰ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਸੁਖ ਕੇ ਬੀਚ ਇਸਥਿਤ ਹਾਂ ਹੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰਾ ਜੋਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ॥ ਢੀਠਤਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਭੇ ਗਲਾ ਜਾਤੀਆ ਸੁਣਿ ਕੈ ਚੁਪ ਕੀਆ ॥

ਜੀਵ ਨੇ ਸਭ ਗਲਾਂ ਜਾਣੀਆਂ ਭੀ ਹੈਂ ਸੁਖ ਦੁਖ ਜੋ ਕਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਅੱਛੇ ਹੈਂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦੁਆਰੇ ਸੁਣ ਕਰ ਭੀ ਚੁਪ ਕਰਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੁਭ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ॥

ਕਦਹੀ ਸੁਰਤਿ ਨ ਲਧੀਆ ਮਾਇਆ ਮੋਹੜਿਆ ॥ ੧ ॥

ਤੇਰੀ ਗਿਆਤ ਕਭੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਤੇਰੀ (ਮਾਇਆ) ਸਕਤੀ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਦੇਇ ਬੁਝਾਰਤ ਸਾਰਤਾ ਸੇ ਅਖੀ ਡਿਠੜਿਆ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮਰਨੇ ਕੀ (ਬੁਝਾਰਤ)ਰਮਜ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਤਜਨ ਭੀ ਮੌਤ ਕੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੋ ਮਰਨੇ ਜਨਮਣੇ ਕੀ ਬਾਤਾਂ ਅਖੀਂ ਭੀ ਦੇਖੀਆਂ ਹੈਂ ॥

ਕੋਈ ਜਿ ਮੂਰਖੁ ਲੋਭੀਆ ਮੂਲਿ ਨ ਸੁਣੀ ਕਹਿਆ ॥ ੨ ॥

ਐਸਾ ਕੋਈ ਜੋ ਏਹ ਮਨ ਮੂਰਖ ਲੋਭੀ ਹੈ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਕਹਣਾ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੁਣਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਇਕਸੁ ਦੁਹੁ ਚਹੁ ਕਿਆ ਗਣੀ ਸਭੁ ਇਕਤੁ ਸਾਦਿ ਮੁਠੀ ॥

ਸੋ ਇਕ ਦੋ ਚਾਰ ਕੋ ਕਿਆ ਗਿਣੀਏ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਏਕ ਮਾਇਆ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਮੈ ਲੁਟੀ ਹੂਈ ਹੈ ॥

ਇਕ ਅਧੁ ਨਾਇ ਰਸੀਅੜਾ ਕਾ ਵਿਰਲੀ ਜਾਇ ਵੁਠੀ ॥ ੩ ॥

ਏਕ ਆਧ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਵਾ ਇਕ ਗਜਾਨ ਵਾਨ ਆਧਾ ਜਗਜਾਸੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਲੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਓਹੋ (ਕਾ) ਕੋਈ ਵਿਰਲੀ ਜਾਗਾ (ਵੁਠੀ) ਵਸੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਗਿਆਨ ਆਦਿ ਗੁਣੋਂ ਸਪੰਨ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਭਗਤ ਸਚੇ ਦਰਿ ਸੋਹਦੇ ਅਨਦ ਕਰਹਿ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਭਗਤ ਜਨ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦਰ ਮੈਂ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦਿਨ ਰਾਤ ਅਨੰਦ ਕਾ ਭੋਗਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰੰਗਿ ਰਤੇ ਪਰਮੇਸਰੈ ਜਨ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਬਲਿ ਜਾਤ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੧੬੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੧੬੯ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਮਾਝ ॥

ਦੁਖ ਭੰਜਨੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਜੀ ਦੁਖ ਭੰਜਨੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ॥

ਆਠੁ ਪਹਰ ਅਰਾਧੀਐ ਪੂਤਨ ਸਤਿਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਔਰ ਪਰਲੋਕ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਭੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ॥ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਆਠ ਪਹਿਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪੀਐ ਤਬ ਗਜਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਜਿਤੁ ਘਟਿ ਵਸੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸੋਈ ਸੁਹਾਵਾ ਥਾਉ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੈ ਸੋਈ ਰਿਦਾ ਅਸਥਾਨੁ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਮੁ ਕੰਕਰੁ ਨੇੜਿ ਨਾ ਆਵਈ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਤਵ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਜਮਦੂਤ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ॥ ੧ ॥

ਸੇਵਾ ਸੁਰਤਿ ਨਾ ਜਾਣੀਆ ਨਾ ਜਾਪੈ ਆਰਾਧਿ ॥

ਗਯਾਤ ਪੂਰਬਕ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਬਿਨਾ ਗਿਆਨ ਸੇ ਤੇਰਾ ਅਰਾਧਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ॥

ਓਟਿ ਤੇਰੀ ਜਗੁ ਜੀਵਨਾ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਅਗਮ ਅਗਾਧਿ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਸੱਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਦਨ ਵਾਲ ਏਕ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਤਕੀ ਹੈ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਰਾ ਰੂਪ ਔਰ (ਅਗਾਧ) ਅਥਾਹ ਹੋ ॥ ੨ ॥

ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੁਸਾਈਆ ਨਠੇ ਸੋਗੁ ਸੰਤਾਪ ॥

ਹੇ ਬੇਦੋਂ ਵਾ ਪ੍ਰਿਥੀ ਕੇ ਮਾਲਕ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕਏ ਹੋ ਤਿਸ ਕੇ ਸੋਗ ਔਰ ਸੰਤਾਪ ਦੌੜ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਤਤੀ ਵਾਉ ਨ ਲਗਈ ਸਤਿਗੁਰ ਰਖੇ ਆਪਿ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਸਤਿਰੂਪ (ਗੁਰ) ਵਡੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਜੋ ਤੈਂ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਰਖੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰੁ ਨਾਰਾਇਣੁ ਦਯੁ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਸਚਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ॥

ਗੁਰੂ ਹੀ ਨਾਰਾਇਣ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਹੀ (ਦਯੁ) ਪ੍ਰਲਕ ਹੈ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸਚਾ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਰਚਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਗੁਰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਮੈਂ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਤੁਠੈ ਸਭ ਕਿਛੁ ਪਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੧੭੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਅੰਸ਼ ਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਏ ਤਬ ਸਭ ਕਿਛ ਪਾਯਾ ਅਰਥਾਤ ਭਗਤੀ ਗਿਆਨ ਸਰਬ ਗੁਨ ਏਹ ਮੈਨੇ ਪਾਏ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੧੭੦ ॥

ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ।

ਹਰਿ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮਾ ॥ ਜਪਿ ਪੂਰਨ ਹੋਏ ਕਾਮਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਰਾਮਾ)ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਜੋ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕਾ ਨਾਮ (ਰਾਮ)ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਹੈ ਭਾਂਤ ਹਰੀ ਕੇ ਜਪਨ ਵਾਲੋਂ ਕੇ ਸਰਬ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੰਕਲਪ ਪੂਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਰਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਜਪੇਦਿਆ ਹੋਆ ਮੁਖੁ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਐਸੇ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮੁਖ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਜਸੁ ਸੁਣੀਐ ਜਿਸਤੇ ਸੋਈ ਭਾਈ ਮਿਤ੍ਰੁ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀਏ ਸੋਈ ਭਾਈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਸਭ ਫਲਾ ਸਰਬ ਗੁਣਾ ਜਿਸੁ ਮਾਹਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਬੀਚ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਔਰ ਸਭ ਫਲ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਗੁਣ ਹੈਂ ॥

ਕਿਉ ਗੋਬਿੰਦੁ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਦੁਖੁ ਜਾਹਿ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਦੁਖ ਜਾਤੇ ਰਹੇ ਐਸਾ ਗੋਬਿੰਦ ਮਨ ਤੇ ਕਿਉਂ ਵਿਸਾਰੀਏ ਅਰਥਾਤ ਨ ਵਿਸਾਰੀਏ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸੁ ਲੜਿ ਲਗੀਐ ਜੀਵੀਐ ਭਵਜਲੁ ਪਈਐ ਪਾਰੁ ।

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਲਗਨੇ ਕਰ ਜੀਵੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਮੰਗਾ ਉਧਾਰੁ ਹੋਇ ਮੁਖ ਊਜਲ ਦਰਬਾਰਿ ॥ ੩ ॥

ਤਿਸਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਲੋਕਾ ਮੇਂ ਮੁਖ ਉਜਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਗੋਪਾਲ ਜਸੁ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਰਾਸਿ ॥

ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਜਸੁ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਉਬਰੇ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸਾਬਾਸਿ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੧੭੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੁਆ ਔਰ ਸਚ ਕੇ ਦਰ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਸ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੧੭੧ ॥

ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੀਠੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਰਾਉ ਕਹੀਐ ਮੀਠੇ ਹਰਿਗੁਣ ਗਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਚੇ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ ਮਿਲਿਆ ਨਿਥਾਵੇ ਥਾਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬੁਧੀ ਵਾ ਹੇ ਪਿਆਰਿਓ ਰਸ ਦਾਇਕ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਗਾਇਨ ਕਰ ਪੂਰਬ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜੋ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ ਸਾਥ ਰੰਗੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨ (ਨਿਥਾਵੇ) ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭਟਕਤਿਆਂ ਕੋ(ਥਾਉ)ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤਿ ਹੋਨਾ ਮਿਲਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹੋਰਿ ਸਾਦ ਸਭਿ ਫਿਕਿਆ ਤਨੁ ਮਨੁ ਫਿਕਾ ਹੋਇ ॥

ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਰਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਸਭ ਸ੍ਵਾਦ (ਫਿਕਿਆ)ਬਿਰਸੋਂ ਕੋ ਲੈਕੇ ਤਨ ਮਨ ਫਿਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਵਿਣੁ ਪਰਮੇਸਰ ਜੋ ਕਰੇ ਫਿਟੁ ਸੋ ਜੀਵਣੁ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥

ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਔਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੇ ਸੋ ਤਿਸਕੇ ਜੀਵਣੇ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਅੰਚਲੁ ਗਹਿ ਕੈ ਸਾਧ ਕਾ ਤਰਣਾ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਪਲਾ ਪਕੜ ਕੇ ਇਹ ਸੰਸਾਰੁ ਸਮੁੰਦਰੁ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਜੀਵ ਆਪ ਹੀ ਤਰਤਾ ਹੈ ਯਾ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮੁ ਅਰਾਧੀਐ ਉਧਰੈ ਸਭ ਪਰਵਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੀਏ ਤੋ ਸੰਪੂਰਨ ਪਰਵਾਰ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਾਜਨੁ ਬੰਧੁ ਸੁ ਮਿਤ੍ਰੁ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਿਰਦੈ ਦੇਇ ॥

ਸਾਜਨ ਜੋ ਆਪਨੀ ਤਰਫ ਸੇ ਭਲਾਈ ਕਰੇ ਔਰ ਉਸਕਾ ਬਦਲਾ ਮਿਤ੍ਰ ਸੇ ਨ ਚਾਹੇ ॥ ਔਰ (ਬੰਧੁ) ਸਕਾ ਭਾਈ ਭੀ ਪੁਨਾ ਪਰਸਪਰ ਭਲਾਈ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਮੀਤ ਭੀ ਵਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦੇਵੇ ॥

ਅਉਗੁਣੁ ਸਭਿ ਮਿਟਾਇਕੈ ਪਰਉਪਕਾਰੁ ਕਰੇਇ ॥ ੩ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਵਾਇ ਕੇ ਗੁਣ ਸੰਪਾਦਨ ਕਰਾਵੇ ਈਹਾਂ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਅਧਿਆਹਾਰ ਹੈ। ਐਸੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਰੇ। ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ॥ ੩ ॥

ਮਾਲੁ ਖਜਾਨਾ ਬੇਹੁ ਘਰਿ ਹਰਿ ਕੈ ਚਰਣ ਨਿਧਾਨ ॥

ਹੈ ਗੌ ਆਦਿ ਮਾਲ ਔਰ ਖਜਾਨਾ ਪੁਨਾ(ਬੇਹ) ਪਿੰਡ ਤਥਾ (ਘਰ) ਰਹਣੇ ਕੇ ਮੰਦਰ ਔਰ ਸਰਬ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਪਾਰਸ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਾ ਕਾਮ ਧੇਨ ਵਾ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਏਹ ਸਰਬ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਚਰਣ ਜਾਣੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕੁ ਜਾਚਕ ਦਰਿ ਤੇਰੈ ਪ੍ਰਭ ਤੁਧਨੋ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੧੭੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਭਿੱਛਕ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਸਤਿ ਮੰਗਿ ਮੈਂ ਖੜਾ ਹੂਆ ਤੇਰਾ ਹੀ ਦਾਨ ਮਾਗਤਾਹੂੰ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੧੭੨ ॥

੧ ੳ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੯

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਬ ਜੀ ਵੈਰਾਗਮਈ ਸਬਦੋਂ ਮੈਂ ਮੁਕਤ ਮਾਰਗ ਕਾ ਸਾਧਾਰਣ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਾਲ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸੰਗ ਬਹੁਤੁ ਸਾਧੂ ਥੇ ਤਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ ॥

ਸਾਧੋ ਮਨਕਾ ਮਾਨੁ ਤਿਆਗਉ ।
ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਸੰਗਤਿ ਦੁਰਜਨ ਕੀ ਤਾਤੇ ਅਹਿਨਿਸਿ ਭਾਗਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮਨਕਾ ਜੋ (ਮਾਨ) ਅਭਿਮਾਨ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਤਿਆਗੋ। ਜੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਰੁ ਖੋਟੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਜੋ ਸੰਗਤਿ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਾਗੋ ਅਰਥਾਤ ਆਠ ਪਹਰ ਹੀ ਕੁਸੰਗ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰੋ ਖੋਟੀ ਸੰਗਤਕੇ ਤਿਆਗਕਾ ਫਲ ਜੋ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਦੋਨੋ ਸਮ ਕਰ ਜਾਨੈ ਅਉਰੁ ਮਾਨੁ ਅਪਮਾਨਾ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਔਰ (ਮਾਨ) ਆਦਰ (ਅਪਮਾਨ) ਨਿਰਾਦਰ ਕੋ ਸਮਾਨ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਖ ਸੋਗ ਤੇ ਰਹੈ ਅਤੀਤਾ ਤਿਨਿ ਜਗਿ ਤਤੁ ਪਛਾਨਾ ॥ ੧ ॥

ਪੁਨਾ ਹਰਖ ਸੋਗਸੇ (ਅਤੀਤ) ਉਪਰਾਮ ਰਹੇ ਤਿਸ ਪੁਰਸਨੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਇਕਰ(ਤਤ) ਸਾਰ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਵਾ ਜਗਤਕਾ ਤੱਤ ਕਿਆ ਹੈ ਸਤਚਿਤ ਅਨੰਦ ਔਰ ਜਗਤ ਅਸੱਤ ਜੜ ਦੁਖਰੂਪ ਐਸਾ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ।੧

ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਦੋਊ ਤਿਆਗੈ ਖੋਜੈ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਨਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਗਿਆਸੂ ਉਸਤੁਤਿ ਔਰ ਨਿੰਦਾ ਦੋਨੋ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਵੋ(ਨਿਰਬਾਨ) ਨਿਰਦੁਖ ਪਦ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਨ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਖੇਲੁ ਕਠਨੁ ਹੈ ਕਿਨਹੂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਨਾ ॥ ੨ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਪੂਰਬੋਕਤ ਖੇਲ ਕਠਨ ਹੈ ਕਸ ਕੋਈ ਇਹ ਮਾਰਗ(ਗੁਰਮੁਖ)ਗੁਰੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਨਾ ਹੈ।੨।੧।

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥ ਸਾਧੋ ਰਚਨਾ ਰਾਮ ਬਨਾਈ ॥

ਇਕਿ ਬਿਨਸੈ ਇਕ ਅਸਥਿਰੁ ਮਾਨੈ ਅਚਰਜੁ ਲਖਿਓ ਨ ਜਾਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਾਧੋ ਰਾਮ ਨੇ ਐਸਾ ਰਚਨਾ ਬਨਾਈ ਹੈ ਇਕ ਪ੍ਰਤਸ ਪਰਾ ਪਤਮ ਮਿਰਤੂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਇਕ ਉਸ ਮਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਪੋਤ੍ਰਾ ਆਪਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕਰ ਮਾਨਤ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਿਰਤੂ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਇਹ ਅਸਚਰਜ ਜਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥੧ ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਮੋਹੁ ਬਸਿ ਪ੍ਰਾਨੀ ਹਰਿ ਮੂਰਤਿ ਬਿਸਰਾਈ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮੋਹ ਕੇ ਬਸ ਹੋਕਰ ਪ੍ਰਾਨੀ ਨੇ ਹਰੀ ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਅਰਥਾਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ।

ਝੂਠਾਤਨੁ ਸਾਚਾ ਕਰਿ ਮਾਨਿਓ ਜਿਉ ਸੁਪਨਾ ਰੈਨਾਈ ॥੧ ॥

ਝੂਠਾ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹੈ ਸੋ ਸਚਾ ਕਰਿ ਜਾਨਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਰਾਤ ਆਈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਨੇ ਸਪਨਾ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਦਾਰਥ ਝੂਠਾ ਹੈ। ਰਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਮੌਤੇ ਕੋ ਬਹੁਲਤਾ ਕਾ ਜੋਗਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਰਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਸੁਪਨਾ ਕਹਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਸਗਲ ਬਿਨਾਸੈ ਜਿਉ ਬਾਦਰ ਕੀ ਛਾਈ ॥

ਜੋ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਪਰਨ ਨਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਸੇ ਮੇਘਾਂ ਕੀ ਛਾਇਆ ਖਿਣਕ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਜਗੁ ਜਾਨਿਓ ਮਿਥਿਆ ਰਹਿਓ ਰਾਮ ਸਰਨਾਈ ॥ ੨ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ਜਗਤ ਕੋ ਝੂਠਾ ਜਾਨ ਕਰ ਰਾਮ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜ ਰਹੋ ॥ ੨ ॥ ੨ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥ ਪ੍ਰਾਨੀ ਕਉ ਹਰਿ ਜਸੁ ਮਨਿ ਨਹੀ ਆਵੈ ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਲਾਗਾ ਰਹੈ ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਕਹੁ ਕੈਸੇ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੀਵ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਮਨ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ। ਦੁਨ ਰਾਤ ਦਸ ਮਾਇਆ ਮੇਂ ਮਗਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਕਹੋ ਕੈਸੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕਰੇ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੂਤ ਮੀਤ ਮਾਇਆ ਮਮਤਾ ਸਿਉ ਇਹ ਬਿਧਿ ਆਪੁ ਬੰਧਾਵੈ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਔਰ ਮਿਤ੍ਰ ਪੁਨਾ ਮਾਇਆ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਮਮਤਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪ ਕੋ ਬੰਧਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਿਉ ਝੂਠੋ ਇਹ ਜਗ ਦੇਖਿ ਤਾਸਿ ਉਠਿ ਧਾਵੈ ॥ ੧ ॥

ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਵਤ ਜੋ ਏਹੁ ਜਗਤੁ ਝੂਠਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਓਰ ਉਠ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਭੁਗਤਿ ਮੁਕਤਿ ਕਾ ਕਾਰਨ ਸੁਆਮੀ ਮੂੜ ਤਾਹਿ ਬਿਸਰਾਵੈ ॥

ਜੋ ਭੋਗ ਔ ਮੋਖਜ ਕਾ ਕਾਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਾਲਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਬਿਸਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੋਟਨ ਮੈ ਕੋਊ ਭਜਨੁ ਰਾਮ ਕੋ ਪਾਵੈ ॥ ੨ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਕੇ ਭਜਨ ਕੋ ਕ੍ਰੋਰੋਂ ਮੈਂ ਸ ਕੋਈ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ੩ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥ ਸਾਧੋ ਇਹੁ ਮਨੁ ਗਹਿਓ ਨ ਜਾਈ ॥ ਚੰਚਲ

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸੰਗਿ ਬਸਤੁ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਥਿਰੁ ਨ ਰਹਾਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਏਹ ਮਨ ਪਕੜਿਆ ਨਹੀ ਜਾਤ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪਕੜਿਆ ਜਾਤਾ ॥ ਉਤਰੁ ॥ ਚੰਚਲ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਜੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ ਵਸ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸੀ ਹੇਤੁ ਸੇ ਅਚੱਲ ਹੋਕਰ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਏਕ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਵਾ ਕੋਈ ਔਰ ਭੀ ਬਿਕਾਰ ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਕਠਨ ਕਰੋਧ ਘਟ ਹੀ ਕੇ ਭੀਤਰਿ ਜਿਹ ਮੁਧਿ ਸਭ ਬਿਸਰਾਈ ॥

ਜਿਸ ਕ੍ਰੋਧ ਕਾ ਬੇਗ ਕਠਨ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕ੍ਰੋਧ ਨੇ ਸਭ (ਸੁਧ) ਗਯਾਤ ਵਾ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਭੁਲਾਈ ਹੈ ॥

ਰਤਨੁ ਗਿਆਨੁ ਸਭ ਕੋ ਹਿਰਿ ਲੀਨਾ ਤਾ ਸਿਉ ਕਛੁ ਨ ਬਸਾਈ ॥ ੧ ॥

ਰਤਨ ਰੂਪ ਧਰਮ ਕਾ ਗਿਆਨ ਸਭ ਕਿਸੀ ਕਾ ਖੋਸ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕ੍ਰੋਧ ਕੇ ਵਾ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ ਕਿਸੀ ਕਾ ਕੁਛ ਬਸ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ॥ ਸੋ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਜੋਗੀ ਜਤਨ ਕਰਤ ਸਭ ਹਾਰੇ ਗੁਨੀ ਰਹੇ ਗੁਨ ਗਾਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਜੋਗੀ) ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮੀ ਸਮਾਧੀ ਆਦਿਕ ਜਤਨ ਕਰਕੇ ਹਾਰ ਗਏ ਹੈਂ ਗੁਨੀ ਪਰਸ਼ ਗੁਨ ਗਾਯਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪੈ ਮਨ ਵਸ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਏ ਦਇਆਲਾ ਤਉ ਸਭ ਬਿਧਿ ਬਨਿ ਆਈ ॥ ੨ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਹਰੀ ਦਿਆਲੁ ਹੂਏ ਤਬ ਸੰਪੂਰਨ ਬਿਧੀ ਬਨ ਆਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਕੁਛ ਸਿੱਧ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ੪ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥ ਸਾਧੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਉ ॥ ਮਾਨਸ ਜਨਮੁ ਅਮੋਲਕੁ ਪਾਇਓ ਬਿਰਥਾ ਕਾਹਿ ਗਵਾਵਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵੋ ॥ ਇਹ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਅਮਲਕ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਉਂ ਬ੍ਰਿਥਾ ਗੁਵਾਵਤੇ ਹੋ । ੧ ॥

ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਦੀਨ ਬੰਧ ਹਰਿ ਸਰਨਿ ਤਾਹਿ ਤੁਮ ਆਵਉ ॥

ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਔਰ ਦੀਨੋਂ ਕਾ ਬੰਧੁ ਜ ਹਰੀ ਹੈ ਤੁਮ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਨ ਮੇਂ ਆਵੋ ॥

ਗਜ ਕੋ ਤ੍ਰਾਸੁ ਮਿਟਿਓ ਜਿਹ ਸਿਮਰਤ ਤੁਮ ਕਾਹੇ ਬਿਸਰਾਵਉ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ (ਗਜ) ਹਸਤੀ ਤੇਦੂਏ ਕਰ ਗ੍ਰਸੇ ਕਾ ਅਤੀ ਭੈ ਮਿਟਿਆ ਹੈ । ਤਿਸ ਕੋ ਤੁਮ ਕਿਉਂ ਬਿਸਰਾਵਤੇ ਹੋ ॥ ੧ ॥

ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਮੋਹਿ ਮਾਇਆ ਫੁਨਿ ਭਜਨ ਰਾਮ ਚਿਤੁ ਲਾਵਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਅਭਿਮਾਨ ਪਨਾ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕ ਰਾਮ ਕੇ ਭਜਨ ਮੇਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵੋ ॥

ਨਾਨਕ ਕਹਤ ਮੁਕਤਿ ਪੰਥ ਇਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਤੁਮ ਪਾਵਉ ॥ ੨ ॥ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਮੁਕਤੀ ਮਾਰਗਿ ਹੈ ਤੁਮ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਕਰ ਪਾਵੋ ॥ ੨ ॥ ੫ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੯

ਜੋ ਕਹੇ ਪੂਰਬ ਸਬਦ ਮੇਂ ਆਪਨੇ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਮਾਰਗ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮਾਰਗ ਸੇ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਭੁਲਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕਤ ਹੂਆ ਕੌਨ ਜਾਣੀਏ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੋਊ ਮਾਈ ਭੂਲਿਓ ਮਨੁ ਸਮਝਾਵੈ ॥

(ਮਾਈ) ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਮਨ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾਹੀ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਕਹੇ ਸਰਬਹੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾਵਤੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਾਧ ਮਗ ਸੁਨਿ ਕਰਿ ਨਿਮਖ ਨ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਔਰ ੧੮ ਪੁਰਾਣ ਔਰ ਸੰਤ ਜਨ ਜੋ ਹੋਂ ਤਿਨ ਦੁਆਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਰਸਤਾ ਸੁਨਕਰ ਜੀਵ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਨਹੀਂ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਦੁਰਲਭ ਦੇਹ ਪਾਇ ਮਾਨਸ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਸਿਰਾਵੈ ॥

ਜਿਸ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ ਕਠਨ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਪਾਇਕਰ ਜਨਮ ਬਿਰਥਾ(ਸਿਰਾਵੈ) ਬਤੀਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਮਹਾ ਸੰਕਟ ਬਨ ਤਾ ਸਿਉ ਰੁਚ ਉਪਜਾਵੈ ॥ ੧ ।

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸਦਾ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਭੁ ਤਾ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ਨ ਲਾਵੈ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਜੋ ਮੋਹੁ ਹੈ ਸੋ ਅਤੀ ਸੰਕਟ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ (ਬਨ) ਉਜਾੜ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰੁਚੀ ਉਪਜਾਵਤਾ ਹੈ। ਅਰੁ ਜੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਅੰਤਰ ਅਰੁ ਬਾਹਰ ਸਦਾ ਸੰਗ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਨਾਨਕ ਮੁਕਤਿ ਤਾਹਿ ਤੁਮ ਮਾਨਹੁ ਜਿਹ ਘਟਿ ਰਾਮੁ ਸਮਾਵੈ ॥ ੨ ॥ ੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਰਾਮ ਰਸ ਤਿਹੁ ਪੁਰਸ ਕੋ ਮੁਕਤ ਰੂਪ (ਮਾਨੋ) ਜਾਣੋ ॥ ੨ ॥ ੬ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਚਿਨ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਾਧੋ ਰਾਮ ਸਰਨਿ ਬਿਸਰਾਮਾ ।

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਪੜੇ ਕੋ ਇਹ ਗੁਨ ਸਿਮਰੇ ਹਰਿਕੋ ਨਾਮਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੁਖਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਔਰ ਪੁਰਾਨੋਂ ਕੇ ਪੜਨ ਕਾ ਭੀ ਏਹੀ ਗੁਨ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੇ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਲੋਭੁ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਮਮਤਾ ਫੁਨਿ ਅਉ ਬਿਖਮਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ।
ਹਰਖ ਸੋਗ ਪਰਸੈ ਜਿਹ ਨਾਹਨਿ ਸੋ ਮੂਰਤਿ ਹੈ ਦੇਵਾ ॥ ੧ ॥

ਲੋਭ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਕੀ ਜੋ ਮਮਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਬਿਸਿਓਂ ਕਾ ਜੋ(ਸੇਵਾ) ਸੇਵਨ ਹੈ। ਔਰ ਹਰਖ ਤਥਾ ਸੋਗ ਜਿਸਕੋ ਇਹ ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ(ਦੇਵ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਸੁਰਗ ਨਰਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਿਖੁ ਏ ਸਭ ਤਿਉ ਕੰਚਨੁ ਅਰੁ ਪੈਸਾ ।
ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਏ ਸਮ ਜਾ ਕੈ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਫੁਨਿ ਤੈਸਾ ॥ ੨ ॥

ਸਵਰਗ ਨਰਕ ਔਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੁਨਾ ਬਿਖ ਏਹੁ ਮੰ ਪੁਰਨ ਜਿਸਕੋ ਸਮ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਇਨਾ ਔਰ(ਪੈਸਾ) ਤਾਂਬਾ ਹੈ। ਜਿਸਕੇ ਉਸਤੁਤਿ ਨਿੰਦਾ ਏਹ ਭੀ ਤੁੱਲ ਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਸਤੁਤੀ ਸੁਨਕਰ ਹਰਖ ਨਹੀਂ ਨਿੰਦਾ ਸੁਨ ਕਰ ਸੋਕ ਨਹੀਂ ਪੁਨਾ ਤੈਸਾ ਹੀ ਲੋਭ ਔਰ ਸੰਤੋਖ ਮੋਹ ਅਰੁ ਵੈਰਾਗੁ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪੁਰਬੋਕਤ ਦੁੰਦ ਦੁਖ ਦਾਤਾ ਨਹੀ ਹੈਂ ॥ ੨।

ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਏ ਬਾਧੇ ਜਿਹ ਨਾਹਨਿ ਤਿਹ ਤੁਮ ਜਾਨਹੁ ਗਿਆਨੀ ॥
ਨਾਨਕ ਮੁਕਤਿ ਤਾਹਿ ਤੁਮ ਮਾਨਹੁ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕੋ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ॥ ੩ ॥ ੭ ॥

ਦੁਖ ਤਥਾ ਸੁਖ ਏਹੁ ਜਿਸਕੋ (ਬਾਧੇ) ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੁਖ ਮੈਂ ਜੋ ਦੈਕਾਰੀ ਹੋਕਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਬਦਣਾ ਨਹੀਂ ਏਹੀ ਸੁਖਕਾ ਪੀੜਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਵਾ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸੁਖ ਕਾ ਭੋਗਤਾ ਆਪਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਤੁਮ ਗਿਆਨੀ ਜਾਨੋ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਪ੍ਰਾਨੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਮੁਕਤ ਮਾਨੋ॥ ੩ । ੭ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੯॥ ਮਨ ਰੇ ਕਹਾ ਭਇਓ ਤੈ ਬਉਰਾ ।
ਅਹਿ ਨਿਸਿ ਅਉਧ ਘਟੈ ਨਹੀ ਜਾਨੈ ਭਇਓ ਲੋਭ ਸੰਗਿ ਹਉਰਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਕਹਾਂ ਬਉਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਆਰਬਲਾ ਘਟਤੀ ਹੈ ਤੂੰ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਲੋਭ ਕਰ ਭੁਛ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਤਨੁ ਤੈ ਅਪਨੋ ਕਰਿ ਮਾਨਿਓ ਅਰੁ ਸੁੰਦਰ ਗ੍ਰਿਹ ਨਾਰੀ ॥
ਇਨ ਮੈ ਕਛੁ ਤੇਰੋ ਰੇ ਨਾਹਨਿ ਦੇਖੋ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸਰੀਰ ਤੈਨੇ ਅਪਨਾ ਜਾਨਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁੰਦਰ ਗ੍ਰਹ ਤਥਾ ਨਾਰੀ ਤੈਂ ਆਪਨੇ ਕਰਕੇ ਜਾਣੇ ਹੈਂ ॥ ਰੇ ਮਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਬਿਚਾਰੀ) ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਤੂੰ ਸੋਚ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਇਨ ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਕੀਏ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈ ਤੇਰਾ ਕਿਛੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥੧॥

ਰਤਨ ਜਨਮੁ ਅਪਨੋ ਤੈ ਹਾਰਿਓ ਗੋਬਿੰਦ ਗਤਿ ਨਹੀ ਜਾਨੀ ॥
ਨਿਮਖ ਨ ਲੀਨ ਭਇਓ ਚਰਨਨ ਸਿਉ ਬਿਰਥਾ ਅਉਧ ਸਿਰਾਨੀ ॥ ੨ ॥

ਤੈ ਅਪਨਾ ਰਤਨ ਜਨਮ ਹਾਰ ਦੀਆ ਕਿਉਂਕਿ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਗਤਿ ਜਾਨੀ ਨਹੀਂ ॥ ਔਰ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਲੀਨ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਯਾਂਤੇ ਆਰਬਲਾ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਬੀਤੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੋਈ ਨਰੁ ਸੁਖੀਆ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥
ਅਉਰ ਸਗਲ ਜਗੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿਆ ਨਿਰਭੈ ਪਦੁ ਨਹੀ ਪਾਵੈ ॥ ੩ ॥ ੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਸੁਖੀਆ ਹੈ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਹੋਰ ਸੰਪੂਰਨੁ ਜਗਤੁ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰੁ ਭੈ ਸੇ ਰਹਤ ਜੋ ਮੋਖੁ ਪਦੁ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਸਕੋ ਨਹੀ ਪਾਂਵਦਾ ਹੈ॥੩॥੮॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥ ॥ ਨਰ ਅਚੇਤ ਪਾਪ ਤੇ ਡਰੁ ਰੇ ॥
ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਸਗਲ ਭੈ ਭੰਜਨ ਸਰਨਿ ਤਾਹਿ ਤੁਮ ਪਰੁ ਰੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਨਰ ਅਗਯਾਤ ਪਾਪ ਸੇ ਭੈ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਬਿਨਾ ਜਾਨ ਹੋ ਜਾਤ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਅਚੇਤ ਨਰ ਪਾਪ ਸੇ ਭੈ ਕਰ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜੋ (ਅਚੇਤ) ਨਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਇਸ ਪਾਪ ਸੇ ਭੈ ਕਰ ਜੋ ਕਹੋ ਪਾਪ ਤਿਆਗਕੇ ਕਿਆ ਕਰੂੰ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਜੋ ਦੀਨੋ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਭੈ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਤੂੰ ਸਰਨ ਪੜੁ ॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਜਾਸ ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਤਾਕੋ ਨਾਮੁ ਹੀਐ ਮੋ ਧਰੁ ਰੇ ॥
ਪਾਵਨ ਨਾਮੁ ਜਗਤਿ ਮੈ ਹਰਿ ਕੋ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਕਸਮਲ ਸਭ ਹਰੁ ਰੇ ॥ ੧ ॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਜਿਸਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ॥ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਗਤ ਮੈ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਿਮਰ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪ ਦੂਰ ਕਰ ਲੇ ॥ ੧ ॥

ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਬਹੁਰਿ ਨਹਿ ਪਾਵੈ ਕਛੂ ਉਪਾਵ ਮੁਕਤਿ ਕਾ ਕਰੁ ਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਕਹਤ ਗਾਇ ਕਰੁਣਾ ਮੈ ਭਵ ਸਾਗਰ ਕੈ ਪਾਰਿ ਉਤਰੁ ਰੇ ॥ ੨ ॥ ੯ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂਤੇ ਕੁਛ ਉਪਾਵ ਮੁਕਤਿ ਕਾ ਕਰ ਲੇ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿਰਪਾ ਸਰੂਪ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਕੋ ਪਾਰ ਉਤਰ॥ ੨॥ ੯॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਅਸਟਪਦੀਆ ਮਹਲਾ ੧॥ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ॥

੧ ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਸਿਧ ਮਿਲੇ ਔਰ ਕਹਾ ਕਿ ਯੋਗ ਕਰੋ ਤਬ ਰਿਧ ਸਿਧ ਸਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ ਇਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਭ ਸੇ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਅਧਿਕ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

ਨਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥ ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਬਿਖੁ ਮਾਰਿ ॥

ਨਿਧੀਆਂ ਤਥਾ ਸਿਧੀਆਂ ਕਾ ਮੂਲੁ ਏਕੁ ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਕੇ ਪਰੋ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜੋ ਸਰਬ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਔਰ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੈ ਪੂਰ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਸੋ ਕੈਸੇ ਜਾਨਿਆ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈ (ਬਿਖ ਮਾਰਿ) ਬਿਖ ਰੂਪ ਜੋ ਬਿਖੇ ਵਾਸਨਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ (ਮਾਰਿਆ) ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਛੂਟੀ ਬਿਮਲ ਮਝਾਰਿ ॥ ਗੁਰ ਕੀ ਮਤਿ ਜੀਇ ਆਈ ਕਾਰਿ ॥ ੧ ॥

ਕਰਤਾ ਕਰਮ ਕ੍ਰਿਆਦਿ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਛੁਟ ਗਈ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਏਕ ਆਤਮਾ ਕੋ ਨਿਸ਼ਚੇ ਕੀਆ ਹੈ॥ (ਬਿਮਲ) ਨਿਰਮਲ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਰੂਪ ਮੇ ਇਸਥਿਤੀ ਭਈ ਹੈ ਵਾ ਸੁਧ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੇ ਤਿਸਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਜਾ ਹਮਾਰੇ ਜੀਅ ਕੋ (ਕਾਰਿ) ਕਾਮ ਆਈ ਹੈ॥ ੧॥

ਇਨ ਬਿਧਿ ਰਾਮ ਰਮਤ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥
ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪਛਾਨਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਾਮ ਜੋ ਸਰਬ ਮੈ ਰਮਿਆ ਹੁਆ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਮਾਨਿਆ ਹੈ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੇ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਸੋ ਕੈਸੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਾਂਪੈ ਕਹ ਹੈਂ। ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਜਨ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਦੀਆ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ਹੈ॥ ੧॥

ਇਕੁ ਸੁਖੁ ਮਾਨਿਆ ਸਹਜਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਬ ਸੇ ਏਕਤਾਮੈ ਸੁਖ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਤਬ ਸ(ਸਹਜਿ)ਸ਼ਾਂਤੀ ਮੇਂ ਮਨਕੋ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥ ਸੁਧ ਬਾਣੀ ਜੋ ਗੁਰੂ ਬਾਕਜ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਭ੍ਰਮ (ਚੁਕਾਇਆ) ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਲਾਲ ਭਏ ਸੂਹਾ ਰੰਗੁ ਮਾਇਆ॥ ਨਦਰਿ ਭਈ ਬਿਖੁ ਠਾਕਿ ਰਹਾਇਆ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਸਰੂਪਾਨੰਦ ਮੈ ਲਾਲ ਹੂਏ ਤਬ ਮਾਇਆ ਕਾ ਜੋ ਰੰਗ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਕਸੁੰਭੇ ਕੇ ਰੰਗ ਵਤ ਸੂਹਾ ਜਾਨਿਆ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰੂਪਾਨੰਦ ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਹੈ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬਿਖੇ ਭੋਗੋਂ ਕਾ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਨਾਸਵੰਤ ਹੇ ਯਾਂਤੋ ਤਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕਾ ਤਜਾਗ ਕੀਆ ਹੈ।ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀਆਸੰਕਾਹੋ ਕਿ ਮਨਕੋ ਬਿਖਯੋਂ ਸੇ ਕਬ ਸੇ ਰੋਕਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਪੈ ਕਹੇ ਹੈਂ। ਜਬ ਪਰਮੇਸ਼ਰਕੀ(ਨਦਰ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੂਈ ਤਬ ਸੇ ਬਿਖਿਓਂ ਸੇ ਮਨਕੋ (ਠਾਕ ਰਹਾਇਆ) ਮੋੜ ਰਖਾ ਹੈ॥ ੨॥

ਉਲਟ ਭਈ ਜੀਵਤ ਮਰਿ ਜਾਗਿਆ॥ ਸਬਦਿ ਰਵੇ ਮਨੁ ਹਰਿ ਸਿਉ ਲਾਗਿਆ॥

ਜਬ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਉਲਟਤੀ ਭਈ ਔਰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਪਰਾਇਣ ਹੂਈ। ਤਬ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਮਨੁ (ਜਾਗਿਆ) ਸਾਵਧਾਨ ਹੁਯਾ ਹੈ॥ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੋ ਜਪਨੇ ਕਰ ਮਨੁ ਹਰਿ ਸੇ ਲਾਗਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਰਸੁ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਬਿਖੁ ਪਰਹਰਿ ਤਿਆਗਿਆ॥ ਭਾਇ ਬਸੇ ਜਮੁ ਕਾ ਭਉ ਭਾਗਿਆ॥ ੩॥

ਜੋ ਬਿਖੇ ਰਸ (ਸੰਗ੍ਰਹ) ਇਕੱਠੂ ਕੀਆ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਕੈਸਾ ਥਾ (ਪਰਹਰਿ)ਜੀਵਕੋ ਪ੍ਰਹਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਥਾ ਸੋ ਤਿਆਗਨ ਕਰ ਦੀਆ ਵਾ ਆਤਮ ਰਸ ਕਾ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਬਿਖਯ ਸੁਖਕੋ ਤਜਾਗ ਛਡਿਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਸੇ(ਭਾਇ)ਹਰੀਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਬਸੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸੇ ਹੀ ਜਮੋਂ ਕਾ ਭਤ ਭਾਗਾ ਹੈ॥ ੩॥

ਸਾਦ ਰਹੇ ਬਾਦੰ ਅਹੰਕਾਰਾ। ਚਿਤੁ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਾਤਾ ਹੁਕਮਿ ਅਪਾਰਾ॥

ਜੋ ਬਿਖਯੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਥੇ ਸੋ ਤੋ (ਰਹੇ) ਹਟ ਗਏ ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਪੁਨਾ (ਬਾਦੰ) ਝਗੜੇ ਕੀ ਨਾਸ ਹੋਗਏ ਜੋ ਪਾਟਾਵਾਰ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨ ਕਰ ਚਿਤ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਾਤਾ ਹੈ।

ਜਾਤਿ ਰਹੇ ਪਤਿ ਕੇ ਆਚਾਰਾ। ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਭਈ ਸੁਖੁ ਆਤਮ ਧਾਰਾ॥੪॥

ਜੋ ਸੰਸਾਰਕ ਪਤਿ ਬਨਾਉਨੇ ਕੇ (ਆਚਾਰ) ਕਰਮਥੇ ਸੋ ਜਾਤੇ ਰਹੇ ਵਾ ਜਾਤਿ ਅਭਿਮਾਨ ਔਰ ਪਤਿ ਕੇ ਜੋ ਆਚਾਰ ਕਰਤੇ ਥੇ ਸੋ ਭੀ ਰਹ ਗਏ। ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਭਈ ਤਬ ਆਤਮ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੁਖਕੋ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥ ਜਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਐਸੇ ਅੰਮ੍ਰਤ ਬਚਨ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਏ ਤਬ ਅਨੁਸਾਰੀ ਹੋਕਰ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਹਮ ਆਤਮ ਸੁਖਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਆਪਸੇ ਪੂਛਤੇ ਹਾਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਕੋਇਨ ਦੇਖਉ ਮੀਤੁ। ਕਿਸੁ ਸੇਵਉ ਕਿਸੁ ਦੇਵਉ ਚੀਤੁ ॥

ਹੇ ਗੁਰੋ ਹਮ ਆਪਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਮਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤੇ ਕਿਸਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਾਂ ਔਰ ਕਿਸਕੋ ਚਿਤ ਦੇਵਾਂ ॥

ਕਿਸੁ ਪੂਛਉ ਕਿਸੁ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ॥ ਕਿਸੁ ਉਪਦੇਸਿ ਰਹਾ ਲਿਵਲਾਇ ॥ ੫ ॥

ਪੁਨਾ ਕਿਸਕੋ ਹਰੀ ਮਾਰਗ ਪੁਛੋਂ ਔਰ ਕਿਸਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਗਾਂ ਔਰ ਕਿਸਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾ ਰਹਾਂ ॥ ੫ ॥

ਉੱਤਰ ॥ ਗੁਰ ਸੇਵੀ ਗੁਰ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ॥ ਭਗਤਿ ਕਰੀ ਰਾਚਉ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗੋ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹੀ ਪੂਛ ਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤੁ ਦੇਹ ਅਰ(ਭਗਤਿ ਕਰੀ) ਭਗਤੀ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਾਚੋ ॥

ਸਿਖਿਆ ਦੀਖਿਆ ਭੋਜਨ ਭਾਉ ॥ ਹੁਕਮਿ ਸੰਜੋਗੀ ਨਿਜ ਘਰਿ ਜਾਉ ॥ ੬ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਦੀਖਯਾ ਕੋ (ਸਿਖਿਆ) ਧਾਰ ਕਰ (ਭਾਉ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਭੋਜਨ ਕਰੋ ॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸਬੰਧੀ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਹੁਕਮ ਮਾਨਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋਵੋ ਤੋ ਨਿਜ ਘਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੋ ਗੇ ॥ ੬ ॥

ਗਰਬ ਗਤੰ ਸੁਖ ਆਤਮ ਧਿਆਨਾ ॥ ਜੋਤਿ ਭਈ ਜੋਤੀ ਮਾਹਿ ਸਮਾਨਾ ॥

ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਤੋ ਆਤਮ ਧਯਾਨ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ (ਗਰਬ) ਹੰਕਾਰ ਨਸਟ ਹੂਆ (ਜੋਤ) ਗਯਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭਈ ਹੈ ਯਾਤੇ ਜੋਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਹੈਂ ॥

ਲਿਖਤ ਮਿਟੈ ਨਹੀ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਨਾ ॥ ਕਰਤਾ ਕਰਣਾ ਕਰਤਾ ਜਾਨਾ ॥ ੭ ॥

ਜੋ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਲਿਖਤ ਲਿਖੀ ਹੂਈ ਹੈ ਸੋ ਮਿਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਨਾ) ਏਹੁ ਬਾਕੁ ਲੋਕ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਵਾ (ਸਬਦੁ) ਵੇਦ ਮੈਂ (ਨੀਸਾਨਾ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ (ਕਰਣਾ) ਜਗਤੁ ਤਿਸਕਾ ਕਰਤਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਤਿਸੁ ਕਾ ਕਰਤਾ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਵਾ ਕਰਤਾਕਰਤਾ ਜਾਪ ਕਰਣਾ ਹਮਨੇ ਤੋ ਏਹੁ ਕਰਤਾ ਹੀ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਭਾਈ ਹਮਨੇ ਤੋ ਕਾਰਣ ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਹੀ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਨਹ ਪੰਡਿਤੁ ਨਹ ਚਤੁਰੁ ਸਿਆਨਾ ॥ ਨਹ ਭੂਲੋ ਨਹ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨਾ ॥

ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾ ਨਾ ਕੋਉ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵੇਤਾ ਪੰਡਤ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਬਨੀ ਕਰਕੇ ਚਤੁਰ ਹੈ ਔਰ ਨ ਕੋਈ ਬੁਧੀ ਕਰਕੇ ਸਿਆਨਾ ਹੀ ਹੈ ॥ ਔਰ ਨਾ ਕੋਉ ਭ੍ਰਮ ਹੈ ਔਰ ਨ ਕੋਉ ਭੁਲਾਵਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ਅਰ ਨਾ ਕੋਈ ਭੁਲਾ ਹੈ ਵਾ ਅਪਨੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਰਫ ਹੈ ਨ ਮੈਂ ਪੰਡਤੁ ਇਤਆਦਿ ਪਦ ਅਪਨੇ ਪਰ ਘਟਾ ਲੈਣੇ ॥

ਕਥਉ ਨ ਕਥਨੀ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਨਾ ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮਤਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਨਾ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥

ਮੈਂ ਕੁਛ (ਕਥਨੀ) ਕਹਾਨੀਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹੁਕਮ ਮਾਨਨੇ ਕਾ ਏਹ ਫਲ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਲੇਕਰ ਸਹਜ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੂੰ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨੁ ਕੁੰਚਰੁ ਕਾਇਆ ਉਦਿਆਨੈ ॥ ਗੁਰੁ ਅੰਕਸੁ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਨੈ ॥

ਏਹ ਮਨ ਰੂਪੀ ਹਸਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਕਾਇਆ) ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ (ਉਦਿਆਨ) ਜੰਗਲ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਮਨ ਕੋ ਬਸ ਕਰਨੇ ਕੋ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪੀ ਅੰਕਸ (ਨੀਸਾਨੇ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੇ ॥

ਰਾਜ ਦੁਆਰੈ ਸੋਭ ਸਮਾਨੈ ॥ ੧ ॥

ਤਬ ਏਹ ਮਨ ਰੂਪੀ ਹਸਤੀ (ਰਾਜ ਦੁਆਰੈ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਦੁਆਰ ਜੋ ਸਤਿਸੰਗ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸੋਭਾ ਕੋ ਮਾਨਤਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਚਤੁਰਾਈ ਨਹ ਚੀਨਿਆ ਜਾਇ ॥ ਬਿਨੁ ਮਾਰੇ ਕਿਉ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਚਤੁਰਾਈ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਾਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾਹੈ(ਬਿਨ ਮਾਰੇ) ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਮਾਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਯਥਾਰਥ ਸਰੂਪ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕੈਸੇ ਪਾਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਹਿਚਾਨ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ॥ ੧ ॥

ਘਰ ਮਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤਸਕਰੁ ਲੇਈ ॥

ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਜੋ ਸੁਭ ਗੁਨ ਰੂਪੀ ਵਾ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਉਸ ਕੋ ਤੋ ਕਾਮ ਆਦਿ ਚੋਰ ਲੀਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨੰਨਾਕਾਰੁ ਨ ਕੋਇ ਕਰੇਈ ॥

ਤਿਨ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਕੋਊ (ਨੰਨਾ ਕਾਰ)ਨਿਰਾਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਨਕੋ ਕੋਊ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕਢ ਸਕਤਾ ॥

ਰਾਖੈ ਆਪਿ ਵਡਿਆਈ ਦੇਈ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨਕੋ ਤਿਨ ਥਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਉਨ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਬਡਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨੀਲ ਅਨੀਲ ਅਗਾਹਿ ਇਕ ਠਾਈ ॥

ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ (ਇਕਠਾ) ਏਕ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾਂ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ (ਨੀਲ) ਗਿਨਤੀ ਸੇ ਅਨੀਲ ਅਗਿਨਤ ਇਕੱਤ੍ਰ ਹੋਰਹੀ ਹੈ॥

ਜਲਿਨਿ ਵਰੀ ਰੂਰਿ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥

ਤਿਸ ਤ੍ਰਿਸਨਾਂ ਕੀ ਜਲਨਤਾਤਿਨਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤਭਈਹੈਜਿਨਕੋਗੁਰੋਂਨੇਵਾਹਿਗੁਰੂਕੀ(ਬੂਝ)ਸਮਝ(ਬੁਝਾਈ)ਸਮਝਾਇਦਈਹੈ

ਮਨੁ ਦੇ ਲੀਆ ਰਹਸਿ ਗੁਣ ਗਾਈ ॥ ੩ ॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਅਪਨਾ ਮਨ ਦੇਕਰ ਯਹ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਕਾ(ਰਹ'ਸ) ਅਨੰਦ ਲੀਆ ਹੈ ॥੩॥

ਜੈਸਾ ਘਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸੋ ਤੈਸਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੈਸਾ ਘਰ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਤੈਸਾਹੀ(ਬਾਹਰਿ)ਬਨ ਮੈਂ ਹੈ ॥

ਬੈਸਿ ਗੁਫਾ ਮਹਿ ਆਖਉ ਕੈਸਾ ॥

ਤਾਂਤੇ(ਗੁਫਾ) ਕੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰ ਤਿਸਕੋ ਕੈਸਾ(ਆਖਉ)ਜਪੂੰ ਭਾਵ ਸਭ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ॥

ਸਾਗਰਿ ਡੂਗਰਿ ਨਿਰਭਉ ਐਸਾ ॥ ੪ ॥

ਸੋ ਨਿਰਭਉਸ੍ਵਰੂਪ ਐਸਾ ਹੈ ਜੋ (ਸਾਗਰ)ਸਾਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਔਰ(ਡੂਗਰਿ)ਪਹਾੜ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਪੂਰਨ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸਨੈ ਐਸਾ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਭਉ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਮੂਏ ਕਉ ਕਹੁ ਮਾਰੇ ਕਉਨੁ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰ ਗਯਾ ਹੈ ਕਹੋ ਤੋ ਫਿਰ ਉਸਕੋ ਕੌਨ ਮਾਰਸਕਤਾ ਹੈ ॥

ਨਿਡਰੇ ਕਉ ਕੈਸਾ ਡਰੁ ਕਵਨੁ ॥

ਨਿਜ ਸਰਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਕਰਿ ਜੋ ਨਿਰਭੈ ਹੂਆ ਹੈ ਫਿਰ ਉਸਕੋ ਕੈਸਾ ਡਰ ਹੈ। ਔਰ ਜੋ ਉਸਕੋ ਡਰ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਕੌਨ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਨ ਉਸਕੋ ਕੋਈ ਡਰੁ ਰਹਾ ਔਰ ਨ ਕੋਈ ਡਰ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਸਬਦਿ ਪਛਾਨੈ ਤੀਨੈ ਭਉਨ ॥ ੫ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤੀਨੋ ਭਵਨ ਹੀ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ(ਸਬਦ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪਛਾਨੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨਿ ਕਹਿਆ ਤਿਨਿ ਕਹਨੁ ਵਖਾਨਿਆ। ਜਿਨਿ ਬੂਝਿਆ ਤਿਨਿ ਸਹਜਿ ਪਛਾਨਿਆ ॥

ਜਿਸਨੈ ਧਾਰੇ ਬਿਨਾ ਕੇਵਲ ਕਥਨ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੈ ਕੇਵਲ (ਕਹਨੁ) ਕਹਾਨੀਆਂ ਕੋ(ਵਖਾਨਿਆ) ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਨੈ ਯਥਾਰਥ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ(ਬੂਝਿਆ)ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੈ(ਸਹਜਿ)ਸੁਖਕੋ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ਹੈ ॥

ਦੇਖਿ ਬੀਚਾਰਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥ ੬ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਬ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਕੀਰਤਿ ਸੂਰਤਿ ਮੁਕਤਿ ਇਕ ਨਾਈ। ਤਹੀ ਨਿਰੰਜਨੁ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਕੀਰਤੀ) ਜਸ ਔਰ (ਸੂਰਤਿ) ਸਰੂਪਕੀ ਸੁੰਦ੍ਰਤਾ ਤਥਾ ਮੁਕਤੀ ਯਹ ਸਰਬਹੀ(ਇਕਨਾਈ) ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਤਾਂਤੇ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਨਿਰੰਜਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਬਿਆਪਿ ਰਹਿਆ ਨਿਜ ਠਾਈ ॥ ੭ ॥

(ਨਿਜਠਾਈ) ਅਪਨੇ ਅਸਥਾਨੋਂ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਜਿਸਕੇ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਹੈਂ ਸੋ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਮੈਨੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਉਸਤਤਿ ਕਰਹਿ ਕੇਤੇ ਮੁਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ। ਤਨਿ ਮਨਿ ਸੂਚੈ ਸਾਚ ਸੁ ਚੀਤਿ ॥

ਤਿਸਕੀ ਉਪਮਾ ਕੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਹਿਤ ਕੇਤੇ ਮੁਨੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਚਿਤ ਮੈਂ ਸਾਚਧਾਰਨੇ ਕਰ ਤਿਨਕੇਮਨ ਤਥਾ ਤਨ ਨਿਰਮਲ ਭਏ ਹੈਂ।

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਜੁ ਨੀਤਾ ਨੀਤਿ ॥ ੮ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂਤੇ ਤੁਮਭੀ ਨਿਤਰੂਪੁ ਹਰੀ ਕੋ ਨਿਤਾ ਪ੍ਰਤਿਭਜੋ ॥ ੮ ॥ ੨ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਨਾ ਮਨੁ ਮਰੈ ਨਾ ਕਾਰਜੁ ਹੋਇ ॥

ਮਨੁ ਵਸਿ ਦੂਤਾ ਦੁਰਮਤਿ ਦੋਇ। ਮਨੁ ਮਾਨੈ ਗੁਰਤੇ ਇਕੁ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥

ਤਾਂਤੇ ਨਾਂ ਮਨਕੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਮਰਨੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾ ਮੋਖ ਰੂਪੀ ਕਾਰਜ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਤੋ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਕਰਕੇ ਕਾਮਾਦਿ ਮਾਇਆਕੇ ਦੂਤੋਂਕੇ ਬਸ ਹੋਕਰ(ਦੋਇ) ਦੂਜਾ ਹੋ ਰਹਾ ਭਾਵ ਆਪਕੋ ਭਿੰਨ ਮਾਨ ਰਹਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਮਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਂ (ਮਾਨੈ) ਪਤਿਆਵੈ ਤਬ(ਇਕ ਹੋਇ) ਏਕਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਨਿਰਗੁਣਿ ਰਾਮੁ ਗੁਣਹ ਵਸਿ ਹੋਇ॥ਆਪੁ ਨਿਵਾਰਿ ਬੀਚਾਰੇ ਸੋਇ ॥੧॥ਰਹਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ ਨਿਰਗੁਣ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤੀ ਔਰ ਗਿਆਨਾਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਵਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਪਰੰਤੂ ਭਗਤੀ ਔਰ ਗਯਾਨ ਕੋ ਸੋ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਾਭਾਉ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਨਿਵਾਰਣ ਕਰ ਤਤ੍ਵ ਮਿਥਯਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੇ ॥ ੧ ॥

ਮਨੁ ਭੂਲੋ ਬਹੁ ਚਿਤੈ ਵਿਕਾਰੁ॥ਮਨੁ ਭੂਲੋ ਸਿਰਿ ਆਵੈ ਭਾਰੁ॥ਮਨੁ ਮਾਨੈ ਹਰਿ ਏਕੰਕਾਰੁ॥ ੨ ॥

ਜੌ ਮਨ ਸਰੂਪ ਤੇ ਭੂਲਤਾ ਹੈ ਤਬ ਬਹੁਤ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈ ॥ ਮਨ ਕੇ ਭੂਲਨ ਕਰਕੇ ਸਿਰ ਪੁਰ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਭਾਰ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥ ਵਾ ਨੀਚੇ ਸਿਰ ਕਰ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਨਮ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਜੇ ਹਰੀ ਮੈ ਮਨ ਮਾਨੇ ਤੌ ਏਕ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਮਨੁ ਭੂਲੋ ਮਾਇਆ ਘਰਿ ਜਾਇ ॥ ਕਾਮਿ ਬਿਰੂਧਉ ਰਹੈ ਨ ਠਾਇ ॥
ਹਰਿ ਭਜੁ ਪ੍ਰਾਨੀ ਰਸਨ ਰਸਾਇ ॥ ੩ ॥

ਜਬ ਬਿਚਾਰ ਸੇ ਮਨ ਭੂਲਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਮਾਇਆ ਘਰਿ ਜਾਇ) ਮਾਇਆ ਕੇ ਘਰ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰੀ ਸੰਕਲਪੋਂ ਮੈ ਜਾੜਾ ਹੈ ॥ ਕਾਮਨਾ ਕਰਕੇ (ਬਿਰੂਧਉ) ਰੋਕਿਆ ਹੂਆ ਰਿਦੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀ ਰਹਿ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ਭਾਂਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਰਸਨਾ ਕੋ (ਰਸਾਇ) ਤਦਾਕਾਰ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰੁ ॥ ੩ ॥

ਗੈਵਰ ਹੈਵਰ ਕੰਚਨ ਸੁਤ ਨਾਰੀ ॥ ਬਹੁ ਚਿੰਤਾ ਪਿੜ ਚਾਲੈ ਹਾਰੀ ॥
ਜੂਐ ਖੇਲਨੁ ਕਾਚੀ ਸਾਰੀ ॥ ੪ ॥

ਜੋ ਯਹਿ (ਗੈਵਰ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਹਸਤੀ ਹੈਂ ਪੁਨਾ(ਹੈਵਰ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਘੋੜੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਵਰਨ ਔਰ ਪੁਤ੍ਰ ਤਥਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕ ਹੈਂ ॥ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਜੋ ਬਹੁਤ ਚਿਤਵਨੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ ਜੀਵ ਇਸ ਮਾਨਖ ਜਨਮ ਰੂਪੀ (ਪਿੜ) ਬਾਜੀ ਕੋ ਹਾਰ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਵਿਖੇ ਰੂਪੀ ਜੂਏ ਮੈ ਜਿਨਕਾ ਖੇਲਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ (ਸਾਰੀ) ਨਰਦ ਕਾਚੀ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕਾਚੀ ਨਰਦ ਫਿਰ ਚੌਰਾਸੀ ਘਰੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ॥ ਤੈਸੇ ਹੀ ਵਹੁ ਜੀਵ ਭੀ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਪੜਾ ਭਟਕਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਸੰਪਉ ਸੰਚੀ ਭਏ ਵਿਕਾਰ॥ਹਰਖ ਸੋਕ ਉਭੇ ਦਰਵਾਰਿ॥ਸੁਖੁ ਸਹਜੇ ਜਪਿ ਰਿਦੈ ਮੁਰਾਰਿ॥ ੫ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਕਰ (ਸੰਪਉ) ਸੰਪਦਾ (ਸੰਚੀ) ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਅਨੇਕ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਿਕਾਰ ਉਤਪਤਿ ਭਏ ॥ ਤਿਨਕੇ (ਦਰਵਾਰਿ) ਅੰਦਰ ਵਾਰ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈ ਹਰਖ ਸੋਕ ਸਦੀਵ (ਉਭੇ) ਦੋਨੋ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਵਾ (ਉਭ) ਖੜੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਇਕੀ ਪਦਾਰਥ ਸਰਬ ਆਗਮਾ ਪਾਈ ਹੈ । ਔਰ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਮੁਰਾਰਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਸੁਖ (ਸਹਜੈ) ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥ ਗੁਣ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਅਉਗਣ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਏ ॥ ੬ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਅਪਨੀ (ਨਦਰ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇ ਤੌ ਨਾਮ ਦਾਤਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ॥ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੇਲੀ ਪੁਰਸੁ ਸੁਭ ਗੁਣ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਔਗੁਨ ਸਰਬ ਜਲਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਭ ਦੂਖ ਨਿਵਾਸੁ ॥ ਮਨਮੁਖੁ ਮੂੜੁ ਮਾਇਆ ਚਿਤੁ ਵਾਸੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ਧੁਰਿ ਕਰਮ ਲਿਖਿਆਸੁ ॥ ੭ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਮੈ ਨਿਵਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖ ਕਾ ਚਿਤ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਬਾਸ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਗਯਾਨ (ਧੁਰ) ਆਦੋਂ ਹੀ ਲਿਖਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਮਨੁ ਚੰਚਲੁ ਧਾਵਤੁ ਫੁਨਿ ਧਾਵੈ ॥ ਸਾਚੇ ਸੂਚੇ ਮੈਲੁ ਨ ਭਾਵੈ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥ ੮ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਚੰਚਲ ਹੂਆ ਹੂਆ ਤਾਸ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਧਾਵਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਜੋ ,ਪੁਰਸ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ (ਸਚੇ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਏ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਅਸੁਧ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਭਾਵਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ੮ ॥ ੩ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਹਉਮੈ ਕਰਤਿਆ ਨਹ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥ ਮਨਿ ਮਤਿ ਝੂਠੀ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥

(ਹਉਮੈ) ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕਬੀ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਕਿਉਂਕਿ (ਮਨ ਮਤਿ) ਮਨ ਕੀ ਜੋ ਮਤਿ ਹੈ ਸੋ ਝੂਠੀ ਹੈ ॥ ਸੋ ਹਰੀ ਸਚਾ ਹੈ ਇਸ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਗਲ ਬਿਰੂਤੇ ਭਾਵੈ ਦੋਇ ॥ ਸੋ ਕਮਾਵੈ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਨ ਕੋ (ਭਾਵੈ ਦੋਇ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਸਭ ਖਰਾਬ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥ ਪਰੰਤੂ ਪੁਰਸ਼ ਸੋਈ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ (ਧੁਰਿ) ਆਦ ਸੇ ਲਿਖਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਤਾ ॥ ੧ ॥

ਉਤਰੁ ॥ ਐਸਾ ਜਗੁ ਦੇਖਿਆ ਜੂਆਰੀ ॥ ਸਭਿ ਸੁਖ ਮਾਗੈ ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ (ਜੂਆਰੀ) ਮਸਖਰਾ ਵਾ ਛਲੀਆ ਜਗਤ ਦੇਖਾ ਹੈ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰ ਸਭ ਸੁਖ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਅਦਿਸਟ ਦਿਸੈ ਤਾ ਕਹਿਆ ਜਾਇ ॥ ਬਿਨੁ ਦੇਖੇ ਕਹਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ ॥

ਜਬ ਅਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਆਸਤਕ ਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰੇਖੁ ਗਯਾਨੁ ਹੋਵੈ ਤਬ ਉਸਕਾ ਜਸੁ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਆਸਤਕ ਭਾਵਨਾ ਹੋਈ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਥਨ ਬਜਰਥ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੀਸੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥ ਸੇਵਾ ਸੁਰਤਿ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਨਿਰਯਤਨ ਹੀ ਅਪ੍ਰੇਖ ਰੂਪਤਾ ਕਰ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਉਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਤਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਮੈਂ ਹੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਸੁਖੁ ਮਾਗਤ ਦੁਖੁ ਆਗਲ ਹੋਇ ॥ ਸਗਲ ਵਿਕਾਰੀ ਹਾਰੁ ਪਰੋਇ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ਼ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੁਏ ਸੁਖ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ(ਆਗਲ) ਅਧਿਕ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੈ ਸਰਬ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਪਰੋਇ ਕਰ ਕੰਠ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਬੀ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ॥

ਏਕ ਬਿਨਾ ਝੂਠੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਤਾ ਦੇਖੈ ਸੋਇ ॥ ੩ ॥

ਤਾਂਤੇ ਏਕ ਅਦ੍ਵਤੀਯ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਝੂਠੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ਹੇ ਭਾਈ(ਕਰਿ ਕਰਿ) ਰਚ ਰਚ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਸੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਕੇ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕੋ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਏ ॥ ਦੂਜਾ ਭਰਮੁ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਕਰ ਬਝਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਕੋ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਸੋਭਾ ਵਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰ ਮਤੀ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਵਸਾਏ ॥ ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥ ੪ ॥

ਤਾਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੀ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ (ਸਾਚੀ) ਸਫਲੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਤਨਿ ਮਹਿ ਸਾਚੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਾਉ ॥ ਨਾਮੁ ਬਿਨਾ ਨਾਹੀ ਨਿਜ ਠਾਉ ॥

ਸੋ ਸਚਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੁ ਐਸਾ (ਭਾਉ) ਗਯਾਨ ਜੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਾਪ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿਜ (ਠਾਉ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਕਬੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਪਰਾਇਣ ਪ੍ਰੀਤਮ ਰਾਉ ॥ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਬੂਝੈ ਨਾਉ ॥ ੫ ॥

ਸੋ (ਪ੍ਰੀਤਮ) ਪਿਆਰਾ (ਰਾਜਾ) ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ (ਪਰਾਇਣ) ਤਤ ਪਰ ਅਰਥਾਤ ਅਧੀਨ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤੌ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਰਬ ਜੰਜਾਲਾ ॥ ਮਨਮੁਖ ਕੁਚੀਲ ਕੁਛਿਤ ਬਿਕਰਾਲਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਇਆ ਕਾ ਜੋ ਮੋਹ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ(ਜੰਜਾਲਾ)ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੈ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਨਮੁਖ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ (ਕੁਚੀਲ) ਮਲੀਨ ਔਰ ਮਨ ਕਰਕੇ(ਕੁਛਿਤ)ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਭੂਮਕਾ ਤਿਨਕੀ ਖੋਟੀ ਹੋਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਤਨ ਕਰਕੇ(ਬਿਕਰਾਲ)ਭਯਾਨਕ ਹੋਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਖੋਟੇ ਹੀ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸ਼ੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਤਿਨਕੇ ਬੰਧਨ ਕੈਸੇ ਛੂਟੇਂ ? ਤਿਸ ਪੈ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਚੂਕੈ ਜੰਜਾਲਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਨਾਲਾ ॥ ੬ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਜੰਜਾਲਾ)ਬੰਧਨ(ਚੂਕੈ)ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਸਦਾ ਸੁਖੋਂ ਕਾ(ਨਾਲਾ) ਪ੍ਰਵਾਹ ਰੂਪ ਹੈ ਵਾ ਸੁਖ ਰੂਪ ਸਦਾ ਸਾਥ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਏਕ ਲਿਵਲਾਏ । ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸੈ ਸਾਚਿ ਸਮਾਏ ॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਏਕ ਨਾਮੀ ਮੈ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਸਚ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਏਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾਹੀ ਸ੍ਵ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਵਸਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ। ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਇਹ ਮਤਿ ਪਾਏ ॥ ੭ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਪੁਰਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੈ ਜਨਮ ਮਰਨਸੇ(ਠਾਕ ਰਹਾਏ) ਹਟਾਇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਐਸੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਜਾ ਪੁਰਸ਼ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਕਥਨੀ ਕਥਉ ਨ ਆਵੈ ਓਰੁ। ਗੁਰ ਪੁਛਿ ਦੇਖਿਆ ਨਾਹੀ ਦਰੁ ਹੋਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ(ਕਥਨੀ)ਕਥਾ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਬੇਅੰਤ ਹੈ। ਯਹਿ ਹਮਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪੂਛਾ ਹੈ ਔਰ ਪੂਛ ਕਰਕੇ ਆਪ ਦੇਖਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਕੋ ਔਰ ਕੋਈ(ਦਰ) ਦਰਵਾਜਾ ਸੁਖ ਕੋ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਭਾਣੈ ਤਿਸੈ ਰਜਾਇ। ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਕਹੈ ਲਿਵਲਾਇ ॥ ੮ ॥ ੪ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੁਖ ਤਥਾ ਦੁਖ ਰਹਿ ਉਸ(ਰਜਾਈ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੇ ਹੇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈ (ਨੀਚ) ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਸਹਿਤ ਦਾਸ ਹੋਕਰ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵੋ॥੮ ॥ ੪ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਦੂਜੀ ਮਾਇਆ ਜਗਤ ਚਿਤ ਵਾਸੁ। ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਹੰਕਾਰ ਬਿਨਾਸੁ ॥ ੧ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਦੂਸਰੀ ਮਾਇਆ(ਜਗਤ)ਜੀਵਾਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਬਸ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲ ਤੇ ਜੀਵ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਹੰਕਾਰ ਆਦਿਕੋਂ ਮੇਂ ਪੜ ਨਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ੧ ॥

ਦੂਜਾ ਕਉਣੁ ਕਹਾ ਨਹੀ ਕੋਈ। ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਬ ਸਿਧੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਤੁਮ ਏਕ ਪਰ ਨਿਹਚਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ਮਾਇਆ ਜੋ ਸਕਤੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਕੈਸ ਜਾਨਤ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਨੈ ਬਚਨ ਕੀਆ ਹੇ ਸਿੱਧ ਜੀ ਮੈਂ ਦੂਜਾ ਕਿਸਕੋ ਕਥਨ ਕਰੂੰ ਕੋਈ ਹੈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉ ਕਿ ਸੋ ਨਿਰੰਜਨ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਦੂਜੀ ਦੁਰਮਤਿ ਆਦੈ ਦੋਇ। ਆਵੈ ਜਾਇ ਮਰਿ ਦੂਜਾ ਹੋਇ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਕਾ ਦੁਰਮਤਿ ਧਸੀ ਹੈ ਸੋ ਕਹਿਤ ਹੈ ਕਿ(ਦੋਇ) ਜੀਵ ਪੁਨਾ ਈਸ੍ਰਰ ਦੋ ਹੈਂ ਵਾ ਭ੍ਰਮ ਸੇ ਇਤ੍ਰ ਦੂਸਰੀ ਮਾਇਆ ਭੀ ਕੁਛ ਵਸਤੂ ਹੇ। ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ(ਦੂਜਾ ਹੋਇ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਹੋਈ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪਕੋ ਦੂਜਾ ਮਾਨ ਕਰ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਦਾ ਜਨਮ ਕਰ ਆਉਂਤਾ ਔਰ ਮਰ ਕਰ ਜਾਤਾ ਹੇ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਧਰਣਿ ਗਗਨ ਨਹ ਦੇਖਉ ਦੋਇ। ਨਾਰੀ ਪੁਰਖ ਸਬਾਈ ਲੋਇ ॥ ੩ ॥

ਮੈਂ ਤੋ ਧਰਤੀ ਔਰ ਆਕਾਸ ਮੇਂ ਭੀ ਦੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ । ਨਾਰੀ ਔਰ ਪੁਰਖ ਮੈਂ ਭੀ ਸੰਪੂਰਣ ਉਸ ਕੀ(ਸੋਇ) ਸੱਤਾ ਵਜਾਪ ਰਹੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਰਵਿ ਸਸਿ ਦੇਖਉ ਦੀਪਕ ਉਜਿਆਲਾ। ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਬਾਲਾ ॥ ੪ ॥

ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਜੋ ਦੋਨੋਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਦੇ ਦੀਪਕ ਹੈਂ ਉਨ ਮੈਂ ਭੀ ਤਿਸੀ ਕਾ (ਉਜਿਆਲਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋ ਰਹਾ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਜੋ (ਬਾਲਾ) ਸਰਬ ਸੇ ਬੜਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸੰਈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਅੰਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਕਰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੇਰਾ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੋ ਕਉ ਏਕੁ ਬੁਝਾਇਆ ॥ ੫ ॥

ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਚਿੰਤ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈ ਲਗਾਇਆ ॥ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੈ ਮੁਝ ਕੋ ਸੋ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਬਤਾਇਆ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਏਕੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ॥ ਦੂਜਾ ਮਾਰਿ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ॥ ੬ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਏਕਹੀ ਨਿਰੰਜਨ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ॥ ਪਰੰਤੂ (ਦੂਜਾ ਮਾਰਿ) ਦ੍ਵੈਤ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਏਕੋ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਲੋਈ ॥ ਏਕਸੁ ਤੇ ਸਭ ਓਪਤਿ ਹੋਈ ॥ ੭ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਹੀ (ਲੋਈ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੁਕਮ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਏਕ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਉਤਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਰਾਹ ਦੋਵੈ ਖਸਮੁ ਏਕੋ ਜਾਣੁ ॥ ਗੁਰਕੈ ਸਬਦਿ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੁ ॥ ੮ ॥

ਗੁਰਮੁਖੀ ਔਰ ਮਨਮੁਖੀ ਯਹ ਰਸਤੇ ਤੋ ਦੋ ਹੈਂ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਇਕ ਜਾਨੋ ॥ ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤਿਸਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨੋ ॥ ੮ ॥

ਸਗਲ ਰੂਪ ਵਰਨ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਏਕੋ ਸਾਲਾਹੀ ॥੯ ॥ ੫ ॥

ਜੋ (ਰੂਪ) ਆਕਾਰ ਹੈ ਔਰ (ਵਰਨ) ਜੋ ਸ੍ਵੇਤ ਪੀਤਾਦਿ ਰੰਗਿ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ (ਮਨ ਮਾਹਿ) ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਕਲਪਤ ਭਾਵ ਮਿਥਿਆ ਹੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਲਾਹਨਾ ਕਰੋ ॥ ੯ ॥ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਅਧਿਆਤਮ ਕਰਮ ਕਰੇ ਤਾ ਸਾਚਾ ॥ ਮੁਕਤਿ ਭੇਦੁ ਕਿਆ ਜਾਣੈ ਕਾਚਾ ॥ ੧ ॥

ਜੋ(ਅਧਿਆਤਮ)ਆਤਮਾ ਕੋ ਆਸਰੇ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਮਿਤ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰੇ ਤਬ ਵਹੁ ਸਾਚਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਜੋ ਬਾਹਰ ਮੁਖ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਕਚਾ ਪੁਰਸ ਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤੀ ਭੇਦੁ ਕੋ ਕਿਆ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥ ੧॥

ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਜੁਗਤਿ ਬੀਚਾਰੈ ॥ ਪੰਚ ਮਾਰਿ ਸਾਚੁ ਉਰਿਧਾਰੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਸਿਧ ਜੀ ਐਸਾ ਜੋ ਜੋਗੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਪਾਂਚੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਸਾਚ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਸੋ ਸਰੂਪ ਮੈ ਜੁੜਨਾ ਵਿਚਾਰਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸਕੈ ਅੰਤਰਿ ਸਾਚੁ ਵਸਾਵੈ ॥ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਵੈ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈ ਗੁਰੂ ਸਚ ਕੋ ਬਸਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਜੋਗਕੀ ਯੁਕਤੀਓਂ ਕੀ(ਕੀਮਤਿ) ਪਹਿਚਾਨ ਕੋ ਪਾਉਤਾਹੈ॥੨।

ਰਵਿ ਸਸਿ ਏਕੋ ਗ੍ਰਿਹਿ ਉਦਿਆਨੈ ॥ ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਕਰਮ ਸਮਾਨੈ ॥ ੩ ॥

ਐਸੇ ਜੋਗੀ ਨੈ ਸੂਰਜ ਔਰ ਚੰਦਰਮਾ ਕੇ ਬੀਚ ਘਰ ਔਰ (ਉਦਿਆਨ)ਉਜਾੜਕੇ ਬੀਚ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਐਸੀ ਏਕਤਾ ਵਾਲੀ ਕਰਨੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਜਿਸਕੋ ਭਈ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਕਰਮ ਜੋ ਹੈਂ (ਸਮਾਨੈ) ਲੇ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਨਮ ਦੇਨੇ ਯੋਗਜ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕੋ ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਉਤਮੁ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਸਮਾਨ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਏਕ ਸਬਦਿ ਇਕਿ ਭਿਖਿਆ ਮਾਗੈ ॥ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਜੁਗਤਿ ਸਚੁ ਜਾਗੈ ॥ ੪ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਏਕ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਏਕਤਾ ਰੂਪੀ ਭਿਛਿਆ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ॥ ਤਾਂਤ ਗਯਾਨ ਧਯਾਨ ਮੈ (ਜੁਗਤਿ) ਜੁੜਨੇ ਕਰ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ (ਜਾਗੈ) ਸਵਾਧਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਭੈ ਰਚਿ ਰਹੈ ਨ ਬਾਹਰਿ ਜਾਇ ॥ ਕੀਮਤਿ ਕਉਣ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ੫ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭੈ ਮੈ (ਰਚ ਰਹੇ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਕਹੀਂ ਇਤਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਨਮਿਤ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਜਹਾਜ ਕੇ ਕਾਕ ਵਤ ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕੌਣ ਕਹਿ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਪੇ ਮੇਲੇ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਏ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਏ॥ ੬॥

ਐਸੇ ਜਿਸਨੈ ਭ੍ਰਮ ਨਬ੍ਰਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ਐਸਾ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਪ੍ਰਸਾਦਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਪਰਮ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਹਉਮੈ ਮਾਰੈ ਕਰਣੀ ਸਾਰੁ ॥ ੭ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ (ਹਉਮੈ) ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਕੁਛ ਤਿਸਕੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਭ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਪਾਠ ਪੁਰਾਣੁ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਅਪਰੰਪਰ ਮਾਨੁ ॥ ੮ ॥ ੬ ॥

ਜਪ ਤਥਾ ਤਪ ਪੁਨਾ (ਸੰਜਮ) ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਰੋਕਨਾ ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੇ ਪਾਠ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸਨੈ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ (ਅਪਰੰਪਰ) ਪਰੇ ਸੇ ਪਰੇ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੬ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਖਿਮਾ ਗਹੀ ਬ੍ਰਤੁ ਸੀਲ ਸੰਤੋਖੰ॥ ਰੋਗੁ ਨ
ਬਿਆਪੈ ਨਾ ਜਮੁ ਦੋਖੰ॥ ਮੁਕਤ ਭਏ ਪ੍ਰਭ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖੰ॥ ੧ ॥

ਤਿਸ ਜੋਗੀ ਨੇ ਖਿਮਾ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਆ ਔਰ (ਸੀਲ) ਜਤ ਤਥਾ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਵ੍ਰਤ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿਰ ਵਿਖੇ ਹੋਕਰ ਯਥਾ ਲਾਭ ਸੰਤੁਸ੍ਟ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾ ਤੋ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਵਜਾਪਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਕਸਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਰੂਪ ਔਰ (ਰੇਖ) ਚਿੰਨ ਆਦਿਕੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਕਰ ਮੁਕਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ॥ ਈਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪਦ ਕਾ ਅਧਯਾਹਾਰ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਜੋਗੀ ਕਉ ਕੈਸਾ ਡਰੁ ਹੋਇ ॥ ਰੂਖਿ ਬਿਰਖਿ ਗ੍ਰਿਹਿ ਬਾਹਰਿ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਿਧ ਜੀ ਪੂਰਬੋਕਤਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਜੋ ਜੋਗੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਜੜਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਕੈਸਾ ਡਰ ਹੋਵੇਹੈ॥ਜਿਸਨੈ(ਰੂਖਿ)ਬਨਕੋ ਬ੍ਰਿਛ ਔਰ(ਬਿਰਖਿ) ਜੋ ਬਾਰੋਂ ਕੇ ਬ੍ਰੂਟੇ ਹੈਂ (ਗ੍ਰਿਹਿ) ਘਰ ਤਥਾ (ਬਾਹਰਿ) ਪ੍ਰਦੇਸ ਮੈਂ ਸੋ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਜਾਪਕ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਨਿਰਭਉ ਜੋਗੀ ਨਿਰੰਜਨੁ ਧਿਆਵੈ ॥ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗੈ
ਸਚਿ ਲਿਵ ਲਾਵੈ ॥ ਸੋ ਜੋਗੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਾਵੈ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਨਿਰੰਜਨ ਕੋ ਧਯਾਉਨੇ ਵਾਲਾ ਯੋਗੀ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿਰਭੈ ਹੈ॥ ਜੋ ਅਨਦਿਨ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਸਚੇ ਕੇ ਸਾਥ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵਤਾ ਹੁਆ ਜਾਗਤਾ ਹੇ ਸੋ ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥ ੨॥

ਕਾਲੁ ਜਾਲੁ ਬ੍ਰਹਮ ਅਗਨੀ ਜਾਰੈ॥ ਜਰਾ ਮਰਣ ਗਤੁ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰੇ॥ ਆਪਿ ਤਰੇ ਪਿਤਰੀ ਨਿਸਤਾਰੇ॥ ੩॥

ਸੋ ਕਾਲ ਕੇ ਜਾਲ ਕੋ (ਬ੍ਰਹਮ ਅਗਨੀ) ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਾਇ ਦੇਵੈ ਹੈ (ਗਰਬ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਨਿਵਾਰਨੇ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ (ਜਰਾ) ਬੁੜਾਪਾ ਔਰ ਮਰਣਾ ਸਭ (ਗਤੁ) ਨਸਟ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਮਰ ਭਯਾ ਹੈ॥ ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਆਪ ਤੋ (ਤਰੇ) ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੈ ਅਪਨੇ ਪਿਤਰੋਂ ਕਾ ਭੀ ਉਧਾਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ੩॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਸੋ ਜੋਗੀ ਹੋਇ॥ ਭੈ ਰਚਿ ਰਹੈ ਸੁ ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ॥ ਜੈਸਾ ਸੇਵੈ ਤੈਸੋ ਹੋਇ॥ ੪॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਯੋਗੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭੈ ਮੈਂ ਰਚ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿਰਭੈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਜੈਸੇ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੈਸਾ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸੇਵਨੇ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ੪॥

ਨਰ ਨਿਹਕੇਵਲ ਨਿਰਭਉ ਨਾਉ॥ ਅਨਾਥਹ ਨਾਥ ਕਰੇ ਬਲਿ ਜਾਉ॥ ਪੁਨਰਪਿ ਜਨਮੁ ਨਾਹੀ ਗੁਣ ਗਾਉ॥ ੫॥

ਤਾਂਤੇ (ਨਰ) ਮਾਨੁਖ ਕੋ (ਨਿਹਕੇਵਲ) ਸੁਧ ਔਰ ਨਿਰਭਉ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ॥ ਜੋ ਅਨਾਥੋਂ ਕੋ ਨਾਥ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਐਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਪੁਨ ਰਪਿ) ਪੁਨਃ ਅਪੀ ਫੇਰਿ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ੫॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਏਕੋ ਜਾਣੈ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦੇ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ॥ ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਦਰਿ ਨੀਸਾਣੈ॥ ੬॥

ਸੋ ਪੁਰਸ਼(ਅੰਤਰ) ਪਿੰਡ ਔਰ(ਬਾਹਰ) ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈ ਸੰਪੁਰਨ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਤਿਸ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਗੁਰੋਂਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਤਾ ਹੇ॥ ਸਾਚੇ ਗੁਰੋਂਕੇ(ਸਬਦ)ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ (ਦਰ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ (ਨੀਸਾਣੇ) ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ੬॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਤਿਸੁ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ॥ ਆਵੈ ਨ ਜਾਵੈ ਚੂਕੈ ਆਸਾ ॥ ਗੁਰਕੈ ਸਬਦਿ ਕਮਲੁ ਪ੍ਰਗਾਸਾ ॥ ੭ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ (ਨਿਜਘਰ) ਸ੍ਵਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਬਾਸਾ ਭਇਆ ਹੈ॥ ਤਿਨਕੀ ਆਸਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋਗਈ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਨਹੀ ਹੈਂ॥ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਕਮਲ ਮੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਭਯਾ ਹੈ। ਵਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਖਿੜਿਆ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਆਸ ਨਿਰਾਸਾ ॥ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਬਿਖੁ ਭੂਖ ਪਿਆਸਾ ॥ ਨਾਨਕ ਬਿਰਲੇ ਮਿਲਹਿ ਉਦਾਸਾ ॥ ੮ ॥ ੭ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਸਾ ਕਰਕਾ ਨਿਰਾਸ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਕਲਪ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ। ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕੋਂ ਕਰਕੇ ਯੁਕਤਿ ਜੋ ਬਿਖਯੋਂ ਕੀ (ਭੂਖ)ਚਾਹ ਹੈ ਤਿਸਕਰ(ਪਿਆਸਾ) ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਾਨ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਦਾਸੀਨ ਹੋਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਹੈਂ॥ ੮ ॥ ੭ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਐਸੋ ਦਾਸੁ ਮਿਲੈ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥ ਦੁਖੁ ਬਿਸਰੈ ਪਾਵੈ ਸਚੁ ਸੋਈ ॥ ੧ ॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸਾ ਜੋ ਕਾਮਨਾ ਤੇ ਉਦਾਸ ਮਹਾਤਮਾ ਮਿਲੇ ਤਬ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖ ਭੂਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਦਰਸਨੁ ਦੇਖ ਭਈ ਮਤਿ ਪੂਰੀ ॥ ਅਠਸਠਿ ਮਜਨੁ ਚਰਨਹ ਧੂਰੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਿਧ ਜੀ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਪੁਰਖ ਕਾਮਨਾ ਤੇ ਉਦਾਸ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਐਸ ਮਹਾਤਮਾ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਬੁਧੀ ਆਨੰਦ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਅਠਸਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਨੇਤ੍ਰ ਸੰਤੋਖੇ ਏਕ ਲਿਵ ਤਾਰਾ ॥ ਜਿਹਵਾ ਸੂਚੀ ਹਰਿ ਰਸ ਸਾਰਾ ॥ ੨ ॥

ਏਕ ਮੈ (ਤਾਰਾ) ਤੇਲ ਧਾਰਾ ਵਤ ਏਕ ਰਸ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਉਨ ਕਰ ਨੇਤ੍ਰ (ਸੰਤੋਖੇ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਬ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰਸ (ਸਾਰਾ) ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਜਿਹਬਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਈ ਹੈ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਚੁ ਕਰਣੀ ਅਭ ਅੰਤਰਿ ਸੇਵਾ ॥ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸਿਆ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਚੀ ਕਰਨੀ ਯਹੀ ਹੈ ਜੋ (ਅਭਿ)ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਜਾਨ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਹੈ॥ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਅੰਤਰ ਹੀ ਪਾਇਕਰ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਭਯਾ ਹੈ॥ ੩ ॥

ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਉ ਤਹ ਤਹ ਸਾਚਾ ॥ ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਝਗਰਤ ਜਗ ਕਾਚਾ ॥ ੪ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਸਾਚਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੈ॥ ਬਿਨਾ ਸਮਝ ਸੇ (ਕਾਚਾ) ਅਗਜਾਨੀ ਜਗਤ ਮੈ ਅਪਨੀ ਕਲਪਨਾ ਕੇ ਵਾ ਅਨੇਕ ਮਤੋਂ ਕੇ ਝਗੜੇ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ੪ ॥

ਗੁਰ ਸਮਝਾਵੈ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥੫ ॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੂ ਸਮਝਾਉਤੇ ਹੈਂ ਉਸਕੋ(ਸੋਝੀ)ਗਜਾਤ ਹੋਈ ਹੈ।ਪਰ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਕੋ ਸਮਝਹੋਈਹੈ॥ ੫

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਰਾਖਹੁ ਰਖਵਾਲੇ। ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਪਸੂ ਭਏ ਬੇਤਾਲੇ ॥ ੬ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਤੋ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਰਖਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਰਾਖ ਲੇ॥ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੇਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਬੂਝੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਪਸੂ ਔਰ ਬੈਤਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ੬ ॥

ਗੁਰਿ ਕਹਿਆ ਅਵਰੁ ਨਹੀ ਦੂਜਾ ॥ ਕਿਸੁ ਕਹੁ ਦੇਖਿ ਕਰਉ ਅਨ ਪੂਜਾ ॥ ੭ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਮੁਝਕੋ ਗੁਰੋਂਨੇ ਐਸੇਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਾਂਤੇ ਮੈ ਕਿਸ ਕਉ ਦੇਖ ਕਰ (ਅਨ) ਔਰ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰੋਂ॥ ੭ ॥

ਸੰਤ ਹੇਤਿ ਪ੍ਰਭਿ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਧਾਰੇ ॥ ਆਤਮੁ ਚੀਨੈ ਸੁ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੈ ॥ ੮ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੈ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ॥ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਿ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਨਰਸਿੰਘ ਵਾ ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂਨੇ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਧਾਰੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਸਮੈ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ॥ ਜੋ ਤਤ੍ਵ ਮਿਥਯਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਆਤਮਾ ਕੋ ਚੀਨਤਾ ਹੈ॥ ੮ ॥

ਸਾਚੁ ਰਿਦੈ ਸਚੁ ਪ੍ਰੇਮ ਨਿਵਾਸ ॥ ਪ੍ਰਣਵਤ ਨਾਨਕ ਹਮ ਤਾਕੇ ਦਾਸ ॥ ੯ ॥ ੮ ॥

ਜਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸਾਚ ਨਾਮ ਹੈ ਔਰੁ ਸਚੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਨਿਵਾਸ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ॥੯॥੮॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਸ ਸਬਦ ਪਰ ਪੌਰਾਣ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਹੁਤ ਹੈ ਬਿਸਤਾਰ ਕੇ ਭਯ ਸੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਬ੍ਰਹਮੈ ਗਰਬੁ ਕੀਆ ਨਹੀ ਜਾਨਿਆ ॥ ਬੇਦ ਕੀ ਬਿਪਤਿ ਪੜੀ ਪਛੁਤਾਨਿਆ ॥ ਜਹ ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰੇ ਤਹੀ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥ ੧ ॥

ਦੇਖੋ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕੀਆ ਔਰ ਅਪਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਭਯਾ ॥ ਜਬ ਮੁਖ ਤੇ ਬੇਦ ਗਿਰ ਪੜੇ ਔਰ ਦੈਈਤ ਲੈ ਗਇਆ ਤਬ ਯਹੀ ਬੇਦੋਂ ਕੀ ਜਾਣੇ ਕੀ ਬਿਪਦਾ ਤਿਸਕੋ ਪੜੀ ਔਰ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਭਯਾ ॥ ਜਿਸਕਾਲ ਮੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਤਿਸੀ ਕਾਲ ਮੈ ਮਨ (ਮਾਨਿਆ) ਪਤਿਆਉਤਾ ਭਯਾ ॥ ੧ ॥

ਐਸਾ ਗਰਬੁ ਬੁਰਾ ਸੰਸਾਰੇ ॥ ਜਿਸੁ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤਿਸੁ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਜੈਸਾ ਆਗੇ ਸਬਦ ਮੈ ਕਹੇਂ ਗੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਐਸਾ ਗਰਬੁ ਕਰਨਾ ਬੁਰਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕਾ ਗਰਬੁ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਬਲਿ ਰਾਜਾ ਮਾਇਆ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥ ਜਗਨ ਕਰੈ ਬਹੁ ਭਾਰ ਅਫਾਰੀ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪੁਛੈ ਜਾਇ ਪਇਆਰੀ ॥ ੨ ॥

ਬਲ ਰਾਜਾ ਮਾਇਆ ਕਰ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹਾ ਥਾ ॥ (ਬਹੁਭਾਰ) ਬਹੁਤ ਸਮਗ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਲੇਕਰ(ਜਗਨ)ਜਜ੍ਞੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਥਾ ਪੁਨਾ (ਅਫਾਰੀ) ਅਮੋੜ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ॥ ਸੁੱਕਰ ਪ੍ਰੋਹਤ ਕੇ ਪੁਛੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਥਾਵਨ ਭਗਵਾਨ ਕੋ ਦਾਨ ਦੀਆ ਤਿਸ ਕਰਕੇ (ਜਾਇ ਪਇਆਰੀ) ਪਾਤਾਲ ਕੋ ਜਾਤਾ ਰਹਾ ॥ ੨ ॥

ਹਰੀਚੰਦੁ ਦਾਨੁ ਕਰੈ ਜਸੁ ਲੇਵੈ ॥ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇ ਅਭੇਵੈ ॥
ਆਪਿ ਭੁਲਾਇ ਆਪੇ ਮਤਿ ਦੇਵੈ ॥ ੩ ॥

ਪੁਨਾ ਰਾਜਾ ਹਰੀਚੰਦ ਦਾਨ ਕਰਤਾ ਔਰ ਜਸ ਲੇਤਾ ਥਾ ॥ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਭਾਵ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਪਦਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ॥ ਔਰ ਤਿਸ ਅਭੇਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਅੰਤ ਵਾ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤਾ ਭਯਾ ॥ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵ ਕੋ ਭੁਲਾਉਤਾ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਿਜਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਹਰਣਾਖਸੁ ਦੁਰਾਚਾਰੀ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਰਾਇਣੁ ਗਰਬ ਪ੍ਰਹਾਰੀ ॥
ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਉਧਾਰੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੁਨਾ ਹਰਨਾਖਸ ਮਹਾਂ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਵਾਲਾ ਔਰ ਦੁਰਾਚਾਰੀ ਥਾ ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਰਾਇਣ ਜੋ ਗਰਬ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਕੋ ਬਚਾਇ ਲੀਆ ॥ ੪ ॥

ਭੂਲੋ ਰਾਵਣੁ ਮੁਗਧੁ ਅਚੇਤਿ ॥ ਲੂਟੀ ਲੰਕਾ ਸੀਸ ਸਮੇਤਿ ॥
ਗਰਬਿ ਗਇਆ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਹੇਤਿ ॥ ੫ ॥

ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਰਾਵਣ ਜਬ ਗਰਬ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਤੇ ਭੂਲਤਾ ਭਯਾ ॥ ਤਬ ਦਸੋਂ ਸਿਰੋਂ ਕੇ ਸਮੇਤ ਉਸਕੀ ਲੰਕਾ ਰਾਮਾਵਤਾਰ ਹੋਇਕਰਕੇ ਲੂਟਲਈ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਤਿਸਕੇ ਮਹਾਦੇਵ ਥੇ ਤਿਨ ਬਿਖੇ ਹੇਤ ਕੀਏ ਬਿਨਾ(ਗਰਬਗਿਆ) ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਥਾ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕ ਕੈਲਾਸ ਕੋ ਉਠਾਇ ਲੀਆ ਥਾ ਯਾਂਤੇ ਉਸਕਾ ਅਕਾਵ ਹੁਆ ॥ ੫ ॥

ਸਹਸਬਾਹੁ ਮਧੁ ਕੀਟ ਮਹਿਖਾਸਾ ॥ ਹਰਿਣਾਖਸੁ ਲੇ ਨਖਹੁ ਬਿਧਾਸਾ ॥
ਦੈਤ ਸੰਘਾਰੇ ਬਿਨੁ ਭਗਤਿ ਅਭਿਆਸਾ ॥ ੬ ॥

ਪੁਨਾ (ਸਹੱਸ੍ਰ ਬਾਹੂ) ਅਰਜਨ ਜਿਸਕੀ ਹਜਾਰ ਭੁਜਾ ਥੀ ਮਧੁ ਔਰ ਕੈਟਭ ਦਈਤ ਔਰ (ਮਹਿਖਾਸਾ) ਮਿਸਕਾ (ਮਹਿਖੇ) ਝੋਟੇ ਕਾ ਸੀਸ ਥਾ ਸੋ ਏਹ ਸਭ ਦੈਂਤ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਨਾਸ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਹਰਨਾਖਸ ਨੇ ਜਬ ਹੰਕਾਰ ਕੀਆ ਤਬ ਲੇਕਰ ਨਖੋ ਸੇ ਤਿਸਕਾ (ਬਿਧਾਸਾ) ਬਿਧ੍ਵੰਸਨ ਕੀਆ ਹੇ ਭਾਈ ਭਗਤੀ ਕੇ ਅਭਿਆਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਮਝ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਦੈਤ (ਸੰਘਾਰੇ) ਨਾਸ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥

ਜਰਾਸਿੰਧਿ ਕਾਲ ਜਮੁ ਨ ਸੰਘਾਰੈ ॥ ਰਕਤ ਬੀਜੁ ਕਾਲੁ
ਨੇਮੁ ਬਿਦਾਰੇ ॥ ਦੈਤ ਸੰਘਾਰਿ ਸੰਤ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥ ੭ ॥

ਪੁਨਾ ਜਰਾ ਸਿੰਧ ਤਥਾ ਕਾਲ ਯਮਨ ਹੰਕਾਰ ਹੋਨੇ ਕਰ ਮਰੇ ਹੈਂ ॥ (ਰਕਤ ਬੀਜ) ਜਿਸਕੇ ਰਕਤ ਕੀ ਏਕ ਬੂੰਦ ਸੇ ਏਕ ਦੈਈਤ ਉਠ ਖੜਾ ਹੋਤਾ ਥਾ ਐਸਾ ਦੈਈਤ ਭੀ ਹੰਕਾਰੀ ਨਾਸ ਭਯਾ ਔਰ ਕਾਲ ਨੇਮ ਮਾਰਾ ਗਯਾ ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੈ ਦੈਈਤੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੇ ॥ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਦੈਤ
ਸੰਘਾਰੈ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚਿ ਭਗਤਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥ ੮ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਆਪ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹੋਕਰ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਤਾਂਤੇ (ਦੂਜੇ ਭਾਇ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰਨੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰ ਦੈਈਤ ਸਿੰਘਾਰੇ ਹੈਂ ॥ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ੮ ॥

ਬੂਡਾ ਦੁਰਜੋਧਨੁ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥ ਰਾਮੁ ਨ ਜਾਨਿਆ ਕਰਤਾ ਸੋਈ ॥ ਜਨ ਕਉ ਦੂਖਿ ਪਚੈ ਦੁਖੁ ਹੋਈ ॥ ੯ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹੰਕਾਰ ਮੈਂ ਡੂਬ ਕਰ ਦੁਰਯੋਧਨ ਨੈ ਭੀ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਖੋਈ ਹੈ ॥ ਕ੍ਰਿਸਨ ਦੇਵ ਕੋ (ਰਾਮ) ਸਰਬ ਮੈਂ ਰਵਣ ਕਰਨਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆਂ ਕਿ ਏਹਿ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਕੋਈ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਜਲਨਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੯ ॥

ਜਨਮੇਜੈ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਨ ਜਾਨਿਆ ॥ ਕਿਉ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨਿਆ ॥ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਭੂਲੇ ਬਹੁਰਿ ਪਛੁਤਾਨਿਆ ॥ ੧੦ ॥

ਜਨਮੇਜੈ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੋ ਭਵਿਖਜਤ ਬ੍ਰਹਮਣਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਮਾਰਨਾ ਕਹਾ ਥਾ ਵਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭੀਮ ਕੇ ਚਲਾਏ ਹਸਤੀਓਂ ਕੇ ਚਮੜੇ ਅਬ ਤਕ ਕੁਮਤੇ ਕਹੇ ਉਸਕੋ ਨਾਂ ਮਾਨਾ ਭੂਲ ਗਯਾ ਸਤਿ ਕਰਕੇ ਨ ਜਾਨਿਆਂ ਯਾਂਤੇ ਮਹਾਂ ਕਸਟ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਵੈ ਸੰਪਾਇਨ ਕੇ ਕਹਨੇ ਕੋ ਭੂਲ ਕਰ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਸੁਖ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤਾ ਭਇਆ ॥ ੧੦ ॥

ਕੰਸ ਕੇਸੁ ਚਾਣੂਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥ ਰਾਮੁ ਨ ਚੀਨਿਆ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥ ਬਿਨੁ ਜਗਦੀਸ ਨ ਰਾਖੈ ਕੋਈ ॥ ੧੧ ॥

ਕੰਸ ਕੋ ਕੇਸੋਂ ਸੇ ਪਕੜ ਕਰ ਵਾ ਕੰਸ ਔਰ ਕੇਸੀ ਦੈਈਤ ਕੋ ਤਥਾ ਚੰਡੂਰ ਪਹਿਲਵਾਨ ਕੋ ਮਾਰਾ (ਨ ਕੋਈ) ਜਿਸਕੇ ਤੁਲ ਕੋਊ ਬਲੀ ਨਹੀਂ ਥਾ ॥ ਉਨੋਂ ਨੇ (ਰਾਮ) ਬਲਭਦ੍ਰ ਅਤੁ ਕ੍ਰਿਸਨੁ ਕੋ ਈਸਰ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆਂ ਯਾਂਤੇ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਖੋਈ ਹੈ ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਬਿਨਾਂ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸ੍ਰਰ ਕੇ ਔਰ ਕੋਈ ਰਛਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥ ੧੧ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਗਰਬੁ ਨ ਮੇਟਿਆ ਜਾਇ ॥ ਗੁਰਮਤਿ ਧਰਮੁ ਧੀਰਜੁ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਮਿਲੈ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥ ੧੨ ॥ ੯ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮੇਟਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਸੇ ਧਰਮ ਔਰ ਧੀਰਜ ਤਥਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਨਾਮ ਮਿਲੇ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਗਰਬ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੧੨ ॥ ੯ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਿਧੋਂ ਨੇ ਨਿਜ ਸਿਧੀ ਕੇ ਸੁਖ ਕਥਨ ਕੀਏ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮਾਇਕੀ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਿਧੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉਤਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਚੋਆ ਚੰਦਨੁ ਅੰਕਿ ਚੜਾਵਉ ॥ ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਪਹਿਰਿ ਹਢਾਵਉ ॥ ਬਿਨ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਹਾ ਸੁਖ ਪਾਵਉ ॥ ੧ ॥

ਚੰਦਨਾਦਿਕਾਂ ਚੋਆ ਅੰਗ ਮੈ ਲਗਾਵੋ ਸਾਧਾਰਨ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਪਹਿਰਕਰ ਹੰਢਾਵੋ ਔਰ ਰੇਸ਼ਮੀ ਆਦਿਕ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਸਮੈ ਪਰ ਪਹਰੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੋ ਭੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਪਾਵੋਂ ਭਾਵ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਨਾਂਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁਖ ਰੂਪਹੈਂ।

ਕਿਆ ਪਹਿਰਉ ਕਿਆ ਓਢਿ ਦਿਖਾਵਉ ॥
ਬਿਨੁ ਜਗਦੀਸੁ ਕਹਾ ਸੁਖੁ ਪਾਵਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਕਿਆ ਪਹਿਰਉ) ਭੂਖਣ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਪਹਿਰਨਾ ਕਿਆ ਹੈ ਔਰ ਕਿਆ ਸੁੰਦਰ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਓਢਿਨ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਵੋ॥ ਹੇ ਜਗਦੀਸ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਸੁਖ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵਾਂਗ॥ ੧ ।

ਕਾਨੀ ਕੁੰਡਲ ਗਲ ਮੋਤੀਅਨ ਕੀ ਮਾਲਾ ॥ ਲਾਲ ਨਿਹਾਲੀ ਫੂਲ ਗੁਲਾਲਾ ॥
ਬਿਨੁ ਜਗਦੀਸ ਕਹਾ ਸੁਖੁ ਭਾਲਾ ॥ ੨ ॥

ਕਾਨੋਂ ਮੈ ਕੁੰਡਲ ਅਰ ਗਲ ਮੈਂ ਮੋਤੀਆਂ ਕੀ ਮਾਲਾ ਪਹਿਰੋਂ ਅਰੁ ਸੇਜ ਪਰ ਸੂਹੇ ਰੰਗਕੀ (ਨਿਹਾਲੀ) ਤੁਲਾਈ ਵਿਛੀ ਹੋਵੈ ਪੁਨਾ ਗੁਲਾਬਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਫੁਲ ਬਿਛਾਵੋਂ ॥ ਪਰੰਤੁ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਸੁਖ ਕਹਾਂ ਭਾਲੂੰ ॥ ੨ ॥

ਨੈਣ ਸਲੋਨੀ ਸੁੰਦਰ ਨਾਰੀ ॥

ਸੁੰਦਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਵਾਲੀ ਅਤੀ ਸੁੰਦਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਘਰ ਮੈਂ ਹੈ ॥

ਖੋਡ ਸੀਗਾਰ ਕਰੈ ਅਤਿ ਪਿਆਰੀ ॥ ਬਿਨੁ ਜਗਦੀਸ ਭਜੇ ਨਿਤ ਖੁਆਰੀ ॥ ੩ ॥

ਅਤੀ ਪਿਆਰ ਸੇ ਸੋਲਾ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰੇ ॥ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਨਿਤ ਹੀ ਖੁਆਰੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਦਰੁ ਘਰੁ ਮਹਲਾ ਸੇਜ ਸੁਖਾਲੀ ॥ ਅਹਿ ਨਿਸਿ ਫੂਲ ਬਿਛਾਵੈ ਮਾਲੀ ॥
ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੁ ਦੇਹ ਦੁਖਾਲੀ ॥ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਘਰੋਂ ਕੇ (ਦਰ)ਬੀਚ (ਮਹਲਾ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀਆ ਸੁਖ ਵਾਰੀ ਸੇਹਜਾ ਬਿਛਾਇਕਰ ਬੈਠ ਰਹੀ ਹੈਂ ॥ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਮਾਲੀ ਫੂਲੋਂ ਕੇ ਬਿਛਾਉਨੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਪਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਦੇਹ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਹੈਵਰ ਗੈਵਰ ਨੇਜੇ ਵਾਜੇ ॥ ਲਸਕਰ ਨੇਬ ਖਵਾਸੀ ਪਾਜੇ ॥
ਬਿਨੁ ਜਗਦੀਸ ਝੂਠੇ ਦਿਵਾਜੇ ॥ ੫ ॥

ਸ੍ਰੇਸਟ ਘੋੜੇ ਪੁਨਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹਸਤੀ ਤਥਾ ਨੇਜੇ ਝੂਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁੰਦਰ ਬਾਜੇ ਬਜਤੇ ਹੈਂ ॥ (ਲਸਕਰ) ਸੈਨਾ ਭੀ ਹੈ (ਨੇਬ) ਚੋਬਦਾਰ ਖੜੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਖਵਾਸੀ) ਨਫਰ ਹਾਜਰ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਝੂਠੇ ਪਾਜ ਹੈਂ ਵਾ(ਪਾਜੇ) ਦਾਸ ਹੈਂ ਯਹ ਸਬ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਝੂਠੇ (ਦਿਵਾਜੇ)ਦਾਵੇ ਹੈਂ ਵਾ ਦਿਖਲਾਵੇ ਹੈਂ । ੫ ॥

ਸਿਧੁ ਕਹਾਵਉ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਬੁਲਾਵਉ ॥ ਤਾਜ ਕੁਲਹ ਸਿਰਿ ਛਤ੍ਰੁ ਬਨਾਵਉ ॥
ਬਿਨੁ ਜਗਦੀਸ ਕਹਾ ਸਚੁ ਪਾਵਉ ॥ ੬ ॥

ਸਿਧ ਕਹਾਵਉ ਰਿਧੀਓਂ ਸਿਧੀਓਂ ਕੋ ਪਾਸ ਬੁਲਾਇ ਲੇਵੋਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬਸ ਕਰ ਲੇਵੋਂ । ਸਿਰ ਪਰ (ਤਾਜ ਕੁਲਹ) ਪਾਦਸ਼ਾਹੀ ਟੋਪੀ ਰਖੂੰ ਵਾ ਤਾਜੁ ਮੁਕਟ ਕੁਲਹ ਟੋਪੀ ਔਰ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਊਂ ॥ ਪਰ ਹੇ ਜਗਤ ਈਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਹਾਂ (ਸਚੁ) ਸੁਖ ਪਾਵਉਂ ॥ ੬ ॥

ਖਾਨ ਮਲੂਕੁ ਕਹਾਵਉ ਰਾਜਾ । ਅਬੇ ਤਬੇ ਕੂੜੇ ਹੈ ਪਾਜਾ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਨ ਸਵਰਸਿ ਕਾਜਾ ॥ ੭ ॥

ਅਲਪ ਗ੍ਰਾਮੋਂ ਵਾਲਾ ਖਾਨ ਤਾਸੋਂ ਅਧਿਕ ਰਾਜ ਵਾਲਾ ਰਾਜਾ ਬਨੂੰ ਵਾ ਅਤੀ ਦੇਸ ਵਾਨ (ਮਲੂਕੁ) ਪਾਦਸਾਹ ਕਹਾਵੋਂ ॥ ਐਸੇ ਹੁਕਮ ਕਰੂੰ(ਅਬੇ)ਅਰੇ ਮੂਰਖ ਉਸੀ ਸਮੇਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਹਾਜਰ ਹੁਆ ਜਬ ਹਮਨੇ ਬੁਲਾਇਆ ਥਾ ਐਸੇ ਭੀ ਕਰੂੰ ਵਾ (ਅਬੇ) ਵਰਤਮਾਨ ਔਰ (ਤਬੇ)ਅੰਤ ਕੋ ਪਰ ਯਹ ਸਬ (ਕੂੜੇ) ਝੂਠੇ ਪਾਜ ਹੈਂ ॥ ਹੇ ਭਗਵਨ ਬਿਨਾ ਗੁਰੂ ਕੇ (ਸਬਦ)ਉਪਦੇਸ ਤੇ ਮੁਕਤਿ ਰੂਪੀ ਕਾਰਜ ਸਵਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਵਿਸਾਰੀ॥ ਗੁਰਮਤਿ ਜਾਨਿਆ ਰਿਦੈ ਮੁਰਾਰੀ ॥
ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ੮ ॥ ੧੦ ॥

ਮੈਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਔਰ ਮਮਤਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਵਿਸਾਰੀ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਜਾ ਕਰਕੇ ਹੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੁਰਾਰੀ ਤੁਝ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੂੰ ॥੮॥ ੧੦ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸੇਵਾ ਏਕ ਨ ਜਾਨਸਿ ਅਵਰੇ ॥ ਪਰਪੰਚ ਬਿਆਧਿ ਤਿਆਗੀ ਕਵਰੇ ॥
ਭਾਇ ਮਿਲੈ ਸਚੁ ਸਾਚੈ ਸਚੁਰੇ ॥ ੧ ॥

ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਸੇਵਾ) ਭਗਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥ (ਪਰ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਕਾਮਾਦਿ ਜੋ ਪੰਚ (ਬਿਆਧਿ) ਰੋਗ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸਨੇ ਕੋੜੇ ਜਾਨ ਕੇ ਤਿਆਗ ਦੀਏ ਹੈਂ ॥ ਜੋ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ (ਸਾਚ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਂ (ਸਚੁਰੇ) ਸੰਚਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ* ॥ ੧ ॥

ਐਸਾ ਰਾਮ ਭਗਤੁ ਜਨੁ ਹੋਈ । ਹਰਿ ਗੁਣਗਾਇ ਮਿਲੈ ਮਲੁ ਧੋਈ ॥੧॥ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਧ ਜੀ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਸਚੇਵਾਨ ਐਸਾ ਰਾਮ ਭਗਤ(ਜਨ) ਦਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਕੀ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਇ ਕਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਊਂਧੋ ਕਵਲੁ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੈ। ਦੁਰਮਤਿ ਅਗਨਿ ਜਗਤ ਪਰਿਜਾਰੈ।
ਸੋ ਉਬਰੈ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੈ ॥ ੨ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮਸੇ ਬਿਨਾ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲੁ (ਊਂਧੋ) ਉਲਟਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ।ਤਾਂਤੇ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਜਗਤ ਕੋ ਵਸੇਸ ਕਰ ਜਲਾਇ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੋਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਦ੍ਵਾਰਾ(ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ ਲੇਕਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ । ਸੋ ਦੁਰਮਤਿ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਸੇ(ਉਬਰੈ) ਬਚੇ ਹੈਂ॥ ੨ ॥

ਭ੍ਰਿੰਗੁ ਪਤੰਗੁ ਕੁੰਚਰੁ ਅਰੁ ਮੀਨਾ । ਮਿਰਗੁ ਮਰੈ ਸਹਿ ਅਪੁਨਾ ਕੀਨਾ ।
ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰਾਚ ਤਤੁ ਨਹੀ ਬੀਨਾ ॥ ੩ ॥

ਜੈਸੇ (ਭ੍ਰਿੰਗੁ)ਭੌਰਾ ਔਰ ਪਤੰਗ ਪੁਨਾ(ਕੁੰਚਰੁ) ਹਸਤੀ ਤਥਾ(ਮੀਨਾ) ਮਛ ਪੁਨਾ ਮ੍ਰਿਗ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਏਕ ਏਕ ਬਿਖੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਰਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਕੀਏ ਕੋ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਜੀਵੋਂ ਨੈ ਪਾਂਚੋਂ ਬਿਖਨੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮੈਂ ਰਾਚਕਰ

---

* ਵਾ ਹੇ ਅਵਰੇ ਹੁਏ ਜੀਵ ਤੂੰ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਨਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਰੇ ਪ੍ਰਤਸ ਰੋਗ ਰੂਪੀ ਪਰਪੰਚ ਕੋ ਕਬ ਤੁਜਾਗੇਂਗਾ ਭਾਵ ਅਬੀ ਤਿਆਗ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਧਾਰ ਕਰ ਸਾਚੇ ਕੋ ਮਿਲੇਂਗਾ ਰੇ ਭਾਈ ਏਹ ਬਾਤ ਸਚ ਹੈ ॥ ੧ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਤੂ ਕੋ ਨਹੀਂ (ਬੀਨਾ) ਦੇਖਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਕਾਮੁ ਚਿਤੈ ਕਾਮਣਿ ਹਿਤੁਕਾਰੀ। ਕ੍ਰੋਧੁ ਬਿਨਾਸੈ ਸਗਲ ਵਿਕਾਰੀ।
ਪਤਿ ਮਤਿ ਖੋਵਹਿ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰੀ ॥ ੪ ॥

ਕਾਮਕਰ ਆਤਰ ਹੁਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਹਿਤੁਕਾਰੀ ਦੇਕਰ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਵਾ ਦੇਖਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਕ੍ਰੋਧ ਨੈ ਭੀ ਬਿਕਾਰੀ ਜੀਵ ਸੰਪੂਰਨ ਹੀ ਨਾਸ ਕੀਏ ਹੈਂ। ਨਾਮਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰ ਬੇਮੁਖ ਪੁਰਸ ਪਤਿ ਔਰ ਮਤਿ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਖੋ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਪਰ ਘਰਿ ਚੀਤੁ ਮਨਮੁਖਿ ਡੋਲਾਇ। ਗਲ ਜੇਵਰੀ ਧੰਧੈ ਲਪਟਾਇ।
ਗੁਰਮੁਖਿ ਛੂਟਸਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥ ੫ ॥

ਮਨਮੁਖ ਪਰਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਮੈਂ ਪੜ ਮਨਕੋ ਡੁਲਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਜੇਵੜੀ ਗਲ ਮੈਂ ਪੜ ਰਹੀ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਧੰਧੋਂ ਮੈਂ ਲਪਟ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਦੁਖ ਤੇ ਛੂਟੇਂਗੇ ॥ ੫ ॥

ਜਿਉ ਤਨੁ ਬਿਧਵਾ ਪਰਕਉ ਦੇਈ। ਕਾਮਿ ਦਾਮਿ ਚਿਤੁ ਪਰਵਸਿ ਸੇਈ।
ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਕਬਹੂੰ ਹੋਈ ॥ ੬ ॥

ਜੈਸੇ(ਬਿਧਵਾ) ਪਤਿਹੀਨ ਭਾਵ ਪਤੀ ਸੇ ਬੇ ਮੁਖ ਦੁਰਾਚਾਰਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਰ ਪੁਰਸਕੋ ਅਪਨਾ ਸਰੀਰ ਦੇਤੀ ਹੈ। (ਦਾਮ) ਧਨਕੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਕੇ ਚਿਤ ਅਪਨਾ ਪਰਵਸ ਕਰਕੇ ਉਸਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਤੀ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਅਪਨੇ ਭਰਤਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਮ ਕੀ ਯਥੇਸ਼ਟ ਪੂਰਣਤਾ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ। ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਕਾਮਨਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਔਰ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਪੜਿਪੜਿ ਪੋਥੀ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਪਾਠਾ। ਬੇਦ ਪੁਰਾਣ ਪੜੈ ਸੁਣਿ ਥਾਟਾ।
ਬਿਨੁ ਰਸੁ ਰਾਤੇ ਮਨੁ ਬਹੁ ਨਾਟਾ ॥ ੭ ॥

ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਓਂ ਕੋ ਪੜਕਰ ਪੁਨਾ ਅੰਨ ਪੁਸਤਕੋਂ ਪੜਕਰ। ਪੁਨਾ ਵੇਦ ਔਰ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੋ ਭੀ ਪੜਤੇ ਔਰ(ਥਾਟਾ) ਸੰਮੂਹ ਵਾ ਪਰਾਇਣ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇ ਰੱਤੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮਨ ਬਹੁਤ (ਨਾਟਾ) ਚੰਚਲ ਵਾ ਨਿਰਤ ਕਰ-ਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ। ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਮਨ ਇਸਥਿਤ ਕੈਸੇ ਹੋ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਜਿਉ ਚਾਤ੍ਰਕ ਜਲ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਸਾ॥ ਜਿਉ ਮੀਨਾ ਜਲ ਮਾਹਿ ਉਲਾਸਾ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸਾ ॥ ੮ ॥ ੧੧ ॥

ਜੈਸੇ(ਚਾਤ੍ਰਕ) ਪਪੀਹਾ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦਕੇ ਜਲਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਪਯਾਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਜਿਨਕੋ ਐਸਾ ਪ੍ਰੇਮ ਭਯਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ (ਮੀਨਾ) ਮਛੁ ਜਲ ਮੈਂ(ਉਲਾਸਾ) ਪ੍ਰਮਿੰਨ ਰਹਤਾ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਕਰੇ ਦ੍ਰਾਸ੍ਵਾਂਤੋਂ ਵਤ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪਾਨਕਰ ਜੋ ਤ੍ਰਿਪਤ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਮਨ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੧੧ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਿਧੋਂ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਠੁ ਕਰਿ ਮਰੈ ਨ ਲੇਖੈ ਪਾਵੈ ॥ ਵੇਸ ਕਰੈ ਬਹੁ ਭਸਮੁ ਲਗਾਵੈ ॥
ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿ ਬਹੁਰਿ ਪਛੁਤਾਵੈ ॥ ੧ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਮਨਨ ਕਰੇ ਤੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਹਠ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਮਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਬਹੁਤੇ ਭੇਖ ਕਰੇ ਚਾਹੇ ਤਨ ਕੋ ਭਸਮ ਲਗਾਵੈ॥ ਨਾਂਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰ ਫਿਰਸਪਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਤੂੰ ਮਨਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੂੰ ਮਨਿ ਸੂਖ ॥ ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿ ਸਹਜਿ ਜਮ ਦੂਖ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੋਕਰ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨਨ ਕਰੋਂ ਤੋ ਤੂੰ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗਾ॥ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰ ਜਮ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਸਹੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗਾ॥

ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਅਗਰ ਕਪੂਰਿ ॥ ਮਾਇਆ ਮਗਨੁ ਪਰਮ
ਪਦੁ ਦੂਰਿ ॥ ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿਐ ਸਭੁ ਕੂੜੋ ਕੂਰਿ ॥ ੨ ॥

ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਪੁਨਾ ਅਗਰ ਤਥਾ ਕਪੂਰਾਦਿ ਜੋ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਲਗਾਵੇ॥ ਐਸੇ ਮਾਇਆ ਮੈਂ (ਮਗਨ) ਮਸਤ ਹੂਏ ਵਾ ਡੂਬੇ ਹੂਏ ਸੇ (ਪਰਮ ਪਦ) ਮੋਖ ਕੀ ਪਦਵੀ ਦੂਰ ਹੈ॥ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰਨੇ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੂਛ ਝੂਠ ਹੀ ਝੂਠ ਹੈ॥ ੨॥

ਨੇਜੇ ਵਾਜੇ ਤਖਤਿ ਸਲਾਮ ॥ ਅਧਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਵਿਆਪੈ
ਕਾਮੁ ॥ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਜਾਚੇ ਭਗਤਿ ਨ ਨਾਮੁ ॥ ੩ ॥

ਨੇਜੇ ਝੂਲਤੇ ਔਰ ਬਾਜੇ ਬਜ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ (ਤਖਤ) ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬੈਠਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਲੋਗ (ਸਲਾਮ) ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਐਸੀ ਸੰਪਦਾ ਮੈਂ ਭੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੀ ਅਧਿਕਤਾ ਹੋਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਕਾਮਨਾ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਹਰੀ ਕੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਗਤੀ ਮਾਂਗੇ ਸੋ ਬਿਨਾ ਪੁਰਸ ਕਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਆਗੇ ਜਾਚਨਾ ਕਰੇ ਸੋ ਬਿਨਾ ਨ ਭਗਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਨਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ॥ ੩॥

ਵਾਦਿ ਅਹੰਕਾਰਿ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਲਾ॥ ਮਨੁ ਦੇ ਪਾਵੈ
ਨਾਮੁ ਸੁਹੇਲਾ॥ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਅਗਿਆਨੁ ਦੁਹੇਲਾ॥ ੪॥

ਵਾਦ ਵਿਰੋਧ ਤਥਾ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਨ ਦੇਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਵੈ ਤਬ (ਸਹੇਲਾ) ਸੁਖੀ ਹੋਵੇ ਹੈ॥ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਕਰ ਔਰ ਅਗਯਾਨ ਕਰ (ਦੁਹੇਲਾ) ਦੁਖੀ ਰਹਤਾ ਹੈ॥ ੪॥

ਬਿਨੁ ਦਮ ਕੇ ਸਉਦਾ ਨਹੀ ਹਾਟ॥ ਬਿਨੁ ਬੋਹਿਥ ਸਾਗਰ
ਨਹੀ ਵਾਟ॥ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸੇਵੇ ਘਾਟੇ ਘਾਟਿ॥ ੫॥

ਜੈਸੇ (ਦਮ) ਰੁਪੈ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹਾਟ ਸੇ ਸੌਦਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਬਿਨਾ (ਬੋਹਥ) ਜਹਾਜ਼ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਕਾ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬਿਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕੇ ਘਾਟਾ ਹੀ ਘਾਟਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥ ੫॥

ਤਿਸ ਕਉ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਜਿ ਵਾਟ ਦਿਖਾਵੈ॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸਕੋ (ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ) ਸਲਾਘਾ ਕਰੀਏ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਵਾਟ ਦਿਖਾਵੇ॥

ਤਿਸ ਕਉ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਜਿ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਵੈ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸਕੀ ਉਪਮਾ ਕਰਨੇ ਜੋਗਨ ਹੈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਨਾਵੇ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕਉ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਜਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵੈ॥ ੬॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸਕੋ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਹੈ ਜੋ (ਮੇਲ ਮਿਲਾਵੇ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਅਭੇਦ ਕਰੇ॥ ੬॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਤਿਸ ਕਉ ਜਿਸਕਾ ਇਹੁ ਜੀਉ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਏਹਿ ਜੀਉ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮਥਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਉ॥

ਤਾਂਤੇ (ਗੁਰ ਸਬਦੀ) ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਵਾਲੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੀਏ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਮੁ ਵਡਾਈ ਤੁਧੁ ਭਾਣੈ ਦੀਉ ॥ ੭ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੁਝ ਕੋ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਾਈ ਮਿਲੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ (ਭਾਣੈ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਕਾਇ ਹੇ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਦਈ ਹੈਂ ਵਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨਾਮ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਦਿਤੀ ਹੈ। ੭ ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕਿਉ ਜੀਵਾ ਮਾਇ ॥ ਅਨ ਦਿਨੁ ਜਪਤੁ ਰਹਉ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਇ ॥

ਹੇ (ਮਾਇ) ਮਾਯਾ ਪਤੀ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਜੀਵੋਂ ॥ ਤਾਂਤੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਰਹੋਂ ॥ ਪੁਨਾ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸ੍ਰਣਾਗਤ ਰਹੂੰ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਪਤਿ ਪਾਇ ॥ ੮ ॥ ੧੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਨਾਮੀ ਤੇਰੇ ਮੈਂ (ਰਤੇ) ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਭਏ ਸੇ ਪਤਿਸ਼ਣਾ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੧੨ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧

ਹਉਮੈ ਕਰਤ ਭੇਖੀ ਨਹੀ ਜਾਨਿਆ। ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਵਿਰਲੇ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥ ੧ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੇਖ ਧਾਰੀਓਂ ਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ॥ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾ ਮਨੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈਂ ਮਾਨਿਆਂ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਹਉ ਕਰਤ ਨਹੀ ਸਚੁ ਪਾਈਐ। ਹਉਮੈ ਜਾਇ ਪਰਮਪਦੁ ਪਾਈਐ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਿੱਧ ਜੀ ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੱਚ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਈਏ ਹੈ ॥ ਜਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਾਤੀ ਹੇ ਤਬ (ਪਰਮ ਪਦ) ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਉਮੈ ਕਰਿ ਰਾਜੇ ਬਹੁ ਧਾਵਹਿ। ਹਉਮੈ ਖਪਹਿ ਜਨਮਿ ਮਰਿ ਆਵਹਿ ॥ ੨ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਰਾਜੇ(ਧਾਵਹਿਸ)ਦੌੜਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੈਂ ਹੀ (ਖਪ) ਨਸਟ ਹੋਤੇ ਜਨਮ ਕਰ ਆਉਤੇ ਔਰ ਮਰ ਕਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਆਉਤੇ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਚੌਰਾਸੀ ਸੇ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਹਉਮੈ ਨਿਵਰੈ ਗੁਰਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੈ। ਚੰਚਲ ਮਤਿ ਤਿਆਗੈ ਪੰਚ ਸੰਘਾਰੈ ॥ ੩ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੇ ਤਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ਕਾਮ ਆਦੀ ਪੰਚ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਮਾਰਕੇ ਚੰਚਲ ਬੁਧੀ ਕਾ ਤਿਆਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਸਾਚੁ ਸਹਜ ਘਰਿ ਆਵਹਿ। ਰਾਜਨ ਜਾਣਿ ਪਰਮਗਤਿ ਪਾਵੈ ॥ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ (ਸਾਚੁ) ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ (ਸਹਜ) ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਆਉਤਾ ਹੈ॥ ਸਰਬ ਕਾ ਰਾਜਾ ਜੋ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਿਸ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਅਭੇਦ ਜਾਨ ਕਰ ਪਰਮਗਤੀ ਜੋ ਮੋਖ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ੪॥

ਸਚੁ ਕਰਣੀ ਗੁਰੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਵੈ। ਨਿਰਭਉ ਕੈ ਘਰਿ ਤਾੜੀ ਲਾਵੈ॥ ੫॥

ਜਿਨਕੀ ਜਪ ਤਪਾਦਿ ਰੂਪਿ ਸਗੀ ਕਰਣੀ ਹ ਗੁਰੂ ਤਿਨਕਾ ਭ੍ਰਮ ਉਠਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਓਹੁ ਨਿਰ ਭਉ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ (ਤਾੜੀ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਵਾ ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਉਤੇ ਹੈਂ॥ ੫॥

ਹਉ ਹਉ ਕਰਿ ਮਰਣਾ ਕਿਆ ਪਾਵਹਿ। ਪੂਰਾ ਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਸੋ ਝਗਰੁ ਚੁਕਾਵੈ॥ ੬॥

ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਮਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕਰ ਕਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂਤੇ ਜਬ ਪੂਰਨ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇਂ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਝਗੜਾ ਚੁਕਾਉਤੇ ਹੈਂ॥ ੬॥

ਜੇਤੀ ਹੈ ਤੇਤੀ ਕਿਹੁ ਨਾਹੀ। ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨ ਭੇਟਿ ਗੁਣ ਗਾਹੀ॥ ੭॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਜੇਤੀ ਹੈ) ਜਿਤਨੀ ਪ੍ਰਜਾ ਹੈ ਉਤਨੀ ਹ (ਕਿਹੁ) ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤੁਛ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਨਕੋ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੈ ਗੁਰੋਂ ਕੋ (ਭੇਟ) ਮਿਲ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ਹੈਂ॥ ੭॥

ਹਉਮੈ ਬੰਧਨੁ ਬੰਧਿ ਭਵਾਵੈ॥ ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ॥ ੮॥ ੧੩॥

ਅਭਗਤ ਲੋਕ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੇ ਬੰਧੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਚੋਰਾਸੀ ਮੈਂ ਪੜੇ (ਭਵਾਵੈ) ਫਿਰਾਈਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਰਾਮ ਕੇ ਭਗਤ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ੮॥ ੧੩॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧॥ ਪ੍ਰਥਮੈ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਾਲੈ ਘਰਿ ਆਇਆ॥

ਪਹਿਲੇ ਜੋ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੀ ਆਦ ਬ੍ਰਹਮਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮ੍ਰਿਤੁ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਕਮਲੁ ਪਇਆਲ ਨ ਪਾਇਆ॥

(ਬ੍ਰਹਮ ਕਮਲੁ) ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਨਾਭੀ ਸੇ ਉਤਿਪਤਿ ਹੂਆ ਕਮਲ ਤਿਸਤੇ ਉਤਪਤਿ ਹੋਕਰ ਅਪਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਕਾ ਅੰਤ ਲੇਨੇ ਕੋ ਗਿਆ ਔਰ ਤੋ ਕਿਆ ਤਿਸ ਕਮਲ ਕੀ ਨਾਲੀ ਕੇ ਤਲੇ ਭਾਵ ਮੂਲ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਭਯਾ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਐਸੀ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੋ ਕਿਉਂ ਭਈ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈ॥

ਆਗਿਆ ਨਹੀ ਲੀਨੀ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ॥ ੧॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਲਈ ਤੀ ਭਾਵ ਅਪਨਾ ਕਹਤ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੋ ਨਾ ਮਾਨਾ ਆਪਕੋ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਮਾਨਤਾ ਭਯਾ ਤਾਂਤੇ ਕਵਲ ਨਾਲ ਕਾ ਅੰਤ ਲੇਣ ਗਯਾ ਵਾ ਅਸਚਰਜਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਅਰ ਅਪਨੀ ਉਤਪਤੀ ਕਰਤਾ ਮੈ ਸੰਦੇਹ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਕੋ ਅਕਾਸ ਬਾਣੀ ਹੂਈ ਤੇਰੀ ਕਰਨੀ ਸ ਉਤਪਤੀ ਹੈ ਏਹ ਆਗਯਾ ਮਾਨ ਨਹੀ ਲੀਨੀ ਤਾਂਤੇ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਕਮਲ ਨਾਲ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਫਿਰਾ ਯਾਂਤੇ ਭ੍ਰਮ ਨੈ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਉਪਜੈ ਸੋ ਕਾਲਿ ਸੰਘਾਰਿਆ ॥ ਹਮ ਹਰਿ ਰਾਖੇ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਗਤ ਮੈ ਜੋ ਉਤਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ਸੋ ਕਾਲ ਨੇ(ਸੰਘਾਰਿਆ)ਮਾਰ ਲੀਆ ਹੇ ॥ ਹਮਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਕਰ ਹਰੀ ਨੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੇ ਦੇਵੀ ਸਭਿ ਦੇਵਾ । ਕਾਲੁ ਨ ਛੋਡੈ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਦੇਵੀ ਔਰ ਦੇਵਤਾ ਸਭੀ ਮਾਇਆ ਕਰ ਮੋਹਤ ਹੇਂ ॥ ਬਿਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੋਇ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਹੈ ॥

ਓਹੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ ॥ ੨ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਏਕ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਹੈ ਵਹੁ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸੁਲਤਾਨ ਖਾਨ ਬਾਦਸਾਹ ਨਹੀ ਰਹਨਾ ॥

ਜੋ (ਖਾਨ)ਛੋਟੇ ਸਰਦਾਰ ਪੁਨਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਤਥਾ (ਸੁਲਤਾਨ) ਬੜੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕਿਸੀ ਨੇ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਹੈ ॥

ਨਾਮਹੁ ਭੂਲੈ ਜਮੁ ਕਾ ਦੁਖ ਸਹਨਾ ॥ ਮੈ ਧਰ ਨਾਮੁ ਜਿਉ ਰਾਖਹੁ ਰਹਨਾ ॥ ੩ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਭੂਲਨੇ ਕਰ ਤਿਨਕੋ ਜਮਕਾ ਦੁਖ ਸਹਾਰਨਾ ਪੜਤਾ ਹੈ।ਮੁਝਕੋ ਨਾਮਕਾ(ਧਰ)ਆਸਰਾ ਹੈ ਜਿਉਂ ਰਾਖੋਗੇ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਹਨਾ ਕਰੇਂਗੇ ॥ ੩ ॥

ਚਉਧਰੀ ਰਾਜੇ ਨਹੀ ਕਿਸੈ ਮੁਕਾਮੁ ॥

ਚੌਧਰੀ ਹੋ ਵਾ ਰਾਜਾ ਹੋ ਈਹਾਂ ਕਿਸੀਨੇ(ਮੁਕਾਮ)ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਹੇ ॥

ਸਾਹ ਮਰਹਿ ਸੰਚਹਿ ਮਾਇਆ ਦਾਮ ॥ ਮੈ ਧਨੁ ਦੀਜੈ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ॥ ੪ ॥

(ਜੋ ਮਾਇਆ) ਹਸਤੀ ਘੋੜ ਆਦਿ (ਦਾਮ) ਰੋਕੜੀ ਆਦਿ ਧਨ ਕੋ ਇਕੱਤ੍ਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਮਰ ਜਾਵੇਂਗ। ਮੈਂ ਯਹਾਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਮੁਝਕੋ ਨਾਮ ਧਨ ਹੀ ਦੇਵੋ। ੪॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਯਤਿ ਮਹਰ ਮੁਕਦਮ ਸਿਕਦਾਰੈ ॥

ਇਤਨੀ ਰਈਅਤ (ਮਹਰ) ਨੰਬਰਦਾਰ(ਮੁਕਦਮ)ਜੋ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਾਣੀਓਂ ਮੈਂ ਨਿਆਉ ਕਰਤਾ ਵਡਾ ਚੌਧਰੀ ਪੁਨਃ ਸਰਦਾਰ ਆਦਿਕ ਜੋ ਹੈਂ॥

ਨਿਹਚਲੁ ਕੋਇ ਨ ਦਿਸੈ ਸੰਸਾਰੈ ॥ ਅਫਰਿਓ ਕਾਲੁ ਕੂੜੁ ਸਿਰ ਮਾਰੈ ॥ ੫ ॥

ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਅਚਲ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਲ ਜੋ (ਅਫਰਿਓ) ਅਮੋੜ ਹੈ ਸੋ (ਕੂੜ) ਝੂਠਿਓਂ ਕੋ ਸਿਰ ਸੇ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥ ੫ ॥

ਨਿਹਚਲੁ ਏਕੁ ਸਚਾ ਸਚੁ ਸੋਈ ॥ ਜਿਨ ਕਰਿ ਸਾਜੀ ਤਿਨਹਿ ਸਭ ਗੋਈ ॥ ੬ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਸਚ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਏਕ ਸਚਾ ਸੋਈ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਨਿਹਚਲ ਹੈ॥ ਜਿਸਨੇ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਜਾ ਸਾਜੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨਹੀ ਅਭਾਵ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮੈ (ਗੋਈ) ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਪੈ ਤਾ ਪਤਿ ਹੋਈ ॥੬ ॥

ਉਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਾਣੀਏ ਤਬ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਠਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ੬ ॥

ਕਾਜੀ ਸੇਖ ਭੇਖ ਫਕੀਰਾ । ਬਡੇ ਕਹਾਵਹਿ ਹਉਮੈ ਤਨਿ ਪੀਰਾ ॥

ਕਾਜੀ ਤਥਾ ਸੇਖ ਔਰ ਜੋ ਫਕੀਰੋਂ ਕੇ ਭੇਖ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਜੋ ਬਡੇ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਅੰਤ੍ਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੀ ਪੀੜਾ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਕਾਲੁ ਨ ਛੋਡੈ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਧੀਰਾ॥ ੭ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਧੀਰਜਤਾ ਦੀਏ ਬਿਨਾ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਹੈ॥ ੭॥

ਕਾਲੁ ਜਾਲੁ ਜਿਹਵਾ ਅਰੁ ਨੈਣੀ॥ ਕਾਨੀ ਕਾਲੁ ਸੁਣੈ ਬਿਖੁ ਬੈਣੀ ॥

ਜਿਹਬਾ ਕਰ ਜੋ ਸ੍ਵਾਦ ਸੇ ਲਪਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਜੋ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰਨੀ ਹੈ॥ (ਕਾਨੀ) ਸ੍ਰਵਨੋਂ ਕਰ ਜੋ ਬਿਖਯੋਂ ਕੇ (ਬੈਣੀ) ਬਚਨ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਰ ਕਾਲ ਰੂਪ ਜਾਲ ਬਜਾਪਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਮੂਠੈ ਦਿਨੁ ਰੈਣੀ ॥ ੮ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਗੁਰ (ਸਬਦੈ) ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੈ ਸੋ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰ (ਮੂਠੈ) ਠਗੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ੮ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਿਰਦੈ ਸਾਚੁ ਵਸੈ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥ ਕਾਲੁ ਨ ਜੋਹਿ ਸਕੈ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥

ਜੋ ਹਿਰਦੇ ਕਰਕੇ ਸਾਚ ਹਰੀ ਕੇ (ਨਾਇ) ਨਾਮ ਮੈਂ ਬਸ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਕਾਲ ਜੋਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ ॥ ੯ ॥ ੧੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੯ ॥ ੧੪ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਬੋਲਹਿ ਸਾਚੁ ਮਿਥਿਆ ਨਹੀ ਰਾਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਬਚਨ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਰਾਈ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ (ਮਿਥਿਆ) ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਤੇ ॥

ਚਾਲਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ॥ ਰਹਹਿ ਅਤੀਤ ਸਚੇ ਸਰਣਾਈ ॥ ੧ ॥

ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਖੁਸੀ ਹੋਕਰ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ (ਅਤੀਤ) ਤਿਆਗੀ ਹੋਕਰ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਸਚੁ ਘਰਿ ਬੈਸੇ ਕਾਲੁ ਨ ਜੋਹੈ ॥ ਮਨਮੁਖ ਕੇ ਆਵਤ ਜਾਵਤ ਦੁਖੁ ਮੋਹੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ (ਘਰ) ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ (ਬੈਸੇ) ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਕਾਲ ਨਹੀਂ (ਜੋਹੈ) ਦੇਖ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ (ਆਵਤ ਜਾਵਤ) ਜਨਮ ਕਰ ਆਉਤੇ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਮਰ ਕਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਤਿਨਕੋ ਸਦ ਹੀ ਦੁਖ (ਮੋਹੈ) ਮੂਰਛਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥ *

ਅਪਿਓ ਪੀਅਉ ਅਕਥ ਕਥਿ ਰਹੀਐ ॥ ਨਿਜ ਘਰਿ ਬੈਸਿ ਸਹਜ ਘਰੁ ਲਹੀਐ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੈ (ਅਪਿਓ) ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਦ੍ਵਾਰ (ਅਕਥ) ਕਹੀਏ ਬਾਣੀ ਸੇ ॥ ਪਰਾ ਰੂਪ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਜਸਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਰਹੀਏ॥ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਕਰ ਸਾਂਤੀ ਕਾ ਘਰ ਜੋ ਨਿਰਵਿਕਲਪ ਸਮਾਧੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਲਹੀਏ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਰਸਿ ਮਾਤੇ ਇਹੁ ਸੁਖੁ ਕਹੀਐ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ (ਰਸ) ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਮਾਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਸਮਾਧੀ ਕਾ ਸੁਖ ਤਿਨਕੋ ਵਾਸਤੇ ਕਹੀਏ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰ ਮਤਿ ਚਾਲ ਨਿਹਚਲ ਨਹੀ ਡੋਲੈ ॥ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਚਿ ਸਹਜਿ ਹਰਿ ਬੋਲੈ ॥

* ਵਾ ਦੁਖੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਕੀ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਸਚਲ ਹੂਏ ਹੂਏ ਡੋਲਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ॥ ਜੋ (ਗੁਰ ਮਤਿ) ਗੁਰ ਸਿਖਿਜਾਵਾਨ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਰ ਸਰੂਪ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਕੋ (ਸਹਜ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪੀਵੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤਤੁ ਵਿਰੋਲੈ ॥ ੩ ॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ (ਤਤੁ ਵਿਰੋਲੈ) ਤਤ ਸਿਖਜਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਦੇਖਿਆ ਦੀਖਿਆ ਲੀਨੀ ॥ ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪਿਓ ਅੰਤਰ ਗਤਿ ਕੀਨੀ ॥

ਜਬ ਸਿਖਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਤਬ (ਦੀਖਿਆ) ਸਿਖਿਆ ਲੀਨੀ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਅਰਪਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਿਖਕੀ (ਅੰਤਰਗਤਿ) ਭੇਦਤਾ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ ਵਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਰਿਦੇਕੇ ਬੀਚ ਕਰੀ ਹੈ ॥

ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਪਾਈ ਆਤਮੁ ਚੀਨੀ ॥ ੪ ॥

ਤਾਂਤੇ(ਗਤਿ) ਮੋਖਕੀ ਜੋ (ਮਿਤਿ)ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਹੈ ਸੋ ਪਾਈ ਹੈ(ਆਤਮ) ਆਤਮ ਸੱਤਾ ਸਰਬ ਮੈ ਬਿਆਪਕ (ਚੀਨੀ) ਜਾਨੀਹੈ ੪ ॥

ਭੋਜਨੁ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਸਾਰੁ ॥ ਪਰਮਹੰਸੁ ਸਚੁ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰ ॥

ਔਰ (ਨਿਰੰਜਨ) ਮਾਇਆ ਸੇ ਰਹਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਭੋਜਨ (ਸਾਰੁ) ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ਸੰਤ ਜਨ (ਪਰਮਹੰਸ) ਉਤਮ ਹੰਸ ਵਤ ਸਤਿ ਅਸੱਤਿ ਕੇ ਬਬੇਕੀ ਹੈਂ ॥ ਵਹੀ ਪੁਰਸ ਸਚੁ ਸਰੂਪ ਅਪਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਜੋਤਿ ਹੈ ॥

ਜਹ ਦੇਖਉ ਤਹ ਏਕੰਕਾਰੁ ॥ ੫ ॥

ਜਹਾਂ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਏਕੰਕਾਰ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਰਹੈ ਨਿਰਾਲਮੁ ਏਕਾ ਸਚੁ ਕਰਣੀ। ਪਰਮਪਦੁ ਪਾਇਆ ਸੇਵਾ ਗੁਰਚਰਣੀ ॥

(ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕੀ(ਏਕਾ) ਏਕ ਆਤਮ ਬੁਧੀ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤਿਨਕੀ ਯਹਿ ਸਚੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ(ਨਿਰਾਲਮੁ) ਅਸੰਗ ਹੋ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਤਿਨ੍ਹੋਂਨੈ ਪਰਮੁਪਦੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਮਨੁਤੇ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਚੂਕੀ ਅਹੰ ਭ੍ਰਮਣੀ ॥ ੬ ॥

ਗੁਰੋਂ(ਕੇ) ਮਨੁਮੰਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨਿ ਮਾਨਿਆ ਹੈ। ਯਾਂਤ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਭਈ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਇਨ ਬਿਧਿ ਕਉਣੁ ਕਉਣੁ ਨਹੀ ਤਾਰਿਆ। ਹਰਿ ਜਸਿ ਸੰਤ ਭਗਤ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਸ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕਵਨ ਕਵਨ ਨਹੀਂ ਤਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਗਿਨਤ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਹਰੀਕੇ ਜਸਨੇ ਸੰਤ ਔਰ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਏ ਹਮ ਅਵਰੁ ਨ ਭਾਰਿਆ ॥ ੭ ॥

ਐਸੇ ਹੀ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਹਮਨੈ ਭੀ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਕਛੂ ਨਹੀਂ ਢੂੰਢਿਆ ਹੈ । ਵਾ ਔਰ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਸਾਚੁ ਮਹਲਿ ਗੁਰਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥

(ਸਾਚਮਹਲਿ) ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜੋ ਅਲਖ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਲਖਾਇਆ ਹੈ ॥

ਨਿਹਚਲੁ ਮਹਲੁ ਨਹੀ ਛਾਇਆ ਮਾਇਆ । ਸਾਚਿ ਸੰਤੋਖੇ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥ ੮ ॥

ਸੋ ਅਚਲ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ (ਛਾਇਆ ਮਾਇਆ) ਅਵਿਦਯਾ ਔਰ ਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਤਿਸ ਸਾਚਕੋ ਪਾਕਰਕੇ (ਸੰਤੋਖੇ) ਸੰਤੁਸ੍ਟ ਭਏ ਹੈਂ ਦ੍ਵੈਤਰੂਪ ਕੋ ਭ੍ਰਮ ਹੈ ਜੋ ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ੮ ॥

ਜਿਨਕੈ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸਚੁ ਸੋਈ । ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਈ ॥

ਜਿਨਕੈ ਮਨਮੈਂ ਸੋ ਸੱਚਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਬਸਿਆ ਹੈ। ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖਿਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚਿ ਨਾਮਿ ਮਲੁ ਖੋਈ ॥ ੯ ॥ ੧੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ(ਸਚ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮੁਕੋ ਪਾਇਕਰ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਖੋਈ ਹੈ।੯।੧੫।

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਰਾਮਿ ਨਾਮਿ ਚਿਤੁ ਰਾਪੈ ਜਾਕਾ । ਉਪਜੰਪਿ ਦਰਸਨੁ ਕੀਜੈ ਤਾਕਾ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸਕਾ ਚਿਤ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈਂ (ਰਾਪੈ) ਰੰਗਿਆ ਹੈ(ਉਪਜੰਪਿ, ਦੁਰਜਨੇ ਉਦੇ ਹੋਤੇਹੀ ਵਾ(ਉਪ) ਸਮੀਪ(ਜੰਪਿ) ਜਾਕਰ ਵਾ ਉਪਜਤੇ ਹੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਸੇ ਹੀ ਉਸਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰੀਏ ਵਾ(ਉਪ) ਸਮੀਪ ਜਾਕਰ ਦਰਸਨੁ ਕਰੇ ਅਰੁ (ਜੰਪਿ) ਜਪੀਏ ਮੰਤ ਤਿਨਕਾ ॥ ੧ ॥

ਰਾਮ ਨ ਜਪਹੁ ਅਭਾਗੁ ਤੁਮਾਰਾ । ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਦਾਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਮੁ ਹਮਾਰਾ ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਤੁਮ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ ਯਾਂਤੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਕਿ ਤੁਮਾਰਾ ਆਭਗਹੈ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਤੋ ਜੁਗ ਜੁਗ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦਾਨ ਕੋ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਰਾਮੁ ਜਪੈ ਜਨ ਪੂਰਾ । ਤਿਤ ਘਟ ਅਨਹਤ ਵਾਜੇ ਤੂਰਾ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਕਰਕੇ ਜੋ ਰਾਮਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੂਰਨ ਜਨੁ ਹੈ। ਤਿਸਕੇ (ਘਟ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਏਕਰਸ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਰੂਪੀ (ਤੂਰਾ) ਬਾਜਾ ਬਜਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਜਨਿ ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਪਿਆਰਿ । ਸੇ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀਰਾਮਕੀ ਭਗਤਿ ਮੈਂ ਪਿਆਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਰ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ॥ ੩॥

ਜਿਨਕੈ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੋਈ । ਤਿਨਕੈ ਦਰਸੁ ਪਰਸਿ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥ ੪ ॥

ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਕਲੇਸ ਹਰਤਾ ਹਰੀ ਬਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਤਥਾ ਸਪਰਸ ਕਰਨੇ ਕਰ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਸਰਬ ਜੀਆ ਮਹਿ ਏਕੋ ਰਵੈ । ਮਨਮੁਖਿ ਅਹੰਕਾਰੀ ਫਿਰਿ ਜੂਨੀ ਭਵੈ ॥ ੫ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਏਕਹੀ ਵਜਾਪ ਰਹਾ ਹੈ। ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਨਾ ਜਾਨਕੋ ਸੋ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭਰਮਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਸੋ ਬੂਝੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਏ । ਹਉਮੈ ਮਾਰੇ ਗੁਰ ਸਬਦੇ ਪਾਏ ॥ ੬ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਵੇ ਸੋ ਸੱਤ ਅਸੱਤ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ(ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸਕਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਅਰਧ ਉਰਧ ਕੀ ਸੰਧਿ ਕਿਉ ਜਾਨੈ । ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੰਧਿ ਮਿਲੈ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ॥੭॥

ਪ੍ਰਸਨ॥ ਹੇ ਭਗਵਨ (ਅਰਧ) ਨੀਚੇ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ (ਉਰਧ)ਉਪਰ ਜੋ ਈਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਨ ਦੋਨੋ ਕੀ(ਸੰਧਿ) ਮਿਲੌਨੀ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਨੇ? ਉਤੱਰ ॥ ਗੁਰੋ ਕੇ ਵਾਕ ਪਰ ਜਬ ਮਨ ਪਤੀਆਵੇ ਤਬ ਸੰਧ ਮਿਲੇ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤਬ ਏਕਤਾ ਕਾ ਗਯਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਕੈਸੇ ਦੇਵੇ ? ॥ ਉਤਰ ॥

ਹਮਪਾਪੀ ਨਿਰਗੁਣ ਕਉ ਗੁਣੁ ਕਰੀਐ ਪ੍ਰਭ ਹੋਇਦਇਆਲੁਨਾਨਕਜਨਤਰੀਐ ॥੮॥੧੬

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਗੁਰੋ ਹਮ ਜੀਵ ਪਾਪੀ ਔਰ ਨਿਰ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੀਏ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੈ ਅਪਨਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਇ ਪ੍ਰਗਟਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥

ਸਭੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਆਪੇ ਭਰਮਾਇਆ ॥

ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਅਗਿਆਨੀਓਂ ਕੋ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮੈਂ ਭਰਮਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਬੂਝੀਐ ਸਭੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸਮਾਇਆ ॥ ੯ ॥ ੨ ॥ ੧੮ ॥

ਹੈ ਤੇ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ ॥ ੯ ॥ ੨ ॥ ੧੮ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਅਸਟਪਦੀਆ ੧ ੴਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਕਿਸੀ ਪੰਡਤ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਸਭ ਕੀ ਪੂਜਾ ਲੇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਸੂਦ੍ਰੋਂ ਕੇ ਘਰ ਸਦਾ ਸੂਤਕ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨ ਕਾ ਸੂਤਕੁ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ॥ ਭਰਮੇ ਭੂਲੇ ਆਵਉ ਜਾਉ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਕਾ ਸੂਤਕ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਹੈ ॥ ਜਿਸ ਦੂਜ ਭਾਇ ਕਰ ਭਰਮ ਕਰ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਜੀਵ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਸੂਤਕੁ ਕਬਹਿ ਨ ਜਾਇ ॥ ਜਿਚਰੁ ਸਬਦਿ ਨ ਭੀਜੈ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੈਂ ਤਬ ਤਕ ਤਿਨਕਾ (ਸੂਤਕ) ਅਸੁੱਧ ਪਨਾ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਜਬ ਤਕ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਮਨ ਨਹੀਂ ਭੀਜਤਾ ॥ ੧ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਸੂਤਕ ਕਾ ਰੂਪ ਕਹੋ ?॥

ਉਤਰੁ ॥ ਸਭੋ ਸੂਤਕੁ ਜੇਤਾ ਮੋਹੁ ਆਕਾਰੁ ॥ ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥ ੨ ॥

ਜਿਤਨਾ ਅਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਮੋਹ ਹੈ ਸੋ ਸਭੁ ਸੂਤਕ ਰੂਪ ਹੈ ॥ ਜਿਸ ਮੋਹ ਕਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸੂਤਕੁ ਅਗਨਿ ਪਉਣੈ ਪਾਣੀ ਮਾਹਿ ॥ ਸੂਤਕੁ ਭੋਜਨੁ ਜੇਤਾ ਕਿਛੁ ਖਾਹਿ ॥ ੩ ॥

ਪੁਨਾ ਸੂਤਕ ਅਗਨੀ ਔਰ ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈ ਔਰ ਜੇਤਾ ਕੁਛ ਭੋਜਨ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਭੀ ਸੂਤਕ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸੂਤਕੁ ਕਰਮ ਨਾ ਪੂਜਾ ਹੋਇ ॥ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਗਜਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਆਪਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਮਹਲੁ ਅਪਾਰ ਕੋਅਪਰੰਪਰੁ ਸੋਈ।ਬਿਨ ਸਬਦੈ ਥਿਰੁ ਕੋਨਹੀ ਬੂਝੈ ਸੁਖ ਹੋਈ॥੫॥

ਹੇ ਅਪਾਰ ਜੋ ਤੂੰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਦਿਕੋਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸੋਈ ਤੂੰ (ਨਿਜ ਘਰ) ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਮਹਲ) ਇਸਥਿਤੀ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਅਰ ਤੇਰੇ (ਬੂਝੈ) ਜਾਣੇ ਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਕੋ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਕਿਆ ਲੈ ਆਇਆ ਲੈ ਜਾਇ ਕਿਆ ਫਾਸਹਿ ਜਮ ਜਾਲਾ ॥
ਡੋਲ ਬਧਾ ਕਸਿ ਜੇਵਰੀ ਆਕਾਸਿ ਪਤਾਲਾ ॥ ੬ ॥

ਕਿਆ ਲੈ ਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਲੈ ਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਖਾਲੀ ਆਇਆ ਹੇ ਖਾਲੀ ਹੀ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਮਕੀ ਜਾਲੀ ਮੈ ਫਾਸਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਡੋਲ ਲਜੁਕੇ ਸਾਥ ਕਸਕੇ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਵਹੁ ਕਬੀ ਉਪਰ ਕੋ ਕਬੀ (ਪਤਾਲ) ਨੀਚੇ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਐਸੇਹੀ ਸੁਭ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਜਲ ਕਰ ਭਰਾ ਹੂਆ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਜੇਵੜੀਕੇ ਸਾਥ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਸੁਰਗ ਮੈ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁੰਨੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਜੀਵ ਨਰਕ ਮੈ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਸਹਜੇ ਪਤਿ ਪਾਈਐ ॥
ਅੰਤਰਿ ਸਬਦਿ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਮਿਲਿ ਆਪੁ ਗਵਾਈਐ ॥ ੭ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿੱਖਯਾ ਕਰ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਕਾ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰ ਜਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਜਪੇ ਤੋ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਹੇ ਪਤੀ ਤੂੰ ਪਾਈਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਇਜਤ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮੁ ਤੂੰ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਅਹੰ ਭਾਵ ਕੋ ਤਿਆਗੀਏ ਤਬ ਤੂੰ ਮਿਲਤਾ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਨੀ ਗੁਣ ਅੰਕ ਸਮਾਵੈ ॥
ਨਾਨਕ ਮੇਲੁ ਨ ਚੂਕਈ ਲਾਹਾ ਸਚੁ ਪਾਵੈ ॥ ੮ ॥ ੧੭ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗਾਰੂ ਜੇਕਰ ਅਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰੇ ਔਰ ਦੇਵੀ ਸੰਪਤੀ ਗੁਣ (ਅੰਕ) ਰਿਦੇਮੈ ਸਮਾਇ ਜਾਵੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਤਮ ਸੁਖ ਰੂਪ ਲਾਭੁ ਪ ਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਭੇਦਤਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ॥ ੮ ॥ ੧੭ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਬੂਝਿਲੇ ਤਉ ਹੋਇ ਨਿਬੇਰਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪ੍ਰਮਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਾਨ ਲੇ ਤੋ ਨਿਆਇ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਚੌਰਾਸੀ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਵੇ ਗਾ ॥

ਘਰਿ ਘਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨਾ ਸੋ ਠਾਕੁਰੁ ਮੇਰਾ ॥ ੧ ॥

ਨਾਮ ਜਿਸਕਾ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈ ਔਰ (ਘਰਿ ਘਰਿ)ਸਰੀਰ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਸੋ ਠਾਕੁਰੁ ਮੇਰਾ ਸਰੂਪ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਨ ਛੂਟੀਐ ਦੇਖਹੁ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਜੇ ਲਖ ਕਰਮ ਕਮਾਵਹੀ ਬਿਨ ਗੁਰ ਅੰਧਿਆਰਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖ ਲੇਵੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਬਿਨਾ ਛੂਟੀਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਲਾਖੋਂ ਕਰਮ ਕਮਾਵੈ ਤੋ ਭੀ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਬਿਨ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥

ਅੰਧੇ ਅਕਲੀ ਬਾਹਰੇ ਕਿਆ ਤਿਨ ਸਿਉ ਕਹੀਐ ॥

ਅਕਲੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਅੰਧੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਕਿਆ ਕਹੀਏ ।

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪੰਥ ਨ ਸੂਝਈ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਨਿਰਬਹੀਐ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਰਸਤਾ ਦੇਖ ਈ ਦਤਾ ਨਹੀਂ ਉਨਕੋ ਕੋਈ ਕੈਸੇ ਨਿਬਾਹ ॥ ੨ ॥

ਖੋਟੇ ਕਉ ਖਰਾ ਕਹੈ ਖਰੇ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੈ ॥

ਮੰਦ ਕਰਮੀਓਂ ਕੋ ਖਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਖਰੇ ਜੋ ਸੁਭ ਕਰਮੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ (ਸਾਰ) ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ॥

ਅੰਧੇ ਕਾ ਨਾਉ ਪਾਰਖੂ ਕਲੀ ਕਾਲ ਵਿਡਾਣੈ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਕਾ ਨਾਮ ਪਾਰਖੂ ਭਾਵ ਗਯਾਨੀ ਰਖਿਆ ਹੈ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਸਮੇ ਮੇਂ ਏਹ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸੂਤੇ ਕਉ ਜਾਗਤ ਕਹੈ ਜਾਗਤ ਕਉ ਸੂਤਾ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀਤਰਫ ਸੇ(ਸੁਤੇ)ਬੇ ਖਬਰ ਹੈਂ ਔਰ ਬਜੋਹਾਰੋਂ ਮੇ ਸਾਵਧਾਨ ਹੈਂ ਤਿਸਕੋ ਜਾਗਤਾ ਜਾਨ ਤਿਸਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਜਨ ਮੇ ਜਾਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ(ਸੂਤਾ)ਭਾਵ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੇ ਸੁਸਤ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ।

ਜੀਵਤ ਕਉ ਮੂਆ ਕਹੈ ਮੂਏ ਨਹੀ ਰੋਤਾ ॥ ੪ ॥

ਜੋ ਭਜਨ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸੰਸਾਰੀ ਲੋਕ ਮੁਆ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਪ੍ਰਮਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਕਰ ਮੂਏ ਹੂਏ ਹੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨਕੋ ਸੰਸਾਰ ਰੋਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਾਇ ਇਸਕਾ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਆਵਤ ਕਉ ਜਾਤਾ ਕਹੈ ਜਾਤੇ ਕਉ ਆਇਆ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਪਾਸੇ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਕਾਮ ਸੇ ਜਾਤਾ ਰਹਾ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਆਇਆ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਸੁ ਕੋ ਲਾਇਕ ਗਿਣਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪਰਕੀ ਕਉ ਅਪਨੀ ਕਹੈ ਅਪੁਨੋ ਨਹੀ ਭਾਇਆ ॥ ੫ ॥

ਜੋ ਦੇਹ(ਪਰ ਕੀ)ਸੁਆਨ ਸ੍ਰਿਗਾਲੋਂ ਕੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੀ ਕਹਤੇਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਭਾਇਆ ਨਹੀਂ ।੫।

ਮੀਠੇ ਕਉ ਕਉੜਾ ਕਹੈ ਕੜੂਏ ਕਉ ਮੀਠਾ ॥

ਨਾਮ ਜੋ ਮੀਠਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੌੜਾ ਕਹਤੇ ਹੈ ਵਿਖੇ ਸੁਖ ਕੌੜੇ ਕੋ ਮੀਠਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰਾਤੇ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਹਿ ਐਸਾ ਕਲ ਮਹਿ ਡੀਠਾ ॥੬॥

ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੇ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਐਸਾ ਅਸਚਰਜ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਚੇਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਹਿ ਠਾਕੁਰ ਨਹੀ ਦੀਸੈ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ (ਚੇਰੀ) ਦਾਸੀ ਜੋ ਮਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਕੀ (ਸੇਵਾ) ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਜੋ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਸੋ ਠਾਕਰੁ ਦੀਖਤਾ ਨਾਹੀਂ ॥

ਪੋਖਰੁ ਨੀਰੁ ਵਿਰੋਲੀਐ ਮਾਖਨੁ ਨਹੀ ਰੀਸੈ ॥ ੭ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਸੇਵਾ ਤੋ ਐਸੀ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਪੋਖਰ) ਛਪੜ ਕਾ ਪਾਨੀ ਰਿੜਕਨੇ ਸੇ ਮਾਖਨ ਨਹੀਂ (ਰੀਸੈ) ਨਿਕਸਤਾ ॥ ਅਰਥਾਤ ਔਰੁ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਆਤਮ ਤੱਤੁ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ॥ ੭ ॥

ਇਸੁ ਪਦ ਜੋ ਅਰਥਾਇ ਲੇਇ ਸੋ ਗੁਰੂ ਹਮਾਰਾ ॥

ਇਸ ਪਦ ਕਾ ਜੋ ਅਰਥਾਇ ਲੇਵੇ ਅਰਥਾਤ ਏਹ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਾ ਹੈ ਇਸ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੇ ਸੋ ਹਮਾਰਾ ਪੂਜਨ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਚੀਨੈ ਆਪ ਕਉ ਸੋ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ ॥ ੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣੇ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਅਪਹ ਅਪਾਰਾ) ਅਤੀ ਉਤਮ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸਰੂਪ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੈ ਅਪਨਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਇ ਪ੍ਰਗਟਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥

ਸਭੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਆਪੇ ਭਰਮਾਇਆ ॥

ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਅਗਿਆਨੀਓਂ ਕੋ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮੈਂ ਭਰਮਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਬੂਝੀਐ ਸਭੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸਮਾਇਆ ॥ ੯ ॥ ੨ ॥ ੧੮ ॥

ਹੈ ਤੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ ॥ ੯ ॥ ੨ ॥ ੧੮ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਅਸਟਪਦੀਆ ੧ ੴਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਕਿਸੀ ਪੰਡਤ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਸਭ ਕੀ ਪੂਜਾ ਲੇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਸੂਦ੍ਰੋਂ ਕੇ ਘਰ ਸਦਾ ਸੂਤਕ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨ ਕਾ ਸੂਤਕੁ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ॥ ਭਰਮੇ ਭੂਲੇ ਆਵਉ ਜਾਉ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਕਾ ਸੂਤਕ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਹੈ ॥ ਜਿਸ ਦੂਜ ਭਾਇ ਕਰ ਭਰਮ ਕਰ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਜੀਵ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਸੂਤਕੁ ਕਬਹਿ ਨ ਜਾਇ ॥ ਜਿਚਰੁ ਸਬਦਿ ਨ ਭੀਜੈ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੈਂ ਤਬ ਤਕ ਤਿਨਕਾ (ਸੂਤਕ) ਅਸ਼ੁੱਧ ਪਨਾ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਜਬ ਤਕ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਮਨ ਨਹੀਂ ਭੀਜਤਾ ॥ ੧ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਸੂਤਕ ਕਾ ਰੂਪ ਕਹੋ ?॥

ਉਤਰੁ ॥ ਸਭੋ ਸੂਤਕੁ ਜੇਤਾ ਮੋਹੁ ਆਕਾਰੁ ॥ ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥ ੨ ॥

ਜਿਤਨਾ ਅਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਮੋਹ ਹੈ ਸੋ ਸਭੁ ਸੂਤਕ ਰੂਪ ਹੈ ॥ ਜਿਸ ਮੋਹ ਕਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸੂਤਕੁ ਅਗਨਿ ਪਉਣੈ ਪਾਣੀ ਮਾਹਿ ॥ ਸੂਤਕੁ ਭੋਜਨੁ ਜੇਤਾ ਕਿਛੁ ਖਾਹਿ ॥ ੩ ॥

ਪੁਨਾ ਸੂਤਕ ਅਗਨੀ ਔਰ ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈ ਔਰ ਜੇਤਾ ਕੁਛ ਭੋਜਨ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਭੀ ਸੂਤਕ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸੂਤਕੁ ਕਰਮ ਨਾ ਪੂਜਾ ਹੋਇ ॥ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੂਜਾ ਆਦਿਕ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਸੂਤਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਿਐ ਸੂਤਕੁ ਜਾਇ ॥ ਮਰੈ ਨ ਜਨਮੈ ਕਾਲੁ ਨ ਖਾਇ ॥ ੫ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਸੂਤਕ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਤੇ ਮਰਤਾ ਜਨਮਤਾ ਨਹੀਂ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਸੁ ਕੋ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਖਾਤਾ ॥ ੫ ॥

ਸਾਸਤ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸੋਧਿ ਦੇਖਹੁ ਕੋਇ ॥ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਕੋ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥ ੬ ॥

ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖ ਲੇਵੋ ਸਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਜੀਵ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ ੬ ॥

ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਨਾਮੁ ਉਤਮੁ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥ ਕਲਿ ਮਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰਿ ॥ ੭ ॥

ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨਾ ਔਰ ਨਾਮ ਜਪਨਾ ਉਤਮ ਹੈ॥ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਸਾਚਾ ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਸੱਚਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਅਉਣ ਜਾਣ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਪੰਡਤ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰਾ ॥ ਹਰਿ ਜੀਉ ਰਾਖਹੁ ਹਿਰਦੈ ਉਰਧਾਰਾ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਣੀ ਹੈ ਏਹੀ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕਰੋ ਤਿਨਾਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰਿ ਜੀ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ (ਉਰ) ਅਧਕ ਜਾਨ ਕਰ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖੋ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਭਾ ਸਾਚ ਦੁਆਰਾ ॥ ੧ ॥

ਸਚਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਸਤਸੰਗ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਪੰਡਿਤ ਹਰਿ ਪੜੁ ਤਜਹੁ ਵਿਕਾਰਾ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਉਜਲੁ ਉਤਰਹੁ ਪਾਰਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਪੜ੍ਹ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰ ਜਾਓ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਚਹੁ ਹਉਮੈ ਜਾਇ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ਆਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਾਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ॥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਆਇ ਕਰ ਪਾਪ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਆਇ ਵਸਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਮ ਧਰਮ ਸਚਿ ਹੋਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਸੇ (ਸਚ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਕਰਮ ਧਰਮ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਹੰਕਾਰੁ ਜਲਾਏ ਦੋਈ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੁਖ ਹੋਈ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੰਕਾਰ ਔਰ (ਦੋਈ) ਦੂਜੇ ਭਾਉ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਰੱਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਤਿਨਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੋਈ ਹੈ ॥

ਅਪਨਾ ਮਨੁ ਪ੍ਰਬੋਧਹੁ ਬੂਝਹੁ ਸੋਈ ॥ ਲੋਕ ਸਮਝਾਵਹੁ ਸੁਣੇ ਨ ਕੋਈ ॥

ਆਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਵਹੁ ਔਰ ਸੋਈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਜਾਣਹੁ ॥ ਮਨ ਸਮਝਾਏ ਬਿਨਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਵਤੇ ਹੋ ਸੋ ਲੋਕ ਹਿਤ ਕਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੁਣਤੇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਮਝਹੁ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥ ੪ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪ ਸਮਝੋ ਤਾਂ ਨਿਤ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਰਹੇਗੀ ॥ ੪ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਡੰਫੁ ਬਹੁਤੁ ਚਤੁਰਾਈ ॥ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਮਾਵੈ ਸੁ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੈਂ (ਡੰਫ) ਦੰਭ ਹੈ ਔਰ ਚਤੁਰਾਈ ਬਹੁਤ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਜੋ ਕੁਛ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਆਵੈ ਜਾਵੈ ਠਉਰ ਨ ਕਾਈ ॥ ੫ ॥

ਚਉਰਾਸੀ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੁਭ ਜਗਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ॥ ੫ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਰਮ ਕਰੇ ਬਹੁਤੁ ਅਭਿਮਾਨਾ ॥ ਬਗ ਜਿਉ ਲਾਇ ਬਹੇ ਨਿਤ ਧਿਆਨਾ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਮਨਮੁਖ ਬਹੁਤ ਹੰਕਾਰੀ ਹੁਆ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਗਲੇ ਸਮਾਨ ਨਿਤ ਧਿਆਨ ਲਗਾਇ ਬੈਠਤਾ ਹੈ ॥

ਜਮਿ ਪਕੜਿਆ ਤਬ ਹੀ ਪਛੁਤਾਨਾ ॥ ੬ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਬ ਜਮ ਨੇ ਪਕੜਿਆ ਤਬ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਬਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਕੋਈ ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮਿਲੈ ਹਰਿ ਸੋਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨ ਕੀਏ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ॥ ਜਿਸਕੇ ਬੇਦ ਅਗੀਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਸੋ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਦਾਤਾ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਹੋਈ ॥ ੭ ॥

ਗੁਰੋਂਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੀ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗ ਮੈ ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਦਾਤਾ ਹੋਈ ਹੈ॥ ੭।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਿ ਪਤਿ ਨਾਮੇ ਵਡਿਆਈ ॥ ਸਾਇਰ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਬਿਦਾਰਿ ਗਵਾਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਾਤਿ ਔਰ ਪਤਿਸਟਾ ਪੁਨਾ ਵਡਿਆਈ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ॥ (ਸਾਇਰ) ਸਾਮੁਦ੍ਰ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਮਾਇਆ (ਬਿਦਾਰਿ)ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਗੁਵਾਈ ਹੈ ਵਾ (ਬਿਦਾਰਿ) ਜਾਗ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਖਬਰਦਾਰ ਹੋਕਰ ਗਵਾਈ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਸੋ ਗਵਾਇ ਦਈ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਝੂਠੀ ਚਤੁਰਾਈ ॥ ੮ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਚਤੁਰਾਈ ਝੂਠੀ ਹੈ॥ ੮ ॥ ੨ ॥

ਗਉੜ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਇਸੁ ਜੁਗਕਾ ਧਰਮੁ ਪੜਹੁ ਤੁਮ ਭਾਈ ॥ ਪੂਰੇ ਗੁਰਿ ਸਭ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਜੁਗ ਕਾ ਧਰਮ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਸੋ ਤੁਮ ਪੜ੍ਹੋ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਭ ਕੋ ਸਮਝ ਦਈ ਹੈ ।

ਐਥੈ ਅਗੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਖਾਈ ॥ ੧ ॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੇ ਔਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸਹਾਇਕ ਹੈ ॥

ਰਾਮ ਪੜਹੁ ਮਨਿ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਮੈਲੁ ਉਤਾਰੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਪੜ੍ਹੋ ਔਰ ਮਨ ਮੈ ਵੀਚਾਰ ਕਰੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪਪਰੂਪ ਮੈਲ ਕੋ ਉਤਾਰੋ॥

ਵਾਦਿ ਵਿਰੋਧਿ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥ ਮਨੁ ਤਨੁ ਫੀਕਾ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਵਾਦਿ ਵਿਰੋਧ ਸੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਇ ਮੈ ਤੋ ਮਨ ਤਨ ਫੀਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰਕੈ ਸਬਦਿ ਸਚਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ੨ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਸੱਚ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇਓ ॥ ੨ ॥

ਹਉਮੈ ਮੈਲਾ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰਾ ॥ ਨਿਤ ਤੀਰਥਿ ਨਾਵੈ ਨ ਜਾਇ ਅਹੰਕਾਰਾ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਮੈਲਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਨਿਤੰ ਪ੍ਰਤੀ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੋ ਭੀ ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭੇਟੇ ਜਮੁ ਕਰੇ ਖੁਆਰਾ ॥ ੩ ॥

ਇਸੀ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾ ਜਮੁ ਖੁਆਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸੋ ਜਨੁ ਸਾਚਾ ਜਿ ਹਉਮੈ ਮਾਰੈ ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪੰਚ ਸੰਘਾਰੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਪੰਚ ਕਾਮ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਨਵਿਰਤ ਕਰੇ। ਪੁਨਾ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰੇ ਸਚਾ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਹੈ ॥

ਆਪ ਤਰੈ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰੈ ॥ ੪ ॥

ਸੋ ਆਪ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਲੋਂ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਨਟਿ ਬਾਜੀ ਪਾਈ ॥ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧ ਰਹੇ ਲਪਟਾਈ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨਟ ਨੇ ਮਾਇਆ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੁ ਬਾਜੀ ਪਾਈ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮਨ ਮੁਖ ਅੰਧ ਮੋਹ ਕਰ ਲਪਟ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਿਪਤ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥ ੫ ॥

ਔ ਗੁਰਮੁਖ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇਕਰ ਅਲਿਪਤ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਬਹੁਤੇ ਭੇਖ ਕਰੈ ਭੇਖ ਧਾਰੀ ॥ ਅੰਤਰਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਫਿਰੈ ਹੰਕਾਰੀ ॥

ਜੋ ਭੇਖ ਧਾਰੀ ਬਹੁਤੇ ਕਪੋਂ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੈ ਔਰ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋਇਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ॥

ਆਪੁ ਨ ਚੀਨੈ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ॥ ੬ ॥

ਪੁਨਾ ਅਪਨ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਤਿਸਨੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪੀ ਬਾਜੀ ਹਾਰ ਦਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਖੋਲੀਆ ॥ ੬ ॥

ਕਾਪੜ ਪਹਿਰਿ ਕਰੇ ਚਤੁਰਾਈ ॥ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਅਤਿ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਸੁੰਦਰ ਕਪੜੇ ਪਹਰ ਕਰ ਚਤਰਾਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਤੀ ਭਰਮ ਕਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਬਹੁਤੁ ਦੁਖੁ ਪਾਈ ॥ ੭ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵੇ ਬਿਨਾ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਦਾ ਬੈਰਾਗੀ ॥ ਗ੍ਰਿਹੀ ਅੰਤਰਿ ਸਾਚਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਜੋ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਸਦਾ ਬੈਰਾਗੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਚੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਹਿ ਸੇ ਵਡ ਭਾਗੀ ॥ ੮ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ੩ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਮੂਲੁ ਵੇਦ ਅਭਿਆਸਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੋ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਾ (ਮੂਲੁ) ਕਾਰਣ ਹੈ ਸੋ ਬੇਦੋਂ ਕਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਰੰਤਰ ਬੇਦ ਪਾਠ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਤਿਸਤੇ ਉਪਜੇ ਦੇਵ ਮੋਹਿ ਪਿਆਸਾ ॥

ਤਿਸਤੇ ਜੋ ਦੇਵਤੇ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ(ਮੋਹਿ) ਅਗਿਆਨ ਕਰ (ਪਿਆਸਾ) ਤ੍ਰਿਸਨਾਂ ਲਾਗੁ ਰਹੀ ਹੈ ॥

ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਭਰਮੇ ਨਾਹੀ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਰਜੋ ਸਤੋ ਤਮੋ ਤੀਨ ਗੁਣੋ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮੇ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ ੧ ॥

ਹਮ ਹਰਿ ਰਾਖੇ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਅਨ ਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮ ਹਰੀ ਨੇ ਭਰਮਣੇ ਸੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਗਤੀ ਔਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮ ਜੰਜਾਲਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਬਾਣੀ ਬੇਦ ਕੋ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਜੰਜਾਲਾਂ ਮੈ ਪੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ਵਾ ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਜੋ ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਰੂਪ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੈ ਸੋ ਬੰਧਨ ਰੂਪੁ ਹੈ ॥

ਪੜਿਵਾਦ ਵਖਾਣਹਿ ਸਿਰਿ ਮਾਰੇ ਜਮ ਕਾਲਾ ॥

ਪੜ ਕਰਕੇ ਝਗੜਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਜਮੁ ਕਾਲ ਕੇ ਕਠਨ ਵਲਾ ਸਿਰੁ ਪਰ ਡੰਡਾ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ॥

ਤਤੁ ਨ ਚੀਨਹਿ ਬੰਨਹਿ ਪੰਡ ਪਰਾਲਾ ॥ ੨ ॥

ਤਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਤੋ ਜਾਨਤੇ ਨਹੀਂ (ਪਰਾਲਾ) ਖਾਲੀ ਕਿਆ ਨਿਕੰਮੇ ਧੰਧਿਓਂ ਕੀਆਂ ਪੰਡਾਂ ਬੰਨ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਮਨ ਮੁਖ ਅਗਿਆਨਿ ਕੁਮਾਰਗਿ ਪਾਏ ॥ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿਆ ਬਹੁ ਕਰਮ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਅਗਯਾਨੀ ਹੈਂ ਸੋ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਕੁਮਾਰਗ ਮੇਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਆਪਤੇ ਹਰੀ ਨਾਂਮ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਭਵ ਜਲ ਡੂਬੇ ਦੂਜੈ ਭਾਏ ॥ ੩ ॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਡੁਬੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੁਹਤਾਜੁ ਪੰਡਿਤੁ ਕਹਾਵੈ ॥ ਬਿਖਿਆ ਰਾਤਾ ਬਹੁਤੁ ਦੁਖ ਪਾਵੈ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਅਧੀਨ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੇ ਔਰ ਪੰਡਿਤੁ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਬਿਸਿਓਂ ਮੈਂ ਰੱਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਜਮ ਕਾ ਗਲਿ ਜੇਵੜਾ ਨਿਤ ਕਾਲ ਸੰਤਾਵੈ ॥ ੪ ॥

ਗਲੇ ਮੈਂ ਜਮ ਕਾ ਜੇਵੜਾ ਹੈ ਔਰ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਤ (ਕਾਲ) ਤਪਾਉਤਾ ਭਾਵ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਮ ਕਾਲੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਜਮ ਕਾਲੁ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ।

ਹਉਮੈ ਦੂਜਾ ਸਬਦਿ ਜਲਾਵੈ ॥ ਨਾਮੇ ਰਾਤੇ ਹਰਿਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥ ੫ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹੰਕਾਰ ਪੁਨਾ ਦ੍ਵੈਤ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਅਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕ ਨਾਮੁ ਮੈਂ ਰੱਤੇ ਹੂਏ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਾਇਆ ਦਾਸੀ ਭਗਤਾ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ । ਚਰਣੀ ਲਾਗੈ ਤਾ ਮਹਲੁ ਪਾਵੈ ॥

ਮਾਇਆ ਭੀ ਦਾਸੀ ਹੋਕਰ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਹੋ ਕਿਉਂ? ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ।ਜੋਕਰ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੀ ਤੋ ਸਫਲਤਾ ਕੋ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨ ਭਗਤੋ ਕੀ ਦਾਸੀ ਹੋਕਰ ਮਾਇਆ ਕਾਰ ਕਮਾਵਤੀ ਹੈ ਜੋ ਜਗਜਾਸੁ ਤਿਨਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੀ ਤੋ ਅਪਨੇ (ਮਹਲ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸਦਹੀ ਨਿਰਮਲੁ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ ॥ ੬ ॥

ਔਰ ਸਦਾਹੀ ਨਿਰਮਲ ਰਹਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਣਹਿ ਸੇ ਧਨਵੰਤ ਦਿਸਹਿ ਜੁਗ ਮਾਹੀ ॥
ਤਿਨਕੌ ਸਭਿ ਨਿਵਹਿ ਅਨ ਦਿਨੁ ਪੂਜ ਕਰਾਹੀ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਜਗਤ ਮੈਂ ਧਨਵੰਤ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਨੋ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸਭ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਹਜੇ ਗੁਣ ਰਵਹਿ ਸਾਚੇ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥ ੭ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਮਨਮੈ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਬਦਿ ਸੁਣਾਇਆ ॥ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮੇਟੈ ਚਉਥੈ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥

ਜਿਨਕੋ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣਾ ਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਤੀਨੋ ਗੁਣ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਚੌਥੇ ਸਾਖੀ ਮੈਂ ਚਿੱਤ ਲਾਇਆ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਬ੍ਰਹਮ ਮਿਲਾਇਆ ॥ ੮ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੪ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵੇਦੁ ਪੜੈ ਵਾਦੁ ਵਖਾਣੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਕਰ ਬਿਸਥਾਰਿਆ ਹੁਆ ਜੋ ਬੇਦ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਪੜਤੇ ਹੈਂ (ਬਾਦ) ਹਾਰ ਜੀਤ ਕੀ ਚਰਚਾ ਵਾ ਝਗੜੇ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ

ਅੰਤਰਿ ਤਾਮਸੁ ਆਪੁ ਨ ਪਛਾਣੈ ॥ ਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਏ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵਖਾਣੈ ॥ ੧ ॥

ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਤਾਮਸ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਤੇ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਤੋ ਪ੍ਰਭੁ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਰਉ ਫਿਰਿ ਕਾਲੁ ਨ ਖਾਇ॥ ਮਨ ਮੁਖ ਖਾਧੇ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਫਿਰ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਖਾਵੇਗਾ ਜਿਨ ਮਨ ਮੁਖੋਂ ਕਾ ਦ੍ਵੈਤਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਕਾਲਨੇ ਖਾਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅਪਰਾਧੀ ਸੀਧੇ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ (ਅਪਰਾਧੀ)ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਪ੍ਰਾਣੀ ਭੀ ਸੀਧੇ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਵਾ (ਸੀਧੇ) ਸੀਝੇ ਅਰਥਾਤ ਕਲਿਆਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਏ ਜੇ ਕਹੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੀਧੇ ਹੁਏ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਅੰਤਰਿ ਸਹਜਿ ਰੀਧੇ ॥ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰਕੈ ਸਬਦਿ ਸੀਧੇ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਕੇ ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਹੀ (ਸਹਜਿ)ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਾਥ ਗਿਆਨ ਕਰ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ (ਸੀਧੇ) ਸਨਮੁਖ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰਿ ਮੇਲੇ ਪ੍ਰਭ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ॥ ਮੇਰੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚੇ ਕੈ ਮਨਿ ਭਾਏ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮੇਰੇ ਸੱਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਭਾਏ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ॥ ੩ ॥

ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਵ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ। ੩ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਾਚੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੈਂ ਕਿਆ ਨਿਗੁਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੱਚੇ ਨੇ ਭਰਮ ਮੈ ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ ॥

ਮਨ ਮੁਖ ਅੰਧੇ ਸਦਾ ਬਿਖੁ ਖਾਏ ॥ ਜਮੁ ਡੰਡੁ ਸਹਹਿ ਸਦਾ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ॥ ੪ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਬਿਖਜੋਂ ਰੂਪੀ ਬਿਖੁ ਕੋ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਜਮਡੰਡ ਸਹਾਰਤੇਹੈਂ ਔਰ ਸਦੀਵਕਾਲ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇਹੈ

ਜਮੂਆ ਨ ਜੋਹੈ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣਾਈ। ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਸਚਿ ਲਿਵਲਾਈ ॥

ਅਰੁ ਜਿਨ੍ਹੋ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਸਚੀ ਲਿਵ ਲਗਾਈ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਆਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਜਮ ਤਕਦਾ ਵਾ ਦਬਾਉ ਦਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਦਾ ਰਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥ ੫ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇਕਰ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਸੇ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਪਵਿਤਾ। ਮਨ ਸਿਉ ਮਨ ਮਿਲਾਇ ਸਭ ਜਗੁ ਜੀਤਾ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮਨ ਬਾਂਣੀ ਕਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਮਨ) ਮੰਤ੍ਰ ਸਾਥ ਮਨ ਮਿਲਾਇਕਰ ਸਭੁ ਜਗੁਤੁ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਇਨ ਬਿਧਿ ਕੁਸਲ ਤੇਰੈ ਮੇਰੇ ਮੀਤਾ ॥ ੬ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਤੇਰੇ ਕੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਸ ਥ ਮਨ ਮਿਲਾਉਣੇ ਸੇ (ਕੁਸਲ) ਸੁਖ ਹੋਏਗਾ ॥ ੬ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਸੇਵੈ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਏ॥

ਜੋ ਸਤਿ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਧਰਮ ਅਰਥ ਆਦਿ ਚਾਰੋਂ ਫਲੋਂ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ। ਅਨਹਦ ਬਾਣੀ ਸਬਦੁ ਵਜਾਏ॥੭॥

ਔਰ ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕੋ (ਅਨਹਦ) ਏਕ ਰਸ(ਵਜਾਏ) ਜਪਤਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰ ਤੇ ਕਵਨੁ ਕਵਨੁ ਨ ਸੀਧੋ ਮੇਰੇ ਭਾਈ।

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਸਤਿ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਕੌਨ ਕੌਨ ਨਹੀਂ (ਸੀਧੋ) ਸੀਝਿਆ ਕਿਆ ਮੋਖ ਹੂਆ ਅਰਥਾਤ ਸਭੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਭਗਤੀ ਸੀਧੇ ਦਰਿ ਸੋਭਾ ਪਾਈ। ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਵਡਿਆਈ ॥ ੮ ॥ ੫ ॥

ਜੋ ਭਗਤੀ ਕੀ ਓਰ ਸੀਧੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋ ਨੇ ਹੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੫॥

ਗਉੜੀਮਹਲਾ ੩ ॥ ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਵਖਾਣੈ ਭਰਮੁ ਨ ਜਾਇ॥

ਜੋ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਕਥਾ ਕੋ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਤੇ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥

ਬੰਧਨ ਨ ਤੂਟਹਿ ਮੁਕਤਿ ਨਪਾਇ। ਮੁਕਤਿ ਦਾਤਾ ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਜੁਗ ਮਾਹਿ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਾਇਕ ਬੰਧਨ ਤੁਟਤੇ ਨਹੀਂ ਪੁਨਾ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਨਹੀਂ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਮੁਕਤ ਦਾਤਾ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰਾਣੀ ਭਰਮੁ ਗਵਾਇ। ਸਹਜਿ ਧੁਨਿ ਉਪਜੈ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਇ॥ ੧ ।ਰਹਾਉ ।

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰਮ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਅਰ ਹਰੀ ਮੇਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾ ਤਿਸ ਕਰ (ਸਹਜ) ਸਾਂਤੀ ਰੂਪੀ (ਧੁਨ) ਬਾਣੀ ਉਪਜੇਗੀ ॥ ੧ ॥

ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਕਾਲੈ ਕੀ ਸਿਰਿ ਕਾਰਾ। ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਹਿ ਉਪਾਵਣ ਹਾਰਾ ॥

ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਕਾਲ ਕੀ ਕਾਰ ਹੈ ਵਾ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਜੀਵ ਅਰਥਾਤ ਕਾਲ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਤਪਤਿ ਕਰਣੇ ਵਾਲੇ ਕੇ ਨਾਮਕੋ ਚੇਤਤੇ ਨਹੀਂ ॥

ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਫਿਰਿ ਵਾਰੋ ਵਾਰਾ ॥ ੨ ॥

ਯਾਤੇ ਫਿਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਗੁਰੁਵਾਲੇ ਤੋ ਸਭੀ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਕਾਲ ਅਧੀਨ ਕਿਉਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ? ॥ ਉਤਰ ॥

ਅੰਧੇ ਗੁਰੂ ਤੇ ਭਰਮੁ ਨ ਜਾਈ। ਮੂਲੁ ਛੋਡਿ ਲਾਗੇ ਦੂਜੈ ਭਾਈ ॥

ਅਗਿਆਨੀ ਗੁਰੂ ਕੋ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਭਰਮ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਪਰਮਸ਼ਰਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈ ਲਾਗਰਹੇ ਹੈਂ

ਬਿਖੁ ਕਾ ਮਾਤਾ ਬਿਖੁ ਮਾਹਿ ਸਮਾਈ ॥ ੩ ॥

ਬਿਖਯੋਂ ਕਾ ਰਸ ਭੋਗ ਕਰ ਜੀਵ (ਮਾਤਾ) ਮਸਤ ਰਹਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਮਤ ਕਰ (ਬਿਖ) ਦੁਖ ਮੈ ਸਮਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਮਾਇਆ ਕਰਿ ਮੂਲੁ ਜੰਤ੍ਰ ਭਰਮਾਏ ॥

ਮਾਇਆ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਾ ਮੂਲ ਹੈ ਸੋਈ ਕਾਇਆ ਏਕ (ਜੰਤ੍ਰ) ਹਿੰਡਲ ਤਿਸ ਕਰ ਜੀਵ ਭਰਮਾਏ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਵਿਸਰਿਆ ਦੂਜੈ ਭਾਏ ॥ ਜਿਸੁ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਪਰਮਗਤਿ ਪਾਏ ॥ ੪ ॥

ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਕਰ ਹਰਿ ਜੀਉ ਵਿਸਰਿਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਜਿਸ ਪਰ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮ ਗਤ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੪॥

ਅੰਤਰਿ ਸਾਚੁ ਬਾਹਰਿ ਸਾਚੁ ਵਰਤਾਏ ॥

ਜੋ ਗਿਆਨੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਚ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ (ਬਾਹਰਿ) ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਾਚੁ ਕਾ (ਵਰਤਾਏ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਾਚੁ ਨ ਛਪੈ ਜੇਕੋ ਰਖੈ ਛਪਾਏ। ਗਿਆਨੀ ਬੂਝਹਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥ ੫ ॥

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਾਚ ਕੋ ਛਪਾਇ ਕਰ ਰਖੇ ਤਥ ਛਿਪਤਾ ਨਹੀਂ ਅਰੁ ਗਯਾਨੀ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੋ ਬੂਝ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚਿ ਰਹਿਆ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥ ਹਉਮੈ ਮਾਇਆ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਚ ਮੈਂ ਲਿਵ ਲਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ। ਔਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਹੰਕਾਰੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਜਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥ ੬ ॥

ਤਿਸਕੋ ਮੇਰਾ ਸਚਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਦਾਤਾ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਏ ॥ ਧਾਵਤ ਰਾਖੈ ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਤਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਵਿਖਿਓਂ ਮੇ ਦੌੜਤੇ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੋਕ ਰਖੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਅੰਤਹਕਰਣ ਭੀ ਰੋਕ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਸੋਝੀ ਪਾਏ ॥ ੭ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸਮਝ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਿਰਿਜਿ ਜਿਨਿ ਗੋਈ ॥ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਜੋ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸੇ ਪੂਰਬ ਕਾਲ ਮੈਂ (ਗੋਈ) ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਲੈ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥ ੮ ॥ ੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੀ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੬ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਕੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ॥ ਨਾਮੋ ਸੇਵੇ ਨਾਮਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ ॥

ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਨਾਮ ਅਮੋਲਕ ਗੁਰਮਖ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਨਾਮ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰ ਨਾਮੀ (ਸਹਜਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਰਸਨਾ ਨਿਤਿ ਗਾਵੈ ॥ ਜਿਸਨੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਸੋ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਵੈ ॥ ੧ ॥

ਤਾਂਤੇ ਨਿਤਪ੍ਰਤੀ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਕਾ ਗਾਵਨਾ ਕਰੇ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਸੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਹਿਰਦੈ ਜਪਉ ਜਗਦੀਸਾ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵਉ ਪਰਮ ਪਦੁ ਸੂਖਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਜਗਦੀਸ ਕੋ ਜਪੋ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪਰਮ ਪਦ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਉ ॥ ੧ ॥

ਹਿਰਦੈ ਸੂਖੁ ਭਇਆ ਪਰਗਾਸੁ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਵਹਿ ਸਚੁ ਗੁਣ ਤਾਸੁ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਿਸ ਸਚੇ ਕ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਦਾਸਨਿ ਦਾਸ ਨਿਤ ਹੋਵਹਿ ਦਾਸੁ ॥ ਗ੍ਰਿਹ ਕੁਟੰਬ ਮਹਿ ਸਦਾ ਉਦਾਸੁ ॥ ੨ ॥

ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਜੋ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਦਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿੰਮਰਤਾ ਭਾਵ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਘਰ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੂਏ ਭੀ ਕੁਟੰਬ ਮੈਂ ਸਦਾ ਉਦਾਸ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋ ਹੋਈ ॥ ਪਰਮ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਵੈ ਸੋਈ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪਰਮ ਪਦਾਰਥ ਬਦੇਹ ਮੋਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮੇਟੇ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਈ ॥ ਸਹਸੈ ਸਾਚਿ ਮਿਲੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਮੇਟ ਕਰ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਸਚੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਮੋਹ ਕੁਟੰਬ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥ ਜਾ ਹਿਰਦੈ ਵਸਿਆ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥

ਜਬ ਸੋ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਤਬ ਅਗਿਆਨ ਸਹਤ ਕੁਟੰਬ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਸਭ ਕੋ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨ ਕਰ ਕੁਟੰਬ ਮੈਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਅਸਥਿਰੁ ਹੋਇ ॥ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ ਬੂਝੈ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥ ੪ ॥

ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਕਾ ਮਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਅਸਥਿਰ ਚਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਹੁਕਮ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚੁ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥ ਤੁਝ ਸੇਵੀ ਤੁਝ ਤੇ ਪਤਿ ਹੋਇ ॥ ਕਿਰਪਾ ਕਰਹਿ ਗਾਵਾ ਪ੍ਰਭ ਸੋਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਰੁ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਤੋ ਤੂੰ ਹੀ ਕਰਤਾ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ॥ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਝ ਤੇ ਹੀ ਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇਂ ਤੌ ਤੇਰੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਕੋ ਗਾਵੂੰ ॥

ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਸਭ ਜਗ ਮਹਿ ਲੋਇ ॥ ੫ ॥

ਤੇਰਾ ਜੋ ਨਾਮ ਰਤਨ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਾਣੀ ਮੀਠੀ ਲਾਗੀ ॥ ਅੰਤਰੁ ਬਿਗਸੈ ਅਨਦਿਨੁ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮੁਖ ਕੀ ਬਾਣੀ ਮੀਠੀ ਲਗੀ ਹੈ। ਤਿਨਕਾ ਹਿਰਦਾ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ॥

ਸਹਜੇ ਸਚੁ ਮਿਲਿਆ ਪਰਸਾਦੀ ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਪੂਰੈ ਵਡਭਾਗੀ ॥ ੬ ॥

ਜਿਨ ਪੂਰੇ ਪੁਰਸ ਵਡਭਾਗੀਆਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ਤਿਨਕੋ (ਪਰਸਾਦੀ) ਸਰਬ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸਚਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਮਿਲਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਦੁਰਮਤਿ ਦੁਖ ਨਾਸੁ ॥ ਜਬ ਹਿਰਦੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਣ ਤਾਸੁ ॥

ਜਬ ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਤਾਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਆ ॥ ਤਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ॥ ਪੁਨਾ ਖੋਟੀ ਮਤੀ ਔਰ ਦੁਖ ਨਾਸ ਹੂਏ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਧਿ ਪ੍ਰਗਟੀ ਪ੍ਰਭ ਜਾਸੁ ॥ ਜਬ ਹਿਰਦੈ ਰਵਿਆ ਚਰਣ ਨਿਵਾਸੁ ॥ ੭ ॥

ਜਬ ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਬਿਆਪਕ ਜਾਨ ਕੇ ਜੋ ਸਰਬ ਕਾ (ਚਰਣ) ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕੀਆ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਕੀ ਬੁਧੀ ਪ੍ਰਗਟੀ ਜੋ ਕਹੇ ਨਾਮ ਸਭੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਦੇਇ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਏ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲੇ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥

ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਗੁਰੂ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ॥

ਹਿਰਦੈ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਵਸਾਏ ॥ ਨਾਨਕ ਸਹਜੇ ਸਾਚਿ ਸਮਾਏ ॥ ੮ ॥ ੭ ॥

ਜੋ ਰਿਦ ਮੈਂ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਾਚ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੭ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਮਨੁ ਹੀ ਮਨੁ ਸਵਾਰਿਆ ਭੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਮਨ) ਮੰਤ੍ਰ ਕਰ ਮਨ ਕੋ ਸਵਾਰਿਆ ਵਾ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮਨ ਸੁਧ ਕੀਆ ਤਬ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਉ (ਭੈ) ਭਇਆ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਬਦਿ ਮਨੁ ਰੰਗਿਆ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਸਿਆ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਰਜਾਇ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਸਬਦਿ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਰੰਗਿਆ ਪੁਨਾ ਬਰਤੀ ਲਗਾਈ ਔਰ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਰਜਾਇ ਮਾਨੀ ਹੈ ਸੋ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ(ਵਸਿਆ)ਅਭੇਦ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਜਾਇ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥ ਗੋਵਿਦੁ ਪਾਈਐ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵੀਐ ਤੌ ਅਭਮਾਨ ਜਾਤਾ ਰਹਤਾਹੈ ਔਰ ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨ ਕੋ ਪਾਈ ਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਬੈਰਾਗੀ ਜਾ ਸਬਦਿ ਭਉ ਖਾਇ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਭੌ (ਖਾਇ)ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਤਾਂ ਮਨ ਬੈਰਾਗੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰਮਲਾ ਸਭਤੈ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇ ॥ ੨ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭਸੇ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਔਰ ਸਭਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਮਿਲਾਇਆ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਹਰਿ ਦਾਸਨ ਕੋ ਦਾਸੁ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਇਨਿ ਬਿਧਿ ਪਾਇਆ ਜਾਏ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਇਸੀ ਬਿਧੀ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਦਾਸ ਭਾਵ ਧਾਰਨੇ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਰਾਮ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥ ੩ ॥

ਪਰੰਤੂ ਹਰੀਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਰਾਮ ਕੇ ਗਣ ਗਾਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਧ੍ਰਿਗੁ ਵਹੁ ਜੀਵਣੁ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਨ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥
ਧ੍ਰਿਗੁ ਸੇਜ ਸੁਖਾਲੀ ਕਾਮਣਿ ਮੋਹੁ ਗੁਬਾਰੁ ॥

ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਉਸ ਜੀਵਨੇ ਕੋ ਜਿਸ ਜੀਵਣੇ ਕਰ ਹਰੀਕੇ ਨਾਮਮੈਂ ਪਿਆਰ ਨ ਲਾਗੇ (ਗੁਬਾਰ) ਅਗਿਆਨ ਸੇ (ਕਾਮਣਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਮੋਹ ਕਰਣੇ ਔਰ ਸੁਖੋ ਵਾਲੀ ਸੇਜ ਪਰ ਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਕੋ ਭੀ ਧਿਕਾਰ ਹੋ ॥

ਤਿਨ ਸਫਲੁ ਜਨਮੁ ਜਿਨ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥ ੪ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਫਲ ਜਨਮ ਤਿਨਕਾ ਹੀ ਹੇ ਜਿਨ ਨੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਅਧਾਰੁ)ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ। ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਧ੍ਰਿਗੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਗ੍ਰਿਹੁ ਕੁਟੰਬੁ ਜਿਤ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥
ਸੋਈ ਹਮਾਰਾ ਮੀਤੁ ਜੋ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸੋਇ ॥

ਤਿਸ ਘਰਕੋ ਧਿਕਾਰ ਪੁਨਾ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਭੀ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਹਰੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨ ਹੋਵੈ ਹਮਾਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਸੋਈ ਜੋ (ਸੋਇ) ਓਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੈ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥ ੫ ॥

ਮੈ ਤੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ॥ ੫ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਆਪਕੋ ਕਹਾਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁਈ ਹੈ॥ ?

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਹਮ ਗਤਿ ਪਤਿ ਪਾਈ ॥ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਦੂਖ ਸਗਲ ਮਿਟਾਈ ॥

ਹਮਨੇ ਗਤਿ ਔਰ (ਪਤਿ)ਪਤਿਸ੍ਹਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸ ਪਾਈ ਹੈ ਅਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਪੰਗਤੀ ਮਿਟਾਈ ਹੈ ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥ ੬ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਹੇ ॥ ੬ ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਹਮਕਉ ਸਰੀਰ ਸੁਧਿ ਭਈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇਹੀ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਸਰੀਰ ਕੀ ਸੋਝੀ ਹੁਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰੀਰ ਮਿਥਿਆ ਜਾਣਿਆ ਹੈਂ ॥

ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਭ ਅਗਨਿ ਬੁਝਈ ॥ ਬਿਨਸੇ ਕ੍ਰੋਧ ਖਿਮਾ ਗਹਿ ਲਹੀ ॥ ੭ ॥

ਹੰਕਾਰ ਤਥਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਸਭ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈਔਰ ਕ੍ਰੋਧਆਦੀ ਵਿਕਾਰ ਬਿਨਸੇ ਹੈਂ ਖਿਮਾ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਲਈ ਹੈ॥੭॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਨਾਮੁ ਦੇਵੈ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਤਨੁ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਲੇਵੈ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਹਰੀ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕੁ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਹਰਿ ਅਲਖ ਅਭੇਵੈ ॥ ੮ ॥ ੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਮਨਤੋ ਹਰੀ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੮ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਜੋ ਮੁਹ ਫੇਰੇ ਤੇ ਵੇਮੁਖਿ ਬੁਰੇ ਦਿਸੰਨਿ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੁਹ ਫੇਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬੇਮੁਖ ਬੁਰੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਨ ਦਿਨੁ ਬਧੇ ਮਾਰੀਅਨਿ ਫਿਰਿ ਵੇਲਾ ਨਾ ਲਹੰਨਿ ॥ ੧ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਬਧੇ ਮਾਰੀਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਇਹ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮੁ ਕਾ ਵੇਲਾ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ ਵਾ ਜਿਸ ਵੇਲੇਗੁਰੋਂ ਸਬੇਮੁਖ ਹੂਏ ਥਉਸ ਸਮੇ ਕੋ ਪਾਵਤੇਨਹੀਂ ॥

ਹਰਿਹਰਿ ਰਾਖਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਿ । ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਾਇ

ਪ੍ਰਭੁ ਹਰਿ ਹਰਿਦੈ ਹਰਿ ਗੁਣਸਾਰਿ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਰ ਰਾਖੋ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਐਸੀ ਸਤਿਸੰਗਤ ਮਿਲਾਇ ਜਿਸ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਸਮਾਲਿ ਰਿਦੇ ਮੈ ਕਰਾਇ ਅਰਥਾਤ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰੀਏ ॥ ੧ ॥

ਓ ਭਗਤ ਹਰਿ ਭਾਵਦੇ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਾਇ ਚਲੰਨਿ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਅਨਸਾਰ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭਗਤ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਆਪਿ ਛੋਡਿ ਸੇਵਾ ਕਰਨਿ ਜੀਵਤ ਮੁਏ ਰਹੰਨਿ ॥ ੨ ॥

ਹੈਂਕਾਰ ਕੋ ਛੋਡਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂਔਰ ਜੀਵਤੇ ਹੀ ਮੁਏ ਰਹਤੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਨਿਰਵਾਸ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸਦਾ ਪਿੰਡ ਪਰਾਣ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਿਰਿ ਕਾਰਿ ॥

ਜਿਸ ਤੇਰਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਸਰੀਰ ਔਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂਕਾ ਸਮਦਾਇ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੀਕਾਰ ਹਮਨੇ ਅਪਨੇ ਸਿਰਪਰ ਜਾਨਾਹੈ

ਓਹੁ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ਹਰਿ ਰਖੀਐ ਹਿਰਦੈ ਧਾਰਿ ॥ ੩ ॥

ਵਹੁ ਜੋ ਤੂੰ ਸਰਬਕਾ ਕਰਤਾ ਔਰ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਮਨਸੇ ਕਿਉ ਵਿਸਰੀਐ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਰਾਖੀਐ ॥੩॥

ਨਾਮਿ ਮਿਲਿਐ ਪਤਿ ਪਾਈਐ ਨਾਮਿ ਮੰਨਿਐ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਨਾਮੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਹੀ ਪਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮਕੇ ਮਾਨਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਨਾਮੁ ਪਾਈਐ ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥ ੪ ॥

ਪਰੰਤੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੋ ਸਮਰਥ ਗੁਰੂ ਉਤਮ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ । ੪ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰ ਤੇ ਜੋ ਮੁਹੁ ਫੇਰੇ। ਓਇ ਭ੍ਰਮ ਦੇ ਨਾ ਟਿਕੰਨਿ ॥

ਯਾਂਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਜੋ ਮੁਹ ਫੇਰਤ ਹੈਂ ਸੇ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਰਹਿਤੇਹੈਂ ਟਿਕਤੇ ਨਹੀਂ।

ਧਰਤਿ ਅਸਮਾਨੁ ਨ ਝਲਈ ਵਿਚਿ ਵਿਸਟਾ ਪਏ ਪਚੰਨਿ ॥ ੫ ॥

ਧਰਤੀ ਔਰ ਅਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਝਲਤਾ ਭਾਵ ਨਿਰਾਸਰੇ ਹੋਕਰ ਪੜੇ ਵਿਸਟਾ ਮੈਂ ਪਚਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਇਹੁ ਜਗੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ਮੋਹਿ ਠਗਉਲੀ ਪਾਇ ॥

ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਠਗ ਬੂਟੀ ਪਾਇਕਰ ਇਹ ਜਗਤ ਤੇ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ॥

ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਤਿਨ ਨੇੜਿ ਨ ਭਿਟੈ ਮਾਇ ॥ ੬ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਮਾਇਆ ਤਿਨਕੇ ਨਿਕਟ ਭੀ ਨਹੀਂ (ਭਿਟੈ) ਛੁਹਤੀ ॥ ੬ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰ ਸੇਵਨਿ ਸੋ ਸੋਹਣੇ ਹਉਮੈਂ ਮੈਲੁ ਗਵਾਇ ॥

ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕੀ ਮੈਲ ਗਵਾਇਕਰ ਸਤਿ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈਂ ॥

ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਸੇ ਨਿਰਮਲੇ ਚਲਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ॥ ੭ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਪੁਰਸ ਨਿਰਮਲ ਹੋਕਰ ਹੇ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਰੱਤੇ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਦਾਤਾ ਏਕ ਤੂੰ ਤੂੰ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਾਮਰਥ ਏਕ ਤੂੰਹੀ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਆਪਹੀ ਬਖਸ ਕਰ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਸਰਣਾਗਤੀ ਜਿਉ ਭਾਵੈਤਿ ਵੈ ਛਡਾਇ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥ ੯ ॥ ੨੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੂੰ ਜੈਸੇ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲਈਏ ਭਾਵ ਜਯੋਂ ਤਯੋਂਕਰ ਛਡਾਓ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥ ੯ ॥ ੨੭ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀਪੂਰਬੀਮਹਲਾ ੪ਕਰਹਲੇ ਇਹ ਛੰਤਕੀ ਜਾਤਿ ਹੈ੧ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਵਾ ਮਨ ਰੂਪਿ (ਕਰਹਲੇ) ਊਟ ਕੇ ਤਈਂ ਉਪਦਸ ਹੈ ਵਾ ਇਨ ਅਸਟਪਦੀਓਂ ਮੈਂ ਐਸੇ ਕਹਣਾ ਕਿ ਹੇ ਮਨਹਲੇਕਰ ॥

ਕਰਹਲੇ ਮਨ ਪਰਦੇਸੀਆ ਕਿਉ ਮਿਲੀਐ ਹਰਿ ਮਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਰੂਪੀ ਊਟ ਭਾਵ ਹੈ ਬੇਮੁਹਾਰ ਮਨ ਆਤਮ ਸੇ ਭੁਲਕਰ ਇਤ੍ਰ ਵਿਖੇ ਰੂਪੀ ਦੇਸ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਣੇ ਵਾਲੇ ਵਾ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਵਿਖੇ (ਕਰਹਲੇ) ਉਦਮ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਕੋ ਹਲੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਮਿਲੀਐ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜਾਤਾ ਵਾ ਪ੍ਰਸਨੁ ਹੈ ਹਰੀ ਮਾਯਾ ਪਤੀ ਕੋ ਕੈਸੇ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ ?॥ ਉੱਤ੍ਰ।

ਗੁਰੁ ਭਾਗਿ ਪੂਰੈ ਪਾਇਆ ਗਲ ਮਿਲਿਆ ਪਿਆਰਾ ਆਇ ॥ ੧ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਪੀਆ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਇਕਰ ਗਲ ਮਿਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਭੇਦੁ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਕਰ ਹਲਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਧਿਆਇ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਮਨ (ਕਰ ਹਲਾ) ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ (ਪੁਰਖ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਧਿਆਓ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਕਰ ਹਲਾ ਵੀਚਾਰੀਆ ਹਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਿਆਇ ॥

ਹੇ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਮਨ ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥

ਜਿਥੈ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ਹਰਿ ਆਪੇ ਲਏ ਛਡਾਇ ॥ ੨ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਹਾਂ ਲੇਖਾ ਮੰਗਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਹਾਂ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਛੁਡਾਇ ਲੇਵੇਗਾ ॥ ੨ ।

ਮਨ ਕਰ ਹਲਾ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲਾ ਮਲੁ ਲਾਗੀ ਹਉਮੈ ਆਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਲਾ ਕਰ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕੀ ਮੈਲ ਆਇ ਕਰ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਅਤੀ ਨਿਰਮਲਾ ਹੋਵੇਂਗਾ ॥

ਪਰਤਖਿ ਪਿਰੁ ਘਰਿ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰਾ ਵਿਛੁੜਿ ਦੋਟਾ ਖਾਇ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨਕੋ ਮਲ ਲਾਗੀ ਹੈ ਪਤੀ ਜੋ ਪਿਆਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਪਰਤੱਖ ਹੀ ਸਰੀਰ ਘਰ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਪੁਰਖ ਵਿਛੜੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੁਏ ਚੋਟਾਂ ਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਮਨ ਕਰ ਹਲਾ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਹਰਿ ਰਿਦੈ ਭਾਲਿ ਭਾਲਾਇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਮਨਾ ਪੁਰਸਾਰਥ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੀ ਢੂਢ ਢੁਢਾਇ ਅਰਥਾਤ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰੁ ਕਰੁ ॥

ਉਪਾਇ ਕਿਤੈ ਨ ਲਭਈ ਗੁਰੁ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਦੇਖਾਇ ॥ ੪ ॥

ਆਤਮ ਵਿਚਾਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਿਸੇ ਉਪਾਇ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਕਰ ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਦੇਖਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਮਨ ਕਰ ਹਲਾ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਤੀਮਾ ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਭਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਮਨਾ ਹਲਾ ਕਰਕੇ ਦਿਨੁ ਰਾਤ ਹਰੀ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਓ ॥

ਘਰੁ ਜਾਇ ਪਾਵਹਿ ਰੰਗ ਮਹਲੀ ਗੁਰ ਮੇਲੇ ਹਰਿ ਮੇਲਾਇ ॥ ੫ ॥

ਪਰੰਤੁ ਜਬ ਸਰੀਰ ਘਰ ਮੈਂ ਔਰ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਮੈਂ ਹੇ (ਮਹਲੀ) ਜੁਗਜਾਸੂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਪਾਵੇਗਾ ਤਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇਂਗੇ ਔਰ ਤੂੰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲਵੇਂਗਾ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਮਿਲਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਤੂੰ ਜਬ ਆਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਰਾਖੇਂ ਤਬ ਘਰ ਕੀ ਜਾਗਾ ਰਿਦਾ ਤਿਸ ਮੈ (ਰੰਗ) ਮਹਲੀ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਵੇਂਗਾ ॥ ੫ ॥

ਮਨ ਕਰ ਹਲਾ ਤੂੰ ਮੀਤੁ ਮੇਰਾ ਪਾਖੰਡੁ ਲੋਭੁ ਤਜਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮੀਤ ਹੋਂ ਤੋ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਪਾਖੰਡ ਲੋਭ ਤਜਣ ਕਾ ਹਲਾ ਕਰੁ ॥

ਪਾਖੰਡਿ ਲੋਭੀ ਮਾਰੀਐ ਜਮ ਡੰਡੁ ਦੇਇ ਸਜਾਇ ॥ ੬ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਖੰਡੀ ਔਰ ਲੋਭੀ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਮਾਰੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਮ ਡੰਡੇ ਵਾਲਾ ਵਾ ਜਮਡਡ ਲਾਇਕ ਜਾਣ ਕਰ ਸਜਾਇ [illegible]

ਮਨ ਕਰ ਹਲਾ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਤੂੰ ਮੈਲੁ ਪਾਖੰਡੁ ਭਰਮੁ ਗਵਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਹੈਂ ਪਾਖੰਡ ਕੀ ਮੈਲ ॥ ਪੁਨਾ ਭਰਮ ਗੁਵਾਵਣੇ ਕਾ ਹਲਾ ਕਰੁ ॥

ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁਸਰੁ ਗੁਰਿ ਪੂਰਿਆ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤੀ ਮਲੁ ਲਹਿ ਜਾਇ ॥ ੭ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇਨਾਮ ਰੂਪਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰ ਪੂਰਨ ਸਰ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਮਨ ਲਹ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅ[illegible]

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ॥ ੭ ॥

ਮਨ ਕਰ ਹਲਾ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਇਕ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ ਸੁਣਾਇ ॥

ਭਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਮਨਾ ਆਇ ਕਰ ਇਕ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਸੁਣ ॥

ਇਹੁ ਮੋਹੁ ਮਾਇਆ ਪਸਰਿਆ ਅੰਤਿ ਸਾਥਿ ਨ ਕੋਈ ਜਾਇ ॥ ੮ ॥

ਇਹ ਜੋ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹਿ ਪਸਰਿਆ ਹੈ ਅੰਤ ਕੇ ਕੋਈ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ॥ ੮ ॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਮੇਰੇ ਸਾਜਨਾ ਹਰਿ ਖਰਚੁ ਲੀਆ ਪਤਿ ਪਾਇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਾਜਨ ਮਨਾ ਜਿਨੋਂਨੇ ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਖਰਚ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਪਤੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਪੈਨਾਇਆ ਹਰਿ ਆਪਿ ਲਇਆ ਗਲਿ ਲਾਇ ॥ ੯ ॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਰੂਪੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਕੇ ਸਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀਨੇ ਅਪਨੇ ਗਲਕੇ ਸਾਥ ਲਗਾਇ ਲੀਆ ਅਰਥ ਤ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੯ ॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਗੁਰ ਮੰਨਿਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਹੇਮਨ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਲਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੁ ਵਾਕ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਆਗੈ ਕਰਿ ਜੋਦੜੀ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਮੇਲਾਇ ॥ ੧੦ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਆਗੇ (ਜੋਦੜੀ) ਬੇਨਤੀ ਵਾ ਮਿਨਤ ਕਰੀਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਜਾਨਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਲੇਵੇਗਾ ॥ ੧੦ ॥ ੧ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਵੀਚਾਰੀਆ ਵੀਚਾਰਿ ਦੇਖੁ ਸਮਾਲਿ ॥

ਹੇ ਮਨ ਵੀਚਾਰ ਵਾਨ ਤੂੰ ਹਲਾ ਕਰਕੇ ਵੀਚਾਰਿ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸ਼ਮਾਲ ਕੇ ਦੇਖੁ ॥

ਬਨ ਫਿਰਿ ਥਕੇ ਬਨਵਾਸੀਆ ਪਿਰੁ ਰੂਰਮਤਿ ਰਿਦੈ ਨਿਹਾਲਿ ॥ ੧ ॥

ਬਨਵਾਸੀ ਬਨਮੈਂ ਫਿਰ ਥਕੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਪਤੀ ਕੋ ਚੁ ਰਮਤੀਓਂ ਨ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ ਤੂੰ ਓਸ ਪਤੀ ਨੂੰ ਗੁਰ ਸਿਖਯਾ ਕਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦੇਖੁ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਗੁਰ ਗੋਵਿੰਦੁ ਸਮਾਲਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਲਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਦਆਰਾ ਗੋਵਿੰਦ ਕੋ (ਸਮਾਲਿ)ਯਾਦ ਕਰ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਕਰ ਹਲਾ ਵੀਚਾਰੀਆ ਮਨਮੁਖ ਫਾਥਿਆ ਮਹਾ ਜਾਲਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਕਰ ਪੁਰਸਾਰਥ ਕਰਿ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਮਨ ਮੁਖ ਹੈ ਸੋ ਮੋਹ ਦਾ ਮਾਯਾ ਰੂਪ ਮਹਾਂ ਜਾਲ ਮੈਂ ਫਸਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮੁਕਤੁ ਹੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਮਾਲ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨਸੇ ਮੁਕਤ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਮਨ ਕਰ ਹਲਾ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭਾਲਿ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਮਨ ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਸਤਿਸੰਗਤ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਭਾਲ ਲੈ॥

ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਲਗ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ਹਰਿ ਹਰਿ ਚਲੈ ਤੇਰੈ ਨਾਲਿ ॥ ੩ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਲਗਿ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਰੀ ਧਿਆਈਂਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਹੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਚਲੇਗਾ ॥ ੩ ॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਵਡਭਾਗੀਆ ਹਰਿ ਏਕ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥

ਹੇ ਮਨਾ ਵਡਭਾਗੀਆ ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਏਕ ਹਰੀਕੋ ਨਦਰਸੇ ਦੇਖ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਕੋ ਦੇਖ॥

ਆਪ ਛੁਡਾਏ ਛੁਟੀਐ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ਸਮਾਲਿ ॥ ੪ ॥

ਪਰੰਤੂ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਛੁਡਾਏ ਤੋ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨ ਸੇ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤਿਸਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਸਮਾਲ ॥ ੪ ॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਵਿਚ ਦੇਹੀ ਜੋਤ ਸਮਾਲਿ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਹਲਾ ਕਰਕੇ ਦੇਹੀ ਕੇ ਬੀਚਹੀ ਜੋਤੀ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਮਾਲ ਕਰ ॥

ਗੁਰ ਨਉ ਨਿਧ ਨਾਮ ਵਿਖਾਲਿਆ ਹਰਿ ਦਾਤਿ ਕਰੀ ਦਇਆਲਿ ॥ ੫ ॥

ਜਿਨਕੋ ਹਰੀ ਦਿਆਲ ਨੇ ਦਾਤ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਉਨਿਧ ਰੂਪ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦੇਖਾਲਿਆ ਹੈ ॥ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਤੂੰ ਚੰਚਲਾ ਚਤਰਾਈ ਛਡਿ ਵਿਕਰਾਲਿ ॥

ਹੇ ਮਨ ਚੰਚਲ ਤੂੰ ਹਲਾ ਕਰਕੇ(ਵਿਕਰਾਲ)ਭੈ ਦਾਯਕ ਚਤਰਾਈ ਛਡ ਭਾਵ ਸੇ ਜੋ ਵਿਖਿਓਂ ਮੈਂ ਚਤੁਰਾਈਹੈ ਸੋ ਭੈ ਦਾਯਕ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਮਾਲਿ ਤੂੰ ਹਰਿ ਮੁਕਤਿ ਕਰੇ ਅੰਤ ਕਾਲਿ ॥ ੬ ॥

ਤੂੰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਸਮਾਲ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਅੰਤ ਕੇ ਕਾਲ ਸੇ(ਮੁਕਤਿ ਕਰੇ)ਛੁਡਾਵੈਗਾ ॥ ੬ ॥

ਮਨ ਕਰ ਹਲਾ ਵਡਭਾਗੀਆ ਤੂੰ ਗਿਆਨੁ ਰਤਨੁ ਸਮਾਲਿ ॥

ਹੇ ਮਨਾ ਵਡ ਭਾਗੀਆ ਤੂੰ ਹਲਾ ਕਰਕੇ ਗਯਾਨ ਰਤਨ ਕੀ ਸਮਾਲ ਕਰ ॥

ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਖੜਗੁ ਹਥ ਧਾਰਿਆ ਜਮੁ ਮਾਰਿਅੜਾ ਜਮ ਕਾਲਿ ॥ ੭ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ (ਖੜਗ) ਖੰਡਾ ਮਨ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਮੈਂ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਜਮ ਜੋ ਕਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਥਾ ਸੋ ਜਮਾਂ ਤੇ ਹੀ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ॥ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤੁ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਅੰਤਰਿ ਨਿਧਾਨੁ ਮਨ ਕਰ ਹਲੇ ਭ੍ਰਮ ਭਵਹਿ ਬਾਹਰਿ ਭਾਲਿ ॥

ਹੇ ਮਨ(ਕਰ ਹਲੇ)ਊਠ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਤੋਂ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰ ਹੈ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਭਾਲਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬਾਹਰ ਫਿਰਤਾ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰਖੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟਿਆ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਲਧੜਾ ਨਾਲਿ ॥ ੮ ॥

ਜਿਨਕੋ ਪੂਰਾ ਪੁਰਖ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਸੱਜਣ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੮ ॥

ਰੰਗ ਰਤੜੇ ਮਨ ਕਰ ਹਲੇ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਸਦਾ ਸਮਾਲਿ ॥

ਹੇ ਵਿਖੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੂਏ ਮਨ(ਕਰ ਹਲੇ)ਊਠ ਸਦਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਰੰਗੁ ਸਮਾਲ ॥

ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਕਦੇ ਨਾ ਉਤਰੈ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਸਬਦੁ ਸਮਾਲਿ ॥ ੯ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਰੰਗੁ ਕਬੀ ਉਤਰਤਾ ਨਹੀਂ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਹਰੀ ਕਾ ਰੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ? ॥ ਉੱਤਰੁ ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰ ॥ ੯ ॥

ਹਮ ਪੰਖੀ ਮਨ ਕਰ ਹਲੇ ਹਰਿ ਤਰਵਰੁ ਪੁਰਖੁ ਅਕਾਲ ॥

ਹੇ ਮਨ ਕਰ ਹਲੇ (ਹਮ) ਤਮਾਮ ਵਾ ਅਸਮਦਾਦਿਕ ਜੀਵ ਪੰਖੀ ਹੈਂ ਹਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਬ੍ਰਿਛ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਭ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ॥

ਵਡ ਭਾਗੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥ ੧੦ ॥ ੨ ॥ ੨੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮੁ ਸੰਮਾਲ ਕਰ ਤਿਸੁ ਅਪਾਰ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੧੦॥੨॥੨੯॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਅਸਟਪਦੀਆ ॥

੧ ੴ ਸਤਿਨਾਮੁਕਰਤਾਪੁਰਖੁਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨਿਰ ਹੰਕਾਰਤਾ ਕੀ ਮਹਮਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਬ ਇਹੁ ਮਨ ਮਹਿ ਕਰਤ ਗੁਮਾਨਾ ॥ ਤਬ ਇਹੁ ਬਾਵਰੁ ਫਿਰਤ ਬਿਗਾਨਾ ॥

ਜਬ ਇਹ ਜੀਵ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਮਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਇਹ ਬਾਵਰਾ (ਬੇਗਾਨਾ) ਗਯਾਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਵਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ॥

ਜਬ ਇਹੁ ਹੂਆ ਸਗਲ ਕੀ ਰੀਨਾ ॥ ਤਾਤੇ ਰਮਈਆ ਘਟਿ ਘਟਿ ਚੀਨਾ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਜਬ ਸੇ ਏਹੁ ਸਭ ਕੀ ਰੇਨ ਹੂਆ ਤਬ ਸੇ (ਰਮਈਆ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸਹਜ ਸੁਹੇਲਾ ਫਲੁ ਮਸਕੀਨੀ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਅਪਨੈ ਮੋਹਿ ਦਾਨੁ ਦੀਨੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਮਨ ਸੁਖੀ ਹੋਗਿਆ ਹੈ ਪਰੰਤ ਏਹ ਫਲ ਗਰੀਬੀ ਕਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥ ਆਪ ਨੇ ਗਰੀਬੀ ਕਹਾਂ ਸੇ ਪਾਈ ਹੈ ? ॥ ਉਤਰੁ ॥ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਾਨ ਕਰਕੇ ਦਈ ਹੈ ॥ ੧ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਹੰਕਾਰ ਸੇ ਕਿਆ ਹਾਨੀ ਹੈ ॥ ਉੱਤਰ ॥

ਜਬ ਕਿਸ ਕਉ ਇਹੁ ਜਾਨਸਿ ਮੰਦਾ ॥ ਤਬ ਸਗਲੇ ਇਸੁ ਸੇਲਹਿ ਫੰਦਾ ॥

ਜਬ ਕਿਸੀ ਕੋ ਇਹ ਮੰਦਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸੰਪੂਰਨ ਇਸ ਕੋ(ਫੰਦਾ)ਫਾਹਾ ਪਾਉ ਦੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਬੁਰਾ ਚਿਤਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮੇਰ ਤੇਰ ਜਬ ਇਨਹਿ ਚੁਕਾਈ ॥ ਤਾਤੇ ਇਸੁ ਸੰਗਿ ਨਹੀ ਬੈਰਾਈ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਜਬ ਇਸਨੇ ਮੇਰ ਤੇਰ ਚੁਕਾ ਦਈ ਤਬ ਸੇ ਇਸਕੇ ਸਾਥ (ਬੈਰਾਈ) ਬੈਰੀ ਪਨਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਬ ਇਨਿ ਅਪੁਨੀ ਆਪੁ ਨੀ ਧਾਰੀ ॥ ਤਬ ਇਸ ਕਉ ਹੈ ਮੁਸਕਲ ਭਾਰੀ ॥

ਜਬ ਇਸਨੇ ਅਪਨੀ ਵਿਭੂਤੀ ਅਪਨੀ ਦੇਹ ਐਸੀ ਮਾਯਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਤਬ ਹੀ ਇਸ ਕੋ ਭਾਰੀ ਮੁਸਕਲ ਹੈ ॥

ਜਬ ਇਨਿ ਕਰਨੈਹਾਰੁ ਪਾਛਾਤਾ ॥ ਤਬ ਇਸ ਨੋ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਤਾਤਾ ॥ ੩ ॥

ਅਰੁ ਜਬ ਇਸਨੇ ਕਰਨੇਹਾਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਪਛਾਨ ਲੀਆ ਤਬ ਇਸਕੋ ਕੁਛ (ਤਾਤਾ) ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ ਵਾ ਦੁਖੁ ਨਹੀਂ॥੩॥

ਜਬ ਇਨ ਅਪੁਨੋ ਬਾਧਿਓ ਮੋਹਾ ॥ ਆਵੈ ਜਾਇ ਸਦਾ ਜਮ ਜੋਹਾ ॥

ਜਬ ਇਸਨੇ ਅਪਨਾ ਮੋਹ ਬਾਂਧਿਆ ਤਬ ਇਹ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਦਾ ਜਮ (ਜੋਹਾ) ਦੇਖਤਾ ਹੈ ॥

ਜਬ ਇਸਤੇ ਸਭ ਬਿਨਸੇ ਭਰਮਾ । ਭੇਦ ਨਹੀ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਾ ॥ ੪ ॥

ਜਬ ਇਸਕੇ ਮਨ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਭਰਮ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ॥ ਤਬ ਇਸ ਮੈਂ ਔਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਜਬ ਇਨਿ ਕਿਛੁ ਕਰਿ ਮਾਨੇ ਭੇਦਾ । ਤਬਤੇ ਦੂਖ ਡੰਡ ਅਰੁ ਖੇਦਾ ॥

ਜਬ ਸੇ ਇਸਨੇ ਕੁਛ ਭੇਦ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ॥ ਤਬ ਸੇ ਇਸ ਕੋ ਜਮੋਂ ਕਾ ਡੰਡ ਔਰ ਤਨ ਮਨ ਕਰ ਖੇਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ॥

ਜਬ ਇਨਿ ਏਕੋ ਏਕੀ ਬੂਝਿਆ । ਤਬਤੇ ਇਸਨੇ ਸਭ ਕਿਛੁ ਸੂਝਿਆ ॥ ੫ ॥

ਅਰੁ ਜਬ ਇਸਨੇ ਏਕੋ ਏਕ ਰੂਪ ਕਰ ਸਮਝ ਲੀਆ ਤਬ ਭੇਦ ਦੂਰ ਹੋਗਏ ਤਬ ਹੀ ਇਸਕੋ ਸਭ ਕੁਛ ਸੂਝ ਗਿਆ ॥੫॥

ਜਬ ਇਹੁ ਧਾਵੈ ਮਾਇਆ ਅਰਥੀ । ਨਹ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ ਨਹ ਤਿਸ ਲਾਥੀ ॥

ਜਬ ਲਗ ਏਹ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਲਗ ਨਾ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰੁ ਨਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੀ(ਲਾਥੀ) ਦੂਰ ਹੋਤੀਹੈ॥

ਜਬ ਇਸਤੇ ਇਹੁ ਹੋਇਓ ਜਉਲਾ । ਪੀਛੈ ਲਾਗਿ ਚਲੀ ਉਠਿ ਕਉਲਾ ॥ ੬ ॥

ਜਬ ਮਾਇਆ ਸੇ ਇਹ (ਜਉਲਾ) ਜੁਦਾ ਹੋਇਆ ਤਬ ਉਠ ਕਰ (ਕਉਲਾ) ਲਛਮੀ ਇਸਕੇ ਪੀਛੇ ਲਾਗ ਚਲੀ ॥ ੬ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਉ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਓ ॥ ਮਨ ਮੰਦਰ ਮਹਿ ਦੀਪਕੁ ਜਲਿਓ ॥

ਜਬ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਮਨ ਰੂਪੀ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਦੀਵੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੂਆ ॥

ਜੀਤਹਾਰ ਕੀ ਸੋਝੀ ਕਰੀ । ਤਉ ਇਸੁ ਘਰਕੀ ਕੀਮਤਿ ਪਰੀ ॥ ੭ ॥

ਜਬ ਜੀਤਨੇ ਹਾਰ ਨੇ ਸੋਝੀ ਕਰੀ ਭਾਵ ਭਜਨ ਕਰ ਜਨਮ ਕੋ ਸਫਲਤਾ ਔ ਬਿਖਿਓ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰ ਨਿਸਫਲਤਾ ਜਾਨੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਬ ਇਸ ਘਰ ਕੀ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਕੀਮਤ ਪੜੀ ਗਯਾਤ ਹੋਈ ॥ ੭ ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਏਕੈ ॥ ਆਪੇ ਬੁਧਿ ਬੀਚਾਰਿ ਬਿਬੇਕੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਔਰ ਕਹ ਕਰ ਕਰਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਸਭ ਕੁਛ ਏਕ ਆਪ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ॥ ਆਪ ਹੀ (ਬਿਬੇ) ਦੋ ਜੋ ਜੀਵ ਈਸਰ ਹੈਂ ਇਨਕੀ ਏਕਤਾ ਰੂਪ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਦੂਰਿ ਨ ਨੇਰੈ ਸਭਕੈ ਸੰਗਾ । ਸਚੁ ਸਲਾਹਣੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰੰਗਾ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥

ਨ ਦੂਰ ਹੈ ਨ ਨੇੜੇ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਤਮਤਾ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੇ ਸੰਗ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਸੱਚ ਕਾ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੀਏ ਤਬ ਹਰੀ ਕਾ (ਰੰਗਾ) ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਨਾਮੇ ਲਾਗਾ ॥ ਤਿਸ ਕਉ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗਾ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਭਾਗ ਹੈਂ ਨਾਮ ਤਿਸਕੋ ਮਿਲਜਾ ਹੈ।

ਤਿਸਕੈ ਹਿਰਦੈ ਰਵਿਆ ਸੋਇ । ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਨਿਹਚਲੁ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥

ਅਰੁ ਤਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਰਵਿਆ ਭਾਵ ਸਾਖਜਾਤ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਇਸੀ ਸੇ ਤਿਸਕਾ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਔਰ ਮਨੁ ਨਿਹਚਲੁ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਐਸਾ ਕੀਰਤਨੁ ਕਰਿ ਮਨੁ ਮੇਰੇ ਈਹਾ ਊਹਾ ਜੋ ਕਾਮਿ ਤੇਰੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਐਸਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਜੋ ਇਸ ਲੋਕ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕਾਮ ਆਵੇ ॥ ੧ ॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਭਉ ਅਪਦਾ ਜਾਇ ਧਾਵਤ ਮਨੂਆ ਆਵੈ ਠਾਇ ॥

ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਭਉ ਪੁਨਾ ਅਪਦਾ ਚਲੀ ਜਾਵੇ ਔਰ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਸੋ (ਠਾਇ) ਆਵੈ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤ ਪਾਵੈ॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਫਿਰਿ ਦੂਖੁ ਨ ਲਾਗੈ । ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਇਹ ਹਉਮੈ ਭਾਗੈ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਫਿਰ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਇਹ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਭਾਗ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਵਸਿ ਆਵਹਿ ਪੰਚਾ ॥ ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਰਿਦੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸੰਚਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿ ਪੀਚੇ ਵਸਿ ਆ ਜਾਤ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਆਤਮਾਨੰਦ (ਸੰਚਾ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਇਹ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝੈ ॥ ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਸਿਝੈ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਇਹ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਬੁਝ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਕੇ ਬੀਚ (ਸਿਝੈ) ਕਲਜਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਜਾਸ ਜਪਤ ਕੋਟਿ ਮਿਟਹਿ ਅਪਰਾਧ ॥ ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਹਰਿ ਹੋਵਹਿ ਸਾਧ ॥

ਅਰੁ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਅਪਰਾਧ ਮਿਟ ਜਾਤ ਹੈਂ ਤਥਾ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ (ਸਾਧ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੋਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਵੈ ॥ ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਮਲੁ ਸਗਲੀ ਖੋਵੈ ॥ ੪ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਜਪਤਾ ਹੂਆ ਸੰਪੂਰਨ ਮੈਲ ਕੋ ਖੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਰਤਨੁ ਹਰਿ ਮਿਲੈ ॥ ਬਹੁਰਿ ਨ ਛੋਡੈ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਹਿਲੈ ॥

ਜਿਸਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਹਰੀ ਰੂਪ ਰਤਨੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਹਿਲਾ ਹੂਆ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ।

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਕਈ ਬੈਕੁੰਠ ਵਾਸੁ ॥ ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਸੁਖ ਸਹਿਜ ਨਿਵਾਸੁ ॥ ੫ ॥

ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਕਈ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੁਖ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਇਹ ਅਗਨਿ ਨ ਪੋਹਤ ॥ ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਇਹੁ ਕਾਲੁ ਨ ਜੋਹਤ ॥

ਅਰੁ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਇਹ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ (ਪੋਹਤ) ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਇਹ ਕਾਲ ਨਹੀਂ (ਜੋਹਤ) ਤੱਕਦਾ ਅਰਥਾਤ ਜਪਨੇ ਵਾਲਾ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਤੇਰਾ ਨਿਰਮਲ ਮਾਥਾ ॥ ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਸਗਲਾ ਦੁਖੁ ਲਾਥਾ ॥ ੬ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਜਿਸਕੇ ਜਪਨ ਸੇ ਤੇਰਾ ਮਸਤਕ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੇ ਗਾ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖ ਲੱਥਾ ਹੋ ਜਾਣੁ ॥ ੬ ॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਮੁਸਕਲੁ ਕਛੂ ਨ ਬਨੈ ॥ ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਸੁਣਿ ਅਨਹਤ ਧੁਨੈ ॥

ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਔਖਿਆਈ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਬਨਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਬਾਜੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਇਹ ਨਿਰਮਲੁ ਸੋਇ ॥ ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਕਮਲੁ ਸੀਧਾ ਹੋਇ ॥ ੭ ॥

ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇਸੇ ਇਸਕੀ ਸੋਭਾ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤੀਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕ ਜਪਣੇਸੇ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ।੭।

ਗੁਰਿ ਸੁਭ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਊਪਰਿ ਕਰੀ ॥ ਜਿਸਕੈ ਹਿਰਦੈ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦੇ ਹਰੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੁਭ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸਭਕੇ ਉਪਰ ਕਰੀਹੈ ਪਰੰਤੁ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮਕਾਉਪਦੇਸ ਦੇਵੈ ਉਤੱਮ ਕ੍ਰਿਪਾਵਹੀਨੈ॥

ਅਖੰਡੁ ਕੀਰਤਨੁ ਤਿਨਿ ਭੋਜਨੁ ਚੂਰਾ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥ ੮ ॥ ੨॥

ਜਿਨਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਆ ਨੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ(ਅਖੰਡ)ਨਰੰਤ੍ਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਹੈ ਸੋ ਭੋਜਨ (ਚੂਰਾ) ਕਰਾ ਹੈ ਵਾ ਏਹੁ ਕੀਰਤਨ ਚੁਰਮਾਂ ਭੋਜਨ ਹੇ ਜੋ ਕਹੇ ਕਿਸਨ ਐਸਾ ਭੋਜਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੨ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਗੁਰਕਾ ਸਬਦੁ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਧਾਰੈ ॥ ਪੰਚ ਜਨਾ ਸਿਉ ਸੰਗੁ ਨਿਵਾਰੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਧਾਰਨ ਕਰੈ ॥ ਔਰ ਕਾਮਾਦੀ ਪੰਚ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਸਾਥੁ ਨਵਿਰਤ ਕਰੇ ॥

ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੀ ਕਰਿ ਰਾਖੈ ਵਾਸਿ ॥ ਤਾਕੈ ਆਤਮੈ ਹੋਇ ਪਰਗਾਸੁ ॥ ੧ ॥

ਪੁਨਾ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਵਸ ਕਰ ਰਾਖੇ ਤਿਸਕੇ (ਆਤਮ) ਮਨ ਮੇਂ ਗਿਆਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਐਸੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਤਾਕੈ ਹੋਇ ॥ ਜਾਕਉ ਦਇਆ ਮਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਦਇਆ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਹੋਤੀ ਹੇ ਤਿਸਕੋ ਐਸੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਹੋਤੀ ਹੇ ॥ ੧ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਗਿਆਨ ਹੁਏ ਸੇ ਕਿਆ ਅਵਸਥਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਾਜਨੁ ਦੁਸਟੁ ਜਾਕੈ ਏਕ ਸਮਾਨੈ ॥ ਜੇਤਾ ਬੋਲਣੁ ਤੇਤਾ ਗਿਆਨੈ ॥

ਮਿਤ੍ਰ ਔਰ ਸਤ੍ਰੁ ਜਿਸਕੇ ਏਕ ਸਮਾਨ ਹੈ ॥ ਔਰ ਜਿਤਨਾ ਮੁਖ ਸੇ ਬਚਨ ਉਚਾਰਣਾ ਹੈ ਉਤਨਾ ਗਿਆਨ ਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਗਿਆਨ ਜਨਕ ਵਾਕ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੇਤਾ ਸੁਨਣਾ ਤੇਤਾ ਨਾਮੁ ॥ ਜੇਤਾ ਪੇਖਨੁ ਤੇਤਾ ਧਿਆਨੁ ॥ ੨ ॥

ਅਰੁ ਜਿਤਨਾ ਕੁਛ ਸ੍ਰਵਣ ਹੈ ਉਤਨਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਈਸਰ ਸਬੰਧੀ ਕਥਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਤਨਾ ਦੇਖਣਾਂ ਹੈ ਤਿਤਨਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਕੋ ਈਸਰ ਰੂਪ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਯਹੀ ਧਿਆਨੁ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਹਜੇ ਜਾਗਣੁ ਸਹਜੇ ਸੋਇ ॥ ਸਹਜੇ ਹੋਤਾ ਜਾਇ ਸੁ ਹੋਇ ॥

ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਜਾਗਣਾਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸੋਵਤਾ ਹੈ ॥ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਜੋ ਹੋਤਾ ਜਾਵੇ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸਕੇ ਕਰਤਬ ਬੁਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ।

ਸਹਜਿ ਬੈਰਾਗੁ ਸਹਜੇ ਹੀ ਹਸਨਾ ॥ ਸਹਜੇ ਰੂਪ ਸਹਜੇ ਹੀ ਜਪਨਾ ॥ ੩ ॥

ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਬੈਰਾਗ) ਰੁਦਨ ਔਰ ਨਿਰ ਜਤਨ ਹੀ ਹਸਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਸੁਤੇ ਹੀ ਚੁਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰ ਜਤਨ ਹੀ ਜਪਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਕੀ ਕ੍ਰਿਆ ਪ੍ਰਾਰਬਦ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ।

ਸਹਜੇ ਭੋਜਨੁ ਸਹਜੇ ਭਾਉ ॥ ਸਹਜੇ ਮਿਟਿਓ ਸਗਲ ਦੁਰਾਉ ॥

ਨਿਰ ਜਤਨ ਹੀ ਭੋਜਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਨਿਰ ਜਤਨ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ (ਦੁਰਾਉ) ਲਕਾਉ ਮਿਟ ਗਿਆ ਭਾਵ ਸੋ ਅਪਨੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਸਹਜੇ ਹੋਆ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ॥ ਸਹਜਿ ਮਿਲਿਓ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨਿਸੰਗੁ ॥ ੪ ॥

ਪੁਨਾ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰ ਜਤਨ ਹੀ ਨਿਸੰਗ ਹੋਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਸਹਜੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਸਹਜਿ ਉਦਾਸੀ ॥ ਸਹਜੇ ਦੁਬਿਧਾ ਤਨ ਕੀ ਨਾਸੀ ॥

ਨਿਰ ਜਤਨ ਹੀ ਗ੍ਰਹਸਤ ਮੈਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਉਦਾਸੀਨ ਰਹਤਾ ਹੈ । ਔਰ ਨਿਰ ਜਤਨ ਹੀ ਤਨ ਸੂਖਮ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ॥

ਜਾਕੈ ਸਹਜਿ ਮਨਿ ਭਇਆ ਅਨੰਦੁ ॥ ਤਾਕਉ ਭੇਟਿਆ ਪਰਮਾਨੰਦੁ ॥ ੫ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਅਨੰਦ ਭਯਾ ਹੈ ॥ ਤਿਸਕੋ ਪਰਮਾਨੰਦ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਸਹਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਓ ਨਾਮੁ ॥ ਸਹਜੇ ਕੀਨੋ ਜੀਅ ਕੋ ਦਾਨੁ ॥

ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ ਹੈ ॥ ਅਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦਾਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਸਹਜ ਕਥਾ ਮਹਿ ਆਤਮੁ ਰਸਿਆ ॥ ਤਾਕੈ ਸੰਗਿ ਅਬਿਨਾਸੀ ਵਸਿਆ ॥ ੬ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨਕਾ (ਆਤਮ) ਮਨ ਸਹਜੇ ਹੀ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਕਥਾ ਮੇਂ (ਰਸਿਆ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਸਾਥ ਅਬਿਨਾਸੀ ਬਸਿਆ ਹੈ । ੬ ॥

ਸਹਜੇ ਆਸਣੁ ਅਸਥਿਰੁ ਭਾਇਆ ॥ ਸਹਜੇ ਅਨਹਤ ਸਬਦੁ ਵਜਾਇਆ ॥

ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਇਸਥਿਰ ਆਸਣੁ ਭਾਇਆ ਹੈ ਸੁਤੇ ਹੀ ਅਨਾਹਤ ਇਕ ਰਸ ਸਬਦ ਵਜਾਇਆ ਜਪਿਆ ਹੈ ॥

ਸਹਜੇ ਰੁਣ ਝੁਣ ਕਾਰੁ ਸੁਹਾਇਆ ॥ ਤਾਕੈ ਘਰਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸਮਾਇਆ ॥ ੭ ॥

ਅਰੁ ਜੋ ਸਹਜੇ ਹੀ (ਰੁਣ ਝੁਣ) ਏਕ ਰਸ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਸੁਹਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਤਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਮਾਇਆ ਭਾਵ ਅਪ੍ਰੋਖ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਸਹਜੇ ਜਾਕਉ ਪਰਿਓ ਕਰਮਾ ॥ ਸਹਜੇ ਗੁਰ ਭੇਟਿਓ ਸਚੁ ਧਰਮਾ ॥

ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਜਿਸਕੇ ਸੁਭੁ ਕਰਮਾ ਕਾ ਲੇਖੁ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਪੜਿਆ ਹੈ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਚੇ ਧਰਮ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਓ ਹੈ ॥

ਜਾਕੈ ਸਹਜੁ ਭਇਆ ਸੋ ਜਾਣੈ ॥ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤਾਕੈ ਕੁਰਬਾਣੈ ॥ ੮ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸਕੇ ਤਾਂਈਂ ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੇ ਸੋਈ ਜਾਣਤਾ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਤਿਸਕੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੮ ॥ ੩ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਪ੍ਰਥਮੈ ਗਰਭ ਵਾਸਤੇ ਟਰਿਆ ॥ ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਕੁਟੰਬ ਸੰਗਿ ਜੁਰਿਆ ॥

ਪਹਲੇ ਏਹ ਜੀਵ ਗਰਭ ਕੇ ਵਸਣੇ ਸੇ ਟਲਿਆ ਅਰਥਾਤ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭਸੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਪੁਨਾ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦੀ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਸਾਥ ਜੁੜਤਾ ਭਇਆ ॥

ਭੋਜਨੁ ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਹੁ ਕਪਰੇ ॥ ਸਰੁ ਪਰੁ ਗਵਨੁ ਕਰਹਿਗੋ ਬਪੁਰੇ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਜਨ ਔਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੋ ਕਪੜੇ ਹੈਂ ਇਹ ਸਭ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਅਵਸ ਹੀ ਗਵਨ ਕਰੈਂਗੇ। ੧ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ॥

ਕਵਨੁ ਅਸਥਾਨੁ ਜੋ ਕਬਹੁ ਨ ਟਰੈ ॥ ਕਵਨੁ ਸਬਦੁ ਜਿਤੁ ਦੁਰਮਤਿ ਹਰੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੁਰੋ ਵਹੁ ਕੌਨਸਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਜੋ ਕਬੀ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਵਹੁ ਉਪਦੇਸ ਕੌਨ ਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜੀਵ ਕੀ ਕ੍ਰਿਤ ਘਨਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਨਾਸੀ ਕਹ ਕਰ ਉਤਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇੰਦ੍ਰ ਪੁਰੀ ਮਹਿ ਸਰਪਰ ਮਰਣਾ। ਬ੍ਰਹਮ ਪੁਰੀ ਨਿਹਚਲੁ ਨਹੀ ਰਹਣਾ॥

ਇੰਦ੍ਰ ਪੁਰੀ ਮੈਂ ਅਵਸ਼ ਹੀ ਮਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪੁਰੀ ਮੈਂ ਭੀ ਨਿਹਚਲ ਰਹਣਾ ਨਹੀਂ॥

ਸਿਵ ਪੁਰੀ ਕਾ ਹੋਇਗਾ ਕਾਲਾ॥ ਤੈ ਗੁਣ ਮਾਇਆ ਬਿਨਸਿ ਬਿਤਾਲਾ॥ ੨॥

ਪੁਨਾ ਸ਼ਿਵ ਪੁਰੀ ਕਾ ਭੀ ਕਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਮਾਇਆ ਕੇ ਤੀਨ ਗੁਣੋ ਕਰ ਰਚਤ ਜੋ ਪਰਪੰਚ ਹੈ ਸੋ ਸਰੂਪ ਤਾਲ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਨਾਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ੨॥

ਗਿਰਿ ਤਰ ਧਰਣਿ ਗਗਨ ਅਰੁ ਤਾਰੇ॥ ਰਵਿ ਸਸਿ ਪਵਣੁ ਪਾਵਕੁ ਨੀਰਾਰੇ॥

(ਗਿਰਿ) ਪਰਬਤ (ਤਰ) ਵ੍ਰਿਛ(ਧਰਣਿ)ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪੁਨਾ (ਗਗਨ) ਅਕਾਸ ਔਰ ਤਾਰੇ (ਰਵਿ) ਸੂਰਜ ਔਰ (ਸਸਿ)ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਪੁਨਾ(ਪਾਵਕੁ)ਅਗਨੀ ਤਥਾ (ਨੀਰਾਰੇ) ਜਲ ਵਾ ਜਲਕੇ ਘਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ॥

ਦਿਨਸੁ ਰੈਣਿ ਬਰਤ ਅਰੁ ਭੇਦਾ। ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਬਿਨਸਹਿਗੇ ਬੇਦਾ॥ ੩॥

ਦਿਨ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰੀ ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਤ ਤਥਾ ਊਚ ਨੀਚ ਬਰਣ ਆਸ੍ਰਮ ਕੇ ਜੋ ਭੇਦ ਹੈਂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੁਨਾ ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ ਔਰ ਬੇਦ ਏਹ ਸਭ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਂ ਗੇ॥ ੩॥

ਤੀਰਥ ਦੇਵ ਦੇਹੁਰਾ ਪੈਖੀ॥ ਮਾਲਾ ਤਿਲਕੁ ਸੋਚ ਪਾਕ ਹੋਤੀ॥

ਤੀਰਥ ਔਰ (ਦੇਵ) ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਿਤਮਾ ਸ਼ਿਵ ਲਿੰਗ ਆਦਿਕ ਪੁਨਾ(ਦੇਹੁਰਾ) ਮੰਦਰ ਤਥਾ ਪੈਥੀ ਮਾਲਾ ਅਰੁ ਤਿਲਕ ਪੁਨਾ (ਸੋਚ) ਵਿਚਾਰ (ਪਾਕ) ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਵਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰਸੋਈ (ਹੋਤੀ) ਹਵਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ॥

ਧੋਤੀ ਡੰਡਉਤਿ ਪਰਸਾਦ ਨ ਭੋਗਾ॥ ਗਵਨ ਕਰੈ ਗੋ ਸਗਲੋ ਲੋਗਾ॥ ੪॥

(ਧੋਤੀ) ਨੇਤੀ ਧੋਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲ ਜਗ ਸਾਧਕ ਅਰ ਡੰਡਉਤ ਕਰਨ ਵਾਲ (ਪਰ ਸਾਦਨ) ਮੰਦ੍ਰੋਂ ਕੇ ਸਮੂਹ (ਭੋਗਾ) ਸਬਦ ਸਪਰਸ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧ ਕੇ ਭੋਗਾ ਅਰਥਾਤ ਹੋ ਕਾਏ ਸਰਬ ਪਸਾਰਾ ਚਲਾ ਜਾਵੇ ਗਾ ਵਾ (ਸਰਬ ਲੋਕ) ਇੰਦ੍ਰ ਵਰਣ ਕੁਬੇਰ ਜਮਾਦਿਕ ਇਨ ਕਾ ਸਮੁਦਾਉ ਚਲਾ ਜਾਵ ਗਾ॥

ਜਾਤਿ ਵਰਨ ਤੁਰਕ ਅਰੁ ਹਿੰਦੂ॥ ਪਸੁ ਪੈਖੀ ਅਨਿਕ ਜੋਨਿ ਜਿੰਦੂ॥

ਜਾਤਿ ਵਰਣ ਤੁਰਕ ਅਰ ਹਿੰਦੂ ਪੁਨਾ ਪਸੁ ਅਰ ਪੈਖ (ਅਨਿਕ ਜੋਨਿ ਜਿੰਦੂ) ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੋਨੀ ਕੇ ਜੀ ਬਿਨਸ ਜਾਇੰਗੇ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਗਲ ਪਾਸਾਰੁ ਦੀਸੈ ਪਾਸਾਰਾ ॥ ਬਿਨਸ ਜਾਇ ਰੋ ਸਗਲ ਆਕਾਰਾ ॥ ੫ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਪਸਾਰਾ ਜੋ ਪਸਰਿਆ ਹੂਆ ਦੀਖਤਾ ਹੈ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਆਕਾਰ ਬਿਨਸ ਜਾਵੇਗਾ ॥ ੫ ॥

ਸਹਜ ਸਿਫਤਿ ਭਗਤਿ ਤਤੁ ਗਿਆਨਾ ॥ ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਨਿਹਚਲੁ ਸਚੁ ਥਾਨਾ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਸਿਫਤ) ਉਸਤਤੀ ਔਰ ਭਗਤੀ। ਪੁਨਾ (ਤਤ ਗਿਆਨ) ਜਥਾਰਥ ਗਯਾਨ ਜਿਸ ਸਤਸੰਗ ਵਿਖੇ ਇਹੁ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਜਹਾਂ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਹੈ ਸੋ ਅਸਥਾਨੁ ਸੱਚਾ ਔਰ ਅਚੱਲੁ ਹੈ ॥

ਤਹਾ ਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਗੁਣ ਰਸੈ ॥ ਅਨ ਭਉ ਨਗਰੁ ਤਹਾ ਸਦ ਵਸੈ ॥ ੬ ॥

ਔਰ ਤਹਾਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਹੀਤੀ ਹੈ ਜਹਾਂ ਉੱਤਮ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਭੈ ਸੇ ਰਹਤ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਨਗਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਦਾ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਤਹ ਭਉ ਭਰਮਾ ਸੋਗੁ ਨ ਚਿੰਤਾ ॥ ਆਵਣ ਜਾਵਣ ਮਿਰਤ ਨ ਹੋਤਾ ॥

ਤਹਾਂ ਨ ਭੈ ਹੈ ਨ ਭਰਮ ਹੈ ਔਰ ਨ ਸੋਗ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਆਵਣਾ ਜਾਵਣਾ ਮ੍ਰਿਤੁ ਜਨਮ ਇਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਜਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਇਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਅਨਾਤਮਾ ਕੇ ਧਰਮ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਕੋ ਅਸੰਗ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤਹ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਅਨਹਤ ਆਖਾਰੇ ॥ ਭਗਤ ਵਸਹਿ ਕੀਰਤਨ ਆਧਾਰੇ ॥ ੭ ॥

ਅਰੁ ਤਹਾਂ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸੰਤੋਂ ਕੇ (ਅਨਹਤ ਆਖਾਰੇ) ਇਕ ਰਸ ਜੋੜ ਮੇਲ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਸੋ ਸੰਤ ਭਗਤ ਕੀਰਤਨ ਕੇ ਆਸਰੇ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰੁ ॥ ਕਉਣ ਕਹੈ ਤਾਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਅੰਤ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ਇਹੀ ਕਰਕੇ ਕੌਨ ਤਿਨਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੇ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ॥ ਨਿਹਚਲੁ ਥਾਨੁ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਤਰੈ ॥ ੮ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਨਿਹਚਲ ਥਾਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਾ ਹੈ ॥ ਤਿਨਕੇ ਸ਼ਬਦ ਕਰ ਦੁਰਮਤ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਤਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੪ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੋਈ ਸੂਰਾ ॥ ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੋਈ ਪੂਰਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਇਸ ਦੁਬਧਾ ਕੋ ਮਾਰ ਸੋਈ ਸੂਰਮਾ ਹੈ। ਔਰ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰੇ ਸੋਈ ਪੂਰਾ ਕਗਤ ਹੈ ॥

ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਤਿਸਹਿ ਵਡਿਆਈ ॥ ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਤਿਸ ਕਾ ਦੁਖੁ ਜਾਈ ॥ ੧ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰੇ ਤਿਸ ਹੀ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ਔਰ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰੇ ਤਿਸਕਾ ਸਭ ਦੁਖ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਐਸਾ ਕੋਇ ਜਿ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰਿ ਗਵਾਵੈ ॥ ਇਸਹਿ ਮਾਰਿ ਰਾਜੁ ਜੋਗੁ ਕਮਾਵੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪੂਰਬ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਦੁਰਮਤੀ ਕਹੀ ਹੈ ਸੋਈ ਦੁਬਿਧਾ ਹੈ ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਭੀ ਇਸੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਕੋਈ ਹੈ ਜੋ ਦੁਬਿਧਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਗਵਾਇ ਦੇਵੈ ਇਸ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਰਾਜ ਮੈਂ ਜੋਗ ਵਾ ਰਾਜ ਜੋਗ ਅਰਥਾਤ ਗਯਾਨ ਕਰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਮੈਂ ਜੁੜਨਾ ਕਮਾਵੇ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਤਿਸ ਕਉ ਭਉ ਨਾਹਿ ॥ ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੁ ਨਾਮਿ ਸਮਾਹਿ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰੇ ਤਿਸਕੋ ਕਾਲਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭੈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਥਾ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰੇ ਸੋ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਤਿਸ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝੈ ॥ ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੁ ਦਰਗਹ ਸਿਝੈ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰੇ ਤਿਸਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਜੋ ਇਸ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦਰਗਹਿ ਮੈਂ (ਸਿਝੈ) ਕਲਯਾਨ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੋ ਧਨਵੰਤਾ ॥ ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੋ ਪਤਿਵੰਤਾ ॥

ਜੋ ਇਸ ਕੋ ਮਾਰੇ ਸੋ ਧਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਜੋ ਇਸ ਕੋ ਮਾਰੇ ਸੋਈ ਪਤ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥

ਸੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੋਈ ਜਤੀ ॥ ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਤਿਸੁ ਹੋਵੈ ਗਤੀ ॥ ੩ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਇਸ ਕੋ ਮਾਰੇ ਸੋਈ ਜਤੀ ਹੈ ॥ ਤਥਾ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰ ਤਿਸਕੀ ਮੋਖ ਹਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਤਿਸ ਕਾ ਆਇਆ ਗਨੀ ॥ ਜੋ ਇਸ ਮਾਰੇ ਸੁ ਨਿਹਚਲੁ ਧਨੀ ॥

ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਇਆ ਸਫਲੁ ਗਿਨੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਹਚਲ ਧਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੋ ਵਡ ਭਾਗਾ ॥ ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੈ ਸੋ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗਾ ॥ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੁਨਾ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਵਡ ਭਾਗੋ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ (ਜਾਗਾ) ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੈ ਸੁ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਾ ॥ ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਤਿਸਕੀ ਨਿਰਮਲ ਜੁਗਤਾ ॥

ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਔਰੁ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਜੁਗਤੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ॥

ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੋਈ ਸੁ ਗਿਆਨੀ ॥ ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੁ ਸਹਜ ਧਿਆਨੀ ॥ ੫ ॥

ਜੋਇਸਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸ੍ਰੇਸਟ ਗਿਆਨੀਹੈ। ਔਰਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਧਿਆਨ ਲਗਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਇਸੁ ਮਾਰੀ ਬਿਨੁ ਥਾਇ ਨ ਪਰੈ ॥ ਕੋਟ ਕਰਮ ਜਾਪ ਤਪ ਕਰੈ ॥

ਇਸ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਮਾਰੀ ਬਿਨਾ ਪੁਰਸ ਕਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ(ਥਾਇ) ਪ੍ਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਚਾਹੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਕਰਮ ਔਰ ਜਪ ਤਪ ਕਰੇ ॥

ਇਸੁ ਮਾਰੀ ਬਿਨੁ ਜਨਮੁ ਨ ਮਿਟੈ ॥ ਇਸੁ ਮਾਰੀ ਬਿਨੁ ਜਮਤੇ ਨਹੀ ਛੁਟੈ ॥ ੬ ॥

ਔਰ ਇਸ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰੀ ਬਿਨਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਟਤਾ ਔਰ ਇਸ ਦ੍ਵੈਤ ਮਾਰੀ ਬਿਨ ਜਮੋਂ ਕੇ ਦੰਡਸੇ ਨਹੀਂਛੂਟੀਤਾ॥੬॥

ਇਸੁ ਮਾਰੀ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨ ਨ ਹੋਈ ॥ ਇਸੁ ਮਾਰੀ ਬਿਨੁ ਜੂਠਿ ਨ ਧੋਈ ॥

ਪੁਨਾ ॥ ਇਸੁ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰੀ ਬਿਨਾ ਜਥਾਰਥ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਇਸਕੋ ਮਾਰੇ ਬਿਨਾ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੀ ਜੂਠ ਨਹੀ ਧੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਇਸੁ ਮਾਰੀ ਬਿਨੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਮੈਲਾ ॥ ਇਸੁ ਮਾਰੀ ਬਿਨੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਉਲਾ ॥ ੭ ॥

ਇਸ ਦ੍ਵੈਤ ਮਾਰੀ ਬਿਨਾ ਸਭਿ ਕੁਛ ਮੈਲਾ ਹੈ। ਔਰੁ ਇਸ ਮਾਰੀ ਬਿਨਾ ਸਭਿ ਕੁਛ(ਜਉਲਾ) ਜੁਦਾ ਭਾਵ ਸਭ ਗੁਣ ਜੀਵਤੇ ਨਜਾਰੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਜਾਕਉ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ॥ ਤਿਸੁ ਭਈ ਖਲਾਸੀ ਹੋਈ ਸਗਲ ਸਿਧਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਸਕੋ ਖਲਾਸੀ ਹੋਈ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਸਿਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਦੁਬਿਧਾ ਜਾਕੀ ਹੈ ਮਾਰੀ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੀ ॥ ੮ ॥ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਸਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰੀ ਹੈ ॥ ਸੋ ਗੁਰੂ ਜੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੫ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਸਿਉ ਜੁਰੈ ਤ ਸਭ ਕੋ ਮੀਤੁ ॥ ਹਰਿ ਸਿਉ ਜੁਰੈ ਤ ਨਿਹਚਲ ਚੀਤੁ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਜੁੜ ਤਾ ਸਭ ਕੋਈ ਮਿਤ੍ਰ ਹਾ ਹੈ। ਔਰ ਜੋ ਹਰੀ ਮੇ ਜੁੜੇ ਹਾ ਚਿਤ ਨਿਹਚਲ ਹਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਸਿਉ ਜੁਰੈ ਨ ਵਿਆਪੈ ਕਾੜਾ ॥ ਹਰਿ ਸਿਉ ਜੁਰੈ ਤ ਹੋਇ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥ ੧ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜੁੜੇ ਤਾ (ਕਾੜਾ) ਝੋਰਾ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤਾ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜੁੜੇ ਤੋ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਰੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਸਿਉ ਜੋਰੁ। ਕਾਜਿ ਤੁਹਾਰੈ ਨਾਹੀ ਹੋਰੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਜੜ ਔਰ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਹਰੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਤੁਮਾਰੇ ਕਾਮ ਨ ਆਵੇਗੀ ॥ ੧ ॥

ਵਡੇ ਵਡੇ ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਦਾਰੁ। ਕਾਹੂ ਕਾਜ ਨਾਹੀ ਗਾਵਾਰੁ ॥

ਜੋ ਵਡੇ ਵਡੇ ਦੁਨੀਆ ਦਾਰ ਅਤਥਾਤ ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਹੈ ॥ ਹੇ ਗੁਵਾਰ ਸੋ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਕੇ ਨਹੀਂ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ ਨੀਚ ਕੁਲੁ ਸੁਣਹਿ। ਤਿਸਕੈ ਸੰਗਿ ਖਿਨ ਮਹਿ ਉਧਰਹਿ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਦਾਸ ਨੀਚ ਕੁਲ ਮੈ ਭੀ ਸੁਣ ਕਰ ਤੂੰ ਤਿਸਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਤੇ ਤੇਰਾ ਖਿਨਮ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ॥ ੨ ॥

ਕੋਟਿ ਭਜਨ ਜਾਕੈ ਸੁਣਿ ਨਾਮ ॥ ਕੋਟਿ ਪੂਜਾ ਜਾਕੈ ਹੈ ਧਿਆਨ ॥

ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਸੁਨਣੇ ਸੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਇਸਨਾਨੋਂ ਕਾ ਫਲ ਸਤਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਧਿਆਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪੂਜਾ ਕਾ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਕੋਟਿ ਪੁੰਨ ਸੁਣਿ ਹਰਿ ਕੀ ਬਾਣੀ ॥ ਕੋਟਿ ਫਲਾ ਗੁਰ ਤੇ ਬਿਧਿ ਜਾਣੀ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਸੁਣ ਕਰ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪੁੰਨਾ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹਤੀ ਹੈ ॥ ਐਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਕੀ ਬਿਧੀ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਫਲਾਂ ਕੇ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਮਨ ਅਪੁਨੇ ਮਹਿ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਚੇਤ ॥ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਹੇਤ ॥

ਭਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਅਪਨੇ ਚਿਤ ਮੇਂ ਐਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸਿਮਰ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਇਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਇੱਛਾ ਰੂਪਮੇ (ਹੇਤ) ਨਮਿਤ ਭਾਵ ਮਿਕਸਪ ਵਾਸਤੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਬਿਨਸ ਜਾਵੇਂ ਗੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰਿ ਅਬਨਾਸੀ ਤੁਮਰੈ ਸੰਗਿ ॥ ਮਨ ਮੇਰੇ ਰਚੁ ਰਾਮ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥ ੪ ॥

ਜੋ ਨਾਸ ਰਹਤ ਹਰੀ ਤੁਮਾਰ ਸੰਗ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਰਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਚ ॥

ਜਾਕੈ ਕਾਮਿ ਉਤਰੈ ਸਭ ਭੂਖ ॥ ਜਾਕੈ ਕਾਮਿ ਨ ਜੋਹਹਿ ਦੂਤ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਕਾਮਿ) ਸੰਕਲਪ ਕਰਨੇ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਭਜਨ ਕੀ ਚਾਹ ਕਰਨ ਮੇ ਸਭ ਭੂਖ ਉਤਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਇੱਛਾ ਸੇ ਜਮਦੂਤ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਤੇ ॥

ਜਾਕੈ ਕਾਮਿ ਤੇਰਾ ਵਡ ਗਮਰੁ ॥ ਜਾਕੈ ਕਾਮਿ ਹੋਵਹਿ ਤੂੰ ਅਮਰੁ ॥ ੫ ॥

ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਭਜਨ ਕੀ ਇੱਛਾ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਹੀ ਤੇਰਾ ਵਡਾ ਮਰਤਬਾ ਹੋਵਗਾ ॥ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਇੱਛਾ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਹੀ ਤੂੰ ਅਮਰ ਹੋਵੈ ॥ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਿਤ੍ਰੂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਵੈ ॥ ੫ ॥

ਜਾਕੈ ਚਾਕਰ ਕਉ ਨਹੀ ਡਾਨ ॥ ਜਾਕੇ ਚਾਕਰ ਕਉ ਨਹੀ ਬਾਨ ॥

ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਸੇਵਕ ਕੋ ਡੰਡ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ ਔਰ ਜਿਸਕ ਸੇਵਕ ਕਾ ਖੋਟਾ (ਬਾਨ) ਸੁਭਾਉ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਜਾਕੈ ਦਫਤਰਿ ਪੁਛੈ ਨ ਲੇਖਾ ॥ ਤਾ ਕੀ ਚਾਕਰੀ ਕਰਹੁ ਬਿਸੇਖਾ ॥ ੬ ॥

ਜਿਸਕੇ ਦਫਤਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਏ ਕਾ ਕੋਈ ਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਪੂਛਤਾ ਤਿਸਕੀ ਚਾਕਰੀ ਅਧਿਕਤਾ ਕਰਕੇ ਕਰੋ ॥ ੬ ॥

ਜਾਕੈ ਊਨ ਨਾਹੀ ਕਾਹੂ ਬਾਤ ॥ ਏਕਹਿ ਆਪਿ ਅਨੇਕਹਿ ਭਾਤਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ (ਊਨ) ਕਮਤੀ ਨਹੀ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਏਕ ਅਨਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਜਾਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਹੋਇ ਸਦਾ ਨਿਹਾਲ ॥ ਮਨ ਮੇਰੇ ਕਰਿ ਤਾਕੀ ਘਾਲ ॥ ੭ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਸਦਾ ਨਿਹਾਲ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ॥ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਿਸ ਕੀ (ਘਾਲ) ਸੇਵਾ ਕਰੁ ॥ ੭ ॥

ਨਾ ਕੋ ਚਤੁਰ ਨਾਹੀ ਕੋ ਮੂੜਾ ॥ ਨਾ ਕੋ ਹੀਣੁ ਨਾਹੀ ਕੋ ਸੂਰਾ ॥

ਅਪਨੇ ਬਲ ਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਚਤੁਰ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਮੂਰਖ ਹੈ ਔਰ ਨ ਕੋਈ (ਹੀਣ) ਕਾਇਰ ਹੈ ਔਰ ਨ ਕੋਈ ਸੂਰ ਬੀਰ ਹੈ ॥

ਜਿਤ ਕੋ ਲਾਇਆ ਤਿਤ ਹੀ ਲਾਗਾ ॥ ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਭਾਗਾ ॥ ੮ ॥ ੬ ॥

ਜੀਵ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰਫ ਲਗਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤਰਫ ਲਗਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਭਾਗ ਹੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋਈ ਹਰੀ ਕਾ ਸੇਵਕ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੬ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਿਨਾ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਜਨਮ ਕੀ ਨਿਸਫਲਤਾ ਅਰੁ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨ ਜੈਸੇ ਸਰਪ ਆਰਜਾਰੀ ॥ ਤਿਉ ਜੀਵੈ ਸਾਕਤ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰੀ ॥ ੧ ॥

ਬਿਨਾ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਜੈਸੇ ਸਰਪ ਕੀ (ਆਰਜਾਰੀ)ਉਮਰ ਹੈ ਕਾਵ ਸੇ ਜਹਰ ਕਰ ਜਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਤੈਸੇ ਹੀ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ । ੧ ॥

ਏਕ ਨਿਮਖ ਜੋ ਸਿੰਮਰਨ ਮਹਿ ਜੀਆ। ਕੋਟਿ ਦਿਨਸ ਲਾਖ ਸਦਾ ਬਿਰੁਥੀਆ ॥ ੧ ॥ਰਹਾਉ॥

ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਿਮਰਨ ਕੇ ਬੀਚ ਜੀਵਿਆ ਹੈ ॥ ਸੋ ਲਾਖੋਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਦਿਨ ਸਦਾ ਹੀ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥ ੧॥

ਬਿਨ ਸਿਮਰਨ ਧ੍ਰਿਗ ਕਰਮ ਕਰਾਸ ॥ ਕਾਗ ਬਤਨ ਬਿਸਟਾ ਮਹਿ ਵਾਸ ॥ ੨ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ॥ ਜੈਸੇ ਕਉਏ ਕਾਬਿਸਟਾ ਕੇ(ਬਤਨ)ਦੇਸ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਕੀ ਵਿਖੇ ਰੂਪ ਮਲ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨ ਭਏ ਕੂਕਰ ਕਾਮ ॥ ਸਾਕਤ ਬੇਸੁਆ ਪੂਤ ਨਿਨਾਮ ॥ ੩ ॥

ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕੁਤਿਓਂ ਕੇ ਕਾਮ ਹੋਤ ਹੈਂ ॥ ਵਾ ਕੁਤੇ ਅਰੁ ਕਾਵੋਂ ਤੁਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕੀ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਔਰ ਜੂਨੋਂ ਤੇ ਅਧਿਕਤਾ ਹੈਂ ਸਾਕਤ ਬੇਸਵਾ ਕੇ ਪੂਤ ਸਮ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਸੇ ਤਿਸ ਵੇਸਵਾ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾ ਪਿਤਾ ਨਿਹਚੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਤੈਸੇ ਤਿਸਕਾ ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਨਿਹਚੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ॥ ੩ ॥

ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨ ਜੈਸੇ ਸੀਝ ਛਤਾਰਾ ॥ ਬੋਲਹਿ ਕੂਰੁ ਸਾਕਤ ਮੁਖੁ ਕਾਰਾ ॥ ੪ ॥

ਅਰੁ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜਨਮ ਐਸੇ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਜੈਸੇ ਛਤਰੇ ਕੇ ਸੀਗ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸ ਭਿੜਨੇ ਕਰ ਕਲੰਕ ਕਾ ਹੇਤੂ ਹੈ ॥ ਸਾਕਤ ਝੂਠ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਉਨਕਾ ਮੁਖ ਕਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨ ਗਰਦਭ ਕੀ ਨਿਆਈ ॥ ਸਾਕਤ ਥਾਨ ਭਰਿਸਟ ਫਿਰਾਹੀ ॥ ੫ ॥

ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਗਧੇ ਕੀ ਨਿਆਈ ਹੈ ਸਾਕਤ ਭਰਿਸਟ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਾਕਤ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਭ੍ਰਸਟ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਿਨ ਸਿਮਰਨ ਕੂਕਰ ਹਰਿਕਾਇਆ ॥ ਸਾਕਤ ਲੋਭੀ ਬੰਧੁਨ ਪਾਇਆ ॥ ੬ ॥

ਬਿਨਾ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਐਸੇ ਹੈ ਜੈਸੇ ਹਲਕਿਆ ਕੁਤਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ ਲੋਭੀ ਨੇ ਆਪਕੋ ਬੰਧਨ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਾ (ਬੰਧ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ) ਅਰਥਾਤ ਸੰਤੋਖ ਧਾਰ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸੇ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ੬ ॥

ਬਿਨ ਸਿਮਰਨ ਹੈ ਆਤਮਘਾਤੀ ॥ ਸਾਕਤ ਨੀਚੁ ਤਿਸ ਕੁਲੁ ਨਹੀ ਜਾਤੀ ॥ ੭ ॥

ਪੁਨਾ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਆਤਮ ਘਾਤੀ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਸਾਕਤ ਨੀਚ ਪੁਰਸ ਕੀ ਕੁਲ ਜਾਤੀ ਭੀ ਉਤਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਹੈ॥ ੭ ॥

ਜਿਸੁ ਭਇਆ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਤਿਸੁ ਸਤਿਸੰਗਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਜਗਤੁ ਤਰਾਇਆ ॥ ੮ ॥ ੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਸਕੋ ਜਗਤ ਸੇ ਤਰਾ ਦੀਆ ਹੈ॥ ੮ ॥ ੭ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਮੋਹਿ ਪਰਮਗਤਿ ਪਾਈ ॥ ਗੁਰ ਪੂਰੈ ਮੇਰੀ ਪੈਜ ਰਖਾਈ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੇ ਮੈਂ ਪਰਮ ਗਤੀ ਪਾਈ ਹੈ॥ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੀ (ਪੈਜ) ਪਤਿ ਵਾ ਪ੍ਰਤਗਿਆ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਤੇ ਰਖਵਾਈ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਗੁਰਕੈ ਬਚਨਿ ਧਿਆਇਓ ਮੋਹਿ ਨਾਉ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮੁਹਿ ਮਿਲਿਆ ਥਾਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਉਤਮ ਅਸਥਾਨ ਸਤਿਸੰਗ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਸੁਣਿ ਰਸਨਿ ਵਖਾਣੀ ॥ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੇਰੀ ਬਾਣੀ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਣ ਕਰ ਰਸਨਾ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੇਰੀ ਬਾਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੋਈ ਹੈ॥ ੨ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਮਿਟਿਆ ਮੇਰਾ ਆਪੁ ॥ ਗੁਰ ਕੀ ਦਇਆ ਤੇ ਮੇਰਾ ਵਡ ਪਰਤਾਪੁ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਸੇ ਮੇਰਾ (ਆਪੁ) ਅਹੰਕਾਰ ਮਿਟ ਗਿਆ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਦਇਆ ਸੇ ਮੇਰਾ ਵਡਾ ਪਰਤਾਪ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਮਿਟਿਆ ਮੇਰਾ ਭਰਮੁ ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਪੇਖਿਓ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮੁ ॥ ੪ ॥

ਅਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਸੇ ਮੇਰਾ ਭਰਮ ਮਿਟ ਗਯਾ ਹੈ ॥ ਤਥਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਸੇ ਸਭਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਕੀਨੋ ਰਾਜ ਜੋਗੁ ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤਰਿਆ ਸਭੁ ਲੋਗੁ ॥ ੫ ॥

ਅਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ (ਰਾਜ) ਜੋਗ ਗਯਾਨ ਕਰ ਜੁੜਨਾ ਕਰੀ ਹੈ ॥ ਗੁਰ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਲੋਕੁ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਤਰਿਆ ਹੈ ਵਾ ਮੈਂ ਸਭ ਸੰਸਾਰੁ ਸੇ ਤਰਿਆ ਹਾਂ ॥ ੫ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਮੇਰੇ ਕਾਰਜ ਸਿਧਿ ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਪਾਇਆ ਨਾਉ ਨਿਧਿ ॥ ੬ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਸੇ ਨਉ ਨਿਧ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਜਿਨਿ ਕੀਨੀ ਮੇਰੇ ਗੁਰਕੀ ਆਸਾ ॥ ਤਿਸਕੀ ਕਟੀਐ ਜਮਕੀ ਫਾਸਾ ॥ ੭ ॥

ਜਿਨ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਸ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਜਮਕੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟੀ ਜਾਏ ਗੀ ॥ ੭ ॥

ਗੁਰਕੈ ਬਚਨਿ ਜਾਗਿਆ ਮੇਰਾ ਕਰਮੁ ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਭੇਟਿਆ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮੁ ॥ ੮ ॥ ੮ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੇ ਮੇਰਾ ਕਰਮ ਜਾਗਿਆ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੮ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਉਪਕਾਰ ਸਿਮਰ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕਉ ਸਿਮਰਉ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ॥ ਗੁਰ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰੀ ਰਾਸਿ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸਿਮਰੋ ਮੇਰੇ ਤੋ ਗੁਰੂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਣ ਹਾਂ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਾ ਮੇਰੀ (ਰਾਸਿ)ਪੂੰਜੀ ਹੈਂ ॥ ੧॥

ਗੁਰ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਦੇਖਿ ਜੀਵਾ ॥ ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਣ ਧੋਇ ਧੋਇ ਪੀਵਾ ॥ ੧ ॥

ਮੈਂ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੋ ਧੋਇ ਧੋਇ ਪੀਵਤਾ ਹੂੰ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਰੇਣ ਨਿਤ ਮਜਨੁ ਕਰਉ ॥ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਹਉਮੈ ਮਲੁ ਹਰਉ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਣਧੂਰ ਮੈਂ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਹਰਤਾ ਹੂੰ॥ ੨ ॥

ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕਉ ਝੁਲਾਵਉ ਪਾਖਾ ॥ ਮਹਾ ਅਗਨ ਤੇ ਹਾਥ ਦੇ ਰਾਖਾ ॥ ੩ ॥

ਔਰੁ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੋ ਪੰਖਾ ਝਲਾਵਤਾ ਹੂ ਜਿਸਨੇ (ਮਹਾ ਅਗਨ) ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਅਤੀ ਤੇਜ ਅਗਨੀ ਵਾ ਗ੍ਰਭ ਅਗਨੀ ਸੇ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕੈ ਗ੍ਰਿਹਿ ਢੋਵਉ ਪਾਣੀ ॥ ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਤੇ ਅਕਲ ਗਤਿ ਜਾਣੀ ॥ ੪ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਗੁਰਕੇ ਗ੍ਰਹ ਮੈਂ ਪਾਣੀ ਢੋਵਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਗੁਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ (ਅਕਲ) ਕਲਪਨਾ ਸੇ ਰਹਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਣੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਤਿਸੁ ਗੁਰਕੈ ਗ੍ਰਿਹਿ ਪੀਸਉ ਨੀਤ ॥ ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵੈਰੀ ਸਭ ਮੀਤ ॥ ੫ ॥

ਔਰ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਘਰਕਾ ਪੀਸਣਾ ਨਿਤ ਪੀਸਉ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਵੈਰੀ ਭੀ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋਏ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਜਿਨਿ ਗੁਰਿ ਮੋਕਉ ਦੀਨਾ ਜੀਉ ॥ ਅਪੁਨਾ ਦਾਸਰਾ ਆਪੇ ਮੁਲਿ ਲੀਉ ॥ ੬ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕਉ ਜੀ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਣ ਤੇ ਰਹਤ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮੁਝ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਉ ਆਪਹੀ ਮੋਲ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਗਾ ਲੀਆ ਹੂੰ॥ ੬ ॥

ਆਪੇ ਲਾਇਓ ਅਪੁਨਾ ਪਿਆਰੁ ॥ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕਉ ਕਰੀ ਨਮਸਕਾਰੁ ॥ ੭ ॥

ਔਰ ਆਪਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਪਿਆਰ ਲਾਯਾ ਹੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੋ ਮੈਂ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ॥ ੭॥

ਕਲ ਕਲੇਸ ਭੈ ਭ੍ਰਮ ਦੁਖ ਲਾਥਾ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੇਰਾ ਗੁਰ ਸਮਰਾਥਾ ॥ ੮ ॥ ੯ ॥

(ਕਲ)ਕਲਪਨਾ ਔਰ (ਕਲੇਸ)ਅਵਿਦਯਾ ੧ ਅਸਮਤਾ ੨ ਰਾਗ ੩ ਦ੍ਵੇਸ਼ ੪ ਅਭਿਨਵੇਸ ਪੁਨਾ ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭਰਮ ਤਥਾ ਦੁਖ (ਲਾਥਾ) ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਰਬ ਉਕਤ ਕਲਪਨਾ ਕਲੇਸ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸਾਮਰਥ ਹੈ॥ ੮ ॥ ੯ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗੇ ਜੈਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਸੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਿਲੁ ਮੇਰੇ ਗੋਬਿੰਦ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ॥ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਧ੍ਰਿਗੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਅਸਨੇਹੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇਮੇਰੇ ਗੋਬਿੰਦ ਮਿਲਿ ਔਰ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਔਰੋਂ ਮੈਂ (ਅਸਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ॥ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਧਿਕਾਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਨਾਮੁ ਬਿਨਾ ਜੋ ਪਹਿਰੈ ਖਾਇ ॥ ਜਿਉ ਕੂਕਰੁ ਜੂਠਨ ਮਹਿ ਪਾਇ ॥ ੧ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਜੀਵ ਪਹਰਤਾ ਖਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕੁਤਾ (ਜੂਠਨ) ਰਸੋਈ ਮੈਂ ਪੜ ਜਾਵੇ ਰਸੋਈ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ਵਾ ਕੁਤੇ ਕੇ (ਜੂਠਨ) ਪਾਨੀ ਪੀਨੇ ਕੇ ਠੀਕਰੇ ਮੈਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਪਾਇ ਦੇਈਏ ਸੋ ਅਸੁਧ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਨਮੁਖ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਸਪਰਸ ਕਰ ਸਕ ਪਦਾਰਥ ਅਸੁਧ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜੇਤਾ ਬਿਉਹਾਰੁ ॥ ਜਿਉ ਮਿਰਤਕ ਮਿਥਿਆ ਸੀਗਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਿਤਨਾ ਕੁਛ ਬਿਹਾਰੁ ਹੈ ॥ ਸੋ ਐਸਾ ਹੈ ਜੈਸਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁਰਸ ਕੇ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰਨਾ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿ ਕਰੇ ਰਸ ਭੋਗ ॥ ਸੁਖੁ ਸੁਪਨੈ ਨਹੀ ਤਨ ਮਹਿ ਰੋਗ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰਕੇ ਰਸ ਭੋਗ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸੁਖ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਰੋਗ ਉਤਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਨਾਮ ਤਿਆਗਿ ਕਰੇ ਅਨਕਾਜ ॥ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਝੂਠੇ ਸਭਿ ਪਾਜ ॥ ੪ ॥

ਔਰ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਔਰ ਕਾਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੰਮ ਝੂਠੇ ਬਾਜ ਸਮ ਤਿਸਕੇ ਸਭ ਬਿਨਸ ਜਾਵੈਂਗੇ ॥ ੪ ॥

ਨਾਮੁ ਸੰਗਿ ਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਲਾਵੈ ॥ ਕੋਟਿ ਕਰਮ ਕਰਤੋ ਨਰਕਿ ਜਾਵੈ ॥ ੫ ॥

ਜੋ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੁਆ ਭੀ ਨਰਕ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਿਨਿ ਮਨਿ ਨ ਆਰਾਧਾ ॥ ਚੋਰ ਕੀ ਨਿਆਈ ਜਮ ਪੁਰਿ ਬਾਧਾ ॥ ੬ ॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਅਰਾਧਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਸੋ ਪੁਰਸ ਜਮ ਪੁਰੀ ਮੈਂ ਚੋਰ ਕੀ ਨਜ਼ਾਂਈ ਬਾਂਧਾ ਜਾਵੇਗਾ ॥ ੬ ॥

ਲਾਖ ਅਡੰਬਰ ਬਹੁਤੁ ਬਿਸਥਾਰਾ ॥ ਨਾਮੁ ਬਿਨਾ ਝੂਠੇ ਪਾਸਾਰਾ ॥ ੭ ॥

ਬਹੁਤ ਬਿਸਥਾਰ ਪੂਰਬਕ ਲਾਖੋਂ ਜੱਗਜ ਆਦਿ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਜੋ (ਅਡੰਬਰ) ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਪਸਾਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸੋਈ ਜਨੁ ਲੇਇ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਦੇਇ ॥ ੮ ॥ ੧੦ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਸੋ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੧੦ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਪਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਗਟਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਦਿ ਮਧਿ ਜੋ ਅੰਤਿ ਨਿਬਾਹੈ ॥

(ਆਦਿ) ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਜਿਸਨੇ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ ॥ ਔਰ (ਮਧਿ) ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜੋ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਅੰਤ ਕੋ ਜੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਨਿਬਾਹੇਗਾ ॥ ਅਰਥਾਤ ਸੁਖ ਦੇਵੇਗਾ ॥

ਸੋ ਸਾਜਨੁ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਚਾਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸੋ ਸਾਜਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਕਿਉਂ ਚਾਹੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਦਾ ਸੰਗਿ ਚਾਲੈ ॥ ਦਇਆਲ ਪੁਰਖ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਦਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਥ ਚਲਤੀ ਹੈ ॥ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਜੋ ਦਿਆਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰੌਢਤਾ ਨਮਿੱਤ ॥ ਪੁਨਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨਸਤ ਨਾਹੀ ਛੋਡਿ ਨ ਜਾਇ ॥ ਜਹ ਪੇਖਾ ਤਹ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥ ੨ ॥

ਬਿਨਸਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਛੋਡ ਕਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸੁੰਦਰੁ ਸੁਘੜੁ ਚਤੁਰੁ ਜੀਅ ਦਾਤਾ ॥ ਭਾਈ ਪੂਤੁ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮਾਤਾ ॥ ੩ ॥

ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਔਰ ਚਤਰ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ (ਸੁਘੜ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਘਾੜਤ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਸਕੇ ਰਚੇ ਹੂਏ ਜਗਤ ਮੈਂ ਸਰਬ ਅੰਗ ਸਮਾਨ ਹੋਤੇ ਭੀ ਏਕ ਦੂਸਰੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰ ਮੇਰੀ ਰਾਸਿ ॥ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਈ ਕਰਿ ਰਿਦੈ ਨਿਵਾਸਿ ॥ ੪ ॥

ਜੀਵ ਭਾਵ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਔਰ ਮੇਰੀ (ਰਾਸ) ਪੂੰਜੀ ਸੋਈ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਲਾਈ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਰਿਦਯੋਂ ਮੈਂ ਸਾਖੀ ਰੂਪਤਾ ਕਰ ਵਸਿ ਰਹਿਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਮਾਇਆ ਸਿਲਕ ਕਾਟੀ ਗੋਪਾਲਿ ॥ ਕਰਿ ਅਪੁਨਾ ਲੀਨੋ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥ ੫ ॥

ਗੋਪਾਲ ਨੇ ਹਮਾਰੀ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ (ਸਿਲਕ) ਫਾਸੀ ਕਾਟੀ ਹੈ ਔਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਕਰ ਲੀਆ ਹੂਆ ਤੇ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੂੰ ॥ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਕਾਟੇ ਸਭ ਰੋਗੁ ॥ ਚਰਣ ਧਿਆਨ ਸਰਬ ਸੁਖ ਭੋਗ ॥ ੬ ॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਿਮਰਣ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਰੋਗ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੋਂ ਔਰ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹਾਂ ॥ ੬ ॥

ਪੂਰਨ ਪੁਰਖੁ ਨਵ ਤਨੁ ਨਿਤ ਬਾਲਾ ॥ ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਖਵਾਲਾ ॥ ੭ ॥

ਜੋ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਔਰ ਨਿਤ ਨਵੀਨ ਤਥਾ ਸਰਬ ਸੇ (ਬਾਲਾ) ਵਡਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸਾਥ ਹੋਕਰ ਰਖਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪਦੁ ਚੀਨ ॥ ਸਰਬ ਸੁ ਨਾਮੁ ਭਗਤ ਕਉ ਦੀਨ ॥ ੮ ॥ ੧੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਤੋ ਤਿਸ(ਹਰੀ)ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕ ਪਦ ਕੋ ਜਾਣਿਆਹੈ।ਜਿਸਨੇ ਸਰਬੰਸ ਰੂਪ ਨਾਮ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੧੧ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ॥ ੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜੈਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ।

ਖੋਜਤ ਫਿਰੈ ਅਸੰਖ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰੀਆ ॥ ਸੋਈ ਹੋਏ ਭਗਤ ਜਿਨਾ ਕਿਰਪਾਰੀਆ ॥ ੧ ॥

ਅਨ ਗਿਣਤ ਹੀ ਪੁਰਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਫਿਰੇ ਹੈਂ ॥ ਅੰਤ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ॥ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਭਗਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਪਰ ਤਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੂਈ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀਆ ਹਰਿ ਵਾਰੀਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਭੀ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੧ ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਪੰਥੁ ਡਰਾਉ ਬਹੁਤੁ ਭੈ ਹਾਰੀਆ ॥ ਮੈ ਤਕੀ ਓਟ ਸੰਤਾਹ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੀਆ ॥ ੨॥

ਜੋ ਅਤੀ ਭੈ ਕੋ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਜਮ ਕਾ ਪੰਥ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਕਰ ਡਰਤਾ ਹੂੰ ਤਿਸਤੇ ਮੈਂ ਸੰਤਜਨੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਤਕੀ ਹੈ ਜੋ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਤਿਸ ਮਾਰਗ ਕੇ ਦੁਖ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੇਵੋ ॥ ੨ ॥

ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਅਨੂਪ ਸਰਬ ਸਾਧਾਰੀਆ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰ ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ਦੇਹੁ ਦਿਖਾਰੀਆ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਅਨੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰਬ ਕਾ (ਸਾਧਾਰੀਆ) ਓਹੀ ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ॥ ਹੇ ਗੁਰੋ ਆਪਕੇ ਮੈਂ ਨਿਵ ਨਿਵ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਤਿਸਕੋ ਮੇਰੇ ਤਾਈਂ ਦੇਖਾਇ ਦੇਵੋ ॥ ੩ ॥

ਮੈ ਕੀਏ ਮਿਤ੍ਰ ਅਨੇਕ ਇਕਸੁ ਬਲਿਹਾਰੀਆ ॥
ਸਭ ਗੁਣ ਕਿਸਹੀ ਨਾਹਿ ਹਰਿ ਪੂਰ ਭੰਡਾਰੀਆ ॥ ੪ ॥

ਅਨੇਕ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੈਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੀ ਪਰੰਤੂ ਅਬ ਮੈਂ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰ ਬਲਹਾਰੇ ਹੋਤਾ ਹੂੰ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਏਕ ਪਰ ਕਿਉ ਬਲਿਹਾਰੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ? ॥ ਉਤਰ ॥ ਸੰਪੂਰਣ ਗੁਣ ਔਰ ਕਿਸੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹਰੀ ਹੀ ਪੂਰਣ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਚਹੁ ਦਿਸਿ ਜਪੀਐ ਨਾਉ ਸੂਖਿ ਸਵਾਰੀਆ ॥
ਮੈ ਆਹੀ ਓਟਿ ਤੁਹਾਰਿ ਨਾਨਕ ਬਲਿਹਾਰੀਆ ॥ ੫ ॥

ਐਸਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ॥ ਜੋ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਔਰ ਪੁਰਸ ਕੇ ਸਵਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਰਚਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਮੈਂ (ਤੁਹਾਰਿ) ਤੁਮਾਰੀ ਓਟ ਚਾਹੀ ਹੈ ਅਰੁ ਮੈਂ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੫ ॥

ਗੁਰ ਕਾਢਿਓ ਭੁਜਾ ਪਸਾਰਿ ਮੋਹ ਕੂਪਾਰੀਆ ॥
ਮੈ ਜੀਤਿਓ ਜਨਮੁ ਅਪਾਰੁ ਬਹੁਰਿ ਨ ਹਾਰੀਆ ॥੬॥

ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇਤੇਗੁਰੋਂ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਕੂਏ ਸੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪੀ ਭੁਜਾ ਪਸਾਰ ਕਰਨਿਕਾਲਲੀਆ ॥ ਮੈਂ ਅਪਾਰ ਜਨਮੁ ਭਾਵ ਅਨੰਤ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲਾ ਵਾ ਅਮੋਲਕ ਜੀਤ ਲੀਆ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਹਾਰੂੰਗਾਭਾਵ ਏਹ ਅਬ ਜਨਮ ਮਰਨਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਊਂਗਾ ॥ ੬॥

ਮੈ ਪਾਇਓ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨੁ ਅਕਥੁ ਕਥਾਰੀਆ ॥ ਹਰਿ ਦਰਗਹਸੋਭਾਵੰਤਬਾਹਲੁ ਡਾਰੀਆ॥੭॥

ਔਰ (ਅਕਥ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਕਥਨ ਕਰਨ ਰੂਪ ਸਰਬ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਮੈ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ਹਰਿ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈ ਸੋਭਾਵੰਤ ਹੋਵਾਂਗੇ ਔਰ ਭੁਜਾ ਕੋ ਲਟਕਾਇ ਕਰ ਚਲਾਂਗੇ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਭੌ ਹੋਵਾਂਗੇ ॥ ੭ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਨ ਨਾਨਕ ਲਧਾ ਰਤਨੁ ਅਮੋਲੁ ਅਪਾਰੀਆ ॥
ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਭਉਜਲੁ ਤਰੀਐ ਕਹਉ ਪੁਕਾਰੀਆ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥ ੧੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਪਾਰ ਅਮੋਲ ਰਤਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਮੈ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤਰੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥ ੧੨ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਗਤ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ॥

ਨਾਰਾਇਣ ਹਰਿ ਰੰਗ ਰੰਗੋ ॥ ਜਪਿ ਜਿਹਵਾ ਹਰਿ ਏਕ ਮੰਗੋ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਰਾਇਣ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਅਪਨੇ ਮਨਕੋ ਰੰਗੋ । ਔਰ ਜਿਹਵਾ ਕਰਕੇ ਜਪਨਾ ਏਕ ਹਰੀ ਕਾ ਮੰਗੋ ਵਾ ਜਿਹਵਾ ਕਰਕੇ ਏਕ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪੋ ਪੁਨਾ ਉਸੀ ਸੇ ਮਾਂਗੋ ॥ ੧ ॥

ਤਜਿ ਹਉਮੈ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਭਜੋ ॥ ਮਿਲ ਸੰਗਤਿ ਧੁਰਿ ਕਰਮ ਲਿਖਿਓ ॥ ੧ ॥

ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗਿਆਨ ਕੋ ਭਜੋ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਤੋ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜੋ ਆਦ ਸੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਹੋਵੇ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਸੰਗਿ ਨ ਗਇਓ ॥ ਸਾਕਤੁ ਮੂੜੁ ਲਗੋ ਪਚਿ ਮੁਇਓ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਔਰ ਵਿਭੂਤੀ ਕਾ ਵਿਸਥਾਰ ਦੇਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਗਇਆ ॥ ਜੋ ਸਾਕਤੁ ਮੂਰਖ ਹੈ ॥ ਸੋ ਨਾਸ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਪਚ ਕਰ ਮੂਆ ਹੈ। ੨ ॥

ਮੋਹਨ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਰਵਿ ਰਹਿਓ ॥ ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਕਿਨੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਹਿਓ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਮੋਹਨ ਔਰ (ਸਦਾ) ਨਿਤ ਰੂਪ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਮੈਂ ਰਵ ਰਹਿਆ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ॥ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਹਰਿ ਸੰਤਨਿ ਕਰਿ ਨਮੋ ਨਮੋ ॥ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਵਹਿ ਅਤੁਲੁ ਸੁਖੋ ॥ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਾਂਤੇ ਨਾਮ ਲੈਣੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਨਮੋ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰ (ਨਮੋ) ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੋ ॥ ਕਿਉਂ ਕਿ ਨਉ ਨਿਧਿ ਔਰ ਅਤੁਲ ਸੁਖ ਪਾਵੇਂਗੇ ॥ ੪ ॥

ਨੈਨ ਅਲੋਵਉ ਸਾਧ ਜਨੋ ॥ ਹਿਰਦੈ ਗਾਵਹੁ ਨਾਮ ਨਿਧੋ ॥ ੫ ॥

ਯਾਂਤੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਸਾਧੂ ਜਨੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ (ਅਲੋਵਉ) ਦੇਖੋ ਔਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜੋ ਨਿਧ ਰੂਪ ਹੈ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਤਿਸਕੋ ਗਾਵੋ ਭਾਵ ਚਿੰਤਨ ਕਰੋ ॥ ੫ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹੁ ਤਜੋ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੂਹੂ ਤੇ ਰਹਿਓ ॥

ਕਾਮ ਤਥਾ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਔਰ ਮੋਹ ਕੋ ਤਿਆਗੋ ਕਿਯੋਂਕਿ ਜਿਸਨੇ ਤਿਆਗਿਆ ਹੈ ਸੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੋਨੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੁਆ ਹੈ॥

ਦੂਖੁ ਅੰਧੇਰਾ ਘਰ ਤੇ ਮਿਟਿਓ ॥ ਗੁਰਿ ਗਿਆਨੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਓ ਦੀਪ ਬਲਿਓ ॥ ੭ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਰਕੇ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹੁਆ ਗਯਾਨਰੂਪਦੀਪਕ(ਬਲਿਆ)ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਤਬ ਦੁਖ ਔਰ ਆਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰਾ ਰਿਦੇ ਸੇ ਮਿਟ ਗਇਆ ॥ ੭ ॥

ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਸੋ ਪਾਰਿ ਪਰਿਓ ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਗਤੁ ਤਰਿਓ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸਨੇ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਬਿਖੇ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਪਾਰ ਪੜਿਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਗੁਰਮੁਖਿ) ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਗਤ ਕੋ ਤਰ ਗਿਯਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੧ ॥

ਮਹਲਾ ੫ ਗਉੜੀ ॥

ਸ੍ਰ ਅਨਭਵ ਸਿਧਾਂਤ ਜਨਾਵਤੇ ਹੁਏ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਕਰਤ ਭਰਮ ਗਏ ॥ ਮੇਰੇ ਮਨਿ ਸਭਿ ਸੁਖ ਪਾਇਓ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਰ ਗੁਰ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਹਮਾਰੇ ਭ੍ਰਮ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਅਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਬਲਤੋ ਜਲਤੋ ਤਉਕਿਆ ਗੁਰ ਚੰਦਨੁ ਸੀਤਲਾਇਓ ॥ ੧ ॥

ਅਪਨੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਰੂਪੀ (ਬਲਤੋ)ਪ੍ਰਜਲਤ ਜੋ ਵੈਸੰਤਰ ਥਾ ਤਿਸ ਵਿਖੇ (ਜਲਤੋ)ਦਗਧ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਜਬ ਮੇਰੇ ਅੰਤਸ ਕਰਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ ਚੰਦਨ(ਤਉਕਿਆ)ਛਿੜਕਿਆ ਤਬ ਰਿਦਾ ਸਾਂਤਿ ਹੁਆ ॥ ੧ ॥

ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟਿ ਗਇਆ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਦੀਪਾਇਓ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਸੂਰਜ ਕਾ (ਦੀਪਾਇਓ)ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਆ ਉਸੀ ਕਾਲ ਮੈਂ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟ ਗਿਆ ।੨॥

ਪਾਵਕ ਸਾਗਰੁ ਗਹਰੋ ਚਰਿ ਸੰਤਨ ਨਾਵ ਤਰਾਇਓ ॥ ੩ ॥

ਦੁਖੋਂ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਕਾ ਸਾਗਰ ਜੋ ਸੰਸਾਰ(ਗਹਰੋ)ਡੂੰਗਾ ਹੈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਨੌਕਾ ਪਰ ਚੜ੍ਹਾਇ ਕਰ ਤਰਾਇ ਲੀਆ ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਆਪ ਕੋਨ ਕਰਮ ਕੀਆ ਥਾ? ਉਤਰ ॥

ਨਾ ਹਮ ਕਰਮ ਨ ਧਰਮ ਸੁਚ ਪ੍ਰਭਿ ਗਹਿ ਭੁਜਾ ਆਪਾਇਓ ॥ ੪ ॥

ਹਮਨੇਨਕਛੁ ਕਰਮ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਨ ਧਰਮ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰੁ ਨ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਕੀਨੀ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਭੁਜਾ ਪਕੜ ਕਰ(ਆਪਾਇਓ) ਅਪਨਾ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਭਉ ਖੰਡਨੁ ਦੁਖ ਭੰਜਨੋ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਹਰਿ ਨਾਇਓ ॥ ੫ ॥

ਭੈ ਕੇ ਖੰਡਨੇ ਵਾਲੇ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਨਾ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਅਨਾਥਹ ਨਾਥ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦੀਨ ਸੰਮ੍ਰਿਥ ਸੰਤ ਓਟਾਇਓ ॥ ੬ ॥

ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਜਾਨ ਕਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਹੇ ਅਨਾਥੋਂ ਕੇ ਨਾਥ ਹੇ ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੇ ਸਮਰਥ ਤੂੰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ (ਓਟਾਇਓ)ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ । ੬ ॥

ਨਿਰਗੁਨੀਆਰੇ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇਹੁ ਦਰਸੁ ਹਰਿ ਰਾਇਓ ॥ ੭ ॥

ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਨਿਆਰੇ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਹੁ ॥ ੭ ॥

ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਤੁਹਾਰੀ ਠਾਕੁਰ ਸੇਵਕੁ ਦੁਆਰੈ ਆਇਓ ॥ ੮ ॥ ੨ ॥ ੧੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਮੈਂ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਆਇਆ ਹੂੰ ਅਰੁ ਆਪਕੀ ਸ਼ਰਣ ਲਈ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੨ ॥ ੧੪ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੇ ਮਨ ਮੁਖ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਤਘਨਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰੰਗ ਸੰਗਿ ਬਿਖਿਆ ਕੇ ਭੋਗਾ ਇਨ ਸੰਗਿ ਅੰਧ ਨ ਜਾਨੀ ॥ ੧ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਬਿਖਿਓਂ ਕੇ ਭੋਗੋਂਕੇ ਸਾਥ ਰੰਗਿਆ ਰਿਆ ਹੈ ਇਨ ਵਿਖਿਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਅੰਧ ਜੀਵਨੇ ਇਹ ਬਾਤ ਨਹੀਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਾਨੀ ਕੇ ਮੇਰੀ ਅਵਸਥਾ ਬਿਅਰਥ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਉ ਸੰਚਉ ਹਉ ਖਾਟਤਾ ਸਗਲੀ ਅਵਧ ਬਿਹਾਨੀ ॥ਰਹਾਉ॥

ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹਾਂ ਔਰ ਮੈਂ ਖਾਟਤਾ ਹਾਂ ਐਸੇ ਬਕਬਾਦ ਕਰਤੇ ਕੀ ਸੰਪੂਰਨ ਅਉਧ ਬਿਹਾ ਗਈ ਹੈ ॥

ਹਉ ਸੂਰਾ ਪਰਧਾਨ ਹਉ ਕੋ ਨਾਹੀ ਮੁਝਹਿ ਸਮਾਨੀ ॥ ੨ ॥

ਪੁਨਾ ਮੈਂ ਸੂਰ ਬੀਰ ਹੂੰ ਔਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਸਮਾਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ॥ ੨ ॥

ਜੋਬਨ ਵੰਤ ਅਚਾਰ ਕੁਲੀਨਾ ਮਨ ਮਹਿ ਹੋਇ ਗੁਮਾਨੀ ॥ ੩ ॥

ਮੈਂ ਜਵਾਨ ਹੂੰ ਔਰ ਬਡੀ ਕੁਲ ਵਾਲਾ ਅਰੁ ਚੰਗੇ ਕਰਮੋਂ ਵਾਲਾ ਹੂੰ ਐਸੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਮਝ ਕਰ (ਗੁਮਾਨੀ) ਹੰਕਾਰੀ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਜਿਉ ਉਲਝਾਇਓ ਬਾਧ ਬੁਧਿ ਕਾਮ ਰਤਿਆ ਨਹੀ ਬਿਸਰਾਨੀ ॥ ੪ ॥

(ਬਾਧ ਬੁਧੀ)ਨਾਸ ਬੁਧੀ ਅਰਥਾਤ ਅਗਿਆਨੀ ਜਿੰਉ ਬਿਖਯੋ ਮੈਂ ਫਸਿਆ ਹੁਆ ਹੈ ਔਰ (ਕਾਮਰਤਿਆ) ਕਾਮਨਾ ਮੈਂ ਖਚਤ ਹੂਏ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਾਨੀ ਕਹੀਂ ਬਾਲ ਬੁਧੀ ਪਾਠ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਤਹਾਂ ਐਸੇ ਅਰਥ ਕਰਨਾਂ(ਬਾਲਬੁਧਿ)ਜੋ ਬਾਲਕ ਪਨੇ ਕੀ ਰੀਤੀਸੀ ਸੋਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਮਰਤਿਆਂ ਤਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬਿਸਾਰੀ ॥ ੪॥

ਭਾਈ ਮੀਤ ਬੰਧਪ ਸਖੇ ਪਾਛੇ ਤਿਨਹੂੰ ਕਉ ਸੰਪਾਨੀ ॥ ੫ ॥

ਭਾਈ ਮਿਤ੍ਰ ਔਰ ਸੰਬੰਧੀ ਪੁਨਾ(ਸਖੇ)ਸਮੀਪੀ ਮਿਤ੍ਰ ਜੋ ਹੈ ਪਾਛੇ ਅਰਥਾਤ ਮਰਣੇ ਕੇ ਉਪਰਾਂਤ ਸਰਬ ਸਮਗਰੀ ਜਿਸਮੈਂ ਮਮਤਾ ਥੀ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹੀ ਸੌਂਪੀ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਜਿਤੁ ਲਾਗੋ ਮਨੁ ਬਾਸਨਾ ਅੰਤਿ ਸਾਈ ਪ੍ਰਗਟਾਨੀ ॥ ੬ ॥

ਜਿਤ ਬਾਸਨਾ ਮੈਂ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਹੁਆ ਥਾ ਅੰਤਕੋ ਸੋਈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਅਹੰ ਬੰਧਿ ਸੁਚਿ ਕਰਮ ਕਰ ਇਹ ਬੰਧਨ ਬੰਧਾਨੀ ॥ ੭ ॥

ਅਹੰ ਬੁਧੀ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ (ਸੁਚ)ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਪੁਨਾ ਔਰ ਜੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਏਹੀ ਬੰਧਨ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਰ ਜੀਵ ਕੀ ਬੁਧੀ(ਬੰਧਾਨੀ)ਬੰਧਾਇ ਵਾਨ ਹੋਇ ਰਹੀਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਪੁਰਸ ਬੰਧਨੋਂਸੇ ਰਹਤ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ? ॥ ਉਤਰ ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀਕਰੇ ॥ ੭ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦਇਆਲ ਪੁਰਖ ਕਿਰਪਾ ਕਰਹੁ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਦਸਾਨੀ ॥ ੮ ॥ ੩ ॥ ੧੫ ॥ ੪੪ ॥

ਹੇ ਦਯਾਲ ਪੁਰਖ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਜੀ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਅਹੰਕਾਰ ਨਾਸ ਹੋਵੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ॥ ੮ ॥ ੩ ॥ ੧੫ ॥ ੪੪ ॥ ਜੁਮਲਾ ॥

੧ ਓਸਤਿਨਾਮੁਕਰਤਾਪੁਰਖੁਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਰਾਗ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਛੰਤ ਨਾਮ ਜਸ ਕਾਹੈ ਔਰ ਅਸਟ ਪਦੀਓਂ ਵਤ ਛੰਤ ਸਬਦ ਕੀ ਚਾਲ ਭੀ ਹੈ ਤੀਨ ਪਉੜੀ ਵਿਜੋਗ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਚਉਥੀ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭਾਵ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਪ ਇਨ ਛੰਤੋ ਮੈਂ ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚਲੇਗਾ ਧਨ ਔਰ ਮੁੰਧ ਨਾਮ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਜਾਣ ਲੈਣਾ ॥

ਮੁੰਧ ਰੈਣਿ ਦੁਹੇਲੜੀਆ ਜੀਉ ਨੀਦ ਨ ਆਵੈ ॥ ਸਾਧਨ ਦੁਬਲੀਆ ਜੀਉ ਪਿਰਕੈ ਹਾਵੈ ॥

ਜਿਸ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ (ਦੁਹੇਲੜੀਆ) ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪੀ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਪਤੀ ਕੇ (ਹਾਵੈ) ਹਾਹੁ ਕੇ ਵਾ ਝੋਰੇ ਕਰਕੇ ਔਰ ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਹਰਖ ਸੋਕ ਸਦਾ ਬਨੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਧਨ ਥੀਈ ਦੁਬਲਿ ਕੰਤ ਹਾਵੈ ਕੇਵ ਨੈਣੀ ਦੇਖਏ ॥
ਸੀਗਾਰ ਮਿਠ ਰਸ ਭੋਗ ਭੋਜਨ ਸਭੁ ਝੂਠੁ ਕਿਤੈ ਨ ਲੇਖਏ ।

ਪਤੀ ਕੇ ਹਾਹੁਕੇ ਮੈਂ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੁਬਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਪਤੀ ਕੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਦੇਖੇ ਨਾਨਾ ਸੀਂਗਾਰ ਔਰ ਮਿਠੇ ਰਸਾਦਿ ਭੋਜਨੋਂ ਕੇ ਭੋਗਣੇ ਸਭ ਝੂਠ ਹੈਂ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੀ ਲੇਖੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ॥

ਮੈ ਮਤ ਜੋਬਨਿ ਗਰਬਿ ਗਾਲੀ ਦੁਧਾ ਥਣੀ ਨ ਆਵਏ ॥

ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਜੋਬਨ) ਜਵਾਨੀ ਕੇ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ (ਮੈ) ਸ਼ਰਾਬ ਕੀ ਮਸਤੀ ਨੇ ਗਾਲ ਛੋਡੀ ਹੈ ਜਿਸ ਜੁਵਾਨੀ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਚੋਜਾ ਹੁਆ ਦੂਧ ਉਨਹੀਂ ਛਿਦ੍ਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਫਿਰ ਅਸਤਨੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਤੈਸੇ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਵਹੁ ਜੁਆਨੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਜੋ ਇਸਮੈਂ ਹੋਕਰ ਚਲੀ ਗਈ ਭਾਵ ਇਹਹੈ ਕਿ ਜੁਬਾਕੋ ਪਾਇਕਰ ਭਜਨ ਕਰਲੇਨਾ ਚਾਹੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਧਨ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਈ ਬਿਨੁ ਪਿਰੁ ਨੀਦਨ ਨ ਆਵਏ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਿਨਾ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਿਲਾਈ ਹੂਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮੁੰਧ ਨਿਮਾਨੜੀਆ ਜੀਉ ਬਿਨੁ ਧਨੀ ਪਿਆਰੇ ॥ ਕਿਉ ਸੁਖ ਪਾਵੈਗੀ ਬਿਨੁ ਉਰਧਾਰੇ ॥

ਜੀਵ ਰੂਪੀਇਸਤ੍ਰੀ ਪਿਆਰੇ ਮਾਲਕ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮਾਨਸੇ ਰਹਤ ਹੇ ਵਾ ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰੇ ਬਿਨ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਗੀ ॥

ਨਾਹ ਬਿਨੁ ਘਰਿ ਵਾਸੁ ਨਾਹੀ ਪੁਛਹੁ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀਆ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰੁ ਨਾਹੀ ਵਸਹਿ ਸਾਚਿ ਸੁਹੇਲੀਆ ॥

ਭਰਤੇ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਏ ਬਿਨਾਂ ਘਰ ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀਆਂ ਪਿਆਰੀਆਂ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਚਾਹੇ ਤਿਨਕੋ ਪੂਛ ਲੇਵੋ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜੀਵ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾਹੈ ਜਿਨਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਵਸਤਾ ਹੈ ਵਹੁ (ਸੁਹੇਲੀਆ) ਸੁਖੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ॥

ਸਚੁ ਮਨਿ ਸਜਨ ਸੰਤੋਖਿ ਮੇਲਾ ਗੁਰ ਮਤੀ ਸਹੁ ਜਾਣਿਆ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਛੋਡੈ ਸਾਧਨ ਨਾਮਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਣੀਆ ॥ ੨ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਸੱਜਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਸਚ ਕੋ (ਮਨ) ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਿਖਿਓਂ ਸੇ ਬਿਰਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਤਿਨਕਾ ਸੰਗ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਵਾਲੋਂ ਨ (ਸਹੁ) ਭਰਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਛੋੜਤੀਆਂ ਇਸੀ ਤੇ ਨਾਮੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਵਿਖੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਮਾਈਆਂ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਮਿਲੁ ਸਖੀ ਸਹੇਲੜੀਹੋ ਹਮ ਪਿਰੁ ਰਾਵੇਹਾ ॥ ਗੁਰ ਪੁਛ ਲਿਖਉ ਗੀ ਜੀਉ ਸਬਦਿ ਸਨੇਹਾ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੀਓ ਸਖੀਓ ਕਿਆ ਹੇ ਜਗਿਆਸੂਓ ਹਮ ਤੁਮ ਮਿਲ ਕਰ ਪਤੀ ਕਾ ਰਾਵਣਾ ਕਰੀਏ ॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੈਣਾ ਰੂਪ (ਸਨੇਹ) ਸਮਾਚਾਰ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪੂਛ ਕਰ ਲਿਖੋਂ ਗੀ ਅਰਥਾਤ ਸਾਧਨ ਕਰੂੰਗੀ ॥

ਸਬਦੁ ਸਾਚਾ ਗੁਰਿ ਦਿਖਾਇਆ ਮਨਮੁਖੀ ਪਛੁਤਾਣੀਆ ॥
ਨਿਕਸਿ ਜਾਤਉ ਰਹੈ ਅਸਥਿਰੁ ਜਾਮਿ ਸਚੁ ਪਛਾਣਿਆ ॥

ਸਚਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਖੀਆਂ ਕੋ ਦੇਖਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖੀ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ (ਨਿਕਸਿ ਜਾਤਉ)

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚੰਚਲ ਜੋ ਮਨ ਹੈ ਅਨੇਕ ਸੰਕਲਪ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਕਹੀਂ ਕਹੀਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਬ ਅਸਥਿਰੁ ਰਹਤਾ ਹੈ (ਜਾਮਿ) ਜਬ ਸਾਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆਂ ਜਾਵੇ ॥

ਸਾਚੁ ਕੀਮਤਿ ਸਦਾ ਨਉਤਨ ਸਬਦਿ ਨੇਹੁ ਨਵੇਲਓ ॥
ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਸਹਜਿ ਸਾਚਾ ਮਿਲਹੁ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀਹੋ ॥ ੩ ॥

ਸਾਚ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਸਦਾ ਹੀ ਨਿਤ ਨਵੀਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ਔਰ ਰੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ (ਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਣੇ ਕਾ ਭੀ ਕੋਈ (ਨ ਵੇਲਓ) ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਜਬ ਹੋ ਆਵੈ ਤਬੀ ਉੱਤਮ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਨਦਰ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ (ਸਹਜਿ) ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਮਿਲਨਾ ਕਰੋ ॥ ੩ ॥ ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਅਨੰਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮੇਰੀ ਇਛ ਪੁਨੀ ਜੀਉ ਹਮ ਘਰਿ ਸਾਜਨ ਆਇਆ॥ਮਿਲਿ ਵਰੁ ਨਾਰੀ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੀ ਇਛਾ ਅਬ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ (ਘਰ) ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਪਿਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਵਹੁ ਪਤੀ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ? ਉੱਤਰੁ ॥ ਸ੍ਰੇਸਟ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ (ਮੰਗਲ) ਜਸ ਕੋ ਗਾਯਾ ਹੈ ॥

ਗੁਣ ਗਾਇ ਮੰਗਲੁ ਪ੍ਰੇਮ ਰਹਸੀ ਮੁੰਧ ਮਨਿ ਉਮਾਹਓ ॥
ਸਾਜਨ ਰਹੰਸੇ ਦੁਸਟ ਵਿਆਪੇ ਸਾਚੁ ਜਪਿ ਸਚ ਲਾਹਓ ॥

ਜਬ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤਿਸਕੇ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਗੁਣ ਗਾਏ ਤਬ (ਰਹਸੀ) ਅਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ (ਮੁੰਧ) ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਉਮਾਹਓ) ਉਤਸਾਹ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਮੁਝ ਉਤਸਾਹਤ ਕਉ ਦੇਖ ਕਰ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਕੇ ਗੁਣ ਰੁਪ ਮਿਤ੍ਰ ਅਨੰਦ ਭਏ ਭਾਵ ਅਧਿਕ ਹੂਏ ਔਰ ਕਾਮਾਦੀ ਜੋ ਦੁਸਟ ਵਿਕਾਰ ਥੇ ਸੋ ਵਿਪਤਾ ਕੋ (ਵਿਆਪੇ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਭਾਵ ਸੇ ਨਾਸ ਹੂਏ ਸਚਾ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਮੁਝ ਕੋ ਸਚ ਕਾ ਹੀ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਕਰ ਜੋੜਿ ਸਾਧਨ ਕਰੈ ਬਿਨਤੀ ਰੈਣਿ ਦਿਨੁ ਰਸਿ ਭਿੰਨੀਆ ॥
ਨਾਨਕ ਪਿਰੁ ਧਨ ਕਰਹਿ ਰਲੀਆ ਇਛ ਮੇਰੀ ਪੁੰਨੀਆ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੋ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਥੀ ਸੋ ਅਬ ਤਿਸਕੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਦਿਨੋ ਰਾਤੀ ਭਿੰਨੀ ਹੂੰ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ (ਰਲੀਆ) ਖੁਸੀਆਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਪਤੀ ਮਿਲਾਪ ਕੀ ਇੱਛਾ ਮੇਰੀ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

ਗਉੜੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੁਣਿ ਨਾਹ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀਉ ਏਕਲੜੀ ਬਨ ਮਾਹੇ ॥ ਕਿਉ ਧੀਰੈਗੀ ਨਾਹ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਭ ਵੇਪਰਵਾਹੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੰਸਾਰ ਬਨ ਮੈਂ ਏਕਲੀ ਹੀ ਹੂੰ ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਦੁਖੀ ਹੂੰ ॥ ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਇਹ ਦਾਸੀ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਵੇਪਰਵਾਹਿ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ॥

ਧਨ ਨਾਹ ਬਾਝਹੁ ਰਹਨਿ ਸਾਕੈ ਬਿਖਮ ਰੈਣਿ ਘਣੇਰੀਆ ॥
ਨਹ ਨੀਦ ਆਵੈ ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਵੈ ਸੁਣਿ ਬੇਨੰਤੀ ਮੇਰੀਆ ॥

ਹੇ ਪਤੀ ਮੈਂ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਹੂੰ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਵਿਯੋਗ ਕਰਕੇ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਹੁਤ (ਬਿਖਮ) ਕਠਨ ਦੁਖਦਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ॥ ਇਸੀ ਤੇ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੀ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ॥

ਬਾਝਹੁ ਪਿਆਰੇ ਕੋਇ ਨ ਸਾਰੇ ਏਕਲੜੀ ਕੁਰਲਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਧਨ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਈ ਬਿਨੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਕੋਈ ਨਹੀਂ (ਸਾਰੇ) ਸਮਾਲਤਾ ਹੈਂ ਏਕਲੀ ਹੀ (ਕੁਰਲਾਏ) ਅਤੀ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਤੀ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ (ਸਾਧਨ) ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਿਸਨੇ ਪੂਰਬ ਵਿਰਲਾਪ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪਕੀ ਮਿਲਾਈ ਹੋਈ ਤੁਝਸੇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁਖ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ।੧॥

ਪਿਰ ਛੋਡਿਅੜੀ ਜੀਉ ਕਵਣੁ ਮਿਲਾਵੈ ॥ ਰਸਿ ਪ੍ਰੇਮਿ ਮਿਲੀ ਜੀਉ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਵੈ ॥

ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੀ ਤਿਆਗੀ ਹੋਈ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤੁਝ ਸਾਥ ਕੌਣ ਮਿਲਾਵੇ ਭਾਵ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ ਸਾਥ ਮਿਲੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਹਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਸਬਦੇ ਸੁਹਾਵੈ ਤਾ ਪਤਿ ਪਾਵੈ ਦੀਪਕ ਦੇਹ ਉਜਾਰੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੁਣਿ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਸਾਚਿ ਸੁਹੇਲੀ ਸਾਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਸਾਰੇ ॥

ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੈ ਸੋਭਾ ਪਾਵੈ ਤਬ ਹੇ ਪਤੀ ਇਹੁ ਤੁਝਕੋ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਦੀਪਕ ਸੁਖਮ ਦੇਹੀ ਜੋ ਅੰਤਸਕਰਣ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰੇ। ਜਬ ਸਖੀ ਸਹਲੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੇ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੇ ਔਰੁ ਹੇ ਸਾਚੇ ਆਪਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਸਾਰੇ) ਸਿਮਰਨ ਕਰੇ ਤਬ ਇਹੁ (ਸੁਹੇਲੀ) ਸੁਖੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਲੀ ਤਾ ਪਿਰੁ ਰਾਵੀ ਬਿਗਸੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਧਨ ਤਾ ਪਿਰੁ ਰਾਵੈ ਜਾ ਤਿਸਕੈ ਮਨਿ ਭਾਣੀ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਲੀ ਤਬ ਹੇ ਪਤੀ ਤੁਮਨੇ (ਰਾਵੀ) ਅਭੇਦ ਕਰੀ ਹੈ ਅਰੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਸੈ (ਬਿਗਸੀ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੇ ਪਤੀ ਤਬ ਤੁਝ ਕੋ ਰਾਵਤੀ ਹੈ ਜਬ ਜਿਸੁ ਤੈਂਨੇ ਪੂਰਬ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਅਭੇਦ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਚਿਤ ਕੇ ਬੀਚੁ ਇਹੁ ਭਾਈ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਣੀ ਨੀ ਘਰੀਆ ਜੀਉ ਕੂੜਿ ਮੁਠੀ ਕੂੜਿਆਰੇ ॥
ਕਿਉ ਖੁਲੈ ਗਲ ਜੇਵੜੀਆ ਜੀਉ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਅਤਿ ਪਿਆਰੇ ॥

ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੀ ਮੋਹਣੀ ਮਾਇਆ ਨੇ ਇਹ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਨੀਘਰੀਆ) ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਘਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦਈ ਹੈ ਇਸੀਤੇ ਝੂਠ ਕੀ (ਮੁਠੀ) ਲੁਟੀ ਵਾ ਠਗੀਹੋਈ ਇਹੁ ਕੂੜਿਆਰ ਝੂਠੀ ਭਈ ਹੈ॥ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੇ ਅਤੀ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਸੈ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਏ ਬਿਨਾ ਇਸਕੇ ਗਲ ਸੇ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਜੇਵੜੀ ਕੈਸੇ ਖੁਲੇ ਗੀ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤ ਪਿਆਰੇ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੇ ਤਿਸ ਹੀ ਕਾ ਸੋ ਹੋਵੈ ॥
ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਅਨੇਕ ਨਾਵਣਿ ਕਿਉ ਅੰਤਰਿ ਮਲੁ ਧੋਵੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵੀਚਾਰੇ ਹੈ॥ ਤਿਸਹੀ ਕਾ ਸੋ ਤੂੰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਅਨੇਕ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਅਰੁ ਔਰ ਜੋ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਇਤਯਾਦੀ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਸਾਧਨ ਕਿਉ ਰਿਦੇ ਕੀ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਧੋਵਤੇ ਅਮਾਵਸ ਸੰਕ੍ਰਾਂਤ ਆਦੀ ਪੁਰਬੋਂ ਮੈਂ ਦੇਣੇ ਕਾ ਨਾਮ ਪੁੰਨ ਹੈ ॥ ਔਰ ਨਿਤ ਨੇਮ ਵਾ ਸੰਕਲਪ ਆਦੀ ਦੇਨਾ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਦਾਨੁ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਗਤਿ ਕੋਇ ਨ ਪਾਵੈ ਹਠਿ ਨਿਗ੍ਰਹ ਬੇਬਾਣੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਸਚ ਘਰੁ ਸਬਦਿ ਸਿਞਾਪੈ ਦੁਬਿਧਾ ਮਹਲੁ ਕਿ ਜਾਣੈ ॥ ੩ ॥

ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਹਠ (ਨਿਗ੍ਰਹ) ਪਕੜਨੇ ਔ (ਬਬਾਲੇ) ਉਜਾੜੇਂ ਮੇਂ ਰਹਿਣੇ ਕਰਕੇ ਗਤੀ ਕੋ ਨਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੇਂ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਤੁਝਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਹੀਪਛਾਣੀ ਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਵਾਦੀ ਤੇਰੇ(ਮਹਲ)ਸਰੂਪ ਕੋ ਕਿਆ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਹੈ। ੩ ।

ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਸਚਾ ਜੀਉ ਸਬਦੁ ਸਚਾ ਵੀਚਾਰੋ ॥ ਤੇਰਾ ਮਹਲੁ ਸਚਾ ਜੀਉ ਨਾਮ ਸਚਾ ਵਾਪਾਰੋ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸੱਚਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੇਰਾ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਕਾ ਵਾ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਸੱਚਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਸੱਚਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਵਾਪਾਰ ਭੀ ਸੱਚਾ ਹੈ ॥

ਨਾਮ ਕਾ ਵਾਪਾਰੁ ਮੀਠਾ ਭਗਤਿ ਲਾਹਾ ਅਨਦਿਨੋ ॥
ਤਿਸੁ ਬਾਝੁ ਵਖਰੁ ਕੋਇਨ ਸੂਝੈ ਨਾਮ ਲੇਵਹੁ ਖਿਨ ਖਿਨੋ ॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਵਾਪਾਰੁ ਮੀਠਾ ਅਰਥਾਤ ਪਿਆਰਾ ਲਗਾ ਹੈ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕਾ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਲਾਭ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਨਾਮਕੇ ਵਪਾਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ(ਵਖਰ)ਸੌਦਾ ਲਾਭ ਦਾਯਕ ਨਹੀਂ ਸੂਝਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਲੇਤੇਹੈਂ॥

ਪਰਖਿ ਲੇਖਾ ਨਦਰਿ ਸਾਚੀ ਕਰਮਿ ਪੂਰੈ ਪਾਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਹਾ ਰਸ ਮੀਠਾ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਸਚੁ ਪਾਇਆ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੱਤ ਅਸੱਤ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਰੂਪੀ(ਲੇਖਾ)ਹਿਸਾਬ ਕਰ ਪਰਖਿਆ ਹੇ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਹੀ ਤੇਰੀ ਸਚੀ ਨਦਰ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰੁ ਜਿਨਕੇ ਪੂਰੇ ਕਰਮ ਭਏਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਸੱਤ ਅਸੱਤ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੇਂ ਤਾਂਤੇ ਹਮਨੇ ਵਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਮਹਾਂ ਮੀਠਾ ਰਸ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਹੀ(ਸਚ)ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਪਾਯਾ ਹੈ। ੪ ॥ ੨ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ੴਸਤਿਨਾਮੁਕਰਤਾਪੁਰਖੁਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥
ਸਾਧਨ ਬਿਨਉ ਕਰੇ ਜੀਉ ਹਰਿਕੇ ਗੁਣ ਸਾਰੇ ॥
ਖਿਨ ਪਲ ਰਹਿ ਨ ਸਕੈ ਜੀਉ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ(ਸਾਧਨ) ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹਰੀ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਚਿੱਤ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਪਤੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ(ਸਾਰੇ)ਸਮਾਲਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹਰੀ ਪਿਆਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ(ਜੀਉ)ਹੇਭਾਈ ਏਕ(ਖਿਨ)ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ਰਹਿ ਨ ਸਾਕੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਈਐ ॥
ਜੋ ਗੁਰ ਕਹੈ ਸੋਈ ਪਰੁ ਕੀਜੈ ਤਿਸਨਾ ਅਗਨ ਬੁਝਾਈਐ ॥

ਪਿਆਰੇ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਵਹੁ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕਾ (ਮਹਲ) ਸਰੂਪ ਪਾਈਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕਹੈ ਸੋਈ(ਪਰ)ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਕਰਨਾ ਯੋਗ ਹੈ ਅਰੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਕੋ ਬੁਝਾ ਦੇਈਏ ॥

ਹਰਿ ਸਾਚਾ ਸੋਈ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਬਿਨੁ ਸੇਵਿਐ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਧਨ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਈ ਜਿਸਨੋ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ॥ ੧ ॥

ਹਰੀ ਹੀ ਸਾਚਾ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਸੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਬਿਨਾਂ ਤਿਸਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਗੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੋਂ ਆਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਾ ਹਰੀ ਮਿਲਾਏ ਸੋ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਿਲਾਈ ਹੋਈ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਸਾਥ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਧਨ ਰੈਣਿ ਸੁਹੇਲੜੀਏ ਜੀਉ ਹਰਿ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਭਾਉ ਕਰੇ ਜੀਉ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗੁਵਾਏ ॥

(ਏ)ਹੇ (ਧਨ)ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੇ ਤੂੰ ਹਰੀ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਾਵੇਂ ਤੋ ਤੇਰੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪਿ ਰਾਤ੍ਰਿ (ਸੁਹੇਲੜੀ) ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੋਵੇ। ਅਰੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸੇਵੇ ਔਰ ਅਪਨੇ ਜੀਵ ਵਿਚੋਂ ਆਪ ਭਾਵ ਕੋ ਗਵਾਏ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰੇ ॥

ਵਿਚਹੁ ਆਪਿ ਗਵਾਏ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ਅਨਦਿਨੁ ਲਾਗਾ ਭਾਓ ॥
ਸੁਣਿ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਜੀਅ ਕੀ ਮੇਲੀ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਓ॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਚਿਤ ਵਿਚੋਂ ਆਪ ਭਾਵ ਗਵਾਇ ਕਰਕੇ ਹਰੀਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਏ ਤਿਸੀ ਕਾ ਦਿਨੇ ਰਾਤ(ਭਾਉ)ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਾ ਹੈ (ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ)ਹੇ ਪਜਾਰੀ ਸਖੀ ਮੇਰੇ ਜੀਕੀ ਮੇਲਣਹਾਰੀ ਸੁਣ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਸਮਾਵਣਾ ਕਰੁ ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਾਰੀ ਤਾ ਕੰਤ ਪਿਆਰੀ ਨਾਮੇ ਧਰੀ ਪਿਆਰੋ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਨਾਹ ਪਿਆਰੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗਲਿ ਹਾਰੋ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸਮਾਲੇਗੀ ਤਾ ਕੰਤ ਨੋਂ ਪਜਾਰੀ ਲਗੇਗੀ ਤਾਂਤੇ ਨਾਮ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਪਜਾਰੁ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਕੰਠ ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਹਾਰੁ ਪਹਿਰਿਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਧਨ ਏਕਲੜੀ ਜੀਉ ਬਿਨੁ ਨਾਹ ਪਿਆਰੇ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਮੁਠੀ ਜੀਉ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰਾਰੇ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਿਸ ਪਿਆਰੇ ਪਤੀ ਬਿਨਾ ਏਕਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਦੁਖੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦਿ ਕਰਾਰੇ ਅਰਥਾਤ ਬਲ ਵਾਲੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਇਹੁ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ (ਮੁਠੀ) ਠਗੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦਿ ਪਿਆਰੇ ਕਉਣੁ ਦੁਤਰੁ ਤਾਰੇ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਖੁਆਈ ॥
ਕੂੜਿ ਵਿਗੁਤੀ ਤਾ ਪਿਰਿ ਮੁਤੀ ਸਾਧਨੁ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਈ ॥

ਤਿਸ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ (ਪਿਆਰੇ)ਪ੍ਰੇਮੀ ਬਨਾ ਇਸ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹਿ ਕੀ ਗਵਾਈ ਹੋਈ ਕੌਣ ਇਸ ਦੁਸਤਾਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਕੌਨ ਤਾਰੇਗਾ ॥ਜਬ ਇਹ ਝੂਠ ਮੈਂ(ਵਿਗੁਤੀ)ਖਰਾਬ ਹੋਈ ਤਬ ਇਹੁ ਪਤੀ ਤੋ(ਮੁਤੀ)ਛੁਟੀ ਅਰਥਾਤ ਪਤੀ ਨੇ ਤਿਆਗ ਦਈ ਤਿਸੀਤੇ ਉਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੇ ਰਾਤੀ ਸਹਜੇ ਮਾਤੀ ਅਨਦਿਨੁ ਰਹੈ ਸਮਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਹਰਿਜੀਉ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ । ੩ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਾਂਤੀ ਵਾ ਗਿਆਨ ਮੈਂ (ਮਾਤੀ) ਮਸਤ ਹੋਕਰ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਦਾ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੋਈ ਹਰਿ ਜੀਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਆਪੇ ਹੀ ਮਿਲਾਇ ਲਈ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਤਾ ਮਿਲੀਐ ਹਰਿ ਮੇਲੇ ਜੀਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਕਵਣੁ ਮਿਲਾਏ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਆਪਣੇ ਜੀਉ ਕਉਣੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਬ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ ਜਬ ਹਰਿ ਜੀ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਤਿਸਕੇ ਸਾਥ ਕੌਨ ਮਿਲ ਵੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੇ ਭਾਈ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਇਸਕਾ ਭ੍ਰਮ ਕੌਣ ਚੁਕਾਵੈ ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਹੀ ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰ ਭ੍ਰਮੁ ਚੁਕਾਏ ਇਉ ਮਿਲੀਐ ਮਾਏ ਤਾ ਸਾਧਨ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥
ਗੁਰੁ ਸੇਵਾ ਬਿਨੁ ਘੋਰੁ ਅੰਧਾਰੁ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮਗੁ ਨ ਪਾਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਰਮ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰੈ ਤਬ ਤਿਸ ਸਾਥ ਮਿਲੀ ਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਮਿਲੈ ਤਬ ਇਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ(ਘੋਰ)ਭਯਾਨਕ ਵਾ ਸੰਘਨਾ ਅੰਧੇਰੇ ਵਿਚੋਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਮਣਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਸਹਜੇ ਮਾਤੀ ਗੁਰਕੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਹਰਿ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰਕੈ ਭਾਇ ਪਿਆਰੇ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਮਾਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੁ ਜਗਜਾਸੂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਪਿਆਰੇ ਹਰੀ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥ਪਿਰ ਬਿਨੁ ਖਰੀ ਨਿਮਾਣੀ ਜੀਉ ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਕਿਉ ਜੀਵਾ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥
ਪਿਰੁ ਬਿਨੁ ਨੀਦ ਨ ਆਵੈ ਜੀਉ ਕਾਪੜਿ ਤਨਿ ਨ ਸੁਹਾਈ ॥

(ਮਾਈ)ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਅਪਨ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਖਰੀ ਹੀ ਨਿਮਾਣੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੂੰ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤਿਸ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਤੱਖ ਵਾ ਸਾਤੀ ਰੂਪ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਵਾ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਬਸਤਰ ਭੀ ਸੁਹਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਕਾਪੜੁ ਤਨਿ ਸੁਹਾਵੈ ਜਾ ਪਿਰੁ ਭਾਵੈ ਗੁਰਮਤੀ ਚਿਤੁ ਲਾਈਐ ॥
ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣਿ ਜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਗੁਰੁਕੈ ਅੰਕਿ ਸਮਾਈਐ ॥

ਇਹੁ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਕਪੜਾ ਵਾ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਬਸਤ੍ਰ ਤਬ ਸੁਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪਤੀ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਮੈਂ ਚਿਤਕੋ ਲਗਾਈਐ ਅਰੁ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਅੰਕਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੇ ਤਬ ਸੋ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੋਵੇ ॥ ਯਥਾ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ 'ਮੁਰਦੇ ਵਾਂਗ ਮੁਰੀਦ ਹੋਇ ਗੁਰ ਗੋਰ ਸਮਾਵੈ' ।

ਗੁਰ ਸਬਦੈ ਮੇਲਾ ਤਾ ਪਿਰੁ ਰਾਵੀ ਲਾਹਾ ਨਾਮੁ ਸੰਸਾਰੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਨਾਹਿ ਪਿਆਰੀ ਜਾ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਸਾਰੇ ॥੧॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਾ ਮੇਲਾ ਭਯਾ ਤਬ ਮੈਂ ਪਤੀ ਨੇ ਰਾਵੀ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕਰੀ ਹੈ ਇਸੁ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਭ ਲੀਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੈਂਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਸੰਭਾਲੇ ਤਬ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕੀ ਪਿਆਰੀਭਈਹੂੰ ॥੧॥

ਸਾਧਨ ਰੰਗੁ ਮਾਣੈ ਜੀਉ ਆਪਣੇ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੇ ॥
ਅਹਿਨਿਸਿ ਰੰਗ ਰਾਤੀ ਜੀਉ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਸੋਈ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਨੇ ਪਿਆਰੇ ਸਾਥ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ (ਮਾਣੇ) ਭੋਗਤੀ ਹੈ। ਜੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਅਪਨੇ ਜੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਾਤੀ ਹੁਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੋ ਵੀਚਾਰਤੀ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰੇ ਇਨਿ ਬਿਧਿ ਮਿਲਹੁ ਪਿਆਰੇ ॥
ਸਾਧਨ ਸੋਹਾਗਣਿ ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਸਾਚੈ ਨਾਮਿ ਪਿਆਰੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਵੀਚਾਰੇ ਹਉਮੈਂ ਕੋ ਮਾਰੇ ਇਨ ਵਿਧੀਓਂ ਸੇ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇਗੀ ਅਰੁ ਸੋਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੋਹਾਗਣ ਹੈ ਜਿਸ ਨੋਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਪਿਆਰੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸਦਾ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਾਤੀ ਹੈ ॥

ਅਪੁਨੇ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਰਹੀਐ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗਹੀਐ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰਿ ਨਿਵਾਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਹਰਿ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਵਿਸਾਰੇ ॥ ੨ ॥

ਤਾਂ ਤੇ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਰਹੀਏ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਉਪਦੇਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀਏ ਜੋ ਇਉਂ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਨਿਵਾਰ ਦੇਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾਮਣਿ ਨੇ ਹਰੀ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਣ ਦੁਖ ਵਿਸਾਰੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਕਾਮਣਿ ਪਿਰਹੁ ਭੂਲੀ ਜੀਉ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਪਿਆਰੇ ॥
ਝੂਠੀ ਝੂਠਿ ਲਗੀ ਜੀਉ ਕੂੜਿ ਮੁਠੀ ਕੂੜਿਆਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਮਾਇਆ ਮੇਂ ਮੋਹਿ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਨੇ ਪਯਾਰੇ ਪਤੀ ਸੇ ਭੂਲੀ ਹੈ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਝੂਠੀ ਝੂਠ ਮੇਂ ਹੀ ਲਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰੁ ਸੋ ਕੂੜਿਆਰ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਨੇ ਹੀ ਠਗੀ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੂੜ ਨਿਵਾਰੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਰੇ ਜੂਐ ਜਨਮੁ ਨ ਹਾਰੇ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੇਵੇ ਸਚਿ ਸਮਾਵੈ ਵਿਚਹੁ ਹਉਮੈ ਮਾਰੇ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਕੋ ਸਮਾਲੇ ਔਰ ਝੂਠ ਕੋ ਨਿਵਾਰੇ ਤਬ ਜੂਏ ਮੈਂ ਇਸ ਜਨਮ ਕੋ ਹਾਰੇ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਨਾ ਕਰੇ ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸੇਵੇ ਅਰਥਾਤ ਕਮਾਵੇ ਅਰੁ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਉਮੈ ਕੋ ਮਾਰੇ ਤਬ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੀ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਵਸਾਏ ਐਸਾ ਕਰੇ ਸੀਗਾਰੋ ॥
ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਣੀ ਜਿਸੁ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੋ ॥ ੩ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈ ਵਸਾਵੇ ਐਸਾ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਸੀਗਾਰ ਕਰੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਕਾਮਣ ਸਹਜ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰੁ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਮਿਲਿ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਜੀਉ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਖਰੀ ਨਿਮਾਣੀ ॥
ਮੈ ਨੈਣੀ ਨੀਦ ਨ ਆਵੈ ਜੀਉ ਭਾਵੈ ਅੰਨੁ ਨ ਪਾਣੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੂੰ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਮੇ ਵਿਨਾ ਜੀ ਮੈਂ ਖਰੀ ਨਿਮਾਣੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੂੰ ॥ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀ ਮੁਝ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਨਿੰਦਰਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ॥ ਔਰ ਅੰਨ ਪਾਣੀ ਭੀ ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਪਾਣੀ ਅੰਨੁ ਨ ਭਾਵੈ ਮਰੀਐ ਹਾਵੈ ਬਿਨੁ ਪਿਰੁ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ॥
ਗੁਰ ਆਗੈ ਕਰਉ ਬੇਨੰਤੀ ਜੇ ਗੁਰ ਭਾਵੈ ਜਿਉ ਮਿਲੈ ਤਿਵੈ ਮਿਲਾਈਐ ॥

ਅੰਨ ਪਾਣੀ ਮੁਝਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਕਿ ਤੇਰੇ ਵਿਯੋਗ ਮੇ ਹਾਹੁਕਿਉਂ ਮੈਂ ਮਰੀਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਮੇ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਈਐ ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਅਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਤੇਰੇ ਮਿਲਾਪ ਵਾਸਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਹੇ ਗੁਰੋ ਜੇਕਰ ਆਪਕੋ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਭਾਵੈ ਤੋ ਜੈਸੇ ਮਿਲੈ ਤੈਸੇ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇ ॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਲਏ ਸੁਖੁ ਦਾਤਾ ਆਪਿ ਮਿਲਿਆ ਘਰਿ ਆਏ ॥
ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣਿ ਨਾ ਪਿਰੁ ਮਰੈ ਨ ਜਾਏ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਹਰੀ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪੇ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ (ਘਰ) ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਪਤੀ ਤੂੰ ਨਾ ਮਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾ ਕਿਤੇ ਹੀ ਜਾਤਾਹੈਂ॥ ੪ ॥ ੨ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਕਾਮਣਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਬੇਧੀ ਜੀਉ ਹਰਿ ਕੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥ ਮਨੁ ਮੋਹਨਿ ਮੋਹਿ ਲੀਆ ਜੀਉ ਦੁਬਿਧਾ ਸਹਜਿ ਸਮਾਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਰਸ ਮੈਂ (ਬੇਧੀ) ਮਿਲੀ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਿਰਯਤਨ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਗੀ॥ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤਿਸਕਾ ਮਨੁ(ਮੋਹਨਿ)ਹਰੀ ਨੇ ਮੋਹਿ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਸਕੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਮਾਏ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਸਹਜਿ ਸਮਾਏ ਕਾਮਣਿ ਵਰੁ ਪਾਏ ਗੁਰ ਮਤੀ ਰੰਗੁ ਲਾਏ ॥ ਇਹੁ ਸਰੀਰੁ ਕੂੜਿ ਕੁਸਤਿ ਭਰਿਆ ਗਲ ਤਾਈ ਪਾਪ ਕਮਾਏ ॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਸੁਖੇਂਨ ਹੀ ਸਮਾਇ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਜਗਜਾਸੂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਰੰਗੁ ਲਾਏ) ਅਨੰਦ ਭੋਗੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਗੁਰਸਿਖਜਾਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਸਰੀਰ ਝੂਠ ਔ (ਕੁਸਤਿ) ਖੋਟੇ ਹਠ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਭਰਾ ਹੁਆ ਗਲ ਤਾਂਈ ਪਾਪ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਪਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਗਲ) ਬਾਤ ਕਰਤੇ ਤਕ ਭੀ ਪਾਪ ਹੀ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਜਿਤੁ ਸਹਜਿ ਧੁਨਿ ਉਪਜੈ ਬਿਨੁ ਭਗਤੀ ਮੈਲੁ ਨ ਜਾਏ ॥ ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਪਿਰਹਿ ਪਿਆਰੀ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥ ੧ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਭਗਤੀ ਕਰਨੀ ਹੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਕਰੇ ਤੇ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਰੂਪੀ (ਧੁਨਿ) ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਭਗਤੀ ਸ ਬਿਨਾਂ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਵਿਚੋਂ (ਆਪੁ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗੁਵਾਇ ਦੇਵੇ॥ ੧ ॥

ਕਾਮਣਿ ਪਿਰੁ ਪਾਇਆ ਜੀਉ ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਇ ਪਿਆਰੈ ॥ ਰੈਣਿ ਸੁਖ ਸੁਤੀ ਜੀਉ ਅੰਤਰਿ ਉਰਿਧਾਰੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਪਤੀ ਪਾਯਾ ਹੈ ॥ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਵਾ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਸੁਖ ਸਾਥ ਸੁਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਧਾਰੇ ਹੈਂ ॥

ਅੰਤਰਿ ਉਰਧਾਰੇ ਮਿਲੀਐ ਪਿਆਰੇ ਅਨਦਿਨ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰੇ ॥
ਅੰਤਰਿ ਮਹਲੁ ਪਿਰ ਰਾਵੇ ਕਾਮਣ ਗੁਰਮਤੀ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਧਾਰੇ ਤੇ ਹੀ ਪਿਆਰੇ ਪਤੀ ਕੋ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ ॥ ਔਰਦਿਨ ਰਾਤ ਕੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ ॥ ਤਿਸੀ ਨੇ ਨਿਵਾਰੇ ਹੈਂ ॥ ਸੋ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਵੀਚਾਰਤੀ ਹੈ ਔ ਅਪਨੇ (ਮਹਲ) ਸਰੀਰ ਅੰਤਰਿ ਹੀ ਪਤੀ ਕੋ ਰਾਵਤੀ ਹੈ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮਿ ਪੀਆ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰਿ ਨਿਵਾਰੈ ॥
ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਮਿਲੀ ਸੋਹਾਗਣਿ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਅਪਾਰੇ ॥ ੨ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਤ ਜਿਸਨੇ ਦਿਨੇ ਰਾਤੀ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੈ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਅਤੀ ਪਿਆਰ ਕਰਕੇ ਵਾ ਪਿਆਰੇਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸਚ ਮੈਂ ਰਤੀ ਹੈ । ਸੋਈ ਸੁਹਾਗਣੀ ਭਈ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਆਵਹੁ ਦਇਆ ਕਰੇ ਜੀਉ ਪ੍ਰੀਤਮ ਅਤਿ ਪਿਆਰੇ ॥
ਕਾਮਣਿ ਬਿਨਉ ਕਰੇ ਜੀਉ ਸਚਿ ਸਬਦਿ ਸੀਗਾਰੇ ॥

ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇਅਤੀ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਆਪ ਆਵੋ । ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਚੇ ਸਬਦ ਕਾ ਸੀਗਾਰ ਕਰਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੈ ॥

ਸਚਿ ਸਬਦਿ ਸੀਗਾਰੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇ ॥
ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਏਕੋ ਸਚਾ ਸੋਈ ਬੂਝੈ ਗੁਰ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਔਰ ਸਚੇ ਸਬਦ ਕਾ ਸੀਂਗਾਰ ਕਰੇ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸੀ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਿਰ ਅਪਨੇ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ ਜੁਗਾ ਜੁਗਾ ਅੰਤਰ ਜੋ ਏਕ ਸਚਾ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵੀਚਾਰੇ ਸੇ ਸਮਝੀਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨ ਮੁਖਿ ਕਾਮਿ ਵਿਆਪੀ ਮੋਹਿ ਸੰਤਾਪੀ ਕਿਸੁ ਆਗੈ ਜਾਇ ਪੁਕਾਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਮਨਮੁਖਿ ਥਾਉ ਨ ਪਾਏ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਅਤਿ ਪਿਆਰੇ ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾਮ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਵਿਆਪੀ ਅਰਥਾਤ ਪੀੜਤ ਹੋਈ ਹੋਈ ਔ ਮੋਹਕੀ ਸੰਤਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸਕੇ ਆਗੇ ਜਾਇਕਰਕੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਅਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੇ ਬਿਨਾ ਕਹੀ ਥਾਉ ਉਤਮ ਸਥਾਨ ਵਾ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਮੁੰਧ ਇਆਣੀ ਭੋਲੀ ਨਿਗੁਣੀਆ ਜੀਉ ਪਿਰੁ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥
ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲੀਐ ਜੀਉ ਆਪੇ ਬਖਸਣ ਹਾਰਾ ॥

ਏਹੁ ਜੀਵ ਰੂਪੀ (ਮੁੰਧ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਭੋਲੀ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ (ਇਆਣੀ) ਅਗਯਾਤ ਹੈ ਔਰ ਪਤੀ ਇਸ ਕਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗੰਮ ਪੂਨਾ ਬਿਅੰਤ ਰੂਪ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ(ਮੇਲ)ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲੀਐ ਤਬ ਵਹੁ ਆਪੇ ਬਖਸ਼ਣ ਹਾਰਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਅਵਗਣ ਬਖਸਣ ਹਾਰਾ ਕਾਮਣਿ ਕੰਤੁ ਪਿਆਰਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰੀਤਿ ਭਾਇ ਭਗਤੀ ਪਾਈਐ ਸਤਿਗੁਰ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥

ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਬਖਸਣੇ ਹਾਰਾ ਪਤੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਔਰ ਸੋ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਨ ਦ੍ਵਾਰ ਪ੍ਰੇਮ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪੁਨਾ ਰਿਦੇ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਸੇ ਵਹੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਇਹੁ ਬੂਝ ਸਮਝਾਈ ਹੈ ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਰਹੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਅਨਦਿਨੁ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥
ਨਾਨਕ ਸਹਜੇ ਹਰਿ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਸਾਧਨ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥

ਜੋ ਤਿਸ ਮੈਂ ਨਿਰੰਤਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਖਤੀ ਹੈ ਸੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤੀ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤੀ ਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੈ (ਸਹਜ)ਗਿਆਨ ਕਰ ਵਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹਰੀ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਯਾਹੈ ਤਿਸੀ(ਸਾਧਨ)ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਨੌ ਨਿਧੀ ਪਾਈ ਹੈ ।੪॥੩॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਮਾਇਆ ਸਰੁ ਸਬਲੁ ਵਰਤੈ ਜੀਉ ਕਿਉਕਰਿ ਦੁਤਰੁ ਤਰਿਆ ਜਾਇ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਕਰਿ ਬੋਹਿਥਾ ਜੀਉ ਸਬਦੁ ਖੇਵਟੁ ਵਿਚਿ ਪਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀਉ ਇਸ ਸੰਸਾਰ (ਸਰੁ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਬਲਕੇ ਸਹਤ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਇਸ ਦੁਸਤਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਕੈਸੇ ਤਰਿਆ ਜਾਵੇ?॥ਉਤਰ॥ਰਾਮੁ ਨਾਮੁ ਜਹਾਜ ਕਰ ਉਪਦੇਸੁ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਵਿਰਿ ਮਲਾਹੁ ਪਾਇ ਤੌ ਤਰਨਾ ਹੋਵੈ ਗਾ ॥

ਸਬਦੁ ਖੇਵਟੁ ਵਿਚਿ ਪਾਏ ਹਰਿ ਆਪਿ ਲੰਘਾਏ ਇਨ ਬਿਧਿ ਦੁਤਰੁ ਤਰੀਐ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਜੀਵਤਿਆ ਇਉ ਮਰੀਐ ॥

ਉਪਦੇਸ ਦੇਣੇਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਜੋ ਮਲਾਹ ਵਿਚ ਪਾਵੇ ਔ ਹਰੀ ਆਪ ਲੰਘਾਏ ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਇਨ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਰ ਦੁਸਤਰ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਤਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਬ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਤਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵ ਭਾਵਸੇ ਮਰੀਤਾ ਹੈ।

ਖਿਨ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਕਿਲਵਿਖ ਕਾਟੇ ਭਏ ਪਵਿਤੁ ਸਰੀਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕੰਚਨ ਭਏ ਮਨੂਰਾ ॥ ੧ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪ ਕਾਟੇ ਹੋਂ ਔਰ ਮੋਈ ਸਰੀਰੋਂ ਕਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰਨੇਹਾਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਕੇ ਜੋ ਮਨੂਰ ਅਰਥਾਤ ਲੋਹੇ ਕੀ ਮੈਲ ਵਤ ਥੇ ਸੋਭੀ ਸ੍ਵਰਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸੁੱਧ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਖ ਕਾਮਿ ਵਿਆਪੇ ਜੀਉ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਬਿਧਿ ਨਹੀ ਜਾਣੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਸਜੀਵ ਕਾਮਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਰਕੇ ਵਿਆਪੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਰਾਮਨਾਮਕੇ ਜਾਪਕੀ ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਹੈ।

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਭਾਈ ਖਰੇ ਪਿਆਰੇ ਜੀਉ ਡੂਬਿ ਮੁਏ ਬਿਨੁ ਪਾਣੀ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਭ੍ਰਾਤਾ ਆਦੀ ਸਨਬੰਧੀ (ਖਰੇ) ਅਤੀ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮੋਹਿ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰ ਬਿਨਾ ਪਾਣੀ ਹੀ ਡੂਬ ਮੁਏ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੇ ਜਲਵਤ ਮਿਥਯਾ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਸੱਤ ਜਾਣਕੇ ਜੀਵ ਇਸ ਮੈ ਡੂਬ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਡੂਬਿ ਮੁਏ ਬਿਨੁ ਪਾਣੀ ਗਤਿ ਨਹੀ ਜਾਣੀ ਹਉਮੈ ਧਾਤੁ ਸੰਸਾਰੇ ॥

ਤਿਨ ਬਿਨ ਪਾਣੀ ਡੂਬ ਮੋਇਓ ਨੇ ਰਾਮ ਜਾਪ ਕੀ ਗਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਹੇਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਆਇਆ ਸੋ ਸਭੁ ਕੋ ਜਾਸੀ ਉਬਰੇ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਇਆ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਕੋਈ ਅੰਤ ਕੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਰਥਾਤ ਮਰੇਗਾ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਸੋ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਚਨ ਵਿਚਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ ਆਪਿ ਤਰੈ ਕੁਲਿ ਤਾਰੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹੋਕਰ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕੁਲੋਂ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰਮਤਿ ਮਿਲੈ ਪਿਆਰੇ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਨਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਸੋਇ ਪਿਆਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥ ੨ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਕੋ ਥਿਰੁ ਨਾਹੀ ਜੀਉ ਬਾਜੀ ਹੈ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਇਸਥਿਰੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਸਭ ਬਾਜੀ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਦ੍ਰਿੜ ਭਗਤਿ ਸਚੀ ਜੀਉ ਰਾਮੁ ਨਾਮੁ ਵਾਪਾਰਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਵਿਆਪਾਰ ਰੂਪ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਕੋ ਤੂੰ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੁ।

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਵਾਪਾਰਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ਗੁਰਮਤੀ ਧਨੁ ਪਾਈਐ ॥

ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਸੇ ਹੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ।

ਸੇਵਾ ਸੁਰਤਿ ਭਗਤਿ ਇਹ ਸਾਚੀ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਈਐ ॥

(ਸੁਰਤਿ) ਸ੍ਰੋਸਟਿ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂਔ ਮੰਤੋਂਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਵਿਚੋਂ ਆਪ ਭਾਵ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਈਏ॥

ਹਮ ਮਤਿਹੀਨ ਮੂਰਖ ਮੁਗਧ ਅੰਧੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮਾਰਗਿ ਪਾਏ ॥

ਹਮ ਮੂਰਖ ਸੈਂ ਮੂਰਖ ਬੁਧੀ ਸੈਂ ਹੀਨ ਅਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਅੰਧੇ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹੀ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪਾਏ ਹੈਂ।

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਵੇ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਉਪਦੇਸ ਲੇਕਰ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਤਬ ਹਮ ਸੋਭਨੀਕ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਕਰੇ ਆਪਿ ਜੀਉ ਆਪੇ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੀਵੋं ਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋं ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪਹੀ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਉਪਦੇਸ ਦੇ ਕਰਕੇ ਸਵਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ।

ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਪਿ ਸਬਦੁ ਜੀਉ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਭਗਤ ਪਿਆਰੇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਜੁਗੋं ਜੁਗੋं ਮੈं ਭਗਤਿ ਪਿਆਰੇ ਹੈं॥

ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਭਗਤ ਪਿਆਰੇ ਹਰਿ ਆਪਿ ਸਵਾਰੇ ਆਪੇ ਭਗਤੀ ਲਾਏ ॥

ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਮੈं ਭਗਤ ਹੀ ਪਿਆਰੇ ਹੈं ਅਰੁ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸਵਾਰੇ ਹੈं ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਮੈं ਲਾਏ ਹੈं॥

ਆਪੇ ਦਾਨਾ ਆਪੇ ਬੀਨਾ ਆਪੇ ਸੇਵ ਕਰਾਏ ॥

ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ (ਦਾਨਾ) ਜਾਨਣੇਹਾਰਾ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋं ਕੇ ਕਰਮੋं ਕੋ (ਬੀਨਾ) ਦੇਖਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਆਪਹੀ ਅਪਨੇ ਜਨੋं ਸੇ ਸੇਵਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਗੁਣ ਦਾਤਾ ਅਵਗੁਣ ਕਾਟੇ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਵਸਾਏ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਗੁਣੋं ਕਾ ਦਾਤਾ ਹਿਰਦੇ ਮੈं ਨਾਮ ਵਸਾਇ ਕਰ ਕੇ ਅਵਗੁਣੋं ਕੋ ਕਾਟਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਚੇ ਵਿਟਹੁ ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹैं ਤਿਸ ਸਚੇ ਕੇ ਊਪਰਿ ਸੇ ਮैं ਸਦਾ ਬਲਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂँ॥ ਜੋ ਆਪੇ ਹੀ ਜੀਵੋं ਕਾ ਕਰਤਾ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਇਨ ਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥ ੪॥ ੪॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸੁਭੁ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਪਤੀ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਿ ਪਿਰਾ ਜੀਉ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ॥

ਹੇ ਪਤੀ ਗੁਰੋंਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕੋ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰ॥

ਮੰਞਹੁ ਦੂਰਿ ਨ ਜਾਹਿ ਪਿਰਾ ਜੀਉ ਘਰਿ ਬੈਠਿਆ ਹਰਿ ਪਾਏ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਪਤੀ ਤੂ (ਮੰਞਹੁ) ਮਰੇ ਸੇ ਦੂਰ ਨਾ ਜਾਹਿ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਉਪਾਸਕ ਹੋ ਬਾਹਜ ਮੁਖ ਨਾ ਹੋਹੁ ਤੋ ਘਰ ਬੈਠਿਆं ਹੀ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਵੋं ਗਾ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਘਰਿ ਬੈਠਿਆ ਹਰਿ ਪਾਏ ਸਦਾ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ਸਹਜੇ ਸਤਿ ਸੁਭਾਏ ॥

ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਏ ਗਾ ਜੋ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਦਾ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਏ ਗਾ ॥ ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਕਹਿਆ ਮੰਨੇਗਾ ਤਬ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਕੇ ਸੇਕੂ ਵਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ॥

ਗੁਰਕੀ ਸੇਵਾ ਖਰੀ ਸੁਖਾਲੀ ਜਿਸਨੋ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ (ਖਰੀ) ਅਤੀ (ਸੁਖਾਲੀ) ਸੁਗਮ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਨੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਕਰਾਏ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਮੋ ਬੀਜੈ ਨਾਮੋ ਜੰਮੈ ਨਾਮੋ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ (ਬੀਜੈ) ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੇ ਔਰ ਤਿਸ ਮਨ ਮੇ ਨਾਮ (ਜੰਮੈ) ਮਨਨ ਕਰੇ ਔਰ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਮਨ ਮੈ ਵਸਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਧਿਆਸਨ ਕਰੇ ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਵਡਿਆਈ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਏ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਪੂਰਬ ਲਿਖੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਹੀ ਪਾਈਜਾਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੀਠਾ ਪਿਰਾ ਜੀਉ ਜਾ ਚਾਖਹਿ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਪਤੀ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮੀਠਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਜਬ ਤੂੰ ਚਿਤ ਲਾਇ ਕਰਕ ਤਿਸਕੋਚਾਖੈ ਅਰਥਾਤ ਜਪਣਾ ਕਰੇ ॥

ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖੁ ਮੁਧੇ ਜੀਉ ਅਨਰਸ ਸਾਦ ਗੁਵਾਏ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜੀਵ ਰਸਨਾ ਸੇ ਔਰ ਰਸੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਗੁਵਾਇ ਕਰਕ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖ ਅਰਥਾਤ ਜਪ॥

ਸਦਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਏ ਜਾ ਹਰਿ ਭਾਏ ਰਸਨਾ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਏ ॥

ਜਬ ਹਰੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਭਾਏ ਤਬ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕ ਰਸ ਕੋ ਸਦਾ ਪਾਵੇਂਗਾ ਰਸਨਾ ਸਬਦ ਮੈ ਸੁਹਾਵੇਗੀ ॥

ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਏ ਨਾਮਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਏ॥

ਜਿਸਨੇ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਇ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਧਿਆਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਨ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੇ ਉਪਜੈ ਨਾਮੇ ਬਿਨਸੈ ਨਾਮੇ ਸਚਿ ਸਮਾਏ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਮ ਹੀ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਸੁਭ ਗੁਣ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਬੀ ਔਗਨ ਨਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਗੁਰ ਮਤੀ ਪਾਈਐ ਆਪੇ ਲਏ ਲਵਾਏ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਸੇ ਹੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਆਪਹੀ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਨਾਮ ਲੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਨਾਮ(ਲਵਾਏ) ਜਪਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਏਹ ਵਿਡਾਣੀ ਚਾਕਰੀ ਪਿਰਾ ਜੀਉ ਧਨ ਛੋਡਿ ਪਰਦੇਸਿ ਸਿਧਾਏ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਪਤੀ ਇਹੀ (ਵਿਡਾਣੀ) ਬਿਗਾਨੀ ਚਾਕਰੀ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਮੈਂ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਪਰਦੇਸ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਸੁਭ ਬੁਧੀ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਔਰ ਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਪਰਵਿਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਦੂਜੈ ਕਿਨੈ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਇਓ ਪਿਰਾ ਜੀਉ ਬਿਖਿਆ ਲੋਭਿ ਲੁਭਾਏ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਪਤੀ ਦੂਜ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਵਿਸਅਹੁ ਕੇ ਲੋਭ ਮੈਂ ਲੁਭਾਏ ਹੂਏ ਕਿਸੀ ਨੇ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ॥

ਬਿਖਿਆ ਲੋਭਿ ਲੁਭਾਏ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਏ ਓਹਿ ਕਿਉ ਕਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਜੋ ਵਿਸਅਹੁ ਕੇ ਲੋਭ ਮੈਂ ਲੁਭਾਏ ਹੂਏ ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਭੁਲਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਕਿਸ ਪਰਕਾਰ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਪਰਕਾਰ ਸੇ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਚਾਕਰੀ ਵਿਡਾਣੀ ਖਰੀ ਦੁਖਾਲੀ ਆਪੁ ਵੇਚਿ ਧਰਮੁ ਗਵਾਏ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਛੋਡ ਕਰ ਔਰ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰੂਪ ਬਿਗਾਨੀ ਚਾਕਰੀ ਕਰਨੀ (ਖਰੀ) ਅਤੀ (ਦੁਖਾਲੀ) ਔਖੀ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਵੇਚ ਕਰ ਧਰਮ ਕਾ ਗਵਾਵਣਾਂ ਹੀ ਹੈ ॥

ਮਾਇਆ ਬੰਧਨ ਟਿਕੈ ਨਾਹੀ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਦੁਖੁ ਸੰਤਾਏ ॥

ਮਾਯਾ ਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਮੈਂ ਬੰਧੇ ਹੂਏ ਅੰਤਸਕਰਣ (ਟਿਕੈ) ਇਸਥਿਤ ਹੋਤੇ ਨਹੀਂ ਖਿਨ ਖਿਨ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਸੰਤਾਏ ਅਰਥਾਤ ਪੀਡਤ ਹੂਏ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਮਾਇਆ ਕਾ ਦੁਖੁ ਤਦੇ ਚੂਕੈ ਜਾ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਮਾਯਾ ਕਾ ਦੁਖ ਤਬੀ(ਚੂਕੈ)ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਾਵੇਂ॥੩॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨਮੁਖ ਮੁਗਧ ਗਵਾਰੁ ਪਿਰਾ ਜੀਉ ਸਬਦੁ ਮਨਿ ਨ ਵਸਾਏ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਪਤੀ ਤੂੰ ਹਰੀ ਸੇ ਮਨਮੁਖ ਹੁਆ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ਼ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈਂ ।

ਮਾਇਆ ਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਅੰਧੁ ਪਿਰਾ ਜੀਉ ਹਰਿ ਮਾਰਗੁ ਕਿਉ ਪਾਏ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਪਤੀ ਤੂ ਮਾਇਆ ਕਾ ਭ੍ਰਮਾਇਆ ਹੁਆ ਅੰਧ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਮਾਰਗ ਕੋ ਤੂੰ ਕੈਸੇ ਪਾਵੈਂ ॥

ਕਿਉ ਮਾਰਗੁ ਪਾਏ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਏ ਮਨਮੁਖਿ ਆਪੁ ਗਣਾਏ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਭਾਵਨਾ ਕੋਇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸਤੇ ਕੋ ਪਾਵੈਂ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਬਿਟਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਾਕਰ ਸਦਾ ਸੁਹੇਲੇ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਚਾਕਰ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ (ਸੁਹੇਲੇ) ਸੁਖੀ ਹੈਂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਆਦੀ ਅੰਤਸਕਰਨ ਲਗਾਏ ਹੈਂ ॥

ਜਿਸਨੋ ਹਰਿ ਜੀਉ ਕਰੇ ਕਿਰਪਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥

ਜਿਸਨੋ ਹਰੀ ਜੀ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ।

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਜਗਿ ਲਾਹਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ॥ ੪ ॥ ੫ । ੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪ (ਬੁਝਾਏ) ਸਮਝਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਹੀ ਨਾਮ ਰਤਨ ਕੇ ਜਾਪ ਕਾ ਲਾਭ ਇਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ੭ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਲਾਭ ਜਨਾਵਤੇ ਹੁਏ ਸਨਮੁਖ ਬਨਤੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਬੈਰਾਗੁ ਭਇਆ ਜੀਉ ਕਿਉ ਦੇਖਾ ਪ੍ਰਭ ਦਾਤੇ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਈਰਾਗੁ ਹੁਆ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਜੀਵਾਂ ਕੇ ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਦੀ ਦਾਤੇ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੋ ਕਿਸ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖੋ ॥

ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਸਖਾ ਹਰਿ ਜੀਉ ਗੁਰ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਤਨ ਕਰਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਔ ਮਨਕੇ (ਸਖਾ) ਪਿਆਰ ਹਰਿਜਾਉ ਤੁਮ (ਬਿਧਾਤੇ) ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤੇ ਪੁਰਖ ਹੋ ॥

ਪੁਰਖੋ ਬਿਧਾਤਾ ਏਕੁ ਸ੍ਰੀਧਰੁ ਕਿਉ ਮਿਲਹ ਤੁਝੈ ਉਡੀਣੀਆ ॥

ਸਰਬ ਮੈਂ ਸੋ ਏਕ ਤੂੰਹੀ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਖ(ਸ੍ਰੀ)ਲਕਮੀ ਵਾ ਮਿਤ੍ਰਾ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੇ ਮੈਂ ਤੁਝਕੋ ਕੈਸੇ ਮਿਲੋ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਹੀ(ਉਡੀਣੀਆ)ਉਡੀਕ ਰਹੀ ਵਾ ਤਝ ਬਿਨਾ ਉਦਾਸੀਨ ਹੋ ਹੀ ਹੂੰ॥

ਕਰ ਕਰਹਿ ਸੇਵਾ ਸੀਸੁ ਚਰਣੀ ਮਨਿ ਆਸ ਦਰਸ ਨਿਮਾਣੀਆ ॥

ਮੇਰੇ ਹਾਥ ਤੋ ਆਪਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਹਿ ਔਰੁ ਸੀਸ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਰਾਖੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੈਂ ਨਿਮਾਣੀ ਕੇ ਮਨਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਆਸ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਨ ਘੜੀ ਵਿਸਰੈ ਪਲੁ ਮੂਰਤੁ ਦਿਨੁ ਰਾਤੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰਵਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮੁਝਕੋ ਦਿਨੋ ਰਾਤ ਇਕ ਘੜੀ(ਮੂਰਤ)ਦੋ ਘੜੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਝਮਕਣੇ ਮਾਤ੍ਰ ਵਾ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਾ ਵਿਸਰੈ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤੁਝਕੋ ਜਪਤੀ ਰਹੂੰ ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਰਿਗ ਜਿਉ ਪਿਆਸੇ ਕਿਉ ਮਿਲੀਐ ਪ੍ਰਭ ਦਾਤੇ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੇ(ਸਾਰਿਗ)ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਵਤ ਪਿਆਸੇ ਅਰਥਾਤ ਚਾਹਿਵੰਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਦਾਤੇ ਤੁਝਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲੀਐ ॥ ੧ ॥

ਇਕ ਬਿਨਉ ਕਰਉ ਜੀਉ ਸੁਣਿ ਕੰਤਿ ਪਿਆਰੇ ॥

ਏਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਪਤੀ ਜੀ ਤੁਮ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਮੋਹਿਲੀਆ ਜੀਉ ਦੇਖਿ ਚਲਤ ਤੁਮਾਰੇ ॥

ਆਪਕੇ ਚਲਿਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮਰਾ ਮਨ ਤਨ (ਮੋਹਿਲ ਆ)ਮੋਹ ਵਾਲਾ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਚਲਤਾ ਤੁਮਾਰੇ ਦੇਖਿ ਮੋਹੀ ਉਦਾਸ ਧਨੁ ਕਿਉ ਧੀਰਏ ॥

ਆਪਕੇ ਚਰਿਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮੋਹੀ ਹੋਇ ਮੈਂ ਉਦਾਸ ਕਇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਿਸ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪਾਵੋਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਣਵੰਤ ਨਾਹ ਦਇਆਲੁ ਬਾਲਾ ਸਰਬ ਗੁਣ ਭਰਪੂਰਏ ॥

ਤੂੰ (ਗੁਣਵੰਤ)ਉਪਕਾਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਮੇਰਾ(ਨਾਹ)ਪਤੀ ਦਿਆਲ ਸਭਸ(ਬਾਲਾ)ਵਡਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਰਕੇ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ॥

ਪਿਰੁ ਦੇਸੁ ਨਾਹੀ ਸੁਖਹ ਦਾਤੇ ਹਉ ਵਿਛੁੜੀ ਬੁਰਿਆਰੇ ॥

ਹੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਪਤੀ ਤੁਝਮੇਂ ਕੋਈ ਦੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੈਂ ਬੁਰਿਆਰੇ ਬੁਰਿਯਾਈ ਵਾਲੀ ਆਪਹੀ ਤੁਝਸੇ ਵਿਛੁੜੀ ਹੂੰ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਦਇਆ ਧਾਰਹੁ ਘਰ ਆਵਹੁ ਨਾਹ ਪਿਆਰੇ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਆਪ ਦਯਾ ਧਾਰੋ ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਪਤੀ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਆਵੋ ॥ ੨ ॥

ਹਉ ਮਨੁ ਅਰਪੀ ਸਭੁ ਤਨੁ ਅਰਪੀ ਅਰਪੀ ਸਭਿ ਦੇਸਾ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਮਨ ਤੁਝਕੋ ਅਰਪਣ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਔਰ ਇਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਸਰੀਰ ਭੀ ਅਰਪਤੀ ਹੂੰ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰਯ ਪ੍ਰਾਣਾਦੀ ਭੀ ਅਰਪਨ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ॥

ਹਉ ਸਿਰੁ ਅਰਪੀ ਤਿਸੁ ਮੀਤਿ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਦੇਇ ਸਦੇਸਾ ॥

ਤਿਸ ਮਿਤ੍ਰ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਮੈਂ ਸੀਸ ਅਰਪਣ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੇਰਾ ਮੁਝਕੋ ਸੰਦੇਸਾ ਭੀ ਦੇਵੇ ॥

ਅਰਪਿਆ ਤ ਸੀਸੁ ਸੁਥਾਨਿ ਗੁਰਪਹਿ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਜਬ ਮੈਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਤਸੰਗ ਜਾਇ ਕਰ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ ਸੀਸ ਅਰਪਯਾ ਤਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਝਕੋ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਦੇਖਾਇਆ ਹੈ ॥

ਖਿਨਮਾਹਿ ਸਗਲਾ ਦੂਖੁ ਮਿਟਿਆ ਮਨਹੁ ਚਿੰਦਿਆ ਪਾਇਆ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਏਕ ਖਿਨ ਬੀਚ ਮੇਰਾ ਸਰਬ ਦੁਖ ਮਿਟ ਗਿਆ ਹੇ ਔਰ ਮਨ ਇੱਛਤ ਫਲ ਕੋ ਮੈਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਰਲੀਆ ਕਰੈ ਕਾਮਣਿ ਮਿਟੇ ਸਗਲ ਅੰਦੇਸਾ ॥

ਅਬ ਮੈਂ ਕਾਮਣ ਦਿਨ ਰਾਤ (ਰਲੀਆ) ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਔਰ ਸੰਪੂਰਣ ਸੰਸਾ ਮਿਟ ਗਿਆ ਹੈ ॥

ਬਿਨਵੰਤ ਨਾਨਕੁ ਕੰਤੁ ਮਿਲਿਆ ਲੋੜਤੇ ਹਮ ਜੈਸਾ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੈਸਾ ਹਮ ਚਾਹਿਤੇ ਥੇ ਤੈਸਾ ਤੂੰ ਪਤੀ ਮੁਝਕੋ ਮਿਲਿਆ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਜੀਉ ਵਜੀ ਵਾਧਾਈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਅਨੰਦ ਭਯਾ ਹੈ ਔ ਵਧਾਈ ਵਜਾ ਹੈ ॥

ਘਰਿ ਲਾਲੁ ਆਇਆ ਪਿਆਰਾ ਸਭੁ ਤਿਖਾ ਬੁਝਾਈ ॥

ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਘਰ ਬੀਚ ਤੂੰ ਪਿਆਰਾ (ਲਾਲ) ਪਤੀ ਆਇਆ ਹੇ ਤਿਸੀ ਤ ਸਰਬ ਤ੍ਰਿਖਾ ਮੈਨੇ ਬੁਝਾਈ ਹੈ ॥

ਮਿਲਿਆ ਤ ਲਾਲੁ ਗੁਪਾਲੁ ਠਾਕੁਰੁ ਸਖੀ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ॥

ਹੇ ਗੁਪਾਲ ਠਾਕਰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ (ਲਾਲ) ਪਿਆਰਾ ਜਬ ਮੁਝਕੋ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਸੰਤ ਜਨ ਸਖੀਓਂ ਨੇ ਤੇਰਾ (ਮੰਗਲ) ਜਸੁ ਗਾਇਆ ਹੈ ॥

ਸਭ ਮੀਤ ਬੰਧਪ ਹਰਖੁ ਉਪਜਿਆ ਦੂਤ ਥਾਉ ਗਵਾਇਆ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਮਿਤ੍ਰ ਔ ਭਾਈਓਂ ਕੋ ਅਨੰਦ ਉਪਜਤਾ ਭਯਾ ਹੇ। ਔਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਾਂ ਦੂਤੋਂ ਕਾ ਥਾਉ ਅਗਿਆਨ ਗਵਾਯਾ ਹੈ।

ਅਨਹਤ ਵਾਜੇ ਵਜਹਿ ਘਰਮੈ ਪਿਰ ਸੰਗਿ ਸੇਜ ਵਿਛਾਈ ॥

ਅਬ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਘਰ ਬੀਚ ਸੋਹੰ ਕੇ ਵਾਜੇ (ਅਨਹਤ) ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਹੀ ਬਾਜਤੇ ਹੈਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਝ (ਪਿਰ) ਪਤੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਮੈਨੇ ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਸ੍ਰਧਾ ਕੀ ਛੇਜ ਵਛਾਈ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਸਹਜਿ ਰਹੈ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਕੰਤੁ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਹਮ (ਸਹਿਜ) ਸਾਂਤ ਪਦ ਮੇਂ (ਰਹੇ) ਇਸਥਿਤ ਹਏ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਸੁਖਦਾਈ ਤੂੰ ਪਤੀ ਹਮਕੋ ਮਿਲਿਆ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਸ ਸਮੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜੀਵਾਂ ਕੇ ਉਧਾਰ ਹਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਬੀੜ ਸਾਜਨੇ ਹੇਤ ਤਿਆਰੀ ਕਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀਕੇ ਬਡ ਸਾਹਿਬ ਜਦੇ ਮੋਹਨ ਜੀਕੇ ਪਾਸੋਂ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਹੂਏ ਚਾਰੋਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੀਆਂ ਪੋਥੀਆਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹੇ ਪਾਸ ਥੀਆਂ ਸੋ ਮੰਗਵਾਵਨ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਭੇਜਾ। ਪੁਨਾ ਦੂਤੀ ਵਾਰ ਸਾਹਿਬ ਬੁਢਾ ਜੀ ਭੇਜੇ ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਨ ਜੀ ਸਮਾਧੀ ਮੇ ਉਥਾਨ ਹੀ ਨਹਾ ਹੂਏ। ਤਬ ਪਰਉਪਕਾਰ ਹੇਤ ਆਪ ਗੋਇੰਦ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਜਾਕਰ ਜਿਸ ਚਬਾਰ ਮੈਂ ਮੋਹਿਨ ਜੀ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਥੇ ਤਿਸਕੇ ਨੀਚੇ ਵਿਛਾਈ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੀ ਇਸਥਿਤ ਹੋਕਰ ਤੰਬੂਰਾ ਹਾਥ ਮੈਂ ਲੇਕਰ ਗਉੜੀ ਰਾਗ ਮੈਂ ਇਹ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਇਸ ਸਬਦ ਕੀ ਏਕ ਪਉੜੀ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਤਾਕੀ ਖੋਲ ਕਰ ਪ੍ਰੀਖਸਾ ਹੇਤ ਮੋਹਨ ਜੀ ਨੇ ਕੁਛ ਕਠਨ ਬਚਨ ਕਹੇ ਪੁਨਾ ਦੂਸਰੀ ਪੌੜੀ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਚੁਬਾਰੇ ਕਾ ਦ੍ਵਾਜਾ ਖੋਲ ਦੀਆ ਤੀਸਰੀ ਪਉੜੀ ਸੁਣ ਕਰ ਪੋਥੀਆ ਸਾਹਿਬ ਲੇਕਰ ਆਪ ਚੁਬਾਰੇ ਸੇ ਉਤਰ ਆਏ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਰਪਣ ਕਰੀ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਚੌਥੀ ਪਉੜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿਨ ਜੀ ਕੋ ਵਰ ਦੀਏ ॥

ਮੋਹਨ ਤੇਰੇ ਊਚੇ ਮੰਦਰ ਮਹਲ ਅਪਾਰਾ ॥

ਹੇ ਮੋਹਿਨ ਜੀ ਤੇਰੇ (ਮੰਦਰ) ਚੁਬਾਰੇ ਉਚੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਮਹਲ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ॥

ਮੋਹਨ ਤੇਰੇ ਸੋਹਨਿ ਦੁਆਰ ਜੀਉ ਸੰਤ ਧਰਮ ਸਾਲਾ ॥

ਹੇ ਮੋਹਿਨ ਜੀ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਧਰਮਸਾਲਾ ਮੈਂ ਸੰਤ ਜਨ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ॥

ਧਰਮ ਸਾਲ ਅਪਾਰ ਦੈਆਰ ਠਾਕੁਰ ਸਦਾ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਵਹੇ ॥

ਹੇ ਦਿਆਲ ਠਾਕੁਰ ਮੋਹਨ ਜੀ ਤੇਰੀ ਧਰਮਸਾਲਾ ਮੈਂ (ਅਪਾਰ) ਅਨੇਕ ਸੰਤ ਜਨ ਸਦਾ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਹਾ ਸਾਧ ਸੰਤ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਵਹਿ ਤਹਾ ਤੁਝਹਿ ਧਿਆਵਹੇ ॥

ਜਹਾਂ ਪ੍ਰੇਮ੍ਹ ਸੰਤ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਤੁਝਕੋ ਹੀ ਵਹੁ ਧਿਆਵਤ ਹੈਂ ॥

ਕਰਿ ਦਇਆ ਮਇਆ ਦਇਆਲ ਸੁਆਮੀ ਹੋਹੁ ਦੀਨ ਕ੍ਰਿਪਾਰਾ ॥

ਹੇ ਦਯਾਲ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਪਨੀ ਦਯਾ ਮਯਾ ਭਾਵ ਅਤੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਦੀਨ ਪਰ ਕਿਰਪਾਲੁ ਹੋਵੋ ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਦਰਸ ਪਿਆਸੇ ਮਿਲਿਦਰਸਨ ਸੁਖੁ ਸਾਰਾ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਆਪਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਕੇ ਪਿਆਸੇ ਹੈਂ ਆਪਕੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਸਾਰ ਸੁਖ ਮਿਲੇਗਾ ॥ ੧ ॥

ਮੋਹਨ ਤੇਰੇ ਬਚਨ ਅਨੂਪ ਚਾਲ ਨਿਰਾਲੀ ॥

ਹੇ ਮੋਹਨ ਜੀ ਆਪਕੇ ਬਚਨ ਅਨੁਪ ਹੈਂ ਅਰੁ (ਚਾਲ) ਮਿਯਾਦਾ ਆਪਕੀ ਨਿਰਾਲੀ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਸੇਂ ਭਿੰਨ ਹੈ ਚਾਲ ਕਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਮੋਹਨ ਜੀ ਜੋਗ ਮਾਰਗੀ ਥੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੋਹਨ ਤੂੰ ਮਾਨਹਿ ਏਕੁ ਜੀ ਅਵਰ ਸਭ ਰਾਲੀ ॥

ਹੇ ਮੋਹਿਨ ਜੀ ਤੁਮ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਜੀ ਮੇਂ ਮਾਨਤੇ ਹੋ ਔਰ ਸਭਕੋ (ਰਾਲੀ) ਖਾਕ ਵਤ ਬਿਅਰਥ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ॥

ਮਾਨਹਿ ਤ ਏਕੁ ਅਲੇਖੁ ਠਾਕੁਰੁ ਜਿਨਹਿ ਸਭ ਕਲ ਧਾਰੀਆ ॥

ਤੁਮ ਏਕ ਅਲੇਖ ਠਾਕਰ ਕੋ ਮਾਨਤੇ ਹੋ ਜਿਸ ਏਕ ਨੇ ਹੀ ਸਭ ਮੈਂ ਕਲਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ॥

ਤੁਧੁ ਬਚਨਿ ਗੁਰ ਕੈ ਵਸਿ ਕੀਆ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਬਨਵਾਰੀਆ ॥

ਤੁਮਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਬਚਨ ਕਰ ਆਦ ਪੁਰਖ ਬਨਵਾਰੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਵਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਤੂੰ ਆਪਿ ਚਲਿਆ ਆਪਿ ਰਹਿਆ ਆਪਿ ਸਭ ਕਲ ਧਾਰੀਆ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਸਰੂਪ ਹੋਕਰ ਸੰਸਾਰ ਥੀ ਚਲਿਆ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਮੋਹਨ ਜੀ ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਇਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ॥ ਅਰੁ ਤੈਨੇ ਆਪਹੀ ਸਰਬ ਸਕਤੀਆਂ ਧਾਰੀਆਂ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਪੈਜ ਰਾਖਹੁ ਸਭ ਸੇਵਕ ਸਰਨਿ ਤੁਮਾਰੀਆ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ(ਪੈਜ)ਪ੍ਰਤਗਯਾ ਰਾਖੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮ ਸਭ ਸੇਵਕ ਆਇ ਕਰ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਨ ਪੜੇ ਹੈਂ।੨।

ਮੋਹਨ ਤੁਧੁ ਸਤਸੰਗਤਿ ਧਿਆਵੈ ਦਰਸ ਧਿਆਨਾ ॥

ਹੇ ਮੋਹਿਨ ਜੀ ਤੁਝਕੋ ਸਤਸੰਗਤਿ ਧਿਆਵਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਹਮਭੀ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮੋਹਨ ਜਮੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ਤੁਧੁ ਜਪਹਿ ਨਿਦਾਨਾ ॥

ਹੇ ਮੋਹਿਨ ਜੀ (ਨਿਦਾਨਾ) ਅੰਤਕੋ ਤਿਨਕੋ ਜਮ ਨਜੀਕ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਝਕੋਂ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਮ ਕਾਲੁ ਤਿਨਕਉ ਲਗੈ ਨਾਹੀ ਜੋ ਇਕ ਮਨਿ ਧਿਆਵਹੇ ॥

ਤਿਨਕੋਂ ਜਮ ਕਾਲੁ ਲਾਗਤਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਏਕ ਮਨ ਹੋਇ ਕਰ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨਿ ਬਚਨਿ ਕਰਮਿ ਜਿ ਤੁਧੁ ਅਰਾਧਹਿ ਸੇ ਸਭੇ ਫਲ ਪਾਵਹੇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਤੁਝਕੋ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਧਰਮੁ ਅਰਥੁ ਕਾਮੁ ਮੋਖੁ ਸੰਪੂਰਨ ਫਲੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਲ ਮੂਤ ਮੂੜ ਜਿ ਮੁਗਧ ਹੋਤੇ ਸਿ ਦੇਖਿ ਦਰਸੁ ਸੁ ਗਿਆਨਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਲ ਮੂਤ੍ਰ ਵਤ ਜੋ ਮਲੀਨ ਮਨਵਾਰੇ ਮੂਰਖੋਂ ਸੇ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਭੀ ਹੋਤੇ ਸੇ ਵਹੁ ਭੀ ਆਪਕਾ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਗਿਆਨ ਸੰਯੁਕਤ ਹੋਗਏ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਰਾਜੁ ਨਿਹਚਲੁ ਪੂਰਨੁ ਪੁਰਖੁ ਭਗਵਾਨਾ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਭਗਵਾਨ ਆਪਕਾ ਹੁਕਮ ਵਾ (ਰਾਜੁ) ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਸਦਾ ਅਚਲੁ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਮੋਹਨ ਤੂੰ ਸੁਫਲੁ ਫਲਿਆ ਸਣੁ ਪਰਵਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮੋਹਿਨ ਜੀ ਤੂੰ ਸਹਿਤ ਪਰਵਾਰ ਕੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਫਲੋਂ ਸੇ ਫਲਿਆ ਹੈਂ ॥

ਮੋਹਨ ਪੁਤ੍ਰ ਮੀਤ ਭਾਈ ਕੁਟੰਬ ਸਭਿ ਤਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮੋਹਿਨ ਜੀ ਤੁਮਨੇ ਅਪਨੇ ਮਿਤ੍ਰ ਭਾਈ ਆਦੀ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਲੋਕ ਸਭ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ॥

ਤਾਰਿਆ ਜਹਾਨੁ ਲਹਿਆ ਅਭਿਮਾਨੁ ਜਿਨੀ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਹੰਕਾਰੁ ਦੂਰ ਹੁਆ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਨਕੋ ਇਸ (ਜਹਾਨ) ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਤੁਧੁਨੋ ਧੰਨੁ ਕਹਿਆ ਤਿਨ ਜਮੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਇਆ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਤੁਝ ਕੋ ਧੰਨਜ ਧੰਨਜ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਨਜ਼ੀਕ ਪੁਨਾ ਜਮੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ॥

ਬੇਅੰਤਿ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਕਥੇ ਨ ਜਾਹੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖੁ ਮੁਰਾਰੇ ॥

ਹੇ ਸਤਿਪੁਰਖ ਮਰਾਰੀ ਕੇ ਸਰੂਪ ਵਡੇ ਤੇਰੇ ਬੇਅੰਤ ਗੁਣ ਹੈਂ ਹਮਸੇ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਟੇਕ ਰਾਖੀ ਜਿਤੁ ਲਗਿ ਤਰਿਆ ਸੰਸਾਰੇ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਟੇਕ ਆਪ ਨੇ ਰਾਖੀ ਹੈ ਜਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਸਰਨੀ ਲਗ ਕੇ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਤਰਿਆ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਬਾਣੀ ਸਾਨੂੰ ਬਖਸੀ ਹੈ ॥ ਵਾ ਅੰਤਰੀਵ ਹੇ ਮੋਹਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਤੇਰੇ ਬੈਕੁੰਠ ਆਦੀ ਲੋਕ ਊਚੇ ਮੰਦਰ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਅਪਾਰ ਮਹਲ ਹੈਂ ॥ ਹੇ ਮੋਹਨ ਜੀ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਸਤਿਸੰਗਿ ਰੂਪ ਧਰਮ ਸਾਲਾ ਮੈਂ ਸੰਤ ਸੋਹਤੇ ਹੈਂ ਧਰਮ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਜੋ ਸਤਿਸੰਗ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੰਤ ਅਪਾਰ ਹੇ ਦਿਆਲ ਠਾਕੁਰ ਸਦਾ ਹੀ ਕੀਰਤਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਸ੍ਰੇਸਟ ਸੰਤ ਏਕਠੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਜੀ ਤੁਝ ਕੋ ਹੀ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਕਰੋ ਦਇਆ ਮਇਆ ਮੇਰੇ ਪਰ ਵਾ ਹੇ ਦਯਾਲੁ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਦੀਨ ਪਰ ਅਤ ਸੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤ ਹੈਂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੇ ਪਿਆਸੇ ਹਾਂ ਹਮਕੋ ਤੇਰਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦਰਸਨ ਮਿਲੇ ਇਹੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਸੁਖੁ ਹੈ ਹੇ ਮੋਹਨ ਜੀ ਤੇਰੇ ਵਦ ਰੂਪ ਬਚਨ ਅਨੂਪ ਹੈਂਔਰੁ ਕਰਣੀ ਭੀ ਔਰੁ ਜੀਵੋਂ ਸੇਭਿੰਨਸ੍ਰੂਬ ਸਕਤੀ ਮਾਨ ਹੈ ਹੇ ਮੋਹਨ ਤੂੰ ਏਕ ਜੋ ਅਦੁਤੀਯ ਹੈਂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਏਕ ਸਰੂਪ ਕੋ ਹੀ ਸਤਿ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂਔਰੁ ਸਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਰਾਲੀ ਖੇਹ ਰੂਪ ਭਾਵ ਮਿਥਿਆ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਤੂੰ ਕਸਾ ਹੈ ਏਕ ਅਲਖ ਠਾਕੁਰ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਸੁਬ ਸਥਾਨੋ ਹੈਂ ਅਪਨੀ ਚੈਤੰਨ ਸਤਾ ਧਾਰੀਹੈ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਸੰਸਾਰ ਬਨਕੇ ਵਾਲੋ ਤੁਮਾਰੇ ਕ ਗੁਰਾ ਕੇ ਵਚਨੋਂ ਕਰਿ ਭਗਤ ਨੇ ਵਸ ਕੀਆ ਹੈ ਤੁਮ ਆਪ ਜੰਗਮ ਅਸਿਥਾਵਰ ਵਾ ਜੀਵਕੁਟਸਥ ਹੋ ਚਲਤ ਅਸਥਿਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹ ਔਰੁ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਸਕਤੀਆਂ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੇਵਕ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਨਿ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋਤੁਮਇਜਤ ਰਖਤ ਹੇ ਹ ਮੋਹਨ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਧਿਆ ਵਤੇਹੈਂ ਕੋਈ ਨਿਰਗੁਨ ਰੂਪ ਅਰੁ ਕੋਈ ਸਰਗੁਨ ਰੂਪ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੋਹਨ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤ ਸਮੇ ਜਮ ਤਿਨਕੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਇਕਾਗ੍ਰ ਮਨ ਕਰ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਮੁ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਵਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤਿਨਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਮਨ ਬਾਨੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਜੋ ਤੁਮਕੋ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਰਬ ਧਰਮ ਆਦੀ ਫਲੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਅਗਿਆਨ ਦਸ਼ਾ ਮੇਂ ਮਲ ਮੁਤ੍ਰਾਦਿ ਅਚਾਰਕੋ ਮਲਨ ਔਰੁ ਮਨ ਕਰ ਮੂੜ ਜਬ ਤੁਮਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਪਾਇਆ ਤਬਿ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਗਜਾਨ ਵਾਲੇ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਨ ਭਗਵਾਨ ਪੁਰਖੁ ਤੇਰਾ ਗਜਾਨ ਏਕ ਰਸੁ ਹੈ ਵਾ ਥਿਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਹੇ ਮੋਹਨ ਜੀ ਤੂੰ ਮੰਤ ਭਗਤ ਪਰਵਾਰ ਕੇ ਸਹਤ ਉਤਮ ਗੁਨ ਰੂਪੀ ਫਲੁ ਸੰਜੁਗਤਿ ਹੈਂ ਹੇਮੋਹਨ ਪੁਤ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮ ਆਦਿ ਮਿਤ੍ਰਅਰਜਨ ਆਦਿ ਭਾਈ ਲਖਮਨ ਆਦਿ ਔਰੁ ਕੁਟੇਬ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦਸਰਥ ਲਉ ਕੁਸ੍ਰੂ ਆਦਿ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਿਨਕਾਰੰਕਾਰ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਪਾਇਕੇ ਜਹਾਨ ਕੋ ਤਾਰਿਆ ਹੈ ਜਿਨੋ ਨੇ ਤੁਮਾਰਾ ਧੰਨਵਾਦੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਨੜੇ ਜਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੇ ਸਤ ਸ੍ਰੂਬ ਸੈ ਬਡੇ ਨਰਕ ਤੇ ਰਖਿਆ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮੁਰ ਕੇ ਸਤ੍ਰ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਅਨੰਤ ਹੈਂ ਬਾਨੀਸੈ ਸਾਰੇ ਕਹੇ ਨਹੀਂ ਜਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਆਪਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਲਗਕੇ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਤਰਿਆ ਹੈ ॥੪॥੨॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ॥ ਸਲੋਕ ॥

ਅਪਨੇ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਸਲੋਕ ਮੂਲ ਰੂਪੁ ਹੈ ਔਰੁ ਛੰਤ ਤਿਸਕਾ ਟੀਕਾ ਰੂਪ ਹੈ ॥

ਪਤਿਤ ਅਸੰਖ ਪੁਨੀਤ ਕਰਿ ਪੁਨਹਿ ਪੁਨਹ ਬਲਿਹਾਰ ॥

ਹੇ ਮਨ (ਅਸੰਖ) ਅਨੰਤ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਵਾਰੰਵਾਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਏ ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਿ ਪਾਵਕੋ ਤਿਨ ਕਿਲਬਿਖ ਦਾਹਨ ਹਾਰ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪੁ ਅਗਨੀਵਤ ਹੈ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ (ਤਿਨ) ਤ੍ਰਿਣੋਂ ਕੋ ਜਲਾਵਣ ਹਾਰਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਛੰਤ ॥ ਜਪਿ ਮਨਾ ਤੂ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣੁ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਮਾਧੋ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਰਾਮ ਨਾਰਾਯਣ ਗੋਬਿੰਦਮਾਧੋ ਆਦੀ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਜਪਣਾ ਕਰੁ ॥

ਧਿਆਇ ਮਨਾ ਮੁਰਾਰਿ ਮੁਕੰਦੇ ਕਟੀਐ ਕਾਲ ਦੁਖ ਫਾਧੋ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤਿਸੀ ਮੁਰਾਰੀ ਮੁਕੰਦ ਕੋ ਧਿਆਉ ਜਿਸ ਸੋਂ ਕਾਲ ਕੀ ਦੁਖਦਾਯਾ ਫਾਸੀ ਤੇਰੀ ਕਟੀ ਜਾਵੇ ॥

ਦੁਖ ਹਰਣ ਦੀਨ ਸਰਣ ਸ੍ਰੀ ਧਰ ਚਰਨ ਕਮਲ ਅਰਾਧੀਐ ॥

ਜੋ ਦੀਨ ਜਨੋਂ ਕੋ ਸਰਣ ਆਏ ਦੇਖਕਰ ਤਿਨਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰਨੇਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਧਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋਅਰਾਧੀਐ।

ਜਮ ਪੰਥ ਬਿਖੜਾ ਅਗਨਿ ਸਾਗਰੁ ਨਿਮਖ ਸਿਮਰਤ ਸਾਧੀਐ ॥

ਅਤੀ(ਬਿਖੜਾ)ਕਠਨ ਜੋ ਜਮਕਾ ਰਸਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਅਗਨੀ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਾਧ ਲਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਗਨੀ ਸਾਗਰੁ ਔਰੁ ਜਮ ਮਾਰਗ ਕੋਂ ਉਲੰਘ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਕਲਿ ਮਲਹ ਦਹਤਾ ਸੁਧੁ ਕਰਤਾ ਦਿਨ ਸੁ ਰੈਣਿ ਅਰਾਧੋ॥

ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਦਗਧ ਕਰਣੇਹਾਰ ਔਰੁ ਮਨ ਕੋ ਸੁਧ ਕਰਤਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸਕੋ ਦਿਨੋ ਰਾਤ ਹੀ ਅਰਾਧੋ ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਕਰਹੁ ਕਿਰਪਾ ਗੋਲਾਪ ਗੋਬਿੰਦ ਮਾਧੋ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਬਨਤੀ ਕਰ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਮਾਧੋ ਮੁਝ ਪਰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ।੧॥

ਸਿਮਰਿ ਮਨਾ ਦਾਮੋਦਰੁ ਦੁਖ ਹਰੁ ਭੈਭੰਜਨ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥

ਹੇ ਮਨ ਦਾਮੋਦਰ ਜੋ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਭੈ ਭੰਜਨ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਕੋ ਸਿਮਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਰੰਗੋ ਦਇਆਲ ਮਨੋਹਰੁ ਭਗਤ ਵਛਲੁ ਬਿਰਦਾਇਆ ॥

(ਸ੍ਰੀਰੰਗੋ)ਲਛਮੀ ਕੋ ਅਨੰਦ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਦਿਆਲੂ ਜੋ(ਮਨੋਹਰ)ਸੁੰਦਰੁ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸਕਾ ਭਗਤ ਵਛਲੁ (ਬਿਰਦੁ) ਪ੍ਰਣੁ ਆਦਿਸੇ ਹੀ ਚਲਾ ਆਯਾ ਹੈ ॥

ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਪੁਰਖ ਪੂਰਨ ਮਨਹਿ ਚਿੰਦਿਆ ਪਾਈਐ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨ ਬਾਛਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਤਮ ਅੰਧ ਕੂਪ ਤੇ ਉਧਾਰੇ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈਐ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਬ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮੁ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਾਈਐ ਤਬ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਅਤੀ ਤਮ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰੇ ਖੂਹੇ ਸੇ ਉਧਾਰ ਦੇਤਾਹੈ ॥

ਸੁਰ ਸਿਧ ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਮੁਨਿ ਜਨ ਗੁਣ ਅਨਿਕ ਭਗਤੀ ਗਾਇਆ ॥

ਦੇਵਤਿਓਂ ਸਿਧੋਂ ਪੁਨਾ ਗਣੋਂ ਗੰਧਰਬੋਂ ਰਿਖੀ ਜਨੋਂ ਨੇ ਅਰੁ ਅਨੇਕ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਜਿਸਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਕਰਹੁ ਕਿਰਪਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹਰੀ ਰਾਇਆ ਮੇਰੇ ਪਰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ॥੨॥

ਚੇਤਿ ਮਨਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਸਰਬ ਕਲਾ ਜਿਨਿ ਧਾਰੀ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮਸ਼੍ਵਰ ਕੋ(ਚੇਤਿ)ਸਿਮਰੁ ਜਿਸਨੇ ਸਰਬ ਮ ਅਪਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ॥

ਕਰੁਣਾ ਮੈ ਸਮਰਥੁ ਸੁਆਮੀ ਘਟ ਘਟ ਪ੍ਰਾਣੁ ਅਧਾਰੀ ॥

ਸੋ ਸਮਰਥ ਸ੍ਵਾਮੀ(ਕਰੁਣਾਮੈ)ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ(ਅਧਾਰੀ) ਆਸਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਾਣ ਮਨ ਤਨ ਜੀਅ ਦਾਤਾ ਬੇਅੰਤ ਅਗਮ ਅਪਾਰੋ ॥

ਹੇ ਮਨ ਸੋ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਬੇਅੰਤ ਪਰਮੇਸਰੁ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਔ ਤਨ ਆਦੀ(ਜੀਅ)ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ॥

ਸਰਣਿ ਜੋਗੁ ਸਮਰਥੁ ਮੋਹਨੁ ਸਰਬ ਦੋਖ ਬਿਦਾਰੋ ॥

ਸਰਣ ਆਏ ਕੀ ਰਖਸ਼ਾ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਜੋ ਸਮਰਥ ਮੋਹਨ ਹੈ ਸੋਈ ਸਰਬ ਦੋਖੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ॥

ਰੋਗ ਸੋਗ ਸਭਿ ਦੋਖ ਬਿਨਸਹਿ ਜਪਤ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰੀ ॥

ਤਿਸ ਮੁਰਾਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆਂ ਸਰਬ ਰੋਗ ਔਰ ਸੋਗ ਪੁਨਾ ਦੋਸ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਕਰਹੁ ਕਿਰਪਾ ਸਮਰਥ ਸਭ ਕਲ ਧਾਰੀ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਹੇ ਸਰਬ ਸਕਤ ਧਾਰੀ ਸਮਰਥ ਮੇਰੇ ਪਰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ॥ ੩ ॥

ਗੁਣ ਗਾਉ ਮਨਾ ਅਚੁਤ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸਭ ਤੇ ਊਚ ਦਇਆਲਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਮਨ ਤਿਸਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਉ ਜੋ ਅਚੁਤ ਅਬਨਾਸੀ ਰੂਪ ਸਭਸੇ ਊਚਾ ਦਿਆਲੁ ਹੈ॥

ਬਿਸੰਭਰੁ ਦੇਵਨ ਕਉ ਏਕੈ ਸਰਬ ਕਰੈ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥

ਜੋ ਵਿਸ੍ਵ ਕੋ ਭਰਨੇਹਾਰਾ ਸਰਬ ਕੋ ਦਨ ਹਾਰ ਏਕ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੀ ਸਰਬ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਵਿਸੰਭਰ ਆਦੀ ਪਦ ਜੋੜ ਲੈਣੇ ॥

ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਮਹਾ ਦਇਆਲ ਦਾਨਾ ਦਇਆ ਧਾਰੇ ਸਭ ਕਿਸੈ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਜੋ ਮਹਾ ਦਿਆਲੁ(ਦਾਨਾ)ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸਭ ਕਿਸੀ ਪਰ ਦਯਾ ਧਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਲੁ ਕੰਟਕੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹ ਨਾਸੈ ਜੀਅ ਜਾਕੈ ਪ੍ਰਭੁ ਬਸੈ ॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕੰਡਾ ਰੂਪ ਦੁਖਦਾਈ ਜੋ ਕਾਲ ਹੈ ਅਰ ਲੋਭ ਮੋਹ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰ ਤਿਸਕੇ ਸਭ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੁ ਪ੍ਰਸੰਨ ਦੇਵਾ ਸਫਲ ਸੇਵਾ ਭਈ ਪੂਰਨ ਘਾਲਾ ॥

ਜਿਸ ਦੇਵ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਸਫਲੀ ਹੈ ਜਬ ਸੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਤਬ ਘਾਲ ਕਰੀ ਹੁਈ ਪੂਰਨ ਭਈ ਭਾਵ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਕੋ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਹੁਈ ॥

ਬਿਨਵੰਤ ਨਾਨਕ ਇਛ ਪੁੰਨੀ ਜਪਤ ਦੀਨਦਇਆਲਾ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤ ਹੈਂ ਤਿਸ ਦੀਨਦਿਆਲ ਕੋ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਰਬ ਇੱਛਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸ ਕਿਸੀ ਸੰਤ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੈਸੇ ਮਿਲੈ ਤਿਨਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੁਣਿ ਸਖੀਏ ਮਿਲਿ ਉਦਮੁ ਕਰੇਹਾ ਮਨਾਇ ਲੈਹਿ ਹਰਿ ਕੰਤੈ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸਖੀਏ ਸੁਣ ਤੁਮ ਹਮ ਮਿਲਕੇ ਉੱਦਮ ਕਰੀਏ ਤੋ ਹਰੀ ਕੰਤ ਕੋ ਮਨਾਇ ਲਈਏ ਭਾਵ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰੀਏ ॥

ਮਾਨੁ ਤਿਆਗਿ ਕਰਿ ਭਗਤਿ ਠਗਉਰੀ ਮੋਹਹ ਸਾਧੂ ਮੰਤੈ ॥

ਅਪਨੇ ਆਪ ਕਾ (ਮਾਨ) ਹੰਕਾਰ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਰੂਪ (ਠਗਉਰੀ) ਠਗ ਬੂਟੀ ਔ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੋਹਿਣੀ ਮੰਤ੍ਰ ਜੋ ਹੈ ਇਨ ਸੇ ਉਸ ਕੋ ਮੋਹਿ ਲਈਏ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਖੀ ਵਸਿ ਆਇਆ ਫਿਰਿ ਛੋਡਿ ਨ ਜਾਈ ਇਹ ਰੀਤਿ ਭਲੀ ਭਗਵੰਤੇ ॥

ਹੇ)ਸਖੀ) ਸੰਤ ਜਨ ਵਹੁ ਪਤੀ ਏਕ ਵੇਰ ਵਸ ਆਯਾ ਹੂਆ ਪੁਨਾ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਹੁ ਤਿਸ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਭਲੀ ਰੀਤ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਜਰਾ ਮਰਣ ਭੈ ਨਰਕ ਨਿਵਾਰੈ ਪੁਨੀਤ ਕਰੈ ਤਿਸ ਜੰਤੇ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਵਸ ਵਹੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜੀਵ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਆਈ ਨਰਕੋਂ ਕੇ ਭੈ ਨਿਵਾਰ ਕਰਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸੁਣਿ ਸਖੀਏ ਇਹ ਭਲੀ ਬਿਨੰਤੀ ਇਹੁ ਮਤਾਂਤ ਪਕਾਈਐ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸਖੀਏ ਮੇਰੀ ਇਹੁ ਉਤਮ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਕਿ ਅੰਤ ਕੇ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੀਏ ॥

ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ਉਪਾਧਿ ਰਹਤ ਹੋਇ ਗੀਤ ਗੋਵਿੰਦਹਿ ਗਾਈਐ ॥

ਸਰਬ ਉਪਾਧ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਕਰ ਸਹਜ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਗੋਵਿੰਦ ਕੇ ਗੀਤੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ॥

ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਮਿਟਹਿ ਭ੍ਰਮ ਨਾਸਹਿ ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਈਐ ॥

ਜਿਸ ਤੇ (ਕਲਿ ਕਲੇਸ) ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਕਲੇਸ ਵਾ ਕਲਪਨਾ ਔ ਪਾਂਚ ਕਲੇਸ ਅਵਿਦਿਆ ੧, ਅਸਮਤਾ ੨, ਰਾਗ੩, ਦ੍ਵੈਖ ੪,ਅਭਨਿਵੇਸ ਅਰਥਾਤ ਹਠ ੫ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਭ੍ਰਮ ਨਾਸ ਹੋਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔ ਮਨ ਵਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ ॥ ੨ ॥

ਸਖੀ ਇਛ ਕਰੀ ਨਿਤ ਸੁਖ ਮਨਾਈ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੀ ਆਸ ਪੁਜਾਏ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸਖੀ ਏਹੀ ਨਿਤ ਮੈਂ ਇਛਾ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਔਰ ਸੁਖ ਮਨਾਵਤੀ ਹੂੰ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੀ ਆਸਾ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰੇ ॥

ਚਰਨ ਪਿਆਸੀ ਦਰਸ ਬੈਰਾਗਨਿ ਪੇਖਉ ਥਾਨ ਸਬਾਏ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸੀ ਔਰ ਬੈਰਾਗ ਵਾਨ ਹੋਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਅਸਥਾਨੋਂ ਬੀਚ ਦੇਖਤੀ ਹੂੰ ॥

ਖੋਜਿ ਲਹਉ ਹਰਿ ਸੰਤ ਜਨਾ ਸੰਗੁ ਸੰਮ੍ਰਿਥ ਪੁਰਖ ਮਿਲਾਏ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਖੋਜ ਲਵਾਂਗੀ ਸੋ ਸੰਤ ਜਨ ਸਮਰਥ ਪੁਰਖ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇਂਗੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਮਿਲਿਆ ਸੁਰਿਜਨੁ ਸੁਖਦਾਤਾ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਮਾਏ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਮਾਏ) ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਸੰਗੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤਜਨੋਂ ਕੋ (ਸੁਰਜਨ) ਰਤਨੁ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਹਰੀ ਮਿਲਾ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਵਡਭਾਗੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸਖੀ ਨਾਲਿ ਵਸਾ ਅਪੁਨੇ ਨਾਹਿ ਪਿਆਰੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਹਿਲਿਆ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸਖੀ ਅਬ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਪਿਆਰੇ ਪਤੀ ਸਾਥ ਵਸਤੀ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਨ ਤਿਸ ਹਰੀ ਸਾਥ ਹਿਲਿਆ ਹੈ॥

ਸੁਨ ਸਖੀਏ ਮੇਰੀ ਨੀਦ ਭਲੀ ਮੈ ਆਪਨੜਾ ਪਿਰ ਮਿਲਿਆ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨ ਰੂਪਿ ਸਖੀ ਅਬ ਮੇਰੀ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪੁ ਨਿੰਦ੍ਰਾ (ਭਲੀ) ਉਤਮ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਅਪਨਾ ਪਤੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥

ਭ੍ਰਮ ਖੋਇਓ ਸਾਂਤਿ ਸਹਜਿ ਸੁਆਮੀ ਪਰਗਾਸੁ ਭਇਆ ਕਉਲੁ ਖਿਲਿਆ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਭ੍ਰਮ ਖੋਯਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੈ ਜਬ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੂਆ ਤਬ ਮੇਰਾ ਰਿਦਾ ਕੌਲ ਖਿੜਿਆ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਅੰਤਰਿ ਜਾਮੀ ਨਾਨਕ ਸੋਹਾਗੁ ਨ ਟਲਿਆ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੫ ॥ ੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੈਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ ਪ੍ਰਭੂ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਤਬ ਪੁਨਾ ਮੇਰਾ ਸੋਹਾਗ ਨਹੀਂ ਟਲਿਆ ਹੈ ॥ ਇਸ ਮੈਂ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਅਮਰ ਰੂਪਤਾ ਸੇ ਅਪਨੀ ਅਭੇਦਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੀ ਭਾਵ ਤਿਸ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੋਇ ਗਈ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੫ ॥ ੧੧ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗਉੜੀ ਬਾਵਨ ਅਖਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਸਲੋਕੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਗਉੜੀ ਰਾਗ ਮੈਂ ਬਾਵਨ ਅਖਰੀ ਨਾਮਕ ਬਾਣੀ ਅਰਥਾਤ ਬਾਵਨ ਅਖਰੋਂ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਯਦਿਪ ਗੁਰਮੁਖੀ ਮੈਂ ਪੈਂਤੀਸ ਅਖਰੋਂ ਕਾ ਸੰਕੇਤ ਹੇ ਪਰੰਤੂ ਇਹਾਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਰੀਤਿ ਸੇ ਬਾਵਨ ਅਖਰ ਕਹੇ ਹੈਂ ॥ ੩੩ ॥ ਤੇਤੀਸ ਬਯੰਜਨ ਹੈਂ ॥ ਅਰੁ ॥ ੧੬ ॥ ਸ੍ਵਰ ਹੈਂ ॥ ਅਰ ਤੀਨ ਯਕ੍ਰਾਖਰ ਹੈਂ ਖਜ ੧ । ਤ੍ਰ । ੨ । ਗਜ ੩ । ਇਸ ਰੀਤਿ ਸੇ ਬਾਵਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ਇਸ ਬਾਣੀ ਮੈਂ ਸਲੋਕੁ ਮੂਲਰੂਪੁ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸਕਾ ਟੀਕਾ ਰੂਪੁ ਪਉੜੀਆ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੈਂ ॥ ਕਿਸੀ ਸਮਯ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕੋ ਜੜਾਊ ਭੂਖਣੋਂ ਕੀ ਇਛਾ ਹੂਈ ਥੀ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਨਮਿਤ ਇਹ ਬਾਣੀ ਵੈਰਾਗ ਬਿਬੇਕ ਆਦਿ ਰਤਨੋਂ ਕਰ ਜਟਤ ਰਚ ਕਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਭੂਖਣ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕੇ ਕੰਠ ਕਰਾਈ ਵਾ ਆਪਣੀ ਇਛਾ ਕਰ ਸਰਬ ਸਿਖਨਕੇ ਨਮਿਤ ਰਚੀ ਹੈ ॥ ਆਦਿ ਅਰ ਅੰਤ ਮੈਂ ਦੋ ਮੰਗਲਾ ਚਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥ ਸੋ ਦੋਨੋਂ ਡਬੇ ਕੇ ਢਕਣੇ ਹੈਂ ਅਰ ਇਸ ਮੈਂ ਜੜਾਊ ਭੂਖਨ ਰੂਪਬਾਣੀ ਹੈ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਗੁਰਦੇਵ ਮਾਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਪਿਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਸੁਆਮੀ ਪਰਮੇਸੁਰਾ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ (ਦੇਵ) ਪਰਕਾਸ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਤਤਵੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਃ ਗੁਰਦੇਵ ਹੀ (ਸ੍ਵਾਮੀ) ਰਾਜਾ ਹੈ ਅਰੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਉਪਜੀਵਕਾ ਹੋ ਉਸਕੋ ਭੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਸਖਾ ਅਗਿਆਨ ਭੰਜਨੁ ਗੁਰਦੇਵ ਬੰਧਿਪ ਸਹੋਦਰਾ ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਹੀ (ਸਖਾ) ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਅਗਿਆਨ ਕੋ ਨਸਟ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਹੋਦਰ ਭਾਈ ਅਰਥਾਤ ਏਕ ਹੀ ਉਦਰ ਸੇਂ ਜਨਮ ਲੇਣੇ ਵਾਲੇ ਭ੍ਰਾਤਾ ਵਤ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਤਾ ਹਰਿਨਾਮੁ ਉਪਦੇਸੈ ਗੁਰਦੇਵ ਮੰਤੁ ਨਿਰੋਧਰਾ ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਹਰਿਨਾਮ ਉਪਦੇਸਕੇ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਕਾਜੋ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈ ਸੋ (ਨਿਰੋਧਰਾ) ਨਿਰਨੇ ਕਰਕੇ ਵਾ ਵਿਸ਼ੇਸ ਕਰਕੇ ਵਾ ਨਿਰ ਆਸਰੇ ਉਧਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਔਰ ਕਰਮ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਸਾਂਤਿ ਸਤਿ ਬੁਧਿ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰਦੇਵ ਪਾਰਸ ਪਰਸਪਰਾ ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਸਾਂਤਿ ਅਰੁ ਸਤਜ ਅਰ (ਬੁਧਿ) ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਪੁਨਾਃ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਕਾ ਜੋ (ਪਰਸ) ਮਿਲਾਪ ਹੈ ਸੋ ਪਾਰਸ ਤੇ ਭੀ (ਪਰਾ) ਅਧਿਕ ਹੈ ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਤੀਰਥੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰੁ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਮਜਨੁ ਅਪਰੰਪਰਾ ॥

ਗੁਰਦੇਵ (ਤੀਰਥ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈਂ ਵਾ ਤੀਰਥ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਸਰੋਵਰ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਜੋ ਕੋਈ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਗੁਰੂ ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਜੋ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੈ ਇਸਨਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਅਪਰੰ) ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਪਰਾ ਰੂਪ ਪਰਮਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ।

ਗੁਰਦੇਵ ਕਰਤਾ ਸਭਿ ਪਾਪ ਹਰਿਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਪਤਿਤ ਪਵਿਤ ਕਰਾ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰਦੇਵ ਕਰਤਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ਜੀਵ ਕੇ ਸਭ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰਦੇਵ ਨੇ (ਪਤਿਤ) ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਗੁਰਦੇਵ ਮੰਤ ਹਰਿ ਜਪਿ ਉਧਰਾ ॥

ਗੁਰਦੇਵ (ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ) ਸਦਾ ਸਦਾ ਪੀਛੇ ਥੇ ਅਰ ਜਗ ਜੁਗ ਮੈਂ ਆਗੇ ਹੋਵੈਂ ਗੇ ਅਬ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰਦੇਵ ਕੇ (ਮੰਤ) ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਉਧਾਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰਭਿ ਮੇਲਿ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਹਮ ਮੂੜ ਪਾਪੀ ਜਿਤੁ ਲਗਿ ਤਰਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੈ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਲੁ (ਹਮ) ਸਮੂਹ ਵਾ ਮੇਰੇ ਸਮਾਨ ਮੂਰਖ ਪਾਪੀਓਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਤਿਨਕੇ ਸਾਥ (ਲਗਿ) ਮਿਲ ਕਰ ਤਰ ਗਿਆ ਹੈ ॥ ਵਾ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਤਰ ਜਾਵਾਂ ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਗੁਰਦੇਵ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਮਸੁਕਰਾ ॥ ੧ ॥

(ਗੁਰ) ਪੂਜਜ ਅਰ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਸਤਗੁਰੂਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਾਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਹਰੀ ਰੂਪ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਵਾ ਹਰ ਬਾਰੀ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ॥ ਆਪਹਿ ਕੀਆ ਕਰਾਇਆ ਆਪਹਿ ਕਰਨੈ ਜੋਗੁ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਭੂਤਕਾਲ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਕੀਆ ਥਾ ਅਰ ਮਾਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਬ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਆਗੇ ਕੋ ਭੀ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਦੂਸਰ ਹੋਆ ਨ ਹੋਗੁ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਆਪੇ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਜਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਾ ਤੋ ਪਹਲੇ ਹੁਆ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਅਬ ਹੈ ਨਾ ਆਗੇ ਹੋਵੇਗਾ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਓਅੰ ਸਾਧ ਸਤਿਗੁਰ ਨਮਸਕਾਰੰ ॥

(ਓਅੰ) ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਵਾ ਓਂਕਾਰ ਸ੍ਵਰੂਪ (ਸਾਧ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਜੋ (ਸਤਿ) ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਅਬਾਧ ਹੈ ਅਰ (ਗੁਰ) ਪੂਜਜ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਮੇਰੀ ਨਿਮਸਕਾਰ ਹੈ ਪੁਨਃ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਆਦਿ ਮਧਿ ਅੰਤਰਿ ਨਿਰੰਕਾਰੰ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਦਿ ਅਰ ਮਧ ਪੁਨਃ ਅੰਤ ਮੈ ਅਨਬ੍ਰਿਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਸੋਈ ਨਿਰੰਕਾਰ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਆਪਹਿ ਸੁੰਨ ਆਪਹਿ ਸੁਖ ਆਸਨ ॥ ਆਪਹਿ ਸੁਨਤ ਆਪ ਹੀ ਜਾਸਨ ॥

ਆਪ ਹੀ (ਸੁੰਨ) ਅਫੁਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ ਪੁਨਃ ਆਪ ਹੀ ਧਯਾਨ ਕਰਤਾ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ (ਸੁਖਆਸਨ) ਸੁਖ ਅਸਥਾਨ ਵੈਰਾਟ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ॥ ਆਪਹੀ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਹੀ ਜਸ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪ ਹੀ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਸ੍ਰੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਃ ਆਪਹੀ (ਜਾਸਨ) ਜਸਕੋ ਉਚਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੈ ॥

ਆਪਨ ਆਪੁ ਆਪਹਿ ਉਪਾਇਓ ॥ ਆਪਹਿ ਬਾਪ ਆਪਹੀ ਮਾਇਓ ॥

ਆਪਹਿ ਸੂਖਮ ਆਪਹਿ ਅਸਥੂਲਾ ॥

ਅਪਨੇ ਆਪ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਗਤ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਃ ਆਪ ਹੀ ਤਿਸ ਨੇ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀਪਿਤਾ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਃਆਪਹੀ (ਮਾਇਓ) ਮਾਤਾ ਹੈ ਸੂਖਮ ਰੂਪ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨਃ ਆਪਹੀ ਅਸਥੂਲ ਰੂਪ ਹੈ ॥

ਲਖੀ ਨ ਜਾਈ ਨਾਨਕ ਲੀਲਾ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੀ ਲੀਲਾ ਲਖੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸਕੀ ਰਚਨਾ ਬਜੰਤ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥ ਤੇਰੇ ਸੰਤਨ ਕੀ ਮਨ ਹੋਇ ਰਵਾਲਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੁ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਹੋ ਜਾਵੈ ਭਾਵ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਧਾਰੇ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਆਕਾਰੁ ਆਪਿ ਨਿਰਗੁਨ ਸਰਗੁਨ ਏਕ ॥

ਏਕਹਿ ਏਕ ਬਖਾਨਨੋ ਨਾਨਕ ਏਕ ਅਨੇਕ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਨਿਰਾਕਾਰ ਨਿਰਗੁਣ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਸੋਈ ਏਕ ਆਪਿ ਅਕਾਰ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਸਗੁਣ ਹੋਤਾ ਭਇਆ। ਬੇਦ ਅਰ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਤਿਸ ਏਕ ਹੀ ਏਕ ਕਾ ਬਖਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ਵਹਾ ਏਕ ਅਨਕ ਰੂਪੋਂ ਕੋ ਧਾਰ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਕਹੇ ਏਕ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਕੈਸੇ ਹੂਆ ਸੋ ਕਹਤ ਹੈਂ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ੴ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੀਓ ਅਕਾਰਾ ॥ ਏਕਹਿ ਸੂਤਿ ਪਰੋਵਨ ਹਾਰਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਕਿ ੴ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਜਗਤ ਕਾ ਅਕਾਰੁ ਕੀਆ ਹੈ। ਪੁਨਃ ਏਕ ਹੀ ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਰੂਪੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੂਤ ਵਿਖੇ ਆਕਾਰ ਰੂਪੀ ਮਣਕਿਓਂ ਕੇ ਪਰੋਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥

ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਬਿਸਥਾਰੰ ॥ ਨਿਰਗੁਣ ਤੇ ਸਰਗੁਨ ਦ੍ਰਿਸਟਾਰੰ ॥

ਨਿਆਰੇ ਨਿਆਰੇ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਬਿਸਥਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਮੋ ਗੁਣੀ ਪਾਤਾਲ ਮੈ ਨਾਗ ਅਰ ਰਜੋ ਗੁਨੀ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਮੈ ਮਾਨੁਖ ਅਰ ਸੁਰਗ ਮੈਂ ਸਤੋ ਗੁਣੀ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ॥ ਨਿਰਗੁਣ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰਗੁਣ ਵੈਰਾਟ(ਦ੍ਰਿਸਟਾਰੰ)ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਭਾਂਤਿ ਕਰਿ ਕਰਹਿ ਉਪਾਇਓ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮਨ ਮੋਹੁ ਬਢਾਇਓ ॥

ਸਗਲ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਤਿਸਨੇ ਆਪ ਜਗਤ ਕੋ ਉਪਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ।ਜੋ ਕਹੇ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੈਸੇ ਹੁਆ?ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ । ਮਨ ਮੈ ਜੋ ਮੋਹ ਵਧਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਇਸਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਦੁਹੂ ਭਾਂਤਿ ਤੇ ਆਪਿ ਨਿਰਾਰਾ ॥ ਨਾਨਕ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰਾ ॥ ੨ ॥

ਦੋਨੋਂ ਤਰਾਂ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਅਰ ਮਰਨ ਸੇ ਆਪ ਨਿਆਰਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਸੋਈ ਸਾਹ ਭਗਵੰਤ ਸੇ ਸਚੁ ਸੰਪੈ ਹਰਿ ਰਾਸਿ ॥
ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸੁਚਿ ਪਾਈਐ ਤਿਹ ਸੰਤਨ ਕੈ ਪਾਸਿ ॥ ੧ ॥

ਵਹੀ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ (ਭਗਵੰਤ ਸੇ) ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਵਾ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਪਾਸ ਸਚੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪਿ ਸੰਪਤਾਦੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਅਰਥਾਤ ਸਰਧਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤਜਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਸੇ ਸਚ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਰ (ਸੁਚਿ) ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪਵੜੀ ॥ ਸਸਾ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸੋਊ ॥ ਸਤਿ ਪੁਰਖ ਤੇ ਭਿੰਨ ਨ ਕੋਊ ॥
ਸੋਊ ਸਰਨਿ ਪਰੈ ਜਿਹ ਪਾਯੰ ॥ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ਸੁਨਾਯੰ ॥

ਸੱਸੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤੀਨ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਸਤਿ ਹੈ ॥ ਸਤਿਪੁਰਖ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇ ਨਯਾਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਤਿਸਕੀ ਸਰਨ ਪੜਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਵਹੁ ਆਪ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਪੁਨਃ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਤਿਸਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤਿਸਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸੰਸੈ ਭਰਮੁ ਨਹੀ ਕਛੁ ਬਿਆਪਤ ॥ ਪ੍ਰਗਟ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਤਾਹੂ ਕੋ ਜਾਪਤ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੰਹਿਸਾ ਅਰ ਭ੍ਰਮ ਤਿਸਕੋ ਕਛੁ ਬਜਾਪ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ । ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਜਪਤਾ ਹੈ ॥ ਵਾ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਪ੍ਰਗਟ (ਜਾਪਤ) ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ॥

ਸੋ ਸਾਧੂ ਇਹ ਪਹੁਚਨ ਹਾਰਾ ॥ ਨਾਨਕ ਤਾਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰਾ ॥ ੩ ॥

ਸੋਈ ਪੁਰਸ (ਸਾਧੁ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜੋ (ਇਹ) ਇਸ ਸਤਿ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪਹੁਚਨਹਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵਸੇ ਸਤਿ ਰੂਪ ਹੀ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੋ ਸਦਾਵ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੩ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਧਨੁ ਧਨੁ ਕਹਾ ਪੁਕਾਰਤੇ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਸਭ ਕੂਰ ॥
ਨਾਮ ਬਿਹੂਨੇ ਨਾਨਕਾ ਹੋਤ ਜਾਤ ਸਭਿ ਧੂਰ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਜੀਵੋ ਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਧਨ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਐਸੇ ਕਨੋਂ ਪੁਕਾਰ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹਿ ਸਭ ਝੂਠਾ ਹੈ ਵਾ ਧਨਕੋ ਧਨ ਰੂਪ ਜਾਣਕੇ (ਕਹਾ) ਕਥ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੋਂ ਭਾਵ ਸੇ ਨਹੀਂ ਪੁਕਾਰ ਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਹਰੀ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਸਭ (ਕੂੜ) ਝੂਠਾ ਜਾਨਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਂ ਸੋ ਸਭੀ (ਜਾਤਿ) ਉਤਪਤਿ ਹੋਕੇ ਧੂਰ ਹੋਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਸਭ ਧੂੜ ਹੋਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪਵੜੀ ॥ ਧਧਾ ਧੂਰਿ ਪੁਨੀਤ ਤੇਰੇ ਜਨੂਆ ॥ ਧਨਿ ਤੇਊ ਜਿਹ ਰੁਚ ਇਆ ਮਨੂਆ ॥

ਧੱਧੇਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ (ਜਨੂਆ) ਸੰਤਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਪੁਨੀਤ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਅਰ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨਮੈਂ (ਇਆ) ਇਸ ਸੰਤ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਕੀ ਰੁਚੀ ਹੈ ॥

ਧਨੁ ਨਹੀ ਬਾਛਹਿ ਸੁਰਗ ਨ ਆਛਹਿ ॥ ਅਤਿ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਾਧੂ ਰਜ ਰਾਚਹਿ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਧਨਕੋ ਨਹੀਂ ਚਾਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸ੍ਵਰਗ ਕੀ ਇਛਾ ਨਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਅਤੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸਾਧੂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀਮੈਂ (ਰਾਚਹਿ) ਰਚ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਧੰਧੇ ਕਹਾ ਬਿਆਪਹਿ ਤਾਹੂ ॥ ਜੋ ਏਕ ਛਾਡਿ ਅਨ ਕਤਹਿ ਨ ਜਾਹੂ ॥

ਤਿਨਕੋ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਧੰਧੇ ਕਥ ਬਜਾਪ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਏਕ ਪਰਮਸ੍ਵਰ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਔਰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਾਕੈ ਹੀਐ ਦੀਓ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਮਿ ॥ ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਪੂਰਨ ਭਗਵਾਨ ॥ ੪ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੰ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁਦੀਆਹੈ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਧੂ ਪੂਰਨ ਭਗਵਾਨ ਕਾਸ੍ਵਰੂਪਹੀ ਹੈ॥੪॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਲੋਕ ॥ ਅਨਿਕ ਭੇਖ ਅਰੁ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਮਨ ਹਠਿ ਮਿਲਿਅਉ
ਨ ਕੋਇ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਭਗਤੁ ਗਿਆਨੀ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥

ਮਨਕੇ ਹਠ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕ ਭੇਖ ਧਾਰਨੇ ਅਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਗਯਾਨ ਅਰ ਧਯਾਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਧਾਰਨਾ ਬਿਨਾ ਈਸ੍ਵਰ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੂਈ ਹੋ ਸੋ ਭਗਤ ਗਯਾਨੀ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਭਗਤੀ ਸਹਿਤ ਗਯਾਨ ਤਰੁ ਗਯਾਨ ਹੈ ਇਹੀ ਮਤ ਗੁਰੂ ਜੀਨੇ ਮੁਖ ਰਖਾ ਹੈ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਛੰਛਾ ਗਿਆਨੁ ਨਹੀ ਮੁਖ ਬਾਤਉ ॥ ਅਨਿ ਜੁਗਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਰ ਭਾਤਉ ॥

ਛੰਛੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਧਾਰਨਾ ਸੋ ਬਿਨਾ ਜੋ ਗਯਾਨ ਕੀਆਂ ਮੁਖਸੇ ਬਾਤਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹੈ ਸੋ ਯਿਹ ਗਯਾਨ ਨਹੀਂ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ। ਅਨੇਕ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੀਆਂ ਜੁਗਤੀਓਂ ਅਰਥਾਤ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੋਂਕੇ (ਭਾਤਉ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨੇ ਅਰਥਾਤ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੀ ਗਯਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜੇ ਕਹੈ ਗਯਾਨ ਕਾ ਕਿਆ ਲਛਣ ਹੈ ? ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਿਆਨੀ ਸੋਇ ਜਾਕੈ ਦ੍ਰਿੜ ਸੋਊ ॥ ਕਹਤ ਸੁਨਤ ਕਛੁ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਊ ॥

ਗਯਾਨੀ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ (ਸੋਊ) ਸੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋ ਰਹਾ ਹੋ ਕਹਿਨੇ ਅਰ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕੁਛ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ (ਜੋਗੁ)ਜੁੜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਗਿਆਨੀ ਰਹਤ ਆਗਿਆ ਦ੍ਰਿੜੁ ਜਾਕੈ ॥ ਉਸਨ ਸੀਤ ਸਮਸਰਿ ਸਭ ਤਾਕੈ ॥

ਗਯਾਨੀ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਅੰਤ੍ਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਆਗਿਆ (ਦ੍ਰਿੜ) ਨਿਸਚੇ ਹੋਈ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕਰ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਅਰ (ਉਸਨ) ਤਪਤ ਅਰ (ਸੀਤ) ਠੰਡ ਅਰਥਾਤ ਇਸਟ ਅਨਿਸ੍ਟ ਸਭ ਤਿਸ ਗਯਾਨੀ ਕੇ (ਸਮਸਰਿ) ਤੁੱਲ ਹੈ ॥

ਗਿਆਨੀ ਤਤੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੀਚਾਰੀ ॥ ਨਾਨਕ ਜਾਕਉ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥ ੫ ॥

ਗਿਯਾਨੀ ਵਹੁ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਤ ਮਿੱਥਯਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰੀ ਹੂਆ ਹੋ ਅਤ ਵੀਚਾਰੀ ਸੋ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਸਲੋਕ ॥ ਆਵਨਆਏ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਮਹਿ ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਪਸੁ ਢੋਰ ॥

(ਆਵ) ਆਇਤੇ ਹੋਂ ਪਰੰਤੂ (ਨਆਇ)ਨਾ ਆਇਆਂ ਜੈਹੇ ਢਾ ਆਵਨ ਮਾਤ੍ਰਹੀ ਆਏ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਜਨਮ ਕਾ ਲਾਭੁ ਕਛੁ ਨਹੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਆਹੈ ਵਾ ਆਵਨੇ ਕੀ ਵਾਰੀ ਆਗਈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਜੀਵ ਜਗਤਮੈਂ ਆਏਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਜਾਣੇਸੇ ਬਿਨਾ ਢੋਰ (ਪਸੁ) ਦੇਖੀਤੇਹੈਂ ਵਾ(ਪਸੁਢੋਰ)ਮੁਰਦ ਪਸੂ ਵਾ(ਪਸੁ)ਘੋੜੇ ਆਦਿਕ ਉਤਮ ਚੌਪਾਏਅਰ(ਢੋਰ)ਖੋਤੇ ਆਦਿਕਨਿਖਿਧ ਚੌਪਾਓਂਵਤਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋ ਬੁਝੈ ਜਾਕੈ ਭਾਗੁ ਮਥੋਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਬੂਝਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ (ਮਥੋਰ) ਮਾਥੇ ਕੇ ਉਤਮ ਭਾਗ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਯਾ ਜੁਗ ਮਹਿ ਏਕਹਿ ਕਉ ਆਇਆ ॥ ਜਨਮਤ ਮੋਹਿਓ ਮੋਹਨੀ ਮਾਇਆ ॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰਮੈਂਜੀਵ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰਕੇ ਪਾਵਣੇ ਕੇਵਾਸਤੇ ਆਯਾਥਾ ਪਰੰਤੂ ਜਨਮਤੇ ਕੋ ਹੀ ਮੋਹਨੀ ਮਾਇਆਨੇ(ਮੋਹਿਓ) ਠਗ ਲੀਆ॥

ਗਰਭ ਕੁੰਟ ਮਹਿ ਉਰਧ ਤਪ ਕਰਤੇ ॥ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਿਮਰਤ ਪ੍ਰਭੁ ਰਹਤੇ ॥

(ਗਰਭਕੁੰਟ)ਗਰਭ ਰੂਪ ਕੁੰਡਮੈਂ ਜੀਵ(ਉਰਧ)ਊਪਰ ਪੈਰ ਕਰਕੇ ਤਪੁ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔਰ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਪ੍ਰਭੂਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਥੇ ॥ ਜਬ ਗਰਭ ਜੂਨੀ ਸੇ ਬਾਹਰ ਆਏ ॥

ਉਰਝਿ ਪਰੇ ਜੋ ਛੋਡਿ ਛਡਾਨਾ ॥ ਦੇਵਨ ਹਾਰ ਮਨਹਿ ਬਿਸਰਾਨਾ ॥

ਤਬ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਜੋ ਵਿਸਰਜ(ਛੋਡ)ਤਜਾਗ ਛੋਡਣੇ ਥੇ ਵਾ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਪਿਛਲੇ ਲੋਕ ਛੋਡ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰ ਅਬ ਆਗੇਕੋ(ਛਡਾਨਾ) ਛੋਡ ਜਾਣੇਹੈਂ ਐਸੇ ਅਨਿੱਤ ਪਦਾਰਥੋ ਮੈਂ(ਉਰਝਿਪਰੇ)ਫਸਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਜੀਵ ਨੇ ਮਨ ਸੇ ਬਿਸਾਰ ਛੋਡਾ ਹੈ ॥ ਤਾਂਤੇ ਐਸੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ ॥

ਧਾਰਹੁ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸਹਿ ਗੁਸਾਈ ॥ ਇਤ ਉਤ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਬਿਸਰਹੁ ਨਾਹੀ ॥ ੬ ॥

ਹੇ (ਗੁਸਾਈ)ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਜਿਸ ਪੁਰ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਧਾਰਨ ਕਰਤ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤ ਹੈਂ (ਇਤ ਉਤ) ਈਹਾਂ ਊਹਾਂ ਅਰਥਾਤ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤਿਸਕੋ ਆਪ ਬਿਸਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ॥ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਪਰ ਭੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ॥ ੬ ॥

ਸਲੋਕ ॥ ਆਵਤ ਹੁਕਮਿ ਬਿਨਾਸੁ ਹੁਕਮਿ ਆਗਿਆ ਭਿੰਨ ਨ ਕੋਇ ॥

ਸਭ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤਿਸਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈ ਮਰਕਰ ਚਲ ਜਾਤ ਹੈਂ। ਪਰਮੇਸ੍ਰਕੀ ਆਗਯਾ ਸੇ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਜੀਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਆਵਨ ਜਾਨਾ ਤਿਹ ਮਿਟੈ ਨਾਨਕ ਜਿਹ ਮਨਿ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥

ਪਰੰਤੂ (ਆਵਨ ਜਾਨਾ) ਜਨਮਨਾ ਮਰਣਾ ਤਿਸਕਾ ਨਿਬ੍ਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਬਸਤਾ ਹੈ ॥ ੫ । ਮਾਯਾ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਏਹੂ ਜੀਅ ਬਹੁਤ ਗ੍ਰਭ ਵਾਸੇ ॥ ਮੋਹ ਮਗਨ ਮੀਠ ਜੋਨਿ ਫਾਸੇ ॥

ਯਹ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਬਹੁਤੇ ਗਰਭੋਂ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂ ਕਿ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈ ਮਗਨ ਹੂਏ ਹੂਏ ਅਰ (ਮੀਠੀ)ਪਜਾਰੀ ਜਾਨ ਕਰ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਫਸ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਇਨਿ ਮਾਇਆ ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਬਸਿ ਕੀਨੇ ॥ ਆਪਨ ਮੋਹ ਘਟੇ ਘਟਿ ਦੀਨੇ ॥

ਇਸ ਮਾਯਾ ਨੇ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਜੀਵ ਬਸਿ ਕੀਏ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮਾਇਆ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੋਹ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਦੀਏ ਹੁਏ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥

ਏ ਸਾਜਨ ਕਛੁ ਕਹਹੁ ਉਪਾਇਆ ॥ ਜਾਤੇ ਤਰਉ ਬਿਖਮ ਇਹ ਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਮਹਾਂ ਪੁਰਸੋ ਕੋਈ ਉਪਾਉ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਉਪਾਉ ਕਰਨੇ ਤੇ ਯਿਹ ਕਠਨ ਮਾਯਾ ਕੀ ਨਦੀ ਸੇ ਤਰ ਕਰ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਵੋਂ ? ॥ ਉਤ੍ਰ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਤਸੰਗਿ ਮਿਲਾਏ ॥ ਨਾਨਕ ਤਾਕੇ ਨਿਕਟ ਨ ਮਾਏ ॥ ੭॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਪੁਰਨ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਸਮੀਪ ਮਾਯਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਕਿਰਤ ਕਮਾਵਨ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕੀਨੇ ਤਿਨਿ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ॥

ਜੋ (ਕਿਰਤ) ਕਰਮ ਸੁਭ ਅਥਵਾ ਅਸੁਭ ਜੀਵੋਂ ਨੇ (ਕਮਾਵਨੇ) ਕਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕਰੇ ਹੈਂ ॥

ਪਸੁ ਆਪਨ ਹਉ ਹਉ ਕਰੈ ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਕਹਾ ਕਮਾਤਿ ॥ ੧ ॥

ਪਸੂ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਆਪੁ ਕੋ ਕਰਤ ਮਾਨ ਕਰ ਐਸੇ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਏਹ ਮੈਂ ਹੀ ਕਰਤਾਹੂੰ ਅਰ ਮੈ ਹੀ ਕਰਾਂਗਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਿਚਾਰੀਏ ਤਾਂ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤੁਛ ਜੀਵ ਕਯਾ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕੁਛੁ ਨਹੀਂ ਕਰਸਕਤਾ ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥ ਏਕਹਿ ਆਪਿ ਕਰਾਵਨ ਹਾਰਾ ॥ ਆਪੇ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਬਿਸਥਾਰਾ ॥

ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਾਵਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਤਿਸਨੇ ਪਾਪ ਅਰ ਪੁੰਨ ਕਾਵਿਸਥਾਰਕੀਆਹੈ॥

ਇਆ ਜੁਗ ਜਿਤੁ ਜਿਨੁ ਆਪਹਿ ਲਾਇਓ ॥ ਸੋ ਸੋ ਪਾਇਓ ਜੁ ਆਪਿ ਦਿਵਾਇਓ ॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਆਪਹੀ ਕਰਮੋਂ ਮੇ ਲਗਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਲਗ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਤਿਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਸੁਖ ਅਥਵਾ ਦੁਖ ਸੋਈ ਸੋਈ ਜੀਵੋਂ ਨ ਪਾਯਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਆਪ ਤਿਨ ਕੋ ਦਿਵਾਯਾ ਹੈ ।

ਉਆ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਊ ॥ ਜੋ ਜੋ ਕਰੈ ਸੋਊ ਫੁਨਿ ਹੋਊ ॥

ਉਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਕੋਈ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਬਹੁੜੇ ਓਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਹੋਊਗਾ ॥

ਏਕਹਿ ਤੇ ਸਗਲਾ ਬਸਥਾਰਾ। ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਸਵਾਰਨ ਹਾਰਾ ॥ ੮ ॥

ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਤੇ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਬਿਸਥਾਰ ਹੂਆ ਹੋ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਕੇ ਸਵਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਰਾਚਿ ਰਹੇ ਬਨਿਤਾ ਬਿਨੋਦ ਕੁਸਮ ਰੰਗ ਬਿਖ ਸੋਰ ॥

ਹੇ ਜੀਵੋ (ਬਨਿਤਾ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਬਿਲਾਸੋਂ ਮੈਂ ਰਾਚ ਰਹੇ ਹੋ ਸੋ ਬਿਸਯੋ ਕਾ ਜੋ ਸੋਰ ਸਰਾਬਾ ਹੈ(ਕੁਸਮ)ਕਸੁੰਭੇ ਕੇ ਰੰਗਵਤ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਪੂਣਾਮੀ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਬਿਲਾਸੋਂ ਮੇ ਰਚਿ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨਕਾ ਰੰਗ (ਕੁਸਮ) ਫੂਲੋਂ ਸਮ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਕੇ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ (ਬਿਖ) ਜਹਿਰ ਕੇ ਤੁਲ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ (ਸੋਰ) ਸੋਰੇ ਕੇ ਸਮਾਨ ਸੀਘ੍ਰ ਨਸ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਸਰਨੀ ਪਰਹੁ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਮੈ ਮੋਰ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸਕੀ ਸਰਨੀ ਪੜੋ ਜਿਸਕੀਸਰਨ ਪੜਨੇ ਸੇ(ਮੈ ਮੋਰ)ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋ ਜਾਵੈ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਰੇ ਮਨ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਜਹ ਰਚਹੁ ਤਹ ਤਹ ਬੰਧਨ ਪਾਹਿ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਤੂੰ ਰਚਤਾ ਹੈਂ ਤਹਾ ਤਹਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬੰਧਨ ਹੀ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਕਤਹੂ ਨ ਛੂਟੀਐ ਸਾਕਤ ਤੇਊ ਕਮਾਹਿ ॥

ਜਿਸ ਬਿਧੀ ਕਰ ਕਹੀਂ ਭੀ ਛੂਟਣਾ ਨ ਹੋਵੇ (ਸਾਕਤ) ਮਨਮੁਖ ਲੋਗ (ਤੇਊ) ਓਹੀ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਹਉ ਕਰਤੇ ਕਰਮ ਰਤ ਤਾਕੋ ਭਾਰੁ ਅਫਾਰ ॥

ਜੋ ਜੀਵ (ਕਰਮਰਤਿ) ਕਰਮੋਂ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ (ਹਉਹਉ) ਮੈ ਮੇਰਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਚੌਰਾਸੀ ਕਾ (ਅਫਾਰ)ਅਸਹਿ ਵਾ ਬਹੁਤਾ ਭਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਾਰਣ ਸੇ ਨੀਚ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭਟਕਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਸਹਿਤ ਕਰਮ ਕਰੇ ਤਬ ਕਰਮ ਭੀ ਸਫਲ ਹੋਵੇਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਹੀ ਜਉ ਨਾਮ ਸਿਉ ਤਉ ਏਊ ਕਰਮ ਬਿਕਾਰ ॥

ਭਾਂਤੇ ਜੋ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥਿ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੌ ਯਹੀ ਕਰਮ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਬਜਰਥ ਹੈਂ ਵਾ ਦੁੱਖ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਬਾਧੇ ਜਮ ਕੀ ਜੇਵਰੀ ਮੀਠੀ ਮਾਇਆ ਰੰਗ॥ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਮੋਹੇ ਨਹ ਬੁਝਹਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਹੂ ਸੰਗ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਜਮਕੀ (ਜੇਵੜੀ) ਰਸੀ ਸਾਥ ਬਾਂਧ ਜਾਤੇਹੈਂ ਜਿਨਕੋ ਮਾਯਾ (ਰੰਗ)ਅਨੰਦ ਵਾਲੀ(ਮੀਠੀ) ਪਯਾਰੀ ਲਗੀਹੈ ਭ੍ਰਮਕੇ ਮੋਹੇ ਹੁਏ ਜੀਵ ਬੂਝਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਕਿ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਸੰਗ ਹੀ ਹੈ॥

ਲੇਖੈ ਗਣਤ ਨ ਛੂਟੀਐ ਕਾਚੀ ਭੀਤਿ ਨ ਸੁਧਿ ॥
ਜਿਸਹਿ ਬੁਝਾਏ ਨਾਨਕਾ ਤਿਹ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਰਮਲ ਬੁਧਿ ॥ ੯ ॥

ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਲੇਖੇ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਛੁਟੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ ਕਾਚੀ ਕੇਧ ਜਲ ਸੇ ਧੋਣੇ ਕਰ ਕਬੀ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕਰ ਬੁਧੀ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਬੁਝਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੀ ਬੁਧੀ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ੯ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਟੂਟੇ ਬੰਧਨ ਜਾਮੁ ਕੇ ਹੋਆ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ॥
ਜੋ ਰਾਤੇ ਰੰਗ ਏਕ ਕੈ ਨਾਨਕ ਗੂੜਾ ਰੰਗੁ ॥ ੧ ॥

(ਜਾਸੁਕੇ) ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਭਾਈ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਹੁਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅਗਯਾਨਾਦੀ ਬੰਧਨ ਟੂਟ ਗਏ ਹੈਂ। ਜੋ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਤੋ (ਗੂੜਾ ਰੰਗ) ਸਘਨ ਆਤਮਾਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਰਾਰਾ ਰੰਗਹੁ ਇਆ ਮਨੁ ਅਪਨਾ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਜਪੁ ਰਸਨਾ ॥

ਰਾਰੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਅਪਨਾ ਮਨੁ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗੋ ਅਰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪੋ। ਜੋ ਕਹੋ ਜਾਪ ਕਾ ਕਿਆ ਫਲ ਹੋਗਾ? ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੇਰੇ ਦਰਗਹ ਕਹੈ ਨ ਕੋਊ ॥ ਆਉ ਬੈਠੁ ਆਦਰ ਸੁਭ ਦੇਊ ॥

(ਰੇਰੇ) ਅਰੇ ਅਰੇ ਐਸੇ ਅਨਾਦਰ ਕੇ ਵਚਨ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹੇਗਾ॥ ਆਉ ਬੈਠੋ ਐਸੇ ਕਹਿ ਕਰ (ਸੁਭ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਪੁਰਸੁ ਆਦਰ ਦੇਵੇਂਗੇ॥

ਉਆ ਮਹਲੀ ਪਾਵਹਿ ਤੂੰ ਬਾਸਾ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹਿ ਹੋਇ ਬਿਨਾਸਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਮਹਿਲੀ) ਹੇ ਜਗਜਾਸੂ ਉਸ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਪਾਵੇਂਗਾ ਜਿਸਮੇਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾਜੇ ਕਹੈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਜੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਕਰ (ਬਿਨਾਸਾ) ਆਸਾ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਮਸਤਕਿ ਕਰਮੁ ਲਿਖਿਓ ਧੁਰਿ ਜਾਕੈ ॥ ਹਰਿ ਮੰਪੈ ਨਾਨਕੁ ਘਰਿ ਤਾਕੈ ॥ ੧੦ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਉੱਤਮ ਕਰਮ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪ ਸੰਪਤੀ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੧੦ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਲਾਲਚ ਝੂਠ ਬਿਕਾਰ ਮੋਹ ਬਿਆਪਤ ਮੂੜੇ ਅੰਧ ॥

(ਮੂੜੇ) ਮੂਰਖ (ਅੰਧ) ਅਗਿਆਨੀ ਲੋਗ ਲਾਲਚ ਅਰ ਝੂਠ ਪੁਨਾ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਮੋਹਿ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਲਾਗਿ ਪਰੇ ਦੁਰਗੰਧ ਸਿਉ ਨਾਨਕ ਮਾਇਆ ਬੰਧ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਰਕੇ (ਦੁਰਗੰਧਿ) ਖੋਟੀ ਵਾਸਨਾ ਮੈਂ ਜੀਵ ਲਗ ਪੜੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਲਲਾ ਲਪਟਿ ਬਿਖੈ ਰਸ ਰਾਤੇ ॥ ਅਹੰਬੁਧਿ ਮਾਇਆ ਮਦ ਮਾਤੇ ॥

ਲਲੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਜੀਵ ਲੰਪਟ ਹੋ ਕਰਕੇ ਵਿਸਯ ਰਸੋਂ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਅਹੰਕਾਰ ਬੁਧੀ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਰਸ ਵਿਖੇ (ਮਾਤੇ) ਮਸਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਇਆ ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਜਨਮਹਿ ਮਰਨਾ ॥ ਜਿਉ ਜਿਉ ਹੁਕਮਿ ਤਿਵੈ ਤਿਉ ਕਰਨਾ ॥

ਇਸ ਮਾਇਆਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਜਨਮਣਾ ਅਰ ਮਰਣਾ ਹੋਤਾਹੇ ਜਿਸ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੋਤਾ ਹੈ । ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਕਰਮਾਦਿ ਕਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਕੋਊ ਊਨ ਨ ਕੋਊ ਪੂਰਾ ॥ ਕੋਊ ਸੁਘਰੁ ਨ ਕੋਊ ਮੂਰਾ ॥

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾ ਕੋਈ ਊਣਾ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਹੈ ਨਾ ਕੋਈ ਚਤਰ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਮੂਰਖ ਹੈ ॥

ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਲਾਵਹੁ ਤਿਤੁ ਤਿਤੁ ਲਗਨਾ ॥ ਨਾਨਕ ਠਾਕੁਰ ਸਦਾ ਅਲਿਪਨਾ ॥ ੧੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ ਹੇ ਠਾਕਰ ਆਪ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜਿਸ ਜਿਸ ਕਰਮ ਮੈਂ ਲਾਵਤੇ ਹੋ ਤਿਸੀ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਲਗਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਸਦਾ (ਅਲਿਪਨਾ) ਅਭੰਗ ਹੋ ॥ ੫੧ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਲਾਲ ਗੋਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਭ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਅਥਾਹ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਲਾਲ) ਪਯਾਰਾ ਗੋਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਹੈ ਸੋ (ਗਹਿਰ) ਡੂੰਘਾ ਅਰ (ਗੰਭੀਰ) ਨਿਰਹੱਲ ਅਰ ਅਥਾਹ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ॥

ਦੂਸਰ ਨਾਹੀ ਅਵਰ ਕੋ ਨਾਨਕ ਬੇਪਰਵਾਹ ॥

ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਔਰੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਬੇਪਰਵਾਹੁ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਲਲਾ ਤਾਕੈ ਲਵੈ ਨ ਕੋਊ । ਏਕਹਿ ਆਪਿ ਅਵਰ ਨਹ ਹੋਊ ॥

ਲਲੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਲਵੇ) ਤੁੱਲ ਵਾ ਪਾਸ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਦੁਤੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਆਗੇ ਕੋ ਭੀ ਤਿਸ ਬਿਨ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ॥

ਹੋਵਨ ਹਾਰੁ ਹੋਤ ਸਦ ਆਇਆ ॥ ਉਆ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਕਾਹੂ ਪਾਇਆ ॥

(ਹੋਵਨ ਹਾਰੁ) ਭਵ ਸੱਤ ਰੂਪ ਅਥ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਪੀਛੇ ਭੀ ਸਦੀਵ ਹੋਤਾ ਆਇਆ ਹੈ ਪਰੰਤੁ ਉਸ ਕਾ ਅੰਤ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ॥

ਕੀਟ ਹਸਤਿ ਮਹਿ ਪੂਰ ਸਮਾਨੇ ॥ ਪ੍ਰਗਟ ਪੁਰਖ ਸਭ ਠਾਊ ਜਾਨੇ ॥

ਹਸਤੀ ਅਰ ਚੀਟੀ ਮੈਂ ਸਮਾਨ ਸੱਤਾ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੈ । ਵਹੁ ਪੁਰਖ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਬਜਾਪਕ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ॥

ਜਾਕਉ ਦੀਨੋ ਹਰਿ ਰਸੁ ਅਪਨਾ ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਤਿਹ ਜਪਨਾ ॥ ੧੨ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨਾ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਦੀਆ ਹੈ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ੧੨ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਆਤਮ ਰਸ ਜਿਹ ਜਾਨਿਆ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਸਹਜੇ ਮਾਣੁ ॥

(ਆਤਮਾ) ਜੀਵ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰੇਮੁ ਜਿਨੇ ਨੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕਾ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਸਹਿਜੇ (ਮਾਣੁ) ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਧਨਿ ਧਨਿ ਧੰਨਿ ਜਨ ਆਏ ਤੇ ਪਰਵਾਣੁ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਵਾ ਤੀਨੋ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਏ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੁਏ ਭੀ ਵਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈਂ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਆਇਆ ਸਫਲ ਤਾਹੂ ਕੋ ਗਨੀਐ ॥ ਜਾਸੁ ਰਸਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਭਨੀਐ ॥

ਸੰਸਾਰ ਮੇ ਸਫਲ ਆਵਣਾ ਤਿਸੀ ਕਾ ਗਿਣੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਰਸਨਾ ਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਆਇ ਬਸਹਿ ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗੇ ॥ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹਿ ਰੰਗੇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਾਧੂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਆਇਕਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਸੋ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕੋ ਧਯਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਆਵਤ ਸੋ ਜਨੁ ਨਾਮਹਿ ਰਾਤਾ ॥ ਜਾਕਉ ਦਇਆ ਮਇਆ ਬਿਧਾਤਾ ॥

(ਆਵਤ) ਜਨਮ ਕਾਲ ਤੇ ਹੀ ਸੋ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਮੇ ਰਾਤਾ ਹੈ ॥ ਜਿਸਕੋ (ਮਇਆ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਬਿਧਾਤਾ ਕੀਦਯਾਹੁਈਹੈ ॥

ਏਕਹਿ ਆਵਨ ਫਿਰਿ ਜੋਨਿ ਨ ਆਇਆ ॥ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕੈ ਦਰਸਿ ਸਮਾਇਆ ॥ ੧੩ ॥

ਤਿਸਕਾ ਏਕ ਵੇਰ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਆਵਨਾ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ਪਨਃ ਗਰਭ ਜੂਨੀ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੇ(ਦਰਸਿ) ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਸਮਾਯਾ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੁਆ ਹੈ। ੧੩॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਯਾਸੁ ਜਪਤ ਮਨਿ ਹੋਇ ਅਨੰਦੁ ਬਿਨਸੈ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਣੇ ਕਰਮ ਮੇਂ ਆਨੰਦ ਹੋਵੇ ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਬਿਨਸ ਜਾਵੇ ॥

ਦੂਖ ਦਰਦ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝੈ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਮਾਉ ॥

ਯਾਨਾ ਦੁਖ ਦਰਦ ਅਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝ ਜਾਵੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂਤੇ ਤਿਸੁ ਨਾਮੋ ਮੇਂ ਸਮਾਵਣਾ ਕਰੁ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਯਯਾ ਜਾਰਉ ਦੁਰਮਤਿ ਦੋਊ ॥ ਤਿਸਹਿ ਤਿਆਗਿ ਸੁਖ ਸਹਜੇ ਸੋਊ ॥

ਯਯਾ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਦੁਰਮਤਿ ਅਰ ਦ੍ਵੈਤ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੇਵੋ ॥ ਤਿਸਕੇ ਤਿਆਗਣੇ ਕਰ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਸੌਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਯਯਾ ਜਾਇ ਪਰਹੁ ਸੰਤ ਸਰਨਾ ॥ ਜਿਹ ਆਸਰ ਇਆ ਭਵਜਲੁ ਤਰਨਾ ॥

ਯਾਨਾ ਯਯਾ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਨੀ ਜਾਇ ਪੜੋ ਜਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਯਯਾ ਜਨਮਿ ਨ ਆਵੈ ਸੋਊ ॥ ਏਕ ਨਾਮ ਲੇ ਮਨਹਿ ਪਰੋਊ ॥

ਫਿਰ ਯਯਾ ਅਖਰ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਜਨਮ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਏਕ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਲੈਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਪਰੋਇ ਰਖਤਾ ਹੈ॥

ਯਯਾ ਜਨਮੁ ਨ ਹਾਰੀਐ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਟੇਕ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਜਾਕੈ ਹੀਅਰੈ ਏਕ ॥੧੪॥

ਯਯੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ (ਟੇਕ) ਸਰਨ ਲੈਕਰ ਮਾਨਖ ਜਨਮ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਜੂਏ ਮੈਂ ਹਾਰ ਨਾ ਦੇਈਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਏਕੁ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਵਸ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ॥ ੧੪ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਅੰਤਰਿ ਮਨ ਤਨ ਬਸ ਰਹੇ ਈਤ ਊਤ ਕੇ ਮੀਤ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਮਨ ਤਨ ਕੇ (ਅੰਤਰ) ਬੀਚ ਬਸਿ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜੋ ਈਤ ਊਤ ਭਾਵ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੈ ਉਪਦੇਸਿਆ ਨਾਨਕ ਜਪੀਐ ਨੀਤ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਏਹ ਉਪਦੇਸ ਦੀਆ ਹੈ ਕਿ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿ ਜਪੀਏ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਅਨੁਦਿਨੁ ਸਿਮਰਹੁ ਤਾਸੁ ਕਉ ਜੋ ਅੰਤਿ ਸਹਾਈ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ ਜੋ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਬਿਖਿਆ ਦਿਨ ਚਾਰ ਛਿਅ ਛਾਡਿ ਚਲਿਓ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਇਹ ਜੋ ਵਿਸਯ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ ਦਸ ਰੋਜ ਕਾ ਹੈ ਭਾਵ ਥੋੜਾ ਕਾਲ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਅੰਤਿ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਇਸਕੋ ਛੋੜ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ।ਜ ਕਹੈ ਸਨਬੰਧੀ ਸਹਾਇਕ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਾਕੋ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਧੀਆ ॥ ਗ੍ਰਿਹ ਬਨਿਤਾ ਕਛੁ ਸੰਗਿ ਨ ਲੀਆ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਅਰ ਪੁਤ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰੀ ਕਿਸਕੇ ਹੈ ਕਾਕ ਉਕਤੀ ਸੇ ਕਿਸੀ ਕੇ ਨਹੀਂ ਘਰ ਔ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਜੀਵ ਨੇ ਅੰਤ ਸਮੇ ਕੁਛ ਭੀ ਸੰਗ ਲੀਆ ਨਹੀਂ ॥

ਐਸੀ ਸੰਚਿ ਜੁ ਬਿਨਸਤ ਨਾਹੀ ॥ ਪਤਿ ਸੇਤੀ ਅਪਨੇ ਘਰਿ ਜਾਹੀ ॥

ਐਸੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਬਿਭੂਤੀ ਸੰਚਲੀ ਕਰੋ ਜੋ ਕਬੀ ਨਸ੍ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਪੁਨਾ ਪਤਿਸਦਾ ਸਹਿਤ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਜਾਵੋਗੇ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਕਲਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਇਆ ॥ ਨਾਨਕ ਤੇਤੇ ਬਹੁਰਿ ਨ ਆਇਆ ॥ ੧੫ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ (ਕਲਿ) ਸੁੰਦਰ ਵਾ ਕਲਿਜੁਗ ਮੈਂ ਕੀਰਤਨ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਤੇਤੇ) ਸੋ ਸੋ ਭਾਵ ਤਿਤਨਿਓਂ ਕਾ ਫਿਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਆਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ॥ ੧੫॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰੁ ਕੁਲੀਨ ਚਤਰੁ ਮੁਖਿ ਗਿਆਨੀ ਧਨਵੰਤ ॥

ਅਤੀ ਸੁੰਦਰ ਔਰ ਊਚੀ ਕੁਲ ਮੇਂ ਜਨਮ ਅਰ ਚਤਰ ਭੀ ਹੋਵੈ ਔਰ ਧਾਰਨਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਖ ਸੇ ਗਿਆਨ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪੁਨਾ ਧਨੀ ਭੀ ਹੋਵੈ ॥

ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਹੀਏ ਨਾਨਕਾ ਜਿਹ ਪ੍ਰੀਤ ਨਹੀ ਭਗਵੰਤ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਤਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੌ ਮ੍ਰਿਤਕੁ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਛੰਛਾ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਹੋਇ ਗਿਆਤਾ ॥ ਪੂਰਕ ਕੁੰਭਕ ਰੇਚਕ ਕਰਮਾਤਾ ॥

ਛੰਛੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਪੁਰਸ ਚਾਹੇ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਅਰਥਾਤ ਸਾਂਖ੍ਯ੧ ਪਾਤੰਜਲ ੨ ਨਯਾਇ ੩ ਵੈਸੇਸਕ ੪ ਮੀਮਾਂਸਾ ੫ ਵੇਦਾਂਤ ੬ ਕਾ (ਗਿਆਤਾ) ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਅਰ ਪੂਰਕ ਕੁੰਭਕ ਰੇਚਕ ਯਿਹ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ਨਾਸਾਂ ਕੇ ਖਾਂਵੇ ਛਿੱਦ੍ਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਇੜਾ ਨਾੜੀ ਸੇ ਪ੍ਰਾਣ ਪਵਨ ਉਪਰ ਕੋ ਚੜਾਉਣੇ ਕਾ ਨਾਮ ਪੂਰਕ ਹੈ ਦਖਣ ਨਾਮ ਸਜੀ ਨਾਸਕਾ ਮੇਂ ਪਿੰਗਲਾ ਨਾਮ ਨਾੜੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਉਤਾਰਨੇ ਕੋ ਰੇਚਕ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੁਖਮਨਾ ਤੇ ਦਸਮੇ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈ ਰੋਕਣੇ ਕਾ ਨਾਮੁ ਕੁੰਭਕ ਹੈ (ਕਰਮਾਤਾ) ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਮਸਤ ਭੀ ਹੋਵੇ ਵਾ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਕਾ ਕਰਮ ਭੀ ਤਿਸਕੋ ਆਤਾ ਹੋ॥

ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਤੀਰਥ ਇਸਨਾਨੀ ॥ ਸੋਮਪਾਕ ਅਪਰਸ ਉਦਿਆਨੀ ॥

ਗਯਾਨ ਕਰਤਾ ਹੋ ਧਯਾਨ ਧਰਤਾ ਹੋ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤਾ ਹੋਵੇ॥ ਔਰ (ਸੋਮਪਾਕ) ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਸੇ ਰਸੋਈਬਨਾ ਕਰ ਖਾਤਾ ਹੋ ਔਰ (ਅਪਰਸ) ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਛੁਹਤਾ ਨਾ ਹੋ ਪੁਨਾ (ਉਦਿਆਨੀ) ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੋਵੇ ॥ਇਤਯਾਦਿਕ ਕਠਨ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੋ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੰਗਿ ਮਨਿ ਨਹੀ ਹੇਤਾ ॥ ਜੋਕਛੁ ਕੀਨੋ ਸੋਊ ਅਨੇਤਾ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਸਾਥ ਤਿਸਕੇ ਮਨਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੌ ਜੋ ਜੋ ਪੂਰਬੋਕਤ ਕਰਮ ਤਿਸਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ(ਅਨੇਤਾ) ਅਨਿਤ ਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਿਥਯਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉਆਤੇ ਊਤਮ ਗਨਉ ਚੰਡਾਲਾ ॥ ਨਾਨਕ ਜਿਹਿ ਮਨਿ ਬਸਹਿ ਗੋਪਾਲਾ ॥ ੧੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕ ਮਨ ਮੈਂ ਗੋਪਾਲ ਬਸਤਾ ਹੈ॥ ਉਸ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪੁਰਸ ਸੇ ਚੰਡਾਲ ਉਤਮ ਗਿਨ ਲੇਵੋ॥ ਪ੍ਰਮਾਣ ਭਾਗਵਤ ਪੁਰਾਣ ਸਕੰਧ ੭ ਮੈ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਮੈ ਲਿਖਾਹੈ॥ ਬਾਰਾ ਗੁਣੋਂ ਯੁਕਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੀ ਹੋਵੇ ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਭਗਵਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਤੌ ਉਸ ਸੇ ਚੰਡਾਲ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਜੋ ਹਰੀ ਭਗਤ ਹੈ ॥ ਕਰਮੋਂ ਅਨਸਾਰ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧੬ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਕੁੰਟ ਚਾਰਿ ਦਹਦਿਸਿ ਭ੍ਰਮੇ ਕਰਮ ਕਿਰਤਿ ਕੀ ਰੇਖ ॥
ਸੂਖ ਦੂਖ ਮੁਕਤਿ ਜੋਨਿ ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਓ ਲੇਖ ॥ ੧ ॥

ਪੂਰਬ (ਕਿਰਤਿ) ਕੀਏ ਹੁਏ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਰੇਖਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟ ਅਰਥਾਤ ਉਤਰ ਦਖਣ ਪੂਰਬ ਪਸਚਮ ਔਰ (ਦਹਦਿਸਿ)ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਨੈਰਤ ਵਾਇਬ ਈਸਾਨ ਅਗਨਿ ਅਕਾਸਅਰ ਪਾਤਾਲ ਅਰ ਪੂਰਬੋਕਤ ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟਾਂ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਇਨ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਜੀਵ ਭ੍ਰਮ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਰ ਜੋਨੀ ਸੈ ਜੋ (ਮੁਕਤਿ) ਛੁਟਣਾ ਹੈ ਵਾ ਮੁਕਤੀ ਜੋ ਹੈ ਅਰ ਜੋਨੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਸਭ ਲਿਖੇ ਲੇਖ ਕੇ ਅਨਸਾਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਪਵੜੀ ॥ ਕਕਾ ਕਾਰਨ ਕਰਤਾ ਸੋਊ ॥ ਲਿਖਿਓ ਲੇਖੁ ਨ ਮੇਟਤ ਕੋਊ ॥

ਕਕੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰਬ ਕਾਰਣੋਂ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਤਿਸਕੇ ਲਿਖੇ ਹੁਏ ਲੇਖ ਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥

ਨਹੀ ਹੋਤ ਕਛੁ ਦੋਊ ਬਾਰਾ ॥ ਕਰਨੈ ਹਾਰੁ ਨ ਭੂਲਨ ਹਾਰਾ ॥

ਦੂਸਰੀ ਬਾਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵਸੇ ਤਿਸਕੇ ਕੋਇ ਪਰ ਕੁਛ ਪੁਨਾ ਨਜ਼ੂਨਅਧਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੀ ਕਯੋਂਕਿ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਭੂਲਨੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਕਾਹੂੰ ਪੰਥ ਦਿਖਾਰੈ ਆਪੈ ॥ ਕਾਹੂ ਉਦਿਆਨ ਭ੍ਰਮਤ ਪਛੁਤਾਪੈ ॥

ਕਿਸੀ ਕੋ ਤੋ ਅਪਨਾ ਰਸਤਾ ਆਪ ਦਿਖਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕੋ (ਉਦਿਆਨ) ਜੰਗਲ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਇ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਸੰਸਾਰਕ ਧੰਧੋਂ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਕਰ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਆਪਨ ਖੇਲੁ ਆਪਹੀ ਕੀਨੋ ॥ ਜੋ ਜੋ ਦੀਨੋ ਸੁ ਨਾਨਕ ਲੀਨੋ ॥ ੧੭ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਜਗਤ ਰੂਪ ਅਪਨਾ ਖੇਲ ਆਪਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੋ ਜਿਸ ਕਿਸੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਸਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸੋ ਜੀਵੋਂਨੇ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਹਰੀ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਅਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭੰਡਾਰ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧੭॥

ਸਲੋਕੁ॥ ਖਾਤ ਖਰਚਤ ਬਿਲਛਤ ਰਹੈ ਟੂਟ ਨ ਜਾਹਿ ਭੰਡਾਰ॥

ਸੰਤ ਜਨ ਹਰੀ ਕੇ ਦੀਏ ਹੂਏ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਆਪ ਤੋ ਖਾਤੇ ਅਰਥਾਤ ਜਪਤੇ ਔਰ ਖਰਚਤੇ ਹੈਂ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਔਰੋਂ ਸੇ ਜਪਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਜਪਣੇ ਅਰ ਜਪਾਉਣੇ ਮੈਂ (ਬਿਲਛਤ) ਬਿਲਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਭੰਡਾਰ) ਖਜਾਨੇ ਮੁਕ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਤ ਅਨੇਕ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਹਿ ਸੁਮਾਰ॥੧॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਦਾਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪਕੋਂ ਕੀ ਵਾ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ (ਸੁਮਾਰ) ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥੧॥

ਪਉੜੀ॥ ਖਖਾ ਖੂਨਾ ਕਛੂ ਨਹੀ ਤਿਸੁ ਸਮ੍ਰਥ ਕੈ ਪਾਹਿ॥
ਜੋ ਦੇਨਾ ਸੋ ਦੇ ਰਹਿਓ ਭਾਵੈ ਤਹ ਤਹ ਜਾਹਿ॥

ਖਖੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਾਸ ਕਛੁ(ਖੂਨਾ) ਊਣਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਜੋ ਦੇਨਾ ਹੈ ਸੋ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਧਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਭਾਵੇਂ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਜੀਵ ਕੀ ਇਛਾ ਹੋਵੈ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਚਲਾ ਜਾਵੇ॥

ਖਰਚੁ ਖਜਾਨਾ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਇਆ ਭਗਤਨ ਕੀ ਰਾਸਿ॥

ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਧਨੁ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਇਹੀ ਖਰਚੁ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਯਹੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਮੋਖ ਕੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ॥

ਖਿਮਾ ਗਰੀਬੀ ਅਨਦ ਸਹਜ ਜਪਤ ਰਹਹਿ ਗੁਣ ਤਾਸੁ॥

ਖਿਮਾ ਅਰ ਗਰੀਬੀ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੂਏ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਅਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਗੁਣੋਂ ਕੇ (ਤਾਸੁ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤਿਸਕੇ ਗੁਣੋ ਕੋ ਜਪਤ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਖੇਲਹਿ ਬਿਗਸਹਿ ਅਨਦ ਸਿਉ ਜਾਕਉ ਹੋਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਮ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਸਹਿਤ ਹੁਏ ਹੁਏ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਮੈਂ ਖੇਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਦੀਵ ਗਨੀਵ ਸੁਹਾਵਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮਾਲ ॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸਦੀਵ (ਗਨੀਵ) ਧਨਾਢ ਔਰ ਸੰਭਨੀਕ ਹੁਏ ਹੈਂ ਕਿਯੋਂ ਕਿ ਤਿਨਕੇ ਗ੍ਰਹ ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪ ਮਾਲ ਹੈ ॥

ਖੇਦ ਨ ਦੂਖ ਨ ਭਾਨੁ ਤਿਹ ਜਾਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੀ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾਂ ਤੋ ਕੋਈ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਖੇਦੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਕੋਈ ਜਨਮਾਦੀ ਦੁਖ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾ (ਭਾਨੁ) ਕਰੁ ਪਿਤਰੋਂ ਕਾ ਰਿਣ ਵਾ ਧਰਮਰਾਇ ਕਾ ਡੰਡ ਹੀ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਭਾਣਿਆ ਪੂਰੀ ਤਿਨਾ ਪਰੀ ॥ ੧੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਪਈ ਪੜੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਕਾਮ ਸਿਧ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥ ੧੮

ਸਲੋਕੁ ॥ ਗਨਿ ਮਿਨਿ ਦੇਖਹੁ ਮਨੈ ਮਾਹਿ ਸਰਪਰ ਚਲਣੋ ਲੋਗ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਤੁਮ (ਗਨਿ ਮਿਨਿ) ਗਿਨਕੇ ਅਰ ਮਿਨਕੇ ਭਾਵ ਨਿਸਚੈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਦੇਖ ਲੇਵੋ ਇਸ(ਲੋਗ) ਸੰਸਾਰ ਨੇ (ਸਰਪਰ) ਜਰੂਰ ਹੀ (ਚਲਨਾ) ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ ॥

ਆਸ ਅਨਿਤ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਟੈ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਰੋਗੁ ॥ ੧ ॥

ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਅਨਿਤ ਰੂਪ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਆਸ ਮਿਟ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ (ਅਰੋਗ) ਅਗਯਾਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ।

ਪਉੜੀ ॥ ਗਗਾ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਣ ਰਵਹੁ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਜਪਿ ਨੀਤ ॥

ਗਗੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਰਵਹੁ) ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਪੁਨਾ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਕਰੋ। ਜੋ ਕਹ ਫੇਰ ਜਪ ਲਵੈਗੇ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ।

ਕਹਾ ਬਿਸਾਸਾ ਦੇਹ ਕਾ ਬਿਲਮ ਨ ਕਰਿਹੋ ਮੀਤ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਕਾ ਕਯਾ (ਬਿਸਾਸਾ) ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਮੈਂ (ਬਿਲਮ) ਦੇਰੀ ਨਾ ਕਰੋ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਹ ਬਾਰਿਕ ਨਹ ਜੋਬਨੈ ਨਹ ਬਿਰਧੀ ਕਛੁ ਬੰਧ ॥

ਨਾ ਤੋ ਬਾਲਕ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਹੀ ਔਰ ਨਾ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਪੁਨਾ ਨਾਂ ਹੀ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਕੁਛੁ (ਬੰਧ) ਬੰਧਾਨ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕੀ ਕੋਈ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਓਹ ਬੇਰਾ ਨਹ ਬੂਝੀਐ ਜਉ ਆਇ ਪਰੈ ਜਮ ਫੰਧੁ ॥

ਵਹੁ (ਬੇਰਾ) ਸਮਾ ਜਾਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇ ਮੈਂ ਜਮ ਕਾ(ਫੰਧੁ)ਫਾਹਾ ਆਨ ਪੜਨਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕੋਈ ਗਜਾਨੀ ਧਜਾਨੀ ਬਚਤਾ ਹੋਗਾ ?

ਗਿਆਨੀ ਧਿਆਨੀ ਚਤੁਰ ਪੇਖਿ ਰਹਨੁ ਨਹੀ ਇਹ ਠਾਇ ॥

ਜੋ ਗਜਾਨੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੋ ਧਜਾਨੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਚਤੁਰ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ(ਪੇਖਿ) ਦੇਖ ਲੇਵੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਰਹਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਛਾਡਿ ਛਾਡਿ ਸਗਲੀ ਗਈ ਮੂੜ ਤਹਾ ਲਪਟਾਇ ॥

ਜਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਸਭੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਛੋਡ ਛੋਡ ਕਰ ਚਲੀ ਗਈ ਹੇ ਮੂਰਖ ਲੋਗ ਬਾਰੰਬਾਰ ਤਿਨਹੀ ਮੈਂ ਲਪਟਤੇ ਹੈਂ।

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਮਰਤ ਰਹੈ ਜਾਹੂ ਮਸਤਕ ਭਾਗ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਮਸਤਕ ਕਾ ਉਤਮ ਭਾਗ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਆਏ ਸਫਲਤੇ ਜਾਕਉ ਪ੍ਰਿਅਹਿ ਸੁਹਾਗ ॥ ੧੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਏ ਹੂਏ ਸਫਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋ (ਪ੍ਰਿਅਹਿ) ਪਤੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ (ਸੁਹਾਗ) ਆਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੧੯ ॥

ਸਲੋਕ ॥ ਘੋਖੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਸਭ ਆਨ ਨ ਕਥਤਉ ਕੋਇ ॥

ਸਭੀ ਬੇਦ ਅਰ ਸਾਸਤ੍ਰ (ਘੋਖੇ) ਵਿਚਾਰੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇ ਕੋਈ ਅਨਯ ਕੋ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਕੋਈ ਪਰੰਪਰਾ ਕਰ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕੋਈ ਸਾਖਜਾਤ ਕਹਤਾ ਹੈ।

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਹੁਣਿ ਹੋਵਤ ਨਾਨਕ ਏਕੈ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥

(ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ) ਭੂਤਕਾਲ ਮੈਂ ਥਾ (ਹੁਣਿ) ਅਬ ਵਰਤਮਾਨ ਮੈਂ ਭੀ ਓਹੀ ਹੈ ਔਰ ਭਵਿਖਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭੀ ਓਹੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੋਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਏਕ ਸੋਈ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ॥ ੫॥

ਪਉੜੀ॥ ਘਘਾ ਘਾਲਹੁ ਮਨਹਿ ਏਹ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਦੂਸਰ ਨਾਹਿ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਘੱਘੇ ਅੱਖਰ ਕੋ ਲੇਕਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਨਿਹਚਾ ਮਨ ਮੈਂ ਘਾਲਹੁ ਕਿ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥

ਨਹ ਹੋਆ ਨਹ ਹੋਵਨਾ ਜਤ ਕਤ ਓਹੀ ਸਮਾਹਿ॥

ਨਾਂ ਤੋ ਕੋਈ ਪੀਛੇ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾਂ ਆਗੇ ਕੋ ਹੋਨਾ ਹੀ ਹੈ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਓਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ।

ਘੂਲਹਿ ਤਉ ਮਨ ਜਉ ਆਵਹਿ ਸਰਨਾ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਬ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਂਗਾ ਤਬੀ ਤੂੰ (ਘੂਲਹਿ) ਛੂਟੈਂਗਾ॥

ਨਾਮ ਤਤੁ ਕਲ ਮਹਿ ਪੁਨਹਚਰਨਾ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਕੇ ਬੀਚ ਨਾਮ ਹੀ (ਤਤੁ) ਸਾਰ ਰੂਪ ਅਰ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਪੁਨਹਚਰਨ ਰੂਪ ਹੈ। ਪਾਪ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕੇ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਕਰਮ ਕੋ ਪੁਨਹਚਰਨ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ।

ਘਾਲਿ ਘਾਲਿ ਅਨਿਕ ਪਛੁਤਾਵਹਿ॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਜੀਵ (ਘਾਲ) ਕਰਤਬੋਂ ਕੋ (ਘਾਲਿ) ਕਰਕੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਕਹਾ ਥਿਤਿ ਪਾਵਹਿ।

ਸੋ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਹਾਂ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਵੇਂ ਭਾਵ ਸੇ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਪੜੇ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ।

ਘੋਲ ਮਹਾ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤਿਹ ਪੀਆ॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਸਾਥ (ਘੋਲ) ਮਿਲਾਇਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਮਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਰੂਪ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਪੀਆ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਰਿ ਜਾਕਉ ਦੀਆ॥ ੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਅਵਸਥਾ ਬਹੁਤ ਹੈ ਫੇਰ ਭਜਨ ਕਰ ਲੇਵੇਂਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ੨੦॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਲੋਕੁ ॥ ਛਣਿ ਘਾਲੇ ਸਭ ਦਿਵਸ ਸਾਸ ਨਹ ਬਢਨ ਘਟਨ ਤਿਲ ਸਾਰ ॥

ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਸ ਔਰ ਦਿਨ ਸੰਪੂਰਨ (ਛਣਿਘਾਲੇ) ਗਿਣਕੇ ਪਾਏ ਹੋਂ ਤਿਲ ਸਾਦ੍ਰਸ ਬਢਤੇ ਘਟਤੇ ਨਹੀਂ।

ਜੀਵਨ ਲੋਰਹਿ ਭਰਮ ਮੋਹ ਨਾਨਕ ਤੇਊ ਗਵਾਰ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਭਰਮ ਕਰ ਮੋਹੇ ਹੁਏ ਬਹੁਤ ਜੀਵਨਾ ਚਾਹਤੇ ਹੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੋਂ ਵਹੁ (ਗਵਾਰ) ਮੂਰਖ ਹੋਂ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਛੰਛਾ ਛ੍ਰਾਸੈ ਕਾਲੁ ਤਿਹ ਜੋ ਸਾਕਤ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀਨ ॥

ਛੰਛੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੋਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ (ਸਾਕਤ) ਮਨਮੁਖ ਕੀਏ ਹੋਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕਾਲ (ਛ੍ਰਾਸੈ) ਪਕੜ ਲੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਅਨਿਕ ਜੋਨਿ ਜਨਮਹਿ ਮਰਹਿ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਨ ਚੀਨ ।

ਅਨੇਕ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਜਨਮਤੇ ਪੁਨਾ ਮਰਤੇ ਹੋਂ(ਆਤਮ)ਜੀਵਾਤਮਾ ਕੋ (ਰਾਮ) ਰਮਣ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਤਾਹੂ ਕੋ ਆਏ । ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਹ ਆਪਿ ਦਿਵਾਏ ॥

ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਆਦਿਕ ਸੁਭ ਗੁਣ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ (ਆਏ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੋਂ ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਗੁਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਆਪ ਦਿਵਾਏ ਹੋਂ ॥

ਛਣਤੀ ਛਣੀ ਨਹੀ ਕੋਊ ਛੂਟੈ । ਕਾਚੀ ਗਾਗਰਿ ਸਰਪਰ ਫੂਟੈ ॥

ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਗਿਣਨੇ ਸੇ ਕੋਈ ਛੂਟਤਾ ਨਹੀ ਹੈ ਇਹ ਦੇਹ ਕਚੀ ਗਾਗਰਵਤ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਿਸਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਿਥਯਾ ਹੈ (ਸਰਪਰ) ਜਰੂਰ ਹੀ ਛੂਟ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕਹੇ ਕੋਈ ਜੀਵਤਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੋਂ।

ਸੋ ਜੀਵਤ ਜਿਹ ਜੀਵਤ ਜਪਿਆ । ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਨਾਨਕ ਨਹ ਛਪਿਆ ॥ ੨੯ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਜੀਵਤੇ ਹੋਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਜੀਵਤ) ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ ਅਰੁ ਵਹੁ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁਏ ਹੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੋਂ ਤਿਨਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਛਪਾ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ॥ ੨੯ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਚਿਤ ਚਿਤਵਉ ਚਰਣਾਰ੍ਹ ਬਿੰਦ ਊਧ ਕਵਲ ਬਿਗਸਾਂਤ ॥

ਪੁਨਹ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋਚਿਤ ਮੈਂ ਚਿੰਤਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ (ਊਧ) ਉਲਟਾ ਹੁਆ ਥਾ ਸੋ (ਬਿਗਸਾਤ) ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੁਆ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਆਪਹਿ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਮਤਾਂਤ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ (ਮਤਾਂਤ) ਮੰਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕੋ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਆਪ ਹੀ(ਪ੍ਰਗਟ)ਸਾਖਯਾਤ ਕਾਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥ ਚਚਾ ਚਰਨ ਕਮਲ ਗੁਰ ਲਾਗਾ । ਧਨਿ ਧਨਿ ਉਆ ਦਿਨ ਸੰਜੋਗ ਸਭਾਗਾ ॥

ਚਚਾ ਅਖਰ ਲੇਕਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕੋ ਸਿਖ ਗੁਰੋ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੈ। ਵਹੁ ਦਿਨ ਧੰਨ ਹੈ ਅਰੁ ਸਿਖ ਭੀ ਧੰਨ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰਾਂ ਕੇ (ਸੰਜੋਗ) ਮਿਲਾਪ ਕਰਕੇ (ਸੁ) ਉਤਮ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੁਆ ਹੈ ।

ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ ਦਹ ਦਿਸਿ ਭ੍ਰਮਿ ਆਇਓ ॥ ਭਈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤਬ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਓ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਹੇਤ ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟ ਸਹਤ ਜੋ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਆਇਆ ਥਾ ਹਰੀ ਕਾ ਦਰਸਨ ਨਹੀਂ ਹੁਆ ਥਾ ਸੋ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੁਈ ਤਬ ਤਿਸ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕਾ ਦਰਸਨ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ।

ਚਾਰ ਬਿਚਾਰ ਬਿਨਸਿਓ ਸਭ ਦੂਆ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ॥

ਜਬ (ਚਾਰ) ਸ੍ਰਿਸਟ ਵਾ ਚਾਰੋਂ ਬਦੋਂ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਤਬ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਸਭ ਬਿਨਸ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੁਆ ਹੈ॥

ਚਿੰਤ ਬਿਸਾਰੀ ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟੇਤਾ ॥ ਨਾਨਕ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਜਿਹ ਨੇਤ੍ਰਾ ॥ ੨੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਸਭ ਚਿੰਤਾ ਵਿਸਾਰ ਦਈ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਤਿਸਕ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ (ਅੰਜਨ) ਸੁਰਮਾ ਪੜਾ ਹੈ ॥ ੨੨ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਐਸੇ ਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ॥ ਛਾਤੀ ਸੀਤਲ ਮਨੁ ਸੁਖੀ ਛੰਤ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਅਰ ਜਸ ਕੋ ਗਾਇਕਰ ਮੇਰੀ ਛਾਤੀ ਅਰਥਾਤ ਬੁਧੀ ਸੀਤਲ ਭਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮਨ ਭੀ ਸੁਖੀ ਹੁਆ ਹੈ॥

ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਦਸਾਇ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋ ਜਾਵੋਂ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਛਛਾ ਛੋਹਰੇ ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ਦਾਸ ਦਾਸਨ ਕੇ ਪਾਨੀ ਹਾਰੇ ॥

ਛਛੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪਕੇ (ਛੋਹਰੇ) ਛੋਟੇ ਬਾਲਕ ਕੇ ਸਮਾਨ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਦਾਸਨ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਹਮ ਪਾਨੀ ਹਾਰੇ ਹੋਵੈ॥ਜੇ ਕਹੋ ਤੁਮ ਪਾਨੀ ਹਾਰ ਕਯੋਂ ਹੋਤੇ ਹੋ ?

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਛਛਾ ਛਾਰ ਹੋਤ ਤੇਰੇ ਸੰਤਾ॥ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਹੁ ਭਗਵੰਤਾ॥

ਪੁਨਾ ਛਛੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ (ਛਾਰ) ਚਰਨ ਧੂੜ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਤੁਮ ਆਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤੇ ਹੋ॥

ਛਾਡਿ ਸਿਆਨਪ ਬਹੁ ਚਤਰਾਈ॥ ਸੰਤਨ ਕੀ ਮਨ ਟੇਕ ਟਿਕਾਈ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਮਨ ਕੀ ਸਯਾਨਪ ਅਰ ਬਾਣੀ ਕੀ ਬਹੁਤੀ ਚਤਰਾਈ ਛੱਡ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਮਨ ਕੇ ਵਿਖੇ(ਟੇਕ) ਸਰਣਿ ਟਿਕਾਈ ਹੈ॥

ਛਾਰ ਕੀ ਪੁਤਰੀ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈ॥ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕਉ ਸੰਤ ਸਹਾਈ॥ ੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸਹਾਈ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਛਾਰ ਭਸਮ ਕੀ ਪੁਤਰੀ ਅਰਥਾਤ ਦੇਹ ਕੋ ਮਿਥਯਾ ਜਾਣਕੇ ਵਾ ਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਵਾ ਦੇਹ ਕੇ ਹੋਤਿਆਂ ਹੀ (ਪਰਮ ਗਤਿ) ਮੋਖ ਪਦਵੀ ਪਾਇ ਲਈ ਹੈ॥ ੨੩॥ ਅਬ ਮਨਮੁਖ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ॥ ਜੋਰ ਜੁਲਮ ਫੂਲਹਿ ਘਨੋ ਕਾਚੀ ਦੇਹਿ ਬਿਕਾਰ॥

ਹੁਕਮ ਆਦਿਕ ਕੇ ਜੋਰ ਕਰ ਜੁਲਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਫੂਲੇ ਘਨੋ ਅਤੀ ਹੰਕਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬਹੁਤ ਅਨੰਦਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਕਾਚੀ) ਖਿਣਭੰਗਰ ਦੇਹਿ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਬਿਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਹੰ ਬੁਧਿ ਬੰਧਨ ਪਰੇ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਛੁਟਾਰ॥ ੧॥

ਹੰਕਾਰ ਬੁਧੀ ਕਰ ਬੰਧਨ ਪੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਜੀਵ ਛੁਟਤੇ ਹੈਂ। ਅਹੰ ਬੁਧੀ ਕਾ ਰੂਪ ਅਰੁ ਫਲੁ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ੧॥

ਪਉੜੀ॥ ਜਜਾ ਜਾਨੈ ਹਉ ਕਛੁ ਹੂਆ॥ ਬਾਧਿਓ ਜਿਉ ਨਲਨੀ ਭ੍ਰਮਿ ਸੂਆ॥

ਜਜਾ ਅਖਰ ਲੇਕਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਕੁਛ ਹੋ ਗਿਆ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਐਸੇ ਬਾਂਧਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਨਲਨੀ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ (ਸੂਆ)ਤੋਤਾ ਬਾਧਾ ਹੁਆ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ਨਲਨੀ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਏਕ ਜਲਕੇ ਕੁੰਡ ਉਪਰਿ ਦੋ ਸੀਖੇਂ ਗਾਡ ਕਰ ਏਕ ਸੀਖ ਮੇਂ ਬਧਾ ਨੜਾ ਪਾਇ ਕਰ ਉਨਕੇ ਸੀਖੇਂ ਪਰ ਰਾਖ ਦੇਈਤਾ ਹੈ ਜਬ ਤੋਤਾ ਪਾਨੀ ਪੀਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਆਕਰ ਤਿਸਪਰ ਬੈਠਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤੋਤੇ ਕੇ ਏਕ ਲਾਤ ਕਰ ਵਹੁ ਨਲਨੀ ਫਿਰ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਤੋਤੇ ਕਾ ਸਿਰੁ ਨੀਚੇ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੋਤਾ ਨੀਚੇ ਕੇ ਪਾਨੀ ਕੋ ਅਤੀ ਗੰਭੀਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਡੂਬਣੇ ਕੇ ਭਯ ਕਰਕੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਲਨੀ ਕੋ ਪੰਜੇ ਸੇ ਛੋਡਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਇਸਨੇ ਮੁਝਕੋ ਪਕੜ ਲੀਆ ਹੈ॥ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਇਸਕੋ ਬਾਂਧਨੇ ਵਾਲਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਜਉ ਜਾਨੈ ਹਉ ਭਗਤੁ ਗਿਆਨੀ ॥ ਆਗੈ ਠਾਕੁਰਿ ਤਿਲ ਨਹੀ ਮਾਨੀ ॥

ਜੇਕਰ ਹੰਕਾਰ ਬੁਧੀ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਸਮਝੇ ਕਿ ਮੈ ਭਗਤ ਹੂੰ ਅਰ ਗਿਯਾਨੀ ਹੂੰ ਸੋ(ਆਗੇ)ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਵਾ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਤਿਸਕੀ ਭਗਤੀ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਜਉ ਜਾਨੈ ਮੈ ਕਥਨੀ ਕਰਤਾ ॥ ਬਿਆਪਾਰੀ ਬਸੁਧਾ ਜਿਉ ਫਿਰਤਾ ॥

ਜੇਕਰ ਪੁਰਸੁ ਯਿਹ ਜਾਨ ਲੇਵੇ ਕਿ ਮੈਂ (ਕਥਨੀ) ਕਥਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਜੈਸੇ ਵਾਪਾਰੀ ਲਾਭ ਕੇ ਵਾਸਤੇ (ਬਸੁਧਾ) ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਵਹੁ ਕਥਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਥਾ ਕਾ ਹੀ ਵਾਪਾਰ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਜਿਹ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ॥ ਨਾਨਕ ਤਾਕਉ ਮਿਲੇ ਮੁਰਾਰੀ ॥ ੨੪ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗ ਕਰ ਕੇ ਮਮਤਾ ਮਾਰੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥ਜੋ ਕਹੇ ਹੰਕਾਰ ਨਿਬ੍ਰਤੀ ਕਾ ਸਾਧਨ ਕਹੀਏ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ॥ ੨੪ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਝਾਲਾਘੇ ਉਠਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਨਿਸਿ ਬਾਸੁਰ ਆਰਾਧਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ (ਝਾਲਾਘੇ) ਸਵੇਰੇ ਉਠੇ ਤੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਣਾ ਕਰੁ ਇਸੀ ਤਰਾਂ (ਨਿਸਬਾਸਰ) ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਅਰਾਧ) ਸਵਨ ਕਰਤਾ ਰਹੁ ਤਿਸਕਾ ਫਲੁ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਾਰਾ ਤੁਝੈ ਨ ਬਿਆਪਈ ਨਾਨਕ ਮਿਟੈ ਉਪਾਧਿ ॥ ੧ ॥

ਤੁਝਕੋ(ਕਾਰਾ)ਝੋਰਾ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪੇਗਾ ਪੁਨਃ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਉਪਾਧਿ ਰੂਪ ਹੰਕਾਰ ਭੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥ ਝਝਾ ਝੂਰਨ ਮਿਟੈ ਤੁਮਾਰੋ ॥ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਿਉ ਕਰਿ ਬਿਉਹਾਰੋ ॥

ਝਝਾ ਅਖਰ ਲੇਕਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਮਾਰਾ ਝੂਰਨਾ ਮਿਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਸਾਥ ਆਪਣਾ ਬਯੋਹਾਰ ਕਰੁ। ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਰਹੁ ॥

ਝੂਰਤ ਝੂਰਤ ਸਾਕਤ ਮੂਆ ॥ ਜਾਕੈ ਰਿਦੈ ਹੋਤ ਭਉ ਬੀਆ ॥

ਜਿਸ ਸਾਕਤ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਬੀਆ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਸਾਕਤ ਜਨ ਝੂਰ ਝੂਰ ਕਰ ਮੂਆ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਝਰਹਿ ਕਸੰਮਲ ਪਾਪ ਤੇਰੇ ਮਨੂਆ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਥਾ ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਸੁਨੂਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਕਸੰਮਲ) ਅਤੀ ਕਾਰੀ ਜੋ ਪਾਪ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਮਨ ਸੇ ਸਭ ਮਿਟ ਜਾਵੇਂਗੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਕਥਾ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੁ ॥

ਝਰਹਿ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਦੁਸਟਾਈ ॥ ਨਾਨਕ ਜਾਕਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਗੁਸਾਈ ॥ ੨੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਦੁਸਟਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿਕ ਬਿਕਾਰ (ਝਰਹਿ)ਝੜ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ(ਗੁਸਾਈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੨੫ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਜਤਨ ਕਰਹੁ ਤੁਮ ਅਨਿਕ ਬਿਧਿ ਰਹਨੁ ਨ ਪਾਵਹੁ ਮੀਤ ॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਤੁਮ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜਤਨ ਭੀ ਕਰੋ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਰਹਿਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵੋਗੇ ॥

ਜੀਵਤ ਰਹਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਜਹੁ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਪਰੀਤਿ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਭਜਤੇ ਰਹੋ ॥ ੧ ॥

ਪਵੜੀ ॥ ੳੰਵਾ ਵਾਣਹੁ ਦ੍ਰਿੜ ਸਹੀ ਬਿਨਸਿ ਜਾਤ ਏਹ ਹੇਤ ॥

ੳੰਵੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਦ੍ਰਿੜ (ਸਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਇਹ ਬਾਤ ਜਾਣ ਲੇਹੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦਕੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਹੇਤ) ਮੋਹ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਅੰਤ ਕੋ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਗਣਤੀ ਗਣਉ ਨ ਗਣਿ ਸਕਉ ਊਠਿ ਸਿਧਾਰੇ ਕੇਤ ॥

ਜੋ ਮੈਂ ਤਿਨਕੀ ਗਿਣਤੀ ਕੋ ਗਿਣੋਂ ਗਿਣ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ॥ ਇਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰਕੇ (ਕਿਤ)ਕਿਤਨੇ ਭਾਵ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਠ ਕਰ ਚਲੇ ਗਏ ॥

ਵੋ ਪੇਖਉ ਸੋ ਬਿਨਸਤਉ ਕਾ ਸਿਉ ਕਰੀਐ ਸੰਗੁ ॥

(ਵੋ) ਜੋ ਤੁਮ ਪ੍ਰਪੰਚ(ਪੇਖਉ) ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਸੋ ਬਿਨਸਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਸਕੇ (ਸਾਥ) ਸੰਗ ਮਿਲਾਪ ਕਰੀਏ ॥

ਵਾਣਹੁ ਇਆ ਬਿਧ ਸਹੀ ਚਿਤ ਝੂਠਉ ਮਾਇਆ ਰੰਗੁ ॥

ਤੁਮ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚਿਤ ਮੈ (ਸਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਾਣ ਲੇਵੋ ਕਿ ਇਸ ਮਾਯਾ ਕਾ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਝੂਠਾ ਹੀ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਾਣਤ ਸੋਈ ਸੰਤੁ ਸੁਇ ਭ੍ਰਮਤੇ ਕੀਚਿਤ ਭਿੰਨ ॥

ਇਸ ਬਾਨ ਕੋ ਸਈ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤ ਭੀ (ਸੁਇ) ਵੋਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਭ੍ਰਮ ਸੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ (ਭਿੰਨ) ਜੁਦਾ (ਕੀਚਤਿ) ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਅੰਧ ਕੂਪ ਤੇ ਤਿਹ ਕਢਹੁ ਜਿਹ ਹੋਵਹੁ ਸੁ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਅੰਧ ਕੂਪ ਵਤ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਿਸ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕੋ (ਕਢਹੁ) ਨਿਕਾਸਤੇ ਹੋ ਜਿਸ ਕੇ ਊਪਰਿ ਸੋ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਆਪ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤੇ ਹੋ ॥

ਵਾ ਕੈ ਹਾਥਿ ਸਮਰਥ ਤੇ ਕਾਰਨ ਕਰਨੈ ਜੋਗੁ ॥

(ਵਾ ਕੈ) ਜਿਸਕੇ ਹਾਥ ਮੇ ਹੈ ਸਮਰਥਤਾ (ਤੇ)ਪੂਰਾ (ਕਾਰਨ)ਤਤ੍ਵੋਂ ਕੋ ਵਾ ਕਾਰਨ ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਜਗਤ ਕੋ (ਕਰਨੈ) ਬਨਾਵਨੇ ਕੋ ਭੀ (ਜੋਗੁ)ਸਮਰਥ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਉਸਤਤਿ ਕਰਉ ਜਾਹੂ ਕੀਓ ਸੰਜੋਗ ॥ ੨੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰੋ(ਜਾਹੂ)ਜਿਸਨੇ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰਕਾ ਵਾ ਸਰਬਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ (ਸੰਜੋਗੁ)ਮਿਲਾਪ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ੨੬ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਟੂਟੇ ਬੰਧਨ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸਾਧ ਸੇਵ ਸੁਖੁ ਪਾਇ ॥

ਸਾਧੂ ਸੇਵ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦਾ ਬੰਧਨ ਟੂਟ ਗਏਹਾਂ ਔ ਤਿਸਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਮਨਹੁ ਨ ਬੀਸਰੈ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਗੁਣੋਂਕਾ ਸਮੁਦ੍ਰ (ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ)ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਸਕੇ ਮਨਸੇ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਟਹਲ ਕਰਉ ਤਉ ਏਕ ਕੀ ਜਾਤੇ ਬ੍ਰਿਥਾ ਨ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਟਹਿਲ ਕਰੋ ਤੌ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕਰੋ (ਜਾਤੇ)ਜਿਸ ਪਾਸ ਸੇ ਕੋਈ (ਬ੍ਰਿਥਾ)ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੁਖਿ ਹੀਐ ਬਸੈ ਜੋ ਚਾਹਹੁ ਸੋਇ ਹੋਇ ॥

ਜੇਕਰ ਮਨ ਤਨ ਮੁਖ ਹਿਰਦੇਮੇਂ ਰਹੇਗਾ ਤੌ ਜੋ ਮਨੋਰਥ ਚਾਹੋ ਸੋ ਹੋਇ ਜਾਵੇਗਾ ॥

ਟਹਲ ਮਹਲ ਤਾਕਉ ਮਿਲੈ ਜਾਕਉ ਸਾਧ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਟਹਿਲ ਰੂਪ(ਮਹਲ)ਮੁਰਾਤਬਾ ਵਾ ਮਹਿਲ ਪਤੀ ਕੀ ਟਹਲ ਤਿਸਕੋ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਸਾਧੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਤਉ ਬਸੈ ਜਉ ਆਪਨ ਹੋਹਿ ਦਇਆਲ ॥
ਟੋਹੇ ਟਾਹੇ ਬਹੁ ਭੁਵਨ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸੁਖੁ ਨਾਹਿ ॥

ਸਾਧੂਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਜੀਵਤੋ ਬਸਤਾਹੈ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰਆਪ ਦਯਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬਹੁਤੇ ਭੁਵਨ ਅਰਥ ਚੌਦਾਂ ਹੀ ਭੁਵਨ ਮੈਂ ਵਾ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਨੋਂ ਕੇ ਮੰਦਰ (ਟੋਹੇਟਾਹੇ) ਦੇਖੇ ਭਾਲੇ ਵਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਤੇ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਟਲਹਿ ਜਾਮ ਕੇ ਦੂਤ ਤਿਹ ਜੋ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਮਾਹਿ ॥
ਬਾਰਿ ਬਾਰਿ ਜਾਉ ਸੰਤ ਸਦਕੇ ॥ ਨਾਨਕ ਪਾਪ ਬਿਨਾਸਹਿ ਕਦਿਕੇ ॥ ੨੭ ॥

ਜਮਰਾਜੇ ਕੇ ਦੂਤ ਤਿਸਕੇ ਊਪਰ ਸੇ (ਟਲਹਿ)ਹਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਿ (ਸਮਾਹਿ) ਅਨੰਦਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ॥ ਮੈ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ (ਸਦਕੇ) ਬਲਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ (ਕਦਿਕੇ) ਚਿਰੰਕਾਲ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਾਂਤਰੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨੭ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਠਾਕਿ ਨ ਹੋਤੀ ਤਿਨਹੁ ਦਰਿ ਜਿਹ ਹੋਵਹੁ ਸੁ ਪ੍ਰਸੰਨ ॥

ਜਿਨ ਪਰ ਤੂੰ ਸੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ (ਦਰਿ) ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਵਾ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੈ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ (ਠਾਕ)ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਜੋ ਜਨੁ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨੇ ਕਰੇ ਨਾਨਕ ਤੇ ਧੰਨਿ ਧੰਨਿ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਆਪਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੇ ਸੋ ਪੁਰਸ(ਧੰਨਿ ਧੰਨਿ)ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਧੰਨਯਤਾ ਯੋਗ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਠਠਾ ਮਨੂਆ ਠਾਹਹਿ ਨਾਹੀ ॥ ਜੋ ਸਗਲ ਤਿਆਗਿ ਏਕਹਿ ਲਪਟਾਹੀ ॥

ਠਠੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਮਨੁ(ਠਾਹਹਿ)ਢਾਹੁੰਦੇ ਨਹੀਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਗਲ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ (ਲਪਟਾਹੀ) ਮਿਲਨਾ ਚਾਹੇ ਵਾ ਜੋ ਸਰਬ ਵਸਨਾ ਕੋ ਤਯਾਗ ਕਰ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਕਿਸੀ ਕਾ ਮਨੁ ਢਾਹਤੇ ਨਹੀਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਠਹਕਿ ਠਹਕਿ ਮਾਇਆ ਸੰਗਿ ਮੂਏ ॥ ਉਆ ਕੈ ਕੁਸਲ ਨ ਕਤਹੂ ਹੂਏ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਮਾਯਾ ਕੇ ਸਾਥ (ਠਹਕਿ ਠਹਕਿ) ਲਗ ਲਗਕਰ ਮਰੇ ਹੈਂ॥ਉਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ(ਕੁਸਲ)ਅਨੰਦ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੂਏ ॥

ਠਾਂਢਿ ਪਰੀ ਸੰਤਹ ਸੰਗਿ ਬਸਿਆ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਤਹਾ ਜੀਅ ਰਸਿਆ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗਮੇਂ ਬਸਾਹ ਤਿਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ (ਠਾਂਢਿ)ਸਾਂਤੀ ਪੜੀਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਤਹਾਂ) ਤਿਸ ਸਤਿਸੰਗਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮਕਾ ਤਿਸਕੇ ਮਨਮੈਂ ਰਸੁ ਆਇਆ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨਕਾ ਜੀਉ ਤਹਾਂ ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਆਹੈ ॥

ਠਾਕੁਰ ਅਪਨੇ ਜੋ ਜਨੁ ਭਾਇਆ ॥ ਨਾਨਕ ਉਆ ਕਾ ਮਨੁ ਸੀਤਲਾਇਆ ॥ ੨੮॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਅਪਨੇ ਠਾਕੁਰ ਕੋ ਭਾਇ ਗਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਜੀਵ ਕਾ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋ ਆਇਆ ਹੈ ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ॥ ੨੮॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਡੰਡਉਤਿ ਬੰਦਨ ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਸਰਬ ਕਲਾ ਸਮਰਥ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਕਲਾ ਸ਼ਕਤੀ ਕਰ ਸਮਰਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇਕੋ (ਡੰਡਉਤ) ਦੰਡਵਤ ਹੋਕਰ ਮੇਰੀ ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ॥

ਡੋਲਨ ਤੇ ਰਾਖਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਕਰਿ ਹਥ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪੀ ਹਥ ਦੇਕਰ ਡੋਲਨੇ ਤੇ ਮਨਕੋ ਰਾਖ ਲੇਵੋ ॥ ੧ ॥ ਉਪਦੇਸ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਡਡਾ ਡੇਰਾ ਇਹੁ ਨਹੀ ਜਹ ਡੇਰਾ ਤਹ ਜਾਨੁ ॥

ਡਡਾ ਅਖਰ ਲੇਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਘਰੁ ਡੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਚਾ ਡੇਰਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਜਾਨ ਲੇਹ ॥

ਉਆ ਡੇਰੇ ਕਾ ਸੰਜਮੋ ਗੁਰਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਨੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਉਸ ਡੇਰੇ ਕੇ(ਸੰਜਮ)ਜਤਨ ਵਾ ਉਪਾਵ ਕੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਪਛਾਨਲਾ ਕਰੋ ॥

ਇਆ ਡੇਰਾ ਕਉ ਸ੍ਰਮ ਕਰਿ ਘਾਲੈ ॥ ਜਾਕਾ ਤਸੂ ਨਹੀ ਸੰਗਿ ਚਾਲੈ ॥

(ਇਆ)ਇਸ ਡਰੇਕੋ(ਸ੍ਰਮ)ਅਤੀ ਕਸ਼ਟ ਕਰਕੇ (ਘਾਲਹਿ)ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਡੇਰੇ ਕਾ ਅੰਤਕੋ ਤਸੂ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਪਦਾਰਥ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ ॥

ਉਆ ਡੇਰੇ ਕੀ ਸੋ ਮਿਤਿ ਜਾਨੈ ॥ ਜਾਕਉ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਪੂਰਨ ਭਗਵਾਨੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉਸ ਡੇਰੇ ਕੀ ਮੂਯਾਦਾ ਕੋ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪੂਰਨ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਹੁਈ ਹੈ ॥

ਡੇਰਾ ਨਿਹਚਲੁ ਸਚੁ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਪਾਇਆ ॥ ਨਾਨਕ ਤੇ ਜਨ ਨਹਿ ਡੋਲਾਇਆ ॥ ੨੯ ॥

ਸਤਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਅਚੱਲ ਰੂਪ ਸਚਾ ਡੇਰਾ ਪਰਮਸ਼ਰ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਤੇ) ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤਕੋ ਡੁਲਾਯਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ੨੯ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਢਾਹ ਨ ਲਾਰੇ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕਿਨਹਿ ਨ ਘਾਲਿਓ ਬੰਧ ॥

ਜਬ ਧਰਮ ਰਾਜਾਕੇ ਦੂਤ ਇਸ ਸਰੀਰਕੋ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨੇ ਲਾਗੇ ਤਬ ਕਿਸੀ ਸਨਬੰਧਾ ਨੇ (ਬੰਧ) ਬੰਨਾ ਨਾ ਪਇਆ ਭਾਵਸੇ ਕੋਈ ਭੀ ਨਾ ਹਟਾਇ ਸਕਾ ॥

ਨਾਨਕ ਉਬਰੇ ਜਪਿ ਹਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਸਨਬੰਧ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੇ ਸਾਥ ਸਨਬੰਧ ਹੁਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀਕੋ ਜਪਕਰ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਨਾਮਕੋ ਜਪਕਰ ਉਬਰ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਧਰਮਰਾਇ ਕੀ ਢਾਹ ਨਹੀਂ ਲਾਗੀ ਭਾਵਸੇ ਧਰਮ ਰਾਜਾਕਾ ਤਿਨ ਪਰ ਹੁਮਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਕਾਮਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕ ਕਿਸੀ ਵਿਸ਼ਯਨੇ ਭੀ ਤਿਨਕੋ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਢਢਾ ਢੂਢਤ ਕਹਿ ਫਿਰਹੁ ਢੂਢਨੁ ਇਆ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਢਢੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਾਈ ਕਹਾਂ ਢੂੰਢਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੋ ਇਸ ਮਨ ਵਿਖੇ ਹੀ ਢੂੰਢਨਾ ਕਰੋ ॥

ਸੰਗਿ ਤੁਹਾਰੈ ਪ੍ਰਭੁ ਬਸੈ ਬਨੁ ਬਨੁ ਕਹਾ ਫਿਰਾਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਹੈ ਬਸਤਾ ਹੈ ਭੇਖ ਬਨਾ ਬਨਾ ਕਰ ਵਾ ਬਨ ਬਨ ਮੈਂ (ਕਹਾ) ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਭਟਕਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੋ॥

ਢੇਰੀ ਢਾਹਹੁ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਅਹੰ ਬੁਧਿ ਬਿਕਰਾਲ ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਕਰ ਅਹੰ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਢਰੀ ਬਿਕ੍ਰਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਢਾਹਿ ਦੇਵੋ ਜੋ ਕਹੇ ਕਿਸਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ ਕਜਾ ਫਲ ਹੋਗਾ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੁਖੁ ਪਾਵਹੁ ਸਹਜੇ ਬਸਹੁ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਨਿਹਾਲ ॥

ਸੁਖ ਪਾਵੋ ਗੇ ਅਰ ਸੰਤੋਖ ਪੂਰਬਕ ਨਿਵਾਸ ਕਰੋਗੇ ਔਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮ ਵਿਖੇ ਬਸੋਗੇ ਅਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖ ਕਰਕੇ (ਨਿਹਾਲ) ਅਨੰਦ ਹੋਵੋ ਗੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਢੇਰੀ ਜਾਮੈ ਜਮਿ ਮਰੈ ਗਰਭ ਜੋਨਿ ਦੁਖ ਪਾਇ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਖ ਵਿਖੇ ਹੰਤਾ ਰੂਪੀ ਢੇਰੀ ਹੈ ਸੋ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਮ ਤਿਸਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗਰਭ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ ਹੰਤਾ ਰੂਪ ਢੇਰੀ ਜਮਾ ਹੈ ਵਾ ਜਮ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਮਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋਨੀ ਕੇ ਬੀਚ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਭਾਵ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਮੋਹ ਮਗਨ ਲਪਟਤ ਰਹੈ ਹਉ ਹਉ ਆਵੈ ਜਾਇ॥

ਪੁਨਾ ਮੋਹ ਮੈ(ਮਗਨ)ਮਸਤ ਹੁਆ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਮੈਂ(ਪਲਟਤ) ਲੰਪਟ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਉਂ ਹਉਂ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕਾ ਮਨ (ਆਵੈ ਜਾਇ)ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਢਹਤ ਢਹਤ ਅਬ ਢਹਿ ਪਰੇ ਸਾਧ ਜਨਾ ਸਰਨਾਇ॥
ਦੁਖਕੇ ਫਾਹੇ ਕਾਟਿਆ ਨਾਨਕ ਲੀਏ ਸਮਾਇ॥ ੩੦ ॥

ਜੋ ਗਿਰਤੇ ਗਿਰਤੇ ਤਨ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸਰਨੀ ਪੜੇ ਹੋਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਫਾਹਿਓ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਕੋ ਕਾਟਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ (ਸਮਾਇ) ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ॥ ੩੦ ॥

ਜਬ ਅਜਾਮਲ ਕੋ ਰਾਮ ਰਾਮੋਂਨੇ ਜਮ ਦੂਤੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲੀਆ ਤਬ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਧਰਮ ਰਾਜਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇਕਰ ਅਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਡਾਰ ਕਰ ਅਪਨਾ ਹਾਲ ਸੁਨਾਇਆ ਤਬ ਧਰਮਰਾਜ ਅਪਨੇ ਦੂਤੋਂ ਕੋ ਸਿਖਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ।

ਜਹ ਸਾਧੂ ਗੋਬਿੰਦ ਭਜਨ ਕੀਰਤਨੁ ਨਾਨਕ ਨੀਤ॥

ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਕਹਤਾ ਹੈ ਹੇ ਦੂਤੋ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਸਾਧੂ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰਤੇ ਹੋਂ ਔਰ ਨਿਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਹਰੀ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜਾ ਹਉ ਜਾ ਤੂੰ ਜਹ ਛੁਟਹਿ ਨਿਕਟਿ ਨ ਜਾਈਅਹੁ ਦੂਤ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਦੂਤ ਤਿਨਕੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਜੇ ਜਾਵੋਗੇ ਤੋ ਨਾਂ ਤੇਮੈ ਬਚੂੰਗਾਂ ਔਰ ਨਾ ਤੂੰ ਹੀ ਬਚੇਂਗਾ ਔਰ ਨਾ ਮੇਰੀ ਸੰਜਮਨੀ ਪੁਰੀ ਹੀ ਛੁਟੇਗੀ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਭਕੋ ਨਾਸ ਕਰ ਦੇਵੇਂਗੇ ਤਾਂਤੇ ਤਿਨਸੇ ਬਚ ਕਰ ਰਹਿਣਾ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਜਾਣਾ ਰਣਤੇ ਸੀਝੀਐ ਆਤਮ ਜੀਤੈ ਕੋਇ॥
ਹਉਮੈ ਅਨ ਸਿਉ ਲਰਿ ਮਰੈ ਸੋ ਸੋਭਾਵੂ ਹੋਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਣਾਣੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਾਮਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ (ਰਣ) ਜੁੱਧ ਮੇ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਸੀਝੀਐ) ਜੀਤ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਅਪਨੇ (ਆਤਮ) ਮਨ ਕੋ ਜੀਤ ਲੇਵੇ ॥ ਪੁਨਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਅਰ (ਅਨ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੇ ਸਾਥ ਲੜ ਕਰ (ਮਰੇ) ਤਿਸਕੋ ਮਾਰ ਲੇਵੇ ਵਾ ਆਪ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰ ਜਾਵੇ (ਸੋ) ਉਸ ਪੁਰਸ ਕੀ (ਸਭਾ) ਉਸਤਤੀ (ਦੂ)ਦੋਨੋ ਲੋਕੋਂ ਮੈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ ਸੋ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਭਾਦੂ) ਕਲਜਾਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਮਣੀ ਮਟਾਇ ਜੀਵਤ ਮਰੈ ਗੁਰ ਪੂਰੈ ਉਪਦੇਸ।
ਮਨੂਆ ਜੀਤੈ ਹਰਿ ਮਿਲੈ ਤਿਹ ਸੂਰਤਣ ਵੇਸ॥

ਅਪਨੀ (ਮਣੀ) ਹੰਤਾ ਵਾ ਮਨੌਤ ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਕਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਜੀਵਤ੍ਰ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਕੋ ਜੀਤ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੂਰਮਤਾ ਕਾ ਵੇਸ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਹੈ ॥

ਣਾ ਕੋ ਜਾਣੈ ਆਪਣੋ ਏਕਹਿ ਟੇਕ ਅਧਾਰ॥
ਰੈਣਿ ਦਿਣਸੁ ਸਿਮਰਤ ਰਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਪੁਰਖੁ ਅਪਾਰ॥

ਯਿਹ ਜੀਵ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਤੇ ਬਿਨਾ ਆਪਨਾ ਨ ਜਾਣੈ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੀ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਆਸਰਾ ਰਖੇ ਪੁਨਾ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਕੇਵਲ ਉਸ ਅਪਾਰ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਰਹੇ ॥

ਰੇਣ ਸਗਲ ਇਆ ਮਨੁ ਕਰੈ ਏਹੂ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥
ਹੁਕਮੈ ਬੂਝੈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਪਾਇ॥ ੩੧ ॥

ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਸਗਲ ਜੀਵੋਂ ਕੀ (ਰੇਣਿ) ਚਰਣ ਧੂੜੀ ਕਰੇ ਯਹੀ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਰਹੈ ॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਬੂਝਣੇ ਸੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹੁਕਮ ਕਾ ਬੂਝਣਾ ਪੂਰਬ ਉਤਮ ਕਰਮ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾਹੂਆ ਹੋ ਤੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ਜਗਜਾਸੂ ਕੀ ਵੈਰਾਗ ਦਸਾ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩੧ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਅਰਪਉ ਤਿਸੈ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਾਵੈ ਮੋਹਿ ॥

ਤਨ ਮਨ ਅਰ ਧਨ ਤਿਸਕੋ ਮੈ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦੇਵੋਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇ ਐਸੇ ਜਗਜਾਸਾ ਧਾਰਨੇ ਕਰ

ਨਾਨਕ ਭ੍ਰਮ ਭਉ ਕਾਟੀਐ ਚੂਕੈ ਜਮਕੀ ਜੋਹਿ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਨਮਾਦੀ ਭਰਮੁ ਅਰ ਭੌ ਅਰਜਮ ਕੀ (ਜੋਹਿ) ਤਕ ਦੇਖਨਾ (ਚੁਕ) ਉਠ ਭਾਵ ਨਿਬ੍ਰਤ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ੧॥

ਪਉੜੀ॥ ਤਤਾ ਤਾ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਗੋਬਿਦ ਰਾਇ॥
ਫਲ ਪਾਵਹਿ ਮਨ ਬਾਛਤੇ ਤਪਤਿ ਤੁਹਾਰੀ ਜਾਇ॥

ਤਤਾ ਅਖਰ ਲੇਕਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂਹੋ ਭਾਈ ਜਨੋਂਜੋ ਗੁਨੋਂਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ਹੈ ਤਿਸਕੈ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੋ॥ਜੇ ਕਹੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਯਾ ਹੋਗਾ? ਸੋ ਕਹਤੇਂਹੈ॥ ਮਨ ਬਾਛਤ ਫਲ ਤੁਮਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਂਗੇ ਔਰ ਤੁਮਾਰੇ ਹਿਰਦੇ ਕੀ ਤਪਤ ਭੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ॥

ਤ੍ਰਾਸ ਮਿਟੈ ਜਮ ਪੰਥਕੀ ਜਾਸੁ ਬਸੈ ਮਨਿ ਨਾਉ॥
ਗਤਿ ਪਾਵਹਿ ਮਤ ਹੋਇ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਮਹਲੀ ਪਾਵਹਿ ਠਾਉ॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਭਾਈ (ਜਾਸੁ) ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈ ਬਸਣੇ ਕਰ ਜਮਕੇ (ਪੰਥ)ਰਸਤੇ ਕੀ (ਤ੍ਰਾਸ)ਭਯਤਾ (ਮਿਟੈ) ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਉਤਮ ਗਤੀ ਕੋ ਪਾਵੀਤਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਮਨਮੇਂ ਗਯਾਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ (ਮਹਲੀ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ(ਠਾਉ) ਨਿਵਾਸੁ ਪਾਵਹਿਗਾ ॥ ਵਾ ਹੇ (ਮਹਲੀ) ਜਗਜਾਸੂ ਤੂੰ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈਂਗਾ ॥

ਤਾਹੂ ਸੰਗਿ ਨ ਧਨ ਚਲੈ ਗ੍ਰਿਹ ਜੋਬਨ ਨਹ ਰਾਜ॥
ਸੰਤ ਸੰਗ ਸਿਮਰਤ ਰਹਹੁ ਇਹੈ ਤੁਹਾਰੈ ਕਾਜ॥

(ਤਾਹੂ) ਤਿਸ ਪ੍ਰਲੋਕ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਧਨੁ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਗ੍ਰਹ ਅਰ ਜੋਬਨ ਅਰ ਨਾ ਰਾਜ ਹੀ ਸਾਥ ਚਲਤਾ ਹੈ ॥ ਤਾਂਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਿ ਸਦੀਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਰਹੋ ਯਿਹੀ ਤੁਮਾਰੇ ਕਾਮ ਆਵੇਗਾ ॥

ਤਾਤਾ ਕਛੂ ਨ ਹੋਈਹੈ ਜਉ ਤਾਪੁ ਨਿਵਾਰੈ ਆਪ॥
ਪ੍ਰਤਿ ਪਾਲੈ ਨਾਨਕ ਹਮਹਿ ਆਪਹਿ ਮਾਈ ਬਾਪ॥ ੩੨॥

ਜੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਆਪਾ ਭਾਉ ਰੂਪ ਤਾਪੁ ਕੋ ਨਿਵਾਰ ਦੇਵੇ ਤੋ ਤਿਸਕੋ (ਤਾਤਾ) ਕਾੜਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਾ ਜੇਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਪੁਰਸ ਕੇ ਤਾਪ ਨਿਬ੍ਰਿਤਕਰ ਦੇਵੇ ਤੋ ਤਿਸਕੋ ਕੁਛ ਕਾੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ (ਹਮਹਿ) ਤੁਮਾਮ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਕੀ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ॥ ੩੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਲੋਕੁ ॥ ਥਾਕੇ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਘਾਲਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਲਾਥ ॥

ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਘਾਲਤੇ) ਕਮਾਈ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਥਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੂਏ ਕਿਯੋਂਕਿ ਤਿਨਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਿਬ੍ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ॥

ਸੰਚਿ ਸੰਚਿ ਸਾਕਤ ਮੂਏ ਨਾਨਕ ਮਾਇਆ ਨ ਸਾਥ ॥੧॥

ਜਿਸ ਮਾਯਾ ਕੋ (ਸੰਚ ਸੰਚ) ਇਕੱਤ੍ਰ ਕਰ ਕਰ ਸਾਕਤ ਲੋਕ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਯਾ ਜੀਵ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਗਈ ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥ ਥਥਾ ਥਿਰ ਕੋਊ ਨਹੀ ਕਾਇ ਪਸਾਰਹੁ ਪਾਵ ॥
ਅਨਿਕ ਬੰਚ ਬਲ ਛਲ ਕਰਹੁ ਮਾਇਆ ਏਕ ਉਪਾਵ ॥

ਥਥੇ ਦੁਆਰੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਇਸਥਿਤਿ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਪੈਰੋਂ ਕੋ ਪਸਾਰਤੇ ਹੋ॥ ਏਕ ਮਾਯਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ (ਬੰਚ) ਠਗੀਆਂ ਅਰੁ ਛਲ ਅਰੁ ਬਲੁ ਆਦਿ ਅਨੇਕ ਉਪਾਇ ਕਰਤੇ ਹੋ॥

ਥੈਲੀ ਸੰਚਹੁ ਸ੍ਰਮ ਕਰਹੁ ਥਾਕਿ ਪਰਹੁ ਗਾਵਾਰ ॥
ਮਨ ਕੈ ਕਾਮ ਨ ਆਵਈ ਅੰਤੇ ਅਉਸਰ ਬਾਰ ॥

ਮਾਯਾ ਕੀ ਥੈਲੀਆਂ ਇਕੱਤ੍ਰਤਾ ਹੇਤ ਕਸਟ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੋ ਯਾਂਤੇ ਹੇ ਮੂਰਖੋ ਇਸੀ ਮੈ ਥਕਤ ਹੋਕਰ ਪੜ੍ਹ ਰਹ ਜਾਓਗੇ ਹੇ (ਬਾਰ) ਬਾਲਕੋ ਭਾਵ ਮੂਰਖੋ ਵਾ ਸੋ ਮਾਯਾ (ਅੰਤੇ ਅਉਸਰ ਬਾਰ) ਅੰਤ ਸਮੇ ਕੇ ਦਿਨ ਮੇ ਮਨਕੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ॥

ਥਿਤ ਪਾਵਹੁ ਗੋਬਿੰਦ ਭਜਹੁ ਸੰਤਹ ਕੀ ਸਿਖ ਲੇਹੁ ॥
ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਹੁ ਸਦ ਏਕ ਸਿਉ ਇਆ ਸਾਚਾ ਅਸਨੇਹੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਕੋ ਲੇਵਹੁ ਔਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਭਜੋ ਪੁਨਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਵਹੁਗੇ ਸਦੀਵ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੋ ਯਹੀ ਸਚਾ (ਅਸਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ॥

ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨੋ ਸਭ ਬਿਧਿ ਏਕੈ ਹਾਥ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਲਾਵਹੁ ਤਿਤੁ ਤਿਤੁ ਲਗਹਿ ਨਾਨਕ ਜੰਤ ਅਨਾਥ ॥ ੩੩ ॥

(ਕਾਰਨ) ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ (ਕਰਨੇ) ਰੂਪ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਜ ਕੋ ਕਰਾਵਨੇ ਯੋਗ ਹੈ ॥ ਔਰ ਸਭ ਬਿਧੀ ਤਿਸ ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਿਸ ਜਿਸ ਕਾਮੁ ਮੈਂ ਤੂੰ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤਿਸ ਮੈ ਜੀਵ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਯਿਹ (ਜੰਤ)ਜੀਵ (ਅਨਾਥ) ਗਰੀਬ ਹੈਂ ॥ ੩੩ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਦਾਸਹਿ ਏਕੁ ਨਿਹਾਰਿਆ ਸਭ ਕਛੁ ਦੇਵਨ ਹਾਰ ॥

ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਹੀ ਸਭ ਕੁਛ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਦੇਖਾ ਹੈ ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਿਮਰਤ ਰਹਹਿ ਨਾਨਕ ਦਰਸ ਅਧਾਰ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਦਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤਿਸੀ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਦਦਾ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਹੈ ਸਭ ਕਉ ਦੇਵਨ ਹਾਰ ॥
ਦੇਦੇ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਈ ਅਗਨਤ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ॥

ਦਦੇ ਦੁਆਰੇ ਲੇਕਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਕੋ ਦੇਣੇ ਹਾਰ ਦਾਤਾ ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ॥ ਦੇਤੇ ਹੂਏ ਤਿਸਕੋ ਖਜਾਨੇ ਕੀ ਤੋਟਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸਕੇ (ਅਗਨਤ) ਬੇਸੁਮਾਰ ਭੰਡਾਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਦੈਨ ਹਾਰ ਸਦ ਜੀਵਨ ਹਾਰਾ ॥ ਮਨ ਮੂਰਖ ਕਿਉ ਤਾਹਿ ਬਿਸਾਰਾ ॥

ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਦੀਵ ਜੀਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਹ ਮੂਰਖ ਮਨ ਤੈਨ ਤਿਸੁਕੋ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਬਿਸਾਰਾ ਹੈ ॥

ਦੋਸੁ ਨਹੀ ਕਾਹੂ ਕਉ ਮੀਤਾ ॥ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਬੰਧੁ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਤਾ ॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਕਿਸੀ ਜੀਵ ਕੋ ਕੁਛ ਦੋਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ਬੰਧਨ ਕਾ ਹੇਤੂ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਹਿ ਜਾਕੇ ਆਪੇ ॥ ਨਾਨਕ ਤੇਤੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧ੍ਰਾਪੇ ॥ ੩੪ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪੇ ਹੀ ਜਿਸ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ (ਦਰਦ) ਦੁਖ ਕੋ ਨਿਬ੍ਰਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ (ਧਾਪੇ)ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੩੪ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਧਰਿ ਜੀਅਰੇ ਇਕ ਟੇਕ ਤੂ ਲਾਹਿ ਬਿਡਾਨੀ ਆਸ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਏਕ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀ(ਟੇਕ)ਸਰਣ ਕੋ ਧਾਰਣ ਕਰੁਔਰ(ਬਿਡਾਨੀ)ਬਿਗਾਨੀ ਅਰਥਾਤ ਅੰਨਜ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਾ ਕੀ ਆਸਾ ਕੋ ਮਨ ਸੇ (ਲਾਹਿ) ਉਤਾਰ ਦੇਹੁ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਕਾਰਜੁ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਧਯਾਵਣਾ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਕਰ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਆਇ ਜਾਵੇਂ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਧਧਾ ਧਾਵਤ ਤਉ ਮਿਟੈ ਸੰਤ ਸੰਗ ਸੋਇ ਬਾਸੁ ॥

ਧਧੇ ਦੁਆਰੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਧਾਵਤਾ ਹੂਆ ਮਨ ਤੋ ਮਿਟਤਾ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗਮੈਂ ਜੀਵਕਾ ਵਾਸਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ॥

ਧੁਰਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਹੁ ਆਪਿ ਤਉ ਹੋਇ ਮਨਹਿ ਪਰਗਾਸੁ ॥

ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਜਿਸਪਰ (ਧੁਰਤੇ)ਆਦਸੇ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ(ਕਰਹੁ)ਕਰਤੇਹੋ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ਕੇ ਮਨਮੈਂ ਗਯਾਨ ਹੋਤਾਹੈ ॥

ਧਨੁ ਸਾਚਾ ਤੇਊ ਸਚ ਸਾਹਾ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪੂੰਜੀ ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਹਾ ॥

ਜਿਨਕੇ ਪਾਸ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸਚਾ ਧਨਹੈ ਓਹੀ ਸਚੇ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਕੀ ਤਿਨਕੇ ਪਾਸ ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮਕੋ ਤਿਨੋ ਨੇ ਖਰੀਦਾ ਹੈ ॥

ਧੀਰਜੁ ਜਸੁ ਸੋਭਾ ਤਿਹ ਬਨਿਆ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸ੍ਰਵਨ ਜਿਹ ਸੁਨਿਆ ॥

ਧੀਰਜ ਅਰ ਸੋਭਾ ਅਰ ਜਸੁ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ਕਾ ਹੀ ਜਗਤਮੈਂ ਬਨਾਹੈ ਜਿਸਨੇ ਕਾਨੋਂ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਆਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਹ ਘਟਿ ਰਹੇ ਸਮਾਈ ॥ ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਜਨ ਮਿਲੀ ਵਡਾਈ ॥ ੩੫ ॥

ਜਿਸਕੇ (ਘਟ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰਮੁਖਤਾ (ਸਮਾਈ) ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਬਡਾਈ ਮਿਲੀ ਹੈ ॥ ੩੫ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨਾਮੁ ਜਪੁ ਜਪਿਆ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਿਰਿ ਰੰਗ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਰੰਗ)ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਤ ਅੰਤ੍ਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਨਾਮਕਾ ਜਾਪੁ ਜਪਾਹੈ ਔਰੁ ਬਾਹਰ ਸੇ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਜਪਾਹੇ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਉਪਦੇਸਿਆ ਨਰਕੁ ਨਾਹਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂਨੇ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆਹੈ ਕਿ ਸਾਧੂਆਂ ਕੇ ਮੰਗ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਕੋ ਨਰਕੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾਹੈ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਨਨਾ ਨਰਕਿ ਪਰਹਿ ਤੇ ਨਾਹੀ ॥ ਜਾਕੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਨਾਮ ਬਸਾਹੀ ॥

ਨੰਨੇ ਦੁਆਰੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਨਰਕ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤੇ ਹੋਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਅਰ ਤਨਮੈਂ ਨਾਮ ਹੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋ ਜਪਤੇ ॥ ਬਿਖੁ ਮਾਇਆ ਮੈ ਨਾ ਓਇ ਖਪਤੇ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੁਰਸ਼ (ਨਿਧਾਨ)ਖਜਾਨਾ ਰੂਪ ਨਾਮਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਿਖ ਰੂਪ ਮਾਇਆਮੈਂ ਖਪਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ॥

ਨੰਨਾਕਾਰ ਨ ਹੋਤਾ ਤਾਕਹੁ ॥ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਗੁਰ ਦੀਨੋ ਜਾਕਹੁ ॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਕਹੀਂ (ਨੰਨਾਕਾਰੁ) ਨਿਰਾਦਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਨਿਧ ਨਿਧਾਨ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੂਰੇ ॥ ਤਹ ਬਾਜੇ ਨਾਨਕ ਅਨਹਦ ਤੂਰੇ ॥ ੩੬ ॥

ਸਰਬ ਨਿਧੀਓਂਕਾ ਖਜਾਨਾ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਤਿਸਕਰ ਸੋ ਜਨ(ਪੂਰੇ) ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ (ਤਹ) ਤਿਨਕੇ ਜਸ ਰੂਪੀ ਇਕ ਰਸ (ਤੂਰੇ) ਬਾਜੇ ਬਜ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ੩੬ ॥

ਸਲੋਕ ॥ ਪਤਿ ਰਾਖੀ ਗੁਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤਜਿ ਪਰਪੰਚ ਮੋਹ ਬਿਕਾਰ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ਨੇ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚਕੋ ਮੋਹਕੋ ਤਜਾਗ ਦੀਆਹੈ ਤਿਸਕੀ ਗੁਰੂ ਅਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰਨੇ ਪਤਿ ਰਾਖੀ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸੋਊ ਅਰਾਧੀਐ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾ ਵਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਕਾ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਨਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਆਰਾਧਨਾ ਕਰੀਏ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਪਪਾ ਪਰਮਿਤਿ ਪਾਰੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਅਗਮ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥

ਪਪੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਜੋ (ਪਰਮਿਤ) ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਸੋ ਪਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਭਾਵ ਬੇਅੰਤਹੈ ਤਿਸਕਾ ਕਿਸੀਨੇ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹਰੀ ਰਾਜਾ (ਅਗਮ)ਮਨ ਬਾਣੀਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੋ ਪਰੇ ਹੈ ॥

ਹੋਤ ਪੁਨੀਤ ਕੋਟ ਅਪਰਾਧੂ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਜਪਹਿ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ॥

ਜੋ ਸਾਧੂਓਂਸੇਂ ਮਿਲ ਕਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕ੍ਰੋੜੋਂ (ਅਪਰਾਧੂ) ਪਾਪੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪਰਪਚ ਧ੍ਰੋਹ ਮੋਹਿ ਮਿਟਨਾਈ ॥ ਜਾਕਉ ਰਾਖਹੁ ਆਪਿ ਗੁਸਾਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਰਾਖਤੇ ਹੋ ਅਰੁ ਵਹੁ(ਨਾਈ) ਨਾਮੋ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਛਲ ਦਗਾ ਅਰੁ ਮੋਹੁ ਸਭ ਬਿਕਾਰ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਛਤ੍ਰ ਸਿਰ ਸੋਊ ॥ ਨਾਨਕ ਦੂਸਰ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਊ ॥ ੩੭ ॥

(ਛਤ੍ਰਸਿਰ) ਚਕ੍ਰ ਵਰਤੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹ(ਸੋਊ)ਓਹੀ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਤਿਸਕੇ ਸਮ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩੭॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਫਾਹੇ ਕਾਟੇ ਮਿਟੇ ਗਵਨ ਫਤਿਹ ਭਈ ਮਨਿਜੀਤ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਫਾਹੇ ਕਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ (ਗਵਨ)ਧਾਵਨ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਮਨਕੋ ਜੀਤ ਕਰ (ਫਤਹ)ਬਿਜਯ ਹੁਈ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਤੇ ਬਿਤਪਾਈ ਫਿਰਨ ਮਿਟੇ ਨਿਤ ਨੀਤ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਨਿਤਨੀਤ) ਸਦਾਕੇ ਫਿਰਨੇ ਅਰਥਾਤ ਜੂਨਾਦਿਕ ਮੇ ਧਾਵਣੇ ਸੇ ਓਹੁ ਰਹਿਤ ਹੁਏਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਫਫਾ ਫਿਰਤ ਫਿਰਤ ਤੂ ਆਇਆ ॥ ਦੁਲਭ ਦੇਹ ਕਲਿਜੁਗ ਮਹਿ ਪਾਇਆ ॥

ਫਫੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਹ ਜੀਵ ਤੂੰ ਅਨੇਕ ਜੂਨੀਜੋ ਮੇਂ ਫਿਰੇਤਾ ਫਿਰਤਾ ਆਇਆ ਹੈ ਅਰ ਯਿਹ ਦੁਲਭ ਸਰੀਰ ਕਲਿਜੁਗ ਵਿਖੇ ਤੈਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਫਿਰਿ ਇਆ ਅਉਸਰੁ ਚਰੈ ਨ ਹਾਥਾ ॥ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਤਉ ਕਟੀਅਹਿ ਫਾਸਾ ॥

ਫਿਰ ਯਿਹ (ਅਉਸਰ)ਸਮਾ ਹਾਥਮੈ ਨਹੀਂ ਚੜੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਬਹੁੜੋ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਯਾਂਤ ਜੋਕਰ ਨਾਮਕੋ ਜਪੇਗਾ ਤੌ ਤੁਮਾਰੀ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਆਦਿ ਫਾਸੀ ਕਟ ਜਾਵੇਗੀ ॥

ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵਨ ਜਾਨੁ ਨ ਹੋਈ ॥ ਏਕਹਿ ਏਕ ਜਪਹੁ ਜਪੁ ਸੋਈ ॥

(ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ)ਬਾਰਿ ਬਾਰ ਸੰਸਾਰਮੈ ਤੁਮਾਰਾ ਆਵਨਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ (ਏਕ) ਅਦੁਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਸੋਈ) ਸੋਭਾ ਵਾਨ ਕੋ ਜਪਕੋ ਜਪਨਾ ਕਰੋ ਅਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ॥

ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਭ ਕਰਨੈ ਹਾਰੇ ॥ ਮੇਲਿ ਲੇਹੁ ਨਾਨਕ ਬੇਚਾਰੇ ॥ ੩੮ ॥

ਹੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ (ਕਰਨ) ਰਚਨੇ ਹਾਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਜੋ ਕਛੋ ਕਿਆ ਮਾਂਗਤੇ ਹੇ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ (ਬੇਚਾਰੇ) ਗਰੀਬ ਕੋ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੀਜੀਏ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕੀਜੀਏ ॥ ੩੮ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਬਿਨਉ ਸੁਨਹੁ ਤੁਮ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਰੁਪਾਲ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀਏ ॥

ਸੁਖ ਸੰਪੈ ਬਹੁ ਭੋਗ ਰਸੁ ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਰਵਾਲ ॥ ੧ ॥

ਸੁਖ ਅਰ (ਸੰਪੈ) ਬਿਭੂਤੀ ਪੁਨਾ ਬਹੁਤੇ ਭੋਗੋਂ ਕੇ ਜੋ ਰਸ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ (ਰਵਾਲ) ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੋ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਜੀਏ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਬਬਾ ਬ੍ਰਹਮ ਜਾਨਤ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ॥ ਬੈਸਨੋ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਚ ਧਰਮਾ ॥

ਬਬੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਬ੍ਰਹਮਾ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੈਂ ਅਰ ਵਿਸਨ ਭੀ (ਤੇ) ਓਹੀ ਹੈਂ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਪੁਨਾ (ਸੁਚਿ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਅਰ ਧਰਮ ਧਰਮਾਤਮਾ ਭੀ ਵਹੀ ਹੈਂ ॥

ਬੀਰਾ ਆਪਨ ਬੁਰਾ ਮਿਟਾਵੈ ॥ ਤਾਹੂ ਬੁਰਾ ਨਿਕਟ ਨਹੀ ਆਵੈ ॥

(ਬੀਰਾ) ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਨਸੇ ਬੁਰਾ ਸੁਭਾਵ ਮਿਟਾਇ ਦੇਵੇ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਬੁਰਾ ਕਰਮੁ ਅਰ ਤਿਸਕਾ ਫਲੁ ਦੁਖ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥

ਬਾਧਿਓ ਆਪਨ ਹਉ ਹਉ ਬੰਧਾ ॥ ਦੋਸੁ ਦੇਤ ਆਗੈ ਕੋ ਅੰਧਾ ॥

ਜੀਵ ਆਪਹੀ ਹੰਕਾਰ ਬੰਧਨ ਕਰ ਬੰਧਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਅਰ (ਅੰਧਾ) ਅਗਯਾਨੀ ਜੋ (ਆਗੈ) ਸਭਸੇ ਪਹਲੇ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ ਵਾ (ਆਗੈ) ਔਰੋਂ ਕੋ ਦੋਸੁ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਬਾਤ ਚੀਤ ਸਭ ਰਹੀ ਸਿਆਨਪ ॥ ਜਿਸਹਿ ਜਨਾਵਹੁ ਸੋ ਜਾਨੈ ਨਾਨਕ ॥ ੩੯ ॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥ਹੇ ਹਰੀ ਬਾਣੀ ਕੀ ਬਾਤ ਅਰ ਚਿਤ ਕੀ ਸਿਆਣਪ ਸਭ ਰਹਿ ਚੁਕੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਪੁਰਸ਼ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ੩੯ ॥ ਉਪਦੇਸੁ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਭੈ ਭੰਜਨ ਅਘ ਦੂਖ ਨਾਸ ਮਨਹਿ ਅਰਾਧਿ ਹਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਭਜਕੇ ਭੰਜਨ ਹਾਰੇ ਪਾਪ ਅਰ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਸਟ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਅਰਾਧਨ ਕਰੋ ॥

ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਜਿਹ ਰਿਦ ਬਸਿਓ ਨਾਨਕ ਤੇ ਨ ਭ੍ਰਮੇ ॥ ੧ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ ਭ੍ਰਮੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਭਭਾ ਭਰਮ ਮਿਟਾਵਹੁ ਅਪਨਾ ॥ ਇਆ ਸੰਸਾਰੁ ਸਗਲਹੈ ਸੁਪਨਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਭੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋ ਅਪਨਾ ਭ੍ਰਮੁ ਮਿਟਾਇ ਦੇਵੋ ਔਰ ਐਸੇ ਜਾਣੋ ਕਿ ਯਿਹ ਸੰਸਾਰ ਸਭ ਸੁਪਨਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਕੋਈ ਔਰ ਭੀ ਭ੍ਰਮਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਭਰਮੇ ਸੁਰਨਰ ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ॥ ਭਰਮੇ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਬ੍ਰਹਮੇਵਾ ॥

(ਸੁਰ)ਕਰਮ ਜਨ ਦੇਵਤਾ ਅਰ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਾ ਸਭੀ ਭ੍ਰਮੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਿਧ ਅਰੁ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਔਰ (ਬ੍ਰਹਮੇਵਾ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਭ੍ਰਮੇ ਹੈਂ ॥

ਭਰਮਿ ਭਰਮਿ ਮਾਨੁਖੁ ਡਹਕਾਏ ॥ ਦੁਤਰ ਮਹਾ ਬਿਖਮ ਇਹ ਮਾਏ ॥

ਭਰਮ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਾਇ ਕਰ ਮਾਨੁਖ (ਡਹਕਾਏ) ਬਹਿਕਾਇ ਵਾ ਭੁਲਾਇ ਰਖ ਹੈਂ ਯਿਹ ਮਾਇਆ (ਮਹਾਬਿਖਮ)ਅਤੀ ਕਠਨ ਹੈ ਇਸਸੇ ਤਰਨਾ (ਦੁਤਰ) ਕਠਨ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭ੍ਰਮ ਭੈ ਮੋਹ ਮਿਟਾਇਆ ॥ ਨਾਨਕ ਤੇਹ ਪਰਮ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ॥ ੪੦ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਅਰ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਭਯ ਅਰ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਤੇਹ) ਤਿਨੋਂਨੇ ਪਰਮ ਸੁਖ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੇ॥ ੪੦ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਮਾਇਆ ਡੋਲੈ ਬਹੁ ਬਿਧੀ ਮਨੁ ਲਪਟਿਓ ਤਿਹ ਸੰਗ ॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇਹਰੀ ਤੇਰੀ ਮਾਇਆ ਬਹੁਤ ਬਿਧੀਓਂ ਕਰਕੇ ਡੋਲਤੀ ਭਾਵ ਵਿਚਰਤੀ ਹੈ ਵਾ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵ ਡੋਲਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮਨੁ ਤਿਸੁ ਮਾਇਆ ਕੇ ਸੰਗ ਲੰਪਟ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਮਾਗਨਤੇ ਜਿਹ ਤੁਮ ਰਖਹੁ ਸੁ ਨਾਨਕ ਨਾਮਹਿ ਰੰਗ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਾਯਕ ਸੁਖੋਂਕੇ ਮਾਂਗਨੇਸੇ ਤਿਸਕੋ ਤੁਮ ਰਖਤੇ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਤੇ ਹੋ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਮਮਾ ਮਾਗਨ ਹਾਰ ਇਆਨਾ ॥ ਦੇਨਹਾਰ ਦੇ ਰਹਿਓ ਸੁਜਾਨਾ ॥

ਮਮੇ ਦੁਆਰੇ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਸੇ ਇਤਰ ਪਦਾਰਥ ਮਾਂਗਨੇ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸ਼ (ਇਆਨਾ) ਮੂਰਖ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਨਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਬਡਾ ਚਤਰ ਹੈ ਸੋ ਕਰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਦੀਨੋ ਸੋ ਏਕਹਿ ਬਾਰ ॥ ਮਨ ਮੂਰਖ ਕਹਿ ਕਰਹਿ ਪੁਕਾਰ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਬੇਰਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣਾ ਲਿਖਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵਸੇ ਘਟ ਵਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾਹੈ ਭਾਂਤੇ ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨ ਵਾਲੇ ਤੂੰ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤੇ ਧਨ ਹੇਤ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ।

ਜਉ ਮਾਗਹਿ ਤਉ ਮਾਗਹਿ ਬੀਆ ॥ ਜਾਤੇ ਕੁਸਲ ਨ ਕਾਹੂ ਥੀਆ ॥

ਜੋ ਤੂੰ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈਂ ਤੋ (ਬੀਆ) ਦ੍ਵੈਤ ਕੋ ਹੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈਂ ਜਿਸ ਮਾਂਗਨੇ ਮੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਭੀ (ਕੁਸਲ) ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਮਾਗਨਿ ਮਾਗਤ ਏਕਹਿ ਮਾਗ ॥ ਨਾਨਕ ਜਾਤੇ ਪਰਹਿ ਪਰਾਗ ॥ ੪੧ ॥

ਜੇ ਤੂੰ ਜਰੂਰ ਮੰਗਣਾ ਹੀ ਮੰਗਣਾ ਹੈ ਤੋ ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਮਾਂਗ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਤੇ ਤੂੰ (ਪਰਹਿ ਪਰਾਗ) ਪਰਮਗਤੀ ਕੋ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ॥ ੪੧ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਮਤਿ ਪੂਰੀ ਪਰਧਾਨ ਤੇ ਰੂਰ ਪੂਰੇ ਮਨ ਮੰਤ ॥

ਤਿਨਕੀ ਮਤਿ ਪੂਰੀ ਹੈ ਔਰ (ਪਰਧਾਨ) ਮੁਖੀ ਭੀ (ਤੇ) ਓਹੀ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਮੰਤ) ਉਪਦੇਸ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਜਿਹ ਜਾਨਿਓ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੁਨਾ ਨਾਨਕ ਤੇ ਭਗਵੰਤ॥ ੧ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਿਨਕੋ ਅਭੇਦ ਗਯਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥ ਮਮਾ ਜਾਹੂ ਮਰਮੁ ਪਛਾਨਾ ॥ ਭੇਟਤ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪਤੀਆਨਾ ॥

ਮਮੇਂ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਭੇਦ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ॥ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਮੈ (ਭੇਟਤ) ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਪਤੀਆਯ ਗਯਾ ਹੈ ॥

ਦੁਖ ਸੁਖ ਉਆ ਕੈ ਸਮਤ ਬੀਚਾਰਾ ॥ ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਰਹਤ ਅਉਤਾਰਾ ॥

ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਦੁਖ ਅਰ ਸੁਖ ਉਨਕੋ(ਸਮਤ)ਤੁੱਲ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਅਰੁ ਅਵਤਾਰ ਜਨਮੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ॥

ਤਾਹੂ ਸੰਗ ਤਾਹੂ ਨਿਰਲੇਪਾ ॥ ਪੂਰਨ ਘਟ ਘਟ ਪੁਰਖ ਬਿਸੇਖਾ ॥

ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ (ਤਾਹੂ) ਤਿਸ ਮਾਯਾ ਕੇ ਸੰਗ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਮਾਇਆ ਸੇ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੈ ਮਾਯਾ ਤੇ ਨਿਰਲੇਪ ਕੈਸੇ ਹੈਂ? ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਜਾਨਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਮਾਯਾ ਤੇ ਨਿਰਲੇਪੁ ਹੈਂ ਅਰੁ ਜੋ ਘਟ ਘਟ ਮੈ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਵਾਸੇਸ ਕਰ ਤਿਸਕੇ ਸੰਗ ਭਾਵ ਤਿਸ ਸਾਥ ਅਭੇਦੁ ਹੈਂ ॥

ਉਆ ਰਸ ਮਹਿ ਉਆਹੂ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥ ਨਾਨਕ ਲਿਪਤ ਨਹੀ ਤਿਹ ਮਾਇਆ ॥ ੪੨ ॥

ਉਸ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਰਸ ਮੈ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਮਾਯਾ ਲਿਪਾਇ ਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈ ॥ ੪੨ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਯਾਰ ਮੀਤ ਸੁਨਿ ਸਾਜਨਹੁ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਛੂਟਨੁ ਨਾਹਿ ॥

ਹੇ ਤਨ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤੁਮਾਰਾ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਛੂਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਬੰਧਨ ਕਟੇ ਗੁਰ ਕੀ ਚਰਨੀ ਪਾਹਿ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਾਇਆ ਆਦੀ ਬੰਧਨ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਕਟੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਪੜੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਯਯਾ ਜਤਨ ਕਰਤ ਬਹੁ ਬਿਧੀਆ। ਏਕ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਕਹ ਲਉ ਸਿਧੀਆ ॥

ਯਯੇ ਦੁਆਰੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜਤਨੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਸਿਧੀਆ) ਮੋਖ ਕਹਾਂ ਤਕ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਔਰ ਸਾਧਨੋਂ ਕਰ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਯਾਹੂ ਜਤਨ ਕਰਿ ਹੋਤ ਛੁਟਾਰਾ ॥ ਉਆਹੂ ਜਤਨ ਸਾਧ ਸੰਗਾਰਾ ॥

ਜਿਸ ਜਤਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਜੀਵਕਾ ਛੁਟਕਾਰਾ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਣਾ ਹੈ ਵਹੁ (ਜਤਨ) ਉਪਾਉ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥

ਯਾ ਉਬਰਨ ਧਾਰੈ ਸਭ ਕੋਊ ॥ ਉਆਹਿ ਜਪੇ ਬਿਨੁ ਉਬਰਨ ਹੋਊ ॥

(ਯਾ) ਐਸੇ ਕਿਸੇ ਵਾ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਬਰਨੇ ਕਾ ਸੰਕਲਪ ਤੋ ਸਭ ਕੋਈ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਉਧਾਰ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ॥

ਯਾਹੂ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਸਮਰਾਥਾ ॥ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਨਿਰਗੁਨ ਨਰਨਾਥਾ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਯਾਹੂ) ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ(ਤਰਨ) ਜਹਾਜ ਵਤ ਆਪ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਪੁਨਾ(ਨਰਨਾਥਾ)ਨਰੋਂ ਕਾ ਸੁਵਾਮੀ ਹੈਂ ਮੈ ਨਿਰਗੁਣ ਕੀ ਰਖਜਾ ਕਰ ਲੇਵੋ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਜਿਹ ਆਪਿ ਜਨਾਈ ॥ ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਮਤਿ ਪ੍ਰਗਟੀ ਆਈ ॥ ੪੩ ॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਮ ਕਰ ਜਿਸਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਤੈਨੇ ਆਪੁ ਜਨਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਬੁੱਧੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਆਈ ਹੈ ॥੪੩ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਰੋਸਨ ਕਾਹੂ ਸੰਗ ਕਰਹੁ ਆਪਨ ਆਪੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਭ ਕੋ ਅਪਨਾ ਆਪ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਵੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸੰਗ ਗੁਸਾ ਨ ਕਰੋ ॥

ਹੋਇ ਨਿਮਾਨਾ ਜਗ ਰਹਹੁ ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਰਿ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਖੇ (ਨਿਮਾਣਾ) ਦੀਨ ਹੋਕਰ ਰਹੁ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ (ਨਦਰੀ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਵੈਗਾ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਰਾਰਾ ਰੇਨ ਹੋਤ ਸਭ ਜਾਕੀ । ਤਜ ਅਭਿਮਾਨੁ ਛੁਟੈ ਤੇਰੀ ਬਾਕੀ ॥

ਰਾਰੇ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਸਭ(ਜਾ) ਜਗਾ ਕੀ ਰੇਣੁ ਹੋਹਿ ਅਰੁ ਅਭਮਾਨ ਕੋ ਤਜਾਗ ਦੇਹ (ਤ) ਤੋ ਤੇਰੇ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਬਾਕੀ ਛੂਟ ਜਾਵੈਗੀ ॥

ਰਣਿ ਦਰਗਹ ਤਉ ਸੀਝਹਿ ਭਾਈ । ਜਉ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਰਣ) ਜੁਧ ਭੂਮੀ ਕੀ ਗਹ ਕੇ (ਦਰ) ਅੰਦਰ ਤੋ ਤੂੰ (ਸੀਝਹਿ) ਜੀਤੇਂਗਾ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਖੇਂਗਾ । ਜੇ ਕਹੇ ਬਿਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗਣੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰਹਤ ਰਹਤ ਰਹਿ ਜਾਹਿ ਬਿਕਾਰਾ । ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੈ ਸਬਦਿ ਅਪਾਰਾ ॥

ਬਿਕਾਰ (ਰਹਤ ਰਹਤ) ਹਟਤੇ ਹਟਤੇ ਹਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੋ ਰਹਿਤ ਵਾਲੇ ਮਹਾਤਮਾ ਕੀ (ਰਹਿਤ) ਧਾਰਣਾ ਮੈ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਬਿਕਾਰ ਹਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ ਕਰ (ਅਪਾਰ) ਬਗੈਤ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਨ ਲਈਤਾ ਹੈ ॥

ਰਾਤੇ ਰੰਗ ਨਾਮ ਰਸ ਮਾਤੇ । ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਰਿ ਕੀਨੀ ਦਾਤੇ ॥ ੪੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋ ਹਰੀ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੀ (ਦਾਤ) ਬਖਸੀਸ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮ ਰਸ ਮੈਂ (ਮਾਤੇ) ਮਸਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੪੪ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਲਾਲਚ ਝੂਠ ਬਿਖੈ ਬਿਆਧਿਆ ਦੇਹੀ ਮਹਿ ਬਾਸ ॥

ਇਸ ਦੇਹੀ ਕੇ ਵਿਖੇ ਲਾਲਚ ਝੂਠ ਅਰ(ਬਯਾਧ) ਰੋਗ ਰੂਪ ਬਿਸਯੋਂ ਕਾ ਬਾਸਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੀਆ ਨਾਨਕ ਸੂਖਿ ਨਿਵਾਸ ॥ ੧ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀਆ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਰਿਦ ਮੈਂ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਲਲਾ ਲਾਵਉ ਅਉਖਧਿ ਜਾਹੂ । ਦੂਖ ਦਰਦ ਤਿਹ ਮਿਟਹਿ ਖਿਨਾਹੂ ॥

ਲੱਲੇ ਦੁਆਰੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਵੈਦ ਜਿਸਕੋ ਨਾਮ ਰੂਪ (ਅਉਖਧ) ਲਗਾਵਤ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਤਨ ਮਨ ਕੇ ਦੁਖ ਸਭ ਖਿਨ ਵਿਖੇ (ਮਿਟਹਿ) ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਮ ਅਉਖਧੁ ਜਿਹ ਰਿਦੈ ਹਿਤਾਵੈ। ਤਾਹਿ ਰੋਗੁ ਸੁਪਨੈ ਨਹੀ ਆਵੈ॥

ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਔਖਧੀ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੋ (ਹਿਤਾਵੈ) ਸੁਖਦਾਇਕ ਹੋ ਜਾਵੇ ਵਾ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮੁ ਆ ਜਾਵੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਸੁਪਨੇ ਵਿਖੇ ਭੀ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ॥

ਹਰਿ ਅਉਖਧੁ ਸਭ ਘਟ ਹੈ ਭਾਈ। ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਬਿਨੁ ਬਿਧਿ ਨ ਬਨਾਈ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਔਖਧਿ ਰੂਪ ਹਰੀ ਸਭ ਕੇ (ਘਟ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਬਿਧਿ) ਜੁਗਤਿ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਬਨਾਈ॥ ੪੫॥

ਗੁਰ ਪੂਰੈ ਸੰਜਮ ਕਰਿ ਦੀਆ ਨਾਨਕ ਤਉ ਫਿਰਿ ਦੂਖ ਨ ਥੀਆ ॥੪੫॥

ਜਬ ਪੂਰੈ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਜੀਵ ਕੋ ਸੰਜਮ ਪਥੁ ਕਰਨਾ ਬਤਾਇ ਦੀਆ ਹੈ । ਭਾਵ ਸੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੀ ਜੁਗਤ ਸਮਝਾਇ ਦਈ ਹੈ ਤੌ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਦੁਖ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੪੫॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਵਾਸੁਦੇਵ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੈ ਊਨ ਨ ਕਤਹੂ ਠਾਇ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਵਾਸਦੇਵ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਸਮਾਨ ਸੱਤਾ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਊਣਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸੰਗਿ ਹੈ ਨਾਨਕ ਕਾਇ ਦੁਰਾਇ॥ ੧ ॥

ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਸਭ ਕੇ ਸੰਗ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸੇ (ਦੁਰਾਇ)ਛਪਾਉ ਕਿਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਵਾਵਾ ਵੈਰੁ ਨਾ ਕਰੀਐ ਕਾਹੂ ॥ ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮਾਹੂ ॥

ਵਵੇ ਦੁਆਰੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਵੈਰ ਭਾਵ (ਕਾਹੂ) ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨਾ ਕਰੀਏ ਕਯੋਂਕਿ (ਘਟ ਘਟ) ਸਰਬ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ (ਸਮਾਹੂ) ਬਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਵਾਸੁਦੇਵ ਜਲਥਲ ਮਹਿ ਰਵਿਆ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵਿਰਲੈ ਹੀ ਗਵਿਆ ॥

(ਵਾਸੁਦੇਵ) ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਜਲੋਂ ਥਲੋਂ ਮੈ (ਰਵਿਆ) ਬਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਸੇ ਵਿਰਲੇ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹੀ (ਗਵਿਆ) ਜਾਣਿਆ ਵਾ ਤਿਸੁਕੇ ਜਸ ਕ ਗਾਯਾ ਹੈ ॥ ਵਾ ਤਿਸੁ ਮੈ ਗਵਨੁ ਕੀਆ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਮਿਟੈ ਤਿਹ ਮਨਤੇ ॥ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋ ਸੁਨਤੇ ॥

(ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ) ਸਮਾਨ ਅਧਿਕ ਵੈਰੁ ਤਿਨਕੇ ਮਨਸੇ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋਏ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨ ਹਰੀ ਕੇ (ਕੀਰਤਨ) ਜਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵਰਨ ਚਿਹਨ ਸਗਲਹ ਤੇ ਰਹਤਾ ॥ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋ ਕਹਤਾ ॥ ੪੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ (ਕਹਿਤਾ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ (ਵਰਨ) ਚਾਰੋ ਵਰਨੋਂ ਵਾ ਹੋਰ ਸਜਾਮ ਆਦਿਕ ਰੇਗੋਂ ਸੇ ਅਰ(ਚਿਹਨ) ਲਸਣ ਤਿਲ ਆਦਿਕ ਨਿਸਾਨੀਓਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਭਾਵ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ॥ ੪੬ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਹਉ ਹਉ ਕਰਤ ਬਿਹਾਨੀਆ ਸਾਕਤ ਮੁਗਧ ਅਜਾਨ ॥

ਜੋ(ਸਾਕਤ)ਮਨਮੁਖ(ਮੁਗਧ ਅਜਾਨ) ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਆਯੂ (ਹਉ ਹਉ) ਬਾਰੰਬਾਰ ਹੰਤਾ ਕਰਤਿਆਂ(ਬਿਹਾਨੀਆ) ਬ੍ਰਿਤੀਤ ਹੋਗਈ ॥

ਝੜਕਿ ਮੁਏ ਜਿਉ ਤ੍ਰਿਖਾਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਕਿਰਤਿ ਕਮਾਨ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨ ਪੂਰਬਲੇ (ਕਿਰਤਿ ਕਮਾਨ)ਕਰਮ ਕਮਾਏ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤ੍ਰਿਖਾਤਰੋਂ ਕੀ ਨਜਾਈ(ਝੜਕਿ) ਛੇਭ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਤੜਫ ਕਰਕੇ ਮਰਗਏ ਹੈਂ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਝਾੜਾ ਝਾੜ ਮਿਟੈ ਸੰਗਿ ਸਾਧੂ ॥ ਕਰਮ ਧਰਮ ਤਤੁ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧੂ ॥

ਝਾੜੇ ਦੁਆਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ (ਝਾੜ) ਝਗੜਾ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸਭੀ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕਰਨੇ ਕਾ (ਤਤ) ਸਾਰ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ ਕਾ (ਅਰਾਧੁ) ਜਪਣਾ ਹੈ ॥

ਰੂੜੋ ਜੇਹ ਬਸਿਓ ਰਿਦ ਮਾਹੀ ॥ ਉਆ ਕੀ ਝਾੜਿ ਮਿਟਤ ਬਿਨਸਾਹੀ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੁੰਦਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਬਸਾ ਹੈ ਉਸ ਪੁਰਸ ਕੀ (ਝਾੜ) ਲੜਾਈ ਬਿਨਸਾਉਣੇ ਵਾਲੀ ਮਿਟ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਵਾ (ਬਿਨਸਾਹੀ) ਪਾਪ ਰੂਪ ਕਾਲਖ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਝਾੜਿ ਕਰਤ ਸਾਕਤ ਗਾਵਾਰਾ ॥ ਜੇਹ ਹੀਐ ਅਹੰ ਬੁਧਿ ਬਿਕਾਰਾ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖ ਝਗੜੇਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਜੇਹ) ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੰਤਾ ਬੁਧੀ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਝਾੜਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਝਾੜਿ ਮਿਟਾਈ ॥ ਨਿਮਖ ਮਾਹਿ ਨਾਨਕ ਸਮਝਾਈ ॥ ੪੭ ॥

ਪੁਨਾ ਝਾੜੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨ ਬਿਬਾਦ ਬੁਧੀ ਮਿਟਾਇ ਦਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈ (ਸਮਝਾਈ) ਗਯਾਤ ਹੋਇ ਆਈ ਹੈ॥ ੪੭ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਸਾਧੂ ਕੀ ਮਨ ਓਟ ਗਹੁ ਉਕਤਿ ਸਿਆਨਪ ਤਿਆਗੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਮੈਂ ਸਾਧੂ ਕੀ (ਓਟ) ਸਰਣਿ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ (ਉਕਤ) ਬਾਣੀ ਕੀ ਕਥਨੀ ਅਰ (ਸਿਆਨਪ) ਬੁਧੀ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਸਭ ਤਯਾਗ ਦੇਹ॥

ਗੁਰ ਦੀਖਿਆ ਜਿਹ ਮਨ ਬਸੈ ਨਾਨਕ ਮਸਤਕ ਭਾਗੁ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਦੀਖਿਆ) ਸਿਖਯਾ ਜਿਸਪੁਰਸਕੇ ਮਨਮੈਂ ਬਸਤੀਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪੁਰਸਕੇ ਮਸਤਕ ਕੇ ਉਤਮ ਭਾਗ ਜਾਨਣੇ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸਸਾ ਸਰਨਿ ਪਰੇ ਅਬ ਹਾਰੇ ॥ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਬੇਦ ਪੁਕਾਰੇ ॥

ਸਸੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਅਬ ਹਾਰ ਕਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂਕੀ ਸਰਣਿ ਪੜੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਸਤਾਈ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਰ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਸਤ ਕਰਕੇ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਧਤ ਸੋਧਤ ਸੋਧਿ ਬੀਚਾਰਾ ॥ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਜਨੁ ਨਾਹੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ॥

(ਸੋਧਤ ਸੋਧਤ ਸੋਧਿ)ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਵਾ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਓਂ ਕੋ ਸੋਧਿਆ ਅਰ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਢੂੰਢਾ ਪੁਨਾ ਬੇਦੋਂਕੋ ਭੀਸੋਧ ਭਾਵ ਸਭਕਾ ਸਿਧਾਂਤੁ ਬੀਚਾਰੁ ਹੈ ਸਭੀ ਯਿਹੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਕਿ ਹਰੀ ਭਜਨਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵਕਾ ਕਬੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਨਾ ਅਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂਕੇ ਆਗੇ ਹਮ ਸਦੀਵ ਯਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਹਮ ਭੂਲਨ ਹਾਰੇ ॥ ਤੁਮ ਸਮਰਥ ਅਗਨਤ ਅਪਾਰੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਹਮ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਦਾ ਭੂਲਨ ਹਾਰਹੈਂ ਹੇ (ਅਪਾਰੇ) ਬੇਅੰਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਮ ਸਮਰਥ ਗਿਣਤੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੋ ॥

ਸਰਨਿ ਪਰੇਕੀ ਰਾਖੁ ਦਇਆਲਾ ॥ ਨਾਨਕ ਤੁਮਰੇ ਬਾਲ ਗੁਪਾਲਾ ॥ ੪੮ ॥

ਹੇ (ਦਇਆਲ)ਦਯਾਕੇ ਮੰਦਰ ਸਰਨ ਪੜੇ ਹੂਏ ਕੀ ਮੇਰੀ ਲਜਾ ਕੋ ਰਾਖੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਹੇ ਗੁਪਾਲ ਜੀ ਹਮ ਆਪਕੇ ਬਾਲਕੇ ਹੈਂ ॥ ੪੮ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਖੁਦੀ ਮਿਟੀ ਤਬ ਸੁਖ ਭਏ ਮਨ ਤਨ ਭਏ ਅਰੋਗ ॥

(ਖੁਦੀ)ਖੁਦ ਪਸੰਦੀ ਅਰਥਾਤ ਅਹੰਤਾ ਮਿਟੀ ਤਬ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਔਰ ਮਨ ਤਨ ਸੇਤੋ ਅਰੋਗਤਾਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਇਆ ਉਸਤਤਿ ਕਰਨੈ ਜੋਗੁ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਇਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਖਖਾ ਖਰਾ ਸਰਾਹਉ ਤਾਹੂ ॥ ਜੋ ਖਿਨ ਮਹਿ ਊਨੇ ਸੁਭਰ ਭਰਾਹੂ ॥

ਖੱਖੇ ਦੁਆਰੇ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਤਿਸ (ਖਰਾ) ਸੁਧਕੋ ਵਾ ਅਤਿਸੈ ਕਰ ਸਰਾਹਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਇਕ ਛਿਨ ਵਿਖੇ ਊਣੇਕੋ (ਸੁਭਰ) ਲਬਾ ਲਬ ਕਰਕੇ (ਭਰਾਹੂ)ਭਰਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਖਰਾ ਨਿਮਾਨਾ ਹੋਤ ਪਰਾਨੀ ॥ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਪੈ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰਬਾਨੀ ॥

ਜਬ (ਪਰਾਨੀ) ਜੀਵ (ਖਰਾ) ਅਤੀ (ਨਿਮਾਨਾ) ਗਰੀਬ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਪ੍ਰਭੂ (ਨਿਰਬਾਨੀ) ਨਿਰਬਾਨ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ ॥

ਭਾਵੈ ਖਸਮ ਤਉ ਆ ਸੁਖ ਦੇਤਾ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਐਸੋ ਆਗਨਤਾ ॥

ਸੋ ਜੇਕਰ (ਖਸਮ) ਵਾਹਿਗੁਰੂਕੋ ਤਿਸਕਾ ਜਪਣਾ ਭਾਇ ਜਾਵੇ ਤੌ ਤਿਸਕੋ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰਸੇ ਵਾ (ਉਆ) ਉਸਕੋ ਸੁਖਕੋ ਦੇਤਾਹੈ (ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਐਸਾ ਅਗਿਨਤ ਹੈ ॥

ਅਸੰਖ ਖਤੇ ਖਿਨ ਬਖਸਣ ਹਾਰਾ ॥ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਸਦਾ ਦਿਆਰਾ ॥ ੪੯ ॥

ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਃ (ਅਸੰਖ) ਅਗਨਤ (ਖਤੇ) ਦੋਸੋਂਕੋ ਏਕ ਛਿਨ ਵਿਖੇ ਬਖਸ਼ਨੇ ਵਾਲਾਹੈ (ਸਾਹਬ)ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਦਾ ਦਯਾਲ ਹੈ ॥ ੪੯ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਲੋਕੁ ॥ ਸਤਿ ਕਹਉ ਸੁਨਿ ਮਨਮੇਰੇ ਸਰਨਿ ਪਰਹੁ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਸੁਣ ਹੇਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈ (ਸਤ) ਨਿਸਚਯ ਕਰ ਕਹਿਤਾ ਹੌਂ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਪੜੋ ॥

ਉਕਤਿ ਸਿਆਨਪ ਸਗਲ ਤਿਆਗਿ ਨਾਨਕ ਲਏ ਸਮਾਇ ॥ ੧ ॥

(ਉਕਤਿ) ਬਾਣੀਕਾ ਕਥਨ ਅਰ ਬੁਧੀਕੀ (ਸਿਆਨਪ) ਚਤਰਾਈ ਸਭੀ ਤਜਾਗ ਦੇਹਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇਕੋ ਆਪਣੇਮੈ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਵੇ ਗਾ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸਸਾ ਸਿਆਨਪ ਛਾਡੁ ਇਆਨਾ ॥ ਹਿਕਮਤਿ ਹੁਕਮਿ ਨ ਪ੍ਰਭੁ ਪਤੀਆਨਾ ॥

ਸਸੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਅਯਾਨ) ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਚਤੁਰਈ ਕੋ ਛੋਡ ਦੇਹੁ (ਹਿਕਮਤਿ) ਚਤਰਾਈ ਅਰ ਹੁਕਮ ਕਰਨੇ ਕਰ ਪ੍ਰਭੁ ਜੀ ਪਤੀਆਯਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਸਹਸ ਭਾਤਿ ਕਰਹਿ ਚਤੁਰਾਈ ॥ ਸੰਗਿ ਤੁਹਾਰੈ ਏਕ ਨ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ (ਸਹਸ ਭਾਂਤਿ) ਹਜਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੀ ਚਤੁਰਾਈ ਕੋ ਕਰਲੇਵੇਂ ਤੌ ਭੀ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਅੰਤ ਕੋ ਏਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ ॥

ਸੋਊ ਸੋਊ ਜਪਿ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ॥ ਰੇ ਜੀਅ ਚਲੈ ਤੁਹਾਰੈ ਸਾਥੀ ॥

(ਸੋਊ) ਉਸੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਵਾ ਸੋਹੰ ਸੋਹੰ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਜਪਣਾ ਕਰੁ ਹੇ ਜੀਵ ਯਿਹੀ ਭਜਨ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਸਾਥੀ ਹੋਕਰ ਚਲੇਗਾ ॥ ਭਾਵ ਮਿੱਤ੍ਰ ਸਮ ਸਹਾਇਕ ਹੋਗਾ।

ਸਾਧ ਸੇਵਾ ਲਾਵੈ ਜਿਹ ਆਪੈ ॥ ਨਾਨਕ ਤਾਕਉ ਦੂਖੁ ਨ ਬਿਆਪੈ ॥ ੫੦ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਸਾਧੂ ਸੇਵਾ ਮੈ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਵਜਾਪ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥ ੫੦ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੁਖ ਤੇ ਬੋਲਨਾ ਮਨਿ ਵੂਠੈ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਮੁਖ ਸੇ ਜਬ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬੋਲਣਾ ਕਰੇ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰੂਪ ਮਨ ਮੈ (ਵੂਠੈ) ਬਸੇ ਤਬ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਭਿ ਮਹਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸਰਬ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰੋਂ ਮੇ (ਰਵਿ ਰਹਿਆ) ਬਿਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਉੜੀ ॥ ਹੇਰਉ ਘਟਿ ਘਟਿ ਸਗਲ ਕੈ ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਭਗਵਾਨ ॥
ਹੋਵਤ ਆਏ ਸਦ ਸਦੀਵ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ॥

ਵਿਚਾਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਕੇ ਘਟ ਘਟ ਮੈ (ਹੇਰਉ)ਦੇਖ ਲੇਵੋ ਭਗਵਾਨ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹੀ ਹੋਤੇ ਆਏ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਸਕਾ ਗਯਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ਜੇ ਕਹੈ ਕੈਸੇ ਗਯਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ਸੋਕਹਤੇਹੈਂ॥

ਹਉ ਛੁਟਕੈ ਹੋਇ ਅਨੰਦੁ ਤਿਹ ਹਉ ਨਾਹੀ ਤਹ ਆਪਿ ॥
ਹਤੇ ਦੂਖ ਜਨਮਹ ਮਰਨ ਸੰਤ ਸੰਗ ਪ੍ਰਤਾਪ ॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਤੇ ਦੇਹੋਂ ਬੁਧੀ ਛੁਟ ਜਾਵੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕਾ ਭਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਹਾਂ ਹੰਤਾ ਨਹੀਂ ਤਹਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥ ਸੰਤ ਸੰਗ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਰ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦੀ ਦੂਖ(ਹਤੇ)ਨਸਟਹੂਏਹੈਂ।

ਹਿਤ ਕਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜੈ ਦਇਆਲਾ ॥ ਸੰਤਹ ਸੰਗਿ ਹੋਤ ਕਿਰਪਾਲਾ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਪਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਜੋ ਦਯਾਲ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਹਿਤ) ਸਨੇਹ ਕਰਕੇ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਓਰੈ ਕਛੂ ਨ ਕਿਨਹੂ ਕੀਆ ॥ ਨਾਨਕ ਸਭੁ ਕਛੁ ਪ੍ਰਭ ਤੇ ਹੂਆ ॥ ੫੧ ॥

ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਉਰੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਭੀ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਭੀ ਕੁਛ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਹੀਹੂਆ ਹੈ ॥ ੫੧ ॥ ਤਿਸੁ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਲੇਖੇ ਕਤਹਿ ਨ ਛੂਟੀਐ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਭੂਲਨ ਹਾਰ ॥

ਲੇਖੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਹੀ ਛੂਟਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਹਮ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈ ਭੂਲਣ ਹਾਰ ਹੈਂ ॥

ਬਖਸਨ ਹਾਰਾ ਬਖਸਿਲੈ ਨਾਨਕ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਬਖਸਨ ਹਾਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਬਖਸ ਲੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਲੈ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ਗੁਨਹਗਾਰ ਬੇਗਾਨਾ ਅਲਪਮਤਿ ॥
ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਜਿਨਿ ਸੁਖ ਦੀਏ ਤਾਹਿ ਨ ਜਾਨਤ ਤਤ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ਗੁਨਹਗਾਰ ਔਰ (ਬੇਗਾਨਾ) ਅਗਯਾਨੀ ਪੁਨਾ ਤੁਛ ਬੁਧੀ ਹੂੰ॥ ਜਿਸ ਤੁਮਨੇ ਜੀਉ ਅਰ ਸਰੀਰ ਸਰਬ ਸੁਖ ਦੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਤਤੂ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ॥

ਲਾਹਾ ਮਾਇਆ ਕਾਰਣੇ ਦਹਦਿਸਿ ਢੂਢਨ ਜਾਇ ॥
ਦੇਵਨ ਹਾਰ ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਮਖ ਨ ਮਨਹਿ ਬਸਾਇ ॥

ਮਾਇਆਕੇ ਲਾਭ ਵਾਸਤੇ ਦਸੋ ਦਿਸਾਮੈ ਢੂੰਢਣੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਮਨਮੈ ਨਹੀਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਲਾਲਚ ਝੂਠ ਬਿਕਾਰ ਮੋਹ ਇਆ ਸੰਪੈ ਮਨਮਾਹਿ॥
ਲੰਪਟ ਚੋਰ ਨਿੰਦਕ ਮਹਾ ਤਿਨਹੂ ਸੰਗ ਬਿਹਾਇ ॥

ਲਾਲਚ ਝੂਠ ਅਰ ਮੋਹਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੀ ਯਿਹ ਬਿਭੂਤੀ ਮੇਰੇ ਮਨਕੇ ਬੀਚਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਵਿਸਨ ਲੰਪਟ ਚੋਰ ਅਰ ਮਹਾ ਨਿੰਦਕ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਆਯੂ ਬਿਤੀਤ ਹੋਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਤੁਧੁ ਭਾਵੈਤਾ ਬਖਸਲੈਹਿ ਖੋਟੇ ਸੰਗਿ ਖਰੇ ॥ ਨਾਨਕ ਭਾਵੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਾਹਨ ਨੀਰਿ ਤਰੇ॥੫੨॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੌ ਖੋਟਿਓਂ ਕੋ ਬਖਸ ਕਰਕੇ ਖਰਿਯੋ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂਹੇ (ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੌ ਜਲ ਪਰ(ਪਾਹਨ) ਪਾਥਰ ਤਰਿ ਜਾਵੈਂ ॥ ਭਾਵ ਅਤੀ ਪਾਪੀ ਭੀ ਤਰ ਜਾਵੈ ਹੈਂ ॥ ੫੨ ॥

ਸਲੋਕੁ॥ ਖਾਤ ਪੀਤ ਖੇਲਤ ਹਸਤ ਭਰਮੇ ਜਨਮ ਅਨੇਕ॥
ਭਵਜਲ ਤੇ ਕਾਢਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਨਕ ਤੇਰੀ ਟੇਕ ॥੧॥

ਖਯੇ ਦੁਆਰੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ਖਾਵਤੇ ਪੀਵਤੇ ਖੇਲਤੇ ਹਸਤੇ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਲੀਜੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਆਪਕੀ (ਟੇਕ) ਸਰਨ ਆਯਾ ਹੂੰ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ॥ ਖੇਲਤ ਖੇਲਤ ਆਇਓ ਅਨਿਕ ਜੋਨਿ ਦੁਖ ਪਾਇ॥
ਖੇਦ ਮਿਟੇ ਸਾਧੂ ਮਿਲਤ ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਸਮਾਇ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਨੇਕ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈ ਦੁਖ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਖੇਲਤਾ ਅਰਥਾਤ ਫਿਰਤਾ ਫਿਰਤਾ ਆਯਾ ਹੂੰ। ਸਾਧੂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸਾਰ (ਖੇਦ) ਦੁਖ ਸਭ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਅਰਥਾਤ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਸਮਾਇ ਗਇਆ ਹਾਂ ॥

ਖਿਮਾ ਗਹੀ ਸਚੁ ਸੰਚਿਓ ਖਾਇਓ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮ ॥
ਖਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਠਾਕੁਰ ਭਈ ਅਨੰਦ ਸੂਖ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥

ਖਿਮਾ ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸਚੁ ਧਨ ਨਾਮ ਕੋ(ਸੰਚਿਓ)ਇਕਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਖਾਵਣਾ ਅਰਥਾਤ ਭੋਜਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮੁ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਅਰ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪਾ ਹੈ॥ਠਾਕਰ ਜੀਕੀ(ਖਰੀ)ਬਹੁਤੀ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਈ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਅਰ ਬਿਵਹਾਰਕ ਸੁਖੋਂ ਮੈਂ (ਬਿਸ੍ਰਾਮ) ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ॥

ਖੇਪ ਨਿਬਾਹੀ ਬਹੁਤੁ ਲਾਭੁ ਘਰਿ ਆਏ ਪਤਿਵੰਤ ॥
ਖਰਾ ਦਿਲਾਸਾ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ਆਇ ਮਿਲੇ ਭਗਵੰਤ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਹਮਾਰੀ ਭਗਤੀ ਵਾ ਇਸ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਖੇਪ ਨਿਬਾਹ ਦਈ ਹੈ ਜਬ ਸ੍ਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਤ ਬਪਤ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ॥ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਕੋ (ਖਰਾ) ਅਤੀ (ਦਿਲਾਸਾ) ਧੀਰਜ ਦੀਆ ਤੌ ਭਗਵੰਤ ਜੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਆਪਨ ਕੀਆ ਕਰਹਿ ਆਪਿ ਆਗੈ ਪਾਛੈ ਆਪਿ ॥
ਨਾਨਕ ਸੋਊ ਸਰਾਹੀਐ ਜਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਹਿਆ ਬਿਆਪਿ ॥੫੩॥

(ਪੀਛੇ) ਭੂਤਕਾਲ ਮੈ ਸਭ ਕੁਝ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕੀਆ ਥਾ ਅਬ ਵਰਤਮਾਨ ਮੈ ਭੀ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਆਗੇ) ਕਵਿਖਤ ਮੈ ਭੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਕਰੇਂਗੇ ਤਾਂਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਸੋਊ) ਉਸੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰੀਏ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥੫੩॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਆਏ ਪ੍ਰਭ ਸਰਨਾਗਤੀ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਦਇਆਲ ॥
ਏਕ ਅਖਰੁ ਹਰਿ ਮਨਿ ਬਸਤ ਨਾਨਕ ਹੋਤ ਨਿਹਾਲ ॥੧॥

ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਏਕ (ਅਖਰ) ਨਾਸ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹਰੀ ਦਯਾਲੂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ਵਹੁ ਪ੍ਰਾਨੀ (ਨਿਹਾਲ)ਨਿਰਦੁਖ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀਪਾਦਕ ਜੋ ਬਾਵਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਖਰ ਕਥਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਇਨ ਬਾਵਨ ਅਖਰੋਂ ਮੈਂ ਸੋ ਏਕ ਅਖਰ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਹਰੀ ਬਸ ਜਾਵੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਅਖਰ ਮਹਿ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਪ੍ਰਭਿ ਧਾਰੇ । ਅਖਰ ਕਰਿ ਕਰਿ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰੇ ॥

(ਅਖਰ) ਅਖਰੋਂ ਮੈਂ ਵਾ ਨਾਸ ਰਹਿਤ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨ ਮੈਂ ਤੀਨੋਂ ਭਵਨ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ (ਅਖਰ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਰਕੇ ਵਾ ਅਖਰੋਂ ਕਰਕੇ ਬੇਦੋਂ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਅਖਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਪੁਰਾਨਾ । ਅਖਰ ਨਾਦ ਕਥਨ ਵਖਿਆਨਾ ॥

ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਰ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਪੁਨਾ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਸਭ ਅਖਰ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ (ਨਾਦ) ਬਾਜੇ ਅਰ (ਕਥਨ) ਕਥਾ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਭ ਅਖਰ ਰੂਪ ਹੀ ਮਹਾਤਮਾ ਨੇ (ਵਖਿਆਨ) ਕਥਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥

ਅਖਰ ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਭੈ ਭਰਮਾ । ਅਖਰ ਕਰਮ ਕਿਰਤਿ ਸੁਚ ਧਰਮਾ ॥

ਮੁਕਤਿ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਹੈ ਅਰ ਭਰਮ ਅਖਰ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਰਮੋਂ ਕਾ (ਕਿਰਤਿ) ਕਰਨਾ ਅਰ (ਸੁਚ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਧਰਮੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਜੋ ਵਰਣਾਸ੍ਰਮੁ ਕੇ ਭੇਦ ਕਰਕੇ ਹੈ ਸਭ ਅਖਰ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਮਾਨ ਅਖਰ ਹੈ ਜੇਤਾ । ਨਾਨਕ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰਲੇਪਾ ॥ ੫੪ ॥

ਅੰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਤਨਾ ਪ੍ਰਪੰਚ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸਭ ਅਖਰ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੋਣੇ ਤੇ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਕਾ ਭਾਗੀ ਹੋਵੈਗਾ ਤਬ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਆਈ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਵਾਸ੍ਰਵਤੇ (ਨਿਰਲੇਪ) ਅਸੰਗ ਹੈ ਵਾ ਇਹ ਜੇਤਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿਮਾਨ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਅਖਰੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਖਰ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰਲੇਪ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ॥ ਬਾਣੀ ਕੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫੪ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਹਥਿ ਕਲੰਮ ਅਗੰਮ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖਾਵਤੀ ॥

ਹੇ (ਅਗੰਮ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਰਾ ਰਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੁਕਮ ਰੂਪੀ ਕਲਮ ਹੈ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਾਥੇ ਲੇਖੁ ਲਿਖਤੀ ਆਵਤੀ ਹੈ ॥

ਉਰਝਿ ਰਹਿਓ ਸਭ ਸੰਗਿ ਅਨੂਪ ਰੂਪਾਵਤੀ ॥

ਔਰ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੇ ਸਾਥ (ਉਰਝਿ) ਫਸ ਭਾਵ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਉਪਮਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਰੂਪ ਵਾਲੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੇਰੀ ਸੱਤਾ ਹੈ ॥

ਉਸਤਤਿ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਇ ਮੁਖਹੁ ਤੁਹਾਰੀਆ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪਕੀ ਉਸਤਤੀ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ । ਭਾਵ ਸੇ ਬਿਅੰਤ ਹੈ॥

ਮੋਹੀ ਦੇਖਿ ਦਰਸੁ ਨਾਨਕ ਬਲਿਹਾਰੀਆ ॥ ੧ ॥

ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਆਪ ਕੇ ਬਲਿ ਹਾਰਨੇ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਹੇ ਅਚੁਤ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਘਨਾਸ ॥

ਹੇ (ਅਚੁਤ) ਅਗਿੜ ਹੇ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਹੇ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੇ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਨਸ੍ਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ॥

ਹੇ ਪੂਰਨ ਹੇ ਸਰਬ ਮੈ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਗੁਣਤਾਸ ॥

ਹੇ ਪੂਰਨ ਹੇ ਸਰਬ ਬਿਸ੍ਵਰੂਪ ਹੇ ਦੁਖੋ ਕੇ ਭੰਜਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ॥

ਹੇ ਸੰਗੀ ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੇ ਨਿਰਗੁਣ ਸਭ ਟੇਕ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਸੰਗੀ ਹੇ (ਨਿਰੰਕਾਰ) ਅਕਾਰ ਰਹਿਤ ਹੇ (ਨਿਰਗੁਣ) ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਅਤੀਤ ਸਰਬ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਹੇ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਜਾਕੈ ਸਦਾ ਬਿਬੇਕ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਹੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ (ਜਾਕੈ) ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਨਿਤਹੀ (ਬਿਬੇਕ) ਵਿਚਾਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ਵਾ ਜਿਸੁ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਿਤ ਗਯਾਨੁ ਹੈ ॥

ਹੇ ਅਪਰੰਪਰਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਹਿ ਭੀ ਹੋਵਨ ਹਾਰ ॥

ਹੇ(ਅਪਰੰਪਰ) ਅੰਨ ਜੀਵੋਂਸੇ ਪਰੇ ਹਰੀ (ਹਰੇ) ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸੱਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਦੇਣੇ ਵਾਰੇ ਤੂੰ ਅਬਭੀ ਹੈ ਪੁਨਃ ਆਗੇਕੋ ਹੋਣੇ ਵਾਲਾਹੈਂ ।

ਹੇ ਸੰਤਹ ਕੇ ਸਦਾ ਸੰਗਿ ਨਿਧਾਰਾ ਆਧਾਰ ॥

ਹੇਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਦੀਵ ਸੰਗੀ ਰਹਣੇ ਵਾਲੇ ਤੂੰ ਨਿਰਾਸਰੋਂਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਹਉ ਦਾਸਰੋ ਮੈ ਨਿਰਗੁਨ ਗੁਨੁ ਨਹੀ ਕੋਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਠਾਕਰਜੀ ਮੈ ਆਪਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਮੈਂ ਕੋਈ ਭੀ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਦੀਜੈ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਰਾਖਉ ਹੀਐ ਪਰੋਇ ॥ ੫੫ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੇਕੋ ਅਪਣਾ ਨਾਮੁ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸਕੋ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇਮੈਂ ਪਰੋਇ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖੋਂ ॥ ੫੫ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਇਸ ਸਾਰੇ ਸਲੋਕਕਾ ਆਦਿਮੈ ਅਰਥ ਕਰ ਆਏ ਹੈਂ ੧ ਇਕ ਸਲੋਕਮੈ ਗੁਰੋਂਕਾ ਮੰਗਲੁ ਕੀਆ ੨ ਦੂਸਰੇ ਸਲੋਕ ਮੈ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਦਾ ਮੰਗਲਾ ਚਰਨ ਕੀਆ ੫੨ ਸਲੋਕਮੈਂ ਅਖਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕਹਾਹੈ ਸਭ ਅੰਗ ੫੫ ਪਚਵੰਜਾ ਹੈਂ ਇਹੁ ਮੰਗਲਾ ਚਰਣ ਰੂਪ ਸਲੋਕ ਆਦਿ ਅੰਤ ਮੈ ਪੜ ਲੈਣਾ ਪਾਠਮੈ ਦੋ ਵੇਰ ਲਿਖਣੇ ਕੀ ਆਸੰਕਾ ਕਰ ਛੋਡ ਨਹੀ ਦੇਣਾ ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਮਾਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਪਿਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਸੁਆਮੀ ਪਰਮੇਸੁਰਾ ॥ ਗੁਰਦੇਵ ਸਖਾ ਅਗਿਆਨ ਭੰਜਨੁ ਗੁਰਦੇਵ ਬੰਧਿਪ ਸਹੋਦਰਾ ॥ ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਤਾ ਹਰਿਨਾਮੁ ਉਪਦੇਸੈ ਗੁਰਦੇਵ ਮੰਤੁ ਨਿਰੋਧਰਾ ॥ ਗੁਰਦੇਵ ਸਾਤਿ ਸਤਿ ਬੁਧਿ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰਦੇਵ ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਪਰਾ ॥ ਗੁਰਦੇਵ ਤੀਰਥੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਰੋਵਰੁ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਮਜਨੁ ਅਪਰੰਪਰਾ ॥ ਗੁਰਦੇਵ ਕਰਤਾ ਸਭਿ ਪਾਪ ਹਰਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਪਤਿਤ ਪਵਿਤ ਕਰਾ ॥ ਗੁਰਦੇਵ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਗੁਰਦੇਵ ਮੰਤੁ ਹਰਿ ਜਪਿ ਉਧਰਾ॥ ਗੁਰਦੇਵ ਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰਭ ਮੇਲਿ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਹਮ ਮੂੜ ਪਾਪੀ ਜਿਤੁ ਲਗਿ ਤਰਾ ॥ ਗੁਰਦੇਵ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਗੁਰਦੇਵ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਮਸਕਰਾ ॥ ਏਹੁ ਸਲੋਕੁ ਆਦਿਅੰਤਿ ਪੜਣਾ ॥

ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮਃ ੫ ॥ ਸਲੋਕੁ ॥ ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕ ਸਮੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰ ਜੀ ਰਾਮ ਸਰੋਵਰ ਪਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮੇ ਬੈਠੇ ਥੇ ਤਬ ਸਾਹਿਬ ਬੁਡਾ ਜੀ ਔਰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸਜੀ ਨੇ ਵਾ ਸਭਭ ਸਿਖੋਂਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਹਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਜੀਨੇ ਗੀਤਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਸਹਸ੍ਰ ਨਾਮ ਆਦੀ ਪੁੰਨ ਪਾਠਹੈ ਤੈਸੇ ਜੀਵੋਂਕੇ ਉਧਾਰ ਹੇਤ ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਬਾਨੀ ਆਪ ਮ੍ਹੀ ਮੁਖਸੇਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ਸੋ ਚੌਬੀਸ ਅਸ਼ਟ ਪਦੀਆਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਆਂ ਬਾਣੀਕਾ ਨਾਮ ਸੁਖਮਨੀ ਉਚਾਰਨ ਕੀ ਚੌਬੀਸ ਹਜਾਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਸਕਾ ਅਖਰ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਪਾਠਕਰੇ ਅਥਵਾ ਸੁਣੇ ਤਿਸਕੇ ਅਸਟ ਪਹਰ ਮੈਂ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਨਿਕਸਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਹੁਤ ਮਹਾਤਮ ਹੈ ਸੁਖੋਂਕੀ ਮਣੀ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪ੍ਰਿਥਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਨਮਸਕਾਰ ਆਤਮਕ ਮੰਗਲਾ ਚਰਨ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਨਾਮੁ ਛੰਦਕਾ ਹੈ ॥ **ਆਦਿ ਗੁਰ ਏਨਮਹ । ਜੁਗਾਦਿ ਗੁਰ ਏਨਮਹਿ ॥**

ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀਕੇ ਤਾਂਈ ਹਮਾਰੀ ਨਮਸ ਕਾਰ ਹੈ ਪੁਨਃ (ਜੁਗ) ਦੇ ਜੋ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਅਰ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਤਿਨ ਦੋਨੋਂਕੀ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀਕੇ ਤਾਂਈ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਏਨਮਹ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਦੇਵ ਏਨਮਹ ॥ ੧ ॥

ਪੁਨਃ ਸੱਤ ਸਰੂਪ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀਕੇ ਤਾਂਈ ਹਮਾਰੀ ਨਮਸ ਕਾਰਹੈ (ਸ੍ਰੀ) ਸੋਭਾ ਵਾ ਲਖਮੀ ਸਹਤ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸਿ ਸਾਹਿਬਜੀ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਤਾਂਈ ਮੇਰੀ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਯਿਹਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀਨੇ ਲਖਜਮੀ ਦ੍ਵਾਰਾਂ ਕੋਸ ਪਰੇ ਰਾਖੀਹੈ ਔਰ ਦੁਤੀ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ੬ ਕੋਸ ਔਰ ਤ੍ਰਿਤੀਮੈਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੇ ਬਾਹਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਰਹੀ ਪੁਨਃ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬਜੀ ਚਤਰਥ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਰਰਨੀ ਲਗਾਇ ਲਈ ਚਾਰੋਂ ਦ੍ਵਾਜੇ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰਜੀ ਪ੍ਰਤਖਸ਼ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਤੀ ਹੈ ਇਸ ਹੇਤ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਪਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥ **ਅਸਟਪਦੀ ॥**

ਆਠ ਪਉੜੀ ੮ ਰੂਪ ਇਸਕੇ ਅਠ ਪਦਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗਰੂਜੀ ਇਸ ਅਸ਼ਟਪਦੀਮੈਂ ਨਾਮਕਾ ਮਹਾਤਮ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਿਮਰਉ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵਉ ॥ ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਤਨ ਮਾਹਿ ਮਟਾਵਉ ॥

ਹੇਭਾਈ ਤਿਸ ਸਿਮਰਨ ਜਗਕੇ ਸਿਮਰਨਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰਕੇ ਵਾ ਮਨਤਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਤਿਸਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਸੁਖੋਂਕੋ ਪਾਵੋ ਤਿਸ ਸਿਮਰਨ ਸੇ (ਕਲਿ ਕਲੇਸ)ਕਲਪਨਾ ਔਰ ਰਾਗਾਦਿ ਕਲੇਸ ਤਨ ਬੀਚ ਸੇਂ ਮਿਟਾਇ ਦੇਵੋ ॥

ਸਿਮਰਉ ਜਾਸੁ ਬਿਸੰਭਰ ਏਕੈ ॥ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਅਗਨਤ ਅਨੇਕੈ ॥

ਤਿਸ ਏਕ (ਬਿਸੰਭਰ) ਵਿਸ੍ਵਕੇ ਭਰਨ ਕਾਰਅਰਥਾਤ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇਹਾਰੇ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ (ਜਾਸੁ) ਜਿਸਕੇ ਅਣ ਗਿਣਤ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਅਨੇਕ ਹੀ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸੁਧਾਖਰ । ਕੀਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਇਕ ਆਖਰ ॥

ਚਾਰੋਂ ਵੇਦ ਅਰੁ ਅਠਾਰਹ ਪੁਰਾਣ ਸਤਾਈ ਸਿਮ੍ਰਤੀ ਕੇ (ਸੁਧਖਰ) ਏਕ ਏਕ ਅਖਰ ਕੋ ਸੋਧ ਕਰਕੇ (ਆਖਰ) ਅੰਤ ਕੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਏਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੀ ਸਾਰ ਰੂਪ ਅਖਰ ਨਿਹਚੈ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥

ਕਿਨਕਾ ਏਕੁ ਜਿਸੁ ਜੀਅ ਬਸਾਵੈ । ਤਾਕੀ ਮਹਿਮਾ ਗਨੀ ਨ ਆਵੈ ॥

ਤਿਸ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਏਕ (ਕਿਨਕਾ) ਕਿੰਚਤ ਮਾਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਰਾ ਮਾਤ੍ਰ ਵਾ ਕਿੰਚਤ ਕਾਲ ਭੀ ਜੋ ਕੋਈ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਿੰਚਤ ਮਾਤ੍ਰ ਜਪਣੇ ਕੀ ਵਾ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਗਿਣਤੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਕਾਖੀ ਏਕੈ ਦਰਸ ਤੁਹਾਰੋ । ਨਾਨਕ ਉਨ ਸੰਗਿ ਮੋਹਿ ਉਧਾਰੋ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੋ ਐਸੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਏਕ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਕੋ (ਕਾਖੀ)ਚਾਹਵੰਤ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਦੇਕਰ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਤੇ ਉਧਾਰੋ ॥੧॥

ਸੁਖਮਨੀ ਸੁਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਮੁ । ਭਗਤਿ ਜਨਾ ਕੈ ਮਨਿ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਬਾਣੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸੁਖਮਨੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮੈ ਸੁਖ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਤ ਨਾਮੁ ਹੈ ਵਾ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਵਾ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਮਣੀ ਰੂਪੁ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਖ ਰੂਪੁ ਔਰੁ ਅਮਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਇਸ ਮੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ॥ ਮਣੀ ਕੋ ਤੇ ਵਡੇ ਜਤਨੋਂ ਕਰ ਡਬੇ ਮੈ ਰਾਖੀਤਾ ਹੈ ਇਸਕੀ ਕਹਾਂ ਇਸਥਿਤੀ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਬੀਚ ਇਸਕਾ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਅਰਥਾਤ ਨਿਵਾਸ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਗਰਭਿ ਨ ਬਸੈ । ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੂਖੁ ਜਮੁ ਨਸੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰਕੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਪੁਨਾ ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਜਮਕਾ ਭੀ ਦੁਖ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਕਾਲੁ ਪਰਹਰੈ । ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਸਮਨ ਟਰੈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਕਾਲ ਭੀ ਤਿਆਗ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਸਤ੍ਰੂ ਟਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਾਵ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਤਾ॥

ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਤ ਕਛੁ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗੈ । ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗੈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਕੋਈ ਬਿਘਨੁ ਨਹੀ ਲਾਗਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਵਾ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਗਿਆਨ ਜਾਗ੍ਰਤ੍ਰ ਮੈਂ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਾਮ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰ ਔਰੁ ਅਵਿਦਯਾ ਰੂਪੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤੇ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਭਉ ਨ ਬਿਆਪੈ। ਪ੍ਰਭਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਖੁ ਨ ਸੰਤਾਪੈ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਪੁਨਾ ਕੋਈ ਭੇ ਨਹੀ ਵਿਆਪਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਸੰਤਾਪ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ। ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰੰਗਿ॥ ੨॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਸਰਬ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹਰੀ ਕਾ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਉ ਨਿਧਿਪ੍ਰਭਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਗਿਆਨੁਧਿਆਨੁ ਤਤ ਬੁਧਿ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਰਿਧੀਆਂ ਔਰੁ ੧੮ ਸਿਧੀਆ ੯ ਨਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ। ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਔਰੁ ਤਤਵੇਤਿਓਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਜਪ ਤਪ ਪੂਜਾ। ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਬਿਨਸੈ ਦੂਜਾ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇਈ ਜਪ ਤਪ ਪੂਜਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਬਿਨਸਿ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਤੀਰਥ ਇਸਨਾਨੀ। ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦਰਗਹ ਮਾਨੀ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੋਂ ਸਰਬ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਬੀਚ ਪੁਰਸ (ਮਾਨੀ) ਆਦਰ ਯੋਗ ਅਰਥਾਤ ਪੂਜੀਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਹੋਇ ਸੁ ਭਲਾ। ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਸੁਫਲ ਫਲਾ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੋਂ ਇਸ ਜੀਵ ਸੇ ਜੋ ਕਾਰਜ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭਲਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਫਲੋਂ ਕਰ ਫਲਤਾ ਹੈ॥

ਸੇ ਸਿਮਰਹਿ ਜਿਨ ਆਪਿ ਸਿਮਰਾਏ। ਨਾਨਕ ਤਾਕੈ ਲਾਗਉ ਪਾਏ॥ ੩॥

ਪਰੰਤੂ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋ ਹਰੀ ਆਪ ਸਿਮਰਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਿਮਰਾਵਣ ਹਾਰੇ ਔਰੁ ਸਿਮਰਣ ਹਾਰੇ ਕੇ ਹਮ ਚਰਨੀ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਮ ਤਿਨਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗੋ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ। ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਉਧਰੇ ਮੂਚਾ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਸਭਸੇ ਊਚਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ (ਮੂਚਾ) ਬਹੁਤ ਉਧਰੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝੈ। ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਸਭ ਕਿਛ ਸੁਝੈ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਬੁਝ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਸਭ ਕਿਛ ਸੂਝ ਆਵਤਾ ਹੈ।ਭਾਵ ਸੇ ਦਿਬਜ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਨਾਹੀ ਜਮ ਤ੍ਰਾਸਾ। ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਪੂਰਨ ਆਸਾ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਜਮਕਾ (ਤ੍ਰਾਸਾ) ਭੈ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹੀ ਸਰਬ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਮਨ ਕੀ ਮਲੁ ਜਾਇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਰਿਦ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਮਨ ਕੀ ਮਲੀਨਤਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਆਇ ਕਰ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਬਸਹਿ ਸਾਧ ਕੀ ਰਸਨਾ। ਨਾਨਕ ਜਨਕਾ ਦਾਸਨਿ ਦਸਨਾ॥ ੪॥

ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਕਾ ਨਾਮ ਵਾ ਆਪ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਰਸਨਾ ਮੇ ਵਸਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ॥ ੪॥

ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਧਨ ਵੰਤੇ। ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਪਤਿਵੰਤੇ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮੁ ਧਨ ਵਾਰੇ ਹੈ॥ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਪਤਿ) ਪਤਿਸ੍ਰਾ ਵਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਜਨ ਪਰਵਾਨ। ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਪੁਰਖੁ ਪ੍ਰਧਾਨ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈਂ। ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਰਥਾਤ ਮੁਖਜ ਪੁਰਖ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸਿ ਬੇ ਮੁਹਤਾਜੇ। ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸਿ ਸਰਬ ਕੇ ਰਾਜੇ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸੀ ਕੇ ਮੁਹਤਾਜ ਨਹੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਰਬ ਕੇ ਰਾਜੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਕੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਸੁਖਵਾਸੀ। ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸਦਾ ਅਬਨਾਸੀ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਸੁਖ ਕੇ ਨਿਵਾਸੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਲਾਗੇ ਜਿਨ ਆਪਿ ਦਇਆਲਾ। ਨਾਨਕ ਜਨ ਕੀ ਮੰਗੈ ਰਵਾਲਾ॥ ੫॥

ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਿ ਦਿਆਲ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਵਾਰੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਮੈ (ਰਵਾਲਾ) ਚਰਨ ਧੂੜ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥ ੫॥

ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ। ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਤਿਨ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੀ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ਹੈ॥ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਤਿਨੋ ਪਰ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਮੁਖ ਸੁਹਾਵੇ। ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਤਿਨ ਸੂਖਿ ਬਿਹਾਵੈ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮੁਖ (ਸੁਹਾਵੇ) ਸੋਭ ਨੀਕ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਆਯੂ ਸੁਖ ਸਾਥ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਤਿਨ ਆਤਮ ਜੀਤਾ। ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਤਿਨ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਾ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਮਨੁ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ (ਰੀਤਾ) ਮਰਯਾਦਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਤਿਨ ਅਨਦ ਘਨੇਰੇ। ਪ੍ਰਭੁ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਬਸਹਿ ਹਰਿ ਨੇਰੇ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ (ਘਨੇਰੇ) ਬਹੁਤ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇਸਮੀਪ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤਿਨਕੇ ਨਿਕਟਿ ਹੀ ਹਰੀ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗਿ॥ ਨਾਨਕ ਸਿਮਰਣੁ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ॥ ੬॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇਭਾਈ ਸੰਤੋਂਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾਤੇ ਪ੍ਰਭੂਕੇ ਸਿਮਰਨ ਮੈਂ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਜਾਗਣਾ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂਕਾ ਸਿਮਰਨ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥ ੬॥

ਪ੍ਰਭੂਕੈ ਸਿਮਰਨ ਕਾਰਜ ਪੂਰੈ। ਪ੍ਰਭੂਕੈ ਸਿਮਨਿ ਕਬਹੁ ਨ ਝੂਰੈ॥

ਪ੍ਰਭੂਕੇ ਸਿਮਰਨਸੇ ਸਭੀ ਕਾਰਜ ਪੂਰਨ ਹੋਜਾਤੇਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂਕੇ ਸਿਮਰਨਸੇ ਇਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਪੁਨਾ ਕਬੀ ਝੂਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਹਰਿਗੁਨ ਬਾਨੀ॥ ਪ੍ਰਭੂਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਸਹਜ ਸਮਾਨੀ॥

ਪ੍ਰਭੂਕੇ ਸਿਮਰਨਸੇਹੀ ਹਰੀਕੇ ਗੁਨ ਗਾਯਨ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਬਾਣੀ ਹੋਜਾਤੀਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂਕੇ ਸਿਮਰਨ ਮੈ ਲਾਗੇਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ (ਸਹਜ) ਸਾਂਤ ਪਦਮੈ ਵਾ ਸੁਭਾਵਕਹੀ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਭਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਨਿਹਚਲ ਆਸਨੁ ॥ ਪ੍ਰਭਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਕਮਲ ਬਿਗਾਸਨੁ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਹੀ ਨਿਸਚਲ ਸਰੂਪਮੈਂ(ਆਸਨ)ਇਸਥਿਤ ਹੈ॥ਪ੍ਰਭੂਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਖਿੜ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਅਨਹਦ ਝੁਨਕਾਰ ॥ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਨ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰ॥

ਪ੍ਰਭੂਕੇ ਸਿਮਰਨਸੇ (ਅਨਹਦ) ਏਕਰਸ (ਝੁਨਕਾਰ) ਆਨੰਦਕੀ ਧੁਨੀ ਹੋਤੀਹੈ ਵਾ ਦਸਮ ਦ੍ਵਾਰਮੈਂ ਅਨਾਹਦ ਸਬਦੋਂਕੋ ਸੁਨਤਾਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਸਿਮਰਨਕੇ ਸੁਖ ਕੇ ਪਾਰਾ ਵਾਰਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵਸੇ ਬਿਅੰਤ ਹੀ ਹੋਤਾਹੈ ॥

ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਜਨ ਜਿਨਕਉ ਪ੍ਰਭ ਮਇਆ ॥ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਜਨ ਸਰਨੀ ਪਇਆ ॥ ੭ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸੋਈ ਜਨ ਹਰੀਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂਕੀ (ਮਇਆ)ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਤੀਹੈ॥ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇਹੋਂ ਤਿਨ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਨੀ ਪੜਾਹੂੰ ॥ ੭ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰ ਭਗਤ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ॥ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਲਗਿ ਬੇਦ ਉਪਾਏ ॥

ਹਰੀਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜਗਤ ਮੈਂ ਭਗਤ(ਪ੍ਰਗਟਾਏ)ਪ੍ਰਗਟ ਭਏਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀਨੇ ਵੇਦ ਉਪਾਏ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਏ ਹੈਂ ਵਾ ਹਰੀਨੇ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਅਪਨਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਾਵਨੇ (ਲਗ) ਵਾਸਤੇ ਬੇਦ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਭਏ ਸਿਧ ਜਤੀ ਦਾਤੇ ॥ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਨੀਚ ਚਹੁ ਕੁੰਟ ਜਾਤੇ ॥

ਹਰੀਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਹੀ ਸਿਧ ਜੋ ਜਤੀ ਪੁਨਾ ਦਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਜੋ ਜਤੀ ਕੇ ਨੀਚ ਭੀ ਥੇ ਸੋਈ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ (ਜਾਤੇ) ਜਾਣੇ ਗਏ ਹੈਂ ੧ ਬਾਲਮੀਕ ਭੀਲਨੀ ਵਤ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਧਾਰੀ ਸਭ ਧਰਨਾ ॥ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਹਰਿ ਕਾਰਨ ਕਰਨਾ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹੀ ਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਗ ਜੀਨੇ ਸੰਪੂਰਨ (ਧਰਨਾ) ਧਰਤੀ ਅਪਨੇ ਸਿਰ ਪਰ ਧਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਭਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਕੋ ਸਦਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸਿਮਰੋ ਵਾ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਕੇ ਸਰਬ(ਕਾਰਨ ਕਰਨਾ) ਜਗਤ ਕੇ ਕਾਰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਸਮਰਥ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਕੀਓ ਸਗਲ ਅਕਾਰਾ ॥ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਮਹਿ ਆਪਿ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ।

ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਕਾ ਅਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੈਂ ਆਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸਕੋ ਸਖਜਾਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਬੁਝਾਇਆ॥ਨਾਨਕਗੁਰਮੁਖਿਹਰਿਸਿਮਰਨੁ ਤਿਨਿਪਾਇਆ॥੮॥੧॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨੇ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਪਾਯਾ ਹੈ॥ ੮॥ ੧॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਦੀਨ ਦਰਦ ਦੁਖ ਭੰਜਨਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਹੇ ਦੀਨੋ ਕੇ ਦਰਦ ਔਰੁ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਔਰ(ਘਟ ਘਟ)ਸਰਬ ਜੀਵ ਅਨਾਥੋਂ ਕੇ (ਨਾਥ) ਸ੍ਵਾਮੀ ॥

ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ਆਇਓ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਸਾਥ ॥ ੧ ॥ ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਅਨਾਥ ਦੀਨ ਹੋਕਰ ਆਪ ਕੀ ਸਰਨ ਆਯਾ ਹੂੰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਵਾ ਸਭਕੇ ਨਾਥ ਹੋ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਹੋ ਵਾ (ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਸਾਥ) ਸਮ੍ਰਥ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਮੈ ਆਪਕੀ ਸਰਣ ਆਯਾ ਹਾਂ॥

ਜਹ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਮੀਤ ਨ ਭਾਈ। ਮਨ ਊਹਾ ਨਾਮੁ ਤੇਰੈ ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਹਾਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਭਾਈ ਮਿਤ੍ਰ ਆਦੀ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਸਹਾਈ ਨਹੀ ਹੋਗਾ ਓਹਾਂ ਨਾਮ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਸਹਾਈ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਜਹ ਮਹਾ ਭਇਆਨ ਦੂਤ ਜਮ ਦਲੈ। ਤਹ ਕੇਵਲ ਨਾਮੁ ਸੰਗਿ ਤੇਰੈ ਚਲੈ ॥

ਜਹਾਂ ਮਹਾਂ ਭਯਾਨਕ ਜਮਕੇ ਦੂਤ ਤੁਝਕੋ ਦਲੇਂਗੇ ਭਾਵ ਦੁਖ ਦੇਵੇਂਗੇ॥ ਤਹ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਹੀ ਚਲੈਗਾ॥

ਜਹ ਮੁਸਕਲ ਹੋਵੈ ਅਤਿ ਭਾਰੀ। ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਖਿਨ ਮਾਹਿ ਉਧਾਰੀ ॥

ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ ਤੁਝਕੋ ਅਤੀ ਭਾਰੀ ਕਠਨਤਾ ਹੋਵੈਗੀ ਤਿਸ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਤੁਝਕੋ ਏਕ ਖਿਨ ਬੀਚ ਉਧਾਰੇਗਾ॥ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਰਖਜਾ ਕਰੇਗਾ॥

ਅਨਿਕ ਪੁਨਹ ਚਰਨ ਕਰਤ ਨਹੀ ਤਰੈ। ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਕੋਟਿ ਪਾਪ ਪਰ ਹਰੈ ॥

ਜਿਨ ਪਾਪੋ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹੇਤ ਇਹੁ ਜੀਵ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਾਯਸਚਿਤ ਕਰਤਾ ਦੇਯਾ ਨਹੀਂ ਤਰਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਨ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਪਾਪੋਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ । ਨਾਨਕ ਪਾਵਹੁ ਸੂਖ ਘਨੇਰੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਣਾ ਕਰੁ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਤਿਸ ਨਾਮ ਜਾਪ ਸੇ ਬਹੁਤ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵੇਗਾ ॥

ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕੋ ਰਾਜਾ ਦੁਖੀਆ । ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਹੋਇ ਸੁਖੀਆ ॥

ਯਦਪ ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਾ ਰਾਜਾ ਭੀ ਹੈ ਤੋਭੀ ਵਹੁ ਦੁਖੀ ਰਹਤਾਹੈ ਭਾਵ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਤਨ ਕਰ ਸੁਖੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਮੈਂ ਤਿਸਕੋ ਕੋਈ ਦੁਖ ਅਵਸ ਬਨਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ਵਾ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਦੁਖੀਓ ਕਾ ਰਾਜਾ ਭੀ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਅਤਯੰਤ ਦੁਖੀ ਹੋਵੈ ਤੋ ਭੀ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਤਿਆ ਹੋਯਾਂ ਵਹੁ ਸੁਖੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਲਾਖ ਕਰੋਰੀ ਬੰਧਨ ਪਰੈ । ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਨਿਸਤਰੈ ॥

ਯਦਪਿ ਲਾਖੋਂ ਕਰੋੜੋਂ ਬੰਧਨੋਂ ਮੈਂ ਜੀਵ ਪੜਾ ਹੋਵੈ ਵਾ ਜਿਸ ਲਾਖੋਂ ਕਰੋੜੋਂ ਮਾਯਾਤੇ ਖਜਾਨੇ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਕਾ ਬੰਧਨ ਹੀ ਪੜਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਰੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆ ਤਿਨ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਵਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਸੇ ਏਕ ਖਿਨ ਮੈ ਤਰਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਅਰਥ ਕੋ ਸਪਸਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਨਿਕ ਮਾਇਆ ਰੰਗ ਤਿਖ ਨ ਬੁਝਾਵੈ । ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਅਘਾਵੈ ॥

ਅਨੇਕ ਮਾਯਾ ਸੰਨਜ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਚਾਹਿ ਰੂਪ ਤ੍ਰਿਖਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬੁਝਾਵਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੂਆ ਇਹੁ ਜੀਵ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਹ ਮਾਰਗ ਇਹੁ ਜਾਤ ਇਕੇਲਾ । ਤਹ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸੰਗਿ ਹੋਤ ਸੁਹੇਲਾ ॥

ਜਿਸ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੇਂ ਇਹ ਜੀਵ ਏਕਲਾ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੇ । ਤਹਾਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਸਾਥ (ਸੁਹੇਲਾ) ਮਿਤ੍ਰ ਵਾ ਸੁਖਦਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਮਨ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ । ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਮਗਤਿ ਪਾਈਐ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਮਨ ਐਸਾ ਭਾਵ ਪੂਰਬਕ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਹੀ ਧਿਆਈਐ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਜਪਕੇ ਪਰਮਗਤੀ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਛੂਟਤ ਨਹੀ ਕੋਟਿ ਲਖ ਬਾਹੀ । ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਤਹ ਪਾਰਿ ਪਰਾਹੀ ॥

ਜਹਾਂ ਲਾਖੋਂ ਕਰੋੜ (ਬਾਹੀ) ਭੁਜਾ ਅਰਥਾਤ ਭਾਈਓਂ ਕਰਕੇ ਭੀ ਇਹੁ ਨਹੀਂ ਛੁਟਤਾ ਹੈ। ਤਹਾਂ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਪਾਰ ਪੜ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਸ੍ਟ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਬਿਘਨ ਜਹ ਆਇ ਸੰਘਾਰੈ । ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਤਤ ਕਾਲ ਉਧਾਰੈ ॥

ਜਹਾਂ ਅਨੇਕ ਵਿਘਨ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਆਇਕਰ ਸੰਘਾਰ ਕਰੈ। ਤਿਨ ਵਿਘਨੋਂ ਸੇ ਤਹਾਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਤਾਤਕਾਲ ਹੀ ਉਧਾਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਅਨਿਕ ਜੋਨਿ ਜਨਮੈ ਮਰ ਜਾਮ । ਨਾਮ ਜਪਤ ਪਾਵੈ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਜਨਮ ਕਰਕੇ ਇਹੁ (ਮਰਜਾਮ) ਮਰਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮਕੇ ਜਪਨੇ ਤੇ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਕਰ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਉ ਮੈਲਾ ਮਲੁ ਕਬਹੁ ਨ ਧੋਵੈ। ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਕੋਟਿ ਪਾਪ ਖੋਵੈ॥

ਅਹੰਤਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕਰ ਮਲੀਨ ਹੂਆ ਜੋ ਮਨ ਕਬੀ ਧੋਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਤਿਸ ਕੋਟਾਂਨ ਕੋਟ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੁ ਮਲ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮਨ ਰੰਗਿ । ਨਾਨਕ ਪਾਈਐ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਮਨ ਐਸਾ ਨਾਮ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਜਪੋ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੁ ਸੇ ਨਾਮ ਜਾਪ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਜਿਹ ਮਾਰਗ ਕੇ ਗਨੇ ਜਾਹਿ ਨ ਕੋਸਾ । ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਊਹਾ ਸੰਗਿ ਤੋਸਾ ॥

ਜਿਸ ਜਮ ਮਾਰਗ ਕੇ ਕੋਸ ਗਿਣੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਊਹਾਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ(ਤੋਸਾ) ਖਰਚ ਵਾ ਭੋਜਨ ਹੋਵੇਗਾ ॥

ਜਿਹ ਪੈਡੈ ਮਹਾ ਅੰਧ ਗੁਬਾਰਾ । ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸੰਗਿ ਉਜੀਆਰਾ ॥

ਜਿਸ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਮਹਾਂ ਗੁਬਾਰ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਹਾ ਪੰਥ ਤੇਰਾ ਕੋ ਨ ਸਿਵਾਨੂ ॥ ਹਰਿਕਾ ਨਾਮੁ ਤਹ ਨਾਲਿ ਪਛਾਨੂ ॥

ਜਿਸ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਸਿਆਨੂ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਤੁਝਕੋ ਕੋਈ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਤੇਰਾ ਪਛਾਣੂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੋਗਾ ਭਾਵ ਸੋ ਵਹੀ ਸਹਾਯਕ ਹੈ ॥

ਜਹ ਮਹਾ ਭਇਆਨ ਤਪਤ ਬਹੁ ਘਾਮ ॥ ਤਹ ਹਰਿਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਤੁਮ ਊਪਰਿ ਛਾਮ ॥

ਜਹਾਂ ਮਹਾਂ ਭੈ ਕੇ ਦੇਨੇ ਹਾਰੀ ਤੁਝਕੋ (ਘਾਮ) ਧੂਪ ਕੀ ਬਹੁਤ ਤਪਤਿ ਹੋਵੈਗੀ ਤਹਾਂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮਕੀ ਹੀ ਤੁਮਾਰੇ ਪਰ ਛਾਇਆ ਹੋਇਗੀ ॥

ਜਹਾ ਤ੍ਰਿਖਾ ਮਨ ਤੁਝੁ ਆਕਰਖੈ ॥ ਤਹ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਰਖੈ ॥ ੪ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਹਾਂ ਤੁਝਕੋ ਤ੍ਰਿਖਾ (ਆਕਰਖੈ) ਖੈਂਚੇਗੀ ਭਾਵ ਦੁਖ ਦੇਵੇਗੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮਹੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੁਝ ਪਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਕਰ ਬਰਸੇਗਾ ॥ ੪ ॥

ਭਗਤਿ ਜਨਾਕੀ ਬਰਤਨਿ ਨਾਮੁ ਸੰਤ ਜਨਾਕੈ ਮਨਿ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ॥

ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਨਾਮ ਹੀ ਵਰਤਨੇ ਕੋ ਸਮਗ੍ਰੀ ਹੈ ਸੰਤ ਜਨੋ ਕੇ ਮਨਮੈਂ ਨਾਮਕਾ ਹੀ (ਬਿਸ੍ਰਾਮ) ਨਿਵਾਸ ਵਾ ਅਰਾਮ ਹੈ ॥

ਹਰਿਕਾ ਨਾਮੁ ਦਾਸਕੀ ਓਟ ॥ ਹਰਿਕੈ ਨਾਮਿ ਉਧਰੇ ਜਨ ਕੋਟਿ ॥

ਹਰੀਕਾ ਨਾਮ ਦਾਸੋਂ ਕੀ(ਓਟ) ਭਾਵ ਆਸਰਾ ਹੈ ਹਰੀਕੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਨ ਉਧਰ ਹੋ ਵਾ ਉਧਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਜਸੁ ਕਰਤ ਸੰਤ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਉਖਧੁ ਸਾਧ ਕਮਾਤਿ ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਸੰਤ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਕਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਰੂਪ ਔਸਦੀ ਸੰਤ ਜਨ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿਜਨ ਕੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਜਨ ਕੀਨੋ ਦਾਨ ॥

ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀਕਾ ਨਾਮ ਹੀ (ਨਿਧਾਨ) ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਖਜਾਨਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ (ਜਨ) ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਦਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਮਨ ਤਨ ਰੰਗਿ ਰਤੇ ਰੰਗ ਏਕੈ ॥ ਨਾਨਕ ਜਨਕੈ ਬਿਰਤਿ ਬਿਬੇਕੈ ॥ ੫ ॥

ਵਹੁ ਸੰਤ ਮਨ ਤਨਕੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਏਕ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਮੈ ਰਤ ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੇ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਵਿਵੇਕ ਵਾਲੀ ਭਈ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਮੁਖਜ ਸਾਧਨ(ਬਿਰਤ) ਵਈਰਾਗ ਔ ਵਿਵੇਕ ਹੈ ਭਾਵ ਦੇਵੀ ਸੰਪਤੀ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਹੈ ਵਾ ਬਿਬੇਕ ਹੀ ਉਪਜੀਵਕਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਹਰਿਕਾ ਨਾਮੁ ਜਨਕਉ ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ॥ ਹਰਿਕੈ ਨਾਮਿ ਜਨ ਕਉ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭੁਗਤਿ ॥

ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਮੈਂ (ਜੁਗਤ) ਜੋੜਨ ਹਾਰ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਵਾਰਾ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਜਨੋਂ ਕੋ ਭੋਗੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਹਰਿਕਾ ਨਾਮੁ ਜਨਕਾ ਰੂਪ ਰੰਗੁ ॥ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਕਬ ਪਰੈ ਨ ਭੰਗ ॥

(ਜਨ) ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਔਰ ਰੰਗ ਹੈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤਿਨਕੋਂ ਕੋਈ (ਭੰਗ) ਵਿਘਨ ਵਾ ਭੇਦ ਅਰਥਾਤ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿਕਾ ਨਾਮੁ ਜਨ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ਹਰਿਕੈ ਨਾਮਿ ਜਨ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ॥

ਜਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਜਨੋ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ਹੈ ॥

ਹਰਿਕਾ ਨਾਮ ਜਨ ਕਉ ਭੋਗ ਜੋਗ ॥ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ਬਿਓਗੁ ॥

ਜਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਭੋਗ ਔ ਜੋਗ ਦੇਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤਿਨਕੋ (ਕਛੁ) ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਓਗੁ ਵਿਛੋੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜਨੁ ਰਾਤਾ ਹਰਿ ਨਾਮਕੀ ਸੇਵਾ ॥ ਨਾਨਕ ਪੂਜੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਦੇਵਾ ॥ ੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ (ਹਰਿ) ਬਿਸ਼ਨ ਔ (ਹਰਿ) ਸ਼ਿਵਜੀ ਆਦੀ ਸਰਬ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕਾ ਪੂਜਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਰੂਪ ਕੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ (ਹਰਿ) ਦੇਵਤਾ ਪੂਜਤੇ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਨਕੈ ਮਾਲੁ ਖਜੀਨਾ । ਹਰਿ ਧਨੁ ਜਨ ਕਉ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭਿ ਦੀਨਾ ।

ਤਿਨ ਹਰੀ ਜਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਾਲ ਔ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਦੀਆ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਨ ਕੈ ਓਟ ਸਤਾਣੀ ॥ ਹਰਿ ਪ੍ਰਤਾਪਿ ਜਨ ਅਵਰ ਨ ਜਾਣੀ ॥

ਜਨੋਂ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ (ਸਤਾਣੀ) ਸਹਤ ਬਲ ਕੇ ਓਟ ਭਾਵ ਆਸਰਾ ਹੈ ਉਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਹੈ ॥

ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਜਨ ਹਰਿ ਰਸ ਰਾਤੇ ॥ ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਨਾਮ ਰਸ ਮਾਤੇ ॥

ਸੋ ਹਰਿ ਜਨ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਮੈ (ਓਤ ਪੋਤ) ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਹੋ ਕਰ ਰਾਤੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਸੋਂ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਅਨੰਦ ਮੈ ਮਾਤੇ ਹੂਏ (ਸੁੰਨ) ਨਿਰਵਿਕਲਪ ਸਮਾਧੀ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਜਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੈ ॥ ਹਰਿਕਾ ਭਗਤੁ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀ ਛਪੈ ॥

ਜੋ ਆਠੋਂ ਪਹਰਿ ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕਾ ਭਗਤੁ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਛਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਹਰਿਕੀ ਭਗਤਿ ਮੁਕਤਿ ਬਹੁ ਕਰੇ ॥ ਨਾਨਕ ਜਨ ਸੰਗਿ ਕੇਤੇ ਤਰੇ ॥੭॥

ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਕਤ ਕਰੇ ਹੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਹਰਿ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਲਗਕਰਕੇ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਨੰਤ ਹੀ ਪਾਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥੭॥

ਪਾਰਜਾਤੁ ਇਹੁ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮ ॥ ਕਾਮ ਧੇਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੁ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ (ਪਾਰਜਾਤ)ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਰੂਪ ਹੈ ਔ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਵਣਾ ਹੀ ਕਾਮ ਧੇਨ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਦਰਿਦ੍ਰ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਸਰਬ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਸਭ ਤੇ ਊਤਮ ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ ॥ ਨਾਮੁ ਸੁਨਤ ਦਰਦ ਦੁਖ ਲਥਾ ॥

ਸਭ ਸੇ ਉਤਮ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਹੈ ॥ ਜਿਸ ਕਥਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸੁਨਤਿਆਂ ਦੁਖ ਔ ਦਰਦ ਉਤਰ ਗਯਾ ਹੈ ॥

ਨਾਮੁ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਸੰਤ ਰਿਦ ਵਸੈ ॥ ॥ ਸੰਤ ਪ੍ਰਤਾਪਿ ਦੁਰਤੁ ਸਭ ਨਸੈ ॥

ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਤੀ ਹੈ। ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ (ਦੁਰਤੁ) ਪਾਪੁ ਸਭੀ (ਨਸੈ) ਭਾਜ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਸੰਗੁ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥ ਸੰਤ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ। ਔਰੁ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਮੁ ਤੁਲਿ ਕਛੁ ਅਵਰੁ ਨ ਹੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਪਾਵੈ ਜਨੁ ਕੋਇ ॥ ੮ ॥ ੨ ॥

ਇਸ ਨਾਮ ਜਾਪਕੇ ਤੁਲ ਕੁਛ ਔਰ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕੋਇਕ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੨ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਬਹੁ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਹੁ ਸਿਮ੍ਰਿਤੀ ਪੇਖੇ ਸਰਬ ਢੰਢੋਲਿ ॥

ਬਹੁਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਔ ਬਹੁਤ ਸੀ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਔਰ ਸਰਬ ਵੇਦ ਆਦਿ (ਢੰਢੋਲ) ਢੂਡ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ॥

ਪੂਜਸਿ ਨਾਹੀ ਹਰਿ ਹਰੇ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲ ॥ ੧ ॥

ਪਰੰਤੂ ਨਰੋਂਕੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਤੁਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ (ਪੂਜਸਿ) ਪਹੁੰਚ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਅਮੋਲਕ ਰੂਪ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥ ਜਾਪੁ ਤਾਪੁ ਗਿਆਨ ਸਭਿ ਧਿਆਨ ॥ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਵਖਿਆਨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਪ ਔਰੁ ਤਪ ਗਿਯਾਨ ਧਯਾਨ ਆਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਮ ਜੋ ਹੈਂ ਔਰ ਛੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ ਕਾ ਜੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ॥

ਜੋਗ ਅਭਿਆਸ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕਿਰਿਆ ॥ ਸਗਲ ਤਿਆਗਿ ਬਨ ਮਧੇ ਫਿਰਿਆ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋਗ ਅਭਿਆਸ ਔ ਜਗਾਦੀ ਕਰਮ ਪੁਨਾ ਵਰਣ ਆਸ੍ਰਮੋਂ ਕੇ ਧਰਮ ਔ ਸੰਪੂਰਨ ਪੂਜਾ ਆਦੀ ਜੋ ਕ੍ਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਬਨੋਂ ਬੀਚ ਭੀ ਫਿਰਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਏ ਬਹੁ ਜਤਨਾ ॥ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਹੋਮੇ ਬਹੁ ਰਤਨਾ ॥

ਔਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਹੁਤ ਜਤਨ ਭੀ ਕੀਏ ਪੁਨਾ ਰਤਨੋਂ ਕੇ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਪੂਰਬਕ ਹੋਮ ਭੀ ਬਹੁਤ ਕਰੇ ਵਾ (ਰਤਨਾ) ਘ੍ਰਿਤ ਆਦੀ ਬਹੁਤ ਸੇ ਹੋਮ ਭੀ ਕੀਏ ॥

ਸਰੀਰੁ ਕਟਾਇ ਹੋਮੈ ਕਰਿ ਰਾਤੀ ॥ ਵਰਤ ਨੇਮ ਕਰੈ ਬਹੁ ਭਾਤੀ ॥

ਰੱਤੀ ਰੱਤੀ ਸਰੀਰ ਕਟਾਇ ਕਰ ਕੇ ਹੋਮ ਭੀ ਕਰੈ ਔ ਬ੍ਰਤ ਔ (ਨੇਮ) ਸੰਜਮ ਭੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਕਰੈ ॥

ਨਹੀ ਤੁਲਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬੀਚਾਰ ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜਪੀਐ ਇਕ ਬਾਰ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਦਖਾਇ ਤਉ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਮ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਏਕ ਵਾਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨੇ ਕੇ ਤੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਨਉ ਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਫਿਰੈ ਚਿਰੁ ਜੀਵੈ ॥ ਮਹਾ ਉਦਾਸੁ ਤਪੀਸਰੁ ਥੀਵੈ ॥

ਨਉ ਖੰਡੋ ਵਾਲੀ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੇ ਫਿਰੈ ਔ ਚਿਰੰਜੀਵ ਹੋਵੇ ਪੁਨਾ ਮਹਾਂ ਉਦਾਸ ਹੋਕਰ ਤਪੀਸਰਕੀ(ਥੀਵੈ)ਬਨਜਾਵੇ॥

ਅਗਨਿ ਮਾਹਿ ਹੋਮਤ ਪਰਾਨ ॥ ਕਨਿਕ ਅਸ੍ਵ ਹੈਵਰ ਭੂਮਿ ਦਾਨ ॥

ਪੁਨਃ ਅਗਨੀ ਥੀਚ ਸਰੀਰ ਕੋ ਹੋਮ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਭੀ ਤਿਆਗ ਕਰੇ ਔ ਸ੍ਵਰਨ ਕੋ (ਅਸ੍ਵ) ਘੋੜੇ ਜੋ ਹੈਂ (ਵਰ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪੁਨਃ ਪ੍ਰਿਵਥੀ ਤਿਨਕਾ ਵਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸ੍ਵਰਨ ਔ ਘੋੜੇ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਦਾਨ ਕਰੇ॥

ਨਿਉਲੀ ਕਰਮ ਕਰੈ ਬਹੁ ਆਸਨ ॥ ਜੈਨ ਮਾਰਗ ਸੰਜਮ ਅਤਿ ਸਾਧਨ ॥

(ਨਿਉਲੀ)ਨੇਤੀ ਧੋਤੀ ਆਦੀ ਜੋ ਸਰੀਰ ਸ਼ੁਧੀ ਕੇ ਕਰਮ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸਹਤ ਬਹੁਤ ਪਦਮਾਸਨ ਆਦੀ ਆਸਨ ਭੀ ਕਰੇ ਪੁਨਾ ਜੈਨ ਮਾਰਗ ਕੇ ਜੋ ਅਤੀ ਸੰਜਮ ਆਦੀ ਸਾਧਨ ਹੈਂ ਸੋਭੀ ਕਰੇ॥

ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਕਰਿ ਸਰੀਰੁ ਕਟਾਵੈ ॥ ਤਉਭੀ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਨ ਜਾਵੈ ॥

(ਨਿਮਖ) ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਫੁਰਨੇ ਮਾਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਅਲਪ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਵੇਰ ਵਾ ਜਰਾ ਜਰਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਭੀ ਕਟਾਵਣਾ ਕਰੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤਬ ਭੀ ਨਾਮਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਜੀਵਕੀ ਇਨ ਸਾਧਨੋਂ ਕਰਕੇ ਹੋਮੈ ਰੂਪ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਹਰਿਕੇ ਨਾਮੁ ਸਮਸਰਿ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਗਤਿ ਪਾਹਿ ॥ ੨ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੇ ਸਦਰਸ ਕੋਈ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆਂ ਹੀ ਜੀਵ ਗਤੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨ ॥

ਮਨ ਕਾਮਨਾ ਤੀਰਥ ਦੇਹ ਛੁਟੈ ॥ ਗਰਬੁ ਗੁਮਾਨੁ ਨ ਮਨ ਤੇ ਹੁਟੈ॥

ਪੁਨਾ ਮਨਮੈਂ ਕਾਮਨਾ ਧਾਰ ਕਰ ਵਾ ਮਨੀ ਕਰਣ ਘਾਟ ਸ੍ਰੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਜੀ ਮੈਂ ਵਾ ਪਹਾੜ ਮੈ ਜੋ ਹੈ ਜਹਾਂ ਜਲਮੈ ਪਾਈ ਰੋਟੀ ਪਕ ਕਰ ਉਪਰ ਆ ਜਾਤੀ ਹੈ ਵਾ ਰੁਵਾਲ ਸਰ ਮੇ ਪਏ ਸੋ ਮਨੀਕਰਨ ਤੀਰਥ ਹੈ ਤਿਸਮੈ ਭੀ ਦੇਹਿ ਛੁਟ ਜਾਵੈ ਭਾਵ ਸੇ ਐਸੇ ਤੀਰਥੋਂ ਪਰ ਭੀ ਸ਼ਰੀਰ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰੇ ਤੋਭੀ ਇਸ ਜੀਵ ਸੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਹੰਕਾਰ ਔ (ਗੁਮਾਨ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੀ ਸੁੰਦਰ ਜਤ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤਾ ਹੈ ॥

ਸੋਚ ਕਰੈ ਦਿਨਸੁ ਅਰੁ ਰਾਤਿ ॥ ਮਨਕੀ ਮੈਲੁ ਨ ਤਨ ਤੇ ਜਾਤਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੇ ਕਰ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਕੀ ਰੀਤੀ ਸੇ ਦਿਨੇ ਔਰ ਰਾਤ ਮੈ (ਸੋਚ) ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰਤਾ ਰਹੇ ਤੌ ਭੀ ਮਨਕੀ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਤਨ ਕੇ ਧੋਏ ਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਇਸੁ ਦੇਹੀ ਕਉ ਬਹੁ ਸਾਧਨਾ ਕਰੈ॥ ਮਨਤੇ ਕਬਹੂ ਨ ਬਿਖਿਆ ਟਰੈ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੋ ਕਸ਼ਟ ਦੇਕਰ ਬਹੁਤ ਜਪ ਤਪ ਆਦੀ ਸਾਧਨੋ ਕੋ ਭੀ ਕਰੇ ਤੌ ਭੀ ਇਸ ਮਨਮੇ ਕਬੀ ਵਿਖਿਆਂ ਕੀਵਾਸ਼ਨਾ ਟਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਮਨ ਵਿਸ਼ਾਅਹੁ ਸੇ ਨਹੀਂ (ਟਲੈ) ਹਟਤਾ ਹੈ ॥

ਜਲਿ ਧੋਵੈ ਬਹੁ ਦੇਹ ਅਨੀਤਿ॥ ਸੁਧ ਕਹਾ ਹੋਇ ਕਾਚੀ ਭੀਤਿ॥

ਜੌ ਜਲ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਇਸ ਦੇਹੀ ਕੋ ਧੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਭੀ ਸੁਧ ਹੋਣੇ ਕੀ (ਨੀਤ) ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਨੀਤ ਹੀ ਹੈ ਵਾ ਇਸ ਅਨਿਤ ਦੇਹੀ ਕੋ ਬਹੁਤ ਜਲ ਸਾਥ ਧੋਵਣਾ ਭੀ ਕਰੇ ਪਰੰਤੁ ਇਹੁ ਕਾਚੀ ਕੰਧਵਤ ਅਸੁਧ ਦੇਹੀ ਕੈਸੇ ਸੁਧ ਹੋਵੈ ਅਰਥਾਤ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਕਚੀ ਦਿਵਾਲ ਕੋ ਧਏ ਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਹੀ ਨਿਕਸਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਸਕੋ ਧੋਏ ਸੇ ਨਾਕ ਕਾਨੋਂ ਆਦਕੋਂ ਤੇ ਮਲੀਨ ਵਸਤੂ ਹੀ ਝੜਤੀ ਹੈ ॥

ਮਨ ਹਰਿਕੇ ਨਾਮਿਕੀ ਮਹਮਾ ਊਚ॥ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਉਧਰੇ ਪਤਿਤ ਬਹੁ ਮੂਚ॥ ੩॥

ਭਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਸਭ ਸੇ ਊਚੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੇਂ ਇਸ ਨਾਮ ਕਰਕੇ (ਬਹੁਮੂਚ) ਅਤੀ ਬਹੁਤੇ ਪਾਪੀ ਭੀ ਉਧਰ ਗਏ ਹੇਂ ॥ ੩ ॥

ਬਹੁਤੁ ਸਿਆਣਪ ਜਮਕਾ ਭਉ ਬਿਆਪੈ॥ ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਕਰਿ ਤ੍ਰਿਸਨ ਨਾ ਧ੍ਰਾਪੈ॥

ਜਗਤ ਕੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਪੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਮ ਕਾ ਭੈ ਵਿਆਪਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਨੇਕ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਜਤਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਹੀਂ (ਧ੍ਰਾਪੈ) ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਟਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਭੇਖ ਅਨੇਕ ਅਗਨਿ ਨਹੀ ਬੁਝੈ। ਕੋਟਿ ਉਪਾਵ ਦਰਗਹ ਨਹੀ ਸਿਝੈ॥

ਅਨੇਕ ਭੇਖੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਇਹੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਬੁਝਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਉਪਾਵੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਿਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਛੂਟਸਿ ਨਾਹੀ ਊਭ ਪਇਆਲ॥ ਮੋਹਿ ਬਿਆਪਹਿ ਮਾਇਆ ਜਾਲਿ॥

ਇਹ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹਿ ਕਾ ਜਾਲ ਜੋ ਜੀਵ ਕੋ ਵਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ (ਊਭ) ਊਚੇ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਔ ਨੀਚ ਪਤਾਲ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੈਂ ਗਏ ਸੇ ਭੀ ਛੂਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਅਵਰ ਕਰਤੂਤਿ ਸਗਲੀ ਜਮ ਡਾਨੈ। ਗੋਬਿੰਦ ਭਜਨ ਬਿਨੁ ਤਿਲ ਨਹੀ ਮਾਨੈ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਔਰ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਤੂਤ ਕਰਨ ਵਾਰੇ ਕੋ ਧਰਮ ਰਾਜਾ (ਡਾਨੈ) ਡੰਡ ਦੇਤਾ ਹੈ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਏਕ ਤਿਲ ਅਰਥਾਤ ਥੋੜਾ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਕਿਸੇ ਕਰਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ।

ਹਰਿਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਦੁਖੁ ਜਾਇ॥ ਨਾਨਕ ਬੋਲੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ॥ ੪ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆਂ ਹੀ ਦੁਖ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮ ਕੋ(ਬੋਲੈ)ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਵ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਹਜ ਸੁਭਾਵ ਹੀ ਜੋ ਨਾਮ ਬੋਲੇ ਤਿਸਕਾਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਜੇ ਕੋ ਮਾਗੈ। ਸਾਧ ਜਨਾ ਕੀ ਸੇਵਾ ਲਾਗੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਕੋਈ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਮਾਂਗੇ ਅਰਥਾਤ ਚਾਹੇ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈ ਲਗੇ॥

ਜੇਕੋ ਅਪੁਨਾ ਦੂਖੁ ਮਿਟਾਵੈ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਸਦ ਗਾਵੈ॥

ਔਰ ਜੋ ਕੋਈ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦੀ ਦੁਖ ਮਿਟਾਵੈ ਤਉ ਇਉ ਮਿਟਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸਦਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰੇ ਅਰੁ ਬਾਣੀ ਕਰ ਗਾਵਤਾ ਰਹੇ ॥

ਜੇਕੋ ਅਪੁਨੀ ਸੋਭਾ ਲੋਰੈ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਇਹ ਹਉਮੈ ਛੋਰੈ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਅਪਨੀ ਸੋਭਾ ਹੋਈ (ਲੋਰੈ)ਚਾਹਿਤਾ ਹੋ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਇਸ ਹੌਮੈ ਭਾਵ ਕੋ ਤਿਆਗਨਕਰੈ॥

ਜੇਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਤੇ ਡਰੈ॥ ਸਾਧ ਜਨਾ ਕੀ ਸਰਨੀ ਪਰੈ॥

ਔਰ ਜੋ ਕੋਈ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਡਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸਰਨੀ ਜਾਇ ਪੜੈ ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਸੰਤ ਹੀ ਇਸ ਦੁਖ ਕੋ ਮਿਟਾਵਣੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਸੁ ਜਨਕਉ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸ ਪਿਆਸਾ॥ ਨਾਨਕ ਤਾਕੈ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਸਾ॥ ੫ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸ ਜਨ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸਾ ਅਰਥਾਤ ਇਛਾ ਭਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਪਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਸਗਲ ਪੁਰਖ ਮਹਿ ਪੁਰਖੁ ਪ੍ਰਧਾਨੁ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗ ਜਾਕਾ ਮਿਟੈ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਰਬ ਪੁਰਸ਼ੋ ਮੈਂ ਸੋਈ (ਪ੍ਰਧਾਨ) ਮੁਖਜ ਅਰਥਾਤ ਉਤਮ ਪੁਰਸ ਹੈ ॥ ਜਿਸਕਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਦੇਹਿ ਅਭਿਮਾਨ ਮਿਟ ਜਾਵੈ ॥

ਆਪਸ ਕਉ ਜੋ ਜਾਣੈ ਨੀਚਾ ॥ ਸੋਊ ਗਨੀਐ ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਨੀਵਾਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਅਰਥਾਤ ਉਤਮ ਗਿਣੀਤਾ ਹੈ ॥

ਜਾਕਾ ਮਨ ਹੋਇ ਸਗਲ ਕੀ ਰੀਨਾ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਤਿਨਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਚੀਨਾ ॥

ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਸਰਬ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ (ਰੀਨਾ) ਧੂੜੀ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ਤਿਸਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਕੇਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੋ (ਚੀਨਾ) ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥

ਮਨ ਅਪਨੇ ਤੇ ਬੁਰਾ ਮਿਟਾਨਾ ॥ ਪੇਖੈ ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਾਜਨਾ ॥

ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਸੇ ਬੁਰਾ ਭਾਵ ਹੀ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਸ੍ਰਜਨ ਰੂਪ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ॥

ਸੂਖ ਦੂਖ ਜਨ ਸਮ ਦ੍ਰਿਸਟੇਤਾ ॥ ਨਾਨਕ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਨਹੀ ਲੇਪਾ ॥੬॥

ਜੋ ਜਨ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕੋ ਸਮ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਕ ਰਸ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਪ ਔ ਪੁੰਨ ਕਾ ਕੋਈ ਲੇਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ। ੬ ॥ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਜਨ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈ ॥

ਨਿਰਧਨ ਕਉ ਧਨ ਤੇਰੋ ਨਾਉ ॥ ਨਿਬਾਵੇ ਕਉ ਨਾਉ ਤੇਰਾ ਥਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਨਿਰਧਨੋਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਧਨ ਰੂਪ ਹੈ ॥ ਔਰ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਨਿਬਾਵਿਓ ਕੋ ਤਰਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ॥

ਨਿਮਾਨੇ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੋ ਮਾਨੁ ॥ ਸਗਲ ਘਟਾ ਕਉ ਦੇਵਹੁ ਦਾਨੁ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਨਿਮਾਨਿਓ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮਾਨ ਦਾਤਾ ਹੈ॥ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਸੰਪੂਰਨ ਘਟੋਂ ਕ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਦਾਨਦੇਤੇ ਹੋ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਹਾਰ ਸੁਆਮੀ ॥ ਸਗਲ ਘਟਾ ਕੇ ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ ॥

ਤੂੰ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਹਾਰ ਸਰਬ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ (ਘਟੋ) ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਰਿਦਿਓ ਕਾ ਅੰਤਰ ਯਾਮੀ ਹੈ॥

ਅਪਨੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਜਾਨਹੁ ਆਪੇ ॥ ਆਪਨ ਸੰਗਿ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭ ਰਾਤੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਪਨੀ ਗਤੀ ਔ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤ ਹੋ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੇ ਸਾਥ ਆਪ ਹੀ ਰਾਤੇ ਹੋ॥

ਤੁਮਰੀ ਉਸਤਤਿ ਤੁਮ ਤੇ ਹੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਸਿ ਕੋਇ ॥ ੭॥

ਆਪ ਕੀ ਹੀ ਉਸਤਤੀ ਆਪਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ੭॥

ਸਰਬ ਧਰਮ ਮਹਿ ਸ੍ਰੇਸਟ ਧਰਮੁ ॥ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਨਿਰਮਲੁ ਕਰਮੁ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਪੂਰਨ ਧਰਮੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਧਰਮ ਇਹੀ ਹੈ। ਔਰ ਸਰਬ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਇਹੀ ਨਿਰਮਲ ਕਰਮ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਕ੍ਰਿਆ ਮਹਿ ਊਤਮ ਕਿਰਿਆ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਦੁਰਮਤਿ ਮਲੁ ਹਿਰਿਆ॥

ਸਰਬ ਜਪ ਤਪ ਆਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਮੈਂ ਏਹੀ ਉਤਮ ਕ੍ਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਹਰਨਾਮ ਜਾਪ ਸੇ ਖੋਟੀ ਮਤ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕੋ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਉਦਮ ਮਹਿ ਉਦਮੁ ਭਲਾ॥ ਹਰਿਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਜੀਅ ਸਦਾ ॥

ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਉਦਮੋਂ ਮੈਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕਾ ਹੀ ਉਦਮ ਕਰਨਾ ਭਲਾ ਹੈ। ਤਾਂਤੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਜੀ ਸੇ ਸਦਾ ਜਪਣਾ ਕਰੋ॥

ਸਗਲ ਬਾਨੀ ਮਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਨੀ ॥ ਹਰਿ ਕੋ ਜਸੁ ਸੁਨਿ ਰਸਨ ਬਖਾਨੀ ॥

ਸੰਪੂਰਣ ਬਾਣੀਓਂ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਸੁਣਨਾ ਅਰੁ ਅਪਨੀ ਰਸਨਾ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਥਾਨ ਤੇ ਓਹੁ ਉਤਮ ਥਾਨ॥ ਨਾਨਕ ਜਿਹ ਘਟਿ ਵਸੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥ ੮ ॥ ੩ ॥

ਸਗਲ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਸੇ ਸੋਈ ਉਤਮ ਰਿਦਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਰਿਦੇ ਮੈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮਵਸਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਤਸੰਗੁ ਅਸਥਾਨੁ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ॥ ੮ ॥ ੩ ॥

ਸਲੋਕੁ॥ ਨਿਰਗੁਨੀਆਰ ਇਆਨਿਆ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ ਸਮਾਲਿ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ (ਇਆਨਿਆ) ਮੂਰਖਾ ਜੀਵਾ ਸੋ ਜੋ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਦਾ ਸੰਭਾਲ ਅਰਥਾਤ ਸਿਮਰਨ ਕਰ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਤਿਸੁ ਚੀਤਿ ਰਖੁ ਨਾਨਕ ਨਿਬਹੀ ਨਾਲਿ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤੁਝਕੋ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਸਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਚਿਤ ਮੈ ਰਾਖ ਭਾਵ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤਿਸਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਨਿਭੈਗਾ ਅਰਥਾਤ ਸਹਾਈ ਹੋਗਾ॥ ੧ ॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥ ਰਮਈਆ ਕੇ ਗੁਨ ਚੇਤਿ ਪਰਾਨੀ ॥ ਕਵਨ ਮੂਲ ਤੇ ਕਵਨ ਦ੍ਰਿਸਟਾਨੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸਰਬ ਮੈ ਬਿਆਪਕ ਰੂਪ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ(ਚੇਤਿ)ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਜਿਸਨੇ (ਕਵਨ ਮੂਲ ਤੇ) ਕਿਆ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੇ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਤੁਛ ਵਸਤੂ ਸੇ ਇਹੁ ਕਿਆ ਸੁੰਦਰ ਦੇਹੀ ਰਚਕਰ ਤੁਝਕੋ ਦਿਖਾਈ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਤੂੰ ਸਾਜਿ ਸਵਾਰਿ ਸੀਗਾਰਿਆ ॥ ਗਰਭ ਅਗਨਿ ਮਹਿ ਜਿਨਹਿ ਉਬਾਰਿਆ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤਤੋਂ ਕੋ ਸਾਜ ਕੇ ਤਿਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੇਰਾ ਸਰੀਰ(ਸਵਾਰ) ਬਨਾਇ ਕਰ (ਸੀਗਾਰਿਆ) ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਸਹਤ ਤੁਝਕੋ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸਨੇ ਤੁਝਕੋ ਮਾਤਾ ਕੀ ਗਰਭ ਅਗਨੀ ਸੇ (ਉਬਾਰਿਆ) ਰਖਿਆ ਹੈ ॥

ਬਾਰ ਬਵਸਥਾ ਤੁਝਹਿ ਪਿਆਰੈ ਦੂਧ ॥ ਭਰਿ ਜੋਬਨ ਭੋਜਨ ਸੁਖ ਸੂਧ ॥

ਪੁਨਾ ਤੁਝਕੋ ਬਾਲਕ ਅਵਸਥਾ ਮੈ ਜੋ ਦੂਧ(ਪਿਆਰੈ)ਪਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪੂਰਨ ਜਬਨ ਅਵਸਥਾ ਮੈ ਭੋਜਨ ਆਦਿਕ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਤੁਝ ਕੋ (ਸੂਧ) ਗਿਆਤ ਦਈ ਹੈ ॥

ਬਿਰਧਿ ਭਇਆ ਊਪਰਿ ਸਾਕ ਸੈਨ ॥ ਮੁਖਿ ਅਪਿਆਉ ਬੈਠ ਕਉ ਦੈਨ॥

ਪੁਨਾ ਜਬ ਬ੍ਰਿਧ ਭਯਾ ਤਬ ਤੁਝ ਊਪਰ ਸੇਵਾ ਵਾਸਤੇ (ਸਾਕ) ਸਨਬੰਧੀ (ਸੈਨ) ਸਾਥੀ ਕੀਏ ਹੈਂ ਜੋ ਬੈਠੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਮੁਖ ਮੈਂ (ਅਪਿਆਉ) ਭੋਜਨੁ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਉਪਕਾਰੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਇਹੁ ਨਿਰਗੁਨੁ ਗੁਨੁ ਕਛੂ ਨ ਬੂਝੈ ॥ ਬਖਸ ਲੇਹੁ ਤਉ ਨਾਨਕ ਸੀਝੈ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਇਹੁ ਜੀਉ ਸੁਭ ਗੁਨਾਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਇਸੀ ਤੂ ਤੇਰੇ ਉਪਕਾਰਾਂ ਕੋਕੁਛੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ।ਜੇਕਰ ਇਸਕੇ ਔਗਨਾਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਬਖਸ ਲੇਵੋ ਤਉ ਹੀ ਇਹੁ ਜੀਉ (ਸੀਝੈ)ਮੁਕਤਿ ਹੋਵੈ ॥ ੧ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਧਰਿ ਊਪਰਿ ਸੁਖ ਬਸਹਿ ॥ ਸੁਤ ਭ੍ਰਾਤ ਮੀਤ ਬਨਿਤਾ ਸੰਗਿ ਹਸਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਧਰਤੀ ਪਰ ਸੁਖ ਸਾਥ ਵਸਤਾ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਪੁਤ੍ਰ ਔ ਭ੍ਰਾਤਾ ਮਿਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦੀ ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਸਾਥ ਹਸਤਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪੀਵਹਿ ਸੀਤਲ ਜਲਾ॥ ਸੁਖਦਾਈ ਪਵਨੁ ਪਾਵਕੁ ਅਮੁਲਾ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਸੀਤਲ ਜਲ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਪਵਨ ਔ ਅਗਨੀ ਅਮੋਲਕ ਤੁਝਕੋ ਸੁਖਦਾਈ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਭੋਗਹਿ ਸਭਿ ਰਸਾ॥ ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਸੰਗਿ ਸਾਥਿ ਬਸਾ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਾਥ ਤੂੰ ਸਰਬ ਰਸੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਕਾ ਸੰਗਮ ਅਰਥਾਤ ਸਮਦਾਇ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਬਸਾ ਹੈ॥

ਦੀਏ ਹਸਤ ਪਾਵ ਕਰਨ ਨੇਤ੍ਰ ਰਸਨਾ॥ ਤਿਸਹਿ ਤਿਆਗਿ ਅਵਰ ਸੰਗਿ ਰਚਨਾ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇ ਤੁਝਕੋ ਹਾਥ ਪੈਰ ਕੰਨ ਨੇਤ੍ਰ ਰਸਨਾ ਆਦੀ ਇੰਦ੍ਰੇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸਕਾ ਸਿਮਰਨ ਤਿਆਗ ਕਰ ਤੂੰ ਔਰ ਸਾਥ ਰਚ ਰਹਾ ਹੈ॥ਜੀਵ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ।

ਐਸੇ ਦੋਖ ਮੂੜ ਅੰਧ ਬਿਆਪੇ॥ ਨਾਨਕ ਕਾਢਿ ਲੇਹੁ ਪ੍ਰਭ ਆਪੇ॥ ੨॥

ਪੂਰਬੋਕਤ ਦੋਖ ਮੂਰਖ ਅਗਿਆਨੀ ਕੋ ਲਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਇਨ ਦੋਖਾਂ ਤੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤੁਮ ਆਪੇ ਹੀ ਕਾਢ ਲੇਵੋ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਿਨਾ ਇਨਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਰਥ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ੨॥

ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਜੋ ਰਾਖਨ ਹਾਰੁ॥ ਤਿਸੁ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਕਰੈ ਗਵਾਰੁ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਝਕੋ ਆਦ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਔਰ ਅੰਤ ਕੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਜਮ ਦੂਤੋਂ ਸੇ ਰਖਜਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਹੇ ਗਾਵਾਰ ਤੂੰ ਤਿਸ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਾਕੀ ਸੇਵਾ ਨਵ ਨਿਧਿ ਪਾਵੈ॥ ਤਾਸਿਉ ਮੂੜਾ ਮਨੁ ਨਹੀ ਲਾਵੈ॥

ਜਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਕਰਨੇ ਤੂੰ ਨੌ ਨਿਧੀਆਂ ਪਾਇ ਲੇਵੈ ਹੇ ਮੂਰਖ ਤਿਸਕੇ ਸਾਥ ਤੂੰ ਮਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਠਾਕੁਰੁ ਸਦ ਸਦਾ ਹਜੂਰੇ॥ ਤਾਕਉ ਅੰਧਾ ਜਾਨਤ ਦੂਰੇ॥

ਜੋ ਠਾਕਰ(ਸਦਸਦਾ)ਸਰਬ ਸਮੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਹਾਜਰ ਹਜੂਰ ਅਰਥਾਤ ਅੰਗ ਸੰਗਹੇ ਹੇ ਅੰਧਾ ਜੀਵ ਤਿਸਕੋ ਤੂੰ ਦੂਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਜਾਕੀ ਟਹਲ ਪਾਵੈ ਦਰਗਹ ਮਾਨੁ॥ ਤਿਸਹਿ ਬਿਸਾਰੈ ਮੁਗਧੁ ਅਜਾਨੁ॥

ਤਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ(ਦਰਗਹ)ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਤੂੰ ਮਾਨ ਪਾਵੇ ਹੇ ਮੂਰਖ ਅਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸਕੋ ਤੂੰ ਈਹਾਂ ਭੁਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਇਹੁ ਭੂਲਨ ਹਾਰੁ॥ ਨਾਨਕ ਰਾਖਨ ਹਾਰੁ ਅਪਾਰੁ॥ ੩॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਹਰੀ ਇਹ ਜੀਵ ਤੋਂ ਆਗੇ ਪੀਛੇ ਸਦਾ ਹੀ ਭੂਲਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਇਸ ਕਾ ਰਾਖਨ ਹਾਰਾ ਤੂੰਹੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਰਤਨੁ ਤਿਆਗਿ ਕਉਡੀ ਸੰਗਿ ਰਚੈ॥ ਸਾਚਿ ਛੋਡਿ ਝੂਠ ਸੰਗਿ ਮਚੈ॥

ਇਹੁ ਜੀਵ ਵੈਰਾਗ ਰਤਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਕੌਡੀ ਵਤ ਤੁਛ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈ ਰਚਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈਔ(ਸਾਚਿ) ਨਾਮ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਝੂਠੇ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਚ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਫਲਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਛਡਨਾ ਸੁ ਅਸਥਿਰੁ ਕਰਿ ਮਾਨੈ॥ ਜੋ ਹੋਵਨੁ ਸੋ ਦੂਰ ਪਰਾਨੈ॥

ਜੋ ਸਰੀਰ ਛਡ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋਂ ਅਸਥਿਰੁ ਕਰ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਹੋਵਨ ਹਾਰ ਮਰਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੂਰ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਛੋਡਿ ਜਾਇ ਤਿਸਕਾ ਸ੍ਰਮ ਕਰੈ॥ ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ਤਿਸੁ ਪਰ ਹਰੈ॥

ਜਿਸ ਮਾਇਆ ਕੋ ਛੋਡ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸੰਚਨ ਵਾਸਤੇ ਕਸ਼ਟ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸਹਾਈ ਹੋਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਆਗ ਤਾ ਹੈ ॥

ਚੰਦਨ ਲੇਪ ਉਤਾਰੈ ਧੋਇ॥ ਗਰਧਬ ਪ੍ਰੀਤਿ ਭਸਮ ਸੰਗਿ ਹੋਇ॥

ਇਹੁ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਜਸ ਰੂਪੀ ਚੰਦਨ ਕੇ ਲੇਪ ਕੋਂ ਕੁਸੰਗ ਵਾ ਵਿਸ਼ੇ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਪਾਨੀ ਸੇ ਧੋਇ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਉਤਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਗਧੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਭਸਮ ਕੇ ਸਾਥ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਅੰਧ ਕੂਪ ਮਹਿ ਪਤਿਤ ਬਿਕਰਾਲ॥ ਨਾਨਕ ਕਾਢਿ ਲੇਹੁ ਪ੍ਰਭ ਦਇਆਲ॥ ੪ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਜੀਵ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਅੰਧ ਕੂਇ (ਬਿਕਰਾਲ) ਭਿਆਨਕ ਬੀਚ (ਪਤਿਤ) ਪੜ ਰਹਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਦਿਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਇਸ ਸੇ ਮੁਝ ਕੋ ਕਾਢ ਲੀਜੀਏ ॥ ੪ ॥

ਕਰਤੂਤ ਪਸੂ ਕੀ ਮਾਨਸ ਜਾਤਿ॥ ਲੋਕ ਪਚਾਰਾ ਕਰੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਕਰਤੂਤ ਕਰਨੀ ਤੋਂ ਪਸੂ ਕੀ ਹੈ ਔਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਲੋਕੋਂ ਕੇ (ਪਚਾਰਾ) ਦਿਖਲਾਵਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਕਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਬਾਹਰਿ ਭੇਖ ਅੰਤਰਿ ਮਲੁ ਮਾਇਆ॥ ਛਪਸਿ ਨਾਹਿ ਕਛੁ ਕਰੈ ਛਪਾਇਆ॥

ਬਾਹਰੋਂ ਤੋ ਉਜਲ ਭੇਖ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰਿ ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਮਲ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਜੀਵ ਕਿਤਨਾ ਛਪਾਵ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਵਾ ਲੋਕੋਂ ਸ ਕਰਮ ਕੁਛ ਛਪਾਇਆ ਹੂਆ ਛਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਹਰਿ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਇਸਨਾਨ॥ ਅੰਤਰਿ ਬਿਆਪੈ ਲੋਭੁ ਸੁਆਨ॥

ਬਾਹਰ ਤੇ ਗਿਆਨ ਕਥਨੀ ਕਾ ਔ ਧਿਆਨ ਪਖੰਡ ਸੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦਿਖਾਵੇ ਹੇਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰਰਿਦ ਅੰਤਰ ਲੋਭ ਰੂਪੀ ਕੂਕਰ ਵਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਅਗਨਿ ਬਾਹਰਿ ਤਨੁ ਸੁਆਹ॥ ਗਲਿ ਪਾਥਰ ਕੈਸੇ ਤਰੈ ਅਥਾਹ॥

ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਤੌਂਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਰੂਪੀਅਗਨੀ ਹੈ ਔਰ ਬਾਹਰ ਸੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਹ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਔਰ ਗਲੇਮੈਂ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਪਥਰ ਬਾਂਧ ਰਾਖਾ ਹੈ ਸੋ ਅਥਾਹ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਕੈਸੇ ਤਰੇ ਗਾ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਤਰੇ ਗਾ।

ਜਾਕੈ ਅੰਤਰਿ ਬਸੈ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ॥ ਨਾਨਕ ਤੇ ਜਨ ਸਹਜਿ ਸਮਾਤਿ॥੫॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਆਇ ਵਸੇ ਭਾਵ ਸੇ ਜੋ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋਈ ਜਨ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸੁਨਿ ਅੰਧਾ ਕੈਸੇ ਮਾਰਗੁ ਪਾਵੈ॥ ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੇਹੁ ਓੜਿ ਨਿਬਹਾਵੈ॥

ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਅਮਕੇ ਬ੍ਰਿਛ ਕੀ ਤਰਫ ਕੋ ਚਲਾ ਜਾਹੁ ਤਬ ਵਹੁ ਤਿਸ ਅਵਾਜ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਅੰਧਾ ਕੈਸੇ ਰਸਤਾ ਪਾਵੈ ਗਾ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕੋਈ ਦਯਾ ਵਾਨ ਉਸਕਾ ਹਾਥ ਪਕੜ ਕੇ ਲੇ ਜਾਵੈ ਤੌ ਅੰਤ ਕੋ ਨਿਭ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਹੁੰਚ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਅੰਧਾ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਗਿਆਨ ਮਾਰਗ ਪਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮਨ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਪਕੜ ਲੇਵੇ ਸਿਰੇ ਤਬ ਪਹੁੰਚਤਾ ਹੈ॥

ਕਹਾ ਬੁਝਾਰਤਿ ਬੂਝੈ ਡੋਰਾ॥ ਨਿਸਿ ਕਹੀਐ ਤਉ ਸਮਝੈ ਭੋਰਾ॥

ਔਰ (ਡੋਰਾ) ਬੋਲਾ ਪੁਰਸ਼ ਕੈਸੇ ਬੁਝਾਰਤ ਕੋ ਸਮਝੇ ਗਾ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਤ੍ਰ ਕਹੀਤੇ (ਭੋਰਾ) ਸਵੇਰਾ ਅਰਥਾਤ ਦਿਨ ਹੀ ਸਮਝੇ ਗਾ ਤੈਸੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਸਰਧਾ ਔ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਜੋ ਬੇਦ ਮੈਂ ਨਿਵਿਰਤ ਮਾਰਗ ਬੀਚ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਣੇ ਕੀ ਬੁਝਾਰਤ ਥੀ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਜਿਸਨੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਹੀ ਪੜਨਾ ਸਮਝ ਲੀਆ ਹੈ ਜਥਾ ਮਦਰਾ ਅਰੁ ਮਾਸ ਯੱਗ ਮੈ ਲਿਆਵਣਾਲਿਖਾ ਹੈ ਜੀਵਾਂ ਨੇ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨਾ ਸਮਝ ਲੀਆ ਹੈ ਬੇਦ ਕਾ ਤਾਤ੍ਰਪ੍ਰਯ ਤਯਾਗ ਕਰਾਉਣੇ ਮੈਂ ਥਾ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਹਾ ਬਿਸਨਪਦ ਗਾਵੈ ਗੂੰਗ। ਜਤਨ ਕਰੈ ਤਉ ਭੀ ਸੁਰ ਭੰਗ ॥

ਜੈਸੇ ਗੂੰਗਾ ਕੈਸੇ ਵਿਸਨਪਦਿਓਂ ਕੋ ਗਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਗਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਰਵਹ ਜਤਨ ਭੀ ਕਰੇਤੋ ਭੀ ਤਿਸਕਾ ਸੁਰ ਭੰਗ ਹੀ ਰਹੈ ਗਾ ਤੈਸੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰੂਪੀ ਜਿਹਵਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਕਰੂੰ ਤੋਭੀ ਇਸਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਰੂਪੀ ਸੁਰ ਮੈ ਵਿਘਨ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਿਤੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ॥

ਕਹ ਪਿੰਗੁਲ ਪਰਬਤ ਪਰ ਭਵਨ। ਨਹੀ ਹੋਤ ਊਹਾ ਉਸ ਗਵਨ ॥

ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਕਹਾਂ ਚਰਨੋ ਸੇਂ ਹੀਨ ਪਿੰਗਲਾ ਔਰ ਕਹਾਂ ਪਰਬਤ ਪਰ ਮੰਦਰ ਹੈ ਜੈਸ ਤਿਸਕਾ ਉਸ ਪਰ (ਗਵਨ) ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ।ਤੈਸੇ ਇਸ ਜੀਵਕਾ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਚਰਨੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੀ ਪਰਬਤ ਪਰ ਘਰੁ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਵਹਾਂ ਉਸਕਾ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ਭਾਵ ਉਸਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਆਲੰਬਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੀਹੈ ਤਬ ਇਸ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਵੈ ॥

ਕਰਤਾਰੁ ਕਰਨਾਮੈ ਦੀਨੁ ਬੇਨਤੀ ਕਰੈ। ਨਾਨਕ ਤੁਮਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤਰੈ ॥ ੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਕਰਣਾ ਰੂਪੁ ਮੈਂਜਨ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਦੀਨ ਹੋਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ॥ ਇਹ ਜੀਵ ਐਸੇ ਦੋਸੋਂ ਵਾਲਾ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੈਹੀ ਤਰੇਗਾ ॥ ੬ ॥

ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ਸੁ ਆਵੈ ਨ ਚੀਤਿ। ਜੋ ਬੈਰਾਈ ਤਾ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥

ਜੋ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਸਾਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਹਾਈ ਹੈ ਸੋ ਇਸਕੋ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਵਾਸਨ-ਬੰਧੀ ਇਸ ਸੇ (ਬੈਰਾਈ) ਵੈਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸਤਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਇਸਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ॥

ਬਲੂਆ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਭੀਤਰਿ ਬਸੈ। ਅਨਦ ਕੇਲਿ ਮਾਇਆ ਰੰਗਿ ਰਸੈ ॥

ਰੇਤੇ ਕੇ ਘਰ ਵਤ ਜੋ ਖਿਨਭੰਗਰ ਸਰੀਰ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਬੀਚ ਇਹ ਜੀਵ ਵਸਤਾ ਹ॥ ਅਨੰਦ ਰੂਪ (ਕੇਲ) ਬਿਲਾਸੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ (ਰਸੈ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੇ॥

ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਿ ਮਾਨੈ ਮਨਹਿ ਪਰਤੀਤਿ। ਕਾਲੁ ਨ ਆਵੈ ਮੂੜੇ ਚੀਤਿ ॥

ਔਰੁ ਮਨ ਮੈਂ ਜੀਵਣ ਕੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਮਾਨ ਰਹਾ ਹੇ ॥ ਇਸ ਮੂਰਖ ਕੇ ਤਾਈਂ ਕਾਲੁ ਯਾਦੁ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥

ਬੈਰ ਬਿਰੋਧ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮੋਹ ॥ ਝੂਠ ਬਿਕਾਰ ਮਹਾ ਲੋਭ ਧ੍ਰੋਹ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵੈਰ ਅਲਪ ਔ ਵਿਰੋਧ ਅਧਕ ਪੁਨਾ ਕਾਮ ਔ ਕ੍ਰੋਧ ਮੋਹ ਕਰਕੇ (ਝੂਠ ਲੋਭ ਧ੍ਰੋਹ) ਛਲ ਆਦੀ ਮਹਾ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈ ਲਗ ਰਹਿਆ ਹੈ ॥

ਇਆਹੂ ਜੁਗਤਿ ਬਿਹਾਨੇ ਕਈ ਜਨਮ। ਨਾਨਕ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਆਪਨ ਕਰਿ ਕਰਮ ॥ ੭ ॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਕੇ ਮੈ ਜੀਵ ਇਨ ਵਿਕਾਰੋ ਮੈਂ(ਜੁਗਤ) ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਕੇ ਕਈ ਜਨਮ (ਬਿਹਾਨੇ) ਬੀਤ ਗਏ ਹੈਂ।। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਰਖਯਾ ਕਰ ਲੇਵੇ ॥ ੭ ॥

ਤੂ ਠਾਕਰੁ ਤੁਮ ਪਹਿ ਅਰਦਾਸਿ। ਜੀਉ ਪਿੰਡ ਸਭ ਤੇਰੀ ਰਾਸਿ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਮ ਮੇਰੇ (ਠਾਕੁਰ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮਾਰੇ ਆਗੇ ਮੇਰੀ ਏਨਤੀ ਹੈ ਏਹੁ(ਜੀਉ)ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਔ (ਪਿੰਡ) ਸਰੀਰ ਆਦੀ ਸਭ ਤੇਰੀ ਹੀ (ਰਾਸ) ਪੂੰਜੀ ਦਈ ਹੋਈ ਹੈ ॥

ਤੁਮ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਤੇਰੇ। ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਮਹਿ ਸੂਖ ਘਨੇਰੇ॥

ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਹੋ ਔਰ ਹਮ ਤੇਰੇ ਬਾਲਕਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਮੇ ਹੀ ਹਮਕੋ ਬਹੁਤ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੋਇ ਨ ਜਾਨੈ ਤੁਮਰਾ ਅੰਤੁ। ਊਚੇ ਤੇ ਊਚਾ ਭਗਵੰਤੁ॥

ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਆਪਕਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਸਰਬ ਬ੍ਰਹਮਾਦੀ ਊਚਿਓ ਮੈ ਭੀ ਊਚਾ ਹੈਂ ॥

ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਤੁਮਰੈ ਸੂਤ੍ਰਿ ਧਾਰੀ। ਤੁਮਤੇ ਹੋਇ ਸੁ ਆਗਿਆ ਕਾਰੀ ॥

ਪੁਨਾ ਇਹੁ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੁਮਤੇ ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ਔਰ ਆਪਨੇ ਹੀ ਇਹੁ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਵਾ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਰੂਪ (ਸੂਤ੍ਰ) ਤਾਗੇ ਮੇ ਧਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤ ਕਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਸੇ ਆਗਜਾ ਹੋਵੇ ਸੋਈ (ਕਾਰੀ) ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਆਗਜਾ ਮੈਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ॥

ਤੁਮਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਤੁਮਹੀ ਜਾਨੀ। ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨੀ ॥ ੮ ॥ ੪ ॥

ਤੁਮਾਰੀ ਗਤੀ ਕੀ (ਮਿਤ) ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਆਪਨ ਹੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤਥਾਤ ਸਭ ਆਪਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਆਪ ਪਰ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਤਾ ਹੂੰ ॥ ੮ ॥ ੪ ॥

ਸਲੋਕ॥ ਦੇਨਹਾਰੁ ਪ੍ਰਭੁ ਛੋਡਿਕੈ ਲਾਗਹਿ ਆਨ ਸੁਆਇ ॥

ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਦੇਣ ਹਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਔਰ(ਸੁਆਇ)ਸ੍ਵਾਰਥੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਲਾਗ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਕਹੂ ਨ ਸੀਝਈ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਪਤਿ ਜਾਇ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਇਹ ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸੀਝਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਇਨਕੀ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਪਤਿ ਜਾਇਗੀ ਵਾ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥ ਦਸ ਬਸਤੂ ਲੇ ਪਾਛੈ ਪਾਵੈ । ਏਕ ਬਸਤੁ ਕਾਰਨਿ ਬਿਖੋਟਿ ਗਵਾਵੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਜੀਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦੀਏ ਹੂਏ (ਦਸਬਸਤੂ) ਅਰਥਾਤ ਬਹੁਤ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਲੇਕਰ ਪੀਛੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵਸੇ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੇ ਕਰ ਕੋਈ ਏਕ ਪਦਾਰਥ ਘਰਮੈਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤੋ ਤਿਸ ਦਨ ਹਾਰ ਕੋ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਝ ਕੋ ਕਛ ਨਹੀਂ ਦੀਆ ਇਸੀ ਸੇ ਇਹੁ ਅਪਨੀ (ਬਿਖੋਟ) ਪ੍ਰਤੀਤ ਗਵਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਨਿਕਸਣੇ ਹੇਤ ਦਸੌਧ ਦੇਣਾ ਕੀਆ ਥਾ ਸੋ ਨਾ ਦੇਣੇ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਜੋ ਇਸਕੋ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੂਪ ਦਸ ਪਦਾਰਥ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਇਨ ਕੋ ਪੀਛੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗਿਆਰਵਾਂ ਜੋ ਏਕ ਮਨ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈਂ ਨ ਲਗਾਉਣੇ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਵਿਗਾੜ ਲੇਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਨਮਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਏਕ ਭੀ ਨ ਦੇਇ ਦਸ ਭੀ ਹਿਰ ਲੇਇ । ਤਉ ਮੂੜਾ ਕਹੁ ਕਹਾ ਕਰੇਇ ॥

ਜੇ ਕਰ ਏਕ ਕੋ ਭੀ ਨ ਦੇਵੇ (ਭੀ) ਬਹੁੜੋ ਦਸੋ ਹਰ ਲੇਵੇ ਕਹੋ ਤੇ ਤੌ ਮੂਰਖ ਕਿਆ ਕਰੇ ਗਾ ॥

ਜਿਸੁ ਠਾਕੁਰ ਸਿਉ ਨਾਹੀ ਚਾਰਾ । ਤਾ ਕਉ ਕੀਜੈ ਸਦ ਨਮਸਕਾਰਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਾਥ ਕੁਛ (ਚਾਰਾ) ਬਲ ਨਾ ਚਲ ਸਕੈ ਤਿਸਕੋ ਸਦਾ ਨਮਸ਼ਕਾਰ ਹੀ ਕਰੀਏ ॥

ਜਾਕੈ ਮਨਿ ਲਾਗਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮੀਠਾ । ਸਰਬ ਸੂਖ ਤਾਹੂ ਮਨਿ ਵੂਠਾ ॥

ਜਿਸ ਕੈ ਮਨ ਮੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮ ਮੀਠਾ ਅਰਥਾਤ ਪਿਆਰਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ॥ ਸਰਬ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਹਰੀ ਤਿਸੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਵੂਠਾ) ਵਸਿਆ ਹੈ ॥

ਜਿਸ ਜਨ ਅਪਨਾ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਇਆ । ਸਰਬ ਥੋਕ ਨਾਨਕ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸ ਜਨ ਪਾਸੋਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਇਆ ਹੈ ॥ ਸਰਬ(ਥੋਕ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਤਿਸੀ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਅਗਨਤ ਸਾਹੁ ਅਪਨੀ ਦੇ ਰਾਸਿ । ਖਾਤ ਪੀਤ ਬਰਤੈ ਅਨਦ ਉਲਾਸਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਸਾਹਿ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਅਣ ਗਿਣਤ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪ ਅਪਨੀ ਤਰਫ ਸੇ (ਰਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਅਨੰਦ ਹੋਕੇ ਖਾਤਾ ਪੀਤਾ ਅਰੁ ਸਹਿਤ (ਉਲਾਸਿ) ਉਤਸਾਹਿ ਕੇ ਇਹ ਜੀਵ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ॥

ਅਪਨੀ ਅਮਾਨ ਕਛੁ ਬਹੁਰਿ ਸਾਹੁ ਲੇਇ। ਅਗਿਆਨੀ ਮਨਿ ਰੋਸੁ ਕਰੇਇ॥

ਜੇਕਰ ਵਹੁ ਸਾਹਿ ਇਸਕੇ ਪਾਸੋਂ ਅਮਾਨਤ ਦਈ ਹੋਈ ਫੇਰ ਲੇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਬ ਇਹੁ ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ ਤਿਸ ਪਰ ਮਨ ਮੈ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਿਪਤਾ ਵਾ ਸਨਬੰਧੀ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਨੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਦੋਸ ਅਰੋਪਤਾ ਹੈ ॥

ਅਪੁਨੀ ਪਰਤੀਤਿ ਆਪਹੀ ਖੋਵੈ। ਬਹੁਰਿ ਉਸਕਾ ਬਿਸ੍ਵਾਸੁ ਨ ਹੋਵੈ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਸੋ ਜੀਵ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਆਪ ਹੀ ਖੋਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਸਕਾ ਵਿਸਾਹੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਸਕੀ ਬਸਤੁ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਰਾਖੈ। ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨੈ ਮਾਥੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਭ ਵਸਤੂ ਦਈ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸੀ ਕੇ ਆਗੇ ਰਾਖੈ ਭਾਵ ਅਪਨੀ ਮਮਤਾ ਨਾ ਕਰੈ ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਅਪਨੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਮਾਨ ਲੇਵੈ ॥ ਭਾਵ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕੋ ਸਮਾਨ ਜਾਣ ਕਰ ਭਾਣਾ ਮਾਨੈ ॥

ਉਸਤੇ ਚਉਗਨ ਕਰੇ ਨਿਹਾਲੁ। ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਸਦਾ ਦਇਆਲ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਸਦਾ ਦਿਆਲ ਰੂਪ ਹੈ ਤੋਉਸਤੇ ਚੌਗਨਾ ਨਿਹਾਲ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਜੇਕਰ ਆਗੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀਆ ਹੋਵੇ ਤਬ ਪੁਨਾ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਚਾਰੋਂ ਫਲ ਹੀ ਦ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਅਨਿਕ ਭਾਤਿ ਮਾਇਆ ਕੇ ਹੇਤ। ਸਰ ਪਰ ਹੋਵਤ ਜਾਨੁ ਅਨੇਤ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਮਾਯਾ ਕੇ ਹੇਤ ਤੂੰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜਤਨ ਕਰਤਾ ਹੋ ਸੋ(ਸਰਪਰ)ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਅਨਿਤ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੀ ਜਾਣੋ ॥

ਬਿਰਖ ਕੀ ਛਾਇਆ ਸਿਉ ਰੰਗੁ ਲਾਵੈ। ਓਹੁ ਬਿਨਸੈ ਉਹੁ ਮਨਿ ਪਛੁਤਾਵੈ ॥

ਜੈਸੇ ਜੋ ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਬਿਰਛ ਕੀ ਛਾਇਆ ਕੇ ਸਾਥ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਵਹੁ ਛਾਯਾ ਅੰਤ ਕੋ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਤਿਸੀ ਸੇ ਵਹੁ ਜਨ ਪੀਛੈ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬ੍ਰਿਛ ਹੈ ਜੋ ਮਾਯਾ ਰੂਪ ਛਾਯਾ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਛਾਇਆ ਅਨਿਸਥਿਰ ਹੈ ॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਚਾਲਨ ਹਾਰੁ। ਲਪਟਿ ਰਹਿਓ ਤਹ ਅੰਧ ਅੰਧਾਰੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਤੁਝਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭੀ ਚਲਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਸੀ ਹੈ ਹੇ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ (ਅੰਧ) ਅੰਧੇਰੇ ਅਗਜਾਨ ਸੇ ਅੰਧੇ ਤਿਸ ਮੈ ਤੂੰ ਲਪਟ ਰਹਾ ਹੈਂ ॥

ਬਟਾਊ ਸਿਉ ਜੋ ਲਾਵੈ ਨੇਹ । ਤਾ ਕਉ ਹਾਥ ਨ ਆਵੈ ਕੇਹ ॥

ਜੈਸੇ ਜੋ ਪੁਰਸ (ਬਟਾਊ) ਰਸਤ ਚਲਣ ਵਾਲੇ ਸ ਥ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਹਾਥ (ਕੇਹ) ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਨ ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਸੇ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸੀ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਮਨ ਹਰਿਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੁਖਦਾਈ । ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਲਏ ਲਾਈ ॥ ੩॥

ਤਾਂਤੇ (ਮਨ) ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਂਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੁਖਦਾਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤੋ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮੈ ਲਗਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਮਿਥਿਆ ਤਨੁ ਧਨੁ ਕੁਟੰਬੁ ਸਬਾਇਆ ॥ ਮਿਥਿਆ ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੁ (ਤਨ)ਸਰੀਰ ਔ ਧਨ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਟੰਬ ਮਿਥਿਆ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰੁ ਦੇਹ ਮੈ ਹਉਮੈ ਔ ਮਾਇਆ ਮੈ ਮਮਤਾ ਕਰਨੀ ਇਹ ਭੀ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ॥

ਮਿਥਿਆ ਰਾਜ ਜੋਬਨ ਧਨ ਮਾਲ ॥ ਮਿਥਿਆ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਬਿਕਰਾਲ ॥

ਪੁਨਾ ਰਾਜ ਔ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਧਨ ਮਾਲ ਆਦੀ ਭੀ ਸਭ ਝੂਠ ਹੈ ਔ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਜੋ (ਬਿਕਰਾਲ) ਭ੍ਰਿਆਨਕ ਹੈ ਸੋਭੀ ਮਿਥਿਆ ਰੂਪ ਹੈ ॥

ਮਿਥਿਆ ਰਥ ਹਸਤੀ ਅਸ੍ਵ ਬਸਤ੍ਰਾ ॥ ਮਿਥਿਆ ਰੰਗ ਸੰਗਿ ਮਾਇਆ ਪੇਖਿ ਹਸਤਾ ॥

ਪੁਨਾ ਰਥ ਔ ਹਾਥੀ(ਅਸ੍ਵ) ਘੋੜੇ ਬਸਤ੍ਰ ਆਦਕ ਭੀ ਸਭ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਮਾਇਆ ਕੇ(ਰੰਗ) ਅਨੰਦੋਂ ਕੇ(ਸੰਗਿ)ਸਮੁਦਾਯ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਇਹ ਜੀਵ ਹਸਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਭੀ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ॥

ਮਿਥਿਆ ਧ੍ਰੋਹ ਮੋਹ ਅਭਿਮਾਨ ॥ ਮਿਥਿਆ ਆਪਸ ਊਪਰਿ ਕਰਤ ਗੁਮਾਨੁ ॥

(ਧ੍ਰੋਹ)ਛਲ ਔਰ ਮੋਹਿ(ਅਭਿਮਾਨ) ਹੰਕਾਰ ਆਦੀ ਕੀ ਝਠ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਅਪਨੇ ਪਰ ਗੁਮਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਭੀ ਝੂਠਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਅਸਥਿਰੁ ਭਗਤਿ ਸਾਧਕੀ ਸਰਨ ॥ ਨਾਨਕ ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵੈ ਹਰਿਕੇ ਚਰਨ ॥ ੪ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਹੋਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੀ ਏਹੀ ਅਸਥਿਰੁ ਹੈ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਧਿਆਨੁ ਕਰ ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਮਿਥਿਆ ਸ੍ਰਵਨ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਸੁਨਹਿ ॥ ਮਿਥਿਆ ਹਸਤ ਪਰ ਦਰਬ ਕਉ ਹਿਰਹਿ ॥

ਜਿਨ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੈ ਸੋ ਕਾਨ ਭੀ ਮਿਥਿਆ ਹੈਂ ਜੋ ਹਾਥ ਪਰਾਇ ਧਨ ਕੋ (ਹਿਰਹਿ) ਚੁਰਾਵੈਂ ਸੋ ਹਾਥ ਭੀ ਮਿਥਿਆ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ ॥

ਮਿਥਿਆ ਨੇਤ੍ਰ ਪੇਖਤ ਪਰ ਤ੍ਰਿਅ ਰੂਪਾਦ ॥ ਮਿਥਿਆ ਰਸਨਾ ਭੋਜਨ ਅਨ ਸ੍ਵਾਦ ॥

ਸੋ ਨੇਤ੍ਰ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਮੰਦ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋ (ਰਸਨਾ) ਜਿਹਵਾ ਭੀ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਦਰ ਪੂਰਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੋਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਅਨ)ਭਿੰਨ ਔਰ ਸ੍ਵਾਦੋਂ ਕੋ ਚਾਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਮਿਥਿਆ ਚਰਨ ਪਰ ਬਿਕਾਰ ਕਉ ਧਾਵਹਿ ॥ ਮਿਥਿਆ ਮਨ ਪਰ ਲੋਭ ਲੁਭਾਵਹਿ ॥

ਸੋ ਚਰਨ ਮਿਥਿਆ ਹੈਂ ਜੋ ਵਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਬਿਕਾਰਾਂ ਕੋ ਧਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨ ਭੀ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਰਾਏ ਵਾ ਵਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਲੋਭ ਮੈਂ ਲੁਭਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਮਿਥਿਆ ਤਨ ਨਹੀ ਪਰ ਉਪਕਾਰਾ ॥ ਮਿਥਿਆ ਬਾਸੁ ਲੇਤ ਬਿਕਾਰਾ ॥

ਸੋ ਸਰੀਰ ਭੀ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾਹੈ ਸੋ ਨਾਸਕਾ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਜੋ ਵਿਕਾਰੋਂ ਹੇਤ ਵਾਸਨਾ ਲੇਤੀਹੈ॥

ਬਿਨ ਬੂਝੇ ਮਿਥਿਆ ਸਭ ਭਏ ॥ ਸਫਲ ਦੇਹ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਲਏ ॥ ੫ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਮਝੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਔ ਪਦਾਰਥ ਮਿਥਿਆ ਭਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਵਾ ਨਿਸਫਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ(ਲਏ)ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਰਬ ਅੰਗੋਂ ਸਹਿਤ ਦੇਹ ਸਫਲ ਭਈਹੈ॥੫॥

ਬਿਰਥੀ ਸਾਕਤ ਕੀ ਆਰਜਾ ॥ ਸਾਚ ਬਿਨਾ ਕਹ ਹੋਵਤ ਸੂਚਾ ॥

ਹੇਭਾਈ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ਼ਕੀ ਆਰਬਲਾ ਹੀ ਬਿਅਰਥਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਚ ਨਾਮਸੇਬਿਨਾ ਵਹੁਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ(ਸੂਚਾ)ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਰਥਾ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਤਨੁ ਅੰਧ ॥ ਮੁਖਿ ਆਵਤ ਤਾਕੈ ਦੁਰਗੰਧ ॥

ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਅੰਧੇ ਜੀਵ ਕਾ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਸਰੀਰ ਹੀ ਵਿਅਰਥ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਦੁਰਗੰਧ ਹੀ ਆਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਕੌੜੇ ਵਚਨ ਹੀ ਨਿਕਸਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨ ਦਿਨ ਰੈਨ ਬ੍ਰਿਥਾ ਬਿਹਾਇ । ਮੇਘ ਬਿਨਾ ਜਿਉ ਖੇਤੀ ਜਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਸਕਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਬੀਤਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮੇਘ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਖੇਤੀ ਵਿਅਰਥ ਜਾਤੀਹੈ॥

ਗੋਬਿਦ ਭਜਨੁ ਬਿਨ ਬ੍ਰਿਥੇ ਸਭ ਕਾਮ। ਜਿਉ ਕਿਰਪਨ ਕੇ ਨਿਰਾਰਥ ਦਾਮ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਸ ਸਾਕਤ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਮ ਵਿਅਰਥ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ (ਕਿਰਪਨ) ਸੂਮ ਕੇ (ਦਾਮ) ਰੁਪਜੇ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਸਕਾ ਧਨ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਪੜਾ ਹੀ ਰਹ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਧੰਨਿ ਧੰਨਿ ਤੇ ਜਨ ਜਿਹ ਘਟਿ ਬਸਿਓ ਹਰਿ ਨਾਉ। ਨਾਨਕ ਤਾਕੈ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥੬॥

ਸੋ ਜਨ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਧਨਜਵਾਦ ਯੋਗ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਵਸਿਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸਕੇ ਊਪਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ੬॥

ਅਬ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਲਖਨ ਉਚਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਹਤ ਅਵਰ ਕਛੁ ਅਵਰ ਕਮਾਵਤ। ਮਨਿ ਨਹੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮੁਖਹੁ ਗੰਢ ਲਾਵਤ॥

ਸਾਕਤ ਅੰਤਰ ਸੇ ਔਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਾਹਰ ਸੇ ਔਰ ਤ੍ਰਹ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦਿਖਲਾਵੇ ਹੇਤ ਪਖੰਡ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਬੀਚ ਤੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੁਖ ਸੇ ਗਲਾਂ ਕਰਕੇ ਗੰਢ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਉਤਮ ਬਣ ਕਰ ਦਿਖਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾਨਨਹਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਪਰਬੀਨ। ਬਾਹਰਿ ਭੇਖ ਨ ਕਾਹੂ ਭੀਨ ॥

ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਸਰਬ ਕੇ ਰਿਦਿਓਂ ਕੀ ਜਾਨਣਹਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ (ਪਰਬੀਨ) ਚਤਰ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕੋ ਬਾਹਰਲੇ ਭੇਖ ਸੇ ਭਿਜਤਾ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਵਰ ਉਪਦੇਸੈ ਆਪਿ ਨ ਕਰੈ। ਆਵਤ ਜਾਵਤ ਜਨਮੈ ਮਰੈ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਔਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਉਨ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਸਾਕਤ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸਕੈ ਅੰਤਰਿ ਬਸੈ ਨਿਰੰਕਾਰੁ। ਤਿਸਕੀ ਸੀਖ ਤਰੈ ਸੰਸਾਰੁ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਿ ਕਰਤਾਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਸੀਖ) ਸਿਖਯਾ ਅਰਥਾਤ ਉਪਦੇਸ ਸਾਥ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ। ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਤੁਮ ਭਾਏ ਤਿਨ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤਾ। ਨਾਨਕ ਉਨ ਜਨ ਚਰਨ ਪਰਾਤਾ ॥੭॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੁਮਕੋ (ਭਾਨੇ) ਭਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਮੈਂ (ਪਰਾਤਾ) ਪੜਤਾ ਹੂੰ ॥ ੭ ॥

ਕਰਉ ਬੇਨਤੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸਭ ਜਾਨੈ। ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਆਪਹਿ ਮਾਨੈ ॥

ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਭਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਜਾਨਤ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪਾਸ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਹੁਆ ਜੋ ਜਗਤ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਅਨੰਦ ਆਪ ਹੀ (ਮਾਨੈ) ਮਾਣਤਾ ਅਰਥਾਤ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ॥

ਆਪਹਿ ਆਪਿ ਆਪਿ ਕਰਤ ਨਿਬੇਰਾ। ਕਿਸੈ ਦੂਰਿ ਜਨਾਵਤ ਕਿਸੈ ਬੁਝਾਵਤ ਨੇਰਾ ॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਆਪਹੀ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ (ਨਿਬੇਰਾ) ਅਨਸਾਫ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕੋ ਆਪਨਾ ਆਪ ਦੂਰ ਸਮਝਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਨੇਰਾ) ਨਿਕਟ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਉਪਾਵ ਸਿਆਨਪ ਸਗਲ ਤੇ ਰਹਤ। ਸਭੁ ਕਛੁ ਜਾਨੈ ਆਤਮ ਕੀ ਰਹਤ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸਿਆਨਪੋਂ ਔਰ ਉਪਾਵੋਂ ਸੇ ਤਿਸਕਾ ਪਛਾਣਨਾ ਰਹਿਤ ਹੈ ਅਰੁ ਵਹੁ (ਆਤਮ) ਜੀਵ ਕੀ ਸਭ ਕਿਛੁ ਕਰਣੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਲਏ ਲੜਿ ਲਾਇ ॥ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜਨ ਕੋ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਲੜ ਅਰਥਾਤ ਆਸਰੇ ਵਾ ਚਰਨੋਂ ਸਾਥ ਲਗਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ । ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤ੍ਰ (ਸਮਾਇ) ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ॥

ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਜਿਸੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ॥ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਹਰੀ ॥ ੮ ॥ ੫ ॥

ਸੋਈ ਸੇਵਕੁ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਤਿਸਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਹੀ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੫ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਰੁ ਲੋਭ ਮੋਹ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਅਹੰਮੇਵ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਸਕੀ ਸਰਣ ਹੋਣੇ ਤੇ ਤੁਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਔਰ ਲੋਭ ਮੋਹ (ਅਹੰਮੇਵ) ਹੰਕਾਰ ਇਹੁ ਵਿਕਾਰ ਸਰਬ ਬਿਨਸ ਜਾਵੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ ਕਰਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਗੁਰਦੇਵ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ (ਗਤੀ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਗੁਰਦੇਵ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਸ ਸਰਬ ਕੋ (ਗੁਰ) ਵਡੇ ਵਾ ਪੂਜਨ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਇਹ ਵਿਕਾਰ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਹੁ ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥ ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖਾਹਿ ॥ ਤਿਸੁ ਠਾਕੁਰ ਕਉ ਰਖੁ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਛਤੀਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਭੋਜਨ ਖਾਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਠਾਕੁਰ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਰਾਖੁ ਭਾਵ ਤਿਸਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੁ॥ਛਤੀਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਜਨ ਯੇਹ ਹੈਂ॥ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਰੋਟੀ੧ਪੂਰੀ ਸਭ ੨ ਕਚੌਰੀ ਸਭ ਭਾਂਤ ਕੀ ੩ ਪੂੜੇ ਸਭਤ੍ਰਹਕੇ ੪ ਚਾਵਲ ਸਰਬ ਭਾਤ ਕੇ ੫ ਦਾਲ ਸਭੀ ੬ ਸਾਗ ਤ੍ਰਕਾਰੀ ਭੁਰਜੀ ੭ ਕੜ੍ਹੀ ਸਭੀ ੮ ਵੜੀਆਂ ਸਭੀ ੯ ਸੇਂਮੀਆ ੧੦ ਖਿਚੜ੍ਹਆਂ ੧੧ ਸਲੂਣੇ ਚਣੇ ਪਕੌੜੇ ਆਦੀ ੧੨ ਚਟਣੀਆਂ ੧੩ ਅਚਾਰ ੧੪ ਮੁਰਬੇ ੧੫ ਬੂੰਦੀ ਦਹੀ ਭਲੇ ੧੬ ਰਾਇਤੇ ੧੭ ਪਾਪੜ ੧੮ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਭੀ ੧੯ ਖੀਰ ੨੦ ਪੰਜੀਰੀ ਕਸਾਰ ਸਭੁ ੨੧ ਮਿਠਆਈ ਸਭ ਤਰਹ ਕੀ ੨੨ ਲਾਪਸੀ ਮਿਠੀ ੨੩ ਰਾਬੜੀ ੨੪ ਮਲਾਈ ੨੫ ਮਿਸਰੀ ਮਖਣ੨੬ਸਿਖਰਣੀ ਅਰਥਾਤ ਦਹੀ ਮੈ ਖੰਡ੨੭ ਦੂਧ ਮਿਸ੍ਰਤ ਅੰਬਰਸ ਆਦੀ ੨੮ ਦਹੀ ਲਸੀ ਆਦੀ ੨੯ ਕਾਂਜੀ ਆਦ ਹਾਜਮੇ ਕੇ ਪਾਨੀ ੩੦ ਸਭ ਤਰਹ ਕੇਫਲ ੩੧ ਤਾਰੀ ਭਾਵ ਲੂਣ ਵਾਲੀ ਕੜ੍ਹੀ ੩੨ ਮਠੀ ਮਠੇ੩੩ ਫੇਣੀ ਆਦੀ ੩੪ ਘੇਵਰ ੩੫ ਚੂਰਨ ੩੬ ਵਾ ਜੋ ਖਟਰਸ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਛੇ ਛੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਏਕ ਏਕ ਕੋ ਕਰਨੇ ਸੇ ਛਤੀ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਛਤੀਹ ਪਦੁ ਬਹੁਵਾਚੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਤੂੰ ਬਹੁਤੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਭੋਜਨ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਗੰਧਤ ਤਨ ਲਾਵਹਿ ॥ ਤਿਸਕਉ ਸਿਮਰਤ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਵਹਿ ॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾਸੇ ਤੂੰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਸੁਗੰਧੀਆਂ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਤੂੰ ਪਰਮ (ਗਤੀ) ਕਲਯਾਨ ਕੋ ਪਾਵੈਗਾ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬਸਹਿ ਸੁਖ ਮੰਦਰਿ ॥ ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਇ ਸਦਾ ਮਨ ਅੰਦਰਿ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸਾਥ ਤੂੰ ਸੁਖਦਾਇਕ ਮੰਦਰੋਂ ਮੇਂ ਵਾ(ਸੁਖਮੰਦਰ) ਸੁਖਕੇ ਅੰਦਰ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਆਪਨੇ ਮਨਮੈਂ ਸਦੀਵ ਧਿਆਉ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਗ੍ਰਿਹ ਸੰਗਿ ਸੁਖ ਬਸਨਾ॥ ਆਠ ਪਹਰ ਸਿਮਰਹੁ ਤਿਸੁ ਰਸਨਾ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇਤੂੰ ਗ੍ਰਿਹ ਵਿਖੇ ਸੁਖ ਸਾਥ ਵਸਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸਕੇ ਨਾਮਕੋ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਰਸਨਾ ਸੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਰੰਗ ਰਸ ਭੋਗ॥ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ ਧਿਆਵਨ ਜੋਗ॥ ੧॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਰਸੋਂ ਕੋ ਭੋਗ ਕਰ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਧਿਆਵਣੇ ਯੋਗ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਦਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੀਏ ॥ ੧॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਹਢਾਵਹਿ॥ ਤਿਸਹਿ ਤਿਆਗਿ ਕਤ ਅਵਰ ਲੁਭਾਵਹਿ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ (ਪਾਟਪਟੰਬਰ) ਕਪਾਸ ਔਰ ਰੇਸ਼ਮ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਸਰੀਰ ਮੈ ਪਹਰ ਕਰਕੇ ਹੰਢਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸਿਮਰਨ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੇਂ ਕਿਉਂ ਲੁਭਾਵਤਾ ਹੈਂ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਖ ਸੇਜ ਸੋਈਜੈ॥ ਮਨ ਆਠ ਪਹਰ ਤਾਕਾ ਜਸੁ ਗਾਈਜੈ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਸੁਖ ਦਾਈ ਸੇਜਾ ਪਰ ਸੌਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਸ ਮਨ ਕਰਕੇ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਗਾਵਣਾ ਕਰ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੁਝੁ ਸਭ ਕੋਊ ਮਾਨੈ॥ ਮੁਖਿ ਤਾਕੋ ਜਸੁ ਰਸਨ ਬਖਾਨੈ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੁਝ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਮੁਖਸੇ ਵਾ (ਮੁਖਿ) ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਤਬ ਸਫਲਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰੋ ਰਹਤਾ ਧਰਮੁ॥ ਮਨ ਸਦਾ ਧਿਆਇ ਕੇਵਲ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੇਰਾ ਧਰਮ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਕੇਵਲ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਦਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੁ ॥

ਪ੍ਰਭਜੀ ਜਪਤ ਦਰਗਹ ਮਾਨੁ ਪਾਵਹਿ॥ ਨਾਨਕ ਪਤਿ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਜਾਵਹਿ॥ ੨॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਭ ਜੀਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆਂ ਤੂੰ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਆਦਰ ਪਾਵੇਂ ਗਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤੂੰ ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਸਹਤ (ਘਰ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਵਾ ਵਈਕੁੰਠ ਵਾ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੈ ਜਾਵੇ ਗਾ॥ ੨ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅਰੋਗ ਕੰਚਨ ਦੇਹੀ॥ ਲਿਵ ਲਾਵਹੁ ਤਿਸੁ ਰਾਮ ਸਨੇਹੀ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇਕੋ ਦੇਹ ਸ੍ਵਰਨ ਵਤ ਸੁੰਦਰ ਔਰ ਅਰੋਗ ਮਿਲੀਹੈ ਤਿਸਰਾਮ(ਸਨੇਹੀ)ਪ੍ਰੀਤਮਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵੋ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰਾ ਓਲਾ ਰਹਤ ॥ ਮਨ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਕਹਤ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੇਰਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ (ਓਲਾ) ਪੜਦਾ ਰਹਿ ਆਵਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਿਆਂ ਤੂੰ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵੈਗਾ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰੇ ਸਗਲ ਛਿਦ੍ਰ ਢਾਕੇ ॥ ਮਨ ਸਰਨੀ ਪਰੁ ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਭੁ ਤਾਕੈ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੇਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦੋਸ ਢਕੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਠਾਕਰ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਕੀ ਸ਼ਰਨੀ ਪਰ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੁਝ ਕੋ ਨ ਪਹੂਚੈ ॥ ਮਨ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਿਮਰਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਊਚੇ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੁਝਕੋ ਕੋਈ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇ ਹੇ ਮਨ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸੇ ਤਿਸ ਸਰਬ ਤੇ ਊਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਾਈ ਦੁਲਭ ਦੇਹ ॥ ॥ਨਾਨਕ ਤਾਕੀ ਭਗਤਿ ਕਰੇਹ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੈਨੇ ਇਹੁ ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਦੁਰਲਭ ਪਾਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰੁ ॥ ੩ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਆਭੂਖਨ ਪਹਿਰੀਜੈ ॥ ਮਨ ਤਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਕਿਉ ਆਲਸ ਕੀਜੈ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾਸੇ(ਆ)ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਭੂਖਨੋਂਕੋ ਪਹਿਰੀਤਾ ਹੈਂਹੇ ਮਨ ਤਿਸਕੋ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਲਸ ਕਿਉਂ ਕਰੀਐ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅਸ੍ਵ ਹਸਤਿ ਅਸਵਾਰੀ ॥ ਮਨ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਕਉ ਕਬਹੂ ਨ ਬਿਸਾਰੀ ॥

ਜਿਸ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੁਝ ਕੋ (ਅਸ੍ਵ) ਘੋੜੇ ਔਰ ਹਸਤੀ ਆਦੀ ਅਸਵਾਰ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਤੂੰ ਕਬੀ ਵਿਸਾਰ ਨਹੀਂ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬਾਗ ਮਿਲਖ ਧਨਾ ॥ ਰਾਖੁ ਪਰੋਇ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨੇ ਮਨਾ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੁਝਕੋ ਬਾਗ ਆਦੀ ਮਿਲਖ ਔਰ ਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰੋਇ ਰਾਖੁ ਭਾਵ ਤਿਸੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੁ ॥

ਜਿਨ ਤੇਰੀ ਮਨ ਬਨਤ ਬਨਾਈ ॥ ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸਦ ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਈ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਇਹੁ ਤੇਰੀ(ਬਨਤ)ਬਣਾਵਟ ਬਨਾਈਹੈ ਉਠਤਿਆਂ ਬੈਠਤਿਆਂ ਸਦਾ ਤਿਸੀਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਇ ਜੋ ਏਕੁ ਅਲਖੈ ॥ ਈਹਾ ਊਹਾ ਨਾਨਕ ਤੇਰੀ ਰਖੈ ॥ ੪ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਕੋ ਧਿਆਇ ਜੋ ਏਕ ਅਲਖ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਓਹੀ ਤੇਰੀ ਇਸ ਲੋਕ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਬੀਚ ਪਤਿਸਟਾ ਰਾਖੇ ਗਾ ॥ ੪ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਰਹਿ ਪੁੰਨ ਬਹੁ ਦਾਨ ॥ ਮਨ ਆਠ ਪਹਰ ਕਰਿ ਤਿਸਕਾ ਧਿਆਨ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਦਾਨ ਔਰੁ ਪੁੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਆਠ ਪਹਰ ਮੈਂ ਤਿਸੀ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ਕਰੁ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੂ ਅਚਾਰ ਬਿਉਹਾਰੀ ॥ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਚਿਤਾਰੀ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ(ਅਚਾਰ)ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕਰਤਵੋਂ ਮੈਂ(ਬਿਉਹਾਰੀ) ਵਿਚਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਚਿਤਾਰਨਾ ਕਰ।

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰਾ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪੁ ॥ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਿਮਰਹੁ ਸਦਾ ਅਨੂਪੁ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਭਇਆ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਸੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਅਨੂਪ ਕੋ ਸਦਾ ਸਿਮਰ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰੀ ਨੀਕੀ ਜਾਤਿ ॥ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਿਮਰਿ ਸਦਾ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੇਰੀ ਜਾਤੀ (ਨੀਕੀ) ਉਤਮ ਭਈ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਦਾ ਦਿਨੋ ਰਾਤ੍ਰ ਸਿਮਰ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰੀ ਪਤਿ ਰਹੈ ॥ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਜਸੁ ਕਹੈ ॥ ੫ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਪਤਿ ਰਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੈ ਤਉ ਹਛੀ ਬਾਤ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਨਹਿ ਕਰਨ ਨਾਦ ॥ ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪੇਖਹਿ ਬਿਸਮਾਦ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ (ਨਾਦ)ਵਾਜੇ ਵਾ ਸਬਦ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਔ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਰਚਨਾ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬੋਲਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸਨਾ ॥ ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਖ ਸਹਜੇ ਬਸਨਾ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਹਵਾ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਤੂੰ ਮੀਠੇ ਬਚਨ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੁਭਾਵਕਸੁਖਸਾਥ ਵਸਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਸਤ ਕਰ ਚਲਹਿ ॥ ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੰਪੂਰਨ ਫਲਹਿ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਪਦਾਰਥ ਪਕੜਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਚਰਨੋਂ ਕਰਕੇ (ਚਲਹਿ) ਵਿਚਰਤਾ ਹੈਂ ॥ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਸਰਬ ਫਲੋਂ ਕੇ ਸਹਤ ਹੋਵੈ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਵਹਿ ॥ ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਹਿ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਪਰਮਗਤੀ ਕੋ ਪਾਵੇ ਔਰ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਾਥ ਤੂੰ ਆਤਮ ਸੁਖ ਮੈ ਸਮਾਵੈ॥

ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੁ ਤਿਆਗਿ ਅਵਰ ਕਤ ਲਾਗਹੁ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਜਾਗਹੁ ॥ ੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਔਰ ਕਿਸੀ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਲਾਗਤੇ ਹੋ ਤਾਂਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹੇ ਮਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਮੈਂ ਹੀ ਜਾਗਣਾ ਕਰੋ ॥ ੬ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੂੰ ਪ੍ਰਗਟੁ ਸੰਸਾਰਿ ॥ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਮੂਲਿ ਨ ਮਨਹੁ ਬਿਸਾਰਿ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟ ਭਯਾ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮੂਲ ਭਾਵ ਕਦੀ ਭੀ ਮਨਸੇ ਨ ਭੁਲਾਉ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰਾ ਪਰਤਾਪੁ ॥ ਰੇ ਮਨ ਮੂੜ ਤੂ ਤਾ ਕਉ ਜਾਪੁ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਭਯਾ ਹੈ ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨ ਤਿਸਕੋ ਤੂੰ ਜਪੁ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰੇ ਕਾਰਜ ਪੂਰੇ ॥ ਤਿਸਹਿ ਜਾਨੁ ਮਨ ਸਦਾ ਹਜੂਰੇ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਾਥ ਤੇਰੇ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸਕੋ (ਹਜੂਰੇ) ਨਜੀਕ ਜਾਣੁ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੂੰ ਪਾਵਹਿ ਸਾਚੁ ॥ ਰੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਤੂੰ ਤਾ ਸਿਉ ਰਾਚੁ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਸਾਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਵੈਗਾ । ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਤਿਸੀ ਬੀਚ ਰਚੁ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਭ ਕੀ ਗਤਿ ਹੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਜਾਪੁ ਜਪੈ ਜਾਪੁ ਸੋਇ ॥ ੭ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੋ (ਗਤੀ) ਮੋਖ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਪਣੇ ਜੋਗ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪੁ ॥ ੭ ॥

ਆਪਿ ਜਪਾਏ ਜਪੈ ਸੋ ਨਾਉ ॥ ਆਪਿ ਗਵਾਏ ਸੁ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਮਨ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸ ਸੇ ਆਪ ਜਤਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਤਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਜਿਸ ਸੇ ਗਯਾਨ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਗੁਣੋ ਕੇ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹੋਇ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਦਇਆ ਤੇ ਕਮਲ ਬਿਗਾਸੁ ॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਰਿਦੇ ਮੈ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਦਯਾ ਸੇ ਹੀ ਰਿਦਾ ਕਮਲ (ਬਿਗਾਸ) ਪ੍ਰਫੁਲਜਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਸੁ ਪ੍ਰਸੰਨ ਬਸੈ ਮਨਿ ਸੋਇ ॥ ਪ੍ਰਭ ਦਇਆ ਤੇ ਮਤਿ ਊਤਮ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸਕਾ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਸੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਸੋ ਵਸਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਦਯਾ ਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਕੀ ਬੁਧੀ ਉਤਮ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਮਇਆ ॥ ਆਪਹੁ ਕਛੂ ਨ ਕਿਨਹੂ ਲਇਆ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੀ ਸਰਬ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ (ਨਿਧਾਨ) ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਿਨਾ ਅਪਨ ਆਪ ਸੋ ਕੁਛ ਭੀ ਕਿਸੀ ਨੇ ਲੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਹਮਕੋ ਆਪਕੀ ਹੀ ਦਾਤ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਲਾਵਹੁ ਤਿਤੁ ਲਗਹਿ ਹਰਿਨਾਥ॥ ਨਾਨਕ ਇਨਕੈ ਕਛੂ ਨ ਹਾਥ॥ ੮॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸਰਬ ਕੇ (ਨਾਥ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਸੁ ਜਿਸੁ ਤਰਫ ਤੂੰ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤਿਸੀ ਤਰਫ ਇਹ ਲਾਗਤੇਹੈਂ ਆਪਨੇ ਆਪਸੇ ਇਨਕੇ ਹਾਥ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ॥ ੮॥ ੬॥ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਅਗਮ ਅਗਾਧਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸੋਇ॥ ਜੋ ਜੋ ਕਹੈ ਸੁ ਮੁਕਤਾ ਹੋਇ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗਮ (ਅਗਾਧ) ਅਥਾਹ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅੰਤ ਸਰੂਪ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਜਸ ਵਾ ਨਾਮ ਕੋ ਜੋ ਜੋ ਜਨ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੋਈ ਮੁਕਤਿ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਨ ਮੀਤਾ ਨਾਨਕੁ ਬਿਨਵੰਤਾ॥ ਸਾਧ ਜਨਾਕੀ ਅਚਰਜ ਕਥਾ॥ ੧॥

(ਬਿਨਵੰਤਾ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਚਿਤ ਸੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜਨੋਂ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ਸੋ ਐਸੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਅਸਚਰਜ ਕਥਾ ਹੈ॥ ੧॥

ਅਸਟਪਦੀ॥ ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਮੁਖ ਊਜਲ ਹੋਤ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਮਲੁ ਸਗਲੀ ਖੋਤ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਮੁਖ ਉਜਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਮਿਟੈ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥ ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਗਟੈ ਸੁ ਗਿਆਨੁ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਦੇਹਿ ਅਭਿਮਾਨ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਬੁਝੈ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇਰਾ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਸਭੁ ਹੋਤ ਨਿਬੇਰਾ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਨਿਕਟ ਹੀ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਹੀ ਵਰਣੀ ਆਸ੍ਰਮੀ ਸਭਕਾ ਨਿਬੇੜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਚੌਰਾਸੀ ਕਾ ਫੇਰ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਪਾਏ ਨਾਮ ਰਤਨ ॥ ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਏਕ ਊਪਰਿ ਜਤਨੁ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਹੀ ਇਹ ਜੀਵ ਨਾਮ ਰਤਨ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਏਕ ਮਨਕੇ ਜੀਤਣੇ ਊਪਰ ਵਾ ਸਭ ਸੇ ਊਪਰ ਜੋ ਏਕ ਹਰੀ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਹੀ ਜਤਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾਧਕੀ ਮਹਿਮਾ ਬਰਨੈ ਕਉਨੁ ਪ੍ਰਾਨੀ ॥ ਨਾਨਕ ਸਾਧਕੀ ਸੋਭਾ ਪ੍ਰਭ ਮਾਹਿ ਸਮਾਨੀ ॥ ੧ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕੋ ਕੌਨ ਪ੍ਰਾਣੀ ਬਰਨਨ ਕਰੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹ ਸਕਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਪ੍ਰਭੂ ਬੀਚ ਹੀ ਸਮਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਤੁਲ ਹੈ ॥

ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਅਗੋਚਰੁ ਮਿਲੈ ॥ ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਸਦਾ ਪਰਫੁਲੈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗੋਚਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਮਨ ਸਦਾ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਆਵਹਿ ਬਸਿ ਪੰਚਾ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਭੁੰਚਾ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਪਾਂਚ ਵਸ ਆ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਰਸਕੋ (ਭੁੰਚਾ) ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਹੋਇ ਸਭਕੀ ਰੇਨੁ ॥ ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਮਨੋਹਰਿ ਬੈਨ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਇਹ ਜੀਵ ਸਭਕੀ (ਰੇਨ) ਧੂੜ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਮ੍ਰੀ ਭੂਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਇਸਕੇ ਬਚਨ ਭੀ ਮਨਕੋ ਹਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸੁੰਦ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨ ਕਤਹੂੰ ਧਾਵੈ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਅਸਥਿਤਿ ਮਨੁ ਪਾਵੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਪੁਨਾ ਇਹ ਮਨ ਸੰਕਲਪੋਂ ਮੈ ਵਾ ਜੀਵ ਜੋਨੀਓਂ ਮੇਂ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਦੌੜਤਾ ਹੈ ।ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਸੰਗ ਸੇਮਨ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਾਇਆ ਤੇ ਭਿੰਨ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਸੁ ਪ੍ਰਸੰਨੁ ॥ ੨ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਨੇਸੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਮਾਯਾ ਤੇ ਭਿੰਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਮਾਯਾ ਕਰ ਲਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰਨੇ ਸ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਦੁਸਮਨ ਸਭਿ ਮੀਤ ॥ ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਹਾ ਪੁਨੀਤ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸਤ੍ਰੂ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਮਹਾ ਪ੍ਰਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਕਿਸ ਸਿਉ ਨਹੀ ਬੈਰੁ ॥ ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਨ ਬੀਗਾ ਪੈਰੁ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਕਿਸੀ ਸਾਥ ਇਸਕਾ ਵੈਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਪੈਰ ਵਿੰਗਾ ਅਰਥਾਤ ਵਿਪਰ-ਜੇ ਕਰਮੁ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ॥ ਭਾਵ ਖੋਟਾ ਆਚਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨਾਹੀ ਕੋ ਮੰਦਾ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਜਾਨੈ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਕੋਈ ਮੰਦਾ ਅਰਥਾਤ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੇ ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਪਰਮਾਨੰਦ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨਾਹੀ ਹਉ ਤਾਪੁ ॥ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤਜੈ ਸਭੁ ਆਪੁ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਪੁਨਾ ਹੰਤਾ ਰੂਪੀ ਤਾਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਸੰਪੂਰਨ ਤਿਆਗ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਜਾਨੈ ਸਾਧ ਬਡਾਈ ॥ ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਪ੍ਰਭੂ ਬਨਆਈ ॥ ੩ ॥

ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਨ ਆਈ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨ ਕਬਹੂੰ ਧਾਵੈ ॥ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਇਹੁ ਮਨ ਕਬੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਕੇ ਧਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਸਦਾ ਸੁਖੋ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਬਸਤੁ ਅਰੋਚਰ ਲਹੈ ॥ ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗ ਅਜਰੁ ਸਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਇੰਦ੍ਰਿਓ ਸੇ ਅਗੋਚਰ ਸੈ ਸਰੂਪ ਵਸਤੂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾਹੈ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਜੋ (ਅਜਰ) ਸਹਾਰਨੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸਹਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਹਨ ਸੀਲ ਹੋ ਜਾਤਾਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਬਸੈ ਥਾਨ ਊਚੈ॥ ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਹਿਲਿ ਪਹੂਚੈ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਸਰਬ ਸੇ ਊਚ ਅਸਥਾਨ ਦੇਵੀ ਸੰਪਤੀ ਮੈ ਵਾ ਵਈਕੁੰਠ ਮੈ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ (ਮਹਲ) ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਪਹੁੰਚਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਦ੍ਰਿੜੈ ਸਭਿ ਧਰਮ॥ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਕੇਵਲ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇਂ ਸੰਪੂਰਨ ਧਰਮੋਂ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ (ਕੇਵਲ) ਸੁਧ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਪਾਏ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ॥ ਨਾਨਕ ਸਾਧੂ ਕੈ ਕੁਰਬਾਨ॥ ੪॥

ਔਰੁ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਖਜਾਨੇ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਹਮ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ੪॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਭ ਕੁਲ ਉਧਾਰੈ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਸਾਜਨ ਮੀਤ ਕੁਟੰਬ ਨਿਸਤਾਰੈ॥

ਸਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਇਹ ਜੀਵ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਲੋਂ ਕੋ ਉਧਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਸੁਜਨ ਮਿਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਕੁਟੰਬ ਆਦੀ ਸਭ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧੂਕੈ ਸੰਗਿ ਸੋ ਧਨੁ ਪਾਵੈ॥ ਜਿਸੁ ਧਨਤੇ ਸਭੁਕੋ ਵਰਸਾਵੈ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜੀਵ ਸੋ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਮ ਧਨ ਸੇ ਸਭਕੋ ਵਰਸਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੇਕਰ ਉਧਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕਰੇ ਸੇਵਾ॥ ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਸੋਭਾ ਸੁਰਦੇਵਾ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਭੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਸੋਭਾ ਦਾਨ ਦੇਕਰ ਸੁਰੋਂ ਕਾ ਦੇਵ ਅਰਥਾਤ ਪੂਜਨੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ (ਸੁਰਦੇਵ) ਇੰਦ੍ਰ ਭੀ ਸੇਭਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਨੇ ਸੇ ਚਾਹੇ ਦੇਵਤਿਓਂ ਮੈ ਹੋ ਚਾਹੇ ਦੈਂਤ ਮੈ ਹੋ ਤਿਸਕੀ ਸੇਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਾਧੂਕੈ ਸੰਗਿ ਪਾਪ ਪਲਾਇਨ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਸਰਬ ਪਾਪ (ਪਲਾਇਨ) ਕਾਗਤੋ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਯਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਸਰਬ ਥਾਨ ਰੀਮਿ ॥ ਨਾਨਕ ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਸਫਲ ਜਨੰਮ ॥ ੫ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਰੰਮਤਾ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਇਹ ਜਨਮੁ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਨਹੀ ਕਛੁ ਘਾਲ ॥ ਦਰਸਨੁ ਭੇਟਤ ਹੋਤ ਨਿਹਾਲ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਕਲਜਾਨ ਦੇਤ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਕਿਛ ਜੋਗਾਦੀ ਕਠਨ ਸਾਧਨੋਂ ਕੀ ਘਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਪੜਤੀ ਹੈ ਸਤਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗਿਆਤ ਹੋਨੇ ਸੇ ਹੀ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਰੂਪ ਮਿਲਾਪ ਕਰ (ਨਿਹਾਲ) ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਕਲੂਖਤ ਹਰੈ ॥ ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਨਰਕ ਪਰਹਰੈ ॥

ਸੰਤੋਂਕੇ ਸੰਗਸੇ ਇਹ ਜੀਵ ਸਰਬ(ਕਲੂਖਤ) ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਹਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਨਰਕੋਂ ਕਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਈਹਾ ਊਹਾ ਸੁਹੇਲਾ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਬਿਛੁਰਤ ਹਰਿ ਮੇਲਾ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਇਸ ਲੋਕ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਨੇ ਇਸ ਜੀਵ ਵਿਛੜੇ ਹੁਏ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲਿਆ ਹੈ ॥

ਜੋ ਇਛੈ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪਾਵੈ ॥ ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਨ ਬਿਰਥਾ ਜਾਵੈ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਜੋ ਇਛਾ ਧਾਰ ਕਰ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਇਸ ਕਾ ਜਨਮ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਬਿਰਥਾ) ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਲਾਭ ਸਹਤ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸਾਧ ਰਿਦ ਬਸੈ ॥ ਨਾਨਕ ਉਧਰੈ ਸਾਧ ਸੁਨਿ ਰਸੈ ॥ ੬ ॥

ਆਪ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਬਾਣੀ ਸੁਨ ਕਰ ਜੋ (ਰਸੈ) ਤਦਾ ਕਾਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵ ਉਧਰੇ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਸੁਨਹੁ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਹਰਿਕੇ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ਪੁਨਾ ਸੰਤੋ ਕੇ ਸੰਗਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂਕੋ ਗਾਵਣਾ ਕਰੋ॥

ਸਾਧਕੈ ਸੰਗਿ ਨ ਮਨਤੇ ਬਿਸਰੈ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਸਰ ਪਰ ਨਿਸਤਰੈ ॥

ਸੰਤੋਂਕੇ ਸੰਗਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਵਿਸਰਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਸਰ ਪਰ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਲਗੈ ਪ੍ਰਭੁ ਮੀਠਾ ॥ ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਡੀਠਾ॥

ਸੰਤੋਂਕੇ ਸੰਗਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੀਠਾ ਅਰਥਾਤ ਪਿਆਰਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂਕੇ ਸੰਗਕਰ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਪੂਰਨ ਸਰੂਪ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਆਯਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਭਏ ਆਗਿਆ ਕਾਰੀ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਗਤਿ ਭਈ ਹਮਾਰੀ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਹਮ ਹਰੀ ਕੇ ਆਗਿਆ ਕਾਰੀ ਭਏ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਹਮਾਰੀ ਗਤੀ ਭਈ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਿਟੇ ਸਭ ਰੋਗ ॥ ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਭੇਟੇ ਸੰਜੋਗ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਬਲੇ ਸੰਯੋਗੋਂ ਸੇ ਜਿਨ ਕੋ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰਬ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਰੋਗ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਸਾਧ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਬੇਦ ਨ ਜਾਨਹਿ ॥ ਜੇਤਾ ਸੁਨਹਿ ਤੇਤਾ ਬਖਿਆਨਹਿ॥

ਸਾਧੂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਬੇਦ ਅਥਵਾ ਬੇਦ ਬਕਤਾ ਵਾ ਸ੍ਰੋਤਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਵੇਦ ਸੇ ਜੇਤਾ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਤੇਤਾ ਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧ ਕੀ ਉਪਮਾ ਤਿਹੁ ਗੁਣਤੇ ਦੂਰਿ ॥ ਸਾਧ ਕੀ ਉਪਮਾ ਰਹੀ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋ ਸੇ ਦੂਰ ਅਰਥਾਤ ਪਰੇ ਹੈ ਸੰਤੋਂਕੀ ਉਪਮਾ ਸਰਬ ਮੈ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹੀ ਹੈ ॥

ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕਾ ਨਾਹੀ ਅੰਤ॥ ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਦਾ ਬਿਅੰਤ॥

ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀ ਆਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਦਾ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ॥

ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਊਚ ਤੇ ਊਚੀ॥ ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਮੂਚ ਤੇ ਮੂਚੀ॥

ਸਾਧਓਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਊਚਿਓਂ ਸੇ ਊਚੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਾਧੋ ਕੀ ਸੋਭਾ (ਮੂਚਤੇ ਮੂਚੀ) ਬਹੁਤ ਸੇ ਬਹੁਤ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਾਧ ਬਨਿ ਆਈ॥ ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਪ੍ਰਭ ਭੇਦ ਨ ਭਾਈ॥ ੮ ॥ ੨ ॥

ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਾਧ ਕੋ ਹੀ ਬਨਆਈ॥ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਧ ਔ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰੂਪ ਸੰਤਹੈਂ ਯਥਾ॥ਸੰਤ ਅਨੰਤਹਿ ਅੰਤਰ ਨਾਹੀ॥ਟਾਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਜਿਨਕੀ ਐਸੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹੀਹੈ ਵਹੁ ਸੰਤ ਕੌਨਹੈਂ? ਉਤ੍ਰ ॥੮॥੭॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਮਨਿ ਸਾਚਾ ਮੁਖਿ ਸਾਚਾ ਸੋਇ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨਮੈ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮੁਖਮੈਂ ਭੀ ਸੋਈ ਸਚਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਭੀ ਤਿਸੀ ਕਾਜਸ ਕਰਤੇਹੈਂ ॥

ਅਵਰੁ ਨ ਪੇਖੈ ਏਕਸੁ ਬਿਨੁ ਕੋਇ॥ ਨਾਨਕ ਇਹ ਲਛਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਹੋਇ॥ ੧॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਜਥ ਮਾਯਕ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮੈਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ਯਥਾ॥ਬ੍ਰਹਮ ਦੀਸੈ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਣੀਐ ਏਕ ਏਕ ਵਖਾਣੀਐ ॥ ਆਤਮ ਪਸਾਰਾ ਕਰਣ ਹਾਰਾ ਪ੍ਰਭ ਬਿਨਾ ਨਹਿ ਜਾਣੀਐ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਲਖਣ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਸਟਪਦੀ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਨਿਰ ਲੇਪ॥ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮਹਿ ਕਮਲ ਅਲੇਪ ॥

ਐਸਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਰਬ ਸੇ ਸਦਾ ਨਿਰਲੇਪ ਅਰਥਾਤ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੈਂ ਕਮਲ ਰਹਿ ਕਰ ਜਲ ਸੇ ਅਲੇਪ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਨਿਰ ਦੋਖ॥ ਜੈਸੇ ਸੂਰੁ ਸਰਬ ਕਉ ਸੋਖ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਦੋਸੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੂਰਜ ਸਰਬ ਰਸੋਂ ਕੋ ਸੋਖ ਲੇਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਲੰਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸਮਾਨਿ॥ ਜੈਸੇ ਰਾਜ ਰੰਕ ਕਉ ਲਾਗੈ ਤੁਲਿ ਪਵਾਨ ॥

ਜੈਸੇ ਰਾਜਾ ਔ (ਰੰਕ) ਗ਼ਰੀਬ ਕੋ ਏਕ ਸਮਾਨ ਹੀ ਪਵਨ ਲਗਤੀ ਹੈ ॥ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਸਮਾਨ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਧੀਰਜੁ ਏਕ॥ ਜਿਉ ਬਸੁਧਾ ਕੋਊ ਖੋਦੈ ਕੋਊ ਚੰਦਨ ਲੇਪ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਏਕ ਧੀਰਜ ਹੀ ਮੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਜੈਸੇ(ਬਸੁਧਾ)ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੋ ਕੋਈ ਖੋਦੈ ਔਰ ਕੋਈ ਚੰਦਨ ਕਾ ਲੇਪ ਕਰੇ ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਖੋਦਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਸ੍ਰਾਪ ਔਰ ਚੰਦਨ ਲਪਨ ਹਾਰੇ ਕੋ ਵਰ ਨਹੀਂ ਦੇਤੀ॥ਤੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕਰ ਵਰ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ॥ ਔ ਕਸਟ ਦੇਣੇ ਵਾਰੇ ਕੋ ਕੋਪ ਕਰ ਸ੍ਰਾਪ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ॥ ਯਦਪਿ ਗਿਆਨੀ ਵਰ ਸ੍ਰਾਪ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ਤਦਪ ਵਹੁ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਸੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਉਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਭਾਵਨਾ ਹੀ ਵਰ ਸਰਾਪ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਇਹੈ ਗੁਨਾਉ ॥ ਨਾਨਕ ਜਿਉ ਪਾਵਕ ਕਾ ਸਹਜ ਸੁਭਾਉ ॥ ੧ ॥

ਜੈਸੇ (ਪਾਵਕ) ਅਗਨੀ ਸਹਜ ਸੁਭਾਵਕ ਨਿਕਟ ਆਏ ਕਾ ਤਮ ਤੁਖਾਰ ਭੈ ਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਸੁਭਾਵਕ ਇਹ (ਗੁਨਾਉ) ਗੁਣ ਹੈ ਜੋ ਤਿਨਕੇ ਸਮੀਪ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜੜਤਾ ਰੂਪ ਪਾਲਾ ਔ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰਾ ਔ ਜਨਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭੈ ਅਗਨੀ ਵਤ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਨਿਰਮਲ ਤੇ ਨਿਰਮਲਾ ॥ ਜੈਸੇ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ਜਲਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਨਿਰਮਲ ਸੇ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ॥ ਜੈਸੇ (ਜਲਾ) ਜਲ ਕੋ ਕੋਈ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਭਾਵ ਸੇ ਤੈਸੇ (ਵਹੁ) ਵਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਸੇ ਸੁਧ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਮਨਿ ਹੋਇ ਪ੍ਰਗਾਸ ॥ ਜੈਸੇ ਧਰ ਊਪਰਿ ਆਕਾਸੁ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਐਸੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਤਾ ਹੇ ॥ ਜੈਸੇ ਧਰਤੀ ਕੇ ਊਪਰ ਨੀਚੇ ਦਿਸਾ ਬਿਦਿਸਾ ਬੀਚ ਅਕਾਸ ਹੀ ਪੂਰਨ ਹੈ ਭਾਵ ਤੈਸੇ ਅਕਾਸ ਵਤ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਸੁਧ ਆਪ ਕੋ ਵਹੁ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਮਿਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰ ਸਮਾਨਿ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਨਾਹੀ ਅਭਿਮਾਨ ॥

ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਮਿਤ੍ਰ ਔਰ ਸਤ੍ਰ ਸਮਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਦੇਹਿ ਅਭਿਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਊਚ ਤੇ ਊਚਾ ॥ ਮਨ ਅਪਨੈ ਹੈ ਸਭ ਤੇ ਨੀਚਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਰਬ ਉਚਿਓਂ ਸੇ ਊਚਾ ਅਰਥਾਤ ਉਤਮੁ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਮਨ ਸੇ ਸਰਬ ਸੇ ਨੀਵਾਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੇ ਜਨ ਭਏ ॥ ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ਕਰੇਇ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਐਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੋਈ ਜਨ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰੁ ਆਗੇ ਭੀ ਸੋਈ ਹੋਵੈਂ ਗੇ ਜਿਨ ਕੋ ਆਪ ਕਰੇਗਾ ॥ ੨ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਗਲ ਕੀ ਰੀਨਾ ॥ ਆਤਮ ਰਸੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਗਿਆਨੀ ਚੀਨਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਮਨ ਸਭ ਕੀ (ਰੀਨਾ) ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਵਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਭਿਮਾਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਆਤਮ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਨੰਦ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆਂ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਸਭ ਊਪਰਿ ਮਇਆ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਤੇ ਕਛੁ ਬੁਰਾ ਨ ਭਇਆ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਸਭ ਉਪਰ ਕਿਰਪਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੇ ਕਿਸੀ ਕਾ (ਕਛੁ) ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਭਜਾ ਹੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਸਮਦਰਸੀ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬਰਸੀ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਸਮ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਬਰਸਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਮੁਕਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬੰਧਨ ਤੇ ਮੁਕਤਾ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਜੁਗਤਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਮੁਕਤਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀਆਂ ਜੁਗਤਾਂ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਸਮਝਾਵਣੇ ਹੇਤ ਪਰਮ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ (ਨਿਰਮਲ) ਸੁਧ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਜੁੜੀ ਹੁਈ ਹੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਭੋਜਨੁ ਗਿਆਨ ॥ ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਬ੍ਰਹਮ ਧਿਆਨੁ ॥ ੩ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਭੋਜਨ ਗਿਆਨ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਕੇਵਲ ਗਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਏਕ ਊਪਰਿ ਆਸ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਨਹੀ ਬਿਨਾਸ ॥

ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਵ੍ਰਿਤੀ ਸਰਬ ਆਸ ਸ (ਊਪਰਿ)ਉਪਰਾਮ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਔਰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਆਸਾ ਕਰ ਦਬਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਗਰੀਬੀ ਸਮਾਹਾ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਉਮਾਹਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗਰੀਬੀ ਧਾਰਨੇ ਸੇ (ਸਮਾਹਾ) ਅਨੰਦ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਕਾ ਹੀ (ਉਮਾਹਾ) ਉਤਸ਼ਾਹ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਨਾਹੀ ਧੰਧਾ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਲੈ ਧਾਵਤੁ ਬੰਧਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਮਨ ਮੇ ਕੋਈ ਧੰਧਾ ਅਰਥਾਤ ਜੰਜਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਨੇ ਮਨ ਧਾਵਤੇ ਕੋ ਵਸ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਹੋਇ ਸੁ ਭਲਾ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੁਫਲ ਫਲਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਪਾਸੋਂ ਵਾ ਉਪਦੇਸਸੇ ਸਭਕਾ ਭਲਾ ਹੋਤਾਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀਫਲੋਂ ਕਰਕੇਫਲਯਾਹੂਆਹੈ

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੰਗਿ ਸਗਲ ਉਧਾਰੁ ॥ ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਜਪੈ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੁ ॥ ੪ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰਨ ਸ ਸਭ ਕਾ ਉਧਾਰੁ ਹੋਤਾ ਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੋ ਹਰੀ ਰੂਪ ਹੋਨੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਜਪਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪੂਜਤਾ ਹੈ ।

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਏਕੈ ਰੰਗ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਬਸੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸੰਗ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਏਕ ਆਤਮ ਸਰੂਪ ਕਾ ਹੀ (ਰੰਗ)ਅਨੰਦ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਨਾਮੁ ਪਰਵਾਰੁ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਨਾਮ ਹੀ ਪਰਵਾਰੁ ਹੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਸਦ ਜਾਗਤ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਅਹੰਬੁਧਿ ਤਿਆਗਤ ॥

ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਸਰਬ ਸਮੇਮੈ ਸਦਾਹੀ ਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰ ਜਾਗਤਾਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਅਹੰਮਮ ਬੁਧੀ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਤਾਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਮਨਿ ਪਰਮਾਨੰਦ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਘਰਿ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਮਨ ਮੇ ਸਦਾ ਪਰਮਾ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਘਰ ਭਾਵ ਸਰੀਰੀ ਮੈ ਭੀ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਅਵਸਥਾਵਾਨ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈ ਮਸਤੀ ਸੇ ਘੂਰਮਤਾ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੁਖ ਸਹਜ ਨਿਵਾਸੁ ॥ ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਨਹੀ ਬਿਨਾਸ ॥ ੫ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਬਿਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਬੇਤਾ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਏਕ ਸੰਗ ਹੇਤਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ (ਬੇਤਾ) ਜਾਣਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਤਿਸ ਏਕ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਹੋਇ ਅਚਿੰਤ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਮੰਤ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਏਕ ਅਚਿੰਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਵਾ ਅਚਿੰਤਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਇਸੀ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ (ਮੰਤ) ਉਪਦੇਸ਼ ਨਿਰਮਲ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਜਿਸੁ ਕਰੈ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਬਡ ਪਰਤਾਪੁ ॥

ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਬਡਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਦਰਸੁ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ॥ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਈਐ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਦਰਸਨ ਵਡਭਾਗੀਆਂ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤਾਹੈ।ਐਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਸਦਾ ਬਲਹਾਰਨੇ ਜਾਈਐ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਉ ਖੋਜਹ ਮਹੇਸੁਰ ॥ ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਆਪਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ॥੬॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੋ ਮਹੀ ਕੇ ਈਸਰ ਅਰਥਾਤ ਰਾਜੇ ਭੀ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਤਿਸਕੋ ਸਿਵਜੀ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਿ ਕਉ ਵਿਖੇਪ ਸਹਤ ਜਾਨ ਕਰ ਨਿਰ ਵਿਖੇਪ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ॥ ਯਥਾ॥ਰੋਗੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨਸ ਰੁਦ੍ਰ॥ਇਸ ਅੰਸ ਕਰ ਈਹਾਂ ਐਸੇ ਅਰਥ ਭੀ ਦੋਸ ਰਹਿਤ ਬਨਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸਰੂਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਯਥਾ॥ਜਿਨਿ ਜਾਤਾ ਸੋ ਤਿਸ ਹੀ ਜੇਹਾ॥੬॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾਹਿ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਸਗਲ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਕੋਈ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਕਲਪਤ ਹੈ ਵਾ ਸੁਭ ਗੁਣ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਕਉਨ ਜਾਨੈ ਭੇਦੁ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਉ ਸਦਾ ਅਦੇਸੁ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਭੇਦ ਕੌਨ ਜਾਨ ਸਕੇ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਉ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਕਥਿਆ ਨ ਜਾਇ ਅਧਾਖਰੁ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਰਬ ਕਾ ਠਾਕੁਰੁ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਰ ਗਿਜਾਤ ਜੋ (ਅਧਾਖਰੁ) ਅਧਿਸ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਸੋ ਕਥਨ ਕਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥ ਇਸੀ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਰਬ ਠਾਕਰ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਮਿਤਿ ਕਉ ਨ ਬਖਾਨੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਗਤਿ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਜਾਨੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ (ਮਿਤ) ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੌਨ ਉਚਾਰਨ ਕਰੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਗਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰੁ॥ ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਉ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰ॥ ੭॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤ ਹੈਂ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਉ ਹਮਾਰੀ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ॥ ੭॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕਾ ਕਰਤਾ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦ ਜੀਵੈ ਨਹੀ ਮਰਤਾ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਾ ਕਰਤਾ ਰੂਪ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਕਬੀ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਜੀਆ ਕਾ ਦਾਤਾ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਅਨਾਥ ਕਾ ਨਾਥੁ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਰਬ ਮੈ ਪਰਨ ਰੂਪ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਖ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈ॥ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ (ਨਾਥੁ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਸਭ ਊਪਰਿ ਹਾਥੁ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਸਗਲ ਅਕਾਰੁ॥

ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਸਭ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪ ਹਾਥੁ ਹੈ ਇਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਆਕਾਰ ਬਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕੋ ਅਪਨਾ ਆਪ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਆਪ ਨਿਰੰਕਾਰੁ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਸੋਭਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬਨੀ॥

ਇਸੀ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਆਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸਰੂਪ ਹੈ॥ਤਾਂਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਸੋਭਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੋ ਹੀ ਬਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਐਸੀ ਸੋਭਾ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਰਬ ਕਾ ਧਨੀ॥ ੮॥ ੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਰਬ ਕਾ ਧਨੀ ਅਰਥਾਤ ਸ਼ਾਹੁ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਕੋ ਨਾਮ ਦਾ ਉਪਦੇਸ ਦਾਤਾ ਹੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਾ ਹਰੀ ਰੂਪ ਸਭ ਕਾ(ਧਨੀ)ਮਾਲਕ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੮ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਅਪਰਸ ਔ ਵੈਸਨਵ ਪੁਨਾ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਔ ਪੰਡਤੋਂ ਕੇ ਅਰੁ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਕੇ ਕਿਆ ਲਖਣ ਹੈਂ ॥ ਉਤ੍ਰ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਉਰਿਧਾਰੈ ਜੋ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮ ॥ ਸਰਬ ਮੈ ਪੇਖੈ ਭਗਵਾਨੁ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਨਾਮ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਔਰ ਭਗਵਾਨ ਕੋ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਦੇਖੈ ॥

ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਠਾਕੁਰ ਨਮਸ ਕਾਰੈ ॥ ਨਾਨਕ ਓਹੁ ਅਪਰਸੁ ਸਗਲ ਨਿਸਤਾਰੈ ॥ ੧ ॥

ਔ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਮੈ ਠਾਕਰ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਅਪਰਸੁ ਸੰਜਮੀ ਭਗਤਿ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਵਾ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥ ਮਿਥਿਆ ਨਾਹੀ ਰਸਨਾ ਪਰਸ ॥ ਮਨ ਮਹਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਿਰੰਜਨ ਦਰਸ ॥

ਜੋ ਅਪਰਸ ਰਸਨਾ ਸੇ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਔ ਜਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਨਿਰੰਜਨ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ॥

ਪਰ ਤ੍ਰਿਅ ਰੂਪੁ ਨ ਪੇਖੈ ਨੇਤ੍ਰ ॥ ਸਾਧ ਕੀ ਟਹਲ ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਹੇਤ ॥

ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਰੂਪ ਜੋ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਰਾਗ ਪੂਰਵਕ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਟਹਲ ਔ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਹੀ ਜਿਸਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ॥

ਕਰਨ ਨ ਸੁਨੈ ਕਾਹੂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ॥ ਸਭਤੇ ਜਾਨੈ ਆਪਸ ਕਉ ਮੰਦਾ ॥

ਪੁਨਾ ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇਜੋ ਕਿਸੀਕੀ ਨਿੰਦਾਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾਹੈ ਔ ਸਭਸ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਮੰਦਾ ਅਰਥਾਤ ਨੀਵਾਂ ਜਾਨਤਾਹੈ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬਿਖਿਆ ਪਰ ਹਰੈ ॥ ਮਨ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਮਨ ਤੇ ਟਰੈ ॥

ਗੁਰੋਂਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾਸੇ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁ ਕੋ ਤਿਆਗਨ ਕਰੈ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਕੀਆਂ ਵਾਸ਼ਨਾ ਮਨਸੇ ਟਲ ਜਾਵੇਂ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਹੋਜਾਵੈਂ।

ਇੰਦ੍ਰੀ ਜਿਤ ਪੰਚ ਦੋਖ ਤੇ ਰਹਤ ॥ ਨਾਨਕ ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਕੋ ਐਸਾ ਅਪਰਸ ॥ ੧ ॥

ਪੁਨਾ ਸਭ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਜੀਤ ਕਰ ਕੇ ਜੋ ਪਾਂਚ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਦੋਸੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪੁਰਸੋਂ ਵਿਖੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਐਸਾ (ਅਪਰਸ) ਭਗਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਬੈਸਨੋ ਸੋ ਜਿਸ ਊਪਰਿ ਸੁ ਪ੍ਰਸੰਨ ॥ ਬਿਸਨ ਕੀ ਮਾਇਆ ਤੇ ਹੋਇ ਭਿੰਨ ॥

ਵੈਸਨਵ ਭਗਤਿ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਪੁਰਸ ਵਿਸਨੁ ਕੀ ਮਾਇਆ ਤੇ ਭਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਤਿਸ ਪਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਬਲ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰਮ ਕਰਤ ਹੋਵੈ ਨਿਹ ਕਰਮ ॥ ਤਿਸ ਬੈਸਨੋ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਧਰਮ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਸਰਬ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਨਿਹਕਰਮ ਹੋਜਾਵੈ ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਕਰਮ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਨਾ ਕਰੇ ॥ ਤਿਸੀ ਵੈਸਨਵ ਕਾ ਧਰਮ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਕਾਹੂ ਫਲ ਕੀ ਇਛਾ ਨਹੀ ਬਾਛੈ ॥ ਕੇਵਲ ਭਗਤਿ ਕੀਰਤਨ ਸੰਗਿ ਰਾਚੈ ॥

ਵਹੁ ਕਿਸੀ ਕਰਮ ਕੇ ਫਲ ਕੀ ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ॥ ਕੇਵਲ ਭਗਤੀ ਸੇ ਕੀਰਤਨ ਕੇ ਸਾਥ ਰਚਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਸਿਮਰਨ ਗੋਪਾਲ ॥ ਸਭ ਊਪਰਿ ਹੋਵਤ ਕਿਰਪਾਲ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਹੈ ਔ ਸਰਬ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਆਪਿ ਦ੍ਰਿੜੈ ਅਵਰਹ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵੈ ॥ ਨਾਨਕ ਓਹੁ ਬੈਸਨੋ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਵੈ ॥ ੨ ॥

ਅਪਨੇ ਚਿਤ ਮੋਂ ਨਾਮ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਕੇ ॥ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਜਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਵੈਸਨਵ ਭਗਤ ਪਰਮ ਗਤੀ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਭਗਉਤੀ ਭਗਵੰਤ ਭਗਤਿ ਕਾ ਰੰਗੁ ॥ ਸਗਲ ਤਿਆਗੈ ਦੁਸਟ ਕਾ ਸੰਗੁ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਾ ਰੰਗੁ ਚਢਾ ਹੈ ਸੋ ਭਗਉਤੀ ਕਹੀਤਾ ਹੈ। ਵਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਸ਼ਟੋਂ ਕਾ ਵਾ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਤਿਆਗ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨ ਤੇ ਬਿਨਸੈ ਸਗਲਾ ਭਰਮੁ ॥ ਕਰਿ ਪੂਜੈ ਸਗਲ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਭ੍ਰਮ ਨਸ ਹੋ ਜਾਵੈ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਰਬ ਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰਪ ਕਰਕੇ ਪੂਜਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਪਾਪਾ ਮਲੁ ਖੋਵੈ ॥ ਤਿਸ ਭਗਉਤੀ ਕੀ ਮਤਿ ਊਤਮ ਹੋਵੈ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ਤਿਸੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੀ ਬਧੀ ਉਤਮ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਟਹਲ ਕਰੈ ਨਿਤ ਨੀਤਿ ॥ ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪੈ ਬਿਸਨ ਪਰੀਤਿ ॥

ਪੁਨਾਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਅਪਨਾ ਮਨ ਤਨ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਵਿਸਨੁ ਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨ ਹਿਰਦੈ ਬਸਾਵੈ ॥ ਨਾਨਕ ਐਸਾ ਭਗਉਤੀ ਭਗਵੰਤ ਕਉ ਪਾਵੈ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਜਨ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸਾ ਭਗਉਤੀ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ ਜੋ ਮਨੁ ਪਰਬੋਧੈ ॥ ਰਾਮ ਨਾਮ ਆਤਮ ਮਹਿ ਸੋਧੈ ॥

ਸੋਈ ਪੰਡਤ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ(ਪਰਬੋਧੈ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰੈ। ਯਥਾ॥ਪਹਿਲੇ ਮਨ ਪਰਬੋਧੈ ਅਪਨਾ ਪਾਛੈ ਅਵਰ ਰੀਝਾਵੈ॥ਵਾ ਜੋ ਮਨ ਸੇ ਪਰੇ ਬਧੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਪਰੇ ਸਾਖੀ ਆਤਮਾਂ ਕੋ (ਬੋਧੈ) ਜਾਣੈ ॥ ਪੁਨਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ (ਆਤਮਾ) ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਰੂਪ ਕੋ (ਸੋਧੇ) ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਾਰੁ ਰਸੁ ਪੀਵੈ ॥ ਉਸੁ ਪੰਡਿਤ ਕੈ ਉਪਦੇਸਿ ਜਗੁ ਜੀਵੈ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਰ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀਵਤਾ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਪੰਡਤ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਇਹ (ਜਗ) ਜੀਵ ਚੇਤਨ ਭਾਵ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ ਹਿਰਦੈ ਬਸਾਵੈ ॥ ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ ਫਿਰਿ ਜੋਨਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਕੋ ਜੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੰਡਤ ਪੁਨਾ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਬੂਝੈ ਮੂਲੁ ॥ ਸੂਖਮ ਮਹਿ ਜਾਨੈ ਅਸਥੂਲੁ ॥

ਵੇਦੋਂ ਔਰ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਕੇ ਮੂਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਣੈ ਕਿ ਸੂਖਮ ਸਰੂਪ ਨਿਰਗੁਣ ਮੈ ਇਹ ਅਸਥੂਲ ਜਗਤ ਹੋਇ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਦੇਖਣਾ ਕਰੇ ॥

ਚਹੁ ਵਰਨਾ ਕਉ ਦੇ ਉਪਦੇਸੁ ॥ ਨਾਨਕ ਉਸੁ ਪੰਡਿਤ ਕਉ ਸਦਾ ਅਦੇਸੁ ॥ ੪ ॥

ਐਸਾ ਜੋ ਪੰਡਿਤਚਾਰੋਂ ਵਰਣੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੰਡਿਤ ਕੇ ਤਾਈਂ ਹਮਾਰੀ ਸਦਾ (ਅਦੇਸੁ) ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕੇ ਪੂਜਣੇ ਜੋਗ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਬੀਜ ਮੰਤ੍ਰੁ ਸਰਬ ਕੋ ਗਿਆਨੁ ॥ ਚਹੁ ਵਰਨਾ ਮਹਿ ਜਪੈ ਕੋਊ ਨਾਮੁ ॥

ਸਰਬ ਕਾ ਬੀਜ ਰੂਪ ਜੋ ਓਅੰ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਜਾਪ ਸੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਸੁਧੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਰਬ ਕੋ ਗਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਰਬ ਸਾਧਨੋਂ ਕਾ ਬੀਜ ਮੰਤ੍ਰ ਗਿਆਨ ਹੈ ਭਾਵ ਸ਼ ਸ਼ਤ ਅਸ਼ਤ ਕੇ ਬਿਬੇਕ ਹੋਣੇ ਕਰਕੇ ਸਾਧਨ ਹੋਤ ਹੈ ਵਾ ਸਰਬ ਕਾ ਬੀਜ ਮੰਤ੍ਰ ਗਿਆਨ ਕਾ ਦਾਤਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚਾਹੋਂ ਵਰਨੋਂ ਮੈ ਜੋ ਕੋਈ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਗਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਜੋ ਜਪੈ ਤਿਸਕੀ ਗਤਿ ਹੋਇ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਪਾਵੈ ਜਨੁ ਕੋਇ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮੁ ਜਪਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੀ (ਗਤਿ) ਕਲਜਾਨ ਹੋਇ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਨਾਮੁ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅੰਤਰਿ ਉਰਧਾਰੈ ॥ ਪਸੁ ਪ੍ਰੇਤ ਮੁਘਦ ਪਾਥਰ ਕਉ ਤਾਰੈ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਨਾਮੁ ਕੋ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਪਸੂ ਔਰੁ ਪ੍ਰੇਤੋਂ ਸਮ ਮੂਰਖ ਔਰ ਪਥਰੋਂ ਵਤ ਕਠੋਰੋਂ ਕੋ ਬੀ ਨਾਮ ਤਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਪਸੂ ਪ੍ਰੇਤੋਂ ਮੂਰਖੋਂ ਔਰ ਪਾਥਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਸਰਬ ਰੋਗ ਕਾ ਅਉਖਦ ਨਾਮੁ ॥ ਕਲਿਆਣ ਰੂਪ ਮੰਗਲ ਗੁਣ ਗਾਮੁ ॥

ਸਰਬ ਰੋਗੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਦਾਰੂ ਨਾਮਹੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਲਜਾਨ ਰੂਪ ਔਰ ਮੰਗਲ ਕਾ ਦਾਤਾ ਗੁਣੋਂ ਕਾ(ਗਾਮੁ)ਗਾਵਣਾਹੈ॥

ਕਾਹੂ ਜੁਗਤਿ ਕਿਤੈ ਨ ਪਾਈਐ ਧਰਮਿ॥ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਮਿਲੈ ਜਿਸੁ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਕਰਮਿ॥੫॥

ਕਿਸੀ ਜੁਗਤ ਅੰਰ ਕਿਸੀ ਧਰਮ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਤਿਸਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈ ਆਦੋਂ ਹੀ ਉਤਮੁ ਕਰਮੁ ਲਿਖਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਜਿਸਕੈ ਮਨਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਨਿਵਾਸੁ ॥ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮ ਸਤਿ ਰਾਮਦਾਸ ॥
ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਤਿਸੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਬੀਚ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਨਾਮ (ਸਤਿ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਦਾਸ ਕਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਅਪਨਾ ਆਪ ਸਰੂਪ ਸਰਬ ਮੈ (ਰਾਮ) ਵਿਆਪਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਇਆ ਹੈ ॥

ਦਾਸ ਦਸੰਤਣ ਭਾਇ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ ॥ ਸਦਾ ਨਿਕਟਿ ਨਿਕਟਿ ਹਰਿ ਜਾਨੁ ॥

ਤਿਸੀਤੇ ਤਿਸੀ ਹਰੀ ਕੋ ਦਾਸ ਨੇ ਦਾਸਾ ਪਣੇ ਭਾਵ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਅਪਨੇ ਸਮੀਪ ਹਰੀ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥

ਸੋ ਦਾਸੁ ਦਰਗਹ ਪਰਵਾਨੁ ॥ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਉ ਆਪਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ॥

ਸੋਈ ਹਰੀ ਕਾ ਦਾਸ (ਦਰਗਾਹ) ਸਤਸੰਗ ਵਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਪ੍ਰਵਾਨ ਭਯਾ ਹੈ ਜਿਸ ਐਸੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸੁ ਦਾਸ ਕਉ ਸਭ ਸੋਝੀ ਪਰੈ ॥ ਸਗਲ ਸੰਗਿ ਆਤਮ ਉਦਾਸੁ ॥ ਐਸੀ ਜੁਗਤਿ ਨਾਨਕ ਰਾਮਦਾਸੁ ॥ ੬ ॥

ਤਿਸੀ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਕੋ ਸਰਬ ਭਾਂਤ ਕੀ ਸਮਝ ਪੜਦੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸਕਾ (ਆਤਮ) ਮਨ ਸਭ ਸਾਥ ਉਦਾਸ ਰਹਿਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕੋਂ ਤਿਆਗ ਕਰ ਏਕ ਹਰੀ ਮੈ ਲੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਜੁਗਤੀ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸ਼ ਰਾਮ ਕਾ ਦਾਸੁ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਆਗਿਆ ਆਤਮ ਹਿਤਾਵੈ ॥ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਸੋਊ ਕਹਾਵੈ ॥

ਜਿਸਕੇ (ਆਤਮ) ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਹਿਤ ਕਰ ਆਵਤੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕਰ ਮਾਨਤਾ ਹੈ। ਹੇ ਭਾਈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵਤਿਆਂ ਹੂਆ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਰੂਪ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ।

ਤੈਸਾ ਹਰਖੁ ਤੈਸਾ ਉਸੁ ਸੋਗ ॥ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਤਹ ਨਹੀ ਬਿਓਗੁ ॥

ਤਿਸਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਤੈਸਾ ਹੀ (ਹਰਖੁ) ਅਨੰਦ ਔ ਤੈਸਾ ਹੀ ਸੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਹਰਖੁ ਸੋਗ ਤਿਸਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਤੁਲ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਵਹੁ ਸਦਾ ਹੀ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸਕੋ ਕਬੀ ਹਰੀ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਤੈਸਾ ਸੁਵਰਨੁ ਤੈਸੀ ਉਸੁ ਮਾਟੀ ॥ ਤੈਸਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤੈਸੀ ਬਿਖੁ ਖਾਟੀ ॥

ਤਿਸਕੋ ਤੈਸਾ ਹੀ ਸੁਰਨ ਹੈ ਔ ਤੈਸੀ ਹੀ ਮਿਟੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੁਵਰਣ ਮੈਂ ਉਪਾਦੇਯ ਬੁਧਿ ਨਹੀਂ ਔਰੁ ਮਿਟੀ ਮੈਂ ਹੇਯ ਬੁਧਿ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਤੈਸਾ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਔਰ ਤੈਸੇ ਹੀ ਵਿਖ (ਖਾਟੀ) ਮਿਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ਭਾਵ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਔ ਜ਼ਹਰ ਤੁਲ ਹੈ ॥

ਤੈਸਾ ਮਾਨੁ ਤੈਸਾ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥ ਤੈਸਾ ਰੰਕੁ ਤੈਸਾ ਰਾਜਾਨੁ ॥

ਤੈਸਾ ਹੀ ਮਾਨੁ ਔ ਤੈਸਾ ਹੀ ਅਪਮਾਨੁ ਵਾ ਤੈਸਾ ਹੀ ਮਾਨ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਔ ਤਿਸਕੋ ਤੈਸਾ ਹੀ ਅਭਿਮਾਨਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨ ਨ ਦੇਣੇਹਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਤਿਸਕੋ ਤੈਸਾ ਹੀ (ਰੰਕ) ਗਰੀਬ ਔ ਤੈਸਾ ਹੀ(ਰਾਜਾਨ) ਰਾਜਾ ਹੈ ਭਾਵਸਭ ਕੋ ਤੁਲ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਵਰਤਾਏ ਸਾਈ ਜੁਗਤਿ ॥ ਨਾਨਕ ਓਹੁ ਪੁਰਖੁ ਕਹੀਐ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ॥੭॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨਾ ਭਾਣਾ ਵਰਤਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਬਾਤ ਕੋ ਵਹੁ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ (ਜੁਗਤ) ਯੋਗ ਸਮਝਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਪੂਰਬੋਕਤ ਲਖਣੋਂ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ॥ ੭ । ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਦੂੰਦੋਂ ਕੇ ਅਭਾਵਕਾ ਹੋਣਾ ਹੀ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਗਲੇ ਠਾਉ ॥ ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਘਰਿ ਰਾਖੈ ਤੈਸਾ ਤਿਨ ਨਾਉ ॥

ਤਿਸਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਹੀ ਸਰਬਅਸਥਾਨ ਹੈਂ ਜਿਸ ਜਿਸ ਘਰ ਮੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈ ਜੋ ਜੋ ਰਾਖਿਆ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਤਿਨਕਾ ਨਾਮ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਜੋਗੁ ॥ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਫੁਨਿ ਹੋਗੁ ॥

ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਕਾਰਣੋਂ ਕੋ ਕਰਾਵਣੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਔ ਜੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਪੁਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹੋਵੈਗਾ ॥

ਪਸਰਿਓ ਆਪਿ ਹੋਇ ਅਨਤ ਤਰੰਗ ॥ ਲਖੇ ਨ ਜਾਹਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਰੰਗੁ ॥

ਵਹੁ ਅਨੇਕ ਤਰੰਗ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਪਸਰ ਰਹਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਰੰਗ ਲਖੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੈਸੀ ਮਤਿ ਦੇਇ ਤੈਸਾ ਪਰਗਾਸੁ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਕਰਤਾ ਅਬਿਨਾਸੁ ॥

ਵਹੁ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਰੂਪ ਜੋ ਅਬਿਨਾਸੀਹੈ। ਸੋ ਜੈਸੀ ਕਿਸੀਕੋ ਬੁਧੀ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਤਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਦਾ ਦਇਆਲ । ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਨਾਨਕ ਭਏ ਨਿਹਾਲ ॥ ੮ ॥ ੯ ॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਵਹੁ ਸਦਾ ਦਿਆਲ ਸਰੂਪ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਨਿਹਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਕਲਯਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ੯ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਉਸਤਤਿ ਕਰਹਿ ਅਨੇਕ ਜਨ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰ ॥

ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਅਨੇਕ ਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੀ ਕੋ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਰ ਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਭ ਰਚੀ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਇਹੁ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਰਚਨਾ ਬਹੁਤ ਵਿਧੀਓਂ ਸੇ ਰਚੀ ਹੈ ॥ ਮਾਇਕ ਰਚਨਾ ਕੀ ਬਚਿਤ੍ਰਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਇਸ ਅਸਟਪਦੀ ਮੈਂ ਏਕ ਵਸਤੂ ਮੈਂ ਕ੍ਰੋੜ ਪਦ ਦੀਆ ਹੈ ਜਬ ਕਈ ਕੋਟ ਸੁਮੇਰ ਕੀਏ ਹੈਂ ਇਸ ਮੈਂ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੇ ਮਤ ਅਨਸਾਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਏਕ ਏਕ ਦੇਸ ਮੈ ਕਰੋੜਾਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਹੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨ ਮੈਂ ਕਰੋੜਾਂ ਸੁਮੇਰ ਆਦ ਬਨ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਮੈ ਅਸੰਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੀ ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥ ਕਈ ਕੋਟਿ ਹੂਏ ਪੂਜਾਰੀ । ਕਈ ਕੋਟਿ ਅਚਾਰ ਬਿਉਹਾਰੀ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪੁਜਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਪੂਜਾ ਕਰਨੇ ਵਾਰੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਸ੍ਰੇਸਟ ਅਚਾਰੋਂ ਕੇ ਬਿਵਹਾਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਭਏ ਤੀਰਥ ਵਾਸੀ । ਕਈ ਕੋਟਿ ਬਨ ਭ੍ਰਮਹਿ ਉਦਾਸੀ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈ ਨਿਵਾਸੀ ਭਏ ਹੈਂ । ਪੁਨਾ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਉਦਾਸੀਨ ਹੂਏ ਬਨੋਂ ਮੈ ਵਿਚਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਬੇਦ ਕੇ ਸ੍ਰੋਤੇ । ਕਈ ਕੋਟਿ ਤਪੀਸੁਰ ਹੋਤੇ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਵੇਦੋਂ ਕੇ (ਸ੍ਰੋਤੇ)ਸੁਣਨੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਤਪ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਰੇ ਤਪੀਸਰ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਵਾ ਅਹੂਤੀਆਂ ਪਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਧਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਆਤਮ ਧਿਆਨੁ ਧਾਰਹਿ । ਕਈ ਕੋਟਿ ਕਬਿ ਕਾਬਿ ਬੀਚਾਰਹਿ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜ (ਆਤਮ) ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨਾ ਇਹੀ ਧਿਆਨ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ (ਕਬ) ਕਬੀਸ੍ਵਰ ਕਾਬਜ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਕੋ ਵੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਨਵਤਨ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹਿ । ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਵਹਿ ॥ ੧ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਸੇਸ ਨਾਗ ਆਦੀ ਨਿਤ ਨਵੀਨ ਨਾਮ ਲੇ ਕਰ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ ਕਾ ਇਹ ਸਭੀ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ।

ਕਈ ਕੋਟਿ ਭਏ ਅਭਿਮਾਨੀ । ਕਈ ਕੋਟਿ ਅੰਧ ਅਗਿਆਨੀ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਗਤ ਮੈਂ ਅਭਿਮਾਨੀ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਅਗਿਆਨੀ ਗਯਾਤ ਰਹਤ ਅੰਧ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਕਿਰਪਨ ਕਠੋਰ । ਕਈ ਕੋਟਿ ਅਭਿਗ ਆਤਮ ਨਿਕੋਰ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਕ੍ਰਿਪਨ ਅਰਥਾਤ ਸੂਮ ਔ ਰਿਦੇ ਕੇ ਕਠੋਰ ਹੈਂ ॥ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ (ਅਭਿਗ) ਅਭਿਜ ਹੈਂ (ਆਤਮ) ਮਨ ਕੇ (ਨਿਕੋਰ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਕੋਰੇ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਪਰ ਦਰਬ ਕਉ ਹਿਰਹਿ । ਕਈ ਕੋਟਿ ਪਰ ਦੂਖਨਾ ਕਰਹਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪਰਾਏ ਧਨ ਕੋ ਹਿਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਅਰਥਾਤ ਚੁਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ(ਪਰ) ਅੰਨ ਪੁਰਸੋਂ ਮੈਂ ਵਾ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਦੂਖਣੋਂ ਕੋ ਹੀ ਅਰੋਪਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਮਾਇਆ ਸ੍ਰਮ ਮਾਹਿ । ਕਈ ਕੋਟਿ ਪਰਦੇਸ ਭ੍ਰਮਾਹਿ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਨ ਮਾਯਾ ਕੋ ਸੰਚਨ ਕਰਨੇ ਮੈ ਹੀ ਥਕਤ ਹੋ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ । ਔਰ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋ ਪ੍ਰਦੇਸੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਲਾਵਹੁ ਤਿਤੁ ਤਿਤੁ ਲਗਨਾ ॥ ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕੀ ਜਾਨਹਿ ਕਰਤਾ ਰਚਨਾ ॥੨॥

ਜਿਸ ਜਿਸ ਤਰਫ ਮੈ (ਲਾ) ਲਾਵਤਾ ਹੈ (ਵਹੁ) ਸੋ ਪ੍ਰਮੇਸਰੁ ਤਿਸੀ ਤਿਸੀ ਤਰਫ ਜੀਵ ਕਾ ਲਗਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ । ਭਾਵ ਸੋ ਵਹੀ ਸਭ ਕਾ ਪ੍ਰੇਰਕ ਹੈ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ ਕੀ ਐਸੀ ਰਚਨਾ ਰਚੀ ਹੋਈ ਕੋ ਵਹੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਆਪਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਸਿਧ ਜਤੀ ਜੋਗੀ ॥ ਕਈ ਕੋਟਿ ਰਾਜੇ ਰਸੁ ਭੋਗੀ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਸਿਧ ਔ ਜਤੀ ਪੁਨਾ ਜੋਗੀ ਜਨ ਹੈਂ । ਪੁਨਾ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਰਾਜੇ ਔ (ਰਸ) ਵਿਸਅਹੁ ਕੇ ਭੋਗਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਵਾ ਰਸੋਂ ਕੇ ਭੋਗੀ ਰਾਜੇ ਹੋਂ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਪੰਖੀ ਸਰਪ ਉਪਾਏ ॥ ਕਈ ਕੋਟਿ ਪਾਥਰ ਬਿਰਖ ਨਿਪਜਾਏ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਪੰਛੀ ਔ ਸਰਪ ਆਦੀ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਉਪਾਏ ਹੈਂ । ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪਥਰ ਔ ਬ੍ਰਿਛ ਉਤਪਤ ਕਰੇ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰ ॥ ਕਈ ਕੋਟਿ ਦੇਸ ਕੂ ਮੰਡਲ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਪਵਨ ਔ ਪਾਣੀ ਪੁਨਾ ਬੈਸੰਤਰ ਅਰਥਾਤ ਅਗਨੀ ਆਦੀ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਦੇਸ ਔ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੰਡਲ ਵਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੰਡਲ ਮੈਂ ਕਈ ਦੇਸ ਰਚੇ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਸਸੀਅਰ ਸੂਰ ਨਖਿਤ੍ਰ ॥ ਕਈ ਕੋਟਿ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਇੰਦ੍ਰ ਸਿਰਿ ਛਤ੍ਰ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ (ਸਸੀਅਰ) ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਔ (ਸੂਰ) ਸੂਰਜ ॥ ਪੁਨਾ (ਨਖਤ੍ਰ) ਤਾਰੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਦੇਵਤੇ ਔ ਦੈਤ ਇੰਦ੍ਰ ਆਦੀ ਸਿਰ ਪਰ ਛਤ੍ਰ ਵਾਰੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥ ਅਰਥਾਤ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੇ ਰਾਜ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਅਪਨੈ ਸੂਤ੍ਰਿ ਧਾਰੈ ॥ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਤਿਸੁ ਨਿਸਤਾਰੈ ॥ ੩ ॥

ਇਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਸਮਗ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਚ ਕਰ ਅਪਨੇ (ਸੂਤ੍ਰ) ਸਭਾ ਵਾ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਅਪਣੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਤਿਸ ਕੋ ਵਹੁ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਤਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਰਾਜਸ ਤਾਮਸ ਸਾਤਕ ॥ ਕਈ ਕੋਟਿ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਅਰ ਸਾਸਤ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਰਾਜਸੀ ਔ ਤਾਮਸੀ ਪੁਨਾ ਸਾਂਤਕੀ ਅਰਥਾਤ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਜੀਵ ਕੀਏ ਹੈਂ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਵੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਔ ਸ਼ਾਸ਼ਤ੍ਰ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਕੀਏ ਰਤਨ ਸਮੁੰਦ ॥ ਕਈ ਕੋਟਿ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੰਤ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਰਤਨੋਂ ਵਾਲੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਾ ਰਤਨ ਔ ਸਮੁੰਦ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕੇ ਜੀਵ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਕੀਏ ਚਿਰ ਜੀਵੇ ॥ ਕਈ ਕੋਟਿ ਗਿਰੀ ਮੇਰ ਸੁਵਰਨ ਥੀਵੇ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕਾਕਭੁਸੰਡ ਲੋਮਸ ਆਦੀ ਚਿਰ ਪ੍ਰਯੰਤ ਜੀਵਣ ਵਾਲੇ ਚਿਰੰਜੀਵ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ (ਗਿਰੀ) ਪਰਬਤ ਸੁਵਰਨ ਕੇ ਸੁਮੇਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਜਖ ਕਿੰਨਰ ਪਿਸਾਚ ॥ ਕਈ ਕੋਟਿ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਸੂਕਰ ਮਿਗਾਚ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਯਖ ਔ ਕਿੰਨਰ ਪਿਸਾਚ ਆਦਿਕ ਭਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਸੂਰ ਮ੍ਰਿਗ ਆਦੀ ਔ (ਮ੍ਰਿਗਾਚ) ਮ੍ਰਿਗੋਂ ਕੇ ਖਾਣੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ੇਰ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਸਭ ਤੇ ਨੇਰੈ ਸਭਹੂ ਤੇ ਦੂਰਿ ॥ ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਅਲਿਪਤ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥ ੪ ॥

ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਸਭ ਕੇ ਨਿਕਟ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਸੰਗ ਹੋਨੇ ਕਰ ਸਭ ਸੇ ਦੂਰ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਹਰੀ ਆਪ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਹੋਕਰ ਪਾਨਾ ਸਭ ਸੇ ਅਲੇਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਪਤਾਲ ਕੇ ਵਾਸੀ ॥ ਕਈਕੋਟਿ ਨਰਕ ਸੁਰਗਿ ਨਿਵਾਸੀ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਪਤਾਲ ਕੇ ਵਾਸੀ ਹੈਂ ਔਰ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜ ਪਾਪੀ ਨਰਕੋਂ ਕੇ ਪੁਨਾ ਪੁੰਨੀ ਸੁਰਗੋਂ ਕੇ ਨਿਵਾਸੀ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਜਨਮਹਿ ਜੀਵਹਿ ਮਰਹਿ ॥ ਕਈ ਕੋਟਿ ਬਹੁ ਜੋਨੀ ਫਿਰਹਿ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਕਈ ਜੀਵਤ ਹੋ ਪੁਨਾ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜੀਵ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਬੈਠਤ ਹੀ ਖਾਹਿ ॥ ਕਈ ਕੋਟਿ ਘਾਲਹਿ ਥਕਿ ਪਾਹਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਬੈਠੇ ਹੀ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਕੁਛ ਕਮਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਪੜਤੀ ਔਰ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ (ਘਾਲਹਿ) ਕਮਾਈ ਕਰਤੇ ਥਕ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਕੀਏ ਧਨਵੰਤ॥ ਕਈ ਕੋਟਿ ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਚਿੰਤ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜੀਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਧਨਵੰਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਮਾਇਆ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮੈ ਹੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਹ ਜਹ ਭਾਣਾ ਤਹ ਤਹ ਰਾਖੇ॥ ਨਾਨਕ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਹਾਥੈ ॥ ੫ ॥

ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭਾਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਵਹੁ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਭ ਕਿਛ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਹੀ ਹਾਥ ਮੈ ਹੈ॥ ੫॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਭਏ ਬੈਰਾਗੀ॥ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੰਗਿ ਤਿਨਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਰਚਨਾ ਮੈ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ (ਬੈਰਾਗੀ) ਵਈਰਾਗਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਤਿਨੋਂ ਕੀ (ਲਿਵ) ਖਿਰਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਖੋਜੰਤੇ ॥ ਆਤਮ ਮਹਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਲਹੰਤੇ ॥

ਔਰ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਾਧਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਆਤਮ) ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਲਖ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਦਰਸਨ ਪ੍ਰਭ ਪਿਆਸ ॥ ਤਿਨ ਕਉ ਮਿਲਿਓ ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸ ॥

ਪੁਨਾ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਕੋ ਸਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸਾ ਅਰਥਾਤ ਇਛਾ ਹੈ ਤਿਨ ਪ੍ਰੇਮੀਓਂ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਅਬਨਾਸੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਮਾਗਹਿ ਸਤਿਸੰਗੁ ॥ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਤਿਨਿ ਲਾਗਾ ਰੰਗੁ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੀ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਪਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਾ ਹੈ ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਹੋਏ ਆਪਿ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ॥ ਨਾਨਕ ਤੇ ਜਨ ਸਦਾ ਧਨਿ ਧੰਨਿ ॥ ੬ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਸੁ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਦਾ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗ ਹੈਂ॥੬॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਖਾਣੀ ਅਰੁ ਖੰਡ ॥ ਕਈ ਕੋਟਿ ਅਕਾਸ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਅੰਡਜ ਆਦੀ ਖਾਣੀ ਔਰ ਭਾਰਤ ਆਦੀ ਖੰਡ ਹਨ ਪੁਨਾ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਅਕਾਸ ਔ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਹੋਏ ਅਵਤਾਰ ॥ ਕਈ ਜੁਗ ਤਿ ਕੀਨੋ ਬਿਸਥਾਰ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹਰੀ ਕੇ ਅਵਤਾਰ ਭਏ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਈ ਜੁਗਤੋਂ ਸੇ ਹਰੀ ਨੇ ਰਚਨਾ ਕਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਕਈ ਬਾਰ ਪਸਰਿਓ ਪਾਸਾਰ ॥ ਸਦਾ ਸਦਾ ਇਕੁ ਏਕੰਕਾਰ ॥

ਕਈ ਵਾਰੀ ਐਸੇ ਸੰਸਾਰ ਪਸਾਰੇਕੋ ਹਰੀਨੇ ਪਸਾਰਿਆਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਸਰਬ ਸਮੇਮੈ ਏਕਾ ਏਕੀ ਸਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਗੁਨਹੈ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਕੀਨੇ ਬਹੁ ਭਾਤਿ ॥ ਪ੍ਰਭ ਤੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਭ ਮਾਹਿ ਸਮਾਤਿ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜੀਵ ਜੋ ਹਰੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਭਾਤ ਕੇ ਕਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੁ ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਇ ॥ ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥ ੭॥

ਤਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣੇ ਆਪਿ ਸਭ ਕਿਛ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਅਪਣਾ ਆਪ ਸਰੂਪ ਹੈ ॥੭॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਦਾਸ ॥ ਤਿਨ ਹੋਵਤ ਆਤਮ ਪਰਗਾਸ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਦ ਸਾਭਾਵ ਵਾਰਿਓਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇ ਆਤਮ ਗਿਆਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਤਤਕੇ ਬੇਤੇ ॥ ਸਦਾਨਿਹਾਰਹਿ ਏਕੋ ਨੇਤ੍ਰੇ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਤਤ ਸਰੂਪ ਕੇ (ਬੇਤੇ) ਜਾਣਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਤ ਵਤਾ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈ ਬਿਆਪਕ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਨਾਮੁ ਰਸੁ ਪੀਵਹਿ ॥ ਅਮਰ ਭਏ ਸਦ ਸਦਹੀ ਜੀਵਹਿ ॥

ਪੁਨਾ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤੇਹੈਂ ਸੋ ਪਾਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਅਮਰ ਹੋਕਰ ਸਰਬ ਸਮੇਮੈ ਸਦਾ ਜੀਵਤੇਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਨਾਮੁ ਗੁਨ ਗਾਵਹਿ ॥ ਆਤਮ ਰਸੁ ਸੁਖ ਸਹਜ ਸਮਾਵਹਿ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਆਤਮ ਰਸ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਸਹਜੇ ਹੀ ਵਾ ਸਹਜ ਸੁਖ ਮੇ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਪਨੇ ਜਨ ਕਉ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਮਾਰੇ ॥ ਨਾਨਕ ਓਇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ॥ ੮ ॥ ੧੦ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਅਪਨੇ ਜਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਸਮੇ ਮੈ ਸੰਮਾਰੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਭਗਤਿ ਜਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ੧੦ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕਹੈ ਦੂਸਰ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੇ (ਕਰਣ) ਸਾਧਨ ਜੋ ਮਹਤਤ ਆਦੀ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਕਾਰਣ ਜੋ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਸਮਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਰ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਲਿਥਲਿ (ਮਹੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ (ਅਲ) ਅਕਾਸ ਮੈ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਕਰਨੈ ਜੋਗੁ ॥ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਹੋਗੁ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਕੇ (ਕਰਨ) ਸਾਧਨ ਬ੍ਰਹਮ ਆਦਕ ਹੈਂ ਤਿਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕਰਾਵਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਭੀ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਹੋਵੈ ਗਾ ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਨ ਹਾਰਾ ॥ ਅੰਤੁ ਨਹੀ ਕਿਛੁ ਪਾਰਾਵਾਰਾ ॥

ਜੋ ਏਕ ਖਿਨਮੈ ਸੰਸਾਰ ਕੋ (ਥਾਪ) ਇਸਥਿਤ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ (ਉਥਾਪਨ)ਉਠਾਇ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਪਾਰਾ ਵਾਰ ਕਾ ਕਿਛ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਹੁਕਮੇ ਧਾਰਿ ਅਧਰ ਰਹਾਵੈ ॥ ਹੁਕਮੇ ਉਪਜੈ ਹੁਕਮ ਸਮਾਵੈ ॥

ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੈ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਆਪ (ਅਧਰ) ਨਿਰਾਧਾਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਵ ਅਪਨਾ ਆਸਰਾ ਔਰ ਨਹੀਂ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਔਰ ਹੁਕਮ ਮੈ ਹੀ ਸਮਾਵਤੀ ਹੈ ॥

ਹੁਕਮੇ ਊਚ ਨੀਚ ਬਿਉਹਾਰ ॥ ਹੁਕਮੇ ਅਨਿਕ ਰੰਗੁ ਪਰਕਾਰ ॥

ਤਿਸਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈ ਹੀ ਊਚ ਔਰ ਨੀਚ ਕਾ ਵਿਵਹਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈ ਹੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਅਪੁਨੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ਨਾਨਕ ਸਭ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਪਨੀ (ਵਡਿਆਈ)ਇਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ।ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਹਰੀ ਸਭਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹਾਹੈ।੧।

ਪ੍ਰਭੁ ਭਾਵੈ ਮਾਨੁਖ ਗਤਿ ਪਾਵੈ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਪਾਥਰ ਤਰਾਵੈ ॥

ਜੇਕਰ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਭਾਵੈ ਤੌ ਇਹ ਮਾਨਸ ਨਾਮ ਜਾਪ ਸੋਂ ਗਤੀ ਕੌ ਪਾਵਤਾ ਹੈ।ਔਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਭਾਵੈ ਤੌ ਪਥਰੋਂ ਸਮ ਕਠੋਰ ਜੀਵੋਂ ਕੌ ਵਾ ਪਰਤਖ ਪਥਰੋਂ ਕੋ ਤਰਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਭਾਵੈ ਬਿਨੁ ਸਾਸ ਤੇ ਰਾਖੈ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਭਾਵੈ ਤ ਹਰਿ ਗੁਣ ਭਾਖੈ ॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਭਾਵੈ ਤਬ ਇਸ ਜੀਵ ਕੌ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੀ ਰਾਖ ਲੇਤਾ ਹੈ। ਸੁਰੰਕ ਰਾਜਾ ਵਤ ਭਾਵ ਅਲਪ ਆਯੂ ਮੈ ਅਧਕ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਵਾ ਪਥਰ ਬ੍ਰਿਛ ਆਦੀ ਜੜ੍ਹੋਂ ਕੌ ਬਿਨਾ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਸੇ ਹੀ ਰਾਖਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵੈਤੋ ਇਹ ਜੀਵ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੌ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰੈ ॥ ਆਪ ਕਰੈ ਆਪਨ ਬੀਚਾਰੈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਭਾਵੈ ਤਬ(ਪਤਿਤ) ਪਾਪੀਓਂ ਕੌ ਉਧਾਰ ਦੇਤਾ ਅਪਨੇ ਬੀਚਾਰ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਦੁਹਾ ਸਿਰਿਆ ਕਾ ਆਪਿ ਸੁਆਮੀ ॥ ਖੇਲੈ ਬਿਗਸੈ ਅੰਤਰਿ ਜਾਮੀ ॥

ਦੋਨੋ ਸਿਰਿਓਂ ਅਰਥਾਤ ਦੋਨੋ ਲੋਕੋਂ ਕਾ ਆਪਹੀ ਵਹੁ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ। ਤਾਂਤੇ ਵਹੁ ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ ਆਪਹੀ ਖੇਲਤਾ ਹੁਆ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਭਾਵੈ ਸੋ ਕਾਰ ਕਰਾਵੈ ॥ ਨਾਨਕ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਅਵਰੁ ਨ ਆਵੈ ॥੨॥

ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਾਰਜ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸੋਂ ਬਿਨਾ ਹਮ ਕੌ ਔਰ ਕੋਈ ਸਮਰਥ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ।੨॥

ਕਹੁ ਮਾਨੁਖ ਤੇ ਕਿਆ ਹੁਇ ਆਵੈ ॥ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਾਵੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਹੋ ਤੌ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਬਿਨਾ ਇਸ ਮਾਨਸ ਤੇ ਕਿਆ ਹੋਇ ਆਵਤਾਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਹਰੀ ਕੇ ਭਾਏ ਬਿਨਾ ਇਸ ਸੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਇ ਆਵਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੌ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸ ਜੀਵ ਸੋਂ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਇਸਕੈ ਹਾਥ ਹੋਇ ਤ ਸਭ ਕਿਛੁ ਲੇਇ ॥ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰੇਇ ॥

ਜੇ ਕਰਿ ਇਸਕੇ ਹਾਥ ਮੈ ਹੋਇ ਤੌ ਸਭ ਕੁਛ ਪਦਾਰਥ ਇਹ ਆਪਤੇ ਹੀ ਲੇ ਲੇਵੈ ਪਰੰਤੁ ਇਹੁ ਆਪਸੇ ਕਿਛ ਲੇ ਨਹੀਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਕਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਜੋ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰਮ ਇਹ ਜੀਵ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਜਾਨਤ ਬਿਖਿਆ ਮਹਿ ਰਚੈ ॥ ਜੇ ਜਾਨਤ ਆਪਨ ਆਪ ਬਚੈ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਅਗਿਆਤ ਹੋ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਹੁ ਜੀਵ ਵਿਸਿਅਹੁਮੈਂ ਰਚਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤਿਨਕੇ ਫਲ ਦੁਖ ਕੋ ਜਾਣੇ ਤੋ ਇਨਸੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਬਚਾ ਰਹੇ ਅਰਥਾਤ ਕੁਕਰਮੋਂ ਕੋ ਨਾਂ ਕਰੈ॥

ਭਰਮੇ ਭੂਲਾ ਦਹਦਿਸਿ ਧਾਵੈ॥ ਨਿਮਖ ਮਾਹਿ ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ ਫਿਰਿ ਆਵੈ॥

ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਭੁਲਾ ਹੁਆ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੇਂ ਧਾਵਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਮਨਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਏਕ ਖਿਨ ਬੀਚ ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਅਪਨੀ ਭਗਤਿ ਦੇਇ॥ ਨਾਨਕ ਤੇ ਜਨ ਨਾਮਿ ਮਿਲੇਇ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸੁ ਜਿਸੁ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਨ ਤਿਸ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਨੀਚ ਕੀਟ ਕਉ ਰਾਜੁ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ॥

ਵਹੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਕੀਟ ਵਤ ਨੀਚ ਕੋ ਏਕ ਖਿਨ ਬੀਚ ਰਾਜੁ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਾਕਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਛੂ ਨ ਆਵੈ ॥ ਤਿਸੁ ਤਤਕਾਲ ਦਹ ਦਿਸਿ ਪ੍ਰਗਟਾਵੈ ॥

ਔਰ ਜਿਸਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾ ਈਸ੍ਵਰਜਕੁਛ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਤਾਤ ਕਾਲ ਹੀ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਈਸ੍ਵਰਜ ਦੇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਾਕਉ ਅਪੁਨੀ ਕਰੈ ਬਖਸੀਸ॥ ਤਾ ਕਾ ਲੇਖਾ ਨ ਗਨੈ ਜਗਦੀਸ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਬਖਸ਼ਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਲੇਖਾ ਜਗਦੀਸਰ ਗਿਣਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤਿਸ ਕੀ ਰਾਸਿ॥ ਘਟਿ ਘਟਿ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਗਾਸੁ॥

ਜਿਹ (ਜੀਉ) ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਔ (ਪਿੰਡ) ਸਰੀਰ ਆਦੀ ਸਭ ਤਿਸ ਕੀ ਦਈ ਹੋਈ ਰਾਸ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਅਪਨੀ ਬਣਿਤ ਆਪਿ ਬਨਾਈ ॥ ਨਾਨਕ ਜੀਵੈ ਦੇਖਿ ਬਡਾਈ ॥ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਪਨੀ ਬਨਾਵਟ ਭਾਵ ਰਚਨਾ ਤਿਸ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਬਨਾਈ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਇਸ ਕਾ ਬਲੁ ਨਾਹੀ ਇਸੁ ਹਾਥ ॥ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਸਰਬ ਕੋ ਨਾਥ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਬਲੁ ਇਸਕੇ ਹਾਥ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਕਰਤਵੋਂ ਕਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਕਾ ਨਾਥ ਹੈ॥

ਆਗਿਆ ਕਾਰੀ ਬਪੁਰਾ ਜੀਉ ॥ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਫੁਨਿ ਥੀਉ ॥

ਇਹੁ ਵਿਚਾਰਾ ਜੀਵ ਤੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਆਗਿਆ ਕਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਚਲਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਬਹੂ ਊਚ ਨੀਚ ਮਹਿ ਬਸੈ ॥ ਕਬਹੂੰ ਸੋਗ ਹਰਖ ਰੰਗਿ ਹਸੈ ॥

ਕਬੀ ਇਹੁ ਜੀਵ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਸਕੇ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ ਊਚ ਜੋਨੀ ਵਾ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਔ ਕਬੀ ਨੀਚ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਵਾ ਨੀਚ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਕਬੀ ਸੋਗ ਕਰਕੇ ਰੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਬੀ ਹਰਖ ਮੈਂ ਰੰਗਾ ਹੂਆ ਹਸਤਾ ਹੈ॥

ਕਬਹੂੰ ਨਿੰਦ ਚਿੰਦ ਬਿਉਹਾਰ ॥ ਕਬਹੂੰ ਊਭ ਅਕਾਸ ਪਇਆਲ ॥

ਪੁਨਾ ਕਬੀ ਨਿੰਦਾ ਔ ਵਿਵਹਾਰੋਂ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਨਿੰਦਾ ਵਾ ਉਸਤਤੀ ਕਾ ਹੀ ਇਸ ਕੋ ਵਿਵਹਾਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਕਬੀ ਸੰਕਲਪ ਵਾ ਜਨਮ ਧਾਰ ਕਰ (ਊਭ) ਊਚੇ ਅਕਾਸੋਂ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਕਬੀ ਨੀਚੇ ਪਤਾਲੋਂ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਬਹੂ ਬੇਤਾ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ ॥ ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਮਿਲਾਵਣ ਹਾਰ ॥ ੫ ॥

ਪੁਨਾ ਕਬੀ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ(ਬੇਤਾ) ਗਿਆਤਾ ਹੋਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੋ ਹਰੀ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਣ ਹਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ ੫॥

ਕਬਹੂੰ ਨਿਰਤ ਕਰੈ ਬਹੁ ਭਾਤਿ ॥ ਕਬਹੂ ਸੋਇ ਰਹੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥

ਪੁਨਾ ਕਬੀ ਇਹ ਜੀਵ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਨਿਰਤ ਅਰਥਾਤ ਚੇਸਟਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਔ ਕਬੀ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਸੋਇ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਕਬਹੂੰ ਮਹਾ ਕ੍ਰੋਧੁ ਬਿਕਰਾਲ ॥ ਕਬਹੂੰ ਸਰਬ ਕੀ ਹੋਤ ਰਵਾਲ ॥

ਪੁਨਾ ਕਬੀ ਮਹਾਂ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਕੇ ਵਿਕਰਾਲ ਅਰਥਾਤ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਬੀ ਸਰਬ ਕੀ (ਰਵਾਲ) ਧੂੜੀ ਵਤ ਨਿਮ੍ਰੀ ਭਾਵ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਬਹੂੰ ਹੋਇ ਬਹੈ ਬਡ ਰਾਜਾ ॥ ਕਬਹੂ ਭੇਖਾਰੀ ਨੀਚ ਕਾ ਸਾਜਾ ॥

ਕਬੀ ਤੋ ਵਡਾ ਰਾਜਾ ਹੋਇ ਬੇਠਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਬੀ ਭਿਖਾਰੀ ਹੋਇ ਕਰ ਨੀਚੋਂ ਕਾ ਸਾਜ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਕਬਹੂ ਅਪਕੀਰਤਿ ਮਹਿ ਆਵੈ ॥ ਕਬਹੂ ਭਲਾ ਭਲਾ ਕਹਾਵੈ ॥

ਕਬੀ ਇਹੁ ਅਪਕੀਰਤੀ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔ ਕਬੀ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਭਲਾ ਭਲਾ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਉ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖੈ ਤਿਵ ਹੀ ਰਹੈ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਕਹੈ ॥ ੬ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਖਤਾ ਹੈ। ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਹ ਰਹਿਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਮ ਇਹ ਬਾਤ ਸਚ ਹੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਜੇ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਵੇ ਤਉ ਸਚੁ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ॥ ੬ ॥

ਕਬਹੂ ਹੋਇ ਪੰਡਿਤ ਕਰੈ ਬਖਾਨ॥ ਕਬਹੂ ਮੋਨਿ ਧਾਰੀ ਲਾਵੈ ਧਿਆਨੁ

ਕਬੀ ਏਹ ਜੀਵ ਪੰਡਿਤ ਹੋਕਰ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਕਬੀ ਮੌਨਿਧਾਰੀ ਹੋਕਰ ਧਿਆਨੁ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਕਬਹੂ ਤਟ ਤੀਰਥ ਇਸਨਾਨੁ। ਕਬਹੂ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਮੁਖ ਗਿਆਨ॥

ਅਰ ਕਬੀ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਹੋਕਰ ਮੁਖ ਸੇ ਗਿਆਨੁ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਕਬਹੂ ਕੀਟ ਹਸਤ ਪਤੰਗ ਹੋਇ ਜੀਆ। ਅਨਿਕ ਜੋਨਿ ਭਰਮੇ ਭਰਮੀਆ ॥

ਪੁਨਾ ਕਬੀ ਕੀੜੇ ਔਰ ਹਥੀ ਪਤੰਗ ਆਦੀ ਜੀਵ ਜੰਤ ਹੋਕਰ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਸੇ ਭ੍ਰਮਾਇਆਹੂਆ ਫਿਰਤਾਹੈ ॥

ਨਾਨਾ ਰੂਪ ਜਿਉ ਸ੍ਵਾਂਗੀ ਦਿਖਾਵੈ ॥ ਜਿਉ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਨਚਾਵੈ ॥

ਜੈਸੇ ਸ੍ਵਾਂਗੀ ਨਾਨਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੋ ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਨਚਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਹੋਇ॥ਨਾਨਕ ਦੂਜਾ ਅਵਰ ਨ ਕੋਇ॥ ੭ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ।ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਸਾਮਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਕਬਹੂ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਇਹੁ ਪਾਵੈ। ਉਸ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਬਹੁਰ ਨ ਆਵੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਰੰਤੂ ਕਬੀ ਇਹ ਜੀਵ ਪੁਰਬਕਤ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੁਆ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ। ਤਬ ਤਿਸ ਸਤ ਸੰਗ ਅ-ਸਥਾਨ ਸੇ ਪੁਨਾ ਇਨ ਚੌਰਾਸੀ ਜੋਨੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਹੋਇ ਗਿਆਨੁ ਪਰਗਾਸੁ। ਉਸ ਅਸਥਾਨ ਕਾ ਨਹੀ ਬਿਨਾਸੁ॥

ਤਿਸ ਸਤਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰੇ ਇਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਗਿਆਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਇ ਆਵਤਾ ਹੈ। ਇਸੀ ਤੇ ਉਸ ਅਸਥਾਨ ਸਤ ਸੰਗ ਕੇ ਪਾਵਨੇ ਸੇ ਇਸਕਾ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਮੈ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਵਾ ਤਿਸ ਗਿਆਨ ਕਰ ਜਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਕਬੀ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ਅਤਥਾਤ ਵਹੁ ਅਬਨਾਸੀ ਪਦ ਹੈ॥

ਮਨ ਤਨ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਇਕ ਰੰਗਿ॥ ਸਦਾ ਬਸਹਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੈ ਸੰਗਿ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਏਕ ਨਾਮੀ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਮੈ ਰਤ ਹੁਏ ਹੈਂ। ਵਹੁ ਸਦਾ ਹੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਾਥ ਬਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਜਲ ਮਹਿ ਜਲ ਆਇ ਖਟਾਨਾ। ਤਿਉ ਜੋਤੀ ਸੰਗ ਜੋਤਿ ਸਮਾਨਾ॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੈ ਜਲਆਇਕਰਕੇ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਤੈਸੇ ਵਹੁ ਜਨ ਤਿਸ ਜੋਤੀ ਸਾਥ ਜੋਤਿ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਸਮਾਨਾ ਹੈ॥ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੋਇ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਮਿਟ ਗਏ ਗਵਨ ਪਾਏ ਬਿਸ੍ਰਾਮ। ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨ॥ ੮॥੧੧

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਆਵਾਗਵਨ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔ (ਬਿਸ੍ਰਾਮ) ਇਸਥਿਤੀ ਕੇ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਪਰ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ੮॥ ੧੧॥

ਸਲੋਕੁ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬੁ ਜੀ ਨੇ ਏਕ ਸਿਖਕੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੇਤ ਹੁਕਮ ਨਾਵਾ ਭੇਜਾ ਔਰ ਐਸੇ ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਕਿ ਪਾਂਚ ਰੁਪਜੇ ਲੇਕਰ ਹੁਕਮ ਨਾਵੇ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਾਵਣਾ ਔਰ ਪੀਛੇ ਸੌ ਰੁਪਜਾ ਲਿਆਵਣਾ ਜਬ ਹੁਕਮ ਨਾਮੀਆ ਉਸ ਸਿਖ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਗਿਆ ਤਬ ਸਿਖਨ ਬੜਾ ਆਦਰ ਕੀਆ ਹੁਕਮ ਸੁਣਕਰ ਅਪਨੇ ਘਰਕੀ ਚੀਜ ਬਸਤ ਆਦੀ ਬੇਚਕਰ ਹੁਕਮ ਨਾਮੀਏ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦ ਛਕਾਇਆ ਔਰ ਪਾਂਚ ਰੁਪਜੇ ਦਕਰ ਹੁਕਮ ਨਾਮੇਕਾ ਦਰਸਨ ਕੀਆ ਪੁਨਾ ਸੌ ਰੁਪਜਾ ਦੇਣੇ ਕਾ ਉਪਾਵ ਚਿਤਵਕਰ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸਿਖ ਨਿਰਧਨ ਥਾ ਤਬ ਸੁਨਾ ਕਿ ਆਜ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕੁਸਤੀ ਕਰਵਾਈਹੈ ਜੋ ਰਾਜੇ ਕੇ ਮਸਕੀਨ ਪਹਿਲਵਾਨ ਕੋ ਗਿਰਾਵੇ ਤਿਸਕੋ ਦੋ ਸੌ ਰੁਪਜਾ ਔਰ ਜੋ ਗਿਰੇ ਤਿਸਕੋ ਇਕ ਸੌ ਰੁਪਜੇ ਮਿਲੈਂ ਗੇ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੋ ਤਿਸ ਸਿਖ ਨੇ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਾਨ ਪਿਆਛੇ ਨਾ ਕੀਏ ਯਦਪਿ ਪਹਲਵਾਨ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਤਦਪ ਤਿਸਕੇ ਸਾਥ ਘੁਲਨੇ ਕੋ ਜਾਇ ਖੜਾ ਹੁਆ ਲੋਕ ਥੀ ਹਾਸੀ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਪਹਿਲਵਾਨ ਤਿਸਕੀ ਬਾਤ ਸੁਣ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਗਿਰ ਪੜਾ ਤਬ ਸੋ ਰੁਪਯਾ ਲੇਕਰ ਹੁਕਮ ਨਾਵੀਏਂ ਕੋ ਦੀਆ ਔਰ ਵਹੁ ਮਸਕੀਨੀਆਂ ਪਹਿਲਵਾਨ ਔ ਤਿਸ ਸਿਖ ਨੇ ਹੁਕਮ ਨਾਵੀਏਂ ਸਾਥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹਜੂਰਆਨ ਕਰ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਤਰ ਯਾਮੀ ਤਿਸ ਮਸਕੀਨ ਪਹਿਲਵਾਨ ਕੋ ਪਰਥਾਇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੁਖੀ ਬਸੈ ਮਸਕੀਨੀਆ ਆਪੁ ਨਿਵਾਰ ਤਲੇ ॥ ਬਡੇ ਬਡੇ ਹੰਕਾਰੀਆ ਨਾਨਕ ਗਰਬਿ ਗਲੇ ॥

ਹੇ ਮਸਕੀਨੀਆ ਪਹਿਲਵਾਨ ਤੂੰ ਸੁਖੀ ਵਸੈਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਬਲ ਔ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਿਖ ਕੇ (ਤਲੇ) ਨੀਚੇ ਗਿਰ ਪੜਾ ਹੈ ॥ ਵਾ ਸਰਬ ਕੋ ਸਧਾਰਣ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਨਿਵਾਰ ਕਰ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਸਭ ਸੇ ਨੀਵਾਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਜਪਤਪਆਦੀ ਮਸੱਕਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਗਰੀਬ ਸੁਖੀ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਜੋ ਰਾਵਣ ਦੁਰਜੋਧਨ ਆਦੀ ਬਡਿਓਂ ਸੇ ਵਡੇ ਹੰਕਾਰੀ ਭਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਹੰਕਾਰ ਮੈ ਹੀ ਵਾ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਹੀ ਗਲੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ਸਲੋਕ ਕਾ ਟੀਕਾ ਰੂਪ ਪੂਰਬੋਕਤ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥ ਜਿਸਕੈ ਅੰਤਰਿ ਰਾਜ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥ ਸੋ ਨਰਕਪਾਤੀ ਹੋਵਤ ਸੁਆਨ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਰਾਜ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਜੁਲਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ ਕੂਕਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਰਕ ਮੈ ਪੜਤਾ ਹੈ ਵਾ ਕੂਕਰੋਂ ਕੇ ਨਰਕ ਮੈ(ਪਾਤੀ) ਪੜਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਿਸ ਨਰਕ ਮੈਂ ਕਾਟਣੇਵਾਲੇ ਕੂਕਰ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਬੀਚ ਕੂਕਰੋਂ ਸੇਂ ਕਟਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਜਾਨੈ ਮੈ ਜੋਬਨ ਵੰਤੁ ॥ ਸੋ ਹੋਵਤ ਬਿਸਟਾ ਕਾ ਜੰਤੁ ॥

ਜੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਵਾਰਾ ਹੂੰ ॥ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬਲ ਕਰ ਹੰਕਾਰੀ ਹੂਆ ਨਿਰਬਲ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਾਪੀ ਜਨ ਵਿਸਟਾ ਕਾ ਕੀੜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਦੁਰਗੰਧੀ ਰੂਪ ਨਰਕ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ॥

ਆਪਸ ਕਉ ਕਰਮਵੰਤੁ ਕਹਾਵੈ ॥ ਜਨਮਿ ਮਰੈ ਬਹੁ ਜੋਨਿ ਭਰਮਾਵੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਵਾਲਾ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਕਰਮ ਕਾ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋਤਾ ਸੈ॥ ਸੋ ਜਨਮਤਾਮਰਤਾ ਹੂਆ ਬਹੁਤ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਾਈਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਧਨ ਭੂਮੁ ਕਾ ਜੋ ਕਰੈ ਗੁਮਾਨੁ ॥ ਸੋ ਮੂਰਖੁ ਅੰਧਾ ਅਗਿਆਨੁ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋਕੋਈ ਧਨ ਔਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਮੂਰਖ ਅਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਅੰਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸਕੈ ਹਿਰਦੈ ਗਰੀਬੀ ਬਸਾਵੈ॥ ਨਾਨਕ ਈਹਾਂ ਮੁਕਤਿ ਆਗੈ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਗਰੀਬੀ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਵਹ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੋਇਕਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥(ਆਗੇ) ਦੇਹ ਪਾਤ ਸੇਂ ਅਨੰਤਰ ਵਦੇਹ ਮੁਕਤਿ ਕਾ ਅਧਿਕ ਸੁਖੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਧਨਵੰਤਾ ਹੋਇ ਕਰਿ ਗਰਬਾਵੈ॥ ਤ੍ਰਿਣ ਸਮਾਨ ਕਛੁ ਸੰਗਿ ਨ ਜਾਵੈ॥

ਜਿਸਕੇ ਪਾਇ ਤੇ ਏਹ ਜੀਵ ਧਨਵੰਤ ਹੋਕਰ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਧਨ ਤ੍ਰਿਣ ਸਮਾਨ ਅਰਥਾਤ ਤੁਛ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਇਸਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬਹੁ ਲਸਕਰ ਮਾਨੁਖ ਊਪਰ ਕਰੈ ਆਸ॥ ਪਲ ਭੀਤਰ ਤਾਕਾ ਹੋਇ ਬਿਨਾਸ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਬਹੁਤ ਲਸਕਰਔ ਮਾਨਸੋਂ ਪਰ ਬਹੁਤ(ਆਸ)ਭਰੋਸਾ ਰਖਤਾਹੈ ਤਿਸਕਾ ਏਕ ਪਲ ਬੀਚਹੀ ਨਾਸ ਹੋਇ ਜਾਤਾਹੈ॥

ਸਭਤੇ ਆਪਿ ਜਾਨੈ ਬਲਵੰਤ॥ ਖਿਨ ਮਹਿ ਹੋਇ ਜਾਇ ਭਸਮੰਤੁ॥

ਜਿਸ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਇਹੁ ਸਭਸੇ ਬਲ ਵਾਲਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਸੇ ਖਿਨਮੇਂ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਕਿਸੈ ਨ ਬਦੈ ਆਪਿ ਹੰਕਾਰੀ॥ ਧਰਮ ਰਾਇ ਤਿਸੁ ਕਰੈ ਖੁਆਰੀ॥

ਜੋ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਕਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਤੁਲ ਨਹੀਂ(ਬਦੈ) ਜਾਨਤਾਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ਕੀ ਧਰਮ ਰਾਇ ਖੁਆਰੀ ਕਰਤਾ ਅਰਥਾਤ ਦੂਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਾਕਾ ਮਿਟੈ ਅਭਿਮਾਨੁ॥ ਸੋ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਦਰਗਹ ਪਰਵਾਨੁ॥ ੨ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕੈ ਜਿਸ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੇਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਕੋਟਿ ਕਰਮ ਕਰੈ ਹਉ ਧਾਰੈ॥ ਸ੍ਰਮੁ ਪਾਵੈ ਸਗਲੈ ਬਿਰਥਾਰੇ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕਾ (ਸ੍ਰਮੁ) ਥਕੇਵਾਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਸਭ ਵਿਅਰਥ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਨਿਕ ਤਪਸਿਆ ਕਰੇ ਅਹੰਕਾਰ॥ ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਅਵਤਾਰ ॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਤਪਸਿਆ ਕਰਕੇ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਵਾਸ਼ਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨਰਕ ਔ ਸੁਰਗ ਮੈ ਰਹਿਕਰ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਕਰ ਆਤਮ ਨਹੀ ਦ੍ਰਵੈ॥ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਕਹੁ ਕੈਸੇ ਗਵੈ॥

ਜਿਸਕਾ ਰਿਦਾ ਅਨੇਕ ਸ ਧਨ ਰੂਪ ਜਤਨ ਕਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦ੍ਰਵਤਾ ਭਾਵ ਕੋਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਕਹੋ ਤੋ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈ ਕੈਸੇ (ਗਵੈ) ਜਾਵੈ ਗਾ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀ ਜਾ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥

ਆਪਸ ਕਉ ਜੋ ਭਲਾ ਕਹਾਵੈ॥ ਤਿਸਹਿ ਭਲਾਈ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਭਲਾ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਕਟ ਭਲਿਆਈ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ॥

ਸਰਬ ਕੀ ਰੇਨ ਜਾਕਾ ਮਨੁ ਹੋਇ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਾਕੀ ਨਿਰਮਲ ਸੋਇ॥ ੩ ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਮਨ ਸਰਬ ਕੀ (ਰੇਨ) ਧੂੜੀ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੀ ਸੋਭਾ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਜਬ ਲਗੁ ਜਾਨੈ ਮੁਝਤੇ ਕਛੁ ਹੋਇ॥ ਤਬ ਇਸ ਕਉ ਸੁਖ ਨਾਹੀ ਕੋਇ॥

ਜਬ ਤਕ ਇਹੁ ਜੀਵ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਝ ਤੇ ਕਿਛੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਬ ਲਗ ਅਹੰ ਮਮ ਕੋ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਲਗ ਇਸਕੋ ਕੋਈ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜਬ ਇਹੁ ਜਾਨੈ ਮੈ ਕਿਛੁ ਕਰਤਾ॥ ਤਬ ਲਗ ਗਰਬੁ ਜੋਨਿ ਮਹਿ ਫਿਰਤਾ॥

ਜਬ ਤੰਕ ਇਹੁ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈ ਕਿਛ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤਬ ਤਕ ਗਰਭ ਮੈ ਪੜ ਕਰ ਜੀਵ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਬ ਧਾਰੈ ਕੋਊ ਬੈਰੀ ਮੀਤੁ॥ ਤਬ ਲਗੁ ਨਿਹਚਲੁ ਨਾਹੀ ਚੀਤੁ॥

ਜਬ ਤਕ ਇਹੁ ਜੀਵ ਕੋਈ ਅਪਨਾ ਵੈਰੀ ਔ ਕੋਈ ਮਿਤ੍ਰ ਚਿਤ ਮੈ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਇਸ ਕਾ ਚਿਤ ਅਚਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਜਬ ਲਗੁ ਮੋਹਿ ਮਗਨ ਸੰਗਿ ਮਾਇ॥ ਤਬ ਲਗੁ ਧਰਮ ਰਾਇ ਦੇਇ ਸਜਾਇ॥

ਜਬ ਤਕ ਮੋਹਿ ਕਰ ਕੇ ਮਾਇਆ ਸਾਥ ਮਗਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਤਿਸ ਕੋ ਸਜਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਬੰਧਨ ਤੂਟੈ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਹਉ ਛੂਟੈ ॥ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਜਿਨਕੇ ਬੰਧਨ ਤੂਟੇ ਹੈਂ।ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੋਈ ਇਸ ਅਹੰਤਾ ਸੇ ਛੂਟੇ ਹੈਂ।੪॥

ਸਹਸ ਖਟੇ ਲਖ ਕਉ ਉਠਿ ਧਾਵੈ ॥ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਆਵੈ ਮਾਇਆ ਪਾਛੈ ਪਾਵੈ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਸੇ ਗ੍ਰਸਾ ਹੂਆ ਸੈਂਕੜੇ ਵਾ ਹਜ਼ਾਰੋਂ ਕੋ ਖਾਟ ਕਰ ਲਾਖੋਂ ਕੇ ਉਠ ਧਾਵਤਾ ਹੈ। ਮਾਯਕ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਇਸਕੋ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਆਵਤੀ ਨਹੀਂ (ਪਾਛੈ ਪਾਵੈ) ਸੰਚਯ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਅਨਿਕ ਭੋਗ ਬਿਖਿਆ ਕੇ ਕਰੈ ॥ ਨਹ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ ਖਪਿ ਖਪਿ ਮਰੈ ॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਵਿਸ਼ਅਹੁ ਕੇ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਭੁਗਤਾ ਹੁਆ ਖਪ ਖਪ ਕਰਕੇ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਬਿਨ ਸੰਤੋਖ ਨਹੀ ਕੋਊ ਰਾਜੈ ॥ ਸੁਪਨ ਮਨੋਰਥ ਬ੍ਰਿਥੇ ਸਭ ਕਾਜੈ ॥

ਸੰਤੋਖ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਰ ਕੋਈ (ਰਾਜੈ) ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਸੁਪਨੇ ਔਰ ਮਨੋ ਰਾਜ ਵਤ ਇਹੁ ਕਾਰਜ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਅਰਥ ਹੈਂ ॥

ਨਾਮ ਰੰਗਿ ਸਰਬ ਸੁਖੁ ਹੋਇ॥ ਬਡਭਾਗੀ ਕਿਸੈ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਨਾਮ ਮੈ (ਰੰਗ)ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਕਿਸੀ ਵਡਭਾਗੀ ਕੋ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਆਪੇ ਆਪਿ ॥ ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਾਪਿ ॥ ੫ ॥

ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਆਪਸੁਤੰਤ੍ਰ ਸਰਬ ਕਾਰਨ ਮਹਤਤ ਆਦਿਕੋਂ ਸੇ ਰਚਨਾ ਕਰਾਵਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਹਰੀ ਕੋਜਾਪ ਕੋਸਰਬ ਸਮੈ ਮੈ ਵਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਦਾ ਕਰ ॥ ੫ ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਕਰਨੈ ਹਾਰੁ ॥ ਇਸਕੈ ਹਾਥਿ ਕਹਾ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਸੋ ਹਰੀ ਤੀਨੋ ਕਾਲ ਮੈ ਮਾਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਕਰਨੇ ਕਰਾਵਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ। ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖੀਏ ਤੋ ਇਸ ਜੀਵਕੇ ਹਾਥ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਸਕੇ ਅਧੀਨ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਜੈਸੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰੇ ਤੈਸਾ ਹੋਇ ॥ ਆਪੇ ਆਪਿ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥

ਜੈਸੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਵਹੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕੀਨੋ ਸੁ ਅਪਨੈ ਰੰਗਿ ॥ ਸਭ ਤੇ ਦੂਰਿ ਸਭਹੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥

ਜੋ ਕਿਛ ਤਿਸਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਅਨੰਦ ਸੇ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਸਭ ਸੇ ਦੂਰ ਭੀ ਹੈ ਔਰ ਸਭਕੇ ਸਾਥ ਭੀ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬੂਝੈ ਦੇਖੈ ਕਰੈ ਬਿਬੇਕ ॥ ਆਪਹਿ ਏਕ ਆਪਹਿ ਅਨੇਕ ॥

ਆਪਹੀ ਬਿਬੇਕ ਕਰਕੇ ਸਭਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਬੂਝਤਾਹੈ ਔਰ ਦੇਖਤਾਹੈ। ਆਪਹੀ ਏਕ ਰੂਪਹੈ ਔ ਆਪ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਹੋਰਹਾ ਹੈ।

ਮਰੈ ਨ ਬਿਨਸੈ ਆਵੈ ਨ ਜਾਇ ॥ ਨਾਨਕ ਸਦਹੀ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥ ੬ ॥

ਨ ਵਹੁ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔ ਨਾ ਬਿਨਸਤਾ ਅਰਥਾਤ ਅਦ੍ਰਿਸ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਨਾ ਕਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਨਾ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹਰੀ ਸਦਾ ਸਭ ਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥ ੬ ॥

ਆਪਿ ਉਪਦੇਸੈ ਸਮਝੈ ਆਪਿ ॥ ਆਪੇ ਰਚਿਆ ਸਭਕੈ ਸਾਥਿ ॥

ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾਹੈ ॥ ਔ ਆਪ ਹੀ ਸਿਖ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਸਮਝਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਆਪਹੀ ਸਭਕੇ ਸਾਥ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਰਚ ਰਹਿਆ ਹੈ ॥

ਆਪਿ ਕੀਨੋ ਆਪ ਨ ਬਿਸਥਾਰੁ ॥ ਸਭੁ ਕਛੁ ਉਸਕਾ ਓਹੁ ਕਰਨੈ ਹਾਰੁ ॥

ਇਹ ਅਪਨਾ ਬਿਸਥਾਰ ਤਿਨੇ ਆਪਹੀਕੀਆਹੈ। ਇਹ ਸਭਕਿਛ ਤਿਸਹੀਕਾਹੈ ਕਿਉਂਕੇ ਵਹੁਆਪਹੀਸਭ ਕਾਕਰਨੇਹਾਰਹੈ ॥

ਉਸਤੇ ਭਿੰਨ ਕਹਹੁ ਕਿਛੁ ਹੋਇ ॥ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਏਕੈ ਸੋਇ ॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਹੋ ਤੌ ਕਿਛ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਔ ਤਿਨ ਅਸਥਾਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਏਕ ਸੋਈ ਹੈ ॥

ਅਪੁਨੇ ਚਲਿਤ ਆਪਿ ਕਰਣੈ ਹਾਰ ॥ ਕਉਤਕ ਕਰੈ ਰੰਗੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਅਪਨੇ ਚਰਿਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ॥ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਅਪਾਰ ਰੰਗੋਂ ਕੇ ਕਉਤਕ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨ ਮਹਿ ਆਪਿ ਮਨ ਅਪੁਨੇ ਮਾਹਿ ॥ ਨਾਨਕ ਕੀਮਤਿ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਇ ॥ ੭ ॥

ਇਹੁ (ਮਨ) ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਵਹੁ ਆਪ ਹੈ ਔ ਇਹੁ ਜੀਵ ਤਿਸ ਅਪਨੇ ਆਪ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ੭ ॥ ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ॥

ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੁਆਮੀ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਿਨੈ ਵਖਿਆਨੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਤ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ॥ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਸੋਭਾ ਵਾ ਕੀਰਤੀ ਕਿਸੀ ਨੇ ਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਚੁ ਸਚੁ ਸਚੁ ਸਭੁ ਕੀਨਾ ॥ ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਕਿਨੈ ਬਿਰਲੈ ਚੀਨਾ ॥

ਹੇ ਸਤ ਸਰੂਪ ਤੈਨੇ ਹੀ ਇਹੁ ਜਗਤ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ਪਰੰਤੂ ਆਪ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥

ਭਲਾ ਭਲਾ ਭਲਾ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ॥ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਅਪਾਰ ਅਨੂਪ ॥

ਹੇ ਅਪਾਰ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭਲਾ ਔ ਅਤੀ ਸੁੰਦਰ ਔ ਅਨੂਪ ਹੈ ॥

ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਮਲ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ॥ ਘਟਿ ਘਟਿ ਸੁਣੀ ਸ੍ਰਵਣ ਬਖਾਣੀ ॥

ਹੇ ਨਿਰਮਲ ਸਰੂਪ ਤੇਰੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਨਿਰਮਲ ਤੇ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੀ ਵਖਿਆਣ ਕਰੀ ਹੋਈ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਸ੍ਰਵਨੋ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੁਣੀਤੀ ਹੈ ॥

ਪਵਿਤ੍ਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਪੁਨੀਤ ॥ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥ ੮ ॥ ੧੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਆਪ ਪਵਿਤ੍ਰ ਅਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪੁਨੀਤ ਕਰਤਾ ਵਾ ਤੀਨ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਜਹਾਂ ਹੋਵੈ ਉਸਕੋ ਪੁਨੀਤ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਵਹੁ ਪੁਨੀਤ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ॥੮॥ ੧੨ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਸੰਤ ਸਰਨਿ ਜੋ ਜਨੁ ਪਰੈ ਸੋ ਜਨੁ ਉਧਰਨ ਹਾਰ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਉਧਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸੰਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਨਾਨਕਾ ਬਹੁਰਿ ਬਹੁਰਿ ਅਵਤਾਰ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਜੀਵ ਜਨਮ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥ ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਆਰਜਾ ਘਟੈ ॥ ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਜਮ ਤੇ ਨਹੀ ਛੁਟੈ ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਵਿਖੇ ਦੋਸ਼ ਅਰੋਪਣੇ ਕਰ ਆਯੂ ਘਟ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਜੀਵ ਜਮ ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨ ਸੁਖੁ ਸਭੁ ਜਾਇ ॥ ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨ ਨਰਕ ਮਹਿ ਪਾਇ ॥

ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਦੋਸ਼ ਅਰੋਪਣੇ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਦੂਰ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ।ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਦੋਸ਼ ਅਰੋਪਨੇ ਕਰ ਜੀਵਕੋ ਨਰਕ ਮੈਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਮਤਿ ਹੋਇ ਮਲੀਨ ॥ ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਸੋਭਾ ਤੇ ਹੀਨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਦੂਸਣ ਅਰੋਪਣੇ ਸੇ ਬੁਧੀ ਮਲੀਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ॥ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਦੂਖਣ ਅਰੋਪਣੇ ਕਰਕੇ ਸੋਭਾ ਸੇ ਹੀਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ

ਸੰਤ ਕੇ ਹਤੇ ਕੋ ਰਖੈ ਨ ਕੋਇ ॥ ਸੰਤ ਕੇ ਦੂਖਨਿ ਥਾਨ ਭ੍ਰਸਟੁ ਹੋਇ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ॥ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਦੂਸ਼ਣ ਅਰੋਪਣੇ ਵਾਲੇ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜੇ ਕਰੈ ॥ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਨਿੰਦਕੁ ਭੀ ਤਰੈ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਤਿਸ ਦੋਸੀ ਪਰ ਭੀ ਜੇਕਰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਨਿੰਦਕ ਭੀ ਸਤ ਸੰਗ ਕਰਨੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥੧॥

ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨ ਤੇ ਮੁਖੁ ਭਵੈ ॥ ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਕਾਗ ਜਿਉ ਲਵੈ ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਵਿਸੇ ਦੂਖਣ ਕਹਣੇ ਸੇ ਮੁਖ ਫਿਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਲਕਵਾ ਆਦੀ ਰੋਗ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦੇਖ ਕਰ ਕਾਗ ਵਤ (ਲਵੈ) ਬਕਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੌੜੇ ਬਚਨ ਖਫਕਾਨੀ ਹੋਕੇ ਕਹਤਾ ਹੈ ॥

ਸੰਤਨ ਕੈ ਦੂਖਨ ਸਰਪ ਜੋਨਿ ਪਾਇ ॥ ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨ ਤ੍ਰਿਗਦ ਜੋਨਿ ਕਿਰਮਾਇ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਵਿਸੇ ਦੂਸਣ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਸਰਪ ਕੀ ਜੋਨੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਸੰਤ ਕੇ ਦੂਸਣ ਸੇ(ਤ੍ਰਿਗਦ)ਟੇਢੀਆਂ ਜੋਨੀਓਂ (ਕਿਰਮਾਇ) ਕਿਰਮ ਆਦੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸੰਤਨ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਹਿ ਜਲੈ ॥ ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨ ਸਭੁ ਕੋ ਛਲੈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦੂਸਣ ਚਿਤਵਨ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜੀਵ ਜਲਤਾ ਹੈ ॥ ਸੰਤੋ ਕੇ ਦੂਖਣ ਕਰਕੇ ਸਭ ਵਿਕਾਰ ਇਸਕੋ ਛਲ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ਵਾ ਏਹ ਸਭ ਕਿਸੀ ਕੋ ਛਲਤਾ ਹੈ ॥

ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਤੇਜੁ ਸਭੁ ਜਾਇ ॥ ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਨੀਚੁ ਨੀਚਾਇ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦੂਸਣ ਕਰ ਤੇਜ ਸਭ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦੇਖ ਕਰ ਨੀਚੋਂ ਸੇ ਨੀਚ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸੰਤ ਦੋਖੀ ਕਾ ਥਾਉ ਕੋ ਨਾਹਿ ॥ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਭਾਵੈ ਤਾ ਓਇ ਭੀ ਗਤਿ ਪਾਹਿ ॥੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਾ ਕੋਈ ਰਖਜਕ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਸੰਤ ਚਾਹੇ ਤਬ ਵਹੁ ਨਿੰਦਕ ਭੀ ਗਤੀ ਅਰਥ ਤ ਮੋਖ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ ਮਹਾ ਅਤਤਾਈ ॥ ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ ਖਿਨੁ ਟਿਕਨੁ ਨ ਪਾਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕ ਮਹਾਂ (ਅਤਤਾਈ) ਪਾਪੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਕਿਸੀ ਕੇ ਮਕਾਨ ਕੋ ਅਚਾਨਕ ਅਗਨ ਲਗਾਵਣੀ ੧ ਸਸਤ੍ਰ ਹੀਨਪ੍ਰਾਣੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ॥ ੨ ॥ ਧਨ ਖੋਸਣਾ ੩ ਪਰਾਈਜਮੀਨ ਖੋਸਣੀ ੪ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬਲ ਸੇ ਖੋਸ ਲੇਣੀ ੫ ਜਹਰ ਦੇਕਰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ੬ ਏਹ ਖਟ ਪਾਪ ਕਰਨੇ ਵਾਹੇ ਕੋ ਅਤਤਾਈ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ॥ ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕ ਇਨ ਪਾਪ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸੇ ਅਤੀ ਪਾਪੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਐਸਾ ਜੋ ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਕਹੀਂ (ਟਿਕਨ) ਇਸਥਿਤੀ ਨਹੀ ਪਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਯੋਨਾਓਂ ਮੈ ਭ੍ਰਮਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ ਮਹਾ ਹਤਿਆਰਾ ॥ ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ ਪਰਮੇਸੁਰਿ ਮਾਰਾ ॥

ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਨਿੰਦਕ (ਮਹਾ ਹਤਿਆਰੀ) ਅਤੀ ਪਾਪੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਮਾਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ ਰਾਜ ਤੇ ਹੀਨੁ ॥ ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ ਦੁਖੀਆ ਅਰੁ ਦੀਨੁ ॥

ਸੰਤ ਨਿੰਦਕ ਰਾਜ ਸੁਖ ਸੇ ਹੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕ ਦੁਖੀਆ ਔਰ ਦੀਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਨਿੰਦਕੁ ਕਉ ਸਰਬ ਰੋਗ ॥ ਸੰਤ ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਕਉ ਸਦਾ ਬਿਜੋਗ ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਕੋ ਸਰਬ ਰੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ਸੰਤ ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਕੋ ਸਦਾ ਵਿਯੋਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਸੰਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਦੋਖ ਮਹਿ ਦੋਖੁ ॥ ਨਾਨਕ ਸੰਤੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਉਸਕਾ ਭੀ ਹੋਇ ਮੋਖੁ ॥ ੩ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਣੀ ਸਰਬ ਦੋਸੋਂ ਮੈ ਅਤੀ ਦੋਸ ਰੂਪ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੋ ਉਸ ਨਿੰਦਕ ਕੀ ਭੀ (ਮੋਖ) ਛੁਟਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਸਦਾ ਅਪਵਿਤੁ ॥ ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਕਿਸੈ ਕਾ ਨਾਹੀ ਮਿਤੁ ॥

ਸੰਤਾਂ ਕਾ ਦੋਸੀ ਸਦਾ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈ ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਸੀ ਕਿਸੀ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਸੰਤਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਡਾਨੁ ਲਾਗੈ ॥ ਸੰਤਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਸਭੁ ਤਿਆਗੈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦੋਸੀ ਕੋ ਜਮ ਰਾਜਾ ਕਾ ਡੰਡ ਲਗਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਅਪਰਾਧੀ ਕੋ ਸਭ ਤਿਆਗ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੰਤਕਾ ਦੋਖੀ ਮਹਾ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥ ਸੰਤਕਾ ਦੋਖੀ ਸਦਾ ਬਿਕਾਰੀ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਮਹਾਂ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਸਦਾ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ॥

ਸੰਤਕਾ ਦੋਖੀ ਜਨਮੈ ਮਰੈ ॥ ਸੰਤਕੀ ਦੂਖਨਾ ਸੁਖਤੇ ਟਰੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਜਨਮਤਾ ਔ ਮਰਤਾ ਹੈ ਸੰਤ ਕੀ ਦੂਖਨਾ ਕਰਨੇ ਕਰ ਆਤਮ ਸੁਖ ਸੇ ਟਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਨਾਹੀ ਠਾਉ॥ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਭਾਵੈ ਤਾ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥ ੪ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਕੋਈ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੌ ਉਸ ਨਿਜ ਅਪਰਾਧੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਵਾ ਹਰੀ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਅਧ ਬੀਚ ਤੇ ਟੂਟੈ ॥ ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਕਿਤੈ ਕਾਜਿ ਨ ਪਹੂਚੈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦੋਖੀ ਅਧ ਬੀਚ ਸੇ ਹੀ ਟੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥ ਤ ਜਵਾਨੀ ਕੀ ਮੌਤ ਮਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਸਾਧਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਅਧ ਬੀਚਮੇ ਹੀ ਰਹ ਜਾਤਾ ਹੈਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾਂ ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਸੀ ਕਿਸੀ ਕਾਰਜ ਕੌ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸਕਾ ਕੋਈ ਕਾਰਜ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਉਦਿਆਨ ਭ੍ਰਮਾਈਐ ॥ ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਉਝੜਿ ਪਾਈਐ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕੌ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਉਦਿਆਨ ਬਨ ਮੈ ਭ੍ਰਮਾਈਤਾ ਹੈ ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕੌ ਔਝੜ ਮੈ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੱਤ ਮਾਰਗ ਤੇ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਰਸਤੇ ਮੇ ਚਲਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਅੰਤਰ ਤੇ ਥੋਥਾ ॥ ਜਿਉ ਸਾਸ ਬਿਨਾ ਮਿਰਤਕ ਕੀ ਲੋਥਾ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਸੇ (ਥੋਥਾ)ਖਾਲੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸ੍ਵਾਸ ਬਿਨਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੀ ਲੋਥ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕੀ ਜੜ ਕਿਛੁ ਨਾਹਿ ॥ ਆਪਨ ਬੀਜਿ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਹਿ ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕੀ ਜੜ ਕਿਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਨਿੰਦਾ ਰੂਪ ਪਾਪ ਕਰਮ ਕੇ ਬੀਜ ਕੌ ਬੋਇ ਕਰ ਤਿਸਕਾ ਦੁਖ ਰੂਪ ਫਲ ਆਪ ਹੀ ਖਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਅਵਰੁ ਨ ਰਾਖਨ ਹਾਰੁ ॥ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਭਾਵੈ ਤਾ ਲਏ ਉਬਾਰਿ ॥ ੫ ॥

ਤਿਸ ਸੰਤਕੇ ਦੋਖੀਕੌ ਔਰ ਕੋਈ ਰਖਜਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਨਹੀਂਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਜੇਕਰ ਸੰਤਕੌ ਭਾਵੇ ਤੌ ਤਿਸ ਕੌ ਦੁਖੋਂਸੇ ਉਬਾਰ ਲੇਵੇ॥੫॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਇਉ ਬਿਲਲਾਇ ॥ ਜਿਉ ਜਲ ਬਿਹੂਨ ਮਛੁਲੀ ਤੜਫੜਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਐਸੇ ਬਿਰਲਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮਛੀ ਤੜਫੜਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਭੂਖਾ ਨਹੀ ਰਾਜੈ ॥ ਜਿਉ ਪਾਵਕੁ ਈਧਨਿ ਨਹੀ ਧ੍ਰਾਪੈ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਰ ਭੂਖਾ ਹੁਆ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸ ਅਗਨੀ ਬਾਲਨ ਸੇ ਨਹੀਂ ਤ੍ਰਿਪਤੇ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਛੁਟੈ ਇਕੇਲਾ ॥ ਜਿਉ ਬੂਆੜੁ ਤਿਲੁ ਖੇਤ ਮਾਹਿ ਦੁਹੇਲਾ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਅਕੇਲਾ ਹੀ ਛੂਟਤਾਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸਕਾ ਕੋਈ ਰਖਕ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਤਿਲੋਂ ਕੇ ਖੇਤਮੇਂ ਜੋ (ਬੂਆੜ) ਦਾਣੇ ਸੇ ਖਾਲੀ ਤਿਲ ਕਾ ਬੂਟਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਕੇਲਾ ਹੋਣੇ ਸੇ (ਦੁਹੇਲਾ) ਦਖੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਧਰਮ ਤੇ ਰਹਤ ॥ ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਸਦ ਮਿਥਿਆ ਕਹਤ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਧਰਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਸਦਾ ਝੂਠ ਹੀ ਕਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਰਤੁ ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਧੁਰਿ ਹੀ ਪਇਆ ॥ ਨਾਨਕ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਥਿਆ ॥ ੬ ॥

ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਰੂਪ ਕਰਮ ਆਦੋਂ ਹੀ ਪੜਾ ਹੁਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੁਆ ਹੈ॥ ੬॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਬਿਗੜ ਰੂਪੁ ਹੋਇ ਜਾਇ ॥ ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਦਰਗਹ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਕੁਸਟੀ ਹੋਤਾ ਹੈ । ਪੁਨਾ ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਨਰਕੋਂ ਕੀ ਸਜਾਇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਸਦਾ ਸਹਕਾਈਐ ॥ ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਨ ਮਰੈ ਨ ਜੀਵਾਈਐ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਸਦਾ ਸਹਕਾਈਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਨ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਂ ਜੀਵਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕੀ ਪੁਜੈ ਨ ਆਸਾ ॥ ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਉਠਿ ਚਲੈ ਨਿਰਾਸਾ ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਨਿਰਾਸ ਹੋਕਰ ਉਠ ਚਲਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੈ ਦੋਖ ਨ ਤ੍ਰਿਸਟੈ ਕੋਇ ॥ ਜੈਸਾ ਭਾਵੈ ਤੈਸਾ ਕੋਈ ਹੋਇ ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖ ਕਰਕੇ ਕੋਈ (ਤਿਸਟੈ) ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵੈ ਕੋਈ ਜੈਸਾ ਤੈਸਾ ਭਾਵ ਵਡਾ ਛੋਟਾ ਕੋਈ ਹੋਵੈ॥

ਪਇਆ ਕਿਰਤੁ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਜਾਨੈ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥ ੭ ॥

ਜੋ ਕਰਮ ਮਾਥੇ ਪਰ ਪੜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚਾ ਸਭ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਭ ਘਟ ਤਿਸ ਕੇ ਓਹੁ ਕਰਨੈ ਹਾਰੁ ॥ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤਿਸ ਕਉ ਨਮਸਕਾਰੁ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸਰੀਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੀ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਹੈ ॥ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇਂ ਤਿਸ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਹੁ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥ ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਵਹੁ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਕਰੋ ॥ ਔ ਤਿਸੀ ਕੋ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਧਿਆਵੋ ॥

ਸਭੁ ਕਛੁ ਵਰਤੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕੀਆ ॥ ਜੈਸਾ ਕਰੈ ਤੈਸਾ ਕੋ ਥੀਆ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਕਿਛ ਤਿਸੀ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਵਰਤਤਾ ਹੈ॥ ਜੈਸਾ ਵਹੁ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਅਪਨਾ ਖੇਲੁ ਆਪਿ ਕਰਨੈ ਹਾਰੁ ॥ ਦੂਸਰੁ ਕਉਨੁ ਕਹੈ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਅਪਨਾ ਖੇਲੁ ਆਪ ਹੀ ਕਰਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥ ਤਿਸਕਾ ਵੀਚਾਰ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੌਨ ਕਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੈ ਤਿਸ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਦੇਇ ॥ ਬਡ ਭਾਗੀ ਨਾਨਕ ਜਨੁ ਸੇਇ ॥ ੮ ॥ ੧੩ ॥

ਜਿਸਕੋ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਨਾਮ ਦਾਨ ਪਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਵਡਿ ਭਾਗੀ ਪੁਰਸ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੧੩ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਤਜਹੁ ਸਿਆਨਪ ਸੁਰਜਨਹੁ ਸਿਮਰਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ (ਸੁਰਜਨਹੁ) ਚਤਰ ਪੁਰਸੋ ਸਰਬ ਸਿਆਂਣਪਾਂ ਕੋ ਤਿਆਗੋ ਔਰ ਹਰ ਹਰ ਰਾਇ ਕੋ ਸਿਮਰੋ ॥

ਏਕ ਆਸ ਹਰਿ ਮਨ ਰਖਹੁ ਨਾਨਕ ਦੂਖੁ ਭਰਮੁ ਭਉ ਜਾਇ ॥ ੧ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਹੀ ਏਕ ਆਸ ਮਨ ਮੈਂ ਰਾਖੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤੁਮਾਰਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੂਖ ਔ ਭ੍ਰਮ ਪੁਨਾ ਜਮ ਕਾ ਭੈ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਏਗਾ ॥ ੧ ॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥ ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਟੇਕ ਬ੍ਰਿਥੀ ਸਭ ਜਾਨ ॥ ਦੇਵਨ ਕਉ ਏਕੈ ਭਗਵਾਨੁ ॥

ਮਾਨਸ ਕੀ ਸੰਪੂਰਨ ਟੇਕ ਵਿਅਰਥ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜਾਣ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭਕੋ ਦੇਣੇ ਹਾਰ ਏਕ ਭਗਵਾਨ ਹੀ ਹੈ ॥

ਜਿਸਕੈ ਦੀਐ ਰਹੈ ਅਘਾਇ ॥ ਬਹੁਰਿ ਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਲਾਗੈ ਆਇ ॥

ਜਿਸਕੇ ਦੀਏ ਹੁਏ ਸੇ ਤੂੰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਹੈ। ਪੁਨਾ ਕਿਸੀ ਪਦਾਰਥ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਆਇਕਰ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਾਰੈ ਰਾਖੈ ਏਕੋ ਆਪਿ ॥ ਮਾਨੁਖ ਕੈ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਹਾਥਿ ॥

ਏਕ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਔ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਕੇ ਹਥ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

ਤਿਸਕਾ ਹੁਕਮੁ ਬੂਝਿ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮੁ ਰਖੁ ਕੰਠਿ ਪਰੋਇ ॥

ਤਿਸ ਕਾ ਹੁਕਮ ਬੁਝ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋਸੁਖ ਹੋਵੇ ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਕਾ ਨਾਮ ਅਪਨੇਕੰਠ ਮੈਂ ਪਰੋਇ ਰਖਅਰਥਾਤ ਸਦਾ ਉਚਾਰਨਕਰੁ

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗੈ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਤੁਝ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਲਾਗੇਗਾ ॥ ੧ ॥

ਉਸਤਤਿ ਮਨ ਮਹਿ ਕਰਿ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥ ਕਰੁ ਮਨੁ ਮੇਰੇ ਸਤਿ ਬਿਉਹਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਤਿਸ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੀ ਹੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰੁ ਪੁਨਾ ਹੇ ਮੇਰੇ (ਮਨ) ਪਿਆਰੇ ਸਤ ਕਾ ਹੀ ਵਾ (ਸਤਿ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਬਿਵਹਾਰ ਕਰ ।

ਨਿਰਮਲ ਰਸਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਉ ॥ ਸਦਾ ਸੁਹੇਲਾ ਕਰਿ ਲੇਹਿ ਜੀਉ ॥

ਰਸਨਾ ਸੇ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰ ਤਿਸ ਜਾਪ ਕਰ ਅਪਨਾ ਜੀਵ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਕਰ ਲੇਹੁ ॥

ਨੈਨਹੁ ਪੇਖੁ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਰੰਗੁ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਬਿਨਸੈ ਸਭ ਸੰਗੁ ॥

ਨੇਤ੍ਰਹੁ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਠਾਕੁਰਕੈ ਰੰਗ ਕੋ ਦੇਖਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕਾਸੰਗ ਕਰ ਜਿਸ ਸਤਿਸੰਗ ਸੇ ਔਰ ਖੋਟਾਸੰਗ ਸਭਬਿਨਸਜਾਤਾਹੈ।

ਚਰਨ ਚਲਉ ਮਾਰਗ ਗੋਬਿੰਦ ॥ ਮਿਟਹਿ ਪਾਪ ਜਪੀਐ ਹਰਿ ਬਿੰਦ ॥

ਚਰਨੋਂ ਕਰਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਮਾਰਗ ਮੈ ਚਲੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ(ਬਿੰਦ)ਕਿੰਚਤਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਜਪਣੇ ਸੇ ਪਾਪ ਮਿਟਜਾਤੇ ਹੈਂ।

ਕਰ ਹਰਿ ਕਰਮ ਸ੍ਰਵਨ ਹਰਿ ਕਥਾ ॥ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਨਾਨਕ ਊਜਲ ਮਥਾ ॥ ੨ ॥

ਪੁਨਾ ਹਾਥੋਂ ਕਰ ਹਰੀ ਨਮਿਤ ਕਰਮ ਕਰ ਜੋ ਹਰਿ ਕੀਆਂ ਕਥਾ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਕੋ ਤੂੰ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸਤੇ ਤੇਰਾ ਮਸਤਕ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਉਜਲ ਹੋਇਗਾ ॥ ੨ ॥

ਬਡਭਾਗੀ ਤੇ ਜਨ ਜਗ ਮਾਹਿ ॥ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਹਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਜਨ ਇਸ ਜਗਤ ਮੇ ਵਡਿਭਾਗੀ ਹੈਂ। ਜੋ ਸਦਾ ਮਨ ਬਾਨੀ ਸਾਥ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਜੋ ਕਰਹਿ ਬੀਚਾਰੁ ॥ ਸੇ ਧਨਵੰਤ ਗਨੀ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਧਨਵੰਤ ਗਿਣੀਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੁਖ ਬੋਲਹਿ ਹਰਿ ਮੁਖੀ ॥ ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਾਨਹੁ ਤੇ ਸੁਖੀ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਮੁਖਜ ਰੂਪਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕਾਸਕ ਵਾਚਕ ਮਾਨਸ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜਾਣੋ॥

ਏਕੋ ਏਕੁ ਏਕੁ ਪਛਾਨੈ ॥ ਇਤ ਉਤ ਕੀ ਓਹ ਸੋਝੀ ਜਾਨੈ॥

ਜੋ ਜਨ ਤੀਨੋ ਕਾਲ ਮੈ ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਲੋਕ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੀ ਸੋਝੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਮ ਸੰਗਿ ਜਿਸਕਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ। ਨਾਨਕ ਤਿਨਹਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਜਾਨਿਆ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨਕਾ ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮੁ ਸਾਥਹੀ ਮਨ ਮਾਨਿਆ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਨੇ ਹੀ ਮਾਯਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹਰੀ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਆਪਨ ਆਪੁ ਸੂਝੈ ॥ ਤਿਸਕੀ ਜਾਨਹੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੂਝੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾਕਰਕੇ ਜਿਸਕੋ ਅਪਨਾ ਆਪ ਸਰੂਪ ਸੂਝਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸੀਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਬੁਝੀ ਜਾਣੋ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਕਹਤ। ਸਰਬ ਰੋਗਤੇ ਓਹੁ ਹਰਿ ਜਨੁ ਰਹਤ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗਮੈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹਰਿ ਹਰ ਕੇ ਜਸਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕਾ ਜਨੁ ਸਰਬ ਰੋਗੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਅਨ ਦਿਨੁ ਕੀਰਤਨੁ ਕੇਵਲ ਬਖਿਆਨੁ। ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਮਹਿ ਸੋਈ ਨਿਰਬਾਨੁ ॥

ਜੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਕੇਵਲ ਹਰੀ ਕੀਰਤਨ ਕੋ ਵਖਯਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਨੁ ਯਦਪੀ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਮੈਂ ਭੀ ਹੋ ਤਦਿਪੀ ਨਿਰ ਬੰਧ ਹੈ।

ਏਕ ਊਪਰਿ ਜਿਸੁ ਜਨਿ ਕੀ ਆਸਾ ॥ ਤਿਸਕੀ ਕਟੀਐ ਜਮਕੀ ਫਾਸਾ ॥

ਜਿਸ ਜਨਕੀ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਰ (ਆਸਾ) ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਜਮਕੀ ਫਾਹੀ ਕਾਟੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਭੂਖ। ਨਾਨਕ ਤਿਸਹਿ ਨ ਲਾਗਹਿ ਦੂਖ ॥ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸਕੇ ਮਨਮੈ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਭੂਖ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੋ ਦੂਖ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਜਿਸੁ ਕਉ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਆਵੈ । ਸੋ ਸੰਤ ਸੁਹੇਲਾ ਨਹੀ ਡੁਲਾਵੈ ॥

ਜਿਸਕੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਮਨ ਕਰਕੇ (ਚਿਤ) ਯਾਦ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤ ਜਨ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖੀ ਹੁਆ ਅਪਨੇ ਮਨਕੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਕੇ ਕਬੀ ਡੁਲਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ॥ ਸੋ ਸੇਵਕ ਕਹੁ ਕਿਸਤੇ ਡਰੈ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਸੇਵਕ ਕਹੁਤੋ ਕਿਸਤੇ ਡਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਡਰਤਾ ਹੈ ॥

ਜੈਸਾ ਸਾ ਤੈਸਾ ਦ੍ਰਿਸਟਾਇਆ । ਅਪੁਨੇ ਕਾਰਜ ਮਹਿ ਆਪਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਜੈਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਥਾ ਤਿਸ ਜਨਕੋ ਤੈਸਾਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਯਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਜਗਤ ਮੇਂ ਆਪ ਹੀ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਤਿਸਕੋ ਵਿਜਾਪਕ ਸਰੂਪ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥

ਸੋਧਤ ਸੋਧਤ ਸੋਧਤ ਸੀਝਿਆ । ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤਤੁ ਸਭੁ ਬੂਝਿਆ ॥ ੫ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੁਰਾਣੋ ਕੋ ਵਾ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ (ਸੋਧਤ) ਵਿਚਾਰ ਕਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜਬ ਜਨ ਨੈ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਰਬ ਕੇ(ਤਤੁ) ਸਾਰ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਜਬ ਦੇਖਉ ਤਬ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਮੂਲੁ । ਨਾਨਕ ਸੋ ਸੂਖਮੁ ਸੋਈ ਅਸਥੂਲੁ ॥

ਜਬ ਦੇਖਿਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਭ ਮੂਲ ਰੂਪਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈ (ਸੋਈ)ਸੋ ਹਰੀ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਨਹ ਕਿਛੁ ਜਨਮੈ ਨਹ ਕਿਛੁ ਮਰੈ ॥ ਆਪਨ ਚਲਿਤੁ ਆਪ ਹੀ ਕਰੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਨਾ ਕੁਛ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੁਛ ਮਰਤਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਚਰਿਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਆਵਰੁ ਜਾਵਨ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਅਨੁਦ੍ਰਿਸਟਿ ॥ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਧਾਰੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ (ਅਨ) ਦ੍ਵੈਤ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਣਾ ਮਰਣਾ ਚੇਤਨ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੀ (ਆਗਿਆਕਾਰੀ) ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਇਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਧਾਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ਵਾ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ(ਦ੍ਰਿਸਟ) ਅਸਥੂਲ (ਅਨਦ੍ਰਿਸਟ) ਸੂਖਮ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਆਗਜਾ ਮੈ ਚਲਨੇ ਵਾਲੀ ਹੀ ਹਰੀ ਨੇ ਧਾਰਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਸਗਲ ਮਹਿ ਆਪਿ ॥ ਅਨਿਕ ਜੁਗਤਿ ਰਚਿ ਥਾਪਿਓ ਥਾਪਿ ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਜਗਤ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਇਸ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈ ਆਪ ਹੀ ਵਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ। ਅਨੇਕ ਜੁਗਤੀਓਂ ਕੋ ਕਰ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਅਰ ਬਿਸਨੂ ਹੋਕਰ ਪੁਨਾ ਇਸਥਿਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ।ਸਿਵ ਰੂਪ ਹੋਕਰ (ਉਥਾਪ) ਉਠਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਲੈ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਅਬਿਨਾਸੀ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਖੰਡ ॥ ਧਾਰਣ ਧਾਰਿ ਰਹਿਓ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ॥

ਆਪ ਵਹੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਕੁਛ ਖੰਡ ਨਹੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਸੋਂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਦੇਸ ਕਾਲ ਕ੍ਰਿਤ ਭੇਦ ਨਹੀ ਹੈ। ਆਪ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੀ ਧਾਰਨਾ ਕੋ ਧਾਰ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਪੁਰਖ ਪਰਤਾਪ ॥ ਆਪਿ ਜਪਾਏ ਤਾ ਨਾਨਕ ਜਾਪ ॥੬॥

ਸੋ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਪੁਰਖ ਪਰਮ ਪ੍ਰਤਾਪਵਾਨ ਹੈ। ਜਿਸਕੋ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਆਪ ਜਪਾਵਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਜਿਨ ਪ੍ਰਭ ਜਾਤਾ ਸੋ ਸੋਭਾਵੰਤ ॥ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੁ ਉਧਰੈ ਤਿਨ ਮੰਤ ॥

ਜਿਨੋ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੈਂ। ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਤਿਨਕੇਉਪਦੇਸਰੂਪ ਮੰਤ੍ਰ ਸੇ ਉਧਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸੇਵਕ ਸਗਲ ਉਧਾਰਨ ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸੇਵਕ ਦੂਖ ਬਿਸਾਰਨ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸੇਵਕ ਸਭ ਕੋ ਉਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂਸੋਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਵਕ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਵਿਸਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਲਏ ਕਿਰਪਾਲ ॥ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਜਪਿ ਭਏ ਨਿਹਾਲ ॥

ਸੋ ਸੇਵਕ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈ ਆਪੇ ਮੇਲ ਲੀਏ ਹੈਂ। ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਜਪ ਕਰੁ ਸੋ ਨਿਹਾਲ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਉਨਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋਈ ਲਾਗੈ ॥ ਜਿਸਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹਿ ਬਡਭਾਗੈ ॥

ਤਿਨ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈ ਸੋਈ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਵਡਭਾਗੀਓਂਪਰ ਵਹੁ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਪਾਵਹਿ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ॥ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਪੁਰਖੁ ਕਉ ਊਤਮ ਕਰਿ ਮਾਨੁ ॥੭॥

ਜੋ ਜਨ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂਬਿਸ੍ਰਾਮ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਭ ਸੇਉਤਮ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰਕੇ ਮਾਨ ॥ ੭ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਵਨ ਵਾਰਿਓਂ ਕੇ ਲੱਖਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਸੁ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥ ਸਦਾ ਸਦਾ ਬਸੈ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ॥

ਜੋ ਕਿਛ ਵਹੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ(ਰੰਗ)ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਅਨੰਦ ਮੋ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਓਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਗ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਹੋਵੈ ਸੁ ਹੋਇ ॥ ਕਰਣੈ ਹਾਰੁ ਪਛਾਣੈ ਸੋਇ ॥

ਸਹਜ ਅਵਸਥਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸੁਭ ਹੋਨ ਹਾਰ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਇ ॥ ਭਾਵ ਸੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸੋ ਜਨ ਪਛਾਣਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਕੀਆ ਜਨ ਮੀਠ ਲਗਾਨਾ ॥ ਜੈਸਾ ਸਾ ਤੈਸਾ ਦ੍ਰਿਸਟਾਨਾ ॥

ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂਨੇ ਵਹੁ ਜੇਸਾ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਭੂ ਥਾ ਤੈਸਾ ਹੀ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਤੇ ਉਪਜੇ ਤਿਸੁ ਮਾਹਿ ਸਮਾਏ ॥ ਓਇ ਸੁਖ ਨਿਧਾਨ ਉਨਹੂ ਬਨਿ ਆਏ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੋ ਵਹੁ ਉਪਜ ਥੇ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਅਰਥਾਤ ਲੀਨ ਕਏ ਹੈਂ ॥ ਵਹੁ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਨਿਧਾਨ ਹਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਉਨ ਕੋ ਹੀ ਬਨਿ ਆਏ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਉਸ ਅਨੰਦ ਕੇ ਵਹੀ ਲਾਇਕ ਹੈਂ ॥

ਆਪਸ ਕਉ ਆਪਿ ਦੀਨੋ ਮਾਨੁ ॥ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਜਨੁ ਏਕੋ ਜਾਨੁ ॥ ੮ ॥ ੧੪ ॥

ਤਿਨੋਂਨੇ ਆਪ ਹੀ ਆਪਨੇ ਕੋ ਮਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਪਰਾਇਣ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਕੋ ਮਾਨ ਯੋਗ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤ ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਜਨ ਔਰ ਪ੍ਰਭੂ ਏਕ ਰੂਪ ਹੀ ਜਾਣ ॥ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਰੂਪ ਹੈਂ॥ ੮॥ ੧੪॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਸਰਬ ਕਲਾ ਭਰਪੂਰ ਪ੍ਰਭੁ ਬਿਰਥਾ ਜਾਨਨ ਹਾਰ ॥

ਜਾਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਉਧਰੀਐ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਬਲਿਹਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਸਰਬ ਸਕਤੀਓਂ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਕੇ ਦਿਲ ਕੀ (ਬਿਰਥਾ) ਪੀੜਾ ਵਾ ਬ੍ਰਿਤੰਤ ਕੋ ਜਾਨਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥ ਟੂਟੀ ਗਾਢਨ ਹਾਰ ਗੋਪਾਲ। ਸਰਬ ਜੀਆ ਆਪੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਟੂਟੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰੀਤ ਵਾ ਅਵਸਥਾ ਕੋ (ਗਾਂਢਨ) ਜੋੜਨੇ ਹਾਰਾ ਗੋਪਾਲ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਵਹੁ ਆਪੇ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਸਗਲ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਜਿਸੁ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥ ਤਿਸ ਤੇ ਬਿਰਥਾ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵਾਂ ਕੇ ਭਰਨ ਪੋਖਨ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਰਥਾ ਅਰਥਾਤ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਰੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਦਾ ਹਰਿ ਜਾਪਿ ॥ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਜਪ ॥ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਅਵਿਨਾਸੀ ਆਪੇ ਆਪ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੇ ਸਿਧ ਹੈ ॥

ਆਪਨ ਕੀਆ ਕਛੂ ਨ ਹੋਇ ॥ ਜੇ ਸਉ ਪ੍ਰਾਨੀ ਲੋਚੈ ਕੋਇ ॥

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸੌ ਵਾਰ ਭੀ ਕੀਆ ਚਾਹੈ ਤੌਭੀ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਨਾਹੀ ਤੇਰੈ ਕਿਛੁ ਕਾਮ ॥ ਗਤਿ ਨਾਨਕ ਜਪਿ ਏਕ ਹਰਿ ਨਾਮ ॥ ੧ ॥

ਤਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨਾ ਹੇ ਮਨ ਤੇਰੇ ਕੁਛ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਹਰਿਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਹੀ ਤੇਰੀ ਗਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂਤੇ ਤਿਸੀ ਕੋ ਜਪ ॥ ੧ ॥ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਔ ਧਨ ਆਦੀ ਨਿਸ਼ੇਧਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰੂਪੁਵੰਤੁ ਹੋਇ ਨਾਹੀ ਮੋਹੈ ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਜੋਤਿ ਸਗਲਿ ਘਟ ਸੋਹੈ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਹੋਨੇ ਸੇ ਤਿਸਕੋ ਮੋਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਰੂਪ ਦੇਨੇ ਹਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਜੋਤਿ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੇਂ ਸੋਭ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਰੂਪ ਉਸੀ ਕਾ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਧਨਵੰਤਾ ਹੋਇ ਕਿਆ ਕੋ ਗਰਬੈ। ਜਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਿਸਕਾ ਦੀਆ ਦਰਬੈ ॥

ਪੁਨਾ ਧਨ ਵਾਲਾ ਹੋਕਰ ਕੋਈ ਕਿਆ ਹੰਕਾਰ ਕਰੈ ਜਬ ਸਭ ਕੁਛ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਹੀ ਦੀਆ ਹੂਆ ਧਨ ਹੈ ॥

ਅਤਿ ਸੂਰਾ ਜੇ ਕੋਊ ਕਹਾਵੈ। ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਕਲਾ ਬਿਨਾ ਕਹ ਧਾਵੈ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਅਪਨੇ ਕੋ ਅਤੀ ਸੂਰਮਾ ਕਹਾਵੈ ਤੌ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂਕੀ ਦੀ ਹੂਈ (ਕਲਾ) ਸਕਤੀ ਬਿਨਾ ਕਹਾਂ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਜੇ ਕੋ ਹੋਇ ਬਹੈ ਦਾਤਾਰੁ। ਤਿਸ ਦੇਨੁ ਹਾਰੁ ਜਾਨੈ ਗਾਵਾਰੁ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਆਪ ਦਾਤਾਰ ਹੋਇ ਬੈਠਤਾ ਹੈ। ਤਿਸਕੋ ਦੇਣਹਾਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਗਵਾਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕਹਤਾ ਹੈ ਮੁਝ ਦਾਤਾ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰ ਆਪਕੋ ਦਾਤਾ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਛੂਟੈ ਹਉ ਰੋਗੁ। ਨਾਨਕ ਸੋ ਜਨੁ ਸਦਾ ਅਰੋਗੁ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਸਕਾ ਹਉਮੈ ਰੂਪ ਰੋਗ ਨਸਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਸਦਾ ਅਰੋਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਿਉ ਮੰਦਰ ਕਉ ਥਾਮੈ ਥੰਮਨੁ ॥ ਤਿਉ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਮਨਹਿ ਅਸਥੰਮਨੁ ॥

ਜੈਸੇ ਮੰਦਰ ਕੋ (ਥੰਮਨੁ) ਥੰਮਾ (ਥਾਮੈ) ਇਸਥਿਤ ਰਾਖਤਾ ਹੈ। ਤਸ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਮਨ ਕੋ (ਅਸਥੰਮਨੁ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਇਸਥਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਉ ਪਾਖਾਣੁ ਨਾਵ ਚੜਿ ਤਰੈ ॥ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰ ਚਰਣ ਲਗਤੁ ਨਿਸਤਰੈ ॥

ਜੈਸੇ (ਪਾਖਾਣੁ) ਪਾਥਰੁ ਨਾਵ ਪਰ ਚੜਕੇ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਹੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਸਾਥ ਲਗ ਕਰ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ।

ਜਿਉ ਅੰਧਕਾਰ ਦੀਪਕ ਪਰਗਾਸੁ ॥ ਗੁਰ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਮਨਿ ਹੋਇ ਬਿਗਾਸੁ ॥

ਜੈਸੇ ਅੰਧਕਾਰ ਮੈਂ ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੇ ਮਨ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਉ ਮਹਾ ਉਦਿਆਨ ਮਹਿ ਮਾਰਗੁ ਪਾਵੈ। ਤਿਉ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਗਟਾਵੈ ॥

ਜੈਸੇ ਮਹਾਂ ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਕੇ ਬਤਾਵਣੇ ਕਰਚਲਣੇ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸ਼ ਮਾਰਗ ਪਾਵਤਾ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਸੰਤੋ ਸਾਥ ਮਿਲਕੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਜੋਤ ਪ੍ਰਗਟ ਆਵਤੀ ਹੈ ॥

ਤਿਨ ਸੰਤਨ ਕੀ ਬਾਛਉ ਧੂਰਿ। ਨਾਨਕ ਕੀ ਹਰਿ ਲੋਚਾ ਪੂਰਿ ॥ ੩ ॥

ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮੈਂ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਬਾਂਛਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਦਾਸਕੀ ਇਹ ਇਛ ਪੂਰਨ ਕਰੋ ਅਰਥਾਤ ਧੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ॥ ੩ ॥

ਮਨ ਮੂਰਖ ਕਾਹੇ ਬਿਲਲਾਈਐ। ਪੂਰਬ ਲਿਖੇ ਕਾ ਲਿਖਿਆ ਪਾਈਐ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨ ਕਾਹ ਕੋ ਖਿਰਲਾਪ ਕਰੀਏ ਅਰਥਾਤ ਨਾ ਕਰੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ (ਲਿਖ) ਕਰਮ ਕਾ ਅਬ ਫਲ ਪਾਈਤਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਅਬਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਆਗੇ ਪਾਈਏਗਾ ॥

ਸੂਖ ਦੂਖ ਪ੍ਰਭ ਦੇਵਨ ਹਾਰੁ। ਅਵਰ ਤਿਆਗਿ ਤੂ ਤਿਸਹਿ ਚਿਤਾਰੁ ॥

ਕਰਮੋਂ ਅਨਸਾਰ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਹੀ ਦੇਨ ਹਾਰਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਔਰ ਸਭ ਤਿਆਗ ਕਰ ਤੂ ਤਿਸੀਕੋ ਚਿਤਾਰ ਅਰਥਾਤ ਸਿਮਰ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਕਛੁ ਕਰੈ ਸੋਈ ਸੁਖੁ ਮਾਨੁ॥ਭੂਲਾ ਕਾਹੇ ਫਿਰਹਿ ਅਜਾਨੁ॥

ਜੋ ਕੁਛ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਰੇ ਸੋਈ ਸਖ ਰੂਪ ਮਾਨ॥ਹ ਅਗਿਆਤ ਕਿਉਂ ਭੂਲਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਉਨ ਬਸਤੁ ਆਈ ਤੇਰੈ ਸੰਗ। ਲਪਟਿ ਰਹਿਓ ਰਸਿ ਲੋਭੀ ਪਤੰਗ॥

ਕੌਨ ਵਸਤੂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਆਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਾਥ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਹੈ। ਔਰ ਤੂੰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਰਸੋਂ ਸਾਥ ਲੋਭੀ ਹੋਕਰ ਪਤੰਗ ਵਤ ਲਪਟ ਰਹਿਆ ਹੈ।ਭਾਵ ਇਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸੇਂ ਪਤੰਗਵਤ ਨਾਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਿ ਹਿਰਦੈ ਮਾਹਿ॥ ਨਾਨਕ ਪਤਿ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਜਾਹਿ॥ ੪॥

ਤਾਂਤੇ ਹਿਰਦੇ ਬੀਚ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਤੇ ਤੂੰ ਪਤਿਸਟਾ ਸਾਥ ਪ੍ਰਲੋਕ ਘਰਮੈ ਜਾਵੇਗਾ॥੪॥

ਜਿਸੁ ਵਖਰ ਕਉ ਲੈਨਿ ਤੂੰ ਆਇਆ॥ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੰਤਨ ਘਰਿ ਪਾਇਆ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ (ਵਖਰ) ਸੌਦੇ ਕੋ ਲੇਨੇ ਹੇਤ ਤੂੰ ਇਹਾਂ ਆਯਾ ਹੈਂ। ਸੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਵਖਰ ਜਿਸ ਕਿਸੀ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਘਰ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਲੇਹੁ ਮਨ ਮੋਲਿ॥ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹਿਰਦੇ ਮਹਿ ਤੋਲਿ॥

ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਮਨਕੋ ਦੇਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੋਲ ਲੇਵੋ। ਵਾਹ ਹੇ (ਮਨ) ਪਿਆਰੇ ਤਿਸ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਤੋਲ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਕਰ ਮੋਲ ਖਰੀਦਨਾ ਕਰੋ॥

ਲਾਦਿ ਖੇਪ ਸੰਤਹ ਸੰਗਿ ਚਾਲੁ॥ ਅਵਰ ਤਿਆਗਿ ਬਿਖਿਆ ਜੰਜਾਲ॥

ਇਸ ਖੇਪ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਲਾਦ ਕਰ ਚਲੋ ਔਰ ਵਿਸਿਅਹੁ ਕੇ ਜੰਜਾਲੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗੋ॥

ਧੰਨਿ ਧੰਨਿ ਕਹੈ ਸਭੁ ਕੋਇ॥ ਮੁਖ ਊਜਲ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਸੋਇ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਸਭ ਕੋਈ ਤੁਮ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗ ਕਹੇਗਾ। ਔਰ ਇਸ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਭੀ ਤੁਮਾਰਾ ਮੁਖ ਊਜਲ ਹੋਇਗਾ॥

ਇਹੁ ਵਾਪਾਰੁ ਵਿਰਲਾ ਵਾਪਾਰੈ॥ ਨਾਨਕ ਤਾਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ॥ ੫॥

ਪਰੰਤੂ ਇਹੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਵਾਪਾਰ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ(ਵਾਪਾਰੋ) ਖਰੀਦਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਖਰੀਦਤਾ ਹੈ ਹਮ ਤਿਸਕੇ ਉਪਰੋਂ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚਰਨ ਸਾਧਕੇ ਧੋਇ ਧੋਇ ਪੀਉ ॥ ਅਰਪਿ ਸਾਧ ਕਉ ਅਪਨਾ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਧੋਇ ਧੋਇ ਕੇ ਪਾਨ ਕਰ । ਔ ਅਪਨਾ ਜੀਉ ਭੀ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਅਰਪਨ ਕਰ ॥

ਸਾਧ ਕੀ ਧੂਰਿ ਕਰਹੁ ਇਸਨਾਨੁ ॥ ਸਾਧ ਊਪਰਿ ਜਾਈਐ ਕੁਰਬਾਨੁ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਮੈ ਇਸਨਾਨ ਕਰੋ । ਪੁਨਾ ਸਾਧੂ ਪਰ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਈਏ ॥

ਸਾਧ ਸੇਵਾ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤੀ ਹੈ। ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਗਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਅਨਿਕ ਬਿਘਨ ਤੇ ਸਾਧੂ ਰਾਖੈ ॥ ਹਰਿਗੁਨ ਗਾਇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਚਾਖੈ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਅਨੇਕ ਬਿਘਨੋਂ ਸੇ ਸੰਤ ਹੀ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਕੋ ਜੀਵ ਚਾਖਤਾ ਹੈ ॥

ਓਟ ਗਹੀ ਸੰਤਹ ਦਰਿਆਇਆ ॥ ਸਰਬ ਸੂਖ ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਪਾਇਆ ॥ ੬ ॥

ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਇਆ ਹੈ ਅਰੁ ਹਰੀ ਕੀ ਓਟ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਸਰਬਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ। ਜਿਸਕੀ ਓਟ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਸੇ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਜਸ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਿਰਤਕ ਕਉ ਜੀਵਾਲਨ ਹਾਰ ॥ ਭੂਖੇ ਕਉ ਦੇਵਤ ਆਧਾਰ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋ ਜੀਵਾਲਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ। ਔਰ ਭੂਖੇ ਕਉ ਭੋਜਨ ਆਦੀ ਅਧਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਜਾਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮਾਹਿ ॥ ਪੂਰਬ ਲਿਖੇ ਕਾ ਲਹਣਾ ਪਾਹਿ ॥

ਸਰਬ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਜਿਸਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਅਨਸਾਰ ਇਹੁ ਜੀਵ ਪੂਰਬ ਲਿਖੇ ਕਾ (ਲਹਣਾ) ਫਲ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਿਸਕਾ ਓਹੁ ਕਰਨੈ ਜੋਗੁ। ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਦੂਸਰ ਹੋਆ ਨ ਹੋਗੁ ॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਤਿਸੀ ਕਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹੀ ਸਭ ਕਿਛ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਤਿਸਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਨਾ ਪੀਛੇ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਆਗੇ ਹੋਇਗਾ ॥

ਜਪਿ ਜਨ ਸਦਾ ਸਦਾ ਦਿਨ ਰੈਣੀ । ਸਭਤੇ ਊਚ ਨਿਰਮਲ ਇਹ ਕਰਣੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਜਨ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਤਿਸੀ ਕੋ ਜਪਣਾ ਕਰ। ਸਭਸੇ ਉਚੀ ਅਰੁ ਨਿਰਮਲ ਇਹੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸ ਕਉ ਨਾਮੁ ਦੀਆ। ਨਾਨਕ ਸੋ ਜਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਥੀਆ ॥ ੭ ॥

ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸਨੇ ਜਿਸਕੋ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੭ ॥ ਸਿਮਰਨ ਕਾ ਹੇਤੂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਾਕੈ ਮਨਿ ਗੁਰ ਕੀ ਪਰਤੀਤਿ। ਤਿਸੁ ਜਨੁ ਆਵੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਚੀਤਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੀ ਪਰਤੀਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਜਨ ਕੋਹੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਚਿਤ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥

ਭਗਤੁ ਭਗਤੁ ਸੁਨੀਐ ਤਿਹੁ ਲੋਇ। ਜਾਕੈ ਹਿਰਦੈ ਏਕੋ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸਕੈ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਏਕ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਜਨੁ ਭਗਤੁ ਭਗਤੁ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਸੁਣੀਤਾ ਹੈ ॥

ਸਚੁ ਕਰਣੀ ਸਚੁ ਤਾਕੀ ਰਹਿਤ। ਸਚੁ ਹਿਰਦੈ ਸਤਿ ਮੁਖਿ ਕਹਤ ॥

ਤਿਸਕੀ ਜਪ ਤਪ ਆਦੀ ਕਰਣੀ ਕੀ ਸਚੀ ਹੈ। ਔਰ ਤਿਸਕੀ(ਰਹਿਤ)ਧਾਰਨਾ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈਤਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਭੀ ਸਚ ਹੈ ਔਰ ਮੁਖਸੇ ਭੀ ਵਹ ਸਤਹੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਾਚੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸਾਚਾ ਆਕਾਰੁ। ਸਚੁ ਵਰਤੈ ਸਾਚਾ ਪਾਸਾਰੁ ॥

ਸਚੀ ਹੀ ਤਿਸਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰਤਿਸਕਾ ਅਕਾਰ ਭੀ(ਸਾਚਾ) ਸਫਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਚ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਸਕਾ ਇਹੁ ਪਸਾਰਾ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ॥

ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮੁ ਜਿਨਿ ਸਚੁ ਕਰਿ ਜਾਤਾ। ਨਾਨਕ ਸੋ ਜਨ ਸਚਿ ਸਮਾਤਾ ॥ ੮ ॥ ੧੫ ॥

ਜਿਸਨੇ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਨ ਸਚਮੈ ਸਮਾਯਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੧੫॥ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹਰੀ ਕਾ ਰੂਪ ਦਿਖਾਇ ਕਰਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖ ਨ ਰੰਗੁ ਕਿਛੁ ਤ੍ਰਿਹੁ ਗੁਣ ਤੇ ਪ੍ਰਭ ਭਿੰਨ।
ਤਿਸਹਿ ਬੁਝਾਏ ਨਾਨਕਾ ਜਿਸੁ ਹੋਵੈ ਸੁ ਪ੍ਰਸੰਨ ॥ ੧ ॥

ਅਸਥੂਲ ਰੂਪ ਜਿਸਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਧ੍ਰਜਾ ਬਸ੍ਤ੍ਰ ਆਦੀ ਰੇਖਾ ਚਿਹਨ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਾ ਸਜਾਮ ਪੀਤ ਆਦੀ ਕਿਛਰੰਗ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਭਿੰਨ ਅਭੰਗ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਵਹੁ ਐਸਾ ਅਪਨਾ ਰੂਪੁ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪ੍ਰਭੁ ਮਨਿ ਮਹਿ ਰਾਖੁ। ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਤੂੰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਤਿਆਗੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਅਬਨਾਸੀ ਕੋ ਮਨ ਮੈ ਰਾਖ ਔ ਮਾਨਸ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੋ ਤਿਆਗ ॥

ਤਿਸਤੈ ਪਰੈ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਕੋਇ। ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਏਕੋ ਸੋਇ ॥

ਤਿਸਤੇ ਪਰੈ ਕਿਛੁ ਕਰਨੈ ਲਾਇਕ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਰ ਵਿਆਪਕ ਏਕ ਸੋਈ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਬੀਨਾ ਆਪੇ ਦਾਨਾ ॥ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ ਗਹੀਰੁ ਸੁਜਾਨਾ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ (ਬੀਨਾ) ਦੇਖਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ (ਦਾਨਾ) ਜਾਨਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਸੇ (ਗਹਰ) ਡੂੰਘਾ ਔ (ਗੰਭੀਰੁ) ਨਿਰਹਲ (ਗਹੀਰੁ) ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ (ਸੁਜਾਨ) ਚਤੁਰ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਦਇਆਲ ਬਖਸਿੰਦ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਦਿਆਲ ਰੂਪ ਸਦਾ ਤੂੰ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਹੈਂ ॥

ਸਾਧ ਤੇਰੇ ਕੀ ਚਰਨੀ ਪਾਉ ॥ ਨਾਨਕ ਕੈ ਮਨਿ ਇਹੁ ਅਨਰਾਉ ॥ ੧ ॥

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਪਵੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਜਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਇਹੀ (ਅਨਰਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ॥ ੧॥

ਮਨਸਾ ਪੂਰਨ ਸਰਨਾ ਜੋਗੁ ॥ ਜੋ ਕਰਿ ਪਾਇਆ ਸੋਈ ਹੋਗੁ ॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਮਨਸਾ ਪੂਰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਨਾਗਤੋਂ ਕੀ ਰਖਜਾ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਜੋ ਜੀਵ ਕੇ (ਕਰ) ਹਾਥ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਲੇਖ ਮੈ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸਕੋ ਭੁਗਤਨਾ ਹੋਗਾ ॥

ਹਰਨ ਭਰਨ ਜਾਕਾ ਨੇਤ੍ਰ ਫੋਰੁ ॥ ਤਿਸ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰੁ ਨ ਜਾਨੈ ਹੋਰੁ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰ ਫਰਕਣੇ ਮੈਂ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਾ ਹਰਣ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਲੈ ਕਰਣਾ ਔ (ਭਰਨ) ਪਾਲਨਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ਤਿਸਕੇ ਮੰਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਸਲਾਹ ਕੋ ਔਰ ਕੋਈ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਅਨਦ ਰੂਪ ਮੰਗਲ ਸਦ ਜਾਕੈ ॥ ਸਰਬ ਥੋਕ ਸੁਨੀਅਹਿ ਘਰਿ ਤਾਕੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਕੇ ਘਰ ਮੈ ਸਦਾ ਮੰਗਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਘਰ ਮੈ ਸੰਪੂਰਨ (ਥੋਕ) ਪਦਾਰਥ ਸੁਣੀਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰਾਜ ਮਹਿ ਰਾਜਾ ਜੋਗ ਮਹਿ ਜੋਗੀ॥ ਤਪ ਮਹਿ ਤਪੀਸਰੁ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਮੈ ਭੋਗੀ॥

ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਾਜਿਓਂ ਮੈ ਰਾਜਾ ਔਰ ਜੋਗੀਓਂ ਮੈ ਜੋਗੀ ਹੈ ਤਪ ਕਰਨੇ ਵਾਰਿਓਂ ਮੈ ਤਪੀਸ੍ਵਰ ਹੈ ਔਰ ਗ੍ਰਹਸਤੀਓਂ ਮੈ ਭੋਗੀ ਬਨ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਧਿਆਇ ਧਿਆਇ ਭਗਤਹ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ॥ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਪੁਰਖਕਾ ਕਿਨੈ ਅੰਤੁਨ ਪਾਇਆ॥੨॥

ਤਿਸਕੋਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਧਿਆਇ ਕਰ ਕ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਬਿਅੰਤ ਪੁਰਖ ਕਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਾਕੀ ਲੀਲਾ ਕੀ ਮਿਤਿ ਨਾਹਿ॥ ਸਗਲ ਦੇਵ ਹਾਰੇ ਅਵਗਾਹਿ॥

ਜਿਸਕੀ ਲੀਲਾ ਕੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਾ(ਅਵਗਾਹਿ)ਵਿਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸਰਬ ਦੇਵਤਾ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਥਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸਕੀ ਲੀਲ੍ਹਾ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ॥

ਪਿਤਾ ਕਾ ਜਨਮੁ ਕਿ ਜਾਨੈ ਪੂਤੁ॥ ਸਗਲ ਪਰੋਈ ਅਪੁਨੈ ਸੂਤਿ॥

ਜੈਸੇ ਪਿਤਾ ਕੇ ਜਨਮ ਕੋ ਪੁਤ੍ਰ ਕਿਆ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤੈਸ ਤਿਸਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ.ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤਿਸਨੇ ਅਪਨੀ ਸੱਤਾ ਰੂਪੀ ਸੂਤ੍ਰ ਮੈ ਪਰੋਈ ਹੋਈ ਹੈ ॥

ਸੁਮਤਿ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਜਿਨ ਦੇਇ॥ ਜਨ ਦਾਸ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹਿ ਸੇਇ॥

ਜਿਨਕੋ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਬੁਧੀ ਔਰ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਜਨ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤਿਹੁ ਗੁਣ ਮਹਿ ਜਾਕਉ ਭਰਮਾਏ। ਜਨਮਿ ਮਰੈ ਫਿਰ ਆਵੈ ਜਾਏ॥

ਜਿਸਕੋ ਹਰੀ ਤੀਨੋ ਗੁਣੋਂ ਮੈ ਭਰਮਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੂਆ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਊਚ ਨੀਚ ਤਿਸ ਕੇ ਅਸਥਾਨ। ਜੈਸਾ ਜਨਾਵੈ ਤੈਸਾ ਨਾਨਕ ਜਾਨ॥ ੩॥

ਊਚ ਨੀਚ ਸਭ ਅਸਥਾਨ ਤਿਸੀ ਕੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸਾ ਵਹੁ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ॥ ੩ ॥

ਨਾਨਾ ਰੂਪ ਨਾਨਾ ਜਾਕੇ ਰੰਗੁ। ਨਾਨਾ ਭੇਖ ਕਰਹਿ ਇਕ ਰੰਗ॥

ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਸ ਕੇ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔ ਨਾਨਾ ਭਾਂਤ ਕੇ ਰੰਗ ਹੈਂ। (ਨਾਨਾ)ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਾਸਤਵ ਸਿ ਦੇਖੀਏ ਤੋ ਏਕ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਤ ਚਿਤ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਨਾਨਾ ਬਿਧ ਕੀਨੋ ਬਿਸਥਾਰੁ ॥ ਪ੍ਰਭ ਅਬਿਨਾਸੀ ਏਕੰਕਾਰੁ ॥

ਅਨੇਕ ਭਾਂਤੋ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਨੇ ਬਿਸਥਾਰ ਕੀਆ ਹੇ ਪ੍ਰਭਾ ਵਹ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪ੍ਰਭੂ ਏਕ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਨਾਨਾ ਚਲਤ ਕਰੇ ਖਿਨ ਮਾਹਿ। ਪੂਰ ਰਹਿਓ ਪੂਰਨੁ ਸਭ ਠਾਇ ॥

ਨਾਨਾ ਬਿਧ ਕੇ ਚਲਿਤ੍ਰ ਏਕ ਖਿਨ ਬੀਚ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਸੋ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ॥

ਨਾਨਾ ਬਿਧਿ ਕਰਿ ਬਨਤ ਬਨਾਈ। ਅਪਨੀ ਕੀਮਤਿ ਆਪੇ ਪਾਈ ॥

ਨਾਨਾ ਵਿਧੀਓ ਕਰਕੇ ਤਿਸਨੇ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਬਨਾਵਟ ਬਨਾਈ ਹੈ ਅਪਨੀ ਕੀਮਤਿ ਤਿਸ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਸਭ ਘਟ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ ਤਿਸਕੇ ਠਾਉ ॥ ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵੈ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥੪॥

ਸੰਪੂਰਨ (ਘਟ) ਸਰੀਰ ਤਿਸੀ ਕੇ ਹੈਂ ਔ ਬਾਹਰ ਸਭ ਅਸਥਾਨ ਕੀ ਤਿਸੀ ਕੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੋ ਤਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਜਪ ਕਰਕੇ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥ਨਾਮ ਔਰ ਨਾਮੀ ਕਾ ਅਭੇਦ ਔਰ ਨਾਮਕਾ ਮਹਾਤਮੁ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਸਗਲੇ ਜੰਤ। ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ॥

ਤਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਹੁਏ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਹੈਂ। ਔਰ ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰ ਹੁਏ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਖਡ ਔ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ। ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਸੁਨਨ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਹੁਏ ਹੀ ਬੇਦ ਔ ਪੁਰਾਨ ਪੁਨਾ ਸਿਮ੍ਰਿਤੀਆ ਹੈਂ ਨਾਮਕੇ ਧਾਰੇ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਕਾਰੇ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਕੋ ਸਭ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ।

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਆਗਾਸ ਪਾਤਾਲ। ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਸਗਲ ਆਕਾਰ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਹੁਏ ਅਕਾਸ ਔ ਪਤਾਲ ਹੈਂ। ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਹੁਏ ਸੰਪੂਰਨ ਅਕਾਰ ਹੈਂ।

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਪੁਰੀਆ ਸਭ ਭਵਨ। ਨਾਮ ਕੈ ਸੰਗਿ ਉਧਰੇ ਸੁਨਿ ਸ੍ਰਵਨ ॥

ਇੰਦ੍ਰ ਆਦਕੋਂ ਕੀਆਂ ਪੁਰੀਆਂ ਸਹਿਤ ਸੰਪੂਰਨ ਲੋਕ ਨਾਮ ਕੇਧਾਰ ਹੁਏ ਹੈਂ। ਸ੍ਰਵਣ ਕੇ ਸਾਥ ਵਾ ਸ੍ਰਵਣ ਆਦੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਾਥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਸੁਨਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਉਧਰੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਆਪਨੈ ਨਾਮਿ ਲਾਏ। ਨਾਨਕ ਚਉਥੇ ਪਦ ਮਹਿ ਸੋ ਜਨੁ ਗਤਿਪਾਏ॥੫॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਜਨ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਚੌਥੇ) ਤੁਰੀਆ ਪਦ ਮੈਂ ਸੋ ਜਨ (ਗਤਿ) ਦਿਸਥਿਤੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਰੂਪੁ ਸਤਿ ਜਾ ਕਾ ਸਤਿ ਅਸਥਾਨੁ। ਪੁਰਖੁ ਸਤਿ ਕੇਵਲ ਪਰਧਾਨੁ ॥

ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਰੂਪ ਭੀ ਸਤਿ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦੀ ਔਤਾਰੋਂ ਕੇ ਤੇਜ ਮਯ ਸਰੀਰ ਭਏ ਹੈਂ। ਪੰਚ ਭੂਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਜਿਸਕਾ ਵਈਕੁੰਠ ਅਸਥਾਨ ਭੀ ਸਤਸਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਸਤਿ ਰੂਪ ਸਰਬ ਸੰਘਾਤ ਮੈਂ ਕੇਵਲ (ਪ੍ਰਧਾਨ) ਮੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ॥

ਕਰਤੂਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਜਾਕੀ ਬਾਣੀ॥ ਸਤਿ ਪੁਰਖ ਸਭ ਮਾਹਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਭੀਲਨੀ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਆਦਕੋਂ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਕਰਨੇ ਕੀ ਤਿਸਕੀ ਕਰਤੂਤ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਸਕੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਭੀ ਸਤਿ ਹੈ। ਤਿਸ ਸਤਿ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸੱਤਾ ਸਭ ਬੀਚ ਸਮਾਇ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਸਤਿ ਕਰਮੁ ਜਾਕੀ ਰਚਨਾ ਸਤਿ॥ ਮੂਲੁ ਸਤਿ ਸਤਿ ਉਤਪਤਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਕਰਮ ਭੀ ਸਤ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੀ ਰਚਨਾ ਭੀ ਸਤ ਹੈ॥ਜਿਸ ਨਿਰਗੁਨ ਰੂਪ ਮੂਲ ਸੇ ਭਯਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਔ ਜੋ ਉਤਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਜਗਤ ਸੋ ਭੀ ਸਤ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਲਪਤ ਵਸਤੂ ਕੀ ਸੱਤਾ ਅਧਿਸਟਾਨ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਅਧਿਸਟਾਨ ਰੂਪ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਸਤਿ ਕਰਣੀ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਮਲੀ॥ ਜਿਸਹਿ ਬੁਝਾਏ ਤਿਸਹਿ ਸਭ ਭਲੀ॥

ਤਿਸਕੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਕਰਣੀ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਅਰ ਨਿਰਮਲ ਸੇ ਨਿਰਮਲ ਰੂਪ ਹੈ। ਵਾ ਆਪ ਨਿਰਮਲ ਔਰੋਂ ਕੋ ਨਿਰਮਲ ਕਰਕੇ ਮੋਖ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਜਿਸਕੋਂ ਵਹੁ ਆਪ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋਂ ਸਭ ਬਾਤ ਭਲੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ।

ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸੁਖਦਾਈ। ਬਿਸ੍ਵਾਸੁ ਸਤਿ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈ ॥ ੬ ॥

ਸੁਖਦਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸੱਤਿ ਹੈ ਔਰੁ ਵਿਸ੍ਵਾਸੁ ਭੀ ਸੱਤਿ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮੁ ਅਰ ਵਿਸ੍ਵਾਸੁ ਗੁਰਾਂ ਤੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਸਤਿ ਬਚਨ ਸਾਧੂ ਉਪਦੇਸ ॥ ਸਤਿ ਤੇ ਜਨ ਜਾਕੈ ਰਿਦੈ ਪ੍ਰਵੇਸ ॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੇ ਬਚਨ ਭੀ ਸਤਿ ਹੈਂ। ਸੋ ਬਚਨ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵੇਸ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਸਤ ਸਰੂਪ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸੋਈ ਸ੍ਰਿਸਟ ਜਨ ਕਹੇ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿ ਨਿਰਤਿ ਬੂਝੈ ਜੇ ਕੋਇ ॥ ਨਾਮ ਜਪਤ ਤਾਕੀ ਗਤਿ ਹੋਇ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ (ਨਿਰਤ) ਨਿਰਨਾ ਪੂਛਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤਿਸਕੀ (ਗਤਿ) ਮੁਕਤਿ ਹੋਇ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਆਪਿ ਸਤਿ ਕੀਆ ਸਭੁ ਸਤਿ ॥ ਆਪੇ ਜਾਨੈ ਅਪਨੀ ਮਿਤਿ ਗਤਿ ॥

ਵਹੁ ਆਪ ਭੀ ਸਤ ਹੇ ਔ ਤਿਸਕਾ ਕੀਆ ਹੁਆ ਜਗਤ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਵਹੁ ਅਪਨੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੀ ਗਤੀ ਕੋ ਆਪਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ।

ਜਿਸਕੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸੁ ਕਰਣੈ ਹਾਰੁ ॥ ਅਵਰ ਨ ਬੂਝਿ ਕਰਤ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਜਿਸਕੀ ਰਚੀ ਹੋਈ ਇਹੁ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਹੈ ਸੋ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਹੈ। ਔਰੁ ਕਿਸੀ ਕੋ ਪੂਛ ਕਰਕੇ ਵੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਹੈ ॥

ਕਰਤੇ ਕੀ ਮਿਤਿ ਨ ਜਾਨੈ ਕੀਆ ॥ ਨਾਨਕ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਵਰਤੀਆ॥੭॥

ਤਿਸ ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ ਕੀ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੋ ਕੀਆ ਹੁਆ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਵਹੁ ਆਪਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਬਿਸਮਨ ਬਿਸਮ ਭਏ ਬਿਸਮਾਦ ॥ ਜਿਨ ਬੂਝਿਆ ਤਿਸੁ ਆਇਆ ਸ੍ਵਾਦ ॥

ਜਿਨਕਾ ਇਹ (ਬਿਸਮਨ) ਵਿਸੇ ਵਾਸਨਾ ਵਾਲਾ ਜੋ ਮਨ ਥਾ ਸੋ ਜਬ ਆਤਮਾ ਮੈ (ਬਿਸਮ) ਇਸਥਿਤ ਹੁਆ ਤਬ (ਬਿਸਮਾਦ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹੇ ਹੈਂ। ਜਿਨੋਂ ਨੈ ਇਹ ਸਰੂਪ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਇਸਕਾ ਰਸੁ ਆਇਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਰੰਗਿ ਰਾਚਿ ਜਨ ਰਹੇ। ਗੁਰਕੈ ਬਚਨਿ ਪਦਾਰਥ ਲਹੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਵਚਨੋਂ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਆਦੀ ਪਦਾਰਥ ਲਏ ਹੈਂ ਸੋਜਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਰਾਚ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਓਇ ਦਾਤੇ ਦੁਖ ਕਾਟਨ ਹਾਰ। ਜਾਕੈ ਸੰਗਿ ਤਰੈ ਸੰਸਾਰ ॥

ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਕਾਟਣੇ ਹਾਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਦਾਤਾਰ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਜਨ ਕਾ ਸੇਵਕ ਸੋ ਵਡ ਭਾਗੀ। ਜਨਕੈ ਸੰਗਿ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸੇਵਕ ਹੈ ਸੋਈ ਵਡਭਾਗੀ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤਿਸਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ॥

ਗੁਨ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀਰਤਨੁ ਜਨੁ ਗਾਵੈ । ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਫਲੁ ਪਾਵੈ ॥ ੮ ॥ ੧੬ ॥

ਜੋ ਜਨੁ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੋ ਧਰਮ ਆਦੀ ਸਰਬ ਫਲੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੧੬ ॥

ਸਲੋਕੁ*॥ ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ । ਹੈ ਭਿ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭਿ ਸਚੁ ॥ ੧ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਕੀ ਆਦ ਮੈਂ ਭੀ ਸਤ ਸਰੂਪ ਥਾ ਪੁਨਾ ਜੁਗੋਂ ਕੀ ਆਦ ਮੈਂ ਭੀ ਸਤ ਥਾ ਅਬ ਵਰਤਮਾਨ ਮੈਂ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਆਗੇ ਕੋ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਹੋਇਗਾ ॥ ੧ ॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥ ਚਰਨ ਸਤਿ ਸਤਿ ਪਰਸਨ ਹਾਰੁ । ਪੂਜਾ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸੇਵਦਾਰ ॥

ਤਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨ ਭੀ ਸਤਿ ਹੈਂ। ਔ ਤਿਨ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਪਰਸਨੇ ਹਾਰ ਭੀ ਸਤ ਹੈਂ ਤਿਸਕੀ ਪੂਜਾ ਭੀ ਸਤਿ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਪੂਜ ਰੂਪ ਕੇ (ਸੇਵਦਾਰ) ਸੇਵਾ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਭੀ ਸਤ ਹੈਂ ॥

ਦਰਸਨੁ ਸਤਿ ਸਤਿ ਪੇਖਨ ਹਾਰੁ । ਨਾਮ ਸਤਿ ਸਤਿ ਧਿਆਵਨ ਹਾਰੁ ॥

ਤਿਸਕਾ ਦਰਸਨ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਔ ਤਿਸਕੇ ਦੇਖਣੇ ਹਾਰ ਸੰਤ ਭੀ ਸਤ ਸਰੂਪ ਹੈਂ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ ਸਤਿ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸਕੇ ਧਿਆਵਣੇ ਹਾਰ ਭੀ ਸਤਿ ਹੈਂ ॥

ਆਪਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਭ ਧਾਰੀ । ਆਪੇ ਗੁਣ ਆਪੇ ਗੁਣ ਕਾਰੀ ॥

ਆਪਿ ਭੀ ਸਤਿ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸਕੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੋਈ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪਹੀ ਗੁਣ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾਆਪਹੀ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ॥

ਸਬਦੁ ਸਤਿ ਸਤਿ ਪ੍ਰਭ ਬਕਤਾ । ਸੁਰਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਜਸੁ ਸੁਨਤਾ ॥

---

*ਬਾਰਹ ਨਾਮ ਨਗਰ ਮੈਂ ਜੋ ਪਹਾੜ ਕੀ ਨੀਵੀ ਮੈ ਹੈ ਜਹਾ ਬਰਸ ਸਾਹਿਬ ਨਬ ਤਕ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਉਹਾਂ ਗਏ ਸੀ ਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾਰਥ ਸੋਲਾ ਅਸਟਪਦੀ ਛੋਟਾ ਕਰੀ ਅਰ ਕਹਾ ਨ ਚਹੀ ਪ੍ਰਤੀਆਂ ਕਰੇ ਸਨ ਕਰ ਨ ਚੇਦ ਜੀ ਪਢ੍ਯੇ, ਪ੍ਰਤੀਨ ਛੇਤ ਅੰਦੁ ਇਸ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਤੀ ਮਹਾਰਮ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਤਬ ਆਦਿ ਸਚ ਇਹ ਸਲੋਕ ਸੀ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਆਗੇ ਆਠ ਅਸਟਪਦੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਅਰ ਕਈ ਮਹਾਰਮਾਂ ਇਉ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਦਵੀ ਅਸਟਪਦੀਆਂ ਰਾਮ ਸਰ ਪਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਆਂ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਵਾ ਬੇਦੁ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕਾ (ਬਕਤਾ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਤਿਸਮੈ (ਸੁਰਤਿ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਪੁਨਾਂ ਤਿਸਕੇ ਜਸਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਭੀ ਸਤ ਹੈ॥

ਬੁਝਨ ਹਾਰ ਕਉ ਸਤਿ ਸਭ ਹੋਇ। ਨਾਨਕ ਸਤਿ ਸਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ॥ ੧॥

ਸ੍ਰ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਮਝਨੇ ਹਾਰੇ ਕੋ ਸਭੀ ਸਤ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਤ (ਹੋਇ) ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਕੋ ਸੱਤਾ ਦੇਣੇ ਹਾਰਾ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੁ ਸਤਿ ਰੂਪ ਹੈ॥ ੧॥

ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਰਿਦੈ ਜਿਨਿ ਜਾਨਿਆ। ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਤਿਨਿ ਮੂਲੁ ਪਛਾਨਿਆ॥

ਜਿਸਨੇ ਤਿਸ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਜਾਨ ਕਰ ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਤਿਸ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਹਾਰੇ ਸਰਬ ਕੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ॥

ਜਾਕੈ ਰਿਦੈ ਬਿਸਵਾਸੁ ਪ੍ਰਭ ਆਇਆ। ਤਤੁ ਗਿਆਨੁ ਤਿਸੁ ਮਨਿ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਪ੍ਰਭੁ) ਪਰ ਨਿਸਚਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਤਿਸੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਤਤੁ) ਯਥਾਰਥ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ॥

ਭੈ ਤੇ ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ ਬਸਾਨਾ। ਜਿਸ ਤੇ ਉਪਜਿਆ ਤਿਸੁ ਮਾਹਿ ਸਮਾਨਾ॥

ਵਹੁ ਭੈ ਸੇ ਨਿਰਭੈ ਹੋਕਰ ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਵਹੁ ਉਪਜਾ ਥਾ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਸਮਾਯਾ ਹੈ॥

ਬਸਤ ਮਾਹਿ ਲੇ ਬਸਤ ਗਡਾਈ। ਤਾਕਉ ਭਿੰਨ ਨ ਕਹਿਨਾ ਜਾਈ॥

ਜੈਸੇ ਵਸਤੂ ਮੈਂ ਵਸਤੂ ਭਾਵ ਜਲ ਮੈਂ ਜਲ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਲੇਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਵਸਤੂ ਮੈਂ ਜੀਵ ਵਸਤੂ ਤਿਸ ਨੇ (ਗਡਾਈ) ਅਭੇਦ ਕਰੀ ਤਬ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਸੇ ਤਿਸ ਕੋ ਭਿੰਨ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬੂਝੈ ਬੂਝਨ ਹਾਰੁ ਬਿਬੇਕ। ਨਾਰਾਇਣ ਮਿਲੇ ਨਾਨਕ ਏਕ॥ ੫॥

ਜੋ ਸਮਝਣ ਹਾਰਾ ਜਗਜਾਸੂ ਇਸ ਬਿਬੇਕ ਕਉ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਨਾਰਾਇਣ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਏਕ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ੨॥ ਇਸ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਸੇਵਕ ਆਗਿਆ ਕਾਰੀ ॥ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਸੇਵਕ ਸਦਾ ਪੂਜਾਰੀ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਐਸਾ ਠਾਕਰ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਸਦਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਠਾਕਰ ਕਾ ਸੇਵਕ ਸਦਾ (ਪੂਜਾਰੀ) ਪੂਜਨੇ ਵਾਲਾ ਵਾ ਪੂਜਨੇ ਯੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕੈ ਮਨਿ ਪਰਤੀਤਿ ; ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਿ ॥

ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਠਾਕਰ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਰੀਤੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ॥

ਠਾਕੁਰ ਕਉ ਸੇਵਕ ਜਾਨੈ ਸੰਗਿ। ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਨਾਮ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥

ਠਾਕਰ ਕਾ ਸੇਵਕ ਆਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਸਦਾ ਸਾਥ ਜਾਨਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਸੇਵਕ ਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹੈ।

ਸੇਵਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਲਨ ਹਾਰਾ ॥ ਸੇਵਕ ਕੀ ਰਾਖੈ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥

ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਪਾਲਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਸੇਵਕ ਕੀ ਲਜਾ ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਪ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਸੇਵਕ ਜਿਸੁ ਦਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਧਾਰੈ । ਨਾਨਕ ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਮਾਰੈ ॥ ੩ ॥

ਪਰੰਤੂ ਐਸਾ ਸੇਵਕ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਪਨੀ ਦਯਾ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੇਵਕ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਅਪੁਨੇ ਜਨ ਕਾ ਪਰਦਾ ਢਾਕੈ । ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਸਰ ਪਰ ਰਾਖੈ॥

ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਾ ਪਰਦਾ ਢਕਤਾ ਹੈ । ਔ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਪਤਿਸਦਾ (ਸਰਪਰ) ਅਵਸ਼ ਹੀ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਉ ਦੇਇ ਵਡਾਈ । ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਨਾਮੁ ਜਪਾਈ॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾਂ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਨਾਮ ਜਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਆਪਿ ਪਤਿ ਰਾਖੈ॥ ਤਾਕੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਕੋਇ ਨ ਲਾਖੈ॥

ਸੋ ਅਪਣੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਪਤਿ ਆਪ ਹੀ ਰਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਗਤੀ)ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਔ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੋ ਕੋਈ ਲਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭੁਕੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਕੋ ਨ ਪਹੂਚੇ॥ ਪ੍ਰਭੁਕੇ ਸੇਵਕ ਊਚਤੇ ਊਚੇ॥

ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸੇਵਕ ਸਰਬ ਊਚਿਓਂ ਸੇ ਊਚੇ ਹੈ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪੁਨੀ ਸੇਵਾ ਲਾਇਆ॥ ਨਾਨਕ ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਦਹਦਿਸਿ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ॥ ੪ ॥

ਜੋ ਸੇਵਕ ਪ੍ਰਭੂਨੇ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾਮੈ ਲਾਇਆਹੈ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਸੋ ਸੇਵਕ ਹਰੀਨੇ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੇ ਪ੍ਰਗਟਕੀਆ ਹੈ।੪।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨੀਕੀ ਕੀਰੀ ਮਹਿ ਕਲ ਰਾਖੈ ॥ ਭਸਮ ਕਰੈ ਲਸਕਰਿ ਕੋਟਿ ਲਾਖੈ ॥

ਜੇਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਛੋਟੀ ਜੈਸੀ ਕੀੜੀ ਮੈ ਅਪਣੀ ਕਲਾ ਰਾਖ ਦੇਵੈ ਤਬ ਵਹੁ ਚੀਟੀ ਏਕ ਹੀ ਲਾਖੋਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਲਸਕਰੋਂ ਕੋ ਭਸਮ ਕਰ ਦੇਵੈ ॥

ਜਿਸਕਾ ਸਾਸੁ ਨ ਕਾਢਤ ਆਪਿ ॥ ਤਾ ਕਉ ਰਾਖਤ ਦੇ ਕਰਿ ਹਾਥ ॥

ਔ ਜਿਸਕਾ ਸ੍ਵਾਸ ਵਹੁ ਆਪ ਨਹੀਂ ਨਿਕਾਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਅਨੇਕ ਸੱਤਰੂਓਂ ਕੇ ਬੀਚ ਮੈ ਮੈ ਅਪਨਾ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਰਾਖ ਲੇਤਾਹੈ॥

ਮਾਨਸ ਜਤਨ ਕਰਤ ਬਹੁ ਭਾਂਤਿ ॥ ਤਿਸਕੇ ਕਰਤਬ ਬਿਰਥੇ ਜਾਤਿ ॥

ਇਹੁ ਮਾਨਸ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂਕੇ ਕਿਸੀਕੇਮਾਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਜਤਨ ਕਰਤਾਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸਕੇ ਕਰਤਵ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਅਰਥਹੀਜਾਤੇਹੈਂ

ਮਾਰੈ ਨ ਰਾਖੈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥ ਸਰਬ ਜੀਆ ਕਾ ਰਾਖਾ ਸੋਇ ॥

ਨਾਂ ਤੋ ਕੋਈ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਰਾਖਤਾ ਹੀ ਹੈ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਰਾਖਣੇ ਹਾਰਾ ਏਕ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ॥

ਕਾਹੇ ਸੋਚ ਕਰਹਿ ਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ॥ ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਅਲਖ ਵਿਡਾਣੀ ॥ ੫ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਉਂ ਅਨੇਕ ਤ੍ਰਹ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਚਿਤਵਨਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਤਿਸ ਅਲਖ ਪ੍ਰਭੂ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਕੋ ਜਪਣਾ ਕਰ ॥ ੫ ॥

ਬਾਰੰ ਬਾਰ ਬਾਰ ਪ੍ਰਭੁ ਜਪੀਐ ॥ ਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਇਹੁ ਮਨੁ ਤਨੁ ਧ੍ਰਪੀਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਸੇ ਵਾਰੰਵਾਰ ਜਪਣਾ ਕਰੀਏ ।ਤਿਸ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮਨ ਤਨ (ਧ੍ਰਪੀਐ) ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਕਰੀਏ ॥

ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਜਿਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ॥ ਤਿਸੁ ਕਿਛੁ ਅਵਰੁ ਨਾਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਨੇ ਨਾਮ ਰਤਨ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਤਿਸ ਨਾਮ ਸਦਰਸ ਔਰ ਕਿਛੁ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ॥

ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਨਾਮੋ ਰੂਪੁ ਰੰਗੁ ॥ ਨਾਮੋ ਸੁਖੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਸੰਗੁ ॥

ਤਿਸਕੋ ਨਾਮ ਹੀ ਧਨ ਔ ਨਾਮ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਰੰਗ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਸੁਖ ਹੁਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਤਿਸਕੋ ਸੰਗਹੈ ॥

ਨਾਮ ਰਸਿ ਜੋ ਜਨਿ ਤ੍ਰਿਪਤਾਨੇ ॥ ਮਨ ਤਨ ਨਾਮਹਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਨੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਜਨ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਮੈ ਤ੍ਰਿਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਨਾਮੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ ਹੀ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ॥

ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤ ਨਾਮ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਨਕੈ ਸਦ ਕਾਮ ॥ ੬ ॥

ਸੋ ਜਨ ਉਠਤਿਆਂ ਬੈਠਤਿਆਂ ਸੋਵਤਿਆਂ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਸਦਾ ਜਾਪ ਕਾ ਹੀ ਕਾਰਜ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ।

ਬੋਲਹੁ ਜਸੁ ਜਿਹਬਾ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੈ ਜਨ ਕੀਨੀ ਦਾਤਿ ॥

ਅਪਨੇ ਜਨੋਂ ਕੌ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੀ ਦਾਤਿ ਕਰੀ ਹੈ। ਸੋ ਜਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਸ ਜਿਹਵਾ ਸੇ ਦਿਨ ਰਾਤ (ਬੋਲਹੁ) ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਰਹਿ ਭਗਤਿ ਆਤਮ ਕੈ ਚਾਇ ॥ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ਸਿਉ ਰਹਹਿ ਸਮਾਇ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਵਹੁ (ਆਤਮ) ਆਪਣੇ ਮਨਕੇ ਉਤਸਾਹਿ ਸੇ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।ਤਿਸ ਭਗਤੀ ਕਰ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਥ ਵਹੁ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਜੋ ਹੋਆ ਹੋਵਤ ਸੋ ਜਾਨੈ । ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਨੈ ॥

ਜੋ ਭੂਤ ਕਾਲ ਮੈ ਹੁਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਅਬ ਵਰਤਮਾਨ ਮੈ ਹੋਤਾ ਹੈ । ਪੁਨਾ ਜੋ ਭਵਿਖਤ ਮੈਂ ਹੋਵੇਗਾ । ਸੋ ਤਿਸੀ ਕਾ ਕੀਆ ਹੁਆ ਜਾਨ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੌ ਪਛਾਨਤੇ ਹੈਂ । ਭਾਵ ਤਿਸਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤਿਸਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਉਨ ਬਖਾਨਉ ॥ ਤਿਸਕਾ ਗੁਨ ਕਹਿ ਏਕ ਨ ਜਾਨਉ ॥

ਤਿਸ ਹਰਿ ਜਨਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕੌਨਸੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤਿਸੁ ਹਰੀ ਜਨ ਕਾ ਗੁਣ ਮੈਂ ਏਕ ਭੀ ਕਹਿ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀ ਹੂੰ।

ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭੁ ਬਸਹਿ ਹਜੂਰੇ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੋਈ ਜਨ ਪੂਰੇ ॥੭॥

ਜੋ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਹਜੂਰ ਵਸਤੇ ਹੈਂ । ਭਾਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੌ ਅਪਨੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਸੋਈ ਜਨ ਪੂਰੇ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਤਿਨਕੀ ਓਟ ਲੇਹਿ ॥ ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਪਨਾ ਤਿਨ ਜਨ ਦੇਹਿ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੀ ਓਟ ਕੌ ਲੈ ਔਰੁ ਅਪਨਾ ਮਨਤਨ ਤਿਨਕੌ ਦੇਹ ॥

ਜਿਨਿ ਜਨਿ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪਛਾਤਾ ॥ ਸੋ ਜਨੁ ਸਰਬ ਥੋਕ ਕਾ ਦਾਤਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸ ਹਰਿ ਜਨ ਨੇ ਆਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪਛਾਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਜਨੁ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ॥

ਤਿਸਕੀ ਸਰਨਿ ਸਰਬ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ॥ ਤਿਸਕੈ ਦਰਸਿ ਸਭ ਪਾਪ ਮਿਟਾਵਹਿ ॥

ਤਿਸ ਸੰਤ ਜਨ ਕੀ ਸਰਨ ਹੋਣੇ ਸੇ ਤੂੰ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਵੇਗਾ। ਔਰ ਤਿਸਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਰਬ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਮਿਟਾਵੈਗਾ ॥

ਅਵਰ ਸਿਆਨਪ ਸਗਲੀ ਛਾਡੁ ॥ ਤਿਸ ਜਨਕੀ ਤੂੰ ਸੇਵਾ ਲਾਗ ॥

ਤਾਂਤੇ ਔਰ ਸਰਬ ਸਿਆਣਪ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਤਿਸ ਹਰਿ ਜਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਤੂੰ ਲਾਗ।

ਆਵਨੁ ਜਾਨੁ ਨ ਹੋਵੀ ਤੇਰਾ ॥ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੇ ਪੂਜਹੁ ਸਦ ਪੈਰਾ ॥ ੮ ॥ ੧੭ ॥

ਤਿਸ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪੁਨਾ ਤੇਰਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਨਾ ਜਾਵਨਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨਾਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਹਰਿ ਜਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਹੀ ਪੂਜ ॥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਔ ਸਿਖ ਕੇ ਲਖਜਨ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ੧੭ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਸਤਿ ਪੁਰਖੁ ਜਿਨਿ ਜਾਨਿਆ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤਿਸਕਾ ਨਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਨੇ ਸਤਿ ਪੁਰਖ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ॥

ਤਿਸਕੈ ਸੰਗਿ ਸਿਖੁ ਉਧਰੈ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥ ੧ ॥

ਤਿਸਕੇ ਸੰਗ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰ ਕੇ ਸਿਖ ਉਧਰਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਖ ਕੀ ਕਰੈ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥ ਸੇਵਕ ਕਉ ਗੁਰੁ ਸਦਾ ਦਿਆਲ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਖ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਵਕੋਂ ਪਰ ਸਦਾ ਦਿਆਲੂ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਿਖ ਕੀ ਗੁਰੁ ਦੁਰਮਤਿ ਮਲੁ ਹਿਰੈ ॥ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਚਰੈ ॥

ਜੋ ਸਿਖ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਿਖਕੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਖੋਟੀ ਮਤ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਦੂਰ ਕਰਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਖ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟੈ ॥ ਗੁਰਕਾ ਸਿਖੁ ਬਿਕਾਰ ਤੇ ਹਾਟੈ ॥

ਜਬ ਗੁਰ ਕਾ ਸਿਖ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਹਟੈ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਿਖ ਕੇ ਸਭ ਬੰਧਨ ਕਾਟ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਿਖ ਕਉ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਦੇਇ ॥ ਗੁਰਕਾ ਸਿਖੁ ਵਡਭਾਗੀ ਹੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸ ਸਿਖ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾਮ ਧਨ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਖ ਵਡੇ ਭਾਗੀਂ ਵਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਿਖਕਾ ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਸਵਾਰੈ॥ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਿਖ ਕਉ ਜੀਅ ਨਾਲਿ ਸਮਾਰੈ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਸਿਖ ਕਾ ਇਹੁ ਲੋਕ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸਵਾਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਸਿਖ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸਾਥ ਸੰਭਾਲਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰ ਯਾਦ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਗ੍ਰਿਹਿ ਸੇਵਕੁ ਜੋ ਰਹੈ ॥ ਗੁਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਨ ਮਹਿ ਸਹੈ ॥

ਜੋ ਸੇਵਕ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੈ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਕੋ ਮਨ ਮੈ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਸ ਕਉ ਕਰਿ ਕਛੂ ਨ ਜਨਾਵੈ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਸਦ ਧਿਆਵੈ ॥

ਪੁਨਾ ਆਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੁਛ ਜਨਾਵੇ ਨਹੀਂ ਔ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਸਦਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੇ ॥

ਮਨੁ ਬੇਚੈ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਪਾਸਿ ॥ ਤਿਸੁ ਸੇਵਕ ਕੇ ਕਾਰਜ ਰਾਸਿ ॥

ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਵੇਚ ਦੇਵੇ ਤਿਸ ਸੇਵਕ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮੋਖ ਆਦੀ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੇਵਾ ਕਰਤ ਹੋਇ ਨਿਹਕਾਮੀ ॥ ਤਿਸ ਕਉ ਹੋਤ ਪਰਾਪਤਿ ਸੁਆਮੀ ॥

ਜੋ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੂਆ (ਨਿਹਕਾਮੀ) ਕਾਮਨਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਇ ਜਾਵੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸ ਆਪਿ ਕਰੇਇ॥ ਨਾਨਕ ਸੋ ਸੇਵਕ ਗੁਰ ਕੀ ਮਤਿ ਲੇਇ॥੨॥

ਜਿਸ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਆਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੇਵਕ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਕੋ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਬੀਸ ਬਿਸੁਵੇ ਗੁਰ ਕਾ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ॥ ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਗਤਿ ਜਾਨੈ ॥

ਜਿਸ ਸੇਵਕ ਪਰ (ਬੀਸਬਿਸਵੇ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕ ਗੁਰ ਕਾ ਮਨ ਪਤੀਆਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੇਵਕ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿਸੁ ਰਿਦੈ ਹਰਿ ਨਾਉ । ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਗੁਰ ਕੇ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥

ਸੋਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਜੀਅ ਕਾ ਦਾਤਾ । ਆਠ ਪਹਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਤਾਂਈ ਜੋ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਨਾਮ ਮੁਤ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਠੋਂ ਪਹਿਰ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿ ਜਨੁ ਜਨ ਮਹਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ।ਏਕਹਿ ਆਪ ਨਹੀ ਕਛੁ ਭਰਮੁ ॥

ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਮੈ ਵਹੁ ਜਨ ਰਹਿਤਾ ਹੰ ਔ ਤਿਸ ਜਨ ਮੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰਹਿਤਾ ਹੈ। ਵਹੁ ਦੋਨੋ ਅਪਨੇ ਆਪ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਹੈਂ ਇਸ ਮੈ ਕੁਛ ਭ੍ਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਸਹਸ ਸਿਆਨਪ ਲਇਆ ਨ ਜਾਈਐ । ਨਾਨਕ ਐਸਾ ਗੁਰੁ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥ ੩ ॥

ਹਜਾਰੋਂ ਚਤਰਾਈਆਂ ਕਰਕੇ ਜੋ ਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕੇ ਹੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸਫਲ ਦਰਸਨੁ ਪੇਖਤ ਪੁਨੀਤ । ਪਰਸਤ ਚਰਨ ਗਤਿ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਿ ॥

ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਸਫਲ ਰੂਪ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਈਤਾ ਹੈ।ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨੋ ਕੋ ਪਰਸਤਿਆਂਹੀ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਭੇਟਤ ਸੰਗ ਰਾਮ ਗੁਨ ਰਵੇ । ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਦਰਗਹਿ ਗਵੇ ॥

ਤਿਸ ਸਤ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸੰਗ ਭੇਟਨੇ ਸੇ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਮੈ ਰਮਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਸੇਂ (ਗਵੇ)ਗਮਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਸੁਨਿ ਕਰਿ ਬਚਨ ਕਰਨ ਅਘਾਨੇ । ਮਨਿ ਸੰਤੋਖੁ ਆਤਮ ਪਤੀਆਨੇ ॥

ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸਣ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਤ੍ਰਿਪ੍ਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕੇ ਸੁਨਣੇ ਸੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੰਤੋਖ ਹੂਆ ਹੈ। ਔ ਅਪਨੇ ਆਤਮ ਰੂਪ ਮੈਂ (ਪਤੀਆਨੇ) ਨਿਸਚੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਪੂਰਾ ਗੁਰੁ ਅਖਉ ਜਾਕਾ ਮੰਤ੍ਰੁ । ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਪੇਖੈ ਹੋਇ ਸੰਤ ॥

ਸੋਈ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੈ ਜਿਨਕਾ (ਮੰਤ੍ਰ) ਉਪਦੇਸ(ਅਖਉ) ਅਖਨੇ ਹੈ ਦਾ ਅਖੰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ। ਵਹੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਬ ਜੀਵ ਪਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਿਸਟੀ ਸੇ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਇਹ ਸੰਤ ਰੂਪ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਣ ਬਿਅੰਤ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਪਾਇ । ਨਾਨਕ ਜਿਸ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥ ੪ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗੁਣ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕੋਈ ਪਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ (ਭਾਵੈ) ਚਾਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪॥ ਜੇ ਕਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੈਸਾ ਹੈ ?ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਹਬਾ ਏਕ ਉਸਤਤਿ ਅਨੇਕ । ਸਤਿ ਪੁਰਖੁ ਪੂਰਨ ਬਿਬੇਕ ॥

ਹਮਾਰੀ ਜਿਹਬਾ ਏਕ ਹੈ ਔਰ ਉਸਤਤ ਤਿਸਕੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਹੈ । ਭਾਵ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਨ ਬਿਬੇਕ ਸਹਿਤ ਸਤ ਪੁਰਖ ਹੈ ॥

ਕਾਹੂ ਬੋਲ ਨ ਪਹੁਚਤ ਪ੍ਰਾਨੀ । ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਪ੍ਰਭ ਨਿਰਬਾਨੀ ॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਇਹ ਜੀਵ ਕਿਸੀ (ਬੋਲ) ਉਪਕਾਰ ਕਰ ਵਾ ਨਾਮ ਕੀ ਸੱਤਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕਿਸੀ ਸਬਦ ਕਰ ਨਹੀਂ ਪਹੁਚ ਸਕਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗੰਮ ਔ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਸੇ ਅਗੋਚਰ ਨਿਰਬਾਣੀ ਹੈ ॥

ਨਿਰਾਹਾਰ ਨਿਰਵੈਰੁ ਸੁਖਦਾਈ । ਤਾਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈ ॥

ਜੋ ਨਿਰਾਹਾਰ ਵੈਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਸੁਖਦਾਈ ਹਰੀ ਹੈ । ਤਿਸਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ ॥

ਅਨਿਕ ਭਗਤ ਬੰਦਨ ਨਿਤ ਕਰਹਿ । ਚਰਨ ਕਮਲ ਹਿਰਦੈ ਸਿਮਰਹਿ ॥

ਅਨੇਕ ਭਗਤਿ ਤਿਸਕੋ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਬੰਦਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ । ਔਰ ਚਰਨੋਂ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਿਮਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈ ॥

ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਅਪਨੇ । ਨਾਨਕ ਜਿਸ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੁ ਜਪਨੇ ॥੫॥

ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਰ ਮੈਂ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਐਸਾ ਜਾਪ ਜਪਨੇ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਇਹੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਵੈ ਜਨੁ ਕੋਇ । ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵੈ ਅਮਰੁ ਸੋ ਹੋਇ ॥

ਇਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸਕੋ ਜੋ ਕੋਈ ਪਾਵਤਾ ਹੈ । ਸੋ ਇਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਅਮਰ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਉਸੁ ਪੁਰਖ ਕਾ ਨਾਹੀ ਕਦੇ ਬਿਨਾਸ । ਜਾਕੈ ਮਨਿ ਪ੍ਰਗਟੇ ਗੁਨ ਤਾਸ ॥

ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕਾ ਕਬੀ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਪ੍ਰਗਟੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਲੇਇ ॥ ਸਚੁ ਉਪਦੇਸ ਸੇਵਕ ਕਉ ਦੇਇ ॥

ਸੋ ਆਠ ਪਹਰ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਲੇਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨ ਲੇਪੁ ॥ ਮਨ ਮਹਿ ਰਾਖੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਏਕੁ ॥

ਤਿਸਕਾ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹਿ ਸਾਥ ਲੇਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈ ਏਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀਰਾਖਤਾਹੈ

ਅੰਧਕਾਰ ਦੀਪਕ ਪਰਗਾਸੇ ॥ ਨਾਨਕ ਭਰਮ ਮੋਹਿ ਦੁਖ ਤਹਤੇ ਨਾਸੇ ॥੬॥

ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧਕਾਰ ਕਾ ਵਿਰੋਧੀ ਤਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂਇਸੀ ਤੇ ਤਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇਂ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਮੋਹਿ ਜੰਨਜ ਦੁਖ ਸਭ ਨਾਸ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਤਪਤਿ ਮਾਹਿ ਠਾਢਿ ਵਰਤਾਈ ॥ ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਦੁਖ ਨਾਠੇ ਭਾਈ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਾ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਸੇ ਜਲਤੇ ਹੂਏ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਸਰਦੀ ਵਰਤਾਇ ਦਈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਬ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਔ ਦੁਖ ਸਭੀ ਦੂਰ ਹੋਏ ਹੈਂ ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਮਿਟੇ ਅੰਦੇਸੇ ॥ ਸਾਧੂ ਕੇ ਪੂਰਨ ਉਪਦੇਸੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਜਨੋਂ ਕੋ ਪੂਰਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤਰੋਂ ਕੇ (ਅੰਦੇਸੇ) ਸੰਸੇ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਭਉ ਚੂਕਾ ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ ਬਸੇ ॥ ਸਗਲਿ ਬਿਆਧਿ ਮਨਿ ਤੇ ਖੈ ਨਸੇ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨਾਦੀ ਭੈ ਚੁਕ ਗਯਾ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰਭੈ ਹੋਕਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਬਸੇ ਹੈਂ ਸੰਪੂਰਨ (ਬਿਆਧ) ਰੋਗੁ ਖੈ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਜਿਸਕਾ ਸਾ ਤਿਨਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰੀ ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਦਾਸ ਥਾ ਤਿਸੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾਧਾਰੀ ਹੈ। ਤਬ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਮੁਰਾਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਾ ਹੈ ॥

ਥਿਤਿ ਪਾਈ ਚੂਕੇ ਭ੍ਰਮ ਗਵਨ ॥ ਸੁਨਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਸ੍ਰਵਨ ॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਸਰੂਪ ਮੈ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਈ ਔ ਭ੍ਰਮ ਜੰਨਜ ਆਵਾ ਗਵਨ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ ॥੭॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਹੇ ਗੁਰੋ ਨਿਰਗੁਣ ਔ ਸਰਗੁਨ ਕਾ ਕੇਤਾ ਇਕ ਭੇਦ ਹੈ? ਉਤਰ ॥

ਨਿਰਗੁਨੁ ਆਪਿ ਸਰਗੁਨੁ ਭੀ ਓਹੀ ॥ ਕਲਾ ਧਾਰਿ ਜਿਨਿ ਸਗਲੀ ਮੋਹੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪ ਭੀ ਆਪ ਹੈ। ਔਰ ਸਰਗੁਨ ਰੂਪ ਭੀ ਵਹੀ ਹੈ।ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦਾਰ ਕਰਕੇਸੰਪੂਰਨਸ੍ਰਿਸਟੀਮੋਹੀਹੈ।

ਅਪਨੇ ਚਰਿਤ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਬਨਾਏ ॥ ਅਪੁਨੀ ਕੀਮਤਿ ਆਪੇ ਪਾਏ ॥

ਅਪਨੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਬਨਾਏ ਹੈਂ। ਅਪਨੀ ਕੀਮਤ ਕੋ ਵਹੁ ਆਪੇ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਏਕੋ ਸੋਇ ॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਰ ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਏਕ ਸੋਈ ਹੈ ॥

ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਰਵਿਆ ਰੂਪ ਰੰਗ ॥ ਭਏ ਪ੍ਰਗਾਸ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥

ਜੋ ਸਰਬ ਰੂਪ ਰੰਗੋਂ ਮੇਂ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਪ੍ਰਕਾਸਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਰਚਿ ਰਚਨਾ ਅਪਨੀ ਕਲਧਾਰੀ ॥ ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਨਾਨਕ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥੮॥੧੮॥

ਜਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਇਸ (ਰਚਨਾ) ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਰਚ ਕਰ ਇਸ ਮੇਂ ਅਪਨੀ ਕਲਾ ਧਾਰੀ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸਕੇ ਊਪਰੋਂ ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ੧੮ ॥

ਸਲੋਕ ॥ ਸਾਥਿ ਨ ਚਾਲੈ ਬਿਨੁ ਭਜਨ ਬਿਖਿਆ ਸਗਲੀ ਛਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇਂ ਬਿਨਾ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਸਿਅਹੁ ਕੀ ਪੰਕਤੀ(ਛਾਰ) ਖਾਕ ਵਤ ਤੁਛ ਵਾ ਨਾਸ ਰੂਪ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਤੀ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਮਾਵਨਾ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਧਨੁ ਸਾਰੁ ॥੧॥

ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਕਮਾਵਨਾ ਅਰਥਾਤ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਜੀਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹੀ ਸਰਬਮੈਂ ਸੇਸਾਰ ਰੂਪਹੈ।੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥ ਏਕੁ ਸਿਮਰਿ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋ ਸਾਥ ਮਿਲਿ ਕਰ ਤਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੋ। ਔਰ ਏਕ ਨਾਮ ਕੋ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ ॥

ਅਵਰਿ ਉਪਾਵ ਸਭਿ ਮੀਤ ਬਿਸਾਰਹੁ ॥ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਿਦ ਮਹਿ ਉਰ ਧਾਰਹੁ ॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਉਪਾਵ ਵਿਸਾਰ ਦੇਵੋ ਔਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਭ ਸੇ(ਉਰ) ਅਧਕ ਉਤਮ ਜਾਨ ਕਰ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਮਰਥੁ ॥ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰ ਗਹਹੁ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਵਥੁ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਸਮਰਥ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪ (ਵਥ) ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰ ਕੇ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੋ॥

ਇਹੁ ਧਨੁ ਸੰਚਹੁ ਹੋਵਹੁ ਭਗਵੰਤ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਮੰਤ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਮੰਤਰ ਲੇਕਰ ਇਸ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਸੰਚਨ ਕਰਕੇ ਤੁਮ (ਭਗਵੰਤ) ਭਾਗਵਾਨ ਵਾ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੋਵੋ ॥

ਏਕ ਆਸ ਰਾਖਹੁ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥ ਸਰਬ ਰੋਗ ਨਾਨਕ ਮਿਟਿ ਜਾਹਿ ॥ ੧ ॥

ਜਬ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਆਸ ਮਨ ਮੈ ਰਾਖੋ ਗੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤੁਮਾਰੇ ਸਰਬ ਰੋਗ ਮਿਟ ਜਾਵੇਂ ਗੇ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸੁ ਧਨ ਕਉ ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ ਉਠਿ ਧਾਵਹਿ ॥ ਸੋ ਧਨੁ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਤੇ ਪਾਵਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਧਨ ਕੋ ਤੂੰ ਚਾਰੇ ਦਿਸਾ ਮੇਂ ਉਠ ਕਰ ਧਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਧਨ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਹੀ ਪਾਵੇਂ ਗਾ ਭਾਵ ਔਰ ਉਪਾਵ ਸੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਗਾ ॥

ਜਿਸੁ ਸੁਖ ਕਉ ਨਿਤ ਬਾਛਹਿ ਮੀਤ ॥ ਸੋ ਸੁਖੁ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਪਰੀਤਿ ॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜਿਸ ਨਿਤ ਸੁਖ ਭਾਵ ਆਤਮ ਸੁਖ ਹੋਨੇ ਕੋ ਤੂੰ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਖ ਤੁਝ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਗਾ ॥

ਜਿਸੁ ਸੋਭਾ ਕਉ ਕਰਹਿ ਭਲੀ ਕਰਨੀ ॥ ਸਾ ਸੋਭਾ ਭਜੁ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਨੀ ॥

ਜਿਸ ਸੋਭਾ ਹੋਣੇਕੋ ਤੂੰ ਜਪ ਤਪ ਆਦੀ ਭਲੀ ਕਰਨੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੋਭਾ ਤੋ ਹੋਇਗੀ ਜੋ ਹਰੀਕੀ ਸ਼ਰਨ ਮੈ ਹੋਕਰ ਭਜਨ ਕਰੇਗਾ॥

ਅਨਿਕ ਉਪਾਵੀ ਰੋਗੁ ਨ ਜਾਇ ॥ ਰੋਗੁ ਮਿਟੈ ਹਰਿ ਅਵਖਧੁ ਲਾਇ ॥

ਔਰ ਅਨੇਕ ਉਪਾਵ ਕਰਕੇ ਅਗਿਆਨ ਵਾ ਪ੍ਰਤਖ ਰੋਗ ਤੇਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਇਗਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਔਸਧ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈ ਲਗਾਇ ਸੇ ਤੇਰੇ ਸਰਬ ਰੋਗ ਮਿਟ ਜਾਵੇਂ ਗੇ ॥

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਮਹਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥ ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਦਰਗਹਿ ਪਰਵਾਨੁ ॥ ੨ ॥

ਸਰਬ ਖਜਾਨਿਓ ਮੈਂ ਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ।ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੋ ਜਪ ਇਸਤ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਵੇਂਗਾ ।੨॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨ ਪਰਬੋਧਹੁ ਹਰਿਕੈ ਨਾਇ ॥ ਦਹ ਦਿਸਿ ਧਾਵਤ ਆਵੈ ਠਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋਗੇ ਤਬ ਇਹ ਮਨ ਜੋ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਆਕਰ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ॥

ਤਾਕਉ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗੈ ਕੋਇ ॥ ਜਾਕੈ ਰਿਦੈ ਬਸੈ ਹਰਿ ਸੋਇ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸੋ ਹਰੀ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਕੋਈ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ॥

ਕਲਿ ਤਾਤੀ ਠਾਂਢਾ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਉ ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਕੀ ਕਿਰਯਾ ਅਗਨੀਵਤ ਹੋਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤਪਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤਪਤ ਮੈਂ ਜਲਿਤਿਆਂ ਕੋ ਸੀਤਲ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ। ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸਿਮਰ ਕਰ ਸਦਾ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵਣਾ ਕਰੁ ॥

ਭਉ ਬਿਨਸੈ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਆਸ ॥ ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਆਤਮ ਪਰਗਾਸ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਤੇਰਾ ਭੌ ਬਿਨਸ ਜਾਇਗਾ ਔਰ ਆਸ ਪੂਰਨ ਹੋਇਗੀ।ਤਿਸੀ ਹਰੀਕੀਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀਕਰਕੇ ਆਤਮਗਿਆਨਹੋਤਾਹੈ

ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਜਾਇ ਬਸੈ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਾਟੀ ਜਮ ਫਾਸੀ ॥ ੩ ॥

ਤਿਸ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਜੋ ਜੀਵ ਅਬਿਨਾਸੀ (ਘਰ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਜਨਕੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰਸੈ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਮਕੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੁ ਕਹੈ ਜਨੁ ਸਾਚਾ ॥ ਜਨਮਿ ਮਰੈ ਸੋ ਕਾਚੋ ਕਾਚਾ ॥

ਜਿਸਨੇ (ਤਤ) ਯਥਾਰਥਗਿਆਨ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਸਚਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਕੋ ਵੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸਚਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਕਚ ਆਗਜਾਨੀਓਂ ਸੇ ਭਾਵ ਨਾਸਤਕ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਗਿਆਨੀ ਕੀ ਆਸਤਕ ਭਾਵ ਸੇ ਕਬੀ ਮੁਕਤ ਹੋ ਭੀ ਜਾਵੇ ਗੀ ਪਰੰਤੂ ਨਾਸਤਕ ਕੀ ਕਭੀ ਮੋਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਆਵਾਗਵਨੁ ਮਿਟੈ ਪ੍ਰਭ ਸੇਵ॥ਆਪੁ ਤਿਆਗੁ ਸਰਨਿ ਗੁਰਦੇਵ ॥

ਜੋ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਕੀ ਸਰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਜੀਵ ਕਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸੇ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਉ ਰਤਨ ਜਨਮ ਕਾ ਹੋਇ ਉਧਾਰੁ॥ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਿਮਰਿ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਰਬ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰੁ ਇਸੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਤਨ ਰੂਪ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਅਨਿਕ ਉਪਾਵ ਨ ਛੂਟਨ ਹਾਰੇ॥ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਔਰ ਵੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਭੀ ਵਿਚਾਰੇ ਹੋਂ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਇਹ ਜੀਵ ਔਰ ਅਨੇਕ ਉਪਾਵੋਂ ਕਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟਨੇ ਹਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਂਗੇ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਕਰਹੁ ਮਨ ਲਾਇ ॥ਮਨਿ ਬੰਛਤ ਨਾਨਕ ਫਲੁ ਪਾਇ ॥ ੪ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮਨਕੋ ਲਗਾਇਕਰ ਕਰੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੋਂ ਤਿਸਤੇ ਤੁਮ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਵੋਗੇ ॥ ੪ ॥

ਸੰਗਿ ਨ ਚਾਲਸਿ ਤੇਰੈ ਧਨਾ ਤੂੰ ਕਿਆ ਲਪਟਾਵਹਿ ਮੂਰਖ ਮਨਾ ॥

ਧਨ ਅੰਤ ਕੋ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਗਾ। ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨ ਤੂੰ ਤਿਸਕੇ ਸਾਥ ਕਿਉਂ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਲਪਟਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸੁਤ ਮੀਤ ਕੁਟੰਬ ਅਰੁ ਬਨਿਤਾ। ਇਨਤੇ ਕਹਹੁ ਤੁਮ ਕਵਨ ਸਨਾਥਾ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਔ ਮਿਤ੍ਰ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦੀ ਜੋ ਕੁਟੰਬ ਹੈ ਇਨ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਸੇ ਤੁਮ ਕਹੋ ਤੋ ਕੌਨ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੁਆ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਸੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹੁਆ ॥

ਰਾਜ ਰੰਗ ਮਾਇਆ ਬਿਸਥਾਰ ॥ ਇਨ ਤੇ ਕਹਹੁ ਕਵਨ ਛੁਟਕਾਰ ॥

ਰਾਜ ਕਾ ਅਨੰਦ ਔ ਮਾਇਆ ਕਾ ਜੋ ਬਿਸਥਾਰ ਹੈ ਇਨ ਬਿਸਥਾਰ ਸੇ ਕਹੋ ਤੋ ਕੌਨ ਕਾ ਛੂਟਣਾ ਹੁਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਛੂਟਾ ਹੈ ॥

ਅਸੁ ਹਸਤੀ ਰਥ ਅਸਵਾਰੀ। ਝੂਠਾ ਡੰਫੁ ਝੂਠ ਪਾਸਾਰੀ।

ਘੋੜੇ ਔ ਹਾਥੀ ਪੁਨਾ ਰਥੋਂ ਕੀ ਜੋ ਅਸਵਾਰੀ ਹੈ ਇਸ ਝੂਠੇ (ਡੰਫ) ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਝੂਠੇਪਸਾਰੇ ਵਾਲਾ ਹੋਰਹਾ ਹੈ।

ਜਿਨਿ ਦੀਏ ਤਿਸੁ ਬੂਝੈ ਨ ਬਿਗਾਨਾ ॥ ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿ ਨਾਨਕ ਪਛੁਤਾਨਾ ॥੫ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਇਹੁ ਪਦਾਰਥ ਦੀਏ ਹੁਏ ਹਨ ਤਿਸਕੋ ਇਹ ਜੀਵ ਬਿਗਾਨਾ ਹੁਆ ਭਾਵ ਅਗਯਾਨ ਸਹਤ ਵਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕਨ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸਕੋ ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਇਹੁ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰ ਪੀਛੇ ਸੇ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੫॥

ਗੁਰਕੀ ਮਤਿ ਤੂ ਲੇਹਿ ਇਆਨੇ॥ਭਗਤਿ ਬਿਨਾ ਬਹੁ ਡੂਬੇ ਸਿਆਨੇ ॥

ਹੇ ਅਗਿਆਤ ਜੀਵ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀਸਿਖਯਾਲੇ ਕਿਉਂਕਿ ਭਗਤੀਸੇ ਬਿਨਾ ਬਹੁਤ ਚਤਰਾਈਆਂ ਵਾਰੇ ਸਿਆਣੇ ਸੰਸਾਰਮੈਂ ਡੂਬੇਹੈਂ।

ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਕਰਹੁ ਮਨ ਮੀਤ । ਨਿਰਮਲ ਹੋਇ ਤੁਮਾਰੋ ਚੀਤੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਮੀਤ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰੋ ਜਿਸ ਭਗਤੀ ਸੇ ਤੁਮਾਰਾ ਚਿਤ ਸੁਧ ਹੋ ਜਾਵੈ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਾਖਹੁ ਮਨ ਮਾਹਿ॥ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਜਾਹਿ ॥

ਤਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਰਾਖੋ ਤੁਮਾਰੇ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ॥

ਆਪਿ ਜਪਹੁ ਅਵਰਾ ਨਾਮ ਜਪਾਵਹੁ॥ਸੁਨਤ ਕਹਤ ਰਹਤ ਗਤ ਪਾਵਹੁ ॥

ਨਾਮ ਕੋ ਆਪ ਜਪੋ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਸੇ ਜਪਾਵੋ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੁਏ ਧਾਰਨਾ ਮੈ ਰਹਤੇ ਹੁਏ ਤੁਮ ਮੋਖ ਕੋ ਪਾਵੋਗੇ ॥

ਸਾਰ ਭੂਤ ਸਤਿ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਉ॥ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਨਾਨਕ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥ ੬ ॥

ਸਰਬ ਮੈਂ ਸੇ ਸਾਰਰੂਪ ਜੋ(ਸਤਿ) ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸਿਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਨਿਰਯਤਨ ਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕਰੁ ॥ ੬ ॥

ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਤੇਰੀ ਉਤਰਸਿ ਮੈਲੁ॥ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਹਉਮੈ ਬਿਖੁ ਫੈਲੁ ॥

ਤਿਨ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੁਏ ਤੇਰੀ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਉਤਰ ਜਾਏਗੀ ਔਰ ਹੋਮੈਂ ਰੂਪ ਜੋ ਬਿਖ (ਫੈਲ) ਬਿਸਤਾਰੀ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸੰਪੂਰਨ ਤੇਰੀ ਬਿਨਸ ਜਾਵੇਗੀ ॥

ਹੋਹਿ ਅਚਿੰਤੁ ਬਸਹਿ ਸੁਖ ਨਾਲਿ। ਸਾਸਿ ਗ੍ਰਾਸਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥

ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਚੰਤਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਕਰ ਸੁਖ ਸਾਥ ਵੱਸੇਗਾ॥

ਛਾਡਿ ਸਿਆਨਪ ਸਗਲੀ ਮਨਾ । ਸਾਧਿ ਸੰਗਿ ਪਾਵਹਿ ਸਚੁ ਧਨਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਸੰਪੂਰਨ ਚਤਰਾਈਆਂ ਛਾਡ ਦੇਹ। ਇਹ ਨਾਮ ਧਨ(ਸਚ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਪਾਵੈਗਾ ॥

ਹਰਿ ਪੂੰਜੀ ਸੰਚਿ ਕਰਹੁ ਬਿਉਹਾਰੁ । ਈਹਾ ਸੁਖ ਦਰਗਹਿ ਜੈਕਾਰੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰੀ ਨਾਮ ਪੂੰਜੀ ਕੋ ਸੰਚਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰੋਂ ਤਬ ਈਹਾਂ ਤੁਝਕੋ ਸੁਖ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜੈਕਾਰ ਹੋਇਗਾ ॥

ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਏਕੋ ਦੇਖੁ। ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਾਕੈ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖੁ ॥ ੭ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਰ (ਨਿਰੰਤਰ) ਸਦਾ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇਖ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈ ਪੂਰਨ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਏਕੋ ਜਪਿ ਏਕੋ ਸਾਲਾਹਿ। ਏਕੁ ਸਿਮਰਿ ਏਕੋ ਮਨ ਆਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਹੀ ਜਪ ਔਰ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਅਸਤੋਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰ। ਤਿਸ ਏਕ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ (ਆਹਿ)ਚਾਹਿ ॥

ਏਕਸ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਉ ਅਨੰਤ। ਮਨਿ ਤਨਿ ਜਾਪਿ ਏਕ ਭਗਵੰਤ ॥

ਤਿਸ ਏਕ ਅਨੰਤ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਉ। ਮਨ ਤਨ ਮੇ ਏਕ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ਹੀ ਜਪੁ ॥

ਏਕੋ ਏਕੁ ਏਕੁ ਹਰਿ ਆਪਿ। ਪੂਰਨ ਪੂਰ ਰਹਿਓ ਪ੍ਰਭੁ ਬਿਆਪਿ ॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਏਕੋ ਏਕ ਆਪ ਹੀ ਹੈ। ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ (ਬਿਆਪਿ)ਜਗਤ ਮੈ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਅਨਿਕ ਬਿਸਥਾਰ ਏਕਤੇ ਭਏ। ਏਕ ਅਰਾਧਿ ਪਰਾਛਤ ਗਏ ॥

ਤਿਸ ਏਕ ਸੇ ਹੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਿਸਥਾਰ ਭਏ ਹੈਂ। ਤਿਸ ਏਕ ਕੇ ਅਰਾਧਨੇ ਸੇ (ਪ੍ਰਾਛਤ) ਪਾਪ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ, ਵਾ ਪ੍ਰਾਛਤ ਨਾਮ ਪਾਪਾਂ ਨਿਵਰਤਕ ਕਰਮ ਕਾ ਹੇ, ਏਕ ਹਰੀ ਕੇ ਅਰਾਧਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਛਤ (ਗਏ) ਬਿਅਰਥ ਹੈਂ ॥

ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਏਕੁ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਤਾ। ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਇਕੁ ਜਾਤਾ ॥ ੮ ॥ ੧੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤਿਸ ਏਕ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨ ਤਨ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਰਾਤਾ ਹੈ ॥ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੮ । ੧੯ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਫਿਰਤਿ ਫਿਰਤ ਪ੍ਰਭ ਆਇਆ ਪਰਿਆ ਤਉ ਸਰਨਾਇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈ ਅਨੇਕ ਜੂਨੋ ਮੈ ਫਿਰਤਾ ਫਿਰਤਾ ਆਇਆ ਹੂੰ ਅਬ ਮੈ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਣ ਪਰਾ ਹੂੰ ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਪ੍ਰਭ ਬੇਨਤੀ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਲਾਇ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈ ਜਨ ਕੀ ਏਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਬ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਮੈ ਲਗਾਵੋ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਸਟਪਦੀ ॥ ਜਾਚਕ ਜਨ ਜਾਚੈ ਪ੍ਰਭ ਦਾਨੁ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦੇਵਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਜਾਚਕ ਜਨ ਤੁਝਸੇ ਇਹੁ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾਹੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੁਝਕੋ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਆਪਨਾ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ।

ਸਾਧ ਜਨਾ ਕੀ ਮਾਗਉ ਧੂਰਿ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੇਰੀ ਸਰਧਾ ਪੂਰਿ ॥

ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਮ ਇਹੁ ਮੇਰੀ ਸਰਧਾ ਪੂਰਨ ਕਰੋ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਉ ॥ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮਹਿ ਧਿਆਵਉ ॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਸਦਾ ਤੁਝ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵੋ ਪੁਨਾ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ ਕੋ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਕਰ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੂੰ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਲਾਗੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥ ਭਗਤਿ ਕਰਉ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਨਿਤ ਨੀਤਿ ॥

ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਸਾਥ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗੇ ਪੁਨਾ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਿਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਕਰੂੰ ॥

ਏਕ ਓਟ ਏਕੋ ਆਧਾਰੁ ॥ ਨਾਨਕ ਮਾਗੈ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਮਨ ਕਰਕੇ ਏਕ ਤੇਰੀ ਓਟ ਹੈ ਔਰ ਤਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਏਕ ਤੇਰਾ ਮੋਕੋ ਆਸਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਮੇ ਸੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜੋ ਸਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋਈ ਮੈਂ ਤੁਝ ਸੇ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ॥ ੧ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਮਹਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਵੈ ਬਿਰਲਾ ਕੋਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇ ਮਹਾਂ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਨ ਚਾਖਿਆ ਸੇ ਜਨ ਤ੍ਰਿਪਤਾਨੇ ॥ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖੁ ਨਹੀ ਡੋਲਾਨੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਹੁ ਹਰਿਰਸ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਹੋ ਕਰ ਕਬੀ ਡੋਲਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਸੁਭਰਿ ਭਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਰੰਗਿ ॥ ਉਪਜੈ ਚਾਉ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਉਪਜਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕਰਕੇ ਲਬਾ ਲਬ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥

ਪਰੇ ਸਰਨਿ ਆਨ ਸਭ ਤਿਆਗਿ। ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰਗਾਸ ਅਨਦਿਨੁ ਲਿਵ ਲਾਗਿ ॥

ਜੋ ਔਰ ਸਭ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜੇ ਹੈਂ। ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸ ਕਰਨ ਬੀਚ ਗਿਆਨ ਹੁਆ ਹੈ ਔ ਨਿਰੰਤਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਡਭਾਗੀ ਜਪਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ । ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਜਿਨ ਵਡ ਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਸੋ ਹਰੀ ਜਪਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤ ਹੋਇਓਂ ਕੋ ਸੁਖ ਹੋਇਆਹੈ ॥੨॥

ਸੇਵਕ ਕੀ ਮਨਸਾ ਪੂਰੀ ਭਈ । ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਨਿਰਮਲ ਮਤਿ ਲਈ ॥

ਜਿਸ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਸਿਖਜਾ ਲਈ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇਵਕ ਕੀ ਸਰਬ ਮਨਸਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ ॥

ਜਨ ਕਉ ਪ੍ਰਭੁ ਹੋਇਓ ਦਇਆਲੁ । ਸੇਵਕੁ ਕੀਨੋ ਸਦਾ ਨਿਹਾਲੁ ॥

ਜਿਸ ਜਨ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦਿਆਲ ਹੂਆ ਹੈ । ਤਿਸ ਸੇਵਕ ਕੋ ਨਿਹਾਲ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਮੁਕਤਿ ਜਨੁ ਭਇਆ । ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੂਖ ਭ੍ਰਮੁ ਗਇਆ ॥

ਸੋ ਜਨੁ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਕਰ ਮੁਕਤਿ ਭਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੂਖ ਔ ਭ੍ਰਮੁ ਦੂਰ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਇਛ ਪੁੰਨੀ ਸਰਧਾ ਸਭ ਪੂਰੀ । ਰਵ ਰਹਿਆ ਸਦ ਸੰਗਿ ਹਜੂਰੀ ॥

ਸਭ ਕੀ ਇਛਾ ਪੂਰਣ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਦਾਸ ਕੀ ਸਰਬ ਸਰਧਾ ਪੂਰੀ ਕਰੀ ਹੈ । ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਿਆਪਕ ਹਰੀ ਜਾਣ ਕਰ ਸਦ ਸੰਗ ਕਰ ਵਹੁ ਹਜੂਰੀ ਭਇਆ ਹੈ ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਸਾ ਤਿਨਿ ਲੀਆ ਮਿਲਾਇ । ਨਾਨਕ ਭਗਤੀ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਦਾਸ ਥਾ ਤਿਸੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸੋ ਕਿਉ ਬਿਸਰੈ ਜਿ ਘਾਲ ਨ ਭਾਨੈ । ਸੋ ਕਿਉਂ ਬਿਸਰੈ ਜਿ ਕੀਆ ਜਾਨੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਹਰੀ ਕਿਉਂ ਵਿਸਰੈ ਜੋ ਕਮਾਈ ਕਰੀ ਹੋਈ ਕੋ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੀਵਾਂਕੋ ਕਰਤਵ ਕਾ ਫਲਕੁਗਾਏ ਬਿਨਾ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋ ਕਿਉ ਵਿਸਰੈ ਜੋ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਰਮ ਸਭ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥

ਸੋ ਕਿਉ ਬਿਸਰੈ ਜਿਨਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਦੀਆ । ਸੋ ਕਿਉ ਬਿਸਰੈ ਜਿ ਜੀਵਨ ਜੀਆ ॥

ਸੋ ਕਿਉਂ ਬਿਸਰੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਭ ਕੁਛ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਕਿਉਂ ਵਿਸਰੈ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕਾ (ਜੀਵਨ)ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਹੈ ॥

ਸੋ ਕਿਉ ਬਿਸਰੈ ਜਿ ਅਗਨਿ ਮਹਿ ਰਾਖੈ । ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਲਾਖੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਉਂ ਵਿਸਰੈ ਜੋ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਰਖਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤਿਸਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਲਖਤਾ ਹੈ ॥

ਸੋ ਕਿਉਂ ਬਿਸਰੈ ਜਿ ਬਿਖੁ ਤੇ ਕਾਢੈ । ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਟੂਟਾ ਗਾਢੈ ॥

ਸੋ ਕਿਉਂ ਬਿਸਰੈ ਜੋ ਵਈਰਾਗ ਦੇ ਕਰ ਵਿਸਿਆਹੁੰ ਸੇ ਕਾਢ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਜਨਮਾਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਟੂਟੇ ਅਰਥਾਤ ਵਿਯੋਗੀ ਜੀਵ ਕੋ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਗੰਢ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਤਤੁ ਇਹੈ ਬੁਝਾਇਆ । ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ਨਾਨਕ ਜਨ ਧਿਆਇਆ ॥ ੪ ॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਸਕੋ ਇਹ ਯਥਾਰਥ ਗਿਆਨ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਜਨ ਨੇ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਸਾਜਨ ਸੰਤ ਕਰਹੁ ਇਹ ਕਾਮੁ ।ਆਨ ਤਿਆਗਿ ਜਪਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਸਜਨੋਂ ਤੁਮ ਇਹੀ ਕਾਮ ਕਰੋ ਔਰ ਕਾਮ ਤਿਆਗ ਕਰ ਹਰ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਪੋ ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਖ ਪਾਵਹੁ । ਆਪਿ ਜਪਹੁ ਅਵਰਹ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵਹੁ ॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸਿਮਰ ਕਰਕੇ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪਾਵੋ ਆਪਿ ਜਪੋ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਜਪਾਵੋ॥

ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਤਰੀਐ ਸੰਸਾਰੁ । ਬਿਨ ਭਗਤੀ ਤਨੁ ਹੋਸੀ ਛਾਰੁ ॥

ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਸੇ ਹੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ। ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਸਰੀਰ ਖਾਕਵਤ ਨਿਸਫਲ ਹੋਇਗਾ ॥

ਸਰਬ ਕਲਿਆਣ ਸੂਖ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ । ਬੂਡਤ ਜਾਤ ਪਾਏ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ॥

ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਕਲਿਆਨ) ਮੁਕਤੀਓਂ ਅਰ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਧ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ । ਜਿਸਕੇ ਜਾਪ ਸੇ ਬੂਡਤਾ ਜਾਤਾ ਪੁਰਸ ਇਸਥਿਤੀ(ਪਾਏ) ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸਗਲ ਦੂਖ ਕਾ ਹੋਵਤ ਨਾਸੁ । ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਗੁਨ ਤਾਸੁ ॥ ੫ ॥

ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਜਿਸ ਨਾਮ ਸੇ ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਨਾਮ ਜਪੋ ॥ ੫ ॥

ਉਪਜੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਚਾਉ॥ ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰ ਇਹੀ ਸੁਆਉ ॥

ਜਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਉਪਜੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਕਾ ਉਤਸਾਹ ਹੁਆ ਹੈ। ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਅੰਤਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਹੀ (ਸੁਆਉ) ਲਾਭ ਵਾ ਸ੍ਵਾਵ ਵਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਹੈ ॥

ਨੇਤ੍ਰਹੁ ਪੇਖਿ ਦਰਸੁ ਸੁਖ ਹੋਇ ॥ ਮਨੁ ਬਿਗਸੈ ਸਾਧ ਚਰਨ ਧੋਇ ॥

ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਤਿਨ ਸਾਧੋਂਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋਧੋਇਕਰਮਨਪ੍ਰਫੁਲਤਹੋਤਾਹੈ।

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਰੰਗੁ ॥ ਬਿਰਲਾ ਕੋਊ ਪਾਵੈ ਸੰਗੁ ॥

ਜਿਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਸਤਸੰਗ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਏਕ ਬਸਤੁ ਦੀਜੈ ਕਰਿ ਮਇਆ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਲਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਨਾਮ ਜਪ ਲੀਆ ਹੈ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਮੰਗਤਰੂਪ ਏਕ ਅਦੁਤੀਵਸਤੂਮੁ ਝਕੋਦੀਜੀਏ।

ਤਾਕੀ ਉਪਮਾ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥ ਨਾਨਕ ਰਹਿਆ ਸਰਬ ਸਮਾਇ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਜਾਣਿਆ ਹੈ। ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਵਾ ਤਿਨਕਾ ਜਸ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥ ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪ੍ਰਭ ਬਖਸੰਦੁ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ॥ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਸਦਾ ਕਿਰਪਾਲ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਭਗਤੋ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਸਦਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਰੂਪ ॥

ਅਨਾਥ ਨਾਥ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਪਾਲ ॥ ਸਰਬ ਘਟਾ ਕਰਤ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥

ਹੇ ਅਨਾਥੋਂ ਕੇਨਾਥ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਆਪ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਕਾਰਣ ਕਰਤਾਰ ॥ ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਕੀ ਆਦ ਕਾਰਣ ਪੁਰਖੁ ਕਰਤਾਰ ਆਪ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਅਧਾਰ ਹੋ॥

ਜੋ ਜੋ ਜਪੈ ਸੁ ਹੋਇ ਪੁਨੀਤ ॥ ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਲਾਵੈ ਮਨ ਹੀਤ ॥

ਜੋ ਜੋ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਅਧਕ ਹਿਤ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਜਪਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਸੋ ਪਵਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਮ ਨਿਰਗੁਨੀਆਰ ਨੀਚ ਅਜਾਨ ॥ ਨਾਨਕ ਤੁਮਰੀ ਸਰਨ ਪੁਰਖੁ ਭਗਵਾਨ ॥੭॥

ਹਮ ਨਿਰਗੁਣ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਨੀਚ ਅਗਿਆਤ ਜਨ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਾਨ ਪੁਰਖਆਪਕੀ ਸਰਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਰਬ ਬੈਕੁੰਠ ਮੁਕਤਿ ਮੋਖ ਪਾਏ ॥ ਏਕ ਨਿਮਖ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਏ ॥

ਤਿਸਨੇ ਵਈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਸੋ ਸਾਰੂਪ ਸਾਜੁਜ ਅਦੀ ਜੋ ਸਰਬ ਮੁਕਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਔ ਕਈ ਵਲ ਮੋਖ ਆਦੀ ਸੁਖ ਤਿਸਨੇ ਪਾਏ ਹੈਂ। ਜਿਸਨੇ ਏਕ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਫਰਕਣੇ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਭੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਯਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਰਾਜ ਭੋਗ ਵਡਿਆਈ ॥ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਕਥਾ ਮਨਿ ਭਾਈ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਕਥਾ ਭਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਅਨੇਕ ਰਾਜ ਕੇ ਭੋਗ ਔ ਵਡਿਆਈ ਪਾਈ ਹੈ ॥

ਬਹੁ ਭੋਜਨ ਕਾਪਰ ਸੰਗੀਤ ॥ ਰਸਨਾ ਜਪਤੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨੀਤ ॥

ਜਿਨਕੀ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੋ ਨਿਤ ਜਪਤੀ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਬਹੁਤ ਭੋਜਨ ਛਕ ਲੀਏ ਔਰ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਰੇ ਹੈਂ ਔ ਸੰਗੀਤ ਆਦੀ ਰਾਗ ਗਾਏ ਹੂਏ ਸੁਣ ਲੀਏ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸਕੋ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਭਲੀ ਸੁ ਕਰਨੀ ਸੋਭਾ ਧਨਵੰਤ ॥ ਹਿਰਦੈ ਬਸੈ ਪੂਰਨ ਗੁਰ ਮੰਤ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਮੰਤ੍ਰ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੀ ਭਲੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਔਰ ਵਹੀ ਸੋ ਭਾਵਾਨ ਔਧਨਾਢ ਹੈ

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਭੁ ਦੇਹੁ ਨਿਵਾਸੁ ॥ ਸਰਬਿ ਸੂਖ ਨਾਨਕ ਪਰਗਾਸੁ ॥ ੮ ॥ ੨੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਹਮ ਕੋ ਨਿਵਾਸ ਦੇਵੋ ਜਿਸ ਸਤਿਸੰਗ ਸੇ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥੨੦॥

ਇਸ ਇਕੀਸਵੀਂ ਅਸਟਪਦੀ ਮੈਂ ਜਗਤ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਅਰੁ ਪ੍ਰਲੋ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕਾ ਜਸੁ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਲੋਕ ॥ ਸਰਗੁਨ ਨਿਰਗੁਨ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸੁਨ ਸਮਾਧੀ ਆਪਿ ॥

ਜੋ ਨਿਰਗੁਨ ਨਰੰਕਾਰ (ਸੁੰਨ) ਅਛੁਰ ਸਮਾਧੀ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋਈ ਆਪ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਆਪਨ ਕੀਆ ਨਾਨਕਾ ਆਪੇ ਹੀ ਫਿਰਿ ਜਾਪਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਆਪਨਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜ ਪ੍ਰਪੰਚ ਹੇ ਤਿਸਕੋ ਵਹੁ ਆਪੇ ਹੀ ਪੁਨਾ (ਜਾਪਿ) ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ੧ ॥ ਵਾ ਆਪ ਹੀ ਇਸ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ (ਜਾਪਿ) ਲੈ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ਜਗਤ ਕਾ ਮਿਥਆ ਪਨਾ ਸਿਧ ਕਰਨੇ ਲੀਏ ਪ੍ਰਲੋ ਅਵਸਥਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਸਟਪਦੀ॥ ਜਬ ਅਕਾਰੁ ਇਹੁ ਕਛੁ ਨ ਦ੍ਰਿਸਟੇਤਾ॥ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਤਬ ਕਹ ਤੇ ਹੋਤਾ॥

ਜਬ ਇਹੁ ਅਕਾਰ ਰੂਪ ਜਗਤ ਕਿਛ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨ ਆਵਤਾ ਥਾ ਤਬ ਪਾਪ ਔ ਪੁੰਨ ਕਹਾਂ ਸੇ ਹੋਤਾ ਥਾ ਭਾਵ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕਾ ਕਛੁ ਬਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਥਾ॥

ਜਬ ਧਾਰੀ ਆਪਨ ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ॥ ਤਬ ਬੈਰ ਬਿਰੋਧ ਕਿਸੁ ਸੰਗਿ ਕਮਾਤ॥

ਜਬ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਅਫੁਰ ਸਮਾਧੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਥੀ ਤਬ (ਬੈਰ) ਨਵੀਨ ਸਤ੍ਰੁਤਾ ਔ (ਬਿਰੋਧ) ਪੁਰਾਤਨ ਦੁਸ਼ਮਨੀ ਕੋਈ ਕਿਸ ਸਾਥ ਕਮਾਵਤਾ ਥਾ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਮਾਵਤਾ ਥਾ॥

ਜਬ ਇਸਕਾ ਬਰਨੁ ਚਿਹਨੁ ਨ ਜਾਪਤ॥ ਤਬ ਹਰਖ ਸੋਗ ਕਹੁ ਕਿਸਹਿ ਬਿਆਪਤ॥

ਜਬ ਇਸਕਾ (ਬਰਨੁ) ਗੌਰ ਸ੍ਯਾਮ ਆਦੀ ਰੰਗ ਔ ਤਿਲ ਲਸਨ ਆਦਿ ਚਿਹਨ (ਨ ਜਾਪਤ) ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਤਾ ਥਾ ਤਬ ਹਰਖ ਔ ਸੋਕ ਕਹੁ ਤੌ ਕਿਸਕੋ ਵਿਆਪਤਾ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਾ ਵਿਆਪਤਾ ਥਾ॥

ਜਬ ਆਪਨ ਆਪਿ ਆਪਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ॥ ਤਬ ਮੋਹ ਕਹਾ ਕਿਸੁ ਹੋਵਤ ਭਰਮ॥

ਜਬ ਅਪਨੇ ਆਪ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਇਸਥਿਤ ਥਾ ਤਬ ਮੋਹਿ ਔ ਭ੍ਰਮ ਕਹੁ ਤੌ ਕਿਸਕੋ ਹੋਤਾ ਥਾ॥

ਆਪਨ ਖੇਲੁ ਆਪਿ ਵਰਤੀਜਾ॥ ਨਾਨਕ ਕਰਨੇ ਹਾਰੁ ਨ ਦੂਜਾ॥੧॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨਾ (ਖੇਲੁ) ਬਿਲਾਸ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਆਪ ਹੀ ਵਰਤਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਪੰਚ ਰਚਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਜਗਤ ਕਾ ਰਚਨੇ ਹਾਰ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਜਬ ਹੋਵਤ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇਵਲ ਧਨੀ॥ ਤਬ ਬੰਧ ਮੁਕਤਿ ਕਹੁ ਕਿਸ ਕਉ ਗਨੀ॥

ਜਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਰੂਪੀ ਮੈਲਸ ਰਹਿਤ ਕੇਵਲ ਸੁਧ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਧਨੀ ਹੋਤਾ ਥਾ ਤਬ ਬੰਧਨ ਔ ਮੋਖ ਕਹੋ ਤੌ ਕਿਸਕਉ ਗਿਨੀਤਾ ਥਾ॥

ਜਬ ਏਕਹਿ ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਪਾਰ॥ ਤਬ ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਕਹੁ ਕਉਨ ਅਉਤਾਰ॥

ਜਬ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਏਕ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਰੂਪ ਥਾ ਤਬ ਨਰਕ ਔ ਸੁਰਗ ਕ ਭੋਗਨੇ ਹਾਰ ਕਹੋ ਤੌ ਕੌਨ ਜਨਮ ਧਾਰੀ ਥਾ॥

ਜਬ ਨਿਰਗੁਨ ਪ੍ਰਭੁ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਇ॥ ਤਬ ਸਿਵ ਸਕਤ ਕਹਹੁ ਕਿਤੁ ਠਾਇ॥

ਜਬ ਨਿਰਗੁਨ ਪ੍ਰਭੁ ਸਹਜ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਇਸਥਿਤ ਥਾ ਤਬ (ਸਿਵ) ਸਤ ਔ (ਸਕਤ) ਤਮੋ ਗੁਨਾਦ ਕਹੋ ਤੌ ਕੌਨ ਅਸਥਾਨ ਮੇ ਇਸਥਿਤ ਥੇ ਵਾ ਸਕਤ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਸ਼ਿਵ ਈਸ਼ੁਰ ਕਹਾਂ ਥਾ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਬ ਆਪਹਿ ਆਪਿ ਅਪਨੀ ਜੋਤਿ ਧਰੈ॥ ਤਬ ਕਵਨ ਨਿਡਰੁ ਕਵਨ ਕਤ ਡਰੈ॥

ਜਬ ਅਪਨੇ ਆਪ ਮੈ ਆਪ ਹੀ ਆਪਨੀ ਜੋਤਿ ਧਾਰਤਾ ਥਾ ਤਬ ਕੌਨ ਤੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਔ ਕੌਨ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਡਰਤਾ ਥਾ॥

ਆਪਨ ਚਲਿਤ ਆਪਿ ਕਰਨੈ ਹਾਰ॥ ਨਾਨਕ ਠਾਕੁਰ ਅਗਮ ਅਪਾਰ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਅਪਨੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਠਾਕੁਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥੨॥

ਅਬਿਨਾਸੀ ਸੁਖ ਆਪਨ ਆਸਨ॥ ਤਹ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਹੁ ਕਹਾ ਬਿਨਾਸਨ॥

ਜਹਾਂ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਅਬਨਾਸੀ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈ (ਆਸਨ) ਇਸਥਿਤ ਥਾ ਤਹਾਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਹੋ ਤੋ ਕਹਾਂ ਕਹ ਜਾਵੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭੀ ਤਿਸ ਸਮੇ ਮੈ (ਬਿਨਾਸਨ) ਇਸਥਿਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਥੇ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਥੇ॥

ਜਬ ਪੂਰਨ ਕਰਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ॥ ਤਬ ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸੁ ਕਹਹੁ ਕਿਸੁ ਹੋਇ॥

ਜਬ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਸੋਇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖਪ੍ਰਭੁ ਥਾ ਤਬ ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਕਹੋ ਤੋ ਕਿਸਕੋ ਹੋਵੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਥੀ॥

ਜਬ ਅਬਿਗਤ ਅਗੋਚਰੁ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕਾ॥ ਤਬ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਕਿਸੁ ਪੂਛਤ ਲੇਖਾ॥

ਜਬ ਅਬਗਤ ਸਰੂਪ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਸੇਅਵਿਸ਼ੇ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਥਾ ਤਬ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਕਿਸ ਕੋ ਲੇਖਾ ਪੂਛਤਾ ਥਾ॥

ਜਬ ਨਾਥ ਨਿਰੰਜਨ ਅਗੋਚਰੁ ਅਗਾਧੇ॥ ਤਬ ਕਉਨ ਛੁਟੇ ਕਉਨ ਬੰਧਨ ਬਾਧੇ॥

ਜਬ ਸਰਬ ਕਾ ਨਾਥ ਮਾਇਆ ਸੇ ਅਲੇਪ ਅਗੋਚਰ ਅਗਾਧ ਪ੍ਰਭੂ ਥਾ ਤਬ ਕੌਨ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟ ਕਰ ਮੋਖ ਹੋ ਤੇ ਔਰ ਕੌਨ ਬੰਧਨੋ ਮੈ ਬਾਧੇ ਜਾਤੇ ਥੇ॥

ਆਪਨ ਆਪ ਆਪ ਹੀ ਅਚਰਜਾ॥ ਨਾਨਕ ਆਪਨ ਰੂਪ ਆਪਹੀ ਉਪਰਜਾ॥੩॥

ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਆਪ ਮੈ ਆਪਹੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਥਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਅਪਨਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚ ਆਪਹੀ (ਉਪਰਜਾ) ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਜਹ ਨਿਰਮਲ ਪੁਰਖੁ ਪੁਰਖੁ ਪਤਿ ਹੋਤਾ॥ ਤਹ ਬਿਨ ਮੈਲੁ ਕਹਹੁ ਕਿਆ ਧੋਤਾ॥

ਜਹਾ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਪਤੀ (ਪੁਰਖੁ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਥਾ ਤਹ ਬਿਨਾ ਮੈਲ ਸੇ ਕਹੋ ਤੋ ਕੌਨ ਥਾ ਅਰੁ ਕਿਸਕੋ ਕੋਈ ਧੋਵਤਾ ਥਾ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਹ ਨਿਰੰਜਨ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਿਰਬਾਨ। ਤਹ ਕਉਨ ਕਉ ਮਾਨ ਕਉਨ ਅਭਿਮਾਨ ॥

ਜਹਾਂ ਨਿਰੰਜਨ ਨਿਰੰਕਾਰ (ਨਿਰਬਾਨ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਥਾ ਤਹਾਂ ਕੌਨ ਕੋ ਮਾਨ ਔ ਕੌਨ ਕੋ ਅਭਿਮਾਨ ਵਾ ਅਪਮਾਨ ਹੋਤਾ ਥਾ ॥

ਜਹ ਸਰੂਪ ਕੇਵਲ ਜਗਦੀਸ॥ਤਹ ਛਲ ਛਿਦ੍ਰ ਲਗਤ ਕਹੁ ਕੀਸ ॥

ਜਹਾਂ ਕੇਵਲ ਜਗਦੀਸ਼ਰ ਕਾ ਸਰੂਪ ਥਾ ਤਹਾਂ ਛਲ ਔ ਛਿਦ੍ਰ ਕਹੋ ਤੋ ਕਿਸਕੋ ਲਾਗਤੇ ਥੇ ਭਾਵ ਕਿਸੀਕੋ ਲਾਗਤੇ ਨਹੀਂ ਥੇ।

ਜਹ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪੀ ਜੋਤਿ ਸੰਗਿ ਸਮਾਵੈ॥ਤਹ ਕਿਸਹਿ ਭੂਖ ਕਵਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ ॥

ਜਹਾ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਕੇ ਸਾਥਹੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ਰਹੀ ਥੀ ਤਹਾ ਕਿਸ ਕਉ ਭੂਖ ਔ ਕਿਸ ਤੋ ਕੋਈ ਤ੍ਰਿਪਤ ਕਰਤਾ ਥਾ ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਕਰਨੈ ਹਾਰੁ॥ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕਾ ਨਾਹਿ ਸੁਮਾਰੁ ॥ ੪ ॥

ਵਹੁ ਆਪਹੀ ਜਗਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮਹਤਤ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਆਦਿਕਾਂ ਕੋ ਰਚਕੇ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕਾ ਕਰਾਵਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ ਕਾ(ਸੁਮਾਰ) ਹਿਸਾਬ ਵਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ੪ ॥

ਜਬ ਅਪਨੀ ਸੋਭਾ ਆਪਨ ਸੰਗਿ ਬਨਾਈ॥ਤਬ ਕਵਨ ਮਾਇ ਬਾਪ ਮਿਤ੍ਰ ਸੁਤ ਭਾਈ ॥

ਜਬ ਅਪਨੀ ਸ਼ੋਭਾ ਤਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਹੀ ਬਨਾਈ ਥੀ। ਤਬ ਤਿਸਕਾ ਕੌਨ ਮਾਈ ਔ ਪਿਤਾ ਮਿਤ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰ ਭ੍ਰਾਤਾ ਥਾ ਭਾਵ ਸੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਥਾ ॥

ਜਹ ਸਰਬ ਕਲਾ ਆਪਹਿ ਪਰਬੀਨ ॥ ਤਹ ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਕਹਾ ਕੋਊ ਚੀਨ ॥

ਜਹਾਂ ਸਰਬ ਕਲਾ ਕਰ ਵਹੁ ਆਪਹੀ (ਪ੍ਰਬੀਨ) ਚਤੁਰ ਥੇ ਤਹਾਂ ਬੇਦ ਔ ਕਤੇਬ ਕਹਾਂ ਕੋਈ ਚੀਨਤਾ ਥਾ ॥

ਜਬ ਆਪਨ ਆਪੁ ਆਪਿ ਉਰਧਾਰੈ। ਤਉ ਸਗਨ ਅਪਸਗਨ ਕਹਾ ਬੀਚਾਰੈ ॥

ਜਬ ਅਪਨੇ ਆਪ ਵਦੀਰਾਣ ਸਰੂਪ ਕੋ ਆਪਹੀ ਰਿਦ ਮੇਂ ਧਰ ਰਹਾ ਥਾ। ਭਾਵ ਸੇ ਨਿਰਗੁਨ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਲੀਨ ਕੀਆ ਹੂਆ ਥਾ ਤਬ ਸਗਨ ਅਪਸਗਨ ਕਹਾਂ ਕੋਈ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਥਾ ॥

ਜਹ ਆਪਨ ਊਚ ਆਪਨ ਆਪਿ ਨੇਰਾ। ਤਹ ਕਉਨ ਠਾਕੁਰੁ ਕਉਨ ਕਹੀਐ ਚੇਰਾ ॥

ਜਹਾਂ ਆਪਹੀ ਉਚ ਔ ਅਪਨੇ ਆਪਹੀ (ਨੇਰ) ਨੀਰ ਥਾ ਵਾ ਅਪਨੇ ਆਪ ਮੇਂ (ਨੇਰਾ) ਨਜੀਕੀ ਥਾ ਤਹਾਂ ਠਾਕਰ ਕੌਨ ਕਹੀਏ ਔ ਚੇਲਾ ਕੌਨ ਕਹੀਏ। ਭਾਵ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਹਿਆ ਜਾਤਾ ਥਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਿਸਮਨ ਬਿਸਮ ਰਹੇ ਬਿਸਮਾਦ। ਨਾਨਕ ਅਪਨੀ ਗਤਿ ਜਾਨਹੁ ਆਪਿ ॥ ੫ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਝ ਤਿਸ ਅਸਚਰਜ ਤੋਂ ਅਸਚਰਜ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਨੇ ਹਾਰੇ ਭੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਤੁਮ ਅਪਨੀ ਗਤੀ ਕੋ ਆਪਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ॥ ੫ ॥

ਜਹ ਅਛਲ ਅਛੇਦ ਅਭੇਦ ਸਮਾਇਆ। ਊਹਾ ਕਿਸਹਿ ਬਿਆਪਤ ਮਾਇਆ ॥

ਆਪਸ ਕਉ ਆਪਹਿ ਆਦੇਸੁ। ਤਿਹੁ ਗੁਣ ਕਾ ਨਾਹੀ ਪਰਵੇਸ ॥

ਜਹਾਂ ਪ੍ਰਲਜੈ ਕਾਲ ਮੈ ਛਲ ਸੇ ਰਹਤ ਅਛੇਦ ਅਭੇਦ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਸਮਾਯਾ ਹੁਆ ਥਾ। ਊਹਾਂ ਕਿਸ ਕਉ (ਮਾਇਆ) ਛਲ ਬਿਆਪਤਾ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀ ਬਿਆਪਤਾ ਥਾ ਆਪਨੇ ਆਪਕੋ ਆਪਹੀ (ਆਦੇਸ) ਪੂਜਤਾ ਥਾ ਅਰ ਰਜ ਤਮਾਦੀ (ਤਿਹੁ) ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਥਾ ॥

ਜਹ ਏਕਹਿ ਏਕ ਏਕ ਭਗਵੰਤਾ। ਤਹ ਕਉਨ ਅਚਿੰਤ ਕਿਸੁ ਲਾਗੈ ਚਿੰਤਾ ॥

ਜਹਾਂ ਸਜਾਤੀਜ ਵਿਜਾਤੀ ਸ੍ਵਗਤ ਭੇਦ ਸੇ ਰਹਿਤ ਏਕ ਭਗਵੰਤ ਹੀ ਥਾ। ਤਬ ਕੌਨ ਚਿੰਤਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਔ ਕਿਸਕੋ ਚਿੰਤਾ ਲਾਗਤੀ ਥੀ ॥ ਜਹ ਆਪਨ ਆਪੁ ਆਪਿ ਪਤੀਆਰਾ। ਤਹ ਕਉਨ ਕਥੈ ਕਉਨੁ ਸੁਨਵੈ ਹਾਰਾ ॥

ਜਹ ਅਪਨੇ ਆਪਮੈ ਆਪਹੀ (ਪਤੀਆਰਾ) ਨਿਹਚਾ ਕਰ ਰਹਾ ਥਾ ਤਬ ਕੌਨ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਔ ਕੌਨ ਸੁਨਨੇ ਹਾਰਾ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਥਾ ॥

ਬਹੁ ਬਿਅੰਤ ਊਚ ਤੇ ਊਚਾ। ਨਾਨਕ ਆਪਸ ਕਉ ਆਪਹਿ ਪਹੂਚਾ ॥ ੬ ॥

ਜਬ ਵਹੁ ਬੜਾ ਬਿਅੰਤ ਊਚਿਓ ਸੇ ਊਚਾ ਆਪਹੀ ਥਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਆਪਸ ਕੋ ਆਪਹੀ ਪਹੁਚਨੇ ਹਾਰ ਥਾ। ਭਾਵ ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਥਾ ॥ ੬ ॥

ਅਬ ਦੋ ਪਉੜੀ ਮੈਂ ਜਗਤ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਹ ਆਪ ਰਚਿਓ ਪਰਪੰਚੁ ਅਕਾਰੁ ॥ ਤਿਹੁ ਗੁਨ ਮਹਿ ਕੀਨੋ ਬਿਸਥਾਰ ॥

ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਆਪ ਆਕਾਰ ਰੂਪ ਪਰ ਪੰਚ ਰਚਿਆ ਹੈ। ਤਿਸ ਕਾਲ ਮੈ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋ ਮੈਂ ਬਿਸਥਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਤਹ ਭਈ ਕਹਾਵਤ ॥ ਕੋਊ ਨਰਕ ਕੋਊ ਸੁਰਗ ਬੰਛਾਵਤ ॥

ਤਬ ਆਪਨੇ ਕੋ ਕੋਈ ਪਾਪੀ ਕਹਾਵਤਾ ਹੁਆ ਨਰਕੋ ਮਾਨ ਰਹਾ ਹੈ ਕੋਈ ਪੁੰਨਵਾਨ ਹੋਕਰ ਸ੍ਵਰਗ ਕੋ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਆਲ ਜਾਲ ਮਾਇਆ ਜੰਜਾਲ ॥ ਹਉਮੈ ਮੋਹ ਭਰਮ ਭੈ ਭਾਰ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸੀ ਮਾਇਆ ਕੇ ਜੰਜਾਲ ਸੇ (ਆਲ) ਘਰ ਕੇ (ਜਾਲ) ਸਮੂਹ ਕਾਰਜ ਆਨ ਭਏ ਹੈਂ। ਤਿਸੀਕਰ ਹੌਮੈ ਔਰ ਮੋਹਿ ਸੋਂ ਭ੍ਰਮਵਾਨ ਹੁਆ ਇਸਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਭਾਰ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਦੂਖ ਸੂਖ ਮਾਨ ਅਪਮਾਨ ॥ ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਓ ਬਖਾਨ ॥

ਦੂਖ ਔ ਸੁਖਮਾਨ ਔ ਅਪਮਾਨ ਰੂਪ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ। ਵਾ ਇਸ ਤ੍ਰਹ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਨੇ ਅ-ਪਨੇ ਮਤੋਂ ਅਨਸਾਰ ਜਗਤਕੀ ਉਤਪਤੀ ਕੋ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਆਪਨ ਖੇਲੁ ਆਪਿ ਕਰਿ ਦੇਖੇ ॥ ਖੇਲੁ ਸੰਕੋਚੈ ਤਉ ਨਾਨਕ ਏਕੇ ॥੭॥

ਅਪਨੇ ਖੇਲ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ। ਜਬ ਤਿਸ ਖੇਲ ਕੋ ਸੰਕੋਚਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਲੈਯ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਏਕ ਅਦ੍ਵਤੀ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਜਹ ਅਬਗਤ ਭਗਤੁ ਤਹ ਆਪਿ ॥ ਜਬ ਪਸਰੈ ਪਸਾਰੁ ਸੰਤ ਪਰਤਾਪਿ ॥

ਜਹਾ ਅਬਗਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਹਾਂ ਭਗਤ ਔ ਜਹਾਂ ਭਗਤ ਤਹਾਂ ਆਪਿ ਹਾਜਰ ਹੈ ਜਹਾਂ ਅਪਨੀ ਈਸ੍ਵਰਜਤਾ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਪਸਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸੰਤ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੀ ਅਧਕਤਾ ਲੀਏ ਪਸਾਰਾ ਹੈ॥

ਦੁਹੂ ਪਾਖ ਕਾ ਆਪਹਿ ਧਨੀ ॥ ਉਨਕੀ ਸੋਭਾ ਉਨਹੂ ਬਨੀ ॥

ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਾ ਭਗਤਿ ਅਭਗਤਿ ਦੋਨੋ ਕਾ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ(ਧਨੀ)ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ (ਉਨ) ਉਸ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਦੀ ਸੋਭਾ ਉਸ ਕੋ ਹੀ ਬਨੀ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਤਿਸਕੇ ਤੁਲ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਆਪਹਿ ਕਉਤਕੁ ਕਰੈ ਅਨਦ ਚੋਜ ॥ ਆਪਹਿ ਰਸ ਭੋਗਨ ਨਿਰਜੋਗ ॥

ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਅਨੰਦ ਕਰ (ਚੋਜ) ਬਿਲਾਸੋਂ ਸੇ ਕਉਤਕ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਰਸੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੂਆ (ਨਿਰ ਜੋਗ)ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਆਪਨ ਨਾਇ ਲਾਵੈ ॥ ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਖੇਲ ਖਿਲਾਵੈ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਮੈ ਲਗਾਵਤਾਹੈ ਜਿਸਕੋ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰ ਚੌਰਾਸੀ ਕੇ ਖੇਲ ਮੈਂ ਖੇਲਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮੋ ਮੈਂ ਭਰਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਬੇਸੁਮਾਰ ਅਥਾਹ ਅਗਨਤ ਅਤੋਲੈ ॥ ਜਿਉ ਬੁਲਾਵਹੁ ਤਿਉ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਬੋਲੈ॥੮॥੨੧॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਹੁ ਗਿਣਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਬਿਅੰਤ ਅਥਾਹਿ ਅਤੋਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੈਸੇ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕਉ ਬੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਬੋਲਤਾ ਹੂੰ॥੮॥੨੧

ਸਲੋਕੁ ॥ ਜੀਅ ਜੰਤ ਕੇ ਠਾਕੁਰਾ ਆਪੇ ਵਰਤਨ ਹਾਰ ॥

ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਠਾਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਰਤਣ ਹਾਰ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਏਕੋ ਪਸਰਿਆ ਦੂਜਾ ਕਹ ਦ੍ਰਿਸਟਾਰ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ। ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਸਰਬ ਰੂਪ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ॥ ੧ ॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥ ਆਪਿ ਕਥੈ ਆਪਿ ਸੁਨਨੈਹਾਰੁ ॥ ਆਪਹਿ ਏਕੁ ਆਪਿ ਬਿਸਥਾਰੁ ॥

ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਸੁਣਨੇਹਾਰ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਏਕ ਰੂਪ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸੇ ਬਿਸਥਾਰ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਏ ॥ ਆਪਨੈ ਭਾਣੈ ਲਏ ਸਮਾਏ ॥

ਜਬ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਉਪਜਾਵਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਸਮਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਤੁਮ ਤੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਕਿਛੁ ਹੋਇ ॥ ਆਪਨ ਸੂਤਿ ਸਭੁ ਜਗਤ ਪਰੋਇ ॥

ਤੁਮ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਾ ਕੁਛ ਭਯਾ ਹੈ ਔ ਨਾ ਹੋਗਾ। ਆਪਨੀ ਸੱਤਾ ਰੂਪੀ ਸੂਤ੍ਰ ਮੈ ਤੈਨੇ ਸਭ ਜਗਤ ਪਰੋਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਜਾਕਉ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ॥ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਏ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਤੂੰ ਜਿਸ ਕਉ ਆਪ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਤੇਰੇ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸੋ ਸਮ ਦਰਸੀ ਤਤ ਕਾ ਬੇਤਾ। ਨਾਨਕ ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕਾ ਜੇਤਾ ॥ ੧ ॥

ਸੋਈ ਸਮਦ੍ਰਿਸਟੀ ਤਤ ਸਰੂਪ ਕਾ ਜਾਨਣਹਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜਨ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਜੀਤਨੇ ਹਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥ ਤਿਸ ਮਹਾਤਮਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭ ਤਾਂਕੇ ਹਾਥ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਅਨਾਥ ਕੋ ਨਾਥੁ। ਜਿਸੁ ਰਾਖੈ ਤਿਸੁ ਕੋਇ ਨ ਮਾਰੈ। ਸੋ ਮੂਆ ਜਿਸੁ ਮਨਹੁ ਬਿਸਾਰੈ ॥

ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀ ਜੰਤ ਤਿਸੀ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਦਯਾਲ ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਵਹੁ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥ ਜਿਸ ਕੋ ਵਹੁ ਮਨ ਸੇ ਵਿਸਾਰੇ ਸੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਾਨੋ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸੁ ਤਜਿ ਅਵਰ ਕਹਾਂ ਕੋ ਜਾਇ। ਸਭ ਸਿਰਿ ਏਕੁ ਨਿਰੰਜਨਰਾਇ।
ਜੀਅ ਕੀ ਜੁਗਤਿ ਜਾਕੈ ਸਭਿ ਹਾਥਿ ॥

ਜੋ ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਨਿਰੰਜਨ ਰਾਇ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਕਹਾਂ ਕੋਈ ਜਾਵੇ। ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਜਿਸ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਜਾਨਉ ਸਾਥਿ। ਗੁਨ ਨਿਧਾਨ ਬੇਅੰਤ ਅਪਾਰ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸਕੋ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਹੀ ਜਾਨੋ। ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਅਪਾਰ (ਨਿਧਾਨ) ਖਜਾਨਾ ਵਹੁ ਬਿਅੰਤ ਰੂਪ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਸਦਾ ਤਿਸਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪੂਰਨ ਪੂਰ ਰਹੇ ਦਇਆਲ। ਸਭ ਊਪਰ ਹੋਵਤ ਕਿਰਪਾਲ॥ਅਪਨੇ ਕਰਤਬ ਜਾਨੈ ਆਪਿ
ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਰਹਿਓ ਬਿਆਪਿ ॥

ਵਹੁ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖਜੀ ਦਿਆਲੂ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹੇਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਸਭ ਊਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਸੋ ਅਪਨੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੈ ਜੀਅਨੁ ਬਹੁ ਭਾਂਤਿ। ਜੋ ਜੋ ਰਚਿਓ ਸੁ ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਤਿ। ਜਿਸ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ
ਲਏ ਮਿਲਾਇ। ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ॥

ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਜੀਵੋਂਕੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਜੋ ਜੀਵ ਤਿਸਨੇ ਰਚਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤਿਸਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਭਾਵੈ ਤਿਸਕੋ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਕਰ ਭਗਤੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਬਿਸ੍ਵਾਸੁ ਕਰਿ ਮਾਨਿਆ। ਕਰਨ ਹਾਰ ਨਾਨਕ ਇਕ ਜਾਨਿਆ॥
ਜਨੁ ਲਾਗਾ ਹਰਿ ਏਕੈ ਨਾਇ। ਤਿਸ ਕੀ ਆਸ ਨ ਬਿਰਥੀ ਜਾਇ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਅੰਤਰ ਨਿਸਚਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥ ੨॥ ਜੋ ਜਨ ਏਕ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੇ ਲਗਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਕੀ ਆਸਾ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੇਵਕ ਕਉ ਸੇਵਾ ਬਨਿ ਆਈ ॥ ਹੁਕਮ ਬੂਝ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਈ ॥
ਇਸਤੇ ਊਪਰਿ ਨਹੀ ਬੀਚਾਰੁ ॥ ਜਾਕੈ ਮਨਿ ਬਸਿਆ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥

ਜਿਸ ਸੇਵਕ ਕੋ ਤਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਬਨਿ ਆਈ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਸੇ ਹੋਇ ਆਈ ਹੈ। ਤਿਸਨੇ ਪਰਮ ਪਦੁ ਕੋ ਦੇਨੇ ਹਾਰੀ ਸਮਝ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਈ ਹੈ।ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਬਸਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਇਸ ਤੇ ਊਪਰ ਕੋਈ ਵੀਚਾਰੁ ਵਡਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਬੰਧਨ ਤੋਰ ਭਏ ਨਿਰਵੈਰ ॥ ਅਨ ਦਿਨੁ ਪੂਜਹਿ ਗੁਰਕੇ ਪੈਰ।
ਇਹ ਲੋਕ ਸੁਖੀਏ ਪਰਲੋਕੁ ਸੁਹੇਲੇ ॥ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਹਿ ਮੇਲੇ ॥ ੪ ॥

ਸੋ ਬੰਧਨੋਂਕੋ ਤੋੜ ਕਰ ਕੇ ਸਭ ਸੇ ਨਿਰਵੈਰ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਪੂਜਤੇ ਹੈਂ। ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਵਹੁ ਸੁਖੀ ਭਏ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇ ਸੁਖੀ ਹੋਵੇਂਗੇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਜਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਆਪੁ ਹੀ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਕਰਹੁ ਅਨੰਦ ॥ ਗੁਨ ਗਾਵਹੁ ਪ੍ਰਭ ਪਰਮਾ ਨੰਦ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਤਤੁ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥ਦ੍ਰੁਲਭ ਦੇਹ ਕਾ ਕਰਹੁ ਉਧਾਰੁ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਅਨਦ ਕਰੋ। ਔ ਪ੍ਰਭੂ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਹੁ॥ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਤਤ ਸਿਖਿਆ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੋ ਜਿਸਤੇ ਇਸ ਦੁਰਲਭ ਦੇਹ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰ ਲੇਵੋ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨ ਹਰਕੇ ਗੁਨਗਾਉ ॥ਪ੍ਰਾਨ ਤਰਨ ਕਾ ਇਹੈ ਸੁਆਉ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭੁ ਪੇਖਹੁ ਨੇਰਾ ॥ ਮਿਟੈ ਅਗਿਆਨੁ ਬਿਨਸੈ ਅੰਧੇਰਾ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨੋਂ ਕਾ ਗਾਵਣਾ ਕਰੋ ਪ੍ਰਾਣੋ ਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਜੀਵ ਕਾ ਇਹੀ(ਸੁਆਉ)ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਹੈ ਇਸ ਸੰਸਾਰਸੇ(ਤਰਨ)ਤਰਨੇਕਾਯਤਨਕਰੈਜਬ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਮੀਪ ਦੇਖੋਗੇ ਤਬ ਤੁਮਾਰਾ ਅਗਿਆਨ ਮਿਟ ਜਾਏਗਾ ਤਿਸੀ ਸੇ ਭ੍ਰਮਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਨਾਸ ਹੋਵੈਗਾ। ਭਾਵ ਅਗਿਆਨ ਕੀ ਅਵਰਣ ਔ ਵਿਖੇ ਪਦੋਸਕਤੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੀਆਂ ॥

ਸੁਨਿ ਉਪਦੇਸੁ ਹਿਰਦੈ ਬਸਾਵਹੁ। ਮਨ ਇਛੇ ਨਾਨਕ ਫਲ ਪਾਵਹੁ ॥ ੫ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਲਤ ਪਲਤੁ ਦੁਇ ਲੇਹੁ ਸਵਾਰਿ ॥ ਰਾਮ ਨਾਮ ਅੰਤਰ ਉਰਧਾਰ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਨ ਕਰ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਸਾਵੋਗੇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤੁਮ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਪਾਵੋਗੇ ॥੫॥ ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਧਾਰਕਰ ਇਹ ਲੋਕ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਤੁਮ ਅਪਨਾ ਸਵਾਰ ਲੇਵੋ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰਕੀ ਪੂਰੀ ਦੀਖਿਆ। ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਬਸੈ ਤਿਸੁ ਸਾਚੁ ਪਰੀਖਿਆ ॥
ਮਨਿ ਤਨਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਮਨਿ ਤੇ ਭਉ ਜਾਇ ॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਜੋ ਪੂਰੀ ਸਿਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ। ਜਬ ਤੁਮ ਮਨ ਤਨ ਸੋ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪੋਗੇ ਤਬ ਤੁਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਔ ਈਰਖਾ ਜੇਨਜ ਕੱਸਟ ਜਮੋਂ ਕਾ ਸਭੀ ਚਲਾ ਜਾਇਗਾ ॥

ਸਚੁ ਵਾਪਾਰੁ ਕਰਹੁ ਵਾਪਾਰੀ। ਦਰਗਹ ਨਿਬਹੈ ਖੇਪ ਤੁਮਾਰੀ ॥
ਏਕਾ ਟੇਕ ਰਖਹੁ ਮਨ ਮਾਹਿ। ਨਾਨਕ ਬਹੁਰਿ ਨ ਆਵਹਿ ਜਾਹਿ ॥੬॥

ਹੇ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨੋ ਜਬ ਤੁਮ ਸਚਕਾ ਵਾਪਾਰੁ ਕਰੋਗੇ ਤਬ ਨਾਮ ਕੀ ਤੁਮਾਰੀ ਖੇਪ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਨਿਭ ਜਾਇਗੀ। ਜਬ ਤਿਸ ਏਕ ਕੀ ਹੀ ਟੇਕ ਮਨ ਮੈਂ ਰਾਖੋਗੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤੁਮ ਆਉ ਜਾਉ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਵੋਗੇ ॥੬॥

ਤਿਸਤੇ ਦੂਰਿ ਕਹਾ ਕੋ ਜਾਇ। ਉਬਰੈ ਰਾਖਨ ਹਾਰੁ ਧਿਆਇ ॥
ਨਿਰਭਉ ਜਪੈ ਸਗਲ ਭਉ ਮਿਟੈ। ਪ੍ਰਭ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਛੁਟੈ ॥

ਤਿਸ ਕਾਲ ਸੇ ਦੂਰ ਕਿਸ ਜਗਹ ਕੋਈ ਜਾਵੈ। ਤਿਸ ਰਾਖਨ ਹਾਰ ਕੋ ਧਿਆਇ ਕਰਕ ਹੀ ਜੀਵ ਕਾਲ ਸੇ ਬਚਤਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਨਿਰਭੈ ਕੋ ਜਪੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਭੈ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਇਹੁ ਜੀਵ ਜਮ ਸੇ ਵਾ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੁਟਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਖੈ ਤਿਸੁ ਨਾਹੀ ਦੂਖ। ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਮਨਿ ਹੋਵਤ ਸੂਖ ॥
ਚਿੰਤਾ ਜਾਇ ਮਿਟੈ ਅਹੰਕਾਰੁ। ਤਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਕੋਇ ਨ ਪਹੁਚਨ ਹਾਰੁ ॥

ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਦੂਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਤਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਚਿੰਤਾ ਦੂਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੋਕਰ ਹੰਕਾਰ ਮਿਟ ਜਾਵੈ ਤਿਸ ਜਨਕੇ ਤਾਂਈ ਕੋਈ ਪਹੁਚਨ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਤਿਸਕੇ ਸਮਾਨ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਸਿਰਿ ਊਪਰਿ ਠਾਢਾ ਗੁਰੁ ਸੂਰਾ। ਨਾਨਕ ਤਾਕੈ ਕਾਰਜ ਪੂਰਾ ॥੭॥
ਮਤਿ ਪੂਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਜਾਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ। ਦਰਸਨੁ ਪੇਖਤ ਉਧਰਤ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਰ ਊਪਰ ਰਖਜਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਗੁਰੂ ਸੂਰਮਾਂ ਖੜਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੇ ਕਾਰਜੋਂ ਕੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪ ਪੂਰਨ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ੭ ॥ ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੀ ਸਿਖਜਾ ਵਾ ਬੁਧੀ ਪੂਰੀ ਹੈ ਔ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਧਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਜਾਕੈ ਅਨੂਪ। ਸਫਲ ਦਰਸਨੁ ਸੁੰਦਰ ਹਰਿ ਰੂਪ॥
ਧੰਨ ਸੇਵਾ ਸੇਵਕੁ ਪਰਵਾਨੁ। ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ ਪੁਰਖੁ ਪਰਧਾਨੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਅਨੂਪ ਬਸਤ ਹੈਂ। ਸੋ ਸਫਲ ਦਰਸਨ ਸੁੰਦਰ ਹਰੀ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੁਰਖ ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸੇਵਕੁ ਧੰਨਯਤਾ ਯੋਗ ਭਯਾ ਹੈ ॥

ਜਿਸੁ ਮਨ ਬਸੈ ਸੁ ਹੋਤ ਨਿਹਾਲੁ। ਤਾਕੈ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵਤ ਕਾਲੁ।
ਅਮਰ ਭਏ ਅਮਰਾ ਪਦੁ ਪਾਇਆ। ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ॥ ੮ ॥ ੨੨॥

ਜਿਸ ਸੇਵਕ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਤਿਸਕੇ ਨਿਕਟ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈ ਮਿਲਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਮਰ ਪਦ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਅਮਰ ਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ੨੨ ॥

ਸਲੋਕੁ॥ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਗੁਰ ਦੀਆ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰੁ ਬਿਨਾਸ॥
ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸੰਤ ਭੇਟਿਆ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਪਰਗਾਸੁ॥ ੧॥

ਹਰੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੰਤ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ ਅੰਧਕਾਰ ਨਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਭਯਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥ ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਡੀਠਾ ॥ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਲਾਗਾ ਮੀਠਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਅੰਤਸ ਕਰਨ ਬੀਚ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਏਕਸੁ ਘਟਿ ਮਾਹਿ ॥ ਅਨਿਕ ਰੰਗਿ ਨਾਨਾ ਦ੍ਰਿਸਟਾਹਿ ॥
ਨਉਨਿਧਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪ੍ਰਭਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ॥ ਦੇਹੀ ਮਹਿ ਇਸਕਾ ਬਿਸਰਾਮੁ ॥

ਜੋ ਅਨੇਕ ਰੰਗੋਂ ਕੀ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਸੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਇਹੁ ਸੰਪੂਨ ਸਮਗ੍ਰੀ ਭਾਵ ਜਗਤ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ(ਘਟ) ਸਰੀਰ ਮੈ ਹੀ ਹੈ ਵੈਰਾਟ ਰੂਪ ਸਰੀਰ ਹੈ ਨੌਂ ਨਿਧੀਆਂ ਕੇ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜਬ ਇਸਕਾ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਮਾਨਸ ਦੇਹੀ ਮੈ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੋਵੇ ਤਬ ਜੀਵ (ਬਿਸਰਾਮੁ)ਇਸਥਿਤੀ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਅਨਹਤ ਤਹ ਨਾਦ ॥ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਈ ਅਚਰਜ ਬਿਸਮਾਦ ॥
ਤਿਨ ਦੇਖਿਆ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਦਿਖਾਏ ॥ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਜਨ ਸੋਝੀ ਪਾਏ ॥ ੧ ॥

ਤਿਸ ਇਸਥਿਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਤਿਨਕੀ ਅਫੁਰ ਮੈ ਨਿਰ ਵਿਕਲਪ ਸਮਾਧੀ ਹੋਕਰ ਏਕ ਰਸ ਸਬਦ ਸੁਣੀਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਕਿਉ ਕਿ ਵਹੁ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਕੋ ਪਾਕਰ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਸਨੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਦਿਖਾਏ ਐਸਾ ਸਰੂਪ ਤਿਸਨੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਤਿਸੀ ਜਨਕਉ ਵਹੁ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਮਝਪਾਵਤਾਹੈ।੧।

ਸੋ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਅਨੰਤ ॥ ਘਟਿ ਘਟਿ ਬਿਆਪਿ ਰਹਿਆ ਭਗਵੰਤ ॥
ਧਰਨਿ ਮਾਹਿ ਆਕਾਸ ਪਇਆਲ ॥ ਸਰਬ ਲੋਕ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥

ਸੋਈ ਸੋ ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਭਗਵੰਤ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਧਰਤੀ ਔ ਅਕਾਸ ਪਤਾਲ ਆਦੀ ਸਰਬ ਲੋਕੋਂ ਬੀਚ ਪੂਰਨ ਹੋਕਰ ਸਭ ਕੀ ਪ੍ਰਤਪਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਬਨ ਤਿਨ ਪਰਬਤ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ॥ ਜੈਸੀ ਆਗਿਆ ਤੈਸਾ ਕਰਮੁ ॥
ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਮਾਹਿ ॥ ਚਾਰ ਕੁੰਟ ਦਹਦਿਸੇ ਸਮਾਹਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਨੋਂ ਮੈ ਤ੍ਰਿਣੋਂ ਮੈ ਸਰਬ ਪਰਬਤੋਂ ਮੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਜੈਸੀ ਜੈਸੀ ਤਿਸਕੀ ਆਗਿਆ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਹੁ ਜੀਵ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਪੁਨਾ ਅਗਨੀ ਬੀਚ ਚਾਰੁ ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟਾਂ ਤੇ ਆਦਿਕ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾਂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਤਿਸਤੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀ ਕੋ ਠਾਉ ॥ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਪਾਉ ॥ ੨ ॥
ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਮਹਿ ਦੇਖੁ ॥ ਸਸੀਅਰ ਸੂਰ ਨਖ੍ਯ੍ਤ੍ਰ ਮਹਿ ਏਕੁ ॥

ਤਿਸਤੇ ਭਿੰਨ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤਿਸ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇ ॥ ੨ ॥ਵੇਦੋਂ ਔ ਪੁਰਾਣੋਂ ਸਿਮਰਤੀਓਂ ਮੈ ਦੇਖ ਐਸੇ ਕਹਾ ਹੈ ਸੂਰਜ ਔ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਤਾਰਿਓਂ ਮੈ ਭੀ ਵਹੁ ਏਕ ਹਰੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ॥

ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਭੁਕੀ ਸਭ ਕੋ ਬੋਲੈ ॥ ਆਪਿ ਅਡੋਲੁ ਨ ਕਬਹੂ ਡੋਲੈ ॥
ਸਰਬ ਕਲਾ ਕਰਿ ਖੇਲੈ ਖੇਲ ॥ ਮੋਲਿ ਨ ਪਾਈਐ ਗੁਣਹਿ ਅਮੋਲਿ ॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਆਸਤਕ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਬੇਦ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਅਚਲ ਸਰੂਪ ਹੈ ਕਬੀ ਡੋਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਜੀਵ ਬੋਲਤਾਹੈ ਸਭ ਤਿਸੀ ਕੀ ਬੁਲਾਈ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤਾਹੈ ਅਪਨੀ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਓਂ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕ ਖੇਲੋਂ ਕੋ ਖੇਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਗੁਣ ਅਮੋਲੋਂ ਕਾ ਮੋਲ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਜੋਤਿ ਮਹਿ ਜਾਕੀ ਜੋਤਿ ॥ ਧਾਰਿ ਰਹਿਓ ਸੁਆਮੀ ਓਤ ਪੋਤਿ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਭਰਮ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਮਹਿ ਏਹੁ ਬਿਸਾਸੁ ॥ ੩ ॥

ਸਰਬ ਜੋਤੀਓਂ ਮੈ ਜਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਜੋਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਹੋਕਰ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਧਾਰ ਰਹਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਨਾਸ ਭਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਇਹੁ (ਬਿਸਾਸੁ) ਨਿਹਚਾ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕਾ ਪੇਖਨੁ ਸਭੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਸਭ ਧਰਮੁ ॥
ਸੰਤ ਜਨਾ ਸੁਨਹਿ ਸੁਭ ਬਚਨ ॥ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਰਾਮ ਸੰਗਿ ਰਚਨ ॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਦੇਖਨਾ ਭੀ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸਰਬ ਧਰਮ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਹੈ ਸੰਤ ਜਨ ਸੁਭ ਬਚਨੋਂਕੋ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਰਬ ਵਿਆਪੀ ਰਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਰਚੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨਿ ਜਾਤਾ ਤਿਸਕੀ ਏਹ ਰਹਤ ॥ ਸਤਿ ਬਚਨ ਸਾਧੂ ਸਭਿ ਕਹਤ ॥
ਜੋ ਜੋ ਹੋਇ ਸੋਈ ਸੁਖੁ ਮਾਨੈ ॥

ਜਿਸਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੀ ਏਹ (ਰਹਤ) ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਸਭ ਕੋ ਸਤਿ ਬਚਨ ਹੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਜੋ ਜੋ ਇਸ਼ਟ ਅਨਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਵੁਹ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਸੁਖ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਹਾਰੁ ਪ੍ਰਭਿ ਜਾਨੈ । ਅੰਤਰਿ ਬਸੈ ਬਾਹਰਿ ਭੀ ਓਹੀ ।
ਨਾਨਕ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਸਭੁ ਮੋਹੀ ॥ ੪ ॥

ਸਰਬ ਮੈਂ ਕਰਨੇ ਕਰਾਵਨੇ ਹਾਰਾ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥ ਤਿਨਕੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਬੀਚ ਜੋ(ਬਸੇ)ਨਿਸਚੇ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ਸੋਈ ਰੂਪ ਬਾਹਰ ਨਾਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮੈਂ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਵਹੁ ਸੰਤ ਭਿੰਨ ਕਲਪਨਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ? ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਬੁਧੀ ਤਿਸ ਸਰੂਪ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਮੈਂ ਸਭ ਭਾਂਤ ਮੋਹਤ ਹੋਈ ਹੈ ॥

ਆਪਿ ਸਤਿ ਕੀਆ ਸਭੁ ਸਤਿ । ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭ ਤੇ ਸਗਲੀ ਉਤਪਤਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸੇ ਤਿਨ ਕੀ ਬੁਧੀ ਮੋਹੀ ਹੈ ਵੁਹ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪ ਸਤਸਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਇਹ ਪ੍ਰਪੰਚ ਜੋ ਤਿਸਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਹੀ ਸਭ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਭਈ ਹੈ ॥

ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਕਰੇ ਬਿਸਥਾਰੁ॥ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਏਕੰਕਾਰੁ ॥

ਜਬ ਤਿਸਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਇਹ ਪ੍ਰਪੰਚ ਰੂਪ ਬਿਸਥਾਰ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਬ ਤਿਸਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵੁਹ ਏਕੰਕਾਰ ਏਕ ਸਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਅਨਿਕ ਕਲਾ ਲਖੀ ਨਹ ਜਾਇ ॥ ਜਿਸ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥
ਕਵਨ ਨਿਕਟਿ ਕਵਨ ਕਹੀਐ ਦੂਰਿ ॥

ਤਿਸਕੀ ਅਨੇਕ ਕਲਾ ਲਖੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ ॥ ਜਿਸਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ਕੌਨ ਤਿਸਕੇ ਨਿਕਟ ਕਹੀਏ ਔਰ ਕੌਨ ਦੂਰ ਕਹੀਏ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸਕੇ ਨਿਕਟ ਔ ਦੂਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਆਪਿ ਭਰਪੂਰਿ ॥ਅੰਤਰਿ ਗਤਿ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਜਨਾਏ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਜਨ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ॥ ੫ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਵੁਹ ਅਪਨਾ ਆਪ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਸਰਬ ਮੇਂ ਆਪ ਹੀ ਪਰੀਪੂਰਨ ਹੋਰਹਾ ਹੈ ॥ ਸਾਖੀ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਜੋ ਸਰਬਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ(ਗਤ)ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਜਨਕੋ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ੫ ॥

ਸਰਬ ਭੂਤ ਆਪਿ ਵਰਤਾਰਾ ॥ ਸਰਬ ਨੈਨ ਆਪਿ ਪੇਖਨਹਾਰਾ॥
ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਜਾਕਾ ਤਨਾ ॥ ਆਪਨ ਜਸੁ ਆਪ ਹੀ ਸੁਨਾ ॥

ਸਰਬ(ਭੂਤ)ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਵੁਹ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਮੇਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਸਰਬਕ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਹੋਕਰ ਵੁਹ ਆਪ ਹੀ ਦੇਖਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਸਮਗਰੀ ਸੰਸਾਰ ਜਿਸਕਾ(ਤਨਾ)ਸਰੂਪ ਵਾ ਤਾਣਿਆ ਹੁਆ ਵਾ ਪੁਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈ॥ਵੇਦ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਆਪਣਾ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸਨੇ ਆਪਹੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਆਵਨ ਜਾਨੁ ਇਕੁ ਖੇਲੁ ਬਨਾਇਆ ॥ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕੀਨੀ ਮਾਇਆ ॥
ਸਭ ਕੈ ਮਧਿ ਅਲਿਪਤੋ ਰਹੈ ॥ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਹਣਾ ਸੁ ਆਪੇ ਕਹੈ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਰੂਪ ਏਕ ਤਿਸਨੇ ਖੇਲ ਬਨਾਯਾ ਹੁਆ ਹੈ॥ ਅਪਣੀ ਮਾਇਆ ਅਪਨੀ ਆਗਿਆ ਮੇਂ ਕਰੀ ਹੈ ਸਭ ਕੇ ਬੀਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥ ਜੋ ਕਿਛੁ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਹਿਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਕਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਆਗਿਆ ਆਵੈ ਆਗਿਆ ਜਾਇ ॥ ਨਾਨਕ ਜਾ ਭਾਵੈ ਤਾ ਲਏ ਸਮਾਇ ॥੬॥
ਇਸ ਤੇ ਹੋਇ ਸੁ ਨਾਹੀ ਬੁਰਾ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਤਿਸਕੀ ਆਗਿਆ ਮੈ ਆਵਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਗਿਆ ਮੈ ਜਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਮਰਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤਿਸਕੋ ਭਾਵੈ ਤਬ ਜੀਵ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੈ ਸਮਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥ ੬ ॥ ਤਾਂਤੇ ਹੈ ਭਾਈ ਤਿਸ (ਇਸ) ਈਸ੍ਵਰ ਤੇ ਜੋ ਕਿਛ ਹੋਤਾਹੈ ਸੋ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ।ਭਾਵ ਮੈ ਜੋ ਕਿਛੁ ਵਾਹਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾਹੈ।

ਓਰੈ ਕਹਹੁ ਕਿਨੈ ਕਛੁ ਕਰਾ॥ ਆਪਿ ਭਲਾ ਕਰਤੂਤਿ ਅਤਿ ਨੀਕੀ ॥
ਆਪੈ ਜਾਨੈ ਅਪਨੇ ਜੀਕੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸ ਈਸ੍ਵਰ ਸੇ (ਓਰੈ) ਉਰੇ ਕਹੋ ਤੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਕੁਛੁ ਕਰਾ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ। ਕਰਾ ਭਾਵ ਜੀਵ ਪ੍ਰੇਰੂ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪ ਭਲਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸਕੀ ਕਰਤੂਤ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਸਾਚੁ ਧਾਰੀ ਸਭੁ ਸਾਚੁ ॥ ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਆਪਨ
ਸੰਗਿ ਰਾਚੁ ॥ ਤਾਕੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਵਹੁ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸਨੇ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਧਾਰੀ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਚੁ ਹੈ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਹੋਕਰ ਅਪਨੇ ਆਪ ਸੰਗਿ ਰਚ ਰਹਿਆ ਹੈ। ਤਿਸਕੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈਂ॥

ਦੂਸਰ ਹੋਇ ਤ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥ ਤਿਸਕਾ ਕੀਆ ਸਭੁ
ਪਰਵਾਨੁ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਜਾਨੁ ॥੭॥

ਜੇ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਹੋਵੈ ਤਬ ਸਮਝ ਪਾਵੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਤਿਸਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਸਭ ਪਰਵਾਨ ਹੈ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਇਹ ਬਾਤ ਜਾਣੀਤੀ ਹੈ॥ ੭ ॥

ਜੋ ਜਾਨੈ ਤਿਸ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ। ਆਪਿ ਮਿਲਾਇ ਲਏ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ।
ਓਹੁ ਧਨਵੰਤੁ ਕੁਲਵੰਤੁ ਪਤਿਵੰਤੁ ॥

ਜੋ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਉਸ ਜਨ ਕੋ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਹੀ ਅਪਨੇ ਮੈ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ। ਵੁਹੀ ਪੁਰਸ਼ ਧਨ ਵਾਰਾ ਔ ਕੁਲਵੰਤ ਪੁਨਾ ਪਤਿਸਟਾ ਵਾਰਾ ਹੈ॥

ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਜਿਸੁ ਰਿਦੈ ਭਗਵੰਤੁ। ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਜਨ ਆਇਆ ॥
ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਤਰਾਇਆ।

ਸੋ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਸਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ। ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਇਸ ਜਗਤ ਸੇ ਤਰਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਵਾ ਸਰਬ ਸਮੇ ਮੈ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਆਵਨ ਕਾ ਇਹੈ ਸੁਆਉ। ਜਨਕੈ ਸੰਗਿ ਚਿਤਿ ਆਵੈ ਨਾਉ ॥
ਆਪਿ ਮੁਕਤੁ ਮੁਕਤੁ ਕਰੈ ਸੰਸਾਰੁ। ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰੁ ॥ ੮ ॥ ੨੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸ ਸੰਤ ਜਨ ਕੇ ਆਵਣੇ ਕਾ ਇਹੀ ਲਾਭ ਵਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਹੈ ਤਿਸ ਜਨ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਆਵਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਆਪ ਮੁਕਤ ਸਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਮੁਕਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੰਤ ਜਨ ਕੋ ਹਮਾਰੀ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੨੩ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅਰਾਧਿਆ ਪੂਰਾ ਜਾ ਕਾ ਨਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ਪੂਰੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥ ੧ ॥

ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਹਮ ਨੇ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੂਰੇ ਪੁਰਖ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰ ਹਮਨੇ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ। ਵਾਹ ਭਾਈ ਤੂੰ ਭੀ ਤਿਸਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋਗਾਵਣਾਕਰ।੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕਾ ਸੁਨਿ ਉਪਦੇਸੁ। ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਿਕਟਿ ਕਰਿ ਪੇਖੁ ॥
ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਿਮਰਹੁ ਗੋਬਿੰਦ । ਮਨ ਅੰਤਰ ਕੀ ਉਤਰੈ ਚਿੰਦ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੁ ਅਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਅਪਣੇ ਨਿਕਟਿ ਕਰਿ ਦੇਖੁ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ ਇਸਤੇ ਤੁਮਾਰੇ ਮਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਇਗੀ ॥

ਆਸ ਅਨਿਤ ਤਿਆਗਹੁ ਤਰੰਗ। ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਧੂਰਿ ਮਨ ਮੰਗ।
ਆਪਿ ਛੋਡਿ ਬੇਨਤੀ ਕਰਹੁ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਅਗਨਿ ਸਾਗਰ ਤਰਹੁ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਅਨਿਤ) ਨਾਸ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਜਲ ਤਰੰਗ ਵਤ ਪ੍ਰਣਾਮੀ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਆਸਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਹੋ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਮਾਂਗ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਅਗਨੀ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਤਰ ਜਾਉ ॥

ਹਰਿ ਧਨ ਕੇ ਭਰਿ ਲੇਹੁ ਭੰਡਾਰ॥ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਪੂਰੈ ਨਮਸਕਾਰ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਭੰਡਾਰ ਭਰ ਲੇਵੋ ॥੧॥

ਖੇਮ ਕੁਸਲ ਸਹਜ ਆਨੰਦ। ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਭਜੁ ਪਰਮਾਨੰਦ।
ਨਰਕਿ ਨਿਵਾਰ ਉਧਾਰਹੁ ਜੀਉ ਗੁਨ ਗੋਬਿੰਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸਪੀਉ ॥

ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਸੁਖ ਕੀ ਰਖਜਾ(ਖੇਮ)ਔਰ ਅਪ੍ਰਾਪਤਿ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ(ਕੁਸਲ) ਔ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਇਹ ਸਭ ਤੁਮ ਕੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗੇ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋਗੇ ਅਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਨਰਕੋਂ ਕੇ ਦੁਖੋ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਕ ਅਪਨੇ ਜੀਅ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰੋ॥

ਚਿਤਿ ਚਿਤਵਉ ਨਾਰਾਇਣ ਏਕ। ਏਕ ਰੂਪ ਜਾਕੇ ਰੰਗ ਅਨੇਕ॥

ਤਿਸ ਏਕ ਨਾਰਾਇਣ ਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਚਿਤਵਨਿ ਕਰੋ ਜਿਸ ਏਕ ਸਰੂਪ ਕੇ ਅਨੇਕ ਰੰਗ ਹੈਂ ॥

ਗੋਪਾਲ ਦਾਮੋਦਰ ਦੀਨ ਦਇਆਲ। ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਪੂਰਨ ਕਿਰਪਾਲ॥
ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਨਾਮੁ ਬਾਰੰਬਾਰ। ਨਾਨਕ ਜੀਅ ਕਾ ਇਹੈ ਅਧਾਰੁ॥੨॥

ਹੇ ਗੁਪਾਲ ਹੇ ਦਮੋਦਰ ਦਿਆਲੂ ਰੂਪ। ਹੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਸਰਬ ਮੈ ਵਿਆਪਕ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਐਸੇ ਤਿਸਕੇ ਨਾਮੋ ਕੋ ਜੋ ਵਾਰੰਵਾਰ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਜੀ ਕਾ ਇਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ॥ ੨ ॥

ਉਤਮ ਸਲੋਕ ਸਾਧ ਕੇ ਬਚਨ। ਅਮੁਲੀਕ ਲਾਲ ਏਹਿ ਰਤਨ॥
ਸੁਨਤ ਕਮਾਵਤ ਹੋਤ ਉਧਾਰੁ। ਆਪਿ ਤਰੈ ਲੋਕਹਿ ਨਿਸਤਾਰ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਬਚਨ (ਉਤਮ ਸਲੋਕ) ਜਸ ਰੂਪ ਹੈ (ਲਾਲ) ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਪੁਨਾ ਇਹੁ ਬਚਨ ਅਮੋਲ ਰਤਨ ਰੂਪ ਹੈਂ। ਤਿਨ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਜੋ ਸੁਨਤੇ ਔ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪ ਤਰੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਔਰ ਲੋਕੋ ਕੋ ਤਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਫਲ ਜੀਵਨੁ ਸਫਲ ਤਾਕਾ ਸੰਗੁ। ਜਾਕੈ ਮਨਿ ਲਾਗਾ ਹਰਿ ਰੰਗੁ॥
ਜੈ ਜੈ ਸਬਦੁ ਅਨਾਹਦੁ ਵਾਜੈ। ਸੁਨਿ ਸੁਨਿ ਅਨਦ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭ ਗਾਜੈ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਜੀਵਣਾ ਭੀ ਸਫਲ ਸੈ ਔ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਨੀ ਭੀ ਸਫਲ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਰਸਨਾ ਸੇ ਜੋ ਜੈ ਜੈ ਸਬਦ (ਅਨਾਹਦ) ਏਕਰਸ (ਬਾਜੈ) ਪ੍ਰਗਟਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਜਗਜਾਸੂ ਸੁਨ ਸੁਨ ਕਰ ਅਨੰਦ ਕਰਕ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਜਸਕੋ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਗਟੇ ਗੁਪਾਲ ਮਹਾਂਤ ਕੈ ਮਾਥੇ। ਨਾਨਕ ਉਧਰੈ ਤਿਨਕੈ ਸਾਥੇ॥ ੩ ॥
ਸਰਨਿ ਜੋਗੁ ਸੁਨਿ ਸਰਨੀ ਆਏ। ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ॥

ਜਿਨ ਮਹਾਤਮਾਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਗੋਪਾਲ ਪ੍ਰਗਟੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਜਿਨਕੋ ਸਖਜਾਤ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਨ ਮੀਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗ ਕਰ ਅਨੇਕ ਜੀਵ ਉਧਰੇ ਹੈਂ॥ ੩॥ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਰਨ ਆਏ ਕੀ ਰਖਜਾ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਸੁਨਿ ਕਰ ਤਿਸਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਆਏ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਮਿਟਿ ਗਏ ਬੈਰ ਭਏ ਸਭ ਰੇਨੁ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਲੈਨ॥
ਸੁ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਗੁਰਦੇਵ। ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਸੇਵਕ ਕੀ ਸੇਵ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਵੈਰ ਸਭ ਸੇ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਤਿਨ ਕਾ ਸਭ ਕੀ ਧੂੜੀ ਭਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਮ੍ਰੀਭੂਤ ਭਏਹੈਂਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਪਰਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਸੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈਂ। ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਸੇਵਕ ਕੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰਨ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਭਈ ਹੈ॥

ਆਲ ਜੰਜਾਲ ਬਿਕਾਰ ਤੇ ਰਹਿਤੇ। ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੁਨਿ ਰਸਨਾ ਕਹਤੇ॥
ਕਰਿ ਪ੍ਰਸਾਦੁ ਦਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਧਾਰੀ। ਨਾਨਕ ਨਿਬਹੀ ਖੇਪ ਹਮਾਰੀ॥੪॥

ਜੋ ਜਨ (ਆਲ) ਘਰ ਕੇ ਜੰਜਾਲੋਂ ਸੇ ਔ ਕਾਮ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਸਮਦਾਇ ਵਾ ਬੰਧਨੋ ਸੇ ਰਹਤ ਹੁਏ ਹੈਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਆਪ ਰਸਨਾ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸੇ ਆਦ ਲੇਕਰ ਚਾਰੋਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਵਾ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਔ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਦਯਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਇਹ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਵਾ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਹਮਾਰੀ ਖੇਪ ਨਿਭੀ ਹੈ॥ ੪॥

ਅਬ ਚਾਰ ਪਉੜੀਓਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਬਾਣੀ ਕੇ ਪਾਠ ਕਰਨੇ ਕਾ ਔ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਕਾਮਹਾਤਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਹੁ ਸੰਤ ਮੀਤ। ਸਾਵਧਾਨ ਏਕਾਗਰ ਚੀਤ॥
ਸੁਖਮਨੀ ਸਹਿਜ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਨ ਨਾਮ। ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਬਸੈ ਸੁ ਹੋਤ ਨਿਧਾਨ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਕਰ ਇਕਾਗਰ ਚਿਤ ਸੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ। ਇਸ ਸੁਖਮਨੀ ਬਾਣੀ ਮੈਂ (ਸਹਜ) ਸੁਭਾਵ ਕਹੀ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਔਰ ਨਾਮੋਂ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਇਸਕਾ ਪਾਠ ਬਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਸੇ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਚਾਰੋਂ ਫਲੋਂ ਕੀ ਤਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਇਛਾ ਤਾਕੀ ਪੂਰਨਿ ਹੋਇ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੁਰਖੁ ਪ੍ਰਗਟੁ ਸਭ ਲੋਇ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਭਤੇ ਊਚ ਪਾਏ ਅਸਥਾਨੁ । ਬਹੁਰਿ ਨ ਹੋਵੈ ਆਵਨੁ ਜਾਨੁ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਪਾਠਕ ਕੀਆਂ ਸਰਬ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈਂ । ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸਰਬ ਮਾਂ ਸੇ ਮੁਖ ਹੋਕਰ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਪਰਗਟ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ । ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਸਰਬ ਸੇ ਊਚਾ ਅਸਥਾਨ ਪਰਮ ਪਦ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਸੇ ਪੁਨਾ ਤਿਸਕਾ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਖਾਟਿ ਚਲੈ ਜਨ ਸੋਇ । ਨਾਨਕ ਜਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਇਹੁ ਸੁਖਮਨੀ ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਸੋ ਜਨ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਖਟ ਕਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਖੇਮ ਸਾਂਤਿ ਰਿਧਿ ਨਵਨਿਧਿ । ਬੁਧਿ ਗਿਆਨੁ ਸਰਬ ਤਹ ਸਿਧਿ ॥
ਬਿਦਿਆ ਤਪੁ ਜੋਗੁ ਪ੍ਰਭ ਧਿਆਨੁ ॥

ਇਸਕੇ ਪਾਠਕ ਕੋ ਸੂਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ (ਖੇਮ) ਰਖਜਾ ਹੋਕਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੁਨਾ ਜੋ ਭੋਜਨ ਆਦੀ ਅਲਪ ਵਸਤੁ ਅਨੇਕੋਂ ਮੈਂ ਵਰਤਾਵਣੇ ਸੇ ਤੋਟ ਨ ਆਵਣੀ । ਸੋ ਰਿਧੀ ਔਰ ਮਹਾਂ ਪਦਮ ੧ ਪਦਮ ੨ ਕਛਪ ੩ ਮਕਰ ੪ ਮੁਕੰਦ ੫ ਨੀਲ ੬ ਅਰਬ ੭ ਖਰਬ ੮ ਕੰਦ ੯ ਇਹ ਨੌ ਨਿਧੀ ਆਦ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ਔ ਵਿਵਹਾਰੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ (ਗਿਆਨ) ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਧ ਵਾ ਸਰੂਪ ਕਾ ਗਿਆਨ ਪੁਨਾ ਅਣਮਾ ਮਹਿਮਾ ਆਦੀ ਸਰਬ ਸਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ ਵਿਦਿਆ ਤਪ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਰੂਪ ਯੋਗ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ।

ਗਿਆਨੁ ਸ੍ਰੇਸਟ ਊਤਮ ਇਸਨਾਨੁ ॥

ਸਰਬ ਗਿਆਨੋਂ ਮੈ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਹੈ ਸੋ ਕੀ ਅਰ ਉਤਮਤਾ ਪੁਨਾ ਤੀਰਥੋ ਕੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਾ ਫਲ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਕਮਲ ਪ੍ਰਗਾਸ ॥ ਸਭ ਕੈ ਮਧਿ ਸਗਲ ਤੇ ਉਦਾਸ ॥

ਧਰਮ ਆਦੀ ਚਾਰੋਂ ਪਦਾਰਥ ਤਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਹਿਰਦਾ ਕਮਲ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਭ ਕੇ ਬੀਚ ਹੋਤਿਆਂ ਹੀ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਉਦਾਸ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਸੰਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸੁੰਦਰੁ ਚਤੁਰੁ ਤਤੁ ਕਾ ਬੇਤਾ ॥ ਸਮਦਰਸੀ ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟੇਤਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਸੁੰਦਰ ਔ ਬਾਣੀ ਕਰ ਚਤਰ ਯਥਾਰਥ ਗਿਆਨ ਕੇ ਜਾਨਣੇ ਹਾਰਾ ਔ ਕੀਟੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਮੈ ਏਕ ਸਮਾਨ ਪੂਰਨ ਦੇਖਣੇ ਕੀ ਸਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇ ਸਭ ਮੈ ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਦੇਖਣੇ ਹਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਇਹ ਫਲ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੈ ਮੁਖਿ ਭਨੇ ॥ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਬਚਨ ਮਨਿ ਸੁਨੇ ॥ ੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਨਾਮ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੂਏ ਜੋ ਬਚਨ ਰੂਪ ਇਹ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਬਾਣੀ ਹੈ ਇਸਕੋ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਮੁਖ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਔ ਮਨ ਕੀ ਇਕਾਗਰਤਾ ਸੇ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੇ ਤਿਸਕੋ ਏਹੁ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸਰਬ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹੋਇਂ ਗੇ ॥ ੬ ॥

ਇਹੁ ਨਿਧਾਨੁ ਜਪੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥ ਸਭ ਜੁਗ ਮਹਿ ਤਾਕੀ ਗਤਿ ਹੋਇ ॥

ਇਹ ਨਾਮ ਨਿਧੀ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਰੂਪ ਸੁਖਮਨੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਜੋ ਕੋਈ ਮੁਖ ਸੇ ਜਪੇ ਅਰ ਮਨਨ ਕਰੇਗਾ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਬ ਜੁਗੋਂ ਮੈ (ਗਤਿ) ਮੋਖ ਹੋਇ ਗੀ ॥

ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਧੁਨਿ ਬਾਣੀ ॥ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਵਖਾਣੀ ॥

ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਚਾਰੋ ਬੇਦੋਂ ਔ ਸਤਾਈ ਸਿਮ੍ਰਤੀਓਂ ਛੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਨੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਇਸ ਬਾਣੀ ਕੇ ਪਾਠ ਮੈ ਤਿਸ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਔ ਨਾਮ ਕੀ ਧੁਨੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਸਗਲ ਮਤਾਂਤ ਕੇਵਲ ਹਰਿ ਨਾਮ ॥ ਗੋਬਿੰਦ ਭਗਤ ਕੈ ਮਨਿ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥

ਸਰਬ ਮਤੋਂ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਏਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕੇਵਲ ਹਰਿਨਾਮ ਜਾਪ ਸੇ ਹੀ ਮੋਖ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਨਾਮ ਸਹਤ ਸੁਖਮਨੀ ਬਾਣੀ ਕੀ ਗੋਬਿੰਦ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਇਸਥਿਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਕੋਟਿ ਅਪ੍ਰਾਧ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਮਿਟੈ ॥ ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਮਤੇ ਛੁਟੈ ॥

ਜੋ ਇਸ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੰਤ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ (ਅਪਰਾਧ) ਉਪਦ੍ਰਵ ਮਿਟ ਜਾਤੇਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਸੰਤ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਜਮ ਤੇ ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਜਾਕੈ ਮਸਤਕਿ ਕਰਮ ਪ੍ਰਭਿ ਪਾਏ ॥ ਸਾਧ ਸਰਣਿ ਨਾਨਕ ਤੇ ਆਏ ॥ ੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਤਮ ਕਰਮ ਪਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੋ ਉਤਮ ਭਾਗੋਂ ਵਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਬਾਣੀ ਕੇ ਪਾਠਕ ਸੰਤ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਮੈ ਆਏ ਹੈਂ ॥ ੭ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਬਸੈ ਸੁਨੈ ਲਾਇ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥ ਤਿਸੁ ਜਨ ਆਵੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਚੀਤਿ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਇਹ ਬਾਣੀ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਇਸ ਕੋ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਇ ਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜਨ ਕੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਚਿਤ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਤਾਕਾ ਦੂਖੁ ਨਿਵਾਰੈ ॥ ਦੁਲਭ ਦੇਹ ਤਤ ਕਾਲ ਉਧਾਰੈ ॥

ਤਿਸ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪੀ ਦੂਖ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰਦੇਤੀ ਹੈ ਇਸ ਦੁਲਭ ਦੇਹ ਕਾ ਤਾਤ ਕਾਲ ਹੀ ਉਧਾਰ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਲਿਆਨ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਦਿਲੀ ਕੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੇ ਉਮਰਾਵ ਵਜੀਰ ਖਾਂ ਜਲੋਧਰ ਕਾ ਰੋਗ ਇਸ ਬਾਣੀ ਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹੀ ਦੂਰ ਹੂਆ ਥਾ ਐਸੇ ਹੀ ਸਰਬ ਰੋਗ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਇਹੁ ਦੂਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ॥

ਨਿਰਮਲ ਸੋਭਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਾਕੀ ਬਾਨੀ ॥ ਏਕ ਨਾਮੁ ਮਨ ਮਾਹਿ ਸਮਾਨੀ ॥

ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਮਣੀ ਰੂਪ ਇਹ ਬਾਣੀ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਮਈ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਸੋਭਾ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਦੂਖ ਰੋਗ ਬਿਨਸੇ ਭੈ ਭਰਮ ॥ ਸਾਧ ਨਾਮ ਨਿਰਮਲ ਤਾਕੇ ਕਰਮ ॥

ਤਿਸਕੇ ਦੂਖ ਔ ਰੋਗ ਭੈ ਭ੍ਰਮ ਸਭ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਪਾਠਕ ਕਾ ਨਾਮ ਸੰਤ ਹੈ। ਔਰ ਤਿਸੀਕੇਕਰਮਸੁਧਹੈਂ

ਸਭ ਤੇ ਊਚ ਤਾਕੀ ਸੋਭਾ ਬਨੀ ॥ ਨਾਨਕ ਇਹ ਗੁਣ ਨਾਮੁ ਸੁਖਮਨੀ ॥੮॥੨੪॥

ਇਸਕੇ ਪਾਠ ਕਰਨੇ ਵਾਰੇ ਸਰਧਾਲੂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਭ ਸੇ ਊਚੀ ਅਰਥਾਤ ਉਤਮ ਬਨ ਰਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮੁਖ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਪੂਰਬੋਕਤ ਗੁਣ ਤਿਸ ਮੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਬਾਣੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਮਣੀ ਰੂਪ ਹੈ ॥ ੮ ॥ ੨੪ ॥

ਬਿਤੀ ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ਸਲੋਕ ॥ ੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕਮ ਸੇਂ ਲੈਕਰ ਸਰਬ ਤਿਥਾਂ ਦੁਆਰੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹਰੀ ਭਜਨ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਿਆ ਸੁਆਮੀ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰੁ ॥

ਜੋ ਸੁਆਮੀ ਸਿਰਜਨ)ਉਤਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਜਲ ਥਲ ਪ੍ਰਿਥਮੀਆ ਕਾਸ ਮੈ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਨਿਕ ਭਾਂਤਿ ਹੋਇ ਪਸਰਿਆ ਨਾਨਕ ਏਕੰਕਾਰੁ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਏਕ ਰੂਪ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਹੋਕਰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪਸਰ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਏਕਮ ਏਕੰਕਾਰ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰਉ ਬੰਦਨਾ ਧਿਆਇ ॥

ਏਕਮ ਤਿਥਿ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਏਕ ਓਅੰਕਾਰ ਰੂਪ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਧਿਆਇ ਕਰ ਬੰਦਨਾ ਕਰੋ ॥

ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਪਾਲ ਪ੍ਰਭ ਸਰਨਿ ਪਰਉ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਹਰਿ ਰਾਜਾ ਕੇ ਗੁਣ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਔਰ ਸਰਨ ਮੈਂ ਪੜੇ॥

ਤਾ ਕੀ ਆਸੁ ਕਲਿਆਨ ਸੁਖ ਜਾਤੇ ਸਭੁ ਕਛੁ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ (ਸਭ ਕੁਛ)ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਔਰ(ਕਲਿਆਨ)ਮੋਖ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈਤਿਸਕੀ ਆਸਾ ਕਰੀਏ ॥

ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ ਦਹਿ ਦਿਸਿ ਭ੍ਰਮਿਓ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

(ਚਾਰ ਕੁੰਟ) ਪੂਰਬ ਪਛਮ ਉਤ੍ਰ ਦਖਣ ਇਨਕੇ ਸਹਤ ਜੋ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਅਗਨ ਕੋਣ ਨੈਰਤ ਕੋਣ ਵਾਇਵ ਕੋਨ ਈਸਾਨ ਕੋਣ ਨੀਚੇ ਊਪਰ ੧੦ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਥਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸੁਨੇ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਕਰਉ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਬੇਦ ਔਰ ਪੁਰਾਨ ਪੁਨਾ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਸੁਨੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਰਹਾ ਹੂੰ ॥

ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਭੈ ਹਰਨ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥

ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਭੈ ਕੇ ਨਸ੍ਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਏਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੀ ਹੈ ॥

ਦਾਤਾ ਭੁਗਤਾ ਦੇਨਹਾਰੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੋਕਰ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ। ਆਪ ਹੀ ਤਿਸ ਦਾਤਿ ਕੋ (ਭੁਗਤਾ) ਭੋਗਨੇ ਵਾਲਾ ਭਿਛਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ॥

ਜੋ ਚਾਹਹਿ ਸੋਈ ਮਿਲੈ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰ ਜੋ ਚਾਹੇਗਾ ਸੋਈ ਮਿਲੇਗਾ ॥ ੧ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਜਸੁ ਗਾਈਐ ਹਰਿ ਨੀਤ ॥ ਮਿਲਿ ਭਜੀਐ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਮਨ ਬਾਨੀ ਸੇ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ। ਔਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਭਜਨੁ ਭਾਵ ਨਾਮੁ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਕਰਉ ਬੰਦਨਾ ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਸਰਨਿ ਪਰਉ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਕੇ ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਬੰਦਨਾ ਕਰੋ ਔਰ ਸਰਨ ਮੈਂ ਪੜੋ ॥

ਭ੍ਰਮੁ ਕਟੀਐ ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਦੁਤੀਆ ਭਾਉ ਮਿਟਾਇ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਭ੍ਰਮ ਕਾਟੇ ਜਾਵੇਂਗੇ ਔਰ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮਿਟ ਜਾਵੇਗਾ ॥ ੧ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਦੁਤੀਆ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਰਿ ਕਰਿ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਰਿ ਨੀਤਿ ॥

ਦੂਜ ਤਿਥ ਕਾ ਮਨਾਉਣਾ ਏਹੀ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਦੂਰ ਕਰੋ ਔਰ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਸੇਵਨ) ਕਰੋ ॥

ਰਾਮ ਰਤਨੁ ਮਨਿ ਤਨਿ ਬਸੈ ਤਜਿ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੀਤ ॥

ਹੇ ਮੀਤ ਜੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗੇਗਾ ਤੌ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਰਤਨ ਰੂਪ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਬੀਚ ਬਸੇਗਾ ॥

ਮਰਣੁ ਮਿਟੈ ਜੀਵਤੁ ਮਿਲੈ ਬਿਨਸੈ ਸਗਲ ਕਲੇਸੁ ॥

ਔਰ ਮਰਣਾ ਮਿਟ ਜਾਵੇਗਾ ਜੀਵਨ ਪਦ ਵਾ ਅਮਰ ਰੂਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮਿਲੇਗਾ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਲੇਸ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ॥

ਆਪੁ ਤਜਹੁ ਗੋਬਿੰਦ ਭਜਹੁ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਪਰਵੇਸ ॥

ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰੋ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰੋ ॥

ਲਾਭੁ ਮਿਲੈ ਤੋਟਾ ਹਿਰੈ ਹਰਿ ਦਰਗਹਿ ਪਤਿਵੰਤ ॥

ਆਤਮ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰ (ਤੋਟਾ) ਘਾਟਾ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੀ ਨਿਸਫਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੂਰ ਹੋਵੇਗੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪ੍ਰਾਣ ਸਫਲ ਹੋਵੇਂਗੇ ਔਰ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਹੈ ਪਤਿ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨੁ ਸੰਚਵੈ ਸਾਚ ਸਾਹ ਭਗਵੰਤ ॥

ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨੁ ਕੋ ਸਿੰਚਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭਾਵ ਵਾਲਾ ਸਚਾ ਸਾਹ ਵਾ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਹਰਿ ਭਜਹੁ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਪਰੀਤਿ॥

ਤਾਂਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਕੇ ਬੈਠਤੇ ਊਠਤੇ ਹਰੀ ਕੋ ਭਜੋ॥

ਨਾਨਕ ਦੁਰਮਤਿ ਛੁਟਿ ਗਈ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਬਸੇ ਚੀਤਿ॥ ੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਖੋਟੀ ਸਿਖਯਾ ਛੂਟ ਗਈ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਚਿਤ ਮੇਂ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਬਸੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਬ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਚਿਤ ਮੇਂ ਵਸੇ ਹੈਂ ਤਬ ਦੁਰਮਤਿ ਛੂਟ ਗਈ ਹੈ॥ ੨॥

॥ ਸਲੋਕ ॥ ਤੀਨ ਬਿਆਪਹਿ ਜਗਤ ਕਉ ਤੁਰੀਆ ਪਾਵੈ ਕੋਇ॥

ਤੀਨ ਜੋ ਅਵਸਥਾ ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਪਨ ਸਖੋਪਤ ਏਹੁ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੀਵ ਇਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਬੁਧੀ ਕੀਆਂ ਬ੍ਰਿਤੀਆਂ ਸਤੋ ਰਜੋ ਤਮੋ ਜੋ(ਤੁਰੀਆ) ਚਉਥਾ ਸਾਖੀ ਆਤਮਾ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਕੇ ਜਾਨਣੇਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਕੋਈ ਮਹਾਤਮਾ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ। ਯਦਪਿ ਸਾਖੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਰੂਪ ਹੈ ਤੋ ਭੀ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਕਰ ਅਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀ ਨਯਾਈਂ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਨਿਰਮਲ ਭਏ ਜਿਨ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ॥ ੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸੋ ਤੁਰੀਆ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਸਿਆ ਹੈ॥ ੩॥

ਪਉੜੀ ॥ ਤ੍ਰਿਤੀਆ ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਬਿਖੈ ਫਲੁ ਕਬ ਉਤਮ ਕਬ ਨੀਚ॥

ਤੀਜ ਤਿਥ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜੋ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਜੀਵ ਵਿਖੇ ਫਲੋਂ ਮੇਂ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਕਬੀ ਉਤਮ ਗਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਬੀ ਨੀਚਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਉਤਮ ਨੀਚਤਾ ਕੋ ਅਛੂਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਰਕੁ ਸੁਰਗੁ ਭ੍ਰਮਤੁ ਘਣੋ ਸਦਾ ਸੰਘਾਰੈ ਮੀਚ॥

ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਵਾ ਬਹੁਤ ਨਰਕੋਂ ਔਰ ਸੁਰਗੋਂ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਮ੍ਰਿਤੂ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਖ ਸੋਗ ਸਹਿਸਾ ਸੰਸਾਰੁ ਹਉ ਹਉ ਕਰਤ ਬਿਹਾਇ॥

ਕਬੀ ਹਰਖ ਕਬੀ ਸੋਗ ਮੇਂ ਸਾਹੀ ਸਹਸਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹੈਂਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕੋ ਆਰਬਲਾ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕੀਏ ਤਿਸਹਿ ਨ ਜਾਣਨੀ ਚਿਤਵਹਿ ਅਨਕ ਉਪਾਇ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸਕੋ ਤੋ ਜਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਉਪਾਉ ਚਿਤਵਤੇ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਧਿ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧਿ ਰਸ ਕਬਹੁ ਨ ਤੂਟੈ ਤਾਪ ॥

ਸਬਦ ਆਦਿਕ ਵਿਖਿਓਂ ਕੇ (ਰਸ) ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਣੇ ਕਰ ਅਧਿ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧਿ ਤੀਨੋਂ ਤਾਪ ਬੀ ਨਹੀਂ ਤੂਟਤੇ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਧਨੀ ਨਹ ਬੂਝੈ ਪਰਤਾਪ ॥

ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਧਨੀ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮੋਹ ਭਰਮ ਬੂਡਤ ਘਣੋ ਮਹਾ ਨਰਕ ਮਹਿ ਵਾਸ ॥

ਜੀਵ ਘਣੇ ਹੀ ਮੋਹ ਪੁਨਾ ਭ੍ਰਮ ਮੈਂ ਡੂਬਤਾ ਹੈ ਔਰ ਘੋਰ ਨਰਕ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਨਾਨਕ ਤੇਰੀ ਆਸ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਕੋ ਤੇਰੀ ਆਸ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਨਮਾਦਿ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਾਖ ਲੇਹੁ ॥੩॥

॥ ਸਲੋਕ ॥ ਚਤੁਰ ਸਿਆਣਾ ਸੁਘੜੁ ਸੋਇ ਜਿਨਿ ਤਜਿਆ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਬਾਣੀ ਕਰ ਚਤਰ ਔਰ ਬੁਧੀ ਕਰ ਸਿਆਣਾ ਅਰੁ ਸੁਘੜੁ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬਿਉਹਾਰ ਕੀ ਘਾੜਤ ਕਿਆ ਬਨਾਵਟ ਸੋਸ੍ਰ ਆਚਾਰ ਮ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਅਸਟ ਸਿਧਿ ਭਜੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਚਾਰੋਂ ਪਦਾਰਥ ਔਰ ਅਸ੍ਰ ਸਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗੀਆਂ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਭਜਤਾ ਹੈ ॥੪॥

ਪਉੜੀ ॥ ਚਤੁਰਥਿ ਚਾਰੇ ਬੇਦ ਸੁਨਿ ਸੋਧਿਓ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਚਉਥ ਦੁਆਰੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਯਥਾਰਥ ਵੀਚਾਰਕੇ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਸੋਧਿਆ ਹੈ ॥

ਸਰਬ ਖੇਮ ਕਲਿਆਣ ਨਿਧਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਸਾਰ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਜਪੁ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਪੂਰਨ ਖੇਮ ਔਰ ਕਲਿਆਣ ਕੀ ਨਿਧੀ ਹੈ। ਜੋ ਕਹੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈ ਕਿਯਾ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਰਕ ਨਿਵਾਰੈ ਦੁਖ ਹਰੈ ਤੂਟਹਿ ਅਨਿਕ ਕਲੇਸ ॥
ਮੀਚੁ ਹੁਟੈ ਜਮਤੇ ਛੁਟੈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਪਰਵੇਸੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰੀ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਮੈ ਪ੍ਰਵੇਸ ਹੋਣੇ ਕਰ ਯੇਹਿ ਲਾਭ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਨਰਕ ਕੋ ਨਿਵਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਲੇਸ ਟੂਟਤੇ ਹੈਂ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਮਕੀ ਤਾੜਨਾ ਸੇ ਛੁਟਤਾ ਹੈ॥

ਭਉ ਬਿਨਸੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰਸੈ ਰੰਗਿ ਰਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥

ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੇਂ(ਰਸੈ)ਤਦਾ ਕਾਰ ਹੋਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ ਭੈ ਦੂਰਹੋਏ ਹੈਂ॥

ਦੂਖ ਦਾਰਿਦ ਅਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਨਾਸਹਿ ਨਾਮ ਅਧਾਰ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਕੇ ਆਸਰੇ ਸੇ ਦੁਖ ਔਰ ਦਾਰਿਦ੍ਰ ਪੁਨਾ ਅਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਯਹ ਸਭੀ ਅਵਗਣ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਖੋਜਤੇ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਗੋਪਾਲ ॥

ਦੇਵਤੇ ਮਾਨੁਖ ਮੁਨੀ ਜਨ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਗੋਪਾਲ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਨਿਰਮਲੁ ਮੁਖ ਊਜਲਾ ਹੋਇ ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਰਵਾਲ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਹੋਨ ਕਰ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਔਰ ਮੁਖ ਉਜਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਸਾਧ ਰਵਾਲ ਕਰ ਮੁਖ ਉਜਲ ਹੋਣਾ ਕਯੋਂ ਕਹਿਆ? ॥ ਉਤ੍ਰ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਪੰਚ ਬਿਕਾਰ ਮਨ ਮਹਿ ਬਸੇ ਰਾਚੇ ਮਾਇਆ ਸੰਗਿ ॥

ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪਾਂਚ ਵਿਕਾਰ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਸਾਥ ਰਚੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਹੋਇ ਨਿਰਮਲਾ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ੫॥

ਪਉੜੀ ॥ ਪੰਚਮ ਪੰਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਜਿਹ ਜਾਨਿਓ ਪਰਪੰਚ ॥

ਪੰਚਮੀ ਤਿਥ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਮੁਖ ਰੂਪ ਭਾਵ ਅਤੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਕੈਸੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ? ॥ ਉਤਰ॥

ਕੁਸਮ ਬਾਸ ਬਹੁ ਰੰਗਿ ਘਣੇ ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਬਲਬੰਦ ॥

ਜੈਸੇ ਫੂਲੋਂ ਕੀ ਸੁਗੰਧੀ ਔਰ ਬਹੁਤ ਸੇ ਬਹੁਤ ਰੰਗ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਠੱਗੀ ਹੀ ਬਲੁ ਹੈ ਵਾ ਠੱਗੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਮਿਥਿਆ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਹ ਜਾਪੈ ਨਹ ਬੂਝੀਐ ਨਹ ਕਛੁ ਕਰਤ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਜੀਵ ਤਿਸ ਜਗਤ ਕਾ ਠਗਿਆ ਹੂਆ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਕਰ ਜਪਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਤਿਸਕਾ ਮਾਰਗ ਮਹਾਤਮਾ ਸੇ ਪੂਛਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਨ ਕੁਛ ਸਤ ਅਸਤ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਸੁਆਦ ਮੋਹ ਰਸ ਬੇਧਿਓ ਅਗਿਆਨ ਰਚਿਓ ਸੰਸਾਰੁ ॥
ਜਨਮ ਮਰਣ ਬਹੁ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮਣ ਕੀਨੇ ਕਰਮ ਅਨੇਕ ॥

ਵਿਖੇ ਸੁਆਦ ਕਰ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਸਬਦ ਸਪਰਸ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧ ਮੈ(ਬੇਧਿਓ) ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਰਚਨ ਮੈ ਕਾਰਣ ਕੌਣ ਹੈ ॥ਉਤਰ॥ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੇ ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਰਚਿਓ ਹੈ ਰਚਨੇ ਕਾ ਫਲਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰਕੇ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬਹੁਤ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈ ਭ੍ਰਮਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਦਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥

ਰਚਨ ਹਾਰੁ ਨਹ ਸਿਮਰਿਓ ਮਨਿ ਨ ਬੀਚਾਰਿ ਬਿਬੇਕ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਮੋਂ ਮੈ ਲਗ ਕਰ ਰਚਨੇ ਵਾਲੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਔਰ ਮਨ ਸੈ (ਬਿਬੇ) ਦੇ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਏਕਤਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਵੀਚਾਰਿਆ ॥

ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਭਗਵਾਨ ਸੰਗਿ ਮਾਇਆ ਲਿਪਤਿ ਨ ਰੰਚ ॥
ਨਾਨਕ ਬਿਰਲੇ ਪਾਈਅਹਿ ਜੋ ਨ ਰਚਹਿ ਪਰਪੰਚ ॥ ੫ ॥

ਔਰ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰ ਭਗਵਾਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਾਇਆ ਕਾ ਲੇਪ ਰੰਚਕ ਮਾਤਰ ਨਹੀਂ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਰਪੰਚ ਮੈ ਨਹੀਂ ਰਚਤੇ ਐਸੇ ਜਨ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਸਲੋਕ ॥ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਊਚੋ ਕਹਹਿ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾ ਵਾਰ ॥
ਭਗਤ ਸੋਹਹਿ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਦੁਆਰ ॥ ੬ ॥

ਖਟ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਊਚੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਾਰਾ ਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰ ਭਗਤ ਜਨ ਗੁਣ ਗਾਇ ਕਰ ਸ਼ੋਭਾਇਮਾਨ ਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਖਸਟਮ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਹਹਿ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਕਥਹਿ ਅਨੇਕ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਊਤਮੁ ਊਚੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਗੁਣ ਅੰਤ ਨ ਜਾਣਹਿ ਸੇਖ ॥

ਖਸ੍ਰੀ ਤਿਥ ਦੁਆਰੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨੂ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ਆਦ ਅਨੇਕ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਭੀ ਕਥਨ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਐਸਾ ਊਚਾ ਔਰ ਉਤਮ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਅੰਤ ਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਗ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਜਨੁ ਸੁਕ ਬਿਆਸ ਜਸੁ ਗਾਵਤ ਗੋਬਿੰਦ ॥
ਰਸ ਗੀਧੇ ਹਰਿ ਸਿਉ ਬੀਧੇ ਭਗਤਿ ਰਚੇ ਭਗਵੰਤ ॥

ਨਾਰਦ ਮੁਨ ਅਰ (ਜਨ) ਪੁਰਸ਼ ਔਰ ਸੁਕਦੇਵ ਔਰ ਬਿਆਸ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ (ਗੀਧੇ) ਹਿਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਭਗਵੰਤਕੇ ਸਾਥ ਰਚੇ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ ? ॥ ਉਤਰ ॥

ਮੋਹ ਮਾਨ ਭ੍ਰਮ ਬਿਨਸਿਓ ਪਾਈ ਸਰਨਿ ਦਇਆਲ ॥
ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਨ ਤਨ ਬਸੇ ਦਰਸਨ ਦੇਖਿ ਨਿਹਾਲ ॥

ਮੋਹ ਅਰ ਮਾਨ ਪੁਨਾ ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਦਿਆਲ ਕੀ ਸ਼ਰਨ ਪਾਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਬੀਚ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਬਸ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖ ਕਰ ਆਨੰਦ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਐਸੇ ਮਹਾਤਮਾ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖ ਕਰ ਨਿਹਾਲ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ॥

ਲਾਭੁ ਮਿਲੈ ਤੋਟਾ ਹਿਰੈ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਖਾਟ ਖਜਾਨਾ ਗੁਣਨਿਧਿ ਹਰੇ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥੬॥

ਐਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਉ ਤੇਰੇ ਕਉ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕਾ ਲਾਭ ਹਰਿਨਾਮ ਮਿਲੇ ਗਾ ਔਰ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੀ ਨਿਸਫਲਤਾ ਰੂਪ ਘਾਟਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਗਾ ਅਤਥਾਤ ਸ੍ਵਾਸ ਸਫਲੇ ਹੋ ਜਾਵੇਂ ਗੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇ ਕਰ ਗੁਣ ਨਿਧ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਖਜਾਨਾ ਖਾਟ ਲੈ ॥੬॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ਜਿਨੋ ਨੇ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਰਹਿਣੀ ਕੈਸੀ ਹੈ ਔਰ ਲਾਭ ਕਿਆ ਹੈ? ॥ ਉਤਰ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਹਰਿਜਸੁ ਕਥਹਿ ਬੋਲਹਿ ਸਤ ਸੁਭਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਸੰਤੋਖੀਐ ਏਕਸ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਹੁ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਹਰੀ ਜਸੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਕਾਵਕ ਹੋ ਸਤਬਚਨ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ।ਤਨਕਾ ਮਨੁ ਮੁਕਤੇਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸਪਤਮਿ ਸੰਚਹੁ ਨਾਮ ਧਨੁ ਟੂਟਿ ਨ ਜਾਹਿ ਭੰਡਾਰ ॥
ਸੰਤ ਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਪਾਈਐ ਅੰਤ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰ ॥

ਸਪਤਮੀ ਦੁਆਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਨਾਮ ਧਨ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੋ ਕਿਯੋਂਕਿ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਧਨ ਕਾ ਭੰਡਾਰ ਟੂਟ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਬਾਕੀ ਦੇਹਿ ਔਰ ਖਜਾਨੇ ਸਮ ਖਰਚਣੇ ਸੇ ਘਟਤਾ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਕੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਵਹੁ ਖਜਾਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਆਪੁ ਤਜਹੁ ਗੋਬਿੰਦ ਭਜਹੁ ਸਰਨਿ ਪਰਹੁ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥
ਦੂਖ ਹਰੈ ਭਵਜਲ ਤਰੈ ਮਨਿ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਇ ॥

ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰਹੁ ਔਰ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜੋ ਤਿਸੁ ਕਰ ਤੁਮਾਰੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋਵੇਂ ਗੇ ਅਰੁ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਓਗੇ ਅਰੁ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਪਇ ਲੇਵੋਗੇ ॥

ਆਠ ਪਹਿਰ ਮਨ ਹਰਿ ਜਪੈ ਸਫਲੁ ਜਨਮੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ ਆਠ ਪਹਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਔਰ ਉਸਕਾ ਕਹਣਾ ਕਰਣਾ ਪਰਵਾਣ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸਦਾ ਸੰਗਿ ਕਰਨੈਹਾਰੁ ਪਛਾਣੁ ॥
ਸੋ ਸਾਜਨੁ ਸੋ ਸਖਾ ਮੀਤੁ ਜੋ ਹਰਿ ਕੀ ਮਤਿ ਦੇਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਥਾਂ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੰਗ ਹੀ ਪਹਚਾਨੁ ॥ ਸੋਈ ਮਨਕ ਮਿਤ੍ਰ ਔਰ ਸੋਈ ਬਾਣੀ ਪੁਨਃ ਤਨਕਾ ਪਿਆਰਾ ਨੈ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੇਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ । ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਏ ॥

੭॥ ਸਲੋਕੁ ॥ ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਨ ਗਾਈਅਹਿ ਤਜੀਅਹਿ ਅਵਰਿ ਜੰਜਾਲ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਮ ਕੰਕਰੁ ਜੋਹਿ ਨ ਸਕਈ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਦਇਆਲ ॥ ੮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਆਠ ਪਹਰਿ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਜੰਜਾਲੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਈਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦਿਆਲ ਹੋ ਜਾਵੈ ਤੋ ਜਮ ਕੰਕਰ (ਜੋਹ) ਦੇਖ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਅਸਟਮੀ ਅਸਟ ਸਿਧਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ॥

ਸਗਲ ਪਦਾਰਥ ਪੂਰਨ ਬੁਧਿ ॥

ਅਸਟਮੀ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਆਠੋਂ ਸਿਧੀਆਂ ਨੌ ਨਿਧਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈਂ। ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪੂਰਨ ਬੁਧ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਸੈਨੀ ਬੁਧੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਕਵਲ ਪ੍ਰਗਾਸ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ॥ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਿ ਨਿਰੋਧਰ ਮੰਤ ॥

ਹਿਦਾ ਕਵਲ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ (ਨਿਰੋਧਰ)ਅਚਲ ਮੰਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਉਨਕਾ ਉਪਦੇਸ ਮਕਤੀ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਗਲ ਧਰਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਇਸਨਾਨੁ ॥ ਸਭ ਮਹਿ ਊਚ ਬਿਸੇਸ ਗਿਆਨੁ ॥

ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਧਰਮ ਔਰ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਪੁਨਾ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਇਸਨਾਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ। ਸਭ ਕੇ ਬੀਚ ਉਚਤਾ ਔਰ ਬਿਸੇਸ ਗਿਆਨ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਬੋਧ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਜਨੁ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਸੰਗਿ ॥ ਜਪਿ ਤਰੀਐ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਹਰਿ ਰੰਗਿ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਿ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਭਜਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਗ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ ॥

॥ ੮ ॥ ਸਲੋਕੁ ॥ ਨਾਰਾਇਨੁ ਨਹਿ ਸਿਮਰਿਓ ਮੋਹਿਓ ਸੁਆਦ ਬਿਕਾਰ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਬਿਸਾਰਿਐ ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਅਵਤਾਰ ॥ ੯ ॥

ਜਿਸਨੇ ਨਾਰਾਇਣ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਮੈਂ ਮੋਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਵਹੁ ਨਾਮੀ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰ ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਮੈਂ ਆਉਤਾ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥ ੯ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਉੜੀ ॥ ਨਉਮੀ ਨਵੇ ਛਿਦ੍ਰ ਅਪਵੀਤਿ ॥ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਜਪਹਿ ਕਰਤ ਬਿਪਰੀਤਿ ॥

ਨਉਮੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਸਿਕਾ ੨ ਕਾਨ ੨ ਆਖ ੨ ਮੁਖ ੧ ਮੂਲਦੁਆਰ ੧ ਲਿੰਗ ੧ ਏਹ ਨਵੇ ਦੁਆਰੇ ਅਸੁਧ ਹੈਂ ਜੀਵ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਜਪਨਉਪਲਖਤਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਰ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੀ ਸੇ (ਬਿਪਰੀਤ) ਉਲਟੇ ਸਾਕਤ ਪਣੇ ਕਾ ਕਾਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪਰਤ੍ਰਿਅ ਰਮਹਿ ਬਕਹਿ ਸਾਧ ਨਿੰਦ ॥ ਕਰਨ ਨ ਸੁਨਹੀ ਹਰਿ ਜਸੁ ਬਿੰਦ ॥

ਪਰਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਬਕਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀਕਾ ਜਸੁ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਸੁਨਤੇ ਹੈਂ

ਹਿਰਰਿ ਪਰ ਦਰਬੁ ਉਦਰਕੈ ਤਾਈ ॥ ਅਗਨਿ ਨ ਨਿਵਰੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨ ਬੁਝਾਈ ॥

ਉਦਰ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪਰਾਯਾ ਧਨ ਚੁਰਾਵਤੇ ਹੈ ਕ੍ਰੋਧ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਨਿਵਿਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੀ ਬੁਝਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਬਿਨੁ ਇਹ ਫਲ ਲਾਗੇ ॥ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਬਿਸਰਤ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਅਭਾਗੇ ॥ ੯ ॥

ਏਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਪੂਰਬੋਕਤ ਫਲ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਬਿਨਾ ਲਾਗੇ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਬਿਸਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਭਾਗੀ ਮਰਤੇ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ॥ ੯ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਦਸ ਦਿਸ ਖੋਜਤ ਮੈ ਫਿਰਿਓ ਜਤ ਦੇਖਉ ਤਤੁ ਸੋਇ ॥
ਮਨੁ ਬਸਿ ਆਵੈ ਨਾਨਕਾ ਜੇ ਪੂਰਨ ਕਿਰਪਾ ਹੋਇ ॥ ੧੦ ॥

ਮੈ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਖੋਜਤਾ ਫਿਰਾ ਹੂੰ ਜਹਾਂ ਜਾਇਕਰ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਸੋਈ ਮਨਕਾ ਹਾਲ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਪਹਲੇ ਥਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਤੋ ਬਸ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੇ ਅਤੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਵੇ ਵਾ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਵੈ ॥ ੧੦ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਦਸਮੀ ਦਸ ਦੁਆਰ ਬਸਿ ਕੀਨੇ ॥ ਮਨਿ ਸੰਤੋਖੁ ਨਾਮ ਜਪ ਲੀਨੇ ॥

ਦਸਮੀ ਦੁਆਰੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਦਸ ਦ੍ਵਾਰ ਅਰਥਾਤ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰਿਯ ਬਸ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪ ਲੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੰਤੋਖ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਕਰਨੀ ਸੁਨੀਐ ਜਸੁ ਗੋਪਾਲ ॥ ਨੈਨੀ ਪੇਖਤ ਸਾਧ ਦਇਆਲ ਰਸਨਾ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ਬੇਅੰਤ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੋਪਾਲ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੀਏ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇਦਿਆਲੂ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦਖੀਏ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬੇਅੰਤ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵੀਏ ॥

ਮਨ ਮਹਿ ਚਿਤਵੈ ਪੂਰਨ ਭਗਵੰਤ ॥ ਹਸਤ ਚਰਨ ਸੰਤ ਟਹਲ ਕਮਾਈਐ ॥
ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਸੰਜਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪਾਈਐ ॥ ੧੦ ॥

ਔਰ ਮਨਕੇ ਬੀਚ ਪੂਰਨ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰੇ ਹਾਥੋਂ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਚਾਪਣੇ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਮਾਈਐ ਵਾ ਚਰਨੋਂ ਕਰ ਸੰਤ ਮਾਰਗ ਮੈ ਚਲੀਐ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯੇਹਿ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸੰਜਮ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥੧੦॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਏਕੋ ਏਕੁ ਬਖਾਨੀਐ ਬਿਰਲਾ ਜਾਣੈ ਸ੍ਵਾਦੁ ॥
ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ਨ ਜਾਣੀਐ ਨਾਨਕ ਸਭ ਬਿਸਮਾਦੁ ॥ ੧੧ ॥

ਸਭ ਕੋਈ ਏਕਹੀ ਏਕ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਕਥਨ ਕਾ ਰਸ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੋਬਿੰਦਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਇਸਤੇ ਯਹ ਸਭ ਅਸਚਰਜ ਹੀ ਹੈਂ ॥ ਵਾ ਸਭ(ਬਿਸਮਾਦੁ)ਸੋਕ ਕਾ ਕਾਰਣੁ ਹੈ ॥

੧੧ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਏਕਾਦਸੀ ਨਿਕਟਿ ਪੇਖਹੁ ਹਰਿਰਾਮੁ ॥ਇੰਦ੍ਰੀ ਬਸਿ ਕਰਿ ਸੁਣਹੁ ਹਰਿਨਾਮੁ॥
ਮਨਿ ਸੰਤੋਖੁ ਸਰਬ ਜੀਅ ਦਇਆ ॥

ਏਕਾਦਸੀ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਬ੍ਰਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਮਣ ਰੂਪ ਕੋ ਨਿਕਟ ਹੀ ਦੇਖਹੁ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਬਸ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਣੋਂ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਸੰਤੋਖ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਔਰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਦਿਜਾ ਕਰੋ ॥

ਇਨਿ ਬਿਧਿ ਬਰਤੁ ਸੰਪੂਰਨੁ ਭਇਆ। ਧਾਵਤ ਮਨੁ ਰਾਖੈ ਇਕ ਠਾਇ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਸਨੇ ਬ੍ਰਿਤ ਰਖਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਬ੍ਰਤੁ ਸੰਪੂਰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਧਾਵਤੇ ਹੂਏ ਮਨ ਕੋ ਏਕਾਰਥ ਰੂਪ ਅਸਥਾਨਮੈਂ ਰਾਖੈ।

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੁਧੁ ਜਪਤੁ ਹਰਿ ਨਾਇ। ਸਭਿ ਮਹਿ ਪੂਰ ਰਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ॥
ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਕਰਿ ਅਟਲ ਏਹੁ ਧਰਮੁ ॥ ੧੧ ॥

ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆ ਹੂਆ ਮਨ ਤਨ ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਕੇ ਬੀਚ ਪੂਰਨ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਏਹ ਅਟਲ ਧਰਮ ਹੈ ॥ ੧੧ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥ ਦੁਰਮਤ ਹਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਭੇਟੇ ਸਾਧ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਿਉ ਮਿਲਿ ਰਹੇ ਬਿਨਸੇ ਸਗਲ ਜੰਜਾਲ ॥ ੧੨ ॥

ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮਿਲ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਤਬ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜੰਜਾਲ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਏ ॥੧੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਦੁਆਦਸੀ ਦਾਨੁ ਨਾਮੁ ਇਸਨਾਨੁ। ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਕਰਹੁ ਤਜਿ ਮਾਨੁ ॥

ਦੁਆਦਸੀ ਦ੍ਵਾਰਾਕਹਤੇਹੈਂਦੁਆਦਸੀ ਕਾ ਫਲ ਏਹੀਹੈ ਕਿ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਕਰੋ ਅਰ ਨਾਮ ਜਪੋ ਔਰ ਅਭਿਮਾਨੁ ਤਿਆਗ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰੋ ॥

ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰਹੁ ਸਾਧ ਸੰਗਿ। ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੈ ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰਭ ਰੰਗਿ ॥

ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾਪੀਵਨਾ ਕਰੋ ਕਿਜੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ॥

ਕੋਮਲ ਬਾਣੀ ਸਭ ਕਉ ਸੰਤੋਖੈ। ਪੰਚ ਭੂਆਤਮਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸਿ ਪੋਖੈ ॥

ਔਰ ਕੋਮਲ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਭ ਕੋ ਸੰਤੋਖ ਦੇਵ ਭਾਵ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਕਰੇ ਪੁਨਾ ਜੋ ਮਨ (ਪੰਚਭੂਆਤਮਾ)ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕੇ ਸਤੋ ਅੰਸ ਸੇ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆਹੈ ਤਿਸਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮਕੇ ਰਸ ਸੇ ਸੰਤੁਸਟ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਕਰੇ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਏਹ ਨਿਹਚਉ ਪਾਈਐ। ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਰਮਤ ਫਿਰਿ ਜੋਨਿ ਨ ਆਈਐ ॥੧੨ ॥

ਪਰੰਤੁਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਇਹ ਨਿਹਚਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈਂਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਕੇ ਰਮਨ ਸੇ ਫਿਰ ਜੋਨੀਮੇਂ ਨਹੀਂ।੧੨

ਸਲੋਕੁ ॥ ਤੀਨ ਗੁਣਾ ਮਹਿ ਬਿਆਪਿਆ ਪੂਰਨ ਹੋਤ ਨ ਕਾਮ ॥

ਆਈ ਤਾ ਜੋ ਕਹ ਜੀਵ ਕੀਆਂ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀਆਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀਆਂ ਔਰ ਕਾਮਨਾ ਸੇ ਕੈਸੇ ਛੂਟੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈ।

ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣੁ ਮਨ ਬਸੈ ਨਾਨਕ ਛੂਟੈ ਨਾਮ ॥ ੧੩ ॥

ਇਹੁ ਜੀਵ ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਮੇਂ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇਕਾਮਨਾ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀਆਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਪਤਿਤਉਧਾਰਨ ਵਾਹਗੁਰੂਕਾ ਨਾਮ ਜੋਮਨ ਮੇਂ ਬਸ ਜਾਵ ।ਤੋ ਕਾਮਨਾ ਸੇ ਛੁਟ ਜਾਵੇ ਕਾਮਨਾ ਕੇ ਫਲ ਕੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ੧੩

ਪਉੜੀ ॥ ਤ੍ਰਉਦਸੀ ਤੀਨ ਤਾਪ ਸੰਸਾਰ। ਆਵਤ ਜਾਤ ਨਰਕ ਅਵਤਾਰ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਜਨੁ ਨ ਮਨ ਮਹਿ ਆਇ ॥

ਰਉਦਸੀ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਤੀਨ ਤਾਪ ਲਗੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤੀਨ ਤਾਪ ਕਾ ਰੂਪ ਗਉੜੀ ਮਃ ੫ ਸਬਦ ੫੯ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਹੈ। ਯਾਂਤੇ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਪੁਨਾ ਨਰਕ ਮੈਂ (ਅਵਤਾਰ) ਜਨਮ ਲੇਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹਰੀ ਹਰ ਕਾ ਭਜਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ॥

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਮਖ ਨ ਗਾਇਓ॥ ਹਰਖ ਸੋਗ ਕਾ ਦੇਹ ਕਰਿ ਬਾਧਿਓ॥
ਦੀਰਘ ਰੋਗੁ ਮਾਇਆ ਅਸਾਧਿਓ॥

ਔਰ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਜਸ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹਰਖ ਸੋਗ ਕਰਕੇ ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਭਾਵ ਮਨ ਕਾ ਬਾਂਧਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਬੜਾ ਭਾਰੀ ਰੋਗ ਅਸਾਧ ਮਾਇਆ ਕਾ ਲਗਾ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਦਿਨਹਿ ਬਿਕਾਰ ਕਰਤ ਸ੍ਰਮ ਪਾਇਓ॥ ਨੈਨੀ ਨੀਦ ਸੁਪਨ ਬਰੜਾਇਓ॥

ਦਿਨ ਭਰ ਬਿਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੁਆ ਕਸ੍ਰ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਬ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੇ ਨੀਂਦ ਆਵਤੀ ਹੈ ਤਬ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਬੁਰੜਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਬਿਸਰਤਿ ਹੋਵਤ ਏਹ ਹਾਲ॥ ਸਰਨਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰਖ ਦਇਆਲ॥ ੧੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੁ ਹਾਲ ਹਰੀ ਕੇ ਬਿਸਰਨੇ ਮੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦਿਆਲ ਪੁਰਖਕੀ ਸ਼ਰਨ ਮੈ ਪੜ ਸਭ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ਜਿਨੋਨੇ ਦਿਆਲ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭੂਕੀ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਨਿਹਚਾ ਦਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇਹੈਂ॥੧੩॥

ਸਲੋਕੁ॥ ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ ਚਉਦਹ ਭਵਨ ਸਗਲ ਬਿਆਪਤ ਰਾਮ॥
ਨਾਨਕ ਊਨ ਨ ਦੇਖੀਐ ਪੂਰਨ ਤਾਕੇ ਕਾਮ॥ ੧੪॥

ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟ ਮੈ ਔਰ ਚੌਦਾਂ ਭਵਨ ਮੈ ਸੰਪੂਰਨ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਜੋ ਰਾਮ ਕੋ ਪੂਰਨ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਹੀਂ ਭੀ ਊਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਰਜ ਪੂਰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥ ੧੪ ॥

ਪਉੜੀ॥ ਚਉਦਹਿ ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪ॥ ਸਗਲ ਭਵਨ ਪੂਰਨ ਪਰਤਾਪ॥

ਰਉਦਸ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਭਵਨੋਂ ਮੇ ਤਿਸਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਪੂਰਨ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦਸੇ ਦਿਸਾ ਰਵਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ॥ ਧਰਨਿ ਅਕਾਸ ਸਭ ਮਹਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪੇਖੁ ॥

ਪੁਨਾ ਦਸੋ ਦਿਸਾਂ ਮੇ ਏਕ ਪ੍ਰਭੁ ਹੀ ਰਵ ਰਹਿਆ ਹੈ ਧਰਤੀ ਮੈ ਔਰ ਅਕਾਸ ਮੈ ਸੰਪੂਰਨ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਦੇਖੋ ॥

ਜਲ ਥਲ ਬਨ ਪਰਬਤ ਪਾਤਾਲ ॥ ਪਰਮੇਸਰ ਤਹ ਬਸਹਿ ਦਇਆਲ ॥

ਜਲ ਥਲ ਬਨ ਪਰਬਤ ਪਾਤਾਲ ਜੋ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਦਿਆਲ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਹੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ॥

ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਸਗਲ ਭਗਵਾਨ ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਨ ॥ ੧੪ ॥

ਸੂਖਮ ਔਰ ਅਸਥੂਲ ਸਰਬ ਰੂਪ ਭਗਵਾਨਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਪਰਤੂ ਸੋਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਛਾਨਾ ਜਾਤਾਹੈ।੧੪।

ਸਲੋਕੁ ॥ ਆਤਮੁ ਜੀਤਾ ਗੁਰਮਤੀ ਗੁਣ ਗਾਏ ਗੋਬਿੰਦ ॥
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਭੈ ਮਿਟੇ ਨਾਨਕ ਬਿਨਸੀ ਚਿੰਦ ॥ ੧੫ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਲੇਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਔਰ (ਆਤਮੁ) ਮਨ ਕੋ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਭੈ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਚਿੰਤਾ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ॥ ੧੫ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਅਮਾਵਸ ਆਤਮ ਸੁਖੀ ਭਏ ਸੰਤੋਖ ਦੀਆ ਗੁਰਦੇਵ ॥

ਅਮਾਵਸ ਦੁਆਰੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰਦੇਵ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਸੁਖੀ ਹਏ ਹੈਂ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਸਾਂਤਿ ਸਹਜ ਲਾਗਾ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਸੇਵ ॥

ਔਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂਕੀ ਸਵਾਮੈ ਲਾਗ ਗਯਾਹੈ ਯਾਂਤੇ ਮਨ ਤਨ ਸੀਤਲ ਹੁਆ ਹੈ ਔਰਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰਸੇ ਸਾਂਤੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਟੂਟੇ ਬੰਧਨ ਬਹੁ ਬਿਕਾਰ ਸਫਲ ਪੂਰਨ ਤਾਕੇ ਕਾਮ ॥

ਔਰ ਬਹੁਤ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਬੰਧਨ ਟੂਟ ਗਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾਂ ਦੇਹ ਸਹਤ ਫਲ ਕੇ ਹੋਗਈ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਮਿਟੀ ਹਉਮੈ ਛੁਟੀ ਸਿਮਰਤ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਖੋਟੀ ਮਤ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਹੰਤਾ ਛੂਟ ਗਈ ਹੈ ।

ਸਰਨ ਗਹੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਮਿਟਿਆ ਆਵਾ ਗਵਨ ॥

ਜਿਸਨੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸ਼ਰਨ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਆਵਾ ਗਵਨ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮਿਟ ਗਇਆ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਆਪਿ ਤਰਿਆ ਕੁਟੰਬ ਸਿਉ ਗੁਣ ਗੁਬਿੰਦ ਪ੍ਰਭ ਰਵਨ ॥

ਵਹੁ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਗੁਣ (ਰਵਨ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਆਪ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਸਹਿਤ ਤਰ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਟਹਲ ਕਮਾਵਣੀ ਜਪੀਐ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਨਾਮੁ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੈ ਤੇ ਪਾਇਆ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥੧੫॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰੀ ਕੀ ਟਹਲ ਕਮਾਵਣੀ ਕਰੀਏ ਔਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਂਮ ਜਪੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੁਖ ਕਾ (ਬਿਸ੍ਰਾਮ) ਘਰ ਨਾਮ ਵਾ ਸੁਖ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਣਾ ਜਿਸਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੧੫ ॥

ਸਲੋਕ ॥ ਪੂਰਨ ਕਬਹੁ ਨ ਡੋਲਤਾ ਪੂਰਾ ਕੀਆ ਪ੍ਰਭ ਆਪਿ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਪੂਰਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਨ ਹੋਕਰ ਕਬੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਡੋਲਤਾ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਹੈ ਕਿ ਸੋਭੀ ਪੂਰਾ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਦਿਨੁ ਦਿਨੁ ਚੜੈ ਸਵਾਇਆ ਨਾਨਕ ਹੋਤ ਨ ਘਾਟਿ ॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਦਿਨੁਦਿਨ ਪ੍ਰਤਿ ਤਿਸਕਾ ਸਵਾਇਆ ਜਸ ਚੜਤਾ ਹੈ ਕਬੀ ਭੀ ਘਟ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਪੂਰਨਮਾ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭ ਏਕੁ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ॥

ਜੀਅ ਜੰਤੁ ਦਇਆਲ ਪੁਰਖ ਸਭ ਊਪਰੁ ਜਾਕਾ ਹਥੁ ॥

ਪੂਰਨਮਾਸੀ ਦੁਆਰੇ ਯੇਹ ਜਾਨੋ ਜੋ ਕਾਰਣੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕੇ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਹੈ ॥ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਭ ਜੀਵ ਜੰਤੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਹਾਥ ਹੈ ਸੋ ਦਿਆਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰ ਕੀਆ ਜਾਕਾ ਹੋਇ ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪ੍ਰਭੁ ਸੁਜਾਣੁ ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਇ॥

ਜਿਸਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਸਭ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਹ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਨਿਧਿ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਸੇ (ਗੁਰ) ਬਡਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਚਤਰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈ ਔਰ ਅਲਖ ਹੈ ਮਾਇਆ ਸੇ ਰਤਹ ਹੈ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੋ ਸਭ ਬਿਧਿ ਜਾਨਣਹਾਰ ॥

ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਸਰਨਿ ਜੋਗੁ ਆਠ ਪਹਰ ਨਮਸਕਾਰ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਸਭ ਬਿਧੀ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਹਾਈ ਹੈ ਔਰ ਸਰਨ ਦੇਣੇ ਜੋਗਯ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਆਠ ਪਹਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੋ ॥

ਅਕਥ ਕਥਾ ਨਹ ਬੂਝੀਐ ਸਿਮਰਹੁ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨ ॥
ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਅਨਾਥ ਨਾਥ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਨ ॥੧੬॥

ਜਿਸਕੀਆਂ ਕਥਾ ਅਕਥ ਹੈਂ ਬੂਝਣੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਪਾਪੀਓਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਸਰਨ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰੋ ॥ ੧੬ ॥

ਸਲੋਕ ॥ ਦੁਖ ਬਿਨਸੇ ਸਹਸਾ ਗਇਓ ਸਰਨ ਗਹੀ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਕੀ ਸਰਨ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਸਾ ਚਲਿਆ ਗਇਆ ਹੈ ॥

ਮਨਿ ਚਿੰਦੇ ਫਲ ਪਾਇਆ ਨਾਨਕ ਹਰਿਗੁਨ ਗਾਇ ॥ ੧੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੧੭ ॥

ਇਸ ਬਾਣੀ ਕਾ ਮਹਾਤਮੁ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਕੋਈ ਗਾਵੈ ਕੋ ਸੁਣੈ ਕੋਈ ਕਰੈ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਕੋ ਉਪਦੇਸੈ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜੈ ਤਿਸਕਾ ਹੋਇ ਉਧਾਰੁ ॥

ਕੋਈ ਰਾਗ ਮੈਂ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ਵਾ ਸੁਤੇ ਪਾਠ ਕਰੇ ਕੋਈ ਇਸ ਪਾਠ ਕੋ ਸੁਣੇ ਕੋਈ ਇਸਕੇ ਅਰਥੋਂ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਇਸਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕਾ ਕੋਈ ਉਪਦੇਸ ਕਰੇ ਪੁਨਾ ਕੋਈ ਸਨੇ ਹੂਏ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰੇ ਤਿਸ ਤਿਸਕਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਨਿਕਸਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ॥

ਕਿਲਬਿਖ ਕਾਟੈ ਹੋਇ ਨਿਰਮਲਾ ਜਨਮ ਜਨਮ ਮਲਿ ਲਾਇ ॥
ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਮੁਖ ਊਜਲਾ ਨਹ ਪੋਹੈ ਤਿਸੁ ਮਾਇ ॥

ਔਰ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਕਰ ਸੁਧ ਹੋਵੇਗਾ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਮੈਲ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ ਪੁਨਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮੁਖ ਉਜਲ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰ ਤਿਸਕੋ ਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਪੋਹੈਗੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਸੁਰਤਾ ਸੋ ਬੈਸਨੋ ਸੋ ਗਿਆਨੀ ਧਨਵੰਤੁ ॥

ਸੋਈ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ (ਸੁਰਤਾ) ਗਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਬੈਸਨਵ ਹੈ ਔਰ ਗਜਾਨਵਾਨ ਹੈ ਧਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥

ਸੋ ਸੂਰਾ ਕੁਲਵੰਤੁ ਸੋਇ ਜਿਨ ਭਜਿਆ ਭਗਵੰਤੁ ॥

ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਸੂਰ ਬੀਰ ਹੈ ਔਰ ਕੁਲੀਨ ਭੀ ਸੋਈ ਹੈ॥ ਜਿਸਨੇ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ ਕੋ ਹੈ ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਸੂਦੁ ਵੈਸੁ ਉਧਰੈ ਸਿਮਰਿ ਚੰਡਾਲ ॥
ਜਿਨਿ ਜਾਨਿਓ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਨਾ ਨਾਨਕ ਤਿਸਹਿ ਰਵਾਲੁ ॥ ੧੭॥

ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੂਦ੍ਰ ਵੈਸ ਚੰਡਾਲ ਕੋਈ ਹੋ ਜੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਉਧਰ ਜਾਵੇਗਾ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਹੋਈਏ ਵਾ ਤਿਨਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਮਿਲੇ।੧੭।

ਗਉੜੀ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ੧ ੐ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਰਵਾਹੇ ਖਤ੍ਰੀਓਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਕੀ ਅਵਗਿਆ ਕਰੀ ਤਿਸ ਕਰ ਦੁਖ ਪਾਇ ਕਰ ਨਾਸ ਹੁਏ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈ ਜੈਸੀ ਕੋਈ ਭਾਵਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਫਲੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤ ਬਹੁਤ ਸੇ ਸਲੋਕ ਉਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੪ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖੁ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਜਿਸਨੋ ਸਮਤੁ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥
ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰ ਦੇਖਦਾ ਮਨਿ ਭਾਵਨੀ ਤੇ ਸਿਧਿ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਆਲੂ ਪੁਰਖ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ (ਸਮਤੁ) ਤੁਲ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪਰੀਤੂ ਜੀਵ ਕੀ ਮਨਕੀ ਸਰਧਾ ਸੇ ਰੂਹੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਵਿਚਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹੈ ਹਰਿ ਉਤਮੁ ਹਰਿ ਪਦੁ ਸੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਉਤਮ ਪਦ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਮੱਖ ਪਦਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਕੋ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥ ਹਉਮੈ ਮਾਇਆ ਸਭ ਬਿਖੁ ਹੈ ਨਿਤ ਜਗ ਤੋਟਾ ਸੰਸਾਰਿ ॥
ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਧਨੁ ਖਟਿਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔਰ ਮਾਇਆ ਸਭ ਬਿਖ ਰੂਪ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਮੇ ਬਿਖੋ ਕਰਕੇ (ਜਗ) ਜੀਵ ਕੋ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ (ਤੋਟਾ) ਘਾਟਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਨਾਮ ਧਨ ਕਾ ਲਾਹਾ ਖਟਿਆ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮੈਲ ਬਿਖੁ ਉਤਰੈ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਉਰਧਾਰਿ ॥
ਸਭਿ ਕਾਰਜ ਤਿਨਕੇ ਸਿਧਿ ਹਹਿ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥

ਔਰ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਿਦੈ ਮੈ ਧਾਰਨ ਸੇ ਤਿਨਕੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਮੈਲ ਔ ਮਾਇਆ ਕੀ ਬਿਖ ਉਤਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਸੁਖ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਜੋ ਧੁਰਿ ਮਿਲੇ ਸੇ ਮਿਲਿ ਰਹੇ ਹਰਿ ਮੇਲੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰਿ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਦੋ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਵਿਖੇ ਭਗਤੀ ਮੈ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਬ ਭੀ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰ ਨੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਭਗਤ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਹੈਂ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਤੂ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਹੈ ਸਚੁ ਸਚਾ ਗੋਸਾਈ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੂੰ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਮਾਲਕ ਹੈਂ ॥

ਤੁਧਨੋ ਸਭ ਧਿਆਇਦੀ ਸਭ ਲਗੈ ਤੇਰੀ ਪਾਈ ॥
ਤੇਰੀ ਸਿਫਤਿ ਸੁਆਲਿਓ ਸਰੂਪ ਹੈ ਜਿਨਿ ਕੀਤੀ ਤਿਸਿ ਪਾਰਿ ਲਘਾਈ ॥

ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਧਿਆਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਤੇਰੀ ਚਰਨੀਲਗਤੀ ਹੈ॥ ਹੇ (ਸੁਆਲਿਓ) ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਵਾਲੇ ਤੇਰੀ ਜਿਸਨੇ(ਸਿਫਤਿ) ਉਸਤਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਤੂੰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਾ ਨੋ ਫਲੁ ਪਾਇਦਾ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਡੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਵਡੀ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ੧ ॥

ਤੂੰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਅਪਨੀ ਸਿਫਤ ਕਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਸਚ ਨਾਮੀ ਅਪਨੇ ਮੈਸਮਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਹੇਮੇਰੇ ਵਡੇ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਹੋਰੁ ਸਲਾਹਣਾ ਸਭੁ ਬੋਲਣ ਫਿਕਾ ਸਾਦੁ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕਾ ਜੋ ਸਲਾਹਣਾ ਔਰ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਫਿਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਹੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅਹੰਕਾਰੁ ਸਲਾਹਦੇ ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਵਾਦੁ ॥

ਜਿਨ ਸਾਲਾਹਨਿ ਸੇ ਮਰਹਿ ਖਪ ਜਾਵੈ ਸਭੁ ਅਪਵਾਦੁ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਅਹੰਕਾਰ ਸੰਜੁਗਤੋਂ ਕੋ ਸਲਾਹਦੇ ਹੈ ਔਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਿਅਰਥ ਹੈਂ ਕਿਜੋਂਕਿ ਜਿਨ ਕੋਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ (ਅਪਵਾਦੁ) ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਖਪ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ।

ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਬਰੇ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪਰਮਾਨਾਦੁ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ (ਪਰਮਾਨਾਦੁ) ਪ੍ਰਮ ਅਨਾਦ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਉਬਰੇ ਹੈਂ ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਦਸਿ ਨਾਮ ਧਿਆਈ ਮਨਿ ਹਰੀ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਬਤਾਵੋ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵਾਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਪਵਿਤੁ ਹਰਿ ਮੁਖਿ ਬੋਲੀ ਸਭਿ ਦੁਖ ਪਰ ਹਰੀ ॥ ੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਮੁਖ ਸੇ ਬੋਲਾਂ ਤਿਸਤੇ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕੋ (ਪਰਹਰੀ)ਦੂਰ ਕਰਾਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਤੂ ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਹੈ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈਂ॥

ਜਿਨੀ ਤੂ ਇਕ ਮਨਿ ਸਚੁ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨਕਾ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਇਕ ਮਨ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂਕਾ ਤੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੇਰਾ ਸਰੀਕੁ ਕੋ ਨਾਹੀ ਜਿਸਨੋ ਲਵੈ ਲਾਇ ਸੁਣਾਇਆ ॥

ਐਸਾ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਸਰੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਕੋ (ਲਵੈ) ਪਾਸ ਅਰਥਾਤ ਤੁਲ ਕਹਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ॥

ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਦਾਤਾ ਤੂ ਹੈ ਨਿਰੰਜਨਾ ਤੂ ਹੈ ਸਚੁ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਹੇ (ਨਿਰੰਜਨ) ਮਾਇਆ ਸੇ ਰਹਤ ਸੁਧ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਨਿਸਚ ਕਰਕ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈ ਤੂੰਹੀ ਭਾਇਆ ਹੈ।

ਸਚੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਸਚੇ ਸਚੁ ਨਾਇਆ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬਾ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸਚੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਹੈ ਭ੍ਰਮਿ ਭੂਲੇ ਮਨਮੁਖ ਦੁਰਜਨਾ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਹੰਕਾਰ ਰੂਪ ਰੋਗ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਮੁਖ ਦੁਰਜਨ ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਬੀਚ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਰੋਗੁ ਗਵਾਇ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਧੂ ਸਜਨਾ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਧੂ ਸਜਨੋ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਤੂੰ ਇਸ ਹੰਕਾਰ ਰੋਗ ਕੋ ਗਵਾਇ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੪ ॥ ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਤਾ ਰੰਗ ਸਿਉ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਤਾਸੁ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਣੋਂ ਕੇ (ਤਾਸ) ਭੰਡਾਰ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਤਨ ਹਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਰੱਤਾ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸਰਣਾਗਤੀ ਹਰਿ ਮੇਲੇ ਗੁਰ ਸਾਬਾਸਿ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਧੰਨਜਤਾ ਜੋਗ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਤੂ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਅਗੰਮੁ ਹੈ। ਕਿਸੁ ਨਾਲਿ ਤੂ ਵਡੀਐ ॥

ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਅਗੰਮ ਹੈਂ ਕਿਸਕੇ ਸਾਥ ਅਰਥਾਤ ਬਰਾਬਰ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਵਡੀਐ) ਵਡਿਆਈਐ ॥

ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਹੋਇ ਸੁ ਆਖੀਐ ਤੁਧੁ ਜੇਹਾ ਤੂ ਹੈ ਪੜੀਐ ॥

ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਸੋ ਆਖੀਐ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਤੂੰ ਹੀ (ਪੜੀਐ) ਕਹੀਦਾ ਹੈ ॥

ਤੂ ਘਟਿ ਘਟਿ ਇਕੁ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਟੀਐ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੂੰ ਏਕਹੀ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ (ਪਰਗਟੀਐ) ਪਰਗਟ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਤੂ ਸਚਾ ਸਭਸ ਦਾ ਖਸਮੁ ਹੈ ਸਭਦੂ ਤੂ ਚੜੀਐ ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਭਕਾ ਮਾਲਕੁ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਸਰਬ ਸੇ (ਚੜੀਐ) ਚੜਤਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਮੈਂ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਕਰਹਿ ਸੁ ਸਚੇ ਹੋਇਸੀ ਤਾ ਕਾਇਤੁ ਕੜੀਐ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੋ ਕਿਜੋ (ਕੜੀਐ) ਝੂਰਨਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਝੂਰਤੇ ॥ ੩ ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੪ ॥ ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਪਿਰੰਮ ਕਾ ਅਠੇ ਪਹਿਰ ਲਗੀਨਿ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਮੈਂ ਪਿਆਰੇ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਪ੍ਰਭ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਖਿ ਵਸੰਨਿ ॥੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹ ਪ੍ਰਭੂ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਿ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਮੈ ਵਸੀਏ ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥ ਜਿਨ ਅੰਦਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਰੰਮ ਕੀ ਜਿਉ ਬੋਲਨਿ ਤਿਵੈ ਸੋਹੰਨਿ॥

ਜਿਨਕੇ ਅੰਦਰਿ ਪਿਆਰੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ਸੋ ਜੈਸੇ ਬੋਲਨ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸੋਭ ਤੇ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਆਪੇ ਜਾਣਦਾ ਜਿਨਿ ਲਾਈ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਰੰਨਿ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ (ਪਿਰੰਨਿ) ਪਿਆਰੇ ਹਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਈ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਆਪਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਤੂ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਅਭੁਲ ਹੈ ਭੁਲਣ ਵਿਚਿ ਨਾਹੀ ॥

ਤੂ ਕਰਹਿ ਸੁ ਸਚੇ ਭਲਾ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਤੂੰ ਆਪ ਅਭੁਲ ਹੈਂ ਭੁਲਣੇ ਕੇ ਬੀਚ ਨਹੀ ਹੈਂ ਹ ਸਚੇ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰੈ ਸੋਈ ਭਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਏਤੁ ਸਮਝ ਗੁਰ ਸਬਦੀਓਂ ਕੋ ਆਈ ਹੈ ॥

ਤੂ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ਹੈ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਾਹੀ ॥

ਤੂ ਸਾਹਿਬੁ ਅਗਮੁ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਸਭਿ ਤੁਧੁ ਧਿਆਹੀ ॥

ਤੂਹੀ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਅਗੰਮ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਦਿਆਲੂ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਤੇਰੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸਭ ਜੀਅ ਤੇਰੇ ਤੂ ਸਭਸ ਦਾ ਤੂ ਸਭ ਛਡਾਹੀ ॥ ੪ ॥

ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਭਕਾ ਮਾਲਕ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਸਭ ਕੋ ਛਡਾਵਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੪ ਸੁਣਿ ਸਾਜਨ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਦੇਸਰਾ ਅਖੀ ਤਾਰ ਲਰੰਨਿ ॥
ਗੁਰਿ ਤੁਠੈ ਸਜਣੁ ਮੇਲਿਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸੁਖਿ ਸਵੰਨਿ ॥ ੧ ॥

ਸਜਣ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮਕਾ (ਸੰਦੇਸਰਾ) ਸੁਨੇਹਾ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਕੀ (ਤਾਰ) ਝਿੜੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਥੇ ਜਬ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਏ ਤਬ ਸਜਣ ਸਾਥ ਮੇਲ ਦੀਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਹਮ ਦਾਸ ਸੁਖੀ ਹੋਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੪ ॥ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਜਿਸਨੋ ਦਇਆ ਸਦਾ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਦਾ ਦਯਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਦਯਾਲੂ ਉਪਦੇਸ ਦਾਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਅੰਦਰਹੁ ਨਿਰਵੈਰੁ ਹੈ ਸਭੁ ਦੇਖੈ ਬ੍ਰਹਮੁ ਇਕੁ ਸੋਇ ॥

ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੰਤਰ ਸੇ ਨਿਰਵੈਰੁ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਸਭ ਮੇਂ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ॥

ਨਿਰਵੈਰਾ ਨਾਲਿ ਜਿ ਵੈਰੁ ਚਲਾਇਦੇ ਤਿਨਿ ਵਿਚਹੁ ਤਿਸਟਿਆ ਨ ਕੋਇ ॥

ਜੋ ਨਿਰਵੈਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਵੈਰ ਚਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਕੋਈ (ਤਿਸਟਿਆ) ਦਿਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਭਨਾ ਦਾ ਭਲਾ ਮਨਾਇਦਾ ਤਿਸਦਾ ਬੁਰਾ ਕਿਉ ਹੋਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੋ ਸਭ ਪੁਰਸੋਂਕਾ ਭਲਾ ਮਨਾਵਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਤਿਸਕਾ ਬੁਰਾ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨੋ ਜੇਹਾ ਕੋ ਇਛਦਾ ਤੇਹਾ ਫਲੁ ਪਾਏ ਕੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਕਰਤਾ ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਣਦਾ ਜਿਦੂ ਕਿਛੁ ਗੁਝਾ ਨ ਹੋਇ ॥ ੨ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਜੈਸਾ ਕੋਈ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਕੋਈ ਫਲੁ ਪਾ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤ ਹੈਂ ਜਿਸ ਸੇ ਕੁਛ ਗੁਪਤ ਨਹੀਂ ਸੋ ਕਰਤਾ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਜਿਸਨੋ ਸਾਹਿਬੁ ਵਡਾ ਕਰੇ ਸੋਈ ਵਡ ਜਾਣੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਾਹਿਬ ਜਿਸਕੋ ਵਡਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਵਡਾ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਸਾਹਿਬੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਬਖਸਿ ਲਏ ਸੋ ਸਾਹਿਬ ਮਨ ਭਾਣੀ॥
ਜੇ ਕੋ ਉਸਦੀ ਰੀਸ ਕਰੈ ਸੋ ਮੂੜ ਅਜਾਣੀ॥

ਸਾਹਿਬ ਜਿਸਕੋ ਚਾਹੈ ਤਿਸਕੋ ਬਖਸ ਲੇਵੈ ਔਰ ਉਸੀ ਪੁਰਸ ਕੀ ਕਿਰਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਈ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਉਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਰੀਸ ਕਰੇ ਸੋ ਮੂਰਖ ਅਜਾਨ ਹੈ॥

ਜਿਸਨੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਸੁ ਗੁਣ ਰਵੈ ਗੁਣਿ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਸਤਗੁਰੂ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਸ ਸਤਿ ਸੰਤੋਖ ਆਦਿ ਗੁਣੋਂ ਮੇਂ ਮਿਲਾਹੈ ਔਰ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਕੀ ਰਖਿਆਦਿਕ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਆਖਿ) ਮੁਖਕਰ (ਵਖਾਣੀ) ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਸਚੁ ਹੈ ਬੁਝਿ ਸਚਿ ਸਮਾਣੀ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚਾ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਹੈ ਜਿਨਕਾ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਹੁਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਸਮਝ ਕਰ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥੫॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੪ ॥ ਹਰਿ ਸਤਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਅਮਰੁ ਹੈ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਨਿਰੰਕਾਰੁ॥

ਹਰੀ ਸਤਿ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਮਰੁ ਹੈ ਤਥਾ ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤਹੈ ਔਰ ਵੈਰ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਿਰਅਕਾਰ ਹੈ

ਜਿਨ ਜਪਿਆ ਇਕ ਮਨਿ ਇਕ ਚਿਤਿ ਤਿਨ ਲਥਾ ਹਉਮੈ ਭਾਰੁ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਚਿਤ ਹੋਕਰ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਭਾਰ ਦੂਰ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਆਰਾਧਿਆ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨਾ ਜੈਕਾਰੁ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਜੈਕਾਰ ਹੁਆ ਹੈ॥

ਕੋਈ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਤਿਸ ਨੋ ਫਿਟੁ ਫਿਟੁ ਕਹੈ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਜੋ ਕੋਈ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇ ਤਾ ਤਿਸਕੋ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਫਿਟ ਫਿਟ ਕਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਵਿਚਿ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਹਰਿ ਆਪੇ ਰਖਣ ਹਾਰੁ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਆਪ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਰਖਜਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਗੁਣ ਗਾਵਦਾ ਤਿਸਨੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰੁ ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਗੁਣ ਗਾਵਦਾ ਹੈ ਸਦਾ ਧੰਨ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨਕੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਤਿਨਕਉ ਵਾਰਿਆ ਜਿਨ ਜਪਿਆ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਾ ਨੇ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰ ਜਪਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ੧ ॥

ਮਃ ੪ ॥ ਆਪੇ ਧਰਤੀ ਸਾਜੀਅਨੁ ਆਪੇ ਆਕਾਸੁ ॥

ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਉਤਪਤ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਅਕਾਸ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ॥

ਵਿਚਿ ਆਪੇ ਜੰਤ ਉਪਾਇਅਨੁ ਮੁਖਿ ਆਪੇ ਦੇਇ ਗਿਰਾਸੁ ॥

ਆਪ ਹੀ ਬੀਚ ਮੈਂ ਜੀਵ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਮੁਖ ਮੈਂ ਭੋਜਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਸਭੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਆਪੇ ਹੀ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥

ਸਭ ਕੇ ਬੀਚ ਆਪ ਹੀ ਆਪਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਤਾਸ)ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਤੂ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਕਟੇ ਤਾਸੁ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੋ ਤਿਸਕੇ ਸਭ(ਕਿਲ ਵਿਖ) ਪਾਪ ਕਟ ਜਾਏਂਗੇ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਹੈ ਸਚੁ ਸਚੇ ਭਾਵੈ ॥

ਹੇ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਤੂੰ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਚਾ ਅਰਥਾਤ ਸਤਵਾਦੀ ਪੁਰਸ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਸਚੁ ਸਲਾਹਦੇ ਤਿਨ ਜਮ ਕੰਕਰੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਜਮ ਕੰਕਰ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥

ਤਿਨਕੇ ਮੁਖ ਦਰਿ ਉਜਲੇ ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਸਚਾ ਭਾਵੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਤੂੰ ਸਚਾ ਭਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮੁਖ ਤੇਰੇ ਦਰ ਮੈਂ ਉਜਲ ਹੈਂ ॥

ਕੂੜਿਆਰ ਪਿਛਾਹਾ ਸਟਾਅਨਿ ਕੂੜੁ ਹਿਰਦੈ ਕਪਟੁ ਮਹਾ ਦੁਖ ਪਾਵੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਕਪਟ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੁਖ ਕਰ ਝੂਠ ਬੋਲਤ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠੇ ਪਿਛਾਹਾ ਸਿਟੀ ਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਮਹਾਤਮਾਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਕਰ ਨਰਕਾਂ ਮੇ ਸਿਟੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਤੀ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮੁਹ ਕਾਲੇ ਕੂੜਿਆਰੀਆ ਕੂੜਿਆਰ ਕੂੜੇ ਹੋਇ ਜਾਵੈ ॥੬॥

ਝੂਠੇ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਮੂੰਹ ਕਾਲੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਝੂਠਿਓਂ ਕਾ ਕਰਮ ਝੂਠਾ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥ ਸਤਗੁਰ ਧਰਤੀ ਧਰਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਚ ਜੇਹਾ ਕੋ ਬੀਜੇ ਤੇਹਾ ਫਲੁ ਪਾਏ ॥

ਜਿਨੋਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈ ਧਰਤੀ ਕਾ (ਧਰਮੁ) ਸੁਭਾਵ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਬੀਚ ਜੈਸਾ ਕੋਈ ਭਾਵਨਾ ਰੂਪ ਬੀਜ ਬੋਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਫਲੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬੀਜਿਆ ਤਿਨੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲੁ ਹਰਿ ਪਾਏ॥

ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੀਜ ਬੀਜਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰਧਾ ਕਰੀਹੇ ਤਿਨੋਂਕੋ ਹਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਫਲ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ॥

ਓਨਾ ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਓਇ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਸਚੀ ਪੈਨਾਏ ॥

ਉਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂਕੇ ਮੁਖ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕਮੈਂ ਉਜਲਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਹਰੀਕੀ ਸਚੀ ਦਰਗਾਹਮੈ ਪਤਿ ਰੂਪ ਪੋਸ਼ਾਕ ਕਰਪੈਨਾਏ ਜਾਤੇਹੈਂ।

ਇਕਨਾ ਅੰਦਰਿ ਖੋਟੁ ਨਿਤ ਖੋਟੁ ਕਮਾਵਹਿ ਓਹੁ ਜੇਹਾ ਬੀਜੇ ਤੇਹਾ ਫਲੁ ਖਾਏ ॥

ਏਕ ਪੁਰਸ਼ੋਂਕੇ ਰਿਦੇਮੈਂ ਖੋਟਹੈ ਔਰ ਨਿਤ ਖੋਟਹੀ ਕਮ ਵਰਤੇਹੈਂ ਵਹੁ ਜੈਸਾ ਬੀਜਤੇਹੈਂ ਤੈਸਾਹੀ ਦੁਖ ਰੂਪ ਫਲ ਖਾਵਤੇਹੈਂ ॥

ਜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਾਫੁ ਨਦਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਸੁਆਵਗੀਰ ਸਭਿ ਉਘੜਿ ਆਏ ॥

ਜਬ ਸਰਾਫ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖੇ ਤਬ(ਸੁਆਵ)ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ(ਗੀਰ)ਪਕੜਨੇ ਵਾਲੇਸਕਜਾਹਰਹੋਗਏਹੈਂ॥

ਓਇ ਜੇਹਾ ਚਿਤਵਹਿ ਨਿਤ ਤੇਹਾ ਪਾਇਨਿ ਓਇ ਤੇਹੋ ਜੇਹੇ ਦਸਿ ਵਜਾਏ ॥

ਵਹੁ ਜੈਸਾ ਚਿਤਵਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਹੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤੇਹੋ ਜੇਹੇ ਹੀ (ਦਸੁ) ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੇ (ਵਜਾਏ) ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਦੁਹੀ ਸਿਰੀ ਖਸਮੁ ਆਪੇ ਵਰਤੈ ਨਿਤ ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਚਲਤ ਸਬਾਏ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਦੁਹੀ ਸਿਰੀ) ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਮੈਂ (ਖਸਮ) ਮਾਲਕ ਆਪ ਹੀ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਨਿਤਪ੍ਰਤੀ ਸਭ ਚਰਿਤ੍ਰ ਕਰ ਕਰ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਃ ੪ ॥ ਇਕੁ ਮਨੁ ਇਕੁ ਵਰਤਦਾ ਜਿਤੁ ਲਗੈ ਸੋ ਥਾਇ ਪਾਇ ॥

ਮਨ ਏਕ ਹੈ ਏਕ ਤਰਫਹਾ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਜਿਸਮੇ ਲਗ ਜਾਵੈ ਸੰਸਾਰਮੇ ਵਾ ਪਰਮਸੂਰਮੇ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾਹੈ॥

ਕੋਈ ਗਲਾ ਕਰੇ ਘਨੇਰੀਆ ਜਿ ਘਰਿ ਵਥੁ ਹੋਵੈ ਸਾਈ ਖਾਇ ॥

ਯਦਿਪ ਕੋਈ ਅਨੇਕ ਭੋਜਨ ਖਾਣੇ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰ ਤਦਿਪ ਜੋ ਵਸਤੂ ਅਪਨੇ ਘਰਮੇ ਹੋਤੀਹੈ ਸੋਈ ਖਾਣੇਮੈ ਆਉਤੀਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੋਝੀ ਨਾ ਪਵੈ ਅਹੰਕਾਰੁ ਨ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਬੀਚ ਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥

ਅਹੰਕਾਰੀਆ ਨੋ ਦੁਖ ਭੁਖ ਹੈ ਹਥੁ ਤਡਹਿ ਘਰਿ ਘਰਿ ਮੰਗਾਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋਂ ਤਿਨਕੋ ਹੀ ਦੁਖ ਹੈ ਔਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਭੂਖ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਹਾਥ (ਤਡਹਿ) ਪਸਾਰ ਕਰ ਕੇ ਘਰ ਘਰ ਮੈਂ ਮੰਗਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕੂੜ ਠਗੀ ਰੁਝੀ ਨਾ ਰਹੈ ਮੂਲੰਮਾ ਪਾਜੁ ਲਹਿ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਝੂਠ ਅਰ ਠਗੀ ਹੈ ਸੋ ਰੁਪਤ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ ਹੈ ਮੂਲੰਮਾ ਔ ਪਾਜ ਲਹ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਸੁ ਹੋਵੈ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੈ ਪ੍ਰਭੁ ਆਇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਪੂਰਬ ਸੁਭ ਕਰਮ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਮ੍ਰਥ ਆਇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਉ ਲੋਹਾ ਪਾਰਸ ਭੇਟੀਐ ਮਿਲ ਸੰਗਤ ਸੁਵਰਨੁ ਹੋਇ ਜਾਇ ॥

ਜੈਸੇ ਲੋਹਾ ਪਾਰਸ ਕੋ ਮਿਲਾਵਣੇ ਸੇ ਸਵਰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹ ਤੈਸੇ ਸੰਤ ਸੰਗਤ ਕੋ ਮਿਲਣ ਸੇ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਤੂ ਧਣੀ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਇ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈ ਦਾਸ ਕੇ ਧਨੀ ਤੋ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਚਾਹੋ ਤੈਸੇ ਚਲਾਇਏ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨ ਹਰਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇ ਹਰੀ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਹਰੀ ਤਿਨਕੋ ਆਪ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਣ ਕੀ ਸਾਝ ਤਿਨ ਸਿਉ ਕਰੀ ਸਭਿ ਅਵਗੁਣ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥

ਜਿਨੋ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਲੈਕਰ ਤਿਨਕੇ ਸਾਥ ਗੁਣ ਕੀ ਸਾਝ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਸਭ ਅਵਗੁਣ ਜਲਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ॥

ਅਉਗਣ ਵਿਕਣਿ ਪਲਰੀ ਜਿਸੁ ਦੇਇ ਸੁ ਸਚੇ ਪਾਏ ॥

ਔਰ (ਪਲਰੀ) ਖਾਲੀ ਜਾਣ ਕਰ ਅਵਗੁਣ (ਵਿਕਣ) ਤਿਆਗ ਦੀਏ ਵ ਬੇਚ ਦੀਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਗੁਣ ਹਰੀ ਦੇਵੇ ਸੋ ਸਾਚੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਜਿਨਿ ਅਉਗਣ ਮੇਟਿ ਗੁਣ ਪਰਗਟੀਆਏ ॥

ਆਪਣੇ ਗੁਰੋਂ ਊਪਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਏ ਜਿਨੋਂ ਨ ਔਗੁਣ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਗੁਣ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ॥

ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੇ ਕੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਲਾਏ ॥੭॥

ਵਡੇ ਕੀ ਜੋ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੀ ਤਿਸਕੋ (ਅਲਾਏ) ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਚਿ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜੋ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਯਹੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਮਤ ਸੁਚ ਸੰਜਮੁ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ (ਰਮਤ) ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੁਚ ਔਰ ਸੰਜਮ ਕੇ ਸਹਤ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੇਂ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿਨਾਮੁ ਤਾਣੁ ਹਰਿਨਾਮੁ ਦੀਬਾਣੁ ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਰਖ ਕਰਾਵੈ ॥

ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ (ਤਾਣ) ਬਲ ਔਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਦੀਬਾਣ)ਆਸਰਾ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਤਥਾ ਰਖਸ਼ਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੋ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ਪੂਜੇ ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਸੋ ਮਨਿ ਇਛੇ ਫਲ ਪਾਵੈ ॥

ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮੂਰਤਕੋ ਜੋ ਪੁਰਸ ਚਿਤ ਲਾਇ ਕਰ ਪੂਜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਤਿਸੁ ਕਰਤਾ ਮਾਰੁ ਦਿਵਾਵੈ ।

ਔਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕ ਕਰਤਾ ਮਾਰ ਪਵਾਵਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਫੇਰਿ ਓਹੁ ਵੇਲਾ ਓਸ ਹਥਿ ਨ ਆਵੈ ਓਹੁ ਆਪਣਾ ਬੀਜਿਆ ਆਪੇ ਖਾਵੈ ॥

ਫੇਰ ਉਸਕੋ ਵਹੁ ਸਮਾ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੁਆ ਥਾ ਹਾਥ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪਣਾ ਬੀਜਿਆ ਆਪ ਹੀ ਖਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਨਰਕ ਘੋਰਿ ਮੁਹਿ ਕਾਲੇ ਖੜਿਆ ਜਿਉ ਤਸਕਰੁ ਪਾਇ ਗਲਾਵੈ ॥

ਮੁਹ ਕਾਲੇ ਵਾਲੇ ਪਾਪੀ ਕੋ ਘੋਰ ਨਰਕ ਮੇਂ ਜਮਦੂਤ ਪਕੜ ਕੇ ਐਸੇ (ਖੜਿਆ) ਲੈਗਯਾ ਜੈਸੇ (ਤਸਕਰ) ਚੋਰ ਕੋ (ਗਲਾਵੈ) ਗਲ ਵਿਖੇ ਬੰਧਨ ਪਾਇਕਰ ਪਕੜ ਲੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਫਿਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣੀ ਪਵੈ ਤਾ ਉਬਰੈ ਜਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ॥

ਜੇਕਰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਮੇ ਪੜਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵ ਤੌ ਬਚ ਜਾਤਾ ਹੈ ।

ਹਰਿ ਬਾਤਾ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਕਰਤੇ ਏਵੈ ਭਾਵੈ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮੈਂਨੇ ਹਰੀ ਕਰਤੇ ਕੀਆ ਏਹ ਬਾਤਾ ਆਖਕਰ ਸੁਣਾਈਆਂ ਹਨ ਹਰੀ ਕੋ (ਏਵੈ) ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥ ਪੂਰੈ ਗੁਰਕਾ ਹੁਕਮ ਨ ਮੰਨੈ ਓਹ ਮਨਮੁਖ ਅਗਿਆਨੁ ਮੁਠਾ ਬਿਖੁਮਾਇਆ ॥

ਜੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਅਗਿਆਨ ਕਰ (ਮੁਠਾ) ਲੂਟਾ ਹੁਆ ਬਿਖ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਲਗ ਗਯਾ ਹੈ ॥

ਓਸੁ ਅੰਦਰਿ ਕੂੜੁ ਕੂੜੋ ਕਰਿ ਬੁਝੈ ਅਣਹੋਦੇ ਝਗੜੇ ਦਝਿ ਓਸਦੇ ਗਲਿ ਪਾਇਆ ॥

ਉਸਕੇ ਅੰਤਰ ਝੂਠ ਹੈ ਔਰ ਸਤ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਝੂਠ ਕਰਕ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਉਸਕੇ ਗਲ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਅਨ ਹੋਤੇ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅਰਥ ਝਗੜੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਓਹੁ ਗਲ ਫਰੋਸੀ ਕਰੇ ਬਹੁਤੇਰੀ ਓਸਦਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿਸੈ ਨ ਭਾਇਆ ॥

ਔਰ ਵਹੁ ਬਾਤੋ ਬਹੁਤ ਬੇਚਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਝੂਠੀਆਂ ਸਚੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਸੁਣਾਇ ਕ ਕਿਸੀ ਸੇ ਰੋਟੀ ਖਾਇ ਲਈ ਕਿਸੀ ਸੇ ਰਪਯਾ ਲੇ ਲੀਆ ਇਹੀ ਬਾਤਾਂ ਕਾ ਬੇਚਣਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਤੇਰਾ ਕਰਨ ਕੀਆ ਹੁਆ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਭਾਇਆ ਹੈ ॥

ਓਹੁ ਘਰਿ ਘਰਿ ਹੰਢੈ ਜਿਉਰੈਨ ਦੇਹਾਗਣਿ ਓਸੁ ਨਾਲਿ ਮੁਹੁ ਜੋੜੇ ਓਸੁਭੀ ਲਛਣੁ ਲਾਇਆ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੈਸੇ ਛੁਟੜ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਿਰਾਦਰ ਪਾਵਤੀ ਹੁਈ ਘਰ ਘਰ(ਟੰਢੇ)ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਵਹੁ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਉਸਕੇ ਸਾਥ ਮੁਖ ਜੋੜੇ ਅਰਥਾਤ ਮੇਲ ਕਰੇ ਉਸਕੇ ਭੀ ਅਪਣੇ ਲਛਣ ਲਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਪਣੇ ਜੈਸਾ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਉਸਕੇ (ਲਛਣ) ਕਲੰਕ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਸੁ ਅਲਿਪਤੋ ਵਰਤੈ ਓਸੁ ਦਾ ਪਾਸੁ ਛਡਿ ਗੁਰ ਪਾਸਿ ਬਹਿ ਜਾਇਆ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਸੇ ਅਲੇਪ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਉਸਕਾ ਪਾਸਾ ਛੋਡ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠ ਜਾਇਆ ਕਰਤਾਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰੁ ਗੋਪੇ ਆਪਣਾ ਸੁ ਭਲਾ ਨਾਹੀ ਪੰਚਹੁ ਓਨਿ ਲਾਹਾ ਮੂਲੁ ਸਭੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਗੁਰੂ ਕੋ (ਗੋਪੇ) ਛਪਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਹੋਵੇ ਗੁਰੂ ਸਮਾਨ ਹੋ ਲਜਜਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸਕੋ ਅਪਨਾ ਗੁਰੂ ਨ ਕਹੇ ਸੋ (ਪੰਚਹੁ) ਹੇ ਮ੍ਰਿਸ਼ਟ ਜਨੋ ਸੋ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਉਸਨੇ ਤੇ ਲਾਹਾ ਮੂਲ ਸਭ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਲਾਹਾ ਜੋ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਸੁਰਗਾਦ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਣਾ ਥੀ ਅਰ ਮੂਲ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣ ਜਿਨਕੇ ਆਸਰੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਨਿਸਫਲ ਕਰ ਲੀਏ ॥

ਪਹਿਲਾ ਅਗਮੁ ਨਿਗਮੁ ਨਾਨਕੁ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨੁ ਉਪਰਿ ਆਇਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਿਥਮ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਜਿਸ ਬਾਤ ਕੋ ਕਹ ਕਰ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਭੀ ਉਸੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕੇ ਊਪਰ ਪਰਮਾਣ ਆਇਆ ਹੈ ਵਾ ਆਦ ਸੇ ਹੀ ਵੇਦ ਸ਼ਾਸਤਰ ਯੇਹ ਕਹਿਕਰ ਸੁਨਾ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਸਭਸੇ ਅਧਿਕ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਸਿਖਾ ਵਡਿਆਈ ਭਾਵੈ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਮਨਮੁਖਾ ਓਹੁ ਵੇਲਾ ਹਥਿ ਨ ਆਇਆ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਵਹੁ ਸਮਾ ਵਡਿਆਈ ਕਰਨੇ ਵਾ ਵਿਛੋੜੇ ਕਾ ਹਾਥ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸਚੁ ਸਚਾ ਸਭਦੂ ਵਡਾ ਹੈ ਸੁ ਲਏ ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਟਿਕੇ ॥

(ਸਚੁ)ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਭ ਸੇ ਵਡਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ (ਲਏ)ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਟਿਕੇ) ਇਸਥਿਤ ਕਰੇ ਵਾ (ਟਿਕੇ) ਗੁਰੂ ਸਿਖਿਆ ਰੂਪ ਤਿਲਕ ਕਰੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿ ਸਚੁ ਧਿਆਇਦਾ ਸਚੁ ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਇਕੋ ॥

ਸਚ ਰੂਪ ਕੋ ਜੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ (ਸਚ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਸਚਾ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਇਕ ਹੀ ਹੈ ॥

ਸੋਈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਜਿਨ ਪੰਜੇ ਦੂਤ ਕੀਤੇ ਵਸਿ ਛਿਕੇ ॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਪੰਜੇ ਦੂਤ (ਛਿਕੇ) ਖੈਂਚ ਕੇ ਵਸ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਹੈ ॥

ਜਿ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਆਪੁ ਗਣਾਇਦੇ ਤਿਨੁ ਅੰਦਰਿ ਕੂੜੁ ਫਿਟੁ ਫਿਟੁ ਮੁਹ ਫਿਕੇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਿਨਾ ਸੇਵ ਅਪਣੇ ਕੋ ਗਿਣਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਅੰਤਰ ਝੂਠ ਹੈ ਔਰ ਮੁਖ ਫਿਕੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਧਿਕਾਰ ਹੀ ਧਿਕਾਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਓਇ ਬੋਲੇ ਕਿਸੈ ਨ ਭਾਵਨੀ ਮੁਹ ਕਾਲੇ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਚੁਕੇ ॥੮॥

ਵਹੁ ਮੁਹ ਕਾਲੇ ਬੋਲਤੇ ਹੂਏ ਭੀ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਚੁਕ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥੮॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੪ ॥ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸਭੁ ਖੇਤੁ ਹੈ ਹਰਿ ਆਪਿ ਕਿਰਸਾਣੀ ਲਾਇਆ ॥

ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਮੰਸਾਰ ਰੂਪੀ(ਖੇਤੁ)ਭਾਵ ਭੂਮੀ ਸਭ ਹੈ ਹਰੀ ਨੇ ਕਰਮਾ ਰੂਪੀ ਕ੍ਰਿਸਾਨੀ ਮੇ ਸਭ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਆਪਲਗਾਇਆਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਖਸਿ ਜਮਾਈਅਨੁ ਮਨਮੁਖੀ ਮੂਲੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜੋ ਬਖਸਸ ਪਾਈ ਹੈ ਏਹੀ ਖੇਤੀ ਜਮਾਇ ਲਈ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋ ਨੇ ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਰੂਪ ਮੂਲ ਗਵਾਇ ਲੀਆਹੈ ॥

ਸਭ ਕੋ ਬੀਜੈ ਆਪਣੇ ਭਲੇ ਨੋ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਸੋ ਖੇਤੁ ਜਮਾਇਆ ॥

ਸਭ ਕੋਈ ਅਪਨੇ ਭਲੇ ਕੋ ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੁਖ ਵਾਸਤੇ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਖੇਤ ਜਮਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਰਿਦਾ ਗੁਣੋਂ ਸੰਜੁਗਤ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬੀਜਿਆ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਫਲੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਾਇਆ ॥

ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬੋਜਿਆ ਅਰਥਾਤ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਮਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਜਮੁ ਚੂਹਾ ਕਿਰਸ ਨਿਤ ਕੁਰਕਦਾ ਹਰਿ ਕਰਤੈ ਮਾਰਿ ਕਢਾਇਆ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਸ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਖੇਤੀ ਕੇ (ਜਮੁ) ਜਮਾਓ ਕੋ ਨਿਤ ਹੀ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਮੂਸਾ ਕਾਟਤਾ ਥਾ ਹਰੀ ਕਰਤੇ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਮਾਰ ਕਰ ਬਾਹਰ ਕਢਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਕਿਰਸਾਣੀ ਜੰਮੀ ਭਾਉ ਕਰਿ ਹਰਿ ਬੋਹਿਲ ਬਖਸ ਜਮਾਇਆ ॥

(ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਕਰ ਖੇਤੀ ਜੰਮੀ ਹੈ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਬਖਸਸ ਕਾ ਬੋਹਲ (ਜਮਾਇਆ) ਇਸਥਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਖ੍ਯਾਤ ਕਾਰ ਹੂਆ ॥

ਤਿਨਕਾ ਕਾੜਾ ਅੰਦੇਸਾ ਸਭੁ ਲਾਹਿਓਨੁ ਜਿਨੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ (ਕਾੜਾ) ਝੋਰਾ ਔਰ ਅੰਦੇਸਾ ਸੰਪੂਰਨ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਿਆ ਆਪਿ ਤਰਿਆ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਤਰਾਇਆ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਭੀ ਤਰਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੧॥

ਮਃ ੪ ॥ ਸਾਰਾ ਦਿਨੁ ਲਾਲਚੁ ਅਟਿਆ ਮਨਮੁਖਿ ਹੋਰੇ ਗਲਾ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਦਿਨ ਲਾਲਚ ਕਾ (ਅਟਿਆ) ਦਬਾਇਆ ਹੂਆ ਮਨਮੁਖ ਹੋਰੇ ਗਲਾਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੰਬੰਧੀ ਬਾਤਾਂ ਕੋ ਛੋੜ ਔਰ ਹੀ ਮਾਇਆ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥

ਰਾਤੀ ਊਘੈ ਦਬਿਆ ਨਵੇ ਸੋਤ ਸਭਿ ਢਿਲਾ ॥

ਔਰ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੋ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਕਰ ਦਬਾਇਆ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਕਾਲ ਮੈ (ਨਵੇਸੋਤ) ਨਵੇ ਦੁਆਰੇ ਅਸਥਾਨ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਔਰ ਸਭ ਸਰੀਰ ਢਿਲਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਮਨਮੁਖਾ ਦੇ ਸਿਰਿ ਜੋਰਾ ਅਮਰੁ ਹੈ ਨਿਤ ਦੇਵਹਿ ਭਲਾ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ (ਜੋਰਾ) ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕਾ (ਅਮਰ) ਹੁਕਮ ਹੈ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਅਛਾ ਪਦਾਰਥ ਲਿਆਇਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੋਰਾ ਦਾ ਆਖਿਆ ਪੁਰਖੁ ਕਮਾਵਦੇ ਸੇ ਅਪਵਿਤ ਅਮੇਧ ਖਲਾ ॥

ਜੋ ਪੁਰਖ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕਾ ਕਹਣਾ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਹੋ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਜੈਸੇ (ਅਮਧ ਖਲਾ) ਜੋੜਾ ਅਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਅਪਵਿਤ੍ਰਾਂ ਸੇ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਾਮ ਵਿਆਪੇ ਕੁਸੁਧ ਨਰ ਸੇ ਜੋਰਾ ਪੁਛਿ ਚਲਾ ॥

ਜੋ ਕਾਮ ਕਰ ਵੜਤ ਹੂਏ ਹੁਏ ਕਸੁਧ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕੋ ਪੁਛ ਕਰ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਆਖਿਐ ਜੋ ਚਲੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖੁ ਭਲ ਭਲਾ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਕਹਿਣੇ ਮੈ ਚਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਤ ਪੁਰਖ ਭਲੋਂ ਸੇ ਭਲਾ ਹੈ ॥

ਜੋਰਾ ਪੁਰਖੁ ਸਭਿ ਆਪਿ ਉਪਾਇਨੁ ਹਰਿ ਖੇਲ ਸਭਿ ਖਿਲਾ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਪੁਰਖ ਸਭ ਆਪਹੀ ਉਤਪਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਏਹ ਸਭ ਖੇਲ ਹਰੀ ਨੇ ਖੇਲਿਆ ਹੈ ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ॥

ਸਭ ਤੇਰੀ ਬਣਤ ਬਣਾਵਣੀ ਨਾਨਕ ਭਲ ਭਲਾ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਬਣਤ ਤੇਰੀ ਬਣਾਈ ਹੂਈ ਹੈ ਅਰ ਤੈਨੂੰ ਹੀ ਬਣਾਵਣੀ ਆਂਵਦੀ ਹੈ ਤੂੰ ਭਲਿਆਂਸੇਭਲਾਹੈਂ

ਪਉੜੀ ॥ ਤੂ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਅਥਾਹ ਹੈ ਅਤੁਲ ਕਿਉ ਤੁਲੀਐ ॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੂੰ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੈਂ ਔਰ (ਅਥਾਹ) ਡੂੰਘਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਅਤੁਲ ਹੈਂਕੈਸੇ ਕਰ ਤੋਲਿਆ ਜਾਵੇ ॥

ਸੇਵਡ ਭਾਗੀ ਜਿ ਤੁਧੁ ਧਿਆਇਦੇ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੀਐ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਤਿ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਬਣੀਐ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਤ ਸਰੂਪ ਹੋ ਬਣੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸੁਭਾਇਵਾਨ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬਾਣੀ ਮੰਨ ਗੁਰੂ ਹੋ ਬਣ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਰੀਸੈ ਹੋਰਿ ਕਚੁ ਪਿਚੁ ਬੋਲਦੇ ਸੇ ਕੂੜਿਆਰ ਕੂੜੇ ਝੜਿ ਪੜੀਐ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਰੀਸ ਕਰਕੇ ਕਚਿਆਈ ਮੈ (ਪਿਚੁ) ਪਿਚੋ ਅਰਥਾਤ ਜਾਰਸੀ ਹੂਈ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮੁਖੋ ਰਾਗ ਦੇਖ ਦੇ ਵਾਕ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠੇ ਪੁਰਸ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈ ਲਗਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਕੀ ਤਰਫ ਝੜ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ॥

ਓਨਾ ਅੰਦਰਿ ਹੋਰੁ ਮੁਖਿ ਹੋਰੁ ਹੈ ਬਿਖੁ ਮਾਇਆ ਨੋ ਝਖਿ ਮਰਦੇ ਕੜੀਐ ॥ ੯ ॥

ਉਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਔਰ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮੁਖ ਮੈਂ ਔਰਹੈ ਬਿਖੁ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਕੜੀਐ ਝੂਰਤੇ ਹੂਏ ਖਪ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੯॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਿਰਮਲੀ ਨਿਰਮਲ ਜਨੁ ਹੋਇ ਸੁ ਸੇਵਾ ਘਾਲੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਿਰਮਲੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਪੁਰਸੁ ਹੋਵੇ ਸੋ ਸੇਵਾ ਕੋ (ਘਾਲੇ) ਪਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਕਰੇ ॥

ਜਿਨ ਅੰਦਰਿ ਕਪਟੁ ਵਿਕਾਰੁ ਝੂਠੁ ਓਇ ਆਪੇ ਸਚੈ ਵਖਿ ਕਢੇ ਜਜਮਾਲੇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਕਪਟ ਪੁਨਾ ਵਿਕਾਰ ਔਰੁ ਝੂਠ ਹੈ ਸੋ ਵਿਖਿਰੋਂ ਕ(ਜਜਮਾਲੇ)ਦਬਾਏ ਹੂਏ ਸਚੇ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਸੇ ਜੁਦੇ ਨਿਕਾਲੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚਿਆਰ ਸਿਖ ਬਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਿ ਘਾਲਿਨਿ ਕੂੜਿਆਰੁ ਨ ਲਭਨੀ ਕਿਤੈਥਾਇਭਾਲੇ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਸਿਖ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਭਾਲੇ)ਢੂੰਢੇ ਹੂਏਕਹੀਂਨਹੀਂ(ਲਭਨੀ) ਮਿਲਤੇ ॥

ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਆਖਿਆ ਮੁਖਾਵੈ ਨਾਹੀ ਤਿਨਾ ਮੁਹ ਭਲੇਰੇ ਫਿਰਹਿ ਦਝਿ ਗਾਲੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਆਖਿਆ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਸੁਖਾਵਤਾ ਯਦਪਿ ਤਿਨਕੇ ਮੁਖ ਦੇਖਨੇ ਮੈਂ ਅਛੇ ਹੈਂ ਤੋ ਭੀ (ਦਝਿ) ਪ੍ਰੇਰ ਕਰਕੇ ਗਾਲੇ ਹੂਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨ ਅੰਦਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਹੀ ਹਰਿ ਕੇਰੀ ਸੇ ਕਿਚਰ ਕੁ ਵੇਰਾਈਅਨਿ ਮਨਮੁਖ ਬੇਤਾਲੇ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਸੋ ਮਨਮੁਖ (ਬੇਤਾਲੇ)ਭੂਤ ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਚਿਰ(ਵੇਰਾਈਅਨ) ਵਰਾਈਏ ਅਰਥਾਤ ਧੀਰਜ ਦੇਈਏ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨੋ ਮਿਲੈ ਸੁ ਆਪਣਾ ਮਨੁ ਥਾਇ ਰਖੈ ਓਹੁ ਆਪਿ ਵਰਤੈ ਆਪਣੀ ਵਥੁ ਨਾਲੇ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨਾ ਮਨਥਾਇ ਰਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸਕੋ ਆਪ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਇਕਨਾ ਗੁਰ ਮੇਲਿ ਸੁਖੁ ਦੇਵੈ ਇਕਿ ਆਪੇ ਵਖਿ ਕਢੈ ਠਗਵਾਲੇ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤ ਹੈਂ ਏਕ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਤੋ ਗੁਰੂ ਮੇਲਕਰ ਸੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਏਕ ਆਪਹੀ (ਠਗਵਾਲੇ)ਠਗੀਆਂ ਕਰਨਵਾਲੇ ਜੁਦੇ ਕਰਦੀਏ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਮਃ ੪ ॥ ਜਿਨਾ ਅੰਦਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹਰਿ ਤਿਨਕੇ ਕਾਜ ਦਝਿ ਆਏ ਰਾਸਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨਕ ਹਿਰਦਾ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਨਿਧਾਨ) ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਕਾਰਜ (ਦਯਿ) ਪ੍ਰੇਰਕ ਰੂਪੁ ਹਰੀ ਨੇ(ਆਦੇਰਾਸਿ) ਸਚਿਆਈ ਮੈ ਲਿਆਂਦੇ ਹੈਂ ॥

ਤਿਨ ਚੂਕੀ ਮੁਹਤਾਜੀ ਲੋਕਨ ਕੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਅੰਗੁ ਕਰਿ ਬੈਠਾ ਪਾਸਿ ॥

ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਅਧੀਨਗੀ ਵਾ ਦੀਨਤਾ ਵਾ ਲੋੜ ਤਿਨ ਸੇ ਚੁਕਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮ੍ਰਥ ਹਰੀ (ਅੰਗ) ਪਖ ਕਰਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠਾ ਹੈ ॥

ਜਾ ਕਰਤਾ ਵਲਿ ਤ ਸਭੁ ਕੋ ਵਲਿ ਸਭ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਕਰਹਿ ਸਾਬਾਸਿ ॥

ਜਬ ਕਰਤਾ ਅਪਨੀ ਤਰਫ ਹੋ ਤੌ ਸਭ ਕੋਈ ਵਲਿ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜਨ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਸਾਬਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਾਹੁ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਭੁ ਹਰਿਕਾ ਕੀਆ ਸਭਿ ਜਨ ਕਉ ਆਇ ਕਰਹਿ ਰਹਰਾਸਿ ॥

ਸਾਹੂਕਾਰ ਔਰ ਪਾਤਸਾਹ ਸਭੀ ਹਰੀਕਾ ਕੀਆ ਹੁਆ ਹੈ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਭ ਆਇਕਰ(ਰਹਰਾਸਿ)ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇਹੈਂ।

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹਰਿ ਵਡਾ ਸੇਵਿ ਅਤੁਲੁ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ ਵਡੇ ਹਰੀ ਕੋ ਸੇਵਕਰ ਅਤੁਲ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਦਾਨੁ ਦੀਆ ਹਰਿ ਨਿਹਚਲੁ ਨਿਤ ਬਖਸੇ ਚੜੈ ਸਵਾਇਆ ॥

ਜੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਨਿਹਚਲ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਬਖਸਨੇ ਸੇ ਨਿਤ ਸਵਾਇਆ ਚੜਤਾ ਹੈ ॥

ਕੋਈ ਨਿੰਦਕੁ ਵਡਿਆਈ ਦੇਖਿ ਨ ਸਕੈ ਸੋ ਕਰਤੈ ਆਪਿ ਪਚਾਇਆ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਨਿੰਦਕ ਵਡਿਆਈ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਸੋ ਕਰਤੇਨੇ ਆਪ(ਪਚਾਇਆ)ਦਗ੍ਧ ਕਰਦੀਆ ਹੈ ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਗੁਣ ਬੋਲੈ ਕਰਤੈ ਕੇ ਭਗਤਾ ਨੋ ਸਦਾ ਰਖਦਾ ਆਇਆ ॥੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਕੇ ਗਣੋਂ ਕੋ ਬੋਲਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਰਖਤਾ ਆਇਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਤੂ ਸਾਹਿਬੁ ਅਗਮ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਵਡ ਦਾਤਾ ਦਾਣਾ ॥

ਹੇ ਸਾਹਿਬੁ ਤੂੰ ਅਗਮ ਹੈਂ ਔਰ ਦਿਆਲ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਤਥਾ ਦਾਨਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰਥ ਕੋ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ॥

ਤੁਧੁ ਜੇ ਵਡ ਮੈ ਹੋਰੁ ਕੋ ਦਿਸਿ ਨ ਆਵਈ ਤੂ ਹੈ ਸੁਘੜੁ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਣਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਜੇਸਾ ਵਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੂੰਹੀ (ਸੁਘੜ) ਚਤ੍ਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਇਆ ਹੈਂ ॥

ਮੋਹੁ ਕੁਟੰਬ ਦਿਸਿ ਆਵਦਾ ਸਭੁ ਚਲਣ ਹਾਰਾ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ॥

ਸੋ ਕੁਟੰਬ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਤੇ ਸੋ (ਚਲਣ ਹਾਰਾ) ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰੁ ਇਸ ਕੁਟੰਬ ਮੈਂ ਮੋਹ ਕਰਨੇਸੇ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਅਰਥਾਤ ਜੰਮਣ ਮਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਬਿਨੁ ਸਚੇ ਹੋਰਤੁ ਚਿਤੁ ਲਾਇਦੇ ਸੇ ਕੂੜਿਆਰ ਕੂੜਾ ਤਿਨ ਮਾਣਾ ॥

ਸਚੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੇ ਚਿਤ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਔਰ ਝੂਠਾ ਹੀ ਤਿਨਕਾ ਮਾਣ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਧਿਆਇ ਤੂ ਬਿਨੁ ਸਚੇ ਪਚਿ ਪਚਿ ਮੁਏ ਅਜਾਣਾ ॥ ੧੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਸਚੇ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਸਿਮਰੁ ਸਚੇ ਬਿਨਾ (ਅਜਾਣਾ) ਅਗਯਾਤ ਪਚ ਪਚ ਮੂਏ ਹੈਂ ॥ ੧੦ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਜਹਾਂ ਗੋਇੰਦ ਵਾਲ ਹੈ ਏਹੁ ਜਮੀਨ ਗੋਂਦੇ ਖਤ੍ਰੀ ਨੇ ਝੂਠੀ ਸਪਥਕਰ ਔਰ ਜਾਮੇਂਸੇ ਕਾਢ ਲਈਥੀ ਇਸ ਅਧਰਮ ਕਰ ਭੂਤੋਂ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੁਆ ਥਾ ਨਗਰ ਵਸਣ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਥੇ ਕੋਠਿਆਂ ਕੋ ਭੂਤ ਗਿਰਾਇ ਦੇਤੇ ਥੇ ਤਬ ਗੋਂਦਾ ਖਡੂਰ ਤੂੰ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕਰ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਲੇ ਆਇਆ ਤਬ ਭੂਤ ਭਗ ਗਏ ਸ਼ੈਹਰ ਵਸਾ ਔਰਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਜਗਾ ਕਾ ਮੋਲ ਭੀ ਦੇ ਦੀਆ ਪੂਜਾ ਆਵਤੀ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮਾਲਕੀਅਤ ਕੇ ਦਾਵੇ ਕਰ ਤਿਸਕੇ ਏਟੇ ਹਿਸਾ ਮਾਂਗਨੇ ਲਗੇ ਅਕਬਰ ਪਾਸ ਦਿਲੀ ਮੇਂ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀ ਤਿਨਕਾ ਪਰੋਹਤ ਜਿਸਕੋ ਸੰਝਿਆ ਤਪ ਥੀ ਸੋ ਕੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਬਾਵਲੀ ਕੀ ਚਠ ਕਾ ਨੇਉਤਾ ਨਾ ਮਾਨਾ ਤਬ ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪਹਿਲੇ ਏਕ ਰੁਪੈਯਾ ਕਹਾਥਾ ਪੁਨਾ ਏਕ ਮੁਹਰ ਦਥਣਾ ਸੁਣਾਇ ਦਈ ਫੇਰ ਤਿਸਕਾ ਮਨ ਲਲਚਾਇਆ ਤਿਸ ਪਰਥਾਇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਗੋ ਦੇ ਸਤਭਾਉ ਨ ਦਿਚੈ ਪਿਛੋ ਦੇ ਆਖਿਆ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵੈ ॥

(ਅਗੋਦੇ) ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ (ਸਤ) ਸਤਕਾਰ ਸੇ ਨਿਉਤਾ (ਦਿਚੈ) ਦੀਆ ਨ ਮਾਨਿਆਵਾ ਤਪੇ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਕਹਣੇ ਕੋ ਸਤਕਾਰ ਨਾ ਕੀਆ ਭਾਵ ਨੇਉਤਾ ਨਾ ਮਾਨਿਆ ਪੀਛੇ ਲੋਕੋਂ ਪਾਸ ਕਹਤਾ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੁਲਾਇ ਲੇਵੇਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਭਏ ਐਸਾ ਕਹਿਣਾ ਅਬ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਧ ਵਿਚਿ ਫਿਰੈ ਮਨਮੁਖੁ ਵੇਚਾਰਾ ਗਲੀ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥

ਅਧ ਵਿਚ ਅਰਥਾਤ ਕਕੀ ਯਗਜ ਸ਼ਾਲਾ ਮੈ ਕਭੀ ਅਪਨੇ ਘਰਕ ਮਧ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਚੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਗਲਾਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਮਨਮੁਖ ਵੀਚਾਰਾ ਕਿਉਂ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ॥

ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਹੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੁ ਕੂੜੀ ਆਵੈ ਕੂੜੀ ਜਾਵੈ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਾਹੀ ਸੋ ਝੂਠ ਹੀ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਝੂਠ ਹੀ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਜੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰਤਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨਦਰੀ ਆਵੈ ॥

ਜੇਕਰ ਮੇਰਾ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਕਰਤਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤੌ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵੈ ॥

ਤਾ ਅਪਿਓ ਪੀਵੈ ਸਬਦੁ ਗੁਰੁ ਕੇਰਾ ਸਭੁ ਕਾੜਾ ਅੰਦੇਸਾ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਵੈ ॥

ਔਰ ਜੇਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਵੇ ਤੌ (ਕਾੜਾ) ਝੋਰਾ ਔਰ ਸੇਸਾ ਪੁਨਾ ਭਰਮ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੇ ਚੁਕਾਇ ਦੇਵੇ ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦਿ ਰਹੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਜਨ ਨਾਨਕ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਰਹਣੇ ਵਾਲੇ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕਿ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਿਖ ਕਹਾਵੇ ਤਿਸਕੋ ਕੈਸੇ ਰਹਣਾ ਚਾਹੀਏ ? ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੪ ॥ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਜੋ ਸਿਖੁ ਅਖਾਏ ਸੁ ਭਲਕੇ ਉਠਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਿਖ ਕਹਾਵਤਾ ਹੋਵੇ ਸੋ ਹਮੇਸ਼ ਜਬ ਸੋਵਤਾ ਹੁਆ ਸਵੇਰੇ ਉਠੇ ਤਬ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਣ ਔਰ ਹਰੀ ਸਰੂਪ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੇ ॥

ਉਦਮ ਕਰੇ ਭਲਕੇ ਪਰਭਾਤੀ ਇਸਨਾਨੁ ਕਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਿ ਨਾਵੈ ॥

(ਭਲਕੇ) ਹਰ ਰੋਜ(ਪ੍ਰਭਾਤੀ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਜਲ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦਾਤਨ ਕਰ ਸਰੀਰ ਕੋ (ਇਸਨਾਨ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰੇ ਪੁਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਤਿਸਕੇ (ਸਰ) ਤਾਲ ਮੈ ਵਾ ਨਦੀ ਕੂਪ ਪਰ ਜਾਇ ਕਰ ਨਾਵੈ ਵਾ ਪਹਿਲੇ ਨਾਇ ਕਰ ਫਿਰ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਸਤਸੰਗ ਮੈ ਜਾਵੇ ਜਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੈ ਹੋਇ ਤੌ ਪ੍ਰਿਥਮ ਅਪਰ ਕੂਪ ਪਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰ ਮੈ ਇਸਨਾਨ ਕਰੇ ਇਹ ਗੁਰ ਘਰ ਕੀ ਮਰਯਾਦਾ ਹੈ ॥

ਉਪਦੇਸਿ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੁ ਜਾਪੈ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਪਾਪ ਦੋਖ ਲਹਿ ਜਾਵੈ ॥

ਜੈਸੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੇ ਪਰਚਾਰ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਥ ਵਾ ਔਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਤਿਸਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਚਾਰ ਘੜੀ ਕੇ ਤੜਕੇ ਜਪੇ ਜਿਸਕੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹੂਰਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਸੰਪੂਰਨ ਕਿਲਵਿਖ ਔਰ ਪਾਪ ਪੁਨਾ ਦੋਖ ਕਲੰਕ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ॥

ਫਿਰਿ ਚੜੈ ਦਿਵਸੁ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਗਾਵੈ ਬਹਿਦਿਆ ਉਠਦਿਆ ਹਰਿਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ॥

ਫਿਰ ਦਿਨ ਚੜੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਪੜੇ ਵਾ ਸੁਰ ਤਾਲ ਮੈ ਗਾਯਨ ਕਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਜਾਪ ਕਰਨੇ ਕਾ ਭਾਵ ਏਹ ਤਿਸ ਕਾਲ ਮੈ ਇਕਾਗਰ ਮਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਾਠ ਬਿਨਾਂ ਇਕਾਗਰਤਾ ਔਰ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਤਿਆਂ ਭੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਧਿਆਨ ਜਾਪ ਵਿਉਹਾਰ ਕਾਲ ਮੈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜਬ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰ ਚੁਕੇ ਤਬ ਕਿਆ ਕਰੇ ? ॥ ਉਤ੍ਰ ॥ ਬੈਠਤਿਆਂ ਉਠਤਿਆਂ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਰਹੇ ॥

ਜੋ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਧਿਆਏ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੋ ਗੁਰ ਸਿਖੁ ਗੁਰੂ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ॥

ਜੋ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸ ਧਿਆਵੇ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਖ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਨ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਸਨੋ ਦਇਆਲੁ ਹੋਵੈ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਣਾਵੈ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਦਿਆਲ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਕੋ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਧੂੜਿ ਮੰਗੈ ਤਿਸੁ ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਕੀ ਜੋ ਆਪਿ ਜਪੈ ਅਵਰਹ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵੈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਮੈ ਜਨ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਸਿਖਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਮਾਂਗਤਾਹੂੰ ਜੋ ਆਪ ਜਪੇ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਜਪਾਵੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਜੋ ਤੁਧੁ ਸਚੁ ਧਿਆਇਦੇ ਸੇ ਵਿਰਲੇ ਥੋੜੇ ॥

ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਿਰਲੇ ਥੜ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬਹੁਤ ਕਮ ਹੈਂ ॥

ਜੋ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਇਕੁ ਅਰਾਧਿਦੇ ਤਿਨ ਕੀ ਬਰਕਤਿ ਖਾਹਿ ਅਸੰਖ ਕਰੋੜੇ॥

ਜੋ ਮਨ ਔਰ ਏਕ ਚਿਤ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਰਾਧਤ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਕਮਾਈ ਕੀ ਬਰਕਤ ਅਸੰਖ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਅਰਥਾਤ ਅਨਗਿਣਤ ਹੀ ਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨਸੇ ਅਨੇਕੋਂ ਕਾ ਭਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੁਧੁ ਨੋ ਸਭ ਧਿਆਇਦੀ ਸੇ ਚਾਇ ਪਏ ਜੋ ਸਾਹਿਬੁ ਲੋੜੇ॥

ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਧਿਆਵਤੀ ਹੈ ਪਰਤੂ ਜਿਨਕੇ ਤੂੰ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੜੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਖਾਦੇ ਪੈਨਦੇ ਸੇ ਮੁਏ ਮਰਿ ਜੰਮੇ ਕੋੜੇ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੀਏ ਬਿਨਾਂ ਖਾਂਦੇ ਪਹਰਤੇ ਹੈਂ ਤੇ ਕੋੜੇ ਹਨ ਪੁਰਸ਼ ਵਾ ਕੁਸਟੀ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ।

ਓਇ ਹਾਜਰੁ ਮਿਠਾ ਬੋਲਦੇ ਬਾਹਰਿ ਵਿਸੁ ਕਢਹਿ ਮੁਖ ਘੋਲੇ॥

ਵਹੁ (ਹਾਜਰ) ਸਮੀਪ ਤੋ ਮਿਠਾ ਬਚਨ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਾਹਰ ਅਰਥਾਤ ਪਿਠ ਪਛੇ ਮੁਖ ਸੇ ਵਿਖ ਘੋਲ ਕਰ ਨਕਾਲਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਨਿੰਦਾ ਸੰਜੁਗਤ ਬਚਨ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਿ ਖੋਟੇ ਦਫਿ ਵਿਛੋੜੇ॥ ੧੧॥

ਹੇ ਦਫਿ ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਖੋਟੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਵਿਛੋੜੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਚੌਰਾਸੀ ਮੇ ਭਟਕਾਏ ਹੈਂ॥ ੧੧॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੪॥

ਅਕਬਰ ਕੇ ਵਕਤ ਜਿਸਕੀ ਪੁਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸਣੀ ਜਾਤੀ ਤਾ ਕਾਰਣ ਲਗਾਇ ਕਰ ਅਪਨੇ ਕਪੜੇ ਅਤੀ ਮਲੀਨ ਕਰ ਕੇ ਪਾਤ ਸ਼ਾਹ ਕੇ ਸਾਮਣੇ ਜਾਤਾ ਉਸਕੀ ਪੁਕਾਰ ਉਸੀ ਵਕਤ ਸੁਨੀ ਜਾਤੀ ਥੀ ਸੋ ਮਤਲਾਹ ਨੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਪਰ ਬਹੁਤ ਬੇਰ ਫਰਿਆਦ ਕਰੀ ਅਕਬਰ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਨਾ ਸੁਣੀ ਤਾ ਉਸ ਨੇ ਅਪਨੇ ਕਪੜੇ ਲਾਹ ਕਰ ਲੂਣ ਕੇ ਗਲ ਪਾਇਆ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲੁ ਜੂਈ ਭਰਿਆ ਨੀਲਾ ਕਾਲਾ ਖਿਥੇਲੜਾ ਤਿਸੁ ਬੇਮੁਖੈ ਨੋ ਪਾਇਆ॥

ਮੈਲ ਔਰ ਜੂਆਂ ਕਰਕੇ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਨੀਲ ਰੰਗ ਕਾ ਜਿਸ ਤੇ ਕਾਲਾ ਕਾਲਾ ਹੋਇਆ (ਖਿਥੇਲੜਾ) ਲੇਫ ਵਾ ਖਿਥਾ ਰੋਂਦੜਾ ਤਿਸ ਬੇਮੁਖ ਮਰਵਾਹ ਨੇ ਨਫਰ ਕੋ ਤਪ ਬੇਮੁਖ ਕੋ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਪ ਪਹੁਚਾਇ ਦੀਆ ਜਬ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਪਰ ਗੋਂਦੇ ਕੇ ਪੁਤਰ ਨੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀ ਤਬ ਅਕਬਰ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਝੂਠਾ ਜਾਣ ਕਰ ਧਨ ਦਰਬ ਦੇਕਰ ਕੇ ਖਾਈ ਮੈ ਗਿਰਵਾਇ ਦੀਆ ਖਿਥੇਲੇ ਕੋ ਵਿਸ਼ਟਾ ਲਗ ਗਿਆ॥

ਪਾਸਿ ਨ ਕੋਈ ਬਹਿਣੁ ਜਗਤ ਮਹਿ ਹਥਪੜਿ ਸਤਾਵੀ ਮਲੁ ਲਾਇ ਮਨ ਮੁਖੁ ਆਇਆ॥

ਜਗਤ ਮੈ ਕੋਈ ਸਮੀਪ ਨਾ ਬੈਠਨ ਵਾਲਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹਥਪੜਿ ਸਤਾਵੀ ਮਲ ਲਾਇ ਕਰ ਮਨ ਔਰ ਅਧਕ ਮੈਲ ਲਾਇ ਕੇ ਮਨ ਮੁਖ ਘਰ ਵਿਖੇ ਆਇਆ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਚੁਗਲੀ ਨੋ ਵੇਮੁਖੁ ਕਰਕੈ ਭੇਜਿਆ
ਓਥੈ ਭੀ ਮੁਹੁ ਕਾਲਾ ਦੁਹਾ ਵੇਮੁਖਾ ਦਾ ਕਰਾਇਆ ॥

ਜੋ ਵੇਮੁਖ ਖੜ੍ਹੀ ਮਰਵਾਹਿਓਂ ਵਾ ਤਪੇ ਨੇ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਪਰਾਏ ਨਿੰਦਾ ਚੁਗਲੀ ਕਰਨੇਕੋ ਭੇਜਿਆ ਥਾ ਸੋ ਈਹਾਂ ਗੋਇੰਦ ਵਾਲ ਮੈ ਗੁਰੂ ਜੀਕੇ ਨਿੰਦਕ ਜਾਨ ਕਰ ਕੋਈ ਭਲਾ ਲੋਕ ਤਿਨਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠਨ ਨ ਦੇਵੇ ਉਹ ਦਿਲੀ ਵਿਖੇ ਭੀ ਦੋਹਾਂ ਬੇਮੁਖਾਂ ਕਾ ਕਿਆ ਮਰਵਾਹੇ ਕਾ ਔਰ ਨਫਰ ਕਾ ਅਕਬਰ ਨੇ ਮੂੰਹ ਕਾਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ॥

ਤੜ ਸੁਣਿਆ ਸਭਤੁ ਜਗਤ ਵਿਚਿ ਭਾਈ ਵੇਮੁਖੁ ਸਣੈ
ਨਫਰੈ ਪਉਲੀ ਪਉਦੀ ਢਾਵਾ ਹੋਇ ਕੈ ਉਠਿ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਮੈ (ਤੜ) ਤਾਤਕਾਲ ਸੁਨਾ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਵੇਮੁਖ ਮਰਵਾਹਾ ਨਫਰ ਸਮੇਤ ਜੂਤੇ ਬਰਸਤੇ (ਢਾਵਾ) ਬਾਵ-ਰਾ ਸਾ ਹੋਇ ਕੇ ਘਰ ਕੋ ਉਠ ਆਇਆ।

ਅਰੀ ਸੰਗਤੀ ਕੁਤਮੀ ਵੇਮੁਖੁ ਰਲਣਾ ਨ ਮਿਲੈ
ਤਾ ਵਟੁਟੀ ਭਤੀਜੀ ਫਿਰਿ ਆਣਿ ਘਰਿ ਪਾਇਆ ॥

ਜੋ ਅਰੀ ਸੰਗਤੋ ਮੈ ਕੁਤਮਤ ਮੈ ਬੇਮੁਖ ਰਲਣਾ ਨ ਮਿਲੈ ਅੰਤ ਜਬ ਦੁਰੇਬ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਕਾ ਧਿਕਾਰ ਹੂਆ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਕਰ ਬਾਹਰ ਬੈਠਾ ਥਾ ਕੋਈ ਲੇਣ ਨ ਗਿਆ ਤਬ ਬਦੋ ਕੀ ਬਹੂ ਨੇ ਅੰਤ ਭਾਈ ਕੀ ਬੇਟੀ ਨੇ ਰੋਗੀ ਹੂਏ ਕੋ ਘਰ ਲਿਆਇ ਕਰ ਮੰਚ ਪਰ ਪੌਢਾਇ ਦੀਆ ॥

ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਦੋਵੈ ਗਵਾਏ ਨਿਤ ਭੂਖਾ ਕੂਕੇ ਤਿਹਾਇਆ ॥

ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਦੋਨੋ ਜਾਤੇ ਰਹ ਉਸਕ ਬੈਠਨੇ ਕੋ ਥਾ ਅੰਤ ਜਾਲ ਬੈਠਨਾ ਸੋ ਅੰਦਰ ਜਾਤਾ ਥਾ ਯਾਂਤੇ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਭੂਖਾ ਤਿਹਾਇਆ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤਾ ਰਹੇ ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਸੁਆਮੀ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਜਿਨ ਨਿਆਉ ਸਦ ਬਹਿ ਆਪ ਕਰਾਇਆ ॥

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਸੁਆਮੀ ਸਦਾ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪ ਤਾਂਵ ਅਕਬਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪ ਕਰਕੇ ਬੈਠ ਕਰ ਦਿਲੀ ਕੇ ਤਖਤਪਰ ਸਚਾ ਨਯਾਇ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ ॥

ਜੋ ਨਿੰਦਾ ਕਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਸੋ ਸਾਚੈ ਮਾਰਿ ਪਚਾਇਆ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਨੇ ਮਾਰਕੇ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ (ਪਚਾਇਆ) ਜਲਾਇਆ ਹੈ।

ਏਹੁ ਅਖਰੁ ਤਿਨਿ ਆਖਿਆ ਜਿਨਿ ਜਗਤੁ ਸਭੁ ਉਪਾਇਆ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇਸਰਬ ਜਗਤ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹ ਤਿਸਨੇ ਇਹ ਅਖਰ ਆਖਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਬੇਦ ਮੈ ਕਹਾ ਹੈ ਬੇਦ ਈਸ੍ਰ ਰਚਤ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜਲਾਇਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਃ੪ ॥ ਸਾਹਿਬੁ ਜਿਸਕਾ ਨੰਗਾ ਭੁਖਾ ਹੋਵੈ ਤਿਸਦਾ ਨਫਰੁ ਕਿਥਹੁ ਰਜਿ ਖਾਏ ॥

ਜਿਸਕਾ ਸਾਹਿਬੁ ਨੰਗਾ ਭੁਖਾ ਹੋਵੈ ਤਿਸਕਾ ਨਫਰੁ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਕਰ ਕਹਾਂ ਸੇ ਖਾਵੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮਰਵਾਹੇ ਕੋ ਨ ਹੂਆ ਤਬ ਤਿਸਕੇ ਨਫਰ ਕੋ ਕਹਾਂ ਸ ਹੋਵੇ। ਵਾ ਸਾਹਿਬੁ ਤਪਾ ਅਰੁ ਮਰਵਾਹਾ ਨਫਰੁ ਸਮਝਨਾ ਭਾਵ ਤਪੇ ਕੋ ਜੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈਂ ਸ੍ਰਧਾ ਨਹੀਂ ਥੀ ਤਬ ਮ੍ਰਵਾਹੇ ਮੈ ਕਹਾਂ ਸੇ ਹੋਵੈ ॥

ਜਿ ਸਾਹਿਬ ਕੈ ਘਰਿ ਵਥੁ ਹੋਵੈ ਸੁ ਨਫਰੈ ਹਥਿ ਆਵੈ ਅਣਹੋਦੀ ਕਿਥਹੁ ਪਾਏ ॥

ਜੋ ਵਸਤੂ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਘਰ ਹੋਵ ਸੋ ਨਫਰ ਕੇ ਹਾਥ ਆਵੇ ਅਨਹੋਂਦੀ ਕਹਾਂ ਸੇ ਮਿਲੇ ॥

ਜਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਫਿਰਿ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ਸਾ ਸੇਵਾ ਅਉਖੀ ਹੋਈ ॥

ਜਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਫੇਰ ਲੇਖਾ ਮੰਗਿਆ ਜਾਵ ਸੋ ਸੇਵਾ ਕਠਨ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਪੇ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮ੍ਰਵਾਹੇਓਂ ਕੋਦੁਖ ਦਾਈ ਹੁਈ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸੇਵਾ ਕਰਹੁ ਹਰਿ ਗੁਰ ਸਫਲ ਦਰਸਨ ਕੀ ਫਿਰਿ ਲੇਖਾ ਮੰਗੈ ਨ ਕੋਈ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਂਤ ਹਰੀ ਕੀ ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਸਫਲ ਦਰਸਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਜੋਗਜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਫੇਰ ਕੋਈ ਲੇਖਾ ਨ ਮੰਗੇਗਾ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਨਾਨਕ ਵੀਚਾਰਹਿ ਸੰਤਿ ਜਨ ਚਾਰਿ ਵੇਦ ਕਹੰਦੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਵੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਚਾਰ ਬੇਦ ਭੀ ਕਹਤ ਹੈਂ ॥

ਭਗਤ ਮੁਖੇ ਤੇ ਬੋਲਦੇ ਸੇ ਬਚਨ ਹੋਵੰਦੇ ॥ ਪ੍ਰਗਟ ਪਹਾਰਾ ਜਾਪਦਾ ਸਭ ਲੋਕ ਸੁਣੰਦੇ ॥

ਜੋ ਭਗਤ ਮੁਖ ਸੇ ਵਰ ਸਰਾਪ ਰੂਪ ਬਚਨ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਗਤ ਰੂਪ ਪਸਾਰੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਕ ਲੋਕ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ ਪਹਾਰਾ ਸੁਨਿਆਰੇ ਕੀ ਦੁਕਾਨ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਇਨਿ ਮੁਗਧ ਨਰ ਸੰਤ ਨਾਲਿ ਖਹੰਦੇ ॥
ਓਇ ਲੋਚਨਿ ਓਨਾ ਗੁਣੈ ਨੋ ਓਇ ਹੰਕਾਰ ਸੜੰਦੇ ॥

ਜੋ ਮੂਰਖ ਪੁਰਸ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਖਹਤ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਦ੍ਵੇਸ ਕਰਤੇ ਹਨ ਸੋ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸੰਤ ਤੋ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ। ਕਿ ਉਨਕੋ ਸੁਭ ਗੁਣੁ ਦੇਵੇਂ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਹੰਕਾਰ ਮੈਂ ਸੜ ਪੜੇ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਵਿਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਜਾ ਭਾਗੁ ਧੁਰਿ ਮੰਦੇ ॥
ਜੋ ਮਾਰੇ ਤਿਨਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਕਿਸੈ ਨ ਸੰਦੇ ॥

ਵਹੁ ਵਿਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕਰਨ ਜੋ ਧੁਰੋਂਹੀ ਮੰਦੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਨੇ ਮਾਰੇਹੈਂਸੋਗੁਰੂ ਪੀਰ ਕਿਸੇਕੇਭੀਨਹੀਂਹੂਏ।

ਵੈਰੁ ਕਰਹਿ ਨਿਰਵੈਰੁ ਨਾਲਿ ਧਰਮ ਨਿਆਇ ਪਚੰਦੇ ॥
ਜੋ ਜੋ ਸੰਤਿ ਸਰਾਪਿਆ ਸੇ ਫਿਰਹਿ ਭਵੰਦੇ ॥

ਜੋ ਨਿਰਵੈਰੋਂਕੇ ਸਾਥ ਬੈਰ ਕਰਤੇਹੈਂ ਸੋ ਧਰਮਰਾਇ ਆਇ ਕਰ ਸੜਤੇਹੈਂ ਜੋਜੋ ਸੰਤੋਂਕੇ ਸਰਾਪੇ ਹੂਏਹੈਂ ਸੋ ਭ੍ਰਮਤੇ ਫਿਰਤੇਹੈਂ।

ਪੇਡੁ ਮੁੰਢਾਹੂੰ ਕਟਿਆ ਤਿਸੁ ਡਾਲ ਸੁਕੰਦੇ ॥ ੧੨ ॥

ਜਿਸ ਬ੍ਰਿਖ ਕਾ ਪੇਡ ਮੂਲ ਸੇ ਹੀ ਕਟਿਆ ਗਿਆ ਹ ਤਿਸਕੇ ਡਾਲ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੁਕ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਮੁਖ ਰੂਪ ਮਰਵਾਹੇ ਖਤਰੀ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੈਂ ਵਾ ਤਪਾ ਮੂਲ ਮਰਵਾਹੇ ਡਾਲ ਹੈ ਤਬ ਤਿਨਕੇ ਅਨਸਾਰੀ ਸਹਜ ਹੀ ਬੇਮੁਖ ਹੈਂ। ਵਾ ਜਿਸਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਜਪ ਤਪ ਰੂਪ ਡਾਲੇ ਕਹਾਂ ਸੇ ਹਰੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਹੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਅਧਕ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧੨।

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥ ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਗੁਰੂ ਧਿਆਇਦਾ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੈ ॥

ਤੁਸਿ ਦਿਤੀ ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਘਟੈ ਨਾਹੀ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਕਿਸੈ ਦੀ ਘਟਾਈ ॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੰਗਦਜੀਨੇ ਪ੍ਰਸਿਨ ਹੋਕਰ ਵਡਿਆਈ ਦਈਹੈ ਤਿਲ ਸਮਾਨ ਕਿਸੇਕੀ ਘਟਾਈ ਹੂਈ ਨਹੀਂ ਘਟਤੀਹੈ।

ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੈ ਵਲਿ ਹੈ ਤਾਂ ਝਖਿ ਝਖਿ ਮਰੈ ਸਭੁ ਲੋਕਾਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਹੋ ਤੋ ਸੰਪੂਰਨ ਲੋਕਾਈ ਝਖ ਝਖ ਮਰੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਨਿੰਦਕਾ ਕੇ ਮੁਹ ਕਾਲੇ ਕਰੇ ਹਰਿ ਕਰਤੈ ਆਪਿ ਵਧਾਈ ॥

ਹਰੀ ਕਰਤੇ ਨੇ ਨਿੰਦਕੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਕਾਲੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਇਨਕੀ ਪ੍ਰਭੁਤਾ ਵਧਾਈ ਹੈ ॥

ਜਿਉ ਜਿਉ ਨਿੰਦਕ ਨਿੰਦ ਕਰਹਿ ਤਿਉ ਤਿਉ ਨਿਤ ਨਿਤ ਚੜੈ ਸਵਾਈ ॥

ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਨਿੰਦਕ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਂਉ ਤਿਂਉ ਨਿਤ ਨਿਤ ਪ੍ਰਭੁਤਾ ਸਵਾਈ ਚੜਤੀ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਆਰਾਧਿਆ ਤਿਨ ਪੈਰੀ ਆਣਿ ਸਭ ਪਾਈ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਆਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਸ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਿਆਇ ਕਰ ਪਾਈ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਮਃ ੪ ॥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਤੀ ਗਣਤਿ ਜਿ ਰਖੈ ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਸਭਿ ਤਿਸਕਾ ਗਇਆ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਈਰਖਾ ਪੂਰਬਕ ਗਿਨਤੀਆਂ ਰਖਤਾ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਮੇਰ ਤੇਰ ਕਰਤਾ ਥਾ ਤਿਸ ਅਪਰਾਧ ਕਰ ਤਿਸਕਾ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਸਭ ਗਿਆ ॥

ਨਿਤ ਝਹੀਆ ਪਾਏ ਝਗੂ ਸੁਟੇ ਝਖਦਾ ਝਖਦਾ ਝੜਿ ਪਇਆ ॥

ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਲੋਭ ਮੇ (ਝਹੀਆ) ਕਚੋਚੀਆਂ ਲਤਾ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਦਾਂਤ ਪੀਸਤਾ ਥਾ ਔਰ ਵਾਰੰ ਵਾਰ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿੰਦਾ ਰੂਪ ਝਗ ਨਿਕਾਲਤਾ ਥਾ (ਝਖਦਾ ਝਖਦਾ) ਖਪਦਾ ਖਪਦਾ ਝੜ ਪਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤ ਘਟਤਾ ਗਯਾ ॥

ਨਿਤ ਉਪਾਵ ਕਰੈ ਮਾਇਆ ਧਨੁ ਕਾਰਣਿ ਅਗਲਾ ਧਨੁ ਭੀ ਉਡਿ ਗਇਆ ॥

(ਮਾਇਆ) ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਆਦਿਕ ਪਸੂ ਔਰ (ਧਨ) ਰੋਕੜੀ ਇਕਤਰ ਕਰਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਜਤਨ ਕਰਤਾ ਥਾ ਪਹਲਾ ਧਨ ਭੀ ਵਹੀਓਂ ਮੈ ਚਲਾ ਗਿਆ ॥

ਕਿਆ ਓਹੁ ਖਟੈ ਕਿਆ ਓਹੁ ਖਾਵੈ ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਸਹਸਾ ਦੂਖੁ ਪਇਆ ॥

ਜਿਸਕੇ ਹਿਦੇ ਮੈ ਸਹਸਾ ਔਰ ਦੁਖ ਪੜਾ ਹੁਆ ਹੈ ਵਹੁ ਕਿਆ ਖਟੇ ਔਰ ਵਹੁ ਖਿਆ ਖਾਵੇ ॥

ਨਿਰ ਵੈਰੈ ਨਾਲਿ ਜਿ ਵੈਰੁ ਰਚਾਏ ਸਭੁ ਪਾਪੁ ਜਗਤੈ ਕਾ ਤਿਨਿ ਸਿਰਿ ਲਇਆ ॥

ਜੋ ਨਿਰਵੈਰੋਂ ਕ ਸਾਥ ਬਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਜਗਤ ਕਾ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪ ਅਪਨੇ ਸਿਰ ਉਪਰ ਲੀਆ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਓਸੁ ਅਗੈ ਪਿਛੈ ਢੋਈ ਨਾਹੀ ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਨਿੰਦਾ ਮੁਹਿ ਅੰਬੁ ਪਇਆ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮੁਖ ਮੈ ਨਿੰਦਾ ਰੂਪੀ ਅੰਬਕਾ ਰਸ ਪੜਾ ਹੈ ਕਾਵ ਇਹ ਕਿ ਗੁਰੂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਹੀ ਅਤੀ ਰੁਚਤੀ ਹੈ ਉਸ ਮਰਵਾਹੇ ਕੋ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਢੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ॥

ਜੇ ਸੁਇਨੇ ਨੋ ਓਹੁ ਹਥੁ ਪਾਏ ਤਾ ਖੇਹੂ ਸੇਤੀ ਰਲਿ ਗਇਆ ॥

ਜੇ ਕਰ ਵਹੁ ਸ੍ਵਰਨ ਕੋ ਹਾਥ ਪਾਵੇ ਤੌ ਵਹੁ ਭੀ ਮਿਟੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਲ ਗਿਆ ॥

ਜੇ ਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣੀ ਫਿਰਿ ਓਹੁ ਆਵੈ ਤਾ ਪਿਛਲੇ ਅਉਗਣ ਬਖਸਿ ਲਇਆ ॥

ਜੇ ਕਰ ਫਿਰ ਵਹੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਨ ਮੈ ਆਵੈ ਤੌ ਪਿਛਲੇ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਾ ਬਖਸ਼ ਲੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਕਿਲ ਵਿਖ ਪਾਪ ਗਇਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਔਰ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਕਿਲਵਿਖ ਭਾਰੀ ਪਾਪ ਅਰ ਸਮਾਨ ਪਾਪ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਤੂਹੈ ਸਚਾ ਸਚੁ ਤੂ ਸਭਦੂ ਊਪਰਿ ਤੂ ਦੀਬਾਣੁ ॥

ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਸਚਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭਕੇ ਊਪਰ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ (ਦੀਬਾਣੁ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਸਚੁ ਧਿਆਇਦੇ ਸਚੁ ਸੇਵਨਿ ਸਚੇ ਤੇਰਾ ਮਾਣੁ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਤ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰਤ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੇਰਾ ਮਾਣ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚੇ ਹੈਂ ॥

ਓਨਾ ਅੰਦਰਿ ਸਚੁ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਸਚੁ ਬੋਲਨਿ ਸਚੇ ਤੇਰਾ ਤਾਣੁ ॥

ਉਨਕੇ ਰਿਦੇਮੈ ਸਚ ਨਾਮਹੈ ਅਰ ਸਚ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਉਨਕੋ ਤੇਰਾਹੀ ਬਲ ਹੈ ਇਸ ਕਰ ਉਨਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੈਂ ॥

ਸੇ ਭਗਤ ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਲਾਹਿਆ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਨਿਸਾਣ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤ ਹੈਂ ॥

ਸਚੁ ਜਿ ਸਚੇ ਸੇਵਦੇ ਤਿਨ ਵਾਰੀ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥ ੧੩ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਜੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਉਪਰ ਸੇ ਸਦਾ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਤਾ ਹੂੰ ॥ ੧੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਕਾ ਕਹਣਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਥ [illegible] ਸ੍ਰੀ [illegible]ਮ ਦਾਸ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ।

ਧੁਰਿ ਮਾਰੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਈ ਹੁਣਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਾਰੇ ॥

ਜੋ ਆਦ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਕਰਕੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਮਾਰ ਦੀਆ ਸੋਇ ਅਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਨੇ ਮਾਰੇਹੈਂ॥

ਜੇ ਮੇਲਣ ਨੋ ਬਹੁਤੇਰਾ ਲੋਚੀਐ ਨ ਦੇਈ ਮਿਲਣ ਕਰਤਾਰੇ ॥

ਜੇ ਮੇਲਣ ਕੋ ਭੀ ਹਮ ਬਹੁਤਾ ਚਾਹੇਂ ਤੋ ਭੀ ਕਰਤਾਰ ਉਨਕੋ ਮਿਲਨ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ॥

ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਢੋਈ ਨ ਲਹਨਿ ਵਿਚਿ ਸੰਗਤਿ ਰੁਲਿ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਕੋਈ ਜਾਇ ਮਿਲੈ ਹੁਣਿ ਓਨਾ ਨੋ ਤਿਸੁ ਮਾਰੇ ਜਮੁ ਡੰਦਾਰੇ ॥

ਸਤ ਸੰਗ ਮੈ (ਢੋਈ) ਮਿਲ ਪ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ [illegible] ਮਨ ਦਾਸ [illegible] ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਤ ਸੰਗਤ ਮੈ ਕਹਾ ਜੋ ਕੋਈ ਉਨਕੋ ਅਬ ਜਾਇ ਕਰ ਮਿਲੇ ਅਰਥਾਤ ਉ[illegible] ਸੰਗੀ [illegible] ਜਾ ਦੂਤ ਵਾ ਜਮੁ ਡੰਡਾ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ॥

ਰੁਲਿ ਬਾਬੈ ਫਿਟਕੇ ਸੇ ਫਿਟੇ ਰੁਲਿ ਅੰਗਦਿ ਕੀਤੇ ਕੂੜਿਆਰੇ ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀਨ ਫਿਟਕੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਫਿਟੇ) [illegible] ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਨੇ ਭੀ ਵਹੀ ਝੂਠੇ ਕਰੇ ॥

ਰੁਲਿ ਤੀਜੀ ਪੀੜੀ ਵੀਚਾਰਿਆ ਕਿਆ ਪਰਖਿ ਇਨਾ ਵੇਚਾਰੇ ॥

ਗੁਰ ਤੀਜੀ ਪੀੜੀ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਨੇਵਿਚਾਰਿਆ [illegible] ਇਨ ਵਿਚਾਰੇ ਕਾ ਪਰਖ [illegible] ॥

ਗੁਰੁ ਚਉਥੀ ਪੀੜੀ ਟਿਕਿਆ ਤਿਨਿ ਨਿੰਦਕ ਦੁਸਟ ਸਭਿ ਤਾਰੇ ॥

ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀਨ ਚਉਥੀ ਪੀੜੀ ਹਮਾਰ ਕਾ ਟਿਕਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਨਿੰਦਕ ਦੁਸਟ ਸਭ ਤਾਰ ਲੀਏ ॥

ਕੋਈ ਪੁਤ ਸਿਖੁ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਤਿਸੁ ਕਾਰਜ ਸਭਿ ਸਵਾਰੇ ॥

ਸਿਖ ਵਾ ਪੁਤ ਕੋਈ ਹੋ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਉਸਕੇ ਸਭ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰ ਦਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੋ ਇਛੈ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਇਸੀ ਧਨੁ ਲਖਮੀ ਖਰਚਿ ਘਾਲੇ ਹਰਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਇਛਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਤ੍ਰ ਔਰ (ਧਨ) ਮਾਲ ਪੁਨਾ (ਲਖਮੀ) ਰੋਕੜੀ ਮਾਇਆ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥ (ਖੜ) ਲੈਕਰ ਆਪ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਤਿਸਕੋ ਹਰੀ ਨਿਸਤਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਭਿ ਨਿਧਾਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਿਚਿ ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਹਰਿ ਉਰਧਾਰੇ ॥

ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਧਾ ਹੈਂ ॥

ਸੋ ਪਾਏ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਿਸੁ ਲਿਖਿਆ ਲਿਖਤੁ ਲਿਲਾਰੇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੇ (ਲਿਲਾਰੇ)ਮਸਕਤ ਮੈ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਮਾਗੈ ਧੂੜਿ ਤਿਨੁ ਜੋ ਗੁਰ ਸਿਖ ਮਿਤ ਪਿਆਰੇ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਖ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸਮ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ ॥੧॥

ਮਃ੪॥ਜਿਨ ਕਉ ਆਪਿ ਦੇਇ ਵਡਿਆਈ ਜਗਤੁ ਭੀ ਆਪੇ ਆਣਿ ਤਿਨ ਕਉ ਪੈਰੀ ਪਾਏ॥

ਜਿਨਕੋ ਆਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈ ਜਗਤ ਕੋ ਭੀ ਆਪ ਲਿਆਕਰ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਡਰੀਐ ਤਾਂ ਜੇ ਕਿਛੁ ਆਪਦੂ ਕੀਚੈ ਸਭ ਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਵਧਾਏ ॥

ਜੋ ਕਿਛ ਆਪ ਸੇ ਕਰੀਐ ਤੋ ਡਰੀਐ ਕਰਤਾ ਏਹ ਸਭ ਆਪਨੀ ਕਲਾ ਵਧਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਦੇਖਹੁ ਭਾਈ ਏਹੁ ਅਖਾੜਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਚੇ ਕਾ
ਜਿਨਿ ਆਪਣੇ ਜੋਰਿ ਸਭਿ ਆਣਿ ਨਿਵਾਏ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਦੇਖਹੁ ਏਹ ਜਗਤ ਰੂਪ ਅਖਾੜਾ ਹਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਚੇ ਕਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਬਲ ਕਰਕੇ ਸਭ ਲੋਕ ਆਨਕਰ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਆਗੇ ਨਿਵਾਏ ਹੈਂ ॥

ਆਪਣਿਆ ਭਗਤਾ ਕੀ ਰਖ ਕਰੇ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਨਿੰਦਕਾ ਦੁਸਟਾ ਕੇ ਮੁਹ ਕਾਲੇ ਕਰਾਏ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਸੋ ਆਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਰਖਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਿੰਦਕ ਦੁਸਟੋਂ ਕੋ ਮੁਖ ਕਾਲੇ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਨਿਤ ਚੜੈ ਸਵਾਈ
ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਭਗਤਿ ਨਿਤ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਨਿਤਪ੍ਰਤੀ ਸਵਾਈ ਚੜਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਆਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਗੁਰ ਸਿਖਹੁ ਹਰਿ ਕਰਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਘਰੀ ਵਸਾਏ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਕਰਤਾ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਘਰੀ ਵਸਾਏ) ਸ੍ਵੈਸਰੂਪ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਕਰੇਂਗਾ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਜਾਣਹੁ ਗੁਰਸਿਖਹੁ ਹਰਿ ਕਰਤਾ ਆਮੁਹਹੁ ਕਢਾਏ॥

ਹੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਤਨ ਮਨ ਕਰ ਸਤਿ ਕਰਿਕੇ ਜਾਣੋ ਕਿਯੋਂਕਿ ਹਰੀ ਕਰਤਾ ਆਪ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਕਢਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਿਖਾ ਕੇ ਮੁਹ ਉਜਲੇ ਕਰੇ ਹਰਿ ਪਿਆਰਾ ਗੁਰ ਕਾ ਜੈਕਾਰੁ ਸੰਸਾਰਿ ਸਭਤੁ ਕਰਾਏ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮੁਖ ਹਰੀ ਪਿਆਰਾ ਉਜਲੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨਸੰਸਾਰ ਮੇਂਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੈਕਾਰਕਰਾਵਤਾਹੈ

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਹਰਿ ਦਾਸਨ ਕੀ ਹਰਿ ਪੈਜ ਰਖਾਏ॥ ੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਜਨ ਹਰੀ ਕਾ ਦਾਸ ਹਾਂ ਹਰੀ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਰਖਾਵਤਾ ਹੈ।੨॥

ਪਉੜੀ॥ ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਆਪਿ ਹੈ ਸਚੁ ਸਾਹ ਹਮਾਰੇ।
ਸਚ ਪੂਜੀ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ਪ੍ਰਭ ਵਣਜਾਰੇ ਥਾਰੇ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮਾਰੇ (ਸਚ) ਨਿਸਚੇ ਮੇਂ ਤੋ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਪੁਨਾ ਸਾਹ ਤੂੰ ਆਪਹੀ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਸਚੀ ਪੂੰਜੀ ਅਪਣਾ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇ ਹਮ ਤੇਰੇ ਵਣਜਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਸੇਵਹਿ ਸਚੁ ਵਣੰਜਿ ਲੈਹਿ ਗੁਣ ਕਥਹਿ ਨਿਰਾਰੇ।
ਸੇਵਕ ਭਾਇ ਸੇ ਜਨ ਮਿਲੇ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰੇ॥

ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹਮ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੁਝ ਸਚ ਰੂਪ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਵਣਜ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਨਿਰਾਰੇ) ਨਜਾਰੇ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਨ ਗੁਰ ਸਬਦੀਓਂ ਨੇ ਸੇਵਕ ਭਾਇ ਕਰ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਬੁ ਅਲਖੁ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਲਖਾਰੇ ॥ ੧੪ ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਲਖਣ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਸਬਦੀਓਂ ਨੇ ਲਖਾ ਹੈ ॥੧੪॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥ ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਤਾਤਿ ਪਰਾਈ ਹੋਵੈ ਤਿਸਦਾ ਕਦੇ ਨ ਹੋਵੀ ਭਲਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਭਲਾ ਕਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਓਸਦੈ ਆਖਿਐ ਕੋਈ ਨ ਲਗੈ ਨਿਤ ਓਜਾੜੀ ਪੁਕਾਰੇ ਖਲਾ ॥

ਉਸਕੇ ਕਹਣੇ ਮੈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਨਿਤ ਹੀ ਉਜਾੜੇਂ ਮੈਂ ਖਲਾ ਪੁਕਾਰਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਚੁਗਲੀ ਚੁਗਲੋ ਵਜੈ ਕੀਤਾ ਕਰਤਿਆ ਓਸਦਾ ਸਭੁ ਗਇਆ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਚੁਗਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਚੁਗਲ (ਵਜੈ) ਕਹਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਉਸਕਾ ਸੁਭ (ਕਰਤਿਆ) ਕਰਤਬ ਕੀਆ ਹੂਆ ਸਬ ਚਲਾ ਗਿਆ ॥

ਨਿਤ ਚੁਗਲੀ ਕਰੇ ਅਣਹੋਦੀ ਪਰਾਈ ਮੁਹੁ ਕਢਿ ਨ ਸਕੈ ਓਸਦਾ ਕਾਲਾ ਭਇਆ ॥

ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਅਣਹੋਦੀ ਪਰਾਈ ਚੁਗਲੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਉਸਕਾ ਮੂੰਹ ਕਾਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਢ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਮੁਖੀਆ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਕਰਮ ਧਰਤੀ ਸਰੀਰੁ ਕਲਿਜੁਗ ਵਿਚਿ ਜੇਹਾ ਕੋ ਬੀਜੇ ਤੇਹਾ ਕੋ ਖਾਏ ॥

ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਬੀਚ ਏਹੁ ਸਰੀਰ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਕੀ ਧਰਤੀ ਹੈ ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਕੋਈ ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਕੋਈ ਫਲ ਖਾਤਾ ਹੈ ।

ਗਲਾ ਉਪਰਿ ਤਪਾਵਸੁ ਨ ਹੋਈ ਵਿਸੁ ਖਾਧੀ ਤਤੁ ਕਾਲ ਮਰਿ ਜਾਏ ॥

ਗਲਾ ਕੇ ਊਪਰ(ਤਪਾਵਸ)ਨਿਯਾਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਬਿਖਕੇ ਖਾਏ ਸੇ ਤਾਤਕਾਲ ਹੀ ਮਰਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਬਾਤਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਅਮਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰਥਾਤ ਖੋਟੇ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਕਰ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਵਸ ਹੀ ਦੁਖ ਭੋਗੇਗਾ ॥

ਭਾਈ ਵੇਖਹੁ ਨਿਆਉ ਸਚੁ ਕਰਤੇ ਕਾ ਜੇਹਾ ਕੋਈ ਕਰੇ ਤੇਹਾ ਕੋਈ ਪਾਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਚ ਕਰਤੇ ਕਾ ਨਿਆਉਂ ਦੇਖੋ ਜੈਸਾ ਕੋਈ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਸਭ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ਹਰਿ ਦਰ ਕੀਆ ਬਾਤਾ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸਮਝ ਦੀ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਹ ਕਰ ਸੁਣਾਈਆਂਹੈਂ ॥੧॥ ਮਃ੪ ॥ ਹੋਰੈ ਪਰਤਖ ਗੁਰੂ ਜੋ ਵਿਛੁੜੇ ਤਿਨਕਉ ਦਰਿ ਢੋਈ ਨਾਂਹੀ ॥

ਜੋ ਪਰਤਖ ਗੁਰੂ ਕੇ ਹੋਤੇ ਵਿਛੜ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨਸੇਜੋ ਬੇਮੁਖ ਹੁਏਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਢੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀਹੈ।

ਕੋਈ ਜਾਇ ਮਿਲੈ ਤਿਨ ਨਿੰਦਕਾ ਮੁਹ ਫਿਕੇ ਥੁਕਿ ਥੁਕ ਮੁਹ ਪਾਹੀ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਤਿਨ ਨਿੰਦਕੋਂ ਕੋ ਜਾਇਕਰ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਮੁਹ ਫਿਕੇ ਮੈ ਥੁਕ ਹੀ ਥੁਕ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਿ ਫਿਟਕੇ ਸੇ ਸਭ ਜਗਤਿ ਫਿਟਕੇ ਨਿਤ ਭੰਭਲ ਭੂਸੇ ਖਾਹੀ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਫਿਟਕਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਜਗਤ ਨੇ ਫਿਟਕਾਰੇ ਹੈਂ ਨਿਤੰ ਪ੍ਰਤੀ (ਭੰਭਲ ਭੂਸੇ)ਇਧਰ ਉਧਰ ਭਟਕਤੇਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਗੁਰ ਗੋਪਿਆ ਆਪਣਾ ਸੇ ਲੈਦੇ ਢਹਾ ਫਿਰਾਹੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਗੁਰੂ (ਗੋਪਿਆ) ਛਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ (ਢਹਾ) ਆਸਰਾ ਲੈਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਵਾ ਧਾਹਾ ਮਾਰਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤਿਨਕੀ ਭੁਖ ਕਦੇ ਨ ਉਤਰੈ ਨਿਤ ਭੁਖਾ ਭੁਖ ਕੂਕਾਹੀ ॥

ਤਿਨਕੀ ਭੁਖ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਨਿਤ ਭੂਖਾ ਭੂਖਾ ਕੂੰਕਤੇ ਹੈਂ ॥

ਓਨਾ ਦਾ ਆਖਿਆ ਕੋ ਨਾ ਸੁਣੈ ਨਿਤ ਹਉਲੇ ਹਉਲਿ ਮਰਾਹੀ ॥

ਉਨਕਾ ਕਹਿਣਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੁਨਤਾ ਨਿਤ ਹਉਲ ਹਉਲਹੀ ਮੈ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਚਿਤ ਮੈ ਅਧੀਰਜਤਾ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵੇਖਿ ਨ ਸਕਨੀ ਓਨਾ ਅਗੈ ਪਿਛੈ ਥਾਉ ਨਾਹੀ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਉਨਕੋ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਸੁਖ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਾਰੇ ਤਿਨ ਜਾਇ ਮਿਲਹਿ ਰਹਦੀ ਖੁਹਦੀ ਸਭ ਪਤਿ ਗਵਾਹੀ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਨਕੋ ਜਾਇ ਕਰ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੋ ਭੀ ਰੰਹਦੀ ਖੂੰਹਦੀ ਪਤ ਗਵਾਈ ਹੈ ॥

ਓਇ ਅਗੈ ਕੁਸਟੀ ਗੁਰ ਕੈ ਫਿਟਕੇ ਜਿ ਓਸੁ ਮਿਲੈ ਤਿਸੁ ਕੁਸਟੁ ਉਠਾਹੀ ॥

ਵਹੁ ਗੁਰੂ ਕੇ ਫਿਟਕੇ ਹੂਏ ਅਗੇ ਹੀ ਕੁਸ਼ਟੀ ਥੇ ਜੋ ਕੋਈ ਉਨ ਕੋ ਮਿਲੇ ਸੋ ਉਸ ਕੋ ਭੀ ਕੁਸ਼ਟ ਹੀ ਉਠਤਾ ਉਤਪਨ ਹੋਤਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਤਿਨਕਾ ਦਰਸਨੁ ਨਾ ਕਰਹੁ ਜੋ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਚਿਤੁ ਲਾਹੀ॥

ਜੋ ਹਰੀਕੋ ਛੋੜ ਕਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈ ਚਿਤ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਤਿਨਕਾ ਦਰਸਨ ਭੀ ਨਾ ਕਰੋਂ ਵਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਨੂੰ ਤਿਨਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕਰੋ॥

ਧੁਰਿ ਕਰਤੈ ਆਪਿ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ ਕਿਹੁ ਚਾਰਾ ਨਾਹੀ॥

ਜੋ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਕਰਤੇ ਨੇ ਲੇਖ ਲਿਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਸਾਥ ਕੁਛ ਚਾਰਾ ਬਲ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਿ ਤੂ ਤਿਸੁ ਅਪਿੜਿ ਕੋ ਨ ਸਕਾਹੀ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪੁਰਸ਼ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕੋ ਅਰਾਧ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤਿਸਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਤਾ॥

ਨਾਵੈ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੈ ਨਿਤ ਸਵਾਈ ਚੜੈ ਚੜਾਈ ॥੨॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੈ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਚੜਾਈ ਹੂਈ ਸਵਾਈ ਹੀ ਚੜਤੀ ਹੈ॥ ੨॥

ਮਃ ੪ ॥ ਜਿ ਹੋਦੈ ਗੁਰੂ ਬਹਿ ਟਿਕਿਆ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੋਈ॥

ਜੋਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀਨੇ ਪ੍ਰਤਖ ਹੋਤੇਹੀ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀਕੋ ਬੈਠਕਰ ਟਿਕਿਆਹੈ ਤਿਸ ਅਮਰ ਦਾਸਜੀਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀਹੂਈਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਕਉ ਜਗਤੁ ਨਿਵਿਆ ਸਭੁ ਪੈਰੀ ਪਇਆ ਜਸੁ ਵਰਤਿਆ ਲੋਈ॥

ਤਿਸਕੋ ਜਗਤ ਨਿਵਿਆਂ ਔਰ ਚਰਨੋਂ ਮੈ ਪੜਾ ਪੁਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਲੋਕੋਂ ਮੈ ਜਸ (ਵਰਤਿਆ) ਹੂਆ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕਉ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਨਮਸਕਾਰੁ ਕਰਹਿ ਜਿਸਕੈ
ਮਸਤਕਿ ਹਥੁ ਧਰਿਆ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਸੋ ਪੂਰਾ ਹੋਈ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕਪਰ ਧੁਰੋਂਹੀ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂਨੇ ਹਾਥ ਰਖਾਹੈਸੋ ਪੂਰਾ ਹੋਤਾਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸਕੋ ਸਭ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਨਮਸਕਾਰਕਰਤੇਹੈਂ।

ਗੁਰ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਨਿਤ ਚੜੈ ਸਵਾਈ ਅਪੜਿ ਕੋ ਨ ਸਕੋਈ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਨਿਤੰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਵਾਈ ਚੜਤੀ ਹੈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਤਿਸ ਵਡਿਆਈ ਕੀ ਸਦਰਸਤਾ ਕੋ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਕਰਤੈ ਆਪਿ ਬਹਿ ਟਿਕਿਆ ਆਪੇ ਪੈਜ ਰਖੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ॥ ੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਰਤੇ ਨੇ ਆਪ ਬੈਠ ਕਰ ਟਿਕਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਪੈਜ ਰਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕਰਤੇ ਨੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਤਿਲਕ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸਮਰਥ ਤਿਨ ਕੀ ਆਪ ਪਤਿ ਰਖਤਾ ਹੈ॥ ੩॥

ਪਉੜੀ॥ ਕਾਇਆ ਕੋਟ ਅਪਾਰੁ ਹੈ ਅੰਦਰਿ ਹਟ ਨਾਲੇ॥

ਦੇਹ ਰੂਪੀ (ਅਪਾਰੁ) ਅਤੀ ਉਤਮ ਕੋਟ ਹੈ ਔਰ ਇਸ ਕੇ ਬੀਚ ਇੰਦ੍ਰ ਰੂਪੀ (ਹਟਨਾਲੇ)ਬਜਾਰ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਉਦਾ ਜੋ ਕਰੇ ਹਰਿ ਵਸਤੁ ਸਮਾਲੇ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਇਕਰ ਇਸ ਬਜਾਰ ਮੈਂ ਸਉਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਰ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪ ਵਸਤ ਕੋ ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਕੈਸੇ ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ॥ ਉਤ੍ਰ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹਰਿ ਵਣਜੀਐ ਹੀਰੇ ਪਰਵਾਲੇ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਸੋ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਰ (ਵਣਜੀਐ) ਦੇਈ ਲਈਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਹੀਰੇ) ਗਿਆਨ ਪੁਨਾ (ਪਰਵਾਲੇ) ਮੂੰਗੇ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਮਾਇਆ ਕੇਵਲ ਬੰਧਨਾਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹੋਨਾ ਸੋ ਮੂੰਗੇ ਹੈਂ॥

ਵਿਣੁ ਕਾਇਆ ਜਿ ਹੋਰਥੈ ਧਨੁ ਖੋਜਦੇ ਸੇ ਮੂੜ ਬੇਤਾਲੇ॥

ਇਸ ਕਾਇਆ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਰਥਾਤ ਬਾਹਰ ਜੋ ਆਤਮ ਧਨ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੂਰਖ (ਬੇਤਾਲੇ)ਭੂਤ ਅਰਥਾਤ ਅਸੁਧ ਹੈਂ॥

ਸੇ ਉਝੜਿ ਭਰਮਿ ਭੁਵਾਈਅਹਿ ਜਿਉ ਝਾੜ ਮਿਰਗੁ ਭਾਲੇ॥ ੧੫॥

ਸੇ ਭਰਮ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ (ਉਝੜ)ਬਨ ਕੇ ਬੀਚ ਭਰਮਾਈਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਭਟਕਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਆਪਨੀ ਨਾਭੀ ਮੈ ਕਸਤੂਰੀ ਨ ਜਾਨ ਕਰ ਮ੍ਰਿਗ ਝਾੜੋਂ ਮੈਂ ਕਸਤੂਰੀ ਢੂੰਢਤਾ ਹੈ॥ ੧੫॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੪॥ ਜੋ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਸੁ ਅਉਖਾ ਜਗ ਮਹਿ ਹੋਇਆ॥

ਜੋ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਜਗਤ ਮੈਂ (ਅਉਖਾ) ਦੁਖੀਆ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਨਰਕ ਘੋਰੁ ਦੁਖੁ ਖੂਹੁ ਹੈ ਓਥੈ ਪਕੜਿ ਓਹੁ ਢੋਇਆ॥

ਨਰਕ ਜੋ (ਘੋਰ) ਭਯਾਨਕ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਕੂਆ ਹੈ ਉਸ ਅਸਥਾਨ ਮੇ ਵਹੁ ਪਕੜ ਕੇ (ਢੋਇਆ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੂਕ ਪੁਕਾਰ ਕੋ ਨ ਸੁਣੇ ਓਹੁ ਅਉਖਾ ਹੋਇ ਹੋਇ ਰੋਇਆ।

ਕੋਈ ਕੂਕ ਪੁਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਤਾ ਵਹੁ ਦੁਖੀ ਹੋ ਹੋ ਕਰ ਰੋਯਾ ਹੈ॥

ਓਨਿ ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਸਭੁ ਗਵਾਇਆ ਲਾਹਾ ਮੂਲੁ ਸਭੁ ਖੋਇਆ॥

ਔਰ ਉਸਨੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸੰਪੂਰਨ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਪੁਨਾ ਲਾਹਾ ਮੂਲ ਸਭ ਖੋਇ ਲੀਆ॥

ਓਹੁ ਤੇਲੀ ਸੰਦਾ ਬਲਦੁ ਕਰਿ ਨਿਤ ਭਲਕੇ ਉਠਿ ਪ੍ਰਭਿ ਜੋਇਆ॥

ਵਹੁ ਤੇਲੀ ਕਾ ਬੈਲ ਕਰਕੇ ਨਿਤ ਸਵੇਰੇ ਉਠ ਕਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਲੀ ਨੇ ਜੋੜਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਫਲ ਪਰਦਾਤਾ ਤਿਸ ਕੋ ਚਉਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭਰਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਵੇਖੈ ਸੁਣੈ ਨਿਤ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਿਦੂ ਕਿਛੁ ਰੁਝਾ ਨ ਹੋਇਆ॥

ਹਰੀ ਸਭਿ ਕਿਛੁ ਵੇਖਤਾ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਕੋਈ ਕਰਮ ਗੁਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਜੈਸਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਜਿਹਾ ਪੁਰਬਿ ਕਿਨੈ ਬੋਇਆ॥

ਜੈਸਾ ਬੀਜੇ ਗਾ ਤੈਸਾ ਹੀ ਕਾਟੇ ਗਾ ਜੈਸਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੇ ਬੀਜੁ ਬੀਜਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤੈਸੇ ਜੈਸਾ ਹੁਣ (ਲੁਣੈ) ਕਾਟਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਣੀ ਤਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਚਰਣ ਧੋਇਆ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੋ ਧੋਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪਿਛੈ ਤਰਿ ਗਇਆ ਜਿਉ ਲੋਹਾ ਕਾਠ ਸੰਗੋਇਆ॥

ਸੋ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪੀਛੇ ਲਗਾ ਹੈ ਸੋ ਤਰਿਗਇਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਲੋਹਾ ਕਾਠ ਕੇ ਸੰਗ ਹੋ ਕਰ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਤੂ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੁਖੁ ਹੋਇਆ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਨ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ ਕਿਯੋਂ ਕਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਣ ਵਾਲੇ ਕੋ ਹੀ ਸੁਖ ਹੋਇਆ ਹੈ॥੧॥

੧॥ ਮਃ ੪॥ ਵਡਭਾਗੀਆਂ ਸੁਹਾਗਣੀ ਜਿਨਾਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਰਾਇ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਹਾਗਵੰਤੀਆਂ ਬਡੀ ਭਾਗਵਾਨ ਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਪਰਗਾਸੀਆ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਜੋਤ ਕਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ਹੁਆ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮੀ ਮੈ ਸਮਾਇਗਈ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਇਹੁ ਸਰੀਰੁ ਸਭੁ ਧਰਮੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਸਚੇ ਕੀ ਵਿਚਿ ਜੋਤਿ ॥

ਇਹ ਸਰੀਰ ਸਭ ਧਰਮੋਂ ਕਾ ਕਾਰਣ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਬੀਚ ਸਚੇ ਕੀ (ਜੋਤਿ) ਗਿਆਤ ਹੈ ॥

ਗੁਹਜ ਰਤਨ ਵਿਚਿ ਲੁਕਿ ਰਹੇ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਕੁ ਕਢੈ ਖੋਤਿ ॥

ਔਰ ਬੀਚ ਮੈ ਗੁਹਜ ਰਤਨ ਅਰਥਾਤ ਵੈਰਾਗ ਆਦਿ ਗੁਣ ਛਪ ਰਹੇ ਹੈਂ । ਪ੍ਰੰਤੂ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੀ (ਖੋਤਿ) ਖੋਦਿਕੇ ਅਰਥਾਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰ (ਕਢੈ) ਨਿਕਾਲਤਾ ਹੈ ॥

ਸਭੁ ਆਤਮ ਰਾਮ ਪਛਾਣਿਆ ਤਾ ਇਕੁ ਰਵਿਆ ਇਕੋ ਓਤਿ ਪੋਤਿ ॥

ਪੁਨਾ ਜਬ ਸਭ ਮੈ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਪਛਾਣਿਆ ਤੌ ਏਕ ਮੈ (ਰਵਿਆ) ਵੇਦ ਹੁਆ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਏਕ ਜੋ ਇਕੋ ਹੀ ਤਾਣਾ ਪੇਟਾ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਸੂਤ੍ਰਵਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ।

ਇਕੁ ਦੇਖਿਆ ਇਕੁ ਮੰਨਿਆ ਇਕੋ ਸੁਣਿਆ ਸ੍ਰਵਣ ਸਰੋਤਿ ॥

ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਏਕ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਏਕਮੰਨਿਆਹੈ ਔਰ ਸ੍ਰੋਤਿਇੰਦ੍ਰੈ ਕਰਕੇ (ਸਰੋਤਿ) ਸਰੋਤਾ ਅਰਥਾਤ ਅਧਕਾਰੀ ਹੋਕਰ ਏਕ ਹੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿ ਤੂ ਸਚੁ ਸਚੇ ਸੇਵਾ ਤੇਰੀ ਹੋਤਿ ॥ ੧੬ ॥

ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਨ ਤੂੰਨਾਮਕੋਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਹੋਤੀ ਰਹੇਗੀ ਵਾ ਤੇਰੀ ਤਰਫੋਂ ਸਚੇ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੋਤੀ ਰਹੇਗੀ ।੧੬।

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥ ਸਭਿ ਰਸ ਤਿਨ ਕੈ ਰਿਦੈ ਹਹਿ ਜਿਨ ਹਰਿ ਵਸਿਆ ਮਨ ਮਾਹਿ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈ ਹਰੀ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇਮੈ ਸੰਪੂਰਨ (ਰਸ) ਅਨੰਦ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਦਰਗਹਿ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਤਿਨ ਕਉ ਸਭਿ ਦੇਖਣ ਜਾਹਿ ॥

ਔਰ ਤਿਨਕੇ ਮੁਖ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਉਜਲੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਕੋ ਸਭ ਦੇਖਣ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨ ਨਿਰਭਉ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨ ਕਉ ਭਉ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਰ ਭੈ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਕੋਈ ਭੈ ਨਹੀਂ ॥

ਹਰਿ ਉਤਮੁ ਤਿਨੀ ਸਰੇਵਿਆ ਜਿਨ ਕਉ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਆਹਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਕਉ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਲਿਖਿਆ(ਆਹਿ) ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਉਤਮ ਕੋ (ਸਰੇਵਿਆ) ਸੇਵਿਆ ਹੈ ॥

ਤੇ ਹਰਿ ਦਰਗਹਿ ਪੈਨਾਈਅਹਿ ਜਿਨ ਹਰਿ ਵੁਠਾ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਔਰ ਜਿਨਕੇ ਮਨਮੈ ਹਰੀ(ਵੁਠਾ)ਵਸਿਆ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਪੈਨਾਈਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪਤ ਸੰਜੁਕਤ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਆਪਿ ਤਰੇ ਸਭ ਕੁਟੰਬ ਸਿਉ ਤਿਨ ਪਿਛੈ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਛਡਾਹਿ ॥

ਵਹੁ ਆਪ ਸਭ ਕੁਟੰਬ ਸਹਤ ਤਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕੇ ਪੀਛੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਛੂਟਾ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਹਰਿ ਮੇਲਿ ਜਨ ਤਿਨ ਵੇਖਿ ਵੇਖਿ ਹਮ ਜੀਵਾਹਿ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈ ਦਾਸ ਕੋ (ਜਨ) ਸੰਤ ਮੇਲੋ ਤਿਨਕੋ ਹਮ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਵੇਂ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੪ ॥ ਸਾ ਧਰਤੀ ਭਈ ਹਰਿਆਵਲੀ ਜਿਥੈ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਬੈਠਾ ਆਇ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਿਥਵੀ (ਹਰਿਆਵਲੀ) ਰੌਣਕ ਵਾਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਇ ਬੈਠਾ ਹੈ ॥

ਸੇ ਜੰਤ ਭਏ ਹਰੀਆਵਲੇ ਜਿਨੀ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੇਖਿਆ ਜਾਇ ॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਾਇ ਕਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਸੇ ਜੰਤ (ਹਰੀਆਵਲੇ) ਪਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਪਿਤਾ ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਕੁਲੁ ਧਨੁ ਧਨੁ ਸੁ ਜਨਨੀ ਜਿਨਿ ਗੁਰੂ ਜਣਿਆ ਮਾਇ ॥

(ਮਾਇ) ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਪਿਤਾ ਧੰਨ ਹੈ ਔਰ ਕੁਲ ਭੀ ਸਦਾ ਧੰਨਤਾ ਜੋਗ ਹੈ ਔਰਸੋ ਮਾਤਾ ਭੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਜਿਨਿ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਿਆ ਆਪਿ ਤਰਿਆ ਜਿਨੀ ਡਿੱਠਾ ਤਿਨਾ ਲਏ ਛਡਾਇ॥

ਸੋ ਗੁਰੂ ਸਦਾ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਦਰਸਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂਕੋ ਭੀ ਛੁਡਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਹੁ ਦਇਆ ਕਰਿ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਧੋਵੈ ਪਾਇ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮੇਲਹੁ ਮੈ ਜਨ ਤਿਨਕੇ ਚਰਨ ਧੋਵਾਂ ਅਰਥਾਤ ਸੇਵਾ ਕਰਾਂ।

ਪਉੜੀ ॥ ਸਚੁ ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਅਮਰੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਹਰਿ ਉਰਿ ਧਾਰਿਆ ॥

ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਅਰ ਅਮਰ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ॥

ਸਚੁ ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਜਿਨਿ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧ ਬਿਖੁ ਮਾਰਿਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਬਿਖ ਰੂਪ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਕੋਂ ਕੋ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਪੁਰਖ ਹੈ ॥

ਜਾ ਡਿਠਾ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤਾਂ ਅੰਦਰਹੁ ਮਨੁ ਸਾਧਾਰਿਆ ॥

ਜਬ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇਖਿਆ ਤੋ ਅੰਤਰ ਸੇ ਮਨ ਸਹਤ ਆਸਰੇ ਕੋ ਹੂਆ ॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਘੁਮਿ ਵਾਰਿਆ ॥

ਆਪਣੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਵਾਰਨੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਏ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਤਾ ਮਨਮੁਖਿ ਹਾਰਿਆ ॥ ੧੭ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਨਮ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਾਰਿਆ ਹੈ ॥ ੧੭ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿਓਨੁ ਮੁਖਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਸੀ ॥

ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਗਜਾਸੂ ਸਭ ਮੈ (ਮੁਖ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ (ਮੁਖ) ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵੇ ਗਾ ॥

ਸੋ ਕਰੇ ਜਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭਾਵਸੀ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਘਰੀ ਵਸਾਇਸੀ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵੇ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਗੁਰ ਪੂਰਾ(ਘਰੀ)ਸ੍ਵ ਸਰੂਪ ਮੈ ਵਾ ਬੈਕੁੰਠ ਆਦ ਲੋਕਮੈ ਵਸਾਵੇ ਗਾ।

ਜਿਨ ਅੰਦਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਭਉ ਸਭੁ ਗਵਾਇਸੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਘਰ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਭੈ ਸਭ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਵੇ ਗਾ॥

ਜਿਨ ਰਖਣ ਕਉ ਹਰਿ ਆਪਿ ਹੋਇ ਹੋਰ ਕੇਤੀ ਝਖਿ ਝਖਿ ਜਾਇਸੀ ॥

ਜਿਨਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰਨੇ ਕੋ ਆਪ ਹਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਔਰ ਕਿਤਨੀ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਖਪ ਖਪ ਜਾਵੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਤੂ ਹਰਿ ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਛਡਾਇਸੀ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਉ ਤੇਰੇ ਕੋ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਛੁਡਾਵੇ ਗਾ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੪ ॥ ਗੁਰ ਸਿਖਾ ਕੈ ਮਨਿ ਭਾਵਦੀ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥

(ਗੁਰ) ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰੋਂਕੀ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਰਾਖਹੁ ਪੈਜ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਨਿਤ ਚੜੈ ਸਵਾਈ ॥

ਹਰੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਗਯਾ ਰਖਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤੰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਵਾਈ ਚੜਤੀ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਮਨਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਛਡਾਈ ॥

ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਛੁਡਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਤਾਣੁ ਦੀਬਾਣੁ ਹਰਿ ਤਿਨਿ ਸਭਿ ਆਣਿ ਨਿਵਾਈ ॥

ਔਰ ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰੋਂਕਾ(ਤਾਣ)ਬਲ ਔਰ(ਦੀਬਾਣ)ਆਸਰਾ ਹਰੀ ਹੀ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤਿਸਨੇ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਆਇ ਨਿਵਾਈ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਡਿਠਾ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭਾਉ ਕਰਿ ਤਿਨਕੇ ਸਭਿ ਪਾਪ ਗਵਾਈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਵਾ ਖਾਣ ਗਵਾਈ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਬਹੁ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ॥

ਔਰ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਤਿਨਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਬਹੁਤ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ਹੈ ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਮੰਗੈ ਧੂੜਿ ਤਿਨ ਜੋ ਗੁਰਕੇ ਸਿਖ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਜਨ ਤਿਨਕੀ ਚਰਣ ਧੂੜ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਹਉ ਆਖਿ ਸਲਾਹੀ ਸਿਫਤਿ ਸਚੁ ਸਚੁ ਸਚੇ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਮੈ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਕੀ (ਸਿਫਤਿ) ਉਸਤਤੀ (ਆਖਿ) ਮੁਖ ਸੇ ਸਲਾਹੁਣੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਸਚੇ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਸਚ ਰੂਪ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੈ॥

ਸਾਲਾਹੀ ਸਚੁ ਸਾਲਾਹ ਸਚੁ ਸਚੁ ਕੀਮਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਚਾ (ਸਾਲਾਹੀ) ਸਲਾਹੁਣੇ ਜੋਗਯ ਹੈ ਔਰ (ਸਾਲਾਹ) ਉਸਤਤੀ ਭੀ ਤਿਸਕੀ ਸਚੀਹੈ ਸਚੇਕੀ ਕੀਮਤ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਚੁ ਸਚਾ ਰਸੁ ਜਿਨੀ ਚਖਿਆ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹੇ ਆਘਾਈ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ (ਸਚਾ ਰਸੁ) ਆਤਮਾਨੰਦ ਚਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਇਹੁ ਹਰੁ ਰਸੁ ਸੋਈ ਜਾਣਦੇ ਜਿਉ ਗੂੰਗੀ ਮਿਠਿਆਈ ਖਾਈ ॥

ਇਸ ਹਰੀ ਰਸੁ ਕੋ ਸੋਈ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ਗੂੰਗਾ ਜੈਸੇ ਮਿਠਾਈ ਖਾਇ ਕਰ ਕਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਤੈਸੇ ਬਾਣੀ ਕਰ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇਵਿਆ ਮਨਿ ਵਜੀ ਵਾਧਾਈ॥ ੧੮ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸੇਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਧਾਈ ਵਜੀ ਹੈ ਵਿਜੋਗ ਕਾਲ ਮੈ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਕੋ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਹਾਲ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥ ਜਿਨਾ ਅੰਦਰਿ ਉਮਰ ਥਲ ਸੇਈ ਜਾਣਨਿ ਸੂਲੀਆ ॥

ਜਿਨਕੇ ਅੰਦਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ (ਉਮਰਥਲ) ਫੋੜਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਸੂਲੀਆ) ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ (ਉਮਰਥਲ) ਵਹੁ ਫੋੜਾ ਹੈ ਜੋ ਪੀਠ ਪਰ ਹੋਤਾ ਹੈਉਸਕਾ ਨਾਮ ਗਦੋਂ ਧਾਣਾ ਭੀ ਹੈ। ਸੋ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਦਾਇਕ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਵਾ ਜਿਨਕਾ ਅੰਦਰ ਅਸਥਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ (ਉਮਰ)ਉਮਗਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਤਿਨ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਜਾਣਹਿ ਸੇਈ ਬਿਰਹੁ ਹਉ ਤਿਨ ਵਿਟਹੁ ਸਦ ਘੁਮਿ ਘੋਲੀਆ ॥

ਜਾਂ (ਸੇਈ) ਉਸ ਬਿਯੋਗ ਕੋ ਹਰੀ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਮੈ ਤਿਨਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਘੁਮਿਘੋਲੀਆ ਸਦਾ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ । ਸੋਈ ਹਰੀ ਕੇ ਵਿਛੋੜੇ ਕੇ ਦੁਖ ਕੋ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਸਜਣੁ ਪੁਰਖੁ ਮੇਰਾ ਸਿਰੁ ਤਿਨ ਵਿਟਹੁ ਤਲ ਰਲੀਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਜਣ ਪੁਰਖ ਮੇਲੋ ਮੇਰਾ ਸੀਸੁ ਤਿਨਕੇ ਊਪਰਿ ਵਾਰਿਆ ਹੁਆ ਚਰਨਾਂ ਕੇ ਨੀਚੇ ਰੁਲੇ॥

ਜੋ ਸਿਖ ਗੁਰ ਕਾਰ ਕਮਾਵਹਿ ਹਉ ਗੁਲਮੁ ਤਿਨਾ ਕਾ ਗੋਲੀਆ ॥

ਜੋ ਸਿਖ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਭਗਤੀ ਕਰਤ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਗੁਲਾਮੋਂ ਕਾ ਗੁਲਾਮ ਹਾਂ ॥

ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਚਲੂਲੈ ਜੋ ਰਤੇ ਤਿਨ ਭਿੰਨੀ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਚੋਲੀਆ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ (ਚਲੂਲੇ) ਸਘਨ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ (ਚੋਲੀਆ) ਦੇਹ ਵਾ ਬੁਧੀ ਹਰੀ ਕੇ(ਰੰਗ)ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ (ਭਿੰਨੀ)

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਾਨਕ ਮੇਲਿ ਗੁਰ ਪਹਿ ਸਿਰ ਵੇਚਿਆ ਮੋਲੀਆ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਤਬ (ਗੁਰਮੇਲੇ) ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਸਿਰ ਮੋਲ ਬੇਚ ਦੀਆ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੪ ॥ ਅਉਗਣੀ ਭਰਿਆ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਕਿਉ ਸੰਤਹੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਇਹੁ ਸਰੀਰ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਾ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਨਿਰਮਲੁ ਕੈਸੇਹੋਵੇ ॥ ਉਤ੍ਰ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਣ ਵੇਹਾਝੀਅਹਿ ਮਲਿ ਹਉਮੈ ਕਢੈ ਧੋਇ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਸੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਰੀਦਨਾ ਕਰੀਏ ਸੋ ਗੁਣ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਇ ਕਰ ਨਿਕਾਲ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚੁ ਵਣੰਜਹਿ ਰੰਗ ਸਿਉ ਸਚੁ ਸਉਦਾ ਹੋਇ ॥

ਜੋ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਸਚੇ ਸਬਦ ਕਾ ਬਨਜਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਸਉਦਾ ਸਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਤੋਟਾ ਮੂਲਿ ਨ ਆਵਈ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਸੋਇ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਸੋ ਹਰੀ ਰੂਪ ਨਫਾ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਤੋਟਾ ਮੂਲ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਜਮਾ ਨਹੀ ਆਵਤਾ ਲਾਭ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਸਚੁ ਵਣੰਜਿਆ ਜਿਨਾ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਚ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਨਜਿਆ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸਾਲਾਹੀ ਸਚੁਸਾਲਾਹਣਾ ਸਚ ਸਚਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਾਲੇ ॥

(ਸਚ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਸਚੇ (ਸਾਲਾਹੀ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕਰੀਏ ਜੋ ਸਚਾ ਪੁਰਖ (ਨਿਰਾਲੇ)ਅਸੰਗ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥

ਸਚੁ ਸੇਵੀ ਸਚੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਚੁ ਸਚਾ ਹਰਿ ਰਖਵਾਲੇ ॥

ਸਚਾ ਸੇਵਣੇ ਸੇ ਸਚਾ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ (ਸਚਾ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਨਾਮ ਜੀਵ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚੁ ਸਚਾ ਜਿਨੀ ਅਰਾਧਿਆ ਸੇ ਜਾਇ ਰਲੇ ਸਚ ਨਾਲੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਕਾ ਅਰਾਧਿਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਚ ਕੇ ਸਾਥ ਜਾਇ ਕੇ(ਰਲੇ) ਅਭੇਦ ਹੋਏ ਹੈਂ ॥

ਸਚੁ ਸਚਾ ਜਿਨੀ ਨ ਸੇਵਿਆ ਸੇ ਮਨਮੁਖ ਮੂੜ ਬੇਤਾਲੇ ॥

ਔਰ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਕੋ ਸੇਵਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖ (ਬੇਤਾਲ) ਕੂਤ ਸਮ ਹੈਂ ॥

ਓਹੁ ਆਲੁ ਪਤਾਲੁ ਮੁਹਹੁ ਬੋਲਦੇ ਜਿਉ ਪੀਤੈ ਮਦ ਮਤਵਾਲੇ ॥੧੯॥

ਵਹੁ ਮੁਖ ਸੇ ਅਸਤ ਬਿਅਸਤ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਮਦ ਪੀ ਕਰ ਮਤਵਾਲੇ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ॥੧੯॥

ਸਲੋਕੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਕਿਸੀ ਨੇ ਗਉੜੀ ਰਾਗ ਮੈਂ ਖਿਆਲ ਗਾਂਵਿਆ ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਤਿਸਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰੀ ਤਿਸ ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਉੜੀ ਰਾਗਿ ਸੁਲਖਣੀ ਜੇ ਖਸਮੈ ਚਿਤਿ ਕਰੇਇ ।
ਭਾਣੈ ਚਲੈ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਕੈ ਐਸਾ ਸੀਗਾਰੁ ਕਰੇਇ ॥

ਗਉੜੀ ਰਾਗਣੀ ਗਾਈ ਹੂਈ ਤੋ ਸੁਲਖਣੀ ਹੈ ਜੇ ਪ੍ਰਮਸ੍ਵਰ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰੇ ਵਾ (ਗਉੜੀ) ਬੁਧੀ (ਰਾਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲੀ (ਸੁਲਖਣੀ)ਉਤਮ ਲਖਣੋਂ ਵਾਲੀ ਤੋ ਹੈ ਜੇ ਮਾਲਕ ਕੋ ਯਾਦ ਚਿੰਤਨ ਕਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭਾਣੈ ਮੈਂ ਚਲਣ ਰੂਪ ਜੋ ਸਿੰਗਾਰ ਹੈ ਸੋ ਕਰੇ ਸਜਾਵੇ ॥

ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਭਤਾਰੁ ਹੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਰਾਵੇਇ ।
ਜਿਉ ਉਬਲੀ ਮਜੀਠੈ ਰੰਗੁ ਗਹਗਹਾ ਤਿਉ ਸਚੇ ਨੋ ਜੀਉ ਦੇਇ ।

ਜੋ ਸਚਾ ਬ੍ਰਹਮ (ਭਤਾਰ) ਪਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਸਦਾਤਿਸਕੋ ਰਾਵਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਜੀਠ ਉਬਲੀ ਹੂਈ ਕਾ ਰੰਗ(ਗਹਗਹਾ)ਗਾੜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਚੇ ਕੋ ਅਪਨਾ ਜੀਉ ਦੇਵੇ ਤੋ ਤੈਸੇ ਤਿਸ ਕਉ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਰੰਗਿ ਚਲੂਲੈ ਅਤਿ ਰਤੀ ਸਚੇ ਸਿਉ ਲਗਾ ਨੇਹੁ ॥

ਜਿਸਕਾ ਸਚੇ ਕੇ ਸਾਥ (ਨੇਹੁ)ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ ਸੋ ਜਗਯਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਤਿ ਸਘਨ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੀ ਹੈ ਜੋ ਨੇਹ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਹਾਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੂੜੁ ਠਗੀ ਗੁਝੀ ਨਾ ਰਹੈ ਕੂੜੁ ਮੁਲੰਮਾ ਪਲੇਟ ਧਰੇਹੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੂੜੀ ਕਰਨਿ ਵਡਾਈਆ ਕੂੜੇ ਸਿਉ ਲਗਾ ਨੇਹੁ ॥

ਜੋ ਝੂਠ ਔ ਠਗੀ ਹੈ ਸੋ ਛਿਪੀ ਨਹੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਝੂਠੇ ਮੁਲੰਮੇ ਕੋ ਕੋਈ ਲਪੇਟ ਕਰਕੇ ਰਖੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜੋ ਝੂਠੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਝੂਠ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਆਪਿ ਹੈ ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਸਚਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰੇ ਤੋ ਠਗੀਆਂ ਦੂਰ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਹਰਿ ਉਸਤਤਿ ਹੈ ਸੰਗਿ ਸਾਧੂ ਮਿਲੇ ਪਿਆਰਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੇ ॥

ਓਇ ਪੁਰਖੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ਧੰਨਿ ਜਨ ਹਹਿ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਹਿ ਪਰਉਪਕਾਰਿਆ ॥

ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ ਪੁਰਸ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜੋ ਪਰਉਪਕਾਰ ਹੇਤ(ਪ੍ਰਾਣੀ) ਜੀਵ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਵਹਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੁਣਾਵਹਿ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਜਗੁ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਹੀ ਸੁਣਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਉਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਤਾਰਿਆ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਵੇਖਣ ਕੋਈ ਸਭ ਕਉ ਲੋਚੈ ਨਵਖੰਡ ਜਗਤਿ ਨਮਸਕਾਰਿਆ ॥

ਇਸੀ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ (ਲੋਚੇ) ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਗਤ ਮੇਂ ਨੌ ਖੰਡੋਂ ਨੇ ਹੀ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਆਪੁ ਰਖਿਆ ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਵਿਚਿ ਗੁਰੁਆਪੇ ਤੁਧੁ ਸਵਾਰਿਆ॥

ਤੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਅਪਣਾ ਆਪ ਰਖਿਆ ਹੈ ਔਰ ਤੈਂ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ ॥

ਤੂੰ ਆਪੈ ਪੂਜਹਿ ਪੂਜ ਕਰਾਵਹਿ ਸਤਿ ਗੁਰ ਕਉ ਸਿਰਜਣ ਹਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕੋ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਸੇ ਪੂਜਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ॥

ਕੋਈ ਵਿਛੁੜਿ ਜਾਇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਸਹੁ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ਮੁਹ ਜਮਿ ਮਾਰਿਆ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਾਸ ਸੇ ਵਿਛੜ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਵਿਮੁਖ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਿਸਕਾਜਮੋਂ ਨੇ ਕਾਲਾ ਮੁਹ ਕਰਕੇ ਮਾਰਿਆਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਿਸੁ ਅਗੈ ਪਿਛੈ ਢੋਈ ਨਾਹੀ ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਮਨਿ ਵੀਚਾਰਿਆ ॥

ਔਰ ਤਿਸਕੋ ਅਗੇ ਪਿਛੇ ਅਰਥਾਤ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਢੋਈ) ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਏਹ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੋ ਮਿਲੇ ਸੋਈ ਜਨ ਉਬਰੇ ਜਿਨਿ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਸਮਾਰਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਬਚੇ ਹੈਂ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੇ ਗੁਰ ਸਿਖ ਪੁਤ ਹਹੁ ਹਰਿ ਜਪਿਅਹੁ ਹਰਿ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈ ਦਾਸ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹਾਂ ਕੇ ਹੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋ ਔਰ ਪੁਤ੍ਰੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੋ ਜਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਜਗ ਮੈ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਤਾਰਿਆ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨ? ॥ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਜਗਤ ਕੋ ਕਿਸਨੇ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਜੀਵ ਕੋ ਕੌਣ ਮਿਲੇ ॥ ਉਤਰ॥੨ ॥

ਮਹਲਾ ੩ ॥ ਹਉਮੈ ਜਗਤੁ ਭੁਲਾਇਆ ਦੁਰਮਤਿ ਬਿਖਿਆ ਬਿਕਾਰ ॥

ਹੰਕਾਰ ਨੇ ਔਰ ਬਿਸੇ ਵਿਕਾਰੋਂ ਵਾਲੀ ਖੋਟੀ ਬੁਧੀ ਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਨਦਰਿ ਹੋਇ ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਧਿ ਅੰਧਿਆਰ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈ ਪੜੇ ਹੈਂ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਹੋਵੇ ॥

ਨਾਨਕ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਲਏ ਜਿਸਨੋ ਸਬਦਿ ਲਾਏ ਪਿਆਰੁ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੋ ਆਪੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਬਦ ਮੈ ਪਿਆਰ ਲਗਾਵੇ ਤਿਸਕੋ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸਚ ਸਚੇ ਕੀ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ ਹੈ ਸੋ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਭਿਜੈ ॥

ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਕੀ (ਸਿਫਤਿ) ਉਸਤਤੀ (ਸਲਾਹ ਹੈ) ਸਲਾਹੁਣੇ ਜੋਗ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਰਿਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ (ਭਿਜੈ)ਸਨਿਗਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਨੀ ਇਕ ਮਨਿ ਇਕੁ ਆਰਾਧਿਆ ਤਿਨਕਾ ਕੰਧੁ ਨ ਕਬਹੂੰ ਛਿਜੈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਕ ਮਨ ਹੋਇਕਰ ਏਕ ਕੋ ਅਰਾਧਿਆ ਹੇ ਤਿਨਕਾ (ਕੰਧੁ) ਸਰੀਰ ਕਬੀ ਨਹੀਂ (ਛਿਜੈ) ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਧਨੁ ਧਨੁ ਪੁਰਖ ਸਾਬਾਸਿ ਹੈ ਜਿਨ ਸਚੁ ਰਸਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਿਜੈ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਕੇਨ ਔਰ ਸਾਬਾਸੀ ਲੇਾਇਕ ਹੇ ਜਿਸਨੇ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ ਹੈ ॥

ਸਚੁ ਸਚਾ ਜਿਨ ਮਨਿ ਭਾਵਦਾ ਸੇ ਮਨਿ ਸਚੀ ਦਰਗਹ ਲਿਜੈ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਚੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਮਾਨ ਲਈਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨਕਾ ਅਤੀ ਆਦਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਜਨਮ ਸਚਿਆਰੀਆ ਮੁਖ ਉਜਲ ਸਚੁ ਕਰਿਜੈ ॥ ੨੦ ॥

ਔਰ ਤਿਨ ਸਚੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਧੰਨ ਹੈ ਧੰਨ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਨਕਾ ਮੁਖ ਉਜਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਅਬ ਕੂੜਿਆਰਾਂ ਕਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨੦॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪॥ ਸਾਕਤਾ ਜਾਇ ਨਿਵਹਿ ਗੁਰ ਆਗੈ ਮਨਿ ਖੋਟੇ ਕੂੜਿ ਕੂੜਿਆਰੇ ॥

ਜੇਕਰ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਭੀ ਜਾਇਕਰ ਨਿਮ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੌਭੀ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਖੋਟੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਝੂਠੇ ਲੋਕ ਝੂਠ ਹੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਗੁਰੁ ਕਹੈ ਉਠਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਬਹਿ ਜਾਹਿ ਘੁਸਰਿ ਬਗੁਲਾਰੇ ॥

ਜੇ ਗੁਰੂ ਕਹੇ ਉਠੋ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਅਮਕਾ ਕਾਮ ਕਰ ਲੇਵੇ ਤੌ ਬਹੁਤ ਲੋਗੋਂ ਮੈ(ਘੁਸਰਿ)ਘੁਸਕਰ ਲੁਕ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਆਚਾਰ ਬਗੁਲੇ ਪੰਛੀ ਸਮ ਝੂਠਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਦੰਭੀ ਹੈ ਵਾ (ਬਗੁਲਾਰੇ) ਨਿਆਰੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਲੁਕ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗੁਰ ਸਿਖਾ ਅੰਦਰਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਵਰਤੈ ਚੁਣਿ ਕਢੇ ਲਧੇ ਵਾਰੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਵਰਤਤਾ ਹੈ (ਲਧੇਵਾਰੇ)ਢੂੰਢਣ ਵਾਲੋਂ ਨੇ ਵਹੁ ਲੁਕੇ ਹੂਏ ਕੂੜਿਆਰ ਸਰਬ ਮੈ ਸੇ ਚੁਗ ਕਰ ਨਿਕਾਲ ਲੀਏ ਹੈਂ ॥

ਓਇ ਅਗੈ ਪਿਛੈ ਬਹਿ ਮੁਹੁ ਛਪਾਇਨਿ ਨ ਰਲਨੀ ਖੋਟੇਆਰੇ ॥

ਜਬ ਕੁਛ ਖਾਣੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤਬ ਵਹੁ ਅਗੇ ਹੋਕਰ ਹਾਥ ਪਸਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਬਸੇਵਾ ਕਾ ਵਕਤ ਹੋਤਾ ਹੈਤਬ ਪੀਛੇ ਬੈਠਕਰ ਮੁਖ ਛਪਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮਾਰ ਕੋ ਪਛਾਣਿ ਕਰ ਕੁਛ ਕਹਿ ਨ ਦੇਵੇਂ ਇਸੀ ਸੇ ਵਹੁ ਖੋਟੇ ਪੁਰਸ ਮਹਾਤਮਾ ਮੈ ਰਲਾਏ ਹੂਏ ਨਹੀਂ ਰਲਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਓਨਾ ਦਾ ਭਖੁ ਸੁ ਓਥੈ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ਕੂੜ ਲਹਨਿ ਭੇਡਾਰੇ ॥

ਕਿਯੋਂਕਿ ਉਨ ਸਾਕਤੋਂ ਕਾ (ਭਖੁ) ਭੋਜਨ ਨਿੰਦਾ ਚੁਗਲੀ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਵਹੁ (ਭੇਡਾਰੇ) ਭੇਡੇ ਰੂਪ ਜਾਇਕਰ ਲੇਵੇਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਭੇਡੇ ਵਿਸਟਾ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਵਹੁ ਨਿੰਦਾ ਚੁਗਲੀ ਕੋ ਢੂੰਢਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੇ ਸਾਕਤ ਨਰੁ ਖਾਵਾਈਐ ਲੋਚੀਐ ਬਿਖੁ ਕਢੈ ਮੁਖ ਉਗਲਾਰੇ ॥

ਜੇਕਰ ਉਨ ਸਾਕਤ ਨਰੋਂ ਕੋ ਕੁਛ ਪਦਾਰਥ ਖੁਲਾਈਏ ਔਰ ਏਹੁ ਲੋਚੀਐ ਕਿ ਵਹੁ ਸੁਭ ਮਾਰਗ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਂ ਤੌਭੀ ਵਹੁ ਮੁਖ ਸੇ ਬਿਖ ਰੂਪ ਬਚਨ (ਉਗਲਾਰੇ) ਨਿਕਾਲਕੇ (ਕਢੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਪਸੂ ਘਾਸਾਦਿਕ ਭੋਜਨ ਖਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੀ ਹੀ ਉਗਾਲੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋ ਤਿਨਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈ ਕੌੜਤਨ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬਾਹਰ ਮੁਖ ਬਿਖ ਰੂਪ ਬਚਨੋਂ ਕੀ ਉਗਾਲੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੀ ਭਲਿਆਈ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਸਾਕਤ ਸੇਤੀ ਸੰਗੁ ਨ ਕਰੀਅਹੁ ਓਇ ਮਾਰੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਸੰਗ ਨ ਕਰੋ ਓ ਵਹੁ ਹਰੀ ਸਿਰਜਣਹਾਰਕੇ ਮਾਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਜਿਸਕਾ ਇਹੁ ਖੇਲੁ ਸੋਈ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਜਨੁ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਰੇ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਏਹੁ ਖੇਲ ਹੈ ਸੋਈ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਦਾਸ ਭਾਵ ਕਰ ਨਾਮਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੇ ਔਰ ਜਗਤ ਕੋ ਖੇਲ ਰੂਪ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨੇ ॥੧ ॥

ਮਃ ੪ ॥

ਤਿਨ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਬਿਖ ਰੂਪ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਕੁਛ ਨੁਕਸਾਨ ਨੋਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ? ॥ ਉਤ੍ਰ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਹਰਿ ਉਰਿਧਾਰਿਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਗੰਮ ਪੁਰਖ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਹਰੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੋ ਅਪੜਿ ਕੋਇ ਨ ਸਕਈ ਜਿਸੁ ਵਲਿ ਸਿਰਜਣਿ ਹਾਰਿਆ ॥

ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਤਰਫ (ਆ) ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੇ ਤਿਸਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀ ਪਹੁਚ ਸਕਤਾ !

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਖੜਗੁ ਸੰਜੋਉ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਹੈ ਜਿਤਕਾਲ ਕੰਟਕੁ ਮਾਰਿ ਵਿਡਾਰਿਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਖੜਗ) ਖੰਡਾ ਗਿਆਨ ਹੈ ਔਰ (ਸੰਜੋਉ) ਲੋਹੇ ਕਾ ਬਸਤਰ ਜਿਸਕੋ ਪਹਰਨੇ ਕਰ ਸੂਰਮਿਓਂ ਕੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਸਤ੍ਰ ਬੇਧ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਸੋ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਵਾਕ ਰੂਪ ਬਾਣ ਘਾਉ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ ਔਰ ਜਿਸ ਕਰ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਸਤ੍ਰੂ (ਕੰਟਕ) ਦੁਖਦਾਤਾ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਰਖਣ ਹਾਰਾ ਹਰਿ ਆਪਿ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੈ ਪਿਛੈ ਹਰਿ ਸਭਿ ਉਬਾਰਿਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਰਖਜਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਆਪਹੀ ਹਰੀ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਛੇ ਲਾਗਣੇ ਵਾਲੇ ਸਭਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਬਚਾਯਾ ਹੈ ॥

ਜੋ ਮੰਦਾ ਚਿਤਵੈ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸੋ ਆਪਿ ਉਪਾਵਣ ਹਾਰੈ ਮਾਰਿਆ ॥

ਜੋ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੰਦਾ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ॥

ਏਹ ਗਲ ਹੋਵੈ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਸਚੇ ਕੀ ਜਨ ਨਾਨਕ ਅਗਮੁ ਵੀਚਾਰਿਆ ॥ ੨ ॥

ਏਹੁ ਬਾਤ ਸਚੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪਰਕਾਰ ਹਮਨੇ (ਅਗਮ) ਜੀਵੋਂ ਕਰ ਅਵਿਖੇ ਬਾਤੋਂ ਕੋ ਵੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸਚਿ ਸੁਤਿਆ ਜਿਨੀ ਅਰਾਧਿਆ ਜਾ ਉਠੇ ਤਾ ਸਚੁ ਚਵੇ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸੁਤਿਆਂ ਹੂਇਆਂ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਅਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਜਬ ਉਠਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਭੀ ਸਚ ਕੋ ਹੀ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੇ ਵਿਰਲੇ ਜੁਗ ਮਹਿ ਜਾਣੀਅਹਿ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਰਵੇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਮੈਂ(ਰਵੇ) ਮਿਲਿਗਏ ਹੈਂ ਸੋ ਜਗਤ ਮੈਂ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨ ਕਉ ਜਿ ਅਨੁਦਿਨੁ ਸਚੁ ਲਵੇ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਚ (ਲਵੈ) ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨ ਮਨਿ ਤਨਿ ਸਚਾ ਭਾਵਦਾ ਸੇ ਸਚੀ ਦਰਗਹ ਗਵੇ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਸੋ ਸਚੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ (ਗਵੇ) ਪਰਵੇਸ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੈ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਸਚੁ ਸਚਾ ਸਦਾ ਨਵੇ ॥੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚਾ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ (ਨਵੇ)ਨਵੀਨ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਚੇ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਏਲੇ) ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਵਾ ਹਮ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥੨੧॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਜਾਗ ਕਰ ਭਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਕੁਛ ਔਰ ਹੈ ? (ਉਤਰ) ॥

ਕਿਆ ਸਵਣਾ ਕਿਆ ਜਾਗਣਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤੇ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ(ਕਿਆ)ਅਥਵਾ ਜਾਗਣਾਕਰੇ(ਕਿਆ)ਅਥਵਾ ਸੋਣਾ ਕਰਨ (ਤੇ) ਓਹੁ ਪ੍ਰਵਾਣ ਹੈ ॥

ਜਿਨਾ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਨ ਵਿਸਰੈ ਸੇ ਪੂਰੇ ਪੁਰਖ ਪਰਧਾਨ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਸ੍ਵਾਸ ਗਿਰਾਸ ਨਹੀਂ ਵਿਸਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰੇ ਪਰਧਾਨ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ॥

ਕਰਮੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਈਐ ਅਨ ਦਿਨੁ ਲਗੈ ਧਿਆਨੁ ॥

ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਨ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਰਹਾ ਦਰਗਹ ਪਾਈ ਮਾਨੁ ॥

ਜੋ ਤਿਨੋ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਮਾਨ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਉਦੇ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਉਚਰਹਿ ਉਠਦੇ ਭੀ ਵਾਹੁ ਕਰੇਨਿ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸੋਣੇ ਲਗੇ ਭੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਠਨੇ ਕੇ ਵਕਤ ਭੀ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਜਿ ਨਿਤ ਉਠਿ ਸੰਮਾਲੇਨਿ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈ ਜੋ ਨਿਤ ਉਠਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਜਲੇ ਮੁਖ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੀਐ ਆਪਣਾ ਪਾਈਐ ਨਾਮੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਜੋ ਅਪਣੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵੀਐ ਤੋ ਅਪਾਰ ਬਿਅੰਤ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਭਉਜਲਿ ਡੁਬਦਿਆਂ ਕਢਿ ਲਏ ਹਰਿ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਦਾਤਾਰੁ ॥

ਵਹੁ ਦਾਤਾਰ ਦਾਤਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਦਾਤ ਦੇਕਰ ਭਉਜਲ ਮੈਂ ਡੂਬਤਿਆਂ ਕੋ ਨਿਕਾਲ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਸੇ ਸਾਹ ਹੈ ਜਿ ਨਾਮਿ ਕਰਹਿ ਵਾਪਾਰੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਉਤ੍ਰ) ਵਣਜਾਰੇ ਸਿਖ ਆਵਦੇ ਸਬਦਿ ਲਘਾਵਣ ਹਾਰੁ ॥

ਜੋ ਸਿਖ ਵਣਜਾਰੇ ਹੋਕਰ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਲੰਘਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਕਉ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਤਿਨ ਸੇਵਿਆ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੂਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸਚੁ ਸਚੇ ਕੇ ਜਨ ਭਗਤ ਹਹਿ ਸਚੁ ਸਚਾ ਜਿਨੀ ਅਰਾਧਿਆ॥

ਸੋ ਸਚੇ ਹਰੀ ਕੇ ਭਗਤ ਜਨ ਸਚੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਜਿ ਢੰਢੋਲਿਆ ਤਿਨ ਅੰਦਰਹੁ ਹੀ ਸਚੁ ਲਾਧਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕਾ (ਖੋਜ) ਮਾਰਗ (ਢੰਢੋਲਿਆ) ਢੂੰਢਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੇ ਹੀ ਸਚ ਕੋ (ਲਾਧਿਆ) ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਜਿਨੀ ਸੇਵਿਆ ਕਾਲੁ ਕੰਟਕੁ ਮਾਰਿ ਤਿਨੀ ਸਾਧਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਾਚੇ ਸਾਹਬ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ(ਕਾਲੁਕੰਟਕੁ)ਦੁਖਦਾਈ ਕਾਲ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਸਾਧਿਆ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਸਚਾ ਸਭਦੂ ਵਡਾ ਹੈ ਸਚੁ ਸੇਵਨਿ ਸੇ ਸਚਿ ਰਲਾਧਿਆ ॥

ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਸਭ ਸੇ ਬਡਾ ਹੈ ਜੋ ਸਚੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਮੈਂ (ਰਲਾਧਿਆ) ਰਲੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚੁ ਸਚੇ ਨੋ ਸਾਬਾਸਿ ਹੈ ਸਚੁ ਸਚਾ ਸੇਵਿ ਫਲਾਧਿਆ ॥ ੨੨ ॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਕੋ(ਸਾਬਾਸ)ਧਨਕਾਰੀ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ(ਫਲਾਧਿਆ) ਫਲ ਅਧਕ ਹੂਆ ਹੈ ॥੨੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥ ਮਨਮੁਖ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮੁਗਧੁ ਹੈ ਨਾਮ ਹੀਣ ਭਰਮਾਇ॥

ਬਿਨ ਗੁਰ ਮਨੂਆ ਨ ਟਿਕੈ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੂਨੀ ਪਾਇ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਮੂਰਖ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਕਰ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਮਨ ਨਹੀਂ ਟਿਕਤਾ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੂਨੋਂ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ਦਇਆਲ ਹੋਹਿ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਆਇ ॥

ਜੇਕਰ ਆਪ ਹਰੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਦਿਆਲੂ ਹੋਵੇ ਤੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲਿਆ ਜਾਣੋ ।

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿ ਤੂ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਨ ਤੂ ਨਾਮ ਕੋ ਸਲਾਹ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਦੁਖ ਜਾਤਾ ਰਹੇ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੪ ॥ ਗੁਰੁ ਸਾਲਾਹੀ ਆਪਣਾ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਰੰਗਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਜੋ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਗੁਰੂ ਸਲਾਹੀਏ ਤੋ(ਸੁਭਾਇ) ਸੋਭਾ ਵਾਨ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਤੀ ਮਨ ਰਤਾ ਰਖਿਆ ਬਣਤ ਬਣਾਇ ॥

ਜਿਨਕਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਨ ਰੱਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਾਧਨਾ ਰੂਪੀ ਬਨਤ ਬਨਾਇ ਕਰ ਰਖਜਾ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਬਨਤ ਏਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਹਬਾ ਸਾਲਾਹਿ ਨ ਰਜਈ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਚਿਤੁ ਲਾਇ॥

ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਉਸਤਤੀ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਾਇਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ "ਕੋਟ ਕਰਣ ਦੀਜੈ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ"। ।

ਨਾਨਕ ਨਾਵੈ ਕੀ ਮਨਿ ਭੂਖ ਹੈ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤੈ ਹਰਿ ਰਸੁ ਖਾਇ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਭੁਖ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨੁ ਕਾ ਮਨੁ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਖਾਇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ।੨।

ਪਉੜੀ ॥ ਸਚੁ ਸਚਾ ਕੁਦਰਤਿ ਜਾਣੀਐ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਜਿਨਿ ਬਣਾਈਆ ॥

ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਕੁਦਰਤਿ ਕਰਕੈ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਦਿਨ ਔਰ ਰਾਤੀ ਬਣਾਈਆਂ ਹੈਂ ॥

ਸੋ ਸਚੁ ਸਲਾਹੀ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਚੇ ਕੀਆ ਵਡਿਆਈਆ ॥

ਜਿਸ ਸਚੇ ਕੀਆਂ ਸਚੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚਾ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਲਾਹੁਣੇ ਜੋਗ ਹੈ ॥

ਸਾਲਾਹੀ ਸਚੁ ਸਲਾਹ ਸਚੁ ਸਚੁ ਕੀਮਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈਆ ॥

ਸਲਾਹੁਣੇ ਜੋਗ ਹਰੀ ਸਚੁ ਰੂਪੁ ਹੈ ਅਰੁ ਉਸਕੀ ਉਸਤਤੀ ਭੀ ਸਚੁ ਰੂਪੁ ਹੈ ਸਚੇ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਿਸੇਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਾ ਮਿਲਿਆ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤਾ ਹਾਜਰੁ ਨਦਰੀ ਆਈਆ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਬ ਵਡਿਆਈਆਂ ਪ੍ਰਤਖ ਹੀ ਨਦਰ ਆ ਗਈਆਂ ਹੈਂ ॥

ਸਚੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨੀ ਸਲਾਹਿਆ ਤਿਨਾ ਭੁਖਾ ਸਭਿ ਗਵਾਈਆ ॥ ੨੩ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਚੇ ਕੋ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਭ ਭੁਖਾਂ ਗਵਾਇ ਦਈਆਂ ਹੈਂ ॥ ੨੩ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ੪ ॥ ਮੈ ਮਨੁ ਤਨੁ ਖੋਜਿ ਖੋਜੇਦਿਆ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਲਧਾ ਲੋੜਿ ॥

ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ (ਖੋਜਿ) ਰਸਤਾ (ਖੋਜੇਦਿਆ) ਢੂਢਤੇ ਨੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ (ਲੋੜ) ਚਾਹ ਕਰ (ਲਧਾ) ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਵਿਸਟੁ ਗੁਰੂ ਮੈ ਪਾਇਆ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਦਿਤਾ ਜੋੜਿ ॥ ੧ ॥

ਪਰੰਤੂ ਮੈਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ(ਵਿਸਟੁ)ਵਕੀਲ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ (ਜੋੜ) ਅਭੇਦ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ॥੧॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਔਰ ਜੋ ਵਡੇ ਲੋਕ ਹੈਸੋ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜੁੜਤੇ ?

ਉਤਰ ॥ ਮਃ੩ ॥ ਮਾਇਆ ਧਾਰੀ ਅਤਿ ਅੰਨ੍ਹਾ ਬੋਲਾ ॥

ਮਾਇਆ ਧਾਰੀ ਪੁਰਸ ਅਤਿਸੈ ਕਰਕੈ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ॥

ਸਬਦੁ ਨ ਸੁਣਈ ਬਹੁ ਰੋਲ ਘਚੋਲਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੁਣਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਜੋ (ਬਹੁਰੋਲ) ਅਤੀ ਝੂਠ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬਿਅਰਥ ਵਾਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ (ਘਚੋਲਾ) ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਪੈ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ (ਜਾਪੈ) ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੁਣਿ ਮੰਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਮੰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮੀ ਮੈ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਨਿਸਚਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਕਰੈ ਕਰਾਇਆ ॥

ਜੋ ਕਰਮੁ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਕਰਾਇਆ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕ ਵਜਦਾ ਜੰਤੁ ਵਜਾਇਆ ॥੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਬਾਜਾ ਬਜਾਇਆ ਹੂਆ ਬਜਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੀਵਰੂਪ (ਜੰਤੁ)ਬਾਜਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰੁ ਕਾ ਬਜਾਇਆ ਹੂਆ ਬਜਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਤੂ ਕਰਤਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣਦਾ ਜੋ ਜੀਆ ਅੰਦਰਿ ਵਰਤੈ ॥

ਹੇ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਕਰਤਾ ਜੋ ਜੀਵਾਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਰਤਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ ॥

ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਅਗਣਤੁ ਹੈ ਸਭੁ ਜਗੁ ਵਿਚਿ ਗਣਤੈ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਆਪ ਗਿਣਤੀ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਗਿਣਤੀ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈ ॥

ਸਭੁ ਕੀਤਾ ਤੇਰਾ ਵਰਤਦਾ ਸਭ ਤੇਰੀ ਬਣਤੈ ॥

ਸਭ ਕੁਛ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸਭ ਬਨਾਵਟ ਹੈ ॥

ਤੂੰ ਘਟਿ ਘਟਿ ਇਕੁ ਵਰਤਦਾ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬ ਚਲਤੈ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬੁ ਤੂੰ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ (ਚਲਤੈ) ਚਰਿਤ੍ਰ ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨੋ ਮਿਲੇ ਸੁ ਹਰਿ ਮਿਲੇ ਨਾਹੀ ਕਿਸੈ ਪਰਤੈ ॥ ੨੪ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਮਿਲਤੇ ਹੂਏ ਕਿਸੀ ਨੇ(ਪਰਤੈ) ਮੋੜੇ ਨਹੀਂ ਵਾ ਔਰ ਕਿਸੀ ਮਾਇਕ ਪਦਾਰਥ ਮੈਂ ਨਹੀਂ (ਪਰਤੇ) ਪੜਤੇ ਅਰਥਾਤ ਫਸਤੇ ॥ ੨੪ ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ੪ ॥ ਇਹੁ ਮਨੂਆ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਿ ਰਖੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਈਐ ਚਿਤੁ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਏਹ ਮਨ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਕੇ ਰਖੀਏ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਗਾਈਏ ॥

ਕਿਉ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਵਿਸਾਰੀਐ ਬਹਿਦਿਆ ਉਠਦਿਆ ਨਿਤ ॥

ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਔਰ ਉਠਤੇ ਬੈਠਤੇ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਿਉਂ ਵਿਸਾਰੀਏ ਅਰਥਾਤ ਨ ਵਿਸਾਰੀਏ ॥

ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਗਈ ਇਹੁ ਜੀਅੜਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਵਸਿ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਹ ਜੀਅੜਾ ਆਪਕੇ ਵਸਿ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਚਲੀਗਈ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਖ ਤੂ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਬਖਸਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਤੂੰ ਚਾਹੇ ਤੈਸੇ ਰਖ ਪਰੰਤੂ ਮੈ ਦਾਸ ਕੋ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਬਖਸ ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥ ਮਨਮੁਖ ਅਹੰਕਾਰੀ ਮਹਲੁ ਨ ਜਾਣੈ ਖਿਨ ਆਗੈ ਖਿਨੁ ਪੀਛੈ ॥

ਸਦਾ ਬੁਲਾਈਐ ਮਹਲਿ ਨ ਆਵੈ ਕਿਉ ਕਰਿ ਦਰਗਹ ਸੀਝੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅਹੰਕਾਰੀ (ਮਹਲ) ਸਤਸੰਗ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ । ਜਿਸ ਖਿਨ ਮੈਂ ਕੁਛ ਲਾਭ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਆਗੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਅਲਾਭ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਖਿਨ ਮੈਂ ਪੀਛੇ ਹਟਤੇ ਹੈਂ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਬੁਲਾਈਤੇ ਹੈਂ (ਮਹਲ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਯਾਂਤੇ ਕਿਸ ਪਰਕਾਰ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ (ਸਿਝੈ) ਮੁਕਤੀ ਪਾਵੈਂਗੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਮਹਲੁ ਵਿਰਲਾ ਜਾਣੈ ਸਦਾ ਰਹੈ ਕਰਿ ਜੋੜਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਤਸੰਗ ਵਾ ਅਭਿਪਰਾਇ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਦਾ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਸਨਮੁਖ ਰਹੇ ॥

ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਹਰਿ ਮੇਰਾ ਨਾਨਕ ਲਏ ਬਹੋੜਿ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਕਰ ਮੇਰਾ ਹਰੀ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤੋ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ (ਬਹੋੜਿ) ਮੋੜ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸਾ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸਫਲ ਹੈ ਜਿਤੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਮਨ ਮੰਨੇ ॥

ਸੋ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੁਈ ਸਫਲ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਨ ਮੰਨੇ ਅਰਥਾਤ ਪਤੀਆਵੇ ॥

ਜਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਾ ਮਨੁ ਮੰਨਿਆ ਤਾ ਪਾਪ ਕਸੰਮਲ ਭਨੇ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਨ ਪਤੀਆਇਆ ਤਬ ਪਾਪ ਜੋ (ਕਸੰਮਲ) ਮਲ ਰੂਪ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਖੈਂਚਨੇ ਵਾਲੇਥੇ ਸੋ (ਭੰਨੇ) ਨਾਸ ਹੁਏ ਵਾ ਭਾਗ ਗਏ ॥

ਉਪਦੇਸੁ ਜਿ ਦਿਤਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੋ ਸੁਣਿਆ ਸਿਖੀ ਕੰਨੇ ॥

ਜੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਿਖੋਂ ਨੇਂ ਕਾਨੋ ਮੈ ਸ੍ਰਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਿਆ ਤਿਨ ਚੜੀ ਚਵਗਣਿ ਵੰਨੇ ॥

ਜਿਨੋਂਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂਕਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਚੌਗਨੀ ਰੰਗੀਨਤਾ ਚੜੀਹੈ ਅਰਥ ਤ ਚੋਥੀ ਭੂਮਕਾਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਏਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਹ ਚਾਲ ਨਿਰਾਲੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਗੁਰ ਦੀਖਿਆ ਸੁਣਿ ਮਨੁ ਭਿੰਨੇ ॥ ੨੫ ॥

ਇਹ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਚਾਲ ਨਿਰਾਲੀ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣ ਕਰ ਮਨ ਮੈ (ਭਿੰਨੇ) ਸਨਿਗਧ ਹੋਤੇਹੈਂ ॥ ੨੫ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥ ਜਿਨਿ ਗੁਰੁ ਗੋਪਿਆ ਆਪਣਾ ਤਿਸੁ ਠਉਰ ਨ ਠਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਗੁਰੂ (ਗੋਪਿਆ) ਛਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਠਹਰਨੇ ਕੋ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਦੋਵੈ ਗਏ ਦਰਗਹ ਨਾਹੀ ਥਾਉ ॥

ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਦੋਨੋ ਗਏ ਹਾਂ ਔਰ (ਦਰਗਹ) ਸ੍ਵਰਗ ਆਦ ਮੈ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਵੇਲਾ ਹਥਿ ਨ ਆਵਈ ਫਿਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਲਗਹਿ ਪਾਇ ॥

ਵਹੁ ਸਮਾ ਤੋ ਹਾਥ ਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਫੇਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗ ਜਾਵੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਗਲਤੈ ਘੁਸੀਐ ਦੁਖੇ ਦੁਖ ਵਿਹਾਇ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਗਲਤੈ) ਆਤਮ ਅਨਾਤਮ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸਸ (ਘੁਸੀਐ) ਭੂਲ ਜਾਈਏ ਤੋ ਦੁਖ ਹੀ ਦੁਖੋਂ ਮੈ ਆਰਥਲਾ ਬਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਵੈਰੁ ਹੈ ਆਪੇ ਲਏ ਜਿਸੁ ਲਾਇ ॥

ਸਤਗੁਰੂ ਨਿਰਵੈਰ ਪੁਰਖ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਲਗਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਲਗਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਦਰਸਨੁ ਜਿਨਾ ਵੇਖਾਲਿਓਨੁ ਤਿਨਾ ਦਰਗਹ ਲਏ ਛਡਾਇ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰੂ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਛੁਡਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੩ ॥ ਮਨਮੁਖੁ ਅਗਿਆਨੁ ਦੁਰਮਤਿ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥ ਅੰਤਰਿ ਕ੍ਰੋਧੁ ਜੂਐ ਮਤਿ ਹਾਰੀ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਅਗਿਆਨੀ ਹੈ ਇਸੀ ਮੇ ਤਿਸਕੀ ਖੋਟੀ ਸਿਖਿਆ ਹੈ ਔਰ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਰਿਦੇ ਮੈ ਕ੍ਰੋਧ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਿਖਿਓਂ ਰੂਪੀ ਜੂਏ ਮੈ ਬੁਧੀ ਹਾਰ ਦਈ ਹੈ ॥

ਕੂੜੁ ਕੁਸਤੁ ਓਹੁ ਪਾਪ ਕਮਾਵੈ ॥ ਕਿਆ ਓਹੁ ਸੁਣੈ ਕਿਆ ਆਖਿ ਸੁਣਾਵੈ ॥

(ਕੂੜ) ਝੂਠ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸਕਾ (ਕੁਸਤ) ਖੋਟਾ ਹਠ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਪਾਪ ਰੂਪ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਵਹੁ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਆਪ ਕਿਆ ਸੁਣੇ ਗਾ ਮੁਖ ਸੇ ਕਹ ਕਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਸੁਣਾਵੇ ਗਾ ॥

ਅੰਨਾ ਬੋਲਾ ਖੁਇ ਉਝੜਿ ਪਾਇ ॥

ਅੰਨ੍ਹਾਂ ਬੋਲਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਨੇਤਰ ਔ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਖੁਇ) ਭੁਲ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ (ਉਝੜਿ) ਬਨ ਮੈ ਪੜਤਾਹੈ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਅੰਧਾ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਇਸੀ ਕਰ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧਾ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਥਾਇ ਨ ਪਾਇ । ਨਾਨਕ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਮਾਇ ॥ ੨ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸਾ ਪੂਰਬਲਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਜਿਨਕੇ ਚਿਤ ਕਠੋਰ ਹਹਿ ਸੇ ਬਹਹਿ ਨ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥

ਜਿਨਕੇ ਕਠੋਰ ਚਿਤ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਬੈਠਤੇ॥

ਓਥੈ ਸਚੁ ਵਰਤਦਾ ਕੂੜਿਆਰਾ ਚਿਤ ਉਦਾਸਿ ॥

ਉਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸਚ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਝੂਠੋਂ ਕਾ ਚਿਤ ਉਦਾਸ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਓਇ ਵਲ ਛਲੁ ਕਰਿ ਝਤਿ ਕਢਦੇ ਫਿਰਿ ਜਾਇ ਬਹਹਿ ਕੂੜਿਆਰਾ ਪਾਸਿ ॥

ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਛਲ ਬਲ ਕਰਕੇ (ਝਤਿ) ਸਮਾ ਨਿਕਾਲਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਝੂਠਿਓਂ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵਿਚਿ ਸਚੇ ਕੂੜਿ ਨ ਗਡਈ ਮਨ ਵੇਖਹੁ ਕੋ ਨਿਰਜਾਸਿ ॥

ਸਚੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਝੂਠਾ ਮਿਲਤਾ ਨਹੀਂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਮਨ ਮੈ (ਨਿਰਜਾਸਿ) ਨਿਰਨੇ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੇਵੋ ॥

ਕੂੜਿਆਰ ਕੂੜਿਆਰੀ ਜਾਇ ਰਲੇ ਸਚਿਆਰੁ ਸਿਖੁ ਬੈਠੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥ ੨੬ ॥

ਜੋ ਝੂਠੇ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠਿਓਂ ਮੈਂ ਜਾਇਕਰ ਰਲਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਸਿਖ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ॥੨੬॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ੫ ॥ ਰਹਦੇ ਖੁਹਦੇ ਨਿੰਦਕ ਮਾਰਿਅਨੁ ਕਰਿ ਆਪੇ ਆਹਰੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਸਦਾ ਕੁਸੰਗ ਮੈਂ (ਰਹਦੇ) ਰਹਤੇ ਥੇ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਈਰਖਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਸੋ ਨਿੰਦਕ ਆਪੇਹੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ (ਆਹਰੁ) ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਮਾਰੇ ਹੈਂ॥ਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮੈ ਬਾਣੀ ਕੁਛਕ ਜੋ ਰਹਜਾਵੇ ਉਸਕੋ ਰਹਦਾ ਖੁਹਦਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿਕਿ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਔਰ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਥੇ ਸੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਪਹਲੇ ਹੀ ਮਾਰਦੀਏ ਥੇ ਜੈਸੇ ਖਡੂਰ ਮੈਂ ਜੋਗੀ ਥਾ ਜੋ ਕੁਛ ਰਹੇ ਹੂਏ ਥੇ ਸੋ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਵਕਤ ਮਾਰਦੀਏ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਤਿਨਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਆਪ ਆਹਰ ਕਿਉਂ ਕੀਆ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਨਾਨਕਾ ਵਰਤੈ ਸਭ ਜਾਹਰੁ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸਹਾਈ ਹੋਕਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰਗਟ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਃ੫॥ਮੁੰਢਹੁ ਭੁਲੇ ਮੁਢਤੇ ਕਿਥੈ ਪਾਇਨਿ ਹਥੁ ॥

ਤਿਨੈ ਮਾਰੇ ਨਾਨਕਾ ਜਿ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ॥ ੨ ॥

ਜੋ (ਮੁਢਤੇ) ਮੂਲ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ (ਮੁੰਢਹੁ) ਆਦੋਂ ਜਨਮ ਕਾਲ ਸੇ ਹੀ ਭੁਲ ਗਏ ਹੈਂ। ਵ੍ ਕਹਾਂ ਹਾਥ ਪਾਵੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਉਨਕੋ ਕੋਈ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਮਾਰੇ ਹੈਂ ॥ ੨॥ ਪਉੜੀਪ॥ ਪੀਛੇ ਚਉਥੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਕੀਆਂ ਪਉੜੀਆਂ ਥੀਆਂ ਅਬ ਪੰਜਵੀਂ ਅਪਨੀ ਨਵੀਨ ਪਉੜੀ ਬਨਾਇ ਕਰ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮਹਲਾ ਪੰਜਵਾਂ ਵਾ ਪਉੜੀ ਨਵੀਂ ਲਿਖੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਤਿਨਕਾ ਭੂਲਣਾ ਸਪਸਟ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਔਰ ਚੋਰੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਲੈ ਢਾਹੇ ਰਾਤੀ ਤੁਰਹਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਰਾਤ ਕੋ(ਢਾਹੇ) ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸਸਤ੍ਰ ਲੈਕਰ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥

ਤਕਹਿ ਨਾਰਿ ਪਰਾਈਆ ਲੁਕਿ ਅੰਦਰਿ ਠਾਣੀ ॥

ਪਰਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕੋਤਕਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨਕੇ ਭੂਖਨ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਅਮਕੀ ਕੇ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਵਹੁ ਰਾਤਕੋ ਉਤਾਰੀਏ ਔਰ (ਠਾਣੀ)ਅਸਥਾਨੋਂਕੇ ਬੀਚ ਭੂਖਣ ਉਤਾਰਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਲੁਕ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੰਨੀ ਦੇਨਿ ਵਿਖੰਮ ਥਾਇ ਮਿਠਾ ਮਦੁ ਮਾਣੀ ॥

(ਵਿਖੰਮ) ਕਠਨ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਜਾਇ ਕਰ ਸੰਨ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪਦਾਰਥ ਚੁਰਾਇ ਕਰ ਮਿਠੇ ਭੋਜਨ ਔਰ(ਮਦੁ)

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਰਾਬ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ (ਮਾਣੀ) ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਰਮੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਆਪੇ ਪਛੁਤਾਣੀ ॥

ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਆਪ ਹੀ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਜਰਾਈਲੁ ਫਰੇਸਤਾ ਤਿਲੁ ਪੀੜੇ ਘਾਣੀ ॥੨੭॥

ਜੋ ਜਾਨਨਿਕਾਲਣੇ ਵਾਲਾ ਜਮਦੂਤ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਪੀੜਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕੋਲੂ ਵਿਖੇ ਪਾਇਕਰ ਤਿਲੋਂਕੀ ਘਾਣੀ ਪੀੜੀਤੀਹੈ।੨੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ੫ ॥ ਸੇਵਕ ਸਚੇ ਸਾਹ ਕੇ ਸੇਈ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਜੋ(ਸਚੇ ਸਾਹ)ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਵਾਣ ਹੈਂ ॥

ਦੂਜਾ ਸੇਵਨਿ ਨਾਨਕਾ ਸੇ ਪਚਿ ਪਚਿ ਮੁਏ ਅਜਾਣ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਦੂਜਾ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਅਜਾਣ) ਅਗਯਾਤ (ਪਚਿ ਪਚਿ) ਜਲ ਜਲ ਕਰ ਮੂਏ ਹੈਂ॥ ੧।

ਮਃ੫ ॥ ਜੋ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖੁ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਟਣਾ ਨ ਜਾਇ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਵਖਰੋ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਧਿਆਇ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਦ ਸੇ ਹੀ ਲੇਖਾ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਮੇਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਜੋ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਰੂਪ (ਵਖਰੋ) ਮਾਲ ਹੈ ਸੋ (ਧਨੁ) ਧੰਨਤਾ ਜੋਗ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਧਿਆਉਣਾ ਕਰ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਇਸ ਸਉਦੇ ਕਰ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਉਸਤਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਪਉੜੀ ਮਃ ੫ ॥ ਨਾਰਾਇਣ ਲਇਆ ਨਾ ਠੂੰਗੜਾ ਪੈਰ ਕਿਥੈ ਰਖੈ ॥
ਕਰਦਾ ਪਾਪ ਅਮਿਤਿਆ ਨਿਤ ਵਿਸੋ ਚਖੈ ॥

ਜਿਸਨੇ ਨਾਰਾਇਣ ਸੇ ਲੀਆ ਹੈ (ਠਾਠੂੰਗੜਾ) ਭਾਗਣਾ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਨਾਰਾਇਣ ਨੇ ਜਿਸਕੇ ਸੀਸ ਮੈ ਮਾਇਆ ਕਾ ਵਾ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ (ਠਾਠੂੰਗੜਾ) ਠਗੂੰਰਾ ਅਰਥਾਤ ਠੋਲਾ ਮਾਰਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪੈਰ ਕਹਾਂ ਰਖੇ ਅਰਥਾਤਕੋਈ ਅਸਥਾਨਨਹੀਂ ਜੋ(ਅਮਿਤਿਆ) ਬੇਅੰਤ ਪਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਵਿਖ ਹੀ ਚਾਖਤਾ ਹੈ ॥

ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਪਚਿ ਮੁਆ ਵਿਚਿ ਦੇਹੀ ਭੁਖੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਚੈ ਸਾਹਿਬੁ ਮਾਰਿਆ ਕਉਣੁ ਤਿਸਨੋ ਰਖੈ ॥

ਐ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਤਾ ਹੀ (ਪਚ) ਜਲ ਮਰਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸਕਾ ਜੀਵ ਦੇਹ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ (ਭਖੈ) ਤਪਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਕੌਣ ਰਖ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਸਰਣਾਗਤੀ ਜੋ ਪੁਰਖੁ ਅਲਖੈ ॥੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਅਲਖੁ ਪੁਰਖ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਉਪਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਵਿਸਾਰਨੇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ੨੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫॥ ਨਰਕ ਘੋਰ ਬਹੁ ਦੁਖ ਘਣੇ ਅਕਿਰਤਘਣਾ ਕਾ ਥਾਨੁ ॥

ਜਿਸ ਘੋਰ ਨਰਕ ਮੈਂ ਅਤੀ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੈ ਜੋ ਅਕਿਰਤ ਘਨੋਂ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ॥

ਤਿਨਿ ਪ੍ਰਭਿ ਮਾਰੇ ਨਾਨਕਾ ਹੋਇ ਹੋਇ ਮੁਏ ਹਰਾਮੁ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਅਕਿਰਤ ਘਣੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਮਾਰਤਾ ਹੈ (ਹਰਾਮੁ)ਅਧਰਮੀ ਹੋਇ ਹੋਇ ਕਰ ਮਰੇ ਹੈਂ॥ਜੋਕਹੇ ਜੋ ਨਿੰਦਕੋਂ ਕੋ ਔਰ ਕਿਰਤ ਘਣੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀਨੇਤਿਸਕੀਕੁਛ ਔਸ਼ਧੀ ਭੀ ਰਚੀ ਹੋਵੇਗੀਤਿਸ ਪਰਕਹਤੇਹੈਂ।੧।

ਮਃ ੫ ॥ ਅਵਖਧ ਸਭੇ ਕੀਤਿਅਨੁ ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਦਾਰੂ ਨਾਹਿ ॥

ਆਪਿ ਭੁਲਾਏ ਨਾਨਕਾ ਪਚਿ ਪਚਿ ਜੋਨੀ ਪਾਹਿ ॥੨॥

ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਅਵਖਧੀਆਂ ਕਰੀਆਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਨਿੰਦਕ ਕੀ ਕੋਈ ਦਵਾ ਨਹੀਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਭੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਚ ਪਚ ਕਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈ ਪੜਤਾ ਹੈ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ਮਃ ੫ ॥ ਤੁਸਿ ਦਿਤਾ ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰਿ ਧਨੁ ਸਚੁ ਅਖੁਟੁ ॥

ਜਿਸਕੋ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਸਚਾ ਨਿਖੁਟਨੇ ਸੇ ਰਹਤ (ਤੁਸ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਅੰਦੇਸੇ ਮਿਟ ਗਏ ਜਮਕਾ ਭਉ ਛੁਟੁ ॥ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਸੰਗਿ ਸਾਧੂ ਤੁਟੁ ॥

ਤਿਸਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸੇ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਮਕਾ ਭੈ ਛੂਟ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕਾਮਕ੍ਰੋਧਆਦਬੁਰਿਆਈਆਂ ਤੂਟ ਗਈਆਂ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਿਣੁ ਸਚੇ ਦੂਜਾ ਸੇਵਦੇ ਹੁਇ ਮਰਸਨਿ ਬੁਟੁ॥
ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਰਿ ਬਖਸਿਆ ਨਾਮੈ ਸੰਗਿ ਜੁਟੁ॥੨੯॥

ਜੋ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਬੁਟ)ਹਾਥ ਪੈਰ ਹੀਣ ਹੋਇ ਕਰ ਮਰਨਗੇ ਸੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ(ਜੁਟ)ਜੁੜਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂਨੇ ਬਖਸਿਆ ਹੈ ਵਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੂ ਨੇ ਨਾਮ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਸੰਗ ਰੜ ਰਹਾ ਹੈ॥ ੨੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪॥

ਜਬ ਮਰਵਾਹਿਓਂ ਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਤਪੇ ਨੇਅਪਨੇ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਏਕ ਮੁਹਰ ਕੇ ਲੋਭ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਭੋਜ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਦੀਵਾਰ ਪਰ ਸੇ ਗਿਰਾਇ ਦੀਆ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਤੋ ਅਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੁਲਾਵਤੇ ਨਹੀਂ ਇਹੀ ਏਕ ਮੁਹਰ ਲੈ ਆਵੇ ਗਾ ਤਬ ਲੜਕੇ ਕੀ ਲਾਤ ਟੂਟ ਗਈ॥ਤਿਸ ਪਰਥਾਇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਪਾ ਨ ਹੋਵੈ ਅੰਦ੍ਰਹੁ ਲੋਭੀ ਨਿਤ ਮਾਇਆ ਨੋ ਫਿਰੈ ਜਜਮਾਲਿਆ॥

ਅੰਤਰ ਸੇ ਲੋਭੀ ਤਪਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਾ (ਜਜਮਾਲਿਆ) ਦਬਾਇਆ ਹੂਆ ਨਿਤ ਮਾਇਆ ਕੋ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਗੋ ਦੇ ਸਦਿਆ ਸਤੈ ਦੀ ਭਿਖਿਆ ਲਏ ਨਾਹੀ ਪਿਛੋ ਦੇ
ਪਛੁਤਾਇ ਕੈ ਆਣਿ ਤਪੈ ਪੁਤੁ ਵਿਚਿ ਬਹਾਲਿਆ॥

ਪਹਲੇ ਤੋ ਬੁਲਾਇਆ ਹੂਆ ਸਤ ਕੀ ਭਿਖਜਾ ਲੇਤਾ ਨਹੀਂ ਥਾ ਪੀਛੇ ਪਛਤਾਇ ਕਰ ਤਪੇ ਨੇ ਅਪਨਾ ਪੁਤ ਲੇਕਰ ਆਣ ਬੀਚ ਬਠਲਾ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਪੰਚ ਲੋਗ ਸਭਿ ਹਸਣ ਲਗੇ ਤਪਾ ਲੋਭਿ ਲਹਰਿ ਹੈ ਗਾਲਿਆ॥

ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਲੋਕ ਸਭ ਹਸਨੇ ਲਗੇ ਕੇ ਤਪਾ ਲੋਭ ਕੀ ਲਹਿਰ ਨੇ ਗਾਲ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਥੈ ਥੋੜਾ ਧਨ ਵੇਖੈ ਤਿਥੈ ਤਪਾ ਭਿਟੈ ਨਾਹੀ ਧਨ ਬਹੁਤੈ ਡਿਠੈ ਤਪੈ ਧਰਮੁ ਹਾਰਿਆ॥

ਜਹਾਂ ਥੋੜਾ ਧਨ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੇ ਤਪਾ (ਭਿਟੈ) ਛੁਹਤਾ ਨਹੀਂ ਬਹੁਤਾ ਧਨ ਦੇਖ ਕਰ ਤਪੇ ਨੇ ਧਰਮ ਹਾਰ ਦੀਆ ਬਿਨਾ ਨਿਉਤੇ ਆਵਣਾ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਤਪੇ ਨੇ ਹਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਾਈ ਏਹੁ ਤਪਾ ਨ ਹੋਵੀ ਬਰੁਲਾ ਹੈ ਬਹਿ ਸਾਧ ਜਨਾ ਵੀਚਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਬੈਠ ਕਰ ਵੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਏਹ ਤਪਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਏਹੁ ਬਗਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੰਭੀ ਹੈ ॥

ਸਤਿ ਪੁਰਖ ਕੀ ਤਪਾ ਨਿੰਦਾ ਕਰੈ ਸੰਸਾਰੈ ਕੀ ਉਸਤਤਿ
ਵਿਚਿ ਹੋਵੈ ਏਤੁ ਦੋਖੈ ਤਪਾ ਦਯਿ ਮਾਰਿਆ ॥

ਸਤ ਪੁਰਖੋਂ ਕੀ ਤਪਾ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਉਸਤਤ ਮੈ ਹੈ ਏਸ ਦੋਸ ਕਰ ਤਪਾ ਦੈਵਨੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ॥

ਮਹਾ ਪੁਰਖਾਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਾ ਵੇਖੁ ਜੇ ਤਪੈ ਨੋ ਫਲੁ ਲਗਾ ਸਭੁ ਗਇਆ ਤਪੇ ਕਾ ਘਾਲਿਆ॥

ਦੇਖੋ ਜੋ ਤਪੇ ਕੋ ਸਤਿਪੁਰਖੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਾ ਫਲ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਪੇ ਕਾ ਤਪ (ਘਾਲਿਆ) ਕੀਆ ਹੂਆ ਸਭ ਬਰਬਾਦ ਗਿਆ ਏਹ ਫਲ ਲਗਾ ॥

ਬਾਹਰਿ ਬਹੈ ਪੰਚਾ ਵਿਚਿ ਤਪਾ ਸਦਾਏ ਅੰਦਰਿ ਬਹੈ ਤਪਾ
ਪਾਪ ਕਮਾਏ ਹਰਿ ਅੰਦਰਲਾ ਪਾਪ ਪੰਚਾ ਨੋ ਉਘਾ ਕਰਿ ਵੇਖਾਲਿਆ ॥

ਬਾਹਰਿ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਜਨੋਂ ਮੈ ਬੈਠ ਕਰ ਤਪਾ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਅੰਦਰ ਬੈਠ ਕਰ ਤਪਾ ਪਾਪ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਨੇ ਅੰਦਰਲਾ ਪਾਪ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਕੇ ਦੇਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਅੰਦਰ ਅਪਨੇ ਗਵਨ ਕਰ ਰਹਾ ਥਾ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਜਾ ਕਰ ਅੰਦਰੋਂ ਪਕੜ ਲੀਆ ॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਜਮ ਕੰਕਰਾ ਨੋ ਆਖਿ ਛਡਿਆ ਏਸੁ ਤਪੈ ਨੋ
ਤਿਥੈ ਖੜਿ ਪਾਇਅਹੁ ਜਿਥੈ ਮਹਾ ਮਹਾਂ ਹਤਿਆਰਿਆ ॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਨੇ ਜਮ ਦੂਤੋਂ ਕੋ ਕਹ ਛੋਡਾ ਹੈ ਏਸ ਤਪੇ ਕੋ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ (ਖੜਿ) ਲੈਜਾਇ ਕਰ ਪਾਈਓ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਮਹਾਂ ਹਤਿਆਰੋਂ ਸੇ ਅਤਿ ਹਤਿਆਰੇ ਹੈਂ ॥

ਫਿਰਿ ਏਸੁ ਤਪੈ ਦੈ ਮੁਹਿ ਕੋਈ ਲਗਹੁ ਨਾਹੀ ਏਹੁ ਸਤਿਗੁਰਿ ਹੈ ਫਿਟਕਾਰਿਆ ॥

ਔਰ ਫਿਰ ਇਸ ਤਪੇ ਕੋ ਕੋਈ ਮੁਹ ਨ ਲਗੋ ਕਿਯੋਂਕਿ ਏਹ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਫਿਟਕਾਰਿਆ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਕੈ ਦਰਿ ਵਰਤਿਆ ਸੋ ਨਾਨਕ ਆਖਿ ਸੁਣਾਇਆ ਸੋ ਬੂਝੈ ਜੁ ਦਯਿ ਸਵਾਰਿਆ ॥੧॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਬਰਤਿਆ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਕਹ ਕਰਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ (ਦਯ) ਪ੍ਰੇਰਕ ਰੂਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਸੁਵਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥ ਹਰਿ ਭਗਤਾਂ ਹਰਿ ਆਰਾਧਿਆ ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਭਗਤਿ ਨਿਤ ਗਾਂਵਦੇ ਹਰਿਨਾਮੁ ਸੁਖਦਾਈ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਕਾ ਅਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੀ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤ ਜਨ ਹਰੀ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਖਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਾਂ ਨੋ ਨਿਤ ਨਾਵੈ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਬਖਸੀਅਨੁ ਨਿਤ ਚੜੈ ਸਵਾਈ ॥

ਹਰੀ ਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਸਵਾਈ ਚੜਤੀ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਾ ਨੋ ਥਿਰੁ ਘਰੀ ਬਹਾਲਿਅਨੁ ਅਪਣੀ ਪੈਜ ਰਖਾਈ ॥

ਔਰ ਹਰੀ ਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਘਰ ਮੈਂ ਬੈਠਾਲਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਵ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਪਣੀ ਪੈਜ ਜਾਨ ਕਰ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਪੈਜ ਰਖਾਈ ਹੈ ॥

ਨਿੰਦਕਾਂ ਪਾਸਹੁ ਹਰਿ ਲੇਖਾ ਮੰਗਸੀ ਬਹੁ ਦੇਇ ਸਜਾਈ ॥

ਨਿੰਦਕੋਂ ਕੇ ਪਾਸੋਂ ਹਰਿ ਲੇਖਾ ਮੰਗੇਗਾ ਔ ਬਹੁਤ ਸਜਾ ਦੇਗਾ ॥

ਜੇਹਾ ਨਿੰਦਕ ਅਪਣੈ ਜੀਅ ਕਮਾਵਦੇ ਤੇਹੋ ਫਲੁ ਪਾਈ ॥

ਨਿੰਦਕ ਜੈਸਾ ਆਪਣੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਫਲੁ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅੰਦਰਿ ਕਮਾਣਾ ਸਰਪਰ ਉਘੜੈ ਭਾਵੈ ਕੋਈ ਬਹਿ ਧਰਤੀ ਵਿਚਿ ਕਮਾਈ ॥

ਅੰਦਰ ਕਾ ਕਮਾਇਆ ਹੂਆ ਕਰਮ(ਸਰਪਰ) ਜਰੂਰ ਹੀ ਬਾਹਰ (ਉਘੜੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਬੀਚ ਬੈਠ ਕਰ ਕਮਾਵੇ ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਦੇਖਿ ਵਿਗਸਿਆ ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਹਰੀ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੂਆ ਹੂੰ ॥੨॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਉੜੀ ਮਃ ੫ ॥ ਭਗਤ ਜਨਾ ਕਾ ਰਾਖਾ ਹਰਿ ਆਪਿ ਹੈ ਕਿਆ ਪਾਪੀ ਕਰੀਐ ॥

ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਰਖਜਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਪ ਹਰੀ ਹੈ ਪਾਪੀ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ ॥

ਗੁਮਾਨ ਕਰਹਿ ਮੂੜ ਗੁਮਾਨੀਆ ਵਿਸੁ ਖਾਧੀ ਮਰੀਐ ॥

ਜੋ ਮੂਰਖ ਗੁਮਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਗੁਮਾਨੀਆ) ਗੁਮਾਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਏਹੀ ਤਖ ਰੂਪੀ ਵਿਖ ਖਾਣੇਕਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਇ ਲਗੇ ਨੀ ਦਿਹੁ ਥੋੜੜੇ ਜਿਉ ਪਕਾ ਖੇਤੁ ਲੁਣੀਐ ॥

ਆਰਬਲਾ ਕੇ ਦਿਨ ਥੋੜੇ ਆਇ ਲਗੇ ਅਰਥਾਤ ਤਹ ਗਏ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਪਕਾ ਖੇਤ (ਲੁਣੀਐ) ਕਾਟੀਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਮ ਦੂਤ ਲੈ ਜਾਵੇਂਗੇ ॥

ਜੇਹੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਦੇ ਤੇਵੇਹੋ ਭਣੀਐ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਾਖਸਮੁ ਵਡਾ ਹੈ ਸਭਨਾ ਦਾਧਣੀਐ॥੩੦॥

ਜੈਸੇ ਕਰਮ ਜੀਵ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇਹੀ (ਭਣੀਐ) ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਖਸਮ ਜੋ ਵਡਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ॥੩੦॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੪ ॥ ਮਨਮੁਖ ਮੂਲਹੁ ਭੁਲਿਆ ਵਿਚਿ ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥

ਮਨਮੁਖ(ਮੂਲਹੁ) ਆਦਿ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਲਬ ਲੋਭ ਅਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਝਗੜਾ ਕਰਦਿਆ ਅਨਦਿਨੁ ਗੁਦਰੈ ਸਬਦਿ ਨ ਕਰਹਿ ਵੀਚਾਰੁ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਝਗੜਾ ਕਰਤਿਆਂ ਕੇ ਦਿਨ ਰਾਤਿ (ਗੁਦਰੈ) ਗੁਜਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਨਹੀਂਕਰਤੇ।

ਸੁਧਿ ਮਤਿ ਕਰਤੈ ਸਭ ਹਿਰਿ ਲਈ ਬੋਲਨਿ ਸਭੁ ਵਿਕਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਬੁਧੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਹਿਰ ਲਈ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਸਭ ਵਿਕਾਰ ਸੰਜੁਗਤ ਬਚਨ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ॥

ਦਿਤੈ ਕਿਤੈ ਨ ਸੰਤੋਖੀਅਹਿ ਅੰਤਰਿ ਤਿਸਨਾ ਬਹੁ ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧਾਰੁ ॥

ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਪਦਾਰਥ ਕੇ ਦੇਣੇ ਸੇ ਸੰਤੋਖ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਅਗਯਾਨ ਕੀ ਅੰਧੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬਹੁਤ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਮਨਮੁਖਾ ਨਾਲੋ ਤੁਟੀ ਭਲੀ ਜਿਨ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਪਿਆਰੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ (ਮੋਹ) ਅਗਯਾਨ ਕਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਸਾਥ ਪਿਆਰ ਹੈ ਤਿਨਸੇ ਤੁਟੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੀ ਭਲੀ ਹੈ ॥੧॥

ਮਃ੪ ॥ ਜਿਨਾ ਅੰਦਰਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਹੈ ਤਿਨਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਦੂਜਾ ਭਾਵ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ॥

ਓਹੁ ਆਵੈ ਜਾਇ ਭਵਾਈਐ ਸੁਪਨੈ ਸੁਖੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਵਹੁ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭਰਮਾਈਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਭੀ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਕੂੜੁ ਕਮਾਵੈ ਕੂੜੁ ਉਚਰੈ ਕੂੜਿ ਲਗਿਆ ਕੂੜੁ ਹੋਇ ॥

ਵਹੁ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਝੂਠੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਝੂਠ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਝੂਠ ਮੈ ਲਗਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਝੂਠਾ ਹੀ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਹੈ ਦੁਖਿ ਬਿਨਸੈ ਦੁਖ ਰੋਇ ॥

ਜੋ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਦੁਖ ਹੈ ਜਬ ਮਾਇਕ ਪਦਾਰਥ ਬਿਨਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਦੁਖੋਂ ਕਰ ਰੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਹਰਿ ਕਿਸੀ ਪਾਸ ਅਪਨੇ ਦੁਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਧਾਤ ਲਿਵੈ ਜੋੜੁ ਨ ਆਵਈ ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ(ਧਾਤ)ਮਾਇਆ ਮੈ ਔਰ (ਲਿਵੈ)ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ (ਜੋੜ) ਮਿਲਾਪ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਜੇ ਸਭ ਕੋਈ ਚਾਹੈ ਭੀ ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪੋਤੈ ਪੁੰਨੁ ਪਇਆ ਤਿਨਾ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸੁਖੁ ਹੋਇ॥੨॥

ਜਿਨਕੋ (ਪੋਤੈ) ਖਜਾਨੇ ਮੈਂ ਪੁੰਨ ਪਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੈਂ ਪੁੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰ ਸਬਦੀਓਂ ਕੋ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ਮਃ੫॥ਨਾਨਕ ਵੀਚਾਰਹਿ ਸੰਤ ਮੁਨਿ ਜਨਾਂ ਚਾਰਿ ਵੇਦ ਕਹੰਦੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਔਰ ਮੁਨੀ ਜਨ ਵਿਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਭਗਤ ਮੁਖੇ ਤੇ ਬੋਲਦੇ ਸੇ ਵਚਨੁ ਹੋਵੰਦੇ ॥ ਪਰਗਟ ਪਾਹਾਰੈ ਜਾਪਦੇ ਸਭ ਲੋਕ ਸੁਣੰਦੇ ॥

ਜੋ ਬਚਨ ਭਗਤ ਜਨ ਮੁਖ ਤੇ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਪਸਾਰੇ ਮੈਂ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਲੋਕ ਸੁਣਤੇਹੈਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਇਨਿ ਮੁਗਧ ਨਰ ਸੰਤ ਨਾਲਿ ਖਹੰਦੇ ॥
ਓਇ ਲੋਚਨਿ ਓਨਾ ਗੁਣੈ ਨੋ ਓਇ ਅਹੰਕਾਰ ਸੜੰਦੇ ॥

ਜੋ ਮੂਰਖ ਪੁਰਸ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਖਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ। ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ ਤੋ ਉਨਕੋ ਗੁਣ ਦੇਣ ਕੋ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਹੰਕਾਰ ਮੈਂ ਸੜਤੇ ਹੈਂ ॥

ਓਇ ਵਿਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਜਾਂ ਭਾਗੁ ਧੁਰਿ ਮੰਦੇ ॥
ਜੋ ਮਾਰੇ ਤਿਨਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਸੇ ਕਿਸੈ ਨ ਸੰਦੇ ॥

ਵਹੁ ਵਿਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕਰੈਂ ਜੋ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਮੰਦੇ ਭਾਗ ਲਿਖਏ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸੇਕੋ ਭੀ ਨਹੀਂ ॥

ਵੈਰੁ ਕਰਨਿ ਨਿਰਵੈਰ ਨਾਲਿ ਧਰਮਿ ਨਿਆਇ ਪਚੰਦੇ ॥
ਜੋ ਜੋ ਸੰਤ ਸਰਾਪਿਆ ਸੇ ਫਿਰਹਿ ਭਵੰਦੇ ॥

ਜੋ ਨਿਰਵੈਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਬੈਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਧਰਮ ਕੇ ਨਿਯਾਇ ਕਰ ਸੜਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੋ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਰਾਪਿਆ ਹੁਆ ਹੈ ਸੋ ਭਉਦੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪੇਡੁ ਮੁੰਢਾਹੂ ਕਟਿਆ ਤਿਸੁ ਡਾਲ ਸੁਕੰਦੇ ॥੩੧॥

ਜੋ ਬ੍ਰਿਛ ਕਾ ਪੇਡ ਮੂਲ ਸੇਹੀ ਕਾਟਾ ਜਾਵ ਤਿਸਕੇ ਡਾਲੇ ਸੁਕ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਦ੍ਰਾਸ੍ਰਾਂਤ ਮੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਦਾਸ ਸੁਕ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥੩੧॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ੫ ॥ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਭੰਨਣ ਘੜਨ ਸਮਰਥੁ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ ਸਮਾਲਹਿ ਮਿਤ੍ਰ ਤੂ ਦੁਖੁ ਸਬਾਇਆ ਲਥੁ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਭੰਨਣ ਘੜਨ ਸਮਰਥੁ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਿਨਕੋ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਦੁਖ ਸਭ ਲਹ ਗਯਾ ਹੈ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਭੀ ਸਦਾ ਯਾਦ ਕਰੇਂ ਤਉ ਤੇਰਾ ਸਭੁ ਦੁਖ ਲਹ ਜਾਵੇਗਾ ॥ ੧॥

ਮਃ੫ ॥ ਖੁਧਿਆ ਵੰਞੁ ਨ ਜਾਣਈ ਲਾਜ ਕੁਲਾਜ ਕੁਬੋਲੁ ॥
ਨਾਨਕੁ ਮਾਂਗੈ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਕਰ ਕਿਰਪਾ ਸੰਜੋਗੁ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੈਸੇ ਭੂਖਾ ਪੁਰਸ ਲਾਜ ਔਰ ਖੋਟੀ ਲਾਜ ਕੋ ਪੁਨਾ ਖੋਟੇ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਹੀ ਮੈਂ ਨਾਮ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਕਰ। ਅਬ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੇਪੂਰਬ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਮਰਵਾਹਿਓਂ ਪਰ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਪਉੜੀ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਜੇਵੇਹੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਦਾ ਤੇਵੇਹੇ ਫਲਤੇ ॥

ਜੈਸੇ ਕਰਮ ਪੁਰਸ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਕਰਮ ਦੁਖ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਫਲਤੇ ਹੈਂ॥ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਬੇ ਤਤਾ ਲੋਹਸਾਰੁ ਵਿਚ ਸੰਘੈ ਪਲਤੈ। ਘਤਿ ਗਲਾਵਾਂ ਚਾਲਿਆ ਤਿਨਿ ਦੂਤਿ ਅਮਲਤੇ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਤਪਾਇਆ ਹੂਆ ਅਤੀ ਲੋਹਤ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸਕਾ ਤਪ ਕੇ ਲਾਲ ਰੰਗ ਹੂਆ ਹੈ (ਸਾਰ) ਲੋਹਾ ਧਾਤੁ ਚੱਬ ਲਵੈ ਸੋ(ਸੰਘੈ) ਕੰਠ ਮੈ (ਪਲਤੇ) ਫਸ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਹੁ ਭੋਜਨ ਸਮ ਭਛਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੀ ਦੁਖ ਦਾਈ ਹੋਵੇਗਾ ਤਿਨ (ਅਮਲ) ਪਾਪ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਜਮ ਦੂਤੋਂ ਨੇ ਗਲ ਮੈਂ ਸੰਗਲ ਪਾਇ ਕਰ ਚਲਾਇ ਲੀਆ॥

ਕਾਈ ਆਸਨ ਪੁੰਨੀਆ ਨਿਤ ਪਰਮਲੁ ਹਿਰਤੇ ॥
ਕੀਆ ਨ ਜਾਣੈ ਅਕਿਰਤਘਣ ਵਿਚਿ ਜੋਨੀ ਫਿਰਤੇ ॥

ਜੋ ਨਿਤ (ਪਰਮਲੁ) ਪਰਾਈ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੋ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰ (ਹਿਰਤੇ) ਲੇਤੇ ਥੇ ਤਿਨਕੀ ਕੋਈ ਆਸ ਭੀ ਪੂਰੀ ਨ ਹੋਈ। ਅਕਿਰਤਘਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਕਾਰ ਕੀਆ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਯਾਂਤੇ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੇ ਧਿਰਾਂ ਨਿਖੁਟੀਅਸੁ ਹਿਰਿ ਲਈਅਸੁ ਧਰਤੇ ॥
ਵਿਝਣ ਕਲਹ ਨ ਦੇਵਦਾ ਤਾਂ ਲਇਆ ਕਰਤੇ ॥

ਸੰਪੂਰਨ (ਧਿਰਾ) ਆਸਰੇ ਨਿਖੁਟੇ ਹੈਂ। ਔਰ (ਧਰਤੇ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸੇ ਉਠਾਇ ਲੀਆ ਅਰਥਾਤ ਮਰ ਗਏ (ਕਲਹ) ਕਲੇਸ ਕੋ (ਵਿਝਣ) ਹਟਣ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਥਾ ਤੋਂ ਕਰਤੇ ਨੇ ਲਇਆ ਅਰਥਾਤ ਅਭਾਵ ਕਰ ਦੀਆ॥

ਜੋ ਜੋ ਕਰਤੇ ਅਹੰਮੇਉ ਝੜਿ ਧਰਤੀ ਪੜਤੇ॥ ੩੨ ॥

ਜੋ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਝੜ ਕਰ ਕੇ ਧਰਤੀ ਮੈ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥ ੩੨ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ਬਿਬੇਕ ਬੁਧਿ ਹੋਇ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਹਿਰਦੈ ਹਾਰੁ ਪਰੋਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਗਿਆਨ ਵਿਚਾਰਕੀ ਬੁਧੀ ਹੋਤੀਹੈ ਹਰੀਕੇ ਗੁਨੋਂਕੋ ਗਾਵਤੇਹੈਂਔਰ ਹਿਰਦੇਮੈਂਹਰਿਨਾਮਕਾ ਹਾਰ ਪਰੋਇਆਹੈ॥

ਪਵਿਤੁ ਪਾਵਨੁ ਪਰਮ ਬੀਚਾਰੀ ॥ ਜਿ ਓਸੁ ਮਿਲੈ ਤਿਸੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੀ ॥

ਪਵਿਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਅਤੀ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਹੈ ਜੋ ਉਨਕੋ ਮਿਲਤਾਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬਾਸਨਾ ਸਮਾਣੀ॥ ਹਰਿ ਦਰਿ ਸੋਭਾ ਮਹਾ ਉਤਮ ਬਾਣੀ ॥

ਤਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਸਮਾਣੀ ਹੈ ਔਰ ਅਤੀ ਉਤਮ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਉਨਕੀ ਹਰੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਿ ਪੁਰਖੁ ਸੁਣੈ ਸੁ ਹੋਇ ਨਿਹਾਲੁ॥ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਐਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਮਾਲੁ॥੧॥

ਜੋ ਪੁਰਖ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸੁਣਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਹਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ (ਧਨੁ) ਧਨਜਤਾ ਯੋਗ (ਮਾਲ) ਪਦਾਰਥ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੪ ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕੇ ਜੀਅ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਪੈ ਕਿ ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਵੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਕੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਜਾਤੀ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਅੰਦਰਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਰਤੈ ਜੋ ਸਿਖਾਂ ਨੋ ਲੋਚੈ ਸੋ ਗੁਰ ਖੁਸੀ ਆਵੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਕੋਈ ਪੂਜਾ ਸੇਵਾ ਕੀਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਉਸ ਪੁਰਸ਼ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਆਵਤੀ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਖੈ ਸੁ ਕਾਰ ਕਮਾਵਨਿ ਸੁ ਜਪੁ ਕਮਾਵਹਿ
ਗੁਰ ਸਿਖਾ ਕੀ ਘਾਲਿ ਸਚਾ ਥਾਇ ਪਾਵੈ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾਮ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋਈ ਜਪ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਕੀ (ਘਾਲ) ਸੇਵਾ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਥਾਇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮਾਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਹੁਕਮੈ ਜਿ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਪਾਸਿ ਹੁਕਮੁ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰਾਇਆ ਲੋੜੇ ਤਿਸੁ ਅਗੈ ਗੁਰਸਿਖੁ ਫਿਰ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਪਾਸ ਸੇ ਕਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਚਾਹੈ ਤਿਸਕੇ ਨਿਕਟ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ॥

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਅਗੈ ਕੋ ਜੀਉ ਲਾਇ ਘਾਲੈ ਤਿਸੁ ਅਗੈ ਗੁਰ ਸਿਖੁ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ॥

ਜੋ ਮਨ ਲਗਾਇ ਕਰ ਪੂਜਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ (ਘਾਲੇ) ਸੇਵਾਕਰੇ ਤਿਸਕੇ ਆਗੇ ਗੁਰੂਕੇ ਸਿਖ ਕਾਰ (ਕਮਾਵੈ) ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ।

ਜਿ ਠਗੀ ਆਵੈ ਠਗੀ ਉਠ ਜਾਇ ਤਿਸੁ ਨੇੜੈ ਗੁਰ ਸਿਖ ਮੂਲਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਠਗੀ ਕਰ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਠਗੀ ਕਰਕੇ ਉਠ ਜਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਨਿਕਟ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਮੂਲ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੁ ਨਾਨਕੁ ਆਖਿ ਸੁਣਾਵੈ ॥ ਜਿ ਵਿਣੁ
ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਮਨ ਮੰਨੇ ਕੰਮੁ ਕਰਾਏ ਸੋ ਜੰਤੁ ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਬ੍ਰਹਮ) ਵੇਦ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਹਮ ਮੁਖ ਸੇ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਮੰਨੇ ਬਿਨਾ ਵਾ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੰਨੈ ਬਿਨਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਕਪਟ ਕਾ ਫਲ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਵੇ ਗਾ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਵਾਰ ਕੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਅਤਿ ਵਡਾ ਤੁਹਿ ਜੇ ਵਡੁ ਤੂੰ ਵਡ ਵਡੇ ॥

ਹੇ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਅਤੀ ਵਡਾ ਹੈਂ ਹੇ ਵਡੇ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਤੂੰ ਹੈਂ ਐਸਾ ਵਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ॥

ਜਿਸ ਤੂੰ ਮੇਲਹਿ ਸੋ ਤੁਧੁ ਮਿਲੈ ਤੂੰ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਲਹਿ ਲੇਖਾ ਛਡੇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਲਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਲੇਖਾ ਛੋਡ ਚਰ ਉਨਕੋ ਬਖਸ ਲੇਤਾਹੈਂ॥

ਜਿਸਨੋ ਤੂੰ ਆਪ ਮਿਲਾਇਦਾ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਮਨੁ ਗਡ ਗਡੇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਅਤ ਮਨ (ਗਡੇ) ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਤੂ ਸਭ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਚੰਮੁ ਤੇਰਾ ਹਡੇ॥

ਤੇ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਸਚ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਤ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਪਿੰਡ ਚੰਮ ਹਾਡ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖੁ ਤੂੰ ਸਚਿਆ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਆਸ ਤੇਰੀ ਵਡ ਵਡੇ ॥ ੩੩ ॥ ੧ ॥ ਸੁਧੁ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਜੈਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਰਾਖ ਲੈ ਹੇ ਵਡੋਂ ਸੇ ਵਡੇ ਮਨ ਮੈ ਤੇਰੀ ਹੀ ਆਸ ਹੈ (ਸੁਧ) ਕਹੇ ਅਰਥ ਕੀ ਸੋਝੀ ਕਰਨੀ ਵਾ ਨਵੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਸੁਧ ਕਰੀ ਹੂਈ ਹੈਂ ॥

ਗਉੜੀ ਕੀਵਾਰ ਮਹਲਾ ੫॥ਰਾਇ ਕਮਾਲਦੀ ਮੋਜਦੀਕੀ ਵਾਰਕੀ ਧੁਨਿ ਉਪਰਿ ਗਾਵਣੀ*॥

੧ ੳਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਇ ਕਮਾਲ ਦੀਨ ਰਾਇ ਸਾਰੰਗ ਕੇ ਭਾਈ ਤਲਵੰਡੀ ਕੇ ਰਜਪੂਤ ਥੇ ਔਰ ਅਕਬਰ ਕੋ ਕਰ ਦੇਤੇ ਥੇ ਰਾਇ ਸਾਰੰਗਕਾ ਪੁਤਰ ਮੋਜ ਦੀਨ ਪੋਤਰਾ ਰਾਇ ਰਣਧੀਰ ਥਾ ਕਮਾਲ ਦੀਨ ਨੇ ਚੁਗਲੀ ਕਰ ਸਾਰੰਗ ਕੋ ਕੈਦ ਕਰਵਾਇ ਦੀਆ ਸਾਰੰਗ ਕੇ ਮਿਤਰ ਨੇ ਨੇਕੀ ਬਤਾਇ ਕਰ ਖਾਂਦ ਸ਼ਾਹ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਕਰ ਸਿਰੋ ਪਾਉ ਦਿਵਾਇਆ ਕਮਾਲ ਦੀਨ ਕੋ ਡਰ ਹੂਆਆਗੇ ਹੋਕਰ ਮਿਲਾ ਜਹਰ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪਿਲਾਇ ਕਰ ਸਾਰੰਗ ਕੋ ਦਗੇ ਸੇ ਮਾਰਾ ਮੋਜ ਦੀਨ ਨੇ ਦਗੇ ਸੇ ਮਾਰਨਾ ਸੁਣ ਕਰ ਰਣ ਧੀਰ ਕੋ ਕਹਾ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਨਾਨਕਿਯੋਂ ਸੇ ਫੌਜ ਲੇ ਆਇਆ ਯੁਧ ਕਰਕੇ ਸਾਰੰਗ ਕੇ ਪੋਤਰੇ ਰਣਧੀਰ ਔਰ ਬੇਟੇ ਮੋਜ ਦੀਨ ਨੇ ਰਾਇ ਕਮਾਲ ਦੀਨਕੋ ਮਾਰਾਢਾਢੀਆਂਨੇ ਵਾਰ ਬਨਾਈ ਉਸਕੀ ਪੌੜੀਕੀ ਧੁਨੀ ਪਰ ਗੁਰੂਜੀਨੇ ਵਾਰ ਬਨਾਈਹੈ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜੋ ਜਨੁ ਜਪੈ ਸੋ ਆਇਆ ਪਰਵਾਣੁ॥
ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਜਿਨਿ ਭਜਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰਬਾਣੁ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਆਇਆ ਪਰਵਾਣ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪ੍ਰਭੂ (ਨਿਰਬਾਣ) ਨਿਰ ਬੰਧ ਰੂਪ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਮੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਕਟਿਆ ਹਰਿ ਭੇਟਿਆ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣੁ ॥

ਜਿਸਕੋ ਹਰਿ ਸੁਜਾਣ ਪੁਰਖ (ਭੇਟਿਆ)ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਜਨਮ ਔਰ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਸਾਗਰੁ ਤਰੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਤਾਣੁ ॥ ੧ ॥

---

* ਪਉੜੀ ਤਿਸਕੀ ਯਹਿ ਹੈ। ਵਾਰਾ ਰਾਇ ਕਮਾਲ ਦੀਨ ਦਣ ਜਾਨਾ ਬਾਹਾ ਮੋਜ ਦੀਨ ਤਲਵੰਡੀਓਂ ਚੜਿਆ ਸਾਬਾਹੀ ਵਾਲੀ ਅੰਬਰ ਛਾਇਆ ਵਾਜ ਭਲੀ ਕਾਹੀ। ਖੂਨੇ ਨੇ ਮੋ ਮਾਮਲੇ ਨੇ ਸੇ ਖਲਕਾਹੀ ਸੋਜੋ ਘਰ ਵਾਧਾਈਆ ਘਰ ਚ ਹੇ ਧਾਹੀ ਯਹ ਪੰਜ ਤੁਕੀ ਪੌੜੀ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸੋ ਭਲਾ ਸਭ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ॥ ਇਤਿ ਆਦਿ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਸਤ ਸੰਗੀਓਂ ਕੋ ਸਚਾ ਤਾਣ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਕੋ ਤਰੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੫ ॥ ਭਲਕੇ ਉਠਿ ਪਰਾਹੁਣਾ ਮੇਰੈ ਘਰਿ ਆਵਉ ॥
ਪਾਉ ਪਖਾਲਾ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨਿ ਤਨਿ ਨਿਤ ਭਾਵਉ ॥

ਜੋ ਸੰਤ ਭਗਤ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਪਰੇਮ ਕੇ ਲੈਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਸਵੇਰੇ ਉਠਤਾ ਹੀ ਮੇਰੇ ਘਰ ਪਰਾਹੁਣਾ ਆਵੇ ਤਿਸਕੇ ਮੈ ਚਰਨ (ਪਖਾਲਾ)ਧੋਵਾਂ ਔਰ ਨਿਤ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਕੇ ਮੈ ਤਿਸਕੋ (ਭਾਵਉ)ਚਾਹਾਂ ਗਾ ॥

ਨਾਮੁ ਸੁਣੇ ਨਾਮੁ ਸੰਗ੍ਰਹੈ ਨਾਮੇ ਲਿਵ ਲਾਵਉ ॥
ਗ੍ਰਿਹੁ ਧਨੁ ਸਭੁ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਹੋਇ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਉ ॥

ਤਿਸਸੇ ਨਾਮਸੁਣਨੇਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੂੰ ਔਰ ਨਾਮੈਂ ਮੈ ਹੀ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਵੂੰ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਗਾਵਣੇ ਸੇ ਗ੍ਰਿਹ ਔਰ ਧਨ ਸੰਪੂਰਣ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਵੈਗਾ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਾਪਾਰੀ ਨਾਨਕਾ ਵਡ ਭਾਗੀ ਪਾਵਉ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਵਾਪਾਰੀ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਵਉਗਾ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਭਲਾ ਸਚੁ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ॥
ਤੂ ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੁ ਵਰਤਦਾ ਸਭ ਮਾਹਿ ਸਮਾਣਾ ॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭਲਾ ਹੈ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਤੋ ਤੇਰਾ ਸਚਾ ਹੁਕਮ ਭਾਇਆ ਹ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੇ ਬੀਚ ਏਕ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਸਮਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਜੀਅ ਅੰਦਰਿ ਜਾਣਾ ॥

ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਅਰ ਜੀਵੋਂ ਮੇਂ ਤੂੰ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਏਹੁ ਹਮਨੇ ਵਾ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜਾਣਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਮਨਿ ਸਚੇ ਭਾਣਾ ॥
ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ ਸਦ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣਾ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਕੇ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣਾ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਕੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬੀਚ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੂੰ ਔਰ ਸਦਾ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਣ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ੧ ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ੫ ॥ ਚੇਤਾਈ ਤਾ ਚੇਤਿ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚਾ ਸੋ ਧਣੀ ॥
ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਚੜਿ ਬੋਹਿਥਿ ਭਉਜਲੁ ਪਾਰਿ ਪਉ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਚੇਤਾਈ) ਬੁਧੀ ਹੈ ਤੂੰ (ਚੇਤਿ) ਸਿਮਰ ਵਾ ਮਾਤ ਗਰਭ ਮੈਂ ਸਿਮਰਨੇ ਕਾ ਇਕਰਾਰੁ ਕੀਆ ਥਾ ਜੋ ਤੇਰੇ ਯਾਦ ਹੈ ਤਾਂ ਚੇਤ ਵਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਥਾਤ (ਚੇਤਾਈ) ਯਾਦ ਕਰਵਾਈ ਹੈ (ਤਾ) ਇਸੀ ਸੇ ਉਸ ਮਾਲਕ ਸਾਹਿਬ ਸਚੇ ਕੋ ਜਿਸਨੇ ਜੀਉ ਪਿੰਡ ਦੀਆ ਹੈ (ਚੇਤਿ) ਸਿਮਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜ ਪਰ ਚੜ੍ਹਕੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਸਮੁਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਹ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੫ ॥ ਵਾਉ ਸੰਦੇ ਕਪੜੇ ਪਹਿਰਹਿ ਗਰਬਿ ਗਵਾਰ ॥

ਮੂਰਖ ਗੁਵਾਰ ਪੁਰਸ (ਵਾਉ) ਪਉਣ (ਸੰਦੇ) ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸਕੀ ਇਸਥਿਤੀ ਪੋਣ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਐਸੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਕਪੜੇ ਕੋ ਪੈਹਰ ਕਰ ਗਰਬ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਲਿ ਨ ਚਲਨੀ ਜਲਿ ਬਲਿ ਹੋਏ ਛਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਮਸਾਣ ਭੂਮਕਾ ਮੈਂ ਜਲਤੀ ਅਗਨ ਕੇ ਬੀਚ ਬਲਕੇ ਭਸਮ ਹੂਏ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸੇਈ ਉਬਰੇ ਜਗੈ ਵਿਚਿ ਜੋ ਸਚੈ ਰਖੈ ॥
ਮੁਹਿ ਡਿਠੈ ਤਿਨ ਕੈ ਜੀਵੀਐ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਚਖੈ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਨੇ ਰਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਗਤ ਮੈਂ ਬਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ(ਚਖੈ) ਸ੍ਵਾਦ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜੀਵਨਾ ਵਾ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹਿ ਸੰਗਿ ਸਾਧਾ ਭਖੈ। ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਣੀ ਹਰਿ ਆਪਿ ਪਰਖੈ ॥

ਔਰ ਕਾਮ ਪੁਨਾ ਕ੍ਰੋਧ ਤਥਾ ਲੋਭ ਮੋਹ ਉਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ (ਭਖੈ) ਖਾਇ ਲਈਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸ ਪਰ ਤੈਂ ਅਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਆਪਹੀ ਪਰਖਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਚਲਤ ਨ ਜਾਪਨੀ ਕੋ ਸਕੈ ਨ ਲਖੈ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਚਲਿਤ੍ਰ ਜਾਣੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਔਰ ਕੋਈ ਹਰੀ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਇਦੰ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਲਖ ਸਕਤਾ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਸੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕੌਣ ਰੁਤ ਭਲੀ ਹੈ ਔਰ ਕੌਣਸਾ ਦਿਨ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ? ॥੨॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ੫ ॥ ਨਾਨਕ ਸੋਈ ਦਿਨਸੁ ਸੁਹਾਵੜਾ ਜਿਤੁ ਪ੍ਰਭੁ ਆਵੈ ਚਿਤਿ ॥
ਜਿਤੁ ਦਿਨਿ ਵਿਸਰੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਫਿਟੁ ਭਲੇਰੀ ਰੁਤਿ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਦਿਨ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਜਿਸਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਚਿਤ ਆਵੈ ਔਰ ਜਿਸ ਦਿਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਿਸਰ ਜਾਵੇ ਐਸੀ ਭਲੀ ਰੁਤ ਕੋ ਭੀ ਧਿਕਾਰ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਮਃ੫ ॥ ਨਾਨਕ ਮਿਤ੍ਰਾਈ ਤਿਸੁ ਸਿਉ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਿਸਕੈ ਹਾਥਿ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੇ ਹਾਥ ਸਭ ਕਿਛੁ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਤ੍ਰਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ ॥

ਕੁਮਿਤ੍ਰਾ ਸੇਈ ਕਾਢੀਅਹਿ ਇਕ ਵਿਖ ਨ ਚਲਹਿ ਸਾਥਿ॥ ੨॥

ਔਰ ਖੋਟੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸੋਈ (ਕਾਢੀਅਹਿ) ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਏਕ (ਵਿਖ) ਕਦਮ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦਿਕੁ ਖੋਟੇ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਮਿਲਿ ਪੀਵਹੁ ਭਾਈ ॥
ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਸਭੁ ਤਿਖਾ ਬੁਝਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾਹੈ ਔਰ ਤਿਸਨਾ ਬੁਝ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਕੋ ਅਕਤ੍ਰ ਹੋਕਰ ਪਾਨ ਕਰੋ ॥

ਕਰ ਸੇਵਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਗੁਰ ਭੁਖ ਰਹੈ ਨ ਕਾਈ ॥
ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੁੰਨਿਆ ਅਮਰਾ ਪਦੁ ਪਾਈ ॥

ਔਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਕੋਈ ਭੂਖ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਸੰਪੂਰਨ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਔਰ ਅਮਰ ਪਦਵੀ ਪਾ ਲਈ ਹੈ ॥

ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਤੂ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਾਨਕ ਸਰਣਾਈ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਤੂੰਹੀਹੈ ਮੈਂਤੇਰੀ ਸਰਨਮੈਂ ਆਇਆ ਹੂੰ ਜੋ ਕਹੇ ਜਿਸਕਾ ਆਸਰਾ ਕਰਨਾ ਆਪਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਹਾਂ ਹੈ ?ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ੫ ॥ ਡਿਠੜੋ ਹਭ ਠਾਇ ਊਣ ਨ ਕਾਈ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਲਧਾ ਤਿਨ ਸੁਆਉ ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ॥ ੧ ॥

(ਹਭ) ਸੰਪੂਰਨ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ (ਊਣ) ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਤਿਸਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਆਨੰਦ ਕਿਸੀ ਕੋ ਆਇਆ ਹੈ ਵਾ ਕਹਣ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਹੈ ?॥ ਉਤਰ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਭੇਟਿਆ)ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ(ਸੁਆਉ)ਅਨੰਦ(ਲਧਾ)ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ਧਨੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜੋ ਜਪਦਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਹਰੀਰੂਪ ਸੋਭਨੀਕ ਜੋ ਬਸਤੂ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ਜਗਤ ਕੀ ਛਿਨ ਭੰਗਰਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈ ॥੧॥

ਮਃ੫ ॥ ਦਾਮਨੀ ਚਮਤ ਕਾਰ ਤਿਉ ਵਰਤਾਰਾ ਜਗ ਖੇ॥
ਵਥੁ ਸੁਹਾਵੀ ਸਾਇ ਨਾਨਕ ਨਾਉ ਜਪੰਦੋ ਤਿਸੁ ਧਣੀ ॥ ੨ ॥

ਜੈਸੇ (ਦਾਮਨੀ) ਬਿਜਲੀ ਕਾ (ਖੇ) ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਚਮਤ ਕਾਰ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਗਤ ਕਾ(ਵਰਤਾਰਾ) ਰਹਣਾ ਖਿਨ ਭੰਗਰ ਹੈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਐਸਾ ਜਾਨ ਕਰ ਉਸ (ਧਣੀ) ਮਾਲਕ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਦੇਹ ਰੂਪੀ (ਵਥੁ) ਵਸਤੂ ਸੁਹਾਵਨੀ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸੋਧਿ ਸਭਿ ਕਿਨੈ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀ ॥

ਸਭ ਸਾਸਤ੍ਰ ਔਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤੀਆਂ(ਸੋਧਿ) ਵੀਚਾਰੀਆਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕੀਮਤਿ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ॥

ਜੋ ਜਨੁ ਭੇਟੈ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਸੋ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਮਾਣੀ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੋ (ਭੇਟੈ) ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਕੋ (ਮਾਣੀ) ਭੋਗਣੇ ਵਾਲਾ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਏਹ ਰਤਨਾ ਖਾਣੀ ॥

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਦਾ ਜੋ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੈ ਇਹੀ ਰਤਨੋਂ ਕੀ ਖਾਣ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ॥

ਮਸਤਕਿ ਹੋਵੈ ਲਿਖਿਆ ਹਰਿ ਸਿਮਰਿ ਪਰਾਣੀ ॥

ਜੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਸੁਭ ਲੇਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਉ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੋਸਾ ਦਿਚੈ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਨਾਨਕ ਮਿਹ ਮਾਣੀ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਰ ਰੂਪ ਮੁਝ ਅਭਿਆਗਤ ਕੋ ਮਹਮਾਣੀ ਅਰ (ਤੋਸਾ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਖਰਚੁ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੇਹੁ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾ ਹੀ ਕਈ ਪੁਰਸ ਸੁਖੀ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥ ਅੰਤਰਿ ਚਿੰਤਾ ਨੈਣੀ ਸੁਖੀ ਮੂਲਿ ਨ ਉਤਰੈ ਭੁਖ ॥
ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮੁ ਬਿਨੁ ਕਿਸੈ ਨ ਲਥੋ ਦੁਖੁ ॥ ੧ ॥

ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਤੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਰਹਤੀ ਹੈ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਸੁਖੀ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਕਭੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਭੁਖ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਕਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੁਆ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੫ ॥ ਮੁਠੜੇ ਸੇਈ ਸਾਥ ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਨ ਲਦਿਆ ॥
ਨਾਨਕ ਸੇ ਸਾਬਾਸਿ ਜਿਨੀ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਇਕੁ ਪਛਾਣਿਆ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚ ਨਹੀਂ ਲਦਿਆ ਅਰਥਾਤ ਸਚੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਸੋ ਸਾਥ(ਮੁਠੜੇ) ਲੁਟੇ ਗਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਕਰ ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ(ਸਾਬਾਸਿ) ,ਧੰਨਤਾ ਜੋਗ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਜਿਥੈ ਬੈਸਨਿ ਸਾਧ ਜਨ ਸੋ ਥਾਨੁ ਸੁਹੰਦਾ ॥
ਓਇ ਸੇਵਨਿ ਸੰਮ੍ਰਿਥੁ ਆਪਣਾ ਬਿਨਸੈ ਸਭੁ ਮੰਦਾ ॥

ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਸਾਧੂ ਜਨ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਸਥਾਨੁ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ ਸੋ ਸਮਰਥ ਹਰੀ ਕੋ ਆਪਣਾ ਸੁਆਮੀ ਜਾਨਕਰ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਿਦੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮੰਦਾ ਭਾਉ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਪਤਿਤੁ ਉਧਾਰਣ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੰਤ ਬੇਦੁ ਕਹੰਦਾ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਏਹ ਵੇਦ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ॥

ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਤੇਰਾ ਬਿਰਦੁ ਹੈ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਵਰਤੰਦਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਾਨਕੁ ਜਾਚੈ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਤਨਿ ਭਾਵੰਦਾ ॥ ੫ ॥

ਭਗਤੋਂ ਘਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਣੀ ਤੇਰਾ (ਬਿਰਦੁ) ਪ੍ਰਣ ਹੈ ਸੋ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਏਕ ਨਾਮ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਭਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਲਾਭ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੫ ॥ ਚਿੜੀ ਚੁਹਕੀ ਪਹੁ ਫੁਟੀ ਵਗਨਿ ਬਹੁਤੁ ਤਰੰਗ ॥
ਅਚਰਜ ਰੂਪ ਸੰਤਨ ਰਚੇ ਨਾਨਕ ਨਾਮਹਿ ਰੰਗ ॥ ੧ ॥

ਜਬ ਚਿੜੀ ਬੁਧੀ (ਚੁਹਕੀ) ਚੁਰਲਾਣੀ ਅਰਥਾਤ ਸਤ ਅਸਤ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਨ ਲਗੀ ਤਬ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਰੂਪ ਤਰੰਗ(ਵਗਨਿ) ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤਬੀ (ਪਹੁਫੁਟੀ) ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋ ਆਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਰੂਪ ਪਹ (ਫੁਟੀ) ਪ੍ਰਕਾਸਤੀ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਚਿੜੀ ਚੁਹਕੀ ਔਰ ਪਹ ਫੁਟੀ ਤਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਮਾਇਆ ਕੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਤਰੰਗ ਉਠਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ(ਰੰਗ)ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਰਚੇ ਹੈਂ ॥੧ ॥

ਮਃ ੫ ॥ ਘਰ ਮੰਦਰ ਖੁਸੀਆ ਤਹੀ ਜਹ ਤੂ ਆਵਹਿ ਚਿਤਿ ॥
ਦੁਨੀਆਂ ਕੀਆ ਵਡਿਆਈਆ ਨਾਨਕ ਸਭ ਕੁਮਿਤ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਘਰ ਔਰ ਮੰਦਰ ਤਹਾਂ ਹੀ ਸਫਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭੀ ਤਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਤੂੰ ਚਿਤਆਵਤਾ ਹੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈਂ ਸਭ (ਕੁਮਿਤ) ਖੋਟੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸਮ ਦੁਖ ਦਾਇਕ ਹੈਂ ॥ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਸ੍ਰੇਸਰਤਾ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਹਰਿ ਧਨੁ ਸਚੀ ਰਾਸਿ ਹੈ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਜਾਤਾ ॥
ਤਿਸੈ ਪਰਾਪਤਿ ਭਾਇਰਹੁ ਜਿਸੁ ਦੇਇ ਬਿਧਾਤਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਧਨੁ ਸਚੀ (ਰਾਸ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥ ਹੇ(ਭਾਇਰਹੁ) ਭਾਈਓ ਜਿਸਕੋ ਬਿਧਾਤਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਤਿਸੀ ਕੋ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਨ ਤਨ ਭੀਤਰਿ ਮਉਲਿਆ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਜਨੁ ਰਾਤਾ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਮੈ (ਮਉਲਿਆ) ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਦਾਸ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ਸਭਿ ਦੋਖਹ ਖਾਤਾ ॥

ਨਾਨਕ ਸੋਈ ਜੀਵਿਆ ਜਿਨਿ ਇਕੁ ਪਛਾਤਾ ॥ ੬ ॥

ਜਿਸਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦੋਖੋਂ ਕੋ ਖਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭਾਵ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ (ਜੀਵਿਆ) ਸਫਲ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ॥ ਆਕ ਕੇ ਦ੍ਰਸਟਾਂਤ ਸੇ ਵਿਛੜੇ ਜੀਵ ਕੋ ਅਸੋਭਾ ਔਰ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਸੇ ਅਭੇਦ ਕੋ ਸੋਭਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੬ ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੫ ॥ ਖਖੜੀਆ ਸੁਹਾਵੀਆ ਲਗੜੀਆ ਅਕ ਕੰਠਿ ॥

ਬਿਰਹ ਵਿਛੋੜਾ ਧਣੀ ਸਿਉ ਨਾਨਕ ਸਹਸੈ ਗੰਠਿ ॥ ੧ ॥

ਦ੍ਰਸਟਾਂਤ ॥ ਜੈਸੇ ਆਕ ਕੇ ਕੰਠ ਸੇ ਮਿਲੀਆਂ ਹੂਈਆਂ (ਖਖੜੀਆ) ਆਕ ਕੀਆਂ ਫਲੀਆਂ ਸੋਭਤੀਆਂ ਹੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ (ਬਿਰਹ) ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲੇ ਫਲ ਕਾ (ਧਣੀ) ਮਾਲਕ ਆਕ ਸੇ ਵਿਛੋੜਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ(ਸਹਸੈਗੰਠ)ਸੈਂਕੜੇ ਤੂੰਬੇ ਹੋਕਰ ਉਡਤੇ ਫਿਰਤੇਹੈਂ ॥ਦ੍ਰਾਸਟਾਂਤ॥ ਤੈਸੇਹੀ ਜੀਵਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੂਆ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤਾਹੈਔਰ ਨਿਆਰਾ ਹੂਆ ਹੂਆ ਦੇਹੋਂ ਰੂਪੀ ਗੰਠੋਂ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਚਉਰਾਸੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੫ ॥ ਵਿਸਾਰੇਦੇ ਮਰਿ ਗਏ ਮਰਿ ਭਿ ਨ ਸਕਹਿ ਮੂਲਿ ॥

ਵੇਮੁਖ ਹੋਏ ਰਾਮ ਸੇ ਜਿਉ ਤਸਕਰ ਉਪਰਿ ਸੂਲਿ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਰ ਗਏਹੈਂ ਔਰ ਮੂਲ ਅਸਥਾਨ ਸੇ ਮਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਦੁਖ ਹੈ ? ॥ ਉੱਤਰ। ਜੋ ਰਾਮ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਏ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ ਦੁਖ ਪਾਵੇਂਗੇ ਜੈਸੇ ਸੂਲੀ ਉਪਰ ਚੜੇ ਹੂਏ (ਤਸਕਰ) ਚੋਰ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜਹਾਂ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਸੋ ਅਸਥਾਨ ਕੌਣ ਹੈ ? ॥ ਉੱਤ੍ਰ ॥ ੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸੁਖ ਨਿਧਾਨੁ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ਹੈ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸੁਣਿਆ ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਿਆ ਘਟਿ ਘਟਿ ਹਰਿ ਭਣਿਆ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਧ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਵਹੁ ਕਹਾਂ ਹੈ ?॥ ਉੱਤ੍ਰ॥ ਵਹੁ ਹਰੀ ਜਲੋਂ ਔਰ ਥਲੋਂ ਪੁਨਾਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਕਾਸ ਤਥਾ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਬੇਦੋਂ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਨੇ (ਭਣਿਆ) ਕਹਾ ਹੈ ॥

ਊਚ ਨੀਚ ਸਭ ਇਕ ਸਮਾਨਿ ਕੀਟ ਹਸਤੀ ਬਣਿਆ ॥
ਮੀਤ ਸਖਾ ਸੁਤ ਬੰਧਿਪੋ ਸਭਿ ਤਿਸਦੇ ਜਣਿਆ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਊਚ ਨੀਚ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਔਰ ਹਸਤੀ ਤਥਾ ਚੀਟੀ ਰੂਪ ਏਕ ਸਮ ਬਣਿਆ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ਭਾਈ ਮਿਤ੍ਰ ਔਰ ਪੁਤ੍ਰ ਪੁਨਾ ਸਨਬੰਧੀ ਸਭ ਤਿਸਕੇ (ਜਣਿਆ) ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥

ਤੁਸਿ ਨਾਨਕੁ ਦੇਵੈ ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਤਿਨਿ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਮਣਿਆ ॥ ੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ (ਤੁਸਿ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕਰ ਹਰੀ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹਰੀਕਾ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ (ਮਣਿਆ) ਭੋਗਿਆ ਹੈ ॥੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥ ਜਿਨਾ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਨ ਵਿਸਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਮਨਿਮੰਤੁ ॥
ਧੰਨੁਸਿ ਸੋਈ ਨਾਨਕਾ ਪੂਰਨ ਸੋਈ ਸੰਤੁ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੰਤ ਜਨ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋਈ ਧੰਨਯਤਾ ਯੋਗ ਹੈਂ ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥ ਅਠੇ ਪਹਰ ਭਉਦਾ ਫਿਰੈ ਖਾਵਣ ਸੰਦੜੈ ਸੂਲ ॥
ਦੋਜਕਿ ਪਉਦਾ ਕਿਉ ਰਹੈ ਜਾ ਚਿਤ ਨ ਹੋਇ ਰਸੂਲਿ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਜੀਵ ਖਾਵਣੇ ਕੇ ਦੁਖ ਤੇ ਆਠ ਪਹਰ ਭਟਕਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ (ਰਸੂਲ) ਪੈਕੰਬਰ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਦੋਜਕ ਪੜਤਾ ਕਿਉਂ ਰਹੈਗਾ ਅਰਥਾਤ ਅਵਸ਼ ਹੀ ਦੋਜਕ ਮੈ ਪੜਤਾ ਰਹੇਗਾ ॥੨॥

ਪਉੜੀ॥ ਤਿਸੈ ਸਰੇਵਹੁ ਪ੍ਰਾਣੀਹੋ ਜਿਸਦੈ ਨਾਉ ਪਲੈ ॥
ਐਥੈ ਰਹਹੁ ਸੁਹੇਲਿਆ ਅਗੈ ਨਾਲਿ ਚਲੈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੀਵ ਤਿਸ ਸੰਤ ਕੋ ਸੇਵਹੁ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਪਲੇ ਮੈ ਨਾਮ ਹੈ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਸੁਖੀ ਰਹੋਗੇ ਅਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਨਾਮ ਸਾਥ ਚਲੇਗਾ ॥

ਘਰੁ ਬੰਧਹੁ ਸਚ ਧਰਮ ਕਾ ਗਡਿ ਥੰਮੁ ਅਹਲੈ ॥ ਓਟ ਲੇਹੁ ਨਾਰਾਇਣੈਦੀਨਦੁਨੀਆ ਝਲੈ ॥

(ਸਚ ਧਰਮ) ਭਗਤੀ ਕਾ ਘਰ ਬੰਧਹੁ ਔਰ (ਅਹਲੈ) ਅਡੋਲ ਨਿਸਚੈ ਰੂਪ ਥੰਮ ਗਡੋ ਨਾਰਾਇਣ ਕਾ ਆਸਰਾਲੇਵੋ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈ (ਝਲੈ) ਰਖਿਆ ਕਰੇਗਾ ॥

ਨਾਨਕ ਪਕੜੇ ਚਰਨ ਹਰਿ ਤਿਸ ਦਰਗਹ ਮਲੈ ॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਪਕੜੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਉਤਮ ਸੁਖ ਦਰਗਾਹ ਮੈ (ਮਲੈ) ਰੋਕੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਉਤਮ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ॥੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥ ਜਾਚਕ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ਦੇਹਿ ਪਿਆਰਿਆ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰਿਆ ਮੈਂ ਜਾਚਕ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਐਸਾ ਦੇਹੁ ॥

ਦੇਵਣ ਹਾਰੁ ਦਾਤਾਰੁ ਮੈ ਨਿਤ ਚਿਤਾਰਿਆ ॥

ਜੋ ਤੂੰ ਦੇਵਣ ਵਾਲਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਚਿਤਾਰਿਆ ਕਰਾਂ ॥

ਨਿਖੁਟਿਨਜਾਈਮੂਲਿ ਅਤੁਲਭੰਡਾਰਿਆ। ਨਾਨਕਸਬਦੁਅਪਾਰੁਤਿਨਿਸਭੁਕਿਛੁਸਾਰਿਆ॥੧॥

ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕਾ ਭੰਡਾਰ ਐਸਾ ਅਤੋਲ ਹੇ (ਮੂਲ) ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਨਿਖੁਟਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਅਪਾਰ) ਬਿਅੰਤ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਭ ਕੁਛ ਸਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਤਿਨਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਪੂਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੫ ॥ ਸਿਖਹੁ ਸਬਦੁ ਪਿਆਰਿਹੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਟੇਕ ॥

ਮੁਖ ਊਜਲ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਨਾਨਕ ਸਿਮਰਤ ਏਕ ॥੨॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਗਜਾਸੀਓ ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਸੀਖੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਪੀੜਾ ਸੇ ਰਖਜਾ ਕਰਣੋਂ ਕੋ (ਟੇਕ) ਆਸਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਜਲ ਮੁਖ ਸਦਾਸੁਖੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਸ ਸਤਸੰਗ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸਬਦ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਲਹਤ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਓਥੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵੰਡੀਐ ਸੁਖੀਆ ਹਰਿ ਕਰਣੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਮਕੈ ਪੰਥਿ ਨ ਪਾਈਅਹਿ ਫਿਰਿ ਨਾਹੀ ਮਰਣੇ ॥

(ਓਥੈ) ਸਤਸੰਗਿ ਵਿਖੈ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਤਾਈਤਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਵਹੁ ਹਰੀ ਨੇ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਸੁਖੀ ਕਰਣੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਸੁਖੋਂ ਕੇ (ਆਹਰ) ਉਦਮ ਕਰਣੇ ਪੜੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਪੇ ਦੁਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ਸੁਖਕੋ ਸਫੁਟ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਨਾਹੀ ਪਾਏ ਜਾਤੇ ਔਰ ਫਿਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਜਿਸਨੋ ਆਇਆ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ ਤਿਸੈ ਹੀ ਜਰਣੇ ॥

ਬਾਣੀ ਉਚਰਹਿ ਸਾਧ ਜਨ ਅਮਿਉ ਚਲਹਿ ਝਰਣੇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਆਇਆ ਹੇ ਤਿਸੀ ਨੇ (ਹੀ) ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ (ਜਰਣੇ) ਸਹਾਰਣੇ ਆਦ ਗੁਣਾ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਆ ਹੈ ਸੰਤ ਜਨ ਐਸੀ ਉਤਮ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਮਾਨੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ (ਝਰਣੇ) ਵਗ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਰਜੀਤ ਪਰਬਤ ਸੇ ਹਮੇਸ ਪਾਨੀ ਨਿਕਸ ਕਰ ਚਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮ ਝਰਨਾ ਹੈ ॥

ਪੇਖਿ ਦਰਸਨੁ ਨਾਨਕੁ ਜੀਵਿਆ ਮਨ ਅੰਦਰਿ ਧਰਣੇ ॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖਿਆ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਬਚਨ ਧਾਰਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ (ਜੀਵਿਆ) ਭਾਵ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ॥੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੈ ਸੇਵਿਐ ਦੂਖਾਕਾ ਹੋਇ ਨਾਸੁ

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਅਰਾਧਿਐ ਕਾਰਜੁ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥੧॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਨਾਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈ ਨਾਮੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਅਰਾਧਨੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਾਤੇ ਅਰਾਧਨ ਕਰੀਏ ॥੧॥

ਮਃ ੫ ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਸੰਕਟ ਛੁਟਹਿ ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸੰਕਟ ਛੁਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੰਦ ਮੰਗਲ ਮੈਂ (ਬਿਸ੍ਰਾਮ) ਠਹਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਜਪੀਐ ਸਦਾ ਹਰਿ ਨਿਮਖ ਨ ਬਿਸਰਉ ਨਾਮੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਜਪੀਏ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨ ਵੀਸਾਰੀਏ ॥੨॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਉੜੀ ॥ ਤਿਨਕੀ ਸੋਭਾ ਕਿਆ ਗਣੀ ਜਿਨੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲਧਾ ॥
ਸਾਧਾ ਸਰਣੀ ਜੋ ਪਵੈ ਸੋ ਛੁਟੈ ਬਧਾ ॥

ਜਿਨੋ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ(ਲਧਾ)ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਸੋਭਾ ਕਿਆ ਗਣੀਏ ਅਰਥਾਤ ਅਣਗਿਣਤ ਹੈ ਐਸੇ ਸਾਧੂਓ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਜੋ ਪੜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬੰਧਨੋ ਸੇ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਛੂਟਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਅਬਿਨਾਸੀਐ ਜੋਨਿ ਗਰਭਿ ਨ ਦਧਾ ॥

ਜੋ ਅਬਨਾਸੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗਰਬ ਜੋਨੀ ਕੀ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ (ਦਧਾ) ਜਲਤਾ ॥

ਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹਰਿ ਪੜਿ ਬੁਝਿ ਸਮਧਾ॥
ਨਾਨਕ ਪਾਇਆ ਸੋ ਧਣੀ ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਗਾਧਾ ॥ ੧੦ ॥

ਜਿਨਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਨਾਮਕੋ ਪੜ ਸਮਝ ਕਰ (ਸਮਧਾ) ਸਮਾਇਆ ਹੈ ਜਾ ਸਮਝਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੋ ਹਰੀ ਅਗਮ ਅਗਾਧ (ਧਣੀ) ਮਾਲਕ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੦॥

ਸਲੋਕ ਮਃ੫

ਜੋ ਕੋਈ ਐਸੇ ਪੂਛੇ ਕੇ ਜੀਵੋ ਕੋ ਸੁਖ ਕਿਜੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸਭ ਦੁਖੀ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਾਮ ਨ ਕਰਹੀ ਆਪਣਾ ਫਿਰਹਿ ਅਵਤਾ ਲੋਇ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਇ ਵਿਸਾਰਿਐ ਸੁਖੁ ਕਿਨੇਹਾ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥

ਆਪਣਾ ਕਾਮ ਤੋ ਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਸਹਾਇਕ ਕਰਮ ਤੋ ਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਇਸ (ਲੋਇ) ਲੋਕੁ ਮੈਂ (ਅਵਤਾ) ਕਥਾ ਅਰਥਾਤ ਉਲਟਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਨਾਮ ਕੇ ਵਿਸਾਰਨੇ ਕਰ (ਕਿਨੇਹਾ) ਕੈਸਾ ਸੁਖ ਹੋਵੈ ਉਲਟਾ ਦੁਖਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਹੋ ਜੀਵਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਕਿਸ ਕਰ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮਃ੫ ਬਿਖੈ ਕਉੜਤਣ ਸਗਲ ਮਾਹਿ ਜਗਤ ਰਹੀ ਲਪਟਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਜਨਿ ਵੀਚਾਰਿਆ ਮੀਠਾ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਉ ॥ ੨ ॥

ਬਿਖਜੋਂ ਕੀ ਕਉੜਤਣ ਭਾਵ ਪੀੜਾ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈਂ ਲਪਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਾ ਨਾਮ ਮੀਠਾ ਵੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਜਿ ਕਹੇ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮੀਠਾ ਵੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਕਿਆ ਹੈ ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਇਹ ਨੀਸਾਣੀ ਸਾਧ ਕੀ ਜਿਸੁ ਭੇਟਤ ਤਰੀਐ ॥
ਜਮ ਕੰਕਰੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵਈ ਫਿਰਿ ਬਹੁੜਿ ਨ ਮਰੀਐ ॥

ਸਾਧੂ ਕੀ ਇਹੀ ਨਿਸਾਨੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਤਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਮ ਕੰਕਰ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਬਹੁੜੋ ਫੇਰ ਭਾਵ ਵਾਰ ਵਾਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਭਵ ਸਾਗਰ ਸੰਸਾਰੁ ਬਿਖੁ ਸੋ ਪਾਰਿ ਉਤਰੀਐ ॥
ਹਰਿਗੁਣ ਗੰਢਹੁ ਮਨਿ ਮਾਲ ਹਰਿ ਸਭ ਮਲੁ ਪਰ ਹਰੀਐ ॥

ਜਿਸ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਮੈਂ ਬਿਖੈ ਰੂਪੀ ਬਿਖਕੀ (ਭਵ) ਉਤਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਪਾਰ ਉਤਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ। ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਮਣੀਓਂ ਕੀ ਮਾਲਾ ਗੰਦੋ ਵਾ ਮਨਿ ਕੇ ਗੰਦਨ ਕਰੋ ਹਰੀ ਤੁਮਾਰੀ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਸਭ ਦੂਰ ਕਰੇਗਾ ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਿਲ ਰਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਰ ਹਰੀਐ ॥ ੧੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ੧੧ ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੫ ॥ ਨਾਨਕ ਆਏ ਸੇ ਪਰਵਾਣੁ ਹੈ ਜਿਨ ਹਰਿ ਵੁਠਾ ਚਿਤਿ ॥
ਗਾਲੀ ਅਲਪਲਾਲੀਆ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵਹਿ ਮਿਤ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਪੁਰਸ ਆਏ ਪਰਵਾਣ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਹਰੀ(ਵੁਠਾ)ਵਸਿਆ ਹੈ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰੋ(ਅਲਪਲਾਲੀਆ) ਅਸਤ ਬਿਅਸਤ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਵਿਖਜੋਂ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਹੈਂ ਸੋ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀਆਂ ਜੇ ਕਹੇ ਜਿਨਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਵਾ ਧਿਆਨ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਧਿਆਨ ਕਰ ਤਿਨਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੫ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਇਆ ਪੂਰਨ ਅਗਮ ਬਿਸਮਾਦ ॥

ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਅਗਮ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਬਿਸਮਾਦ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸਮ ਦੇਖਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਕੀਤਾ ਪੂਰੇ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਏਕ ਪੁਰਸ਼ ਉਪਰ ਸੇ ਇੰਦ੍ਰੇ ਸੰਕੋਚ ਕਰ ਧਿਆਨ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਮੈਂ ਵਿਖਯੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਕਿਆ ਖਿਵਸਥਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਧੋਹ ਨ ਚਲੀ ਖਸਮ ਨਾਲਿ ਲਬਿ ਮੋਹਿ ਵਿਗੁਤੇ ॥
ਕਰਤਬ ਕਰਨਿ ਭਲੇਰਿਆ ਮਦਿ ਮਾਇਆ ਸੁਤੇ ॥

ਲਭ ਮੋਹ ਕੇ (ਵਿਗੁਤੇ) ਖਰਾਬ ਕੀਏ ਹੂਏ ਜੋ ਦਗੇ ਸਹਤ ਭੇਖ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨਕਾ ਖਸਮ ਕੇ ਸਾਥ ਧੋਹ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ। ਸੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਦ ਮੈਂ ਸੋਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਦਿਖਲਾਵੇ ਕੋ ਕਰਤਬ ਭਲੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਭੈੜੇ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੂਨਿ ਭਵਾਈਅਨਿ ਜਮ ਮਾਰਗਿ ਮੁਤੇ ॥
ਕੀਤਾ ਪਾਇਨਿ ਆਪਣਾ ਦੁਖ ਸੇਤੀ ਜੁਤੇ ॥

ਐਸੇ ਪੁਰਸ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੋਨੀਓ ਮੈਂ ਭਵਾਈਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈਂ (ਮੁਤੇ) ਛੁਟੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ (ਮੁਤੇ) ਛੁਟਣੇ ਪਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪਾਦਸਾਹੀ ੧੦ "ਸੁਣਕੇ ਸਦ ਮਾਹੀ ਦਾ ਮੇਹੀ ਪਾਣੀ ਘਾਹੁ ਮੁਤੋਨੇ" ਅਰਥਾਤ ਪਾਣੀ ਘਾਹੁ ਛੋੜ ਦੀਆ ਸਥਦਾਕਾਰ ਬਿਰਤੀ ਕਰ ਲਈ ਵਾ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈ (ਮੁਤੇ) ਭੇਜੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਧੌਨੀ ਵਾ ਪੋਠੋ ਵਾਰ ਦੀ ਬੋਲੀ ਹੈ॥ ਅਪਨੇ ਕੀਏ ਹੂਏ ਕਰਮ ਕਾ ਫਲ ਆਪ ਹੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਜੁਤੈ) ਜੁੜੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਤਿਨਕੋ ਸਦਾ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਇ ਵਿਸਾਰਿਐ ਸਭ ਮੰਦੀ ਰੁਤੇ ॥ ੧੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ (ਸਭ ਰੁਤ) ਸਮਾ ਦੁਖ ਦਾਇਕ ਹੈ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੫ ਉਠੰਦਿਆਂ ਬਹੰਦਿਆ ਸਵੰਦਿਆ ਸੁਖੁ ਸੋਇ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿਐ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਇ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਸਲਾਹੁਣੈ ਕਰ ਪੁਨਾ ਉਠਤਿਆਂ ਬੈਠਤਿਆਂ ਸੋਤਿਆਂ ਸੋ ਪੁਰਸੋ ਕੋ ਸੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਨੁ ਔਰ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਸਲਾਹੁਣੇ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਥਾਂ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਜੀਵ ਕਿਯੋ ਨਹੀਂ ਜਪਤਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥੧॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਃ ੫ ਲਾਲਚਿ ਅਟਿਆ ਨਿਤ ਫਿਰੈ ਸੁਆਰਥੁ ਕਰੈ ਨ ਕੋਇ ॥
ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਭੇਟੈ ਨਾਨਕਾ ਤਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ ॥ ੨ ॥

ਜੀਵ ਲਾਲਚ ਕਾ (ਅਟਿਆ) ਦਬਿਆ ਹੂਆ ਨਿਤ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਵਾਰਥ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸਭੇ ਵਸਤੂ ਕਉੜੀਆ ਸਚੇ ਨਾਉ ਮਿਠਾ ॥

ਔਰ ਸਭ ਮਾਇਕ ਵਸਤੂ ਕੌੜੀਆਂ ਭਾਵ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈਂ ਏਕ ਸਚੇ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਿਠਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ॥

ਸਾਦੁ ਆਇਆ ਤਿਨ ਹਰਿ ਜਨਾ ਚਖਿ ਸਾਧੀ ਡਿਠਾ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜਿਸੁ ਲਿਖਿਆ ਮਨਿ ਤਿਸੈ ਵੁਠਾ ॥

ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਹਰੀ ਜਨੋਂ ਕੋ ਸ੍ਵਾਦ ਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਸੰਤੋ ਦ੍ਵਾਰਾ ਚਖ ਕਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ (ਵੁਠਾ) ਵਸਿਆ ਹੈ ॥

ਇਕੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਭਾਉ ਦੂਜਾ ਕੁਠਾ ॥

ਔਰ ਤਿਸਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ (ਕੁਠਾ) ਕੁਹਦੀਆ ਅਰਥਾਤ ਮਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਏਕ ਨਰੰਜਨ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਨਕੁ ਮੰਗੈ ਜੋੜਿ ਕਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਦੇਵੈ ਤੁਠਾ ॥ ੧੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੈ ਹੈਂ ਹਰੀ ਸੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਏਕਤਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮਾਂਗੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ॥੧੩॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ਜਾਚਣੀ ਸਾ ਸਾਰੁ ਜੋ ਜਾਚੰਦੀ ਹੇਕਜੋ ॥
ਗਾਲੀ ਬਿਆ ਵਿਕਾਰ ਨਾਨਕ ਧਣੀ ਵਿਹੂਣੀਆ ॥੧॥

(ਸਾ) ਸੋ ਜਾਚਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਬਾਨੀ ਵਾ ਬੁਧੀ (ਸਾਰ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ ਜੋ ਏਕ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੋ (ਜਾਚੰਦੀ) ਮਾਂਗਤੀ ਹੈ ਜੋ (ਧਣੀ) ਮਾਲਕ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੀ ਬਾਤੋਂ ਸੇ(ਵਿਹੂਣੀਆ) ਭਿੰਨ ਹੈ ਸੋ(ਬਿਆ)ਦੂਸਰੀਆਂ ਬਾਤਾਂ(ਵਿਕਾਰ)ਬਿਅਰਥ ਹੈ ॥੧॥

ਮਃ੫ ਨੀਹਿ ਜਿ ਵਿਧਾ ਮੰਨੁ ਪਛਾਣੂ ਵਿਰਲੋ ਥਿਓ ॥
ਜੋੜਣਹਾਰਾ ਸੰਤੁ ਨਾਨਕ ਪਾਧਰੁ ਪਧਰੋ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ (ਨੀਹ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ (ਵਿਧਾ) ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨ ਪ੍ਰੇਮੀਓਂ ਕਾ ਪਛਾਣੂ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ (ਥੰਓ) ਹੂਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਮਸ੍ਵਰ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਜੋੜਨੇ ਵਾਲਾ ਸੰਤ ਜਿਨਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨਕੋ (ਪਧਰੋ) ਸੁਖੇ ਨਹੀ (ਪਾਧਰ) ਰਸਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਸੋਈ ਸੇਵਿਹੁ ਜੀਅੜੇ ਦਾਤਾ ਬਖਸਿੰਦੁ ॥
ਕਿਲਵਿਖ ਸਭ ਬਿਨਾਸੁ ਹੋਨਿ ਸਿਮਰਤ ਗੋਵਿੰਦੁ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਜੋ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿੰਦਕਾ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਔਰ ਧਨਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ (ਸੋਈ) ਉਸੀ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਗੋਵਿੰਦ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ॥

ਹਰਿ ਮਾਰਗੁ ਸਾਧੂ ਦਸਿਆ ਜਪੀਐ ਰੁ ਰਮੰਤੁ॥ਮਾਇਆ ਸੁਆਦ ਸਭਿ ਫਿਕਿਆ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਵੰਦੁ ॥ ਧਿਆਇ ਨਾਨਕ ਪਰਮੇਸਰੈ ਜਿਨਿ ਦਿਤੀ ਜਿੰਦੁ ॥ ੧੪ ॥

ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਹਰੀ ਕਾ ਰਸਤਾ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਬਤਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਜਪੀਏ ਅਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ (ਭਾਵੰਦੁ)ਭਾਉਂਦੇਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਫਿਕੇਹੈਂ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈ ਤਾਂਤੇ ਪ੍ਰਮਸ੍ਵਰ ਕੋ ਧਿਆਇ ਜਿਸਨੇ ਜਿੰਦ ਦਈ ਹੈ ॥੧੪॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥ ਵਤ ਲਗੀ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਜੋ ਬੀਜੇ ਸੋ ਖਾਇ ॥
ਤਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਨਾਨਕਾ ਜਿਸਨੋ ਲਿਖਿਆ ਆਇ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਗਿਲੀ ਜਮੀਨ ਵਤ ਆਈ ਸੋ ਬੀਜ ਬੀਜਾ ਹੁਆ ਸਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫਲ ਦਾਇਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਸ ਕਲੂ ਕੇ ਸਮੇ ਮੈ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਤ ਲਗੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਵਕਤ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਫਲ ਖਾਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਆਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੫ ॥ ਮੰਗਣਾ ਤ ਸਚੁ ਇਕੁ ਜਿਸੁ ਤੁਸਿ ਦੇਵੈ ਆਪਿ ॥
ਜਿਤੁ ਖਾਧੈ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤੀਐ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਦਾਤਿ ॥

ਜੇ ਮੰਗਣਾ ਹੋਵੇ ਤੋ ਇਕ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ ਮੰਗੀਏ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਵਾਹਗੁਰੂ (ਤੁਸਿ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੇ (ਖਾਧੈ)ਜਪਣੇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਸਾਹਿਬ ਕੀਦਾਤਹੈ।੨॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਉੜੀ ॥ ਲਾਹਾ ਜਗ ਮਹਿ ਸੇ ਖਟਹਿ ਜਿਨ ਹਰਿ ਧਨੁ ਰਾਸਿ ॥
ਦੁਤੀਆ ਭਾਉ ਨ ਜਾਣਨੀ ਸਚੇ ਦੀ ਆਸ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਕੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਜਗਤ ਮੈਂ ਲਾਹਾ ਖਟਤੇ ਹੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਜਾਣਤੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਏਕ ਸਚੇ ਕੀ ਆਸ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਿਹਚਲੁ ਏਕੁ ਸਰੇਵਿਆ ਹੋਰ ਸਭ ਵਿਣਾਸੁ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜਿਸੁ ਵਿਸਰੈ ਤਿਸੁ ਬਿਰਥਾਸਾਸੁ॥

ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਨਾਸ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਏਕ ਨਿਹਚਲ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਸਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸਾ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਵਿਸਰ ਜਾਵੇ ਤਿਸਕਾ ਸ੍ਵਾਸ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ॥ ੧੫॥

ਕੰਠਿ ਲਾਇ ਜਨੁ ਰਖਿਆ ਨਾਨਕ ਬਲਿਜਾਸੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਜੀ ਕਹਤੇਹੈਂ ਜੋਵਾਹਗੁਰੂ ਕੰਠ ਲਾਇਕਰ ਭਗਤ ਜਨੋਂਕੀਰਖਜਾਕਰਨੇ ਵਾਲਾਹੈ ਮੈਂਤਿਸਕੇ ਬਲਹਾਰੇ ਜਾਤਾਹੂੰ।੧੫॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਫੁਰਮਾਇਆ ਮੀਹੁ ਵੁਠਾ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਅੰਨੁ ਧਨੁ ਬਹੁਤੁ ਉਪਜਿਆ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਰਜੀ ਤਿਪਤਿ ਅਘਾਇ ॥

ਜਬ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੂਆ ਤਬ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਬਦਲ ਨੇ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀ ਵਰਖਾ ਕਰੀ ਤਬੀ ਜਗਜਾਸੂ ਕਾ ਸ਼ਾਂਤਿ ਸੁਭਾਉ ਹੂਆ ਨਾਮ ਧਨ ਔਰ ਦੇਵੀ ਗੁਣ ਰੂਪੀ ਅੰਨ ਬਹੁਤ ਅਨੰਦ ਕੋ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਉਤਪਤ ਹੂਆ ਔਰ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਕੇ ਸੁਖੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰੂਪ ਬੁਧੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਗੁਣ ਉਚਰੈ ਦੁਖੁ ਦਾਲਦੁ ਗਇਆ ਬਿਲਾਇ ॥
ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਇਆ ਮਿਲਿਆ ਤਿਸੈ ਰਜਾਇ ॥

ਵਹੁ ਜੁਗਜਾਸੂ ਸਦਾ ਸਦਾ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦਾਰਿਦ੍ਰ ਪੁਨਾ ਦੁਖ (ਬਿਲਾਇ) ਚਲਾ ਗਿਆ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਬਿਧਾਤਾ ਨੇ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕਾ ਸੁਕ ਕਰਮ ਲਿਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਤਿਸ (ਰਜਾਇ) ਰਜਾਈ ਹਰੀ ਬੀਚ (ਮਿਲਿਆ) ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਪਰਮੇਸਰਿ ਜੀਵਾਲਿਆ ਨਾਨਕ ਤਿਸੈ ਧਿਆਇ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜੀਵਾਲਿਆ ਤਿਸੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਤੂੰ ਕਰੁ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਸਿਮਰਨ ਕਿਸਕਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ? ॥ ਉਤਰ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੫ ॥ ਜੀਵਣ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਣੁ ਇਕੋ ਸਿਮਰੀਐ ॥
ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ਕਿਨਿ ਬਿਧਿ ਧੀਰੀਐ ॥

ਜੋ ਜੀਵਨ ਪਦ ਔਰ (ਨਿਰਬਾਣ) ਨਿਰਬੰਧ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਏਕ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ ਤਿਸ ਏਕ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਅਸਥਾਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧੀਰਜ ਕਰੀਏ ਅਰਥਾਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਧੀਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਡਿਠਾ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸੁਖੁ ਨ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ॥ ਤਨੁ ਧਨੁ ਹੋਸੀ ਛਾਰੁ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ਜਨੁ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੁਖ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਕਿਯੋਂ ਕਿ ਤਨ ਔਰ ਧਨ ਸਭ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹੁ ਅਭਿਪ੍ਰਾਇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਪੁਰਸ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ॥

ਰੰਗ ਰੂਪ ਰਸ ਬਾਦਿ ਕਿ ਕਰਹਿ ਪਰਾਣੀਆ ॥
ਜਿਸੁ ਭੁਲਾਏ ਆਪਿ ਤਿਸੁ ਕਲ ਨਹੀ ਜਾਣੀਆ ॥

ਜੋ ਰੰਗੁ ਰੂਪ ਰਸ ਆਦਿ ਵਿਖੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਬਾਦਿ) ਬਿਅਰਥ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਇਨਕਾ ਭੋਗਣਾ ਕਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਭੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ (ਕਲੁ) ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਹੈ ॥

ਰੰਗ ਰਤੇ ਨਿਰਬਾਣੁ ਸਾਚਾ ਗਾਵਹੀ ॥ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਦੁਆਰਿ ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵਹੀ ॥ ੨ ॥

ਜੋ (ਨਿਰਬਾਣ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚਾ ਨਾਮ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਏਹੁ ਸਿਖਜਾ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਤੋ ਹਰੀ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਜੰਮਣੁ ਮਰਣੁ ਨ ਤਿਨ ਕਉ ਜੋ ਹਰਿ ਲਵੁ ਲਾਗੇ ॥
ਜੀਵਤ ਸੇ ਪਰਵਾਣੁ ਹੋਏ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨਿ ਜਾਗੇ ॥

ਤਿਨਕੋ ਜੰਮਣਾ ਮਰਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਲਵ ਲਾਗੇ ਅਰਥਾਤ ਆਸਰੇ ਹੁਏ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਮੈਂ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਣ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥

ਸਾਧੁ ਸੰਗੁ ਜਿਨ ਪਾਇਆ ਸੇਈ ਵਡਭਾਗੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੁਨਾ ਜਿਨੋ ਨੇ ਸਤਿਸੰਗਿ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਇ ਵਿਸਰਿਐ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣਾ ਤੂਟੇ ਕਚ ਧਾਰੀ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਵਿਸਾਰਨੇ ਕਰ ਜੀਵਣੇ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਔਰ ਏਹੁ ਸਰੀਰ ਕਚੇ ਭਾਂਡੇ ਦੇ ਤੇਤ ਵਤ ਤੂਟਤੇ ਕੋ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ॥

ਨਾਨਕ ਧੂੜਿ ਪੁਨੀਤ ਸਾਧ ਲਖ ਕੋਟਿ ਪਿਰਾਰੇ ॥ ੧੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਪਰਾਗ ਰਾਜ ਤੀਰਥ ਕੇ ਲਖੋਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਸਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ॥੧੯॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ੫ ॥

ਜੋ ਕਹੇ ਐਸੀ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋ ਕੀ ਧੂੜ ਪਵਿਤ੍ਰ ਜਿਸਕੋ ਮਿਲੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੁਆ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਰਣਿ ਸੁਵੰਨੀ ਖੜ ਰਤਨ ਜੜਾਵੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਪੁਰਖ ਮਨਿ ਵੁਠਾ ॥

ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਘਾਸਾਦਿ ਰਤਨ ਕਰ ਜਟਤ ਹੁਈ ਸੋਭਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ (ਖੜ) ਖਟ ਸੰਪਤੀ ਸਾਧਨ ਕਰ ਜੜੀ ਹੁਈ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ (ਧਰਨ)ਧਰਤੀ (ਸੁਵਨਜ਼ੀ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਰੰਗ ਵਾਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਪੁਰਖ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮਨ ਮੈਂ (ਵੁਠਾ) ਵਸਿਆ ਹੈ ॥

ਸਭੇ ਕਾਜ ਸੁਹੇਲੜੇ ਥੀਏ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੁਠਾ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਸੁਖੈਨ ਹੀ (ਥੀਏ) ਹੁਏ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਪਰ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਪ੍ਰਤਖੋਕਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਇਲ ਕੇ ਦ੍ਰਸ੍ਰਾਂਤ ਕਰ ਮੰਦ ਵੈਰਾਗੀ ਕਾ ਲਖਣ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਫਿਰਦੀ ਫਿਰਦੀ ਦਹਦਿਸਾ ਜਲ ਪਰਬਤ ਬਨ ਰਾਇ ॥
ਜਿਥੈ ਡਿਠਾ ਮਿਰਤਕੋ ਇਲ ਬਹਿਠੀ ਆਇ ॥ ੨ ॥

ਜੈਸੇ ਇਲ ਜਲੋਂ ਔਰ ਥਲੋਂ ਪਰਬਤੋਂ ਪੁਨਾ ਬਨਾਸਪਤੀਓਂ ਮੈਂ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਫਿਰਤੀ ਫਿਰਤੀ ਜਹਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੜਾ ਦੇਖਤੀ ਹੈ ਤਹਾਂ ਆਇ ਬੈਠਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਿਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਧਨ ਆਦੀ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਕਰ ਗ੍ਰਹਿ ਛੋਡ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੋਕਰ ਬਨਬਾਸੀ ਹੁਆ ਫਿਰਤਾ ਥਾ ਜਬ ਵਹੀ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪੀ ਮੁਰਦਾਰ ਮਿਲਾ ਤਬੀ ਉਸ ਪਰ ਗਿਰ ਪੜਾ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਜਿਸੁ ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਫਲੁ ਲੋੜੀਆਹਿ ਸੋ ਸਚੁ ਕਮਾਵਹੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨੇੜੈ ਦੇਖਹੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਇਕੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ ॥

ਜੇ ਸਰਬ ਸੁਖੋ ਔ (ਸੁ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਫਲੋਂ ਕੋ ਚਾਹਤੇ ਹੋ ਤੋ ਸਚ ਕਾ ਨਾਮ ਕਮਾਵਹੁ ਔਰ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵੋ ਗੇ ਤੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਨਿਕਟ ਹੀ ਦੇਖੋਗੇ ॥

ਹੋਇ ਸਗਲ ਕੀ ਰੇਣੁ ਕਾ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਸਮਾਵਹੁ ॥

ਦੂਖ ਨ ਦੇਈ ਕਿਸੈ ਜੀਅ ਪਤਿ ਸਿਉ ਘਰਿ ਜਾਵਹੁ ॥

ਪੁਨਾ ਜੇਕਰ ਸਭਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜ ਹੋ ਕਰ ਰਹੋਗੇ ਅਰਥਾਤ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਰਖੋਗੇ ਤੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ(ਸਮਾਵਹੁ)ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿਸੇ ਪੁਰਸ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਨ ਹੋਈਏ ਤੋ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਠਾ ਸਹਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਦ੍ਰਗਾਹ ਮੈਂ ਜਾਵੋਗੇ ॥

ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਕਰਤਾਪੁਰਖੁ ਨਾਨਕ ਸੁਣਾਵਹੁ ॥ ੧੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕਾ ਜਸ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਕੋ ਸੁਣਾਵੋ ॥

ਸਲੋਕ ਦੋਹਾ ਮਃ ੫

ਦੋਹਰੇ ਕੀ ਚਾਲ ਚੌਵੀ ੨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਦੋਇ ਤੁਕ ਹੈ ਅਗੇ ਸਲੋਕ ਹੈਂ॥

ਏਕ ਜਿ ਸਾਜਨੁ ਮੈ ਕੀਆ ਸਰਬ ਕਲਾ ਸਮਰਥੁ ॥

ਜੀਉ ਹਮਾਰਾ ਖੰਨੀਐ ਹਰਿ ਮਨ ਤਨ ਸੰਦੜੀ ਵਥੁ ॥

ਜੋ ਏਕ ਮੈਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਕਲਾ ਸਾਮ੍ਰਥ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਜੀਉ (ਖੰਨੀਐ) ਟੁਕੜੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ ਵੋਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਕੀ(ਵਥ) ਵਸਤੂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ੫ ॥ ਜੇਕਰੁ ਗਹਹਿ ਪਿਆਰੜੇ ਤੁਧ ਨ ਛੋਡਾ ਮੂਲਿ ॥

ਹਰਿ ਛੋਡਨਿ ਸੇ ਦੁਰਜਨਾ ਪੜਹਿ ਦੋਜਕ ਕੈ ਸੂਲਿ ॥੨॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਹਥ ਪਕੜ ਲੇਵੇ ਤੋ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਮੂਲ) ਕਦਾ ਚਿਤ ਨਾ ਛੋਡਾ ਕਿਯੋਂਕਿ ਜੋ ਤੁਝ ਹਰੀ ਕੋ ਛੋਡਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਖੋਟੇ ਪੁਰਸ ਹੈ ਔਰ ਦੋਜਖ ਕੇ (ਸੂਲ) ਦੁਖੋਂ ਮੈ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਜਿਸਕੇ ਵਿਸਰਨੇ ਸੇ ਦੋਜਖ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੈਸਾ ਹੈ ?॥੨॥ ਉਤਰ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਉੜੀ ॥ ਸਭਿ ਨਿਧਾਨ ਘਰਿ ਜਿਸਦੈ ਹਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਹੋਵੈ ॥
ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵਹਿ ਸੰਤ ਜਨ ਪਾਪਾ ਮਲੁ ਧੋਵੈ ॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਘਰ ਸਭ ਖਜਾਨੇ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜਪਣ ਜੋਗਜ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਸੰਤ ਜਨ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਧੋਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੀਵਨ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਹਿਰਦੈ ਵਸਹਿ ਸੰਕਟ ਸਭਿ ਖੋਵੈ ॥
ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਜਿਸੁ ਭੇਟੀਐ ਮਰਿ ਜਨਮਿ ਨ ਰੋਵੈ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਚਰਨ ਕਮਲ ਬਸਤੇ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਸਟ ਖੋਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਪੂਰਨ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਰੋਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਭ ਦਰਸ ਪਿਆਸ ਨਾਨਕ ਘਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਦੇਵੈ ॥ ੧੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਇਛਾ ਅਧਿਕ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੇਵੇਗਾ। ਜੋ ਕਹੇ ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਸਭ ਨਿਧਾਨ ਹੈ ਵਹੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੈਸੇ ਮਿਲੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈ ॥੧੮॥

ਸਲੋਕ ਡਖਣਾ ਮਃ੫ ॥ ਭੋਰੀ ਭਰਮੁ ਵਞਾਇ ਪਿਰੀ ਮੁਹਬਤਿ ਹਿਕ ਤੂੰ ॥
ਜਿਥਹੁ ਵੰਞੈ ਜਾਇ ਤਿਥਾਊ ਮਉਜੂਦੁ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥

(ਭੋਰੀ) ਥੋੜਾ ਸਾ ਜੋ ਭ੍ਰਮੁ ਹੈ ਤਿਸਕੋ (ਵੰਞਾਇ) ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਏਕ (ਪਿਰੀ) ਪਤੀ ਮੈਂ ਤੂੰ ਮੁਹਬਤ ਕਰ ਜਿਸ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸ ਮਨ ਅਸਥਾਨ ਸੇ ਭ੍ਰਮ (ਵੰਞੈ) ਜਾਵੈਗਾ ਤਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਮਉਜੂਦ) ਪ੍ਰਗਟ ਭਾਸੇਗਾ ਵਾ ਜਿਥੋਂ ਤੁਰੇ ਅਰ ਜਿਸੁ ਜਗਾ ਜਾਵੈ ਭਾਵ ਸਭ ਜਗਾਂ ਮੈ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭ੍ਰਮ ਗਵਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਲੀਂ ਗਿਆਨੀ ਬਨਤੇ ਹੈ ਤਿਨ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥ ਚੜ ਕੈ ਘੋੜੜੈ ਕੁੰਦੇ ਪਕੜਹਿ ਖੂੰਡੀ ਦੀ ਖੇਡਾਰੀ ॥
ਹੰਸਾ ਸੇਤੀ ਚਿਤੁ ਓਲਾਸਹਿ ਕੁਕੜ ਦੀ ਓਡਾਰੀ ॥ ੨ ॥

ਜੈਸੇ ਖੂੰਡੀ ਕਾ ਖੇਡਾਰੀ ਘੋੜੇ ਪਰ ਚੜ ਕਰ ਬੰਦੂਕ ਕੇ ਕੁੰਦੇ ਕੋ ਪਕੜੇ ਔਰ ਕੁਕੜ ਕੀ ਓਡਾਰੀ ਵਾਲਾ ਉਡਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਹੰਸੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤ ਮੈਂ ਉਤਸਾਹ ਕਰੇ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋ ਭ੍ਰਮ ਸੰਜੁਗਤ ਕਥਨੀ ਕੇ ਗਿਆਨੀ ਹੈ ਸੋ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਘੋੜੇ ਪਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਵਾਰ ਹੋਕਰ ਮਹਾ ਵਾਕ ਰੂਪੀ ਕੁੰਦੇ ਪਕੜਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੂ ਬਨ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਆ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਬੇਦ ਰੂਪੀ ਬੰਦੂਕ ਕਾ ਮਹਾਂ ਵਾਕ ਕੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕੈਸੇ ਚਲਾਇ ਸਕੇ ਕਿਜੋਂਕਿ ਖੁੰਡੀ ਕਾ ਖੇਡਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬਿਉਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਚਤਰ ਹੈ ਔਰ ਤਤ ਮਿਥਿਆ ਕੇ ਬਿਬੇਕੀ ਜੋ (ਹੰਸ) ਸੰਤ ਹੈਂ ਚਿਤ ਤੋ ਤਿਨਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੁਕੜ ਕੀ ਉਡਾਰੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਪੁਰਸ਼ਾਰਥ ਸੁਰਗ ਤਕ ਪਹੁਚਨੇ ਕਾ ਰਖਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰ ਆਤਮਾ ਅਨੰਦ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਰਸਨਾ ਉਚਰੈ ਹਰਿ ਸ੍ਰਵਣੀ ਸੁਣੇ ਸੋ ਉਧਰੈ ਮਿਤਾ।
ਹਰਿ ਜਸੁ ਲਿਖਹਿ ਲਾਇ ਭਾਵਨੀ ਸੇ ਹਸਤ ਪਵਿਤਾ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਾਨੋਂ ਕਰ ਸੁਣਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਧਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਸ੍ਰਧਾ ਲਗਾਇ ਕਰ ਹਰੀ ਜਸਕੋ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਾਥ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ।

ਅਠ ਸਠਿ ਤੀਰਥ ਮਜਨਾ ਸਭਿ ਪੁੰਨ ਤਿਨ ਕਿਤਾ।
ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਤੇ ਉਧਰੇ ਬਿਖਿਆ ਗੜ ਜਿਤਾ॥

ਜਿਸ ਨੇ ਪੁਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਅਸਨਾਨ ਆਦਿ ਸੰਪੂਰਨ ਪੁੰਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਬਿਖਿਔਂ ਰੂਪ ਗੜ ਕੋ ਜੀਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਵਸ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਉਧਰੇਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਲੜਿ ਲਾਇ ਉਧਾਰਿਅਨੁ ਦਯੁ ਸੇਵਿ ਅਮਿਤਾ ॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਅਮਿਤ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਸੇਵਣ ਹਾਰੇ ਲੜ ਲਗਾਇ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਦੇ ਕਰ ਔਰੋਂਕੋ ਭੀ ਉਧਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥ ੧੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥ ਧੰਧੜੇ ਕੁਲਾਹਿ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਹੇਕੜੋ।
ਨਾਨਕ ਸੇਈ ਤੰਨ ਫੁਟੰਨਿ ਜਿਨਾ ਸਾਂਈ ਵਿਸਰੈ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਧੰਧੇ (ਕੁਲਾਹ) ਖੋਟਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਇਨਮੈਂ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈ ਲਗਣੇ ਕਰ (ਹੇਕੜੋ) ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਸਰੀਰ ਫੂਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕੁਸਟੀ ਵਤ ਦੁਖੀ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋ ਸਾਂਈ ਕਾ ਨਾਮ ਵਿਸਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਕਾਰ ਸੂਚਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੫ ॥ ਪਰੇਤਹੁ ਕੀਤੋਨੁ ਦੇਵਤਾ ਤਿਨਿ ਕਰਣੈ ਹਾਰੈ ॥
ਸਭੇ ਸਿਖ ਉਬਾਰਿਅਨੁ ਪ੍ਰਭ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ ॥

ਤਿਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਤ ਸੇ ਦੇਵਤਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਨਿੰਦਕ ਪਕੜਿਪਛਾੜਿਅਨੁ ਝੂਠੇ ਦਰਬਾਰੇ।ਨਾਨਕ ਕਾ ਪ੍ਰਭੁ ਵਡਾ ਹੈ ਆਪਿ ਸਾਜਿ ਸਵਾਰੇ।੨॥

ਔਰ ਨਿੰਦਕੋਂ ਕੋ ਦਰਬਾਰ ਮੈ ਝੂਠੇ ਬਨਾ ਕਰ ਪਕੜ ਕੇ ਪਛਾੜਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਡਾ ਸਮਰਥ ਹੈ ਆਪਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਜਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਬੇਅੰਤੁ ਕਿਛੁ ਅੰਤੁ ਨਾਹਿ ਸਭ ਤਿਸੈ ਕਰਣਾ ॥
ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਸਾਹਿਬੋ ਜੀਆਂ ਕਾ ਪਰਣਾ ॥

ਬੇਅੰਤ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਲੀਲਾ ਕਾ ਕੁਛ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਸਭਕੇ ਉਪਰਿ ਤਿਸਕੀ (ਕਰਣਾ)ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸਾਹਿਬ ਗੰਮਤਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਔਰ ਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਵਿਸੇ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੀਵੋਂ ਕਾ (ਪਰਣਾ) ਆਸਰਾ ਹੈ ॥

ਹਸਤ ਦੇਇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਦਾ ਭਰਣ ਪੋਖਣੁ ਕਰਣਾ ॥

ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਭਰਣ ਪੋਖਣ ਕਰਣ ਵਾਰਾ ਹੈ॥

ਮਿਹਰਵਾਨੁ ਬਖਸਿੰਦੁ ਆਪਿ ਜਪਿਸਚੇਤਰਣਾ॥ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈਸੋਭਲਾਨਾਨਕਦਾਸਸਰਣਾ॥੨੦॥

ਜੋ ਮਿਹਰਵਾਨ ਬਖਸਿੰਦ ਆਪ ਹੈ ਐਸੇ ਸਚੇ ਕੋ ਜਪ ਕੇ ਤਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਭਲਾ ਹੈ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੂੰ॥ ੨੦॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥ ਤਿਨਾ ਭੁਖ ਨ ਕਾ ਰਹੀ ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭੁ ਹੈ ਸੋਇ।
ਨਾਨਕ ਚਰਣੀ ਲਗਿਆਂ ਉਧਰੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸਕਾ ਆਸਰਾ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਕੋਈ ਭੁਖ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੈ ਲਗਣੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਸਭ ਕੋਈ ਉਧਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਮਃ ੫ ॥ ਜਾਚਿਕੁ ਮੰਗੈ ਨਿਤ ਨਾਮੁ ਸਾਹਿਬੁ ਕਰੇ ਕਬੂਲੁ ॥
ਨਾਨਕ ਪਰਮੇਸਰੁ ਜਜਮਾਨੁ ਤਿਸਹਿ ਭੁਖ ਨ ਮੂਲਿ ॥

ਜੋ ਜਾਚਕ ਨਿਤ ਹੀ ਨਾਮ ਕੋ ਮੰਗੇ ਤੋ ਇਸ ਅਰਜ਼ਕੋ ਸਾਹਿਬ ਕਬੂਲ ਕਰਤਾ ਹੇ। ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਜਜਮਾਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਕੋ (ਮੂਲ) ਕਦਾਚਿਤ ਭੁਖ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ। ਜਬ ਪੂਰਨ ਵਾਰ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਨੇ ਸੁਨੀ ਤਬ ਬਚਨ ਕੀਆ ਕਿ ਵਰ ਮਾਂਗ ਤਬ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਆਗੇ ਢਾਢੀ ਵਤ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਮਨੁ ਰਤਾ ਗੋਵਿੰਦ ਸੰਗਿ ਸਚੁ ਭੋਜਨੁ ਜੋੜੇ।
ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਹਰਿਨਾਮ ਸਿਉਂ ਏਹ ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਰਤਾ ਰਹੇ ਇਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੋਜਨ ਮਿਲੇ ਔਰ (ਜੋੜੇ) ਪੁਸ਼ਾਕੇ ਭੀ ਇਹੀ ਮਿਲੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੀ ਰਹੈ ਏਹੀ ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਮਿਲੇਂ॥

ਰਾਜ ਮਿਲਖ ਖੁਸੀਆਂ ਘਣੀ ਧਿਆਇ ਮੁਖ ਨ ਮੋੜੇ ॥
ਢਾਢੀ ਦਰਿ ਪ੍ਰਭ ਮੰਗਣਾ ਦਰੁ ਕਦੇ ਨ ਛੋੜੇ॥

ਰਾਜ ਔਰ (ਮਿਲਖ) ਜਾਗੀਰ ਪੁਨਾ ਬਹੁਤ ਸੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ(ਆ)ਵਿਸ਼ੇਸ ਕਰਕੇ ਏਹੀ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੁਆ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਜੋ ਕਬੀ ਮੁਖ ਨਾ ਮੋੜੇ ਮੈਂ ਢਾਢੀ ਨੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਦਰ ਮੰਗਣਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰਾ (ਦਰ) ਦਰਵਾਜਾ ਕਬੀ ਨ ਛੋੜੇ॥

ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਤਨਿ ਚਾਉ ਏਹੁ ਨਿਤ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਲੋੜੇ ॥ ੨੧ ॥ ੧ ਸੁਧ ਕੀਚੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਇਹੀ ਚਾਉ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਆਪਕੋ ਨਿਤ ਚਾਹੇ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਾਗ ਗਉੜੀ ਭਗਤਾਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ੧ੴਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾਪੁਰਖੁ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕੇ ਚਉਪਦੇ ॥੧੪॥

ਅਪਨੀ ਕਥਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਬ ਮੋਹਿ ਜਲਤ ਰਾਮ ਜਲੁ ਪਾਇਆ॥ ਰਾਮ ਉਦਕਿ ਤਨੁ ਜਲਤ ਬੁਝਾਇਆ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

ਅਬ ਮੈਨੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਤੇ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਲ ਪਾਇਆ ਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਉਦਕਿ) ਜਲ ਨੇ(ਤਨੁ) ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਅਰਥਾਤ ਅੰਤਸਕਰਣ ਜਲਤਾ ਸਾਂਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਮਨ ਮਾਰਣ ਕਾਰਣ ਬਨ ਜਾਈਐ॥

ਮਨ ਮਾਰਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ (ਬਨ) ਜੰਗਲੋਂ ਮੈਂ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੀਰਥੋਂ ਪਰ ਰਹੀਤਾ ਹੈ ॥

ਸੋ ਜਲੁ ਬਿਨ ਭਗਵੰਤ ਨ ਪਾਈਐ॥ ੧ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਮਾਰਣੇ ਵਾਲਾ ਰਾਮ ਰੂਪ ਜਲ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਜਿਹ ਪਾਵਕ ਸੁਰਿ ਨਰ ਹੈ ਜਾਰੇ॥

ਜਿਸ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਵਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਗਨੀ ਨੇ ਸੁਰ ਨਰ ਜਲਾਏ ਹੈਂ* ॥

* ਦਤਾਤ੍ਰੇ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ।

ਰਾਮ ਉਦਕਿ ਜਨ ਜਲਤ ਉਬਾਰੇ॥ ੨ ॥

ਉਸ ਅਗਨੀ ਸੇ ਰਾਮ ਉਦਕਿ ਨੇ ਦਾਸ ਜਲਨੇ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਭਵ ਸਾਗਰ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਮਾਹੀ॥ ਪੀਵਿ ਰਹੇ ਜਲ ਨਿਖੁਟਤ ਨਾਹੀ॥ ੩ ॥

ਭਵ ਸਾਗਰ ਮੈਂ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਰੂਪ ਜਲ ਪੀਵ ਰਹੇ ਅਰਥਾਤ ਜਾਪ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਲ ਨਿਖੁਟਤਾ ਨਹੀਂ ਜਲ ਪਦ ਕਾ ਪਹਿਲੀ ਤੁਕ ਮੈਂ ਅਨ੍ਵੈ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਭਜੁ ਸਾਰਿੰਗਪਾਨੀ॥ ਰਾਮ ਉਦਕਿ ਮੇਰੀ ਤਿਖਾ ਬੁਝਾਨੀ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਧਨਖ ਕੋ ਜੋ ਹਾਥ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਵਾਲੇ ਬਿਸਨ ਜੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਭਜਿਆ ਹੈ ਵਾ ਐਸੇ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਜਤਾ ਹੂੰ ਜੈਸੇ (ਸਾਰਿੰਗ) ਪਾਪੀਹਾ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਰੂਪ ਪਾਨੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਰਾਮ ਉਦਕਿ ਨੇ ਮੇਰੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਵਿਰਤ ਕਰੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥ ਮਾਧਉ ਜਲ ਕੀ ਪਿਆਸ ਨ ਜਾਇ।
ਜਲ ਮਹਿ ਅਗਨਿ ਉਠੀ ਅਧਿਕਾਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਧਵ ਜਲ ਕੀ ਪਿਆਸ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਇਛਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਹੇ ਤੈਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭਿ ਜਾਣਿਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਲ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਆ ਤਬ ਰਿਦੈ ਮੈ ਜੋ ਅਗਨੀ ਅਧਕ ਥੀ ਸੋ ਉਠ ਖੜੀ ਸਮਾਨ ਸੇ ਖਾਨ ਪਾਨ ਮਾਤ੍ਰ ਇਛਾ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਭੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਵਾ ਅਧਕ ਜਪਨੇ ਕੀ ਚਾਹ ਉਤਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ॥

ਤੂੰ ਜਲ ਨਿਧਿ ਹਉ ਜਲ ਕਾ ਮੀਨੁ॥ ਜਲ ਮਹਿ ਰਹਉ ਜਲਹਿ ਬਿਨੁ ਖੀਨੁ ॥ ੧ ॥

ਤੂੰ(ਜਲਨਿਧਿ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈ ਮੈ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲ ਮੈਂ ਰਹਨੇ ਵਾਲਾ (ਮੀਨ)ਮਛ ਹੂੰ ਜਲ ਮੈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਜੀਵਤਾ ਰਹਤਾ ਹਾਂ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਖੀਨੁ) ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹਾਂ ਵਾ ਕਮ ਹੋਤਾ ਜਾਤਾਹਾਂ ॥੧॥

ਤੂੰ ਪਿੰਜਰੁ ਹਉ ਸੁਆਟਾ ਤੋਰ। ਜਮ ਮੰਜਾਰੁ ਕਹਾ ਕਰੈ ਮੋਰ ॥ ੨ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ(ਪਿੰਜਰ) ਆਸਰਾ ਹੈ ਜਬ ਮੈ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਰਹਣੇ ਵਾਲਾ ਤੋਤਾ ਪੰਛੀ ਹੂਆ ਤਬ ਜਮ ਰੂਪੀ ਬਿਲਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਤੂੰ ਤਰਵਰੁ ਹਉ ਪੰਖੀ ਆਹਿ। ਮੰਦ ਭਾਗੀ ਤੇਰੋ ਦਰਸਨੁ ਨਾਹਿ ॥ ੩ ॥

ਤੂੰ ਤਰਵਰ ਹੈਂ ਮੈਂ ਪੰਖੀ ਹੂੰ ਤੂੰ ਵ੍ਰਿਖ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਖਾਨ ਪਾਨ ਵਾ ਆਸਰਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ਮੰਦ ਕਰਮੀਓਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹੇ(ਨਾਹਿ)ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਮੇਰੀ ਮੰਦਤਾ ਭਾਗੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰ ਹਉ ਨਉ ਤਨੁ ਚੇਲਾ। ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਮਿਲੁ ਅੰਤ ਕੀ ਬੇਲਾ ॥ ੪ ॥

ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਮੈਂ ਨਵੀਨ ਚੇਲਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਨਵੇਂ ਚੇਲੇ ਕੋ ਅਨਜਾਨ ਸਮਝ ਕਰ ਗੁਰੂ ਅਤੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਵਿਗਯਾ ਮਾਫ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੇਰੀ ਅਵਿਗਯਾ ਮਾਫ ਕਰਨੀ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੋ ਏਹ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਅੰਤ ਕਾ ਵੇਲਾ ਅਰਥਾਤ ਚੋਰਾਸੀ ਕੇ ਅਭਾਵ ਹੋਨੇ ਕਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਮਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ

ਏਕ ਸਮੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਗ੍ਰਹ ਮੈਂ ਭੈ ਸੰਜੁਗਤ ਹੁਆ ਹੁਆ ਚੋਰ ਆਇਆ ਤਿਸਕੋ ਅਪਨੀ ਬੇਟੀ ਕੇ ਸਾਥ ਸੁਲਾਇ ਕਰ ਬਚਾਇ ਲੀਆ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਕਹਾ ਇਹ ਮੇਰਾ ਮਹਿਮਾਨ ਪੜਾ ਹੈ ਪੀਛੈ ਹਾਲ ਮਲੂਮ ਹੋਏ ਸੇ ਲੋਕ ਸਨਮੁਖ ਹੋਕਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਇਹ ਉਥਾਨਕਾ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ॥

ਜਬ ਹਮ ਏਕੋ ਏਕੁ ਕਰਿ ਜਾਨਿਆ ॥ ਤਬ ਲੋਗਹਿ ਕਾਹੇ ਦੁਖੁ ਮਾਨਿਆ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਹਮਨੇ ਏਕ ਹੀ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਤਬ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਕਿਉਂ ਦੁਖ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਲੋਗ ਕਹਣ ਲਗੇ ਤੇਰੀ ਪਤਿ ਬਿਗੜ ਗਈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਮ ਅਪਤਹ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਖੋਈ । ਹਮਰੇ ਖੋਜ ਪਰਹੁ ਮਤਿ ਕੋਈ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮ ਅਪਤਿ ਹੈਂ ਤੌ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਖੋਈ ਹੇ ਹਮਾਰੇ (ਖੋਜ) ਪੀਛੇ ਕੋਈ ਮਤ ਪਰੋ ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਤੂੰ ਬਡਾ ਮੰਦਾ ਹੈਂ ਭਲੀ ਕਹੀ ਕੋ ਬੁਰੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਮ ਮੰਦੇ ਮੰਦੇ ਮਨੁ ਮਾਹੀ ॥ ਸਾਂਝ ਪਾਤਿ ਕਾਹੂ ਸਿਉ ਨਾਹੀ ॥ ੨ ॥

ਹਮ ਮੰਦੇ ਹੈਂ ਤੌ ਅਪਨੇ ਮਨ ਬੀਚ ਹੀ ਬੁਰੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਸਾਂਝ ਔਰ (ਪਾਤਿ) ਪੰਗਤੀ ਕਿਸੇ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਤੇਰੀ ਪਤਿ ਬਿਗੜ ਗਈ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪਤਿ ਅਪਤਿ ਤਾਕੀ ਨਹੀਂ ਲਾਜ॥ਤਬ ਜਾਨਹੁਗੇ ਜਬ ਉਘਰੈ ਗੋਪਾਜ ॥ ੩ ॥

ਜੈਸੇ ਪਤਿ ਰਹਿ ਆਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ ਅਪਤਿ ਹੋਵੀਤਾ ਹੈ ਤਾਕੀ ਤੁਮਕੋ ਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਬ ਤੁਮਾਰਾ ਪਾਜ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਉਘੜ ਜਾਵੇਗਾ ਤਬ ਜਾਨੋਗੇ ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਕਹੋ ਪਤਿ ਕੈਸੇ ਰਹਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਪਤਿ ਹਰਿ ਪਰਵਾਨ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਜਤ ਓਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਪਰਵਾਣ ਕਰ ਲੇਵੇ ਜੇ ਕਹੇ ਹਰੀ ਕਿਸ ਕਰਮ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕਰ ਪਤ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈ ॥

ਸਰਬ ਤਿਆਗ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਰਾਮ ॥੪॥੩॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਰਬ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ (ਕੇਵਲ) ਏਕ ਸੁਧ ਰੂਪ ਰਾਮ ਕਾਂ ਭਜਨ ਕਰੋ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਏਕ ਸਮੇ ਕਾਸ਼ੀ ਮੈਂ ਦਿਗੰਬਰੀ ਔਰ ਸੰਨਯਾਸੀ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਆਪਸ ਮੈਂ ਬਿਬਾਦ ਕਰ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਅਧਕਤਾ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਮੁਨਸਫ ਮਾਨ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਹਮਾਰਾ ਝਗੜਾ ਨਿਵਾਰੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਬੀਰ ਜੀ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਭੇਖਾਂ ਕੀ ਤੁਛਤਾ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਗਨ ਫਿਰਤ ਜੋ ਪਾਈਐ ਜੋਗੁ ॥ਬਨ ਕਾ ਮਿਰਗੁ ਮੁਕਤਿ ਸਭ ਹੋਗੁ ॥ ੧॥

ਜੇਕਰ ਨਗਨ ਰਹਣੇ ਕਰ ਹੀ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ੁਰ ਮੈਂ (ਜੋਗ) ਜੁੜਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੋਵੈ ਤਬ ਬਨ ਕਾ ਬਾਸੀ ਮ੍ਰਿਗ ਜਾਤ ਸਭੀ ਮੁਕਤਿ ਹੋ ਜਾਵੇ ਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਹੀ ਜੀਵ ਨਗਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਕਿਆ ਨਾਗੇ ਕਿਆ ਬਾਧੇ ਚਾਂਮ ॥ਜਬ ਨਹੀਂ ਚੀਨਸਿ ਆਤਮ ਰਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਤਕ ਆਪਕੋ ਰਮਣ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਚੀਨਤਾ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੇ ਭਾਈ ਨਗਨ ਰਹੇ ਤੋ ਕਿਆ ਹੈ ਔਰ (ਚਾਮ) ਸਰੀਰ ਚਮੜੇ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਬਾਂਧ ਲੀਆ ਅਰਥਾਤ ਢਕ ਲੀਆ ਤੋ ਕਿਆ ਹੈ ਵਾ (ਚਾਮ) ਮ੍ਰਿਗੋਂ ਕੇ ਚਰਮ ਸਰੀਰ ਕੇ ਉਪਰ ਬਾਂਧ ਲੀਏ ਤਬ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੈ ॥

ਮੂਡ ਮੁੰਡਾਏ ਜੋ ਸਿਧਿ ਪਾਈ । ਮੁਕਤੀ ਭੇਡ ਨ ਗਈਆ ਕਾਈ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਸਿਰ ਮੁਨਾ ਲੈਣੇ ਕਰ ਜੇ (ਸਿਧਿ) ਮੋਖ ਪਾਈਤੀ ਹੋਵੇ ਤੋ ਭੇਡਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਮੁਨੀਆ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੋਈ ਭੇਡ ਨਹੀਂ ਹੂਈ ॥

ਬਿੰਦੁ ਰਾਖ ਜੌ ਤਰੀਐ ਭਾਈ ॥ ਖੁਸਰੈ ਕਿਉ ਨ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਕਰ ਬੀਰਜ ਕੋ ਰੋਕ ਕਰ ਤਰੀਤਾ ਹੋਵੇ ਤਬ (ਖੁਸਰੇ) ਨਪੁੰਸਕੋ ਨੇ ਪਰਮ ਗਤੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਕਿ ਨਪੁੰਸਕ ਪਰਮਗਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ੩ ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਸੁਨਹੁ ਨਰ ਭਾਈ ॥ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨ ਕਿਨਿ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥ ੪॥੪॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਪੁਰਸੋ ਸੁਨੋ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕਿਸਨੇ ਮੁਕਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ॥੪॥੪॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਏਕ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਤੇਰੇ ਨੀਚ ਕੀ ਛਾਇਆ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਪੜ ਗਈ ਤਿਸ ਪਰ ਨਾਮ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਿਨਾ ਜਾਤੀ ਕਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੰਧਿਆ ਪ੍ਰਾਤੁ ਇਸੁਨਾਨੁ ਕਰਾਹੀ ॥ ਜਿਉ ਭਏ ਦਾਦੁਰ ਪਾਣੀ ਮਾਹੀ ॥ ੧ ॥

ਜੋਸੰਧਿਆ ਔਰ ਸਵੇਰੇ ਅਸਨਾਨਕਰਤੇ ਹੈਂਸੋ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਿਨਾ ਐਸੇਹੈ ਜੈਸੇ ਡਡੂ ਪਾਨੀ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਕੁਛ ਪੁੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਜਉਪੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਤਿ ਨਾਹੀ ॥ ਤੇ ਸਭ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੈ ਜਾਹੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਪਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਤੇ ਸਭ ਧਰਮਰਾਇਕੇ ਜਾਵੇਂਗੇ ॥

ਕਾਇਆ ਰਤਿ ਬਹੁ ਰੂਪ ਰਚਾਹੀ ॥ਤਿਨਕਉ ਦਇਆ ਸੁਪਨੈ ਭੀ ਨਾਹੀ ॥ ੨ ॥

ਦੇਹ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਜੋ ਬਹੁਤ ਰੂਪ ਰਚਾਵਤੇ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਜਾਤਿਅਭਿਮਾਨੀ ਹੂਏ ਤਿਲਕ ਛਾਪਾ ਆਦਿਕ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਦਯਾ ਸੁਪਨੈ ਮੈਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਗ੍ਰਤ ਮੈਂ ਜੋ ਸੁਭਾਵ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਸੰਸਕਾਰ ਕਾ ਸੁਪਨਾ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਚਾਰਿ ਚਰਨ ਕਹਹਿ ਬਹੁ ਆਗਰ ॥ ਸਾਧੂ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਕਲਿ ਸਾਗਰ ॥ ੩ ॥

(ਚਾਰਿ ਚਰਨ) ਚਾਰੋ ਬੇਦ ਔਰ (ਬਹੁਆਗਰ) ਅਤੀ ਚਤਰ ਏਹ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨ (ਚਾਰਚਰਨ) ਪਸੂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ (ਕਲ) ਕਲਪਨਾ ਕੇ ਸਮੁਦ੍ਰੰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸਾਧੂ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਬਹੁ ਕਾਇ ਕਰੀਜੈ ॥ ਸਰਬ ਰਸੁ ਛੋਡਿ ਮਹਾ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਿਆ ਕਰੀਏ ਸਰਬ ਰਸੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਕੇ ਮਹਾਰਸ ਜੋ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਤ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਪਾਨ ਕਰੀਏ ਕਹੀਂ ਪਾਠਸਰਬਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਹਾ ਅਰਥ ਸਰਬੰਸ ਛੋਡ ਕਰ ॥ ੪ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ

ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਨੇ ਕਹਾ ਜੇਕਰ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਭੀ ਹੈ ਤਉ ਭੀ ਹਮ ਉਤਮ ਹੈਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਹਮ ਜਪ ਤਪ ਬ੍ਰਤ ਪੂਜਾ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਚਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਿਆ ਜਪੁ ਕਿਆ ਤਪੁ ਕਿਆ ਬ੍ਰਤ ਪੂਜਾ ॥ ਜਾਕੈ ਰਿਦੈ ਭਾਉ ਹੈ ਦੂਜਾ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਹੈ ਜਪ ਕਿਆ ਹੈ ਤਪ ਕਿਆ ਹੈ ਬ੍ਰਤ ਪੂਜਾ ਕਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਸੇ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜਪੁ ਤਪੁ ਤੁਛ ਫਲ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਰੇ ਜਨ ਮਨੁ ਮਾਧਉ ਸਿਉ ਲਾਈਐ ॥ ਚਤੁਰਾਈ ਨ ਚਤੁਰ ਭੁਜੁ ਪਾਈਐ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜਨ ਮਨੁ ਮਾਧਉ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗਾਈਏ ਚਤਰਾਈ ਕਰਕੇ ਚਤੁਰ ਭੁਜ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ॥

ਪਰਹਰੁ ਲੋਭੁ ਅਰ ਲੋਕਾਚਾਰੁ ॥ ਪਰਹਰੁ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥ ੨ ॥

ਲੋਭਕੋ ਔਰਜੋ ਲੋਕੋ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਵਾਸਤੇ ਜਪ ਤਪਾਦ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਹ ਪੁਨਾ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇ ਜੋ ਕਹੇ ਕਿ ਠਾਕੁਰ ਪੂਜਾ ਆਦਿ ਕਰਮੋਂ ਮੇ ਕਿਆ ਦੋਸ ਹੈ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਸੇ ਛੁਡਾਵਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਕਰਮ ਕਰਤ ਬਧੇ ਅਹੰਮੇਵਾ॥ਮਿਲ ਪਾਥਰ ਕੀ ਕਰਹੀ ਸੇਵ ॥੩॥

ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੂਏ (ਅਹੰਮੇਵ) ਅਹੰਕਾਰ ਬਧ ਜਾਵਤਾ ਹੈ ਮਿਲਿ ਕਰਕੇ ਪਾਥਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪਥਰ ਕੀ ਸੇਵ ਕਰਨੇ ਸੈ ਕਿਆ ਤੁਮ ਕੋ ਪਥਰ ਮਿਲੇਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਕਦਾ ਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਧੰਨੇ ਕੋ ਪਥਰ ਪੂਜ ਕਰਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਪਾਇਆ ॥ ਭੋਲੇ ਭਾਇ ਮਿਲੇ ਰਘੁਰਾਇਆ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਧੰਨੇ ਨੇ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਰਘੁਰਾਇਆ ਭੋਲੇ ਭਾਇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਭੋਲੇ ਪ੍ਰਮੈਸ੍ਵਰ ਭਾਇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੬ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਜੇ ਕਹੇ ਜਦਯਪਿ ਹਮਾਰੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀ ਤੋ ਭੀ ਹਮ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਾਤੀ ਕਰ ਸਭ ਸੇ ਅਧਕ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਰਭ ਵਾਸ ਮੈਂ ਕੁਲੁ ਨਹੀ ਜਾਤੀ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿੰਦੁ ਤੇ ਸਭ ਉਤਪਾਤੀ ॥ ੧ ॥

ਜਬ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਵਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਕੁਲ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਊਹਾ ਦੁਖ ਸਭ ਕੋ ਸਮ ਹੈ ਔਰ ਜਨੇਊ ਆਦੀ ਚਿੰਨ ਬਾਹਰ ਹੀ ਧਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਹੇ (ਬ੍ਰਹਮ) ਬਾਂਹਮਣ (ਬਿੰਦ ਤੇ) ਰਕਤਿਬੀਰ ਸੇ ਸਭ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਸਭ ਕੀ ਉਤਪਤੀ (ਬਿੰਦ) ਜਾਣ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਕਸਪ ਕਸਪ ਸੇ ਸਭ ਉਤਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਹੁ ਰੇ ਪੰਡਿਤ ਬਾਮਨ ਕਬ ਕੇ ਹੋਇ ॥ ਬਾਮਨ ਕਹਿ ਕਹਿ ਜਨਮੁ ਮਤ ਖੋਇ ॥ ੧॥ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਕਹੁ ਕਬ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਹੋਏ ਹੋ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਰ ਜਨਮ ਮਤ ਖੋਵੋ ਜੇ ਕਹੇ ਹਮ ਬ੍ਰਹਮਣੀ ਸੇ ਉਤਪੰਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਸ ਕਰ ਹਮਾਰੀ ਵਡੇਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੌ ਤੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਬ੍ਰਹਮਣੀ ਜਾਇਆ ॥ ਤਉ ਆਨ ਬਾਟ ਕਾਹੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਬ੍ਰਹਮਨਜੇ ਤੂੰ ਬ੍ਰਹਮਣੀ ਨੇ ਜਾਇਆ ਹੈ ਤੋ ਔਰ ਰਸਤੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀ ਆਇਆ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗਰਭ ਵਾਸ ਜੋਨੀ ਦੁਆਰੇ ਨਿਕਸਣੇ ਕਾ ਤੋ ਸਰਬ ਜਾਤੀ ਕਾ ਰਸਤਾ ਹੈ ਤੁਮ ਔਰ ਰਸਤੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਆਏ ॥ ੨ ॥

ਤੁਮ ਕਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹਮ ਕਤ ਸੂਦ॥ਹਮ ਕਤ ਲੋਹੂ ਤੁਮ ਕਤ ਦੂਧ ॥ ੩॥

ਤੁਮ ਕਿਸਕਰਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋ ਹਮ ਕਤ ਸੂਦਰ ਹਾਂ ਹਮ ਮੈ ਕਿਆ ਰੁਧਰ ਹੈ ਤੁਮ ਮੈਂ ਕਿਆ ਦੂਧ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਤੁਮ ਕਿਸੀ ਕੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮਾਨਤੇ ਬੀ ਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰੈ ॥ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਣੁ ਕਹੀਅਤੁ ਹੈ ਹਮਾਰੈ ॥ ੪ ॥ ੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਵੀਚਾਰ ਕਰੇ ਸੋ ਹਮਾਰੇ ਮਤ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੭ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਨ ਨੇ ਕਹਾ ਕੇ ਹਮ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਗਿਆਤਾ ਪੰਡਤ ਹੈਂ ਔਰ ਤੁਮ ਮੂਰਖ ਅਨਪੜ ਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅੰਧਕਾਰ ਸੁਖਿ ਕਬਹਿ ਨ ਸੋਈ ਹੈ ॥ ਰਾਜਾ ਰੰਕੁ ਦੋਊ ਮਿਲਿ ਰੋਈ ਹੈ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਰਾਜਾ ਔਰ ਰੰਕ ਕੋ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈਂ ਚੋਟ ਕਾ ਲਗਨਾ ਸਮ ਹੈ ਸੁਖ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤੀ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈਂ ਜਬ ਤਕ ਜੀਵ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਰਾਜਾ ਸਮ ਪੰਡਤ ਹੋਵੇ ਰੰਕ ਸਮ ਮੂਰਖ ਹੋਵੇ ਮਿਲ ਦੋਨੋ ਦੁਖੋਂ ਕਰ ਰੋਵਤੇ ਹੈਂ ਕਹੇ ਹੂਏ ਅਰਥ ਕੋ ਸਪਸ੍ਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਜਉਪੈ ਰਸਨਾ ਰਾਮੁ ਨ ਕਹਿਬੋ ॥ ਉਪਜਤ ਬਿਨਸਤ ਰੋਵਤ ਰਹਿਬੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਉ (ਪੈ) ਬਹੁੜੋ ਰਸਨਾ ਕਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਨਹੀ ਉਚਾਰੇਗਾ ਤਉ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਰੋਤਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ ਜੇ ਕਹੇ ਧਨ ਕਰ ਹਮਾਰੀ ਬਡਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਸ ਦੇਖੀਐ ਤਰੁਵਰ ਕੀ ਛਾਇਆ । ਪ੍ਰਾਨ ਗਏ ਕਹੁ ਕਾਂਕੀ ਮਾਇਆ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਕੀ ਛਾਇਆ ਪ੍ਰਾਣਾਮੀ ਦੇਖੀਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਾਇਆ ਹੈ ਜਬ ਪ੍ਰਾਨ ਚਲੇ ਗਏ ਤਬ ਕਹੋਤੋ ਕਿਸ ਕੀ ਮਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਹਮ ਖਟ ਕਰਮੀ ਹੋਣੇ ਕਰ ਬੈਕੁੰਠ ਕੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਜਸ ਜੰਤੀ ਮਹਿ ਜੀਉ ਸਮਾਨਾ। ਮੂਏ ਮਰਮੁ ਕੋ ਕਾ ਕਰਜਾਨਾ ॥੩॥

ਜੈਸੇ (ਜੰਤੀ) ਬਾਜੇ ਕੇ ਟੁਟਨੇ ਕਰ ਤਿਸਕਾ (ਜੀਉ) ਸਬਦ ਬੀਚ ਸਮਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਲੈ ਹੋ ਗਿਆ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਣਾ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਹੂਏ ਪੁਰਸ ਕਾ (ਮਰਮੁ) ਭੇਦ ਕਿਆ ਕਰਿ ਜਾਨਾ ਜ ਵੈ ਕਿ ਬੈਕੁੰਠ ਕੋ ਗਿਆ ਹੈ ਵਾ ਨਰਕ ਕੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਜੋ ਕਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਇਨੋਂ ਕਾ ਜੀਉ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਹੰਸਾ ਸਰਵਰੁ ਕਾਲੁ ਸਰੀਰ ॥ ਰਾਮ ਰਸਾਇਣ ਪੀਉ ਰੇ ਕਬੀਰ ॥ ੪ ॥ ੮ ॥

ਜੀਵ ਹੰਸ ਤੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੋਵਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਦੇਤਾ ਹੈ ਕਾਲ ਸਰੀਰੋਂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਹੰਸ ਸਮ ਤਤ ਮਿਥਜਾਕੇ ਬਿਬੇਕੀ ਹੈਂ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੋਵਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸਰੀਰ ਅਭਿਮਾਨੀ ਕਾਲ ਕੇ ਅਧੀਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਰਬ ਰਸੋ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਕਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੀਉ ਅਰਥਾਤ ਜਪ ॥ ੪ ॥ ੮ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸੁਧ ਹੂਆ ਹੂਆ ਪੁਛਤਾ ਭਜਾ ॥

ਜੋਤਿ ਕੀ ਜਾਤਿ ਜਾਤਿ ਕੀ ਜੋਤੀ ॥ ਤਿਤੁ ਲਾਗੇ ਕਚੂਆ ਫਲ ਮੋਤੀ॥੧॥

ਜੋਤੀ ਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੀ (ਜਾਤਿ) ਉਤਪਤਿ ਕਰੀ ਹੂਈ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੀ ਜੋ (ਜੋਤੀ) ਬੁਧੀ ਹੈ ਤਿਸ ਬੁਧੀ ਕੋ ਕਚ ਰੂਪ ਔਰ ਮੋਤੀ ਰੂਪ ਫਲ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿਕਿ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਸਰਬ ਗੁਨ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਹੈਂ ਵਾ ਅਧਿਸ੍ਠਾਨ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜੋਤੀ ਕੀ ਜਾਤੀ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋਤੀ ਮੈਂ ਕਲਪਤ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਜਾਤੀ ਕੀ ਇਸਥਿਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਕਵਨੁ ਸੁ ਘਰੁ ਜੋ ਨਿਰਭਉ ਕਹੀਐ। ਭਉ ਭਜ ਜਾਇ ਅਭੈ ਹੋਇ ਰਹੀਐ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਨਿਰਭਉ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭੈ ਭਾਗ ਜਾਵੈ ਔਰ ਨਿਰਭੈ ਹੋਕਰ ਰਹੀਏ ਸੋ ਘਰ ਕੌਨ ਹੈ ॥

ਤਟਿ ਤੀਰਥਿ ਨਹੀ ਮਨੁ ਪਤੀਆਇ ॥ ਚਾਰ ਅਚਾਰ ਰਹੇ ਉਰਝਾਇ ॥ ੨ ॥

ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਭੀ ਮਨ ਨਹੀਂ ਪਤੀਆਵਤਾ ਹੈ ਉਹਾ ਭੀ ਭੈ ਬਨਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਔਰ ਚਾਰੋ ਬੇਦੋਂ ਕੇ ਪਾਠੀ ਕਰਮ ਕਾਂਡ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਵਿਹਿਤ ਕਰਤਬੋਂ ਮੈਂ ਫਸ ਰਹੈ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਦੁਇ ਏਕਸਮਾਨ ॥ ਨਿਜ ਘਰਿ ਪਾਰਸੁ ਤਜਹੁ ਗੁਨ ਆਨ ॥ ੩ ॥

ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਜਨਮ ਦੇਣੇ ਕੋ ਦੋਨੋ ਤੁਲ ਹੈ ਪੁੰਨਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਊਚੇ ਲੋਕ ਮੇਂ ਚਲਾਜਾਵੇ ਤੋ ਭੀ ਨਿਰਭਉ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾਹੈ ਆਪਨੇਅੰਤ ਹਕਰਣ ਮੈਂ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਵਿਚਾਰਕਰੁਔਰਸਭਗੁਨ ਛੋਡਦੇਵਾਵਿਚਾਰਪੂਰਬਕ ਏਕਰ(ਆਨ)ਦਵੈਤ ਕੋ ਤਜੋ॥

ਕਬੀਰ ਨਿਰਗੁਨ ਨਾਮ ਨ ਰੋਸੁ॥ ਇਸੁ ਪਰਚਾਇ ਪਰਚ ਰਹੁ ਏਸੁ ॥ ੪ ॥ ੯ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਨਿਰਗੁਨ ਜੀਵ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੇ ਸਾਥ ਕ੍ਰੋਧ ਨ ਕਰ ਭਾਵ ਨਾਮ ਜਪੁ ਇਸ ਨਾਮ ਕੇ ਪਰਚੈ ਮੈ ਪਰਚ ਰਹੁ ਤੂੰ (ਏਸੁ) ਈਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਹੋਵੇਗਾ ਵਾਨਿਰਗੁਨ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇਨਾਮ ਸਾਥ ਰੋਸ ਕਰੁ ਇਸ ਮਨ ਕੋਪਰਚਾਇ ਕਰ ਈਸ਼ਰ ਮੈ ਪਰਚ ਰਹੁ ॥ ੪ ॥ ੯ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ? ॥ ਏਕ ਪੁਰਸ਼ ਐਸੇ ਹੈਂ ਈਸ਼ਰ ਰੂਪਤਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬੈਕੁੰਠ ਕੀ ਆਸਾ ਸੁਖ ਭੋਗ ਕੀ ਲਾਲਸਾ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਬਿਥਸਤਾ ਕਹੋ ?॥ ਉਤ੍ਰ ॥

ਜੋ ਜਨ ਪਰਮਿਤਿ ਪਰਮਨੁ ਜਾਨਾ॥ ਬਾਭਨ ਹੀ ਬੈਕੁੰਠ ਸਮਾਨਾ ॥ ੧ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਪਰੇ ਜੋ ਹੈ (ਮਿਤ) ਮ੍ਰਜਾਦਾ ਸੇ (ਪਰਮ) ਵਡਾ ਪਰਮੇਸਰ ਸੋ ਵਸ਼ੇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਬਾਤਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਸਮਾਯਾ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਨਹੀਂ ਸਮਾਇ ਸਕਤੇ ਹੈਂਵਾਜਿਨੋਂ ਨੇ(ਪਰਮਿਤ)ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਸੇ ਪਰੇ ਪਰਮਨੂੰ ਜਾਨਾਹੈ ਉਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਬੈਕੁੰਠਮੈ ਸਮਾਨੇ(ਬਾਭ)ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ(ਬਾ)ਸਾਥ ਤਨਕੇ ਅਰਥਾਤ ਸਰੀਰ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੀ (ਬੈਕੁੰਠ) ਅਬਨਾਸੀ ਹਰੀ ਮੈ ਸਮਾਇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਹੈਂ॥ ੧ ॥

ਨਾ ਜਾਨਾ ਬੈਕੁੰਠ ਕਹਾਹੀ। ਜਾਨੁ ਜਾਨੁ ਸਭਿ ਕਹਹਿ ਤਹਾਹੀ॥ ੧ ॥ਰਹਾਉ ॥

ਮੈ ਨਹੀ ਜਾਨਤਾ ਬੈਕੁੰਠ ਕਹਾਂ ਹੈ (ਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਭ ਤਹਾਂ ਹੀ ਜਾਨਾ ਜਾਨਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ॥

ਕਹਨ ਕਹਾਵਨ ਨਹ ਪਤੀਅਈ ਹੈ॥ ਤਉ ਮਨ ਮਾਨੈ ਜਾਤੇ ਹਉਮੈ ਜਈ ਹੈ॥ ੨ ॥

ਕਹਿਨੇ ਕਹਾਵਨੇ ਸੇ ਨਹੀ ਪਤਿਆਈਤਾ ਕਿਆ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਨਿਸਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਉ ਮਨੁ ਮਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨਸੇ ਹਉ ਜਾਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਬ ਲਗੁ ਮਨਿ ਬੈਕੁੰਠ ਕੀ ਆਸ॥ ਤਬ ਲਗੁ ਹੋਇ ਨਹੀ ਚਰਨ ਨਿਵਾਸੁ॥ ੩ ॥

ਜਬ ਤਕ ਮਨ ਮੈ ਬੈਕੁੰਠ ਕੀ ਆਸਾ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਨਿਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ ਤੁਮ ਕੋਈ ਬੈਕੁੰਠ ਮਾਨਤੇ ਹੋ ਵਾ ਨਹੀਂ ?॥ ੩॥ ਉਤੁ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਇਹ ਕਹੀਐ ਕਾਹਿ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਬੈਕੁੰਠੈ ਆਹਿ॥ ੪ ॥ ੧੦ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਇਹ ਬਾਰਤਾ ਕਿਸਕੋ ਕਹੀਏ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਹੀ ਬੈਕੁੰਠ ਹੈ॥ ੪ ॥ ੧੦ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ॥

ਏਕ ਕੋਈ ਕਬੀਰ ਜੀਕਾ ਕਛੁਕ ਸਤਸੰਗੀ ਥਾ ਤਿਨਕੇ ਪਿਤਾ ਮਰਨੇ ਪੀਛੇ ਘਰ ਕੇ ਊਪਰ ਦੋਨੋ ਭਾਈਓਂ ਕਾ ਝਗੜਾ ਹੋਨੇ ਲਗਾ ਕਬੀਰ ਜੀ ਪਾਸ ਆਏ ਬੈਰਾਗ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੂਏ ਤਿਨਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਉਪਜੈ ਨਿਪਜੈ ਨਿਪਜ ਸਮਾਈ॥ ਨੈਨਹ ਦੇਖਤ ਏਹੁ ਜਗ ਜਾਈ॥ ੧ ॥

ਪੁਨ ਭੋਗ ਕਰ ਜੀਵ ਜਬ ਸ੍ਵਰਗ ਸੇ ਧੂੰਧ ਦੁਆਰਾ ਗਿਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੀ ਕ੍ਰਿਨੋ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤੀ ਮੈਂ ਉਪਜਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ (ਨਿਪਜੈ) ਪੈਦਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈ (ਨਿਪਜਿ) ਜਨਮ ਕਰ (ਸਮਾਈ)ਲੈ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨੇਤ੍ਰੀ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜਗਤ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤੌ ਕਿਆ ਕਹਨੀ ਹੈ॥ ੧ ॥

ਲਾਜ ਨ ਮਰਉ ਕਹਹੁ ਘਰੁ ਮੇਰਾ॥ ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਨਹੀ ਕਛੁ ਤੇਰਾ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਲਜਾ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਮਰਤਾ ਕਹਤਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਘਰ ਹੈ ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਤੇਰਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਕਰ ਕਾਇਆ ਪਾਲੀ॥ ਮਰਤੀ ਬਾਰ ਅਗਨਿ ਸੰਗਿ ਜਾਲੀ॥ ੨॥

ਅਨੇਕ ਜਤਨ ਕਰਕੇ ਜੋ (ਕਾਇਆ) ਦੇਹ ਪਾਲੀਤੀ ਹੈ ਸੋ ਮਰਨੇ ਕੇ ਸਮੇ ਅਗਨੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜਲਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ੨ ॥

ਚੋਆ ਚੰਦਨੁ ਮਰਦਨੁ ਅੰਗਾ॥ ਸੋ ਤਨੁ ਜਲੈ ਕਾਠ ਕੇ ਸੰਗਾ॥ ੩ ॥

ਔਰ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਗੋਂ ਕੋ ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਮਲੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਨੁ ਅੰਤੁ ਕੋ ਕਾਠ ਕੇ ਸਾਥ ਜਲਤਾ ਹੈ॥ ੩ ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਗੁਨੀਆ॥ ਬਿਨਸੈਗੋ ਰੂਪ ਦੇਖੈ ਸਭ ਦੁਨੀਆ॥ ੪॥ ੧੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਨਵਾਨੋ ਸੁਨੋ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਜੋ ਤੁਮ ਨਾਮ ਰੂਪ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਸੋ ਸਭ ਬਿਨਸ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਾਵੇਗਾ ॥ ੪ ॥ ੧੧ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਕੁਟੰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਆਦਮੀ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੂਆ ਸਬੰਧੀਓਂ ਨੇ ਕਹਾ ਤੁਮਨੇ ਸ਼ੋਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਕਿਆ ਤੁਮ ਨਹੀਂ ਮਰੋਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਵਰ ਮੂਏ ਕਿਆ ਸੋਗੁ ਕਰੀਜੈ ॥ ਤਉ ਕੀਜੈ ਜਉ ਆਪੁ ਨ ਜੀਜੈ ॥੧ ॥

ਔਰ ਕੇ ਮਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਸੋਕ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋਕ ਤਉ ਕਰੀਐ ਜੇਕਰ ਆਪ ਜੀਵਤੇ ਨ ਰਹਣਾ ਹੋਵੈ ਅਰਥਾਤ ਹਮਨੇ ਤੋ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹਮਾਰਾ ਸ਼ੋਕ ਕੋਈ ਨ ਕਰੋ ॥ ੧ ॥

ਮੈ ਨ ਮਰਉ ਮਰਿਬੋ ਸੰਸਾਰਾ ॥ ਅਬ ਮੋਹਿ ਮਿਲਿਓ ਹੈ ਜੀਆਵਨ ਹਾਰਾ ॥ ੧॥ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮਰਤਾ ਸੰਸਾਰ ਮਰੇਗੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਬ ਜੀਆਵਨ ਹਾਰਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਇਆ ਦੇਹੀ ਪਰਮਲ ਮਹਕੰਦਾ ॥ ਤਾ ਸੁਖ ਬਿਸਰੇ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥ ੨ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਪਰ (ਦੇਹੀ) ਜੀਵ (ਪਰਮਲ) ਚੰਦਨ ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਸੁਗੰਧੀਆਂ ਲਗਾਇਕਰ ਸਰੀਰ ਕੋ (ਮਹਕੰਦਾ) ਸੁਗੰਧਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸੁਗੰਤ ਉਪਲਖਤ ਪਾਂਚੋ ਵਿਸਿਓਂ ਕੇ ਸੁਖ ਮੈਂ ਲਾਗਨੇ ਕਰ ਪਰਮਾਨੰਦ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਵਿਸਰੇ ਹੈਂ॥ਵਿਖੈ ਜਲ ਕੋ ਅਨਿਤ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਕੂਆਟਾ ਏਕੁ ਪੰਚ ਪਨਿਹਾਰੀ ॥ ਟੂਟੀ ਲਾਜੁ ਭਰੈ ਮਤਿ ਹਾਰੀ ॥ ੩ ॥

ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਏਕਕੂਪ ਹੈ ਸਬਿਦ ਸਪਰਸ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧ ਰੂਪੀ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜਲ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪੰਚ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਸੋ ਪੰਚ (ਪਨਿਹਾਰੀ)ਚਰਖੜੀਆਂ ਹੈ ਜਿਨ ਦੁਆਰੇ ਜਲ ਖੀਚੀਤਾ ਹੈ ਜਬ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਲਜ ਟੂਟੀ ਤਬ ਵਿਖੈ ਪਰਾਇਣੀ ਬੁਧੀ (ਹਾਰੀ) ਹਰ ਗਈ ਭਾਵ ਵਿਖੈ ਵਾਸਨਾ ਨਾ ਰਹੀ ਬੁਧੀ ਥੀ ਸੋ ਹਾਰ ਗਈ ॥ ੩ ॥

ਕਹ ਕਬੀਰ ਇਕ ਬੁਧਿ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਨਾ ਓਹ ਕੂਆਟਾ ਨਾ ਪਨਿਹਾਰੀ ॥ ੪ ॥ ੧੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਏਕਤਾ ਵੀਚਾਰੀ ਤਬ ਨਾਂਉਹ ਸੰਸਾਰ ਕੂਆ ਸਤਿ ਹੈ ਨ ਪਨਿਹਾਰੀਸਤਹੈ॥੪॥੧੨॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਚਉਰਾਸੀ ਕੀ ਗਤੀ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੈ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਕੀਟ ਪਤੰਗਾ ॥ ਅਨਿਕ ਜਨਮ ਕੀਏ ਬਹੁ ਰੰਗਾ॥ ੧ ॥

(ਅਸਥਾਵਰ) ਜੋ ਇਸਥਿਤਿ ਰਹਣੇ ਵਾਲੇ ਪਰਬਤੁ ਬ੍ਰਿਛ ਹੈਂ ਔਰ ਜੰਗਮ ਜੋ ਪੈਰੋਂ ਕਰ ਚਲਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਕੀਟਪਤੰਗ ਜੋ ਤੁਛ ਜੀਵ ਉਡਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਹੀ ਬਹੁਤ ਰੰਗੋ ਕੇ ਅਨੇਕ ਹੀ ਜਨਮ (ਕੀਏ) ਧਾਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿਕਿ ਚਾਰੋਂਖਾਣੀ ਮੈਂ ਉਤਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਜੇ ਕਹੈ ਐਸੇ ਨਿਖਿਧ ਜਨਮ ਹੀ ਧਾਰੇ ਵਾ ਕੋਈ ਉਤਮ ਭੀ ਧਾਰਿਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਐਸੇ ਘਰ ਹਮ ਬਹੁਤ ਬਸਾਏ ॥ ਜਬ ਹਮ ਰਾਮ ਗਰਭ ਹੋਇ ਆਏ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜਬ (ਹਮ) ਹੰਕਾਰ ਸੰਜੁਗਤ ਹੂਏ ਗਰਭ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਆਏ ਹੈਂ ਤਬ ਐਸੇ ਘਰ ਹਮਨੇ ਬਹੁਤ ਬਸਾਏ ਹੈਂ ਐਸੇ ਕੈਸੇ ? ॥

ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਤਪੀ ਬ੍ਰਹਮ ਚਾਰੀ । ਕਬਹੂ ਰਾਜਾ ਛਤ੍ਰ ਪਤਿ ਕਬਹੂ ਭੇਖਾਰੀ ॥ ੨ ॥

ਜੋਗੀ ਹੂਏ ਜਤੀ ਤਪੀ ਬ੍ਰਹਮ ਚਾਰੀ ਹੂਏ ਕਬੀ ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਰਾਜਾ ਹੂਏ ਕਭੀ ਭਿਖਯਾ ਮਾਂਗਨੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ॥ ੨ ॥

ਸਾਕਤਿ ਮਰਹਿ ਸੰਤ ਸਭ ਜੀਵਹਿ ॥ ਰਾਮ ਰਸਾਇਣ ਰਸਨਾ ਪੀਵਹਿ ॥ ੩ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਸਾਕਤ ਹੈ ਸੋ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਤ ਸਭ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੋ ਕਿ ਸੰਤ ਕਿਸ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਜੋ ਨਾਮ ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰ ਅੰਮ੍ਰਤ ਹੈ ਸੋ ਰਸਨਾ ਕਰ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ।

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਪ੍ਰਭ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਜੈ । ਹਾਰਿ ਪਰੇ ਅਬ ਪੂਰਾ ਦੀਜੈ ॥ ੪ ॥ ੧੩ ॥

ਸ੍ਰੀਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰੀਏ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ ਭਰਮਤੇ ਹੂਏ ਹਾਰ ਕਰ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਪੜੇ ਹਾਂ ਅਬ ਪੂਰਾ ਜੋ ਮੋਖ ਪਦ ਹੈ ਸੋ ਦੀਜੀਏ ॥ ੪ ॥ ੧੩ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀਕੀ ਨਾਲਿ ਰਲਾਇ ਲਿਖਿਆ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਬ ਕਬੀਰ ਜੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਆਏ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀਨੇ ਇਹ ਸਬਦ ਸਿਰੋ ਪਾਉ ਬਖਸਿਆ ਸਬਦ ਗੁਰੂ ਜੀਕਾ ਹੈ ਨਾਮ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਾ ਕਰਦੀਆ ਹੈ ਇਸਤਰਾਂ ਕੇ ਸਬਦ ਇਸੀ ਪਰਸੰਗ ਮੈ ਸਮਝ ਲੈਣੇ ॥

ਐਸੋ ਅਚਰਜੁ ਦੇਖਿਓ ਕਬੀਰ ॥ ਦਧਿਕੈ ਭੋਲੈ ਵਿਰੋਲੈ ਨੀਰ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਐਸਾ ਆਸਚਰਜ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਦਹੀ ਕੇ ਭੁਲਾਵੈ ਜਲ ਕੋ ਰਿੜਕ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮੋ ਕੋ ਭੁਲਾਵੇ ਸਕਾਮ ਕਰਤੇ ਹੋਂ ਤਿਨਕਾ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ ੧ ॥

ਹਰੀ ਅੰਗੂਰੀ ਗਦਹਾ ਚਰੈ ॥ ਨਿਤ ਉਠਿ ਹਾਸੈ ਹੀਗੈ ਮਰੈ ॥ ੧ ॥

ਵਿਖਿਓਂ ਰੂਪੀ ਹਰੀ ਅੰਗੂਰੀ ਕੋ ਮਨ ਰੂਪੀ ਗਧਾ ਚਰਤਾ ਹੈ* ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਉਠਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਹੀਗੈ)ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮਾਤਾ ਭੈਸਾ ਅੰਮੁਹਾ ਜਾਇ ॥ ਕੁਦਿ ਕੁਦਿ ਚਰੈ ਰਸਾਤਲਿ ਪਾਇ ॥ ੨ ॥

ਪੁਨਾ ਮਨ ਕੈਸਾ ਹੈ ਮਸਤ ਭੈਸਾ ਹੈ ਅਮੋੜ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਵੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਰੂਪੀ ਬਾੜ ਚੀਰ ਕਰ ਵਿਖੇ ਖੇਤੀ ਕੋ ਖਾਤਾ ਹੈ ਕੁਦਿਕਦਿ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕਰ ਚਰਤਾ ਖਾਤਾ ਹੈ ॥ ਅੰਤਕੋ ਨੀਚੇ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਜਾ ਪੜਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੁਭ ਕਰਮੋ ਕੀ ਛਾਲ ਲਗਾਇ ਕਰ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈ (ਚਰੈ) ਚੜ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁੰਨ ਭੋਗ ਕਰ ਨੀਚੇ ਗਿਰਾਇ ਦੇਈਤਾ ਹੈ॥ ੨ ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਪਰਗਟ ਭਈ ਖੇਡਾ ॥ ਲੇਲੇ ਕਉ ਚੂਘੈ ਨਿਤ ਭੇਡਾ ॥ ੩॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਖੇਡ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਭਈ ਹੈ ਲੇਲੇ ਜੋ ਭੇਡ ਕੇ ਬਚੇ ਬੁਧੀ ਜੰਨਜ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਬੁਧੀ ਭੋਗਤੀ ਹੈ ਵਾ ਮਾਇਆ ਭੇਡ ਜੀਵ ਰੂਪ ਲੇਲੇ ਕੋ ਚੂਘ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਵਸ ਕਰ ਜੀਵਕੋ ਰੁਨੋ ਕੋ ਖੈਂਚ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਇਹ ਸਮਝ ਕਹਾਂਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਰਾਮ ਰਮਤ ਮਤਿ ਪ੍ਰਗਟੀ ਆਈ॥ ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਗੁਰ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥੧੪॥

ਰਾਮਕੋ(ਰਮਤ)ਜਪਣੇ ਸੇ ਮਤਿ ਪਰਗਟੀ ਆਈ ਹੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਸੋਝੀਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇਪਾਈਹੈ।੪।੧। ॥ ੪੧ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਪੰਚਪਦੇ ॥

ਅਰਥਾਤ ਪੰਜ ਪੰਜ ਪਦੋਂ ਕੇ ਦੋ ਸਬਦ ਕਹੋਂਗੇ ਏਕ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਮਘਾਹ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਥੇ ਜਹਾਮਰਕਰ ਜੀਵ ਦੁਰਗਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਾ ਨਿਹਚਾਦੇਖਣੇ ਵਾਸਤੇ ਬਿਸਨ ਚਤੁਰ ਭੁਜ ਆਕਰ ਕਹਤੇ ਭਏ ॥

ਜਿਉ ਜਲ ਛੋਡਿ ਬਾਹਰਿ ਭਇ ਮੀਨਾ। ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਹਉ ਤਪ ਕਾ ਹੀਨਾ॥ ੧ ॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਕੋ ਛੋਡਿ ਕਰ ਬਾਹਰ ਹੂਆ ਮਛ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੂੰ ਪਾਵੇਗਾ (ਹਉ)ਮੈਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਤੂੰ ਤਪ ਕਾ ਹੀਣਾ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

* ਮਨ ਗਾਧ ਗਧ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕਰ ਖਾਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਬ ਕਹੁ ਰਾਮ ਕਵਨ ਗਤਿ ਮੋਰੀ ॥ ਤਜੀਲੇ ਬਨਾਰਸ ਮਤਿ ਭਈ ਥੋਰੀ ॥ ੧॥ਰਹਾਉ ॥

(ਰਾਮ) ਹੇ ਭਾਈ(ਮੋਰੀ)ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਸੁਣ ਅਬ ਕਹ ਤੂੰ ਤੇਰੀ ਕਿਆ ਖੋਟੀ ਗਤੀ ਹੋਵਗੀ ਖੋਟੀ ਗਤੀ ਕਾ ਕਾਰਣ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੈਨੇ ਕਾਂਸੀ ਤਿਆਗ ਦਈ ਹੈ ਮੈਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤੇਰੀ ਮਤਿ ਤੁਛ ਹੋਗਈ ਹੈ ॥

ਸਗਲ ਜਨਮ ਸਿਵ ਪੁਰੀ ਗਵਾਇਆ ॥ ਮਰਤੀ ਬਾਰ ਮਗਹਰਿ ਉਠਿ ਆਇਆ ॥ ੨ ॥

ਤੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਜਨਮੁ ਸਿਵ ਪੁਰੀ ਮੈਂ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਮਰਨੇ ਕੇ ਸਮੇ ਮਗਹਰ ਮੈਂ ਉਠ ਆਇਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਬਹੁਤ ਬਰਸ ਤਪੁ ਕੀਆ ਕਾਸੀ ॥ ਮਰਨ ਭਇਆ ਮਗਹਰ ਬਾਸੀ ॥ ੩ ॥

ਤੈਨੇ ਕਾਸੀ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਬਰਸ ਤਪੁ ਕੀਆ ਹੈ ਮਰਨਾ ਤੇਰਾ ਮਗਹਰ ਕੀ ਬਾਸੀ ਮੈਂ ਹੂਆ ਹੈ॥ ੩ ॥

ਅਬ ਕਬੀਰ ਜੀ ਹੇਤੁ ਦੁਆਰਾ ਉਤਰੁ ਕਹਤੇ॥

ਕਾਸੀ ਮਗਹਰ ਸਮ ਬੀਚਾਰੀ ॥ ਓਛੀ ਭਗਤਿ ਕੈਸੇ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰੀ ॥ ੪ ॥

ਹਮਨੇ ਤੋ ਕਾਸੀ ਔਰ ਮਗਹਰ ਸਮ ਵੀਚਾਰੀ ਹੈ (ਓਛੀ) ਤੁਛ ਭਗਤੀ ਕਰ ਕੈਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਸੀ ਮੇ ਮੁਕਤਿ ਕਰੇ ਅਰਥਾਹਰ ਮਰਨੇਸੇਨਮੁਕਤ ਕਰੇ ਤਾਂਤੇ ਹਮਨੇ ਐਸੈ ਅਭੇਦ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਜਹਾ ਸਰੀਰ ਤਿਆਗੇ ਤਹਾਂਹੀ ਮੋਖ ਹੈ।੪।

ਕਹੁ ਗੁਰ ਜਿ ਸਿਵ ਸਭੁ ਕੋ ਜਾਨੈ ॥ ਮੁਆ ਕਬੀਰੁ ਰਮਤ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮੈ ॥ ੫ ॥ ੧੫॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੇ ਬ੍ਰਿਹਸਪਤ ਗੁਰੂ ਵਾ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ (ਗਜ) ਗਜਾਨਨ ਗਣੇਸ ਜੀ ਅਰ ਸਿਵ ਜੀ ਔਰ ਸਭ ਕੋਈ ਜਾਨੈ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਜਪਤੇ ਹੂਏ ਕਬੀਰ ਨੇ ਦੇਹ ਤਿਆਗੀ ਹੈ ਤਾਤੇ ਰਾਮ ਮੈਂਹੀ ਰਮ ਰਹਿਆ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਕਹੇਗੇ ॥ ੫ ॥ ਬਿਸਨ ਜੀ ਨੇ ਸੁਨਕਰ ਕਹਾ ਹੇ ਭਗਤਿ ਤੂੰ ਐਸੇ ਨਿਹਚੇ ਵਾਲਾ ਧੰਨਜ ਹੈ॥ ਵਾ ਸਾਰਾ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਪਰ ਲਗਾ ਲੈਣਾ ॥ ੫ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ

ਕੋਈ ਰਾਜਸੀ ਲੋਕ ਮ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਥਾ ਤਿਸਕੋ ਦੇਖਕਰ ਵੈਰਾਗ ਸਮੈਂ ਸਬਦ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਮਰਦਨ ਅੰਗਾ ॥ ਸੋ ਤਨੁ ਜਲੈ ਕਾਠ ਕੈ ਸੰਗਾ ॥ ੧ ॥

ਚੰਦਨ ਕਾ ਅਤਰ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਗੋਂ ਕੋ ਮਲਤਾ ਥਾ ਸੋ ਤਨ ਅਬ ਕਾਠ ਕੇ ਸਾਥ ਜਲਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਇਸੁ ਤਨ ਧਨ ਕੀ ਕਵਨ ਬਡਾਈ ॥ ਧਰਨਿ ਪਰੈ ਉਰਵਾਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥ ੧॥ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਤਨ ਔਰ ਧਨ ਕੀ ਕਿਆ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਸਰੀਰ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਪੜਾ ਰਹ ਜਾਤਾ ਹੈ ਧਨ ਭੀ (ਉਰਵਾਰ)

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਈਹਾ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਇਹ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਹੈ ਐਸੇ ਤਨ ਧਨ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇ ਮੁਖ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰਾਤਿ ਜਿ ਸੋਵਹਿ ਦਿਨ ਕਰਹਿ ਕਾਮ ॥ ਇਕੁ ਖਿਨ ਲੇਹਿ ਨਾ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਰਾਤਿ ਕੋ ਸੋਵਤੇ ਹੈਂ ਦਿਨ ਕੋ ਕਾਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਹਰੀਕਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ ॥ ੨ ॥

ਹਾਥਿਤ ਡੋਰ ਮੁਖਿ ਖਾਇਓ ਤੰਬੋਰ ॥ ਮਰਤੀ ਬਾਰ ਕਸਿ ਬਾਧਿਓ ਚੋਰ ॥ ੩ ॥

ਹਾਥੋਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਬਾਜੋਂ ਕੀ ਡੋਰਾ ਪਕੜੀਆਂ ਹੈਂ ਵਾ ਹਾਥ ਪਸਾਰੀ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੁਖ ਮੈ ਪਾਨ ਖਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸਜਾਇ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਰਨੇ ਕੇ ਸਮੇ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਖੈਂਚਕੇ ਬਾਂਧ ਲੀਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਚੋਰ ਬਾਂਧ ਲਈਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਕੌਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਰਸਿ ਰਸਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ । ਰਾਮੈ ਰਾਮ ਰਮਤ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ॥ ੪ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਸਿਖਜਾ ਕੋ ਧਾਰਕਰ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ (ਰਸਿ) ਤਦਾ ਕਾਰ ਹੋਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਖ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੂਏ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਿਕੈ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਈ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬਾਸੁ ਸੁਗੰਧ ਬਸਾਈ ॥ ੫ ॥

ਔਰ ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸੇ (ਬਾਸ) ਬਾਸਨਾ (ਹਰਿ) ਤਿਆਗ ਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸੁ ਰੂਪੀ ਸੁਗੰਧ ਬਸਾਈ ਹੈ ॥ ੫ ॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਚੇਤਿ ਰੇ ਅੰਧਾ ॥ ਸਤਿ ਰਾਮ ਝੂਠਾ ਸਭੁ ਧੰਧਾ ॥ ੬ ॥ ੧੬ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ ਰਾਮ ਕੋ ਜਪ । ਕਿਉਂਕਿ ਸਤ ਸਰੂਪ ਤੋ ਏਕ ਰਾਮ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਵਿਵਹਾਰ ਸਭ ਝੂਠਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥ ੧੬ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਤਿਪਦੇ ਚਾਰ ਤੁਕੇ ॥

ਚਾਰ ਚਾਰ ਤੁਕ ਕੀ ਪੌੜੀ ਹੋਵੇਗੀ ਔਰ ਤੀਨ ਤੀਨ (ਪਦੇ) ਪਉੜੀ ਕੇ ਸਬਦ ਆਵੈਂਗੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਅਪਨੀ ਗਿਆਤ ਅਵਸਤਾ ਕਾ ਹਾਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਮ ਤੇ ਉਲਟਿ ਭਏ ਹੈ ਰਾਮ ॥ ਦੁਖ ਬਿਨਸੇ ਸੁਖ ਕੀਓ ਬਿਸਰਾਮ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਮਦੂਤੋਂ ਸੇ ਉਲਟ ਕਰ ਰਾਮ ਗਣ ਹੋਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੋ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕੋ ਜਮਦੂਤ ਜਮ ਪੁਰੀ ਕੋ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਬਿਸਨੂ ਕੇ ਪਾਰਖਦ ਬੈਕੁੰਠ ਕੋ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਲੋਹਾ ਤਪਾਇ ਕਰ ਦੋ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਹਾਥ ਪੈਰ ਖਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਝੂਠੋਂ ਕੋ ਜਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸਚੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਲਾਵਤਾ ਤੈਸੇ ਜਮਦੂਤ ਰਾਮਗਣ ਹੂਏਜਾਣਲੈਣੇ ਔਰ ਜਬ ਸੁਖ ਸਰੂਪਮੈ(ਬਿਸਰਾਮ) ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਤਬ ਦੁਖ ਨਿਵਿਰਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਬੈਰੀ ਉਲਟਿ ਭਏ ਹੈ ਮੀਤਾ ॥ ਸਾਕਤ ਉਲਟਿ ਸੁਜਨ ਭਏ ਚੀਤਾ ॥ ੧ ॥

ਬੈਰੀ ਕਾਮਾਦਿਕ ਉਲਟ ਕਰ ਮਿਤ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ ਉਲਟ ਕਰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰ ਜਨ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਹੈਂ॥ ੧ ॥

ਅਬ ਮੁਹਿ ਸਰਬ ਕੁਸਲ ਕਰਿ ਮਾਨਿਆ ॥ ਸਾਂਤਿ ਭਈ ਜਬਗੋਬਿੰਦੁ ਜਾਨਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ

ਅਬ ਮੈਂਨੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਖ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸਾਂਤਿ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਗੋਬਿੰਦ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਤਨ ਮਹਿ ਹੋਤੀ ਕੋਟਿ ਉਪਾਧਿ ॥ ਉਲਟਿ ਭਈ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ॥

ਜੋ ਤਨ ਮੈ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਉਧਾਂਧਿ ਹੋਤੀ ਥੀ ਸੋ ਜਬ ਤਿਨਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀਫਿਰੀ(ਤਬ ਸਹਜ ਸੁਖ)ਆਤਮ ਸੁਖ ਮੈ(ਸਮਾਧੀ) ਇਕਾਗ੍ਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਹੋਗਈ॥

ਆਪੁ ਪਛਾਨੈ ਆਪੈ ਆਪੁ ॥ ਰੋਗੁ ਨ ਬਿਆਪੈ ਤੀਨੌ ਤਾਪ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਨਿਆ ਤਬ ਸਰਬ ਜਗਤ ਅਪਨਾ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਔਰ ਆਧ ਬਿਆਧ ਉਪਾਧ ਤੀਨ ਤਾਪ ਰੂਪੀ ਜੋ ਰੋਗ ਹੈਂ ਸੋ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤਾ॥ ੨ ॥

ਅਬ ਮਨੁ ਉਲਟ ਸਨਾਤਨੁ ਹੂਆ ॥ ਤਬ ਜਾਨਿਆ ਜਬ ਜੀਵਤਮੂਆ ॥ ਉੱਤ੍ਰ ॥

ਅਬ ਮਨ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇਂ ਉਲਟ ਕਰ ਪੁਰਾਤਨ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੂਆਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਣ "ਮਨ ਤੂ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਅਪਨਾ ਮੂਲ ਪਛਾਨ" ਆਗੇ ਹੀ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਥਾ॥

ਈਹਾਂ ਮਨ ਨਾਮ ਜੀਵ ਕਾ ਹੈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਮਨ ਤੋ ਉਤ੍ਰ॥ ਜਬ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮੂਆ ਤਬ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਮਨ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਨਣੇਕਰ ਤੁਮ ਕੋ ਕਿਆ ਫਲ ਹੂਆ ?॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਸੁਖ ਸਹਜ ਸਮਾਵਉ। ਆਪਿ ਨ ਡਰਉ ਨ ਅਵਰ ਡਰਾਵਉ॥ ੩ ॥ ੧੭ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਹਜ ਸੁਖ ਵਿਖੇ ਸਮਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਆਪ ਡਰਤੇ ਨਹੀਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਡੈ ਦੇਤੇ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਮਾਨ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੯ ਲਖਣ ਗਿਆਨਵਾਨ ਅਵਸਥਾਵਾਨ ਕਾ"ਡੈ ਕਾਹੂ ਕੋ ਦੇਤ ਨਹ ਨਹਿ ਡੈ ਮਾਨਤ ਆਨ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਨਰੇ ਮਨਾ ਗਿਆਨੀ ਤਾਹਿ ਬਖਾਨ" ॥ ੩ ॥ ੧੭ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਪਿੰਡ ਮੁਐ ਜੀਉ ਕਿਹ ਘਰਿ ਜਾਤਾ ॥ਸਬਦਿ ਅਤੀਤਿ ਅਨਾਹਦਿ ਰਾਤਾ॥

ਗਿਆਨੀ ਕਾ (ਪਿੰਡ) ਸਰੀਰ ਮੁਏ ਸੇ ਜੀਵ ਕਿਸ (ਘਰ) ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਉਤੱਰ॥ ਜੋ ਏਕ ਰਸ (ਸਬਦ) ਬ੍ਰਹਮ (ਅਤੀਤਿ) ਅਸੰਗ ਹੈ ਜੀਵਤਾ ਹੂਆ ਤਿਸ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੈ ਸਰੀਰ ਛੂਟਣੇ ਉਪਰਾਂਤ ਉਸੀ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਉਸ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਰਤੋਂ ਕੋ ਕੈਸਾ ਅਨੰਦ ਹੈ ॥ ਉਤ੍ਰ ॥

ਜਿਨਿ ਰਾਮੁ ਜਾਨਿਆ ਤਿਨਹਿ ਪਛਾਨਿਆ ॥ ਜਿਉ ਗੂੰਗੇ ਸਾਕਰ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸਨ ਰਾਮਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਾਪਤੀ ਕਾ ਅਨੰਦ ਤਿਸੀ ਨੇ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਜੈਸੇ ਗੂੰਗੇ ਨੇ (ਸਾਕਰ) ਮਿਠਾਈ ਖਾਈ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਕਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਤਿਸਕੇ ਮਿਠੇ ਕੇ ਰਸਕੋ ਤਿਸਨੇ ਮਨ ਮੈਂਹੀ ਭੋਗਿਆ ਹੈ॥ ੧ ॥ ਐਸਾ ਗਿਆਨ ਉਤਮ ਆਪਹੀ ਕਹਿਤੇ ਹੋ ਯਾ ਔਰੁਭੀ ਕੋਈ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਉੱਤ੍ਰ ॥

ਐਸਾ ਗਿਆਨੁ ਕਥੈ ਬਨਵਾਰੀ ॥ ਮਨ ਰੇ ਪਵਨ ਦ੍ਰਿੜੁ ਸੁਖ ਮਨ ਨਾਰੀ ॥ ੧॥ਰਹਾਉ ॥

(ਬਨਵਾਰੀ) ਕ੍ਰਿਸਨ ਦੇਵ ਜੀ ਅਰਜਨ ਪ੍ਰਤਿ ਗੀਤਾ ਮੈਂ ਐਸਾ ਗਿਆਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਹੇ ਆਪ ਤਿਸ ਗਯਾਨ ਕਾ ਸਾਧਨ ਕਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਮਨ)ਪਿਆਰੇ (ਪਵਨ) ਪ੍ਰਾਣੋ ਕੋ ਸੁਖਮਨਾ ਨਾੜੀ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੋ ਔਰ ਅਸਟਾਂਗ ਜੋਗ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਕੁੰਭਕ ਕਰੋ ਵਾ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਬਤੀਤ ਕਰੋ ਵਾ ਮਨ ਜੋ ਪਵਨ ਸਮ ਚੰਚਲ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਸੁਖਮਨਾਨਾਰੀ) ਜੋ ਮਨਕੋ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਾਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੋ ॥

ਸੋ ਗੁਰ ਕਰਹੁ ਜਿ ਬਹੁਰਿ ਨ ਕਰਨਾ । ਸੋ ਪਦੁ ਰਵਹੁ ਜਿ ਬਹੁਰਿ ਨ ਰਵਨਾ ॥

ਉਤੱਰ ॥ ਜੋ ਸੰਸੇ ਨਵਿਰਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਬ੍ਰਹਮਨੇਸਟੀ ਬ੍ਰਹਮਸਟੋਤਰੀ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਕਹਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕਰੋ ਜਿ ਬਹੁਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪੜ ਰਵਹੁ ਉਚਾਰਨ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ ਹੈ ਚਲਨ ਕਾ ਨਾਮੁ ਭੀ ਹੈ ਸੋ ਪਦ ਅਰਥਾਤ ਮੋਖਪਦ ਮੈ (ਰਵਹੁ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜੋ ਚਉਰਾਸੀ ਮੈਂ ਫੇਰ ਨ ਰਮਨਾ ਪੜੇ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਧਿਆਨੁ ਧਰਹੁ ਜਿ ਬਹੁਰ ਨ ਧਰਨਾ॥ ਐਸੇ ਮਰਹੁ ਜਿ ਬਹੁਰਿ ਨ ਮਰਨਾ॥ ੨॥

ਸੋ ਐਸਾ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰੂਪ ਧਿਆਨ ਧਰਹੁ ਜੋ ਬਹੁਰੋ ਉਪਾਸਕ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਸਰਗੁਨ ਮੂਰਤੀਓਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਨ ਧਰਨਾ ਪੜੇ ਐਸੇ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੋ ਜੋ ਫੇਰ ਨ ਮਰਨਾ ਪੜੇ॥ ੨॥

ਉਲਟੀ ਰੀਗਾ ਜਮੁਨ ਮਿਲਾਵਹੁ॥ ਬਿਨੁ ਜਲ ਸੰਗਮ ਮਨ ਮਹਿ ਨਾਵਉ॥

ਜਬ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਉਲਟੀ ਪ੍ਰਮਸ਼੍ਵਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੂਈ ਤਬ ਜਮਕਾ ਮਿਲਾਪ ਨਹੀ ਹੋਤਾ। ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਲ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਬਿਨਾ ਜੋ ਚੈਤਨ ਸਾਖੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਮਨ ਕੀਆ ਤਮੋ ਰਜੋ ਸਤੋ ਬ੍ਰਿਤੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੂਆ ਅਸੰਗ ਹੈ ਤਿਸਮੈ ਨਾਵੋ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋਣੋ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਵੋ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਏਹ ਬਿਉਹਾਰ ਚੈਤਨ ਤ੍ਰਿਬੇਣੀ ਸੇ ਨਾਉਣੇ ਕਾ ਕਿਸੀ ਕਾ ਹੈ ਭੀ?॥

ਲੋਚਾ ਸਮਸਰਿ ਇਉ ਬਿਉ ਹਾਰਾ॥ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰਿ ਕਿਆ ਅਵਰ ਬੀਚਾਰਾ॥ ੩॥

ਉਤਰ॥ ਜਿਨੋ ਕੀ (ਲੋਚਾ) ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸਮਸਰ ਤੁਲ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਨਕਾ ਬਿਉਹਾਰ ਹੈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸਮ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਵਾਲੇ ਕਿਆ ਵਿਚਾਰ ਕਰਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਉਤਰ॥ ਜਬ ਤਿਨੋ ਨੇ ਸਤ ਅਸਤ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਪੁਨਾ ਔਰ ਵਿਚਾਰ ਕਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਹਮਕੋ ਕਿਸ ਧਾਰਨਾ ਮੈ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਏ?॥ ੩॥

ਅਪੁ ਤੇਜੁ ਬਾਇ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਅਕਾਸਾ॥ ਐਸੀ ਰਹਿਤ ਰਹਉ ਹਰਿ ਪਾਸਾ॥

(ਅਪੁ) ਜਲ (ਤੇਜੁ) ਅਗਨੀ (ਬਾਇ) ਪਵਣ (ਪ੍ਰਿਥਮੀ) ਧਰਤੀ ਅਕਾਸ ਇਨ ਪਾਂਚ ਤਤੋਂ ਕੀ ਜੋ (ਰਹਿਤ) ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਤਿਸਮੈ (ਰਹਉ) ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੋਗੇ ਤਬ ਹਰੀ ਤੁਮਾਰੇ ਪਾਸ ਹੀ ਹੈ ਪਾਂਚ ਤਤੋਂਕੀ ਰਹਤ ਜਲਮੈਲਦੂਰ ਕਰਤਾ ਹੈਤੇਜ ਸੀਤ ਖੋਵੈ ਹੈਪਵਣ ਸਰਬਕੋ ਏਕ ਜੈਸੀਹੀ ਲਾਗਤੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਖਿਮਾ ਵਾਨ ਹੈ ਖੋਦਨਾ ਸਹਾਰਤੀਹੈ ਅਕਾਸ ਅਵਕਾਸ ਦੇਤਾ ਹੈ ਇਉਂ ਰਹੈ॥

ਕਹੈ ਕਬੀਰ ਨਿਰੰਜਨ ਧਿਆਵਉ॥ ਤਿਤੁ ਘਰ ਜਾਉ ਜਿ ਬਹੁਰਿ ਨ ਆਵਉ॥ ੪॥ ੧੮॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਤੋਂ ਕੀ ਰਹਤ ਕੀਜਤੀ ਹੂਏ ਨਿਰੰਜਨ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਮ ਕੋ ਧਿਆਨ ਕਾ ਕਿਆ ਫਲ ਹੋਵੇਗਾ ਤਿਸ ਨਿਰਗੁਨ ਸਰੂਪਮੈਂ ਪਰਾਪਤ ਹੋਵਹੁਗੇ (ਜੋ) ਜਿਸ ਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਮੁੜ ਕਰ ਬਹੁਰ ਨ ਆਵਹੁਗੇ॥ ੪॥੧੮॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਤਿਪਦੇ॥ ੧੫॥

੧੫ ਸਬਦ ਤੀਨ ਤੀਨ ਪਉੜੀਓਂ ਕੇ ਆਵੇਂਗੇ ਏਕ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਆਨ ਕਰ ਕੁਛਕ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਖੀਆਂ ਅਰ ਕਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਹੁ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕੰਚਨ ਸਿਉ ਪਾਈਐ ਨਹੀ ਤੋਲਿ ॥ ਮਨੁ ਦੇ ਰਾਮੁ ਲੀਆ ਹੈ ਮੋਲਿ ॥੧ ॥

ਸਵਰਨ ਕੇ ਤੋਲ ਸਾਥ ਰਾਮ ਨਹੀ ਪਾਈਤਾ ਭਾਵ ਸਵਰਨ ਕੇ ਬਦਲੇ ਨਹੀ ਮਿਲਤਾ ਜੇ ਕਹੋ ਆਪਕੋ ਕੈਸੇ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸਪਰ ਮੈਨੇ ਤੋ ਮਨ ਦੇਕਰ ਰਾਮ ਕੋ ਮੋਲ ਲੀਆ ਹੈ ਮੋਲ ਕਾ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਵਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਭੀ ਮਨ ਦੇਵੈ ਤਬ ਪਾਵੈਂਗਾ॥੧॥

ਅਬ ਮੋਹਿ ਰਾਮ ਅਪਨਾ ਕਰਿ ਜਾਨਿਆ ॥ ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

ਅਬ ਮੈਨੇ ਰਾਮ ਅਪਨਾ ਕਰਕੇ ਜਾਨਿਆ ਹੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਪਨਾ ਪਦਾਰਥ ਮੋਲ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਮਨ ਦੇਕਰ ਅਪਨਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤੁਮਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੁਆ ਹੈ ? ॥ ਉੱਤਰ ॥ ਜਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਪਤੀਆਇਆ ਤਬ ਸ਼ਾਂਤਿ ਸੁਭਾਉ ਹੁਆ ਔਰ ਤਪਤ ਮਿਟ ਗਈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਤਿਸਕਾ ਅੰਤ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪਾਇਆ ਭੀ ਹੈ ਯਾ ਨਹੀਂ ?ਤਿਸ ਪਰ ਕੈਮੁਤਕ ਨਜਾਇ ਸੇ ਬੇਅੰਤਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬ੍ਰਹਮੈ ਕਥਿ ਕਥਿ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥ ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਬੈਠੇ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥ ੨ ॥

ਬ੍ਰਹਮੈ ਨੇ ਭੀ ਅਨੇਕ ਕਥਨ ਕਰਕੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਪਾਵੇਂਗੇ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਐਸੇ ਬੇਅੰਤ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਿਸਕੋ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਹੋਈ ਹੈ ? ॥ ਉਤ੍ਰ ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਆਨ ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਭਗਤੀ ਕੈਸੇ ਕਰੀ ਹੈ ? ॥ ਉਤਰ ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਚੰਚਲ ਮਤਿ ਤਿਆਗੀ ॥ ਕੇਵਲ ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਨਿਜ ਭਾਗੀ ॥ ੩ ॥ ੧੯ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮਤ ਕੀ ਚੰਚਲਤਾ ਤਿਆਗੀ ਹੈ ਤਬ ਆਪ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਕੇਵਲ ਰਾਮ ਭਗਤੀ ਕੇ (ਭਾਗੀ) ਹਿਸੇ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪੁਰਾਤਨ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਤੁਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥ ੧੯ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਕਬੀਰਜੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧੀ ਮ੍ਰਿਤ ਹੁਆ ਤਿਸਕਾ ਸ਼ੋਕ ਨਾ ਕੀਆ ਤਬ ਲੋਗੋਂਨੇ ਕਹਾ ਕੇ ਤੁਮ ਅਨੰਦ ਬੈਠੇ ਹੋ ਤੁਮਕੋ ਅਪਨਾ ਮਰਨਾ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿਹ ਮਰਨੇ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਤਰਾਸਿਆ ॥ ਸੋ ਮਰਨਾ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸ ਮਰਨੇ ਸੇ ਸਭ ਜਗਤ ਭੈ ਵਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਦੇਹ ਕਾ ਤਿਆਗ ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਮਰਨੇ ਕਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਨੇ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਵਿਖੇ ਸਰੀਰ ਉਪਾਧਿ ਰੂਪ ਜਣਾਯਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਅਬ ਕੈਸੇ ਮਰਉ ਮਰਨਿ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥
ਮਰਿ ਮਰਿ ਜਾਤੇ ਜਿਨ ਰਾਮੁ ਨਜਾਨਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਮਰਉ ਮੇਰਾ ਮਨ ਜੀਵ ਭਾਵ ਕੇ ਮਰਨੇ ਮੈਂ ਪਤੀਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਮਰ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋ ਨੇ ਰਾਮ ਨਹੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਰਨੋ ਮਰਨ ਕਹੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥ ਸਹਜੇ ਮਰੈ ਅਮਰੁ ਹੋਇ ਸੋਈ ॥ ੨ ॥

ਮਰਨ ਮਰਨ ਤੋ ਸਭ ਕੋਈ ਕਹਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗਿਆਨ ਕਰ ਮਰੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਅਮਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ । ਅਮਰ ਮਾਨ ਕਰ ਜੋ ਆਪਕੋ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਕਹੋ ॥ ੨ ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਮਨੁ ਭਇਆ ਅਨੰਦਾ ॥ ਗਇਆ ਭਰਮੁ ਰਹਿਆ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥੩ ॥

ਉਤਰ ॥ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ ॥ ਕਬ ਹੂਆ ਹੈ?॥ਉਤਰ ॥ਜਬ ਭਰਮ ਗਇਆ ॥ ਪ੍ਰਸ਼॥ ਭਰਮ ਨਿਵਰਤੀ ਉਪਰੰਤ ਕਿਆ ਰਹਿਆ ? ਉਤਰ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਰਹਿਆ ਭਾਵ ਆਪ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਨਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਵੈਰਾਗ ਦਸਾ ਮੈਂ ਥੇ ਸਬੰਧੀ ਜਨ ਰੋਗੀ ਜਾਨਕਰ ਵੈਦ ਲਿਆਏ ਤਬ ਹਕੀਮ ਨੇ ਕਬੀਰ ਜੀਕੋ ਦੇਖਕਰ ਕਹਾ ॥

ਕਤ ਨਹੀ ਠਉਰ ਮੂਲ ਕਤ ਲਾਵਉ ॥ ਖੋਜਤ ਤਨ ਮਹਿ ਠਉਰ ਨ ਪਾਵਉ ॥ ੧ ॥

ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਪੀੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਮੂਲ) ਮੂਰੀ ਅਰਥਾਤ ਬੂਟੀ ਕਹਾਂ ਲਾਵੋ ਮੈਂ ਨਾੜੀ ਕੋ ਭੀ ਢੂਢਤਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਠਉਰ ਪੀੜਾ ਕੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਵਾ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਪੀੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਪੀੜਾ ਹੈ ਤਬ ਤੂੰ ਬੂਟੀ ਕਿਸ ਜਗਾ ਲਾਵੈਗਾ ਐਸੀ ਜਗਾ ਮੈਂ ਤਨ ਮੈਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਜਹਾਂ ਇਹ ਰੋਗੁ ਨਾ ਹੋਵੈ । ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਪੁਨਾ ਕਹਾ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਲਾਗੀ ਹੋਇ ਸੁ ਜਾਨੈ ਪੀਰ ॥ ਰਾਮ ਭਗਤ ਅਨੀਆਲੇ ਤੀਰ ॥੧॥ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੋ ਪੀੜਾ ਲਗੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਵਦ ਨੇ ਕਹਾ ਆਪ ਕੋ ਕੋਈ ਸਸਤ੍ਰ ਲਾਗਿਆ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕਿਆ ਜਾਨੀਐ ਕਿਆ ਪੀੜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਅਣੀਆ ਵਾਲੇ ਤੀਰ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਕਸ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਹਾਂ ਭਗਤੀ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੁਆ ਫਿਰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੋ ਵੈਦ ਕਹੇ ਕੇ ਤੁਮ ਭਗਤੀ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰਕੇ ਆਪ ਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਸਮਝਤੇ ਹਵੋਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਸਹਿਤ ਨਿਮਰਤਾ ਸੇ ਉਤਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਏਕ ਭਾਇ ਦੇਖਉ ਸਭ ਨਾਰੀ ॥ ਕਿਆ ਜਾਨਉ ਸਹ ਕਉਨ ਪਿਆਰੀ ॥ ੨ ॥

ਏਕ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਸਭ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਰਾਜਾ ਕੀਆਂ ਦੇਖੀ ਦੀਆਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਕਿਆ ਜਾਨੀਏ ਪਤੀਕੋ ਕੌਨ ਪਿਆਰੀਹੈ॥੨॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜਾਕੈ ਮਸਤਕ ਭਾਗੁ ॥ ਸਭ ਪਰ ਹਰਿ ਤਾਕਉ ਮਿਲੈ ਸੁਹਾਗੁ ॥ ੩ ॥ ੨੧ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਭਾਗ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਤਿਸਕੋ ਸੁਹਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੋਂ ਕੋ ਦੁਹਾਗ ਰਹਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਭ ਜੀਵ ਤੁਲ ਹੈਂ ਕਿਆ ਜਾਨੀਐ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਕਿਸ ਪਰਹੋਵੇ ਜਿਸਕੇ ਪੂਰਬ ਪੁੰਨ ਹੈਂ ਤਿਸਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ੨੧ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥ ਜਗਜੀਵਨ ਕੋ ਧੀਰਜਤਾ ਬੰਧਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਾਕੈ ਹਰਿ ਸਾ ਠਾਕੁਰੁ ਭਾਈ ॥ ਤੁ ਕਤਿ ਅਨੰਤ ਪੁਕਾਰਿਣਿ ਜਾਈ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਸਾ) ਵਹ ਹਰੀ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਪਾਸ ਸਾਲੋਕ ਸਰੂਪ ਆਦਿਕ ਮੁਕਤੀਆ ਅਨੰਤ ਵਾ ਅਨੇਕ ਵਾਰੀ ਪੁਕਾਰਣ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਕੰਤ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਬਰੋ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਭੀ ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਰਖਤਾ ॥੧॥

ਅਬ ਕਹੁ ਰਾਮ ਭਰੋਸਾ ਤੋਰਾ ॥ ਤਬ ਕਾਹੂ ਕਾ ਕਵਨ ਨਿਹੋਰਾ* ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਕਹੁ ਜੋ ਰਾਮ ਵਿਖੇ ਤੇਰਾ ਭਰੋਸਾ ਹੋਜਾਵੇ ਤਬ ਕਿਸੀ ਸਨਬੰਧੀ ਕਾ ਕਿਆ ਅਹਸਾਨ ਸਹਾਰਨਾ ਹੈ ॥ਪ੍ਰਸਨੁ॥

* ਵਾ ਬੇਨਤੀ ਮੇ ਐਸੇ ਅਰਥ ਕਰਨਾ ਹੈ ਰਾਮ ਅਬ ਤਹੇ ਤੋ ਜਬ ਮਬ ਕੋ ਤੇਰਾ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਤਬ ਕਿਸੀ ਕਾ ਮੇਰ ਕੋ ਕਿਆ ਨਿਹੋਰਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇ ਹੈ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਜੇਸਾ ਠਾਕੁਰ ਭਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਪਾਸ ਚਰਨ ਕੋ ਅਨਕ ਕਰੀਅ ਪਕਾਰਨ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਤੋਰ ਲੇਤ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਪਤਿਪਾਲ ਕਰੋਂ ਨਹੀ ਕਰੇਗਾ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤ ਹੈ ਮੇਰ ਇਤ ਬਤ ਬਧੀ ਮਾਂ ਖਾਚਾਰੀ ਹੈ ਜਕਰ ਬਾਲਕੇ ਕ ਮਾਤਾ ਬਿਖ ਦੇਵ ਤੋ ਤਿਸਕ ਕਿਆ ਦਸ ਚਲਤ ਹੈ ਭਵ ਜੀਵ ਕੋ ਤੂਹੀ ਅਵਿਦਿਆ ਮੇ ਪਾਵੇ ਤੋ ਤਿਸਕੇ ਕਿਆ ਅਧੀਨ ਹੈ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਰੀਰ ਕਾ ਬਿਉਹਾਰ ਕੈਸੇ ਚਲੇਗਾ? ॥ ਉਤ੍ਰ ॥

ਤੀਨ ਲੋਕ ਜਾ ਕੈਹਹਿ ਭਾਰ ॥ ਸੋ ਕਾਹੇ ਨ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰ ॥ ੨ ॥

ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਜਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੀ ਪਾਲਨਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਕਰੇਗਾ ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਸਰੀਰ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਮੈ ਤੋ ਮੰਸਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿਆ ਅਵਸ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰੰਤੂ ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਨਿਹੋਰਾ ਕਰਨਾ ਪੜੇਗਾ ॥ ੨ ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਇਕ ਬੁਧਿ ਬੀਚਾਰੀ ॥ ਕਿਆ ਬਸੁ ਜਉ ਬਿਖੁ ਦੇ ਮਹਤਾਰੀ ॥ ੩ ॥ ੨੨ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਬਾਤ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰੀ ਹੈ ਲੜਕੇ ਕਾ ਕਿਆ ਵਸ ਚਲਤਾ ਹੈ ਜੇ ਮਾਤਾ ਹੀ ਵਿਖ ਦੇ ਦੇਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਅਵਿਦਿਆ ਸਕਤੀ ਪ੍ਰੇਰ ਕਰ ਪਠਾਇ ਦੇਵੇ ਤੋ ਜੀਵ ਕਾ ਕਿਆ ਚਾਰਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ੨੨ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਏਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਤੀ ਹੋਈ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਏਕ ਪੰਡਤ ਨੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਪਾਸ ਉਸਤਤੀ ਕਰੀ ਵਾਸਤਵ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੀ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਰੀ ਜਾਵੇਗੀ ॥

ਬਿਨ ਸਤ ਸਤੀ ਹੋਇ ਕੈਸੇ ਨਾਰਿ ॥ ਪੰਡਿਤ ਦੇਖਹੁ ਰਿਦੈ ਬੀਚਾਰਿ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਰਿਦੇ ਮੈ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖੁ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਪਤੀਬ੍ਰਤ ਧਰਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਕੈਸੇ ਮਰੇ ॥

ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਬਧੈ ਸਨੇਹੁ ॥ ਜਬ ਲਗ ਰਸੁ ਤਬ ਲਗ ਨਹੀ ਨੇਹੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਲਗ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭਰਤੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਨਹੀਂ ਤਬ ਲਗ ਪਤੀ ਕਾ (ਸਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਨ ਹੋਨੇ ਕੀ ਕਿਆ ਨਿਸਾਨੀ ਹੈ?॥ ਉਤ੍ਰ ॥ ਜਬ ਲਗ ਵਿਸਿਓਂ ਮੈਂ ਰਸ ਅਨੰਦ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਜੀਵ ਕਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਨੇਹੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਸਾਹਨਿ ਸਤੁ ਕਰੈ ਜੀਅ ਅਪਨੈ ॥ ਸੋ ਰਮੀਐ ਕਿਉ ਮਿਲੈ ਨ ਸੁਪਨੈ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸ ਨੇ (ਸਾਹਨਿ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਹੂਕਾਰ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਰਥਾਂਤ ਮਾਇਆ ਕੋ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਤ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਾਵ ਮਾਇਆ ਕੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਮੈਂ ਸਤਬੁਧੀ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਰਮੀਐ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕਦਾ ਚਿਤ ਨਹੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਇਹ ਤੋ ਦੋਹਾਗਣਿ ਕਾ ਚਿੰਨ ਕਹਾ ਸੁਹਾਗਣਿ ਕਾ ਚਿੰਨ ਕਿਆ ਹੈ? ॥ ੨ ॥ ਉਤ੍ਰ ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਗ੍ਰਿਹ ਸਉਪਿ ਸਰੀਰੁ ॥ ਸੋਈ ਸੁਹਾਗਣਿ ਕਹੈ ਕਬੀਰੁ ॥ ੩ ॥ ੨੩ ॥

ਜਿਸਨੇ (ਤਨੁ) ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਜੋ ਮਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ ਔਰ ਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਪੁਨਾ ਧਨ ਔਰ ਘਰੁ ਇਹ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੋ ਸਉਪ ਦੀਆ ਹੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੁਹਾਗਣ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ੨੩ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਵਿਖਿਆਂ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਅਰ ਮਿਥਿਆ ਪਨਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਖਿਆ ਬਿਆਪਿਆ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੁ ॥ ਬਿਖਿਆ ਲੈ ਡੂਬੀ ਪਰਵਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਬਖਿਆ ਕੀ ਬਾਸੁਨਾ ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ (ਵਿਖਿਆ) ਵਿਸੇ ਵਾਸਨਾ ਤਿਨਕੋ ਪਰਵਾਰ ਸਹਤ ਲੈ ਡੂਬੀਹੈ ਵਾ ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਵਾਸਨਾ ਕਰ (ਪਰਵਾਰੁ)ਢਾਪੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਲੈ ਡੂਬੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਰੇ ਨਰ ਨਾਵ ਚਉੜਿ ਕਤ ਬੋੜੀ ॥ ਹਰਿ ਸਿਉ ਤੋੜਿ ਬਿਖਿਆ ਸੰਗਿ ਜੋੜੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰੇ ਪੁਰਸ਼ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਨਉਕਾ ਤੈ (ਚਉੜਿ) ਰੜੇ ਹੀ ਕਹਾਂ ਡੋਬ ਲਈ ਵਾ ਹੇ ਨਰ (ਚਉੜਿ) ਚੋੜੂ ਭਾਵ ਮੂਰਖ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਨਉਕਾ ਕੋ ਤੈਂ ਕਹਾਂ ਡਿਬੋਇ ਦੀਆ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤ ਤੋੜ ਕਰ ਬਿਖਿਓਂ ਸੇ ਜੋੜੀ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਮੈ ਹੀ ਏਕਲੇ ਨੇ ਬੇੜੀ ਡੋਬੀ ਹੈ? ॥

ਸੂਰਿ ਨਰ ਦਾਧੇ ਲਾਗੀ ਆਗਿ॥ ਨਿਕਟਿ ਨੀਰੁ ਪਸੁ ਪੀਵਸਿ ਨ ਝਾਗਿ ॥ ੨ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵਿਖੇ ਅਗਨੀ ਐਸੀ(ਲਾਗੀ)ਪ੍ਰਜੁਲਤ ਹੋਈ ਹੈ ਦੇਵਤਾ ਔਰ ਮਾਨੁਖ ਸਭ(ਦਾਧੇ)ਜਲਾਏ ਹੈਂ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪੀ ਜਲ ਨਿਕਟ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪਸੂ ਜੀਵ ਉਸ ਆਤਮ ਜਲ ਕੋ(ਝਾਗ)ਝੇਲ ਕਰ ਨਹੀਂ ਪੀਵਤਾ ਵਾ ਵਿਖੇ ਰੂਪੀ ਝਗਪੀਂਦਾ ਹੈ ਵਾ ਗਜਾਨ ਕਰ ਪੰਜ ਕੋਸੋ ਕੋ (ਝਾਗ) ਲੰਗਕਰ ਹੇ ਪਸੂ ਤੂੰ ਪੀਵਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਤੂ ਪੀਉ ॥ ੨ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਆਪਨੇ ਵਿਖਿਓਂ ਮੈਂ ਭੀ ਆਤਮਾਂ ਅਨੰਦ ਕਹਾ ਹੈ ਤਬ ਔਰ ਅਨੰਦ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਜਤਨ ਕਰਨਾ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ।

ਚੇਤਤ ਚੇਤਤ ਨਿਕਸਿਓ ਨੀਰੁ ॥ ਸੋ ਜਲੁ ਨਿਰਮਲੁ ਕਥਤ ਕਬੀਰੁ ॥ ੩ ॥ ੨੪ ॥

ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਅਭਿਆਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਆਤਮ ਆਨੰਦ ਜਲ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸੋ ਜਲ ਨਿਰਮਲ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਸੁਧ ਅਨੰਦ ਹੈ ਵਿਖੈ ਅਨੰਦ ਮਲਨ ਹੈ ਰਜੋ ਗੁਣ ਕਰ ਆਛਾਦਿਆ ਹੁਆਹੈ ॥ ੩ ॥ ੨੪ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਣੇ ਕਰ ਕੁਲ ਕਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਕੁਲਿ ਪੂਤੁ ਨ ਗਿਆਨ ਬੀਚਾਰੀ ॥ ਬਿਧਵਾ ਕਸ ਨ ਭਈ ਮਹਤਾਰੀ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸ ਕੁਲਿ ਮੈਂ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਕੇ ਵੀਚਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਬੇਟਾ ਨਹੀਂ ਉਤਪਤਿ ਹੁਆ ਤਿਸਕੀ ਮਾਤਾ ਬਾਲ ਰਾਂਡ ਕੈਸੇ ਨ ਹੁਈ ਭਾਵ ਸੇ ਪਾਪੀ ਕਾ ਨ ਜਨਮਨਾ ਅਛਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਜਿਹ ਨਰ ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਨਹਿ ਸਾਧੀ ॥ ਜਨਮਤ ਕਸ ਨ ਮੁਓ ਅਪਰਾਧੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਸਿਧ ਕਰੀ ਓਹ (ਅਪਰਾਧੀ) ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਜਨਮਤਾ ਹੀ ਕੈਸੇ ਨ ਮਰ ਗਿਆ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸਕਾ ਮਰਨਾ ਹੀ ਅਛਾ ਥਾ ॥

ਮੁਚੁ ਮੁਚੁ ਗਰਭ ਗਏ ਕੀਨ ਬਚਿਆ ॥ ਬੁਡ ਭੁਜ ਰੂਪ ਜੀਵੇ ਜਗ ਮਝਿਆ ॥ ੨ ॥

(ਮੁਚੁ) ਬਹੁਤ ਹੀ ਗਰਭ (ਮੁਚੁ) ਕਟੇ ਗਏ ਅਰਥਾਤ ਗਿਰਿ ਗਏ ਕੀਨ ਕਿਉਂ ਬਚਿਆ ਵਾ ਬਚਿਆ ਕੀ ਔਰ ਨ ਬਚਿਆਂ ਕੀ ਗਰਭ ਗਿਰਨੇ ਕੇ ਤੁਲ ਹੀ ਹੈ ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਗਿਰਨੇ ਕੇ ਤੁਲ ਕੈਸੇ ਹੈ ਵਹੁ ਤੋ ਜਗਤ ਮੈ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ? ॥ ਉੱਤ੍ਰ ॥(ਬੁਡਭੁਜਰੂਪ)ਕੁਸਟੀ ਰੂਪ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਹੁਆ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਰੂਪ ਰਸ ਆਦਿ ਵਿਖਿਓਂ ਮੈ ਭੁਜਾ ਪ੍ਰਯੰਤ ਡੁਬਾ ਹੁਆ ਹੈ ਅਰ ਆਪਕੋ ਜਗਤ ਮੈ ਜੀਵਤਾ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਹੁ ਮਿਰਤਕ ਹੀ ਹੈ॥ ੨ ॥

ਕਹ ਕਬੀਰ ਜੈਸੇ ਸੁਦਰਸ ਰੂਪ ॥ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜੈਸੇ ਕੁਬਜ ਕੁਰੂਪ॥ ੩ ॥ ੨੫ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਹੋ ਅਰੁ ਹੋਵੇ ਤੈਸੇ ਸੋਪੁਰਸ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਨੇਕ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਸੁੰਦਰਤਾਈ ਤਿਸਕੀ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ੨੫ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਰੂਪ ਕਹਾ ਨਿਰਮਲ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਕੌਨ ਹੈ ? ਤਿਸਕਾ ਉਤ੍ਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੋ ਜਨ ਲੇਹਿ ਖਸਮ ਕਾ ਨਾਉ ॥ ਤਿਨਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਪੁਰਸ ਮਾਲਕ ਅਰਥ ਤ ਪਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਨਾਮ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮੈਂ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ੧ ॥

ਸੋ ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰਮਲ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ॥ ਸੋ ਭਾਈ ਮੇਰੈ ਮਨ ਭਾਵੈ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਈਹਾਂ ਸਰੂਪ ਕਾ ਅਧਿਆਹਾਰ ਹੈ ਸੋ (ਭਾਈ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਨ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ੍ਨ ॥ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਕਿਜੋਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ? ॥

ਜਿਹ ਘਟ ਰਾਮੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥ ਤਿਨਕੀ ਪਗ ਪੰਕਜ ਹਮ ਧੂਰਿ ॥ ੨ ॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਰਾਮ ਰਮਣ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਧਿਆਨ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਕੀ ਹਮ ਧੂਰੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਤੂ ਤੋ ਜੁਲਾਹਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤਿਨਕੇ ਧਿਆਨ ਵਾ ਸਿਮਰਨਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਾਤਿ ਜੁਲਾਹਾ ਮਤਿ ਕਾ ਧੀਰੁ ॥ ਸਹਜਿ ਸਹਜਿ ਗੁਣ ਰਮੈ ਕਬੀਰੁ ॥ ੩ ॥ ੨੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਾਤੀ ਕਾ ਤੋ ਜੁਲਾਹਾ ਹੀ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਮਤੀ ਕਾ ਧੀਰਜ ਵਾਨ ਹੂੰ ਇਸਵਾਸਤੇ ਤਿਨ ਮੰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਗੁਣ ਸਹਜ ਸਹਜ ਮੈਂ ਭੀ (ਰਮੈ) ਉਚਾਰਤਾ ਹੂੰ ॥ ੩ ॥ ੨੬ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਏਕ ਜੋਗੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕੇ ਤੁਮ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਆ ਕਰੋ ਤੁਮਕੋ ਆਠ ਪਹਰ ਮਸਤੀ ਰਹਾ ਕਰਗੀ ਔਰ ਅਨਭਉ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੈਗੀ। ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਗਨ ਰਸਾਲ ਚੁਐ ਮੇਰੀ ਭਾਠੀ॥ ਸੰਚਿ ਮਹਾਂ ਰਸੁ ਤਨੁ ਭਇਆ ਕਾਠੀ ॥ ੧ ॥

(ਗਗਨ) ਚਿਦਾਕਾਸ ਜੋ ਸਰਬਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈ ਏਹੀ ਮੇਰੀ ਭਾਠੀ ਚਵਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਚੈਤੰਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਣੇ ਕਰ ਜੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਮੈਂ ਆਨੰਦ ਕੋ ਏਹੀ ਮਦਰਾ ਹੈ ਔਰ ਤਨ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਜਲਾਇਆ ਹੈ ਏਹੀ ਭਾਠੀ ਕੇ ਨੀਚੇ ਲਕੜੀਆਂ ਜਲਾਈਆਹੈਂ॥੧॥

ਉਆ ਕਉ ਕਹੀਐ ਸਹਜ ਮਤਵਾਰਾ॥ ਪੀਵਤ ਰਾਮ ਰਸੁ ਗਿਆਨ ਬੀਚਾਰਾ॥ ॥੧ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਉਸਕੇ ਮਦਰਾ ਸ ਬਿਨਾ ਸੁਤੇ ਹੀ ਮਸਤ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਖੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ (ਰਸ) ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਮਦਰਾ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਗਿਆਨ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹੋ ਤੁਮ ਅਪਨ ਮਦਰਾ ਕਾ ਪਰਕਾਰ ਕਹੋ ਤੈ ਸੋ ਤੁਮ ਕੋ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਹਜ ਕਲਾਲਨਿ ਜਉ ਮਿਲਿ ਆਈ ॥ ਆਨੰਦਿ ਮਾਤੇ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਈ ॥ ੨ ॥

ਸ਼ਾਂਤੀ ਰੂਪੀ(ਕਲਾਲਨਿ)ਮਦੀ ਜੋ ਮਿਲ ਆਈ ਅਰਾਥਤ ਜਬ ਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਤਬਸੇ ਮੁਝ ਆਨੰਦ ਰੂਪੀ ਮਦਰਾ ਮੈ ਮਸਤ ਹੂਏ ਕੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਬਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਚੀਨਤ ਚੀਤੁ ਨਿਰੰਜਨ ਲਾਇਆ ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਤੋ ਅਨਭਉ ਪਾਇਆ ॥ ੩ ॥ ੨੭ ॥

ਆਪਨਾ ਆਪ ਸਰੂਪ (ਚੀਨਤ) ਜਾਨਤੇ ਹੀ ਜਬ ਨਿਰੰਜਨ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮੈਂ ਅਨਭਉ ਸਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ੨੭ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਜੋ ਜੋਗੀ ਕਹੇ ਕਿਤਨਾ ਅਭਿਮਾਨ ਜਲਾਉਣੇ ਕਰ ਮਨ ਕਾ ਮਰਣਾ ਸਿਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਮੂਆ ਤੋ ਕਿਆ ਲਾਭੁ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨ ਕਾ ਸੁਭਾਉ ਮਨਹਿ ਬਿਆਪੀ ॥ ਮਨਹਿ ਮਾਰ ਕਵਨ ਸਿਧ ਥਾਪੀ ॥ ੧ ॥

ਉਤਰਾ ਮਨ ਕਾ ਸੁਭਾਉ ਜੋ ਹੈ ਸੰਕਲਪ ਬਿਕਲਪ ਤਿਸਕੀ ਪੀੜਾ ਮਨ ਕੋ ਬਿਆਪੀ ਹੂਈ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਕਲਪਨਾ ਕਰਤਾ ਦੁਖੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਕਵਨ ਸੀ ਸਿਧੀ ਥਾਪਨੀ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਸਿਧੀਆਂ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈਂ ॥ ੧॥

ਕਵਨੁ ਸੁ ਮੁਨਿ ਜੋ ਮਨੁ ਕੋ ਮਾਰੈ ॥ ਮਨ ਕਉ ਮਾਰਿ ਕਹਹੁ ਕਿਸ ਤਾਰੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਮਨਕੋ ਮਾਰੇ ਤਿਸਕੋ ਸਾਨ ਕੋਨ ਮੁਨੀ ਹੈ ਸਮਾਨ ਪਦਵਾ ਅਧਿਆਹ ਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰਿਆਹੈ ਸੋ ਕਿਸ ਇੰਦ੍ਰੇ ਕੋ ਤਾਰੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸਕੇ ਸਭ ਇੰਦ੍ਰੇ ਅਧੀਨ ਹੋਜਾਤੇਹੈਂ ਵਾ ਕਿਸਕੋ ਤਾਰੇਗਾ ਭਾਵ ਉਸਕੇ ਭਾਣੇ ਕੋਈ ਭੂਲਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਵਾ ਕਿਸ ਕੋ ਤਾਰੇ ਭਾਵ ਤਰਨਾ ਬਡਨਾ ਨਹੀਂ ਰਹਾ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ। ਮਨਕੋ ਨ ਮਾਰਨੇ ਮੈਂ ਜੀਵਕੋ ਕਿਆ ਹਾਨੀ ਹੇ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇਹੈਂ॥

ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਬੋਲੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥ ਮਨ ਮਾਰੇ ਬਿਨੁ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥ ੨ ॥

ਮਨ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੋਕਤ ਸਭ ਕੋਈ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨਮਤ ਕਰ ਜੀਵ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਮਨ ਕੇ ਚੰਚਲ ਸੁਭਾਉ ਮਾਰੇ ਬਿਨਾ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜੋ ਜਾਨੈ ਭੇਉ ॥ ਮਨੁ ਮਧਸੂਦਨੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਦੇਉ ॥ ੩ ॥ ੨੮ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਭੇਦ ਕੋ ਜਾਣੇ ਅਰਥਾਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਅਭਿਪ੍ਰਾਇ ਕੋ ਸਮਝੇ ਔਰ ਮਨ ਜੋ (ਮਧ) ਦੈਤ ਕੇ ਸਮ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਬਲੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋ (ਸੂਦਨੁ) ਨਸ਼ਟ ਕਰੇ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਕਾ (ਦੇਉ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ੨੮ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਏਕ ਅਨੀਸਰ ਵਾਦੀ ਪੰਡਤ ਕੋ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕੇ ਜੇ ਤੂੰ ਈਸਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤਬ ਹਮ ਤੇਰੇ ਸੋ ਪ੍ਰਛਤੇ ਹੈਂ ॥

ਓਇ ਜੁ ਦੀਸਹਿ ਅੰਬਰਿ ਤਾਰੇ॥ ਕਿਨਿ ਓਇ ਚੀਤੇ ਚੀਤਨ ਹਾਰੇ॥ ੧ ॥

ਵਹੁ ਜੋ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਤਾਰੇ ਦੀਸਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸ ਚਤੇਰੇ ਨੇ ਚੀਤੇ ਹੈਂ ? ਭਾਵ ਈਸ੍ਵਰ ਰਚਤ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਕਹੁ ਰੇ ਪੰਡਿਤ ਅੰਬਰੁ ਕਾ ਸਿਉ ਲਾਗਾ॥ ਬੂਝੈ ਬੂਝਨ ਹਾਰੁ ਸਭਾਗਾ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਤੂੰ ਕਹੁ (ਅੰਬਰ)ਆਕਾਸ ਕਿਸਕੇ ਸਾਥ ਲਾਗਾ ਹੈ ਆਕਾਸ ਕਰ ਉਪਲਖਤ ਉਪਰ ਕੇ ਲੋਕ ਜਾਨਣੇ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਤਾ ਕਰ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹੁਸਮਝ ਕੋਈ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਬੁਝਨ ਹਾਰ ਹੀ ਬੁਝੇਗਾ॥

ਸੂਰਜ ਚੰਦੁ ਕਰਹਿ ਉਜੀਆਰਾ॥ ਸਭ ਮਹਿ ਪਸਰਿਆ ਬ੍ਰਹਮ ਪਸਾਰਾ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਜਿਸਕੀ ਸਤਾ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਸੂਰਜ ਔਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਉਜਿਆਲਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਭ ਪਸਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਆਪਿਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਐਸੇ ਬਿਆਪਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਭੀ ਜੀਵ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ੨ ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜਾਨੈ ਗਾ ਸੋਇ॥ ਹਿਰਦੈ ਰਾਮੁ ਮੁਖਿ ਰਾਮੈ ਹੋਇ॥ ੩ ॥ ੨੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਜਾਨੇ ਗਾ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਭੀ ਰਾਮ ਔਰ ਮੁਖ ਮੈਂ ਭੀ ਰਾਮ ਹੋਵੇ ॥ ੩ ॥ ੨੯ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਕਿਸੀ ਕਰਮ ਕਾਂਡੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕਿ ਹੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਆਪ ਬੇਦ ਔਰ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂਕਰਕੇ ਕਥਤ ਜੋ ਕਰਮ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀ ਮਾਨਤੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬੇਦ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤ ਭਾਈ। ਸਾਂਕਲ ਜੇਵਰੀ ਲੈਹੈ ਆਈ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬੇਦ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀਆਂ ਜੋ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਬੇਦ ਕਾ ਆਸ਼ਾ ਲੇਕਰ ਰਿਖੀਓਂ ਨੇ ਬਨਾਈਆਂ ਹੈਂ ਏਹੀ ਜਗਤ ਦੀ ਕਰਮ ਸੰਗਲ ਔਰ ਜੋ ਕਰਮ ਕਿਰਿਆ ਸੋ ਜੇਵੜੀ ਲੈਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਈਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਹੁਲਤਾ ਕਰਕੇ ਮਾਇਕ ਵਿਖਿਓਂ ਕੀਆਂ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਆਪਨ ਨਗਰੁ ਆਪ ਤੇ ਬਾਂਧਿਆ । ਮੋਹ ਕੈ ਫਾਸਿ ਕਾਲਿ ਸਰੁ ਸਾਂਧਿਆ ॥ ੧॥ਰਹਾਉ ॥

ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਨਗਰ ਕੋ ਚੈਤੰਨ ਰਚ ਕੈ ਆਪਹੀ ਇਸ ਮੈਂ ਅਹੰ ਅਭਮਾਨ ਕਰ ਬਾਂਧਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਫੰਧ ਮੈਂ ਫਸੇ ਕੋ ਕਾਲ ਨੇ ਇਸ ਊਪਰ (ਸਰ) ਬਾਣ (ਸਾਂਧਿਆ) ਜੋੜਿਆ ਹੈ ॥

ਕਟੀ ਨ ਕਟੈ ਤੁਟਿ ਨਹ ਜਾਈ ॥ ਸਾ ਸਾਪਨਿ ਹੋਇ ਜਗ ਕਉ ਖਾਈ ॥ ੨ ॥

ਕਰਮ ਰੂਪ ਜੇਵੜੀ ਕੈਸੀ ਹੈ ਗਿਆਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਟੀ ਹੋਈ ਕਟਤੀ ਨਹੀਂ ਔਰ ਪੁਰਾਣੀ ਹੋਕਰ ਟੂਟਤੀ ਨਹੀਂ (ਸਾ) ਵਹੁ ਸਰਪਨੀਆਂ ਹੋਕਰ ਜਗਤ ਕੋ ਖਾ ਰਹਾਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਰੂਪੀ ਜ਼ਹਰ ਸੇ ਜੀਵ ਦੁਖੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਆਪ ਸੁਣੀ ਬਾਤ ਕਹਤੇ ਹੋਵੇਂਗੇ ॥ ੨ ॥ ਉਤ੍ਰ ॥

ਹਮ ਦੇਖਤ ਜਿਨਿ ਸਭ ਜਗੁ ਲੂਟਿਆ ॥ ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਮੈ ਰਾਮ ਕਹਿ ਛੂਟਿਆ ॥ ੩ ॥ ੩੦ ॥

ਜਿਨ ਕਰਮੋ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਦੇਖਤੇ ਸਭ ਜਗਤ ਲੂਟਿਆ ਹੈ ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ਤੁਮ ਕੈਸੇ ਬਚੇ?॥ਉਤ੍ਰ॥ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਰਮੋਂ ਸੇ ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਹਿ ਕਰ ਛੁਟਿਆ ਹੂੰ ॥ ੩ ॥ ੩੦॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਏਕ ਸਰਧਾਲੂ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਘੋੜਾ ਦੇਨਾ ਚਾਹਾ ਤੋ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਘੋੜਾ ਹੈ॥ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਕੌਨਸਾਂ ਘੋੜਾ ਹੈ ?ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤਿ ਮਨ ਘੋੜੇ ਕੇ ਸਾਜ ਸਹਿਤ ਉਤ੍ਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਦੇਇ ਮੁਹਾਰ ਲਗਾਮੁ ਪਹਿਰਾਵਉ ॥ ਸਗਲ ਤਜੀਨੁ ਗਗਨੁ ਦਉਰਾਵਉ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਮੋਹ ਕਾ ਹਾਰ ਦੇਣਾ ਅਰਥਾਤ ਤਿਆਗ ਦੇਣਾਹੈ ਇਹ ਵਿਰਾਗ ਰੂਪੀ (ਮੁਹਾਰ) ਪੂਜੀ ਦਿਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਲਗਣਾ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਾ ਪਰਵਾਹ ਏਹ ਲਗਾਮ ਪਹਰਾਵਤਾ ਹੂੰ ਸਰਬ ਕਾ ਜੋ (ਤਜੀਨ) ਤਿਆਗ ਕੀਆ ਹੈ ਏਹੀ ਮੈਂ ਜੀਨ ਪਹਰਾਵਤਾ ਹੂੰ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਮਨ ਘੋੜੇ ਕੋ ਦੌਰਾਵਤੇ ਕਹਾਂ ਹੋ ?ਉਤ੍ਰ॥(ਗਗਨ) ਚੈਤੰਨ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਦੌੜਾਵਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਮਨਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ॥ ੧ ॥ ਪਸ਼ ॥ ਆਪ ਅਸਵਾਰੀ ਕੈਸੇ ਕਰਤੇ ਹੋ ? ॥ ਉਤ੍ਰ ॥

ਅਪਨੈ ਬੀਚਾਰਿ ਅਸਵਾਰੀ ਕੀਜੈ । ਸਹਜ ਕੈ ਪਾਵੜੈ ਪਗੁ ਧਰਿ ਲੀਜੈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਆਤਮਾ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਮੈ ਜੋ ਰਹਣਾ ਕੀਆ ਆਤਮ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈ ਏਹ ਮਨ ਘੋੜੇ ਪਰ ਅਸਵਾਰੀ ਕਰੀਏ ਹਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੁਮ ਭੀ ਕਰੋ ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ਈਹਾਂ ਪਾਇੜੇ ਕੌਨ ਹੈਂ?॥ਉਤੁ॥ ਗਿਆਨ ਕੇ ਪਾਵੜੇ ਪਰ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਪੈਰੋਂ ਕੋ ਧਰ ਲੀਜੀਏ ਹਮਨੇ ਧਾਰੇ ਹੈਂ ॥ ਜੋ ਕਹੋ ਚਾਬਕ ਸਮ ਕੌਣ ਬੋਲੀ ਦੇ ਕਰਮਨ ਰੂਪ ਘੋੜੇ ਕੋ ਫੇਰਤੇ ਹੋ ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਚਲੁ ਰੇ ਬੈਕੁੰਠ ਤੁਝਹਿ ਲੇ ਤਾਰਉ। ਹਿਚਹਿ ਤ ਪ੍ਰੇਮ ਕੈ ਚਾਬੁਕ ਮਾਰਉ ॥ ੨ ॥

ਰੇ ਮਨ ਘੋੜੇ(ਬੈਕੁੰਠ)ਅਬਨਾਸੀ ਪਦ ਮੇ ਚਲੁ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰ ਲੇਵਉ ਤਰਨੇ ਮੇਂ ਅਸੰਕਾਨਹੀਂ ਦਰਿਆਈ ਘੋੜੇ ਤਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ । ਜੇਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ (ਹਿਚਹਿ)ਮੁੜੇਗਾ ਤੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਚਾਬਕ ਮਾਰੂੰਗਾ ॥ ੨ ॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਭਲੇ ਅਸਵਾਰਾ । ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਤੇ ਰਹਹਿ ਨਿਰਾਰਾ ॥ ੩ ॥ ੩੧ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਟ ਅਸਵਾਰ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਬੇਦ ਕੇ ਕਹੇ ਹੁਏ ਕਰਮ ਕਾਂਡੋ ਸੇ ਔਰ ਕਤਾਬੋਂ ਕੀ ਕਹੀ ਹੂਈ ਸ਼ਰਾ ਸੇ ਨਿਆਰਾ ਰਹਤਾਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬੇਦ ਬੰਧਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥ ੩੧ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਏਕ ਰਜੋਗੁਣੀ ਭੋਗੀ ਪੁਰਸ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੂਆ ਤਿਸਕੋ ਦੇਖਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਹ ਮੁਖਿ ਪਾਂਚਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖਾਏ ॥ ਤਿਹ ਮੁਖ ਦੇਖਤ ਲੂਕਟ ਲਾਏ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸ ਮੁਖਿ ਕਰ (ਪਾਂਚਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤ) ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ ਵਾ ਦੂਧ ਦਹੀ ਘ੍ਰਿਤ ਖੰਡ ਸਹਤ ਖਾਏ ਥੇ ਤਿਸ ਮੁਖ ਕੋ ਸਰਬ ਕੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸਬੰਧੀ ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਜੁਲਤ ਅਗਨੀ ਕੇ(ਲੂਕਟ) ਮੁਆਤ ਵਾ ਲਾਂਬੂ ਲਾਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਇਕੁ ਦੁਖ ਰਾਮ ਰਾਇ ਕਾਟਹੁ ਮੇਰਾ॥ ਅਗਨਿ ਦਹੈ ਅਰੁ ਗਰਭ ਬਸੇਰਾ ॥ ੧ ॥ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਰਾਇ ਮੇਰਾ ਏਕ ਦੁਖ ਕਾਟੋ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਹੇ ਵਹੁ ਕੌਨ ਦੁਖ ਹੈ ਸੋ ਕਹੋ ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਅਗਨੀ ਜਲਾਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਗਰਭ ਮੈ ਬਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਜਲਾਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮ ਕਾ ਦੁਖ ਹੈ ਜਦਜਪੀ ਦੋ ਦੁਖ ਕਹੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਤਦਜਪੀ ਦੁਖ ਤਾ ਜਾਤੀ ਕਰ ਏਕਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਏਹ ਭੈ ਕਹਾਂ ਸੇ ਹੂਆ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਾਇਆ ਬਿਗੂਤੀ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਭਾਤੀ ॥ ਕੋ ਜਾਰੇ ਕੋ ਗਡਲੇ ਮਾਟੀ ॥ ੨ ॥

(ਕਾਇਆ) ਦੇਹਾਂ ਬਹੁਤੀ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਸੇ (ਬਿਗੂਤੀ) ਖਰਾਬੁ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ ਕੋਈ ਅਗਨੀ ਮੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਮਾਟੀ ਮੈਂ ਦਬਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰਕਹੇ ਜੋ ਤੇਰੀ ਇਛਾ ਹੈ ਕੁਛ ਮਾਂਗ ਲੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਹਰਿ ਚਰਣ ਦਿਖਾਵਹੁ ॥ ਪਾਛੇ ਤੇ ਜਮੁ ਕਿਉ ਨ ਪਠਾਵਹੁ ॥ ੩ ॥ ੩੨ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਚਰਨ ਦੇਖਾਵਉ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ॥ਜੋ ਕਹੇ ਮੇਰੇ ਚਰਨ ਦੇਖਕਰ ਜਮਕੇ ਭੈ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਵੇਂਗਾ॥ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ਚਰਨ ਦੇਖਾਵਨੇ ਕੇ ਪੀਛੇ ਜਮ ਜੋ ਧਰਮ ਰਾਉ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਮੇਰੀ ਤਰਫ ਕਿਉ ਨ ਭੇਜ ਦੇਹੋ ਅਰਥਾਤ ਜਮਕੋ ਬੇਸਕ ਭੇਜੋ ਜਬ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ ਤਬ ਮੇਰਾ ਕਿਆ ਕਰ ਲੇਵੇਗਾ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਧਿਆਨ ਪੁਨਾ ਭਜਨ ਕਰ ਜੀਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ੩ ॥ ੩੨॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਸਮੀਪ ਏਕ ਬੇਸਵਾ ਕਾ ਘਰੁ ਥਾ ਉਸਨੇ ਏਕ ਬਸਈ ਕੋ ਕਹਕਰ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਘਰ ਕੋ ਆਗ ਲਗਵਾ ਦਈ ਕੇ ਏਹੁ ਹਰਿ ਵਕਤ ਊਚੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬੋਲਕਰ ਮਗਜ਼ ਖਾਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੁਤੇ ਆਗ ਲਗੀ ਤਬ ਝੁੰਗੀ ਜਲਨੇ ਲਗੀ ਬੀਚ ਕਬੀਰ ਜੀ ਬੈਠੇ ਭਜਨ ਕਰਤੇ ਥੇ ਸੇਵਕੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀ ਨਿਕਸੋ ਛਾਨ ਕੋ ਆਗ ਲਗ ਗਈ ਹੈ ਅਰ ਪਵਨ ਬਹੁਤ ਚਲਤਾ ਹੈਤਿਸ ਪਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਰਬ ਰੂਪ ਕਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਪਾਵਕੁ ਆਪੇ ਪਵਨਾ ॥ ਜਾਰੈ ਖਸਮੁ ਤ ਰਾਖੈ ਕਵਨਾ ॥ ੧ ॥

ਆਪਹੀ ਅਗਨੀ ਹੈ ਔਰ ਆਪਹੀ ਪਵਨ ਹੈ ਜਬ ਮਾਲਕ ਜਾਰੇਗਾ ਤਬ ਕੌਨ ਰਖੇਗਾ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਖ ਸਕਤਾ॥ ੧ ॥

ਰਾਮ ਜਪਤ ਤਨੁ ਜਰਿ ਕੀ ਨ ਜਾਇ॥ ਰਾਮ ਨਾਮ ਚਿਤੁ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥ ੧॥ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਜਪਤੇ ਹੂਏ ਸਰੀਰ ਜਲ ਕਿਉ ਨ ਜਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਬੇਸ਼ਕ ਜਲ ਜਾਵੇ ਮੇਰਾ ਤੋ ਚਿਤ ਰਾਮ ਨਾਂਮ ਮੈ ਸਮਾ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕਾਕੋ ਜਰੈ ਕਾਹਿ ਹੋਇ ਹਾਨਿ ॥ ਨਟ ਵਟ ਖੇਲੈ ਸਾਰੰਗ ਪਾਨਿ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਸਰਬ ਰੂਪ ਵਹੀ ਹੈ ਤਬ ਕਿਸ ਕਾ ਜਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸਕਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਨਟ ਅਨੇਕ ਸ੍ਵਾਂਗ ਕਰਕੇ ਖੇਲਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਹਾਥ ਮੈਂ ਸਾਰੰਗ ਨਾਮੁ ਧਨਖ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਬਿਸਨ ਹੀ ਖੇਡ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਜੈਸੇ ਮਦਾਰੀ ਕਾ ਬਦਾ ਉਸਕੇ ਕਹਣੇ ਕਰ ਕਭੀ ਗੁਲੇਲ ਕੇ ਊਪਰ ਚੜਤਾ ਹੈ ਕਬੀ ਨੀਚੇ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਭ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚੜਾਉ ਉਤਰਾਉ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਅਖਰ ਦੁਇ ਭਾਖਿ ॥ ਹੋਇਗਾ ਖਸਮੁ ਤ ਲੇਇਗਾ ਰਾਖਿ ॥ ੩ ॥ ੩੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦੋ ਅਖਰ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੈਂ ਤਿਸਕੋ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੋਈ ਹਮਾਰਾ ਖਸਮ ਹੋਵੇ ਗਾ ਸੋ ਰਾਖ ਲੇਵੇ ਗਾ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਅਗਨੀ ਸਾਂਤ ਹੋ ਗਈ॥ ੩ ॥ ੩੩ ॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥ ਦੁਪਦੇ ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ

ਨਾ ਮੈ ਜੋਗ ਧਿਆਨ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥ ਬਿਨ ਬੈਰਾਗ ਨ ਛੂਟਸਿ ਮਾਇਆ ॥ ੧ ॥

ਮੈਨੇ ਜੋਗ ਮਾਰਗ ਕੇ ਧਿਆਨ ਰੂਪ ਅੰਗ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈਂ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਜੋ ਕਹੇ ਨ ਧਿਆਨ ਕਰਣੇ ਮੈਂ ਕੌਣ ਕਾਰਣ ਹੈ॥ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ਮੈਂ ਵੈਰਾਗ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹਾਇਸੀ ਕਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੇ ਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਬ ਤਕ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਮਨ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਧਿਆਨੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਕੈਸੇ ਜੀਵਨੁ ਹੋਇ ਹਮਾਰਾ ॥ ਜਬ ਨ ਹੋਇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਅਧਾਰਾ ॥ ੧ ॥ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰਨ ਹੋਵੇ ਤਬ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਨਾ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀ ਹੋਤਾ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਜੋਗ ਆਦਿ ਸਾਧਨ ਭੀ ਆਪਨੇ ਕੀਏ ਹੋਵੇਂਗੇ ਤਿਨਕਾ ਅਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ॥ ਉਤ੍ਰ ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਖੋਜਉ ਅਸਮਾਨ ॥ ਰਾਮ ਸਮਾਨ ਨ ਦੇਖਉ ਆਨ ॥ ੨ ॥ ੩੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਅਕਾਸ ਪ੍ਰਯੰਤ ਖੋਜਤਾ ਹਾਂ ਅਰਥਾਤ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਜੋ ਇਸਥਿਤ ਲੋਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਵਾ(ਖੋਜ) ਵੀਚਾਰ ਕਰ (ਅਸ) ਐਸੇ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਰਾਮ ਕੇ ਸਮਾਨ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਾਨਿਆ ਹੈ॥ ੨ ॥ ੩੪॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਕੋਈ ਬਾਂਕਾ ਪਾਗ ਕੋ ਸਵਾਰ ਸਵਾਰ ਬਾਂਧਾ ਕਰਤਾ ਥਾ ਸੋ ਮਰ ਗਿਆ ਤਿਸ ਪਰਥਾਇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੇ ਬਹਾਨੇ ਜੀਵ ਕੋ ਵੈਰਾਗ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਹਿ ਸਿਰ ਰਚਿ ਰਚਿ ਬਾਂਧਤ ਪਾਗ ॥ ਸੋ ਸਿਰੁ ਚੁੰਚ ਸਵਾਰਹਿ ਕਾਗ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸ ਸੀਸ ਪਰ ਅਮਕਾ ਪੁਰਸ(ਰਚਿ ਰਚਿ)ਭਾਵ ਬਨਾਇ ਬਨਾਇ ਕਰ ਪਾਗ ਬਾਂਧਤਾਥਾ ਉਸ ਸਿਰਪਰਕਾਗ ਬੈਠਾ ਹੂਆ ਚੁੰਚ ਸਵਾਰਤਾ ਮੈਂ ਨੇ ਦੇਖਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਾਸਖਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਾਥੇ ਕੀ ਕੋਪਰੀ ਪਰ ਕਾਗ ਚੁੰਚ ਘਸਾਇਕਰ ਤਿਖੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਇਸੁ ਤਨ ਧਨ ਕੋ ਕਿਆ ਗਰਬਈਆ ॥ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਕਾਹੇ ਨ ਦ੍ਰਿੜੀਆ ॥ ੧॥ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਤਨ ਔਰ ਧਨ ਕਾ ਕਿਆ ਹੰਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਨਿਹਚੇ ਕਰਤਾ ਜੋ ਮਨ ਕਹੇ ਗਰਬ ਕਿਉਂ ਨ ਕਰਾਂ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਸੁਨਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ॥ ਇਹੀ ਹਵਾਲ ਹੋਇਗੋ ਤੇਰੇ ॥ ੨॥ ੩੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਰਵਣ ਕਰ ਏਹੀ ਪੂਰਬੋਕਤ ਤੇਰੇ ਅਹਵਾਲ ਹੋਵੇਂਗੇ ॥ ੨ ॥ ੩੫ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਕੇ ਪਦੇ ਪੈਤੀਸ॥ ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਅਸਟ ਪਦੀ ਕਬੀਰ ਜੀਕੀ

੧ ਓਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਆ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੀਵ ਔਰ ਮਨ ਏਕਹੀ ਹੈ ਵਾ ਦੋ ਹੈਂ ਜੋ ਕਹੋ ਜੀਵ ਸੰਜ੍ਞਿਆ ਹੈ ਮਧਸ੍ਥਾਨ ਚੇਤਨ ਅਰੁ ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਅਰੁ ਤਿਸ ਮੈਂ ਅਭਾਸ ਇਨ ਤੀਨੋ ਕਾ ਨਾਮ ਜੀਵ ਹੈ ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨ ਹੈ ਇਸ ਰੀਤੀ ਕਰ ਮਨ ਕੋ ਜੀਵ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮਨ ਕਾ ਰੂਪ ਕਿਆ ਹੈ ਸੋ ਕਹੋ ਔਰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਅਰ ਰਮਣ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਿਖੈ ਨਿਵਾਸ ਵਿਸੇ ਅਸਕਤ ਹੂਏ ਮਨ ਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਨਹੀਂ ਚੌਥੇ ਮਾਗਨੇ ਕਰ ਜੀਵ ਕੋ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਨਹੀਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਭੁ ਕਹੋ॥ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੁਖ ਮਾਂਗਤ ਦੁਖ ਆਗੈ ਆਵੈ। ਸੋ ਸੁਖ ਹਮਹੁ ਨ ਮਾਂਗਿਆ ਭਾਵੈ ॥ ੧ ॥

ਸੁਖ ਕੀ ਇਛਾ ਕਰਤੇ ਹੀ ਰਹ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਦੁਖ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਆਗੇ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਦੁਖ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਮਾਂਗਿਆ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ਆਪ ਇਸ ਸੇ ਕਿਉਂ ਭੀ ਕਰਤੇ ਹੋ ? ਉਤ੍ਰ ॥

ਬਿਖਿਆ ਅਜਹੁ ਸੁਰਤਿ ਸੁਖ ਆਸਾ। ਕੈਸੇ ਹੋਈਹੈ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਨਿਵਾਸਾ ॥ ੧ ॥ਰਹਾਉ ॥

ਵਿਖਿਓਂ ਮੈਂ ਅਬ ਤਕ ਸੁਰਤੂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਔਰ ਅਤਮ ਸੁਖ ਕੀ ਆਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਫਿਰ (ਰਾਜਾ)ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਰਾਮ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਨਿਵਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜੋ ਕਹੋ ਇਸ ਵਿਖੇ ਸੁਖ ਮੈਂ ਕਿਆ ਦੋਸ ਹੈ॥ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਇਸੁ ਸੁਖ ਤੇ ਸਿਵ ਬ੍ਰਹਮ ਡਰਾਨਾ। ਸੋ ਸੁਖ ਹਮਹੁ ਸਾਚ ਕਰਿ ਜਾਨਾ ॥ ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਸ ਸੁਖ ਸੇ ਸਿਵ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਭੀ ਡਰਾ ਹੈ। ਸੋ ਸੁਖ ਅਸਮਾਦਿਕ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਸਾਚ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਕਿ ਵਿਖੇ ਸੁਖ ਝੂਠਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਵਹੁ ਕਿਉਂ ਡਰੇ ਹੈ ? ॥ ੨ ॥ ਉੱਤਰ॥

ਸਨਕਾਦਿਕ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਸੇਖਾ। ਤਿਨ ਭੀ ਤਨ ਮਹਿ ਮਨੁ ਨਹੀ ਪੇਖਾ ॥ ੩ ॥

ਸਨਕਆਦਕ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਔਰ ਸੇਸ ਨਾਗ ਵਾ ਔਰ ਜੋ ਸੰਪੂਰਨ ਮੁਨੀ ਰਿਖ ਹੈਂ ਕੈਮੁਤਕ ਨਜਾਇ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨੋਂ ਨੇਭੀ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ ਵਾ ਵਿਖੇ ਸੁਖ ਕੇ ਹੇਤਿਆਂ (ਮਨ) ਆਤਮਾ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਤੋ ਔਰ ਤੁਛ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਦੇਖ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵੈਰਾਗ ਹੂਏ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਠਨ ਹੈ॥ ੩॥

ਇਸ ਮਨ ਕਉ ਕੋਈ ਖੋਜਹੁ ਭਾਈ। ਤਨ ਛੂਟੇ ਮਨੁ ਕਹਾ ਸਮਾਈ ॥੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਖੋਜੋ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ਸਰੀਰ ਕੇ ਛੂਟਨੇ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਹੂਏ (ਮਨ)ਆਤਮ ਕੀ ਸਮਾਈ ਕਹਾਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਆਤਮਾ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮਰੂਪ ਦੇਖਾ ਔਰ ਜਾਣਿਆ ਭੀ ਹੈ ?॥ ੪॥ ਉਤ੍ਰ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜੈ ਦੇਉ ਨਾਮਾਂ। ਭਗਤਿ ਕੈ ਪ੍ਰੇਮ ਇਨਹੀ ਹੈ ਜਾਨਾ ॥ ੫ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜੈ ਦੇਵ ਔਰ ਨਾਮ ਦੇਵ ਨੇ ਭਗਤੀ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਇਨੋ ਨੇ ਜਾਨਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਜੈ ਦੇਵ ਆਦਿਕੋਂ ਨੇ ਕੈਸੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ? ॥ ਉਤ੍ਰ॥

ਇਸੁ ਮਨ ਕਉ ਨਹੀ ਆਵਨ ਜਾਨਾ। ਜਿਸਕਾ ਭਰਮੁ ਗਇਆ ਤਿਨਿ ਸਾਚੁ ਪਛਾਨਾ ॥ ੬ ॥

ਇਸ ਮਨ ਕਉ ਆਵਨ ਜਾਨਾ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕਾ ਭਰਮ ਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥ ੬॥

ਇਸੁ ਮਨ ਕਉ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖਿਆ ਕਾਈ। ਹੁਕਮੇ ਹੋਇਆ ਹੁਕਮੁ ਬੂਝਿ ਸਮਾਈ ॥ ੭॥

ਔਰ ਇਸ(ਮਨ)ਆਤਮਾ ਕਾ (ਰੂਪ)ਅਕਾਰ ਔਰ (ਰੇਖ) ਚਿਹਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ਜੀਵ ਨਾਮ ਕੈਸੇ ਹੁਆ ॥ਉਤ੍ਰ॥ ਈਸਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਹੁਕਮ ਬੂਝ ਕਰ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਸਮਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ(ਹੁਕਮੁ)ਅਸਲ ਜੋ ਬੇਦ ਕੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਆਪਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਸਮਝਨੇ ਕੀ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਸਾਸਤ੍ਰਗਨ ਪੰਡਤ ਤਥੋ ਸਭਜਾਨਤੇ ਹੋਵੇਂਗੇ ਕਿ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈ॥ ੭॥ ਉਤ੍ਰ॥

ਇਸ ਮਨ ਕਾ ਕੋਈ ਜਾਨੈ ਭੇਉ॥ ਇਹ ਮਨਿ ਲੀਣ ਭਏ ਸੁਖਦੇਉ ॥ ੮ ॥

ਇਸ (ਮਨ)ਆਤਮਾ ਕਾ ਕੋਈ ਭੇਦ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਯਹਿ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈ । ਪ੍ਰਸਨ॥ ਜੇ ਏਹ ਮਨ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇ ਮਿਲੇ ਤੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਤਾ ਹੈ ? ॥ ਉਤ੍ਰ॥ ਏਹ ਆਤਮਾ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੂਏ ਆਪ ਕੋ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਔਰ (ਦੇਉ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜੀਵ ਸਰੀਰੋਂ ਪਰਤੀ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੈ ਯਾ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ? ॥ ੮ ॥ ਉਤ੍ਰ ॥

ਜੀਉ ਏਕੁ ਅਰੁ ਸਗਲ ਸਰੀਰਾ ॥ ਇਸੁ ਮਨੁ ਕਉ ਰਵਿ ਰਹੇ ਕਬੀਰਾ ॥ ੯ ॥ ੧ ॥ ੩੬ ॥

ਜੀਵ ਏਕ ਹੈ ਬਹੁੜੋ ਸਗਲ ਸਰੀਰੋਂ ਮੇ ਅਕਾਸ ਵਤ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਜੀਵ ਨਾਮ ਚੈਤਨ ਸਤਾ ਕਾ ਹੈ ਘਟ ਮਟ ਆਦਿਕੋਂ ਸਮ ਸਰੀਰ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਆਪ ਕਿਸਕਾ ਭਜਨ ਕਰਤੇ ਹੋ? ॥ਉਤਰ ॥ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਇਸੀ ਆਤਮਾ ਕੋ ਭਜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਔਰ ਭੀ ਜੋ ਵਡੇ ਮਹਾਤਮਾਂ ਹੈ ਸੋ ਆਤਮਾ ਸਰੂਪ ਕਾ ਜੋ ਜਾਨਣਾ ਹੈ ਇਹੀ ਭਜਨ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥ ੯ ॥ ੧ ॥ ੩੬ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ॥

ਜੋ ਕਹੋ ਆਤਮਾ ਮੈ ਅਭੇਦ ਹੋਣੇ ਕੋ ਜਗਜਾਸੂ ਕਿਆ ਕਰਤਤ ਕਰੋਂ ਅਰ ਜੋ ਅਭੇਦ ਹੋਏ ਹੈਂ ਸੋ ਭਿੰਨ ਹੋਕਰ ਸ਼ੋਕਵਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਯਾ ਨਹੀ ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਹਿਨਿਸ ਏਕ ਨਾਮ ਜੋ ਜਾਗੇ ॥ ਕੇਤਕ ਸਿਧ ਭਏ ਲਿਵ ਲਾਗੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰੰਤਰ ਏਕ ਨਾਮ ਮੈਂ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਲਿਵ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਨੇ ਸੇ। (ਕੇਤਕ) ਕਿਤਨੇ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਹੀ (ਸਿਧ) ਮੋਖ ਭਾਗੀ ਭਏ ਹੈਂ ॥

ਸਾਧਕ ਸਿਧ ਸਗਲ ਮੁਨਿ ਹਾਰੇ ॥ ਏਕ ਨਾਮ ਕਲਿਪ ਤਰ ਤਾਰੇ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਸਾਧਨੋਂ ਕੋ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ (ਸਿਧ) ਅਣਮਾਦਿਕ ਸਿਧੀਓਂ ਕੋ ਮੰਜੁਗਤ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਮੁਨਿ) ਮਨਨਸੀਲੀ ਸੰਪੂਰਨ ਹੀ ਸਾਧਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਥਕਤ ਹੋਗਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਨਹੀਂ ਤਰੇ। ਆਦੁਤੀਯ ਏਕ ਪ੍ਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਕੈਸਾ ਹੈ ਮਨੋਕਾਮਨਾ ਕੇ ਦੇਣੇ ਕੋ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰੇ ਹੈ * ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਹਰੇ ਸੁ ਹੋਹਿ ਨ ਆਨਾ ॥ ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਪਛਾਨਾ ॥ ੨ ॥ ੩੭ ॥

ਔਰ ਜੋ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਤਰਫ ਹਰੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਲੰਏ ਹੈਂ (ਸੋ) ਆਨਾ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਸਕਤੇ ਹੈਂ। ਵਾ ਜੋ (ਹਰੇ) ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਆਨੰਦ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪਾਉਣੇ ਕਾ ਅਧਿਆਹਾਰ ਹੈ ਸੋ ਅਨੰਦ ਸੇ ਭਿੰਨ ਸੰਕਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਭਾਵ ਸੇ ਸਦਾ ਹੀ ਆਤਮ ਅਨੰਦੀ ਹੈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਤੋ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦਾਤਾ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹੀ ਪਛਾਨਾ ਹੈ॥੨ । ੩੭।

* ਵਾ (ਕਲਿਪ) ਕਲਪਤ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਨਾਮ ਨੇ (ਤਰ, ਅਤਸੈ ਕਰਕ ਤਾਰ ਹੈ ਤਕਾਰ ਵਟਲੀ ਵੀਪਲਯ ਇਤਰ ਦੋਨੋ ਇਕ ਲਗਾਇ ਲੇਣਾ ॥੧॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਉੜੀ ਭੀ ਸੋਰਠਿ ਭੀ ॥

ਜੋ ਪੂਰਬ ਸਬਦ ਕੇ ਅੰਤ ਮੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੁਖ ਸਾਧਨ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਜੋ ਔਰ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਉਪਾਲੰਭ ਦੇਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੇ ਜੀਅ ਨਿਲਜ ਲਾਜ ਤੋਹਿ ਨਾਹੀ ॥ ਹਰਿ ਤਜਿ ਕਤ ਕਾਹੂ ਕੇ ਜਾਂਹੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰੇ ਨਿਲਜਯ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਕੋ ਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹਰੀ ਕੋ ਤਜ ਕਰਕੇ ਅਰਥਾਤ ਹਰੀ ਕਾ ਭਜਨ ਛੋਡ ਕਰ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸੀ ਕੇ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਔਰ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਿਉਂ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ। ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰ ਕਿਆ ਹਾਨੀ ਹੈ। ੧॥ ਉਤ੍ਰ।

ਜਾਕੋ ਠਾਕੁਰੁ ਊਚਾ ਹੋਈ ॥ ਸੋ ਜਨੁ ਪਰਘਰ ਜਾਤ ਨ ਸੋਹੀ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਠਾਕੁਰ ਊਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਪਰਾਏ ਘਰ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਸੋਭਤਾ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਵਹੁ ਊਚਾ ਠਾਕੁਰ ਕਹਾਂ ਹੈ ॥੧॥

ਸੋ ਸਾਹਿਬੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥ ਸਦਾ ਸੰਗਿ ਨਾਹੀ ਹਰਿ ਦੂਰਿ ॥ ੨ ॥

ਸੋ ਸਾਹਿਬੁ ਸਭ ਜਗਾ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕੇ ਸਦਾ ਸੰਗ ਹੈ ਵਹੁ ਹਰੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਇਛਾ ਕਰ ਦੇਵਤੋਂ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਿਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਕਵਲਾ ਚਰਨ ਸਰਨ ਹੈ ਜਾਕੇ ॥ ਕਹੁ ਜਨ ਕਾ ਨਾਹੀ ਘਰ ਤਾਕੇ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਲਛਮੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਹੇ ਜਨ ਕਹੁ ਤੋ ਤਿਸਕੇ ਘਰਿ ਕਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਭਾਵ ਸਭੀ ਕਛੁ ਹਰੀ ਸੇ ਹੀ ਮਿਲੇਗਾ ॥ ੩ ॥

ਸਭੁ ਕੋਊ ਕਹੈ ਜਾਸੁ ਕੀ ਬਾਤਾ ॥ ਸੋ ਸੰਮ੍ਰਥੁ ਨਿਜ ਪਤਿ ਹੈ ਦਾਤਾ ॥ ੪ ॥

ਜਿਸਕੀ ਉਤਪਤੀ ਪਾਲਨਾ ਸੰਘਾਰ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਸਭ ਕੋਈ ਕਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨਾ ਪਤੀ ਸਾਮਰਥ ਸਭ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥ ੪ ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰੁ ਪੂਰਨ ਜਗ ਸੋਈ ॥ ਜਾਕੈ ਹਿਰਦੈ ਅਵਰੁ ਨ ਹੋਈ ॥੫॥੩੯॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਗਤ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੫ ॥ ੩੯ ॥ ਏਕ ਪੁਰਖ ਪੁਤ੍ਰ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਤਾ ਥਾ ਕੇ ਅਬ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਜੀਊਂਗਾ। ਤਿਸ ਪਰ ਸਭ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕੋ ਝੂਠੇ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਉਨ ਕੋ ਪੂਤੁ ਪਿਤਾ ਕੋ ਕਾਕੋ ॥ ਕਉਨ ਮਰੈ ਕੋ ਦੇਇ ਸੰਤਾਪੋ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੌਨ ਕਿਸੇ ਕਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਕੌਨ ਕਿਸੀ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕੌਨ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੌਨ ਕਿਸੀ ਕੋ ਸੰਤਾਪ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਭ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਠਗ ਜਗ ਕਉ ਠਗਉਰੀ ਲਾਈ ॥ ਹਰਿਕੇ
ਬਿਓਗ ਕੈਸੇ ਜੀਅਉ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਠਗ ਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਠਗ ਬੂਟੀ ਲਾਈ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਸੇ ਕੈਸੇ ਜੀਵੋਗੇ ਭਾਵ ਜਨਮੋ ਮਰੋਗੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਮੈ ਤੋ ਐਸੇ ਨਿਹਚੇ ਹੈ ਕਿ (ਮਾਈ) ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਕਰ ਜੀਵ ਕੋ ਰੁਦਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ॥

ਕਉਨ ਕੋ ਪੁਰਖੁ ਕਉਨ ਕੀ ਨਾਰੀ ॥ ਇਆ ਤਤ ਲੇਹੁ ਸਰੀਰ ਬਿਚਾਰੀ॥੨॥

ਕੌਨ ਕਿਸੀ ਕਾ ਪੁਰਖ ਹੈ ਔਰ ਕੌਨ ਕਿਸੀ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਤਤ ਮਿਥਯਾ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਲੇ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਪਾਏ ਕਾ ਏਹੋ ਲਾਭ ਹੈ* ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਕਿਸੀ ਕੀ ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਠਗਉਰੀ ਗਈ ਭੀ ਹੈ ॥ ਉੱਤਰ ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਠਗ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ॥ ਗਈ ਠਗਉਰੀ ਠਗੁ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ॥ ੩ ॥ ੩੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਠਗ ਕੇ ਸਾਥ ਪਤਿਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਠਗ ਕੋ ਪਹਚਾਨ ਲੀਆ ਤਬ ਤਿਸਕੀ ਠਗਉਰੀ ਜਾਤੀ ਰਹੀ ਹੈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਮੈ ਜੋ ਠਗ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਸਾਥ ਠਗ ਠਗੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਵਾ ਮੈ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ਹੈ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਹੈ॥ ੩ ॥ ੩੯ ॥ ਜੋ ਕਹੋ ਠਗਉਰੀ ਜਾਨੇ ਕਰ ਤੁਮਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੁਆ ਹੈ। ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਬ ਮੋਕਉ ਭਏ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਸਹਾਈ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਟਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

ਅਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਸਹਾਈ ਭਏ ਹੈਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾਟਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰਮ ਗਤੀ ਪਾਈ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਕੌਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੀ ਹੈ ॥ ਉੱਤਰ ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਦੀਓ ਰਲਾਇ ॥ ਪੰਚ ਦੂਤ ਤੇ ਲੀਓ ਛਡਾਇ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈ ਰਲਾ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਕਾਮਾਦੀ ਪੰਚ ਦੂਤੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤਨਾਮੁ ਜਪਉ ਜਪੁ ਰਸਨਾ ॥ ਅਮੋਲ ਦਾਸੁ ਕਰਿ ਲੀਨੋ ਅਪਨਾ ॥ ੧ ॥

---

* ਵਾ ਇਆਤਤਅਰਥਾਤ ਪੁਰਖ ਕਹੇ ਸਬੰਧੀ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਸੰਤ ਹੈ ਵਿਚਰ ਲਹੋ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਕੇ ਛੁਟਿਆਂ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਸੰਬੰਧੀ ਨਹੀਂ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਜਪਤਾ ਹੂੰ ਮੋਲ ਸੇ ਰਹਤ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈ ਤੁਮਕੋ ਕਿਆਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ ?॥ ੧॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀਨੋ ਪਰਉਪਕਾਰੁ ॥ ਕਾਢਿ ਲੀਨ ਸਾਗਰ ਸੰਸਾਰ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਕਾਢ ਲੀਆ ਹੂੰ॥ ਉਤ੍ਰ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਲਾਗੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥ ਗੋਬਿੰਦੁ ਬਸੈ ਨਿਤਾਨਿਤ ਚੀਤ ॥ ੨ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਮਲੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੀ ਹੈ ਔਰ ਨਿਤ ਹੀ ਨਿਤ ਰੂਪ ਗੋਬਿੰਦ ਹਮਾਰੇ ਚਿਤ ਮੈ ਬਸਤਾ ਹੈ ਵਾ ਨਿਤ ਅਨਿਤ ਕਾ ਵੀਚਾਰਨੇ ਸੇ ਗੋਬਿੰਦ ਚਿਤ ਮੈਂ ਬਸਤਾਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈ ਵਸਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭਹੂਆਹੈ॥ ੨

ਉਤ੍ਰ॥ ਮਾਇਆ ਤਪਤਿ ਬੁਝਿਆ ਅੰਗਿਆਰੁ ॥ ਮਨਿ ਸੰਤੋਖੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਤਿਦੇ ਮੈਂ ਤਪਤ ਕਰੀ ਹੂਈ ਥੀ ਸੇ (ਮਾਇਆ) ਮਾਇਆ ਰਚਤ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਰੂਪ ਅਗ ਕਾ ਪਿੰਡੁ ਨਵਿਰਤ ਹੂਆ ਹੈ ਮਨ ਮੈਂ ਸੰਤੋਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ॥ ਜਤ ਪੇਖਉ ਤਤ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ੩ ॥

ਪੂਨਾ ਜਲ ਤਥਾ ਥਲ ਮੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਆਮੀ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਕੋ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਹੀ ਦੇਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ੩ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਤੁਮ ਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਿਸ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜਾਈ ਹੈ ? ॥ ਉਤ੍ਰ ॥

ਅਪਨੀ ਭਗਤਿ ਆਪਹੀ ਦ੍ਰਿੜਾਈ ॥ ਪੂਰਬ ਲਿਖਤੁ ਮਿਲਿਆ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥

ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਆਪ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਈ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਕਿਆ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਮਿਤ੍ਰਤਾਈ ਥੀ?॥ ਉਤ੍ਰ॥ ਹੇਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਮੇ ਪੁੰਨ ਕੀਆ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਜਬ ਆਨਕਰ ਮਿਲਾ ਤਬ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਭਗਤੀ ਦਈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਸਭ ਜੀਵ ਪੁੰਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ॥ਉਤ੍ਰ॥

ਜਿਸ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਿਸ ਪੂਰਨ ਸਾਜ ॥ ਕਬੀਰ ਕੋ ਸੁਆਮੀ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ॥ ੪ ॥੪੦ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਪੂਰਨ ਪੁੰਨੋਂ ਕੀ (ਸਾਜ)ਸਾਮਗ੍ਰੀ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਕਾਮਤਾ ਪੁੰਨੋ ਕੀ ਪੂਰਨਤਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਵਡੇ ਵਡੇ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੋਗਾ ॥ ਉਤ੍ਰ ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਸੁਆਮੀ ਗਰੀਬੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ ੪ ॥ ੪੦ ॥ ਏਕਕਾਲ ਮੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੇ ਘਰ ਮੇ ਸੇ ਭੋਜਨ ਛਕ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰ ਆਵਤੇ ਥੇ ਤਿਸ ਘਰ ਮੈਂ ਬੇਟਾ ਜਨਮਾ ਥਾ ਏਕ ਪੰਡਤ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਰਾਮਾਨੰਦਜੀ ਬੈਸਨੋ ਕੇ ਸਿਖ ਹੋਕਰ ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸਟਾ ਹੋਕਰ ਸੂਤਕ ਪਾਤਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀ ਵਿਚਾਰਤੇ ਹੋ ? ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਲਿ ਹੈ ਸੂਤਕੁ ਥਲ ਹੈ ਸੂਤਕੁ ਸੂਤਕ ਓਪਤਿ ਹੋਈ ॥
ਜਨਮੇ ਸੂਤਕੁ ਮੂਏ ਫੁਨਿ ਸੂਤਕੁ ਸੂਤਕ ਪਰਜ ਬਿਗੋਈ ॥ ੧ ॥

ਜਲਕੇ ਬੀਚ ਭੀ ਸੂਤਕ ਹੈ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਸੂਤਕ ਹੈ ਸਮੁਚੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੂਤਕ ਸੇ ਹੀ ਉਤਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਜੀਵ ਸੂਤਕ ਮੈਂ ਹੀ ਜਨਮੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਰਤੇ ਭੀ ਸੂਤਕ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈਂ ਸੂਤਕ ਨੇ ਹੀ ਪਰਜਾ(ਵਗੋਈ) ਖਰਾਬ ਕਰੀ ਹੈ ॥

ਕਹੁ ਰੇ ਪੰਡੀਆ ਕਉਨ ਪਵੀਤਾ ॥ ਐਸਾ ਗਿਆਨੁ ਜਪਹੁ ਮੇਰੇ ਮੀਤਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰ ਹੁਏ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵਕੋ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਸੂਤਕ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਸੂਤਕ ਨਾਮ ਅਸੁਧਪਨੇ ਕਾ ਹੈ ਹੇ ਪੰਡਤ ਕਹੋ ਕੌਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਯਾਂਤੇ ਐਸਾ ਗਿਆਨ ਸਮਝ ਕਰ ਹੇ ਮੀਤਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ॥

ਨੈਨਹੁ ਸੂਤਕੁ ਬੈਨਹੁ ਸੂਤਕੁ ਸੂਤਕ ਸ੍ਰਵਨੀ ਹੋਈ ॥
ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੂਤਕੁ ਲਾਗੈ ਸੂਤਕੁ ਪਰੈ ਰਸੋਈ ॥ ੨ ॥

ਵਿਕਾਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੇ ਸੂਤਕ ਹੈ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬਾਂਣੀ ਮੈ ਸੂਤਕ ਹੈ। ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਚੁਗਲੀ ਸੁਨਨੇ ਕਰ ਕਾਨੋਂ ਮੇ ਸੂਤਕ ਹੈ ਉਠਤਿਆਂ ਬੈਠਤਿਆਂ ਅਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਲਗਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪੈਰੋਂ ਕੇ ਨੀਚੇ ਆਇਕਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਜੀਵ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਉਖਲੀ ਚਕੀ ਝਾੜੂ ਚੁਲੇ ਮੇ ਘੜੇ ਹੇਠ ਜੀਵ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਅਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਰਸੋਈ ਮੈਂ ਪੜਤੀ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਨਵਿਰਤੀ ਵਾਸਤੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਨੇ ਪੰਚ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀਪੰਚਪ੍ਰਕਾਰਕੀਆਂਅਹੂਤੀਆਂ ਪਾਉਣੀਆਂ ਕਹੀਆਂ ਹੈਂ ਜੋ ਭੋਜਨ ਕਰੇ ਸੋ ਮੰਤ੍ਰੋਂ ਸਹਤ ਪਾਵੇ ਤਬ ਤਿਨਕਾ ਪਾਪ ਸਰਬ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ॥
ਸੋ ਮੰਤ੍ਰ ਕੀ ਬਿਧਿ ਇਹੁ ਹੈ ਭੋਜਨੁ ਤਯਾਰ ਕਰਕੇ ਪਹਲੇ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਕਾ ਛੀਟਾ ਦੇਵੇ ਉਸਤੇ ਉਪਰੰਤ ਬਿਨਾ ਲੂਣ ਘ੍ਰਿਤ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇਕਰ ਭੋਜਨੁ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ ਪੜ ਕੇ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਅਹੂਤੀਆਂ ਪਾਉਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਮੰਤ੍ਰ ਓਂ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸ੍ਵਾਹਃ ੧ ਓਅੰ ਪ੍ਰਜਾ ਪਤਹਿ ਸ੍ਵਾਹਃ ੨ ਓਂ ਕਸਪਹ ਸ੍ਵਾਹਃ ੩ ਓਂ ਉਨਮਤਹ ਸ੍ਵਾਹਃ੪ਓਂ ਅਗਨਿ ਜਿਭਿਜਾ ਸ੍ਵਾਹਃ੫॥ਇਤੀ॥

ਫਾਸਨ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸਭ ਕੋਊ ਜਾਨੈ ਛੂਟਨ ਕੀ ਇਕੁ ਕੋਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਰਾਮੁ ਰਿਦੈ ਬਿਚਾਰੈ ਸੂਤਕੁ ਤਿਨੈ ਨ ਹੋਈ ॥ ੩ ॥ ੪੧ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਮੈਂ ਫਸਨੇ ਕੀ ਬਿਧਿ ਤੋ ਸਭ ਕੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਛੂਟਨੇ ਕੀ ਬਿਧੀ ਏਕ ਕੋਈ ਮਹਾਤਮਾ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਆਪ ਕਹੋ ਸੂਤਕ ਕਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ॥ ਉਤਰ ॥ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੋਈ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਰਮਣ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਤਿਨਕੋ ਸੂਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ ੩ ॥ ੪੧ ॥

ਗਉੜੀ

ਕਬੀਰ ਜੀ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਪਾਸ ਵਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਝਗਰਾ ਏਕੁ ਨਿਬੇਰਹੁ ਰਾਮ ॥ ਜਉ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਜਨ ਸੌ ਕਾਮੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਏਕ ਝਗਰਾ ਨਵਿਰਤ ਕਰੀਏ ਜੇਕਰ ਤੁਮਾਰਾ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਸੇ ਕਾਂਮ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਕਿਆ ਝਗੜਾ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ ॥

ਇਹੁ ਮਨ ਬਡਾ ਕਿ ਜਾਸਉ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥ ਰਾਮ ਬਡਾ ਕੈ ਰਾਮਹਿ ਜਾਨਿਆ ॥ ੧ ॥

ਇਹੁ ਮਨ ਵਡਾ ਹੈ ਕੇ ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ ਮਨ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਬਡਾ ਹੈ ॥ ਉੱਤਰ ॥ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਮਨ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਵੁਹੀ ਵਡਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਰਾਮ ਵਡਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਨੇ ਰਾਮ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ॥ ਉਤ੍ਰ॥ ਰਾਮ ਕੇ ਜਾਨਨੇ ਵਾਲਾ ਵਡਾ ਹੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਡਾ ਕਿ ਜਾਸੁ ਉਪਾਇਆ ॥ ਬੇਦੁ ਬਡਾ ਕਿ ਜਹਾਂ ਤੇ ਆਇਆ ॥ ੨ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਡਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਵਡਾ ਹੈ ॥ ਉੱਤਰ ॥ ਉਤਪਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਵਡਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਬੇਦ ਬਡਾ ਹੈ ਕਿ ਜਹਾਂ ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਵਡਾ ਹੈ ॥ ਉੱਤਰ ॥ ਜਿਸ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਦ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਵਡਾ ਹੈ ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਹਉ ਭਇਆ ਉਦਾਸੁ ॥ ਤੀਰਥੁ ਬਡਾ ਕਿ ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ ॥ ੩ ॥ ੪੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਉਦਾਸ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ ਤੀਰਥ ਵਡਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਦਾਸ ਹੈ ॥ ਉੱਤਰ ॥ ਹਰੀ ਕਾ ਦਾਸ ਵਡਾ ਹੈ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ ॥

ਰੂਪਕਾਅਲੰਕਾਰ ਸਹਿਤ ਸਿਖੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਗਿਆਨ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਦੇਖੋ ਭਾਈ ਗ੍ਯਾਨਕੀ ਆਈ ਆਂਧੀ ॥ ਸਭੈ ਉਡਾਨੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਟਾਟੀ ਰਹੈ ਨ ਮਾਇਆ ਬਾਂਧੀ ॥ ੧ ॥ਰਹਾਉ ॥

ਦੇਖੋ ਭਾਈ ਗਯਾਨ ਕੀ ਅੰਧੇਰੀ ਆਈ ਹੈ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪੀ ਟਟੀ ਸਭ ਉਡ ਗਈ ਭਾਵ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਨਵਿਰਤਹੋ ਗਿਆ ਔਰ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ (ਬਾਂਧੀ) ਬੰਧਨ ਟੂਟ ਗਏਹੈਂ ਵਾ ਗਯਾਨ ਹੂਏ ਸੇ ਮਾਇਆ ਬਾਂਧੀ ਹੂਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਕਾਰਜ ਕੇ ਸਹਿਤ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਦੁਚਿਤੇ ਕੀ ਦੁਇ ਥੂਨਿ ਗਿਰਾਨੀ ਮੋਹ ਬਲੇਡਾ ਟੂਟਾ ॥
ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਛਾਨ ਪਰੀ ਧਰ ਊਪਰਿ ਦੁਰਮਤਿ ਭਾਂਡਾ ਫੂਟਾ ॥ ੧ ॥

(ਦੁਚਿਤੇ) ਐਸੇ ਹੋਵੈ ਐਸੇ ਨਾ ਹੋਵੇ ਏਹ ਦੋ ਥ੍ਰਿਤੀਆਂ ਰੂਪ ਜੋ ਥੂਨੀਆਂ ਥੀਆਂ ਵਾ ਰਾਗ ਦ੍ਵੇਖ ਰੂਪੀ ਸੋ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰੀ ਨੇ ਗਿਰਾ ਦਈਆਂ ਮੋਹ ਰੂਪੀ (ਬਲੇਡਾ) ਵਲਾ ਟੂਟ ਗਿਆ ਜਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਛਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮੁ ਵਲਾ ਹੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਛਾਨ ਧਰਤੀ ਊਪਰ ਪੜ ਗਈ ਅਰਥਾਤ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਾਸ ਹੋ ਗਈ ਔਰ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਰੂਪ ਭਾਂਡਾਫੂਟ ਗਿਆ॥੧॥

ਆਂਧੀ ਪਾਛੈ ਜੋ ਜਲੁ ਬਰਖੈ ਤਿਹ ਤੇਰਾ ਜਨੁ ਭੀਨਾ ॥
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਅਨਿ ਭਇਆ ਪ੍ਰਗਾਸਾ ਉਦੈ ਭਾਨੁ ਜਬ ਚੀਨਾ ॥ ੨ ॥ ੪੩ ॥

ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਆਂਧੀ ਪਾਛੇ ਜੋ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਜਲੁ ਬਰਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜਲ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਜਨ ਭੀਗਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਭਇਆ ਹੈ ਕੈਸੇ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਹੋਨੇ ਸੇ ਅੰਧੇਰਾ ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਜਬ ਆਤਮਾ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ (ਚੀਨਾ) ਜਾਣਿਆ ਤਬੀ ਅਗਿਆਨ ਨਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ੪੩ ॥

ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ ॥ ੧ ੴਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕ ਅਰਥ ਤੋ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਪਰ ਚਲੇ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜਸੁ ਸੁਨਹਿ ਨ ਹਰਿ ਗੁਨਗਾਵਹਿ ॥ ਬਾਤਨ ਹੀ ਅਸਮਾਨੁ ਗਿਰਾਵਹਿ ॥ ੧ ॥

ਨ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਨ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਨਕਾਰ ਦੇਹਲੀ ਦੀਪ ਨਯਾਇ ਲਗਾਉਣਾ ਬਾਤ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅਸਮਾਨ ਗਿਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਤੀ ਝੂਠ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਐਸੇ ਲੋਗਨ ਸਿਉ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ॥ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਕੀਏ ਭਗਤਿ ਤੇ ਬਾਹਜ ਤਿਨ ਤੇ ਸਦਾ ਡਰਾਨੇ ਰਹੀਐ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਐਸੇ ਲੋਕੋਂ ਸੇ ਕਿਆ ਕਹੀਏ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਾਹਰ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਡਰਤੇ ਰਹੀਏ ॥ ੧ ॥

ਆਪ ਨ ਦੇਹਿ ਚੁਰੂ ਭਰਿ ਪਾਨੀ ॥ ਤਿਹ ਨਿੰਦਹਿ ਜਿਹ ਗੰਗਾ ਆਨੀ ॥ ੨ ॥

ਆਪ ਕਿਸੀ ਕੋ ਚੁਲੀ ਭਰਿ ਪਾਨੀ ਨਹੀ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਭਗੀਰਥ ਨੇ ਗੰਗਾ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਆਨੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਨਿੰਦਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਆਪ ਕੁਛ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਰਤੇ ਨਹੀਂ ਪੁੰਨਿਆਤਮਾ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਬੈਠਿਤ ਉਠਿਤ ਕੁਟਿਲਤਾ ਚਾਲਹਿ ॥ ਆਪੁ ਗਏ ਅਉਰਨ ਹੂ ਘਾਲਹਿ ॥ ੩ ॥

ਬੈਠਤੇ ਉਠਤੇ ਕੁਟਲਤਾ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਤੋ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਜਾ ਪੜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਗੀਆਂ ਕੋ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ(ਘਾਲਹਿ) ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਛਾਡਿ ਕੁਚਰਚਾ ਆਨ ਨ ਜਾਨਹਿ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਹੂ ਕੋ ਕਹਿਓ ਨ ਮਾਨਹਿ ॥ ੪ ॥

ਖੋਟੀ ਚਰਚਾ ਕੇ ਬਿਨਾ ਅਰਥਾਤ ਨਿੰਦਾ ਚੁਗਲੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਬਾਤ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਹਠੀਏ ਐਸੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਕਾ ਕਹਿਆ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਭਾਵ ਵੇਦੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ॥ ੪ ॥

ਆਪੁ ਗਏ ਅਉਰਨ ਹੂ ਖੋਵਹਿ ॥ ਆਗਿ ਲਗਾਇ ਮੰਦਰ ਮੈ ਸੋਵਹਿ ॥ ੫ ॥

ਆਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਖੋਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਆਗ ਲਗਾਇ ਕਰ ਸੋਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਢੀਠ ਹੋਕਰ ਕਾਲ ਸੇ ਨਿਰਭੈ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥ ੫ ॥

ਅਵਰਨ ਹਸਤ ਆਪਹਹਿ ਕਾਨੇ ॥ ਤਿਨ ਕਉ ਦੇਖਿ ਕਬੀਰ ਲਜਾਨੇ ॥ ੬ ॥ ੧ ॥ ੪੪ ॥

ਔਰੋਂ ਕੋ ਹਸਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਕਾਣੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਔਰੋਂ ਕੇ ਅਉਗੁਣ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਔਗੁਨਾਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਔਗਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਦੇਖਿ ਕਰ ਹਮ ਕੋ ਲਜਜਾ ਆਵਤੀ ਹੈ॥੬॥੧॥੪੪॥ਵਾ ਐਸੇਮਹਾਤਮਾ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਹਣਾ ਭਾਵ ਸੇ ਦੁਰਬਚਨ ਨਹੀਂ ਬੋਲਨਾ ਕੈਸੇ ਲੋਗ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਭਗਤੀ ਸੰਜੁਗਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ (ਤੇ ਬਾਹਜ) ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਅਦਬ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਡਰਤੇ ਰਹੀਏ ਪ੍ਰਸਨ ਉਨ ਮਹਾਤਮਾ ਕੀ ਕਿਆ ਰਹਤ ਹੈ?ਉਤ੍ਰ (ਹਰਜਸ) ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਹੀ ਸੁਨਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਕੋਈ ਸੁਨਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਨ ਹੋਵੇ ਤਬ ਹਰੀ ਕੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗੁਨ ਆਪ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਬਾਤੋਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜਗਜਾਸੂ ਕਾ ਜੋ ਮਾਨ (ਅਸ) ਹੈ ਸੋ ਗਿਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤਿਨਕੋ ਅਸਮਾਨ ਉਪਲਖਤ ਜੋ ਅਕਾਸ ਮੇ ਸੁਰਗਾਦਿਕ ਲੋਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਭੀ (ਬਾਤ) ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਗਿਰਾਵਹਿ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨਕੋ ਨਾਸੀ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਚੁਲੀ ਪਾਨੀ ਕੀ ਭਰ ਦਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਜਿਸ ਪਦਾਰਥ ਕੀ ਚੁਲੀ ਭਰ ਦੇਈ ਤੀ ਹੈ ਕਿਆ ਸੰਕਲਪ ਛੋਡਿ ਦੇਈਤਾ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਅਪਨਾ ਸੂਤ ਨਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਦੇਹ ਕਾ ਸੂਤ ਛੋਡਿ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾ ਅਪਨੀ ਦੇਹ ਕੋ ਪਰਉਪਕਾਰ ਮੈ ਐਸੇ ਦੇ ਦੀਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਚੁਲੀ ਭਰ ਪਾਨੀ ਦੇਤਿਆਂ ਕ੍ਰਿਪਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਗੋਗਾ ਆਨੀ) ਬ੍ਰਿਤ੍ਰੀ ਕਾ ਪ੍ਰਵਾਹਿ ਦੇਹ ਮੈ ਆਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਿਨਕੀ ਦੇਹੋਹੰਬ੍ਰਿਤੀ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨਕਾ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਬੈਠਤੇ ਉਠਤੇ ਕੁਟਲਤਾ ਕੋ ਚਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਾਫ ਰਿਦਾ ਹੈ ਅ ਪਤੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤਸੰਗੀਓਂ ਕੋ (ਘਾਲਹਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਖੋਟੀ ਚਰਚਾ ਛੋਡ ਦਈ ਹੈ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਆਨ) ਦ੍ਵੈਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਾ ਕਹਿਆ ਹੁਆ ਜੋ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ (ਸੰਸਾਰ) ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਆਪ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤ ਸੰਗੀਓਂ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਗਵਾਵਤੇ ਹੈਂ ਗਯਾਨ ਅਗਨੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਕਰਮ ਭਸਮ ਕਰਕੇ ਦੇਹ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਸੋਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਹੁਏ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਅਵਸਥਾ ਭੋਗ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੀਵੋ ਕੇ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕਰਮ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨਕੋ ਹਾਸੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਕਾਨੇ) ਕਨਾਰੇ ਹੈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮੈਂ ਲਜਜਾਵਨ ਹੋਤਾ ਹਾਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਹਮ ਭਗਤਿ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਹਮਾਰੇ ਮੈਂ ਐਸੇ ਸੁਭ ਗੁਨ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ॥੬॥੧॥੪੪॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਘਰ ਕਾ ਸਮੀਪੀ ਜੀਵਤੇ ਪਿਤਾ ਕਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕਰਤਾ ਥਾ ਮਰੇ ਪੀਛੇ ਸਰਾਧ ਕਰਾਵਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਕੁਸਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੀਵਤ ਪਿਤਰ ਨ ਮਾਨੈ ਕੋਊ ਮੂਏ ਸਿਰਾਧ ਕਰਾਹੀ ॥
ਪਿਤਰ ਭੀ ਬਪੁਰੇ ਕਹੁ ਕਿਉ ਪਾਵਹਿ ਕਉਆ ਕੂਕਰ ਖਾਹੀ ॥ ੧ ॥

ਜੀਵਤੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੀ ਤੋ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕਰਕੇ ਪੁੰਨ ਉਤਪਤੀ ਕਰ ਸੁਖ ਹੋਵੇ ਮੂਇਆਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸਰਾਧ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪਿਤਰ ਭੀ ਵੀਚਾਰੇ ਕਹੁ ਸਰਾਧ ਆਦਿਕ ਕੇ ਭੋਜਨ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਵੈਂ ਕਉਏ ਔਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੂਕਰ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੀਵਤੇ ਪਿਤਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਤੋ ਮਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਜੋ (ਮੂਏ) ਜੜ ਰੂਪ ਪਾਥਰ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਵਾਸਤੇ ਭੋਜਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਰੌਰ ਮੜੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ (ਪਿਤਰ) ਵਹੁ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਾ ਵਿਚਾਰੇ ਕੈਸੇ ਪਾਵੇ ਭੋਜਨ ਕੋ ਤੋ ਕਉਇ ਕੂਕਰ ਖਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧॥

ਮੋਕਉ ਕੁਸਲੁ ਬਤਾਵਹੁ ਕੋਈ ॥
ਕੁਸਲ ਕੁਸਲੁ ਕਰਤੇ ਜਗੁ ਬਿਨਸੈ ਕੁਸਲੁ ਭੀ ਕੈਸੇ ਹੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਕੁਸਲ ਬਤਾਵੇ ਵਹੁ ਕੌਨ ਕੁਸਲ ਹੈ (ਕੁਸਲ) ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵ ਸੁਖ ਹੋਵੇ ਐਸੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੀ ਜੀਵ ਜਗਤ ਮੈਂ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ ਬਹੁੜੋ ਕੁਸਲ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ਸੁਖ ਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਾਰਣੁ ਹੈ?

॥ ਉਤੁ ॥ ਮਾਟੀ ਕੇ ਕਰਿ ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਜੀਉ ਦੇਹੀ ॥
ਐਸੇ ਪਿਤਰ ਤੁਮਾਰੇ ਕਹੀਅਹਿ ਆਪਨ ਕਹਿਆ ਨ ਲੇਹੀ ॥ ੨ ॥

ਮਿਟੀ ਕੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸਕੇ ਆਗੇ ਜੀਵ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬਕਰੇ ਆਦੀ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਘਾਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਹੀ ਤੁਮਾਰੇ ਪਿਤਰ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਿਟੀ ਕੇ ਦੇਵਤਿਓਂ ਜੈਸੇ ਹੈਂ ਜੋ ਅਪਨੀ ਪੂਜਾ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪਹੀ ਸਾਸਤ੍ਰੋ ਮੈਂ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਪ੍ਰਛਤ ਹੋਕਰ ਆਪ ਕਹਕਰ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਰਜੀਉ ਕਾਟਹਿ ਨਿਰਜੀਉ ਪੂਜਹਿ ਅੰਤ ਕਾਲ ਕਉ ਭਾਰੀ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਗਤਿ ਨਹੀ ਜਾਨੀ ਭੈ ਡੂਬੇ ਸੰਸਾਰੀ ॥ ੩ ॥

(ਸਰਜੀਉ) ਸਰਜੀਤ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵਤੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਾਟਤੇ ਹੋ ਔਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਜੜੋਂ ਕੋ ਪੂਜਤੇ ਹੋ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇਂ ਭਾਰੀ ਪੀੜਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵ ਭੈ ਮੈਂ ਡੂਬੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ਪੂਜਹਿ ਡੋਲਹਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨਹੀ ਜਾਨਾ ॥
ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਅਕੁਲੁ ਨਹੀ ਚੇਤਿਆ ਬਿਖਿਆ ਸਿਉ ਲਪਟਾਨਾ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੪੫ ॥

ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਕੋ ਪੂਜਤੇ (ਡੋਲਹਿ) ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਾਨਿਆ ਨਹੀਂ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਦੇਵਤਾ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਉੱਤਰ ॥ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਅਕੁਲ) ਪੂਰਨ ਜਾਨਕਰ ਨਹੀ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰਛਿਨ ਜਾਨ ਕਰ ਪੂਜਤੇ ਹੈਂ ॥ਜੋ ਕਹੇ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਿਉਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਬਿਖਿਓਂ ਸੇ ਲਪਟਾਇਆ ਹੈ ਇਸ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਉੜੀ ॥

ਜੋ ਕਹੇ ਆਤਮਾਨੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹੋ ਜਿਸਕਰ ਵਿਖਿਓਂ ਕੀ ਲੰਪਟਤਾ ਦੂਰ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੀਵਤ ਮਰੈ ਮਰੈ ਫੁਨਿ ਜੀਵੈ ਐਸੇ ਸੁੰਨ ਸਮਾਇਆ ॥
ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨ ਰਹੀਐ ਬਹੁੜਿ ਨ ਭਵਜਲਿ ਪਾਇਆ ॥ ੧ ॥

ਜਿਸ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਤਰਫ ਤਿਸਕੀ ਤਰਫੋਂ ਮਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਮਰੇ ਹੂਏ ਅਰਥਾਤ ਬੇਮੁਖ ਥੇ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਜੀਵੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਰ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨ (ਸੁੰਨ) ਅਫੁਰ ਮੈ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਮਾਇਆ ਮੈ ਹੋਤੇ ਹੀ ਮਾਇਆ ਸੇ ਅਸੰਗ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਬਹੁੜ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਐਸਾ ਖੀਰੁ ਬਿਲੋਈਐ ॥ ਗੁਰਮਤਿ ਮਨੂਆ
ਅਸਥਿਰੁ ਰਾਖਹੁ ਇਨ ਬਿਧਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਓਈਐ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਦੂਧ ਰਿੜਕੀਏ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਕੈਸਾ ? ॥ ਉੱਤਰ ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਲੇ ਕਰ ਮਨ ਕੋ ਇਸਥਿਰ ਰਾਖੋ ਇਨ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਰ ਆਤਮਾ ਆਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਜੀਏ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਉਦਾਹਰਨ ਕਹੋ ॥

ਗੁਰਕੈ ਬਾਣਿ ਬਜਰ ਕਲ ਛੇਦੀ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਪਦੁ ਪਰਗਾਸਾ ॥ ਸਕਤਿ
ਅਧੇਰ ਜੇਵੜੀ ਭ੍ਰਮੁ ਚੂਕਾ ਨਿਹਚਲੁ ਸਿਵ ਘਰਿ ਬਾਸਾ ॥੨ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾਕਾਂ ਰੂਪੀ (ਬਾਣਿ) ਤੀਰ ਕਰਕੇ ਬਾਣ ਪਦ ਸਲੇਖ ਹੈ ਦੋਨੋਂ ਅਰਥ ਕਾ ਜਨਕ ਹੈ(ਬਜਰ) ਦ੍ਰਿੜ ਜੋ ਥੀ (ਕਲ) ਕਲੇਸ ਰੂਪ ਅਵਿਦਯਾ ਸੋ (ਛੇਦੀ) ਕਾਟ ਦੀਨੀ ਔਰ ਤਿਨਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਆਤਮ ਪਦ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਹੈ ਅਵਿਦਿਆ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਕਾ ਕਿਆ ਰੂਪ ਹੈ(ਸਕਤਿ)ਵਿਦਿਆ ਸਕਤੀ ਕਰਕੇ ਜੋ ਭ੍ਰਮ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਸੋ ਚੂਕਾ ਹੈ ਅਵਿਦਯਾਕਾ ਕਾਟਨਾ ਏਹੀ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ (ਅਧੇਰ)ਅੰਧਕਾਰ ਮੇ ਜੇਵੜੀ ਕੇ ਬੀਚ ਸਰਪ ਕਾ ਭਰਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਅਰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰ ਨਵਿਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਮਾਲਾ ਫੇਰਨੇ ਵਾ ਤੰਤੋਤ ਕਰਨੇ ਯਾ ਪੂਜਾ ਕਰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗਿਆਨ ਕਰ ਭ੍ਰਮੁ ਨਵਿਰਤ ਹੂਆ ਹੈ ਅਬ ਭਰਮ ਨਵਿਰਤੀ ਕਾ ਫਲ ਦੰਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਚਲ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਤਿਸਮੇ ਵਾਸਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਆਪਨੇ ਅਵਿਦਯਾ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਾ ਨਾਸ ਤੋ ਕਹਾ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸਕੇ ਕਾਰਜ ਜਗਤ ਕੀ ਗਤੀ ਕਿਆ ਹੂਈ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤਿਨਿ ਬਿਨੁ ਬਾਣੈ ਧਨਖੁ ਚਢਾਈਐ ਇਹੁ ਜਗੁ ਬੇਧਿਆ ਭਾਈ ॥
ਦਹਦਿਸ ਬੂਡੀ ਪਵਨੁ ਝੁਲਾਵੈ ਡੋਰ ਰਹੀ ਲਿਵਲਾਈ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਸਾਕਾਰ ਧਨਖ ਮੈ ਸਾਕਾਰ ਬਾਣ ਚੜਾਏ ਬਿਨਾਂ ਏਹ ਜਗਤ ਬੇਧਿਆ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾਕ ਰੂਪੀ ਬਾਣ ਕਰਕੇ ਜੋ ਜਗਤ ਕੋ ਮਿਥਯਾ ਰੂਪ ਜਾਨਾ ਹੈ ਏਹੀ ਬੇਧਣਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜਗਤ ਕੋ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨਣੇ ਕਰ ਤਿਨਕੇ ਸਰੀਰ ਕੀ ਚੇਸਟਾ ਕੈਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ?॥ ਉੱਤਰ ॥ ਤਿਨਕੀ ਦੇਹ ਰੂਪੀ (ਬੂਡੀ) ਰੁੰਡੀ ਕੋ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਪਵਨ ਫਿਰਾਇ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ(ਡੋਰ)ਥਿਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਪਤਤ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਭੀ ਸ੍ਵੈਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੀ ਹੈ॥ ੩॥

ਉਨ ਮਨਿ ਮਨੂਆ ਸੁੰਨਿ ਸਮਾਨਾ ਦੁਬਿਧਾ ਦੁਰਮਤਿ ਭਾਗੀ ॥
ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਅਨਭਉ ਇਕੁ ਦੇਖਿਆ ਰਾਮਿ ਨਾਮਿ ਲਿਵਲਾਗੀ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੪੬ ॥

ਔਰ ਮਨ (ਉਨਮਨਿ)ਸਾਖੀ ਜੋ(ਸੁੰਨ)ਅਫੁਰ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਸਮਾਨਾ ਹੈ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਲਟ ਕੇ ਮਨ ਸੁੰਨ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ (ਦੁਬਿਧਾ)ਦੁਧਾ(ਬਿ)ਬਸੇਸ ਕਰਕੇ ਹਰਖ ਸੋਕ ਰੂਪ ਦੁਧਾ ਥਿਰਤੀ ਵਾ ਏਹੁ ਹੋਵੇ ਏਹੁ ਨ ਹੋਵੇ ਏਹੁ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਭਾਗ ਗਈ ਵਾ(ਦੁਬਿਧਾ)ਚਿੰਤਾ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਬ ਸੇ ਅਨਭਉ ਰੂਪ ਏਕ ਆਤਮਾ ਹੀ ਦੇਖਾ ਹੈ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੪੬ ॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਤਿਪਦੇ ੩

ਜੋ ਕਹੇ ਆਪਨੇ ਜੋ ਅਨਭਵ ਰੂਪ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਏਹੁ ਵਸੇਸ ਕਰ ਦੇਖਨੇ ਕੀ ਅਕਲ ਕਹਾਂ ਸੇ ਲਈ ਹੈ ? ॥ ਉਤ੍ਰ॥

ਉਲਟਤ ਪਵਨ ਚਕ੍ਰ ਖਟੁ ਭੇਦੇ ਸੁਰਤਿ ਸੁੰਨ ਅਨੁਰਾਗੀ ॥
ਆਵੈ ਨ ਜਾਇ ਮਰੈ ਨ ਜੀਵੈ ਤਾਸੁ ਖੋਜੁ ਬੈਰਾਗੀ ॥ ੧ ॥

ਜੋਗ ਮਾਰਗ ਕਰ ਜਬ ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਉਲਟੀ ਕਿਆ ਦਸਮੇ ਦੁਆਰ ਕੋ ਆਈ ਤਬ ਖਟ ਚੱਕ੍ਰ ਤਿਸ ਪੌਣ ਨੇ ਵਿੰਨ ਦੀਏ ਭਾਵ ਤਿਨਕੇ ਬੀਚ ਮੈਂ ਹੋਕਰ ਆਈ ਖਟ ਚਕ੍ਰੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਗੁਧਾ ਮੈਂ ਅਧਾਰ ਚੱਕ੍ਰ ੧ ਲਿੰਗ ਚੱਕ੍ਰ ੨ ਨਾਭ ਚੱਕ੍ਰ ੩ ਹਿਰਦੇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚੱਕ੍ਰ ੪ ਕੰਠ ਚੱਕ੍ਰ ੫ ਮੂਰਧ ਚੱਕ੍ਰ ੬ ਬ੍ਰਹਮਰੰਧਰ ਨਾੜੀਦ੍ਵਾਰੇ ਸੁਰਤਿ ਜੋ ਹੈ ਚਿਤਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਜੋ ਸੁੰਨਿ ਦਸਮੇ ਦੁਆਰ ਮੇਂ (ਅਨੁਰਾਗੀ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ *॥ ਤਹਾਂ ਸੇ ਪੌਣ ਆਵਤੀ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੇ ਭਾਵ ਸੇ ਕੁੰਭਕ ਕਰ ਸਮਾਧ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਹੇ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਤਿਸ ਰਸਤੇ ਕਰ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਵੈਰਾਗੀ ਤਿਸਕੋ ਤੁਮ ਭੀ ਖੋਜਹੁ ਵਾ ਬਬੰਕ ਜੋਗਮੇਂ ਜਬ(ਪਵਨ)ਵਾਸਨਾ ਸੰਸਾਰ ਸੇਉਲਟੀ ਤਬ ਪੰਚ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਏਕ ਮਨ ਜੋਚੱਕ੍ਰ ਸਮ ਭ੍ਰਮਤੇ ਥੇ ਸੋ ਬੇਧੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਸ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਰਤ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਅਫੁਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਅਨੁਰਾਗੀ ਹੈ ਕੈਸਾ ਹੈ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੋ ਆਉਣੇ ਜਾਣੇ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਮਨਹੀ ਉਲਟਿ ਸਮਾਨਾ ॥
ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅਕਲਿ ਭਈ ਅਵਰੈ ਨਾਤਰੁ ਥਾ ਬੇਗਾਨਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਜਬ ਮਨ ਹੀ ਉਲਟ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਔਰ ਹੀ ਬੁਧੀ ਹੋ ਗਈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਸੰਸਾਰਕ ਬੁਧੀ ਥੀ ਸੋਈ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਹੋ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਤਕ ਬੁਧੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਥੀ ਤਬ ਤਕ (ਤਰੁ) ਅਤਸੈ ਕਰਕੇ (ਬੇਗਾਨਾ) ਜਮੋਂ ਕਾ ਕੈਦੀ ਥਾ ਵਾ ਬੇਗਿਆਨਾ ਅਰਥਾਤ ਮੂਰਖ ਥਾ॥ਮਨ ਕੇ ਉਲਟਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਿਵਰੈ ਦੂਰਿ ਦੂਰਿ ਫੁਨਿ ਨਿਵਰੈ ਜਿਨਿ ਜੈਸਾ ਕਰਿ ਮਾਨਿਆ ॥
ਅਲਉਤੀ ਕਾ ਜੈਸੇ ਭਇਆ ਬਰੇਡਾ ਜਿਨਿ ਪੀਆ ਤਿਨ ਜਾਨਿਆ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਨਿਕਟ ਥੇ ਸੋ ਦੂਰ ਭਏ ਔਰ ਜੋ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਆਦਿ ਗੁਣ ਦੂਰ ਥੇ ਸੋ ਨਿਕਟ ਹੋ ਗਏ॥ਜੋ ਕਹੇ ਗਿਆਨੀਆਂ ਔ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਆਨੰਦ ਸਮਾਨ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬਿਖਮ॥ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ਜਿਸਨੇ ਜੈਸਾ ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਤੈਸਾ ਅਨੰਦ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਤਿਸ ਆਨੰਦ ਕੋ ਦੂਸਰਾ ਭੀ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ ਯਾ ਨਹੀਂ ? ॥ ਉਤਰ ॥ ਜੈਸੇ (ਅਲਉਤੀ) ਮਿਸਰੀ ਕਾ (ਬਰੇਡਾ) ਸਰਬਤ ਭਇਆ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸਨੇ ਪੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਉਸਕੇ ਰਸ ਕੋ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ॥ ੨ ॥

ਤੇਰੀ ਨਿਰਗੁਨ ਕਥਾ ਕਾਇ ਸਿਉ ਕਹੀਐ ਐਸਾ ਕੋਇ ਬਿਬੇਕੀ ॥

---

* ਵਾ ਜਬ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਉਲਟੀ ਤਬ ਪੰਚ ਕਾਮਾਦੀ ਛਟਾ ਮਨ ਕੋਦੇ ਵਿਚ ਵਸ ਕੀਏ ਔਰ ਸ੍ਰਿਤੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤਿ ਵਾਲੀ ਹੋਈ ਹੈ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜਿਨਿ ਦੀਆ ਪਲੀਤਾ ਤਿਨਿ ਤੈਸੀ ਝਲ ਦੇਖੀ ॥ ੩ ॥ ੩ ॥ ੪੭ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੇਰੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਏਹ ਬਾਤ ਨਹੀ ਆਈ ਏਹੁ ਤੋ (ਗੁਨ) ਰਸ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਥਾ ਹੈ ਭਾਵ ਰਸ ਸੇ ਰਹਤ ਅਲੂਣੀ ਸਿਲਾ ਹੈ ਕਿਸਨੂੰ ਐਸਾ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣਾਈਏ ਜੋ ਕਹੇ ਅਧਕਾਰੀ ਤੋ ਬਹੁਤ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਕੋਈ ਏਕ ਵਿਰਲਾ ਹੈ ਜੋ (ਬਿਬ) ਦੋ ਜੋ ਹੈਂ ਜੀਵ ਈਸਰ ਤਿਨਕੀ ਏਕਤਾ ਕਾ ਅਧਕਾਰੀ ਹੋਵੇ। ਜੋ ਕਹੇ ਅਧਕਾਰੀਓਂ ਕੇ ਭੇਦ ਕਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੀ ਏਕਾਗ੍ਰਤਾ ਮੈਂ ਭੀ ਭੇਦ ਹੋਵੇਗਾ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਅਭਿਆਸ ਰੂਪੀ ਪਲੀਤਾ ਜੈਸਾ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸੁਖ ਰੂਪ ਚਮਕ ਦੇਖੀ ਹੇ ॥ ੩ ॥੩॥੪੭ ॥

ਗਉੜੀ ॥

ਜੋ ਕਹੇ ਸਹਜਪਦ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੁਛੁ ਬਿਸਥਾਰ ਸੇ ਸੁਨਾਓ ਔਰ ਤਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਕਹਾਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਉਤ੍ਰ ॥

ਤਹ ਪਾਵਸ ਸਿੰਧੁ ਧੂਪ ਨਹੀ ਛਹੀਆ ਤਹ ਉਤਪਤਿ ਪਰਲਉ ਨਾਹੀ ॥

ਤਿਸ ਸਰੂਪ ਮੈ (ਪਾਵਸ) ਸਾਵਣ ਭਾਦ੍ਰੋਂ ਉਪਲਖਤ ਖਟ ਰੁਤੋਂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੈ ਔਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪੁਨਾ ਧੂਪ ਛਾਉਂ ਏਹ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਮੈ ਉਤਪਤੀ ਪ੍ਰਲਯ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਜੀਵਨ ਮਿਰਤੁ ਨ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਬਿਆਪੈ ਸੁੰਨਿ ਸਮਾਧਿ ਦੋਊ ਤਹ ਨਾਹੀ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਜੀਵਨਾ ਮਰਨਾ ਦੁਖ ਸੁਖ ਤਿਸਕੋ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤਾ ਅਫੁਰ ਸਮਾਧਹੈ ਔਰ ਤਹਾਂ (ਦੋਊ) ਦ੍ਵੈਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ (ਸੁੰਨ)ਨਿਰਵਿਕਲਪ ਸਮਾਧੀ ਸਮਾਧ ਕਰ ਲੈਣੀ ਸਵਿਕਲਪ ਸਮਾਧੀ ਤਿਸਮੈਂ ਦੋਊ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਸਹਜ ਕੀ ਅਕਥ ਕਥਾ ਹੈ ਨਿਰਾਰੀ ॥

ਤੁਲਿ ਨਹੀ ਚਢੈ ਜਾਇ ਨ ਮੁਕਾਤੀ ਹਲਕੀ ਲਗੈ ਨ ਭਾਰੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਹਜਪਦ ਕੀ ਕਥਾ ਬਾਣੀ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਔਰ ਕਥਾ ਸੇ (ਨਿਰਾਰੀ) ਭਿੰਨ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਕੈਸੀ ਕ ਕਥਾ ਹੈ ? ਉਤ੍ਰ (ਤੁਲਿ)ਤਕੜੀ ਪਰਨਹੀਂ ਚੜਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬੁਧਿ ਮੈ ਵਿਚਾਰੀ ਨਹੀਂਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ(ਮੁਕਾਤੀ)ਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਯਥਾ (ਕਥਨਾ ਕਥੀ ਨ ਆਵੈ ਤੋਟ) ਹਲਕੀ ਭਾਰੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜਿਸਕੀ ਕਥਾ ਐਸੀ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਰਧ ਉਰਧ ਦੋਊ ਤਹ ਨਾਹੀ ਰਾਤਿ ਦਿਨਸੁ ਤਹ ਨਾਹੀ ॥

(ਅਰਧ) ਨੀਚਾ (ਉਰਧ) ਊਚਾ ਤਹਾਂ ਦੋਨੋ ਨਹੀਂ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਮੈ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਜਲੁ ਨਹੀ ਪਵਨੁ ਪਾਵਕੁ ਫੁਨਿ ਨਾਹੀ ਸਤਿ ਗੁਰ ਤਹਾਂ ਸਮਾਹੀ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਜਲ ਨਹੀਂ ਪੁਨਾ ਪਵਨ ਪਾਵਕ ਤਹਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕਲਪਨਾਂ ਰਹਤ ਹੈ ਤਿਸ ਸਰੂਪ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਮਈ ਹੈ॥ ੨ ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਰਹੈ ਨਿਰੰਤਰਿ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਲਹੀਐ ॥

ਜਿਸਮੈ ਮਨਕੀ ਗੰਮਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ (ਅਗੋਚਰ) ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਨਿਰੰਤਰਿ) ਏਕ ਰਸ ਸਰਬ ਮੈ ਬਜਾਪਕ ਅਰ ਸਾਖੀ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਰਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ (ਲਹੀਐ) ਜਣੀਤਾ ਹੈ ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਬਲ ਜਾਉ ਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਰਹੀਐ ॥ ੩ ॥ ੪ ॥ ੪੮ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਬਲਹਾਰ ਜਾਈਏ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਰਹੀਏ ॥ ੩ ॥ ੪ ॥ ੪੮ ॥

ਗਉੜੀ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਰਕਤਾ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਵਣਜਾਰੇ ਸਿਧ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਦੁਇ ਬੈਲ ਬਿਸਾਹੇ ਪਵਨੁ ਪੂਜੀ ਪਰਗਾਸਿਓ ॥

ਪਾਪ ਔਰ ਪੁੰਨ ਏਹ ਜੋ ਦੋ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਰ ਸਰੀਰ ਬੈਲਖਰੀਦੇ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਰਚਤ ਸਰੀਰ ਹੈਂ ਤਿਰਯਗ ਆਦੀ ਜੋਨੀ ਯਦਯਪਿ ਕੇਵਲ ਪਾਪ ਰੂਪ ਲਿਖੀ ਹੈ ਤਦਯਪਿ ਪੁੰਨ ਕਮ ਪਾਪ ਵਸੇਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸੁਖ ਕਾ ਅਨਭਵ ਹੈ ਸੋ ਪੁੰਨ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਦੇਵਤਾ ਕਾ ਸਰੀਰ ਕੇਵਲ ਪੁੰਨ ਰਚਤ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਹੈ ਕਿ ਪੁੰਨ ਅਧਿਕ ਪਾਪ ਕਮ ਹੈ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿ ਦੇਤੋਂ ਕਰ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰ ਪੁਰੀ ਸੇ ਨਿਕਾਸੇ ਹੂਏ ਦੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੁਖ ਪਾਪਕਾ ਫਲਹੈਪਵਨ ਜੋ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੂਜੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕਰਮ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਗੂਣ ਭਰੀ ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਇਨਿ ਬਿਧ ਟਾਂਡ ਬਿਸਾਹਿਓ ॥ ੧ ॥

ਅੰਤਸ ਕਰਣ ਰੂਪੀ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਵਸਤੁ ਭਰੀ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਟਾਂਡਾ) ਬੈਲਾਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ (ਬਿਸਾਹਿਓ) ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਐਸਾ ਨਾਇਕੁ ਰਾਮੁ ਹਮਾਰਾ ॥ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੁ ਕੀਓ ਬਨਜਾਰਾ ॥ ੧ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰਾ ਰਾਮੁ ਐਸਾ ਨਾਇਕ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਬਨ ਜਾਰਾ ਕੀਆ ਹੈ (ਨਾਇਕੁ) ਬਨਜਾਰਿਓਂ ਕੇ ਮਾਲਕ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਦੁਇ ਭਏ ਜਗਾਤੀ ਮਨ ਤਰੰਗ ਬਟਵਾਰਾ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਦੋ ਜਗਾਤੀਏ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨਕਾ (ਤਰੰਗ) ਸੰਕਲਪ ਬਟਵਾਰਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਮੁਸਾਫਰੋਂ ਕੋ ਖੋਸ ਲੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਸੇ ਜਗਾਤ ਕੈਸੇ ਲਈ ॥ ਉਤਰ ॥ ਕਾਮ ਕਰ ਕਿਸੀ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਮਾਰਾ ਰਾਜਾ ਨੇ ਡੰਡ ਲੀਆ ਇਹ ਪਾਪ ਸੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਨੇ ਜਗਾਤ ਲਈ ਔਰ ਜਗ ਕਰਾਉਤੇ ਕਿਸੀ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭੋਗੀ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਮਾਰਾ ਤੋ ਜਗ ਕਾ ਫਲ ਨਸ਼ਟ ਹੂਆ ਐਸੇ ਪੁੰਨ ਸੇ ਜਗਾਤ ਲਈ ॥

ਪੰਚ ਤਤੁ ਮਿਲਿ ਦਾਨੁ ਨਿਬੇਰਹਿ ਟਾਂਡਾ ਉਤਰਿਓ ਪਾਰਾ ॥ ੨ ॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ(ਪੰਚ)ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਤਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਜੋ ਦਾਨ ਡੰਡਹੈ ਪਿਤਰੋਂ ਕਾ ਰਿਖੀਓਂ ਕਾ ਦੇਵਤਿਓਂਕਾ ਸੋ ਨਬੇੜ ਦੀਆ ਅਰਥਾਤ ਨਵਿਰਤ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ(ਟਾਂਡਾ) ਸਾਥ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਿਖ ਸੇਵਕੋਂ ਸਹਤ ਪਾਰ ਹੋਗਯਾ ਜੋ ਕਹੋ ਅਪਨਾ ਸਭ ਹਾਲ ਕਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਸੰਤਹੁ ਅਬ ਐਸੀ ਬਨਿ ਆਈ ॥
ਘਾਟੀ ਚੜਤ ਬੈਲੁ ਇਕੁ ਥਾਕਾ ਚਲੋ ਗੋਨਿ ਛਿਟਕਾਈ ॥ ੩ ॥ ੫ ॥ ੪੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋ ਸੁਨੋ ਅਬ ਐਸੀ ਬਾਤ ਬਨਿਆਈ ਹੈ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਘਾਟੀ ਚੜਤਿਆ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਰਚਤ ਸਰੀਰ ਬੈਲ ਥਕਤ ਹੋਗਿਆ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਹਤ ਅੰਤਹਕਰਣ ਭਾਵ ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਗੂਨਕੋ ਛੋਡਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ੁਰ ਮੈਂ ਚਲਾ ਹੈ ॥੩॥੫॥੪੯॥

ਗਉੜੀ ਪੰਚ ਪਦਾ ॥

ਜੀਵ ਕੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰੂਪ ਕਹਕੇ ਵੈਰਾਗ ਮੈਂ ਸਬਦ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪੇਵਕੜੈ ਦਿਨ ਚਾਰਿ ਹੈ ਸਾਹੁਰੜੈ ਜਾਣਾ ॥

ਇਸ ਜੀਵਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਕਾ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਪਰਲੋਕ ਸਾਹੁਰੇ ਅਵਸ ਜਾਨਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅੰਧਾ ਲੋਕੁ ਨ ਜਾਣਈ ਮੂਰਖੁ ਏਆਣਾ ॥ ੧ ॥

ਅੰਧਾ (ਮੂਰਖ) ਅਗਿਆਨੀ ਮਰਨੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ॥ ੧॥

ਕਹੁ ਡਡੀਆ ਬਾਧੇ ਧਨੁ ਖੜੀ ॥ ਪਾਹੂ ਘਰਿ ਆਏ ਮੁਕਲਾਊ ਆਏ ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ (ਡਡੀਆ)ਤੇਡਿਓਂ ਵਾਲੇ ਜਮਦੂਤ ਬਾਂਧ ਕਰ(ਖੜੀ) ਲੈਜਾਵੰਗੇ ਪਰਾਹੁਣੇ ਘਰਆਏ ਜਾਣੋ(ਮੁਕਲਾਊ) ਜੋ ਜੀਵ ਕੋ ਲੇ ਜਾਣੇ ਵਾਲੇ ਜਮਦੂਤ ਹੈਂ ਸੋ ਆਏ ਜਾਣੋ ॥

ਓਹੁ ਜਿ ਦਿਸੈ ਖੂਹੜੀ ਕਉਣ ਲਾਜੁ ਵਹਾਰੀ ॥

ਵਹੁ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਕੂਈ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਰੂਪੀ ਲਾਜ ਕੋ ਵਹ ਇ ਰਹੀ ਦੇਖੀਤੀ ਹੈ ॥

ਲਾਜੁ ਘੜੀ ਸਿਉ ਤੂਟਿ ਪੜੀ ਉਠਿ ਚਲੀ ਪਨਿਹਾਰੀ॥੨॥

ਸੋ ਜਬ ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਰੂਪੀ ਲਜ ਦੇਹ ਘੜੀ ਸੇ ਟੂਟ ਪੜੀ ਅਰਥਾਤ ਸਰੀਰ ਸੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਹੂਆ ਤਬ ਉਠ ਕਰ ਚਲੀ ਜਾਤੀਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਕਉਨ ਕਿਸ ਅਧਕਾਰ ਕੀ ਹੈ ? ॥ ਉਤ੍ਰ ॥ ਮੰਦ ਹੈ ਚੋਰਾਸੀ ਕੀ ਅਧਕਾਰਨ ਹੈ॥ਕਉਨ ਪਦ ਕਾ ੨ ਦੋ ਤੁਕੋਂ ਕੇ ਅੰਤ ਮੈਂ ਅਨ੍ਹੈ ਹੂਆ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਉਤਮ ਕੈਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ਉਤਰ ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਅਪੁਨਾ ਕਾਰਜੁ ਸਵਾਰੇ ॥

ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਦਿਆਲਤਾ ਕਾ ਫਲ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਹੈ ਉਨਕੇ ਆਗੇ ਸੇਵਾ ਡੰਡੌਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਯਾ ਕਰੇ ਅਰਥਾਤ ਉਪਦੇਸ ਕਹੇ ਤੋ ਜੀਵ ਅਪਨਾ ਮੋਖ ਰੂਪੀ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਕੈਸੇ ਸਵਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ? ॥ਉਤਰ॥

ਤਾ ਸੁਹਾਗਣਿ ਜਾਣੀਐ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੇ ॥ ੩ ॥

ਜੇਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਵੀਚਾਰੇ ਤੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਵਾਲੀ ਜਾਣੀਤੀ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਸਭ ਜੀਵ ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ? ॥ ਉਤਰ ॥ ੩ ॥

ਕਿਰਤ ਕੀ ਬਾਂਧੀ ਸਭ ਫਿਰੈ ਦੇਖਹੁ ਬੀਚਾਰੀ। ਏਸਨੋ ਕਿਆ ਆਖੀਐ ਕਿਆ ਕਰੇ ਵਿਚਾਰੀ॥੪॥

ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਬਾਂਧੀ ਹੂਈ ਵਿਰਤੀ ਹੈ ਇਸ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਕਿਆ ਕਹੀਏ ਇਹ ਵਿਚਾਰੀ ਕਿਆ ਕਰੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਤਿਨ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਹਾਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਭਈ ਨਿਰਾਸੀ ਉਠਿ ਚਲੀ ਚਿਤ ਬੰਧਿ ਨ ਧੀਰਾ॥
ਹਰਿ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗਿ ਰਹੁ ਭਜੁ ਸਰਣਿ ਕਬੀਰਾ॥ ੫॥ ੬॥੫੦॥

ਜਿਨ ਸਬੰਧੀਆਂ ਦਾ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕੀ ਆਸ ਕਰ ਜਨਮ ਖੋਇਆ ਥਾ ਜਬ ਜਮੋਂ ਕੇ ਬਸ ਪੜੀ ਤਬ ਤਿਨਸੇ ਨਿਰਾਸ ਹੋਕਰ ਜਮ ਲੋਕ ਕੋ ਉਠ ਚਲੀ ਦੁਖਾਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹਈ ਹੋਈ ਚਿਤ ਮੈਂ ਧੀਰਜ ਨਹੀਂ ਖਾਂਧੜੀ ਹੋਪ੍ਰਸ਼ਨਮੈਂ ਜ ਗਜ ਸੁ ਤਿਨ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਕੈਸੇ ਬਚਾਂ ? ॥ ਉਤਰ ॥ ਹਰਿ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਗ ਰਹੁ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਚਰਨੀ ਲਗਣੇ ਕੀ ਰੀਤੀ ਕਹੋ ਕਬੀਰ ਜੀ ਉਤਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣਿ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਹੁ॥ ੫॥ ੬॥ ੫੦॥

ਗਉੜੀ ੨

ਸਿਖ ਨੇ ਪੂਛਾ ਹੇ ਭਗਵਨ ਭੇਖੋਂ ਵਾਲੇ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਭੇਖ ਕੋ ਵਡਾ ਮਾਨਕੇ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੇ ਕੌਨ ਬਡਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੋਗੀ ਕਹਹਿ ਜੋਗੁ ਭਲ ਮੀਠਾ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਭਾਈ ॥
ਰੁੰਡਿਤ ਮੁੰਡਿਤ ਏਕੈ ਸਬਦੀ ਏਹਿ ਕਹਹਿ ਸਿਧਿ ਪਾਈ ॥ ੧॥

ਜੋਗੀ ਤੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੈਸਾ ਜੋਗ ਭਲਾ ਮੀਠਾ ਹੈ ਐਸਾ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ (ਰੁੰਡਿਤ) ਸਰੇਵੜੇ (ਮੁੰਡਿਤ) ਮੰਨਿਆਸੀ (ਏਕੈਸਬਦੀ) ਜੋ ਟੋਲੀਆਂ ਹੋਕਰ ਅਲਖ ਅਲਖ ਸਬਦ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭੇਖ ਜੋਗੀਆ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈ॥ਇਹ ਸਭ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਨੇ ਹੀ (ਸਿਧ) ਮੋਖ ਪਾਈ ਹੈ॥ ੧॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨੇ ਅੰਧਾ॥ ਜਾ ਪਹਿ ਜਾਉ ਆਪੁ
ਛੁਟਕਾਵਨਿ ਤੇ ਬਾਧੇ ਬਹੁ ਫੰਧਾ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਅੰਧਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਬਿਨਾ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਅਪਨੇ ਬੰਧਨ ਛੁਡਾਵਨੇ ਵਾਸਤੇ ਜਾਈਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਵਹੁ ਆਪ ਬਹੁਤ ਫਾਹੀਓਂ ਕਰ ਬੰਧੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਕਾਨ ਚੀਰਤਾ ਹੈ ਕੋਈ ਗਲ ਮੈਂ ਕੰਠੀ ਡਾਲਤਾ ਹੈ ਇਨ ਮੈਂ ਹੀ ਮੋਖ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਇਨਕੇ ਫੰਧੋਂ ਕੋ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਹਤੇ ਉਪਜੀ ਤਹੀ ਸਮਾਨੀ ਇਹ ਬਿਧਿ ਬਿਸਰੀ ਤਬਹੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪੰਡਿਤ ਗੁਣੀ ਸੂਰ ਹਮ ਦਾਤੇ ਏਹਿ ਕਹਹਿ ਬਡ ਹਮਾਹੀ ॥ ੨ ॥

ਏਕ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਪੰਡਿਤ ਹੈਂ ਏਕ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਗੁਣੀ ਹਾਂ ਹਮ ਦਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਮ ਸੂਰਮੇ ਹਾਂ ਬਡੇ ਹਮ ਹੀ ਹਾਂ ਐਸੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਹੰਤਾ ਦੂਰ ਹੋਈ ਔਰ ਪੰਡਿਤਤਾ ਆਦੀ ਅਭਿਮਾਨ ਚਲਾ ਗਿਆ ਤਬ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਚੇਤਨ ਸੇ ਭਿੰਨ ਮਾਨ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵਨਾ ਉਪਜੀ ਥੀ ਤਿਸ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਇ ਗਈ ਈਹਾਂ ਤੁਕ ਛੇਦ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜੀਵ ਆਪਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਅਭਿੰਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਔਰ ਹੰਤਾ ਕੋ ਦੁਖ ਰੂਪ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ ? ॥ ੨ ॥ ਉੱਤਰ ॥

ਜਿਸਹਿ ਬੁਝਾਏ ਸੋਈ ਬੂਝੈ ਬਿਨ ਬੂਝੇ ਕਿਉ ਰਹੀਐ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੈ ਅੰਧੇਰਾ ਚੂਕੈ ਇਨ ਬਿਧਿ ਮਾਣਕੁ ਲਹੀਐ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਬੂਝਣੇ ਸੇ ਕੈਸੇ ਰਹੀਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਐਸੀ ਅਭੇਦ ਸਮਝ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਇਸਥਿਤ ਹੋਈਏ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਇਸਥਿਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ਉੱਤਰ ॥ ਜੇਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇਂ ਔਰ ਅਗਿਆਨ ਨਵਿਰਤ ਹੋਵੈ ਤੋ ਇਨ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਰ ਰਤਨ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ(ਲਹੀਐ)ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈਏ ॥ ੩ ॥

ਤਜਿ ਬਾਵੇ ਦਾਹਨੇ ਬਿਕਾਰਾ ਹਰਿ ਪਦੁ ਦ੍ਰਿੜੁ ਕਰਿ ਰਹੀਐ ॥ ਕਹੁ ਕਬੀਰ
ਗੂੰਗੈ ਗੁੜ ਖਾਇਆ ਪੂਛੇ ਤੇ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ॥ ੪ ॥ ੭ ॥ ੫੧ ॥

ਖਬੇ ਸਜੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਜ ਕਰ ਹਰੀ ਕਾ ਜੋ (ਪਦ) ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰ ਰਹੀਏ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਹੋਈਏ ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਹਰੀ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਨੇ ਕਾ ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਅਨੰਦ ਹੈ ॥ ਉੱਤਰ ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਗੂੰਗੇ ਨੇ ਗੁੜ ਪਾਇਆ ਹੋਵੇ ਉਸ ਸੇ ਉਸਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਪੂਛੀਏ ਤੋ ਕਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਤੈਸੇ ਹਰੀ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਅਨੰਦ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥ ੪ ॥ ੭ ॥ ੫੧॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਕਬੀਰ ਜੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕ ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਜੋਗੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਾ ਸਤਸੰਗੀ ਮਿਤ੍ਰ ਹਆ ਤਿਸਕੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਤਿਸ ਪ੍ਰਥਾਇ ਦੋ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਏ ਏਕ ਏਹ ਦੂਸਰਾ ਆਸਾ ਮੈ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਹ ਕਛੁ ਅਹਾ ਤਹਾ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਪੰਚ ਤਤੁ ਤਹ ਨਾਹੀ ॥
ਇੜਾ ਪਿੰਗਲਾ ਸੁਖਮਨ ਬੰਦੇ ਏ ਅਵਗਨ ਕਤ ਜਾਹੀ ॥੧॥

ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਜੋਗੀ ਕਾ ਬੋਲਨਾ ਬਿਉਹਾਰ ਕਰਨਾ ਥਾ ਤਹਾਂ ਅਬ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਔਰ ਪੰਚ ਤਤ ਰਚਤ ਸਰੀਰ ਭੀ ਤਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੈ ਦਬਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਇੜਾ ਪਿੰਗਲਾ ਸਜਾ ਖਬਾ ਸੁਰ (ਸੁਖਮਨ) ਇਨੋਂ ਕੇ ਮਧ ਜੋ ਮਲੋਨੀ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਨਾੜੀ ਹੈ ਜਹਾਂ ਕੁੰਭਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਠਹਰਨੇ ਕਾ ਨਾਮ ਕੁੰਭਕ ਹੈ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਬੰਦੇ) ਬੰਧਾਨ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਠਹਰਨੇ ਕੀ ਮਰਯਾਦਾ ਏਹ ਅਬ (ਕਤ) ਕੈਸੇ (ਗਨ) ਗਿਣੇ ਜਾਵੇਂ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਗਿਣਤੀ ਥੀ ੧੬ ਮਾਤ੍ਰਾਂ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣ ਚੜਾਉਣਾ ੩੨ ਮਾਤ੍ਰਾਂ ਕਰ ਉਤਾਰਨਾ ੬੪ ਮਾਤ੍ਰਾਂ ਕਰ ਕੁੰਭਕ ਕਰਨਾ ॥

ਤਾਗਾ ਤੂਟਾ ਗਗਨੁ ਬਿਨਸਿ ਗਇਆ ਤੇਰਾ ਬੋਲਤੁ ਕਹਾ ਸਮਾਈ ॥ਇਹ ਸੰਸਾ ਮੋਕਉ
ਅਨਦਿਨੁ ਬਿਆਪੈ ਮੋਕਉ ਕੋ ਨ ਕਹੈ ਸਮਝਾਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ॥

(ਤਾਗਾ ਤੂਟਾ) ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ (ਗਗਨ) ਦਸਵਾਂ ਦੁਆਰ ਬਿਨਸ ਗਿਆ ਹੈ ਹੇ ਜੋਗੀ ਤੇਰਾ ਬੋਲਤਾ ਪੁਰਖ ਕਹਾਂ ਸਮਾਇ ਗਿਆ ਹੈ ਏਹ ਸੰਸਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਬਿਆਪੇ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਸਮਝਾਇ ਕਰ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ ॥

ਜਹ ਬਰਭੰਡੁ ਪਿੰਡੁ ਤਹ ਨਾਹੀ ਰਚਨਹਾਰੁ ਤਹ ਨਾਹੀ ॥

ਜਹਾਂ ਦਸਮੇ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਦੇਖਤਾ ਥਾ ਤਹਾਂ ਆਜ ਸਰੀਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਜਹਾਂ ਜੋਗ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰਚਨ ਵਾਲਾ ਮਨ ਥਾ ਸੋ ਭੀ ਤਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਜੋੜਣ ਹਾਰੋ ਸਦਾ ਅਤੀਤਾ ਇਹ ਕਹੀਐ ਕਿਸੁ ਮਾਹੀ ॥ ੨ ॥

ਜੋੜਣ ਹਾਰੋ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸ ਸਾਖੀ ਆਤਮਾ ਕੇ ਆਸਰੇ ਏਹ ਜੜ ਇੰਦ੍ਰੇ ਚੇਸਟਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਅਸੰਗ ਹੈ ਇਹ ਸੰਘਾਤ ਕਿਸ ਵਿਖੇ ਭਾਵ ਚੇਤਨ ਮੈਂ ਕਲਪਤ ਹੈ॥ ੨ ॥

ਜੋੜੀ ਜੁੜੈ ਨ ਤੋੜੀ ਤੂਟੈ ਜਬਲਗੁ ਹੋਇ ਬਿਨਾਸੀ॥

ਸਾਖੀ ਚੇਤਨ ਕੇ ਸਾਥ ਦੇਹ ਜੋੜੀ ਹੁਈ ਜੁੜਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਆਤਮਾ ਸਤਚਿਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਹੈ ਏਹ ਤਿਸਸੇ ਬਿਪਰਜੇ ਸੁਭਾਵ ਵਾਲੀ ਅਸਤ ਜੜ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਤੋੜੀ ਹੁਈ ਤੂਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਆ ਕੇ ਚੇਤਨ ਕੀ ਸੱਤਾ ਪਾਇ ਕਰ ਚੇਤਨ ਸਮ ਭਾਸਤੀ ਹੈ ਜਬ ਤਕ ਪਰਤੀਤ ਹੋਵੇ ਤਬ ਤਕ ਬਿਨਾਸ ਰੂਪ ਜਾਣੀਐ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਾ ਕੋ ਠਾਕੁਰੁ ਕਾ ਕੋ ਸੇਵਕੁ ਕੋ ਕਾਹੂ ਕੈ ਜਾਸੀ ॥ ੩ ॥

ਅਬ ਕੌਣ ਕਿਸੇ ਕਾ ਠਾਕੁਰੁ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸਕਾ ਕੌਣ ਸੇਵਕ ਹੈ ਔਰ ਕੌਣ ਕਿਸੀ ਕੇ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਹਮ ਸੇਵਕ ਜੋਗੀ ਕੋ ਠਾਕਰ ਮਾਨ ਕਰ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਸੋ ਅਬ ਕਿਸ ਪਾਸ ਆਵਣਾ ਹੈ॥੩ ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਲਿਵ ਲਾਗਿ ਰਹੀ ਹੈ ਜਹਾ ਬਸੈ ਦਿਨ ਰਾਤੀ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਜੋਗੀ ਜੀਵਤੇ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗ ਰਹੀ ਥੀ ਭਾਵ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਇਣ ਥਾ ਅਬ ਭੀ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਹੂਆ ਸਭ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ॥

ਉਆ ਕਾ ਮਰਮੁ ਓਹੀ ਪਰ ਜਾਨੈ ਓਹੁ ਤਉ ਸਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੫੨ ॥

ਉਸ ਜੋਗੀ ਕਾ ਭੇਦ ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਵਹੀ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਤਾਂ ਸਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਵਾ ਗਯਾਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਅਗਯਾਨ ਦਸਾ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਗਯਾਨਵਾਨ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ੪ ॥ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਕਛੁ ਜਗਤ ਕਲਪਿਆ ਥਾ ਅਬ ਗਿਆਨ ਹੂਏ ਸੇ ਤਹਾਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ ਤਾ ਔਰ ਪੰਚ ਤਤ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ (ਇੜਾ) ਤਮੋਗੁਣ (ਪਿੰਗਲਾ) ਸਤੋ ਗੁਣ (ਸੁਖਮਨਾ) ਰਜੋ ਗੁਣ ਇਹ ਜੋ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਬੰਧਨ ਹੈ ਏਹੁ ਅਬ ਤਿਸਮੇ ਕਹਾਂ ਗਿਣਾ ਜਾਵੈ॥ਪ੍ਰਸਨ ਅਬ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਗਿਣੇ ਜਾਤੇ ?॥ਉਤ੍ਰ॥ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਤਾਗਾ ਟੂਟ ਗਇਆ ਹੈ ਲੋਭ ਰੂਪੀ ਅਵਾਸ ਬਿਨਸਿ ਗਿਆ ਹੈ ਅਬ ਤੇਰਾ ਮੇਰਾ (ਬੋਲਤ) ਸਬਦ ਕੀ ਸਮਾਈ ਕਹਾਂ ਹੋਵੈ ਹੈ ਭਾਵ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਰਾ ਹੈ ਪੂਰਬ ਕਾਲ ਮੈ ਏਹ ਪ੍ਰਮਾਣ ਗਤਿ ਪ੍ਰਮੇਯ ਗਤਿ ਸੰਸਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਬਿਆਪਤਾ ਥਾ ਔਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਯਥਾਰਥ ਉਪਦੇਸ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ ਥਾ ਜਿਸ ਸੇ ਸੰਸੇ ਨਿਵਿਰਤੀ ਹੋਵੈ ਅਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਯਥਾਰਥ ਸਮਝ ਆਈ ਹੈ ਜਿਸ ਚੇਤਨ ਮੈ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਦੇਖਤਾ ਥਾ ਤਹਾਂ (ਪਿੰਡ) ਸਰੀਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਰਚਨਹਾਰ) ਅਗਿਆਨ ਤਿਸਮੈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਮਾਇਕ ਰਚਨਾ ਕੇ ਰਚਨੇ ਵਾਲਾ ਸਦਾ ਅਸੰਗ ਹੈ ਜੇ ਕਹੋ ਏਹੁ ਜਗਤੁ ਕਿਮਮੈ ਕਹੀਏ ਤਹਾਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਜਗਤ ਕਲਪਤ ਹੈ ਵਾ ਮਾਯਾਮੈ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੋ ਜਿਸ ਮਾਯਾ ਕੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਭਿੰਨ ਹੇ ਵਾ ਅਭਿੰਨ ਹੈ? ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਥ ਮਿਲਾਈ ਹੂਈ ਮਿਲਤੀ ਨਹੀਂ ਜੇ ਭਿੰਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਸ਼ਾਕਤ ਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ ਅਭਿੰਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਅਰਥਾਤ ਅਨਰਥਚਨੀ ਹੇ ਜਬ ਤਕ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਬਿਓਹਾਰ ਸਤਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਬਿਉਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਬਿਨਾਸੀ ਭਾਵਨਾ ਰਹਤੀ ਹੈ ਜਬ ਅਦ੍ਵੈਤ ਨਿਹਚੈ ਹੂਆ ਤਬ ਕੌਨ ਕਿਸੀਕਾ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਕੌਨਸੇਵਕ ਹੈ ਕੌਨ ਕਿਸੀ ਕੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸਮੈ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਕੀ ਕਲਪਨਾ ਹੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਸਭ ਕਾ ਅਧਿਸਠਾਨ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਉਸ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਭੇਦ ਓਹੀ ਵਿੱਦਵਾਨ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਓਹ ਤੋ ਸਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੫੨ ॥

ਗਉੜੀ

ਏਕ ਜੋਗੀ ਨੇ ਕਬੀਰ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਜੋਗ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਇਸ ਕਰ ਤੁਮਾਰਾ ਕਲਿਆਨ ਹੋਵੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਅੰਤਰੀਵ ਯੋਗ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੁਰਤਿ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤ ਦੁਇ ਕੰਨੀ ਮੁੰਦਾ ਪਰਮਿਤਿ ਬਾਹਰਿ ਖਿੰਥਾ ॥

(ਸੁਰਤਿ) ਬੇਦ (ਸ੍ਰਿੰਮ੍ਰਿਤ) ਜੋ ਮਨੂ ਆਦਿਕੋਂ ਕਰ ਰਚਤ ਧਰਮ ਨਿਰੂਪਕ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈਂ ॥ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਕਾਨੋਂ ਕਰ ਸੁਨਤੇ ਹਾਂ ਏਹ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ (ਪਰਮਿਤਿ) ਮੁਯਾਦਾ ਸੇ ਪਰੇ ਹੋਣਾ ਹੈ ਕੌਣ ਸੀ ਮੁਯਾਦਾ (ਬਾਹਰ) ਜੋ ਬਾਹਜ ਮੁਖੀ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸੇ ਪਰੇ ਹੋਣਾ ਹੈ ਏਹੀ ਖਿੰਥਾ ਹੈ ॥ ਵਾ (ਪਰ) ਵਸੇਸ ਕਰ (ਮਿਤ) ਮੁਯਾਦਾ ਮੈਂ ਰਹਣਾ ਹੈ ਏਹੀ ਬਾਹਰਲੀ ਖਿੰਥਾ ਸਮ ਅੰਤਰੀਵ ਖਿੰਥਾ ਹੈ ॥

ਸੁੰਨ ਗੁਫਾ ਮਹਿ ਆਸਣੁ ਬੈਸਣੁ ਕਲਪ ਬਿਬਰਜਿਤ ਪੰਥਾ ॥ ੧ ॥

ਔਰ (ਸੁੰਨ) ਅਫੁਰ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਮੈ ਜੋ ਇਸਥਿਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਇਹ ਗੁਫਾ ਮੈ ਆਸਣ ਕਰ ਬੈਠੇ ਹਾਂ ਔਰ ਜੋ (ਕਲਪਤ) ਕਲਪਨਾ ਸੇ (ਬਿਬਰਜ) ਰਹਤ ਹੋਏ ਹਾਂ ਏਹੀ ਪੰਥ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬਾਰਾਂ ਪੰਥ ਮੈ ਸੇ ਏਕ ਕੋਈ ਪੰਥ ਹੋਵੇ ॥ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਰਾਜਨ ਮੈ ਬੈਰਾਗੀ ਜੋਗੀ ॥ ਮਰ ਤਨ ਸੋਗ ਬਿਓਗੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਮੈਂ ਵੈਰਾਗ ਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਮੈਂ ਜੁੜਾ ਹੁਆ ਜੋਗੀ ਹਾਂ ਭਾਵ ਭੇਖੀ ਜੋਗੀ ਨਹੀਂ ਹੂੰ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਇਸ ਜੋਗ ਸੇ ਤੁਮ ਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਮ ਤਨ ਸੋਗ ਬਿਓਗੀ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਤੇ ਭਿੰਨ ਹੋਕਰ ਸੋਗ ਕਰ ਨਹੀਂ ਮਰਤੇ ਹਾਂ ਭਾਵ ਸਦਾ ਅਨੰਦੀ ਹਾਂ ਜੋ ਕਹੇ ਵੈਰਾਗੀ ਜੋਗੀ ਕੇ ਅੰਤਰੀਵ ਚਿੰਨ ਕਹੀਏ ॥ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮਹਿ ਸਿੰਙੀ ਮੇਰਾ ਬਟੂਆ ਸਭ ਜਗੁ ਭਸਮਾਧਾਰੀ ॥

ਸਰਬ ਖੰਡੋਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡੋਂ ਮੈ ਜੋ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਜਾਣੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸਿੰਙੀ ਬਾਜ ਰਹੀ ਹੈ ਔ ਮੇਰਾ ਬਟੂਆ ਏਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਜਗਤ ਭਸਮ ਰੂਪ ਨਾਸੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਮਕਾਰ ਕੇ ਕੰਨੇ ਸੇ ਅਕਾਰ ਨਿਕਾਸ ਕਰ ਅਧਾਰੀ ਪਾਠ ਸੇ ਅਧਾਰ ਹੋਗਿਆ ਹੈ ਸੰਤੋਖ ਰੂਪੀ (ਅਧਾਰੀ) ਝੋਲੀ ਹੈ (ਬਟੂਆ) ਏਕ ਭਸਮ ਕਾ ਗੋਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਘਸਾਇ ਕਰ ਸਰੀਰ ਕੋ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਾੜੀ ਲਾਗੀ ਤ੍ਰਿਪਲੁ ਪਲਟੀਐ ਛੂਟੈ ਹੋਇ ਪਸਾਰੀ ॥ ੨ ॥

ਸਮਾਧੀ ਏਹੁ ਲਾਗੀ ਹੈ ਜੋ (ਤ੍ਰਿਪਲੁ) ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਥਿਰਤੀ ਪਲਟੀ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪਕੋ ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਅਤੀਤ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਣੇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਮੈਂ ਬੁਧੀ ਪਸਾਰੀ ਥੀ ਤਿਸ ਸੇ ਛੂਟਣਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਜੋਗੀ ਕਿੰਗਰੀ ਵਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਕਿੰਗਰੀ ਕੌਨ ਸੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ॥

ਮਨੁ ਪਵਨੁ ਦੁਇ ਤੂੰਬਾ ਕਰੀ ਹੈ ਜੁਗ ਜੁਗ ਸਾਰਦ ਸਾਜੀ ॥

ਮਨ ਔਰ ਪਵਨ ਏ ਦੋਨੋਂ ਤੂੰਬਾ ਬਨਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕ ਕਰ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਅਭਿਆਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ (ਜੁਗ) ਦੋ ਜੀਵ ਈਸ੍ਵਰ ਹੈਂ ਬੇਦ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਰ ਇਨਕਾ (ਜੁਗ) ਜੋੜਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ (ਸਾਰਦ) ਡੰਡੀ ਰਚੀ ਹੈ ਐਸੀ ਕਿੰਗੁਰੀ ਬਨਾਈ ਹੈ ॥

ਥਿਰੁ ਭਈ ਤੰਤੀ ਤੂਟਸਿ ਨਾਹੀ ਅਨਹਦ ਕਿੰਗੁਰੀ ਬਾਜੀ ॥ ੩ ॥

ਬ੍ਰਿਤੀ ਰੂਪੀ ਤਾਰ ਸ੍ਥਿਰ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਤੂਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਐਸੀ ਅਨਾਹਦ ਕਿੰਗੁਰੀ ਵਾਜੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਖੰਡਾਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਇਸ ਕਿੰਗੁਰੀ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਭੀ ਹੂਆ ਹੈ ? ॥ ੩ ॥ ਉਤ੍ਰ ॥

ਸੁਨ ਮਨਿ ਮਗਨ ਭਏ ਹੈ ਪੂਰੇ ਮਾਇਆ ਡੋਲਨ ਲਾਗੀ ॥

ਜੋ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਮਹਾਂ ਵਾਕ ਕੇ ਅਖੰਡ ਅਰਥ ਰੂਪ ਕਿੰਗਰੀ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਹੀ ਮਸਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਇਸਤੇ ਮਾਇਆ ਕੀ (ਡੋਲ) ਡੋਲਾਵਨੀ ਅਰਥਾਤ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਹੈ ਅੰਤਰੀਵ ਜੋਗ ਕਾ ਫਲ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਤਾਕਉ ਪੁਨਰਪਿ ਜਨਮੁ ਨਹੀ ਖੇਲਿ ਗਇਓ ਬੈਰਾਗੀ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੫੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੋ ਅਪੀ ਨਿਸਦੇ ਕਰਕੇ ਪੁਨ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਵੈਰਾਗ ਆਦਿ ਅੰਤਰ ਚਿੰਨੋਂ ਵਾਲਾ ਜੋਗੀ ਜੋਗ ਮੈਂ ਖੇਲ ਗਿਆ ਹੈ ॥ ੪॥੩ ॥ ੫੩ ॥

ਗਉੜੀ ॥

ਦੇਹ ਕੀ ਸਫਲਤਾਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤਾਣੀ ਕੇ ਰੂਪਕ ਅਲੰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬੁਧੀ ਜੀਵ ਵਾ ਈਸਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਸੰਬਾਦ ਕਥਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਗਜ ਨਵ ਗਜ ਦਸ ਗਜ ਇਕੀਸ ਪੁਰੀਆ ਏਕ ਤਨਾਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਨੌ ਗਜ ਜੋ ੯ ਗੋਲਕ (ਗਜ ਦਸ) ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੇ ੧੦ ਔਰ(ਗਜ ਇਕੀਸ) ਦਸ ਆਕਾਸ ਆਦਿ ਭੂਤ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਵਾ ੫ ਅਸਥੂਲਭਤ ੫ ਵਿਖੇ ੧੦ ਅਰ ਦਸ ਪ੍ਰਾਣ ੧੦ ਏਕ ਚਿਦਾ ਭਾਸ ੧ ਏ ੨੧ ਹੈਂ (ਪੁਰੀਆ) ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਏਕ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਏਹ ਤਾਣੀ (ਤਣਾਈ) ਬਿਸਥਾਰ ਕਰਾਈ ਹੈ ॥

ਸਾਠ ਸੂਤ ਨਵਖੰਡ ਬਹਤਰਿ ਪਾਟ ਲਗੇ ਅਧਿਕਾਈ ॥ ੧ ॥

ਔਰ ਜੋ ਅਸਥੂਲ ਸਾਠ ਨਾੜੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਤਾਣੇ ਕਾ ਸੂਤ ਹੈਂ ਔਰ(ਨਵਖੰਡਾ)ਨੌ ਜੋੜ ਜੋ ਮੁਖਯ ਹੈਂ ਗੋਡੇਂ ਕੇ੨ਮੋਢਜੋਂ ਕੇ੨ਅਰਕੋਂ ਕੇ ੨ ਗਰਦਨ ਕਾ ੧ ਚੂਲਜਾਂ ਕੇ ੨ ਏਹ ਤਾਣੀ ਮੈਂ ਨੌ ਕਾਨੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੰਘੀ ਕੇ ਨਿਕਟ ਹੋਤ ਹੈਂ ਔਰ ਬਹਤਰਿ ਜੋ ਕੋਠੜੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬਹਤਰ ਸੂਖਮ ਨਾੜਾਂ ਏਹਿ ਸਰੀਰ ਤਣੀ ਵਿਖ ਤਾਣੇ ਸੇ ਅਧਿਕ ਪੇਟਾ ਲਗਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਗਈ ਬੁਨਾਵਨ ਮਾਹੋ ॥ ਘਰ ਛੋਡਿਐ ਜਾਇ ਜੁਲਾਹੋ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਾਹੋ ਨਾਮੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅੰਤਰੀਵ ਬੁਧੀ ਕਾ ਗੁਰੂ ਸੰਕੇਤਕ ਹੈ ਏਕ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸੁਧ ਬੁਧੀ ਮਨ ਕੇ ਪਾਸ (ਬੁਨਾਵਨ) ਦੇਹ ਕੋ ਸਫਲ ਕਰਾਵਨੇ ਗਈ ਔਰ ਮਨ ਜੁਲਾਹਾ (ਘਰ) ਦੇਹ ਛਾਡ ਕਰ ਬਾਹਰਮੁਖ ਹੁਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਮਨ ਕਹੇ ਤੇਰੀ ਤਾਣੀ ਕੇਤੀ ਕ ਹੈ ? ਤਿਸ ਪਰ ਬੁਧੀ ਕਹਤੀ ਹੈ ॥

ਗਜੀ ਨ ਮਿਨੀਐ ਤੋਲਿ ਨ ਤੁਲੀਐ ਪਾਚਨੁ ਸੇਰ ਅਢਾਈ ॥

ਗਜੋਂ ਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਣੀ ਹੁਈ ਅਰਥਾਤ ਮਿਣੀ ਹੁਈ ਹੈ ੪੦ ਗਜ ਹੈ ਔਰ ਤੋਲ ਕਰ ਨਹੀਂ ਤੋਲੀ ਹੋਈ ਅਰਥਾਤ ਤੋਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ਕਿਆ ਮਿਥਿਆਜਾਨਣਾ ਏਹੀ ਤੋਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ਵਾ ਕਈ ਮਾਸੇਰਕਤ ਬੀਰਜ ਕਰ ਸਰੀਰ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਹ ਉਪਨਿਖਦ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਤੋਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਤੁਮਕੋ (ਪਾਚਨ) ਪਾਣ ਅਰਥਾਤ ਖੁਰਾਕ ਢਾਈ ਸੇਰ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੁਮਕੋ ਭੋਜਨ ਪਹੁਚਾਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਕਰਿ ਪਾਚਨੁ ਬੇਗਿ ਨ ਪਾਵੈ ਝਗਰੁ ਕਰੈ ਘਰ ਹਾਈ ॥ ੨ ॥

ਜੇਕਰ ਪਾਣ(ਬੇਗਿ)ਛੇਤੀ ਨ ਪਾਵੇ ਤੋ ਹੈ ਘਰਕੇ (ਹਾਈ) ਨਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੋ ਝਗੜਾਹੀਕਰਨਾ ਤੇਰਾ ਬਣਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਆਲਸ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਏ ॥ ੨ ॥

ਦਿਨ ਕੀ ਬੈਠ ਖਸਮ ਕੀ ਬਰਕਸ ਏਹ ਬੇਲਾ ਕਤ ਆਈ ॥

ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਦਿਨ ਕਿਆ ਹੈਂ ਜੋ ਤੂੰ ਬੇਫਿਕਰ ਹੋਕਰ ਬੈਠ ਰਹਾ ਹੈਂ ਜਬ (ਖਸਮ) ਮਲਕ ਨੇ (ਕੀ) ਕੀਤਾ (ਬਰਕਸ)

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਰਖਾਸਤ ਅਰਥਾਤ ਉਠਾਵਨਾ ਵਾ ਤਬ ਮਾਲਕ ਨੇ (ਬਰਕਸ਼) ਖੈਚਿ ਕੀਤੀ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਕਾ ਅੰਤ ਹੁਆ ਤਬ ਏਹ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਧਾਰ ਕਰ ਜੀਵਨੇ ਕੀ (ਬੇਲਾ) ਘੜੀ ਕਬ ਆਵੈਗੀ ਭਾਵ ਦੁਰਲਭ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਛੂਟੇ ਕੂੰਡੇ ਭੀਗੈ ਪੁਰੀਆ ਚਲਿਓ ਜੁਲਾਹੋ ਰੀਸਾਈ ॥ ੩ ॥

ਪਦਾਰਥ ਕੂੰਡੇ ਛੁਟ ਜਾਵੇਂਗੇ ਔਰ ਇਨਮੈਂ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ (ਪੁਰੀਆ) ਨਲੀਆਂ ਭੀਗੀਆਂ ਰਹੇਂਗੀਆਂ ਤਬ ਹੇ ਜੁਲਾਹੇ (ਰੀਸਾਈ) ਕ੍ਰੁਧਤ ਹੁਆ ਭਾਵ ਸ਼ੋਕਾਤੁਰ ਹੁਆ ਚਲਾ ਜਾਵੇਂਗਾ॥

ਛੋਛੀ ਨਲੀ ਤੰਤੁ ਨਹੀਨਿਕਸੈ ਨਤਰ ਰਹੀ ਉਰਝਾਈ ॥
ਛੋਡਿ ਪਸਾਰੁ ਈਹਾ ਰਹੁ ਬਪੁਰੀ ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਸਮਝਾਈ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥

ਜਿਹਬਾ ਖਾਲੀ ਹੋਜਾਵੈਗੀ (ਤੰਤ) ਬਚਨ ਨਹੀਂ ਨਿਕਸੈਗਾ ਵ ਸਿਆਹ ਨਾੜੀ ਖਾਲੀ ਹੋਜਾਵੈਗੀ ਭਾਵੇਂ ਨਬਜ਼ ਚਲਨੇ ਸੇ ਰਹ ਜਾਵੇਗੀ ਸ੍ਵਾਸ ਰੂਪੀ ਤੰਤ ਨਹੀਂ ਨਿਕਸੈਗਾ ਔਰ (ਨਾਤਰ) ਨਾਭੀ ਰੂਪ ਜੋ ਤੁਰ ਹੈ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣ ਅਪਾਨ ਪੌਣ ਕੀ ਰੰਠ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਉਰਝੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਭਾਵ ਖੁਲ ਜਾਵੇਗੀ ਛੋਡ ਦੇ ਪਸਾਰਾ ਜੇ ਕਹੇ ਮੈਂ ਕੌਣ ਪਸਾਰਾ ਛੋਡਾਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਈਹਾ) ਇਛਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ॥ਕੌਣ ਇਛਾ?(ਵਪੁ) ਸਰੀਰ ਔਰ (ਰੀ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਪਾਲਨੇ ਪਲੋਸਨੇ ਕੀ ਜੋ ਚਾਹ ਹੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਐਸੇ ਬੁਧੀ ਨੇ ਸਿਖਯਾ ਦਈ ਤਬ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਈ ਵਾ ਮਨ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇਬਪੁਰੀ ਤੇਰਾ ਪਸਾਰਾ ਪਸਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਸ ਕੋ ਛੋਡ ਦੇ (ਈਹ ਰਹੁ) ਚੇਸਟਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਹੁ ਇਉਂ ਮਨ ਨੇ ਬੁਧੀ ਸਮਝਾਈ ॥੪॥ ਵਾ ਈਸ੍ਵਰਕੀ ਤਾਣੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਮਾਹ) ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਸਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ (ਮਾ) ਮਾਇਆ ਕਾ ਸੁਧ ਸਤੋ ਪਰਧਾਨ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਲੋ ਕੇ ਸਮੇ ਈਸ੍ਵਰ ਪਾਸ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਰੂਪੀ ਤਾਣੀ ਬੁਣਾਵਣੇ ਵਾਸਤੇ ਗਈ ਭਾਵ ਸੇ ਈਸ੍ਵਰ ਕੋ ਇਛਾ ਕਰਦਈ ਜੋ ਮੈਂ ਏਕ ਸੇ ਬਹੁਤ ਹੋਵਾਂ ਘਰੜੀ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਕੋ ਈਸ੍ਵਰ ਨੇ ਛੋਡ ਦੀਆ ਕੈਸਾ ਘਰ ਥਾ ਜੋ ਅਧਕ ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਵਾ ਨਿਰਵਿਖੇਪ ਰੂਪੀ (ਲਾਹੋ) ਲਾਭ ਵਾਲਾ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਥਾ ਭਾਵ ਸਰਗੁਣਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਜੋ ਕਹੇ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਰੂਪੀ ਤਾਣੀ ਕੇਤੀਕ ਹੈ (ਗਜਨਵ) ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਕ੍ਰਤ ਮਹਤਤ ਹੰਕਾਰ ਪੰਚ ਤਨ ਮਾਤ੍ਰ ਸਬਦੁ ਸਪਰਸੁ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧ (ਗਜਦਸ) ਦਸੋ ਦਿਸਾ (ਗਜ(ਇਕੀਸ) ਸਾਤਦੀਪਸਾਤ ਲੋਕ ਨੀਚੇ ਕੇ ਸਾਤ ਉਪਰ ਕੇ ਵਾਧੇ ਲੋਕ ਦੀਪ ਤੇਨੇ (ਪੁਰੀਆ) ਪੂਰਨ ਏਹ ਤਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕਰਕੇ ਤਣਾਈ ਹੈ (ਸਠਸੂਤ) ਸੰਬਤੀ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਬਿਸਨ ਸ਼ਿਵ ਇਨ ਕੇਆਂ ਬੀਸੀਆਂ ਸੋ ਤਾਣੇ ਕਾਸੂਤ ਹੈ (ਨਵਖੰਡ) ਭਾਰਤ ਖੰਡ ਆਦੀ ਜੰਬੂ ਦੀਪ ਮੈਂ ਹੈ ਸੋ ਨਉ ਕਾਨੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੰਘੀ ਕੇ ਪਾਸ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਹਤਰ ਕੋਠੜੀਆਂ ਇੰਦ੍ਰ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨੁੰਤੋ ਕੀ ਮਰਜਾਦਾ ਸੋ ਅਧਿਕ ਪੇਟਾ ਲਗਾ ਹੈ ਗਜ ਨਹੀਂ ਮਿਨੀ ਹੋਈ ਹੈ ਚਾਲੀ ਗਜ ਕਹ ਆਏ ਹੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੋਲ ਕਰ ਨਹੀਂ ਤੁਲੀ ਹੁਈ ਭਾਵ ਸੇ ਤੋਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ਕਿਆ ਸੇਸਨਾਗ ਕਰ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ਵਾ ਨਾਮ ਰੂਪ ਆਤਮਕ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਮਿਥਜਾ ਹੈ ਔਰ (ਪਾਚਨ) ਪਾਣ ਪਾਚਨ ਨਾਮ ਪਕਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਕਾ ਹੈ ਜੋ ਸੂਤ ਕੋ ਕਚੇ ਸੇ ਪੱਕਾ ਕਰ ਦੇਵੇ ਸੋ (ਸੇਰ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਮੰਤ੍ਰ ਰੂਪ ਢਾਈ ਮਾਤ੍ਰਾਓਂਕਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਓਂਕਾਰ ਕੀ ਸੱਤਾ ਪਾਇਕਰ ਜਗਤੁ ਸਤਿ ਕੀ ਨਿਆਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜੇਕਰ (ਪਾਚਨ) ਪਾਣ ਓਂਕਾਰ ਕਾ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਰੂਪੀ ਤਾਣੀ ਮੈਂ (ਬੇਗ) ਬਲੁ ਨ ਪਾਵੇ ਤਬ ਝਗੜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਗਤ ਕੋ ਪ੍ਰਲਜ ਕਰਤਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਘਤ ਕ (ਹਾਈ) ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕਾਲ ਜੋ ਕਹੇ (ਏਹਬੇਲਾ) ਏਹ ਜਗਤ ਕੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕੀ ਘੜੀ(ਕਹਾ)ਕਬ ਆਵਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਕੇ ਦਿਨੋਂ ਕੀ ਸਮਾਪਤੀ ਹੋ ਗਈ ਔਰ (ਖਸਮ) ਮਾਲਕ ਨੇ (ਬਰਕਸ) ਬਰਖਾਸਤ ਅਰਥਾਤ ਉਠਾਣੇ ਕੀ ਇਛਾ ਕਰੀ ਪ੍ਰਲੈ ਕਾ ਸਮਾਂ ਹੁਆ ਤਿਸਤੇ ਅਨੰਤ੍ਰ ਉਤਪਤੀ ਕਾ ਸਮਾਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਲੋ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਤੇ ਹੋ ਤਬ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪੀ ਕੂੰਭੇ ਛੂਟ ਪੜੇ ਅਰਥਾਤ ਅਪਣੀ ਮਰਯਾਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਉਛਲ ਪੜੇ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰ ਵਰਣ ਕਬੇਰ ਆਦਿਕਾਂ ਕੀ ਪੁਰੀਆਂ (ਭੀਗੇ) ਡੂਬ ਗਈਆਂ ਚਲਿਓ ਜੁਲਾਹੋ ਰੀਸਾਈ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਕ੍ਰੁਧਤ ਹੁਆ ਭਾਵ ਸੇ ਦੁਖਤ ਹੁਆ ਹੁਆ ਚਲਾ ਗਿਆ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਰੂਪੀ ਨਲੀ ਖਾਲੀ ਹੋਗਈ ਕਿਰਨਾ ਰੂਪੀ ਤੰਤੂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਸਤੀਆਂ ਹੈਂ (ਤੁਰ) ਤੁਰ ਅਸਥਾਨੀ ਜੋ ਸਿਸਮਾਰਚਕਰ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਸਾਥ ਤਾਰਾ ਗਣ ਕੀ ਗੰਠ ਭੀ ਨਹੀਂ ਉਰਝੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਏਹ ਬੇਲਾ ਤਬ ਆਈ ਥੀ ਬਾਤਾਂ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਛੋਡ ਦੇ ਹੋ ਵੀਚਾਰੀ ਈਹਾਂ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਰਹੁ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਈਸ੍ਵਰ ਕੇ ਕਹਣੇ ਕਰ ਮਾਇਆ ਕੋ ਸਮਝ ਆਈ ਭਾਵ ਮਾਇਆ ਆਪ ਕੋ ਈਸ੍ਵਰ ਅਧੀਨ ਜਾਂਣਿਆ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਰਚਨਾ ਰਚੀ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੇ ਦੇਹਾਂਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜੋ ਮਾਇਆ ਬ੍ਰਹਮਾ ਪਾਸ ਗਈ ਐਸੇ ਉਥਾਨਕਾ ਮੈਂ ਪੂਰਬ ਕਹ ਆਏ ਹਾਂ ਤਿਸ ਅਰਥ ਮੈਂ ਪਿਛਲੀ ਤੁਕ ਕਾ ਅਰਥ ਏਹੁ ਕਰਨਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀਨੇ ਮਾਇਆ ਕੋ ਕਹਾ ਛੋਡ ਪਸਾਰਾ (ਈਹਾ) ਇਛਾ ਵਾ ਚੇਸ਼ਟਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਹੋ ਵੀਚਾਰੀ ਮਾਇਆ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਮਾਇਆ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀਨੇ ਸਮਝਾਈ॥ ਦੋ ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਹੁਏ ਅਥ ਤੀਸਰਾ ਅਰਥ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਏਕ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਕਰ ਅਤੀ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਪੂਰਬ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਭਏ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ ਤਾਣੀ ਬੁਣਨ ਵਾਲਾ ਜਾਤੀ ਕਾ ਜੁਲਾਹਾ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਕੋਊ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹਾਂ ਮੈਂਨੇ ਆਪ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕਰਾ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰੂ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਿਖ ਕੋ ਧੀਰਜ ਕਰਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਬੀਰ ਕੇ ਗੁਣ ਨਿਰੂਪਣ ਕਰੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤੇਰੀ ਤਾਣੀ ਬਹੁਤ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਬਹੁਤ ਜੀਵ ਸੁਖ ਪਾਵੇਂ ਗੇ ਜੋ ਕਹੇ ਆਪ ਕਹੋ ਵਹੁ ਤਾਣੀ ਕੌਨ ਸੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਗਜਨਵ) ਨਵਧਾ ਜੋ ਭਗਤੀ ਹੈ ਗਜ ਕਰ ਮਿਨਤੀ ਭੀ ਜਾਣ ਲੈਣੀ ਕਿਆ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਮਾਪੀ ਹੁਈ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਤਿਸ ਨਵਧਾ ਭਗਤੀ ਕਾ ਨਾਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਰਵਨ ੧ ਸਿਮਰਨ ੨ ਕੀਰਤਨ ੩ ਪਾਦ ਸੇਵਨ ੪

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਅਰਚਨਾ ੫ ਬੰਦਨ ੬ ਦਾਸਾ ਭਾਉ ੭ ਸਖਾ ੮ ਆਤਮ ਨਿਵੇਦਨ ਸਮਰਪਨ ੯ ਔਰ(ਗਜਦਸ)ਪਾਂਚ ਯਮ ਪਾਂਚ ਨਿਯਮ ਸੋ ਤੁਮਾਰੇ ਵਿਖੇ ਹੈਂ ਅਹਿੰਸਾ ਅਚੋਰਤਾ ਅਪਰ ਗ੍ਰਹ ਅਰਥਾਤ ਪਦਾਰਥ ਸੰਗ੍ਰਹ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸਤ ਬਚਨ ਬ੍ਰਹਮ ਚਰਜ ਏਹੁ ਪੰਚ ਜਮ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋਚ ਜਪ ਬੇਦਾਧੈਨ ਗੁਰਸੇਵਾ ਤੀਰਥਜਾਤ੍ਰਾ ਏਹੁ ਪੰਚ ਨੇਮ ਹੈ (ਗਜਇਕੀਸ) ਇਕੀ ਗੁਣ ਤੁਮਾਰੇ ਵਿਖੈ ਔਰ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਤ ਚਾਲੀ ਗਜ ਤਾਣੀ ਹੋਣੀ ਸੋ ਕੌਣ ਗੁਣ ਹੈਂ ਜੋ ਗੀਤਾ ਕੇ ਤੇਰਵੇਂ ਧਿਆਇ ਮੈਂ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਣਾ ੧ ਦੰਭ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਣਾ ੨ ਹਿੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ੩ ਸਾਂਤੀ ਹੋਣੀ ੪ ਕੁਟਲਤਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਣਾ ੫ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਣੀ ੬ ਪਵਿਤਰ ਰਹਣਾ ੭ ਆਸਨ ਜਿਤ ਹੋਣਾ ੮ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕਣਾ ੯ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਵਿਖੈ ਸਬਦਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਵੈਰਾਗ ਹੋਨਾ ੧੦ ਹੰਕਾਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੋਨਾ ੧੧ ਜਨਮ ਕਾ ਦੁਖ ੧੨ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕਾ ਦੁਖ ੧੩ ਬੁਢੇਪੇ ਕਾ ਦੁਖ ੧੪ ਏਹ ਜੋ ਦੁਖ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਵਾਰ ਵਾਰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਦੋਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਨੀ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਣਾ ੧੫ ਹਠ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਣਾ ਕਿਸੀ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਧਨਾਦਿਕ ਮੈਂ ਹਠ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ੧੬ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਅਵਿਰਲ ਜੁੜਨਾ ਭਗਤੀ ਬਿਭਚਾਰ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਨੀ ੧੭ ਕਿਆ ਔਰ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੇ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੇਵਲ ਮੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੀ ੧੮ ਏਕਾਂਤ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਰਹਣਾ ੧੯ ਜਨੋ ਕੇ ਸਮਦਾਇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਾ ਕਰਨੀ ੨੦ ਈਸ੍ਵਰ ਜੀਵ ਕੀ ਏਕਤਾ ਰੂਪੀ ਵੇਦਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰ ਨਿਤ ਹੀ ਆਤਮਾ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪਤਾ ਨਿਸਚੇ ਕੇ ਲੀਏ ਦੇਖਣਾ ੨੧ ਕਿਉਂ ਤਿਆਗ ਕਰਤੇ ਬੀਚ ਹੀ (ਰਹੀ ਉਰਝਾਈ) ਨ ਫਸੇ ਰਹਤੇ ਭਾਵ ਸੇ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਸੁਤੰਤਰ ਛੋਡਿਆ ਤਾਤੇ ਰਾਮਾ ਨੰਦ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਈਹਾ) ਇਛਾ ਰੂਪੀ ਪਸਾਰ ਛੋਡ ਦੇ ਨਿਰਇਛਤ ਰਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਤਬ ਭੋਗ ਕਰ ਵਾ ਭਿਛਾ ਮਾਂਗ ਤੁਮ ਕੋ ਲੇਖ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇ ਗਾ ਔਰ (ਥ) ਸਾਥ (ਪੁਰੀ) ਪੂਰਨ ਕੋ ਰਹੁ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਪ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਮਝ ਆਈ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੩ ॥ ੫੪ ॥

ਗਉੜੀ

ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਏਕ ਜੋਤਿ ਏਕਾ ਮਿਲੀ ਕਿੰਬਾ ਹੋਇ ਮਹੋਇ॥ਜਿਤੁਘਟਿ ਨਾਮੁਨਊਪਜੈਫੂਟਿਮਰੈਜਨੁ ਸੋਇ॥੧॥

ਏਕ ਕੋਈ ਜੋ ਵਿਦਮਾਨ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਜੋਤ ਏਕਾਕਾਰ ਹੋਕਤ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੇ ਮਿਲੀ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥(ਕਿੰਬਾ) ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੀ ਜੋਤ ਭਿੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ?॥ ਉੱਤਰ ॥(ਮਹੋਇ) ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ*॥ਜ ਕਹੇ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਕਵਣ ਹੈ ਜਿਸਕੇ(ਘਟਿ) ਅੰਤਸ

*ਦਾ ਸਰੀਰ ਨਹੀ ਅਬਤਾ ਨਾ ਰਹੇ ਸਰਬਥਾ ਜੋਤ ਮਿਲੀ ਕਹਾਤੀ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰਨ ਮੈ ਨਾਮ ਨਹੀ ਉਪਜਤਾ ਕਿਆ ਜਿਸਕੇ ਉਪਾਸਨਾ ਨਹੀਂ (ਸੋਇ) ਸੋ ਪੁਰਖ (ਫੂਟ ਮਰੈ) ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ? ॥ ਉੱਤਰ ॥

ਸਾਵਲ ਸੁੰਦਰ ਰਾਮਈਆ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਤੋਹਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਤੋਹ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੂੰ ਸਾਵਲ ਸੁੰਦਰ ਰਾਮਈਆ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਮੇਰਾ ਮਨ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਜਿਨਕੋ ਸਮਝ ਆਈ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਕਿਆ ਫਲ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਾਧੁ ਮਿਲੈ ਸਿਧਿ ਪਾਈਐ ਕਿ ਏਹੁ ਜੋਗੁ ਕਿ ਭੋਗੁ ॥
ਦੁਹੁ ਮਿਲਿ ਕਾਰਜੁ ਊਪਜੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੰਜੋਗੁ ॥ ੨ ॥

ਜੇਕਰ ਸਾਧ ਮਿਲੈ ਤੋ (ਸਿਧ) ਮੋਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਥਵਾ ਏਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਬਨ ਮੈ ਬੈਠਕਰ ਜੋਗ ਕਰੇ ਅਥਵਾ ਭੋਗ ਭੋਗੇ ਹਾਨ ਲਾਭ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਵਾ ਜੇਕਰ ਸਾਧੂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾ ਤੋ ਜੋਗ ਕਰੇ ਤਬ ਕਿਆ ਭੋਗ ਭੋਗੇ ਤੋ ਕਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਹੈ ਗੁਰੂ ਸਿਖਜੋ ਦੋ ਹੈਂ ਸੋ ਜਬ ਮਿਲੈ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਤਬ ਮੋਖ ਰੂਪੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਗਟਹੋਤਾਹੈ।੨।

ਲੋਗੁ ਜਾਨੈ ਏਹੁ ਗੀਤੁ ਹੈ ਏਹੁ ਤਉ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰ ॥
ਜਿਉ ਕਾਸੀ ਉਪਦੇਸੁ ਹੋਇ ਮਾਨਸ ਮਰਤੀ ਬਾਰ ॥ ੩ ॥

ਲੋਗ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਗੀਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਹਮਾਰਾ ਕਹਣਾ ਹੈ ਏਹ ਤੋ(ਬ੍ਰਹਮ) ਬੇਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਬਾਣੀ ਬੇਦ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕਾਂਸ਼ੀ ਮੈ ਮਾਨਸ ਕੋ ਮਰਨੇ ਸਮੇ ਤਾਰਕ ਮੰਤ੍ਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਮੁਕਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੇਰਾ ਕਥਨ ਮੁਕਤਿ ਦਾਇਕ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਮੰਤ੍ਰ ਕਾ ਕਾਸ਼ੀ ਮੈ ਮਰਨੇ ਸਮੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮੰਤ੍ਰ ਮੈ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹਾਂ ॥ ੩ ॥

ਕੋਈ ਗਾਵੈ ਕੋ ਸੁਣੈ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥
ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਸੰਸਾ ਨਹੀ ਅੰਤਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਇ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੪ ॥ ੫੫॥

ਕੋਈ ਗਾਵੈ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਸੁਣੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵੇਗਾ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤ ਕੋ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਪਰਮਗਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਗਾ ਇਸਮੈ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੪॥੫੫ ॥

ਗਉੜੀ ॥ ਜੇਤੇ ਜਤਨ ਕਰਤ ਤੇ ਡੂਬੇ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਨਹੀ ਤਾਰਿਓ ਰੇ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰਮ ਧਰਮ ਕਰਤੇ ਬਹੁ ਸੰਜਮ ਅਹੰਬੁਧਿ ਮਨੁ ਜਾਰਿਓ ਰੇ॥੧॥

ਨਾਮ ਸੇ ਖਿਨਾਂ ਜਿਤਨੇ ਪੁਰਸ਼ ਔਰ ਔਰ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਥੇ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਬੂੜੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਉਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਤਿਨਯਗਤਪਾਦਿ ਜਤਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਨਹੀ ਤਾਰਿਆ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਵਹੁ ਲੋਗ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਤਰੇ ?॥ ਉੱਤਰ ॥ ਕਰਮ ਔਰ ਧਰਮ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਸੰਜਮ ਕਰਤੇ ਤੋ ਥੇ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਅਹੰਬੁਧੀ ਨੇ ਜਰਾ ਦੀਆ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਿਰਹੰਕਾਰ ਹੋਕਰ ਤਰੀਤਾ ਹੈ॥ ੧॥

ਸਾਸ ਗ੍ਰਾਸ ਕੋ ਦਾਤੋ ਠਾਕੁਰੁ ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਬਿਸਾਰਿਓ ਰੇ॥
ਹੀਰਾ ਲਾਲੁ ਅਮੋਲੁ ਜਨਮੁ ਹੈ ਕਉਡੀ ਬਦਲੈ ਹਾਰਿਓ ਰੇ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਸ੍ਵਾਸ ਗ੍ਰਾਸ ਕਾ ਦਾਤਾ ਜੋ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਸੇ ਕਿਉਂ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਹੀਰੇ ਲਾਲ ਸੇ ਭੀ ਅਮੋਲਕ ਜਨਮ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਖਿਨ ਕਉਡੀ ਅਰਥਾਤ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬਦਲੇ ਹਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਤਿਖਾ ਭੂਖ ਭ੍ਰਮਿ ਲਾਗੀ ਹਿਰਦੈ ਨਾਹਿ ਬੀਚਾਰਿਓਰੇ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਤ੍ਰਿਖਾ ਔ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਭੂਖ ਲਗੀ ਹੁਈ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਵਿਆਕੁਲ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰਿ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਉਨਮਤ ਮਾਨ ਹਿਰਿਓ ਮਨ ਮਾਹੀ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਨ ਧਾਰਿਓ ਰੇ॥ ੨॥

ਮਾਨ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਰ (ਉਨਮਤ) ਸੌਦਾਈ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਲੂਟਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਨਾ ਧਾਰਨੇ ਮੈਂ ਕੌਣ ਕਾਰਨ ਰਹਾ ? ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ੨॥

ਸੁਆਦ ਲੁਭਤ ਇੰਦ੍ਰੀ ਰਸ ਪ੍ਰੇਰਿਓ ਮਦ ਰਸ ਲੈਤ ਬਿਕਾਰਿਓ ਰੇ॥

ਜਬ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਰਸੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਤਬ ਤਿਨ ਸਬਦ ਸਪਰਸ਼ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧ ਕੇ ਸੁਆਦ ਮੈ ਲੋਭਾਇਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਯਾਂ ਤੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਰਸ ਲੇਤੇ ਹੁਏ ਕੇ ਮਦ ਹੋ ਗਿਆ ਵਾ (ਮਦ) ਮਦਰਾਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਰਸਕੋ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਨ ਕਾ ਉਧਾਰ ਭੀ ਹੋਵੈ ਹੈ ? ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਮ ਭਾਗ ਸੰਤਨ ਸੰਗਾਨੇ ਕਾਸਟ ਲੋਹ ਉਧਾਰਿਓ ਰੇ॥ ੩॥

ਜਿਨ ਕੇ ਪੂੰਨ ਰੂਪ ਕਰਮ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਭਾਗ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਆਏ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕਾਸਟ ਕੇ ਸੰਗ ਲੋਹਾ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਤਿਨ ਕੋ ਉਧਾਰਿਓ ਹੈ॥ ੩॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਧਾਵਤ ਜੋਨਿ ਜਨਮ ਭ੍ਰਮਿ ਥਾਕੇ ਅਬ ਦੁਖ ਕਰਿ ਹਮ ਹਾਰਿਓ ਰੇ ॥

ਹੇ ਗੁਰੋ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਜੋਨੀਓਂ ਅਰੁ ਜਨਮ ਮੈਂ ਦੁਖ ਸਹਤ ਧਾਵਤੇ ਹੂਏ ਥਾਕ ਗਏ ਅਬ ਹਮ ਹਾਰ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਗੁਰ ਮਿਲਤ ਮਹਾ ਰਸੁ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਨਿਸਤਾਰਿਓ ਰੇ ॥ ੪ ॥ ੧॥੫ ॥ ੫੬ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਤੇ ਹੀ ਅਤੀ ਅਨੰਦ ਹੋਗਿਆ ਹਮ ਕੋ ਤੋ ਪ੍ਰੇਮਭਗਤੀ ਨੇ ਤਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਤੁਮ ਭੀ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਕਰੋ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੫ ॥ ੫੬ ॥

ਗਉੜੀ

ਕਾਮ ਲੋਭਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਫਾਂਸੀ ਰੂਪ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਹਰੀ ਭਜਨ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸ੍ਰਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਰ ਦ੍ਰਸ੍ਰਾਂਤੋਂ ਸਹਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਾਲਬੂਤ ਕੀ ਹਸਤਨੀ ਮਨ ਬਉਰਾਰੇ ਚਲਤ ਰਚਿਓ ਜਗਦੀਸ ॥

ਹੇ ਮਨ ਬਾਵਰੇ ਜੈਸੇ ਕਾਰਜਿ ਸੇ (ਕਾਲਬੂਤ) ਬਨਾਵਣ ਕੀ ਹਸਤਨੀ ਬਨਾ ਕਰ ਬਨ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਖਾਤੇ ਪਰ ਖੜੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਜਗਦੀਸ ਨੇ ਏਹ (ਚਰਤ) ਤਮਾਸਾ ਰਚਿਆ ਹੈ ॥

ਕਾਮ ਸੁਆਇ ਗਜ ਬਸਿ ਪਰੇ ਮਨ ਬਉਰਾਰੇ ਅੰਕਸੁ ਸਹਿਓ ਸੀਸ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਮਨ ਬਾਵਰੇ ਜੈਸੇ ਕਾਮ ਕੇ ਲਾਭ ਵਾਸਤੇ ਹਸਤੀ ਵਸ ਪੜ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਿਰ ਪਰ ਅੰਕਸ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਏਹ ਜੀਵ ਕਾਮਾਤੁਰ ਹੂਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਗੇ ਦੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਬਿਖੈ ਬਾਚੁ ਹਰਿ ਰਾਚੁ ਸਮਝੁ ਮਨ ਬਉਰਾਰੇ ਨਿਰਭੈ ਹੋਇ ਨ ਹਰਿ ਭਜੇ
ਮਨ ਬਉਰਾਰੇ ਗਹਿਓ ਨ ਰਾਮ ਜਹਾਜੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਬਾਵਰੇ ਸਮਝ ਕਰ ਬਿਖਿਓਂ ਸੇ ਬਚ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਚਿ ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਮਨ ਨਿਰਭੈ ਹੋਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀ ਭਜਤਾ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰਨੇ ਕੋ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜ ਨਹੀਂ ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਆ ਜੋ ਕਹੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਵਿਖੇ ਕਿਆ ਕਰੇਂਗੇ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਰਕਟ ਮੁਸਟੀ ਅਨਾਜ ਕੀ ਮਨ ਬਉਰਾ ਰੇ ਲੀਨੀ ਹਾਥੁ ਪਸਾਰਿ ॥

ਹੇ ਮਨ ਬਾਵਰੇ ਜੈਸੇ ਅਨਾਜ ਕੀ ਮੁਠੀ ਕੋ ਹਾਥ ਪਸਾਰਿ ਕਰ ਬਾਂਦਰ ਲੈ ਤੋ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਛੂਟਨ ਕੋ ਸਹਸਾ ਪਰਿਆ ਮਨ ਬਉਰਾਰੇ ਨਾਚਿਓ ਘਰ ਘਰ ਬਾਰਿ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਬਉਰਾ ਮਨ ਪਰੰਤੂ ਛੂਟਨੇ ਕਾ ਸ਼ੰਸਾ ਪੜ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਛੂਟਤਾ ਨਹੀਂ ਯਾਂਤੇ ਘਰ ਘਰ ਬਾਰ ਪਕੜਿਆ ਹੂਆ ਨਾਚਤਾ ਹੈ ॥੨॥

ਜਿਉ ਨਲਨੀ ਸੂਅਟਾ ਗਹਿਓ ਮਨ ਬਉਰਾ ਰੇ ਮਾਯਾ ਇਹੁ ਬਿਉਹਾਰੁ ॥

ਔਰ ਜੈਸੇ ਨਲਨੀ ਕਰ ਤੋਤਾ ਪਕੜਾ ਜਾਤਾ ਹੇ ਹੇ ਮਨ ਬਾਵਰੇ ਤੈਸੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਬਿਵਹਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਤੋਤੇ ਸਮ ਪਕੜਾ ਹੂਆ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਨਲਨੀ ਕਾ ਸਰੂਪ ਪੀਛੇ ਕਹ ਆਏ ਹੈਂ ॥

ਜੈਸਾ ਰੰਗੁ ਕਸੁੰਭ ਕਾ ਮਨ ਬਉਰਾਰੇ ਤਿਉ ਪਸਰਿਓ ਪਾਸਾਰੁ ॥ ੩ ॥

ਹੇ ਮਨ ਬਾਵਰੇ ਜੈਸੇ ਕੁਸੰਭੇ ਕਾ ਰੰਗ ਖਿਨਕ ਹੈ ਤੈਸੇ ਏਹੁ ਪਸਾਰਾ ਪਸਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਨਾਵਨ ਕਉ ਤੀਰਥ ਘਨੇ ਮਨ ਬਉਰਾ ਰੇ ਪੂਜਨ ਕਉ ਬਹੁ ਦੇਵ ॥

ਹੇ ਮਨ ਬਾਵਰਾ ਯਦਯਪਿ ਨਾਵਨੇ ਕੋ ਤੋ ਤੀਰਥ ਘਨੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪੂਜਨੇ ਕੋ ਦੇਵਤਾ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਛੂਟਨੁ ਨਹੀ ਮਨ ਬਉਰਾ ਰੇ ਛੂਟਨੁ ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੬ ॥ ੫੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਇਨ ਸੇ ਹੇ ਬਾਵਰਾ ਮਨ ਛੂਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਛੂਟਨਾ ਤੋ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੬ ॥ ੫੭ ॥

ਗਉੜੀ

ਏਕ ਮਦਮੱਤ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਕੁਛਕ ਧਨ ਰਾਖਿਆ ਤਿਸ ਪਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਗਨਿ ਨ ਦਹੈ ਪਵਨੁ ਨਹੀ ਮਗਨੈ ਤਸਕਰੁ ਨੇਰਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਅਗਨੀ ਜਲਾਵਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਵਨ (ਮਗਨੈ) ਸੁਕਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਵਾ ਉਡਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਇਸ ਧਨ ਕੇ ਚੋਰ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨੁ ਕਰਿ ਸੰਚਉਨੀ ਸੋ ਧਨੁ ਕਤਹੀ ਨ ਜਾਵੈ ॥ ੧ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਭੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨ ਕਾ ਸੰਚਣਾ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਔਰ ਧਨ ਸਭ ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਧਨ ਕਹੀਂ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥੧॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਮਰਾ ਧਨੁ ਮਾਧਉ ਗੋਬਿੰਦੁ ਧਰਣੀਧਰੁ ਇਹੈ ਸਾਰ ਧਨੁ ਕਹੀਐ ॥
ਜੋ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਭ ਗੋਬਿਦ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਸੁਖੁ ਰਾਜਿ ਨ ਲਹੀਐ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮਾਰਾ ਧਨ ਤੋ ਏਹ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨਾ ਹੈ ਹੇ ਮਾਧਉ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਹੇ ਧਰਣੀਧਰ ਇਹ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਸਾਰ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਧਨ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜਾ ਕਹੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੇ ਜੈਸੇ ਰਾਜ ਆਦਿਕੋਂ ਕਰ ਸੁਖ ਹੈ ਐਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੁਖ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖ ਰਾਜ ਵਿਭੂਤੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਲਖੀ ਤਾ ਵਾ ਲਈਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਪ ਰਾਜਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਉਦਾਸੀਨ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੋ ਕਿਸੀ ਔਰ ਵਡੇ ਲੋਕ ਨੇ ਭੀ ਏਹ ਧਨ ਚਾਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਇਸੁ ਧਨ ਕਾਰਣਿ ਸਿਵ ਸਨਕਾਦਿਕ ਖੋਜਤ ਭਏ ਉਦਾਸੀ ॥

ਇਸ ਧਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ਿਵ ਔਰ ਸਨਕਾਦਿਕ ਭੀ ਖੋਜਤੇ ਹੂਏ ਉਦਾਸੀ ਭਏ ਹੈਂ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਇਸਮੈ ਲਾਭ ਕਿਆ ਹੈ ? ॥ਉਤ੍ਰ

ਮਨਿ ਮੁਕੰਦੁ ਜਿਹਬਾ ਨਾਰਾਇਨੁ ਪਰੈ ਨ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ॥ ੨ ॥

ਮਨ ਮੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮੁਕਤੀਕੇ ਦਾਤੇ ਪ੍ਰਮਸ਼ਰ ਕਾ ਧਿਆਨ ਹੈ ਔਰ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਹੇ ਨਾਰਾਇਣ ਐਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਸਭੀ ਐਸੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਮਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਨਿਜ ਧਨੁ ਗਿਆਨੁ ਭਗਤਿ ਗੁਰਿ ਦੀਨੀ ਤਾਸੁ ਸੁਮਤਿ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥

ਅਪਨਾ ਧਨ ਤੋ ਏਹੀ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਔਰ ਭਗਤੀ ਦਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸਮੈਂ ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਮਤ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਮਨ ਲਾਗਾ ਹੈ ਮਨ ਲਗਾਵਣੇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਲਤ ਅੰਭ ਥੰਭਿ ਮਨੁ ਧਾਵਤ ਭਰਮ ਬੰਧਨ ਭਉ ਭਾਗਾ ॥ ੩ ॥

ਮਨ ਜੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਕੇ ਜਲਤਾ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ (ਅੰਭ) ਜਲ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਸਾਂਤਿ ਕਰ ਦੀਆ ਔਰ ਮਨ ਧਾਵਤੇ ਕੋ ਥੰਭ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਆਪਨੇ ਆਸਰੇ ਠਹਰਾ ਲੀਆ ਪੁਨਾ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਜੋ ਬੰਧਨ ਥਾ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਜੋ ਭਉ ਥਾ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋਂ ਕਾ ਸੋ ਸਭ ਭਾਗ ਗਿਆ ਹੈ॥ ੩ ॥

ਕਹੈ ਕਬੀਰੁ ਮਦਨ ਕੇ ਮਾਤੇ ਹਿਰਦੈ ਦੇਖੁ ਵੀਚਾਰੀ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਾਮ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੁਏ ਰਾਜਨ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖ ॥

ਤੁਮ ਘਰਿ ਲਾਖ ਕੋਟਿ ਅਸ੍ਵ ਹਸਤੀ ਹਮ ਘਰਿ ਏਕੁ ਮੁਰਾਰੀ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੭ ॥ ੫੮ ॥

ਤੁਮਾਰੇ ਘਰ ਮੈ ਤੋ ਲਾਖੋਂ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਹੈਂ ਵਾ ਲਾਖੋਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਧਨ ਔ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਘਰ ਏਕ ਮੁਰਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤੇਰੀ ਬਿਭੂਤੀ ਨਾਸ ਹੋਣੇ ਵਾਲੀ ਹਮਾਰੀ ਅਬਨਾਸੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਹਮ ਨਾਸੀ ਕੀ ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਰਖਤੇ ॥੪॥੧॥੭॥੫੮॥

ਗਉੜੀ

ਭਗਤੀ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਕਰ ਲੋਭ ਸੇ ਕਾਮਨਾ ਸੰਜੁਗਤ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਨਮ ਕੀ ਬਿਅਰਥਤਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤੋਂ ਕੇ ਸਹਤ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਉ ਕਪਿ ਕੇ ਕਰ ਮੁਸਟਿ ਚਨਨ ਕੀ ਲੁਬਧਿ ਨ ਤਿਆਗੁ ਦਇਓ ॥

ਜੈਸੇ ਬਾਂਦਰ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈ ਚਨੋਂ ਕੀ ਮੁਠੀ ਕੁਜੀ ਕੇ ਬੀਚ ਆਜਾਤੀ ਹੈ ਲੁਭਾਇਵਾਨ ਹੂਆ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਛੋਡ ਦੇਤਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵੁਹ ਛੋਲੇ ਉਸਕੋ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੋਗਏ ॥

ਜੋ ਜੋ ਕਰਮ ਕੀਏ ਲਾਲਚ ਸਿਉ ਤੇ ਫਿਰਿ ਗਰਹਿ ਪਰਿਓ ॥ ੧ ॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋ ਜੋ ਕਰਮ ਲਾਲਚ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਕਾਮਨਾ ਕਰਕੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਫਿਰ ਗਰ ਮੈ ਪਰੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਉਲਟੇ ਇਸ ਕੋ ਜਨਮ ਕਾ ਕਾਰਣ ਹੋਗਏ ॥ ੧ ॥ ਦੇਹ ਕੀ ਬਿਅਰਥਤਾ ਮੈ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਭਗਤਿ ਬਿਨੁ ਬਿਰਥੇ ਜਨਮੁ ਗਇਓ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਭਗਵਾਨ ਭਜਨ ਬਿਨੁ ਕਹੀ ਨ ਸਚੁ ਰਹਿਓ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਬਿਨਾ ਬਿਅਰਥ ਬਿਓਹਾਰੋਂ ਮੇਂ ਜਨਮ ਗਇਆ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਦ੍ਵਾਰਾ ਭਗਵਾਨ ਕਾ ਭਜਨ ਕੀਏ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤਪ ਯਗਾਦਿ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਚ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈ ਰਹਣਾ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਕਹੀਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ॥

ਜਿਉ ਉਦਿਆਨ ਕੁਸਮ ਪਰਫੁਲਿਤ ਕਿਨਹਿ ਨ ਘ੍ਰਾਉ ਲਇਓ ॥

ਜੈਸੇ ਉਦਿਆਨ ਮੈ ਫੂਲ ਫੂਲੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਸੁਗੰਧਤਾ ਕੋ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਲੀਆ ॥

ਤੈਸੇ ਭ੍ਰਮਤ ਅਨੇਕ ਜੋਨਿ ਮਹਿ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਕਾਲ ਹਇਓ ॥ ੨ ॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਕੋ ਵਾਰੰਬਾਰ ਕਾਲ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਬੀਤੇ ਹੈਂ ॥੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਆ ਧਨ ਜੋਬਨ ਅਰੁ ਸੁਤ ਦਾਰਾ ਪੇਖਨ ਕਉ ਜੁ ਦਇਓ ॥

ਇਹ ਧਨ ਜੋਬਨ ਔਰ (ਸੁਤ) ਪੁਤਰ ਪਨਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜ ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਦੀਏ ਥੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਪ੍ਰੀਛਾ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਦੀਏ ਥੇ ਕਿ ਜੀਵ ਇਨਮੈ ਫਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਾਂ ਉਦਾਸੀਨ ਹੋਕਰ ਮੇਰੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਤੇ ਹੈ ॥

ਤਿਨਹੀ ਮਾਹਿ ਅਟਕਿ ਜੋ ਉਰਝੇ ਇੰਦ੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਰਿ ਲਇਓ ॥ ੩ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਰ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪੂਰਬੰਤਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕ ਹੈਂ ਤਿਨਮੇਂ (ਉਰਝੇ) ਫਸ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਸੇ ਅਟਕ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

ਅਉਧ ਅਨਲ ਤਨੁ ਤਿਨਕੋ ਮੰਦਰੁ ਚਹੁ ਦਿਸ ਠਾਟ ਠਇਓ ॥

(ਅਉਧ) ਉਮਰ ਯੁਕਤਿ ਤਨ ਜੋ ਹੈ ਸੋ (ਤ੍ਰਿਨ) ਘਾਸ ਕਾ ਮੰਦਰ ਹੈ (ਚਹੁਦਿਸ) ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਸਾਂਝ ਸਵੇਰ ਮੈ ਕਾਲ ਅਗਨੀ ਕਾ (ਠਾਟ) ਬਨਾਉਬਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰਬ ਕਾਲ ਮੈ ਅਵਸਤਾ ਘਟਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜੇ ਕਹੋ ਆਪ ਹਮ ਕੋ ਹੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੋ ਵਾ ਅਪਨੇ ਬਚਨ ਕਾ ਉਪਾਉ ਭੀ ਕੁਛ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੋਂ ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਭੈ ਸਾਗਰ ਤਰਨ ਕਉ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰ ਓਟ ਲਇਓ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੮ ॥ ੫੯ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਭੈ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਤਰਨੇ ਕੋ ਮੈਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਲੀਆ ਹੈ। ੪॥੧॥੮॥੫੯॥

ਗਉੜੀ ॥ ਪਾਨੀ ਮੈਲਾ ਮਾਟੀ ਗੋਰੀ ॥ ਇਸ ਮਾਟੀ ਕੀ ਪੁਤਰੀ ਜੋਰੀ ॥ ੧ ॥

ਪਿਤਾ ਕਾ ਬੀਰਜ ਰੂਪ ਪਾਨੀ ਅਸੁਧ ਹੈ ਮਾਤਾ ਕੀ ਰਕਤ ਰੂਪ ਮਿਟੀ (ਗੋਰੀ) ਸੁਰਖ ਹੈ ਇਸ ਰਕਤ ਕੋ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੀ ਅੰਸ ਹੋਣੇ ਤੇ ਮਿਟੀ ਕਹਾ ਹੈ ਪਾਨੀ ਅਰ ਮਿਟੀ ਕੀ ਤੈ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਪੁਤਲੀ (ਜੋਰੀ) ਰਚੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਮੈ ਨਾਹੀ ਕਛੁ ਆਹਿ ਨ ਮੋਰਾ ॥ ਤਨੁ ਧਨੁ ਸਭੁ ਰਸੁ ਗੋਬਿੰਦ ਤੇਰਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਔਰ ਨ ਮੇਰਾ ਕਛੁ ਹੈ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਤਨ ਔਰ ਧਨੁ (ਸਭਰਸ) ਸਰਬੰਸੁ ਵਾ ਸੰਪੂਰਨ ਆਨੰਦ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਹੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਰਬੰਸ ਵਾ ਆਨੰਦ ਕਿਉਂ ਅਰਪਣ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਸਾਮਰਥਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਇਸ ਮਾਟੀ ਮਹਿ ਪਵਨੁ ਸਮਾਇਆ ॥ ਝੂਠਾ ਪਰਪੰਚੁ ਜੋਰੁ ਚਲਾਇਆ ॥ ੨ ॥

ਇਸ ਦੇਹ ਮਾਟੀ ਕੇ ਬੀਚ ਤੈ ਪ੍ਰਾਣ ਪਵਨ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ਝੂਠਾ ਪਰਪੰਚ ਜੋੜ ਕਰ ਅਪਨੇ ਬਲ ਕਰ ਤੈ ਚਲਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਹੇ ਕੇ ਤੈਨੇ ਕੁਛ ਧਨ ਰਾਖ ਲੈਨਾ ਥਾ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕਾਮ ਆਵਤ ਤਿਸ ਤੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ੨ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਿਨਹੂ ਲਾਖ ਪਾਂਚ ਕੀ ਜੋਰੀ। ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਗਗਰੀਆ ਫੋਰੀ ॥ ੩ ॥

ਯਦਯਪਿ ਕਿਸੀ ਪਾਂਚ ਲਾਖ ਗਿਣਤੀ ਕੀ ਭੀ ਮਾਇਆ ਜੋੜੀ ਹੈ ਤਥਾਪਿ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇਂ ਘੜੀ ਫੋੜ ਕਰ ਚਲੇ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਏਕ ਲਾਖ ਜੋੜਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ *ਭਾਵੇਂ ਪਾਂਚ ਲਾਖ ਜੋੜਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਅੰਤਕੋ ਏਕ ਪੈਸੇ ਕੀ ਘੜੀ ਫੋੜਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਹੇ ਤੈ ਸਰਬੰਸ ਦੇਕਰ ਕਿਆ ਕੀਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਇਕੁ ਨੀਵ ਉਸਾਰੀ ॥ ਖਿਨ ਮਹਿ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥੪॥ ੧ ॥੯॥੬੦॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕਤਾ ਕਾ ਜੋ ਚਿੰਤਨ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਮੰਦਰ ਕੀ ਨੀਵ ਉਸਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਅਦੁਤੀ ਚਿੰਤਨ ਰੂਪ ਅਭਿਆਸ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਐਸੇ ਨਿਰਹੰਕਾਰ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਹੂਆ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋ ਦੇਹੋਂ ਬੁਧੀ ਹੈ ਸੋ ਥੋੜੇ ਕਾਲ ਮੇਂ ਖਿਨਸਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਜਾਇ) ਉਤਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਖਿਨ ਥੋੜੇ ਕਾਲ ਇਕੁ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਭੈ ਕਰ ਮੈਂ ਨਿਰਹੰਕਾਰ ਹੂਆ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੯ ॥ ੬੦ ॥

ਗਉੜੀ ॥ ਰਾਮ ਜਪਉ ਜੀਅ ਐਸੇ ਐਸੇ॥ਧ੍ਰੂ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਜਪਿਓ ਹਰਿ ਜੈਸੇ ॥ ੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਕੋ (ਜੀਅ) ਹਿਦੇ ਮੈਂ ਐਸੇ ਐਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਪੋ ਜੈਸੇ ਹਰੀ ਕੋ ਧ੍ਰੂ ਅਰ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਿ ਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪੂਰਬਕ ਜਪੋ॥ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਭਰੋਸੇ ਤੇਰੇ ॥ ਸਭੁ ਪਰਵਾਰੁ ਚੜਾਇਆ ਬੇੜੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਤੇਰੇ ਭਰੋਸੇ ਪਰਮੈਂਨੇ ਸਭ ਪਰਵਾਰੁ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਬੇੜੇ ਪਰ ਚੜਾ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਵੈ ॥ ਇਸ ਬੇੜੇ ਕਉ ਪਾਰਿ ਲਘਾਵੈ ॥ ੨ ॥

ਜਬ (ਤਿਸੁ) ਹਰੀ ਕੋ ਜੀਵ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਆਪਨਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜੀਵ ਨੇ ਭਗਤੀ ਕਾ ਜੋ ਬੇੜਾ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਅਨੇਕ ਬਿਘਨ ਰੂਪ ਸਮੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰਪਰਸਾਦਿ ਐਸੀ ਬੁਧਿ ਸਮਾਨੀ ॥ ਚੂਕਿ ਗਈ ਫਿਰਿ ਆਵਨ ਜਾਨੀ ॥ ੩ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਨ ਕੇ ਹਿਦੇ ਮੈਂ ਐਸੀ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਬੁਧੀ ਸਮਾਈ ਹੈ ਫਿਰ ਤਿਨ ਕੀ ਆਵਨ ਜਾਨੀ ਚੂਕ ਗਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਹੁ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥ ੩ ॥

---

*ਦਾ 'ਕਲਾਂ ਯਗਾਓ' ਨੇ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਰੂਪ ਲਾਖ ਮੇਂ ਪਾਜ ਦੇਰਤ ਯੋਗ ਵੇਟ ਜੋੜ ਹੈ ਅਨਬਾਤ ਬਗੁਰ ਕ ਲ ਰਖੀ ਰੇ ਤੋ ਭੀ ਅੰਤ ਕੋ ਕਾਲ ਨੇ ਫੋੜੀ ਹੈ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਭਜੁ ਸਾਰਿਗਪਾਨੀ ॥ ਉਰਵਾਰਿ ਪਾਰਿ ਸਭਿ ਏਕੋ ਦਾਨੀ ॥੪॥ ੨॥੧੦॥੬੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਾਰੰਗ ਨਾਮੇ ਧਨਖ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੋ ਭਜ (ਉਰਵਾਰਿ ਪਾਰਿ) ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਤੂੰ ਜਾਨ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ ੧੦ ॥ ੬੧ ॥

ਗਉੜੀ ੬

ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ ਭਜਨ ਕਾ ਪਰਤਾਪ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੋਨਿ ਛਾਡਿ ਜਉ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਓ ॥ ਲਾਗਤ ਪਵਨ ਖਸਮੁ ਬਿਸਰਾਇਓ ॥ ੧ ॥

ਜੋਨੀ ਛੋਡ ਕਰ ਜਬ ਤੂੰ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਇਆ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਸੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਸਤੇ ਹੀ ਜਬ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਪਵਨ ਲਾਗੀ ਅਰਥਾਤ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਮੋਹ ਹੂਆ ਤਬ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਵਾ ਤਿਸ ਮੋਹ ਨੇ ਵਾਹਿ-ਗੁਰੂ ਬਸਰਵਾਇ ਦੀਆ ॥ ੧ ॥

ਜੀਅਰਾ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰ ॥

ਗਰਭ ਜੋਨਿ ਮਹਿ ਉਰਧ ਤਪੁ ਕਰਤਾ ॥ ਤਉ ਜਠਰ ਅਗਨਿ ਮਹਿ ਰਹਤਾ ॥ ੨ ॥

ਗਰਭ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਤੂੰ ਊਪਰ ਪੈਰ ਕਰ ਕੇ ਤਪ ਕਰਤਾ ਥਾ ਤਉ (ਜਠਰ) ਪੇਟ ਮੈਂ ਜੋ ਅੰਨ ਆਦਿਕ ਕੋ ਪਚਾਵਨੇ ਵਾਲੀ ਅਗਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਰਹਤਾ) ਬਰਤਾ ਥਾ ॥ ੨ ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮਿ ਆਇਓ ॥ ਅਬਕੇ ਛੁਟਕੇ ਠਉਰ ਨ ਠਾਇਓ ॥ ੩ ॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨੀਂ ਮੈਂ ਭਰਮਤਾ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੇ ਬੀਚ ਆਇਆ ਹੈ ਅਬ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੇ ਬੀਚ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ ਚਰਨ ਤੇਰੇ ਸੇ ਛੁਟ ਗਏ ਤਬ ਠਹਿਰਨੇ ਕੋ ਜਾਗਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਗੀ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਫੇਰ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫਿਰੇ ਗਾ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਰੂੰ ? ਉਤਰ ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਭਜੁ ਸਾਰਿਗਪਾਨੀ ॥ ਆਵਤ ਦੀਸੈ ਜਾਤ ਨ ਜਾਨੀ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੧੧ ॥ ੬੨ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰਾਜੇ ਕਹੇ ਅਵਸਥਾ ਤੋ ਬਹੁਤ ਪੜੀ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਭਜ ਲੇਵਾਂ ਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਮਰ ਆਵਤੀ ਦੇਖੀਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜਾਤੀ ਹੂਈ ਪਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਦੀਪ ਸਿਖਾਵਤ ਵਾ ਜੀਵ ਆਵਤੇ ਤੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਜਾਤੇ ਹੂਏ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਹਾਂ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੧੧ ॥ ੬੨ ॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ॥

ਭਗਤੀ ਕੋ ਮੁਖ ਔਰ ਦੁੰਦੋਂ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੁਰਗ ਬਾਸੁ ਨ ਬਾਛੀਐ ਡਰੀਐ ਨ ਨਰਕਿ ਨਿਵਾਸੁ ॥

ਸੁਰਗ ਕੀ ਇਛਾ ਨ ਕਰੀਐ ਔਰ ਨਰਕ ਕੇ ਨਿਵਾਸ ਸੇ ਨ ਡਰੀਐ ਭਾਵ ਇਹ ਸੁਰਗ ਕੀ ਇਛਾ ਨਰਕ ਕਾ ਡਰ ਦੋਨੋਂ ਛੋਡ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ॥

ਹੋਨਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਈਹੈ ਮਨਹਿ ਨ ਕੀਜੈ ਆਸ ॥ ੧ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਹੋਨਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਵੈ ਹੀ ਗਾ ਤਾਂਤੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਰਗਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਨਾ ਕਰੀਏ ॥ ੧ ॥

ਰਮਈਆ ਗੁਨ ਗਾਈਐ ॥ਜਾਤੇ ਪਾਈਐ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ (ਰਮਈਆ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਗੁਨ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਸੇ (ਪਰਮ) ਵਡਾ (ਨਿਧਾਨੁ) ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਭਾਵ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਕਿਆ ਜਪੁ ਕਿਆ ਤਪੁ ਸੰਜਮੋ ਕਿਆ ਬਰਤੁ ਕਿਆ ਇਸਨਾਨੁ ॥
ਜਬ ਲਗੁ ਜੁਗਤਿ ਨ ਜਾਨੀਐ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਭਗਵਾਨ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਪ੍ਰਯੰਤ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਨਾ ਜਾਨੀਏ ਤਬ ਜਪ ਕਿਆ ਹੈ ਤਪ ਔਰ ਸੰਜਮ ਕਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਤ ਤਥਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਿਆ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਸੰਪੈ ਦੇਖਿ ਨ ਹਰਖੀਐ ਬਿਪਤਿ ਦੇਖਿ ਨ ਰੋਇ ॥

ਧਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਅਨੰਦ ਨਾਂ ਹੋਈਏ ਔਰ ਅਪਦਾ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਰੋਈਏ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਹਰਖ ਸੋਗ ਮੈਂ ਸਮ ਰਹੀਏ ॥

ਜਿਉ ਸੰਪੈ ਤਿਉ ਬਿਪਤਿ ਹੈ ਬਿਧ ਨੇ ਰਚਿਆ ਸੋ ਹੋਇ ॥ ੩ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੈਸੀ ਕਰਮਾਂਨੁਸਾਰ ਬਿਭੂਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਤੈਸੀ ਹੀ ਕਰਮਾਂਨੁਸਾਰ ਵਿਪਤਾ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਜੈਸਾ ਬਿਧਾਤਾ ਨੇ ਰਚਿਆ ਹੈ ਸੋ ਅਵਸਯ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਅਬ ਜਾਨਿਆ ਸੰਤਨ ਰਿਦੈ ਮਝਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਵਾ (ਅਬ) ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਕਰ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥ ਕਿਸ ਨੇ ਸੇਵਕ ਨੇ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਸੇਵਕ ਕੌਣ ਹੈ॥ ਉਤਰ ॥

ਸੇਵਕ ਸੋ ਸੇਵਾ ਭਲੇ ਜਿਹ ਘਟ ਬਸੈ ਮੁਰਾਰਿ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ੧੨ ॥ ੬੩ ॥

ਸੇਵਕ ਸੋ ਹੈ ਜੋ ਭਲੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਭਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਕੌਨ ਹੈਂ ॥ ਉਤਰ ॥ ਜਿਨ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਸਤਾ ਹੈ ਵੁਹ ਭਲੇ ਹੈਂ ॥ ੪॥ ੧ ॥ ੧੨ ॥ ੬੩॥

ਗਉੜੀ

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਾਕੋਈ ਸਬੰਧੀ ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੁਆ ਤਬ ਸਬੰਧੀਓਂ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਰੋਤਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਤੈਂ ਕੁਛ ਪੀ ਲੀਆ ਹੈ ਹਮ ਸਭ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਵੈਰਾਗ ਮੇ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੇ ਮਨ ਤੇਰੋ ਕੋਇ ਨਹੀ ਖੀਂਚਿ ਲੇਇ ਜਿਨਿ ਭਾਰੁ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਯਾਂਤੇ ਸਬੰਧੀਓਂ ਕੀ ਪਾਲਣਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਰੂਪ ਵਾ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਭਾਰੁਤੂੰ ਆਪਨੇ ਊਪਰ ਖੈਂਚ ਕਰ (ਜਿਨਿ) ਮਤਲੇਹੁ ਜੇ ਕਹੇ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਰਬ ਕੁਟੰਬ ਅਪਨਾ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਸਭ ਸੰਸਾਰਮੈ ਮਿਲ ਕਰ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਰਖ ਬਸੇਰੋ ਪੰਖਿ ਕੋ ਤੈਸੋ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥ ੧ ॥

ਜੈਸੇ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੋ ਪੰਖੀਓਂ ਕਾ ਬ੍ਰਿਖ ਪਰ ਬਸੇਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਾਤਹਕਾਲ ਸਭ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਏਹੁ ਸੰਸਾਰ ਜਾਣ ਲੇਵੋ ॥੧॥

ਰਾਮ ਰਸੁ ਪੀਆ ਰੇ । ਜਿਹ ਰਸ ਬਿਸਰਿ ਗਏ ਰਸ ਅਉਰ ॥ ੧ ॥ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਸ ਪੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਰਸ ਕੇ ਪੀਨੇ ਸੇ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਔਰ ਰਸ ਬਿਸਰਿ ਗਏ ਹੈਂ।

ਅਉਰ ਮੁਏ ਕਿਆ ਰੋਈਐ ਜਉ ਆਪਾ ਥਿਰੁ ਨ ਰਹਾਇ ॥

ਜਬ (ਆਪਾ) ਆਪਨਾ ਸਰੀਰ ਹੀ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀ ਰਹਣਾ ਤੋ ਔਰ ਕੇ ਮਰਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਰੋਣਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਉਪਜੈ ਸੋ ਬਿਨਸਿ ਹੈ ਦੁਖੁ ਕਰਿ ਰੋਵੈ ਬਲਾਇ ॥ ੨ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਉਤਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨਸੇਗਾ ਯਾਂਤੇ ਦੁਖਮਾਨ ਕਰ ਮੇਰੀ ਬਲਾ ਰੋਤੀ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਕੀ ਬੋਲੀ ਹੈ ਮੇਰੀ ਬਲਾਇ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਾਣੇ ਵਾ ਦੁਖ ਮਾਨਕਰ ਵੁਹ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋ ਅਵਿਜਾ ਰੂਪੀ (ਬਲਾਇ) ਭੂਤਨੀ ਚਿਪਟੀ ਹੂਈ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਜਹਕੀ ਉਪਜੀ ਤਹ ਰਚੀ ਪੀਵਤ ਮਰਦਨ ਲਾਗ ॥

ਜਿਸ ਕੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰੀ ਹੂਈ ਥੀ ਜੀਵ ਕਲਾ ਤਹਾਂ ਹੀ ਰਚੀ ਗਈ ਭਾਵ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਕਿਨ ਕੀ? ॥ਉਤਰ॥ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਮਰਦੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਰਾਮ ਰਸ ਪੀਵਤੇਹੈਂ ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਚਿਤਿ ਚੇਤਿਆ ਰਾਮਸਿਮਰਿ ਬੈਰਾਗ ॥ ੩ ॥ ੨॥ ੧੩ ॥ ੬੪ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਤੋ ਏਹ ਚਿਤ ਮੈਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੈਰਾਗ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਰਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੇ ਤਬ ਇਸ ਕਾ ਰੋਣਾ ਮਿਟਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ੨ ॥ ੧੩॥੬੪॥

ਰਾਗ ਗਉੜੀ ॥

ਪਰਦੇਸ ਗਾਮੀ ਪਤੀ ਕੀ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਦ੍ਰਸ੍ਰਾਂਤ ਕਰ ਜਗਯਾਸੂ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਥੁ ਨਿਹਾਰੈ ਕਾਮਨੀ ਲੋਚਨ ਭਰੀਲੇ ਉਸਾਸਾ ॥

ਜੈਸੇ ਕਾਮਨੀ ਨੇਤ੍ਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਉਚੇ ਸ੍ਵਾਸ ਲੇਕਰ ਪਤੀ ਕਾ ਰਸਤਾ ਦੇਖਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਪ੍ਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਰਸਤਾ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਜਲਸੇ ਨੇਤ੍ਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਉਚੇ ਸ੍ਵਾਸ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਉਰ ਨ ਭੀਜੈ ਪਗੁ ਨ ਖਿਸੈ ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਕੀ ਆਸਾ ॥ ੧॥

ਜੈਸੇ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਕਾ ਔਰ ਪੁਰਸ਼ ਪਰ ਰਿਦਾ ਭੀਗਤਾ ਨਹੀਂ ਪੀਛੇ ਕੋ ਪਗੁ ਖਿਸਕਤਾ ਨਹੀਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕਾਰਿਦਾ ਔਰ ਦੇਵਤੋਂ ਪਰ ਭੀਗਤਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਨਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਮੈ ਕੋਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਚਿਤ ਰੂਪੀ ਪੈਰ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰਕੇ ਭਜਨ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਪੀਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਤਾ ॥ ੧ ॥

ਉਡਹੁ ਨ ਕਾਗਾ ਕਾਰੇ ॥ ਬੇਗਿ ਮਿਲੀਜੈ ਅਪੁਨੇ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੈਸੇ ਪਤਿ ਪ੍ਰਦੇਸ ਗਾਮੀ ਵਾਲੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਹਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਕਾਲੇ ਕਾਕ ਉਡ ਜਾਓ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਮਿਲੇ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਗਜਾਸੂ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕੇ ਹੇ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਕਾਲੇ ਕਾਗਉ ਤੁਮ ਉਡਤੇ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਉਡ ਜਾਵੋ ਵਾ (ਹੁਨ) ਅਬ ਉਡ ਜਾਵੋ ਨਿਸਪਾਪ ਹੋਕਰ ਅਪਨੇ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਮਿਲੀਏ ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਜੀਵਨ ਪਦ ਕਾਰਨਿ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਕਰੀਜੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਜੀਵਨ ਪਦ) ਮੋਖ ਪਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰੀਏ ॥

ਏਕੁ ਅਧਾਰ ਨਾਮੁ ਨਾਰਾਇਨ ਰਸਨਾ ਰਾਮੁ ਰਵੀਜੈ ॥ ੨ ॥ ੧ ॥ ੧੪ ॥ ੬੫ ॥

ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਏਕ ਨਾਰਾਇਣ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਕਰੀਏ ਅਰਥਾਤ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ॥ ੨ ॥ ੧ ॥ ੧੪ ॥ ੬੫॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ੧੧

ਸਾਖੀ ਕੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰੂਪਤਾ ਔਰ ਸੁਧ ਬੁਧੀ ਕੋ ਰਾਧੇ ਰੂਪਤਾ ਕਰਕੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਆਸ ਪਾਸ ਘਨ ਤੁਰਸੀ ਕਾ ਬਿਰਵਾ ਮਾਝ ਬਨਾਰਸ ਗਾਊ ਰੇ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ (ਘਨ) ਬਹੁਤਾ (ਤੁਲਸੀ) ਤੁਲਤਾ ਆਦੀ ਜੋ ਗੁਣ (ਅਸੀ) ਹੈਂ ਏਹੀ ਤੁਲਸੀ ਕੇ ਬੂਟੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕੇ (ਮਾਝ) ਬੀਚ (ਬਨਾਰਸਿ) ਬਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਰਸੁ ਆਨੰਦ ਜਿਸਮੇ ਐਸਾ ਰਿਦਾ ਅਸਥਾਨ ਗਾਊ ਹੈ ਏਹੀ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਹੈ ਜਹਾਂ ਰਾਸਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਰਸ ਬਨਾ ਹੈ ਵਾ ਬਨਾਰਸ ਕਾ ਅਖਰ ਤੋੜ ਫੋੜ ਕੇ ਬਰਸਨਾ ਬਰਸਾਨਾ ਜਹਾਂ ਰਾਧਕਾ ਜਨਮੀ ਥੀ ਸੋ ਗਾਉਂ ਹੈ ਐਸੇ ਭੀ ਬਨਤਾ ਹੈ ਰਿਦਾ ਬਰਸਾਨਾ ਹੈ ॥

ਉਆ ਕਾ ਸਰੂਪੁ ਦੇਖਿ ਮੋਹੀ ਗੁਆਰਨਿ ਮੋ ਕਉ ਛੋਡਿ ਨ ਆਉ ਨ ਜਾਹੂ ਰੇ ॥ ੧ ॥

ਰਿਦੇ ਮੈ ਜੋ ਤੂ ਸਾਖੀ ਚੇਤਨ ਹੈਂ ਉਸਕਾ ਅਰਥ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਦੇਖ ਕਰ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ (ਗੁਆਰਨਿ) ਰਾਧਕੇ ਮੋਹਤ ਹੋਗਈ ਹੈ ॥ ਹੇ ਸਾਖੀ ਆਤਮਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨ ਕਰ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਦਾ ਅਪ੍ਰੋਖ ਰਹੂ। ਜੋ ਕਹੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੇਰੇ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਕਰ ਮੈ ਆਵਣੇ ਜਾਣੇ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਊਂ ॥

ਤੋਹਿ ਚਰਨ ਮਨੁ ਲਾਗੋ ਸਾਰਿੰਗਧਰ ਸੋ ਮਿਲੈ ਜੋ ਬਡ ਭਾਗੋ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਾਰੰਗਧਰ ਤੂੰ ਜੋ ਸਰਬ ਬ੍ਰਿਤੀਓਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਮੈ ਲਾਗਾ ਹੈ ਜੋ ਵਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੁਮ ਮੈ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ॥

ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨ ਮਨ ਹਰਨ ਮਨੋਹਰ ਕ੍ਰਿਸਨ ਚਰਾਵਤ ਗਾਊ ਰੇ ॥

ਰਿਦਾ ਰੂਪੀ ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨ ਮਨ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਸੇ ਸੁਭ ਗੁਣ ਸਪੰਨ ਹੈ (ਮਨੋਹਰ) ਸੁੰਦਰ ਜੋ ਤੂੰ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੌਣ ਸਾਖੀ ਚੇਤਨ ਸੋ ਤੂੰ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਰੂਪੀ ਗਊਆਂ ਕੋ ਬਿਚਰਾਵਤ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤੁਝ ਸਾਖੀ ਆਸਰੇ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚੇਸਟਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਜਾਕਾ ਠਾਕੁਰੁ ਤੂਹੀ ਸਾਰਿੰਗਧਰ ਮੋਹਿ ਕਬੀਰਾ ਨਾਉ ਰੇ ॥ ੨ ॥ ੨ ॥ ੧੫ ॥ ੬੬ ॥

ਹੇ ਸਾਰੰਗ ਧਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਿਸ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕਾ ਤੂੰ ਠਾਕੁਰ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੋਣੇ ਸੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ (ਕਬੀਰਾ)ਬੜਾ ਹੋ ਗਇਆ ਹੈ ਵਾ ਸਰਗੁਣ ਉਪਾਸਕਾਂ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ॥ ਹੇ ਸਾਰੰਗਧਰ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਲਾਗਾ ਹੈ ਜੋ ਬੜੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ॥ ਆਸੇ ਪਾਸੇ (ਘਨ) ਬਹੁਤਾ ਹੀ ਤੁਲਸੀ ਕਾ ਬੂਟਾ ਹੈ ਔਰ (ਬਨਾ ਰਸ) ਅਨੰਦ ਬਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ ਸੋ ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨ ਗਾਉਂ ਹੇ ਜਿਸਕਾ ਰੂਪ ਦੇਖਕਰ ਰੁਵਾਰਨ ਅਰਥਾਤ ਰਾਧਕਾਂ ਮੋਹਤ ਹੂਈ ਐਸੇ ਕਹਤੀ ਥੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਕਹੀ ਨ ਆਓ ਨ ਜਾਓ ॥ ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨ ਕੇ ਬੀਚ ਮਨਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਰਾ ਮਨੋਹਰ ਹੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕਰ ਗਊਆਂ ਚਰਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਅਕਾਸ ਬਾਣੀ ਹੂਈ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ ਹੇ ਧਰਨੀਧਰ ਜਿਸਕਾ ਠਾਕੁਰ ਤੂੰ ਹੈਂ ਸੋ ਮੇਰਾ ਨਾਮੁ ਕਬੀਰ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੋ ਮੈਂ ਹੂੰ ॥੨॥ ੨ ॥ ੧੫ ॥੬੬॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ੧੨

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਅਨਿਤ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਬੋਧਿ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਿਪਲ ਬਸਤ੍ਰ ਕੇਤੇ ਹੈ ਪਹਿਰੇ ਕਿਆ ਬਨ ਮਧੇ ਬਾਸਾ ॥

ਹੇ ਮਨ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਿਤਨਿਓਂ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ (ਬਿਪਲ) ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰੇ ਤੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੂਆ ਔਰ ਬਨਕੇ ਬੀਚ ਬਾਸਾ ਕੀਆ ਤੋ ਕਿਆ ਹੂਆ ॥

ਕਹਾ ਭਇਆ ਨਰ ਦੇਵਾ ਧੋਖੇ ਕਿਆ ਜਲਿ ਬੋਰਿਓ ਗਿਆਤਾ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਪੁਰਸ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕਾ ਪੂਜਨ ਕੀਆ ਤੋ ਕਿਆ ਹੂਆ ਔਰ ਜਲਮੈਂ (ਗਿਆਤਾ) ਸਮਝ ਪੂਰਬਕ ਸਰੀਰ ਕੋ ਡੋਬ ਲੀਆ ਅਰਥਾਤ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਕੀਆ ਤੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੂਆ ਵਾ ਜਲ ਬੋਰਿਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਸਰੀਰ ਕਾ ਅਧਿਆਹਾਰ ਹੂਆ ਔਰ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ(ਗਿਆਤਾ) ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਤੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੈ ।

ਜੀਅਰੇ ਜਾਹਿਗਾ ਮੈ ਜਾਨਾ ॥ ਅਬਿਗਤੁ ਸਮਝੁ ਇਆਨਾ ॥
ਜਤ ਜਤ ਦੇਖਉ ਬਹੁਰਿ ਨ ਪੇਖਉ ਸੰਗਿ ਮਾਇਆ ਲਪਟਾਨਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਜਾਵੇਂਗਾ ਅਰਥਾਤ ਅਵਸ ਮਰੇਂਗਾ ਮੈਂ ਨ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ ਹੇ ਅਯਾਨੇ ਜੀਵ ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ (ਅਬਿਗਤ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਮਝ ਔਰੁ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਤੂੰ ਮਾਇਕ ਰਚਨਾ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਬਹੁੜੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇਂਗਾ ਤਿਸ ਨਾਸਵੰਤ ਮਾਯਾ ਸੇ ਤੂੰ ਲਪਟ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਗਿਆਨੀ ਧਿਆਨੀ ਬਹੁ ਉਪਦੇਸੀ ਇਹੁ ਜਗੁ ਸਗਲੋ ਧੰਧਾ ॥

(ਗਿਆਨੀ) ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਕਤਾ ਅਰੁ ਧਿਯਾਨ ਲਗਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਨਃ ਬਹੁੜ ਸੇ (ਉਪਦੇਸੀ) ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਇਤਯਾਦਿ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਮੈਂ ਧੰਧਾ ਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਇਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਇਆ ਜਗੁ ਮਾਇਆ ਅੰਧਾ ॥ ੨ ॥ ੧ ॥ ੧੬ ॥ ੬੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਇਹ ਜਗਤ ਮਾਇਆ ਨੇ ਅੰਧਾਕਰ ਛੋਡਿਆ ॥ ੨ ॥੧॥੧੬ ॥ ੬੭ ॥

ਗਉੜੀ ੧੨

ਜੋ ਮਨ ਕਹੇ ਕਿ ਅਬ ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਰੂੰ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਨ ਰੇ ਛਾਡਹੁ ਭਰਮ ਪਰਗਟ ਹੋਇ ਨਾਚਹੁ ਇਆ ਮਾਇਆ ਕੇ ਡਾਂਡੇ ॥

ਰੇ ਮਨ ਇਸ ਮਾਇਆ ਕੇ ਦੰਡੇ ਹੂਏ ਭ੍ਰਮ ਛੋਡਿ ਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਕਰ ਨਾਚਹੁ ॥

ਸੂਰੁ ਕਿ ਸਨਮੁਖ ਰਣ ਤੇ ਡਰਪੈ ਸਤੀ ਕੇ ਸਾਂਚੇ ਭਾਂਡੇ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਸਨਮੁਖ ਹੋਕਰ ਜੁਧ ਸੇ ਡਰੇ ਸੋ ਸੂਰਮਾਂ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰੁ ਜੋ ਸਤੀ ਜਲਨੇ ਕੇ ਸਮਜ ਭਾਂਡੇ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੇ ਸੋਕਜਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਸੂਰਮਾਂ ਹੈ ਸੋ ਰਣ ਸੇ ਡਰਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰੁ ਜੋ ਸਤੀ ਹੋਣੇ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸੋ ਭਾਂਡੇ ਸੰਚਨ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਰਾਖਤੀ ਸਰਬੰਸ ਲੁਟਾਇ ਦੇਤੀ ਹੈ॥ਦ੍ਰਾਸ੍ਰਾਂਤ ਮੈਂ ਵਹੁ ਗਯਾਨਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਦਬਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਨ ਜੀਤ ਕਰ ਉਨਕੇ ਅਧੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਵੈਰਾਗ ਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥ ਗਯਾਨੀ ਦੇਹੋਂ ਤਯਾਗਨ ਮੈਂ ਸੰਕੋਚੁ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਡਗਮਗ ਛਾਡਿ ਰੇ ਮਨ ਬਉਰਾ ॥ ਅਬ ਤਉ ਜਰੇ ਮਰੇ ਸਿਧਿ ਪਾਈਐ ਲੀਨੋ ਹਾਥਿ ਸੰਧਉਰਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਮਨ (ਡਗ) ਵਿੰਗੇ ਰਸਤੇ ਛੋਡ ਦੇਹੁ ਜਬ ਹਾਥ ਮੈਂ (ਸੰਧਉਰਾ) ਨਾਰਏਰ ਲੇ ਲੀਆ ਸਤੀ ਜਰੇ ਤੋ ਸ੍ਵਰਗ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੋ ਪਾ ਲੇਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸੂਰਮੇ ਨੇ (ਸੰਧਉਰਾ) ਖੰਡਾ ਹਾਥ ਮੈਂ ਲੀਆ ਤਉ ਮਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਡਰਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਰੇ ਮਰੇ ਸੇ ਸਿਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਦ੍ਰਾਸ੍ਰਾਂਤ ਮੈਂ ਜਬ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਨਾਰਏਰ ਜਗਯਾਸੂ ਨੇ ਅਰੁ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਖੰਡਾ ਵਿਦਵਾਨ ਨੇ ਜਬ ਪਕੜ ਲੀਆ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਮਰ ਜਾਵੇ ਕਾਮਨਾ ਕੋ ਜਲਾ ਦੇਵੇ ਗਯਾਨੀ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਯਾਗ ਦੇਵੇ ਤੌ ਮੋਖ ਪਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਹੇ ਅਰਥ ਕੋ ਸਪਸਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਾਇਆ ਕੇ ਲੀਨੇ ਇਆ ਬਿਧਿ ਜਗਤੁ ਬਿਗੂਤਾ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਿਖੇ ਤੂੰ (ਲੀਨੇ) ਲੈ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ (ਲੀਨੇ) ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਗਤ ਖਰਾਬ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਨ ਛੋਡਉ ਸਗਲ ਊਚ ਤੇ ਊਚਾ ॥ ੨ ॥੨॥ ੧੭ ॥ ੬੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੋ ਨ ਛੋਡਉ ਜੋ ਸੰਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਊਚਿਓਂ ਸੇ ਭੀ ਊਚਾ ਹੈ॥੨॥੨॥੧੭॥੬੮॥

ਗਉੜੀ੧੩ ॥ ਬੇਨਤੀ ॥ ਫੁਰਮਾਨੁ ਤੇਰਾ ਸਿਰੈ ਊਪਰਿ ਫਿਰਿ ਨ ਕਰਤ ਬੀਚਾਰ॥

ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਕਰ ਸਿਰ ਪਰ ਰਾਖਿਆ ਹੈ ਫਿਰ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਯੇਹਿ ਮਾਨਣੇ ਜੋਗ ਹੈ ਯਾ ਨਹੀਂ ਮਾਨਣੇ ਜੋਗ॥

ਤੁਹੀ ਦਰੀਆ ਤੁਹੀ ਕਰੀਆ ਤੁਝੈ ਤੇ ਨਿਸਤਾਰ ॥ ੧ ॥

ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਦਰੀਆਓ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਪਾਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਗੁਰੂ ਰੂਪ (ਕਰੀਆ) ਮਲਾਹ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਹੀ ਮੇਰਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਵੇਗਾ॥੨॥

ਬੰਦੇ ਬੰਦਗੀ ਇਕਤੀਆਰ ॥ ਸਾਹਿਬੁ ਰੋਸੁ ਧਰਉ ਕਿ ਪਿਆਰੁ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹਮ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹਾਂ ਹਮ ਕੋ ਤੇਰੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਆਪ ਮੁਝ ਦਾਸ ਪਰ ਰੋਸ ਧਾਰੋ ਵਾ ਪਿਆਰ ਧਰੋ ਇਹ ਆਪਕੋ ਇਖਤਿਆਰ ਹੈ॥ਜੇ ਕਹੇ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਬੰਦਾ ਹੈਂ ਸੇ ਹੈਂ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਤੇਰਾ ਆਧਾਰੁ ਮੇਰਾ ਜਿਉ ਫੂਲੁ ਜਈਹੈ ਨਾਰਿ॥

ਤੇਰਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਮੈਂ ਐਸੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ ਜੈਸੇ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਜਈ) ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ*

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਗੁਲਾਮੁ ਘਰ ਕਾ ਜੀਆਇ ਭਾਵੈ ਮਾਰਿ ॥ ੨ ॥ ੧੮ ॥ ੬੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਘਰ ਕਾ ਗੁਲਾਮ ਹਾਂ ਚਾਹੇ ਜੀਆਇ ਚਾਹੇ ਮਾਰ॥ ੨ ॥ ੧੮ ॥ ੬੯ ॥

---

*ਜਾ ਕਵਲ ਨਾਰ ਜਲ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ ਜਈ ਜਾਤਾ ਹੇ ਵਾ ਜੈਸੇ ਪੁਰੇਸ ਸੇ ਆਏ ਪਤੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤੀ ਹੇ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਗਉੜੀ ॥

ਏਕ ਬ੍ਰਹਮਨ ਨੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਪਾਸ ਆਇ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਜੈ ਨੰਦ ਕੇ ਨੰਦਨ ਕੀ ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੀਅ ਜੋਨਿ ਮਹਿ ਭ੍ਰਮਤ ਨੰਦ ਬਹੁ ਥਾਕੋ ਰੇ ॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਜੂਨੀ ਮੇਂ ਭਰਮਤਾ ਹੂਆ ਨੰਦ ਬਹੁਤ ਥਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ॥

ਭਗਤਿ ਹੇਤਿ ਅਵਤਾਰੁ ਲੀਓ ਹੈ ਭਾਗੁ ਬਡੋ ਬਪੁਰਾ ਕੋ ਰੇ ॥ ੧ ॥

ਨੰਦ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਅਵਤਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ਬੇਚਾਰੇ ਕਾ ਭਾਗ ਬੜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨੰਦ ਨੇ ਔਰ ਜਸੋਧਾ ਨੇ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਥੀ ਯਾਂਤੇ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜੀ ਨੇ ਉਤਾਰ ਧਾਰ ਕਰ ਬਡਾਈ ਬਖਸ਼ੀ ਯਦਪੀ ਵਸੁਦੇਵ ਕੇ ਘਰ ਅਵਤਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ਤਦਪੀ ਪਾਲਨੇ ਕਰ ਨੰਦ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਹਾਏ ਹੈਂ ॥ ੧ ॥

ਤੁਮ ਜੋ ਕਹਤ ਹਉ ਨੰਦ ਕੋ ਨੰਦਨੁ ॥ ਨੰਦ ਸੁ ਨੰਦਨੁ ਕਾ ਕੋ ਰੇ ॥
ਧਰਨਿ ਅਕਾਸੁ ਦਸੋ ਦਿਸ ਨਾਹੀ ਤਬ ਇਹੁ ਨੰਦ ਕਹਾ ਥੋ ਰੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਤੁਮ ਜੋ ਕਹਤੇ ਹੋ ਕ੍ਰਿਸਨ ਨੰਦ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈ ਹੇ ਪੰਡਤ ਨੰਦ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸਕਾ (ਨੰਦਨ) ਪੁਤ੍ਰ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਿਤਾ ਪਿਤਾਮਾ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਯੰਤ ਕਹੋ ਗੇ ਨੰਦ ਕੇ ਥਤੇ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਭੀ ਕ੍ਰਿਸਨ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹੀ ਸਿਧ ਹੋਵੇਗਾ ਜਬ ਧਰਤੀ ਔਰ ਅਕਾਸ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਨਹੀਂ ਥੀ ਤਬ ਏਹ ਨੰਦ ਕਹਾਂ ਥਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸਨ ਤਬ ਭੀ ਥਾ ॥

ਸੰਕਟਿ ਨਹੀ ਪਰੈ ਜੋਨਿ ਨਹੀ ਆਵੈ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਜਾਕੋ ਰੇ ॥

ਜੇਕਰ ਕ੍ਰਿਸਨ ਕਾ ਯਥਾਰਥ ਰੂਪ ਪੂਛੋ ਤੋ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈ ਸੰਕਟ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਪਰਤਾ ਜੋਨੀ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ॥

ਕਬੀਰ ਕੋ ਸੁਆਮੀ ਐਸੋ ਠਾਕੁਰੁ ਜਾਕੈ ਮਾਈ ਨ ਬਾਪੋ ਰੇ ॥ ੨ ॥ ੧੯ ॥ ੭੦ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਸੁਆਮੀ ਐਸਾ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਨ ਮਾਈ ਹੈ ਨ ਬਾਪੁ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ੧੯ ॥ ੭੦ ॥

ਗਉੜੀ ॥

ਏਕ ਕਾਲ ਮੇਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਪੀਛੇ ਸੇ ਹਟਾਵਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਐਸਾ ਸ੍ਵਾਂਗ ਧਾਰਿਆ ਏਕ ਹਾਥ ਮੇਂ ਵੇਸਵਾ ਏਕ ਹਾਥ ਮੇਂ ਗੰਗਾ ਜਲ ਕੀ ਬੋਤਲ ਪਕੜੀ ਹੂਈ ਥੀ। ਮਦਮਤੋਂ ਕੇ ਸਮ ਫਿਰਨੇ ਲਗੇ ਤਬ ਲੋਗ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਤਿਸ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਰਥਾਇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਿੰਦਉ ਨਿੰਦਉ ਮੋ ਕਉ ਲੋਗੁ ਨਿੰਦਉ ॥ ਨਿੰਦਾ ਜਨ ਕਉ ਖਰੀ ਪਿਆਰੀ ॥ ਨਿੰਦਾ ਬਾਪੁ ਨਿੰਦਾ ਮਹਤਾਰੀ ॥ ੧ ॥ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਲੋਕੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਨਿੰਦੋ ਮੁਝ ਜਨ ਕਉ ਨਿੰਦਾ ਅਤੀ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ਨਿੰਦਾ ਹੀ ਪਿਤਾ ਨਿੰਦਾ ਹਮਾਰੀ ਮਾਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੋ ਤੁਮ ਕੋ ਨਿੰਦਾ ਪਿਆਰੀ ਕਿਉਂ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਨਿੰਦਾ ਹੋਇ ਤ ਬੈਕੁੰਠਿ ਜਾਈਐ ॥ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਮਨਹਿ ਬਸਾਈਐ ॥

ਜੇ ਨਿੰਦਾ ਹੋਵੇ ਤੋ ਬੈਕੁੰਠ ਕੋ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੋ ਨਿੰਦਾ ਹੋਣੇ ਕਰ ਬੈਕੁੰਠ ਮੇਂ ਕੈਸੇ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਏਕ ਤੋ ਜਿਸਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਪਾਪ ਲੇਜਾਤਾ ਹੈ ਦੁਤੀਯ ਲੋਕ ਪੀਛੇ ਸੇ ਹਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸੁਧ ਹੋਕਰ ਨਾਮ ਜਪ ਕੇ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਹੀ ਜਾਵੇ ਗਾ ਜੇ ਕਹੋ ਜਿਸਨੇ ਪਾਪ ਕੀਆ ਉਸਕੋ ਪਾਪੀ ਕਹਿਦੀਆ ਤੋ ਕਿਆ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਏਹੀ ਨਿੰਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰਿਦੈ ਸੁਧ ਜਉ ਨਿੰਦਾ ਹੋਇ ॥ ਹਮਰੇ ਕਪਰੇ ਨਿੰਦਕੁ ਧੋਇ ॥ ੧ ॥

ਜੋ ਹਮ ਰਿਦੇ ਕਰਕੇ ਸੁਧ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿੰਦਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੋ ਨਿੰਦਕ ਹਮਾਰੇ ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਰੂਪੀ ਕਪੜੇ ਧੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਾਪ ਕੋ ਲੇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਨਿੰਦਾ ਕਰੈ ਸੁ ਹਮਾਰਾ ਮੀਤੁ ॥ ਨਿੰਦਕ ਮਾਹਿ ਹਮਾਰਾ ਚੀਤੁ ॥

ਜੋ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇ ਸੋ ਹਮਾਰਾ ਮੀਤ ਹੈ ਨਿੰਦਕ ਕੇ ਬੀਚ ਹਮਾਰਾ ਚੀਤ ਹੈ ॥

ਨਿੰਦਕੁ ਸੋ ਜੋ ਨਿੰਦਾ ਹੋਰੈ ॥ ਹਮਰਾ ਜੀਵਨੁ ਨਿੰਦਕੁ ਲੋਰੈ ॥ ੨॥

ਹਮਾਰਾ ਨਿੰਦਕ ਸੋ ਹੈ ਜੋ ਹਮਾਰੀ ਨਿੰਦਾ ਹੋਤੀ ਕੋ(ਹੋਰੈ) ਹਟਾਵੈ ਨਿੰਦਾ ਪਰਾਇਣ ਹੀ ਹੋ ਰਹੇ ਸੋ ਨਿੰਦਕ ਹੈ ਨਿੰਦਕ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਨ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਨਿੰਦਾ ਹਮਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰੁ ॥ ਨਿੰਦਾ ਹਮਰਾ ਕਰੈ ਉਧਾਰੁ ॥

ਜੋ ਹਮਾਰੀ ਨਿੰਦਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹਮ ਤਿਸਮੈਂ ਪਿਆਰ ਕਰਤੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿੰਦਾ ਹਮਾਰਾ ਉਧਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ॥

ਜਨ ਕਬੀਰ ਕਉ ਨਿੰਦਾ ਸਾਰੁ ॥ ਨਿੰਦਕੁ ਡੂਬਾ ਹਮ ਉਤਰੇ ਪਾਰਿ ॥ ੩ ॥ ੨੦ ॥ ੭੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਬੀਰਜੀ ਕਹਤੇਹੈਂ ਮੁਝ ਦਾਸਕੋਤੋ ਨਿੰਦਾਹੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਡੂਬਾਹੈ ਹਮ ਪਾਰ ਉਤਰੇਹੈਂ।੩।੨੦।੭੧

ਗਉੜੀ

ਬੇਨਤੀ॥ **ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਤੂੰ ਐਸਾ ਨਿਰਭਉ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਰਾਮ ਰਾਇਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥**

ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਤੂੰ ਐਸਾ ਨਿਰਭਉ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ਤੂੰ ਤਾਰਨੇ ਕੋ (ਤਰਨ) ਨਾਉਕਾ ਹੈਂ॥

ਜਬ ਹਮ ਹੋਤੇ ਤਬ ਤੁਮ ਨਾਹੀ ਅਬ ਤੁਮ ਹਹੁ ਹਮ ਨਾਹੀ ॥

ਜਬ ਹਮ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਜੀਵ ਮਾਨਤੇ ਥੇ ਤਬ ਤੁਮ ਹਮ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਥੇ ਅਬ ਤੁਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਤੋ ਤਬ ਹਮ ਤੁਮ ਸੇ ਕਛ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਅਬ ਹਮ ਤੁਮ ਏਕ ਭਏ ਹਹਿ ਏਕੈ ਦੇਖਤਿ ਮਨੁ ਪਤੀਆਹੀ ॥ ੧ ॥

ਅਬ ਹਮ ਔਰ ਤੁਮ ਏਕ ਭਏ ਹੈਂ ਏਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਮਨ ਨਿਸਚੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਜਬ ਬੁਧਿ ਹੋਤੀ ਤਬ ਬਲੁ ਕੈਸਾ ਅਬ ਬੁਧਿ ਬਲੁ ਨ ਖਟਾਈ ॥

ਜਬ ਸੰਸਾਰਕ ਬੁਧੀ ਹੋਤੀ ਥੀ ਤਬ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਬਲ ਕੈਸਾ ਥਾ ਭਾਵ ਸੇ ਬਲ ਨਹੀਂ ਥਾ ਬੁਧੀ ਔਰ ਬਲ ਜੋ ਸੰਸਾਰਕ ਥੇ ਅਬ ਉਨਕੀ (ਖਟਾਈ) ਸਮਾਈ ਨਹੀਂ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਬੁਧਿ ਹਰਿ ਲਈ ਮੇਰੀ ਬੁਧਿ ਬਦਲੀ ਸਿਧਿ ਪਾਈ ॥ ੨ ॥ ੨੧ ॥ ੭੨ ॥

ਕਬੀਰਜੀ ਕਹਤੇਹੈਂ ਜੋ ਮੇਰੀ ਸੰਸਾਰਕ ਬੁਧੀਥੀ ਸੋ ਮੇਰੇਸੇ ਅਬ ਆਪਨੇ ਦੂਰ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਜਬ ਸੰਸਾਰਕ ਬੁਧੀ ਬਦਲੀ ਅਰਥਾਤ ਉਲਟ ਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਪਰਾਇਣ ਹੂਈ ਤਬ (ਸਿਧਿ ਪਾਈ) ਮੋਖਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ॥ ੨ ॥ ੨੧ ॥ ੭੨ ॥

ਗਉੜੀ॥ ਖਟਨੇਮ ਕਰ ਕੋਠੜੀ ਬਾਂਧੀ ਬਸਤੁ ਅਨੂਪੁ ਬੀਚਪਾਈ ॥

ਨੇਮ ਉਪਲਖਤ ਨੇਮੀਆਂ ਪੁਠੀਆ ਅਰਥਾਤ (ਖਟ) ਛਿਅ ਚਕਰੋਂ ਕਰ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਕੋਠੜੀ ਬਾਂਧੀ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰੁ ਉਪਮਾ ਸੇ ਰਹਤ ਆਤਮ ਬਸਤੂ ਬੀਚ ਪਾਈ ਹੈ ਚਕਰੋਂ ਕਾ ਰੂਪ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ੪੭ਵੇਂ ਸਬਦ ਮੇਂ ਕਹ ਆਏ ਹੈਂ ॥

ਕੁੰਜੀ ਕੁਲਫੁ ਪ੍ਰਾਨ ਕਰਿ ਰਾਖੇ ਕਰਤੇ ਬਾਰ ਨ ਲਾਈ ॥ ੧ ॥

ਚਕ੍ਰੋਂ ਰੂਪੀ (ਕੁਲਫੁ)ਜੰਦ੍ਰੇ ਖਲਨੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਣ ਕੁੰਜੀ ਕਰ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਡੇਰ ਨਹੀਂ ਲਾਈ ਵਾ ਪੰਜ ਤਤ ਏਕ ਮਨ ਇਨਖਟੋਂ ਕੋ ਨਿਜਮ ਕਰਕੇ ਦੇਹ ਕੋਠੜੀ ਬਾਂਧੀ ਹੈ ਬੀਚ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਪਾਈ ਹੈ ਕੁੰਜੀ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਹੈ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਿੰਦਾ ਅਗਿਆਨ ਹੈ ਪ੍ਰਾਣ ਥੰਭਾ ਕਰਕੇ ਰਾਖੇ ਹੋਂ॥ ੧ ॥

ਅਬ ਮਨ ਜਾਗਤ ਰਹੁ ਰੇ ਭਾਈ॥
ਗਾਫਲੁ ਹੋਇਕੈ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਓ ਚੋਰੁ ਮੁਸੈ ਘਰੁ ਜਾਈ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਅਬ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਮੈ ਜਾਗਤ ਰਹੁ ਗਾਫਲ ਹੋਕਰ ਤੈਂ ਕਿਉਂ ਜਨਮ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਕਾਮਾਦਿ ਪੰਚ ਚੋਰ ਘਰ ਕੋ (ਮੁਸੈ) ਠਗੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਚ ਪਹਰੂਆ ਦਰ ਮਹਿ ਰਹਤੇ ਤਿਨਕਾ ਨਹੀ ਪਤੀਆਰਾ॥

ਸਰੀਰ ਕੋਠੜੀ ਕੇ ਪਹਰੇ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਗਿਆਨਇੰਦ੍ਰੇ ਵਾ ਦੇਵਤਾ ਦਰਵਾਜੇ ਮੈ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ॥

ਚੇਤਿ ਸੁਚੇਤ ਚਿਤ ਹੋਇ ਰਹੁ ਤਉ ਲੈ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਉਜਾਰਾ॥ ੨ ॥

ਤਾਂਤੇ ਚਿਤ ਮੈ (ਚੇਤਿ) ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਰਹੁ ਜੋ ਕਹੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਤੌ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ (ਉਜਾਰਾ) ਗਿਆਨ ਲਹੇਗਾ॥ ੨ ॥

ਨਉ ਘਰ ਦੇਖਿ ਜੁ ਕਾਮਨਿ ਭੂਲੀ ਬਸਤੁ ਅਨੂਪ ਨ ਪਾਈ॥

ਜਿਨਕੀ(ਕਾਮਨਿ)ਬੁਧੀ (ਨਉਘਰ)ਨਉ ਗੋਲਕਾਂ ਵਲੇਸਰੀਰ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਭੂਲੀ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਅਨੂਪਮ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਕਹਤੁ ਕਬੀਰ ਨਵੈ ਘਰ ਮੂਸੇ ਦਸਵੈ ਤਤੁ ਸਮਾਈ॥ ੩ ॥ ੨੨ ॥ ੭੩ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਨੌ ਘਰ ਮੂਸੇ ਅਰਥਾਤ ਰੋਕੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼(ਦਸਮੇ)ਸਰਗ ਆਦਿਕ ਨਵੋਂ ਕਾ ਜੋ ਆਸਰਾ ਤਿਸ ਤਤ ਰੂਪ ਮੈ ਸਮਾਇ ਗਇਆ ਹੈ ਸਰਗ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਰੂਪ ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ੧ ਅਸਟਪਦੀ ਕੀ ੫ ਪਉੜੀ ਮੈਂ ਕਹਾ ਹੈ॥ ੩ ॥ ੨੨ ॥ ੭੩ ॥

ਗਉੜੀ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਆਪਨੇ ਕਿਆ ਸਾਰ ਜਾਣਾ ਹੈ ?॥

ਮਾਈ ਮੋਹਿ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਿਓ ਆਨਾ ਨਾਂ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਿਵ ਸਨਕਾਦਿ ਜਾਸੁ ਗੁਨ ਗਾਵਹਿ ਤਾਸੁ ਬਸਹਿ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨਾਨਾਂ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮਾਈ) ਭਾਈ ਮੈ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ(ਨਾਂ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਔਰ ਜਗਾ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਵਾ ਨਕਾਰ ਤੁਕਾਂਤ ਮੈ ਜਾਣ ਲੈਣਾ॥ ਜਿਸਕੇ ਗੁਨ ਸਿਵ ਸਨਕਾਦਿਕ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ(ਨਾ)ਪੁਰਸ਼ ਮੈ ਵਾ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਿਰਦੇ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਗਿਆਨ ਗੁਰ ਗੰਮਿਤ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਧਿਆਨਾਨਾਂ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਆ ਤਬ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਅਰਥਾਤ ਬਬੇਕ (ਗੰਮਿਤ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ(ਗਗਨ ਮੰਡਲ) ਬਜਾਪਕ ਰੂਪ ਚਿਦਾਕਾਸ਼ ਵਾ ਦਸਮੇ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਲਾਗਾ ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ॥ ਧਿਆਨ ਕਰ ਤੁਮਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੂਆ ? ॥ ਉਤ੍ਰ॥

ਬਿਖੈ ਰੋਗ ਭੈ ਬੰਧਨ ਭਾਗੇ ਮਨ ਨਿਜ ਘਰਿ ਸੁਖੁ ਜਾਨਾਨਾ ॥ ੧ ॥

ਵਿਖੇ ਰੋਗ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਭੈ ਤਥਾ ਬੰਧਨ ਭਾਗ ਗਏ ਔਰ ਮਨ ਨੇ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਕੇ ਸੁਖ ਕੋ ਜਾਨ ਲੀਆ ॥ ੧ ॥

ਏਕ ਸੁਮਤਿ ਰਤਿ ਜਾਨਿ ਮਾਨਿ ਪ੍ਰਭ ਦੂਸਰ ਮਨਹਿ ਨ ਆਨਾਨਾ ॥

ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਪ੍ਰਭੁ ਮੈਂ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਮਤਿ ਕੀ(ਰਤਿ)ਪ੍ਰੀਤੀਲਗੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਔਰੁ ਮਾਨ ਕਰਕੇ ਦੂਸਰਾਕੋਈ ਮਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਨਾ ॥

ਚੰਦਨ ਬਾਸੁ ਭਏ ਮਨ ਬਾਸਨ ਤਿਆਗਿ ਘਟਿਓ ਅਭਿਮਾਨਾਨਾ ॥ ੨ ॥

ਜਬ ਅੰਤਹ ਕਰਣ (ਚੰਦਨ ਬਾਸ) ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੇ (ਬਾਸਨ) ਪਾਤ੍ਰ ਹੂਏ ਭਾਵ ਯੋਹ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੂਏ ਤਬ ਘਟ ਮੈਂ ਜੋ ਅਭਿਮਾਨ ਥਾ ਸੋ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਵਾ ਜੋ(ਚੰਦਨ) ਗੁਰੂ ਹੈ ਤਾ ਸੋ ਬਾਸਨਾ ਮਨ ਕੀ ਤਿਆਗ ਕਰ ਜਬ ਚੰਦਨ ਭਏ ਤਬਿ ਅਭਿਮਾਨ ਘਟ ਗਿਆ ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਔਰੋਂ ਕੋ ਅਭਿਮਾਨ ਭੀ ਨਿਵਿਰਤਿ ਹੋਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਥਾਨ ਹੈ ਵਾ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਜੋ ਜਨ ਗਾਇ ਧਿਆਇ ਜਸੁ ਠਾਕੁਰ ਤਾਸੁ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਥਾਨਾਨਾਂ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਜਸ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ (ਥਾਨ) ਆਸਾਰਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਡ ਭਾਗੀ ਕੌਨ ਹੈ ?॥ਉਤਰ॥

ਤਿਹ ਬਡ ਭਾਗ ਬਸਿਓ ਮਨਿ ਜਾਕੈ ਕਰਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਬਾਨਾਨਾ ॥ ੩ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਜੋ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਬਡ ਭਾਗ ਹੈਂ ਜ ਕਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਸ ਥ ਮਿਲਾਉਣੇ ਕੋ ਮੁਖ ਸਾਧਨ ਕੌਣ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਜੋ ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹੈਂ ਸੋ ਕਰਮ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈਂ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ॥ ਆਪਨੇ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਫਲੁ ਦੇਖਾ ?॥ ੩ ॥ ਉਤਰ॥

ਕਾਟਿ ਸਕਤਿ ਸਿਵ ਸਹਜੁ ਪ੍ਰਗਾਸਿਓ ਏਕੈ ਏਕ ਸਮਾਨਾਨਾ ॥

ਅਵਿਦਿਆ ਸਕਤੀ ਕੋ ਕਾਟ ਕਰ(ਸਿਵ) ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਕਾ (ਸਹਜੁ) ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ। ਗਿਆਨ ਕਾ ਸਰੂਪ ਕਿਆ ਹੈ ?। ਉਤਰ॥ ਏਕਹੀ ਏਕ ਸਮਾਇਆ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਗਿਆਨ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਕਰਮਿ ਕਰਤਿਆਂ ਹੁਇਆਂ ਆਪ ਸੇ ਗਿਆਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ? ॥ ਉਤਰ ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਗੁਰ ਭੇਟਿ ਮਹਾ ਸੁਖ ਭ੍ਰਮਤ ਰਹੇ ਮਨੁ ਮਾਨਾਨਾਂ ॥ ੪ ॥ ੨੩ ॥ ੭੪ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਕੇ ਆਤਮ ਸੁਖ ਹੁਆ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੁਏ ਰਹ ਗਏ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਨ ਮਾਨਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੨੩ ॥ ੭੪ ॥

ਰਾਗੁਗਉੜੀਪੂਰਬੀਬਾਵਨ ਅਖਰੀਕਬੀਰਜੀਉਕੀ॥੧ ਓਸਤਿਨਾਮੁਕਰਤਾਪੁਰਖੁਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਏਕ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਕਾਜੀ ਅਰੁ ਬ੍ਰਹਮਣ ਅਪਨਾ ਅਪਨਾ ਮਤੁ ਸਿਧ ਕਰਾਵਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਔਰ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸੁਣਨੇ ਕੋ ਅਏ ਆਇਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਅਖਰੋਂ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹੋ ਜੋ ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਕਿਆ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੈਂ ਕਿਆ ਹੈ ਔਰ ਨਿਜ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ।

ਬਾਵਨ ਅਛਰ ਲੋਕ ਤ੍ਰੈ ਸਭੁ ਕਛੁ ਇਨਹੀ ਮਾਹਿ ॥
ਏ ਅਖਰ ਖਿਰਿ ਜਾਹਿਗੇ ਓਇ ਅਖਰ ਇਨ ਮਹਿ ਨਾਹਿ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬਵੰਜਾ ਜੋ ਅਖਰ ਹੈਂ ਔਰ ਤੀਨ ਜੋ ਲੋਕ ਹੈਂ ਸਭ ਕਛੁ ਇਨਹੀ ਮੈਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਸਭ ਨਾਮ ਅਰ ਰੂਪ ਮਾਤ੍ਰ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਇਨ ਮੈਂ ਆ ਜਾਤੀ ਹੈ ਹਮਾਰਾ ਸਿਧਾਂਤ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹੁ ਅਖਰ (ਖਿਰਜਾਹਿਗੇ) ਨਾਸ ਹੋਜਾਵੈਂਗੇ ਔਰ ਵਹੁ (ਅਖਰ) ਅਬਨਾਸੀ ਇਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਦੀਪਕ ਸਮਾਨ ਬੇਦ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਹੈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਐਸੇ ਅਬਨਾਸੀ ਕਾ ਰੂਪ ਕਹੋ ? ॥ ਉਤਰ ॥

ਜਹਾ ਬੋਲ ਤਹ ਅਛਰ ਆਵਾ। ਜਹ ਅਬੋਲ ਤਹ ਮਨੁ ਨ ਰਹਾਵਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਹਾਂ (ਬੋਲੁ) ਸਬਦ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਹੈ ਤਹਾਂ ਅਖਰ ਹੀ ਆਵੈਗਾ ਜਹਾਂ (ਅਬੋਲ) ਬਾਣੀ ਕੀ ਗਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮਨ ਨਹੀਂ ਠਹਰ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਵਹੁ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਐਸੇ ਕੋ ਕੈਸੇ ਜਾਣੀਏ ? ਉਤ੍ਰ ॥

ਬੋਲ ਅਬੋਲ ਮਧ ਹੈ ਸੋਈ ॥ ਜਸ ਓਹੁ ਹੈ ਤਸ ਲਖੈ ਨ ਕੋਈ ॥ ੨॥

ਸੋ ਬੋਲ ਅਬੋਲ ਮਧ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਏਕ ਸਬਦ ਸੰਮਪਤ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਉਚਾਰਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਜੋ (ਮਧ) ਸੰਧ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਜਾਗ੍ਰਤ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੂਆ ਹੈ ਸੁਪਨਾ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਔਰ ਸੁਪਨ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੂਆ ਹੈ ਸੁਖੋਪਤੀਹੂਈ ਨਹੀਂ ਸਰਬ ਥ੍ਰਿਤੀਆਂ ਐਸੇਹੀ ਜਾਨ ਲੇਣੀਆਂ ਤਿਨ ਸਰਬ ਕੀ ਸੰਧੋਂ ਮੈ ਜੋ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਅਬਨਾਸੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਵਾ ਜਹਾਂ (ਬੋਲ) ਜਾਗ੍ਰਤ ਅਵ ਸਥਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਅਖਰ ਉਚਾਰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਹਾਂ ਸੁਖੋਪਤ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਮਨ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਹੈ (ਬੋਲ ਅਬੋਲ)ਸੁਪਨ ਅਵਸਥਾ ਬੋਲਤੇ ਇਉਂ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸੁਪਨਾਂ ਆਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਬੋਲ ਰਹਾ ਹੈ।ਔਰ ਅਬੋਲ ਇਉਂ ਹੈ ਜੋ ਪਾਸ ਜਾਗਤਾ ਪੁਰਖੁ ਬੈਠਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਸੁਪਨਾ ਵੀ ਪੁਰਸ ਕੀ ਸੁਪਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਮੇਘ ਗਰਜਤੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀਤੇ ਹੈਂ ਇਨ ਤੀਨ ਅਵਸਥਾ ਕੇ (ਮਧ) ਬੀਚ ਸੋਈ ਹੈ ਜੋ ਇਨਕੇ ਭਾਵ ਅਭਾਵ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਜੈਸਾ ਵਹੁ ਸਾਖੀ ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਹੈ ਤੈਸਾ ਕੋਈ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ੨॥ ਤਬ ਕਾਜੀ ਬੋਲਿਆ ਤੁਮਾਰੇ ਕਹਣੇ ਕਰ ਜਾਣਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕੇ ਆਪਨੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਮ ਨੇ ਅਲਾ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਉ ਕਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਲਹ ਲਹਉ ਤਉ ਕਿਆ ਕਹਉ ਕਹਉ ਤ ਕੋ ਉਪਕਾਰ ॥

ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਖੁਦਾ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤੌ ਕਿਆ ਕਹੋਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਤੁਮ ਬਾਦੀ ਹੋ ਜੇ ਕਹੋ ਤੌ ਤੁਮਨੇ ਕੋਈ ਉਪਕਾਰ ਮਾਨਨਾ ਹੈ ਵਾ (ਕੋ) ਕੋਣ ਉਪਕਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਸਰਬ ਆਪਣਾ ਆਪ ਰੂਪ ਹੈ ਕੌਣ ਕਿਸ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਕਰੇ ਵਾ ਕੋਈ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਕੋਈ ਉਪਕਾਰ ਜਾਨ ਕਰ ਕਹੂੰਗਾ* ॥

ਬਟਕ ਬੀਜ ਮਹਿ ਰਵਿ ਰਹਿਓ ਜਾਕੋ ਤੀਨਿ ਲੋਕ ਬਿਸਥਾਰ ॥ ੩ ॥

ਜੈਸੇ (ਬਟਕ)ਬੋਹੜ ਜੋ ਅਸਥੂਲ ਹੇ ਔਰ ਸੂਖਮ ਜੋ ਤਿਸਕਾ ਬੀਜ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਮੈ ਬੋਹੜ ਔਰ ਬੋਹੜ ਮੈਂ ਬੀਜ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੈਂਬਿਸਤਾਰ ਹੈ ਸੋ ਬੀਜ ਸਮ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੇਂ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੇਂ ਹੈ ॥੩॥

ਅਲਹ ਲਹੰਤਾ ਭੇਦ ਛੈ ਕਛੁ ਕਛੁ ਪਾਇਓ ਭੇਦ ॥

---

* ਵਾ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਕੋਈ ਉਪਕਾਰ ਅਰਥਾਤ ਬਿਸਤਾਰ ਕਰੂੰਗਾ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

(ਅਲਹ, ਖੁਦਾਇ ਅਰ ਖੁਦਾਕੇ (ਲਹੰਤਾ) ਲਖਣੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਖੁਦਾ ਕਾ ਈਦਾ ਏਹ ਜੋ ਦੋਨੋ ਮੈਂ (ਭੇਦ ਛੈ) ਭੇਦ ਕਲਪਾ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਕੁਛ ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਰੁ ਕਛ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਭੇਦ) ਗਯਾਨ ਕੋ ਪਾਯਾ ਤਬ॥

ਉਲਟਿ ਭੇਦ ਮਨੁ ਬੇਧਿਓ ਪਾਇਓ ਅਭੰਗ ਅਛੇਦ ॥ ੪॥

ਔਰ ਉਲਟ ਕਰਕੇ ਮਨ ਭੇਦ ਭਾਵਨਾ ਸੇ ਮੁੜਿਆ ਔਰ ਗਿਆਨ ਮੈ (ਬੇਧਿਆ) ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਅਭੰਗ ਅਛੇਦ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਭੰਨਣੇ ਔਰ ਕਟਣੇ ਸੇ ਰਹਤ ਅਦੂਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਤਬ ਪੰਡਿਤ ਨੇ ਕਹਾ ਹਮਾਰਾ ਮਤ ਏਹੁ ਹੈ ਕੇ ਜਨਮ ਭਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਹੀ ਪੜਨਾ ਚਾਹੀਏ ਇਸ ਮੈਂ ਆਪ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ੪ ॥

ਤੁਰਕ ਤਰੀਕਤਿ ਜਾਨੀਐ ਹਿੰਦੂ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ॥

ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੋ ਭੀ ਕਿਤਾਬੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਰਾ ਜਾਨੀ ਚਾਹੀਏ (ਤਰੀਕਤ) ਆਦਿ ਮਜਲਾਂ ੪ ਹੈਂ ਔਰ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੋ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਦਿਕ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਏ ॥

ਮਨ ਸਮਝਾਵਨ ਕਾਰਨੇ ਕਛੂਅਕ ਪੜੀਐ ਗਿਆਨ॥ ੫॥

ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਸਮਝਾਵਣੇ ਵਾਸਤੇ ਕਛੁਅਕ ਅਰਥਾਤ ਥੋੜਾ ਸਾ ਗਯਾਨ ਭਾਵ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੜਨਾ ਚਾਹੀਏ॥ਜੋ ਕਹੇ ਹਮ ਤੋ ਪਹਿਲੇ ਓਅੰਕਾਰ ਕੋ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਓਅੰਕਾਰ ਆਦਿ ਮੈ ਜਾਨਾ ॥ ਲਿਖਿ ਅਰੁ ਮੇਟੈ ਤਾਹਿ ਨ ਮਾਨਾ ॥

ਜੋ ਸਰਬ ਨਾਮ ਰੂਪ ਕੀ ਆਦ ਓਅੰਕਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਜੋ ਅਖਰ ਆਪ ਹੀ ਲਿਖ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਫੇਰ ਤਿਨਕੋ ਆਪ ਹੀ ਮੇਟ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਾ ਵਾ (ਲਿਖਿ) ਰਚਣੇ ਵਾਲਾ ਬ੍ਰਹਮਾ (ਮੇਟੈ) ਅਭਾਵ ਕਰਣੇ ਵਾਲਾ ਸ਼ਿਵ ਮੈਂ ਬਿਨਾ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਤਿਨਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਾ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਓਅੰਕਾਰ ਜਾਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਤਾ ਹੈ ?॥ ਉਤਰ ॥

ਓਅੰਕਾਰ ਲਖੈ ਜਉ ਕੋਈ ॥ ਸੋਈ ਲਖਿ ਮੇਟਣਾ ਨ ਹੋਈ ॥ ੬ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਓਅੰਕਾਰ ਕੋ ਲਖੇ ਸੋਈ(ਲਖ)ਜਾਣ ਕਰ ਆਪ ਲਖ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸਕੋ ਮੇਟਣਾ ਅਰਥਾਤ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਲਖ ਰੂਪ ਕਬ ਹੋਤਾ ਹੈ? ॥ ੬॥ਉਤ੍ਰ॥

ਕਕਾ ਕਿਰਣਿ ਕਮਲ ਮਹਿ ਪਾਵਾ ॥ ਸਸਿ ਬਿਗਾਸ ਸੰਪਟ ਨਹੀ ਆਵਾ ॥

ਕਕੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸੂਰਜ ਕੇ ਬਰਨ ਰੂਪੀ ਕਿਰਣੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਕਮਲ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਤਬ ਗਿਆਨ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਰਕੇ ਹਿਰਦਾ ਕਮਲ(ਬਿਗਾਸ)ਖਿੜ ਗਿਆ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਣ ਕਰ ਜਨਕ ਆਦਕਾਂ ਵਤ (ਸੰਪਟ) ਮੁੰਦਨੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਜਗਜਾਸੂ ਨੇ ਰਿਦ ਰੂਪੀ ਕਮਲ ਮੈਂ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਵਤ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾਕਾਂ ਰੂਪੀ ਕਿਰਣੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਤਬ (ਬਿਗਾਸ) ਖਿੜਜਾ ਪੁਨਾ ਤਮੋ ਗੁਣ ਕੀ ਅਧਕਤਾ ਰੂਪ ਸੂਰਜ ਕਰਕੇ ਮੁੰਦਨੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਤਮੋ ਗੁਣ ਕਰਕੇ ਦੁਰਬਾਸ਼ਾ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਗਿਆਨ ਸਿਥਲ ਨਹੀਂ ਹੁਆ ਏਹ ਵਿਤ੍ਰੇਕੀ ਦ੍ਰਸ਼ਟਾਂਤ ਹੈ ॥

ਅਰੁ ਜੇ ਤਹਾ ਕੁਸਮ ਰਸੁ ਪਾਵਾ ॥ ਅਕਹ ਕਹਾ ਕਹਿ ਕਾ ਸਮਝਾਵਾ ॥ ੭ ॥

ਔਰ ਜੇ ਕਰ ਤਹਾਂ (ਕੁਸਮ) ਰਿਦ ਕਮਲ ਮੈਂ (ਰਸੁ) ਅਨੰਦ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਜਿਨਕੀ ਬਿਰਤੀ ਗਾਢਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈਹੈ ਤੋ ਵਹੁ ਅਨੰਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂਨੇ ਕਹਣੇਸੇ ਪਰੇ ਕਹਾ ਹੈ(ਕਹਿ)ਉਚਾਰ ਕਰ (ਕਾ)ਕਿਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੈ।੭॥

ਖਖਾ ਇਹੈ ਖੋਜਿ ਮਨ ਆਵਾ ॥ ਖੋਜੇ ਛਾਡਿ ਨ ਦਹਦਿਸ ਧਾਵਾ ॥

ਖਖੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮਨ ਰੂਪੀ ਪੰਛੀ ਅੰਤਰਮੁਖਤਾ ਵਾ ਆਤਮ ਰੂਪੀ ਖੋਜ ਮੈਂ ਆਇਆ ਤਬ ਖੋਜ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਧਾਵਤਾ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਐਸੇ ਪਦ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ॥

ਖਸਮਹਿ ਜਾਣਿ ਖਿਮਾ ਕਰਿ ਰਹੈ ॥ ਤਉ ਹੋਇ ਨਿਖਿਅਉ ਅਖੈ ਪਦੁ ਲਹੈ ॥ ੮ ॥

ਜਬ ਖਸਮ ਕੋ ਜਾਣ ਕਰ ਖਿਮਾ ਆਦਿਕ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਧਾਰਣ ਕਰ ਰਹੇ ਤਬ ਅਖੈ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਅਖੈ ਪਦ ਕੋ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਪੰਖੀ ਦਸੋ ਦਿਸਾਂ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਧਵਤਾ ਹੈ?॥ ੮ ॥ ਉਤਰ ॥

ਗਗਾ ਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨ ਪਛਾਨਾ ॥ ਦੂਜੀ ਬਾਤ ਨ ਧਰਈ ਕਾਨਾ ॥

ਗਗੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾਕੋਂ ਕਰਕੇ ਆਤਮਾ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆਂ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਦ੍ਵੈਤ ਕੀ ਬਾਤ ਕਾਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੋ ਸਰਧਾ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ ॥

ਰਹੈ ਬਿਹੰਗਮ ਕਤਹਿ ਨ ਜਾਈ ॥ ਅਗਹ ਗਹੈ ਗਹਿ ਗਗਨ ਰਹਾਈ ॥ ੯ ॥

ਤਿਨ ਕਾ ਮਨ ਪੰਖੀ ਆਤਮਾ ਮੈਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਸ਼ਕਤੀ ਬਿਰਤੀ ਕਰਕੇ ਪਕੜਨੇ ਸੋ ਜੋ ਅਪਕੜ ਚਿਦਾਕਾਸ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਲਖਣਾ ਬਿਰਤੀ ਕਰ ਕੇ ਪਕੜ ਕਰ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਰਖਿਆ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜਿਸ ਕੋ ਪਕੜ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਚਿਦਾਕਾਸ ਕਹਾਂ ਹੈ॥ ੯ ॥ ਉਤਰ ॥

ਘਘਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਨਿਮਸੈ ਸੋਈ ॥ ਘਟ ਫੂਟੇ ਘਟਿ ਕਬਹਿ ਨ ਹੋਈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਘਘੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਬੀਚ ਸੋਈ ਅਕਾਸ ਵਤ (ਨਿਮਸੈ) ਵਸ ਰਹਿਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਸਰੀਰ ਘੜੇ ਕੇ ਫੁਟਣੇ ਸੇ ਵਹੁ ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹਵੇਗਾ ॥ ਤਿਸਪਰ ਕਹਿਤ ਹੈ ਏਹ(ਘਟ)ਸਰੀਰ ਕੇ ਨਾਸ ਹੋਣੇਕਰ ਕਬੀ(ਘਟ)ਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਤਾ ਘਟ ਮਾਹਿ ਘਾਟ ਜਰੁ ਪਾਵਾ ॥ ਸੋ ਘਟੁ ਛਾਡਿ ਅਵਘਟ ਕਤ ਧਾਵਾ ॥ ੧੦ ॥

ਜਿਸਨੇ ਤਿਸ ਨਾਸੀ ਸਰੀਰ ਵਿਖੇ ਜਬ (ਘਾਟ) ਨਾਸ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਪਾਇਆ ਤਬ ਸੋ ਪੁਰਸ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੇ ਘਟ ਮੈਂ ਛੋਡ ਕਰ (ਅਵਘਟ) ਔਖੇ ਅਸਥਾਨ ਅਰਥਾਤ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪੋਂ ਮੇਂ ਕਹਾਂ ਧਾਵਤਾ ਹੈ । ੧੦ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ਜਪ ਤਪ ਕਰਤਿਆਂ ਕੋ ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਮਨ ਵਸ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਤਾਂਤੇ ਅਨੰਦ ਕਾ ਅਲਾਭ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਙੰਙਾ ਨਿਗ੍ਰਹਿ ਸਨੇਹੁ ਕਰਿ ਨਿਰਵਾਰੋ ਸੰਦੇਹ ॥ ਨਾਹੀ
ਦੇਖਿ ਨ ਭਾਜੀਐ ਪਰਮ ਸਿਆਨਪ ਏਹ ॥ ੧੧ ॥

ਙੰਙੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਿਗ੍ਰਹ ਸਨੇਹ ਅਰਥਾਤ ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕੇ ਰੋਕਣ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੋ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੰਸਾ ਨਿਵਰਤ ਕਰੋ ਐਸੇ ਦੇਖਿਕਰ ਜਤਨ ਕੋ ਨ ਤਿਆਗੋ ਕੇ ਮਨ ਵਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਏਹੀ ਪਰਮ ਸਿਆਨਪ ਹੈ॥ ੧੧ ॥

ਚਚਾ ਰਚਿਤ ਚਿਤ੍ਰ ਹੈ ਭਾਰੀ ॥ ਤਜਿ ਚਿਤ੍ਰੈ ਚੇਤਹੁ ਚਿਤਕਾਰੀ ॥

ਚਚੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕੇ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਬੜਾ (ਚਿਤ੍ਰ)ਸੁੰਦਰ ਬਨਾਇਆ ਹੁਆ ਹੈ(ਚਿਤ੍ਰੈ)ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰਚੇ ਹੁਏ ਨਾਮ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਚਿਤ੍ਰਕਾਰੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੋ ਸਿਮਰੋ ॥

ਚਿਤ੍ਰ ਬਿਚਿਤ੍ਰ ਇਹੈ ਅਵਝੇਰਾ ॥ ਤਜਿ ਚਿਤ੍ਰੈ ਚਿਤੁ ਰਾਖਿ ਚਿਤੇਰਾ ॥ ੧੨॥

(ਚਿਤ੍ਰ) ਸੁੰਦਰ (ਬਿਚਿਤ੍ਰ) ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਜੋ ਜਗਤ ਹੈ ਇਹ (ਅਵਝੇਰਾ) ਝਗੜਾ ਦਾ ਖਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਤਿਸਮੇਂ ਚਿਤ ਰਾਖੁ ਜੋ ਚਿਤੇਰਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾਰੀਗਰ ਕੋ ਸਿਮਰ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਵਹੁ ਚਿਤੇਰਾ ਕਹਾਂ ਹੈ ॥ ੧੨ ॥

ਛਛਾ ਇਹੈ ਛਤ੍ਰਪਤਿ ਪਾਸਾ॥ਛਕਿ ਕਿ ਨ ਰਹਹੁ ਛਾਡਿ ਕਿ ਨ ਪਾਸਾ ॥

ਛਛੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹੀ ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਪਾਤਸਾਹ ਪਾਸ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਪਣਾ ਆਪ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ (ਛਕਿ) ਮਸਤ ਵਾ ਅਨੰਦ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰਹਤੇ ਹੋ ਔਰ ਆਸਾ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਛਾਡਤੇ ਹੋ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰੇ ਮਨ ਮੈ ਤਉ ਛਿਨ ਛਿਨ ਸਮਝਾਵਾ ॥ ਤਾਹਿ ਛਾਡਿ ਕਤ ਆਪੁ ਬਧਾਵਾ ॥ ੧੩ ॥

(ਰੇਮਨ)ਹੇ ਭਾਈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਛਿਨ ਛਿਨ ਮੈਂ ਸਮਝਾਵਾਂ ਹੂੰ ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਮਾਨੋ ਤਿਸ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਕਿਉਂ ਆਪਕੋ ਬੰਧਾਵਤੇ ਹੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਜੁੜਨਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਹਾਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਜਾ ਜਉ ਤਨ ਜੀਵਤ ਜਰਾਵੈ ॥ ਜੋਬਨ ਜਾਰਿ ਜੁਗਤਿ ਸੋ ਪਾਵੈ ॥

ਜਜੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋਕਰ ਸਰੀਰ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਜੀਵਤ ਭਾਵਕੋ ਗਿਆਨ ਅਗਨੀ ਕਰ ਜਲਾਇ ਦੇਵੈ ਔਰ ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪਤਾ ਕਰ ਜਗਤ ਬਨ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਜਾਰੇ ਅਰਥਾਤ ਮਿਥਿਆ ਜਾਣੇ ਸੋ (ਜੁਗਤ) ਜੁੜਨਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਅਸਜਰਿ ਪਰਜਰਿ ਜਰਿ ਜਬ ਰਹੈ ॥ ਤਬ ਜਾਇ ਜੋਤਿ ਉਜਾਰਉ ਲਹੈ ॥ ੧੪ ॥

ਜੋ ਅਪਨੀ (ਜਰਿ)ਬਿਭੂਤੀ ਔਰ (ਪਰ) ਪਰਾਈ (ਜਰਿ) ਬਿਭੂਤੀ (ਅਸ) ਹੈ ਜਬ ਦੋਨੋ ਕਰ (ਜਰ) ਜਲਨਤਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਯੇਹਿਕਿ ਆਪਨੀਕਾ ਹੰਕਾਰ ਨਾ ਕਰੈ ਪਰਾਈ ਕੀ ਈਰਖਾ ਨਾ ਕੁਰੈ ਵਾ (ਅਸਜਰਿ) ਇਸ ਲੋਕ ਕੀ ਬਿਭੂਤੀ ਪੁਨਾ(ਪਰਜਰਿ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਭਾਵ ਸਵਰਗ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ ਬਿਭੂਤੀ ਜਬ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਰੂਪੀ ਜਲਨਤਾ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋਵੇ ਤਬ ਰਿਦੇ (ਜਾਇ) ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜੋਤਿ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਪੰਡਤ ਆਦ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕ ਸ੍ਵਰਗ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰ ਜਗ ਆਦ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ੧੪ ॥

ਝਝਾ ਉਰਝਿ ਸੁਰਝਿ ਨਹੀ ਜਾਨਾ ॥ ਰਹਿਓ ਝਝਕਿ ਨਾਹੀ ਪਰਵਾਨਾ ॥

ਉਤਰ॥ਝਝੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੰਡਤ ਲੋਕ ਫਸਨੇ ਕਾ ਰਸਤਾ ਤੋ ਬਤਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਸਰਝਿ) ਛੂਟਨੇ ਕਾ ਮਾਰਗ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਜੋ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਮੇਂ (ਝਝਕਿ) ਅਟਕ ਰਹਿਓ ਹੈ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਝਝਕ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਕਤ ਝਖਿ ਝਖਿ ਅਉਰਨ ਸਮਝਾਵਾ ॥ ਝਗਰ ਕੀਏ ਝਗਰਉ ਹੀ ਪਾਵਾ ॥ ੧੫ ॥

ਜੋ ਆਪ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾ ਤੋ ਕਿਉਂ(ਝਖਿ ਝਖਿ)ਖਪ ਖਪ ਕਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸਨੇ ਝਗੜਾ ਕੀਆ ਹੈ ਉਸਨੇ ਝਗੜੇ ਕਾ ਹੀ ਫਲ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਕਰ ਜੋ ਕੁਛ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਝਗੜਾ ਹੀ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਫਲ ਚੌਰਾਸੀ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਚੌਰਾਸੀ ਸੇ ਛੂਟਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਚਾਰੋਂ ਧਾਮ ਪਰਸੇ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਂ ਹੁਈ ॥ ੧੫ ॥

ਵੰਞਾ ਨਿਕਟਿ ਜੁ ਘਟ ਰਹਿਓ ਦੂਰਿ ਕਹਾ ਤਜਿ ਜਾਇ ॥
ਜਾ ਕਾਰਣਿ ਜਗੁ ਢੂਢਿਅਉ ਨੇਰਉ ਪਾਇਅਉ ਤਾਹਿ ॥ ੧੬ ॥

ਉਤਰ॥ਵੰਞੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਿਕਟ ਹੀ ਘਟ ਮੈਂ ਬਿਰਾਜ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਛੋੜ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਦੂਰ ਕਹਾਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਜਗਤ ਢੂੰਢਿਆ ਥ ਅਰਥਾਤ ਧਾਮ ਆਦ ਪਰਮੇ ਥੇ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਬ ਪਾਇਆ ਤਬ ਨਿਕਟ ਹੀ ਪਾਇਆ ਭਾਵ ਸੇ ਆਤਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਹੋਣ ਕਰ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਜੇ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਘਟ ਮੈ ਹੈ ਤੌ ਤਿਸਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਠਨ ਕਿਉਂ ਕਹੀ ਹੈ ॥ ੧੬ ॥

ਟਟਾ ਬਿਕਟ ਘਟ ਘਟ ਮਾਹੀ ॥ ਖੋਲਿ ਕਪਾਟ ਮਹਲਿ ਕਿ ਨ ਜਾਹੀ॥

ਉਤਰ॥ ਟਕਾਰ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੈ ਤੋ ਘਟ ਮੇਂ ਹੀ ਪਰੰਤੂ ਅਸਥਾਨ (ਬਿਕਟ) ਕਠਨ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਵਾਸ਼ਨਾ ਕਾ ਤਿਆਗ ਰੂਪ ਕਠਨਤਾ ਹੈ ਵ ਪੰਚ ਕੋਸ ਰੂਪ ਕਠਨਤਾ ਹੈ ਪੰਚ ਕੋਸ ਰੂਪ (ਕਪਾਟ) ਤਖਤੇ ਖੋਲ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ (ਮਹਲਿ) ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ॥

ਦੇਖਿ ਅਟਲ ਟਲਿ ਕਤਹਿ ਨ ਜਾਵਾ ॥ ਰਹੈ ਲਪਟਿ ਘਟ ਪਰਚਉ ਪਾਵਾ ॥ ੧੭ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਕੋ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨ ਫੇਰ ਹਟ ਕਰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਤਮਾਨੰਦ ਮੈਂ ਲੰਪਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਆਤਮਾ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਕਾ ਪਰਚਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਮਨ ਤੋ ਚੰਚਲ ਹੈ ਸੋ ਆਤਮ ਪਰਾਇਣ ਕੈਸੇ ਹੁਆ ॥ ੧੭ ॥

ਠਠਾ ਇਹੈ ਦੂਰਿ ਠਗ ਨੀਰਾ ॥ ਨੀਠਿ ਨੀਠਿ ਮਨੁ ਕੀਆ ਧੀਰਾ ॥

ਉਤਰ॥ਠੇ ਅਖ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੇਇਹ ਠਗਨ ਵਾਲਾ(ਨੀਰ)ਜਲ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਰੂਪ ਮ੍ਰਿਗਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਾ ਪਾਨੀ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ(ਨੀਠਿਨੀਠਿ)ਸਨੇ ਸਨੇ ਮਨ ਕੋ ਧੀਰਜ ਵਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਤੀ ਕਠਨਤਾਸੇ ਠਹਰਾਇਆਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਠਗਿ ਠਗਿਆ ਸਗਲ ਜਗੁ ਖਾਵਾ ॥ ਸੋ ਠਗੁ ਠਗਿਆ ਠਉਰ ਮਨੁ ਆਵਾ ॥ ੧੮ ॥

ਔਰ ਜਿਸ ਅਗਿਆਨ ਜਨ ਨੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਜਲ ਰੂਪ ਠਗ ਨੇ (ਆ) ਤਾਹੋਂ ਓਰ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਠਗ ਕਰ ਖਾਇਆ ਹੈ ਜਬ ਸੋ ਠਗ ਠਗ ਲੀਆ ਤਬ ਮਨ ਠੌਰ ਆਗਿਆ ਭਾਵ ਇਸਥਿਰ ਹਗਿਆ ॥ ੧੮ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਡਡਾ ਡਰ ਉਪਜੇ ਡਰੁ ਜਾਈ ॥ ਤਾ ਡਰੁ ਮਹਿ ਡਰੁ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਡਡੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਜੀਵ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਡਰ ਉਪਜੇ ਤਬ ਜਮ ਕਾ ਡਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਡਰ ਕੇ ਬੀਚ ਅਰਥਾਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭੈ ਮੈਂ ਜਮ ਕਾ (ਡਰੁ) ਲੈ ਹੋਗਿਆ ਹੈ।

ਜਉ ਡਰ ਡਰੈ ਤ ਫਿਰਿ ਡਰੁ ਲਾਗੈ ॥ ਨਿਡਰੁ ਹੂਆ ਡਰੁ ਉਰ ਹੋਇ ਭਾਗੈ ॥ ੧੯ ॥

ਜੋਕਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਡਰ ਸੇ ਡਰੇ ਅਰਥਾਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭੈ ਨਾ ਰਾਖੇ ਤੋ ਫਿਰ ਜਮ ਕਾ ਭੈ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਜਬ ਵਾਹਿ ਗੁਰੂ ਕਾ ਡਰ (ਉਨ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੂਆ ਤਬ ਜਮ ਕਾ ਨਿਸਨਿਡਰ ਹੋਕਰ ਜਾਣੇ ਕਿਉ ਕਿਕਾਲ ਕਾ ਭੈ ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੯

ਢਢਾ ਫਿਰਿ ਢੂਢਹਿ ਕਤ ਆਨਾ ॥ ਢੂਢਤ ਹੀ ਢਹਿ ਗਏ ਪਰਾਨਾ ॥

ਢਢੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਔਰ ਅਸਥਾਨ ਮੇ ਕਹਾਂ ਖੋਜਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਤਮਾ ਸੇ ਭਿਨ ਬ੍ਰਹਮ ਜਾਨ ਕਰ ਔਰ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਢੂਢਤ ਹੈ ਤਿਨ ਢਢਣ ਮੈ ਹੀ ਪ੍ਰਾਣ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਵਾ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਕਰਤੇ ਹੀ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਚੜਿ ਸੁਮੇਰਿ ਢੂਢਿ ਜਬ ਆਵਾ ॥ ਜਿਹ ਗੜੁ ਗੜਿਓ ਸੁ ਗੜ ਮਹਿ ਪਾਵਾ ॥੨੦ ॥

ਸਮੇਰ ਪਰਬਤ ਪਰ ਚੜ ਕਰ ਢੂਢ ਜਿਨਤੇ ਸਿਧੀਆ ਕਾ ਬਲ ਹੈ ਵਹੁ ਭੀ ਢੂਢ ਆਏ ਪਰੰਤੁ ਤਿਨ ਮਾਨਨ ਕਰ ਪਰ-ਮੇਸਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ (ਗੜ) ਕਿਲਾ (ਗੜਿਓ) ਰਚਿਆ ਹੇ ਸੋ ਜਬ ਪਾਇਆ ਤੋ ਉਸੀ ਗੜ ਮੈ ਪਾਇ ਲੀਆ ॥ ੨੦ ॥

ਣਾਣਾ ਰਣਿ ਰੂਤਉ ਨਰ ਨੇਹੀ ਕਰੈ ॥ ਨਾ ਨਿਵੈ ਨਾ ਫੁਨਿ ਸੰਚਰੈ ॥

ਣਾਣੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ (ਰਣਿ) ਜੁਧ ਸੇਂ ਰੂਠਾ ਹੁਆ ਪੁਰਸੁ (ਨੇਹੀ) ਧੀਰਜ ਕਰੇ ਵਾ ਆਪਨੇ ਮਨਤੇ (ਨੇਹੀ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਾਲ ਲਗਤੇ ਮੈ ਹਾਰ ਕਰ (ਨਾ ਨਿ) ਨਤ ਢੋਲਾ ਹੈ ਔਰ ਨ (ਸੰਚਰੈ) ਤਦ ਰੂਪ ਹੋਵੇ ਕਾਮ ਨ ਕਾਮ ਦਿਕੋਂ ਕੇ ਜੀਤਨੇ ਕਾ ਉਪਾਉ ਹੀ ਛੋੜ ਅਤ ਨਾ ਵਿ ਪਰਹਿਤ ਹੋਵੇ ॥

ਧੰਨਿ ਜਨਮੁ ਤਾਹੀ ਕੋ ਗਣੈ ॥ ਮਾਰੈ ਏਕਹਿ ਤਜਿ ਜਾਇ ਘਣੈ ॥ ੨੧ ॥

ਤਿਸੀ ਕਾ ਜਨਮ ਧੰਨ ਗਿਨੀਤਾ ਹੈ ਜਾ ਕਾ ਮਨ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਤਜ ਦੇਤਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਕੋ ਏਕ ਕੋ ਮਰਨੇ ਸੇ ਘਣੇ ਜੋ ਵਿਕਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਛੋੜਿ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਰਾਜ ਕੋ ਮਰਣ ਸੇ ਅੰਤ ਲਗ ਆਪ ਹੀ ਛੋੜ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੨੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤਤਾ ਅਤਰ ਤਰਿਓ ਨਹ ਜਾਈ ॥ ਤਨ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਮੈ ਰਹਿਓ ਸਮਾਈ ॥
ਜਉ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਤਨ ਮਾਹਿ ਸਮਾਵਾ ॥ ਤਉ ਤਤਹਿ ਤਤ ਮਿਲਿਆ ਸਚੁ ਪਾਵਾ ॥ ੨੨ ॥

ਤਤੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਾ ਤਰਨਾ ਕਠਨ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਤਰਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਉਤ੍ਰ (ਤਨ) ਸੂਖਮ ਮਨ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਜਬ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਕੋ (ਤਨ) ਮਨ ਮੈ (ਸਮਾਵਾ) ਲੈ ਕੀਆ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਜਗਤ ਕੋ ਮਨੋ ਮਾਤ੍ਰ ਜਾਣਿਆ ਤਬ ਤਤ ਰੂਪ ਹੋਕਰ (ਤਤ) ਸਾਰ ਰੂਪ ਈਸਰ ਕੋ ਮਿਲਾ ਔਰ (ਸਚੁ) ਸੁਖ ਪਾਇਆ ॥ ਵਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਤਰ ਹੈ ਤਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਜਿਸਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਠਨ ਹੈ ਵਾ ਅਵਾਰ ਪਾਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਵਹੁ ਕਹਾਂ ਹੈ ॥ ਤਨ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਅਰੁ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੈ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਯਥਾ– "ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੰਡੇ ਸੋਈ ਪਿੰਡੇ ਜੋ ਖੋਜੈ ਸੋ ਪਾਵੈ" ਜਬ ਜਗਜਾਸੂ ਨੇ ਤਨ ਮੈ ਅਰ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੈਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਸਮਾਇਆ ਹੂਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਤਬ ਤਤ ਰੂਪ ਹੋਕਰ (ਤਤ) ਸਾਰ ਰੂਪ ਈਸਰ ਕੋ ਮਿਲਾ ਔਰ (ਸਚ)ਸੁਖ ਪਾਇਆ ॥ ੨੨ ॥

ਥਥਾ ਅਥਾਹ ਥਾਹ ਨਹੀ ਪਾਵਾ ॥ ਓਹੁ ਅਥਾਹ ਇਹੁ ਥਿਰੁ ਨ ਰਹਾਵਾ ॥
ਥੋੜੈ ਥਲਿ ਥਾਨਕ ਆਰੰਭੈ ॥ ਬਿਨੁ ਹੀ ਥਾਭਹ ਮੰਦਿਰੁ ਥੰਭੈ ॥ ੨੩ ॥

ਥਥੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਅਥਾਹ) ਬੇਅੰਤ ਹੈ ਕਿਸੀ ਨੇ ਤਿਸਕੀ ਥਾਹ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਵਹੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਥਾਹ ਹੈ ਇਹੁ ਮਨ ਥਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਥੋੜੇ (ਥਲਿ) ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਥੋੜੇ ਜੀਵਣ ਮੈਂ (ਥਾਨਕ) ਮਹਲ (ਆਰੰਭੈ) ਰਚਿਆ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਥਡੇ ਥਡੇ ਸੰਕਲਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਮੰਦਰ ਆਸਰੇ ਬਿਨਾ ਹੈ ਕਿਆ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੇ ਅਧਾਰ ਹੈ ਤਿਸਕੋ (ਥੰਭੈ) ਸਤ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ੨੩ ॥

ਦਦਾ ਦੇਖਿ ਜੁ ਬਿਨਸਨ ਹਾਰਾ ॥ ਜਸ ਅਦੇਖਿ ਤਸ ਰਾਖਿ ਬਿਚਾਰਾ ॥

ਦਦੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਗਤ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨਸਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜੋ (ਅਦੇਖਿ) ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਰਾਖੁ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਤੋ ਰਾਖੇਂਗੇ ਤਿਸਕਾ ਦਰਸਨ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈਗਾ?॥

ਦਸਵੈ ਦੁਆਰਿ ਕੁੰਜੀ ਜਬ ਦੀਜੈ ॥ ਤਉ ਦਇਆਲ ਕੋ ਦਰਸਨੁ ਕੀਜੈ ॥ ੨੪ ॥

ਜਬ ਦਸਵੇ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣਾ ਰੂਪੀ ਕੁੰਜੀ ਦੀਜੀਏ ਤਬ ਦਿਆਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਤਾਲਾ ਲਗਾ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਜਬ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਰੂਪ ਕੁੰਜੀ ਦ ਜੀਏ ਤਬ ਦਸਮੇ ਦਿਆਲ ਕੋ ਦਰਸਨ ਕੀਜੀਏ ਦਸਮਾ ਕੌਣ ਹੈ ਸਰਗ ਵਿਸਰਗ ਆਦਿਕ ਨਵੋਂ ਕਾ ਜੋ ਆਸਰਾ ਰੂਪੁ ਦਸਮਾ ਹੈ॥ ੨੪ ॥

ਧਧਾ ਅਰਧਹਿ ਉਰਧ ਨਿਬੇਰਾ॥ ਅਰਧਹਿ ਉਰਧਹਿ ਮੰਝਿ ਬਸੇਰਾ॥

ਧਧੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਅਰਧਹਿ) ਨੀਚੇ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਅਵਿਦਿਆ ਉਪਾਧੀ ਵਾਲਾ (ਉਰਧਹਿ) ਊਚਾ ਜੋ ਈਸ੍ਵਰ ਹੈ ਸੁਧ ਸਤੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਾਯਾ ਉਪਾਧੀ ਵਾਲਾ ਤਿਸਕੋ ਪ੍ਰਪਤਿ ਹੋਕਰ ਜੀਵ ਕਾ ਚਉਰਾਸੀ ਤੇ ਨਬੇਰਾ ਅਰਥਾਤ ਛੁਟਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹੋ ਜੀਵ ਅਰੁ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ਵਾਸਾ ਕਹਾਂ ਹੈ?ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ(ਅਰਧਹਿ ਉਰਧਹਿ) ਜੀਵ ਅਰੁ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ (ਮੰਝਿ) ਬੀਚ ਅਰਥਾਤ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਹੈ॥

ਅਰਧਹ ਛਾਡਿ ਉਰਧ ਜਉ ਆਵਾ॥ ਤਉ ਅਰਧਹਿ ਉਰਧ ਮਿਲਿਆ ਸੁਖ ਪਾਵਾ ॥ ੨੫ ॥

ਅਰਧਹ ਛਾਡ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਭਾਵ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਜਬ ਈਸਰ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਆਪ ਮੈਂ ਕਰੀ ਤਬ(ਅਰਧ) ਜੀਵ(ਉਰਧ) ਈਸਰ ਕੋ ਮਿਲ ਗਿਆ ਔਰ ਸੁਖ ਪਾਇਆ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਐਸੇ ਅਭੇਦ ਗਯਾਨ ਕੇ ਅਧਕਾਰੀ ਕੌਨ ਹੈਂ? ॥੨੫॥

ਨੰਨਾ ਨਿਸ ਦਿਨੁ ਨਿਰਖਤ ਜਾਈ॥ ਨਿਰਖਤ ਨੈਨ ਰਹੇ ਰਤਵਾਈ॥

ਨੰਨੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਦੇਖਤਿਆਂ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਗਜਾਸੂਆਂ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਦੇਖਿਤੇ ਹੂਏ (ਰਤ) ਲਾਲ ਵਾ ਪ੍ਰੀਤ ਵਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਖਤ ਨਿਰਖਤ ਜਬ ਜਾਇ ਪਾਵਾ॥ ਤਬ ਲੇ ਨਿਰਖਹਿ ਨਿਰਖ ਮਿਲਾਵਾ॥ ੨੬ ॥

ਜਬ ਸ੍ਵਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਤਿਆਂ ਦੇਖਤਿਆ ਨੇ ਅੰਤਹਕਰਨ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਜਾਣਿਆ ਤਬ(ਨਿਰਖਹਿ)ਦੇਖਣੇ ਵਾਲੇ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਜਿਸਕੋ (ਨਿਰਖ) ਦੇਖ ਰਹਾ ਥਾ ਤਿਸ ਈਸ੍ਵਰ ਨੇ ਲੇਕਰ ਅਪਨੇਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ।੨੬।

ਪਪਾ ਅਪਰ ਪਾਰੁ ਨਹੀ ਪਾਵਾ॥ਪਰਮ ਜੋਤਿ ਸਿਉ ਪਰਚਉ ਲਾਵਾ॥
ਪਾਂਚਉ ਇੰਦ੍ਰੀ ਨਿਗ੍ਰਹ ਕਰਈ॥

ਪਪੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਅਪਰ) ਬੇਅੰਤ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਪਰੰਤੂ ਐਸੇ ਪਰਮ ਜੋਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪਰਚਾ ਉਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਲਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪਾਂਚੋਂ ਇੰਦ੍ਰ ਰੋਕੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਦੋਊ ਨਿਰਵਰਈ॥ ੨੭ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪਾਪ ਔਰ ਪੁੰਨ ਦੋਨੋ ਨਵਿਰਤ ਕੀਏ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਜਬ ਸਰਬ ਆਪਨਾ ਆਪਹੀ ਹੈ ਤਬ ਇੰਦ੍ਰੇ ਦਮਨ ਰੂਪ ਸਾਧਨ ਕਿਉਂ ਕਰਨੇ ਹੈਂ॥

ਫਫਾ ਬਿਨੁ ਫੂਲਹ ਫਲੁ ਹੋਈ॥ ਤਾ ਫਲ ਫੰਕ ਲਖੈ ਜਉ ਕੋਈ॥ (ਉਤੂ)

ਫਫੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਫੂਲ ਲਾਗੇ ਬਿਨਾ ਗਿਆਨ ਫਲ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਿਸੀ ਕੋ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਵਾ ਜਬ ਫਲ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਤਬ ਬਿਰਛ ਬਿਨ ਫੂਲੋਂ ਕੇ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗਯਾਨ ਹੋਣੇ ਕਰ ਕਰਮ ਫੂਲ ਗਿਰ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਗਯਾਨ ਫਲ ਕੀ(ਫੰਕ) ਫਾੜੀਆਂ ਦਾਰ ਹੈਂ ਦੋਖੀ ਸੇ ਲੇਕਰ ਸਾਤਵੀਂ ਪ੍ਰਯੰਤ੩ਭੂਮਕਾ ਫੂਲ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਾਧਨ ਕੋਟੀ ਮੈਂ ਹੈਂ ਤਿਨਮੈ ਏਕ ਫਾਂਕ ਕੋ ਭੀ ਕੋਈ ਜਾਨ ਲੇਵੇ ਭਾਵ ਸੇ ਚੋਥੀ ਭੂਮਕਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਵੈ।

ਦੂਣਿ ਨ ਪਰਈ ਫੰਕ ਬਿਚਾਰੈ॥ ਤਾ ਫਲ ਫੰਕ ਸਭੈ ਤਨ ਫਾਰੈ॥ ੨੮॥

ਏਕ ਫੰਕ ਕੇ ਵਿਚਾਰਨੇ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਸਮਝ ਮਾਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਪਰਬਤ ਕੀ (ਦੂਣਿ) ਜਨਮੋਂ ਰੂਪੀ ਕੰਦਰਾ ਵਾ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਗਿਆਨ ਕੀ ਏਕ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਬਿਰਤੀ ਕੀ ਗਾੜਤਾ ਹੈ ਅਰ ਏਕ ਸਮਝ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਚੋਥੀ ਭੂਮਕਾ ਹੈ ਤਿਸ ਗਿਆਨ ਫਲ ਕੀ ਫਾੜੀਨੇ ਸਭੇ ਤਨ ਫਾੜ ਦੀਏ ਅਰਥਾਤ ਤੀਨੋ ਸਰੀਰ ਕਾਰਣ ਲਿੰਗ ਅਸਥੂਲਸੋ ਨਾਸ ਕਰ ਦੀਏ ਕਿਆ ਮਿਥਿਆ ਨਿਹਚੇ ਕਰਵਾਇ ਦੀਏ॥ ੨੮॥

ਬਬਾ ਬਿੰਦਹਿ ਬਿੰਦ ਮਿਲਾਵਾ॥ ਬਿੰਦਹਿ ਬਿੰਦਿ ਨ ਬਿਛੁਰਨ ਪਾਵਾ॥

ਬਬੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਬਿੰਦਹਿ) ਜਾਨਣੇ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਕੋ (ਬਿੰਦ) ਜਾਨਣੇ ਜੋਗ ਈਸ਼੍ਵਰ ਨੇ ਜਬ ਆਪਣੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦਕੀਆ ਤਬ ਜੀਵਈਸ੍ਵਰਸੇ ਵਿਛੜਨਾਨਹੀ ਪਾਵਤਾਹੈ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਈਸ਼੍ਵਰ ਆਪਮੈਕੈਸੇਮਿਲਾਵਤਾਹੈ॥

ਬੰਦਉ ਹੋਇ ਬੰਦਗੀ ਗਹੈ॥ ਬੰਦਕ ਹੋਇ ਬੰਧ ਸੁਧਿ ਲਹੈ॥ ੨੯॥

ਉਤਰ (ਬੰਦਉ) ਦਾਸ ਹੋ ਕਰ ਈਸ਼੍ਵਰ ਕੀ ਬੰਦਗੀ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੇ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ।ਬੰਦਗੀ ਮੈਂ ਲਗਿਆਂ ਸਰੀਰ ਦਾ ਬਿਉਹਾਰ ਕੈਸੇ ਸਿਧ ਹੋਵੈ ਗਾ॥ਉਤਰ॥ਜੋ (ਬੰਦਕ) ਬੰਦਗੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਬੰਧ) ਮੰਝੰਧੀ ਹੋਕਰ (ਸੁਧ) ਖਬਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ ੨੯॥

ਭਭਾ ਭੇਦਹਿ ਭੇਦ ਮਿਲਾਵਾ॥ ਅਬ ਭਉ ਭਾਨਿ ਭਰੋਸਉ ਆਵਾ॥

ਭਭੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੰਜ ਪਰਕਾਰ ਕਾ ਜੋ ਭੇਦ ਹੈ ਈਸ਼੍ਵਰ ਜੀਵ ਕਾ ਭੇਦ੧ਬ੍ਰਹਮਈਸ਼੍ਵਰ ਕਾ ਭੇਦ ੨ ਪਰਸਪਰ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੀਵਾਂ ਕਾ ਭੇਦ ੩ ਚੇਤਨ ਜੜ ਕਾ ਭੇਦ ੪ ਪਰਸ ਪਰ ਜੋੜ ਕਾ ਭੇਦ ਜਬ ਇਹ ਭੇਦ ਗਿਆਨ ਕਰ(ਭੇਦ)ਕਾਟ ਦੀਏ ਤਬ ਮਿਲਾਇਲੀਆ(ਅਬ)ਅਰਥਾਤ ਗਿਆਨਕਾਲ ਮੈਂ ਭੈ ਕਾਨਾਸ ਹੁਆ ਭਰੋਸਾ ਆਇਆ ਹੈ।ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਆ ਨਿਸਚਾ ਆਇਆ ਹੈ

ਜੋ ਬਾਹਰਿ ਸੋ ਭੀਤਰਿ ਜਾਨਿਆ ॥ ਭਇਆ ਭੇਦੁ ਭੂਪਤਿ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ॥ ੩੦ ॥

। ਉਤਰ । ਜੋ ਚੇਤਨ ਬਾਹਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਹੈ ਸੋ ਸਰੀਰ ਕੇ ਭੀਤਰ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਗਿਆਨ ਹੁਆ ਤਬ ਰਾਜਾ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੋ ਪਛਾਨ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ੩੦ ॥

ਮਮਾ ਮੂਲ ਗਹਿਆ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ॥ ਮਰਮੀ ਹੋਇ ਸੁ ਮਨ ਕਉ ਜਾਨੈ ॥

ਮਕਾਰ ਅਖਰ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੂਲ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੋ ਪਕੜਿਆ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਤਬ ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਪਤੀ ਆਏ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰ ਬਚਨੋਂ ਕਾ (ਮਰਮੀ) ਭੇਦੀ ਹੋਵੈ ਸੋ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਨਤ ਹੈ ॥

ਮਤ ਕੋਈ ਮਨ ਮਿਲਤਾ ਬਿਲਮਾਵੈ ਮਗਨ ਭਇਆ ਤੇ ਸੋ ਸਚੁ ਪਾਵੈ ॥ ੩੧ ॥

ਜਬ ਮਨ ਮਿਲਤ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਪਰਾਇਣ ਹੋਤਾ ਦੇਖੇ ਤਬ ਮਤ ਕੋਈ(ਬਿਲਮਾਵੈ)ਦੇਰ ਕਰੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੋਏ ਸੋ ਜੀਵ ਸੋ ਆਤਮ(ਸਰ) ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੩੧ ॥

ਮਮਾ ਮਨ ਸਿਉ ਕਾਜੁ ਹੈ ਮਨੁ ਸਾਧੇ ਸਿਧਿ ਹੋਇ ॥ ਮਨ ਹੀ
ਮਨ ਸਿਉ ਕਹੈ ਕਬੀਰਾ ਮਨ ਸਾ ਮਿਲਿਆ ਨ ਕੋਇ ॥ ੩੨ ॥

ਪੁਨਾ ਮਮੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਗਜਾਸੂ ਕਾ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ ਕਾਰਜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨਕੋ(ਸਾਧੇ)ਵਸ ਕਰਣੇ ਸੇ (ਸਿਧ)ਮੋਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਅਪਨੇ ਮਨਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਜੈਸਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਵਾ ਮਨ ਜੈਸਾ ਗੁਰੂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾ ਹੈ ॥ ੩੨ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਸਕਤੀ ਇਹੁ ਮਨੁ ਸੀਉ ॥ ਇਹੁ ਮਨੁ ਪੰਚ ਤਤ ਕੋ ਜੀਉ ॥

ਇਹ ਮਨੁ(ਸਕਤੀ) ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਹੁਆ ਮਾਇਆ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਇਹ ਮਨ(ਸੀਉ) ਈਸ਼ਰ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਈਸ਼ਰ ਰੂਪ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਯਹੀ ਮਨੁ ਪੰਚ ਤਤਕੋ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਅਧਿਆਸ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਪੰਚਤਤੋਂ ਕੀ ਸਤੋ ਅੰਸ ਤੇ ਉਤਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ਇਸਤੇ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕਾ ਜੀਵ ਕਹਾ ਹੈ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਲੇ ਜਉ ਉਨਮਨਿ ਰਹੈ ॥ ਤਉ ਤੀਨਿ ਲੋਕ ਕੀ ਬਾਤੈ ਕਹੈ ॥੩੩॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੇਕਰ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਲੇਕਰ ਅਰਥਾਤ ਵਸ ਕਰਕੇ (ਉਨਮਨਿ) ਤੁਰੀਆ ਮੈਂ ਰਹੇ ਤਬ ਤੀਨ ਲੋਕ ਕੀ ਬਾਤਾਂ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕਿਆ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈ ਵਾ ਦੂਰ ਦਰਸਨਆਦਿਕ ਸਿਧੀਆ ਪ੍ਰਾਤਿਤਿ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ ॥ ੩੩ ॥

ਯਯਾ ਜਉ ਜਾਨਹਿ ਤਉ ਦੁਰਮਤਿ ਹਨਿ ਕਰਿ ਬਸਿ ਕਾਇਆ ਗਾਉ ॥ ਰਣਿ ਰੂਤਉ ਭਾਜੈ ਨਹੀ ਸੂਰਉ ਥਾਰਉ ਨਾਉ ॥ ੩੪॥

ਯਯੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਉ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋਜਾਨਿਆ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈਂ ਤਉ ਦੁਰਮਤਿ ਕਾ ਨਾਸਕਰ ਔਰ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਗਾਉਂ ਕੋ ਵਸ ਕਰ ਰਣ ਮੈਂ ਰੁਕਿਆ ਹੂਆ ਭਾਜੈ ਨਾਹੀਂ ਤਉ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮੁ ਸੂਰਮਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਬ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰਾਂ ਕੋ ਜੀਤ ਲੇਵੇ ਤਬ ਸੂਰਮਾ ਹੋਵੈ ॥ ੩੪ ॥

ਰਾਰਾ ਰਸੁ ਨਿਰਸ ਕਰਿ ਜਾਨਿਆ ॥ ਹੋਇ ਨਿਰਸ ਸੁ ਰਸੁ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ॥

ਰਾਰੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ (ਰਸ) ਅਨੰਦ ਥਾ ਸੋ ਤੋ (ਨਿਰਸ) ਮਾੜਾ ਰਸ ਕਰਕੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਔ ਜੋ ਵਿਖੈ ਬਿਨਾ ਰਸ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਮੰਦਰਸੁ ਹੈ ਤਿਸ ਰਸਕੋ (ਸੁਰਸ)ਉਤਮ ਰਸ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ਹੈ ॥

ਇਹ ਰਸ ਛਾਡੇ ਉਹ ਰਸੁ ਆਵਾ ॥ ਉਹ ਰਸੁ ਪੀਆ ਇਹ ਰਸੁ ਨਹੀ ਭਾਵਾ ॥ ੩੫ ॥

ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਿਸੇ ਰਸ ਛਾਡੇ ਤਉ ਵਹੁ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪੀ ਰਸ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜਬ ਵਹੁ ਅਨੰਦ ਪੀਆ ਤਬ ਇਹ ਵਿਖੈ ਰਸ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੩੫ ॥

ਲਲਾ ਐਸੇ ਲਿਵ ਮਨੁ ਲਾਵੈ ॥ ਅਨਤ ਨ ਜਾਇ ਪਰਮ ਸਚੁ ਪਾਵੈ ॥

ਲਲੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੋਂ ਐਸੇ ਮਨਕੀ(ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਲਾਵੈ ਜੋ ਔਰ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਨ ਜਾਵੈ ਤਉ ਪਰਮ ਸੁਖ ਅਰਥਾਤ ਸਭਤੇ ਅਧਿਕ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਅਰ ਜਉ ਤਹਾ ਪ੍ਰੇਮ ਲਿਵ ਲਾਵੈ ॥ ਤਉ ਅਲਹ ਲਹੈ ਲਹਿ ਚਰਨ ਸਮਾਵੈ ॥ ੩੬ ॥

ਔਰ ਜੋ ਤਿਸ ਅਧਿਕ ਆਤਮਾਨੰਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਵੈ ਤਉ (ਅਲਹ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਾਣੇ(ਲਹਿ) ਜਾਨ ਕਰ ਉਸੀ (ਚਰਨ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵੈ ॥ ੩੬ ॥

ਵਵਾ ਬਾਰ ਬਾਰ ਬਿਸਨ ਸਮਾਰਿ ॥ ਬਿਸਨ ਸਮਾਰਿ ਨ ਆਵੈ ਹਾਰਿ ॥

ਵਾਵੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈ ਬਾਰੰਬਾਰ ਵਾ ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੈਂ ਬਿਸਨ ਕੋ (ਸਮਾਰਿ) ਸਮਾਲ ਅਰਥਾਤ ਯਾਦ ਕਰ ਕਿਯੋਂਕਿ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਿਸਨ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਆਵੈ ਗੀ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਜੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਬਲਿ ਬਲਿ ਜੇ ਬਿਸਨਤਨਾ ਜਸੁ ਗਾਵੈ ॥ ਬਿਸਨ ਮਿਲੇ ਸਭਹੀ ਸਚੁ ਪਾਵੈ ॥ ੩੭ ॥

ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਈਏ ਜੋ ਬਿਸਨੂ ਨੇ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦੀ ਸਰੀਰ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਨਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸਭ ਹੀ ਗੁਣ ਗਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਬਿਸਨੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ(ਸਚੁ) ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾਵਾ ਵਾਹੀ ਜਾਨੀਏ ਵਾ ਜਾਨੇ ਇਹੁ ਹੋਇ ॥ਇਹੁ ਅਰੁ
ਓਹ ਜਬ ਮਿਲੈ ਤਬ ਮਿਲਤ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਇ॥ ੩੮ ॥

ਵਾਵੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਵਾਹੀ) ਉਸ ਬਿਸਨ ਕੋ ਜਾਨੀਏ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਬਿਸਨੂ ਕੇ ਜਾਨਣੇ ਸੇ ਇਹ ਜੀਵ ਬਿਸਨ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਜੀਵ ਔਰ ਓਹੁ ਈਸ਼ਰ ਦੋਨੋ ਜਬ ਮਿਲੈ ਤਬ ਮਿਲਨੇ ਕੇ ਉਪਰਾਂਤਿ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨੇਗਾ ਜੈਸੇ ਨਦੀ ਨਾਲੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈ ਪੜੇ ਹੂਏ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਜਾਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩੮ ॥

ਸਸਾ ਸੋ ਨੀਕਾ ਕਰਿ ਸੋਧਹੁ ॥ ਘਟ ਪਰਚਾ ਕੀ ਬਾਤ ਨਿਰੋਧਹੁ ॥

ਸਸੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੋ (ਨੀਕਾ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ (ਸੋਧਹੁ) ਵਿਚਾਰੋ ਰਿਦੇ ਪਰਚਾਵਣੇ ਕੀ ਜੋ ਬਾਹਜ ਮੁਖੀ ਬਾਤਾਂ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕਉ ॥

ਘਟ ਪਰਚੈ ਜਉ ਉਪਜੈ ਭਾਉ ॥ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਤਹ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਰਾਉ ॥ ੩੯ ॥

ਜਬ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਆਤਮਾ ਪਰਚੇ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਉਪਜੈ ਤਬ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਕਾ ਰਾਜਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਕੋ (ਤਹਿ) ਤਹਾਂ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂਹੀ ਬਿਆਪਿਆ ਜਾਨ ਲੇਈਤਾ ਹੈ ॥ ੩੯ ॥

ਖਖਾ ਖੋਜਿ ਪਰੈ ਜਉ ਕੋਈ ॥ ਜੋ ਖੋਜੈ ਸੋ ਬਹੁਰਿ ਨ ਹੋਈ ॥

ਖਖੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਖੋਜਿ) ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪੜ ਜਾਵੈ ਅਰੁ ਰਸਤਾ ਪਾਇਕਰ ਬੀਚਾਰੇ ਸੋ ਪੁਨਾ ਭਿੰਨ ਆਪ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਪਰੇ ॥

ਖੋਜ ਬੂਝਿ ਜਉ ਕਰੈ ਬੀਚਾਰਾ ॥ ਤਉ ਭਉਜਲ ਤਰਤ ਨ ਲਾਵੈ ਬਾਰਾ ॥ ੪੦ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਰਸਤਾ ਪੂਛ ਕਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਤੌ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤਰਤਾ ਡੇਰ ਨਹੀਂ ਲਾਵਤਾ ॥ ੪੦ ॥

ਸਸਾ ਸੋ ਸਹ ਸੇਜ ਸਵਾਰੈ ॥ ਸੋਈ ਸਹੀ ਸੰਦੇਹ ਨਿਵਾਰੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਸੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭਰਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇਵਾਸਤੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਸੇਜਾ ਸਵਾਰੇ ਜੋ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਸਖੀ ਸੰਸੇ ਨਵਿਰਤ ਕਰਤੀ ਹੈ ॥

ਅਲਪ ਸੁਖ ਛਾਡਿ ਪਰਮ ਸੁਖ ਪਾਵਾ ॥ ਤਬ ਇਹ ਤ੍ਰੀਅ ਓਹੁ ਕੰਤੁ ਕਹਾਵਾ ॥ ੪੧॥

ਜਬ (ਅਲਪ) ਤੁਛ ਬਿਖੈ ਸੁਖ ਛਡ ਕਰ (ਪਰਮ) ਬਡਾ ਸੁਖ ਆਤਮਾਨੰਦ ਪਾਇ ਤਬ ਏਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਹਾਈ ਔਰ ਵਹੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਕੰਤ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ॥ ੪੧॥

ਹਾਹਾ ਹੋਤ ਹੋਇ ਨਹੀ ਜਾਨਾ ॥ ਜਬ ਹੀ ਹੋਇ ਤਬਹਿ ਮਨੁ ਮਾਨਾ ॥

ਹਾਹੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਇਸ ਜੀਵਨੇ ਪ੍ਰਮਸ੍ਵਰ ਸਰੂਪ ਹੋਣਾ ਥਾ ਹੋਇ ਨ ਜਾਨਿਆ ਜਬ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਮਨ (ਮਾਨਾ) ਪਤੀਆਇਆ ਤਬ ਹੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਹੋਣਾ ਕਿਆ ਥਾ ਟਿਸਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਉਤ੍ਰ॥

ਹੈ ਤਉ ਸਹੀ ਲਖੈ ਜਉ ਕੋਈ ॥ ਤਬ ਓਹੀ ਓਹੁ ਏਹੁ ਨ ਹੋਈ ॥ ੪੨ ॥

ਹੈ ਤੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਏਹੀ ਬਾਤ ਪਰੰਤੁ ਜੇ ਕੋਈ ਜਾਣੇ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਜਾਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਉਤ੍ਰ॥ ਜਬ ਆਪਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਲਖਿਆ ਤਬ (ਓਹੀ ਓਹੁ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਇਹ ਭਿਨ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਜੇ ਕਰ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਉ ਦੁਖੀ ਪੁਨਾ ਸੋਕਵਾਨ ਕਿਉਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਲੀਉ ਲੀਉ ਕਰਤ ਫਿਰੈ ਸਭ ਲੋਗੁ ॥ ਤਾ ਕਾਰਣ ਬਿਆਪੈ ਬਹੁ ਸੋਗੁ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਕੇ ਸਭ ਲੋਕ ਐਸੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਏਹੁ (ਲੀਉ) ਲੈ ਲਵਾਂ ਵਹੁ ਪਦਾਰਥ ਲੈ ਲਵਾਂ ਤਿਸ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੇਤੁ ਕਰ ਬਹੁਤ ਸੋਗ ਬਿਆਪਤੇ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਸ਼ੋਕ ਨਵਿਰਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ?॥

ਲਖਮੀ ਬਰ ਸਿਉ ਜਉ ਲਿਉ ਲਾਵੈ ॥ ਸੋਗੁ ਮਿਟੈ ਸਭ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ॥ ੪੩ ॥

ਜੇਕਰ ਲਖਮੀ (ਬਰ) ਪਤੀ ਬਿਸਨੂ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਵੈ ਤੋ ਸੋਗ ਨਵਿਰਤ ਹੋਜਾਵੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਜਾਵੈ ਭਜਨ ਕਾ ਕਾਰਣ ਵੈਰਾਗ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਲੀਏ ਜਗਤ ਨਾਸੀ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ੪੩॥

ਖਖਾ ਖਿਰਤ ਖਪਤ ਗਏ ਕੇਤੇ॥ਖਿਰਤ ਖਪਤ ਅਜਹੂੰ ਨਹ ਚੇਤੇ॥

ਖਖੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਪੁਰਸ਼ (ਖਿਰਤ) ਜਗਤ ਕੇ ਬੀਚ ਵਾ (ਖਿਰਤ) ਖੀਨ ਹੋਕਰ ਖਪ ਗਏ ਹੈਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਖਿਰਤੇ ਹੂਏ ਔਰ ਖਪਤਿਆਂ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਜੀਵ ਅਬ ਭੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਤੇ ॥

ਅਬ ਜਗੁ ਜਾਨਿ ਜਉ ਮਨਾ ਰਹੈ ॥ਜਹ ਕਾ ਬਿਛੁਰਾ ਤਹ ਥਿਰੁ ਲਹੈ ॥ ੪੪ ॥

ਅਬ ਭੀ ਜਗਤ ਕੋ ਨਾਸ ਰੂਪ ਜਾਨਕਰ ਜੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਵੇ ਔਰ ਜਹਾਂ ਕਾ ਬਿਛਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਥਿਰੁਤਾ ਪਾਵੈ ॥ ੪੪ ॥

ਬਾਵਨ ਅਖਰ ਜੋਰੇ ਆਨਿ ॥ ਸਕਿਆ ਨ ਅਖਰੁ ਏਕੁ ਪਛਾਨਿ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤ (ਬਾਵਨ) ਬਵੰਜਾ ਅਖਰ ਸੰਧੀਆਂ ਵਿਭਕਤੀਆਂ ਦ੍ਵਾਰਾ(ਆਨ) ਲਿਆਇਕਰ (ਜੋਰੇ) ਲਗਾਏ ਪਰੰਤੂ ਏਕਜੋ (ਅਖਰ) ਅਬਨਾਸੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤਿਸਕੋ ਜਾਨਣੇ ਕੋ ਸਮ੍ਰਾਥ ਨ ਹੂਆ ॥

ਸਤ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਬੀਰਾ ਕਹੈ ॥ ਪੰਡਿਤ ਹੋਇ ਸੁ ਅਨਭੈ ਰਹੈ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ (ਸਤਕਾ) ਸਚਾ ਬਚਨ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਅਨਭਵ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ (ਰਹੈ) ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੇ ਹਮਾਰੇ ਮਤ ਮੈਂ ਸੋ ਪੰਡਤ ਹੋਵੇ ਹੈ ਜੈਸੇ ਗੀਤਾ ਜੀ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਵਿਦਿਆ ਅਰ ਬਿਨਤੀ ਮੈਂ ਸਪੰਨ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਣ ਤਿਸ ਮੈਂ ਤਥਾ ਗਊ ਮੈਂ ਪੁਨਾ ਹਾਥੀ ਮੈਂ ਔਰ ਕੁਤੇ ਚੰਡਾਲ ਆਦਿਕੋਂ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੈਂ ਜੋ ਸਮਦਰਸੀ ਹੈ ਸੋ ਪੰਡਤ ਹੈ ॥

ਪੰਡਿਤ ਲੋਗਹ ਕਉ ਬਿਉਹਾਰ ॥ ਗਿਆਨ ਵੰਤ ਕਉ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰ ॥

ਲੋਕਕ ਪੰਡਤੋਂ ਕਾ ਏਹ ਬਿਉਹਾਰ ਹੀ ਮਾਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਬਾਵਨ ਅਖਰ ਹਮਾਰਾ ਕਥਨ ਹੇ ਔਰ ਗਿਆਨ ਵਾਨੋਂ ਕੋ ਇਹ ਅਖਰ ਤਤ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ॥

ਜਾਕੈ ਜੀਅ ਜੈਸੀ ਬੁਧਿ ਹੋਈ ॥ ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਜਾਨੈਗਾ ਸੋਈ ॥ ੪੫ ॥

ਜਿਸਕੈ ਰਿਦੈ ਬਿਵਹਾਰਕ ਵਾ ਪ੍ਰਮਾਰਥਕ ਜੈਸੀ ਬੁਧੀ ਹੋਵੇਗੀ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਇਨ ਅਖਰੋਂ ਮੈਂ ਬਿਵਹਾਰ ਵਾ ਪ੍ਰਮਾਰਥ ਜਾਨ ਲੇਵੇਗਾ ॥ ੪੫ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਬਿਤੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੀ ॥ਸਲੋਕੁ ॥

ਉਪਦੇਸ ਬਿਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕੋ ਚਉਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਣ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈ ॥

ਪੰਦ੍ਰਹ ਬਿਤੀ ਸਾਤ ਵਾਰ ॥ ਕਹ ਕਬੀਰ ਉਰਵਾਰ ਨ ਪਾਰ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕਮ ਦੂਜਾਦਿਕ ਪੰਦ੍ਰਹਿ ਥਿਤੀਆਂ ਕਾ ਜੈਸੇ ਚਕ੍ਰ ਰੂਪ ਭ੍ਰਮਣਹੈ(ਤੇ)ਬਹੁੜੋ ਜੋ ਐਤਵਾਰ ਆਦਿਕ ਸਤਿ ਵਾਰੋਂ ਕਾ ਚਕ੍ਰ ਰੂਪ ਭ੍ਰਮਣ ਹੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਇਨਕਾ(ਉਰਵਾਰ,ਓਰਲਾ ਕਨਾਰਾ,ਪਾਰ)ਪਰਲਾਕਨਾਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸ ਵਾਰ ਸੇ ਲੇਕਰ ਗਿਣੀਏ ਵਹੀ ਆਦਿ ਕਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਚਕਰ ਕਾਰ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬੇਮੁਖ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਚੋਰਾਸੀ ਮੈ ਭ੍ਰਮਣ ਰੂਪੁ ਚਕ੍ਰਰ ਬਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਵਾਹੁ ਰੂਪਤਾ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰੁ ਬਨਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥

ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਲਖੈ ਜਉ ਭੇਉ ॥ ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਦੇਉ ॥੧॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੇਦ ਕੋ ਜੇਕਰ (ਸਾਧਕ) ਜਗਜਾਸੂ ਅਰੁ (ਸਿਧ) ਗਯਾਨੀ ਜਾਣੇ ਭਾਵ ਏਹੁ ਕਿ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਬਤੀਤ ਹੋਣਾ ਸਮਝ ਕਰ ਜਤਨ ਕਰੇ ਤੌ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਆਪ ਜੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਦੇਉ ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਸਰੂਪ ਹੋ ਜਾਵੈਗਾ ॥ ੧ ॥

ਥਿਤੀ ॥ ਅੰਮਾਵਸਿ ਮਹਿ ਆਸ ਨਿਵਾਰਉ ॥ ਅੰਤਰਿਜਾਮੀ ਰਾਮ ਸਮਾਰਹੁ ॥

ਅਮਾਵਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਰਿਦੇ ਕੇ (ਮਹਿ) ਬੀਚ ਸੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰੋ ਔਰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਰਾਮ ਕੋ (ਸਮਾਰਹੁ) ਯਾਦ ਕਰੋ ॥

ਜੀਵਤ ਪਾਵਹੁ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ॥ ਅਨਭਉ ਸਬਦੁ ਤਤੁ ਨਿਜੁ ਸਾਰ ॥੧॥

ਇਸ ਰੀਤੀ ਸੇ (ਜੀਵਤ) ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੀ(ਮੋਖ ਦੁਆਰ)ਗਿਆਨੁ ਪਾਵੋਗੇ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ਗਿਆਨ ਕਿਸ ਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ਉਤ੍ਰ॥ ਅਨਭਉ ਰੂਪ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਸਟ ਆਪਨਾ ਆਪ ਰੂਪ ਹੈ (ਤਤ) ਤਿਸਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨ ॥ ਐਸਾ ਗਯਾਨੁ ਕਿਸਕੋ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ੧ ॥ ਉਤ੍ਰ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਰੋਖਿੰਦ ਰੰਗੁ ਲਾਗਾ ॥ ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਭਏ ਮਨ
ਨਿਰਮਲ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਮਹਿ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕਾ ਮਨੁ ਰੋਖਿੰਦ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਲਾਗਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ(ਮਨ)ਅੰਤਹਕਰਣ ਨਿਰਮਲ ਹੂਏ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਮੈਂ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਜਾਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਹੁਆ ਹੈ ॥

ਪਰਵਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰ ॥ ਘਟ ਮਹਿ ਖੇਲੈ ਅਘਟ ਅਪਾਰ ॥

(ਪਰਵਾ) ਏਕਮਿ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰੋ ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ ਵਹੁ ਕਹਾਂ ਹੈ?ਉਤਰ॥ਰਿਦੇ ਮੈ (ਖੇਲੈ)

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਖੇਲਤਾ ਭਾਵ ਬ੍ਰਿਤੀਆਂ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ (ਅਘਟ) ਏਕ ਰਸ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਪਾਰ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਤਿਸਕੇ ਵਿਚਾਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਫਲੁ ਹੋਵੈਗਾ॥ ਉਤ੍ਰ॥

ਕਾਲ ਕਲਪਨਾ ਕਦੇ ਨ ਖਾਇ॥ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਮਹਿ ਰਹੈ ਸਮਾਇ॥੨॥

ਤਿਸਕੋ ਕਾਲ ਕੀ ਕਲਪਨਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਖਾਤੀ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਦੁਤੀਆ ਦੁਹ ਕਰਿ ਜਾਨੈ ਅੰਗ॥ ਮਾਇਆ ਬ੍ਰਹਮ ਰਮੈ ਸਭ ਸੰਗ॥

ਦੂਜ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਸਰੀਰਾਂ ਕੋ ਮਾਇਆ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਦੋਨੋ ਕਰ ਜਾਨੇ ਮਾਇਆ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸਭ ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਰਮੇ) ਬਿਆਪੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਸਰੀਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਸਰੀਤ ਕੇ ਸਮ ਬ੍ਰਹਮ ਬਢਤਾ ਘਟਤਾ ਹੋਗਾ ਔਰ ਬਹੁਤ ਰੂਪ ਹੋਵੇਂਗੇ॥ ਉਤ੍ਰ॥

ਨਾ ਓਹੁ ਬਢੈ ਨ ਘਟਤਾ ਜਾਇ॥ ਅਕੁਲ ਨਿਰੰਜਨ ਏਕੈ ਭਾਇ॥੩॥

ਨਾ ਵਹੁ ਬਢਤਾ ਹੈ ਨ ਘਟਤਾ ਜਾਤਾਹੈ ਵਹੁ(ਅਕੁਲ)ਪੂਰਨ ਵਾ(ਕੁਲ)ਆਦ ਸੇ ਰਹਤ ਜੋਨਿਰੰਜਨ ਹੈ ਸੋ ਏਕਸਰੂਪਹੈ॥੩

ਤ੍ਰਿਤੀਆ ਤੀਨੇ ਸਮ ਕਰਿ ਲਿਆਵੈ॥ ਆਨਦ ਮੂਲ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਵੈ॥

ਤ੍ਰਿਤੀਆ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੀਨੇ ਦੇਵਤਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸਿਵ ਬਿਸ਼ਨਮੈਂ ਸਮ ਸਤਾ ਹੈ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਏਹੀ ਭਾਵਨਾ ਲਿਆਵੇ ਐਸੀ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲਾ ਆਨੰਦ ਮੂਲ ਪਰਮ ਪਦ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਕਬ ਪਾਵਤਾ ਹੈ?

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਉਪਜੈ ਬਿਸ੍ਵਾਸ॥ ਬਾਹਰ ਭੀਤਰਿ ਸਦਾ ਪ੍ਰਗਾਸ॥੪॥ ॥ਉਤ੍ਰ॥

ਜਬ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੇ ਨਿਹਚਾ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਬਾਹਰਿ) ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਔ (ਭੀਤਰਿ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਸਦਾ ਹੀ ਤਿਸ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤਾ ਦੇਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ੪॥

ਚਉਥਹਿ ਚੰਚਲ ਮਨ ਕਉ ਗਹਹੁ॥ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਸੰਗਿ ਕਬਹੁ ਨ ਬਹਹੁ॥

ਚੌਥ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇਹੈਂ ਚੰਚਲ ਮਨਕੋ ਰ੍ਹਣ ਕਰੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਰਥਾਤ ਕਾਮੀਆਂ ਔਰ ਕ੍ਰੋਧੀਆਂਕੀ ਸੰਗਤਮੈਂ ਕਬੀਨਾ ਬੈਠੋ॥

ਜਲ ਥਲ ਮਾਹੇ ਆਪਹਿ ਆਪ॥ ਆਪੈ ਜਪਹੁ ਆਪਨਾ ਜਾਪ॥੫॥

ਜਲੋਂ ਮੈਂ ਔਰ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਆਪ ਹੀ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਆਪਨਾ ਜਾਪ ਜਪੋ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਨੋਂ ॥ ੫ ॥

ਪਾਂਚੈ ਪੰਚ ਤਤ ਬਿਸਥਾਰ ॥ ਕਨਿਕ ਕਾਮਿਨੀ ਜੁਗ ਬਿਉਹਾਰ ॥

ਪੰਚਮੀ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜਗਤ ਪੰਚ ਤਤ ਕਾ ਬਿਸਥਾਰ ਹੈ (ਕਨਿਕ) ਸੁਇਨਾ ਅਰਥਾਤ ਮਾਇਆ ਜੜ ਔਰ (ਕਾਮਿਨੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਬਿਉਹਾਰ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਹੈ ਇਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਸੁਧਾ ਰਸੁ ਪੀਵੈ ਕੋਇ ॥ ਜਰਾ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਫੇਰ ਨ ਹੋਇ ॥ ੬ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਪੀਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ (ਜਰਾ) ਬੁਢੇਪਾ ਔਰ ਮਰਨੇ ਕਾ ਦੁਖ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਛਠਿ ਖਟੁ ਚਕ੍ਰ ਛਹੂੰ ਦਿਸ ਧਾਇ ॥ ਬਿਨ ਪਰਚੈ ਨਹੀ ਥਿਰਾ ਰਹਾਇ ॥

ਛਠੀ ਥਿਤ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਾਂਚ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਛਟਾ ਮਨ ਚਕ੍ਰ ਸਮ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੂਏ (ਛਹੂੰ) ਪੂਰਬ ਆਦ ਚਾਰ ਦੋ ਅਰਧ ਉਰਧ ਛਿਅ ਦਿਸ਼ਾਂ ਕੋ ਧਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਬਦਾਦਿ ਵਿਖਯੋਂ ਕੋ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਧਿਆਨ ਭਗਤੀ ਪਰਚੇ ਬਿਨਾ ਥਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਮੇਟਿ ਖਿਮਾ ਗਹਿ ਰਹਹੁ ॥ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕੀ ਸੂਲ ਨ ਸਹਹੁ ॥ ੭ ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਕੋ ਮੇਟ ਕਰ ਖਿਮਾਂ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ਰਹੋ ਜੋ ਕਰਮ ਧਰਮ ਸਕਾਮ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ(ਸ਼ੂਲ)ਪੀੜਾ ਕੋ ਨ ਸਹਾਰੋ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਪੀੜਾ ਕੈਸੇ ਮਿਟਾਈਐ ॥ ੭ ॥ਉਤਰ ॥

ਸਾਤੈ ਸਤਿ ਕਰਿ ਬਾਚਾ ਜਾਣਿ ॥ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਲੇਹੁ ਪਰਵਾਣਿ ॥

ਸਤਮੀ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਤ ਕਰ ਜਾਣ ਤਿਸ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ (ਆਤਮ) ਆਪ ਕੋ (ਰਾਮੁ) ਰਮਣ ਸੀਲ ਅਰਥਾਤ ਬਿਆਪਕ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ (ਪਰਵਾਣਿ) ਨਿਹਚੇ ਕਰ ਲੇਹੁ ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ਆਪ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਸਚੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਵੈ ਗਾ ॥

ਛੂਟੈ ਸੰਸਾ ਮਿਟਿ ਜਾਹਿ ਦੁਖ ॥ ਸੁੰਨ ਸਰੋਵਰਿ ਪਾਵਹੁ ਸੁਖ ॥ ੮ ॥

ਉਤਰ॥ਜੋ ਸੰਸਾ ਮਾਤਰ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਦਖ ਹੈ ਸੋ ਛੂਟ ਜਾਵੇ ਗਾ ਔਰ (ਸੁੰਨ) ਅਫੁਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵੇਂਗੇ ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ਅਫੁਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੋਵਰ ਕਹਾਂ ਹੈ? ॥ ੮॥

ਅਸਟਮੀ ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਕੀ ਕਾਇਆ ॥ ਤਾਮਹਿ ਅਕੁਲ ਮਹਾ ਨਿਧਿ ਰਾਇਆ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉਤਰ॥ਅਸ਼ਟਮੀ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਸ਼ਟ ਧਾਤ ਕੀ ਜੋ ਕਾਇਆਂ ਹੈ ਯਦਜਪਿ ਔਰ ਸਾਸਤਰੋਂ ਮੈਂ ਸਾਤ ਧਾਤੂ ਲਿਖੀ ਹੈਂ ਸੋ ਇਹਹੈਂ ਰਸ ੧ ਰੁਧਰ ੨ ਮਾਸੁ ੩ ਮੇਦਾ ੪ ਅਸਥੀ ੫ ਮਿਝ੍ਹ੍ਹ ਬੀਰਜ ੭ ਅਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹੀਂ ਕਹੀਂ ਆਠ ਲਿਖੀ ਹੈਂ ਸੋ ਆਠਮੀ ਧਾਤੂ ਨਾੜੀ ਜਾਣ ਲੈਣੀ ਵਾ (ਧਾਤੂ) ਮਾਇਆ ਕਾ ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਤੀਨ ਗੁਣ ਅਰ ਪੰਚ ਤਤ ਇਨ ਆਠੋਂ ਸੇ ਦੇਹ ਬਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਦੇਹ ਕੇ ਬੀਚ (ਅਕੁਲ) ਪੂਰਨ ਵਾ ਕੁਲ ਜਾਤੀ ਆਦ ਰਹਤ ਮਹਾਂ ਨਿਧੀ ਰੂਪ (ਰਾਇਆ) ਰਾਜਾ ਵਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਗਮ ਗਿਆਨ ਬਤਾਵੈ ਭੇਦ ॥ ਉਲਟਾ ਰਹੈ ਅਭੰਗ ਅਛੇਦੁ ॥ ੯ ॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਕੀ (ਗਮ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਕੇ ਭੇਦ ਬਤਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਲਟ ਕਰ ਕੇ ਅਭੰਗ ਅਛੇਦ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਖੈ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥ ੯॥

ਨਉਮੀ ਨਵੈ ਦੁਆਰ ਕਉ ਸਾਧਿ ॥ ਬਹਤੀ ਮਨਸਾ ਰਾਖਹੁ ਬਾਂਧਿ ॥

ਨੌਮੀ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨੌਂ ਗੋਲਕ ਉਪਲਖਤ ੧੦ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਕੋ (ਸਾਧਿ) ਰੋਕਣਾ ਕਰ ਔਰ ਪਰਵਾਹ ਰੂਪ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਚਲਤੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੋ ਬਾਂਧ ਰਾਖੋ॥

ਲੋਭ ਮੋਹ ਸਭ ਬੀਸਰਿ ਜਾਹੁ ॥ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਜੀਵਹੁ ਅਮਰ ਫਲ ਖਾਹੁ ॥ ੧੦ ॥

ਜਬ ਲੋਭ ਮੋਹ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰ ਸਭ ਵੀਸਰ ਜਾਵੈਂਗੇ ਤਬ ਅਮਰ ਫਲ ਜੋ ਗਯਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਖਾਇ ਕਰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਜੀਵੋਗੇ ॥ ੧੦ ॥

ਦਸਮੀ ਦਹਦਿਸ ਹੋਇ ਅਨੰਦ ॥ ਛੂਟੈ ਭਰਮੁ ਮਿਲੈ ਗੋਬਿੰਦ ॥

ਦਸਮੀ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗਿਆਨ ਫਲ ਕਰ ਤੁਮਕੋ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭਰਮ ਛੂਟ ਜਾ-ਵੇਗਾ ਔਰ ਗੋਬਿੰਦ ਮਿਲੇਗਾ ਗੋਬਿੰਦ ਕੈਸਾ ਹੈ ॥

ਜੋਤਿ ਸਰੂਪੀ ਤਤ ਅਨੂਪ ॥ ਅਮਲ ਨ ਮਲਨ ਛਾਹ ਨਹੀ ਧੂਪ ॥ ੧੧ ॥

ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਤਤ ਰੂਪ ਉਪਮਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਮਲ ਸੇ ਰਹਤ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਲਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਛਾਇਆ ਔਰ ਧੂਪ ਭੀ ਤਿਸਮੈ ਨਹੀ ਕਹੀ ਜਾਤੀਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੁਖ ਦਖ ਆਦਿ ਦ੍ਵੰਦੋਂ ਸੇ ਰਹਤਹੈ॥੧੧॥

ਏਕਾਦਸੀ ਏਕ ਦਿਸ ਧਾਵੈ ॥ ਤਉ ਜੋਨੀ ਸੰਕਟ ਬਹੁਰਿ ਨ ਆਵੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਏਕਾਦਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀ ਤਰਫ ਧਾਵੈ ਤੌ ਫਿਰ ਜੋਨੀ ਕੇ ਸੰਕਟ ਮੈ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਸੀਤਲ ਨਿਰਮਲ ਭਇਆ ਸਰੀਰਾ ॥ ਦੂਰਿ ਬਤਾਵਤ ਪਾਇਆ ਨੀਰਾ॥ ੧੨ ॥

ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਅੰਤਹਕਰਨ ਸੀਤਲ ਹੂਆ ਔਰ ਅਸਥੂਲ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਵਾ ਸੀਤਲਤਾ ਨਿਰਮਲਤਾ ਦੋਨੋ ਹੀ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈ ਜਾਣ ਲੈਣੇ ਜਿਸ ਵ ਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦੂਰ ਬਤਾਵਤੇ ਥੇ ਸੋ ਨਿਕਟਿ ਹੀ ਪਾਇ ਲੀਆ ਭਾਵ ਸੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਰੂਪ ਜਾਣ ਲੀਆ ॥ ੧੨ ॥

ਬਾਰਸਿ ਬਾਰਹ ਉਗਵੈ ਸੂਰ ॥ ਅਹਿਨਿਸਿ ਬਾਜੇ ਅਨਹਦ ਤੂਰ ॥

ਦੁਆਦਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈ ਜੈਸੇ ਏਕ ਕਾਲ ਮੈ ਬਾਰਾਂ ਸੂਰਜ ਉਤਪਤਿ ਹੋਵੈਂ ਜਬ ਐਸਾ ਗਿਆਨ ਸੰਸੇ ਬਿਪਰਜੇ ਸੇ ਰਹਤ ਉਦੇ ਹੂਆ ਤਬ ਦਿਨ ਰਾਤ (ਅਨਹਦ) ਏਕ ਰਸ (ਤੂਰ) ਸੋਹੰ ਰੂਪ ਬਾਜੇ ਬਜਤੇ ਭਏ ॥

ਦੇਖਿਆ ਤਿਹੂੰ ਲੋਕ ਕਾ ਪੀਉ ॥ ਅਚਰਜੁ ਭਇਆ ਜੀਵ ਤੇ ਸੀਉ ॥ ੧੩ ॥

ਜਬ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਕਾ ਪਤੀ ਜੋ ਵ ਹਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖ ਲੀਆ ਤਬ ਜੀਵ ਸੇ ਈਸ੍ਰ ਹੂਆ ਹੈ ਇਹ ਬੜਾਅਚਰਜ ਭਯਾ ਹੈ॥ ੧੩॥

ਤੇਰਸਿ ਤੇਰਹ ਅਗਮ ਬਖਾਣਿ॥ ਅਰਧ ਉਰਧ ਬਿਚਿ ਸਮ ਪਹਚਾਣਿ॥

ਤ੍ਰੈਦਸੀ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ੯ ਬਯਾਕਰਣ ੪ ਬੇਦ ਏਹ ਤੇਰਾ ਬੇਅੰਤ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋ ਨੇ (ਅਗਮ) ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕ ਜਸ (ਬਖਾਣ) ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ (ਤੇ) ਸੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਕੈਸਾ ਜਾਨ ਕਰ ਜਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਉੱਤਰ ॥ (ਅਰਧ ਉਰਧ)ਪਾਤਾਲ ਅਕਾਸ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮ ਪਹਚਾਨ ਕਰ ਜਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਤਿਨਕੀ ਜੀਵੋਂ ਮੈ ਕੈਸੀ ਵਰਤਨ ਹੈ ?

ਨੀਚ ਊਚ ਨਹੀ ਮਾਨ ਅਪਮਾਨ॥ਬਿਆਪਕ ਰਾਮ ਸਗਲ ਸਾਮਾਨ ॥ ੧੪ ॥

ਉਤ੍ਰ॥ ਤਿਨਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੇ ਊਚ ਨੀਚ ਮਾਨ ਅਪਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਊਚ ਨੀਚ ਕੀ ਨਵਿਰਤੀ ਮੈ ਕੌਣ ਕਾਰਣ ਹੈ ? ॥ ਉੱਤਰ॥ ਰਾਮ ਕੋ ਸੰਪੂਰਣ ਮੇ ਬਿਆਪਕ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਜਥਾ "ਬਨ ਤ੍ਰਿਨ ਪਰਬਤ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ" ਬਯਾਪਕ ਕੋ ਸਫੁਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ੧੪ ॥

ਚਉਦਸਿ ਚਉਦਹ ਲੋਕ ਮਝਾਰਿ ॥ ਰੋਮ ਰੋਮ ਮਹਿ ਬਸਹਿ ਮੁਰਾਰਿ ॥

ਚੌਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹਾਂ ਚੌਦਾਂ ਲੋਕ ਔਰ ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੈ ਮੁਰਾਰੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਧਰਹੁ ਧਿਆਨ॥ ਕਥਨੀ ਕਥੀਐ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ॥ ੧੫ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਸਤ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਗੁਣ ਹੈਂ ।ਇਨਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਬਿਆਪਕ ਕਾ ਧਿਆਨ ਧਰੋ ਔਰ ਜੋ ਕਥਨੀ ਕਥੀਐ ਤੌ ਬ੍ਰਹਮ ਗਯਾਨ ਕਾ ਉਚਾਰ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਸੋ ਵੇਦਾਂਤ ਵਾਕੋਂ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕਰੀਏ ॥੨੫॥

ਪੂਨਿਉ ਪੂਰਾ ਚੰਦ ਅਕਾਸ ॥ ਪਸਰਹਿ ਕਲਾ ਸਹਜ ਪਰਗਾਸ ॥

ਪੁਨਿਉ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਪੁਨਿਉ ਕਾ ਚੰਦ੍ਰਮਾ (ਪੂਰਾ) ਸੋਲਾ ਕਲਾ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਦੇਖੈ ਜਬ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਪਸਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਬ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈਤੈਸੇ ਜਬ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪੀ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਰਿਦੇ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਯਥਾਰਥ ਪ੍ਰਗਟਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸਕੀਆਂ ਕਲਾ ਜੋ ਹੈਂ ਸਕਤੀਆਂ ਮੁਦਤਾ ਸਾਂਤੀ ਆਦਿਕ ਪਸਰਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਬ ਗਿਆਨੀ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸੰਜੁਗਤ ਹੂਆ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤਾ ਹੈਤਿਸ ਗਿਆਂਨੀ ਕੀ ਅੰਤਰਮੁਖਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਮਧਿ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਬੀਰਾ ॥ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਮਹਿ ਰਮਹਿ ਕਬੀਰਾ ॥ ੧੬ ॥

ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਦਿ ਅੰਤ ਮਧ ਮੈਂ (ਬੀਰਾ) ਥਿਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਜੋ ਸਤਾ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸੁਖ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਗਿਆਨੀ ਰਮਣ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ੧੬ ॥

੧ੴਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥ ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਵਾਰ ਕਬੀਰਜੀਉਕੇ ॥ ੭ ॥

ਬਾਰ ਬਾਰ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਉ ॥ ਗੁਰਗਮਿ ਭੇਦੁ ਸੁ ਹਰਿ ਕਾ ਪਾਵਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬਾਰਬਾਰ) ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਵਾ ਸਭ ਦਿਨੋਂ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਉ (ਸੁ) ਉਸ ਹਰੀ ਕਾ ਭੇਦ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਰੀਮਤਾ ਸੇ ਪਾਵਉਗੇ।

ਆਦਿਤ ਕਰੈ ਭਗਤਿ ਆਰੰਭ ॥ ਕਾਇਆ ਮੰਦਰ ਮਨਸਾ ਥੰਭ ॥

ਐਤ ਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੀ ਕਾ ਉਦਮ ਕਰੇ ਔਰ ਕਾਇਆਂ ਰੂਪੀ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਮਨਸਾ ਵਾਸਨਾ ਕਾ ਪਰਵਾਹ ਚਲ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਰੋਕੇ॥

ਅਹਿਨਿਸ ਅਖੰਡ ਸੁਰਹੀ ਜਾਇ ॥ ਤਉ ਅਨਹਦ ਬੇਣੁ ਸਹਜ ਮਹਿ ਬਾਇ ॥ ੧ ॥

ਜਬ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਅਖੰਡਾਕਾਰ(ਸੁਰਹੀ)ਬ੍ਰਹਮਾਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤ੍ਰੀ (ਜਾਇ)ਉਤਪਤਿ ਹੋਵੈ ਤਬ ਏਕ ਰਸ (ਬੇਣ)

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਬਾਜਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਬਾਇ) ਬਜਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤਿ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਕਥਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਸੋਮ ਵਾਰਿ ਸਸਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਝਰੈ ॥ ਚਾਖਤ ਬੇਗਿ ਸਗਲ ਬਿਖ ਹਰੈ ॥

ਸੋਮ ਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਸਸਿ) ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਗਿਆਨ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ ਵਾਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਵਾਕ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀਵਤੇ ਹੀ (ਬੇਗ) ਸ਼ੀਘ੍ਰਤਾ ਸੇ ਜਗਜਾਸੂ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਖੈ ਵਾਸਨਾ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਬਾਣੀਆ ਰੋਕਿਆ ਰਹੈ ਦੁਆਰ ॥ ਤਉ ਮਨੁ ਮਤਵਾਰੋ ਪੀਵਨ ਹਾਰ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਬਾਣੀ ਆਦਿਕ ਇੰਦ੍ਰੇਓਂ ਕੇ ਦੁਆਰੋਂਕਾ ਸਮਦਾਇ ਰੋਕਿਆ ਰਹੇ ਤਉ ਮਨ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਮਸਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਮੰਗਲਵਾਰੇ ਲੇ ਮਾਹੀਤ ॥ ਪੰਚ ਚੋਰ ਕੀ ਜਾਣੈ ਰੀਤਿ ॥

ਮੰਗਲ ਵਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਹਾਤਮਾ ਕੀ (ਮਾਹੀਤ) ਸਿਖਿਆ ਮਹਤਤਾ ਭਾਵ ਰਹਣੀ ਲੇਵੇ ਪੰਚ ਚੋਰ ਜੋ ਕਾਮਾਦੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਪਕੜਨੇ ਕੀ ਰੀਤਿ ਕੋ ਜਾਣੇ ॥

ਘਰਿ ਛੋਡੇ ਬਾਹਰਿ ਜਿਨਿ ਜਾਇ ॥ ਨਾਤਰੁ ਖਰਾ ਰਿਸੈ ਹੈਰਾਇ ॥ ੩ ॥

ਤਿਸ ਸਿਖਿਆ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਛੋਡ ਕਰ ਬਾਹਜਮੁਖੀ ਹੋਕਰ ਮਤ ਜਾਵੇ, ਨਹੀਂ ਤੋ(ਰਾਇ)ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਖਰਾ) ਅਤੀ (ਰਿਸੈ) ਗੁਸੇ ਹੋਵੇਗਾ ॥ ੩ ॥

ਬੁਧਿ ਵਾਰਿ ਬੁਧਿ ਕਰੈ ਪ੍ਰਗਾਸ ॥ ਹਿਰਦੈ ਕਮਲ ਮਹਿ ਹਰਿ ਕਾ ਬਾਸ ॥

ਬੁਧ ਵਾਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਤਮ ਬੁਧੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰੇ ਹਿਰਦੇ ਕਮਲ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਬਾਸਾ ਜਾਣੇ ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਦੋਊ ਏਕ ਸਮ ਧਰੈ ॥ ਊਰਧ ਪੰਕ ਲੈ ਸੂਧਾ ਕਰੈ ॥ ੪ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਜੀਵ ਈਸ੍ਵਰ ਦੋਨੋ ਕੋ ਏਕ ਸਮ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਜਾਨਕਰਧਾਰਨ ਕਰੇ ਨੀਚੇ ਕੋਜੋਉਲਟਾ ਹੂਆ ਹੈ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਰਹਾ ਹੇ ਤਿਸਕੋ ਸੂਧਾ ਕਰੇ ਅਰਥਾਤ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਕਰੇ ॥ ੪ ॥

ਬ੍ਰਿਹਸਪਤਿ ਬਿਖਿਆ ਦੇਇ ਬਹਾਇ ॥ ਤੀਨਿ ਦੇਵ ਏਕ ਸੰਗਿ ਲਾਇ ॥

ਵੀਰਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਖਿਖੈ ਬਾਸਨਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਵੇ ਤੀਨ ਦੇਵ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਬਿਸ਼ਨ ਸ਼ਿਵ ਹੈਂ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸੰਗ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਲਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਣੇ ॥

ਤੀਨਿ ਨਦੀ ਤਹ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਮਾਹਿ ॥ ਅਹਿਨਿਸਿ ਕਸਮਲ ਧੋਵਹਿ ਨਾਹਿ ॥ ੫ ॥

ਦਸਮੇ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ ਜੋ ਤੀਨ ਨਦੀ ਇੜਾ ਪਿੰਗਲਾ ਸੁਖਮਨਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੇਂ ਰਾਤਿ ਅਸਨਾਨ ਕਰਕੇ (ਕਸਮਲ) ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਧੋਵਹੁ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਮੈਂ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਉਪਾਸਨਾ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਤੀਨ ਨਦੀਆਂ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਹੈਂ ਅਪਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮਝਕਰ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਤਿਨ ਮੈਂ ਅਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਪਾਪ ਧੋਵੇ ॥ ੫ ॥

ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਸਹਾਰੈ ਸੁ ਇਹ ਬ੍ਰਤਿ ਚੜੈ ॥ ਅਨਦਿਨ ਆਪਿ ਆਪ ਸਿਉ ਲੜੈ ॥

ਸੁਕ੍ਰਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ(ਸੁਕ੍ਰਿਤ) ਪੁਨੋਂ ਕੇ (ਸਹਾਰੇ) ਆਸਰੇ ਕਰਕੇ ਸੋ ਇਸ ਪਦ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਬ੍ਰਤ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਅਰਥਾਤ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਸੰਕੋਚਨ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਤੀ ਚੜੇ ਹੈ ਔਰ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਆਪਹੀ ਅਪਨੇ ਮਨਕੇ ਸਾਥ ਲੜੇ।

ਸੁਰਖੀ ਪਾਂਚਉ ਰਾਖੈ ਸਬੈ ॥ ਤਉ ਦੂਜੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨ ਪੈਸੈ ਕਬੈ ॥ ੬ ॥

ਜਉ(ਸੁਰਖੀਪਾਂਚਉ) ਪਾਂਚ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕੋ(ਰਾਖੈ) ਰੋਕ (ਸਬੈ,ਸਹਤ ਬਲਕੇ ਵਾ ਵਸ ਰਖੇ ਤਉ ਦ੍ਵੈਤ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕਬੀ ਨ ਪੜੇਗੀ ॥ ੬ ॥

ਬਾਵਰ ਥਿਰੁ ਕਰ ਰਾਖੈ ਸੋਇ ॥ ਜੋਤਿ ਦੀਵਟੀ ਘਟਿ ਮਹ ਜੋਇ ॥

ਸਨੀਚਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੇ ਪੀਛੇ ਕਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨਕੋ (ਥਿਰ) ਰੋਕ ਰਖੇ (ਜੋਤਿ) ਗਿਆਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਰੂਪਵਤੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਜੋਇ) ਜੋੜੇ ॥

ਬਾਹਰਿ ਭੀਤਰਿ ਭਇਆ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥ ਤਬ ਹੂਆ ਸਗਲ ਕਰਮ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥ ੭ ॥

ਜਬ ਗਿਆਨ ਕਰ(ਬਾਹਰ)ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਮੈਂ(ਭੀਤਰਿ)ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਹੀ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਹੂਆ ਤਬ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਜੋ ਸੰਚਤ ਔਰ ਕ੍ਰਿਯਮਾਣ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਕਰਮ ਹੈਂ ਇਨ ਸਭਕਾ ਨਾਸ ਹੋਗਿਆ ਯਦਪਿ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਕਰਮ ਕਰ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕਾ ਬਿਉਹਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਦਪੀ ਤਿਨ ਮੈਂ ਜਨਮ ਦੇਣੇ ਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ੭ ॥

ਜਬ ਲਗੁ ਘਟਮਹਿ ਦੂਜੀ ਆਨ ॥ ਤਉ ਲਉ ਮਹਲਿ ਨ ਲਾਭੈ ਜਾਨ ॥

ਜਬ ਪ੍ਰਯੰਤ ਰਿਦੇ ਮੈ ਦੂਜੀ ਅਰਥਾਤ ਦੂਸਰੇ ਕੀ ਸਰਨ ਵਾ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਤਬਤਕ (ਮਹਲਿ) ਸਰੂਪ ਨਹੀਂ (ਲਾਭੈ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨ ਲੇਨਾ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਮਤ ਰਾਮ ਸਿਉ ਲਾਗੋ ਰੰਗੁ॥ ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਤਬ ਨਿਰਮਲ ਅੰਗ॥ ੮॥ ੧॥

ਜਬ (ਰਮਤ) ਵਿਆਪਕ ਰਾਮ ਕੇ ਸਾਥ (ਰੰਗ)ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਾ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ(ਅੰਗ)ਰਿਦਾ ਨਿਰਮਲ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ਜਬ ਰਿਦਾ ਨਿਰਮਲ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਦੁਆਰੇ ਮੋਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ੮॥ ੧॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ ਬਾਣੀ ਨਾਮਦੇਉ ਜੀਉ ਕੀ॥ ੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਏਕ ਸਮੇ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਰਾਮ ਰਾਮ ਧੁਨੀ ਕਰ ਰਹੇ ਥ ਏਕ ਸੁਸਕ ਗਿਆਨੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਕਰਨੇ ਕਰ ਕਿਆ ਤਰਜਾਓਗੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੇਵਾ ਪਾਹਨ ਤਾਰੀਅਲੇ॥ ਰਾਮ ਕਹਤ ਜਨ ਕਸ ਨ ਤਰੇ॥ ੧ ਰਹਾਉ॥

(ਦੇਵਾ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਨੇ ਸੇਤ ਬੰਧਨੇ ਕੇ ਸਮੇ ਪਾਥਰ ਤਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਰਾਮ ਕੇ ਕਹਨੇ ਸੇ ਦਾਸ ਕੈਸੇ ਨਹੀਂ ਤਰੇਗਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਵਸ ਹੀ ਤਰੇਗਾ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਜੋ ਦੇਵ ਕਰ ਤਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੇ ਕਿਸੀ ਕਾ ਨਾਮ ਲੇਵੋ॥

ਤਾਰੀ ਲੇ ਗਨਿਕਾ ਬਿਨ ਰੂਪ ਕੁਬਜਾ ਬਿਆਧਿ ਅਜਾਮਲੁ ਤਾਰੀ ਲੇ॥
ਚਰਨ ਬਧਿਕ ਜਨ ਤੇਊ ਮੁਕਤਿ ਭਏ॥ ਹਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਿਨ ਰਾਮ ਕਹੇ॥ ੧॥

ਉਤ੍ਰ ਤੋਤੇ ਕੋ ਪੜ੍ਹਾਨੇ ਵਾਲੀ ਵੇਸਵਾ ਤਾਰ ਲਈ ਹੈ ਵਾ ਜਨਕ ਪੁਰੀਮੈਂ ਰਹਣ ਵਾਲੀ ਪਿੰਗਲਾ ਨਾਮਨੀ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ ਕਹੁ ਰੂਪ ਵਾਲੀ ਥੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭੀ ਰੂਪ ਕਾ ਲੋਭੀ ਹੈ ਇਸ ਕਰ ਤਾਰ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ? ਉਤਰ॥ ਮਥਰਾ ਮੈਂ ਬਿਨ ਰੂਪ ਕੁਬਜਾ ਤਾਰੀ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਵਹੁ ਪੁੰਨਵਾਨ ਥੀ॥ਉੱਤਰ॥ (ਬਿਆਧਿ)ਸਕਾਰੀ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਚਤੁਰ ਭੁਜ ਪੰਛੀ ਬਨਾਇ ਪੈਰ ਪਕੜ ਪੀਛੇ ਲਟਕਾਇ ਕਰ ਸਾਧੂ ਕੇ ਪਾਸ ਲਿ ਆਇਆ ਥਾ ਔਰ ਅਜਾਮਲ ਏਹ ਪਾਪੀ ਤਾਰ ਲੀਏ ਜਿਸ ਜਰਾ ਨਾਮਾ ਬਿਆਧ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨ ਮੈਂ ਤੀਰ ਮਾਰਾ ਥਾ ਸੋ ਭੀ ਮੁਕਤ ਹੂਆ ਸ੍ਵਰਗ ਕਾ ਅਧਕਾਰੀ ਜਾਨ ਕਰ ਐਸੇ ਬਚਨ ਦੀਆ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਨ ਕਹੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ੧॥

ਦਾਸੀ ਸੁਤ ਜਨੁ ਬਿਦਰ ਸੁਦਾਮਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕਉ ਰਾਜ ਦੀਏ॥

ਜੋ ਦਾਸੀ ਸੁਤ ਬਿਦਰ ਭਗਤਿ ਥਾ ਸੋ ਔਰ ਬਾਲ ਸਖਾਈ ਸੁਦਾਮਾ ਬ੍ਰਹਮਣ ਤਾਰਿਆ ਔਰ ਉਗ੍ਰਸੈਣ ਜੀਵਤੇ ਕੋ ਰਾਜਾਦਿ ਪਦਾਰਥ ਦੀਏ ਅੰਤ ਮੁਕਤ ਕੀਆ॥ ੨॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜਪ ਹੀਨ ਤਪ ਹੀਨ ਕੁਲ ਹੀਨ ਕਰਮ ਹੀਨ ਨਾਮੇ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਤੇਊ ਤਰੇ ॥ ੨ ॥ ੧ ॥

ਜਪ ਹੀਨ ਗਨਿਕਾ ਤਪ ਹੀਨ ਬਿਆਧ ਦੋਨੋਂਹੀ ਕੁਲ ਹੀਨ ਦਾਸੀ ਸੁਤ ਕਰਮ ਹੀਨ ਅਜਾਮਲ ਨਾਮੇ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਕੋ ਜਪ ਕੇ ਵਹੁ ਤਰੇ ਹੈਂ॥੨॥੧॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਪਦੇ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ੧ ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮੇਰੀ ਸੰਗਤਿ ਪੋਚ ਸੋਚ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ॥ ਮੇਰਾ ਕਰਮੁ ਕੁਟਲਤਾ ਜਨਮ ਕੁਭਾਂਤੀ ॥ ੧ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੀ ਸੰਗਤਿ (ਪੋਚ) ਨੀਚਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਕਾਮਾਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਸੋਚ ਰਹਤੀ ਹੈ ਮੇਰਾ ਕਰਮ ਕੁਟਲਤਾ ਸਹਤ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮ ਭੀ ਖੋਟੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹੈ ਅਤਥਾਤ ਰਮਾਵਹੁ ।੧

ਰਾਮ ਗੁਸਾਈਆ ਜੀਅ ਕੇ ਜੀਵਨਾ ॥ ਮੋਹਿ ਨ ਬਿਸਾਰਹੁ ਮੈ ਜਨੁ ਤੇਰਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਕੇ ਮਾਲਕ ਹੇ ਜੀਵ ਕੇ (ਜੀਵਨਾ) ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਜੀਵਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨ ਬਿਸਾਰੋ ॥

ਮੇਰੀ ਹਰਹੁ ਬਿਪਤਿ ਜਨ ਕਰਹੁ ਸੁਭਾਈ ॥ ਚਰਨ ਨ ਛਾਡਉ ਸਰੀਰ ਕਲ ਜਾਈ ॥ ੨ ॥

ਮੇਰੀ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪੀ ਬਿਪਤਾ ਹਰੋ ॥ ਔਰ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ ਭਗਤੀ ਦੇਕਰ ਸੋਭਨੀਕ ਕਰੋ ਆਪਕੇ ਚਰਨ ਨਹੀਂ ਛੋਡੂੰਗਾ ਚਾਹੇ ਸਰੀਰ ਜੋ (ਕਲ) ਸੁੰਦਰ ਵਾ ਕਲ ਨੂੰ ਹੀ ਜਾਤਾ ਰਹੇ ਵਾ ਕਲ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਅਜ ਚਲਾ ਜਾਵੈ ॥੨ ॥

ਕਹੁ ਰਵਿਦਾਸ ਪਰਉ ਤੇਰੀ ਸਾਭਾ ॥ ਬੇਗਿ ਮਿਲਹੁ ਜਨ ਕਰ ਨ ਬਿਲਾਂਬਾ ॥ ੩ ॥ ੧ ॥

ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੀ (ਸਾਭਾ) ਸਰਣ ਪੜਾ ਹੈ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ (ਬੇਗ) ਸੀਘ੍ਰ ਮਿਲੋ ਮਿਲਣੇ ਮੈਂ (ਬਿਲਾਂਬਾ) ਦੇਰ ਨ ਕਰੋ ॥੩ ॥ ੧ ॥ ਕਿਸੀ ਨੇ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਕਹਾਂ ਰਹਤੇ ਹੋ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬੇਗਮ ਪੁਰਾਸ ਸਹਰ ਕੋ ਨਾਉ ॥ ਦੂਖੁ ਅੰਦੋਹੁ ਨਹੀ ਤਿਹਿ ਠਾਉ ॥

ਨਾ ਤਸਵੀਸ ਖਿਰਾਜੁ ਨ ਮਾਲੁ ॥ ਖਉਫ ਨ ਖਤਾ ਨ ਤਰਸੁ ਜਵਾਲੁ ॥ ੧ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਉਤਰ (ਬੇਗਮ) ਅਫਸੋਸ ਅਰਥਾਤ ਸੋਕ ਰਹਤ ਸਹਰ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਦੁਖ (ਅੰਦੋਹ) ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਨ (ਤਸਵੀਸ, ਚਿੰਤਾ* ਹੈ ਪੁਨਾ (ਖਿਰਾਜ) ਮਸੂਲ ਭੀ ਨਹੀ ਔਰ ਨ ਮਾਲ ਹੈ ਔਰ ਭੈ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ(ਖਤਾ)ਗੁਨਾਹ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਔਰ ਨ ਕੋਈ(ਤਰਸੁ)ਦਿਆ ਰਖਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਾਕਿਸੀਕੋ (ਜਵਾਲੁ) ਘਾਟਾ ਵਾ ਅਪਦਾ ਵਾ ਪੀੜਾ ਹੀ ਪੜਤੀ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਅਬ ਮੋਹਿ ਖੂਬ ਵਤਨ ਗਹ ਪਾਈ ॥ ਊਹਾਂ ਖੈਰਿ ਸਦਾ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ॥

ਅਬ ਮੈਨੇ ਚੰਗੀ ਵਤਨ ਕੀ ਜਗਾ ਪਾਈਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਊਹਾਂ ਸਦਾਹੀ ਸੁਖਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਤਿਸ ਸ਼ਹਰਨਕਾਨਾਮਕਿਆਹੈ

ਕਾਇਮੁ ਦਾਇਮੁ ਸਦਾ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ॥ ਦੋਮ ਨ ਸੇਮ ਏਕ ਸੋ ਆਹੀ ॥
ਆਬਾਦਾਨੁ ਸਦਾ ਮਸਹੂਰ ॥ ਊਹਾਂ ਗਨੀ ਬਸਹਿ ਮਾਮੂਰ ॥ ੨ ॥

ਕਾਇਮ ਇਸਥਿਤ (ਦਾਇਮ) ਹਮੇਸ ਅਰਥਾਤ ਸਦਾ ਸਦਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ॥ (ਦੋਮ) ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੋਣ ਵਜੀਰ (ਸੇਮ) ਤੀਸਰਾ ਬਖਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਵਾ ਦ੍ਵੈਤ ਨਹੀ ਔਰ (ਸੇਮ) ਤੀਨੋਂ ਗੁਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਦੁਤੀ ਹੈ ਸਰਬ ਸਮਿਓਂ ਮੈ (ਆਬਾਦਾਨੁ) ਸਘਨ ਬਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦੁਆਰਾ (ਮਸਹੂਰ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਬੈਕੁੰਠ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਉਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ (ਗਨੀ) ਧਨੀ ਬਸਤੇ ਹੈਂ (ਮਾਮੂਰ) ਲਬਾਲਬ ਹੁਏ ਅਰਥਾਤ ਆਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਦੇਵੀ ਸੰਪਤੀ ਕੇ ਧਨ ਕਰ ਜੁਗਤ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਤਿਉ ਤਿਉ ਸੈਲ ਕਰਹਿ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ॥ ਮਹਰਮ ਮਹਿਲ ਨ ਕੋ ਅਟਕਾਵੈ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਨਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਸੈਲ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਹੈਂ ਜੋ(ਮਹਲ)ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੇ (ਮਹਰਮ) ਭੇਦੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰੋਕਤਾ ਹੈ ॥

ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਖਲਾਸ ਚਮਾਰਾ ॥ ਜੋ ਹਮ ਸਹਰੀ ਸੋ ਮੀਤ ਹਮਾਰਾ ॥ ੩ ॥ ੨ ॥

ਰਵਿਦਾਸ ਚਮਾਰ ਕਹਤਾ ਹੈ ਵਾ ਚੁਮਾਰ ਭਾਵ ਤੇ ਮੈ ਤਾ (ਖਲਾਸ) ਨਿਰਬੰਧ ਹੁਆ ਹੂੰ ਜੋ ਹਮ ਸ਼ਹਰੀ ਅਰਥਾਤ ਹਮਾਰੇ ਬੇਗਮ ਪੁਰੇ ਕਾ ਰਹਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਹਮਾਰਾ ਮੀਤ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ੨ ॥

---

* ਵਾ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਵਾ ਖਰਾਬੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਰਵਦਾਸ ਜੀਉ ॥

ਘਟ ਅਵਘਟ ਡੂਗਰ ਘਣਾ ਇਕੁ ਨਿਰਗੁਣੁ ਬੈਲ ਹਮਾਰ ॥
ਰਮਈਏ ਸਿਉ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਮੇਰੀ ਪੂੰਜੀ ਰਾਖੁ ਮੁਰਾਰਿ ॥ ੧ ॥

(ਘਟ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਵਾ ਸਰੀਰ ਮੇ (ਅਵਘਟ) ਔਖੇ (ਡੂਗਰ) ਪਰਬਤੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਅਰਥਾਤ ਕਾਮਾਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੀ ਘਣਾ ਹੈ ਔਰ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਰੂਪੀ ਬੈਲ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਪਰਬਤੋਂ ਮੈ ਪੜ ਗਿਆ ਰਮਣ ਰੂਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸੇ ਏਕ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕੇ ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਮੇਰੀ ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਵਾ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਰੂਪ ਪੂੰਜੀ ਰਾਖੋ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲੀ ਕਰੋ ॥ ੧ ॥

ਕੋ ਬਨਜਾਰੋ ਰਾਮ ਕੋ ਮੇਰਾ ਟਾਂਡਾ ਲਾਦਿਆ ਜਾਇ ਰੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈਕੋਈਰਾਮਨਾਮਕਾ ਬਨਜਾਰਾਭੀ ਹੈ ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਤੁਮ ਕਿਉਂ ਪੂਛਤੇ ਹੋ? ।ਉੱਤਰ । ਮੇਰਾ(ਟਾਂਡਾ)ਸਾਥ ਲਾਦਿਆ ਜਾਤਾਹੈ

ਹਉ ਬਨਜਾਰੋ ਰਾਮ ਕੋ ਸਹਜ ਕਰੋ ਬਯਾਪਾਰੁ ॥
ਮੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨੁ ਲਾਦਿਆ ਬਿਖੁ ਲਾਦੀ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਮੈ ਰਾਮ ਕਾ ਬਨਜਾਰਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਬਾਪਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਤੁਮਨੇ ਕਿਆ ਬਨਜ ਕੀਆ ਹੈ ? ॥ ਉੱਤਰ ॥ ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨ ਲਾਦਿਆ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਨੇ ਵਿਖੈ ਰੂਪ ਜ਼ਹਰ ਲਾਦੀ ਹੈ ॥ ੨ ॥

ਉਰਵਾਰ ਪਾਰ ਕੇ ਦਾਨੀਆ ਲਿਖਿ ਲੇਹੁ ਆਲ ਪਤਾਲੁ ॥ ਮੋਹਿ
ਜਮ ਡੰਡੁ ਨ ਲਾਗਈ ਤਜੀ ਲੇ ਸਰਬ ਜੰਜਾਲ ॥ ੩ ॥

ਉਰਵਾਰ ਪਾਰ ਅਰਥਾਤ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਜਾਨਣ ਵਾਲਿਆ ਅਰਥਾਤ ਹੇਚਿਤ੍ਰਗੁਪਤਮੇਰਾਕਛੁ ਅਸਤ ਬਿਅਸਤ ਭਾਵ ਖਾਨ ਪਾਨਾਦਿ ਕਰਮ ਲਿਖਿ ਲੇਵੋ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਜੇ ਹਮ ਲਿਖੇਂਗੇ ਤੋ ਤੁਮਕੋ ਜਮ ਡੰਡ ਸਹਾਰਨਾ ਪੜੇਗਾ ॥ ਉਤ੍ਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਜਮ ਕਾ ਡੰਡ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੈਨੇ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਲਿ ਤਿਆਗ ਦੀਏ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਤੁਮਨੇ ਕਿਆ ਜਾਣ ਕਰ ਜੰਜਾਲ ਤਿਆਗੇ ਹੈਂ ?॥ ੩ ॥

ਜੈਸਾ ਰੰਗੁ ਕੁਸੁੰਭ ਕਾ ਤੈਸਾ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੇਰੇ ਰਮਈਏ ਰੰਗੁ ਮਜੀਠ ਕਾ ਕਹੁ ਰਵਿਦਾਸ ਚਮਾਰ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

॥ ਉਤ੍ਰ ॥ ਜੈਸੇ ਕਸੁੰਭੇ ਕਾ ਰੰਗੁ ਕਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਰਮੀਈਏ ਕਾ ਰੰਗ ਮਜੀਠ ਜੈਸਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਗਹਰਾ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਸੰਸਾਰ ਮਿਥਿਆ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਹਟਾਇ ਕਰ ਸਤਚਿਤ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਜੋੜੀ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀਉ ॥ ੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ॥ ਬੇਨਤੀ ॥

ਕੂਪੁ ਭਰਿਓ ਜੈਸੇ ਦਾਦਿਰਾ ਕਛੁ ਦੇਸੁ ਬਿਦੇਸੁ ਨ ਬੂਝਿ ॥
ਐਸੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਬਿਖਿਆ ਬਿਮੋਹਿਆ ਕਛੁ ਆਰਾ ਪਾਰ ਨ ਸੂਝ ॥ ੧ ॥

ਜੈਸੇ ਕੂਏ ਮੈਂ (ਦਾਦਰ) ਡਡੂ (ਭਰਿਓ) ਪੜਿਆ ਹੁਆ ਕਛ ਦੇਸ ਬਿਦੇਸ ਨਹੀਂ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਹਮ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਕੂਏ ਮੈਂ ਪੜ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਬ ਦ੍ਰਾਸ੍ਰਾਂਤ ਸਫੁਟ ਕਰਕੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਬਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਬਿਸਜੋਂ ਮੈਂ ਮੋਹਤ ਹੂਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਕਛੁ (ਆਰਾ) ਉਰਾਰ ਜਗਤੁ (ਪਾਰਾ) ਪਾਰ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਨਹੀਂ ਸੂਝਤਾ ਅਰਥਾਤ ਏਹ ਨਿਸਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਸਤ ਹੈ ਔਰ ਜਗਤ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਮੈਂ ਤੋ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਹ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਿਜੋਂ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ ? ॥ ੧ ॥

ਸਗਲ ਭਵਨ ਕੇ ਨਾਇਕਾ ਇਕੁ ਛਿਨੁ ਦਰਸੁ ਦਿਖਾਇ ਜੀਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਪੂਰਨ ਭਵਨਕੇ(ਨਾਇਕ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਇਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਦਰਸਨ ਦਿਖਾਓ ਜੀ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਪੁਰਸਾਰਥ ਕਰ ਦੇਖ ਲੇ।

ਮਲਿਨ ਭਈ ਮਤਿ ਮਾਧਵਾ ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਲਖੀ ਨ ਜਾਇ ॥
ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭ੍ਰਮ ਚੂਕਈ ਮੈ ਸੁਮਤਿ ਦੇਹੁ ਸਮਝਾਇ ॥ ੨ ॥

ਹੇ ਮਾਧਵੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਬਿਸਜੋਂ ਕਰ ਮਲਿਨ ਭਈ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਤੇਰੀ ਗਤ ਲਖੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ। ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਭ੍ਰਮ ਚੂਕ ਜਾਵੇ ਔਰ ਸ੍ਰੇਸ੍ਠ ਬਧੀ ਦੇਵੋ ਆਰ ਪਾਰ ਕੀ ਸਮਝ ਆਇ ਜਾਵੇ ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਮੇਰੇ ਗੁਣ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਤਬ ਤੇਰੀ ਬੁਧੀ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਵੇ ਗੀ ॥ ੨ ॥

ਜੋਗੀਸੁਰ ਪਾਵਹਿ ਨਹੀ ਤੁਅ ਗੁਣ ਕਥਨ ਅਪਾਰ ॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਕੈ ਕਾਰਣੈ ਕਹੁ ਰਵਿਦਾਸ ਚਮਾਰ ॥ ੩ ॥ ੧ ॥

ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਕਥਨ ਸੇ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ ਜੋਗ ਸਰ ਕੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੋ ਨਯੂਨ ਜਾਤੀ ਵਾਲਾ ਚਮਾਰ ਹੂੰ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਇਕੁ ਛਿਨ ਮਾਤਰ ਦਰਸਨ ਦਿਖਾਵੋ ॥ ੩ ॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ॥ ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਵਾ ਗਵਨ ਕੀ ਨਵਿਰਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਭਗਤੀ ਗਯਾਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਸਰਬ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਨਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਤਿਜੁਗਿ ਸਤੁ ਤੇਤਾ ਜਗੀ ਦੁਆਪਰਿ ਪੂਜਾ ਚਾਰ ॥

ਸਤਜੁਗ ਮੈਂ ਤੋ ਸਭ ਲੋਕ ਸਤ ਬੋਲਤੇ ਥੇ ਏਹੀ ਵਡਾ ਧਰਮ ਥਾ ਤ੍ਰੇਤਾ ਮੈਂ ਯਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪੂਜਨ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔਰ ਦੁਆਪਰ ਮੈਂ ਪੂਜਨ ਰੂਪ (ਅਚਾਰ) ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਥੇ ॥

ਤੀਨੋ ਜੁਗ ਤੀਨੋ ਦਿੜੇ ਕਲਿ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਅਧਾਰ ॥ ੧ ॥

ਤੀਨੋ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਤੀਨੋ ਕਰਮ ਸਤ ਯਗ ਪੂਜਾ ਦ੍ਰਿੜੇ ਹੁਏ ਥੇ ਸੋਈ ਮੋਖਜ ਦਾਤ ਥੇ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਕੇਵਲ ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮੋਖਜ ਕਰਨੇ ਕੋ ਅਧਾਰ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਪਾਰ ਕੈਸੇ ਪਾਇਬੋਰੇ॥ਮੋਸਉ ਕੋਊ ਨ ਕਹੈ ਸਮਝਾਇ॥ਜਾਤੇ ਆਵਾਗਵਨੁ ਬਿਲਾਇ॥੧॥ਰਹਾਉ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗਿਆਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪਾਰ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਈਏ ਜਿਸ ਕਰਮ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਆਵਾਗਵਨ) ਜਨਮ ਮਰਨ (ਬਲਾਇ) ਚਲਾ ਜਾਵੇ ਐਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਕਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ ਹੈ ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਕਰਤਾਰੀ ਗਿਆਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਆਵਾਗਵਨ ਕਿਯੋ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬਹੁਬਿਧਿ ਕਰਮ ਨਿਰੂਪੀਐ ਕਰਤਾ ਦੀਸੈ ਸਭ ਲੋਇ ॥

ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਧਰਮ ਨਿਰੂਪਨ ਕਰੀਏ ਹੈ ਔਰੁ ਏਕ ਪੁਰਸ਼ੁ ਧਰਮ ਕੇ ਕਰਤਾ ਭੀ ਦੀਸਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਲੋਕੋ ਮੈਂ ਤਿਨ ਸੇਂ ਹਮ ਪੂਛਤੇ ਹੈਂ ॥

ਕਵਣ ਕਰਮ ਤੇ ਛੂਟੀਐ ਜਿਹ ਸਾਧੇ ਸਭ ਸਿਧਿ ਹੋਇ ॥ ੨ ॥

ਕਿ ਐਸਾ ਕਰਮ ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਬੇਧਨਾ ਤੇ ਛੂਟੀਐ ਔਰੁ ਜਿਸ ਕਰਮ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਾਲੋਕ ਆਦਿ ਸਰਬ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮੋਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਮੋਖ ਹੋਵੈਗੀ॥ ੨॥

ਕਰਮ ਅਕਰਮ ਬੀਚਾਰੀਐ ਸੰਕਾ ਸੁਨਿ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ॥

ਉਤ੍ਰ ॥ ਸੁਭ ਕਰਮ ਔਰੁ (ਅਕਰਮ) ਜ ਮੰਦ ਕਿਰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਨਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਾਏ ਤੋ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨੋਂ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਸੰਕਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਕਰਮ ਕਰਨਾ ਕਹ ਦੀਆ ਹੈ। ਔਰ ਜਗਾ ਉਸਕਾ ਨਾ ਕਰਣਾ ਕਹਾ ਹੈ ਐਸੇ ਅਸੰਕਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਸੰਸਾ ਸਦ ਹਿਰਦੈ ਬਸੈ ਕਉਨ ਹਿਰੈ ਅਭਿਮਾਨ॥੩॥

ਸਦੀਵਕਾਲ ਸੰਸਾ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਬਸਤਾ ਹੈ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਕੌਨ ਕਰਮ ਦੂਰ ਕਰੇਗਾ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ ॥ ਤੀਰਥ ਅਸਨਾਨ ਕਰ ਮੋਖਜ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਬਾਹਰ ਉਦਕ ਪਖਾਰੀਐ ਘਟਿ ਭੀਤਰਿ ਬਿਬਿਧ ਬਿਕਾਰ ॥

ਉਤਰੁ ॥ ਜੋ ਬਾਹਰ ਸਰੀਰ ਕੋ (ਉਦਕ) ਜਲ ਮੇਂ (ਪਖਾਰੀਐ) ਧੋਈਏ ਤਬ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਸੁਧ ਕਵਨ ਪਰ ਹੋਇਬੋ ਸੁਚ ਕੁੰਚਰ ਬਿਧਿ ਬਿਉਹਾਰ ॥ ੪ ॥

ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਸੁਧ ਕਵਣ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਵੇ (ਸੁਚ) ਬਾਹਰਲੀ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਹੈ ਜੋ (ਕੁੰਚਰ) ਹਾਥੀ ਕੇ ਬਿਉਹਾਰ ਕੀ ਬਿਧੀ ਹੋ ਗਈ ਅਰਥਾਤ ਜੈਸੇ ਹਾਥੀ ਨ੍ਹਾਇਕਰ ਔਰੁ ਖਾਕ ਸਿਰ ਮੈਂ ਡਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੀਰਥ ਨਾਇ ਕਰ ਜੀਵ ਏਕ ਪਾਪ ਉਤਾਰਤੇ ਹੈਂ ਦਸ ਔਰ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਵਾਕ (ਪਾਪ ਕਰੇ ਪਛਾਕੇ ਦਸਰੇ॥ ਤੀਰਥ ਨਾਇ ਕਹੇ ਸਭ ਉਤਰੇ। ਬਹੁਰ ਕਮਾਵੈ ਹੋਇ ਨਿਸੰਕ ਜਮ ਪੁਰ ਬਾਧ ਖਰੇ ਕਾਲੰਕ) ਪ੍ਰਸਨੁ॥ ਆਪ ਹੀ ਕਹੋ ਜੀਵ ਮੋਖ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਰਵਿ ਪ੍ਰਗਾਸ ਰਜਨੀ ਜਥਾ ਗਤਿ ਜਾਨਤ ਸਭ ਸੰਸਾਰ॥

ਉਤਰੁ ॥ ਜੈਸੇ (ਰਵਿ) ਸੂਰਜ ਕੇ (ਪ੍ਰਗਾਸ) ਉਦੇ ਹੋਨੇ ਕਰ (ਰਜਨੀ) ਰਾਤ੍ਰੀ (ਗਤਿ) ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਬ ਗਿਆਨ ਸੂਰਜ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਅਵਿਦਿਆ ਰਾਤ੍ਰੀ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸਨੁ॥ਗਿਆਨੁ ਕਾ ਦੇਣਾ ਕਠਨੁ ਹੈ॥

ਪਾਰਸ ਮਾਨੋ ਤਾਬੋ ਛੁਏ ਕਨਕ ਹੋਤ ਨਹੀ ਬਾਰ ॥੫॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ (ਮਾਨੋ) ਮਾਨ ਲੇਵੋ ਜੈਸੇ ਪਾਰਸ ਕੋ ਵਾ ਪਾਰਸ ਤਾਂਬੇ ਕੋ ਜਬ ਛੁਹ ਜਾਵੈ ਤਬ ਤਾਂਬੇ ਸੇ (ਕਨਕ) ਸੋਨਾ ਹੋਤਿਆਂ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਤੈਸੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੈ ਮਹਾਂ ਵਾਕ ਉਪਦੇਸ ਹੋਤਿਆਂ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਨਿਸਚਾ ਹੋਣੈਮੈ ਡੇਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ॥ ਫਿਰ ਜੀਵ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੀਘਰ ਕਿਯੋਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੇ॥ ੫॥

ਪਰਮ ਪਰਸ ਗੁਰੁ ਭੇਟੀਐ ਪੂਰਬ ਲਿਖਤ ਲਿਲਾਟ॥

ਉਤਰ॥ ਜੇਕਰ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕਾ ਪੁੰਨ ਕਰਮ (ਲਿਲਾਟ) ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਹੋ ਤੋ (ਪਰਮ) ਵਡੇ (ਪਰਸ) ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ॥

ਉਨਮਨ ਮਨ ਮਨ ਹੀ ਮਿਲੇ ਛੁਟਕਤ ਬਜਰ ਕਪਾਟ॥ ੬॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇਂ (ਮਨ) ਅੰਤਹਕਰਣ (ਉਨਮਨ) ਉਲਟਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਮਨਹੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ॥ ਕੈਸੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥ ਉਤਰੁ॥ ਬਜਰ ਵਤ ਦ੍ਰਿੜ ਪੰਚ ਕੋ ਸਰੂਪ (ਕਪਾਟ) ਤਖਤੇ (ਛੁਟਕਤ) ਖੁਲਣੇ ਕਰ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਪਹਿਲੈ ਕੌਨ ਸਾਧਨ ਕੀਆ॥ ੬॥

ਭਗਤਿ ਜੁਗਤਿ ਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰੀ ਭ੍ਰਮ ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਬਿਕਾਰ॥

ਉਤ੍ਰ॥ ਭਗਤੀ ਕੇ (ਜੁਗਤਿ) ਸੰਜੁਗਤਿ ਜੋ (ਸਤਿਕਰੀ) ਨਿਸਚੇ ਆਤਮਕ ਬੁਧੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਔਰੁ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪੁ ਬੰਧਨ ਥੇ ਸੋ ਕਾਟਿ ਦੀਏ॥

ਸੋਈ ਬਸਿ ਰਸਿ ਮਨਿ ਮਿਲੇ ਗੁਨ ਨਿਰਗੁਨ ਏਕ ਬਿਚਾਰਿ॥ ੭॥

ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਸੋਈ ਬਸੇ ਹੈ ਜਿਨਕੇ (ਮਨ) ਅੰਤਹਕਰਣ (ਰਸ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈ ਔਰੁ (ਗੁਨ) ਗੁਨੋਂ ਸਹਤ ਜੀਵ ਔਰ (ਨਿਰਗੁਣ) ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਰਹਤ ਬ੍ਰਹਮ ਤਿਨ ਦੋਨੋ ਕੋ ਏਕ ਸਮ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਦੋਨੋ ਕੋ ਸਤ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਜਾਨਾਹੈ

ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਨਿਗ੍ਰਹ ਕੀਏ ਟਾਰੀ ਨ ਟਰੈ ਭ੍ਰਮ ਫਾਸ॥

ਤੀਰਥ ਯਗਯਾਦਿ ਅਨੇਕ ਜਤਨ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭਰਮ ਰੂਪੀ ਫਾਸੀ ਟਾਰੀ ਹੂਈ ਨਹੀਂ ਟਰਤੀ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਨਹੀ ਊਪਜੈ ਤਾਤੇ ਰਵਿਦਾਸ ਉਦਾਸੁ॥ ੮॥ ੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤੀ ਤਾਂਤੇ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਉਦਾਸ ਹੈਂ॥੮॥੧

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org